

А. ДУРАСТЕЛ

УВАЖИТЕЛЬНО

А. ДУРАСТЕЛЪ

A. Durastel

International

1898

МЕЖДУНАРОДЕНЪ
АЛМАНАХЪ

ЗА

БЪЛГАРИЯ.

1898

ОТЪ

А. ДЮРАСТЕЛЪ,

Лисансе на правото,
Адвокатъ,
Агентъ на Императорската Оттоманска Банка.

СОФИЯ

ПРИДВОРНА ПЕЧАТНИЦА
(Братя Прошекови)

1897.

ANNUAIRE INTERNATIONAL

DE LA

BULGARIE.

1898

PAR

A. DURASTEL

Licencié en droit,
Avocat,
Agent de la Banque Impériale Ottomane.

SOPHIA

IMPRIMERIE DE LA COUR
(Prošek Frères).

1897.

Отъ подобно едно издание се чувствуваше отдавна необходима нужда, за това убѣдени сме, че нашиятъ скроменъ трудъ ще бѣде приетъ благо-склонно отъ почитаемата публика.

Вѣроятно немалко опущения, непълноти или погрѣшки ще се срѣщнатъ въ настоящето ни първо издание — такива сж неизбежни въ началото — но ний ще се погрижимъ да ги отстранимъ при второто.

Колкото за заслугата, която любезнитѣ читатели бихж благоволили да ни отдадѣтъ за настоящий трудъ, ние сме длѣжни да признаемъ прѣди всичко, че една частъ отъ нея се пада на ония Господа, които ни ободриха да прѣдприемемъ издаването на алманаха, и на всички ония, които прямо или косвенно ни сж съдѣйствували.

На първо мѣсто ще споменемъ: високопочитаемия Г-на министра Ив. Дв. Гешева, управляющий министерството на търговията и земледѣлието, който, като благоволи да признае нашето прѣдприятие за общеполѣзно, ни отвори архивитѣ на министерствата, и направи нужнитѣ распореждания до г. г. чиновницитѣ, за да улѣсняватъ, по възможность, издирванията ни; а на второ мѣсто г-да Окржжнитѣ Управители, които сж имали добрината да отговарятъ съ голѣма любезность и готовность на зададенитѣ имъ отъ насъ въпроси; — г-на Т. Иванчова, директоръ на Статистическото Бюро, за неуморимото му търпение, и, на конецъ, на г-на Н. С. Стойчовъ, нашия сътрудникъ отъ начало, и когото службата на Отечеството отдалечи отъ България и не му даде възможность да ни окаже съжпоцѣвното си сътрудничество до края. На г-на Н. С. Стойчева длѣжимъ впрочемъ Отдѣла за „Поцитѣ и Телеграфитѣ“.

На всички тия господа изразяваме своитѣ найгорещи благодарности и дълбоката си признателность.

Cet ouvrage répondait à un besoin réel, aussi avons-nous la conviction qu'il sera accueilli avec faveur par le public.

Bien des lacunes, des imperfections ou des erreurs pourront y être relevées, — elle sont inévitables dans une première édition, — nous nous efforcerons de les faire disparaître dans la seconde.

Quant au mérite que les personnes bienveillantes voudront bien nous attribuer, une bonne part en revient d'abord à ceux qui nous encouragèrent à entreprendre cet annuaire, ensuite à ceux qui y collaborèrent directement ou indirectement.

En tête des premiers, nous nommerons: S. E. M. Gueschow, Ministre intérimaire du Commerce et de l'Agriculture. En déclarant d'utilité publique notre entreprise, il nous ouvrait les archives des ministères et nous assurait l'empressement des fonctionnaires à faciliter nos recherches.

Parmi les seconds viennent: MM. les Préfets qui ont tous répondu à nos questions avec une bonne volonté et une courtoisie parfaites; M. Ivantchow, directeur du Bureau de statistique, dont la patience ne se lasse jamais, et pour terminer, M. S. Stoitchew, à l'origine notre collaborateur, mais à qui le service de son pays, en l'éloignant de la Bulgarie, n'a pas permis de nous prêter, jusqu'au bout, son précieux concours. C'est à lui que nous devons, néanmonis, le chapitre sur les «Postes et Télégraphes».

A tous, nous adressons nos plus chaleureux remerciements et l'expression de notre entière reconnaissance.

КНЯЖЕСТВО БЪЛГАРИЯ.

Principauté de Bulgarie.

Простран. и народонаселение. Superficie et population.

Съверна България кв. к. 62,789.10 к. с. Bulgarie du Nord
Южна България кв. к. 32,915.40 к. с. Bulgarie du Sud.

Всичко кв. к. 95,704.50 к. с. Total

Споредъ прѣбровяванетоъ отъ 1893 г.: 3.309.816 жители.
D'après le recensement de 1893: 3.309.816 habitants.

отъ които:		dont:	
Българи	2,504,336	Bulgares	
Турци	569,728	Turcs	
Гърци	60,018	Grecs	
Цигани	51,754	Tsiganes	
Евреи	27,531	Israélites	
Нѣмци	3,620	Allemands	
Русси	1,379	Russes	
Други народности .	91,450	d'autres nationalités.	

Всичко . 3,309,816 Total

които по вѣроисповѣданіе се дѣлятъ, както слѣдва:
qui d'après leurs cultes sont répartis comme il suit:

Православни	2,605,905	Orthodoxes
Махomedани	643,242	Mahométans
Евреи	28,307	Israélites
Католици	22,617	Catholiques
Ерменци-Григорианци	6,643	Arméniens-Grégoriens
Протестанти	2,384	Protestants
Неизвѣстни вѣроисповѣдания .	718	De religion inconnue.

Всичко . 3,309,816 Total

Държавно устройство.

Княжество Конституционна Монархия, подъ суверенитета на Високата Порта и наследствена на Княжески Домъ. Княза е избранъ отъ Българското Народно Събрание, и избора му потвърденъ отъ Високата Порта съ съгласието на Великитѣ Сили, подписавши Берлинскій договоръ въ 1878 год. — Конституция отъ 17/29 Априлий 1879 г., прѣгледана на 15/27 Май 1893 г. — Народното Събрание състои отъ 169 прѣдставители, избрани отъ народа, 1 на 20000 жители съ прямо и общо гласоподавание, за 5

Constitution politique.

Principauté-Monarchie constitutionnelle, sous la suzeraineté de la Sublime-Porte et héréditaire dans la Maison du Prince élu par l'Assemblée Nationale bulgare, et confirmé par la Sublime-Porte, du consentement des Puissances contractantes du traité de Berlin de 1878. — Constitution du 17/29 Avril 1879, révisée le 15/27 Mai 1893. — L'Assemblée Nationale (Sobranié) se compose de 169 députés du peuple, 1 par 20,000 habitants, élus par voie de suffrage direct et général pour 5 ans. La Grande

години. Великото Народно Събрание състои отъ 300 прѣдставители. — Министритѣ сж отговорни прѣдъ Княза и Народното Събрание. — Вѣроисповѣданіе: православно. — Князь Фердинандъ Саксъ-Кобургъ-Готски й, Дюкъ Саксонскій, роденъ на 26 Февруарий 1861 г., е билъ едногласно избранъ за Българскій Князь отъ Великото Народно Събрание въ Търново на 7 Юний 1887 г. Тоа изборъ е билъ потвърденъ съ ферманъ на Високата Порта, (врженъ на 15 Мартъ 1896 г.), и припознатъ отъ Великитѣ Сили, подписавши Берлинскій Договоръ. Княза възлѣзе на Прѣстола, подъ името Фердинандъ I-й на 2/14 Августъ 1887 г. — Българскій Князь както и Прѣстолонаследникътъ носятъ титла: „Царско Височество“. — Знаме Военно и Търговско, трицѣтно: бѣло, зелено и червено, положени хоризонтално. Държавенъ гербъ: Златенъ левъ надъ червенъ щитъ.

Царствующий Князь.

Фердинандъ I-й, Царско Височество, Фелдъ-маршалъ на Императорската Отоманска армия, роденъ въ Виена на 26 февруарий 1861 г., избранъ за Българскій Князь отъ Българското Велико Народно Събрание на 7-й Юлий 1887 г., възлѣзе на престола подъ име Фердинандъ I-й на 2/14 Августъ 1887 г.; изборътъ потвърденъ отъ Високата Порта и Великитѣ Сили, подписавши Берлинскій Договоръ, прѣвъ Мартъ м-ць 1896 г. Ожененъ въ замъка Пианоре, Лукски окръгъ (Италия) на 8/20 Априлий 1893 год. за Мария-Луиза дѣ Бурбонъ, Княгиня Пармска, Царско Височество, родена на 17 Януарий 1870 г.

Синове: 1-о Князь Борисъ, Князь Търновскій, Дюкъ Саксонскій, Царско Височество, роденъ въ София на 18/30 Януарий 1894 г., шефъ на № 4, пѣший (Плѣвенскій), кавалерийскій № 4, и артиллерийскій № 3, полкове. — Православетъ.

2-о Князь Кирилъ, Князь Прѣславскій, Дюкъ Саксонскій, Височество, роденъ въ София на 5/17 Ноември 1895 г.

Assemblée Nationale se compose de 300 députés. Les ministres sont responsables vis-à-vis du Prince et de l'Assemblée Nationale. Religion de l'Etat: Orthodoxe. Le Prince Ferdinand, de Saxe-Cobourg et Gotha, Duc de Saxe, né le 26 Février 1861, fut élu à l'unanimité Prince de Bulgarie par la Grande Assemblée Nationale à Tirnovo, le 7 Juillet 1887. Cette élection fut confirmée par firman de la Sublime Porte, remis le 15 Mars 1896, et reconnu par les Puissances contractantes du traité de Berlin. Le Prince monta sur le trône sous le nom de Ferdinand Ier le 2/14 Août 1887. Le Prince de Bulgarie ainsi que l'Héritier du Trône portent le titre: d'„Altesse Royale“. — Pavillon de guerre et de commerce: 3 bandes horizontales: Blanc, Vert et Rouge. Armes de l'Etat: Un lion d'or sur écusson rouge.

Prince régnant.

Ferdinand Ier, Altesse Royale, Feld-Marechal de l'armée impériale ottomane, né à Vienne le 28 Février 1861, élu Prince de Bulgarie par l'Assemblée Nationale Bulgare le 7 Juillet, 1887, monta sur le trône sous le nom de Ferdinand Ier le 2/14 Août 1887, confirmé par la Sublime-Porte et les Puissances contractantes du traité de Berlin en 1896. Marié au château de Pianore, province de Lucques (Italie) le 8/20 Avril 1893, à Marie Louise de Bourbon, Princesse de Parme, Altesse Royale, née le 17 Janvier 1870.

Fils: 1o Prince Boris, Prince de Tirnovo, Duc de Saxe, Altesse Royale, né à Sophia le 18/30 Janvier 1894, chef du régiment d'infanterie No. 4 (Plewna), du régiment de cavalerie, No. 4, du régiment d'artillerie No. 3. Orthodoxe.

2o Prince Cyrille, Prince de Preslaw, Duc de Saxe, Altesse. né à Sophia le 5/17 Novembre 1895,

Изяснителна таблица на съкратенитѣ думи,
които фигуриратъ въ Санъ-Стефанскій и Берлинскій Договори.

Abréviations,

contenues dans les Traités de San-Stéfano et de Berlin.

Отм.	Отмѣнено.	Ab r . . .	Abrogé par, ou abrogeant, selon les dates respectives.
Прил.	Приложение.	App . . .	Appendice.
Подт.	Подтвърдено.	Conf . . .	Confirmé par, ou confirmant, selon les dates respectives.
Изм.	Измѣнено.	Modif . .	Modifié par, ou modifiant, selon les dates respectives.
Ср.	Сравни.	Comp . . .	Comparez avec.
Гл.	Глава.	Chap . . .	Chapitre.
Б. К.	Берлинскій Конгресъ.	C. B. . . .	Congrès de Berlin.
Б. Д.	Берлинскій Договоръ.	B.	Traité de Berlin (1878), article.
С. Д.	Санъ-Стеф. Договоръ.	S.	Traité préliminaire de San-Stéfano (1878), article.

Договори на основание на които се е съставило
Българското Княжество.

Traités qui ont contribué à l'existence de la Bulgarie.

Св.-Стефанскій
Прелиминаренъ Договоръ.

Подписанъ въ Св.-Стефано, 3 Мартъ 1878.

Traité préliminaire
de San-Stéfano.

Signé à San-Stéfano le 3 Mars 1878.

Чл. 1-й. За да се тури единъ край на постояннитѣ распри между Турция и Черна-Гора, ще се оправи границата, която раздѣля двѣтѣ земи, съобразно съ прибавената тука карта, по слѣдующий начинъ:

Отъ планината Добростица границата ще слѣдва по линията показана отъ Цариградската конференция прѣвъ Билекъ до Корито. Оттукъ новата граница ще иде къмъ Гачко (Метохия и Гачко ще принадлежи на Черна-Гора) и къмъ съединението на Пива съ Тара, като възлѣзе на сѣверъ по Дрина до нейното вливание въ Лимъ. Источната граница на княжеството ще върви по послѣдната рѣка до Прѣполъе и ще се оправи прѣвъ Рошай до Суха-Планина (Бигоръ и Рошай ще принадлежатъ на Черна-Гора). Като земе въ себе си Ругово, Плава и Гусинъе ще върви по пограничната линия на бърдото Шлѣбъ, Пакленъ и на длъжъ по границата на сѣверна Албания прѣвъ грѣбена на планинитѣ Копривникъ, Баба-върхъ, Боръ-върхъ до най-високия върхъ на планината Проклета. Отъ тѣзи точка границата ще се оправи прѣвъ върха Бишашикъ и ще отиде въ права черта къмъ езерото Ижичени-Хоти; като прорѣже Ижичени-Хоти и Ижичени Кастрати, ще мине прѣвъ Шкодренското езеро и ще се спре при Бояна, по грѣчението на която ще върви до морето. — Никшичъ, Гачко, Шпуцъ, Подгорица, Заблякъ и Антивари ще останатъ на Черна-Гора.

Една Европейска комисия, въ която Високата Порта и правителството на Черна-Гора ще бждатъ застъпени, ще се наговари да установи дефинитивнитѣ

Art. 1er. -- Afin de mettre un terme aux conflits perpétuels entre la Turquie et le Monténégro, la frontière qui sépare les deux pays sera rectifiée, conformément à la carte ci-annexée, sauf la réserve ci-après, de la manière suivante:

De la montagne de Dobrostitza, la frontière suivra la ligne indiqué par la Conférence de Constantinople jusqu'à Korito par Bilek. De là la nouvelle frontière ira à Gatzko (Metochia-Gatzko appartiendra au Monténégro) et vers le confluent de la Piva et de la Tara, en remontant au nord par la Drina jusqu'à son confluent avec le Lim. La frontière orientale de la Principauté suivra cette dernière rivière jusqu'à Prijepoljé, et se dirigera par Roshaj à Sukha-Planina (laissant Bihor et Roshaj au Monténégro). En englobant Bugowo, Plava et Gusinjé, la ligne frontière suivra la chaîne des montagnes par Shlieb, Paklen, et le long de la frontière de l'Albanie du nord par la crête des monts Koprivnik, Babavik, Borvik, jusqu'au sommet le plus élevé de Prokléti. De ce point la frontière se dirigera par le sommet de Biskaschik et ira en ligne droite au lac de Tjiceni-hoti. Partageant Tjiceni-hoti et Tjiceti-kastrati, elle traversera le lac de Scutari pour aboutir à la Boyana, dont elle suivra le thalweg jusqu'à la mer. Niksitch, Gatzko, Spouje, Podgoritzza, Jabliak et Antivari resteront au Monténégro.

Une Commission Européenne, dans laquelle seront représentés la Sublime Porte et le Gouvernement du Monténégro, sera chargé de fixer les limites

граница на княжеството Тази комисия ще направи на мѣстото споредъ общото опредѣление на границитѣ нѣкои и други измѣнения, които счете за необходими и справедливи, като земе прѣдъ видъ интереситѣ и спокойствието на двѣтѣ земи, и като даде непосредствено съответственото възнаграждение въ туй отношение.

Плаванието по Бояна, което постоянно е давало поводъ за распри между Високата Порта и Черна-Гора, ще се опредѣли чрѣзъ единъ особенъ правилникъ, който ще се изработи отъ споменатата Европейска комисия.

Изм. Б. Д. 28 — 29.

Чл. 2-й Високата Порта признава окончателно независимостта на княжеството Черна-Гора.

Под. Б. Д. 26.

Едно споразумѣние между Русското императорско правителство, Турското правителство и Черна-Гора ще опредѣли испослѣ характера и формата на взаимнитѣ отношения между Високата Порта и княжеството, именно относително до назначението на Черногорски агенти въ Цариградъ и въ нѣкои мѣста отъ Турската държава, дѣто се намѣрятъ за нуждни, относително до прѣдаването на прѣстѣпници забѣгнали въ едната или въ другата земя и касателно до подчинението подъ Турскитѣ закони на Черногорцитѣ, които пътуватъ или живѣятъ въ Турската държава, съобразно съ началата на международното право и съ обичаитѣ, които се отнасятъ до Черногорцитѣ.

Единъ уговоръ ще се заключи между Високата Порта и Черна-Гора за рѣшение на въпроситѣ, които се отнасятъ до взаимнитѣ отношения на жителитѣ на пограничните окрѣжия на двѣтѣ земи и до военнитѣ построения на тѣзи погранични мѣста. Точкитѣ, върху които не би могло да се достигне едно споразумѣние, ще се рѣшаватъ чрѣзъ третейски съдъ (арбитражъ) на Руссия и Австро-Унгария

Изм. Б. Д. 31.

За напрѣдъ, ако произникнатъ спорове и сплетни, съ изключение на ойтѣзи, които ставатъ по причина нови искания на земя, Турция и Черна-Гора ще прѣдоставятъ изравнението на тѣзи несъгласия на Руссия и Австро-Унга-

définitives de la Principauté, en apportant sur les lieux au tracé général les modifications qu'elle croirait nécessaires et équitables, au point de vue des intérêts respectifs et de la tranquillité des deux pays, auxquels elle accordera de ce fait les équivalents reconnus nécessaires.

La navigation de la Boyana, ayant toujours donné lieu à des contestations entre la Sublime Porte et le Monténégro, fera l'objet d'un règlement spécial qui sera élaboré par la même Commission Européenne.

Modif. B. 28, 29.

Art. 2. — La Sublime Porte reconnaît définitivement l'indépendance de la Principauté du Monténégro.

Conf. B. 26.

Une entente entre le Gouvernement Impérial de Russie, le Gouvernement Ottoman et la Principauté de Monténégro déterminera ultérieurement le caractère et la forme des rapports entre la Sublime Porte et la Principauté en ce qui touche notamment l'institution d'Agents Monténégrins à Constantinople, et dans certaines localités de l'Empire Ottoman, où la nécessité en sera reconnue, l'extradition des criminels réfugiés sur l'un ou l'autre territoire, et la soumission des Monténégrins, voyageant ou séjournant dans l'Empire Ottoman, aux lois et aux autorités Ottomanes, suivant les principes du droit international et les usages établis concernant les Monténégrins.

Une Convention sera conclue entre la Sublime Porte et le Monténégro pour régler les questions se rattachant aux rapports entre les habitants des confins des deux pays et aux ouvrages militaires sur ces mêmes confins. Les points sur lesquels une entente ne pourrait être établie seront résolus par l'arbitrage de la Russie et de l'Autriche-Hongrie.

Modif. B. 31.

D'ornénavant, s'il y a discussion ou conflit, sauf les cas de nouvelles réclamations territoriales, la Turquie et le Monténégro abandonneront le règlement de leurs différends à la Russie et à

рия, които заедно чрѣзъ арбитражъ ще ги рѣшаватъ.

Отм. Б. К. 1 Юния.

Въ десетъ дни, послѣ подписването на предварителнитѣ условия на мира, Черногорскитѣ войски ще испраднатъ мѣстата, които не влизатъ въ горѣизложеното очертане границата.

Изм. Б. Д. 32.

Чл. 3-й. Сърбия се признава независима.

Под. Б. Д. 34.

Нейната граница, теглена върху прибавената тука карта, ще слѣдва коритото на рѣка Дрина, като остави Мали-Зворникъ и Закаръ на Сърбия и надлъжъ по старитѣ граници отива до устието на потока Дезево при Столацъ. Оттукъ границата слѣдва по течението на този потокъ до рѣката Рашка и сепнѣ по течението на тая рѣка до Нови-Пазаръ. Отъ Нови-Пазаръ, като взлиза по потока, който тече по край селата Мекинье и Трговище, дори до устието му, ще се отпрати границата чрѣзъ Божуръ-Планина въ долината на Ибъръ и ще слѣзве по потока, който се влива въ тая рѣка при селото Рибаникъ. Послѣ ще слѣдва по течението на рѣкитѣ Ибъръ, Ситница, Лабъ и по потока Батинце до извора му (на Гранатница-Планина). Оттукъ, границата слѣдва по височинитѣ, които дѣлятъ водитѣ на Крива и Ветърница и ще достигне по най-кратка черта послѣдната рѣка при устието на потока Ми-рочка, за да отиде на горѣ по нея, да прѣйме Мирочка-Планица и да слѣзве къмъ Морава при селото Калинавци. Отъ тая точка ще се спусне границата по Морава до рѣката Вло-сина при селото Стайковци. И като възлезе по тая послѣдната рѣка, както и по Любевазда и потока Кукавице, ще мине чрѣзъ Суха-Планина по течението на Врило до рѣката Нишава и ще слѣзве по тая рѣка до селото Крулацъ, отдѣто ще достигне по най-краткиятъ пътъ старата Сърбска граница на юго-изтокъ отъ Караулъ-Баре, по която ще върви до Дунава.

Ада-кале ще се испрадни и събори. Една Турско-Сърбска комисия ще

l'Autriche-Hongrie, qui devront statuer en commun arbitralement.

Abr. C. B. séance du 1er juillet.

Les troupes du Monténégro seront tenues d'évacuer le territoire non compris dans la circonscription indiquée plus haut, dans le délai de dix jours à partir de la signature des Préliminaires de Paix.

Modif. B. 32.

Art. 3. — La Serbie est reconnue indépendante.

Conf. B. 34.

Sa frontière, marquée sur la carte ci-jointe, suivra le thalweg de la Drina en laissant le petit Zvornik et Zakar à la Principauté, et en longeant l'ancienne limite jusqu'aux sources du ruisseau Dezevo, près de Stoilac. De là le nouveau tracé suivra le cours de ce ruisseau jusqu'à la rivière Raska, et puis le cours de celle-ci jusqu'à Novi-Bazar.

De Novi-Bazar, remontant le ruisseau, qui passe près des villages Mekinje et Irgoviste jusqu'à sa source, la ligne frontière se dirigera par Bosur Planina dans la vallée de l'Ibar et descendra le ruisseau qui se jette dans cette rivière près du village Ribanie.

Ensuite elle suivra le cours des rivières Ibar, Sitniza, Labe, et du ruisseau Batintze, jusqu'à sa source (sur la Grapachniza Planina). De là la frontière suivra les hauteurs qui séparent les eaux de la Kriva et de la Vaternitza et rejoindra, par la ligne la plus courte, cette dernière rivière à l'embouchure du ruisseau Miovatzka, pour remonter celui-ci, traverser la Miovatzka Planina et redescendre vers la Morava, près du village de Kalimançi.

À partir de ce point la frontière descendra la Morava jusqu'à la rivière Vlossina, près du village Staikovtzi, en remontant cette dernière ainsi que la Linberazda et le ruisseau Koukavitze, passera par la Sukha Planina, longera le ruisseau de Vrylo jusqu'à la Nisawa et descendra ladite rivière jusqu'au village de Kronpatz, d'où elle ira rejoindre, par la ligne la plus courte, l'ancienne frontière Serbe au sud-est de Karaoul Baré, pour ne plus la quitter jusqu'au Danube.

Ada-Kalé sera évacué et rasé. Une

установи окончателнитѣ граници на мѣстото въ присѣствие на единъ Русскій комисаръ въ разстояние на три мѣсеца и ще рѣши окончателно въпроситѣ, които се касаятъ до островитѣ на Дрина. Единъ Български делегатъ ще се приеме да участвува въ дѣлата на комисията, когато тя се занимава съ границата между Сърбия и България.

Изм. Б. Д. 36.

Чл. 4-й. Турцитѣ, които притѣжаватъ имотъ въ присъединената земя съ Сърбия и които би желали да се преселятъ изъ княжеството, ще могатъ да запазятъ въ Сърбия недвижимитѣ си имущества като ги дадатъ подъ наемъ или подъ управление на други лица. Една Турско-Сърбска комисия въ която ще вземе участие и единъ Русскій комисаръ ще се натовари да рѣши въ разстояние на двѣ години, окончателно, относящитѣ се по този прѣдмѣтъ въпроси, съ които сж свързани Турски интереси. Тѣзи комисия ще бѣде съвременно натоварена да установи въ разстояние на три години начина за продаванието на имуществовата, които принадлежатъ на правителството или сж вакѣфъ, и да рѣши въпроситѣ, които се отнасятъ до интереситѣ на частни хора, които би се намирили въ нѣкое отношение къмъ вакѣфитѣ. До заключението на единъ непосредственъ договоръ между Турция и Сърбия, ще се ползватъ Сърбскитѣ поданици, които въ Турция се спиратъ или пътуватъ отъ общитѣ опрѣдѣления на международното право.

Петнадесять дни подиръ подписването на първоначалнитѣ условия на мира, сѣрбскитѣ войски ще испразнятъ мѣстноститѣ, които не влизатъ въ горѣизложеното очергание.

Ср. Б. Д. 37—41.

Чл. 5-й. Поргата признава независимостта на Румѣния, която ще преслѣдва своитѣ права за военно обезщетение което трѣбва да се опрѣдѣли между нея и Турция

До заключението на единъ трактатъ непосредственно по между Турция и Румѣния, Румѣнскитѣ поданици въ

Commission Turco-Serbe établira sur les lieux, avec l'assistance d'un Commissaire Russe, le tracé définitif de la frontière, dans l'espace de trois mois, et réglera définitivement les questions relatives aux îles de la Drina. Un délégué Bulgare sera admis à participer aux travaux de la Commission lorsqu'elle s'occupera de la frontière entre la Serbie et la Bulgarie.

Modif. B. 36.

Art. 4. — Les Musulmans qui possèdent des propriétés dans les territoires annexés à la Serbie, et qui voudraient fixer leur résidence hors de la Principauté, pourront y conserver leurs immeubles, en les faisant affermer ou administrer par d'autres.

Une Commission Turco-Serbe, assistée d'un Commissaire Russe, sera chargée de statuer souverainement, dans le courant de deux années, sur toutes les questions relatives à la constatation des propriétés immobilières où des intérêts Musulmans seraient engagés.

Cette Commission sera également appelée à régler, dans le terme de trois années, le mode d'aliénation des biens appartenant à l'État ou aux fondations pieuses (vacouf) et les questions relatives aux intérêts des particuliers qui pourraient s'y trouver engagés.

Jusqu'à la conclusion d'un Traité direct entre la Turquie et la Serbie déterminant le caractère et la forme des relations entre la Sublime Porte et la Principauté, les sujets Serbes voyageant et séjournant dans l'Empire Ottoman seront traités suivant les principes généraux du droit international.

Les troupes Serbes seront tenues d'évacuer le territoire non compris dans la circonscription indiquée plus haut dans le délai de quinze jours, à partir de la signature des Préliminaires de paix.

Comp. B. 37—41.

Art. 5. — La Sublime Porte reconnaît l'indépendance de la Roumanie, qui fera valoir ses droits à une indemnité à débattre entre les deux parties.

Jusqu'à la conclusion d'un Traité direct entre la Turquie et la Roumanie, les sujets Roumains jouissent en Tur-

Турция ще се ползватъ отъ всичкитѣ права, които сж гарантирани на поданицитѣ на европейскитѣ сили.

Изм. Б. Д. 43—50.

Чл. 6-й България ще бѣде автономно, подвластно княжество съ народно Християнско правителство и народна милиция,

Подг. Б. Д. 1.

Окончателнитѣ граници на Българското княжество ще се установятъ отъ една Русско-Турска комисия прѣди испразванието на Румѣния отъ Русскитѣ войски. Тази комисия въ дѣлата си ще земе въ внимание за нуждитѣ измѣнения на общото начертание на границитѣ, споредъ началото на народността у болшинството на пограничитѣ жители, съобразно съ основитѣ на мира, тѣй сжщо и топографическитѣ нужди и практическитѣ интереси за съобщенията на мѣстнитѣ населенія.

Пространството на княжество България е показано въ общи черти на тука прибавената карта, която има да служи за основание на окончателното опрѣдѣление на границитѣ. Като остави новата граница на княжеството Сърбия, пограничната черта ще слѣдва западната граница на каазата Врания до бърдото на планинитѣ Кана-Дагъ. Като се възвие, ще слѣдва къмъ западнитѣ прѣдѣли на каазитѣ Куманово, Кочани, Калванделе до планината Корабъ; оттукъ по рѣката Велещица до съединението ѝ съ Черна Дрина. Като се оправи на югъ по Дрина и по западната граница на Охридската кааза къмъ планината Кина, границата слѣдва по западнитѣ прѣдѣли на каазитѣ Корча и Старово до планината Грамъ. Послѣ достига границата прѣзъ Костурското езеро рѣката Могленица, по течението на която като слѣдва, и южно отъ Янина (Вардаръ-Енидже) минува, ще се оправи прѣзъ устието на Вардаръ и прѣзъ Галико къмъ селата Парата и Сарай-кой; оттукъ прѣзъ срѣдата на езерото Вешакъ-Гьолъ ще върви къмъ устието на рѣкитѣ Струма и Кара-Су, и по край морското крайбрѣже до Буру-Гьолъ; послѣ въ сѣверо-западно направление границата отива къмъ планината Чалъ-тепе и прѣзъ Родопскитѣ бърда до планината Крушово, прѣзъ Кара-Балканъ, Ешекъ-Колаги, Чепелионъ, Караколъ и Ишикларъ до рѣ-

quie de tous les droits garantis aux sujets des autres Puissances Européennes. Modif. B. 43--50.

Art. 6. — La Bulgarie est constituée en Principauté autonome tributaire avec un Gouvernement Chrétien, et une milice nationale.

Conf. B. 1.

Les frontières définitives de la Principauté Bulgare seront tracées par une Commission spéciale Russo-Turque avant l'évacuation de la Roumélie par l'armée Impériale Russe.

Cette Commission tiendra compte, dans ses travaux pour les modifications à introduire sur les lieux au tracé général, du principe de la nationalité de la majorité des habitants des confins, conformément aux Bases de la Paix, ainsi que des nécessités topographiques et des intérêts pratiques de circulation pour les populations locales.

L'étendue de la Principauté de Bulgarie est fixée en traits généraux sur la carte ci-jointe, qui devra servir de base à la délimitation définitive. En quittant la nouvelle frontière de la Principauté Serbe, le tracé suivra la limite occidentale du Caza de Wrania jusqu'à la chaîne du Kara-dagh.

Tournant vers l'ouest, la ligne suivra les limites occidentales des Cazas de Koumanovo, Kotchani, Kalkandelen, jusqu'au mont Korab; de là par la rivière Welestchitza jusqu'à sa jonction avec le Drime Noir. Se dirigeant vers le Sud par le Drime et après par la limite occidentale du Caza d'Ochride vers le mont Linas, la frontière suivra les limites occidentales des Cazas de Gortcha et Starovo jusqu'au Mont Grammos. Ensuite par le Lac de Kastoria, la ligne frontière rejoindra la Rivière Moglénitza et, après avoir suivi son cours et passé au sud de Yanitza (Wardar Yenidje) se dirigera par l'ambouchure du Wardar et par le Galliko vers les villages de Parga et, de Sarai-keui; de là par le milieu du Lac Bechik-Gnel à l'embouchure des rivières Strouma et Karassou, et par la côte maritime jusqu'au Buru-Guel; plus loin, partant dans la direction nord-ouest, vers le Mont Tchaltépé par la chaîne du Rhodope jusqu'au Mont Krouschowo, par les Balkans Noirs (Kara Balkan), par les Monts Eschek-Koula-

ката Арда. Оттукъ границата ще са оправя въ направлението къмъ града Черменъ, и като остави Одривъ на югъ, прѣзъ селата Сюютлу, Кара-Хамза, Арцаутъ-Кьой, Акарджа и Внидже ще допре до рѣката Теке-Дереси. Послѣ ще слѣдва течението на Теке-Дереси и Чорлу-Дереси до Люле-Бургасъ и оттукъ прѣзъ рѣката Суджакъ-Дере до селото Сергенъ, границата ще се простре прѣзъ височинитѣ направо къмъ Хекимъ-Табиси, дѣто ще допрѣ до Черно-Море. Добрѣжнето на Черно-Море ще остави границата при Мангалия, ще отиде на длъжъ по южната страна на санджака Тулча, и ще се свърши на дуцава надъ Расово.

Изм. Б. Д. 1 и 14.

Чл. 7-й. Князьтъ на България ще се избира отъ населението свободно и ще се потвърди отъ Портата съ съгласието на силитѣ. Никой членъ отъ царствующитѣ династии на великитѣ европейски сили не може да се избере за князь на България.

Въ случай че би останяла незащпа достойността на княза Българскій, избранието на княза ще стане по сжщитѣ условия и сжщитѣ форми.

Едно събрание отъ Българскитѣ първенци (нотабилитѣ) свикано въ Пловдивъ или Търново, ще изработи, прѣди избранието на княза, подъ наблюдението на единъ императорски Русски комисаръ и въ присѣствието на единъ Турски комисаръ организацията за бжджщето управление, както станъ въ подунавскитѣ княжества иъ 1830 год. слѣдъ мира въ Одринъ.

Въ мѣстата дѣто Българитѣ сж смѣсени съ Турци, Гърци и Власи (Кудувласи) или съ други, ще се взематъ въ внимание при изработваннето на единъ органически уставъ, правата и интереситѣ на тия народности.

Въвеждането на новото управление въ България и надзора на неговата дѣйствителностъ ще се повѣри за двѣ години на единъ Русски комисаръ. На края на първата година отъ въвежданието на новото управление, Европейскитѣ кабинети — ако се намѣри за нужно и ако върху туй се достигне едно споразумѣние между Руссия, Високата Порта и Европейскитѣ кабинети — ще присѣ-

tchi, Tchepelion, Karakolas et Tchiklar, jusqu'à la rivière Arda.

De là la frontière sera tracée dans la direction de la ville de Tchirmen et, laissant la ville d'Andrinople au midi, par les villages de Sugutlion, Kara-Hamza, Arnaout-Keui, Akardji, et Enidje, jusqu'à la Rivière Tékéderessi. En suivant le cours de Tékéderessi et de Tchorlunderessi jusqu'à Loulé-Bourgas et de là par la rivière Soudjak-Déré jusqu'au village de Serguen, la ligne frontière ira par les hauteurs directement vers Hakim-tabiassi, où elle aboutira à la Mer Noire. Elle quittera la côte maritime près de Mangalia, en longeant les limites méridionales du Sandjak de Toulcha, et aboutira au Danube au-dessus de Rassoava.

Mod. B. 1 et 14.

Art. 7. — Le Prince de la Bulgarie sera librement élu par la population et confirmé par la Sublime Porte avec l'assentiment des Puissances. Aucun membre des dynasties régnantes des Puissances européennes ne pourra être élu Prince de la Bulgarie.

En cas de vacance de la dignité de Prince de la Bulgarie, l'élection du nouveau Prince de Bulgarie se fera dans les mêmes conditions et dans les mêmes formes.

Une Assemblée de Notables de la Bulgarie, convoquée à Philippopoli (Plovdïw) ou Turnowo, élaborera, avant l'élection du Prince, sous la surveillance d'un Commissaire Impérial Russe et en présence d'un Commissaire Ottoman, l'organisation de l'administration future, conformément aux précédents établis en 1830, après la paix d'Andrinople, dans les Principautés Danubiennes.

Dans les localités où les Bulgares sont mêlés aux Tucs, aux Grecs, aux Valaques (Koutzo-Vlachs), ou autres, il sera tenu un juste compte des droits et intérêts de ces populations dans les élections et l'élaboration du Règlement Organique.

L'introduction du nouveau régime en Bulgarie et la surveillance de son fonctionnement seront confiées pendant deux années à un Commissaire Impérial Russe. A l'expiration de la première année après l'introduction du nouveau régime, et si une entente à ce sujet s'établit entre la Russie, la

дивиятъ особенни делегати (пълномощници) при Русскій комисаръ.

Ср. Б. Д. 3—6.

Чл. 8-й. Турската войска нѣма вече да стои въ България и всички крѣпости ще се съборятъ на разноски на мѣстното правителство. Високата Порта ще има правото да располага по воля върху военнитѣ припаси и други ней принадлежачи прѣдмѣти, които сж останяли въ крѣпоститѣ испразднени по силата на примирието заключено на 19/31 Януария, както и върху онези прѣдмѣти, които се намиратъ въ крѣпоститѣ на Шумевъ и Варна.

До свършенното образувание на земска милиция, която ще бжде достаточна за съхранението на порядъка, безопасността и спокойствието, и на която числото по-късно ще се опрѣдѣли чрѣзъ споразумѣние между Турското правителство и Русскій императорски кабинетъ, Русскитѣ войски ще занимаватъ страната и въ случай на нужда, ще показватъ съдѣйствие на комисара. Туй военно завземане (окупация) на страната ще има единъ приблизителенъ срокъ отъ двѣ години.

Числото на русскій окупационенъ корпусъ състоящъ отъ 6 дивизии иъхота, двѣ дивизии конница, която ще остане въ България слѣдъ испраздикуваннето на Турция отъ императорската войска, не ще бжде повече отъ 50 хиляди души; занятата земя ще тегли разноскитѣ за поддржаннето на тази войска. Русската окупационна войска въ България ще бжде въ съобщение съ Руссия не само чрѣзъ Румѣния, но и чрѣзъ пристанищата Черноморски Варна и Бургасъ, дѣто тя прѣзъ врѣмето на окупацията може да си направи цѣтрѣбнитѣ магази.

Ср. Б. Д. 11, 22.

Чл. 9. Количеството на годишния данъкъ, който България ще плаща на Турция като го внася на оная банка, която по-късно ще назначи Портата, ще се опрѣдѣли чрѣзъ едно споразумѣние между Руссия, Турското правителство и другитѣ Европейски кабинети на края на първата година отъ дѣйствителността на новитѣ учрѣждения. Този данъкъ ще се опрѣдѣли споредъ срѣдното число отъ приходитѣ на цѣлата земя на княжеството.

Sublime Porte et les Cabinets Européens, ils pourront, s'il est jugé nécessaire, adjoindre au Commissaire Impérial de Russie des Délégués spéciaux. Comp. B. 3—6.

Art 8. — L'armée Ottomane ne séjournera plus en Bulgarie, et toutes les anciennes forteresses seront rasées aux frais du gouvernement local. La Sublime Porte aura le droit de disposer à sa guise du matériel de guerre et autres objets appartenant au Gouvernement Ottoman, et qui seraient restés dans les forteresses du Danube déjà évacuées en vertu de l'armistice du 19/31 janvier, ainsi que ceux qui se trouveraient dans les places fortes de Schoumla et de Varna.

Jusqu'à la formation complète d'une milice indigène suffisante pour le maintien de l'ordre de la sécurité et de la tranquillité, et dont le chiffre sera fixé plus tard par une entente entre le Gouvernement Ottoman et le Cabinet Impérial de Russie, des troupes Russes occuperont le pays et prêteront main-forte au Commissaire en cas de besoin. Cette occupation sera limitée également à un terme approximatif de deux années.

L'effectif du corps d'occupation Russe, composée de six divisions d'infanterie et de deux de cavalerie, qui séjournera en Bulgarie après l'évacuation de la Turquie par l'armée Impériale n'excédera pas 50,000 hommes. Il sera entretenu aux frais du pays occupé. Les troupes d'occupation Russes en Bulgarie conserveront leurs communications avec la Russie, non-seulement par la Roumanie, mais aussi par les ports de la mer Noire, Varna et Bourgas, où elles pourront organiser pour la durée de l'occupation les dépôts nécessaires.

Comp. B. 11, 22.

Art. 9. — Le montant du tribut annuel que la Bulgarie payera à la Cour Suzeraine en le versant à la Banque que la Sublime Porte désignera ultérieurement, sera déterminé par un accord entre la Russie, le Gouvernement Ottoman et les autres cabinets, à la fin de la première année du fonctionnement de la nouvelle organisation. Ce tribut sera établi sur le revenu moyen de tout le territoire qui fera partie de la Principauté.

България ще земе въз себе обяза-
телствата и длъжноститѣ на Турското
правителство сръщу дружеството на же-
лѣзницата Русчук-Варна, по споразу-
мѣние между Високата Порта, прави-
телството на княжеството и администра-
цията на дружеството. Урежданieto на
други желѣзни линии които минаватъ
прѣзъ княжеството е тоже прѣдоставено
на споразумѣнието помежду Високата
Порта, правителството на България и
администрациитѣ на интересующитѣ се
компани.

Ср. В. Д. 9—10.

Чл. 10-й. Високата Порта ще има
право да си послужи съ единъ пътъ
прѣзъ България за прѣвозванието на
войскитѣ и на военни припаси и храна
въ онези провинции които лежатъ от-
вѣдъ княжеството и обратно. За да се
избѣгнатъ затрудненията и недоразумѣ-
нията между Високата Порта и прави-
телството на България, ще се направи
единъ особенъ правилникъ, който ще
обезпечава военнитѣ нужди на Високата
Порта. Тоя правилникъ ще се приготви
въ разстояние на 3 мѣсеца отъ утвър-
дението на настоящий актъ.

Отъ само себе се разумѣва, че туй
право се отnosi само на редовнитѣ цар-
ски войски, и че слѣдователно, нерѣдов-
нитѣ, башибозудитѣ и Черкевитѣ сж съ-
вършено исклучени отъ него.

Високата Порта си запазва още пра-
вото да прѣкарва прѣзъ княжеството по-
щата си и да държи една телеграфич-
ческа линия. Тѣзи два пункта ще се
наредятъ тоже по горѣспоменатий на-
чинъ и по горѣспоменатий срокъ.

Ср. В. Д. 15.

Чл. 11-й. Турски или други земле-
владѣлци, които би отишли да живѣятъ
вънъ отъ княжеството, ще могатъ да за-
държатъ недвижимий си имотъ въ кня-
жеството като го дадатъ на други въ
наемъ или подъ управление. Турско-
Български комисии, подъ наблюдение на
Руски комисари, ще засѣдаватъ въ срѣ-
доточията на населението, за да рѣша-
ватъ окончателно въ продължение на
двѣ години всички въпроси, които се
касаютъ до признанието на недвижимий
имотъ, и съ които сж свързани инте-
реситѣ на Турцитѣ и на други.

La Bulgarie sera substituée au Gou-
vernement Impérial Ottoman dans ses
charges et obligations envers la Com-
pagnie du Chemin de fer Roustchouk-
Varna, après entente entre la Sublime
Porte, le Gouvernement de la Princi-
pauté et l'administration de cette Com-
pagnie. Le règlement relatif aux autres
voies ferrées qui traversent la Princi-
pauté est également réservé à un ac-
cord entre la Sublime Porte, le Gou-
vernement institué en Bulgarie et l'ad-
ministration des Compagnies intéressées.

Comp. B. 9—10.

Art. 10. — La Sublime Porte aura
le droit de se servir de la voie de la
Bulgariе pour le transport, par des
routes déterminées, de ses troupes, mu-
nit ions et approvisionnements dans les
provinces situées au delà de la Princi-
pauté, et vice versa. Afin d'éviter les
difficultés et les malentendus dans l'ap-
plication de ce droit tout en garantissant
les nécessités militaires de la Su-
blime Porte, un règlement spécial en
établira les conditions dans l'espace de
trois mois après la ratification du pré-
sent acte, par une entente entre la Su-
blime Porte et l'administration de la
Bulgarie.

Il est bien entendu que ce droit ne
s'étendra qu'aux troupes Ottomanes ré-
gulières et que les irréguliers, les Ba-
chi-Bouzouks et les Circassiens, en se-
ront absolument exclus.

La Sublime Porte se réserve aussi
le droit de faire passer à travers la
Principauté sa poste et d'y entretenir
une ligne télégraphique. Ces deux
points seront également réglés de la fa-
çon et dans le laps de temps susindiqués.

Comp. B. 15.

Art. 11. — Les propriétaires Mu-
sulmans ou autres qui fixeraient leur
résidence personnelle hors de la Princi-
pauté pourront y conserver leurs im-
meubles en les faisant affermer ou ad-
ministrer par d'autres. Des Commis-
sions Turco-Bulgares siégeront dans les
principaux centres de population sous
la surveillance de Commissaires Russes
pour statuer souverainement, dans le
courant de deux années, sur toutes les
questions relatives à la constatation
des propriétés immobilières où des inté-
rêts Musulmans ou autres seraient
engagés.

Подобни комисии ще се изговарятъ
да рѣшатъ въ разстояние на 2 години
всички въпроси, които се отнасятъ до
начина на продажността, експлоатира-
нето или употреблението въ война на
Високата Порта, на държавнитѣ иму-
щества и на капиталитѣ. Но края на горѣ-
споменатий срокъ отъ двѣ години, всички
имотъ, който не се е изговарилъ ще
се продаде публично и сумата му ще
се употреби за поддръжане на християн-
ски и турски адими и сирини —
жертви на османитѣ събития.

Детелитѣ на имуществото България,
които са изгубили или ще изгубятъ, въ дру-
гитѣ части на Европейска Турция, ще
се изчисляватъ на турскитѣ данни и
поземки.

Ср. В. Д. 12.

Чл. 12-й. Всички изданието прѣ-
дметъ ще се събератъ. За изградъ не
ще има никакви укрепления на брего-
витѣ на Дунав, като всички кораби въ
водитъ на каботажната Румелия, Сър-
бия и България, съ изключение на обик-
новитѣ сплавници и леки кораби за
управление на рѣчната полиция и мит-
нически (таможни) управление.

Правитѣ, обязаноститѣ и прѣвимуще-
ствата на международната комисия на
Дунавъ оставатъ непоколеблнати.

Ср. В. Д. 52—57.

Чл. 13-й. Високата Порта няма възъ
себе запазванетоъ на плаваннето по
Султанскитѣ развали и обезщетението на
частитѣ кора, за които изкуществата
на военната индустрия въ войната
и на гражданството на плаваннето на
Дунав, като всички за този двоенъ
расходъ сж сумиратъ 500 хиляди франка
въ една сума, която е дадена Дунав-
ската комисия.

Ср. В. Д. нс. отъ 2-й Юлий.

Чл. 14-й. За Босна и Херцеговина
ще се изградятъ особени Европейскитѣ
комисии, които се прѣдлагатъ въ
справенъ изказание на Цариградската
конференция на Турскитѣ султански
съвети които ще станатъ въ общо спо-
рудиание между Високата Порта, Ру-
сията и Австро-Унгарското правител-
ство. Комиситѣ не ще да се изградятъ
до 1 Мартъ 1880 год. ще се употре-
бятъ исключительно за обезщетение на
домовитѣ на османитѣ и на други
нитези, които бѣха жертви на османитѣ

Des Commissions analogues seront
chargées de régler, dans le courant de
deux années, toutes les affaires rela-
tives au mode d'aliénation, d'exploita-
tion ou d'usage pour le compte de la
Sublime Porte, des propriétés de l'Etat
et des fondations pieuses (vacouf).

A l'expiration du terme de deux
années mentionné plus haut, toutes les
propriétés qui n'auront pas été récla-
mées seront vendues aux enchères pub-
liques, et le produit en sera consacré
à l'entretien des veuves et des orphe-
lins, tant Musulmans que Chrétiens,
victimes des derniers événements.

Comp. B. 12.

Art. 12. — Toutes les forteresses du
Danube seront rasées. Il n'y aura plus
dorénavant de places fortes sur les rives
de ce fleuve, ni de bâtiments de guerre
dans les eaux des Principautés de Rou-
manie, de Serbie et de Bulgarie, sauf
les stationnaires usités et les bâtiments
légers destinés à la police fluviale et
au service des douanes.

Les droits, obligations et préroga-
tives de la Commission Internationale
du Bas-Danube sont maintenus intacts.

Comp. B. 52—57.

Art. 13. — La Sublime Porte prend
à sa charge le rétablissement de la na-
vigabilité du passage de Soulina et le
dédommagement des particuliers dont
les biens auraient souffert du fait de
la guerre et de l'interruption de la na-
vigation sur le Danube, en affectant à
cette double dépense une somme de
500,000 francs sur celles qui lui sont
dues par la Commission Danubienne.

Abr. C. B., séance du 2 juillet.

Art. 14. — Seront immédiatement
introduites en Bosnie et en Herzégo-
vine les propositions Européennes com-
muniées aux Plénipotentiaires Otto-
mans dans la première séance de la
Conférence de Constantinople avec les
modifications qui seront arrêtées d'un
commun accord entre la Sublime Porte
et le Gouvernement de Russie et celui
d'Autriche-Hongrie.

Le paiement des arriérés ne sera pas
exigé, et les revenus courants de ces
provinces, jusqu'au 1er mars 1880, se-
ront exclusivement employés à indem-

нитъ събитий безъ разлика на народностъ и религия, както и за мѣстнитѣ нужди на страната. Сумата, която слѣдъ този срокъ ежегодно ще се плаща на централното правителство, ще се опредѣли по особено споразумѣние между Турция, Руссия и Австро-Унгария.

Изм. В. Д. 25.

Чл. 15-й. Високата Порта се задължава да въведе добросъвѣстно на островъ Критъ органическии уставъ отъ 1868 г., като има прѣдъ видъ желанията, изразени вече отъ туземното население.

Подобенъ уставъ, съобразенъ съ мѣстнитѣ нужди, ще се въведе тѣжъ сжщо и въ Ипиръ и Тесалия и въ другитѣ части на Европейска Турция, за които настоящий актъ не прѣдвизжда особена административна организация.

Особени комисии, въ които туземното население ще земе широко участие, ще се натоварятъ въ всѣка провинция за да изработятъ подробноститѣ на новий уставъ. Резултатитѣ на тѣхнитѣ работи ще се подложи на разгледванието на Високата Порта, която, прѣди да ги тури въ дѣйствието, ще се посвѣтва съ Русското правителство.

Изм. В. Д. 23.

Чл. 16-й. Понеже въ испразнованието отъ Русскитѣ войски на мѣстата, които тѣ занимаватъ въ Армения, и които ще се повърнатъ на Турция, моглѣ би да даде поводъ на сплетни, които би могли да бждатъ опасни за добритѣ отношения на двѣтѣ земи, то задължава се Портата безъ оглагание, да тури въ дѣйствието улущенията и реформитѣ, които се искатъ отъ мѣстнитѣ нужди на провинциитѣ населени отъ Арменци, и да гарантира тѣхната безопасностъ отъ Кюрдитѣ и Черкезитѣ.

Ср. В. Д. 61.

Чл. 17-й. Пълна и неграничена амнистия ще дарува Високата Порта на всички отомански подданници, които сж се компромитирали въ послѣднитѣ събития, и всичкитѣ лица, които сж затворени или заточени за това, ще се освободятъ тутакси.

Подтв. В. К. зас. отъ 24-й Юний.

Чл. 18-й. Високата Порта ще земе въ особено уважение мнѣнието изразено

niser les familles des réfugiés, des habitants victimes des derniers événements, sans distinction de race et de religion, ainsi qu'aux besoins locaux du pays. La somme qui devra revenir annuellement après ce terme au Gouvernement central sera fixée ultérieurement par une entente spéciale entre la Turquie, la Russie et l'Autriche - Hongrie.

Modif. В. 25

Art. 15. — La Sublime Porte s'engage à appliquer scrupuleusement dans l'île de Crète le Règlement Organique de 1868, en tenant compte des vœux déjà exprimés par la population indigène.

Un Règlement analogue, adapté aux besoins locaux, sera également introduit dans l'Épire, la Thessalie et les autres parties de la Turquie d'Europe pour lesquelles une organisation spéciale n'est pas prévue par le présent acte.

Des Commissions spéciales, dans lesquelles l'élément indigène aura une large participation, seront chargées dans chaque province d'élaborer les détails du nouveau Règlement. Le résultat de ces travaux sera soumis à l'examen de la Sublime Porte, qui consultera le Gouvernement Impérial de Russie avant de les mettre à l'exécution.

Modif. В. 23.

Art. 16. — Comme l'évacuation par les troupes Russes des territoires qu'elles occupent en Arménie, et qui doivent être restitués à la Turquie, pourrait y donner lieu à des conflits et à des complications préjudiciables aux bonnes relations des deux pays, la Sublime Porte s'engage à réaliser sans plus de retard les améliorations et les réformes exigées par les besoins locaux dans les provinces habitées par les Arméniens, et à garantir leur sécurité contre les Kurdes et les Circassiens.

Comp. В. 61.

Art. 17. — Une amnistie pleine et entière est accordée par la Sublime Porte à tous les sujets Ottomans compromis dans les derniers événements, et toutes les personnes détenues de ce fait ou envoyées en exil seront immédiatement mises en liberté.

Conf. С. В., séance du 24 juin.

Art. 18. — La Sublime Porte prendra en sérieuse considération l'opinion

отъ комисаритѣ на посредническитѣ сили относително до владѣнието на градътъ Котуръ, и се задължава да направи потребитѣ за окончателното опредѣление на турско-персийската граница.

Ср. В. Д. 60.

Чл. 19. Военното обезщетение и загубитѣ, причинени на Руссия, които Н. Величество Русскій императоръ иска, и които Високата Порта се задължава да заплати, сж слѣдующитѣ:

а) 900 милиона рубли военни развоски (поддържане на войската, замѣстване на припаситѣ, и военнитѣ поръчки);

б) 400 милиона рубли за загубитѣ и поврѣдитѣ които се нанесохъ на южното крайбрежие на Руссия, на экспортната търговия, на индустрията и на жельзницитѣ;

в) 100 милиона рубли за поврѣди и загуби, причинени отъ нашествието на Кавказъ;

г) 10 милиона рубли обезщетение за интереситѣ на русскитѣ поданници и заведения въ Турция.

Всичко 1410 милиона рубли.

Като зима въ внимание финансовитѣ затруднения на Турция, и съгласно съ желанието на Н. Величество Султанътъ, Русскій царъ се съгласява да се замѣни исплащанието на по-големата частъ отъ горната сума съ слѣдующитѣ земи отстъпки:

а) Тулчанскій санджакъ т. е. казакитѣ Килиа, Сулина, Махмудие, Исакча, Тулча, Мачинъ, Баба-дагъ, Хърсово, Кюстендже и Меджидие, както и островитѣ на Делтата и Змийнитѣ острови, Руссия повеже не желае да земе тѣзи земи и островитѣ на Делтата, запазва си правото да ги размѣни срѣщу онзи частъ отъ Бесарабия, която тя отстъпи по силата на Парижскій трактатъ въ 1856 г. и която на югъ е ограничена отъ долината на Килийскій рѣкавъ и устието на Стари-Стамбулъ. Въпросътъ за раздѣленieto на водитѣ и за риболовството ще се рѣши въ разстояние на една година слѣдъ одобряването на мирний договоръ отъ една Русско-Румънска комисия.

б) Ардаханъ, Карсъ, Батумъ, Баязидъ, и територията до Соганлъкъ. Въ общи черти новата граница ще има слѣдующий видъ: като остави брѣгътъ на

émise par les Commissaires des Puissances médiatrices au sujet de la possession de la ville de Khotour, et s'engage à faire exécuter les travaux de délimitation définitive de la frontière Turco-Persane.

Comp. В. 60.

Art. 19. — Les indemnités de guerre et les pertes imposées à la Russie que S. M. l'Empereur de Russie réclame et que la Sublime Porte s'est engagée à lui rembourser se composent de:

а) 900,000,000 de roubles de frais de guerre (entretien de l'armée, remplacement du matériel, commandes de guerre);

б) 400,000,000 de roubles de dommages infligés au littoral méridional du pays, au commerce d'exportation, à l'industrie et aux chemins de fer;

в) 100,000,000 de roubles de dommages causés au Caucase par l'invasion;

г) 10,000,000 de roubles de dommages et intérêts aux sujets et institutions Russes en Turquie

Total 1,410,000,000 de roubles

Prenant en considération les embarras financiers de la Turquie et d'accord avec le désir de S. M. le Sultan, l'Empereur de Russie consent à remplacer le paiement de la plus grande partie des sommes énumérées dans le paragraphe précédent par les cessions territoriales suivantes:

а) Le Sandjak de Toultscha, c'est-à-dire les districts (cazas) de Kilia, Soulina, Mahmoudié, Isaktcha, Toultscha, Matchine, Babadagh, Hirsowo, Kustendje et Medjidié, ainsi que les îles du Delta et l'île des Serpents.

Ne désirant pas s'annexer ce territoire et les îles du Delta, la Russie se réserve la faculté de les échanger contre la partie de la Bessarabie détachée par le Traité de 1856 et limitée au midi par le thalweg du bras de Kilia et l'embouchure du Stary-Stamboul.

La question du partage des eaux et des pêcheries devra être réglée par une Commission Russo-Roumaine dans l'espace d'une année après la ratification du Traité de Paix.

б) Ardahan, Kars, Batoum, Bayazet et le territoire jusqu'au Saganlough.

En traits généraux, la ligne frontière en quittant la côte de la Mer Noire suivra la crête des montagnes

Черното море, границата ще слѣдува гребена на планинитѣ, които дѣлятъ притоцитѣ на рѣкитѣ Хопа и Чарухъ до селата Алатъ и Бешагетъ; послѣ отива границата прѣзъ върховетѣ на планинитѣ Дервеникъ-Геки, Хорчезоръ и Беджигинъ-Дагъ, прѣзъ гребена, който дѣли притоцитѣ на рѣкитѣ Фортумъ-Чъй и Чарухъ и прѣзъ височинитѣ при Ялж-Векинъ до селото Векинъ-Килиса на рѣка Фортумъ-Чай; оттукъ слѣдва границата по бърдото на Сиври-Дагъ до планинскій проходъ съ същото име, като мине на югъ отъ селото Нориманъ; тя ще се възвие послѣ къмъ юго-истокъ, ще иде къмъ Зевинъ, отдѣто западно отъ пѣтитъ, който води отъ Зевинъ за селата Ардостъ и Хорасанъ, ще се опати на югъ прѣзъ бърдото на Соганлукъ до селото Гиличманъ; послѣ прѣзъ гребена на Шариванъ-Дагъ, ще стигне 10 верста южно отъ Хамуръ въ прохода на Муррадъ-Чай. Послѣ ще отиде границата надлъжъ по гребена на Аллахъ-Дагъ и по върховетѣ на Хори и Тандуре южно отъ долината на Баявидъ, и ще удари на старата турско-персийска граница на югъ отъ езерото Къжалъ-гьоль.

Окончателнитѣ граници на територията, присъединена съ Руссия, които сж назначени на прибавената тука карта, ще се опредѣлятъ отъ една комисия, състояща отъ Русски и Турски делегати. Тая комисия при работитѣ си ще има прѣдъ видъ както топографията на мѣстата, тѣй и условията за доброто управлѣние и за спокойствието на страната.

в) Земитѣ споменати въ а) и б) ще се отстъпятъ на Руссия въ замѣна на суммата единъ милиардъ и сто милиона рубли.

Колкото се отнаси до остатъка на обезщетението, съ исклучение на 10-тѣ милиона дълженствувани на рускитѣ подданици и заведения въ Турция, т. е. до 300-тѣ милиона рубли, начинътъ за тѣхното плащане и нуждитѣ гаранции ще се опредѣлятъ по едно споразумѣние между Русското императорско правителство и това на Н. В. Султанта.

г) 10-тѣ милиона рубли, които се искатъ за обезщетение на Рускитѣ подданици и заведения въ Турция, ще се

pui séparent les affluents de la rivière Hopa de ceux de la rivière Tcharokh et la chaîne de montagnes au sud de la ville d'Artwin jusqu'à la rivière Tcharokh près des villages Alat et Beshaget; puis la frontière se dirigera par les sommets des monts Dervenik-ghek, Hortchezor, et Bedjigun-Dagh par la crête qui sépare les affluents des rivières Fortoum-Tchai et Tcharokh et par les hauteurs près de Zaily Vihine pour aboutir au village Vihine-Kilissa sur la rivière Tortoum-Tchai; de là elle suivra la chaîne Sivri-Dagh jusqu'au col de ce nom, en passant au sud du village Noriman; elle tournera ensuite vers le sud-est, ira à Zivine. d'où la frontière passant à l'ouest de la route qui mène de Zivine aux villages Ardozt et Horassan, se dirigera au sud par la chaîne de Saganlough jusqu'au village de Gilitchman; puis par la crête du Charian-Dagh elle arrivera à dix verstes au sud de Hamour au défilé de Murad-Tchai; la frontière longera ensuite la crête de l'Alla-Dagh et les sommets du Hori et du Tandourek, et, passant au sud de la vallée de Bayazet, ira rejoindre l'ancienne frontière Turco-Persane au sud du lac de Kazli-gneul.

Les limites définitives du territoire annexé à la Russie, indiquées sur la carte ci-jointe, seront fixées par une Commission composée de délégués Russes et Ottomans

Cette Commission tiendra compte dans ses travaux tant de la topographie des localités, que des considérations de bonne administration et des conditions propres à assurer la tranquillité du pays.

c) Les territoires mentionnés dans les paragraphes a) et b) sont cédés à la Russie comme équivalent de la somme d'un milliard cent millions de roubles. Quant au reste de l'indemnité, sauf les 10,000,000 de roubles dus aux intérêts et institutions Russes en Turquie, soit 300,000,000 de roubles, le mode de paiement de cette somme, et la garantie à y affecter, seront réglés par une entente entre le Gouvernement Impérial de Russie et celui de S. M. le Sultan.

d) Les 10,000,000 de roubles réclamés comme indemnité pour les sujets

плащатъ постепенно слѣдъ като трѣбванията на заинтересованитѣ лица и учрѣждения се разгледатъ отъ Русското посолство въ Цариградъ и се съобщятъ на Високата Порта.

Подтв. Б. К. зас. отъ 2-й Юлий.

Изм. Б. Д. 35, 46, 58, 59, 60.

Чл. 20-й. Високата Порта ще земе дѣйствителни мѣрки, за да свърши по приятелски начинъ всички отъ нѣколко години висящи спорове на Рускитѣ подданици, които, ако е благословно, ще обезщети и ще тури въ изпълнение съдебнитѣ рѣшения безъ отлаганье.

Подтв. Б. К. зас. отъ 24-й Юний.

Чл. 21-й. Жителитѣ на земитѣ отстъпени на Руссия, които би желали да живѣятъ вънъ отъ тѣзи земи, сж свободни да се оттеглятъ като продаждъ тѣхний недвижимъ имотъ. За тѣзи пѣлъ дава имъ се срокъ за три години слѣдъ удобрението на настоящий актъ. Слѣдъ тоя срокъ жителитѣ, които не сж се иселили и не сж продали недвижимий си имотъ ще останатъ Русски подданици. Недвижимий имотъ, който принадлежи на държавата или на Богоугодни заведения, лѣжащи вънъ отъ споменатитѣ земи, трѣбва тѣй сжщо отъ три години да се продаде по единъ начинъ, който ще се установи отъ една особена Русско-Турска комисия. Сжщата комисия ще се ватовари да опредѣли начина, по който ще може Турското правителство, да си земе на дирѣ военнитѣ и боевитѣ припаси, храната и държавний имотъ, който би се намѣрилъ въ мѣстата, отстъпени на Руссия, а сега незаняти още отъ Русската войска.

Подтв. Б. К. зас. отъ 24-й Юний.

Чл. 22-й. Рускитѣ духовни лица, поклонници и калугери, които пътуватъ и живѣятъ по Европейската и Азиатска Турция, ще се ползуватъ отъ сжщитѣ права, прѣимущества и привилегии, каквито иматъ и духовнитѣ лица на други народности. Правото на официална защита се признава на императорското Русско посолство и на Рускитѣ консулата, както въ отношение на споменатитѣ лица, тѣй и на тѣхнитѣ имущество, на духовнитѣ заведения, на благотвори-

et institutions Russes en Turquie seront payés à mesure que les réclamations des intéressés seront examinées par l'ambassade Russe à Constantinople et transmises à la Sublime Porte.

Conf. C. B., séance du 2 juil'et.

Modif. B. 45, 46, 58, 59, 60.

Art. 20. — La Sublime Porte prendra des mesures efficaces pour terminer à l'amiable toutes les affaires litigieuses des sujets Russes pendantes depuis plusieurs années, dédommager ces derniers s'il y a lieu, et faire exécuter sans délai les sentences rendues.

Conf. C. B., séance du 24 juin.

Art. 21. — Les habitants des localités cédées à la Russie, qui voudraient fixer leur résidence hors de ces territoires, seront libres de se retirer en vendant leurs propriétés immobilières. Un délai de trois ans leur est accordé à cet effet à partir de la ratification du présent Acte.

Passé ce délai, les habitants qui n'auront pas quitté le pays et vendu leurs immeubles resteront sujets Russes.

Les biens immeubles appartenant à l'Etat ou aux fondations pieuses, sis en dehors des localités précitées, devront être vendus dans le même délai de trois années, suivant le mode qui sera réglé par une Commission spéciale Russo-Turque. La même Commission sera chargée de déterminer le mode de retrait par le Gouvernement Ottoman du matériel de guerre, des munitions des approvisionnements et autres objets appartenant à l'Etat, et qui existeraient dans les places, villes, et localités cédées à la Russie et non occupées actuellement par les troupes Russes.

Conf. C. B., séance du 24 jniu.

Art. 22. — Les ecclésiastiques, les pèlerins et les moines Russes voyageant ou séjournant dans la Turquie d'Europe et d'Asie jouiront des mêmes droits, avantages, et privilèges que les ecclésiastiques étrangers appartenant à d'autres nationalités.

Le droit de protection officielle est reconnu à l'ambassade Impériale et aux Consulats Russes en Turquie tant à l'égard des personnes susindiquées que de leurs possessions, établissements re-

телнитѣ учрѣждения въ Светитѣ Мѣста и другждѣ.

Атонскитѣ русски калугери (монаси), ще запазятъ своитѣ имущества и прѣжни привилегии и ще се ползуютъ въ тритѣ мѣнастира, които имъ принадлежатъ и въ учрѣжденията отъ нихъ зависящи отъ сждитѣ права и привилегии, които сж дадени на другитѣ духовни заведения и мѣнастири на Атосъ.

Изм. Б. Д. 62.

Чл. 23-й. Всичкитѣ трактати, договори, и задължения които сж заключени по въпроси на търговията, подсъждността и положението на Русскитѣ подданници въ Турция и които въ слѣдствие на войната бѣхж изгубили силата си, влизатъ изново въ сила, съ исклучение на ония ограничения, които настоящий трактатъ измѣнява. Двѣтъ правителства влизатъ изново взаимно за всички обязанности и отношения търговски, както и други, въ сждото положение, въ което се намирахж прѣди обявлението на войната.

Подтв. Б. Д. 63. Б. К. зас. отъ 24-й Юний.

Чл. 24-й. Босфорътъ и Дарданелитѣ ще бждатъ отворени, както въ военно, тъй и въ мирно врѣме за търговскитѣ кораби на неутралнитѣ държави, които (кораби) излазятъ отъ русскитѣ пристанища или отиватъ къмъ тѣхъ.

Изм. Б. Д. 63.

Високата Порта се задължава слѣдователно да не поставя за напрѣдъ прѣдъ пристанищата на Черното и Азовското морета фиктивенъ блокъ, който би се отдалечилъ отъ духа на декларацията, подписана на 4 Априлий 1856 год.

Подтв. Б. К., зас. отъ 6-й Юлий.

Чл. 25-й. Русската войска ще да изпразни Европейска Турция, освѣнъ България, въ три мѣсеца послѣ заключението на окончателния миръ между Н. В. Русскій Императоръ и Н. Величество Султана.

За да се спечели врѣме и за да се избѣгне дългото задържане на русскитѣ войски въ Турция и Романия, една часть отъ императорската войска може да се отправи къмъ пристанищата на Черното и Мраморното морета, за да отплува за Руссия съ кораби, които принадлежатъ

ligieux, de bienfaisance, et autres dans les Lieux-Saints et ailleurs.

Les moines du Mont Athos d'origine Russe seront maintenus dans leurs possessions et avantages antérieurs, et continueront à jouir dans les trois couvents qui leur appartiennent et dans les dépendances de ces derniers, des mêmes droits et prérogatives que ceux qui sont assurés aux autres établissements religieux et couvents du Mont Athos.

Modif. B. 62.

Art. 23. — Tous les Traités, Conventions et engagements antérieurement conclus entre les deux Hautes Parties Contractantes relativement au commerce, à la juridiction et à la position des sujets Russes en Turquie, et qui avaient été supprimés par l'état de guerre, seront remis en vigueur sauf les clauses auxquelles il serait dérogé par le présent Acte. Les deux Gouvernements seront replacés, l'un vis-à-vis de l'autre, pour tous leurs engagements et rapports commerciaux et autres, dans la situation même où ils se trouvaient avant la déclaration de guerre.

Conf. B. 63. C. B., séance du 24 juin.

Art. 24. — Le Bosphore et les Dardanelles resteront ouverts en temps de guerre comme en temps de paix aux navires marchands des Etats neutres arrivant des ports Russes ou en destination de ces ports.

Modif. B. 63.

La Sublime Porte s'engage en conséquence à ne plus établir dorénavant devant les ports de la Mer Noire et de celle d'Azov de blocus fictif qui s'écarterait de l'esprit de la Déclaration signée à Paris le 4/16 avril 1856.

Conf. C. B., séance du 6 juillet.

Art. 25. — L'évacuation complète par l'armée Russe de la Turquie d'Europe, à l'exception de la Bulgarie, aura lieu dans l'espace de trois mois après la conclusion de la paix définitive entre S. M. l'Empereur de Russie et S. M. le Sultan.

Afin de gagner du temps, et d'éviter le maintien prolongé des troupes Russes en Turquie et en Roumanie, une partie de l'armée Impériale pourra être dirigée vers des ports de la Mer Noire et de celle de Marmara pour y être

на русското правителство, или които сж наети за тая цѣль.

Изм. Б. Д. 22.

Азиатска Турция ще се испраздни въ разстояние на шесть мѣсеца послѣ сключванието на окончателний миръ, и русскитѣ войски ще могатъ да отплаватъ отъ Трапезунтъ, за да се върнатъ прѣвъ Кавказъ или Кримъ въ Руссия.

Испразнюванието ще се почне такаси слѣдъ размѣненито на утвърдението.

Подтв. Б. К., зас. отъ 6-й Юлий.

Чл. 26-й. Догдѣто императорскитѣ Русски войски стоятъ въ мѣстата, които, споредъ настоящий актъ, ще се върнатъ на Високата Порта, управлѣнието и порядъкътъ ще останатъ въ сждото състояние, както сж били прѣвъ окупацията. Високата Порта прѣвъ туй врѣме и до свършенното излизание на всички войски не смѣе да земе никакво участие въ управлѣнието.

Турскитѣ войски не смѣятъ да влѣзатъ въ мѣстата, които ще се завърнатъ на Високата Порта, и Високата Порта не ще смѣе да упражнява въ тѣхъ своята власть догдѣто за всяко мѣсто и всяка област, които ще се испразднятъ отъ Русскитѣ войски, не е прѣдизвѣстенъ офицерътъ назначенъ отъ Високата Порта за тая цѣль.

Подтв. Б. К., зас. отъ 6-й Юлий.

Чл. 27-й. Високата Порта се задължава да не прѣслѣдва по никой начинъ и да не позволява да се прѣслѣдватъ Турскитѣ подданници, които би били компрометирани по причина на тѣхни сношения съ Русскитѣ войски въ врѣме на войната. Въ случай, че би нѣкои лица желали да послѣдуютъ съ своитѣ фамилии Русскитѣ войски, Турскитѣ власти нѣма да се противятъ на туй.

Подт. Б. К., зас. отъ 6-й Юлий.

Чл. 28-й. Тутаки слѣдъ потвърдението на първоначалнитѣ условия на мира, военнитѣ роби ще се повърнатъ взаимно отъ едната и другата страна подъ грижата на особени комисари, които ще се вазначатъ отъ двѣтъ страни, и които ще отидатъ за това въ Одесса и Севастополъ. Въ разстояние на шесть години турското правителство ще ис-

embarquée sur des bâtiments appartenant au Gouvernement Russe ou frétés pour la circonstance.

Modif. B. 22.

L'évacuation de la Turquie d'Asie s'opérera dans l'espace de six mois à dater de la conclusion de la paix définitive, et les troupes Russes auront la faculté de s'embarquer à Trébizonde pour retourner par le Caucase ou par la Crimée.

Les opérations de l'évacuation devront commencer immédiatement après l'échange des ratifications.

Conf. C. B. séance du 6 juillet.

Art. 26. — Tant que les Troupes Impériales Russes séjourneront dans les localités qui, conformément au présent Acte, seront restituées à la Sublime Porte, l'administration et l'ordre des choses resteront dans le même état que depuis l'évacuation. La Sublime Porte ne devra y prendre aucune part durant tout ce temps, et jusqu'à l'entière sortie de toutes les troupes.

Les troupes Ottomanes ne devront entrer dans les localités qui seront restituées à la Sublime Porte, et cette dernière ne pourra commencer à exercer son autorité que lorsque, pour chaque place et province qui aura été évacuée par les troupes Russes, le Commandant de ces troupes en aura donné connaissance à l'officier désigné à cet effet de la part de la Sublime Porte.

Conf. C. B., séance du 6 juillet.

Art. 27. — La Sublime Porte prend l'engagement de ne sévir d'aucune manière, ni laisser sévir, contre les sujets Ottomans qui auraient été compromis par leurs relations avec l'armée Russe pendant la guerre. Dans le cas où quelques personnes voudraient se retirer avec leurs familles à la suite des troupes Russes, les autorités Ottomanes ne s'opposeront pas à leur départ.

Conf. C. B., séance du 6 juillet.

Art. 28. — Immédiatement après la ratification des Préliminaires de Paix, les prisonniers de guerre seront rendus réciproquement par les soins des commissaires spéciaux nommés de part et d'autre, et qui se rendront à cet effet à Odessa et à Sébastopol. Le Gouvernement Ottoman payera tous les frais de l'entretien des prisonniers qui lui se-

плати на 18 пати всичкитѣ разноси за издържанието на плѣнниците, които ще да му се повърнатъ, споредъ смѣткитѣ, които горѣспоменатитѣ комисари ще отредятъ.

Размѣнението на плѣнниците, между отоманското, румънското, сърбското и черногорското правителства, ще се извърши по сжщитѣ основи, само въ паричнитѣ исплащания числото на повърнатитѣ отъ турското правителство роби ще се изважда отъ числото на робитѣ, които ще му се повърнатъ.

Подт. Б. К., зас. отъ 6-й Юлий.

Чл. 29-й Настоящия актъ ще се одобри отъ Т. Ц. Величества Русский царь и Султанътъ на Отоманитѣ, и одобреніята ще се размѣнятъ въ продължение на 15 дни, или ако може по-рано, въ Петербургъ, гдѣто съврѣменно ще стане споразумѣние, гдѣ и кога условията на настоящия актъ да се обличятъ въ тържественна форма, обикновена на мирнитѣ договори. Впрочемъ отъ само себе си се разумѣва, че всичкитѣ договорящи страни се считатъ формално свързани чрѣвъ настоящия актъ отъ минутата на неговото потвърждение.

За увѣрене на това, пълномощницитѣ отъ двѣтѣ страни подписаха гоа актъ и удариха на него печатитѣ си.

Направенъ въ С.-Стефано на деветнадесетий Февруари, хиляда осемъ стотинъ и седедесетъ и осемъ.

Подписали: Графъ Н. Игнати-евъ, Нелидовъ, Савфетъ, Садуллахъ.

Последня алинея на чл. IX-й отъ Акта на прѣдварителнитѣ прѣговори за мира, подписанъ днесъ, 19 февруарий, 3 мартъ 1878, която е била пропусната и която съставлява нераздѣлна часть отъ рѣченния члѣнъ.

Жителитѣ на Българското Княжество които ще пътуватъ или ще се остановятъ въ другитѣ части на Оттоманската Империя ще се подчиняватъ на Оттоманскитѣ Закони и Власти.

Подт. Б. Д. 12.

Подписали: Графъ Н. Игнати-евъ, Нелидовъ, Савфетъ, Садуллахъ.

Санъ-Стефано, 19 февруарий, 3 мартъ 1878.

ront restitués en dix-huit termes égaux dans l'espace de six années d'après les comptes qui seront établis par les commissaires susmentionnés.

L'échange des prisonniers entre le Gouvernement Ottoman et ceux de la Roumanie, de la Serbie, et du Monténégro, aura lieu sur les mêmes bases, en déduisant toutefois, dans le décompte à établir, le nombre des prisonniers restitués par le Gouvernement Ottoman du nombre des prisonniers qui lui seront restitués.

Conf. C. B., séance du 6 juillet

Art. 29. — Le présent Acte sera ratifié par Leurs Majestés Impériales l'Empereur de Russie et l'Empereur des Ottomans, et les ratifications seront échangées dans quinze jours, ou plus tôt si faire se peut, à Saint-Petersbourg, où l'on conviendra également du lieu et de l'époque à laquelle les stipulations du présent Acte seront revêtues des formes solennelles usitées dans les Traités des Paix.

Il demeure toutefois bien entendu que les Hautes Parties Contractantes se considèrent comme formellement liées par le présent Acte depuis le moment de sa ratification.

En foi de quoi les plénipotentiaires respectifs ont revêtu le présent Acte de leurs signatures, et y ont apposé leurs cachets.

Fait à San-Stéfano, le dix-neuf février, trois mars mil huit cent soixante-dix-huit.

Signé: Cte N. Ignatiev, Nélidow, Safvet, Sadoullah.

Paragraphe final de l'Article XI de l'Acte des Préliminaires de Paix signé aujourd'hui, 19 février, 3 mars 1878, qui a été omis, et qui doit faire partie intégrante du dit Article.

Les habitants de la Principauté de Bulgarie qui voyageront ou séjourneront dans les autres parties de l'Empire Ottoman seront soumis aux lois et aux autorités Ottomanes.

Conf. B. 12.

Signé: Cte N. Ignatiev, Nélidow, Safvet, Sadoullah.

San-Stéfano, le 19 février 3 mars 1878.

Берлинский договоръ.

Подписанъ на 13-й Юлий 1878.

Traité de Berlin.

Signé le 13 Juillet 1878.

Чл. 1-й. България се въздига на едно самостоятелно и трибутарно княжество, подъ сузеренитета на Н. В. Султана. То ще има едно християнско правителство и една народна войска (милиция).

Ср С. 6.

Чл. 2-й. Княжеството България има слѣдующитѣ граници:

Границата слѣдва въ сѣверъ по десния брѣгъ на Дунава отъ старата Сърбска граница до една точка, която на истокъ отъ Силистра ще се опрѣдѣли чрѣвъ една европейска комисия; тя се оправя отъ тамъ къмъ Черно-Море и донира до послѣдното на югъ отъ Мангалия, която е присъединена къмъ Ромъния. Черно-Море образува источната граница на България. На югъ трѣгва границата (отъ устието) на потока, по край който лѣжатъ селата Ходжа-къой, Селамъ-къой, Айваджикъ, Белибе и Суджулъ-Гулица, прѣрѣзва прѣко доливата на Дели-Камчия, мивува южно отъ Белибе и Кехманлъкъ; слѣдъ като прѣйминне Дели-Камчия, 2¹/₂ километра по горѣ отъ Ченге, достига гребена при една точка, която лѣжи между Текенликъ и Айдосъ-Бреджа, и слѣдва по него прѣвъ Карнабатъ-Балканъ, Присевица-Балканъ и Казанъ-Балканъ сѣверно отъ Котелъ до Демиръ-Капу. Послѣ продължава по главното бърдо на великий балканъ, по распространението на който върви дори до върха Косица.

Тукъ границата остава гребена на балкана, сжжва се на долу между селата Пирдопъ и Душанци, отъ които едното остая на България, а другото на Источна Румелия и върви дори до рѣката Тузлу-Дере, слѣдва по тѣзи рѣка до съединението ѝ съ Тополица, послѣ по тая рѣка до сливането ѝ съ Смолско-Дере при селото Петричево, като остава на Источна-Румелия една зона 2 километра на ширъ по-горѣ отъ

Art. 1er. — La Bulgarie est constituée en Principauté autonome et tributaire sous la suzeraineté de S. M. Impériale le Sultan; elle aura un Gouvernement Chrétien et une milice nationale.

Comp. S. 6.

Art. 2. — La Principauté de Bulgarie comprendra les territoires ci-après:

La frontière suit au nord la rive droite du Danube depuis l'ancienne frontière de Serbie jusqu'à un point à déterminer par une Commission Européenne à l'est de Silistrie et, de là, se dirige vers la Mer Noire au sud de Mangalia, qui est rattaché au territoire Roumain. La Mer Noire forme la limite est de la Bulgarie. Au sud, la frontière remonte, depuis son embouchure, le thalweg du ruisseau près duquel se trouvent les villages Hodzakioj, Selam-Kioj, Aivadsik, Kulibe, Sudzuluk; traverse obliquement la vallée du Deli Kamcik, passe au sud de Belibe et de Kemhalik et au nord de Hadzimahale, après avoir franchi le Deli Kamcik à 2¹/₂ kilom. en amont de Cengei; gagne la crête à un point situé entre Tekenlik et Aidos-bredza et la suit par Karnabad Balkan, Prisevica Balkan, Kazan Balkan au nord de Kotel jusqu'à Demir Kapu. Elle continue par la chaîne principale du Grand Balkan, dont elle suit toute l'étendue jusqu'au sommet de Kosica.

Là elle quitte la crête du Balkan, descend vers le sud entre les villages de Pirdop et de Duzanci, laissés l'un à la Bulgarie et l'autre à la Roumélie-Orientale jusqu'au ruisseau de Tuzlu Dere, suit ce cours d'eau jusqu'à sa jonction avec la Topolnica, puis cette rivière jusqu'à son confluent avec Smovskio Dere près du village de Petricevo, laissant à la Roumélie Orientale une

това сливане, възлиза между потоците Смољско-Дере и Каменица, слѣдващъ по чертата на водораздѣла, за да се обърне на юго-западъ къмъ върха Войнякъ и право да достигне точката 875 на Австрийската генерална карта.

Границата прѣсича въ права черта горното корито (bassin) на рѣката Ихтиманъ-Дере, минува между Богдана и Караула за да достигне чертата на водораздѣла, който дѣли коритата на Искъръ и Марица, между Чамурли и Хаджиларъ, слѣдва по тѣзи линия прѣвъ върховете Велина-Могила, гората 531, Змайлица-Върхъ, Сумнатица и достига до административната граница на Софийскій санджакъ между Сиври-Ташъ и Чадъръ-Тепе. Отъ Чадъръ-Тепе границата се опътва къмъ юго-западъ по чертата на водораздѣла между коритата на Места-Карасу отъ една страна и Струма-Карасу отъ друга, върви по бърдата Родопски Демиръ-Калу, Исковъ-Тепе, Кади-Мезаръ-Балканъ и Айджи Гедюкъ дори до Капетникъ-балканъ, и се съединява съ старата административна граница на Софийскій санджакъ.

Отъ Капетникъ-Балканъ границата минава по чертата на водораздѣла между долините на Рилска рѣка и на Бистрица и слѣдва по прѣдгорнето, нарѣчено Воденица планина, за да слѣае въ долината на Струма при стечението ѝ съ Рилска рѣка, като остави селото Байракли на Турция. Отъ тукъ се въскача на югъ отъ селото Желѣзница, за да стигне по най-късвй пътъ бърдото на Голѣма планина при върха Китка, и тамъ да се сѣси съ старата административна граница на Софийскій санджакъ, като остави обаче на Турция дѣлото корито на Суха рѣка.

Отъ гората Китка западната граница трѣгнува къмъ гората Църни Върхъ прѣвъ планините Цървена-Ябука, като слѣдва по старата административна граница на Софийскій санджакъ въ горната част на коритата на Егри Су и Лепница, възлиза съ тѣхъ на гребените Бабина-Поляна и стига до гората Църни-Върхъ. Отъ гората Църни-Върхъ границата върви по чертата на дѣлението на водите между Струма и Морава прѣвъ върховете Стрѣзеръ, Ви-

zone de deux kilomètres de rayon en amont de ce confluent, remonte entre les ruisseaux de Smovskio Dere et la Kaménica suivant la ligne de partage des eaux, pour tourner au sud-ouest à la hauteur de Voinjak, et gagner directement le point 875 de la carte de l'État-Major Autrichien.

La ligne frontière coupe en ligne droite le bassin supérieur du ruisseau d'Ichtiman Dere, passe entre Bogdina et Karoula, pour retrouver la ligne de partage des eaux séparant les bassins de l'Isker et de la Marica, entre Camurli et Hadzilar, suit cette ligne par les sommets de Velina Mogila, le col 531, Zmailica Vrh, Sumnatica, et rejoint la limite administrative du Sandjak de Sophia entre Sivri Tas et Cadir Tepe.

De Cadir Tepe, la frontière, se dirigeant au sud-ouest, suit la ligne de partage des eaux entre les bassins du Mesta Karasu d'un côté et du Struma Karasu de l'autre, longe les crêtes des Montagnes du Rhodope appelées Demir Kapu, Iskoftepe, Kadime sa Balkan, et Aiji Gedük jusqu'à Kapetnik Balkan, et se confond ainsi avec l'ancienne frontière administrative du Sandjak de Sophia.

De Kapetnik Balkan la frontière est indiquée par la ligne de partage des eaux entre les vallées de la Rilska-reka, et de la Bistrice-reka, et suit le contre-fort appelé Vodenica Planina, pour descendre dans la vallée de la Struma aux confluent de cette rivière avec la Rilska-reka, laissant le village de Barakli à la Turquie. Elle remonte alors au sud du village de Jolesnica, pour atteindre, par la ligne la plus courte, la chaîne de Golema Planina au sommet de Gitka, et y rejoindre l'ancienne frontière administrative du Sandjak de Sophia, laissant toutefois à la Turquie la totalité du bassin de la Suha reka

Du Mont Gitka, la frontière ouest se dirige vers le mont Crui Vrh par les Montagnes de Karvena Jabuka, en suivant l'ancienne limite administrative du Sandjak de Sophia, dans la partie supérieure des bassins de Egrisu et de la Lepnica, gravit avec elle les crêtes de Babina-palona, et arrive au Mont Crni Vrh.

локоло и Мезидъ-Плавина, достига прѣвъ Гачина, Църна-Трава, Дорковска планина, Трајница планина, послѣ Дѣсчани-Кладенецъ чертата на водораздѣла между горня Сукова и Морава, отива право на Столъ и се спуска на долу за да прѣсече на 1000 метра сѣверо-западно отъ селото Сегуша пътя отъ София за Пиротъ. Послѣ възлиза по права черта възъ Видлицъ-Плавина и оттукъ възъ гората Радочина въ бърдото Коджа-Балканъ, като остави на Сърбия селото Дойкинци, а на България селото Сѣнокосъ. Отъ върха на гората Радочина границата върви къмъ западъ по гребена на балкана прѣвъ Чипровецъ-Балканъ и Стара-Плавина дори до старата источна граница на княжеството Сърбия при кулата Смильова-Чука, и оттамъ по тѣзи стара граница до Дунава, до който се допира при Раковица

Точното опрѣдѣление на тая граница ще се утвърди на мѣстото отъ Европейската комиссия, въ която подписанитѣ сили ще бждатъ прѣдставени. Разумѣва се:

1. Че тѣзи комиссия ще земе прѣдъ видъ нуждата за Н. В. Султана, да може да брани границите на балкана и на Источна Румелия:

2. Че никакви укрѣпления не ще могатъ да се издигатъ около Самоковъ въ разстояние отъ 10 километра.

Ср. С. 6.

Чл. 3-й. Българскій князь ще се избере свободно отъ народа и ще се потвърди отъ Високата Порта съ одобриенето на Великите Сили. Никой члѣвъ отъ управляющитѣ домова въ Европейскитѣ Велики Сили не може да бжде избранъ за князь на България. Въ случай, че би останкло праздно княжеското достойнство, избирането на новий князь ще стане подъ сжщитѣ условия и форми.

Ср. С. 7.

Чл. 4-й. Едно събрание отъ пѣрвенците (нотабилитѣ на България, което ще се свика въ Търново, ще изработи прѣди избирането на княза, органически уставъ на княжеството. Въ овѣзи

Du Mont Crni Vrh, la frontière suit la ligne de partage des eaux entre la Struma et la Morawa par les sommets du Stresser, Vilogolo et Mesid Planina, rejoint par la Gacina, Crna Trava, Dorkovska et Drainica plan, puis le Descant Kladanec, la ligne de partage des eaux de la Haute Sukowa et de la Morawa, va directement sur le Stol, et en descend pour couper à 1,000 mètres au nord-ouest du village de Segusa la route de Sophia à Pirot. Elle remonte en ligne droite sur la Vidlic Planina et de là sur le Mont Radocina dans la chaîne du Kodža Balkan, laissant à la Serbie le village de Doikinci, et à la Bulgarie celui de Senakos.

Du sommet du Mont Radocina la frontière suit vers l'ouest de la crête des Balkans par Ciprovec Balkan et Stara Planina jusqu'à l'ancienne frontière orientale de la Principauté de Serbie près de la Kula Smiljova Cuka, et de là cette ancienne frontière jusqu'au Danube qu'elle rejoint à Rakovitzza.

Cette délimitation sera fixée sur les lieux par la Commission Européenne où les Puissances Signataires seront représentées.

Il est entendu:

1o. Que cette Commission Européenne prendra en considération la nécessité pour S. M. Impériale le Sultan de pouvoir défendre les frontières du Balkan de la Roumélie Orientale

2o. Qu'il ne pourra être élevé de fortifications dans un rayon de 10 kilom. autour de Samakow.

Comp. S. 6.

Art. 3. — Le Prince de Bulgarie sera librement élu par la population et confirmé par a Sublime Porte avec l'assentiment des Puissances. Aucun membre des dynasties régnantes des Grandes Puissances Européennes ne pourra être élu Prince de Bulgarie.

En cas de vacance de la dignité princière, l'élection du nouveau Prince se fera aux mêmes conditions et dans les mêmes formes.

Comp. S. 7.

Art 4. — Une Assemblée de Notables de la Bulgarie, convoquée à Tironovo, élaborera, avant l'élection du Prince, le Règlement Organique de la Principauté.

мѣстности, гдѣто Българетѣ сж смѣсени съ Турско, Румѣанско, Гръцко или друго население, ще се земѣтъ въ внимание правата и интереситѣ на тия вародности, колкото се относи до избиранията и до изработването на органическия уставъ.

Ср. С. 7.

Чл. 5-й. Слѣдующитѣ постановлѣния ще бждѣтъ основата на публичното право на България: Разликата на вѣрвата и вѣроисповѣданнето не смѣе никоу да се противопостави като причина на исклучение или неспособностъ, колкото са относи до упражнението на гражданскитѣ и политическитѣ права, до приемането въ публични служби, звания (fonctions) и почести, или до упражнението на различнитѣ занятия и индустрии, въ която мѣстностъ и да е. Свободата и въшното упражнение на всички богослужения се осигуряватъ ва вси тувемци на България, тѣй като и на чужденцитѣ, и не смѣе да се постави никакво прѣпятствие нѣто на иерархическото устройство на различнитѣ вѣроисповѣдни общини, нито на тѣхнитѣ отношения къмъ духовнитѣ имъ началници.

Чл. 6-й. Приврѣменното управлѣние на България ще се води до свършването на органическия уставъ отъ единъ императорско-руски комиссаръ. Единъ императорско-турски комиссаръ, както и консулитѣ отъ другитѣ подписавши сили испратени за този случай, ще бждѣтъ натоварени да му помагатъ като контролиратъ (contrôler) дѣйствиата (le fonctionnement) на туй приврѣменно управление. Въ случай на несъгласие помежду испратенитѣ консули, въпроситѣ ще се рѣшаватъ по вишегласие (majorité), а въ случай на разногласие между това вишегласие и императорско-руский или императорско-турский комиссаръ, длѣжни сж прѣдставителитѣ на подписавшитѣ сили въ Цариградъ събрани въ една конференция да прозвесжѣтъ своето мнѣние.

Ср. С. 7.

Чл. 7-й. Приврѣменното управление не ще може да се продѣлжи повече отъ 9 мѣсеца, като се смѣта отъ развѣнението на одобренитѣ на настоящий договоръ. Щомъ се направи органическия уставъ, ще се пристѣпни, непосредствено къмъ избора на Българский князь. Щомъ

Dans les localités où les Bulgares sont mêlés à des populations Turques, Roumaines, Grecques ou autres, il sera tenu compte des droits et des intérêts de ces populations en ce qui concerne les élections et l'élaboration du Règlement Organique.

Comp. S. 7.

Art. 5. — Les dispositions suivantes formeront la base du droit public de la Bulgarie.

La distinction des croyances religieuses et des confessions ne pourra être opposée à personne comme un motif d'exclusion ou d'incapacité en ce qui concerne la jouissance des droits civils et politiques, l'admission aux emplois publics, fonctions et honneurs, ou l'exercice des différentes professions et industries, dans quelque localité que ce soit.

La liberté et la pratique extérieure de tous les cultes sont assurées à tous les ressortissants de la Bulgarie, aussi bien qu'aux étrangers, et aucune entrave ne pourra être apportée soit à l'organisation hiérarchique des différentes communions, soit à leurs rapports avec leurs chefs spirituels.

Art. 6. — L'administration provisoire de la Bulgarie sera dirigée jusqu'à l'achèvement du Règlement Organique par un Commissaire Impérial Russe. Un Commissaire Impérial Ottoman, ainsi que les Consuls délégués ad hoc par les autres Puissances Signataires du présent Traité, seront appelés à l'assister à l'effet de contrôler le fonctionnement de ce régime provisoire. En cas de dissentiment entre les Consuls délégués, la majorité décidera, et, en cas de divergence entre cette majorité et le Commissaire Impérial Russe ou le Commissaire Impérial Ottoman, les Représentants des Puissances Signataires à Constantinople, réunis en Conférence, devront prononcer.

Comp. S. 7.

Art. 7. — Le régime provisoire ne pourra être prolongé au delà d'un délai de neuf mois à partir de l'échange des ratifications du présent Traité.

Lorsque le Règlement Organique sera terminé, il sera procédé immédiatement à l'élection du Prince de

князѣтъ се вѣдвори, новото устройство влиза въ сила, и княжеството встѣпя въ пълно упражнение на своята автономия.

Чл. 8-й. Търговскитѣ и мореплавателнитѣ договори, както и всички уговори (conventions) и спогодби (arrangements), които сж заключени между чуждитѣ сили и Портата, и днесъ сж въ сила, запазватъ си силата и за княжеството България, и никакво измѣнение въ тѣхъ спрѣмо нѣкоя сила не може да стане прѣди тѣзи послѣдната сила, да даде своето съгласие за туй. Въ България нѣма да се зима никакъвъ проходень (transit) гюмрюкъ отъ стокитѣ, които мивуватъ прѣвъ княжеството. Поданницитѣ и търговията на всички сили ще се държатъ за съвършено равноправни. Неприкосновеноститѣ (immunités) и привилегиятѣ на чуждитѣ подданници, както и правата на сѣдебността и защитата консулска, както сж установени чрѣвъ прѣданията (capitulations) и обичаятѣ, остоятъ въ пълна сила, догдѣто не се измѣнятъ съ съгласието на интересующитѣ се страни.

Чл. 9-й. Количеството на годишното даждие, което ще плаща княжеството на суверенний дворъ, като го брои на банката, която Портата испослѣ ще назначи, ще се опрѣдѣли по споразумѣние между подписавшитѣ сили на настоящий трактатъ на края на първата година, откакъ влѣзе въ сила новото устройство. Туй даждие ще се опрѣдѣли на основание на срѣдний доходъ на княжеството. Понеже България грѣбва да носи една частъ отъ публичния дългъ на държавата, то при опрѣдѣлението на годишното даждие, ще земѣтъ силитѣ прѣдъ видъ дългъ отъ дълга, който ще се прѣдхвърли на княжеството по една справедлива съразмѣрностъ.

Ср. С. 9.

Чл. 10-й. България замѣнява императорско-турското правителство въ неговитѣ обязанности и длѣжности срѣщу компанията на желѣзницата Русчукъ-Варна отъ деня на развѣнението на одобренитѣ на настоящий договоръ. Уреждането на прѣдшнитѣ смѣтки се прѣдоставя на споразумѣнието между

Bulgarie. Aussitôt que le Prince aura été institué, la nouvelle organisation sera mise en vigueur, et la Principauté entrera en pleine jouissance de son autonomie.

Art. 8. — Les Traités de Commerce et de Navigation, ainsi que toutes les Conventions et arrangements conclus entre les Puissances étrangères et la Porte, et aujourd'hui en vigueur, sont maintenus dans la Principauté de Bulgarie, et aucun changement n'y sera apporté à l'égard d'aucune Puissance avant qu'elle y ait donné son consentement.

Aucun droit de transit ne sera prélevé en Bulgarie sur les marchandises traversant cette Principauté.

Les nationaux et le commerce de toutes les Puissances y seront traités sur le pied d'une parfaite égalité

Les immunités et privilèges des sujets étrangers, ainsi que les droits de juridiction et de protection Consulaires tels qu'ils ont été établis par les Capitulations et les usages, resteront en pleine vigueur tant qu'ils n'auront pas été modifiés du consentement des parties intéressées.

Art. 9. — Le montant du tribut annuel que la Principauté de Bulgarie payera à la Cour Suzeraine en le versant à la Banque que la Sublime Porte désignera ultérieurement, sera déterminé par un accord entre les Puissances Signataires du présent Traité, à la fin de la première année du fonctionnement de la nouvelle organisation. Ce tribut sera établi sur le revenu moyen du territoire de la Principauté.

La Bulgarie devant supporter une part de la Dette publique de l'Empire, lorsque les Puissances détermineront le tribut, elles prendront en considération la partie de cette dette qui pourrait être attribuée à la Principauté sur la base d'une équitable proportion.

Comp. S. 9.

Art. 10. — La Bulgarie est substituée au Gouvernement Impérial Ottoman dans ses charges et obligations envers la Compagnie du chemin de fer de Roustchouk-Varna, à partir de l'échange des ratifications du présent Traité. Le règlement des comptes antérieurs est réservé à une entente entre

Високата Порта, правителството на княжеството и управлението на компанията. Княжеството България влиза тоже за своя дѣлъ въ обязаноститѣ, които има Високата Порта както къмъ Австро-Унгария тъй и къмъ дружеството за искористуване (exploitation) на желѣзницитѣ въ европейска Турция, колкото се отnosi до свързването и свързването, както и до искористуването на желѣзницитѣ, които се нахождатъ върху нейната земя. Погрѣбнитѣ уговори по този въпросъ ще се заключатъ между Австро-Унгария, Портата, Сърбия и Княжеството непосредствено слѣдъ заключението на мира.

Ср. С. 9.

Чл. 11-й. Турска войска нѣма вече въ България да стои. Всички стари крѣпости ще се съборятъ на разноска на княжеството въ течение на една година или по-рано, ако е възможно. Мѣстното правителство непосредствено ще земе мѣрки за да ги събори и нѣма да гради нови. Високата Порта ще има право да се располага по желанието си върху военнитѣ вещи и другитѣ прѣдмѣти, които принадлежатъ на турското правителство и се намиратъ въ Дунавскитѣ крѣпости, испразднени по сила на примирието отъ 31-й Януарий, както и върху ония прѣдмѣти, които се намиратъ въ крѣпоститѣ на Шуменъ и Варна.

Ср. С. 8.

Чл. 12-й. Турскитѣ стопани или други, които би пожелали да живѣятъ вънъ отъ княжеството, могатъ тѣхний недвижимъ имотъ да си запазятъ въ княжеството, като го дадатъ въ наемъ или подъ управление на други лица. Една Турско-Българска комиссия ще се наговори да рѣши въ течение на 2 години както всичкитѣ въпроси по начина за продаване, искористуване или употребуване въ полза на Високата Порта, на държавнитѣ имущества и вакѣфитѣ, тъй и всичкитѣ дѣла които сж свързани съ горнитѣ въпроси и въ които сж замѣсени интереситѣ на частни лица. Подданицитѣ на Българското Княжество които живѣятъ или се спиратъ въ други части на Европейска Турция сж

la Sublime Porte, le Gouvernement de la Principauté et l'administration de cette Compagnie.

La Principauté de Bulgarie est de même substituée pour sa part aux engagements que la Sublime Porte a contractés tant envers l'Autriche-Hongrie qu'envers la Compagnie pour l'exploitation des chemins de fer de la Turquie d'Europe, par rapport à l'achèvement et au raccordement ainsi qu'à l'exploitation des lignes ferrées situées sur son territoire.

Les Conventions nécessaires pour régler ces questions seront conclues entre l'Autriche-Hongrie, la Porte, la Serbie et la Principauté de Bulgarie immédiatement après la conclusion de la paix.

Comp. S. 9.

Art. 11. — L'armée ottomane ne séjournera plus en Bulgarie; toutes les forteresses seront rasées aux frais de la Principauté dans le délai d'un an ou plus tôt si faire se peut; le Gouvernement local prendra immédiatement des mesures pour les détruire et ne pourra en faire construire de nouvelles. La Sublime Porte aura le droit de disposer à sa guise du matériel de guerre et autres objets appartenant au Gouvernement Ottoman et qui seraient restés dans les forteresses du Danube déjà évacuées en vertu de l'armistice du 31 janvier, ainsi que de ceux qui se trouveraient dans les places fortes de Schoumla et de Varna.

Comp. S. 8.

Art. 12. — Les propriétaires Musulmans ou autres qui fixeraient leur résidence personnelle hors de la Principauté pourront y conserver leurs immeubles; en les affermant ou en les faisant administrer par des tiers.

Une Commission Turco-Bulgare sera chargée de régler, dans le courant de deux années, toutes les affaires relatives au mode d'aliénation, d'exploitation ou d'usage, pour le compte de la Sublime Porte, des propriétés de l'État et des fondations pieuses (vacoufs), ainsi que les questions relatives aux intérêts des particuliers qui pourraient s'y trouver engager.

Les ressortissants de la Principauté de Bulgarie qui voyageront ou séjourneront dans les autres parties de l'Em-

подчинени на Турскитѣ началства и закони.

Ср. С. 11.

Чл. 13-й. На югъ отъ Балкана се образува една провинция подъ име „Источна Румелия“, която остана подъ прѣвата политическа и военна власть на Султана, нъ съ административна автономия. Тя ще има единъ генералъ-губернаторъ Христианинъ.

Чл. 14-й. Источна Румелия се ограничава на сѣверъ и сѣверозападъ отъ България на объема земитѣ, които се намиратъ въ слѣдующето очертане:

Като захване отъ Черно-Море, границата възлиза отъ устието на оныя потокъ по който се намиратъ селата Ходжа-къой, Селямъ-къой, Айваджикъ, Белибе и Суджуклъкъ, прѣсича прѣво долината Дели-Камчия, отива на югъ отъ Белибе и Кехманликъ и на сѣверъ отъ Хаджи-Махле, послѣ, откакъ прѣскочи Дели-Камчия 2 1/2 километра отгорѣ на село Ченге, достига гребена на единъ пунктъ между Текенликъ и Айдосъ-Бреджа и слѣдва по него прѣзъ Карнабатъ-Балканъ, Присевица-Балканъ, Казанъ-Балканъ, на сѣверъ отъ Котелъ до Демиръ-Капия. Послѣ върви по върхото на великий Балканъ по цѣлото му продължение до върха Косица.

Въ тѣзи точка западната граница на Румелия остава гребена на Балкана, спуска се на югъ между селата Пирдопъ и Душаница, отъ които едното остана на България, другото на Румелия, до рѣката Тузлу-Дере, слѣдва по течението на тая до нейното сливане съ Тополница, послѣ по тѣзи послѣдната рѣка до съединението ѝ съ Смолско-Дере при селото Петричево, като остави на Источна Румелия една зона отъ 2 километра на ширъ по-горѣ отъ туй съединение, възлиза пакъ между рѣкитѣ Смолско-Дере и Каменица, като слѣдва чертата на водораздѣла, обръща се на юго-западъ къмъ височината Войнякъ, за да достигне по права линия точката 875 на картата на Австрийскій генерални штабъ.

Пограничната черта прѣсича въ права линия горното корито на Ихтиманъ-Дере, прѣзвивува между Богдана и Караула, за да добне павоно чертата на водораздѣла, която дѣли коритата на

pire Ottoman seront soumis aux autorités et aux lois Ottomanes.

Comp. S. 11.

Art. 13. — Il est formé au sud des Balkans une province qui prendra le nom de „Roumélie-Orientale“, et qui restera placée sous l'autorité politique et militaire directe de S. M. I. le Sultan, dans des conditions d'autonomie administrative. Elle aura un Gouverneur-Général Chrétien.

Art. 14. — La Roumélie Orientale est limitée au nord et au nord-ouest par la Bulgarie et comprend les territoires inclus dans le tracé suivant:

Partant de la mer Noire, la ligne frontière remonte depuis son embouchure le thalweg du ruisseau près duquel se trouvent les villages Hodzakioj, Selam Kioj, Aivadsik, Kulibe, Sudzulk, traverse obliquement la Vallée du Deli Kamcik, passe au sud de Belibe et de Kemhalik et au nord de Hadzi-mahale, après avoir franchi de Deli Kamcik à 2 1/2 kilom. en amont de Cengei; gagne la crête à un point situé entre Tekenlik et Aidos-Bredza, et la suit par Karnabad Balkan, Prisevica Balkan, Kazan Balkan, au nord de Kotel jusqu'à Demir Kapu. Elle continue par la chaîne principale du Grand Balkan, dont elle suit toute l'étendue jusqu'au sommet de Kosica.

A ce point, la frontière occidentale de la Roumélie quitte la crête du Balkan, descend vers le sud entre les villages de Pirdop et de Duzanci, laissés l'un à la Bulgarie et l'autre à la Roumélie Orientale, jusqu'au ruisseau de Tuzlu Dere, suit ce cours d'eau jusqu'à sa jonction avec Smovskio Dere près du village de Petricevo, laissant à la Roumélie Orientale une zone de 2 kilomètres de rayon en amont de ce confluent, remonte entre les ruisseaux de Smovskio Dere et la Kaménica, suivant la ligne de partage des eaux, pour tourner au sud-ouest, à la hauteur de Voinjak, et gagner directement le point 875 de la carte de l'État-Major Autrichien.

La ligne frontière coupe, en ligne droite, le bassin supérieur de ruisseau d'Ichtiman Dere, passe entre Bogdina et Karaùla, pour retrouver la ligne de partage des eaux séparant les bassins

Искъръ и Марица, отива между Чамурли и Хаджиларъ, слѣдва по тая черта прѣвъ гребена Вилина-Могила, прѣвъ височината 531, Змайлица-Върхъ, Сумнатица, и се смѣсва съ административната граница на Софийскій санджакъ между Сиври-Ташъ и Чадъръ-Тепе.

Границата на Румелия се отдѣля отъ границата на България на планината Чадъръ-Тепе, като слѣдва чертата на водораздѣла между коритото на Марица и нейнитѣ притоци отъ една страна, и Места Кара-Су и притоцитѣ ѝ отъ друга страна, и зима юго-источно и южно направление отъ гребена на горитѣ Деспото-Дагъ къмъ планината Крушова (исходна точка на Св. Стеф трактатъ).

Отъ планината Крушова границата върви по чертата означена въ Св. Стефанскій трактатъ, то ест отива по бърдото на Черний-Балканъ, по планинитѣ Булаги-Дагъ, Ешекъ-Чепелю, Каракотлакъ и Ишиктаръ, отгдѣто се спуска право къмъ юго-истокъ за да стигне рѣката Арда, по течението на която върви до една точка при селото Адакале, което остава на Турция.

Отъ тая точка пограничната черта възлиза по гребена на Бештепе-Дагъ, по който върви, за да слѣзе и прѣсече Марица при една точка пет километра по-горѣ отъ моста на „Мустафа-Паша“; послѣ се оплтва на сѣверъ прѣвъ водораздѣла между Демирханлъ-Дере и малкитѣ притоци на Марица до Кюделеръ-Баиръ, отгдѣто се обръща на истокъ прѣвъ Сакаръ-Баиръ; оттамъ тя прѣминува долината на Тунджа, като отива къмъ Буюкъ-Дербентъ, и оставя това село и Суджакъ на сѣверъ. Отъ Буюкъ-Дербентъ върви пакъ по водораздѣла между притоцитѣ на Тунджа отъ къмъ сѣверъ и на Марица отъ къмъ югъ до височината Кайбиларъ, която остава въ Источна Румелия, минува отъ Старо-Алмалии между коритото на Марица отъ къмъ югъ и малкитѣ потоци, които се изливатъ на право въ Черно Море, между селата Белевринъ и Алатлъ, слѣдва на сѣверъ отъ Каранлъкъ по гребенитѣ на Восна и Зувакъ, по чертата, която дѣли водитѣ на Дюка отъ Карагачъ-Су, и стига пакъ Черно-Море между тия двѣ рѣки.

Ср. С. 6.

de l'Isker et de la Marica, entre Chamurli et Hadzilar, suit cette ligne par les sommets de Velina Mogila, le col 531, Zmailica Vrh, Sumnatica, et rejoint la limite administrative de Sandjak de Sophia entre Sivri Tas et Cadir Tepe.

La frontière de la Roumélie se sépare de celle de la Bulgarie au mont Cadir Tepe, en suivant la ligne de partage des eaux entre le bassin de la Marica et de ses affluents d'un côté et du Mesta Karasu et de ses affluents de l'autre, et prend les directions sud-est et sud, par la crête des montages Despoto Dagh, vers le mont Kuschowa (point de départ de la ligne du Traité de San-Stéfano).

Du mont Kuschowa la frontière se conforme au tracé déterminé par le Traité de San-Stéfano, c'est-à-dire, la chaîne des Balkans Noirs (Kara Balkan), les monts Kulaghy-Dagh, Eschek-Tehepellü, Karakolas et Ischiklar, d'où elle descend directement vers le sud-est pour rejoindre la rivière Arda, dont elle suit le thalweg jusqu'à un point situé près du village d'Adacali, qui reste à la Turquie.

De ce point la ligne frontière gravit la crête de Bestepe Dagh qu'elle suit pour descendre et traverser la Maritza à un point situé à 5 kilom. en amont du pont de Mustafa Pacha; elle se dirige ensuite vers le nord par la ligne de partage des eaux entre Demirhanli Dere et les petits affluents de la Maritza jusqu'à Küdeler Bair, d'où elle se dirige à l'est sur Sakar Bair, de là traverse la Vallée de la Tundza allant vers Büjük Derbend, qu'elle laisse au nord, ainsi que Soudzak. De Büjük Derbend elle reprend la ligne du partage des eaux entre les affluents de la Tundza au nord et ceux de la Maritza au sud, jusqu'à hauteur de Kaibilar, qui reste à la Roumélie-Orientale, passe au sud de V. Almali entre le bassin de la Maritza au sud et différents cours d'eau qui se rendent directement vers la Mer Noire, entre les villages de Belevrin et Alatli; elle suit au nord de Karanlik les crêtes de Vosna et Zuvak, la ligne qui sépare les eaux de la Duka de celles du Karagac-Su, et rejoint la mer Noire entre les deux rivières de ce nom.

Ср. С. 6.

Чл. 15-й. Н. Величество Султанътъ ще има право да брани границитѣ на провинцията по сухо и по море, да въздига на тѣзи граници укрѣпления, и да държи въ тѣхъ войска.

Вѣтрѣшниятъ порядъкъ на Источна Румелия ще се поддържа отъ една туземна жандармерия, която ще се подпомага отъ една мѣстна милиция.

При съставленieto на тѣзи двѣ тѣла, на които офицеритѣ ще се назначаватъ отъ Султана, ще се земе въ внимание вѣрвата на мѣстното население.

Н. Величество Султанътъ се задължава да не употребява на границитѣ за гарнизони никакви нерѣдовни войски, като башибозуци и Черкези. Рѣдовнитѣ войски, които сж опрѣдѣлени за тѣзи служба, не смѣятъ въ никоѣ случай да се помѣстватъ въ домоветѣ на жителитѣ. Когато прѣминуватъ прѣвъ провинцията не смѣятъ да прѣсѣдватъ въ нея.

Ср. С. 10.

Чл. 16-й. Генералъ-Губернаторътъ ще има право да повика Турекитѣ войски въ онзи случай, въ който би се уgroжявала вѣтрѣшната или вънкашната безопасностъ на провинцията. Въ такъвъ случай Портата е длъжна такова едно намѣрение, както и нуждата, на която то е основано, да съобщи на прѣдставителитѣ на великитѣ сили въ Цариградъ.

Чл. 17-й. Генералъ-Губернаторътъ на Источна Румелия ще се назначава отъ Високата Порта съ съгласието на силитѣ и за едно врѣме отъ 5 години.

Чл. 18-й. Веднага слѣдъ размѣнението на утвържденията на настоящий договоръ ще се състави една Европейска комисия за да изработи, въ споразумѣние съ Портата, устройството на Источна Румелия. Тая комисия ще опрѣдѣли въ разстояние на три мѣсеца властта и правата на Генералъ-Губернатора, както и административното, сѣдебното и финансовото управление на провинцията, съобразно съ различнитѣ Вилаетски закони и съ прѣдложенията направени въ осмото заседание на конференцията въ Цариградъ.

Всички установления за Источна Румелия ще се внесатъ въ единъ царски ферманъ, който ще се обнародва отъ

Art. 15. — Sa Majesté le Sultan aura le droit de pourvoir à la défense des frontières de terre et de mer de la province en élevant des fortifications sur ces frontières et en y entretenant des troupes.

L'ordre intérieur est maintenu dans la Roumélie Orientale par une gendarmerie indigène assistée d'une milice locale.

Pour la composition de ces deux corps dont les officiers sont nommés par le Sultan, il sera tenu compte, suivant les localités, de la religion des habitants.

Sa Majesté Impériale le Sultan s'engage à ne point employer de troupes irrégulières telles que Bachi-Bozouks et Circassiens dans les garnisons des frontières. Les troupes régulières destinées à ce service ne pourront en aucun cas être cantonnées chez l'habitant. Lorsqu'elles traverseront la province, elles ne pourront y faire de séjour.

Ср. С. 10.

Art. 16. — Le Gouverneur-Général aura le droit d'appeler les troupes Ottomanes dans les cas où la sécurité intérieure ou extérieure de la province se trouverait menacée. Dans l'éventualité prévue, la Sublime Porte devra donner connaissance de cette décision, ainsi que des nécessités qui la justifient, aux Représentants des Puissances à Constantinople.

Art. 17. — Le Gouverneur-Général de la Roumélie Orientale sera nommé par la Sublime Porte, avec l'assentiment des Puissances, pour un terme de cinq ans.

Art. 18. — Immédiatement après l'échange des ratifications du présent Traité, une Commission Européenne sera formée pour élaborer, d'accord avec la Porte Ottomane, l'organisation de la Roumélie Orientale. Cette Commission aura à déterminer, dans un délai de trois mois, les pouvoirs et les attributions du Gouverneur-Général, ainsi que le régime administratif, judiciaire et financier de la province, en prenant pour point de départ les différentes lois sur les Vilayets et les propositions faites dans la huitième séance de la Conférence de Constantinople.

L'ensemble des dispositions arrêtées pour la Roumélie Orientale fera l'objet

Високата Порта и ще се съобщи на силитѣ.

Чл. 18-й. Европейската комисия ще се натовари да управлява, въ споразумение съ Портата, финанцитѣ на провинцията до изработването на новата организация.

Чл. 20-й. Договоритѣ, конвенцитѣ и международнитѣ съглашения отъ всякакъв родъ, които сж сключени или ще се сключатъ между Портата и иностраннытѣ държави ще иматъ сила и за Источна Румелия, както и за цѣлата Турска държава. Правата и привилегитѣ на чужденцитѣ отъ всякакво звание ще се почитатъ въ провинцията. Високата Порта се задължава да поддържа въ провинцията общитѣ закони на държавата относително до свободата на вѣроисповѣданията.

Чл. 21-й. Правата и длъжноститѣ на Високата Порта, относително до желѣзницитѣ въ Источна Румелия, оставатъ непокажнати.

Чл. 22-й. Руската окупационна войска въ България и Источна Румелия ще се състои отъ шесть дивизии пѣхота и двѣ дивизии конница, и нѣма да надмине числото на 50 000 души. Туй тѣло ще се поддържа на разноски на заетата земя. Окупационнитѣ войски ще продължаватъ съобщението си съ Руссия не само прѣзъ Румъния, на основание на договорѣтъ между двѣтѣ държави, нъ и прѣзъ пристанищата на Черно-Море, Варна и Бургасъ, гдѣто могатъ прѣзъ врѣмето на окупацията да си установятъ нуждитѣ влаталища (dépôts).

Срокѣтъ на окупацията на Источна Румелия и България отъ императорскитѣ Русски войски се назначава съ 9 мѣсеца отъ денѣтъ, когато се разпѣчатъ утвържденията на настоящий договоръ.

Императорското Русско правителство се задължава да свърши въ три мѣсеца слѣдъ горний срокъ прѣвежданieto на войскитѣ си прѣзъ Румъния, и свършенното испраздувание на туй княжество.

Ср. С. 8.

Чл. 23-й. Високата Порта се задължава точно да въведе на островъ Критъ

d'un Firman Impérial, qui sera promulgué par la Sublime Porte et dont elle donnera communication aux Puissances.

Art. 19. — La Commission européenne sera chargée d'administrer, d'accord avec la Sublime Porte, les finances de la province jusqu'à l'achèvement de la nouvelle organisation.

Art. 20. — Les Traités, Conventions et arrangements internationaux, de quelque nature qu'ils soient, conclus ou à conclure entre la Porte et les Puissances étrangères, seront applicables dans la Roumélie Orientale comme dans tout l'Empire Ottoman. Les immunités et privilèges acquis aux étrangers, quelle que soit leur condition, seront respectés dans cette province. La Sublime Porte s'engage à y faire observer les lois générales de l'Empire sur la liberté religieuse en faveur de tous les cultes.

Art. 21. — Les droits et obligations de la Sublime Porte, en ce qui concerne les chemins de fer dans la Roumélie Orientale, sont maintenus intégralement.

Art. 22. — L'effectif du corps d'occupation Russe en Bulgarie et dans la Roumélie Orientale sera composé de six divisions d'infanterie et de deux divisions de cavalerie, et n'excédera pas 50,000 hommes. Il sera entretenu aux frais du pays occupé. Les troupes d'occupation conserveront leurs communications avec la Russie, non-seulement par la Roumanie d'après les arrangements à conclure entre les deux Etats, mais aussi par les ports de la mer Noire, Varna et Bourgas, où elles pourront organiser, pour la durée de l'occupation, les dépôts nécessaires.

La durée de l'occupation de la Roumélie Orientale et de la Bulgarie par les troupes Impériales Russes est fixée à neuf mois à dater de l'échange des ratifications du présent Traité.

Le Gouvernement Impérial Russe s'engage à terminer dans un délai ultérieur de trois mois le passage de ses troupes à travers la Roumanie et l'évacuation complète de cette Principauté.

Comp. S. 8.

Art. 23. — La Sublime Porte s'engage à appliquer scrupuleusement dans

органическии уставъ отъ 1860 год. съ приличнитѣ измѣнения.

Подобни уставы приравнени на мѣстнитѣ нужди, съ исключение на освобожденieto отъ даждията дарувано на Критъ, ще се въведатъ и въ другитѣ части отъ Европейска Турция, за които не е прѣдвидено особено устройство чрѣзъ настоящий договоръ.

Високата Порта ще натовари особенни комисии, въ които туземното население ще има голѣмо число прѣдставители, съ изработването на подробноститѣ на тѣзи нови уставы за всяка провинция.

Проектитѣ за организацията изработени отъ тия комисии, ще се прѣдставятъ за разглежданieto на Високата Порта, която, прѣди да издаде потрѣбнитѣ распорѣждания за турянieto въ дѣйствие на тѣзи проекти, длъжна е да поиска мнѣнието на Европейската комисия въ Источна Румелия.

Ср. С. 15.

Чл. 24-й. Въ случай че Високата Порта и Гърция не би сполучили да се съгласятъ върху поправлението на границата, означено въ 13-й протоколъ на Берлинскій Конгресъ, Германия, Австро-Унгария, Франция, Англия, Италия и Руссия си запазватъ правото да посредствуватъ при двѣтѣ страни за да улеснятъ прѣговоритѣ.

Чл. 25-й. Босна и Херцеговина ще се завзематъ и управляватъ отъ Австро-Унгария. Понеже не желае Австрийското правителство да земе възъ себе си управлението на санджака Нови-Пазаръ, който се простира между Сърбия и Черна-Гора въ юго-источно направление до Митровица, ще остане Турско правителство тамъ и за напредъ. Нъ за да усигури поддържанието на новий политическии порядъкъ, както и свободата и безопасността на пътищата за съобщение, Австро-Унгария си запазва правото да държи гарнизони и да има военни и търговски пътища по цѣлото пространство на тѣзи части отъ стария Босненскій Вилаетъ.

За тѣзи цѣль правителствата Австро-Унгарско и Турско си запазватъ правото да се споразумѣятъ върху подробноститѣ.

Ср. С. 14.

l'île de Crète le Règlement Organique de 1868 en y apportant les modifications qui seraient jugées équitables.

Des règlements analogues adaptés aux besoins locaux sauf en ce qui concerne les exemptions d'impôt accordées à la Crète, seront également introduits dans les autres parties de la Turquie d'Europe pour lesquelles une organisation particulière n'a pas été prévue par le présent Traité.

La Sublime Porte chargera des Commissions spéciales, au sein desquelles l'élément indigène sera largement représenté, d'élaborer les détails de ces nouveaux règlements dans chaque province.

Les projets d'organisation résultant de ces travaux seront soumis à l'examen de la Sublime Porte, qui, avant de promulguer les actes destinés à les mettre en vigueur, prendra l'avis de la Commission européenne instituée pour la Roumélie Orientale.

Comp. S. 15.

Art. 24. — Dans le cas où la Sublime Porte et la Grèce ne parviendraient pas à s'entendre sur la rectification de frontière indiquée dans le treizième Protocole du Congrès de Berlin, l'Allemagne, l'Autriche-Hongrie, la France, la Grande-Bretagne, l'Italie et la Russie, se réservent d'offrir leur médiation aux deux parties pour faciliter les négociations.

Art. 25. — Les provinces de Bosnie et d'Herzégovine seront occupées et administrées par l'Autriche-Hongrie.

Le Gouvernement d'Autriche-Hongrie ne désirant pas se charger de l'administration du Sandjak de Novi-Bazar, qui s'étend entre la Serbie et le Monténégro dans la direction sud-est jusqu'au delà de Mitrovitza, l'Administration Ottomane continuera d'y fonctionner. Néanmoins, afin d'assurer le maintien du nouvel état politique, ainsi que la liberté et la sécurité des voies de communication, l'Autriche-Hongrie se réserve le droit de tenir garnison et d'avoir des routes militaires et commerciales sur toute l'étendue de cette partie de l'ancien Vilayet de Bosnie. A cet effet les Gouvernements d'Autriche-Hongrie et de Turquie se réservent de s'entendre sur les détails.

Comp. S. 14.

Чл. 26-й. Независимостта на Черна-Гора се признава отъ Портата и отъ всички високи договорящи се страни, които до сега не сж я била приели.
Ср. С. 2.

Чл. 27-й. Всичкитѣ договорящи се страни сж се споразумѣли върху слѣдующитѣ нарѣдби:

Въ Черна-Гора различието на вѣрвата и вѣроисповѣданията нѣма никому да се противопостави като поводъ за исклучение или неспособностъ, въ получаванieto отъ граждански и политически права, въ приеманieto въ обществени служби, звания и почести или въ упражнението на различнитѣ занятия и промисли, гдѣто и да е. Свободата и явното упражнение на всички исповѣдания се обезпечаватъ на всички туземци и чужденци въ Черна-Гора, и не смѣ да се противопостави никакво прѣпятствие нито на иерархическото устройство на различнитѣ вѣроисповѣдни общини, нито на тѣхнитѣ отношения къмъ духовнитѣ имъ глави.

Чл. 28-й. Новитѣ граници на Черна-Гора сж означаватъ както слѣдва:

Границата, която начина отъ Илийно-Бърдо сѣверно отъ Клобукъ, спуска се къмъ Требинчица въ посоката на Голѣмоцарево, което остая въ Херцеговина, и възлиза послѣ по течението на тая рѣка до една точка, която лѣжи единъ километръ подъ сливането ѝ съ Чипелица, и оттамъ отива въ права черта на височинитѣ, които обикалятъ Требинчица. Послѣ се отправя къмъ Пилагова, което село остая на Черна-Гора, послѣ продължава по височинитѣ въ сѣверно направление, което се държи по възможности 6 километра далечъ отъ пътя Билекъ-Корито-Гачко до клисурата, която лѣжи между Сомина-Планина и гората Кирило, отгдѣто отива на истокъ прѣвъ Вратковица, което село остая на Херцеговина, до планината Ординъ. Отъ тая точка отива границата, като остая Равно при Черна-Гора, на сѣверо-истокъ въ права линия прѣвъ върховетѣ Леберникъ и Воуякъ, спуска се послѣ по най-кратката черта къмъ Пива, която прѣсича и достига до Тара, като мине между Црквица и Недвина. Отъ тая точка възлиза по Тара до Майковица, отгдѣто слѣдва по гребена на прѣдго-

Art. 26. — L'indépendance du Monténégro est reconnue par la Sublime Porte et par toutes celles des Hautes Parties Contractantes qui ne l'avaient pas encore admise.

Comp. S. 2.

Art. 27. — Les Hautes Parties Contractantes sont d'accord sur les conditions suivantes:

Dans le Monténégro la distinction des croyances religieuses et des confessions ne pourra être opposée à personne comme un motif d'exclusion ou d'incapacité, en ce qui concerne la jouissance des droits civils et politiques, l'admission aux emplois publics, fonctions et honneurs, ou l'exercice des différentes professions et industries dans quelque localité que ce soit. La liberté et la pratique extérieure de tous les cultes seront assurées à tous les ressortissants du Monténégro, aussi bien qu'aux étrangers, et aucune entrave ne pourra être apportée, soit à l'organisation hiérarchique des différentes communions, soit à leurs rapports avec leurs chefs spirituels.

Art. 28. — Les nouvelles frontières du Monténégro sont fixées ainsi qu'il suit:

Le tracé partant de l'Pinobrdo au nord de Klobuk descend sur la Trebinjica vers Grancarevo, qui reste à l'Herzégovine, puis remonte le cours de cette rivière jusqu'à un point situé à un kilomètre en aval du confluent de la Cepelica et, de là, rejoint, par la ligne la plus courte, les hauteurs qui bordent la Trebinjica. Il se dirige ensuite vers Pilatova, laissant ce village au Monténégro, puis continue par les hauteurs dans la direction nord, en se maintenant autant que possible à une distance de 6 kilom. de la route Bilek-Korito-Gačko, jusqu'au col situé entre la Somina-Planina et le mont Curilo, d'où il se dirige à l'est par Vratkovići, laissant ce village à l'Herzégovine, jusqu'au mont Orline. A partir de ce point, la frontière, laissant Ravno au Monténégro, s'avance directement par le nord-nord-est en traversant les sommets du Lebersnik et du Volujak, puis descend par la ligne la plus courte sur la Piva, qu'elle traverse, et rejoint la Tara en passant entre Crkvića et Nedvian. De ce point elle remonte la Tara jusqu'à

рието до Сиско езеро. Отъ туй мѣсто отива по старата граница на дълъж до селото Секуларе. Оттамъ отива новата граница прѣвъ гребена на Мокра-Планина (селото Мокра остая на Черна-Гора), и достига до точката 2166 на картата на Австрийския генерални щабъ, като слѣдва по бърдото и чертата на водораздѣла между Ломъ и Дринъ отъ една страна, и Циевна (Цемъ) отъ друга.

Послѣ тя върви по сегашната граница между племето (родътъ) Кучи-Дрекаловичи отъ една страна, и Кучка-Крайна, както и племената Клементи и Груди отъ друга, на дълъж до Подгориската равнина, отъ гдѣто отива на Правница, като остави племената Клименти, Груди и Хоти на Албания.

Оттамъ новата граница прѣсича езерото при о-ва Горица-Топалъ и удара отъ Горица-Топалъ право на височината на гребена, отгдѣто слѣдва чертата на водораздѣла между Мегуредъ и Калимере, и като остави Мирковицъ на Черна-Гора допира до Адриатическото море при В. Круци.

На сѣверо-западъ границата се очертава съ линията, която трѣгва отъ морския брѣгъ, минава между селата Сусана и Зубци и допира на крайния юго-источни пунктъ на сегашната граница на Черна-Гора при Врсута-Планина:

Ср. С. 1.

Чл. 29-й. Антивари и прибрѣжията му ще се присъединятъ къмъ Черна-Гора подъ слѣдующитѣ условия:

Мѣстатъ, които лѣжатъ на югъ отъ туй землище (territoire) споредъ горното очертаване до Боjana заедно съ Дулчино, ще се върнатъ на Турция.

Общината Шпица до сѣверната граница на землището точно опрѣдѣлено при описването на граничната линия, ще се присъедини къмъ Далмация.

Черна-Гора ще се ползува съ право на свободно плавание по Боjana. Укрѣпления по течението на тая рѣка не смѣятъ да се издигатъ, съ исклучение на такива, които сж нуждни за бранението на Скутари, които обаче не смѣятъ да са простиратъ повече отъ 6 километра отъ града.

Черна-Гора не може да има нито военни кораби, нито военно морско знаме.

Mojkovac, d'où elle suit la crête du contre-fort jusqu'à Siskojezero. A partir de cette localité, elle se confond avec l'ancienne frontière jusqu'au village de Sekulare. De là la nouvelle frontière se dirige par les crêtes de la Mokra-Planina, le village de Mokra restant au Monténégro, puis elle gagne le point 2166 de la carte de l'Etat-Major Autrichien en suivant la chaîne principale et la ligne du partage des eaux, entre le Lom d'un côté, et le Drin, ainsi que la Cievna (Zem), de l'autre.

Elle se confond ensuite avec les limites actuelles entre la tribu des Kuci-Krekalovici d'un côté, et la Kucha-Krajna ainsi que les tribus de Klementi et Grudi de l'autre, jusqu'à la plaine de Podgoriça, d'où elle se dirige sur Plavnica, laissant à l'Albanie les tribus des Klementi, Grudi et Hoti.

De là la nouvelle frontière traverse le lac près de l'îlot de Gorica-Topal, elle atteint directement les sommets de la crête, d'où elle suit la ligne de partage des eaux entre Megured et Kalimid, laissant Mrkovic au Monténégro et rejoignant la Mer Adriatique à V. Kruci.

Au nord-ouest le tracé sera formé par une ligne passant de la côte entre les villages Susana et Zubci et aboutissant à la pointe extrême sud-est de la frontière actuelle du Monténégro sur la Vrsuta-Planina.

Comp. S. 1.

Art. 29. — Antivari et son littoral sont annexés au Monténégro sous les conditions suivantes:

Les contrées situées au sud de ce territoire, d'après la délimitation ci-dessus déterminée, jusqu'à la Bojana, y compris Dulcinjo, seront restituées à la Turquie.

La commune de Spiça jusqu'à la limite septentrionale du territoire indiqué dans la description détaillée des frontières sera incorporée à la Dalmatie.

Il y aura pleine et entière liberté de navigation sur la Bojana pour le Monténégro. Il ne sera pas construit de fortifications sur le parcours de ce fleuve, à l'exception de celles qui seraient nécessaires à la défense locale de la place de Scutari, lesquelles ne

Пристанището на Антивари и всички води принадлежащи на Черна-Гора остават затворени за военните кораби на всички народи.

Укрепленията, които лежат между езерото и морският бряг на Черногорската земя, трябва да се съборят и няма възвъз този пояс нови да се дигнатъ.

Морската и санитарната (sanitaire) полиция въ Антивари и на прибрежието Черно-Горско ще се упражнява отъ Австро-Унгария съ помощта на лежки прибрежни кораби.

Черна-Гора приема морските закони, които сж въ сила въ Далмация. Австро-Унгария се задължава отъ своя страна да дава нейното консуларско покровителство на Черногорското търговско знаме.

Черна-Гора трябва да се споразумѣе съ Австро-Унгария върху правото да направи и държи въ новото Черногорско землище единъ път и една желѣзница.

На тѣзи два пѣтица се усигорява пълна свобода на съобщенията.

Ср. С. 1.

Чл. 30-й. Турците или други, които притежават земя въ землището присъединено съ Черна-Гора, и би желали да живѣятъ вънъ отъ княжеството, могатъ да запазятъ своя недвижимъ имотъ, като го дадатъ подъ наименование въ управление на други лица.

Никой не може да бѣде лишенъ отъ имота си инакъ, освѣнъ по законенъ пътъ за обществена полза и само съ предварително обезщетение.

Една Турско-Черногорска комиссия ще се натовари да рѣши въ расстояние на три години въпроситѣ относително до начина на продаванието, искористванието и на употреблението въ интереса на Високата Порта, на държавнитѣ имоти и на вакфитѣ, както и всичкитѣ работи, които сж свързани съ горнитѣ въпроси и съ интереситѣ на частни лица.

Чл. 31-й. Княжеството Черна-Гора ще се споразумѣе на право съ Портата върху учреждението на Черногорски агенции въ Цариградъ и въ нѣкои други мѣста на Турската държава, гдѣто се признае тѣхната потребностъ.

s'étendront pas au delà d'une distance de six kilom. de cette ville.

Le Monténégro ne pourra avoir ni bâtiments ni pavillon de guerre.

Le port d'Antivari et toutes les eaux du Monténégro resteront fermés aux bâtiments de guerre de toutes les nations.

Les fortifications situées entre le lac et le littoral sur le territoire Monténégrin seront rasées, et il ne pourra en être élevé de nouvelles dans cette zone.

La police maritime et sanitaire, tant à Antivari que le long de la côté du Monténégro, sera exercée par l'Autriche-Hongrie au moyen de bâtiments légers gardes-côtes.

Le Monténégro adoptera la législation maritime en vigueur en Dalmatie. De son côté, l'Autriche-Hongrie s'engage à accorder sa protection Consulaire au pavillon marchand Monténégrin.

Le Monténégro devra s'entendre avec l'Autriche-Hongrie sur le droit de construire et d'entretenir à travers le nouveau territoire Monténégrin une route et un chemin de fer.

Une entière liberté de communications sera assurée sur ces voies.

Comp. S. 1.

Art. 30. — Les Musulmans ou autres qui possèdent des propriétés dans les territoires annexés au Monténégro, et qui voudraient fixer leur résidence hors de la Principauté, pourront conserver leurs immeubles en les affermant ou en les faisant administrer par des tiers.

Personne ne pourra être exproprié que légalement pour cause d'intérêt public, et moyennant une indemnité préalable.

Une Commission Turco-Monténégrine sera chargée de régler dans le terme de trois ans, toutes les affaires relatives au mode d'aliénation, d'exploitation et d'usage pour le compte de la Sublime Porte des propriétés de l'Etat et des fondations pieuses (Vakoufs), ainsi que les questions relatives aux intérêts des particuliers qui s'y trouveraient engagés.

Art. 31. — La Principauté du Monténégro s'entendra directement avec la Porte Ottomane sur l'institution d'agents Monténégrins à Constantinople et dans certaines localités de l'Empire Ottoman où la nécessité en sera reconnue.

Черногорцитѣ, които пътуватъ или живѣятъ въ Турската държава ще се подчиняватъ на турскитѣ закони и начелства, съобразно съ всеобщитѣ правила на международното право и съ обичаитѣ установени за Черногорцитѣ.

Ср. С. 2.

Чл. 32-й. Черногорскитѣ войски сж длъжни да очистятъ, въ расстояние на 20 дни отъ размѣнението на утвържденията на настоящий договоръ или порано, ако е възможно, мѣстата които тѣ сега занимаватъ вънъ отъ новитѣ граници на княжеството.

Турскитѣ войски ще исправятъ тѣ сжщо въ 20 дни мѣстата, които се отстъпватъ на Черна-Гора. Обаче тѣмъ се прѣдоставя освѣнъ туй единъ срокъ отъ 15 дни за да напустятъ крѣпоститѣ и да изнесатъ изъ тѣхъ материалъ и хранитѣ, и за да съставятъ списъци (inventaire) на машинитѣ и другитѣ предмети, които не могатъ веднага да се прѣнесатъ.

Ср. С. 2.

Чл. 33-й. Понеже Черна-Гора трябва да понесе една частъ отъ публичний Турскый дългъ за новитѣ земи, които ѝ се даватъ чрезъ Берлинскый договоръ, то прѣдставителитѣ на силитѣ въ Цариградъ ще опредѣлятъ тая сума въ съгласие съ Високата Порта възъ едно справедливо основание.

Чл. 34-й. Високитѣ договорящи страни признаватъ независимостта на Сърбия, но само подъ изложенитѣ въ слѣдующий членъ условия.

Подт. С. 3.

Чл. 35-й. Въ Сърбия разликата на вѣрата и вѣроисповѣданията не смѣ да се противопоставя като причина на исклучение или неспособностъ, колкото се отнеси до ползуванието съ граждански и политически права, до приеманитѣ въ обществени служби, звания и почести или до упражнението на различнитѣ занятия и происли, на което мѣсто и да е.

Свободата и външното упражнение на всички Богослужения се усигуряватъ на туземцитѣ, както и на чужденцитѣ, и не смѣ да се полага никакво прѣпятствие на иерархическото устройство на различнитѣ общини или на тѣхнитѣ

Les Monténégrins voyageant ou séjournant dans l'Empire Ottoman seront soumis aux lois et aux autorités Ottomanes, suivant les principes généraux du droit international et les usages établis concernant les Monténégrins.

Comp. S. 2.

Art. 32. — Les troupes du Monténégro seront tenues d'évacuer, dans un délai de vingt jours à partir de l'échange des ratifications du présent Traité, ou plus tôt si faire se peut, le territoire qu'elles occupent en ce moment en dehors des nouvelles limites de la Principauté. Les troupes ottomanes évacueront les territoires cédés au Monténégro dans le même délai de vingt jours. Il leur sera toutefois accordé un terme supplémentaire de quinze jours, tant pour quitter les places fortes, et pour en retirer les approvisionnements et le matériel que pour dresser l'inventaire des engins et objets qui ne pourraient être enlevés immédiatement.

Comp. S. 2.

Art. 33. — Le Monténégro devant supporter une partie de la Dette publique Ottomane pour les nouveaux territoires qui lui sont attribués par le Traité de Paix, les Représentants des Puissances à Constantinople en détermineront le montant de concert avec la Sublime Porte sur une base équitable.

Art. 34. — Les Hautes Parties Contractantes reconnaissent l'indépendance de la Principauté de Serbie en la rattachant aux conditions exposées dans l'article suivant.

Conf. S. 3.

Art. 35. — En Serbie, la distinction des croyances religieuses et des confessions ne pourra être opposée à personne comme un motif d'exclusion ou d'incapacité en ce qui concerne la jouissance des droits civils et politiques, l'admission aux emplois publics, fonctions et honneurs, ou l'exercice des différentes professions et industries dans quelque localité que ce soit.

La liberté et la pratique extérieure de tous les cultes seront assurées à tous les ressortissants de la Serbie aussi bien qu'aux étrangers, et aucune entrave ne pourra être apportée soit à l'organisation hiérarchique des diffé-

отношения къмъ духовнитѣ имъ началници.

Чл. 36-й. Сърбия добива земитѣ заключени въ слѣдующето ограничение:

Новата граница тръгнува по сегашната гранична линия и върви по течението на Дрина отъ вливанието ѝ въ Сава, като остави на княжеството Мали-Зворникъ и Захаръ, и продължава да върви на дължъ по старата граница на Сърбия до Копаоникъ, отъ която се отдѣля при върха Канилугъ. Оттамъ слѣдва испърво по западната граница на санджака Нишъ прѣзъ южнитѣ прѣдгория на Копаоникъ, прѣзъ гребенитѣ Марица и Медаръ-Планина, които образуватъ водораздѣла между коритата на Ибаръ и Ситница отъ една страна, и Тополница отъ друга страна, като остави Преподацъ на Турция.

Послѣ се обръща на югъ по линията на водораздѣла между Брвеница и Медведжа, като остави цѣлата долина на Медведжа при Сърбия, слѣдва по грѣбена на Голякъ-Планина, (която образуватъ водораздѣла между Крива-Рѣка и Поляница отъ една страна, Ветерница и Морава отъ друга) до върха на Поляница. Послѣ отива по прѣдгорieto на Карпина-Планина до вливанието на Койнска въ Морава, прѣсича послѣдната и възлиза пакъ по водораздѣла мѣжду рѣката Койнска и потока, който се втича въ Морава, при Нерадовце, и достига планината Св. Илия надъ Трговище. Отъ тая точка тя слѣдва по грѣбена Св. Илия до планината Ключъ, и послѣ прѣзъ точкитѣ назначени въ картата съ 1516 и 1547 и прѣзъ Бабина-Гора до планината Църни-Върхъ.

Отъ планината Църни-Върхъ новата граница се слива съ Българската т. е.:

Пограничната линия слѣдва водораздѣла между Струма и Морава прѣзъ върховетѣ Стресеръ, Вилоголо и Мезидъ-Планина, достига, прѣзъ Гачина, Черна-Трана, Дарковска и Драйница-Планина и послѣ прѣзъ Дъсчени-Кладенецъ, водораздѣла между гория Сукова и Морава, отива право на Столъ, и прѣсича послѣ 1000 метра сѣверо-западно отъ селото Сегуша пята отъ София за Пиротъ. Възлиза послѣ въ

rentes communions, soit à leurs rapports avec leurs chefs spirituels.

Art. 36. — La Serbie reçoit les territoires inclus dans la délimitation ci-après:

La nouvelle frontière suit le tracé actuel en remontant le thalweg de la Drina depuis son confluent avec la Save, laissant à la Principauté le Mali-Zvornik et Sakhar, et continue à longer l'ancienne limite de la Serbie jusqu'au Karaonik, dont elle se détache au sommet du Kanilug. De là elle suit d'abord la limite occidentale du Sandjak de Nisch par le contre-fort sud du Karaonik, par les crêtes de la Maritza et Medar Planina, qui forment la ligne de partage des eaux entre les bassins de l'Ibar et de la Sitnitza d'un côté, et celui de la Toplitza de l'autre, laissant Prepolac à la Turquie.

Elle tourne ensuite vers le sud par la ligne du partage des eaux entre la Brvenitza et la Medvedja, laissant tout le bassin de la Medvedja à la Serbie, suit la crête de la Goljak-Planina formant le partage des eaux entre la Kriva Rjeka d'un côté et la Poljanitza, la Veternitza et la Morawa de l'autre) jusqu'au sommet de la Poljanitza. Puis elle se dirige par le contre-fort de la Karpina Planina jusqu'au confluent de la Koiniska avec la Morawa, traverse cette rivière, remonte par la ligne de partage des eaux entre le ruisseau Koiniska et le ruisseau qui tombe dans la Morawa près de Neradovce, pour rejoindre la Planina Sv. Ilija au-dessus de Trgoviste. De ce point elle suit la crête de Sv. Ilija jusqu'au mont Kljuc, et passant par les points indiqués sur la carte par 1516 et 1547 et par la Babina Gora, elle aboutit au mont Crni Vrh.

A partir du mont Crni Vrh, la nouvelle délimitation se confond avec celle de la Bulgarie, c'est-à-dire:

la ligne frontière suit la ligne de partage des eaux entre la Strouma et la Morawa par les sommets de Streser Vilogolo et Mesid Planina, rejoint par la Gacina, Crna Trava, Darkovska et Drainitza plan, puis le Deskani Klادنec, la ligne de partage des eaux de la Haute Sukowa et de la Marowa, va directement sur le Stol et en descend pour couper à 1,000 mètres au nord-

права черта на Видлишъ-Планина, и оттукъ на планина Радочина, на бърдото Коджа-Балканъ, като оставя селото Доикинци на Сърбия, и селото Сенокосъ на България.

Отъ върха на планината Радочина границата тръгнува въ сѣверо-западно направление по грѣбена на Балкана прѣзъ Чипровецъ-Балканъ и Стара Планина до старата источна граница на княжеството Сърбия при кулата Смиллова-Чука, и оттамъ по тази стара граница до Дунава, до който се допира при Раковица.

Ср. С. 3.

Чл. 37-й. До заключението на нови съглашения въ Сърбия нѣма въ нищо да се измѣнятъ сегашнитѣ условия на търговскитѣ сношения на княжеството съ чуждитѣ земи.

Никакво транзитно право (droit de transit) нѣма да се зима отъ стоки, които минаватъ прѣзъ Сърбия.

Правата и привилегиитѣ на чуждитѣ поданици, както и подсѣдността и правото на консулското покровителство, както съществува днесъ, оставатъ въ пълна сила, догдѣто не се измѣнятъ по общо споразумѣние между княжеството и заинтересуванитѣ сили.

Чл. 38-й. Княжеството Сърбия влиза отъ своя страна на мѣсто Високата Порта въ обязательствата, които е заключила тя съ Австро-Унгария и съ дружеството за искористуване на желѣзницитѣ въ Европейска Турция, относително до свършването и съединението, както и до искористуването на желѣзницитѣ, които ще се направятъ на повоприсъединенитѣ къмъ княжеството мѣста. Нужднитѣ конвенции за уреждането на тѣзи въпроси ще се заключатъ веднага слѣдъ подписването на настоящий договоръ между Австро-Унгария, Портата, Сърбия, и въ прѣдѣлитѣ на компетентността му, княжеството България.

Чл. 39-й. Турцитѣ, които притежаватъ земи въ землището отстъпено на Сърбия, и желаятъ да живѣятъ вънъ отъ княжеството, могатъ да си запазятъ недвижимия имотъ, като го дадѣтъ подъ наемъ или подъ управление на други лица.

ouest du village de Segusa la route de Sophia à Pirot. Elle remonte, en ligne droite, sur la Vidlic-Planina, et de là sur le mont Radocina, dans la chaîne du Kodza-Balkan, laissant à la Serbie le village de Doikinci et à la Bulgarie celui de Senokos.

Du sommet du mont Radocina la frontière suit vers le nord-ouest la crête des Balkans par Ciprovec-Balkan et Stara-Planina jusqu'à l'ancienne frontière orientale de la Principauté de Serbie près la Kula Smiljova cuka, et, de là, cette ancienne frontière jusqu'au Danube qu'elle rejoint à Rakowitza.

Comp. S. 3.

Art. 37. — Jusqu'à la conclusion de nouveaux arrangements, rien ne sera changé en Serbie aux conditions actuelles et relations commerciales de la Principauté avec les pays étrangers.

Aucun droit de transit ne sera prélevé sur les marchandises traversant la Serbie.

Les immunités et privilèges des sujets étrangers, ainsi que les droits de juridiction et de protection Consulaires, tels qu'ils existent aujourd'hui, resteront en pleine vigueur tant qu'ils n'auront pas été modifiés d'un commun accord entre la Principauté et les Puissances intéressées.

Art. 38. — La Principauté de Serbie est substituée pour sa part aux engagements que la Sublime Porte a contractés, tant envers l'Autriche-Hongrie qu'envers la compagnie pour l'exploitation des chemins de fer de la Turquie d'Europe par rapport à l'achèvement et au raccordement ainsi qu'à l'exploitation des lignes ferrées à construire sur le territoire nouvellement acquis par la Principauté.

Les Conventions nécessaires pour régler ces questions seront conclues immédiatement après la signature du présent Traité, entre l'Autriche-Hongrie, la Porte, la Serbie et dans les limites de sa compétence, la Principauté de Bulgarie.

Art. 39. — Les Musulmans qui possèdent des propriétés dans les territoires annexés à la Serbie, et qui voudraient fixer leur résidence hors de la Principauté, pourront y conserver leurs immeubles en les affermant ou en les faisant administrer par des tiers.

Една Турско-Сърбска комисия ще се натовари да рѣши въ разстояние на три години всички въпроси относително до продаването, искористуването или употрѣблението за сѣтка на високата Порта, на държавний имотъ и на вакѫфитѣ, както и въпроситѣ относително до интереситѣ на ония частни лица, които би били замѣсени въ тѣхъ.

Ср. С. 4.

Чл. 40-й. До сключението на единъ договоръ между Турция и Сърбия, Сърбскитѣ поданници, които живѣятъ или пътуватъ въ Турската държава, сж подчинени на общитѣ правила на международното право.

Подт. С. 4.

Чл. 41-й. Сърбскитѣ войски сж длжжи да испразнятъ, въ разстояние на 15 дни отъ разсѣвението на удобренията на настоящий договоръ, земитѣ които не влизатъ въ новото княжество.

Турскитѣ войски трѣбва тѣй сжщо въ 15 дни да испразнятъ земитѣ отстъпени на Сърбия, обаче дава се тѣмъ освенъ туй още единъ срокъ отъ 15 дни за испраздуванието на крѣпоститѣ, за изнасянието на хранитѣ и военний материалъ, и за съставлението на списъка (inventaire) на машинитѣ и други предмети, които не могатъ веднага да се отстранятъ.

Ср. С. 4.

Чл. 42-й. Понеже Сърбия трѣбва да поеме на себе си една часть отъ публичний Турский дългъ за новитѣ земи, които ѝ се даватъ по Берлинский трактатъ, то прѣдставителитѣ на подписующитѣ сили въ Цариградъ ще опрѣдѣлятъ въ съгласие съ Високата Порта, и на една справедлива основа, количеството на тая часть.

Чл. 43-й. Всикитѣ договоряющи се страни признаватъ независимостта на Румъния, подѣ изложенитѣ въ слѣдующитѣ два параграфа условия.

Под. С. 5.

Чл. 44-й. Въ Румъния не смѣ да се противопостави никому разликата на вѣрата и вѣроисповѣданията като причина за исклучение или неспособностъ,

Une commission Turco-Serbe sera chargée de régler dans le délai de trois années toutes les affaires relatives au mode d'aliénation, d'exploitation ou d'usage pour le compte de la Sublime Porte, des propriétés de l'Etat et des fondations pieuses (Vakoufs), ainsi que les questions relatives aux intérêts des particuliers qui pourraient s'y trouver engagés.

Comp. S. 4.

Art. 40. — Jusqu'à la conclusion d'un Traité entre la Turquie et la Serbie, les sujets Serbes voyageant ou séjournant dans l'Empire Ottoman seront traités suivant les principes généraux du droit international.

Conf. S. 4.

Art. 41. — Les troupes Serbes seront tenues d'évacuer dans le délai de quinze jours à partir de l'échange des ratifications du présent Traité, le territoire non compris dans les nouvelles limites de la Principauté.

Les troupes Ottomanes évacueront les territoires cédés à la Serbie dans le même délai de 15 jours. Il leur sera toutefois accordé un terme supplémentaire du même nombre de jours tant pour quitter les places fortes et pour en retirer les approvisionnements et le matériel que pour dresser l'inventaire des engins et objets qui ne pourraient être enlevés immédiatement.

Comp. S. 4.

Art. 42. La Serbie devant supporter une partie de la Dette publique Ottomane pour les nouveaux territoires qui lui sont attribués par le présent Traité, les Représentants à Constantinople en détermineront le montant, de concert avec la Sublime Porte, sur une base équitable.

Art. 43 — Les Hautes Parties Contractantes reconnaissent l'indépendance de la Roumanie en la rattachant aux conditions exposées dans les deux Articles suivants.

Conf. § 5.

Art. 44. — En Roumanie, la distinction des croyances religieuses et des confessions ne pourra être opposée à personne comme un motif d'exclusion

когато се относи до ползуванието съ граждански и политически права, до приеманието въ обществени служби, звания и почести, или до упражнението на различнитѣ занятия и промисли, на което мѣсто и да е.

Свободата и външното упражнение на всички богослужения се усигуряватъ за всички туземци на Румънската държава, както и на чужденцитѣ, и не смѣ да имъ се туря никакво прѣпятствие, нито въ иерархическото устройство на различнитѣ вѣроисповѣдни общини, нито на отношенията имъ къмъ тѣхнитѣ духовни глави. Подданнитѣ на всички сили, търговци или други, ще се ползватъ въ Румъния, безъ разлика на религията си съ съвършено равенство.

Чл. 45-й. Княжеството Румъния отстъпва на Н. В. Русский императоръ частта на Бесарабия, която биде отнята отъ Русия послѣдствие на Парижский договоръ отъ 1856 год., и която граничи на западъ съ коритото на Прутъ, на югъ съ коритото на Килийский рѣкавъ и съ устието на Стари-Стамбулъ.

Ср. С. 19, а'.

Чл. 46-й. Островитѣ които образуватъ дѣлтата на Дунава, тѣй сжщо и Змейнитѣ с-ви, Тудчайский санджакъ съ казитѣ Килия, Сулина, Махмудие, Исакча, Тулча, Мачинъ, Бабадагъ, Хърсова, Кюстендже и Меджидие ще се присъединятъ къмъ Румъния. Княжеството добива освенъ туй земята на югъ отъ Добруджа до една черта, която излиза отъ една точка на истокъ отъ Силистра и допира до Черното-Море на югъ отъ Мангалия.

Чл. 47-й. Въпросътъ за дѣленieto на водитѣ и риболовството ще се рѣши съ арбитражътъ на Европейската Дунавска комисия.

Ср. С. 19.

Чл. 48-й. Никакво транзитно право не смѣ да се зима въ Румъния отъ стокитѣ, които минаватъ прѣвъз княжеството.

Чл. 49-й. Румъния има право да заключава конвенции за уреждане на

ou d'incapacité en ce qui concerne la jouissance des droits civils et politiques, l'admission aux emplois publics, fonctions et industries dans quelque localité que ce soit.

La liberté et la pratique extérieure de tous les cultes seront assurées à tous les ressortissants de l'Etat Roumain, aussi bien qu'aux étrangers, et aucune entrave ne sera apportée, soit à l'organisation hiérarchique des différentes communions, soit à leurs rapports avec leurs chefs spirituels.

Les nationaux de toutes les Puissances commerçants ou autres, seront traités en Roumanie, sans distinction de religion, sur le pied d'une parfaite égalité.

Art. 45. — La Principauté de Roumanie rétrocède à S. M. l'Empereur de Russie la portion de territoire de la Bessarabie détachée de la Russie en suite du Traité de Paris de 1856, limitée à l'ouest par le thalweg du bras de Kilia et l'embouchure de Stary-Stamboul.

Comp. S. 19, a'.

Art. 46. — Les îles formant le delta du Danube, ainsi que l'île des Serpents, le Sandjak de Toultscha, comprenant les districts (cazas) de Kilia, Soulina, Mahmoudié, Isaktcha, Toultscha, Matchin, Babadagh, Hirsovo, Kustendje, Medjidié, sont réunis à la Roumanie. La Principauté reçoit en outre le territoire situé au sud de la Dobroudja jusqu'à une ligne ayant son point de départ à l'est de Silistrie, et aboutissant à la Mer Noire au sud de Mangalia.

Le tracé de la frontière sera fixé sur les lieux par la Commission Européenne instituée pour la délimitation de la Bulgarie.

Art. 47. — La question du partage des eaux et des pêcheries sera soumise à l'arbitrage de la Commission Européenne du Danube.

Comp. S. 19.

Art. 48. — Aucun droit de transit ne sera prélevé en Roumanie sur les marchandises traversant la Principauté.

Art. 49. — Des Conventions pourront être conclues par la Roumanie

правата и привилегиите на консулите относително до покровителството, което те имат в княжеството. Добитите права остават в сила, докато не се изменят по едно общо споразумение между княжеството и заинтересуваните страни.

Чл. 50-й. Докато се заключи един договор, който определя правата и привилегиите на консулите, Румънските поданици, които в Турското царство пътуват или живеят, и Турците, които в Румъния пътуват или живеят, ще се ползват от правата, които са сигурени на поданиците на другите Европейски сили.

Пот. С. 5.

Чл. 51-й. Относително до предприемането на публични и подобни работи, Румъния ще влезе на място Турция в правата и длъжностите относително до присъединените области.

Чл. 52-й. За увеличение на гаранциите на свободното плаване по Дунава, което се счита от общи Европейски интереси, високите договорящи се страни решават, щото всички крепости и укрепления, които се намират по течението на реката от Железната Врата до устието ѝ, да се съборят и никакви нови да не се градят. Никакъв военен кораб не може да плава по Дунава от железните врати на доло, с изключение само на лежките кораби предназначени за служба на речната полиция и на митарските началства. Военните кораби, които стоят на устието на Дунава, могат да отиват само до Галацъ.

Ср. С. 12.

Чл. 55-й. Европейската Дунавска комисия, в която и Румъния ще бъде представена, ще продължава своите действия, и отсега ще ги упражнява чак до Галацъ, в пълна независимост от прибрежните власти. Все договори, съглашения, дела и решения, които се отнасят до тия права, привилегии и длъжности, се потвърждават.

Чл. 54-й. Една година преди истичанието на срока определен за съществуването на Европейската комисия силите ще се споразумяват върху продължението на пълномощията ѝ или

pour régler les privilèges et attributions des Consuls en matière de protection dans la Principauté. Les droits acquis resteront en vigueur tant qu'ils n'auront pas été modifiés d'un commun accord entre la Principauté et les parties intéressées.

Art 50. — Jusqu'à la conclusion d'un Traité réglant les privilèges et attributions des Consuls entre la Turquie et la Roumanie, les sujets Roumains voyageant et séjournant dans l'Empire Ottoman, et les sujets Ottomans voyageant ou séjournant en Roumanie, jouiront des droits garantis aux sujets des autres Puissances Européennes.

Conf. S. 5.

Art. 51. — En ce qui concerne les entreprises des travaux publics et autres de même nature, la Roumanie sera substituée pour tout le territoire cédé aux droits et obligations de la Sublime Porte.

Art. 52. — Afin d'accroître les garanties assurées à la liberté de la navigation sur le Danube, reconnue comme étant d'intérêt Européen, les Hautes Parties Contractantes décident que toutes les forteresses et fortifications qui se trouvent sur le parcours du fleuve depuis les Portes de Fer jusqu'à ses embouchures seront rasées, et qu'il n'en sera pas élevé de nouvelles. Aucun bâtiment de guerre ne pourra naviguer sur le Danube en aval des Portes de Fer, à l'exception des bâtiments légers destinés à la police fluviale et au service des douanes. Les stationnaires des Puissances aux embouchures du Danube pourront toutefois remonter jusqu'à Galatz.

Comp. S. 12.

Art. 55. — La Commission Européenne du Danube, au sein de laquelle la Roumanie sera représentée, est maintenue dans ses fonctions et les exercera dorénavant jusqu'à Galatz dans une complète indépendance de l'autorité territoriale. Tous les Traités, arrangements, actes et décisions relatifs à ses droits, privilèges prérogatives et obligations sont confirmés.

Art. 54. — Une année avant l'expiration du terme assigné à la durée de la Commission Européenne, les Puissances se mettront d'accord sur la prolongation de ses pouvoirs ou sur les

върху изменението, които те намърят за необходими да въведатъ.

Чл. 55-й. Уставите за плаването, за речната полиция и за надзорът от Европейската комисия, в която ще присъствуват пратеници (délégués) на прибрежните държави и ще се поставят в съгласие с онези, които са направени или ще се направят за течението от Галацъ на доло.

Чл. 56-й. Европейската Дунавска комисия ще се споразумее с онези, които имат правото за да осигури поддържането на фенера на Змеините о-ви.

Чл. 57-й. Извършването на работите назначени за отстранение на препятствията, които пречат на плаване при Железната Врата и праговете, се поверява на Австро-Унгария. Прибрежните държави на тая част на реката ще дадат всички улеснения, които се поискат в интересът на самите работи.

Определенията на чл. 6-й. на Лондонския договор от 13-й Марта 1871 год., които се отнасят до правото за зимание на една привременна такса за покриването на разходите на тези работи, остават в сила в полза на Австрия.

Чл. 58-й. Високата Порта отстъпва на Русия в Азия областите Карсъ, Ардаханъ и Батумъ съ пристанището му, тъй както и всички места между старата Русско-Турска граница и следущата новогранична линия:

Новата граница отива от Черно-Море по чертата, която е определена в св. Стефански договор, и върви до една точка сѣверо-западно от Хорда и южно от Артинъ, простира се в права черта до реката Чарукъ, прѣсича тази река и отива на истокъ от Ачшименъ в права черта къмъ югъ до Русската граница, която е назначена в св. Стефански договор при една точка южно от Нариманъ, като остави града Олти на Русия. Отъ точката назначена при Нариманъ границата се обърща къмъ истокъ, отива прѣзъ Тебренецъ, който остава на Русия, и се простира до Пенекъ-Чай. По тая река слѣдва до Бордузъ, послѣ се оправя на югъ, като остави Бордузъ и Иени-кьой на Русия. Отъ една точка западно отъ селото Караганъ границата се обърща прѣзъ

modifications qu'elles jugeraient nécessaires d'y introduire.

Art. 55. — Les règlements de navigation, de police fluviale et de surveillance depuis les Portes de Fer jusqu'à Galatz seront élaborés par la Commission Européenne assistée de délégués des Etats Riverains et mis en harmonie avec ceux qui ont été ou seraient édictés pour le parcours en aval de Galatz.

Art. 56. — La Commission Européenne du Danube s'entendra avec qui de droit pour assurer l'entretien du phare sur l'île des Serpents.

Art. 57. — L'exécution des travaux destinés à faire disparaître les obstacles que les Portes de Fer et les Cataractes opposent à la navigation est confiée à l'Autriche Hongrie. Les Etats Riverains de cette partie du fleuve accordent toutes les facilités qui pourraient être requises dans l'intérêt des travaux.

Les dispositions de l'article VI du Traité de Londres, du 13 mars 1871, relatives au droit de percevoir une taxe provisoire pour couvrir les frais de ces travaux sont maintenues en faveur de l'Autriche-Hongrie.

Art. 58. — La Sublime Porte cède à l'Empire Russe en Asie les territoires d'Ardahan, Kars et Batoum avec ce dernier port, ainsi que tous les territoires compris entre l'ancienne frontière Russo-Turque et le tracé suivant:

La nouvelle frontière partant de la Mer Noire conformément à la ligne déterminée par le Traité de San-Stéfano jusqu'à un point au nord-ouest de Khorda et au sud d'Artwin, se prolonge en ligne droite jusqu'à la rivière Tchoukh, traverse cette rivière et passe à l'est d'Aschmichen, en allant en ligne droite au sud pour rejoindre la frontière Russe indiquée dans le Traité de San-Stéfano à un point au sud de Nariman, en laissant la ville d'Olti à la Russie. Du point indiqué près de Mariman, la frontière tourne à l'est, passe par Tebrenec, qui reste à la Russie, et s'avance jusqu'au Pennek Tschai.

Elle suit cette rivière jusqu'à Bardouz, puis se dirige vers le sud, en laissant Bardouz et Jonikioy à la Rus-

Меджингертъ. върви въ права черта къмъ върха на планината Кхсадагъ и на дължъ по водораздѣла между притоцитѣ на Араксъ на сѣверъ и притоцитѣ на Мурадъ-Су на югъ до старата Руска граница.

Ср. С. 19.

Чл. 59-й. Н. В. Руский императоръ изьява, че има намѣрение да направи Батумъ свободно пристанище, опредѣлено сжщественно за търговия.

Чл. 60-й. Долината на Алашкертъ и градътъ Баязитъ, които споредъ 19-й членъ на Св. Стефанский договоръ сж отстъпени на Руссия, върщатъ се на Турция.

Високата Порта отстъпва на Персия града и мѣстността Котуръ, тъй както е опредѣлено на границитѣ между Турция и Персия.

Ср. С. 19, 48.

Чл. 61-й. Високата Порта се задължава да въведе безъ отлагание всички реформи и улучшения които изискватъ мѣстнитѣ нужди въ провинцитѣ насѣлени отъ Ерменци, и да усигори тѣхната безопасностъ противъ Черкезитѣ и Курдитѣ. Тя ще съобщава отъ врѣме на врѣме на силитѣ за тая цѣль, и тѣзи (силитѣ) ще наблюдаватъ тѣхното приложение.

Ср. С. 16.

Чл. 62-й. Слѣдъ като изяви Високата Порта желанието да поддържа началото на религиозната свобода и да ѝ дава едно постоянно распространение, то договорящитѣ страни вимжтъ въ белѣжка туй нейно доброволно изьявление.

Въ никоя часть отъ Турската империя разликата на религията не може да се противопостави никому като причина за исклучение или за неспособностъ относительно до ползуванието съ граждански и политически права, до приеманието въ общественни служби, звания и почести, или до упражнението на различнитѣ занятия и индустрии.

Всички безъ разлика на вѣра ще се приематъ за свидѣтели прѣдъ сждилищата.

Свободата и външното упражнение на богослуженията се усигоряватъ за всички, и никакво прѣпятствие не смѣе да се полага на иерархическото устрой-

sie. D'un point à l'ouest du village de Karaougan la frontière se dirige sur Medjingert, continue en ligne directe vers le sommet de la montagne Kassa-dagh et longe la ligne du partage des eaux entre les affluents de l'Araxe au nord et ceux du Mourad-Sou au sud jusqu'à l'ancienne frontière de la Russie.

Comp. S. 19.

Art. 59. — S. M. l'Empereur de Russie déclare que son intention est d'ériger Batoum en port franc, essentiellement commercial.

Art. 60. — La vallée d'Alaschkêrd et la ville de Bayazid, cédée à la Russie par l'article XIX du Traité de San-Stéfano, font retour à la Turquie.

La Sublime Porte cède à la Perse la ville et le territoire de Khotour, tel qu'il a été déterminé par la Commission Mixte Anglo-Russe pour la délimitation des frontières de la Turquie et de la Perse.

Comp. S. 19, 48.

Art. 61. — La Sublime-Porte s'engage à réaliser, sans plus de retard, les améliorations et les réformes qu'exigent les besoins locaux dans les provinces habitées par les Arméniens, et à garantir leur sécurité contre les Circassiens et les Kurdes. Elle donnera connaissance périodiquement des mesures prises à cet effet aux Puissances, qui en surveilleront l'application.

Comp. S. 16.

Art. 62. — La Sublime Porte ayant exprimé la volonté de maintenir le principe de la liberté religieuse en y donnant l'extension la plus large, les Parties Contractantes prennent acte de cette déclaration spontanée.

Dans aucune partie de l'Empire Ottoman la différence de religion ne pourra être opposée à personne comme un motif d'exclusion ou d'incapacité en ce qui concerne l'usage des droits civils et politiques, l'admission aux emplois publics, fonctions et honneurs, ou l'exercice des différentes professions et industries.

Tous seront admis sans distinction de religion à témoigner devant les tribunaux.

La liberté et la pratique extérieure de tous les cultes sont assurées à tous, et aucune entrave ne pourra être apportée, soit à l'organisation hiérar-

ство на различнитѣ вѣроисповѣдни общини или на тѣхнитѣ отношения къмъ духовнитѣ имъ началници.

Духовнитѣ лица, поклонници и иноцитѣ отъ всяка народностъ, които пажуватъ по Европейска или Азиатска Турция, ще се радватъ на еднакви права, прѣимущества и привилегии.

Правото на официално покровителство се признава на консулскитѣ агенти на силитѣ въ Турция, както относително до споменжатитѣ лица, така и относително до тѣхнитѣ религиозни, благотворителни и други заведения въ Святитѣ Мѣста или другадѣ.

Правата добити отъ Франция се запазватъ неизмѣнни, и при туй разумѣва се, че нѣма да се направи никакво опитване за измѣнение на Statu quo (настоящото състояние) въ святитѣ Мѣста.

Иноцитѣ на Атонската Гора, отъ гдѣто и да сж, запазватъ се въ тѣхнитѣ владѣния и прѣимущества и радватъ се безъ исклучение на съвършенна равеностъ на правата и прѣимуществата.

Ср. С. 22.

Чл. 63-й. Парижский договоръ отъ 3-й Марта 1856, тъй сжщо Лондонский договоръ отъ 13-й Марта 1871, остаатъ въ сила въ всички онѣзи опрѣдѣления, които не сж отменени или измѣнени съ изложенитѣ въ настоящий актъ постановления.

Чл. 64-й. Настоящий договоръ ще се утвърди и утвържденията ще се размѣнятъ въ Берлинъ въ единъ срокъ отъ три недѣли, или по-рано, ако това бжде възможно.

За увѣрение на което упълномощенитѣ на всяка държава го подписахъ и ударихъ си печатитѣ.

Направено въ Берлинъ на 13-й день отъ мѣсець Юулия 1878 год.

Подписали: (М. П.) В. Бисмаркъ, В. Бюловъ, Хохенлое, Андраши, Каролий, Хаймерле, Вадингтонъ, Сенъ Валье, Г. Деспре, Бивонсфилдъ, Салисбери, Одо Россель, А. Корти, Лонаи, Горчаковъ, Шуваловъ, д'Убри, Ал. Каратеодори, Мехмедъ-Али, Садуллахъ.

chique des différentes communions, soit à leurs rapports avec leurs chefs spirituels.

Les ecclésiastiques, les pèlerins et les moines de toutes les nationalités voyageant dans la Turquie d'Europe ou la Turquie d'Asie jouiront des mêmes droits, avantages et privilèges.

Le droit de protection officielle est reconnu aux Agents Diplomatiques et Consulaires des Puissances en Turquie, tant à l'égard des personnes susmentionnées que de leurs établissements religieux, de bienfaisance et autres dans les Lieux-Saints et ailleurs.

Les droits acquis à la France sont expressément réservés, et il est bien entendu qu'aucune atteinte ne saurait être portée au statu quo dans les Lieux-Saints.

Les moines du Mont Athos, quel que soit leur pays d'origine, seront maintenus dans leurs possessions et avantages antérieurs, et jouiront, sans aucune exception, d'une entière égalité de droits et prérogatives.

Comp. S. 22.

Art. 63. — Le Traité de Paris du 30 mars 1856, ainsi que le Traité de Londres du 13 mars 1871, sont maintenus dans toutes celles de leurs dispositions qui ne sont pas abrogées ou modifiées par les stipulations qui précèdent.

Art. 64. — Le présent Traité sera ratifié, et les ratifications en seront échangées à Berlin dans un délai de trois semaines, ou plus tôt si faire se peut.

Et foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs l'ont signé et y ont apposé le sceau de leurs armes.

Fait à Berlin, le treizième jour du mois de juillet mil huit cent soixante-dix-huit.

(L. S.) Signé: Beaconsfield, Salisbury, Odo Russell, V. Bismarck, W. Bulow, Hohenlohe, Andrassy, Karolyi, Haymerle, Waddington, Saint-Vallier, H. Desprez, L. Corti, Launay, Gortchakow, Schouvaloff, P. D'Oubril, Al. Caratheodory, Mehemed Ali, Sadoullah.

Конституция на Българското Княжество.

Constitution de la Principauté de Bulgarie.

ГЛАВА I.

За територията на Княжеството.

1. Намаляване или утолпяване на територията на Българското Княжество не може да стане безъ съгласието на Великото Народно Събрание.

2. Исправление границитѣ, ако не става въ мѣста населени, може да бѣде разрѣшено и отъ Обикновенното Народно Събрание (чл. 85).

3. Територията административно се дѣли на окржия, околии и общини.

Особенъ законъ ще се изработи за наредбата на това административно дѣление върху началата за самоуправление на общинитѣ.

ГЛАВА II.

Каква е Княжеската власт и какви сж нейнитѣ прѣдѣли.

4. Българското Княжество е монархия наследствена и конституционна съ народно прѣдставителство.

5. Князьтъ е върховенъ прѣдставител и глава на Държавата.

6. Българский Князь и прѣстолонаследникътъ Му носятъ титлата Царско Височество.

7. Безъ съгласието на Великото Народно Събрание, Българский Князь не може да бѣде сжщеврѣменно управителъ на друга иѣква държава.

8. Лицето на Княза е свѣщенно и неприкосновено.

9. Законодателната власт принадлежи на Княза и на Народното Прѣдставителство.

10. Князьтъ утвърждава и обнародва приетитѣ отъ Народното Събрание закони.

11. Князьтъ е върховенъ началникъ на всичкитѣ военни сили въ Княжество-

CHAPITRE I.

Du territoire de la Principauté.

1. Le territoire de la Principauté de Bulgarie ne peut être agrandi ou diminué sans le consentement de la Grande Assemblée Nationale.

2. La rectification des frontières, si elle ne se fait pas dans les contrées habitées, peut être décrétée aussi par l'Assemblée Nationale Ordinaire (art. 85).

3. Le territoire est divisé administrativement en préfectures, sous-préfectures et communes.

Une loi spéciale sera élaborée pour l'organisation de cette division administrative sur les principes de l'autonomie des communes.

CHAPITRE II.

Quel est le pouvoir du Prince et quelles sont ses limites.

4. La Principauté Bulgare est une monarchie héréditaire et constitutionnelle avec une représentation nationale.

5. Le Prince est le représentant suprême et le Chef de l'Etat.

6. Le Prince de Bulgarie et l'Héritier du Trône portent le titre d'Altesse Royale.

7. Le Prince de Bulgarie ne peut, sans le consentement de la Grande Assemblée Nationale, être en même temps le Souverain d'un autre Etat.

8. La personne du Prince est sacrée et inviolable.

9. Le pouvoir législatif appartient au Prince et à la représentation nationale.

10. Le Prince sanctionne et promulgue les lois votées par l'Assemblée Nationale.

11. Le Prince est le Chef suprême de toutes les forces militaires du pays

то, както въ мирно, така и въ военно врѣме. Отъ раздава военнитѣ чинове по закона. Който постѣпа въ военна служба, дава клетва, че ще да е вѣренъ Князю.

12. Исполнителната власт принадлежи Князю; вситѣ органи на тая власт дѣйствуватъ отъ Негово име и подъ Неговъ върховенъ надзоръ.

13. Сѣдебната власт въ всичката нейна ширина принадлежи на сѣдебнитѣ мѣста и лица, които дѣйствуватъ отъ името на Княза. Отношенията на Княза къмъ тия мѣста и лица се опрѣдѣляватъ чрѣвъ особни наредби.

14. Князьтъ има право да смекчава или да отмѣнява наказанията спроти начина, който е опрѣдѣленъ въ правилата на криминалното сѣдопроизводство.

15. Князьтъ има право за помилване въ криминалнитѣ дѣла. А правото за амнистия принадлежи на Княза, заедно съ Народното Събрание.

16. Изложенитѣ въ чл. чл. 14 и 15 правдини на Княза не се простиратъ и на прѣсѣдитѣ, по които сж осѣдени министри за иѣкакво нарушение Конституцията.

17. Князьтъ е прѣдставителъ на Княжеството въ всичкитѣ му сношения съ иностраннытѣ държави. Отъ Негово име и съ пълномощие отъ Народното Събрание се свързватъ съ правителствата на съседнитѣ държави особни сговори за работи по управлѣнието на Княжеството, за които се изисква участието и сѣдѣйствието на тия правителства.

18. Наредбитѣ и распорѣжданията, които излизатъ отъ Княза, иматъ сила въ таквъ случай, когато тѣ сж подписани отъ надлѣзнитѣ Министри, които приематъ на себе всичката за нихъ отговорностъ.

ГЛАВА III.

За мѣстопрѣбиванието на Княза.

19. Князьтъ е длъженъ да се намира постоянно въ Княжеството. Ако на врѣме излазя изъ него, Той си назначава Намѣстникъ, който, докль отсъствува Князьтъ, ще има правдини и длъжности, опрѣдѣлени съ особенъ законъ. За излазанието си изъ Княжеството и за назначаванието Намѣстника си Князьтъ обявява народу чрѣвъ прокламация.

en temps de paix aussi bien qu'en temps de guerre. Il confère les grades militaires, conformément à la loi. Celui qui entre dans la carrière militaire prête serment de fidélité au Prince.

12. Le pouvoir exécutif appartient au Prince. Tous les organes de ce pouvoir agissent en Son nom et sous Sa haute surveillance.

13. Le pouvoir judiciaire appartient dans toute son étendue aux autorités et aux personnes investies des pouvoirs judiciaires qui fonctionnent au nom du Prince. Les rapports du Prince envers les autorités judiciaires sont déterminés par des règlements spéciaux.

14. Le Prince a le droit d'atténuer et de commuer les peines, d'après les règles établies dans la loi de procédure criminelle.

15. Le Prince a le droit de grâce pour les faits criminels. — Le droit d'amnistie appartient au Prince concurremment avec l'Assemblée Nationale.

16. Les droits du Prince mentionnés dans les articles 14 et 15 ne s'étendent pas aux sentences qui condamnent les Ministres pour violation de la Constitution.

17. Le Prince est le représentant de la Principauté dans toutes ses relations avec les états étrangers; c'est en Son nom et avec l'assentiment de l'Assemblée Nationale que se concluent avec les Gouvernements des pays limitrophes, les conventions spéciales touchant l'administration du pays, lorsqu'elles nécessitent la participation et le concours des dits Gouvernements.

18. Les décrets et règlements émanant du Prince sont exécutoires quand ils sont contresignés par les Ministres respectifs qui en assument toute la responsabilité.

CHAPITRE III.

De la Résidence du Prince.

19. Le Prince est obligé de résider constamment dans la Principauté de Bulgarie. S'il s'en éloigne temporairement il désigne un Lieutenant qui, pendant Son absence, sera investi des droits et des devoirs qui seront déterminés par une loi spéciale. Le départ du Prince et la nomination du Lieutenant seront annoncés à la nation par une proclamation du Prince.

20. Наслѣдникътъ на прѣстола та-кожде трѣбва да живѣе въ Княжеството, и може да изляза изъ него само съ съгласието на Князя.

ГЛАВА IV.

За герба на Княжеството, за печата и за народното знаме.

21. Българскій държавенъ гербъ е златенъ коронованъ левъ на тъмночервено поле. Надъ полето княжеска корона.

22. На държавний печатъ се изобразява гербътъ на Княжеството.

23. Българското народно знаме е трицветно и състои отъ бѣлъ, зеленъ и червенъ цвѣтове, поставени хоризонтално.

ГЛАВА V.

За начина по който ще става прѣстола наслѣдството.

24. Княжеското достойнство е наслѣдствено въ мъжката нисходяща права линия на първий избранъ Князь. За наслѣдството ще се изработи особенъ законъ.

ГЛАВА VI.

За пълнолѣтието на Князя, Регентството и за настояничеството.

25. Царствующий Князь и Наслѣдникътъ на прѣстола се считатъ пълнолѣтни на 18-та си година.

26. Ако Князьтъ встѣпи на прѣстола, прѣди да е достигналъ тѣзи възраст, то до пълнолѣтието му се отрежда Регентство и настояничество.

27. Регентството състои отъ троица Регенти, които се избиратъ отъ Великото Народно Събрание.

28. Царствующий Князь може още приживѣ да назначи тримата Регенти, ако Наслѣдника на прѣстола е непълнолѣстенъ, но за това се иска съгласието и утвърдението на Великото Народно Събрание.

29. Члѣноветъ на Регентството могатъ да бѣдѣтъ министри, прѣдседателъ и членоветъ на Върховното сѣдилище, или пъкъ лица, които сѣ занемали безукорно тия длѣжности.

30. Члѣноветъ на Регентството, при встѣпването си въ тая длѣжностъ, даватъ въ Великото Народно Събрание клетва, че ще бѣдѣтъ вѣрни на Князя

20. L'héritier du trône doit également résider dans la Principauté et ne peut la quitter qu'avec le consentement du Prince.

CHAPITRE IV.

Des Armes de la Principauté, du Sceau et du Drapeau national.

21. Les Armes de l'état bulgare se composent d'un Lion d'or couronné sur champ rouge foncé. L'écusson est surmonté de la couronne princière.

22. Le Sceau de l'état portera les armes de la Principauté.

23. Le Drapeau bulgare est tricolore et se compose des couleurs blanche, verte et rouge posées horizontalement.

CHAPITRE V.

De l'ordre de succession au trône.

24. La dignité princière est héréditaire dans la descendance mâle en ligne directe du premier Prince élu. — Pour la succession il sera élaboré une loi spéciale.

CHAPITRE VI.

De la majorité du Prince, de la Régence et de la Tutelle.

25. Le Prince régnant et l'héritier du trône sont majeurs à l'âge de 18 ans.

26. Si le Prince monte sur le trône avant d'avoir atteint cet âge, une Régence et une tutelle lui sont constituées jusqu'à sa majorité.

27. La Régence se compose de 3 Régents qui sont élus par la Grande Assemblée Nationale.

28. Le Prince régnant peut aussi de son vivant nommer 3 Régents si l'héritier du trône n'a pas atteint l'âge de majorité. Mais dans ce cas il faut le consentement et la confirmation de la Grande Assemblée Nationale.

29. Les membres de la Régence peuvent être les Ministres, le Président et les membres de la cour de Cassation, ou bien des personnes qui ont occupé ces fonctions d'une manière irréprochable.

30. Les membres de la Régence à leur entrée en fonctions, prêtent devant la Grande Assemblée Nationale serment de fidélité au Prince et à la

и на Конституцията. Следъ това, чрезъ прокламация къмъ народа, тѣ обявяватъ че наченватъ да управляватъ Княжеството въ прѣдѣлитъ на Княжеската властъ и отъ името на Князя.

31. Князьтъ, отъ какъ достигне пълнолѣтие и даде клѣтва, встѣпя въ управление на Княжеството, и за това извѣстява на народа чрезъ прокламация.

32. Въспитанието на непълнолѣтний Князь и управлѣнието на имота му се поръчва на овдовѣлата Княгиня и на настойници, назначени отъ Съвѣта на министритъ по съгласие съ Княгинята.

33. Члѣноветъ на Регентството не могатъ да бѣдѣтъ и настойници на непълнолѣтний Князь.

ГЛАВА VII.

За встѣпването на прѣстолъ и за клетвата.

34. Следъ смъртта на Князя, Наслѣдникътъ му встѣпя на прѣстола и незабавно се распорѣжда, за да се свика Великото Народно Събрание, прѣдъ което той дава слѣдующата клетва:

„Кълнъ се во име Всемогущаго Бога, че свято и ненарушимо ще паза Конституцията и законитъ на Княжеството, и че въ всичкитъ си распорѣждания ще имамъ прѣдъ очи само ползата и доброто на Княжеството. Богъ да ми е на помощ!“

ГЛАВА VIII.

За обдържане на Князя и на Княжеския домъ.

35. Народното Събрание опредѣлява за обдържане на Князя и на неговий дворъ шесть стотини хиляди франка на година.

Това количество не може да бѣде нито уголъмено безъ съгласието на Народното Събрание, нито намалено безъ съизволението на Князя.

36. Народното Събрание опредѣлява обдържането на наслѣдника на прѣстола, отъ какъ той достигне пълнолѣтието си.

ГЛАВА IX.

За вѣрата.

37. Господствающата въ Българското Княжество вѣра е Православно-Християнската отъ Источно Исповѣдание.

Constitution. Après quoi, ils annoncent à la nation, par proclamation, qu'ils commencent à gouverner le pays dans les limites du pouvoir Princier et au nom du Prince

31. Le Prince, dès qu'il aura atteint l'âge de majorité et prêté serment, prend entre ses mains le Gouvernement du pays et il en avise la nation par une proclamation.

32. L'éducation du Prince, pendant sa minorité, et l'administration de ses biens appartiennent à la Princesse veuve et aux tuteurs nommés par le Conseil des Ministres avec le consentement de la Princesse

33. Les membres de la Régence ne peuvent être en même temps tuteurs du Prince mineur.

CHAPITRE VII.

De l'accession au Trône et de la prestation de serment.

34. Après la mort du Prince, l'héritier accède au trône et ordonne aussitôt la convocation de la Grande Assemblée Nationale, devant laquelle il prête le serment suivant:

„Je jure au nom de Dieu Tout Puissant que je maintiendrai saintement et inviolablement la Constitution et les lois de la Principauté et que, dans tous mes actes, je n'aurai en vue que la prospérité et le bien du Pays. Que Dieu m'assiste!“

CHAPITRE VIII.

De l'entretien du Prince et des Membres de la Maison Princière.

35. L'Assemblée Nationale fixe pour l'entretien du Prince et de sa Cour la somme de six cent mille francs par an.

Cette somme ne peut ni être augmentée sans le consentement de l'Assemblée Nationale, ni diminuée sans l'assentiment du Prince.

36. L'Assemblée Nationale fixe l'entretien de l'héritier du Trône dès qu'il atteint l'âge de majorité.

CHAPITRE IX.

De la Religion.

37. La Religion Chrétienne Orthodoxe du Rite Oriental est la Religion d'Etat dans la Principauté Bulgare.

38. Българският Князь не може да исповѣдва никаква друга вѣра, освѣнъ православната. Само Князя, който по изборъ е стѣпилъ на Българският прѣстолъ, ако принадлежи къмъ нѣкое друго Християнско исповѣдание, както Той, така и първий прѣстолонаслѣдникъ, може да си останатъ въ него.

(Прѣдшния текстъ бѣше така:

Само първий избранъ Български Князь, ако принадлежи къмъ друга вѣра, може да си остане въ нея.)

39. Българското Княжество отъ църковна страна, като съставлява една нераздѣлна частъ отъ българската църковна областъ, подчинява се на Св. Синодъ — Върховната духовна властъ на Българската Църква, гдѣто и да се намира тая властъ. Чрезъ послѣдната Княжеството съхранява единението си съ Вселенската Вѣсточна църква въ всичко, що се отнася до догмитѣ на вѣрата.

40. Християнитѣ отъ неправославно исповѣдание и друговѣрци, било природни подданници на Българското Княжество, било приети въ подданство, а така също и чужденци, които постоянно или само временно живѣятъ въ България, ползуватъ се съ свобода на вѣроисповѣданieto си, стига изпълнението на тѣхнитѣ обреди да не нарушава съществуващитѣ закони.

41. Поради религиозни убѣждения никой не може да отбѣгнува отъ изпълнението на дѣйствующитѣ и задължителни за всѣкого закони.

42. Църковнитѣ работи на християни отъ неправославно исповѣдание и на друговѣрци управляватъ се отъ тѣхнитѣ духовни власти, но подъ върховний надзоръ на надлѣжний министръ, споредъ законитѣ, които ще се издадатъ за тоя прѣдметъ.

ГЛАВА X.

За законитѣ.

43. Българското Княжество се управлява точно споредъ законитѣ, които се издаватъ и обнародватъ по начина, който е показанъ въ Конституцията.

44. Ни единъ законъ не може да се издаде, допълни, възмѣни и отмѣни, докль той по-напрѣдъ не се обсъди и приеме отъ Народното Събрание, което

38. Le Prince de Bulgarie ne peut professer aucune autre religion que la religion orthodoxe. Toutefois, le Prince élu de Bulgarie, s'il appartient à un autre culte du christianisme, peut le conserver, tant lui que le premier héritier du Trône

L'ancien texte était ainsi libellé:

Toutefois le premier Prince élu Bulgare, s'il appartient à un autre culte peut le conserver.

39. La Principauté Bulgare formant au point de vue ecclésiastique, une partie inséparable de giron de l'Eglise Bulgare, est soumise au St. Synode, qui est l'autorité spirituelle suprême de l'Eglise Bulgare, quelque part que soit le siège de cette autorité. C'est par elle que la Principauté conserve son union avec l'Eglise Ecuménique Orientale en tout ce qui touche aux dogmes de la foi.

40. Les Chrétiens non orthodoxes et les habitants non chrétiens, qu'ils soient sujets de la Principauté ou reçus comme tels, ainsi que les étrangers habitant constamment ou provisoirement la Bulgarie, jouissent de la liberté de leur Culte, en tant que leurs pratiques religieuses ne contreviennent pas aux lois existantes

41. Personne ne peut, en vertu de ses convictions religieuses, se soustraire aux obligations des lois en vigueur, qui sont obligatoires pour chacun.

42. Les affaires ecclésiastiques des Chrétiens non orthodoxes et des non Chrétiens sont régies par leurs autorités religieuses respectives dans les limites des lois qui seront faites à ce sujet et sous la haute surveillance du Ministre compétent.

CHAPITRE X.

Des lois.

43. La Principauté Bulgare sera gouvernée strictement d'après les lois qui seront faites et promulguées dans les formes indiquées dans la présente Constitution.

44. Aucune loi ne pourra être promulguée, complétée, modifiée ou abolie, sans discussion préalable et vote de l'Assemblée Nationale, à laquelle ap-

има право така също и да тълкува неговий истинни смислъ.

45. Приетий отъ Народното Събрание законъ се прѣдставя на Князя за утвърждение.

46. Слѣдъ като се утвърди отъ Князя, законътъ въ пълния си текстъ трѣбва да се обнародва. При обнародване на закона трѣбва да се каже, че той е приетъ отъ Народното Събрание. Никой Законъ нѣма сила и дѣйствие, докль той не се обнародва.

47. Ако би Държавата да се заплашва отъ нѣкоя външна или вътрѣшна опасностъ, а Народното Събрание не би могло да се свика, то само въ такъвъ случай Князьтъ, по прѣдставление на Министерскитѣ Съветъ и подъ обща отговорностъ на Министритѣ, може да издава наредби и да прави распорѣждания, които иматъ задължителна сила като законъ. Такива извънредни наредби и распорѣждания се прѣдставятъ за одобрѣние на първото свикано слѣдъ това Народно Събрание.

48. Показанитѣ въ по-горний (47) чл. распорѣждания въ никой случай не могатъ да се отнасятъ до нареждане данъци и държавни берии, които всѣкога ставатъ съ съгласieto на Народното Събрание.

49. Само Народното Събрание има право да рѣшава, упазени ли сж всичкитѣ показани въ тая Конституция условия, при издаването на нѣкой законъ.

50. Распорѣждания, за да се въведе единъ законъ въ дѣйствие и да се взематъ потребнитѣ за това мѣрки, зависятъ отъ изпълнителната властъ.

ГЛАВА XI.

За държавнитѣ имоти.

51. Държавнитѣ имоти принадлежатъ на Българското Княжество и съ тѣхъ не могатъ да се ползуватъ нито Князьтъ, нито неговитѣ роднини.

52. Начинътъ, по който се отстъпватъ и залагатъ самитѣ имоти, а така също и распорѣжданieto съ приходитѣ имъ, ще се опредѣлятъ съ законъ.

53. Държавнитѣ имоти се управляватъ отъ надлѣжний Министръ.

partient également le droit d'en donner le sens précis.

45. Toute loi votée par l'Assemblée Nationale est présentée à la sanction du Prince.

46. Après avoir été sanctionnée par le Prince, la loi doit être promulguée dans son entier. Mention doit être faite dans la promulgation de la loi de son adoption par l'Assemblée Nationale. Aucune loi n'a de force ni d'effet avant sa promulgation.

47. Si l'Etat est menacé de quelque danger intérieur ou extérieur et que l'Assemblée Nationale ne puisse être convoquée, alors et dans ce cas seulement, le Prince peut sur la présentation du Conseil des Ministres et sous leur responsabilité collective, publier des ordonnances et prendre des mesures qui auront la même force obligatoire que les lois. Les ordonnances et mesures extraordinaires seront soumises à l'approbation de la première Assemblée Nationale qui sera convoquée dans la suite.

48. Les mesures et ordonnances mentionnées à l'article 47 ne peuvent en aucun cas avoir pour objet la création d'impôts et de contributions, lesquels sont toujours établis avec le consentement de l'Assemblée Nationale.

49. L'Assemblée Nationale seule a le droit de décider si toutes les formalités prescrites par la présente Constitution ont été remplies dans la publication d'une loi.

50. Les règlements pour la mise en vigueur d'une loi et les mesures qui doivent être prises à cet effet dépendent du pouvoir exécutif.

CHAPITRE XI.

Des biens de l'Etat.

51. Les biens de l'Etat appartiennent à la Principauté Bulgare et ni le Prince ni les personnes de sa famille ne peuvent s'en attribuer la jouissance.

52. Le mode d'aliénation de ces biens ou de leur mise en gage, aussi bien que l'emploi de leurs revenus seront déterminés par une loi.

53. Les biens de l'Etat sont administrés par le Ministre compétent.

ГЛАВА XII.

За гражданитѣ на Българското Княжество.

Дѣлъ I.

Общи правила.

54. Всички родени въ България, които не сж приели друго подданство, сжщо и ония, които сж родени другадѣ, отъ родители Български подданници, броятъ се подданници на Българското Княжество.

55. Чужденци могатъ да приематъ Българско подданство, като утвърди това Народното Събрание.

56. Всѣкой подданникъ на Княжеството може да се отрѣче отъ подданството, слѣдъ като си отслужи по-напрѣдъ военната служба и като изпълни другитѣ си длъжности спрямо Държавата, по особенъ законъ, който ще се изработи.

57. Всичкитѣ Български подданници сж равни прѣдъ закона. Раздѣление на съсловия въ България не се допуца.

58. Титли за благородство и други отличия не могатъ да сжществуватъ въ Българското Княжество.

59. Князьтъ има право да раздава ордени. Учреждението на ордентѣ става съ особенъ законъ.

60. Съ политически правдини се ползватъ само гражданитѣ на Българското Княжество, а съ граждански правдини, спроти законитѣ, се ползватъ всички живущи въ Княжеството.

61. Никой въ Българското Княжество не може ни да купува, нито да продава чловѣчески сжщества.

Всѣкой робъ, отъ какъвто полъ, вѣра и народностъ да бжде, свободентъ става, щомъ стъпни на Българска територия.

62. Законитѣ на благоустройството и полицейскитѣ закони еднакво сж задължителни за всички лица, които живѣятъ въ Княжеството.

63. Всички недвижими имоти, които се намиратъ въ Княжеството, макаръ би че принадлежали и на чужденци, се намиратъ подъ дѣйствието на Българскитѣ закони.

64. Въ всички други случаи положението на чуждитѣ подданници се опрѣдѣлява отъ особни за това закони.

CHAPITRE XII.

Des citoyens de la Principauté Bulgare.

Section I.

Règles générales.

54. Sont considérés comme sujets de la Principauté Bulgare tous ceux qui sont nés en Bulgarie et qui n'ont pas changé de nationalité aussi bien que ceux qui sont nés à l'étranger de parents sujets bulgares

55. Les étrangers peuvent être admis à la nationalité bulgare, mais seulement avec l'assentiment de l'Assemblée Nationale.

56. Tout sujet de la Principauté peut changer de nationalité après avoir fait son temps de service militaire et rempli ses autres obligations envers l'Etat, conformément à une loi spéciale qui sera élaborée ultérieurement.

57. Tous les sujets bulgares sont égaux devant la loi; aucune division en classes n'est tolérée en Bulgarie.

58. Les titres de noblesse et autres distinctions ne peuvent exister dans la Principauté de Bulgarie.

59. Le Prince a le droit d'accorder des décorations. La création des décorations a lieu en vertu d'une loi spéciale.

60. Les citoyens de la Principauté Bulgare jouiront seuls des droits politiques. Les droits civils sont, conformément aux lois, le partage de tous ceux qui habitent dans la Principauté.

61. Personne dans la Principauté Bulgare n'a le droit d'acheter ni de vendre des êtres humains.

Tout esclave, quelque soit son sexe, sa nationalité et sa religion, est libre dès qu'il met le pied sur le territoire bulgare.

62. Les lois concernant l'ordre public et les lois de police sont également obligatoires pour tous ceux qui vivent dans la Principauté.

63. Tous les immeubles sis dans la Principauté, alors même qu'ils appartiendraient à des étrangers, sont régis par les lois bulgares.

64. Pour tous les autres cas, la position des sujets étrangers dans la Principauté est réglée par des lois spéciales.

Дѣлъ II.

За държавната и обществена служба.

65. Само Български подданници могатъ да заематъ длъжности по държавна, обществена и военна служба.

66. И чужди подданници могатъ да се приематъ на служба, но за това всѣкой пътъ се изисква разрѣшението на Народното Събрание.

Дѣлъ III.

За правото на собствеността.

67. Правата на собствеността сж неприкосновени.

68. Принудително отстъпване имотъ може да стане само заради държавна и обществена полза, и то съ справедлива и прѣдварителна заплата. Начинътъ, по който може да стане такова отстъпване, има да се опрѣдѣли по особенъ законъ.

Дѣлъ IV.

За даждията и държавнитѣ берии.

69. Всѣкой подданникъ на Българското Княжество, безъ изключение, длъженъ е да плаща опрѣдѣленитѣ по закона даждия и държавни берии и да носи тежобитѣ.

70. Князьтъ и Наслѣдникътъ на прѣстола се освобождаватъ отъ всѣкакви даждия, държавни берии и тежоби.

Дѣлъ V.

За военната служба.

71. Всѣкой Български подданникъ е длъженъ да служи въ военна служба, по наредений за това законъ.

72. По работи криминални, военни лица се сждатъ отъ военни сждилища само тогава, когато се намиратъ на дѣйствителна служба.

Дѣлъ VI.

За личната неприкосновеностъ, за неприкосновеността на жилищата и корреспонденцията.

73. Никой не може да бжде наказанъ безъ присѣда отъ надлъжний сждъ, която е вече добила законна сила.

Section II.

Du service de l'Etat et des fonctions publiques.

65. Les sujets bulgares seuls peuvent être fonctionnaires de l'Etat, de la Commune et être admis dans le service de l'armée.

66. Des sujets étrangers peuvent aussi être admis au service de l'Etat, mais sous réserve de l'approbation de l'Assemblée Nationale pour chaque cas.

Section III.

Du droit de propriété.

67. Le droit de propriété est inviolable.

68. L'expropriation ne peut avoir lieu que pour cause d'utilité publique, moyennant une juste et préalable indemnité. Le mode d'expropriation sera déterminé par une loi spéciale.

Section IV.

Des impôts et des contributions perçues par l'Etat

69. Tout sujet de la Principauté Bulgare sans exception est obligé d'acquiescer les impôts et les contributions établis par les lois et de supporter les autres charges.

70. Le Prince et l'héritier du Trône sont exemptés de tout impôt, de toute contribution et de toutes les autres charges.

Section V.

Service militaire.

71. Tout sujet bulgare est assujéti au service militaire, selon la loi établie à cet effet.

72. En matière criminelle, les militaires sont jugés par les tribunaux militaires alors seulement qu'ils sont en activité de service.

Section VI.

De l'inviolabilité des personnes, du domicile et des correspondances.

73. Nul ne peut être soumis à une peine qu'en vertu d'une sentence définitive émanant d'un tribunal compétent légalement institué.

74. Затвори и прѣтърсвания по вж-
щята могат да стават само споредъ
правилата, които сж изложени въ за-
конитѣ.

75. Никому не може да се наложи
наказание, което не е установено отъ
законитѣ.

Мжчения при какво да е обвинение,
сжщо и конфискувание на имотъ, се
запрѣщаватъ.

76. Ако би се появили нѣкои съ-
бития, които би могли да нарушатъ об-
ществената безопасностъ, то Князьтъ
може да спре въ цѣло Княжество или
въ отдѣлни мѣста дѣйствието на 73 и
74 члѣнове, но задължава се да внесе
такива свои распорѣждания за потвърж-
дение въ първото Народно Събрание.

77. Частни писма и частни теле-
графически депешни съставятъ тайна и
се броятъ неприкосновени.

Отговорността на длъжностнитѣ ли-
ца за нарушение тайната на писма и
депешни ще се опрѣдѣли по особенъ
законъ.

Дѣлъ VII.

За народното учение.

78. Първоначалното учение е без-
платно и задължително за вситѣ под-
данници на Българското Княжество.

Дѣлъ VIII.

За свободата на печата.

79. Печатътъ е свободенъ. Никаква
цензура не се допуца, сжщо и ника-
къвъ залогъ не се иска отъ писателитѣ,
издателитѣ и печатаритѣ.

Когато писателтъ е познатъ и жи-
вѣе въ Княжеството, издателтъ, печа-
тартъ и раздавачтъ нѣма да се прѣ-
слѣдватъ.

80. Свещенното Писание, богослу-
жебнитѣ книги и съчинения отъ догма-
тическо съдържание, опрѣдѣлени за упо-
трѣбление въ Православнитѣ църкви,
тъй сжщо и учебницитѣ по Законъ Бо-
жий, назначени за употрѣбление въ учи-
лицата на Православнитѣ, подлѣжатъ
на прѣдварително одобряние отъ Св.
Синодъ.

81. Прѣстъпления по дѣлата на пе-
чата се сждятъ, по закона, въ общитѣ
сждебни установления.

74. L'emprisonnement et les visites
domiciliaires ne peuvent avoir lieu que
conformément aux règles établies par
la loi.

75. Aucune peine non établie par
la loi ne peut être appliquée contre
qui que ce soit.

Les tortures ainsi que les confisca-
tions de biens sont interdites.

76. Dans le cas d'événements qui
menaceraient de troubler la sécurité
publique, le Prince a le droit de sus-
pendre dans tous les pays ou dans
quelques localités l'effet des articles 73
et 74, sous la condition de soumettre
le décret qu'il aura promulgué à cet
effet à l'approbation de la première
Assemblée Nationale réunie ultérieurement

77. Le secret des lettres particu-
lières et des télégrammes est inviolable.
La responsabilité des fonctionnaires re-
lativement à la violation du secret des
lettres et des télégrammes sera réglée
par une loi spéciale.

Section VII.

De l'enseignement public.

78. L'enseignement primaire es obli-
gatoire et gratuit pour tous les sujets
de la Principauté bulgare.

Section VIII.

De la liberté de la presse.

79. La presse est libre. Aucune cen-
sure n'est permise. Aucun cautionne-
ment ne sera réclamé des écrivains,
éditeurs et imprimeurs. Lorsque l'écri-
rain est connu et habite la Principauté,
l'éditeur, l'imprimeur et les distribu-
teurs ne seront pas poursuivis.

80. L'écriture sainte, les livres ec-
clésiastiques et les ouvrages traitant
des dogmes de l'Eglise Orthodoxe, ainsi
que les manuels sur la religion, destinés
à l'usage des écoles orthodoxes seront
soumis à l'approbation préalable du
Saint Synode.

81. Tous les délits de presse seront
jugés d'après les lois par les tribunaux
ordinaires.

Дѣлъ IX.

За свободата на събранията и за
съставяние дружества.

82. Жителитѣ на Българското Кня-
жество иматъ право да се събиратъ мир-
но и безъ оръжие, за да обсъждатъ всѣ-
какви въпроси, безъ да искатъ по-на-
прѣдъ за това позволение.

Събрания вънъ отъ зданията, подъ
открито небо, напълно се подчиняватъ
на полицейскитѣ правила.

83. Българскитѣ граждани иматъ
право да съставляватъ дружества безъ
всѣкакво прѣдварително разрѣшение,
стига само цѣльта и срѣдствата на тия
дружества да не принасятъ вреда на
държавний и общественъ порядъкъ, на
религията и добритѣ нрави.

Дѣлъ X.

Право за подавание прошения.

84. Всѣки Български подданикъ има
право да подава на надлѣжнитѣ власти
прошения, подписани отъ едно лице,
или отъ много лица (колективно). Уч-
рѣждения, установени по закона, иматъ
право да подаватъ прошения чрезъ сво-
итѣ прѣдставители.

ГЛАВА XIII.

За Народното Прѣдставителство.

85. Прѣдставителството на Българ-
ското Княжество се заключава въ На-
родното Събрание, което бива :

- 1. Обикновенно.
- 2. Велико.

ГЛАВА XIV.

За Обикновенното Народно
Събрание.

Дѣлъ I.

За състава на Обикновенното На-
родно Събрание.

86. Обикновенното Народно Събра-
ние се състои отъ прѣдставители, из-
брани отъ народа, по единъ прѣдстави-
тель на двадесетъ хиляди души отъ двата
пола. Прѣдставителитѣ се избиратъ за
петъ години.

Избиратели сж всички български
граждани, които иматъ възраст по-горѣ
отъ 21 година и се ползуватъ съ граж-
дански и политически правдини.

Section IX.

De la liberté des réunions et de la
formation de sociétés.

82. Les habitants de la Principauté
bulgare ont le droit de s'assembler pai-
siblement et sans armes pour discuter
toute question sans demander de per-
mission préalable. Les réunions tenues
à ciel ouvert sont entièrement soumises
aux règlements de police.

83. Les citoyens bulgares ont le
droit de former des associations sans
aucune autorisation préalable, pourvu
que le but de l'association et les mo-
yens employés ne portent aucune at-
teinte à la sécurité de l'Etat, à l'ordre
public, à la religion et aux bonnes
mœurs.

Section X.

Du droit de pétition.

84. Tout sujet bulgare peut présen-
ter des pétitions aux autorités compé-
tentes, soit individuellement, soit col-
lectivement. Les institutions légalement
constituées peuvent également présenter
des requêtes par l'intermédiaire de leur
représentant.

CHAPITRE XIII.

De la Représentation Nationale.

85. La représentation de la Prin-
cipauté bulgare consiste dans l'Assem-
blée Nationale qui peut être :

- 1o. Assemblée Nationale Ordinaire.
- 2o. Grande Assemblée Nationale.

CHAPITRE XIV.

De l'Assemblée Nationale Ordinaire.

Section I.

De la composition de l'Assemblée Na-
tionale Ordinaire.

86. L'Assemblée Nationale Ordinaire
se compose de représentants élus par
le suffrage direct dans la proportion
d'un député par vingt mille habitants
des deux sexes. Les représentants sont
élus pour cinq années.

Tous les citoyens bulgares ayant
plus de 21 ans et jouissant des droits
civils et politiques sont électeurs.

Избираеми за прѣдставители сж всички български граждани, които се ползватъ съ граждански и политически правдини и сж на възраст по-горѣ отъ 30 години и да сж книжовни (грамотни).

За редътъ на изборитѣ ще се издаде особенъ избирателенъ законъ.

87. Прѣдставителитѣ прѣдставятъ не само своитѣ избиратели, но и цѣлий народъ. За това тѣ не могатъ да приематъ отъ своитѣ избиратели никакви задължителни за себе инструкции (наставления).

На прѣдставителитѣ се дава пълна свобода да обсъждатъ нуждитѣ на България споредъ собственото си убѣждение и съвѣсть.

88. Щомъ се открие засѣданието, Народното Събрание, подъ прѣдседателството на най-стария по години изъ помѣжду членоветѣ си, приставя веднага къмъ избора на Прѣдседателъ и Подпрѣдседатели.

89. Народното Събрание избира мѣжду своитѣ членове толкозъ секретари, колкото му сж потребни за работитѣ.

90. Министритѣ могатъ да се намиратъ въ засѣданията на Събранието и да взиматъ участие въ прѣспирнитѣ. Събранието е длъжно да изслушва Министритѣ въвкой пътъ, когато они искатъ дума.

91. Князътъ може на мѣсто Министритѣ, или заедно съ нихъ, да назначава особенни комиссари, за да даватъ на Събранието обяснения по внесенитѣ проекти и прѣдложения. Комиссаритѣ въ тия случаи иматъ, като Министритѣ, правата, които сж показани отъ прѣдидущий 90 члѣнъ.

92. Събранието може да поканва Министритѣ и Комиссаритѣ да дойдатъ въ засѣданието, за да даватъ потребнитѣ свѣдѣния и разяснения. Министритѣ и Комиссаритѣ сж длъжни да дойдатъ въ Събранието и да дадатъ лично исканитѣ обяснения. Министритѣ и Комиссаритѣ, подъ своя отговорностъ, могатъ да прѣмълчаватъ такива работи, за които ако се разгласи не уврѣже, може да се поврѣдятъ държавнитѣ интереси.

Les éligibles à la représentation nationale sont tous les citoyens bulgares jouissant des droits civils et politiques ayant l'âge de 30 ans et sachant lire et écrire.

Une loi électorale sera élaborée.

87. Les élus représentent non seulement leurs mandants, mais toute la nation: c'est pourquoi ils ne peuvent accepter de leurs mandants aucune instruction obligatoire. Les représentants sont pleinement libres dans leurs opinions sur les besoins du pays et n'obéissent qu'à leur conviction et à leur conscience.

88. Aussitôt la session ouverte, l'Assemblée Nationale sous la présidence du doyen d'âge procède immédiatement à l'élection du Président et des Vice-Présidents.

89. L'Assemblée Nationale élit parmi ses membres autant de secrétaires qu'il est nécessaire.

90. Les Ministres peuvent assister aux séances de l'Assemblée et prendre part aux discussions. L'Assemblée est obligée d'entendre les Ministres toutes les fois qu'ils demandent la parole.

91. Pour présenter à l'Assemblée des explications sur les projets qui lui sont soumis, le Prince peut, au lieu et place des Ministres ou conjointement avec eux nommer dans l'Assemblée des Commissaires spéciaux qui dans ce cas jouissent comme les Ministres, des droits désignés dans le précédent art. 90.

92. L'Assemblée peut inviter les Ministres et les Commissaires à assister à ses séances pour donner les renseignements et éclaircissements nécessaires. Les Ministres et les Commissaires sont obligés de se présenter à l'Assemblée et de communiquer personnellement les explications demandées. Les Ministres et les Commissaires peuvent, sous leur responsabilité, garder le silence sur les faits dont la divulgation inopportune peut nuire aux intérêts de l'Etat.

Дѣлъ II.

За свободата на мнѣнията и за неприкосновенността на члѣноветѣ въ Събранието.

93. Всѣки членъ на Събранието има право да исказва свободно своето мнѣние и да дава гласъ по свое убѣждение и съвѣсть.

Никой не може да иска отъ него за изказаното мнѣние смѣтка, или да подига за това срѣщу него гонение.

94. Правата на Прѣдседателя и отговорността на члѣноветѣ отъ Събранието за редъ и приличие въ засѣданията опрѣдѣляватъ се въ особенъ правилникъ за вътрѣшний редъ на Събранието.

95. За сторенитѣ въ засѣданието на Събранието отъ члѣноветѣ му погрѣшки и прѣстѣпления, които сж прѣдвидени отъ криминалнитѣ закони, виновнитѣ въ това могатъ да бѣдѣтъ теглени на съдъ само по рѣшение на Събранието.

96. Члѣноветѣ на Народното Събрание петъ деня до отварянето и прѣвъ всичкото врѣме доклѣ траятъ засѣданията, не могатъ да бѣдѣтъ затваряни и сѣдими, освѣнъ въ случаетѣ, когато они се обвиняватъ за прѣстѣпления за които се налагатъ по криминални законъ най-тежки наказания. Въ тия случаи за затварянето трѣбва незабавно да се яви на Народното Събрание, само съ разрѣшението на което може да стане тегленето на съдъ.

97. Прѣдставителитѣ не могатъ да бѣдѣтъ затваряни за дългове петъ деня до отварянето, и прѣвъ всичкото врѣме, доклѣ траятъ засѣданията на Събранието.

98. Редътъ, по който става замѣстванието на умрѣлитѣ или изгнани члѣнове на Събранието, опрѣдѣлява се по избирателенъ законъ.

Дѣлъ III.

За публичността на засѣданията въ Народното Събрание.

99. Засѣданията на Народното Събрание ставатъ дверемъ отворенитѣ.

100. Прѣдседателътъ, Министръ, Комиссаръ, а също и членове на Събранието, на брой не по-малкъ отъ трима, могатъ да прѣдложатъ, да не се пу-

Section II.

De la liberté des opinions et de l'inviolabilité des membres de l'Assemblée.

93. Tout membre de l'Assemblée a le droit d'exprimer librement son opinion et de voter suivant sa conviction et sa conscience. Nul ne peut lui demander compte de l'opinion qu'il a exprimée ni provoquer contre lui des poursuites à ce sujet.

94. Les droits du Président et la responsabilité des membres de l'Assemblée par rapport aux règles à observer dans les séances sont déterminées par un Règlement spécial, établissant la police intérieure de l'Assemblée.

95. Les membres de l'Assemblée qui auront commis pendant la session des délits ou des crimes prévus par la loi criminelle ne peuvent être traduits devant les tribunaux qu'après l'autorisation préalable de l'Assemblée.

96. Les membres de l'Assemblée Nationale, cinq jours avant l'ouverture et pendant toute la durée de la session, ne peuvent être arrêtés ni jugés, si ce n'est que lorsqu'ils sont accusés de crimes qui entraînent les peines les plus graves édictées par la loi criminelle. — Dans ce cas, l'arrestation d'un représentant doit être immédiatement communiquée à l'Assemblée Nationale, et ce n'est qu'après son autorisation que les poursuites judiciaires doivent être commencées.

97. Les représentants ne peuvent être détenus pour dettes dans les cinq jours qui précèdent l'ouverture et pendant toute la durée de la session de l'Assemblée.

98. Les dispositions relatives au remplacement des membres décédés ou sortant de l'Assemblée sont déterminées par la loi électorale.

Section III.

De la publicité des séances de l'Assemblée Nationale.

99. Les séances de l'Assemblée Nationale sont publiques.

100. Le Président, l'un des Ministres ou des Commissaires, de même que les membres de l'Assemblée, au nombre de trois au moins peuvent proposer l'ex-

щата въ заседанието външни лица. Такова предложение се разглежда дверемъ затворенимъ и се рѣшава отъ присъжествуващите членове по висшегласие.

101. Казанитѣ въ чл. 100 рѣшения на Събранието Прѣдсѣдателътъ обявява дверемъ отворенимъ.

102. Никой съ оружје не се пуца въ залата на заседанията, нито въ зданието, гдѣто е Събранието.

Военни стражи и въобще въоръжени сили не трѣбва да се турятъ ни при вратитѣ на залата на заседанието, ни въ самото здание, ни близо до зданието, освѣнъ ако Събранието по висшегласие само пожелае това.

103. Събранието има своя вътрѣшна полиция, която е подчинена на Прѣсѣдателя.

104. Събранието само си опрѣдѣлява вътрѣшний редъ и дѣлопроизводството.

ГЛАВА XV.

Какви работи има да върши Народното Събрание.

105. Народното Събрание има:

1) Да обсъжда законопроекти споредъ чл. 44.

2) Да обсъжда предложения за държавни займове, за уголѣмяване, намаляване или туряние данъци и всѣкакви бери, а сжщо и за разхвърлянието и за реда на събирането имъ.

3) Да опрощава изостанали даждия и всѣкакви недобрани бери, на които прибирането се вижда невъзможно.

4) Да обсъжда ежегодний бюджетъ на приходитѣ и расходитѣ.

5) Да прѣглежда сметкитѣ за разнасяние на суммитѣ, които сж назначени по бюджета.

6) Да прѣглежда сметкитѣ на Върховната Сметна Палата, която е длъжна да му прѣдства подробни изложения за изпълнението на бюджета.

7) Да подига питання за отговорността на Министритѣ.

106. Събранието има право да приема всѣкакви прошения и жалби и да ги прѣдава на надлѣжнитѣ Министри.

clusion du public de l'enceinte de l'Assemblée. Cette proposition est discutée à huis clos et décidée par le vote des membres présents à la majorité des voix.

101. La décision mentionnée dans l'article précédent (100) est proclamée publiquement par le Président.

102. Personne ne peut entrer armé dans la salle des séances ni dans le bâtiment où siège l'Assemblée.

Des gardes militaires et des forces armées en général ne doivent pas être placées auprès des portes de la salle des séances, ni dans le bâtiment de l'Assemblée lui-même, ni près de ce bâtiment, à moins que la majorité de l'Assemblée ne le désire.

103. L'Assemblée a sa propre police intérieure qui est sous les ordres du Président.

104. L'Assemblée Nationale réglemente elle-même son ordre intérieur et la manière dont elle doit procéder à l'examen des questions sur lesquelles elle doit se prononcer.

CHAPITRE XV.

Des attributions de l'Assemblée Nationale.

105. Les attributions de l'Assemblée Nationale sont les suivantes:

1) Discuter les projets de loi selon l'article 44;

2) Discuter les propositions d'emprunts pour le compte de l'Etat, d'augmentation, de diminution ou d'établissement d'impôts et de toute sorte de contributions de même que leur répartition et le mode de leur perception;

3) Décréter la décharge des impôts et des contributions arriérées et dont la perception paraît devenue impossible;

4) Discuter le budget annuel des recettes et des dépenses;

5) Contrôler les dépenses des sommes portées au budget;

6) Contrôler les opérations de la Cour des Comptes qui est obligée de présenter à l'Assemblée des données détaillées sur l'emploi du budget;

7) Poser des questions sur la responsabilité des Ministres.

106. L'Assemblée a le droit de recevoir toute sorte de pétitions et de requêtes et de les transmettre aux Mi-

Нему се прѣдоставя право да назначава испитателни комиссии по управлението.

Министритѣ, като ги запита Събранието, длѣжни сж да даватъ обяснения.

107. Членоветѣ на Събранието иматъ право да правятъ на правителството запитвания, а надлѣжнитѣ Министри сж длѣжни да отговарятъ на тия запитвания.

ГЛАВА XVI.

За реда по който се внасятъ и разглеждатъ проектитѣ и предложенията.

108. Законодателната инициатива принадлежи на Князя и на Народното Събрание.

109. Законопроектитѣ и предложенията на правителството се внасятъ въ Народното Събрание отъ надлѣжнитѣ Министри по Княжеска заповѣдъ. Всѣки прѣдставителъ сжщо може да внесе въ Народното Събрание законопроектъ или предложение, ако тѣ сж подписани отъ една четвъртина отъ присъжествуващите прѣдставители.

110. Всѣкой законопроектъ или предложение, които сж внесени въ Събранието, могатъ да се взематъ назадъ, ако не е станало още свършено гласоподаване.

111. Народното Събрание може да прави въ внесенитѣ проекти измѣнения, допълнения и поправки.

112. Ако правителството не склони на измѣненията, допълненията и поправкитѣ, направени върху законопроекта му, оно може или да си го вземе назадъ, или да го внесе повторно, както е билъ испърво, съ обяснения и забѣлѣжки, или пакъ да го внесе съ ония измѣнения и допълнения, който найде за годно.

113. Ни единъ законопроектъ, еднажъ отхвърленъ на цѣло отъ Събранието, не може да бжде внесенъ безъ измѣнение въ Събранието прѣвъ сжщата сессия. Такъвъ проектъ може да бжде внесенъ въ друга сессия.

114. Гласоподаванието върху влѣзалии въ Събранието проектъ се допуска само въ такъвъ случай, ако се на-

nistres respectifs. Elle a le droit de nommer des Commissions d'enquête dans toutes les branches de l'administration.

Les Ministres sont obligés de donner des explications quand l'Assemblée le demande.

107. Les membres de l'Assemblée ont le droit d'adresser des interpellations au Gouvernement, le Gouvernement et les Ministres respectifs sont obligés d'y répondre.

CHAPITRE XVI.

Des règles relatives à la présentation et à l'examen des projets et des propositions.

108. L'initiative de projets de lois appartient au Prince et à l'Assemblée Nationale.

109. — Les projets de lois et les propositions sont présentés à l'Assemblée Nationale par les Ministres respectifs sur un ordre du Prince.

Tout représentant de l'Assemblée Nationale peut également y présenter des projets de loi ou des propositions s'il est soutenu par le quart des membres présents.

110. Tout projet de loi ou proposition présenté à l'Assemblée Nationale peut être retiré tant qu'il n'aura pas été voté en entier.

111. L'Assemblée Nationale peut amender, compléter, et corriger les projets qui lui sont présentés.

112. Si le Gouvernement ne consent point aux amendements, additions et corrections des projets de loi présentés par lui, il faut les retirer ou les présenter de nouveau dans leur rédaction primitive avec des éclaircissements et des observations, ou bien encore les présenter avec les amendements et les additions qu'il juge à propos d'y introduire.

113. Si l'Assemblée rejette entièrement un projet de loi, il ne peut être présenté de nouveau à l'Assemblée sans modification dans la même session. — Un projet pareil peut être présenté dans une autre session.

114. Les projets présentés à l'Assemblée Nationale ne peuvent être votés que lorsque plus d'un tiers de tous

миратъ въ заседание повече отъ една трета отъ всичкитѣ прѣдставители.

115. Члѣноветѣ на Събранието трѣбва да гласоподаватъ лично и явно. Гласоподаването може да бѣде и тайно, ако това поискатъ не по-малко отъ десетъ члена и Народното Събрание одобри исканието имъ.

116. Събранието рѣшава по вишегласие.

117. Ако гласоветѣ се раздѣлятъ на равно, проектътъ, или прѣдложението се брой отхвърлено.

118. За всѣкоя наредба, ставяла въ Събранието и прѣдставена на Князя, рѣшението Княжеско трѣбва да се даде, докль трае сѣщата сесия.

ГЛАВА XVII.

За бюджета.

119. Бюджетътъ се прѣдстави на Народното Събрание за разглеждане ежегодно.

120. Бюджетътъ, отъ какъ се приеме отъ Народното Събрание, прѣдстави се на Князя за утвърждение.

121. Народното Събрание разглежда проекта на бюджета статья по статья, и ако измѣни или отмахне нѣкоя отъ нихъ, излага причинитѣ, които го каратъ да направи това.

122. Кога се случи да не може да се свика Събранието, а трѣбва да станатъ разноски, които не могатъ да се оставятъ за послѣ, има сила и дѣйствиелно бюджетътъ на послѣдната година подъ отговорностъ на Министритѣ, докль да се одобрятъ нихнитѣ распорѣждания отъ Народното Събрание въ първата сесия, която има да стане.

ГЛАВА XVIII.

За държавнитѣ займове.

123. Ни единъ заемъ не може да се направи безъ съгласието на Народното Събрание.

124. Ако би не въ периода на заседанията на Събранието, да се види, че е нужно да се направи за Държавата заемъ за покриване на извънредни разноски, които не могатъ да се оставятъ за послѣ, то се свиква незабавно Народното Събрание извънредно.

les représentants sont présents à la séance.

Les membres de l'Assemblée sont tenus de voter en personne et publiquement. Le vote peut être aussi secret, si dix membres au moins le demandent et si leur demande est admise par l'Assemblée Nationale.

116. L'Assemblée décide les questions à la majorité des voix.

117. En cas de partage des voix ce projet ou la proposition est considérée comme rejetée.

118. Le Prince doit faire connaître à l'Assemblée pendant la durée de la session sa décision sur chaque résolution qui est prise dans l'Assemblée et qui lui a été présentée.

CHAPITRE XVII.

Du budget.

119. Le budget est présenté chaque année à la discussion de l'Assemblée Nationale.

120. Dès que le budget est voté par l'Assemblée Nationale, il est présenté à la sanction du Prince.

121. L'Assemblée Nationale discute le projet article par article et si elle y apporte quelque amendement ou en rejette quelqu'un, elle expose les motifs qui l'ont décidée à le faire.

122. Lorsque l'Assemblée ne peut être convoquée et qu'il y a lieu de pourvoir à des dépenses urgentes et indispensables, le budget de l'année précédente reste en vigueur sous la responsabilité des Ministres jusqu'à ce que l'Assemblée Nationale approuve les dépenses faites. Cette approbation doit être donnée dans la première session qui suit.

CHAPITRE XVIII.

Des emprunts de l'Etat.

123. Aucun emprunt ne peut être contracté sans le consentement de l'Assemblée Nationale.

124. Si en dehors de la période législative, il devient indispensable de contracter un emprunt pour couvrir les dépenses extraordinaires urgentes, l'Assemblée est convoquée immédiatement en session extraordinaire.

125. Ако би за свикването на Народното Събрание да се посрѣщатъ важни спѣшки, то Князьтъ, по прѣдставление на Министерскитѣ Сѣветѣ, може да разрѣши заемъ до три милиона лева, съ условие, че той ще се одобри отъ най-близкото Народно Събрание.

126. За статия, за които не е билъ отреденъ кредитъ, Князьтъ може, по редътъ и въ показанитѣ въ прѣдидущий 125 члѣнъ случаи, да разрѣши разноски отъ паритѣ на хазната; но тия всичкы разноски не бива да надминаватъ единъ милионъ лева.

ГЛАВА XIX.

За свикването на Народно Събрание.

127. Князьтъ свиква Народното Събрание редовно всѣка година. Сесията трае отъ 13-й октомврий до 15-й декемврий. Но по нѣкои важни работи, Събранието може да се свика и извънредно.

128. Мѣстото и, както е рѣчено въ чл. 127, врѣмето на Събранието, се показватъ въ распорѣжданието на Князя за свикването на Събранието.

129. Редовнитѣ заседания на Събранието може да се продължатъ по взаимно съгласие на Князя и Народното Събрание.

130. Князьтъ отваря и затваря Събранието или самъ, или порѣча това на друго лице, което е особно за това опълномощено.

131. Прѣдъ отварянето на Събранието вситѣ му членове у едно врѣме, споредъ обредитѣ на вѣрата си, даватъ тая клетва:

„Кълна се во име Единаго Бога да пазя и да браня Конституцията и, при извършването на длъжноститѣ си въ това Събрание, да имамъ единичко прѣдъ очи общото благо на народа и на Князя, колкото ми стига разумътъ и съвѣстѣта. Богъ да ми е на помощъ. Аминъ“.

132. Духовнитѣ лица клетва не даватъ, но се обричатъ тържественно да вършатъ всичко по съвѣстъ, като иматъ прѣдъ очи само общото благо на Държавата и на Князя.

125. S'il y a des obstacles sérieux à la convocation de l'Assemblée Nationale, le Prince, sur la proposition du Conseil des Ministres, peut décréter un emprunt jusqu'à concurrence de trois millions de francs, à la condition de soumettre cet emprunt à l'approbation de la prochaine Assemblée Nationale.

126. Pour ce qui est des dépenses pour lesquelles il n'est pas ouvert de crédit, le Prince peut, dans les cas et d'après les formalités indiqués à l'Art. précédent (125), ordonner des dépenses sur les fonds du Trésor, mais à la condition que toutes les dépenses ne dépassent la somme d'un million de francs.

CHAPITRE XIX.

De la Convocation de l'Assemblée.

127. Le Prince convoque l'Assemblée réégulièrement chaque année. La session dure depuis le 15 Octobre jusqu'au 15 Décembre; mais l'Assemblée peut être convoquée aussi en session extraordinaire, si des affaires importantes sont à l'ordre du jour.

128. Le lieu où doit siéger l'Assemblée et la durée de la session, ainsi qu'il est déterminé dans l'article 127, sont fixés dans le Décret de convocation signé par le Prince.

129. La session ordinaire de l'Assemblée peut être prolongée du consentement mutuel du Prince et de l'Assemblée Nationale.

130. Le Prince ouvre et clôt l'Assemblée en personne ou par un délégué spécialement désigné à cet effet par procuration.

131. Avant l'ouverture de l'Assemblée, tous les membres prêtent simultanément et selon leurs rites, le serment suivant:

„Je jure au nom de Dieu Unique de respecter et de défendre la Constitution, et, dans l'exercice de mes fonctions dans cette Assemblée, d'avoir toujours en vue le bien de la nation et du Prince, suivant ma raison et ma conscience. Que Dieu m'assiste! Amen!“

132. Les membres du clergé ne prêtent point serment; promettent solennellement d'agir en tout selon leur conscience en vue du bien commun du pays et du Prince.

133. При отварянето на Събранието, въ Княжеското слово се описва положение на Държавата и се показват проектите и предложенията, които има да бъдат внесени въ Събранието за разглеждане.

134. На Княжеското слово Събранието представя Князю адресъ за отговоръ.

135. Следъ като свика Събранието, Князът може да забави срока на неговитѣ заседания, но не за повече отъ два мѣсеца. Ново отлагание прѣзъ същата сесия може да стане само по съгласие на самото Събрание.

136. Князът може да распуца Събранието и да назначи нови избори на Народни Прѣдставители.

137. Нови изборения трѣбва да станатъ не по-късно отъ два, а новото Събрание трѣбва да бъде отворено не по-късно отъ четири мѣсеца, следъ распуцанието на прѣжното Народно Събрание.

138. Члѣноветѣ на Народното Събрание не могатъ да се събиратъ на сесия, безъ да бъдатъ свикани отъ Князя; също тѣ не могатъ да се събиратъ на заседания, следъ като се отложи, затвори или распуца Събранието.

139. Всичкитѣ прѣдставители получаватъ дневни пари, а пътни получаватъ само тия, които живѣятъ не въ същото мѣсто, гдѣто заседава Народното Събрание.

ДЛАВА XX.

За Великото Народно Събрание.

Дѣлъ I-й.

Какво има да върши Великото Народно Събрание.

140. Великото Народно Събрание се свиква отъ Князя, или отъ Регентството, или отъ Министерския Съвѣтъ.

141. Князътъ свиква Великото Народно Събрание:

1) За да обсъжда въпроси за отстъпване или размѣняване на нѣкоя частъ отъ територията на Княжеството.

2) Да се произнесе по случая, прѣдвиденъ въ чл. 7 отъ Конституцията.

133. A l'ouverture de l'Assemblée, le discours princier expose la situation du pays et indique les projets et les propositions qui doivent être présentés à l'examen de l'Assemblée.

134. En réponse au discours princier, l'Assemblée présente une adresse au Prince.

135. Après la convocation de l'Assemblée, le Prince peut proroger la session pour 2 mois au plus. Une nouvelle prorogation dans le cours de la même session ne peut avoir lieu qu'avec le consentement de l'Assemblée elle-même.

136. Le Prince peut dissoudre l'Assemblée et ordonner de nouvelles élections.

137. Les nouvelles élections doivent avoir lieu dans l'intervalle de deux mois au plus et la nouvelle Assemblée doit être ouverte 4 mois au plus tard à partir du jour de la dissolution de l'Assemblée Nationale précédente.

138. Les membres de l'Assemblée Nationale ne peuvent se réunir en session sans être convoqués par le Prince; de même ils ne peuvent se réunir en séance après l'ajournement, la clôture ou la dissolution de l'Assemblée.

139. Tous les représentants reçoivent une indemnité journalière. Des frais de voyage ne sont, toutefois, alloués qu'à ceux qui sont domiciliés hors de la localité où siège l'Assemblée Nationale.

CHAPITRE XX.

De la Grande Assemblée Nationale.

Section I

Des attributions de la Grande Assemblée Nationale.

140. La Grande Assemblée Nationale est convoquée par le Prince, par la Régence ou par le Conseil des Ministres.

141. Le Prince convoque la Grande Assemblée Nationale;

1) Pour discuter les questions de cession ou d'échange de quelque partie du territoire de la Principauté.

2) Pour se prononcer sur le cas prévu à l'Art. 7 de la Constitution.

3) За да измѣни или прѣгледа Конституцията. Рѣшението на тия предмети изисква вишегласието на двѣ третини отъ вситѣ члѣнове на Събранието.

142. Великото Народно Събрание може да бъде свикапо отъ Регентството, само за да обсъди въпроси за отстъпване или размѣняване на нѣкоя частъ отъ територията на Княжеството.

Тия въпроси се рѣшаватъ по вишегласието отъ члѣноветѣ, които сж въ Събранието.

143. Министерския Съвѣтъ свиква Великото Народно Събрание:

1) за избиране новъ Князь, въ случай, ако би царувавший Князь да се помине, безъ да остави подирѣ си наследникъ. Избирането става по вишегласие на двѣ третини отъ члѣноветѣ, които сж въ Събранието.

2) за избиране регенти, кога наследникътъ на прѣстола е непълновръстенъ.

Избирането става по вишегласие на члѣноветѣ, които сж въ Събранието.

Дѣлъ II.

За състава на Великото Народно Събрание.

144. Великото Народно Събрание се съставя отъ прѣдставители, избрани направо отъ народа. Числото на тия прѣдставители е равно на двойното число члѣнове отъ Обикновенното Народно Събрание, като се взематъ по двама прѣдставители отъ всѣки двадесетъ хиляди жители отъ двата пола.

За реда на изборитѣ ще се издаде особенъ избирателенъ законъ.

145. Прѣдсѣдателъ, Подпрѣдсѣдатели и потребното число секретари се избиратъ отъ самото Събрание изъ помежду члѣноветѣ му. А прѣди избирането имъ прѣдсѣдателствува най-старий по години изъ помежду члѣноветѣ на Събранието.

146. Великото Народно Събрание има да разглежда само ония работи (141—143), заради които по Конституцията то е било свикапо и распуца се, щомъ се свърши рѣшението имъ.

3) Pour modifier ou réviser la Constitution. Le vote doit réunir la majorité de deux tiers des voix de tous les membres de l'Assemblée.

142. La Grande Assemblée Nationale ne peut être convoquée par la Régence que pour examiner les questions d'aliénation ou d'échange de quelque partie du territoire de la Principauté.

Ces questions se décident à la majorité des membres présents de l'Assemblée.

143. Le conseil des Ministres convoque la Grande Assemblée Nationale:

1o. Pour élire un nouveau Prince dans le cas où le Prince régnant meurt sans laisser d'héritier. L'élection se fait à la majorité des deux tiers des membres présents de l'Assemblée.

2o. Pour élire les Régents pendant la minorité du Prince.

L'élection se fait à la majorité des membres présents de l'Assemblée.

Section II.

De la Composition de la Grande Assemblée Nationale.

144. La Grande Assemblée Nationale est composée de représentants élus directement par le peuple. Le nombre de ces députés doit être double des membres de l'Assemblée Nationale Ordinaire, dans la proportion de deux représentants par vingt mille habitants des deux sexes. Les élections auront lieu conformément à une loi électorale spéciale.

Pour l'ordre des élections il sera élaboré une loi électorale spéciale.

145. Le Président, le Vice-Président et les secrétaires en nombre nécessaire, sont élus par l'Assemblée et parmi ses membres. Jusqu'à ce que ces élections aient eu lieu, le plus âgé des membres occupe le siège du Président.

146. La Grande Assemblée Nationale ne peut s'occuper que des questions énumérées dans les articles 141 à 143, pour lesquelles elle a été convoquée d'après la Constitution, et elle se dissout immédiatement après les avoir résolues.

147. Къмъ Великото Народно Събрание се отнасятъ и члѣнове 87, 90, 92, 93—104, 114, 115, 131 и 132 отъ тая Конституция.

ГЛАВА XXI.

За върховнитѣ правителствени уредби: за Министерский Съвѣтъ и Министерствата.

148. Върховнитѣ правителствени уредби сж:

- 1) Министерский Съвѣтъ.
- 2) Министерствата.

149. Исполнителната власть подъ върховния надзоръ и ръководство на Княза (чл. 12) принадлежи на Министритѣ и на тѣхния Съвѣтъ.

150. Министерский Съвѣтъ състои отъ всичкитѣ Министри. Единъ отъ тѣхъ, по изборъ отъ Княза, назначава се за прѣдсѣдател на Съвѣта.

151. Освѣтъ общитѣ длѣжности въ обикновенно врѣме, на Министерский Съвѣтъ въ нѣкои допусменати случаи се присвояватъ тия права и длѣжности:

1) Кога се случи да се помине Князьтъ безъ наследникъ, Министерский Съвѣтъ поемва управлението на Княжеството и вътрѣ въ единъ мѣсець свиква Великото Народно Събрание за избиране новъ Князь.

2) Министерский Съвѣтъ поемва управлението на Княжеството и тогава, когато Князьтъ при смъртта си не отреди Регентство. Великото Народно Събрание за избиране регенти трѣбва да бѣде свикано такожде вътрѣ въ единъ мѣсець (т. 1.)

3) Ако подиръ смъртта на Княза, овдовѣлата Княгиня остане неправдна, то докль тя роди, управлението на Княжеството принадлежи на Министерский Съвѣтъ.

4) Ако би да се помине нѣкой отъ Регентитѣ, то Министерский Съвѣтъ свиква Великото Народно Събрание, за да избере новъ Регентъ на мѣсто починалия, по опредѣленъ редъ въ т. 2.

5) Министерский Съвѣтъ въ ония случаи, що се споменуватъ въ точки 1—4 отъ тоя члѣнъ, като поемва управлението на Княжеството, обявява за това съ прокламация на народа.

141. Les articles 87, 90, 92, 93, 104, 114, 115, 131 et 132 de la présente Constitution sont applicables aussi à la Grande Assemblée Nationale.

CHAPITRE XXI.

Des Grands corps de l'Etat: le Conseil des Ministres, les Ministères.

148. Les Grands corps de l'Etat sont:

- 1) Le Conseil des Ministres.
- 2) Les Ministères.

149. Le pouvoir exécutif sous la haute surveillance et direction du Prince (article 12) appartient aux Ministres et à leur Conseil.

150. Le Conseil des Ministres est composé de tous les Ministres; un d'entre eux, aux choix du Prince, est nommé Président du Conseil.

151. Outre les devoirs communs en temps ordinaire, le Conseil des Ministres en certains cas ci-dessous énumérés, est investi des droits et des devoirs suivants:

1o. Dans le cas où le Prince meurt sans héritier, le Conseil des Ministres prend le Gouvernement du pays et dans le délai d'un mois il convoque la Grande Assemblée Nationale pour l'élection du nouveau Prince.

2o. Le Conseil des Ministres prend le Gouvernement du pays dans le cas aussi où le Prince avant sa mort, n'aurait pas nommé une Régence, la Grande Assemblée Nationale doit être convoquée pour l'élection des Régents dans le délai d'un mois (al. 1).

3o. Si, après la mort du Prince, la Princesse veuve est enceinte, la Principauté est gouvernée par le Conseil des Ministres jusqu'à la délivrance de la Princesse.

4o. Si un des Régents vient à mourir, le Conseil des Ministres convoque la Grande Assemblée Nationale pour l'élection d'un successeur du Régent défunt, selon les dispositions de l'al. 2.

5o. Le Conseil des Ministres dans les cas mentionnés dans le présent article (al. 1 à 4) en prenant le Gouvernement du pays, porte ce fait à la connaissance de la nation par une proclamation.

6) Докль Министерский Съвѣтъ управлява Княжеството, онъ не може да гнѣнава Министритѣ.

7) Члѣноветѣ отъ Министерския Съвѣтъ, когато врѣменно управляватъ Княжеството, добиватъ само министерската си заплата.

152. Министритѣ се назначаватъ и увольняватъ отъ Княза.

153. Министритѣ сж отговорни прѣдъ Княза и Народното Събрание съвокупно за всичкитѣ общи мѣрки, които тѣ взематъ, и лично всѣкой единъ за всичко, което е той извършилъ по управлението на повѣрената нему часть.

154. Всѣкой официаленъ актъ, какъвто и да е, като се подпише отъ Княза, трѣбва да бѣде такожде подписанъ или отъ всичкитѣ Министри, или само отъ надлѣжний Министръ.

155. Народното Събрание може да прѣдава Министритѣ на съдъ за изнѣна на Отецеството или на Княза, за нарушение Конституцията, за прѣдателство или нѣкаква врѣда причинена на Княжеството за лична полза.

156. Прѣдложенията за прѣдаване Министръ на съдъ трѣбва да ставатъ писмено и да съдържатъ едно по едно всичкитѣ обвинения, и да сж подписани най-малко отъ една четвъртина отъ члѣноветѣ на Народното Събрание.

157. За да се прѣдаде Министръ на съдъ, изискватъ се гласовѣтъ на двѣ третини отъ присѣтствующитѣ члѣнове.

158. Министритѣ се съдятъ отъ особенъ държавенъ съдъ, на който съставъ ще бѣде опредѣленъ по особенъ законъ.

159. Князьтъ не може да опрости единъ обвиненъ Министръ безъ съгласието на Народното Събрание.

160. Исполняванието на законитѣ се поръчва на Върховни Управителни уредби, които се наричатъ Министерства.

161. Министерства има осемъ:

- 1) Министерство на Външнитѣ Работи и Исповѣданията.
- 2) Министерство на Вътрѣшнитѣ Работи.
- 3) Министерство на Народното Просвѣщение.

60. Tant que le Conseil des Ministres est chargé du Gouvernement de la Principauté, il ne peut y avoir aucun changement de Ministres.

70. Les membres du Conseil des Ministres, quand ils sont chargés du Gouvernement provisoire du pays, ne reçoivent que leur traitement de Ministres.

152. Les Ministres sont nommés et révoqués par le Prince.

153. Les Ministres sont responsables collectivement devant le Prince et l'Assemblée Nationale pour toutes les mesures prises en commun et chacun personnellement pour ses actes dans les limites de ses attributions.

154. Tout acte officiel signé par le Prince doit être contresigné suivant sa nature, soit par tous les Ministres, soit par le Ministre respectif.

155. Les Ministres peuvent être mis en accusation par l'Assemblée Nationale pour trahison envers la patrie ou le Prince, pour violation de la Constitution, pour prévarication ou préjudice causé à la Principauté dans un but d'intérêt personnel.

156. Toute proposition de mise en accusation d'un Ministre doit être présentée par écrit énumérant tous les chefs d'accusation et être signée au moins d'un quart des membres de l'Assemblée Nationale.

157. Pour la mise en jugement d'un Ministre la majorité des deux tiers des membres présents de l'Assemblée est nécessaire.

158. Les Ministres sont jugés par un Tribunal d'Etat spécial dont la composition sera déterminée par une loi.

159. Le Prince ne peut gracier un Ministre sans le consentement de l'Assemblée Nationale.

160. La mise à exécution des lois est confiée aux Grands Corps de l'Etat désignés sous le nom de Ministères.

161. Il y a huit ministères.

- 1) Le Ministère des Affaires Etrangères et des Cultes;
- 2) Le Ministère de l'Intérieur;
- 3) Le Ministère de l'Instruction publique;

- 4) Министерство на Финансите.
- 5) Министерство на Правосъдието.
- 6) Военно Министерство.
- 7) Министерство на Търговията и Земледелието.

8) Министерство на Общитъ Сгради, Пътищата и Съобщенията.

162. На чело на всѣко едно Министерство намира се Министръ.

163. Князьтъ има право да назначава лица на всичкитъ правителствени длъжности.

164. Всѣко едно длъжностно лице дава клетва, че ще е вѣрно на Князя и на Конституцията.

165. Всѣко длъжностно лице отговаря за своитъ дѣйствиа по службата си.

166. Длъжностнитъ лица, които сж назначени на служба отъ правителството, иматъ право да добиватъ пенсия, основата и количеството на която ще бжде опредѣлена по особенъ законъ.

ГЛАВА XXII.

За начина по който може да се измѣнява и прѣглежда Конституцията.

167. Прѣдложения за измѣнение или прѣглеждане Конституцията ставатъ по слѣдъщъ начинъ, който е нареденъ и за издаване законитъ (ср. члѣнъ 108 и 109).

168. Рѣченитъ въ горний 167-й чл. прѣдложения се считатъ приети, ако за тѣхъ подадатъ гласъ повече отъ двѣ третини отъ всичкитъ члѣнове на Народното Събрание.

169. За разглеждане рѣченитъ въ члѣнъ 167-й прѣдложения свиква се Велико Народно Събрание, което по висшегласие на двѣтѣ третини отъ всичкитъ члѣнове на Събранието рѣшава въпроси, които се отнасятъ до измѣнението и прѣглежданието на Конституцията.

Гр. Търново, 15-й Май 1893.

- 4) Le Ministère des Finances;
- 5) Le Ministère de la Justice;
- 6) Le Ministère de la Guerre;
- 7) Le Ministère du Commerce et de l'Agriculture;

8) Le Ministère des Travaux Publics, routes et voies de communication.

162. A la tête de chaque Ministère est placé un Ministre.

163. Le Prince a le droit de nommer à toutes les fonctions de l'Etat.

164. Tout fonctionnaire prête le serment de fidélité au Prince et à la Constitution.

165. Tout fonctionnaire est responsable des actes qui se rapportent à ses fonctions.

166. Tous les fonctionnaires nommés par le Gouvernement ont droit à une pension dont la base et le montant seront déterminés par une loi spéciale.

CHAPITRE XXII.

Du mode de révision et de modification de la Constitution.

167. Les propositions de modification ou de révision de la Constitution se font d'après le mode établi pour la confection des lois (articles 108 et 109).

168. Les propositions dont il est question dans l'article précédent doivent pour être adoptées, réunir la majorité de plus des deux tiers des voix de tous les membres présents de l'Assemblée Nationale.

169. Pour l'examen des propositions mentionnées dans l'article 167, la Grande Assemblée Nationale est convoquée et elle décide à la majorité de deux tiers des voix de ses membres présents les questions qui concernent les modifications ou la révision de la Constitution.

Tirnovó, le 15/27 Mai 1893.

Физическа география на България.

Géographie physique.

**ГЛАВА I.
Орография.**

**CHAPITRE I.
Orographie.**

Имежду всички до сега отъ чужденци издадени описания на България, едно отъ най-интереснитъ и най-пълнитъ може да се счита съчинението*) на г. Леонъ Ламушъ, капитанъ-инженеръ отъ французката армия, отъ което и заемаме цѣлата слѣдующа глава за физическото земеописание на България.

Ще почнемъ съ югоисточната частъ на Балканския Полуостровъ, която частъ се простира между Дунава, Черно море, Егейското море и Албанскитъ планини, и населението на която, ако не изключително, то въ най-големъ размѣръ е българско.

I. Витоша.

Софийската долина може да се счита като срѣдище на тѣзи частъ. Дѣйствително тукъ се срѣщатъ най-големитъ планински вериги на Полуострова, а именно: Балканитъ, главно то расклонение на които се простира къмъ истокъ, а по-малоразмѣрнитъ — до десния брѣгъ на Дунава, гдѣто се срѣщатъ съ първитъ склонове на Карпатитъ; Родопитъ, които съ направление къмъ юго-истокъ се простиратъ до Егейското море; — и най-послѣ, Планинскитъ вериги съ разни имена, които заобиколятъ Македония къмъ сѣверъ и отиватъ до Албанскитъ граници.

На едно ограничено пространство тукъ се намиратъ источницитъ на

*) България въ миналото и настоящето време. Военна книгопродавница на Л. Бодуенъ, въ Паризъ.

Nous avons emprunté au livre si intéressant et si complet sur la Bulgarie du capitaine de génie Léon Lamouche*) ce chapitre en entier de la géographie physique de la Principauté. Nous commencerons par esquisser la géographie physique de la partie sud-est de la péninsule des Balkans, c'est-à-dire de la région comprise entre le Danube, la mer Noire, la mer Egée et les montagnes de l'Albanie, région dont la population est, non pas sans doute entièrement, mais en grande partie bulgare.

I. Le Vitocha.

On peut voir dans le bassin de Sophia, le point central de cette région. En effet, c'est là que se rencontrent les chaînes de montagnes les plus importantes de la péninsule: les Balkans, dont la branche principale se dirige vers l'est, tandis que des sections moins importantes s'avancent jusqu'à la rive droite du Danube, où elles font face aux premières pentes des Carpathes, le Rhodope allant au sud est rejoindre la mer Egée, enfin les chaînes qui, sous divers noms, entourent la Macédoine au nord et s'étendent jusqu'aux limites de l'Albanie.

Sur une surface restreinte, on peut en cet endroit, rencontrer les sources

*) La Bulgarie dans le passé et le présent. Librairie militaire de L. Baudoin, Paris.

водитѣ, които се вливатъ въ Сръдния и Долния Дунавъ, и Егейското море, прѣвъ Марица и Струма. Даже единъ притокъ на Вардаръ извира отъ една мѣстность близо до изворитѣ на Морава и на много други притоци, които се вливатъ въ Струма. Софийската долина, слѣдователно, въ орографията на източната частъ на Полуострова, играе значителна роля.

Почти въ сръдната на тая областъ въ 1300 метра надъ Софийската долина, и въ малко разстояние отъ южната страна на градъ София, се издига Витоша съ 1920 метра сръдна отвѣсна височина надъ морското равнище а главния и върхъ достига до 2285 метра. Изгледътъ на тѣзи планина е значително жржообразенъ. Склоноветѣ ѝ сж въобще голи, и се снишаватъ къмъ южната страна, нъ сж по-остри къмъ другитѣ части на окръжността. Горната ѝ повърхность е една камениста равнина; най-високитѣ върхове сж покрити съ снѣгъ прѣвъ годѣма частъ отъ годината.

Ако отъ Витоша се отправимъ къмъ сѣверъ, ще минемъ прѣвъ Софийското поле, което отдѣля Витоша отъ главната верига на Балканитѣ, — Стара Планина. Това поле, по направление сѣверо-западъ и юго-истокъ има 60 километра дължина, 20 до 30 кил. широчина, и 556 метра сръдна отвѣсна височина надъ морското равнище. (Гр. София 552 метра). Повърхността му е отъ 1100 квадр. километра, и на всѣкъдѣ равно и голо. Малки възвишенности го ограничаватъ на истокъ и на западъ, и за това служи като споденъ проходъ отъ Марица за Дунава, и по тия причини е построена на него жельзнопътната линия Цариградъ-Вѣлградъ.

На сѣверъ Софийското поле граничи съ Балканитѣ.

II. Балканитѣ.

Названieto „Балкани“, общеприето отъ географитѣ, не е съвсѣмъ точно, защото тѣзи дума е едно нарицателно сжществително, съ което Турцитѣ означаватъ всичкитѣ планини, нъ тя въднажъ приета въ номенклатурата на

des cours d'eau se rendant vers le Danube moyen, vers le bas Danube, ainsi que vers la mer Egée, par la Maritza et la Strouma. Un affluent du Vardar, même, a sa source à peu de distance de celles de la Morava et de plusieurs tributaires de la Strouma. Le plateau de Sophia joue donc dans l'orographie de la péninsule orientale un rôle capital.

A peu près au centre de cette région, s'élève, à 1300 mètres au-dessus de la plaine de Sophia, et à peu de distance au sud de cette ville, le mont Vitocha, dont l'altitude moyenne est de 1920 mètres, mais dont le principal sommet atteint 2285 mètres. Cette montagne a une forme sensiblement circulaire, ses pentes généralement nues sont modérées du côté du sud, mais rapides sur le reste de sa circonférence. La surface supérieure est un plateau rocailleux; les sommets les plus élevés sont couverts de neige pendant une grande partie de l'année.

Si du Vitocha nous nous dirigeons vers le nord, nous traversons la plaine de Sophia qui se sépare de la chaîne principale du système des Balkans, la Stara Planina. Cette plaine longue de 60 kilomètres, selon la direction du nord-ouest au sud-est et large de 20 à 30 kilomètres, se trouve à une altitude moyenne de 556 mètres. (La ville de Sophia est à 552 mètres). Sa surface, de 1100 kilomètres carrés, et presque partout plane et découverte. De faibles hauteurs la limitent à l'est est à l'ouest; aussi présente-t-elle, pour le passage du bassin de la Maritza dans celui du Danube, une voie commode qui a été utilisée pour l'établissement du chemin de fer Constantinople à Belgrade.

Au nord, la plaine de Sophia est bornée par les Balkans.

II. Les Balkans.

Cette dénomination de Balkans adoptée par tous les géographes n'est pas rigoureusement exacte, car ce mot est plutôt un nom commun appliqué par les Turcs à toutes les montagnes; mais elle a aujourd'hui droit de cité

геоописанието означава планинскитѣ вериги, нарѣчени отъ древнитѣ „Емосъ.“ Даже тя е дала името си и на цѣлия източний полуостровъ, който се нарича Балканский Полуостровъ, откогато не може вече да се нарича Турски Полуостровъ.

Балканитѣ се простиратъ подъ разни названия отъ Дунава, — който ги отдѣля отъ послѣднитѣ расклонения на Карпатитѣ, — до Черното море. Изгледътъ имъ изобщо е: една четвъртина отъ елипса, вдълбнатостта на която е обрната къмъ сѣверъ, нъ послѣдната ѝ половина е почти праволинейна и паралелна съ Дунава.

Тѣзи цѣла верига по десния брѣгъ на Дунава съотвѣтствува напълно съ Карпатската верига по лѣвия Дунавски брѣгъ, и за това я наричатъ антидакийска.

Балканитѣ се състоятъ отъ една главна верига, нарѣчена отъ Българитѣ Стара-Планина,* — отъ една второстепенна къмъ югъ, и най-послѣ отъ нѣколко планински вериги перпендикулярни на главнитѣ, и други отъ страна къмъ сѣверъ.

Главната верига се прѣсича на двѣ мѣста отъ рѣки: отъ р. Искъръ въ мѣстността, отъ гдѣто той се отправя къмъ истокъ, и отъ Луда Камчия къмъ източния му край.

За по-нагледно описание ще раздѣлимъ Балканитѣ на три части: Западна — отъ Тимокъ до прохода на Баба-Конакъ, малко понатакъ отъ Искърския проходъ, — Сръдна, отъ тѣзи точка до прохода на Жельзнитѣ-Врата (Демиръ-капу), — и Источна, отъ този послѣденъ проходъ до Черно-море.

Главната верига на Източния Балканъ се простира по десния брѣгъ на Тимока, не далечъ отъ брѣга и съставя до извѣстна мѣстность, границата между България и Сърбия. Отъ начало височината на планинитѣ е доста малка, нъ постепенно се увеличава и достига до единъ максимумъ отъ 2000 метра. Въ цѣлата тази частъ сѣверната

*) Не сж съгласни върху значението на тѣзи дума. Често съ нея се означава централната частъ на веригата между проходитѣ Св. Никола и Демиръ-Капу, нарѣчена на турски Коджа-Балканъ, нъ българскитѣ писатели съ думата Стара-Планина означаватъ цѣлата верига до крайбрѣжието на Черното-море.

dans la nomenclature géographique pour désigner le système montagneux appelé par les anciens Hæmus. Elle a même servi à baptiser la péninsule orientale entière, que l'on appelle péninsule des Balkans, depuis qu'on ne peut plus l'appeler péninsule turque.

Le système des Balkans s'étend sous des dominations diverses, depuis le Danube qui le sépare des derniers rameaux des Carpathes, jusqu'à la mer Noire. Sa forme générale est celle d'un quart d'ellipse dont la concavité est tournée vers le nord, mais sa dernière moitié est presque rectiligne et parallèle au cours du Danube.

Ce système correspond très exactement, sur la rive droite du Danube, aux Carpathes de la rive gauche, ce qui lui a fait donner le nom de système anti dacique.

Il se compose d'une chaîne principale désignée par les Bulgares sous le nom de Stara Planina (vieille montagne *), d'une ligne secondaire au sud, enfin de quelques contreforts et chaînes latérales au nord.

La chaîne principale est traversée en deux points par des cours d'eau; par l'Isker, à l'endroit où elle commence à se diriger droit vers l'est, et par le Loudi (ou Deli) Kamtchik vers son extrémité orientale.

Pour la facilité de la description nous considérerons dans l'ensemble du système trois régions: celle de l'ouest, depuis le Timok jusqu'au col de Baba-Konak, un peu au delà du défilé de l'Isker, celle du centre, entre ce point et le col de la Porte-de-Fer (Demir-Kapou), enfin celle de l'est, de ce dernier col jusqu'à la mer Noire.

La chaîne principale du Balkan oriental suit à peu de distance la rive droite du Timok, et forme sur une certaine étendue la frontière entre la Bulgarie et la Serbie. Les montagnes ont d'abord une hauteur assez faible qui s'élève ensuite jusqu'à un maximum de plus de 2000 mètres. Dans

*) On n'est pas absolument d'accord sur l'extension de cette dénomination: on la restreint souvent à la partie centrale de la chaîne entre les cols de Saint-Nicolas et de Demir-Kapou, partie appelée par les Turcs Kodja-Balkan, mais les ouvrages bulgares la donnent à la chaîne entière jusqu'aux bords de la mer Noire.

страна е стръмна, нъ южната е доста полъгата. И двѣтъ страни биватъ голи въ повечето врѣме.

И тукъ, както и по цѣлата верига срѣщаме разни наименования, заети кое отъ съседнитѣ мѣстности, кое отъ по-главнитѣ върхове. Така срѣщаме, като вървимъ отъ сѣверъ къмъ югъ: *Заглавничка-Планина*, — *Кадибогазска-Планина*, — Балканитѣ: *Св. Никола*, — *Чипровски*, — *Берковски*, — *Голѣма-Планина*.

Най-високитѣ върхове се намиратъ въ Балкана Св. Никола (*Орлина-Чука* 1740 метра; *Меджова*, 1970 метра, — въ Чипровскій Балканъ (*Миджуръ*) 2166 метра), — въ Берковскій Балканъ *Голѣмий Комъ*, 2006 метра; *Малкий Комъ*, (1783 метра). Върхътъ *Баба* въ Голѣма-Планина има 1790 метра.

Много пътища, които съединяватъ долинитѣ на Морава и на Тимокъ съ онѣзи ва по-источнитѣ притоци на Дунава, прѣсичатъ равнитѣ проходи на тѣзи планини, мѣжду които ще споменемъ прохода *Върника-Чука* и *Кадибогазъ*, прѣвъ които се отива отъ Кула за Зайчаръ и отъ Бѣлоградчикъ за Княжевацъ; — прохода *Св. Никола*, (1378 метра) прѣвъ който минува едно шосе, което захваща отъ Бѣлоградчикъ и ся съединява въ Сърбия съ Пиротското шосе до Княжевацъ, — прохода *Гинци* (1525 метра), по шосето София-Ломъ, най-правия пътъ между Столицата и Дунава, — Прѣлѣзътъ на Искръ който прѣсича веригата въ най-долната ѝ страна, (364 метра); по край рѣката минва и пътътъ отъ Корило до Вратца, като прѣсича рѣката на много мѣста. Нека споменемъ най-послѣ и *Араба-Конашкий* проходъ, или *Баба-Конакъ* (916 метра), между Ташкесенъ и Орхание, прѣвъ който Руситѣ като вървѣха за София, прѣминаха Балканитѣ прѣвъ Януарий 1878 година.

На югъ отъ тѣзи главна верига и на западъ отъ София се намира *Малката-Планина*, образувана отъ много паралелни планински вериги, помежду които се втичатъ притоцитѣ на *Искръ* и на *Ничава*, и на които срѣдната отвѣсна височина надъ морското равнище

toute cette région, le versant septentrional est escarpé, tandis que celui qui regarde le sud s'abaisse en pente assez douce. Les deux flancs sont nus la plupart du temps.

Comme dans toute l'étendue de la chaîne, nous trouvons ici un grand nombre de dénominations diverses, empruntées soit aux localités voisines, soit aux sommets les plus importants. Nous rencontrons ainsi, en allant du nord au sud, la Zaglavitchka Planina, la Kadibogazska Planina, les Balkans de Saint-Nicolas, de Tchiprovetz, de Berkovitzza, la Goléma Planina (grande montagne).

Les sommets les plus élevés de cette région se trouve dans les Balkans de Saint-Nicolas (Orlina Tchouka, 1740 mètres; Medjova, 1970 mètres), de Tchiprovetz (Meidjour, 2166 mèt.) et de Berkovitzza (Golemi [grand] Kom, 2006 mètres; Malki [petit] Kom, 1793 mètres). La Baba, dans la Golema Planina atteint encore 1790 mètres.

Un assez grand nombre de chemins faisant communiquer les bassins du Timok et de la Morava avec ceux des affluents plus orientaux du Danube traversent les différents cols de cette région, parmi lesquels nous citerons ceux de Verchka Tchouka et de Kadibogaz, donnant passage aux routes de Koula à Zaïtchar et de Belogradtchik à Kniajevats, le col de Saint-Nicolas (1378 mètres), par lequel passe une chaussée partant de Belogradtchik et allant rejoindre en Serbie la route de Pirot à Kniajevats, le col de Guintsi (1525 mètre), sur la route de Lom à Sophia, le chemin le plus direct entre la capitale et le Danube, la trouée de l'Isker coupant la cime de la chaîne en son point le plus bas (364 mètres); le cours de la rivière est accompagné par un chemin allant de Korilo à Vratsa, qui traverse l'eau en un grand nombre d'endroits Citons enfin le col d'Araba-Konak ou Baba-Konak (916 mètres), traversé par la route de Tach-Kessen à Orhanié, et par lequel les Russes marchant sur Sophia passèrent les Balkans au mois de janvier 1878.

Au sud de cette chaîne principale se trouvent, à l'ouest de Sophia, la Malka Planina (petite montagne)

(1000 метра за най-сѣверната верига), се намалява до 800 метра за най-южната. На истокъ отъ София, отгатыкъ отъ Искръ, се вижда *Мургашиката* планинска верига, най-главний връхъ на която, носящъ сѣщото име, има 1689 метра.

Възвишеноститѣ които се намиратъ прѣдъ главната планинска верига, и които се именуваатъ *Малки Балканъ*, сж отъ много по-малка височина; тя не надминава 500 метра надъ морското равнище; тѣзи възвишености съставляватъ, впрочемъ, единъ естественъ проходъ между сѣщия Балканъ и Дунавската равнина.

Въ онази частъ, която се простира отъ Бѣлоградчикъ до лѣвия брѣгъ на Искръ, забѣлжителни сж най-напрѣдъ чудно нарѣзанитѣ скали на Бѣлоградчикъ, *Столоветъ*, съ върхове голи и равни като маси, — *Широката-Планина*, — *Пастримата-Планина* и *Врачанската-Планина*, живописна планинска верига, съ остри върхове които иматъ до 1300 и даже 1400 метра отвѣсна височина надъ морското равнище. Тази послѣдня планинска верига, която до нѣждѣ граничи съ лѣвия брѣгъ на Искръ, се съединява право съ главната верига, на която тя може да се счита за расклонение. Срѣдната ѝ, обаче, отвѣсна височина надъ морското равнище е много по голѣма отъ онѣзи на другитѣ планински вериги съставляющи *Малкия-Балканъ*, къмъ който я причислява географическото ѝ мѣстоположение.

Тукъ именно единъ отъ първитѣ поборници за българската независимостъ, *Христо Ботйовъ*, намѣри смъртта въ 1873 год. при единъ опитъ за възстание.

На сѣверо-истокъ отъ Врачанската планина, на сѣщия брѣгъ на Искръ ся вижда *Стрѣвничката Планина*, най-високитѣ върхове на която иматъ отъ 600 до 800 метра отвѣсна височина надъ морското равнище.

Срѣдната частъ на Балканитѣ въ много отношения се различава отъ прѣдната. Не южната страна е по-полъгата, а напротивъ сѣверната; южнитѣ склонове, които по нѣкога иматъ 40° на-

formée de plusieurs chaînes parallèles, entre lesquelles coulent des affluents de l'Isker et de la Nichava, et dont les altitudes moyennes décroissent de 1000 mètres pour la chaîne la plus septentrionale, jusqu'à 800 mètres pour la plus méridionale. A l'ouest de Sophia, on voit, à partir de l'Isker la chaîne de Mourgasch, dont le principal sommet, portant le même nom, atteint 1689 mètres.

La ligne de hauteurs qui se trouve en avant de la chaîne principale et qui porte le nom de Petit-Balkan (Malki Balkan) est beaucoup moins élevée que la première. Son altitude moyenne n'est guère que de 500 mètres; elle forme donc une transition naturelle entre le Balkan proprement dit et la terrasse danubienne.

Dans la partie qui s'étend de Belogradtchik à la rive gauche de l'Isker, nous remarquerons d'abord les rochers curieusement découpés de Belogradtchik, les Stolové aux sommets nus et plats comme des tables (blg. stolové), la Chiroka Planina, la Pastrina Planina, puis la Vratsanska Planina (Monts de Vratsa), chaîne pittoresque, aux sommets aigus, atteignant jusqu'à 1300 et 1400 mètres d'altitude. Cette dernière chaîne qui, borde sur une certaine étendue la rive gauche de l'Isker, se rattache directement à la chaîne principale dont elle peut être considérée comme une ramification. Son altitude moyenne est du reste de beaucoup supérieure à celle des autres parties du Petit-Balkan auquel la rattache sa situation géographique.

C'est dans ces montagnes qu'un des précurseurs de l'indépendance bulgare, Kristo Botew, trouva la mort en 1876, lors d'une tentative d'insurrection.

Au nord-est des Monts de Vratsa nous voyons encore, sur la même rive de l'Isker, la chaîne demi-circulaire appelée Strenitsa Planina dont les points les plus élevés sont compris entre 600 et 800 mètres d'altitude.

La partie centrale des Balkans diffère à plusieurs égards de la précédente. Ce n'est plus le versant sud qui est le plus adouci, mais au contraire celui du nord, tandis que les parois méridionales dont l'inclinaison est parfois de 40°, présentent de loin

клонение, иматъ отъ далечъ изгледъ на стѣна; тѣ сж повечето годи, когато онѣзи сж изгледъ къмъ Дунава иматъ прѣкрасни гори.

Рѣкитѣ, които извираатъ въ срѣдния Балканъ и се стичатъ по странитѣ сж издѣбали голѣми урви.

Върховетѣ на тѣзи часть отъ планинската верига, сж помногого крѣглести, и по изгледа си напомнюватъ фрѣнскитѣ Вогези, (Vosges). Помежду тѣзи върхове сж най-главнитѣ отъ цѣлата Балканска планинска верига.

Отдѣлнитѣ наименования, заети отъ близнитѣ мѣстности, и тукъ не сж по малобройни отъ онѣзи на источната часть. Срѣщаме единъ подиръ други, *Етрополски Балканъ* — *Златишки* (срѣдна височина 1800 метра), — *Тетевенски*, — *Троянски* (ср. вис. 1900 метра), — *Карловски*, — *Калоферски*, (ср. вис. 2100 метра), — *Шипченски*, — *Трѣвненски*, (ср. вис. 1250 метра), — *Твърдишки* (ср. вис. 1100 метра). Отъ до тукъ илюженото се вижда че Карловски Балканъ има най-голѣмата срѣдна височина. Нѣкои отдѣлни върхове отъ сжщата часть иматъ една значително по-голѣма отвѣсна височина отъ 2000 метра; тия сж: Върхъ *Хамбарница*, (2,260 метра); *Юмрукъ-Чалъ* (2385 м) най-високия връхъ отъ цѣлата планинска верига; *Мара-Гедикъ* (2380 метра); *Кадемли* (2275 метра); Острия връхъ *Добрила* (2164 метра). Заблѣжителни сж още върховетѣ: *Вѣженъ* (2150 м) въ Тетевенско и Троянско, и *Паскалъ* (2032 метра), въ Златишко.

Много пътища, мячно проходими наистина, кръстосватъ Срѣдния Балканъ прѣзъ проходи чинто височина е отъ 1200 до 1900 метра.

Ще споменемъ: пътятъ отъ Етрополе за Златица, прѣзъ прохода *Кацамарко* (1496 м.), — отъ Тетевенъ за Рахманли прѣзъ прохода *Рибарница* или *Рабаница* (1816 метра), — отъ Троянъ за Карлово прѣзъ Троянски проходъ (1648 метра); този пътъ е най-краткия между Пловдивъ и Ловечъ. Другъ единъ пътъ отъ Троянъ за Карлово минава прѣзъ прохода *Остра Могила*, — пътятъ отъ Севлиево за Калоферъ прѣзъ прохода *Русалитѣ* (1885 метра), — пътятъ отъ Търново и Габрово за Казанлъкъ прѣзъ *Шипка* (1334

l'aspect d'une muraille. Ce dernier versant est généralement nu, tandis que celui qui regarde le Danube possède de belles forêts.

Les rivières qui prennent naissance dans le Balkan central, ont creusé dans ses flancs de profondes entailles.

Les sommets de cette partie de la chaîne sont, pour la plupart, arrondis et rappellent par leur aspect les ballons des Vosges. Parmi ces sommets se trouvent les plus importants de tout le système balkanique.

Les dénominations partielles empruntées aux localités voisines ne sont pas moins nombreuses ici que dans la région orientale. On rencontre successivement les Balkans d'Étropol, de Zlatitsa (hauteur moyenne 1800 mètres); de Tétéven, de Troian (h. m. 1,900 mètres); de Karlovo, de Kalofer (h. m. 2,100 mètres); de Chipka, de Travna (h. m. 1,250 mètres); de Terditsa (h. m. 1,100 mètres). On voit que la hauteur moyenne la plus considérable est atteinte par le Balkan de Karlovo. Quelques sommets isolés de la même région dépassent notablement l'altitude de 2,000 mètres, tels sont l'Ambaritsa (2,260 mètres); le Youmrouktchal (2,385 mètres), le mont le plus élevé de toute la chaîne; le Maraguenduk (2,380 mètres); le Kademly (2,275 mètres); le sommet aigu de la Dobrila (2,164 mètres). On remarque encore dans la région de Tétéven et de Troian, le Vêjen (2,150 mètres) et dans celle de Zlatitsa, le Paskal (2,032 mètres),

Plusieurs chemins, peu praticables, il est vrai, en général, traversent la partie centrale des Balkans, par des cols, dont l'altitude varie de 1,200 à 1,900 mètres.

Nous citerons: Les chemins d'Étropol à Zlatitsa, par le col de Katsamarko (1,496 mètres); de Tétéven à Rahmanly par le col de Ribaritsa, ou Rabanitsa (1,916 mètres); de Troian vers Karlovo par le col de Troian (1,648 m.); c'est le trajet le plus court de Philippopoli à Lovtcha, un autre chemin de Troian à Karlovo passe par le col d'Ostra-Mognila; le chemin de Selvi à Kalofer par le col de Rousalité (1,885 mètres); la route de Tirnovо

метра), прочута по биткитѣ, които сж станали тамъ въ време на Русо-Турската война — пътятъ отъ Трѣвна за Мглишъ прѣзъ Трѣвненски проходъ или Типуришка-Поляна, — сжщо отъ Ханъ-Кьой за Калифарѣво (къдѣ Търново) прѣзъ Ханъ-Кьойски проходъ, прѣзъ които Генералъ Гурко мина въ 1877 г. за смѣлия си походъ задъ Балканитѣ, — и най-сетнѣ пътятъ отъ Твърлица за Елена прѣзъ Твърдишки проходъ (1084 м.)

На сѣверъ отъ главната планинска верига има въ Срѣдния Балканъ много възвишености въобще по-високи отъ онѣзи на Западния Балканъ. Най-заблѣжителни сж: находящитѣ се на десния брѣгъ на Искъръ, а именно: *Маркова Могила*, *Черний-Върхъ*, *Драговитца-Планина*, *Богданъ-Планина*. Срѣдната имъ отвѣсна височина надъ морското равнище е 1000 метра.

Ще споменемъ още гориститѣ планини, окружающи горното течение на *Осма*, *Янтра*, и тѣхнитѣ притоци. Наричатъ ги *Ловченски*, *Севлиевски* и *Търновски* планини. Рѣката Янтра ги прѣсича въ единъ живописенъ проходъ съ голи и стрѣмни страни нарѣченъ *Търновски-Дервентъ*.

Всичкитѣ тѣзи възвишености сж лесно проходими прѣзъ проходи изобщо съответствующи на тѣзи на главната верига.

На югъ отъ Срѣдния Балканъ се простира още една заблѣжителна планинска верига, ако и да е съ по-малка височина отъ прѣдидущата. Тя ся нарича по български Срѣдния-Гора, а по турски Орта-Дагъ, което наименование има сжщото значение както и българското.

Срѣдния-Гора захваща тъкмо отъ Истокъ на Софийското-Поле и се съединява даже чрезъ прѣдгория съ Рила, Мурганъ и Етрополски Балканъ. Тя придружава до Сливенскитѣ височини главната планинска верига, отъ която я отдѣлятъ високитѣ долини на притокитѣ на Марича, Тоголница (Златишка долина), Стрѣма или Гюпса (Карловска долина) и Тувджа (Казанлъшка долина).

et Gabrovo à Kazanlyk par la passe de Chipka (1,334 mètres, rendue si célèbre par les combats livrés pour sa possession pendant la guerre turco-russe; le chemin de Travna à Maglich par le col de Travna ou de Tipourichka Poliana, et celui de Haïn-Kienï, que traversa Gourko en 1877 au commencement de son audacieuse expédition au delà des Balkans; enfin le chemin de Tvrdivitsa à Elena par le col de Tvrdivitsa (1,084 mètres).

Au nord de la chaîne principale, il existe dans la région centrale plusieurs groupes de hauteurs plus élevées en général que celles des avant-chaînes de la région occidentale. Les plus importantes sont celles qui se trouvent sur la rive droite de l'Isker, la Markova Moguila, le Tcherni-Verkh, la Dragovitsa Planina, la Bogdan Planina. Leur altitude moyenne est de 1,000 mètres.

Nous citerons encore les chaînes généralement boisées entourant les cours supérieurs de l'Ozma, de la Yantra et de leurs affluents. On les appelle montagnes (planini) de Lovtcha, de Selvi, de Tirnovо. La Yantra traverse ces dernières dans un défilé pittoresque, aux parois abruptes et nues, appelé Tirnovski Dervent (défilé de Tirnovо).

Toutes ces hauteurs sont assez facilement franchissables par des cols, correspondant en général à ceux de la chaîne principale.

Au sud du Balkan central s'étend la chaîne encore importante quoique moins élevée que la précédente, appelée par les Bulgares Sredna-Gora et par les Turcs Orata-Dag, expressions qui signifient l'une et l'autre „Montagne centrale“.

La Sredna-Gora commence immédiatement à l'est de la plaine de Sofia et se rattache même par des ensellements au Rilo, au Mourgasch et au Balkan d'Étropol. Elle accompagne jusqu'à la hauteur de Slivno la chaîne principale dont elle est séparée par les hautes vallées de plusieurs affluents de la Maritsa, la Topolnitsa (vallée de Zlatitsa), la Stréma ou Guiopsou (vallée de Karlovo) et la Toundja (vallée de Kazanlyk).

Първата от тези рѣки прѣсича Сръдня-Гора почти въ срѣдата, — втората отдѣля источния ѝ край отъ расклопенята на источния Балканъ. Двѣ сѣдловини, които съединяватъ южната планинска верига съ главната, отдѣлятъ тези долини една отъ друга.

Сръдната височина е отъ 900 до 1000 метра къмъ краищата и достига до 1370 м. къмъ срѣдата, гдѣто сящо се намиратъ най-високитѣ върхове, между които *Голѣмия* и *Малкия-Богданъ* съ 1572 до 1575 метра. Отъ тези върхове и отъ в. *Панагюрски-Братия*, които сж по-ниски, окото хваща цѣлото пространство между Балкана и Родопитѣ, даже и задъ Софийското поле.

Склоноветѣ на Сръдня-Гора сж общо украсени съ хубави гори. Сѣверния склонъ е навредъ най-стрѣмния. Тези планина по цѣлото си почти пространство се разширява и се расклонява така, че покрива една голѣма частъ отъ страната до лѣвия брѣгъ на Марица.

Най-западната частъ състои отъ четири групи планини, които заедно иматъ почти изгледъ на единъ четвороъгълникъ между Тополница и Марица, и между тези планини се намира Ихтиманското поле. Западнитѣ краища на сѣвернитѣ и южнитѣ вериги се наричатъ съответствено *Лозенска-планина* и *Кара-баиръ*.

Прѣзъ южната частъ на тези планини минава желѣзнопътната линия Пловдив-София. Прѣзъ тези сжщата мѣстность минава впрочемъ и единъ пътъ направенъ отъ прѣди много време. Въ най-тѣсната страна на този пътъ се намиратъ тѣй нарѣченитѣ *Траянови врата* или *Маркова-капу*. Прѣди петдесетъ години се виждаха развалинитѣ на една видана врата.

Расклоненията на Сръдня-Гора къмъ срѣдната и источната части се простиратъ доста далеко на югъ и сж приближаватъ до лѣвия брѣгъ на Марица. Краищата на тия расклонения сж хълмоветѣ, нарѣчени *Овче-хълмъ* на сѣверо-истокъ отъ Т. Пазарджикъ и *Сакаръ-планина* (823 метра) която ся простира

La première de ces rivières coupe la Sredna-Gora presque en son milieu, la seconde sépare son extrémité orientale des ramifications du Balkan de l'est. Deux ensembles qui rattachent la chaîne méridionale à la chaîne principale, séparent l'une de l'autre ces différentes vallées

La hauteur moyenne varie de 900 à 1000 mètres dans les parties extrêmes et s'élève jusqu'à 1,370 mètres dans la partie centrale, où se trouvent aussi les sommets les plus élevés parmi lesquels le grand et le petit Bogdan atteignent 1,572 et 1,575 mètres. De ces sommets et de ceux un peu moins élevés des Frères de Panaghiorischté (Panaghioriska Bratia) on jouit d'une vue exceptionnellement étendue sur toute la région située entre les Balkans et le Rhodope et même au delà de la plaine de Sophia.

Les flancs de la Sredna-Gora sont généralement garnis de belles forêts. Le versant septentrional est partout le plus raide. Cette chaîne, sur presque toute son étendue, s'élargit et se ramifie de manière à couvrir une grande partie de la région jusqu'à la rive gauche de la Maritza.

La partie la plus occidentale se compose de quatre groupes de montagnes dont l'ensemble offre à peu près l'aspect d'un quadrilatère, compris entre la Topolnitsa et la Maritsa. A l'intérieur se trouve la plaine d'Ichtiman. Les extrémités occidentales des chaînes du nord et du sud se nomment respectivement la Lozenska Planina et le Kara-Bair.

La partie méridionale de cette région est traversée par le chemin de fer de Philippopoli à Sophia. Une route importante existe du reste en cet endroit depuis les temps les plus reculés. Au point où cette route est le plus resserrée se trouve l'endroit appelé Porto de Trajan (Troïanovi vrati), ou porte de Marko (Kralievitch), (Markova Kapou). Il y a cinquante ans, on y voyait encore les restes d'une porte en maçonnerie.

Les ramifications de la Sredna-Gora, dans les régions centrale et orientale, s'avancent assez loin vers le sud et s'approchent de la rive gauche de la Maritsa. Les points extrêmes de ces

до турската граница на сѣверъ отъ Одринъ. Въ тези послѣдни височини намираме слѣди отъ първобитното население въ едни издълбани като кръгли бассейни камени, които сж служили безъ съмнѣние за жертвоприношения, и въ други камени вдигнати и правилно поставени въ видъ на оградности. Источната частъ на Сръдня-Гора е нарѣчена отъ турцитѣ *Баиръ Дагъ*, а срѣдната *Караджа-Дагъ*. Въ источната частъ на Сръдня-Гора ся намира плодородната долина на *Стара-Загора*, (*Ески-Загра*).

Съобщенията по краищата на планинската верига сж сравнително по-лесни отъ съобщенията въ срѣдната частъ, които сж рѣдки и мъчни, и единствения по-важенъ пътъ е оня между Златица и Панагюрще. Благодарение на естествениитѣ имъ укърѣпления, долинитѣ, находящи се между Балканитѣ и Сръдня-Гора сж могли, както и нѣкои мѣстности въ Албания и Гърция, да отбѣгнатъ отъ владичеството на Турцитѣ, които сж упражнявали въ тия страни само едно номинално властвование. И за това населението на тези долини е упазило най-вѣрно и по-добрѣ отъ всички други типътъ на българската раса, прѣданията и обичаитѣ ѝ.

Да се повърнежъ сега на точката гдѣто оставихме главната верига на Балканитѣ, т. е. проходътъ на *Желѣзна-та-Врата* (*Демиръ-Капу*).

Источния Балканъ, който захваща отъ тези точка се раздѣля на три клона, отъ които единия слѣдва първото направление отъ западъ на истокъ, а другитѣ, единия на сѣверъ-истокъ, а вторий на юго-истокъ. Между тия два крайни клона се намира долината на *Камчия*.

Частта на срѣдната планинска верига, която иде веднага подиръ прохода на *Желѣзна-Врата* се нарича *Котленски Балканъ*, (на турски: *Казанъ*). Сръдната ѝ отвѣсна височина надъ морското равнище е 980 метра, а нѣкои отъ върховетѣ ѝ иматъ по-вече отъ 1000 метра. Една по-малка верига къмъ югъ ограджава гр. *Котель*, който дължи на-

extensions sont les collines appelées Ortekehholm au nord-est de Tatar-Bazardjik et la Sakar Planina (823 mètres) qui s'avance jusque sur le territoire turc au nord d'Andrinople. Sur ces dernières hauteurs on retrouve les traces des habitants primitifs de la région, dans des pierres creusées en forme de bassins circulaires servant sans doute pour les sacrifices, et d'autres pierres dressées et disposées régulièrement selon des circonférences. La partie orientale de la Sredna-Gora est appelée par les Turcs Bair-Dagh et la partie centrale Karadja-Dagh. Entre les différentes parties de la Sredna-Gora orientale se trouve la plaine fertile d'Yéni-Zagra (bulg.: Stara-Zagora).

Les communications, relativement faciles vers les extrémités de la chaîne, sont rares et difficiles dans la partie moyenne, où le seul chemin important est celui de Zlatitsa à Panaghiorischté. Grâce à leurs remparts naturels les vallées comprises entre les Balkans et la Sredna-Gora ont pu, comme certains cantons de l'Albanie et de la Grèce, échapper presque complètement à l'occupation des Turcs, qui n'y exercèrent qu'une domination nominale. Aussi, les populations de ces vallées ont-elles conservé plus purement que celles des autres régions le type de la race bulgare, ses traditions et ses usages.

Revenons maintenant à la chaîne principale des Balkans au point où nous en avons abandonné la description, c'est-à-dire au col de la Porte-de-Fer (bulg.: Jelezna-Vrata, turc: Demir-Kapou).

Le Balkan oriental, qui commence en cet endroit, se divise en trois branches, dont l'une conserve la direction primitive de la chaîne de l'ouest à l'est, tandis que les autres s'inclinent vers le nord-est et vers le sud-est. Entre ces deux chaînes extrêmes se trouve renfermée la vallée du Kamtchik ou Kamtchia, dont la branche méridionale, le Deli-Kamtchik, traverse la chaîne centrale.

La partie de cette dernière chaîne, située immédiatement à l'est du col de Demir-Kapou, se nomme le Balkan de Kotel (turc: Kazan). Elle a encore une altitude moyenne de 980 mètres,

именованието си, както на български тъй и на турски, на местоположението си, което има изглед на единъ котелъ. Височината на слѣдующитѣ части, които се наричатъ една подиръ друга *Върбицкый Балканъ*, *Карнобатски*, *Айтошки* и *Еминейски*, значително се намалява отъ 790 метра за Върбицкый-Балканъ до 350 за Еминейски-Балканъ, който ся свършва съ единъ носъ подъ същото название и съ единъ голъ хълмъ съ стръмни страни, и отвѣсна височина 60 метра надъ морското равнище. Дели-Камчия прорѣзва планината между Карнобатскый и Айтошкий балкани.

Источния Балканъ има много и доста значителни пѣтни съобщения: пѣтътъ отъ Стара-Рѣка за Сливенъ прѣвъзъ Демиръ-Капийскый проходъ, шосето отъ Османъ-Пазаръ за Казанъ прѣвъзъ прохода съ същото название, пѣтътъ отъ Върбица за Карнобатъ прѣвъзъ Върбицкый проходъ, пѣтътъ отъ Айтосъ за Провадия прѣвъзъ проходите *Богазъ-Дере* и *Надиръ-Кьой*, и най-сетнѣ пѣтътъ отъ Варна до Месемерия прѣвъзъ Банскый проходъ.

Сѣверниятъ клонъ като се отдѣля отъ главната верига зема сѣверо-источно направление и подъ имената *Сакаръ-Балканъ* и *Прѣславскый-Балканъ*, *Дервинъ Балканъ* или *Дервентъ Балканъ* съ отвѣсни височини отъ 760 до 680 метра надъ морското равнище, се съединява съ поляната, съ изгледъ на подкова, въ источния край на която се намира гр. Шуменъ.

Тази поляна, отвѣсната височина на която надъ морското равнище е отъ 488 метра, и 396 отъ околната повърхность, граничи на сѣверо-истокъ и югъ съ остри и каменисти стръмнини.

Между Черно-морския брѣгъ и Шуменската поляна се намира *Провадийскый-Балканъ*, (230 метра срѣдна височина) между Камчията и Провадийската рѣчица.

Друга една верига не много висока, (260 метра) именуема Камчийска-Планина, заема частъ отъ мѣстностьта между Провадийския-Балканъ и главната Пла-

et quelques-uns de ses sommets dépassent 1000 mètres. Une petite chaîne secondaire qui se détache au sud entoure la ville de Kotel qui doit ses noms bulgare et ture à sa position dans cette espèce de chaudron. Les parties suivantes qui portent successivement les noms de Balkans de Verbitsa, de Karnobad, d'Aïtos et d'Eminch, diminuent rapidement de hauteur depuis 790 mètres en moyenne dans le Balkan de Verbitsa, jusqu'à 350 dans celui d'Eminch qui se termine au cap du même nom, sous la forme d'une colline nue, à parois abruptes, à 60 mètres au-dessus du niveau de la mer. Le Deli-Kamtchik traverse la chaîne entre les Balkans de Karnobad et d'Aïtos.

Le Balkan oriental est traversé par plusieurs voies de communication importantes: la route de Stara-Réka à Slivno par le col de Demir-Kapou, la chaussée d'Osman-Bazar à Kazan par le col du même nom, la route de Verbitsa à Karnobad par le col de Dobrol ou de Verbitsa, celles d'Aïtos à Pravady par les cols de Bogaz-Dere et de Nadir-Kieuï, celle de Varna à Missivri par le col de Bana.

La branche septentrionale, en quittant la chaîne principale, se dirige vers le nord-est et sous les noms de Sakar-Balkan et de monts de Préslav (appelés aussi Derwent-Balkan ou Dervisch-Balkan) avec des hauteurs moyenne de 760 à 680 mètres, rejoint le plateau en forme de fer à cheval à l'extrémité orientale duquel se trouve la ville de Choumla (bulg.: Choumen).

Ce plateau, dont l'altitude est de 488 mètres au-dessus du niveau de la mer et de 396 mètres au-dessus de la campagne environnante, est limité au nord, à l'est et au sud par des pentes raides et rocailleuses.

Entre le rivage de la mer Noire et le plateau de Choumla, et séparé de ce dernier par une plaine à l'altitude de 165 mètres, on trouve encor le Balkan de Pravady (230 mètres de hauteur moyenne) entre le ruisseau de même nom et le Kamtchik.

Une autre chaîne de peu de hauteur (260 mètres), la Kamtchéiska-Planina, remplit une partie de l'espace compris entre la montagne que

нинска верига. Дели-Камчия я прѣсича къмъ срѣдата.

Южното расклонение е по-значително отъ сѣверното. Подъ названието *Чаталъ-Дагъ* то обема най-първо *Сливенската Планина*, на сѣверъ отъ гр. Сливенъ, съ остри и голи върхове, отвѣсната височина на които надъ морското равнище е повече отъ 1000 метра. Малко по на истокъ Чаталъ-Дагъ се раздѣля на два клона, които се простиратъ до морето между Еминейскый носъ и Месемерия.

Сѣверния клонъ граничи на югъ съ малкия крайбрѣженъ басейнъ на Камчията.

На сѣверъ отъ источния Балканъ се срѣщатъ само хълмове маловажни, които подъ названиее *Дели-Орманъ* и *Разградски възвишености* се простиратъ по направление юго-истокъ-сѣверо-западъ отъ Черното море близо до Дунава, като се снишаватъ постепенно къмъ дунавското поле.

Върховетъ на тѣзи частъ, мѣжду които ще споменемъ *Кирилия-Баиръ*, на западъ отъ Разградъ, ознаменуванъ прѣвъзъ Русско-Турската война, пѣматъ повече отъ 350 метра височина.

Къмъ южния склонъ, напротивъ, се намира една доста распространена планинска мѣстность, мѣжду рѣката Тунджа, Черното море и Одринското поле. Тѣзи възвишености, отъ които най-значителитѣ сѣтъ нарѣченитѣ *Бакаджици*, близо до Ямболъ (съ отвѣсна височина надъ морското равнище отъ 400 до 500 метра) и възвишеноститѣ *Дервентъ* (430 метра) на самата Турско-Българска граница, на сѣверо-истокъ отъ Одринското поле, се съединяватъ на юго-истокъ съ крайбрѣжната планинска верига, називаема *Странджа-Планина* (или *Странджа-Долъ*), която ся простира до Цариградъ, и съставлява раздѣлната линия между басейна на Марица и малкитѣ крайбрѣжни басейни на Черното море. Отвѣсната височина на тѣзи планинска верига, която постепенно се снишава къмъ югъ, е, средно, 1000 метра. Склонитѣ къмъ морето е стрѣменъ и скалистъ, когато другия се снишава постепенно къмъ Одринската долина.

Дунавското поле. На сѣверъ отъ посѣднитѣ планински вериги които се отдѣлятъ отъ Балканигѣ, се простира до Дунава едно варовито поле, повърхностьта на което е почти хоризонтална и е

nous venons de nommer et la chaîne principale. Le Deli-Kamtchik la coupe vers son milieu.

La ramification méridionale est plus importante que celle du nord. Sous le nom générique de Tchatal-Dagh, elle comprend d'abord les monts de Slivno (Slivenska-Planina), situés au nord de la ville dont ils prennent le nom, et dont les sommets aigus et nus dépassent 1000 mètres. Un peu plus à l'est, le Tchatal-Dagh se divise en deux branches (de là son nom ture qui signifie Mont de la Fourche) qui s'avancent jusqu'à la mer, entre le cap Eminch et Missivri.

La branche septentrionale limite au sud le petit bassin côtier du Kamtchik.

Au nord du Balkan oriental on ne trouve plus que des lignes de collines de peu d'importance qui, sous le nom de hauteurs du Deli-Orman et de hauteurs de Razgrad, s'étendent, suivant une direction sud-est — nord-ouest, depuis la mer Noire jusqu'auprès du Danub, en s'abaissant constamment vers la plaine danubienne.

Les sommets de cette région, parmi lesquels nous citerons le Kiritchén-Bair, à l'ouest de Razgrad, illustré pendant la guerre turco-russe, ne dépassent pas 350 mètres.

Sur le versant méridional, au contraire, se trouve une région montagneuse assez étendue, comprise entre la Toundja, la mer Noire et la plaine d'Andrinople. Ces hauteurs, dont les parties les plus importantes sont les Bakadjitsi, près de Yambol (altitude de 400 à 500 mètres); et les hauteurs de Derwend (430 mètres), sur la frontière turco-bulgare, au nord-est de la plaine d'Andrinople, rejoignent au sud-est la chaîne côtière beaucoup plus importante appelée Strandja Planina ou Strandja-Dagh, qui s'étend jusqu'auprès de Constantinople, en formant la ligne de partage entre le bassin de la Maritza et les petits bassins côtiers de la mer Noire. L'altitude de cette chaîne, qui va en diminuant vers le sud, est en moyenne de 1000 mètres. Le versant qui regarde la mer est escarpé, tandis que l'autre s'abaisse progressivement vers la plaine d'Andrinople.

Terrasse danubienne. — Au nord des dernières chaînes détachée

покрита съ единъ пластъ малко или много черноземъ. Въ нѣкои мѣста даже и самата повърхностъ е варовита, както между *Вуда* и *Панега*.

Широчината на това поле е отъ 70 до 100 километра; а отвѣсната му височина надъ морското равнище отъ 100 до 200 метра.

Притоцитѣ на Дунава които поливатъ полето често сж ископали дълбоко коритата си въ този варовитъ пластъ, и отъ това сж се образували многобройнитѣ проходи, за които ще поговоримъ по-нататъкъ. Почти на всичкитѣ тѣзи рѣки десния брѣгъ е стрѣменъ и по-високъ отъ лѣвия.

Дунавското поле има твърдѣ малко извори и особено между бѣлия Ломъ и Черно-море. Въ най-источната частъ на България не се срѣща вече никаква текуща вода, при всичко че е кръстосана съ многобройни сухи долини. Нуждната вода за населението трѣбва да се изважда отъ кладенци отъ 20 до 30 метра дълбоки.

Дунавското поле е въобще твърдѣ плодородно, и добрѣ обработено по-край населенитѣ мѣста. Западната му частъ е много открита, нѣма голѣми гори, когато въ источната, мѣстността нарѣчена Дели-Орманъ (Луда-Гора) въ едно пространство отъ 1000 кв. килом. приблизително, е почти цѣла покрита съ гори, които не сж изсѣчени освѣнъ въ околноститѣ на селата, и тѣ твърдѣ малобройни и рѣдки.

На сѣверо-источния край на България въ пространството между Долния Дунавъ и Черно-море се намира областта нарѣчена *Добруджа*, по-големата частъ на която принадлежи сега на Ромъния.

Тя е едно широко хоризонтално поле покрито на голѣми пространства съ храсталци, и което, лѣтно врѣме, когато изворитѣ изсхнѣтъ, се обръща на нездрава пустина.

Наименованието си имала казватъ, отъ името на Българскій Князь Добро-тичъ, който, въ XIV вѣкъ, владѣше Черноморскитѣ брѣгове отъ Варна до Дунава.

des Balkans s'étend, jusqu'au Danube, un vaste plateau calcaire dont la surface presque horizontale est recouverte d'une couche plus ou moins épaisse de loess et d'humus. En quelques points même, le calcaire se trouve à fleur du sol, par exemple entre le Vid et la Panega.

La largeur de ce plateau varie de 70 à 100 kilomètres et sa hauteur au-dessus du niveau de la mer de 100 à 200 mètres.

Les affluents du Danube qui l'arrosent ont souvent creusé profondément leur lit dans cette couche calcaire d'où résultent les nombreux défilés dont nous constaterons la présence dans leurs vallées. Presque tous ces cours d'eau ont leur rive droite escarpée et plus élevée que la rive gauche.

La terrasse danubienne est très pauvre en sources, spécialement entre le Lom blanc et la mer Noire. Dans la partie la plus orientale de la Bulgarie, on ne trouve plus aucune eau courante, quoique le pays soit sillonné par un grand nombre de vallées desséchées. L'eau nécessaire aux habitants doit être tirée de puits de 20 à 30 mètres de profondeur.

La terrasse danubienne est généralement très fertile et bien cultivée dans le voisinage des lieux habités. La partie occidentale très découverte ne possède pas de bois de grande étendue, tandis que dans l'est le territoire appelé Deli-Orman (en turc: forêt folle) est sur une superficie d'environ 1000 kilomètres carrés presque complètement couvert de forêts qui n'ont été défrichées que dans le voisinage d'assez rares villages.

A l'extrémité nord-est de la Bulgarie, dans l'espace resserré entre le Danube inférieur et la mer Noire, se trouve la région appelée Dobroudja, dont la plus grande partie appartient actuellement au royaume de Roumanie.

C'est un vaste plateau horizontal, recouvert en grande partie de broussailles qui, en été quand les sources sont tarées, se changent en un désert malsain.

Le nom de ce pays vient, pense-t-on, de celui du prince bulgare Dobrotisch qui, au XIVe siècle possédait les rives de la mer Noire de Varna au Danube.

III Рила.

Да се повърнемъ пакъ на точката, отгдето сме захванали.

На югъ отъ Витоша, която описахме въ самото начало, се издига величествената и массивна Рила, отъ политѣ на която извирайтъ Марица, Места и Искъръ.

Ако и да е малко пространство което тя занимава, (50 километра дължина съ 30 широчина), Рила се отличава изъ между планинитѣ на Полуострова чрѣвъ своята величественна отвѣсна височина надъ морското равнище. Срѣдната ѣ височина е 2130 метра, и главния ѣ връхъ, *Муссала* (2930 метра) е по-нискъ само отъ Люботрънъ и отъ Олимпъ. Височината на много други върхове надминава 2500 метра; тия върхове сж голи, скалисти и остри. Нѣкои оставатъ покрити съ снѣгъ прѣвъ цѣлата година. Ребрата на планината сж украсени съ прѣкрасни гори до отвѣсна височина надъ морското равнище отъ 2000 метра.

На една височина отъ 1100 метра се намира прочутия Рилски Манастиръ (на Св. Ив. Рилскій) основанъ въ X вѣкъ отъ българския светецъ, чийто име и носи.

Рила е съединена съ Витоша чрѣвъ *Верига-Планина*, която сжщо се продължава на западъ до Струма чрѣвъ *Коневскитѣ планини*. Тѣзи планински вериги, които се съединяватъ съ онѣзи на Срѣдния-Гора иматъ срѣдни отвѣсни височини надъ морското равнище отъ 1200 и 1300 метра. Нѣкои върхове иматъ повече отъ 1400 метра.

IV. Родопитѣ.

На юго-истокъ отъ Рила веднага захващатъ Родопитѣ. Тѣзи планинска верига ако и не тѣй распространена както Балкана, не е впрочемъ по маловажна, като се взематъ въ внимание отвѣснитѣ височини на върховетѣ ѣ.

Родопитѣ се състоятъ отъ три клона, които се съединяватъ на върхътъ *Крушево*, и съответствено се направляватъ къмъ сѣверо-западъ, юго-истокъ и истокъ. Първитѣ два клона съставляватъ една продължителна линия отъ Рила до Егейското море, и отдѣлятъ почти всецѣло Тракия отъ Македония.

III. Le Rilo.

Revenons maintenant à notre point de départ.

Au sud du Vitocha, que nous avons décrit en commençant, s'élève le massif plus imposant encore du Rilo, au pied duquel prennent leur source la Maritsa, la Mesta et l'Isker.

D'une étendue restreinte (50 kilomètres de longueur sur 30 de largeur), le Rilo se distingue par contre entre les montagnes de la péninsule par son altitude imposante. Sa hauteur moyenne est de 2,130 mètres et son principal sommet, la Moussalla (2,930 mètres) n'est inférieur qu'au Lioubotr et à l'Olympe. Plusieurs autres sommets dépassent 2,500 mètres. Ces sommets sont nus, rocheux et aigus. Quelques-uns sont couverts de neige toute l'année. Dans les bassins qu'ils limitent se trouvent un grand nombre de petits lacs qui rappellent ceux des Carpathes.

Les flancs de la montagne sont garnis de belles forêts jusqu'à l'altitude de 2,000 mètres

A une hauteur de 1,100 mètres se trouve le célèbre monastère de Saint-Jean-du-Rilo (sviati Ivan Rilski) fondé au Xe siècle par le saint bulgare dont il a conservé le nom

Le Rilo est relié au Vitocha par la Verila-Planina, qui est elle-même prolongée à l'ouest jusqu'à la Strouma par la Konjavo Planina. Ces chaînes, qui se rattachent au système de la Sredna-Gora, ont des altitudes moyennes de 1,200 et 1,300 mètres. Quelques sommets dépassent 1,400 mètres.

IV. Le Rhodope.

Immédiatement au sud-est du Rilo commence la chaîne du Rhodope (bulg.: Rhodopi). Ce système montagneux, moins considérable par son développement que celui du Balkan, n'est cependant pas moins important, si l'on considère l'altitude de ses sommets.

Il est formé de trois branches se réunissant au mont Krouchevo et se dirigeant respectivement vers le nord-ouest, le sud-est et l'est. Les deux premières constituent une arête continue s'étendant depuis le Rilo jusqu'à la mer Egée et séparant d'une façon

Съверо-западния клонъ, който образува раздълната линия на водитъ между Марица и Места е най-високата част на Родопитъ. Срѣдната му отвѣсна височина надъ морското равнище, близо до Рила е 2000 метра и е 1650 метра въ оная частъ, която е близо до Крушево и която се нарича *Доспатска Планина*, (на турски *Доспатъ-Яйла*). Много върхове надминаватъ височината 2000 метра; най-високия *Бѣлмекенъ* има 2640 метра, Крушево 2300 метра. Тѣзи върхове сж остри, както онѣзи на Рила, на която прилича въ много отношения съверната страна на Родопитъ.

Источния клонъ отдѣля притоцитъ на Марица отъ онѣзи на Арда, които заедно образуватъ границата между България (Источна Румелия) и Турция, и се състои най-първо отъ *Чепеларската Планина* (височина 1900 — 1500 метра), отгдѣто се направляватъ, на малко разстояние единъ отъ другъ, близо до мѣстността въ която ся сливатъ Марица и Арда. Срѣдната височина на тия два клона не е по-голяма отъ 600 метра.

Юго-источния клонъ, състоящъ отъ *Карликъ-Дагъ* (1900 метра), се простира до съверната страна на езерото, нарѣчено *Буру-Гьолъ*, и отдѣля басейна на Места отъ онѣзи на по-источнитъ рѣкчици, които се вливатъ въ Егейското море.

Всичкитъ клонове на Родопитъ се простиратъ на една значителна широчина, която постепенно се уголъмява, начинайки отъ съверната страна покрита съ възвишености на едно пространство отъ 20 до 60 километра между Места и Пловдивската долина, до южната страна, расклоненията на която покриватъ цѣлото пространство между лѣвия брѣгъ на Мѣста и десния на Марица. Родопитъ, впрочемъ, състоятъ отъ отдѣлни планински вериги, които се кръстосватъ по всичкитъ направления, и отъ това произлиза криволинейното течение въ тѣзи страна на по-голямата частъ отъ рѣкитъ.

Отъ расклоненията, които носятъ особени имена ще цитираме, въ источнитъ Родопи, *Черна-Планина* (*Кара-бал-*

presque complète la Thrace de la Macédoine.

La branche du nord-ouest, qui forme la ligne de partage entre la Maritsa et la Mesta, est la partie la plus élevée de tout le système. Son altitude moyenne est de 2,090 mètres dans la région avoisinant le Rilo, et de 1,650 mètres dans la moitié la plus rapprochée du Krouchevo, partie à laquelle on donne particulièrement le nom de Dospadska - Planina (turc: Dospad-Yaïla). Plusieurs sommets dépassent 2,000 mètres, et le plus élevé d'entre eux, le Belmeken, atteint 2,640 mètres et le Krouchevo a 2,300. Ces sommets sont aigus comme ceux du Rilo, avec lequel la partie septentrionale du Rhodope présente de grandes analogies.

La branche orientale qui sépare les affluents directs de la Maritsa de ceux de son tributaire l'Arda, et qui, ainsi que la première, forme la limite de la Bulgarie (Roumélie orientale) et de la Turquie, comprend d'abord la Tchepelarska Pl. (hauteur 1,900 à 1,500 mètres), puis se divise en deux branches qui s'avancent à peu de distance l'une de l'autre jusque dans le voisinage du confluent de l'Arda et de la Maritsa. La hauteur moyenne de ces dernières n'est plus que de 600 mètres.

La branche du sud-est, constituée par le Karlik - Dag (1,900 mètres dans le voisinage du point de jonction), s'avance jusqu'au nord du lac côtier appelé Bourou - Gueul, et sépare le bassin de la Mesta de ceux des petits affluents plus orientaux de la mer Egée.

Toutes les parties du Rhodope s'étendent sur une largeur considérable, qui va sans cesse en augmentant, depuis la région septentrionale, recouverte de hauteurs sur un espace de 20 à 60 kilomètres, entre la Mesta et la plaine de Philippopoli, jusqu'à la portion méridionale, dont les ramifications couvrent tout le pays compris entre la rive gauche de la Mesta et la rive droite de la Maritsa. Le système du Rhodope est, du reste, constitué par des chaînes partielles s'entrecroisant dans tous les sens. De là le cours sinueux de la plus grande partie des rivières de la région.

Parmi les ramifications qui ont reçu

канъ), *Кялъч-Бурунъ*; — въ южнитъ Родопи, *Ала-Дагъ*. на истокъ отъ Мاستанлъ, *Ташлъкъ*, *Ходжа-Яйла* (1352 метра), *Чило* (1200 м.) които се слѣдватъ едни слѣдъ други като стѣпала на десния брѣгъ на Марица; най-послѣ *Френкъ-Бунар-Дагъ* и *Исмаросъ-Тепе* (650 — 700 м.) които се простиратъ по дължината на брѣга до дѣлтата на Марица.

Стрѣминитъ на Родопитъ сж изобщо покрити съ гори до една отвѣсна височина надъ морското пристанище отъ 2000 метра; по-високитъ мѣста не прѣдставляватъ друго освѣнъ планински ливади или голи канари. Горнитъ части на тѣзи планини образуватъ по-нѣкога пространни поляни. Между другитъ, надъ *Доспатската Планина*, има една съ 40 километра приблизително дължина, и 12 до 15 широчина. Въ най-ближната имъ частъ до Рила намиратъ ся нѣколко езера, подобни на онѣзи на Рила.

Съобщенията по Родопитъ сж на всякъдѣ твърдѣ затруднителни. Нѣма освѣнъ пътеки и то само за коне. Ще цитираме само: 1-о между Южна-България и Македония, пътятъ който върви отъ Пловдивъ по-край *Или-Дере*, прѣсича басейна на *Чепина* и прѣзъ съверната страна на планината ся съединява съ долината на Места и *Гьокурулъ*; 2-о между Источна Румелия и Одринскій Вилаетъ, пътятъ който трѣгва отъ *Станимака*; на едно извѣстно пространство може да се пътува по него съ кола, а послѣ се прѣвърща на пътека, по която се минава съ катъри, прѣминава источната планинска верига на прохода *Тополово* (990 м.), и слиза послѣ въ долината на Арда.

Между Балканскитъ и Родопскитъ вериги се простиратъ широки и твърдѣ плодородни долини, напоувани отъ Марица и притоцитъ ѝ. Най-главнитъ сж: *Пловдивската*, прѣсѣчена отъ горното течение на Марица, — *Старо-Загорската*, на лѣвия брѣгъ на рѣката, отъ която я отдѣлятъ расклоненията на *Срѣдния-Гора*, — и най-послѣ *Одринската*, при сливането на Марица съ Тунджа. Срѣдната отвѣсна височина надъ морското равнище на първитъ двѣ долини

des noms spéciaux nous citerons, dans le Rhodope oriental, la Tcherná Planina (turc: Kara Balkan), le Kalytch - Bouroun; dans le Rhodope méridional, l'Ala - Dagh, à l'est de Mastanly, le Tachlyk, le Khodja-Yaïla (1,352 mètres), le Tchilo (1,200 mètres), qui se succèdent en échelons sur la rive droite de la Maritsa; enfin, le Frenk - Bounar - Dagh et l'Ismaros - Tépé (650 à 700 mètres), qui s'avancent le long du rivage jusqu'au delta de la Maritsa.

Les pentes du Rhodope sont généralement couvertes de forêts jusqu'à une altitude de 2,000 mètres; les parties plus élevées ne présentent plus que des prairies alpestres ou des rochers nus. Les régions supérieures de ces montagnes forment parfois des plaines étendues. Sur la Dospadska Planina, entre autres, il en existe une d'environ 40 kilomètres de longueur et de 12 à 15 de largeur. Dans la partie la plus voisine du Rilo, on trouve quelques lacs analogues à ceux de cette dernière montagne.

Les communications à travers la chaîne du Rhodope sont partout extrêmement difficiles; il n'y existe que des chemins praticables au plus pour les chevaux. Nous citerons seulement: 1o. entre la Roumélie et la Macédoine, celui qui part de Philippopoli en suivant l'Ili-Déré, traverse le bassin de Tchepina, puis, après avoir franchi la chaîne dans sa partie septentrionale, rejoint la vallée de la Mesta à Yokourol; 2o. entre la Roumélie et le vilayet d'Andrinople, le chemin qui part de Stanimaka à l'état de route carrossable, puis se transforme en chemin muletier pour franchir la chaîne orientale au col de Topolovo (990 mètres) et redescend ensuite dans la vallée de l'Arda.

Entre les chaînes des Balkans et du Rhodope s'étendent de vastes plaines très fertiles arrosées par la Maritsa et ses affluents. Les plus importantes sont la plaine de Philippopoli, traversée par le cours supérieur de la Maritsa, celle d'Eski - Zaggra (Stara - Zagora), sur la rive gauche de la rivière dont elle est séparée par des chaînons détachés de la Sredna - Gora, enfin la plaine d'Andrinople au confluent de

е отъ 160 до 200 метра, а на последната се намалява до 50 метра.

V. Македонските планини.

Ако се повърнемъ сега на сръдната частъ, тръгнемъ (тъ Рила и слѣдваме раздѣлната черта между Места и Струма, ще срѣщнемъ най-първо масивната *Перинъ-планина*, която, на нѣкои мѣста, надминава 2000 метра. На югъ отъ Неврокопъ тя се раздѣля на много клонове: къмъ юго-западъ *Алибутусъ* (1800 метра) и къмъ юго-истокъ *Ченгелъ-Дагъ* (957 м.). Този последния клонъ се спуска съ бързи и доста голѣми стрѣмнини къмъ Струмската долина

На истокъ, *Страгачъ-Дагъ* (1200 м.), *Кара-Дагъ* (1447 м.) *Бозъ-Дагъ* и *Врунди-Дагъ*, стрѣмнинитѣ на които, като граничатъ на сѣверъ съ Струмската долина, завзематъ почти цѣлото пространство между рѣката Струма, Места и морето.

Ако се отпавимъ на противъ къмъ западъ, начинайки пакъ отъ Рила, ще срѣщнемъ единъ цѣлъ редъ възвишености които отъ дѣсниа брѣгъ на Струма се издигатъ срѣщу *Конъевската-планина* и *Верига-планина*.

Тѣзи възвишености съставляватъ двѣ групи: една сѣверна съ главни планини *Гребенъ* и *Власина* на Сърбската граница, съ отвѣсни височини надъ морското равнище отъ 1000 до 1300 метра, и даже 1700 метра, а южната група се съставлява прѣимущественно отъ *Осоговската планина* или *Дованичка планина*, на турската граница. Сръдната отвѣсна височина надъ морското равнище на тѣзи двѣ групи е 1830 метра, но единъ отъ върховетъ, *Руйенъ*, достига до 2250 метра.

По на западъ още срѣщаме *Бабина-поляна* и *Св. Илия*, които свързватъ рѣченитѣ възвишености съ *Кара-Дагъ* (1450 метра). Тѣзи последна планина, която образува една крива черта къмъ югъ, ся отдѣля чрезъ *Клисура* или *Качаничкия* проходъ отъ значителната по масивността си *Шаръ-планина*, (Шара-Дагъ).

Прѣвъ прѣдѣлътъ на Качаникъ, който съединява долината на Ситница, подпритокъ на Морава, съ долината на

la Maritsa et de la Toundja. L'altitude moyenne des deux premières varie de 160 à 200 mètres, celle de la dernière descend jusqu'à 50 mètres.

V. Les montagnes de la Macédoine.

Si maintenant nous revenons à la région centrale et que, partant du Rilo nous suivions la ligne de partage entre la Mesta et la Strouma, nous rencontrons d'abord l'important massif du Perim-Dag qui dépasse en quelques points 2,000 mètres. Au sud de Nevrokop, il se sépare en plusieurs branches: vers le sud-ouest l'Aliboutons (1,800 mètres), et au sud-est le Tchengel-Dag (957 mètres). Ce dernier s'abaisse d'une façon très rapide sur la vallée de la Strouma.

À l'est, le Stragatch-Dag (1,200 mètres), le Kara-Dag (1,447 mètres), le Boz-Dag et le Vroundi-Dag, dont les pentes rapides limitant au nord la vallée de la Strouma, remplissent presque tout l'espace entre ce dernier fleuve, la Mesta et la mer.

En nous dirigeant au contraire vers l'ouest, à partir du Rilo, nous voyons une série de hauteurs qui, sur la rive droite de la Strouma, font face à la Koniavo Pl. et la Verila Pl.

Ces hauteurs forment deux groupes: celui du nord, dont les chaînes principales sont la Greben Pl. et la Vlasina Pl sur la frontière serbe, présente des altitudes de 1,000 à 1,300 mètres et même exceptionnellement de 1,700 mètres: le groupe méridional est surtout constitué par l'Osegvoska Pl. ou Dovanitsa Pl. sur la frontière turque. La hauteur moyenne de cette chaîne est de 1,830 mètres, mais un de ses sommets, le Rouïen, atteint 2,250 mètres.

Plus à l'ouest encore, nous trouvons la Babina-Poliuna et le Saint-Elie (Sviati Iliya), reliant les hauteurs précédentes au Kara-Dag (1,450 m.). Cette dernière chaîne qui décrit une courbe vers le sud, est séparée par la klissoura ou défilé de Katchanik de l'important massif du Schar (Schar-Dag ou Schar Pl.)

C'est par la trouée de Katchanik, qui fait communiquer la vallée de la

Вардаръ, и слѣдователно коритото на Дунава съ Егейското море, минава жельницата отъ Митровица до Солутиъ.

Шаръ-планина се простира отъ юго-западъ къмъ сѣверо-истокъ; тя е най-високата и най-скалистата планина на Балканския полуостровъ. Най-главния ѝ връхъ е гигантската пирамида *Люботрънъ* (3050 метра), най-високата точка на полуострова. Планината се простира на югъ до онѣзи възвишености, въ които ся намиратъ *Охридското* и *Прѣспанското* езеро.

На истокъ отъ Шаръ-планина, отъ сѣверъ къмъ югъ, се простиратъ планински вериги; по источната се образува отъ *Бабуна-планина*, която е обиколена отъ голѣмата дѣга на Черна-рѣка, и свършва съ планината *Нидже* (2500 метра) на сѣверъ отъ *Островското езеро*.

Втората верига свършва съ *Перистери* (2400 м.), близо до *Прѣспанското езеро*, на истокъ отъ което се намира *Суха-Гора*, която продължава първата верига до *Костурското* и *Островското* езеро.

Тѣзи частъ обѣма много значителни полета; *Кумановско поле*, на югъ отъ Кара-Дагъ и Шипловско поле, и двѣтъ на лѣвния брѣгъ на Вардаръ, — *Скопското поле*, което се образува отъ горната частъ на долината носеща името на сѣщата рѣка, и което се простира по двата ѝ брѣга. На дѣсниа брѣгъ *Прилѣпското поле*, на западъ отъ Бабена-планина, и *Битолското* или *Манастирско поле* между Бабуна-планина и Сухата-Гора.

Sitnitsa, sous-affluent de la Morava, avec celle du Vardar, et par suite le bassin du Danube avec le versant de la mer Egée, que passe le chemin de fer de Mitrovitsa à Salonique.

Le Schar s'étend du sud-ouest au nord-est, c'est la chaîne la plus élevée et la plus rocheuse de la péninsule des Balkans. Son plus haut sommet est la pyramide gigantesque du Liubotrn (3,050 mètres), le point le plus élevé de la péninsule. La chaîne s'étend au sud jusqu'à la région élevée où se trouvent les lacs d'Ochrida et de Presba.

À l'est du Schar s'étendent, du nord au sud, deux chaînes parallèles; la plus orientale est formée par la Babouna Planina, entourée par le grand arc de la Tchernâ-Rêka. Elle se termine au mont Nidjé (2,500 mètres) au nord du lac d'Ostovo.

La deuxième chaîne se termine par le Peristeri (2,400) tout près du lac de Presba, à l'est duquel se trouve la Sucha Kora, continuant la ligne précédente jusqu'aux lacs de Kastoria et d'Ostovo.

Cette région comprend plusieurs plaines importantes: celles de Kumanovo, au sud du Kara-Dag et de Chtiplié, toutes deux sur la rive gauche du Vardar, celle de Skopie (turc: Uskub), formée par la partie supérieure de la vallée du même fleuve, des deux côtés de celui-ci. Sur la rive droite, celle du Prilep, à l'ouest de la Babouna Pl. et celle de Bitol ou Monastir entre cette chaîne de celle de la Soucha Gora.

ГЛАВА П.

Хидрография.

I. Морета

A. Брѣговетъ на Черното-море.

Черното-море (турски Кара-Денизъ) обвива источния край на България, на сѣверъ и на югъ отъ Балканитѣ.

Българскитѣ брѣгове захващатъ на 150 километра разстояние отъ устието на Дунава, не далечъ отъ *Мангалия*, която се намира въ Румелиската терито

CHAPITRE II.

Hydrographie.

I. Les mers.

A. Côtes de la mer Noire.

La mer Noire (bulg. Tchernô More, turc Kara-Deniz) baigne l'extrémité orientale de la Bulgarie au nord et au sud des Balkans.

Les côtes bulgares commencent à 150 kilomètres au sud des bouches du Danube, non loin de Mangalia, cette

рия. Тези брѣгове състятъ най-първо отъ края на блатистата и низка Добруджанска поляна, по-голямата част на която принадлежи отъ 1878 м. на Румъния.

Въ тази частъ брѣгътъ върви почти точно отъ сѣверъ на югъ, послѣ отъ носътъ *Кали-Акрія* или *Геларе* завива на юго-западъ, така щото образува една голѣма вдълбнатина, която се свършва съ Варна на сѣверъ, и въ срѣдата си има пристанищата *Балчикъ* и *Каварна*, които ако и да лѣжатъ на единъ праволинейенъ брѣгъ, послѣдния ги защитава съ направлението си отъ сѣвернитѣ вѣтрове, а освѣнъ това при самия брѣгъ водата е дълбока.

Отъ тукъ брѣгътъ захваща да се издига; носътъ *Кали-Акрія* достига една отвѣсна височина отъ 60 метра надъ морската равнина. Голѣмитѣ кораби могатъ да се приближаватъ само на 10 и по-малко на 15 километра отъ сушата.

Полувалестия Варненскии заливъ се намира между носовѣтъ: *Св. Димитри* и *Галата*. Дълбочината му не е еднаква: тя е отъ 1 до 10 метра на разстояние 53 метра отъ брѣгътъ, — отъ 10 до 18 метра въ разстояние на 700 метра, — и отъ 18 до 27 метра отъ тази послѣдната точка до 2 километра отъ сушата.

Тоя заливъ има голѣмия недостатъкъ че е съвършено отворенъ за сѣверо-источнитѣ вѣтрове; освѣнъ това дъното му не е доста кораво за да може да задържи котвата на корабитѣ въ бурнитѣ врѣмена. Варненското пристанище впрочемъ, лѣжаше въ дъното на залива е най-главното за България, ако и да нѣма сжщитѣ удобства които има Бургаското пристанище въ Южна България. Сжществуванието на желѣзнопътната линия Русе-Варна, която съставляваше до послѣднитѣ години най-правия пътъ между централна Европа и Цариградъ, е много съдѣйствовало за поддържанieto и увеличението значителността на Варненското пристанище.

Като трѣгва отъ носътъ Галата, брѣгътъ по сжщото си направление сѣверо-истокъ продължава до *Еминейскии носъ*, гдѣто се свършва и Балканската верига. Между тия два носа се намира устието на Камчията. Тези частъ отъ брѣга става все по-стрѣмна, и ли-

dernière ville se trouvant encore sur le territoire roumain. Elles sont d'abord constituées par l'extrémité de la plaine basse et marécageuse de la Dobroudja, dont la plus grande partie appartient depuis 1878 à la Roumanie.

Dans cette région la côte se dirige presque exactement du nord au sud, puis à partir du cap Kali-Akra, ou Guélaré, elle se retourne vers le sud-ouest, de manière à décrire une grande concavité qui se termine au nord de Varna et au milieu de laquelle se trouvent les ports de Baltchik et de Kavarna qui, bien que situés sur une côte rectiligne, sont favorisés par la direction de celle-ci, qui les abrite contre les vents du nord et, par la profondeur des eaux, dans le voisinage du rivage.

La côte commence déjà à s'élever; le cap Kali-Akra atteint une hauteur de 60 mètres au-dessus de la mer, Les grands bâtiments ne peuvent s'avancer que jusqu'à 10 et parfois 15 kilomètres de la terre.

La baie semi-circulaire de Varna est comprise entre les caps de Saint-Dimitri et de Galata. Sa profondeur varie de 1 à 10 mètres jusqu'à 53 mètres du rivage, de 10 à 18 mètres jusqu'à 700 mètres, et de 18 à 27 à partir de cette dernière distance jusqu'à 2 kilomètres.

Cette baie a le grave inconvénient d'être absolument ouverte aux vents du nord-est; en outre, le fond est trop peu consistant pour retenir les ancres des navires pendant les tempêtes. Pourtant le port de Varna, situé au fond de cette baie est le plus important de la Bulgarie, quoique favorablement doté par celui de Bourgas en Roumélie. L'existence de la voie ferrée de Varna à Roustchouk, qui jusqu'à ces dernières années faisait partie de la route la plus directe pour se rendre de l'Europe centrale à Constantinople, a largement contribué à maintenir et à accroître l'importance du port de Varna.

En quittant, au cap de Galata, la baie de Varna, la côte reprend sa direction nord-est et la conserve jusqu'au cap Emineh (Eminskii nos), où vient se terminer la chaîne des Balkans. Entre ces deux caps se trouve l'embouchure du Kamtchik. Cette

нията за хвърляне котва, която е 4 километра далеч отъ сѣверния брѣгъ на устието на Камчия се доближава послѣ до 1 или 2 километра до брѣгътъ.

Понататъкъ отъ Еминейскии носъ, брѣгътъ завива изведнажъ къмъ западъ по прѣмъ жгълъ съ първата посока. Тука захваща единъ дълъгъ изрѣзъ, съ 40 километра приблизително вънкаменъ отворъ, съ много доста широки заливи. Първиятъ е *Месемерийскии* на западния край на който се намира градътъ съ сжщото име, *Месемерия*. Тоя градъ е построенъ на края на едно малко полуостровче присъединено съ сушата чрезъ едно шосе само. На сѣвѣдния брѣгъ се виждатъ пѣсчъни хълмове (дюни) расположението на които често се мѣнява въ зависимостъ отъ направлението на вѣтровѣтъ.

По на юго-западъ срѣщаме единъ другъ заливъ, една частъ отъ брѣга на който граничи съ едно солено езеро, край което се намира градътъ *Анхяло*.

Тукъ захваща Бургаското пристанище. То е широко 12 1/2 километра отъ истокъ на западъ, и дълго 10 километра. Самиятъ градъ и пристанището му се намиратъ на западния край на залива, а отзадъ, на малко разстояние, се ширѣтъ въ сушата три голѣми езера, които съобщаватъ съ морето чрезъ малко или много широки канали. На юго-истокъ отъ Бургасъ въ единъ изрѣзъ на брѣгътъ, широкъ три километра и дълъгъ петъ километра, се намира *Ченгене-Калеси* единственната мѣстность отъ тоя брѣгъ, въ която корабитѣ въ бурно врѣме могатъ да нахвърятъ едно сигурно прибѣжище.

Дълбочината на това малко пристанище е на всѣкъдъ доста голѣма, и корабитѣ могатъ да се доближатъ до брѣгътъ съ едно твърдѣ малко разстояние. Именно сжществуванието на това малко пристанище дава прѣимущество на Бургаското пристанище прѣдъ Варненското. Съ изключение на това прѣимущество, Бургаското както и Варненското пристанище е беззащитно отъ вѣтровѣтъ и вълнитѣ на широкото море, и дъното му е еднакво.

Линията до която могатъ да се приближатъ корабитѣ се отдалечава отъ брѣгътъ, начинайки отъ *Еминейскии носъ*; тя се намира въ едно разстояние отъ 6 до 10 километра. Въ Бургаския

portion de la côte devient de plus en plus escarpée, et la ligne d'ancrage, éloignée de 4 kilomètres du rivage au nord de l'embouchure du Kamtchik se rapproche ensuite jusqu'à 1 ou 2 kilomètres.

Au delà de ce cap, la côte se retourne brusquement vers l'ouest, selon une direction à angle droit sur la précédente. C'est le commencement d'une vaste échancrure de 40 kilomètres environ d'ouverture extérieure dans laquelle se trouvent plusieurs golfes assez étendus. Le premier est celui de Mesemvria ou Missivri, à l'extrémité ouest duquel se trouve la ville dont il porte le nom. Celle-ci est située à la pointe d'une petite presqu'île et rattachée seulement à la terre pour une chaussée. Sur la côte voisine se trouvent des dunes formées de sables dont la disposition change selon les vents.

Plus au sud-ouest on rencontre une seconde baie dont une partie de la côte est bordée par un lac salé, à l'extrémité ouest duquel se trouve la ville d'Ankhialo.

En ce point commence la baie de Bourgas. Celle-ci a une étendue de 12 kilom. 500 de l'est à l'ouest et une longueur de 10 kilomètres. La ville elle-même et son port se trouvent à l'extrémité ouest du golfe, et en arrière, à peu de distance, s'ouvrent dans les terres trois grands lacs communiquant avec la mer par des passages plus ou moins étendus. Au sud-est de Bourgas, dans une échancrure du rivage large de 3 kilomètres et longue de 5, se trouve l'excellent mouillage de Tchén-géné-Kaléci, le seul point de ce littoral où les navires puissent trouver un abri sûr.

La profondeur de cette petite baie est, en outre, partout assez considérable pour que les bâtiments puissent approcher à très faible distance du rivage. C'est la présence de ce mouillage qui donne au golfe de Bourgas son avantage à l'égard de celui de Varna; autrement, le manque de protection contre les vents du large, la nature défavorable du fond se ressent également dans les deux endroits.

La ligne jusqu'à laquelle peuvent s'avancer les vaisseaux s'éloigne du rivage à partir du cap Emineh; elle s'en trouve à une distance de 6 à 10 kilo-

заливъ срѣдното расстояние на тѣзи линия е 2 километра отъ брѣгътъ.

На края на Бургаский заливъ намираме градътъ Созополъ, построенъ както Месемврия и Анхияло на края на единъ полуостровъ.

Едно малко пристанище отъ 3 километра съ 2½ на юго-западъ отъ този полуостровъ, е добръ защитено отъ него и отъ острова *Крикосъ*, и съставлява едно доста добро пристанище за корабитѣ.

Нататъкъ отъ Созополъ, брѣгътъ, доста стрѣменъ и обиколень на малко расстояние отъ Странжа-Планина, е твърдъ нахбенъ и образува многобройни носове и заливчета, изъ между които ще споменемъ: въ турската територия, защото Българската територия ся свършва въ селото Кюпръ-Кьей, пристанищата *Ахтеболу* (Агатополисъ), *Геняде* и *Мидия*. Доближаванието къмъ брѣговетѣ на тая часть отъ залива е твърдъ опасно по причина на подводнитѣ скали.

Б. Брѣговетѣ на Егейското море.

Не ще продължаваме по-нататъкъ описанието на Черноморския брѣгъ, който се простира до Цариградъ, нито брѣговетѣ на Мряморното море, понеже тѣ сж вънъ отъ населената область съ България.

Ще пристъпимъ веднага къмъ описанието на *Егейско море* или *Архипелагъ*, нарѣчено отъ Българетѣ *Бѣло море*, отъ Турцитѣ *Акъ-Денизъ*, а отъ Гърцитѣ *Аспри-Таласса*.

Наистина населението на тѣзи брѣгове почти исклучително Гърчко, нъ българскиятъ елементъ прѣодолява на много мѣста, тѣй щото описанието на тѣзи брѣгове, въ една студия върху България, може да си има мѣстото.

Владѣнието на една часть отъ тѣзи брѣгове, които даватъ дѣсенъ изходъ на Срѣдиземното море, имало би голѣмо значение за новото Княжество, тѣй като би направило съвсѣмъ независими сношенията му съ Европейскитѣ Сили, и Санъ-Стефанский Договоръ му бѣше отстъпилъ дѣйствително една часть отъ мѣстността между заливитѣ *Лагосъ* и *Орфано*, нъ тия отстъпки сж били униожени отъ Берлинския Договоръ.

mètres. Dans le golfe de Bourgas, cette ligne est en moyenne à 2 kilomètres du rivage.

À l'extrémité de la baie de Bourgas, nous rencontrons la ville de Sozopol (autrefois Sisepolis) située comme Mesemvria et Ankhialo à l'extrémité d'une presqu'île. Une petite baie de 3 kilomètres sur 2 kilomètres et demi située au sud-ouest de cette presqu'île est bien garantie par elle et par l'île de Krikos. Elle constitue ainsi un assez bon mouillage.

Au delà de Sozopol, la côte, assez abrupte, bordée à peu de distance par la chaîne de la Strandja-Planina, est extrêmement découpée et présente un nombre considérable de caps et de petits golfes dans lesquels nous remarquerons, sur le territoire ottoman, car la côte bulgare se termine au village de Keupri-Keni, les ports d'Agathopolou (Agathopolis), de Yeniadé et de Midia. Les abords de cette partie de la côte sont dangereux à cause des bas-fonds.

В. Côtes de la mer Egée.

Nous ne pousserons pas plus loin cette description, la partie des côtes de la mer Noire qui se rapproche de Constantinople ainsi que les rives de la mer de Marmara se trouvant en dehors des régions habitées par la race bulgare. Nous arriverons immédiatement à la mer Egée ou mer de l'Archipel, appelée par les Bulgares comme par les autres peuples orientaux mer Blanche (bulg.: Bêlo Moré; turc: Ak Deniz; grec: Aspri thalassa).

À la vérité, la population des rivages de cette mer est presque exclusivement hellénique, mais la race bulgare s'en rapproche assez en beaucoup d'endroits pour que leur description puisse trouver place dans une étude sur la Bulgarie.

La possession d'une partie de ces côtes ouvrant aux Bulgares une route facile vers la Méditerranée aurait eu une importance considérable pour la nouvelle principauté en rendant complètement indépendantes ses relations avec les puissances occidentales et le traité de San-Stéfano lui avait en effet

Крайбрѣжието на Егейското море е изобщо низко и блатисто съ направление отъ истокъ на западъ и съ доста правилна форма, нъ образува много и широки заливи.

Първия и най-голѣмия е *Сароский заливъ*, паралеленъ почти съ Дарданелитѣ, отъ които ся отдѣля чрѣзъ Галиполский полуостровъ.

На западъ отъ *Сароский заливъ* се намира *Еносский*, въ който се влива Марица Той е едно прѣвѣснодно прибрѣжище за корабитѣ противъ всичкитѣ вѣтрове, съ исклучение на юго-западния, нъ не е много дълбокъ и събира много пѣсьтъ, особено въ околността на градътъ Еносъ и за това желѣзнопѣжната линия идуца отъ Одринъ прѣзъ долината на Марица е построена по на западъ, а именно въ *Дедеагачъ*, гдѣто доближаванието на корабитѣ е по-лесно. *Лагоский заливъ* на западъ отъ Еносский е прѣдпочтителенъ по причина на по-голѣмата му дълбочина, която е отъ 18 метра, а отъ 6 метра почти до самия брѣгъ.

Тоя заливъ съобщава съ езерото *Буру-Гьолъ*.

Като минемъ устието на Места, пристигваме въ пристанището на *Кавала* послѣ въ оня на *Орфано*, при влизанието на залива съ същото име и на истокъ отъ чудниятъ *Халкедонски* полуостровъ, съ който нѣма да се занимаваме, защото населението му е Гърчко, съ исклучение на нѣколко калугери, руси и сърби, живущи въ три отъ многобройнитѣ манастири на Атонската гора.

На западъ отъ Халкедонския полуостровъ се намира Солунский заливъ, въ който ся влива Вардаръ и западната страна на който принадлежи напълно на Гърцката область.

Именно въ околноститѣ на Солунъ българския елементъ се намира най-близо до морето и е заселенъ въ нѣколко мѣстности.

accordé la partie du littoral comprise entre les golfes de Lagos et d'Orfano. On sait que ces concessions furent annulées par le traité de Berlin.

Le littoral de la mer Egée est généralement bas et marécageux. Il se dirige de l'est à l'ouest et possède une forme assez régulière, mais il présente plusieurs golfes étendus.

Le premier et le plus vaste est le golfe de Saros, presque parallèle au détroit des Dardanelles dont il est séparé par la presqu'île de Gallipoli.

À l'ouest de celui-ci se trouve le golfe d'Enos dans lequel se jette la Maritza. Il fournit aux navires un excellent abri contre tous les vents, sauf celui du sud-ouest, mais il est peu profond et sujet à s'ensabler, surtout dans le voisinage de la ville d'Enos, ce qui a conduit à porter plus à l'ouest, à Dédéagatch, où l'abord est plus facile, la tête de ligne du chemin de fer venant d'Andrinople par la vallée de la Maritza. Le golfe de Lagos, à l'ouest de celui d'Enos, est préférable à cause de sa plus grande profondeur qui est de 18 mètres à peu de distance de la terre et est encore de 6 mètres tout près du rivage.

Ce golfe communique avec le lac nommé Bourou-Gueul.

Après avoir dépassé l'embouchure de la Mesta, nous arrivons au port de Kavala, puis à celui d'Orfano à l'entrée du golfe du même nom, limité à l'est par la curieuse presqu'île de la Chalcidique, dont nous n'avons pas à nous occuper, sa population étant exclusivement grecque, à l'exception de quelques moines russes et serbes habitant trois des nombreux couvents du mont Athos.

À l'ouest de la Chalcidique, se trouve le golfe de Salonique (Solounski Zaliv) au fond duquel se jette le Vardar, et dont la côte occidentale appartient complètement à la région hellénique.

C'est aux environs de Salonique que la race bulgare se trouve le plus rapprochée du rivage qu'elle atteint en quelques endroits.

II. Рѣки.

A. Черноморски улей.

Половината почти отъ Българскитѣ страни се впада къмъ Дунавския улей, граничащъ на югъ отъ по-големата частъ на сѣверната Балканска верига. Ще видимъ обаче, че единъ отъ главнитѣ му притоци, *Искъръ*, извира на югъ на тѣзи верига.

Дунавъ.

Дунавъ извира отъ *Шварцвалдъ* (Баденско). Двѣ рѣкички *Бреге* и *Бригачъ* съдѣйствуватъ на образуванетоъ му, като се съединяватъ близо до *Donaueschingen*. Рѣката е плавателна отъ Улмъ на долу.

Слѣдъ като приеме *Сава* срѣщу Българскитѣ, Дунавътъ образува границата между Сърбия и Унгария.

По-нататкъ стегнатъ отъ Карпатитѣ и Балканитѣ, които се доближаватъ къмъ двата му брѣга, става потѣсенъ, и продължава да се втича прѣвъ единъ тѣсенъ проходъ, *Клисура*, съ дълж. 126 километра, широч. минимумъ 113 метра, когато дълбочината на Дунава достига до 75 метра.

Въ най-тѣсната частъ, долу отъ *Оршова*, плаването едно време бѣше досущъ невъзможно, и днесъ още е твърдѣ опасно, не само поради бързината на течението, нъ главно поради скалитѣ по коритото на самата рѣка. Най-тѣсната частъ и най-опасната отъ този проходъ е позната подъ името *Желѣзни-Врата*.

Направенъ е обаче сега единъ каналъ 25—40 метра широкъ, прѣвъ който плаването всякога е възможно, и нови работи сѫ прѣдприети за още по-големи улеснения.

Начинайки отъ една точка между Оршова и Верчиорова, Дунава мокри отъ лѣво Ромѣнския брѣгъ.

Отъ Желѣзни-Врата нататкъ брѣговетѣ до тукъ планински, гористи, малко обработени и непроходими зиматъ

II. Les rivières.

A. Versants de la mer Noire.

La moitié environ des pays bulgares appartient au bassin du Danube, qui est limité au sud par la plus grande partie de la chaîne septentrionale du Balkan. Nous verrons cependant qu'un de ses principaux affluents, l'Isker, a sa source au sud de cette chaîne.

Le Danube.

Le Danube (blg. Dounav, roum. Dunere, turc Touna) a ses sources dans la forêt Noire (G.-D. de Bade). Deux ruisseaux, la Brege et la Brigach concourent à le former en se réunissant près de Donaueschingen. Le fleuve est navigable à partir d'Ulm.

Après avoir reçu la Save en face de Belgrade, il forme la limite entre le royaume de Serbie et les pays de la couronne de Hongrie.

Peu après, resserré entre les Carpathes et les Balkans qui se rapprochent vers ses deux rives, il se rétrécit jusqu'à ne plus occuper qu'un étroit féfilé entre les montagnes, la Klisoura, longue de 126 kilomètres, dont la largeur descend jusqu'à 130 mètres, tandis que la profondeur du fleuve atteint 75 mètres.

Dans la partie la plus étroite, au-dessous d'Orsova, la navigation était autrefois tout à fait impossible, et est encore aujourd'hui très dangereuse, non seulement en raison de la vitesse du courant, mais surtout à cause de rochers qui s'élèvent du lit du fleuve.

La partie la plus resserrée et la plus dangereuse de ce défilé est connue sous le nom de Porte-de-Fer.

On a pu y créer cependant un canal de 25 à 40 mètres de largeur dans lequel la navigation est toujours possible, et de nouveaux travaux viennent d'être entrepris pour la rendre plus facile.

A partir d'un point situé entre Orsova et Verchiorova, le Danube baigne à gauche le royaume de Roumanie.

Au delà des Portes-de-Fer, la nature des rives, auparavant montagneuses, boisées, peu cultivées et impraticables, change complètement. Des

сѣвѣтъ другъ изгледъ. Има още възвишености по-десния брѣгъ въ едно и звѣстно разстояние, нъ отъ устието на Тимокъ, граница между Сърбия и България, планинитѣ се отдалечаватъ отъ двата брѣга и рѣката тече между Българската поляна на югъ, и Ромѣнската ниска долина на сѣверъ, на която близкитѣ до рѣката мѣстности биватъ често блатливи отъ приидванията на водитѣ.

Покрай Румѣнския брѣгъ се намиратъ многобройни езера и блата доста дълги и паралелни съ рѣката.

Много по-малко сѫ тѣ по десния брѣгъ; ще споменемъ само блатата, които се намиратъ при устието на Видъ и Свищовското езеро, отдѣлено отъ рѣката, съ която се съединява на источния край, чрѣвъ една тѣсна ивица земя, частъ отъ която е покрита отъ вълнитѣ.

Множество острови, отъ които нѣкои сѫ доста големи, раздѣлятъ течението на Дунава особено въ Рахово, Никополъ и Свищовъ, между устието на Янтра и на Ломъ.

Слѣдъ Силистра, Дунава прѣстава да тече по границата и влѣзва всецѣло въ ромѣнска територия.

По-нататкъ измѣнява изведнажъ посоката си и тече отъ югъ къмъ сѣверъ, като стѣга между течението си и Черното море територията на Добруджа.

По-напрѣдъ се мислеше, че Дунава е вървилъ направо къмъ морето прѣвъ Добруджа, нъ доказа се че едно стѣпало отъ 50—60 метра височина раздѣля постоянно течението отъ крайбрѣжието, и че нѣма никакви слѣди на нѣкакво корито въ мѣстността прѣвъ която се прѣдполагаше че минава Дунава.

Подъ Тулча, Дунава се расклонява на многобройни рѣкави, образующи една делта отъ 2558 кв. километра, островитѣ на която приличатъ на пространни морета отъ гѣста шума, прѣсичани отъ рѣкави на рѣката, езера и блата, обитавани отъ безбройни морски птици, вълци и стада биволи. Най-отдалѣнитѣ рѣкави, на крайщата имъ сѫ на разстояние отъ 89 километра. Тритѣ главни сѫ: *Килия* (дълбокъ отъ 4 до 5 метра) най-сѣверния, несодевъ за плавание, — *Сулина*, широкъ въ ус-

hauteurs accompagnent encore la rive droite pendant quelque temps, mais à partir de l'embouchure du Timok, frontière de la Serbie et de la Bulgarie, les montagnes s'éloignent des deux rives et le fleuve coule entre le plateau de Bulgarie, dont le bord escarpé le domine au sud, et la plaine basse de la Roumanie au nord, dont les parties voisines du fleuve sont souvent marécageuses et submersibles pendant les crues.

Le long de la rivière roumaine se trouvent un grand nombre de lacs ou étangs ayant une assez grande longueur parallèlement au fleuve.

Il y en a beaucoup moins sur la rive droite; nous citerons les étangs qui se trouvent à l'embouchure du Vid et le lac de Svichtov (ou Sistovo) séparé seulement du fleuve qu'il rejoint à son extrémité Est, par une étroite bande de terre en partie recouverte par les flots.

De nombreuses îles, dont quelques-unes possèdent une certaine étendue, divisent le cours du Danube, notamment en amont de Rahovo, de Nicopolis et de Svichtov, entre l'embouchure de la Yantra et celle du Lom.

Après Silistrie, le Danube cesse d'être frontière pour entrer complètement sur le territoire roumain.

Peu après, il change brusquement de direction et coule du sud au nord, resserrant entre son cours et la mer Noire le territoire de la Dobroudja. On a cru que le Danube se dirigeait autrefois vers la mer à travers la Dobroudja, mais on a dû reconnaître qu'un seuil de 50 à 60 mètres de hauteur sépare constamment le cours actuel du littoral, et qu'il n'existe aucune trace d'un lit de fleuve à l'endroit présumé de son passage.

Au-dessus de Tulcea (pron. Toul-tcha), le Danube se divise en bras nombreux, embrassant un delta de 2,558 kilomètres carrés, dont les îles ressemblent à de vastes mers de verdure, coupées par des bras de fleuve, des lacs et des étangs, habités par d'innombrables troupes d'oiseaux de mer, des loups et des troupeaux de buffles. Les bras les plus écartés sont à leurs extrémités distants de 89 kilomètres; les trois principaux sont ceux de Kilia

тието си отъ 100 до 130 метра и дълбочъкъ отъ 10 до 20; единичния напълно плавателенъ; — най-сетяъ *Св. Георги* дълбочъкъ отъ 8 до 10 метра. Отстѣпванието Добруджа на Румъния е напълно отстранило България отъ устиата на Дунава.

На Българската погранична частъ, Дунава има слѣдующитѣ широчини: между Видинъ и Калафатъ 789 метра; между Никополь и Турну-Магурели, 675 метра, (въ време на войната отъ 1877 тукъ се направи единъ мостъ отъ 120 понтона); между Свищовъ и Зимница, 780 метра; между Руссе и Гюргево, 900 метра; между Тутраканъ и Олтеница, 525 метра; между Браила и Галацъ, 600 метра.

Срѣдната му дълбочина между Желѣзнитѣ-Врата и Браила е отъ 4 до 7 метра. Отъ тукъ на долу тя е отъ 8 до 10 метра, нѣ има мѣста гдѣто тя е по-голѣма и достига до 20 метра.

Бързината на течението отъ Желѣзната-Врата на долу е 1 метръ за секунда; въ прохода тя достига до 3 метра.

Приидванието на водитѣ става прѣвъ Май и първата половина на мѣсецъ Юний, когато се топятъ снѣговетѣ, най-напрѣдъ въ долната частъ на коритото, послѣ въ горнята. Това трае отъ 4 до 6 седмици. На края на Юний наводненитѣ по-напрѣдъ мѣста могатъ да се считатъ за сухи вече и проходими. По-слаби приидвания и по-малотрайни ставатъ още есенята отъ дъждоветѣ къмъ края на Октомврий или Ноемврий. Отъ началото на Септемврий до половина на Октомврий водата е плитка.

Зимъ ледоветѣ, които влѣче рѣката, постоянно сплватъ плаванieto, при всичко че Дунава не замръзва цѣлъ всѣка година. Въ продължение на 40 години, отъ 1835 до 1875 г. е замръзналъ цѣлъ 32 пѣти, отъ които единъ пѣтъ въ Ноемврий, 19 въ Декемврий, 7 въ Януарий и 5 въ Февруарий.

По цѣлото българско-румънско течение на Дунава нѣма още постоянно мостово съобщение. На вѣколко мѣста, параходи циркулиратъ отъ едната страна

(profond de 4 à 5 mètres), le plus septentrional, impropre à la navigation, celui de Soulina, large à son embouchure de 100 à 130 mètres et profond de 10 à 20; c'est le seul qui soit complètement navigable; enfin le bras de Saint-Georges, profond de 8 à 10 mètres. La cession de la Dobroudja à la Roumanie a complètement éloigné la frontière bulgare des bouches du Danube.

Dans la portion limitrophe de la Bulgarie, le Danube possède les largeurs suivantes: entre Vidin et Calafat, 780 mètres; entre Nicopoli et Turnu-Mongurele, 675 mètr. (pendant la guerre de 1877, on y jeta un pont formé de 120 pontons); entre Svischtov et Zimnitsa (roum. Zimnicea), 780 mètres; entre Roustchouk et Giurgevo, 900 mètr.; entre Toutrakan et Oltenitsa, 525 m.; entre Braïla et Galatz, 600 mètres.

Sa profondeur entre les Portes-de-Fer et Braïla est en moyenne de 4 à 7 mètres. Au-dessous de ce point, elle est de 8 à 10 mètres, mais il y a des endroits où elle est beaucoup plus considérable et va jusqu'à 20 mètres.

La rapidité du courant, au-dessous des Portes-de-Fer, est de 1 mètre par seconde; dans le défilé, elle atteint 3 mètres.

Les plus hautes eaux ont lieu en mai et dans la première moitié de juin, au moment de la fonte des neiges, dans la partie inférieure du bassin d'abord, puis dans la partie supérieure; elles durent de 4 à 6 semaines. A la fin de juin, on peut considérer les terrains riverains précédemment submergés, comme devenus secs et praticables. Des inondations de moindre hauteur et de moindre durée ont encore lieu au moment des pluies d'automne, fin d'octobre ou novembre. Les plus basses eaux se présentent du commencement de septembre au milieu d'octobre.

Pendant l'hiver, les glaces que charrie le fleuve gênent toujours beaucoup la navigation, quoique le Danube ne se prenne pas entièrement tous les ans. Dans l'espace de 40 années, de 1835 à 1875, il a été complètement gelé 32 fois, dont une fois en novembre, 19 fois en décembre, 7 en janvier et 5 en février.

Sur tout le cours roumano-bulgare du Danube, il n'existe encore aucun passage fixe. En quelques endroits, des

на рѣката до другата и обратно, а именно: отъ Русе до Гюргево, отъ гдѣто чрѣвъ Румънската желѣзнопътна линия се отива за Виена и Парижъ прѣвъ Верчиорова и Оршова отъ една страна, а чрѣвъ Българската желѣзница отъ Русе до Варна, която има паракходно съобщение съ Цариградъ, отъ друга. Миналата година се свърши постройката на единъ мостъ надъ Румънската територия съ направление отъ Фетещи до Черна-вода.

Дължината на Дунава е 2860 километра отъ които 855 за долното течение между Оршова и морето Най-голѣмата частъ отъ това течение съставлява Българската граница.

Повърхността на огромния му басейнъ, който завзема по-голѣмата частъ отъ Южна Германия и Австро-Унгария, Босня, Сърбия, Румъния и Сѣверна България е 805.572 кв. километра.

По главнитѣ градове по-брѣговетѣ на долиото му течение въ България и Румъния сж:

Румъния, Л. Бр.: Турну-Северинъ, Калафатъ	България, Д. Бр.: Видинъ, Ломъ-Паланка, Рахово.
Румъния, Л. Бр.: Турну - Магуреле, Зимница, Гюргево.	България, Д. Бр.: Никополь, Свищовъ, Русе.

България, Д. Бр.: Силистра.	България, Р. Д.: Силистрие.
Румъния, Л. Бр.: Чернавода.	Румъния, Р. Д.: Tchernavoda (Cerna-voda).

Румъния, Л. Бр.: Хърсово, Галацъ.	Румъния, Р. Г.: Hirsova, Galatz.
Румъния, Л. Бр.: Тулча.	Румъния, Р. Д.: Toultscha (Tulcea).
Руссия: Исмаилъ, на лѣвия рѣкавъ на Килия.	En Russie: Ismail, R. G. du bras de Kilia.

Притоцитѣ на Дунава въ България.

Отъ многобройнитѣ притоци на Дунава ще отбѣлѣжимъ тукъ само тѣзи, които се вливатъ въ рѣката, слѣдъ като прѣтминатъ българската територия. Тѣ лѣжатъ на десния брѣгъ на рѣката

Ще цитираме най-напрѣдъ *Моравъ*, при всичко че коритото на тѣзи рѣка

bateaux à vapeur relient les villes importantes situées de part et d'autre du fleuve, notamment à Roustchouk et Giurgevo, où aboutissent d'une part le chemin de fer roumain conduisant à Vienne et Paris par Verciorova et Orsova, et de l'autre, la ligne bulgare de Roustchouk, à Varna, que les bateaux à vapeur relient avec Constantinople. On a terminé l'année dernière la construction d'un pont de chemin de fer qui traverse le fleuve sur le territoire roumain entre Feteschti et Tchernavoda

La longueur totale du cours du Danube est de 2,860 kilomètres, dont 855 pour le cours inférieur entre Orsova et la mer, pendant la plus grande partie duquel il forme la frontière de la Bulgarie.

La superficie de son vaste bassin qui embrasse la majeure partie de l'Allemagne du Sud et de l'Autriche-Hongrie la Bosnie, la Serbie, la Roumanie et la Bulgarie septentrionale, est de 805,572 kilomètres carrés.

Les villes les plus importantes baignées par le cours inférieur du Danube en Bulgarie et en Roumanie sont:

Roumanie, R. G.: Turnu-Severin, Calafat.	Bulgarie, R. D.: Vidin, Lom-Palanka, Rahovo(Orêchovo)
Roumanie, R. G.: Turnu-Magurele, Zimnitsa (roum. Zimnicea), Giurgevo (roum (Giurgiu).	Bulgarie, R. D.: Nicopoli (Nikopole), Sistovo(Svichtov), Roustchouk (Roussé).

Bulgarie, R. D.: Siliestrie.	Roumanie, R. D.: Tchernavoda (Cerna-voda).
------------------------------	--

Roumanie, R. G.: Hirsova, Galatz.	Roumanie, R. D.: Toultscha (Tulcea).
En Russie: Ismail, R. G. du bras de Kilia.	

Les affluents bulgares du Danube.

Parmi les nombreux affluents du Danube, nous n'avons à considérer ici que ceux qui se jettent dans le fleuve après avoir parcouru le territoire bulgare. Ils appartiennent donc tous à la rive droite.

Nous citerons d'abord la *Morava*

не е в българска територия. Нъ единъ нейнъ клонъ, нарѣченъ *Българска Морава* (Южна Морава), както и по-многого отъ притоцитѣ ѝ обливатъ мѣстности населени съ българи. Южната Морава (243 к. дължина) извира отъ политѣ на най-високия връхъ на планината Карадагъ, който отдѣля бассейна на Морава отъ она на Вардаръ. Като прѣминава една доста тѣсна долина и прави не малко завои минава по-край Врания, Лѣсковецъ, Нишъ, Алексинацъ и се присъединява въ Сталачъ съ *Западна Морава* или *Сърбска Морава*. Тѣзи двѣ рѣки заедно образуватъ Великата Морава, която се влива въ Дунава подъ Семендрия (Смедерево).

Главнитѣ притоци на Българската Морава сж: на лѣвния брѣгъ: *Вѣтърница*, *Ябланица*, и *Тополница*; на десния брѣгъ: Власина и Нишава. Последната съ дължина 130 километра извира отъ южната страна на Комъ въ Берковскій Балканъ, минава прѣвъз Пиротъ и Нишъ и се влива въ Морава, не далечъ отъ Нишъ. Между Царибродъ и Пиротъ се влива въ Нишава и *Трънска рѣка*.

Тимокъ, (дължина 135 километра) се образува отъ *Бѣлий Тимокъ* и *Тръговица*, които извира отъ балканитѣ Св. Никола и ся съединяватъ близо до Княжевацъ. Единъ трети клонъ *Черний Тимокъ*, идящъ отъ западъ се присъединява съ главното течение въ Зайчаръ. Тимокъ съставлява границата между Сърбия и България отъ *Галова* (110 к. на долу отъ Зайчаръ) и се влива въ Дунава прѣвъз Сърбския градъ Неготинъ.

Долината му, широка отъ 1500 до 2200 метра е въобще добръ обработена.

Въ горното си течение има много бродове, а въ долното нѣколко моста.

Притоцитѣ му сж незначителни бари.

bien que le cours de cette rivière ne pénètre pas sur le territoire de la principauté. Mais une de ses branches, la Morava méridionale (Younja Morava), appelée aussi Morava bulgare (Blgarska Morava) arrose, ainsi que la plupart de ses affluents des terres dont la population est en majorité bulgare. La Morava méridionale (longueur 243 kilomètres), prend sa source au pied du plus haut sommet du Kara-dag, qui sépare le bassin de la Morava de celui du Vardar. Parcourant une vallée assez resserrée qui lui impose de nombreux circuits, elle passe près de Vrania, de Leskovats, de Nich, d'Alexinats et se réunit à Stalatch avec la Morava occidentale (Zapadna Morava) ou serbe (Srpska Morava). Ces deux rivières réunies forment la Grande Morava (Velika M.), qui se jette dans le Danube en aval de Semendria (serbe: Smederevo).

Les principaux affluents de la Morava bulgare sont: sur la rive gauche: la Veternitsa, la Yablanitsa et la Toplitsa; sur la rive droite: la Vlasina et la Nichava. Cette dernière rivière dont le cours est long de 130 kilomètres, prend sa source sur le versant méridional du Kom dans le Balkan de Berkovitsa en territoire bulgare, traverse Pirot et Nich et se jette dans la Morava non loin de la dernière de ces villes; elle reçoit la Trnska rêka entre Tsaribrod et Pirot.

Le Timok (longueur 135 kilom.) est formé du Timok blanc (beli Timok) et du Timok de Trgovitsa qui sortent du Balkan de Saint-Nicolas et se réunissent près de Kniajevats. Une troisième branche, le Timok noir (serbe: Tsrni Timok), venant de l'ouest, rejoint le cours principal à Zaïtchar). Le Timok constitue la frontière entre la Serbie et la Bulgarie à partir de Galova (10 kilomètres au-dessous de Zaïtchar) et se jette dans le Danube en aval de la ville serbe de Negotin.

Sa vallée, large de 1,500 à 2,200 mètres, est généralement bien cultivée. Plusieurs gués existent dans son cours supérieur et quelques ponts sur la partie inférieure.

Ses affluents ne sont que des torrents de peu d'importance.

Притоцитѣ на Дунава на истокъ отъ Тимокъ принадлежатъ исклучително на България.

Тополовица, която се влива въ Дунава по-горѣ отъ Видинъ, извира отъ раздѣлната линия между Тимокъ и Дунавъ на сѣверъ отъ Кула, облива една долина съ сръдна широчина и прѣбродима отъ всѣка страна. Тя послужва за наводняване траповетѣ на западъ и на сѣверъ отъ Видинъ.

Рѣката Св. Петръ е една малка вадичка, която се влива въ Дунава веднага подъ Видинъ и послужва за наводняване траповетѣ на южната страна. Тя прѣсича една блатиста мѣстность отъ 49 кв. километра приблизително, вслѣдетвие на което трудно е доблизаванieto до тѣзи мѣстность.

Видболъ извира отъ пограничната планинска верига *Вършака-Чужа*, на югъ отъ Кула и се влива въ Дунава на 10 километра по-горе отъ Видинъ.

Долината му, като се стѣснява особено прѣдъ ближчитѣ блата на Дунава, образува единъ гористъ проходъ. Въ тоя проходъ Българитѣ прѣслѣдвани отъ сърбската армия спрѣха на 16 и 17 Октомврий 1885 г. корпуса на Генералъ Лешанинъ, и дадоха врѣме на полковетѣ които се намираха между Брѣгово и Бѣлоградчикъ да дойдътъ за подкрѣпление на Видинския гарнизонъ.

Арчаръ (Арчарица) или Попадия-Дере, рѣкичка съ непостоянна вода, суха прѣвъз лѣтното врѣме, изобилна въ придванията на водитѣ, извира отъ Балкана Кад-Богазъ и се влива въ Дунава при *Арчаръ-Паланка*.

Ломъ извира близо до прохода Св. Никола. Лжкатушното му корито прѣсича една плодородна долина. Влива се въ Дунава при Ломъ-Паланка. Доста многобройни притоци, ако и малки, му даватъ извѣстно значение.

Цибрица, рѣкичка почти на всякъде прѣбродима, се влива близо до *Цибаръ-планина* или *Цибра*. Изворитѣ на тѣзи рѣкичка сж въ Малкия-балканъ.

Огостъ, тече прѣвъз една широка и плодородна долина. Извира отъ Чипровския балканъ, и се влива въ Дунава, по-горѣ отъ Рахово. Въобще е про-

Les tributaires du Danube à l'est du Timok appartiennent exclusivement à la Bulgarie.

La Topolovitsa, qui se jette dans le fleuve au-dessus de Vidin, sort de la ligne de partage entre le Timok et le Danube au nord de Koula, arrose une vallée de moyenne largeur et est partout guéable.

Elle peut servir à inonder les fossés des fronts ouest et nord de Vidin.

La Sviato-Petra rêka, est un petit ruisseau qui se jette dans le Danube immédiatement au-dessous de Vidin, dont il peut inonder les fossés du front sud. Elle traverse une étendue marécageuse d'environ 49 kilomètres carrés, qui rend difficiles les abords de la place.

Le Vitbol sort de la chaîne frontière de la Verchka-Tchouka, au sud de Koula, et se jette à 10 kilom. au-dessous de Vidin.

Sa vallée en se rétrécissant, particulièrement avant d'entrer dans les marécages voisins du Danube, forme un défilé boisé, devant lequel les Bulgares, poursuivis par l'armée serbe arrêtrèrent le 16 et le 17 octobre 1885 le corps du général Liechanin et donnèrent le temps aux détachements répartis entre Breghovo et Belogradjik de venir renforcer la garnison de Vidin.

L'Artcher (Artcharitsa ou Popadia-Dere), cours d'eau de volume très variable, à sec dans la saison chaude, torrentiel au moment des crues, vient du Balkan de Kadi-Boghaz, et se jette dans le Danube près d'Artcher-Palanka.

Le Lom prend sa source dans le voisinage du col de Saint-Nicolas. Son cours sinueux traverse une vallée fertile. Il se jette dans le Danube, près de Lom-Palanka. Des affluents assez nombreux, quoique petits, lui donnent une certaine importance.

La Tsibritsa, petit cours d'eau presque partout guéable, se jette près de Tsibar Palanka ou Tsibra. Les sources de cette rivière se trouvent dans le Petit-Balkan.

L'Ogost coule dans une large et fertile vallée. Il sort du Balkan de Tchiprovetz et se jette dans le Danube un peu en amont de Rahovo ou Ore-

димъ а ширината му достига до 100 крачки.

Скитъ се образува отъ петъ рѣчички, които слизатъ отъ Малкия балканъ, на сѣверъ отъ Вратца. Влива се въ Дунава близо до устието на *Огостъ*, и тоже по-горѣ отъ Рахово. Шарочината му е отъ 40 до 50 крачки и лесно се минува. Дълбочината ѝ рѣдко е по-голяма отъ 0 м. 60. —

Варовитата мѣстностъ между Скитъ и Искъръ въ едно пространство отъ 35 километра е лишена отъ вода, и споредъ Каницъ прилича на Добруджа. Лишена е отъ дървета, ала пакъ не е пустиня, защото се обработва въ околноститѣ нас елата и има доста пространи пасища.

Искъръ, най-главниятъ отъ българскитѣ притоци на Дунава се образува отъ много рѣчички, които извираатъ отъ Рилскитѣ езера; най-главнитѣ сж: *Лѣва рѣка*, *Черний Искъръ* и *Бѣлий Искъръ*.

Тази рѣка има доста забѣлжителната особеностъ, че извира отъ югъ отъ Балкана, и прѣсича напълно планинската верига прѣзъ единъ тѣсенъ проходъ съ дължина приблизително отъ 75 километра. Тоя проходъ е стиснатъ, отъ истински варовити стѣни, които на нѣкои мѣста потопяватъ политѣ въ водитѣ на Искъръ. Изтекката която слѣдва по едно и сжщо направление съ рѣката на едно мѣсто има отвѣстна височина надъ морското равнище 350 метра.

Именно на това мѣсто Искъръ е най-дълбокъ, 3 метра. До устието си той е дълбокъ отъ 1 до 2 метра.

Искъръ е прѣбродимъ при Корило на югъ отъ Балкана. На сѣверъ отъ планинската верига, долината му има широчина отъ 1500 до 3700 метра. Основата ѝ е плодородна и влажна и нездрава.

Начинайки отъ Чомаковци десната страна на долината, често много близка до рѣката, е стръмна и скалиста, а лѣвата се издига леко и постепенно.

Искъръ минава най-напрѣдъ прѣзъ Самоковъ, послѣ малко къмъ истокъ отъ София, прѣзъ Корило, Лютибродъ и Чомаковци и се влива въ Дунава близо до Гигенъ.

chovo. Il est généralement guéable quoiqu'il atteigne 100 pas de large.

Le Skit est formé par cinq ruisseaux descendant du Petit-Balkan, au nord de Vratsa. Il se jette dans le Danube, tout près de l'embouchure de l'Ogost et également au-dessus de Rahovo. Il atteint à peine 40 à 50 pas de large et est toujours facilement guéable. Sa profondeur est rarement supérieure à 9m,60.

Dans la région comprise entre le Skit et l'Isker, la terrasse calcaire danubienne est privée d'eau sur un espace d'environ 35 kilomètres de longueur et, d'après Kanitz, ressemble à la Dobroudja

Quoique dépourvue d'arbres, elle n'est cependant pas déserte, elle est cultivée dans le voisinage des villages et couverte de pâturages de grande étendue.

L'Isker, le plus important des affluents bulgares du Danube, est formé par plusieurs ruisseaux sortant des lacs du Rilo; les principaux sont la Lëva rêka, le Tcherni Isker et le Bëli Isker.

Cette rivière présente la curieuse particularité d'avoir ses sources au sud des Balkans, de sorte qu'elle traverse complètement cette chaîne dans un étroit défilé d'environ 75 kilomètres de longueur. Ce passage est resserré entre de véritables murailles calcaires qui, en certains endroits, plongent leur pied dans les eaux de l'Isker. Le sentier qui suit la rivière se trouve en un point à 350 mètres au-dessus de l'eau.

C'est dans cet endroit que l'Isker atteint sa plus grande profondeur qui est de 3 mètres. Elle varie ensuite jusqu'à son embouchure de 1 à 2 mètres.

L'Isker est guéable jusqu'à Korilo au sud du Balkan. Au nord de la chaîne, sa vallée possède une largeur de 1,500 à 3,700 mètres. Le fond en est fertile, mais humide et malsain.

Depuis Tchoumakovtzi, le bord droit de la vallée, souvent très rapproché de la rivière, est rocheux et escarpé, tandis que la rive gauche s'élève doucement.

L'Isker passe d'abord à Samokov, puis un peu à l'est de Sophia, à Korilo, Lioutibrod, Tchoumakovtzi, et se jette dans le Danube près de Guiguen.

Главнитѣ му притоци сж: на десния брѣгъ *Малкий Искъръ*, който извира на сѣверъ отъ Етрополе и тече по една долина тѣсна и скалиста.

Панега, изворитѣ на която се намиратъ на сѣверъ отъ Ябланица и никога не изсъхватъ; като минава прѣзъ единъ проходъ, влива се въ Дунава по-долу отъ Чомаковци.

На лѣвния брѣгъ: *Владайска рѣка*, която слиза отъ най-високия връхъ на Витоша и минава прѣзъ София: *Блатлива рѣка*; единъ притокъ отъ тѣзи рѣка минава прѣзъ Сливница.

Видъ, който се образува отъ *Бѣлий Видъ* и *Черний Видъ**). Тия се съединяватъ подъ Тетевенъ.

Бѣлий Видъ иде отъ околноститѣ на прохода Рабаница и тече по едно гранитно корито. Долината му на нѣколко мѣста е равна съ коритото на рѣката, тъй щото петѣтъ отъ прохода на Рабаница я прѣсича 33 пкти въ едно разстояние отъ 2 часа до Рибарица. *Черний Видъ* извира отъ Тетевенскитѣ Балкани, и тече прѣди сливанието си прѣзъ единъ мъчно пролазенъ проходъ.

Слѣдъ сливанието на двѣтѣ рѣки водата на Видъ е доста голѣма, но не на всѣкъдѣ. Нормалната му ширина при Плъвенъ е 42 метра, и когато приидватъ водитѣ 75 метра.

Срѣдната му дълбочина е отъ 1 метръ до 1 м. 50. Може да се прѣмине на конь и често пѣша.

Почвата на долината е твърда и добръ обработена. На истокъ отъ Теличъ Видъ минава прѣзъ прохода Садовецъ, окруженъ отъ двѣтѣ страни съ високи варовити стѣни. Малко по-далечъ той минава 6 километра на западъ отъ Плъвенъ. По цялото му течение, съ изключенне околността на устието, десниятъ брѣгъ на долината се образува отъ варовити възвишености, които на едно мѣсто достигатъ до една височина отъ 50 метра и по нѣкога твърдѣ близки

*) Тези наименования „бѣлий и черний“, съ които се наричатъ много рѣки въ България, произлизатъ отъ цвѣтътъ на водитѣ произтичащи отъ естественото на рѣчното дъно.

Ses principaux affluents sont: sur la rive droite, le Petit Isker (mali Isker), qui prend sa source au nord d'Etropol et suit une vallée étroite et rocheuse.

La Panega, dont les sources situées au nord de Yablanitsa, ne tarissent jamais, se jette au-dessous de Tchoumakovtzi après avoir traversé un défilé.

Sur la rive gauche: la Vla daïska rêka qui descend du plus haut sommet du Vitocha et passe à Sophia et la Blatliva rêka dont un affluent passe à Slivnit-a.

Le Vid est formé du Vid blanc (Bëli Vid) et du Vid noir (Tcherni Vid*), qui se réunissent au-dessous de Teteven.

Le premier vient des environs du col de Rabanitsa et coule dans un lit granitique. Le fond de sa vallée se réduit souvent au lit même de la rivière, de sorte que la route venant du col de Rabanitsa la traverse 33 fois à gué dans l'espace de 2 heures de chemin jusqu'à Ribaritsa. Le Vid noir sort du Balkan de Teteven et coule avant son confluent dans un défilé de passage difficile.

Après la réunion des deux branches, le Vid possède une masse d'eau assez importante, mais très variable. Sa largeur près de Plevna est normalement de 42 mètres et dans les hautes eaux de 75.

Sa profondeur est en moyenne de 1 mètre à 1m,50. Il peut sur tout son cours être traversé à gué, à cheval et souvent à pied.

Le sol de la vallée est ferme et bien cultivé. A l'est de Telich, le Vid traverse le défilé le Sadovets enfermé entre de hautes murailles calcaires. Un peu plus loin, il passe à 6 kilomètres à l'ouest de Plevna. Sur la plus grande partie du cours de cette rivière, sauf dans le voisinage de son embouchure, le bord droit de la vallée est formé par des hauteurs calcaires atteignant en un endroit jusqu'à 50 mètres et parfois très rapprochées de l'eau. Sur

*) Ces dénominations de blanc et noir que reçoivent un certain nombre de cours d'eau de la Bulgarie danubienne correspondent à une différence dans la couleur des eaux, différence qui provient de la nature du fond de la rivière.

до водата. По лѣвия брѣгъ напoтивъ почвата е по-равна. Широчината на долината на Видъ около Плѣвентъ е отъ 2 до 5 километра, намалява се послѣ на 1 километъръ, и близо до устието се разширява до 3 и даже 6 километра.

Между притоцитѣ му ще забѣлимъ само на десния брѣгъ: *Гривица*, която минава прѣзъ Плѣвентъ и тукъ близо се съединява съ Тученица. *Осма* или *Осъмъ* се образува, както и Видъ, отъ двѣ рѣкички, нарѣчени *Бѣлий* и *Черний Осъмъ*. Бѣлий Осъмъ извира отъ Троянскій балканъ, а Черний отъ Карловскій, и се съединяватъ малко подолу отъ Троянъ (гдѣто минава Бѣлий Осъмъ).

Рѣката Осъмъ, течението на която е твърдѣ криволичето, слѣдъ сливането на двѣтѣ рѣкички, слѣдва по една твърдѣ тѣсна долина, широчината на която рѣдко надминава 2 километра и се стѣснява по-нѣкога, тъй щото прѣдставлява истински проходи, отъ които единия близо до Ловечъ има 500 метра, а другия, малко по-горѣ отъ Карахасанъ, 200 метра само широчина. Крайщата на тѣзи долина, които по десния брѣгъ сж много близо до рѣката, често надминаватъ 50 метра и по нѣкога 100 метра височина. Почвата на долината Осъмъ е добръ обработена, но често е блатиста. Осъмъ минава прѣзъ Булгарени и се влива въ Дунава близо до Никополъ, не далечъ отъ устието на Видъ и срѣщу устието на *Олтъ* (Румъния). Рѣката е широка обикновенно отъ 20 до 30 метра и въ долното ѝ течение тя не се увеличава, защото притоцитѣ ѝ извира отъ една не твърдѣ изобилна съ вода мѣстность, и слѣдователно тѣ сж незначителни. Срѣдната ѝ дълбочина е приблизително 1 метъръ и би била лесно прѣбродима, ако брѣговетѣ и не биха били скалисти.

Янтра (въ срѣднитѣ вѣкове *Истръ*) извира отъ Шипченскій Балканъ, минава прѣзъ Габрово, гдѣто тече отъ югъ къмъ сѣверъ, обръща се къмъ истокъ прѣди да дойде до Търново, близо до който градъ прави много завои и зема най-послѣ сѣверно направление до Дунава, въ който се влива близо до Кривина. Широчината, ѝ твърдѣ промѣнлива,

la rive gauche, au contraire. le terrain s'élève en pente douce. La largeur de la vallée du Vid, qui est, aux environs de Plevna, de 2 kilom. 5, se réduit ensuite à 1 kilomètre pour s'élargir jusqu'à 3 kilomètres et même 6, près de l'embouchure

Parmi ses affluents, nous citerons seulement sur la rive droite la Grivitsa qui passe à Plevna et reçoit près de cette ville la Toutchanitsa.

L'Osmâ ou Osem est formé, comme le Vid, de deux cours d'eau appelés blanc et noir. L'Osem blanc sort du Balkan de Troïan, le noir du Balkan de Karlovo. Ils se réunissent un peu au-dessous de Troïan (où passe l'Osem blanc).

L'Osem, dont le cours est très sinueux, suit depuis la réunion des deux branches une vallée très étroite dont la largeur dépasse rarement 2 kilom. et se réduit parfois à de véritables défilés dont l'un près de Lovtcha (Lovetch) n'a que 500 mètres et un autre un peu en avant de Karahasan, 200 mètres seulement de largeur. Les bords de cette vallée, qui sur la rive droite surtout sont très rapprochés du fleuve, dépassent souvent 50 mètres et parfois 100 mètres d'élévation. Le sol de la vallée de l'Osem est bien cultivé mais souvent marécageux.

L'Osem passe à Boulgareni et se jette dans le Danube en amont et tout près de Nikopoli, non loin de l'embouchure du Vid et en face de celle de l'Olt (Roumanie).

La largeur de la rivière n'est ordinairement que de 20 à 30 mètres; elle ne s'augmente guère dans la partie inférieure de son cours, car l'Osem ne reçoit que des affluents venant d'une région sèche et par suite très peu importants. Sa profondeur moyenne n'est que d'un mètre environ; aussi serait-il facilement guéable sans la configuration souvent escarpée de ses rives.

La Yantra (au moyen âge *Yetâr*) sort du Balkan de Chipka, passe à Gâbrovo où elle coule du sud au nord, puis change de direction vers l'est avant d'arriver à Tirmovo, ville auprès de laquelle elle décrit de nombreux circuits pour reprendre ensuite la direction sud-nord, qu'elle conserve jusqu'au Danube dans lequel elle se jette près de

е отъ 10 до 20 метра въ горното течение; послѣ 40 до 50 метра и въ Бѣла 70 метра. Дълбочината ѝ е отъ 0.70м. до 1 м. 20.

До Търново долината на Янтра е много тѣсна. Въ околноститѣ на тоя градъ тя прѣсича единъ проходъ отъ най-живописнитѣ, издълбанъ отъ рѣката въ скали, двѣтѣ страни на които иматъ еднаква височина. Тоя проходъ се намира при входътъ на варовитий поясъ, чрѣзъ който се прѣминава между канаритѣ на високата планинска верига и равнината, въ която ся е издълбало коритото на Дунава.

По-далечъ, долината се расширява до 1100 метра, и, слѣдъ нѣколко промѣнения на доста значителна широчина, прѣсича, прѣди да стигне до Дунава, единъ другъ проходъ отъ 12 километра дължина и 150 метра широчина.

Въ срѣдната частъ долината е плодородна и добръ обработена; въ долната частъ тя е влажна и изложена на чести наводнения.

Изъ многобройнитѣ притоци на Янтра ще споменемъ:

1-о *Дрѣновска рѣка*, която минава близо до Тръвна и се слива съ Килифарската рѣка; 2-о *Яйла-Дере* или *Яйла-рѣка*, която иде отъ Сакаръ-Планина и ся угоднява отъ рѣкитѣ Елена, Беброво и Златарица. Тѣзи рѣкички извира отъ мѣстността, която се намира между Тръвненскитѣ и Твърдишкий Балкани и Сакаръ-Балканъ.

На лѣвия брѣгъ:

Росица, която извира отъ Калоферскій Балканъ и минава прѣзъ Севлиево слѣдъ като прѣсича Малкия Балканъ прѣзъ единъ тѣсенъ проходъ.

Ломъ,*) се образува отъ съединението на Бѣлий-Ломъ съ Черний-Ломъ.

Бѣлий-Ломъ се съставлява отъ много малки рѣкички, които се съединяватъ близо до Разградъ. Въ горното си течение минава прѣзъ една долина доста широка и плодородна, която постепенно се стѣснява и, 7 километра надъ сливането на двата Лома, се прѣобразува

*) Този Ломъ наричатъ по нѣкога Румънскитѣ Ломи за различие отъ западнитѣ.

Krivina. La largeur très variable de la Yantra est de 10 à 20 mètres dans la partie supérieure de son cours; elle est ensuite de 40 à 50 mètres et à Béla atteint 70 mètres. Sa profondeur varie de 0m70 à 1m20.

Jusqu'à Tirmovo, la vallée de la Yantra est très étroite. Aux environs de cette ville elle traverse un défilé des plus pittoresques, taillé par la rivière dans des rochers dont les parois s'élèvent des deux côtés à une égale hauteur. Cette gorge se trouve à l'entrée de la zone calcaire formant transition entre les roches de la haute chaîne et la terrasse où s'est creusé le lit du Danube.

Plus loin, la vallée s'élargit jusqu'à 1,100 mètres, et après des variations de largeur assez considérables traverse, avant d'arriver au Danube, un second défilé de 12 kilomètres de longueur et de 150 mètres de large.

Dans la partie moyenne, la vallée est fertile et bien cultivée; dans la partie inférieure, elle est humide et exposée à de fréquentes inondations.

Parmi les nombreux affluents de la Yantra nous citerons:

Sur la rive droite:

1o. La Drenovska rêka, qui passe près de Travna et reçoit la Kilibarska rêka; 2o le Yaïla-Deré ou Yaïla rêka, qui vient du Sakhar-Balkan et se grossit des rivières d'Elena, de Bebrovo et de Zlataritsa (Elenska rêka, etc.). Ces rivières reçoivent les eaux de la région comprise entre les Balkans de Travna et de Tverditsa et le Sakhar Balkan.

Sur la rive gauche: la Rositsa, qui vient du Balkan de Kalofer et passe à Selvi après avoir traversé le Petit-Balkan dans un étroit défilé.

Le Lom*) est formé par la réunion du Lom Blanc et du Lom Noir

Le premier est constitué par plusieurs petits ruisseaux qui se réunissent près de Razgrad. Il parcourt dans son cours supérieur une vallée assez large et fertile qui se rétrécit de plus en plus et, 7 kilomètres au-dessus du confluent des deux Lom, se transforme

*) On appelle parfois cette rivière Lom de Rouatchouk pour la distinguer du cours d'eau de même dénomination qui arrose la Bulgarie occidentale,

въ единъ проходъ съ варовити отвѣсни стѣни.

Черний - Ломъ извира близо до Ясларъ, на сѣверъ отъ Османъ-Пазаръ. Течението му е твърдѣ кривулично, брѣговетѣ му сж изобщо ниски и плоски и често наводнявани. Двѣтѣ рѣки се съединяватъ на 20 километра отъ Русе, и се вливатъ въ Дунава близо до градътъ.

Отъ мѣстото гдѣто се сливатъ двата Лома, Ломската долина образува единъ продължителенъ проходъ оградавъ съ скалисти височини повече отъ 100 метра.

При камений мостъ до Русе рѣката достига най-голѣмата си широчина приблизително 30 метра; дълбочината ѝ не е нигдѣ по-голѣма отъ 1 метъръ.

Отвждѣ Ломъ, въ мѣстността *Дели-Орманъ*, се срѣщатъ само твърдѣ незначителни притоци, по-голѣмата частъ отъ които биватъ сухи прѣвъ една частъ отъ годината; нѣкои се изгубватъ въ земята, прѣди да дойдатъ до Дунава; нѣкои нарочно сж спрѣни отъ селянитѣ опгорѣ отъ мѣстността, въ която се изгубватъ, за да образуватъ резервоари.

Черноморски рѣки на югъ отъ Дунава.

Нѣма рѣки забѣлжителни, които да се вливатъ въ Черно-море.

Ще отбѣлжимъ само слѣднитѣ:

Провадийската рѣка, която не се влива въ морето, но въ Дѣвненското езеро. Тѣзи рѣка извира на сѣверо-истокъ отъ Шуменъ, и въ нея се вливатъ водитѣ отъ височината на Дели-Орманъ и Шуменската поляна.

Между *Ени-Пазаръ* и *Провадия* долината ѝ се стѣснява въ единъ проходъ отъ 28 километра дължина, оградавъ съ голи варовити стѣни, а въ долната си частъ рѣката прѣсича блатисти почви, които затрудняватъ прѣминаването ѝ на друго мѣсто, освѣнъ прѣвъ сжществующитѣ патица. Дълбочината ѝ е отъ 0 м. 70 до 1 м. 40.

Камчия се образува отъ два клона, които се съединяватъ близо до селото

en un défilé resserré entre des murailles calcaires presque à pic.

Le Lom Noir prend sa source près de Yaslar, au nord d'Osman-Bazar. Son cours est très sinueux, ses rives sont en général plates et basses et souvent inondées. Les deux cours d'eau se réunissent à 20 kilomètres de Roustchouk et se jettent dans le Danube, tout près et en amont de cette ville.

Depuis le confluent, la vallée du Lom est un défilé continu formé par des hauteurs rocheuses de plus de 100 mètres.

La rivière atteint sa plus grande largeur, environ 30 mètres, près du pont de pierre de Roustchouk. Sa profondeur ne dépasse nulle part 1 mètre.

Au delà du Lom, dans le territoire de Deli-Orman, on ne trouve plus que des affluents de très peu d'importance dont la plupart sont même complètement desséchés pendant une partie de l'année. Quelques-uns des cours d'eau de cette région disparaissent dans le sol avant d'arriver au Danube. La plupart ont été barrés avant l'endroit de la perte, par les habitants, afin de constituer des réservoirs.

Les Tributaires de la mer Noire au sud du Danube.

La mer Noire ne reçoit au sud du Danube aucun tributaire important.

Nous citerons seulement les suivants:

Le ruisseau ou rivière de Pravady (*Provadiiska rêka*), qui, à la vérité, ne se jette pas directement dans la mer, mais dans le lac de Devno. Ce cours d'eau se forme au nord-est de Choumla et reçoit les eaux de l'angle compris entre les hauteurs du Deli-Orman et le plateau de Choumla.

Entre Yeni-Bazar et Pravady, sa vallée se rétrécit en un défilé de 28 kilomètres de long, resserré entre des murailles calcaires nues, tandis que dans sa partie inférieure la rivière traverse des bas-fonds marécageux qui en rendent le passage difficile en dehors des communications existantes.

La profondeur de la rivière de Pravady varie de 0m,70 à 1m,40.

Le Kamtchik (bulg. Kamtchia) est formé de deux branches qui se ré-

Сандакля, но горнитѣ имъ течения ся отдѣлятъ чрѣвъ главната верига на Балкана.

Единиятъ клонъ, нарѣченъ *Голѣма Камчия* (Акълж-Камчикъ), извира отъ Сакаръ-Балканъ, на юго-истокъ отъ Османъ-Пазаръ. Тя е една рѣкичка съ доста широко корито, но суха прѣвъ една частъ отъ годината. Долината ѝ въ горното течение се стѣснява като проходъ при селото Ески-Стамбулъ (на което Българетѣ даватъ пакъ старото му име *Прѣславъ*) и послѣ пакъ се разширява.

Втория клонъ *Луда-Камчия* (Дели-Камчия) извира на югъ отъ главната верига на Балкана между Сливенъ и Котель (Казанъ). Тѣзи рѣка прѣсича планинската верига между Карнобатский и Айтошкий Балкани, и долината му образува единъ продължителенъ проходъ обиколень съ гористи възвишености отъ 200—300 метра височина. До едно известно мѣсто въ проходътъ е направенъ пътъ за кола, често издълбанъ въ самата канара. Той прѣсича на много мѣста рѣката.

Слѣдъ сливането на двѣтѣ рѣки, Камчия има една широчина отъ 30 до 40 метра, и дълбочина отъ 1 м. 50 до 2 метра.

Долината ѝ която, има 3600 метра срѣдня широчина, отчасти е гориста, отчасти блатиста.

Айваджийска рѣка (*Чифте-Дере*), тече прѣвъ една тѣсна долина и се влива въ малкия заливъ на Гевзеке, 13 километра на сѣверъ отъ Еминейский носъ. Тя съставляваше въ по-голѣмата си частъ бившата граница между България и Источна-Румелия.

Много нѣ малки вадички се вливатъ въ Бургаскитѣ езера.

Понататъкъ, вслѣдствие на малкото пространство между веригата на Странджа-Планина и морския брѣгъ, не се срѣщатъ вече освѣнъ вадички съ малка дължина, между които ще забѣлжимъ *Велика рѣка* (*Габаджия-Дере*) и *Резова рѣка*.

unissent près du village de Sandakly, mais dont les cours supérieurs sont séparés par la chaîne principale du Balkan.

La première branche appelée par les Bulgares Grand Kamtchik (Golléma Kamtchiâ) et par les Turcs Akylly-K., sort du Sakhar-Balkan, au sud-ouest d'Osman-Bazar. C'est un torrent au lit assez large, mais à sec une partie de l'année. Sa vallée ouverte dans le cours supérieur se rétrécit en en forme de défilé près du village d'Eski-Stamboul (auquel les Bulgares ont rendu son nom antique de Preslav) pour s'élargir ensuite de nouveau.

La deuxième branche, appelée K-fou (ou sauvage) (blg. Louda Kamtchia, turc Deli K.), a sa source au sud de la chaîne principale du Balkan entre Sliven et Kotel (Kazan). Ce cours d'eau traverse donc la chaîne des Balkans de Karnobad et d'Aïtos, et, par suite, sa vallée forme un défilé presque continu entouré de hauteurs boisées qui dominant la rivières de 200 à 300 mètres. Pendant une partie de son étendue, le défilé est suivi par une route carrossable, parfois taillée dans le flanc du coteau et traversant l'eau en plusieurs endroits.

Après la réunion des deux cours d'eau, le Kamtchik a une largeur variant de 30 à 40 mètres et une profondeur de 1 m 50 à 2 mètres.

Sa vallée, qui a en moyenne 3,600 mètres de largeur, est en partie boisée, en partie marécageuse.

L'Aïvadjiiska rêka (turc, Tchifté Deré), coule dans une vallée étroite, et se jette dans le petit golfe de Gueuséké, à 13 kilomètres au nord de Cap Emineh. Elle formait dans la plus grande partie de son cours la frontière entre la Bulgarie et la Roumélie orientale.

Plusieurs petits cours d'eau se jettent dans les lacs de Bourgas.

Au delà, par suite du faible espace compris entre la chaîne de la Strandja Planina et le bord de la mer, on ne trouve plus que des ruisseaux de faible longueur, parmi lesquels nous citerons seulement le Gabadjia Déré (bulg. Velika rêka) et la Rezova.

Б. Рѣки които се вливатъ въ Егейско-Море.

Въ Егейското море се вливатъ рѣки доста забѣлжителни, отъ течението на които се поятъ отъ части българскитѣ землища по южната страна на Балкана: тѣзи рѣки сж: *Марица, Места, Струма* и *Вардаръ*.

Най-голямата е *Марица*, наричана въ старо врѣме *Хебрусъ*. Тя извира отъ сѣверната страна на Родопитѣ, не далечъ отъ Рида, на истокъ отъ Самоковския басейнъ и на малко разстояние отъ изворитѣ на Искръ. Тя тече къмъ истокъ до Одринъ, и отъ тамъ къмъ югъ. Плуветелна вече въ Пловдивъ, начинайки отъ Одринъ, по нея могатъ да плаватъ но-леки кораби.

Раздѣля се на два клона, прѣди да се влѣе въ *Еносский заливъ*, близо до истоимения градъ, и не далечъ (на истокъ) отъ пристанището *Дедеагачъ*, гдѣто се свършва желѣзнопътната линия, която отъ Бѣлово по цѣлото ѝ почти пространство се придружава отъ Марица.

Рѣката Марица, изворътъ на която се намира въ вършинността на България, нѣ близо до границитѣ на Источна Румелия, прѣминава отъ западъ на истокъ, една голѣма частъ отъ тѣзи страна, и напоява Бѣлово, Татаръ-Пазарджикъ, Пловдивъ, Търново (Румелийско) и Харманлии. Тя влиза въ турската територия малко по-горѣ отъ Мустафа-Паша, и минава прѣзъ Одринъ и Димотика, прѣди да се влѣе въ Еносский заливъ.

Дълбочината на Марица не е на всѣкъдѣ една и сжца, а коритото ѝ е неправилно, и това много спъва плаването по нея. Въ срѣдната частъ на течението дълбочината ѝ, която въ сухия сезонъ едвамъ е 1 м. 50, достига до 4 метра слѣдъ дъждоветѣ. Бързината ѝ, сжщо много промѣнлива, е обыкновенно отъ 0 м. 65 до 1 метръ за секунда. Широчината на Марица често надминава 200 метра.

Долината на тѣзи рѣка завзема пространитѣ и плодороднитѣ Пловдивско и Одринско полета, отдѣлени едно отъ друго чрѣзъ единъ проходъ, който захваща на сѣверъ отъ Търново-Сейменъ и се простира до Харманлии, и въ който отъ

В. Les tributaires de la mer Egée.

La mer Egée reçoit plusieurs fleuves assez importants dont le cours arrose en partie les terres bulgares du versant sud des Balkans, ce sont: la Maritsa, la Mesta, la Strouma et le Vardar.

Le plus considérable d'entre eux est la Maritsa, appelée dans l'antiquité Hebrus. Elle sort du versant nord du Rhodope, non loin du Rilo, à l'est du bassin de Samokow à peu de distance des sources de l'Isker. Elle coule vers l'est jusqu'à Andrinople et ensuite vers le sud. Déjà flottable à Philippopoli, la Maritsa devient navigable pour des bateaux plats à partir d'Andrinople.

Elle se divise en deux bras avant de se jeter dans le golfe d'Enos, à côté de la ville de ce nom, et non loin (à l'est) du port de Dédé-Agatch, auquel aboutit la voie ferrée qui depuis Belovo accompagne le fleuve.

La Maritsa, dont la source se trouve à l'intérieur, mais tout près des limites de la Roumélie orientale, parcourt de l'ouest à l'est, une grande partie de ce pays où elle baigne Belovo, Tatar-Bazardjik, Philippopoli, Tirnova (en Roumélie), Harmanli. Elle entre sur le territoire turc un peu en amont de Mustafa-Pacha et passe ensuite à Andrinople et à Demotika avant d'aboutir à Enos.

La profondeur de la Maritsa est variable et son lit irrégulier, ce qui nuit beaucoup à la facilité de la navigation. Dans la partie moyenne du cours, cette profondeur, de 1 m. 50 à peine dans la saison sèche, atteint 4 mètres après les pluies. La vitesse, très variable également, est en temps ordinaire de 0 m. 65 à 1 mètre par seconde. La largeur du fleuve dépasse souvent 200 mètres.

La vallée de la Maritsa embrasse les vastes et fertiles plaines de Philippopoli et d'Andrinople, séparées l'une de l'autre par un défilé qui commence en amont de Tirnova-Seïmen et s'étend jusque vers Harmanly, et dans lequel

дѣлнитѣ прѣдгория на Сръдня-Гора и Родопитѣ се простиратъ до брѣговетѣ на Марица. Въ отворенитѣ части дѣното на долината често е блатисто.

Главнитѣ прѣходи прѣзъ Марица сж: мостоветѣ въ Бѣлово, Татаръ-Пазарджикъ, Пловдивъ, Сейменъ, Мустафа-Паша и Одринъ, и други два моста, принадлежащи на желѣзнопътната линия, единия при Търново а другия близо до Кулели-Бургасъ (14 километра на истокъ отъ Димотика).

Има още едно голѣмо число дървени мостове съ по-вече или по-малко примитивно устройство.

Басейна на Марица граничи съ главната верига на Балкана (отъ Черното-море до Желѣзнитѣ-Врата съ южния клонъ на тѣзи верига), съ западния край на Сръдня-Гора, и съ възвишеноститѣ, които присъединяватъ рѣчената верига на Родопитѣ, и най-сетнѣ съ самитѣ Родони до брѣгътъ на Егейското море.

Главнитѣ притоци на Марица сж:

На лѣво:

1-о. *Тополница* (или *Кузлу-Дере*), която извира отъ Сръдня-Гора, прѣсича басейна на Златица, тече по една тѣсна планинска долина и се влива въ Марица надъ Татаръ-Пазарджикъ.

2-о. *Стрѣма* (или *Гюпсу-Дере*) (у дрѣвитѣ Сирмиусъ) извира отъ Стара-Планина, гдѣто источницитѣ ѝ въ южната страна съотвѣтствуватъ съ источницитѣ на Видъ въ сѣверната страна, и като напуца плодородната Карловска долина, прѣсича Сръдня-Гора въ единъ проходъ отъ 14 километра дължина, послѣ минава прѣзъ Пловдивското поле и се влива въ Марица на 12 километра на югъ отъ Пловдивъ.

3-о. *Стрѣма* на всѣкъдѣ е прѣбродима; много рѣкички, ако и незначителни, се вливатъ въ Марица между устието на Стрѣма и Търново. Малко на долу отъ тѣзи мѣстности влива се въ Марица рѣкичката *Сасли-Су* или *Саслийска* (въ старо врѣме *Араусъ*), която пои Старо-загорската долина.

les derniers chaînons détachés de la Sredna-Gora et du Rhodope s'avancent jusqu'aux rives du fleuve. Dans les parties ouvertes, le fond de la vallée est souvent marécageux.

Les principaux points de passage sur la Maritsa sont les ponts de Belovo, Tatar-Bazardjik, Philippopoli, Seïmen, Mustafa-Pacha, et Andrinople, les deux ponts de chemin de fer, près de Tirnova et près de Kulelu-Bourgas (à 14 kilomètres et de Demotika).

Il existe encore un grand nombre d'autres ponts de construction plus ou moins primitive.

Le bassin de la Maritsa est limité par la chaîne principale des Balkans (de la mer Noire à la Porte-de-Fer, par la branche méridionale de cette chaîne), par l'extrémité occidentale de la Sredna-Gora et par les hauteurs qui joignent cette chaîne au Rhodope, enfin par le Rhodope lui-même jusqu'au rivage de la mer Egée.

Les principaux affluents de la Maritsa sont:

A gauche:

1o La Topolnitsa ou Kuzlu-Déré, qui prend sa source dans la Sredna-Gora, traverse le bassin de Zlatitsa, coule dans une étroite vallée montagneuse, et se jette dans la Maritsa au-dessus de Tatar-Bazardjik;

2. La Stréma ou Guiopsou-Déré, (dans l'antiquité Sirmius), sort de la Stara-Planina, où ses sources correspondent sur le versant sud à celles du Vid sur le versant nord. En quittant le fertile bassin de Karlovo, elle traverse la Sredna-Gora dans un défilé de 14 kilomètres de longueur, puis parcourt la plaine de Philippopoli et se jette dans la Maritsa à 12 kilomètres de cette ville. Le Guiopsou est partout guéable;

3o. Un grand nombre de cours d'eau sans importance se jette dans la Maritsa entre l'embouchure du Guiopsou et Tirnova. Un peu au-dessous de cette localité le fleuve reçoit le Sasli-sou ou Sasliika (dans l'antiquité Arzous), qui arrose la plaine d'Eski-Zagra (Stara-Zagora);

4-о. *Тунджа* (едно време *Тонзусъ*) е най-главния притокъ на Марица. Извират отъ Калоферския балканъ, тече прѣзъ розовитѣ полета на хубавата казанлъшка долина, прѣминава послѣ по края на Сръдня-Гора прѣзъ единъ проходъ отъ 28 километра дължина, който я води въ тоже плодородната долина *Сливенъ-Ямболъ*, отгдето изведнажъ завива на югъ.

Подъ *Къзълъ-Генидже* и подиръ турската граница, Тунджа прѣминава прѣзъ единъ скалистъ проходъ, приблизително отъ 35 километра, въ горната частъ на който се намира басейна на *Съръмъ* обиколень отъ планини, и съ твърдѣ плодородна почва.

Тунджа лесно се минава въ басейна на Казанлъкъ. По-долу има още нѣколко брода, пѣ изобщо тя се минава по мостове. Сръдната ѝ дълбочина е отъ 1 метръ до 1 м. 80; широчината ѝ достига до 60 метра.

Тунджа минава прѣзъ Ямболъ, Къзълъ-Генидже, въ България; прѣзъ Татаръ-вѳой (турско), и Одринъ, гдето тя се влива въ Марица.

Много нѣ незначителни притоци се вливатъ въ нея по двата ѝ брѣга.

5-о. *Ергене-Дере*, тече цѣла въ турската територия; тя е доста значителна рѣка, извира отъ Кара-Тепе, и се влива въ Марица на 27 километра отъ устието на тѣзъ послѣдна рѣка.

До горната частъ на течението ѝ върви желѣзно-пътната линия Цариградъ-Одринъ, която я и прѣсича на три мѣста.

Притоцитѣ по десния брѣгъ сж слѣдующитѣ :

1-о. *Гели-Дере* или *Чепинска рѣка*, която извира отъ басейна на Чепино въ Родопитѣ, минава единъ проходъ отъ 14 километра дължина и се влива въ Марица надъ Татаръ-Пазарджикъ.

2-о. *Чепеларска рѣка*, (*Чепели-Дере* или *Деринъ-Дере*), която слиза отъ Кара-балканъ, минава прѣзъ Станимака и се влива въ Марица, на ис-

4о. La Toundja (autrefois Tonusus) est le plus important des affluents de la Maritsa. Elle sort du Balkan de Kaloter, coule à travers les champs de roses du beau bassin de Kazanlyk, traverse ensuite à l'extrémité de la Sredna-Gora un défilé de 28 kilomètres de longueur, qui la conduit dans le bassin également fertile de Slivno-Yamboli, dans lequel son cours se tourne brusquement vers le sud.

Au-dessus de Kizilyénidjé et après la frontière ottomane, la Toundja traverse un défilé rocheux d'environ 35 kilomètres, dans le tiers supérieur duquel se trouve le bassin de Srem, entouré de montagnes circulaires, dont la plaine alluviale est extraordinairement fertile.

La Toundja peut être facilement traversée dans le bassin de Kazanlyk. Plus bas, on trouve encore plusieurs gués, mais en général elle n'est franchissable que sur les ponts. Sa profondeur moyenne est de 1 mètre à 1 m,80; sa largeur atteint jusqu'à 60 mètres.

La Toundja passe à Yamboli, Kizilyénidjé, en Bulgarie; Tatar-Kieui, en Turquie, en Andrinople où elle se jette dans la Maritsa.

Elle reçoit sur ses deux rives plusieurs affluents peu considérables;

5о. L'Erguéné-Déré, qui coule entièrement en territoire ottoman, est un cours d'eau assez important qui sort du Kara-Tépé et se jette dans la Maritsa à 27 kilomètres de l'embouchure de ce fleuve.

La partie supérieure de son cours est accompagnée par le chemin de fer de Constantinople à Andrinople, qui le traverse trois fois.

Les affluents de droite sont les suivants :

1о. Le Ieli-Déré ou Tchérpinska rêka sort du bassin de Tchérpina dans le Rhodope, par un défilé de 14 kilomètres de longueur et se jette dans la Maritsa au-dessus de Tatar-Bazardjik;

2о. Le Tchepeli-Déré ou Derin-Déré (bulg. Tchepelarska rêka) descend du Kara-Balkan, passe à Stanimaka, et se jette dans la Maritsa, à

токъ отъ Пловдивъ. срѣщу устието на *Стрѣма*. Долината ѝ е тѣсна и на нѣколко мѣста граничи съ високи скалистѣ стѣни.

3-о. *Оту-Дере*, извира отъ *Айгьоролукъ-Дагъ*, минава прѣзъ Хасково и се влива въ Марица, близо до Харманлии, слѣдъ като минава единъ тѣсенъ проходъ.

4-о. *Арда* е най-главния отъ притоцитѣ по десния брѣгъ на рѣка Тунджа. *Арда* извира отъ Крушево-планина и многобройни приточета се вливатъ въ нея. Долината ѝ, отдѣлена отъ онѣзи на другитѣ притоци чрѣзъ источната верига на Родопитѣ, е открита и на всѣкъдѣ добрѣ обработена. Сръдната ѝ широчина е отъ 450 до 750 метра.

Въ сръдното си и долното течение *Арда* се минава само по мостове и бродове, а въ едно пространство отъ 70 километра по-долното течение нѣма никакво сръдство за прѣминаване.

Между *Чамъ-Дере* и *Баиъ-Тепе*, *Арда* образува границата между Южна-България и Турция. Тя се влива въ Марица надъ Одринъ.

5-о. Ще споменемъ още *Къзълдели-Чай*; тѣзи рѣка се намира сжщо вънъ отъ българската територия, извира отъ Родопитѣ и устието ѝ е близо до Димотика.

Места (*Кара-су*) се съставя отъ двѣ рѣки, *Бѣла-Места* и *Черна-Места*, които извиратъ отъ ягъла образуванъ отъ Рила и Родопитѣ, на югъ отъ Самоковъ и срѣщу изворитѣ на Искъръ и Марица. Тя се влива въ Егейското-море на сѣверо-истокъ отъ острова Тасосъ. Басейна ѝ граничи на истокъ съ Родопитѣ, а на западъ съ Перинъ-Дагъ и разнитѣ му планински вериги до брѣговетѣ на Егейското-море, въ околността на Кавала.

Слѣдъ едно течение отъ 24 километра приблизително, *Места* прѣминава чрѣзъ единъ проходъ, съ 7 километра дължина, а по септѣ долината се разширява. Близо до Неврокопъ, тя тече прѣзъ една плодородна долина, съ една

l'est de Philippopoli en face de l'embouchure du Guïopsou. Vallée étroite, parfois bordée de hautes murailles de rochers;

3о. L'Outou-Déré, qui sort de l'Aiguïrolouk-Dag, passe de Haskovo (Has-Kieui) et se jette dans la Maritsa, près de Harmanly, après avoir traversé un défilé étroit et infranchissable;

4о. L'Arda est le plus important des affluents de droite. Cette rivière sort du mont Krouchevo et reçoit dans son cours supérieur de nombreux tributaires

Sa vallée, séparée de celles des autres affluents par la branche orientale du Rhodope, est ouverte et partout bien cultivée. Sa largeur moyenne est de 450 à 750 mètres.

L'Arda, dans son cours moyen et inférieur, n'est franchissable que sur les ponts et par les gués, et même pendant 70 kilomètres de son cours inférieur on ne trouve aucun moyen de passage.

Entre Tcham-Déré et Bech-Tépé, l'Arda forme la frontière entre la Roumélie orientale et la Turquie. Cette rivière se jette dans la Maritsa au-dessus d'Andrinople;

5о. Nous citerons encore, en dehors du pays bulgare, le Kizildeli Tchai qui sort du Rhodope et a son embouchure près de Demolika.

La Mesta, appelée par les Turcs Kara-sou (eau noir) est fermée de deux rivières, la Béla Mesta (M. Blanche) et la Tcherna M. (M. Noire), qui sortent de l'angle formé par le Rilo et le Rhodope au sud de Samokov et vis-à-vis des sources de l'Isker et de la Maritsa. Elle se jette dans la mer Egée au nord-est de l'île de Tasos. Son bassin est limité à l'est par le Rhodope et à l'ouest par le Perim-Dag et les diverses chaînes qui lui font suite et atteignent les rives de la mer Egée dans le voisinage de Kavala.

Après un cours d'environ 24 kilomètres, la Mesta traverse un défilé de 7 kilomètres de long, puis la vallée s'élargit. Près de Nevrokop, elle forme un bassin fertile d'environ 50 kilom. carrés de superficie, duquel le fleuve

повърхност отъ 50 кв. километра приблизително, отъ която долина влиза прѣвъ единъ тѣсенъ и скалистъ проходъ, за да влѣзе по-долу на 35 километра надъ устието си въ блатистата мѣстность *Сарнибанъ*.

Водата на Места въобще е доста голѣма, и отъ Неврокопъ на долу тя се прѣминава само по мостове.

Въ нея се вливатъ немалко притоци, нѣзначителни, между които ще отбѣлжимъ на лѣвия брѣгъ, *Бистрица* и *Доспатъ Дерѣ*, които извираатъ отъ Родопитѣ и се вливатъ въ рѣката по-горе отъ Неврокопъ.

При всичко че рѣката Места и притодитѣ ѝ поливатъ мѣстности изключително почти населени отъ Българи, басейна ѝ се намира внѣ отъ политическитѣ граници на България.

Струма, наречена отъ турцитѣ *Кара-Су*, както тѣ именуваатъ и рѣката Места, а отъ Гърцитѣ *Стримонъ*, извира близо до Витоша, на югъ отъ София.

Тя минава най-напрѣдъ прѣвъ Коневскитѣ-планини и Дованица-планина, послѣ мѣжду тѣзи послѣдната и Рила прѣвъ една могилеста долина, въобщо доста тѣсна, така щото патищата по нея отъ България за Македония сж прокарани по хълмоветѣ които я обикалятъ.

Тѣзи долина представлява обаче много разширочавания, раздѣлени чрѣвъ проходи. Най-главнитѣ сж: 1-о. Радомирското блатисто поле; 2-о. Кюстендилската долина, гжсто населена и добрѣ обработена; 3-о. Джумайската долина, въ Македония, по-малка отъ кюстендилската нѣ еднакво плодородна; 4-о. Раховската долина.

Отъ Раховската долина Струма минава прѣвъ единъ проходъ съ 14 километра дължина, по-нататъкъ долината се разширочава и срѣдната ѝ ширина до Сереската долина е отъ 2 километра.

Струма се влива въ езерото *Такиносъ* (на турски: Такино-гьолъ) което езеро се влива въ Орфанийския заливъ; Струма има много вода и по-долу отъ Джу-

sort par un étroit défilé rocheux pour entrer plus loin à 35 kilomètres au-dessus de son embouchure, dans la plaine marécageuse de Sarischban.

La Mesta possède généralement un volume d'eau important, et, depuis le bassin de Nevrokop, ne peut plus être franchie que sur les ponts.

Elle reçoit plusieurs affluents peu importants parmi lesquels nous citerons seulement sur la rive gauche la Bistritsa et le Dospad Deré qui sortent tous les deux du Rhodope et se jettent dans le fleuve au-dessus de Nevrokop.

Quoique la Mesta et ses affluents arrosent des terres presque exclusivement peuplées de Bulgares, son bassin se trouve en entier en dehors des limites politiques de la principauté de Bulgarie.

La Strouma, appelée par les Turcs Kara-sou, comme la Mesta, et par les Grecs Strymon, prend sa source près du mont Vitocha, au sud de Sophia, dans la principauté de Bulgarie.

Elle parcourt d'abord entre la Konniavo Pl. et la Dovanitza Pl., puis entre cette chaîne et le Rilo, une vallée accidentée généralement assez étroite, de sorte que les routes qui la suivent, allant de Bulgarie en Macédoine, sont souvent établies sur les collines qui la bordent.

Cette vallée présente cependant plusieurs élargissements séparés par des défilés; les plus importants de ces espaces ouverts sont: 1o. la plaine marécageuse de Radomir; 2o. le bassin très peuplé et bien cultivé de Kustendil; 3o. le bassin de Djoumaïa, en Macédoine, moins vaste que le précédent, mais également très fertile; 4o. le bassin de Orahovo.

La Strouma quitte ce dernier par un défilé de 14 kilomètres de long, mais au delà sa vallée s'élargit et conserve jusqu'à la plaine de Sérès une largeur moyenne de 2 kilomètres.

La Strouma se jette dans le lac Takinos (turc: Takino-gueul) qui s'écoule lui-même dans le golfe d'Orfano. Elle possède un grande volume d'eau

мая не е прѣбродима. При излизанieto отъ Джумайската долина, Струма срѣща многобройни стѣпала, които прѣсѣчатъ и образува водопади.

Не малобройни малки притоци се вливатъ въ Струма по десния ѝ брѣгъ: *Свѣтла*, *Драговицица*, *Елешница*; нѣ най-главния отъ тия притоци е *Струма*, която извира на юго-истокъ отъ Щипле и полива една долина широка отъ 7 километра, на малко расстояние отъ която, и по-дѣсна брѣгъ на притока се намира градътъ Струмица.

Отъ притодитѣ по лѣвия брѣгъ, всички не твърдѣ значителни, ще отбѣлжимъ *Дерманската рѣка*, въ която се стичатъ много Рилски езера и минава прѣвъ Дубница, и *Рилската рѣка*, която слиза сжщо отъ Рила.

Вардаръ (у древнитѣ *Аксиосъ*) е най-западната отъ четиритѣ главни рѣки, които се вливатъ въ Егейското-море, и извира измежду Шаръ-планина и Суха-Гора. Тече най-напрѣдъ отъ югъ къмъ сѣверъ, и като минава прѣвъ Тетовската долина, образува една голѣма дѣла, чрѣвъ която се измѣнява посоката му и се отправя близо до Скопие (Юскюпъ). Подиръ това, Вардаръ тече отъ сѣверо-западъ къмъ юго-истокъ до Солунскитѣ заливи, въ който се влива, като образува една дѣла съ многобройни клонове, малко на западъ отъ гр. Солунъ.

Между Скопие и морето Вардаръ полива още Велесъ и Неготинъ.

Главнитѣ му притоци сж:

На лѣвия брѣгъ:

1-о. *Лепенецъ*, който извира отъ сѣверната страна на Шаръ-планина, на югъ отъ прочутото Косово-поле. Минава прѣвъ прохода *Качаникъ*, между Шаръ-планина и Черна-Гора, и се влива въ Вардаръ близо до Скопие.

Единъ притокъ на *Ибъръ* (притокъ на *Морава*) нареченъ *Силица*, извира отъ Косово-поле, малко на сѣверъ отъ Лепенецъ. Долинитѣ на тѣзи двѣ рѣки образуватъ едно лесно съобщение между басейнитѣ на Вардаръ и Дунава, и

et ne peut plus être passée à gué au-dessous du bassin de Djoumaïa. Au sortir de ce bassin elle rencontre plusieurs seuils qu'elle franchit en formant des cataractes.

La Strouma reçoit sur la rive droite plusieurs petits affluents; la Svetla, la Dragovichtina, la Yeleschnitsa. Mais le seul tributaire important de ce côté est la Stroumitsa qui prend sa source au sud-est de Chtiplié et arrose une vallée large de 7 kilomètres dans laquelle se trouve à peu de distance, sur la rive droite de la rivière, la ville de Stroumitsa.

Parmi les affluents de gauche, tous très peu importants, nous citerons la Djermenska rêka, qui sert d'écoulement à plusieurs lacs du Rilo et passe à Doubnitsa, en Bulgarie, et la Rilska rêka, qui descend également du Rilo.

Le Vardar (dans l'antiquité Aksios), le plus occidental des quatre grands tributaires de la mer Egée, a ses sources entre la Schar-Planina et la Sukha-Gora. Il coule d'abord du sud au nord, puis, en traversant la plaine de Tetovo, décrit un grand arc qui le fait changer complètement de direction et l'amène près d'Uskup ou Skopié; après quoi il coule du nord-ouest au sud-est pour atteindre le golfe de Salonique dans lequel il se jette en formant un delta aux nombreuses branches, un peu à l'ouest de la ville de Salonique.

Entre Uskup et la mer, le Vardar baigne encore Velès ou Keuprenli et Négotin.

Les principaux affluents sont:

Sur la rive gauche:

1o. Le Lepenatz, qui prend sa source sur le versant septentrional de la Schar-Planina, au sud de la célèbre plaine appelée Kosovo - Polié. Il traverse le défilé de Katchanik, entre la Schar-Pl. et la Tserna-Gora, et se jette dans le Vardar, au-dessus d'Uskup.

Un affluent de l'Ibar (affluent de la Morava), la Sinitsa, prend sa source dans la plaine de Kosovo, un peu au nord du Lepenatz. Les vallées de ces deux rivières établissent par suite une communication facile entre les bassins

за това именно прѣзъ тѣзи мѣстность минава желѣзно-пѣтната линия Солунъ-Митровица, която, като се продължи прѣзъ Нови-Пазаръ до Сараево, ще свързва Егейското-море съ долината на Сава.

2-о. *Пчина* извира отъ *Бабина-полянна*, обикаля планината *Козякъ* отъ сѣверъ, (лѣвия ѝ притокъ нареченъ *Крива* я обикаля отъ югъ), и минава прѣзъ *Крива-Паланка*. *Пчина* се влива въ *Вардаръ* на сѣверъ отъ *Велесъ*. Желѣзнопѣтната линия която съединява *Вардаръ* съ *Морава*, слѣдва отъ *Скопие* до *Враня* по долината на *Пчина*, на неоглѣмо разстояние отъ десния брѣгъ на тѣзи рѣка.

3-о. *Брѣгалница*, извира отъ Малешкиѣ планини и слѣдъ едно доста джкатушно течение минава прѣзъ *Щипле* и се влива въ *Вардаръ* между *Велесъ* и *Неготинъ*. Между притоцитѣ *Пчина* и *Брѣгалница* се намира широкото *Овче-поле*.

На десния брѣгъ на *Вардаръ* най-главния притокъ е *Черна-рѣка* (*Кара-Су*, на турски), течението на която образува една голѣма дѣга, обрната къмъ сѣверъ, окръжава съ горния и срѣдния *Вардаръ*, планинската верига състояща отъ *Бабуна-Планина*, *Верига-планина* и *Сѣча-планина* и влива се въ *Вардаръ* малко на югъ отъ устието на *Брѣгалница*.

На западъ отъ *Вардаръ* ще отблѣжимъ още *Бистрица*, която се влива също въ *Солунския* заливъ, но която, ако и да носи едно име чисто славянско (*Бистра* рѣка), полива понастоящемъ една страна съвършено погърчена.

III. Езера.

Има нѣколко езера съ доста голѣми пространства близо до *Дунава*, по лѣвия му брѣгъ, особено въ околността на *Свищовъ* и къмъ *Сидистра*.

Съ изключение на тия езера, други за отблѣзване нѣмаме въ *Вългари*, освѣнъ планинскитѣ и край-морскитѣ езера, съобщающи съ морето и съот-

du *Vardar* et du *Danube*. Aussi est-ce par cette voie que passe le chemin de fer de *Salonique* à *Mitrovitsa*, qui doit, en se prolongeant plus tard par *Novi-Bazar* jusqu'à *Sarayévo*, relier la mer *Egée* à la vallée de la *Save*.

2о. La *Ptchina* sort de la *Babina-Poliana* et contourne le *Mont Koziak* au nord, tandis que son affluent de gauche, la *Kriva*, qui passe à *Kriva-Palanka*, l'entoure au sud. La *Ptchina* se jette dans le *Vardar* au nord de *Vélés*. La ligne de chemin de fer, qui joint le *Vardar* à la *Morava*, d'*Uskup* à *Vranià*, suit la vallée de la *Ptchina* à quelque distance à droite de cette rivière.

3о. La *Bregalnitsa* a sa source dans les monts *Malesch* et, après un cours assez sinueux, passe à *Chtiplié* et se jette dans le *Vardar* entre *Vélés* et *Négotin*. Entre cet affluent et le précédent se trouve une vaste plaine nommé *Ovtché-Polié*.

Sur la rive droite, le principal affluent du *Vardar* est la *Tcherna Rêka* (turc *Kara-sou*), dont le cours, décrivant un très grand arc à concavité tournée vers le nord, embrasse avec le haut et le moyen *Vardar* un système complet de montagnes comprenant la *Babouna-Pl.*, la *Verila-Pl.* et la *Setcha-Pl.* Elle se jette dans le *Vardar* un peu au sud de l'embouchure de la *Bregalnitsa*.

À l'ouest du *Vardar*, nous citerons encore la *Bistritsa* qui se jette également dans le golfe de *Salonique*, mais qui, malgré son nom essentiellement slave (rivière claire), arrose actuellement un pays complètement hellénisé.

III. Lacs.

Quelques lacs d'une assez grande étendue se trouvent dans le voisinage du *Danube*, sur sa rive gauche, spécialement auprès de *Svischtov* et en aval de *Silistrie*.

En dehors de ceux-ci nous n'avons à citer en *Bulgarie* que des lacs de montagnes et des lacs littoraux communiquant avec la mer et analogues

вѣтствующи на нашитѣ (френскитѣ) *Graus* по край *Срѣдиземното-море*.

Между планинскитѣ езера, независимо отъ многобройнитѣ *Рилски* езера, ние срѣщаме *Баташкото-блато* въ *Родопитѣ* и нѣкои малки езерца въ *Стара-планина*, отъ които ще споменемъ: *Жълтото-езеро* (*Сари-гьолъ*) въ *Карловскитѣ* балканъ.

Измежду крайморскитѣ езера ще отблѣжимъ най-първо *Дѣвенското езеро*, при гр. *Варна*. Дължината му е отъ 15 километра приблизително, а широчината повече отъ 1 километръ.

Устието му се образува отъ единъ каналъ съ 30 метра широчина и 2 километра и 50 метра дължина, и се минава на югъ отъ *Варна* прѣзъ единъ камененъ мостъ.

Ние казахме вече, че въ прѣдмѣтното езеро се вливатъ нѣколко рѣкички, най-главната отъ които е *Провадийската*.

На сѣверъ отъ *Анхияло* се намира тѣй нарѣченото *Солено езеро*, съ дължина приблизително отъ 10 километра и широчина 2 километра, отдѣлено отъ морето въ по-голѣмото му пространство чрѣзъ една ивица земя, 250 метра широка.

Бургазкитѣ езера сж три:

1-о. *Атанаското езеро*, на сѣверъ отъ гр. *Бургазъ*, отдѣлено отъ морето чрѣзъ една пѣсѣчна дюна, на нѣколко мѣста 50 крачки широка.

2-о. *Ваякъойското езеро*, на западъ, съединено съ морето чрѣзъ единъ каналъ отъ 70 метра широчина и прѣминаемо по единъ камененъ мостъ близо до *Бургазъ*.

3-о. *Мандрашкото езеро* (*Акрияну*), на юго-западъ. Водитъ му се стичатъ чрѣзъ едно отверстие съ 800 метра широчина, и въ него се вливатъ нѣколко притоци до нѣидъ доста заблѣжителни, а именно: *Мандра-рѣка*.

По брѣговетѣ на *Егейското-море* има доста подобни езера нъ по-незначителни Тия сж: *Яла-гьолъ*, при устието на *Марица*; *Бурну-гьолъ*, въ което се вливатъ много малки притоци, и което се съединява прѣзъ едно широко отверстие съ *Лагоскитѣ* заливъ; езерото

aux „Craus“ de notre littoral méditerranéen.

Dans la première catégorie, outre les nombreux lacs du *Rilo*, nous trouvons l'étang de *Batak* (*Butackko-Blato*) dans le *Rhodope* et quelques petits lacs dans la *Stara-Planina*, entre autres le *Lac Jaune* (*bulg. Jeltou-Yezero*, turc *Sary-Gueul*) dans le *Balkan* de *Karlovo*.

Parmi les lacs littoraux, nous citerons en premier lieu le lac de *Devno* (*Devensko - Yezero*), près de *Varna*. Il a une longueur d'environ 15 kilomètres et plus d'un kilomètre de large.

Son débouché est formé par un canal de 30 mètres de large et de 2 kil. 50 de longueur, traversé au sud de *Varna* par un pont de pierre.

Nous avons dit que ce lac reçoit quelques cours d'eau dont le plus important est le ruisseau de *Pravady*.

Au nord d'*Anchialo* se trouve un lac salé (*Solenzko-Yezero*) d'une longueur de 10 kilomètres environ sur deux de large, séparé de la mer le long de sa plus grande dimension par une bande de terre de 250 mètres de large.

Les lacs de *Bourgas* (*Bourgas ki Yezero*) sont au nombre de trois:

1о. L'*Atanasko-Yezero*, au nord de la ville de *Bourgas*, n'est séparé de la mer que par une dune sablonneuse large de 50 pas, en certains endroits.

2о. Le lac de *Vayakieuï*, à l'ouest, communique avec la mer par un canal de 70 mètres de large, qu'un pont de pierre traverse près de *Bourgas*.

3о. Le lac *Akrianou* ou *Mandresko-Yezero*, au sud-ouest, dont les eaux s'écoulent par une ouverture de 800 mètres de largeur, reçoit quelques affluents d'une certaine importance, notamment la *Mandra rêka*.

Le long du rivage de la mer *Egée* se trouve un assez grand nombre de lacs de même nature, mais moins importants. Tels sont: le *Yala-Guel*, près de l'embouchure de la *Maritsa*; le *Bourou-Gueul*, qui reçoit plusieurs petits affluents et communique par une

Такиносъ, въ който се влива рѣката Струма, а самото езеро се влива въ Орфанійскій заливъ; езерото *Башикъ* и *Санлара*, които образуватъ раздѣлната линия между Халкедонския Полуостровъ и континента (сушата).

Въ най-западната страна на българската територия се намиратъ многобройни вътрѣшни значителни езера, отъ които ще отбѣлжимъ:

1-о. *Островското езеро*, до едноименния градъ.

2-о. *Прѣспанското езеро*, 850 м. надъ морското равнище въ планинитѣ които отдѣлятъ Албания отъ Македония. Повърхността му е отъ 178 кв. километра.

По казванието на туземцитѣ водитъ му се вливали въ Охридското езеро.

3-о. *Охридското езеро* има повърхностъ отъ 269 кв. километра съ едно отъ най-живописнитѣ мѣстоположения, на малко разстояние къмъ сѣверо-западъ отъ Прѣспанското езеро. То е на 700 метра височина надъ морското равнище: Синята му вода е толкова бистра и прозрачна щото могатъ да се виждатъ въ него движенията на рибитѣ до 16—20 метра дълбочина. Това езеро се влива въ Адриатическото-море чрезъ Черния-Дринъ, устието на който се намира на югъ отъ Скутари, (Юскюдаръ):

Тѣзи двѣ езера се намиратъ въ крайната граница на западнитѣ страни, и по западнитѣ имъ брѣгове населението е смѣсено съ много Албанци.

IV. Климатъ.

Въ климатическо отношение България може да се раздѣли на четири пояса: *сѣверний*, състоящъ отъ Дунавската равнина; *срѣдний* или *планинскій*, състоящъ отъ голѣмитѣ планински вериги и расклоненията имъ както и отъ долинитѣ които ги обкръжаватъ; *южний* или *Румелийскій*, на югъ отъ Срѣдняя-Гора; и най-сетнѣ, *крайморскій*.

Първий поясъ принадлежи къмъ зоната на срѣдната Европейска температура. Той е изложенъ на сѣвернитѣ и сѣверо-источнитѣ студени вѣтрове, и за това зимата е дълга и тежка, и въ

large ouverture avec le golfe de Lagos; le lac Tachinos, dans lequel se jette la Strouma et qui s'écoule lui-même dans le golfe d'Orfano; les lacs Betchik et Sangara, qui forment une ligne séparant la presqu'île de Chalcidique du continent.

Dans la partie la plus occidentale des pays bulgares se trouvent plusieurs lacs intérieurs importants, parmi lesquels nous citerons:

1o. Le lac d'Ostrovo, près de la ville du même nom.

2o. Le lac de Prespa, situé à 850 mètres au-dessus du niveau de la mer, dans les montagnes qui séparent l'Albanie de la Macédoine. Il a 178 kilomètres carrés de superficie.

D'après les indigènes, ses eaux s'écouleraient dans le suivant.

3. Le lac d'Ochrida, d'une superficie de 269 kilomètres carrés, dans une situation des plus pittoresques, à peu de distance au nord-ouest du précédent. Il est à une altitude de 700 mètres. Son eau bleue est si claire et si transparente qu'on peut y suivre les mouvements des poissons à une profondeur de 15 à 20 mètres. Les eaux de ce lac s'écoulent dans la mer Adriatique par le Drin Noir, dont l'embouchure se trouve au sud de Scutari.

Ces deux lacs se trouvent à l'extrême limite des pays bulgares et déjà même, sur leurs rives occidentales, la population est fortement mêlée d'Albanais.

IV. Climat.

On peut, au point de vue du climat, distinguer en Bulgarie quatre régions: la région septentrionale constituée par la plaine danubienne; la région centrale ou montagneuse, comprenant les grandes chaînes avec leurs ramifications et les bassins qu'elles entourent; la région méridionale ou rouméliote au sud de la Sredna-Gora; enfin, la région littorale.

La première de ces régions appartient à la zone de température moyenne de l'Europe. Exposée sans abris aux vents froids du nord et du nord-est,

Русе по-вѣкога термометра спада до — 18°, снѣгъ пада въ изобилие, и по-вѣкога се бѣлѣе даже презъ Юний мѣсець.

Пролѣтъта бива студена и дъжделива, нъ лѣтото е умѣрено, тъй като Балканитѣ защищаватъ страната отъ горещитѣ южни вѣтрове; по сжщата причина лѣтото обикновенно бива сухо; максимумътъ на температурата възлиза приблизително на 37°.

Климатътъ въобще е здравъ въ този поясъ; жителитѣ сж здрави и бодри, съ исключение на нѣколко мѣста, гдѣто сжществуватъ мѣстни нездравословни причини; така по Дунавскитѣ брѣгове, бластисти повечето, особено въ околноститѣ на Видинъ и Силистра върдуватъ различни видове трѣски.

Високитѣ мѣстности по цѣлия поясъ иматъ поради височината си естествено и по-суровъ климатъ. Нѣкои даже презъ цѣлата година сж покрити съ снѣгъ, нъ многобройнитѣ долини находящитѣ ся между равнитѣ планински вериги, напр. *Софийската*, *Карловската*, *Казанлъжката* и пр., благодарение на тѣхното отъ всички страни защищавано мѣстоположение, се радватъ на една особено умѣрена температура.

Въ София срѣдната температура е 9°.

Южния поясъ, защищаванъ чрезъ Балканитѣ отъ студентитѣ вѣтрове, и отворепъ напредивъ за южнитѣ, радва се на единъ топъл климатъ, подобенъ на она на Испания и на Италия; и за това всичкитѣ южно-европейски земни произведения могатъ да вирѣятъ по този поясъ.

Крайморския поясъ, изложенъ на сѣверо-источнитѣ вѣтрове има единъ климатъ подобенъ на она на сѣверния поясъ, нъ по-умѣренъ вследствие близостта на морето. Зимъ снѣгътъ бързо се топи, лѣтъ горѣщитѣ сж умѣрени поради вѣтровоетѣ, които редовно духатъ заранята отъ къмъ сушата, а вечеръ отъ къмъ морето. Температурата на този поясъ обикновенно са промѣнява отъ 13° презъ Декемрий и + 32° презъ Августъ мѣсець.

И тѣзи послѣдни два пояса сж здравословни съ исключение бластиститѣ мѣст-

elle subit des hivers longs et rigoureux, pendant lesquels le thermomètre descend parfois à Roustchouk jusqu'à — 18°; la neige y tombe en grande abondance; on en voit, paraît-il, quelquefois encore au mois de juin.

Le printemps est encore froid et pluvieux, mais l'été est tempéré, car la muraille des Balkans protège le pays contre les vents chauds du sud; pour le même motif, cette saison est habituellement sèche; la température maxima est d'environ 37°.

En général, le climat de cette région est sain; les habitants en sont bien portants et robustes; il faut cependant faire exception pour quelques parties dans lesquelles existent des causes locales d'insalubrité; ainsi, les rives du Danube, marécageuses en beaucoup d'endroits, notamment aux environs de Vidin et de Silistrie, sont ravagées par les fièvres paludéennes.

Les parties élevées de la région centrale doivent naturellement à leur altitude un climat rigoureux; quelques-uns de ses points sont même presque toute l'année couverts de neige, mais les nombreux bassins enfermés entre les différentes chaînes, par exemple ceux de Sophia, Karlovo, Kazanlyk, etc., possèdent grâce à leur situation abritée de toute part, une température particulièrement modérée.

A Sophia, la température moyenne est de 9°.

La région méridionale, abritée par les Balkans contre les vents froids et ouverte au contraire à ceux du sud, jouit d'un climat chaud analogue à ceux de l'Espagne et de l'Italie; aussi la plupart des cultures de l'Europe méridionale peuvent-elles y réussir.

La région littorale, exposée aux vents du nord-est, possède un climat semblable à celui de la zone septentrionale, mais tempéré par le voisinage de la mer; en hiver, la neige fond rapidement; les chaleurs de l'été sont modérées par les vents soufflant régulièrement, le matin, de la terre, et le soir, de la mer. La température de cette région varie ordinairement de — 13° en décembre, à + 32° en août.

Ces dernières régions aussi sont saines, à l'exception des parties maré-

ности въ долината на Марица и околноститѣ на Бургасъ.

Измежду вѣтроветѣ които духатъ въ България, различаваме: *редовнитѣ вѣтрове*, които сж крайморскитѣ, и за които по горѣ споменахме, и вечерниятъ вѣтеръ, нарѣченъ *вечерникъ*, който отъ 6 часа вечерята до 8 зариата духа отъ планинитѣ; тъй сжщо и *нередовнитѣ вѣтрове*, отъ които по-главнитѣ сж: западниятъ вѣтеръ, *яснецъ*; той изясня врѣмето, отъ което и името му *яснецъ*; сѣверниятъ вѣтеръ *кривецъ*, сухъ и студенъ; южниятъ вѣтеръ, топълъ и влаженъ, и источниятъ вѣтеръ, нарѣченъ *романецъ*.

cageuses de la vallée de la Maritsa ou des environs de Bourgas.

Les vents qui soufflent en Bulgarie peuvent se distinguer en vents réguliers qui sont les vents littoraux dont nous venons de parler, et le vent dit „du soir“ (vetchernik) qui, de 6 heures du soir à 8 heures du matin souffle des montagnes, et en vent irréguliers dont les principaux sont: le vent d'ouest (iasnets), qui éclaircit le temps, d'ou son nom (de iasen, clair); le vent du nord (krivets), sec et froid; le vent du midi, chaud et humide; le vent d'est (romanets).

ТЪРГОВСКО И ИНДУСТРИЯЛНО

Отдѣление.

SECTION

DU

COMMERCE ET DE L'INDUSTRIE.

ТАБЛИЦА I. —

Общ прѣгледъ на количеството и стойността на вноса и
Résumé général de la quantité et de la valeur de l'importation, et

	Г о д и н и	
	1891	1892
Вносъ левове	81,348,150	77,303,007
Износъ левове	71,065,085	74,640,354
Всичко левове	152,413,235	151,943,361

ТАБЛИЦА II. —

Общ прѣгледъ на стойността на вноса и
Résumé général de la valeur de l'importation et

No по редъ	Д ѣ р ж а в и	Стойность въ левове				
		Вносъ — Importation				
		1891	1892	1893	1894	1895
1	Австро-Унгария	33,992,704	28,102,669	32,515,869	35,105,785	21,765,848
2	Англия	15,994,828	17,929,631	20,121,376	20,173,236	15,265,811
3	Белгия	1,440,592	1,333,116	1,518,578	1,711,080	1,607,837
4	Германия	4,916,761	8,297,120	12,060,058	12,096,553	8,758,935
5	Гърция	170,192	57,662	98,635	535,322	479,182
6	Италия	1,400,036	1,526,869	2,307,723	2,694,645	1,935,656
7	Ромъния	1,816,464	1,480,939	2,155,150	2,828,296	1,922,605
8	Русия	5,453,299	3,040,949	3,388,911	4,946,722	3,401,002
9	Съединени-Държави	57,485	95,836	117,494	200,335	143,970
10	Сърбия	909,261	859,177	1,194,969	1,197,014	1,077,671
11	Турция	10,009,325	10,233,214	10,014,471	12,785,907	8,819,475
12	Франция	3,968,888	3,225,046	4,028,818	3,740,464	3,005,396
13	Холандия	110,244	101,270	129,985	62,344	40,790
14	Швейцария	948,890	840,922	1,045,033	1,000,878	546,648
15	Швеция и Норвегия	117,782	37,850	53,799	60,827	67,868
16	Други държави	41,399	140,737	117,031	89,785	181,601
17	Неопредѣлено	—	—	—	—	—
	Всичко	81,348,150	77,303,007	90,867,900	99,229,193	69,020,295

TABLEAU I.

износа, отъ 1891—1895 година,
de l'exportation, pendant les années 1891—1895.

	A n n é e s			
	1893	1894	1895	
90,867,900	99,229,193	69,020,295	Francs. Importations	
91,463,653	72,850,675	77,685,546	Francs. Exportation	
182,331,553	172,079,868	146,705,841	Francs. Total	

TABLEAU II

износа отъ 1891—1865 година, по държави.
de l'exportation pendant les années 1891—1895, par Etats.

No по редъ	Valeur en francs					E t a t s	No d'ordre
	Износъ — Exportations						
	1891	1892	1893	1894	1865		
3,131,554	3,175,955	2,300,431	2,881,902	3,222,501	Autriche-Hongrie	1	
16,778,004	7,306,703	17,045,094	12,302,795	14,197,624	Angleterre	2	
702,187	622,735	873,180	3,252,209	5,323,593	Belgique	3	
1,044,921	13,016,180	15,818,460	11,951,960	13,428,148	Allemagne	4	
446,781	149,639	516,291	165,682	91,494	Grèce	5	
1,471,665	2,678,971	2,163,191	548,399	1,195,392	Italie	6	
689,924	1,499,427	602,077	727,374	596,796	Roumanie	7	
37,812	43,179	32,676	43,923	71,278	Russie	8	
7,722	57,175	35,378	—	28,231	Etats-Unis	9	
535,001	364,421	191,989	132,123	97,990	Serbie	10	
17,157,323	21,555,872	24,510,036	26,794,851	22,505,506	Turquie	11	
24,257,106	19,501,833	14,232,212	8,720,453	13,026,076	France	12	
—	—	—	396,420	292,528	Hollande	13	
6,947	221	189	39,293	2,996	Suisse	14	
—	—	—	—	—	Suède et Norvège	15	
—	—	—	—	—	Autres Etats	16	
4,798,138	4,668,043	13,142,449	4,894,291	3,605,293	Indéterminés	17	
71,065,085	74,640,354	91,463,653	72,850,675	77,685,546	Total		

ТАБЛИЦА III. —

Общъ прѣгледъ на стойността на вноса и
Résumé général de la valeur de l'importation et

No. по рѣдъ	Митница	Стойность въ левове				
		Вносъ — Importation				
		1891	1892	1893	1894	1895
1	Анхиало	240,848	193,751	116,788	113,663	137,361
2	Балчикъ	231,532	233,279	270,197	333,188	313,036
3	Батакъ	91,126	103,472	45,078	132,411	65,958
4	Бургасъ	9,383,806	7,598,702	7,300,037	8,957,675	8,319,194
5	Варна	13,196,184	15,174,929	15,970,874	17,933,541	12,229,797
6	Видинъ	2,017,846	2,087,055	4,372,525	2,831,877	1,761,512
7	Дъсчено-Кладенецъ	45,825	34,534	42,838	56,840	35,739
8	Кайбизаръ	244,247	135,791	82,306	115,015	202,986
9	Кочашлии (Кованл.)	235,431	226,197	153,535	137,527	152,154
10	Кочериново	218,036	270,563	229,756	224,102	128,669
11	Кюстендилъ	431,500	391,626	290,406	395,734	318,186
12	Ломъ	2,957,053	1,252,078	5,005,122	3,196,622	2,325,431
13	Ладжене	168,021	178,169	161,473	205,301	112,632
14	Никополъ	1,205,976	936,372	1,353,023	1,900,308	786,602
15	Пловдивъ	10,429,027	11,763,655	12,574,568	13,945,551	9,673,198
16	Рахово	1,162,190	2,985,791	3,327,774	2,965,535	1,685,983
17	Русе	13,562,224	12,069,832	12,869,568	13,715,095	9,903,989
18	Свищовъ	6,636,705	6,911,415	8,092,892	8,981,412	5,353,978
19	Силистра	1,280,982	1,423,470	1,643,940	1,767,770	1,041,417
20	София	12,817,228	9,558,686	13,153,956	17,148,396	12,044,113
21	Татаръ-Кьой	161,003	136,322	87,809	62,992	117,310
22	Тутраканъ	284,287	238,277	250,585	251,498	201,558
23	Харманлии	3,522,144	2,841,407	2,679,157	2,785,965	1,556,012
24	Царибродъ	569,733	369,629	564,471	789,339	370,855
25	Чепеларе	89,223	83,890	27,559	52,891	43,372
25	Чифуць-Кьой	165,973	104,115	200,902	228,945	139,253
	Всичко	81,348,150	77,303,007	90,867,900	99,229,193	69,020,295

TABLEAU III.

износа отъ 1891—1895 година, по митници.
de l'exportation pendant les années 1891—1895, par douanes.

No d'ordre	Valeur et francs					Douanes
	Износъ — Exportations					
	1891	1892	1893	1894	1895	
	915,914	198,149	549,292	513,970	462,613	Anhialo 1
	5,091,688	5,400,347	7,597,693	6,933,447	6,493,084	Baltchik 2
	110,117	126,789	88,965	180,853	87,912	Batak 3
	9,969,768	11,435,716	8,270,732	9,004,133	11,568,707	Bourgas 4
	10,249,492	13,193,449	16,304,789	13,904,714	14,506,527	Varna 5
	2,331,161	2,693,579	4,852,490	3,072,689	2,781,895	Vidin 6
	28,897	28,834	19,285	9,487	3,621	Dastcheno-Kladénétz 7
	1,254,531	791,768	555,836	1,023,900	1,092,761	Kaybilar 8
	360,616	503,712	567,575	652,619	578,505	Kotchachly (Kovan.) 9
	189,784	232,064	382,720	272,334	131,923	Kotcharinovo . . . 10
	240,528	446,367	409,365	410,846	226,631	Kustendil 11
	1,265,830	1,577,573	3,386,861	1,867,245	1,940,094	Lom 12
	74,478	133,500	226,364	185,674	115,042	Lidjéné 13
	2,429,907	3,148,018	5,493,856	3,044,354	3,680,195	Nikopol 14
	2,452,256	2,304,858	2,808,073	2,109,623	2,392,473	Plovdiv 15
	1,883,604	2,089,284	6,816,047	3,634,424	3,502,805	Rahovo 16
	4,537,443	3,548,715	3,749,907	3,294,760	3,830,172	Roussé 17
	5,206,430	5,011,525	6,480,401	4,487,506	4,781,254	Svichtov 18
	2,915,984	4,085,449	4,875,557	2,918,084	3,605,732	Silistra 19
	1,107,709	1,092,633	950,009	890,208	2,529,483	Sophia 20
	974,699	756,054	657,651	765,422	741,751	Tatar-Keuy 21
	1,595,451	1,484,985	1,808,406	2,091,644	2,116,288	Toutrakan 22
	13,980,876	13,068,740	13,898,851	10,943,692	10,139,292	Harmanly 23
	1,564,660	530,051	529,049	309,223	106,304	Tzaribrod 24
	231,321	179,348	146,939	302,681	252,679	Tchepelare 25
	101,941	78,847	36,837	27,143	17,798	Tchiphout-Keuy . . 26
	71,065,085	74,640,854	91,468,653	72,850,675	77,685,546	Total

ТАБЛИЦА IV. —

Общо извлъчение за стойността на внесенитѣ и изнесенитѣ стоки на сто

Résumé général de la valeur des importations et exportations des mar

Категории на стокитѣ	1895		1894		18
	Import Вносъ	Износъ Export.	Вносъ Import.	Износъ Export.	Вносъ Import.
1. Живи животни	687705	5082023	405064	6127467	258390
2. Хранителни произведе- ния отъ животни	1615527	2881554	1729838	2792856	1141661
3. Зърнени храни и разни произведения отъ тѣхъ	1535418	60473405	1457095	55871305	1735246
4. Плодове, зеленчуци и други растителни про- изведения и сѣмена	491827	1129242	673859	785262	347322
5. Колониялни стоки	4507766	222378	10432798	283521	9111211
6. Пития	1427596	25727	5788841	35688	3751202
7. Консерви и конфитури.	558508	20563	1046253	19494	1103440
8. Торъ и отпадъци	176487	218387	197929	166018	135096
9. Вещества за горене	578364	99565	840942	98784	937117
10. Химически произвед	480591	1946	541942	593	582838
11. Вещества за щавене и боядисване; бои и ла- кове	1196153	105134	1400715	159897	1204105
12. Смоли, минерални мас- ла и лепкави вещества	2118987	13996	3235765	13323	2620332
13. Масла, тлъстини, во- съкъ и произведения отъ тѣхъ	2799561	7949	3519262	31054	3307137
14. Вещества за медицин- ско употрѣбление и ме- дикаменти	543882	631	659292	706	713043
15. Парфюмерии	57740	1747189	190453	401769	210595

TABLEAU IV.

въ България прѣвъ 1891—1895 год. съ обозначение категориитѣ
китѣ.

de la Bulgarie pour les années 1891—1895 par catégories
chandises

93	1892		1891		Catégories des marchandises
	Износъ Export.	Вносъ Import.	Износъ Export.	Вносъ Import.	
6524264	851746	6756391	438790	6118969	1. Animaux vivants.
2736663	75736	2085942	1704842	2013170	2. Produits alimentaires d'animaux.
74609524	1924750	57943176	2114781	53430441	3. Céréales et divers pro- duits des blés.
482796	562125	978828	530493	1038780	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
259302	7044160	178778	6645306	352873	5. Denrées coloniales.
40101	2211203	36831	3268450	113872	6. Boissons spiritueuses.
40151	822327	48293	778891	132199	7. Conserves et confitures.
154689	110622	152546	191882	116019	8. Engrais et déchets.
79695	644749	80443	598662	1665112	9. Combustibles.
4451	549117	3747	505025	3490	10. Produits chimiques.
126120	943181	91790	964274	2992	11. Tanins et matières tinc- toriales; couleurs et verniss.
147	2438102	7875	2766074	35084	12. Résines, huiles miné- rales et matières coll.
36359	3414918	53675	3559671	146292	13. Huiles, graisses, cire et produits de ses ma- tières.
860	543579	1606	360384	3494	14. Matières pour usage mé- dical (drogues) et mé- dicaments.
143191	131700	273994	110198	110012	15. Parfumeries.

Категории на стокитѣ	1895		1894		18
	Вносъ Import.	Износъ Export.	Вносъ Import.	Износъ Export.	Вносъ Import.
16. Камени, земи, стѣкла и издѣлия отъ тѣхъ	2528404	63175	2856723	78008	2811765
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	7805118	71360	8322635	54111	8476943
18. Вещества за дърводѣлство, рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ	4248042	684271	5244115	806534	4387663
19. Вещества за хартиена индустрия и произведения отъ нея	1609265	3424	2016625	1096	2131648
20. Кожи и кожени издѣлия	3458001	1806536	5562100	1635360	5151331
21. Текстилни (тъкачни) вещества и стоки отъ тѣхъ	22552359	2960525	30339979	3392407	27984307
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ	403802	—	410794	—	354261
23. Желузнопътни вагони, кола и кораби	347863	46955	1681454	70780	408127
24. Машини, инструменти и апарати	3961220	13499	5831820	19035	7879874
25. Дребни стоки и за украсения (бижутерия и галантерия)	529045	223	710171	182	798676
26. Прѣдмети за литература и пластично художество	214928	4367	180455	4031	273243
27. Стоки неименовани въ другитѣ категории.	2587186	1522	3970274	1394	3047324
Всичко	69020295	77655586	99229193	72350675	90867900

93	1892		1891		Catégories des marchandises
	Износъ Export.	Вносъ Import.	Износъ Export.	Вносъ Import.	
33075	1981641	27625	2489247	138076	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
66407	6324890	80978	7017292	110425	17. Métaux et prod. de l'industrie métallique.
1010592	4434617	789722	2700340	819390	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tissage.
1442	1535648	2029	1806441	848	19. Matières et produits de la papeterie.
1558935	3679393	1829398	3437020	2097121	20. Peaux et produits de la peausserie.
3256354	43111470	3137162	20960995	4204138	21. Matières et produits textiles.
—	288524	—	227980	188	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
52620	608098	58583	1139317	81591	23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.
23814	5962042	147 1	8778507	15829	24. Machines, instruments et appareils.
395	661188	1998	52126	18258	25. Quincaillerie, bimbeloterie et menus articles de luxe (bijouterie).
6708	315652	1399	146338	4922	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
999	5453336	1164	7544827	1898	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
91463653	77303607	74640354	81348150	71065085	Total

Таблица V. — Tableau V.

Прѣгледъ на вноса и износа прѣвъ 1895 год. по категории на стокитѣ и по държави.
Résumé de l'importation et de l'exportation pendant l'année 1895, par catégories des marchandises et par Etats.

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import.	Export.	
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
1. Австро-Унгария. — 1. Autriche-Hongrie.			
1. Живи животни	433,233	3,078	1. Animaux vivants.
2. Хранителни производ. отъ животни.	32,040	561,332	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ	181,285	1,099,381	3. Céréales et divers produits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни произведения и сѣмена	109,256	17,120	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	2,083,287	11,400	5. Denrées coloniales.
6. Пития	414,365	1,060	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	15,467	—	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	10,813	150,557	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене	138,444	150	9. Combustibles.
10. Химически производ.	205,937	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавене и боядисване; бои и лакове	514,742	44,001	11. Tanins et matières tinctoriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	100,035	—	12. Résines, huiles minérales et matières col.
13. Масла, тлъстии, воскъ и произведения отъ тѣхъ	291,246	—	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces matières.
14. Вещества за медицинско употребление и медикаменти	335,069	—	14. Matières pour usage médical (drogues) et médicaments.
15. Парфюмерии	24,006	13,350	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ	1,012,027	—	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	1,617,910	18,573	17. Métaux et prod. de l'indust. métallique.
18. Вещества за дърводѣлство, рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ	3,088,965	65,451	18. Matières brutes et prod. de l'indust. du bois, de sculptur. et de tré-sage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произведения отъ нея	1,440,685	1,984	19. Matières et produits de la papeteria.

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import	Export	
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
20. Кожи и коженн издѣл.	766,060	1,133,227	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	6,298,808	101,417	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ	174,926	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	108,380	—	23. Wagons de chemin de fer, voitures, bateaux.
24. Машини, инструменти и апарати	1,035,243	450	24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за украшения (бижутерия и галантерия)	235,049	—	25. Quincaillerie, bijouterie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Предмети за литература и пластично художество	113,890	20	26. Articles de littérature et de l'art. plastique.
27. Стоки неименувани въ другитѣ категории	984,680	—	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	21,765,848	3,222,501	Total
2. Англия — 2. Angleterre			
2. Хранителни производ. отъ животни	1,417	158,699	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ	568,416	13,689,660	3. Céréales et divers produits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни произведения и сѣмена	485	1,002	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	1,003,234	90,127	5. Denrées coloniales.
6. Пития	1,331	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	40,403	40	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	730	—	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене	343,636	—	9. Combustibles.
10. Химически производ.	154,927	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавене и боядисване; бои и лакове	177,011	—	11. Tanins et matières tinctoriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	48,599	—	12. Résines, huiles minérales et matières coll.
13. Масла, тлъстии, воскъ и произведения отъ тѣхъ	121,757	—	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces matières.
14. Вещества за медицинско употребление и медикаменти	7,954	—	14. Matières pour usage médical (drogues) et médicaments.

Категории на стокитѣ	Вносъ Import		Износъ Export		Catégories des marchandises
	Стойность въ левове Valeur en fr.		Стойность въ левове Valeur en fr.		
15. Парфюмерии.	2,485		239,267		15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стѣкла и издѣлия отъ тѣхъ	88,296		—		16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	3,105,546		4,510		17. Métaux et prod. de l'in- dustrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл- ство, рѣзарство, пле- тарство и издѣлия отъ тѣхъ	17,536		—		18. Matières brutes et pro- duits de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произве- дения отъ нея	16,154		—		19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣл.	176,597		14,119		20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ.	9,080,333		200		21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ	57,612		—		22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	8,700		—		23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.
24. Машини, инструменти и апарати	231,898		—		24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за ук- рашения (бижутерия и галантерия)	7,870		—		25. Quincaillerie, bimbelo- terie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Прѣдмети за литера- тура и пластично ху- дожество	1,144		—		26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименовани въ другитѣ категории.	2,740		—		27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	15,265,811		14,197,624		Total

3. Белгия — 2 Belgique

2. Хранителни производ. отъ животни.	14	4,800	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и про- изведения отъ тѣхъ.	14,388	5,311,665	3. Céréales et divers pro- duits des blés.
5. Колониялни стоки.	3,758		5. Denrées coloniales.
6. Пития.	221	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитурн	670	—	7. Conserves et confitures.
9. Вещества за горене.	250	—	9. Combustibles.
10. Химически производ.	32,034	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавене и боядисване; бои и лакове.	26,612	—	11. Tanins et matières tinc- toriales; couleurs et vernis.

Категории на стокитѣ	Вносъ Import		Износъ Export		Catégories des marchandises
	Стойность въ левове Valeur en fr.		Стойность въ левове Valeur en fr.		
12. Смоли, минерални ма- сла и лепкави вещества	7,937		—		12. Résines, huiles minéra- les et matières collantes.
13. Масла, тлъсинии, во- съкъ и произведения отъ тѣхъ	74,967		—		13. Huiles, graisses, cire et produits de ces ma- tières.
14. Вещества за медицин- ско употребление и ме- дикаменти	1,083		—		14. Matières pour usage mé- dical (drogues) et mé- dicaments.
15. Парфюмерии.	245		4,146		15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стѣкла и издѣлия отъ тѣхъ	345,616		—		16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	680,284		2,982		17. Métaux et prod. de l'in- dustrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл- ство, рѣзарство, пле- тарство и издѣлия отъ тѣхъ	1,611		—		18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произве- дения отъ нея	2,281		—		19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣл.	9,591		—		20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ.	175,671		—		21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча, и издѣлия отъ тѣхъ.	815		—		22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	33,503		—		23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.
24. Машини, инструменти и апарати	153,388		—		24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за ук- рашения (бижутерия и галантерия)	2,059		—		25. Quincaillerie, bimbelo- terie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Прѣдмети за литера- тура и пластично ху- дожество	602		—		26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименовани въ другитѣ категории.	40,237		—		27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	1,607,837		5,323,593		Total

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import	Export	
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
4. Германия. — 4. Allemagne.			
2. Хранителни производ. отъ животни	3,282	103,309	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ	3,294	12,972,726	3. Céréales et divers produits des blés
4. Плодове, зеленчуци и други растителни произведения и сѣмена	160	2,102	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	36,891	26,153	5. Denrées coloniales.
6. Пития	38,134	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	10,007	—	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	4,079	30,845	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене	92	—	9. Combustibles.
10. Химически производ.	45,401	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавене и боядисв.; бои и лакове	145,993	75	11. Tanins et matières tinctoriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	10,383	—	12. Résines, huiles minérales et matières coll.
13. Масла, тлъстени, воскъ и производ. отъ тѣхъ	96,804	—	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces matières
14. Вещества за медицинско употребл. и медикам.	122,909	—	14. Matières pour usage médical (drogues) et médicaments.
15. Парфюмерии	3,096	232,359	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ	333,604	—	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	1,870,805	40	17. Métaux et prod. de l'industrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл. рѣзарство и издѣлия отъ тѣхъ	166,673	—	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и производ. отъ тѣхъ	90,734	—	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣл.	443,191	60,639	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	2,350,145	—	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ	57,587	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	53,077	—	23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégorie des marchandises
	Import.	Export.	
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
5. Гърция. — Grèce.			
24. Машины, инструменти и апарати	2,093,361	—	24. Machines. instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за украшения (бижутерия и галантерия)	141,076	—	25. Quincaillerie, bimbelerie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Прѣдмети за литература и пластично художество	18,483	—	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименувани въ другитѣ категории	619,674	—	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	8,758,935	13,428,148	Total
5. Гърция. — Grèce.			
1. Живи животни	—	8,200	1. Animaux vivants.
2. Хранителни производ. отъ животни	3,166	4,463	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ	16,345	17,608	3. Céréales et divers produits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни произведения и сѣмена	515	689	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	28,327	41,580	5. Denrées coloniales.
6. Пития	118,471	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	38,855	—	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	1,315	—	8. Engrais et déchets.
11. Вещества за щавене и боядисв.; бои и лакове	90	—	11. Tanins et matières tinctoriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	275	—	12. Résines, huiles minérales et matières coll.
13. Масла, тлъстени, воскъ и производ. отъ тѣхъ	66,345	—	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces matières.
14. Вещества за медицинско употребл. и медикам.	1,237	—	14. Matières pour usage médical (drogues) et médicaments.
15. Парфюмерии	52	—	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ	5,936	—	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	6,975	—	17. Métaux et prod. de l'industrie métallique.

Категории на стокитѣ	Вносъ Import.	Износъ Export.	Catégories des marchandises
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
18. Вещества за дърводѣл. рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ . . .	1,374	—	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произвед. отъ нея	4	—	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣл.	16,645	18,774	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	170,567	180	21. Matières et produits textiles.
24. Машини, инструменти и апарати	839	—	24. Machines, instruments et appareils.
26. Предмети за литерату- ра и пластично худо- жество	1,849	—	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
Всичко	479,182	91,494	Total

6. Италия. — 6. Italie.

2. Хранителни производ. отъ животни	12,830	—	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и про- изведения отъ тѣхъ . . .	367,859	1,044,614	3. Céréales et divers pro- duits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни про- изведения и сѣмна	40	—	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	271,099	—	5. Denrées coloniales.
6. Пития	17,420	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури.	6,828	—	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	41,427	4,125	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене	25	—	9. Combustibles.
10. Химически производ.	937	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавене и боядисв.; бои и лакове	12,474	—	11. Tanins et matières tinc- toriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лѣпкави вещества	7,619	—	12. Résines, huiles miné- rales et matières coll.
13. Масла, тлъстини, воскъ и произведения отъ тѣхъ	62,315	—	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces ma- tières.
14. Вещества за медицинско употрѣбл. и медикам.	5,445	—	14. Matières pour usage mé- dicale (drogues) et mé- dicaments.

Категории на стокитѣ	Вносъ Import.	Износъ Export.	Catégories des marchandises
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
15. Парфюмерии	268	1,890	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стѣкла и издѣлия отъ тѣхъ	27,799	—	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	21,130	—	17. Métaux et prod. de l'in- dustrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл., рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ	21,554	—	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произвед. отъ нея	5,286	—	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣл.	445,522	—	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	432,064	144,763	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ	4,383	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
24. Машини, инструменти и апарати	12,401	—	24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за укра- шения (бижутерия и га- лантерия)	3,366	—	25. Quincaillerie, bimbelo- terie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Предмети за литерату- ра и пластично худо- жество	183	—	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименовани въ другитѣ категории	155,082	—	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	1,935,656	1,195,392	Total

7. Ромѣния. — 7. Roumanie.

1. Живи животни	71,703	16,573	1. Animaux vivants.
2. Хранителни производ. отъ животни	108,424	25,414	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и про- изведения отъ тѣхъ	50,303	14,319	3. Céréales et divers pro- duits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни про- изведения и сѣмена	23,035	196,317	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	3,052	—	5. Denrées coloniales.
6. Пития	3,010	7,419	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	1,336	13,368	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	10,342	2,580	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене	17,183	50,512	9. Combustibles.
10. Химически производ.	540	—	10. Produits chimiques.

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import	Export	
	Стойность въ левове Valeur en fr.	Стойность въ левове Valeur en fr.	
11. Вещества за щавенъе и боядисване.; бои и лакове.	31,199	52,005	11. Tanins et matières tinctoriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	64,645	88	12. Résines, huiles minérales et matières collantes.
13. Масла, тлъстени, воскъ и произведения отъ тѣхъ	16,690	2,300	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces matières.
14. Вещества за медицинско употребление и медикаменти	1,081	—	14. Matières pour usage médical (drogues) et médicaments.
15. Парфюмерии.	316	—	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ	11,832	52,858	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	26,300	11,895	17. Métaux et prod. de l'industrie métallique.
18. Вещества за дърводѣлство, рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ	412,760	8,618	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произведения отъ нея	2,482	—	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣл.	209,897	47,228	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	209,225	90,966	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча, и издѣлия отъ тѣхъ	8	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	100,790	1,100	23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.
24. Машини, инструменти и апарати	25,413	2,538	24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за украшения (бижутерия и галантерия)	619	—	25. Quincaillerie, bijouterie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Прѣдмети за литература и пластично художество	4,231	638	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неизменувани въ другитѣ категории.	516,189	—	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	1,922,605	596,796	Total

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import	Export	
	Стойность въ левове Valeur en fr.	Стойность въ левове Valeur en fr.	
8. Русия. — 8. Russie.			
1. Живи животни	400	—	1. Animaux vivants.
2. Хранителни производ. отъ животни	775,732	—	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ	12,673	—	3. Céréales et divers produits des blés
4. Плодове, зеленчуци и други растителни произведения и сѣмена.	6,014	1,901	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	25,874	1,418	5. Denrées coloniales.
6. Пития	395,714	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури.	5,280	—	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	7,730	—	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене	108	—	9. Combustibles.
10. Химически производ.	18	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавенъе и боядисв.; бои и лакове	322	1,957	11. Tanins et matières tinctoriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества.	1,716,566	—	12. Résines, huiles minérales et matières coll.
13. Масла, тлъстени, воскъ и производ. отъ тѣхъ	15,922	35	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces matières
14. Вещества за медицинско употребл. и медикам.	419	—	14. Matières pour usage médical (drogues) et médicaments.
15. Парфюмерии	325	44,940	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ	742	460	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	31,322	4,584	17. Métaux et prod. de l'industrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл. рѣзарство и издѣлия отъ тѣхъ	39,778	12,934	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и производ. отъ тѣхъ	1,502	—	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣл.	53,267	500	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	147,032	2,397	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ	92,292	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	275	—	23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.

Категории на стокитѣ	Вносъ Import.		Износъ Export.		Catégorie des marchandises
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.		Стойностъ въ левове Valeur en fr.		
24. Машини, инструменти и апарати	15,946		752		24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за украшения (бижутерия и галантерия)	6,376		—		25. Quincaillerie, bimbelerie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Прѣдмети за литература и пластично художество	33,694		—		26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименувани въ другитѣ категории	259		—		27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	3,401.002		71,275		Total

9. Съединени-Държави — 9. Etats-Unis.

5. Колониялни стоки	3,574		—		5. Denrées coloniales.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	616		—		12. Résines, huiles minérales et matières coll.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	4,153		—		17. Métaux et prod. de l'industrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл. рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ	1,762		—		18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
20. Кожи и кожени издѣл.	—		28,231		20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	5,536		—		21. Matières et produits textiles.
24. Машини, инструменти и апарати	128,329		—		24. Machines, instruments et appareils.
Всичко	143.970		28,231		Total

10. Сърбия — 10. Serbie.

1. Живи животни	6,623	1,900			1. Animaux vivants.
2. Хранителни производ. отъ животни	42	160			2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ	1,177	1,167			3. Céréales et divers produits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни произведения и сѣмена	11,503	4,042			4. Fruits, légumes, graines et végétaux.

Категории на стокитѣ	Вносъ Import		Износъ Export		Catégories des marchandises
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.		Стойностъ въ левове Valeur en fr.		
5. Колониялни стоки	2,830		634		5. Denrées coloniales.
6. Пития	582		20		6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	28		—		7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	75		3,226		8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене	17,805		3,734		9. Combustibles.
10. Химически производ.	16		—		10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавене и боядисв.; бои и лакове	294		48		11. Tanins et matières tinctoriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	35		5,198		12. Résines, huiles minérales et matières coll.
13. Масла, тлъстини, воскъ и производ. отъ тѣхъ	13,179		200		13. Huiles, graisses, cire et produits de ces matières.
14. Вещества за медицинско употребл. и медикам.	1,415		—		14. Matières pour usage médical (drogues) et médicaments.
16. Камъни, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ	32,243		5		16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	2,690		472		17. Métaux et prod. de l'industrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл. рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ	190,599		1,190		18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
20. Кожи и кожени издѣл.	929		193		20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	789,751		75,140		21. Matières et produits textiles.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	4,300		650		23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.
24. Машини, инструменти и апарати	945		—		24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за украшения (бижутерия и галантерия)	80		—		25. Quincaillerie, bimbelerie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Прѣдмети за литература и пластично художество	50		11		26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименувани въ другитѣ категории	480		—		27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	1.077,671		97,990		Total

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import.	Export.	
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	

11. Турция. — 11. Turquie.

1. Живи животни . . .	159,526	4,840,090	1. Animaux vivants.
2. Хранителни производ. отъ животни	656,208	1,972,470	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и про- изведения отъ тѣхъ . . .	193,257	11,472,916	3. Céréales et divers pro- duits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителна про- изведения и сѣмена . .	312,334	417,308	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки . . .	814,063	25,308	5. Denrées coloniales.
6. Пития	380,144	17,228	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури.	388,162	7,155	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци . . .	39,444	2,134	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене . .	60,808	45,169	9. Combustibles.
10. Химически производ. .	6,621	1,946	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавене и боядисв.; бои и лакове	152,643	6,988	11. Tanins et matières tinc- toriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества . .	153,939	8,710	12. Résines, huiles miné- rales et matières coll.
13. Масла, тлъстини, воскъ и производ. отъ тѣхъ . .	1,753,005	5,414	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces matières.
14. Вещества за медицинско употрѣбл. и медикам. . .	11,490	631	14. Matières pour usage mé- dical (drogues) et mé- dicaments.
15. Парфюмерии	3,040	292,776	15. Parfumeries.
16. Камъни, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ . . .	198,796	9,852	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	201,424	28,259	17. Métaux et prod. de l'in- dustrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл. рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ . . .	267,687	581,051	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и производ. отъ нея	15,802	1,370	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣл.	819,078	276,689	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	1,784,940	2,431,635	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ . . .	1,792	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	25,056	45,205	23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import.	Export.	
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	

24. Машины, инструменти и апарати	26,344	9,759	24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за укра- шения (бижутерия и га- лантерия)	110,124	223	25. Quincaillerie, bimbelo- terie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Предмети за литерату- ра и пластично худо- жество	20,760	3,698	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименувани въ другитѣ категории . . .	262,988	1,522	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	8,819,475	22,505,506	Total

12. Франция. — 12. France.

1. Живи животни	100	199,784	1. Animaux vivants.
2. Хранителни производ. отъ животни	6,949	47,911	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и про- изведения отъ тѣхъ . . .	10,763	10,996,299	3. Céréales et divers pro- duits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни про- изведения и сѣмена . .	28,470	488,761	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки . . .	207,498	25,858	5. Denrées coloniales.
6. Пития	57,169	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	40,877	—	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци . . .	60,001	24,920	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене . .	13	—	9. Combustibles.
10. Химически производ. .	33,439	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавене и боядисване; бои и лакове	98,439	—	11. Tanins et matières tinc- toriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални ма- сла и лепкави вещества	6,878	—	12. Résines, huiles miné- rales et matières coll.
13. Масла, тлъстини, во- скъ и произведения отъ тѣхъ	273,479	—	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces ma- tières.
14. Вещества за медицин- ско употребление и ме- дикаменти	55,840	—	14. Matières pour usage mé- dicale (drogues) et mé- dicaments.
15. Парфюмерии	23,907	886,874	15. Parfumeries.
16. Камъни, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ . .	471,357	—	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.

Категории на стокитѣ	Вносъ Import.		Catégories des marchandises
	Стойность въ левове Valeur en fr.	Износъ Export. Стойность въ левове Valeur en fr.	
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	165,560	45	17. Métaux et prod. de l'in- dustrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл- ство, рѣзарство, пле- тарто и издѣлия отъ тѣхъ	37,624	13,741	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произве- дения отъ нея	32,460	120	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣлия	506,725	226,936	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни (тъкачни) ве- щества и стоки отъ тѣхъ	716,357	114,827	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ	14,322	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	13,782	—	23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.
24. Машини, инструменти и апарати	101,304	—	24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за у- крашения (бижутерия и галантерия)	17,538	—	25. Quincaillerie, bimbelo- terie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Предмети за литера- тура и пластично ху- дожество	19,711	—	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименовани въ другитѣ категории.	4,807	—	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	3,005,396	13,026,076	Total

13. Холандия — 13. Hollande

2. Хранителни производ. отъ животни	3,894	—	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и про- изведения отъ тѣхъ	48	260,941	3. Céréales et divers pro- duits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни про- изведения и сѣмена	14	—	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	419	—	5. Denrées coloniales.
11. Вещества за щавенѣ и боядисв.: бои и лакове	218	—	11. Tanins et matières tinc- toriales; couleurs et vernis.

Категории на стокитѣ	Вносъ Import.		Catégories des marchandises
	Стойность въ левове Valeur en fr.	Износъ Export. Стойность въ левове Valeur en fr.	
13. Масла, тлъстии, воскъ и произведения отъ тѣхъ	11,298	—	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces ma- tières.
14. Вещества за медицинско употрѣбл. и медикам.	25	—	14. Matières pour usage mé- dical (drogues) et mé- dicaments.
15. Парфюмерии	—	31,587	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ	4	—	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	256	—	17. Métaux et prod. de l'in- dustrie métallique.
20. Кожи и кожени издѣл.	6,624	—	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	2,490	—	21. Matières et produits textiles.
24. Машини, инструменти и апарати	15,500	—	24. Machines, instruments et appareils.
Всичко	40,790	292,528	Total

14. Швейцария — 14. Suisse.

2. Хранителни производ. отъ животни	11,529	2,996	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и про- изведения отъ тѣхъ	1,092	—	3. Céréales et divers pro- duits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни про- изведения и сѣмена.	1	—	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	6	—	5. Denrées coloniales.
7. Консерви и конфитури.	9,431	—	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадци	171	—	8. Engrais et déchets.
10. Химически производ.	1	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавенѣ и боядисв.: бои и лакове	708	—	11. Tanins et matières tinc- toriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	1,460	—	12. Résines, huiles miné- rales et matières coll.
13. Масла, тлъстии, воскъ и производ. отъ тѣхъ	1,113	—	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces ma- tières.
14. Вещества за медицинско употрѣбл. и медикам.	115	—	14. Matières pour usage mé- dical (drogues) et mé- dicaments.

Категории на стокитѣ	Вносъ Import.	Износъ Export.	Catégories des marchandises
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
16. Камени, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ . . .	152	—	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ.	3,930	—	17. Métaux et prod. de l'in- dustrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл- рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ . . .	119	—	18. Matières brutes et pro- duits de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произвед. отъ нея.	1,875	—	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣл.	2,000	—	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ . . .	387,357	—	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ . . .	65	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
24. Машини, инструменти и апарати	120,309	—	24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за укра- шения (бижуeteria и га- лантерия)	4,888	—	25. Quincaillerie, bimbelo- terie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Прѣдмети за литерату- ра и пластично худо- жество	326	—	26. Articles de littérature et de l'art. plastique.
Всичко .	546,648	2,996	Total

15. Швеция и Норвегия. — 15. Suède et Norvège.

13. Масла, тлъстии, воскъ и произвед. отъ тѣхъ . . .	441	—	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces ma- tières.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ.	66,833	—	17. Métaux et prod. de l'in- dustrie métallique.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	594	—	21. Matières et produits textiles.
Всичко .	67,868	—	Total

Категории на стокитѣ	Вносъ Import.	Износъ Export.	Catégories des marchandises
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
16. Други държави — 16. Autres Etats.			
1. Живи животни	—	11,998	1. Animaux vivants.
3. Зърнени храни и про- изведения отъ тѣхъ. . .	114,518	3,592,109	3. Céréales et divers pro- duits des blés.
5. Колониялни стоки . . .	24,354	—	5. Denrées coloniales.
6. Пития	1,008	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитюри.	1,164	—	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци . . .	60	—	8. Engrais et déchets.
10. Химически произвед.	720	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавене и боядисване; бои и лакове.	35,408	—	11. Tanins et matières tinc- toriales; couleurs et vernis.
18. Вещества за дърводѣл- рѣзарство, плетарство и издѣлие отъ тѣхъ . . .	—	1,280	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
20. Кожи и кожени издѣл.	2,875	—	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ.	1,489	—	21. Matières et produits textiles.
26. Прѣдмети за литерату- ра и пластично худо- жество	5	—	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
Всичко .	181,601	3,605,393	Total

Таблица VI. — Tableau VI.

Вносъ и износъ за 4-тѣ по-главни градове на България: София, Пловдивъ, Варна и Руссе.
 Importations et exortations pour les 4 principales villes de la Bulgarie: Sophia, Plovdiv, Varna et Roustchouk.

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import.	Export.	
	Стойностъ въ левове	Стойностъ въ левове	
	Valeur en fr.	Valeur en fr.	
София. — Sophia			
1. Живи животни	428,013	28,342	1. Animaux vivants.
2. Хранителни производ. отъ животни	86,521	618,974	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ	276,921	1,454	3. Céréales et divers produits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни произведения и сѣмена	72,267	2,940	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	660,030	11,204	5. Denrées coloniales.
6. Пития	236,762	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	61,235	—	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	114,308	93,273	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горенъе	2,747	—	9. Combustibles.
10. Химически производ.	51,205	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавенъе и боядисванъе; бои и лакове	167,936	—	11. Tanins et matières tinctoriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	226,063	—	12. Résines, huiles minérales et matières col.
13. Масла, глъстини, воскъ и произведения отъ тѣхъ	253,769	200	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces matières.
14. Вещества за медицинско употребленъе и медикаменти	126,157	—	14. Matières pour usage médical (drogues) et médicaments.
15. Парфюмерии	34,416	1,257,122	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ	481,278	—	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	1,573,128	200	17. Métaux et prod. de l'indus. métallique.
18. Вещества за дърводѣлство, рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ	388,521	2,190	18. Matières brutes et prod. de l'indust. du bois, de sculptur. et de tres-sage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произведения отъ нея	536,584	—	19. Matières et produits de la papeterie.

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import.	Export.	
	Стойностъ въ левове	Стойностъ въ левове	
	Valeur en fr.	Valeur en fr.	
20. Кожи и кожеви издѣл.	556,953	292,101	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	3,638,083	221,483	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ	43,246	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	134,177	—	23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.
24. Машини, инструменти и апарати	695,475	—	24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за украшения (бижутерия и галантерия)	193,521	—	25. Quincaillerie, bimbelerie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Прѣдмети за литература и пластично художество	109,415	—	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименувани въ другитѣ категории	1,010,082	—	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	12,044,113	2,529,483	Total
Пловдивъ. — Plovdiv (Philippopoli).			
1. Живи животни	4,322	235,040	1. Animaux vivants.
2. Хранителни произведения отъ животни	191,837	446,141	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и произведения отъ тѣхъ	34,661	113,196	3. Céréales et divers produits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни произведения и сѣмена	20,775	25,555	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	624,436	59,952	5. Denrées coloniales.
6. Пития	47,411	4,992	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	53,013	1,255	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	4,210	36,832	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горенъе	3,069	—	9. Combustibles.
10. Химически производ.	45,832	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавенъе и боядисв.; бои и лакове	151,220	901	11. Tanins et matières tinctoriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	96,230	1,063	12. Résines, huiles minérales et matières coll.

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import.	Export.	
	Стойность въ левове Valeur en fr.	Стойность въ левове Valeur en fr.	
13. Масла, тлъстини, воскъ и производ. отъ тѣхъ	365,117	1,044	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces matières.
14. Вещества за медицинско употрѣбл. и медикам.	77,302	—	14. Matières pour usage médical (drogues) et médicaments.
15. Парфюжерни	4,509	191,100	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ	235,545	1,413	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	580,051	4,645	17. Métaux et prod. de l'industrie métallique.
18. Вещества за дърводѣлство, рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ	234,702	69,025	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произведения отъ нея	249,491	1,330	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣл.	451,866	330,221	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	5,600,277	857,048	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ	117,551	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кода и кораби	7,207	25	23. Wagons de chemin de fer, voitures, bateaux.
24. Машини, инструменти и апарати	239,638	7,394	24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за украшения (бижутерия и галантерия)	141,003	138	25. Quincaillerie, bimbelerie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Прѣдмети за литература и пластично художество	14,859	2,770	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименувани въ другитѣ категории	77,035	1,393	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	9,673,198	2,392,473	Total

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import.	Export.	
	Стойность въ левове Valeur en fr.	Стойность въ левове Valeur en fr.	
Варна. — Varna.			
1. Живи животни	17,080	585,214	1. Animaux vivants.
2. Хранителни произведения отъ животни	220,738	573,764	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и разни произведения отъ тѣхъ	255,054	12,652,784	3. Céréales et divers produits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни произведения и сѣмена	170,632	1,817	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониялни стоки	1,277,588	49,671	5. Denrées coloniales.
6. Пития	287,651	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	166,741	210	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	6,727	20,331	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене	199,594	—	9. Combustibles.
10. Химически производ.	88,891	—	10. Produits chimiques.
11. Вещества за щавене и боядисване; бои и лакове	179,059	585	11. Tanins et matières tinctoriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	271,060	—	12. Résines, huiles, minérales et matières coll.
13. Масла, тлъстини, воскъ и произведения отъ тѣхъ	845,738	640	13. Huiles, graisses, cires et produits de ces matières.
14. Вещества за медицинско употреблене и медикаменти	49,126	—	14. Matières pour usage médicale (drogues) et médicaments.
15. Парфюжерни	3,478	280	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стъкла и издѣлия отъ тѣхъ	272,861	1,984	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	1,327,588	495	17. Métaux et prod. de l'industrie métallique.
18. Вещества за дърводѣлство, рѣзарство, плетарство и издѣлия отъ тѣхъ	474,683	22,804	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и произвед. отъ нея	200,400	—	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и кожени издѣлия	837,565	359,819	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	4,539,357	236,129	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣлия отъ тѣхъ	35,209	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import.	Export.	
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	1,412	—	23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.
24. Машини, инструменти и апарати	289,196	—	24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за ук- рашения (бижутерия и галантерия)	102,061	—	25. Quincaillerie, bimbelo- terie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Предмети за литера- тура и пластично ху- дожество	14,700	—	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименувани въ другитѣ категории	95,743	—	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	12,229,797	14,506,527	Total

Руссе. — Roustchouk.

1. Живи животни	32,290	10,238	1. Animaux vivants.
2. Хранителни производ. отъ животни	126,306	483,116	2. Produits alimentaires d'animaux.
3. Зърнени храни и про- извед. отъ тѣхъ	186,882	2,824,474	3. Céréales et divers pro- duits des blés.
4. Плодове, зеленчуци и други растителни про- изведения и сѣмена	49,796	124,909	4. Fruits, légumes, graines et végétaux.
5. Колониални стоки	486,137	6,833	5. Denrées coloniales.
6. Пития	98,505	—	6. Boissons spiritueuses.
7. Консерви и конфитури	32,938	609	7. Conserves et confitures.
8. Торъ и отпадъци	23,351	32,924	8. Engrais et déchets.
9. Вещества за горене	103,695	300	9. Combustibles.
10. Химически производ.	65,103	—	10. Produits chimique.
11. Вещества за цвяене и боядисване; бои и ла- кове	177,840	49,325	11. Tanins et matières tinc- toriales; couleurs et vernis.
12. Смоли, минерални масла и лепкави вещества	226,402	—	12. Résines, huiles miné- rales et matières coll.
13. Масла, тлъстини, во- съкъ и произведения отъ тѣхъ	199,645	—	13. Huiles, graisses, cire et produits de ces ma- tières.
14. Вещества за медицинско употрѣбл. и медикам.	92,464	—	14. Matières pour usage mé- dicale (drogues) et mé- dicaments.

Категории на стокитѣ	Вносъ	Износъ	Catégories des marchandises
	Import	Export	
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
15. Парфюмерии	7,203	42,471	15. Parfumeries.
16. Камени, земи, стѣкла и издѣлия отъ тѣхъ	275,899	15,006	16. Pierres, terres, verres et leurs produits.
17. Метали и издѣлия отъ тѣхъ	624,054	10,016	17. Métaux et prod. de l'in- dustrie métallique.
18. Вещества за дърводѣл- ство, рѣзарство, плетар- ство и издѣлия отъ тѣхъ	774,328	2,591	18. Matières brutes et prod. de l'industrie du bois, de la sculpture et du tressage.
19. Вещества за хартиена индустрия и производ. отъ нея	281,479	826	19. Matières et produits de la papeterie.
20. Кожи и коженни издѣлия	610,116	97,826	20. Peaux et produits de la peausserie.
21. Текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ	4,357,932	126,872	21. Matières et produits textiles.
22. Каучукъ, гутаперча и издѣл. отъ тѣхъ	132,508	—	22. Caoutchouc, g.-percha et leurs produits.
23. Желѣзнопътни вагони, кола и кораби	75,155	640	23. Wagons de ch. de fer, voitures, bateaux.
24. Машини, инструменти и апарати	513,609	752	24. Machines, instruments et appareils.
25. Дребни стоки и за ук- рашения (бижутерия и га- лантерия)	85,535	—	25. Quincaillerie, bimbelo- terie et menus articles de luxe (bijouterie).
26. Предмети за литера- тура и пластично худо- жество	18,213	438	26. Articles de littérature et de l'art plastique.
27. Стоки неименувани въ другитѣ категории	276,604	—	27. Articles non dénommés dans les autres catégor.
Всичко	9,903,989	3,830,172	Total

Вѣдомостъ за внесенитѣ въ България прѣдмети, стойността на които надминава 500.000 лева.

Tableau des articles importés par la Bulgarie au desus de 500.000 fr.

Наименование на стокитѣ	1895	1894	Désignation des marchandises
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
Дрѣхи готови горни всѣ-какви	2569551	2977220	Vêtements de toute sorte
Европейско меко дърво, пилено или обработено . .	2145167	2248278	Bois tendre d'Europe scié en planches ou autrement préparé
Сурова памучна прежда до No 12 английско	2075140	2813340	Fils de coton écreu jusqu'à No. 12 anglais à 1 ou 2 bouts
Релси, клинове, плочи за подложки за желѣзници и др.	1796049	85339	Rails de chemin de fer, boulons éclisses et selles pour chemin de fer, seuils de fer
Прѣчистена захаръ	1792149	6174929	Sucre raffiné en caisses, en futailles et en sacs
Читове, басми и пр. . . .	1705966	2726935	Indiennes printanières, cottonnades, dimication; etc.
Петролъ и нефтъ прѣчистени	1659909	2602108	Pétrole et naphtes raffinés
Кафе сурово	1625893	2532661	Café cru
Вълнени сукна и платове, боядисани	1361804	1593723	Draps et étoffes de laine teints
Огнестрѣлни оржия	1342360	1984314	Armes à feu
Гѣонове и апарати	1199633	1569470	Cuir pour semelles
			Machines, instruments et appareils non dénommés ailleurs
Други машини и апарати.	1147059	1764137	Riz
Оризъ	1145513	1121554	Huile d'olive
Дървено масло	1101006	1859810	Toiles de coton fines, teintes marli, gaze, linon, mouselines.
Тънки памучни платове боядисани: гаъзъ, муселинъ и пр.	1060839	1208727	Fils de coton écreu du No. 12 à 30 anglais à un ou deux bouts
Сурова памучна прѣжда отъ No 12 до No 30	1005556	1230835	Sel gemme
Каменна соль			Fils de coton blanchis et teints jusqu'à No. 12 anglais à un ou deux bouts
Бѣлена, боядисана памучна прѣжда до No 12. . . .	894514	1381411	Toiles de coton, grosses, blanchies et apprêtées
Дебели памучни платове бѣлени, боядисани и пр. .	818153	1006207	Etoffes de laine mélangées
Вълнени платове смѣсени съ	793325	1244525	

Наименование на стокитѣ	1895	1894	Désignation des marchandises
	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	Стойностъ въ левове Valeur en fr.	
коприна: ленъ, памукъ и други	786013	1078430	avec soie, lin, coton et autres matières végétales
Марокинъ, сафтианъ, видело, мешина боядисана и пр. .	736081	1024031	Maroquin et peau de chèvres de toute espèce préparées, et toutes peaux qui s'emploient pour empeignes de chaussures
Сапунъ за пране и простъ сапунъ за миене	731261	554496	Savon à blanchir et à laver en moules et en tablettes
Хартия за печатане и писане	705418	581363	Papier à imprimer et à écrire de toutes espèces
Вжета всѣкакъвъ видъ . .	704657	581326	Cordes de toutes espèces
Риба солена, обикновена: шаранъ, щука, хамси и др.	691361	700711	Poissons salés, ordinaires, tels que, carpe, brochet, poisson blanc, anchois et sardines
Спиртъ	642790	3796111	Alcool
Готови покриви за маси и кровати: пешкири, кърпи.	638360	585830	Convertures de table et de lits, essuie-mains, serviettes, mouchoirs et autres pareils
Конѣ, атове, кобили . . .	609266	583789	Chevaux, juments, poulains
Обуца всѣкакъвъ видъ . .	597288	724003	Chaussures de toutes sortes
Европейско меко дърво и градене сурово. . . .	596319	944531	Bois tendre d'Europe de construction brut ou équarri à la hache
Дебели памучни платна небоядисани	550377	1016054	Toiles de coton grosses, écreues et non apprêtées
Тънки памучни платна бѣлени	547321	763733	Toiles de coton fines blanchies
Вещества за медицинско употреблене	543882	659292	Drogues et médicaments
Съкленни сѣдове и въобще проста съклария	539950	684852	Verre et toutes sortes de verre soufflé, non poli et non frotté, en général la verrerie ordinaire
Камени въглища	518478	664461	Charbon de terre
Гвозден телени до No 60, гвозден за богущари и др.	506190	602679	Pointes de Paris de No. 1 à 60, clous pour cordonniers, et clous à tête dorée

Вѣдомость за изнесенитѣ изъ България прѣдмети, стойността на които надминава 100.000 лева.
Tableau des articles exportés par la Bulgarie au dessus de 100.000 fr.

Наименование на стокитѣ	1895	1894	Désignation des marchandises
	Стойность въ левове Valeur en fr.	Стойность въ левове Valeur en fr.	
Червенка	34143425	19453973	Blé tendre roux
Пшеница	18148289	18689408	Froment, blé dur
Кукурузъ	3113301	13742582	Maïs
Овни, овци, агнета	2906096	3009184	Moutons, brebis, agneaux
Ржжъ	2475215	1646753	Seigle
Ровово масло	1721338	387607	Essence de rose
Ячмикъ	1194870	1103798	Orge
Кашкавалъ	1128366	1112780	Kacheaval (fromage)
Шаякъ вълненъ	982746	1126454	Drap du pays dit „Schayak“
Пшенично брашно	958493	663501	Farine de blé
Яйца	906242	1042234	Oufs
Бикове, волове, крави, телата	867216	1169703	Taureaux, bœufs, vaches, veaux
Агнешки кожи сурови	798030	819837	Peaux d'agneaux bruts
Гайтанъ вълненъ	773290	884823	Passenterie de laine de toute espèce
Копринени пашкули	599898	620925	Cocons de vers à soie
Сиренъе обикновено	556324	281039	Fromage ordinaire bulgare
Европейско твърдо дърво пилено или иначе обработено	481685	544466	Bois dur d'Europe scié ou autrement préparé (planches pour parquets,
Ръпица (сѣме)	453053	280955	Colza (grains)
Конъе, атове, кобили	381755	664741	Chevaux, juments et poulains
Груби вълнени платове и аби	307892	408903	Etoffes de laine grossière et gros drap dit „abas“
Авасонъ и резинъе	298576	71429	Anis et rézéné (sorte d'anis)
Ярешки кожи сурови	281420	241280	Peaux de chevreaux brutes
Домашни птици	270117	285892	Oiseaux de basse-cour
Биволи, биволици и пр.	250842	343999	Buffles, bufflonnes et buffetins
Тютювени листи, махорка и пр.	206540	243603	Tabac en feuilles, non fabriqué, déchets et tiges de tabac
Биволски кожи сурови	200064	228486	Peaux de buffles bruts
Фасулъ (бобъ)	143260	246295	Haricots
Катъри (мулета)	133083	264790	Mulets
Кози кожи сурови	119892	73685	Peaux de chèvres brutes
Магарета, магарици	115114	163280	Anes, ânesses, ânon
			Légumes secs, oignon, ail,

Наименование на стокитѣ	1895	1894	Désignation des marchandises
	Стойность въ Левове Valeur en fr.	Стойность въ Левове Valeur en fr.	
Сушени зеленчуци, лукъ, сѣмена, цвѣтове, бамбъа	114710	96424	semences, bulbes, feuilles, fleurs etc.
Градинарски сѣмена	113881	216882	Semences potagères
Ципи и черва отъ добитъкъ	113088	77728	Membranes, vessies et boyaux de bestiaux, tendons et cordes
Европейско твърдо дърво за граденъе сурово	112096	86882	Bois dur d'Europe de construction, brut ou équarri à la hache
Други жита: лимецъ, карашикъ и пр.	109305	54881	Autre blé mêlé de seigle, et autres céréales non dénommés
Смрадлика	102285	149241	Redoul

Вѣдомость

за общитѣ приходи отъ митницитѣ и акциза, отъ 1891 до 1895 г.

Tableau des recettes générales des douanes et accises de 1891 à 1895.

	1891	1892	1893	1894	1895	
Приходи отъ митницитѣ и акциза	9,661,966.85	9,419,597.42	11,973,129.22	12,704,342.66	13,498,751.60	Recettes des douanes et accises

Законъ

за насърчение мѣстната индустрия.

Loi sur l'encouragement de l'industrie locale.

Чл. 1. Всѣкой, който, въ разстояние на 10 години отъ издаването на тоя законъ, отвори фабрика за произвеждане нѣкоя отъ долуизброенитѣ стоки, ще се ползува отъ прѣдвиденитѣ въ тоя законъ улеснения, ако фабриката му е снабдена съ усъвършенствувани сръдства за работа и ако той е турилъ въ нея единъ капиталъ отъ 25 хиляди лева, или употребява двадесетъ работника най-малко.

Министрътъ на Търговията и Земледѣлието рѣшава, на основание на общинското свидѣтелство, да ли фабриката, която иска да се ползува отъ поменатитѣ улеснения, отговаря на горнитѣ условия. Въ случай на споръ, заинтересуваното лице има право да се отнесе до Министерскій Свѣтъ, който рѣшава окончателно.

Чл. 2. Стокитѣ, които фабрикатѣ трѣбва да произвеждатъ, за да иматъ право на улеснение, сж слѣдующитѣ:

- а) прѣжди, платове и платени издѣлѣя отъ памукъ, коприна, ленъ и конопи, върви и вѣжя;
- б) стеаринови свѣци;
- в) фаянсови сеждове, печи, кюнци, огнеупорни тухли;
- г) стѣкла за прозорци, чаши, бутилки и пр.;
- д) захаръ, хартийно вѣщество и всѣкакъвъ видъ книга;
- е) коля;
- ж) произведения на химическата индустрия:
- а) кибритъ и туткалъ и
- и) произведения на минната и металургическата индустрия; желѣзни и други металически издѣлѣя отъ мѣстни метали; цементъ и хидравлическа варъ.

Чл. 3. Фабрикатѣ, които се основаватъ по горѣизложенитѣ условия и за изработенитѣ прѣдмети:

Article 1. Toute personne qui au cours des 10 années qui suivront la promulgation de la présente loi, installera une fabrique pour la production des marchandises indiquées ci-dessous, bénéficiera des avantages prévus dans cette loi, à condition que sa fabrique soit outillée de manière à fonctionner d'après les systèmes perfectionnés, qu'il y engage un capital de 25,000 frs. ou bien qu'il y emploie un minimum de 25 ouvriers. Le Ministre du Commerce et de l'Agriculture, sur la présentation d'un certificat communal décidera si la fabrique pour laquelle l'on sollicite les susdits avantages, répond à ces conditions. En cas de contestation la personne intéressée a la faculté d'en appeler au Conseil des Ministres, qui décidera en dernier ressort.

Article 2. Les marchandises que les fabriques doivent produire, pour avoir droit de jouir des avantages, sont les suivantes:

- а) fils, draps et tricotages en coton, soie, lin et chanvre, ficelles et cordes.
- б) bougies stéarines.
- в) objets en faïence, poêles, tuyaux, briques réfractaires.
- д) verre à vitre, verres, bouteilles etc.
- е) sucre, lignine pour la fabrication du papier et toute sorte de papier.
- ф) voitures.
- г) produits de l'industrie chimique.
- и) allumettes et colle forte.
- и) produits miniers et de l'industrie métallurgique, objets en fer et autres métaux extraits du sol bulgare et chaux hydraulique.

Article 3. — Les fabriques fondées dans les susdites conditions et produisant les matières indiquées ci-dessus sont:

а) освобождаватъ се, въ разстояние на 15 години, слѣдъ отварянието имъ, отъ дѣждията емякъ и патентовъ налогъ;

б) освобождаватъ се отъ гербовъ сборъ контрактитѣ, които би се заключили за основаването на фабриката, както и акцинтѣ, които би се издали за сжщата цѣль;

в) машинитѣ и тѣхнитѣ части, които се донасятъ отъ странство за основаването и поддържането на фабриката, се освобождаватъ отъ мито и се прѣнасятъ по държавнитѣ желѣзници съ 35% отстъпка отъ сжществующитѣ тарифи;

г) сурови материали, които сж нуждни на фабриката и които не би се намирили въ страната или не би ги имало доста, се освобождаватъ отъ мито.

Министерскій Свѣтъ, като изслуша, за всѣкой случай отдѣлно, и мнѣнието на търговско-индустриалитѣ камари, рѣшава, кои сурови материали не се намиратъ въ страната, или се намиратъ въ малки количества.

Суровитѣ материали, които се донасятъ отъ чужбина и ония, които фабрикатѣ купуватъ въ страната, за свое употребление, се прѣнасятъ по държавнитѣ желѣзници съ 35% отстъпка отъ сжществующитѣ тарифи.

д) произведенията на казанитѣ фабрики се прѣнасятъ съ 35% отстъпка отъ сжществующитѣ тарифи по държавнитѣ желѣзници.

Чл. 4. Въ случай, че суровитѣ материали, отъ които фабриката се нуждае, бѣдѣтъ ископаеми вещества и се намиратъ въ държавни и общински земи, тѣ се отстъпватъ на фабриката, съгласно съ закона за минитѣ и кариеритѣ.

Чл. 5. Произведенията на тия фабрики се прѣдпочитатъ отъ чуждитѣ за държавни и общински нужди, когато при равно качество. тѣхната цѣна би била даже съ 15 на сто по-скъпа отъ цѣната на чуждото произведение, включително митото, съ което е то обложено.

Държавата, за удовлетворение нуждитѣ си, може да свързва контракти съ такива фабрики за срокове до 5 години най-много.

а) exemptées pendant 15 années à dater du jour de leur mise en fonction des droits fonciers et de la patente.

б) exemptées du droit de timbre sur les contrats conclus en vue de leur fondation et sur les actions émises dans le même but.

в) les machines et pièces de machine importées de l'étranger pour l'installation et l'entretien de la fabrique sont dispensées des droits de douane et transportées sur les chemins de fer de l'Etat avec une réduction de 35 % sur les tarifs en vigueur.

д) les matières premières nécessaires à la fabrique ne se trouvant pas dans le pays ou n'y existant pas dans une proportion suffisante sont exemptées du droit de douane.

Le Conseil des Ministres, après avoir entendu pour chaque cas séparément l'avis des Chambres de Commerce et d'industrie, décide quelles sont les matières premières qui ne se trouvent pas dans le pays ou qui s'y trouvent en petites quantités.

Les matières premières importées de l'étranger et celles achetées dans le pays pour les besoins des fabriques sont transportées sur les chemins de fer de l'Etat avec une réduction de 35 % sur les tarifs en vigueur.

е) les produits des dites fabriques sont transportées sur les chemins de fer de l'Etat avec une réduction de 35 % sur les tarifs en vigueur.

Article 4. — Au cas où les matières premières dont la fabrique a besoin, seraient souterraines et se trouveraient dans des terrains de l'Etat ou des communes, elles seront cédées à la fabrique conformément à la loi sur les mines et carrières.

Article 5. Les produits de ces fabriques seront préférés aux produits étrangers, pour les besoins de l'Etat et des communes alors même qu'à qualité égale leur prix serait de 15 % plus élevé, sans compter les droits de douane, que celui des produits étrangers y compris les droits de douane dont celui-ci est frappé.

L'Etat peut, pour des achats le concernant, passer des contrats avec

Тия контракти се свързватъ отъ Министерския Сьвѣтъ.

Тия контракти могатъ да се свързватъ, като се прѣдвиди нужната гаранция, и прѣди основанието на фабриката, съ цѣль за насърчение това основание.

Чл. 6. На фабрики, които отговарятъ на прѣдвиденитѣ въ чл. 1 условия, държавата може да отпусне безплатно нужното тѣмъ, за постройки и приспособления имъ, мѣсто отъ държавни имоти, вѣнъ отъ заселенитѣ мѣста. Ако въ тия държавни мѣста би имало и водна сила, отстъпва се и тя безъ всѣко възнаграждение.

Тая отстъпка трае догдѣто съществува и фабриката; слѣдъ като тя прѣстане да работи най-малко двѣ години, държавата усвоява подаренитѣ така мѣста.

Чл. 7. Въ случай, че фабрикантинътъ пожелаетъ да свърже фабриката си чрѣвъ пътъ, шосе или желѣзна линия съ нѣкой държавенъ пътъ, или желѣзница, отстъпватъ му се безплатно за тая цѣль нужднитѣ мѣста отъ ония, които би принадлежали на общината или на държавата.

Чл. 8. Съществующитѣ днесъ въ страната фабрики, които би отговаряли на прѣдвиденитѣ въ чл. чл. 1 и 2 условия, ще се ползуватъ отъ указанитѣ въ тоя законъ улеснения.

Ония отъ тѣхъ, които би имали по-голъми права отъ прѣдвиденитѣ въ тоя законъ и които тѣ сж добили по рѣшение на Народното Сьбрание, запазватъ ти тия права до края на срока.

Забѣлѣжка. Всички фабрики се ползуватъ отъ прѣимуществовата, прѣдвидени въ буква в на чл. 3 отъ настоящия законъ. Фабрикантъ за бира и спиртъ се ползуватъ и отъ прѣимуществовата, прѣдвидени въ буква г на сжщия чл. 3 отъ настоящия законъ за внасянето на джбови джги и бѣчни отъ странство.

Чл. 9. Отъ правата, изброени въ чл. 3 (букви г и д), чл. чл. 4 и 5, се ползуватъ и всичкитѣ фабрики въ Княжеството за вълнени и кожени издѣлия.

Забѣлѣжка. Отъ сжщото това право се ползуватъ и фабрикантъ за сапуна, съ исключение за внасянето на дървено масло и лой.

Чл. 10. За индустрии за книги, за захаръ, за прѣжди и платъ отъ памукъ,

ces fabriques pour des termes de 5 années au maximum.

Ces contrats sont conclus par le Conseil des Ministres.

Ces contrats peuvent être conclus en prévoyant les garanties nécessaires même avant la fondation de la fabrique, dans le but d'encourager cette fondation

Article 6. L'Etat peut céder, à titre gratuit, aux fabriques répondant aux conditions prévues dans l'article 1er, des terrains lui appartenant hors des endroits peuplés, pour la construction de ces fabriques et de leurs dépendances. Si, sur ces propriétés de l'Etat, se trouve quelque force motrice hydraulique elle sera également cédée sans payement aucun.

Cette concession dure tout le temps du fonctionnement de la fabrique; si celle-ci chôme au moins deux années l'Etat reprend possession des terrains cédés.

Article 7. Au cas où le fabricant désirerait mettre sa fabrique en communication par une route, chaussée ou ligne ferrée de l'Etat, le terrain nécessaire lui sera cédé gratuitement s'il appartient à l'Etat ou à des communes.

Article 8. Les fabriques existant aujourd'hui dans le pays et qui répondraient aux conditions de l'art. 1 et 2 jouiront des avantages prévus dans la présente loi.

Celles, qui auraient des privilèges plus importants que ceux prévus dans la présente loi et qu'ils ont reçus par décision du Sobranié, conservent leurs droits jusqu'à l'expiration du délai fixé.

Remarque. — Toutes les fabriques profitent des avantages de la lettre c) de l'article 3 de la présente loi. Les fabriques de bière et alcool profitent aussi de ceux de la lettre d du même article de la présente loi en ce qui regarde l'importation des planches et fûts en bois de chêne.

Article 9. Toutes les fabriques d'articles en laine et cuir jouiront des avantages prévus dans l'art. 3) lettres d) et aux articles 4 et 5.

Remarque. — Les fabriques de savon jouissent des mêmes avantages à l'exception toutefois de l'importation de l'huile et du suif.

Article 10. Pour la fabrication du papier, sucre, fil et étoffes en coton,

ленъ и коприва, за стькло и за стеаринови свѣщи, за цементъ и хидравлическа варъ учрѣдителятъ на фабриката ще се ползува и отъ правото, въ разстояние на 10 години, а за цимента и хидравлическата варъ 15 години и въ единъ опрѣдленъ районъ, само той да фабрикува известния предметъ.

Министерский Сьвѣтъ, по прѣдложението на Министра на Търговията и Земледѣлието, се произнася, да ли заведението заслужа да се ползува и отъ това право и опрѣдѣля районътъ.

Чл. 11. Единъ правилникъ, издаденъ отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието и одобренъ отъ Министерския Сьвѣтъ, ще опрѣдѣли подробноститѣ за туряннето въ дѣйствието на тоя законъ.

lin et soie, verre, bougies stéarines, ciment et chaux hydraulique, le fondateur de la fabrique aura aussi le droit exclusif de fabrication dans un certain rayon pendant un délai de 10 années et les fabriques de ciment et chaux hydraulique pendant 15 ans.

Le Conseil des Ministres sur la proposition du Ministère du Commerce et de l'Agriculture se prononce s'il y a lieu d'accorder à un établissement ce privilège aussi et détermine le rayon.

Articles 11. Un règlement élaboré par le Ministère du Commerce et de l'Agriculture et approuvé par le Conseil des Ministres fixera les détails pour la mise en application de la présente loi.

Правилникъ

за приспособление закона за насърчение мѣстната индустрия.

Règlement pour la mise en application de la loi sur l'encouragement de l'industrie locale.

Чл. 1. Притежатели на индустриални заведения, които поискатъ да се ползуватъ отъ облагитѣ и правата на закона за насърчение мѣстната индустрия, трѣбва да подадатъ писмено заявление до Министерството на Търговията и Земледѣлието, придружено: 1) съ свидѣтелство отъ управлението на общината, гдѣто се намира фабриката (образецъ N-о 1 и 2) съ разни документи (напр. фактури, извлѣчения отъ книгитѣ, че е плащаль на 20 работника и пр.), чрѣвъ които по-лесно може да се потвърди, че фабриката дѣйствително отговаря на прѣдвиденитѣ въ закона и правилника условия.

Чл. 2. Съ заявлението просителя трѣбва да опрѣдѣли, отъ кои облаги на закона именно иска да се ползува.

Чл. 3. Ако заявителя иска да му се отпусне, на основание чл. чл. 6 и 7 отъ закона, мѣсто или водна сила, той трѣбва да приложи къмъ заявлението

Article 1. Les propriétaires d'établissements industriels qui veulent profiter des avantages et droits prévus dans la loi sur l'encouragement de l'industrie locale doivent adresser au Ministère du Commerce et de l'Agriculture une demande par écrit accompagnée: 1o. d'un certificat de la commune dans laquelle se trouve la fabrique (formulaire No. 1); 2o. de différents documents (tels que factures, extraits des livres démontrant qu'il a payé à 20 ouvriers) grâce auxquels on puisse plus facilement constater que la fabrique répond réellement aux conditions prévues dans la loi et le règlement.

Article 2. Le requérant doit indiquer dans sa demande quels sont nommément les avantages octroyés par la loi, dont il veut profiter.

Article 3. Si le requérant demande, conformément aux art. 6 et 7 de la loi, qu'on lui cède du terrain ou de la force d'eau, il doit annexer à sa de-

си и планъ и описание на мѣстото, или и на водата.

Чл. 4. Ако е въпросътъ и за освобождение отъ мито на нѣкои материали, съгласно чл. 3, буква г, отъ закона, трѣбва въ заявлението да се обозначи точно видътъ на материалитѣ и приблизителното количество, което заведението ще употреби въ една година.

Чл. 5. Ако заявителтъ иска да се ползува отъ нѣкои права или облаги на закона, прѣди да е построена фабриката, тогасъ къмъ заявлението трѣбва да се приложатъ въ два еднообразни екземпляра плановетѣ и девизитѣ на фабриката, която има да се построи.

Министерството, като прѣгледа тия планове и девизи, единтъ екземпляръ задържа, а другия поверща на просителя.

Слѣдъ като бѣде построена фабриката, Министерството провѣрява, на самото мѣсто, чрѣзъ свой пратеникъ, дали просителтъ е построилъ фабриката по плановетѣ и девизитѣ.

Чл. 6. Въ изложенния въ прѣдидущия членъ случай, заявителя трѣбва да опрѣдѣли съ заявлението си срокътъ, въ който фабриката ще бѣде турена въ дѣйствиe, както и да даде поръчителство, че въ случай на неустойка, той ще отговаря за всичкитѣ произлѣзали за държавната хазна загуби.

Чл. 7. Ако е случая за сключване, прѣдвидения въ чл. 5 отъ закона, дългосроченъ контрактъ, заявителя ще се отнесе съ заявлението до учрѣдението, по вѣдомството на което има да стане доставката на произведенията.

Същото учрѣждение, като даде при заявлението своитѣ бѣжеки и мнѣние, ще го прѣпрати въ Министерството на Търговията и Земледѣието, а това съ докладъ — въ Министерскитѣ Съветѣ.

Чл. 8. Учрѣдители на фабрики, за да се ползуватъ отъ прѣдвиденото въ чл. 10 отъ закона право за единъ извѣстенъ районъ, трѣбва да дадатъ задължение, че въ шесть мѣсеца най-много ще починатъ постройката на фабриката, а въ три години най-много тѣ ще изтурятъ въ дѣйствиe. Разгърътъ на срока опрѣдѣлява Министерството на Търговията и Земледѣието, споредъ естеството на фабриката.

mande un plan et la description du terrain ou de la force d'eau.

Article 4. S'il est question de l'exemption des droits de douane de certains matériaux, conformément à l'art. 3 lettre d de la loi, l'intéressé doit indiquer dans sa demande d'une façon exacte le genre des matériaux et la quantité approximative que l'établissement en emploiera pendant une année.

Article 5. Si le réquerant veut profiter de quelques droits ou avantages, prévus dans la loi, avant que la fabrique soit construite, il doit en pareil cas annexer à la demande, en double exemplaire, les plans et les devis de la fabrique à construire.

Après vérification de ces plans et devis, le Ministère retient un des exemplaires et remet l'autre au requérant.

Une fois la fabrique construite, le Ministère constate sur le lieu même, par l'entremise de son délégué, si le requérant a construit sa fabrique d'après ces plans et devis.

Art. 6. Au cas exposé dans l'article précédent, le requérant doit préciser dans la demande l'époque à laquelle la fabrique sera mise en travail et présenter en même temps une garantie qu'en cas de non exécution de ses engagements, il aura à en répondre pour tous les préjudices qui en découleraient au détriment du Trésor Public.

Article 7. S'il s'agit de la conclusion du contrat à long délai prévu dans l'art. 5 de la loi, le réquerant devra s'adresser par pétition à l'établissement public pour lequel la fourniture des produits doit avoir lieu.

Le même établissement transmettra la demande, après y avoir ajouté ses observations et son opinion, au Ministère du Commerce et de l'Agriculture et celui-ci en référera au Conseil des Ministres.

Article 8. Afin de profiter d'un certain rayon des droits prévus dans l'art. 10 de la loi, les fondateurs des fabriques doivent s'engager à commencer la construction de la fabrique dans un délai de 6 mois et à la mettre en marche dans un délai de 3 années au maximum. La durée du délai est fixée par le Ministère du Commerce et de l'Agriculture d'après la nature de la fabrique. Si, après l'expiration du dé-

Ако слѣдъ истичанието на срокътъ фабриката не бѣде турена въ дѣйствиe, учрѣдителтъ губи правото на районъ.

Чл. 9. Въ случай, че нѣколко просятели заявятъ за единъ и сѣщъ районъ и за сѣщата фабриката, правото за ползуване получава този, който при равни условия се съгласи за по-малкъ районъ.

Чл. 10. На лицето, което има да се ползува отъ облагитѣ на закона за насърчение на мѣстната индустрия, Министерството на Търговията и Земледѣието ще издаде особено свидѣтелство (образецъ N-о 2).

На основание на това свидѣтелство, слѣдъ като то бѣде обнародвано въ Държавенъ Вѣстникъ, надлѣжнитѣ учрѣждения ще могатъ да правятъ на притежателя законнитѣ улеснения и отстъпки.

Чл. 11. Министерството на Търговията и Земледѣието ще произвежда ревизии на всичкитѣ фабрики, които се ползуватъ отъ правата и облагитѣ на закона за насърчение мѣстната индустрия, да ли тѣ дѣйствуватъ съгласно условията, на основание на които имъ сѣ били дадени законнитѣ права и облаги.

Чл. 12. За сѣщественни отклонения отъ прѣдвиденитѣ въ закона и правилника условия, констатирани съ писмени актове отъ органитѣ на Министерството, най-напѣрѣдъ се прави писмено напомняване. Ако въ единъ срокъ, даденъ отъ Министерството, не се отстрани това отклонение, то отнематъ се правата и облагитѣ, дадени на заведението. Това отнемание на даденитѣ права и облаги ще прави Министерството на Търговията и Земледѣието, или пъкъ Министерскитѣ Съветѣ, въ случай, когато то е разрѣшило въпроснитѣ права.

Ако постановлението на Министерството на Търговията и Земледѣието, или на Министерскитѣ Съветѣ не се обжалва, прѣдъ обикновеннитѣ сѣдилища, въ единъ срокъ отъ единъ мѣсець слѣдъ съобщението, то влиза въ законна сила.

lai, la fabrique n'est pas mise en marche, le fondateur perd le privilège qui lui a été indiqué dans le rayon.

Article 9. Au cas où plusieurs réquerants sollicitent le même rayon pour la même fabrication, le privilège est accordé à celui qui à conditions égales, se contente d'un plus petit rayon.

Article 10. La personne qui aura à profiter des avantages de la loi sur l'encouragement de l'industrie locale recevra du Ministère du Commerce et de l'Agriculture un certificat spécial (form. No. 2).

Conformément à ce certificat et après sa publication au Journal Officiel les administrations compétentes pourront faire au détenteur de ce certificat les facilités et concessions locales.

Article 11. Le Ministère du Commerce et de l'Agriculture fera inspecter toutes fabriques jouissant des droits et avantages de la loi sur l'encouragement de l'industrie locale, afin de savoir si elles fonctionnent conformément aux conditions suivant lesquelles les droits et avantages légaux leur ont été accordés.

Article 12. Chaque infraction essentielle aux conditions prévues dans la loi et le règlement est constatée par procès-verbaux dressés par les organes du Ministère, encourt pour la 1re fois un avertissement par écrit. Si dans un délai fixé par le Ministère cette infraction n'est pas réparée, les droits et avantages accordés à l'établissement lui sont retirés. La dépossession des droits et avantages accordés sera prononcée par le Ministère du Commerce et de l'Agriculture ou bien par le Conseil des Ministres au cas où celui-ci les aurait accordés. Si la décision du Ministère du Commerce et de l'Agriculture ou du Conseil des Ministres n'est pas appelée devant les tribunaux ordinaires dans un délai d'un mois, elle entre en vigueur.

Образецъ № 1.

СВИДѢТЕЛСТВО

№ _____

Общинското управление _____,
 околия, _____ окръгъ, удостоверява, че г. _____
 _____ притежава _____ едно фабрично заве-
 дение за произвождане _____

 че въ това заведение т. _____ занимава _____ души работ-
 ници и че _____ вложилъ _____ въ него единъ капиталъ отъ около _____ лева.

Общински Кметъ:

(Печатъ и дата).

Образецъ № 2.

СВИДѢТЕЛСТВО

№ _____

Министерството на Търговията и Земледѣлието, на основание чл. 8 отъ
 правилника за приспособление закона за насърчение мѣстната индустрия, из-
 дава настоящето на г. _____,
 въ удостоверение на това, че фабричното _____ заведение, находяще се въ
 _____ околия, _____
 _____ окръгъ, се ползува отъ предвиденитъ въ чл. _____
 облаги и права.

Въ сила на настоящето свидѣтелство фабричното заведение (притежа-
 теля му) може:

а) Да внася отъ странство безъ мито слѣдующитъ сурови материяли:

б) Да прѣнася съ отстъпка 35% отъ тарифитъ по българскитъ държавни
 желѣзници горѣприведенитъ сурови материали и слѣдующитъ изработени отъ
 самото _____ заведение прѣдмети: _____

София, _____ 189 _____ год.

Министръ:

Modèle No. 1.

CERTIFICAT.

№ _____

La mairie de _____ arrondissement de
 _____ département de _____
 certifie par le présent que Mr. _____
 est possesseur d'une fabrique _____
 dans laquelle sont occupés _____
 d'ouvriers, et que le capital versé pour cette fabrique s'élève à _____
 Levs environ.

Le Maire:

(signature et date)

Modèle No. 2.

CERTIFICAT.

№ _____

En vertu de l'art. 8 du Règlement pour l'application de la Loi pour
 l'encouragement de l'Industrie locale, le Ministère du Commerce et de l'Indus-
 trie délivre le présent à Mr. _____
 _____ pour certifier que sa fabrique
 sise à _____ arrondissement de
 _____ département de _____
 jouit des droits et privilèges prévus par l'art. _____

Conformément au présent certificat la dite fabrique a le droit:

a) de faire importer de l'Etranger, sans douane, les matériaux bruts ci-
 dessous: _____

b) de faire transporter avec une réduction de 35 % sur les tarifs des
 chemins de fer bulgares de l'Etat, les matériaux sus-indiqués ainsi que les ob-
 jets suivants, qui ont été fabriqués par elle, savoir: _____

Sophia, le _____ 189 _____

Le Ministre:

Концесии дадени до 1-й Декемвр. 1896 г.

Concessions accordées jusqu'au 1 Décembre 1896

I. По особни закони на Народното Събрание.

1. На Продромъ Басмаджиевъ, отъ Варна, концесия за 15 години, само той да стъбира стъкления пѣсекъ около с. Гебедже, (Варненска околия) и да произвежда стъкло. Районъ не е билъ опредѣлянъ. За тая концесия било е съставено особено акционерно дружество съ единъ капиталъ отъ 200.000 лева. Дружеството е построило нужните здания за стъклена фабрика и е започнало да произвежда разни стъклари. Производството, обаче, е излизало доста скъпо, въ сравнение съ външните стъкла, по много причини: 1-о Понеже наблизко не е имало нуждния горителенъ материалъ; 2-о Транспорта отъ фабриката до Варна е ставалъ доста скъпо и рисковано, по нѣжанието на желѣзно-пѣтна линия и 3-о Постройката на самитѣ здания не е била извършена по изискуемитѣ се техвически условия. Прѣдъ видъ на тѣзи мѣнотии дружеството е взело рѣшение да се закрие фабриката и да се построи друга въ Варна — условие много по-изгодно за едно подобно индустриално заведение.

2. На Ангела Поповъ, отъ Търново, концесия за 10 години, да устрои фабрика за тестени издѣлия. За районъ му е дадено цѣлото Княжество. До истичанието на концесионния срокъ никому не се позволява да открие такъва фабрика, освѣнъ на сѣществуващитѣ. Концесонера е построилъ солидна фабрика въ с. Килифарево и искарва годишно около 100.000 кил. разни видове макарони, фидета и пр. Прѣдъ видъ, обаче, на мѣнотитѣ съобщения въ тая частъ на княжеството и даждието „октроа“ фабриката не може да прави конкуренция.

I. En vertu des lois spéciales votées par l'Assemblée Nationale.

1о. Concession accordée à M. Prodrome Basmadjiew, habitant de Varna, pour exploiter pendant 15 ans tout le sable pour verrerie se trouvant aux alentours de Ghébédjié (arrondissement de Varna), ainsi qu'une fabrique de verrerie. Il n'y a pas de rayon fixe. En vertu de cette concession une société anonyme a été formée au capital de 200000 fr. Elle a fait construire les bâtiments nécessaires pour une fabrique de verrerie et a commencé à fonctionner en produisant diverses espèces de verre. Le prix de revient, en comparaison de celui du verre importé de l'étranger, est assez cher, pour plusieurs raisons: 1о. Le manque de combustible aux alentours de la fabrique; 2о. le transport des articles fabriqués jusqu'à Varna est couteux et exposé à des risques, car il n'y a pas de communication par chemin de fer entre la fabrique et la ville de Varna; et 3о. parceque la construction des bâtisses n'a pas été faite conformément aux exigences techniques. En présence de ces difficultés, la Société s'est décidée à fermer la fabrique de Ghébédjié, et d'en construire une autre à Varna, ce qui est plus avantageux pour un pareil établissement industriel.

2о. Concession pour divers produits de pâtes alimentaires, accordée pour 10 ans à Angbel Poppow, habitant de Tirnovo. Il a pour rayon toute la Principauté. A l'exception des fabriques existantes, aucun autre n'a pas le droit d'ouvrir une pareille fabrique avant l'expiration du délai donné au concessionnaire, qui a fait construire une fabrique bien comprise au village Kili-farevo, et produit chaque année environ 100000 kilogrammes de macaronis de qualités différentes et diverses autres pâtes. Cette fabrique ne peut pas pendant faire la concurrence tant à

3. На г. г. Н. г. Боботановъ и Хр. Гарибонъ отъ София дадена е концесия за 15 год., безъ опредѣленъ районъ, да устроятъ фабрика за добивание желѣзо отъ рудитѣ въ Самоковската околия. Постройката и натъкмяванието на фабриката трѣбвало е да стане на 20/1 1895 год., но понеже концесионеритѣ не могли да изпълнятъ задълженията си, сж изгубили правото на концесията. Една отъ най-главнитѣ причини за несполуката на това прѣдприятие е била тѣзи, че концесионеритѣ не сж могли да намѣрять капиталъ. За тая цѣль било съставено нѣкакво си дружество, но и то не могло да направи нѣкаква по-сериозна крачка въ това дѣло.

4. На Петка Хр. Тѣпчилещовъ отъ Цариградъ, е била дадена концесия за 25 год., безъ опредѣленъ районъ, за да устрои въ Бургаския окръгъ фабрика за консервиране чрезъ сухъ и студенъ въздухъ разни хранителни произведения. Срокъ за построяванието и натъкмяванието на фабриката е билъ прѣдвиденъ 1 1/2 година отъ деня на концесията. Този срокъ е билъ продълженъ съ новъ законъ за 15/VI 1895 г., но и тогава не е било изпълнено прѣдприятието; затова и концесията е изгубила силата си. Главната причина за неосществлението на тѣзи концесия е била тая, че г. Тѣпчилещовъ не е могълъ да намѣри капиталъ.

II. Концесии дадени по закона за насърчение мѣстната индустрия.

5. На Инжинера П. Гергиновъ, отъ София, е дадена концесия за 15 год., за устрояване фабрика за циментъ и хидравлическа варъ. Концесията объема за районъ само Софийския окръгъ. На 12 Май т. г. трѣбвало е да бѣде турната въ дѣйствиѣ фабриката, но понеже г. Гергиновъ не е могълъ да направи всестранни изучвания на суровия материалъ, който се употрѣблява въ казаното производство, конскалъ е разрѣ-

cause des communications qui sont très difficiles dans cette contrée de la Principauté qu'à cause de l'octroi à payer.

3о. L'Assemblée Nationale a accordé pour 15 ans à MM. N. G. Bobotanow et Chr. Garibow, habitants de Sophia, sans rayon fixé, l'établissement d'une usine pour l'exploitation des mines de fer de l'arrondissement de Samocow. La construction et le montage de la fabrique devaient être faits le 20 janvier 1895, mais les concessionnaires n'ont pas pu remplir leurs engagements, et ont perdu leurs droits de concessionnaires. Une des causes principales de la non réussite de cette concession c'est le manque des capitaux nécessaires que les concessionnaires n'ont pu se procurer. Une société, en effet, fut formée, mais elle aussi n'a pu faire de plus sérieuses démarches pour la réalisation de cette entreprise.

4о. Concession donnée à Petko Chr. Tapchileschtow, originaire de Constantinople, pour 25 ans et sans rayons fixes, pour la construction dans le département de Bourgas d'une fabrique de conserves alimentaires par des moyens frigorifiques. Le délai accordé pour la construction et l'installation de la fabrique était d'un an et demi, à dater du jour de la concession, mais il fut prolongé par une nouvelle loi jusqu'au 15 juin 1895. Après l'expiration de ce nouveau délai la fabrique n'a pas été construite, et la concession par conséquent est restée sans effet. La cause principale de la non réalisation de cette entreprise est que M. P. Tapchileschtow n'a pas pu trouver les capitaux nécessaires.

II. Concessions accordées en vertu de la loi pour l'encouragement de l'industrie locale.

5о. Concession donnée à l'ingénieur P. Guerghinow, habitant de Sophia, pour 15 ans, pour la construction d'une fabrique de ciment et de chaux hydraulique. Cette concession est donnée seulement pour le rayon du département de Sophia. La fabrique devait fonctionner le 12 mai a. c., mais M. Guerghinow n'ayant pu faire toutes les études nécessaires du matériel brut, qui doit être employé pour la fabrica-

шение, да му се продължи срока още за една година.

6. На Индустриялното дружество „Захаръ“ отъ Пловдивъ е дадена концесия за 10 години да построи фабрика за захаръ, съ районъ отъ цѣла Южна България. Срокъ за тая цѣль е билъ отрѣденъ до 1 Юний настоящата година. Дружеството е изучило основно въпросътъ, направило е и опити за култивирането на цвѣклото въ страната, но още не е пристъпило къмъ построяването и натъкмяването на проектираната фабрика. До като не получи нѣкои по-големи привилегии и улеснения, вънъ отъ закона за насърчение мѣстната индустрия — дружеството едва ли ще прѣдприеме нѣкои по сериозни стѣпки къмъ това прѣдприятие.

7. На G. van Zuylen, G. Dorzée et H. Dirix отъ Брюкселъ, Белгия, сжщо е дадена за 10 години концесия за захарна фабрика, съ районъ отъ окржзитѣ: Софийски, Трънски и Кюстендилски. Концесонеритѣ така сжщо сж направили опити на нѣколко мѣста съ посѣвяване на цвѣклото. Срокъ за построяването и натъкмяването на фабриката и тѣмъ е билъ даденъ до 1 мин. Юний, но съ заявление до Министерството на Търговията и Земледѣлието, поискали сж продължение на срока до идущата пролѣтъ. до като имъ се отстъпи нуждното мѣсто отъ Соф. община за постройката на фабриката и до като се нарѣдятъ извѣстни законоположения за захарното производство въ идущата сессия на Народното Събрание.

8. На Братия Симеонови, К. Д. Беби и Николаки Хаджопуло отъ Руссе, и E. Lees отъ Манчестеръ, концесия за построяване фабрика за памучни прѣжди съ районъ сѣверната частъ на балканитѣ и за срокъ отъ 10 години. Споредъ закона построяването на фабриката трѣбвало е да се започне слѣдъ 6 мѣсеци — на 27 XII 1895 г. По ходотайството на концесонеритѣ продълженъ имъ е срока още за 1 година. До сега нищо не е направено по това прѣдприятие.

tion des dits produits, a demandé la prorogation de délai pour une année.

6o. A la Société industrielle „Zahar“ (sucre) de Philippopolis est donnée pour 10 ans la concession de la construction d'une fabrique de sucre dans le rayon de la Bulgarie du Sud. Le délai fixé était le 1 juin a. c. La Société a fait des études approfondies ainsi que des essais sur la culture de la betterave dans la contrée, mais il n'a pas été jusqu'à présent procédé à la construction et l'installation de la fabrique projetée. Si de plus grands privilèges et facilités que ceux prévus par la loi sur l'encouragement de l'industrie locale ne sont pas accordés à la Société en question, il est à croire qu'elle ne procédera pas à la réalisation de cette entreprise.

7o. A MM. G. van Zuylen, G. Dorzée et H. Dirix de Bruxelles, Belgique, est donnée, pour 10 ans, la concession d'une autre fabrique de sucre dans les rayons des départements de Sophia, Trn et Kustendil. Les concessionnaires ont fait aussi des essais dans quelques endroits pour la culture des betteraves. Le délai fixé pour la construction et l'installation de la fabrique était fixé au 1 juin a. c., mais les concessionnaires ont demandé par pétition au Ministère du Commerce et de l'Agriculture sa prolongation jusqu'au printemps prochain, et jusqu'à ce que l'emplacement nécessaire pour la construction de la fabrique leur soit cédé par la Municipalité de Sophia; ils ont demandé, en outre, que quelques prescriptions législatives pour la fabrication du sucre soient réglées et votées à la prochaine session de l'Assemblée Nationale.

8o. A MM. Siméonow frères, K. D. Bébi et Nicolachi Hadjopoulo, habitants de Roustchouk, et M. E. Lees, de Manchester, est donnée pour 10 ans la concession de la construction d'une fabrique pour filature de coton, dans le rayon de la partie septentrionale des Balkans. D'après la loi votée, la construction de la fabrique devait commencer six mois après — savoir le 27 Décembre 1895. Sur la sollicitation des actionnaires ce délai est prolongé encore d'une année. Rien n'a été fait jusqu'à présent pour cette entreprise.

9. На Хр. Загорски отъ Самоковъ е дадена концесия за построяване фабрика за хартия, съ районъ отъ околитѣ: Софийска, Самоковска и Ихтиманска. Срокъ за 10 години. До сега още нищо не е направено по това прѣдприятие. Концесонера иска по нарѣдъ да сключи контрактъ съ правителството, за доставката хартия на всички правител. и общ. учрѣждения, слѣдъ което да пристъпи къмъ изпълнението на прѣдприятието.

10. На Пенчо М. Петровъ отъ София, е дадена концесия за построяване фабрика за стѣкла и джамове, съ районъ отъ окржзитѣ: Софийски, Кюстендилски и Трънски. Прѣдприятието не е изпълнено, понеже концесонера се е поминѣлъ.

11. На Августъ Шедиви отъ София — концесия за рафиниране кокали, туткалъ, стеаринови свѣщи и сапунени издѣлия, за 10 год. Районътъ се състои отъ окржзитѣ: Софийски, Трънски, Кюстендилски и Вратчански. Срокъ за построяването и натъкмяването на фабриката е отрѣдѣленъ година и половина, считана отъ 3 Августъ т. г.

12. На едно друж. отъ французски капиталисти е разрѣшено да устроятъ въ България работилница (des ateliers franco-bulgares) за изработване кола, вагони, машини, топове и пр. Разрѣшението е станало още на 28 XII 95 г. по чл. 5 отъ правилника за приспособление закона за насърчение мѣстната индустрия, безъ никакъвъ срокъ и районъ. До сега нищо не е направено по този въпросъ.

13. На запаснитѣ подполковници К. Кичевъ и М. Хайдutowъ, и инженера Симеоновъ, дадено имъ е разрѣшение за построяване фабрика за маргаринъ. Разрѣшението е станало по указания въ пунктъ 12 начинъ, безъ никакъвъ срокъ или районъ. И по тѣзи фабриката нищо не е направено до сега.

14. На Юрданъ Симишовъ и С-не отъ София, концесия за 10 год., за построяване фабрика за стѣкла. Срокъ за построяването и турянето и въ дѣйствието е отрѣдѣленъ една година отъ датата на концесията до Августъ 1897 го-

9o. A M. Chr. Zografsky, habitant de Samocow, est donnée la concession pour 10 ans de la construction d'une fabrique de papier dans les rayons des arrondissements de Sophia, Samocow et Iktiman. Rien n'a été fait jusqu'à présent pour cette entreprise. Le concessionnaire veut conclure préalablement un contrat avec l'Etat pour la fourniture de papier à toutes les institutions communales et gouvernementales, et procédera ensuite à la réalisation de l'entreprise.

10o. Une concession pour la construction d'une fabrique de verrerie et de verre à vitres est accordée à M. Pentcho M. Petrow, de Sophia, dans le rayon des départements de Sophia, Kustendil et Trn. Le décès du concessionnaire n'a pas permis la réalisation de cette entreprise.

11o. M. Auguste Chédivy, de Sophia, a obtenu pour 10 ans la concession d'une raffinerie d'os, colle, bougies stéarines et savons. Ses rayons sont les départements de Sophia, Kustendil, Trn et Vratza. Le délai fixé pour la construction et l'installation de la fabrique est d'un an et demi à dater du 3 août a. c.

12o. L'Assemblée Nationale a permis à une Société de capitalistes français d'établir des ateliers franco-bulgares pour la fabrication de voitures, wagons, machines, canons etc. L'autorisation a été donnée le 28 Décembre 1895, conformément à l'art. 5 du règlement pour l'application de la loi sur l'encouragement de l'industrie locale sans aucun délai fixe ni rayon. Rien n'a été encore fait jusqu'à présent pour la réalisation de cette entreprise.

13. Aux Lieutenants-Colonels K. Kitchew et M. Haïdoutow et à l'ingénieur Siméonow a été accordée la concession de la construction d'une fabrique de margarine. La concession est donnée d'après le mode établi par l'art. 12, sans délai fixe, ni rayon. Rien n'est fait non plus pour la réalisation de cette entreprise.

14. Une concession de dix ans pour la construction d'une fabrique de verrerie est faite à MM. Yordan Simidow et C-ie. Le délai fixé pour la construction et le fonctionnement de la fabrique est d'une année à dater du jour de la

год. За районъ се дава само Софийския окръгъ.

15. На Ив. Сребърниковъ отъ София — концесия за 10 год. за построяване фабрика за мукава въ с. Долна-Баня, Самоковска околия. Срокъ за построяването и турянито въ пълно дѣйствиe на фабриката се опредѣля до 1 Априлий 1897 година. Районъ отъ околнитѣ: Т.-Пазарджишка, Ихтиманска, Самоковска и Дупнишка.

16. На Георги Н. Консуловъ отъ София — концесия за 10 год. за стъкла и стъклени издѣлия. Срокъ за построяването и турянито въ пълно дѣйствиe на фабриката се опредѣля три години, отъ мѣсець Ноемврий т. г. Районъ отъ окръжитѣ: Пловдивский и Т.-Пазарджишкый.

concession jusqu'en Août 1897. Le rayon se borne au département de Sofia.

15. A M. Iv. Srébernicow, de Sofia, est donnée pour 10 ans la concession pour la construction d'une fabrique de cartons à Dolna-Banya, arrondissement de Samocow. Le délai fixé pour la construction et le plein fonctionnement de la fabrique est jusqu'au 1er Avril 1897. Les rayons sont les arrondissements de Tatar-Pazardjik, Iktiman, Samocow et Doubnizza.

16. M. Georges N. Konsoulow, de Sofia, a obtenu pour 10 ans la concession de la construction d'une fabrique de divers produits de verrerie. Le délai fixé pour la construction de la fabrique et son plein fonctionnement est de trois ans à dater du mois de Novembre de l'année courante 1896. Les rayons sont les départements de Philipopoli et Tatar-Pazardjik.

ЗАКОНЪ

ЗА ДАНЪКА ВЪРХУ ЗАНЯТИЯТА

Гласуванъ и приетъ отъ VIII Обикновено Народно Събрание въ първата му редовна сесия и утвърденъ съ Высочайши указъ под № 185 отъ 20 Януарий 1895 г.

Loi sur l'impôt des patentes

Acceptée et votée par la VIII Assemblée Nationale Ordinaire à sa première session régulière et confirmée par l'ukase Princier № 185 du 20 Janvier 1895.

Въведение.

Чл. 1. Всѣкой жител на Княжеството, билъ той български или чужди подданикъ, подлѣжи на данъка върху занятията, ако върши нѣкаква индустрия, търговия или каквато и да било работа, непрѣдвидена въ опредѣленитѣ отъ настоящия законъ исключения или добива доходи отъ движими (капитали, цѣнности, пенсии и пр.) и недвижими имоти и други.

Чл. 2. Не подлѣжат на данъкъ:

- а) войницитѣ (долнитѣ военни чиновне) на дѣйствителна военна служба, съ исключение на унтеръ-офицеритѣ и фелдфебелитѣ на свѣрхсрочна служба;
- б) авторитѣ и прѣводачитѣ на разни книги и съчинения;
- в) земледѣлцитѣ, градинаритѣ, бостанджииитѣ, лозаритѣ, за произведенията които искарватъ отъ своитѣ собствени имоти и продажбата не извършватъ въ дюкяни и други подобни мѣста;

Introduction.

Art. 1. Tout habitant de la Principauté, de nationalité bulgare ou étrangère, est soumis à l'impôt des patentes, s'il pratique un genre de commerce ou d'industrie quelconque, s'il exerce un métier non-prévu parmi les exceptions que comporte la présente loi, ou enfin s'il jouit d'un revenu provenant de biens, fonds, capitaux, valeurs, pensions, etc. ou de biens immeubles ou autres.

Art. 2. Sont exemptés de l'impôt:

- a) les soldats (grades militaires inférieurs) de l'armée active, à l'exception des sous-officiers de profession;
- b) les auteurs ou traducteurs d'œuvres littéraires et compositions diverses;
- c) les agriculteurs, jardiniers, possesseurs de champs ensemencés et de vignes, pour les produits de leur bien particulier dont la vente ne doit pas s'effectuer dans des magasins et autres lieux similaires;

г) скотовѣдцитѣ за добитѣка, който вѣдятъ, съ исключение на свиновѣдцитѣ, които иматъ повече отъ десетъ свини;

Забѣлѣжка. Не подпадатъ подъ това исключение лицата, които прѣкупуватъ и прѣпродаватъ добитѣкъ.

д) пътующитѣ търговски агенти на чуждитѣ фирми, които периодически дохождатъ въ България;

е) чирацитѣ, слугитѣ, работницитѣ и всѣкакви занаятчии, които споредъ добива отъ работата си не могатъ да се обложатъ съ три лева;

ж) прѣдачкитѣ на вълна за шаекъ и гайтанъ, продавачкитѣ на произведенія отъ сѣжитѣ материи, изработени отъ самитѣ тѣхъ;

з) духовнитѣ лица, за възнагражденията, които получаватъ за трѣбитѣ;

и) любителскитѣ групи, и

к) лица, които въ свободното отъ земледѣлческото си занятие врѣме отиватъ въ градоветѣ да работятъ съ надници, напр. копание лозя, жънение, косение, както и всичкитѣ надничари.

Чл. 3. Занаятията, които се облагатъ съ данъкъ, се дѣлятъ на петъ главни категории, а именно:

- а) служебни занятия,
- б) свободни "
- в) търговски "
- г) индустриални "
- д) занаяти (еснафи).

ГЛАВА I.

Служебни занятия.

Чл. 4. Служебни занятия сѣ всички ония, които се упражняватъ срѣщу известна заплата. Тукъ се отнасятъ чиновницитѣ, духовнитѣ лица, които получаватъ заплата отъ правителството или отъ разни общества, освѣнъ възнагражденията за трѣбитѣ, учителитѣ, учителкитѣ, офицеритѣ въ дѣйствителна служба, унтеръ-офицеритѣ и фелдфебелитѣ на свѣрхсрочна служба и въобще всичкитѣ ония, които приематъ заплата отъ държавното съкровище, както и всичкитѣ окръжни и общински службаши, състоящитѣ при разнитѣ дружества и прѣдприятия лица, книговодителитѣ и писаритѣ при разнитѣ търговски контори и пр.

Чл. 5. Лицата, които упражняватъ служебни занятия, плащатъ данъкъ за слѣдующия разпѣръ:

д) les éleveurs de bétail, à l'exception des éleveurs de porcs qui possèdent plus de 10 de ces animaux;

Remarque. Ne sont pas compris dans cette exception les marchands qui achètent et revendent les bestiaux.

е) les agents des maisons commerciales étrangères qui se rendent périodiquement en Bulgarie;

ф) les ouvriers, maçons, domestiques et tous autres employés ne gagnant pas 3 levs par jour;

г) les fileuses de laine destinées à la confection du chaïak et d'autres étoffes, et les vendeuses d'articles provenant des matières ouvrées par elles-mêmes;

h) les ecclésiastiques pour les quêtes devant servir à leurs œuvres pieuses;

i) les troupes théâtrales;

ж) ceux qui pendant des loisirs que leur laissent leurs occupations agricoles se rendent dans les villes pour y entreprendre les travaux à la journée, le labourage des vignes, moissons, et tous autres ouvrages journaliers.

Art. 3. Les états frappés de l'impôt se divisent en 5 catégories principales:

- 1o. les emplois;
- 2o. les professions libérales;
- 3o. les commerces;
- 4o. les industries;
- 5o. les métiers proprement dits.

CHAPITRE I.

Des emplois.

Art. 4. Par emploi, on doit entendre tout service exercé en vue d'une rétribution quelconque. A cette première catégorie se rattachent les fonctionnaires, les ecclésiastiques payés par le gouvernement ou par diverses sociétés quelconques, sauf à titre d'aumônes, les instituteurs et institutrices, les officiers de l'armée active, les sous-officiers ouvriers, et en général tous ceux qui sont payés par le trésor public, ainsi que tous les fonctionnaires des départements et arrondissements, les employés, à quelque titre que ce soit, des diverses sociétés et entreprises, les comptables, commis des maisons de commerce etc.

Art. 5. Les personnes ressortant de cette catégorie sont soumises à un impôt variant dans les proportions suivantes:

2 ⁰ / ₀	за доходъ до 2.400 лева включ.	2 ⁰ / ₀	p. les appoint. jusqu'à 2400 fr. incl.
3 ⁰ / ₀	" " " 5.400 " "	3 ⁰ / ₀	" " " 5400 "
4 ⁰ / ₀	" " " 7.500 " "	4 ⁰ / ₀	" " " 7500 "
5 ⁰ / ₀	" " " 12.000 " "	5 ⁰ / ₀	" " " 12000 "
6 ⁰ / ₀	" " " 12.000 " на горѣ	6 ⁰ / ₀	" " " au-dessus de 12000 fr.

Чл. 6. Данъка отъ държавнитѣ, окръжнитѣ и общинскитѣ службаша се удържа при исплащаннето заплатата имъ, а отъ други служебни занятия той се исплаща по начина, който се прѣд-вижда въ закона за бирниците.

**ГЛАВА II.
Свободни занятия.**

Чл. 7. Въ свободнитѣ занятия спа-датъ: занаятиятa на адвокатитѣ, докторитѣ (медицитѣ), дангиститѣ, аптекаритѣ, архитектитѣ, инженеритѣ, прѣдприема-читѣ, фотографитѣ, издателитѣ на вѣст-ници, журнали, разни книги и съчине-ния, театралнитѣ групи, акушеритѣ и акушеркитѣ, прошеносциитѣ, живопис-цитѣ, фелдшеритѣ, артиститѣ, ваксинато-ритѣ, музикантитѣ отъ всѣкакъв родъ и пр.

Забѣлѣжка. Акушери и акушерки се смѣтатъ ония, които сж свършили специа-лно училище, а не и бабитѣ, които практи-куватъ това занятие и които се освобожда-ватъ отъ данъкъ.

Свободнитѣ занятия се раздѣлятъ на четири класа и плащатъ данъкъ споредъ разрядитѣ означени въ приложената табли-ца буква Б, освѣн прѣдприемачитѣ, които ги плащатъ по начина указанъ въ слѣ-дующитѣ членове.

Чл. 8. Прѣдприемачитѣ на публич-нитѣ работи за държавата, окръжията и общинитѣ, доставчицитѣ на разни прѣдмети за войската, болницитѣ, пан-сионитѣ, затворитѣ, и въобще за всѣ-какъв родъ общински учрѣждения, нае-мателитѣ на риболовството, закупницитѣ на правото октроа, интизалъ, канъ и всѣкакво друго право, събирано за смѣтка на държавата, окръжията или общинитѣ, пощенскитѣ прѣдприемачи и пр. плащатъ въ слѣдующий размѣръ:

2 ⁰ / ₀₀	на сума до 20,000 л. вклуч.
3 ⁰ / ₀₀	" " " 50.000 " "
4 ⁰ / ₀₀	" " " 100.000 " "
5 ⁰ / ₀₀	" " " 200.000 " "
6 ⁰ / ₀₀	" " " 500.000 " "
7 ⁰ / ₀₀	" " " 1.000.000 " "
8 ⁰ / ₀₀	" " " 1.000 000 " на горѣ

Прѣдприемачитѣ сж длъжни слѣдъ утвърдението на търгътъ и при сключ-ваннето контракта съ правителството,

Art. 6. L'impôt dû par les fonc-tionnaires du gouvernement, des dé-parterements et des communes est perçu lors de leur paye; pour les autres pro-fessions, il est prélevé de la façon pré-vue par la loi sur les contributions.

**CHAPITRE II.
Des professions libérales.**

Art. 7. A la catégorie des profes-sions libérales, appartiennent; les avo-cats, médecins, dentistes, pharmaciens, architectes, ingénieurs, photographes, rédacteurs de journaux, auteurs d'œuvres et compositions diverses, troupes théâ-trales, accoucheurs, accoucheuses, agents de publicité, peintres, chirurgiens, artis-tes, vaccinateurs, musiciens de tout genre;

Remarque. Sont reconnus comme accoucheurs et accoucheuses, les per-sonnes qui ont suivi les cours d'une école spéciale, et non les vieilles femmes qui pratiquent ce métier et qui sont exemptes d'impôts.

Les professions libres se divisent en 4 classes et payent l'impôt d'après les proportions indiquées au tableau (l. b) à l'exception des entrepreneurs qui payent de la manière prescrite dans les articles qui vont suivre

Art. 8. Les entrepreneurs de tra-vaux publics de l'Etat, des départe-ments ou des communes, les fournisseurs de l'armée, des hôpitaux, des pensions, des prisons et en général de tout éta-blisement public, les adjudicataires de la pêche, de l'octroi, et de tout autre droit réservé à l'Etat, aux départements, ou aux arrondissements, les entrepre-neurs de la poste payent comme suit:

2 ⁰ / ₀₀	p. toute som. jusqu'à 20,000 fr. incl.
3 ⁰ / ₀₀	" " " 50,000 " "
4 ⁰ / ₀₀	" " " 100,000 " "
5 ⁰ / ₀₀	" " " 200,000 " "
6 ⁰ / ₀₀	" " " 500,000 " "
7 ⁰ / ₀₀	" " " 1,000,000 " "
8 ⁰ / ₀₀	p. toute som. sup. 1,000,000 "

Les entrepreneurs sont tenus, après la confirmation du contrat, l'adjudica-tion et la signature du contrat avec le

окръжията или общинитѣ да заплатятъ принадлежащия се данъкъ, въ противенъ случай търга се унищожава. За това тѣ се задължаватъ да прѣдставятъ на комисията, произвождаща търга и едно писмено задължение, че веднага слѣдъ възлаганието върху тѣхъ прѣдприятието, тѣ ше платятъ данъка.

Забѣлѣжка. Данъкъ въ означени по-горѣ размѣръ се плаща и когато не е ставало търгъ, нъ за павършване прѣд-приятието се е сключилъ контрактъ по до-броволно съглашение.

Чл. 9. Данъка се прѣдплаща върху цѣлата сума на прѣдприятието, безъ да се гледа колко време ще се продължава то.

Чл. 10. За прѣдприятия, на които не е опрѣдѣлена стойността въ кон-трактитѣ, данъка се прѣсѣмта върху приблизителната стойностъ, исчислена отъ комисията произвождаща търговетѣ.

Ако при сключването окончател-нитѣ смѣтки се види, че сумата на прѣдприятието е уголѣмена, поради из-вършени добавочни работи или други причини, тогава прѣдприемача доплаща данъкъ за разликата. За тоя допълни-теленъ данъкъ сж отговорни длъжност-нитѣ лица въ случай, че при испла-щанието смѣткитѣ не сж го задържали отъ прѣдприемача.

Чл. 11. Не се повръща данъка взетъ отъ прѣдприятието, което не е из-вършено по причина на унищожение контракта, ако за това е виновенъ прѣд-приемача.

Чл. 12. Прѣдприемачитѣ, които взе-матъ прѣдприятията не отъ държавнитѣ, окръжнитѣ или общински учрѣждения, а отъ частни лица или дружества, а така сжщо и прѣдприемачитѣ, които взематъ прѣдприятия отъ други прѣд-приемачи, които иматъ сключени кон-тракти съ държавни, окръжни или об-щински учрѣждения, се облагатъ съ данъкъ споредъ разредитѣ, които сж опрѣдѣлени специално за подобни прѣд-приятия въ приложената къмъ настоя-щия законъ таблица (буква Б).

**ГЛАВА III.
Търговски занятия.**

Чл. 13. Търговскитѣ занятия обла-гаеми съ данъкъ се дѣлятъ на: 1) тър-говия съ мѣстни произведения, 2) тър-говия съ иностранны произведения, 3) банкерска търговия, 4) търговия съ събстни и други такива прѣдмети, 5)

gouvernement, le département, ou l'ar-rondissement, de verser l'impôt dû; le refus entraîne l'annulation de l'adjudi-cation; aussi sont-ils tenus de présenter à la Commission de l'adjudication un engagement écrit de payer l'impôt aus-sitôt après que l'entreprise leur aura été adjugée.

Remarque. L'impôt; dans les pro-portions indiquées ci-dessus, est dû même lorsqu'il n'y a pas eu d'adjudication, mais un simple contrat passé à l'amiable.

Art. 9. L'impôt est payable d'a-vance sur le chiffre entier de l'entre-prise qu'elle qu'en doive être la durée.

Art 10. Pour les entreprises dont le montant n'est pas désigné dans le contrat, l'impôt est prélevé sur la somme approximative calculée par la commission de l'adjudication. Si après le règlement des comptes, il est constaté que le montant a dépassé les prévisions par suite de travaux supplémentaires ou pour toute autre cause, l'entrepreneur devra payer l'impôt pour la différence.

Les fonctionnaires sont responsa-bles du non paiement de l'impôt sup-plémentaire exigé de l'entrepreneur, dans le cas où ils ne le lui auraient pas retenu.

Art. 11. L'impôt perçu sur l'en-treprise n'est pas rendu à l'entrepre-neur dans le cas où il l'abandonnerait sous prétexte de l'annulation de son con-trat, quand lui seul en est responsable.

Art. 12. Les entrepreneurs aux-quels est confiée une entreprise, non par l'état, mais par des particuliers ou des sociétés, et, de même, les entrepre-neurs chargés d'une entreprise pour d'autres entrepreneurs ayant un contrat avec le gouvernement, les départements ou arrondissements payent l'impôt spé-cialement fixé pour eux (tableau B) dans la présente loi.

**CHAPITRE III.
Des professions commerciales.**

Art. 13. Les commerces frappés d'impôt sont les suivants:
1o) commerce de produits indigènes,
2o) " " " étrangers,
3o) opérations de banques,
4o) commerce de céréales.

пръвозна търговия, 6) амбулантна търговия и 7) разни. Тъ се облагатъ съ данъкъ споредъ разрядитъ опрѣдѣлени въ приложената къмъ настоящия законъ таблица (буква В).

Къмъ търговскитѣ занятия се причисляватъ лицата, които иматъ доходи (ренти) отъ движими (капитали, цѣнни книжа и други цѣнности, пенсии, съ исключение на инвалиднитѣ, и пр.) и отъ недвижими имоти, които не плащатъ поземленъ данъкъ, независимо отъ данъка за занятията, които би упражнявали, плащатъ данъкъ въ размѣръ на:

2 ⁰ / ₀	за доходъ до	5.400 л.	включ.
3 ⁰ / ₀	"	7.500 "	"
4 ⁰ / ₀	"	12.000 "	"
5 ⁰ / ₀	"	20.000 "	"
6 ⁰ / ₀	"	50.000 "	"
7 ⁰ / ₀	"	100.000 "	"
8 ⁰ / ₀	"	100.000 "	на горѣ

Суммата на данъка, която ще плати рентниера, се прѣсмѣта върху общия му доходъ отъ всичкитѣ му движими (капитали, цѣнности, пенсии и пр.) и недвижими имоти, наедно.

Доходъ отъ пенсионни и други фондове съ благотворителни или човѣколюбиви цѣли не плащатъ тоя данъкъ.

Също не подлежи на облагане дохода, който притежателя на една къща добива отъ наема на стаи отъ единъ и същи етажъ на едно и също отдѣление на къщата, въ който етажъ и отдѣленіе той самъ живѣе, когато тоя наемъ ненадминава двѣстѣ лева.

Чл. 14. Тютюневитѣ фабриканти и търговци, както и питейнопродавцитѣ въ плащанието на данъка се подчиняватъ на постановлениата на питейния и тютюневия уставъ; нъ ако, независимо отъ това, тѣ вършатъ и други видѣ търговия, облагатъ се съ особенъ данъкъ съгласно съ настоящия законъ

Също не плащатъ данъкъ върху занятията риболовцитѣ и ловджитѣ, които се подчиняватъ на законитѣ за риболовството и лова, гимиджитѣ, варкаджитѣ и други такива, които плащатъ опрѣдѣленитѣ пристанищни права: виза, анкуражъ и пр.

ГЛАВА IV.

Индустриални занятия.

Чл. 15. Къмъ индустриалнитѣ занятия се сѣмватъ: фабрицитѣ за коприна,

50) entreprises de transports, 60) commerces ambulants et autres. Tous ces genres de commerce payent des impôts dont la proportion varie suivant les classes indiquées au tableau (lettre b).

Sont aussi considérées comme pratiquant le commerce, les personnes jouissant de rentes provenant de biens-fonds (capitaux, valeurs, pensions) ou de biens immeubles qui ne payent pas de droits sur le terrain, indépendamment de la contribution sur les métiers qu'exercent ces personnes. Il est prélevé un impôt de:

2 ⁰ / ₀	p. un revenu s'élev. à	5,400 fr. incl.
3 ⁰ / ₀	"	7,500 "
4 ⁰ / ₀	"	12,000 "
5 ⁰ / ₀	"	20,000 "
6 ⁰ / ₀	"	50,000 "
7 ⁰ / ₀	"	100,000 "
8 ⁰ / ₀	p. un revenu sup. à	100,000 "

La somme d'impôts due par le rentier, se calcule sur le revenu total de ses biens-fonds et de ses immeubles.

Les revenus des pensions, et autres fonds destinés à des œuvres bienfaisantes et humanitaires, sont exempts de cet impôt.

De même le revenu acquis, par le propriétaire d'une maison par la location de chambres d'un seul et même étage, d'une seule partie de la maison, est exempt d'impôt, si ce revenu ne dépasse pas 200 levs.

Art. 14. Les marchands de tabac, et débitants de boissons, lorsqu'ils paient l'impôt, observent le règlement sur les boissons et les tabacs, mais si indépendamment ils exercent d'autres genres de commerce, ils paient l'impôt spécial conformément à la présente loi.

Les chasseurs et pêcheurs qui observent les lois sur la chasse et la pêche, les bateliers, et autres qui paient les droits de port établis, visas, etc., sont exonérés du présent impôt.

CHAPITRE IV.

Professions industrielles.

Art. 15. Les professions industrielles comprennent: les fabriques de soies,

прѣжда, шаекъ и други платове, за плетение чорапи, фланели, и други такива, за кожени и други издѣлия, за тестени издѣлия (макарони и пр), за сапунъ, мастило, червенъ воскъ, парни мѣлници и бичкии, тухларницитѣ, керемедчийницитѣ, фабрицитѣ за глинени издѣлия, за стѣкла, циментъ и хидравлическа варъ, лѣярницитѣ, воденицитѣ (вѣтрени, плаващи и на вода), дарацитѣ и въобще всѣкакви други фабрики и заведения снабдени съ машини. Въ сѣщата категория спадатъ маданитѣ (желѣзнитѣ рудокопи), занятията, които иматъ за цѣль водение каменни въглища, варъ и всѣкакви минерали въобще, а така сѣщо банитѣ, тепавицитѣ, каменоломитѣ, лицата, които плавятъ злато по рѣкитѣ, талянитѣ (край морето), производителитѣ на солта и пр.

Разрядитѣ, по които ще се облагатъ съ данъкъ индустриалнитѣ занятия сѣ опрѣдѣлени въ приложената къмъ закова таблица (буква Д).

ГЛАВА V.

Занаяти (еснафи).

Чл. 16. Подъ названиее занаяти се разумѣватъ такива ръчни занятия, гдѣто се обработватъ стоки или по порчка, или за проданъ.

Въ тази категория влизатъ занятията на табакитѣ, часовникаритѣ (куюмджитѣ, казаджитѣ, дюкмеджитѣ, тюфекчинитѣ, ковачитѣ, браваритѣ, собаджитѣ, налбанитѣ, ножаритѣ, тенекеджитѣ, книговѣзчитѣ, абаджитѣ, кроачитѣ, теранитѣ (шивачитѣ и панталонджитѣ), юрганджитѣ, кундураджитѣ, чехларитѣ, кацаритѣ, долгеритѣ, видаритѣ, чешмеджитѣ, дограмаджитѣ, (столари и стругари), калджитѣ, коларитѣ, сарачитѣ, шапкаритѣ, четкаритѣ, седларитѣ, калѣфчинитѣ, семерджитѣ, платнаритѣ, гайтанджитѣ, салунджитѣ, свѣщаритѣ, кожухаритѣ, вѣжаритѣ, мутафчинитѣ, памукчинитѣ, грънчаритѣ, луларитѣ, опинчаритѣ, бояджитѣ, берберитѣ, теллицитѣ, кафеджитѣ, катранджитѣ, хасърджитѣ, калайджитѣ, кошничаритѣ, дравдаритѣ, коланичаритѣ, решетаритѣ, ситаритѣ, гребенаритѣ, коминочистачитѣ, перачитѣ и пр.

Споредъ важността, всѣко едно отъ тия занятия се облага съ данъкъ по

chaiaks et autres étoffes, flage, tissage et autres; les tanneries, fabriques de pâtes alimentaires, savons, encre, cire à cacheter, moulins à vapeur, scieries, briqueteries, tuileries, fabrique de porcelaines, verres, ciment, chaux hydraulique, fonderies, moulins à eau et à vent, et en général toutes les fabriques exigeant des machines. Dans cette catégorie se placent aussi les hauts fournaux, les industries extractives, les établissements de bains, les tailleurs de pierres, les chercheurs d'or dans le lit des rivières, de coquillages au bord de la mer, les salines etc.

Les proportions de l'impôt qui frappe ces diverses industries sont détaillées au tableau, lettre p.

CHAPITRE V.

Métiers proprement dits.

Art 16. On entend par métier toute occupation manuelle ayant pour but la fabrication d'objets commandés ou destinés à la vente.

Cette catégorie comprend, les fabricants de tabac, horlogers, orfèvres, chaudronniers, poëliers fumistes, arquebusiers, voiliers, couteliers, serruriers, forgerons, maréchaux ferrants, ferblantiers, relieurs, coupeurs pour tailleurs marchands de literie, brosses, chaises, sabots, selles du pays, étoffes, savons, bougies, coton, pipes, cordonniers, chapeliers, coiffeurs, cafés, blanchisseuses, repasseuses, ramoneurs, etc.

Suivant son importance, chacun de ces métiers est frappé d'un impôt correspondant, fixé dans le tableau à la lettre d.

разрядитѣ, опредѣлени въ приложената таблица (буква Д).

Чл 17. Непредвиденитѣ въ настоящия законъ занятия ще се класифициратъ отъ комиссиитѣ, споменати въ чл. 18 съобразно съ важноста на тия занятия.

ГЛАВА VI.

Опредѣление на данъка.

Чл. 18. За опредѣление съгласно съ распореданията на настоящия законъ и приложената къмъ него таблица, данъка, на който подлѣжатъ даноплатцитѣ отъ разни занятия и рентверитѣ, назначаватъ се комисии въ слѣдующия съставъ:

1) Въ градоветѣ:

а) отъ двама правителствени чиновници; б) отъ мѣстния кметъ или прѣдставителя му, и в) отъ по единъ прѣдставителъ отъ най-главнитѣ въ града занаяти, назначенъ отъ окръжния управителъ по прѣдставлението отъ съсловieto, който ще се допуща на засѣданie въ комисията съ рѣшающъ гласъ само, когато се опредѣля данъка на занятията, на които той е прѣдставителъ.

2) Въ селата;

Отъ общинския кметъ и единъ чиновникъ отъ финансовата администрация.

Чл. 19. Врѣмето, прѣзъ което ще почнатъ и свършатъ комиссиитѣ, ще се опредѣли отъ Министра на Финанситѣ.

Чл 20 Прѣди да почнатъ комисситѣ занятията си, всѣки даноплатецъ подлѣжащъ на данъкъ върху занятията, подава на кмета на общината, гдѣто живѣе, въ срокъ опредѣленъ отъ Окръжния Управителъ, декларация въ която вписва: вида на занятieto си, мѣстото гдѣто го упражнява, годишния оборотъ числото на употребяемитѣ работници (калфи, чираци и пр. за търговскитѣ и индустриалнитѣ занятия и занаятитѣ) каквината и числото на машинитѣ и оръдията (за индустриалнитѣ занятия) и числото на съдружницитѣ.

Даноплатцитѣ, които иматъ доходъ (ренти) отъ движими (капитали, цѣнности, пенсии и пр) и недвижими имоти

Art. 17. Les métiers non prévus dans la présente loi, suivant leur importance seront classés par les commissions mentionnées à l'art 18.

CHAPITRE VI.

Etablissement de l'impôt.

Art. 18. Pour la fixation de l'impôt établi par la présente loi, il sera nommé des commissions composées ainsi qu'il suit:

1) dans les villes:

a) deux fonctionnaires du gouvernement, b) le maire de la ville ou un représentant, c) un représentant de chaque catégorie, nommé par le préfet sur la présentation de cette catégorie, et dont la voix sera prépondérante lorsqu'il s'agira de la détermination de l'impôt de la catégorie qu'il représente,

2) dans les villages:

a) le maire de l'arrondissement, b) un fonctionnaire de l'administration des finances.

Art. 19. La date de la réunion et de la dissolution des commissions sera fixée par le ministère des finances.

Art. 20. Avant la réunion de la commission chaque contribuable remet au maire de la commune où il habite, dans le délai fixé par le préfet, une déclaration dans laquelle il mentionne la profession qu'il exerce, le lieu où il l'exerce, le montant de son revenu annuel, le nombre des ouvriers employés, la quantité des machines et instruments dont il dispose et le nombre des associés.

Les contribuables qui possèdent des biens fonds (capitaux, valeurs, pensions) ou des immeubles, mentionnent un à un dans la déclaration chacun des biens fonds et des immeubles qui lui rappor-

показватъ въ декларацията си, единъ по единъ всички движими и недвижими имоти, отъ които получаватъ доходъ, съ означение вида и мѣстонахождението имъ, гдѣто и да било въ княжеството.

Чл. 21. Държавенъ, окръженъ или общински службашъ, който освѣтъ службата си, за която получава заплата, упражнява и нѣкое друго занятие облагаемо съ данъкъ върху занятията, като тѣкуване, издаване книги, списания и пр. подава тѣй сжщо декларация за да му се опредѣли съответствующия и на това занятие данъкъ.

Чл. 22. Щомъ пристигне въ града или селото комисията получава отъ кмета подаденитѣ отъ даноплатцитѣ декларации, прѣвѣрява ги, класира занятията по категории и разряди и опредѣля размѣра на данъка, като взема за основа:

- а) вида и характера на занятieto;
- б) обширността на помѣщението, гдѣто се упражнява;
- в) търговското значение на мѣстото, гдѣто е расположено заведението;
- г) капитала;
- д) оборота;
- е) числото на работницитѣ (за търговскитѣ и индустриалнитѣ занятия и занаятитѣ) и каквината и числото на употребенитѣ въ заведението машини и оръдия (за индустриалнитѣ заведения);
- ж) индивидуалната способностъ;
- з) числото на съдружницитѣ; и
- и) колко търговии, индустрии и пр. се упражняватъ въ едно и сжщо заведение и въ какъвъ размѣръ се упражнява всѣка една.

За опредѣление процента, съ който слѣдва да се обложи общия доходъ (рентата) на единъ даноплатецъ отъ движими (капитали, цѣнности, пенсии съ изключение на инвалиднитѣ и пр) и недвижими имоти комисията има прѣдъ видъ: капиталитѣ и цѣносттатъ, получаемитѣ отъ тѣхъ лихви, размѣра на получената пенсия, видътъ, числото, мѣстоположението и мѣстонахождението на недвижимитѣ имоти и добиваемия отъ тѣхъ доходъ и пр.

Комисииитѣ могатъ да си послужатъ и отъ досегашнитѣ облози на патентитѣ, нѣ само за ръководство въ работата.

teut un revenu, avec indication de leur espèce et de leur emplacement dans la Principauté.

Art. 21. Le fonctionnaire du gouvernement, du département, ou de l'arrondissement qui outre ses appointements, reçoit des émoluments pour l'exercice d'une profession quelconque passible d'impôt, telle que, médecin, auteur, etc., devra rédiger de même une déclaration pour la détermination de l'impôt correspondant à cette profession.

Art. 22. Dès que la commission arrive dans une ville ou dans un village, elle reçoit du maire, les déclarations adressées par les contribuables, les vérifie, les classe par catégories de professions, et fixe la répartition de l'impôt, en prenant en considération:

- a) le genre et le caractère du métier,
- b) les dimensions du local où il s'exerce,
- c) l'importance commerciale de la place où est située ce local,
- d) le capital employé,
- e) le revenu obtenu,
- f) le nombre des ouvriers, le nombre et le genre des machines et instruments,
- g) la capacité individuelle,
- h) le nombre des associés,
- i) le nombre de commerces différents et d'industries, exercés par le même contribuable et leur degré d'extension.

Pour la répartition de l'impôt que devra payer le contribuable sur le revenu total de ses biens fonds et immeubles et pensions (à l'exception des invalides) la commission tiendra compte des capitaux et valeurs, de l'intérêt, qu'ils produisent, de la valeur de la pension, du genre, du nombre, de l'emplacement des immeubles et de leur rapport annuel.

Les commissions ne pourront consulter les lois sur les patentes édictées jusqu'à ce jour, que dans le but de se guider dans leur travail.

Чл. 23. Данъка на всѣко лице или съдружество се опрѣдѣля за всѣко заведение отдѣлно.

Съдружеството за облагане съ единъ общъ данъкъ се признава само тогава, когато има положенъ отъ съдружниците капиталъ, за да може да работи дружеството имъ; иначе данъка се опрѣдѣля на всѣко лице отъ заведението или прѣдприятието по отдѣлно.

Ако въ едно заведение двѣ и повече лица упражняватъ еднакви или разнородни занятия, безъ да бждатъ съдружници, опрѣдѣля се данъка на всѣко лице отдѣлно.

Чл. 24. Когато едно лице упражнява въ едно и сѣщо заведение нѣколко търговии, индустрии пр., класира се отъ комисията въ такъвъ разрядъ, който да съотвѣтствува на всичкитъ видове търговии, индустрии и пр наедно.

Чл. 25. Като се опрѣдѣлятъ разредитѣ на данъка на всичкитъ занятия, надлъжнитѣ списъци се публикуватъ за прѣглеждане отъ даноплатцитѣ въ продължение на единъ мѣсець, въ който срокъ тѣ могатъ и да подаватъ на сжщитѣ комисии направо или чрезъ общинскитѣ кметове заявления (необтербовани), ако намиратъ, че сж прѣтоварени съ наложения имъ данъкъ, или че други даноплатци сж били фаворизирани.

Всѣко заявление, подадено не въ срока, опрѣдѣленъ отъ настоящия членъ, се остава безъ послѣдствие.

Чл. 26. Следъ истичанието на прѣдвидения въ прѣдидущия членъ срокъ, поименнитѣ списъци на данъка се пращатъ, заедно съ всичкитъ декларации, тжжби и протоколи на комиситѣ, — на окръжния управителъ, който за прѣглежданието имъ, съставлява подъ свое прѣдсѣдателство, контролна комисия, отъ финансовия чиновникъ или неговъ помощникъ, отъ единъ членъ отъ окръжната постоянна комисия или окръжния съвѣтъ и отъ нѣкое почтено лице отъ мѣстнитѣ въ окръга търговци по изборъ отъ общинското управление.

Въ отсъствието на Окръжния Управителъ, комисията се прѣдсѣдателствува отъ финансовия чиновникъ.

Забѣлѣжка. Когато се разглеждатъ заявленията на чуждитѣ подданици, които се ползватъ съ право по капитулациитѣ въ контролната коми-

Art. 23. L'impôt payé par chaque contribuable ou chaque association atteint séparément chacun de ses établissements.

L'impôt s'étendra sur l'association, en groupe, dans le cas seulement où les associés auront déposé un capital commun devant servir à la même affaire, sinon l'impôt atteindra séparément chacun des membres de l'association ou de l'entreprise.

Si dans un seul et même établissement une ou plusieurs personnes exercent des métiers identiques ou différents sans être associés, chacune d'entre elles devra payer l'impôt, séparément.

Art. 24. Quand un particulier exerce dans un seul et même établissement plusieurs genres de commerces ou d'industries, il est classé par la commission dans une catégorie telle qu'elle réponde simultanément à chacune de ces branches.

Art. 25. Lorsque les proportions de l'impôt sur les professions sont établies, les listes sont publiées pour être portées à la connaissance des contribuables pendant un mois, délai pendant lequel ils ont le droit d'adresser à la commission soit directement, soit par l'intermédiaire des maires de la commune, des réclamations (sur papier libre) au sujet de l'exagération de l'impôt ou des faveurs qui auraient été faites à certains contribuables. — Toute plainte de ce genre non adressée dans le délai indiqué ne sera pas prise en considération.

Art. 26. — À l'expiration du délai prévu par l'article précédent, les listes de l'impôt sont envoyées en même temps que les déclarations, réclamations, et procès-verbaux de la commission, au préfet du département, qui pour la vérification de toutes ces pièces, convoque sous sa présidence une commission de contrôle, composée du fonctionnaire des finances ou de son secrétaire, d'un membre de la commission départementale permanente, d'un membre du conseil départemental, et d'un membre d'honneur, choisi parmi les notables commerçants du département.

En l'absence du préfet la commission est présidée par l'agent des finances.

Remarque. Quand on procède à l'examen des déclarations adressées par les sujets étrangers qui jouissent des droits des capitulations, un ou deux de

сия прѣдставуватъ единъ или двама тѣхни делегати споредъ числото на тия подданици въ окръга. Начина на избиранието делегатитѣ ще се опрѣдѣли отъ Министерския Съвѣтъ.

Чл. 27. Контролната комисия разрѣшава тжжбитѣ на даноплатцитѣ, разглежда и се произнася окончателно върху нѣкой споръ, възникналъ между членоветѣ на първоначалнитѣ комисии, и намалява данъка на ония даноплатци, на които тжжбитѣ противъ рѣшенията на първоначалната комисия се намѣрятъ за основни.

Ако контролната комисия намѣри, че на нѣкои даноплатци слѣдва да се увеличи данъка, тя сезира отъ ново първоначалната комисия съ опрѣдѣлението на данъка, като ѝ посочва мотивитѣ, по които намира, че трѣбва да стане увеличението. Ако първоначалната комисия, при повторното разглеждане на обложитѣ рѣши да се увеличи данъка на нѣкои даноплатци, тя имъ плаща за това извѣстие. Вжтрѣ въ 15 дни отъ получванието на извѣстието, недоволнитѣ даноплатци подаватъ заявление на първоначалната комисия чрезъ общинското управление. Тия заявления, заедно съ рѣшенията на първоначалната комисия, се испращатъ въ контролната комисия, която вече окончателно се произнася.

Министра на Финанситѣ може да кассира, по частни оплаквания, незаконнитѣ рѣшения на контролната комисия.

Чл. 28. Присжтствието въ комиситѣ на членоветѣ, които прѣдставяватъ интереситѣ на податнитѣ (кмета и прѣдставителя на съсловието въ първоначална комисия и члена отъ постоян. комисия, или Окр. Съвѣтъ заедно съ прѣдставителитѣ на даноплатцитѣ въ контролната комисия) е задължително, въ отсъствието имъ не може да спира работата на комиситѣ.

Чл. 29. Членоветѣ отъ държавнитѣ и общински учреждения, които влизатъ въ състава на първоначалната и контролната комисии, за неуважителного отсъствие, се глобяватъ съ 5—50 л. отъ Министра на Финанситѣ по исканieto на Окръжния Управителъ.

Чл. 30. Срока, кога ще начене и свърши дѣйствиата си контролната ком-

leurs délégués suivant le nombre des résidents dans le département, assistent à la commission de contrôle. — La manière d'élire ces délégués sera spécifiée par le conseil des Ministres.

Art. 27. La commission de contrôle règle les réclamations des contribuables discute et se prononce en dernier ressort sur les conflits survenus entre les membres de la première commission et diminue l'impôt des contribuables, dont les réclamations sont reconnues fondées.

Art. 28. Si la commission de contrôle juge qu'il y a lieu d'augmenter l'impôt de certains contribuables elle en fait part à la première commission en lui signalant les motifs qui justifient cette augmentation; si cette dernière, après une seconde vérification, décide d'augmenter l'impôt, elle en informe l'intéressé.

Dans l'espace de 15 jours à compter de la réception de ce second avis les plaignants adressent une réclamation à la commission, par l'intermédiaire de la mairie. Les réclamations ainsi que les décisions de la commission sont envoyées à la commission de contrôle qui statue sans appel.

Le Ministre des finances peut casser les décisions illégales de la commission de contrôle. La présence aux délibérations des commissions des membres qui représentent les intérêts des contribuables (le maire ou le représentant de la catégorie à la première commission, et le membre du conseil départemental ou de la commission permanente, et les représentants des contribuables à la commission de contrôle) est obligatoire, mais leur absence ne peut arrêter la marche de la Commission.

Art. 29. Les membres des administrations de l'état, du département ou des communes, qui font partie des commissions premières, et de la commission de contrôle, et dont l'absence blesserait les convenances, sont punis d'une amende de 5 à 50 fr. infligée par le ministre des finances sur la plainte du préfet.

Art. 30. La date de la réunion et

миссия, ще се опрѣдѣли отъ Министра на Финансите и ще се обявява въ окръга двѣ недѣли прѣди начеванието ѝ.

Чл. 31. Опрѣдѣлението дѣловетѣ на даноплатцитѣ отъ данъка върху занятията има сила за три години, слѣдъ истичанието на които става ново опрѣдѣление.

До гдѣто трае три-годишния периодъ никакво измѣнение на данъка на обложениѣ даноплатци не може да се допусне, освѣнъ въ случай на прѣкратаване занятieto или рентата, нъ и то начинайки отъ полугодieto, което иде слѣдъ онова, прѣзъ което е станало прѣкратаванието.

И въ тоя случай за да може да се намали данъка, даноплатеца е обязанъ да събщи на властѣта съ заявление неогербовано. До гдѣто това не стане, данъка се събира на общо основание, като че ли даноплатеца е работилъ занятieto или получавалъ дохода. Исклучение се прави само за случаиѣ на смъртъ или изселване.

Не се счита за прѣкратенъ дохода отъ недвижими имоти, назначени за даване подъ наемъ, макаръ и да останатъ, колкото и да било врѣме прѣзъ годината неаети.

Чл. 32. Всѣки, който прѣзъ течението на периода отъ три години, за който е рѣчь въ чл. 31, подкачи на ново да упражнява нѣкое занятие, или да получава доходъ (рента) отъ движими (капитали, цѣнности, пенсии и пр.) и недвижими имоти, длъженъ е прѣди това да подаде заявление (неогербовано) на финансовитѣ власти, за да му се опрѣдѣли размѣра на данъка. Опрѣдѣлението данъка на подобни даноплатци ще става отъ мѣстната администрация съ мѣстния кметъ, а въ градоветѣ при участието на едно лице, упражняюще сѣщото занятие. Това опрѣдѣление може да се обтжи прѣдъ Министерството на Финансите въ продължение на двѣ недѣли, отъ какъ се събщи на заинтересования.

Прѣзъ което врѣме отъ едно полугодие да се почне на ново нѣкакво занятие или да се получава рента, данъка се плаща за цѣло полугодие.

de la dissolution de la commission de contrôle est arrêtée par le ministre des finances et annoncée au département, deux semaines avant son ouverture.

Art. 31. La fixation de l'impôt sur les contribuables a force de loi pendant trois années, au bout des quelles elle est renouvelée. Pendant cette période de trois ans, il ne peut être apporté aucune modification à l'impôt, sauf cependant le cas où la profession ou la rente seraient suspendues et cela à partir du semestre qui suit celui au cours duquel a eu lieu ladite cessation.

Dans ce dernier cas pour obtenir l'exonération, le contribuable est obligé d'avertir l'autorité par une déclaration sur papier libre. Jusqu'à l'accomplissement de cette formalité, l'impôt est prélevé comme par le passé, sauf en cas de mort ou d'émigration.

Ne sont pas considérés comme suspendus, les revenus des immeubles destinés à la location, quelle que soit la durée pendant laquelle ces immeubles sont demeurés sans locataires.

Art. 32. Toute personne, qui pendant la période de 3 ans dont il a été question dans l'article précédent prend à nouveau un métier quelconque ou acquiert des rentes, biens-fonds ou immeubles, est obligée d'avertir au préalable, les autorités financières afin qu'il lui soit fixé un impôt à payer.

La répartition de l'impôt pour ces contribuables se fait par l'administration locale et le maire de la localité, dans les villes, avec le concours d'une personne exerçant le même métier.

On peut réclamer à ce sujet au ministère des finances, dans un délai de deux semaines après la réception de l'avis.

Tout semestre commencé est dû en entier.

ГЛАВА VII.

CHAPITRE VII.

Наказателни распореджания.

Dispositions pénales.

Чл. 33. Когато се открие, че нѣкой упражнява нѣкое подлежаще на данъкъ занятие или получава доходъ (рента) отъ движими и недвижими имоти, безъ да е подалъ декларация или заявление за да се обложи, или пъкъ въ подадената декларация или заявление не е показали това занятие или тоя доходъ, плаща освѣнъ данъка си за врѣмето, прѣзъ което скришомъ е упражнявалъ занятieto или получавалъ доходъ, и глоба равна на цѣлия длъжимъ данъкъ.

Съ истата глоба се наказва и лицето, което за да избѣгне облаганияето съ по-голѣмъ процентъ (чл. 13), допустне часть отъ дохода (рентата) му отъ движими и недвижими имоти да се запише на друго име.

Глобата се зема независимо отъ данъка, какъвто глобения трѣбва да плати отдѣлно за всичкото врѣме, прѣзъ което той е упражнявалъ занятieto или получавалъ рентата.

Чл. 34. Глобата, както и данъка се събиратъ съгласно съ закона за бирниците принудително, ако не се платятъ по доброволенъ начинъ.

Чл. 35. Потжжванието противъ неправилно глобяване става прѣдъ Министра на Финансите въ мѣсеченъ срокъ отъ деньтъ на съставлението акта за глобяванието и съобщението на глобения за наложената му глоба. Противъ рѣшението на Министра потжжвание може да стане прѣдъ гражданскитѣ съдилища.

Чл. 36. Особенъ публично-административенъ правилникъ ще опрѣдѣли подробноститѣ за приложение настояща законъ.

Чл. 37. Закона за патентитѣ отъ 31-й Януарий 1885 година, закона за данъка върху наемната стойностъ на недвижими имоти (вджаръ) отъ 23-й Януарий сѣщата година и правилника за беглика и серчимата отъ 25-й Февруарий 1882 година, въ распореджанията му относително серчимата, се отмѣняватъ.

Art. 33. Si l'on découvre qu'un contribuable exerce un métier soumis à l'impôt ou bénéficie d'une rente de biens fonds ou d'immeubles, sans avoir au préalable adressé une déclaration à cet effet, ou s'il n'a pas fait mention dans la dite déclaration du métier ni de la rente, il paiera non seulement l'impôt dû pour le temps clandestinement écoulé, mais encore une amende équivalant à la totalité de l'impôt.

Est passible de la même amende tout individu, qui pour ne pas payer un impôt plus élevé aura dissimulé au nom d'un tiers une partie de ses biens, fonds ou rentes.

L'amende est indépendante de l'impôt que le contribuable doit payer séparément pour tout le temps pendant lequel il a exercé la profession ou bénéficié de la rente.

Art. 34. L'amende et l'impôt sont prélevés conformément aux prescriptions de la loi s'y rapportant; on emploiera la force en cas de résistance.

Art. 35. Toute plainte sur l'injustice d'une amende sera adressée au ministre des finances, dans un délai d'un mois à dater du jour où l'amende aura été infligée et annoncée à la personne intéressée; après décision ministérielle les tribunaux civils sont compétents.

Art. 36. Un règlement public administratif spécial fera connaître les détails de la mise en vigueur de la présente loi.

Art. 37. La loi des patentes du 31 janvier 1885, celle de l'impôt sur les loyers des immeubles du 25 janvier de la même année, ainsi que la loi sur l'impôt du bétail en ce qui concerne la „sertchima“ sont abrogées.

ТАБЛИЦА

за разрядитѣ, по които се плаща данъка върху занятията.

Занятия (поминѣци)	I разрядъ	II разрядъ	III разрядъ	IV разрядъ	V разрядъ	VI разрядъ	VII разрядъ	VIII разрядъ	IX разрядъ	X разрядъ
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
А. Службени занятия.										
Агентитѣ на разни дружества и лица, книговодителитѣ и писаритѣ на банкерски и търговски контори и пр.	5	8	12	20	30	50	100	150	200	250
Б. Свободни занятия.										
а) адвокатитѣ, адхитектитѣ, инженеритѣ, докторитѣ, които нѣматъ опредѣлена заплата, аптекаритѣ и пр., както и ония, които, макаръ и да получаватъ заплата, иматъ и частна практика	40	60	100	150	200	250	300	350	400	500
б) прѣдприемачи, които зематъ прѣдприятия не отъ правителствениитѣ, окр. и общинскитѣ учрѣждения	25	40	70	100	130	160	200	250	—	—
в) вѣстникаритѣ, печатаритѣ, издателитѣ на разни книги и съчинения, театралнитѣ трупи, дантиститѣ, ветеринаритѣ, акушеритѣ (дипломирани), фотографитѣ, живописцитѣ, фелдшеритѣ, артиститѣ, музикантитѣ, лица съ доходъ непознатъ, за да може да се обложи споредъ чл. 13 и пр.	20	25	30	40	70	100	150	200	250	300
г) прошеописцитѣ, вакцинаторитѣ, свирцитѣ и пр.	3	5	8	12	20	30	40	50	—	—

TABLE

des classes de l'impôt sur les professions.

Professions	I classe	II classe	III classe	IV classe	V classe	VI classe	VII classe	VIII classe	IX classe	X classe
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
A. Service de bureaux.										
Les agents des diverses sociétés et particuliers, les comptables et employés des maisons de banque et de commerce, etc.	5	8	12	20	30	50	100	150	200	250
B. Professions libres.										
a) Les avocats, les architectes, les ingénieurs, les docteurs, qui n'ont pas d'appointements déterminés, les pharmaciens, etc. ainsi que ceux qui, quoique recevant des appointements, exercent d'un autre côté	40	60	100	150	200	250	300	350	400	500
b) les entrepreneurs exécutant des entreprises qui ne leur sont point confiées par le gouvernement, les départements et les arrondissements	25	40	70	100	130	160	200	250	—	—
c) les journalistes, les imprimeurs, les éditeurs de divers livres et compositions, les vétérinaires, les dentistes, les troupes théâtrales, les accoucheurs et les accoucheuses (diplômés), les photographes, les peintres, les sculpteurs, les artistes, les musiciens, les personnes de revenus inconnus pour être frappé d'impôt conformément à l'art. 13, etc.	20	25	30	40	70	100	150	200	250	300
d) les rédacteurs de requêtes, les vaccinateurs, etc.	3	5	8	12	20	30	40	50	—	—

Занятия (поминъци)	I разрядъ	II разрядъ	III разрядъ	IV разрядъ	V разрядъ	VI разрядъ	VII разрядъ	VIII разрядъ	IX разрядъ	X разрядъ
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
В. Търговски занятия.										
I.										
<i>Търговия съ мѣстни произведения.</i>										
а) търговия съ жито, соль, брашно, добитъкъ, (желепитъ, соватчиитъ), кожи, вълна, коприна, дървенъ материалъ, гюлово масло и гюлова вода и пр:										
1) на едро, или на едро и дребно	75	90	120	150	180	225	275	325	400	—
2) на дребно	5	10	15	20	25	30	40	50	60	80
б) търговия съ лой, желѣзо, вѣжа, памукъ, кокошки, яйца и пр:										
1) на едро, или на едро и дребно	40	50	60	75	100	125	150	—	—	—
2) на дребно	5	10	15	20	25	30	40	50	—	—
в) търговия съ готови и изработени мѣстни стоки напр. аби, шаеци, гайтани, обуща, готови дрехи, ножове, и др. желѣзни издѣлия и пр.	5	10	15	20	30	40	50	60	80	100
II.										
<i>Търговия съ иностранни произведения.</i>										
а) търговия съ соль на едро										
б) търговия съ колониални и манфактурни стоки:	50	60	80	100	125	150	175	200	250	300
1) на едро или на едро и на дребно	80	100	120	150	200	250	300	400	500	600
2) на дребно	5	10	20	30	40	50	60	80	100	150
в) търговия съ манфактурни прости и скъпи платове, като сукно, казмири, читове, копринени платове и пр.:										
1) на едро, или на едро и дребно	80	100	120	150	200	250	300	400	500	600
2) на дребно	5	10	20	40	60	100	150	200	250	—

Professions	I classe	II classe	III classe	IV classe	V classe	VI classe	VII classe	VIII classe	IX classe	X classe
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
C. Professions commerciales.										
I.										
<i>Commerce avec les produits du pays.</i>										
а) le commerce du blé, du sel, de la farine, du bétail, des peaux, de la laine, de la toile, du matériel de bois, de l'essence et de l'eau de rose, etc.										
1) en gros ou en gros et en détail	75	90	120	150	180	225	275	325	400	—
2) en détail	5	10	15	20	25	30	40	50	60	80
б) le commerce du suif, du fer, des cordes, du coton, des poules, des œufs, etc.										
1) en gros ou en gros et en détail	40	50	60	75	100	125	150	—	—	—
2) en détail	5	10	15	20	25	30	40	50	—	—
в) le commerce des marchandises, faites dans le pays, telles que les chaïaks, les étoffes, les souliers, les habits prêts, les couteaux et autres objets de fer, etc.	5	10	15	20	30	40	50	60	80	100
II.										
<i>Commerce des produits étrangers.</i>										
а) le commerce de sel en gros	50	60	80	100	125	150	175	200	250	300
б) le commerce des marchandises coloniales et manufacturées										
1) en gros ou en gros et en détail	80	100	120	150	200	250	300	400	500	600
2) en détail	5	10	20	30	40	50	60	80	100	150
в) le commerce des draps manufacturés ordinaires et chers comme les casimirs, les étoffes en soie, etc.										
1) en gros ou en gros et en détail	80	100	120	150	200	250	300	400	500	600
2) en détail	5	10	20	40	60	100	150	200	250	—

Занятия (поминъци)	I разрядъ	II разрядъ	III разрядъ	IV разрядъ	V разрядъ	VI разрядъ	VII разрядъ	VIII разрядъ	IX разрядъ	X разрядъ
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
г) търговия съ скъпоцѣнни златни и сребърни нѣща съ галантерийни и др. фини стоки	30	40	50	70	90	120	150	200	300	—
д) търговия съ сѣсени стоки манифактурна, галантерия, колониялъ (черчелимъ, актерие), кафтанджии и пр.	5	8	12	20	30	40	50	60	80	100
е) търговия съ готови дрехи, кашели, (мжжки и женски), обуца и пр.	40	50	60	80	100	125	150	180	220	300
ж) търговия съ бакалски стоки, колониялни, манифактурни и др. : 1) на едро, или на едро и на дребно	40	50	60	70	100	125	150	200	250	300
2) на дребно	5	10	15	25	50	75	100	125	150	—
з) търговия съ хартии, печатни книги, пера, моливи и др. материали за писание—книжарници и пр.	5	10	15	30	50	80	100	150	180	200
и) търговия съ чинии, стъкла, огледала, мобили и др. т.	10	20	30	50	75	100	150	200	250	300
к) търговия съ машини за шевъ, за плетение и всѣкакви желѣзни надѣлия, цементъ, хидравлическа варъ и пр.	20	25	30	50	70	100	150	200	250	300
л) търговия съ кундураджийски стоки (видело, гъонъ и пр.) и сурови материали	10	15	20	40	70	100	150	200	250	300
III.										
<i>Банкерска търговия.</i>										
а) банкери и лихвари	100	200	300	400	500	600	800	1000	1200	1500
б) комисионери и експедитори	30	40	50	60	80	100	150	200	250	300
в) сарафи	30	40	50	70	100	125	150	200	250	—
г) акционерни дружества	50	100	150	200	300	500	800	1000	1200	1500
д) застраховател. дружества	200	300	500	600	700	800	1000	1200	1500	3000

Professions	I classe	II classe	III classe	IV classe	V classe	VI classe	VII classe	VIII classe	IX classe	X classe
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
д) le commerce des objets en or et en argent et des marchandises ouvrees fines et autres	30	40	50	70	90	120	150	200	300	—
е) le commerce des march melangees, manufacturées, de la mercerie, coloniales, etc.	5	8	12	20	30	40	50	60	80	100
ф) le commerce des habits confectionnés, des chapeaux (pour messieurs et p. dames), des souliers etc.	40	50	60	80	100	125	150	180	220	300
г) le commerce d'épiceries, de marchandises coloniales et manufacturées, etc.	40	50	60	70	100	125	150	200	250	300
1) en gros ou en gros et un détail	40	50	60	70	100	125	150	200	250	300
2) en détail	5	10	15	25	50	75	100	125	150	—
h) le commerce du papier, des feuilles d'imprimerie, des plumes, des crayons et autres objets de bureau, des librairies, etc.	5	10	15	30	50	80	100	150	180	200
и) le commerce des plats, de la verrerie, des miroirs, des meubles, etc.	10	20	30	50	75	100	150	200	250	300
ж) le commerce des machines à coudre, à tresser et de tous objets en fer, du ciment, de la chaux hydraulique, etc.	20	25	30	50	70	100	150	200	250	300
к) le commerce des march. pour cordonniers (cuiretc.) et de matériel brut	10	15	20	40	70	100	150	200	250	300
III.										
<i>Commerce des banquiers.</i>										
а) Banquiers et prêteurs	100	200	300	400	500	600	800	1000	1200	1500
б) Commissionnaires et expéditeurs	30	40	50	60	80	100	150	200	250	300
в) Changeurs	30	40	50	70	100	125	150	200	250	—
г) Sociétés d'actonnaires	50	100	150	200	300	500	800	1000	1200	1500
д) Sociétés d'assurances	200	300	500	600	700	800	1000	1200	1500	3000

Занятия (поминъци)	I разрядъ	II разрядъ	III разрядъ	IV разрядъ	V разрядъ	VI разрядъ	VII разрядъ	VIII разрядъ	IX разрядъ	X разрядъ
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
IV.										
<i>Търговия съ събѣстни и др. такива прѣдмѣти.</i>										
а) хотели	40	50	60	80	100	150	200	300	400	500
б) ханища	5	10	20	30	40	60	80	100	125	150
в) кафенета, кафешантани, ресторации, сладкарници и въобще заведенията, които служатъ за яденіе, а не за живѣяние	5	10	20	30	50	80	120	180	250	—
г) хлѣбаритѣ, фурунджитѣ, касанитѣ, колбасницитѣ, кашкавалджитѣ, шекерджитѣ, рибопродавцитѣ и пр.	5	8	12	20	30	50	80	120	150	—
д) продавачитѣ на зеленчуци (зарзаватъ), овоци, разни птици, яйца, млѣко, халваджитѣ, лимонатаджитѣ, бозаджитѣ, салепджитѣ, кебапчитѣ и пр., които вършатъ търговията си въ помѣщения	3	5	7	10	15	20	30	40	50	—
V.										
<i>Амбулантна търговия.</i>										
Съ манифактурни, колониални и разни стоки и така нарѣченитѣ вехгари, продавачитѣ на картани, ножове и пр., малкитѣ амбулантни търговци, които продаватъ по улицитѣ овоци и други нѣща за яденіе и пиение										
	3	5	7	10	15	20	25	30	40	—
IV.										
<i>Прѣвозна търговия.</i>										
а) файтонджитѣ (за всѣка кола)	10	15	20	30	—	—	—	—	—	—
б) брачкаджитѣ и талигаджитѣ (за всѣка кола)	3	5	7	10	15	20	—	—	—	—
в) кираджитѣ, които прѣнасятъ стока на градъ, или на село, или даватъ конѣ подъ наемъ	3	5	7	10	15	20	—	—	—	—

Professions	I classe	II classe	III classe	IV classe	V classe	VI classe	VII classe	VIII classe	IX classe	X classe
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
IV.										
<i>Commerce des comestibles et autres choses semblables.</i>										
а) hôtels	40	50	60	80	100	150	200	300	400	500
б) auberges	5	10	20	30	40	60	80	100	125	150
в) cafés, cafés-chantants, restaurants, confiseries, et en général tous les établissements où l'on va pour se nourrir et non se loger	5	10	20	30	50	80	120	180	250	300
г) boulangers, fours, bouchers, charcutiers, marchands de fromage, de sucre, de poissons, etc. . . .	5	8	12	20	30	50	80	120	150	—
д) marchands de légumes, de fruits, de volaille, d'œufs, de laitage, de halva, de boza (boisson), de salep, de kebab, etc., qui vendent dans les boutiques	3	5	7	10	15	20	30	40	50	—
V.										
<i>Commerce ambulant.</i>										
Marchandises manufacturées, coloniales et autres, fripiers, marchands de tableaux, de couteaux, les petits marchands ambulants qui vendent dans les rues des fruits et autres choses à manger et à boire										
	3	5	7	10	15	20	25	30	40	—
VI.										
<i>Le commerce des transports.</i>										
а) les cochers (de toute voiture)	10	15	20	30	—	—	—	—	—	—
б) les charretiers (de tout véhicule)	3	5	7	10	15	20	—	—	—	—
в) les charretiers, qui transportent des marchandises de ville en ville ou de village en village, ou qui louent des chevaux	3	5	7	10	15	20	—	—	—	—

Занятия (поминъци)	I разрядъ	II разрядъ	III разрядъ	IV разрядъ	V разрядъ	VI разрядъ	VII разрядъ	VIII разрядъ	IX разрядъ	X разрядъ
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
г) работниците съ кола по градсвѣтъ (за всѣка кола)	3	5	7	10	—	—	—	—	—	—
д) хамалитѣ	3	4	5	—	—	—	—	—	—	—
VII. <i>Разни.</i>										
а) публичниѣ домове	50	75	100	125	150	200	250	300	—	—
б) праматари, калаузи, миситѣ, джамбазитѣ, и пр. (лица, които не се занимаватъ постоянно съ едно занятие, а купуватъ и продаватъ всичко що имъ падне).	3	5	7	10	15	20	30	40	60	80
в) слугитѣ по къщата и заведенията, които не вършатъ занятието на господаритѣ си, и надничаритѣ	3	4	5	6	8	10	—	—	—	—
Г. Индустриални занятия.										
1) фабрика за коприна, прѣжда, шаякъ и др. платове, за плетение, за кожени издѣлия и др.	40	70	100	125	150	200	250	300	400	—
Фабрика за тѣстени издѣлия (макарони и пр.)	40	70	100	150	—	—	—	—	—	—
2) фабрика за сапунъ, масило и червенъ воскъ	40	50	70	100	150	200	—	—	—	—
3) мелници плавающи, вътрени, на вода и на пара и парни бички :										
I-ий классъ	3	5	7	10	15	20	25	30	40	—
II-ий классъ	60	80	100	125	150	200	250	300	400	500
4) баня	10	20	30	40	60	80	100	150	200	300
5) содаджи	40	50	60	80	100	125	150	—	—	—
6) тухларници, керемидчийници, фабрики за глинени издѣлия, стѣкла, цементъ и хидравлическа варъ, лѣярници	10	15	25	40	70	100	150	200	250	300

Professions	I classe	II classe	III classe	IV classe	V classe	VI classe	VII classe	VIII classe	IX classe	X classe
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
d) les ouvriers charretiers dans les villes (de tout char)	3	5	7	10	—	—	—	—	—	—
e) les porte-faix	3	4	5	—	—	—	—	—	—	—
VII. <i>Divers.</i>										
a) maisons publiques.	50	75	100	125	150	200	250	300	—	—
b) les colporteurs, les acrobates, etc. (les personnes, qui ont un métier constant et qui achètent ou vendent à qui leur tombe)	3	5	7	10	15	20	30	40	60	80
c) les domestiques dans les maisons ou les établissements, qui n'y exercent pas les métiers de leurs maîtres et les ouvriers à la journée	3	4	5	6	8	10	—	—	—	—
D. Professions industrielles.										
1) fabriques de soie, de tissus, de châliaks, les tissages, les tanneries, etc., les fabriques de pâtes (macaroni et autres)	40	70	100	125	150	200	250	300	400	—
2) fabriques de savon, d'encres, de cire à cacheter	40	50	70	100	150	200	—	—	—	—
3) les moulins à vent, à eau et à vapeur et les scieries à vapeur										
I classe	3	5	7	10	15	20	25	30	40	—
II. classe	60	80	100	125	150	200	250	300	400	500
4) bains	10	20	30	40	60	80	100	150	200	300
5) les fabricants d'eau gazeuse	40	50	60	80	100	125	150	—	—	—
6) les tuileries, les briquetteries, les fabriques d'objets en terre cuite, de verres, de ciment et de chaux hydraulique, les fonderies	10	15	25	40	70	100	150	200	250	300

Занятия (поминъци)	I разрядъ	II разрядъ	III разрядъ	IV разрядъ	V разрядъ	VI разрядъ	VII разрядъ	VIII разрядъ	IX разрядъ	X разрядъ
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
и по поръчка, прѣкупуватъ обработени стоки и отъ други еснафи, а тѣй сжщо тръгуватъ и съ сурови материали, служащи на занятието имъ	7	10	15	25	40	60	80	100	125	150
б) които въ опредѣлени помѣщения обработватъ свои материали, или доставени отъ ония, които сж поръчали обработването имъ, а тѣй сжщо и ония, които работятъ въ свои помѣщения или ходятъ отъ село на село да работятъ занятието си	3	5	7	10	15	20	30	40	50	—
3) кошничари, копаничари, калъпчии, драндари, рѣшетари, ситари, гребенари, коминочистачи, перачки, калфи и чираци при занаятчи	3	4	5	6	8	10	—	—	—	—

Измѣненне

на буква В — тръговски занятия — отъ таблицата за разрядитѣ, по които ще се плаща данъка върху занятията, приложена къмъ закона за сжщия данъкъ отъ 20-й Декемврий 1894 година.

Занятия (поминъци)	I разрядъ	II разрядъ	III разрядъ	IV разрядъ	V разрядъ	VI разрядъ	VII разрядъ	VIII разрядъ	IX разрядъ	X разрядъ	XI разрядъ	XII разрядъ
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
В. Тръговски занятия.												
а) тръговия съ жито, соль, брашно, добитъкъ (желепи, соватчии и пр.), кожи, вълна, коприна, дървенъ материялъ, гюлова вода, гюлово масло и пр.;												
1) на едро, или на едро и на дребно	50	75	90	120	150	180	225	275	325	400	—	—

Professions	I classe	II classe	III classe	IV classe	V classe	VI classe	VII classe	VIII classe	IX classe	X classe
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
achètent encore des marchandises travaillées chez d'autres marchands et font aussi du commerce avec les matières brutes, dont ils font usage	7	10	15	25	40	60	80	100	125	150
b) ceux qui dans des locaux déterminés travaillent leur matières ou celles qui leur sont fournies par ceux qui commandent la façon et de même ceux qui travaillent dans leurs locaux ou vont exercer leur métier de village en village	3	5	7	10	15	20	30	40	50	—
c) les vanniers, les marchands d'auges, tamis, formes, les ramoneurs, les blanchisseuses, les contre-mâîtres et les apprentis	3	4	5	6	8	10	—	—	—	—

Modification

de la lettre C — professions commerciales — de la table des classes de l'impôt annexée à la loi sur le même impôt du 20 décembre 1894.

Professions (occupations)	I classe	II classe	III classe	IV classe	V classe	VI classe	VII classe	VIII classe	IX classe	X classe	XI classe	XII classe
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
C. Professions commerciales.												
а) Le commerce du blé, du sel, de la farine, du bétail, des peaux, de la laine, de la toile, du matériel de bois, de l'eau et de l'essence de rose, etc.												
1) en gros ou en gros et en détail	50	75	90	120	150	180	225	275	325	400	—	—

Занятия (поминъци)	I разрядъ	II разрядъ	III разрядъ	IV разрядъ	V разрядъ	VI разрядъ	VII разрядъ	VIII разрядъ	IX разрядъ	X разрядъ	XI разрядъ	XII разрядъ
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.	л.
сание, — книжарници и проч.:												
1) на едро, или на едро и на дребно	50	75	90	120	150	180	225	275	325	400	—	—
2) на дребно	5	10	15	30	50	80	100	150	180	200	—	—
л) търговия съ чинии, стъкла, огледала, мобили и други т.	10	20	30	50	75	100	150	200	250	300	—	—
м) търговия съ машини за шевъ, за плетение и всъ-какви желъзни или метални издѣлия; циментъ, хидравлическа варъ и пр.	10	15	20	25	30	50	70	100	150	200	250	300
н) търговия съ кундураджийски стоки (видело, гъонъ и пр.) и други такива сурови материали	10	15	20	40	70	100	150	200	250	300	—	—

Professions (occupations)	I classe	II classe	III classe	IV classe	V classe	VI classe	VII classe	VIII classe	IX classe	X classe	XI classe	XII classe
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
et autres objets de bureaux, de librairies, etc.												
1) en gros ou en gros et en détail	50	75	90	120	150	180	225	275	325	400	—	—
2) en détail	5	10	15	30	50	80	100	150	180	200	—	—
k) le commerce des assiettes, des verres, des miroirs, des meubles et autres	10	20	30	50	75	100	150	200	250	300	—	—
l) le commerce des machines à coudre, des tressoirs, et de toutes sortes, d'objets en bois ou en métal, du ciment, de la chaux hydraulique etc.	10	15	20	25	30	50	70	100	150	200	250	300
m) le commerce des marchandises de cordonniers (cuirs etc) et autres matériel brut	10	15	20	40	70	100	150	200	250	300	—	—

Публично-Административенъ Правилникъ

за приложение закона за данъка върху занятията.

(Утвърденъ съ Височайши указъ подъ № 117 отъ 28 Юлий 1895 г.).

Règlement administratif

pour l'application de la loi sur l'impôt des patentes.

(Confirmé par l'oukaze princier du 28 Juillet 1895, № 117).

ГЛАВА I.

Общи положения.

Чл. 1. Данъка върху занятията, който се налага съгласно чл. 1 отъ закона, се зема отъ упражняванитѣ въ княжеството занятия и отъ получаванитѣ въ него доходи отъ движими и недвижими имоти.

Чл. 2. Земледѣлцитѣ, градинаритѣ, лозаритѣ и бостанджитѣ, се освобождаватъ, съгласно чл. 2 отъ закона, отъ данъка за продажбата на произведенията на имотитѣ, които сами експлоатиратъ, ако продажбата на произведенията не извършватъ въ мѣста за постоянно търгуване.

По сѣщия членъ буква г, не се освобождаватъ отъ данъка свиневѣдцитѣ, ако иматъ по-вече отъ десетъ свине, по-голъми отъ шестъ (6) мѣсеци.

Освободенитѣ по чл. 5 буква к отъ данъка надничари сѣ овѣзи, които не упражняватъ нѣкой отъ занаятитѣ изброени въ чл. 16 отъ закона и буква Д отъ приложената къмъ него таблица.

ГЛАВА II.

Облагаеми съ данъкъ занятия и доходи.

A. Служебни занятия.

Чл. 3. Къмъ служебнитѣ занятия изброени въ чл. 4 отъ закона, се причисляватъ: служащитѣ при источнитѣ желѣзници и оттоманската банка, епитропитѣ, управителитѣ или настоящитѣ (кехай) на всѣкаква не тѣхна собственост, покрити и непокрити недвиж. имоти, писаритѣ, служащитѣ при епархиалнитѣ съвѣти, архиерейскитѣ намѣстничества, земледѣлческитѣ касси и мюфтийствата, пѣвческитѣ хорове и пѣвци

CHAPITRE I.

Dispositions générales.

Art. 1. L'impôt des patentes établi par l'art. I de la loi est perçue sur les métiers exercés dans la Principauté et sur les revenus en biens fonds et immeubles.

Art. 2. Les agriculteurs, jardiniers, vigneron et maraichers sont exempts conformément à l'art. 2 de la loi, de l'impôt sur la vente des produits des biens qu'ils exploitent eux-mêmes, si toutefois cette vente ne s'effectue pas dans les endroits d'un trafic constant. D'après le même article paragr. d) ne sont pas exemptés de l'impôt les éleveurs de porcs qui en possèdent plus de 10 âgés de plus de 6 mois.

Les ouvriers à la journée exempts de l'impôt d'après l'art. 5, paragr. j) sont ceux qui n'exercent pas un des métiers énumérés dans l'art. 16 de la loi et dans la lettre D de la table annexée.

CHAPITRE II.

Professions et revenus atteints par l'impôt.

A. Emplois de bureaux.

Art. 3. Aux emplois de bureau énumérés dans l'art. 4 de la loi se rattachent: les fonctionnaires des chemins de fer orientaux et de la Banque ottomane, les gérants, administrateurs ou surveillants de tous immeubles, couverts ou non couverts, dont ils ne sont pas propriétaires, les sacristains, fonctionnaires des conseils diocésains, vicariats, caisses agricoles, les muftis, choristes et chantres des églises, et

въ църкватѣ и всичкитѣ лица, които получаватъ каквото и да било възнаграждение отъ държавата, окръжитѣ, общинитѣ, епархийски съвѣти и разнитѣ религиозни общества.

Чл. 4. Размѣра на данъка се опредѣля върху общия сборъ на годишно полученитѣ отъ държавата, окръга, общината и пр. заплати и разни възнаграждения въ купъ, като допълнителна плата, квартирни и гарнизонни (за офицеритѣ), храна (за фелдфебелитѣ и унтеръ-офицеритѣ), отопление, освѣтление, които възнаграждения сѣ опредѣлени за година и по-малко врѣме.

Чл. 5. За възнаграждения неотсѣчени (неопредѣлени) случайни или дадени за работа и врѣме прѣдварително неопредѣлени, като: участие въ комисии, откривание нарушение на фискални закони (контрабанда на стоки, тютюни и др.), четение лекции, за случайно и врѣменно наетъ персоналъ, за експертизи и пр. данъка се прѣсметъ по процента, налагаемъ върху суммата, която се плаща (чл. 13, алинея 2 отъ закона).

Ако възнаграждението е за по-дълго опредѣлено врѣме или за опредѣлена работа, а се заплаща на нѣколко пѣти, данъка се прѣсметъ по процента върху всичкото възнаграждение.

Чл. 6. Прѣдставителитѣ, пѣтнитѣ и дневнитѣ разноси не се считатъ за облагаеми съ данъкъ възнаграждения.

Не се облагатъ съ данъкъ и възнагражденията, давани на лица за работи по специалното имъ занятие, за което сѣ вече обложени.

Чл. 7. Стоящитѣ при источнитѣ желѣзници, оттоманската банка, разнитѣ дружества, агенции и прѣдприятія лица, книговодителитѣ и писаритѣ при разни търговски кавтори и пр. плащатъ данъка по приложената къмъ закона таблица. (буква А).

B. Свободни занятия.

Чл. 8. Къмъ свободнитѣ занятия, изброени въ чл. 8 отъ закона, се причисляватъ: ветеринаритѣ дѣкари, менажеритѣ, музекитѣ, паноранитѣ, изложителитѣ на разни курьозитети на

toutes les personnes qui reçoivent des appointements quelconques de l'état, des départements, des arrondissements, des conseils diocésains et des diverses communautés religieuses.

Art. 4. La proportion de l'impôt sera établie d'après le montant total des appointements et autres rémunérations considérées comme gratifications supplémentaires payées chaque année, par l'état, les départements et arrondissements, ainsi que sur les indemnités de changement de garnison (pour les officiers), de nourriture (sergents majors et sous-officiers) et les indemnités d'éclairage et de chauffage qui sont fixées pour un an ou moins.

Art. 5. Pour les recettes indéterminées, éventuelles ou rémunérant un travail et un temps préalablement indéterminés, tels que, pour: la participation à une commission, la découverte d'une contravention aux lois fiscales (contrebande de marchandises, de tabac etc.) les déplacements provisoires des fonctionnaires, les leçons, le personnel engagé provisoirement et par occasion, les expertises, etc., l'impôt est établi proportionnellement à la somme reçue (art. 13, al. 2 de la loi).

Si les appointements sont donnés pour un temps plus long et déterminé ou pour un service fixe et sont payés en plusieurs fois, l'impôt se perçoit sur la totalité.

Art. 6. Les frais de représentation, de route, etc. ne sont pas considérés comme soumis à l'impôt. Ne sont pas non plus taxées les sommes remises à des personnes pour un travail se rapportant à leur métier spécial déjà imposé.

Art. 7. Les employés attachés, aux chemins de fer orientaux, à la Banque I. Ottomane, aux diocèses, sociétés, agences et entreprises, les comptables et employés des divers bureaux commerciaux etc., payent l'impôt suivant la table annexée (division A).

B. Professions libérales.

Art. 8. Aux professions libérales énumérées dans l'art. 8 de la loi, il faut rattacher: les vétérinaires, directeurs de ménageries, musées, panoramas, les exposants des diverses curio-

природата, науката и изкуствата, пѣвците, акробатите и лицата, които дават публични сеанси (сказки, изложения и прѣдставления) по изкуствата, открития на науката и пр.

Пѣвците и лицата, които дават публични скаски и пр. по изкуствата и откритията на науката се облагат по буква в на таблица Б къмъ закона за данъка върху занятията, а останалите се облагат по буква г на същата таблица.

Чл. 9. Като прѣдприемачи на публични работи, за които се споменува въ чл. 8 отъ закона, се считатъ и облагатъ и наемателите на всички държавни, окръжни и общински имоти, като: покритите имоти, солниците, таяни, рудници, хармани, кожари и пр., държавни гори и всички други имоти, които не се облагатъ съ поземленъ данѣкъ, когато не употребяватъ тия имоти за занятието, за което сж специално обложени, или не живеятъ въ тѣхъ ако сж къщи.

Чл. 10. За опрѣдѣление приблизителната стойност на прѣдприятията, на които суммата не е опрѣдѣлена въ контракта (чл. 10 отъ закона), комиссията производяща търговете съставлява протоколъ. Той се пази въ длъжностното лице или учреждението, което го е сключило.

Чл. 11. Когато суммата по единъ контрактъ за известно прѣдприятие се уголѣми за извършени добавочни работи или други причини по същото прѣдприятие, било по условията на същия контрактъ или по нови условия, тогава данѣка се заплаща върху общата сума на прѣдприятieto по процента, прѣдвиденъ въ закона за неж.

В. Търговски занятия.

Чл. 12. Въ търговските занятия (чл. 13 отъ закона) спадатъ: параходните дружества и агенциите на такива, дрогистите и парфюмерите, търговията съ ковчези и пр. потреби за мъртви, съ каменни и дървени въглища и съ дърва за горение, разигриванieto на лотарии, хвърлянето на халки (брѣнки) върху ножове, люлките, въртелѣжките, стрѣлбите, разни призиви игри и купците

sités de la nature et de la science, les chanteurs, acrobates et les personnes, qui donnent des séances publiques (discours, expositions et représentations) sur les arts et les découvertes de la science, etc. Les chanteurs et les personnes qui donnent des séances artistiques ou scientifiques payent l'impôt suivant la lettre e) de la table B annexée à la loi, et les autres professions d'après la lettre a) du même tableau.

Art. 9. Sont également compris dans la catégorie des entrepreneurs de travaux publics mentionnés dans l'art. 8 de la loi, les locataires de tous domaines de l'état, des départements, des communes, tels que maisons, marais salants, mines, ruches, etc. forêts de l'état et tous autres biens exempts d'impôt foncier lorsqu'ils ne font pas usage de ces biens pour les métiers pour lesquels ils paient patente ou lorsqu'ils n'y vivent pas, dans le cas où ce seraient des maisons.

Art. 10. Afin de déterminer le montant approximatif des entreprises dont le prix n'est pas indiqué dans le contrat (art. 10 de la loi) la commission d'adjudication dresse un procès verbal qui est conservé par l'entrepreneur ou l'établissement qui a conclu le contrat.

Art. 11. Lorsque la somme portée sur le contrat d'une entreprise quelconque augmente par suite de travaux supplémentaires ou autres raisons se rapportant à la même entreprise et motivés soit par les conditions du dit contrat, soit par le nouvelles conditions, l'impôt est perçu sur la somme générale de l'entreprise dans les proportions prévus dans la loi sur les entreprises.

С. Professions commerciales.

Art. 12. Aux professions commerciales (art. 13) de la loi se rattachent: les sociétés et agents maritimes, droguistes et parfumeurs, fabricants de bières et autres accessoires de funérailles, les marchands de charbon de terre, de bois et de bois à brûler, les tirages de loteries, les jeux d'anneaux, les teneurs de balancoires et chevaux de bois, les tirs, et autres tenanciers

по сборовете и панаирите, ратаите (момци, чираци, слуги) при земледѣлците, говедарите, овчарите — наемници (безъ собственни стада) и частните панадари както и общинските, които получаватъ заплата извънъ общинския бюджетъ.

Параходните дружества ще се облагатъ по буква г отъ отдѣла „банкерска търговия“ и агенциите на такива по буква б отъ същия отдѣлъ въ таблицата къмъ закона.

Търговията съ ковчези за мъртви се облага по буква б пунктъ 3 по отдѣла „търговия съ мѣстни произведения“ на таблицата (буква В), приложена къмъ закона.

Търговията съ каменни и дървени въглища и дърва за горение се облага по буква в отъ отдѣла „търговия съ мѣстни произведения“, купците по сборовете и панаирите — по отдѣла „амбулантна търговия“, а останалите се облагатъ по буква в отъ отдѣла „разни“ въ същата таблица.

Чл. 13. Доходите, които по чл. 13, алинея 2, отъ закона се облагатъ по проценти сж:

а) ония, които се получаватъ отъ капитали, внесени въ разни държавни, обществени (земледѣлчески каси и др. дружествени и частни командитни и други) кредитни и индустриални заведения, въ усигурителните дружества за животъ, отъ облигации и акции отъ държавни, обществени и частни заеми, отъ лотарийни билети, отъ пожизнени ренти (rentes viagères) и пр.

Исключаватъ се българските заеми, купоните на които споредъ законѣтъ се освобождаватъ отъ всѣкакъвъ налогъ.

Доходите отъ влогове, внесени въ усигурителни дружества за животъ се облагатъ, когато се исплащатъ на притежателятѣ имъ.

Усигурителните премии, платени на наследниците на усигурения не подлежатъ на облагание съ данѣкъ върху занятията.

Забѣлѣжка. Акциите отъ разни индустриални и търговски дружества, както и отъ спестовните, които се занимавалъ съ лихварство не се отнасятъ къмъ капиталите означени по-горѣ, когато за доходите отъ такива акции се облагатъ самите дружества по таблицата

de jeux et boutiques foraines, les domestiques employés par les agriculteurs et éleveurs de bœufs, porcs et moutons, les locataires de troupeaux, et les troupeaux particuliers ou ceux appartenant à des communes entretenus en dehors de leur budget.

Les sociétés maritimes paient l'impôt conformément au paragraphe d) du chap. „Opérations de banque“ et leurs agences conformément au paragraphe b) du même chapitre dans le tableau annexé.

Le commerce des cercueils paie d'après le paragraphe b) section 3 du chapitre „Commerce des produits du pays“ (B) du tableau annexé.

Le commerce du charbon de terre, du bois de chauffage et de construction est taxé conformément au paragraphe a) du chapitre „Commerce des produits indigènes“ les marchands forains d'après le chapitre „Commerce ambulante“ et les autres d'après le paragraphe c) du chapitre „Divers“ du même tableau.

Art. 13. Les revenus qui d'après l'article 13, alinéa 2 de la loi, sont soumis à l'impôt, sont les suivants:

a) Ceux qui proviennent de capitaux versés dans les divers établissements de l'Etat, (Caisses agricoles, et autres établissements d'association commandités par lui) de crédit et industriels, dans les sociétés d'assurance sur la vie, les obligations et actions de l'Etat ou de sociétés privées, les billets de loterie, rentes viagères, etc.

Font exception les emprunts bulgares dont les coupons, d'après la loi sont exemptés de tout impôt. Les versements dans les sociétés d'assurance sur la vie payent l'impôt, lorsqu'ils sont rendus au bénéficiaire. Les primes d'assurances allouées aux héritiers de l'assuré ne sont pas soumises à l'impôt des patentes.

Remarque. Les actions des diverses sociétés industrielles et commerciales et les sociétés d'épargne qui rapportent des intérêts, ne sont pas soumis à l'impôt lorsque l'impôt sur le revenu est payé par la même société suivant le chapitre B de la table annexée.

(буква В) приложена къмъ закона за данъка върху занятията.

б) ония добивани отъ движими имоти давани подъ наемъ, като: разни мебели, съчива, винарски съдове, казани, алабици за варение на спиртове, ракия, гюль и пр., когато даване подъ наемъ на тия имоти съставлява занятие на ступанитъ имъ, и

в) отъ наеми на покрити недвижими имоти и отъ ония на непокрититъ, които не се облагатъ съ поземленъ данъкъ, като: солници, рудници, талиани, кошари, пешери и пр.

Тъй също се подлага на данъкъ и доходътъ отъ наема на бюфети, кафенета, салати и пр. построени на непокрити имоти, които плащатъ поземленъ данъкъ, каквито сж: градини овощни и други, острови, гори и др. мѣста за увеселение.

Чл. 14. Когато дохода отъ поменхтитъ въ алинея 1 на прѣдшествующия членъ капитали и цѣности вложени въ командитни и други заведения бжде неопредѣленъ, при облаганieto, смѣта се тоя, че е равенъ на 7% годишно.

Чл. 15. Когато експлоатацията или наеманието на недвижимъ имотъ мине прѣвъ нѣколко рѣдѣ, за разликата се зима допълнителенъ данъкъ.

Чл. 16. Фондоветъ за благотворителни или челолюбиви цѣли, доходитъ отъ които, спорѣдъ прѣдпослѣдната алинея на чл. 13 отъ закона, се освобождаватъ отъ данъкъ, сж ония на болницитъ, сиропиталищата, училищата, приѣзжницата за бѣдни и други подобни заведения.

Чл. 17. Отдѣление на къща, за което се говори въ послѣдната алинея на сжщия чл. 13, се разбира тази частъ отъ нея, която има особенъ входъ. Не облагаемия максимумъ 200 лева доходъ отъ наема на стан отъ единъ и сжщи етажъ на едно отдѣление се разбира годишно.

Г. Индустрiални занятия.

Чл. 18. Въ индустрiалнитъ занятия, наброени въ чл. 15 на закона, се числятъ и фабричитъ за захаръ, за разни дървени надѣлня, като правение врати, прозорци и други и кюмюрджитъ, които специално се занимаватъ съ горение и продаване на кюмюръ.

b) Ceux qui proviennent de la mise en locations des biens immeubles, tels que divers meubles, instruments, cuves de vigneron, chaudrons et alambics servant à la fabrication des boissons spiritueuses, eau-de-vie etc. lorsque la mise en location de ces immeubles constitue le métier de leur propriétaire,

c) les revenus de la location des biens immeubles couverts et de ceux non couverts qui ne payent pas d'impôts fonciers, tels que les marais salants, les mines, les étables, les grottes etc.

Sont également soumis à l'impôt les revenus provenant de la location des buffets, cafés, etc., installés dans les immeubles non couverts qui payent l'impôt foncier, tels que jardins, vergers, îles, forêts, etc. et ceux de plaisir.

Art. 14. Lorsque le revenu des capitaux et valeurs mentionnées dans l'alinéa (1) du précédent article placés dans des établissements commaudités et autres est en déterminé, l'impôt est perçu comme s'il était de 7%.

Art. 15. Lorsque l'exploitation ou la location d'un immeuble passe par plusieurs mains, on perçoit sur la différence de prix un supplément d'impôt.

Art. 16. Les fonds de bienfaisance et humanitaires qui produisant des revenus, sont conformément à l'avant dernier alinéa exempts d'impôts, sont les suivants: hôpitaux, orphélinats, écoles, asiles et autres établissements du même genre.

Art. 17. Par division de la maison dont il est question dans ce dernier alinéa de l'art. 13, on comprend la partie de cette maison qui possède une entrée spéciale. Le maximum de 200 frs de revenu non imposé sur la location de chambres d'un seul et même étage se conçoit pour une année.

D. Professions industrielles.

Art. 18. Parmi les professions industrielles énumérées dans l'art. 15 de la loi, il faut compter les fabriques de sucre, de divers objets en bois, tels que portes, fenêtres et autres, et les charbonniers qui s'occupent spécialement de préparer et de vendre du charbon comme leur nom l'indique d'ailleurs.

Фабричитъ за захаръ се облагатъ по пунктъ 1 отъ приложената къмъ закона таблица (буква Г), за разнитъ дървени надѣлня и кюмюрджитъ по пунктъ 12 отъ сжщата таблица.

Д. Занаяти (еснафи).

Чл. 19. Къмъ рѣченитъ занятия (чл. 16 отъ закона) се причисляватъ и сандъччитъ (майстори на сандъци и кюфары). Облаганieto имъ ще става по буква а отъ приложената къмъ закона таблица (буква Д).

ГЛАВА III.

Опредѣление на данъка.

Чл. 20. Данъка върху занятията се опредѣля по два начина:

1) За службени занятия, заплати и възнаграждения за които се плащатъ отъ държавата, окръга, общината, Българската Народна Банка, Земледѣлческитъ каси, Епархиалнитъ съвети, Училищнитъ Настоятелства, Мюфтийствата, Равниствата както и за прѣдприятията (свободни занятия) на публични работи, земени отъ сжщитъ мѣста (държавата, окръга, общината и пр.), се опредѣля отъ учреденията и длъжностнитъ лица, които распореджатъ за исплащанието на заплатитъ и възнагражденията и сключватъ контрактитъ и условията, и отъ ония, които исплащатъ сумитъ.

2) За всичкитъ занятия (поинаци), облаганieto на които става по приложената къмъ закона таблица и за доходитъ отъ движими и недвижими имоти, данъка се опредѣля отъ специални комисии.

Чл. 21. За опредѣление по първий начинъ данъка на службени занятия, въ книгята които се съставляватъ за исплащане заплатата и възнагражденията се означава: заплатата и добавъчнитъ суми (квартирни, гарнизонни, храна, продоволствие и пр.), процента, по който слѣдва да се прѣсметъ данъка и размѣра на послѣдния, който трѣбва да се одържи отъ платената сума.

Забѣлѣжка. Храната и продоволствията за военнитъ се прѣсметъ по положението за продоволствието на войската, а за другитъ по мѣстнитъ цѣни на вѣщата, опредѣлени отъ мѣстния

Les fabriques de sucre sont taxées d'après le paragraphe 1 la table annexée (D), celles d'objets en bois, et les charbonniers, paragr. 12 du même tableau.

E. Métiers proprement dits.

Art. 19. Aux métiers énumérés à l'art. 16 de la loi, il faut ajouter les fabricants de malles et de coffres. La contribution de ces derniers sera déterminée d'après le paragr. a. Chap. E. du tableau annexé.

CHAPITRE III.

Détermination de l'impôt.

Art. 20. L'impôt sur les professions est déterminé de deux manières:

1) Pour les emplois de bureau dont les appointements et les rémunérations sont payés par l'état, les départements, les communes, la Banque nationale bulgare, les Caisse agricoles, les conseils diocésains, les directions des écoles, les Muftis, les Rabbins, ainsi que les entreprises de travaux publics donnés par les mêmes (Etat, départements communes, etc.) l'impôt est établi par les établissements ou les personnes de service qui régulent le payement des appointements et rémunérations et qui concluent les contrats, ces conditions, s'appliquent à ceux qui effectuent les paiements.

Pour tous les métiers dont les impôts se payent d'après les indications du tableau, et pour les revenus des biens-fonds et des immeubles, l'impôt est fixé par des commissions spéciales.

Art. 21. Pour déterminer de la première manière, l'impôt sur les professions dans les pièces préparées pour le paiement des appointements et rémunérations on indique: les salaires et les sommes supplémentaires (quartiers, logement, nourriture, gratifications, etc.) le taux suivant lequel l'impôt doit être calculé et la proportion qui doit en être retenue dans la somme payée.

Remarque. Le prix des vivres et des fourrages pour les militaires en garnison est calculé d'après leur grade, et en route d'après les prix fournis

кметъ и одобрени отъ Околийския Началникъ.

Временнитъ и случайнитъ възнаграждения, за които се говори въ чл. 5 отъ настоящия правилникъ, се показватъ въ книжката за исплащанне само на такива суми, на каквито възлизатъ, и данъка имъ се прѣсметъ по процента, който се пада върху самитъ тия суми.

Чл. 22. За опредѣление по сжщия начинъ данъка върху прѣдприятвѣта, учреждението или длъжностното лице, което сключва контракта съставлява бѣлѣжка (обр. No 1), по която ще стане исплащанието на данъка. Въ тази бѣлѣжка то написва: името на прѣдприемача, прѣдприятието за което се сключва контракта, сумата на прѣдприятието, процента по който слѣдва да се прѣсметне данъка и размѣра на послѣдния.

Когато суммата на сключения контрактъ се уголѣми за добавъчни работи или други причини, тогава при сключване сметкитъ и прѣди окончателното имъ исплащанне, въ бѣлѣжката се написва при другитъ подробности и: суммата върху която е земенъ вече данъка, суммата съ която се е увеличило прѣдприятието, общия сборъ на едната и другата, процента на данъка, който се слѣдва върху този общи сборъ, одържаната вече за данъка сумма и оная, която слѣдва да се одържи.

За прѣдприятвѣта, за които се говори въ чл. 10 отъ настоящия правилникъ. въ забѣлѣжката се написва опредѣлената отъ тържната коммиссия стойностъ и се прилага заврѣненъ прѣписъ отъ съставения протоколъ.

Забѣлѣжка. Бѣлѣжкитъ служатъ за провѣряване и събиране по тѣхъ данъка.

Чл. 23. Коммиссиитъ за опредѣление по втория начинъ данъка на занятията (поименъци) и на доходитъ отъ движими и недвижими имоти. сж първоначални и контролни (чл. 18 отъ закона).

Чл. 24. Първоначалнитъ коммисии, съгласно поменгтивъ членъ отъ закона върху занятията, състоятъ: въ градоветъ отъ двама правителствени чиновници, отъ мѣстния кметъ или прѣдставителя му и отъ единъ прѣдставителъ отъ най-главнитъ въ града занятия, а

par un arrêté du maire, approuvé par le sous-préfet.

Le montant des rémunérations temporaires et éventuelles, dont il est parlé dans l'art 5 du présent règlement est inscrit dans les feuilles de paye et leur impôt en est calculé d'après le taux établi.

Art. 22. Pour déterminer de la même manière l'impôt sur les entreprises, l'établissement ou la personne autorisée qui conclut un contrat fait une annotation (No. 1) d'après laquelle s'effectuera le paiement. -- Dans cette annotation, l'établissement ou la personne inscrit: le nom de l'entrepreneur, l'entreprise qui fait l'objet du contrat conclu, le montant de l'entreprise, le taux d'après lequel l'impôt devra être calculé et le montant de ce dernier.

Lorsque le montant du contrat conclu augmente, par suite de travaux supplémentaires ou d'autres raisons, à l'établissement des décomptes et avant le paiement définitif, on inscrit aussi dans la remarque à côté des autres détails, la somme sur laquelle l'impôt a déjà été perçu, la somme dont s'est augmenté le montant de l'entreprise, le montant total de l'une et de l'autre, le montant total de l'impôt, la quantité perçue et celle restant à percevoir.

Pour les entr-prises dont il est fait mention à l'art. 10 de la loi, on inscrit à l'annotation le montant fixé par la commission de l'adjudication et l'on y joint une copie légalisée du procès-verbal.

Remarque. Les annotations servent à la vérification et à la perception de l'impôt.

Art. 23. Les commissions qui déterminent de la première manière l'impôt sur les professions sont les commissions premières et les commissions de contrôle (art. 18 de la loi).

Art. 24. Les commissions premières, conformément à l'art. de la loi précité se composent: dans les villes, de deux fonctionnaires du gouvernement, le maire ou son représentant et le délégué des professions principales, dans

въ селата: отъ общинския кметъ и единъ чиновникъ отъ финансовата администрация.

Правителствени чиновници въ градскитъ първоначални коммисии се опредѣлятъ:

а) въ градоветъ, центрове на окръзи, или на околии, — околийскитъ началници и единъ помощникъ на финансовия началникъ;

б) въ градоветъ, центрове на околии — околийскитъ началници и главнитъ бирници; и

в) въ селата, за чиновникъ отъ финансовата администрация се опредѣля финансовия агентъ.

Забѣлѣжка. Прѣдъ видъ на многочислеността на даноплатцитъ, въ градоветъ: София, Руссе, Варна, Пловдивъ, Шуменъ и Сливенъ, опредѣлятъ се двѣ първоначални коммисии, отъ които въ едната, като правителствени чиновници, се назначаватъ: окол. началникъ и помощника на глав. бирникъ при финансовъ началникъ: а въ втората помощника на фин. началникъ и помощникъ на околийски началникъ.

Градскитъ кметъ лично или чрезъ прѣдставителъ ще участвува въ първата коммисия, а въ втората ще испрати свой прѣдставителъ.

Коя отъ двѣтъ коммисии, на кои занятия ще налага данъка, се опредѣля съ приказъ отъ окр. управителъ. Прѣдставителя на всѣко занятие ще участвува въ оная коммисия, която ще налага данъка на занятото му.

Никакво възнаграждение не се плаща на членоветъ.

Чл. 25. Градскитъ коммисии ще се прѣдседателствуватъ отъ окол. началници или тѣхнитъ помощници, а селскитъ отъ фин. агенти.

Чл. 26. Въ отношение на опредѣление данъка върху занятията за градове се считатъ всичкитъ села, които сж край-морски и край-дунавски скели или пъкъ желѣзнопътни станции и то гдѣто се извършва по значителната търговия. Кои именно села ще се считатъ за подобни търговски пунктове ще се опредѣли отъ окръжний управителъ съ приказъ.

Чл. 27. По распореджанне на окр. управителъ общинскитъ управления въ градоветъ и оная въ селата, които се считатъ за градове нареждатъ съ обя-

les villages, du maire et d'un fonctionnaire de l'administration des finances.

Les employés du gouvernement participant aux commissions premières dans les villes, sont:

a) dans les chefs lieux de département et dans les villes qui ne sont pas des chefs-lieux de département ou d'arrondissement, le sous-préfet et un secrétaire de l'agent des finances.

b) dans les chefs lieux d'arrondissements, les sous-préfets et les percepteurs généraux.

c) dans les villages l'agent des finances remplit les fonctions de l'employé de l'administration.

Remarque. Par suite du grand nombre de contribuables dans les villes de Sophia, Roustchouk, Varna, Philippopoli, Choumla et Slivno, on nomme deux commissions, qui se composent l'une du sous-préfet et du secrétaire du percepteur général, l'autre du secrétaire du sous-préfet, et de celui du directeur des finances.

Le maire participe en personne à l'une des commissions et son représentant à l'autre. Un avis du préfet fait connaître la date des réunions de chacune des deux commissions et sur quelles professions elle établira les taxes. Le délégué de chaque profession assistera aux réunions de la commission chargée de taxer cette profession.

Aucun salaire n'est payé aux membres de la commission.

Art. 25. Les commissions des villes seront présidées par le sous-préfet ou leur secrétaire et les commissions des villages par les agents des finances.

Art. 26. Sous le rapport de la fixation de l'impôt sont considérés comme villes les villages escales de la mer Noire et du Danube et les stations de chemin de fer où le commerce est assez important. Un avis du préfet fera connaître les villages considérés comme points commerciaux de ce genre.

Art. 27. Par ordre du préfet les municipalités des villes et des villages considérés comme villes invitent par un avis (mod. No. 2) les principales

вление (обр. No 2), най-главният съсловия да си изберат въ първия недѣленъ денъ прѣдставителъ за първоначалната комиссия. Въ обявлението за това се означава мѣстото, денътъ и часътъ, въ който ще се извърши избора.

Кои съсловия трѣбва да се считатъ за най-главни въ всѣки градъ или село което се счита за градъ, се опрѣдѣля отъ окр. управителъ съ приказъ (обр. No 3).

Чл. 28. Въ изборитѣ взематъ участие еднакво всички български или чужди подданици, подлѣжащи на данъкъ върху занятията.

Чл. 29. За избора на всѣкой прѣдставителъ съставлява се протоколъ (обр. No 4), който общинското управление испраща ватрѣ въ два дни на окол. началникъ за немедлено прѣпиращане окр. управителю.

Чл. 30. Веднага слѣдъ получаване протоколитѣ, окр. управителъ издава приказъ (обр. No 5) за конституиране на първоначалнитѣ комиссии. Съ него се обявява на населението, че ще стане описанието и опрѣдѣлението на данъка върху занятията. Приказа се залѣпа на по-виднитѣ мѣста въ градоветѣ и селата и разгласява чрезъ гласатай. Прѣписъ отъ него се връчва на всичкитѣ членове на комиссията.

Чл. 31. Описванието на данъка става въ декларации (обр. No 6), каквито всички подлѣжащи на него даноплатци, отдѣлни лица и дружества, сѣ длѣжни да подадатъ срѣщу расписка на кмета или на назначеното отъ него лице, съ приказъ обявенъ въ общината.

Чл. 32. Листове за декларации, приготвени отъ Министерството на Финанситѣ, се раздаватъ на даноплатцитѣ отъ общ. управления въ петъ дневенъ срокъ. Даноплатцитѣ сѣ длѣжни да напишатъ въ тѣхъ всичкитѣ си занятия и доходи каквито упражняватъ и получаватъ отъ движими и недвижими (покрити) имоти и да ги прѣдадатъ съгласно прѣдидущий членъ на общинскитѣ кметове въ единъ срокъ отъ 15 петнадесетъ дни.

Отъ кога почватъ да текатъ тия срокове, окр. управителъ опрѣдѣля съ приказъ (обр. No 7), на който дава най-голяма гласностъ.

classes à choisir, au premier dimanche, un délégué pour la commission. On indique dans cet avis le lieu, le jour et l'heure de l'élection.

Un arrêté (mod. No. 3) du préfet fera connaître quelles catégories devront être considérées comme principales dans chaque ville ou village considéré comme ville.

Art. 28. Aux élections prennent part tous les sujets bulgares ou étrangers soumis à l'impôt sur les patentes.

Art. 29. Pour l'élection de chaque délégué on dresse un procès verbal (mod. No. 4) que la municipalité adresse dans un délai de deux jours au sous-préfet, pour être adressé incessamment au préfet du département.

Art. 30. Immédiatement après que le préfet a reçu les procès-verbaux, il publie un arrêté (mod. No. 6) pour la constitution de la commission première. Cet arrêté informe la population qu'il sera procédé à la détermination et à la répartition de l'impôt sur les professions. L'arrêté est affiché sur les endroits principaux et annoncé par un crieur public. Une copie de cet arrêté est remis à tous les membres de la commission.

Art. 31. La distribution de l'impôt se fait à l'aide des déclarations (mod. No. 6) que tous les contribuables doivent remettre contre reçu au maire ou à la personne par lui indiquée dans un arrêté publié dans l'arrondissement.

Art. 32. Les feuilles de déclarations préparées par le Ministère des finances sont distribuées aux contribuables par les municipalités dans un délai de cinq jours. Les contribuables sont tenus d'y inscrire toutes les professions qu'ils exercent ainsi que les revenus dont ils jouissent, biens-fonds et immeubles, et de les remettre, conformément à l'article précédent aux maires dans un délai de quinze jours.

La date à partir de laquelle ces délais commencent à courir est fixée dans l'arrêté du préfet (mod. No. 7) auquel est donnée la plus grande publicité.

Чл. 33. Упражняющитѣ служебни занятия и прѣдприятия на които данъка се опрѣдѣля съгласно чл. 20 алинея 1-а отъ настоящия правилникъ, сѣ длѣжни да подадатъ, на общо основание, декларация за доходитѣ отъ движимитѣ си и недвижими имоти.

Чл. 34. На който даноплатецъ не би се дало листъ за декларация, длѣженъ е самъ да поиска такъвъ отъ общинското управление.

Чл. 35. Декларация за съдружията, дружествата и клоноветѣ имъ се подаватъ отъ управляющитѣ ги.

Чл. 36. Назначенитѣ членове въ първоначалнитѣ комиссии за градоветѣ сѣ длѣжни, догдѣто настане врѣмето да почнатъ комиссиитѣ дѣйствиата си, да събератъ свидѣния (прѣдставителитѣ на съсловията за даноплатцитѣ отъ съсловията си, а другитѣ членове за всичкитѣ даноплатци).

а) за вида и характера на занятieto;

б) за обширността на помѣщението, гдѣто се упражнява;

в) за търговското значение на мѣстото, гдѣто е расположено заведението;

г) за капитала;

д) за оборота;

е) за числото на работницитѣ, каквината и числото на употребяемитѣ въ заведението машини и оръдия и на витлата (каменитѣ) на воденицитѣ;

ж) за индивидуалната способностъ;

з) за числото на съдружницитѣ;

и) за числото на търговитѣ, индустриитѣ и пр., които се упражняватъ въ едно и също заведение и за разгѣра въ каквото се упражнява всѣка една;

к) за заведенията, въ които се извършва търговията или занятieto собствени ли сѣ или подъ наемъ зети;

л) за заплатитѣ (въ пари и въ натура), плащани на разни агенти на дружества и лица, книговодителитѣ и писаритѣ на банкерски и търговски контори, на слугитѣ, чирацитѣ, ратантѣ, подаритѣ, свинаритѣ, овчаритѣ и пр.

м) за доходитѣ отъ движими като: капитали, цѣнности, пенсии и пр. и недвижими (покрити и непокрита) имоти, които не се облагатъ съ поземеленъ на-

Art. 33. Les personnes employées dans les bureaux ou qui dirigent une entreprise dont l'impôt est déterminé conformément à l'art. 20 alin. 1) du présent règlement sont tenus de remettre, suivant la règle générale une déclaration pour leurs revenus, biens fonds ou immeubles.

Art. 34. Tout contribuable qui n'aurait pas reçu de feuille de déclaration devra la réclamer à la municipalité.

Art. 35. Les déclarations des associations, des sociétés et de leurs succursales sont réunies par le directeur ou administrateur.

Art. 36. Les membres nommés pour les commissions premières en qualité de représentants de catégories de contribuables dans les villes sont tenus de rechercher avant les réunions de la commission les renseignements suivants :

a) sur le genre et le caractère de la profession;

b) sur les dimensions du local où est exercée cette profession;

c) sur l'importance commerciale de la place où est situé cet établissement;

d) sur le capital employé;

e) sur le revenu;

f) sur le nombre d'ouvriers, le nombre et la qualité des machines et instruments employés dans les établissements et de meules dans les moulins;

g) sur la capacité individuelle;

h) sur le nombre des associés;

i) sur le nombre de commerces et industries exercés dans un seul et même établissement et la valeur proportionnelle annuelle de chacun d'eux;

j) sur les établissements dans lesquels s'exerce le commerce ou la profession, et s'ils sont la propriété ou en location;

k) sur les appointements, en espèces ou en nature, payés aux divers agents et employés des sociétés; comptables et employés des bureaux commerciaux, garçons de bureaux, ouvriers, gardiens, éleveurs de porcs, moutons, etc. ;

l) sur les revenus des biens fonds capitaux, valeurs, pensions etc. et des immeubles bâtis ou non qui ne payent

логъ, като: къщи, магазини, дюкяни, воденици, солници, рудници, таляни и пр. дадени подъ наемъ.

Чл. 37. Независимо отъ свѣдѣнията, които членоветъ на градскитъ комисии ще събержтъ за себе си, съгласно прѣдидущий членъ, градскитъ и селски общ. кметове, по распоредждание на окр. управителъ, съставляватъ списъци (обр. No 8) за всичкитъ покрити имоти и ония отъ непокрититъ, подлѣжащи на данѣкъ върху занятията (буква о и послѣдния алинея на чл. 13 отъ настоящия правилникъ), които се притежаватъ въ землището на общипата отъ лица не живущи въ града или селото. Тѣзи списъци се съставляватъ отдѣлно по мѣстожителство на лицата и испращатъ чрѣзъ окол. началници въ окр. управление.

Чл. 38. Българската Народна Банка и кловетъ ѝ, кловетъ на Оттоманската Банка въ княжеството, земе-дѣлческитъ и сиротски касии, спестовнитъ, търговскитъ и индустриалнитъ дружества и разни кредитни учреждениа, които дѣйствуватъ на основание одобрени отъ правителството устави, по искание на окр. управителъ, въ окръга на който се намиратъ, даватъ списъкъ (обр. No 9) за вложенитъ въ тѣхъ отъ частни лица срочни влогове и за годишно плащанитъ за тѣхъ лихви, а у сигурителнитъ дружества за живогъ даватъ списъкъ (обр. No 10) за плащанитъ премии, съ означение за всѣко лице отдѣлно, каква часть отъ премията съставлява внесения за добиванieto ѝ капиталъ.

Едноврѣменно съ даванетоъ заповѣди на общ. управления за доставяние свѣдѣнията съгласно чл. 37 отъ настоящия правилникъ, Окр. Управителъ прави распореджания до поменятитъ кредитни учреждения, за доставяние нужднитъ свѣдѣния за срочнитъ влогове на частни лица.

Чл. 39. За доходитъ на даноплатцитъ отъ неинвалиднитъ пенсии, Министерствата на Финанситъ и Войната, съставляватъ списъци (обр. No 11), отдѣлно по градове и села, за всичкитъ пенсионери. Тия списъци се испращатъ на първоначалнитъ комисии чрѣзъ

pas d'impôt foncier, des maisons, magasins, boutiques, marais salants, mines, etc., donnés en location.

Art 37. Indépendamment des renseignements que les membres des commissions recueillent par eux-mêmes, conformément à l'article précédent, les maires des villages sur l'ordre du préfet du département, composent un tableau (mod. No. 8) où ils indiquent toutes les propriétés bâties, et les immeubles non bâtis soumis à l'impôt sur les professions (alineá c, et dernier alinea de l'art. 13 du présent règlement) contenus dans le territoire de la commune et appartenant à des personnes, qui n'habitent pas la ville ou le village. Les listes sont faites séparément suivant l'élection de domicile des personnes et sont envoyées à la préfecture par l'intermédiaire des sous-préfets.

Art. 38. La Banque nationale bulgare et les succursales, les succursales de la Banque ottomane en Bulgarie, les caisses agricoles pour les orphelins, les sociétés d'épargne commerciale et industrielle et les diverses sociétés de crédit qui agissent en base de règlement approuvé par le gouvernement sur la demande du préfet du département dans l'étendue duquel ils se trouvent donnent, des listes (mod. No. 9) des versements espacés effectués par les particuliers et de leur revenus annuels; les sociétés d'assurances sur la vie, donnent une liste (modèle No. 10) des primes payées avec indication pour chaque personne séparément et indiquent quelle partie de la prime représente le capital versé pour l'obtenir.

En même temps qu'il donne les ordres aux municipalités pour qu'elles lui fournissent les renseignements prescrits par l'art. 37 du présent règlement, le préfet s'adresse aux établissements de crédit pour qu'ils lui fournissent un état des versements des particuliers.

Art. 39. Pour les revenus des pensions (sauf les pensions de retraite) des contribuables, les ministres des finances et de la guerre dressent des listes pour chaque ville et village et pour chaque pension séparément. Ces listes sont adressées à la commission

Окр. Управителъ отъ Министерството на Финанситъ.

Чл. 40. Окрѣжния Управителъ отъ какъ получи отъ общ. кметове списъцитъ за недвижимитъ имоти на даноплатцитъ, не живущи въ общинитъ имъ (чл. 37 отъ правилника) и отъ кредитнитъ учреждения за срочнитъ влогове на частнитъ лица (чл. 38 отъ правилника), нарежда Финансовий Началникъ да извлече отъ доставенитъ отъ кредитнитъ заведения и дружества общи списъци, отдѣлно, по мѣстожителство на притежателитъ на капиталитъ, като раздѣли по района ония, които се отнасятъ до окръга му и ги испрати заедно съ списъцитъ за доходитъ отъ недвижимитъ имоти на прѣдседателитъ на надлѣжнитъ първоначални комисии, а останалитъ списъци, относящи се до други окръзи, прѣпрати на надлѣжнитъ Окр. Управители, за да ги тѣ пъкъ прѣпратитъ на първоначалнитъ комисии.

Распореджанията на Окр. Управителъ до общ. управления и кредитнитъ учреждения за списъцитъ, съставянieto на послѣднитъ и испращанieto имъ на комисии тѣ става прѣди послѣднитъ да откриятъ дѣйствията си.

Чл. 41. Веднага слѣдъ истичанieto на срока за подаване декларациитъ, първоначалнитъ комисии почватъ дѣйствията си.

Проверѣването на декларациитъ, класиранieto на занятията по категории и разряди и опрѣдѣленieto разряда на данѣкъ съгласно чл. 22 отъ закона, първоначалнитъ комисии свършватъ въ срокъ отъ единъ мѣсець.

Чл. 42. Първоначалнитъ комисии за градоветъ, центрове на окръжитъ и околнитъ, засѣдаватъ въ окол. управления а тѣзи за селата — въ общинскитъ управления и тѣхнитъ намѣстничества.

Чл. 43. Първоначалната комисия най-напрѣдъ распрѣдѣля прѣдаденитъ ней отъ кмета, съгласно чл. 22 отъ закона, декларации по категория ва занятия (служебни, свободни, търговски, индустриални и занаятъ) и по подраздѣление на тия занятия, за които въ предложената къмъ закона таблица има специални разряди за облагане, а занаятитъ подраздѣля и по видове на занаяти (часовникари, кундурадѣщи, абадѣщи, сапундѣщи и пр.).

première par le ministre des finances et par l'intermédiaire des préfets.

Art. 40. Dès que le préfet a reçu des maires les listes des immeubles des contribuables n'habitant pas leurs communes (art. 27 du règlement) il charge l'agent des finances d'établir avec les listes générales fournies par les établissements de crédit et les sociétés, d'autres listes séparées, par domicile élu des propriétaires, en séparant celles qui se rapportent à son département et de les envoyer avec les listes des revenus des immeubles aux présidents des commissions premières; quant aux autres listes, se rapportant aux autres départements il les adresse aux préfets auxquelles elles sont destinées, pour que ces derniers les envoient à leur tour aux commissions premières.

Les ordres du préfet du département aux municipalités et aux établissements de crédit au sujet des listes, de leur composition et de leur envoi aux commissions se feront avant l'ouverture des séances.

Art. 41. Aussitôt après l'expiration du délai de l'envoi des déclarations, les commissions premières commencent leurs travaux.

La vérification des déclarations, le classement des professions par catégories et par classes et la détermination de la proportion de l'impôt, conformément à l'art. 22 de la loi par les commissions premières se feront dans le délai d'un mois.

Art. 42. Les commissions premières dans les chefs-lieux des départements et arrondissements siègent dans les sous-préfectures et celles des villages, dans les municipalités dont ils dépendent.

Art. 43. La commission première classe tout d'abord par catégories de professions (emplois de bureaux, professions libérales, commerciales et industrielles et métiers proprement dit), les déclarations qui lui sont fournies par le maire conformément à l'art. 22 de la loi et subdivise les métiers qui dans le tableau joint à la loi, forment les classes spéciales pour l'impôt; les métiers sont aussi divisés par genre (hor-

Чл. 44. Следъ разпърдѣлението по тѣ начинъ декларациитѣ, комисията ги провѣрява една по една и за всѣки даноплатецъ опрѣдѣля:

а) разряда, по който трѣбва да се обложи упражняваното занятие или занятия и размѣра на данъка, и

б) процента, по който слѣдва да се наложи данъка за доходитѣ отъ движими и недвижими имоти в сумата на тоя данъкъ.

Въ тая си работа комисията ще има прѣдъ видъ основанията, изброени въ чл. 22 отъ закона, и чл. 36 отъ настоящия правилникъ, като не испуца и съображението — да ли даноплатецъ извършва въ собствено или въ наето помѣщение занятieto си; тъй като този, който упражнява занятие въ собствено помѣщение печели повече отъ оня, който, при еднакви други условия, упражнява занятieto си въ наето помѣщение.

Комисията трѣбва да зема още въ внимание и търговското и индустриалното развитие на града или селото.

Чл. 45. Ако комисията счита че не е достатъчно освѣтлена да добива отъ занятieto и отъ наема на недвижимитѣ имоти въ града или селото на вѣкой даноплатецъ, та да опрѣдѣли справедливо разряда и размѣра на данъка, може да провѣри показанията въ декларацията му на самото мѣсто, гдѣто се упражнява занятieto и се намерятъ имотитѣ.

Чл. 46. За доходитѣ отъ имоти и капитали, които даноплатцитѣ иматъ въ други градове и села или въ кредитни учреждения, комисията права справка по списъцитѣ, доставени и отъ Окр. Управителъ за тия приходи, за да види дали даноплатцитѣ сж ги показали въ декларациитѣ.

Чл. 47. При опрѣдѣлението на данъка, комисията отбѣлѣзва рѣшенията въ декларацията на даноплатцитѣ и, едновременно съ това, въ списъка (обр. N-о 12) вписва: имената на даноплатцитѣ, разрядитѣ, въ които сж поставени, размѣра на данъка, общата сума на доходитѣ отъ движими и недвижими имоти, процента по който се прѣсметъта данъка и сумата на тоя данъкъ.

logers, cordonniers, fabricants de savon, etc.)

Art. 44. Après le classement des déclarations, la commission les vérifie une à une et pour chaque contribuable elle détermine:

a) la classe d'après laquelle le métier exercé devra être taxé, et dans quelle proportion;

b) le taux de l'impôt sur le revenu des biens fonds et des immeubles et le montant de cet impôt. Dans ce travail, la commission observera les règles énumérées dans l'art. 22 de la loi et l'art. 36 du présent règlement sans oublier de considérer si le contribuable exerce son métier dans un local qui lui appartient ou qu'il a loué, puisque celui qui exerce son métier dans un local qui lui appartient gagne plus, placé dans les mêmes conditions, que celui qui exerce le sien dans un local loué.

La commission doit aussi prendre en considération le développement industriel de la ville ou du village.

Art. 45. Si la commission juge qu'elle est insuffisamment renseignée sur le revenu du métier et de la location des immeubles de quelque contribuable dans la ville ou le village pour pouvoir précisément déterminer la classe et la proportion de l'impôt, elle peut vérifier les indications de sa déclaration sur le lieu même où la profession est exercée et où se trouvent les immeubles.

Art. 46. Pour les revenus des biens et capitaux que les contribuables ont dans d'autres villes et villages ou dans les établissements de crédit, la commission fait la vérification sur les listes, qui lui ont été adressées par le préfet pour ces revenus, afin de constater si le contribuable en a fait mention dans sa déclaration.

Art. 47. Pour déterminer l'impôt la commission inscrit ses décisions dans la déclaration du contribuable et, en même temps, porte dans le tableau (mod. No. 12) les noms des contribuables, les classes où ils sont placés, la proportion de l'impôt, la valeur générale des biens fonds et des immeubles le taux de l'impôt et son montant.

Въ градскитѣ комисии рѣшенията по опрѣдѣлението на данъка се вписватъ въ декларациитѣ отъ прѣдседателя, а поименния списъкъ се вписва отъ финансовия помощникъ или главния бирникъ, или отъ помощ, на главния бирникъ; въ селскитѣ комисии едната и другата работа се извършватъ отъ финансовия агентъ.

Чл. 48. Щомъ свърши дѣйствиата въ всѣки градъ или село, комисията съставява протоколъ (обр. N-о 13), като прише къмъ него всичкитѣ списъци, за които се говори въ чл. чл. 37, 38 и 39 отъ настоящия правилникъ. Следъ това тя испраща декларациитѣ прономеровани, пронизани и подпечатани, така както сж наредени, съгласно чл. 43 отъ сжщия правилникъ, въ околийското управление, а списъка (обр. No 12) прѣдава на общ. кметъ за публикуване.

Чл. 49. Незабавно слѣдъ получаване на списъка и прѣди комисията да напусне града или селото, общ. кметъ издава обявление (обр. No 14), съ което поканва всичкитѣ подлѣжащи на данъкъ върху занятията лица, да се явятъ въ общ. управление въ срокъ отъ единъ мѣсець, за да прѣгледатъ списъцитѣ. Единъ екземпляръ отъ обявлението кмета връчва на прѣдседателя на комисията.

Они, които би нагърнали, че са прѣтоварени или пъкъ че други даноплатци сж фаворизирани, длъжни сж въ сжщия тоя срокъ да подадътъ тѣжби на прѣдседателя на комисията направо или чрезъ общ. кметъ.

На подаванитѣ тѣжби се дава расписка (обр. No 15).

Чл. 50. Най-късно два дена слѣдъ истичанието на срока за оплакване, кметътъ е длъженъ да испрати на окол. началникъ поименния данъченъ списъкъ заедно съ тѣжбитѣ на даноплатцитѣ, ако такива сж подадени

Незабавно слѣдъ получаване на поименнитѣ данъчни списъци и всичкитѣ тѣжби на даноплатцитѣ отъ селата на околията, окол. началникъ ги испраща заедно съ декларациитѣ Окр. Управителю, за прѣдаване на контролната комисия. Ония на градоветѣ той испраща веднага слѣдъ получаванието имъ отъ

Dans les commissions des villes, les décisions sur la détermination de l'impôt sont portées par le président sur les déclarations, et les listes nominales sont dressées par le secrétaire des finances ou le percepteur général ou son secrétaire; dans les commissions des villages, l'un et l'autre travail seront faits par l'agent des finances.

Art. 48. Dès qu'elle a terminé ses travaux dans chaque ville et village, la commission dresse un procès verbal (mod. No. 13) et y joint toutes les listes mentionnées dans les art. 37, 38 et 39 du présent règlement. Ensuite elle envoie les déclarations numérotées timbrées dans l'ordre où elles se trouvent conformément à l'art. 43 du règlement, à la préfecture; la liste (mod. No. 16) est remise au maire pour être publiée.

Art. 49. Immédiatement après la réception de la liste et avant que la commission ne quitte la ville ou le village, le maire publie un avis (mod. No. 14) par lequel il invite toutes les personnes sujettes à l'impôt sur les professions à se présenter à la municipalité dans un délai d'un mois pour prendre connaissance des listes; le maire remet au président de la commission un exemplaire de l'avis.

Les contribuables qui se considèrent comme surtaxés ou qui remarqueraient que d'autres sont favorisés doivent, dans le même délai, remettre leur réclamation au président de la commission soit directement, soit par l'intermédiaire du maire. Un reçu leur est délivré contre la déposition de leur réclamation.

Art. 50. Deux jours au plus tard après l'expiration du délai de réclamation le maire est tenu d'adresser au sous-préfet la liste nominative des impositions avec les réclamations des contribuables, s'il y a lieu.

Aussitôt après la réception des listes nominatives et de toutes les réclamations des contribuables des villages de l'arrondissement, le sous-préfet y joint les déclarations et les envoie au préfet du département pour être soumises à la commission de contrôle. Celles des villes sont envoyées aussitôt

всѣки градъ безъ да чака получаванieto отъ всичкитѣ градове на околнiята.

Чл. 51. Прѣди да начене срока за подаване тѣжби противъ опредѣленieto на данѣка отъ първоначалнитѣ комисии. Окp. Управителъ издава приказъ за конституиране, съгласно чл. 26 отъ закона и забѣлѣжката къмъ него, контролната комисия, която ще има да провѣри и се произнесе по дѣйствията на първоначалната комисия.

Чл. 52. Почтенното лице измежду мѣстнитѣ въ окрѣга търговци ще се избере и прѣдстави Окp. Управителю отъ общ. управление на окрѣж. градъ.

За участие въ засѣданията на контролната комисия, на това лице се плаща възнаграждение по 5 лева на день, въ който той работи въ комисията.

Забѣлѣжка 1. За начина на избирание делегатитѣ на чуждитѣ подданици, Министерството на Финанситѣ съобщава своеврѣменно Окp. Управителю.

Забѣлѣжка 2. Въ състава на контролната комисия не може да влѣзе помощника на Фин. Началникъ, когато се разгледватъ тѣжбитѣ противъ първоначалната комисия, въ която е участвувалъ.

Чл. 53. При разглеждане тѣжбитѣ и спороветѣ, възникнали между членоветѣ на първоначалнитѣ комисии, контролната комисия провѣрява подадената отъ даноплатцитѣ декларация, списъцитѣ за които се говори въ чл. чл. 37, 38 и 39 отъ настоящия правилникъ, написанитѣ въ декларацията рѣшения отъ първоначалната комисия, както и мнѣнията по възникналитѣ спорове. На основание на тѣхъ и на свѣдѣнията, които сама тя има, издава рѣшенията си.

За повече освѣтление, комисията може, ако се укаже нужда, да поиска обяснения отъ прѣдсѣдателя на първоначалната комисия, както и да нареди да се събератъ допълнителни свѣдѣния.

Рѣшенията си контролната комисия издага въ мотивиранъ протоколъ (обр. No 16).

Чл. 54. Въ случай че, слѣдъ провѣряване всичкитѣ дѣйствиа на пър-

après leur réception sans attendre qu'elles lui soient toutes parvenues

Art. 51. Avant que le délai de remise de réclamations contre les décisions des commissions premières soit commencé, le préfet du département donne les ordres nécessaires pour la constitution, conformément à l'art. 26 de la loi et de la remarque du même article, de la commission de contrôle qui a pour but, la vérification des actes de la commission première et de se prononcer sur ses décisions

Art. 52. Le délégué des commerçants sera élu et présenté au préfet par la municipalité du chef lieu du département.

Pour la participation aux séances de la commission de contrôle, il sera donné au délégué 3 levs par jour occupé.

Remarque I. Le ministère des finances fera connaître en temps utile au préfet du département la manière d'élire les délégués des sujets étrangers.

Remarque II. Au nombre des membres de la commission de contrôle ne peut être admis le secrétaire de l'agent des finances, lorsque l'on discute les réclamations contre les décisions de la commission première à laquelle il a participé.

Art. 53. A l'examen des réclamations des plaintes et des discussions survenues entre les membres de la commission première, la commission de contrôle vérifie les déclarations remises par les contribuables, les listes dont il a été parlé dans les articles 37, 38 et 39 du présent règlement, les décisions écrites sur la déclaration par la commission première et les opinions sur ces données et les renseignements qu'elle a pu recueillir, elle proclame ses décisions.

Pour plus de lumière, la commission peut, si le besoin s'en fait sentir, demander des explications au président de la commission première ainsi qu'ordonner la remise de renseignements supplémentaires.

La commission de contrôle expose ses décisions dans un procès verbal motivé (mod. No. 16).

Art 54. Dans le cas où après la vérification des actes de la commission

първоначалната комисия, послѣдната бѣде, съгласно алинея 2-ра на чл. 27 отъ закона, сезирана съ потворното разглеждане данѣчнитѣ дѣлове на нѣкои даноплатци, контролната комисия повръща книгята за тѣхъ на прѣдсѣдателя на първоначалната комисия, който свиква послѣдната за да се произнесе вѣтрѣ въ 5 дни.

Чл. 55. Ако първоначалната комисия рѣши да се увеличи данѣка на нѣкои даноплатци, за това тя имъ връчва срѣщу расписка извѣстие, което тѣ могатъ вѣтрѣ въ 18 дни да обжалватъ прѣдъ неж, чрѣвъ общинското управление.

Слѣдъ истичанието на тоя срокъ, подаденитѣ отъ даноплатцитѣ тѣжби, земенитѣ отъ комисията нови рѣшения се испращатъ незабавно на контролната комисия за окончателното произнасяние.

Чл. 56. Контролната комисия свършва дѣйствията си въ срокъ отъ 20 дни. Той начева седемъ дни слѣдъ истичанието срока за подаване тѣжби противъ дѣйствията на първоначалната комисия.

За начеванието и свършванието дѣйствията на контролната комисия, Окp. Управителъ издава приказъ (обр. No 17), на който дава най-широка гласностъ въ срока прѣвиденъ отъ чл. 31 на закона.

Чл. 57. Окончателнитѣ си рѣшения, контролната комисия съобщава на заинтересованитѣ лица чрѣвъ общ. управление съ обявление (обр. No 18). Недоволнитѣ отъ тия рѣшения могатъ въ петнадесетъ дневенъ срокъ, считанъ отъ датата на обявлението, да се оплачатъ прѣдъ Министра на Финанситѣ чрѣвъ прѣдсѣдателя на контролната комисия.

Всичкитѣ заявlenia противъ окончателнитѣ рѣшения на контролната комисия прѣдсѣдателя ѝ испраща въ Министерството на Финанситѣ заедно съ всичкитѣ книжа, относящи се до тия заявlenia.

Чл. 58. Слѣдъ закривание на контролната комисия Фин. Началникъ нареджа да се заведатъ декларациитѣ на даноплатцитѣ и опредѣления данѣкъ въ особезъ регистръ (обр. No 19), въ който ще се занесватъ измѣненията на данѣчнитѣ дѣлове на даноплатцитѣ чрѣвъ течението на тригодишния периодъ, за който, съгласно чл. 31 отъ закона, ста-

première, cette dernière serait saisie de nouvelles réclamations conformément à l'alinéa 2 de l'art. 27 de la loi, la commission de contrôle renvoie les documents y relatifs au président de la première commission qui la convoque pour se prononcer dans un délai de 5 jours.

Art. 55. Si la commission première décide d'augmenter l'impôt de certains contribuables elle leur remet l'avis contre reçu; ces derniers peuvent en appeler dans un délai de 15 jours par l'intermédiaire de la municipalité.

Après l'expiration de ce délai, les réclamations adressées par les contribuables et les décisions nouvelles prises par la commission sont envoyées sans retard à la commission de contrôle qui se prononce définitivement.

Art. 56. La commission de contrôle termine ses travaux dans un délai de 20 jours. Le délai commence à courir sept jours après l'expiration du délai de remise des réclamations contre les décisions de la première commission.

Pour le commencement et la fin des travaux de la commission de contrôle, le préfet du département fait paraître un ordre (mod. 17) auquel il donne la plus grande publicité dans le délai prévu par l'art. 31 de la loi.

Art. 57. La commission de contrôle communique ses dernières décisions aux intéressés par l'intermédiaire des municipalités et par un avis (mod. No. 18). Les réclamants peuvent dans un délai de 15 jours de la date de l'avis adresser une plainte au ministre des finances par l'intermédiaire du président de la commission de contrôle.

Le président de la commission de contrôle envoie au ministre des finances toutes les réclamations contre ses décisions, ainsi que tous les documents qui s'y rapportent.

Art. 58. Après la clôture de la commission de contrôle, l'agent des finances prend des dispositions pour que les déclarations des contribuables et l'impôt déterminé soient passés sur un registre spécial (mod. 19) dans lequel on inscrira les modifications apportées à l'impôt pendant le courant d'une période de 3 années pour laquelle on fait,

ва описванието и налагането на данъка.

Слѣдъ завежданието на регистритѣ, Фин. Началникъ задържа ония за даноплатцитѣ въ околията, центра на която е окръжния градъ, а другитѣ испраща на надлѣжнитѣ главни бирници.

Измѣнения въ тия регистри ставатъ само, когато съгласно чл. 31 и 32 отъ закона, на даноплатеца се прѣкрати занятието или доходътъ, или когато той подкачи на ново да упражнява нѣкое занятие или да получава доходъ.

Чл. 59. Когато доходитѣ на нѣкой даноплатецъ се измѣнятъ, вслѣдствие прѣкратаването на частъ отъ тия доходи или отъ добиванieto на новъ доходъ, данъка, за отъ когато слѣдва да се измѣни той, се опрѣдѣля по процента, който съгласно чл. 13 отъ закона, се пада върху общата сума на доходитѣ вкупъ, която даноплатеца за напрѣдъ ще има да получава.

Чл. 60. Когато упражняваното отъ нѣкого занятие или добиванъ доходъ, обложени съ данъкъ, прѣмине отъ едно лице на друго, първото е длъжно да заяви за напушанieto, а второто — за наеманието; иначе на първото данъка не се прѣкратава, а второто се счита за укривателъ.

Ако прѣминаването на занятието е станало вслѣдствие на смъртъ или изселение, данъка на починалия или изселения се заличава на общо основание.

Чл. 61. Назначенитѣ за даване подъ наемъ имоти, дохода отъ които по послѣдната алинея на чл. 31 отъ закона не се счита за прѣкратенъ, сж имотитѣ, които сж били дадени подъ наемъ при опрѣдѣление данъка върху приходитѣ на притежателя имъ.

Послѣдната алинея на чл. 31 отъ закона се отнася за наемъ на една само година, а не и на послѣдующитѣ, ако имотътъ остане ненаетъ.

Чл. 62. Въ случай на измѣнение данъка, съгласно прѣдидущитѣ членове, заявленията се подаватъ на Фин. Началникъ отъ даноплатцитѣ на околията, центръ на която е окр. градъ, а отъ другитѣ околии на мѣстнитѣ главнитѣ бирници.

Заявленията за освобождението отъ данъка се изслѣдватъ и данъка се

conformément à l'article 31 de la loi la description et l'application de l'impôt.

Dès que les registres sont à jour, l'agent des finances retient les déclarations des contribuables de l'arrondissement qui a pour chef-lieu celui du département; il envoie les autres aux percepteurs généraux respectifs.

Les modifications dans ces registres se font seulement lorsque, conformément aux articles 31 et 32 de la loi, le métier ou la rente du contribuable est suspendu ou lorsqu'il entreprend un métier ou touche de nouveaux revenus.

Art. 59. Lorsque les revenus de certains contribuables sont modifiés par suite de la suspension d'une partie de ces rentes ou de la jouissance d'une nouvelle, l'impôt à partir du moment où il change, est déterminé d'après le taux qui conformément à l'art. 13 de la loi frappe la somme générale des revenus dont le contribuable devra jouir à l'avenir.

Art. 60. Lorsque le métier ou la rente, frappés d'impôt, qu'exerce ou dont jouit une personne, passe dans les mains d'une autre, la première doit déclarer la cession et la seconde l'acceptation, sinon l'impôt pour la première ne sera pas suspendu et la seconde est considérée comme prise en fraude.

Si le passage du métier d'une main dans une autre se fait par suite de mort ou d'émigration, l'impôt dû par le mort ou l'émigrant est annulé.

Art. 61. Les immeubles destinés à la location dont l'impôt d'après le dernier alinea de l'art. 31 de la loi n'est pas considéré comme suspendu sont ceux qui étaient loués lorsque la détermination du revenu du propriétaire a été faite.

Le dernier alinea de l'art. 31 de la loi se rapporte à la location pour une seule année, et non pour les suivantes, si l'immeuble reste sans locataire.

Art. 62. En cas de changement de l'impôt, conformément aux articles précédents, les déclarations sont envoyées à l'agent des finances par les contribuables de l'arrondissement dont le chef-lieu est celui du département; quant à ceux des autres arrondissements ils remettent les leurs aux percepteurs généraux de la localité.

заличава, ако трѣбва, вжтрѣ въ десетъ дни отъ постѣпванието на заявленията.

Чл. 63. Тѣй сжщо най много въ десетъ дневенъ срокъ, отъ подаванието на заявленията за подкачване на ново упражняванието на нѣкое занятие или получаванie на доходъ, се опрѣдѣля данъка отъ прѣдвиденитѣ въ чл. 32 на закона комисии, въ които администрацията ще се прѣдставлява, въ окр. градъ, отъ помощ. на фин. началникъ, въ градоветѣ, центрове на околитѣ, отъ мѣстния главенъ бирникъ, а въ останалитѣ градове и въ селата отъ фин. агентъ.

Прѣдставителя на занятието, който, съгласно съ спомен жтий членъ, ще земе участие въ градската комисия, се назначава отъ окол. началникъ. Възнаграждение на прѣдставителя не се плаща.

Забѣлѣжка. Данъка на амбулантнитѣ и прѣходящитѣ даноплатци се опрѣдѣля незабавно.

Чл. 64. Тѣжбитѣ противъ опрѣдѣления данъкъ, съгласно прѣдидущий членъ се подаватъ на фин. началникъ за околията, центръ на която е окръжний градъ и на мѣстнитѣ главни бирници за другитѣ околии, а въ Министерството на Финанситѣ се испращатъ всички, заедно съ относящитѣ се по тѣхъ книжа, отъ фин. началникъ.

Чл. 65. Въ края на всѣко полугодие, фин. началникъ за окр. градъ и глав. бирникъ за околийския, извличатъ изъ държанитѣ въ общ. управление регистри за ражданията, бракосъчетанията и умираанията умрѣлитѣ прѣзъ полугодieto, обложени съ данъкъ върху занятията лица и изискватъ отъ общинскитѣ кметове свѣдения за изселенитѣ пакъ прѣзъ сжщото полугодие даноплатци (чл. 67 отъ правилника).

Чл. 66. Станалитѣ прѣзъ единъ мѣсець измѣнения — увѣличения, новоналагания, намаления или заличавания на данъкъ, фин. началникъ или глав. бирникъ, вписва, заедно съ измѣненията по другитѣ данъци въ подробенъ списъкъ по реда указавъ въ публично-админ. правилникъ за приложение закона за бирницитѣ.

Въ градоветѣ, не центрове на околии и въ селата тия свѣдѣния събиратъ

Les demandes d'affranchissement de l'impôt sont examinées, et l'impôt annulé, s'il y a lieu, dans les 15 jours de l'arrivée de la demande.

Art. 63. De même, dans un délai de 10 jours au plus après la remise de la déclaration pour le renouvellement d'un métier ou d'une rente, l'impôt est déterminé par les commissions prévues dans l'art. 32 de la loi, dans lesquelles l'administration est représentée dans les chefs-lieux des départements par l'agent des finances, dans ceux des arrondissements par le percepteur général, dans les autres villes et villages par l'agent des finances. Le représentant de la profession qui conformément à l'article cité de la loi participera à la commission de la ville, est nommé par le sous-préfet. Sa mission est gratuite.

Remarque. L'impôt des contribuables ambulants et colporteurs est déterminé sans aucun retard.

Art. 64. Les réclamations contre l'impôt fixé conformément à l'art. précédent sont envoyées au chef des finances de l'arrondissement dont le chef-lieu est aussi celui du département et aux percepteurs généraux pour les autres arrondissements, et le tout est envoyé au ministère des finances ainsi que les documents y relatifs par le chef des finances.

Art. 65. A la fin de chaque semestre, le chef des finances pour le chef-lieu du département et les percepteurs généraux pour les chefs-lieux d'arrondissement tirent des registres tenus à la municipalité les naissances, mariages et décès pendant le semestre des personnes soumises à l'impôt des patentes, et exigent des maires des renseignements sur les contribuables émigrés pendant ce semestre (art. 67 du règlement).

Art. 66. Le chef des finances ou le percepteur général inscrit les modifications, augmentations, charges nouvelles, diminutions et annulations de l'impôt avec les documents relatifs aux autres impôts sur une liste détaillée, dans l'ordre indiqué dans le règlement public administratif pour l'application de la loi sur les percepteurs.

Dans les villes non chefs-lieux d'arrondissement et dans les villages, les

фин. агенти и прѣпращатъ на фин. началникъ или главни бирникъ.

Чл. 67. Данъка за занятията на умрѣлитѣ и изселенитѣ се заличава отъ полугодieto, което иде слѣдъ онова, прѣвъ което сж умрѣли или сж се изселили.

Заблѣжка. Изселени даноплатци се разбиратъ само ония, които сж напустнали Княжеството.

Чл. 68. За доходитѣ отъ движими и недвижими имоти, оставени отъ умрѣли или изселени даноплатци се облагатъ наследниците.

Чл. 69. На края на всѣко полугодие усигурителнитѣ дружества за животъ пращатъ на Фин. Началникъ на окръга, въ който се намиратъ, подробенъ списъкъ (по обр. No. 10 — чл. 38 отъ правилника) за броенитѣ прѣвъ полугодieto усигурителни премии, а останалитѣ отъ изброенитѣ въ чл. 38 отъ настоящия правилникъ заведения пращатъ списъкъ (обр. No. 9) за внесенитѣ въ тѣхъ прѣвъ сжщото полугодие срочни влогове съ означение, на плащанитѣ за тѣхъ лихви.

Министерството на Финанситѣ, тѣ сжщо на края на всѣко полугодие, испраща на Фин. Началници списъци, по обр. No. 11 за новоопрѣленитѣ или увеличенитѣ прѣвъ полугодieto неинвалидни военни и граждански пенсии, по мѣстожителството на лицата, на които се отпущатъ.

Финансовия Началникъ веднага прави извлѣчения по мѣстожителството изъ полученитѣ списъци обр. No. 9 и No. 10 за лицата живущи въ други окръзи, на Фин. Началници на които ги испраща вътрѣ въ 10 дни.

Всѣки Фин. Началникъ разпрѣдѣля свѣдѣнията и по тритѣ списъка обр. No. No. 9, 10 и 11 по околии, задържа у себе си относящитѣ се до околията, центръ на която е окръжния градъ, а за другитѣ околии испраща ги на надлѣжнитѣ главни бирници.

Тия свѣдѣния ще послужатъ, както на Фин. Началникъ, тѣй и на глав. бирници, да ли получающитѣ доходитѣ и пенситѣ сж подали декларация (заявление) съгласно чл. 32 отъ закона за данъка върху занятията.

renseignements sont recueillis par les agents des finances qui les envoient au chef des finances ou au percepteur général.

Art. 67. L'impôt des patentes des défunts ou émigrants est annulé à partir du semestre qui suit celui de la mort ou de l'émigration.

Remarque. Sous le nom de contribuables émigrés on comprend seulement ceux qui ont quitté la Principauté.

Art. 68. Pour les revenus des biens fonds et des immeubles laissés par les contribuables décédés ou émigrés, les héritiers doivent payer l'impôt.

Art. 69. A la fin de chaque semestre les sociétés d'assurances sur la vie envoient au chef des finances de leur arrondissement la liste détaillée (mod. 10) art. 38 du règlement, des primes d'assurance versées pendant le semestre et les autres établissements énumérés à l'art. 38 du présent règlement envoient la liste (mod. 9) des versements à échéance effectués pendant le même semestre avec indication des intérêts payés.

Le ministère des finances envoie de même à la fin de chaque semestre aux chefs des finances les listes (mod. 11) des pensions civiles et militaires non invalides nouvellement allouées ou augmentées pendant le semestre, d'après le domicile des bénéficiaires.

Le chef des finances tire des listes qui lui sont envoyées, (mod. 9 et 10) d'autres listes pour les contribuables habitant les autres arrondissements et les envoie aux agents des finances respectifs dans un délai de 10 jours.

Chaque chef des finances répartit les renseignements contenus dans les 3 listes (mod. 9, 10, 11), par arrondissement, retient ceux qui concernent l'arrondissement du chef-lieu du département et envoie les autres aux percepteurs généraux respectifs. Les renseignements serviront aux chefs des finances et aux percepteurs généraux pour constater si les rentiers et pensionnés ont remis leur déclaration conformément à l'art. 32 de la loi de l'impôt sur les professions.

ГЛАВА IV.

Събиране на данъка.

Чл. 70. Данъка за служебнитѣ занятия и прѣдприятия, които съгласно пунктъ 1 на чл. 20 отъ настоящия правилникъ, не се опрѣдѣля отъ комисии, се събира като слѣдва:

а) отъ служебнитѣ занятия при исплащане на заплатитѣ и възнаграждения, и

б) за прѣдприятията — прѣди сключаване на контрактитѣ за суммитѣ по първоначалнитѣ контракти, а за уголѣмяване на прѣдприятията, при сключаване на допълнителнитѣ контракти или пъкъ при ликвидироване на смѣткитѣ.

Чл. 71. За сумитѣ (заплати, възнаграждения, стойностъ на търгове и пр.) платени отъ държавата или окръга, данъка се одържа отъ Държавния Ковчежникъ, Държ. контролоръ при Народната Банка и кловетѣ ѝ или Глав. Бирникъ, който ги плаща. Квитанция за одържаний данъкъ не се дава по отдѣлно за всѣко лице, а една обща за цѣлата сума, одържана по една платежна заповѣдъ.

Чл. 72. За сумитѣ плащани отъ Българската Народна Банка и кловетѣ ѝ, общинитѣ, земледѣлческитѣ каси, епархийскитѣ събѣги, мюфтийствата, равнинствата и училищнитѣ настоятелства, които се намиратъ въ окръжията, одържаний данъкъ се внася въ Народната Банка или Държ. ковчежничества — въ околийскитѣ градове — въ мѣстнитѣ глав. бирничества, а — въ градоветѣ на центрове на окръзи и околии и въ селата, данъка се прѣдава на бирницитѣ.

Внасянето на данъка въ Народната Банка, Държ. ковчежничества и глав. бирничества става най късно два дена слѣдъ одържанieto му, а на бирницитѣ въ време на обиколкитѣ имъ за доброволното и екзакутивното събиране на данъцитѣ.

Чл. 73. Прѣди внасянето на данъка, на Държ. Контролоръ при Банката и кловетѣ ѝ, на Окр. Ковчежници, Глав. бирници и бирницитѣ се прѣдставяватъ трѣбователни вѣдомости или платежнитѣ заповѣди (когато не сж съставени вѣдомости), или расписки, по които е станало исплащанieto на занъ-

CHAPITRE IV.

Perception de l'impôt.

Art. 70. L'impôt sur les emplois de service et les entreprises, qui, conformément à l'alinéa I de l'art. 20 du présent règlement, n'est pas déterminé par des commissions, est perçu comme suit:

a) sur les emplois de service, au payement des appointements et gratifications.

b) sur les entreprises, avant la conclusion du contrat d'après la somme du marché établi, avant et sur le développement des entreprises, à la conclusion des contrats complémentaires ou encore à la liquidation des comptes.

Art. 71. Pour les sommes (appointements, gratifications, montant d'adjudications, etc.) payées par l'état ou les départements l'impôt est perçu par le trésorier du fisc le contrôleur de d'Etat la Banque Nationale et ses succursales, ou la perception générale qui les paye. On ne donne pas de quittance pour l'impôt perçu séparément pour chaque personne, mais une quittance générale pour la somme entière retenue par un ordre de payement.

Art. 72. Pour les sommes payées par la Banque nationale bulgare et ses succursales, les communes, caisses agricoles, conseils diocésains, muftis, rabbins, directions des écoles, qui se trouvent dans les départements, l'impôt perçu est versé à la Banque ou aux trésoriers. Dans les chefs-lieux d'arrondissement, aux caisses des percepteurs généraux et dans les autres villes ou villages, aux percepteurs.

Le paiement de l'impôt à la Banque Nationale, aux trésoriers de l'état, et aux caisses des percepteurs généraux se fait deux jours au plus tard après sa retenue et aux percepteurs pendant leur tournée pour la perception volontaire ou exécutive de l'impôt.

Art. 73. Avant le paiement de l'impôt au contrôleur d'état de la Banque ou de ses succursales, on présente aux trésoriers des départements, aux percepteurs généraux et aux percepteurs, les demandes de paye ou les feuilles de paiement (lorsque les premières ne sont pas faites) ou des reçus

латитѣ или възнаграждения, както и бѣлѣжкитѣ за прѣдприятия (виждѣ чл. 22 отъ правилника), за да се провѣри да ли се внася цѣлия цѣлжимъ по закона данѣкъ.

Чл. 74. Длъжностното лице, (държавно, окръжно, общинско и пр.) което изплаща сумми, подлѣжащи на данѣкъ върху занятията, е отговорно за цѣлокупното събиране на данѣка.

Чл. 75. На края на всѣко тримѣсечие, Държав. Контрольоръ при Народната Банка и клоноветѣ ѝ, Окр. Ковчежници и Глав. Бирници провѣрватъ въ учрѣжденията, които по чл. 72 отъ настоящия правилникъ е наредено да имъ внася данѣка върху занятията, по кассовата или расходната книга и надлѣжнитѣ документи, изплатевитѣ прѣвъ тримѣсечието сумми подлѣжащи на данѣка върху занятията, както и сключенитѣ прѣвъ тримѣсечието контракти, — за да констатираатъ, да ли данѣка е одържанъ съобразно съ закона и настоящий правилникъ и да ли е внесень на пълно въ Банката, клоноветѣ ѝ, държав. ковчежничества и глав. бирничества.

Въ градоветѣ, не центрове на окръжи и околии и въ селата сжщата провѣрка се извършва отъ Фин. Агентъ при всѣко негово стивание въ града или селото, нѣ никога по малко отъ два пжти въ годината.

За тая провѣрка се съставлява актъ (обр. No. 20) въ два екземпляра, отъ който единия остава въ учрѣдението, а другия, за градоветѣ, центрове на окръжи и околии, се испраща на Финансовий Началникъ, а за останалитѣ градове и за селата — на Главнитѣ Бирници.

Констатираний при провѣрката не събранъ, или събранъ нѣ внесень, данѣкъ се внася веднага отъ отговорното лице (чл. 74 отъ правилника).

Чл. 76. Финансовитѣ Началници и Главнитѣ Бирници слѣдѣтъ за изпълнението на прѣдидущия членъ отъ правилника.

Чл. 77. Финансовитѣ Инспектори провѣрватъ въ държ. и окръжни учрѣждения одържанieto и внасянето на

constatant le paiement des appointements et des gratifications ainsi que les notes des entreprises (art. 22 du règlement) pour vérifier si l'impôt entier exigé par la loi a été versé.

Art. 74. Le fonctionnaire de l'état, de la commune ou de l'arrondissement qui acquitte les sommes soumises à l'impôt des patentes est responsable de sa perception entière.

Art. 75. A la fin de chaque trimestre, le contrôleur d'état près la Banque nationale bulgare et ses succursales, les trésoriers des départements, et les percepteurs généraux vérifient dans les établissements qui d'après l'art. 72 du présent règlement doivent leur payer l'impôt dans les livres de caisse et de dépenses et les documents y relatifs, les sommes payées pendant le trimestre et soumises à l'impôt sur les professions, ainsi que les contrats conclus pendant le même trimestre, afin de constater si l'impôt a été perçu conformément à la loi et au présent règlement et s'il a été intégralement versé à la Banque, aux trésoriers ou aux caisses des percepteurs.

Dans les villes autres que les chefs-lieux de département ou d'arrondissement et dans les villages, la même vérification est faite par l'agent des finances à chacune de ses tournées dans la ville ou le village, mais jamais moins de deux fois par an.

Pour cette vérification on dresse un acte (mod. 20) en double expédition dont l'une reste dans l'établissement et l'autre pour les chefs-lieux d'arrondissement et de département est envoyée au chef des finances, pour les autres villes et villages aux percepteurs généraux.

L'impôt non perçu ou perçu que la vérification fait constater comme non livré est aussitôt versé par la personne responsable (art. 74 du règlement).

Art. 76. Les chefs des finances et percepteurs généraux sont chargés de l'exécution de l'article précédent.

Art. 77. Les inspecteurs des finances vérifient dans les établissements de l'état et des départements la percep-

данѣка по сключенитѣ контракти и допълнителнитѣ къмъ тѣхъ смѣтки.

Чл. 78. Данѣка на вечкитѣ занятия (поминѣци), облаганieto на които става по приложената къмъ закона таблица и за доходитѣ отъ движими и недвижими имоти се събира съгласно съ закона за бирницитѣ.

ГЛАВА V.

Наказателни распоредания.

Чл. 79. Когато длъжностното лице открие направо или по донесение отъ нѣкого, че нѣкой не е подалъ въ срока декларация (чл. 32 отъ правилника), или е извършилъ кое и да било отъ нарушенията, изброени въ чл. 33 на закона, съставлява актъ (обр. No. 21), който испраща на Финансовий Началникъ за околията, центръ на която е окръжний градъ, а за другитѣ околии на мѣстнитѣ Главни Бирници.

Чл. 80. Финансовия Началникъ и Главния Бирникъ, вжтрѣ въ петъ (5) дни отъ получаванieto на акта, написватъ постановление за размѣра на данѣка и глобата и врѣчватъ на нарушителя прѣписъ отъ акта и постановлението

Чл. 81. Потѣжванието противъ налаганieto на данѣка и глобата въ срока, прѣдвидень въ чл. 35 отъ закона, се подава на Министра на Финанситѣ чрѣвъ издателя на постановлението — Финансовия Началникъ или Главния Бирникъ и срѣщу расписка.

Финансовий Началникъ испраща найкъсно въ петъ дни въ Министерството на Финанситѣ подаденитѣ направо нему или на Главния Бирникъ тѣжби, придружени съ относящитѣ се до тѣхъ актове и постановления и всички нуждни обяснения.

Чл. 82. Рѣшенията на Министра на Финанситѣ се врѣчватъ срѣщу расписка на даноплатцитѣ чрѣвъ надлѣжния Финансовъ Началникъ или Главенъ Бирникъ.

Недоволнитѣ отъ рѣшенията на Министра на Финанситѣ могатъ на общо основание да ги обѣжватъ прѣдъ окръжнитѣ сждилища въ 15 дневенъ срокъ отъ съобщението на рѣшенieto.

tion et la livraison de l'impôt, d'après le contrat conclu et les comptes complémentaires y relatifs.

Art. 78. L'impôt sur tous les métiers taxés selon le tableau annexé et sur les revenus de biens fonds et des immeubles est perçu conformément à la loi sur les perceptions.

CHAPITRE V.

Dispositions pénales.

Art. 79. Lorsque la personne de service découvre, soit directement, soit indirectement, soit à la suite d'une déposition étrangère que quelqu'un n'a pas remis dans le délai voulu la déclaration (art. 32 du règlement), ou a commis une contravention quelconque prévue par l'art. 33 de la loi, il dresse un procès-verbal (mod. 21) qu'il envoie au chef des finances s'il appartient à l'arrondissement du chef-lieu du département, au percepteur général dans les autres cas.

Art. 80. Le chef des finances et le percepteur général, dans un délai de cinq jours depuis la réception de l'acte, rédigent un ordre au sujet de la perception de l'impôt et de l'amende et remettent au délinquant, copie de l'acte et de l'arrêté.

Art. 81. La réclamation contre l'impôt et l'amende, dans le délai prévu par l'art. 35 de la loi, est remise au ministre des finances par le fonctionnaire qui a donné l'ordre, — le chef des finances ou le percepteur général contre reçu.

Le chef des finances envoie dans un délai de cinq jours au plus tard au ministère des finances les réclamations qui lui ont été remises directement à lui ou au percepteur général, accompagnées de tous les actes et ordres qui s'y rapportent et de toutes les explications nécessaires.

Art. 82. Les décisions du ministre des finances sont remises contre reçu aux contribuables par le chef des finances ou le percepteur général.

Ceux qui sont mécontents des décisions du ministre des finances peuvent en appeler devant les tribunaux du département dans un délai de 15 jours depuis la communication de la décision.

Решенията на съдилищата сж окончателни и не поддържат на обжалване прѣдъ по-горня инстанция.

Чл. 83. Наложения вѣдствие нарушение на закона данѣкъ поддѣжи на събиране веднага слѣдъ налаганieto му, а глобата се събира когато, слѣдъ истичанието на сроковетѣ за потажване, нарушителя не обтѣжи постановлението, или ако той го обтѣжи, когато се издаде надлежното рѣшение.

Чл. 84. Финансовий Началникъ или Глав. Бирникъ испраща на надлѣжния бирникъ списъка за наложения данѣкъ (чл. 66 отъ настоящия правилникъ), а за глобата, съгласно правилника за прилагане закона за бирницитѣ, щомъ данъка или глобата станатъ събираеми.

Глобата и данъка за изминало врѣме се събиратъ на еднѣжъ и безъ отлагане.

Les décisions des tribunaux sont sans appel.

Art. 83. L'impôt fixé par suite d'une contravention à la loi doit être perçu aussitôt après qu'il a été fixé, et l'amende est perçue lorsque, après l'expiration du délai de plainte, le délinquant n'a pas protesté contre l'arrêté ou s'il l'a fait après la décision.

Art. 84. L'agent supérieur des finances ou le percepteur général envoient au percepteur compétent la liste de l'impôt établi (art. 60 du règlement) et pour l'amende, conformément au règlement sur l'application de la loi des perceptions dès que l'impôt et l'amende sont à percevoir.

L'amende et l'impôt sont perçus en une seule fois, et immédiatement.

Законъ

за търговскитѣ и индустриалнитѣ марки.

Loi sur les marques de fabrique et de commerce.

Чл. 1. Съ думата марка се означаватъ знакове, които търговци производители турятъ на прѣдмѣтитѣ, които изнасятъ за продажъ, за да ги отличаватъ отъ еднороднитѣ прѣдмѣти, които други индустриалци или търговци продаватъ.

Такива знакове могатъ да бѣдѣтъ фирмата на фабриканта или търговеца, изображена на особена форма, монограмма на производителя или продавача, изображения отъ животни, отъ здания, аллегорически фигури и пр.

Не могатъ да бѣдѣтъ: портрета на Господаря и на неговото сѣмейство, държавния гербъ и голи числа и букви.

Допълнение на чл. 1. отъ законъта за търговскитѣ и индустриалнитѣ марки.

Алинея 11. Като нераздѣлна частъ отъ знакътъ, който съставлява търговската или индустриалната марка, се считатъ всичкитѣ надписи, които я придружаватъ, като: а) фирмата на търго-

Art. 1. Par le mot marque, l'on comprend des signes que les commerçants et les producteurs apposent sur les articles qu'ils mettent en vente, pour les faire distinguer d'articles similaires vendus par d'autres industriels ou commerçants

Ces signes peuvent être, la firme (nom) du fabricant ou du commerçant, représentée sous une forme spéciale, le monogramme de l'industriel ou du vendeur, l'image d'animaux, le dessin des bâtiments, des figures allégoriques etc.

Ne peuvent être adoptés comme marque: le portrait du Souverain et de sa famille, l'écusson de l'Etat, de simples lettres ou chiffres.

Loi supplémentaire à l'art. 1 (Ukase No. 21 du 21/XII 1893).

Sont considérées comme partie intégrante des signes composant la marque industrielle et commerciale, toutes les inscriptions qui l'accompagnent: telles que, a) la firme du commerçant

вецтѣ или индустриалецтѣ, б) числото, количеството, мѣрката или тежината на стоката, в) мѣстото или страната, гдѣто е направена или произведена стоката; г) начинътъ на правението или произвежданието на стоката; и д) материята, отъ която тя е направена или произведена.

Чл. 2. Правото за употребление, като марка, държавния гербъ може да се даде само на производители, които сж добили първо награда на нѣкое изложение. Въ тоя случай търговеца или индустриалеца притурия, около тоя гербъ, знакове, които да го отличаватъ отъ герба на другитѣ лица, които сж добили сѣщото право.

Чл. 3. Правото за употребление на една марка е свързано съ прѣдприятието, за което е тя поискана. Прѣкъсване прѣдприятието прѣкъсва и сѣществуването на марката, съ прѣминаването прѣдприятието на друго лице прѣминава и марката.

Ако това лице не е нито съпругата на първото, нито неговитѣ малолѣтни наследници, тогава то е длъжно въ ростояние на три мѣсеци, да поиска отъ компетентната властъ слѣдованието на марката за неговото прѣдприятие. Ако не направи това, марката се смѣта за унищожена.

Чл. 4. Никой нѣма право да туря на своитѣ произведения, стоки или на тѣхната обвивка и пр. името, фирмата или марката на другъ търговецъ или индустриалецъ.

Чл. 5. Правото на употребление особена марка не е задължително, освѣнъ за ония прѣдмѣти, за които това задължение се налага отъ законитѣ.

Чл. 6. Който иска да си запази исключително право върху една марка, той трѣбва да я поднесе на записване съгласно съ слѣдующитѣ опрѣдѣления.

Чл. 7. Въ Финансовото Отдѣление при Окр. Управление се държи единъ регистъръ за записване на марки.

Желающия до си запази правото върху марката, която е избралъ, се отнася до Окр. Управителъ съ прошение, при което туря на особени листове три рисунки отъ марката си.

ou de l'industriel; b) le nombre, la quantité, la mesure ou le poids de la marchandise; c) le lieu ou pays de production ou de fabrication de la marchandise; d) le mode de fabrication ou de la production de la marchandise; et e) la matière avec laquelle la marchandise a été fabriquée ou produite.

Art. 2. Le droit d'employer comme marque l'écusson de l'Etat ne peut être octroyé qu'aux industriels ayant obtenu le premier prix à quelque exposition. Dans ce cas l'industriel ou le négociant devra ajouter tout autour de l'écusson des signes spéciaux pour le faire distinguer de l'écusson d'autres personnes ayant obtenu la même faveur.

Art. 3. Le droit d'employer une marque est lié à l'entreprise pour laquelle cette marque est demandée. La cessation de l'entreprise entraîne la déchéance de la marque. En cas de transfert de l'entreprise à une autre personne la marque lui est transmise.

Si l'acquéreur n'est, ni la femme, ni les héritiers mineurs du premier concessionnaire, il est, dans ce cas, obligé de demander à l'autorité compétente et dans un délai de trois mois, l'autorisation de conserver la marque pour son entreprise. A défaut de cette formalité, la marque sera considérée comme déchuë.

Art. 4. Personne n'a le droit de faire figurer sur ses produits, marchandises ou sur leur enveloppe, etc. le nom, la firme ou la marque d'un autre commerçant ou industriel.

Art. 5. Le droit d'employer une marque spéciale n'est obligatoire que pour les articles pour lesquels cette obligation est imposée par les lois.

Art. 6. Celui qui désire se réserver l'usage exclusif d'une marque est tenu de la faire enregistrer conformément aux prescriptions suivantes.

Art. 7. Dans chaque préfecture, section des finances, sera tenu un registre pour l'inscription des marques.

La personne qui désire se réserver le droit de propriété sur une marque qu'elle a adoptée, devra adresser sa demande au préfet de district, en la faisant accompagner de la marque, en triple exemplaire.

Щомъ Окръжния Управителъ приеме това прошение, той записва тогасъ върху него и върху тритѣ рисунки датата и часа на тѣхното подаване, подписва тая дата, завѣрва я съ печата на Управлението и прѣдава всичко на Финансовия Чиновникъ. Тоя послѣдния задѣпява едната рисунка върху слѣдующия по редъ листъ на поменжтия регистръ, записва върху празното мѣсто на листа името и мѣстожителството на просителя и му прѣдава втората рисунка, като напише на празното мѣсто до нея страницата на регистра, на която е задѣпена първата рисунка и я подпише. Третата рисунка се испраща въ Финансовото Министерство, гдѣто се държи единъ общъ регистръ за цѣла България. Тая трета рисунка е напълно еднаква съ втората.

И тритѣ тия рисунки сж обгербвани съ марки по четири лева всѣка една.

Чл. 7. Финансовия Чиновникъ прѣди да внесе рисунката на марката въ регистра, прѣгледва другитѣ записани марки и се убѣждава, че послѣдната не е прилична на нѣкоя отъ по-старитѣ записани марки, опрѣдѣлени да се турятъ върху еднакви прѣдмѣти съ прѣдмѣтитѣ на новия просителъ.

Въ тоя случай Чиновника отказва да приеме марката и поисква отъ просителя да внесе въ нея нуждитѣ измѣнения.

За приемането на марка, прилична на други вече записани марки, не може да има никаква спѣнка, когато новата марка ще се туря на стоки отъ други родъ.

Въ случай на разногласие върху еднаквостъ на прѣдмѣтитѣ, за които сж опрѣдѣлени двѣтѣ марки, новия просителъ се обърща съ прошениято си къмъ Финансовото Министерство за рѣшение.

Чл. 9. Финансовото Министерство си прави сжшата провѣрка, сирѣчь прѣди новата марка да се запише у общия регистръ, прѣгледва се да ли тя не е еднаква съ друга нѣкоя вече записана марка, която служи за еднородни прѣдмѣти съ ония на новия проси-

Aussitôt que le préfet recevra la requête, il inscrira en marge de celle-ci et sur les trois dessins qui l'accompagnent, la date et l'heure de la réception; il signera cette date, y apposera le sceau de la préfecture et remettra le tout au proposé des finances. Ce dernier collera l'un des trois dessins sur le feuillet suivant du registre dont il a été question plus haut, et sur la place restée en blanc il inscrira le nom et le domicile du requérant, auquel il retournera le deuxième dessin sur lequel il indiquera la page du registre où a été collé le premier dessin et signera. Le troisième dessin sera envoyé au ministère des finances où sera tenu un registre général pour toute la Bulgarie. Ce troisième dessin doit en tous points, être conforme au deuxième.

Les trois dessins devront être timbrés chacun d'un timbre fixe de quatre francs.

Art. 8. Avant de coller dans le registre le dessin de la marque, le proposé des finances, examinera toutes les autres marques précédemment déposées, pour s'assurer si la nouvelle marque ne ressemble pas à une autre déjà enregistrée et destinée à être mise sur les articles identiques à ceux du nouveau requérant.

En cas de ressemblance, le fonctionnaire refusera l'enregistrement de la marque et invitera le requérant à y introduire les modifications nécessaires.

Si la nouvelle marque est destinée à être mise sur des marchandises d'une nature différente, il ne sera fait aucune difficulté pour l'enregistrement d'une marque semblable à d'autres précédemment déposées.

En cas de désaccord sur la similitude des marchandises devant recevoir la même marque, le requérant demandera par écrit la décision du ministère des finances.

Art. 9. Le ministère des finances procédera à la même vérification; c'est-à-dire qu'avant d'inscrire la nouvelle marque dans le registre général, il examinera si elle ne ressemble pas à une autre marque déjà déposée pour articles identiques à ceux du nouveau

тѣлъ. Въ тоя случай марката не се записва прѣди тя да се измѣни.

Слѣдъ измѣнението ѝ марката се записва безъ други разности.

Чл. 10. Въ случай, че нѣколко лица подадѣтъ едновременно прошение за записване една и сжща марка за едни и сжщи произведения, дава се прѣдпочитание на оногизи, който е подалъ по-напрѣдъ прошениято си.

Чл. 11. Записването на маркитъ трѣбва да се подновява всѣки десетъ години. Въ случай на неподновяване марката се смята за унищожена и може да прѣмине на други търговецъ или индустриалець.

За новото записване се постѣпва по горѣказанния начинъ и се плаща сжщата такса.

Чл. 12. Чужденцитѣ, които би желали да запазятъ за себе си правото на маркитъ, които носятъ тѣхнитѣ произведения вънъ отъ България, постѣпватъ по сжщия начинъ, както и Българскитѣ и плащатъ сжщитѣ такси. Само четѣ се отправятъ съ прошениято си до Софийското Окр. Управление.

Това право може да се откаже на подданицитѣ на тия държави, които не признаватъ у тѣхъ си сжщитѣ права на Българскитѣ търговци и индустриалци.

Чл. 13. Митницитѣ повръщатъ назадъ стокитѣ, които носятъ марки на Български индустриалци и търговци.

Чл. 14. Регистритѣ на маркитъ сж на разположение на търговцитѣ въ канцелярията на Окр. Управления и на Финансовото М-ство. Всѣки може да ги прѣгледва и да земе бѣлѣжки прѣвъ канцелярскитѣ часове въ присѣдствие-то на компетентния чиновникъ.

Чл. 15. Онзи, който самъ съзнателно подражава марки, записани на името на други лица и изважда за продажъ прѣдмѣти, които носятъ така фалшифицирани марки, се наказва съ глоба отъ 100 до 1000 лева.

Освѣтъ това, стопанина на подражаната марка има право да подигне процесъ противъ подражателя и да търси обезнагубенна.

requérant. Dans l'affirmative, la marque ne pourra être enregistrée qu'après modification.

L'enregistrement de la marque ainsi modifiée ne donne lieu à aucun autre frais.

Art. 10. Dans le cas où plusieurs personnes demanderaient simultanément l'enregistrement d'une seule et même marque pour produits identiques, la préférence sera donnée à celle dont la demande aura été reçue la première.

Art. 11. L'enregistrement des marques devra être renouvelé tous les dix ans. Dans le cas contraire, la marque sera considérée comme déchue et pourra être adoptée par un autre commerçant ou industriel.

Pour le renouvellement du dépôt il sera procédé de la même manière que ci-dessus et l'intéressé payera les mêmes taxes.

Art. 12. Les étrangers qui voudront s'assurer l'usage exclusif des marques que leurs produits portent hors de Bulgarie, auront à remplir les mêmes formalités que les sujets bulgares et payeront les mêmes taxes. Leurs demandes devront être adressées à la préfecture de Sophia.

Ce droit pourra cependant être refusé aux ressortissants des pays qui ne reconnaîtraient pas chez eux les mêmes droits aux industriels et commerçants bulgares.

Art. 13. Les douanes renverront au lieu d'origine les marchandises portant des marques déposées par des industriels ou commerçants bulgares.

Art. 14. Les registres des marques seront tenus à la disposition des commerçants, aux chancelleries des préfectures et au ministère des finances. Chacun pourra les consulter et en prendre des notes, pendant les heures de bureau et en présence du fonctionnaire compétent.

Art. 15. Celui qui aura sciemment imité des marques appartenant à autrui, et qui aura mis en vente des produits portant des marques ainsi contrefaites, sera passible d'une amende de 100 à 1000 francs.

En outre, le propriétaire de la marque contrefaite aura le droit de poursuivre le contrefacteur en paiement de dommages et intérêts.

При повторено прѣстѣпление наказанието се удвоява.

Чл. 16. Ония, които съзнателно продава прѣдмѣти, които носятъ фалшифицирани отъ други лица марки, се наказва съ глоба отъ 50 до 500 лева. И той тѣй сѣщо може да се тегли прѣдъ сѣда за обезнагубение на стопанина на фалшифицираната марка.

Той се отърва отъ отговорностъ само, ако покаже съ уважителни документи автора на тая фалшификация.

При повторното продаване стоки съ фалшиви марки, виновния подлѣжи на наказание.

Чл. 17. На сѣщото наказание сѣ подложени и ония, които правятъ или продаватъ стоки съ марки различни отъ записанитѣ, но разликата на които е толкозъ малка, щото купувача може да се измами.

Чл. 18. Сѣда може да постанови да се обнародва присѣдата му въ по-важнитѣ вѣстници на страната и въ „Държавенъ Вѣстникъ“ повече пѣти и за смѣтка на виновния. Той може да постанови конфискуванието за въ полза на хазната на уловенитѣ съ фалшиви марки произведения.

Чл. 19. Прѣслѣдвания противъ фабрикантитѣ и търговцитѣ, които употребяватъ чужди марки, се подигатъ само отъ стопанитѣ на тия марки.

Слѣдъ получаванieto оплакванието отъ страна на ошетеното лице, оплакване придружено съ свидѣтелство за изключителното право, което тѣжителя има върху марката, сѣдилището пристѣпва немедленно къмъ констатиранieto прѣстѣплението и започва дѣло противъ виновния.

Чл. 20. Ония индустриалци и търговци, които сѣ приели вече нѣкоя марка за стокитѣ си, могатъ въ пространство на шестъ мѣсеци отъ обнародванието на закона въ „Държ. Вѣстникъ“ да поискатъ нейното записване. Слѣдъ тоя срокъ тѣхната марка се смѣта унищожена.

Чл. 21. Тоя законъ влиза въ сила три мѣсеци слѣдъ неговото обнародване въ „Държавенъ Вѣстникъ“.

En cas de récidive la peine sera doublée.

Art. 16. Celui qui aura sciemment vendu des produits revêtus d'une marque contrefaite par un autre sera passible d'une amende de 50 à 500 francs. De même que le contrefacteur, il pourra être poursuivi judiciairement en dommages et intérêts par le propriétaire de la marque contrefaite.

Il ne sera dégagé de sa responsabilité que s'il dénonce, pièces probantes en main, l'auteur de la contrefaçon.

En cas de récidive, le coupable sera puni.

Art. 17. Seront passibles de la même peine les personnes qui auront confectionné ou mis en vente des marchandises portant des marques autres que celles déjà enregistrées, mais se distinguant de celles-ci par des différences tellement insignifiantes que l'acheteur peut s'y tromper.

Art. 18. Le tribunal pourra décider que la sentence sera publiée dans les principaux journaux du pays et dans l'Officiel, plus d'une fois et pour le compte du coupable. Il pourra aussi décider que les marchandises portant des marques contrefaites seront confisquées au profit du trésor.

Art. 19. Les poursuites contre les fabricants et commerçants, faisant usage de marques étrangères, ne pourront être intentées que par les propriétaires de ces marques.

Après avoir reçu la requête de la personne lésée — requête accompagnée d'un certificat de propriété exclusive sur la marque, — le tribunal procédera immédiatement à la constatation du délit et commencera les poursuites contre le coupable.

Art. 20. Les industriels et commerçants qui ont déjà choisi une marque pour leurs produits peuvent en demander l'enregistrement dans un délai de six mois à compter de la date de la publication de la présente loi à l'Officiel. A l'expiration de ce terme leur marque sera considérée comme déchue.

Art. 21. La présente loi entrera en vigueur trois mois après la date de sa publication à l'Officiel. Entre

Финансовото Министерство ще издаде прѣвъ това врѣме единъ правилникъ, който да опрѣдѣля подробноститѣ за неговото турание въ дѣйствиe.

Le ministre des finances publiera un règlement fixant les détails de sa mise à exécution.

Правилникъ

за прилагане въ дѣйствиe закона за търговскитѣ и индустриалнитѣ марки отъ 15 Декемврий 1892 год.

Règlement pour l'exécution de la loi sur les marques de fabrique industrielles et commerciales du 15/27 Déc. 1892.

Чл. 1. Фабрикантитѣ, търговцитѣ и земледѣлцитѣ при записването на своитѣ марки, което трѣбва да става при Окръжното Управление на мѣстожителството имъ, за да се ползуватъ отъ правата, които имъ дава закона отъ 15 Декемврий 1892 година, трѣбва да се съобразяватъ съ распореданията, изложени въ настоящия правилникъ.

Art. 1. Pour profiter des droits que leur donne la loi du 15 Décembre 1892, négociants et agriculteurs doivent, lors de l'enregistrement de leurs marques à la chancellerie de la préfecture du district de leur domicile, se conformer aux dispositions exposées dans le présent règlement.

Чл. 2. Записването на маркитѣ трѣбва да става по личното искание на интересующитѣ се, но тѣ могатъ да извършатъ това и чрѣвъ свои пълномощници.

Art. 2. L'enregistrement des marques doit avoir lieu sur la demande des intéressés eux-mêmes ou de leurs fondés de pouvoir.

Чл. 3. Даденитѣ на послѣднитѣ пълномощия трѣбва да бѣдатъ завѣрени по нотариаленъ редъ; тѣ се задържатъ въ надлѣжнитѣ Окр. Управления при прошенията на подавателитѣ.

Art. 3. Les procurations délivrées à ces derniers doivent être notariées; elles sont déposées dans les archives des préfectures respectives, de même que les pétitions des requérants.

Образецътъ на марката за записване се подава въ три екземпляра, нарисувани или отпечатани върху чиста хартия, която има форма квадратна съ 20 сантиметрова страна. Образецътъ трѣбва да е поставенъ въ срѣдата на хартията.

Les modèles des marques de fabrique doivent être remis en trois exemplaires dessinés ou imprimés sur du papier spécial ayant la forme d'un carré de 20 centimètres de côté. Les modèles doivent figurer au centre de ce papier.

Забѣлѣжка. Всѣки мѣстень търговецъ, индустриалець или земледѣлецъ се задѣлжава да прѣдаде сѣщоврѣменно на Окр. Управителъ осѣнъ тритѣ образци отъ марката и други петдесетъ необгербовани, които се испрачатъ въ Министерството на Финанситѣ, за прѣпращане на митарственитѣ учрѣждения, гдѣто се съхраняватъ въ особенъ регистръ.

Remarque: Tout négociant, industriel ou agriculteur local est obligé de remettre au préfet de district, en même temps que les trois marques obligatoires, cinquante exemplaires non timbrés pour être adressés au ministère des finances qui, à son tour, les transmet aux administrations douanières où ils sont conservés dans un registre spécial.

Чл. 4. Ако марката е гравирана (издѣлбана) или въ релефъ (испъкнала), когато е поставена върху прѣдмѣтитѣ, или пѣкъ е намадена, за да не над-

Art. 4. Si la marque est gravée ou en relief sur les objets, ou si sa dimension est réduite de façon à ne pas dépasser les dimensions prescrites

мине голѣмината на хартията, то при записването ѝ трѣбва да се покаже въ Окръжното Управление и единъ моделъ, освѣнъ тритѣ екземпляра (чл. 2), който да изобразява тѣзи особености на марката.

Чиновника, натоваренъ съ записването ѝ, отбѣлѣзва върху лѣвитѣ краища на тритѣ екземпляра слѣдѣщото: настоящата марка ще се поставя върху прѣдѣлнитѣ или гравирана, или въ релефъ, или уголѣмена.

Чл. 5. Финансовия Чиновникъ при записването единъ отъ тритѣ екземпляра отъ марката въ регистрътъ (чл. 7 отъ закона), съставлява актъ за записването на марката, който написва върху същата страница, гдѣто е залѣпена тя, въ специалната за това графа.

Този актъ съдържа:

1) Деня и часа на записването;

2) Името на притежателя на марката, или онова на неговия пълномощникъ, и

3) Занятието на притежателя, мѣстожителството му и видѣтъ на стоката, за която ще употребява марката.

Сѣки актъ носи номеръ по редъ: този номеръ се отбѣлѣзва и върху другитѣ два екземпляра отъ марката, както и името на притежателя, така също мѣстожителството, занятието му и видѣтъ на стоката, за която е прѣдначена марката.

Акта и тритѣ образци се подписватъ отъ Финансовия чиновникъ и отъ притежателя, или неговия пълномощникъ.

Подиръ 10 години притежателя на марката, ако поднови записването ѝ, то този случай се отбѣлѣзва както върху тритѣ екземпляра отъ марката, така и въ акта.

Чл. 6. Ония индустриалци, търговци и земледѣлци, които сж приели нѣкоя марка за стокитѣ си, прѣди обнародването на закона за маркитѣ и я регистриратъ въ прѣдвидения срокъ отъ чл. 20 на тоя законъ, иматъ първенство прѣдъ ония, които сж записали същата марка прѣди тѣхъ, но не сж я притежавали прѣди обнародването на закона.

du papier; il faudra, au moment de son enregistrement à la préfecture de district, présenter, outre les modèles obligatoires, un exemplaire détaillant les particularités de la marque.

Le fonctionnaire chargé de l'enregistrement inscrit au côté gauche de chaque exemplaire la mention suivante: la présente marque en relief, ou dans sa grandeur originale, sera fixée sur les objets.

Art. 5. Le préposé des finances, au moment où il collera dans le registre un des trois exemplaires de la marque (art. 7 de la loi), est tenu de dresser l'acte de son enregistrement, à une place spéciale de la page du registre sur laquelle se trouve collée la dite marque.

Cet acte énoncera:

1o. Le jour et l'heure où il sera reçu;

2o. Le nom du propriétaire ou celui de son fondé de pouvoir;

3o. La profession du propriétaire de la marque, son domicile et la désignation de la marchandise à laquelle la marque est destinée.

Chaque acte portera un numéro d'ordre; ce numéro sera également indiqué sur les deux autres exemplaires de la marque, de même que le nom, le domicile, la profession du propriétaire et la désignation de l'objet auquel la marque est destinée.

L'acte et les trois exemplaires seront signés par le préposé des finances et par le propriétaire ou son mandataire.

Si, après dix années, le propriétaire de la marque renouvelle son dépôt, mention devra en être faite sur les trois exemplaires de la marque ainsi que sur l'acte de dépôt.

Art. 6. Les industriels, négociants et agriculteurs qui possèdent une marque quelconque antérieurement à la publication de la loi sur les marques, et qui en auront obtenu l'enregistrement dans les délais prévus par l'article 29, auront la priorité sur ceux qui, avant eux, auraient fait enregistrer la même marque, mais qui n'en avaient pas eu la propriété avant la publication de la loi.

Чл. 7. Ако се случи прѣди обнародването на тоя законъ мнозина да сж имали същата марка и да поискатъ да стане регистрирането ѝ прѣди истичанието на прѣдвидения за това срокъ, то се признава за притежателъ на марката онзи изъ между тѣхъ, който ще докаже съ документи, че си е служилъ съ тази марка прѣди сичкитѣ други заявители.

Въ случай на споръ, странитѣ се отнасятъ до надлѣжното сдилище.

Когато никой отъ тѣхъ не може да докаже съ документи, че е най-стария притежателъ на марката, то тя остава въ притежание на този, който я е записалъ най-напрѣдъ.

Подиръ истичанието на прѣдвидения срокъ отъ чл. 20 онѣзи марки, които сж принадлежали на нѣкого прѣди обнародването на закона, могатъ да се регистриратъ отъ притежателитѣ имъ, въ случай, че не сж регистрирани прѣдварително отъ другиго.

Чл. 8. Софийското Окр. Управление, което е натоварено, споредъ чл. 12 на закона, да записва маркитѣ на чужденци или на Българи, на които заведенията се намиратъ вънъ отъ България, трѣбва да държи специаленъ регистръ и да отбѣлѣзва въ актоветъ за записване страната, въ която се намира индустриалното, търговското или земледѣлческото заведение на притежателя на марката.

Чл. 9. Въ началото на всѣка година Финансовитѣ Чиновници съставляватъ, по дадената имъ форма отъ Министерството на Финанситѣ, таблица за записанитѣ прѣзъ истеклата година марки.

Art. 7. Dans le cas, où plusieurs personnes, propriétaires de la même marque avant la promulgation de la loi, en demanderaient l'enregistrement dans les délais fixés, celle d'entre elles qui pourrait prouver par des documents qu'elle en a fait usage avant ces compétiteurs, sera seule reconnue propriétaire de la marque.

En cas de contestation, les parties en appelleront aux tribunaux. Dans l'hypothèse où aucune des parties ne pourrait prouver, à l'aide de documents, l'ancienneté de ses droits à la marque, celle-ci deviendra la propriété exclusive de la personne qui, la première, en aura fait l'enregistrement.

Les personnes, propriétaires de marques avant la promulgation de la loi, qui ne les auraient pas fait enregistrer dans les délais fixés par l'article 20, pourront le faire après, à moins que l'enregistrement des mêmes marques n'ait été fait précédemment par d'autres personnes.

Art. 8. La préfecture de Sophia qui, aux termes des dispositions de l'article 12 de la loi, est chargée de l'enregistrement des marques de fabrique des étrangers et des Bulgares dont les établissements sont situés à l'étranger, tiendra un registre spécial, et indiquera dans les actes d'enregistrement, le pays où se trouve l'établissement industriel, commercial ou agricole du propriétaire de la marque.

Art. 9. Au commencement de chaque année, les préposés des finances dresseront, suivant le formulaire qui leur sera fourni par le ministère des finances, l'état des marques enregistrées pendant l'année écoulée.

Remarque. Le ministère du commerce et de l'Agriculture, détaché du ministère des finances depuis 1893, est actuellement chargé de l'exécution de toutes les formalités à remplir concernant les marques de fabrique et de commerce.

Правилникъ

за прилагане закона за повдигането на копринената индустрия въ княжеството.

Règlement pour l'application de la loi sur le relèvement de l'industrie séricicole dans la Principauté.

ГЛАВА I.

Условия за произвеждане бубено сѣме.

Чл. 1. Произвеждането на бубено сѣме въ Княжеството става по целуларната система на Пастюра, т. е. такова производство трѣбва да се подразбира, не само когато сѣ поставени въ отдѣлни целлули (кесийки, килийки) пеперудитѣ, нѣ послѣднитѣ да бждатъ строго изслѣдвани подъ микроскопъ и при това да сѣ вземени прѣдъ видъ всички условия, които диктува отборната целуларна система.

Чл. 2. Министерството на Търговията и Земледѣлието назначава комисия, която да испита кандидатитѣ, желаючи да получатъ право за произвеждане на бубено сѣме. Комисията ще се ръководи по програмата, изработена при училищата и станциитѣ за тази цѣль и одобрена отъ Министерството.

Чл. 3. Който желае да получи разрѣшение, съгласно чл. 3 отъ закона, е длъженъ при прошенето си до Министерството на Търговията и Земледѣлието да укаже: гдѣ, самъ или въ съдружие, съ друго лице желае да произвежда бубено сѣме, наванието на фирмата, като приложи нуждитѣ документи, съгласно чл. 2 отъ закона.

Забѣлѣжка. Ако просителя е чуждъ подданикъ при прошенето си трѣбва да приложи и слѣдующитѣ документи: една редовна писменна гаранция отъ 500 лева и една формална декларация, че ще се подчинява на мѣстнитѣ закони, безъ консулска защита.

CHAPITRE I.

Conditions relatives à la production des graines de vers-à-soie.

Art. 1er. La production des graines de vers-à-soie dans la principauté a lieu d'après le système cellulaire Pasteur, c. a. d. que par cette production on doit comprendre non seulement le cas où les papillons sont placés dans des cellules spéciales, mais il faut encore que ceux-ci soient sévèrement examinés au microscope, tout en prenant en considération toutes les conditions édictées par le système cellulaire choisi.

Art. 2. Le ministère du commerce et de l'agriculture nomme une commission chargée de l'examen des candidats désireux d'obtenir le droit de produire des graines de vers-à-soie. Cette commission se guidera d'après le programme élaboré dans ce but, par les écoles et les stations séricicoles et approuvé par le ministère.

Art. 3. Quiconque voudrait obtenir l'autorisation de produire des graines, conformément à l'art. 3 de la loi, est tenu d'indiquer dans sa requête au ministère du commerce et de l'agriculture, le lieu où, seul ou en société d'autres personnes, il désire élever des graines de vers-à-soie, la firme ou nom de la raison sociale tout en y joignant les documents nécessaires en conformité à la teneur de l'art. 2 de la loi.

Remarque. Si le réquerant est sujet étranger, il doit joindre à sa demande les documents suivants: une garantie écrite en règle de 500 fr., et une déclaration formelle de se soumettre aux lois locales sans intervention consulaire.

Чл. 4. Произведеното бубено сѣме трѣбва да притежава слѣдующитѣ качества:

1) да е свободно отъ пеперинни тѣлци, т. е. Zerocoryscules;

2) да не съдържа никакви чужди приииси и да нѣма неоплодотворено (червеникаво) сѣме;

3) да не е вапцано, или по какъвто и да е начинъ подправяно, т. е. то трѣбва да има своя натураленъ цвѣтъ.

Чл. 5. Кутитѣ или кисситѣ, въ които ще се постави бубеното сѣме, трѣбва да съдържатъ 30 грамма-нето (една унция) или по 10 грамма. Други подразделения не се допускатъ.

Забѣлѣжка. Не се допуша продаването на бубено сѣме въ такива кутии, които при прѣнасянето или отварянето имъ се губи частъ отъ сѣмето; въ такъвъ случай то трѣбва да се поставя въ платнени кисийки и въ кутии.

Чл. 6. Всѣкой производител на бубено сѣме е длъженъ да има добръ уреденъ зимовникъ, който да служи за правилно пазане на сѣмето.

Чл. 7. За изпълнение на чл. 7 отъ закона притежателя е длъженъ, щомъ бубеното сѣме е приготвено, да поиска отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието нуждитѣ контролни етикети, като укаже колко кутии ще бждатъ отъ 30 грама и колко отъ 10 грама.

ГЛАВА II.

Внасяние иностранно бубено сѣме.

Чл. 8. Министерството на Търговията и Земледѣлието разрѣшава внасянето на бубено сѣме отъ странство по слѣдующитѣ условия:

а) Лицето, което ги внася да има прѣпорѣжка отъ Министерството на Земледѣлието на тая страна, отъ която произхожда сѣмето, че послѣдното е придобито по отборната целуларна система на Пастюра.

б) Бубеното сѣме да притежава качества, указани въ чл. 4, пунктове 1, 2 и 3 отъ настоящия правилникъ и на всѣкой киссия или кутия да е поста-

Art. 4. Les graines de vers-à-soie produites doivent avoir les qualités suivantes:

1o. Etre dépourvues de Zerocoryscules;

2o. ne point contenir des matières étrangères et ne point avoir des graines infécondes;

3o. ne point être teintes, ni fabriquées en aucune façon, c. à. d. qu'elles doivent posséder leur couleur naturelle.

Art. 5. Les boîtes ou bourses, dans lesquelles seront mises les graines de vers-à-soie, doivent contenir 30 grammes net (une once), ou bien 10 grammes. Les autres subdivisions ne sont pas admises.

Remarque. La vente en boîtes qui, au cours de leur transport ou en les ouvrant, laissent tomber une partie des graines qu'elles renferment, n'est pas permise; les graines doivent être, en pareil cas, renfermées dans des bourses en toile et mises ensuite dans ces boîtes.

Art. 6. Tout producteur de graines de vers-à-soies est tenu d'avoir un hivernager bien aménagé, pouvant servir à la parfaite conservation de ces graines.

Art. 7. Pour l'exécution de l'art. 7 de la loi le propriétaire est obligé, aussitôt que ses graines de vers-à-soie sont prêtes, de demander au ministère du commerce et de l'agriculture les étiquettes de contrôle nécessaires, en désignant la quantité de boîtes de 30 grammes et celles de 10 grammes.

CHAPITRE II.

Importation des graines de vers-à-soie de l'étranger.

Art. 8. Le Ministère du commerce et de l'agriculture autorise l'importation des graines de vers-à-soie de l'étranger aux conditions suivantes:

a) L'importation doit être munie d'une recommandation émanant du ministère de l'agriculture du pays de provenance des graines de vers-à-soie et déclarant que ces graines ont été obtenues d'après le système cellulaire Pasteur.

b) Les graines de vers-à-soie doivent avoir les qualités énumérées à l'art 4 alin. 1, 2 et 3 du présent

вено фирмата, тѣлото и названието на расата.

Забѣлѣжка. Подраздѣлението на сѣмето въ тегло да бѣде по 30 грамма нето или по 10 грамма.

в) Бубеното сѣме трѣбва да се испраца чрѣзъ Министерството на Търговията и Земледѣлието за лицето, което го е поръжало.

г) Сѣмето трѣбва да се внесе отъ 1 Септемврий до 15 Ноемврий, ако лицето притежава зимовникъ за пазението му; въ противенъ случай, само отъ 1 Февруарий до 15 Мартъ. Доставеното, по-рано или по-късно отъ опредѣления срокъ, не се приема.

д) Ако внесеното бубено сѣме не отговаря на условията, то се бракува всичко и остана въ Министерството най-много 10 дни отъ датата на съобщението, че не е одобрено и то за смѣтка и рискъ на лицето, което го е внесло. Ако въ течение на този срокъ не го вземе и изнесе задъ граница подъ контролтѣ на административнитѣ власти, то 5 дни слѣдъ второ съобщение, сѣмето се унищочава и пр.

е) Само лице, което има право да произвежда бубено сѣме въ страната, може да се снабди съ сѣме въ целлули съ пеперудитѣ, като се съобрази съ чл. 8, буква а и г отъ настоящия правилникъ.

Забѣлѣжка. Контролтѣ върху такава сѣме ще се извършва по сѣщия начинъ, както съ онова произведено въ Княжеството.

règlement. En outre, chaque bourse ou boîte doit porter la firme, le poids et le nom de la race.

Remarque. La subdivision des graines quant à leur poids, doit être de 30 grammes net ou de 10 grammes.

c) Les graines de vers-à-soie doivent être expédiées par le canal du ministère du commerce et de l'agriculture à Sophia, à la personne qui en ferait la commande.

d) L'importation des graines doit avoir lieu du 1er Septembre au 15 Novembre si le destinataire possède un bon hivernage pour leur conservation. En cas contraire, seulement du 1er Février au 15 Mars v. st. Tout envoi fait avant ou après le délai fixé, ne serait pas accepté.

e) Si les graines importées ne répondent pas aux conditions exigées, elles sont refusées et gardées au ministère pendant 10 jours au plus à partir de la date où il est annoncé qu'elles ne sont pas agréées et cela pour compte et au risque de la personne qui les aurait fournies. Si dans le courant de ce délai le fournisseur ne retire pas ses graines et ne les exporte pas hors de la frontière sous le contrôle des autorités administratives, 5 jours après un deuxième avis, ces graines sont détruites, etc.

f) Seule la personne ayant droit de produire des graines de vers-à-soie dans le pays peut se procurer des graines dans des cellules avec les papillons en se conformant à l'art. 8 lettre a) et d) du présent règlement.

Remarque. Le contrôle sur les graines de ce genre, s'effectue comme sur celui des graines produites dans la Principauté.

Законъ

за риболовството въ Българското Княжество.

Loi sur la pêche dans la Principauté de Bulgarie.

ГЛАВА I.

Общи распоредания.

Чл. 1. Риболовството по рѣкитѣ, блатата и езерета въ предѣлитѣ на Кня-

CHAPITRE I.

Dispositions générales.

Art. 1. C'est d'après les dispositions de la présente loi que doit s'ef-

жеството, както и по брѣговетѣ на Дунавътѣ и на морето става по правила-та на настоящиятъ законъ.

Чл. 2. Никой нѣма право да лови риба въ държавнитѣ блата и езерата безъ позволенieto на правителството или откупникътъ.

Чл. 3. Въ блата, прудове и басейни (хавузи), които сѣ направени въ частни земи, никой, освѣнъ притежателътъ имъ, не може да лови риба.

Чл. 4. Отбиванieto вода отъ рѣкитѣ за да храни такива частни прудове басейни и блата, става само върху основание на придобитото право, съгласно съ законътъ за водитѣ.

Чл. 5. Риболовството покрай брѣговетѣ на морето и на Дунавътѣ е позволено чрѣзъ цѣлата година.

Чл. 6. Съ цѣлъ развъждане риба-та, риболовството по рѣкитѣ и блатата се запрѣщава чрѣзъ слѣдующитѣ годишни периоди: отъ 1 октомврий до 1 януарий за пестървата, а отъ 15 мартъ до 1 юний за всички други видове риби и за рацитѣ.

Чл. 7. Обявленията за откриванieto или закриванieto на риболовството въ окръжнето всѣка година се обнародватъ по общинитѣ поне 10 дни прѣди началото на периодътъ съ приказъ отъ окр. управителъ.

Чл. 8. Строго е забранено да се лови риба съ варъ, млѣчокъ, липенъ, рибобилъе (балкъ-оту), динамитъ, и други подобни срдства и вещества, които поразяватъ или упоаяватъ рибата.

Чл. 9. Запретено е да се лови риба съ леси и други преграждания въ рѣки, освѣнъ въ рѣката Дунавъ.

Чл. 10. Забранено е да се лови риба съ сериета, очитѣ на които иматъ по-малко отъ единъ и половина сантим. широчина и съ мрежи и кошове, чрѣзъ дупкитѣ и разтритѣ на които не може да се провере палецътъ на челоуѣка.

Чл. 11. Мрѣжи подвижни или неподвижни не бива да обхващатъ рѣката отъ единий брѣгъ до другий. Сѣщо така не е позволено въ едно и сѣщото врѣме да дѣйствуватъ една слѣдъ друга или да се пуцатъ едноврѣменно отъ двата противоположни брѣгове, нѣкол-

fectuer la pêche dans la Principauté de Bulgarie, tant dans les rivières, lacs et étangs, qu'aux bords du Danube ou de la mer.

Art. 2. Nul n'a le droit de pêcher dans les lacs et étangs de l'Etat sans un permis du Gouvernement ou de l'adjudicataire.

Art. 3. Il est interdit de pêcher dans les étangs, lacs et bassins situés sur des terrains appartenant à des particuliers. C'est le propriétaire seul qui en a le droit.

Art. 4. C'est en base d'un droit acquis et conformément à la loi sur les eaux que l'on peut détourner les eaux d'une rivière pour l'entretien d'étangs lacs et bassins.

Art. 5. La pêche est autorisée pendant toute l'année sur les bords du Danube et de la mer,

Art. 6. La pêche dans les rivières et étangs est interdite durant les périodes suivantes dans le but de protéger la reproduction des poissons: depuis le 1er Octobre jusqu'au 1er Janvier pour la pêche de la truite, et depuis le 15 Mars jusqu'au 1er Juin pour toutes les autres espèces de poissons ainsi que d'écrevisses.

Art. 7. Chaque année et dix jours jours au moins avant la période fixée tant pour l'ouverture que pour la clôture de la pêche, le préfet du département en donne avis aux communes par un décret.

Art. 8. Il est rigoureusement défendu de pêcher en se servant de chaux, et autres matières toxiques, dynamite et autres matières semblables qui étourdissent ou stupéfient les poissons.

Art. 9. Il est interdit de pêcher dans les rivières au moyen de cloisons. Le Danube fait exception.

Art. 10. Il est défendu de pêcher avec des filets dont les mailles ont moins d'un centimètre et demi de largeur, ainsi que des filets et des nasses par les mailles ou les trous desquels ne peut pas passer le doigt d'un homme.

Art. 11. Des filets mobiles ou immobiles ne peuvent pas être étendus d'un bord de la rivière jusqu'à l'autre. Il n'est pas permis non plus de placer à la fois des filets l'un après l'autre, ou de les jetter en même temps des deux côtés de la rivière, si l'espace

ко мръжи, ако нѣма помежду имъ свободно разстояние три пѣти по-големо отъ обѣма на мръжитѣ.

Чл. 12. Запрѣтено е да се отбива водата отъ коритището на рѣката съ цѣлъ да се исчерпятъ вироветѣ за да остава рибата на сухо.

Чл. 13. Всеко лице, което лови риба на едро въ Дунавѣтъ и морето, плаща узаконенитѣ за това даждия на тѣзи страна, въ чиято вода е уловена рибата. Размѣрътъ на даждието за риболовството на едро се опредѣля съ особень за това финансови законъ.

Чл. 14. Риболовството се счита на дребно, когато то става съ рѣчни вѣдници, съ сакове (мръжи на прѣстъ) и сертме (което хвърля единъ человекъ), а на едро, когато то става съ надвози, т. е. подвижни мръжи, влакове и желѣзни куки.

ГЛАВА II.

Позволение на риболовство.

Чл. 15. Който желае да лови риба, е длъженъ да се сдобие съ позволителенъ билетъ на надлѣжнитѣ власти.

Чл. 16. Лицата, които ловятъ риба съ вѣдници, сакове и сертмета за собствено употрѣбление се освобождаватъ отъ задължението да взематъ позволителенъ билетъ, тъй сжщо се освобождаватъ отъ това задължение офицеритѣ и матроситѣ на флотилгата и на търговскитѣ кораби, когато ловятъ риба не за продажъ.

Чл. 17. Позволителнитѣ за риболовство билети се даватъ отъ околийскитѣ началници, на основание на свидѣтелство издадено отъ общината; просятельтъ плаща 1 левъ въ полза на общинската каса.

Чл. 18. Околийскитѣ началници издаватъ позволителенъ билетъ срѣщу платата отъ два лева, които се зематъ за въ полза на правителственното съкровище. Билетътъ е поимененъ и трайността му е за една година.

Чл. 19. Поемнитѣ условия, съ които Министерството на Финанситѣ отдава въ прѣкупъ за експлоатирание Дунавското и морското крайбрежия, както и правителственнитѣ блага и езера, находящи се въ прѣдлитѣ на Княжеството

libre ne dépasse pas trois fois la surface du filet.

Art. 12. Il est défendu de détourner les eaux du lit de la rivière dans le but de laisser les poissons à sec.

Art. 13. Tout pêcheur en gros soit au Danube soit en mer doit payer la taxe fixée par la loi, à la localité dans les eaux de laquelle a eu lieu la pêche. Une loi de finances spéciale fixera la quantité des droits à payer pour la pêche en gros.

Art. 14. La pêche à la ligne, à carrelets et filets maniables par un seul homme est considérée comme pêche en détail. La pêche en gros est celle qui est faite par des chaluts, c'est-à-dire des filets mobiles munis de râcleurs et crochets en fer.

CHAPITRE II.

Permis de pêche.

Art. 15. Toute personne qui désire aller à la pêche doit se munir du permis nécessaire qui est délivré par les autorités compétentes.

Art. 16. Sont exempts du permis ceux qui vont à la pêche pour leur propre usage et pêchent à la ligne, aux carrelets ou filets maniables par un seul homme. A cette catégorie appartiennent aussi les officiers et les matelots de la flottille et des navires de commerce, quand les poissons pris ne sont pas destinés à être vendus.

Art. 17. Les permis de pêche sont délivrés par les sous-préfets en vertu d'un certificat délivré par la commune qui perçoit un franc par chaque certificat au profit de la caisse communale.

Art. 18. La taxe pour les permis de pêche qui sont délivrés par les sous-préfets est de deux francs, cette somme est perçue au profit du fisc. Le permis est personnel et il est valable pour un an.

Art. 19. Les cahiers des charges, en vertu desquels le ministère des finances cède aux enchères publiques l'exploitation des rives du Danube et de la mer, ainsi que des lacs et étangs appartenant à l'Etat et situés dans les limites de la Principauté, ne doivent

не трѣбва да противорѣчатъ на прѣдписанията на настоящитѣ законъ.

pas contrevenir aux dispositions de la présente loi.

ГЛАВА III.

За надзора.

Чл. 20. Висшии надзоръ на риболовството принадлежи на Министерството на Общитѣ Сгради, Земледѣлието и Търговията, а ближайшето наблюдение за изпълнението на настоящитѣ законъ се възлага върху всичкитѣ чинове на административно-полицейскитѣ власти, както и върху общинскитѣ съвети.

Чл. 21. Всеки нарушителъ на настоящитѣ законъ се прѣдставя заедно съ хванатитѣ улики на ближайшиятъ кметъ, околийскитѣ началникъ или на окръжниятъ управителъ за възбуждане слѣдствие противъ него прѣдъ надлѣжния съдъ.

Чл. 22. Нарушенията и прѣстѣпленията на настоящитѣ законъ се съдятъ въ съдоветѣ по установиятъ редъ и порядъкъ.

Чл. 23. Хванатитѣ оръдия и улики не се повръщатъ на виновнитѣ подъ никакво поржчителство, а се прѣдаватъ цѣликомъ на съдътъ.

Чл. 24. Ако се появи съпротивление отъ страна на нарушителитѣ и схващането на виновнитѣ и уликитѣ не може да се извърши, надлѣжното лице се ограничава съ съставянето на нужниятъ актъ, въ който указва и на извършеното съпротивление.

Чл. 25. Лицата, на които е възложено надзорътъ на риболовството, иматъ право да искатъ помощъ и съдѣйствие отъ полицията, както срѣщу нарушителитѣ на настоящитѣ законъ, тъй и за схващане прѣдметитѣ за улика, като: запрѣни мръжи, несвоеврѣменно ловене риба, хвърляне въ водата отровни билки и пр. . . .

Чл. 26. Когато нарушението стѣстои въ други дѣйствия, или срѣдства, които могатъ да се вдигнатъ отъ мѣстото и да се затриятъ слѣдитѣ на прѣстѣпленето, каквото: отбиване на водата отъ коритото ѣ, прокопаване трапища, поставяне лѣсетѣ или загражданията и др. п., тогава надлѣжнитѣ лица взиматъ мѣрки, или да се запазятъ уличителнитѣ

CHAPITRE III.

Surveillance.

Art. 20. C'est au ministère des travaux publics, de l'agriculture et du commerce qu'incombe la surveillance de la pêche, mais pour l'exécution elle retombe sur tous les organes des autorités administratives et policières ainsi que sur les conseils communaux.

Art. 21. Tout contrevenant à cette loi ainsi que les pièces à conviction est renvoyé par devant le maire le plus proche ou sous-préfet et même le préfet afin qu'une action soit entamée contre le délinquant par devant le tribunal compétent.

Art. 22. Les infractions et violations de la présente loi sont jugées par devant les tribunaux d'après l'ordre établi.

Art. 23. Les engins du délit ne peuvent pas être restitués sous caution à l'accusé, mais ils doivent être remis, tels qu'ils sont, au tribunal.

Art. 24. En cas de résistance de la part des délinquants, une fois leurs engins saisis, le fonctionnaire compétent se bornera à dresser le procès-verbal de rigueur, en y signalant la résistance qui a été faite.

Art. 25. Les personnes chargées de la surveillance de la pêche ont le droit de demander aide et appui à la police non seulement pour faire arrêter les délinquants, mais aussi pour faire saisir les engins servant de pièces à conviction, tels que filets, ou bien faire arrêter les personnes qui pêchent quand la pêche est défendue, ou lorsqu'ils font la pêche en jetant dans l'eau des substances vénéneuses.

Art. 26. Si l'infraction a lieu par des actions ou moyens qui pourraient faire disparaître les traces du délit, savoir: détournement des eaux du lit de la rivière, creusement de fosses, cloisons ou jets de lignes à pêcher et autres semblables, alors les personnes compétentes doivent prendre des mesures afin que les engins et pièces à conviction

срѣдства, ако отъ тѣхъ непроизлиза нѣ-
кои врѣда за рибата, или да се кон-
статиратъ отъ двама свидѣтели и да се
поправи врѣдителния прѣдмѣтъ неза-
бавно.

Чл. 27. Исполнението на присъди-
тъ се извършва по общеприетия начинъ.

Чл. 28. Чиновниците и стражаритѣ
по митницитѣ сж задължени строго да
внимаватъ, щото прѣвъ врѣмето, когато
е запрѣтено ловенъето риба, да се не
изнася на вѣтъ риба ловена въ това
врѣме. Онѣзи, които продаватъ, купу-
ватъ или прѣнасятъ такава риба, под-
лагатъ се на прѣдвидената въ този за-
конъ глоба. Четвъртата часть отъ уло-
вената риба или стойността ѝ се дава
награда на ония, които сж я хванали.

Чл. 29. Който лови риба прѣвъ за-
прѣтено врѣме, ловътъ му, мрѣжитѣ и
другитѣ орждия се конфискуватъ и се
продаватъ на публиченъ търгъ за пол-
за на държавното съкровище.

ГЛАВА IV.

За наказанията.

Чл. 30. Ловенъето риба въ чужди
води, блата, прудове и бассейни (ха-
вузи) безъ позволение на ступанитѣ имъ,
се сматра като кражба, и се наказва съ
глоба отъ 5 до 50 лева. Стойността
на уловената риба се взима отдѣлно отъ
глобата и се продава на ступанина.

Чл. 31. Сжщо така се постѣпва и
съ онѣзи, които ловятъ риба въ дър-
жавнитѣ блата и езера.

Чл. 32. Който лови риба прѣвъ за-
прѣтеното врѣме, (чл. 6), се наказва съ
глоба отъ 10 до 100 лева.

Чл. 33. Който лови риба съ отро-
вителни и поразителни вещества (чл. 8),
наказва се съ затворъ отъ 5 до 60 дни
или съ глоба отъ 20 до 200 лева.

Чл. 34. Който туря леси или други
прѣграждания, които спиратъ свообдно-
то плуване на рибата изъ рѣкитѣ (чл.
9), глобява се отъ 5 до 20 лева и орж-
дията или снаряженията се присвояватъ
или разсипватъ.

Чл. 35. Който лови риба съ мрѣ-
жи, на които очитѣ сж по-гжсти отъ
онова що е узаконено (чл. 10), нака-

soient conservés, si par suite de leur
conservation les poissons n'auraient pas
à souffrir; en cas contraire le fait doit
être constaté par deux témoins, et tout
ce qui pourrait causer des dommages
doit être immédiatement écarté

Art. 27. L'exécution des jugements
aura lieu d'après l'ordre établi.

Art. 28. Les fonctionnaires ainsi que
les gardiens des douanes doivent veiller
strictement à ce que du poisson ne
soit pas exporté quand la pêche est
défendue, et que le poisson a été pris
durant cette période. Ceux qui vendent
achètent ou transportent des poissons
dans ces conditions sont passibles de
l'amende prévue par cette loi. Le quart
de la quantité des poissons saisis, ou
sa valeur est donné à celui qui en a
fait la saisie.

Art. 29. Les engins de ceux qui
vont à la pêche durant la période
d'interdiction ainsi que les poissons
pris sont confisqués et vendus aux en-
chères publiques au profit du fisc

CHAPITRE IV.

Pénalités.

Art. 30. Sans la permission du
propriétaire on ne peut pas pêcher
dans les eaux étrangères, étangs ou
bassins. En cas contraire l'infraction
est considérée comme vol et au cou-
pable sera infligé une amende de 5 à
50 francs. En outre on lui fait payer
la valeur des poissons pris, que l'on
remet au propriétaire.

Art. 31. On procédera de même
envers ceux qui font la pêche dans les
lacs et étangs appartenant à l'Etat.

Art. 32. Une amende de 10 à 100
francs est infligée à celui qui pêche du-
rant la période défendue (art. 6.).

Art. 33. Celui qui pêche avec des
matieres interdites (art. 8) est passible
d'une amende de 20 à 200 francs ou
d'un emprisonnement de 5 à 60 jours.

Art. 34. Une amende de 5 à 20
francs sera infligée à toute personne
qui aurait entravé la circulation des
poissons dans les rivières par des cloi-
sons, lignes ou autres appareils qui
doivent être confisqués et détruits.

Art. 35. Celui qui pêche avec des
filets dont les mailles sont plus serrées
que celles stipulées par l'art. 10 est

ва се съ глоба отъ 5 до 50 лева и мрѣ-
житѣ му съ уловената риба се усвоя-
ватъ отъ властѣта.

Чл. 36. Онѣзи, които ловятъ риба
по рѣкитѣ съ нѣколко мрѣжи, турени
една слѣдъ друга, или една наспроти
друга на разстояние по-малко отъ оз-
наченото въ чл. 11, глобяватъ се съ
5 до 20 лева.

Чл. 37. Онѣзи, които отбиватъ вода-
та отъ коритището ѝ съ цѣлъ да исчерп-
ватъ вироветѣ (чл. 12), наказватъ се съ
глоба отъ 5 до 20 лева.

Чл. 38. Който безъ позволителенъ
билетъ лови риба на едро или же на
дробно, но съ цѣлъ за проданъ (чл. 15),
наказва се съ глоба два пѣти по-вече
отъ стойността на билетътъ и рибата
му се присвоява.

Чл. 39. Който по дѣла на риболов-
ството се противи на надлѣжнитѣ аген-
ти, наказва се за съпротивлението, съ-
гласно съ наказателния законъ, незави-
симо отъ наказанията за нарушението
на закона за риболовството.

passible d'une amende de 5 à 50 fr., et
ses filets ainsi que les poissons pris
sont confisqués par les autorités.

Art. 36. Ceux qui font la pêche
dans les rivières avec plusieurs filets
étendus les uns après les autres ou
contrairement aux stipulations de l'ar-
ticle 11, sont passibles d'une amende
de 5 à 20 francs

Art. 37. Ceux qui font détourner
les eaux des lits des rivières (art. 12)
sont passibles d'une amende de 5 à 20
francs

Art. 38. Si l'on pêche, sans être
muni du permis nécessaire, pour celles
en détail, mais seulement quand le
produit de la pêche est destinée à
être vendu on est passible pour cette
infraction de la loi à payer une amende
équivalente au double de la taxe per-
cue pour le permis de pêche. En outre
les poissons pris sont confisqués.

Art. 39. Quiconque aurait opposé
de la résistance aux préposés de la
pêche est passible des peines prévues
par le code pénal pour les cas de ré-
sistance et en outre de celles infligées
par la loi sur la pêche.

Законъ

за застрахуване земнитѣ произведения отъ градобитнина.

Гласуванъ и приетъ отъ VIII-то Обикновено Народно Събрание въ I-та му редовна сес-
сия и утвърденъ съ Высочайши Указъ подъ № 193 отъ 30-й Декември 1895 год.

Loi sur l'assurance des produits du sol contre la grêle.

Loi votée par la VIII-me Assemblée Nationale Ordinaire dans sa première session régulière,
et sanctionnée par Ukaze Princier sub № 193, le 30 Décembre 1895.

Чл. 1. Въвежда се взаимно задъл-
жително застрахуване отъ градобитни-
на въ цѣлото Княжество.

Застрахователното дѣло се завежда
отъ специално бюро при Министерст-
вото на Търговията и Земледѣлието.

Чл. 2. Застрахованието се простира
върху всички земни произведения, ос-
вѣнъ тютюня, и то догдѣ сж още на
корена и стеблото, или въ редове, куп-
чинки и снопи, не прибрани отъ полето.

Застрахованието се ограничава само
за повечето отъ двадесетъ на сто отъ
произведението на всичкия убитъ нмотъ,
така щото повреда до 20% включително

Art. 1. L'assurance mutuelle contre
la grêle est obligatoire dans toute la
Principauté.

La section des assurances sera gé-
rée par un bureau spécial au ministère
du commerce et de l'agriculture.

Art. 2. L'assurance s'étendra sur
tous les produits du sol, excepté le
tabac, et cela quand il est encore dans
les plantations ou il est récolté en tas
ou gerbes exposées dans les champs.

L'assurance se borne au surplus
seulement du vingt pour cent des pro-
duits endommagés par la grêle, en sorte
que les dégâts jusqu'à 20 % inclusive-

остава въ тежест на притежателя, на пострадалото от градъ произведение.

Чл. 3. Застрахованието се прѣкратава:

а) за лозята, гюловетѣ и градинитѣ щомъ се обержатъ: гроздето, цвѣтътъ и плодетѣ;

б) за бобоветѣ слѣдъ обиранието имъ, и

в) за останалитѣ растения — слѣдъ вдиганieto имъ отъ полето.

Въ всѣки случай, застрахованието прѣстава въ полунощъ (12 часа) на 26 Октомврий всѣка година.

Чл. 4. Загубитѣ отъ градобитнина се констатираатъ отъ комисия, състояща отъ финансовия агентъ, общинския кметъ и двама незаинтересувани земледѣлци, избрани чрѣзъ жребий измежду вѣщитѣ земледѣлци отъ околнитѣ непокстрадали общини. Ако поврѣденитѣ сж значителни, въ комисията взема участие, Околийския Началникъ и единъ членъ отъ окржжния съвѣтъ.

Чл. 5. Всѣкой пхтъ, когато падне градъ въ нѣка я община, потърпѣвшитѣ лица, или тѣхнитѣ прѣдставители сж длѣжни най-кжсно въ 5 дни, слѣдъ деня на градобитнината, да заявжатъ на мѣстния кметъ, какви тѣхни произведения и въ кои мѣстности сж поврѣдени отъ града. Мине ли се тоя срокъ, потърпѣвшитѣ, губи правото си за обезщетение, освѣнъ ако удостовери, че по причина на отсхтствие или болѣсть не е могжлъ да направи заявлението си въ казания срокъ.

Щомъ му се направи подобно заявление, кметътъ или въ негово отсхтствие, помощникътъ му, вписва заявлението въ една особна книга и незабавно заедно съ двама членове отъ общинский съвѣтъ отива на мѣстноститѣ, въ които се намиратъ убититѣ отъ градъ имоти, за да провѣри приблизително пространството на тѣзи имоти и разжбра на поврѣдениитѣ отъ градобитнината. Слѣдъ като извърши това, кметътъ или помощникътъ му е длѣженъ веднага, и то най-кжсно въ три дни отъ деня на получаване заявленията на потърпѣвшитѣ, да извѣсти писмено главния бирникъ, като изложи какви изобщо повреди приблизително сж причинени отъ градобитнината въ общината му.

ment restent à la charge du propriétaire des produits endommagés.

Art 3. L'assurance cesse d'exister:

a) pour les vignes, les champs de roses et les jardins dès que le raisin, les fleurs et les fruits ont été récoltés.

b) pour les haricots et fèves immédiatement après leur récolte.

c) Pour toutes autres produits, après leur levée des champs.

En tout cas l'assurance cesse d'exister le 26 Octobre de chaque année à minuit.

Art. 4. Les dégâts occasionnés par la grêle sont constatés par une commission composée d'un agent des finances, le maire de la commune et deux agriculteurs non-intéressés, désignés par le tirage au sort, parmi les agriculteurs experts des communes avoisinantes et non-endommagées par la grêle. Si les dégâts sont considérables, alors le sous-préfet ainsi qu'un membre du conseil départemental font partie aussi de la commission.

Art. 5. Toutes les fois que la grêle tombe dans une commune, les personnes qui en ont souffert, ou leurs représentants doivent, dans les cinq jours au plus tard après la tombée de la grêle, faire une déclaration au maire de leur commune pour les produits et champs endommagés par la grêle. Ce délai passé ils perdent leurs droits de réclamer un dédommagement, excepté les cas constatés où par cause de maladie ou d'absence ils n'ont pas pu faire leur déclaration dans le délai précité

Cette déclaration faite, le maire ou en son absence son adjoint la fait inscrire dans un registre ad hoc, et accompagné de deux conseillers communaux il se rend sur les lieux endommagés par la grêle pour vérifier approximativement l'étendue ainsi que la quantité des biens endommagés. Ensuite, le maire ou son adjoint en informe par écrit, immédiatement et dans les trois jours au plus tard de la réception de la déclaration des personnes qui ont eu à souffrir de la grêle, le préposé des finances, en lui exposant quels sont les dégâts approximatifs qui ont été occasionnés par la grêle dans sa commune.

Чл. 6. Щомъ получи писменното заявление на кмета, главния бирникъ се распореджа незабавно, щото комисията да отиде най-кжсно въ продължение на 10 дни, да констатира съ протоколъ загубитѣ, причинени отъ града.

Ако повредитѣ сж отъ естество да се поправятъ съ течението на врѣмето, провѣрката имъ трѣбва да стане тогазъ, когато загубитѣ ще могатъ точно да се опрѣдѣлятъ.

Чл. 7. За всѣко невѣрно донесение, ако се констатира, че не е падналъ градъ въ показаната мѣстность, заявителя плаща всички равноски по отиванieto на комисията, а кметътъ подлѣжи на глоба отъ 20 до 100 лева.

Чл. 8. Ако ли пѣкъ при провѣрката комисията умишлено е прѣдставила загубитѣ повече отъ колкото сж, виновнитѣ се наказватъ съ строгъ тъмниченъ затворъ до петъ години.

Чл. 9. До като не се констатираатъ загубитѣ отъ комисията, не е позволено да се вдигатъ пострадалитѣ произведения, и пострадалитѣ отъ градъ имотъ трѣбва да се запази въ положението, въ което е билъ слѣдъ градобитнината, безъ да се вдига обрুলений отъ градъ плодъ.

Чл. 10. При опрѣдѣление загубитѣ се гледа, какъвъ би билъ сборътъ, ако нѣмаше градъ, и каква частъ отъ очаквания плодъ е унищоженъ, безъ да се счита въ оцѣнката стойността на сламата

Загубата се оцѣнява споредъ мѣстнитѣ пазарни цѣни.

Чл. 11. Рѣшенията на комисията по оцѣнката на поврѣдитѣ, трѣбва да се съобщава устно на потърпѣвшитѣ, или неговий прѣдставителъ, за което трѣбва да се споменува въ протокола.

Ако нѣкой потърпѣвшитѣ е недоволенъ отъ оцѣнката поврѣдениитѣ, той може да обжалва прѣдъ Мировия Садия рѣшението на комисията въ трети дневенъ срокъ отъ деня на съобщението му. Сж щото право и въ сжщий срокъ има и финансовия агентъ.

Art. 6. Après avoir reçu la déclaration par écrit du maire, le préposé des finances prend sans retard les dispositions nécessaires afin que la commission se rende sur les lieux et constate par procès-verbal les dégâts occasionnés par la grêle, et cela dans un délai de dix jours au plus tard.

Si les dégâts sont de nature à pouvoir être réparés avec le temps, leur vérification aura lieu alors quand ils pourront être exactement établis.

Art. 7. Dans le cas où la déclaration faite ne serait pas exacte et qu'il serait constaté qu'il n'y a pas eu de grêle dans les endroits indiqués, la personne qui a fait la déclaration est tenue à payer tous les frais de la commission, et le maire sera passible d'une amende de 20 à 100 francs.

Art. 8. Mais si, lors de la vérification, la commission évaluait de parti pris, les dégâts en plus grande quantité que celle existant en réalité, les coupables seront passibles d'un emprisonnement qui ne pourra dépasser cinq ans —

Art. 9. Avant la constatation des dégâts par la commission, il n'est pas permis de faire enlever les produits endommagés par la grêle; on doit les laisser tels qu'ils étaient après la grêle, sans même faire opérer la récolte des fruits endommagés.

Art. 10. Pour évaluer les dégâts, on prend en considération quelle serait la quantité de la récolte, sans grêle, et quelle est la quantité du produit endommagé. A l'estimation, la valeur de la paille n'est pas prise en considération.

Ce sont les prix-courants du marché local, d'après lesquels les dégâts sont estimés.

Art. 11. La décision de la commission sur l'estimation des dégâts doit être communiquée verbalement à la partie intéressée ou son représentant. On doit en faire mention au procès-verbal.

Si la partie intéressée n'est pas satisfaite de l'estimation, elle a le droit d'interjeter appel par devant le juge de paix, contre la décision de la commission, dans l'espace de trois jours, après la date de la communication qui

Рекламациитѣ противъ оцѣнката на комисията, се испращатъ чрезъ кмета, или направо на главния бирникъ, който незабавно ги прѣпраща заедно съ протоколитѣ по оцѣнката на поврѣденитѣ до Мировия Сѣдия за разглеждане.

Такива дѣла прѣреждатъ другитѣ и Мировия Сѣдия е длъженъ да рѣши всички подобни дѣла въ растояние на единъ мѣсець отъ постъпванието имъ.

Рѣшенията на мировитѣ сѣдии по подобни дѣла сѣ окончателни и неподлъжжт на обжалване, нито по въззивенъ, нито по кассационенъ редъ.

Ако нѣкоя рекламация се признае за неоснователна, припадающитѣ се на нея разноски оставатъ за смѣтка на обжалователя, а ако рекламацията се уважи, припадающитѣ ѝ се разноски ще се исплащатъ отъ фонда за взаимно застрахување.

Чл. 12. Обезщетението за загубитѣ отъ градобитнината, се плаща отъ държавното съкровище най-късно два мѣсеци слѣдъ свършванието на градобитния сезонъ. Загуби по малки отъ 20% отъ оцѣнката на очакваното произведение оставатъ за потърпѣвшия, а за повече отъ 20% се плаща останалата сума, слѣдъ съдание разиѣра 20%.

Чл. 13. Исплащанието причиняванитѣ отъ градъ загуби става отъ фонда, който се образува чрезъ ежегодна върхнина съ максимумъ 5% отъ поземления налогъ.

Горитѣ, пасищата, лустужшитѣ земи и земитѣ, посѣяни съ тютювъ се исклучаватъ отъ плащание върхнина въ полза на фонда за взаимно застрахување.

Земитѣ на държавата, на училища, болници и благотворителни заведения, както и на Рилскии манастир въ Рилската манастирска община, които съгласно съ чл. 2, п. а), б), в) и г) отъ закона за поземелнии налогъ, се освобождаватъ отъ поземеленъ налогъ, ще плащатъ за право на застрахување по една опредѣлена сума, която да отго-

lui en a été faite. L'agent des finances jouit du même droit, dans le même délai.

Toute réclamation concernant l'estimation faite par la commission doit être adressée soit directement, soit par l'entremise du maire, au préposé des finances, qui, après y avoir annexé les procès-verbaux dressés par la commission au sujet de l'estimation des dégâts occasionés, doit les soumettre sans retard à l'examen du Juge de paix.

Ces réclamations priment toutes autres affaires, et le juge de paix est obligé de se prononcer sur toutes ces réclamations dans l'espace d'un mois à dater du jour de leur enregistrement.

Les sentences des Juges de paix sur pareilles réclamations sont définitives et on ne peut pas en interjeter appel ni recours à la haute cour de cassation.

Pour toute réclamation non fondée, les frais restent à la charge du plaignant, mais si elle est prise en considération, les frais alors seront payés sur les fonds de l'assurance.

Art. 12. Le dédommagement pour les dégâts occasionés par la grêle, est payé par les Caisses de l'Etat, deux mois au plus tard après l'expiration de la saison de la grêle. Les dégâts inférieurs à 20% de l'estimation faite sur les produits à récolter restent à la charge des personnes qui ont souffert des suites de la grêle; le surplus du 20% lui est payé, déduction faite, bien entendu du 20%.

Art. 13. Les dégâts occasionés par la grêle sont payés du fond formé par une surtaxe de 5% maximum sur l'impôt foncier.

Les forêts, les pâturages, les terres en friche ainsi que celles semées de tabac font exception et ne paient pas de surcroît au profit du fond pour l'assurance mutuelle.

Les terres appartenant à l'état, aux écoles, hôpitaux et autres institutions de bienfaisance, ainsi que celles du monastère de Rilo, de la commune du monastère de Rilo, lesquelles conformément à la loi sur l'impôt foncier (art. 2 §§ a, b, c, d) sont exemptées de cet impôt, doivent payer, comme droit d'assurance, une somme fixe, et équivalente

варя на 5% върху поземелния налогъ, ако биха се облагали съ такъвъ.

Ако слѣдъ исплащанието на длъжитѣ обезщетения остане ислишъкъ отъ събраната върхнина, той се употребява за образување запасенъ фондъ, който ще служи за попълване суммата въ случай, че върхнината 5% не е достатъчна да покрие всички обезщетения. Отъ запаснии фондъ да се вземе ежегодно най-много 25%.

Ако ежегодната върхнина слѣдъ приравнение 25% отъ запаснии фондъ не бжде достатъчна да покрие всички констатираны за плащание загуби отъ града, то длъжитѣ обезщетения се намалаватъ пропорционално съ толкозь процента, колкото недостигатъ за покриване обезщетенията.

Чл. 14. Върхнината за право застрахување се събира отъ държавнитѣ бирници, съгласно съ закона за бирницитѣ.

Чл. 15. Всички книжа и прѣписки, относящи се до застрахувателното дѣло, се освобождаватъ отъ каквито и да било държавни даждия, мита и берии.

Чл. 16. Опрощавания, които на основание чл. 30 отъ Закона за поземелнии налогъ се правятъ за повреди отъ градобитнина, се прѣкршаватъ съ влизанието въ сила на настоящия законъ. Правителството, обаче, се задължава да внесе ежегодно една сума отъ 500.000 лева за подпомагане на фонда за взаимно застрахување отъ градобитнина.

Чл. 17. Единъ правилникъ, издаденъ отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието, ще уреди подробноститѣ за прилаганието на тоя законъ.

au 5% de surtaxe à l'impôt foncier, comme si elles avaient été soumises au paiement de cet impôt.

Dans le cas, où après le paiement des dédommagements dûs il resterait un surplus provenant du surcroît encaissé, on emploiera ce surplus à la formation d'un fond de réserve, qui servirait à compléter les sommes à payer dans le cas où la surtaxe de 5% ne serait pas suffisante pour couvrir tous les dédommagements. C'est 25% tout au plus que l'on pourra retirer de la somme totale de ce fond de réserve.

Si le montant de la surtaxe annuelle, addition faite du 25% du fond de réserve, n'était pas suffisant pour couvrir le paiement de tous les dégâts occasionés par la grêle, alors les dédommagements à payer seront réduits de tant % proportionnellement à la somme, qui manque pour couvrir le montant des dédommagements en questions.

Art. 14. Le surcroît pour taxe d'assurance est encaissé par les percepteurs de l'état, conformément à la loi en vigueur pour ces fonctionnaires.

Art. 15. Toutes les pièces et correspondances concernant la section de l'assurance mutuelle sont libres de toute taxe, droit, impôt ou autres.

Art. 16. Dès l'entrée en vigueur de la présente loi tout ce qui est prévu par l'art. 30 de la Loi sur l'impôt foncier comme pouvant être déduit, à la suite de dégâts occasionés par la grêle, est abrogé. Le gouvernement s'oblige pourtant à verser chaque année une somme de 500,000 francs pour le renforcement du fond d'assurances contre la grêle.

Art. 17. Le ministère du commerce et de l'agriculture aura soin, d'élaborer un règlement détaillé pour l'application de la présente loi.

ЗАКОНЪ

ЗА МИНИТЪ (РУДНИЦИТЪ).

Loi sur les mines.

ДЪЛЪ I.

Общи постановления.

Чл. 1. Ископаемитъ вещества, гдѣто и да се намиратъ, се считатъ собственостъ на Държавата.

Чл. 2. Въ отношение на дирението и разработването имъ, тѣ се подраздѣлятъ на мини (рудници) и карриери.

Чл. 3. Въ категорията на минитъ влизатъ ископаемитъ вещества, отъ които може да се получи: злато, платина, сребро, живакъ, калай, кобалтъ, никелъ, жѣдъ (бакъръ), олово, цинкъ, хромъ, манганъ, желязо, антимонъ и други металически вещества; арсеникъ, сѣра (тяфъ, кюкюртъ), стинца, каменна соль заедно съ солениитъ извори и други соли, които се намиратъ съ нея; всѣкакъвъ видъ каменни въглища, графитъ, катранъ, петролеумъ и други подобни; борна киселина и съединенията ѝ; и всѣкакъвъ видъ скъпоцѣнни камъни.

Чл. 4. Карриеритъ обематъ: желязнитъ пирити, минералнитъ бои, варний фосфатъ, гипсетъ, торфѣтъ, старитъ сугрини, камънитъ (за постройка, за постилане, за украшение, воденични, литографни и др., които се употребяватъ въ индустрията), плочитъ, тебеширтъ, пѣськътъ, чакълтъ и пр.

Чл. 5. Съмнѣнието, което може да се породи върху класификацията на нѣкое ископаемо вещество, се разрѣшава отъ Министра на финанситъ, като вземе мнѣнието на администрацията на администрацията по рудницитъ.

Чл. 6. Правото за дирение, или правото за експлоатироване се получава, съгласно постановленията на настоящий законъ. Тѣзи права се простиратъ по вертикална посока на произволна дълбочина подъ повърхността.

Различни лица могатъ да получаватъ право да експлоатиратъ, въ едно и също мѣсто, разни ископаеми вещества.

1er PARTIE.

Dispositions générales.

Art. 1. Les minerais où qu'ils se trouvent sont la propriété exclusive de l'état.

Art. 2. Au point de vue de leur découverte et de leur exploitation les gisements se divisent en mines et carrières.

Art. 3. Dans la catégorie des mines rentrent les minerais d'où l'on peut extraire: l'or, l'argent, le mercure, l'étain, le nickel, le cuivre, le plomb, le zinc, le chrome, le manganèse, le fer, l'antimoine et autres métaux; le soufre, l'arsenic, le sel et sources salées de toutes sortes, les houilles, graphite, pétrole et autres semblables, l'acide borique et ses composés et toutes les pièces pierreuses.

Art. 4. Les carrières comprennent les gisements de: pyrites de fer, couleurs minérales, phosphates de chaux, gypse, etc. et toutes sortes de pierres (construction, ornementation; médailles, lithographie, etc. et autres employés dans l'industrie), la craie, le sable, etc.

Art. 5. Le doute qui pourrait s'élever au sujet de quelque minéral sera tranché par le ministère des finances après avis de la direction des mines.

Art. 6. Les droits de recherches et d'exploitation s'obtiennent conformément à la présente loi. Ces droits s'étendent en ligne verticale jusqu'à profondeur facultative au dessous de la superficie.

Différentes personnes peuvent obtenir l'autorisation d'exploiter divers minerais sur la même superficie.

Чл. 7. Събирането злато отъ рѣчния пѣськъ не се счита за дирение и експлоатироване мини. То става съ позволенieto на Окръжния Управителъ, като се плаща годишно по 5 лева патентъ на лице и окръжие.

Чл. 8. Постановленията на настоящий законъ не ограничаватъ въ нищо правата на Правителството върху солта, която може да бъде прѣдмѣтъ на особенъ законъ.

Карриеритъ и минералнитъ води не съставляватъ прѣдмѣтъ на настоящий законъ.

ДЪЛЪ II.

Глава I.

За дирението на минитъ (рудницитъ).

Чл. 9. Никой не може да прави раскопки, сондажи, галерии, кладенци и пр. съ цѣлъ да открие мини, било въ свои, било въ чужди земи, безъ позволение за дирение.

Чл. 10. Въ прощата за позволително се означава: а) името и прѣзимето, занаятието и мѣстожителството на прощителя; б) мѣстото, гдѣто ще стане дирението.

Прощата трѣбва да бъде придружена отъ свидѣтелство за честностъ, издадено отъ мѣстното кметство. Освѣтъ това дирящия дава гаранция съ която отговаря за поврѣдитъ, които работитъ му би причинили.

Чл. 11. Позволително се дава за срокъ отъ една година: но този срокъ може да бъде продълженъ отъ Министра на финанситъ, по прѣдложение на администрацията по минитъ (рудницитъ).

Чл. 12. Позволителното не дава право за дирение само на едно лице, — и други лица могатъ да получатъ това право за сѣщитъ ископаеми вещества въ сѣщото мѣсто.

Исклучително право за дирение на едно, или нѣколко ископаеми вещества въ едно известно мѣсто, се дава само за запазенъ периметръ.

Чл. 13. Запазенъ периметръ може да има каквато и да е геометрическа форма, съ повърхностъ максимумъ отъ 890 хектара.

Art. 7. Le lavage de l'or dans le sable des rivières n'est pas compté comme exploitation minière. Il est autorisé par permis du préfet après paiement d'une patente de 5 frs. annuellement par personne et par département.

Art. 8. Les dispositions de cette loi ne restreignent nullement les droits du gouvernement sur le sol qui peut être l'objet d'une loi spéciale.

Les carrières et eaux minérales ne sont pas visées par la présente loi.

2e PARTIE.

Chapitre I.

De la recherche des mines.

Art. 9. Nul ne peut faire des recherches, sondages, galeries, puits, etc., dans le but de découvrir des mines, soit sur ses propres terres, soit sur celles d'autrui, sans être muni d'un permis de recherches.

Art. 10. La demande de ce permis devra mentionner a) les noms, prénoms, domicile et profession du demandeur; b) le lieu où il a l'intention de faire ses recherches.

La demande doit être accompagnée d'un certificat de bonnes vie et mœurs délivré par la mairie locale; le pétitionnaire doit en outre fournir une garantie pour les dégâts que ses travaux peuvent causer.

Art. 11. Le permis est valable pour une année, mais ce délai peut-être prolongé par le ministre des finances sur une proposition de la direction des mines.

Art. 12. Ce permis ne donne pas seulement le droit de recherches à une personne: d'autres aussi peuvent obtenir ce droit pour les mêmes recherches et dans le même endroit. Le droit exclusif de recherches d'un ou plusieurs minerais est donné dans un périmètre fermé.

Art. 13. Ce périmètre fermé peut avoir toute forme avec une superficie maxima de 800 hectares.

Чл. 14. Право за дирение въ запазенъ периметръ може да получи този, който първи даде заявление за това.

Въ заявлението трѣбва да се означае пространството на запазенъ периметръ, формата на геометрическата му фигура и ископаемото вещество.

Дирящия въ запазенъ периметръ прѣдплаща ежегодно на държавното съкровище по 0.10 л. на хектаръ, върху пространството на запазенъ периметръ.

Заблѣжка. Ако заявителя не е снабденъ съ прѣдварително позволение за дирение, трѣбва едновременно да се съобрази съ чл. 10.

Чл. 15. Правото за дирение въ запазенъ периметръ начева да тече отъ деня и часа на подаването на заявлението.

Въ продължение на надѣля, слѣдъ подаването на заявлението, дирящия трѣбва да постави на всѣкъдѣ, гдѣто се укаже за нужно, въ периметра и по гравитѣ му, отличителнитѣ знакове на запазенъ периметръ.

Чл. 16. Ако нѣколко заявления за дирение въ запазенъ периметръ се подадатъ едновременно и периметритѣ се покриватъ изцѣло, или отчасти, покрититѣ части се даватъ изобщо на просителитѣ, ако тѣ не се спогодятъ по между си.

Чл. 17. Дирящия не може да получи единъ втори запазенъ периметръ за сѣщото ископаемо вещество на разстояние по-малко отъ петъ километра, между двѣтъ най-близки точки на периметритѣ.

Чл. 18. Работитѣ въ запазенъ периметръ трѣбва да почнатъ въ продължение на шесть мѣсеца отъ деня на заявлението и да не се прѣкъсватъ въ продължение на повечето отъ шесть мѣсеца; въ противенъ случай, запазенъ периметръ може да се отнеме.

Чл. 19. Срока за дирение въ запазенъ периметръ е отъ двѣ години, въ продължение на който дирящия трѣбва да поиска концессия.

Въ противенъ случай, той губи правото си върху запазенъ периметръ и Министра на Финанситѣ рѣшава, като вземе мнѣнието на администрацията по минитѣ, да ли периметра ще се задържи за Държавата, или ще може отново да бъде завзетъ.

Чл. 20. Подъ здания и 50 метра около тѣхъ, а сѣщо въ двороветѣ и

Art. 14. C'est à celui qui en fait le premier la demande que peut être donnée l'autorisation de faire des recherches dans un périmètre fermé. Il doit indiquer dans sa demande la superficie de ce périmètre, sa forme géométrique et la nature du minerai recherché.

Il paie annuellement à l'Etat s. 10 fr. par hectare sur la superficie de ce périmètre.

Remarque. Si le pétitionnaire n'est pas nanti du permis de recherches, il doit au préalable se conformer à l'art. 10.

Art. 15. Le droit de recherches dans un périmètre fermé compte à partir de l'époque de la demande.

Une semaine après le dépôt de sa demande, le pétitionnaire doit faire poser des poteaux indicateurs et des bornes-limites partout où il le juge utile.

Art. 16. Si plusieurs demandes parviennent en même temps, et que les périmètres demandés se recouvrent en totalité en partie, ils sont adjugés en bloc aux pétitionnaires s'ils ne s'accordent pas au préalable.

Art. 17. Nul ne peut obtenir un deuxième périmètre pour la recherche d'un même minerai, s'il n'existe une espace d'au moins cinq kilomètres entre les points les plus voisins des deux périmètres.

Art. 18. Les travaux des périmètres fermés doivent commencer dans les six mois du jour de la demande et n'être pas suspendus dans l'intervalle, pendant plus de six mois et ce, sous peine de déchéance.

Art. 19. Le délai de recherches dans un périmètre est de deux ans au courant desquels le chercheur doit demander une concession; au cas contraire il est déchu de son droit sur le dit périmètre et le ministre des finances, sur la proposition de l'administration des mines décide si le périmètre en question doit être cédé à nouveau ou conservé par l'Etat.

Art. 20. Les recherches sous des bâtiments et 50 mètres autour, ainsi

граднини (бахчи), дирението може да стане само съ прѣдварително съгласие на заинтересования стопанинъ.

Въ особено важни случаи то може да стане и въпрѣки съгласието на стопанина, по разрѣшение отъ Министра на Финанситѣ.

Чл. 21. Освѣтъ въ случая прѣдвиденъ въ чл. 20 ал. I-ва, всѣки стопанинъ е длъженъ да позволи дирението въ своитѣ земи, а ако се откаже, завземанието на земитѣ става съгласно чл. чл. 52 и 54.

Чл. 22. Въ периметра на една съществуваща вече концессия, друго лице може да дири само ония ископаеми вещества, върху които концессионера не е получилъ право.

Чл. 23. Дирящия може да располага съ изваденитѣ ископаеми вещества, като плаща съразмѣрнитѣ берии, съ които сѣ обложени концесииитѣ (чл. 47).

Глава II.

За получаването концессии.

Чл. 24. Правото за експлоатирание ископаемитѣ вещества отъ категорията на минитѣ се дава съ концессия по особна за това просба.

Чл. 25. Въ просбата се означава: а) името и прѣзимето, подданството, мѣстожителството и занятието на просителя; б) названието на ископаемото вещество; в) мѣстото на откритието; г) названието, което ще носи концессията; д) положението и пространството на мѣстото въ хектари.

Ако концессията се иска вслѣдствие на дирение въ запазенъ периметръ, трѣбва да се упомене и това обстоятелство.

Единъ образецъ отъ искаемото вещество, за което се иска концессията, трѣбва да придружава прошениято.

Ако нѣкои отъ тия данни липсватъ, просителя трѣбва да ги допълни въ продължение на 30 дни. Въ противенъ случай, просбата му остава безъ послѣдствие.

Чл. 26. Дирящия въ запазенъ периметръ, има прѣдпочтително право на концессия въ периметра. Другъ може да го поиска, само ако привилегированъ дирящия се откаже отъ него, или

que sous les jardins habités, ne peuvent avoir lieu qu'avec l'assentiment des propriétaires.

Dans des cas particulièrement graves, il peut être passé outre avec l'autorisation du ministère des finances.

Art. 21. En dehors du cas, prévu dans l'art. précédent, tout propriétaire doit permettre la recherche sur ses terres, sinon il est procédé à leur occupation conformément aux articles 52 et 54.

Art. 22. Dans le périmètre concédé une personne autre que le concessionnaire peut être autorisée à rechercher un minerai sur lequel les recherches du premier ne portent pas.

Art. 23. Le porteur peut disposer des minerais extraits en payant proportionnellement les impôts qui frappent les concessions (art. 47).

Chapitre II.

Comment on obtient des concessions.

Art. 24. Le droit d'exploiter les minerais de la catégorie des mines est donné par concession sur demande spéciale.

Art. 25. La demande doit mentionner: 1) noms, prénoms, nationalité, domicile et profession du pétitionnaire; 2) nature du minerai; 3) lieu de la découverte; 4) nom que portera la concession; 5) position du lieu et superficie en hectares.

Si la concession est demandée à la suite de recherches sur un périmètre fermé, il faut en faire mention.

Un échantillon du minerai pour lequel on fait la demande doit être joint.

Si quelqu'une de ces données manque elle doit être fournie dans les trente jours sous peine de rejet.

Art. 26. Le prospecteur sur périmètre fermé à la préférence pour la concession. — Elle ne peut être sollicitée par un tiers que dans le cas où le prospecteur y renonce ou n'exerce

не упражни правото си прѣз даденото му врѣме (чл. 19).

Чл. 27. Въ другитѣ случаи, прѣдпочтение се дава на първия просителъ.

Ако нѣколко просби сж подадени едновременно и ако просителитѣ не се споразумѣятъ по-мѣжду си, концесията се отстъпва изобщо на всичкитѣ просители.

Чл. 28. Просителя трѣбва да прѣдстави единъ планъ за повърхността въ двоенъ екземпляръ, въ който да сж указани ясно: мѣстото на откритието и отличителнитѣ бѣлѣзи на мѣстността.

Масщаба на плана се опрѣдѣля отъ Министра на Финанситѣ.

Този планъ може да се приложи при просбата, или да се прѣдстави отпослѣ, но най-късно, една седмица прѣди специалната провѣрка (чл. 32); въ противенъ случай, просбата за концесия остава безъ послѣдствие.

Чл. 29. Повърхността, върху която се иска концесия, трѣбва да има форма на правоъгълникъ, минимумъ отъ 24 хектара и максимумъ отъ 500 хектара.

Малката страна на правоъгълника не може да бѣде по-кратка отъ четвъртината на голѣмата.

Тѣзи форма на мѣстото е задължителна за всичкитѣ просители; но, ако се констатира, по мѣстнитѣ условия, друга по-удобна, може, съ съгласието на просителя, да се допусне измѣнение.

Чл. 30. При всичко, че дирението извън прѣдѣлитѣ на позволителното мѣсто (чл. 10) е забранено, исканата концесия може да излиза отъ тия прѣдѣли, стига точката, въ която се е открило ископаемото вещество, да пада въ правоъгълника. Но концесията не може да се простира върху частъ отъ същия запазенъ периметръ, безъ съгласието на дияршия въ него.

Чл. 31. Концесията се дава само когато се констатира, че ископаемото вещество въ указаното мѣсто (чл. 25, в) е достатъчно изслѣдвано, за да може да се експлоатира успѣшно.

Чл. 32. Концесията не може да се отстъпи прѣди специална провѣрка на мѣстото съ цѣлъ:

а) да се констатира съществуването и експлоатацията на откритото ископаемо вещество (чл. 31);

pas son droit dans le délai à lui donné (art. 19).

Art. 27. Dans tous autres cas le premier pétitionnaire à la préférence. Si plusieurs demandes arrivent en même temps et que les demandeurs ne s'accordent pas, la concession leur est donnée en bloc.

Art. 28. Le pétitionnaire doit présenter le plan de la superficie en deux exemplaires, où il indique le lieu de la découverte et les signes qui le caractérisent.

L'échelle du filon est arrêtée par le ministre des finances. Le plan doit accompagner la pétition; il peut-être présenté après elle, mais au plus tard une semaine avant la rectification spéciale (art. 32) à peine de rejet.

Art. 29. La superficie sur laquelle on veut une concession doit avoir la forme d'un rectangle et une superficie minima de 24 hectares et maxima de 500 hectares.

Le petit côté du rectangle ne peut être inférieure au 1/4 en grand.

Cette forme est obligatoire pour tous les pétitionnaires, mais si on constate dans certaines espèces qu'une autre forme est plus convenable, elle peut être autorisée d'accord avec le demandeur.

Art. 30. Quoique la recherche hors des limites de la surface concédée soit interdite, la concession peut en sortir, pourvu que le point où a été découvert le minéral soit compris dans le rectangle. Mais la concession ne peut s'étendre sur une partie de périmètre fermé voisin sans l'autorisation de son concessionnaire.

Art. 31. La concession n'est donnée qu'après constatation que le minéral de la place indiquée (art. 25) est assez riche pour être exploité avec profit.

Art. 32. La concession ne peut être donnée avant une rectification spéciale du lieu demandée dans le but:

1) de constater l'existence du minéral et sa facilité d'exploitation (article 31);

б) да се види, да ли искания правоу̀гълникъ може съ, или безъ измѣнение, да се отстъпи на просителя, безъ да се докачатъ по-прѣдшни получени права, както и правата на дияршия въ запазенъ периметръ (чл. 30);

в) да се разгледа всичко, което се отнася до интереса на публиката и до стопанитѣ на повърхността;

г) да се провѣри плана, и въ случай на нужда, да се допълни и поправи.

Чл. 33. Специалната провѣрка се обявява о-врѣме, съ указание на главнитѣ точки на исканото подъ концесия мѣсто.

Въ продължение на двѣ недѣли, слѣдъ явяването за специална провѣрка, просителя на концесията, както и всѣки заинтересованъ, могатъ да изискватъ, щото двама незаинтересовани експерти да приежтствуватъ при провѣрката.

Тия експерти се избиратъ отъ администрацията по минитѣ.

Специалната провѣрка се извършва въ назначения денъ и на разноски на просителя.

Чл. 34. Заявления по поводъ отдаването на концесията сж приемливи само въ продължение на два мѣсеца отъ деньтъ на специалната провѣрка. Тѣ се разглеждатъ отъ нарочно назначена отъ Министра на Финанситѣ комисиия.

Чл. 35. Отстъпването на концесията става съ одобрието на Министерския Съветъ и за деветдесетъ и деветъ (99) години.

Чл. 36. Отхвърлянето на просбата, на основание чл. 31, лишава просителя отъ привилегията, която му дава чл. 27.

Чл. 37. Най-късно до една година слѣдъ отстъпването на концесията, границитѣ ѝ трѣбва да бѣдѣтъ означени на повърхността, съгласно условията на концесията.

Чл. 38. Отдаването въ концесия държавнитѣ каменноуглищни мина, находящи се въ: Владайска-Мошинско-Пернишката котловина (Софийска, Радомирска, Бръвнишка околия); въ Бобовъ-Долската котловина (Дубнишка околия) и при Бѣлновръхъ въ Тръвненския балканъ (Търновския окръгъ), както и среброоловнитѣ и мѣднитѣ рудници около с. Лакавица (Рупчоска околия), става, съгласно закона за публичнитѣ

2) vérifier si le rectangle concédé modifié ou non peut-être cédé au demandeur sans empiéter sur des droits plus anciens, ni sur les périmètres fermés déjà concédés (art. 30);

3) étudier tout ce qui a rapport à l'intérêt du public et les propriétaires de la superficie;

4) rectifier le plan et le compléter s'il y a lieu.

Art. 33. La rectification spéciale est publiée à temps; elle désigne les points principaux du lieu à concéder.

Deux semaines après la publication le demandeur et tout intéressé peuvent demander la présence de deux experts non intéressés à la vérification.

Ces experts sont nommés par l'administration des mines.

La rectification spéciale est faite au jour désigné et aux frais du demandeur.

Art. 34. Les pétitions au sujet de la concession sont reçues dans un délai de deux mois à dater du jour de la rectification spéciale. Elles sont examinées par une commission nommée à cet effet par le ministre des finances.

Art. 35. La concession est approuvée par le conseil des ministres pour 99 ans.

Art. 36. Le rejet de la demande d'après l'art. 31 enlève au demandeur les privilèges prévus par l'art. 27.

Art. 37. Un an au plus tard après la concession, les limites du terrain concédé doivent être fixées sur la superficie d'après les conditions de la concession.

Art. 38. Le louage par concession des mines de houille de Vladaïa-Mochino-Pernik (arrond. de Sophia, Breznik et Radomir), à Bobové-Dolé (arrond. de Doubnitsa), à Belnovrech (arrond. de Tirnovo) ainsi que le louage des mines d'argent et de cuivre, situées aux environs du village de Lakavitsa, se fait conformément à la loi sur les enchères publiques, sauf le cas d'exploitation directe par l'état.

търгове, чрезъ тайно наддаване, освѣнъ ако Държавата ги експлоатира сама. Сжщо става и съ минитѣ, които за напрѣдъ бждатъ открити отъ самата Държава.

Г л а в а III.

За характера на концесситѣ.

Чл. 39. Който вземе една мина чрезъ концессия, придобива върху нея право, до истичание на срока, да я располага, отчуждава и прѣхвърля, съгласно общитѣ закони за недвижимитѣ имущества, съ исклучение на прѣдвиденитѣ въ настоящий законъ ограничения.

Чл. 40. Зданията, машинитѣ, кладенцитѣ, галериитѣ, локомотивитѣ, вагонитѣ, коньетѣ, сѣчивата, инструментитѣ и приборитѣ, които служатъ собствено за експлоатацията, съставляватъ нераздѣлна пренадлѣжностъ на мината и се считатъ за недвижности.

Не се считатъ за такива: изваденитѣ ископаеми вещества, пужднитѣ за прѣпасянието имъ животни и приспособления и складоветѣ за запасъ отъ разни материяли и прѣдмѣти.

Чл. 41. Една мина не може да бжде продадена на части, нито материално раздѣлена безъ позволенieto на Министра на Финанситѣ.

За отгъживанieto ъ изцѣло другиму се съобщава на надлѣжната властъ.

Чл. 42. Съединение на двѣ или повече мини може да стане, ако, слѣдъ заявлението отъ странитѣ на това до Министра на Финанситѣ, не е послѣдвалъ отказъ въ продължение на три мѣсеца отъ приеманieto на заявлението.

Ако съединението е станало безъ заявление, или въпрѣки отказа, то се счита за недействително и може да даде поводъ за отнемание на концесситѣ.

Чл. 43. Концессионера на едно вещество има прѣдпочтително право да получи концессията на други вещества, които, по мнѣнието на администрацията по минитѣ, се паиратъ съ него въ такова смѣшение, щото не могатъ да се експлоатиратъ отдѣлно; но, въ такъвъ случай, концессионера плаща за новото ископаемо вещество само съразмѣрната берия.

Чл. 44. Концессионера или негова прѣдставителъ е длъженъ да избере

De même pour les mines qui seront à l'avenir découvertes par l'état lui-même.

Chapitre III.

Caractère des concessions.

Art. 39. Le concessionnaire d'une mine acquiert sur elle, jusqu'à l'expiration de la concession, le droit d'en disposer, de s'en démettre, de la transmettre selon la loi générale sur les immeubles, sauf les restrictions prévues par la présente loi.

Art. 40. Les bâtiments, les machines, les puits, les galeries, les locomotives, wagons, chevaux, et instruments servant à l'exploitation directe de la mine en constituent les accessoires inséparables et sont réputés immeubles.

Ne sont pas rangés dans cette catégorie les minerais extraits, les animaux servant à leur transport, les dépôts de matériel, etc.

Art. 41. Nulle mine ne peut être partagée, ni divisée effectivement, sans l'autorisation du ministre des finances.

Les autorités compétentes sont avisées du passage de la mine à un autre concessionnaire.

Art. 42. La réunion de deux ou plusieurs mines peut avoir lieu si, après autorisation du ministère des finances, les parties persistent dans un délai de trois mois après l'avis.

Si la réunion est faite sans avis ou malgré la refus du ministère, elle est nulle et non valable et peut occasionner le retrait des concessions.

Art. 43. Le concessionnaire pour l'extraction d'un minerai a la préférence pour obtenir la concession pour un autre minerai, si d'après l'avis de l'administration des mines, ce second minerai se trouve mélangé avec le premier de telle sorte qu'il ne puissent être exploités séparément. Dans ce cas le concessionnaire paie pour le second minerai seulement l'impôt respectif.

Art. 44. Le concessionnaire ou son représentant doivent élire domicile dans le département où est situé la mine.

мѣстожителството въ окръжieto, въ което се намира мината.

Чл. 45. Концессионера е длъженъ да яви за започването на експлоатацията поитъ единъ мѣсець напрѣдъ.

Чл. 46. Ако концессионера прѣкъсне, или намали експлоатацията на мината, или чрезъмѣрно увеличи продажнитѣ цѣни на изваденитѣ вещества, така щото да се застрашаватъ интереситѣ на страната, или пуждитѣ на консоматоритѣ, Министра на Финанситѣ може да му прѣдложи особенни условия по експлоатацията и цѣнитѣ.

Разногласията, които би се появили, се разрѣшаватъ чрезъ арбитражъ.

Въ случай, че концессионера не се съгласи съ рѣшението на арбитражъ, Министра на Финанситѣ се распореджа за отнемание на концессията по административенъ редъ.

Г л а в а IV.

За налозитѣ върху минитѣ.

Чл. 47. Всѣки концессионеръ е длъженъ да плаща ежегодно на държавното съкровище една постоянна и друга съразмѣрна берия.

Постоянната берия се исчислява за всѣки хектаръ по три (3) лева за въглищни и желѣзни мини и по четири (4) лева за всикитѣ други мини.

Въ случай на нѣколко концессии въ едно и сжщо пространство, тази берия се взема отдѣлно за всѣка мина. Исклучение става въ случая прѣдвиденъ въ чл. 43.

Съразмѣрната берия се опрѣдѣля, въ условието на концессията, максимумъ по 5% отъ чистия доходъ (печалбата).

Забѣлѣжка. Въ каменно-въглищнитѣ мини, въглищата израсходвани собствено за експлоатацията, се освобождаватъ отъ съразмѣрната берия.

Чл. 48. Постоянната берия се плаща въ прѣдплата; съразмѣрната се плаща на всѣки шестъ (6) мѣсеци.

Чл. 49. Ако концессионера не заплати бернитѣ на срока, администрацията му напомня. Ако и три мѣсеца слѣдъ това напомняване не ги заплати, концессията се огнема по административенъ редъ.

Art. 45. Le concessionnaire doit notifier le commencement des travaux au moins un mois à l'avance.

Art. 46. Si le concessionnaire augmente ou diminue l'exploitation de la mine ou augmente démesurément le prix de vente des matériaux extraits de manière à menacer les intérêts du pays, ou les besoins du consommateur, le ministre des finances peut poser des conditions spéciales sur l'exploitation et les prix.

Toute contestation à cet égard sera résolue par des arbitres. Dans le cas où l'arbitrage ne satisfait pas le concessionnaire il pourrait être déchu administrativement par le ministre.

Chapitre IV.

Impôts sur les mines.

Art. 47. Tout concessionnaire de mines doit payer à l'Etat un impôt fixe et un impôt proportionnel.

L'impôt fixe est basé sur le nombre d'hectares concédés à raison de 3 frs. pour le fer et la houille, et 4 frs. pour les autres minerais.

Dans le cas de plusieurs concessions sur le même terrain cet impôt est perçu séparément pour chaque mine sauf dans le cas prévu par l'art. 43.

L'impôt proportionnel est fixé dans les conditions de la concession à 5 % du revenu net, au maximum.

Remarque. Dans les mines de houille, la houille employée pour l'usage de la mine n'est pas taxée.

Art. 48. L'impôt fixe est payable d'avance; l'impôt variable se paie par semestre.

Art. 49. Si le concessionnaire ne paie pas l'impôt à l'époque fixée, il lui est réclamé par l'administration des mines. Si dans les trois mois, l'impôt n'est pas payé, il peut être déchu par voie administrative.

Глава V.

За отношенията на концессионеритъ спрямо трети лица.

Чл. 50. Безъ формалното съгласие на стопанина не може да се отваря кладенецъ или галерия на разстояние по малко отъ 50 метра отъ едно жилище. Обаче, това разстояние може да бжде намалено, споредъ случая и нуждата.

Чл. 51. Въ границата на отстъпеното съ концесията мѣсто, концессионера има право, срѣщу възнаграждение, да земе мѣстата, които споредъ администрацията по минитѣ, сж необходими за нѣкоя отъ слѣдующитѣ цѣли: за водение работитѣ на експлоатацията; за самитѣ подземни работи; за складове и приспособления за натоварване; за шосета, желѣзни пѣтица и канали; за машини, водопроводи, и резервуари за вода; за работи за помощъ; за постройки върху кладенци и други постройки и работи на открито небе, прѣдначени за експлоатацията; за постройки необходими за прѣчистване на изваденитѣ вещества.

Забѣлѣжка. Работи за помощъ се считатъ тѣзи, които сж нуждни за протрѣвяване на минитѣ, или истичание за водитѣ, или иматъ за цѣль да улѣснятъ експлоатацията (кладенци и галерии за изваждане).

Чл. 52. Ако мѣстата въ границитѣ на концесията сж държавни, или такива, които държавата управлява, концессионера се обръща за завземанието имъ до администрацията.

Ако тѣзи мѣста принадлежатъ на частни лица и концессионера не може да се споразумѣе съ стопанитѣ имъ, той се обръща до администрация, която се распорѣжда за завземанието имъ по административенъ начинъ, ако намѣри това за необходимо.

Чл. 53. Противъ распорѣжданията на администрацията за завземанието на мѣста по настоящия законъ, както и за намаляването разстоянието по чл. 50, оплаквания прѣдъ сѣдилища не се допускатъ, но се прѣдоставя право на заинтересованитѣ да дири направо отъ концессионера, по взаимно съгласие, или чрезъ сѣдъ, обезщетенията и загубитѣ, които би му се причинили отъ тѣзи дѣйствия.

Chapitre V.

Relations des concessionnaires avec les tierces personnes.

Art. 50. On ne peut, sans l'autorisation formelle du propriétaire, ouvrir un puits ni conduire une galerie à moins de 50 mètres d'une maison; cet espace peut-être diminué suivant les cas et les besoins.

Art. 51. Dans les limites du terrain concédé, le concessionnaire a le droit, moyennant indemnité, d'employer des terrains appartenant aux particuliers, après avis de l'administration des mines, pour les besoins suivants: charrois, travaux souterrains, dépôts, chaussées, chemins de fer, canaux, machines élévatrices et réservoirs d'eau, travaux accessoires, constructions sur des puits et autres travaux et constructions à ciel ouvert, destinés à l'exploitation, pour les constructions nécessaires au nettoyage, tirage, grillage, etc., des minerais.

Remarque. Sont réputés les travaux accessoires tous ceux qui sont nécessaires à la ventilation des mines, l'écoulement des eaux et en général tout ce qui a pour but de faciliter l'exploitation.

Art. 52. Si les terrains entourant la mine appartiennent à l'état ou sont administrés par lui, le concessionnaire s'adresse à l'administration pour en prendre possession.

Pour les terrains appartenant à des particuliers, si le concessionnaire ne peut tomber d'accord avec eux, il doit s'adresser à l'administration qui exproprie administrativement en cas de nécessité.

Art. 53. Les intéressés n'ont aucun recours contre les mesures administratives qui les exproprient conformément à cette loi, mais ils peuvent appeler devant les tribunaux compétents le concessionnaire pour revendiquer une indemnité pour les pertes et dommages qui ont pu en résulter.

Чл. 54. Ако завземанието трае повече отъ една година, или ако по причина на извършенитѣ работи, занетитѣ мѣста станатъ негодни за разработване исцѣло, стопанина може да изисква отчуждението на земята на концессионера.

Чл. 55. Въ мѣста, находящи се вънъ отъ границитѣ на концесията, концессионера може, съ позволение на администрацията и срѣщу възнаграждение на стопанина на мѣстото, да направи всички работи за помощъ, прѣдизвикани отъ експлоатацията, като се съобразява за завземанието съ постановленията на члѣнъ 52.

Чл. 56. Ако при правилното разработване на мината се получатъ и материали отъ категорията на карриеритѣ, то концессионера може да разполага съ тѣхъ, само до колкото сж необходими за експлоатацията.

Глава VI.

За отношенията на съседни мини.

Чл. 57. Около периметра на всѣка мина ще се остава една стѣна отъ първобитната скала, поне отъ 10 метра, която не може да се ископава, или пробива, освѣнъ съ позволение на администрацията на минитѣ.

Чл. 58. Мѣжду съседни мини сж-ществува взаимна повинность за извършване на всички работи за помощъ.

Ако заинтересованитѣ не могатъ да се споразумѣятъ сами, администрацията по минитѣ ще опрѣдѣли естеството и размѣра на работитѣ, които всѣки отъ концессионеритѣ трѣбва да извърши. Концессионера, въ полза на когото ще се извършатъ работитѣ, е длъженъ да обезщети другия.

Чл. 59. Ако двѣ мини се намиратъ една връвъ друга и ако стопанитѣ имъ не могатъ да се споразумѣятъ за воденето на взаимнитѣ имъ работи, въпроса се разрѣшава отъ Министра на Финанситѣ.

Чл. 60. Концессионера на една мина може да експлоатира и вещества, принадлежащи на друга мина, които срѣщне при нормалното експлоатиране на мината си, ако споредъ администрацията по минитѣ тѣзи вещества сж въ таква смѣшение, щото не могатъ да се експлоатиратъ отдѣлно. Но веществ-

Art. 54. Si cette prise de possession se prolonge au delà d'une année, ou si, par suite des travaux exécutés les terrains deviennent impropres à l'exploitation, le propriétaire peut en exiger l'achat par le concessionnaire.

Art. 55. Sur les terrains situés hors des limites de la concession, le concessionnaire peut, avec l'autorisation de l'administration et moyennant légitime compensation au propriétaire du sol, faire tous travaux accessoires nécessaires à l'exploitation, en se conformant aux prescriptions de l'art. 52.

Art. 56. Si dans l'exploitation, le concessionnaire rencontre des matériaux ressortant des carrières, il n'a le droit d'en employer que ce qui lui est nécessaire pour les travaux de la mine.

Chapitre VI.

Relations entre mines voisines.

Art. 57. Autour du périmètre de chaque mine on doit conserver une couche de dix mètres d'épaisseur qui ne devra être ni fouillée ni percée sauf autorisation contraire de l'administration des mines.

Art. 58. Deux mines voisines s'entraident réciproquement pour l'emplacement des travaux accessoires.

Si les intéressés ne peuvent tomber d'accord, l'administration arrête le nombre et la nature des travaux qui incomberont à chacun des concessionnaires. Le concessionnaire au profit duquel s'exécuteront les travaux devra indemniser l'autre.

Art. 59. Si deux mines empiètent l'une sur l'autre et que les concessionnaires ne puissent s'entendre sur les travaux à exécuter, le différend est réglé par le ministre des finances.

Art. 60. Le concessionnaire d'une mine peut profiter aussi des matériaux appartenant à une autre, mais qu'il rencontre dans l'exploitation normale de la sienne, si, d'après l'avis de l'exploitation des mines les minerais sont mêlés à ce point que toute exploitation séparée soit impossible. Mais les

вата, принадлежащи на другия концес-
сионеръ. трѣбва да му бѣждатъ въавър-
нати срѣщу заплащане равноститѣ за
добиванieto имъ.

Чл. 61. Всѣки концессионеръ има
право да се ползува отъ пѣтекитѣ, пѣ-
тищата и други съоружения, направени
отъ концессионера на една съсѣдна ми-
на въ периметра на тѣзи послѣдната,
като му плаща съотвѣтствующе възна-
граждение.

Чл. 62. Ако мѣжду нѣколко съсѣд-
ни мини съществува свободни мѣста,
които по пространството и формата си
не могатъ да се дадатъ съ специална
концессия, тѣ се отстъпватъ на тѣзи
отъ съсѣднитѣ мини, концессионера на
която ги поиска, като се съобразява съ
глава втора.

Ако нѣколко отъ концессионеритѣ
съсѣдни на свободнитѣ мѣста, заявятъ,
едновременно да получатъ всичко, или
частъ отъ тѣхъ, тѣзи мѣста се раздѣ-
лятъ по между имъ, споредъ случая и
нуждата.

Г л а в а VII.

За оттеглениѣ концессии.

Чл. 63. Концессията на една мина
може да се оттегли, само по распореж-
данieto на Министра на Финанситѣ, ос-
новано върху прѣдвиденитѣ въ настоя-
щия законъ случаи.

Бившия концессионеръ има право да
вземе отъ мината всячкитѣ нѣща, вди-
ганieto на които не поврѣжда мината.

Чл. 64. Когато една концессия се
оттегли, всичкитѣ планове и рисунки,
относящи се исклучително до експлоа-
тацията на мината, трѣбва да бѣждатъ
прѣдадени на администрацията по ми-
нитѣ.

ДѢЛЪ III.

За надзора.

Чл. 65. Дирението и експлоатацията
на минитѣ подлѣжи подъ надзора на
Министра на Финанситѣ, подъ вѣдом-
ството на когото има специална адми-
нистрация по минитѣ съ обязанность да
бди за: а) правилното разработване на
минитѣ; б) здравостта на постройкитѣ;
в) прѣдпазването живота и здравieto
на работницитѣ; г) охраненieto поврх-
ността въ интереса на безопасността

minerais appartenant au second con-
cessionnaire doivent lui être restitués
contre paiement des frais d'extraction.

Art. 61. Tout concessionnaire peut
employer les chemins, chaussées et
autres voies semblables créés par le
concessionnaire d'une mine voisine dans
le périmètre de cette dernière moyen-
nant une juste compensation.

Art. 62. S'il existe entre les mines
voisines des espaces libres qui, par leur
forme ou leur superficie, ne peuvent
être donnés en concession particu-
lière, ils sont cédés à celle des deux
mines qui en fait la demande en se
conformant au chap. 2.

Si plusieurs concessionnaires voi-
sins des terrains libres les demandent
ensemble, ils sont répartis entre eux
suivant le cas et le besoin.

Chapitre VII.

Des concessions retirées.

Art. 63. La concession d'une mine
peut être retirée seulement par déci-
sion du ministre des finances, basée
sur des cas prévus par la présente loi.

L'ancien concessionnaire a le droit
d'enlever de la mine tous objets et
appareils dont l'enlèvement ne nuit pas
à la mine.

Art. 64. Quand une concession est
retirée, tous les plans et dessins y re-
latifs doivent être remis à l'adminis-
tration des mines.

III. PARTIE.

De la surveillance.

Art. 65. La recherche et l'explo-
itation des mines sont surveillées par le
ministère des finances qui a sous ses
ordres l'administration des mines, il
doit veiller à: la régulière exploitation
des mines; la sécurité des constructions;
la sécurité et la santé des ouvriers;
le maintien de la superficie dans l'in-
térêt de la sécurité du public et les

на хората и на публичнитѣ пѣтища;
д) неповрѣжданieto отъ експлоатацията
нѣщата отъ общъ интересъ.

Чл. 66. Надзорътъ на минитѣ ще
се повѣри на районнитѣ инженери по
минитѣ,

За тѣзи цѣль страната се подраз-
дѣля на три минералогически райони,
всѣки отъ които е поврѣненъ на единъ
инженеръ по минитѣ.

Министра на Финанситѣ опрѣдѣля
границитѣ на минералогическитѣ райо-
ни, както и правата и длѣжноститѣ на
всичкитѣ служачи въ администрацията
на минитѣ.

Чл. 67. Министра на Финанситѣ
може да издава полицейски правила,
които намѣри за необходими за испол-
нение на чл. 65.

Издаванитѣ отъ Министра на Фи-
нанситѣ полицейски правила не даватъ
право на концессионера за възнаграж-
дение. Нъ въ случай, че мѣрката има
за цѣль да прѣдварди нѣкой пѣтъ за
съобщение, прѣдприетъ слѣдъ създава-
нieto на мината, концессионера може да
бѣде възнаграденъ съ цѣната на ин-
сталациитѣ, които ставатъ безполѣзни,
или съ цѣната на работитѣ, които кон-
цессионера ще бѣде принуденъ да из-
върши вслѣдствие тази мѣрка.

ДѢЛЪ IV.

За наказанията.

Чл. 68. Наказва се съ глоба отъ
20—190 лева: а) всѣки който дири ми-
ни безъ позволително за дирение (чл.
9); б) всѣки, който дири мини въ мѣс-
та забранени въ членъ 20; в) за неис-
пълнението на чл. 64.

Чл. 69. Наказва се съ глоба отъ
40—200 лева: а) който наруши поли-
цейскитѣ правила и мѣрки взети на ос-
нование чл. 67; б) който постѣпи въ-
прѣки прѣдписанията на чл. 57.

Чл. 70. Наказва се съ глоба отъ
100—300 лева; а) всѣки, който умиш-
лено е прѣправилъ или прѣмѣстилъ зна-
цитѣ поставени върху границитѣ на за-
пазенъ периметръ, или на дадено съ
концессия мѣсто; б) всѣки който не
укаже цѣлото количество на изваденото
ископаемо вещество съ цѣль да заплати
по-малко сьразмѣрна берия; въ този
случай освѣтъ глобата, взима се и при-
дающата се берия (чл. 47, ал. 4).

chaussées publiques; ne pas endom-
mager les choses d'intérêt commun.

Art. 66. La surveillance est con-
féré aux ingénieurs de circonscription.

Dans ce but le pays est divisé en
trois circonscriptions minières dont
chacune est confiée à un ingénieur des
mines.

Le ministre des finances fixe les
frontières de ces circonscriptions ainsi
que les droits et devoirs des fonction-
naires de l'administration des mines.

Art. 67. Le ministre des finances
créé les règlements de police qu'il croit
nécessaires à l'exécution de l'art. 65.

Les règlements édictés par le mi-
nistre des finances ne donnent pas
droit au concessionnaire de réclamer
une indemnité. Mais dans le cas où
la mesure a pour but de sauvegarder
quelque voie de communication com-
mencée après la création de la mine,
le concessionnaire peut être indemnisé
du prix des installations qui deviennent
inutiles ou du prix des travaux qu'il
est obligé de faire.

IV. PARTIE.

Pénalités.

Art. 68. Est passible d'une amende
de 20 à 100 fr. 1) quiconque pros-
pecte sans permis; 2) quiconque pros-
pecte dans des lieux interdits par l'art.
20; 3) pour inexécution de l'art. 64.

Art. 69. Est passible d'une amende
de 40 à 200 fr. 1) quiconque enfreint
les règlements de police prévus à l'art.
67; 2) quiconque contrevient à l'art. 57.

Art. 70. Est passible d'une amende
de 100 à 500 fr. 1) quiconque a sciem-
ment déplacé ou changé les bornes po-
sées sur les limites du périmètre fer-
mé de la concession; 2) quiconque dis-
simule une partie du minerai extrait
pour payer un impôt moins fort; dans
ce cas, outre l'amende, on perçoit l'im-
pôt correspondant.

Чл. 71. Нарушения прѣдписанията на настоящия законъ се констатираатъ съ актове, съставени отъ надлѣжнитѣ власти.

Чл. 72. Концессионера е отговоренъ по граждански редъ за всѣки несчастенъ случай, причиненъ вслѣдствие неосторожностъ или отклонение отъ правилата за експлоатацията. Той може сжщо да бжде отговоренъ и по углавенъ рѣдъ, споредъ случая и степенята на показаната небрѣжностъ.

ДѢЛЪ V.

Специални постановления.

Чл. 73. За приспособлението на настоящия законъ ще се издаде отъ Министра на Финанситѣ особенъ правилникъ.

Чл. 74. Настоящия законъ отмѣнява: 107-й членъ отъ закона за земитѣ, отъ 11-й Мартъ 1850 година; правилника за минитѣ отъ 3-й Априлий 1869 година; проекта на поемнитѣ условия за каменно-въглищнитѣ рудници, утвърденъ съ Указъ подъ № 140, отъ 24 Февруарий 1883 година, както и всички распоряждания, противорѣчащи на настоящия законъ.

Art. 71. Les infractions à la présente loi sont constatées par des actes dressés par les fonctionnaires compétents.

Art. 72. Le concessionnaire est civilement responsable des accidents causés par l'inattention ou la contravention aux règles de l'exploitation. Il peut être responsable devant les tribunaux criminels suivant le cas et l'importance du défaut de surveillance constatée.

V. PARTIE.

Dispositions spéciales.

Art. 72. Le ministre des finances édictera un règlement spécial pour l'application de la présente loi.

Art. 73. La présente loi abroge, l'art. 107 de la loi sur les terrains du 11 mars 1850; le règlement sur les mines du 3 avril 1869; le projet éventuel sur les mines de houille approuvé par décret No. 140 du 24 février 1883 ainsi que toutes autres dispositions non conformes à la présente loi.

Законъ

за експлоатацията на карриеритѣ.

Loi sur l'exploitation des carrières.

Чл. 1. Въ категорията на карриеритѣ влизатъ слѣдующитѣ ископаеми вещества: жѣлзнитѣ пирити, минералнитѣ бци, варний фосфоръ, гипсътъ, торфътъ, старитѣ сгурии, камънитѣ за постройка, за постилание, за украшение, воденични, литографни и други, които се употребяватъ въ индустрията, плочитѣ, тебеширътъ, пѣськътъ, чакълътъ и пр.

Чл. 2. Карриеритѣ се експлоатиратъ отъ стопанитѣ на повърхността, или съ тѣхното съгласие.

Безъ това съгласие Правителството може да позволи експлоатацията само когато материалитѣ сж нуждни за по-

Art. 1. Entrent dans la catégorie des carrières les matières suivantes: pyrites de fer, couleurs minérales, phosphates de chaux, gypse, tourbe, les vieilles scories, pierre à bâtir, pierre à carreaux, pierre à ornements, pierres meulières, pierres lithographiques, etc., employées dans l'industrie, la craie, le sable, le gravier etc

Art. 2. Les carrières sont exploitées par les propriétaires du sol ou avec leur consentement.

Le gouvernement peut autoriser l'exploitation sans ce consentement lorsque les matériaux sont nécessaires à

стройки отъ общественна полза. Въ тоя случай Правителството опрѣдѣля и възнаграждението, което би се слѣдвало на стопанина, както за материала, който ще се вади, тѣй и за поврѣдитѣ, които би станали на имота му, като прѣдварително вземе мнѣнието на надлѣжната Постоянна Комисия.

Карриеритѣ, принадлежачи на общинитѣ, се даватъ на експлоатация съ позволенieto на Министерский Съвѣтъ.

Чл. 3. Експлоатацията не може да се почне безъ прѣдварително заявление до мѣстната администрация. Тя се извършва съгласно съ закона и правилницитѣ за минитѣ и е подчинена подъ надзора на администрацията по минитѣ при сжщитѣ условия, както и минитѣ. (Дѣлъ III отъ закона за минитѣ).

Чл. 4. Всѣки може да вади отъ Държавнитѣ и своитѣ мѣста материали, нуждни за негова домашна потрѣба безъ заявление до мѣстната администрация и безъ да плаща за това налози за въ полза на Държавното Съкровище, а отъ частнитѣ — съ съгласието на стопанитѣ.

Чл. 5. Карриеритѣ, които се намиратъ въ Държавнитѣ мѣста, се отдаватъ на експлоатация отъ Министерский Съвѣтъ на търгъ, а ако такъвъ не се състои — по доброволно съгласие, по особенъ за това правилникъ. Обаче срока на отстъпванието се опрѣдѣля максимумъ за деведесетъ и деветъ (99) год.

Чл. 6. Разработвачитѣ на карриеритѣ плащатъ като Държавенъ налогъ само една берия 3% отъ стойността на грубия материалъ взетъ на мѣстото и слѣдъ изважданието му отъ карриерата. Опрѣдѣлението стойността на грубия материалъ се извършва отъ мѣстната администрация.

Забѣлѣжка. Горнята берия е независима отъ условията, подъ които сж дадени на експлоатация Държавнитѣ карриери (чл. 5).

Чл. 7. Всѣки, който отвори и експлоатира една карриера, безъ прѣдварително заявление до мѣстната администрация, се наказва съ една глоба отъ 10 до 200 лева и експлоатацията на карриерата му може врѣменно да се прѣустанови.

Чл. 8. За приспособлението на настоящия законъ Министерството на Финанситѣ ще издаде особенъ правилникъ.

des constructions d'utilité publique. Dans ce cas le gouvernement fixe l'indemnité due au propriétaire tant pour les matériaux à extraire que pour les dégats à sa propriété après avoir pris l'avis de la commission permanente respectives.

Les carrières appartenant aux communes sont exploitées avec l'autorisation du Conseil des Ministres.

Art. 3. L'exploitation ne peut commencer sans avis préalable de l'administration locale. Elle est faite conformément à la loi et aux règlements sur l'exploitation des mines et est soumise à la surveillance de l'administration des mines sur la même base que les mines

Art 4. Chacun peut extraire des propriétés de l'Etat, des siennes propres ou des propriétés particulières avec l'autorisation du propriétaire, les matériaux nécessaires à ses besoins personnels et ce, sans payer aucun impôt, et sans avis préalable de l'administration locale.

Art. 5. L'exploitation des carrières situées dans les propriétés de l'Etat est mise en adjudication par le conseil des ministres. Si aucune adjudication n'est faite, l'exploitation peut-être concédée à l'amiable suivant le règlement spécial. La durée de la concession ne saurait dépasser 99 ans.

Art. 6. Les personnes exploitant des carrières paient à l'Etat un impôt de 3% du prix des matériaux bruts, pris sur place après extraction. L'estimation de ces matériaux est faite par l'administration locale.

Remarque. Cet impôt est en dehors des conditions générales d'exploitation des carrières de l'Etat.

Art. 7. Toute personne qui ouvre ou exploite une carrière sans avis préalable de l'administration locale est passible d'une amende de 10 à 200 frs et l'exploitation peut être suspendue pour un certain temps.

Art. 8. Le ministère des finances élaborera un règlement particulier pour la mise à exécution de cette loi.

Чл. 9. Всички постановления противоръчачи на настоящия законъ се отмѣняватъ.

Art 9. Toutes les dispositions contraires à la présente loi, sont et demeurent abrogées.

Правилникъ

за приложение на закона за експлоатацията на карриеритѣ.

Règlement sur l'exploitation des carrières.

promulgué par décret princier du 6 Juin 1895 No, 90.

ГЛАВА I.

Общи постановления.

Чл. 1. За карриеритѣ се считатъ всичкитѣ мѣста, които съдържатъ въ пластове, жили или лещи, ископаеми вещества: желѣзни пирити, минерални бои, варенъ фосфатъ, гипсъ, торфъ, камъни за постройки, за постилане, за украшение, воденични, литографии и други, които се употребяватъ въ индустрията, плочи, тебеширъ, пѣськъ, чакълъ, глини и пр. въ достатъчно количество за да могатъ да се експлоатиратъ.

Също тъй се считатъ за карриери старитѣ сгурии и силитрата въ каквито условия и да се намиратъ.

Чл. 2. Експлоатиранието на карриеритѣ или вадението на материали отъ тѣхъ става по прѣдписанията на настоящия правилникъ; не се подчинява на него вадението на горнитѣ материяли отъ мѣста, които не се считатъ за карриери.

Чл. 3. По отношение начина за получаване правото за експлоатирание, карриеритѣ се дѣлятъ на държавни, общински и частни.

Държавни карриери сѫ тия, които се намиратъ въ държавни мѣста: общински карриери — които се намиратъ въ общинскитѣ мѣста и меритѣ имъ, и частни карриери — които се намиратъ въ всичкитѣ други мѣста.

ГЛАВА II.

За отдаването държавнитѣ карриери.

Чл. 4. Държавнитѣ карриери се експлоатиратъ отъ предприемачи, на които

CHAPITRE I.

Dispositions générales.

Art 1. Sont considérés comme carrières, tous les gisements en filons ou poches des matières suivantes: phosphate de chaux, pyrite de fer, couleur minérale, gypse, tourbe, pierre à bâtir, à paver, pierre d'ornementation, à meules, pierres lithographiques, etc., employées dans l'industrie, la craie, le sable, le gravier, l'argile, etc., en quantité assez considérable pour être exploités.

De même sont considérés comme carrières les vieilles scories et le salpêtre sous quelque forme qu'on le trouve

Art. 2 L'exploitation des carrières ou extraction des matériaux des carrières se fait conformément aux dispositions du présent règlement; l'exploitation des lieux considérés comme carrières n'y est pas soumise.

Art. 3. Les demandes à faire pour obtenir le droit d'exploitation se divisent en trois catégories suivant qu'il s'agit de carrières de l'Etat, carrières communales ou carrières particulières.

Les carrières de l'Etat sont celles qui se trouvent sur les propriétés de l'Etat, les communales, celles qui se trouvent sur les propriétés des communes, et les particulières, celles qui se trouvent sur les propriétés particulières.

CHAPITRE II.

Exploitation des carrières de l'Etat.

Art. 4. Les carrières de l'Etat sont exploitées par des entrepreneurs au-

се отдаватъ чрѣвъ търгъ, съгласно законъ за търговетѣ.

Чл. 5. Държавата може да експлоатира свои карриери и то чрѣвъ заинтересованитѣ администрации, когато произведенията се употребяватъ за държавни постройки и учреждения, или когато е нужно да се подготви или поддържа карриерата за по износното ѝ отдаване на прѣдприемачъ.

Чл. 6. Всѣки може да прѣдизвика отдаването на една държавна карриера на търгъ, като даде за това заявление до управителя въ окръжието, гдѣто е карриерата, който се распореща за произвеждането на търга.

Чл. 7. Поемнитѣ условия се приготвяватъ отъ районния инженеръ по минитѣ, се прѣглеждатъ отъ надлежния държавенъ адвокатъ и утвърждаватъ отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Чл. 8. Гаранцията се опрѣдѣля въ поемнитѣ условия, като се има прѣдъ видъ приблизителното количество материалъ, който може да се извади годишно отъ карриерата и отнесе.

Чл. 9. Наддаването ще стане върху единичната мѣрка (тонъ, кубически метръ и пр.) на грубия материалъ, който се извади отъ карриерата и отнесе.

Въ поемнитѣ условия се опрѣдѣля минималното количество, върху което ще се събира наема, безъ да се вземе въ внимание дали това количество ще бѣде напълно извадено отъ карриерата и отнесено.

Въ сѣщитѣ условия се опрѣдѣля и максималната цѣна, по която разработвача се задължава да продава всѣкому на самата карриера грубъ материалъ, въ какво количество и да му се поиска, даже и когато продажбата надмине минималното количество, за което е рѣчь въ прѣдидущата алинея.

Чл. 10. Търга се утвърждава отъ Министерския Съвѣтъ и контракта се сключва отъ окръжния управителъ, по изрично постановление на Министерския Съвѣтъ.

Чл. 11. Предприемача има право да експлоатира въ отстъпенитѣ му прѣдѣли и на произволна дълбочина по вертикална посока само веществата, експлоатацията на които му е отстъпена.

quels elles sont adjudgées conformément aux lois sur les adjudications publiques.

Art. 5. L'Etat peut exploiter lui-même ses carrières et cela par l'intermédiaire de ses employés lorsque les produits servent aux constructions publiques ou lorsqu'il est nécessaire de préparer ou d'entretenir la carrière en vue d'une exploitation éventuelle plus avantageuse.

Art. 6. Toute personne peut exiger la concession d'une carrière de l'Etat en faisant la demande par voie de pétition au préfet du département; celui-ci prend des mesures pour que l'adjudication ait lieu.

Art. 7. Les cahiers des charges sont préparés par l'ingénieur des mines du rayon, examinés par l'avocat du gouvernement et approuvés par le ministère du commerce et de l'agriculture.

Art. 8 La garantie à déposer est indiquée dans le cahier des charges, suivant les quantités approximatives de matériaux à extraire et à consommer annuellement.

Art. 9. La concession se fait sur l'unité (tonne ou mètre cube) de matériaux à extraire et à consommer annuellement.

Dans les cahiers des charges, la quantité sur laquelle on perçoit la taxe locative est indiquée comme un minimum sans s'inquiéter de savoir si cette quantité est réellement extraite. et consommée.

Dans les mêmes cahiers des charges on fixe le prix maximum de vente des matériaux bruts pris sur place, quelle que soit la quantité vendue, et même si cette quantité dépasse le minimum fixé.

Art. 10. Les adjudications sont approuvées par le conseil des ministres et le contrat est conclu par le préfet, par décision spéciale en conseil de ministres

Art. 11. L'entrepreneur a le droit d'exploiter dans les limites concédées à une profondeur facultative dans la ligne verticale, et seulement les matières dont l'exploitation lui a été accordée.

Чл. 12. Когато от мѣстото, въ което се намира една карриера, държавата събира и други доходи, карриерата не може да се отдаде прѣди да вземе съгласието на заинтересованата администрация.

Чл. 13. Лицето, което е взело подъ наемъ едно държавно мѣсто за да го експлоатира и събира приходитѣ му, не може да се ползува отъ правото за експлоатирание на карриеритѣ, които би се открили въ това мѣсто, освѣнъ, ако при отдаванетоъ сж съблюдени и условията на настоящия правилникъ.

Чл. 14. Въ случай че търга за отдаване на експлоатация една държавна карриера не стане по неявяване на конкуренти, експлоатацията се отдава по доброволно съгласие (чл. 5 отъ закона), на основание на поемнитѣ условия, на лицето, което даде заявление за това най-късно въ продължение на единъ мѣсець отъ деня на сключванетоъ на търга; обаче срока за отстъпванетоъ може да бѣде по-кратъкъ.

Ако въ прѣдвидения срокъ отъ единъ мѣсець, подадѣтъ заявление двѣ или повече лица, търга се подновява на основание сжщитѣ или нови поемни условия.

Чл. 15. Заявлението, за отстъпване на една карриера по доброволно съгласие, се подава на окръжния управителъ; то трѣбва да означава:

- а) името, прѣзимето и жилището на просителя;
- б) наемната цѣна на карриерата (за тонъ, кубически метръ и пр.), и
- в) срока за който се иска да се отстъпи карриерата.

При заявлението се прилагатъ прѣдвиденитѣ въ поемнитѣ условия документи (за честностъ, гаранция и пр.), съгласно закона за търговетѣ.

Чл. 16. Окрѣжний управителъ испраща заявлението заедно съ всичкитѣ книжа, при мотивиранъ рапортъ въ Министерството на Търговията и Земледѣлието, което слѣдъ като провѣри, че всичкитѣ изискуеми условия сж изпълнени, докладва въ Министерския Съвѣтъ за удовлетворение или отхвърляние просбата.

Чл. 17. Ако Министерския Съвѣтъ одобри да се отдаде карриерата по доброволно съгласие, окр. управителъ, по изрично постановление на Министерския Съвѣтъ, сключва надлѣжния контрактъ.

Art. 12. Lorsque l'Etat perçoit d'autres revenus du lieu où se trouve la carrière, l'adjudication ne peut avoir lieu sans l'avis de l'administration intéressée.

Art. 13. La personne qui a loué une propriété de l'Etat pour l'exploiter et en percevoir un certain revenu ne peut tirer parti des carrières qui pourraient s'y trouver si l'adjudication n'a pas été faite dans les conditions prévues par le dit règlement.

Art. 14. Dans le cas où les enchères n'auraient pas lieu faute de concurrents, l'exploitation est donnée à l'amiable sur la base des conditions premières à la personne qui en a fait la demande, et ce dans le délai d'un mois à dater de la clôture des enchères, mais le délai d'exploitation peut être plus court.

Si dans le délai prévu de 1 mois, 2 ou plusieurs personnes font la même demande, les enchères sont renouvelées dans les mêmes conditions ou d'autres nouvelles.

Art 15. Pour obtenir l'autorisation d'exploiter à l'amiable, la demande adressée au préfet doit indiquer:

- 1) nom, prénom et domicile du pétitionnaire,
- 2) prix de louage (par tonne, m³),
- 3) période de durée du contrat.

Les documents prévus par la loi sur les enchères publiques seront joints à cette pétition.

Art. 16. Le préfet envoie la pétition et les pièces annexées avec un rapport motivé au ministère du commerce et de l'agriculture qui après avoir constaté que toutes les formalités étaient remplies, fait un rapport au conseil des ministres en vue de faire accorder ou refuser la concession.

Art. 17. Si le conseil des ministres décide de donner la concession à l'amiable, le préfet dresse le contrat en vertu d'un décret spécial du conseil des ministres.

Чл. 18. Отъ карриеритѣ, които не могатъ да се отдадѣтъ нито съ търгъ, нито по доброволно съгласие, се позволява вадението на материали отъ разни лица, като прѣдварително се заяви писмено или устно на кмета и се заплаща, едновременно съ берията и независимо отъ нея, единъ наемъ, който се опрѣдѣля ежегодно отъ постоянната комisia и утвърждава отъ Министерския Съвѣтъ.

Art. 18. Lorsque la concession d'une exploitation ne peut être faite aux enchères ni à l'amiable, les particuliers sont autorisés à extraire les matériaux nécessaires après en avoir avisé préalablement le maire; dans ce cas ils paient, en même temps que l'impôt, une location annuelle déterminée par la Commission permanente et approuvée par le conseil des ministres.

ГЛАВА III,

За отдаванетоъ общинскитѣ карриери.

Чл. 19. Общинскитѣ карриери се отдаватъ на експлоатацията по сжщия начинъ, както и държавнитѣ, нъ съ измѣненията изложени въ слѣдующитѣ два члена.

Чл. 20. Търговетѣ се извършватъ направо отъ общината, на името на която се и подаватъ всичкитѣ заявления по отдаванетоъ съ търгъ или отстъпванетоъ по доброволно съгласие. Кмета на общината испраща книгата, чрезъ околийския началникъ, на окръжния управителъ, а послѣдния — въ Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Чл. 21. Отдаванетоъ на общинскитѣ карриери, било чрезъ търгъ, било по доброволно съгласие, става отъ общината, слѣдъ одобриенето на Министерския Съвѣтъ (чл. 2 отъ закона).

Чл. 22. Членоветѣ 11, 13 и 18 сж приложими и за общинскитѣ карриери.

Чл. 23. Общината може да експлоатира сама своитѣ карриери въ случаетѣ прѣдвидени въ членъ 5.

ГЛАВА IV.

За получаване правото за експлоатация на частнитѣ карриери.

Чл. 24. Всеки, който иска да отвори и експлоатира карриери, находящи се въ землището му или въ землището на други лица, съгласието на които е вече получилъ, е длъженъ да даде прѣдварително на кмета на общината, въ която се намира карриерата, писмено или устно заявление (чл. 3 отъ закона), което да означава:

CHAPITRE III.

Exploitation des carrières communales.

Art. 19. L'exploitation des carrières communales est concédée de la même façon que celles appartenant à l'Etat, sauf les modifications introduites par les deux articles suivants.

Art. 20. Les enchères sont faites directement par la commune à laquelle sont adressées toutes les pétitions se rapportant à l'adjudication ou à la location à l'amiable; le maire envoie les pièces par l'intermédiaire du sous-préfet au préfet qui les adresse au ministère du commerce et de l'agriculture.

Art. 21. La location des carrières communales aux enchères ou à l'amiable est faite par la commune après approbation du conseil des ministres (art. 2 de la loi).

Art. 22. Les art. 11, 13, 18 s'appliquent aux carrières communales.

Art. 23. La commune peut exploiter ses carrières elle-même dans les cas prévus à l'art. 5.

CHAPITRE IV.

De l'obtention du droit d'exploiter les carrières particulières.

Art. 24. Toute personne désireuse d'exploiter une carrière située sur son terrain ou sur celui d'autrui avec son autorisation, doit adresser une demande verbale ou écrite au maire de la commune où est située la carrière (art. 3 de la loi) et indiquer:

а) името, пръвмето и жилището на заявителя и въ качество на какъв ще експлоатира карриерата: като стопанинъ на повърхността или като наемател; въ последния случай се означава и името на стопанина на повърхността;

б) положението на карриерата, въ отношение на жилищата, постройките, пътищата и пр.;

в) начина на експлоатацията: подземно, съ кладенци или галерии, или на открито небе;

г) веществото или веществата, които ще се изваждат отъ карриерата, както и мѣстото за където ще се прѣнасят; и

д) срока, прѣвъ който ще се експлоатира карриерата, ако е възможно да се опрѣдѣли.

Чл. 25. Ако експлоатацията ще става подземно, заявлението бива само писмено и трѣбва да е придружено отъ плана на мѣстността въ двоенъ екземпляръ и въ масштабъ 1 м. м. за метръ.

На плана се означава: периметра, въ който ще ставатъ раскопванията, пътищата, рѣкитѣ и всичкитѣ отдѣлни имущества, които се намиратъ въ тоя периметръ и ония, които се намиратъ поне на 25 м. влѣзъ отъ н(го); а тъй сжщо и мѣстоположението на изходитѣ на кладенцитѣ и галеритѣ.

Чл. 26. Заявленията, писмени или устни, ако сж редовни, се завеждатъ въ общината въ особенъ дневникъ, срещу расписка. Въ противенъ случай заявленията се повръщатъ съ указание на причинитѣ, по което се отказва да се издаде расписка.

Чл. 27. За всѣка нова експлоатация кмета съобщава на окръжния управителъ, а последния на районния инженеръ.

Заедно съ съобщението на районния инженеръ се испращатъ и образци отъ карриерата.

Чл. 28. Разработвача е длъженъ да избере мѣстожителството си въ общината, въ която се намира карриерата, или да има въ нея свой прѣдставителъ, за което съобщава на кмета прѣди да почне експлоатацията.

1) Nom, prénom et domicile du requérant, sa qualification pour exploiter la carrière, comme propriétaire ou comme locataire, dans le dernier cas, indiquer le nom du propriétaire du sol.

2) position de la carrière par rapport aux maisons, constructions et chaussées;

3) procédé d'exploitation: souterraine, puits, galerie à ciel ouvert;

4) là où sont les matières à extraire et le lieu de destination;

5) période pendant laquelle sera exploitée la carrière, si cela peut être indiqué.

Art. 25. Si l'exploitation doit être souterraine, l'avis par écrit doit être accompagné d'un plan du lieu en double expédition et à l'échelle de 0,001. On indiquera dans ce plan le périmètre dans lequel on creusera les chemins, rivières et constructions qui sont comprises dans ce périmètre et ceux qui s'en trouvent à moins de 25 mètres, ainsi que l'emplacement des ouvertures de puits et de galeries.

Art. 26. Les avis verbaux ou écrits, s'ils sont réguliers, sont enregistrés à la mairie contre récépisse; dans le cas contraire ils sont retournés avec indication des raisons qui les font refuser.

Art. 27. Pour toute exploitation nouvelle, le maire en réfère au préfet et celui-ci à l'ingénieur du rayon auquel sont soumis les plans de la carrière.

Art. 28. L'exploitant doit transporter son domicile dans la commune où est située la carrière et y avoir un représentant qu'il présente au maire avant le commencement de l'exploitation.

ГЛАВА V.

ARTICLE V.

За вадение материали за постройките отъ общественна полза.

Extraction des matériaux de construction d'intérêt général.

Чл. 29. Ако карриерата, отъ която е нужно да се извадятъ материали за постройките отъ общественна полза, е частна, или държавна, или общинска, но отдадена на прѣдприемачъ и прѣдприемача на постройката отъ общественна полза не може да се споразумѣе съ стопанина или разработвача; а сжщо ако карриерата е държавна или общинска, но не е отдадена; прѣдприемача на постройката отъ общественна полза може да получи разрѣшение да извади самъ потребния материалъ, като даде за това писмено заявление на управителя на окръжието, въ което се намира карриерата.

Art. 29. Si la carrière d'où il est nécessaire d'extraire des matériaux pour les travaux d'intérêt général appartient à l'état, à une commune ou à des particuliers, qu'elle soit cédée à un entrepreneur, et que l'entrepreneur de la construction d'intérêt général ne puisse s'entendre avec lui ou si la carrière appartenant à l'état, à une commune, ou à un particulier n'est pas louée, l'entrepreneur de la construction d'intérêt général peut obtenir l'autorisation d'extraire lui-même le matériel qui lui est nécessaire en adressant au préfet du département où se trouve la carrière une pétition à cet effet.

Чл. 30. Въ заявлението, освѣнъ свѣденията предвидени въ чл. чл. 24 и 25, се означава: името и прѣзимето на стопанина или разработвача, възнаграждението, което просителя му е прѣдложилъ и прѣдлага; и гаранцията, съ която ще отговаря въ случай на поврѣда.

Art. 30. Dans cette pétition, outre les prescriptions des art. 24 et 25, on indique, le nom et le prénom de l'exploitant, l'indemnité que l'entrepreneur lui propose ou lui a proposée et la garantie de responsabilité dans le cas de détérioration.

При заявлението се прибавя удостоверение отъ учреждението, за смѣтка на което се извършва прѣдприятието, отъ което удостоверение да се вижда:

La pétition est accompagnée d'un certificat de l'établissement au compte duquel se fait la construction; il doit en ressortir:

а) че прѣдприятието е отъ общественна полза;

1). Que la dite construction est d'intérêt général.

б) че материала е нуженъ за прѣдприятието и че трѣбва да се извади отъ карриерата;

2). Que le matériel est nécessaire à la construction et doit être extrait de la carrière.

в) количеството на материала и срока, въ който той трѣбва да се извади и достави; и

3). La quantité de matériel à extraire et le délai d'extraction.

г) че именно на просителя е възложена доставката на материала.

4). Que le pétitionnaire se chargée de fournir le matériel.

Чл. 31. Окръжния управителъ испраща заявлението въ постоянната комисия, която слѣдъ като покани и даде възможностъ на заинтересованитѣ страни да ѝ изложатъ своитѣ обяснения, дава въ протоколъ мнѣнието си върху възнаграждението, което би се слѣдвало на стопанина или на разработвача, както за материала който ще се вади, тъй и за поврѣдитѣ, които би станали.

Art. 31. Le préfet adresse la pétition à la commission permanente ou après avoir convoqué ou confronté les parties, consigne dans un procès-verbal sa manière de voir sur la compensation qui reviendrait au propriétaire ou à l'exploiteur tant pour le matériel que pour les détériorations éventuelles.

Постоянната комисия, ако намѣри за нужно, взима и мнѣнието на окръжния инженеръ по мостоветѣ и шосетата, или на районния инженеръ по мнитѣ,

La commission permanente peut demander l'opinion de l'ingénieur des mines ou celui des ponts et chaussées si elle le croit nécessaire.

Чл. 32. Протокола на комисията се прѣпраща въ Министерството на Тър-

Art. 32. Le procès-verbal de la commission est adressé au ministère du

говията и Земледелието от окръжния управител, който излага и своето мотивирано мнение.

Чл. 33. Разрешението за експлоатацията на кариерата става отъ Министра на Търговията и Земледелието и се съобщава на заинтересованитѣ страни чрезъ окръжния управителъ.

Чл. 34. Получившия горното разрешение не може да почне разработването на кариерата, прѣди да заплати на заинтересования опредѣленото възнаграждение и прѣдстави надлѣжната гаранция.

Чл. 35. Ако стопанина или разработвача не се съгласи съ рѣшението на правителството и откаже да позволи експлоатацията и да приеме възнаграждението, мѣстото се завзема по административенъ редъ, а суммата за възнаграждението се депозира въ най-близкото ковчежничество или финансово управление на името на правоимѣющия.

Недоволния може да се отнесе до съдилищата безъ да има право да прѣустановява експлоатацията на кариерата, прѣди да се произнесе съдилището.

Ако съдилището увеличи възнаграждението, разликата, както и съдебнитѣ разноски, се заплащатъ отъ предприемача на постройката отъ обществена полза.

ГЛАВА VI.

Завадение материали безплатно и безъ заявление.

Чл. 36. Всѣки може, безъ да плаща берия и безъ да дава заявление до кмета, да вади отъ държавнитѣ, общинскитѣ и частнитѣ кариери, материали нуждни за домашни погрѣби, но само ако кариеритѣ не се експлоатиратъ и вадението на материалитѣ отъ тѣхъ не е забранено отъ законитѣ, правилницитѣ и други административни постановления; за частнитѣ кариери, обаче, трѣбва прѣдварително споразумѣние съ притежателитѣ имъ (чл. 4 отъ закона).

ГЛАВА VII.

Общи правила по експлоатацията.

Чл. 37. Брѣговетѣ на мѣстага, въ които ставатъ раскопаванията, входове-

commerce et de l'agriculture par le préfet qui y ajoute son avis motivé.

Art. 33. Le permis d'exploitation est délivré aux intéressés par le ministère du commerce et de l'agriculture par l'intermédiaire du préfet.

Art. 34. Le destinataire de ce permis ne peut commencer l'exploitation avant d'avoir au préalable désintéresser l'exploitant intéressé.

Art. 35. Si l'exploitant n'est pas satisfait par la décision du ministère et refuse d'autoriser l'exploitation, la carrière est saisie administrativement et la somme fixée déposée dans la caisse du trésor la plus voisine du domicile de l'ayant droit.

Il peut s'adresser aux tribunaux sans avoir le droit de suspendre l'exploitation avant jugement rendu.

Si le tribunal augmente l'indemnité, la différence et les frais judiciaires sont payés par l'entrepreneur.

CHAPITRE VI.

Extraction de matériaux gratuits et sans avis.

Art. 36. Toute personne peut sans payer aucun impôt ni en aviser le maire extraire des matériaux (des carrières de l'Etat, communales ou particulières) nécessaires à ses besoins particuliers, dans le cas seulement où les carrières ne sont pas exploitées, lorsque l'extraction des matériaux n'est pas interdite par les lois, règlements et autres dispositions administratives. Pour les carrières particulières il faut le consentement préalable du propriétaire (art. 4 de la loi).

CHAPITRE VII.

Règles générales de l'exploitation.

Art. 37. Les bornes limitatives des lieux d'extraction, les ouvertures de ga-

тѣ на галеритѣ, както и подземнитѣ работи, не могатъ да се приближаватъ на по-малко отъ 10 метра хоризонтално разстояние отъ постройкитѣ, обществени или частни, отъ рѣвитѣ, рѣкчикитѣ, потоцитѣ, каналитѣ и водопроводитѣ служаци за обществена полза.

Горното разстояние се прилага и за стѣни и видове, само ако обграждатъ гробища и градини съ жилища.

Обаче разстоянието може да бѣде увеличено или намалено отъ окръжния управител, слѣдъ като се вземе мнѣнието на окръж. инженеръ или на кмета въ случай на общинска собственост.

За частнитѣ собственности разстоянието може да се намали само съ съгласието на стопанина.

Чл. 38. Експлоатацията се води, начиная отъ брѣговетѣ така, щото за всѣки метръ дебелина на покривающата земя да се отстъпва хоризонтално по единъ метръ, ако веществото, което ще се експлоатира, е твърдо; или единъ метръ хоризонтално отстъпване да съответствува на всѣки метръ дълбочина, ако веществото по своето сдѣлление е подобно на покривающата земя.

Но това разстояние може да бѣде увеличено или намалено отъ окр. управител по мнѣнието на райония инженеръ по минитѣ, когато свойствата на покривающата земя и на експлоатаемото вещество се измѣняватъ.

Чл. 39. Прѣвдвиденитѣ въ прѣдидущитѣ два члена разстояния сѣ независими отъ мѣркитѣ, взети или които ще се взематъ по желѣзнитѣ пѣтища, крѣпоститѣ и пр.

Чл. 40. Когато една кариера се намира върху незаградено мѣсто, около опаснитѣ мѣста на кариерата трѣбва да се ископва хендекъ, и земята, която се получи отъ ископаванието, да се натрупва къмъ страната на работитѣ, за да образува единъ брѣгъ, или достъпа да се заварди съ друго срдѣство достатъчно здраво.

Тѣзи мѣрка е приложима и за напустнатитѣ кариери.

Чл. 41. За загражданието на кариеритѣ е отговоренъ стопанина на повърхността, който отъ своя страна може да изисква разноскитѣ по това отъ когото има право. Обаче тая мѣрка не ограничава правата на общинската власть

leries et les travaux souterrains ne peuvent approcher à moins de 10 mètres horizontaux des bâtiments particuliers ou communaux, rivières, torrents, canaux conducteurs, etc.

Cette distance s'applique aussi aux murs s'ils entourent des cimetières ou jardins habités.

Cependant cette distance peut être augmentée ou diminuée par ordre du préfet après avis de l'ingénieur ou du maire dans le cas d'une propriété communale; quant aux propriétés particulières cet espace peut être moindre avec l'assentiment du propriétaire.

Art. 38. L'exploitation commence à partir des limites, en enfonçant, de sorte que pour chaque mètre de terre de recouvrement on descende d'un mètre horizontal dans le cas où le matériel qu'on extrait est solide; ou bien à chaque mètre de descente dans le sens horizontal correspond un mètre de profondeur, si la nature du terrain est semblable par sa consistance à la terre de recouvrement.

Mais cet espace peut-être augmenté ou diminué par le préfet sur avis de l'ingénieur des mines, lorsque la nature de la terre change ainsi que celle des matières exploitées.

Art. 39. Les distances prévues par les deux articles précédents ne dépendent pas des mesures prises ou à prendre pour les chemins de fer, forts, etc.

Art. 40. Lorsqu'une carrière se trouve en un lieu non entouré, on doit creuser des fossés autour des endroits dangereux, et la terre qui en est extraite doit être amoncelée de côté pour faire un mur, ou les abords doivent être efficacement protégés par un autre moyen.

Cette mesure est applicable aux carrières abandonnées.

Art. 41. Le propriétaire de la superficie est responsable de la bordure des carrières, mais il peut exiger de se faire payer les frais par qui de droit. Cette mesure n'empêche pas les

държавна и други мърки, необходими за обществената безопасност.

Чл. 42. Ако начина на обиването на ископаемото вещество или на земята, която го покрива, се намъри опасенъ за работниците, управителя може да го запрѣти съ приказъ, основанъ на мнѣнието на районий инженеръ.

Чл. 43. При употреблението на барута и при всичко, което се отнася до водението на работитѣ, разработвача ще се съобразява съ мъркитѣ за прѣдпазване и за безопасност, които се прѣдпишатъ отъ властта.

Чл. 44. Когато разработвача желас да напустне една подземна карриера, той е длъженъ предварително да яви на окр. управителъ чрезъ кмета на общината, въ която се намира карриерата. Районий инженеръ разглежда карриерата и по неговото мнѣние окр. управителъ прѣдписва всичкитѣ мърки, необходими за обществената безопасност.

Чл. 45. Когато окр. управителъ, споредъ мнѣнието на районий инженеръ, намира за необходимо да се снеме или допълни плана на една подземна карриера, той може да прѣдпише на разработвача да изпълни това.

Ако разработвача се откаже или прѣнебръгне да го изпълни въ дадения му срокъ, окр. управителъ се распореджа за сниманието на плана на негова смѣтка.

ГЛАВА VIII.

За беритѣ.

Чл. 46. Лицата, които експлоатиратъ държавни, общински и частни карриери, плащатъ на държавното съкровище берия 8% отъ стойността на грубия материалъ, взетъ на мѣстото и слѣдъ изважданието и отнисието му (чл. 6 отъ закона).

Забѣлѣжка. Отъ материалитѣ, употребени за постройки, пѣтища и пр. направени за нуждитѣ на карриерата не се вземе берия и наемъ.

Чл. 47. Стойността на грубия материалъ, върху която ще се исчислява берията, се опрѣдѣля ежегодно отъ постоянната комисия, като се има прѣдъ видъ срѣдната продажна цѣна, която материала би ималъ прѣвъ годината на мѣстото на изважданието му за всѣки видъ и качество материалъ и за всѣка карриера отдѣлно, ако има нужда.

autorités municipales de prendre d'autres mesures de sureté.

Art. 42. Si le procédé d'extraction des matériaux ou de la terre est périlleuse pour les travailleurs, le préfet peut l'interdire par arrêté sur l'avis de l'ingénieur des mines.

Art. 43. Pour l'emploi des explosifs et tout ce qui a rapport aux travaux, l'exploitation doit se conformer aux règlements de sureté et de prudence de l'administration.

Art. 44. Lorsque l'entrepreneur a l'intention d'abandonner une carrière souterraine il est obligé d'en donner avis au préfet par l'intermédiaire de maire de la commune où se trouve la carrière; l'ingénieur l'inspecte et d'après son rapport le préfet décide les mesures nécessaires pour la sécurité publique.

Art. 45. Lorsque le préfet trouve, d'après l'avis de l'ingénieur qu'il y a lieu d'exiger le plan des travaux souterrains ou de le compléter, il peut exiger que l'entrepreneur le lui fournisse.

Si celui-ci se refuse à le faire dans le délai prescrit, le préfet le fera exécuter à ses frais.

CHAPITRE VIII.

Les impôts.

Art. 46. Les personnes qui exploitent des carrières de l'état, des communes ou des particuliers paient à l'état un impôt de 3 % du prix du matériel brut, pris sur place après l'extraction (art. 6 de la loi).

Remarque. On ne perçoit pas d'impôt sur les matériaux extraits pour les besoins de la carrière.

Art. 47. Le prix du matériel brut sur lequel sera perçu l'impôt est fixé chaque année par la commission permanente qui se base sur le prix de vente moyen de ces matériaux pendant l'année, sur place, et séparément pour chaque espèce, s'il est nécessaire.

Чл. 48. Мотивираното постановление на постоянната комисия се публикува въ „Държавенъ Вѣстникъ“ и на всѣкъдѣ изъ окръгътъ отъ окр. управителъ съ приказъ, въ който се опрѣдѣля единъ срокъ най-малко отъ единъ мѣсець, прѣвъ който заинтересованитѣ могатъ да направятъ въ окръжното управление своитѣ възражения.

Чл. 49. Слѣдъ истичанието на срока окр. управителъ испраща постановлението на постоянната комисия, заедно съ постъпалитѣ заявления и мотивирани докладъ, въ Министерството на Търговията и Земледѣлието, което ако намъри възраженията за основни, повръща книгата на постоянната комисия за да ги разгледа повторно и състави второ постановление, което бива окончателно и се утвърждава отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието безъ прѣдварително обнародване.

Чл. 50. Въ началото на всѣка година Министерството на Търговията и Земледѣлието обнародва въ „Държавенъ Вѣстникъ“ една обща таблица по окръзи, за утвърденитѣ цѣни, по които ще се събира, прѣвъ течението на годината, берията отъ материалитѣ.

Чл. 51. Берията се плаща на кмета при относението на материала отъ карриерата и се издава прѣносителенъ билетъ отръзанъ отъ кочанъ.

Чл. 52. Кметоветѣ слѣдятъ за количеството на материалитѣ, което се вдига отъ карриерата.

Окрѣжния управителъ може също да нареди да се прѣвѣрява вдигнатото количество било на самата карриера, било на пунктоветѣ, отъ гдѣто прѣминава материала (железно-пѣтни станции, пристанища, митници, октроа и пр.).

Чл. 53. Кмета внася постъпилата сума въ едно отъ най-близкитѣ коचेжничества или финансови управления, поне веднѣжъ въ мѣсеца и испраща получената квитанция въ окръжното управление, чрезъ околийски началникъ; но окр. управителъ може да нареди щото внасянието да става и по-често.

ГЛАВА IX.

За надзора.

Чл. 54. Експлоатацията на карриеритѣ се надзирава отъ окр. управители, прѣдствомъ окол. началници и кмето-

Art. 48. L'arrêt motivé de la commission permanente est publié dans le „Journal Officiel“ et dans tout le département par arrêté préfectoral, dans lequel est prévu le délai d'un mois, pendant lequel les intéressés peuvent présenter leurs observations.

Art. 49. Après ce délai, le préfet adresse au ministère du commerce et de l'agriculture l'arrêt de la commission permanente ainsi que ses observations et un rapport motivé; le ministère, s'il trouve les observations bien fondées, renvoie le dossier à la commission permanente pour qu'il en soit discuté. Le nouvel arrêté est définitif; il est envoyé au ministre, qui l'approuve sans publication préalable.

Art. 50. Au commencement de chaque année le ministère du commerce publie dans le „Journal Officiel“, un tableau général pour tous les départements, des prix approuvés d'après lesquels seront perçus les impôts sur les matériaux extraits pendant l'année.

Art. 51. L'impôt est payé au maire au moment de l'exportation du matériel de la carrière et il est délivré un reçu détaché d'un carnet à souche.

Art. 52. Les maires vérifient les quantités de matériel exporté de la carrière.

Le préfet peut aussi faire contrôler cette quantité, soit à la carrière même, soit sur des points par où passent les matériaux (chemins de fer, ports etc.).

Art. 53. Le maire porte l'argent reçu à la caisse du Trésor la plus voisine, au moins une fois par mois, et envoie la quittance à la préfecture par l'intermédiaire du sous-préfet; le préfet peut exiger que les versements soient plus fréquents.

CHAPITRE IX.

La surveillance.

Art. 54. L'exploitation des carrières est surveillée par les préfets, par l'intermédiaire des sous-préfets et des

ветъ и съ помощта на районнитѣ инженери по минитѣ и на тѣхнитѣ помощници.

Чл. 55. Районнитѣ инженери при своитѣ обиколки разглеждатъ подземнитѣ карриери. Тѣ разглеждатъ и карриеритѣ, които се експлоатиратъ на отворено небе, когато намѣрятъ за необходимо или това се поиска отъ окр. управители.

Районнитѣ инженери съставятъ протоколъ за състоянието на карриерата. Ако се има нужда, тѣ оставатъ на разработвача писмени наставления за воденето на работитѣ отъ точка зрѣние на безопасността и здравината. Прѣписъ отъ протокола и отъ наставленията тѣ испращатъ на окр. управители.

Тѣ явяватъ на окр. управители недостатъцитѣ въ експлоатацията, отъ които би могло да произтече нѣкоя опасностъ и прѣдлагатъ мѣрцитѣ, които намѣрятъ за полезни.

Чл. 56. Когато по нѣкоя причина се застрашава безопасността на работницитѣ, на жилищата и на нѣщата отъ общъ интересъ, разработвача трѣбва веднага да яви на кмета и на околийскиятъ началникъ, които, слѣдъ като разгледатъ работитѣ, съобщаватъ отъ окр. управител мѣрцитѣ, които трѣбва да се взематъ. Въ случай на нужда окр. управител може да вземе мѣстното на районния инженеръ или да го повика за да прѣгледа работитѣ.

Окр. управителъ опрѣдѣля мѣрцитѣ, които ще трѣбва да се взематъ само слѣдъ като изслуша разработвача, освѣнъ въ случай на неминуема опасностъ.

Ако разработвача не приложи мѣрцитѣ въ дадения му срокъ, тѣ се прилагатъ отъ администрацията за смѣтка на разработвача.

Чл. 57. Въ случай, че районния инженеръ констатира неминуема опасностъ, той взема подъ своя отговорностъ и съ съдѣйствието на мѣстната администрация, всичкитѣ нуждни мѣрки.

Въ отсъствието на инженера, кмета може да взема всички мѣрки, които счете за нужно за обществената безопасностъ.

Чл. 58. Въ случай на произшествие, което е причинило смъртъ или тежко нараняване, разработвача е длъженъ веднага да прѣдизвѣсти кмета, и чрѣзъ окр. управителъ, районния инженеръ.

maires, aidés par les ingénieurs des mines et leurs adjoints.

Art. 55. Les ingénieurs examinent les carrières souterraines dans leurs tournées; ils inspectent aussi les carrières à ciel ouvert soit lorsqu'ils le jugent utile, soit sur la demande du préfet.

Les ingénieurs font un rapport sur l'état de la carrière; si besoin en est, ils laissent à l'entrepreneur des instructions écrites sur la manière de conduire le travail au point de vue de la sécurité. Une copie de ce rapport et des instructions y annexées est envoyée à la préfecture.

Ils font savoir à la préfecture les défauts de l'exploitation, qui pourraient être dangereux et proposent les mesures qu'ils croient utiles.

Art. 56. Lorsque, pour quelque raison, la sécurité des travailleurs, les maisons ou les biens d'intérêt général sont menacés, l'entrepreneur doit en aviser immédiatement le maire et le sous-préfet qui, après avoir visité les travaux avisent le préfet en lui communiquant les mesures à prendre. En cas de besoin, le préfet peut demander l'avis de l'ingénieur du rayon en l'invitant à visiter les travaux.

Le préfet arrête les mesures à prendre après avoir entendu l'entrepreneur, sauf le cas de danger imminent.

Au cas où l'entrepreneur n'exécute pas les mesures prescrites dans le délai voulu l'administration les applique aux frais de l'entrepreneur.

Art. 57. Dans le cas où l'ingénieur constate un danger immédiat il prend sous sa responsabilité, et avec le concours de l'administration, toutes mesures urgentes.

En l'absence de l'ingénieur, le maire peut prendre toutes mesures qu'il croit nécessaires à la sécurité publique.

Art. 58. En cas d'accident ayant causé mort d'homme ou blessure grave, on doit immédiatement en avertir le maire et l'ingénieur par l'intermédiaire du préfet.

Кмета отива на мѣстото на произшествието, състави актъ и го испраща на окол. началникъ.

Районния инженеръ се отправя на мѣстото въ най-непродължително врѣме, изуча условията и причинитѣ на нещастieto, състави актъ и го испраща на окр. управителъ.

Разработвача не може да измѣнява състоянието на мѣстото, прѣди район. инженеръ да е съставилъ акта.

Чл. 59. Постановленията на чл. чл. 56 и 57 сж приложими въ всѣко врѣме за напустнатитѣ карриери, съществуванieto на които би застрашавало обществената опасностъ.

Въ тоя случай прѣдписанитѣ работи сж за смѣтка на стопанина на повърхността, който отъ своя страна може да изисква обезщетение отъ когото има право.

L'ingénieur se rend sur les lieux dans le plus bref délai, examine les circonstances et les causes du malheur fait un procès-verbal et l'adresse au sous-préfet.

L'entrepreneur ne doit rien changer à l'état des lieux avant le procès-verbal de l'ingénieur.

Art. 59. Les dispositions des art. 56 et 57 sont toujours applicables aux carrières abandonnées et dont l'existence menace la sûreté publique.

Dans ce cas les travaux ordonnés sont au compte du propriétaire de la superficie qui peut exiger de qui de droit une indemnité.

Земледѣлчески училища.

Ecoles d'agriculture.

Въ България съществуватъ три държавни практически земледѣлчески училища въ с. Садово при гр. Пловдивъ, край гр. Руссе и въ гр. Плѣвень.

Il existe en Bulgarie trois écoles agricoles pratiques de l'état, l'une à Sadovo, près de Philippopoli, la seconde à Roustchouk et la troisième à Plevna.

Цѣль на държавнитѣ практически земледѣлчески училища.

But des écoles agricoles pratiques de l'Etat.

Държавнитѣ практически земледѣлчески училища сж срѣдни учебни заведения.

Les écoles agricoles pratiques sont des institutions d'enseignement moyen. Leur but principal est de donner une éducation solide aux fils des agriculteurs, et en général aux jeunes gens, qui désirent s'adonner à la carrière agricole.

Тѣ иматъ за главна цѣль, да даждъ едно солидно образование на земледѣлческитѣ синове и въобще на младежи, които се посветяватъ на земледѣлческата карриера.

Прѣподаванията въ тѣхъ биватъ: теоретически и практически и се свършватъ въ три годишенъ курсъ.

L'enseignement y est donné théoriquement et pratiquement et dure trois ans.

Учебна основа.

Учебната основа на държавните практически земеделчески училища обема въ себе си следующите общобразователни и специални предмети:

Езикознание, Педагогика, Аритметика и Алгебра, Геометрия, Геодезия, Физика и Метеорология, Зоология и Ентомология, Минералогия и Геология, География, Химия: неограническа, органическа и земеделческа, Ботаника, Земледелие, Скотовъдство, Лозарство, Копринарство, Пчеларство, Градинарство (овощарство и зеленарство) Селскостопанска економия, Земеделческо счетоводство, Скотолечение, Технология, Лесоводство, Винарство, Рисование и чертане и Русский езикъ.

Държавни занаятчийски практически училища.

Ecoles professionnelles pratiques entretenues aux frais de l'Etat.

Държавните занаятчийски училища имат за цѣль да приготвяват свършени работници по нѣкои отъ модерните занаяти, чрезъ които работници да се даде на тия занаяти свършеното свършенство. За сега такива училища държавни има 4 и то: въ Самоковъ — по желязарството и дѣярството, въ Сливенъ — по тъкачество и бояджийство, въ Руссе — по столарството и въ Трънъ — по грънчарство. При всѣко училище персоналътъ състои отъ единъ управител свършенно и ръководител-учител по практическите занятия и по двама или повече негови помощници, отъ които единъ изпълнява писменната канцеларска работа.

Освѣнятъ практическите занятия, които ежедневно траятъ 8 часа на день, въ срѣда и сѣбота следъ обѣдъ се предаватъ на учениците уроци и отъ нѣкои предмети, чрезъ които има да се дадатъ на учениците и по-широки познания по занятията, а отъ друга страна съ ри-

Bases de l'enseignement.

Le programme de l'enseignement dans les écoles pratiques d'agriculture de l'état, comprend les matières suivantes tant pour l'enseignement spécial que pour l'éducation générale:

Linguistique, pédagogie, arithmétique et algèbre, géométrie, géodésie, physique et météorologie, zoologie et entomologie, minéralogie et géologie, géographie, chimie organique, inorganique et agricole, botanique, agriculture, élevage du bétail, viticulture, sériciculture, apiculture; jardinage, fruits et légumes, économie rurale, comptabilité agricole, art vétérinaire, technologie, sylviculture, œnologie, dessin et langue russe.

Les écoles professionnelles de l'état ont pour but de préparer des ouvriers habiles pour quelques-uns des métiers modernes, afin que ceux-ci, à l'aide de ces ouvriers, puissent atteindre à la perfection présente. Actuellement il existe 4 écoles, savoir: une à Samokow pour la ferronnerie et la fonderie; — une autre à Sliven pour la tissanderie et la teinturerie; — à Roustchouk une école de menuiserie; — et à Trn une école de céramique. Chacune de ces écoles est dirigée par un administrateur, qui est en même temps directeur-professeur des travaux pratiques, et est assisté par deux adjoints et plus en cas de besoin. Un de ces adjoints est chargé des écritures de la chancellerie.

Outre les travaux pratiques, qui durent 8 heures par jour, tous les mercredis et samedis on donne aux élèves des leçons sur d'autres matières, afin que d'un côté leurs connaissances sur les métiers deviennent plus étendues, et que de l'autre, grâce au

Т А В Л И Ц А

За числото на учениците при Държавните Земеделчески Училища въ България.
Tableau du nombre des élèves des écoles agricoles de Bulgarie.

Наименование на Училището Nom de l'École	Числото на учениците Nombre des élèves			Всичко Total	Отъ тяхъ Dont:			Забѣжка Remarque
	въ I курсъ Tère classe	въ II курсъ II classe	въ III курсъ III classe		Държавни стипендианти Boursiers de l'Etat	Полустипендианти Demi boursiers	Самоподдържаници Клѣвѣе въ leurs frais	
Садовско Земеделческо Училище École agricole de Sadovo	33	31	28	92	39	4	49	
Русенско Земеделческо Училище École agricole de Roustchouk	31	26	23	80	33	—	47	
Плевенско Винарско Земеделческо Училище. École vinicole-agricole de Plewna	34	26	15	75	7	33	35	
Всичко Total	98	83	66	247	79	37	131	

Въ самоподдържаниците влизатъ и тѣзи ученици, издържани отъ Окръжниятъ Постоянни Комиссии.

Dans le nombre des élèves à leurs frais sont compris ceux qui sont soutenus par les Conseils départementaux.

сованието и моделирането и да се развива въ тях вкусът и сръчността.

Слѣдва списъкъ на предметитѣ които се преподаватъ:

I. Желѣзарско училище: Елементарно и специално рисование, технология, наука за парний котелъ, практика.

II. Столарско училище: Елементарно и специално рисование, технология, стилование, практика.

III. Грънчарско училище: Елементарно и специално рисование, моделиране, технология, химия и лаборатория, практика.

IV. Тѣкаческо и бояджиЙско училище: Елементарно и специално рисование, технология, химия, практика.

Числото на ученицитѣ прѣвъ миншлата учебна година (1895/96).

	I кл.	II кл.	III кл.
I. Желѣзар. у-ще	28	8	7
II. Столар. „	17	11	3
III. Грънчар. у-ще	13	4	4
IV. Тѣк. Бояд. уч.	15	6	9

Въ училищата се приематъ младежи, които сж напълнили 14 годишна възраст и които сж свършили II гимназ. класъ.

Въ тия училища годишно се раздаватъ около 60 държавни стипендии, по 480 и 240 лева годишно.

При всѣко училище сжществуватъ добри уредени работилници, класни стаи и кабинети.

Държавно търговско училище въ Свищовъ.

Ecole commerciale à Sistovo aux frais de l'Etat.

Цѣль: да се доставява специално търговско образование на младежи, които пожелаятъ да се посветятъ на търговия.

Училището състои отъ прѣготовителенъ курсъ и три курса за търговски науки. Изисква се прѣдварително образование отъ три гимназиялни класа.

dessin et au modelage, se développe chez eux le goût et l'habileté.

Suivent ci-après les matières d'enseignement;

I. Ecole de ferronnerie: Dessin élémentaire et spécial, technologie, enseignement sur les chaudières à vapeur, travaux pratiques.

II. Ecole de menuiserie: Dessin élémentaire et spécial, technologie, étude des divers styles, travaux pratiques.

III. Ecole de céramique: Dessin élémentaire et spécial, modelage, technologie, chimie et laboratoire, travaux pratiques.

IV. Ecole de tissanderie et teinturerie: Dessin élémentaire et spécial, technologie, chimie, travaux pratiques.

Durant l'année scolaire 1895/1896 ces écoles ont été fréquentées par le nombre d'élèves ci-après:

	I cl.	II cl.	III cl.
I. école de ferronnerie	28	8	7
II. éc. de menuiserie	17	11	3
III. éc. de céramique	13	4	4
IV. éc. de tissanderie et teinturerie	15	6	9

Sont reçus dans ces écoles les jeunes gens, qui ont atteint leur 14me année, et qui ont fini au moins la seconde classe du gymnase.

L'état distribue soixante bourses environ par an pour ces écoles; ces bourses sont de 480 et 240 frs. par an.

Dans chaque école existent des ateliers bien montés, des salles pour les classes, ainsi que des ateliers avec les appareils nécessaires.

Cette école a pour but de procurer aux jeunes gens qui voudraient se livrer au commerce une éducation spécialement commerciale. Il y a un cours préparatoire, et trois classes pour les sciences commerciales. Pour y être reçu on doit avoir fini préalablement

Предмети: Български езикъ, Френски, Нѣмски, Руски, Аритметика, Търговска аритметика, Алгебра, Геометрия, Физика, Химия и Химич. Технология, География, Търговска География, Всеоб. История, Търговска История, Естеств. История, Търговско знание, Стокознание, Законовѣдение, Политич. Економия, Търгов. кореспонденция, Книгодържане, Рисование, Краснописание, Стенография, Гимнастика.

Учителски персоналъ: Директоръ, 4 първостепенни учители, 3 второстепенни, 2 третостепенни, 2 врѣмenni и 1 волнонаеменъ учителъ, всичко 13 души.

Прѣвъ учебната 1886/87 година е имало всичко 39 ученика и въ третѣ курса, ланската учебна година — вече 237 ученика.

При училището тази година е откритъ пансионъ.

Училището се помѣщава въ ново и напълно отговоряюще на цѣльта здание.

les trois premières classes du gymnase.

On y enseigne: La langue bulgare; le français, l'allemand, le russe, l'arithmétique, l'algèbre, la géométrie, la physique, la chimie et la technologie chimique, la géographie, la géographie commerciale, l'histoire universelle, l'histoire naturelle, la science commerciale, la connaissance des marchandises, la législation, l'économie politique, la correspondance commerciale, la tenue des livres, le dessin, la calligraphie, la sténographie et la gymnastique.

Corps enseignant: un directeur, 4 instituteurs de 1re classe, 3 autres de 2me classe, 3 de 3me classe, 2 provisoires, et 1 autre engagé volontairement, en tout 13 instituteurs.

Durant l'année scolaire 1886/1887 il n'y avait que 39 élèves dans toutes les trois classes; durant l'année 1895/1896, elle comptait 247 élèves.

Cette année un internat est annexé à l'école en question.

Le local de l'école est tout neuf, et répond à toutes les exigences voulues.

Кожарското училище „Дръ Василияди“ въ Габрово.

Ecole de tannerie.

Кожарското училище „Дръ Василияди“ въ Габрово е основано и се поддържа отъ завѣщаний фондъ на Дръ Василияди и поставено подъ прямой надзоръ и ръководение на Министерството на Търг. и Земл. Цѣльта на училището е да се приготвяватъ добри работници по модерното кожарство. Тая цѣль има да се постигне чрезъ практически обучаваня въ добри уредена работилница и чрезъ уроци по специални прѣдмети: Физика, Химия, Технология. Първата учебна година 1895/96 захвана по причина на устроенето на училището едва отъ началото на м. Декемврий 1895 и се продължи до края на м. Юлий н. г. Практическитѣ занятия се изпълняваха отчасти и въ частната работилница на г. г. Братия Ив. Калпазанови съ цѣль

L'école de tannerie, dite „Dr. Vassiliadis“ à Gabrovo, fut fondée par feu le Dr. Vassiliadis et elle est soutenue à l'aide de secours légués par lui, elle se trouve sous la surveillance directe du ministère du commerce et de l'agriculture, qui est chargé aussi de son administration.

Cette école a pour but de préparer de bons ouvriers tanneurs d'après le système moderne, et dans ce but on les fait travailler dans des ateliers bien montés et on leur donne des leçons sur les matières ci-après: physique, chimie et technologie. La 1re année scolaire 1895/1896 a commencé à peine aux premiers jours du mois de décembre 1895, à cause de la construction de l'école, et elle a duré jusqu'à la fin de juin 1896. On a fait

да се даде на учениците възможност за повече практика по осваиване основите на занаята и освен това да се привикват на високанията на една частна работилница. Въ началото на учеб. год. сж биле приети въ I курсъ 15 души. Пръвъ течение на годината напустнали заведението 4 души. Съ исклучение на единъ ученикъ другитъ сж биле стипендианти, 5 на срѣдства на фондътъ Д-ръ Василяди и 10 — на държавата. Бюджета на училището е билъ 22700 лева. Учителский персоналъ се състоеше отъ директоръ, който е ражководилъ практическитъ занятия и е прѣподавалъ физиката, единъ неговъ помощникъ по практиката и единъ учителъ отъ държав. гимназия въ Габрово, който е прѣподавалъ кожарската химия. Училището притѣжава свое здание нарочно за тая цѣль построено; то е снабдено съ достатъченъ химически кабинетъ, а сега наскоро има да се устрои и физически кабинетъ.

travailler en partie les élèves dans la tannerie privée de MM. Kalpizanow frères, dans le but de leur donner plus de pratique pour l'acquisition du métier et les initier aux exigences des tanneries privées. Au commencement de l'année scolaire ont été reçu 15 élèves à la 1re classe. Durant cette même année 4 élèves ont quitté l'école. A l'exception d'un seul élève, tous les autres étaient boursiers: 5 du fonds „Dr. Vassiliadis“, et les dix autres de l'état.

Le budget de l'école pour l'année passée s'élevait à 22,709 frs. Le corps enseignant se composait: d'un directeur qui conduisait les travaux pratiques et donnait des leçons de physique; de son adjoint pour les travaux pratiques, et d'un instituteur du gymnase de Gabrovo, qui donnait des leçons de chimie industrielle.

L'école a son local à elle, construit expresment pour le but auquel elle est destinée, elle a un cabinet de chimie suffisamment monté, et bientôt elle aura aussi un cabinet de physique.

Законъ

за мѣрките противъ филоксерната зараза (чума на лозята) и за възобновението на опустошенитъ отъ нея лозя, вотиранъ на 16 Януарий 1896 година.

Loi sur les mesures à prendre contre le phylloxéra et la reconstitution des vignobles dévastés par ce fléau, votée le 16 Janvier 1896.

ЧАСТЪ I.

Общи распореджания.

Чл. 1. Забранява се изнасянието изъ нашитъ заразени отъ филоксерата лозя въ запазенитъ мѣстности, както и внасянието отъ странство въ територията на Княжеството:

а) на всѣкакви подземни и надземни, сурови и сухи части отъ лозята, като: прѣчки, листа, корени, пжнове, чукани и прѣсно гроздие;

б) на всѣкакви садила, клоне и други лозарски орждия, употрѣблявани въ лозята (съ исклучение на вехти бурета, ако сж чисти отъ земя и други лозови останки), както и на картофи,

1ère PARTIE.

Dispositions générales.

Art. 1. Il est interdit d'exporter ou transporter de nos vignobles atteints par le phylloxéra dans ceux qui en ont été préservés, ou d'importer de l'étranger dans le territoire de la Principauté:

a) toutes parties de vignes, tendres ou sèches, extraites du sol ou de la vigne, savoir: ceps, feuilles, racines, souches, bûches et raisins frais.

b) Toutes sortes de plantoirs, hoes et autres appareils de viticulture, dont on s'est servi dans des vignobles (à l'exception de vieux barils, s'ils sont nettoyés de la terre ou tout autre résidu

лукъ, всѣкакви торове и на всички други прѣдмети, които би послужили за прѣнасянието на филоксерата и на други паразитни болести на лозята.

Забѣлѣжка. Прѣкарванието прѣвъ България транзитъ на всички запрѣвени прѣдмети, може да стане само съ разрѣшението на Министерството на Търговията и Земледѣлието;

в) жива филоксера, нейнитъ яйца, ларви и нимфи.

Чл. 2. Допуща се изнасянието изъ нашитъ незаразени мѣстности и циркулиранието въ вжтрѣшността на Княжеството на всички забранени въ прѣдидущия членъ прѣдмети (буква а и б).

Чл. 3. Допуща се внасянието въ Княжеството и прѣнасянието прѣвъ него, както и изнасянието изъ нашитъ заразени отъ филоксерата мѣстности въ запазенитъ, на слѣдующитъ прѣдмети, вино, жжсть (шара), сухо гроздие (стафиди), пращини (джибри), сѣно, цвѣта, отрѣзани или въ саксии, всѣкакви земледѣлчески сѣмена, зърнени и други произведения, разни зеленчуци (зарзавати) и плодове. При все това Министерството на Търговията и Земледѣлието може да забрани съвършено внасянието отъ странство въ България, или изнасянието изъ нашитъ заразени мѣстности, или да позволи това, както въ единия, така и въ другия случай, само подъ известни условия, на ония отъ поменатитъ въ настоящия членъ прѣдмети, които бихж се припознали за опасни.

Чл. 4. Съ исклучение на лозята, другитъ дървеса, храстия и растения отъ всѣкаквъ родъ, както и разнитъ произведения отъ разсадници, градини и оравжерии (топлици, цвѣтарници), идуци отъ странство, сж свободни да влизатъ въ територията на Княжеството, само прѣвъ известни митници, придружени отъ едно свидѣтелство удостовѣряюще, че мѣстопроисхождението не е заразено отъ филоксера.

Упоменатитъ прѣдмети, съ исклучение на сакситъ, трѣбва да бждатъ безъ прѣстъ, обвити добрѣ съ платно и заковани въ сѣнджкъ и, въ случай, че не е изпълнено това, или че растенията се подозиратъ за заразени, поврѣщатъ се обратно или се унищожаватъ на мѣстото.

de viticulture), pommes de terre, vignons, toutes sortes de fumiers, et tous autres objets qui pourraient servir à la propagation du phylloxéra ou autres maladies parasites de vignes.

Remarque. Le transport ou transit via la Bulgarie des objets sus-énoncés pourra avoir lieu moyennant une autorisation spéciale du ministère du commerce et de l'agriculture.

c) Le phylloxéra vivant, ses œufs, larves et nymphes.

Art. 2. Il est permis d'exporter ou faire transporter par toute la Principauté tous les objets désignés sous les initiales a et b, s'ils proviennent d'endroits non infectés, par le phylloxéra.

Art. 3. Il est permis de faire importer dans la Principauté, ou transporter sur son territoire, ou bien des localités molestées par le phylloxéra à d'autres non molestées, les articles suivants: du vin, du moût, des raisins secs, du marc, du foin, des fleurs soit en bouquets soit en pots, toutes semences d'agriculture, tous produits de grains et autres, divers légumes et fruits. Le ministère du commerce et de l'agriculture a pourtant le droit d'interdire complètement tant l'importation de l'étranger en Bulgarie, que le transport de localités infestées à celles non infestées, de tous les articles ci-dessus mentionnés, qui pourraient être reconnus comme dangereux, ou d'en permettre l'importation et le transport mais sous certaines conditions.

Art 4. A l'exception des vignes, tous autres arbres, broussailles et plantes de toutes sortes, ainsi que les divers produits de pépinières, jardins et orangeries, de provenance étrangère, ont l'entrée libre dans le territoire de la Principauté, mais leur importation aura lieu par les douanes, qui seront désignées; et en outre ils doivent être accompagnés d'un certificat constatant que la localité de leur provenance n'est pas infectée par le phylloxéra.

A l'exception des pots, tous ces arbres broussailles et plantes doivent être totalement dépouillés de terre, bien enveloppés avec de la toile et mis dans des caisses; en cas contraire ou s'ils étaient soupçonnés d'être infectés, ils seront retournés, ou bien détruits sur place.

Чл. 5. Тъй също дървеса, храстия и растения отъ всѣкаквъ родъ, освѣнъ лозята, както и разнитъ произведения отъ разсадницитъ, градинитъ и оранжеритъ отъ разнитъ мѣстности, могатъ да циркулиратъ въ вжтрѣшността на държавата, отъ една мѣстность на друга, придружени, обаче съ едно свидѣтелство удостовѣряюще, че мѣстоприсхождението не е заражено съ филоксера.

Чл. 6. Министерството на Търговията и Земледѣлието ще издаде карти съ обяснителни таблици, показващи съ шарове мѣстата заразени отъ филоксерата, както и ония, които сж запазени отъ нея.

Тѣзи карти ще се държатъ въ течението и ходътъ за филоксерата, като се поправятъ споредъ нуждата и ще се издаватъ въ погрѣбното количество екземпляри, за раздаване на административнитъ власти, на служащитъ по лозарството и на всичкитъ винодѣлчески общини, споредъ нуждитъ на службата.

Чл. 7. Министерството на Търговията и Земледѣлието, щомъ узнае кои мѣстности въ Княжеството и въ странство сж заразени отъ филоксера, ще съобщава винаги за туй на административнитъ, полицейскитъ, митническитъ, санитарнитъ и пристанищнитъ власти.

Чл. 8. Забранява се вкарването и пасението на всѣкаквъ добитѣкъ въ заразенитъ и нововъзобновенитъ лозя, прѣвъ течението на цѣлата година.

Чл. 9. Органитъ на упоменатитъ въ чл. 7 власти сж длъжни да пазятъ най-строга, за да не би да се внасятъ отъ странство, или изнасятъ отъ нашитъ заразени мѣстности забраненитъ прѣдмети, изброени въ чл. чл. 1, 4 и 5.

Чл. 10. Строго се заирѣтвва на работницитъ да прѣминаватъ отъ заразенитъ лозя въ здравитъ и, ако това е необходимо нужно, тѣ се подлагатъ на установената отъ надлѣжния районенъ инспекторъ дезинфекция.

Чл. 11. Всички заявления по филоксерния въпросъ, подадени отъ частни лица, дружества и общински управления, до надлѣжнитъ власти, както и свидѣтелствата, които съгласно чл. 5,

Art. 5. Les arbres, broussailles et plantes de toute espèce, excepté les ceps des vignes, ainsi que les divers produits des pépinières, jardins et orangeries de différentes localités peuvent être transportés dans l'intérieur de la Principauté d'un endroit à un autre, mais ils doivent être accompagnés d'un certificat constatant que le lieu de leur provenance n'est pas infecté par le phylloxéra.

Art. 6. Le ministère du commerce et de l'agriculture fera publier des cartes avec tableaux indicatifs des localités infectées par le phylloxéra, ainsi que de celles qui en ont été préservées.

Ces cartes seront publiées d'après le mouvement du phylloxéra, et on y fera les indications nécessaires; elles seront imprimées en nombre suffisant d'exemplaires pour être distribuées aux autorités administratives, aux fonctionnaires de la viticulture, ainsi qu'à toutes les communes vinicoles, d'après les besoins du service.

Art. 7. Le ministère du commerce et de l'agriculture, dès qu'il aura reçu avis des localités infectées par le phylloxéra tant dans la Principauté qu'à l'étranger, en fera communication immédiatement aux autorités administratives policières, douanières, sanitaires ainsi qu'à celles des ports.

Art. 8. L'entrée et le pâturage du bétail dans les localités infectées par le phylloxéra, ainsi que dans les vignobles reconstitués, sont défendus durant toute l'année.

Art. 9. Les autorités mentionnées à l'art. 7 doivent veiller, de la manière la plus sévère, à ce que les objets des catégories de ceux mentionnées aux articles 1, 4 et 5, ne soient pas importés ou exportés de nos localités infectées.

Art. 10. Il est rigoureusement défendu aux ouvriers de passer des vignobles infectés par le phylloxéra à ceux qui ont été préservés; en cas de besoin absolu ils seront soumis à la désinfection imposée par l'inspecteur du rayon respectif.

Art. 11. Toutes déclarations, concernant le phylloxéra, faites soit par des particuliers, soit par des sociétés ou offices communaux et adressées aux autorités compétentes sont exemptes du droit de timbre. Il en est de même pour

се издаватъ отъ властитѣ, се освобождаватъ отъ гербовъ сборъ.

les certificats qui seront délivrés par ces autorités conformément à l'art. 5.

ЧАСТЪ II.

1me PARTIE.

Възобновението на унищоженитъ отъ филоксерата лозя — Държавни, частни и пр. разсадници съ Американски лози. — Освобождението отъ всѣкакви данъци на заразенитъ лозя и на новопосаденитъ съ Американски лози.

Reconstitution des vignobles dévastés par le phylloxéra. Pépinières d'Etat ou de particuliers avec des ceps de vignes américains. Exonération de toute taxe des vignobles dévastés, ainsi que de ceux qui ont été replantés avec des ceps de vigne américains.

Чл. 12. Възлага се на Министерството на Търговията и Земледѣлието да открие и учреди въ всичкитъ лозарски центрове разсадници и станции за испытването на Американскитъ и други лози и на разнитъ способи за възобновението на лозята.

Art. 12. Le ministère du commerce et de l'agriculture est chargé de faire établir dans tous les centres viticulteurs, des pépinières ou stations pour l'essai des ceps de vignes américaines ou autres, ou tous autres moyens nécessaires pour la reconstitution des vignobles.

Чл. 13. Числото и пространството на разсадницитъ и станциитъ ще бждатъ пропорционално съ лозята.

Art. 13. Le nombre et la superficie des pépinières et stations à établir seront proportionnels aux vignobles existants.

Чл. 14. Министерството на Търговията и Земледѣлието може да повика отъ странство, когато счете за нужно, нѣкои компетентни лица, или пъкъ да командирова инспекторитъ или други подготвени лица, да се усъвършенствуватъ въ нѣкои въпроси по филоксерното дѣло или по възобновението на опустошенитъ отъ филоксерата лозя.

Art. 14. Le ministère du commerce et de l'agriculture peut, en cas de besoin, faire venir de l'étranger des personnes compétentes, ou y envoyer ses inspecteurs ou autres fonctionnaires compétents dans le but de se perfectionner sur la question du phylloxéra ou la reconstitution des vignobles dévastés par ce fléau.

Чл. 15. За възобновението на опустошенитъ и болни лозя, както и за садението на нови, въ заразенитъ мѣстности, Министерството на Търговията и Земледѣлието ще раздава даромъ или срещу една уиѣрена цѣна на заинтересованото население погрѣбното количество прѣчки отъ противостоящи лози, съгласно публично-административния правилникъ, прѣдвиденъ въ чл. 44 на настоящия законъ.

Art. 15. Pour la reconstitution des vignobles malades ou dévastés, ainsi que la replantation des endroits infectés, le ministère du commerce et de l'agriculture distribuera gratis ou à un prix médiocre aux personnes intéressées des greffes ou ceps de vignes pouvant résister au fléau conformément au règlement administratif prévu par l'art. 44 de la présente loi.

Чл. 16. Министерството на Търговията и Земледѣлието ще се грижи, за да насърди откриването на частни, окръжни, общински и дружествени разсадници съ Американски лози, като прави всевъзможни улеснения на желающитъ, чрезъ отпущане сѣме, прѣчки, държавни мѣста, инструктори и пр.

Art. 16. Le ministère du commerce et de l'agriculture aura soin d'encourager l'établissement de pépinières appartenant à des particuliers, aux départements et communes ainsi qu'à des sociétés, en accordant toutes les facilités possibles à tous ceux qui en ont exprimé le désir, et en leur délivrant de la semence, des greffes, des terrains appartenant à l'état, des instructeurs, etc. etc.

Частнитѣ, окръжнитѣ и пр. разсадници немогатъ да се откриватъ, освѣтъ съ прѣдварително разрѣшение отъ страна на Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Чл. 17. Забранява се търгуванието въ вѣтрѣшността на Княжеството съ Американски и други екзотични лози, освѣтъ на лица, на които е разрѣшено отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Внасянието на Американскитѣ лози не може да стане, освѣтъ чрѣзъ Министерството на Търговията и Земледѣлието и то само за районитѣ заразени отъ филоксера.

Забѣлѣжка. Внасянието на сѣмена отъ Американски лози е свободно.

Чл. 18. Когато нѣкой окръгъ гласува субвенция, назначена за помагане на стопанитѣ на унищожениѣ лозя, които искатъ да ги възобновятъ по единъ отъ способитѣ прѣпорѣчвани отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието, държавата ще бѣде длъжна да създаде въ този окръгъ, отъ които тѣ (стопанитѣ) ще получаватъ даромъ потрѣбнитѣ прѣчки за възобновението на лозята си, или пѣкъ ще имъ достави вещества, употрѣблявани въ борбата противъ филоксерата.

Чл. 19. Лозята заразени отъ филоксера ще бѣдатъ свободни отъ всѣкакви общински, окръжни и държавни даждия, една година слѣдъ констатиранието на филоксерата.

Освобождението ще стане отъ Министерството на Финанситѣ, на основание таблицитѣ на аякета по лозята, които ще му се прѣдставятъ отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Чл. 20. Никой не може да посади лозе въ заразенитѣ окръзи, безъ знанието на компетентнитѣ по лозарството власти.

Чл. 21. Лозята, посадени изпово на земища, опустошени отъ филоксерата, както и оцѣли посадени въ пѣскливи почви, или подложени на лѣкувание чрѣзъ заливание (submersion) или друго нѣкое срдство, одобрено отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието, ще бѣдатъ освобождени отъ всѣкакви даждия: държавни, окръжни и общин-

Les pépinières appartenant à des particuliers, aux départements etc, ne peuvent pas être ouvertes sans une autorisation préalable du ministère du commerce et de l'agriculture.

Art. 17. Le trafic dans l'intérieur de la Principauté des ceps ou greffes de vignes américains ou exotiques est défendu à tous les personnes qui ne sont pas autorisées à cet effet par le ministère du commerce et de l'agriculture.

L'importation de ceps de vigne américains doit être faite par les soins du ministère du commerce et de l'agriculture, et pour les rayons seulement infectés de phylloxéra.

Remarque. L'importation de semence américaine pour vignobles est libre.

Art. 18. En cas de subvention votée par un département et destinée aux propriétaires de vignobles dévastés, lorsque ceux-ci désirent les reconstituer conformément aux prescriptions du ministère du commerce et de l'agriculture, l'Etat, alors, doit établir dans ce département un dépôt, d'où seront distribuées gratis à ces propriétaires les greffes nécessaires pour la reconstitution de leurs vignobles, ou des substances dont on se sert contre le phylloxera.

Art. 19. Les vignobles infectés par le phylloxéra seront exemptés de tout droit communal, départemental ou fiscal l'année qui suivra la constatation du phylloxéra.

Cette exemption aura lieu par ordre du ministère des finances, d'après des tableaux pour les vignobles révisés, qui lui seront présentés par le ministère du commerce et de l'agriculture.

Art. 20. Il n'est pas permis de planter des vignobles dans les départements infectés sans l'autorisation des autorités compétentes de viticulture.

Art. 21. Les vignobles reconstitués sur des terrains dévastés par le phylloxéra, ainsi que ceux qui ont été plantés sur des couches sablonneuses, ou ceux qui sont soumis à la submersion ou tout autre moyen approuvé par le ministère du commerce et de l'agriculture, seront exemptés de tout droit fiscal, départemental ou communal, pendant

ски, въ разстояние на 7 години, считая отъ годината на посаданието или захващанието на лѣкуванието имъ.

Чл. 22. Министерството на Търговията и Земледѣлието ще публикува всѣка година свѣдѣние за видоветѣ на Американскитѣ лози, за които се констатирало отъ направенитѣ опити въ разсадницитѣ, че най-добрѣ вирѣятъ и противостоятъ на филоксерата и другитѣ криптогамически болести, по отношение на мѣстнитѣ климатически, почвени и културни условия.

Чл. 23. Мѣстата на искорененитѣ лозя се дезинфекциратъ, съгласно способитѣ прѣпорѣчани отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Чл. 24. Мѣстата на искорененитѣ лозя немогатъ да бѣдатъ повторно посадени съ лозя, освѣтъ подиръ единъ периодъ отъ 5 години и то випаги съ разрѣшението на падлѣжнитѣ компетентни власти. Но тѣ могатъ да се обработватъ съ други земледѣлчески растения, или, съ разрѣшението на Министерството на Търговията и Земледѣлието, да се посадятъ съ Американски и другитѣ противостоящи на филоксерата лози.

Чл. 25. Разноскитѣ, които биха послѣдвали по операциитѣ, прѣдвидени въ чл. чл. 23, 32 и 34 отъ настоящия, законъ, се посрещатъ отъ държавата.

ЧАСТЪ III.

Персоналъ и управление. — Окръжни и околийски комитети за бдението върху състоянието за лозята.

Чл. 26. За констатиранието болѣситѣ по лозята и за възобновението на унищожениѣ лозя отъ филоксерата, се учредява при Министерството на Търговията и Земледѣлието, въ отдѣлението за земледѣлието, длъжността главенъ инспекторъ по лозарството, а въ заразенитѣ мѣстности — районни инспектори, които трѣбва да иматъ специално образование по лозарството и известна практика по него.

Чл. 27. Главния инспекторъ по лозарството се назначава съ указъ по прѣдставление на Министра на Търговията и Земледѣлието.

sept ans, à dater du jour de la reconstitution, ou plantation, ou du commencement de leur guérison.

Art. 22. Le ministère du commerce et de l'agriculture fera publier tous les ans les renseignements nécessaires sur les diverses espèces de ceps de vigne américains, qui par suite des essais faits dans les pépinières, méritent la préférence, tant par leur résistance au phylloxéra et autres maladies cryptogamiques, ayant toujours en vue les conditions locales par rapport au climat, les couches du sol, et la culture.

Art. 23. Les localités de vignobles déracinés sont désinfectées d'après le mode recommandé par le ministère du commerce et de l'agriculture.

Art. 24. Les localités de vignobles déracinés ne peuvent être de nouveau plantées en vignes qu'après une période de cinq ans et toujours avec l'autorisation des autorités compétentes. Elles peuvent pourtant être cultivées avec d'autres produits agricoles, ou par autorisation du ministère du commerce et de l'agriculture replantées avec des ceps ou greffes de vigne américains ou autres pouvant résister au phylloxéra.

Art. 25. Les frais qui suivraient par suite des prescriptions des art. 23, 32 et 34 de la présente loi, restent à la charge de l'état.

PARTIE III.

Administration et personnel. Comités dans chaque département ou arrondissement pour surveiller l'état des vignobles.

Art. 26. Pour la constatation des maladies des vignobles et la reconstitution de ceux dévastés par le phylloxéra, un inspecteur général de viticulture est nommé au ministère du commerce et de l'agriculture; pour les localités infectées sont nommés des inspecteurs de rayons; ceux-ci doivent avoir fait des études spéciales sur la viticulture, et en avoir une certaine expérience.

Art. 27. L'inspecteur général de viticulture est nommé par Ukaze Princier, sur présentation faite par le ministre du commerce et de l'agriculture.

Чл. 28. Районните инспектори по лозарството се назначават съ приказъ отъ Министра на Търговията и Земледелието.

Чл. 29. Работниците по разсадниците, били тѣ временни или постоянни, се назначават отъ надлежния окр. управител, по прѣдставление на районните инспектори по лозарството.

Чл. 30. Земледѣлческия съвѣтъ при Министерството на Търговията и Земледелието си дава мнѣнието и ще прави прѣдложения по всички въпроси, относящи се до филоксерната зараза и другитѣ болести по лозята.

Чл. 31. Министерството на Търговията и Земледелието ще се грижи за съставянето на лозарски комитети въ най-главните центрове, съ цѣль и задача да го подпомагатъ въ борбата противъ болѣстите на лозята.

Членоветѣ на тѣзи комитети се назначават отъ Министра на Търговията и Земледелието, по представление на земледѣлческия съвѣтъ и тѣхните длѣжности сѣ почетни.

ЧАСТЬ IV.

Прѣглеждане на лозята. — Откриване на филоксерната зараза. — Мѣрки за ограничаване и унищожението ѣ.

Чл. 32. Всичките лозя въ Княжеството се прѣглеждатъ всѣка година прѣвъ врѣмето отъ 1 юний до 30 септемвий.

Това прѣглеждане се извършва отъ единъ членъ отъ общинския съвѣтъ, който послѣдния ще избере измежду членоветѣ си, заедно съ единъ отъ инспекторитѣ по лозарството или друго компетентно лице, опрѣдѣлено отъ Министерството на Търговията и Земледелието.

Веднага слѣдъ свършването на прѣглеждането, нѣ по никакъ начинъ не по-късно отъ една недѣля, прѣглеждачитѣ трѣбва да подадѣтъ рапортъ въ Министерството на Търговията и Земледелието за състоянието, въ което сѣ намѣрили лозята и да ли сѣ забѣлѣжили нѣкакви болести или промѣнения по тѣхъ.

Art. 28. Les inspecteurs de rayons sont nommés par décret du ministre du commerce et de l'agriculture.

Art. 29. Les ouvriers des pépinières avec engagement fixe ou provisoire, sont nommés par les préfets respectifs et présentés à la nomination par les inspecteurs de rayons pour la viticulture.

Art. 30. Le conseil agricole près du ministère du commerce et de l'agriculture donne son avis et fait des propositions sur toutes les questions qui concernent la contagion phylloxérique et autres maladies de la vigne.

Art. 31. Le ministère du commerce et de l'agriculture aura soin de former des comités de viticulture aux centres principaux; le but et la tâche de ces comités consistant à aider le ministère dans la lutte contre les maladies des vignes.

Les membres de ces comités sont nommés par le ministre du commerce et de l'agriculture sur présentation du conseil agricole; leurs fonctions sont honoraires.

PARTIE IV.

Révision des vignobles. Découverte de la contagion phylloxérique. Mesures à prendre contre son développement ainsi que son extermination.

Art. 32. Tous les ans, depuis le 1er juin jusqu'au 30 septembre, tous les vignobles de l'état sont révisés.

Cette révision est faite par un membre du conseil communal, choisi parmi les conseillers, et un inspecteur de viticulture, ou autre personne compétente, nommée par le ministère du commerce et de l'agriculture.

Immédiatement après la révision, et jamais plus d'une semaine après, les contrôleurs doivent remettre au ministère du commerce et de l'agriculture leur rapport sur l'état dans lequel ils ont trouvé les vignobles, tout en y signalant les maladies qu'ils auraient découvertes, ou les changements qu'elles ont subis.

Забѣлѣжна. Константирания резултатъ се вписва въ особена вѣдомостъ, която се испраща заедно съ рапорта.

Чл. 33. Когато се появи по лозята и лозитѣ (асмитѣ нѣкоя болѣсть или само съмнителни признаци отъ такава, стопанитѣ, наемателитѣ или пазачитѣ имъ сѣ длѣжни веднага да заявятъ на кмета, въ чияго община се намиратъ заболѣлитѣ или съмнителните лозя или лози; кмета незабавно съобщава на околийския началникъ, който отъ своя страна е длѣженъ да увѣдоми най-бързо (телеграфически) Министерството на Търговията и Земледелието, а съ почтата да му испрати чрезъ окръжния управител, по-подробно изложение за появившата се болѣсть.

Чл. 34. Министерството на Търговията и Земледелието щомъ получи това извѣстие, распорѣжда се веднага за прѣглеждането на лозята и за точното опрѣдѣление естеството на болѣстьта.

Въ случай, че се окаже, че появившата болѣсть е филоксерата, тогава испратения чиновникъ съставя едно изложение и прѣдписва нужните мѣрки за изолпрането и ограничението на заразеното мѣсто отъ една страна, а отъ друга, съобщава това на Министерството на Търговията и Земледелието, което се произнася веднага:

- a) за опрѣдѣленне границитѣ на заразенитѣ мѣста и вземане мѣрки, за да не се изнасятъ отъ тамъ прѣчки, кюлюци, колчета, торове, дървета, хрестия и всички други прѣдмети, които би послужили за прѣнасянието на заразата;
- б) върху срѣдствата, прѣпорѣчани отъ науката за борбата противъ бичътъ; и
- в) въ случай на нужда за унищожението на всичкото заразено пространство лозя и лози или само една частъ отъ тѣхъ и на нѣкои отъ по близкитѣ.

Чл. 35. Въ случай на унищожение, съгласно чл. 34, буква в на нѣкое лозе или лоза по причина, че тѣ сѣ заразени отъ филоксера, не се отпуща никакво обезщетение на стопанина имъ. Но ако тѣ не сѣ заразени отъ филоксера, и сѣ изложени на очевидна опас-

Remarque. Le résultat constaté est inscrit sur un tableau à part, qui est annexé au rapport.

Art. 33. Dès qu'une maladie ou des symptômes de maladie auraient donné lieu à soupçonner son apparition dans les vignobles, les propriétaires, les fermiers ou les gardiens doivent immédiatement en informer le maire de la commune dans laquelle se trouvent les vignobles infectés ou susceptibles d'être infectés; le maire en donne avis sans perte de temps au sous-préfet, qui est obligé d'en informer le plus tôt possible (télégraphiquement) le ministère du commerce et de l'agriculture et de lui envoyer par la poste, par l'entremise du préfet, un rapport détaillé sur la maladie qui a fait son apparition.

Art. 34. Dès que le ministère du commerce et de l'agriculture a reçu cet avis, il prend immédiatement les dispositions nécessaires pour la révision des vignobles et la détermination exacte de la nature de la maladie.

Dans le cas où il serait démontré que c'est le phylloxéra qui a fait son apparition, alors le fonctionnaire envoyé sur les lieux doit dresser un exposé et prendre les mesures nécessaires pour l'isolement et la limitation de l'endroit infecté, et en outre, il en donne communication au ministère du commerce et de l'agriculture qui doit se prononcer immédiatement:

- a) sur la fixation de limites pour les endroits infectés afin qu'ils n'en soient pas exportés: greffes, bûches, plants, fumier, bois, broussailles et tous autres objets qui auraient pu servir à propager le fléau;
- б) sur les moyens recommandés par la science pour la lutte contre le fléau, et
- в) en cas de besoin, sur le déracinement de toute la localité infectée, ou d'une partie, ou de quelques uns des vignobles avoisinant ceux qui ont été infectés.

Art. 35. En cas de déracinement conformément à l'art. 34 § c) de vignobles ou d'espaliers infectés de phylloxéra, aucune indemnité n'est donnée au propriétaire. S'ils ne sont pas infectés de phylloxéra, mais ils sont exposés à un danger réel, étant tout près

ност, прѣдъ видъ, че се намиратъ на близу до болнитѣ лозя, дава се на стопанинѣ имъ по едно обезщетение, опрѣдѣлено отъ нарочно назначени компетентни експерти, съгласно постановленията на слѣдующия членъ.

Чл. 36. Суммата, която ще трѣбва да бъде заплатена на овзи стопанинъ, чието здраво лозе или здрава лоза се искореняватъ за ограничението на заразата, се опрѣдѣля отъ трима избрани експерти: единия отъ окръжния управителъ, или околийския началникъ, втория отъ заинтересованата страна и третия отъ прѣдсѣдателя на окр. сѣдъ, мировия сѣдия или кмета и единъ отъ инспекторитѣ по лозарството или друго нѣкое компетентно лице, назначено отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Ако ли стопанинътъ въ продължение на петъ дни, отъ денятъ, когато той ще бъде поканенъ писмено отъ окр. управителъ, околийския началникъ или кмета, за да избере и представи своя експертъ, не направи това, тогава и послѣдния се избира отъ прѣдсѣдателя на окр. сѣдъ или мирови сѣдия.

Въ разстояние на осемъ дни, отъ денятъ на назначението, експертитѣ сѣ длъжни да отидатъ съ инспектора по лозарството или съ лицето назначено отъ Министерството, за да оцѣнятъ лозето, което подлѣжи на искореняване, както и годишния му приходъ и на основание на туй да опрѣдѣлятъ обезщетението, което слѣдва да му се даде на стопанина. При тази оцѣнка експертитѣ трѣбва да взематъ въ внимание опасността, на която е изложено лозето.

Въ случай, че стопанинътъ или стопанинѣтѣ не признаватъ тази оцѣнка, иматъ право въ разстояние на десетъ дни отъ денятъ, въ които имъ се съобщилъ рѣшението на експертитѣ, да го обжалватъ прѣдъ надлежния окр. сѣдъ. Когато експертитѣ не издадатъ своитѣ рѣшения въ разстояние на единъ мѣсець, отъ денятъ на иззначението имъ, заинтересованитѣ страни иматъ право да се отнасятъ до надлѣжното сѣдилище, което издава окончателно рѣшение. Правителството се прѣдставлява въ сѣдилището отъ надлѣжния финансовъ чиновникъ,

des vignobles infectés, une indemnité est accordée à leurs propriétaires; cette indemnité sera fixée par des experts compétents nommés ad hoc conformément aux clauses de l'article suivant.

Art. 36. La somme qui doit être payée au propriétaire pour le déracinement de son vignoble sain ou de son espalier pour limiter le fléau, est fixée par trois experts élus: l'un par le préfet du département, ou le sous-préfet, le second par la personne intéressée, et le troisième par le président du tribunal de 1ère instance, le juge de paix ou bien le maire, ou par un inspecteur de viticulture ou autre personne compétente nommée par le ministère du commerce et de l'agriculture.

Si dans le délai de cinq jours à dater du jour que le propriétaire aura été invité par écrit de la part du préfet, ou sous-préfet, ou bien du maire à nommer et présenter son expert, et si le propriétaire n'avait pas adhéré à cette demande, alors l'expert en question est nommé par le président du tribunal de 1re instance, ou le juge de paix.

Dans l'espace de huit jours à dater de leur nomination, les experts sont obligés de se rendre sur les lieux, accompagnés par l'inspecteur de viticulture ou la personne déléguée par le ministère pour faire l'estimation du vignoble à déraciner, ainsi que de son revenu annuel et en base de ces données, ils auront à fixer la somme de l'indemnité qui doit être payée au propriétaire. Les experts, dans leur estimation, doivent prendre en considération le danger auquel est exposé le vignoble.

Si le ou les propriétaires ne sont pas satisfaits de l'estimation faite, ils ont le droit dans l'espace de dix jours, à dater du jour de la communication de la décision des experts, d'en faire appel par devant le tribunal de 1re instance. Si dans l'intervalle d'un mois, à dater du jour de leur nomination, les experts n'avaient pas donné leur décision, les parties intéressées ont le droit de s'adresser au tribunal compétent dont la sentence sera définitive. Le gouvernement sera

неговия помощникъ или отъ единъ чиновникъ по лозарската служба, които дѣйствуватъ отъ името на окр. управителъ.

représenté par devant le tribunal par l'agent des finances, ou son adjoint, ou un fonctionnaire de viticulture, qui agiront au nom du préfet.

ЧАСТЪ V.

Нарушения и наказания.

Чл. 37. Кметоветѣ, околийскитѣ началници, окр. управители, които по немарливостъ не биха съобщили, съгласно чл. 33, за появяването на каквато и да е болѣсть по лозята, и ако отъ послѣ се докаже че тази болѣсть е филоксерата, тѣ се глобяватъ парично отъ 5—500 лева.

На сѣщитѣ наказания се подлагатъ и овъзи стопани, наематели или падари на лозята, които не сѣ съобщили за появяването на каквато и да е болѣсть или признаци отъ такава по лозята, и ако отпослѣ се окаже, че появилата се болѣсть е филоксерата.

Чл. 38. Овзи, който внесе или стане причана за внасянето отъ странство въ България на забраненитѣ прѣдмети, изброени въ чл. чл. 1, 4 и 5, скришно или съ лъжлива декларация отъ мѣстоприсхождението, наказва се съ затворъ отъ 1 до 15 мѣсеци и съ глоба отъ 5—500 л. и уловенитѣ прѣдмети се унищожаватъ съ огънь или по другъ начинъ, или се повръщатъ назадъ, споредъ важността имъ, безъ право, обаче, на никакво обезщетение на стопанина или испращачътъ имъ.

Сѣщото наказание прѣтърпява и овзи, който по какъвъ и да е начинъ изнася или улеснява изнасянето на забраненитѣ прѣдмети, съгласно чл. чл. 1, 4 и 5, отъ нашитѣ заразени отъ филоксерата мѣстности въ запазенитѣ.

Чл. 39. Когато нѣкои отъ митническитѣ, санитарнитѣ, полицейскитѣ и портовитѣ чиновници или служащитѣ се улови, че по немарливъ стъ или друга причина е улеснявалъ или способствувалъ за внасянето отъ странство на забраненитѣ прѣдмети, изброени въ чл. чл. 1, 4 и 5, както и тѣхното изнасяние отъ нашитѣ филоксерни лозя въ здравитѣ, той веднага се уволнява при-

PARTIE V.

Infractions et pénalités.

Art. 37. Les maires, les sous-préfets et préfets qui par négligence n'auraient communiqué, conformément à l'art. 33, l'apparition de quelque maladie que ce soit dans les vignobles, s'il était démontré à la suite que c'était le phylloxéra, sont passibles d'une amende de 5—500 Levs.

Sont passibles de la même amende les propriétaires, fermiers ou gardiens de vignobles qui n'auraient pas donné avis de l'apparition de quelque maladie que ce soit, ou de ses symptômes dans les vignobles, s'il était démontré par la suite que c'est le phylloxéra qui a fait son apparition.

Art. 38. Celui qui aurait importé, ou par qui auraient été importés de l'étranger des objets défendus et mentionnés aux art. 1, 4 et 5, soit secrètement, soit grâce à une déclaration fautive du lieu de provenance, sera puni d'un emprisonnement de 1—15 mois et une amende de 5—500 Levs; les objets saisis seront détruits par le feu ou tout autre moyen, ou retournés d'après leur qualité et valeur, sans que le propriétaire ou l'expéditeur aient le droit de réclamer une indemnité.

Est passible des mêmes pénalités celui qui, de quelque manière que ce soit, aurait exporté, ou faciliter l'exportation des objets défendus par les art. 1, 4 et 5 des localités infectées par le phylloxéra à d'autres qui en étaient préservées.

Art. 39. Si un fonctionnaire des douanes de police ou du port ou un autre employé des mêmes offices, par négligence ou toute autre cause aurait facilité ou contribué à l'importation de l'étranger des objets défendus et indiqués aux art. 1, 4 et 5, ainsi que leurs exportations des vignobles infectés de phylloxéra vers ceux qui en étaient préservés, ce fonctionnaire ou cet employé

врѣменно и се дава подъ съдъ за да се накаже съгласно чл. 37.

Чл. 40. Виваги когато внасянието на забраненитѣ прѣдмети, съгласно чл. 1, 4 и 5, се открие по донесението на нѣкое частно лице, половината отъ глобата, която се взема отъ оногова, който е внесълъ забраненитѣ прѣдмети, както и отъ административнитѣ и пр. чиновници и служащи, се дава на лицето, което е открило нарушеннето.

Чл. 41. Безъ прѣдварително знание и разрѣшение отъ надлежнитѣ компетентни власти по лозарството, съгласно чл. 20, новопосаденитѣ или направенитѣ попълвания съ прѣчки въ старитѣ лозя въ заразенитѣ мѣстности се искубватъ (искореняватъ) ведвага за смѣтка и безъ обезщетения на стопанитѣ имъ.

Чл. 42. Нарушенията на настоящия законъ и на всичкитѣ распореджания по филуксерния въпросъ, могатъ да се констатираатъ отъ главния инспекторъ и районитѣ инспектори по лозарството, мировитѣ съдии, както и отъ всичкитѣ административни, полицейски и митнически власти.

ЧАСТЪ VI.

Врѣменни распореджания.

Чл. 43. Правителството се опълномощава да се присъедини къмъ международната конвенция за филуксерата, сключена на 3 ноемвр. 1881 г. въ гр. Бернъ.

Чл. 44. Единъ публично-административенъ правилникъ, както и Министерски постановления и наставления ще разяснятъ распореджанията на тоя законъ.

Чл. 45. Закона за филуксерната заграда отъ 1883 год. както и всичкитѣ други наредби по този въпросъ, които противорѣчатъ на настоящия законъ, се отминаятъ.

est rayé provisoirement des cadres et remis à la justice pour être puni conformément à l'art. 37.

Art. 40. Quand c'est sur la dénonciation d'un particulier que l'on aura découvert l'importation des objets défendus et mentionnés aux art. 1, 4 et 5, la moitié de l'amende perçue de l'importateur de ces objets ainsi que des fonctionnaires ou employés administratifs sera donnée au particulier qui a dénoncé.

Art. 41. Si, contrairement à l'art. 20, sans avis préalable et autorisation des autorités compétentes de viticulture, on avait refait ou complété avec des greffes des vignobles dans les endroits infectés, ces vignobles seront déracinés immédiatement pour compte et sans aucune indemnité pour le propriétaire.

Art. 42. Les infractions à la présente loi, ainsi qu'aux dispositions prises contre le phylloxéra pourront être constatées par l'inspecteur général de viticulture, ou ceux des rayons, par les juges de paix, ainsi que par toutes les autorités administratives, policières et douanières.

PARTIE VI.

Dispositions provisoires.

Art. 43. Le gouvernement est autorisé à prendre part à la convention internationale sur le phylloxéra, qui a été conclue à Berne le 3 novembre 1881.

Art. 44. Un règlement public-administratif ainsi que des arrêtés et instructions émanant du ministère compléte les explications nécessaires aux dispositions de la présente loi.

Art. 45. La loi de 1883 sur le phylloxéra ainsi que toutes les autres dispositions à ce sujet qui contredisent à la présente loi, sont abrogées.

Горитѣ въ България.

Les forêts en Bulgarie.

Първиятъ законъ за горитѣ е издаденъ прѣвъ 1883 год. Тоя законъ съдържаше много хубави постановления, защото посредството тѣхъ напълно се усигуряваха интереситѣ на държавата по отношение на замасиването и поддържането на горитѣ. Въ 1889 год. тоя законъ, обаче, се отмиа и се замени съ другъ, който и до сега е въ сила съ нѣкои допълнения и измѣнения.

Спорѣдъ закона, горитѣ се дѣлятъ на държавни, общински и частни. Пространството на горитѣ въ цѣлото Княжество, споредъ послѣдното изчисление, възлиза на около 2,000,000 хектара. Отъ това количество $\frac{1}{3}$ сж държавни, останалитѣ $\frac{2}{3}$ сж общински и частни, отъ които $\frac{1}{4}$ съставляватъ частнитѣ гори.

Процентътъ на залѣсяването на страната се смѣта 15—20%.

Горитѣ въ Княжеството се стопанствуватъ главно високо-средно и низкостъблено. Застѣпени сж и клоносѣчното, както и главосѣчното стопанства — послѣднитѣ двѣ стопанства сж распространени особено по-частнитѣ гори.

Главнитѣ видове дървесни породи сж: джбъ, букъ, яворъ, ясенъ, габъръ, брѣстъ, кленъ, липа и др. смърчъ, боръ бѣлъ, черенъ и мура (Pinus peuce) и ела.

Подробно описание на горитѣ въ Княжеството за сега неществува. За това въ послѣднѣо врѣме Министерството е наредило да стане описанието на горитѣ въ всѣки окръгъ отъ надлежния горски инспекторъ и слѣдъ това Министерството ще издаде отпечатано общото описание на горитѣ въ Княжеството.

За отгледанието на горитѣ се прѣдприематъ редъ лѣсовѣдски операции които се състоятъ първоначално въ разумно прѣчистване, а послѣ въ нѣ-

La première loi sur les forêts date de 1883. D'excellentes clauses étaient contenues dans cette loi, et c'est grâce à elles qu'ont pu être complètement sauvegardés les intérêts de l'Etat, tant pour la conservation des forêts que pour leur aménagement. Cette loi fut pourtant modifiée et remplacée par une autre, qui est actuellement en vigueur, sauf quelques additions ou modifications que l'on y a apportées.

D'après cette loi les forêts sont divisées en : forêts d'Etat, forêts de communes, et forêts de particuliers. La superficie occupée par ces forêts dans toute la Principauté, d'après la dernière statistique, s'élève à peu près à 2.000.000 d'hectares, dont un tiers appartient à l'Etat; sur les autres $\frac{2}{3}$, les $\frac{1}{4}$ appartiennent aux communes et le reste $\frac{1}{4}$ à des particuliers. Le reboisement atteint partout de 15 à 20%.

La sylviculture en général dans la Principauté consiste en des arbres de haute tige, moyenne et basse; ils sont coupés soit en taillis soit en futaies, surtout dans les forêts appartenant à des particuliers.

Les arbres en général sont: le chêne, le hêtre, le platane, le frêne, la charmille, le bouleau, l'érable, le tilleul et autres, le rédou, le pin (blanc, noir et noirâtre), „Pinus peuce“, et le sapin.

Une description détaillée des forêts de la Principauté n'existe pas actuellement. C'est pourquoi le Ministère a chargé, depuis quelque temps, les inspecteurs des forêts de dresser un tableau détaillé des forêts se trouvant dans chaque département. Quand ces renseignements lui seront parvenus, le Ministère fera imprimer et publier la „description générale des forêts de la Principauté“.

Pour l'entretien des forêts sont prises diverses mesures prescrites par la sylviculture; en premier lieu le nettoyage le plus radical possible, et

колко кратни периодни прорездания до настъпването на времето за експлоатацията.

Подмладяването на горите става повече по естествен начин: високоствъблените гори — от съеме, а низкоствъблените гори — от издълки.

Искусственото развъждане на горите се намира въ своето начало. Въ много окръзи има няколкогодишни изкуствени култури съ иглолистни и широколистни дърв. породи. Министерството на Търговията и Земледелието полага голъми грижи за залъсяването на горите, иначе непродуктивни, мѣста. За тая цѣль въ всѣки окръгъ има по няколко държавни и повече общински пепиниери, дѣто се отгледва материалъ за залъсяване.

Експлоатацията на държавните гори става главно отъ населението, като плаща за въ полза на държавното съкровище опредѣлена такса, съ исклучение на известни случаи, въ които на населението се допуска безплатно ползуване. Общинските гори се експлоатиратъ отъ членовете на общината, които сж горите, тоже срѣщо такса за въ полза на общинската каса.

Общинските и частните гори сж обложени съ *поземленъ налогъ* на сума 555800 лева. *Годишниятъ приходъ* отъ държавните гори бива различенъ. Той се движи мѣжду 300—400000 лева, така щото суммата, която държавата получава изобщо отъ горите възлиза на около 900,000 лева годишно. Расходътъ по горите за наст. година е 877000 лева.

Причините за толкова малкия приходъ изъ държавните гори е, прѣди всичко, низко оцѣнение на дървения материалъ, който се исважда изъ тия гори, и друго, че голъма частъ отъ дървения материалъ се отпуска безплатно на населението, съгласно прѣдписанията на закона за горите.

Общиятъ надзоръ на горите подлѣжи на Министерството на Търговията и Земледелието. При Министерството сжществуватъ едно отдѣление за горите

en second, la coupe périodique jusqu'à l'arrivée de l'époque de l'exploitation.

Le rajeunissement des forêts se fait par la voie naturelle: pour celles à haute tige par des semences, et celles à basses tiges par des rejetons.

La reproduction artificielle des forêts se trouve encore dans l'enfance. Dans plusieurs départements il y a déjà des forêts artificielles datant de quelques années et avec des arbres à feuilles larges ou pointues. Le ministère du commerce et de l'agriculture apporte de grands soins pour le reboisement des forêts dans les endroits nus et improductifs. C'est dans ce but que dans chaque département on a établi quelques pépinières appartenant à l'Etat, et d'autres en plus grand nombre appartenant aux communes, dans lesquelles sont cultivés des arbrisseaux qui serviront au boisement de ces endroits.

L'exploitation des forêts de l'Etat, se fait en général par la population qui paie une taxe établie, au profit du fisc, à l'exception de certains cas, où l'usufruit des forêts est permis gratuitement. Les forêts des communes sont exploitées par ses propres habitants moyennant une taxe aussi au profit de la caisse communale.

Les forêts appartenant aux communes et à des particuliers paient à l'Etat un impôt foncier s'élevant à la somme de 555 800 Levs. Les recettes des forêts de l'Etat varient de 300.000 à 400.000 levs, de sorte que le total de la somme perçue du chef des forêts au profit de l'Etat s'élève à 900 000 Levs par an. Les dépenses pour l'année 1896 ont atteint 877.000 levs.

Les recettes des forêts de l'Etat s'élèvent à une somme si minime principalement à cause de l'estimation et en second lieu à cause de ce qu'une grande quantité des produits est abandonnée gratuitement à la population conformément à la loi sur les forêts en vigueur.

La surveillance générale des forêts incombe au ministère du commerce et de l'agriculture, où il existe une section spéciale gérée par un chef

съ единъ началникъ и двама негови помощници. Иначе Княжеството е раздѣлено на толкова горски окръга, колкото сж административните окръзи — 22, на чело съ по единъ горски Инспекторъ и съ по 1—2-ма негови помощници, споредъ важноста на окръга въ горско отношение. Всичко сж 57 души.

Пазенето на държавните гори става отъ държавни горски стражари, които сж на брой 650 като сж разпрѣдѣлени по окръзи споредъ пространството на горите. Тѣ сж въоръжени и обмундировани по образа на войската.

За пазение на общинските и частните се назначаватъ отъ общински и частни пазачи. Общиятъ надзоръ надъ всичките гори обаче се упражнява отъ държавните горски стражари.

Числото на горската стража е далечъ отъ оная цифра, която удовлетворява напълно изискванията, защото населението е навикнало да гледа на горите като на природно богатство, което не изисква никаква опека. Тоя възгледъ на населението е слѣствие отъ неотдавнашното турско владичество въ тия страни.

Българското правителство е употребило и употребява голъми грижи за да отвори населението отъ това мѣние за горите. Благодарение на грижите на правителството, забѣлѣва се отъ пѣкое време насамъ голъмо промѣнение въ населението. То захвана да оцѣнява важноста на горите, захвана да мисли, че горите сж нуждни и за въ бъдеще, и ние виждаме, че сума общини самоволно сж се заели не само за упазването на горите отъ неразборното хищническо съчение, но сж прѣдприели редъ мѣрки за тѣхното подобряние. Това е утѣшителенъ фактъ, който, макаръ и да не е общъ въ страната, ни показва, че Княжеството и въ това отношение е направило голъма стѣпка напредъ въ толкова късо време. Който знае България въ турско време и сега, той е само въ състояние да даде справедливо заключение по горния въпросъ.

За подготовленото на добра горска стража, както и образуването на персоналъ за помощъ въ техническата служба, Министерството отъ една го-

de section et ses deux adjoints. Les forêts dans toute la Principauté, à l'instar de la division territoriale administrative, sont divisées en 22 départements ayant chacun à sa tête un inspecteur des forêts avec un ou deux adjoints d'après l'importance du département sous le rapport forestier. Le nombre de ces fonctionnaires s'élève à 57.

La garde des forêts de l'Etat est confiée à des garde-forestiers qui sont au nombre de 650, répartis dans les départements proportionnellement à la superficie occupée par les forêts. Ils sont équipés comme les soldats. Pour celles des forêts des communes et des particuliers, il y a des garde-forestiers communaux ou privés, mais la surveillance des forêts en général est exercée par les garde-forestiers de l'Etat.

Il est à regretter que le nombre des garde-forestiers soit bien loin de correspondre aux exigences voulues, car la population s'est habituée à considérer les forêts comme des richesses naturelles qui n'ont pas besoin d'être ménagées. Cette conviction de la population est un héritage de la suzeraineté turque dans la contrée. Le gouvernement pourtant se sert de tous les moyens possibles pour l'en dissuader, et c'est grâce à ses efforts que depuis quelque temps de grandes innovations sont à signaler de ce côté. En effet, elle a commencé par apprécier l'importance des forêts ainsi que leur utilité dans l'avenir, et l'on doit à l'initiative d'un très-grand nombre de communes des mesures contre les coupes arbitraires ainsi que pour la conservation des forêts. C'est un des faits les plus encourageants, quoiqu'il ne soit pas partout à signaler, car il démontre que la Principauté sous ce rapport a fait de grands progrès dans un court espace de temps. Qui a connu la Bulgarie avant la libération et qui la voit actuellement, est à même de se prononcer en toute justice sur cette question.

Pour la préparation de bons garde-forestiers ainsi que la formation d'un personnel qui puisse venir en aide sous le rapport technique, le

дина насамъ е учрѣдило 3—4 мѣсечни курсове, дѣто се подготвяватъ годни за службата стражари. Същеврѣменно съ това се учрѣждава при г. Самоковъ въ една държавна гора практическо училище съ 1-годишенъ курсъ, дѣто ще се даватъ на горскитѣ стражари най-елементарнитѣ познания по лѣсовѣдството, разбира се, до такава степенъ, доколкото имъ еж потребни при изпълнение на тѣхната служба.

Освѣтъ въброенитѣ до тука най-нови мѣрки, които Министерството на Търговията и Земледѣлието е взело, въ последнитѣ една година по горското дѣло въ страната, за заблѣжаване е и распореджанието за *измѣрванието на горитѣ*. Тѣй като Министерството не располагаше съ мѣраци, то учреди курсъ при Военно топографическия институтъ въ София за обучение на персонала по горитѣ въ измѣрване. Прѣвъ първитѣ 5 мѣсеца отъ наст. година се обучиха Горскитѣ инспектори и тѣхнитѣ помощници въ измѣрванието подъ ръководството на единъ капитанинъ отъ Военно-Топографическия институтъ. Резултата е удовлетворителенъ. Вториятъ курсъ се възнамѣрва да стане прѣвъ първитѣ мѣсеци отъ идущата 1897 година.

Измѣрванието на горитѣ е започнало, като всѣки отъ Горскитѣ Инспектори прѣвъ истеклото лѣто е снелъ ситуационния планъ на една отъ държавнитѣ гори въ окръга си.

Наконецъ — трѣбва да се спомене, че и въ литературно отношение по горитѣ младото Княжество има сега що да покаже. Освѣтъ специално по *лѣсовѣдството*, напоследъкъ е издадено и ръководство по *лѣсоустройството* (L'aménagement des forêts), каквото въ създаниѣ на Княжеството държавици, макаръ и по стари, още нѣма. Отпечатана е *рѣгледна карта на горитѣ* въ Т.-Пазарджикскій окръгъ въ малкъ мащабъ.

Същото се работи въ *Сливенскій окръгъ*. Въ по-големъ мащабъ е изработена *карта на горитѣ въ Севлиево* и пр.

Отъ казаното до тука на кжсо по отношение на горитѣ и горското дѣло въ Княжеството се вижда, че Министерството на Търговията и Земледѣлието,

Ministère a établi des cours de 3—4 mois, où peuvent être préparés de bons garde-forestiers pour le service. Une école pratique de sylviculture aussi est en train de se fonder à Samokow dans une forêt de l'Etat; les garde-forestiers y acquerront les notions les plus élémentaires de sylviculture, dans les limites, bien entendu, qui leur seront nécessaires pour l'accomplissement de leur service.

Parmi les améliorations exposées apportées par le ministère du commerce et de l'agriculture, méritent d'être signalées les dispositions qu'on y a prises pour créer le cadastre des forêts. N'ayant pas à sa disposition des arpenteurs, il a fait établir cette année un cours spécial auprès de l'institut topographique militaire de Sophia, pour le personnel de la sylviculture. Pendant les cinq premiers mois ce sont les inspecteurs et leurs adjoints qui ont suivi ce cours sous la direction d'un capitaine de l'Institut. Le résultat est satisfaisant.

Le second cours aura lieu probablement au commencement de l'année prochaine (1897).

Le cadastre des forêts est déjà commencé, chacun des inspecteurs ayant levé pendant cet été dans son département le plan de la situation des forêts appartenant à l'état.

Avant de terminer ce court résumé, il faut ajouter que la jeune Principauté de Bulgarie a fait aussi des progrès pédagogiques en matière de sylviculture. Outre un traité spécial de sylviculture, on a publié dernièrement un manuel sur l'aménagement des forêts, manuel qui n'existe pas jusqu'à présent chez les états voisins de la Principauté, bien qu'ils soient plus anciens. Une carte des forêts du département de Tatar-Pazardjik à petite échelle vient d'être imprimée. On prépare aussi une pareille carte pour le département de Slivno. Pour les forêts du département de Sevlievo une carte aussi a été élaborée, mais en grande échelle.

De tout ce qui vient d'être exposé jusqu'ici sur les forêts, il résulte que le ministère du commerce et de l'agriculture qui est chargé des fo-

което е повикано да работи на това поле въ страната, се е заело сериозно съ въпроса за уреждането на горитѣ. То полага неуморими грижи за да може частъ по-скоро да постави горското дѣло на оная висота, на каквата стои то у другитѣ образована народи; и ние ни най-малко не се съмняваме въ пълната сполука на гонимата цѣль, като имаме прѣвъ видъ мѣрките, които се приспособяватъ за това.

Едно само може да пожелаемъ тукъ, а то е пълна поддръжка на това благородно дѣло отъ страна на народнитѣ избраници. Особенно имъ се прѣпоръчва новия законопроектъ по горитѣ, пригответъ отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието за идущата сессия на Народното Събрание, който, до колкото успяже, е пригответъ напълно споредъ мѣстнитѣ условия.

Тоя законопроектъ изключва нѣкои слаби страни на сегашний законъ: организира горската служба по образеца, както е въ другитѣ държави, поставя въ известностъ горитѣ въ Княжеството, урежда добръ правата на населението по отношение на горитѣ, урежда доста практично въпроса за залѣсяването на голитѣ мѣста и пр., съ една рѣчь — прѣдвижда мѣрки, които отговарятъ напълно на нуждитѣ и интереситѣ на страната.

rêts s'est sérieusement occupé de leur bonne administration. Il apporte ses soins infatigables afin que la sylviculture puisse arriver le plus tôt possible à la hauteur de celles des autres peuples civilisés et nous ne doutons nullement qu'il ne réussisse pleinement dans sa tâche.

Il ne nous reste à désirer que le sérieux appui des représentants de la nation en faveur de la sylviculture. Nous leur recommandons le nouveau projet de loi sur les forêts élaboré par le ministère du commerce et de l'agriculture, et qui leur sera soumis à la session prochaine; d'après nos informations ce projet de loi répond complètement à toute les exigences locales, et fait disparaître quelques déficiences de la présente loi; il organise le service des forêts d'après celui des autres états; il nous fait connaître les forêts de la Principauté; il règle les droits de la population par rapport aux forêts, ainsi que le boisement méthodique, et pratique des terrains nus, etc., et en un mot y sont prévues les mesures qui correspondent entièrement aux besoins et aux intérêts du pays.

Организация на службата по минитѣ.

Organisation du service des mines.

Въ началото на 1890 година се учреди особено отдѣление за минитѣ при Министерството на Финанситѣ, което за сега се намира при Министерството на Търговията и Земледѣлието. Подъ ведомството на отдѣлението се намиратъ районитѣ инженерни, директоритѣ на държавнитѣ мини, които се експлоатиратъ отъ Държавата, а една особена лаборатория при него произвежда анализитѣ на минералнитѣ вещества. Освѣтъ това рѣшението на нѣкои принципиални въпроси става отъ съвѣта по минитѣ, който се прѣдседателствува отъ самия

C'est au commencement de l'année 1890 qu'une section spéciale pour les mines a été instituée au ministère des finances, et actuellement elle se trouve au ministère du commerce et de l'agriculture. Cette section a sous sa dépendance: les ingénieurs des divers rayons, les directeurs des mines appartenant à l'Etat et exploitées par l'Etat même, ainsi que le laboratoire spécial dans lequel sont faites les analyses des matières minérales.

Les décisions sur les questions de principe sont prises par le conseil des

Министър или отъ Главния Секретарь, въ отсъствие на първия.

Персонала на отдѣленіето сѣстои отъ единъ началникъ, единъ инспекторъ по минитѣ и единъ инженеръ химикъ завѣдующъ лабораторията, сички инженери по минитѣ, единъ помощникъ Началника, единъ архиваръ и двама писари. Отдѣленіето изучава и прѣдставява на разрѣшение отъ Министра сички въпроси по минитѣ, карриеритѣ и минералнитѣ води, по негова инициатива се свика съвѣтъ по минитѣ за разрѣшение на подигнатъ принципияленъ въпросъ, то прѣдлага изучаваніята, които трѣбва да се извършатъ отъ районитѣ инженери за смѣтка на Държавата, контролира дѣйствиата на послѣднитѣ, на които правата и длъжноститѣ сѣ опрѣдѣлени въ правилника за районитѣ инженери, контролира и надзирава хода на минитѣ, които се експлоатиратъ за смѣтка на Държавата, грижи се за събиране статистически данни по минитѣ, карриеритѣ и минералнитѣ води и въобще за правилното разработване на минералнитѣ богатства и приложението на законитѣ и правилницитѣ, издадени за тѣхъ.

Съвѣта по минитѣ се управлява по особенъ правилникъ (виж. по-долу).

Лабораторията при отдѣленіето за минитѣ се управлява отъ единъ химикъ който извършва не само анализитѣ на сички вещества, които се изучаватъ отъ държавнитѣ агенти, нъ и на частнитѣ лица, стига тия послѣднитѣ да се съобразятъ съ тукъ изложенія правилникъ за лабораторията.

Като първи агенти на централната администрация по минитѣ, която се съставлява отъ съвѣта и отдѣленіето за минитѣ, сѣ районитѣ инженери, подъ чиято власть се намиратъ по единъ кондукторъ по минитѣ и единъ надзирателъ-писарь. Съгласно закона за минитѣ, България се раздѣля на три района, сѣки отъ които объема слѣднитѣ административни окръжия.

Западния минералогически районъ — Окръжията: Софийско, Трънско, Кюстендилско, Вивидско, Вратчан-

mines, qui est présidé par le ministre ou en son absence par le secrétaire général.

Le personnel de cette section se compose: d'un chef de section, d'un inspecteur des mines, d'un ingénieur-chimiste, gérant aussi le laboratoire, de tous les ingénieurs des mines, d'un sous-chef de section, d'un archiviste et de deux copistes.

La section fait des études sur toutes les questions concernant les mines, les carrières et les eaux minérales, et les soumet à la décision du ministre; elle prend l'initiative de convoquer le conseil des mines pour se prononcer sur toute question de principe qui pourrait être soulevée; elle propose les études qui doivent être faites par les ingénieurs des rayons et aux frais de l'état; elle exerce le contrôle sur les opérations de ces ingénieurs, dont les droits et obligations sont prescrits par le règlement sur les ingénieurs de rayon; elle contrôle et surveille la marche des mines exploitées au profit de l'Etat et a soin de recueillir toutes les données statistiques sur les mines, les carrières et les eaux minérales, et en général elle surveille l'exploitation régulière des richesses minérales et l'application des lois et règlements émis à ce sujet.

Le règlement ci-joint sert de guide au conseil des mines. (Ce règlement est publié plus bas).

Le laboratoire de la section des mines est dirigé par un chimiste, qui fait l'analyse non seulement des matières qui sont étudiées par les agents du gouvernement, mais aussi celle des matières présentées par des particuliers, si ceux-ci se sont conformés au règlement du laboratoire, qui sera publié aussi plus bas.

L'administration centrale des mines, composée du conseil et de la section des mines, a pour agents immédiats les ingénieurs de rayon dont chacun a sous sa dépendance un conducteur et un surveillant copiste.

D'après la loi sur les mines, la Bulgarie est divisée en trois rayons, dont chacun se compose des départements administratifs suivants:

Rayon minéralogique occidental — départements de Sophia, Trn, Kustendil, Viddin, Vratza et Lom;

ско и Ломско; *Южния минералогически районъ* — окръжията: Татаръ-Пазарджийско, Пловдивско, Хасковско, Старо-Загорско, Сливненско и Бургаско; *Сѣверния минер. районъ* — окръжията: Варненско, Силистренско, Шуменско, Разградско, Руссенско, Търновско, Свищовско, Севлиевско, Ловчанско и Плевненско. Градоветѣ София, Пловдивъ и Руссе, служатъ за сѣдалища на респективнитѣ районни инженери.

Правата и длъжноститѣ на районитѣ инженери сѣ опрѣдѣлени отчасти въ правилника за тѣхъ; нъ тѣ сѣ длъжни да изпълняватъ всичко, което правилницитѣ по минитѣ и карриеритѣ имъ налагатъ или биха имъ наложили.

Държавнитѣ мини си иматъ особенъ персоналъ, които се назначаватъ отъ Министерството, по прѣдставление на отдѣленіето за минитѣ, числеността на който зависи отъ важността на мината, която Държавата експлоатира. Директора на Държавна мина има право да върши известни расходи въ опрѣдѣленъ размѣръ, той е отговоренъ за хода на експлоатацията прѣд Министерството както въ техническо така и въ економическото отношение, за което прѣдставява годишенъ рапортъ придруженъ съ всички нуждни свѣдения и данни.

Освѣтъ тоя персоналъ при Министерството има единъ геологъ съ единъ помощникъ, на които главната задача е изучаваніето на страната въ геологическо отношение и съставяне на геологическата ѝ карта.

Общъ прѣгледъ на минералнитѣ богатства въ България.

Геологически обзоръ. При всичко че страната не е подробно изучена въ геологическо отношение, нъ отъ направитѣ до сега издирвания въ това направление било отъ нѣкои чужди геолози, било отъ българскитѣ, особено г-на Златарски, излиза, че Витоша, Люлинъ, Рила, Осоговската планина, и цѣлитѣ Родопи и Среѣднa гора сѣ съставени отъ еруптивни материали, гнайси, гранити, диорити, порфири, андезити, сненити и кристалини и шисти, които на често сѣ процѣпени съ кварцови

Rayon minéralogique méridional — départements de Tatar-Pazardjik, Philippopoli, Haskowo, Stara-Zagora, Slivno et Bourgas;

Rayon minéralogique septentrional — départements de Varna, Silistria, Schoumla, Razgrad, Rousitchouk, Tirnovo, Svistow, Sevliévo, Lovtcha et Plevna.

Les ingénieurs de rayon ont pour sièges: Sophia, Philippopoli et Rousitchouk.

Les droits et obligations des ingénieurs de rayon sont indiqués au règlement ad hoc, mais ils doivent aussi remplir tout ce qui leur est imposé par les règlements des mines et carrières, ou toute autre prescription qui peuvent leur être faite.

Les mines de l'Etat ont leur personnel spécial, qui est nommé par le ministre sur le rapport de la section des mines; le nombre de ce personnel dépend de l'importance de la mine qui est exploitée par l'Etat. Le directeur de chaque mine d'Etat dispose de certains crédits, mais dans une proportion fixée; il est responsable envers le ministre pour la marche de l'exploitation, tant sur le rapport technique que sur le rapport économique; il doit présenter un rapport annuel contenant tous les renseignements et données nécessaires.

Outre ce personnel, un géologue avec un adjoint sont attachés au ministère et ils ont pour tâche principale l'étude du pays sous le rapport géologique, ainsi que l'élaboration d'une carte géologique.

Aperçu général des richesses minérales en Bulgarie.

Aperçu géologique.— Quoique le pays ne soit pas minutieusement étudié sous le rapport géologique, il appert pourtant des recherches faites par quelques géologues étrangers, et bulgares et particulièrement par M. Zlatarsky, que le Vitosch, Lulin, Rilo, l'Ossogowska planina, les Rhodopes et la Sredna-Gora sont composés de matériaux éruptifs: gneiss, granit, dioryte, porphyre, andésite, siénite et schistes cristallins qui souvent sont recoupés par des filons de quartz principalement

жили, както това се забѣжда особено въ Босилеградско и Самоковско. Освѣтъ това еруптивния андезитенъ теренъ се срѣща къмъ Срѣтъ, надъ Ямболъ, гдѣто е покритъ отчасти отъ млади терциарни, отъ частни кредни пластове, и се подава пакъ на ново при Бургасъ въ мѣстността Бакърлъка. Тукъ тамъ се срѣщатъ и по млади ерупции особено трахитъ, и на рѣдко базалти. Трахита изобилва между Трънъ и Босилеградъ, гдѣто прѣдставлява цѣлъ редъ издигнатости съ направление сѣверо-западъ-юго-истокъ, той пробива сжщо и по младитѣ плиоцѣнски пластове при село Мерицлери. На южната страна на Балкана се срѣщатъ гранити и кристалини шисти, и то отъ Етрополе къмъ Сръбската граница, при Хайнския боазъ и Карлово-Калоферъ, на които сж се опрѣли другитѣ пластови отложения.

Отъ пластовитѣ отложения сж констатирани Perm-Carbона при Свогѣе, триаса почти по цѣлия Балканъ, Голобърдо и частъ къмъ Трънско, лиясъ при Вършка Чука, Бѣлоградчикъ, Тетевенъ, Габровския и Тръвненския Балканъ; юрската формація се подава тукъ тамъ по сѣверния клонъ на Балкана, рѣдко на южния, кредата взема голѣми размѣри на Сѣверъ отъ Балкана, гдѣто една частъ отъ нея е покрита отъ терциера при Шлѣвенъ, Рахово, Ломъ, Видинъ и частъ при Варна и Балчикъ. Въ южна България се срѣща рѣдко креднитѣ пластове и то при Сливенъ, нѣ повече сж развити терциернитѣ особено плиоцѣнъ, Чирпанъ и Хасково и Хайнския боазъ.

Въпроса за старостта на пластовитѣ, които при Габровския и Тръвненския и Еленския Балкани съдържатъ въглища, не може положително да се разрѣши; нѣкои автори, като Шрокенщайнъ прѣтентиратъ, че пластове сж карбонски, а други като Туда и г-нъ Златарски — че сж кредни. При все това послѣднитѣ изучаваня направени прѣвъ 1892 и 1893 год. даватъ да се вѣрва, че тѣ сж по-стари отъ Лиясъ, а може би, по-млади отъ триаяския доломитенъ варовикъ.

Такава е въ най-общи черти конфигурацията на страната, на която ще

dans les arrondissements de Bossilograd et Samocow. Le terrain andésitique se rencontre vers Srem près de Iamboli, en partie couvert de jeunes tertiaires et de couches de craie, et reparait de nouveau près de Bourgas à l'endroit dit Bakirlik. On rencontre çà et là les éruptions plus récentes, surtout du trachyte et rarement du basalte. Le trachyte se trouve en abondance entre Trn et Bossilograd, en y formant toute une série de hauteurs avec direction nord-ouest-sud-est; il perce aussi les couches pliocènes près du village de Méritchleri. Dans la partie méridionale du Balcan on trouve du granit et des schistes cristallins en partant d'Etopole et en s'avancant vers la frontière serbe, près de Hainsky-Bogaz et Karlovo-Kalofér, sur lesquels viennent s'adosser les couches sédimentaires.

Dans les couches sédimentaires sont constatés: le perm-carbone près de Swoghé; le trias, presque dans tout le balcan, à Golo-Bordo et en partie vers Trn; le lios près de Verschka-Tchouka, Belogradtchik, Tétéven et les balcans de Gabrowo et Trevna. La formation jurassique apparaît çà et là vers la pente septentrionale du Balcan, rarement à la pente méridionale, et la craie s'étend dans de grandes proportions au nord des Balcans, où une partie est convertie par le tertiaire près de Pleven, Rahovo, Lom, Viddin, et une partie près de Varna et Baltchik. Dans la Bulgarie du Sud on rencontre quelques rares couches de craie près de Sliven, mais pour la plupart ce sont les couches tertiaires qui prennent un grand développement, surtout le pliocène à Tchirpan, Haskovo et Hainsking-Bogaz.

La question d'âge des couches des balcans de Gabrowo, Trevna et Eléna, qui contiennent des houilles, ne peut pas être positivement résolue. Quelques uns des auteurs comme Schtrockenschein prétendent que ces couches sont carbonifères; d'autres comme Toula et M. Zlatarski, prétendent qu'elles sont crétacées. Les études dernières faites en 1892 et 1893 donnent lieu à croire qu'elles sont plus anciennes que celle des lias, et peut-être plus récentes que le calcaire dolomitique du trias. Telle est en traits généraux la configuration du pays, dont nous parcourrons les ri-

разгледаше намѣренитѣ до сега минерални богатства.

Камени въглища. Подъ това название се разбиратъ у насъ всички качества ископаеми въглища, като се начене отъ антрацита, на се стигне до самия землистъ лигнитъ; подраздѣления на тия ископаеми въглища,

Черни въглища (houille) се срѣщатъ при Бѣлоградчикъ на юго-истокъ отъ града близо до шосето Бѣлоградчикъ-Ломъ-Паланкъ, работено е малко за изучаването имъ въ турско врѣме, нѣ напуствато по причина малката дебелина на срѣщнатия пластъ — 50 см. По анализа на образца, взетъ при афьоржента, тѣ сж дали слѣдния резултатъ при анализирането имъ въ Geolog. Reichsanstalt въ Виена.

Влага	0.3 %
Пепель	41.4 "
Лѣгливи вещества и коксъ (charbon fixe)	58.3 "
Калории	2470 "

Тѣзи въглища, които може да се прѣдположи че сж въ свръзка съ тия при Вършка Чука, гдѣто отдавна се работи отъ страна на Сърбия, даватъ голѣма надѣжда, още повече прѣдъ видъ постройката на желѣзницата, която ще съедини или Видинъ или Кула съ София прѣвъ Ломъ-Паланка. Едно подробно изучаване на тия въглища ще бжде организирано за идущето лѣто. Такива сжщо черни въглища се срѣщатъ при Царичино и Свогѣе, които даже могатъ да се отнескъ къмъ антрацитнитѣ, тѣ сж въ Пермо-Карбонската формація, съдържатъ много пепель и споредъ изучаванята се прѣдставляватъ въ гнѣзда, които изискватъ голѣми расходи за изучаването, прѣди да се рѣши въпроса за тѣхната експлоатимостъ. Споредъ анализа направенъ въ лабораторията на отдѣлението за минитѣ, тѣ сж дали слѣдния резултатъ:

Пепель	15.13 %
Влага	4.36 "
Коксъ (charbon fixe)	78.86 "
Газове	1.66 "

Подобни черни въглища се срѣщатъ при селото Костенецъ, нѣ които не сж още изслѣдвани, макаръ и да е взетъ запазенъ периметръ

Въглищата които се срѣщатъ при Точила и Габровския Балканъ, Кръстецъ и Бѣлно-връхъ въ Тръвненския и Буту-

chesses minérales trouvées jusqu'à ce jour.

Houilles. On entend sous ce nom toutes les qualités de charbons qui sont extraits en commençant par l'anthracite et finissant par le lignite terreux. Les charbons extraits de divisent en:

Houille, que l'on trouve près de Bélogradtchik-Lom-Palanka; lors de la domination turque on en a commencé l'exploitation, mais on dut y renoncer à cause du peu d'épaisseur de la couche (0,50 m) L'analyse des échantillons pris à l'affleurement faite au Reichsanstalt géologique de Vienne a donné les résultats suivants:

Humidité	0.3 %
Cendres	41.4 "
Carbone fixe	58.3 "
Calorique	2470 "

Ces charbons que l'on peut supposer être de la même couche que ceux de Verschka-Tchouka, depuis longtemps exploités par les Serbes, donnent de grandes espérances, surtout à cause de la construction du chemin de fer qui doit relier Koula ou Viddin à Sophia via Lom-Palanka Une étude détaillée de ces charbons aura lieu l'été prochain. On trouve de la houille aussi à Tsaritchino et Svoghé que l'on peut classer comme houilles anthraciteuses Cette houille est de la formation permocarbonifère, contient beaucoup de cendres et d'après les études faites se présente dans des nids qui exigent beaucoup de frais d'études avant que la question de son exploitation soit décidée. Sur l'analyse faite au laboratoire de la section des mines, on a obtenu le résultat suivant:

Cendres	15.12 %
Humidité	4.36 "
Carbone fixe	78.86 "
Matières volatiles	1.66 "

De la houille pareille se trouve aussi près du village de Kostenetz, mais elle n'a pas encore été exploitée bien qu'un périmètre réservé soit donné.

Les charbons de terre que l'on trouve près de Tutchila, au Balkan de Gabrowo, à Krestatz, à Belno-Vrh de

рата — въ Еленски, принадлежат на една и съща, както казахме спорна формация; тѣ сж черни, дават хубавъ коксъ и представляват голѣмъ интересъ. Още въ турско врѣме мѣстноститѣ Кръстецъ и Бѣлно-врѣхъ сж изучвани, нѣ работата е била толкова лошо водена, щото нищо положително не се знае за тѣхното напластаване. Отъ изучванията прѣзъ 1892 и 1893 години, прѣдприети отъ отдѣлението за минитѣ, се вижда като да се явяватъ въ видѣ на лѣщи, които слѣдватъ една слѣдъ друга, което кара да се вѣрва, че тѣ сж били първоначално единъ пластъ, който при подиганието на балкана, отъ силното налѣгане е получилъ, може би при края — афлормента, тая лещеобразна форма; за сега въпроса още остава отворенъ. Държавата съ закона за минитѣ е задържала за себе си мѣстността Бѣлно-врѣхъ, гдѣто сега се продажаватъ изучвания, и се продава ежегодно отъ 600—800 тона въглища главно за Търново. Освѣнъ това дадени сж запазени периметри на г-на Карагъзова въ мѣстността „Точила“, Габровския Балканъ, който е поискалъ и скоро ще добие концесия, на г-на Ст. Симеоновъ въ мѣстността Бутурата и на г-на de Serge — на Кръстецъ. Прѣзъ миналата година при изучванията на „Точила“ е добило и употребено за Габровскитѣ ткачни фабрики около 700 тона въглища. Анализа на въглищата отъ тия мѣсто-нахождения е далъ слѣдния резултатъ:

	Бѣлноврѣхъ Belno-Vrh	Кръстецъ Krestetz	Точила Totchila	
Влага	2.24 %	0.81 %	1.31 %	Humidité
Пепель	2.47 "	13.93 "	13.10 "	Cendres
Летливи вещества .	40.90 "	28.00 "	27.52 "	Matières volatiles
Коксъ (charbon fixe)	54.39 "	57.20 "	28.07 "	Carbone fixe.
Калории	60.95 "	53.55 "	55.00 "	Calorique

даватъ коксъ
donnent du coke

Въ околността на Сливница се срѣщатъ сжщо черни въглища, които скоро ще бждатъ предѣтъ на концесия, само тѣ даватъ малко надѣжда, по причина много пепель и сипшуръ — анализа е далъ слѣдния резултатъ:

Trevna, et Boutourata d'Eléna sont d'une seule et même formation constatée; ils sont noirs, fournissent du bon coke et présentent un grand intérêt. Au temps de la domination turque on a fait des études à Krestetz et Belno-Vrh, mais elles ont été très-mal menées et l'on ne sait rien de positif sur les gisements. Les études faites en 1892 et 1893 par la section des mines, ont constaté que ces charbons se présentent en état de lentilles qui se suivent l'une après l'autre, et c'est ce qui fait croire qu'ils formaient au commencement une seule couche, qui a prise, au moment du soulèvement des Balkans, par la forte pression reçue, peut être aux affleurements, la forme lenticulaire, bien que la question reste non résolue jusqu'à ce jour. L'Etat, d'après la loi sur les mines, s'est réservé la localité de Belno-Vrh, où les études se poursuivent et où l'on en extrait et vend annuellement 600—800 tonnes de charbons, principalement pour Tirovno. En outre on en a concédé des périmètres à M. Karaghiosow de la localité de Totchila, balcan de Gabrovo, qui a demandé et aura sous peu la concession; à M. St. Siméonow dans la localité de Boutourata et à M. de Serge à Krestetz. Pendant l'année passée lors des études faites à „Totchila“ on a extrait et vendu aux fabriques de tissus à Gabrovo 700 tonnes environ de charbons de terre. L'analyse de ces charbons a donné le résultat suivant:

Aux environs de Slivnitza on trouve aussi de la houille, qui bientôt sera l'objet d'une concession, mais cette houille ne donne pas beaucoup à espérer car elle contient beaucoup de cendres, et de soufre. L'analyse a donné le résultat suivant:

Пепель	23.83 %		Cendres
Влага	1.40 "	сѣра S. 8.34 %	Humidité
Лѣтливи вещества . .	28.47 "	soufre 8.34 %	Matières volatiles
Коксъ (charbon fixe) .	46.30 "		Carbone fixe
Калории	54.54 "		Calorique

въглищата се коксиратъ
cette houille fournit aussi
du coke.

Лигнитъ, Ний ще различимъ два вида: чистъ лигнитъ, който се приближава къмъ чернитѣ въглища и землистъ лигнитъ.

Чистъ Лигнитъ. На първо мѣсто стои Владайско-Мошинско-Пернишкия басейнъ, който е задържанъ, съгласно закона, за държавата. Басейна е отъ терциерна старостъ, има едно общо протяжение близо 100 кв. километра. Терциерния басейнъ се простира отъ истокъ къмъ западъ, заключенъ между еруптивнитѣ андезитни и порфирни скали на Люлинъ, Вискяръ отъ една страна и трияската формация, която съставлява върха „Голо-бърдо“. отъ друга — като се начене отъ с. Владая чакъ до къдѣ гр. Радожиръ. Отъ изучванията направени прѣзъ 1891 год, при Перникъ сж констатирани три пласта съ направление отъ истокъ къмъ западъ, съ падение къмъ сѣверъ отъ 4° до 8°, отъ които горния вариира отъ 5.50 м. при самата мина Перникъ, до 8.30 при мѣстностъ Бѣли-Брѣгъ; втория, който сега се експлоатира, е отъ 2.75, а третия — 1.50 между първитѣ два има единъ пластъ отъ глиниести и пѣсечливо-глиниести слоеве дебели 28 метра, а между третия и втория — глинесть пластъ отъ 2 метра; анализа на въглищата е далъ слѣдния среденъ резултатъ:

Влага 14.91, Пепель 7.08, Лѣтливи вещества 37.63, Коксъ (charbon fixe) 40.38, Калория 5965 по способа на Бертие.

Първитѣ разработвания на тѣзи лигнитни въглища въ басейна, сначнати въ с. Мошино прѣзъ 1879 год. и прѣкъснати прѣзъ 1892 година, вслѣдствие затруднения въ експлоатацията за изваждане на въглищата и водата. Прѣзъ тия периоди е добило около 105000 тона въглища съ стойностъ наоколо 840,000 лева.

Държавната мина Перникъ, която се отвори въ края на 1891 год., споредъ направенитѣ изучвания, има, на едно

Lignites. Nous diviserons les lignites en deux catégories: le lignite pur qui se rapproche de la houille et le lignite terreux.

Lignite pur: Le lignite pur se trouve en premier lieu dans le bassin de Vladaya-Mochino-Pernik; conformément à la loi ce bassin a été retenu par l'Etat, et il est d'âge tertiaire; son étendu est de 100 k. c. environ. Le bassin tertiaire s'étend de l'est à l'ouest, enfermé entre les roches éruptives d'andésite et de porphyres de Lulin et Viskiar d'un part; et la formation triasique qui constitue le sommet „Golo-Bordo“ de l'autre, en commençant par Vladaya jusqu'aux abords de la ville de Radomir. A la suite des études faites en 1891 près de Pernik on constata trois couches dans la direction de l'est à l'ouest avec inclinaison vers le nord de 4° à 8°; la première couche varie de 5.50 près de la mine même de Pernik, jusqu'à 8.30 à la localité Biéli-Breg; la seconde, qui est actuellement exploitée, est de 2.75, et la troisième 1.50; — entre les deux premières couches existe une couche de terre glaise et d'argile sablonneux d'une épaisseur de 28 mètres, et entre la troisième et deuxième une couche de terre glaise de deux mètres d'épaisseur. L'analyse a donné les résultats suivants:

Humidité 14.91 %, cendres 7.08, matières volatiles 37.63, carbone fixe 40.38, calorique 5965 d'après le système Berthier.

La première exploitation de ces lignites a commencé au village de Mochino en 1879, et cessé en 1892 par suite des difficultés rencontrées tant pour l'entraînement des charbons que pour l'épuisement des eaux. Durant cette période de temps on a extrait 105,000 tonnes environ de charbon d'une valeur approximative de 840,000 lev.

La mine de l'Etat à Pernik qui a été ouverte en 1891, d'après les études faites, contient sur une étendue de 10

пространство отъ 10 кв. километра, близо 50,000,000 тона въглища; а ако се сяди и за останалата частъ на басейна по нея, то смѣло може да се счита на единъ запасъ отъ 350—400 милиона тона въглища. Прѣзъ периода отъ отварянieto на Държавната мина Перникъ до сега е извадено и продадено около 220,000 тона съ стойност отъ 1650000 лева. Държавната мина е съединена съ желѣзницата София-Радомиръ, има голѣма бѣднина, тя произвежда и продава сега 60.000 тона, и скоро ще достигне 100 000 тона годишно производство, и ще служи за доставка на горивен материалъ за всички държавни линии. За сега само линиитѣ София-Перникъ, Царибродъ-София-Сарабей и Ямболъ-Бургасъ, се продоволствуватъ отъ нея, нѣ веднажъ прокарана централната линия, линията Руссе-Варна и останалитѣ ще могатъ на следни цѣни да си доставятъ въглища отъ нея. За употрѣбление на дребнитѣ въглища, въглищни бучки, които сж по долу отъ 1 см. въ диаметръ, е построена брикетна фабрика, която не отстъпва въ нищо на най-добритѣ брикетни фабрики въ другитѣ страни. Системата на пресата, която служи за брикетирание, е система куфиналъ, изработена въ французката къща Diétrix въ St. Etienne. Тая сжщата къща е доставила всички машини за механическото пресяване на въглища. Мината прѣдава три качества въглища: I-во въглища по едри отъ 2 1/2 см. въ диаметръ по цѣна 12 лева тона, II-ро между 2 1/2 и 1 см, по цѣна 6 лева и III-то отъ см. до нула по цѣна 3 лева тона: всички франко вагонъ мина Перникъ. За да се улесни консумацията на въглища въ другитѣ по отдалечени индустриални центрове, Правителството е основило слѣднитѣ зонни продажни цѣни.

За расстояние отъ 200 кил. до 400 по желѣзнопътната мръжа:

I качество 10 лева
II " 5 "

За расстояние отъ 400 нагорѣ:

I качество 8 лева
II " 4 "

Транспорта по желѣзницитѣ за сега е 3 1/2 стотинки на тонъ и километръ:

kilomètres carrés 50,000,000 de tonnes de charbons, et si l'on ajoute le reste du bassin, on peut compter sans hésiter sur 350 — 400 millions de tonnes. Depuis l'ouverture de cette mine et jusqu'à présent on a extrait et vendu 220,000 tonnes environ, d'une valeur de 1,650,000 levs. Cette mine est reliée au chemin de fer Sophia-Radomir et a un grand avenir. On en extrait 60,000 tonnes par an et bientôt ce chiffre s'élèvera à 100.000 tonnes et fournira le combustible nécessaire à toutes les voies ferrées de l'Etat. Pour le moment sont servies par cette mine les lignes ferrées de Sophia — Pernik, Tsaribrod — Sophia — Sarambey et Yamboli — Bourgas, et dès que la ligne centrale sera terminée, la ligne de Varna — Roustchouk ainsi que les autres pourront s'approvisionner à bon marché de leur combustible nécessaire. Pour utiliser les menus charbons qui ont un diamètre moins d'un centimètre, une fabrique de briquettes a été installée, et elle ne laisse rien à désirer comparée avec les fabriques de ce genre des autres pays du monde. La presse pour ces briquettes est du système Couphinal, fabriqué par l'usine française Diétrix et Cie à St.-Etienne. C'est cette même usine de grande renommée qui a fait la fourniture de toutes les autres machines et accessoires pour le classement mécanique des charbons.

La mine fournit trois qualités de charbons: 1o des charbons audessus de 2 1/2 cm. de diamètre au prix de 12 levs la tonne; 2o idem de 2 1/2 à 1 cm de diamètre au prix de 6 levs la tonne; et 3o de 1 cm. à zéro au prix de 3 levs la tonne; tous ces charbons livrables franco-wagon à la mine de Pernik. Pour en propager la consommation dans les autres centres industriels, qui sont situés à une certaine distance, le gouvernement a fixé les prix de vente suivants pour les zones ci-après:

Pour des distances de 200 à 400 kilomètes par chemin de fer:

la première qualité 10 levs
" seconde " 5 "

Pour les distances dépassant 400 kil.

la première qualité 8 levs
" seconde " 4 "

Le transport par chemin de fer coûte actuellement 3 1/2 centimes par

нѣ веднажъ цѣлата българска желѣзнопътна мръжа свършена, една зонна тарифа за прѣноса е налѣжаща, която ще даде възможностъ да се отбие почти съвършено вноса на иностраниа въгленъ който достига около на 25,000 тона годишно, при всичката недоразвитостъ на индустрията въ страната.

Метода на разработване мината е така наречения чрѣзъ обрушение, по системата на дълги стълбове (piliers longs); подготовителнитѣ работи на прѣдватъ до толкова, колкото изисква увеличението на консумацията, като се запазва да не се развиватъ на повече отъ колкото е нужно за добивание въглища прѣзъ слѣдующитѣ двѣ години. До това правило на развиванieto подготовителнитѣ работи е дошло управлението на мината, като е имало предъ видъ самовъспалението на въглищата, слѣдъ дългото имъ съприкосновение съ въздуха и пожара, който избухна въ мината Мошино.

Срѣдното количество работници, които се употрѣбляватъ на мината Перникъ, възлиза на 300 дневно, и срѣдната плата се колебае между 1 80 и 2 30; срѣдната производителностъ е още доста слаба отъ 650 до 800 кил. на день и работникъ; а за копачитѣ (haveurs) отъ 2 8T до 3 5T на день.

Държавната мина Бобовъ-Долъ.

Тая мина, която се намира на югозападъ отъ града Дубница, е отворена прѣзъ 1890 год. за удовлетворение на мѣстнитѣ нужди. Тукъ споредъ изчванията прѣзъ 1892 година, сж констатирани 6 пласта експлоатими, които варираатъ отъ 1 5 до 4 метра дебелина. По старостъ въглищата сж терциарни, миоцѣнски, само, че басейна е една мѣстна ивица, която слѣдва близо до Гологлавския и Картодински ридъ, минава прѣзъ с. Жьдна въ Радомирското поле, което дава да се прѣдполага, че басейна заедно съ Пернишкия сж биле единъ и сжщия, който денудациитѣ сж раздѣлили на два почти отдѣлни басейна; тѣхното съединение въ Радомирското поле още не е доказано напълно. Мината употрѣблява около 40 работника дневно и произвежда срѣдно 2500 тона, на стойностъ отъ 25000 лева. По причина изолираннето ѝ отъ централната

tonne et par kilomètre, mais dès que toutes les voies ferrées en construction seront achevées un tarif zonal sera de rigueur et c'est ce tarif qui fera cesser presque complètement l'importation de charbons étrangers, importation qui s'élève à 25,000 tonnes environ par an, quoique l'industrie ne soit pas encore bien développée dans le pays.

L'exploitation de la mine a lieu par fondroyage et d'après le système „piliers longs“; les travaux préparatoires avancent proportionnellement à l'augmentation de la consommation, en ayant soin de ne pas les étendre au delà de ce qui est nécessaire pour l'extraction du charbon durant les deux années suivantes. La direction des mines s'est tenue à ce principe de développement des travaux préparatoires, car elle a eu en vue l'inflammation des charbons d'eux-mêmes à la suite de leur long contact avec l'air, ainsi que l'incendie qui a éclaté dans la mine de Moschino.

Le nombre d'ouvriers employés dans la mine de Pernik est de 300 en moyenne par jour, et leurs salaires varient de 1.80 à 2.30. La production moyenne de chaque ouvrier par jour est encore assez faible et elle s'élève de 650 à 800 kilogrammes pour chacun et par jour, et pour les haveurs de 2 8T à 3 5T par jour.

Mine d'Etat à Bobow-Dol. Cette mine qui se trouve au sud-ouest de la ville de Doubnitsa a été ouverte en 1890 dans le but de satisfaire aux besoins locaux. D'après les études faites en 1892 on y a constaté six couches exploitables, dont l'épaisseur varie de 1 m. 5 jusqu'à 4 mètres. L'âge du dépôt de ces charbons est tertiaire miocène; mais leur bassin est une bande étroite, qui suit de près les collines Gologlavsky et Kartodinsky, passe par le village de Gédna, dans la plaine de Radomir, et c'est ce qui donne lieu de croire que ce bassin ainsi que celui de Pernik étaient un seul et même, divisés par les dénudations en deux bassins séparés; leur point de jonction dans le plateau de Radomir n'a pas encore été totalement démontré. 40 ouvriers environ sont journellement employés dans cette mine, qui fournit en moyenne 2500 tonnes de charbon, d'une valeur

линия, която ще мине през Дубница-Кочариново за Солун, тя не обещава голямо развитие в бъдеще, при все че въглищата и сж доста добро качество. Анализа на тия въглища е далъ слѣдния резултатъ: влага 9.98, пепелъ 5.27, дѣтливи 40.54, въгленъ 44.21, сѣра 2.08, калории 5400.

Лигнитниятъ въглища при Брѣстово на западъ отъ Хайнския боазъ сж констатирани при изучаванята презъ 1893 год. Тукъ терциарния басейнъ е малъкъ, включенъ между еруптивнитъ скали на върха *Дебелецъ* и началото на *Хайнския проходъ*, той има два (2) кил. ширина и 5—6 кил. дължина. Констатирано е единъ пластъ отъ 1.20 м. дебелина съ падение къмъ сѣверо-истокъ подъ $> 30^\circ$. Вслѣдствие зариванieto на пластоветъ и отиванieto на частъ отъ тѣхъ къмъ сѣверната страна на басейна, експлоатиранието му е възможно само съ кладенци (Puits). Тоя басейнъ прѣдставлява извѣстенъ интересъ, като се има прѣдъ видъ, че линията Руссе-Търново-Нова-Загора мина презъ него. Анализа на въглищата даде слѣдния резултатъ: влага 7.67, пепелъ 18.53, калории 3760, дѣтливи вещества 32.04, въгленъ 41.76.

Такива сжщо лигнитни въглища се срѣщатъ и при селото Туденъ, Царибродска околия, само че пластоветъ сж тѣвки, мѣстността непристъпна, вслѣдствие на което експлоатируемостта имъ става проблематична. Старостта на тия въглища не е точно опрѣдѣлена. Въглищата при селата Банишоръ, Филиповци (околии Трънска и Кюстендилска), сж сжщо лигнитни съ не точно опрѣдѣлена геологическа старостъ; сжщо такъвъ е и лигнитъ при с. Долно-Сѣхрале, Казанлъшко.

Землистъ лигнитъ. Тоя видъ въглища се срѣща на много мѣста въ Софийско: при с. Вистрица, с. Катина, с. Алдомировци, съ Чукурово, въ Татаръ-Пазарджишко при с. Габроваца, въ Ломско при самия градъ Ломъ-Паланка, Чирпанско въ Мерицлери, с. Каяджикъ

de 25,000 levs. Vu son isolement de la ligne ferrée centrale qui passera par Doubnitza — Kotcharinovo pour Salonique, cette mine ne promet pas un grand développement dans l'avenir, quoique ses charbons soient d'une assez bonne qualité. L'analyse faite a donné le résultat suivant: humidité 9.98, cendres 5.27, matières volatiles 40.54, carbone fixe 44.21, soufre 2.08, calorique 5400.

Les lignites près du village de Brestowo, à l'ouest de Hainsky-Boyaz ont été constatés lors des études faites en 1893. Ce bassin tertiaire est petit et enfermé entre les rochers éruptifs du mont „Debelatz“ et le commencement du „Hainsky-Boyaz“; sa largeur est à peine de 2 kilomètres et sa longueur de 5—6 kilomètres. On y a constaté une couche de 1 m. 20 d'épaisseur plongeant vers le nord-est. Par suite de l'enfoncement des couches et de l'élévation d'une partie d'entre elles vers la partie septentrionale du bassin, l'exploitation de cette mine ne pourrait se faire autrement qu'au moyen de puits. Ce bassin offre un certain intérêt si l'on considère, que c'est à travers ce bassin que passe la voie-ferrée Roustchouk — Tirnovo — Nova-Zagora. L'analyse a donné le résultat suivant: humidité 7.16, cendres 18.53, matières volatiles 32.04, carbone 41.76, calorique 3760.

De pareils charbons-lignites se trouvent aussi près du village de Touden, arrondissement de Tsaribrod, avec cette différence que les couches sont minces, la localité inaccessible et que leur exploitation devient ainsi problématique. L'ancienneté de ces charbons n'est pas exactement fixée. On en trouve aussi aux villages de Banischor et Philipovtzi, arrondissements de Trn et Kustendil, qui sont aussi des lignites mais sans ancienneté géologique déterminée; le lignite près du village de Dolno-Sohralé, arrondissement de Kazanlyk est de la même catégorie.

Lignite terrenx. On trouve des charbons de ce genre dans plusieurs endroits du département de Sophia: aux villages de Bistrizza, Ketino, Aldomirovtzi, Tchoukourovo, dans le département de Tatar-Pazardjik près du village de Gabrovitza, dans le départ-

и Кокарджа. Всички тия въглища сж отъ плиоценската епоха, съдържатъ много пепелъ, дѣтливи вещества и вода. Разработвани сж въ мѣстноститъ при с. Катина, Чукурово и Габроваца, нъ напуснати. За сега се изучаватъ отъ частни хора при с. Кокарджа и Каяджикъ и въ гр. Ломъ. Тукъ приваждаме анализа на слѣднитъ отъ тѣхъ.

	Чукурово	Мерицлери
Влага	16.07	31.06
Пепелъ	3.07	21.30
Дѣтливи вещ.	48.03	29.29
Въгленъ	32.89	16.35
Калории	3700	неопрѣдѣлени

Като важни въ економическо отношение както по мѣстонахождението си, така и по разпространението на басейнитъ могатъ да се считатъ басейна Мерицлери-Кокарджа-Каяджикъ и тоя при гр. Ломъ; първия, като до самата желѣзнопътна линия Пловдивъ-Бургасъ, а втория — до самия Дунавъ. При все това особни надежди не могатъ да се възлагатъ на едно гориво отъ такова качество.

Желѣзни руди магнетитъ. Първитъ желѣзни руди, които сж биле извѣстни у насъ още отъ време на турското владичество, сж Самоковскитъ магнетити, които сж служили дълго време за добиване прѣкрасно меко желѣзо. Магнетитната Самоковска руда се намира разпрѣсната въ сиенита, който съставлява голяма частъ отъ источната частъ на Витоша, особено частта отъ с. Калково къмъ с. Райолово, гдѣто се е добивала, посредствомъ промивка на разрушения материалъ отъ дѣйствието на атмосфернитъ влияния — дъждъ, снѣгъ и слънца Цѣли села, на и самия градъ Самоковъ, който носи названието си отъ подигнатата въ околността му желѣзна индустрия, сж се занимавали съ добиванieto на рудата и прѣработванieto ѝ. Системата на печкитъ, които сж служили за металургическия процесъ е така нарѣчената Stick Offen, а не каталанска, както нѣкои автори сж твърдили. Тая система, която е много

ment de Lom près de la ville de Lom-Palanka, aux villages de: Méritchléry, Kayadjik, et Kokardja, (arrondissement de Tchirpan). Tous ces charbons sont d'âge pliocène, contiennent beaucoup de cendres, des matières volatiles et de l'eau. On en a commencé l'exploitation à Katino, Tchoukourovo et Gabrovitza, mais on l'a abandonnée. Des particuliers font actuellement des études sur les mines près des villages de Kokardja et Kazadjik ainsi que celle située près de la ville de Lom-Palanka. Suivent les résultats des analyses faites pour les charbons de Tchoukourovo et Méritchléry:

	Tchoukourovo	Meritchléry
Humidité	16.07	33.06
Cendres	3.07	21.30
Matières volatiles	48.03	29.29
Carbone	32.89	16.35
Calorique	3700	non fixé

Peuvent être considérés comme importants sous le rapport économique, vu leur situation et leur étendue, les bassins de Méritchéri-Kokardja-Kayadjik et celui de la ville de Lom-Palanka; la première à cause de sa proximité du chemin de fer Plovdiv-Bourgas, et la seconde à cause de celle du Danube. Il serait pourtant téméraire de fonder de grands espoirs sur un combustible de pareille qualité.

Mines de fer magnétique. Les premières mines de fer qui ont été connues chez nous lors de la domination turque, sont celles de Samocow desquelles on a extrait longtemps un excellent fer doux. Le fer magnétique de Samocow est dispersée dans le syanite qui constitue une grande partie du Vitocha à l'est, et surtout la partie comprise entre le village Kalkovo vers Rayolovo, d'où l'on parvenait à obtenir le minerai à la suite de lavages effectués à l'aide d'un matériel détruit sous l'action des influences atmosphériques: pluie, neige et soleil. Des villages entiers, ainsi que la ville même de Samocow, qui doit son nom à l'industrie développée aux alentours, s'occupaient de l'extraction de ce minerai et de sa transformation. Le système des fournaux qui servaient aux procédés métallurgiques était celui de Stick Hoffen et non celui des Catalans, comme l'ont affirmé certains auteurs.

подходяща на тая, която и сега се употребява в Индия от тамошното бедно население, ни дава да предпологаме че турците сж били първите, които съ идванието си на Балканския Полуостров, сж почнали разработването на желязото посредством единъ способъ, който сж заимствували отъ Индия. До колко е била развита тая индустрия, която е вече пропала, може да се сжди отъ огромнитъ купища згории, които се намиратъ и сега въ околността на Самоковъ и селата Сестримо, Костенецъ, Махала и Радуилъ.

Споредъ послѣднитъ изучвания на тия згории, се е указало, че въ околността на Самоковъ има близо 200 000 тона згории, а около другитъ по-горѣ цитирани села 165.000 тона, вънъ отъ тия, които се намиратъ разпръснати по долината на Искръ по долу отъ Калково.

Отъ анализа направенъ на тия згории, се вижда, че тѣ съдържатъ повече отъ 50% желязо, има даже и такива, които достигатъ до 66%. Самия тоя фактъ указва първобитността на способа и не възможността му да конкурира съ желязната индустрия на напредналитъ страни, гдѣто добититъ згории едва съдържатъ 5—11% желязо. По самия си характеръ, тая руда прѣдставлява голѣми неудобства за инсталлиране на висока пещъ (haut-fourneaux), защото изисква брикетирание прѣди да се подложи на процесъ за топление, и не гарантира едно нормално добиване на известно количество руда; вънъ отъ това че е поставена далечъ отъ леки и евтини съобщения. Магнетитъ се срѣща и при с. Сръмъ, Казанлъшка околия, нъ тукъ той се намира въ компактна масса, а слѣдователно и въ условия по-згодни за разработване, ако и да е отдалеченъ отъ желязноопѣтната линия Ямболъ-Бургасъ на 35—40 кил. Такъвъ сжщо магнетитъ е констатиранъ напослѣдъкъ при селото Милковци, Трънски окръгъ, на 2 кил. по горѣ отъ Босилевградъ, сжщо и при Божица (Босилевградско), гдѣта рудата е въ голѣмо изобилие. Тия мѣсторожения не сж изследвани, нъ даватъ надежда че рудата е въ изобилие. Всички тия мѣсторожения се срѣщатъ въ кристаличния теренъ, било на жили, както е слу-

Ce système qui, sous plusieurs rapports, ressemble à celui actuellement employé aux Indes par la population pauvre, nous mène à conclure que ce sont les Turcs, les premiers, qui, lors de leur installation dans la Péninsule des Balkans, ont commencé l'exploitation du fer par un procédé emprunté aux Indiens. On pourra juger jusqu'à quel point cette industrie fut alors développée, si l'on prend en considération les masses énormes de scories qui ont été, jusqu'à présent, amoncelées aux environs de Samocow et des villages de Sestrimo, Kostenez, Mahala et Radouil.

D'après les dernières études sur ces scories, il appert qu'aux environs de Samocow il y en a près de 200,000 tonnes, et près des villages susmentionnés, 165,000 tonnes, exception faite de celles qui sont dispersées dans la vallée de l'Isker au bas du village de Kalkovo.

De l'analyse faite de ces scories il résulte qu'elles contiennent plus de 50% de fer et il y en a même qui donnent jusqu'à 66%. Ce fait démontre de soi-même, la primitivité du procédé et l'impossibilité de concourir avec l'industrie du fer des autres pays avancés, dont les scories contiennent à peine 10% de fer. Par sa nature même ce minerai offre de grands inconvénients pour l'installation d'un haut fourneau, parce qu'il est indispensable de le construire en briquettes avant de le soumettre à l'épreuve de la fusion, et que rien ne garantit une obtention normale d'une certaine quantité de minerai, et qu'en outre l'endroit est privé de communications faciles et à bon marché.

On trouve aussi du fer magnétique près du village de Srem, arrondissement de Kizil-Agatch, mais en masse compacte, par conséquent les conditions de l'exploitation sont plus avantageuses, nonobstant la distance de 35—40 kilomètres de la voie ferrée Yamboli-Bourgas. Dernièrement on a trouvé du minerai de même qualité près du village de Milkiovtzi, département de Trn, à deux kilomètres de Bossilograd, ainsi que près du village de Bojitz (Bossilograd) où le minerai est en grande abondance. On n'a pas encore fait d'études sur ces gisements qui donnent à espérer, comme nous

чая въ Сръмъ, било разпръснати въ незначителни количества, както въ Витохкия сменитъ, гнаиса и микашиститъ при Божица, било въ стокове, както е при с. Милковци или въ пластове, както е случая при Босилевградъ.

Червенъ хематитъ (Hematite rouge). Тая руда е срѣщната до сега само на двѣ мѣста: при Брѣзникъ и при Троянъ. Брѣзникския хематитъ е откритъ въ началото на 1834 година, той се явява въ видъ на пластъ-жила (filon couche), съ една дебелина отъ 30—35 метра при контакта на метаморфия теренъ съ кристаличния при самия градъ Брѣзникъ, срѣщу казармата. По количеството и качеството на рудата, тоя мѣсторожение заема първо мѣсто за сега, близо единъ милионъ тона руда ще може да се добие отъ частта, която афлорира; а подробнитъ изучвания само ще укажатъ на какво количество руда може да се расчита отъ него. При все че такива изучвания не сж произведени, ний сме наклонни да върваме че сме прѣдъ едно мѣсторожение отъ първостепенна важность. Анализа, произведенъ въ лабораторията на отдѣлението, е далъ слѣдния резултатъ: желязенъ окисъ (Fe^2O^3) 65.35%, ганга 32.45, фосфоръ 0.14, сѣра слѣди, което съотвѣтствува на 45.75 процентно съдържане на желязо въ рудата. Трѣбва да забѣлимъ, че пробата е взета при афлоримента, гдѣто една частъ отъ желязния окисъ е отнесенъ, и че при разкриване на мѣсторожението, процентното съдържане ще бѣде много повисоко отъ констатираното за сега. Тоя мѣсторожение е взето въ запазенъ периметръ, и скоро, въроятно ще бѣде подробно изучено. Хематита въ Троянъ не прѣдставлява тая важность, каквато прѣдставлява Брѣзникския; не защото дебелината на жилата е 1.5 метра, а защото мѣстото е планисто, лишено отъ съобщение. Когато Брѣзникския се намира максимумъ на 15—16 кил. отъ новостроящата се желязница Перникъ-Радомиръ, Троянския е на 35 кил. отъ Севлиево, което може да бѣде свързано съ централната нормална линия, съ тѣсна желязница не по рано отъ нѣ-

venons de le dire, que le minerai s'y trouve en grande abondance. Tous ces gisements se trouvent dans un terrain cristallin, soit en filons, comme à Srem, soit dispersés en des quantités insignifiantes comme aux syonites du Vitocha, ou les gnéiss et les micachistes de Bojitz, soit en lentilles comme au village de Milkovtzi, soit en couches, comme à Bossilograd.

Hématite rouge. On a rencontré ce minerai jusqu'à présent dans deux endroits seulement: près de Breznik et près de Troyan. L'hématite de Breznik a été découverte au commencement de 1834, il apparaît sous un filon couche d'une épaisseur de 30—35 mèt. au contact des couches métamorphosées avec le terrain cristallin près de la ville même de Breznik, vis-à-vis des casernes; tant sous le rapport de la quantité que de la qualité ce gisement occupe la première place jusqu'à présent; on pourra extraire un million de tonnes environ seulement de la partie affleurante; des études plus approfondies indiqueront la quantité du minerai qui pourra être extraite. Malgré ce manque d'études, nous sommes enclins à croire que c'est un gisement de première importance. L'analyse faite au laboratoire de la section des mines a donné le résultat suivant: Oxyde de fer (Fe^2O^3) 65.35%, gangue 32.45, phosphore 0.14, soufre, des traces; ce qui correspond à 45.75% de fer contenu dans le minerai. Il faudrait noter que le minerai analysé est pris aux affleurements, d'où une partie de l'oxyde de fer a disparu, et qu'à l'ouverture du gisement le pourcentage du fer contenu sera bien plus élevé que celui actuellement constaté. Ce gisement est gardé en périmètre réservé, et des études approfondies auront lieu probablement bientôt.

L'hématite de Troyan n'est pas d'une importance pareille à celle de Breznik; ce n'est pas à cause de l'épaisseur du filon qui est de 1 m. 5, mais parceque la localité est montagneuse et privée de communications. La mine de Breznik se trouve à une distance de 15—16 kilomètres, au maximum, de la voie ferrée actuellement en construction, Pernik-Radomir; celle de Troyan est à 36 kilomètres de Sé-

колко години. Самото мѣсторожение има пластивъ характеръ, нѣ до сега не е изучено, нито е било прѣдмѣтъ на дирение.

Освѣтъ тия желѣзни руди за сега е познатъ лимонита, който се срѣща въ еруптивната зона при Бургасъ въ мѣстността „Бакърлъкъ“. Тукъ се срѣщатъ доста много згурии, които указватъ на едноврѣмешно разработване на тая руда, която, при всичката още неопрѣдѣленостъ на мѣсторожението, заслужава особено внимание прѣдъ видъ левитѣ съобщения по море и желѣзница съ цѣлата ни страна; още по-вече, като се вземе прѣдъ видъ близостта на чернитѣ въглища, въ Балкана, които даватъ хубавъ коксъ, и се прѣсичатъ отъ линията Руссе-Хайнъ-Боазъ-Нова-Загора.

Желѣзни руди се срѣщатъ още въ Царибродско между селата Ропотъ и Годечъ, които сж червенъ хематитъ, сжщо и при селото Горни-Ломъ, и при върха „Българка“, Трявненския балканъ, гдѣто хематита импрегнира малко-много една зона отъ хлорито-шиститъ, които се явяватъ при Беджъ. Намѣренитѣ желѣзни згурии въ мѣстността „Циганска ушаца“, въ врѣме изучаванията на въглищната зона прѣвъ 1893 год. свидѣтелствуватъ, че въ едно отдавна минало и тукъ се е разработвало желѣзната руда.

Галенитни руди (оловено сребърни). На много мѣста сж констатирани доста хубави оловни руди, нѣ като най-добри изучени се прѣдставляватъ тия при с. Лавовица, които ще разгледаме и най-първо. Геологическото строение на тая частъ отъ Родопитѣ и метаморфни шисти, които често съдържатъ кристали воровища, и които шисти сж подигнати и начупени отъ грайсъ-гранитъ. Такова е строението при Джурково дере; нѣ при върха Багуница и при Синуръ дере се срѣща конгломератъ, около 200 метра дебелъ, съставенъ отъ парчета гнайсъ, микашисти и сивъ песчаникъ съ трахитенъ характеръ. Руднитѣ жили се срѣщатъ при контакта на кристалиния

vliévo qui pourra être relié à la ligne centrale par un chemin de fer à voie étroite, mais pas avant quelques années. Le gisement offre les apparences d'une couche, mais des études et des recherches n'ont pas été faites jusqu'à ce jour.

Outre ces minerais de fer, on connaît encore pour le moment le minéral de limonite que l'on trouve dans la zone éruptive de la localité „Bakirlik“ près de Bourgas. On y rencontre une assez grande quantité de scories, ce qui est l'indice de l'exploitation ancienne de cette mine qui, nonobstant l'indétermination du gisement, mérite pourtant une attention toute particulière si l'on prend en considération la facilité des communications dont elle jouit, tant par mer que par chemin de fer dans tout le pays, l'aproximité de la houille qui se trouve aux Balcans, et qui fournit du bon coke; cette houillère est traversée par la ligne Rous-tchouk-Hain-Boyaz-Nova-Zagora.

Des minerais de fer se trouvent aussi dans l'arrondissement de Tsaribrod entre les villages Ropot et Godetch qui sont de l'hématite rouge, près du village Gorni-Lom et le sommet „Bolgarka“ du Balkan de Trevna, où l'hématite est imprégnée plus ou moins d'une zone de chlorito-schiste, qui affleure au sommet du Bedek. Les séries de fer que l'on a trouvées dans la localité dite: Tziganski-Ouschatzki, lors des études faites en 1893 sur la zone des charbons de terre, attestent que dans les premiers temps on exploitait aussi ce minéral de fer.

Minerais argentifères, (plomb argentifère). On a constaté dans plusieurs endroits d'assez beaux minerais argentifères, mais les mieux étudiés sont ceux qui se trouvent auprès du village de Lacovitza et c'est de ces minerais que nous nous occuperons tout d'abord. La structure géologique de cette partie des Rhodopes est des schistes métamorphosés qui contiennent très souvent des calcaires cristallines, le tout étant soulevé et disloqué par le gneiss-granit. Telle en est la structure près de Djourkovo-Déré; mais près du sommet „Batounitza“ et près de Sinour-Déré, on rencontre un conglomérat de 200 mètres environ d'épaisseur, com-

варовикъ съ микашиста, както е случая при Кара-Мустафа. Въобще се вижда че руднитѣ жили сж образували при подиганнето на микашиститъ отъ гнайсъ-гранитъ. Самитѣ жили сж съставени отъ галенитъ, желѣзенъ пиритъ, цинковъ сулфуръ (блѣдна) и халкопиритъ, съ кварцова ганга и частъ отъ микашиститъ. При изучаванията сж констатирани слѣднитѣ рѣдки жили: при „Терзи Махле“ на височина 776 метра отъ морското равнище въ самата рѣка се намира една рудна жила, която при афлйормента има 35 см. продуктивна дебелина съ направление 350°. Галерията, която е била прокарана на 7 метра, е указала на едно увеличение до 40 см. на продуктивната частъ на жилата. Цѣлата жила е прослѣдвана на 400 метра, като дава надѣжда че може да биде предмѣтъ на експлоатация. Въ „Кеваянъ дере“ сж срѣщнати двѣ рудни жили, отъ които едната съ направление 350° има 110 метра дебелина, съ една продуктивна частъ отъ 008 до 035 метра; само че на 11 метра отъ афлйормента, продуктивната частъ се е намалила значително. На 20 метра по-долу отъ дѣсната страна на рѣката се срѣща друга една рудна жила около 60 см. дебела съ 35 см. продуктивна дебелина която при прослѣдваннето се намалява: жилата се распада на двѣ малки раздѣлени съ единъ блокъ микашистъ.

Петъ малки рудни жили сж констатирани въ рѣката на „Балканъ Махле“ съ общо направление 34°, а въ „Синуръ дере“ сж констатирани двѣ други рудни жили. Такива сжщо рудни жили се констатирани въ „Станимъжикото дере“ съ направление 320°. Отъ направенитѣ анализи е констатирано средно 625 кил. олово а 500 грамма сребро на тонъ руда.

Отъ изложеното се вижда, че мѣсторожението дава надѣжда, макаръ това да не е достаточна за да се заключи за негово богатство а главното препятствие за разработване на мѣсторожението, се явява въ отдалечността му отъ желѣзнопътната прѣжа и нужда отъ твърдѣ голѣмъ капиталъ за направата

posé d'une partie de gneiss, de micaschistes, de grès gris de caractère trachitique. Les filons se rencontrent au contact des calcaires cristallins avec les micaschistes, comme c'est le cas près de „Kara-Moustapha“. On voit en général que les filons se sont formés lors du soulèvement des micaschistes par le gneiss-granit. Ces filons sont formés de galène, de pyrite de fer, de blende et halkopyrite, avec gangue de quartz et de micaschistes. Lors des études on a constaté les filons suivants: Dans une rivière, à 776 mètres au-dessus du niveau de la mer, près de „Terzi-Mahalé“ existe un filon qui, à l'affleurement, atteint 35cm. d'épaisseur productive, avec direction de 350°. La galerie percée jusqu'à une longueur de 7 mètres a donné une épaisseur de 40cm. Le filon qui a été étudié jusqu'à 400 mètres, donne à espérer qu'il pourra être exploité. Deux autres filons sont constatés aussi à „Kanyan-Déré“, dont l'un avec direction de 350°, a une épaisseur de 1 m. 10, dont la partie productive est de 0.08 jusqu'à 0.35 centimètres; il est à remarquer pourtant qu'à 11 mètres de l'affleurement la partie productive s'est sensiblement amoindrie. A vingt mètres plus-bas de la rive droite de la rivière on rencontre un autre filon avec 0 m. 60 cm. d'épaisseur générale et 0 m. 35 cm d'épaisseur productive qui dans son prolongement devient plus mince; le filon se partage en deux autres petits filons qui sont divisés par un bloc de micaschistes. Cinq petits filons ont été constatés dans la rivière de „Balkan-Méhlé“ avec direction générale 340° et deux autres dans „Sinour-Déré“. De semblables filons aussi ont été constatés dans la rivière de „Stanimaschko-Déré“ avec direction 320°. Les analyses faites ont donné pour résultat, en moyenne: 625 kilogrammes de plomb et 500 kilogrammes d'argent par chaque tonne de minéral.

De tout ce qui vient d'être exposé il résulte que ces gisements donnent beaucoup à espérer, ce qui n'est pas suffisant pour conclure définitivement sur la richesse de ces minerais. Les principaux obstacles à l'exploitation de ces gisements consistent dans la distance qui les sépare des voies ferrées, et dans

на нови пжтица, въ една толкова стръена мѣстность, и за самата експлоатация тая рудна мѣстность е завзета отъ Държавата съ издаванетоъ закона за минитѣ.

Друга една важна мѣстность по своитѣ оловно-цинкови руди, се явява с. „Мусулъ“ и „Баря“, Босилеградска Околия. Изучванията, произведени тукъ прѣзъ 1895 година сж констатирали двѣ рудни жили, едната при „Мусулъ“, която се явява като интименъ смѣсъ на галенитъ съ бледа, а друга при „Баря“ гдѣто галенита прѣобладава. Геологическото сторение на тая часть е почти сжщото, както и при с. „Лжканица“; микашиститѣ сж подигнати отъ гнайстраниа. Жилата при Мусулъ има начална отъ 2.50 метра продуктивна дебелина, въ която е прокарана една стара галерия.

Анализа на рудата и е далъ слѣдния резултатъ:

Кварцова ганга.	4.314 %			Gangue de quartz
Галенитъ (PbS).	50.60	сѣотвѣтствува на	43.93 % Pb	Galène (PbS)
		correspond à		
Бледа (ZnS)	31.16	"	20.89 % Zn	Blend (ZnS)
Желѣзень пиритъ	12.72	"	5.93 % Fe	Pyrite de fer
Халкозинъ	1.90	"	1.51 % Cu	Chalcosine
Сребро 500 гр. на тонъ руда.		Argent 500 grammes		par tonne de minerai.

Рудната жила въ „Баря“ е тънка нѣколко сантиметра, нъ за това пкъъ е много по чиста; Анализа на тая руда е далъ слѣдния резултатъ:

Галенитъ	85.26 %	сѣотвѣтствува на	73.85 % Pb	Galène
		correspond à		
Халкозинъ	1.48	"	1.18 % Cu	Chalcosine
Желѣзень пиритъ	5.05	"	2.36 % Fe	Pyrite de fer
Бледа	2.23	"	1.50 % Zn	Blende
Ганга	4.97	"		Gangue
Арсениъ	слѣди	Arsenic	des traces	
Сребро 500 гр. на тонъ.		Argent 500 grammes		par tonne de minerai.

Мѣсторождението е заето отъ държавата и прѣзъ идущата година ще бжде предѣтъ на детайлно изучване, прѣдъ видъ важността, която прѣдставлява

la nécessité d'avoir de très-grands capitaux tant pour la construction de nouveaux chemins dans une localité dotée de pareilles rampes, que pour l'exploitation; toutes ces localités métallifères, en vertu de la loi sur les mines, appartiennent à l'Etat.

Une autre localité importante par ses minerais de plomb-zinc est celle des villages „Moussoul“ et „Bara“, arrondissement de Bossilograd. Les études faites en 1895 ont constaté l'existence de deux filons: un, près de „Moussoul“, est un mélange intime de galène avec de la blende, l'autre près de „Bara“, où prédomine la galène. La structure géologique de cette partie est presque la même que celle du village de „Lacovitza“. Les micaschistes ont été soulevés par les gneiss-granits. Le filon près de Moussoul à l'affleurement atteint une épaisseur productive de 2 m. 50 cm. et est percé par une galerie ancienne. L'analyse du minerai a donné le résultat suivant:

Le filon de „Bara“ est mince, de quelques centimètres, mais il est bien plus pur. L'analyse de son minerai a donné le résultat suivant:

Ce gisement reste à l'Etat, et l'année prochaine il sera l'objet d'études très approfondies à cause de son importance, car la voie ferrée central,

по причина централната линия, която ще мине прѣзъ Радомиръ-Дубница или Кюстендилъ за Солунъ, и удобството за построяване на една тѣсна линия по тѣчението на рѣката Драговичица отъ Босилеградъ до р. „Струма“.

Оловни руди сж намѣрени още въ „Киселешки долъ“ въ Етрополския балканъ; въ „Осоговската Планина“ по течението на р. Бистрица, въ „Рененската Планина“ (Кюстендилски Окржгъ) до с. Рененци, въ „Малъ-Тепе“ (Ямболска Околия) близо до с. Нова-Махла при селото „Бѣлица“, Харманлийска Околия, въ „Чипровския Балканъ“, близо при селото Чипровци, гдѣто изобилватъ, както и при Малъ-Тепе, стари згории отъ едноврѣмешното разработване на тѣзи мѣсторождения. Всички тия мѣсторождения не сж изучени, нъ като най-важни може да се каже за сега, се явяватъ тия при Етрополския Балканъ, гдѣто сж констатирани нѣколко жили отъ 20 до 50 см. дебелина, сжщо рудитѣ при Малъ-Тепе и Чипровския Балканъ, въ мѣстността Рупски долъ, които сж биле разработвани доста усилено, кадѣ XIV вѣкъ.

Манганови руди. До сега сж извѣстни само мангановитѣ при село Куру-Къйо, които се простиратъ прѣзъ седото Арнаутлари и достигатъ чакъ до Гебидже, а сжщо и тия при Хасково, които сж малко изслѣдвани. Манганита (manganite) въ Куру-Къйо се намира въ терциарната зона, която иде право надъ Горнйо-Креднитѣ пластова, които афлориратъ при с. Бѣла.

Мангановата руда афлорира чакъ на брѣга на Черното море, съ направление отъ юго-истокъ, къмъ сѣверо-западъ, прѣсича се отъ дола, който минава сѣверо-источно отъ с. Куру-Къйо, отива прѣзъ селото Арнаутлари и достига чакъ до с. Гебедже на повече отъ 10—15 кил. Падението на пластоветѣ, които включватъ рудата, е сѣверо-точно подъ джгълъ отъ 50° до 60°. Рудата е импрегнирана отъ части отъ глинистыя терциаренъ пластъ, отчасти се явяватъ въ конкреции и жилки, които варираатъ много. Рудата е била предѣтъ на дире-

doit passer par Radomir-Doubnitza ou Kustendil pour Salonique, et il sera facile de construire un chemin de fer à voie étroite le long du cours de la rivière „Dragovitza“, commençant par Bossilograd et aboutissant à la rivière de „Strouma“.

Des minerais de plomb ont été trouvés aussi au „Kisseleschki Dol“, au balcan d'Etropol; à „Ossogovska planina“, le long du cours de la rivière de Bistritza; à „Renenska-planina“ (dép. de Kustendil), près du village Rénentzi; à „Mal-Tépe“ (arrond. de Yamboli), près du village de Nova-Mahla; près du village de „Balitza“ (arrondis. de Harmanly); à „Tchiproovski-Balcan“ près du village de Tchiprovtzy, où on trouve en grande abondance, ainsi qu'à Mal-Tépe d'anciennes scories provenant de l'exploitation de ces gisements. Des études n'ont pas eu encore lieu sur ces gisements, mais on peut dire pour le moment que les plus importants sont ceux qui se trouvent près du Balcan d'Etropole, où l'on a constaté des filons de 20 à 50 cm. d'épaisseur, ainsi que les minerais près de Mal-Tépe et de Tchiproovski-Balcan, dans la localité dite „Roupsky-Dol“, qui ont été assez activement exploités vers le XIV siècle.

Minerais de manganèse. Des minerais de manganèse sont constatés jusqu'à présent près du village de „Kourou-Keui“, ils s'étendent par le village d'Arnaoutlary jusqu'à Gnébédjé, ainsi que près de Haskovo; très peu d'études ont été faites sur ces derniers. Le manganèse de Kourou-Keui se trouve dans le tertiaire au-dessus des couches de crétacés qui affleurent près du village de Béla. Le minerai de manganèse affleure aux bords de la mer Noire avec direction du sud-est au nord-ouest, traverse par la vallée qui passe au nord-est du village Kourou-Keui, s'avance par le village d'Arnaoutlary et dépasse le vil. de Gnébédjé affleurant ainsi sur 10—15 kilomètres. L'inclinaison des couches contenant le minerai a lieu vers le nord-est, sous un angle de 50° à 60°. Le minerai est imprégné en partie d'une couche de glaise tertiaire, en partie il apparaît en filons et concrétions avec beaucoup de variations. Des recherches ont été faites sur

ние, въ дириция е напусналъ периметъра по неизвѣстни причини. Анализа на тая руда е далъ слѣдния резултатъ:

Mn = 38.9 % H₂O 18 %
 Fe 6 %
 FeO² 4 % CaOCO₂ неопрѣдѣл.

Тая руда, която се намира при такива благоприятни условия за износъ до самото море, заслужава особено изучаване.

Мѣдни руди. Ако и да сж констатирани на много мѣста, обаче ни едно мѣсторождение не е добръ изучено. Това дѣто е направено едно повърхностно изслѣдване на мѣдната руда, която се срѣща на много мѣста изъ Ложь-Паланско, обаче отъ извършеното се вижда, че рудата е разпрѣсната въ единъ туфовенъ конгломератъ не равномерно и то въ видъ на отдѣлни валчести маси (видъ конкреции), които най вече се срѣщатъ въ зоната, която минава отъ с. Дивотино къмъ Дивотинския Манастиръ Св. Троица. Самитѣ конкреции сж доста богати на мѣдъ, тѣ съдържатъ средно 13.4 %, въ за това пѣкъ по самия характеръ на мѣсторождението имъ се изисква доста подробни изучавания, прѣди да се рѣши въпроса за тѣхната експлоативностъ. Мѣдната руда се срѣща освѣнъ това и надъ селото Райлово, Горня-Баня и Княжево и то пакъ въ сѣщия туфовенъ конгломератъ само че въ много по-малкъ размѣръ отъ колкото при Дивотино. Тукъ рудата се срѣща въ видъ на малахитъ, калкозинъ и азуритъ.

Въ планината Плакалница, Згориградско землище се срѣща бурновитъ, доста важна мѣдна руда, както по своето съдържане на мѣдъ, така и възможността да съдържа сребро, мѣсторождението обаче не е изслѣдвано, и нищо положително за сега не може да се каже за него. Обаче прѣдъ видъ близостта на желѣзницата София-Романъ-Плѣвенъ, това мѣсторождение прѣдставлява интересъ за въ бѣдѣще.

Освѣнъ тѣзи мѣдни руди, намѣрена е още самородна мѣдъ при с. „Глушникъ“ (Сливенско), мѣденъ пиритъ въ мѣстността Кара-Баиръ (Бургаско), която мѣстность ще бѣде скоро прѣдмѣтъ на подробно изслѣдване отъ страна

ce minerai, mais, pour des raisons inconnues, l'entrepreneur a abandonné son périmètre. L'analyse a donné le résultat suivant:

Mn = 38.9 % H₂O 18 %
 Fe 6 %
 FeO² 4 % CaOCO₂ non fixé

La situation de cette mine près de la mer offre d'excellents avantages pour l'exportation de ses produits, et elle mérite, par conséquent, les études les plus sérieuses.

Minerais de cuivre. Dans plusieurs endroits ont été constatés des minerais de cuivre, mais de bonnes études n'ont été faites dans aucun de ces endroits. Pendant cet été une étude superficielle a eu lieu sur le minerai de cuivre que l'on trouve dans plusieurs endroits de Lulin-Planina et il en résulte que ce minerai est dispersé dans des conglomérats tufacés, dissemblables, sous formes de masses ovales (une sorte de concrétions) que l'on rencontre plus fréquemment dans la zone qui embrasse le village de Divotino vers le Monastère Svéta-Troïtza. Les concrétions elles-mêmes sont assez riches en cuivre; elles contiennent en moyenne 13,4 %, mais la nature du gisement exige des études bien plus approfondies, avant que la question de leur exploitation soit décidée. On trouve également du minerai de cuivre près des villages de Raïlovo, Gorna-Bania et Kniajëvo, toujours en conglomérat tufacé, mais en proportions moindres que celles de Divotino. On y trouve le minerai sous forme de malachite, de chalcosine et d'azurite.

Dans la Plakalnitza-planina, à l'endroit dit: „Zgorigradsko“ on trouve de la bournorite, minerai assez important, tant par la quantité de cuivre qu'il contient que par la quantité d'argent qu'il pourrait contenir. Le gisement pourtant n'est pas étudié, et rien ne pourra se dire de positif à ce sujet. A cause de la proximité de la voie ferrée Sophia-Roman-Pleven, ce gisement pourrait offrir de l'intérêt à l'avenir.

Outre ces minerais de cuivre on a trouvé aussi du cuivre natif près du village de „Glouschnik“ (départ. de Slivno), — du pyrite-cuivreux à Kara-Bair (départ. de Bourgas), qui sera minutieusement étudié par le gouverne-

на Правителството, халкозинъ при селата Лилкѣовци и Душенци (Трънско), халко-пиритъ въ мѣстността *Бакърлъжа* заедно съ желѣзнитѣ лимонитни жили и въ Етрополския Балканъ; и малахитъ при селото „Злокученъ“ (Самоковско). Вънъ отъ това, често оловяно-сребърнитѣ рудни жили съдържатъ малко-много и халкопирити, които биха могли да се уползотворятъ, когато и самитѣ рудни жили бѣдѣтъ разработени.

Злато. Още въ турско време прѣдъ до есенъ всѣка година сж идвали цѣли групи алатари изъ Македония за да събиратъ злато отъ рѣчния пѣськъ изъ много наши рѣки, особено въ Кюстендилско, Радомирско, Трънско, Берковско, Златишко, Самоковско па дори и по течението на рѣката Янтра въ притоцитѣ ѝ Жълтешъ и Синкѣоца Отъ освобождението на самъ златари идатъ много по малко, въроятно по причина поскъпване на работната сила.

При всичко че тия златоносни пѣсьци, които сж се промивали доста дълго време, даватъ надѣжда за прослѣдване на коренното мѣсто-рождение на самитѣ златни руди, до сега още нищо не е направено. При все това, като се взематъ прѣдъ видъ многото кварцови жили, които процѣпватъ кристалинитѣ шисти въ Кюстендилско, а сжщо изобилието на разнитѣ пирити между Златица и Челопечъ, може да се каже, че въ тия мѣста именно трѣбва да бѣдѣтъ обърнати очитѣ на дирицитѣ такива, които могатъ да дадатъ най-добъръ резултатъ.

Желѣзенъ пиритъ. Пиритъ се срѣща на много мѣста въ най вече се намира въ Етрополския Балканъ между Златица и Челопечъ, гдѣто прорѣзва често синкави кварцитни жили и импрегнира нѣкои и други пластични породи; при селото Клисура (Софийско), Елшица (Татаръ-Пазарджишко) близо при Дръновския Манастиръ, до с. Гложени (Тетевенско) и въ мѣстността Лѣсковъ-долъ (Бръзничко), гдѣто една голѣма частъ е превърнатъ въ лимонитъ :

ment, — de la chalcosine près des villages „Milkyovtzi“ et „Douschantzi“ (départ. de Trin), — du chalcopirite dans la localité dite: „Bakirlik“ avec des filons de limonite et hématite, — ainsi qu'au Balcan d'Etropol. On a trouvé aussi de la malachite près du village de „Zlokoutchény“ (arrondis. de Samocow). Les filons de plomb argentifère contiennent plus ou moins de chalcopirite, qui pourra être utilisé quand les filons de ces minerais seront exploités.

Or. Lors de la domination turque, tous les ans, depuis le printemps jusqu'à l'automne des orpailleurs de la Macédoine venaient par bandes en Bulgarie pour ramasser l'or des sables de plusieurs de nos rivières, surtout aux arrondissements de Kustendil, Radomir, Trn, Bercovitz, Zlatitza, Samocow et même le long du cours de la rivière de Yantra et ses affluents: Geltesch et Sinkiotza. Après la délivrance de la Bulgarie, ils vinrent aussi, mais en bien plus petit nombre; probablement à cause de la cherté de la main d'œuvre. Tout en gardant l'espoir que ces sables aurifères, qui ont subit des lavages durant tant de temps, nous mettront à même de découvrir l'origine de ces gisements aurifères, rien pourtant n'a été fait dans ce but jusqu'à ce jour. Mais si l'on considère plusieurs filons de quartz qui percent les schistes cristallins dans le département de Kustendil, et particulièrement à Bossilograd, ainsi que l'abondance des diverses pyrites entre Zlatitza et Tchelopetch, on peut dire que c'est dans ces endroits que les chercheurs d'or doivent tourner leurs regards, car ces endroits donneront les meilleurs résultats.

Pyrite de fer. On trouve de la pyrite dans plusieurs endroits mais surtout au Balcan d'Etropol entre Zlatitza et Tchelopetch, où elle imprègne souvent des filons bleuâtres de quartz et quelques couches de diverse nature, près du village de Klissoura (arrondis. de Samocow), — de Elchitza (arrondis. de Tatar-Pazardjik), aux environs du Monastère de Drénowo, près du village de Glojény (arrondis. de Tétéven) et à l'endroit dit: Leskow-Dol (arrondis. de Breznik), où une grande partie est trans-

нъ ни едно мѣсторожение не е прѣслѣдвано.

Карриери. Съгласно закона за карриеритѣ въ категорията на карриеритѣ влизатъ слѣднитѣ ископаеми вещества: желѣзнитѣ пирити, минералнитѣ бои, варния фосфатъ, гипсътъ, торфътъ, старитѣ згории, камъка за постройки, за постилание, за украшение, воденични, литографни и други, които се употребяватъ въ индустрията, плочитѣ, тебеширътъ, пѣськътъ, чакъла, глината и пр. При всичко, че нѣма още карриери, които напълно да бѣдѣтъ разработвани, както това става въ другитѣ страни, че надзора отъ страна на Правителството е слабъ, по причина малкия персвналъ, съ който разполага отдѣлението за минитѣ, тѣ пакъ даватъ единъ приходъ отъ 20,000 лева годишно, който скоро ще може да стигне почетната цифра отъ 100,000, като се приложи закона и правилника за карриеритѣ напълно. Общото годишно производство на карриеритѣ достига около 1,000,000 куб. метра груби материялъ, 160,000,000 тухли за здания и 100,000,000 керемиди. Освѣнъ обикновенитѣ камъни за здания, вади се прѣкрасенъ материялъ за колони, цокли, стѣпала за стѣлби и пр. отъ гранитнитѣ карриери въ с. Владая близо до София и при града Пловдивъ; мекъ варовикъ, който се обработва много лѣсно, и е предмѣтъ на голѣмъ износъ за Румания, отъ карриеритѣ на Ниргосъ и Красевъ (Руссенско); кварцовъ пѣськъ, за производство на стѣкло при селото Гебедже, гдѣто има построена стѣклена фабрика отъ нѣколко врѣме; андезитъ при село Ени-Кьой за постройката на Бургаското пристанище; и варовикъ при с. Малки Аладивъ (Варненско) за постройката на Варненското пристанище. Хубавъ мраморъ, който скоро може да бѣде предмѣтъ на експлоатация, се намира въ Берковския и Габровския балкани, сѣщо и при селото Бѣлово (Татаръ-Пазарджийско), само че тоя послѣдния е едрозърнестъ и не може добръ да се полира.

Негушевскитѣ малки карриери заслужаватъ внимание, по причина на литографнитѣ си плочи, които, ако и да излизатъ на малки парчета, даватъ

formée en limirite. Aucun de ces gisements n'a été encore étudié.

Carrières. — D'après la loi sur les carrières sont considérés comme matériaux appartenant à cette catégorie les ci-après: les pyrites de fer, les couleurs minérales, le phosphate de chaux, le gypse, la tourbe, les vieilles scories, les pierres à bâtir, celles de dallage et les pierres pour ornements, meules, lithographie et autres employées par l'industrie, les dalles, la craie, le sable, les moellons, la glaise etc.; quoiqu'il n'y ait pas de carrières qui soient complètement exploitées, ainsi que cela se pratique dans les autres pays, et que la surveillance de la part du gouvernement soit faible à la suite du nombre restreint du personnel dont la section des mines dispose, elles donnent cependant un revenu de 20,000 levs par an, qui pourra atteindre la somme de 100,000 francs, dès que la loi sur les carrières et le règlement y relatif seront rigoureusement appliqués. La production annuelle des carrières, en général, s'élève à près de 1,000,000 de mètres cubes de matériel brut, 60,000,000 de briques pour bâtisses, et 100,000,000 de tuiles. Outre les pierres ordinaires pour bâtisses, on extrait des carrières, du granit du village de Vladaya près de Sophia, et près de Philippopoli; d'excellent granit pour colonnes, socles, escaliers etc.; de la pierre molle calcaire, qui est très-facilement travaillée et dont une grande exportation est faite pour la Roumanie des carrières de Pargos et Krassen (arrond. de Roustchouk); du sable de quartz pour verrerie, près du village de Guébédjé, où une fabrique pour verrerie est installée depuis quelque temps; de l'andésite près du village Yéni-Keuî pour la construction du port de Bourgas et du calcaire près du village Malky-Aladin (arrond. de Varna) pour la construction du port de Varna. Aux balkans de Bercovitza et de Gabrovo on trouve du beau marbre qui bientôt sera l'objet d'une exploitation, ainsi que près du village de Bellovo (départ. de Tatar-Pazardjik), avec cette seule différence que les grains de ce dernier sont gros et qu'il ne peut pas être bien poli.

надѣжда при добро разкривание. Воденични камъни се вадятъ на нѣколко мѣста, особено въ Ново-Село въ мѣстността Черни-връхъ, въ селото Бѣли-Осъмъ, гр. Тетевенъ, Малка Желѣзна, с. Стойкитѣ (Пловдивско) и с. Сарнятъ (Хасковско), а още и — въ селата Помашки Лѣтница, Лѣси-Дрѣвъ (Тетевенско) и въ мѣстността „Мечковица“ (Габровско).

Главнитѣ тухларници се намиратъ въ околността на София, три голѣми заведения: „Изида“, „Работникъ“ и акционерното керамическо дружество въ Руссе, Бургасъ и Ломъ-Паланка. Дружеството „Работникъ“ издигна напослѣдъ една цечка за произвеждане на хидравлическа варъ отъ глинеститѣ варовици отъ мѣстността Бейлеръ-Чифликъ. Такива глинести варовици се намиратъ още близо до Сливненскитѣ бани.

Огнеопорни тухли се произвеждатъ още въ малкъ разгѣръ въ Софийско, за които употребяватъ огнеопорнитѣ глини отъ с. Чукурово, Бистрица и пр.

Минерални извори. Рѣдко сѣ странитѣ, които да иматъ толкова много минерални извори като България, нѣ при това и много малко е още направено за подобрѣние на построенихъ върху тѣхъ въ римско или турско врѣме бани. Една малка частъ отъ познатитѣ минерални извори принадлежатъ на държавата, по голѣмата на разнитѣ общини.

До сега извѣстни минерални извори има въ 66 локалитета съ 154 извора, отъ които въ Софийски окръгъ на 13 локалитета, Татаръ-Пазарджикъ 11, въ Пловдивски и Сливненски по 7, въ Старозагорския и Бургаски по 6, Търновски и Кюстендилски по 5, Ломски и Хасковски по 2 и въ единъ отъ Варненския окръгъ.

Въ Софийския окръгъ само на слѣднитѣ локалитети сѣ построени бани: въ

Les petites carrières dites „Negou-schevsky“ méritent aussi d'être prises en considération à cause des pierres lithographiques qu'ils fournissent; quoique extraites en petits morceaux elles donnent beaucoup à espérer avec une meilleure exploitation. On extrait des meules dans quelques autres endroits, et surtout à Novo-Sélo, dans la localité dite Tcherny-Verh, au village Bely-Osm, à Tétéven, Malka-Gélezna, Stoikité (départ. de Philippopoli), et au village de Sarnet (départ. de Haskovo). On extrait de même des pierres à aiguiser près des villages de Pomaschki, Liétnitza, Liessi-Dren (Tétéven) et à Metchkovitza (arrond. de Gabrovo).

Les briqueteries principales sont: celles qui se trouvent aux envirens de Sophia; „Izida“, „Rabotnik“ et „Société par actions pour la fabrication des briques“, ainsi que celles de Roustchouk, Bourgas et Lom-Palanka. La briqueterie „Rabotnik“ a fait installer dernièrement un fourneau pour chaux hydraulique; on se sert dans ce but des calcaires argileux de la localité de Beyler-Tchiffic. De pareilles calcaires argileux se trouvent aussi près des bains de Slivno.

Des briques réfractaires sont aussi fabriquées aux environs de Sophia, mais en de petites quantités; on y emploie les argiles réfractaires des villages de Tchoukourovo, Bistrizza etc.

Sources minérales. La Bulgarie a une place à part parmi les autres pays par la richesse et l'abondance de ses sources minérales; il est à regretter pourtant que l'on ait fait si peu pour l'amélioration des bains construits sur ces sources au temps des Turcs ou des Romains. Une partie des sources minérales déjà connues, appartient à l'Etat, la plus grande revient aux diverses communes.

On connaît jusqu'à présent 154 sources, sises dans 66 localités, savoir: département de Sophia dans 13 localités; ceux de Philippopoli et Slivno, chacun d'eux dans 7 localités; ceux de Stara-Zagora et Bourgas dans 6 localités; ceux de Tirnovo et Kustendil dans 5 localités; ceux de Lom et Haskowo dans 2 localités et enfin une seule dans le département de Varna.

гр. София, въ селата Княжево, Горна-Баня, Банки, Вълчинъ и Долна-Баня; а не застроени сж изворитѣ: при с. Лакатникъ, Желъзница, Панчерево, Кладница, Калково, Костенецъ и при Х. Коцовата воденица на 5—6 кил. отъ града София по шосето София-Кюстендилъ. Въ тѣзи мѣста сж познати до сега 23 извора, отъ които най-горещия е тоя на банята Долна-Баня 61°. а най-хладния е извора при селото Кладница 25°. Софийската баня е въ срѣдата на града, каптажа на извора е извършенъ, нъ зданието не е построено още, а за сега служи старовръмското здание, което не прѣдставлява никакви удобства, при все че има два басейна и нѣколко вани. Водата на тая баня е симпурна, съ температура отъ 48°, извора е доста изобилень; той дава 280 литри въ минута. Банята е експлоатирана отъ Софийскій Градско-Общински Сѣвътъ, на който е било отстъпена отъ Държавата.

Най-близката баня на 8 километра отъ гр. София, е въ селото Княжево, което е расположено при началото на Владайското дефиле, при политѣ на величествената Витоша, съединено съ прѣкрасно шосе. Банята се намира почти въ началото на селото; тя е старо здание, съ единъ само басейнъ, и малка пристройка за събличание и обличание. Особени удобства нѣма, нъ по причина на хубавата мѣстность и близостта до града, тая баня се посѣщава много прѣзъ лѣтния сезонъ отъ Софийскитѣ граждани. Водата на извора е слабо минерализирана, безъ дѣхъ съ една температура отъ 33°. Такава сжщо слабо минерализирана е и водата на извора въ Горна-Баня, която има прѣвѣснодно мѣстоположение. Поставена на сѣверния склонъ на пл. Люлинъ, съединена съ желѣзната линия София-Радомиръ, тая баня, ако не би се лишавала отъ мѣста за расходка и колко годѣ залѣсени мѣста, гдѣто посѣтителитѣ биха могли да прѣкарватъ свободното си

Dans le département de Sophia les bains avec constructions existent dans les localités ci-après; dans la ville de Sophia, aux villages de Kniajéwo, Gorna-Banya, Banky, Beltchin et Dolna-Banya; les sources non couvertes sont: près des villages Laktatnik, Jéléznitza, Pantchérevó, Kladnitza, Kalkowo, Kostenetz, et près du moulin de Hadji Kotzow, situé à une distance de 5 à 6 kilomètres de la ville de Sophia; on s'y rend par la chaussée Sophia-Kustendil. Dans ces endroits on a trouvé jusqu'à présent 23 sources, dont la plus chaude est celle de Dolna-Banya, 61°, et la plus froide celle près du village Kladnitza 25°. Le bain de Sophia est situé au milieu de la ville; les eaux de la source ont été captées, mais les constructions nécessaires ne sont pas encore faites et on se sert actuellement de l'ancienne bâtisse qui n'offre pas les commodités voulues, — tout en ayant deux bassins et un certain nombre de baignoires. L'eau de ce bain est sulfureuse, d'une température de 48°, la source est assez abondante, elle donne 280 litres d'eau par minute. Ce bain est exploité par la municipalité de Sophia, à laquelle il a été cédé par le gouvernement.

Le bain le plus proche, et à une distance de 8 kilomètres de la ville est celui du village de Kniajévo; ce dernier est situé à l'entrée du défilé de Vladaya. La chaussée de Sophia à Kniajévo est excellente. Le bain se trouve presque à l'entrée du village. C'est une bâtisse ancienne, avec un seul bassin et une petite annexe. D'autres commodités n'y existent pas, mais à cause de la belle situation et sa proximité de la ville il est très fréquenté pendant l'été par les habitants de Sophia. L'eau en est faiblement minérale sans odeur et avec température de 33°.

La source de Gorna-Banya est aussi faiblement minérale et le site du village est excellent. Le bain est situé sur la pente septentrionale de Lulin-Planina et relié à Sophia par le chemin de fer „Sophia-Radomir“; s'il existait quelques promenades boisées, ce bain aurait attiré beaucoup d'amateurs; nonobstant ces incommodités et les difficultés du reboisement des environs

време, би привлѣкла много посѣтители, обаче тия ѝ неудобства, и трудността за залѣсяване на околността, правятъ банята не до тамъ примащива, при все че и тя се посѣщава доста много. Банята има единъ басейнъ, който е наскоро ремонтиранъ, но зданието е веко и градината ѝ малка. Температурата на водата е 45°, нѣма никаква миризма, и слѣдъ изстудяването ѝ се употребява за пиение; цѣлото село се снабдява отъ тоя изворъ съ вода за пиение.

Банята въ с. Банки е отдалечена около на 18 кил на западъ отъ градъ София, намира се на сѣвернитѣ поли на Люлинъ въ една котловинка, има само единъ басейнъ и калъ надъ него, гдѣто често се ровятъ болнитѣ особено отъ ревматизмъ, противъ който и помага. Самото село Банки нѣма добръ изгледъ, нито пъкъ гори за расходка. Банята се посѣщава доста много отъ Софийскитѣ жители, ако и съобщенията да сж потрудни, единъ omnibusъ прѣзъ банния сезонъ циркулира по единъ път на день отъ София и обратно. По-богатитѣ си служатъ съ собствени кола или съ файтони отъ пияцата. Водата е слабо минерализирана, а температурата отъ 28°. И тритѣ тия бани сж държавни и се отдаватъ подъ наемъ.

Долна-Баня Самото село Долна-Баня, расположено въ една малка равнина, заградена отъ Ихтиманскитѣ планини и западнитѣ Родопи, има прѣкрасно мѣстоположение, намира се на 8 кил. отъ желѣзнопътната станица Баня-Костенецъ и е съединено съ нея съ доста добро шосе. Банята се намира подъ самото село, зданието е старо, и прѣдставлява много малко удобства за полътителитѣ. Банята се експлоатира отъ общината, която не е направила до сега никакви подобрения за нея, които биха увеличили значително приходитѣ на общината; попече и така даже, тя се посѣщава доста много. Голѣмитѣ градини изъ селото, хубавитѣ прохладни горички, които го обикалятъ и рѣката Марица, която минава на близо, привличатъ повече посѣтителитѣ, отъ колкото самата баня, водата на която е слабо минерализирана и има доста висока температура 61°.

По положението си Вълчинската баня малко отстъпа на прѣдидущата, нъ тя е сжщо така занемарена, експлоатира

il est fréquenté par un assez grand nombre de baigneurs; il existe un bassin tout récemment réparé, mais l'édifice est vieux et le jardin très-petit. La température de l'eau est de 45°; elle est sans odeur et après son refroidissement on l'emploie à la place de l'eau potable; c'est l'eau potable de tout le village.

Les bains du village de Banki à 18 kilomètres environ à l'ouest de Sophia sont sis aux pieds septentrionaux de Lulin-Planina dans un vallon; ils ne possèdent qu'un bassin et plus haut des bains de boue auxquels ont recours les malades atteints surtout de rhumatismes. Le village de Banki ne possède pas une bonne vue ni des ombrages propices aux promenades, mais ses bains n'en sont pas moins fréquentés par une foule de Sophiotes, malgré le manque de communications faciles; pendant la saison balnéaire un omnibus circule entre Sophia et Banki et vice-versa, une fois par jour; les plus riches ont leurs voitures privées, ou bien se servent des voitures de place. L'eau en est faiblement minérale et sa température est de 28°. Ces trois bains appartiennent à l'Etat et sont loués par lui.

Dolna-Bania. Le village de Dolna-Bania excellemment situé sur un petit plateau abrité par les montagnes d'Ih-timan et les Rhodopes de l'ouest, se trouve à 8 kilomètres de la station du chemin de fer Bania-Kosténetz, avec laquelle il est relié par une assez bonne chaussée. Les bains sont près du village, l'édifice est vieux, les commodités manquent, ces bains sont exploités par la commune, qui n'a rien fait jusqu'à ce jour pour leur amélioration, ce qui aurait considérablement augmenté ses revenus; car dans l'état actuel ils sont encore fréquentés par un grand nombre de personnes. Ce sont les vastes jardins, les gracieuses forêts autour du village et de la Maritza qui coule dans le voisinage, qui attirent bien plus les visiteurs, que les bains eux-mêmes. L'eau de ces bains est faiblement minérale et d'une assez haute température, 61°.

Les bains de Beltchin ne le cèdent presque en rien à ceux qui précèdent, mais ils sont également négligés et ex-

се отъ оацината, която малко се е погрижила за нея. Хубавото Самоковско поле, величественитѣ върхове на Витоша и Рила, даватъ такъвъ хубавъ изгледъ на това мѣсто, гдѣто рѣдко се срѣща — при все това банята се посѣщава много по-малко отъ прѣдидущата; — водата ѝ е симпурна съ температура отъ 39° и спомага най-вече противъ ревматизмъ.

Освѣтъ указаниѣ по-горѣ минерални извори, върху които има вече построени, бани, въ Софийския окръгъ има още слѣднитѣ минерални извори: при селото Костенецъ, при селото Лакатоикъ, водата е симпурна, температурата е 27°, при селото Желѣзница, вода слабо минерализирана, температура 23°, въ Панчарево слабо минерализирана вода, температурата 34°; село Кладница, два извора симпурни, съ температура единъ 25° и други 15° и единъ изворъ при воденицата на Х. Коце на 5—6 кил. отъ гр. София по шосето София-Кюстендилъ, вода слабо минерализирана съ температура отъ 31°.

Татаръ-Пазарджишкия окръгъ слѣдъ Софийския, е най-богатия съ минерални извори, той брой такива въ 11 локалитета, съ 35 познати до сега извори. — Най-важнитѣ извори, както по количеството и мѣстоположението си, въ тоя окръгъ сѫ Чепинскитѣ. Тѣзи извори, разположени въ прѣкрасната Чепинска долина, въ сърдцето на самитѣ западни Родопи, по които избобизватъ иглолистнитѣ дървета, иматъ такава мѣстоположение, каквото ни едни други въ цѣла България. Прибавете къмъ тия природни красоти и мекия климатъ на това корито, и вий ще имате пълна картина на тѣхната естествена красота. За жалостъ обаче тукъ е направено толкова малко отъ разнитѣ общини, които ги експлоатиратъ, за подобруването имъ, щото жалко е човѣку да ги гледа. Само въ селата Баня и Ладжани се намиратъ стари каменни постройки, върху нѣкои само извори, а въ селата Каменица и Корово — дървени полусрутени. Тия четири локалитета иматъ 18 извора отъ които 7 само въ селото Ладжани и 5 въ селото Каменица; водата на всички

exploités par la commune. La belle plaine de Samokow, les sommets majestueux du Vitocha et de Rilo donnent à cette localité un de ces beaux aspects si rares à rencontrer ailleurs. Les bains de Beltchin ne sont cependant pas aussi fréquentés que ceux de Dolna-Bania. L'eau en est sulfureuse, d'une température de 39°, et bonne surtout pour la cure des ruomatismes.

Outre les sources minérales susmentionnées, sur lesquelles il existe déjà des bains construits, on trouve d'autres sources dans le département de Sophia près du village de Kosténetz et Lokatnik, dont l'eau est sulfureuse avec une température de 27°; près du village de Jéleznitza, avec de l'eau faiblement minérale et d'une température de 23°; à Pantcharévo avec de l'eau aussi légèrement minérale et à une température de 34°. A Kladnitza on rencontre deux sources sulfureuses dont l'une avec température de 25° et l'autre de 15°, et une source auprès du moulin de Hadji Kotsow à 5 à 6 kilomètres de distance de Sophia, par la chaussée Sophia-Kustendil avec de l'eau légèrement minérale d'une température de 31°.

Après le département de Sophia vient celui de Tatar-Pazardjik le plus riche après lui en sources minérales. Il en compte 35 actuellement connues sises dans 11 localités. Les principales sources, tant par leur situation que par l'abondance de leurs eaux, sont celles de Tchépino. Elles coulent dans les belles vallées de Tchépino, au centre même des Rhodopes à l'ouest, où abondent les pins et les sapins, et leur belle situation est telle qu'elle est sans rivale dans toute la Bulgarie. Si l'on ajoute à ces beautés naturelles, la douceur du climat on aura une idée de leur avenir. Mais il est à regretter que les communes qui exploitent ces sources aient fait si peu pour leur amélioration c'est un fait regrettable à constater. De vieux édifices en pierre existent toutefois aux village de Bania et de Lédjané sur quelques-unes des sources, ainsi que des constructions en bois à demi-ruinées à Kaménitza et Korovo. Ces quatre localités renferment 18 sources dont 7 à Lédjané, et 5 à Kaménitza; l'eau de toutes ces sources

извори съдържа сѣрководородъ, а температурата имъ варира отъ 28° до 56°.

Въ селото Стрѣлча има също 2 извора, върху единъ отъ които има стара постройка, водата е слабо минерализирана съ температура отъ 38°. Друга една баня има въ селото Баня (Панажурско), също съ слабо минерализирана вода и температура 28°; банята се посѣщава доста и се експлоатира отъ общината; и тукъ нищо не е направено за подобруването на банята. Освѣтъ тия минерални извори има още въ селата Сарново, Текира и Василица, единъ отъ изворитѣ на тсва послѣдното село има 80° температура, водата му е съ солено-горчивъ вкусъ, както и на останалитѣ 4 извора около това село.

Въ Пловдивския окръгъ има 7 локалитета, на които се намиратъ 19 минерални извора на хубаво мѣсто. Въ тоя окръгъ стоятъ Хисарскитѣ и Карловскитѣ бани.

На сѣверъ отъ Пловдивъ при политъ на „Срѣдня-Гора“ на 43 кил. разстояние се намира село Хисаръ, съединено съ града съ добро шосе. Банитѣ които се намиратъ въ това село сѫ едни отъ най-прочутитѣ и старитѣ въ България; тѣ сѫ биле построени въ врѣмето на Траяна прѣвъ второто столѣтие подиръ Христа. Селото Хисаръ има мекъ климатъ, почти хладенъ лѣте, умерено влаженъ и доста постояенъ. Нѣ освѣтъ това въ самото село се намиратъ помѣщения за посѣтителитѣ малко много по згодни, което именно още повече привлича посѣтителитѣ. Изворитѣ сѫ вътрѣ и около селото; тѣ се различаватъ главно по температурата и анализа; нѣ въобще всички сѫ слабо минерализирани и съдържатъ малко газообразни тѣла; заематъ срѣдата между акротермитѣ и алкалнитѣ извори. Главнитѣ извори, върху които има постройки сѫ 5-тѣхъ слѣдни: *Хавуза, Чулуджа, Инджевъ, Кюпчезъ и Момина.*

Споредъ Д-ръ Дуласъ, анализътъ на водитѣ въ *Хавуза, Чулуджа, Инджевъ, Кюпчезъ и Момина*, сѫ дали слѣдния химически съставъ въ 10 литри вода.

renferme de l'hydrogène sulfureux, et leur température varie de 28° à 56°.

Deux sources se trouvent aussi au village de Streltcha, sur l'une desquelles existe une vieille construction; l'eau en est faiblement minérale à la température de 38°. Un autre bain se trouve aussi au village de Banya (Panagourischté) dont l'eau est aussi légèrement minérale à la température de 28°; il est assez fréquenté, quoiqu'exploité aussi par la commune, qui n'a rien fait pour son amélioration.

En plus de ces sources il en existe d'autres dans les villages de Saranovo, Tékira et Vassilitza; une des sources de ce dernier village atteint 80° de température, l'eau en est alcaline et amère, ainsi que les quatre autres sources situées aux environs de ce village.

Dans le département de Philippopoli, dans sept localités existent 19 sources minérales, dont la situation est très belle. C'est dans ce département que se trouvent les bains de Hissar et de Karlovo. Au nord de la ville de Philippopoli aux pieds de la montagne dite „Sredna-Gora“, à une distance de 43 kilomètres, se trouve le village de Hissar, relié à la ville par une bonne chaussée. Les bains qui s'y trouvent sont des plus anciens et des plus renommés en Bulgarie; ils ont été construits au temps de Trajan, au second siècle après Jésus-Christ. Le climat de ce village est doux, presque froid pendant l'été, d'une humidité tempérée et suffisamment stable.

On peut s'y installer plus ou moins commodément, c'est ce qui y attire les visiteurs. Les sources sont dans l'intérieur ou aux environs du village et elles se distinguent principalement par leur température et leur analyse; en général elles sont peu minérales et contiennent une petite quantité de matières gazeuses; elles constituent la moyenne entre les sources extrêmement chaudes et alcalines. Les principales, sur lesquelles sont édifiées des constructions, sont les ci-après: *Havozza, Tchouloudja, Indjez, Kup-tchez et Mamina.*

L'analyse faite des eaux de ces cinq sources par le Dr. Doulas sur un volume de dix litres d'eau par chacune, a donné le résultat chimique suivant:

	Хавуза, Navouza,	Чулуджа, Tchouloudja,	Инджезъ, Indjez,	Кюнчезъ, Kuptchez,	Момина Molina
NaOCO ²	0·6184	0·6303	0·4547	0·7514	0·7730
NaS ²	0·2844	0·3129	0·4773	0·3620	0·3600
NaCl	0·0911	0·1002	0·4642	0·1107	0·1139
KS ²	0·0275	0·0302	0·4000	0·0333	0·0343
CaOCO ²	0·0634	0·0697	—	0·0770	—
MgOCO ²	0·0411	0·0452	0·1413	0·0500	0·0792
FeOCO ²	0·0360	0·0300	0·0150	0·0100	0·0100
CO ²	0·3282	0·3530	0·4444	0·3745	0·3863
SiO ²	0·1259	0·1385	0·5210	0·1530	0·1574
Фосфорни:	слѣди	слѣди	слѣди	слѣди	слѣди
Phosphore:	des traces	des traces	des traces	des traces	des traces
Температура:	47°	42°	35°	37°	45°
Температура:	47°	42°	35°	37°	45°
Реакция:	неутрална	неутрална	алкалична	алкалична	алкалична
Réaction:	neutre	neutre	alcaline	alcaline	alcaline

Водата на *Хавуза* е бистра, вкусна и се употребява вътрешно и външно. Споредъ Д-ръ Дуластъ, отъ когото заемаме това, водата на тоя изворъ се препоръчва противъ ревматизмъ, скрофули, скрофулиозни рани и противъ невралгии; а се забранява на трескавитѣ също и расположенитѣ къмъ хиперемии на дробоветѣ и мозъка. — Водата на *Чулуджа* е почти съща, както и тая на *Хавуза*, само, че тя произвежда по-силно дѣйствие върху организма; препоръчва се противъ кръстобода (Ischias) парализиранитѣ и лежки страдания на гръбначния мозъкъ. Водата на *Инджеза* се препоръчва на хора, които се занимаватъ умствено и страдатъ отъ констипация, на дебелитѣ и лакоми хора, които страдатъ отъ мозъчни, гръдни и коремни безпокойствия. Въ водата на *Кюнчезъ*, освѣнъ указанитѣ въ анализа минерални вещества, се намира и H₂S, нъ много малко; тя се препоръчва противъ хроническия рематизмъ, кожни болѣсти, а се забранява за слабитѣ и туберкулознитѣ. Водата на *Момина* се препоръчва противъ болѣститѣ на смилателнитѣ органи, на черния дробъ, *жлъченъ камъкъ*, жълтеница, хемороидитѣ и противъ катара на пикочнитѣ органи. Въобще тия минерални извори сѫ доста важни, и скоро, може би, ще бѣдѣтъ предметъ на сериозни подобрения отъ страна на правителството; докарвание на хладка вода за пиене е отъ първа необходимостъ. Прѣди една-две години е залѣсено едно значително пространство земя, което скоро ще може да послужи за направата на добръ паркъ.

L'eau de „Navouza“ est claire, de bon goût et s'emploie à l'usage interne et externe. D'après le Dr. Doulas, auquel nous empruntons ces détails, l'eau de ces sources est recommandée pour le rachitisme, la scrofule, les plaies scrofuleuses et les névralgies, elle est défendue à ceux qui souffrent des fièvres ou qui sont prédisposés aux hyperémies du foie et du cerveau. Celle de „Tchouloudja“ est presque la même, mais ses effets sont plus forts sur l'organisme; elle est recommandée contre les Ischias et les paralysies légères de la moëlle épinière. L'eau de „Indjez“ est recommandée aux personnes qui s'occupent de travaux intellectuels, qui souffrent de constipation, ou aux personnes prédisposées à l'embonpoint, qui souffrent de douleurs du cerveau, de la poitrine et du ventre.

Dans l'eau de „Kuptchez“, outre les matières minérales constatées par l'analyse, on y relève la trace de H₂S; mais en très-petite quantité; elle est recommandée contre les rhumatismes chroniques et les maladies de la peau, mais elle est défendue aux personnes de constitution faible ou tuberculeuses. Celle de „Molina“ est recommandée contre les maladies des organes digestifs, du foie, calculs biliaires, la jaunisse, les hémorroïdes et contre le catarrhe des organes urinaires. En général, ces sources minérales sont assez importantes et bientôt, peut-être, elles seront l'objet de sérieuses améliorations de la part du gouvernement; l'appro-

Карловскитѣ бани се намиратъ край селото *Баня* на около 45 кил отъ Пловдивъ; банята е старо здание съ два басейна: единъ за жени, други за мъже; температурата на водата възлиза отъ 46·5° въ мъжския басейнъ до 45° въ женския.

Анализа на водата, който заемаме отъ Д-ръ Дуластъ, е далъ слѣдния резултатъ въ 19 литри.

NaS ²	1·542
NaS	0·031
NaOCO ²	0·254
MgO } CO ²	0·048
CaO }	

Освѣнъ това има и N₂S; нъ мѣстото е благото и климата не толкова адренъ. Водата ъ се препоръчва противъ хроническия ревматизмъ, артритиса, невѣрни ставосраствания, хронически болѣсти на кожата, дупуса, лишеитѣ и хроническитѣ екземи.

Освѣнъ тѣзи бани сѫ познати още минерални извори въ слѣднитѣ села: *Шейтаново*, *Даваджйово*, *Кара-Сърби* и *Красново*.

Въ Сливненския окръгъ сѫ познати 7 локалитета, съ своитѣ минерални извори, нъ най-главния е селото *Налбантлери*, гдѣто има 4 извора повечето сѣрни и температурата на които варира отъ 34·5° до 41·7°. Банитѣ при това село, извѣстни подъ названиее „*Сливненски*“, сѫ стари здания, построени върху два отдѣлни извора, единъ отъ които е сѣрнистъ, а другия минава за желязненъ; само една постройка съ нѣколко стаи е построена прѣди нѣколко години, но и тя е неудовлетворителна. Банитѣ се намиратъ на югъ отъ гр. Сливенъ край рѣката Тунджа на около 10 кил. отъ града, иматъ хубаво мѣстоположение, и ще бѣдѣтъ съвършено прѣстроени отъ Градско-Общинския Съвѣтъ, който ги експлоатира. Голѣма частъ отъ околността е отчуждена за залѣсанние

visionnement en eau potable sera la première des améliorations. Une assez grande étendue de terrain a été reboisée depuis une ou deux années, il pourra servir à la création d'un beau parc.

Les bains de Karlovo se trouvent autour du village de „Banya“ à 45 kilomètres environ de Philippopoli; l'édifice est vieux et il existe deux bassins, l'un pour les femmes et l'autre pour hommes; la température atteint 46°5 au bassin des hommes, et 45° à celui des femmes.

L'analyse que nous empruntons au Dr. Doulas a donné le résultat suivant sur 10 litres d'eau:

NaCl	0·309
SiO ²	0·650
CaS, Si	0·262
Al ² O ³ , Fe	0·011

Органически вещества 0·350
Matières organiques

En outre, on y constate du H₂S; mais l'endroit est marécageux et le climat moins sain. Ces eaux sont recommandées contre les rhumatismes chroniques, l'arthrite, les pseudoarthroses, les maladies chroniques de la peau, le lupus les dartres et les éczémas chroniques.

En plus de ces bains, on rencontre aussi des sources minérales aux villages suivants: Schéitanovo, Davadjiovo, Kara-Serbie et Krasnovo.

Sept localités sont connues dans le département de Slivno avec des sources minérales dont la principale est celle du village de Nalbantlery avec quatre sources pour la plupart sulfureuses et dont la température varie entre 34·5° et 41·7°. Ces bains connus sous le nom de „Slivnenski baigni“ sont de vieux édifices bâtis sur deux sources séparées, dont l'une est sulfureuse et l'autre passe pour ferrugineuse. Il y a quelques années on y construisit quelques chambres, mais elles sont insuffisantes. Les bains se trouvent au sud de Slivno, près de la rivière de Toundja et à 10 kilomètres environ de la ville; leur situation est excellente et il seront complètement reconstruits par la municipalité qui les exploite elle-même; une grande étendue

и построяване на единъ хотелъ. Тѣзи бани сж известни и се посѣщават доста много не само отъ населението въ Княжеството, нъ и отъ много болни изъ Румания и Турция. Другитѣ минерални извори въ тоя окръгъ сж маловажни и никакви постройки върху тѣхъ нѣма.

Въ Кюстендилския окръгъ най-важнитѣ минерални извори се намиратъ въ самия градъ Кюстендилъ, и въ с. Горна-Баня (Дубничко). Нѣма градъ въ България, който да има толкова много минерални извори, колкото градътъ Кюстендилъ: тукъ сж построени 8 бани върху разнитѣ извори. Самитѣ бани сж притежание на Градския Съвѣтъ и се намиратъ въ мѣстността „Хисарлъка“. Температурата на водата на разнитѣ извори варира отъ 66° до 74° сантиградъ, повечето сж сѣрни. Банитѣ сж твърдѣ удобни, нъ и самия градъ прѣдставлява такива удобства за живѣние, каквито малко терми у насъ иматъ поне за сега; посѣщаватъ се много най-вече отъ страдающитѣ отъ ревматизмъ, рани по тѣлото, очиболъ и пр.

Минералния изворъ при с. Горна-Баня (Дубничко) има най-високата температура отъ всички други известни извори у насъ 81°. Зданието на банята е старо, не згодно, магаръ и мѣстоположението на извора да е прѣврасно при политѣ на величавата Рила въ прѣврасната долина на р. Джерманъ. Банята се посѣщава доста, най-вече отъ жителитѣ на гр. Дубница и околнитѣ села, водата ѝ е сѣрна и служи за лѣкувание на страдающитѣ отъ ревматизмъ. Къпаннето направо въ минералната вода е невъзможно, тя се смѣва съ балканската изворна вода за понижение на температурата ѝ, и така се влива въ басейна.

Минерални извори въ Кюстендилския окръгъ се намиратъ още и въ селата Катрище и Четирци съ температура отъ 15°—20°, и въ селото Долни Ражовецъ, нъ тѣ не се посѣщаватъ отъ

de terrain aux environs a été expropriée pour être reboisée; on projette d'y construire un hôtel. Ces bains sont connus et suffisamment fréquentés, non seulement par les habitants de la Principauté, mais aussi par une foule de malades venant de Turquie et de Roumanie. Les autres sources minérales de ce département ne sont pas d'une moindre importance mais aucun édifice n'y a été approprié.

Dans le département de Kustendil les sources minérales principales se trouvent à la ville même et au village de Gorna-Banya (arrond. de Doubnitza). Pas une ville en Bulgarie ne possède autant de sources minérales que celle de Kustendil; huit bains y sont construits sur diverses sources qui appartiennent à la municipalité, et que l'on trouve dans la localité dit „Hissarlik“. La température varie entre 66° et 76° centigrades, ces eaux sont pour la plupart sulfureuses. Les bains sont de vieux édifices, mais la ville de Kustendil y supplée, car elle offre des commodités de séjour comme on en rencontre rarement de pareilles, au moins pour le présent, dans les diverses stations balnéaires. Ils sont fréquentés surtout par ceux qui souffrent de rhumatisme, de plaies sur le corps, ophthalmie, etc.

La source minérale près du village de Gorna-Bania (arrondissement de Doubnitza), a la plus haute température, en comparaison des autres sources connues; elle est de 81° centigrades; L'édifice du bain est vieux, peu commode, mais la situation de la source est excellente, aux pieds de la majestueuse montagne de Rilo, dans la belle vallée de Djerman. Les bains sont suffisamment fréquentés, surtout par la population de Doubnitza et les villages environnants. L'eau est sulfureuse et est employée à la guérison des personnes souffrant de rhumatisme. On ne peut pas se baigner dans l'eau pure à cause de sa haute température, elle est mélangée à l'eau du Rilo que l'on fait couler dans le bassin.

D'autres sources minérales existent aussi dans le département de Kustendil, aux villages de Katrischté, Tchertirtzi, température de 15° à 20°, ainsi qu'à Dolni-Rakovetz, mais elles ne sont

никого, нито пъкъ има здания върху тѣхъ.

Най-важнитѣ минерални извори, върху които има каква годъ постройка въ Бургаския окръгъ, сж така нарѣченитѣ „Айтоски Ладжи“ при село *Алджа-Къой* (Бургаска околия). Айтоскитѣ Ладжи, иматъ само единъ басейнъ за къпане и 26 стаи за живѣние; тѣ сж расположены на една гола плоска възвишенность, часть отъ която напо слѣдъкъ е залѣсена; нъ не сж съединени съ шосе нито съ едно населено мѣсто. При всички тия неудобства за живѣние и съобщение тѣзи бани се посѣщават много не само отъ населението на южна и сѣверна България, нъ дори отъ много посѣтители отъ Цариградъ и Румания. Водата на банитѣ е сѣрна, температурата ѝ е 40° и се прѣпоръчва най-вече противъ ревматизмъ, болки въ стомаха и накожни рани. Едно сериозно подобрение на тая баня, която е държавна, може да доведе банята до тая висота, на която, види се отъ старитѣ развалини, да е била тя едновременно.

Други минерални извори сж познати въ селата Прилепъ, Сунгурлари, Ахър-Къой, Ичме-Вакъвъ и въ града Айтосъ, нъ всички сж занемарени.

Старозагорския окръгъ е също богатъ съ минерални извори, отъ които най-важнитѣ сж: *Кортенскитѣ бани*, *Чанакчийскитѣ*, *Старо-Загорскитѣ* (при селото Соргуларѣ), *Кара-Гитлийскитѣ* и минералния изворъ при селото *Меричлери*.

Кортенскитѣ бани се намиратъ въ селото Баня (Ново-Загорска околия), водата имъ е сѣрна, съ температура 50°, иматъ два басейна и 6 извора. Добрата уредба и чистотата на новодостроенитѣ хотели близо до банята, хубавото мѣстоположение на селото което е до самата рѣка Тунджа и приятния климатъ на мѣстото, привличатъ всѣка година повече и повече посѣтители; съ малки подобрения, тѣзи бани могатъ да дадатъ добръ доходъ на Ново-Загорската Градска Община, която ги експлоатира. Едно доста добръ поддър-

pas fréquentées et sont privées de tout bâtiment.

Les principales sources minérales, avec édifices de diverses sortes dans le département de Bourgas, sont celles qui se trouvent près du village de Ladja-Keui, arrond. de Bourgas, et sont nommées: „Aïtoschki Ladji;“ ces bains ont un seul bassin et 26 chambres pour les baigneurs; ils sont situés sur une hauteur nue et plate, dont une partie a été dernièrement boisée, mais ils ne sont reliés avec aucun çentre par une chaussée. Non-obstant le manque de commodités ainsi que de communications, ils sont très fréquentés non seulement par les habitants de la Bulgarie du Nord et du Sud, mais aussi par un grand nombre de malades venant de Constantinople et de Roumanie. L'eau est sulfureuse, sa température est de 40°, et se recommande surtout contre les rhumatismes, maux d'estomac, et plaies de de la peau. Une sérieuse amélioration de ces bains, qui appartiennent à l'Etat, pourrait les placer à la hauteur de la renommée dont ils jouissaient dans les anciens temps, réputation qui est constatée par les ruines existantes. D'autres sources minérales se trouvent aux villages de Prilep, Soungourlari, Ahir-Keuy, Itchmé-Vakif, ainsi qu'à la ville d'Aïtos, mais elles sont négligées.

Le département de Stara-Zagora est aussi très riche en sources minérales dont les principales sont: *Kortenskité-Bagni*, *Tchanaktchiiski*, *Staro-Zagorski*, (près du village de Sorgoularé), *Kara-Ghitliiski* ainsi que la source minérale près du village de Méritchleri. Les Kortenski, Bagni sont sis dans le village Bania (arrond. de Nova-Zagora); l'eau est sulfureuse et la température de 50°; ils ont deux bassins et 6 sources. La propreté et l'ordre des hôtels nouvellement construits près des bains, la belle situation du village qui se trouve tout près de la rivière de Toundja, le climat très agréable, tous ces avantages attirent les baigneurs dont le nombre augmente de plus en plus chaque année; avec quelques légères améliorations en plus, ces bains pourraient donner de bonnes recettes à la municipalité de Nova-Zagora qui les ex-

жано шосе между гр. Нова-Загора и банитѣ улеснява съобщенията. Тъзи баня се посѣщава най-вече отъ страдающитѣ отъ ревматизмъ и накожни болѣсти. Всички други бани въ Старозагорския окръгъ иматъ стари и неудобни здания, и се посѣщаватъ повечето отъ околното население; подобрени, тѣ могатъ да иматъ добра бжднина, нъ за жалостъ общинитѣ, които ги експлоатиратъ, до сега не сж направили почти нищо, което би могло да подигне реномето имъ.

Минералния изворъ при селото *Меричлери* се явява като единственъ по своя родъ за цѣла България. Анализа извършенъ въ лабораторията на Санитарната Дирекция въ София, е далъ слѣдния резултатъ въ една литра вода:

NaOCO ²	0.6721	SiO ²	0.0680
KOCO ²	0.3567	NaI	слѣди
CaOCO ²	0.2140	NaOPhO ⁵	"
MgOCO ²	9.0394	NaOAZO ⁵	"
NaOSO ³	2.2178	Свободна CO ²	0.2590
NaCl	1.0213		

Температурата на водата е 23°. La température est de 23°.

По настояванието на Медицинския Съвѣтъ извора е каптиранъ отъ Държавата и много бутилки сж распратени по държавнитѣ болници за проба. Тая вода се прѣпоръчва при лѣкуване на пищеварителния каналъ, хроническитѣ болѣсти на черния дробъ и дѣтороднитѣ органи у женитѣ. Слѣдъ окончателното фиксиране относително цѣлбнитѣ свойства на тая вода, извора ще бжде отдаденъ въ концесия за експлоатирание.

Въ Хасковския окръгъ за сега сж познати алкаличнитѣ извори между селата Врѣстово, Сусамъ и Буново, на брой 16, отъ които 5 сж доста голѣми, а другитѣ по-малки, водата на които има 50° температура и образуватъ почти цѣла рѣка.

Банитѣ се посѣщаватъ доста много, нъ твърдѣ малко е направено за подобръшването имъ отъ Окръжната Постоянна Комиссия, която ги експлоатира. Такива сжщо минерални извори има и въ гр. Харманлий, които се експлоатиратъ отъ Градското Общинско Управление.

Ломския окръгъ притежава два извора, върху единъ отъ които е построена баня; то е извора въ селото *Вършецъ*;

ploite. Une chaussée, assez-bien entretenue, entre Nova-Zagora et ces bains, en facilite l'accès; ils sont recommandés contre les rhumatismes et les maladies de la peau. Les édifices de tous les autres bains existant dans le département de Stara-Zagora sont vieux, n'offrent pas de commodités et ne sont fréquentés que par les habitants des environs; si on y avait apporté quelques améliorations, ils auraient de l'avenir; mais malheureusement les communes qui les exploitent ont négligé jusqu'à présent d'en relever la renommée. La source minérale près du village de Méritchleri est la seule de sa nature qui se trouve dans toute la Principauté. L'analyse faite au laboratoire de la direction sanitaire sur 1 litre d'eau a donné le résultat suivant:

Sur les instances du Conseil Médical les eaux de cette source ont été captées par l'Etat et plusieurs bouteilles en ont été envoyées pour essai à des hôpitaux. Elle est recommandée pour la guérison des voies digestives, les maladies chroniques du foie et des organes génitaux des femmes. Dès que les propriétés curatives de cette source seront définitivement arrêtées, elle sera donnée en exploitation à des concessionnaires.

Dans le département de Haskowo on compte jusqu'à présent 16 sources alcalines entre les villages de Brestovo, Soussam et Bounovo, dont 5 sont assez abondantes et les autres moindres. Leurs eaux atteignent une température de 50° et forment presque une rivière. Ces bains sont fréquentés par un assez grand nombre de baigneurs, mais la Commission Permanente du département qui les exploite, a fait trop peu pour leur amélioration. De pareilles sources minérales se trouvent aussi à Harmanly et sont exploitées par la municipalité.

Le département de Lom possède deux sources sur l'une desquelles on a construit un bain qui se trouve au village

другитѣ извори, които се срѣщатъ въ Търновско и Варненско на брой 6, сж съвършено незначителни и безъ никакво употребление. Единъ покривъ върху четири стѣни, издигнати на самата скала, отъ която истича минералния изворъ въ селото Вършецъ, съставлява банята, която, по-голѣмата частъ отъ населението на цѣли окръзи, посѣщава лѣтно врѣме; банята има три твърдѣ малки басейна, основата на които е самата скала. Едно двоетажно здание, принадлежащо на общината, и нѣколко частни къщи съставляватъ бѣднитѣ помѣщения на посѣтителитѣ. Обаче самото мѣстоположение на банята при политѣ на Балкана, заобиколена съ хубави върхове, покрити съ гора, бистрата и хладна балканска вода, прохладната лѣтна температура, привличатъ повече посѣтителитѣ отъ разнитѣ крайща на Сѣверна България и даже Румания, отъ колкото мизернитѣ постройки на банитѣ и зданията за живѣние.

Водата на изворитѣ е алкалична, съдържа сѣроводородъ, температурата ѣ е 36°, банята се посѣщава най-вече отъ страдающитѣ отъ ревматизмъ.

Три други извора сжщо такива, каквито сж и тия на Вършецъ, се намиратъ на 7 кил. западно отъ това посѣдното въ селото Станчовци, но тукъ нѣма никаква постройка.

Това сж въ най-общи черти извѣстнитѣ до сега минерални богатства на страната.

Въ заключение ще кажемъ, при всичко че страната е малко изучена, нъ и това което до сега е констатирано е достатъчно, за да се види, че има нѣкои мѣста, които обѣщаватъ много при по-подробни изучавания, особено въ рудно отношение, а такива сж: Восилградско, изобилно съ разнитѣ жельзани оловни-цинковни и бакърни руди, които не сж безъ значение; Трънско, въ което сж констатирани доста хубави и богати жельзани руди и слѣди отъ оловни; Ямболско, особено мѣстността „*Малъ-Тене*“; Етрополския балканъ, гдѣто изобилватъ цѣни оловни руди и пирити и най-послѣ въглецнитѣ пластове между Връшка-Чука-Вѣлоградчикъ и въ Тръвненския и Габровския Балканъ. Ний

de Verschetz; les 6 autres sources que l'on rencontre aux départements de Tirnovo et de Varna sont sans aucune importance et d'aucune utilité. Un toit superposé sur quatre murs élevés sur le rocher même d'où j'aillit la source minérale de Verschetz constitue tout l'édifice qui abrite cette source pourtant fréquentée pendant la saison d'été par la pluralité des habitants des autres départements; ces bains ont trois bassins très petits, creusés dans le rocher même. Une bâtisse à deux étages appartenant à la commune et quelques maisons particulières offrent des logements par trop dépourvus de confort aux visiteurs. La situation du bain qui se trouve aux pieds du Balcan environné de sommets magnifiques couverts de forêts, et l'eau froide et claire des Balcans, la température fraîche pendant la saison d'été, attirent bien plus les nombreux voyageurs des divers endroits de la Bulgarie du Nord et même de Roumanie, que les bâtisses lamentables des bains et la pauvreté des logements. L'eau est alcaline et contient de l'hydrogène sulfureux; la température est de 36°, et les bains sont principalement fréquentés pour ceux qui souffrent de rhumatismes.

Trois autres sources, pareilles à celle de Verschetz, se trouvent au village de Stanchoutzy sis à 7 kilomètres à l'ouest de Verschetz; elles sont privées de toute construction.

Telles sont, en traits généraux, les richesses minérales du pays jusqu'à présent connues.

Nous devons conclure en disant que malgré le peu d'études faites dans le pays, ce qui a pu être constaté jusqu'à ce jour, est suffisant pour établir qu'il existe de nombreux endroits qui promettent beaucoup dans l'avenir surtout sous le rapport minéral. Ces endroits sont: l'arrondissement de Bossilograd où abondent divers minerais de fer, de plomb, de zinc et de cuivre qui ne sont pas sans importance; l'arrondissement de Trn, où ont été constatés de beaux et riches minerais de fer et des traces de plomb; — l'arrondissement de Yamboli, et surtout la localité „*Mal-Tépe*“; — le balcan d'Etopole où abondent des minerais de plomb et de la pyrite, et enfin les couches de char-

оставяме нарочно Владайско-Мошинско-Пернишкия терциаренъ бассейнъ, богатството на който е въвъ отъ всѣко сѣмънѣние; не указваме сѣщо и на хубавитѣ оловно-сребърни и мѣдни руди въ с. Лѣкавица (западнитѣ Родони) и тия при с. Чипровци, по причина отдалечението имъ отъ желѣзно-пѣтната мрѣжа и недостъпността на самитѣ мѣста, при все че тѣ могатъ единъ день да бѣджатъ предметъ на експлоатация.

Страна, която има такива минерални извори и богатства, които чакатъ само разработване, за да дадѣтъ потокъ на цѣлъ рѣдъ индустрии и работа на много души, може спокойно да гледа на своята бѣджджностъ; а на мѣстнитѣ и чужди капиталисти, които би дошле въ нея, тя не може да не прѣдставлява широко поле за ползотворна дѣятелностъ.

bon entre Verschka-Tchouka-Belograd-tchik et aux balcons de Trevna et Gabrowo. Nous ne voulons pas mentionner le bassin tertiaire de Vladya-Moschino-Pernik, dont la richesse est hors de doute. Nous ne citerons pas non-plus les beaux mineraux de plomb-argentifère et de cuivre, qui se trouvent au village de Lukovitzza (Rhodopes de l'ouest), ainsi que ceux près du village de Tchiprovtzy, à cause de leur distance de la voie-ferrée et de leur inaccessibilité, bien qu'ils puissent un jour être l'objet d'une exploitation.

Un pays comme la Bulgarie contenant de pareilles sources minérales et de pareilles richesses du sol dont l'exploitation est appelée à donner naissance à toutes sortes d'industries et du travail à un si grand nombre d'ouvriers, peut tranquillement avoir confiance dans son avenir; quant aux capitalistes indigènes et étrangers, ils sont assurés de trouver dans le pays un vaste champ ouvert à une fructueuse activité.

Законъ

за топлитѣ и студенитѣ минерални води

Loi sur les eaux minérales chaudes et froides.

ГЛАВА I.

CHAPITRE I.

За управлението, надзора и за-пазването на изворитѣ.

Direction, surveillance et entretien des sources.

Чл. 1. Всичкитѣ познати днесъ минерални топли и студени води сѣ държавенъ имотъ и се управляватъ сѣгласно тоя законъ.

Art. 1. Toutes les eaux minérales chaudes et froides connues jusqu'à présent appartiennent à l'Etat et sont administrées conformément à la présente loi,

Чл. 2. Минералнитѣ води, които би се половили за напредъ въ държавни и общински земи, ставатъ тоже държавни имоти; ония, които би се явили въ частни имоти, ще принадлежатъ на законния стопанинъ на частния имотъ.

Art. 2. Les eaux minérales qui seraient découvertes dorénavant dans des localités appartenant tant à l'Etat que aux communes, appartiendront à l'Etat; celles qui seraient découvertes à des endroits appartenant à des particuliers appartiendront à la personne propriétaire légale de ce terrain.

Чл. 3. Въ случай, че нѣкой изнамери минераленъ изворъ въ района на нѣкоя държавна или общинска територия, ако

Art. 3. Toute personne qui aurait découvert une source minérale dans le rayon d'une localité appartenant soit

пожелае, той може да получи концесия за неговото експлоатиране.

à l'Etat, soit aux communes, et qui désire en obtenir l'exploitation, pourra l'avoir moyennant une concession.

Чл. 4. Грижата за правилното ползувание отъ минералнитѣ води, както и надзора за тѣхното експлоатиране, принадлежи на Финансовото Министерство.

Art. 4. L'envoi régulier du rapport sur les eaux minérales, ainsi que la surveillance de leur exploitation incombent au ministère des Finances.

Чл. 5. Прѣдъ видъ на грижитѣ, които столичното управление взема за ползувание населението отъ Софийскитѣ минерални води и на жертвитѣ, които то е проектирало да направи за устройството на удобни помѣщения, Държавата отстъпва на града София вѣчното ползувание отъ казанитѣ минерални води.

Art. 5. L'Etat cède pour toujours à la municipalité de Sophia le bénéfice des eaux minérales se trouvant dans son rayon, pour compensation de ses soins tendant à faciliter à la population de Sophia l'accès de ces eaux minérales, ainsi que des sacrifices exigés par la construction projetée d'un local confortable.

Чл. 6. Сѣщо тѣй по законодателенъ редъ ще се отстъпятъ врѣменно, или на вѣчни врѣмена минерални извори, които се намиратъ въ територията на ония общини или окрѣжи, които заявяватъ въ разстояние на двѣ години, отъ денятъ на издаването на настоящия законъ, че се задължаватъ да прѣнесатъ, въ разстояние на три години най-много, нуждитѣ материални жертви за построяването на добри и хигиенически помѣщения и за расхубавяване на околността, както и за тѣхното правилно експлоатиране.

Art. 6. Seront aussi cédées par voie législative, provisoirement ou pour toujours, les sources minérales se trouvant dans les localités appartenant à des communes ou départements, qui dans le courant de deux années lors de la promulgation de la présente loi, se seraient engagées à faire, dans trois ans tout au plus, les sacrifices matériels nécessaires pour la construction de bâtiments confortables et hygiéniques et l'embellissement des alentours, ainsi que pour leur exploitation régulière.

Чл. 7. Ония минерални води, за които общинскитѣ и окрѣжнитѣ сѣвѣти не заявятъ въ горѣказания срокъ, за да поискатъ тѣхното експлоатиране, се даватъ на частни лица съ концесия.

Art. 7. Seront données par concessions à des particuliers les eaux minérales pour lesquelles les communes ainsi que les Conseils Départementaux n'auraient pas fait la déclaration nécessaire dans le délai sus-mentionné.

Чл. 8. Министерството на Финанситѣ ще изработи образци за бани и помѣщения за разнитѣ минерални води въ страната и чрезъ търгъ ще отстъпи, за врѣме отъ 10 до 20 години, експлоатирането на тия води на ония прѣдприемачи, които, като се задължатъ да извършатъ въ опредѣленъ срокъ показанитѣ постройки, приематъ най-згоднитѣ условия за съкровището.

Art. 8. Le ministère des Finances fera préparer des plans pour les bains et les hôtels près de différentes eaux minérales dans le pays et en cédera par enchères publiques, pour 10 — 30 ans l'exploitation à ceux des entrepreneurs qui s'engageraient à terminer dans le délai fixé les constructions nécessaires et offriraient les conditions les plus avantageuses pour l'Etat.

Чл. 9. Въ околността на тия мѣстности не се запрѣщава и на частни лица да строятъ на собственитѣ си мѣста хотели и гостилници, които стоятъ подъ надзора на мѣстнитѣ окрѣжни хигиенически сѣвѣти.

Art. 9. Il n'est pas interdit aux particuliers de bâtir autour de ces localités, sur leurs propres terrains, des hôtels ou restaurants qui seront sous la surveillance des Conseils Départementaux hygiéniques de la localité.

Чл. 10. Ония минерални води, за експлоатирането на които не се явятъ прѣдприемачи и които се посѣщаватъ отъ населението, ще се експлоатиратъ отъ Държавата и въ разстояние на 10 години, отъ сега, тѣхния доходъ ще се употребява за расхубавяването на помѣщенията и мѣстността.

Art. 10. Seront exploitées par l'Etat les eaux minérales fréquentées par la population et pour l'exploitation desquelles aucun entrepreneur ne se serait présenté; les recettes pendant dix ans seront employées à l'embellissement de la localité ainsi que des logements.

Чл. 11. За запазване на водитѣ опредѣля се единъ радиусъ отъ 1000 метра, около всѣкой минераленъ изворъ, който се обява на общественна полза.

Чл. 12. Никой не може да копае, сондира, да прави подземни работи, или други постройки въ една окръжностъ отъ радиусъ 1000 метра, около нѣкой минераленъ изворъ отъ обща полза, безъ прѣдварително разрѣшеніе отъ администрацията по минитѣ.

Чл. 13. Ако слѣдъ почванието на работитѣ, за които има прѣдварително разрѣшеніе, се укаже, че изворитѣ се поврѣждатъ, тѣ могатъ да се запрѣтатъ отъ пово съ приказъ отъ Окрѣжния Управителъ, потвърденъ отъ послѣ отъ Министра на Финанситѣ.

Чл. 14. Когато сѣщитѣ работи се прѣдприематъ вънъ отъ радиуса и се укажатъ врѣдителни за изворитѣ и разширението на радиуса стане необходимо нужно, Окрѣжния Управителъ може да изиска приврѣмвено спиране на работитѣ, до като се взематъ и приспособятъ нужнитѣ мѣрки, като се отнесе, за тази цѣль до Министра на Финанситѣ.

Чл. 15. Никой не може да запуши, развали или измѣни течението на минералнитѣ извори, били тѣ държавни, общински или частни, нито да докара въ тѣхъ друга вода, нито да издигне върху тѣхъ или до тѣхъ каквато и да е постройка, която може да развали течението и качеството на водата или да смали количеството ѝ.

Чл. 16. Както за редѣтъ на експлоатиранието на водитѣ, така и за пострѣкитѣ съ праводлѣжноститѣ имъ въ хигиеническо отношение, прѣдприемачитѣ има да съблюдаватъ правилата, които за тая цѣль нарочно ще се издадѣтъ отъ Гражданската Санитарна Дирекция.

ГЛАВА II.

Наказателни распорѣждания и специални постановления.

Чл. 17. Извършванието, безъ прѣдварителното разрѣшеніе, въ окръжността на радиуса на нѣкои работи споменати въ чл. 12, почванието отъ ново работи запрѣтени или спрѣни по

Art. 11. Pour l'entretien des eaux un rayon de 1000 mètres est fixé, qui sera d'utilité publique.

Art. 12. On ne peut faire ni fouilles, ni sondages, travaux souterrains ou autres bâtisses dans une circonférence d'un rayon de 1000 mètres aux environs d'une source minérale d'utilité publique, sans une autorisation préalable de l'Administration des mines.

Art. 13. Si après le commencement des travaux, préalablement autorisés il est constaté que les sources en souffrent, ces travaux pourront être interdits de nouveau par décret du Préfet approuvé ensuite par le Ministre des Finances

Art. 14. Si ces mêmes travaux sont entrepris hors du rayon et qu'il vienne à être constaté qu'ils causent des dégâts aux sources minérales et que l'élargissement du rayon devienne absolument nécessaire, le Préfet a le droit d'exiger la suspension provisoire des travaux jusqu'à ce que les mesures nécessaires aient été prises et appliquées; il doit, dans ce but, s'adresser au ministère des Finances.

Art. 15. Personne ne peut boucher détruire, ou dévier le cours des sources minérales appartenant soit à l'Etat soit aux communes ou à des particuliers, ni y faire couler d'autres eaux; on ne peut pas non plus élever sur ces sources ou aux environs des bâtisses, quelles qu'elles soient, qui pourraient causer des dégâts au cours et à la qualité de l'eau, ou en diminuer la quantité.

Art. 16. Tant pour le bon ordre de l'exploitation des eaux que pour les constructions et leurs accessoires sous le rapport hygiénique, les entrepreneurs auront à se conformer aux règlements qui dans ce but seront élaborés ad hoc par la Direction Sanitaire Civile.

CHAPITRE II.

Pénalités et dispositions spéciales.

Art. 17. L'exécution de travaux mentionnés à l'art. 12, dans la circonférence du rayon, sans autorisation préalable, la reprise de travaux défendus ou suspendus en vertu des art. 13 et

силата на чл. чл. 13 и 14 по административенъ начинъ се наказватъ съ една глоба отъ 50 до 500 лева.

Чл. 18. Нарушителитѣ на чл. 15 се заставятъ по сѣдебенъ редъ да вдигнатъ, за своя сѣтѣка, извършенитѣ работи.

Чл. 19. Нарушителитѣ на настоящия законъ се констатираатъ съ актъ, съставенъ както отъ полицията, така и отъ администрацията по минитѣ и се прѣдватъ веднага на сѣдилището.

Чл. 20. Настоящия законъ отмѣнява всичкитѣ до сега издадени законоположения, относящи се до топлитѣ и студевитѣ минерални води.

14 par voie administrative, seront punis d'une amende de 50 à 500 levvs.

Art. 18. Pour toute infraction à l'art. 15, le délinquant sera tenu par voie judiciaire de faire disparaître à ses frais tous les travaux effectués.

Art. 19. Toute infraction à la présente loi doit être constatée par procès-verbal dressé par la police ou l'administration des mines, et remis immédiatement au tribunal.

Art. 20. Par la présente loi sont abrogées toutes les dispositions législatives émises jusqu'à ce jour pour les eaux minérales chaudes et froides.

Правилникъ

за лабораторията при отдѣлението на минитѣ.

Règlement pour le laboratoire de la section des mines.

Чл. 1. Лабораторията при отдѣлението за минитѣ е пробирна и има за задача да опредѣля и изслѣдва:

а) вещества отъ мѣстно происхождение, принадлежащи къмъ категорията на минитѣ и карриеритѣ;

б) произведения отъ мѣстни металургически заводи (сплавове, згурии и пр.), както и материалитѣ за металургическитѣ процеси; и

в) въобще вещества, които би имали нѣкакъвъ интересъ за минералната индустрия въ страната или пъкъ влизатъ въ задачата на администрацията по минитѣ.

Чл. 2. Когато веществата за изслѣдване сѣ прѣдставени отъ общественитѣ учреждения, или частни лица, тѣ плащатъ една такса, споредъ приложената таблица.

Чл. 3. Веществата за изслѣдване се испращатъ на началника на отдѣлението за минитѣ при Министерството на Търговията и Земледѣлието, при особно заявление или официално писмо съ указание:

а) глѣлата (елементитѣ, съставнитѣ части), които ще трѣбва да се опредѣлятъ въ изслѣдуемото вещество, освѣтъ,

Art. 1. Le laboratoire de la section des mines est un laboratoire d'essai et a pour but de fixer et faire l'analyse:

a) de matières de provenance indigène appartenant à la catégorie des mines et carrières;

b) de produits d'usines métallurgiques locales (alliages, scories, etc.) ainsi que de matériaux destinés aux industries métallurgiques, et

c) de matières en général qui offriraient de l'intérêt pour l'industrie minière dans le pays, ou bien qui seraient du ressort de l'administration des mines.

Art. 2. Pour les matières à examiner présentées par des communes ou des particuliers on paie la taxe établie dans le tableau ci-annexé.

Art. 3. Les matières à analyser sont envoyées au chef de la section des mines au ministère du Commerce et de l'Agriculture accompagnées d'une déclaration spéciale ou lettre officielle, dans lesquelles est indiqué:

a) quels sont les corps (éléments, parties intégrantes) et la matière à analyser qui doivent être déterminés, sauf

разбира се, въ случая, когато се иска цѣль анализъ;

б) какъвъ анализъ се иска: качественъ или количественъ; и

в) точното мѣстонахождение или мѣстопроисхождение на веществото, както и условията, въ които се намира, или повѣ окръга, въ които се намира веществото.

Забѣлѣжка. Ако просителитѣ не изпълнятъ буквитѣ а и б, прави се само качественъ анализъ и то на съществениитѣ съставни части.

Чл. 4. Веществото, което се испраща за изслѣдване, трѣбва да бѣде въ достатъчно количество; въ противенъ случай, изслѣдването се отлага до испращанieto на нуждното количество.

Чл. 5. Веществата се изслѣдватъ по реда на постѣпването имъ. Исклучение се прави само, когато се иска бързото изслѣдване на веществата въ интереса на държавата.

Чл. 6. Слѣдъ извършването на изслѣдванieto начальника на отдѣлението за минитѣ съобщава на общественитѣ учреждения или частнитѣ лица суммата, която трѣбва да се заплати за изслѣдванieto, а слѣдъ прѣдставянieto на надлѣждата ковчежническа квитанция се съобщава и самия резултатъ.

Чл. 7. Върху извършенитѣ изслѣдванieto завѣдущия лабораторията държи особенъ журналъ, въ който се указва на по-подробно какви вещества сѣ изслѣдвани, отъ кого сѣ прѣдставени за изслѣдване, кѣдѣ и въ какви условия се намиратъ, добититѣ резултати и пр.

Чл. 8. Въ началото на всѣка година завѣдущия лабораторията прѣдставя на начальника на отдѣлението за минитѣ едно извлѣчение отъ журнала (чл. 7) върху изслѣдванieto, станали прѣвъ истеклата година.

Министерството си запазва правото да публикува, когато намѣри за нужно, резултатитѣ отъ всичкитѣ изслѣдванieto.

Чл. 9. Остатъци отъ минерални вещества, изслѣдвани въ лабораторията, не се възвръщатъ на притѣжателитѣ, освѣнъ, когато тѣ съдържатъ въ значително количество сълющени метали.

dans les cas, bien entendu, d'une analyse complète;

b) quelle est l'analyse qu'on veut: analyse qualitative ou quantitative, et

c) la provenance ou la position exacte de la matière, ainsi que les conditions dans lesquelles elle se trouve ou au moins le département d'où provient la matière.

Remarque. Dans le cas où les requérants ne se seraient pas conformés à la teneur des alinéas sous les initiales a et b, on fera l'analyse qualitative des parties intégrantes.

Art 4. La matière envoyée pour être analysée doit être en quantité suffisante; en cas contraire, l'analyse est ajournée jusqu'à la réception de la quantité nécessaire.

Art. 5. Les matières seront analysées d'après l'ordre de leur enregistrement. Exception est faite pour les matières intéressant l'Etat et dont l'analyse est urgente.

Art. 6. Dès que l'analyse a eu lieu, le chef de la section des Mines donne avis aux communes ou aux particuliers, de la somme à payer pour l'analyse, et en communique le résultat dès que la quittance nécessaire de la trésorerie de l'Etat lui sera présentée.

Art. 7. Le gérant du laboratoire tient un journal spécial dans lequel il inscrit avec tous les détails nécessaires quelles matières ont été analysées, par qui ont elles été présentées, où et dans quelles conditions elles se trouvent, les résultats obtenus, etc.

Art. 8. Au commencement de chaque année le gérant du laboratoire présente au chef de la section des mines un extrait du journal (art. 7) pour les analyses qui ont été faites dans le courant de l'année écoulée.

Le ministère se réserve le droit de publier, s'il le croit nécessaire, les résultats de toute les analyses faites

Art. 9. Les résidus des matières minérales analysées au laboratoire ne sont pas retournés à leurs propriétaires, sauf le cas où elles contiendraient en quantité considérable des métaux précieux.

Разносиятѣ по повръщанieto на изслѣдванитѣ вещества сѣ за сметка на притѣжателитѣ имъ.

Les frais de renvoi des matières analysées sont à la charge de leurs propriétaires.

Такси на пробирната лаборатория при отдѣлението за минитѣ въ Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Taxes perçues par le laboratoire d'essai de la section des mines au Ministère du Commerce et de l'Agriculture.

Злато въ руди лева	7.50	Minerai aurifère Levs	7.50
" " сплавоуе "	4.—	Alliage " "	4.—
Сребро въ руди "	3.50	Minerai argentifère "	3.50
" " сплавоуе "	4.—	Alliage " "	4.—
Олово въ руди "	3.—	Minerai de plomb "	3.—
" " сплавоуе "	4.—	Alliage " "	4.—
Антимонъ въ руди "	7.—	Minerai d'antimoine "	7.—
" " сплавоуе "	8.—	Alliage " "	8.—
Калай въ руди "	8.—	Minerai d'étain "	8.—
" " сплавоуе "	7.—	Alliage " "	7.—
Мѣдъ въ руди "	5.—	Minerai de cuivre "	5.—
" " сплавоуе "	4.—	Alliage " "	4.—
Цинкъ въ руди "	5.—	Minerai de zinc "	6.—
" " сплавоуе "	5.—	Alliage " "	5.—
Арсенъ "	9.—	Arsenic " "	9.—
Никелъ "	7.—	Nickel " "	7.—
Кобалтъ "	10.—	Cobalt "	10.—
Хромъ "	10.—	Chrome "	10.—
Висмутъ "	6.—	Bismuth "	6.—
Кадмий "	7.—	Cadmium "	7.—
Платина "	20.—	Platine "	20.—
Живакъ "	8.—	Mercure "	8.—
Волфрамъ "	10.—	Trangstène "	10.—
Желѣзо като сума "	4.—	Fer "	4.—
Желѣзенъ закисъ и желѣзенъ окисъ като такива "	8.—	Protoxyde de fer, oxyde de fer et autres pareils "	8.—
Манганъ въ руди, като сума "	6.—	Minerai de manganèse "	6.—
" " желѣзо и др. продукти "	7.—	Manganate de fer et autres produits "	7.—
Мангановъ хипероксидъ въ руди "	4.—	Hyperoxyde de manganèse en minerai "	4.—
Алуминий, като металъ въ сплавоуе "	5.—	Aluminium comme métal en alliage "	5.—
Алуминиевъ окисъ въ минерали, згурли и пр. "	7.—	Oxyde d'aluminium dans des minéraux, scories etc "	7.—
Магнезий, като окисъ въ минерали и пр. "	8.—	Magnésie, comme oxyde dans des minéraux etc "	8.—
Варъ (калциевъ окисъ) "	5.—	Chaux (oxyde de calcium) "	5.—
Сѣра въ руди, желѣзо и др. продукти "	7.50	Soufre en minerai, fer et autres produits "	7.50
Хлоръ "	6.—	Chlore "	6.—
Вглеродъ, сума въ желѣзо като графитъ въ желѣзо "	10.—	Carbone "	10.—
Вглеродна киселина въ желѣзни руди, варорици и пр. "	11.—	Fer "	11.—
Силиций въ желѣзи и пр. "	3.—	Acide carbonique en minerai de fer "	3.—
Кремъчна киселина чиста "	6.—	Silicium de fer etc. "	6.—
	5.—	Acide silicique pur "	5.—

Кремъчна киселина въ киселини неразтворимъ остатъкъ	„	3.—	Acide silicique dans des acides avec résidus indissolubles „	3.—
Фосфоръ въ минерални вещества	„	7.—	Phosphore dans des matières minérales	7.—
Фосфоръ въ желязо и сплавовете	„	10.—	Phosphore dans du fer et alliages	10.—
Титанова киселина	„	10.—	Acide titanique	10.—
Калай	„	10.—	Potasse	10.—
Натрий	„	10.—	Soude	10.—
Калай и натрий заедно	„	15.—	Potasse et soude	15.—

Гориви вещества (вжглища и пр.):	Matières combustibles (charbons etc.)
Пепелъ лева	2.— Cendres „ 2.—
Лѣтливи вещества	1.— Matières volatiles „ 1.—
Коксъ (вжгленъ)	1.— Coke (carbone) „ 1.—
Влага	2.— Humidité „ 2.—
Калории по метода на Berthier	3.— Calorique d'après la méth. Berthier „ 3.—
Сѣра	4.— Soufre „ 4.—
Фосфоръ	6.— Phosphore

Общо за техническа анализа на вжглища 15.—
 За качественна анализа се взема 1 до 20 лева, споредъ състава на веществото.
 Pour des analyses concernant la qualité des matières on perçoit de 1 à 20 francs, d'après la composition de la matière.

Забѣлѣжка 1. За тѣла непоказани въ настоящата таблица, такситѣ се исчисляватъ по аналогия.
 Remarque 1. Les taxes des corps non indiqués dans le présent tableau seront calculées par analogie.

Забѣлѣжка 2. Настоящитѣ такси се ревизиратъ всѣка година отъ Министра и могатъ да бѣдатъ измѣнявани.
 Remarque 2. Ces taxes sont révisées chaque année par le Ministre et peuvent être modifiées.

Правилникъ

за правата и длъжноститѣ на районнитѣ инженери по минитѣ.

(Утвърденъ съ приказъ на г-на Министра на Търговията и Земедѣлаето отъ 20 Февр. 1895 г. подъ № 90).

Règlement sur les droits et les devoirs des Ingén. de rayon pour les mines.

(Approuvé par M. le Ministre du Commerce et de l'Agriculture par décret en date du 20 Février 1895 sub № 90).

Чл. 1. Районнитѣ инженери сж органи на администрацията по минитѣ и съвѣтници на окръжнитѣ управители въ крага на дѣятелността си по минитѣ, карриеритѣ, солницитѣ, металургическитѣ заводи, на минералнитѣ води. Съвмѣстно съ тѣхъ, районнитѣ инженери слѣдятъ за изпълнението на законитѣ, правилницитѣ и всичкитѣ распорѣждания на администрацията по минитѣ.

Art. 1. Les Ingénieurs de rayon sont les agents de l'administration des mines, et les conseillers des préfets dans tout ce qui est de leur ressort, relativement aux mines, carrières, salines, usines métallurgiques et eaux minérales. D'accord avec les préfets, les ingénieurs de rayon surveillent l'exécution des lois, règlements et toutes dispositions relatives à l'administration des mines.

Чл. 2. Тѣ явяватъ на Министра и на окръжнитѣ управители нарушенията на законитѣ и правилницитѣ, които констатираатъ и съставляватъ надлѣжнитѣ актове, които испращатъ на окръжнитѣ управители за по-нататъшно распорѣждане.

Art. 2. Ils informent le Ministre et les préfets de toute infraction aux lois et règlements, après l'avoir constatée et en avoir dressé les procès-verbaux nécessaires, qui sont envoyés aux préfets pour les démarches ultérieures.

Чл. 3. Тѣ съобщаватъ на окръжнитѣ управители всичкитѣ обстоятелства които би причинили нарушения на законитѣ и правилницитѣ и указватъ на срѣдствата за отстраненнето имъ.

Art. 3. Ils donnent avis aux préfets de tout ce qui pourrait occasionner une infraction aux lois et règlements avec indication des mesures à prendre pour prévenir l'infraction

Чл. 4. Тѣ могатъ да прѣдлагатъ на дирящитѣ, концессионеритѣ и пр. прѣдохранителни мѣрки или да ги прилагатъ сами, само въ случаетѣ и по начина опрѣдѣлени въ законитѣ и правилницитѣ.

Art. 4. Ils ont le droit de proposer aux prospecteurs, concessionnaires etc., des mesures préservatrices, et même de les faire appliquer eux-mêmes, mais seulement dans les cas prévus par les lois et règlements et d'après la procédure indiquée.

Чл. 5. Тѣ могатъ да взематъ участие въ експертизи по минитѣ, карриеритѣ и пр., когато бѣдатъ натоварени отъ сѣдилищата или пъкъ поканени отъ заинтересуванитѣ страни.

Art. 5. Ils peuvent prendre part à des expertises sur les mines, carrières etc. quand ils en seront requis par les tribunaux, ou bien invités par les parties intéressées.

Чл. 6. Тѣ могатъ, съ съгласието на Министра и по покана на заинтересуванитѣ, да прѣгледватъ диренията и експлоатацията по минитѣ, карриеритѣ и пр. и да даватъ мнѣние по водение на работитѣ.

Art. 6. Du consentement du Ministre et sur l'invitation des parties intéressées ils peuvent visiter ou contrôler les recherches et l'exploitation des mines, des carrières etc. et donner leur avis sur la conduite des travaux.

Чл. 7. Тѣ се грижатъ за подробното изслѣждане на районитѣ, като за тая цѣль събиратъ и изучаватъ всички възможни данни по минералната индустрия, съставляватъ надлѣжнитѣ статистики и геологически и минни карти и пр.

Art. 7. Ils explorent leur rayon dans tous leurs détails, et dans ce but se procurent toutes les données possibles sur l'industrie minière; ils les étudient, et dressent les cartes géologiques, minières et statistiques etc. qui sont nécessaires.

Чл. 8. Тѣ извършватъ за смѣтка на държавата всички обстоятелствени изучавания въ района, които имъ се възложи отъ Министра.

Art. 8. Ils font pour le compte de l'Etat toutes les études éventuelles qui leur seraient imposées par le Ministre.

Чл. 9. Тѣ сж длъжни да явяватъ въ Министерството конфиденциално и о време за мѣсторѣденията, които би заслужавали да се завардятъ за исклучително дирение отъ държавата.

Art. 9. Ils doivent informer à temps et confidentiellement le ministère de tous les gisements qui offriraient un intérêt à être explorés exclusivement par l'Etat.

Чл. 10. Тѣ ревизиратъ всички изучавания и експлоатации, които ставатъ за смѣтка на държавата на сѣщитѣ основания както и частнитѣ.

Art. 10. Ils procèdent à la révision de toutes les études et exploitations faites pour compte de l'Etat sur les mêmes bases que celles des particuliers.

Чл. 11. Вънъ отъ обикновеннитѣ обиколки, районнитѣ инженери сж длъжни да правятъ, годишно погъ, една главна обиколка на всички запазени периметри, експлоатации на мини, заводи и поважни карриери въ района. Врѣмето на

Art. 11. Outre leurs tournées ordinaires les ingénieurs de rayon sont tenus de faire au moins une fois par an une tournée générale de tous les périmètres fermés et des mines, usines et carrières principales exploitées dans

обиколката, както и начина за извършването ѝ се определят отъ Министра.

Чл. 12. Тъ испращатъ въ Министерството ежемѣсечни рапорти, отъ които да се вижда въ общи черти извършеното отъ тѣхъ прѣвъ мѣсеца; а въ началото на всѣка година тѣ прѣдставяватъ на Министра обстоятелственъ рапортъ за състоянието на района прѣвъ истеклата година.

Чл. 13. Тѣ не могатъ да напуцатъ района си безъ разрѣшение отъ Министра. Работи извънъ района може да имъ възлага само Министра.

Чл. 14. Районнитѣ инженери получаватъ отъ Министерството срѣщу списка сондитѣ, геодезическитѣ инструменти и всичкитѣ други потребности за чертане, мѣрение и изучаване, освѣнъ обыкновеннитѣ сѣчива, които си набавятъ отъ сумнитѣ, които имъ се отпущатъ за тая цѣль.

Всичкитѣ тия потребности се пазятъ отъ самия инженеръ и подъ негова отговорностъ.

Чл. 15. Архивитѣ, сборкитѣ, входящитѣ и изходящитѣ книги и пр. на районнитѣ инженери се завеждатъ по начинъ установенъ за централната администрация.

leur rayon. L'époque de la tournée et la manière d'y procéder sont fixées par le Ministre.

Art. 12. Ils envoient au ministère des rapports mensuels, dans lesquels ils indiquent en traits généraux le résultat de leurs travaux du mois, et au commencement de chaque année un rapport détaillé sur la situation de leur rayon durant l'année écoulée.

Art. 13. Ils ne doivent pas s'éloigner de leurs rayons sans une autorisation du Ministre. Le Ministre seul a le droit de leur imposer des travaux à effectuer hors de leur rayon.

Art. 14. Les ingénieurs de rayon reçoivent du ministère, contre reçu motivé, les sondes, les instruments géodésiques et tout ce qui est nécessaire aux dessins, études et mesurage, à l'exception des instruments ordinaires qu'ils doivent se procurer eux-mêmes avec les sommes qui leur sont allouées à cet effet.

Tous ces instruments sont sous la garde de l'ingénieur qui en est du reste responsable.

Art. 15. Les archives, les collections les écritures et pièces d'entrée et sortie relatives aux ingénieurs de rayon seront tenues d'après l'ordre établi par l'Administration Centrale.

Правилникъ

ЗА СЪВѢТА ПО МИНИТЪ.

Règlement du Conseil des mines.

Чл. 1. При Министерството на Търговията и Земледѣлието се основава съвѣтъ по минитѣ съ цѣль да разглежда и дава мнѣние върху:

- а) всичкитѣ проекти на закони и правилници по минералната индустрия;
- б) изслѣдванитѣ и експлоатациитѣ, които ще се прѣдприематъ отъ администрацията по минитѣ за смѣтка на държавата;
- в) уреждането експлоатацията на държавнитѣ мини, кариери, солници,

Art. 1. Un conseil des mines est institué au ministère du Commerce et de l'Agriculture dans le but d'examiner et donner son opinion sur:

- a) tous les projets de loi et règlements concernant l'industrie minière;
- b) les recherches et exploitations qui seraient entreprises par l'administration des mines et pour le compte de l'Etat;
- c) l'établissement d'un ordre d'exploitation des mines de l'Etat, carrières,

металургически заводи и минерални извори;

г) условитѣ за отдаване подъ концессии държавнитѣ мини, кариери и пр.;

д) общитѣ мѣрки за поддигането и развитието на минералната индустрия въ страната и

е) въобще всички въпроси, които Министра намери за нужно да му възложи.

Чл. 2. Съвѣта по минитѣ се състои отъ седемъ члена, а именно: Министра, Главния Секретаръ, Геологъ-Минералога, Началника на Отдѣлението на минитѣ, Началника на Отдѣлението на търговията и Индустрията, Инспектора по минитѣ и Инженеръ-Химика при Отдѣлението за минитѣ.

Министра може да повика да взематъ участие въ Съвѣта и други лица, нѣ тѣ иматъ само съвѣщателенъ гласъ.

Чл. 3. Съвѣта се прѣдсѣдателствува отъ Министра, а въ негово отсъствие отъ Главния Секретаръ; въ отсъствието и на послѣдния замѣства го единъ отъ другитѣ члѣнове, по опредѣление отъ Министра.

Единъ отъ членоветѣ се опредѣля отъ Съвѣта за секретаръ.

Чл. 4. Съвѣта се свиква по повѣдѣ отъ Министра. Отдѣлението за минитѣ съобщава на всички члѣнове деня, часа и дневния редъ на засѣданията.

Засѣданията на Съвѣта се считатъ за редовни, ако присѣствуватъ поне четирима отъ члѣноветѣ му.

Протоколитѣ на Съвѣта се подписватъ отъ всичкитѣ присѣствующи члѣнове и се прѣдставятъ на Министра чрезъ Отдѣлението за минитѣ.

Чл. 5. Прѣписката на Съвѣта се извършва отъ отдѣлението за минитѣ, при което се намира и архивата на Съвѣта.

salières, usines métallurgiques et sources minérales;

d) les conditions d'après lesquelles devraient être données en concession les mines de l'Etat, carrières, etc;

e) les mesures nécessaires pour le relèvement et le développement de l'industrie minière dans le pays, et

f) toutes les questions en général que le Ministre croirait nécessaires de lui poser.

Art. 2. Le conseil des mines est composé de sept membres, savoir: le Ministre, le secrétaire général, le géologue-minéralogiste, le chef de la section des mines, le chef de la section du commerce et de l'industrie, l'inspecteur des mines et l'ingénieur-chimiste de la section des mines.

Le Ministre a le droit d'inviter aussi d'autres personnes à prendre part au conseil, mais leurs voix sont purement consultatives.

Art. 3. Le conseil est présidé par le Ministre, ou en son absence par le secrétaire général; en cas d'absence du secrétaire général son remplaçant est nommé par le Ministre parmi les membres du conseil.

Un des membres du conseil en est nommé secrétaire.

Art. 4. Le conseil est convoqué par ordre du Ministre. La section des mines avise tous les membres, des jour, heure et ordre du jour des séances.

Les séances du conseil ne sont considérées comme régulières qu'autant que quatre de ses membres y sont présents.

Les procès-verbaux des séances du conseil sont signés à la séance et sont présentés au Ministre par la section des mines.

Art. 5. La correspondance du conseil est faite par la section des mines où se trouvent, du reste, les archives des mines.

КОНЕЗАВОДИТЪ ВЪ БЪЛГАРИЯ (История и настоящо положение).

Les haras en Bulgarie (Aperçu historique et état actuel de ses haras).

Нашата Земледѣтелска класа може да се каже че прѣживява икономически кризисъ. Главнитѣ причини на това

La classe agricole en Bulgarie traverse, on peut le dire, une crise économique. Les causes principales de

зло се криятъ въ паданието на цѣнитѣ на земледѣлческитѣ произведения, прѣтрупванието на земята съ разни прями и косвени задължения, липсванието на лесни съобщителни сръдства, липсванието на земледѣлческо техническо образуване, което да позволява на нашитѣ земледѣлци да си усвоятъ новитѣ икономически условия на всѣсвѣтския пазаръ, както и въ липсванието на изискуемата отъ пазаря доброкачественостъ отъ земледѣлческитѣ произведения, които въ повечето случаи тѣ сж у насъ несвършени, щото ако и да удовлетворяватъ мѣстнитѣ нужди на всесвѣтски пазаръ минаватъ, като най-последни стоки. За излизанието отъ това назадничаво положение, както и за повдиганието на земледѣлческата производителностъ въ страната, Министерството на Търговията и Земледѣлието се е натоварило съ много тежки задачи; една отъ тѣзи задачи е и подобренieto въ качествено и количествено отношение на нашитѣ коне. Въ достиганieto на тази висока цѣль еднакво сж заинтересувани, както икономическитѣ, тѣй и военнитѣ интереси на нашата страна. Изражданието на мѣстната конска раса особено силно се отбѣлжи слѣдъ последната Русско-Турска война, която унищожихи почти всичкитѣ доброкачественни коне въ страната, както и слѣдъ Сърбско-Българската война, която довърши, тѣй да се каже, туй, което бѣ останало запазено.

Още въ 1883 година Рускитѣ военни Министри въ България съзнахъ голѣмата опасностъ за народната отбрана отъ отсъствието на подобренъ конски материалъ въ страната и по тѣхно настоявание се отвори единъ държавенъ конезаводъ въ Кабиюкъ при гр. Шуменъ, но въпроса за подобренieto не бѣше поставенъ въз основа на масовото подобренieto на народното коневѣдство, и новооткрития заводъ си зададе за цѣль не да доставя жребци за подобренieto на коневѣдството въ страната, а самъ да ремонтира армията съ доброкачественни коне. Поставенъ на такива начала Кабиюшкия конезаводъ още отъ началото на своето съществувание се указа бевполезенъ за земледѣлческитѣ интереси на наоколното земледѣлческо население и прѣзъ всичкото си съществувание той не подобри въ

ce malheur sont: la baisse des prix des produits agricoles, les lourdes charges directes ou indirectes imposées aux agriculteurs, le manque de communications faciles ainsi que des connaissances techniques agricoles, qui permettraient à nos agriculteurs, malheureusement retardataires, d'adopter le système économique du marché universel, le manque aussi de produits agricoles de qualité telle qu'elle est exigée sur les marchés européens, et par conséquent imparfaits et qui tout en satisfaisant aux besoins du pays n'en occupent pas moins la dernière place sur les marchés extérieurs. Pour trouver une solution à cet état rétrograde et pour relever la force productrice agricole dans le pays, le ministère du commerce et de l'agriculture a eu à surmonter de bien grands obstacles, dont l'un se rapporte à l'amélioration, tant pour la qualité que pour la quantité, de la race chevaline. La réalisation de cette amélioration sera un bonheur pour le pays dont les intérêts économiques et militaires sont tous les deux également intéressés.

La dégénérescence de la race chevaline locale date notamment depuis la dernière guerre russo-turque durant laquelle presque tous les bons chevaux du pays ont péri, ainsi que de la guerre serbo-bulgare qui a complété, pour ainsi dire l'anéantissement de tout ce qui avait pu être sauvé.

Déjà en 1883 les ministres de la guerre (russes) en Bulgarie ont reconnu le danger imminent qui menaçait la défense nationale par le manque dans le pays d'une race chevaline améliorée, et sur leurs instances, un haras d'Etat fut établi à Kabiyuk près de Schoumla.

Cependant l'amélioration de la race chevaline n'avait pas été poursuivie d'une manière générale, et le haras établi a eu pour but de fournir seulement des chevaux de bonne qualité pour la remonte de l'armée, et non pas celui de produire des étalons pour le relèvement de l'éleve chevaline dans le pays. Basé sur de pareils principes, le haras de Kabiyuk, dès le commencement de son existence, n'a pas pu servir aux intérêts agricoles de la population des alentours, et, pendant sa durée, la race

нищо наоколното частно коневѣдство. Нима съмнително, че конезавода можеше съ време да се постави на по-здрави и по-рационални основи щеше да дава прѣвѣсходни резултати, ако егоистическитѣ частни интереси не бѣха прѣдвиквали неговото затваряние, както и унищожението на неговия прѣкрасенъ заводски материалъ произходящъ отъ рускитѣ държавни заводи въ Стрѣпецъ, Деркулъ, Лимарево, Ново-Александрово и Хреновое, както и отъ нѣкои породисти частни руски заводи. Прѣзъ 1886 год. Военното Министерство въз основа на единъ докладъ на тогавашния главенъ ветеринаръ на войската, закри Кабиюшкия конезаводъ, а скъпоцѣнния заводски материалъ се распродаде отчасти на разнитѣ пайтонжии изъ Княжествата, а една частъ се распрати изъ частитѣ на войската. Тази распродажба се продължава до началото на 1890 година. Веднага слѣдъ закриванieto на Кабиюшкия конезаводъ, венгерското коневѣдство намѣри за себеси единъ значителенъ и пасърчителенъ износъ. Обаче нуждитѣ на дѣйствителността ставаха по силни отъ день на день и въ 1892 год.

Министра на Финанситѣ г. Начовичъ съ просвѣтеното съдѣйствие на г. Фетваджиева внесе въ Народното Събрание единъ законъ за повдиганieto на коневѣдството въ страната. Народното Събрание прие почти безъ никакво съпротивление идеята за отваряние на конезаводитѣ въ страната, но самия законъ до 1894 година остана непрiloженъ поради отсъствието на подготвенъ технически персоналъ, който би могълъ да прѣдприеме разрѣшаванieto на една толкова трудна задача. Навстина закона прѣдвикваше повикванieto на единъ чуждестраненъ специалистъ, който да уреди коневѣдството въ страната, но Финансовото министерство прѣзъ 1893 година не се рѣши да прибѣгне къмъ чуждестранни специалисти по уредбата на нашето коневѣдство и натовари съ разрѣшението на трудната задача по създаванieto на държавнитѣ и окръжнитѣ конезаводи и складове за жребци единъ отъ младитѣ наши дѣятели по повдиганieto на земледѣлието въ България, сегашния Управител на конезаводитѣ г. Германова, който, освѣнъ специалнитѣ познания по животновѣдството

chevaline n'a été sous aucun rapport améliorée. Il n'y a pas de doute que ce haras avec le temps pouvait être installé sur des bases bien plus solides et plus rationnelles et les résultats auraient été excellents. Mais des intérêts égoïstes privés en ont provoqué la fermeture, ainsi que la destruction de son excellent matériel provenant des haras d'Etat russes de Strépetz, Derkoul, Limarevo, Novo-Alexandrowo et Krénovoé, ainsi que de quelques autres haras russes, appartenant à des particuliers et munis de chevaux de bonne race. En 1886 le ministère de la guerre, sur le rapport du vétérinaire en chef de l'armée, ferma le haras de Kabiyuk, et son matériel qui avait coûté si cher à l'Etat fut vendu aux enchères publiques; des cochers de la Principauté en firent l'acquisition d'une partie et le reste fut distribué aux diverses divisions de l'armée.

Ces enchères ont duré jusqu'au commencement de 1890. Immédiatement après la fermeture de cet établissement, ce sont les haras hongrois qui se sont créés un débouché important et encourageant. Les besoins pourtant réels du pays sur ce rapport devenaient de jour en jour plus grands, et en 1892 M. Natchévitch, alors ministre des finances, avec la coopération de M. Fetvadjiew a soumis à l'Assemblée nationale un projet de loi pour le relèvement de l'espèce chevaline dans le pays. L'Assemblée nationale, presque sans aucune difficulté, vota l'établissement de haras dans le pays, mais cette loi ne put être appliquée qu'en 1894, vu le manque d'un personnel technique qui aurait pu se charger de l'accomplissement d'une tâche si lourde. Il est vrai que la loi avait prévu l'engagement d'un spécialiste étranger pour mener à bonne fin le relèvement de la race chevaline dans le pays, mais le ministère des finances en 1893 n'a pas voulu faire appel au concours d'étrangers spécialistes, et il chargea de cette mission difficile de la formation de haras d'état et départementaux, et de dépôts d'étalons en Bulgarie, le directeur actuel M. Ghermanow, qui outre ses connaissances spéciales sur l'élevage du bétail et sur l'agriculture,

и земледелието, които бѣ черпилъ въ специалнитѣ школи на Франция и държавнитѣ конезаводи и складове за жребци въ Германия, Австро-Венгрия, Франция и Руссия, познаваше и нуждитѣ на нашето коневѣдство.

Слѣдъ едно обстоятелствено изучаване на въпроса отъ техническа и икономическа страна, г-нъ Германовъ прѣдложи, а Финансовото М-во одобри слѣдующитѣ рѣководящи начала по повдиганieto на коневѣдството въ страната:

а) За повдиганieto на коневѣдството въ страната, държавата трѣбва да отвори шестъ държавни склада за жребци и единъ или нѣколко конезаводи. Прѣд-назначенieto на Държавнитѣ складове за жребци ще бѣде да распрашатъ прѣвъ съвокупителния сезонъ своитѣ жребци въ опрѣдѣленитѣ за това станции, гдѣто земледѣлцитѣ ще можатъ да пуцатъ и то безплатно своитѣ кобили на доброкачественни жребци. За сѣщата цѣль и окръжията ще отворятъ по единъ подѣ-складъ за жребци и тѣзи окръжни подѣ-складове ще да се считатъ, като филиали на държавнитѣ складове за жребци. Държавнитѣ конезаводи ще служатъ за ремонтиранието на Държавнитѣ складове съ породисти жребци.

б) Като косвенна мѣрка за повдиганieto на коневѣдството ще да служатъ и конкурситѣ по коневѣдството, които ще да се откриватъ всѣка година въ окръжията и за смѣтка на Окрѣжнитѣ Постоянни Коммисии и Държавата.

в) Обязателно ще трѣбва да се скопяватъ прѣвъ всѣка една година всичкитѣ частни негодни жребци въ страната отъ 1 година нагорѣ, а частнитѣ доброкачественни жребци подѣ названieto *удобрѣни* и *авторизирани* ще да се прѣдставятъ за награда отъ страна на Държавата и пропорционално съ числото на пустиятѣ по тѣхъ кобили;

г) На частнитѣ конезаводчици ще да се отпусчатъ даромъ отъ страна на Държавата доброкачественни жребци съ прѣдназначение да служатъ въ конезаводитѣ имъ;

д) Ще се задѣлжатъ и общинитѣ да поддържатъ по извѣстно число доброкачественни мѣстни жребци, за да слу-

connaissances qu'il a acquises aux écoles spéciales de la France et aux haras et dépôts d'étalons d'état allemands, austro-hongrois, français et russes, n'ignorait pas aussi les besoins de l'espèce chevaline indigène.

Après une étude approfondie de la question sous le rapport technique et économique, M. Ghermanow a proposé et le ministère des finances approuvé ce qui suit pour le relèvement de l'élevé chevaline dans le pays:

а) Pour atteindre ce but l'Etat doit fonder six dépôts d'étalons et un ou plusieurs haras. Les dépôts seront aménagés de manière à ce qu'à l'époque de la monte leurs étalons soient envoyés aux stations préparées dans ce but où les agriculteurs pourront y conduire leurs juments et les faire saillir gratis par des étalons de bonne race. Dans ce même but, les départements ouvriront aussi des sous-dépôts d'étalons qui seront considérés comme des annexes des dépôts d'étalons d'Etat. Les haras de l'Etat serviront à la remonte de ses dépôts avec des étalons de bonne race.

б) Des concours de l'espèce chevaline auront lieu dans le même but; ces concours s'ouvriront chaque année dans les départements aux frais de l'Etat et des commissions départementales permanentes.

в) Tous les étalons âgés de plus d'un an, de mauvaise race et appartenant à des particuliers doivent être obligatoirement hongrés chaque année, ceux de bonne race appartenant aussi à des particuliers, doivent être approuvés et autorisés, et obtiendront des primes de la part de l'Etat; ces primes seront proportionnelles au nombre des sauts effectués.

г) Des étalons de bonne race appartenant à l'Etat seront prêtés aux haras de particuliers, afin que ces haras puissent en profiter.

д) Les communes seront obligées aussi d'entretenir un certain nombre d'étalons de bonne race pour les ju-

жать на по-долнитѣ частни кобили, като при това ще се задѣлжатъ и да построятъ нуждитѣ за жребцитѣ конюшни; п

е) За да може да се усигури ремонтътъ на армията съ мѣстни коне, както и за да се даде една силна подпорка на подобрителното дѣло на нашето коневѣдство, Военното Министерство ще трѣбва да отвори въ всѣка една дивизионна област по едно военно ремонтно депо.

Прѣвъ 1894 година съ откриванieto на Министерството на Търговията и Земледѣлието, на което главната задача бѣ да усили вървѣжътъ на икономическитѣ реформи въ страната, дѣлото на коневѣдството въ България спечели една здрава опора, и то благодарение на голѣмото съдѣйствие на г. Гешева, симпатитѣ къмъ земледѣлческата класа на когото бѣхъ добрѣ извѣстни. Прѣвъ втората половина на сѣщата година, а именно на края на мѣсець Ноемврий се отворихъ държавния конезаводъ въ Кабиюкъ и два държавни склада за жребци, отъ които единъ при г. Плѣвенъ, а другия въ Кабиюкъ край гр. Шуменъ. Прѣвъ течението на 1895 и 1896 години Министерството на Търговията и Земледѣлието откри подскладове за жребци въ всичкитѣ окръжия на Княжеството освѣнъ въ Варненския, Трънския, Плѣвенския и Шуменския окръжи, като и подготви прѣдварителнитѣ работи по отварянieto прѣвъ идущата 1897 година на Държавни складове за жребци въ гр. Самоковъ, въ Марино-Поле (Карловска околия), с. Кадикѡй (Ст.-Загорски окръгъ) и с. Кая-Бурунъ (Сливенски окръгъ).

Освѣнъ това прѣвъ течението на 1895 и 1896 години се прѣгледахъ и скопихъ всичкитѣ частни негодни жребци въ Княжеството отъ 1 година нагорѣ и практикуванieto на тѣзи мѣрка ще слѣдва и прѣвъ идущата 1897 година, за която цѣль сѣ направени вече и нуждитѣ распорѣждания.

Настоящето състояние на конезаводитѣ въ България се вижда твърдѣ нагледно отъ слѣдующата таблица:

ments de qualité inférieure appartenant à des particuliers; en outre, les communes feront construire les écuries nécessaires pour ces étalons, etc.

ф) pour assurer la remonte de l'armée avec des chevaux indigènes et donner un fort appui à l'amélioration de la race chevaline, le ministère de la guerre aura le soin d'établir un dépôt militaire de remonte à chaque division de l'armée.

En 1894, lors de l'institution du ministère du commerce et de l'agriculture dont le but principal était d'accélérer la marche des réformes économiques dans le pays, le relèvement de la race chevaline rencontra un sérieux appui, grâce surtout à la coopération de M. Guechow dont les sympathies pour la classe agricole étaient notoirement connues.

La même année vers la fin du mois de novembre ont été fondées: le haras de l'Etat à Kabiuk et deux dépôts d'étalons d'Etat, dont l'un à Plevna et l'autre à Kabiuk aux environs de Schoumla. Dans le courant des années 1895 et 1896 le ministère du commerce et de l'agriculture a ouvert des sous-dépôts d'étalons dans tous les départements de la Principauté à l'exception de ceux de Varna, Trn, Plevna et Schoumla, et a pris les mesures préparatoires nécessaires pour l'ouverture à l'année prochaine (1897) des dépôts d'étalons d'état à Samokow, Marinopole (arrond. de Karlovo), v. Kadikeui (départ. de Stara - Zagora) et au v. Kaya-Bouroun (départ. de Slivno).

Dans le courant des années 1895 et 1896 a eu lieu la révision pour toute la Principauté des étalons âgés de plus d'un an, ainsi que la castration de tous ceux qui n'étaient pas de bonne race; ces mesures seront prises aussi l'année prochaine (1897) et les démarches nécessaires ont été faites dans ce but.

L'état actuel des haras en Bulgarie est indiqué dans le tableau suivant:

№ по редъ	Наименование на държавнитѣ и окръжнитѣ конезаводи и складове за жребци	Числото на заводскитѣ кобили				Забѣлъжка
		Числото на заводскитѣ жребци	Числото на младитѣ кончета отъ 1—3 год.	Числото на жребцитѣ въ Държавнитѣ складове за жребци и окръжнитѣ подъ-складове.		
1	Държавенъ конезаводъ въ Кабиюкъ при гр. Шуменъ .	35	4	40	—	
2	Държавенъ складъ за жребци край гр. Шуменъ (Кабиюкъ)	—	—	—	44	
Окръжни подъ-складове, които влизатъ въ района на Държавния складъ за жребци край гр. Шуменъ :						
3	Варненски окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	—	Ще се отвори прѣзъ идѣщата година
4	Сидястренски окръж. подъ-складъ за жребци	—	—	—	6	
5	Разградски окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	6	
6	Руссенски окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	16	
7	Шуменски окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	—	
8	Държавенъ складъ за жребци край гр. Плъвенъ	—	—	—	54	
Окръжни подъ-складове, които влизатъ въ района на Плъвенския Държавенъ складъ за жребци:						
9	Плъвенски окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	—	Ще се отвори прѣзъ идущата година
10	Търновски окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	7	
11	Севлиевски окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	4	
12	Ловченски окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	8	
13	Свищовски окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	6	
14	Врачански окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	15	
15	Ломский окръж. подъ-складъ за жребци	—	—	—	12	
16	Видинский окръженъ подъ-складъ за жребци	—	—	—	14	
17	Самоковский Държав. складъ за жребци	—	—	—	—	Ще се отвори прѣзъ идущата година

No. d'ordre	Noms des haras d'Etat et Départementaux ainsi que des dépôts d'étalons	Nombre de juments aux haras			Nombre des étalons aux haras d'Etat ainsi que aux sous-dépôts des départements	Remarques
		Nombre d'étalons aux haras	Nombre des chevaux de 1—3 ans	Nombre des étalons aux haras d'Etat ainsi que aux sous-dépôts des départements		
1	Haras d'Etat à Kabiynk près de Schoumla	35	4	40	—	
2	Dépôt d'Etat pour étalons aux environs de Schoumla (Kabiynk)	—	—	—	44	
Sous-dépôts départementaux dans le rayon du dépôt d'Etat pour étalons aux environs de Schoumla						
3	Sous-dépôt pour étalons au département de Varna	—	—	—	—	Il sera ouvert l'année prochaine 1897
4	Sous-dépôt pour étalons au département de Silistria	—	—	—	6	
5	Sous-dépôt pour étalons au département de Razgrad	—	—	—	6	
6	Sous-dépôt pour étalons au département de Roustchouk	—	—	—	16	
7	Sous-dépôt pour étalons au département de Schoumla	—	—	—	—	
8	Dépôt d'Etat pour étalons aux environs de Plevna	—	—	—	54	
Sous-dépôts départementaux dans le rayon du dépôt d'Etat pour étalons à Plevna:						
9	Sous-dépôt pour étalons au département de Plevna	—	—	—	—	Il sera ouvert l'année prochaine 1897
10	„ Tirnovo	—	—	—	7	
11	„ Sévlievo	—	—	—	4	
12	„ Lowtcha	—	—	—	8	
13	„ Sistow	—	—	—	6	
14	„ Vratza	—	—	—	15	
15	„ Lom	—	—	—	12	
16	„ Vidin	—	—	—	14	
17	Dépôt d'Etat pour étalons à Samokow	—	—	—	—	Sera ouvert l'année prochaine 1897

№ по редъ	Наименование на държавните и окръжните конезаводи и складове за жребци	Числото на заводенитѣ			Забѣлѣжка
		Кобиле	Жребици	Кончета отъ 1—3 год.	
	Окръжни подѣ-складове, които влизатъ въ района на Самоковския Държавенъ складъ за жребци:				
18	Кюстендилский окръж. подѣ-складъ за жребци	—	—	4	
19	Трънскій окръж. подѣ-складъ за жребци	—	—	—	Ще се отвори прѣзъ идущата година
20	Софийскій окръж. подѣ-складъ за жребци	—	—	12	
21	Марно-Полския държавенъ складъ за жребци	—	—	—	Ще се отвори прѣзъ идущата година
	Окръжни подѣ-складове, които влизатъ въ района на Марино-Полския складъ за жребци:				
22	Пловдивскій окръж. подѣ-складъ за жребци	—	—	17	
23	Т. Пазарджик. окръж. подѣ-складъ за жребци	—	—	6	
24	Държавенъ складъ за жребци въ с. Еникьой (Ст.-Загорски окръгъ)	—	—	—	Ще се отвори прѣзъ идущата година
	Подѣ-складове за жребци въ района на този складъ:				
25	Ст.-Загорскій окръж. подѣ-складъ за жребци	—	—	5	
26	Хасковскій окръж. подѣ-складъ за жребци	—	—	7	
27	Държавенъ складъ за жребци въ Кая-Бурунъ (Сливенскій окръгъ)	—	—	—	Ще се отвори прѣзъ идущата година
	Подѣ-складове за жребци въ района на този складъ:				
28	Сливенскія окръж. подѣ-складъ за жребци	—	—	12	
29	Бургаския окръж. подѣ-складъ за жребци	—	—	8	
	Всичко	35	4	40	263

No. d'ordre	Noms des haras d'Etat et Départementaux ainsi que des dépôts d'étalons	Nombre de juments aux haras			Nombre des étalons aux haras d'Etat ainsi que aux sous-dépôts des départements	Remarques
		Nombre d'étalons aux haras	Nombre des chevaux de 1—3 ans			
	Sous-dépôts départementaux dans le rayon du dépôt d'Etat pour étalons à Samocow:					
18	Sous-dépôt pour étalons au département de Kustendil	—	—	4		
19	„ Trn	—	—	—	Sera ouvert l'année prochaine 1897	
20	„ Sophia	—	—	12		
21	Dépôt d'Etat pour étalons à Marino-polé	—	—	—	Sera ouvert l'année prochaine 1897	
	Sous-dépôts départementaux dans le rayon du dépôt d'Etat pour étalons à Marino-polé:					
22	Sous-dépôt pour étalons au département de Philippopli	—	—	17		
23	Sous-dépôt pour étalons au département de Tatar-Bazardjik	—	—	6		
24	Dépôt d'Etat pour étalons au village de Yéni-Keuî (départ. de Stara-Zagora)	—	—	—	Sera ouvert l'année prochaine 1897	
	Sous-dépôts pour étalons dans le rayon de ce dépôt:					
25	Sous-dépôt pour étalons au départ. de Stara-Zagora	—	—	5		
26	„ Haskovo	—	—	7		
27	Dépôt d'Etat pour étalons à Kaya-Bouroun (au département de Slivno)	—	—	—	Sera ouvert l'année prochaine 1897	
	Sous-dépôts pour étalons dans le rayon de ce dépôt:					
28	Sous-dépôt pour étalons au département de Slivno	—	—	12		
29	„ Bourgas	—	—	8		
	Totaux	35	4	40	263	

Резултати отъ конкурсѣтъ по коневѣдството прѣзъ 1896 година.

Наименование на окръга	Мѣстото на конкурса	Число на явнѣтъ на конкурса коне				Число на награденѣтъ коне и суммата на наградиѣтъ				Суммата на наградиѣтъ за коне.
		Жребци	Кобили безъ конкурса на държ. и окр. жребци	Кобили съ конкурса на държ. и окр. жребци	Млади кончета отъ 1 до 3 л. и окр. жребци	Жребци	Кобили безъ конкурса на държ. и окр. жребци	Кобили съ конкурса на държ. и окр. жребци	Млади кончета отъ 1 до 3 л. и окр. жребци	
Шуменъ	Е Джумая	156	128	—	225	53	46	—	41	4500
Враца	Б. Слатина	36	89	—	49	22	21	—	37	1400
Ловечъ	Ловечъ	26	119	—	25	6	33	—	15	1900
Хасково	Хасково	8	20	—	45	4	6	—	18	1000
Видинъ	Видинъ	20	—	—	100	6	—	40	32	2000
Кюстендилъ	Кюстендилъ	10	—	6	—	8	—	4	—	200
Руссе	Османъ-Пазаръ	50	19	—	41	24	10	—	15	2500
Севлиево	Севлиево	41	—	23	44	14	—	18	7	1200
Свищовъ	Свищовъ	56	25	60	41	28	—	32	30	2000
Трънъ	Трънъ	33	10	—	24	15	9	—	8	400
Варна	Добричъ	81	23	—	61	61	—	16	32	2900
Сливенъ	Ямболъ	30	10	5	19	22	—	6	15	1400
Плѣвенъ	Плѣвенъ	18	—	89	133	17	—	44	74	1400
	Всички	565	443	243	807	280	125	160	322	22800

Résultats des concours de l'espèce chevaline en 1896.

D'après ce tableau le nombre des étalons de l'Etat et des départements vers la fin de l'année courante 1896 s'élève à 267. En y ajoutant ceux des écoles agricoles de Sadowo et Roustchouk, le total des étalons de race s'élève à 276. Ces étalons ont sailli pendant cette année 10000 juments environ appartenant à des particuliers.

Pour le relèvement de l'espèce chevaline dans le pays, le ministère du Commerce et de l'Agriculture a eu recours à une mesure indirecte, et avec la coopération des commissions permanentes départementales a établi des concours pour l'espèce chevaline dans les villes indiquées au tableau qui suit:

Département de	Indication de l'endroit où a eu lieu le concours	Nombre de chevaux amenés au concours		Nombre des chevaux qui ont reçu des primes, et le montant de ces primes						
		Etalons	Juments av. pou-les étalons d'Etat ou de départem.	Etalons	Juments av. pou-les étalons d'Etat ou de départem.	Jeunes chevaux de 1-3 ans prov. de l'Etat ou de départem.	Jeunes chevaux de 1-3 ans prov. de l'Etat ou de départem.	Jeunes chevaux de 1-3 ans prov. de l'Etat ou de départem.	Somme des primes accordées aux chevaux en levs	
Schoumla	Eski-Djoumaya	156	128	128	—	53	46	—	41	4500
Vratza	Biela-Slatina	36	89	89	—	22	21	—	37	1400
Lovtcha	Lovtcha	26	119	119	—	6	33	—	15	1900
Haskovo	Haskovo	8	20	20	—	4	6	—	18	1000
Viddin	Viddin	20	—	—	60	6	—	40	30	2000
Kustendil	Kustendil	10	—	—	6	8	—	4	—	200
Roustchouk	Osman-Pazar	50	19	19	—	24	10	—	15	2500
Sévlievo	Sévlievo	41	—	—	23	14	—	18	7	1200
Svichtow	Svichtow	56	25	25	60	28	—	32	30	2000
Trn	Trn	33	10	10	—	15	9	—	8	400
Varna	Dobritch	81	23	23	—	61	—	16	32	2900
Slivno	Yamboli	30	10	10	5	22	—	6	15	1400
Plevna	Plevna	18	—	—	89	17	—	44	74	1400
	Totaux .	565	443	443	243	280	125	160	322	22800

Освѣтъ това подъ влиянието на управлението на конезаводитѣ въ България сж се отворили означенитѣ въ слѣдующата таблица частни конезаводи, въ които прѣзъ съвокупителния сезонъ се испращатъ доброкачественни жребци отъ държавнитѣ и окръжни подъ-складове за жребци, а самитѣ кобили въ заводитѣ сж отъ мѣстно и чуждестранно происхождение: Ето и въпросната таблица:

№ по редъ	Име и Фамилия на конезаводчика	Мѣстожителство		Колко кобили пригизаватъ
		Градъ или село	Окръгъ	
1	Златанъ Колушки	с. Колушъ	Кюстендилски	20
2	Халилъ Мустафовъ	Реджебъ-Къой	Силистренски	25
3	Димитръ Лозановъ	с. Девене	Вратчански	20
4	Станчо Х. Димитровъ	г. Дръново	Търновски	12
5	Колевъ и Хараламбиевъ	г. Елена	"	20
6	Ридската Св. Обитель	Рид. Мънастиръ	Кюстендилски	20
7	Рашко Атанасовъ	с. Расово	Ломски	20
8	Илия Копчевъ	с. Голенци	"	20
9	Младенъ Милковъ	с. Дялюшевци	"	20
10	{ Евлогия Н. Филчевъ	г. Ломъ	"	24
	{ Камешъ Ганчовъ	с. Крива-Бара *)	"	
11	{ Янкулъ Божиновъ	"	"	20
	{ Георги П. Димитровъ	с. Василовци	"	
12	{ Георги Становъ	"	"	20
	{ Нърванъ Бѣлчовъ	с. Прогорелець	"	
13	{ Пенчо Бѣльовъ	"	"	20
	{ Махмудъ Б. Рушеновъ	г. Ломъ	"	
14	{ Райчо Георгиевъ	с. Игнатово	"	20
	{ Бр. Воденчарови	с. Кнежа	Вратчански	
15	Ив. Ил. Кумитива	с. Оходенъ	"	20
16	К. Поповъ и Сие	Бургасъ	Бургаски	60
17	Юр. Х. Ивановъ	Добричъ	Варненски	35
18	Киро Ивановъ	с. Семи-Заалъ	"	30
19	Бр. Д. Калинкови	с. Япладжа	"	73
20	Бр. Киселкови	с. Кюпелеръ	"	40
21	Бр. Холевичъ	с. Долне-Бей-Къой	"	30
22	Х. П. Вълковъ	с. Мурфатча	"	45
23	Бончо Павловъ	с. Калфа-Къой	"	20
24	Петръ Х. Тиневъ	с. Калаиджи Деро	"	40
25	М. Х. Гафаровъ	с. Веизъ-Къой	"	50
26	Драгни Г. Поповъ	с. Ези-Бей	"	20
27	Апостолъ Георгиевъ	с. Каралець	"	35
28	Иови П. Калинковъ	с. Дуранларъ	"	20
29	Христо Гавриловъ	с. Джаф-Ючъ Ори.	"	20
30	Али Сюлеймановъ	с. Хаскрлжъ	"	20
31	Михаилъ Добревъ	с. Чекеденкъ	Шуменски	10
32	Ив. Сребърниковъ	г. Самоковъ	Софийски	25
33	Бр. Нейчови	г. Карнобатъ	Бургаски	100
34	Георги Хайрловъ	г. Габрово	Севлиеви	10
Всичко				984

*) Задружно отворния конезаводъ.

Une mesure prise sous l'influence de la direction actuelle des haras pour l'amélioration de l'espèce chevaline est aussi à signaler, savoir: l'ouverture de haras particuliers auxquels pendant la saison de la saillie sont envoyés des étalons de bonne race appartenant aux sous-dépôts de l'Etat ou des départements: les juments sont de provenance locale ou étrangère. Le tableau suivant contient les indications précises à ce sujet:

No. d'ordre	Noms et prénoms des propriétaires de haras	Lieu de résidence		Nombre des juments qu'ils possèdent
		Ville ou village	Département de	
1	Zlatan Kolouschki	v. Kolouceb	Kustendil	20
2	Halil Moustaphow	v. Redjeb-Keui	Silistria	25
3	Dimitre Lozanow	v. Dèvené	Vratza	20
4	Stantcho Hadji Dimitrow	Drénovo	Tirnovo	12
5	Kolew & Haralambiew	Eléna	"	20
6	Monastère de Rilo	Monastère de Rilo	Kustendil	20
7	Raschko Athanassow	v. Rassovo	Lom	20
8	Ilia Koptchew	v. Golentzi	"	30
9	Mladen Milkow	v. Démoschevtsi	"	20
10	{ Evloghiy N. Philtchow	Lom	"	24
	{ Kamen Gantchew	v. Kriva-Bara *)	"	
11	{ Yankoul Bojinow	"	"	20
	{ Gheorghy P. Dimitrow	v. Vassilovtzi	"	
12	{ Gheorghy Stanow	"	"	20
	{ Pervan Beltchow	v. Progoreletz	"	
13	{ Pentcho Bellyow	"	"	20
	{ Mahmoud B. Rouchénow	Lom	"	
14	{ Raïtcho Ghéorghiew	v. Ignatovo	"	20
	{ Ghéorghy Vodétcharow	v. Knéja	Vratza	
15	Iv. П. Koumitina	v. Ohoden	"	20
16	K. Poppow & Cie	Bourgas	Bourgas	60
17	Yord. Hadji Ivanow	Dobritch	Varna	35
18	Kiro Ivanow	v. Semi-Zaaly	"	30
19	D. Kalinksvi Frères	v. Apladja	"	73
20	Kisselkovi Frères	v. Kupeler	"	40
21	Holévitch Frères	v. Dolné-Gey-Keui	"	30
22	Hadji P. Voulcow	v. Mourfatcha	"	45
23	Bontcho Pavlow	v. Calfa-Keui	"	20
24	Petre Hadji Tinew	v. Kalandji-Déré	"	40
25	M. Hadji Gapharow	v. Véiz-Keui	"	50
26	Dragni G. Poppow	v. Ezi-Bey	"	20
27	Apostole Ghéorghiew	v. Karalez	"	35
28	Yovi P. Kalinkow	v. Douranlar	"	20
29	Christo Gavrilow	v. Djafeli-Utch-Orm	"	20
30	Ali Souleïmanow	v. Kassirlik	"	20
31	Mihaïl Dobrew	v. Tchéhendek	Scheoumala	10
32	Iv. Srébernicow	Samocow	Sophia	25
33	Neïtchovi Frères	Karnobad	Bourgas	100
34	Ghéorghy Haïrlow	Gabrovo	Sévliévo	10
Total .				984

*) Tous les trois associés pour l'ouverture de ces haras

Исползването жребците от складовете за жребци става посредством испращането на тѣзи послѣднитѣ въ съвокупителнитѣ станции прѣзъ сезона за пущанието, който почва отъ 1 Мартъ всѣка година и се свършва на 15 Юлий.

Прѣзъ настоящата година се отвори и едно военно ремонтно депо при с. Гурмазово край гр. София, а прѣзъ идущата година ще да се почне откриванieto по на едно военно ремонтно депо въ всѣка дивизионна област и при Държавнитѣ конезаводи и складове за жребци. За тази цѣль ще да се внесе въ настоящата сессия на Народното Събрание и нужния законопроектъ. Прѣзъ идущата 1897 година повечето общини въ Княжеството ще да си набавятъ мѣстни доброкачествени жребци съ прѣдизначение да се пущатъ на подолнитѣ кобили въ общинитѣ. За усиляването числото на доброкачественитѣ жребци въ съвокупителнитѣ станции, Окржжитѣ Постоянни Комисии ще наематъ прѣзъ идущата пролѣтъ и за всѣка съвокупителна станция по единъ мѣстенъ но по-нисъкъ отъ 1 м. 40 см. жребець, който освѣтъ като пробникъ ще служи и за пущание на неподходящитѣ за държавнитѣ и окржжни жребци кобили.

Администрацията на конезаводитѣ е слѣдующата: Главното управление се състои отъ единъ управител и главенъ Инспекторъ и нужното число писари. Тази длъжностъ по настоящемъ се заема отъ г. Германова.

Управлението на държавнитѣ конезаводи и складове за жребци се повърва на лица съ специално познание по коневѣдството. Окржитѣ край гр. Плевенъ се ръководятъ по настоящемъ съ извънредна голѣма прѣданностъ и компетенция отъ г. г. Хазмановъ, Кирилъ Митракевъ и К. Златановъ. При конезаводитѣ съществуватъ и отдѣлни ферми, на които прѣдизначението е да доставятъ нуждитѣ за заводскитѣ коне фуражи. Окржжитѣ подъ-складове се ръководятъ отъ окржжитѣ ветеринари, а се издържатъ отъ Окржжитѣ Постоянни Комисии. За обсъжданieto на въпроситѣ

Les étalons des dépôts sont envoyés aux stations à l'époque de la monte qui commence le 1er mars et finit le 15 juillet de la même année.

Cette année-ci (1896) un dépôt militaire de remonte a été ouvert au village de Bourmazowo aux environs de Sophia, et l'année prochaine (1897) on procédera à l'ouverture de pareils dépôts dans toutes les circonscriptions militaires, ainsi que près des haras de l'Etat et dépôts pour étalons. Un projet de loi ad hoc sera soumis dans ce but à la session prochaine de l'assemblée nationale. Pendant cette même année la plupart des communes de la Principauté procéderont à l'acquisition d'étalons indigènes de bonne race destinés à saillir les juments de qualité inférieure appartenant aux habitants de chaque commune. Pour le renforcement du nombre des étalons de bonne race aux stations de saillie, les commissions permanentes des départements prendront en location au printemps prochain, pour chacune d'elle un étalon d'une hauteur moindre qu'un mètre quarante centimètres (1m. 40), destiné aux juments dont la monte ne conviendrait pas aux étalons de l'Etat ou des départements.

Les haras sont administrés comme ci-après :

La direction générale se compose : d'un directeur, d'un inspecteur général et du nombre d'employés nécessaires. C'est M. Ghermanow qui occupe actuellement ce poste.

La direction des haras et des dépôts d'étalons de l'Etat est confiée à des personnes ayant des connaissances spéciales sur la race chevaline. Les haras et dépôts d'étalons de l'état existant actuellement à Kabiyuk près de Schoumla et aux environs de Plevna sont dirigés avec le plus grand dévouement et savoir faire par MM. Hasmanow, Cyrille Mitrakew et K. Zlatanow. Des fermes sont adaptées auprès des haras pour le fourrage nécessaire aux chevaux de chacun de ces haras.

Les sous-dépôts des départements sont administrés par les vétérinaires de ces mêmes départements et entre-

по коневѣдството въ страната при М-вото на Търговията и Земледѣието съществува единъ Върховенъ съвѣтъ по коневѣдството, въ който влизатъ прѣдставители и на Военното Министерство, а въ окржжита съществуватъ подъ прѣдсѣдателство на окржжитѣ управители постоянни окржжни съвѣти по коневѣдството, които сж подчинени органи на М-вото на Търговията и Земледѣието. Въ селскитѣ общини съществуватъ особни комисии, които подъ прѣдсѣдателството на общинския кметъ бдятъ за правилното гледание на общинскитѣ жребци.

Такова е въ общи черти настоящето положение на нашитѣ млади конезаводи и тѣзи сж добититѣ резултати отъ непрѣкъснатата дѣятелностъ на управлението на конезаводитѣ отъ двѣ години насамъ.

tenus aux frais des commissions permanentes des départements.

Un conseil supérieur de l'espèce chevaline siégeant au ministère du commerce et de l'agriculture est chargé de l'examen de toutes les questions qui se rattachent à cette branche ; dans ce conseil prennent part aussi des délégués du ministère de la guerre. Pour les départements ce sont les conseils permanents pour la race chevaline, qui s'occupent de ces mêmes questions ; ces conseils dépendent du ministère du commerce et de l'agriculture. Enfin des commissions, ad hoc, existent parmi les communes rurales, qui sous la présidence du maire surveillent l'élevage régulier des étalons de la commune.

Tel est, en traits généraux, l'état actuel des jeunes haras dans la Principauté, et tels sont les résultats qui ont pu être obtenus depuis deux ans, grâce à l'activité infatigable de la direction.

Исторически бѣлѣжки върху Статистическото бюро.

Le bureau de Statistique de la Principauté.

Веднага слѣдъ освобождението, тогавашното русско гражданско управление на Императорския Русски комисаръ е проявило желание да учрѣди и въ България статистическо учреждение, което по причина на нѣкои необходими условия не е можало да реализира желанието си. Слѣдъ него съ тази идея се е заело самото българско правителство, което е и успѣло :

Прѣзъ мѣсець Юлий 1880 год. се е открило първото Статистическо Отдѣление при Министерството на Финанситѣ. Не слѣдъ дълго време, около шест мѣсеци, това отдѣление е прѣминало подъ вѣдомството на Министерството на Народното Просвѣщение. Наскоро слѣдъ това, съ цѣль да се улесни работата на това отдѣление, да му се даде пълнѣщата важностъ и значение, по примера на подобнитѣ учреждения въ чужбина, и за да се разшири кръгътъ на неговитѣ

Aussitôt après la libération de la Bulgarie le gouvernement civil du commissariat impérial russe avait cherché à créer dans le pays un service de recherche et de concentration de tous les documents statistiques si nécessaires à l'hygiène économique d'un pays. Malheureusement, certaines conditions nécessaires qui ne pouvaient être réalisées, l'empêchèrent de mettre en œuvre cet intéressant projet.

Cette idée fut reprise avec succès par le gouvernement princier qui en juin 1880 créait une section de statistique près le ministère des finances ; six mois après, environ, ce service passait à l'instruction publique.

Peu de temps après, dans le but de faciliter les travaux de cette section, de lui donner la place importante qui lui est réservée à l'exemple des établissements du même genre qui fonctionnent dans les autres pays, à l'ef-

дѣйствиа, за да стане едно отъ най ползванитѣ учреждения въ страната, при самото начало отъ освобождението, Министерството на Народното Просвѣщеніе намѣрило за добръ да го възвиси на самостоятелно Статистическо Бюро при сѣщото Министерство. Тази самостоятелност на Бюро, относително самата работа, която то върши, установена съ Указъ отъ 19 Августъ 1881 год. подъ № 712, е била ограничена само по финансовитѣ въпроси, по които винаги се е искало съгласието на Министерството, и по въпроса за назначението на чиновницитѣ, които сѣ се назначавали отъ Министерството, но винаги по прѣдставленіето на Началника на Бюро. Указа е опрѣдѣлялъ още и цѣльта на Бюро, която е била: „Да събира, обработва и обнародва всѣка година статистическитѣ данни по всичкитѣ клонове на управленіето и всичкитѣ явления относящи се до физическото, икономическото, интелектуалното и моралното състояние на държавата“. Съ този указъ сѣ се задължавали по единъ до негдѣ платонически начинъ всичкитѣ административни и общински власти да даватъ статистически свѣденія, които Бюро би поискало отъ тѣхъ.

Тѣй създадено, съ такава самостоятелностъ, ако това заслужава да се нарече самостоятелностъ, Статистическото Бюро е имало за свой първъ директоръ г. М. К. Сарафовъ, слѣдъ него слѣдватъ: г. г. Петръ Калинковъ, Иванъ Славовъ и Т. Иванчовъ.

При всичко, че персонала е ограниченъ, Бюро е започнало да публикува волюмътъ за движението на населението по населени мѣста и мѣсечна статистика за движението на търговията на България съ чуждитѣ държави, движението на корабитѣ по пристанищата и паварнитѣ цѣни на вѣком артикули въ по-главнитѣ градове.

Статистическото Бюро при едно по добро прѣобразованіе и по голѣмъ личенъ съставъ ще иска да прѣдприеме събираніето на свѣденія и публикуваніето на статистика: по земледѣлието и скотовѣдството, по промишлеността и индустрията, по финанситѣ, по телеграфнитѣ и пощенски сборове, по жѣлѣзницитѣ, по криминалността и пр.

До сега сѣ публикували слѣдующитѣ статистики:

fet d'étendre encore son rayon d'action et d'en faire un des rouages les plus utiles d'une nation naissante, le ministre des travaux publics décida de le transformer en bureau statistique indépendant. Cette indépendance du bureau, en ce qui concerne le travail qu'il exécute, et qui fut confirmée par un oukaze princier en date du 19 août 1881 No. 712, est limitée cependant relativement aux questions financières, pour lesquelles il devait en être référé au ministre, et à la nomination des employés qui devaient être acceptée par le directeur, mais proposée par le ministre.

Cet oukaze fixait en outre les attributions spéciales du bureau, à savoir: réunir, préparer et publier chaque année les données statistiques sur toutes les branches de l'administration et en général sur tout ce qui se rapporte à la vie physique, intellectuelle, économique et morale du pays. Cet oukaze engageait enfin, mais d'une manière pour ainsi dire platonique, les pouvoirs administratifs et communaux à fournir les données statistiques qui leur seraient demandées par le bureau.

Ainsi formé, doté d'une pareille indépendance, s'il est permis d'employer ce mot, le bureau de statistique eut pour premier directeur, M. Sarafow, auquel ont succédé MM. P. Kalinkow, Ivan Slavow et Théodore Ivantchow.

Malgré le petit nombre de ses employés, le bureau de statistique a commencé la publication d'un volume sur le mouvement de la population, les localités peuplées et une statistique mensuelle du commerce de la Bulgarie avec les pays étrangers, les mouvements des ports et les prix de certains articles dans les villes principales.

Le bureau de statistique avec de légers remaniements et une petite augmentation de personnel pourrait entreprendre le groupement de ces diverses données et publier des statistiques sur l'agriculture, l'élevage, l'art et l'industrie, les finances, postes et télégraphes, chemins de fer, criminalité, etc.

Le bureau de statistique a, jusqu'à l'heure actuelle, publié les documents suivants:

No. по рѣдъ	Означеніе на публикацията	Сгрува Prix		Nomenclature des publications	No. d'ordre
		лева levs	ст. ct		
	I. Публикации по прѣброяваніята на населението, сградитѣ и добитѣка.			I. Publications relatives au recensement de la population, des maisons et du bétail.	
1	Прѣдварителни резултати по прѣброяваніето на населението въ Сѣверна България на 1 Ян. 1881 г.	1	—	Résultats préliminaires du recensement de la population de la Bulgarie du nord, en 1/I 1881 .	1
2	Общи резултати на сѣщото прѣброяваніе	—	30	Résultats génér. du même recensement.	2
3	Списъкъ на населенитѣ мѣста въ България споредъ сѣщото прѣброяваніе . .	2	—	Liste des lieux peuplés en Bulgarie, suivant le même recensement.	3
4	Окончателни резултати отъ сѣщото прѣброяваніе .	20	—	Résultats définitifs du même recensement . .	4
5	Общи резултати по прѣброяваніето на населението въ Источна Румелия на 1 Януар. 1885 год. .	1	75	Résultats généraux du recensement de la population de la Roumélie-Orientale de 1/I 1885 . . .	5
	Резултати по сѣщото прѣброяваніе въ окръжитѣ:			Résultats du même recensement sur les départem. de	
6	Бургасъ	2	50	Bourgas	6
7	Пловдивъ	2	50	Plovdiv	7
8	Сливенъ	2	50	Slivno	8
9	Ст.-Загора	3	—	Stara-Zagora	9
10	Т.-Пазарджикъ	2	—	Tatar-Bazardjik	10
11	Хасково	3	—	Haskovo	11
	Резултати по прѣброяваніе на населението въ сѣверна и южна България на 1 Януар. 1888 година въ окръжитѣ:			Recensement de la population de la Bulgarie du Nord et du Sud de 1/I 1888	
12	Бургасъ	2	50	Bourgas	12
13	Варна	3	50	Varna	13
14	Вратца	1	50	Vratza	14
15	Видинъ	2	—	Viddin	15
16	Кюстендилъ	3	—	Kustendil	16
17	Ломъ	1	75	Lom	17
18	Ловечъ	2	—	Lowtcha	18
19	Пловдивъ	3	—	Plovdiv	19
20	Плѣвенъ	1	50	Plevna	20
21	Разградъ	2	—	Razgrad	21
22	Рахово	1	—	Popovo	22
23	Руссе	2	—	Roustchouk	23
24	Свищовъ	1	—	Svichtow	24

No. по рѣдъ	Означеніе на публикацията	Струва Prix		Nomenclature des publications	No. d'ordre
		лева levs	ст. e.		
25	Силистра	1	75	Silistrie	25
26	Севлиево	2	50	Sevliévo	26
27	Сливенъ	2	50	Slivno	27
28	Ст.-Загора	3	—	Stara-Zagora	28
29	София	2	50	Sophia	29
30	Трънъ	2	—	Trn	30
31	Т.-Пазарджикъ	2	—	Tatar-Bazardjik	31
32	Търново	5	—	Tirnovovo	32
33	Хасково	2	—	Haskovo	33
34	Шуменъ	2	75	Schoumla	34
35	Общи резултати отъ прѣброва- нието на населението въ сѣверна и южна България на 1 Ян. 1888 г.	6	—	Résultats génér. du recen- sement de la population de la Bulgarie du Nord et du Sud en 1 janv. 1888	35
	Резултати по прѣбровање на населението въ Княж. България на 1 Ян. 1893 год. въ окръжитъ:			Recensement de la popu- lation de la Principauté de Bulgarie en 1/I 1893 Résultats pour les départe- ments de:	
36	Бургасъ	2	25	Bourgas	36
37	Варна	3	30	Varna	37
38	Видинъ	1	65	Viddin	38
39	Вратца	1	65	Vratza	39
40	Кюстендилъ	2	85	Kustendil	40
41	Ловечъ	1	35	Lowtcha	41
42	Ломъ	1	65	Lom	42
43	Пловдивъ	2	50	Plovdiv	43
44	Плѣвенъ	1	—	Pleven	44
45	Разградъ	1	65	Razgrad	45
46	Руссе	1	65	Roustchouk	46
47	Свищовъ	—	90	Sistow	47
48	Севлиево	2	45	Sevliévo	48
49	Силистра	1	65	Silistra	49
50	Сливенъ	2	45	Slivno	50
51	София	2	80	Sophia	51
52	Ст.-Загора	2	80	Stara-Zagora	52
53	Т.-Пазарджикъ	1	65	T.-Bazardjik	53
54	Трънъ	2	—	Trin	54
55	Търново	5	60	Tirnovovo	55
56	Хасково	1	70	Haskovo	56
57	Шуменъ	1	80	Schoumla	57
58	Резултати отъ прѣброва- нието на сградитъ въ Бъл- гария на 1 Ян. 1893 г. (съ 9 диаграма и карто- грама	6	65	Résultat du recensement des maisons en Bulgarie au 1 Janvier 1893, avec 9 diagrammes et un car- togramme.	58

No. по рѣдъ	Означеніе на публикацията	Струва Prix		Nomenclature des publications	No. d'ordre
		лева levs	ст. e.		
59	Списъкъ на населенитѣ мѣста въ Княж. България споредъ прѣброванието на 1 Ян. 1894 г. (съ 1 диаграма)	—	60	Liste des lieux peuplés dans la Principauté de Bulga- rie d'après le recensement du 1 Janvier 1893, avec un diagramme	59
	II. Публикации по търговията.			II. Une publication sur le commerce.	
60	Статистическа вѣдомость за по-главнитѣ иностранни стоки, внесени въ Българ- ското Княжество отъ 1 Ян. 1879 г. до 1 Мартъ 1880 година.	1	50	Un résumé statistique des principales marchandises importées dans la Princi- pauté de Bulgarie du 1 Janvier 1879 jusqu'au 1 Mars 1880.	60
61	Такава вѣдомость за изне- сенитѣ стоки прѣвъ сѣ- ция периодъ	1	50	Le même résumé pour l'ex- portation de cette même période	61
62	Търговия на Българското Княжество съ чуждитѣ дър- жави прѣвъ 1880—1881 г.	2	—	Le commerce de la Princip. de Bulg. avec les pays étrang. pendant 1880—81	62
63	Също " 1882 "	14	—	Le même pendant 1882	63
64	" " 1883 "	8	50	" " " 1883	64
65	" " 1884 "	10	50	" " " 1884	65
66	" " 1885 "	12	—	" " " 1885	66
67	" " 1886 "	10	—	" " " 1886	67
68	" " 1887 "	8	50	" " " 1887	68
69	" " 1888 "	8	50	" " " 1888	69
70	" " 1889 "	7	50	" " " 1889	70
71	" " 1890 "	7	50	" " " 1890	71
72	" " 1891 "	7	—	" " " 1891	72
73	" " 1892 "	8	—	" " " 1892	73
74	" " (3 диагр.) 1893 "	6	—	" " (3 diag.) 1893	74
75	" " 1894 "	5	—	" " pendant 1894	75
76	Също заедно съ пазарнитѣ цѣни на по-главнитѣ гра- дове и движение на ко- рабитѣ по пристанищата прѣвъ 1895 г. (12 мѣсечни	12	50	Résumé des prix de mar- chés des villes principales et du mouvement des ports pendant 1895 (les 12 mois).	76
	III. Публикации по движение на населе- нието (раждания, же- нидби и умиралия).			III. Publication sur le mouvement de la population (naissan- ces, mariages et mor- talité).	
77	Движението на населението въ Българското Княжест- во прѣвъ 1881 год.	14	—	Mouvement de la popula- tion dans la Principauté de Bulgarie pendant 1881.	77

No. по рѣдъ	Означеніе на публикацията	Струва Prix		Nomenclature des publications	No. d'ordre
		лева levs	ст. c.		
78	Движение на населението въ Княж. България прѣвъ 1882 год.	12	—	Mouvement de la population dans la Principauté de Bulgarie pendant 1882	78
79	Също прѣвъ 1883 год.	8	—	Le même " 1883	79
80	" " 1884 "	9	—	" " " 1884	80
81	" " 1885 "	8	—	" " " 1885	81
82	" " 1886 "	8	—	" " " 1886	82
83	" " 1887 "	8	—	" " " 1887	83
84	" " 1888 "	10	—	" " " 1888	84
85	" " 1889 "	10	—	" " " 1889	85
86	" " 1880 "	10	—	" " " 1890	86
87	" " 1891 "	10	—	" " " 1891	87
88	" " 1892 "	10	—	" " " 1892	88
89	" " 1893 "	7	—	" " " 1893	89
90	Движение на корабитѣ по пристанищата прѣвъ 1891 до 1894 год.	3	—	Mouvement des ports pendant 1891 — 1894	90
IV. Публикации по училищната статистика.				IV. Publication sur la statistique scolaire.	
91	Училищна статистика на Княж. България прѣвъ 1888—89—90 учебни години	1	—	Statistique scolaire de la Principauté de Bulgarie de 1888 — 89 — 90	91
92	Прѣвъ 1890—91 година	—	75	Pendant 1890 — 91	92
93	Статистика на всички дѣца въ България, подлѣжащи на задължително учение, както и на ония, които сж изпълнявали това задължение прѣвъ 1888—89 г.	3	—	Statistique de tous les enfants soumis à l'instruction obligatoire, ainsi que de ceux qui y ont été soumis pendant 1888-89.	93
V. Разни публикации.				V. Diverses publications.	
94	Годишна статистика на Источна Румелия за 1883 г.	3	50	Statistique annuelle de la Roumélie Orient. p. 1883	94
95	Статистически свѣдѣния за Источна Румелия, издание 1883 година	—	60	Les données statistiques pour la Roumélie Orientale, publication de 1883.	95
96	Сборникъ отъ статистически свѣдѣния за стопанското положение на Златишката околия 1884 година	1	50	Collection de la statistique sur l'état du district de Zlatitza de 1884	96

No. по рѣдъ	Означеніе на публикацията	Струва Prix		Nomenclature des publications	No. d'ordre
		лева levs	ст. c.		
97	Статистически извѣстия издаденитѣ прѣвъ 1886 г., 12 книги за всѣки мѣсець по една. Съдържатъ свѣдѣния по търговията и по пазарнитѣ цѣни на главнитѣ градове . . .	17	70	Avis statistiques publiés pendant 1886, 12. fascicules pour chaque mois contenant des informations sur le commerce et les marchés	97
98	Резултати отъ прѣброяването на добитѣка, домашнитѣ птици и колата въ Княж. България на 1 Ян. 1893 год. (съ 12 картограмми и 1 диаграмма .	5	—	Résultat du recensement du bétail, des volailles et des chariots dans la Principauté de Bulgarie du 1 Janvier 1893 avec 12 cartogrammes et un diagr.	98

Единъ исторически прѣгледъ на Земледѣлческитѣ касси.

Aperçu historique sur les Caisses Agricoles.

Сегашнитѣ Земледѣлчески касси сж основани първоначално прѣвъ 1863 г. Ето вкратцѣ исторіята на развитието на тѣзи кредитни учреждения.

На-скоро слѣдъ назначението на Софийския Мютесарифъ Митхатъ-Паша за Валва на Дунавската област, а именно прѣвъ 1863 година той изработилъ и прѣдставилъ въ Цариградъ на одобрение единъ проектъ на правилникъ за административната, финансовата, съдебната и пр. организации на повѣрената му област, който правилникъ билъ утвърденъ още същата година. Въ него билъ прѣдвиденъ особень отдѣлъ за устройството на нѣкакви си „Градски Касси“, които били поставени подъ грижата на казасийскитѣ (околийски) административни съвѣти. Това название тия касси сж получили, вѣроятно, отъ своитѣ сѣдилища. Тѣхното прѣдназна-

Les Caisses Agricoles actuelles ont été fondées en 1863. Voici, en abrégé, l'histoire du développement de ces institutions de crédit.

Peu après la nomination du mutesarraf de Sophia, Midhat Pacha comme Vali de la province du Danube, en 1863, celui-ci élabora et présenta à l'approbation du gouvernement impérial à Constantinople un projet de règlement pour l'organisation administrative, financière, judiciaire, etc. de la province qui lui était confiée; ce règlement fut approuvé dans le courant de la même année. Il y était prévu une section à part pour l'organisation des „Caisses Municipales“ placées sous la surveillance des Conseils administratifs des Cazas (sous-préfecture). Selon toute probabilité, ces caisses ont reçu leurs noms de ceux de leur résidence. Elles étaient

чение било да правят заеми на земеделческото население въ респективните каази. Споредъ казания правилникъ основния капиталъ на новоустроените Градски каси трѣбвало да се състави отъ продажбата на земеделчески произведения, които, по постановления на Каазалийскитѣ съвѣти, щѣли да се събиратъ отъ земеделческото население. Ето защо още на слѣдующата година слѣдъ утвърдението въпросния правилникъ на Митхатъ-Паша въ всичките каази на Дунавската област се почнало събирането на зърнени храни за тази цѣль. По този начинъ турена основата на капиталитѣ на Градскитѣ каси, тѣ почнаха да дѣйствуватъ съ добри резултати. Три години слѣдъ откриването на споменатитѣ каси, а именно прѣзъ 1866 год. Турското правителство като се убѣдило въ голѣмата полза, която тѣ ще принасятъ на населението, издало законъ съ който направило задължително откриването на такива каси и въ другитѣ области на империята и то на сжщитѣ условия, както и откриването на ония въ Дунавската област. Споредъ този законъ, който не е друго освѣнъ копие на оная частъ отъ правилникъ на Митхатъ-Паша, която прѣдвижда устройството на Градскитѣ каси, операциитѣ на послѣднитѣ сж се заключавали въ даване заеми на земеделци на къси срокове подъ поръчителство, подъ залогъ на скъпоцѣнности и срѣщу неформенна ипотека: срѣщу залагане на крѣпостни актове. Съставянето на основнитѣ капиталы на каситѣ, както по-горѣ се каза, а така сжщо и увеличението на послѣднитѣ, е ставало посредствомъ расхвърляние върху земеделческото население извѣстенъ, опредѣляящъ отъ каазалийскитѣ съвѣти, налогъ въ житни произведения върху чифтъ впрѣгатенъ добитѣкъ.

Така устроени Градскитѣ каси продължаваха да функциониратъ до послѣдната Русско-Турска война (1877 година).

По-вечето отъ тѣхъ прѣзъ време на тази война пострадаха. Отъ тогава благодарение на дѣятелността на Финансовото Министерство 1 Януари 1881 година каситѣ въ Сѣверна България имаха вече осигуренъ капиталъ на сума 5.972.073 л., който на 31 Декември 1885 год. възлизаше вече на 8.988.530.

destinées à faire des prêts à la population agricole des cazas respectifs. D'après le dit règlement le capital de fond de ces caisses nouvellement organisées aurait dû se former par la vente de produits agricoles, qui, d'après les arrêtés des Conseils de caza seraient prélevés sur la population agricole. C'est pourquoi l'année qui suivit l'approbation du règlement en question de Midhat Pacha, on commença dans ce but à prélever des céréales dans tous les cazas de la province du Danube. Les Caisses ayant de la sorte créé leurs capitaux, commencèrent à fonctionner en donnant de bons résultats; et trois années après leur ouverture, savoir en 1866, le gouvernement ottoman s'étant convaincu des grands services qu'elles pourraient rendre à la population, promulgua une loi, par laquelle l'établissement de pareilles caisses devenait obligatoire pour les autres provinces de l'Empire, aux mêmes conditions que celles de la province du Danube. D'après cette loi, qui n'est autre que la copie du règlement de Midhat Pacha sur l'organisation des Caisses Municipales, les opérations de ces dernières se bornaient à prêter aux agriculteurs, sous caution, sous dépôts d'objets de valeur, et sous hypothèque non formelle, mais seulement sous remise en gage des titres de propriétés, et cela pour des délais assez courts. Comme il est dit plus haut, la formation des capitaux, ainsi que leur augmentation ont eu lieu moyennant un impôt fixé par les conseils de cazas sur la base d'une paire de bêtes d'attelage, réparti sur la population agricole, et perçu en nature.

Les Caisses Municipales ainsi formées continuèrent à fonctionner jusqu'à la dernière guerre Russo-Turque (1877).

Depuis lors, grâce aux soins du ministère des Finances, ces Caisses avaient dans la Bulgarie du Nord en 1881 un capital assuré de 5.972.073 de levs, lequel au 31 Décembre 1885 s'élevait à 8.988.530 levs.

Споредъ уставъ отъ 28 Юний 1878 година Земеделческитѣ каси имаха сжщата задача, както и при основанието отъ Митхатъ-Паша. Тѣхното управление бѣше повѣрено на единъ или двама касниери, споредъ капиталъ на касата, които се избираха всяка година отъ помощницитѣ на жителитѣ отъ селата въ районитѣ на каситѣ, избрани по единъ на всѣки 50 къщи. Тия избрани лица се утвърждаваха отъ Окръжнитѣ Началници, а по-слѣдъ отъ Министерството на Финанситѣ.

Каситѣ вършаха ония сжщитѣ операции, както и при основаването си. Лихвата се понижи отъ 13% на 9%. Исплащането на заемитѣ ставаше на два, та най-много на три срока. Отъ придобититѣ прѣзъ годината печалби, каситѣ отпускаха $\frac{2}{3}$ на общинитѣ за удовлетворение на разни общински нужди, а съ остатъка увеличаваха капиталитѣ си.

По подобие на Митхатъ-Пашовитѣ Градски каси, Земеделческитѣ каси бѣха поставени подъ грижата на Окръжнитѣ Съвѣти и на тѣхната делегация — Окръжнитѣ Постоянни комисии. Ближайшия надзоръ на сжщитѣ бѣше повѣрено на Окръжнитѣ Управители, респективно на състоящитѣ при тѣхъ Финансови Началници. Върховното управление и ръководение обаче на Земеделческитѣ каси се намираше въ ръцѣтъ на Финансовия Министръ.

На селскитѣ пълномощници, които избираха касниеритѣ бѣше възложена и грижата за увеличението капиталитѣ на каситѣ. За това, когато се е събирало на избирателно събрание, тѣ вземаха рѣшение да се расхвърля или не установения отъ устава налогъ върху земеделческото население върху чифтъ впрѣгатенъ добитѣкъ. По-слѣдъ това право мълкомъ прѣмина върху Окръжнитѣ Съвѣти. Този налогъ се е събиралъ не всѣкъждѣ и всѣка година. За ръководящи мотивъ при вземането на такива рѣшения е служило нуждата на каситѣ отъ усиление на срѣдствата имъ, за да могатъ да удовлетворятъ поне отчасти потреббата на земеделцитѣ отъ парични заеми. Исключителенъ, общъ за всичкитѣ каси налогъ за увеличаване на капиталитѣ имъ се расхвърли

D'après les statuts du 28 Juillet 1878 les attributions des Caisses Agricoles étaient les mêmes que lors de leur fondation par Midhat-Pacha. Leur administration était confiée à 1 ou 2 caissiers, suivant l'importance de la Caisse, éligibles chaque année par les fondés de pouvoirs des villageois situés dans le rayon de la Caisse, élus un pour 50 maisons. Ces élus étaient confirmés par les sous-préfets et approuvés par le Ministère des Finances.

Les Caisses faisaient les mêmes opérations qu'à l'origine de leur fondation. Le taux de l'intérêt fut abaissé de 12% à 9 p. %. Les sommes empruntées devaient être remboursées dans deux ou, tout au plus, trois échéances. Des profits réalisés pendant l'année, les $\frac{2}{3}$ étaient remis aux communes pour subvenir aux divers besoins communaux et avec l'autre tiers on renforçait le capital.

A l'instar des Caisses Municipales de Midhat-Pacha, nos Caisses Agricoles avaient été livrées aux soins des Conseils Départementaux et à leurs délégués, les commissions départementales permanentes. Une surveillance immédiate était confiée aux préfets et respectivement à leurs adjoints, les fonctionnaires des Finances; mais c'est le ministère des Finances qui détenait entre ses mains la haute direction de ces Caisses et qui donnait les ordres nécessaires pour leur administration.

Les fondés de pouvoirs des villageois pour l'élection des caissiers étaient chargés, en outre du soin d'augmenter les capitaux de la Caisse. Dans ce but lors de leur réunion électorale, ils devaient se prononcer sur la question de savoir si l'impôt prévu par les statuts sur la population agricole par chaque paire de bêtes d'attelage devait être perçu ou non. Après un certain temps ce sont les conseils départementaux qui se sont tacitement appropriés ce droit. Cet impôt, n'était pas toujours perçu chaque année et partout. De pareils arrêtés étaient motivés par la nécessité où se trouvaient les Caisses d'augmenter leur capital, afin qu'elles puissent subvenir aux besoins des agriculteurs en leur consentant les prêts absolument nécessaires.

само прѣвъ 1891 год., по постановление на Министерския Съветъ. Този налогъ се събира въ размѣръ на 1% върху всичкитѣ земледѣлчески произведения.

Казаното до тукъ се отнася по-вече до Земледѣлческитѣ каси въ сѣверна България. Южно-Българскитѣ каси, до като траяше автономно управление на така нарѣчената Источна Румелия, се управлявахъ по специалния областенъ законъ за уредбата и управлението на тия учрѣждения отъ 22 Февруарий 1883 година. Този законъ въ по-главнитѣ си точки е копие на уставетъ отъ 28 Юний 1878 година. Само слѣдующитѣ нови и по-главни постановления бѣхъ прокарани въ него:

1) За увеличение капиталитѣ на каситѣ се събираше париченъ налогъ по 5% върху кадастралния данѣкъ;

2) Влагание на оползотворение сумми отъ морални и частни лица;

3) Касиеритѣ да се избиратъ отъ Окръжнитѣ Съвети;

4) Плащане лихви на отпущанитѣ заеми 8%.

5) Давание на пари срѣщу редовна ипотека;

6) При всѣка продажба на недвижими имущества продавачътъ да прѣдставява на съдебнитѣ власти свидетелства, че не поржчителствуватъ или дължатъ на каситѣ;

7) До 15 години отъ датата на закона всичката печалба на каситѣ да служи за увеличение на капиталитѣ имъ.

По този законъ Земледѣлческитѣ каси въ Южна-България се управлявахъ до края на Источно-Румелийската финансова 1885 година, а именно до 28 Февруарий 1886 година, слѣдъ която дата тѣ се подведоха още цѣли 8 год. По-рано Министерство на Финанситѣ, а

C'est en 1891 seulement que, par un arrêté du Conseil des Ministres, l'impôt a été réparti sur toute la population agricole pour le renforcement des capitaux de l'ensemble des Caisses Agricoles. Cet impôt s'élevait à 1% sur tous les produits agricoles, et c'est dans cette proportion qu'il a été perçu.

Tout ce qui vient d'être exposé jusqu'ici, se rapporte aux Caisses Agricoles de la Bulgarie du Nord. Celles de la Bulgarie du Sud, pendant toute la durée de l'administration autonome de la soi-disante Roumélie Orientale, étaient administrées d'après la loi spéciale de la Province autonome du 22 Février 1883, promulguée dans le but de régler le fonctionnement de ces institutions. Les points principaux de cette loi sont copiés sur ceux des statuts du 28 Juin 1878, à l'exception de quelques nouvelles clauses très importantes qui y furent introduites, savoir:

1. Pour le renforcement des capitaux des Caisses on percevait, en espèces, une taxe de 5% sur l'impôt cadastral.

2. Les Caisses recevaient en dépôt contre intérêt, les sommes appartenant à des orphelins, ainsi qu'à des particuliers.

3. Les Caissiers étaient élus par les Conseils Départementaux.

4. Le taux de l'intérêt à payer sur les sommes avancées par les Caisses était abaissé à 8%.

5. Les Caisses avaient la faculté de consentir des prêts sur hypothèque régulière.

6. Lors de la vente de tout bien immenble le vendeur était tenu de présenter aux autorités judiciaires un certificat constatant qu'il n'avait pas de dettes envers les Caisses ou qu'il ne s'y était point porté garant pour d'autres.

7. Pendant 15 ans à dater de la promulgation de la loi en question, tous les profits serviraient exclusivement au renforcement des capitaux de ces Caisses.

C'est d'après cette loi que fonctionnaient les Caisses Agricoles de la Bulgarie du Sud jusqu'à la fin de l'année financière de 1885, savoir jusqu'au 28 Février 1886. Après cette date, elles ont été soumises aux statuts du 25 Juin 1878. Pendant 8 années entières

отпослѣ онова на Търговията и Земледѣлието като създавахъ недагавата организация на каситѣ и невъзможността да могатъ тѣ да отворятъ на съврѣменнитѣ условия на кредитни учрѣждения и на постоянно растящитѣ нужди на земледѣлческото население отъ пари, приготвявахъ законо-проектъ за тѣхното прѣустройство, което се постигна едва прѣвъ 1895 посрѣдствомъ законътъ за Земледѣлческитѣ каси отъ 14 Декемврий 1894 година.

les caisses ont ainsi fonctionné conformément aux clauses de ces statuts. Dans la suite, le ministère des Finances et plus tard celui du Commerce et de l'Agriculture, ayant reconnu la défectuosité de l'organisation de ces Caisses et l'impossibilité dans laquelle elles se trouvaient de répondre tant aux exigences imposées à des institutions de crédit, qu'aux besoins d'argent toujours grandissants de la population agricole, a fait élaborer un projet de loi pour leur réorganisation. Cette loi du 14 Décembre 1894, a pu recevoir son application dès l'année 1895.

Ето текстътъ на този законъ.

En voici le texte:

Законъ за Земледѣлческитѣ Каси.

Loi sur les Caisses Agricoles.

Чл. 1. Земледѣлческитѣ Каси въ България се управляватъ отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Чл. 2. Основния капиталъ на Каситѣ се състои отъ досегашнитѣ тѣхни капитали, които възлизатъ на повече отъ 20 000 000 лева.

Чл. 3. Капитала на всѣка Земледѣлческа Касса, както и добититѣ отъ него печалби, си оставатъ нейна собственостъ.

Чл. 4. Капиталитѣ на Земледѣлческитѣ Каси се увеличаватъ съ чиститѣ печалби, които, споредъ чл. 22 на настоящия законъ, се прибавяватъ ежегодно къмъ тѣзи капитали.

Чл. 5. За усиление срѣдствата си Каситѣ правятъ заеми съ разрѣшенкето на Министерството на Търговията и Земледѣлието. Тѣзи заеми се правятъ отъ името на всичкитѣ земледѣлчески каси, които взаимно сж отговорни за тѣхъ.

Заежитѣ на каси сж гарантирани отъ държавата.

Забѣлѣжка. Слѣдъ влизанието въ сила на настоящия законъ правителството се задължава да склучи за усиление срѣдствата на каситѣ, единъ първоначаленъ заемъ отъ 10.000.000 л.

Article 1. Les Caisses Agricoles en Bulgarie sont administrées par le Ministère du Commerce et de l'Agriculture.

Art. 2. Le capital de fond des Caisses se compose de leurs capitaux actuellement existants, lesquels montent à plus de 20,000,000 fcs.

Art. 3. Le capital de chaque Caisse Agricole et les bénéfices réalisés par elle, restent sa propriété.

Art. 4. Les capitaux des Caisses Agricoles s'augmentent des bénéfices nets, lesquels conformément à l'art. 22 de la présente loi, s'ajoutent chaque année à ces capitaux.

Art 5. Pour augmenter leurs ressources les Caisses Agricoles font des emprunts avec l'autorisation du Ministère du Commerce et de l'Agriculture. Ces emprunts se contractent au nom de toutes les Caisses Agricoles, lesquelles en sont solidairement responsables.

Les emprunts des Caisses Agricoles sont garantis par l'Etat.

Remarque. Pour renforcer les ressources des Caisses, le gouvernement s'oblige de faire, après l'entrée en vigueur de la présente loi, un premier emprunt de 10,000,000 fcs.

Чл. 6. Отъ собственитѣ си срѣдства земледѣлческитѣ касси даватъ пари въ заемъ исклучително на земледѣлци. На търговци, индустриалци и други неземледѣлци касситѣ правятъ заеми за смѣтка на българската народна банка.

Чл. 7. Операциитѣ на земледѣлческитѣ касси сѣ слѣдующитѣ:

- 1) приемане влогове лихвени, срочни и безсрочни;
- 2) приемане безъ лихва сѣдебни и други правителствени влогове, и

3) даване на заемъ пари съ кратки и дълги срокове.

Чл. 8. Земледѣлческитѣ касси вършатъ всичкитѣ операции на българската народна банка тамъ, гдѣто тя нѣма свои клонове.

По операциитѣ, които вършатъ за смѣтка на казаната Банка, касситѣ получаватъ наставления направо отъ нея.

За тѣзи операции земледѣлческитѣ касси получаватъ установената отъ сѣщата банка комисиона.

Чл. 9. Земледѣлческитѣ касси отпущатъ заемитѣ:

- а) подъ залогъ на недвижими имоти и то само срѣщу първа ипотека;
- б) подъ залогъ за цѣнни книжа, гарантирани отъ държавата, или на други такива, одобрени отъ правителството, и
- в) срѣщу поръчителство на двѣ състоящи лица.

Касситѣ могатъ да даватъ на заемъ пари и срѣщу поръчителство на едно лице, когато заемоската и поръчителя сѣ добри известни на кассата, като състоятелни лица.

Заемитѣ съ единъ поръчителъ не могатъ да прѣвишаватъ суммата 500 л.

Чл. 10. На земледѣлческитѣ спестовни дружества касситѣ отварятъ текуща смѣтка и сконтиратъ записитѣ на тѣхнитѣ длъжници, за които казанитѣ дружества отговарятъ. Срока на тѣзи записи не може да бѣде по-голямъ отъ 12 мѣсеци.

Забѣлѣжка. Само ония земледѣлчески спестовни дружества ще се ползватъ отъ прѣимствата на настоящия чл. 10, които иматъ най-малко 30 души членове и които не взематъ повече отъ 2% лихва отъ тая на земледѣлческитѣ касси.

Art. 6. Les Caisses Agricoles prêtent de l'argent de leurs propres moyens exclusivement aux agriculteurs. Aux commerçants, industriels et autres non agriculteurs les Caisses prêtent de l'argent pour le compte de la Banque Nationale Bulgare.

Art. 7. Les opérations des Caisses Agricoles sont les suivantes:

- 1). Elles reçoivent des dépôts à intérêts à terme fixe ou non.
- 2). Elles reçoivent sans intérêt des dépôts judiciaires et d'autres dépôts gouvernementaux.

3). Elles prêtent de l'argent à courte et longue échéance.

Art. 8. Les Caisses Agricoles font toutes les opérations de la Banque Nationale Bulgare dans les endroits où celle-ci n'a pas de succursales.

Concernant les opérations faites pour le compte de la Banque, les Caisses reçoivent des instructions directement de la Banque. Pour ces opérations les Caisses reçoivent une provision fixe par la Banque.

Art. 9. Les Caisses Agricoles font des prêts:

- a) Sur nantissement d'immeubles et cela seulement sur première hypothèque.
- b) Sur dépôt en gage de papiers de valeur garantis par l'Etat ou d'autre pareils approuvés par les gouvernements.
- c) Sous garantie de deux personnes solvables. Les Caisses peuvent prêter de l'argent et sous garantie d'une seule personne dans le cas où l'emprunteur et le garant seraient connus de la Caisse comme personnes solvables.

Les prêts avec un garant ne peuvent dépasser la somme de 500 fcs.

Art. 10. Aux sociétés agricoles d'Epargne les Caisses ouvrent des comptes courants et escomptent les traites de leurs débiteurs, pour lesquels les dites sociétés restent responsables.

Ces traites doivent être émises à des échéances ne dépassant pas 12 mois.

Remarque. Des bénéfices du présent article ne jouiront que les sociétés agricoles d'Epargne qui ont au moins 30 membres et qui prêtent à un taux ne dépassant pas de plus de 2% le taux d'intérêt de Caisses Agricoles.

Чл. 11. Краткосрочнитѣ заеми се даватъ съ срокъ отъ 1—15 мѣсеци, а дългосрочнитѣ — за време отъ 2—20 години.

Дългосрочнитѣ заеми се даватъ само срѣщу ипотека.

Чл. 12. Условиата за извършванieto и исплащанieto на заемитѣ ще се опредѣлятъ въ устава на касситѣ.

Чл. 13. Касситѣ може да сконтиратъ портофейла си съ разрѣшението на Министерството на Търговията и Земледѣлието, въ българската народна банка и въ други банкови учрѣждения, ако нуждата го изисква.

Чл. 14. Когато въ нѣкоя каса има излишна наличностъ по распоряжданието на Министерството на Търговията и Земледѣлието, тя може да бѣде прѣведена въ друга каса, гдѣто се обаже нужда, за прѣведенитѣ сумми се плаща установената лихва.

Чл. 15. Сиротскитѣ пари се внасятъ въ земледѣлческитѣ касси на съхранение и оползотворение, съгласно закона за настойничеството.

Чл. 16. На касситѣ строго се запрѣтватъ операциитѣ, непрѣвидени въ настоящия законъ.

Тѣ не могатъ да взиматъ участие въ индустриални или търговски прѣдприятия.

Земледѣлческитѣ касси, съ разрѣшението и подъ контрола на Министерството на Търговията и Земледѣлието, могатъ да купуватъ отъ странство, по исканието и за смѣтка на земледѣлцитѣ, земледѣлческитѣ оръдия и машини, стойността на които земледѣлцитѣ исплащатъ на касситѣ въ срокъ отъ 1 до 2 години.

Чл. 17. Касситѣ могатъ да купуватъ, съ разрѣшение отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието, необходимитѣ за тѣхъ помѣщения.

Чл. 18. Въ случай, че върху нѣкоя каса останатъ имоти, доходитѣ отъ които би покривали лихвитѣ и погашението на даденитѣ пари и освѣнъ това, ако длъжницитѣ сѣ въ състояние въ кѣсо време да исплатятъ дълга си, заложениитѣ имоти се управляватъ отъ кассата въ продължение на три години. Следъ тоя срокъ, обаче, ако заемателитѣ не могатъ да урѣдятъ смѣткитѣ си съ

Art. 11. Les prêts à courte échéance sont faits pour un terme d'un à 15 mois, ceux à longue échéance — pour un terme de deux à vingt ans.

Les prêts à longue échéance ne sont faits que sur hypothèque.

Art. 12. Les conditions pour la réalisation et le remboursement des prêts seront déterminées par le règlement des Caisses.

Art. 13. En cas de besoins les Caisses peuvent, avec l'autorisation préalable du Ministère du Commerce et de l'Agriculture, escompter leur portefeuille soit à la Banque Nationale Bulgare, soit à d'autres institutions de banque.

Art. 14. Dans le cas où une des Caisses aurait de l'effectif disponible, le Ministère du Commerce et de l'Agriculture peut décider que cet effectif soit transféré dans une autre Caisse qui en aurait besoin. Pour les sommes ainsi transférées sera payé l'intérêt fixé.

Art. 15. Les deniers pupillaires sont déposés, pour être fructifiés, dans les Caisses Agricoles conf. à la loi sur la tutelle.

Art. 16. Les opérations non prévues dans la présente loi sont rigoureusement interdites aux Caisses.

Elle ne peuvent prendre part à des entreprises industrielles ou commerciales.

Avec l'autorisation et sous le contrôle du Ministère du Commerce et de l'Agriculture les Caisses peuvent, sur la demande et pour le compte des agriculteurs, acheter à l'étranger des ustensiles et machines agricoles, dont le montant leur sera remboursé par les agriculteurs respectifs dans un terme d'un à deux ans.

Art. 17. Les Caisses peuvent avec autorisation du Ministère du Commerce et de l'Agriculture, acheter les immeubles indispensables pour leurs bureaux.

Art. 18. Dans le cas où une Caisse deviendrait propriétaire de quelques immeubles dont les revenus couvrent les intérêts et les annuités des sommes avancées et si en outre les débiteurs respectifs sont en état de payer leur dette dans un bref délai, ces immeubles seront administrés par la Caisse pendant trois ans. Si à l'expiration de ce délai les débiteurs ne peuvent pas régler

кассата, тя продава имотитѣ на публиченъ търгъ.

Чл. 19. Размѣритѣ на лихвитѣ, които касситѣ плащатъ за внесенитѣ въ тѣхъ пари и които тѣ взематъ отъ направенитѣ отъ тѣхъ заеми, се опредѣлятъ отъ Министра на Търговията и Земледѣлието.

Чл. 20. За всичкото просрочено, повече отъ единъ мѣсець време, касситѣ взематъ освѣнъ установената лихва и 1% на годината, като глоба.

Чл. 21. Свидѣтелствата и актоветѣ, които издаватъ държавнитѣ и общинскитѣ учрѣждения и всичкитѣ други книжа, необходими за сключванието на заеми отъ земледѣлческитѣ касси, сѫ свободни отъ гербовъ и канцеларски сборъ. Корреспонденцията пощенска, телеграфна и парично-посилочна на касситѣ мѣжду тѣхъ, българската народна банка, държавнитѣ и общественитѣ учрѣждения се освобождава отъ всѣкакви такси.

Чл. 22. Отъ чиститѣ печалби на земледѣлческитѣ касси 97% служатъ за увеличѣние капитала на всѣка касса, а остатъка 3% се задържа за възнаграждение на служащитѣ по касситѣ. Начина за распредѣлението на печалбитѣ ще се опредѣли въ устава.

Чл. 23. Касситѣ държатъ смѣтка за капиталитѣ на всѣко село и градъ. Тѣзи капиталы се угодняватъ съ принадлежащитѣ се тѣмъ части отъ печалбитѣ на всѣка касса.

Чл. 24. При Министерство на Търговията и Земледѣлието се открива длъжностъ на Началникъ на земледѣлческитѣ касси, който е натоваренъ специално съ управлението имъ.

Управлението на всѣка земледѣлческа касса е повѣрено на единъ контролоръ и единъ касиеръ.

Чл. 25. При управлението на всѣка касса има единъ съвѣтъ, състава и атрибутитѣ на който се опредѣлятъ въ устава.

Чл. 26. Заплатитѣ на длъжностнитѣ лица, прѣдвидени въ втората алинея на чл. 24, както заплатитѣ и числото

leurs comptes avec la Caisse, celle-ci vendra les immeubles en question aux enchères publiques.

Art. 19. Les taux d'intérêt que les Caisses payent pour des sommes déposées et qu'elles perçoivent sur les prêts qu'elles effectuent sont fixés par le Ministère du Commerce et de l'Agriculture.

Art. 20. Pour tout retard de paiement dépassant un mois les Caisses perçoivent, outre l'intérêt fixé, 1% par an à titre d'amende.

Art. 21. Les certificats et documents a émettre par le autorités gouvernementales et municipales et tout autre document nécessaire aux Caisses Agricoles pour la conclusion des emprunts sont affranchis du droit de timbre et des taxes de chancellerie.

La correspondance postale, télégraphique, les envois de valeur et messageries entre les Caisses, la Banque Nationale Bulgare et les autorités gouvernementales et municipales sont affranchis de toute taxe.

Art. 22. Des bénéfices nets des Caisses Agricoles 97% serviront à l'augmentation du capital et le reste soit 3% sera retenu comme rémunération pour les fonctionnaires des Caisses.

Le mode de procédé pour la distribution des bénéfices sera déterminé dans le règlement.

Art. 23. Les Caisses tiennent compte des capitaux de chaque village et ville. Ces capitaux sont augmentés de la part qui leur revient des bénéfices de chaque Caisse.

Art. 24. Il est créé au Ministère du Commerce et de l'Agriculture un poste de Chef des Caisses Agricoles qui sera spécialement chargé de leur administration.

La Direction de chaque Caisse est confiée à un contrôleur et à un caissier.

Art. 25. A la Direction de chaque Caisse existe un conseil d'administration dont la composition et les attributions sont déterminées dans le règlement.

Art. 26. Les appointements et les devoirs des fonctionnaires mentionnés dans le second alinéa de l'art. 24, ainsi

на останалитѣ служащи по касситѣ, се опредѣлятъ въ бюджета на касситѣ, който се одобрява отъ Министерския Съвѣтъ и се утвърждава съ Княжески указъ.

Чл. 27. Контролоритѣ на касситѣ се назначаватъ и уволняватъ отъ Министра на Търговията и Земледѣлието, касиеритѣ — отъ Окръжнитѣ Съвѣти, съ одобрението на Министра, а всичкитѣ други служащи — отъ Министра по прѣдставление отъ Контролоритѣ и касиеритѣ.

Забѣлѣжка. Въ случай, че нѣкое касиерско мѣсто остане вакантно, Министра назначава приврѣменно нѣкое лице до свиканието сесията на Окръжния Съвѣтъ

Чл. 28. Служащитѣ при касситѣ трѣбва да отговарятъ на ценза, който ще се прѣдвиди за тѣхъ въ устава на касситѣ.

Чл. 29. Всичкитѣ служащи по касситѣ се смятатъ за държавни чиновници и иматъ сѣщитѣ права, като тѣхъ, на пенсия.

Чл. 30. Контролоритѣ и касиеритѣ даватъ гаранция, размѣра на която ще се опредѣли въ устава.

Чл. 31. Операционната година на земледѣлческитѣ касси се брои отъ 1 Януарий до 31 Декемврий.

Министерството на Търговията и Земледѣлието обнародва ежемѣсечно баланситѣ на касситѣ въ „Държавенъ Вѣстникъ“.

Чл. 32. Устава на земледѣлческитѣ касси, слѣдъ като се изработи отъ сѣщото Министерство, ще се утвърди съ Княжески указъ.

Чл. 33. Настоящия законъ отмѣнява устава на земледѣлческитѣ касси отъ 18 Юний 1878 г., правилника за сѣщитѣ отъ 25 Февруарий 1889 год. и всичкитѣ други наредби по този прѣдметъ.

Чл. 34. Настоящия законъ влиза въ сила отъ 1 Януарий 1895 година.

que les appointements et le nombre des autres fonctionnaires seront déterminés dans le budget des Caisses, qui doit être approuvé par le Conseil des Ministre et confirmé par décret princier.

Art. 27. Les contrôleurs des Caisses sont nommés et révoqués par le Ministre du Commerce et de l'Agriculture, les caissiers — par le conseil départemental avec l'approbation du Ministre — et tous les autres fonctionnaires — par le Ministre, sur la proposition des contrôleurs et caissiers.

Remarque. Dans le cas où une place de caissier deviendrait vacante, le Ministère nomme provisoirement une personne, jusqu'à la prochaine session du conseil départemental.

Art. 28. Les fonctionnaires des caisses doivent répondre aux conditions qui seront prévues par eux dans le règlement.

Art. 29. Tous les fonctionnaires des Caisses sont considérés comme fonctionnaires de l'Etat et jouissent des mêmes droits à la pension.

Art. 30. Les contrôleurs et les caissiers donnent des cautionnements dont la proportion est fixée dans le règlement.

Art. 31. L'année financière des Caisses Agricoles commence le premier Janvier et finit le 31 Décembre.

Le Ministère du Commerce et de l'Agriculture publie le bilan mensuel des Caisses dans le Journal Officiel.

Art. 32. Le règlement sur les Caisses Agricoles sera élaboré par le même Ministère et confirmé par décret princier.

Art. 33 La présente loi abroge le règlement des Caisses Agricoles du 18 Juin 1878, le statut des mêmes du 29 Février 1889 et toute autre ordonnance concernant ce sujet.

Art. 34. La présente loi entrera en vigueur à partir du 1 Janvier 1895.

Т а б л и ц а

за движението на капиталитъ на Земледѣлческитъ Касси за вѣме отъ 1881 до 1895 година.
Tableau du mouvement des capitaux des Caisses agricoles de 1881 à 1895.

	1881 год.		1882 год.		1883 год.		1884 год.		1885 год.		1886 год.		1887 год.	
	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.
Собственъ капиталъ на 1 Януарий Capital propre au 1 Janvier	5,972,073	43	6,319,627	34	6,850,930	08	7,473,617	—	8,312,150	02	8,988,529	15	14,231,438	72
Прибавятъ се постѣпилитъ прѣвъ годината приходи	446,006	21	711,061	16	835,224	22	1,101,610	10	967,965	28	1,118,911	98	1,748,676	26
Revenus encaissés au cours de l'année														
Всичко Total	6,418,079	64	7,030,688	47	7,686,154	30	8,575,218	10	9,280,115	30	14,801,717	26	15,980,114	98
Спадатъ се направенитъ прѣвъ го- дината расходи	98,452	30	179,758	39	212,537	30	263,068	08	291,586	15	592,278	54	712,777	56
Déduction des frais pour l'année														
Собственъ капиталъ на 31-й Де- кемврий	6,319,627	34	6,850,930	08	7,473,617	—	8,312,150	02	8,988,529	15	14,231,438	72	15,267,337	42
Reste le capital net au 31 Dé- cembre														

¹⁾ Суммата 4,706,276 лева 13 ст. представлява капитала на Земледѣлческитъ Касси въ Южна България.
²⁾ Le chiffre 4,706,276-13 représente le capital des Caisses agricoles de la Bulgarie du Sud.

	1888 год.		1889 год.		1890 год.		1891 год.		1892 год.		1893 год.		1894 год.	
	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.	лева francs	с. c.
Собственъ капиталъ на 1 Януарий Capital propre au 1 Janvier	15,267,337	42	16,095,809	03	17,025,008	80	17,752,488	74	17,531,970	27	18,291,442	—	19,391,411	88
Прибавятъ се постѣпилитъ прѣвъ годината приходи	1,816,404	06	1,997,495	22	2,358,563	66	1,013,605	23	1,948,782	96	2,246,921	21	4,486,484	12
Revenus encaissés au cours de l'année														
Всичко Total	17,113,941	48	18,033,904	25	19,383,572	46	18,766,093	97	19,480,753	23	20,538,363	21	23,867,896	—
Спадатъ се направенитъ прѣвъ го- дината расходи	1,018,132	45	1,068,295	45	1,631,083	72	1,234,123	70	1,189,311	23	1,156,951	33	1,626,934	64
A déduire les frais pour l'année.														
Собственъ капиталъ на 31-й Де- кемврий	16,095,809	03	17,025,008	80	17,752,488	74	17,531,970	27	18,291,441	—	19,381,411	88	23,240,952	36
Reste le capital net au 31 Dé- cembre														

¹⁾ Капиталътъ прѣвъ 1894 год. е увеличенъ, освѣнъ съ обикновенитъ приходи и съ десетична връхнина, расхвърлена прѣвъ 1892 и събрана прѣвъ отчетната година, която възлиза на 1,927,328 лева и 73 стот.

²⁾ Pour 1894 le capital est augmenté en outre des revenus ordinaires, ainsi que de la taxe supplémentaire sur la dime, répartie en 1892 et encaissée pendant l'année de décompte, montant à francs 1,927,328, 73 cts.

Балансъ
на Земледѣлческитѣ Касси за 30 Ноемврий 1896 год.
Bilan des Caisses Agricoles au 30 Novembre 1896.

Активъ	лева francs	с. ct.	Actif
Касса	3,453,912	55	Caisse
Портфейлъ	43,723,795	11	Portefeuille
Ипотечарни заеми	6,425,661	88	Prêts sur hypothèque
			„ sur dépôts de papiers de
			„ valeur
Заеми срѣщу цѣнни книжа	170,025	—	Caisses agricoles
Земледѣлчески касси	1,524,218	39	Biens meubles et immeubles
Движими и недвижими имоти	306,932	80	Frais généraux
Общи разноси	618,126	21	„ judiciaires
Съдебни разноси	425,728	19	Timbres
Гербовъ сборъ	37,858	85	Envois d'argent
Прѣводи	309	—	Différence sur la cote de l'em-
Разлика отъ курса на табли-			prunt 5 pour 0
цитѣ отъ 5 ⁰ / ₀ заемъ	165,285	—	Agio
Ажио	1,234	16	
Всичко	56,858,088	01	Total
П а с с и в ъ			P a s s i f
Капиталъ	24,315,759	03	Capital
Сиротски влогове	4,897,491	46	Dépôts d'orphelins
Срочни влогове	5,334,752	83	„ à termes
Безсрочни влогове	1,352,062	58	„ sans termes
Съдебни и правителст. влогове	162,516	44	„ d'Etat et judiciaires
Петъ-процентенъ заемъ отъ 1896			Emprunt 5 p. 0/0 de 1896
година	8,579,482	—	Banque Nationale Bulgare
Българска Народна Банка	2,388,345	08	„ Nat. Bulg. pour les do-
Българска Н. Банка за господар.			maines d'Etat et Tchiflik
и чифл. земи	1,043,400	80	Envois d'argent
Прѣводи	240,861	97	Lettres de change et bons ap-
			partenant à des particuliers
Чужди полици и записи	892,836	79	Intérêts et Commissions
Лихви и комиссионни	4,573,653	93	Caisses Agricoles
Земледѣлчески касси	1,490,489	47	Fisc
Държавно съкровище	1,405,335	20	Agio
Ажио	180,856	66	Rémunération des fonctionnaires
Възнаграждение на служащитѣ			pour 1895
за 1895 год.	43	77	
Всичко	56,858,088	01	Total

Земледѣлческитѣ касси се раздѣлятъ на 85 клона, т. е. по единъ клонъ на всѣки единъ окръженъ градъ и по единъ на всѣки околийски градъ.

Имената на касиеритѣ и на контрольоритѣ на всичкитѣ Земледѣлчески касси ще фигуриратъ въ специалнитѣ отдѣли за всѣко едно окръжие.

Les Caisses Agricoles ont quatre-vingt cinq succursales, à savoir une dans chaque préfecture et sous-préfecture.

Nous donnerons ultérieurement, dans la monographie de chaque département les noms des Contrôleurs et Caissiers de chacune de ces succursales.

I. Дружества въ България

по години и категории.

I. Sociétés en Bulgarie

(d'après les dates de leur création et par catégories).

Кога сж били осно- вани	Спестовни (градски) Soc. d'épargnes urb.	Спест. (земл. въ селата Soc. d'épargnes rural	Търговски Sociétés commerc.	Индустриални Sociétés industrielles	Застрахователни Sociétés d'assurances	Строителни Sociétés p. construct.	Кредитни Sociétés de crédit	Еснафски Sociétés de métiers	Всичко Total
До освобождението	2	—	—	—	—	—	—	3	5
Jusqu'à la délivrance de la Bulgarie	—	1	1	1	—	—	—	—	3
прѣвъ en 1880	—	1	1	1	—	—	—	—	3
„ 1881	2	1	—	—	—	—	—	—	3
„ 1882	2	—	—	—	—	—	—	—	2
„ 1883	—	1	—	—	—	—	—	—	1
„ 1884	1	1	—	1	—	—	—	—	3
„ 1885	2	—	—	1	—	—	—	—	3
„ 1886	3	—	—	—	—	—	—	1	4
„ 1887	1	1	—	2	—	—	—	—	4
„ 1888	4	—	—	—	—	—	—	—	4
„ 1889	9	1	2	3	—	—	—	—	15
„ 1890	12	8	2	6	—	—	—	5	33
„ 1891	17	14	3	2	1	—	—	3	40
„ 1892	17	9	—	4	—	—	—	4	34
„ 1893	11	11	6	2	—	—	—	3	33
„ 1894	23	18	6	4	—	—	—	4	55
„ 1895	18	21	8	3	2	2	2	5	61
Всичко Total	124	87	28	29	3	2	2¹⁾	28²⁾	303

¹⁾ Банкитѣ въ Пловдивъ и Руссе. ²⁾ Тукъ се разбираатъ онѣзи еснафски дружества, уставитѣ на които сж утвърждавани отъ Министерството.

¹⁾ Les banques de Philippopol et Roustchouk. ²⁾ Ce sont les sociétés de métiers, dont les statuts ont été approuvés par le ministère.

II. КАПИТАЛИТЪ НА ДРУЖЕСТВАТА.

(по окрзи и по категории).
II. Les capitaux des Sociétés.
(Par départements et catégories).

No по редъ	Окрзи	Спестовни (градски) Sociétés d'épargnes urbaines	Спестовни (селски) Sociétés d'épargnes rurales	Търговски Sociétés commerciales	Индустриални Sociétés industrielles	Кредитни Sociétés de crédit	Застрахователни Sociétés d'assurances	Еснафски Sociétés de métiers	Всичко Total	Départements	No. d'ordre
1	Бургасъ . . .	—	—	23960	—	—	—	860	24820	Bourgas	1
2	Варна . . .	971953	367213	1732103	264962	14	—	3256	2975945	Varna	2
3	Видинъ . . .	1296554	—	—	—	—	—	—	1296554	Viddin	3
4	Враца . . .	153354	23102	96	—	—	—	—	173457	Vratsa	4
5	Кюстендиль . . .	238302	54	10803	29	—	—	1650	250755	Kustendil	5
6	Ловечъ . . .	96061	—	—	—	—	—	—	106042	Lovtcha	6
7	Ломъ . . .	303350	01	—	—	—	—	—	303350	Lom	7
8	Пловдивъ . . .	82516	02	112873	38	—	—	—	1005462	Philippopoli	8
9	Плывень . . .	1384159	11	53432	67	—	—	—	1387591	Pléyna	9
10	Разградъ . . .	8672	10	15988	93	—	—	—	34661	Razgrad	10
11	Руссе . . .	138305	54	40000	—	102130	50	2324167	7167686	Roustchouk	11
12	Свищовъ . . .	1254082	92	48511	99	—	—	—	1607146	Svistovo	12
13	Севлиево . . .	206457	60	1500	—	—	—	7086	687561	Sévlievo	13
14	Сливень . . .	84332	20	—	—	—	—	—	660267	Slivno	14
15	Силистра . . .	289714	—	—	—	—	—	—	836827	Silistria	15

16	София . . .	123155	80	25000	1030085	86	—	—	1450000	Sophia	16
17	Стара-Загора . . .	678873	71	12960	381421	26	—	30355	1237457	Stara-Zagora	17
18	Т. Пазарджикъ . . .	26018	40	—	—	—	—	7000	33018	T.-Bazardjik	18
19	Тръвъ . . .	10000	—	—	—	—	—	—	10000	Trn	19
20	Търново . . .	110819	—	55520	185000	—	—	35235	594774	Tirnovo	20
21	Хасково . . .	81072	93	—	—	—	—	—	182351	Haskovo	21
22	Шуменъ . . .	475178	72	48200	36377	48	—	—	994714	Schoumla	22
	Всичко	7926090	29	3279871	3492337	69	2656557	59	22245496	Total	

1) Не влизатъ капиталитъ на 4 новостъвани дружества въ края на 1895 година; на 3 спестовни и 1 индустриално. 2) На 1 спестовно дружество. 3) Капитала на 2 спестовни дружества и на 3 еснафски. 4) Капитала на 2 спестовни дружества и 1 индустриално. 5) Капитала на 2 спестовни дружества. 6) Капитала на 5 спестовни, 2 индустриални („Свила“ и „З. хвър“) и 2 еснафски. 7) Капитала на 2 спестовни дружества. 8) Капитала на 1 спестовно. 9) Капитала на 1 спестовно. 10) Капитала на 3 спестовни дружества. 11) Капитала на 8 спестовни и 2 търговски дружества. 12) Капитала на 8 спестовни дружества. 13) Капитала на 1 спестовно дружество. 14) Капитала на 1 еснафско дружество. 15) Капитала на 4 спестовни дружества. 16) Капитала на 1 търговско дружество. 17) Капитала на 3 спестовни дружества.

1) N'y sont pas compris: les capitaux de 4 sociétés nouvellement fondées vers la fin de 1895, et dont trois sont d'épargnes et une industrielle. 2) D'une société d'épargnes. 3) Le capital de deux sociétés d'épargnes et trois métiers. 4) Les capitaux de deux sociétés d'épargnes et d'une autre industrielle. 5) Les capitaux de deux sociétés d'épargnes. 6) Les capitaux de 5 sociétés d'épargnes, deux autres industrielles (Swila et Zahar) et deux de métiers. 7) Le capital d'une société d'épargnes. 8) Les capitaux d'une société d'épargnes et d'une autre pour métiers. 9) Le capital d'une société d'épargnes. 10) Les capitaux de trois sociétés d'épargnes. 11) Les capitaux de 8 sociétés d'épargnes et de deux autres commerciales. 12) Les capitaux de 3 sociétés d'épargnes. 13) Le capital d'une société d'épargnes. 14) Le capital d'une société pour métiers. 15) Les capitaux de 4 sociétés d'épargnes. 16) Le capital d'une société commerciale. 17) Les capitaux des trois sociétés d'épargnes.

Отъ общия капиталъ на всички видове дружества въ раздѣръ 22.245.496 лева 53 ст. пада се въ процентно отношение. Sur le capital général des différentes sociétés, qui s'élève, d'après le tableau ci-dessus à 22.245.496 levs et 53 st. nous avons le pour cent suivant:

на градскитъ спест. друж.	35.63%	на кредитн. друж. (банки)	11.95%
„ селскитъ „	2.40 „	„ застрахователнитъ „	18.74 „
„ търговскитъ „	14.74 „	„ еснафскитъ „	0.34 „
„ индустриалнитъ „	15.79 „	„ „	„

III. Таблица за движението на капиталитъ и опера-

III. Tableau du mouvement des capitaux ainsi que des opé-

АКТИВЪ

Наименование на дружествата и сѣдалището имъ	Наличностъ Espèces en caisse	Засми въ записи Prêts sur signature	Текущи сѣтки Comptes-courants
Акционерно спестовно дружество „Гирдапъ“ Руссе	175862.98	1546752.83	—
Акцион. спест. друж. „Стремление“ Руссе	6564.06	220010.98	—
Първо Свищовско акционерно дружество	8645.—	374175.85	206696.35
Свищовско спест. акцион. друж. „Дунавъ“	10482.61	546387.69	91406.65
Плѣвенско търг. акцион. друж. „Надѣжда“	8147.61	79976.65	—
Окръжно акц. търг. занаят. друж. „Сила“	14798.52	115379.19	35371.51
Акционерно друж. „Напрѣдъкъ“ Плѣвенъ	28814.49	113380.08	—
Околийско спест. акц. земл. друж. „Нива“	39109.59	636481.75	—
Търговско акц. друж. „Братство“ Плѣвенъ	34763.15	195638.64	—
Горно-Плѣв. спест. акц. друж. „Съединение“	35091.58	186497.77	—
Вългарско акцион. друж. „Дружба“ Варна	29188.17	364067.63	26778.97
Акцион. друж. „Розовъ-Цвѣтъ“ Казанлъкъ	2962.90	95532.68	—
Спестовно дружество „Пчела“ Казанлъкъ	1120.—	103530.—	—
Търговско акцион. друж. „Роза“ Казанлъкъ	1675.78	119891.50	—
Ст.-Загор. акцион. дружество „Бъдъщностъ“	13801.31	239807.65	—
Шуменско акц. спест. друж. „Бъдъщностъ“	41295.51	554397.50	87634.61
Шуменско търгов. друж. „Шуменъ-Варна“	45315.23	—	374339.56
Провадийско спестовно друж. „Добриня“	1829.95	253128.—	—
Балчикско търг. акц. друж. „Съединение“	10144.67	102583.24	—
Търговско дружество „Надѣжда“ Севлиево	740.59	41331.—	—
Анонимно акцион. друж. „Ермисъ“ Варна	10943.15	61386.03	2409.37
Търговско кред. друж. „Съгласие“ Варна	1398.55	51290.—	—
Вратчанско спестовно дружество „Мравка“	2594.44	82955.24	—
Ломско акционерно дружество „Економия“	2504.35	65923.30	—
Бълг. тър. ак. др. „Напрѣдъкъ“, Станимака	541.—	69285.—	—
Никополско спестовно акцион. дружество	1598.—	131110.—	—
Акцион. спест. друж. „Бъднина“ Силистра	15223.71	129946.95	32128.46
Първо Г.-Орѣховско сп. акц. друж. „Пчела“	596.64	76154.36	—
Акционерно търговско друж. „Драгойка“ с К.-Аланъ, Борисовградъ	124.98	62801.50	—
Ески-Джумайско акц. спест. друж. „Врана“	1362.97	38254.55	2364.49
Всячко.	555935.02	6758055.56	859129.97

Активът на по-важнитъ въ България етопанеки друж.

rations des sociétés d'épargnes les plus importantes en Bulgarie

Actif

Ипотечни заеми Prêts hypothécaires	Засми сръбну друж. акции и цѣпни книжа Prêts sur des actions de société ou autres papiers de valeur	Всичко Total	Noms des sociétés et indication de leur domicile
218108.49	349192.15	2289916.44	Société d'épargnes par actions „Ghirdap“ à Roustchouk.
—	41592.—	268167.04	Soc. d'ép. par act. „Strémlénié“ à Roustchouk.
168850.—	242375.50	1000742.70	Première Société par actions à Svistovo.
48925.70	—	697202.65	Soc. d'ép. par actions „Donnaw“ à Svistovo.
—	51692.38	139816.64	„ com. „ „ „Nadejda“ à Plewna.
—	—	165459.22	„ „ industrielle par actions „Sila“.
—	—	142194.58	„ par actions „Naprédak“ à Plewna.
3005.90	—	678597.24	„ d'épargnes agricoles „Niva“.
—	—	238886.32	„ com. par actions „Bratstwo“ à Plewna.
—	—	221586.35	„ d'épargnes par actions „Soédinénié“.
—	—	420034.77	„ bulgare par act. „Droujba“ à Varna.
—	—	98495.58	„ par actions „Rozow-Tzvet“ à Kazanlik.
—	—	104650.—	„ d'épargnes „Ptchéla“ à Kazanlik.
7600.—	—	129167.28	„ com. par actions „Rosa“ à Kazanlik.
—	—	253608.96	„ par act. de St.-Zagora „Boudouchnost“.
—	—	683327.62	„ d'ép. par act. de Schoumla „
—	552754.42	972409.21	com. de Schoumla „Schoumla-Varna“.
—	—	254957.95	„ d'épargnes de Provady „Dobrina“.
—	—	113027.91	„ com par act de Baltchik „Soédinénié“.
—	—	42071.59	„ commerciale „Nadejda“ à Sévliévo.
—	—	74739.55	„ anon. par actions „Hermès“ à Varna.
—	—	52688.56	„ com. de crédit „Soglassié“ à „
—	—	85549.68	„ d'épargnes „Mravka“ à Vratsa.
—	—	68427.65	„ par actions „Economie“ à Lom.
—	—	69826.—	„ bulgare de com. par act. „Naprédak“ à Stanimaka.
—	—	132708.—	„ d'épargnes par actions de Nicopoli.
139555.—	—	416854.12	„ d'épar. par act „Boudnina“ à Silistria.
—	—	76750.—	I-ère Soc. d'épargne par actions „Ptchéla“ à Gorna-Oréhovitza.
—	—	62926.48	Soc. com. par act. „Dragoïka“ au village de K.-Alan, arrond. de Borissovgrade.
—	—	41982.01	Soc. d'ép. par act. „Vrana“ à Eski-Djoumaja.
586045.08	1237606.45	9996772.08	Total

III. Таблица за движението на капиталитъ и опера-

III. Tableau du mouvement des capitaux ainsi que des opè-

Пассивъ

Наименование на дружествата и сѣдалището имъ	Капиталъ Capital	Мѣсечни вносове Payments mensuels	Чужди капиталы Capitaux étrangers
Акционерно спестовно дружество „Гирдапъ“ Руссе	1156554·63	105353·50	953405·23
Акцион. спест. друж. „Стремление“ Руссе	156621·74	73531·—	26341·80
Първо Свищовско акционерно дружество	680977·91	71760·—	186216·74
Свищовско спест. акцион. друж. „Дунавъ“	186379·95	96000·—	390843·61
Плѣвенско търгов. акц. друж. „Надѣжда“	97072·44	42744·—	—
Окръжно акц. търг. занаят. друж. „Сила“	76869·43	24696·—	63893·79
Акционерно друж. „Напрѣдъкъ“ Плѣвень	136018·57	6176·—	—
Околийско спест. акц. земл. друж. „Нива“	187155·75	60000·—	405279·76
Търговско акц. друж. „Братство“ Плѣвень	238886·32	—	—
Горно-Плѣв. спест. акц. друж. „Съединение“	248586·35	—	—
Българско акцион. друж. „Дружба“ Варна	188424·88	—	200745·45
Акцион. друж. „Розовъ-Цвѣтъ“ Казанлъкъ	98495·58	—	—
Спестовно дружество „Пчела“ Каванлъкъ	104650·—	—	—
Търговско акц. друж. „Роза“ Казанлъкъ	116272·50	—	—
Ст.-Загор. акц. дружество „Бъдещностъ“	148249·32	—	96883·—
Шуменско акц. спест. друж. „Бъдещностъ“	417604·45	—	163915·17
Шуменско търгов. друж. „Шуменъ-Варна“	426052·62	—	493735·60
Провадийско спест. дружество „Добрина“	126834·70	—	107167·25
Балчикско търг. акц. друж. „Съединение“	100000·—	—	2593·65
Търговско дружество „Надѣжда“ Севлиево	42071·59	—	—
Анонимно акц. дружество „Ермисъ“ Варна	61108·70	—	13630·85
Търговско кредит. друж. „Съгласие“ Варна	37968·17	1078·—	6918·35
Вратчанско спестов. дружество „Мравка“	60598·44	22356·80	—
Ломско акционерно дружество „Економия“	21353·02	40714·56	1748·10
Бълг. тър. ак. др. „Напрѣдъкъ“ Станимака	53110·—	2070·—	6486·—
Никополско спест. акционерно дружество	103978·—	11400·—	2089·—
Акцион. спест. друж. „Баднина“ Силистра	246614·76	26000·—	117403·85
Първо Г.-Орѣховско сп. акц. друж. „Пчела“	47000·—	24000·—	—
Акционерно търговско друж. „Драгойка“ с. К.-Алачъ, Борисовградъ	54855·19	—	—
Ески-Джумайско акц. спест. друж. „Врана“	15577·10	5922·—	16265·25
Всичко.	5635942·22	613801·86	3261062·45

циитъ на по-важнитъ въ България етопанеки друж.

rations des sociétés d'épargnes les plus importantes en Bulgarie

Passif

Чиста печалба Profit net	Запасенъ капиталъ Capital de réserve	Всичко Total	Noms des sociétés et indication de leur domicile
71051·54	3551·54	2289916·44	Société d'épargnes par actions „Ghirdap“ à Roustchouk.
11172·50	—	268167·04	Soc d'ép. par act. „Strémlénié“ à Roustchouk
61788·05	—	1000742·80	Première Société par actions à Svistovo.
23979·09	—	697202·65	Soc. d'ép. par actions „Dounaw“ à Svistovo.
—	—	139816·44	„ com. „ „ „Nadejda“ à Pleven.
—	—	165459·22	„ „ „ industrielle par actions „Sila“.
—	—	142194·57	„ par actions „Naprédok“ à Pleven.
26161·73	—	678597·24	„ d'épargnes agricole „Niva“.
—	—	238886·32	„ com. par actions „Bratstvo“ à Pleven.
—	—	248586·35	„ d'épargnes par actions „Soédinénié“.
30864·44	—	420034·77	„ bulgare par act. „Droujba“ à Varna.
—	—	98495·58	„ par actions „Rosow-Tzvet“ à Kazanlik.
—	—	104650·—	„ d'épargnes „Pchéla“ à Kazanlik.
12894·78	—	129167·28	„ com. par actions „Rosa“ à Kazanlik.
—	8476·64	253608·96	„ par act. de St.-Zagora „Boudouchnost“.
96·08·—	—	683327·62	„ d'ép. par act. de Schoumla „
52620·99	—	972409·21	„ com. de Schoumla „Schoumla-Varna“.
20956·—	—	254957·95	„ d'épargnes de Provady „Dobrina“.
10434·26	—	113027·91	„ com. par act. de Baltchik „Soédinénié“.
—	—	42071·59	„ commerc. „Nadejda“ à Sévliévo.
—	—	74739·55	„ anon. par actions „Hermès“ à Varna.
5361·—	1363·03	52638·55	„ com. de crédit „Soglassié“ à „
—	2594·44	85549·69	„ d'épargnes „Mravka“ à Vratsa.
4611·97	—	68427·65	„ par actions „Economie“ à Lom.
—	—	—	„ bulgare de com. par act. „Naprédak“, à Stanimaka.
8160·—	—	69826·—	„ d'épargne par actions de Nicopoli.
15241·—	—	132708·—	„ d'epar. par act. „Boudnina“ à Silistria.
26835·51	—	416854·12	I-ère Soc. d'épargne par actions „Pchéla“ à Gorna-Oréhovitza.
5750·—	—	76750·—	Soc. com. par actions „Dragoïka“ au vil- lage de K.-Alan, arrond. de Borissovgr.
8071·38	—	62926·48	Soc. d'ép. par act. „Vrana“ à Eski-Doumaj.
4217·66	—	41982·01	
496979·90	15985·65	10023772·08	Total

IV. Дружествата въ България. — IV. Les Sociétés en Bulgarie.

(По окръзи и по категории. — Par départements et par catégories).

No. по редъ	ОКРЪЗИ	Категории											Всичко Total	Департаменты	No. d'ordre					
		Счетов. (гра- ски)	Сociétés d'État гнес нрѣлнен	Сociétés d'État гнес agricoles	Търговски Сociétés com- merciales	Индустриални Сociétés Indu- strielles	Земледелско- техни Сociétés d'assu- rances	Сociétés pour constitutions	Кредитни Сociétés de ord- dit	Бенефици Сociétés de métiers	Всичко Total									
1	Бургасъ	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	Bourgas	1
2	Варна	23	—	3	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	Varna	2
3	Видинъ	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vidin	3
4	Враца	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Vratsa	4
5	Кюстендѣлъ	5	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	Kustendil	5
6	Ловечъ	2	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lovtcha	6
7	Ломъ	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lom	7
8	Пловдивъ	6	—	15	3	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Philippopoli	8
9	Плѣвенъ	14	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Plevna	9
10	Разградъ	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Razgrad	10
11	Руссе	4	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Roustchouk	11
12	Сващевъ	3	—	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Svistovo	12
13	Севлиево	5	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Sévlievo	13
14	Силистра	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Silistra	14
15	Сливонъ	10	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Slivno	15
16	София	10	—	11	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Sophia	16
17	Стара-Загора	12	—	16	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Stara-Zagora	17
18	Т.-Лаварджикъ	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Tatar-Pasardjik	18
19	Трънъ	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Trn	19
20	Търново	4	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Tirnovo	20
21	Хасково	4	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Haskovo	21
22	Шуменъ	7	—	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Schoumla	22
	Всичко	124	87	28	29	3	2	2	28	29	3	2	2	28	28	303	28	Total		

ФИНАНСИИ

Section des Finances

Ф И Н А Н С И И

Section des Finances.

Бюджетитѣ на Българското Княжество могат да се раздѣлят на три периода:

1-о. Отъ освобождението до съединението на двѣтъ Българи, т. е. отъ 1879 до 1885 год.

2-о. Отъ съединението до експлоатацията на желѣзнитѣ пѣтица, т. е. до първитѣ заеми 1885—1889 год.

3-о. И най-насетнѣ периодътъ отъ експлоатацията на желѣзнитѣ пѣтица.

Les budgets de la Bulgarie peuvent se classer en trois périodes:

1o. De sa libération à l'Union des deux Bulgarie, soit de 1879 à 1885

2o. De l'Union à l'exploitation des chemins de fer, c'est-à-dire aux premiers emprunts, soit de 1885 à 1889.

3o. Enfin période de l'exploitation des chemins de fer.

Таблица за бюджетътъ отъ 1879 и до днесъ.

Tableau des budgets de 1879 à nos jours.

	лева — frs.		лева — frs.
1o	1879 23.314.564—	3o	1890 72.549.300—
	1880 23.661.253—		1891 80.478.700—
	1881 27.259.662—		1892 88.248.070—
	1882 26.425.597—		1893 89.369.334—
	1883 30.568.280—		1894 102.270.982—
	1884 33.191.300—		1895 89.849.425—
1885 34.899.900—	1896 91.143.910—		
2o	1886 47.150.916—	1897 83.425.010—	
	1887 47.218.266—		
	1888 53.676.040—		
	1889 63.484.952—		

Бюджетъ за 1897

Budget de 1897.

Балансъ на приходо-расходния бюджетъ на Княжество България

Balance des recettes et dépenses du Budget de la Principauté.

Приходъ Revenus		Расходъ Dépenses	
Данъци прѣки Contribut. directes . . .	33731145	Върховно правителство Gouvernement supérieur	1796774
Данъци косвени Contribut. indirectes . . .	31808000	Държавни дългове Dette publique	18267992
Берии	5385500	Върховна Сметна Палата Cours des Comptes	217980
Техе	1020000	Министерство на Външнитѣ Работи и Исповѣданията	3833877
Глоби	4286339	Ministère de Affaires Etrangères et des Cultes	8380876
Amendes	3745535	Министер. на Вътрѣшнитѣ Работи. Ministère de l'Intérieur	9188560
Доходи отъ съобщен. Voies et communicat.	3448500	Министер. на Народи. Просвѣщ. Ministère de l'Instruct. Publique.	4991940
Доходи отъ държавни имоти и капитали. Domaine de l'Etat		Министерство на Финанситѣ Ministère des Finances	4978792
Случайни постъплен. Revenus éventuels		Министерство на Правосъдието Ministère de la Justice	22104000
		Военно Министерство Ministère de la Guerre	2736838
		Министерство на Търговията и Земледѣлието Ministère du Commerce et de l'A- griculture	6925030
		Министерство на Общитѣ Сгради Пѣтицата и Съобщенията Ministère des Travaux Publics Voies et Communications	
		Всичко	83422659
		Total	2360
		Излишъкъ	
Всичко Total	83425019	Всичко Total	83425019

Приходи на Княжеството България. —

Параграфи	Наименование на приходитѣ	Исчисления приети Evaluation	
		1897	1896
ГЛАВА I.			
Д а н ъ ц и.			
а) Прѣки.			
1	Поземленъ данѣкъ	18,374,900	18,374,900
2	Данѣкъ върху сградитѣ	2,100,000	2,100,000
3	Пътна повинностъ	1,100,000	1,300,000
4	Воененъ данѣкъ	600,000	600,000
5	Бегликъ (налогъ на овцитѣ по 50 стот. и на козитѣ по 80 стот.)	4,550,000	4,385,000
6	Данѣкъ върху занятията	3,200,000	3,200,000
7	Патентъ за право продаване тютюнъ	400,000	400,000
8	Патентъ за право продаване спиртни пития	1,800,000	1,800,000
9	Училищенъ налогъ (5 ⁰ / ₁₀ отъ прѣвитѣ даждия)	1,606,245	1,617,995
	Всичко прѣки	33,731,145	33,777,895
а) Косвенни.			
10	Мита отъ вносни стоки	11,500,000	10,000,000
11	Мита отъ износни стоки	1,500,000	1,000,000
12	Магазинажъ, статистическо право, пломби, такси и пр. събрани отъ митницитѣ	450,000	140,000
13	Акцизъ отъ мѣстни и иностранны пития и отъ разни колониялни стоки	5,000,000	6,800,000
14	Мита и акцизъ отъ иностранна соль и акцизъ отъ мѣстна соль	3,200,000	3,200,000
15	Акцизъ отъ суровий мѣстенъ тютюнъ	650,000	600,000
16	Акцизъ отъ иностраненъ тютюнъ	2,000	10,000
17	Фабрикуване тютюнъ (бандероли)	9,500,000	10,500,000
18	Излишѣкъ отъ тютюнъ	6,000	10,000
	Всичко косвенни	31,808,000	34,260,000
	Всичко по глава I	65,539,145	68,037,895
ГЛАВА II.			
Б е р и и.			
19	Съдебни мита	325,000	250,000
20	Канцеларски мита	180,000	120,000
21	Крѣпостни мита	390,000	400,000
22	Актови мита	550,000	500,000
23	Мита отъ имоти, придобивани по безвъзмезденъ начинъ	60,000	50,000
24	Написване и регистриране, обезателства, по-лицы и пр.	120,000	65,000

Revenus de la Principauté de Bulgarie

Разлика въ исчисленията за 1897 г. Différence	Dénomination des revenus	Paragraphes
CHAPITRE I.		
Impôts.		
а) direct:		
—	Impôt foncier.	1
—	Impôt sur la propriété bâtie.	2
—	„ „ routes.	3
—	„ „ militaire.	4
165,000	Beglik (moutons 0.50 — chèvres 0.80.	5
—	Impôt sur les professions.	6
—	Patentes pour la vente du tabac.	7
—	„ „ „ des boissons spiritueuses.	8
—	Impôt des écoles (5 ⁰ / ₁₀) sur l'impôt direct.	9
165,000	Total du paragr. a).	
б) indirects.		
1,500,000	Impôt des douanes — importation.	10
500,000	„ „ „ — exportation.	11
310,000	Magasinage, droits de statistique, plombages, taxes, etc.	12
—	Accises sur les boissons indig. et étrang. et les denrées coloniales.	13
—	Impôts et accises, sels étrangers et indigènes.	14
50,000	„ „ „ tabacs non fabriqués.	15
—	„ „ „ tabacs étrangers.	16
—	„ „ „ tabacs fabriqués (banderolles).	17
—	Excédent du tabac.	18
2,360,000	Total du paragraphe b).	
2,525,000	Total des chapitres a et b.	
CHAPITRE II.		
Taxes.		
75,000	Frais de Justice.	19
60,000	Taxes de chancellerie.	20
—	„ „ titres.	21
50,000	„ „ actes.	22
10,000	„ „ immeubles, donations.	23
55,000	„ „ obligations, traites, etc.	24

Приходи на Княжеството България. —

Параграфи	Наименование на приходитѣ	Исчисления приети Evaluation	
		1897	1896
25	Засвидѣтелствувания, справки, прѣписи и др. подобни	200,000	170,000
26	Право за касационни жалби, оставени безъ послѣдствие	11,000	10,000
27	Гербови марки и мѣнителници	3,200,000	3,000,000
28	Загранични паспорти	220,000	220,000
29	Визирание паспорти, потвърждения печати и др. въ агентствата	80,000	60,000
30	Такси за прѣводи отъ разни документи и др. въ Министерството на Външнитѣ Работи	18,000	24,000
31	Разни берии, събрани чрезъ мюфтиитѣ	8,000	7,000
32	Позволителни билети за риболовство	2,000	2,000
33	Позволителни билети за ловъ	20,000	50,000
34	Позволителни билети за носение оружие	1,500	1,500
	Всичко по глава II	5,385,500	4,929,500
ГЛАВА III.			
Г л о б и.			
35	Разни глоби наложени отъ сѣдилищата	150,000	150,000
36	Глоби наложени на чиновницитѣ отъ всичкитѣ вѣдомства	30,000	30,000
37	Глоби за ненаврѣменното исплащане прѣвитѣ данъци	450,000	250,000
38	Глоби за нарушение данъчнитѣ закони.	390,000	440,000
	Всичко по глава III	1,020,000	870,000
ГЛАВА IV.			
Доходи отъ съобщения.			
39	Приходи отъ държавнитѣ желѣзници	981,339	*) 5699,400
40	Депешни берии	1,220,000	1,220,000
41	Пощенски марки и отворени писма	1,220,000	1,220,000
42	Пощенска такса за подадени вътрѣшни и международни цѣнни и безцѣнни послѣлки, колети, възели, парични писма и пр.	400,000	400,000
43	Пощенски такси за получени вътрѣшни и международни цѣнни и безцѣнни послѣлки, колети, възели, парични писма и пр.	56,000	56,000
44	Пощенски транзитъ	245,000	245,000
45	Абониране на вѣстници чрезъ телеграфо-пощенски станции	25,000	25,000
46	Такси за пощенски бонове	15,000	15,000
47	Пристанищни права	45,000	45,000

*) Въ тая сумма влизатъ суммитѣ по § § 30, 40, 50 и 51 отъ бюджета за 1896 година.

Revenus de la Principauté de Bulgarie.

Разлика въ исчисленията за 1897 г. Différence	Dénomination des revenus	Paragraphes
30,000	Taxes de certificats, références, copies et autres.	25
1,000	Recours en cassation, abandonnés.	26
200,000	Timbres des taxes et lettres de change.	27
—	Passe-ports pour l'étranger.	28
20,000	Visas et légalisations par les agences.	29
—	Taxes de traductions de documents etc. au Ministère des Affaires Etrangères.	30
1,000	Taxes diverses perçues par les muftis.	31
—	Primes de pêche.	32
—	" " chasse.	33
—	Port d'armes.	34
502,000	Total.	
CHAPITRE III.		
A m e n d e s.		
—	Diverses amendes imposées par les tribunaux.	35
—	Amendes aux employés des administrations.	36
200,000	" pour non paiement des impôts directs.	37
—	" pour non observation des lois fiscales.	38
200,000	Total des amendes.	
CHAPITRE IV.		
Revenus des Voies et Communications.		
—	Revenus des chemins de fer de l'Etat.	39
—	Revenus des télégrammes.	40
—	Timbres postes et cartes postales.	41
—	Taxes postales pour valeurs déclarées ou non expédiées à l'intérieur ou à l'extérieur par lettres, groupes, colis, paquets, etc.	42
—	Postes (réception).	43
—	Postes (transit).	44
—	Abonnements aux journaux.	45
—	Bons de poste.	46
—	Droits de ports.	47

*) Dans cette somme sont incluses les sommes des paragraphes 39, 40, 50 et 52 du budget de 1896.

Приходи на Княжеството България. —

Параграфи	Наименование на приходитѣ	Исчисления приети Evaluation	
		1897	1896
48	Абонаментъ на телефона и други такси по телефонната служба	20,000	70,000
49	Телефонни билети за частни лица	50,000	—
50	Право за събиране стойността на цѣнни книжа	5,900	—
51	Полупроценти и лихви по спестовната каса	2,500	—
	Всичко по глава IV	4 286,339	8,995,400
ГЛАВА V.			
Доходи отъ държавни имоти и капитали.			
52	Държавни гори	400,000	400,000
53	Наемъ отъ разни държавни имоти	400,000	350,000
54	Приходи отъ държавната мина „Перникъ“	198,420	700,000
55	Продажби на въглища отъ минитѣ „Бѣлий Върхъ“ и „Бобовъ Долъ“	10,000	—
56	Берии за дирение, експлоатирание и отстъпване мини, карриери и минерални води	93,000	72,000
57	Риболовство	250,000	220,000
58	Билети за бране трѣстика	10,000	9,000
59	Земледѣлческо училище въ с. Садово	30,000	35,000
60	„ „ „ при гр. Руссе	50,000	40,000
61	Занаятчийскитѣ училища	20,000	9,000
62	Държавни градини и разсадници	8,000	7,000
63	Земледѣлчески произведения отъ коньозаводитѣ	140,000	120,000
64	Земледѣлческото винарско училище въ гр. Плевенъ	3,000	10,000
65	Печалби отъ основния капиталъ на Банката	1,200,000	850,000
66	Спомощствование на „Държавенъ Бѣстникъ“ и публикации отъ него	140,000	140,000
67	Държавна Печатница	300,000	1,000,000
68	Продажба на Сборника за народни умотворения и на публикации на Статистическото Бюро	5,000	11,000
69	Доходи отъ болни и продаване цѣрове на болницитѣ	90,000	90,000
70	Доходи отъ своекошни ученици при държавнитѣ пансионни и специални училища	145,000	130,000
71	Държавни квартири (отъ учителитѣ въ специалнитѣ училища и отъ чиновнитѣ при желѣзнопѣтнитѣ станции, митници и пр.)	20,000	20,000
72	Печалби отъ акциитѣ на Българското Търговско Параходно Дружество	20,000	20,000
73	Погашение $\frac{1}{10}$ частъ отъ безлихвенния държавенъ заемъ (отъ 1894 г.) на Софийското градско общинско управление	50,000	50,000

Revenus de la Principauté de Bulgarie.

Разлика за исчисленията за 1897 г. Différence	Dénomination des revenus	Paragraphe	
			по-вече en plus
—	50,000	Abonnements et autres taxes des téléphones.	48
50,000	—	Billets de conversation téléphonique.	49
5,000	—	Recouvrements.	50
2,000	—	Caisses d'épargne.	51
58,000	4,767,461	Total du chapitre IV.	
CHAPITRE V.			
Revenu des domaines et capitaux de l'Etat.			
—	—	Forêts de l'Etat.	52
50,000	—	Loyers des diverses propriétés de l'Etat.	53
—	501,580	Revenus de la mine de Pernik.	54
10,000	—	Vente du charbon des mines de Beli-Vrah et Bobow-Dol.	55
21,000	—	Permis de recherches, exploitation et cess. des mines, carrières et eaux minérales.	56
30,000	—	Droits de pêche.	57
1,000	—	Permis de récolte du sumac.	58
—	5,000	Ecole d'agriculture à Sadovo.	59
10,000	—	„ „ „ à Roustchouk.	60
11,000	—	„ „ „ professionnelles.	61
1,000	—	Jardins et pépinières de l'Etat.	62
20,000	—	Production agricole des haras.	63
—	7,000	Ecole d'agriculture de Plevna.	64
350,000	—	Intérêt du cap. de fondation de la Banque Nationale.	65
—	—	Subvention du „Journal officiel“ et insertions.	66
—	700,000	Imprimerie Nationale.	67
—	6,000	Sbornik et produits du bureau de statistique.	68
—	—	Malades et médicaments dans les hôpitaux.	69
15,000	—	Etudiants au gymnase et écoles spéciales.	70
—	—	Logements gouvernementaux, professeurs, employés de chemins de fer, des douanes, etc.	71
—	—	Actions de la Société fluviale bulgare.	72
—	—	Amortissement de $\frac{1}{10}$ des obligations de l'emprunt de 1894 de la municipalité de Sophia.	73

Приходи на Княжеството България. —

Параграфи	Наименование на приходите	Исчисления приети Evaluation	
		1897	1896
74	Лихви отъ Априлова капиталъ за поддръжане Габровската гимназия	5,000	5,000
75	Лихви отъ исплатена военна емеритура	140,000	300,000
76	Лихви отъ капитала завѣщанъ за поддръжане болницата „Св. Козма“ и гимназията „Св. Кирилъ“ въ Търново	18,115	18,115
Всичко по глава V		3,745,535	4,606,115
ГЛАВА VI.			
Случайни постъпления.			
77	Разни случайни по сѣдебната часть	12,000	10,000
78	„ „ „ телеграфо-пощенския отдѣлъ.	10,000	10,000
79	„ „ „ финансовата часть (продажба на конфискувани вещи и пр)	10,000	10,000
80	Откупъ мюсюлмани отъ военна повинность	715,000	700,000
81	Помощи отъ частни лица за поддръжане училища	5,000	5,000
82	Повърнати сумми за пътни и дневни по углавни дѣла	12,000	12,000
83	Мита и други приходи отъ военнитѣ сѣдилища	2,500	3,000
84	Артилерийски арсенали и складове	200,000	500,000
85	Продадени веждни добитъци и други отъ военното вѣдомство, отъ коньозаводитѣ и земледѣлческитѣ училища	60,000	60,000
86	Повърщание аванси, дадени на полицейскитѣ стражари за коне	70,000	70,000
87	Удържки по 1% за медицинско прѣглеждане	17,000	15,000
88	Прѣглеждане добитъка и суровитѣ произведения	10,000	10,000
89	Разни непрѣвидени	2,325,000	2,300,000
Всичко по глава VI		3,448,700	3,705,000
А всичко приходи		83,425,010	91,143,919

Revenus de la Principauté de Bulgarie.

Разлика за исчисленията за 1897 г. Différence	Dénomination des revenus	Paragraphes		
			по-вече en plus	по-малко en moins
			—	—
—	160,000	74		
—	—	75		
—	—	76		
519,000	1,379,580	Total du chapitre V.		
CHAPITRE VI.				
Recettes extraordinaires.				
2,000	—	77		
—	—	78		
—	—	79		
15,000	—	80		
—	—	81		
—	—	82		
—	500	83		
—	300,000	84		
—	—	85		
—	—	86		
—	—	87		
2,000	—	88		
—	—	89		
25,000	—			
44,000	300,500	Total du chapitre VI.		
3,848,400	11,567,291	Total des revenus.		

Расходи на Княжеството България. —

Параграфи	Наименование на расходитѣ	Разуѣшени кредити за 1897 г. Crédit pour 1897		
		Постоянни Perman.	Врѣмenni Tempor.	Всичко Total
ГЛАВА I. Върховно правителство.				
1	Цивилна листа на <i>Н. Ц. В. Българския Князь</i>	1,000,000	—	1,000,000
ГЛАВА II.				
2	За канцеларията на <i>Н. Ц. В.</i> , за пъте- шествия, командировки, телеграми, ос- вѣтление и отопление двореца и по- правка мобили	300,000	—	300,000
3	За купуване на ордени	60,000	—	60,000
ГЛАВА III. Народно Събрание.				
4	За съдържание на Народното Събрание и за прѣдставители на прѣдсѣдателя 3000 л. и на трима подпрѣдсѣдатели по 1500 лева	404,974	—	404,974
ГЛАВА IV. Министерски Съвѣтъ.				
5	За съдържание личния съставъ на Мини- стерския Съвѣтъ, прѣдсѣдатель 3000 Главенъ секретаръ 7,800 Подсекретаръ 6000 Архиваръ-Регистраторъ 3000 За писари и разсилни 6000	25,800	—	25,800
6	За писмoнни принадлежности, освѣтление, отопление, телеграми, облѣкло на раз- силнитѣ, други дребни разноски, за аба- ниране вѣстници и за поддържане и допълнение мобилитѣ	6,000	—	6,000
	А всичко по Върховното Правителство .	1,796,774	—	1,796,774
Държавни дългове.				
ГЛАВА I. Данъ, пенсии и пособия.				
1	За исплащане на Високата Порта данъта на бившата Источна Румелия за 1897 г.	2,951,000	—	2,951,000

Dépenses de la Principauté de Bulgarie.

1896	Разлика по бюджета за 1897 г. Différence		Désignation des dépenses	Paragrapbes
	по-вече en plus	по-малко en moins		
CHAPITRE I. Gouvernement supérieur.				
1,000,000	—	—	Liste civile de S. A. R. le Prince.	1
CHAPITRE II.				
Chancellerie de S. A. R., frais de voyages, commandements, télégrammes, chauff. éclairage, réparations.				
300,000	—	—		2
30,000	30,000	—	Achat de décorations.	3
CHAPITRE III.				
Assemblée Nationale.				
Dépenses de l'Assemblée Nationale prési- dent 3,000, trois vice-présidents 1500				
470,000	—	65,026		4
CHAPITRE IV.				
Conseils des Ministres.				
Dépenses du conseil. — Président 3000, secrétaire général 7,800. sous-secrétaire 6000. Archiviste 3000. Rédactions et divers 6000.				
25,800	—	—		5
Frais de bureau éclairage, chauffage, télé- grammes, uniformes, autres dépenses, abonnements aux journaux, entretien du mobilier.				
6,000	—	—		6
1,831,800	30,000	65,026	Total du gouvernement supérieur.	
Dette publique.				
CHAPITRE I.				
Dettes, pensions, bourses.				
Tribut à la S. Porte pour l'ex-Roumélie- Orientale pour 1897.				
2,951,000	—	—		1

Расходи на Българското Княжество. —

Параграфи	Наименование на расходитѣ	Разрѣшени кредити за 1897 г. Crédits pour 1897		
		Пост-яни Perman.	Врѣмenni Tempor.	Всичко Total
2	За държавни пенсии на чиновници въ оставка и пособия на поборници . . .	1,100,000	—	1,100,000
3	Субсидия за 1897 г. на Българското Па- раходно Дружество 9% върху внесеня му капиталъ	132,192	—	132,192
	Всичко	4,182,192	—	4,183,192
ГЛАВА II.				
Погашение на държавнитѣ дългове.				
4	За неисплатената частъ отъ окупационния дългъ къмъ Руското правителство . .	—	1,100,000	1,100,000
5	За дългътъ на бившата Источна Румелия къмъ Високата Порта	500,000	—	500,000
6	За 6% държавенъ заемъ отъ 1888 г . .	762,000	—	762,000
7	За 6% държавенъ ипотекаренъ заемъ отъ 1889 година	460,000	—	460,900
8	За 6% държавенъ ипотекаренъ заемъ отъ 1892 година	1,768,000	—	1,786,500
	Всичко по глава II	3,508,500	1,100,000	4,608,500
ГЛАВА III.				
Лихви за държавнитѣ дългове.				
9	За 6% държавенъ заемъ отъ 1888 г . .	2,534,745	—	2,534,745
10	За 6% държавенъ ипотекаренъ заемъ отъ 1889 година	1,639,650	—	1,639,650
11	За 6% държавенъ ипотекаренъ заемъ отъ 1982 година	5,125,440	—	5,125,440
12	За лихви за 1897 год., 4% върху заемътъ отъ 1,200,000 лева, които Българската Народна Банка отпуща на Котленци подъ гаранция на държавното съкровище	—	48,000	48,000
	Всичко по глава III	9,299,835	48,000	9,347,835
ГЛАВА IV.				
Равноски по държавнитѣ дългове.				
13	За комисiona по 1/4% върху л. 3,296,745, стойностъ на платимитѣ прѣзъ 1897 г. купони и облигидии отъ 5% държавенъ заемъ отъ 1888 г. л. 8,242 за равноски			

Dépenses de la Principauté de Bulgarie.

1896	Разлика по бюджета за 1897 г. Différence		Dénomination des dépenses	Paragraphes
	по-вече en plus	по-малко en moins		
1,000,000	100,000	—	Pensions aux fonctionnaires	2
180,000	—	47,808	Subsides pour 1897 à la Société maritime bulgare (9 % sur le capital versé).	3
4,131,000	100,000	47,808	Total	
CHAPITRE II.				
Amortissement de la dette pub- lique.				
1,854,751	—	754,751	Dette russe pour l'occupation.	4
500,000	—	—	Dette de l'ex-Roumélie à la S. Porte.	5
718,000	44,000	—	6 % Emprunt 1888.	6
435,000	25,000	—	6 % Emprunt 1889.	7
1,678,000	108,500	—	6 % Emprunt 1892.	8
5,187,751	177,500	754,751	Total	
CHAPITRE III.				
Intérêts des emprunts de l'Etat.				
2,577,195	—	42,450	6 % emprunt 1888.	9
1,666,050	—	26,400	" " 1889.	10
4,442,340	683,100	—	" " 1892.	11
48,000	—	—	Intérêts à 2 % de 1,200,000 avancés par la Banque à la ville de Kotel.	12 2
8,733,585	683,100	68,850	Total	
CHAPITRE IV.				
Dépenses relatives aux emprunts d'Etat.				
			Commission 1/4 % sur 3,295,195 95 pes en	13

Расходи на Българското Княжество. —

Параграфи	Наименование на расходитѣ	Разрѣшени кредити за 1897 г. Crédits pour 1897		
		Постоянни Perman.	Врѣмenni Tempor.	Всичко Total
	по сѣщи заемъ и прѣвъ сѣщата година лева 250	8,492	—	8,492
14	За комисионна по $\frac{1}{8}\%$ върху л. 2,395,500, стойност на облигациитѣ, които ще се исплащатъ прѣвъ 1897 год. отъ 6% държавни ипотекарни заеми отъ 1889 и 1892 год. лева 2995, за комисионна по $\frac{1}{4}\%$ върху л. 6,765,090 стойност на купонитѣ отъ сѣщитѣ заеми, които ще се исплащатъ прѣвъ 1897 год. л. 16,012 за разноси по сѣщитѣ заеми лева 35,000	55,007	—	55,007
15	За разлика отъ курсътъ и други разноси по привежданието на сумми по държавнитѣ дългове прѣвъ 1897 год.	64,966	—	64,966
	Всичко по глава IV	128,466	—	128,466
	А всичко по държавнитѣ дългове	17,119,992	1,148,000	18,267,992
	Върховна Сметна Палата.			
	Глава I. — Расходъ за личния съставъ	188,400	—	188,400
	" II. — Веществени расходи	12,500	16,500	29,000
	" III. — Запазенъ фондъ (2% отъ суммата на веществ. расходи)	580	—	580
	А всичко	201,480	16,500	217,900
	Министерство на Външнитѣ Работи и Исповѣданията.			
	Глава I. — Личний съставъ	1,821,520	—	1,821,520
	" II. — Веществени расходи	239,500	—	239,500
	" III. — За поддържане на Екзархията	220,000	8,000	228,000
	" IV. — Пособия и помощи	88,000	106,000	194,000
	" V. — Разни расходи	85,000	1,047,095	1,132,095
	" VI. — За поддържане Самоковското духовно училище и пансиона му	169,700	10,000	179,700
	" VIII. — За запазенъ фондъ	39,062	—	39,062
	А всичко	2,662,782	1,171,095	3,833,877
	Министерство на Вътрѣшнитѣ Работи.			
	Глава I. — Личний съставъ	4,512,692	32,000	4,544,692
	" II. — Веществени расходи	750,000	25,000	775,000

Dépenses de la Principauté de Bulgarie.

1896	Разлика по бюджета за 1897 г. Différence		Dénomination des dépenses	Pa. agraphes
	по-вече en plus	по-малко en moins		
8,488	4	—	1897 pour obligat. rachetées et coupons payés de l'emprunt de 1888, 8,242 fcs., dépenses pour le même emprunt durant la même année fcs 250.	
52,912	2,095	—	Commission $\frac{1}{8}\%$ sur 2,396,500 payés en 1897, emprunt 1889 et 1892 — 2995, $\frac{1}{4}\%$ sur 6,765,090 achat d'obligat. de ces mêmes emprunts — 17,012, dépenses autres — 35,000.	14
62,973	1,993	—	Différences de cours, frais de transfert pour paiements à l'étranger.	15
124,313	4,092	—	Total	
18,174,709	964,692	871,409	Total général des dépenses et charges de la dette publique.	
			Cour des Comptes.	
188,400	—	—	Chapitre I. — Personnel.	
29,000	—	—	" II. — Dépenses matérielles.	
580	—	—	" III. — Fonds de réserve (2% de procédure).	
217,980	—	—	Total	
			Ministère des Affaires Etrangères et des Cultes.	
1,700,830	169,520	48,380	Chapitre I. — Personnel	
205,000	34,500	—	" II. — Dépenses matérielles	
220,000	8,000	—	" III. — Exarchat et personnel.	
183,600	65,000	54,600	" IV. — Bourses et secours.	
1,052,617	79,478	—	" V. — Dépenses diverses.	
160,000	19,700	—	" VI. — Séminaire de Samokow et son pensionnat.	
36,424	2,638	—	" VII. — Fonds de réserve.	
3,558,021	378,836	102,980	Total général.	
			Ministère de l'Intérieur.	
4,549,922	20,600	25,900	Chapitre I. — Personnel.	
805,000	—	30,000	" II. — Dépenses matérielles.	

Расходи на Българското Княжество. —

Наименование на расходитѣ	Разрѣшени кредити за 1897 г. Crédits pour 1897		
	Постоянни Perman.	Врѣмenni Tempor.	Всичко Total
" III. — Медицинска часть	1,794,584	80,000	1,874,584
" IV. — Веществени расходи по медицинската часть	979,000	50,000	1,029,000
" V. — Общи разноси	62,600	95,000	157,600
А всичко	8,098,876	282,000	8,380,876
Министерство на Народното Просвѣщение.			
Глава I. — Личний съставъ	2,653,020	—	2,653,020
" II. — Веществени расходи	332,200	190,000	522,200
" III. — Стипендии и помощи	330,000	—	330,000
" IV. — Инспекция и поддържане народнитѣ училища заедно съ тѣхнитѣ писари и слуги	4,928,256	—	4,928,256
" V. — Разни помощи	3,000	465,000	468,000
" VI. — Книжовни прѣдприятия и научни издирвания	95,000	—	95,000
" VII. — Разни расходи	152,000	8,200	160,200
" VIII. — Запазенъ фондъ	31,884	—	31,884
А всичко	8,525,360	663,200	9,188,560
Министерство на Финанситѣ.			
Глава I. — Личний съставъ на Централното Управление	345,660	—	345,660
" II. — За съдържане лични съставъ при ковчежничества, държ. контрольори, при банката и пр.	263,768	—	263,768
" III. — За личния съставъ на финансов. управ. държав. адвокатски и канц. разноси.	396,920	—	396,920
" IV. — За личния съставъ при акцизнитѣ управления, канцеларски разноси, наемъ помѣщения и пр.	485,000	30,000	500,015
" V. — За личния съставъ на финансовото управление въ околитѣ	1,299,980	—	1,299,980

Dépenses de la Principauté de Bulgarie

1896	Разлика по бюджета за 1897 г. Différence		Dénomination des dépenses
	по-вече en plus	по-малко en moins	
1,832,208	82,376	40,000	" III. — Conseil médical.
971,200	77,800	20,000	" IV. — Dépenses matérielles du précédent.
162,760	26,000	31,160	" V. — Dépenses diverses.
8,326,160	206,776	152,060	Total général.
Ministère de l'Instruction Publique.			
2,628,876	59,888	35,744	Chapitre I. — Personnel.
476,200	52,000	6,000	" II. — Dépenses matérielles.
510,000	—	180,000	" III. — Bourses et secours.
" IV. — Inspections et subventions aux écoles primaires.			
4,760,000	203,256	35,000	" IV. — Inspections et subventions aux écoles primaires.
538,000	—	70,000	" V. — Secours divers.
98,000	2,000	5,000	" VI. — Publications diverses et recherches scient.
159,000	6,200	5,000	" VII. — Dépenses diverses.
72,848	—	40,964	" VIII. — Fonds de réserve etc.
9,242,924	323,344	377,708	Total général.
Ministère des Finances.			
348,800	4,860	8,000	Chapitre I. — Personnel.
" II. — Personnel des caisses, contrôle de l'Etat, banques, etc.			
264,438	5,880	6,550	" II. — Personnel des caisses, contrôle de l'Etat, banques, etc.
393,720	7,200	4,000	" III. — Personnel des percepteurs, etc.
456,000	60,000	1,000	" IV. — Direction des accises.
1,296,450	4,550	1,920	" V. — Agents financiers des préfet.

Расходитѣ на Българското Княжество —

Наименование на расходитѣ	Разрѣшени кредити за 1897 г. Crédits pour 1897		
	Постоянни Perman.	Врѣменни Tempor.	Всичко Total
" VI. — За съдържание ревизоритѣ на бирницитѣ и пр. . . .	106,600	77,840	184,440
" VII. — За личний съставъ при митницитѣ, канцеларски разности и пр.	815,280	4,500	819,780
" VIII. — Общи разности	629,718	509,000	1,138,718
" IX. — Запазенъ фондъ	27,674	—	27,674
А всичко	4,370,600	621,340	4,991,940
Министерство ва Правосъдието.			
Глава I. — За личний съставъ	3,490,212	84,000	3,574,212
" II. — За вещественни съставъ.	694,000	10,000	704,000
" III. — За разни расходи	668,000	5,000	673,000
" IV. — Запазенъ фондъ	27,580	—	27,580
А всичко	4,879,792	99,000	4,978,792
Военно Министерство.			
Глава I. — За личний съставъ	10,276,900	—	10,276,900
" II. — За вещественни расходи	9,035,000	5,000	9,040,000
" III. — За специални расходи	1,160,000	—	1,160,000
" IV. — За санитарната часть и др. разни	1,393,709	—	1,393,709
" V. — Запазенъ фондъ	233,391	—	233,391
А всичко	22,099,000	5,000	22,104,000
Министерство на Търговията и Земледѣлието.			
Глава I. — За личний съставъ на централното управление	261,960	—	261,960
" II. — Расходи по земледѣлието, лозарството, овощарството и копринарството, вещественни расходи, расходи по специалнитѣ земледѣлчески училища и пр.	610,492	9,000	619,492
" III. — Расходи по търговията и индустрията и вещественни расходи	377,780	19,000	396,780

Dépenses de la Principauté de Bulgarie.

1896	Разлика по бюджета за 1897 г. Différence		Dénomination des dépenses
	по-вече en plus	по-малко en moins	
216,240	—	31,800	" VI. — Réviseurs, percepteurs, etc.
822,700	15,340	18,260	" VII. — Personnel des douanes, etc.
1,167,118	36,000	64,400	" VIII. — Dépenses diverses.
64,812	—	37,138	" IX. — Fonds de réserve.
5,031,478	133,830	173,368	Total général.
Ministère de la Justice.			
3,662,732	45,780	134,300	Chapitre I. — Personnel.
673,000	31,000	—	" II. — Dépenses matérielles.
645,000	30,000	2,000	" III. — Dépenses diverses.
26,360	1,220	—	" IV. — Fonds de réserve.
5,007,092	108,000	136,300	Total général.
Ministère de la Guerre.			
10,622,736	224,346	570,182	Chapitre I. — Personnel.
9,000,000	50,000	10,000	" II. — Dépenses matérielles.
1,219,544	15,456	75,000	" III. — Dépenses spéciales.
6,400,000	—	6,291	" IV. — Service de santé.
232,391	1,000	—	" V. — Fonds de réserve.
22,474,671	290,802	661,473	Total général.
Ministère du Commerce et de l'Agriculture.			
250,100	18,000	6,140	Chapitre I. — Personnel.
597,223	27,420	5,151	" II. — Dépenses pour l'agriculture, viticulture, sylviculture etc. dépenses matérielles, et écoles spéciales d'agriculture.
364,188	53,192	20,600	" III. — Dépenses pour le commerce et l'industrie, et dépenses matér.

Расходитѣ на Българското Княжество. —

Наименование на расходитѣ	Разрѣшени кредити за 1897 г. Crédits pour 1897		
	Постоянни Perman.	Врѣмenni Tempor	Всичко Total
" IV. — Надзоръ по горитѣ и веще- ственни расходи	848,680	4,000	852,680
" V. — Расходи по минитѣ	27,200	40,000	67,200
" VI. — Расходи по ветеринарната часть	250,940	—	250,940
" VII. — Държав. конезаводи, вещест. расходи и пр.	239,780	20,000	359,780
" VIII. — Разни расходи	5,000	3,000	8,000
" IX. — Запазенъ фондъ	20,006	—	20,006
Заб. Прѣспадатъ се кредититѣ за равнос- китѣ на Държавната Початница и на Държавната мина „Перникъ“.			
А всичко	2,641,838	95,000	2,736,837
Министерство на Общитѣ Сгради, Цѣтищата и Съобщенията.			
Глава I. — За личния съставъ	722,960	—	722,960
" II. — За вещественни расходи	113,500	—	113,500
" III. — За поправка и поддърж. мо- стове, шосета и пр.	1,200,000	—	1,200,000
" IV. — За повръщане задълженията гаранции 10% за по- стройки свършени прѣзъ миналата година	200,000	—	200,000
" V. — За поддържане държав. зда- ния и за доискарване или продължаване почнатитѣ	470,000	850,000	1,320,000
" IV. — За удовлетворение чинов. на закр. длъжности и не- прѣдвид. расходи	7,000	—	7,000
" VII. — Запазенъ фондъ	56,210	—	56,210
Главната дирекция на Поцитѣ, Телеграфитѣ и Телефонитѣ.			
Глава VIII. — За личния съставъ и по- собие на ученици	2,025,020	—	2,025,020
" IX. — За личния съставъ на сел- скитѣ пощи	263,400	—	263,400
" X. — За вещественни расходи	544,000	1,500	545,500
" XI. — За исплащане на мѣждуна- роднитѣ администрации, слѣдуюмитѣ разни такси, и всѣкаквъ видъ корре- спонденция и пр.	450,000	1,500	451,500
" XII. — Запазенъ фондъ	19,940	—	19,940
А всичко	6,072,030	853,000	6,925,030

Dépenses de la Principauté de Bulgarie.

1896	Разлика по бюджета за 1897 г. Différence		Dénomination des dépenses
	по-вече en plus	по-малко en moins	
854,580	2,100	4,000	" IV. — Surveillance des forêts et dépenses matérielles.
62,600	9,600	5,000	" V. — Mines.
189,080	61,860	—	" VI. — Service vétérinaire.
233,255	31,525	5,000	" VII. — Haras et dépôts d'éta- lons.
27,585	—	19,585	" VIII. — Dépenses diverses.
45,397	—	25,391	" IX. — Fonds de réserve.
			N. B. Ne sont pas portés les crédits pour l'entretien de l'Imprimerie d'Etat et de la mine de Pernik.
1,176,540	—	1,176,540	
3,800,648	203,697	1,261,407	Total général.
Ministère des Travaux Publics.			
742,760	—	19,800	Chapitre I. — Personnel.
117,500	—	4,000	" II. — Dépenses matérielles.
1,200,000	—	—	" III. — Entretien des ponts et chaussées.
240,000	—	40,000	" IV. — Remboursements des dé- pôts et cautionne- ments.
2,580,000	—	1,260,000	" V. — Réparations aux bâti- ments de l'Etat.
7,000	—	—	" VI. — Indemnités aux emplo- yés et frais imprévus.
83,860	—	27,650	" VII. — Fonds de réserve.
Postes, télégraphes et télé- phones.			
1,980,460	44,560	—	Chapitre VIII. — Personnel.
285,000	—	21,600	" IX. — Postes rurales.
535,000	10,000	—	" X. — Dépenses matérielles.
421,500	30,000	—	" XI. — Paiements aux autres administrations pour transit.
24,840	—	4,900	" XII. — Fonds de réserve.
8,233,420	84,560	1,392,950	Total général.

Б ю д
за приходитѣ и расходитѣ по експлоатацията
Chemins de

ПРИХОДИ. — RECETTES.

Параграфъ	Наименование на приходитѣ Désignation des recettes	Дадено за admis pour		Разли Différen 18
		1897	1896	по-вече en plus
1	Отъ прѣнасяние пакетици, багажи и стоки Billets, bagages et transp. de marchan- dises	5,410,000	5,500,000	—
2	Отъ наемъ на бюфети, магазини, квартири и мѣста Loyer des buffets des gares, magasins, logements	23,000	—	23,090
3	Отъ одържки за медицинска помощъ . . Réductions pour secours médicaux . .	13,000	15,000	—
4	Възнаграждение на линията Бѣлово-Са- рамбей и поддържанието ѝ Rémunération et entretien de Bellova- Sarambey	49,400	49,400	—
5	Отъ случайни постъпления Recettes éventuelles	150,000	150,000	—
6	Приходи събрани за сметка на чуждитѣ желѣзнопътни администрации Revenus perçus par les autres adminis- trations	1,200,000	—	1,200,000
	Всичко . Total .	6,845,400	5,714,400	1,223,000

ж е т ъ
на държавнитѣ желѣзници прѣзъ 1897 година.
fer de l'Etat.

РАСХОДИ. — DÉPENSES.

ка за се pour 97	Наименование на Расходитѣ Désignation des dépenses	Постояни Permanentes	Врѣмни Temporaires	Всичко Total	No. d'ordre
90,000	Глава I. — За личний съ- ставъ Chapitre I. — Personnel .	1,425,212	—	1,425,212	1
—	Глава II. — За веществен- ни расходи Chapitre II. — Dépenses matérielles	2,984,547	—	2,984,547	2
2,000	Глава III. — Разни Chapitre III. — Divers . .	1,453,702	—	1,453,702	3
—	Глава IV. — Излишъкъ за вписване на приходъ въ общия бюджетъ на дър- жавата Chapitre IV. — Excédent de recettes sur les dé- penses	981,939	—	981,939	4
—					
92,000	A всичко . Total .	6,845,400	—	6,845,400	

Бюджет
за приходите и расходите на Държавата
Recettes et dépenses de la

Приходи Recettes	1897		Повече En plus
	1896	1897	
Отъ продажбата на въглища и брикети Vente de charbons et briquettes	747900	700000	47900
Всичко Total	747900	700000	47900

Държавна
Imprimerie

Отъ печатание разни книжа Publications diverses	922464	1000000	
Отъ глоби Amendes	2000		26980
Отъ разни Revenus divers	102516		
Всичко Total	1026980	1000000	26980

Бюджет
ната мина „Перникъ“ прѣзъ 1897 год.
mine de Pernik pour l'année 1897.

Расходи Dépenses	Въ 1897		
	Постоянни Perman.	Врѣмenni Tempor.	Всичко Total
Глава I. — За лични съставъ Слар. I. — Personnel	59940	—	59940
Глава II. — За заплатата на работници Слар. II. — Paiement des ouvriers	240000	—	240000
Глава III. — За вещественни расходи Слар. III. — Dépenses matérielles	222300	20000	242300
Глава IV. — Запазетъ фондъ Слар. IV. — Fonds de réserve	7240	—	7240
Всичко Total	529480	20000	549480
Глава V. — Излишъкъ за вписване на приходъ въ общия бюджетъ на Държавата Слар. V. — Excédent à inscrire aux recettes du budget	198420	—	198420
Всичко Total	727900	20000	747900

Печатница
Nationale

Глава I. — За лични съставъ Слар. I. — Personnel	398180	—	398180
Глава II. — Вещественни расходи Слар. II. — Dépenses matérielles	378600	16000	394600
Глава III. — Запазетъ фондъ Слар. III. — Fonds de réserve	14200	—	14200
Всичко Total	710980	16000	726980
Глава V. — Излишъкъ за вписване на приходъ въ общия бюджетъ на Държавата Слар. V. — Excédent à inscrire au budget des recettes	300000	—	300000
Всичко Total	1010980	16000	1026980

Балансът

за приходо-расходнитѣ бюджети на Държавнитѣ Желѣзници, на държавната мина „Перникъ“ и на Държавната Печатница за 1897 год.

Balances des dépenses et recettes des budgets des chemins de fer de l'Etat, mines et imprimerie de l'Etat pour 1897.

Приходи Recettes	Лева frcs	Расходи Dépenses	Лева frcs
Отъ Държав. желѣзници . Chemins de fer de l'Etat	6,845,400	За Държав. желѣзници. . Chemins de fer de l'Etat	5,863,461
Отъ Държав. мина „Перникъ“ Mine de „Pernik“	747,900	За Държав. мина „Перникъ“ Mine de Pernik	549,480
Отъ Държав. Печатница . Imprimerie de l'Etat . .	1,026,980	За Държав. Печатница . Imprimerie de l'Etat . .	726,980
		Всичко . Total .	7,139,921
		Излишъци: Excédent:	
		Отъ Държав. желѣзници . Chemins de fer de l'Etat	981,939
		Отъ Държав. мина „Перникъ“ Mine de Pernik	198,420
		Отъ Държав. Печатница . Imprimerie de l'Etat . .	300,000
		Всичко . Total .	1,480,359
А всичко . Total .	8,620,280	А всичко . Total égal .	8,620,280

ДЪРЖАВНО СЧЕТОВОДСТВО.

Comptabilité publique.

Съгласно съ закона за Държавното счетоводство бюджетното упражнение се счита отъ 1 Януарий и свършва на 31 Декемврий на слѣдующата година за приходитѣ. За расходитѣ то се счита отъ 1 Януарий и се сключва на 31 Августъ на слѣдующата година, тъй щото всичкитѣ исплащания за едно бюджетно упражнение се извършватъ въ продължение на 20 мѣсеци.

Върховната Сметна Палата е натоварена съ провѣряването на всичкитѣ приходи и расходи; въ края на всеки мѣсець ковчежничествата испращатъ всичкитѣ приходно-расходни сметки, съставени по параграфа на бюджета, а всичкитѣ тия сметки се провѣряватъ слѣдъ една година отъ сключването на бюджетното упражнение.

И тъй въ Януарий мѣсець 1897 г. е билъ напечатанъ и раздаденъ на г. Народни Прѣдставители въ настоящето Народно Събрание отчета на бюджета за 1894 год.

D'après la loi de comptabilité financière l'exercice budgétaire commence le 1er janvier et se termine au 31 décembre de l'année suivante pour les recettes.

Pour les dépenses il commence le 1er janvier et se clôture au 31 août de l'année suivante; de telle sorte que les perceptions afférentes à un exercice financier s'effectuent pendant vingt-quatre mois et les paiements relatifs au même exercice s'effectuent pendant une durée de vingt mois.

La Cour des Comptes est chargée de l'apurement des recettes aussi bien que des dépenses; à la fin de chaque mois, les Caisses publiques lui transmettent les comptes généraux des recettes et des dépenses, dressés par chapitre du budget et le résultat définitif de cette vérification n'est connu qu'une année après la clôture de l'exercice financier.

C'est ainsi que, au mois de janvier 1897, l'apurement du budget de 1894 a été imprimé et distribué à la Chambre des députés.

Държавнитѣ дългове

La Situation des Dettes de

Година Années	ОДОБРЕНИ ДЪЛГО DETTES APPROUVÉES				
	Съ лихва — A intérêts			Безъ лихва — Sans intérêts	
	Държавенъ заемъ 6% отъ 1888 г.	Ипотекаренъ заемъ 6% отъ 1889 г.	Ипотекаренъ заемъ 6% отъ 1892 г.	Руский окупационенъ дългъ	Дългътъ на бившата Ист. Румелия къмъ Вис. Порта
	6% Emprunt d'Etat de 1888	6% Emprunt hypothécaire de l'Etat de 1889	6% Emprunt hypothécaire de l'Etat de 1892	Dettes envers le G-nt Russe pour l'occupation	Dettes de la Roumélie- Orientale à la Subl. Porte
1886	—	—	—	21,365,845 63	—
1887	—	—	—	21,365,842 63	10,934,749 74
1888	46,777,500	—	—	21,365,842 63	10,434,749 74
1889	46,303,000	30,000,000	—	21,365,842 63	9,934,749 74
1890	45,799,500	29,700,000	—	12,498,842 63	9,434,749 74
1891	45,265,000	29,375,000	—	12,498,842 63	8,934,749 74
1892	44,698,000	29,030,000	12,050,000	12,498,842 63	8,434,749 74
1893	44,096,500	28,670,000	31,905,000	12,498,842 63	7,934,749 74
1894	43,458,500	28,285,000	77,432,000	12,498,842 63	7,434,749 74
1895	42,781,500	27,875,000	74,039,000	12,498,842 64	6,910,208 17
1896	42,063,500	27,440,000	73,141,000	11,918,296 49	6,785,208 19

до 1-й Ноемврий 1896

l'État au 1 Novembre 1896.

ВЕ СУММАТА на одобренитѣ дългове TOTAL des dettes approuvées	ТЕКУЩИ ДЪЛГОВЕ Dettes courantes			ОБЩА СУММА на одобренитѣ и текущитѣ дългове TOTAL GÉNÉRAL des dettes ap- prouvées et courantes de l'Etat
	съ лихва à intérêts	безъ лихва sans intérêts	Обща сума на текущитѣ дългове TOTAL des dettes courantes	
	Съкровищни дългове Bons de Trésor	Румелийски дългъ къмъ Отом. Банка Dettes Roumé- liote à la Banque Otto- mane		
21,365,812 63	1,823,600	2,987,312 96	4,810,912 96	26,176,755 59
32,300,592 37	—	3,200,237 83	3,200,237 83	35,500,830 87
78,578,092 37	6,540,000	3,254,814 50	9,794,814 50	88,372,906 87
107,603,592 37	3,676,164	3,252,723 15	6,928,897 15	114,532,489 52
97,433,092 37	3,49,7250	3,251,159 61	6,748,409 61	104,181,501 98
96,307,592 37	7,337,400 84	3,250,193 94	10,587,594 78	106,661,187 15
106,711,592 37	5,808,255	3,248,797 44	9,059,042 44	115,768,634 81
125,105,092 37	3,495,325 50	2,806,449 85	6,309,774 85	131,405,867 22
164,109,092 37	—	—	—	164,109,092 37
164,104,550 80	—	—	—	164,104,550 80
161,348,004 68	—	—	—	161,348,004 68

ЗАКОНЪ

за откупването Руссе-Варненската железница.
(Одобренъ съ Височайши Указъ отъ 11 Юний 1856 год. подъ No 103)

Loi relative à l'achat de la ligne ferrée Roustchouk-Varna.
(confirmée par Oukaze Princier en date du 11 Juillet 1886 No. 103).

Чл. 1. Опълнощава се Министра на Финанситѣ да откупи и поеми за сметка на Българската Държава желѣзнопътната линия Руссе-Варна.

Това откупване и поемане да се извърши съгласно доложениѣ члѣнове.

Чл. 2. Опълнощава се Министра на Финанситѣ да извърши въ Лондонъ заплащанieto на 44.500.000 л. златни стойността на желѣзнопътната Руссе-Варненска линия.

Линията ще се прѣдаде на Българското Правителство, тъй както е изложено въ чл. 1 отъ спогодбата, станала между Княжеското Правителство и делегата на желѣзнопътното дружество Руссе-Варна на 4 Декември 1895 г., който гласи: Дружеството на Руссе-Варненската железница: 1) се задължава да прѣдаде на Княжеското Правителство горѣпоменатата линия въ пълна собственост, освободена отъ всѣкакъв наемънъ контрактъ, дългове или задължения, съ всичкитѣ ѣ станции, постройки, принадлежности, недвижимъ и подвижимъ материалъ и други нѣща находящи се сега въ българската територия и принадлежащи на дружеството на желѣзницата тъй и на дружеството на експлоатацията; 2) отстъпва на Българското Правителство, неисплатенитѣ и други земания (créances), които то има да вземе отъ Императорското Оттоманско Правителство, начевайки отъ 30 Юний 1875 год. до датата на Берлински Договоръ; 3) отказва се отъ всѣкакви искания спрямо Българското Правителство и особено отъ исканieto лихвитѣ, дължимитѣ отъ датата на упоменатия договоръ до 1/13 Януарий 1885 година, и 4) прѣдава на Българското правителство всичкитѣ актове на кон-

Art. 1er. Le ministre des finances est autorisé à acheter et prendre livraison pour le compte de l'administration des chemins de fer de l'Etat bulgare, la ligne ferrée de Roustchouk à Varna.

L'achat et le prix seront fixés conformément aux articles suivants.

Art. 2. Le ministre des finances est autorisé à faire à Londres le versement de 44,500,000 francs or, valeur de la ligne ferrée Roustchouk - Varna.

La ligne sera livrée au gouvernement bulgare ainsi qu'il a été convenu dans l'art. 1 de la convention passée entre le gouvernement princier et le délégué de la Comp. de Roustchouk-Varna en date du 4 décembre 1885, ainsi conçu:

La Compagnie du chemin de fer Roustchouk-Varna:

1) s'oblige à livrer au gouvernement princier la ligne susmentionnée en pleine propriété, dégagée de tous contrats de bail, dettes ou obligations, avec toutes ses stations, constructions et dépendances, son matériel fixe et roulant, et tous objets se trouvant actuellement en territoire bulgare et appartenant à la Compagnie du chemin de fer ou à la Société d'exploitation;

2) elle cède au gouvernement bulgare les créances et arriérés qu'elle a à recevoir du gouvernement Imp. Ottoman du 30 juin 1875 jusqu'à la date du traité de Berlin;

3) elle se désiste de toutes réclamations envers le gouvernement bulgare, et en particulier abandonne les intérêts et arriérés dus depuis l'époque du traité de Berlin jusqu'au 1/13 janvier 1885;

4) elle délivre au gouvernement bulgare tous les actes de concession, titres

цессията, владелата както и всичкитѣ други нуждни документи, както и всичкитѣ права придобити отъ него и отъ дружеството за експлоатацията, така щото Българското правителство да ги замѣсти въ всичкитѣ имъ права и привилегии.

Чл. 3. Исплащанieto на суммата 44.500.000 л. ще се извърши по слѣдующия редъ: 6.000.000 лева ще се заплатятъ въ готови пари, а остатъка 38.000.000 въ държавни облигации (bonds) носящи 6% годишна лихва и издадени съ номинална стойностъ (al-pari). Тия облигации ще се исплатятъ съ погашение (amortissement) съ 1% на годината.

Разноскитѣ за издаване облигациитѣ, за печатанieto имъ и за тимбри, ще сж за сметка на Българското правителство.

Чл. 4. Лихвитѣ на остатъка (38500000) ще се смѣтатъ отъ 1/12 Януарий 1895 година и ще се плащатъ полугодно на 1/13 Юний и на 1/13 Януарий всѣка година.

Чл. 5. Исплащанieto на капитала и лихвитѣ ще става въ Лондонъ, като се смѣта по 25 лева Английската лира.

Чл. 6. Исплащанieto на годишнитѣ платежи (annuités) се гарантира отъ доходитѣ на България.

Чл. 7. Погашението ще става съ полугодишни истеглювания (tirages) въ Лондонъ, а истегленитѣ (погашенитѣ) облигации, както и всичкитѣ купони, на които е дошелъ срока за исплащание ще се приематъ съ номиналната имъ стойностъ отъ всичкитѣ правителствени ковчезничества въ заплащание на държавни даждия, прѣдвидени, или които има да се прѣдвидятъ въ бюджета на Княжеството.

Чл. 8. Всичкитѣ излѣзли (погашени) облигации и купони, на които е дошелъ срокътъ за исплащание, ще бждатъ освободени отъ всѣкакъв видъ налови, такси и пр.

Чл. 9. Вхтрѣ въ 15 дни слѣдъ депозиранието отъ страна на Българското правителство въ една банка въ г. Лондонъ, която то намѣри за добръ, една обща облигация за 38.500.000 лева, както и единъ чекъ, издаденъ отъ Българската Народна Банка за 6.000.000 лева, дружеството на Руссе-Варненската

de propriétés, et autres documents nécessaires, ainsi que les droits obtenus, tant pour sa part que pour la Société d'exploitation, de telle sorte que le gouvernement bulgare puisse se substituer intégralement dans les divers droits et privilèges de la dite Compagnie.

Art. 3. Le paiement de la somme de 44,500,000 frs. s'effectuera de la manière suivante: 6,000,000 au comptant et les 38,500,000 frs. restants en bons d'Etat, portant un intérêt annuel de 6% émis au pair. Ces bons seront remboursés au moyen d'un amortissement annuel de 1%.

Les frais pour l'émission des bons, leur impression et le timbre, seront à la charge du gouvernement bulgare.

Art. 4. Les intérêts du solde de 38,500,000 frs. commenceront à courir à dater du 1/13 janvier 1895 et seront payés par semestre les 1/13 juillet et 1/13 avril de chaque année.

Art. 5. Le paiement du capital et des intérêts s'effectuera à Londres en prenant la livre anglaise pour 25 frs.

Art. 6. Le paiement des annuités est garanti par les revenus de la Bulgarie.

Art. 7. L'amortissement s'effectuera par tirages semestriels à Londres et les bons sortis ainsi que les coupons échus seront acceptés à leur valeur nominale dans toutes les caisses de l'état pour les paiements d'impôts prévus ou à prévoir dans le budget de la Principauté.

Art. 8. Tous les bons et coupons amortis sont exempts d'impôts.

Art. 9. Dans un délai de 15 jours après le dépôt par le gouvernement bulgare dans une banque à son choix à Londres, d'une obligation générale de 38,500,000 et d'un chèque sur la banque nationale bulgare de 6,000,000 de frs. la Comp. du chemin de fer Roustchouk-Varna, s'oblige à livrer dé-

железница е длъжна да прѣдаде окончателно на Българското правителство железницата, както е указано въ чл. 2 на тоя законъ, слѣдъ което прѣдаване горѣпомятия чекъ отъ 6 000.000 л., ще се исплати незабавно въ брой.

Слѣдъ прѣдаването на железницата, Българското правителство назначава едно лице, или банкерско учрѣждение въ Лондонъ, което да раздаде въ разстояние на една година на притѣжателитѣ на акции и облигации и други заинтересовани въ Руссе-Варненската железница срѣщу документитѣ, които тѣ държатъ, по толкова лева, въ готово и въ облигации, по колкото опрѣдѣли административния съвѣтъ, въ съгласие съ респективнитѣ прѣдставители на акционеритѣ и притѣжателитѣ на облигации.

Чл. 10. Слѣдъ като се опрѣдѣли по горепозначения начинъ, кому колко има да се даде въ брой и въ облигации, дружеството прѣстава да съществува и Княжеското правителство нѣма да признава освѣнъ притѣжателитѣ на своитѣ облигации.

Чл. 11. Всички ония, които иматъ нѣкакви права, съгласно прѣдидущий чл. 9, трѣбва да се явятъ прѣдъ лицето, или учрѣдението, указано отъ Българското правителство за тая цѣль въ разстояние на една година отъ денятъ, който ще се опрѣдѣли отъ казаното правителство за да докажатъ тия свои права и прѣдставятъ своитѣ акции, облигации, или други документи.

Всички ония, които не сторятъ това въ горния срокъ, губятъ правата си.

Чл. 12. Българското правителство си запазва правото да оттегли въ номиналната имъ стойностъ, въ всѣко врѣме, всичкитѣ испогашени облигации, чрѣзъ извънредни тиражи, за които публиката ще се извѣстява.

Чл. 13. Ако дружеството на Руссе-Варненската железница не прѣдаде линията, съгласно чл. чл. 2 и 9 отъ тоя законъ, освободена отъ всѣкакви задължения, Българското Правителство се задължава незабавно да оттегли депозираниятѣ облигации отъ 38.500 000 лева, и чекъ отъ 6.000.000 лева и настоящия законъ остава безъ сила.

finitivement la ligne ferrée au gouvernement bulgare, ainsi qu'il est stipulé dans l'art. 2 de la présente loi; après la livraison, le chèque de 6,000,000 sera immédiatement soldé au comptant.

Après la livraison de la ligne, le gouvernement bulgare désignera un particulier ou une maison de banque à Londres, qui distribuera dans le délai d'une année aux détenteurs d'actions et d'obligations et aux autres intéressés de la ligne, en échange des titres qu'ils possèdent, des espèces et bons d'état dans une proportion qui sera déterminée par le conseil d'administration d'accord avec les détenteurs respectifs des actions et obligations.

Art. 10. Après la fixation d'après le procédé susmentionné de ce qui revient à chacun, la Compagnie cessera d'exister et le gouvernement princier ne connaîtra plus que les porteurs de ses obligations.

Art. 11. Les intéressés qui croiraient avoir à adresser des réclamations au sujet des dispositions prises conformément à l'art. 9 de la présente loi, devront se présenter nantis de leurs titres à la personne ou à l'établissement désigné par le gouvernement bulgare dans le délai d'une année à dater du jour fixé par le dit gouvernement pour présenter leurs réclamations.

Passé ce délai, aucune réclamation ne pourra être admise.

Art. 12. Le gouvernement bulgare se réserve le droit de rembourser à n'importe quel moment, à leur cours nominal les obligations par voie de tirages exceptionnels, dont le public aurait été avisé.

Art. 13. Si la Compagnie du chemin de fer Roustchouk-Varna ne livre pas la ligne conformément aux dispositions des art. 2 et 9 de la présente loi, libéré de toutes obligations, le gouvernement bulgare retirera, sans délai, l'obligation de 38,500,000 frs. déposée ainsi que le chèque de 6,000,000 de francs, et la présente loi sera considérée comme nulle et non avenue.

Таблица

показвающа суммитѣ които Българското Княжеско Правителство е длъжно да плаща за погашение и лихви на Държавния заемъ отъ 1888 г.

Tableau des sommes que le Gouvernement Princier de Bulgarie devra payer pour amortissement et intérêts de l'emprunt d'Etat de 1888.

Датитѣ на исплащанията (новъ стилъ) Dates (n st.) des paiements	Сумми които ще се платятъ за Sommes à payer pour		Всичко Total	
	Погашение Amortis.	Лихви Intérêts		
1 февруарий 1889	1 février	—	1.403.325	1.403.325
1 августъ "	1 août	233.500	1.403.325	1.636.825
1 февруарий 1890	1 février	241.000	1.396.320	1.637.320
1 августъ "	1 août	248.000	1.389.090	1.637.090
1 февруарий 1891	1 février	255.500	1.381.650	1.637.150
1 августъ "	1 août	263.500	1.373.985	1.637.485
1 февруарий 1892	1 février	271.000	1.366.080	1.637.080
1 августъ "	1 août	279.500	1.357.950	1.637.450
1 февруарий 1893	1 février	287.500	1.349.565	1.637.065
1 августъ "	1 août	296.500	1.340.940	1.637.440
1 февруарий 1894	1 février	305.000	1.332.045	1.637.045
1 августъ "	1 août	314.000	1.322.895	1.636.895
1 февруарий 1895	1 février	324.000	1.313.475	1.637.475
1 августъ "	1 août	333.500	1.303.755	1.637.255
1 февруарий 1896	1 février	343.500	1.293.750	1.637.250
1 августъ "	1 août	353.500	1.283.445	1.636.945
1 февруарий 1897	1 février	364.500	1.272.840	1.637.340
1 августъ "	1 août	375.500	1.261.905	1.637.405
1 февруарий 1898	1 février	386.500	1.250.640	1.637.140
1 августъ "	1 août	398.000	1.239.045	1.637.045
1 февруарий 1899	1 février	410.000	1.227.105	1.637.105
1 августъ "	1 août	422.500	1.214.805	1.637.305
1 февруарий 1900	1 février	435.000	1.202.130	1.637.130
1 августъ "	1 août	448.000	1.189.080	1.637.080
1 февруарий 1901	1 février	462.000	1.175.640	1.647.640
1 августъ "	1 août	475.000	1.161.780	1.637.780
1 февруарий 1902	1 février	490.000	1.147.530	1.637.530
1 августъ "	1 août	504.500	1.132.830	1.637.330
1 февруарий 1903	1 février	519.500	1.117.695	1.637.195
1 августъ "	1 août	535.000	1.102.110	1.637.110
1 февруарий 1904	1 février	551.000	1.086.060	1.637.060
1 августъ "	1 août	567.500	1.069.530	1.637.030
1 февруарий 1905	1 février	585.000	1.052.505	1.637.505
1 августъ "	1 août	602.000	1.034.955	1.636.955
1 февруарий 1906	1 février	620.500	1.016.895	1.637.395
1 августъ "	1 août	639.000	998.280	1.637.280
Прѣнасяние:	A reporter:	14.140,500	44.564.965	58.612.455

Таблица

показвающа суммитѣ които Българското Княжеско Правителство е длъжно да плаща за погашение и лихви на Държавния заемъ отъ 1888 г.

Tableau des sommes que le Gouvernement Princier de Bulgarie devra payer pour amortissement et intérêts de l'emprunt d'Etat de 1888.

Датитѣ на исплащанията (новъ стилъ) Dates (n. st.) des paiements	Сумми които ще се платятъ за Sommes à payer pour		Всичко Total
	Погашение Amortis.	Лихви Intérêts	
Прѣнесени: Report:	14.140 500	44 564.955	58 612.455
1 февруарий 1907 1 février	658.000	979.110	1.637.110
1 августъ " 1 août	677 500	959.370	1.636.870
1 февруарий 1908 1 février	698.500	939.045	1.637.545
1 августъ " 1 août	719.000	918 090	1 637.090
1 февруарий 1909 1 février	740.500	896.520	1.637.020
1 августъ " 1 août	763.000	874.305	1.637.305
1 февруарий 1910 1 février	786.000	851.415	1.637.415
1 августъ " 1 août	809.000	827.835	1.636.835
1 февруарий 1911 1 février	834.000	803.565	1.637.565
1 августъ " 1 août	858.500	778.545	1 637 045
1 февруарий 1912 1 février	884.500	752.790	1.637.290
1 августъ " 1 août	911.000	726.255	1.637.255
1 февруарий 1913 1 février	938.000	698.925	1.636.925
1 августъ " 1 août	966.500	670.785	1.637.285
1 февруарий 1914 1 février	995.500	641.790	1.637.290
1 августъ " 1 août	1.025.000	611.925	1.636.925
1 февруарий 1915 1 février	1.056.000	581.175	1.637.175
1 августъ " 1 août	1.088.000	549.495	1.637.495
1 февруарий 1916 1 février	1.120.000	516.855	1.636.855
1 августъ " 1 août	1.154.000	483.255	1.637.255
1 февруарий 1917 1 février	1.189.000	448.635	1.637.635
1 августъ " 1 août	1.224.000	412.965	1.636.965
1 февруарий 1918 1 février	1.261.000	376.245	1.637.245
1 августъ " 1 août	1.298.500	338.415	1.636.915
1 февруарий 1919 1 février	1.338.000	299.460	1.637.460
1 августъ " 1 août	1.378.000	259.320	1.637.320
1 февруарий 1920 1 février	1.419.000	217.980	1.636.980
1 августъ " 1 août	1.462.000	175 410	1.637.410
1 февруарий 1921 1 février	1.505.500	131.550	1.637.050
1 августъ " 1 août	1.550.500	86.385	1.636 885
1 февруарий 1922 1 février	1.329.000	39.870	1.368.870
Всичко . Total .	46;777.500	62.412.240	109.189.740

ЗАКОНЪ

подтвърдяющъ държавния заемъ отъ 30,000,000 лева сключенъ съ Леандербанкъ и Банкверейнъ въ Виена подъ името на:

Ипотекаренъ заемъ върху държавнитѣ желѣзници Царибродъ-София-Вакарелъ и Ямболи-Бургасъ.

L o i

Approuvant l'emprunt d'Etat de 30.000.000 de levs contracté par le Gouvernement avec la Banque Impériale et Royale privilégiée des Pays Autrichiens et la Bankverein à Vienne sous le titre de:

Emprunt hypothécaire sur les chemins de fer de l'Etat, Tzaribrod-Sophia-Vakarel et Yamboli-Bourgas.

УКАЗЪ No 233.

Oukaze No. 233.

Ний Фердинандъ 1, Съ Божия милостъ и народната воля Князь на България:

Nous Ferdinand I, par la Grâce de Dieu et la volonté nationale, Prince de Bulgarie.

По прѣдложението на Нашия Министръ на Финанситѣ, прѣдставено Намъ съ докладъ му отъ 1 декемврий подъ No 42948, на основание законътъ утвърденъ съ височайши указъ отъ 17 декемврий 1887 г. подъ No 262, и съгласно постановлението на Министерския Съвѣтъ отъ 28 декемврий протоколъ No 94,

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances, à Nous soumise, avec le rapport joint le 1 décembre, sous le No. 42948, conformément à la loi confirmée par l'Oukaze Princier du 17 décembre 1887, No. 262, et à l'arrêté du Conseil des ministres du 28 décembre, procès-verbal No. 94.

Nous avons ordonné et ordonnons ce qui suit:

Ст. I. Постановихме и постановяваме: Утвърдяваме слѣдующия контрактъ.

I. Nous confirmons le suivant contrat.

Между долуодписанитѣ, отъ една страна, господинъ Иванъ Саллабашевъ, Министръ на Финанситѣ на Българското Княжество, дѣйствующъ отъ името и за смѣтка на Българското правителство, възъ основание на законътъ отъ 17/29 декемврий 1887 год., и отъ друга страна, Негово Прѣвѣсходителство Графъ Луи Водзицки управителъ и г-нъ Кавалеръ де Ханъ главенъ директоръ на Импер. Кралевската привилегирована банка на Австрийскитѣ земи, тѣзи двама господа, дѣйствующи отъ името и за смѣтка на Императ. Кралевска банка на Австрийскитѣ земи, и господа Морицъ

Entre les soussignés, M. Iv. Salla-baschew, ministre des finances de la Principauté de Bulgarie, agissant au nom et pour le compte du gouvernement bulgare, conformément à la loi du 17/29 décembre 1897, d'une part.

S. E. M. le Comte Louis Vodzitski gouverneur, et le Chevalier de Han, directeur général de la Banque I. et R. privilégiée des Pays Autrichiens, ces deux messieurs agissant au nom et pour le compte de la dite Banque, et MM. Maurice Bauer et Dr Joseph Joli, directeurs de la Bankverein de Vienne,

Бауеръ и докторъ Иосифъ Жоли, директоръ на Банкверайнъ въ Виена, дѣйствиюща отъ името на казаната Банкверайнъ, се каза и уговори слѣдующето:

Чл. 1. Съ законъ отъ 17/29 декемврий 1887 год. финансовиетъ Министръ на Княжеството България е опълномощенъ да сключи отъ името и за смѣтка на Българското правителство съ одобрението на Министерския Съвѣтъ и на царствующий князь, единъ заемъ максимумъ отъ 50 милиона лева еффеktivъ, било съ издаване облигации, било съ съкровищни бонове и да уговори условията на тоя заемъ съгласно интереситъ на държавното съкровище.

Възъ основание на казанитъ законъ отъ 17/29 декемврий 1887 год., Министра на Финанситъ обявява, че издава единъ заемъ отъ 30.000.000 лева = 1.200.000 лири стерлинги, = 24.300.000 марки, = 12.000.000 Австр. фиор. зл. номинални въ 60.000 облигации по лева 500, 20 лири стерлинги = 405 марки = 200 фиоринти златни, а Императ. Кралевската привилегирована банка на Австрийскитъ земи и Виенската банкверайнъ се образуватъ да взематъ тия облигации, часть задължително и часть незадължително въ слѣдующитъ условия.

Чл. 2. Облигациитъ, които Българското правителство ще издаде за именната сума отъ 30.000.000 лева = 1.200.000 лири стерлинги = 24.300.000 марки = 12.000.000 фиор. австрийски златни, ще носятъ лихва шесть на сто въ годината, платима въ злато въ 20 франк. монети на двѣ равни части чрѣзъ шестмѣсечни купони съ падежа на 1 априлий (20 мартъ) и 1 октомврий (19 септемврий) всѣка година.

Падежътъ на първия купонъ е опредѣленъ на 1 априлий (20 мартъ) 1890 година.

Чл. 3. Погашението на тоя заемъ ще стане съ единъ на сто отъ именната сума на година посредствомъ шестмѣсечни тегления, които ще се извършватъ всѣкой семестръ два мѣсеци прѣди падежътъ на лихвенитъ купони. Първия тиражъ ще стане на 1 февруарий (20 януарий) 1890 година. Истегленитъ облигации ще се плащатъ въ злато въ 20 франкови монети на най-близкиятъ падежъ на купонитъ. Тиражитъ ще ставатъ въ София, съгласно единъ правилникъ, който ще се опредѣли въ спо-

au nom de la dite Bankverein il a été conclu et arrêté ce qui suit:

Art. 1-er. Par la loi du 17/29 décembre 1887, le Ministre des Finances de la Principauté de Bulgarie, est autorisé à conclure, au nom et pour le compte du gouvernement bulgare, avec l'approbation du conseil des ministres et du Souverain, un emprunt maximum de 50.000.000 de levs effectifs par l'émission, soit d'obligations, soit de bons du Trésor, et à stipuler les conditions de cet emprunt conformément aux intérêts du Trésor de l'Etat.

Conformément à la dite loi du 17/29 décembre 1887, le Ministre des Finances déclare émettre un emprunt de 30000000 de levs = 1200000 livr. st. = 24300000 marcs = 12000000 florins or, nominaux en 60000 obligations de lev. 500 = L. st. 20 = M. 495 = fl. 200, et la Banque I. et R. privilégiée des Pays Autrichiens et la Bankverein de Vienne, s'engagent à prendre ces obligations, partie obligatoirement, partie facultativement, aux conditions suivantes.

Art. 2. Les obligations que le Gouvernement Bulgare émettra pour la dite somme de 30000000 de levs = 1200000 livr. st. = 24300000 marcs = 12000000 de florins, porteront un intérêt de 6% par an, payable en pièces de 20 francs, en deux fractions égales, par semestre au 1 avril (20 mars) et 1 octobre (19 septembre) de chaque année.

L'échéance du premier coupon est fixée au 1 avril (20 mars) de l'année 1890.

Art. 3. L'amortissement de cet emprunt sera de 1% de la somme nominale par an; il s'effectuera au moyen de tirages semestriels, qui se feront, chaque semestre, deux mois avant l'échéance des coupons portant intérêt. Le premier tirage pour l'amortissement des obligations aura lieu le 1 février (20 janvier) de l'année 1890. Les obligations tirées seront remboursées en pièces de 20 francs or à l'échéance du coupon la plus rapprochée. Les tirages se feront à Sophia conformément à un

разумѣние между двѣтъ договоряюща страни.

Прѣдварително исплащане на тия облигации не може да стане освѣнъ слѣдъ първи януарий 1895 година.

Чл. 4. Плащанието на купонитъ и на истегленитъ облигации ще бжде гарантирано съ първа ипотека на желѣзнитъ линии Царибродъ-София-Вакарелъ и Ямболъ-Бургазъ За тая цѣль Българското правителство установява, съгласно Българскитъ граждански законъ, една първа ипотека на казанитъ желѣзнопътни линии съ всичкитъ тѣхни станции, постройки, принадлежности, подвиженъ и неподвиженъ материалъ. Кралевската привилегирована банка на Австрийскитъ земи и на Виенската банкверайнъ за смѣтка на притѣжателитъ на облигациитъ.

Ако Българското правителство не плати изсроченитъ купони и истегленитъ облигации въ расстояние на шесть мѣсеца слѣдъ падежитъ, притѣжателитъ на облигациитъ ще иматъ властта и правото да взематъ въ свои рѣцѣ експлоатацията на ипотекарнитъ линии за наплащане. Ако Българското правителство въ расстояние на двѣ години не исплати дълговетъ си произходящи отъ тоя заемъ, притѣжателитъ на облигациитъ ще иматъ правото да пристѣпятъ къмъ продажбата на казанитъ желѣзнопътни линии и да употребяватъ произведението на тая продажба за исплащането на изсроченитъ купони, на исплатенитъ облигации, и на случайнитъ остатъкъ отъ заемътъ, който не би билъ погасенъ, освѣнъ ако не се прибѣгне до правителството за неплатеното количество. Всичкитъ тѣзи права ще могатъ да се упражнятъ чрѣзъ Императ. Кралевската привилегирована банка на Австрийскитъ земи и Виенската банкверайнъ въ името и за носителитъ на облигациитъ.

Чл. 5. Импер. Кралев. привилегирована банка и Виенската банкверайнъ се обвързватъ да взематъ задължително половината отъ цѣлнитъ заемъ отъ 300.000.000 лева или 15.000.000 лева = 600.000 лири стерлинги = 12.150.000 марки = 6.000.000 фиоринти Австрийски златни номинални по курсъ отъ 85 на стотѣхъ.

règlement qui sera élaboré d'accord entre les parties contractantes. Le paiement anticipé de ces obligations ne pourra s'effectuer qu'après le premier janvier 1895.

Art. 4. Le remboursement des coupons et des obligations tirées sera garanti par première hypothèque sur les chemins de fer Tzaribrod-Sophia-Vakarrel et Yamboli-Bourgas. A cette fin, le gouvernement bulgare dresse, conformément au Code Civile bulgare une première hypothèque sur les dits chemins de fer avec toutes leurs stations, travaux, dépendances, matériel fixe et roulant. L'hypothèque sera donnée à la Banque I. et R. privilégiée des pays autrichiens et à la Bankverein à Vienne, pour le compte des porteurs d'obligations. Si le gouvernement bulgare ne paye pas les coupons arriérés ou les obligations échues, dans un délai de six mois après les échéances, les porteurs d'obligations auront le droit, pour se faire payer, de prendre en leurs mains l'exploitations des dites lignes de chemins de fer. Si, dans l'espace de de deux ans, le gouvernement bulgare ne paye pas ses dettes provenant de cet emprunt, les porteurs d'obligations auront le droit de procéder à la vente des dits chemins de fer et d'employer le résultat de cette vente à payer les coupons écoulés et les obligations échues et le solde éventuel de l'emprunt qui n'aurait pas été amorti, si toutefois on n'a pas recours au gouvernement pour la quantité non payée. Tous ces droits pourront être exercés par la Banque I. et R. privilégié des pays Autrichiens et par la Bankverein, au nom et pour le compte des porteurs d'obligations.

Art. 5. La Banque I. et R. privilégiée des pays Autrichiens et la Bankverein à Vienne, s'engagent à prendre obligatoirement la moitié de l'emprunt entier, soit 15000000 de levs = 600000 livres st. = 12150000 marcs = 6000000 de florins or nominaux au cours de 85%.

Внесението на съответствующето количество по това задължение ще се извърши въ следующитѣ срокове: двѣ пети или 6.000.000 лева номинални на 15 ноемврий 1889 год., другитѣ двѣ пети или 6.000.000 лева номинални на 5 декемврий 1889 год. и останалата пета часть или 3.000.000 лева номинални на 1 мартъ 1890 год. Внасянията ще ставатъ всекога срѣщу прѣдаване на съответствующето количество въ облигации редовно подписани отъ Българското правителство.

Ако облигациитѣ не бѣдѣтъ приготвени, банцитѣ ще приематъ приврѣменно една обща облигация за номиналната стойность на подлѣжащитѣ за прѣдаване отъ правителството окончателни облигации, нѣ то въ всякой случай е длѣжно да прѣдаде послѣднитѣ най-късно до 15 декемврий 1889 год. на договорящитѣ учрѣждения въ Виена за двата първи вноса и на 15 мартъ за третия вносъ.

Чл. 6. Договорящитѣ банки си задържатъ и Българското правителство имъ отстъпва акцията да взематъ въ единъ срокъ отъ шестъ мѣсеца считанъ отъ 1 ноемврий 1889 г. една друга часть отъ заемътъ, а именно още 7500000 лева номинални по курсъ отъ 85 на сто, а така също да взематъ въ единъ срокъ отъ една година, считанъ отъ 1 ноемврий 1889 год. остатъкътъ отъ настоящия заемъ или 7.500.000 л., по курсъ 87 на сто.

Тия опции ще могатъ да се упражнятъ до едната часть, или за цѣлото количество, безъ да се гледа на извършенитѣ погашения. Разумѣва се, че банцитѣ ще повръщатъ винаги на правителството суммата на истеклитѣ купони.

Чл. 7. Банцитѣ сѣ длѣжни да внесатъ стойността на задлѣжително или съ опция взетитѣ облигации въ 20 франкови златни монети на свои разноси въ София.

Чл. 8. Българското правителство се задлѣжава да внесе нужното количество за плащанieto на купонитѣ и на тегленитѣ облигации, шестнадесетъ дни прѣди падежътъ, въ мѣстата и на

Le versement de la somme correspondant à cet engagement, s'effectuera dans les délais suivants: $\frac{2}{5}$ ou 6000000 de levs, nominaux, le 15 novembre 1889 les deux autres cinquièmes ou 6000000 de levs nominaux le 5 décembre 1889 et le dernier cinquième ou 3000000 de levs nominaux le 1 mars 1890.

Les versements se feront toujours contre livraison du nombre correspondant d'obligations régulièrement signées par le gouvernement bulgare.

Si les obligations ne sont pas préparées, les banques recevront provisoirement une obligation générale pour la valeur nominale des obligations qui devront être définitivement livrées par le gouvernement bulgare; mais ce dernier devra, dans tous les cas, les livrer le 15 décembre 1889, au plus tard aux banques contractantes à Vienne, pour les deux premiers versements, et le 15 mars pour le dernier versement.

Art. 6. Les banques contractantes se réservent, et le gouvernement bulgare leur cède le choix de prendre dans un délai de six mois à compter du 1 novembre 1889, une autre partie de l'emprunt, soit encore 7500000 levs nominaux au cours de 85 $\frac{0}{10}$ et dans un délai d'un an à partir de la même date le solde du présent emprunt, ou 7500000 levs, au cours de 87 $\frac{0}{10}$.

Ces options pourront être levées pour une partie ou pour la totalité, sans prendre en considération les amortissements effectués. Il est bien entendu que les banques rembourseront toujours au gouvernement le montant des coupons échus

Art. 7. Les banques sont obligées de verser le montant des obligations prises obligatoirement ou par options en pièces de 20 fcs or, à leurs frais à Sophia.

Art. 8. Le gouvernement bulgare s'engage à verser la somme nécessaire au paiement des coupons et des obligations échues, quinze jours avant l'échéance, dans les lieux, et chez les

банкеритѣ, които ще му бѣдѣтъ показани три мѣсеца прѣди всякой падежъ отъ договорящитѣ банки, подъ тяхна отговорность. Разноситѣ за тия плащания ще бѣдѣтъ за сметка на правителството.

Чл. 9. Текстътъ на облигациитѣ ще се опрѣдѣли по взаимно съгласие отъ двѣтѣ договорящи се страни. Въ тоя текстъ, настоящия заемъ ще бѣде означенъ като: ипотекаренъ заемъ на жѣлѣзнопатнитѣ линии Царибродъ-София-Вакарелъ и Бургазъ-Ямболъ. Облигациитѣ ще носятъ бѣлѣжка за датата на записването ипотеката, същото ще бѣде исказано и въ общитѣ приврѣжени облигации. Разноситѣ за напечатването на облигациитѣ, които се взематъ задлѣжително или по опция, ще бѣдѣтъ за сметка на банцитѣ.

Французскитѣ текстъ на облигациитѣ ще служи за основа.

Чл. 10. Българското правителство се задлѣжава да употреби всичкитѣ си усилия за да придобие котиранието на настоящитѣ заемъ на борситѣ въ Виена Лондонъ и Берлинъ.

Разноситѣ за котиранието въ Виена ще бѣдѣтъ за сметка на двѣтѣ договорящи банки, разноситѣ за котиранието въ Лондонъ, максимумъ до 50.000 лева, и Берлинъ за сметката на правителството.

Договорящитѣ учрѣждения ще бѣдѣтъ прочее задлѣжени да взематъ върху си всичкитѣ разноси за котиранието въ Лондонъ които надминаватъ суммата 50.000 л., която ще се плати отъ правителството.

Чл. 11. Българското правителство ще плаща на договорящитѣ банки и на другитѣ учрѣждения и банкери, на товарени съ службата на облигациитѣ, за плащанieto на купонитѣ една комиссиона отъ една четвъртъ на сто, а за плащанieto на тегленитѣ облигации една комиссиона отъ една осма ($\frac{1}{8}$ $\frac{0}{10}$) на стотѣтъ.

Чл. 12. Всичкитѣ срочни купони и теглени облигации ще бѣдѣтъ свободни отъ всякакъвъ данѣкъ, такса, или другъ налогъ прѣдвиденъ или който би се прѣдвидѣлъ въ българскитѣ закони.

Чл. 13. Исрочнитѣ купони, както и истегленитѣ облигации отъ настоящитѣ заемъ ще се приематъ по именната имъ стойность у всичкитѣ прави-

banquiers qui lui seront indiqués, trois mois avant chaque échéance par les banques contractantes, sous leur responsabilité. Les frais que nécessiteront ces envois seront au compte du gouvernement.

Art. 9. Le texte des obligations sera déterminé suivant accord entre les parties contractantes. Dans le texte, le présent emprunt sera dénommé: „Emprunt hypothécaire des chemins de fer Tzaribrod-Sophia-Vakarel et Yamboli-Bourgas

Les obligations porteront la date de l'inscription de l'hypothèque; la même mention sera faite dans les obligations générales provisoires. Les frais d'impression des obligations prises obligatoirement ou par suite d'option seront supportés par les banques.

Le texte français des obligations fera foi.

Art. 10. Le gouvernement bulgare s'engage à employer tous ses efforts pour obtenir la cote du présent emprunt sur les bourses de Londres, Vienne et Berlin.

Les frais de cote à Vienne seront à la charge des deux banques contractantes; les frais de cote à Londres (au moins 50000 levs) et à Berlin, seront supportés par le gouvernement.

Les banques contractantes devront prendre pour elles les frais de cote à Londres qui dépasseraient la somme de 50000 levs que paiera le gouvernement.

Art. 11. Le gouvernement bulgare paiera aux banques contractantes et aux autres établissements et banques chargés du service des obligations une commission de $\frac{1}{4}$ $\frac{0}{10}$ pour le paiement des coupons et de $\frac{1}{8}$ $\frac{0}{10}$ pour le remboursement des obligations échues.

Art. 12. Les coupons à payer et les obligations échues seront exemptés de tout impôt ou autre taxe prévus ou à prévoir dans les lois bulgares.

Art. 13. Les coupons échus et les obligations remboursables du présent emprunt seront acceptés à leur taux nominal dans toutes les caisses du gou-

телствени каси за исплащане права, такси, мита, данъци и други даждия прѣдвидени или които би се прѣдвидѣли въ бюджета на Княжеството.

Направенъ въ двоенъ екземпляръ въ София на 19/1 октомврий 1889 год.

Ст. II. Испълнението на настоящия указъ възлагаме на Нашия Министръ на Финанситѣ.

Издаденъ въ столица София на 1 ноемврий 1889 година.

На първообразното съ собствената на Негово Царско Височество рака написано: **Фердинандъ**

Приподписалъ: Министръ на Финанситѣ Ив. Саллабашевъ.

Таблица показвающа суммитѣ които Българското Княжеско Правителство е длъжно да плаща за погашение и лихви на Държавенъ ипотеченъ 6⁰/₀ заемъ отъ 1889.

Tableau des sommes que le Gouv. Princier de Bulgarie devra payer pour amortissements et intérêts de l'emprunt hypothécaire d'Etat 6⁰/₀ de 1889.

Датитѣ на исплащанията (новъ стилъ) Dates (n. st.) des paiements		Сумми, които ще се платятъ за Sommes à payer pour		Всичко Total
		Погашение Amortissem.	лихви Intérêts	
1 априлий 1890	1 avril	150,000	900,000	1,050,000
1 октомврий "	1 octobre	150,000	895,500	1,045,500
1 априлий 1891	1 avril	160,000	891,000	1,051,000
1 октомврий "	1 octobre	165,000	886,200	1,051,200
1 априлий 1892	1 avril	170,000	881,250	1,051,250
1 октомврий "	1 octobre	175,000	876,150	1,051,150
1 априлий 1893	1 avril	175,000	870,900	1,045,900
1 октомврий "	1 octobre	185,000	865,650	1,050,650
1 априлий 1894	1 avril	190,000	860,100	1,050,100
1 октомврий "	1 octobre	195,000	854,400	1,049,400
1 априлий 1895	1 avril	205,000	848,550	1,053,550
1 октомврий "	1 octobre	205,000	842,400	1,047,400
1 априлий 1896	1 avril	215,000	836,250	1,051,250
1 октомврий "	1 octobre	220,000	829,800	1,049,800
1 априлий 1897	1 avril	225,000	823,200	1,048,200
1 октомврий "	1 octobre	235,000	816,450	1,051,450
1 априлий 1898	1 avril	240,000	809,400	1,049,400
1 октомврий "	1 octobre	250,000	802,200	1,052,200
1 априлий 1899	1 avril	255,000	794,700	1,049,700
1 октомврий "	1 octobre	265,000	787,050	1,052,050
1 априлий 1900	1 avril	270,000	779,100	1,049,100
1 октомврий "	1 octobre	280,000	771,000	1,051,000
1 априлий 1901	1 avril	285,000	762,600	1,047,600
1 октомврий "	1 octobre	295,000	754,050	1,049,050
Прѣнасяние: A reporter :		5,160,000	20,037,900	25,197,900

vernement en payement des droits, taxes, droits de douanes impôts, etc. prévus ou à prévoir dans le budget de la Principauté.

Fait en double expédition à Sophia le 19/1 octobre 1889.

II. Nous confions l'exécution du présent Oukaze à notre ministre des Finances

Donné à Sophia le 1 novembre 1889.

Signé: **Ferdinand.**

Le ministres des Finances:

Iv. Salabaschew.

Таблица показвающа суммитѣ които Българското Княжеско Правителство е длъжно да плаща за погашение и лихви на Държавния ипотекаренъ 6⁰/₀ заемъ отъ 1889 год.

Tableau des sommes que le Gouv. Princier de Bulgarie devra payer pour amortissements et intérêts de l'emprunt hypothécaire d'Etat de 6⁰/₀ de 1889.

Датитѣ на исплащаниято (новъ стилъ) Dates (n. st.) des paiements	Сумми, които ще се платятъ за Sommes à payer pour		Всичко Total		
	Погашение Amortissem.	Лихви Intérêts			
Прѣнесени: Report :			5,160,000	20,037,900	25,197,900
1 априлий 1902	1 avril	305,000	745,200	1,050,200	
1 октомврий "	1 octobre	315,000	736,050	1,051,050	
1 априлий 1903	1 avril	325,000	726,600	1,051,600	
1 октомврий "	1 octobre	330,000	716,850	1,046,850	
1 априлий 1904	1 avril	345,000	706,950	1,051,950	
1 октомврий "	1 octobre	355,000	696,600	1,051,600	
1 априлий 1905	1 avril	365,000	685,950	1,050,950	
1 октомврий "	1 octobre	375,000	675,000	1,050,000	
1 априлий 1906	1 avril	385,000	663,750	1,048,750	
1 октомврий "	1 octobre	395,000	652,200	1,047,200	
1 априлий 1907	1 avril	410,000	640,350	1,050,350	
1 октомврий "	1 octobre	425,000	628,050	1,053,050	
1 априлий 1908	1 avril	435,000	615,300	1,050,300	
1 октомврий "	1 octobre	445,000	602,250	1,047,250	
1 априлий 1909	1 avril	465,000	588,900	1,053,900	
1 октомврий "	1 octobre	475,000	574,950	1,049,950	
1 априлий 1910	1 avril	485,000	560,700	1,045,700	
1 октомврий "	1 octobre	505,000	546,150	1,051,150	
1 априлий 1911	1 avril	520,000	531,000	1,051,000	
1 октомврий "	1 octobre	535,000	515,400	1,050,400	
1 априлий 1912	1 avril	550,000	499,350	1,049,350	
1 октомврий "	1 octobre	570,000	482,850	1,052,850	
1 априлий 1913	1 avril	580,000	465,750	1,045,750	
1 октомврий "	1 octobre	605,000	448,350	1,053,350	
1 априлий 1914	1 avril	620,000	430,200	1,050,200	
1 октомврий "	1 octobre	635,000	411,600	1,046,600	
1 априлий 1915	1 avril	660,000	392,550	1,052,550	
1 октомврий "	1 octobre	675,000	372,750	1,047,750	
1 априлий 1916	1 avril	700,000	352,500	1,052,500	
1 октомврий "	1 octobre	720,000	331,500	1,051,500	
1 априлий 1917	1 avril	740,000	309,900	1,049,900	
1 октомврий "	1 octobre	760,000	287,700	1,047,700	
1 априлий 1918	1 avril	785,000	264,900	1,049,900	
1 октомврий "	1 octobre	810,000	241,350	1,051,350	
1 априлий 1919	1 avril	835,000	217,050	1,052,050	
1 октомврий "	1 octobre	855,000	192,000	1,047,000	
1 априлий 1920	1 avril	885,000	166,350	1,051,350	
1 октомврий "	1 octobre	910,000	139,800	1,049,800	
1 априлий 1921	1 avril	935,000	112,500	1,047,500	
1 октомврий "	1 octobre	970,000	84,350	1,054,450	
1 априлий 1922	1 avril	990,000	55,350	1,045,350	
1 октомврий "	1 octobre	855,000	25,650	880,650	
Всичко Total .			30,000,000	39,130,500	69,130,500

Ръшение -- Décret

съ което се одобрява сключениятъ съ Императорско-Кралевско привилегированата банка на Австрийскитѣ земи, контрактъ за заемъ отъ 142.780.000 л. златни.

Утвърдено съ Височайши Указъ отъ 27 октомврий 1892 г. подъ Мо 204, обнародвано въ „Държавенъ Вѣстникъ“ брой 247 отъ 10 ноемврий сжщата год.

Одобрява се сключения отъ правителството съ Императорската-Кралевска привилегирована банка на Австрийскитѣ земи долупоименования контрактъ по издаването на единъ държавенъ заемъ отъ 142780000 златни лева номинални подъ название: шестпроцентенъ ипотекаренъ отъ 1892 заемъ на съществуещата държавна желѣзнопътна линия Руссе-Варна и на тази, която, съгласно законътъ отъ 18 Декемврий 1888 год., подъ No 288 ще се построи отъ Каспичанъ-Шуменъ-Търново-Севлиево-Ловечъ-Плѣвненъ-София до Кюстендилъ и на Варненското и Бургаското пристанища, които ще се построятъ на основание на сжщия законъ.

КОНТРАКТЪ

между долуподписанитѣ:

Г-нъ Г. Д. Начовичъ, Министръ на Финанситѣ на Княжество България, дѣйствиющъ отъ името и за смѣтка на Българското правителство, отъ една страна, и г-нъ С. де Ханъ, главенъ директоръ на Императорско-Кралевска привилегирована банка на Австрийскитѣ земи въ Виена и г-нъ Докторъ Арнолдъ де Рапапортъ, тѣзи послѣдни двама господа дѣйствиущи отъ името и за смѣтка на казаната банка, отъ друга страна, се каза и уговори слѣдующето:

Чл. 1 За да си достави, суммата отъ сто (100) милиона лева ефективъ, нужна за построенieto и турянieto въ експлоатация на желѣзнопътната линия Каспичанъ-Шуменъ-Търново-Севлиево-Ловечъ-Плѣвненъ-София-Кюстендилъ и суммата отъ двадесетъ и петъ милиона (25) лева ефективъ, нужна за построенieto на пристанищата въ Варна и Бургасъ, или всичко сто двадесетъ и петъ (125) милиона лева, Правителството на Кня-

approuvant le contrat conclu avec la Banque Impériale et Royale privilégiée des Pays Autrichiens pour un emprunt de 142,780,000 francs or, confirmé par un oukaze princier, en date du 27 octobre 1892, No. 204, promulgué par le journal officiel (No. 247) de la même année.

Est approuvé le contrat ci-dessous, entre le gouvernement bulgare et la Banque Impériale et Royale Priviligée des Pays Autrichiens, pour l'émission d'un emprunt d'état de 142,780,000 fr. valeur nominale sous le nom de „Emprunt hypothécaire au taux de 6 % de 1892 sur le chemin de fer d'Etat déjà existant entre Roustchouk et Varna et sur celui qui, conformément à la loi No. 288 du 18 décembre 1888 devra être construit de Kaspitchan-Choumla-Tirnovovo-Sevliévo-Lovetch-Plevna-Sophia à Kustendil et sur les ports de Bourgas et de Varna qui seront construits, en vertu de la même loi.

CONTRAT

entre les soussignés:

Monsieur G. D. Natchévitch, ministre des Finances de la Principauté de Bulgarie agissant au nom et pour le compte du Gouvernement Bulgare, d'une part, et Messieurs C. de Han, directeur général de la Banque Impériale et Royale privilégiée des Pays Autrichiens à Vienne et le Dr. Anold de Rappaport agissant au nom de la susdite Banque, d'autre part, il a été convenu et arrêté ce qui suit;

Art. 1er. Dans le but de se procurer la somme de cent millions de francs nécessaire à la construction et la mise en exploitation du chemin de fer de Kaspitchan - Choumla - Tirnovovo-Sevliévo-Lovetch - Plevna - Sophia-Kustendil, et la somme de vingt-cinq millions de francs nécessaire à la construction des ports de Bourgas et de Varna, soit en tout, cent vingt-cinq millions de francs, le Gouvernement de

жеството България рѣши да издаде, ако Народното Сѣбрание одобри, единъ заемъ отъ 142,870,000 лева = 5,711,200 лири стерлинги = 115,651,800 марки = 57,112,000 фиорини златни номинални.

Чл. 2. Този заемъ отъ 142,780,000 л. номинални ще се раздѣли на 285,560 облигации по 500 лева = лири 20 = 405 марки = 200 австрийски фиорини златни, носящи годишна лихва шестъ на сто върху намалената сума, платима въ злато на двѣ равни части чрѣзъ шестмѣсечни купони, съ падежи на 2|14 януарий и 1|13 юлий всѣка година. Падежътъ на първия купонъ е опредѣленъ на 2|14 януарий 1893 година.

Погашението на тоя заемъ ще става съ единъ на сто отъ номиналната сума на година посредствомъ шестмѣсечни тегления, които ще се извършатъ въ София всѣко полугодие два мѣсеци прѣди пад-жътъ на купонитѣ. По исключение първия тиражъ ще стане на 1 май 1893 год. Истегленитѣ въ тиража облигации ще се плащатъ въ злато по номиналната имъ стойностъ на най-близкиятъ падежъ на купонитѣ. Правилника на тиражитѣ ще се опредѣли по споразумение между контрактующитѣ страни.

Прѣдварително исплащане на облигациитѣ отъ тоя заемъ не може да стане по-рано отъ 1 януарий 1898 год.

Чл. 3. Плащанieto на купонитѣ и на истегленитѣ въ тиража облигации ще бжде гарантирано съ първата ипотека:

- а) на държавната желѣзнопътна линия, която ще се построи съ добивката отъ тоя заемъ отъ Каспичанъ прѣзъ София до Кюстендилъ;
- б) на държавната желѣзнопътна линия отъ Руссе до Варна;
- в) на Варненското и Бургаското пристанища и на всичкитѣ приходи и такси, получени или които ще се получаватъ въ тия пристанища.

За тая цѣль Българското правителство ще установи, съгласно българскитѣ граждански законъ, една първа ипотека на казанитѣ желѣзнопътни линии съ всичкитѣ имъ станции, постройки, принадлежности и подвиженъ и неподвиженъ материалъ и така сжщо на двѣтъ горѣказани пристанища съ всичкитѣ имъ постройки, здания и помѣщения. Ипотеката ще се даде на Императорско-

la Principauté de Bulgarie a décidé d'émettre — si l'Assemblée Nationale l'approuve, un emprunt de 142,780,000 frs. = 5,711,200 L. St. = 115,651,800 Marcs = 57,112,000 Flor. or, valeur nominale.

Art. 2. Cet emprunt de 142,780,000 frs. valeur nominale se divisera en 285,560 obligations a 500 frs. = 20 L. St. = 405 M. = 200 Fl. or, donnant un revenu annuel de 6 % de la valeur nominale payable en or et en deux paiements égaux, au moyen de coupons semestriels aux échéances des 2/14 janvier et 1/13 juillet de chaque année.

L'échéance du premier coupon est fixée au 2/14 janvier 1893.

L'amortissement de cet emprunt se fera avec le 1 % de la valeur nominale au moyen de tirages semestriels qui auront lieu à Sophia deux mois avant l'échéance des coupons. Par exception, le premier tirage aura lieu le 1er mai 1893. Les obligations sorties au tirage seront payées en or d'après leur valeur nominale et à l'échéance la plus proche. Le règlement des tirages sera préparé d'accord entre les parties contractantes.

Le remboursement anticipé des obligations de cet emprunt ne pourra s'effectuer avant le 1er janvier 1898.

Art. 3. Le paiement des coupons et des obligations sorties au tirage, sera garanti par première hypothèque

- a) sur le chemin de fer de l'Etat qui sera construit avec les fonds provenant de cet emprunt, de Kaspitchan à Kustendil par Sophia;
- b) sur le chemin de fer de l'Etat de Roustchouk-Varna;
- c) sur les ports de Bourgas et de Varna et tous revenus et taxes provenant de ces ports.

Dans ce but le gouvernement bulgare fournira de conformité avec les prescriptions du Code civil bulgare une première hypothèque sur les dits chemins de fer, et sur toutes leurs stations, constructions et dépendances, sur le matériel fixe et roulant ainsi que sur les deux ports susmentionnés avec leurs constructions, maisons et dépendances.

Кралевската банка на Австрийскитѣ земи въ името на притѣжателитѣ на облигациитѣ.

Ако Българското правителство не плати изсрочнитѣ купони и истегленитѣ облигации въ расстояние на шесть мѣсеци слѣдъ надежитѣ, притѣжателитѣ на облигациитѣ ще иматъ властѣта и правото да взематъ въ свои рѣцѣ експлоатацията на ипотекарнитѣ линии и пристанища за наплащане.

Ако Българското правителство въ расстояние на двѣ години не исплати дълговетѣ си, происходящи отъ тоя заемъ притежателитѣ на облигациитѣ ще иматъ право да пристѣпятъ къмъ продажбата на казанитѣ желѣзнопѣтни линии и да употребятъ произведението отъ тая продажба за исплащанieto на изсроченитѣ купони, на истегленитѣ въ тиражъ облигации и на случайния остатъкъ отъ заемтъ, които не би билъ погасенъ, освѣнъ ако не се прибѣгне до правителството за исплатеното количество.

Всичкитѣ тия права ще могатъ да се упражняватъ въ името и за смѣтка на притѣжателитѣ на облигациитѣ отъ Императорско-кралевската привилегирована банка на Австрийскитѣ земи, безъ тя да бѣде задължена въ това.

Въ случай, че казаната банка, слѣдъ като вземе една часть отъ заема, не може да вземе всичкитѣ опции, и че контракта се обяви за унищоженъ относително неприбранитѣ опции, двѣтѣ договорящи се страни ще се споразумѣятъ върху прѣдмѣтитѣ, които ще трѣбва да останатъ ипотекарни срѣщу внесенитѣ на правителството сумми.

Чл. 4. Отъ цѣлата сума на настоящия заемъ отъ 142,780,000 л. = 5,711,200 лири = 115,651,000 марки = 57,112,000 австрийски фиорини, номинални златни, Императорско-Кралевската привилегирована банка на Австрийскитѣ земи се задължава да вземе задължително, и Българското правителство се задължава да ѝ прѣдаде суммата отъ 12,050,000 лева номинални т. е. 24,100 облигации по 500 лева по курса 83 1/2 на сто. Банката ще внесе на Българското правителство принадлежащата му часть отъ тая сума срѣщу прѣдаването на титритѣ въ единъ срокъ отъ единъ

Le titre hypothécaire sera remi à la Banque Impériale et Royale privilégiée des Pays Autrichiens, représentant les porteurs d'obligations.

Si le gouvernement bulgare venait à ne pas payer les coupons arriérés et les obligations sorties aux tirages dans un délai de 6 mois après leurs échéances respectives, les porteurs d'obligations auront le pouvoir et le droit de prendre en mains l'exploitation des lignes ferrées et des ports hypothéqués.

Si le gouvernement bulgare venait à ne pas s'acquitter dans un délai de deux années des dettes provenant de cet emprunt, les porteurs d'obligations auront le droit de faire procéder à la vente des lignes susmentionnées et d'employer le produit de cette vente à payer les coupons arriérés, les obligations sorties au tirage et le solde éventuel de l'emprunt qui ne serait pas amorti.

Tous les droits pourront être exercés au nom et pour le compte des porteurs d'obligations par la Banque Impériale et Royale des Pays Autrichiens, sans, cependant, que cette dernière y soit engagée.

Dans le cas où la dite banque, après avoir souscrit une partie de l'emprunt ne pourrait aussi souscrire toutes les options et que le contrat soit déclaré nul relativement aux options non levées, les deux parties contractantes se mettront d'accord sur les propriétés qui resteront hypothéquées, en gage des sommes fournies au gouvernement.

Art. 4. Sur le montant total du présent emprunt de 142,780,000 fr. = 5,711,200 Liv. Sterl. = 115,651,800 marcs = 57,112,000 flor. or, la Banque Impériale et Royale des Pays Autrichiens souscrit ferme à 12,050,000 frs. valeur nominale, soit à 24,000 obligations de 500 frs. que le gouvernement bulgare s'engage à lui céder au cours de 83 1/2 %. La Banque versera au gouvernement bulgare la somme qui lui revient contre livraison des titres, dans un délai de un mois après que le gouvernement bulgare aura communiqué à la Banque la ratification du présent contrat sous

мѣсець слѣдъ като правителството съобрази на банката ратификацията, подъ видъ на законъ на настоящия договоръ отъ Българското Народно Събрание.

Ако титритѣ не бѣдѣтъ приготвени банката ще приеме приврѣменно една облигация за номиналната стойностъ на подлѣжащитѣ за прѣдаване отъ правителството титри, но то въ всѣки случай е длъжно да прѣдаде на контрактирующата банка въ Виена сѣщинскитѣ титри най късно въ единъ срокъ отъ два мѣсеца слѣдъ подписването на общата облигация.

Чл. 5. За остатъка отъ цѣлия заемъ отъ 142,780,000 лева т. е. за суммата на 130,730,000 лева номинални, банката на Австрийскитѣ земи си запазва, и Българското правителство ѝ отстъпва шесть опции, отъ които първата ще се упражни отъ контрактирующата банка за номиналната сума отъ 20 милиона л. до 1/13 декемврий 1893 год. по курса 85 на сто; втората — за номиналната сума отъ 20,830,000 л. до 1/13 декемврий 1894 год. по курса 87 на сто; третата — номиналната сума отъ 20,650,000 лева до 1/13 декемврий 1895 г. по курса 88 на сто; и тритѣ послѣдни опции т. е. четвъртата за суммата отъ 20,450,000 л. до 1/13 декемврий 1896 г., петата за суммата отъ 24,400,000 л. до 1/13 декемврий 1897 год. и шестата за суммата отъ 24,400,000 л. до 1/13 декемврий 1898 год. по курса 89 на сто.

Всичкитѣ тия опции ще могатъ да се упражнятъ даже прѣди истичанието съответствующитѣ имъ срокове за една часть или за цѣлото количество безъ да се гледа на извършенитѣ погашения. Разумѣва се, че за упражненитѣ прѣди срокове опции, банката ще плаща курса на годината, прѣвъ която опцията е трѣбовало да се упражни. Тѣй сѣщо се подразумѣва, че банката ще повърне на правителството истеклата часть отъ купонитѣ.

Въ случай, че банката на Австрийскитѣ земи пожелае да вземе повече отъ двѣ опции въ една и сѣща година, то това ще може да стане само съ съгласието на Българското правителство.

Чл. 6. Контрактирующата банка отстъпва на Българското правителство едно участие отъ (15) петнадесетъ на сто въ чистата печалба отъ продажбата

forme de loi votée par l'Assemblée Nationale bulgare.

Si les titres ne sont pas prêts, la Banque acceptera provisoirement une obligation générale pour la valeur nominale des titres à livrer par le gouvernement; dans tous les cas, ce dernier devra livrer à la Banque contractante à Vienne, les titres définitifs dans un délai maximum de deux mois après que l'obligation générale aura été signée.

Art. 5. Quant au reliquat de l'emprunt de 142,780,000 frs., soit 130,730,000 levs nominaux la Banque contractante se réserve et le gouvernement bulgare lui accorde de la partager en six options, dont la première sera levée par la Banque contractante pour la somme de vingt millions jusqu'au 1/13 décembre 1893 au cours de 85 %; la deuxième pour la somme de 20,830,000 frs. jusqu'au 1/13 décembre 1894 au cours de 87 %; la troisième pour 20,650,000 frs. jusqu'au 1/13 décembre 1895 au cours de 88 %; et les trois dernières options, c'est-à-dire, la quatrième pour 20,450,000 fr. jusqu'au 1/13 décembre 1896, la cinquième pour 24,400,000 frs. jusqu'au 1/13 décembre 1897, la sixième pour 24,400,000 frs. jusqu'au 1/13 décembre 1898, au cours de 89 %. Toutes ces options pourront être levées même avant l'expiration des délais correspondants pour une partie ou pour la totalité, indépendamment des amortissements effectués. Il est bien entendu que pour les options levées avant le délai fixé, la Banque paiera le cours stipulé pour l'année pendant laquelle l'option aurait dû être levée. Il est convenu aussi que la Banque rendra au gouvernement le solde arriéré des coupons.

Dans le cas où la Banque contractante voudrait lever plus de deux options dans le courant de la même année, elle ne pourrait le faire qu'avec le consentement du gouvernement bulgare. —

Art. 6. La Banque contractante rétrocède au gouvernement bulgare une part de 15 % du bénéfice net provenant de la vente des obligations de

на облигациите от заема, който е предметът на настоящия договор. Чистата печалба ще се присъди, като се спаднат от цълата печалба на операцията всичките разходи и комисиони, които ще се определят от контрахуещата банка. За това спадане книгите на банката ще служат за основа. Разумява се, че банката си запазва пълната свобода за всичките распоредения по тая работа.

Чл. 7. Добивката от настоящия заем от 143.780.000 л. е назначена изключително за построението и турянето въ эксплуатация на желъзницата Каспичанъ-Шуменъ-Търново-Севлиево-Ловечъ-Плѣвнѣ-София и на пристанищата въ Варна и Бургазъ и не може подъ никакъвъ предлогъ да се отвлече отъ това си специално назначение.

Чл. 8. Въ случай, че контрахуещата банка не упражни правото си за първата опция отъ 20.000.000 лева въ установеният срокъ до 1/13 декемврий 1893 год. изцѣло или отчасти, то тя се задължава да даде на Българското правителство, по титрите на тая първа опция отъ 20 милиона лева, които тя би опирала, единъ авансъ до 60% отъ номиналната имъ стойностъ за единъ срокъ отъ двѣ години и по условия, които ще се прѣсметнатъ по цѣните на тая първа опция, и лихвите на облигациите. Разумява се, че въ тоя случай всичките горѣказани опции ще се продължатъ съ по една година всѣка.

Контрахуещата банка ще внесе на Българското правителство този случаенъ авансъ, половината на 1/13 декемврий 1893 г. и другата половина на 1/13 Юний 1894 год.

Чл. 9. Ако контрахуещата банка не употреби въ опредѣлений срокъ една отъ отстъпенитѣ ѝ опции, то тя неизгубва тутакси правото си за тая опция или за по послѣднитѣ опции, нѣ ще ѝ се даде едно продължение отъ една година, слѣдъ което, ако банката не вземе на цѣло закъснѣлата опция, тя изгубва всичките си права върху по послѣднитѣ опции. Разумява се, че това продължение срокове за опция може да стане само единъ път.

Чл. 10. Императорската-Кралевска привилегирована банка на Австрийскитѣ земи се задължава да внесе цѣната на облигациите, взети задължително или

l'emprunt qui fait l'objet du présent contrat.

Ce bénéfice net sera calculé après déduction du bénéfice brut des frais et commissions, qui seront déterminés par la Banque contractante. Les livres de la Banque contractante serviront de base à ce calcul. Il est bien entendu que la Banque se réserve la pleine liberté des dispositions à prendre pour la vente.

Art. 7. Le présent emprunt de 142,780,000 frs. est exclusivement destiné à la construction et mise en exploitation du chemin de fer Kaspitchan-Choumla - Tirnovo - Sevliévo - Lovetch-Plevna-Sophia-Kustendil et des ports de Varna et de Bourgas et ne peut sous aucun prétexte être détourné de cette destination spéciale.

Art. 8. Dans le cas où la Banque contractante n'exercerait pas son droit sur la première option de vingt millions de francs dans le délai fixé jusqu'au 1/13 décembre 1893, en totalité ou en partie, elle s'engage à donner au gouvernement bulgare, contre les titres de cette première option, une avance de 60 % de leur valeur nominale pour une durée de deux années, et aux conditions résultant du prix de cette première option et des intérêts des obligations. Il est entendu que dans ce cas, les options précitées seront retardées d'une année chacune. La Banque contractante versera au gouvernement bulgare la moitié de cette avance éventuelle le 1/13 décembre 1893, et l'autre moitié le 1/13 décembre 1894.

Art. 9. Si la Banque contractante ne lève point dans le délai fixé une des options à elle cédées, elle perd par cela même ses droits sur cette option et les suivantes; mais néanmoins il lui sera accordé un délai d'une année après lequel, si elle n'a point levé la totalité de l'option en retard, elle perdra tous ses droits sur les suivantes. Il est bien entendu que ce prolongement de délai ne pourra être accordé qu'une seule fois.

Art. 10. La Banque Impériale et Royale privilégiée des Pays Autrichiens s'oblige à verser le prix des obligations prises soit obligatoirement, soit à

опция, на Българското правителство въ София въ златни левове и то на разходи на банката.

Чл. 11. Българското правителство се задължава да внася нужната сума за плащането на купоните и на истеглените въ тиража облигации петнадесет дни прѣди падежътъ въ мѣстата и на банкерите, които ще му бждатъ показани три мѣсеци прѣди всѣкой падежъ отъ контрахуещата банка, подъ нейна отговорностъ. Разноските за тия вноски ще бждатъ за сметка на правителството.

Чл. 12. Текстътъ на облигациите ще се опредѣли на взаимно съгласие отъ двѣтѣ контрахуещи страни. Облигациите, както и приврѣжната обща облигация (чл. 4) — ще носятъ бѣлѣжка за датата на записването ипотеката. Разноските за приготвянето на облигациите, които се взематъ задължително или по опция, ще бждатъ за сметка на Банката. Француския текстъ на облигациите ще служи за основа.

Чл. 13. Българското Правителство се задължава, по исканieto на контрахуещата Банка, да употреби всичките си усилия за да придобие котиранието на настоящия заемъ на борситѣ въ Виена, Парижъ, Лондонъ и Берлинъ.

Разноските за котиранието въ Виена ще бждатъ за сметка на контрахуещата Банка, разноските въ Берлинъ за сметка на Правителството. Участието на двѣтѣ контрахуещи страни въ разноските за котиранието въ Лондонъ и Парижъ ще се опредѣли по-послѣ по взаимно съгласие.

Чл. 14. Българското Правителство ще плаща на контрахуещата Банка и на другитѣ учреждения и банкери, натоварени съ службата на облигациите, за плащането на купоните една комисиона отъ една четвъртъ (1/4) на сто и за плащането на истеглените въ тиража облигации една осма (1/8) на сто.

Чл. 15. Всичките изсрочени купони и истеглени въ тиража облигации — както и настоящия контрактъ и предвиденитѣ въ него ипотекарни записвания ще бждатъ освободени отъ всѣкакъвъ данѣкъ, такса или другъ налогъ. Предвиденъ или който би се предвидѣлъ въ българскитѣ закони.

Чл. 16. Исроченитѣ купони, както и истегленитѣ облигации отъ настоящия

la suite d'options, à Sophia en francs or, et à ses frais.

Art. 11. Le gouvernement bulgare s'engage à faire verser la somme nécessaire pour le paiement des coupons et des obligations amorties, quinze jours avant leur échéance, aux endroits et banques qui lui seront indiqués trois mois avant par la banque contractante, sous la responsabilité de cette dernière. Les dépenses occasionnées pour le versement de ces sommes seront à la charge du gouvernement.

Art 12. Le modèle des obligations sera fixé d'accord entre les deux parties contractantes. Les titres et l'obligation générale provisoire porteront la date de l'inscription hypothécaire.

Les frais qui résulteront de la confection des titres pris soit obligatoirement, soit à la suite d'options, seront supportés par la Banque. Le texte français des obligations fera foi.

Art. 13. Le gouvernement bulgare s'engage, sur la demande de la Banque contractante à faire tous ses efforts pour obtenir la cote du présent emprunt sur les marchés de Vienne, Paris, Londres et Berlin.

Les frais de cote à Vienne seront supportés par la Banque contractante et à Berlin par le gouvernement bulgare; les frais d'inscription aux cotes de Londres et Paris seront partagés ultérieurement d'un commun accord.

Art. 14. Le gouvernement bulgare paiera à la Banque contractante et aux diverses maisons de banque et banquiers chargés du service des titres une commission de 1/4 % sur les coupons payés et de 1/8 % sur les obligations remboursées.

Art. 15. Tous les coupons arriérés, les obligations sorties, ainsi que le présent contrat et les inscriptions hypothécaires qui y sont prévues seront exemptes de tout prélèvement inscrit ou à inscrire dans les lois bulgares.

Art. 16. Les coupons arriérés et les obligations sorties, du présent emprunt, seront acceptés, à leur valeur

заемъ ще се приематъ по номиналната имъ стойностъ у всичкитѣ правителствени касси за плащане права, такси, мита, данъци и други даждия предвидени или които би се предвидѣли въ бюджета на Княжеството.

Чл. 17. Настоящия договоръ влиза въ сила за двѣтъ контрактующи страни само слѣдъ като се одобри отъ Българското Народно Събрание.

Ако това одобрение на Събранието не се гласува до (10 Ноемврий) 29 Октомврий 1892 г. Императорската Кралевска Привилегирована Банка на Австрийскитѣ земи, ще има правото да обяви, че тя не се счита задължена отъ настоящия договоръ.

Таблица показвающа суммитѣ, които Българското Княжеско Правителство е длъжно да плати за погашение и лихви на Държавния 6% ипотеченъ заемъ отъ 1892 година.

Tableau des sommes que le Gouvernement Princier de Bulgarie devra payer pour amortissements et intérêts de l'emprunt hypothécaire d'Etat de 6% de 1892

Датитѣ на исплащанията (новъ стилъ) Dates (n. st.) des paiements			Сумми за исплащане за Sommes à payer pour		Всичко Total
			Погашение Amortissem.	лихви Intérêts	
13 юлий	1893	13 juillet	712,500	4,283,400	4,995,900
14 януарий	1894	14 janvier	729,000	4,262,025	4,991,025
13 юлий	"	13 juillet	759,000	4,240,155	4,999,155
14 януарий	1895	14 janvier	776,500	4,217,385	4,993,885
13 юлий	"	13 juillet	806,500	4,194,090	5,000,590
14 януарий	1896	14 janvier	824,000	4,169,895	4,993,895
13 юлий	"	13 juillet	854,000	4,145,175	4,999,175
14 януарий	1897	14 janvier	884,000	4,119,555	5,003,555
13 юлий	"	13 juillet	902,500	4,093,035	4,995,535
14 януарий	1898	14 janvier	933,500	4,065,960	4,999,460
13 юлий	"	13 juillet	964,500	4,037,955	5,002,455
14 януарий	1899	14 janvier	983,000	4,009,020	4,990,020
13 юлий	"	13 juillet	1,014,000	3,979,530	4,993,530
14 януарий	1900	14 janvier	1,045,000	3,949,110	4,994,110
13 юлий	"	13 juillet	1,077,000	3,917,760	4,994,760
14 януарий	1901	14 janvier	1,109,000	3,885,540	4,994,450
13 юлий	"	13 juillet	1,141,000	3,852,180	4,993,180
14 януарий	1902	14 janvier	1,185,500	3,817,950	5,003,450
13 юлий	"	13 juillet	1,217,500	3,782,385	4,999,885
14 януарий	1903	14 janvier	1,250,500	3,745,860	4,996,360
13 юлий	"	13 juillet	1,283,500	3,708,345	4,991,845
14 януарий	1904	14 janvier	1,329,000	3,669,840	4,998,840
13 юлий	"	13 juillet	1,362,000	3,629,970	4,991,970
14 януарий	1905	14 janvier	1,408,500	3,589,110	4,997,610
13 юлий	"	13 juillet	1,455,000	3,546,855	5,001,855
Пръвнасяние: A reporter:			26,006,500	98,911,995	124,918,495

Таблица показвающа суммитѣ които Българското Княжеско Правителство е длъжно да плати за погашение и лихви на Държавния 6% ипотеченъ заемъ отъ 1892 год.

Tableau des sommes que le Gouvernement Princier de Bulgarie devra payer pour amortissements et intérêts de l'emprunt hypothécaire d'Etat 6% de 1892.

Датитѣ на исплащанията (новъ стилъ) Dates (n. st.) des paiements	Сумми за исплащане за Sommes à payer pour		Всичко Total	
	Погашение Amortissem.	Лихви Intérêts		
Пръвнасяние: Report:	25,006,500	98,944,995	124,918,495	
14 януарий 1906	14 janvier	1,489,000	3,503,205	4,992,205
13 юлий "	13 juillet	1,535,500	3,458,535	4,994,035
14 януарий 1907	14 janvier	1,583,000	3,412,440	4,995,440
13 юлий "	13 juillet	1,630,500	3,364,980	4,995,480
14 януарий 1908	14 janvier	1,678,000	3,316,045	4,994,065
13 юлий "	13 juillet	1,726,500	3,265,725	4,992,225
14 януарий 1909	14 janvier	1,787,500	3,213,930	5,001,430
13 юлий "	13 juillet	1,836,000	3,160,305	4,996,305
14 януарий 1910	14 janvier	1,898,000	3,105,225	5,003,225
13 юлий "	13 juillet	1,947,500	3,048,285	4,995,785
14 януарий 1911	14 janvier	2,009,500	2,989,860	4,999,360
13 юлий "	13 juillet	2,072,500	2,929,575	5,002,075
14 януарий 1912	14 janvier	2,135,500	2,867,400	5,002,900
13 юлий "	13 juillet	2,198,500	2,803,335	5,001,835
14 януарий 1913	14 janvier	2,262,500	2,737,380	4,999,880
13 юлий "	13 juillet	2,326,500	2,669,505	4,996,005
14 януарий 1914	14 janvier	2,391,500	2,599,710	4,991,210
13 юлий "	13 juillet	2,469,000	2,527,965	4,996,965
14 януарий 1915	14 janvier	2,547,500	2,453,895	5,001,395
13 юлий "	13 juillet	2,626,000	2,377,470	5,003,470
14 януарий 1916	14 janvier	2,704,500	2,298,690	5,003,190
13 юлий "	13 juillet	2,784,000	2,217,555	5,001,555
14 януарий 1917	14 janvier	2,864,500	2,134,035	4,998,535
13 юлий "	13 juillet	2,945,000	2,048,100	4,993,100
14 януарий 1918	14 janvier	3,038,000	1,959,750	4,997,750
13 юлий "	13 juillet	3,133,000	1,868,610	5,001,610
14 януарий 1919	14 janvier	3,227,000	1,774,620	5,001,620
13 юлий "	13 juillet	3,323,000	1,677,810	5,000,810
14 януарий 1920	14 janvier	3,418,000	1,578,120	4,996,120
13 юлий "	13 juillet	3,527,500	1,475,580	5,003,080
14 януарий 1921	14 janvier	3,624,500	1,369,755	4,994,255
13 юлий "	13 juillet	3,735,000	1,261,020	4,996,020
14 януарий 1922	14 janvier	3,846,500	1,148,970	4,995,470
13 юлий "	13 juillet	3,958,000	1,033,575	4,991,575
14 януарий 1923	14 janvier	4,083,000	914,835	4,997,835
13 юлий "	13 juillet	4,209,000	792,345	5,001,345
14 януарий 1924	14 janvier	4,335,000	666,075	5,001,075
13 юлий "	13 juillet	4,460,000	536,025	4,996,025
14 януарий 1925	14 janvier	4,591,000	402,225	4,993,225
13 юлий "	13 juillet	4,732,500	264,495	4,996,995
14 януарий 1926	14 janvier	4,084,000	122,520	4,206,520
Всичко Total		142,780,000	186,261,525	329,041,525

ЗАКОНЪ

за исплащаніе дългѣтъ на бившата Источна Румелия къмъ Високата Порта.

(Утвърденъ съ Височайшии указъ отъ 17 дек. 1887 г. подъ No. 265).

Loi relative au paiement de la redevance de l'ancienne Roumélie Orientale à la Sublime Porte.

(Confirmée par Oukase Princier du 17 Décembre 1887, No. 265).

Чл. 1 Исплащаніето на останалия до 1 септемврий 1885 год. дългъ на бившата Источна-Румелия, ще стане по смѣтката и на основание рѣшеніето на бившето Источно-Румелийско Областно Събрание отъ 8 декемврий 1882 год. т. е. възъ основаніето на суммата 185.000 турски лири годишно, въ която сума влизатъ и приходитѣ отъ митницитѣ, или всичко 177.292 т. лири и 58 гр.

Забѣлѣжка. Ако се намѣри, че е било исплатено срѣщу горѣказаната сума вѣкое количество, то послѣдното трѣбва да се спадне отъ нея.

Чл. 2. Начинъ отъ 1 септемврий 1885 год. до сега, както и за вѣждѣще, до ново распорѣждане, дългѣтъ на бившата Источна-Румелия къмъ Високата Порта, се опрѣдѣлява на основание $\frac{3}{10}$ отъ чистия приходъ на сѣщата областъ, констатиранъ въ правителнитѣ ѝ бюджети, за врѣмето отъ 1879 година до 1 мартъ 1885 година, сир. ще се плаща суммата 130.000 турски лири въ която влиза и суммата за приходитѣ отъ митницитѣ.

Чл. 3. Плащаніето на дългѣтъ до 1 септемврий 1885 година, както и отъ тая дата до 31 декемврий 1887 год. ще се изпълни чрѣвъ амортизация (безъ лихви) като се плаща ежегодно по 500.000 лева.

Чл. 4. Начинѣтъ и сроковетѣ за исплащаніето, както на погашеніето, тъй и на годишната данъ, ще се опрѣдѣлятъ отъ Министра на Финанситѣ съ одобреніето на Министерския Съвѣтъ.

Art. 1. Le paiement de la redevance due au 1 septembre 1895 pour l'ancienne Roumélie Orientale sera effectué conformément aux comptes arrêtés par la décision de l'ancienne assemblée de la Roumélie Orientale le 8 décembre 1882, c.-à-d. sur la base d'une somme annuelle de 185000 livres turques, y compris le revenu des douanes, soit en tout 177292 livr. turques et 58 piastres.

Remarque Si l'on établit le paiement d'une partie de cette somme, elle viendra en déduction de la dette totale.

Art. 2. A partir du 1 septembre 1885 jusqu'à ce jour et à l'avenir, jusqu'à nouvel ordre, le redevance de l'ancienne Roumélie Orientale à la Sublime Porte sera payée sur la base de $\frac{3}{10}$ du revenu net de cette province, relevé dans ses budgets nouveaux pour la période 1879 au 1 mars 1885, c'est-à-dire qu'il sera payé une somme de 130000 livres turques, y compris les revenus des douanes.

Art. 3 Le paiement de la redevance due au 1 septembre 1885 ainsi, que depuis cette date jusqu'au 31 décembre 1887, s'effectuera par amortissement, sans intérêt, par le paiement d'une somme annuelle de 500000 levs.

Art. 4. Le système et les délais de paiement de l'amortissement, ainsi que de la contribution annuelle, seront déterminés par le Ministre des Finances et approuvé par le conseil des ministres.

Ситуация на Источно-Румелийски дългъ по станалата спогодба въ 1887 г. съ г. А. Нобле.

Redevance de la Roumélie Orientale basée sur l'arrangement conclu par M. A. Noblet en 1887.

Година Années	Суммата на дългъта която трѣбва да се плати Montant à payer pour Redevance	Исплатени сумми Paiements effectués	Неисплатени сумми Arriérés dûs	Количество исплатени срѣщу недоборитѣ Montants payés sur arriérés
	Лири турски Livres t.	Лири турски Livres t.	Лири турски Livres t.	Лири т. Livres t.
Мартъ 1880 до Февр. 1881 Mars " à Févr. "	95,000	125,000	+30,000	—
Мартъ 1881 до Февр. 1882 Mars " à Févr. "	185,000	156,200	-28,800	—
Мартъ 1882 до Февр. 1883 Mars " à Févr. "	185,000	5,000	-180,000	—
Мартъ 1883 до Февр. 1884 Mars " à Févr. "	185,000	171,090 72	-13,909 28	—
Мартъ 1884 до Февр. 1885 Mars " à Févr. "	185,000	185,000	—	—
Мартъ 1885 до Септ. 1885 Mars " à Sept. "	92,500	107,916 70	+15,416 70	—
		927,500	750,207 42	-177,292 58
Септем. 1885 до Мартъ 1886 Sept. " à Mars "	65,000	—	-65,000	—
Мартъ 1886 до Февр. 1887 Mars. " à Févr. "	130,000	—	-130,000	—
Мартъ 1887 до Дек. 1887 Mars " à Dec. "	108,333 34	—	-108,333 34	—
		1,230,833 34	750,207 42	-480,625 92
Януар. и Февруарий 1888 Janvier et Février "	21,666 66	21,666 66	—	3,671 06
Мартъ 1888 до Февр. 1889 Mars " à Févr. "	130,000	130,000	—	22,026 32
Мартъ 1889 до Февр. 1890 Mars " à Févr. "	130,000	130,000	—	22,026 32
Мартъ 1890 до Февр. 1891 Mars " à Févr. "	130,000	130,000	—	22,026 32
Мартъ 1891 до Февр. 1892 Mars " à Févr. "	130,000	130,000	—	22,026 32
Мартъ 1892 до Февр. 1893 Mars " à Févr. "	130,000	130,000	—	22,026 32
Мартъ 1893 до Февр. 1894 Mars " à Févr. "	130,000	130,000	—	22 026 32
Мартъ 1894 до Декем. 1894 Mars " à Dec. "	108,333 33	108,333 33	—	18,355 26
		2,140,833 33	1,660,207 41	-480,625 92
				154,184 24
				326,441 68

Сумма исплатена срѣщу недоборитѣ 154,184 24
Montant payé à valoir sur arriérés

Оставатъ недобори на 31|12 Януарий 1895 год. 326,441 68
Reste des arriérés au 31|12 Janvier 1895

Цариградъ, 2|14 Февр 1895 год. Constantinople, le 2|14 Févr. 1895.

Русский окупационенъ дългъ.

Окупационния дългъ възлиза на рубли 10.618.250·43
 Исплатени до 1896 година " 5,600,000·—

Остава да се плаща . . . рубли 5,018,250·43

Споредъ новото съглашение тази сума ще се исплати по
 слѣдующия редъ: на 22 юлий 1896 г. ще се внесъжъ " 218,250·43
 а остатъкътъ отъ " 4,800,000·—
 ще се исплати въ разстояние на 6 години (начиная отъ 1897 год.), като се
 исплаща ежегодно по 800000 рубли на 2 срока — на 1 Январий 400000 и
 на 1 Юлий 400000 рубли.

Таблица за разнитѣ видове Български монети
 Tableau des monnaies d'or, d'argent, de bronze

Видътъ на монетитѣ Métal des monnaies	Стойността на всѣки класъ Valeur	Отсѣчение отъ всѣки класъ отъ дълго за Montant des émis. success.		Отсѣчение отъ всѣки класъ всичко за Total des émisions		Отсѣчение отъ всѣки видъ за Total pour chaque métal
		лева — fr.	лева — fr.	лева — fr.	лева — fr.	
Злато Or	100 лева fr.	250,000	250,000	250,000		3,000,000
	20 "	2,000,000	2,000,000	2,000,000		
	10 "	750,000	750,000	750,000		
Срѣбро Argent	5 "	2,500,000	24,000,000	9,000,000	45,000,000	
		7,500,000				
		5,000,000				
		9,000,000				
	2 "	4,000,000	9,500,000			
		3,000,000				
		2,000,000				
1 "	4,500,000	2,500,000				
	4,000,000					
50 стот. ct.	1,000,000	2,500,000				
	1,500,000					
Мѣдъ Cuivre	10 "	1,500,000	1,500,000	2,100,000		
	5 "	500,000	500,000			
	2 "	100,000	100,000			
Никелъ Nikel	20 "	1,000,000	1,500,000	3,000,000		
	10 "	1,000,000	1,000,000			
	5 "	700,000	700,000			
	2½ "	300,000	300,000			
		53,100,000	53,100,000	53,000,000		

Dette de l'occupation russe.

La dette de l'occupation russe s'élevait à l'origine à . Roubles 10,618,250·43
 Il avait été payé jusqu'au 1896, une somme de " 5,600,000·—

Restait à payer . Roubles 5,018,250·43

Aux termes d'un arrangement intervenu dans le cou-
 rant de l'année 1896, il fut décidé qu'il serait
 payé à la date du 22 juillet 1896 " 218,250·43
 Il restait donc dû au 31 Xbre " 4,800,000·00

Cette somme sera amortie à raison d'un versement annuel de 800,000
 roubles, payables savoir 400,000 le 1er janvier et 400,000 le premier juillet
 de chaque année, sans intérêt.

насѣчени отъ 1880 до края на 1895 година.
 et de nickel émises en Bulgarie de 1880 à 1895.

Дата и №. на указитѣ, съ които сж утвърдени законитѣ
 за насичание монетитѣ
 Date des diverses émissions

Указъ отъ	10 I	1894 година	No 248
Décret du	10 I	1894	
"	"	27 V 1880	" " 229
"	"	12 XII 1884	" " 151
"	"	15 XII 1892	" " 217
"	"	10 I 1894	" " 248
"	"	27 V 1880	" " 229
"	"	18 XII 1888	" " 275
"	"	10 I 1894	" " 248
"	"	27 V 1880	" " 229
"	"	18 XII 1888	" " 275
"	"	10 I 1894	" " 248
"	"	27 V 1880	" " 229
"	"	18 XII 1888	" " 275
"	"	27 V 1880	" " 229
"	"	16 XI 1887	" " 239

Законъ за монетитѣ въ Княжѣството

(вотиранъ отъ Народното Събрание на 4 февруарий 1897 година).

Loi sur les monnaies dans la Principauté.

Чл. 1. Правото за сѣчение монети принадлежи изключително на държавата. Народното събрание, по предложение на Финансовий Министръ, определя, колко и какви монети може да се сѣчатъ.

Чл. 2. Монетната единица въ България е златний левъ, които се подразделя на сто стотинки.

Чл. 3. Български монети има: златни сребърни, бронзови и никелови.

Чл. 4. Стойността, смѣсътъ, законното отклонение отъ смѣсътъ, тежестта, законното отклонение отъ тежестта и диаметрътъ на монетитѣ сж слѣдующитѣ:

Art. 1. Le droit de la frappe de la monnaie appartient exclusivement à l'Assemblée Nationale; sur la proposition du Ministre des Finances, elle décide et détermine la quantité et la qualité des monnaies à frapper.

Art. 2. L'unité monétaire en Bulgarie est le lev d'or, subdivisé en cent stotinkis.

Art. 3. Les monnaies bulgares sont: en or, en argent, en bronze et en nickel.

Art. 4. La valeur, l'alliage, la tolérance légale pour l'alliage, le poids et le diamètre des pièces de monnaies sont les suivants:

Стойността на единъ класъ	Смѣсътъ	Законното отклонение отъ смѣсътъ	Тежестта на монетата	Законното отклонение отъ тежестта	Диаметръ						
Valeur d'une pièce	Alliage	Tolérance légale de l'alliage	Poids de la monnaie	Tolérance légale du poids	Diamètre						
Лева Levs	въ хилядни части en mill. part.	въ повече или по малко хиляд. En plus ou moins millièmes	грамма grammes	въ повече или по малко хиляд. En plus ou moins millièmes	милим. millim.						
Златни or	100 20 10	900 зл. or*)	32.25.805 6.45.161 3.22.580	1 2	35 21 29						
						Сребър. argent	900 сребро*) argent	2	25	3	37
Бронзови bronze	10 5 2	950 мѣдъ, cuivre	10 отъ мѣдта de cuivre	10	30						
						40 калай и étain	5 отъ калай d'étain	5	15	25 20	
											10 цинкъ zinc
Никел. nickel	20 10	чистъ никелъ nickel pur		4	7	21 19					

*) Останалото е мѣдъ. — Le reste est du cuivre.

Чл. 5. На лицето златнитѣ и сребърнитѣ монети ще иматъ ефигията на Негово Царско Височество Княза за обиколена съ думитѣ: „Фердинандъ I Българский Князь“.

На opakото на златнитѣ монети има изобразенъ Българския гербъ. Надъ герба надпись „Княжество България“, отъ двѣтъ страни означава цѣната, а отдолу годината, въ която сж сѣчени монетитѣ.

На opakото на сребърнитѣ монети ще се показва цѣната, а отъ долу годината, прѣзъ която сж сѣчени, заградена съ единъ вѣнецъ отъ житни класове, розови цвѣтови и дафинови листа.

На лицето бронзовитѣ и никеловитѣ монети носятъ Българския гербъ; около герба думитѣ: „съединението прави силата“ „България“. На opakото тѣ показватъ стойността на монетата и дѣто числението, окръжени съ вѣнецъ отъ житни класове, розови цвѣтове и дафинови листа. Само монетитѣ отъ 2 и 1 стотинки иматъ, вмѣсто вѣнецъ, една окръжност отъ точки.

Рѣба на златнитѣ монети отъ 10 л. и сребърнитѣ отъ 1/2 левъ е нарѣскава, а по рѣба на всичкитѣ други златни и сребърни монети има съ вдѣбнати букви думитѣ: „Боже пази България“. Рѣба на бронзовитѣ и никеловитѣ монети е гладка.

Чл. 6. Приеманието на сребърни монети при разни платежи е задължително само за сума максимумъ шестдесетъ лева, а за бронзовитѣ и никеловитѣ за сума максимумъ три лева.

Чл. 7. Чуждитѣ златни монети, сѣчени на основание на метрическата дѣцимална система, които иматъ сжщия смѣсъ, сжщото тегло и сжщия размѣръ като българскитѣ монети, ще се приематъ въ всички обществени каси, като законна монета. Другитѣ чужди златни монети ще се приематъ споредъ установена отъ Финансовий Министръ тарифа.

Обръщанieto и чуждитѣ сребърни, бронзови и никелови монети, е запрѣтено въ Княжѣството. Распространителитѣ се наказватъ отъ Мировитѣ Сѣдии съ глоба до 100 лева, освѣнъ ако сж пѣтници, които идатъ отъ странство и даватъ чуждитѣ монети срѣщу състѣни припаси за свое употрѣбление.

Art. 5. Les monnaies d'or et d'argent porteront sur l'une des faces l'effigie de Son Altesse Royale le Prince, entourée des mots: „Ferdinand I Prince de Bulgarie“.

Le revers des pièces en or portera l'écusson bulgare, sur l'écusson l'inscription „Principauté de Bulgarie“; des deux côtés indication de la valeur, et sous l'écusson l'année de la frappe des monnaies en question.

Le revers des monnaies en argent, portera l'indication de la valeur et au dessous l'année de la frappe, entourée d'une guirlande d'épis de blé, fleurs de rosier et feuilles de laurier.

Les monnaies en bronze et en nickel portent sur l'une des faces l'empreinte de l'écusson bulgare et autour de l'écusson les mots: „L'union fait la force, Bulgarie“. Au revers est indiquée la valeur de la monnaie entourée d'une guirlande d'épis de blé, fleurs de rosier et feuilles de laurier. Les monnaies de 2 et 1 stotinki, portent au lieu de guirlande, l'inscription entourée de points. La tranche des monnaies d'or de 10 levs, et celle des monnaies en argent de 1/2 lew est dentelée. La tranche de toutes les autres monnaies en or et en argent portera les mots: „Dieu protège la Bulgarie“. La tranche des monnaies en bronze et en nickel est plate.

Art. 6. Lors des différents paiements, les monnaies d'argent sont acceptées pour une somme de 60 levs au maximum, et celles en bronze et nickel pour celle de trois levs au maximum.

Art. 7. Les monnaies en or étrangères, frappées d'après le système métrique décimal, qui sont du même alliage, même poids et même dimension que les monnaies bulgares, seront acceptées dans toutes les caisses communales comme monnaie légale. Les autres monnaies en or seront acceptées d'après le tarif établi par le ministre des finances.

La circulation dans la Principauté des monnaies étrangères en argent, bronze ou nickel est interdite. Les personnes qui les auraient fait circuler seront punies par les juges de paix d'une amende de 100 levs, sauf le cas où ce serait des voyageurs, arrivés de l'étranger, qui se servent de ces monnaies

Чл. 8. За всичките издадени слѣдъ влизанието на настоящия законъ въ сила, въ чужди монети парични документи, платими въ Княжеството и произходящи отъ вътрѣшни сдѣлки, както и за водението търговски книги въ други монети, освѣнъ левъ и стотинки, виновните подлежатъ на глоба 3% отъ цѣлата сума, въ случай, че тѣзи документи и книги се представятъ въ сѣдебните учреждения.

Чл. 9. Прѣобръщанieto на книгите и паричните документи въ законна монета трѣбва да стане вътрѣ въ една година отъ влизанието въ сила на настоящия законъ.

Чл. 10. Министра на Финансите се упълномощава, въ случай на нужда, да изтѣгли отъ обръщанie народни сребърни 5 левови монети за една сума до 20 милиона лева, които да прѣобърне въ златна монета и да склучи единъ заемъ за покриванie загубите отъ това прѣобръщанie.

Чл. 11. Сществуващите въ Княжеството български монети, които не сж съобразни съ настоящия законъ, иматъ законна сила.

Чл. 12. Всичките сществуващи законни наредби, които противорѣчатъ на настоящий законъ, се отмѣняватъ.

Чл. 13. Влизанието въ сила настоящий законъ се опрѣдѣля съ Княжески Указъ, по постановленieto на Министерския Съветъ, когато се намѣри за удобно.

étrangères pour se procurer des aliments à leur usage.

Art. 8. Après l'entrée en vigueur de la présente loi toutes les feuilles de paye faites en monnaies étrangères, payables dans la Principauté et provenant de transactions intérieures, ainsi que la tenue des livres en monnaies étrangères, et non en levs et stotinki, sont passibles d'une amende de 3% sur la somme totale; dans le cas où ces documents et ces registres seraient présentés par devant les tribunaux.

Art. 9. Le délai accordé pour le règlement des documents et registres d'après l'unité monétaire légale est d'une année, à dater de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 10. Le ministre des finances est autorisé, en cas de besoin, à retirer de la circulation des pièces nationales en argent de 5 levs, pour une somme de 20 millions, qui doivent être échangées contre de l'or, et conclure un emprunt pour couvrir les pertes occasionnées par ce virement.

Art. 11. Les monnaies bulgares existant dans la Principauté, et qui ne sont pas conformes à la présente loi, jouissent du cours légal.

Art. 12. Toutes les dispositions légales existantes qui contredisent à la présente loi sont abrogées.

Art. 13. L'entrée en vigueur de la présente loi sera fixée par Oukaze Princier, sur un arrêté du Conseil des Ministres, quand celui-ci le jugera convenable.

Законъ за Митниците

Loi des douanes.

ОТДѢЛЪ I.

Общи положения.

Чл. 1. Внасяние и изнасяние на стоки или други предмети се допуска само чрезъ тѣзи пунктове на границата, въ която се намиратъ особни за това учреждения, наречени митници и митарствени пунктове.

PARAGRAPHE Ier.

Dispositions générales.

Art. 1er. Les marchandises et autres objets importés ou exportés doivent obligatoirement passer par les points de la frontière où sont installés des établissements spéciaux appelés douanes et points douaniers.

Чл. 2. За стоките, на които внасянието и изнасянето не е запретиено, се плаща мито, споредъ сществуващите митарствени тарифи на Българското Княжество.

Стоки съ неопрѣдѣлено въ тарифите мито — ad valorem, ще се отѣняватъ споредъ дѣйствителната имъ цѣна на пѣло, която иматъ на мѣстото, гдѣто се внасятъ или изнасятъ.

Отъ внесените ad valorem стоки ще се спада 10% отъ стойността при опивнието.

Чл. 3. Никакви измѣнения въ тарифите относително митарствените права не могатъ да ставатъ, безъ прѣдварително одобрение на Народното Събрание.

Прѣдоставя се обаче право на Финансовия Министръ, въ случай на крайна нужда, да уалява или унищожавя врѣменно митарствените права на слѣдующите вносни стоки:

а) храните и други произведения, които сж необходимо нужни за прѣхрана на человете;

б) веществата, които сж необходимо нужни за мѣстната промишленостъ и в) всѣкаквъ видъ добитѣкъ, отъ който страната врѣменно се нуждае.

За така направените врѣмenni распоредания Финансовия Министръ ще прѣдстави въ най-близката сесия на Народното Събрание законопроектъ за утвърждение.

Чл. 4. Пропущатъ се безъ мито слѣдующите предмети при внасянието:

а) всѣкаквъ родъ вещи, които се донасятъ отъ вънъ за Княжеския Дворецъ;

Забѣлѣжка. Вещите, които се внасятъ или изнасятъ за смѣтка на правителството и мѣстните общински учреждения подлежатъ на мито, както и вещите на частни лица.

б) домашни имоти (покщчина), а тѣй сжщо и домашенъ добитѣкъ, принадлежащъ на лица, които се прѣселватъ отъ чужбина на постоянно жителство въ Княжеството, като се смѣта за всяко семейство едъръ добитѣкъ до 10 глави, а дребенъ до 50, ако тѣзи лица представятъ свидѣтелства отъ окръжните или околийски управления, че сж дѣйствително преселенци;

в) нѣща употребявани, които се намиратъ при патниците и които сж

Art. 2. Les marchandises dont l'importation et l'exportation n'est point interdite payent l'impôt établi par les tarifs douaniers de la Principauté de Bulgarie.

Les marchandises pour lesquelles il n'est point prévu de tarif ad valorem seront estimées sur la base du prix réel et total qu'elles ont au lieu où elles sont importées ou exportées.

Il sera fait un rabais de 10% sur le prix d'estimation des marchandises importées ad valorem.

Art. 3. Il ne peut être apporté aucune modification dans les tarifs relatifs aux droits de douane sans l'assentiment préalable de l'Assemblée Nationale.

Il est cependant concédé au Ministre des finances le droit de réduire ou de supprimer provisoirement dans le cas d'urgence les taxes douanières des marchandises ci-dessous mentionnées:

1) les vivres et autres produits indispensables à la nourriture;

2) les matières premières indispensables à l'industrie;

3) tout genre de bétail dont le pays a momentanément besoin.

Le Ministre des finances devra présenter à la session suivante de l'Assemblée Nationale un projet de loi approuvant les mesures temporaires prises par lui.

Art. 4. Sont dispensés des droits de douane les objets importés, ci-après désignés;

1) toute espèce de vêtements destinés au Palais Princier;

Remarque. Les vêtements importés ou exportés pour le compte du gouvernement ou des municipalités sont soumis à l'impôt comme ceux des particuliers.

2) les objets de ménage et les animaux domestiques appartenant aux immigrants venant s'établir définitivement en Bulgarie, en comptant, par famille 10 têtes de gros bétail et 50 de petit bétail, à condition qu'ils présentent des certificats émanant des préfetures et des municipalités, établissant leur qualité d'immigrant;

3) Les objets usagés accompagnant les voyageurs et destinés à leur usage

предназначени за тяхно собствено употребиение, като: дрехи, обуца, долни дрехи, постилки и други вещи необходими за пътуване, а тъй също и инструменти при занаятчийството, предметите при разните художници, ако по своето си количество те не са предназначени за търговия;

г) напечатани книги, географически карти, атласи, глобуси, черковни образи, гравюри, литографически образи на листове или въ албуми, музикални съчинения гравирани, литографирани или напечатани, също и всякакви инструменти и апарати, които служат учението, както и черковните утвари на разните въпросовъдания, за които се представят свидетелства от надлъжните общини, че са назначени за храмовете;

Забелъжка. От напечатаните вън от държавата книги на Български езикъ, ще се взема мито.

д) искусствени и любопитни предмети, които се внасят за обществените музеи;

е) всякакви парни машини подвижни и неподвижни, а така също и земледѣлчески, били те парни или не, както и плуговете;

ж) машини типографически, литографически, фотографически и пр., както и всичките инструменти които служат за извършване на каквото и да било занаятъ или промишленостъ, когато се носят за собствено употребиение и въ малки количества, а не за търговия;

з) образци отъ стоки, растения и всякакви сѣмена, които се внасят за развъждане и подобряние на земледѣлческите произведения;

к) стоки, които се внасят на веднъж въ такова количество, щото цѣната имъ, въ купъ, да не съставлява повече отъ десетъ лева;

л) чѣстни стоки, които са били изнесени въ чужбина и които, по независящи обстоятелства отъ волята на търговеца, се връщатъ назадъ, когато за доказателство на това са придружени съ свидетелство отъ митницата на она държава, която ги е повърнала и има неупорни доказателства за изнасянето на тия сѣщи стоки отъ Княжеството, съ разрѣшението на Министра на Финансите;

personnel, tels que: habits, chaussures, linges, couvertures, et autres objets indispensables aux voyageurs, ainsi que les instruments des gens de métier, les accessoires des artistes, pourvu que par leur nombre, ils ne semblent pas destinés à faire l'objet dun commerce;

4) les livres, cartes géographiques, atlas, globes terrestres, images saintes, gravures, images lithographiques en feuilles ou en albums, compositions musicales, gravées, lithographiées ou imprimées, ainsi que toutes sortes d'instruments et appareils scientifiques et vêtements sacerdotaux de tous les cultes, pour lesquels sera exigé un certificat, émanant des lieux d'origine et établissant leur usage sacré;

Remarque. Les livres imprimés en langue bulgare hors de la Bulgarie, paieront l'impôt.

5) les objets d'art ou de curiosité importés pour prendre place dans les musées;

6) toutes les machines à vapeur mobiles et immobiles ainsi que les machines agricoles, à vapeur ou non, et les charrues;

7) les machines typographiques, lithographiques, appareils photographiques etc. ainsi que les instruments de profession et d'industrie, quand ils doivent servir à l'usage personnel de leur propriétaire et qu'ils sont en petit nombre et non destinés à faire l'objet d'un commerce;

8) les échantillons de marchandises, les plantes et graines importées pour l'amélioration des produits indigènes;

9) les marchandises qui sont importées en une fois et en quantité telle que le prix totale ne dépasse pas 10 levs.

10) les marchandises du pays, qui ont été exportées, et qui par une circonstance indépendante de la volonté de l'exportateur sont retournées; en foi de quoi elles doivent être accompagnées d'un certificat de la douane du pays qui les a retournées, si, toutefois il existe des preuves certaines que l'exportation de ces marchandises a été autorisée par le ministère du commerce;

и) имущество и предметите предназначени за собствено употребиение на иностранныте дипломатически агенти, отъ всякакво звание, на генералните консули, консули и вице-консули, когато тия лица не принадлежатъ на търговско съсловие;

и) всякаквъ родъ предмети за въоръжение, снаряждане, боеви припаси и материали за облъело, които са предназначени за частите отъ Българската войска, материалите и инструментите за изработване правителствени работи въ масторските на артиллерийския и портювия арсенали, а също каменни въглища, машини и кораби, материали за корабите (параходите) на флотата, която е въ плавание, ако всичките тѣзи предмети са били закупени непосредствено отъ Военното Министерство въ мѣстата, гдето те са изработватъ или на главните пазари, безъ всякакво участие на предприемачи и комисионери и

о) ремонтните конѣ за Българската армия, а също заводските производители за Александровския заводъ и за конюшната за мърление, които са придобиватъ за подобряване конѣте въ страпата.

Забелъжка. Всичките тѣзи предмети, които са изброени отъ двѣте предидни алинеи се допушатъ за внасяние безъ мито по особено въской патъ съгласение на Финансовий и Военний Министри и при това не иначе, освѣтъ, ако всичките тѣзи предмети са били купени съ распоряжанието на Военния Министръ непосредствено безъ всякакво участие на предприемачи и комисионери и при това за нуждите на армията, въобще на сумми, които са ассигнувани по бюджетъ на Военното Министерство.

Чл. 5. Пропуща се безъ мито при изнасянето:

а) тютюнь на листове и тютюнови издѣлия;

б) виното, ракията и въобще спиртни питиета, а тъй също гродьето, плодовете, градински овощия и зеленчуци;

в) книги напечатани, картини, рисунки, литографически и фотографически, а тъй също образи черковни (икони);

г) колониални и други стоки, които не са произведение на България и са заплатили вносното мито, а послѣ, по

11) les meubles et tous objets destinés à l'usage personnel des agents diplomatiques de tout rang, les consuls, et vice-consuls, lorsque ces personnes n'appartiennent pas à la classe commerciale;

12) tous genres d'objets d'armement, les projectiles, les munitions, le matériel d'équipement destiné aux diverses armes de l'armée bulgare, le matériel et les outils nécessaires à l'exécution pour le compte du gouvernement d'ouvrages dans les ateliers d'arsenaux soit d'artillerie, soit de port, ainsi que le charbon de mine, les machines, bâtiments et tout le matériel nécessaire à la flotille bulgare, si tous ces objets ont été achetés directement par le Ministère de la Guerre dans les pays où ils se fabriquent ou sans l'intervention aucune d'entrepreneurs ni de commissionnaires;

13) les chevaux de remonte de l'armée bulgare et ceux destinés au haras Alexandre pour l'amélioration de la race chevaline indigène.

Remarque. Les articles mentionnées dans les deux alinéas qui précèdent peuvent aussi être exemptés d'impôts par ordre spécial des ministres des Finances et de la Guerre s'ils ont été achetés par le ministre de la Guerre, directement et sans l'intervention aucune d'entrepreneur ni de commissionnaire, et payés avec les sommes inscrites à cet effet dans le budget du ministère.

Art. 5. Sont exemptés d'impôt les marchandises d'exportation suivantes:

1) le tabac en feuille ou sous toute autre forme;

2) le vin, l'eau-de-vie, en général les boissons spiritueuses, le raisin, les fruits et les légumes;

3) les livres, tableaux, portraits lithographiques ou photographiques, ainsi que les images saintes;

4) les marchandises coloniales ou autres qui ne sont pas des produits de la Bulgarie, qui ont payé l'impôt d'im-

каквито и да е причини, се изнасят назадъ въ чужбина, или се прѣнасятъ по вода, отъ едно пристанище на друго въ България;

д) стоки, които се изнасятъ въ такава количество, щото цѣната имъ въ купъ да не съставлява повече отъ 25 лева;

е) предметъ необходими за храна и освѣтление на кораблени персоналъ въ корабитѣ, които стоятъ въ Българскитѣ пристанища и

ж) шаяци, аби, гайтани, изработени кожи, ножове желязни; сребърни и златни издѣлия и въобще всичкитѣ мѣстни индустриални издѣлия;

Чл. 6. Освобождаватъ се отъ вносно и износно мито:

а) мѣстнитѣ произведения, които се прѣнасятъ отъ едно пристанище на друго въ България, когато се придружаватъ съ нуждитѣ митарственни свидѣтелства;

б) иностраннитѣ стоки, които се намиратъ въ митарственнитѣ магазини и които по разни обстоятелства се изнасятъ на ново изъ България;

Забѣлѣжка. Антрепозитнитѣ стоки когато се изнасятъ наново, плащатъ 1% мито отъ стойността.

в) иностраннитѣ стоки, които преминуватъ презъ България за други държави (транзитъ) и мѣстнитѣ произведения, които за да сж прѣнесатъ отъ единъ пунктъ на други въ България, преминуватъ презъ територията на една чужда държава, или се прѣнасятъ по вода отъ вънъ предѣлитѣ на България и

г) иностраннитѣ и мѣстнитѣ стоки, които се внасятъ отъ чужбина или се изнасятъ отъ вънъ границата за кратко-врѣмни срокове, за спекулация въ изработванието имъ и за други цѣли, като се пазятъ относително тия стоки правилата, изложени въ глава IV отъ настоящия законъ.

Чл. 7. Запрещава се съвършено внасянието на следующитѣ предметъ:

а) оръжия и въобще военни амунитции, съ изключение на револвери, ловджийски пушки и пищовчетата, които се внасятъ за търговия, по редътъ опредѣленъ отъ Министерството на Финанситѣ. Внасянието на барути се допуска, съгласно съ особния за това законъ;

portation, et qui, pour des raisons quelconques sont retournées ou transportées par voie d'eau d'un port à l'autre de la Bulgarie;

5) les marchandises exportées en quantité telle que leur prix total ne dépasse pas 25 Levs.

6) les objets indispensables à la nourriture et à l'éclairage des vaisseaux stationnant dans les ports bulgares;

7) les chaïaks, draps, peaux tannées, couteaux en fer, tous objets d'or et d'argent, et en général tous les objets fabriqués dans le pays.

Art. 6. Sont affranchis des droits d'entrée et de sortie:

1) les produits du pays, transportés d'un port à l'autre de la Bulgarie, lorsqu'ils sont accompagnés des pièces justificatives de la douane;

2) les marchandises étrangères qui se trouvent dans les entrepôts des douanes et viennent, par des circonstances quelconques, à être réexpédiées hors du pays;

Remarque. Les marchandises en entrepôt réexportées payent un droit ad valorem de 10%.

3) les marchandises de provenance étrangère, traversant la Bulgarie à destination d'autres pays et les produits indigènes qui, pour être transportés d'un point à un autre de la Bulgarie doivent passer par le territoire d'un autre état ou qui sont transportés par voie d'eau en dehors des frontières de la Bulgarie;

4) les marchandises étrangères et indigènes ou exportées à court délai pour être manufacturées ou servir à d'autres usages; à l'égard de ces marchandises on observera les règles exposées au courant du chapitre IV de la présente loi.

Art. 7. Il est formellement interdit d'importer les objets suivants:

1) les armes et en général toutes les munitions sauf les revolvers, fusils de chasse et pistolets destinés à être livrés au commerce dans une proportion déterminée par le ministère des finances; l'importation de la poudre est autorisée conformément à la loi spéciale votée à cet effet;

б) развалени стоки за ядение, когато се констатира отъ надлѣжния лѣкаръ, че сж вредителни за здравето, и в) въхти носени дрѣхи, които се внасятъ за търговия.

Чл. 8. Запрещава се съвършено изнасянието отвънъ границата на дренитѣ каменни предметъ, като: паметници, статуи, статуйки и други такива древни скулптури; предметъ искусствени отъ дърво или бронзъ древни, прѣстени и металически сѣждове древни, мозаически и нумизматически предметъ древни и въобще всички предметъ, които по естеството си прѣдставляватъ наученъ или любопитенъ интересъ.

Забѣлѣжка. Подобно изнасяние се разрешава само отъ Министерството на Народното Просвѣщение.

Чл. 9. Митницитѣ взематъ мито за всички стоки, както вносни, тъй и износни, които не сж запрети отъ закона и съ особни распоряждания отъ Финансовия Министръ безъ ограничение на количеството имъ, а митарственнитѣ пунктове: а) за износнитѣ стоки обаче само отъ таково количество, на което митото не надминува за веднажъ 25 лева.

Чл. 10. Министрътъ на Финанситѣ има право: а) да прави измѣнения въ правата на митарственнитѣ учрѣждения, относително до пропуцанието на стокитѣ, както да разрешава на митарственнитѣ пунктове да взематъ мито на вноснитѣ стоки въ по-голямо количество отъ онова, което е показано въ чл. 9; да обръща митарственнитѣ пунктове въ митници и наопаки; да запрѣщава пропуцанието презъ всичкитѣ въобще митарственни учрѣждения на нѣкои вносни както и износни стоки, когато това ограничение се изисква отъ економическото положение и нуждитѣ на страната или отъ санитарнитѣ условия на чуждитѣ страни, отъ които идатъ стокитѣ и б) да отваря, затваря и прѣмѣства митарственнитѣ учрѣждения отъ едно мѣсто на друго, съобразно съ нуждитѣ на търговията.

Чл. 11. За врѣмнитѣ измѣнения на правата на митарственнитѣ учрѣждения, по внасянието и вземанието мито на стокитѣ, се обявява отъ Министер-

2) les comestibles avariés, dont la nocuité aurait été constatée par un médecin nommé à cet effet;

3) les vieux habits importés pour servir au commerce.

Art. 8. Il est formellement interdit d'exporter les objets antiques en pierre tels que: fragments de mouvements, statues, statuettes, et autres sculptures, les objets d'art anciens, en bois ou en bronze, les plats anciens en terre ou en métal, les objets de mosaïque, numismatique et en général tout objet présentant de sa nature, un intérêt scientifique ou artistique.

Remarque. L'exportation de semblables objets ne peut être autorisée que par le ministère de l'Instruction publique.

Art. 9. Les douanes perçoivent l'impôt sur toutes les marchandises dont l'importation ou l'exportation n'est pas interdite par la loi et d'après des dispositions spéciales prises par le ministère des finances, sans rabais en raison de la quantité; les points douaniers perçoivent l'impôt sur les marchandises exportées, en qualité illimitée et sur les marchandises importées dont l'impôt, sur la quantité ne dépasse pas 25 levs.

Art. 10. Le ministre des finances a le droit d'introduire des modifications dans les attributions des douanes relativement au passage des marchandises, comme aussi d'autoriser les points douaniers à percevoir sur les marchandises importées un impôt supérieur à celui indiqué dans l'article précédent, de convertir les points douaniers en douanes et inversement, de défendre à toutes les douanes l'entrée de certaines marchandises d'importation ou la sortie de certaines marchandises d'exportation, lorsque cette mesure est exigée par la situation économique et les besoins du pays ou par les conditions sanitaires des pays de provenance, et de créer, supprimer, déplacer les douanes, selon les besoins du commerce.

Art. 11. Les modifications provisoires des pouvoirs des douanes concernant l'importation des marchandises et la perception de l'impôt sont pu-

ството въ „Държавен Вѣстник“, а отъ митарственнитѣ учрѣждения чрезъ писменни обявления, които се оказватъ прѣдъ вратата на зданието. За затварянieto и отварянieto на митарственнитѣ учрѣждения ставатъ подобни обявления единъ мѣсець напредъ.

Чл. 12. Мѣста, необходими за устройство на митарствени здания и други приспособления, се взематъ принудително въ полза на правителството, на основание 68 члѣнъ отъ Конституцията на Българското Княжество, когато тѣхнитѣ стопани се отказватъ да ги отстъпятъ съ доброволно съгласие.

Оцѣнението ще става отъ една комисиия, състояща отъ по равно число члѣнове отъ страна на правителството и отъ страна на притѣжателитѣ на мѣстата, до когато се изработи особенъ законъ за отчужденията.

ОТДѢЛЪ П.

За управлението на митарственнитѣ учреждения и за пограничния надзоръ.

Чл. 13. Митарственнитѣ учреждения се намиратъ подъ вѣдомството на Финансовото Министерство.

Чл. 14. Митницитѣ се дѣлятъ на петъ степени и се управляватъ отъ управители, които се назначаватъ и уволняватъ съ Княжески указъ, по прѣдставлението на Финансовий Министръ, а пунктоветѣ — отъ началници, които се назначаватъ и уволняватъ тоже съ Княжески указъ.

Чл. 15. Числото на митарственнитѣ учрѣждения и на чиновницитѣ, както и на по-долнитѣ служители се опредѣлява по бюджета, а редътъ, който съществува за опредѣлението на служби, порядъктъ по дѣлопроизводството на митарственнитѣ учрѣждения, обязанноститѣ и взаимнитѣ отношения на чиновницитѣ, сж изложени въ особни правилници по този прѣдмѣтъ.

Забѣлѣжка. Митницитѣ се ревизуватъ отъ ревизоритѣ при Министерството на Финанситѣ.

Чл. 16. Управителитѣ както и всичкитѣ други митарствени и пунктови чиновници за своитѣ дѣла отговарятъ прѣдъ Министерството на Финанситѣ и прѣдъ Върховната Сѣтна Палата.

bliées dans le Journal Officiel par ordre du ministère; les douanes annoncent ces modifications au moyen d'annonces et d'avis suspendus devant la porte des bâtiments; la création et la suppression des douanes sont annoncées par de semblables avis, un mois à l'avance.

Art. 12. Les terrains nécessaires à la construction des bâtiments des douanes et dépendances sont obligatoirement cédés au gouvernement, d'après l'art. 68 de la Constitution de la Principauté de Bulgarie; la force interviendrait au cas où le propriétaire ne voudrait pas le céder de bon gré.

L'estimation en sera faite par une commission composée de membres désignés en nombre égal par le gouvernement et le propriétaire des terrains, jusqu'à ce qu'il ait été voté une loi spéciale sur les expropriations

PARAGRAPHE П.

De la direction, des institutions douanières et de la surveillance sur les frontières.

Art. 13. Les situations douanières sont placées sous la direction du ministre des finances.

Art. 14. Les douanes se divisent en 5 classes et sont administrés par des directeurs qui sont désignés et licenciés par oukaze princier, sur la proposition du Ministre des Finances.

Art. 15. Le nombre des établissements douaniers, et de leurs employés ainsi que des employés subalternes sera fixé dans le budget; l'ordre à suivre dans la répartition des services, dans les formalités imposées, les devoirs des employés et leurs rapports entre eux sont exposés dans des réglemens spéciaux sur la matière.

Remarque. Les douanes sont révisées par les contrôleurs du ministère des finances.

Art. 16. Les directeurs des douanes et points douaniers ainsi que leurs employés sont responsables de leurs actes devant le Ministre des finances et devant la Cour des comptes.

Чл. 17. Управителитѣ, които изпълняватъ и длъжността касниерска, каснеритѣ и пунктовитѣ началници, полагатъ гаранция (въ пари или поръчителство) споредъ закона за гаранцитѣ на чиновницитѣ.

Чл. 18. Митарственнитѣ чиновници сж отговорни за всѣко неосновно затруднение, което причиняватъ на търговцитѣ.

Чл. 19. Митарственнитѣ чиновове отъ каквато и да бждѣть степенъ, при изпълнението на служебнитѣ си дѣла намиратъ се подъ защита на особнитѣ закони; всѣкой който първене да ги псува, заплашва, бие или имъ се противи, при изпълнение на тѣхнитѣ обязанности, се наказва споредъ сжществующия наказателенъ законъ.

Административнитѣ и селскитѣ власти, както и въобще долнитѣ полицейски чиновове сж длъжни, по исканието на митарственнитѣ чиновници и служащи, да показватъ съдѣйствието за всичко що се касае до изпълнението на тѣхнитѣ служебни обязанности.

Забѣлѣжка. Митарственнитѣ чиновове се смятатъ като въ изпълнение на служебнитѣ си обязанности, не само въ митницата, но и когато се намиратъ въ околността на пристанището, или по границата.

Чл. 20. Всички Митарствени чиновници сж длъжни при изпълнение на служебнитѣ си дѣла да носятъ отличителни знакове, които се опредѣлятъ отъ Министра на Финанситѣ.

Чл. 21. Митарственнитѣ учреждения биватъ открити всѣкой день, освѣнъ св. недѣля и опредѣленитѣ отъ правителството празници: отъ 1 априлий до 1 октомврий, отъ 7 часа до 12 прѣдъ пладнѣ и отъ 2 до 7 послѣ пладнѣ; а отъ 1 октомврий до 1 априлий, отъ 8 до 12 прѣдъ пладнѣ и отъ 2 до 5 послѣ пладнѣ.

За прѣминуванието на пятницитѣ и за други негърнящи отлагания вужди, митницитѣ и пунктоветѣ трѣбва да бждѣть отворени всѣкой день и всѣкий часъ безъ исклучение.

Забѣлѣжка. Търговскитѣ операции въ митницитѣ се прѣкращаватъ слѣдъ обѣдъ, винаги единъ часъ по-рано, който часъ е опредѣленъ за протрѣпанне и записване дневнитѣ операции.

Art. 17. Les Directeurs qui remplissent aussi les fonctions de caissiers, les caissiers et les chefs des points douaniers déposent conformément à la loi sur les garanties des employés, un cautionnement (en argent ou en valeurs).

Art. 18. Les employés de douane sont responsables de toute difficulté non motivée qu'ils causent aux négociants.

Art. 19. Les employés des douanes, quelle que soit la fonction qu'ils exercent, sont placés pendant leur service sous la protection de lois spéciales; ceux qui, pendant leur service, les insulteraient les frapperaient ou leur résisteraient, seront punis conformément aux lois existantes.

Les autorités administratives, celles des villages ainsi que les agents subalternes de la police sont tenus, sur la requête des agents des douanes, de leur prêter main-forte pour tout ce qui concerne l'accomplissement de leur service.

Remarque. Les agents des douanes sont censés être en service non seulement dans les bureaux de la douane mais aussi quand ils se trouvent dans les environs du port ou à la frontière

Art. 20. Tous les employés des douanes sont tenus de porter, pendant leur service les signes distinctifs fixés par le ministère des finances.

Art. 21. Les douanes sont ouvertes tous les jours excepté les dimanches et les jours fériés, déclarés tels par le gouvernement; du 1er avril au 1er octobre de 7 h. à 12 h., et de 2 h. à 7 h.; du 1er octobre au 1er avril, de 8 h. à 12 h. et de 2 h. à 6 h.

Pour le passage des voyageurs et pour toutes les circonstances qui ne souffrent pas de retard, les douanes et les points douaniers doivent être ouverts tous les jours et à toute heure sans exception.

Remarque. Les opérations cessent dans les bureaux de douane une heure avant la fermeture, cette heure étant consacrée à la révision et aux écritures des opérations du jour.

Чл. 22. Участие въ търговски расправи, приемане на поръчки и довѣренности по митарственнитѣ работи въобще и изпълняването на чужди поръчки за покупка на стоки се забранява на митарственнитѣ чиновници.

Чл. 23. За да се отбѣгне тайното прѣкарване на стоки, по границата на България е учрѣденъ въоръженъ надворъ, състоящъ отъ конни митарствени стражари. Тая стража се съставлява чрезъ волнонаемни лица, прѣимущественно такива, които сж се освободили отъ военния наборъ; тя се подчинява непосредствено на управителитѣ на мѣстнитѣ митници. Организацията и щатитѣ на митарственната стража, а тъй също правата и обязанноститѣ на стражаритѣ се опредѣляватъ отъ правилника за митарственнитѣ стражари.

Чл. Стражаринтъ, който прослужи непрекъснато 5 години безъ повишение, получава право на увеличение заплатата, въ размѣръ 10% отъ съдържащото си; за второто петолѣтие 20%, а слѣдъ 20-годишна непрекъсната служба придобива право за пенсия, въ размѣръ $\frac{2}{3}$ отъ срѣдното количество на получаемата въ послѣднитѣ 3 години заплата.

Чл. 25. Службата на стражаръ въ митницитѣ се счита за служба въ запасъ (резерна въ войската) и лицата, които со намиратъ по тия длѣжности, не подлежатъ на призивъ по военна служба за обучение, прѣди да се освободятъ отъ тѣхъ.

Чл. 26. Долнитѣ чиновници на митарственната стража, кога се намиратъ въ обиколки по длѣжностъ, изпълняватъ обязанноститѣ на караулитѣ.

Всѣкой е длѣженъ да ги признава за такива и по исканieto имъ да се спира. При това стражаритѣ се ръководятъ отъ по-долу изложенитѣ правила въ члѣнове 28—31.

Чл. 27. Тия правила по распореданieto на мѣстното началство трѣбва да се окачатъ въ пограничнитѣ мѣстности, по всичкитѣ полицейски учрѣждения, на публичнитѣ мѣста и да се обявяватъ всѣка година на жителитѣ, отъ мѣстната полиция.

Чл. 28. На митарственнитѣ стражари се позволява да употребяватъ оръжие въ слѣдующитѣ случаи:

Art. 22. Il est interdit aux employés de prendre part à aucune discussion commerciale, d'accepter des présents et de faire des confidences en matière de service.

Art. 23. Afin d'empêcher le passage clandestin des marchandises il est créé une garde armée, composée de douaniers à cheval. Cette garde est composée de volontaires; on y reçoit de préférence les anciens soldats; elle est placée sous les ordres immédiats des directeurs des douanes du lieu. L'organisation de cette garde douanière, ainsi que les droits et les devoirs des hommes qui la composent sont exposés dans les règlements douaniers.

Art. 24. Tout douanier qui a servi 5 ans sans recevoir d'augmentation a droit à une augmentation de 10% du montant de sa solde, 5 ans après à 20% et après vingt ans de services ininterrompus il a droit à une pension de retraite égale aux $\frac{2}{3}$ de la solde moyenne des trois dernières années.

Art. 25. Le service des douanes est considéré comme service de réserve, et ceux qui l'exercent sont exempts des appels tant qu'ils n'en sont pas libérés.

Art. 26. Les employés subalternes de la garde douanière en tournée de service remplissent les devoirs des sentinelles. Chacun doit les reconnaître comme tels et se conformer à leur ordre de s'arrêter. Les douaniers se conformeront en cela aux règles exposées dans les articles ci-dessous, 28, 31.

Art. 27. Ces règlements, d'après la décision de la direction doivent être affichés aux frontières, dans toutes les maisons de police, dans les endroits publiés et annoncés chaque année à la population par la gendarmerie.

Art. 28. Les douaniers sont autorisés à faire usage de leurs armes dans les cas suivants:

1) като срѣщнатъ контрабандисти, когато обикалятъ за да нагледватъ, ако контрабандиститѣ се не спрѣтъ на повикването имъ (заповѣдта имъ) и ако тѣ се противатъ, когато ги хванатъ съ сила;

2) когато контрабандиститѣ или други лица нападнатъ открито на стражаритѣ въ време изпълнението на длѣжноститѣ имъ, ако това нападение е направено съ цѣлъ да се отнеме съ сила хванатата контрабанда или да помогне за прѣкарването ѝ, — и тогава, даже когато нападателитѣ не сж съ нищо въоръжени;

3) ако се нападне на стражаря, когато той пази кассата, стокитѣ, стоварищата или други нему повѣрени прѣдмети, или кога той съгледа, че злоумишленници се стараятъ да се вмъкнатъ въ пазенитѣ отъ него мѣста съ чупение (събаряние), ако злоумишленнитѣ не прѣкратятъ дѣйствиата си при първото му повикване, или ако се противатъ при хващанieto имъ.

Чл. 29. Въ всичкитѣ тия случаи стражаритѣ сж длѣжни, колкото е възможно, да се ограничаватъ въ употребление на хладно оръжие и да прибѣгватъ до огнестрѣлното само въ крайности.

Чл. 30. Ако въ опредѣленитѣ отъ прѣдидущитѣ члѣнове случаи на необходимостъ, стражаритѣ убиятъ нѣкого или го наранятъ, длѣжни сж незабавно да явятъ за това управителя на мѣстната митница и мѣстната полиция.

Чл. 31. Ако се докаже чрезъ изслѣдванieto, че стражаритѣ, които сж ранили или убили нѣкого при изпълнението на длѣжността си, не сж отстъпили въ тоя случай отъ горѣизложенитѣ правила и сами не сж дали поводъ за тая случка, тѣ се освобождаватъ отъ всѣкакво наказание; нѣ ако сж употребили оръжие безъ нужда, или прѣждеврѣменно, тѣ подлежатъ на отговорностъ прѣдъ сѣдътъ (чл. 37).

Чл. 32. По чертата на границата, гдѣто сж расположены митарственнитѣ постове (стражари), запрѣтено е да се учрѣждаватъ фабрики, воденици, ханица кръчми и други такива публични заведения, безъ прѣдварително разрѣшение на Финансовото Министерство.

1) lorsque pendant leur tournée ils rencontrent des fraudeurs, que ces derniers refusent d'obéir à leur injonction, de s'arrêter, ou qu'ils résistent quand ils sont arrêtés;

2) lorsque des fraudeurs ou d'autres individus les attaquent ouvertement pendant leur service et que cette attaque a pour but d'enlever des marchandises saisies ou de favoriser leur passage, lors même que les contrebandiers ne seraient point armés;

3) s'ils sont attaqués pendant qu'ils gardent la caisse, les marchandises ou autres objets à eux confiés, ou s'ils s'aperçoivent que les agresseurs tentent de s'introduire dans les endroits qu'ils gardent, et si les malfaiteurs ne s'arrêtent pas à la première injonction, ou si une fois pris ils essayent de se défendre.

Art. 29 Dans tous ces cas, les douaniers devront, autant que possible, ne se servir que des armes blanches et n'employer les armes à feu que dans un cas extrême

Art. 30. Si dans les cas exposés dans les articles précédents les douaniers tuent ou blessent quelqu'un ils doivent en avertir sans retard le directeur de la douane et le chef de police du lieu.

Art. 31. Si l'enquête prouve qu'ils ont tué ou blessé quelqu'un dans leur service de garde et que, dans ce cas, ils n'ont transgressé aucune des règles sus-mentionnées, et qu'ils n'ont eux-mêmes nullement provoqué ces faits, ils sont dégagés de toute responsabilité; mais s'ils ont fait usage de leurs armes sans nécessité ou avant que cela fut nécessaire, ils assument devant les tribunaux la responsabilité de leur acte (art. 37).

Art 32. Sur les lignes de la frontière où sont disposés les postes de douaniers, il est interdit de fonder des fabriques, moulins, auberges et autres semblables établissements sans une autorisation préalable du ministère des finances.

Когато се докаже, че нѣкое таково заведение е улеснило прѣкарването на контрабандни стоки, то Финансовото Министерство може да заповѣда закриването му незабавно.

Остановяването на плаващите воденици покрай рѣкитѣ на границата, ще се позволява само съ разрѣшението на управителя на митницата, който е длъженъ незабавно да извѣсти М-вото на Финансите.

Чл. 33. Прѣзъ пограничните постове е съвършено запрѣтено да се внасятъ и изнасятъ стоки или други прѣдмети.

Чл. 34. Пренасянето стоки прѣзъ границата, гдѣто има поставени митарствени учрѣждения, се позволява само отъ изгрѣването до заходването на слънцето.

Чл. 35. Митарственните чиновници и стражари иматъ право да правятъ претърсвания за откриване контрабандни стоки въ публичните и търговски заведения, като: гостинници, ханове, кафенета, кръчми, дюкани и др. т., също и въ хамбаритѣ, които се намиратъ далечъ отъ жилищата, въ всѣко врѣме, дена и ноца. Прѣтърсването по къщата и други жилища, трѣбва да става по исканието на митарственните чиновници отъ мѣстната полиция, отъ селските кметове и отъ другите длъжностни лица, които, въ окръга на вѣдомството си, изпълняватъ полицейска длъжностъ, съгласно постановленията на чл. 571 и 572 отъ Врѣменните Правила за устройството на съдебната частъ на България.

Търсенето контрабанда въ къщи и заведения подъ иностранно подданство трѣбва да става въ присъствието на единъ прѣдставителъ отъ консулството, ако се намира на мѣстото и единъ полицейски чиновникъ.

Забѣлѣжка. Ако консулството се не съгласи да испрати свой прѣдставителъ, то управителя на митницата изпълнява длъжността си и белъ поменатия прѣдставителъ.

Чл. 36. Търсенето и конфискацията въ къщата и въ другите жилища се позволяватъ само, когато има основателно подозрѣние, че въ тѣхъ има скрити контрабандни стоки.

Lorsqu'il sera prouvé qu'un de ces établissements aura favorisé le passage de marchandises en fraude, le ministre pourra décréter immédiatement sa fermeture.

La création de moulins hydrauliques sur les rivières frontières devra être autorisée par le directeur de la douane qui devra en aviser le ministre sans retard.

Art. 33. Il est absolument interdit d'importer ou d'exporter des marchandises par les postes des frontières.

Art. 34. Le transport des marchandises par les points douaniers des frontières ne peut s'effectuer que depuis le lever du soleil, jusqu'à son coucher.

Art. 35. Les employés des douanes et les gendarmes ont le droit de faire des perquisitions dans les endroits publics et les maisons de vente, tels que: hôtels, auberges, cafés, boutiques, etc. ainsi que dans les sous-sols éloignés des habitations, à toute heure du jour et de la nuit, dans le but de découvrir les objets de contrebande. Les perquisitions dans les maisons d'habitation doivent être faites sur réquisition des douaniers par la police locale, sur l'ordre des maires des villages et autres fonctionnaires qui font dans le rayon de leur circonscription l'office d'officier de police conformément aux articles 571 et 572 des règles judiciaires provisoires de la Bulgarie.

La perquisition dans les maisons et établissements placés sous la protection d'un consulat doit être faite en présence d'un représentant du consulat, s'il y en a un et d'un agent de police.

Remarque. Si le consulat refuse d'envoyer un représentant, le directeur des douanes accomplit sa mission, même en l'absence de ce représentant.

Art. 36. La perquisition et la confiscation d'objets dans les maisons et autres lieux d'habitation ne doivent être pratiquées que si l'on a de graves raisons de soupçonner qu'il s'y trouve cachés des objets de contrebande.

ОТДѢЛЪ III.

PARAGRAPHE III.

За реда на привличание къмъ отговорностъ служащите въ митарственните учрѣждения и за наказанията, които имъ се налагатъ за прѣстѣпления по длъжността имъ.

Du degré de responsabilité assumé par les agents des douanes et des peines que leur font encourir la transgression de leurs devoirs.

Чл. 37. Служащите въ митниците лица, въ случай на прѣстѣпления по длъжността имъ, подпадатъ подъ наказание или по распоредването на началството имъ или по съдебна присѣда.

Art. 37. En cas de non observation de leurs devoirs, les fonctionnaires des douanes sont passibles de punitions infligées soit par leurs chefs, soit par les tribunaux.

Прѣдаването на съдъ става съ заповѣдането на реда, изложенъ въ Врѣменните Правила за устройството на съдебната частъ (утвърдени на 24 августъ 1878 год.) и въ допълнение къмъ Врѣменните Правила, (утвърдено на 3 юний 1880 год.) и заваси отъ онова началство, отъ което се назначаватъ на служба.

La citation devant les tribunaux doit se faire en observant l'ordre exposé dans les règles judiciaires provisoires de la Bulgarie (confirmées le 24 août 1878) et dans leur complément (décrété le 3 juin 1880) et dépend du chef qui nomme les employés.

Чл. 38. Митарственните чиновници за всѣко умислено пропускане, а най-вече за помагане тайно внасяние или изнасяние на стоки, исклучаватъ се отъ служба и подпадатъ подъ лично наказание, по криминалния законъ.

Art. 38. Les employés des douanes qui auraient volontairement transgressé les règlements, et ceux qui, principalement auraient favorisé le passage clandestin de marchandises importées ou exportées seront destitués et passibles en outre de châtimens corporels prévus par le code pénal.

Чл. 39. Подъ установените отъ прѣдидущия члѣвъ наказания подпадатъ:

Art. 39. Les agents ci-après désignés tombent sous le coup des peines prévues:

1) пѣшия стражаръ, който, като е поставенъ при нѣкой корабъ, остави мѣстото си, или дозволи да се снѣме нѣщо отъ кораба, безъ да извѣсти за това на митницата, или дозволи стоварването въ неуречените часове, или наконѣцъ дозволи да се отворятъ колетитѣ, прѣди да се прѣглеждатъ отъ митницата, и

1) le gendarme à bord d'un vaisseau qui quitte sa place ou laisse décharger quoi que ce soit sans en informer la douane, ou bien permet le déchargement aux heures interdites, ou enfin permet d'ouvrir les colis avant qu'ils aient été visités par la douane.

2) митарствения чиновникъ, който позволи стоварването на стокитѣ въ неуречени часове и отварянето на колетитѣ, прѣди да се прѣглеждатъ.

2) tout employé qui autoriserait le déchargement des marchandises aux heures interdites, ou avant qu'elles aient été visitées.

Чл. 40. Ако колетътъ постѣпилъ въ магазината, послѣ не се намири, то отъ виновния за това магазинеръ или служащъ при митарственните складове, се взема слѣдующата за удовлетворение на притѣжателя сума, и освѣнъ това, слѣдующото за съкровещето мито. Ако тѣ при това се удиятъ, че сж виновни въ нѣкое злоупотребиение, прѣдаватъ се подъ съдъ и се наказватъ, спорѣдъ криминалния законникъ.

Art. 40. Si un colis s'égaré, le magasinier ou l'employé de service est tenu de rembourser au propriétaire le prix du colis, et de verser au trésor l'impôt qui lui revient de ce chef; s'il y a vol, l'auteur comparait devant le tribunal pour être jugé d'après les prescriptions du code pénal.

Чл. 41. Ако отъ надзора на митницата се пропуснатъ стоки, за които не сж прѣдвали квитанции за плащане на митото, то виновнитѣ въ това чиновници или стражари, се исклучаватъ отъ служба. Ако за пропуснатитѣ стоки не се е заплатило мито, то освѣнъ това върху тѣхъ пада паричната глоба, установена въ чл. 253, въ случай че притежателя на стоката не е въ състояние да заплати тая глоба.

Ако обаче при горѣупоменатитѣ противозаконни дѣйствиа, виновнитѣ сж употребили, или сж приели прѣправени документи, то тѣ подпадатъ и подъ лично наказание по криминалния законникъ.

Чл. 42. За нарушение на правилата установени въ чл. 33 на тоя законъ, чиновнитѣ подпадатъ за първий пътъ на глоба до сто лева, а за втори пътъ се исклучаватъ отъ служба.

Чл. 43. Митарственния чиновникъ виновенъ въ противозаконно полагане или прѣправяне на пломби подпада подъ лично наказание по криминалния законникъ, като за прѣправяне на притежителствень печать.

Чл. 44. Които уловятъ или удирятъ контрабандни стоки и ги открадатъ подпадатъ подъ лично наказание по криминалния законъ и се лишаватъ отъ наградата прѣдвидена въ чл. 278 отъ настоящия законъ.

Чл. 45. За всичкитѣ прѣстъпления по службата, за които нѣма въ тая глава особни постановления, лица на които сж възложени специални длѣжности, както отъ настоящия законъ, тѣ сжщо и отъ особнитѣ инструкци, подпадатъ подъ опрѣдѣляванитѣ наказания за нарушения обязанности на службата по криминалния законникъ.

ОТДѢЛЪ IV.

За дѣйствиата на митарственнитѣ учрѣждения.

Глава I.

За параходитѣ, корабитѣ и прѣвозителатѣ, които докарватъ стоки.

Чл. 46. Капитанитѣ на параходитѣ или корабитѣ, които пристигватъ въ българскитѣ пристанища съ вносни стоки, сж длѣжни, въ 24 часа отъ при-

Art. 41. S'il disparaît des marchandises de la douane, les employés ou gendarmes coupables d'un manque de surveillance seront destitués, et si ces marchandises n'ont pas payé l'impôt, ils sont punis d'une amende fixée par l'art. 253, dans le cas où le propriétaire de ces marchandises clandestinement extraites du magasin, ne serait pas en état de payer lui-même cette amende.

De plus, si pour accomplir les susdits actes illégaux, les coupables ont fait usage ou accepté des documents faux, ils sont passibles des peines corporelles prévues dans le code pénal.

Art. 42. Les employés qui n'observeraient pas les règles de l'art. 33 de la présente loi seront punis d'une amende à la première fois, en cas de récidive, ils seront destitués.

Art. 43. Tout agent des douanes qui se rendrait coupable d'usage illégal, ou de contrefaçon des cachets, sera puni conformément au code criminel pour contrefaçon des sceaux de l'Etat.

Art. 44. Quiconque aura saisi ou cherché à saisir des marchandises pour les voler, sera puni comme précédemment et sera de plus privé des primes prévues dans l'art. 278 de la présente loi.

Art. 45. Les agents auxquels sont imposés des devoirs spéciaux et qui ont à observer des instructions particulières, seront, pour tous les délits commis en matière de service et non prévus dans les articles précédents poursuivis sous le chef de manquement à leurs devoirs, conformément au code criminel.

PARAGRAPHE IV.

Des opérations douanières.

Chapitre I.

Des bateaux et navires qui importent des marchandises.

Art. 46. Les capitaines des bateaux et navires qui arrivent dans les ports bulgares chargés de marchandises, sont obligés de faire parvenir à la douane,

тигванито си, да подаватъ въ митницата манифестъ за всичкитѣ донесени стоки. Манифеститѣ трѣбва да бждатъ подписани отъ капитанитѣ и да забѣлѣватъ въ тѣхъ наименованията на парахода или кораба, врѣмето на пристиганнето имъ и направлениата на прѣтуваннето имъ, както и видѣтъ, тежината на стокитѣ и количеството на колетитѣ.

Ако параходитѣ, или корабитѣ въ които има стоки назначени и за други пристанища, нѣматъ отдѣленъ манифестъ за пристанището, въ което пристигватъ, то капитанитѣ имъ сж длѣжни да прѣдставятъ въ митницата общия манифестъ, придруженъ съ едно извлѣчение отъ него за стокитѣ, които сж прѣдначинени за стоварване въ това пристанище. Слѣдъ стоварването на стокитѣ митницата върща общия манифестъ на капитанина, като направи въ него нуждитѣ забѣлѣжки за стоваренитѣ колети. Общия манифестъ се задържа въ послѣдната митница гдѣто параходътъ или корабътъ извади всичката стока.

Капитанитѣ сж отговорни за цѣлостта на показанитѣ въ манифеста стоки, и сж длѣжни да оправдайтъ липсалитѣ колети чрезъ законни документи, въ срокъ на 6 мѣсеци.

Забѣлѣжка. Когато въ нѣкоя ладия има стоки за продажъ и прѣтѣжителя имъ не може да знае колко отъ тѣхъ ще продаде или стовари въ пристигналото пристанище, позволява се на капитанина да подаде манифестъ за цѣлото количество стока, находяща се въ ладията му, като си запази правото въ манифеста да заплати митнитѣ права само за продаденото или стовареното количество, а останалото да може да повърне обратно. Въ подобенъ случай митницата, при отплудването на ладията прави постановление въ манифеста за стовареното количество стока, което постановление се завѣрява съ подписитѣ на митарствениия управителъ и магазинертъ.

Чл. 47. Който отъ капитанитѣ не подаде манифестъ въ 24 часа отъ пристиганнето си въ пристанището, наказва се съ глоба отъ 200 лева.

Неприслжителнитѣ дни, когато митницата е затворена, не се смѣтатъ въ срока отъ 24 часа.

Чл. 48. Въ случай, че се замѣратъ разлики между стоваренитѣ и показанитѣ

dans les 24 heures de leur arrivée un manifeste de toutes les marchandises importées. Les manifestes doivent être signés du capitaine et relater le nom du bâtiment, la date de son arrivée, son itinéraire, ainsi que la nature et le poids des marchandises, et le nombre des colis.

Si les navires chargés de marchandises à destination d'autres ports n'ont pas de manifeste séparé pour le port où ils arrivent, le capitaine devra présenter aux douanes le manifeste général accompagné d'un extrait concernant les marchandises à décharger dans le port. Après le déchargement, la douane rend au capitaine le manifeste général après y avoir placé les remarques nécessaires relativement aux colis déchargés.

Les capitaines sont responsables de la totalité des marchandises que comporte le manifeste, et doivent justifier l'absence des colis au moyen de documents légaux dans un délai de 6 mois.

Remarque. Lorsqu'une barque est chargée de marchandises à vendre, et que leur propriétaire ne peut savoir combien il en vendra ou déchargera au port, il est permis au capitaine de donner un manifeste de toutes les marchandises existant dans sa barque, tout en se réservant le droit, dans ce manifeste, de ne payer l'impôt que pour la quantité de marchandises vendues ou déchargées, et de rendre compte du reste.

En ce cas, la douane, au départ de la barque, insère une remarque justificative pour les marchandises déchargées, remarque signée par le directeur de la douane et contresignée par le magasinier.

Art. 47. Tout capitaine qui dans un délai de 24 heures, n'aura pas signalé son arrivée à la douane, sera passible d'une amende de 200 francs.

Ce délai ne comprend pas les jours fériés pendant lesquels la douane est fermée.

Art. 48. Dans le cas où il serait constaté une différence entre la quan-

нитъ въ манифеста стоки, налагатъ ся слѣдующитѣ наказания:

а) ако колетитѣ се намѣрятъ въ по малко количество отъ показанитѣ въ манифеста, капитанинътъ или агенството плаща глоба по 50 лева за всѣкой колетъ и надлежното мито; глобата се въскачва на 500 лева, за всѣкой колетъ, ако липсалитѣ колетъ съдържатъ за прѣтени стоки и

б) ако колетитѣ се намѣрятъ въ по голѣмо количество отъ показанитѣ въ манифеста, капитанинътъ или агенството плаща глоба по 10 д. за всѣкой колетъ. Когато намѣренитѣ повече колетъ съдържатъ за прѣтени стоки, капитанинътъ или агенството плаща глоба по 300 лева за всѣкой колетъ

Забѣлѣжка. Въ случай на кражба, пожаръ или друго провѣствие отъ непрѣодолима сила, станало слѣдъ подаването манифеста, капитанинътъ или агенството се освобождава отъ всѣко прѣслѣдване, ако той оправдае законно причината за липсалитѣ или излѣзли повече колетъ, сѣщо и когато се докаже чрѣвъ неоспорими доказателства, че тия колетъ сѣ надписани по погрѣшка въ параходитѣ или корабнитѣ книжа.

Чл. 49. Стокитѣ, които се внасятъ по сухо въ България, трѣбва да се прѣнасятъ по обикновенитѣ пѣтица, които водятъ къмъ митарственното учрѣждение. Стокитѣ, които би се отклонили отъ тия пѣтица или би се вмѣзнали въ нѣкоя къща, гостинница, хангъ или кръчма, прѣди да пристигнатъ въ митарственното учрѣждение, или които прѣминуваатъ покрай него, безъ да се спиратъ, се конфискуватъ.

Стокитѣ, които пристигатъ прѣвъ това врѣме, когато митарственнитѣ учрѣждения сѣ затворени, растоварватъ се въ двора или хамбара на тия учрѣждения до отварянето имъ.

Чл. 50. Всѣкой, който желае да изнася стока отвънъ границата, е длъженъ, подъ наказанята на чл. 49 отъ настоящия законъ, да ги прѣнася въ една отъ митницитѣ или митарственнитѣ пунктове, прѣди да ги прѣкара прѣвъ границата, или да ги натовари въ ладии.

Чл. 51. Всѣкой параходъ или корабъ, който се товари съ износни стоки,

tité de marchandises portée au manifeste, et la quantité déchargée, le capitaine ou l'agence sont punis comme suit:

1) Si les colis sont en nombre inférieur au chiffre du manifeste, le capitaine de l'agence paye une amende de 50 fr. par colis manquant, en sus de l'impôt correspondant; l'amende s'élève à 500 fr. pour chaque colis manquant qui contenait des marchandises dont l'importation est interdite;

2) si les colis sont en plus grand nombre que ne le porte le manifeste, le capitaine ou l'agence est tenu à une amende de 10 fr. par colis en trop. Si ces colis contiennent des marchandises dont l'importation est interdite l'amende est portée à 300 fr.

Remarque. En cas de vol, d'incendie ou de tout autre accident de force majeure survenu après la présentation du manifeste, le capitaine ou l'agence sont exonérés de toute poursuite, s'ils peuvent expliquer légalement la raison de l'absence ou de l'excédent des colis, ainsi que s'ils parviennent à démontrer d'une façon irréfutable que les colis ont été inscrits par erreur dans les connaissements.

Art. 49. Les marchandises arrivant par terre en Bulgarie doivent être transportées sur les chemins ordinaires qui mènent aux douanes. Les marchandises détournées de ce chemin ou cachées dans quelque maison, hôtel, auberge, avant d'arriver à la douane sont confisquées. Les marchandises arrivant à la douane pendant qu'elle est fermée, sont déchargées dans la cour ou le sous-sol en attendant qu'elle s'ouvre.

Art. 50. Toute personne qui désire exporter des marchandises doit au préalable, sous peine de tomber sous le coup de l'art. 49 de la présente loi, présenter ces marchandises à une douane ou point douanier, avant de leur faire passer la frontière ou de les embarquer.

Art. 51. Aucun navire chargé de marchandises d'exportation, ne peut

не може да отплува отъ пристанището, безъ да има за товарътъ манифестъ, потвърденъ отъ митницата, въ който да се показва видътъ и количеството на стокитѣ. Нарушителитѣ на това распоряждане се наказватъ съ глоба отъ 200—1000 лева.

Книжата на ладии, които споредъ съществуващитѣ правилници за мореплаването, трѣбва да се подаватъ на надлежитѣ власти, натоварени съ портовата полиция, не се отпущатъ отъ тѣзи власти, до гдѣто не се увѣрятъ, че манифестътъ е прѣдставенъ въ митницата и е потвърденъ. Лицата натоварени съ тая длъжностъ, ако нарушатъ това правило, отговарятъ за горнята глоба.

Чл. 52. Въ ладии, натоварени съ износни стоки ако се открие, че има стоки не записани въ манифеста, който се прѣдставя въ митницата, или записани подъ друго лъжливо наименование, то капитанинътъ на такива ладии се наказватъ съ глоба 200 лева.

Чл. 53. Капитанинътъ на параходитѣ и корабитѣ, които не подлежатъ на обшества и нѣматъ постоянни прѣдставители, въ случай на нарушение чл. чл. 47, 48, 51 и 52, ако не положатъ залогъ или поръчителство за обезпечение на глобитѣ, митницата има право да задържа кораба по сѣдебенъ редъ за взыскание глобитѣ.

Чл. 54. Както при внасянето така и при изнасянето, се освобождаватъ отъ подаване манифестъ, притежателитѣ на варкитѣ и малкитѣ ладии, съ които се прѣнасятъ между съседнитѣ пунктове състни прѣдмѣти, или стоки въ малки количества.

Чл. 55. Прѣди подаването манифеста за прѣтено е на параходитѣ и корабитѣ да растоварятъ стоки безъ прѣварителното разрѣшение на митницата. Растоварянето и товарението на стокитѣ трѣбва да става въ показанитѣ отъ митницата пунктове, и то само отъ изгрѣвването до заглаванието на слѣдцето. Нарушителитѣ на това распоряждане се наказватъ:

а) съ конфискуване и плащанне двойна цѣна на стоката, ако тя е за прѣтена, и

quitter le port sans avoir reçu de la douane un manifeste indiquant la nature et la quantité des marchandises dont il est chargé; les contrevenants seront passibles d'une amende de 200 à 1000 francs.

Les connaissements des navires qui selon les règles actuelles de la navigation doivent être remises aux autorités compétentes, chargées de la police des ports ne seront pas remises avant que les autorités se soient assurées de la remise du manifeste à la douane et de sa confirmation. Les personnes chargées de ce service, en cas d'infraction à cette règle, sont passibles de l'amende ci-dessus mentionnée.

Art. 52. Si dans le navire chargé de marchandises d'exportation on en saisit qui ne soient pas inscrites dans le manifeste remis à la douane, ou si ces marchandises y sont inscrites sous une appellation inexacte, les capitaines seront passibles d'une amende de 200 francs.

Art. 53. Pour les capitaines de navires marchands qui n'appartiennent pas à des Sociétés ou qui n'ont pas de représentants fixes, dans le cas d'infraction aux art. 47, 48, 51, et 52, de la présente loi, s'ils ne peuvent fournir ni caution, ni garantie de paiement des amendes la douane aura le droit de retenir le navire par voie judiciaire jusqu'à ce que ces amendes soient payées.

Art. 54. Sont dispensés de manifeste, à l'entrée comme à la sortie, les propriétaires des barques et petites embarcations qui effectuent des transports de vivres et de marchandises en petites quantités, entre deux points voisins.

Art. 55. Avant la livraison du manifeste il est interdit aux navires marchands de décharger leurs marchandises, et aux négociants de les faire décharger, sans autorisation préalable de la douane. Les infractions à cette règle sont punies:

1) de confiscation et d'une amende double du prix de la marchandise si l'entrée est interdite;

б) ако стоката не е задрътена, то тя се конфискува и се взима надлежното мито.

Забължка. Пасажерските, пощенските и товарните параходи, които имат редовно плаване, могат да растоварят и товарят стоки и нощно време, ако капитаните или агентите на такива параходи се задължават с една обща декларация пред митницата, да пазят строго изложените правила в настоящата глава, под надзора на митницата.

Чл. 56. Един чиновник от агентството на параходите или капитанът на частните лодки предава стоките на митарствения магазинер по манифеста, под общата подписка на предавача и пръвимаха. За повече или по малкото колети от колкото са забължени в манифеста, също и за приемането на повредените колети се съставя акт с подписа на митарствения управител и магазинера, както и на агента или капитана. Повредените колети, по исканieto на притежателят им се отварят и се съставя описък на стоките които се намират в тях с забължаване качествата и количествата им.

Чл. 57. За растоварянето и товарянето на стоките се грижат параходните агентства, капитаните на корабите или търговците, които са длъжни, до гдето ги предадат в митарствените складове, да ги пазят от повреда и от влиянието на лошо време.

Чл. 58. После предаването стоките, агентвата на параходите или капитаните на частните лодки, са длъжни да извѣствяват незабавно притежателят на стоките.

Чл. 59. Агентството няма право да дава никому донесените стоки, без знанието на митницата, също и митницата не предава стоките на притежателят им, преди да приеме от агентството удостоверение, че всичко, което се пада да му заплати притежателя на стоките, е заплатено.

Чл. 60. Всичките внесени от вън границата стоки трябва да се стоварят в митарствения магазин, с изключение: а) на стоки с голѣмъ и тѣжъкъ обемъ, за които се позволява да се стоварят в митарствени дворове, или в отредените за това места от

2) de confiscation avec paiement de l'impôt dû, si l'entrée n'en est pas interdite.

Remarque. Les bateaux à voyageurs, courriers et marchands qui ont un itinéraire régulier peuvent décharger la nuit, si leurs capitaines ou agents se sont engagés, par une déclaration générale adressée à la douane, à se conformer aux règlements du présent chapitre.

Art. 56. Un employé de l'agence des navires marchands ou le capitaine, pour les navires privés, remet les marchandises au magasinier en même temps que le manifeste signé par les deux parties. Un acte est dressé, signé par le directeur des douanes, le magasinier, et l'agent ou le capitaine constatent la qualité manquante ou excédante des colis, et leur état d'avaries. Les colis avariés sont ouverts sur la demande du propriétaire, et il est procédé à l'inventaire des marchandises qu'ils contiennent, en tenant compte de leur qualité et de leur quantité.

Art. 57. Les agences maritimes, les capitaines et les négociants s'occupent du chargement et du déchargement des marchandises, ils doivent veiller à leur conservation et les abriter du mauvais temps, jusqu'au moment de leur consignation dans les dépôts des douanes.

Art. 58. Après la livraison des marchandises en entrepôt les agences maritimes ou les capitaines sont tenus d'aviser immédiatement les destinataires.

Art. 59. L'agence n'a pas le droit de livrer à qui que ce soit les marchandises à l'insu de la douane, et la douane ne remet pas les marchandises aux destinataires avant de s'être assurée que les impôts ont été payés dans les bureaux de l'agence.

Art. 60. Toutes les marchandises importées doivent être déchargées dans les magasins de douane sauf:

1) les marchandises d'un grand poids et volume que l'on ne saurait déposer dans les cours des douanes ou tous autres lieux désignés;

митниците: б) соль, вино, растителни масла в бѣчви, риба, казани, машини, дървени материали и въобще всичките безъ обвързка предмети, които могат да се стоварват в частни търговски хамбари, подъ общи ключове и печати на митницата и притежателя на стоките. и в) спиртъ, газъ, кибритъ и лекозапалителни вещества.

Забължка. Въ опия митница гдето още магазините не са устроени, а също и въ случай, когато няма място въ магазините, редът за пазението на непрѣгледаните стоки се установява отъ Финансовия Министръ, отдѣлно за всѣка митница, по представление на управителя на митницата, и по съображение съ местните условия.

Чл. 61. За стоките, за които е позволено да се стоварят временно въ частни магазини и складове, декларацията за плащане трябва да се подаде въ срокъ на 8 дѣне, а за лекозапалителните въ 3 дѣне отъ деня на пристиганieto имъ. Въ случай на неиспълнение на това правило означените стоки се прѣвѣстват незабавно за сметка на притежателят имъ отъ частните складове въ местата, които се намират въ непосредственото вѣдѣние на митниците; а лекозапалителните стоки се прѣнасят на места особно за тяхъ опредѣлявани отъ градските общински управления, далечъ отъ жилищата. За упаване на тоя послѣденъ видъ стоки отъ влияние на лошо време митниците не отговарятъ.

Забължка. Въ пристанищата, гдето има учредени антрепозити, стоките могат да се влагат и въ опредѣлените складове за антрепозит по установените правила въ глава V.

Чл. 62. Вложените въ магазините на митниците, както и въ частните помѣщения стоки, като се прѣгледатъ, дозволява се на притежателят имъ да ги вдигатъ всичките наведнажъ или на части, като заплащатъ надлежните права за онова количество, което пожелажтъ да взематъ.

Чл. 63. Митниците не отговарятъ за откраданieto на вложените стоки въ частните складове и надлежните имъ митни права се взематъ отъ притежателят имъ незабавно, слѣдъ откриванieto на кражбата.

2) le sel, le vin, les matières grasses en barriques, poisson, chaudrons, machines, cuves, matériel de bois et en général tous les objets non enveloppés, que l'on décharge dans des caves privées, fermées et scellées des cachets de la douane et de celui du propriétaire des marchandises.

3) l'alcool, le pétrole, les allumettes, et autres matières inflammables.

Remarque. Dans les douanes où il n'existe pas de magasins, et où il n'y a pas de place pour en construire, le mode de surveillance des marchandises est fixé par le ministère des Finances, pour chaque douane en particulier, sur la proposition du directeur et conformément à la disposition des lieux.

Art. 61. Les déclarations relatives aux marchandises provisoirement consignées dans les magasins et dépôts étrangers doivent être remises dans un délai de huit jours, et celles des matières inflammables dans un délai de trois jours à compter de leur arrivée. Dans le cas de non-observation de cette règle, les marchandises sont transportées aux frais de leurs destinataires des dépôts particuliers aux endroits dépendant directement de la douane; quant aux matières inflammables elles sont déposées dans des endroits spécialement désignés par les mairies, loin des habitations. Les douanes ne sont pas responsables des avaries pour cause de mauvais temps, survenues à ce dernier genre de marchandises.

Remarque. Dans les ports, où il n'existe pas d'entrepôt, les marchandises pourront être déposées dans des locaux désignés à cet effet et suivant les prescriptions du chap. 5 de la présente loi.

Art. 62. Les marchandises déposées dans les magasins des douanes ou dans des locaux privés pourront être enlevées ensemble ou séparément par les destinataires, après que ces derniers auront acquitté l'impôt.

Art. 63. Les douanes ne sont nullement responsables des marchandises volées dans les dépôts privés; elles en perçoivent l'impôt immédiatement après la constatation du vol.

Глава II.

За стоки, които прѣстояват въ митарственнитѣ складове и мѣста повече отъ опредѣления срокъ.

Чл. 64. Отъ стокитѣ, вложени въ митарственнитѣ складове, дворове и други мѣста, които се намиратъ подъ непосредственното вѣдѣние на митарственнитѣ учрѣждения, се взема въ полза на съкровището особенъ сборъ, подъ наименование магазинажъ, за всѣки 100 килограма тѣжестъ бруто или дробъ отъ 100 килограма бруто по 5 стотинки въ день. Тоя сборъ за първитѣ 8 денье се не взема. За вторитѣ 8 денье, т. е. отъ 9 день се взема по 5 стот. въ день: за третитѣ 8 денье, т. е. отъ 17 день по 10 стот. въ день, а слѣдъ изминаванието на 24 денье отъ деня на растоварванието до истичанието на годишния срокъ, установенъ за плащане мито на стокитѣ, по 15 стотинки въ день.

Чл. 65. Освобождаватъ се отъ плащане магазинажъ стокитѣ въ слѣдующитѣ случаи:

- а) задържанитѣ въ митницата стоки по случай паложение на тѣхъ секевестро отъ надлежната власть;
- б) задържанитѣ стоки по причина авария (повреждане);
- в) стоки за принадлежността на които е възникнала прѣпирня;
- Стоки отпратени по погрѣшка не подъ надлежнитѣ адреси;
- д) стоки задържани по обстоятелства независящи отъ волята на параходнитѣ общества;

За бѣлѣжка. Ако стокитѣ, наименовани въ пунктоветѣ г) и д), по измѣнение на обстоятелствата не се изнесжт пакъ назадъ, а се плати надлежното мито, то магазинажътъ имъ се взема на общи основания.

е) вносни стоки, денесени въ пристанищата на Княжеството, които по заявленieto на притежателитѣ имъ, подлежатъ или навадъ пакъ да се изнасятъ или да се проводятъ въ други митници, (които стоки се растоварятъ въ митарственнитѣ складове или дворове само за по-добрия надъ тѣхъ надзоръ отъ страна на митницата), освобождаватъ се тоже отъ взимание магазинажъ въ

Chapitre 2.

Des marchandises qui séjournent dans les entrepôts et autres dépendances des douanes après les délais fixés.

Art. 64. Les marchandises placées dans les dépôts, cours et autres dépendances des douanes sous la surveillance directe des agents des douanes payent au trésor un impôt spécial dit „magasinage“, de 0.05 cent. par 100 kil. brut. Cette taxe n'est point perçue pendant les 8 premiers jours. Pour la seconde huitaine, c'est à dire à partir du neuvième jour, l'impôt est de 0.05 par jour; pour la troisième huitaine, c'est à dire à partir du dix-septième jour, 0.10 par jour et à partir du vingt-quatrième jour, jusqu'à l'écoulement du délai d'un an, fixé pour le paiement de l'impôt, 0.15 par jour.

Art. 65. Sont exemptées du magasinage les marchandises suivantes:

- 1) les marchandises retenues à la douane par suite de séquestre;
- 2) les marchandises sur la destination desquelles il s'élève des contestations;
- 3) les marchandises retenues pour cause d'avaries;
- 4) les marchandises expédiées par erreur sous une fausse adresse;
- 5) les marchandises retenues pour des motifs indépendants de la volonté des sociétés.

Remarque. Si les marchandises indiquées dans les paragraphes 4 et 5, qui ont payé l'impôt ne sont pas retournées pour des motifs quelconques, elles payent le droit de magasinage d'après les règles générales.

6) les marchandises importées dans les ports de la Principauté et qui, sur la déclaration de leurs destinataires, doivent être retournées ou reexpédiées à d'autres douanes sont déchargées dans les douanes pour meilleure surveillance. Ces marchandises ne payent pas l'impôt dans le cas où elles ne demeureront pas plus d'un mois à l'intrepôt; dans le cas où la navigation

тоя случай, ако тѣ не останжт повече отъ единъ мѣсець. Но ако би плуванieto по Дунава да е спрѣло, този срокъ се продължава до отварянието на пловидбата (навигацията). Като се свърши този срокъ, ако стокитѣ не сж изнесени изъ пристанището, то магазинажътъ имъ се взима на общитѣ основания, и

ж) пощенскитѣ пакети.

За бѣлѣжка. Стокитѣ, пристигнали съ частни кораби, на които митнитѣ права се обезпечаватъ съ париченъ залогъ, минаватъ подъ водението на притежателитѣ имъ и се освобождаватъ отъ магазинажъ.

Чл. 66. Магазинаяжътъ на стокитѣ се взема при плащанieto на митото.

Чл. 67. Съ колетитѣ на стокитѣ, които се пазятъ въ митарственнитѣ магазини и другитѣ помѣщения, находящи се подъ водението на митницитѣ, за които въ растояние на една година не се е подало декларация, постжива се по изложенитѣ правила въ по-долнитѣ члѣнове.

Чл. 68. Като се измине годишния срокъ, отъ деня на влгганието стокитѣ въ магазинитѣ, митницата призовава чрѣзъ „Държавенъ Вѣстникъ“ притежателя на тия стоки да се яви въ срокъ на единъ мѣсець, за да подаде за тѣхъ декларация и заплати митнитѣ права, както и слѣдуюмий магазинажъ.

Чл. 69. Слѣдъ истичанието на означения въ прѣдидущия члѣнъ срокъ митницата поканва единъ члѣнъ отъ мѣстното общинско управление и агентина на консулството на онѣзи държава, на която е подданикъ притежателя на стоката и наедно съ тия лица отваря подлѣжачитѣ за продаване колетитѣ, съставляватъ описъ на стокитѣ, които се намиратъ въ тѣхъ и опредѣля деня и часа на самата продажба, като обявява за това чрѣзъ „Държавенъ Вѣстникъ“ и чрѣзъ особни обявления, залѣпени на вратата на митарственнитѣ и други учрѣждения. Ако притежательтъ на стоката е неизвѣстенъ, то се поканва агентина отъ консулството на оная държава, отъ която е внесена подлежаща за продаване стока. Ако въ мѣстото, гдѣто се наитрва митницата, нѣма консулство, то се извѣстява на консулството въ най-близкия градъ, чрѣзъ окръжното управление.

sur le Danube est arrêtée, ce délai sera prolongé jusqu'au rétablissement des communications. Ce délai expiré, si les marchandises ne quittent pas le port elles payent le magasinage d'après les règles générales;

7) les colis postaux.

Remarque. Les marchandises arrivées par bateaux privés dont les droits de douane sont garantis par des cautionnements en espèces passent aux mains de leurs destinataires et sont affranchies du magasinage.

Art. 66. Le magasinage se perçoit en même temps que l'impôt.

Art. 67. Pour les colis entreposés dans les magasins et autres dépendances des douanes et qui dans le délai d'un an n'ont pas été réclamées, on procède d'après les règles suivantes.

Art. 68. Le délai d'un an à partir du jour d'entrée des marchandises dans les magasins, une fois écoulé, la douane invite les destinataires par la voie du „Journal officiel“ à se présenter dans le délai d'un mois pour rédiger la déclaration relative à ces objets, et payer l'impôt et magasinage.

Art. 69. Après l'écoulement du délai prévu par l'article précédent, la douane requiert un membre de la mairie et un agent du consulat sous la protection duquel se trouve le destinataire, et, en leur présence, elle fait ouvrir les colis destinés à être vendus, dresse l'inventaire des objets qui y sont contenus et fixe le jour et l'heure de la vente qui sont publiés par ses soins dans le „Journal officiel“, et dans des avis spéciaux apposés à la porte de la douane et d'autres établissements.

Si le destinataire est inconnu, on requiert l'agent du consulat qui représente l'Etat d'où proviennent les marchandises destinées à être vendues. Si à l'endroit où est la douane il n'existe pas de consulat, on avertit le consulat de la ville la plus proche par l'intermédiaire de la préfecture.

Чл. 70. Продажбата на стокитъ прави митницата въ присъствие на същитъ лица, които се поменаха въ прѣдидущия члѣнъ или въ присъствието само на единъ члѣнъ отъ мѣстното общинско управление, въ случай че агентина отъ консулството не дойде въ опредѣленото за продажба врѣме.

Чл. 71. Водението на продажбата се възлага на одного отъ митарственнитъ чиновници по назначение на управителя. Като се свърши наддаването, второ наддавание не се допуца и стокитъ се прѣдаватъ на онова лице, което при наддаването е прѣдложило най-големата за тѣхъ цѣна. Плащанието на стокитъ става въ брой

Забѣлѣжка. Търгътъ за наддавание на прѣдмети, които иматъ стойностъ по-голема отъ 200 лева, се счита окончателенъ и има сила, слѣдъ като се утвърди отъ Министерството на Финанситъ.

Чл. 72. За слѣдствията на продажбата се съставлява протоколъ съ подписа на производителя и на присъствающитъ при продажбата прѣдставители отъ консулството и отъ мѣстното общинско управление, съ изложение вървежа на търга и показване имената и фамилиитъ на купувачитъ.

Чл. 73. Отъ събраната за стокитъ сума, като се извадятъ станалитъ при продажбата и публикацията разноси, веднага се плаща най-напрѣдъ слѣдующото за стокитъ мито, послѣ разноситъ за доставянито имъ, като: фрахтъ, сигурита и т. н. и най-послѣ слѣдующия за стокитъ магазинажъ.

Размѣра на митото се взема по тарифата, но ако стокитъ сж ad valorem (по стойностъ), то се опредѣлава отъ размѣра на събраната отъ продажбата сума, като се извадятъ разноситъ отъ нея.

Чл. 74. Остатъка отъ събраната сума се прѣдава подъ квитанция на консулството на оная държава, на която е подданикъ притежателя на стоката, или въ случай че това лице не е известно, то на консулството на оная държава, подъ знамето на която сж били внесени стокитъ.

Чл. 75. Ако продаваемата стока въ течението на една година е принадлежала на български подданикъ, или при неизвестността на същия прите-

Art. 70. La douane procède à la vente des marchandises en présence des personnes ci-dessus désignées, ou seulement du membre de la municipalité si l'agent du consulat ne se présente pas à l'heure fixée.

Art. 71. L'exécution de la vente est confiée à un employé de la douane désigné par le directeur. L'enchère terminée, on ne peut la recommencer sur les mêmes objets et ces derniers sont adjugés au plus offrant. La vente se fait au comptant.

Remarque. La mise aux enchères d'un objet d'une valeur supérieure à 200 frs. est considérée comme définitive; à fortiori, quand elle a été approuvée par le ministère des finances.

Art. 72. Les résultats de la vente sont consignés sur un procès-verbal signé par ceux qui ont été chargés d'y procéder, et les personnes qui y ont assisté du consulat et de la mairie; ce procès-verbal rendra compte de la marche de l'enchère et mentionnera les noms et prénoms des acheteurs.

Art. 73. Le produit de la vente, déduction faite des frais de vente et de publication, est tout d'abord consacré au paiement de l'impôt, frais de remise, recépissés etc., etc., et, en dernier lieu, le magasinage. L'impôt a pour base le tarif; mais s'il est ad valorem, il sera réglé d'après le produit de la vente, déduction faite de tous frais.

Art. 74. Le reliquat du montant de la vente est remis au consulat sous la protection duquel est placé le destinataire, et, si ce destinataire est inconnu, au consulat du pays d'origine

Art. 75. Si la marchandise vendue appartenait à un citoyen bulgare ou, si le destinataire étant inconnu, cette même marchandise a été expédiée par

жатель е била донесена отъ български подданикъ, то агентитъ на иностраннытъ консулства не се поканватъ да взематъ участие въ продажбата съ наддавание. Паричния остатъкъ, поменжтъ въ прѣдидущия члѣнъ, се дава на онова лице, което прѣдстави неупорими доказателства, че продаденитъ стоки нему принадлежатъ.

Ако митницата нѣма прѣдъ видъ такава лице, то паритъ се пазятъ въ митницата на хранение въ течението на една година, а като се измине тоя срокъ, записватъ се като случаенъ приходъ на съкровището.

Чл. 76. Когато притежателитъ на такива стоки, които цодлѣжатъ на разваляние, не се явятъ да подадатъ декларация, стокитъ се продаватъ съ публично наддавание, споредъ установения редъ, безъ да се чака истичанието на годишния срокъ, отъ деня на внасенито имъ и когато е нужно, съ съгласието на иностраннытъ консулства; а въ всякой случай съ поканване на купувачитъ чрезъ обявления.

Глава III.

За прѣглежданието на вносни и износни стоки.

Чл. 77. Притежателитъ, приемачитъ или превозителитъ на стокитъ, които сж прѣдзначени за внасяние или изнасяние, сж длѣжни да ги обявятъ въ митарственнитъ учрѣждения, като подаватъ за тѣхъ подробна декларация написана на български языкъ, въ която забѣлѣжаватъ видътъ, количеството, знаковетъ и номерата на колетитъ, както наименованието и количеството на стокитъ, а тъй сжщо теглото, мѣрата и броя, съгласно съ тарифитъ. Нетарифираниитъ обаче стоки се записватъ съ общепотрѣбителното имъ наименование въ търговията, съ обозначение стойността въ левове, споредъ фактуритъ.

Декларациитъ се съставятъ въ два екземпляра върху бланки напечатани, които се доставятъ отъ митарственнитъ учрѣждения съ заплащане 10 ст. едната. Тъ се написватъ и подписватъ отъ обявителитъ. Когато обявителитъ не знажтъ български языкъ или сж безграмотни, тѣ сж длѣжни да повѣратъ съставянито на декларацията на когото и да е дру-

un bulgare, les agents des consulats ne sont pas convoqués pour la vente. Le reliquat du montant de la vente est dans ce cas versé en mains de la personne qui peut fournir la preuve que les marchandises lui appartenaient.

Si personne ne se présente, le reliquat est conservé à la douane pendant une année après laquelle il est versé au Trésor et inscrit au chapitre des revenus éventuels.

Art. 76. Si les propriétaires des marchandises sujettes à s'avarier ne se présentent pas pour les retirer, ces dernières seront vendues aux enchères, d'après l'ordre prévu, sans attendre le délai d'une année, et lorsque cela est nécessaire avec l'autorisation des consulats étrangers, en tout cas après avis préalable aux acheteurs.

Chapitre III.

De la visite des marchandises importées et exportées.

Art. 77. Les propriétaires, destinataires ou transitaires de marchandises d'importation ou d'exportation, sont tenus de les déclarer aux autorités de la douane, en remettant une déclaration détaillée écrite en langue bulgare où il inscrit la nature, la quantité, les marques, les numéros des colis, la dénomination, la quantité des marchandises, la mesure et le chiffre, conformément aux tarifs. D'ailleurs les marchandises non tarifées sont inscrites sous le nom sous lequel elles sont connues dans le commerce, avec indication de leur prix en levs d'après les factures.

Les déclarations sont faites en deux exemplaires, sur des imprimés fournis par la douane au prix de 0 f. 10 l'un. Elles sont rédigées et signées par le déclarant; si les déclarants ne savent pas le bulgare ou sont illettrés, ils en confieront la rédaction à une personne de leur choix; les indications ainsi données par le déclarant et signées ou cer-

гито по тяхния изборъ. Показанието, дадено по такъв начинъ отъ обявителя на стокитѣ и подписано отъ него или засвидѣтелствувано по другъ начинъ, го обвързва тъй също, както и собственоръчно написана декларация. Декларациитѣ съ заличване и истъргване не се приематъ.

Не е позволено да се записватъ като единица въ една декларация по-много колеги; всякой колетъ трѣбва да се записва въ декларацията особно съ марката и номерътъ му; ако стокитѣ сж еднородни, позволява се да се сгруппирватъ.

Декларациитѣ трѣбва да бжджтъ всѣкога точни и пълни т. е. да съдържатъ всичкитѣ необходими свѣдѣния за приспособлението на тарифата.

Всѣка декларация трѣбва да е придружена съ товарителнитѣ писма или полицитѣ де карико, относящи се до стокитѣ, които сж забѣлѣжени въ декларацията. Когато декларацията съдържа стоки оцѣнявани ad valorem, тя се придружава и съ фактурата за цѣнитѣ на стокитѣ.

Забѣлѣжка 1. Придружаването на фактури не е задължително за мѣстнитѣ произведения.

Забѣлѣжка 2. Ако въ малкитѣ сухопътни митници се прѣдстави търговецъ безграмотенъ или незнающъ официалния языкъ и нѣма кому да възложи съставянито на декларацията, то тя се написва отъ самата митница по словата и фактуритѣ на обявителя. Подобна декларация се счита като да е написана отъ сжщия обявителъ.

Чл. 78. Отъ подаване декларация се освобождаватъ всичкитѣ вносни и износни стоки, а тъй също и прѣдметитѣ, които пътниците носятъ съ себе си отъ вънъ границата и на които количеството не надминува 25 лева.

Тия прѣдмети се обявяватъ устно и се записватъ въ книгата за пътническото прѣглеждане.

Чл. 79. Декларация или пътническа квитанция се изискува за всичкитѣ стоки безъ изключение. Отпущанито безъ мито при ввасянито или изнасянито не освобождава никого отъ изпълняванито задълженията, която прѣдписва настоящия законъ относително декларациитѣ.

tifiées par lui l'engagent autant que s'il avait écrit la déclaration de sa propre main. Les déclarations grattées au raturées ne seront pas admises. Il n'est pas permis d'inscrire comme unité plusieurs colis à la fois; chaque colis doit apparaître séparément avec sa marque et son numéro; si les marchandises sont homogènes, il est permis de les grouper.

Les déclarations doivent toujours être exactes et complètes, c'est-à-dire qu'elles doivent contenir toutes les indications nécessaires à l'application du tarif.

Toute déclaration doit être accompagnée des lettres de voiture et des factures se rapportant aux marchandises exposées dans la déclaration. Lorsque la déclaration porte sur des marchandises taxées „ad valorem“ elle doit être accompagnée d'une facture relative à ces marchandises.

Remarque. Ces factures ne sont pas obligatoires pour les produits indigènes.

Remarque. S'il vient à se présenter dans quelque petite douane de l'intérieur un commerçant illettré ou ignorant la langue bulgare et qu'il ne se trouve personne à qui confier la rédaction de la déclaration, la douane elle-même la rédige d'après les indications et les factures du déclarant; une semblable déclaration est considérée comme écrite par le déclarant lui-même.

Art. 78. Sont exemptés de déclarations les marchandises et les objets que les voyageurs portant avec eux et dont la valeur ne dépasse pas 25 levs.

Ces objets sont déclarés verbalement et sont inscrits dans le livre de visite.

Art. 79. La déclaration ou le bulletin de voyage est exigé pour toutes les marchandises sans exception. L'affranchissement de l'impôt sur les marchandises d'importation ou d'exportation ne saurait dispenser personne de l'observation des obligations que prescrit la présente loi relativement aux déclarations.

Чл. 80. Обявителя не може по никакъв начинъ да прибавя или намалява нѣщо въ подадената декларация или да я измѣнява; за истинността или фалшивостта на декларацията може да се обсажда само ако обявителя е заявилъ прѣдварително за това.

Ако въ дева на подаването декларацията и прѣди регистрирането ѝ обявителя забѣлѣжи, че е направилъ грѣшка въ наименованието, тѣжината, мѣрката, броятъ или стойността, той може съ позволенито на митарствения управителъ да поправи грѣшката. Поправянито грѣшки, относително числото на колетитѣ не се допуска по никой начинъ.

Чл. 81. Декларациитѣ се записватъ постепенно съ приеманито имъ въ отредната книга, която служи като за удостоверение на постѣпалитѣ декларации, тъй и пазение редътъ по прѣглежданито. Веднѣжъ записани декларациитѣ въ тази книга не могатъ по никой начинъ да се унищожаватъ. Нарушителя на това правило се наказва съ глоба отъ 10 до 100 лева.

Чл. 82. Слѣдъ като се потвърдятъ отъ управителя и запишатъ декларациитѣ въ опрѣдлената книга, пристѣпва се къмъ прѣглежданито на стокитѣ за да се констатира видътъ и качеството имъ, както и тѣжината, мѣрката, броятъ или стойността, върху която се взиматъ митарственнитѣ сборове.

Прѣглежданито на стокитѣ става само въ магазинитѣ, складоветѣ или митарствениятѣ дворове. Обаче за тежкитѣ и съ голѣмъ обемъ стоки, които се внасятъ или изнасятъ, позволено е да се прѣглеждатъ на мѣстата, гдѣто сж стовирени. Въ никакъвъ случай прѣглежданито не може да става въ частнитѣ търговски магазини.

Чл. 83. Не се позволява отварянито на колетитѣ, прѣди да се подаде за тяхъ редовна декларация.

Чл. 84. Прѣглежданито на стокитѣ ще става само въ присѣствието на обявителитѣ или застѣпалитѣ имъ; ако тѣ се откажатъ да присѣтвовать при прѣглежданито, то стокитѣ се оставятъ на съхранение въ складоветѣ и се постѣпва съ тяхъ, споредъ чл. 67—76 отъ настоящия законъ.

Чл. 85. При прѣглежданито на стокитѣ трѣбва да се отварятъ всичкитѣ

Art. 80. Le déclarant ne peut en aucun cas ajouter ou retrancher quoi que ce soit à la déclaration qu'il remet, non plus que la changer; on ne peut se convaincre de la fausseté ou de la fidélité de la déclaration que d'après les dires antérieurs du déclarant.

Si, au jour de la remise de la déclaration, le déclarant s'aperçoit qu'il a commis une erreur dans la dénomination, le poids, la mesure, le nombre ou la valeur de ses marchandises, il peut, avec la permission du directeur de la douane, corriger cette erreur. Il n'est en aucune manière permis de corriger une erreur relative au nombre des colis.

Art. 81. Les déclarations sont enregistrées au fur et à mesure qu'elles se produisent sur un registre à cet effet qui sert à vérifier leur nombre, ainsi qu'à assurer l'ordre de la visite. Une fois écrites dans ce livre, les déclarations ne peuvent en aucun cas être annulées. Les infractions à cette règle sont punies d'une amende qui peut varier de 10 frs. à 100 frs.

Art. 82. Après que les déclarations ont été vérifiées par le directeur de la douane et inscrites dans le livre à cet usage, on procède à l'inspection des marchandises afin d'en constater la nature et la qualité, ainsi que leur poids, leur mesure, leur nombre et leur valeur et établir le montant de la taxe à percevoir.

L'inspection des marchandises ne peut s'effectuer que dans les magasins ou cours des douanes; les marchandises d'un grand poids ou d'un volume considérable pourront être visitées aux lieux de déchargement. La visite ne pourra jamais être effectuée dans des magasins privés.

Art. 83. Il est interdit d'ouvrir les colis avant la remise de la déclaration.

Art. 84. La visite des marchandises ne peut avoir lieu qu'en présence des déclarants ou de leurs représentants; s'ils se refusent à y assister les marchandises sont conservées dans les dépôts, conformément aux articles 67—76 de la présente loi.

Art 85. A la visite des marchandises on ouvre tous les colis ou sim-

колетите или само една част от тях. Прегледанието на една част се позволява само когато колетите съдържат еднородни стоки с еднакви цени и качества и обявителя е представил редовна фактура за качеството и количеството им. Във подобен случай се проверява най-малко 1/2 част от цялото количество на колетите; но ако стоките са неправилно показани в декларацията или има някое съмнение за тях, митниците са длъжни да проверяват подробно всичките без изключение колетите.

Чл. 86. Тегленето и мѣрението на стоките ще става само с принадлежащите инструменти на митниците. Дозволено е да се тегли с частни теглилки, но само тогава, когато те се проверяват (азярат) от митницата.

Растоваряването на стоките от колата при прегледанието, също и натоваряването при предаването им от складовете, ще става за сметка на обявителя.

Чл. 87. Разликите, които се оказват между обявените стоки в декларацията и намѣрените при прегледанието, съставляват нарушения и влѣкът слѣдующите наказания:

а) ако колетите се намѣрят в брой повече от обявените, или же в колетите се намѣрят стоки никак не обявени, то те се конфискуват;

б) ако се открие, че стоката обложена с по-голямо мито, е нарѣчена в декларацията с име или качество на стока, която плаща по-малко мито, то такава стока се взема двойно мито.

Стоките нарѣчени с названия, които не се намират в тарифата и за качеството на които не може да има съмнение или с название на други еднородни с тях стоки, обложени с еднакво мито, не подлежат на двойно мито;

в) ако стоките са обявени в по-малко количество от действителното, то за намѣрението излишъкът се взема тройно мито.

Исключение се прави: 1) за стоки, които пристигват насипвани без никакви обвивки и обвързки; 2) за стоки, които текат и съхнат, като: спирт, вино, ракия, тютюв, сапун и пр. За подобни стоки се взема само обикно-

плément une partie. La visite partielle n'est autorisée que pour les marchandises d'une même espèce, de même prix et de même qualité, lorsque le déclarant présente une facture régulière indiquant la qualité et la quantité; en pareil cas on visite au moins le quart des colis; mais si les marchandises sont irrégulièrement inscrites dans la déclaration, ou si l'on vient à concevoir des soupçons les agents des douanes sont dans l'obligation de contrôler tous les colis, un à un.

Art. 86. Le pesage et le mesurage des marchandises ne doivent s'effectuer qu'avec des instruments appartenant à la douane. Il est permis de faire usage de balances privées, mais seulement après que la douane les aura contrôlés.

Le déchargement et le chargement sont faits aux frais du déclarant.

Art. 87. Les différences qui s'accusent entre les déclarations et les constatations sont déclarées infractions à la loi, elles sont passibles des pénalités suivantes:

1) Si les colis visités sont en nombre supérieur à celui indiqué sur la déclaration, ou contiennent des objets non déclarés, ils sont confisqués.

2) Si l'on découvre qu'une marchandise frappée d'un impôt plus fort est inscrite sous le nom d'une marchandise payant un impôt moins fort, elle paiera un impôt double; les marchandises portant des noms qui n'existent pas dans les tarifs et dont la qualité ne peut exciter de doutes, ou qui portent le nom de marchandises du même genre soumises à la même taxe, ne paient point d'impôt double.

3) Si les marchandises sont déclarées en plus petite quantité, l'impôt sur l'excédent est perçu dans une proportion triple.

Remarque: Font exception a) les marchandises qui arrivent sans liens ni enveloppes.

b) les marchandises qui coulent ou séchent: alcool, vin, eau de vie, tabac, savon etc; sur ces marchandises on

венно мито, според намѣреното при прегледанието количество.

Морската сол тъй също прави изключение, ако разликата в тежестта не надвишава 3%; ако тази разлика се окаже по-голяма, то взема се само за 97%. За каменната сол се позволява 1% разлика.

г) ако се открие, че в сандъците, буретата, куфарите и денговете са направени двойни дъна или двойни страни, в които са скрити стоки за да не плащат за тях мито, то тия стоки се конфискуват и им се взема двойно мито, ако са позволени за внасяние или изнасяние;

д) ако запрѣтени стоки са обявени под наименование на други стоки, позволени за внасяние или изнасяние, или никак не са обявени, то те се конфискуват и особно се взема, като глоба, двойната цена на тия стоки.

На запрѣтените стоки за внасяние или изнасяние, които са били обявени в декларацията по общепотребителното название, не се налага никакво наказание; но в всякой случай вносните стоки се изнасят на ново извън границата, в течение на един месец от деня на пристигането им, а износните се задържат в Княжеството и

е) ако се намѣрят по малко колетите от обявените в декларацията, то обявителят се наказват с 200 лева глоба за всякой колет, който липсва и надлъжното мито.

Ако обявителят докажат чрез законни документи, че липсалите колетите са надписани от грѣшка в параходните или транспортните книжа или са откраднати, то те се освобождават от всяко наказание.

Чл. 88. Прегледвачите са длъжни да се увѣрят, че в числото на обявените стоки не се намират запрѣтени за внасяние или изнасяние стоки и да узнаят качеството и количеството на обявените стоки.

Чл. 89. Във случай на повреда, произхождаща от непреодолима сила (форца мажора) в време на превозването на стоките, митниците могат да намаляват митарствените права, съразмерно въ намалението стойността на повредените стоки. Като превъзствие на не-

paye l'impôt ordinaire sur la quantité constatée à la visite; le sel marin, fait également exception, si la différence de poids ne dépasse pas 3%; si cette différence est plus grande, l'impôt est perçu sur 97% seulement; pour le sel gemme la tolérance n'est que de 1%.

4) Si l'on s'aperçoit que les caisses, tonneaux, coffres et malles ont des fonds ou des parois doubles, dans l'intérieur desquelles sont dissimulées des marchandises, elles sont confisquées et payent un impôt double;

5) Si des marchandises interdites sont déclarées sous une autre dénomination elles seront confisquées, et le déclarant paiera une amende égale au double de la valeur de la marchandise;

Les marchandises interdites consignées dans la déclaration sous leur nom véritable ne sont frappées d'aucune amende; mais, dans tous les cas les marchandises importées sont réexpédiées au delà de la frontière dans un délai d'un mois à compter du jour de leur arrivée; quant aux marchandises exportées elles sont retenues dans la Principauté;

6) Si les colis sont en nombre inférieur à celui porté sur la déclaration, les déclarants sont punis d'une amende de 200 francs par colis manquant et payent en outre l'impôt. Si les déclarants peuvent démontrer grâce à des documents légalisés que les colis manquants ont été inscrits par erreur sur les lettres de voiture, ou volés, ils sont exempts de toute peine.

Art. 88. Les vérificateurs devront s'assurer que, dans le nombre des marchandises déclarées, il n'en existe pas d'interdites, et contrôler la qualité et la quantité des marchandises.

Art. 89. En cas d'avaries survenues par cas de force majeure pendant le transport des marchandises les directeurs des douanes pourront diminuer l'impôt proportionnellement à la dépréciation subie par les dites marchandises. Les cas de force majeure ne

прѣодолила сила се допуца само пожаръ, кораблекрушение, или авария.

Когато обявителитѣ заявятъ, че пристигналитѣ имъ стоки сж прѣтърпѣли нѣкои отъ поврѣдитѣ, които се упоменуватъ по-горѣ, то тѣ сж длѣжни да удостовѣрватъ за това митницитѣ чрезъ неоспорими доказателства. Ако поврѣдитѣ не надминуватъ повече отъ 5% стойността на стокитѣ, не се прави никакво намаление. Стокитѣ които се признаятъ за поврѣдени, се оцѣняватъ, като се зема за основа срѣдното число отъ цѣната на поврѣденитѣ стоки и обикновенитѣ цѣни на сжщитѣ стоки въ добро състояние и върху тѣзи стойност се взематъ митарственнитѣ права. Ако при опрѣдѣляването цѣната на поврѣденитѣ стоки се породятъ прѣпирни между притежателитѣ имъ и митарственнитѣ чиновници, то въ такъвъ случай митницитѣ иматъ право да искатъ да се опрѣдѣли цѣната на тия стоки, чрезъ продаването имъ на публиченъ търгъ. Продажбата се извършва най-много, въ расстояние на 15 дена, отъ деня на заявлението за намалението на митарственнитѣ права.

Чл. 90. Ако при прѣглеждането на вноснитѣ стоки се намѣрятъ стоки развалени и врѣдителни за общественото здравие (чл. 7 буква б.), то такива стоки безъ да имъ се взима мито, се истрѣбватъ по сношение съ мѣстната полиция, като се състави за това актъ, подписанъ отъ надлежния лѣкаръ. Ако обаче притежателитѣ на стокитѣ заявятъ прѣпирни за доброто състояние и неврѣдителността на подобни стоки, то дѣлото по тоя прѣдмѣтъ се прѣдставя на Финансовото Министерство, за да се прѣдаде на разсмотрение въ медицинския съвѣтъ, при Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла.

Чл. 91. Когато митарственнитѣ прѣгледвачи (оцѣнители) намѣрятъ, че цѣнитѣ на стокитѣ обложени ad valorem сж показани по-ниско отъ дѣйствителната имъ стойност, то тѣ иматъ право да уголѣмяватъ цѣнитѣ съ толкова, колкото вѣрватъ, че стокитѣ сж показани помалко отъ обявителитѣ. Въ случай че обявителитѣ заявятъ писмено несъгласие за оцѣнението на тия стоки въ самата дирекция, въпросътъ по този прѣдмѣтъ се рѣшава отъ митарственния управителъ заедно съ секретаря. Тѣзи двама чинов-

peuvent être que l'incendie, le naufrage, ou l'avarie proprement dite.

Lorsque le déclarant constate que les marchandises arrivées à leur adresse ont éprouvé quelques avaries, il est obligés d'en aviser la douane avec preuves à l'appui. Si le montant de la dépréciation résultant des avaries ne dépasse pas le 5% de la valeur des marchandises, il n'est fait aucune réduction. Les marchandises reconnues avariées sont estimées sur la moyenne entre les parties avariées et les parties en bon état, et l'on paye ainsi sur cette évaluation l'impôt ordinaire. Si, au moment de l'estimation des marchandises avariées, il s'élève un différend entre les destinataires et les employés de la douane, cette dernière a le droit d'exiger que le prix soit établi par une enchère publique. La vente a lieu, quinze jours au plus tard après la demande en diminution d'impôt.

Art. 90. Si, au moment de la visite des marchandises, on en trouve d'avarées ou de nuisibles à l'hygiène publique (art. 7 No 2), on les détruit, de concert avec la police de l'endroit et l'on dresse pour cela un acte contresigné par le médecin compétent. Si, d'ailleurs, les destinataires refusent de reconnaître l'avarie ou le caractère nuisible de ces marchandises, l'affaire est renvoyée au ministère des finances pour être jugée au conseil d'hygiène du ministère de l'Intérieur.

Art. 91. Si les estimateurs trouvent que les prix déclarés pour les marchandises taxées ad valorem sont inférieurs à leur valeur réelle, ils ont le droit d'augmenter les prix dans la proportion dont ils croient que les déclarants les ont diminués. Au cas où les déclarants adressent une plainte par écrit au sujet de l'estimation des marchandises, la question est résolue par le directeur de la douane et son secrétaire. Ces fonctionnaires doivent, dans un délai de 24 heures à dater du moment de

ници сж длѣжни въ течение на 24 часа отъ заявлението на обявителитѣ, да произведатъ повторно прѣглеждане на стокитѣ и да рѣшаватъ въпросътъ съ указание на изложениѣ по-долу правила:

а) ако оцѣнението на стокитѣ при повторното прѣглеждане се намѣри не-ползователно за съкровището или за обявителя става постановление, въ сжщата декларация, отъ управителя и секретаря, за уголѣмяване или намаляване на цѣнитѣ, както и за взимание митото въ натура (стока), ако обявителя се не съгласи и на повторното оцѣнение;

б) ако сж стокитѣ еднородни и съ еднакви цѣни, но сж отъ разни видове или краски, то митото въ натура се отдѣля въ размѣръ 8%, отдѣлно отъ всѣкий видъ, или отъ единъ видъ само по усмотрението на митницата;

в) ако стокитѣ сж еднородни и съ разни цѣни, то тѣ се оцѣняватъ отдѣлно и митницата има право да всема по своето усмотрѣние, тая или оная стока въ количество на 8% отъ общата стойност на стокитѣ;

г) стокитѣ, на които митото не може да бжде отдѣлно въ натура, по причина на тѣхната недѣлимостъ, както екипажитѣ (колата, клавириѣ и др. т., могатъ да се отстапятъ на митницата, като се заплати на притежателя стойността на стокитѣ, споредъ оцѣнението на митницата, съ спадание 10% отъ стойността, безъ да има право притежателя да иска други разности за транспортъ и пр. Направеното постановление върху декларацията въ тоя случай се съобщава на притежателя. Заплащанieto на паритѣ става отъ дохода на митницата врѣменно до гдѣто се испрати нуждното парично искание отъ Министерството, за която цѣль митницата влиза съ него въ сношение, и

д) когато стокитѣ ad valorem сж донесени съ подрядъ, за смѣтка на правителственитѣ учрѣждения и обявителя имъ желае да заплати митото, споредъ установенитѣ цѣни въ контракта, сключенъ мѣжду него и нѣкое отъ правителственитѣ учрѣждения, то митницитѣ, ако се удостовѣрятъ за дѣйствителността на тѣзи контракти, сж длѣжни да взематъ въ внимание исканиято на обявителя.

Забѣлѣжка. За стокитѣ взети въ натура или отстапени на митницата се

la réception de la réclamation, procéder à une nouvelle révision des marchandises et résoudre la question d'après les règles suivantes :

1) Si l'estimation des marchandises à la seconde visite est jugée préjudiciable au trésor ou au déclarant, le directeur de la douane et son secrétaire ordonnent dans la déclaration d'augmenter ou de réduire les prix et de percevoir l'impôt en nature dans le cas où le déclarant n'approuverait pas la seconde estimation ;

2) Si les marchandises sont de même espèce et de même valeur, mais de formes différentes, l'impôt en nature sera perçu sur chaque forme ou sur une seule au choix de la douane, et au taux de 8%.

3) Si les marchandises sont identiques et de prix différents elles sont estimées séparément et la douane a le droit de prendre à son choix l'une et l'autre des marchandises au taux de 8% de leur valeur totale ;

4) les marchandises sur lesquelles l'impôt en nature ne peut être perçu à cause de leur indivisibilité, pourront être cédées à la douane au prix d'estimation diminué de 10%, sans que le propriétaire puisse exiger le remboursement des frais de transport ou autres. L'ordre inséré dans la déclaration est, ce cas, communiqué au destinataire. Le paiement se fait peu à peu avec les revenus de la douane, jusqu'à ce que le ministère ait fourni les fonds demandés.

5) Lorsque des marchandises taxées „ad valorem“ sont importées pour le compte d'établissements publics et que le déclarant désire payer l'impôt conformément aux prix arrêtés dans les contrats avec le gouvernement, la douane constate l'authenticité du contrat et prend en considération la demande du déclarant ;

Remarque. Pour les marchandises prises en nature ou cédées à la douane,

заплаща отъ обявителя, стѣдующия полу- процентенъ, гербовъ сборъ и такса за декларацията.

Чл. 92. Взетитѣ стоки въ натура, митницитѣ продаватъ съ публично над- давание, по установения редъ отъ за- кона. Отъ събранитѣ сумми, като се на- платятъ разноснитѣ за публикуването на продажбата, остатъка се записва на доходъ, като мито. Митницитѣ иматъ право да продаватъ и безъ търгъ сто- китѣ въ натура, когато за тѣхъ се за- плаща цѣната споредъ декларацията, съ която сж били взети въ натура.

Чл. 93. Прѣдоставя се право на управителитѣ и секретаритѣ при мит- ницитѣ, когато намѣрятъ за нужно, да произвеждатъ повторно прѣглеждане на стокитѣ.

Чл. 94. Въпроса за взимание двойно и тройно мито, както и за конфиску- вание на стокитѣ рѣшава се оконча- телно отъ самитѣ митници, когато сум- мата на наказателното мито или на кон- фискацията въ митницитѣ отъ I и II класъ, не надминува 100 лева, въ III и IV, 50 лева, а всички други 25 л. Ако тая сума е по-голяма, то въпроса се възлага на Финансовото Министер- ство по прѣдоставление на митницитѣ. За подобни случки постановленията се правятъ въ самитѣ декларации.

Чл. 95. Всички распри повдигнати между митницата и търговцитѣ за видѣтъ и качеството на стокитѣ, било за при- способението на митарственнитѣ права било за какъвто и да е другъ въпросъ, който се касае до оцѣнението на сто- китѣ, се прѣдставятъ въ особенната ек- спертна комисия, при Министерството на Финанситѣ, за усмотрѣние.

Чл. 96. Комисията за която се спо- менува въ прѣдидущия члѣнъ, се съ- ставява отъ трима члѣнове, назначени отъ Финансовото Министерство, по прѣд- почтение измежду опитнитѣ търговци и занаятчи, или измежду бившатѣ и на- стоящи митарствени чиновници. Эк- спертнитѣ комисари се назначаватъ за една година. Министра на Финанситѣ може да прибавя въ комисията, за всяко дѣло, споредъ съществуването му, единъ или повече търговци или занаятчи, които въ засѣданията ще иматъ само

le déclarant paye le $\frac{1}{2}\%$, le timbre et la taxe de déclaration.

Art. 92. Les marchandises prises comme paiement en nature sont ven- dues par la douane aux enchères publi- ques suivant le règlement établi par la loi, le reliquat du montant de la vente, déduction faite des dépenses de publicité, est inscrit au revenu de l'im- pôt. La douane a le droit de vendre ces marchandises sans recourir aux en- chères, lorsqu'elle trouve à les placer au même prix que celui de la déclara- tion.

Art. 93. Les directeurs et secré- taires des douanes se réservent le droit de procéder à une autre vérification quand ils le jugent nécessaire.

Art. 94. La question de la percep- tion de l'impôt double ou triple et la confiscation des marchandises se ré- solvent par les douanes elles-mêmes, si la somme totale produite par l'amende ou la confiscation ne dépasse pas 100 frs. dans les douanes de I et II classe, 50 frs dans cells de III et IV classe, et 25 frs dans les autres. Si cette somme est plus forte, la question est portée devant le ministère des finances sur la demande de la douane. En pareil cas les décisions prises sont mentionnées dans la déclara- tion.

Art. 95. Tous différends soulevés entre les douanes et les négociants ayant trait à la nature ou à la qualité des marchandises, au sujet de l'application de l'impôt ou pour tout autre motif se rapportant à l'estimation des marchan- dises sont présentés à la commission spéciale d'expertises au ministère des Finances, pour être examinés.

Art. 96. La commission dont il est question dans l'article précédent se compose de trois membres, nommés par le ministère des finances, choisis parmi les commerçants les plus expérimentés ou parmi les agents des douanes en retraite ou en activité. Ces experts sont nommés pour un an. Le ministre des finances peut, pour toute affaire, sui- vant sa nature, adjoindre à la com- mission un ou plusieurs commerçants qui ont voix consultative. Les membres de la commission, sauf les agents des

судителенъ гласъ. Члѣноветѣ на тая комисия, съ исклучение на чиновницитѣ, приематъ възнаграждение по 5 лева за всѣко засѣдание.

Заявлението за разглеждане спор- нитѣ дѣла въ експертната комисия трѣбва да става писмено отъ търговеца, който се счита за неоправданъ, въ сжщата митница, гдѣто е възникнала распрата.

Въ 24 часа, най-много отъ подава- нието на заявлението, митницата е длъжна да го испрати въ Министер- ството на Финанситѣ, заедно съ обра- зецъ отъ спорната стока, която се за- печатва съ печатътъ на митницата и на търговеца.

Само експертната комисия при Ми- нистерството на Финанситѣ е компе- тентна да се произнесе върху подигна- титѣ въпроси, относително вида или качеството на стокитѣ. Исклучение се прави само когато образцитѣ нѣма въз- можностъ да се прѣдставятъ въ Мини- стерството на Финанситѣ; въ подобенъ случай спорътъ между митницата и тър- говцитѣ може да се рѣшава отъ мѣстни експерти съ разрѣшението на Мини- стерството.

Рѣшенията на експертнитѣ комми- сари, по дѣлата, които имъ сж подсждни, иматъ окончателна сила; тѣ сж задъл- жителни, както за митницата, тъй и за търговцитѣ и не могатъ да се наруша- ватъ отъ никоя административна и сж- дебна властъ.

До рѣшението на експертната ком- исия, стокитѣ, на които видѣтъ или качеството е спорно, се запазватъ въ митницата подъ печатъ на притежате- литѣ имъ, освѣнъ ако последнитѣ прѣд- почетатъ да заплатятъ митарственнитѣ права, споредъ оцѣнението на митни- цата, съ запазване право да имъ се повърне отпослѣ суммата, която експерт- ната комисия би намѣрила, че сж за- платили повече.

Никакъвъ искъ за загуби и обезще- тение не може да става отъ търговцитѣ по експертизата на спорнитѣ стоки.

Чл. 97. Митарственнитѣ и други сборове се плащатъ въ брой и въ златна монета, въ сжщата митница, гдѣто е ста- нало прѣглеждането на стокитѣ. Прѣ- гледанитѣ стоки не могатъ да се вдиг- натъ отъ околността на митницата, или мѣстото гдѣто сж сложени за товаранье или стоваранье, прѣди да се заплатятъ

douanes, reçoivent à chaque réunion un jeton de présence d'une valeur de 5 francs.

La proposition de soumission à la commission des affaires litigieuses doit être formulée par écrit par le commer- çant qui se croit lésé dans ses droits, et déposée à la douane où le différend a été soulevé.

Dans un délai de 24 heures au plus tard, à partir de la remise de cette requête, la douane devra l'envoyer au ministère des finances avec un échan- tillon de la marchandise contestée, re- vêtue du cachet de la douane et de celui du commerçant.

Seule la commission d'expertise du ministère des finances est compétente pour se prononcer sur les questions soulevées, relativement à l'espèce ou la qualité des marchandises, excepté, ce- pendant, lorsque l'envoi au ministère des finances de ces échantillons est impossible; dans ce cas le différend peut être jugé par des experts de la place, avec l'assentiment du ministère.

Les décisions des commissaires ex- perts sur les affaires qui leur sont sou- mises ont force de loi, elles sont obli- gatoires pour la douane comme pour les commerçants et ne peuvent être transgressées par aucun pouvoir admi- nistratif ou judiciaire.

En attendant la décision de la com- munication des experts, la marchandise dont la nature ou la qualité est dis- cutée demeure conservée à la douane, sous les scellés du destinataire, à moins que ce dernier ne préfère payer l'im- pôt, d'après l'estimation de la douane, se réservant ensuite le droit de se faire rembourser les sommes payées en trop.

Aucune réclamation pour pertes ou dédommagements ne pourra être faite par les commerçants au sujet du ré- sultat de l'expertise.

Art. 97. L'impôt et autres taxes, se payent au comptant et en or dans la douane où a eu lieu la visite des marchandises. Les marchandises ne peuvent être enlevées des dépendances de la douane ou de la place où elles sont déposées pour être chargées ou déchargées avant d'avoir payé tous les

напълно митарственитѣ сборове Който наруши това правило се наказва съ конфискация и глоба, съгласно распоряжданията на чл. 55 отъ настоящий законъ.

Забѣлѣжка. Сребърни монети се приематъ само при плащане митарственни права на сума по-малка отъ 20 лева и въ доплащане въ такъвъ размѣръ (по-малко отъ 20 лева) къмъ сумми внесени въ злато, а мѣдна монета само въ доплащане на по-малко отъ 50 стотинки. Плащатъ се също въ сребърна монета и митарственитѣ права на тѣзи стоки, за които е разрѣшено съ особенъ законъ.

Чл. 98. Никакво заплащане на митарственни сборове не се счита за законно и не освобождава обявителя отъ дълга къмъ митницата, ако нѣма въ рѣцѣтъ си квитанция, отрѣзана отъ надлѣжната книга съ кочанъ и подписана отъ чиновника, който получава паритѣ. Заедно съ платежната квитанция дава се на обявителя и втория екземпляръ отъ декларацията, или пхтничката квитанция, ако стокитѣ сж прѣгледани безъ декларация.

Чл. 99. Иностраннитѣ скжпоцѣнни издѣлия, като: часовници, обеци, медалиони, гривни, прѣстени и др. т. златни и сребърни прѣдмѣти, които се внасятъ въ Княжеството за търговия, при заплащане митарственитѣ имъ права се облагатъ съ надлѣжнитѣ пломби, въ удостоверение на това, че тѣ сж принесени въ страната по законенъ начинъ. За всѣкой приложенъ пломбъ заедно съ връвта се взема по 5 стотинки.

Ако въ търговскитѣ магазини или по панаиритѣ се намѣрятъ златни сребърни издѣлия не обложени съ пломби, то тѣ ще се считатъ за контрабанда и ще се конфискуватъ, щомъ не може да се докаже фактично, че сж мѣстно произведѣние.

Чл. 100. Щомъ за вноснитѣ стоки се заплачатъ митарственитѣ права, притежателитѣ имъ сж длжжи незабавно да ги дигнатъ отъ митарственитѣ складове; въ случай, че стокитѣ останатъ за по дълго време отъ 24 часа въ митницата, отъ деня въ който е заплатено митото, подлежатъ на магазинажъ, безъ да могатъ да се ползуватъ отъ привилегирования 8-дневенъ срокъ, съгласно чл. 64 отъ настоящий законъ.

droits d'impôt. Les infractions à cette règle seront punies de confiscation et d'amende, conformément aux prescriptions de l'art. 55 de la présente loi.

Remarque. Les monnaies d'argent ne sont acceptées que lorsqu'il s'agit d'une somme inférieure à 20 francs ou de compléter dans la même proportion les sommes versées en or; la monnaie de cuivre n'est acceptée que pour compléter des sommes inférieures à 0,50. L'impôt de certaines marchandises prévues dans une loi spéciale sera payé exclusivement en argent.

Art. 98. Aucun paiement d'impôt n'est considéré comme légal et libératoire, sans une quittance détachée d'un cahier à souche à cet effet, et signé de l'employé receveur. En même temps que la quittance constatant le paiement, le déclarant reçoit le second exemplaire de la déclaration ou le connaissement, si les marchandises ont été visitées sans déclaration.

Art. 99. Les objets précieux venant de l'étranger tels que: montres, colliers, médaillons, anneaux, bagues et autres objets en argent ou en or importés par la Principauté, après qu'ils ont payé l'impôt, sont timbrés d'une marque indiquant qu'ils ont été légalement importés.

Pour chaque plomb apposé avec la ficelle, on perçoit 0.05 ct. Si l'on surprend dans les magasins ou foires des objets en argent ou en or non marqués on les considère comme objets de contrebande et on les confisque, si les possesseurs de ces objets ne peuvent prouver par des faits que les objets sont indigènes.

Art. 100. Aussitôt que le destinataire a acquitté l'impôt, il doit faire enlever immédiatement les marchandises au dépôt de la douane; dans le cas où les marchandises séjourneraient plus de 24 heures après le paiement de l'impôt elles seraient soumises au magasinage et privées du bénéfice du délai de 8 jours indiqué dans l'art. 64 de la présente loi.

Притежателитѣ обаче на износнитѣ стоки, за които митото е било заплатено, ако по изменение на обстоятелствата пожелаятъ да не изнасятъ тия стоки, повръща имъ се назадъ митото, ако подадатъ за това прошение, не по-късно отъ 3 дена, слѣдъ плащане на митото; но магазинажа за подобни стоки, който е постигналъ за тѣхъ, въ никакъвъ случай се не връща.

Чл. 101. За повръщане износното мито, съгласно прѣдидущия члѣвъ, се издава особно парично искание отъ Министертвото на Финанситѣ, щомъ му се прѣдстави акта съставенъ отъ митницата, въ удостоверение, че стокитѣ дѣйствително не сж изнесени, придруженъ съ прошениято на търговеца и квитанцията, съ която е било заплатено митото.

Тоя актъ се подписва отъ управителя на митницата и отъ единъ члѣвъ на мѣстното общинско управление.

Чл. 102. Ако износната стока, за която е заплатено мито, не се изнесе отъ вънъ границата, въ пространство на 6 мѣсеца, отъ деня на заплащането митото, то дадената отъ митницата износна квитанция за стокитѣ губи своята сила и притежателя при изнасянето на подобна стока е длженъ да подаде втори пътъ декларация и да заплати слѣдующото за стоката мито, по общитѣ основания.

Чл. 103. Износнитѣ стоки, за които сж се заплатили митарственитѣ сборове въ една отъ митницитѣ въ Княжеството, могатъ да се прѣкарватъ отъ вънъ границата, прѣзъ друга погранична митница, съ сила на документитѣ, които оправдаватъ заплащането на правата, безъ да ставатъ други формалности, освѣнъ провѣрването скжщността на стокитѣ и митницата, която спуска стокитѣ, прави бѣлѣжка на декларацията или пхтничката квитанция, че дѣйствително сж изнесени чрезъ нея.

Чл. 104. Такива стоки трѣбва да бъдатъ обаче винаги опломбирани отъ митницата, въ която сж заплатени митарственитѣ права и митницата прѣзъ която се прѣкарватъ провѣрва само скжщността на колетитѣ и цѣлостта на приложенитѣ пломби, безъ да има право да произвежда подробно прѣглеждане, освѣнъ въ случай на основателни съм-

Si les négociants ayant payé un impôt pour les marchandises d'exportation changent d'avis et préfèrent les conserver, l'impôt leur sera remboursé, après qu'ils auront adressé une requête à cet effet; les frais de magasinage restent acquis définitivement.

Art. 101. Pour rembourser l'impôt dans le cas prévu par l'article précédent, la douane fait une demande de fonds au ministère, certifiant que les marchandises en question ne sont pas sorties de la Principauté et accompagnée de la requête du commerçant ou de la quittance indicatrice du paiement de l'impôt.

Cet acte doit être signé par le directeur de la douane et un agent de la municipalité.

Art. 102. Si la marchandise pour laquelle l'impôt a déjà été payé n'est point exportée dans un délai de 6 mois à compter du jour du paiement, la quittance délivrée par la douane perd sa valeur et le commerçant est tenu s'il veut alors exporter sa marchandise de présenter une seconde déclaration et de payer à nouveau l'impôt prescrit.

Art. 103. Les marchandises d'exportation qui ont payé toutes les taxes dans une des douanes de la Principauté peuvent passer par une autre douane de frontière, avec les documents qui établissent le paiement des droits, sans qu'il soit besoin d'autre formalité que le contrôle des marchandises par la douane qui les laissè passer, et l'annotation dans la déclaration ou la quittance de route que ces marchandises ont été exportées par elle.

Art. 104. Les marchandises doivent d'ailleurs toujours porter les timbres de la douane ou l'impôt à été versé, la douane par où elles passent se bornant à vérifier l'identité des colis, et l'intégrité des cachets, sans avoir le droit de procéder à une visite détaillée, sauf dans le cas de soupçons fondés. Ce règlement ne sera pas observé pour les

нѣния. Тоя редъ не може да се практикува за стоки, които не могат да бждат опломбирани.

За намѣренитѣ разлики при провѣряването на стокитѣ, притежателитѣ или прѣвозителитѣ се наказватъ, споредъ распореджанията на чл. 87 отъ настоящий законъ.

Чл. 105. Всичкитѣ въобще земни и горски произведения, които сж прѣд-назначени за изнасяние и които се намиратъ далечъ отъ митарственитѣ учрѣждения повече отъ 15 километра, могатъ да се прѣкарватъ прѣзъ такива мѣста на границата, гдѣто нѣма митарственни учрѣждения, ако на тия мѣста се намиратъ поставени митарствени постовете. Притежателитѣ на такива произведения сж длъжни обаче да изходатайствуватъ за всѣкой случай особно разрѣшение отъ митницата и да се подчинятъ на всичкитѣ мѣрки, които се взематъ за обезпечение на митарственитѣ права. Тѣ сж длъжни тоже да възнаграждаватъ митарственитѣ чиновници, които се командироваатъ на границата за да провѣряватъ и наглеждатъ произведенията, които се изнасятъ прѣзъ тамъ, по опрѣдѣлена тарифа отъ Министерството на Финанситѣ.

Чл. 106. Ако митницата не се заплати на пълно по погрѣшка, за каквото и да би било, то търговеца е длъженъ да заплати недоплатеното право, ако митницата го поиска, прѣди истичанието на 3 мѣсеца отъ деня, въ който Върх. Сметна Палата или Министерството на Финанситѣ сж я уведомили за удирената грѣшка. Слѣдъ изминуването на тоя срокъ, всѣка недоплата пада върху виновнитѣ чиновници.

Чл. 107. Въ случай на прѣдплата, повечето взети пари трѣбва да се връщатъ на търговцитѣ, когато подадатъ за това прошение, съ това условие, че ако прѣдплата не надминува 100 л., то тя се връща отъ дохода на самитѣ митници, споредъ установенитѣ формалности; ако обаче прѣдплата съставлява сума по-голяма отъ 100 лева, то митницитѣ за връщанieto ѝ се отправятъ до Министра на Финанситѣ. Връщанieto прѣдплата на горѣвложениитѣ основания се допуска само въ течението на една година, отъ деня на заплащанieto. Като измине тоя срокъ не се

marchandises qui ne peuvent être ca- chetées.

Pour les différences constatées pen- dant la visite des marchandises les pro- priétaires ou transitaires seront pas- sibles des peines prévues à l'art. 87 de la présente loi.

Art. 105. Tous les produits terres- tres et forestiers en général destinés à l'exportation qui se trouvent à plus de 15 kil. des douanes, peuvent passer par les points de la frontière où il n'existe pas de douanes, si toutefois il s'y trouve des postes douaniers. Les propriétaires de ces marchandises sont d'ailleurs ob- ligés de solliciter une autorisation spé- ciale de la douane et de se soumettre à toutes les mesures prises pour ga- rantir les droits de douane Ils doivent en outre rémunérer les agents des dou- anes attachés au service de la frontière pour vérifier et surveiller les produits exportés, et cela suivant un tarif com- posé par le ministère des finances.

Art. 106. Si la douane n'est pas intégralement payée de ses droits et taxes par suite d'une erreur du négo- ciant, il sera tenu de verser le com- plément s'il en est requis, dans un dé- lai de trois mois à dater du jour où la Cour des Comptes ou le ministère des finances, aura fait part à la douane de l'erreur commise. Après ce délai toute somme non payée est à la charge des employés coupables de négligence.

Art. 107. En cas de paiement an- ticipé l'argent versé en trop doit être rendu aux commerçants quand ils en font la demande; si cette somme ne dépasse pas 100 fcs, elle est prise sur les revenus de la douane, mais si elle dépasse ce chiffre, la douane devra s'adresser au ministère des finances. Le retour des semblables sommes ne peut être effectué que dans un délai d'un an depuis le jour du paiement; une fois ce délai expiré, aucune pétition de ce genre ne sera prise en considération.

приематъ никакви прошения за връща- ние на прѣдплатенитѣ сборове.

Чл. 108. При внасяние, изнасяние, транзиране и транспортиране на стоки, митницитѣ могатъ да взематъ париченъ залогъ (депозитъ) срѣщу слѣдующитѣ митарствени права. За получаванieto на паричния залогъ митницата издава кви- танция отъ отредената книга. Ако вло- жителя желае да получи залога си въ друга митница, въ такъвъ случай му се издава депозитенъ листъ до оная митница, прѣзъ която прѣдполага да се върне. Депозитнитѣ листове, които се издаватъ отъ една митница до друга, се заплащатъ отъ митарственитѣ приходи.

Ако вложителя не се яви въ мит- ницата на опрѣдѣления срокъ да очисти длъжимитѣ митарствени права, то оста- вената отъ него сума въ залогъ се за- писва на доходъ по распрѣдѣлението на сбороветѣ.

Срокътъ за влагание на паричнитѣ залози въ никой случай не може да надмине една година.

Чл. 109. Заплатенитѣ веднажъ ми- тарствени права за внасяние или из- насяние стоки не се повръщатъ на пла- теца, освѣнъ въ прѣдвиденитѣ случаи въ чл. чл 100 и 107.

Глава IV.

За стоки, които се изнасятъ или внасятъ на ново.

Чл. 110. Доволенитѣ за внасяние стоки, на които митото не е било за- платено и се намиратъ подъ водението на митницитѣ, могатъ по желанието на притежателитѣ имъ да си изнесатъ на ново отвънъ границата въ течение на едногодишенъ срокъ отъ деня на вна- сянието имъ безъ да имъ се вземе мито. Запрѣтенитѣ обаче за внасяние стоки, както по тарифа, тъй сжщо и по особ- нитѣ распореджания на Финансовия Ми- нистръ трѣбва да се изнасятъ на ново въ течение на единъ мѣсець. Изнесе- нитѣ по този начинъ наново иностранни стоки се облагатъ съ мито по 1% отъ стойността.

Слѣдъ изминуванието на горѣказа- нитѣ срокове запрѣтенитѣ стоки се кон- фискуватъ въ полза на съкровището и по разрѣшението на Министерството на Финанситѣ се унищожаватъ или прода- ватъ, а доволениитѣ за внасяние под-

Art. 108. Au moment de l'importa- tion, de l'exportation, du transit ou du transport des marchandises, la douane peut exiger un cautionnement en es- pèces, à valoir sur les droits à payer. Ce cautionnement est versé contre quit- tance du livre à souche. Si le déposant désire toucher son cautionnement dans une autre douane, il lui est délivré une feuille pour la douane par laquelle il suppose devoir rentrer. Les feuilles de dépôts tirées d'une douane sur une autre se paient sur les revenus des douanes.

Si un déposant ne se présente pas aux douanes dans le délai fixé pour ac- quitter les droits dus, la somme dépo- sée est inscrite aux revenus, d'après la répartition des taxes.

Le délai de versement des caution- nements ne peut en aucun cas dépasser une année.

Art. 109. Les droits de douane pour les marchandises importées ou exportées ne sont restitués que dans les cas pré- vus aux articles 100 et 107.

Chapitre IV.

Des marchandises importées et exportées à nouveau.

Art. 110. Les marchandises im- portées dont l'impôt n'a pas été payé et qui sont consignées à la douane peuvent, sur le désir du destinataire, être exportées à nouveau dans le cou- rant d'une année depuis le jour de leur entrée, sans avoir à payer aucun im- pôt. Les marchandises interdites dans le tarif général ou par un ordre spé- cial du ministre des finances doivent être réexportées dans le courant d'un mois; les marchandises étrangères de ce genre pour être réexportées paie- ront 1 % de leur valeur.

Après l'écoulement de ces délais les marchandises interdites seront confis- quées au profit du Trésor et par au- torisation du ministère des finances elles sont détruites ou mises aux en- chères; les marchandises autorisées tombent sous l'application des règles

лѣжатъ подъ дѣйствието на общитѣ правила, изложени въ чл. 68 и 76.

Взетитѣ пари отъ продажта на за-прѣтенитѣ по тоя начинъ стоки записватъ се като случаенъ доходъ ва съ-кровището.

Чл. 111. Всѣкой, който испраща иностранны стоки въ България, или мѣстни за чужбина, съ цѣль да се обработватъ или продаватъ по панаиритѣ или други мѣста и желае да си запази прѣдварително правото за внасянието или извасянието имъ, на основание чл. 6, пунктъ г) отъ настоящия законъ, длѣженъ е да номене за това въ декларацията, която подава въ митницата.

На такивато стоки споредъ видѣтъ имъ митницата полага печати или пломби или задържа отъ тѣхъ образци; а за животнитѣ съставя описъ. За всяка една пломба или печать обявителя на стокитѣ плаща по 5 стотинки.

Испратенитѣ по тоя начинъ стоки могатъ да се изнасятъ или внасятъ на ново въ срокъ на 6 мѣсеци отъ деня на обявлението имъ.

Митарственнитѣ права за подобни стоки се обезпечаватъ чрезъ париченъ залогъ по установения редъ. Ако стокитѣ се върнатъ назадъ прѣди изминуванието на срока, то слѣдъ като се сравнятъ въвърнатитѣ стоки съ обявенитѣ въ декларацията и съ задържанитѣ образци или описи и провѣрятъ пломбитѣ или печатитѣ, митницата задържа отъ залога слѣдующитѣ права за продаденитѣ стоки, а остатъка отъ залога повръща на притежателя имъ. Ако обаче той пожелае да върне стокитѣ не прѣвъз оная митница, въ която е вложилъ залогъ, то освѣнъ квитанцията, дава му се и депозитенъ листъ до митницата, прѣвъз която той има намѣревание да върне стокитѣ. Въ тоя случай обявителя, при подаванието нова декларация за недостига, е обязанъ да прѣдстави въ тая митница: депозитенъ листъ, депозитна квитанция и втория екземпляръ отъ декларацията, въ която първата митница е направила подробни обяснения. Митницата слѣдъ като спре слѣдующитѣ права за недостига въ стокитѣ, повръща останалата сума по депозитния листъ.

Ако първата митница е задържала образци отъ стокитѣ, тя ги испраща на

générales exposées dans les art. 68 et 76.

Les sommes résultant de la vente des marchandises interdites sont inscrites au revenu accidentel du trésor.

Art. 111. Quiconque expédie des marchandises étrangères en Bulgarie ou des produits du pays à l'étranger dans le but de leur faire subir des transformations ou de les vendre aux foires et marchés, et qui désire au préalable se réserver le droit d'importation ou d'exportation, d'après le No. 4) de l'art. 6 de la présente loi devra en faire mention dans la déclaration qu'il remet à la douane. La douane plombe ces marchandises, en retient des échantillons, ou en conserve la description s'il s'agit d'animaux. Pour chaque plomb ou cachet, le déclarant est tenu de payer 0.05. Les marchandises ainsi expédiées peuvent être réexportées ou réimportées dans un délai de 6 mois à dater du jour de la déclaration.

Les droits de douane pour ces marchandises sont garanties par un cautionnement en espèces suivant le règlement établi; si les marchandises sont retournées avant l'expiration du délai, la douane les compare avec la déclaration, les échantillons conservés, les descriptions, vérifie les plombs ou les cachets déduit du cautionnement les droits de douane à percevoir sur les marchandises vendues et restitue au déposant le reliquat de son cautionnement. S'il désire retourner les marchandises par une autre douane que celle où il a versé le cautionnement, alors, contre la quittance, il lui est donné une feuille de dépôt pour la douane par laquelle il compte renvoyer les marchandises.

Dans ce cas, quand il remet une nouvelle déclaration concernant les marchandises vendues, il est obligé de présenter à cette douane une feuille de dépôt, une quittance, et le second exemplaire de la déclaration où la première douane a inséré des explications détaillées. Les douanes, après avoir perçu les droits sur les marchandises vendues, rendent le reste de la somme marquée sur la feuille de dépôt.

Si la première douane a conservé des échantillons des marchandises elle

митницата, прѣвъз която тѣ ще има да се върнатъ.

За да може подобна стока да се върне не прѣвъз митницата, до която е издаденъ депозитния листъ, нужно е разрѣшението на Министра на Финанситѣ.

Чл. 112. Декларациитѣ за изнасяние или внасяние на нови стоки, трѣбва да се подаватъ отъ притежателитѣ имъ, а за отсъствието или неизвѣстността имъ, отъ капитанитѣ на ладитѣ или отъ агентитѣ на параходнитѣ общества. За съставяние декларациитѣ се употрѣбляватъ бланки, по установената форма за вноснитѣ или износнитѣ стоки, въ които обявителитѣ написватъ на горниятъ край „за изнасяние на ново“, ако стоката се изнася, или, „за внасяние на ново“, ако стоката се внася.

При внасянието нововработенитѣ въ чужбина произведения, а сжщо и при изнасянието на тѣзи, които се обработватъ въ Княжеството, подава се за тѣхъ повторна декларация, по общата форма установена за вноснитѣ и износнитѣ стоки, съ прилагание на квитанциитѣ за вложения залогъ и втория екземпляръ отъ декларацията или пътнишката квитанция. Стокитѣ се оцѣняватъ съгласно съ тарифитѣ. Отъ така оцѣнената стока се изважда нейната стойностъ, въ какъвто видъ се е внесла или изнесла отъ вънъ границата и послѣ се присмѣтатъ митарственнитѣ права, върху прибавената цѣна на стокитѣ. Прѣглежданието на стокитѣ става подъ дѣйствието на общитѣ правила и за намѣренитѣ разлики виновнитѣ подпадатъ подъ наказания, прѣдвидени въ чл. 87.

Чл. 113. Когато се изнасятъ отъ вънъ границата иностранны стоки, които сж заплатили митарственнитѣ права при внасянието, то се облагатъ съ износнитѣ митарствени сборове.

При изнасянието на иностраннытѣ стоки, притежателитѣ имъ сж длѣжни да подаватъ въ митницата декларация или пътнишка квитанция, по установената форма за износнитѣ стоки

Чл. 114. Мѣстнитѣ стоки, които сж били изнесени въ чужбина и които при внасянието имъ назадъ въ Княжеството се освобождаватъ отъ вносно нито, на основание чл. 4 пунктъ 1., отъ настоящий законъ, трѣбва да се придружа-

les expédie à la douane par laquelle devront passer les marchandises.

L'autorisation du ministère des finances est nécessaire pour autoriser une marchandise de cette catégorie à passer par un autre endroit que la douane indiquée dans la feuille de dépôt.

Art. 112. Les déclarations pour importation ou exportation à nouveau de marchandises doivent être remises par leurs propriétaires et en leur absence, ou quand ils sont inconnus, par les capitaines des navires ou les agents des sociétés maritimes. Pour la rédaction de ces déclarations, on devra faire usage d'imprimés d'importation ou d'exportation au haut duquel le déclarant inscrit la formule, importation à nouveau ou exportation à nouveau, suivant le cas.

Pour l'importation des produits travaillés à l'étranger, ou l'exportation des marchandises travaillées dans la Principauté, on remet une seconde déclaration dans la forme générale en y ajoutant les quittances des cautionnements versés et le second exemplaire de la déclaration ou le connaissement. Les marchandises sont estimées d'après les tarifs. De la marchandise ainsi estimée on retranche sa valeur à l'entrée ou à la sortie, et on calcule les droits de douane sur la différence.

La visite se fait suivant les règles générales et pour les différences constatées, on applique les pénalités prévues à l'art. 88.

Art. 113. Lorsque les marchandises étrangères qui, à leur entrée, ont payé les droits d'importation sont exportées à nouveau, elles sont frappées de la taxe d'exportation. Les propriétaires de marchandises étrangères qui doivent être exportées présentent à la douane une déclaration dans la forme ordinaire.

Art. 114. Les marchandises indigènes qui ont été exportées et qui à leur retour en Bulgarie sont exemptées de droits, d'après le No. 1) de l'art. 4 de la présente loi, doivent être accompagnées, lorsqu'elles arrivent à la dou-

ватъ, когато пристигватъ въ митницата, съ квитанцията за плащането на износното мито и съ относителна декларация. Въ противенъ случай възврънатитѣ стоки се облагатъ съ вносно мито.

Чл. 115. Празднитѣ сѣдове, бѣчви или вади, съ които се изнасятъ мѣстнитѣ произведения, като: вино, ракия, сирене и др. течности, както и празднитѣ торби (човали), съ които тоже се изнасятъ: храни, брашно и други земеделѣчески произведения могатъ да се внасятъ назадъ въ Княжеството безъ плащане вносно мито.

При изнасянето обаче на такива произведения, притежателитѣ или товарчитѣ имъ сѣ длѣжни да си запазятъ всѣкога правото за повръщане въ износнитѣ декларации; а при внасянето назадъ такива сѣдове или торби, да прѣдставятъ въ митницата тѣзи декларации, заедно съ относителнитѣ имъ квитанции. Дозволява се тоже да се внасятъ безъ мито праздни сѣдове, назначени за изнасяние мѣстни произведения, митото на които трѣбва обаче да се обезпечаватъ съ залогъ (чл. 116).

Чл. 116. Колата, коньскитѣ, или други животни (добитѣкъ), които служатъ на пѣтицитѣ и прѣвозителитѣ и за които послѣднитѣ заявятъ въ пограничната митница, че ги внасятъ или изнасятъ врѣменно, освобождаватъ се отъ плащане мито, ако се обезпечи връщането имъ отъ чужбина или изнасянето имъ на ново въ Княжеството. Срокъ за внасяние или изнасяние на ново се дава една година. За тази цѣль вносителитѣ или износителитѣ сѣ длѣжни да внасятъ въ митницата париченъ залогъ или здраво порѣчителство, равно съ суммата на надлежитѣ митарственни права.

Издаденитѣ депозитни листове за подобни случаи биватъ открити и се заплащатъ отъ всѣка митница, прѣзъ която се прѣкарватъ, само ако бѣдатъ придружени и отъ депозитнитѣ квитанции.

Забѣлѣжка. Правилото по прѣкарване добитѣкъ прѣзъ границата на прѣхрана (паша) е изложено въ отдѣлъ IV, глава II.

Глава V.

За стоки, които се влагатъ въ антрепозититѣ.

Чл. 117. Иностраннитѣ стоки, досесени въ голѣмо количество, по жела-

не, de la quittance de l'impôt d'exportation et de la déclaration s'y rapportant. Dans le cas contraire, les marchandises sont frappées du droit d'entrée.

Art. 114. Les récipients, tonneaux, cuves, etc., qui servent à l'exportation des produits indigènes, tels que: le vin, l'eau-de-vie, le fromage et tous liquides en général, ainsi que les sacs qui servent à l'exportation des vivres, de la farine et autres produits agricoles, peuvent rentrer dans la Principauté sans payer d'impôt. Mais, à la sortie de ces produits, les propriétaires, ou les charretiers sont tenus de spécifier le droit de retour dans la déclaration de sortie; lorsque les récipients ou les sacs reviennent, ils sont tenus de présenter à la douane les déclarations et les quittances qui s'y rapportent. Il est permis aussi d'importer des sacs ou récipients devant servir à l'exportation des produits indigènes, dont la taxe doit être garantie d'eux-mêmes par un cautionnement (art. 116).

Art. 116. Les chars, les chevaux, ou autres animaux qui servent aux voyageurs ou aux transporteurs et que ces derniers déclarent à la douane être importés ou exportés provisoirement sont exemptés d'impôts, si leur retour dans la principauté, ou leur réexportation sont garantis. Le délai de réimportation est d'une année.

Dans ce but les intéressés sont tenus de déposer à la douane un cautionnement en espèces équivalant au montant des droits de douane.

Les feuilles de dépôt délivrées en pareil cas sont ouvertes, et leur montant est remboursé par toute douane où elle sont présentées, mais seulement quand elles sont accompagnées de la quittance de versement.

Remarque. Le règlement concernant les troupeaux conduits aux raturages au delà de la frontière, est exposé au paragr. VI, chap. II.

Chapitre V.

Des marchandises en entrepôt.

Art. 117. Les marchandises étrangères arrivant en grande quantité peu-

нието на притежателитѣ имъ, могатъ да се влагатъ въ отреденитѣ антрепозити, когато слѣдующитѣ сборове за съкровището не сѣ по-малко отъ 4000 лева. Такива антрепозити ще се учрѣждаватъ само въ търговскитѣ пристанища, гдѣто се окаже за това необходима нужда, съ разрѣшенieto на Министра на Финанситѣ.

Чл. 118. Стокитѣ се приематъ въ антрепозититѣ съ това условие, че ще се изнасятъ на ново отъ внѣшната границата въ опредѣления срокъ, или да се заплащатъ надлѣжитѣ митарственни права, когато тѣ се изваждатъ отъ антрепозита за вътрѣшно употребление.

Стокитѣ, които се внасятъ по сухо за въ България и които се испращатъ (транспортиратъ) до нѣкое пристанище, гдѣто има учрѣденъ антрепозитъ, могатъ да се влагатъ въ него по сѣщия редъ, както се постѣпва съ стокитѣ, които пристигватъ по вода.

Чл. 119. Въ антрепозититѣ се позволява да се внасятъ само здрави стоки и въобще такива, които не подлежатъ на разваляние и запалване.

Чл. 120. Антрепозититѣ се дѣлятъ на два вида: реални и номинални. Реалнитѣ антрепозити сѣстои отъ особенъ складъ, който се пази постоянно отъ митницата и се заключва съ два особни ключове, отъ които една държи митницата, а другий чиновникътъ завѣдующий антрепозита. Номиналниятъ антрепозитъ е поставенъ въ частни магазини, които подлежатъ само подъ надзора на митницата.

Въ номиналнитѣ антрепозити ще се влагатъ хранитѣ и въобще всичкитѣ земни произведения, като: лой, кожи необработени, дървета за постройки и дърва за горение, солъ, камъне необработени, тютюнъ, тухли и прѣстени издѣлия, тенеке, ламарина, жельза разни, машини всѣкакви, циментъ и варъ хидравлически, стѣклария проста, сѣждове дървени (бѣчви, бурета) и др. т. Всичкитѣ други ще се влагатъ въ реалния антрепозитъ.

Забѣлѣжка. До учрѣждаването на реални антрепозити Финансовий Министръ има право да разрѣшава на нѣкои отъ търговскитѣ пристанища да влагатъ и другитѣ стоки въ номиналнитѣ антрепозити.

vent être, sur le désir du destinataire, placées dans des entrepôts à cet usage, lorsque l'impôt qui revient par leur fait au trésor, n'est pas inférieur à 4000 frs. Ces entrepôts ne seront créés que dans les ports de commerce où le besoin de leur existence sera reconnu, nécessaire, et avec l'autorisation du ministère des finances.

Art. 118. Les marchandises sont acceptées en entrepôt sous cette condition quelles seront réexportées dans le délai fixé, ou qu'elles payeront les droits d'entrée si elles sortent pour être livrées à l'intérieur du pays.

Les marchandises arrivant par terre en Bulgarie et qui sont transportées dans un port où il existe un entrepôt peuvent y être reçues d'après les mêmes règles que si elles étaient venues par voie d'eau.

Art. 119. Il n'est toléré en entrepôt que les marchandises bien conservées, et en général, celles qui ne sont sujettes ni à se décomposer, ni à s'enflammer.

Art. 120. Les entrepôts sont de deux sortes, réels et nominaux: l'entrepôt réel se compose d'un dépôt spécial constamment gardé par la douane et qui se ferme au moyen de deux clefs spéciales, dont l'une reste entre les mains de la douane, l'autre entre les mains de l'employé à qui est confiée la surveillance. L'entrepôt nominal consiste en magasins privés qui sont simplement placés sous la surveillance de la douane.

Dans les entrepôts nominaux, on acceptera les vivres et en général tous les produits du sol, tels que: suifs, peaux non tannées, bois de construction et de chauffage, sel, pierres brutes, tabac, briques et objets en terre cuite, étain, tôle, fers divers, machines de toute sorte, ciment et chaux hydraulique, verrerie ordinaire, barils, cuves, etc. etc. Les autres marchandises seront placées dans des entrepôts réels.

Remarque. Jusqu'à ce que des entrepôts réels soient établis, le ministre des finances pourra permettre à quelques ports commerciaux de recevoir aussi d'autres marchandises dans les dépôts nominaux.

Чл. 121. Градовете, на които е разрешено да имат антрепозити, сж длъжни да построят за реалния антрепозит складове удобни, безопасни, събрани въ едно цяло здание, обградени съ единъ общъ зидъ, отстранени съвършено отъ другитъ постройки и поставени, по възможностъ, въ пристанището. Сградата на антрепозита трѣбва да има нуждитъ помѣщения за жилището и писалището на митарственнитъ чиновници, които сж натоварени съ надзора и воденето дѣлата на антрепозита.

Планътъ на сградата се прѣдставя на правителството за утвърждение, което има право да прѣдложи измѣненіята, които намѣри за нуждни да станатъ въ него.

Чл. 122. За покриванieto необходимо разности по учрѣждаването и управлението на антрепозититъ, както за постройки, тъй и за съдържание на служащитъ или други разности, каквито се укажатъ нуждни за упомянатитъ антрепозити, градовете, ще взематъ право за магазинажъ отъ антрепозитарнитъ стоки, споредъ тарифитъ, които се установятъ отъ градскитъ общински управления и утвърдятъ отъ правителството.

Градовете иматъ право да отдаватъ съ публично наддаване на врѣмenna концессия правата си върху доходитъ отъ антрепозититъ, ако прѣдприемачътъ се задължи съ построяването и поддържанieto на сградитъ, както и съ издържанieto всичкихъ разности на антрепозититъ.

Чл. 123. Магазиитъ, които служатъ за номиналенъ антрепозитъ, заключватъ се съ два особни ключове, отъ които една се пази въ митницата а другия у търговеца.

Чл. 124. Номиналнитъ антрепозити трѣбва да сж постановени въ околността на пристанището.

Чл. 125. Вложенихъ стоки въ реалния антрепозитъ ще служатъ всѣкога за залогъ на митарственнитъ права; а за вложенихъ стоки въ номиналния антрепозитъ, обявителътъ е длъженъ да обезпечи митарственнитъ имъ права чрѣвъ здраво поръчителство, подписано както отъ него, тъй и отъ друго лице съ достатъчна състоятелностъ.

Чл. 126. Притежателитъ или обявителитъ на прѣдначенитъ стоки за антрепозитъ, сж длъжни да подадѣтъ

Art. 121. Les villes autorisées à avoir des entrepôts sont tenues de consacrer à cet usage des locaux convenables, sûrs, concentrées dans un même bâtiment, entourés d'un mur commun, séparés complètement de toute autre construction et placés autant que possible dans le port. Ces bâtiments auront des appartements et des bureaux pour les employés de la douane chargés de la surveillance et des affaires du dépôt.

Le plan de la construction est soumis à l'approbation du gouvernement qui a le droit de proposer les modifications qu'il croit nécessaires ou utiles.

Art. 122. Afin de couvrir les frais indispensables de création et de direction de l'entrepôt tant pour la création de l'entrepôt que pour l'entretien du personnel, les villes prélèveront un droit de magasinage sur les marchandises en entrepôt d'après les tarifs établis par les mairies et approuvés par le gouvernement.

Les villes ont le droit de mettre en adjudication publique la concession provisoire de leurs droits sur les revenus des entrepôts, si l'entrepreneur s'engage à faire et à entretenir la construction ainsi qu'à supporter toutes les dépenses qu'exige l'entrepôt.

Art. 123. Les magasins servant d'entrepôts nominaux sont fermés au moyen de deux clefs dont l'une reste entre les mains de la douane, l'autre du commercant.

Art. 124. Les entrepôts nominaux doivent être construits dans les environs des ports.

Art. 125. Les marchandises placées dans les entrepôts réels serviront toujours de garanties aux droits de douane; quant aux marchandises placées dans les entrepôts nominaux, le déclarant est tenu d'assurer les droits par une sérieuse garantie signée par lui et par une autre personne de bon crédit.

Art. 126. Les propriétaires de marchandises ou ceux qui font des déclarations pour des marchandises desti-

въ митницата подробна декларация, по сжщитъ форми и подъ сжщитъ наказания, които сж установени за вноснитъ стоки. Въ декларацията трѣбва да е означено въ какъвъ именно антрепозитъ реаленъ или номиналенъ ще се влагатъ стокитъ, както и въ кой участъкъ, улица и подъ какъвъ номеръ се намира склада, когато стокитъ сж прѣдначени да се влагатъ въ номиналенъ антрепозитъ.

Чл. 127. Вѣвка стока, която е обявена за антрепозитъ, трѣбва най-напрѣдъ да се прѣгледа подробно отъ митарственнитъ оцѣнители, за да се констатира видътъ, качеството, тежината или мѣрбата, както и стойността на стоката. Ако при прѣглежданieto се намѣратъ стоки, въ по-големо количество отъ обявенитъ въ декларацията, то излишъкътъ, когато стокитъ сж прѣдначени за реалния антрепозитъ, се полага тутакси на заплащанie митарствени права. Ако обаче стокитъ сж отъ тѣзи, които се допускатъ въ номиналния антрепозитъ, то за намѣренитъ разлики относително тежината, мѣрбата или броятъ, се постѣпва, съгласно съ чл. 87 отъ настоящий законъ.

Чл. 128. Сроктъ за влаганie стоки въ антрепозитъ не може да надминува двѣ години за реалния антрепозитъ и една година за номиналния. Този срокъ започва отъ деня на записването стокитъ въ книгитъ, които се водятъ въ антрепозита и въ които има отворена особна смѣтка за всѣкой антрепозитаринъ.

З а б ъ л ъ ж к а: Исключаватъ се: солта, която е мината въ номиналний антрепозитъ и за която срокътъ е двѣ години, и тютюнътъ за който срокътъ е 6 мѣсеци.

Чл. 129. Следъ изминуването на опредѣленитъ срокове, ако стокитъ останатъ още въ антрепозита и антрепозитаринътъ не изпълни, въ течение на 15 днѣе отъ получването на призовката, която ще му отправи митницата, задължението си да ги изнесе наново или да заплати митарственнитъ имъ права, то стокитъ се продаватъ на публиченъ търгъ, съ съблюденie формалноститъ прѣдвидени въ члѣвъ 67—76 отъ настоящий законъ.

Чл. 130. Ако даденихъ срокъ за антрепозитъ по законни причини, се при-

nées à séjourner en entrepôt sont tenus de présenter à la douane une déclaration détaillée, sous les mêmes formes, et sous peine des mêmes amendes que celles établies pour les marchandises importées. Dans les déclarations on devra mentionner dans quel entrepôt, réel ou nominal, seront placées les marchandises, et indiquer le nom de la rue et le numéro du dépôt si les marchandises doivent être placées dans un dépôt nominal.

Art. 127. Toute marchandise déclarée comme devant être placée dans un entrepôt doit tout d'abord être minutieusement examinée par les estimateurs de la douane pour en constater la nature, la qualité, le poids ou la mesure, ainsi que le prix. Si pendant la visite, les marchandises apparaissent en plus grande quantité qu'elle n'ont été déclarées, et si ces marchandises doivent être placées dans un dépôt réel, l'excédent est soumis sur le champ au paiement de l'impôt. Si, au contraire, les marchandises sont destinées à être placées dans des entrepôts nominaux, on procède conformément aux dispositions de l'art. 87 de la présente loi, pour toute différence relative au poids à la mesure ou au nombre des colis déposés.

Art. 128. Le délai de séjour des marchandises en entrepôt ne peut dépasser deux années pour l'entrepôt réel et une année pour l'entrepôt nominal. Ce délai commence du jour de l'inscription des marchandises dans les livres de l'entrepôt où il existe des comptes ouverts pour chaque entrepositaire.

Remarque. Font exception: le sel qui se met en entrepôt nominal pour lequel le délai est de 2 années, et le tabac pour lequel le délai est de 6 mois.

Art. 129. Après l'expiration du délai fixé, si les marchandises continuent à rester en entrepôt et si l'entrepositaire n'exécute pas dans le délai de quinze jours à dater de l'avis qui lui en est adressé, son engagement de réexporter la marchandise, ou d'acquiescer les droits et afférents, les marchandises seront vendues aux enchères publiques, en observant les formalités prescrites par les art. 67 à 76 de la présente loi.

Art. 130. Si le délai accordé est, pour des raisons valables, reconnu in-

да за недостатъчен, то Министра на Финансите може, вследствие мотивираната проща на антрепозитарина, да продължи срока. Това продължение не може обаче да надминува половината от първоначалния срокъ.

Чл. 131. Не се допуска да става никаква манипулация съ вложените стоки въ антрепозита, ако за това не е послѣдвало разрѣшение отъ митницата. Такова разрѣшение се допуска, само когато манипулацията се касае до запазването на стоките отъ поврѣждане.

Вложените стоки въ номиналните антрепозити не могатъ да се мѣстятъ отъ единъ складъ въ други, освѣнъ съ разрѣшението на митницата и въ присъствието на отредените митарствени чинове. Ако стоките се прѣмѣстятъ безъ подобно разрѣшение, то притежателите имъ изгубватъ правото си за антрепозитъ.

Чл. 132. При вложените вече стоки въ антрепозита могатъ да се прибавятъ отпослѣ и други стоки отъ сѣщия видъ, ако митарствените имъ и други сборове не сж по малки отъ 1000 лева.

Прибавените стоки се записватъ въ антрепозитната книга, при сѣщата смѣтка, гдѣто сж мнати първите, за което трѣбва да се упоменува и въ подадената декларация.

Чл. 133. Антрепозитарите отговарятъ за цѣлостта на митарствените права върху антрепозитаните стоки, споредъ видѣтъ, качеството, тѣжината, мѣрата, броятъ или стойността, опредѣлени отъ митницата при внасянето имъ.

Чл. 134. Митарствените чиновници иматъ право да провѣрватъ всѣкога, когато намѣрятъ за нужно, стоките, които сж вложени въ номиналните антрепозити и антрепозитарите сж длѣжни да прѣдставятъ стоките така, както сж били записани отъ митницата при внасянето имъ, безъ никое прибавление или намаление. Ако стоките не се намѣрятъ на лице при прѣглеждането отъ митарствените чиновници, или ако не излѣзватъ еднакви съ сѣщитѣ, които сж били прѣгледани при внасянето въ антрепозита, то антрепозитарите за наказание плащатъ стойността на липсващите или промѣнените стоки.

Чл. 135. Прѣзъ всичкото време, колкото трае срока на антрепозита, позволено е да се прѣнасятъ стоките, било

suffisant, le ministre des finances peut, à la suite de la requête motivée de l'entrepositaire, lui accorder une prolongation qui ne saurait en aucun cas dépasser la moitié du premier délai.

Art. 131. Il n'est permis de faire aucune manipulation sur les marchandises en entrepôt sans une autorisation préalable de la douane. Cette autorisation ne peut être donnée que dans le but d'empêcher la détérioration des marchandises.

Les marchandises placées dans les entrepôts nominaux ne peuvent changer de dépôt qu'avec l'autorisation de la douane et en présence de ses employés autorisés. Si ces marchandises sont transportées sans autorisation les propriétaires perdent le droit d'entrepôt.

Art. 132. Aux marchandises en entrepôt il peut en être ajouté d'autres, de même espèce, pourvu que les taxes auxquelles elles sont assujetties ne soient pas inférieures à 1000 francs.

Les marchandises ajoutées sont passées dans les livres de l'entrepôt au même compte que les premières; ce point doit être mentionné dans la déclaration.

Art. 133. Les entrepositaires sont responsables des droits de douane sur les marchandises en entrepôt selon leur nature, qualité, poids, mesure, nombre et valeur déterminée par la douane à leur entrée.

Art. 134. Les employés des douanes ont toujours le droit, lorsqu'ils le jugent à propos, de visiter les marchandises placées dans les entrepôts nominaux et les entrepositaires sont tenus de présenter les marchandises telles qu'elles ont été enregistrées par la douane, sans augmentation ni diminution. Si, à la visite, on reconnaît qu'il manque des marchandises ou qu'il n'y a pas identité entre les marchandises existantes et celles visitées à leur entrée au dépôt, les entrepositaires sont passibles d'une amende égale à la valeur des marchandises disparues ou changées.

Art. 135. Pendant tout le temps que durera le délai d'entrepôt, il est permis de transporter les marchandises,

по вода, било по сухо, отъ единъ антрепозитъ въ други въ Княжеството.

Прѣмѣстванията на антрепозитите не могатъ да прѣдизвикатъ никакви извинителни причини за продължаването на антрепозита.

Чл. 136. При изваждането стоките отъ антрепозита за вътрѣшно употребление се извършватъ, прѣдвидените въ настоящия законъ форми за вносите стоки.

Чл. 137. Не се позволява изваждането на стоките отъ антрепозита за вътрѣшно употребление, ако митарствените и други сборове бѣдѣтъ по малко отъ 400 лева.

Чл. 138. Изнасянето на ново антрепозитаните стоки може да става, или по вода, прѣзъ сѣщата митница, въ която сж били внесени, или по сухо, прѣзъ една отъ митниците въ Княжеството.

Стоките, които се изнасятъ наново изъ антрепозитите се облагатъ съ мито 1% отъ стойността.

Когато стоките се прѣнасятъ за изнасяне на ново, прѣзъ други митници, митарствените права се обезпечаватъ съ здрави порѣчителства, споредъ които притежателите или приемачите на стоките се задѣлжаватъ да заплатятъ стойността на прѣвозимите стоки, въ случай че не прѣдставятъ въ опредѣления срокъ удостоверение отъ митницата прѣзъ която е станало изнасянето на ново.

Чл. 139. Антрепозитарите отговарятъ за митарствените права, ако стоките се откраднатъ отъ номиналните антрепозити.

Чл. 140. Притежателите на вложените стоки въ антрепозитите сж длѣжни да ги застраховатъ всѣкога отъ пожаръ и наводнение; а въ случай че стоките изгорятъ или се поврѣдятъ тѣ отговарятъ за митарствените имъ права.

Глава VI.

За транзитните стоки.

Чл. 141. Всичките инострани стоки, позволени за внасяне, могатъ да се

par terre, par mer, ou par voie fluviale, d'un entrepôt à un autre de la Principauté.

Les changements d'entrepôt ne peuvent en aucun cas être allégués comme une raison suffisante pour obtenir la prolongation du délai d'entrepôt.

Art. 136. La sortie des marchandises entreposées, pour être livrées à l'usage dans le pays, s'opère conformément aux formes prévues dans la présente loi, pour les marchandises importées.

Art. 137. Il n'est pas permis de faire sortir du dépôt pour livrer à l'usage à l'intérieur du pays, des marchandises dont l'impôt et autres taxes soient inférieurs à 400 francs.

Art. 138. Le retour des marchandises en entrepôt peut se faire par voie d'eau et par la même douane qui les a reçues, ou par voie de terre et par une autre douane.

Les marchandises en entrepôt retournées payent 1 % de leur valeur.

Lorsque les marchandises transportées pour être réexpédiées par delà la frontière passent par d'autres douanes, leurs droits de douanes sont assurés par une garantie sérieuse déposée par les propriétaires ou transitaires et par laquelle ils s'engagent à payer la valeur des marchandises transportées dans le cas où ils ne présenteraient pas dans un délai fixé un certificat de la douane où s'est effectué le passage.

Art. 139. Les entrepositaires sont responsables du paiement des droits de douane, si les marchandises sont volées dans les entrepôts nominaux.

Art. 140. Les propriétaires des marchandises admises dans les entrepôts sont toujours obligés de les assurer contre l'incendie ou l'inondation; dans le cas où les marchandises seraient brûlées ou avariées, ils seront responsables du paiement des droits de douane.

Chapitre VI.

Du transit des marchandises.

Art. 141. Toutes marchandises étrangères dont l'importation est auto-

прѣкарать транзитъ, прѣзъ территорията на Българското Княжество.

Прѣкарването транзитъ на запрѣтенитѣ стоки, на оръжията и военнитѣ амуниции, може да се дозволи само съ особно разрѣшение отъ Министра на Финанситѣ, въ което се показва срока на пътуването имъ и мѣрките за прѣдвардване на възможнитѣ при прѣкарването имъ злоупотрѣбления. Ако се намѣри за необходимо запрѣтенитѣ стоки при транзитирването да се придружаватъ отъ митарственни чиновници или стражари, то притѣжателитѣ на тия стоки сж длъжни да заплащатъ на тия лица прогонни и дневни, които имъ се слѣдватъ по утвърденитѣ такси. — Транзитирването на стокитѣ се позволява прѣзъ всичкитѣ митници въ Княжеството.

Чл. 142. Притѣжателитѣ или приемачитѣ на прѣдначенитѣ стоки за транзитъ, сж длъжни да подаватъ въ митницата подробна декларация, по установената за това форма и по изложенитѣ правила въ чл. 77 отъ настоящий законъ.

Чл. 143. Слѣдъ подаването декларацията се прѣстъпва къмъ прѣглежданieto на стокитѣ. Прѣглежданieto става по сжщия начинъ както и за вноснитѣ стоки.

Чл. 144. За неправилно обявени стоки и за намѣренитѣ разлики се постановява, съгласно съ чл. 87 отъ настоящий законъ.

Чл. 145. Не се позволява да се транзитиратъ поврѣденитѣ колетѣ, които съдържатъ обработени стоки. Подобни стоки могатъ да се транзитиратъ само, слѣдъ като притѣжателитѣ имъ поправятъ поврѣденитѣ колетѣ.

Чл. 146. Сжщността на стокитѣ се удостоверява чрѣзъ опломбирване на колетитѣ. Пломбитѣ на единъ колетъ не могатъ въ никои случай да надминуватъ числото четири. Търговцитѣ иматъ право да съединяватъ или раздѣлятъ на помалки части нѣколко човала или денгове въ единъ товаръ: въ първия случай пломбитѣ не се прилагатъ на всѣкой човалъ или денгъ отдѣлно, но на съставения денгъ чрѣзъ съединението имъ; а въ втория — на всѣкой колетъ. Произведенията или стокитѣ, на които прѣнасянето не става въ затворени колетѣ, се освобождаватъ отъ опломбирване;

risée peuvent passer par le territoire de la Principauté Bulgare.

Le transit des marchandises défendues, des armes et des munitions de guerre, ne peut être autorisé que sur une permission spéciale du ministre des finances, indiquant la durée du transit et les mesures prises pour empêcher les abus qui pourraient se commettre. S'il est jugé indispensable de faire accompagner les marchandises par des agents des douanes ou des gendarmes, les propriétaires sont obligés de payer les déplacements et les salaires qui sont dus à ces personnes d'après les taxes établies. Le transit peut s'opérer par toutes les douanes de la Principauté.

Art. 142. Les propriétaires ou les commissionnaires des marchandises destinées au transit sont obligés de présenter à la douane une déclaration détaillée faite d'après la forme et les règles exposées dans l'art. 77 de la présente loi.

Art. 143. Après la présentation de la déclaration, on procède à la visite des marchandises. La visite se fait de la même manière que pour les marchandises importées.

Art. 144. On procède conformément aux dispositions de l'art. 87 de la présente loi, à l'égard des marchandises irrégulièrement déclarées, ou sur lesquelles il est constaté une différence.

Art. 145. Le transit des colis avariés contenant des produits manufacturés est interdit. Il n'est autorisé que lorsque les possesseurs de ces marchandises ont réparé les colis.

Art. 146. L'identité des marchandises est assurée par le plombage des colis. Les plombs appliqués sur les colis ne peuvent en aucun cas dépasser le nombre de quatre. Les commerçants sont autorisés à réunir plusieurs sacs ou caisses en un seul colis, ou de diviser un colis en plusieurs. Dans le premier cas les cachets ne sont pas appliqués sur chaque colis, mais seulement sur celui qui les réunit; dans le second cas, les cachets sont appliqués sur chaque colis. Les colis ou marchandises dont le transport ne se fait pas dans des colis fermés sont exempts

сжщността на тия стоки се удостоверява съ образци (проби), които се туратъ въ кутии или торби, добрѣ запущени и опломбирани, а на животнитѣ съ подробенъ описъ за тѣхното количество, видъ и пр. Запечатанитѣ образци за подобни стоки се прѣдаватъ на прѣвозителя за да ги прѣдстави въ износната митница, наедно съ стокитѣ.

За всѣкой пломбъ, приложенъ на единъ колетъ, ще се взема по 30 стот. заедно съ връвта, която се употрѣблява при опломбирването.

Чл. 147. Притѣжателитѣ, приемачитѣ или прѣвозителитѣ на прѣдначенитѣ стоки за транзитъ, прѣдставяватъ въ вносната митница: или писмено обязательство съ поръчителство на друго състоятелно лице, български подданикъ, притежател на недвижими имущества, чрѣзъ които се задължаватъ да прѣкарать стокитѣ прѣзъ границата на износната митница и да прѣдставятъ отъ нея удостоверение за прѣкарването имъ.

Обязателствата трѣбва да съдържатъ: митницата, чрѣзъ която се изнасятъ стокитѣ; срокътъ, въ който стокитѣ трѣбва да се изнесатъ въ чужбина; видътъ, качеството, тежината, мѣрата и стойността на стокитѣ; образцитѣ, които се испращатъ въ износната митница; числото на пломбитѣ, приложени въ всѣкой колетъ, а тѣй сжщо на всѣка торба, връска, кутия и прочее отъ образцитѣ.

На основание паричния залогъ или обязательството, вносната митница издава транзитенъ листъ, който придружава стокитѣ прѣзъ всичкото врѣме на транзита и който се прѣдставя заедно съ стокитѣ въ износната митница.

Както обязательството, така и транзитния листъ, подлежатъ на гербовъ сборъ, споредъ установения размѣръ въ особния за това законъ.

Чл. 148. Отварянieto по пътя на колетитѣ съ транзитни стоки се запрѣтава. Ако обаче тѣ сж измокрени, или по друга причина стане необходимо отварянieto на колетитѣ и прѣхвърлянето на стокитѣ, притѣжателя имъ е длъженъ да явѣсти за това на найблизката полицейска власть, която отъ своя страна испраща чиновникъ за да снеме пломбитѣ и да състави подробенъ

de plombage. L'identité de ces marchandises est indiquée par des échantillons introduits dans des boîtes ou sacs fermés et cachetés; l'identité des animaux est indiquée par leur description, leur nombre, leur espèce. Les échantillons cachetés de ces marchandises sont remis au transitaire pour être présentés à la douane où ils sont expédiés en même temps que les marchandises. Pour chaque sceau il est perçu 0.30 ainsi que pour la ficelle.

Art. 147. Les propriétaires, commissionnaires, etc., chargés du transport des marchandises destinées au transit doivent présenter à la douane d'entrée, ou bien un cautionnement en espèces, ou un engagement écrit garanti par une personne solvable, sujet bulgare et propriétaire d'immeubles, s'engager à faire passer les marchandises par la douane de sortie et de présenter une attestation de leur passage émanant de cette dernière.

Ces engagements écrits doivent contenir: le nom de la douane par où elles sortent de la principauté; le délai dans lequel les marchandises devront passer à l'étranger; la nature, qualité, mesure, les poids et prix des dites marchandises; les échantillons sont envoyés à la douane de sortie; le nombre de cachets appliqués à chaque colis ainsi que les ficelles, sacs, boîtes, etc, enveloppant les échantillons.

En représentation du cautionnement ou de la garantie, la douane délivre une feuille de transit qui accompagne les marchandises pendant toute la durée de ce transit, et qui est présentée en même temps que les marchandises à la douane de sortie.

Comme l'engagement écrit, la feuille de transit est soumise à la loi du timbre, d'après les proportions établies dans la dite loi.

Art. 148. L'ouverture en cours de route de colis contenant des marchandises en transit est formellement interdite. Mais si ces dernières viennent à être mouillées, ou, si pour tout autre raison il devient nécessaire d'ouvrir le colis et d'en jeter le contenu, le propriétaire doit en informer le magistrat de police le plus voisin, qui doit de son côté, envoyer des employés pour

описъ на изваденитѣ стоки. Следъ като се свърши работата и като се наредятъ отъ ново и намѣстятъ стокитѣ въ сжщитѣ колетѣ, запечатватъ се отъ полицейския чиновникъ, а съставения описъ се испраща въ износната митница, съ прилагане на отпечатъка отъ печата и съ увѣдомление за причинитѣ на отварянето на колетитѣ и на сметитѣ пломби.

Чл. 149. За удостоверение, че стокитѣ сж били прѣкарани отъ вѣнъ Княжеството, трѣбва да се прѣдстави въ вносната митница транзитния листъ, за вѣренъ и потвърденъ съ печата на износната митница.

Чл. 150. Срогътъ за транзита на стокитѣ се опредѣлява, споредъ разстоянието и начинътъ на прѣвозването; той се установява като се смѣта по 20 километра въ день. Този срокъ не може въ никой случай да надмине 6 мѣсеца.

Срогътъ за повръщане въ вносната митница транзитния листъ е 20 дня, отъ деня на удостоверението за прѣкарването стокитѣ отъ вѣнъ границата.

Чл. 151. Изнасянето на стокитѣ ще става само прѣзъ митницата, която е означена въ транзитния листъ.

Министрътъ на Финанситѣ обаче има право да разрѣшава изнасянето и прѣзъ други митници, ако прѣди истичанието на срока, притежателитѣ на стокитѣ прѣдставятъ законни причини за промѣненето на маршрута.

Чл. 152. Всичкиѣ стоки, които се упоменуватъ въ транзитния листъ, трѣбва да се прѣдставятъ изведнѣжъ въ износната митница. Не се допуща изнасянето на една партида стоки да става нѣколко пѣти, освѣнъ по нѣмание достатъчно прѣвозителни срдѣства.

Чл. 153. Износнитѣ митници, следъ като провѣрятъ видътъ, количеството, теглото на колетитѣ и цѣлостъта на приложенитѣ пломби, потвърдяватъ транзитнитѣ листове и ги прѣдаватъ на прѣдвателитѣ, следъ изнасянето на стокитѣ за чужбина.

Ако пломбитѣ и вѣрвитѣ на колетитѣ сж поврѣдени или снети, то стоката, която се намира въ тия колетѣ, се подлагатъ на подробно прѣглеждане.

briser les scellés et établir un procès verbal détaillé des marchandises enlevés.

Cela fait, et une fois les marchandises rangées et empaquetées à nouveau, les colis sont cachetés par l'agent de police et le procès-verbal de cette opération est envoyé à la douane de sortie avec le modèle du cachet et le compte rendu des faits qui ont amené l'ouverture des colis et le bris des cachets primitifs.

Art. 149. Pour certifier que les marchandises en transit ont réellement passé la frontière de la principauté, la douane de sortie envoie à celle d'entrée la feuille de transit visée par elle et revêtue de son cachet.

Art. 150. Le délai de transit des marchandises est déterminé d'après la distance et le mode de transport, en comptant 20 kilomètres par jour. Ce délai ne peut en aucun cas dépasser 6 mois

Le délai de retour de la feuille de transit est de 20 jours, à dater de la remise de l'engagement.

Art. 151. La sortie des marchandises ne peut s'effectuer que par la douane indiquée dans la feuille de transit.

Le ministre des finances a d'ailleurs le droit d'autoriser les marchandises à passer par d'autres douanes si, avant l'expiration du délai, le possesseur expose des raisons légitimes en faveur de ce changement de direction.

Art. 152. Toutes les marchandises mentionnées dans la feuille de transit doivent être présentées à la fois, à la douane de sortie; il n'est pas permis de faire passer en plusieurs fois un groupe de marchandises, sauf au cas où les moyens de transport seraient insuffisants.

Art. 153. Les douanes de sortie, après avoir contrôlé la nature, la quantité, le poids des colis et l'intégrité des cachets, confirment les feuilles de transit, et les remettent au porteur, après le passage des marchandises à l'étranger.

Si les cachets ou ficelles des colis sont détériorés ou enlevés, les marchandises contenues dans les colis sont soumises à une visite minutieuse.

Чл. 154. Ако въ износната митница се открие, че частъ отъ стокитѣ сж били скрити или извадени отъ колетитѣ, то въ транзитния листъ ще се удостоверява само за прѣдставенитѣ стоки. Ако тия стоки се намѣрятъ изцѣло или отчасти замѣстени съ други, то развѣненитѣ се конфискуватъ. Въ такъвъ случай митницата не удостоверява само за тѣзи отъ стокитѣ, които дѣйствително се изнасятъ отъ вѣнъ границата.

Чл. 155. Ако при прѣдставянето на стокитѣ въ износната митница, срока за транзитното прѣкарване е вече истекълъ и не е послѣдвало разрѣшение за продължаването му, по заявление на притежателитѣ на стокитѣ, то доволениѣ стоки се облагатъ съ вносни митарственни права, следъ което притежателя имъ е свободенъ да ги остави въ вѣтрѣнността на Княжеството, а запрѣненитѣ стоки се конфискуватъ.

Чл. 156. Ако транзитний листъ не бжде прѣдставенъ въ вносната митница, въ назначения срокъ въ чл. 150 отъ настоящий законъ, то задължително и поржчителя му сж обязани взаимно да заплатятъ:

а) ако стокитѣ сж били запрѣтени за внасяние, стойността на тѣзи стоки, споредъ обезпечената сума въ обязательството и една глоба въ двоенъ размеръ на стойността;

б) ако стокитѣ сж били доволени за внасяние, задържа се оставения за тѣхъ залогъ, или се взискватъ обезпеченитѣ права, споредъ поржчителството, и

в) ако въ удостоверението, издадено отъ износната митница, върху транзитния листъ, се упоменува само за една частъ отъ испратенитѣ стоки, то се задържа вносното мито само за количеството на недоставенитѣ стоки.

Забѣлъжка. Въ случай че транзитния листъ се изгуби, прѣди да сж прѣдставени стокитѣ въ назначената митница, то по заявлението на притежателя първата митница му издава прѣписъ отъ обязательството за транзитнитѣ стоки. Ако обаче листътъ се изгуби, следъ като е билъ потвърденъ отъ втората митница, то тя му издава установеното удостоверение.

Чл. 157. Въ случай на непрѣодолима сила доволява се продължението срока на транзитнитѣ стоки, по разрѣ-

Art. 154. Si, à la douane de sortie on vient à découvrir qu'une partie des marchandises a été dissimulée ou enlevée, la feuille de transit ne fera foi, que pour les marchandises présentées; si les marchandises ont été remplacées en totalité ou en partie par d'autres, elles sont confisquées. Dans ce cas la douane ne fera mention que des marchandises qui passent réellement la frontière.

Art. 155. Si, à l'arrivée des marchandises à la douane de sortie, le délai de transit est déjà écoulé et qu'il n'y ait point eu, à la demande des propriétaires, d'autorisation de le prolonger, les marchandises autorisées sont frappées des droits d'entrée, après quoi les négociants sont libres de les laisser en Bulgarie. Les marchandises interdites sont confisquées.

Art. 156. Si la feuille de transit n'est pas présentée à la douane de sortie dans le délai prévu par l'art. 150 de la présente loi, le signataire ou le garant doivent payer:

1) la somme inscrite dans l'engagement, plus une somme égale ou double du montant de l'engagement si les marchandises étaient du nombre de celles dont l'entrée est interdite.

2) Le montant du cautionnement ou des droits de douane, si les marchandises sont autorisées à pénétrer.

3) Si dans la note insérée dans la douane de sortie il est fait mention d'une partie seulement les marchandises, on ne retient que l'impôt correspondant à la partie manquante.

Remarque. Dans le cas où la feuille de transit viendrait à s'égarer, avant la présentation des marchandises à la douane de sortie, la douane d'entrée, sur la demande du commerçant délivrerait une copie de l'engagement. Si d'ailleurs la feuille de transit venait à se perdre après la légalisation par la douane de sortie, elle en remettrait au commerçant un duplicata.

Art. 157. Dans les cas de force majeure et par décision du ministre des finances, le délai de transit peut

пението на Министра на Финансите, вследствие мотивираното заявление на притежателя на стоките.

Ако стоките пропаднат по непреодолима сила, като: пожаръ, наводнение, кораблекрушение и пр., то те не подлежат на наказание и се освобождава оставения за тях залогъ или поръчителство, ако случаят на непреодолимата сила бъде фактично доказанъ, чрезъ законни актове или удостоверения, издадени отъ надлежните власти.

Чл. 158. Дозволените стоки, всички или част отъ тяхъ, които се испращатъ въ транзитъ, преди истичанието срока за изнасянето имъ, и ако съобразни съ изложените въ транзитния листъ, могатъ да се обявятъ за вътрешно употребление въ Княжеството и облагатъ съ митарствени права въ всяка митница.

Въ такъвъ случай митницата, въ която се подава декларацията за вътрешно употребление и въ която се заплащатъ вносните митарствени права, съставя удостоверение върху транзитния листъ, което има сила да унищожи обявателството само тогава, когато заедно съ транзитния листъ се представи въ вносната митница и квитанцията за заплащането митарствени права, заедно съ втория екземпляръ отъ декларацията.

Глава VII.

За стоки, които се испращатъ (транспортиратъ) отъ една митница до друга въ Княжеството.

Чл. 159. Желаящите да пренасятъ пристигналите вносни стоки въ Княжеството, за прегледание, отъ една митница на друга, длъжни съ да подадатъ на пограничната митница декларация, въ два екземпляра, споредъ установената за това форма, съ означение числото на колетите, видътъ на стоката и знаковитъ, номерътъ и теглото на всякой колетъ отдѣлно, както и стойността на стоките, споредъ фактурите.

Декларацията трѣбва да бъде всекога придружена отъ оригиналните фактури, испратени отъ мѣстото, гдето сж натоварени стоките; въ противенъ случай не се позволява транспортирането на стоките.

être prolongé sur une requête motivée du propriétaire de ces marchandises.

Si les marchandises sont atteintes par un accident de force majeure, incendie, inondation, naufrage, leur propriétaire, n'est passible d'aucune amende: le cautionnement ou la garantie sont dégagés, si l'accident peut être attesté par des preuves certaines, des actes légalisés, ou les certificats délivrés par les autorités compétentes.

Art. 158. Les marchandises autorisées qui sont en transit peuvent, avant l'expiration du délai, et si elles sont conformes à la feuille de transit, être affectées en tout ou en partie au commerce dans la principauté, moyennant le paiement des taxes de douane correspondantes.

Dans ce cas, la douane à laquelle on présente la déclaration d'usage intérieur, et où l'on paye l'impôt d'entrée, dresse un acte justificatif sur la feuille de transit, lequel acte peut légalement annuler l'engagement, lorsque, en même temps que la feuille de transit, on présente à la douane d'entrée la quittance du paiement de l'impôt ainsi que le second exemplaire de la déclaration.

Chapitre VII.

Des marchandises transportées d'une douane à l'autre dans la Principauté.

Art. 159. Quiconque désire transporter des marchandises importées dans la principauté d'une douane à une autre pour être inspectées est tenu de remettre à la douane de la frontière une déclaration en due forme et en deux exemplaires où est indiqué: le nombre des colis, leur nature, marque, numéro, poids, ainsi que le prix des marchandises d'après la facture.

La déclaration doit toujours être accompagnée de l'original des factures, envoyées du lieu d'où proviennent les marchandises; au cas contraire, le transport n'est pas autorisé.

Обявените стоки за испращане до друга митница въ Княжеството се подлагатъ въ първата митница на кратко провѣряване, което се извършва само върху числото, видътъ на колетите, знаковитъ, номерата и теглото на всякой колетъ. Ако при това провѣряване се намѣрятъ колетите въ по-голямо количество отъ обявеното въ декларацията, то излишъка се конфискува. За намѣрените разлики въ теглото на колетите не се налага никакво наказание; за тяхъ се правятъ само забѣлжки въ декларацията отъ оцѣнителя или чиновника, на когото е възложено да изпълнява такава длъжностъ, за да се иматъ прѣдъ видъ, при съставянето транспортния листъ.

Чл. 160. Когато първата митница се съмнява за правилното обявление видътъ на стоките, то тя има право да пристъпи къмъ подробно прегледание. Въ такъвъ случай нарушенията, които се издирятъ, забѣлжватъ се въ декларацията и веднага се налагатъ, установените наказания въ чл 87 за неправилното обявяване видътъ на стоките.

Чл. 161. Притежателите или прѣвозителите на прѣдначените стоки за испращане въ друга митница въ вътрешността на Княжеството прѣдставятъ въ първата митница: или париченъ залогъ, или писмени обязательства съ здрави поръчителства, чрезъ които се задължаватъ да завесятъ стоките до мѣстоназначението и да прѣдставятъ удостоверение отъ втората митница, че сж изпълнили това задължение въ сроковете, опрѣдѣлени отъ първата митница. Срокоътъ, въ който транспортните стоки трѣбва да бъдатъ занесени на мѣстоназначението си, се опрѣдѣля споредъ разстоянието, между пограничната и вътрешната митница, като се смята на денъ по 20 километра. Тоя срокъ въ никой случай не може да надмине 3 мѣсеца. На основание писмено обязательство, подписано отъ притежателя, прѣвозителя или експедитора на стоките и отъ поръчителя, първата митница издава транспортенъ листъ, въ който се поясняватъ всичките свѣдѣния отъ обязательството по испращането на стоките. Обязательството, поръчителството и транспортния листъ се облъпчатъ съ установените гербови марки, споредъ особения законъ за гербовия сборъ. Удостоверението за пренасянето стоките на мѣстоназначението

Les marchandises déclarées pour être transportées à une autre douane de la Principauté, sont soumises dans la première douane à une révision sommaire qui porte seulement sur le nombre, le genre et le poids des colis, leurs numéros et leurs marques. Si dans cette révision on constate un chiffre de colis supérieur à celui porté sur la déclaration, l'excédant est confisqué. La différence de poids des colis n'entraîne pas de peine, il en est seulement fait mention dans la déclaration par le vérificateur ou l'employé chargé de cette fonction pour être notée dans la feuille de transit.

Art. 160. Lorsque la première douane conserve des doutes sur la déclaration régulière de la nature des marchandises, elle a le droit de procéder à une minutieuse vérification. Dans ce cas les contraventions signalées sont citées dans la déclaration, et les peines prévues par l'art. 87 sont aussitôt appliquées.

Art. 161. Les propriétaires ou transitaires des marchandises destinées à être transportées dans l'intérieur de la Principauté présentent à la première douane: un cautionnement en espèces ou un engagement écrit accompagné de sérieuses garanties par lequel ils s'engagent à transporter les marchandises à leur lieu de destination et à présenter un certificat de la seconde douane constatant qu'ils ont exécuté cet engagement dans le délai fixé par la première douane. Le délai pendant lequel les marchandises transportées doivent arriver à leur lieu de destination est déterminé suivant la distance entre la douane de la frontière et celle de l'intérieur, en se basant sur une moyenne de 20 kil. par jour. Ce délai ne saurait dépasser trois mois. Conformément à l'engagement écrit signé par le propriétaire ou l'expéditeur des marchandises et un garant, la première douane délivre une feuille de transport, où elle expose tous les points de l'engagement contracté pour le transport des marchandises. Sur l'engagement, la garantie ou la feuille de transport on appose le timbre correspondant conformément à la loi sur le timbré. La justification de l'arrivée des marchandises

става чрез повръщането въ първата митница транспортния листъ, потвърденъ отъ вътрѣшната митница, че стокитѣ сж прѣдставени споредъ условията, прѣдвидени въ упоменатия листъ. Срокътъ за повръщането транспортния листъ е 20 дена, отъ дена удостовериенето на транспортния листъ.

Чл. 162. При транспортирванieto на стокитѣ колетитѣ се опломбирватъ отъ първата митница за обеспечение сжщността на стокитѣ, съгласно съ чл. 146.

Всичкитѣ стоки, които се упоменуватъ въ транспортния листъ, трѣбва да се прѣдставятъ введнажъ въ вътрѣшната митница. Щомъ пристигнатъ стокитѣ въ нея, тя пристѣпва къмъ прѣглежданieto имъ и като провѣри, че опломбирването е непокажнато и че видътъ, знакътъ, номерътъ и теглото на всѣкой колетъ съотвѣтствуватъ съ показанiята за транспортния листъ, удостоверява въ обратната страница на този листъ правилното приеманie на стокитѣ и го дава на лицето, което е прѣдставило стокитѣ, за да му послужи при унищожаванieto обязателството.

Чл. 163. Ако при прѣглежданieto, прѣдставенитѣ колети се намѣрятъ въ по-малко количество отъ означеното въ транспортния листъ, то обявителя или поржчителя е длъженъ да заплати цѣлата стойность на съдържащитѣ се стоки въ липсалитѣ колети. Тази стойность се смѣта най-малко 50 лева за всѣкой килограмъ тегло бруто и се висква отъ вътрѣшната митница, която въ подобенъ случай прави нуждитѣ забѣлѣжки въ транспортния листъ. Ако числото на прѣдставенитѣ колети бжде сжщото, а се намѣрятъ разлики въ видътъ или въ теглото имъ, то размѣненитѣ колети се конфискуватъ. При това обявителя или поржчителя ще бжде длъженъ да заплати и стойността на изваденитѣ по пътя стоки.

Въ случай на изгубване стокитѣ по пътя, произходящи отъ обстоятелствата на непреодолима сила, постѣпва се съгласно алинея втора на чл. 157.

Чл. 164. Щомъ се потвърди транспортния листъ за пристигването стокитѣ на мѣстоназначенieto си, той се прѣдставя въ митницата, която го е издала и тя е длъжна да унищожи обя-

au lieu de destination s'effectue par le renvoi de la feuille de transport légalisée par la douane de l'intérieur, établissant que les marchandises ont été présentées suivant les conditions établies dans la feuille. Le délai de renvoi de la feuille de transport est de 20 jours depuis celui de la légalisation.

Art. 162. Avant le transport des marchandises, les colis sont cachetés par la première douane afin de garantir l'identité des marchandises, conformément à l'art. 146.

Toutes les marchandises indiquées dans la feuille de transport doivent être présentées simultanément à la douane de l'intérieur. Dès que les marchandises y arrivent, cette dernière procède à leur révision, et, après avoir constaté que les cachets sont entacts, et que la nature, la marque, le numéro et le poids de chacun des colis correspond aux indications de la feuille de transport, certifie par une note sur le verso de la même feuille la réception régulière des marchandises et la remet à la personne qui a présenté les marchandises, pour lui servir à retirer le cautionnement ou l'engagement.

Art. 163. Si, à la révision, les colis présentés se trouvent être en nombre inférieur à celui porté dans la feuille de transport, le déclarant ou le garant, doivent payer la valeur totale des marchandises contenues dans les colis manquants; ce prix est d'au moins 50 fcs par kilo brut et est perçu par la douane de l'intérieur qui, dans ce cas, inscrit les annotations nécessaires dans la feuille de transport. Si le nombre des colis est exact et que l'on constate des différences dans leur nature ou leur poids, les colis échangés sont confisqués. En outre le déclarant ou le garant devront payer la valeur des marchandises enlevées.

Au cas de perte d'une marchandise, en cours de route, et provenant d'un cas de force majeure, on procède conformément aux dispositions présentées dans l'al. 2 de l'art. 157.

Art. 164. Dès que la feuille de transport est légalisée, relativement à l'arrivée des marchandises à destination, elle est présentée à la douane qui l'a délivrée et celle-ci est alors tenue d'a-

вателството, взето отъ поржчителя и да го освободи отъ задължението му.

Ако транспортния листъ се не попълне най-късно 3 мѣсеца слѣдъ истичанieto опрѣдѣления срокъ въ чл. 161, то митницата, която е издала листа, прѣслѣдва подписавшитѣ се въ обязателството лица, да заплатятъ стойността на стокитѣ и се съобразява по първата алинея на чл. 163.

Въ случай на изгубване транспортнитѣ листове постѣпва се, съгласно съ забѣлѣжката на чл. 156.

Чл. 165. Транспортнитѣ стоки, слѣдъ като се приематъ въ втората митница, могатъ по желанието на притѣжателитѣ имъ да заплатятъ митнитѣ права, или да се вложатъ въ антрепозитъ, а тъй сжщо да се изнесатъ на ново, транзитиратъ, или повторно да се транспортиратъ до друга митница. Въ такъвъ случай митницата обяснява за туй въ транспортния листъ.

Чл. 166. Транспортнитѣ стоки обявени за заплащанie митото въ втората митница, безъ да се взема въ внимание опѣненieto на първата митница, опѣняватъ се съобразно съ тарифитѣ или съ дѣйствителната имъ стойность, ако сж ad valorem.

Глава VIII.

За стокитѣ, които се прѣнасятъ по вода отъ едно пристанище до друго въ Княжеството.

Чл. 167. Мѣстнитѣ стоки, както и иностраннитѣ съ заплатено мито, могатъ да се прѣнасятъ по вода, отъ едно пристанище на друго въ Княжеството, безъ да се плаща вносно или износно мито, по долуизложения порядъкъ.

Чл. 168. Желаящия да прѣнесе такива стоки, обязанъ е да ги обяви устно въ митницата, която го записва въ установената за това книга за крайбрежнитѣ листове. Мѣстнитѣ произведения се обявяватъ подробно, а иностраннитѣ могатъ да се обявяватъ и съ общи наименования. Въ този случай тѣ трѣбва да се опломбиратъ.

Чл. 169. Митницата пристѣпва къмъ подробно прѣглеждане на така обявенитѣ стоки, ако тѣ сж мѣстни, а само повърхно, ако сж инострани, слѣдъ

nuler l'engagement et de dégager le garant de toute responsabilité.

Si la feuille de transport n'est pas renvoyée 3 mois au plus tard après l'expiration du délai prévu à l'art. 161, la douane qui a délivré la feuille poursuit les signataires de l'engagement en paiement de la valeur des marchandises conformément au 1er al. de l'art. 163.

En cas de perte des feuilles de transport on procède suivant les dispositions contenues dans la remarque de l'art. 156.

Art. 165. Les marchandises transportées, après qu'elles ont été reçues par la seconde douane peuvent, sur le désir de leur propriétaire payer l'impôt ou être entreposées, ou être renvoyées, de nouveau ou encore être transportées à une autre douane. Dans ce cas la douane donne des explications dans les feuilles de transport.

Art. 166. Les marchandises transportées, déclarées pour le paiement de l'impôt dans la seconde douane, sont estimées sur la base des tarifs ou de leur valeur réelle, si elles sont taxées ad valorem, sans prendre en considération l'estimation de la première douane.

Chapitre VIII.

Des marchandises transportées par voie d'eau d'un port à l'autre de la Principauté.

Art. 167. Les marchandises du pays ainsi que celles de l'étranger qui ont payé l'impôt, peuvent être transportées par eau d'un port à l'autre de la Principauté, sans payer d'entrée ni de sortie, et conformément aux règles ci-après.

Art. 168. Celui qui désire transporter des marchandises dans ces conditions devra les déclarer verbalement à la douane qui les inscrit dans le livre des connaissements. Les produits indigènes sont déclarés minutieusement: les produits de l'étranger peuvent être déclarés sous leur dénomination générale, s'ils sont destinés à être mis sous scellés.

Art. 169. La douane procède à la révision minutieuse de ces produits s'ils sont du pays, et superficielle s'ils sont étrangers, puis délivre aux propriétaires

което издава на притежателя крайбръженъ листъ, по установената форма.

За невѣрното обявение на такива стоки се постъпва, съгласно съ чл. 87 отъ настоящия законъ.

Чл. 170. Прѣди освобожданието стокитѣ за прѣнасяние, митницата обезпечава митнитѣ права за износнитѣ стоки съ париченъ залогъ въ размѣръ на митото, ако то не надминува 100 л. За по-голяма сума може да се приеме и поръчителство на частно лице. Въ случай че стокитѣ сж запрѣтени за изнасяние, то залогътъ или поръчителството се взематъ въ размѣръ на стойността на стокитѣ.

Чл. 171. Оставения париченъ залогъ може да се повърне или отъ митницата, гдѣто е оставенъ, или отъ митницата, гдѣто ще внесе стоката. Въ първия случай притежателя трѣбва да прѣдстави въ митницата въ разстояние на 20 дена, подиръ дадения му срокъ, установеното удостоверение, че е внесълъ стоката въ означената митница; а въ втория случай той трѣбва да прѣдстави наедно съ стоката и депозитния листъ, взетъ отъ първата митница.

Ако притежателя не прѣдстави нужното удостоверение въ горния срокъ то оставенъ залогъ се записва на приходъ, или цѣкъ суммата се взисква отъ поръчителтъ.

Чл. 172. Срокътъ за прѣнасяние на такива стоки се опрѣдѣля отъ самата митница, но въ никоѣй случай той не може да надмине 3 мѣсеца.

Чл. 173. Като пристигне стоката въ означеното пристанище, придружена отъ крайбръжния листъ, митницата провѣрява количеството на колетитѣ, цѣлостта на пломбитѣ, знаковетѣ, номерата и теглото, споредъ листътъ и като ги намѣри редовни, слѣдъ снеманието пломбитѣ и за задържанието листътъ, отпуща ги безъ други особенни митарственни формалности. Ако стокитѣ сж били обявени въ листътъ подробно, то митницата ги провѣрява и налага наказанията, прѣдвидени въ чл. 87 отъ настоящия законъ, само ако намѣри разлика въ количеството и видътъ на стокитѣ; но ако иностраннытѣ стоки сж обявени въ листътъ съ общо наименование и пломбитѣ сж скъсани, то тѣ подлежатъ на вносно мито.

une feuille maritime en bonne et due forme.

Toute fausse déclaration est passible des peines prévues par l'art. 87 de la présente loi.

Art. 170. Avant d'autoriser le transport des marchandises, la douane en garantit les droits par un cautionnement en espèces, proportionné à l'impôt si ce dernier ne dépasse pas 100 fcs. Pour une somme plus importante on accepte la garantie d'un particulier. Si les marchandises sont interdites le cautionnement ou la garantie sont retenus, ainsi que la valeur des marchandises.

Art. 171. Le cautionnement déposé peut être rendu soit par la douane même où il a été déposé, soit par la douane destinataire. Dans le premier cas, le propriétaire présente à la douane, dans l'espace de vingt jours après l'écoulement du délai accordé, le justificatif d'entrée des marchandises dans la douane indiquée; dans le second cas il doit présenter à la douane, en même temps que les marchandises, la feuille de dépôt délivrée par la première douane.

Si le propriétaire ne présente pas dans le délai voulu le justificatif exigé, le cautionnement déposé est inscrit dans le revenu de la douane, ou bien la somme due est exigée du garant.

Art. 172. Le délai de transport de ces marchandises est fixé par la douane même, mais il ne doit en aucun cas excéder trois mois.

Art. 173. Dès que les marchandises arrivent dans le port indiqué accompagnées du connaissement, la douane vérifie le nombre des colis, l'intégralité des cachets, les marques, numéros et le poids, d'après la feuille et, après les avoir trouvés conformes et en avoir brisé les cachets, elle conserve la feuille et les délivre sans autre formalité. Si les marchandises sont déclarées en partie dans la feuille, la douane les vérifie et n'impose les peines prévues à l'art. 87 de la présente loi que si elle constate des différences dans le nombre ou la nature des colis; mais si les marchandises sont désignées sous leur dénomination générale et si les cachets en sont brisés, elles sont soumises aux droits d'entrée.

Чл. 174. Въ случай че стоката пропадне въ прѣнасянето по непреодолима сила, постъпва се съгласно чл. 157 отъ настоящия законъ.

Чл. 175. Прѣнесенитѣ стоки отъ едно пристанище въ друго подлежатъ на вносно мито, ако притежателя имъ въ продължение на 20 дена, отъ пристигването имъ въ пристанището, не прѣдстави крайбръжния листъ, или въ случай на изгубването му, удостоверение за дѣйствителното имъ натоварване изъ едно отъ българскитѣ пристанища. Ако стокитѣ не подлежатъ на мито освобождаватъ се по установения редъ.

Чл. 176. Крайбръжнитѣ листове се издаватъ за всѣко едно пристанище и стокитѣ не могатъ да се внасятъ въ друго пристанище. Въ случай че всичкитѣ стоки или частъ отъ тѣхъ, които сж били донесени съ редовенъ крайбръженъ листъ, се изнасятъ по желанието на притежателя за друго пристанище, то митницата като задържи първия листъ, издава други листъ за новото пристанище. Въ подобенъ случай правятъ се забѣлжки по това въ първия листъ.

Глава IX.

За стоки, които се избавятъ отъ разбититѣ и паднали на пѣськъ ладии.

Чл. 177. Всичкитѣ стоки, които съставляватъ товара на разбититѣ или исхвърлени на брѣга ладии, постъпватъ подъ надзора на мѣстнитѣ митници, безъ да се обръща внимание че подлежатъ или не на мито.

Чл. 178. Ако ладията падне на пѣськъ и капитанитѣ поиска да стовари частъ или всичката стока за олекване на ладията и отбѣгване отъ авария, то митарственнитѣ стражари, които пазятъ мѣстния пограниченъ постъ, позволяватъ това, но сж задължени да извѣстятъ тутакси управителя на митницата.

Чл. 179. Митарственната стража е длъжна да дава всѣко съдѣйствие за издаване на стокитѣ и за тѣхното упазване, както и за исхвърленитѣ отъ вълнитѣ на брѣга разни вещи, сѣждове и дървета, като внимаватъ само да не стане контрабандно прѣстѣпление.

Art. 174. Dans le cas où, durant le trajet, il se produirait des accidents de force majeure on procédera conformément à l'art. 157 de la présente loi.

Art. 175. Les marchandises transportées d'un port à l'autre sont soumises à l'impôt d'entrée si leur possesseur ne présente pas la feuille dans un délai de 20 jours après leur arrivée où si, dans le cas de pertes, il ne présente pas la justification du chargement dans un port bulgare. Si les marchandises sont exemptes d'impôt, elles sont délivrées d'après l'ordre établi.

Art. 176. Les feuilles maritimes sont données pour un port indiqué et les marchandises ne peuvent pas être transportées dans un autre port. Dans le cas où le propriétaire des marchandises arrivées avec une feuille régulière voudrait les transporter en bloc ou en partie dans un autre port bulgare, la douane conserverait la feuille primitive et en délivrerait une seconde pour le nouveau port.

Dans ce cas elle en ferait la remarque dans la première feuille.

Chapitre IV.

Des marchandises sauvées de navires sombrés ou échoués au rivage.

Art. 177. Les marchandises composant le chargement d'un navire sombré ou échoué au rivage entrent sous la surveillance de la douane, sans considérer si elles doivent ou non payer l'impôt.

Art. 178. Si l'embarcation est prise dans le sable et que le capitaine demande à décharger toutes ses marchandises, ou seulement une partie afin d'alléger son navire, et de prévenir les avaries les douaniers du poste voisin le permettent et doivent en avvertir aussitôt le directeur de la douane la plus proche.

Art. 179. Le corps des douanes est tenu de venir en aide au sauvetage des marchandises et à leur conservation, ainsi que de recueillir les objets jetés au rivage par les vagues, tout en faisant attention à la fraude.

Чл. 180. За исквърленитѣ и стоварени стоки отъ разбититѣ ладии, трѣбва да става описъ отъ страна на испратения на мѣстото митарственъ чиновникъ. слѣдъ извършването на което, ако тия стоки не могатъ да се натоварятъ пакъ въ корабитѣ, прѣнасятъ се въ митарственитѣ магазини и помѣщения.

Чл. 181. Исклучение отъ установеното въ прѣдидущия членъ правило правятъ: а) стокитѣ, за които се е заплатило мито и б), ония, които никакъ не подлежатъ на мито. Тѣзи стоки, по желанието на корабоначалника, могатъ да се оставятъ на брѣга подъ надзора на митарственитѣ стражари, до изнажърването способъ за по-нататъшното имъ прѣнасяние.

Чл. 182. За всичкитѣ избавени иностранны стоки, за които митото не е заплатено и сѫ останали въ Княжеството за проданъ, трѣбва да се взема надлежното вносно мито, като се пазятъ установенитѣ формалности за вносни стоки. Ако тѣ сѫ запрѣтени за внасяние, трѣбва да се изнасятъ, а въ противенъ случай подпадатъ подъ конфискация, на основание чл. 110.

Иностраннитѣ стоки, назначени по документитѣ за чужди пристанища, изнасятъ се за граница безъ никаква формалностъ.

Ако при кораблекрушение или при стоварване на ладии сѫ износи стоки, по причина на авария, се удирятъ стоки не обявени въ митницата, то сѫ тѣхъ се постъпва като сѫ стоки тайно изнасяни.

Чл. 183. Ако поврѣдената ладия се спре въ района на митарствения надзоръ (при скелата или въ пристанището) за поправка, и корабоначалника вижда за нужно да стовари на брѣга стокитѣ, които се намиратъ въ нея, то прѣзъ всичкото врѣме на стоянието на ладията, трѣбва да се намѣрва близо при нея единъ стражаръ, поставенъ отъ митницата да pazi за да се не изнесе или внесе нѣщо тайно.

За нестоварването на стокитѣ се полага 20 дена срокъ. Исклучение става, когато ладитѣ не сѫ могли да тръгнатъ по причина на противни вѣтрове или бури.

Чл. 184. Изложеното въ прѣдидущия членъ правило се отнася сѫщо и за

Art. 180. L'employé envoyé par la douane sur les lieux du désastre dresse l'inventaire des marchandises jetées au rivage par les vagues ou déchargées et après que cet inventaire est dressé, si les marchandises ne peuvent plus être rechargées sur les navires elles sont transportées dans les magasins et dépôts de la douane.

Art. 181. Font exception à la règle mentionnée dans l'art. précédent, les marchandises qui ont payé l'impôt et celles qui en sont exemptes. Ces marchandises peuvent sur le désir du capitaine être déposés au rivage sous la surveillance de douaniers jusqu'à ce que l'on trouve un moyen de pourvoir à leur transport.

Art. 182. Quant aux marchandises sauvées dont l'impôt n'est pas perçu et qui sont restées dans la Principauté pour y être vendues, elles payent l'impôt selon les formalités établies pour les marchandises importées. Si elles sont interdites on doit les renvoyer, sinon elles sont confisquées conformément aux dispositions de l'art. 110.

Les marchandises étrangères destinées par les documents à des ports étrangers sont conduites à la frontière sans aucune formalité. Si pendant le naufrage ou le déchargement du navire contenant des marchandises exportées on en découvre de non déclarées à la douane on procède à leur égard comme avec les marchandises clandestinement exportées.

Art. 183. Si une embarcation ayant subi des avaries jette l'ancre dans le rayon de la surveillance douanière, près du débarcadère ou du port pour y être réparée et que le capitaine ni juge pas nécessaire de décharger les marchandises au rivage, pendant tout le séjour du navire, la douane doit placer un agent à bord pour empêcher que l'on ne charge ou décharge secrètement quelque marchandise. Le délai de non déchargement est de 20 jours, sauf le cas où les navires seraient empêchés de partir par le vent contraire ou une tempête.

Art. 184. La règle exposée [dans l'art. précédent s'applique aux navires

ладитѣ, които на път се спиратъ въ пристанището, въ случай на ледно течение, замръзване на водитѣ или опасностъ отъ неприятель. Издържанието на ладитѣ по тия причини, а тѣ сѫщо по поврѣда, признава се като обстоятелство независяще отъ волята на капитанитѣ (чл. 65).

ОТДѢЛЪ IV.

За пѣтническитѣ вещи, за пропуцание безъ мито прѣдмѣти на дипломатическитѣ агенти и за пощенскитѣ пакети.

Глава I.

За пѣтническитѣ вещи.

Чл. 185. Пѣтницитѣ, които идатъ отъ чужбина, длъжни сѫ да покажатъ на митницата всичкия си багажъ, който се намира при тѣхъ.

Прѣглеждането вещитѣ на пѣтницитѣ се възлага на митарствения чиновникъ по распореданието на управителя на митницата.

Чл. 186. Прѣглеждането се изоставя, само кога прѣминуваатъ лица отъ Княжеския домъ на България и лица, които идатъ отъ иностранны държави съ назначение отъ правителствата си въ качество на дипломатически и консулски агенти отъ всѣкакъвъ чинъ.

Чл. 187. При опрѣдѣляването кои именно отъ пѣтническитѣ прѣдмѣти се прѣдзначаваатъ за собствено употребление на пѣтницитѣ и подлежатъ на безмитно пропуцание, митницитѣ сѫ длъжни да взематъ въ съображение състоятелността и общественото положение на пѣтницитѣ, до колкото то може да бѣде известно.

Забѣлѣжка. Прѣдмититѣ, внасянието на които въ Княжеството е забранено, не се отнасятъ къмъ вещитѣ на пѣтницитѣ, които подлежатъ на безмитно пропуцание.

Чл. 188. Прѣди да пристѣпятъ къмъ прѣглеждането на пѣтническитѣ вещи митарствения чиновникъ, върху които лежи тая обязанностъ, сѫ длъжни да попитатъ пѣтника, намиратъ ли се между вещитѣ му прѣдмѣти въ видъ на стока, подлежащи на плащане мито. Ако пѣтника каже, че такива прѣдмѣти и стоки

qui s'arrêtent en cours de route dans les cas de banquise, congélation des eaux ou crainte de l'ennemi. Le stationnement des navires pour ces derniers motifs ainsi que par cause d'avaries est considéré comme amené par des circonstances indépendantes de la volonté des capitaines (art. 65.)

PARAGRAPHE IV.

Des effets des voyageurs, de l'entrée gratuite des objets adressés aux agents diplomatiques et des colis postaux.

Chapitre I.

Effets des voyageurs.

Art. 185. Les voyageurs qui arrivent de l'étranger sont tenus de montrer à la douane tous les bagages qu'ils portent avec eux.

La visite de ces bagages est confiée à des employés des douanes choisis par le directeur.

Art. 186. Cette visite n'a pas lieu pour les personnes appartenant à la maison Princièrè de Bulgarie, ni pour celles qui viennent des puissances étrangères en qualité d'agents diplomatiques et les consuls de toute classe, désignés par leur gouvernement.

Art. 187. Afin de déterminer les objets qui servent à l'usage personnel des voyageurs et sont, par conséquent, exempts d'impôt, les douanes sont obligées de prendre en considération la condition et la position sociale des voyageurs, autant qu'elles peuvent être connues.

Remarque. Les objets dont l'entrée dans la Principauté est interdite sont permis aux voyageurs dont les bagages sont exempts de tout impôt.

Art. 188. Avant de procéder à la revision des bagages, les agents des douanes chargés de cette mission doivent demander aux voyageurs s'ils sont porteurs d'objets soumis aux taxes. Si le voyageur répond négativement et que dans une visite subséquente on vienne à trouver de semblables objets,

у него няма и въ прѣглежданието се намиратъ, то за тѣхъ се взема двойно мито, а запрѣтенитѣ стоки се конфискуватъ.

Чл. 189. Ако обвиненното мито на подлежащитѣ за плащане мито стоки или прѣдмѣти не надминуватъ 25 лева, то тая сума се записва на приходъ въ книгата за пѣтничкитѣ вещи; въ противенъ случай пѣтника е длъженъ да подаде декларация по общитѣ основания.

Чл. 190. Ако пѣтника не пожелае да заплати мито за обявенитѣ отъ него прѣдмѣти, то тѣ, по желанието му, могатъ да се върнатъ обратно вънъ отъ границата, безъ да имъ се вземе мито и безъ да се изпълва друга нѣкоя формалностъ.

Чл. 191. Търсението на пѣтника се допуска само въ митарственнитѣ учреждения, когато има съмнѣние, че той крие по тѣлото си, подъ дрѣхитѣ си, въ обувката и т. н. нѣкои прѣдмѣти, които подлежатъ на мито. Въ подобни случаи личното прѣтърсване на пѣтника трѣбва да става въ присѣтствието на управителя или назначения за прѣглежданието на пѣтничитѣ чиновникъ. Тая мѣрка се приспособява и върху пѣтничитѣ отъ женския полъ съ особено прѣдпазване; прѣтърсването въ тоя случай може да прави само жена и то въ присѣтствие на двама свидѣтели отъ женский полъ. За личното прѣтърсване на пѣтника се съставлява актъ, подписанъ отъ пѣтника и отъ всичкитѣ присѣтствующи.

Чл. 192. Ако при прѣтърсването на пѣтника се намиратъ скрити прѣдмѣти, подлѣжащи на мито, а тѣй сѣщо необявени стоки — потаени въ двойнитѣ дѣна и страни на сандѣцитѣ и кутитѣ, въ промушенитѣ ости на кола и екипажи и въобще въ такива мѣста, които нарочно сѣ измислени и направени за тайно прѣзкарване, то подобни стоки се конфискуватъ и се взема отъ пѣтника двойно митно право; а ако сѣ запрѣтени, освѣнъ конфискацията, взема се и двойната имъ цѣна.

Чл. 193. Пѣтничкитѣ вещи, които не се намиратъ при пѣтничитѣ, а се носятъ отдѣлно, могатъ да се пропу-

il paiera deux fois l'impôt, et les marchandises prohibées seront confisquées.

Art. 189. Si l'impôt à percevoir ne dépasse pas 25 francs cette somme est inscrite dans les livres au chapitre des bagages des voyageurs; dans le cas contraire, le voyageur remettra une déclaration suivant les règles générales.

Art. 190. Si le voyageur ne désire pas payer l'impôt pour les objets déclarés par lui, ces derniers peuvent, sur sa demande, être renvoyés hors de la frontière sans aucun impôt et sans aucune autre formalité.

Art. 191. On ne peut fouiller un voyageur que dans les douanes et lorsqu'il est soupçonné de cacher sur lui, dans ses vêtements ou dans ses chaussures, des objets soumis à l'impôt. En de semblables circonstances les recherches sur la personne du voyageur se font en présence du directeur des douanes ou de l'employé désigné.

Cette mesure est aussi applicable aux voyageurs du sexe féminin avec des attentions toutes spéciales. Les recherches ne peuvent être faites dans ce cas, que par une femme et cela en présence de deux témoins du sexe féminin. Un procès-verbal de ces recherches est dressé et signé du voyageur et de tous les témoins.

Art. 192. Si pendant la visite du voyageur on découvre des objets cachés soumis à l'impôt ou des marchandises non déclarées, dissimulées dans les doubles fonds, entré les parois de caisses ou de boîte, dans les moyeux évidés de chars ou d'équipages, et en général dans les endroits imaginés et pratiqués dans le but de les passer en fraude, ces marchandises sont confisquées, et le voyageur paye l'impôt double; si les marchandises sont interdites, elles payent outre l'impôt double, une somme égale à deux fois leur valeur, à titre d'amende.

Art. 193. Les effets des voyageurs qu'ils ne portent pas avec eux, mais qui en sont séparés peuvent passer

щать безъ мито съ позволенieto на управителятъ, ако тѣ иматъ явенъ признакъ за употрѣбление и принадлежатъ на лица пристигнали отъ чужбина.

Скъпоцѣннитѣ вещи, ако и употрѣбени, подлежатъ на мито, когато не се носятъ отъ самитѣ пѣтници.

Чл. 194. Лицата, които пристигватъ отъ границата на конѣ, въ екипажи и кола, освобождаватъ се отъ плащане слѣдующето ва тѣхъ мито, ако тѣ се върнатъ назадъ въ течение на една година и изпълнятъ прѣдвиденитѣ задължения въ чл. 116 отъ настоящий законъ.

Чл. 195. Багажа на ония лица, които излизатъ въ Княжеството, не подлежи на митарствено прѣглеждане.

Чл. 196. Ако лицето, което прѣминува прѣзъ Българското Княжество, пожелае да избѣгне двойното прѣглеждане на багажа си, което споредъ общитѣ правила трѣбва да стане въ вносната и износната митница, дава му се право да иска да му се опломбира багажа въ митницата за внасяние. Слѣдъ това износната митница има право да го прѣглежда само въ такъвъ случай, когато положенитѣ отъ вносната митница пломби или печати се видятъ повредени. Ако лицето, което пътува въ Българското Княжество отъ едно пристанище до друго, пожелае да избѣгне прѣглежданието на багажа си, което споредъ общитѣ правила трѣбва да стане въ вносната митница, то дава му се право да иска отъ митницата, да му се опломбира багажа. Слѣдъ това вносната митница има право да прѣглежда багажа само въ такъвъ случай, ако положенитѣ отъ износната митница пломби или печати се поврѣдятъ.

За всѣкой приложенъ пломбъ или печатъ се взема отъ пѣтника по 30 ст.

Чл. 197. Прѣглежданието багажа на пѣтничитѣ, които пристигатъ съ параходи въ пристанищнитѣ градове, се прави по исканието [имъ прѣзъ всѣко врѣме, деня и ноця.

Чл. 198. Прѣдвяванитѣ отъ курриеритѣ пакети и пратки (аманети) съ напечатанъ писенъ надписъ „Expédition officielle“, снабдени съ официалния печатъ и адресовани на официални лица отъ иностраннытѣ дворове, пропусчатъ се безъ никакво прѣглеждане.

sans payer d'impôt sur l'autorisation du directeur, s'ils portent une marque indubitable de leur emploi, et de ce qu'ils appartiennent aux voyageurs arrivés de l'étranger. Les objets précieux, quoique usagés, payent l'impôt si les voyageurs ne les portent pas sur eux.

Art. 194. Les voyageurs qui arrivent de la frontière à cheval, sur des équipages, ou en voiture, sont exempts d'impôt s'ils doivent repartir dans le courant d'une année et s'ils se conforment aux obligations de l'art. 116 de la présente loi.

Art. 195. Les bagages des voyageurs qui quittent la Principauté ne subissent aucune visite.

Art. 196. Si les voyageurs traversant la Principauté désirent éviter une double visite de leurs bagages, qui suivant les règles générales doit se faire à l'entrée et à la sortie, peuvent demander à ce que ses bagages soient cachetés à la douane d'entrée. La douane de sortie n'a alors le droit de la visiter que dans le cas où les cachets appliqués par la première douane paraîtraient abîmés. Si une personne voyageant d'un port à l'autre de la Principauté veut éviter la visite de ses bagages, qui suivant les règles générales doit se faire à l'entrée et à la sortie, il peut demander le plombage de ses colis, la douane de sortie ne peut alors les visiter que si les plombs ne sont pas intacts. Pour chaque plomb appliqué il est perçu 0.30.

Art. 197. La visite des bagages des voyageurs qui arrivent par bateaux dans les ports, se fait sur leur demande en tout temps de jour ou de nuit.

Art. 198. Les paquets et envois des courriers, revêtus de l'inscription imprimée ou écrite „Expédition officielle“ munis du cachet de l'état et adressés aux cours étrangères, ne sont soumis à aucune visite.

Чл. 199. Изложениѣ въ чл. 185 — 189 правила на българскій езикъ и на главнитѣ европейски езици, трѣбва да се окачатъ въ митницитѣ и по други мѣста, гдѣто става прѣглежданието на пътницитѣ.

Глава II.

За прѣдмѣтитѣ и вещитѣ, които принадлежатъ на дипломатическитѣ агенти и консули.

Чл. 200. Прѣдначенитѣ за собствено употребленіе вещи и прѣдмѣти на консулитѣ и вице-консулитѣ се пропусчатъ безъ мито. При това ония, назначени за консулитѣ и вице-консулитѣ, които не се занимаватъ съ търговия, се освобождаватъ и отъ всѣко прѣглеждане; а вещитѣ на консулитѣ, които се занимаватъ съ търговия, подлежатъ на прѣглеждане.

Забѣлѣжка. Полазуватъ се отъ безмитно внасяние на стоки въ всѣко генерално консулство по двама и въ всѣко консулство по единъ отъ по-главнитѣ чиновници, ако тия лица принадлежатъ въ категорията на агентитѣ, които се назначаватъ съ декретъ отъ своитѣ правителства и които не се занимаватъ съ търговия.

Генералнитѣ консули, консули и вице-консули, които се занимаватъ съ търговия, се освобождаватъ отъ плащаніе мито само за ония прѣдмѣти, които се донасятъ за тѣхно собствено употребленіе и въ слѣдующата годишна пропорция, на генералнитѣ консули за сума не по-голяма — по опѣненіе — отъ 5 хиляди и на консулитѣ не повече отъ 2 хиляди лева. Въ тая смѣтка не влизатъ вещитѣ, мобилитѣ и прѣдмѣтитѣ за първоначалнитѣ натъкмявания на чиновницитѣ или консулствата, когато се назначаватъ на служба.

Чл. 201. За пристигналитѣ прѣдмѣти отъ странство консулитѣ и вице-консулитѣ подаватъ въ митницата писмено заявленіе по установеній порядѣкъ, подписано саморѣчно отъ тѣхъ и подпечатано съ официалний печатъ.

Това заявленіе трѣбва да съдържа: числото на колетитѣ, знаковетѣ (маркитѣ), номерата, количеството и стойността на стокитѣ, които се намѣрватъ въ колетитѣ.

Art. 199. Les règles exposées dans les articles 185—198, doivent être apposées, dans le texte bulgare et en langues étrangères, dans les douanes et autres lieux affectés à la visite des voyageurs.

Chapitre II.

Des objets et effets appartenant aux agents diplomatiques et aux consuls.

Art. 200. Les effets et objets destinés à l'usage personnel des consuls et vice-consuls entrent sans payer de droits de douanes. De plus ceux qui sont destinés aux consuls et vice-consuls qui ne s'occupent pas de commerce ne passent pas la visite réglementaire, mais les effets des consuls et vice-consuls qui s'occupent de commerce sont soumis à la visite.

Remarque. Jouissent aussi de cette immunité les deux principaux agents de tout consulat général et un de tout consulat ordinaire pourvu que ces agents appartiennent à la catégorie des agents nommés par décret de leur gouvernement, et qu'ils ne s'occupent point de commerce.

Les consuls généraux, consuls et vice-consuls qui ne s'occupent pas de commerce sont exempts de tout impôt pour les objets qui leur arrivent pour leur usage personnel et dans la proportion annuelle suivante:

Pour les consuls la somme maxima de 5000 fcs, après estimation et pour les vice-consuls de 2000 fcs. Dans ce compte n'entrent pas les effets, le mobilier, et tous les effets devant servir à l'installation des agents consulaires lorsqu'ils viennent d'être nommés.

Art. 201. Pour les marchandises qui arrivent de l'étranger, les consuls et vice-consuls remettent à la douane une déclaration en due forme revêtue de leur signature et du cachet officiel.

Cette déclaration doit mentionner, le nombre des colis, leur marque, les numéros, les quantités et les prix des marchandises qui se trouvent dans les colis.

Чл. 202. При прѣглежданието стокитѣ на консулитѣ и вице-консулитѣ, които се занимаватъ съ търговия, се правятъ бѣлѣжки за намѣреното на сжщото заявленіе, което като се запише на отворената имъ смѣтка, се прилага при пътницката квитанция, за да служи за оправданіе на отпуснатитѣ колетѣ.

Вещитѣ на консулитѣ и вице-консулитѣ, които не се занимаватъ съ търговия, ако и да не се прѣглеждатъ, подаденитѣ обаче за тѣхъ заявленія тоже се прилагатъ при пътницкитѣ квитанции.

Чл. 203. Порѣчванитѣ стоки отъ консулитѣ и вице-консулитѣ, които се занимаватъ съ търговия, за търговски операции, както и вещитѣ и прѣдмѣтитѣ имъ, които, ако и прѣдначени за собственото имъ употребленіе, не сж донесени въ по-голямо количество отъ годишната имъ пропорция, внасянието на които се допуска безмитно, трѣбва да заплаща митарственитѣ права по общитѣ правила, съ запазване на всичкитѣ задължителни за търговцитѣ формалности.

Чл. 204. Въ случай на пристиганіе колетѣ, адресовани до нѣкого отъ консулитѣ или вице-консулитѣ, които живѣятъ въ вѣтрѣщността на Княжеството, тѣ могатъ да се прѣдаватъ на прѣдставителя на сжщата държава, който живѣе на мѣстото, гдѣто се намира митницата, — срѣщу задълженіе да достави въ теченіе на единъ мѣсець удостовѣреніе за получаваніето имъ отъ лицето, на което дѣйствиелно сж адресовани.

Забѣлѣжка 1. Колетитѣ адресовани до дипломатическитѣ агенти живущи въ София, се опломбирватъ безъ прѣглеждане и прѣдаватъ на тѣхнитѣ експедитори при пограничнитѣ митници срѣщу писмено порѣчителство, че тѣ (колетитѣ) ще се прѣдадатъ въ Софійската митница, която отъ своя страна безъ да ги отваря, прѣдава ги по принадлежностъ, срещу расписка, за получаваніето имъ, за което веднага извѣстява надлѣжната митница за да се освободи експедитора отъ даденото си порѣчителство.

Забѣлѣжка 2. Колетитѣ запечатани съ правителствени официални печати, които минаватъ чрезъ пограничнитѣ митници за дипломатическитѣ агенти въ София съ особенъ курриеринъ, пропусчатъ се свободно безъ опломби-

Art. 202. Pendant la visite des marchandises adressées aux consuls et vice-consuls qui s'occupent de commerce on transcrit sur la déclaration même l'inventaire des objets reçus qui après être passé à leur compte ouvert, est joint à la lettre de voiture pour servir de justification.

Les effets des consuls et vice-consuls qui ne s'occupent pas de commerce bien qu'ils ne passent pas de visite, doivent faire une déclaration qui est également jointe à la lettre de voiture.

Art. 203. Les marchandises commandées par les consuls et vice-consuls qui s'occupent de commerce, pour servir à une opération commerciale, ainsi que les effets et objets qui quoique devant servir à leur usage personnel dépassent la proportion annuelle accordée, doivent payer les droits des douanes suivant les règles générales et se conformer à toutes les formalités commerciales.

Art. 204. Dans le cas où des colis arriveraient à l'adresse de quelque consul ou vice-consul établi dans l'intérieur de la Principauté, ils pourraient être livrés au représentant de la même puissance qui habite la ville où se trouve la douane à la condition que ce dernier présente dans un délai d'un mois une justification de réception du destinataire des marchandises.

Remarque I. Les colis adressés aux agents diplomatiques demeurant à Sophia sont cachetés sans être visités et sont remis à leurs expéditeurs dans les douanes de la frontière contre garantie écrite que, les colis seront rendus en gare de Sophia qui, de son côté, les livre à leurs destinataires contre reçus et prévient la douane de la frontière de dégager l'expéditeur de sa garantie.

Remarque II. Les colis revêtus du cachet officiel qui passent par les douanes de la frontière à destination des agents diplomatiques de Sophia par courrier spécial passent librement, sans être soumis à l'application d'aucun ca-

рание или други нѣкои формалности. Прѣглежда се само паспорта на курриерина за удостоверение, че той е дѣйствиелно на еди-кое-си агенство.

Чл. 205. Въ случай на присѣгане колетѣ, адресовани до по-високитѣ чиновници на консулствата, които не се занимаватъ съ търговия и се ползуватъ отъ неограничено право на безмитно внасяние, установенитѣ въ чл. 201 заявления се испроваждатъ въ митницата, потвърдени съ подписа на консулитѣ.

Чл. 206. Декларациитѣ, фрахтоветѣ, и всичкитѣ други книжа, които се подаватъ отъ консулитѣ и вице-консулитѣ за вещитѣ, пристигнали за тѣхно собствено употрѣбление, не подлежатъ на гербовъ сборъ, такси и прочее.

Глава III.

За прѣглеждане на пощенскитѣ пакети.

Чл. 207. Прѣдаване на пощата стоки, назначени за въ Княжеството или за въ странство, е свободно и не подлежи на никакво прѣглеждане отъ страна на митницата.

Чл. 208. Стоки и прѣдмѣти, които идатъ съ пощата отъ странство и сж опрѣдѣлени за мѣста, въ които има митарствени учрѣждения, се прѣдаватъ отъ пощенскитѣ служители заедно съ единъ подробенъ списъкъ (манифестъ) на пакетитѣ имъ на мѣстната митница, която ги прѣдава на притежателя, слѣдъ като ги отвори прѣдъ него и приеме законното мито.

Всичкитѣ пакети, които се получаватъ отъ иностраннытѣ писалища подъ бандеролъ, а тѣй сжщо мостритѣ и затворенитѣ прѣпорѣчени пакети, ще се прѣдаватъ отъ пограничнитѣ разѣвни станции, на мѣстната митница, съ описъ, ако пощенската станция се сѣмѣва, че тѣ съдържатъ прѣдмѣти подлѣжащи на мито, като увѣдомява притежателя имъ за това. Този порядъкъ ще се приспособява и за ония съмнителни пакети, които сж назначени за вътрѣшнитѣ градове на Княжеството.

Чл. 209. Стокитѣ, които идатъ съ пощата отъ странство и сж назначени за вътрѣшнитѣ градове, гдѣто нѣма митници, пограничната пощенска станция сжема прѣписъ отъ декларацията по обр. № 32 и наедно съ оригинала го

chet ni aucune autre formalité. On vérifie seulement le passe-port du courrier pour s'assurer qu'il appartient à un consulat.

Art. 205. Lorsqu'il arrive des colis adressés aux hauts agents consulaires qui ne s'occupent pas de commerce et qui jouissent d'un droit illimité d'entrée gratuite des marchandises, des déclarations dont il est fait mention dans l'art. 201 sont envoyées à la douane revêtues de la signature des consuls.

Art. 206. Les déclarations, lettres de voiture et tous les autres papiers que les consuls et vice-consuls présentent à la douane pour les effets destinés à leur usage personnel, sont soumis à la loi sur le timbre, taxes, etc.

Chapitre III.

De la visite des colis postaux.

Art. 207. La livraison à la poste des marchandises pour la Principauté ou l'étranger est libre et n'est soumise à aucune visite de douane.

Art. 208. Les marchandises et les objets venant par la poste de l'étranger et destinées à des endroits où il existe des douanes, sont remis par les facteurs, avec la liste des paquets, à la douane qui les livre à leurs destinataires après les avoir ouvert devant eux et perçu l'impôt.

Tous les paquets reçus des bureaux étrangers, sous bandes, ainsi que les échantillons et paquets cachetés et recommandés seront livrés par les bureaux de poste de la frontière à la douane de l'endroit, avec description, si l'on soupçonne que ces paquets renferment des marchandises soumises aux droits, mais on doit en informer le destinataire. Cette règle est applicable à tous les paquets douteux destinés aux villes de l'intérieur de la Principauté.

Art. 209. Pour les marchandises venant par poste de l'étranger et destinées aux villes où il n'existe pas de douane, la station postale de la frontière prend une copie de la déclaration et l'envoie avec l'original à la douane;

испраща въ митницата. Ако въ декларацията е обявена цѣната на пакетитѣ, митницата като прѣсѣитне и запише слѣдующето мито 1/2 % сборъ върху оригинала и прѣписа, ржководяща се отъ цѣната показана въ левове, въ копията на пощенската декларация, оригинала възвръща обратно на пощата, а прѣписа задържа и записва въ книгата по образца № 33; въ противенъ случай (когато пакета е безцѣвенъ) тя прилага само печатъ върху оригинала, а въ прѣписа и книгата прави бѣлѣжки, слѣдъ като получи увѣдомление отъ станцията за стойността на пакетитѣ.

Чл. 210. Когато пристигне пакетътъ на мѣстото гдѣто е притежательтъ, пощенскитѣ началникъ отваря пакета прѣдъ неговитѣ притежатель, провѣрва ако съдържанието му е съгласно съ декларацията, взема митото и го прѣдава срещу квитанция, на мѣстното ковчежничество, а квитанцията испроважда на митницата въ ози градъ, отъ гдѣто е влѣзълъ пакета въ Княжеството.

Чл. 211. Въ случай че съдържанието на пакетътъ не е съгласно съ декларацията, тогава пощата прѣдава пакетътъ на мѣстний финансовъ чиновникъ, който взема митарствени права два пѣти повече отъ колкото слѣдва и ги вписа въ ковчежничеството, а квитанцията испроважда въ оная митница, отъ гдѣто е влѣзълъ пакета.

Чл. 212. Ако въ пакетътъ има нѣща, на които вписанието въ Княжеството е запрѣтено, или прѣнасянието имъ по пощата е забранено, стокитѣ се конфискуватъ и се постѣхва съ тѣхъ, съгласно чл. 87 отъ настоящий законъ.

Чл. 213. Пощенскитѣ декларации се облагатъ съ гербови марки, споредъ сжществуещий законъ за гербовия сборъ.

Чл. 214. Пакетитѣ, които пристигатъ отъ границата на име на дипломатическитѣ агенти и консули, на Негово Царско Височество Князътъ, а сжщо писма, които съдържатъ банкноти, не подлежатъ на митарствено прѣглеждане.

Паричнитѣ вжзели (групове), които пристигатъ отъ странство, трѣбва да се отварятъ въ пощенското писалище, въ присѣствението на началника и притежателя имъ. Ако вжзелътъ не съдържа прѣдмѣти подлѣжащи на мито, то той

si la déclaration contient le prix des paquets, la douane calcule et inscrit l'impôt dû et la taxe 1/2 % sur l'original et la copie en se basant sur le prix indiqué en levs sur la copie de la déclaration postale, renvoie l'original et conserve la copie qui est inscrite dans les livres; dans le cas où le paquet est sans valeur, la douane applique simplement son cachet sur l'original et fait une note dans la copie et sur ses livres après avoir été informée par la station du prix du paquet.

Art. 210. Lorsque le colis postal arrive à l'endroit où se trouve le destinataire, la direction de la poste l'ouvre devant lui, vérifie si le contenu est conforme à la déclaration, et perçoit l'impôt qu'il verse contre quittance à la trésorerie du lieu, puis envoie la quittance à la douane de la ville par où le paquet est entré dans la Principauté.

Art. 211. Au cas où le contenu ne serait pas conforme à la déclaration, la poste livrerait le paquet à l'agent des finances du lieu, qui perçoit le double impôt; il dépose ensuite la somme perçue à la trésorerie contre une quittance qu'il envoie à la douane par laquelle le paquet est entré.

Art. 212. Si le paquet contient des objets dont l'entrée dans la Principauté est interdite, ou dont le transport par poste n'est pas autorisé, les marchandises seront confisquées et il sera procédé à leur égard, conformément à l'art. 87 de la présente loi.

Art. 213. Les déclarations postales sont soumises à la loi sur le timbre.

Art. 214. Les paquets qui arrivent de la frontière au nom des agents diplomatiques et consuls près S. A. R. le Prince ainsi que les lettres contenant des banknotes sont exemptés de la révision.

Les groupes arrivant de l'étranger doivent être ouverts dans le bureau de la poste en présence du directeur et du destinataire. Si le paquet ne contient pas d'objets soumis à l'impôt il est livré sans formalités au destinataire;

се прѣдава безпрѣпятственно на притежателя да си го отнесе; въ противенъ случай за намѣренитѣ скрити вещи между паритѣ съставя се актъ и притежателя, заедно съ взелѣтъ и съставеніи актъ, се прѣвраща въ мѣстната митница, която съ намѣренитѣ въ взела вещи постѣпва съгласно съ чл. 87 отъ настоящій законъ. Въ вжтрѣшнитѣ градове, гдѣто нѣма митници, намѣренитѣ въ взела скрити вещи се прѣвращатъ до мѣстний финансовъ чиновникъ, който се съобщава съ втората алинея на чл. 214.

ОТДѢЛЪ V.

За стоки, които се прѣнасятъ по желѣзнитѣ пѣтища.

Чл. 215. Всички стоки, които пристигатъ отъ чужбина, както по сухо, така и по вода, до нѣкой пунктъ на границата, който е свързанъ чрѣзъ желѣзень пѣтъ съ нѣкой градъ въ вжтрѣшността на Княжеството, гдѣто има митница, или съ други пункти на границата и които стоки се прѣнасятъ по упоменжтій желѣзень пѣтъ, за испращаніе до нѣкоя митница въ вжтрѣшността на Княжеството, или за прѣкарване транзитъ, се освобождаватъ отъ прѣглеждане при влизаніето, ако прѣнасяніето имъ става въ затворени вагони, запечатани съ митарственни пломби и надзиравани прѣзъ всичкото пътуване до мѣстоназначеніето отъ митарственнитѣ чиновне, на които е възложено да ги съпровождатъ.

Чл. 216. Стокитѣ, които се обявяватъ въ пристанищата при стоварваніето или изважданіето имъ отъ антрепозититѣ за изнасяние на ново или за транзитъ по желѣзния пѣтъ, се съпровождатъ подъ конвой на митарственнитѣ чиновне, до станцията на желѣзницата, гдѣто се влагатъ въ вагони; такива стоки се освобождаватъ отъ прѣглеждане при изнасяніето, ако тѣ се прѣнасятъ по установенія редъ въ прѣдидущия члѣнъ. Също се освобождаватъ отъ прѣглеждане при изнасяніето стокитѣ съ заплатени митарствени права, които сж прѣдначинени за изнасяние по вода, когато такива стоки пристигатъ на границата въ вагони запечатани и надзиравани отъ митарственнитѣ чиновне и се съпровождатъ подъ конвой до ладията, въ която ще се натоварятъ.

dans le cas contraire, si le paquet contient des objets dissimulés avec l'argent, procès-verbal en est dressé et le destinataire est envoyé avec le colis et le procès-verbal devant la douane qui procède à l'égard de ces objets conformément à l'art. 87 de la présente loi. Dans les villes de l'intérieur où il n'existe pas de douane, les objets trouvés sont envoyés à l'agent des finances qui se conforme aux prescriptions du présent alinéa.

PARAGRAPHE V.

Des marchandises transportées par le chemin de fer.

Art. 215. Lorsque des marchandises arrivent de l'étranger par terre ou par mer à quelque point de la frontière relié par un chemin de fer à quelque ville de l'intérieur de la Principauté où se trouve une douane, ou à tout autre point de la frontière, et que les marchandises sont transportées par le chemin de fer pour être livrées à quelque douane de l'intérieur de la Principauté, ou en transit, elles sont exemptées de la visite à leur arrivée si leur transport s'effectue dans des wagons fermés et scellés par la douane et surveillés pendant tout le voyage jusqu'au lieu de destination par les employés chargés de les accompagner.

Art. 216. Les marchandises qui sont déclarées dans les ports pendant leur déchargement ou leur enlèvement des entrepôts pour être réexpédiées ou mises en transit, sont escortées par les douaniers jusqu'à la station du chemin de fer où elles sont mises en wagons; ces marchandises sont exemptes de visite à la sortie, si elles sont transportées suivant l'ordre établi dans l'article précédent. Sont aussi exemptées de la visite à leur sortie, les marchandises qui ont payé les droits de douane et qui sont destinées à être exportées par voie d'eau lorsqu'elles arrivent à la frontière dans des wagons scellés et surveillés par les agents des douanes; elles sont escortées jusqu'au navire où elles doivent être chargées.

Чл. 217. За всѣко испращаніе, при внасяніето въ Княжеството и изнасяніето отъ антрепозита, трѣбва да се подава декларация, чрѣзъ която притежателя да се задѣлжава да прѣдстави стокитѣ въ митницата на мѣстоназначеніето, опрѣдѣления срокъ и подъ прѣдвиденитѣ наказания въ отдѣлъ IV, глава VI и VII на настоящій законъ, въ случай на констатирани нарушения при пристиганіето на стокитѣ или прѣзъ врѣмето на прѣнасяніето имъ.

Декларацията се съставя въ два екземпляра, отъ които една се назива, като поръчителство въ митницата, която допуска испращаніето на стокитѣ, а другия служи за транзитенъ или транспортенъ листъ и придружава стокитѣ до мѣстоназначеніето; тѣзи декларация трѣбва да съдържа всичкитѣ нужни свѣдѣнія за откриваніето на кражди или други злоупотрѣбления, които влѣжатъ наказания — и за обезпеченіе длъжитѣ сумми на съкровището.

Особно, управленіето по желѣзния пѣтъ съставя за всякой трень краткъкъ списъкъ, който се удостоверява съ подписа на митарственнитѣ чиновници отъ мѣстото, гдѣто сж натоварени стокитѣ. При този списъкъ, който се издава отдѣлно за всѣко мѣстоназначеніе и въ който е показано числото на вагонитѣ, се прилагатъ всичкитѣ относителни документи за испратенитѣ стоки, като: тварителни писма, полици де карико и др. т.

Чл. 218. За да се унижатъ взетитѣ задѣлжения въ митницата, отъ която се испращатъ стокитѣ, достатъчно е щото мѣстоназначената или износната митница да констатира пълноста на опломбирваніето вагонитѣ и да удостовери върху декларацията, която служи за транспортенъ или транзитенъ листъ, въ случай на вжтрѣшно прѣнасяние: че стокитѣ сж приети отъ митницата или вложени въ антрепозитъ и въ случай на изнасяние на ново, или транзитъ: че стокитѣ сж прѣкарани прѣзъ границата.

Чл. 219. При пристиганіето на мѣстоназначеніето стокитѣ, за които притежателятѣ имъ не изпълняватъ тутакси установенитѣ формалности за внасяние или за антрепозитъ, както и тѣзи, които не се натоварятъ тутакси въ ладии се влагатъ въ особнитѣ митарст-

Art. 217. Pour tout envoi, on doit à l'entrée dans la Principauté et à la sortie de l'entrepôt, présenter une déclaration par laquelle le possesseur s'engage à livrer les marchandises à la douane du lieu de destination dans le délai fixé et sous les peines prévues dans le parag. II et III de la présente loi, dans le cas où des contraventions viendraient à être constatées à l'arrivée des marchandises ou pendant leur transport.

La déclaration est faite en deux exemplaires dont l'un demeure en garantie à la douane qui autorise l'envoi des marchandises, l'autre sert de feuille de transit ou de transport et accompagne les marchandises jusqu'à leur destination; cette déclaration doit donner toutes les indications pouvant servir à la découverte des vols ou autres contraventions qui entraînent des punitions, et à la garantie des sommes dues au Trésor.

De son côté la direction du chemin de fer fait, pour chaque train, une courte liste, certifiée par la signature des douaniers du lieu où les marchandises sont chargées. A cette liste délivrée séparément pour chacun des lieux de destination et qui indique le nombre des wagons, on joint tous les documents relatifs aux marchandises expédiées, tels que: lettres de voiture etc.

Art. 218. Pour que les engagements contractés devant la douane où sont expédiées les marchandises soient détruits il suffit que les autorités du lieu de destination ou la douane de sortie constatent l'intégrité des scellés des wagons et inscrivent sur la déclaration qui sert de feuille de transport (ou de transit lorsque le transport se fait par l'intérieur) que les marchandises ont été reçues par la douane ou placées en entrepôt, et, dans le cas de réexportation ou de transit, que les marchandises ont passé la frontière.

Art. 219. A l'arrivée au lieu de destination des marchandises pour la prise de possession ou d'entrée en entrepôt, lorsque les destinataires n'ont pas rempli les formalités prescrites, on les place dans les magasins spéciaux de la douane jusqu'à ce qu'elles soient

венни магазини, гдѣто се пазятъ до вди-
ганието имъ. Влаганиета на тѣзи стоки
въ магазинѣ ще се счита като продъл-
жение на прѣнасянието (транспорта) имъ
въ запечатанитѣ вагони и при изваж-
данието имъ, прѣдначенитѣ стоки за
изнасяние, за ново изнасяние, или за
транзитъ, се освобождаватъ отъ плаща-
ние магазинажъ, ако не прѣстоятъ въ
магазинѣ повече отъ 8 дена. Слѣдъ
истичанието на горѣпоменхтия срокъ,
стокитѣ подлѣжатъ подѣ дѣйствиата на
общитѣ правила, изложени въ члѣнове
68—76.

Чл. 220. Порядѣка, изложенъ въ
члѣнове 215—219, ще се позволява
само когато митницитѣ, между които ще
става прѣнасянието, сж поставени на
самитѣ станции на желѣзнитѣ пѣтища,
чрѣзъ които ще се извършва прѣвозва-
нието и ако управлението на тѣзи же-
лѣзни пѣтища снабдени митницитѣ, въ
рѣченитѣ станции, съ необходимитѣ по-
мѣщения, както за канцелария, тѣй за
магазини.

Чл. 221. Общитѣ правила на на-
стоящия законъ, относительно запрѣще-
нията или ограниченията за внасяние,
изнасяние, или транзитъ, сжщо и прѣд-
писанитѣ наказания въ случай на кон-
трабанда или нарушение, се прилагатъ
напълно и за прѣносимитѣ стоки прѣзъ
желѣзнитѣ пѣтища. За това митарствен-
нитѣ чиновници иматъ право да прис-
тъпватъ къмъ прѣглежданieto на сто-
витѣ, както въ вноснитѣ, така и въ
мѣстоназначенитѣ за изнасяние митници,
ако иматъ основателни съмнѣния за ста-
нали злоупотрѣбления.

ОТДѢЛЪ VI.

**За двувластнитѣ погранични
имущества и за добитѣка,
който се прѣкарва прѣзъ гра-
ницата на прѣхрана (паша).**

Глава I.

**За двувластнитѣ погранични и-
мущества.**

Чл. 222. Двувластно имущество се
нарича земно притѣжаване, което се прѣ-
сича отъ пограничната черта и се на-
хожда въ двѣ държави, а тѣй сжщо и
островитѣ, лежащи по рѣка Дунавъ и

rechargées. L'entrée de ces marchandises
dans les magasins est considérée comme
la continuation de leur transport dans
des wagons scellés, et, à leur sortie
les marchandises destinées à être ré-
exportées ou levées pour être réexpé-
diées ou en transit seront exemptées
du paiement de l'impôt si elles n'ont
pas séjourné plus de huit jours dans
les magasins. Après l'écoulement de ce
délai les marchandises suivent les règles
générales exposées dans les art. 68—76.

Art. 220. Les règles exposées dans
les articles 215—219 ne seront sui-
vies que lorsque les douanes, entre les-
quelles se fera le transport, seront pla-
cées au même endroit que les stations de
chemins de fer par lesquelles s'effectuera
le transport, et que la direction de ces
chemins de fer aura muni la douane
dans les dites stations des locaux in-
dispensables à l'établissement de bu-
reaux et de magasins.

Art. 221. Les règles générales de la
présente loi relatives à l'importation, à
l'exportation ou au transit interdit ou
limité, ainsi que les peines applicables
en cas de contravention ou de contre-
bande s'appliquent entièrement aux mar-
chandises transportées en chemin de fer.
Dans ce but, les employés des douanes
ont le droit de procéder à la visite
des marchandises dans les douanes
d'entrée ou de destination, s'ils soup-
çonnent avec raison qu'il s'y commet
des abus.

PARAGRAPHE VI.

**Des biens mixtes des frontières,
et du bétail que l'on conduit
au pâturage au delà de la
frontière.**

Chapitre 1.

Des biens mixtes des frontières.

Art. 222. On donne ce nom aux
terrains que la ligne frontière partage
et qui se trouvent à la fois sur deux
états, ainsi qu'aux îles du Danube ap-
partenant à la Principauté.

приваждѣщи на Княжеството Бъл-
гария.

Чл. 223. На жителитѣ отъ гранич-
нитѣ държави, които притѣжаватъ та-
ква имущество, се позволява да прѣ-
карватъ безитно отъ еднага часть на
имуществото си въ другата: добитѣкъ,
земледѣлчески оръдия и земни произ-
ведения.

Чл. 224. Притѣжателитѣ, които же-
лаятъ да се ползуватъ съ даденитѣ права
въ прѣдидущия членъ, сж длѣжни да
подаватъ на митарственитѣ учреждения
писмено заявление, въ което да показ-
ватъ:

а) какви именно земледѣлчески ор-
дия и работенъ добитѣкъ и въ кое
именно врѣме на годината ще се прѣ-
карватъ прѣзъ чертата на границата;

б) колко и какъвъ именно добитѣкъ
ще се испраща на паша;

в) въ какво количество ще се прѣ-
насятъ земледѣлческитѣ произведения,
слѣдъ прибавянieto имъ и

г) въ кой именно проходъ ще става
съобщението прѣзъ границата.

Прошението трѣбва да бѣде придру-
жено отъ свидѣтелство, издадено отъ
общината, гдѣто се намиратъ имотитѣ,
въ удостовѣрение че тѣ сж дѣйствително
стопани на тия имоти, или че ги иматъ
подъ наемъ. Свидѣтелствата за двувласт-
нитѣ имущества по Дунава се издаватъ
отъ общината, въ която живѣе притѣ-
жателя. Тия свидѣтелства иматъ сила
за една само година.

Чл. 225. Добитѣка, който се прѣ-
карва на паша, въ Княжеството, въ дву-
властнитѣ имущества, се освобождава
отъ заплащане наложитѣ: бегликъ и
серчимъ.

Чл. 226. Внасянието и изнасянието
ще става само прѣзъ митарственитѣ
учреждения, въ които притѣжателитѣ
на двувластнитѣ имущества сж прѣдста-
вили споменхтитѣ документи, съгласно
съ чл. 224, или прѣзъ митарственитѣ
погранични постове, които се намиратъ
подѣ вѣдомството на тия учреждения.

Забѣлѣжка. Исклучаватъ се отъ
това прѣглеждане селскитѣ и градски
добитѣкъ, на който мѣритѣ се намиратъ
отвѣдъ границата.

Чл. 227. Слѣдъ изпълнението фор-
малноститѣ на чл. 224 митарственното
учреждение издава откритъ листъ на
лицето, което притежава земно имущество,

Art. 223. Il est permis aux habi-
tants des pays voisins qui possèdent
des terrains de ce genre, de faire pas-
ser d'un point à l'autre de leur pro-
priété, le bétail, les instruments agri-
coles, et les produits de ces terres.

Art. 224. Les propriétaires qui dé-
sirent jouir du droit cité dans le pré-
cédent article doivent présenter aux
autorités douanières une déclaration
écrite, en indiquant:

1) Quels instruments agricoles, quelle
quantité de bétail traverseront la fron-
tière et à quelle époque.

2) Quelle espèce de bétail sera en-
voyé en pâturage, et combien de têtes.

3) En quelle quantité seront trans-
portés les produits agricoles après la
récolte.

4) par quelle route se fera la com-
munication à travers la frontière.

La demande doit être accompagnée
d'un certificat délivré par la commune
ou se trouvent les terrains, établissant
que les demandeurs en sont réellement
les propriétaires ou locataires. Les
certificats pour les îles du Danube sont
donnés par la commune où habite le
propriétaire.

Ces certificats ne sont valables que
pour un an.

Art. 225. Le bétail conduit aux
pâturages à travers la frontière en Bul-
garie dans les biens mixtes, est exempt
de l'impôt ou beglik et du certchim.

Art. 226. L'entrée et la sortie ne
peuvent se faire que par la douane où
les propriétaires des biens mixtes ont
déposé les documents prescrits par l'art.
224 ou par les portes douanières des
frontières qui dépendent de ces mêmes
douanes.

Remarque. Fait exception à cette
règle le bétail des villages et des villes.

Art. 227. Après l'accomplissement
des formalités prescrites par l'art. 224
la douane délivre une feuille ouverte
à la personne possesseur de ces biens

съ наименование на всички прѣдмети, за които е разрѣшено да се прѣкарват прѣзъ границата; то също съобщава на чиноветѣ отъ пограничните постове да пазятъ щото освѣтъ производнията, ордията и добитъка, при надлѣжащи на жителитѣ на двувластното имущество, нищо друго да не се прѣкарва и прѣнася прѣзъ граница и да задържатъ всичкитѣ означени прѣдмети, когато влизатъ по навѣтрѣ въ Княжеството.

Всѣки откритъ листъ не може да има сила за по-дълго врѣме отъ една година.

Чл. 228. Когато прошенията (поменижти въ чл. 224) се прѣдставятъ въ митарственнитѣ пунктове, тѣ сж длжжни незабавно да ги испращатъ въ митницата, отъ която зависятъ, за да имъ разрѣши прѣкарванieto и да издаде нуждния откритъ листъ.

Чл. 229. Заявленията на жителитѣ отъ двувластнитѣ имущества за количеството на прѣдметитѣ, които прѣдстоятъ да се прѣнасятъ, въ течение на годината, отъ едната частъ на имуществото въ другата, трѣбва да се подновяватъ всѣка година и да имъ се издаватъ нови открити листове.

Чл. 230. За прѣнасянитѣ или прѣкарванитѣ прѣдмети прѣзъ чертата на границата, ако е нѣмало прѣдварително разрѣшение отъ надлѣжнитѣ митарствени учреждения, се налагатъ прѣдвиденитѣ наказания въ отдѣлъ IV, глава I и отдѣлъ VII, глава I.

Глава II.

За добитъка, който се прѣкарва прѣзъ границата на паша.

Чл. 231. Всѣкакъвъ чуждъ добитъкъ, който се докарва на паша въ България, се освобождава отъ висно мито, ако се обезпечи връщанието му въ опредѣленъ срокъ. Той обаче подлежи на всичкитѣ други налози, които се опредѣлятъ отъ особнитѣ закони.

Чл. 232. Притежателятъ на добитъка, който се докарва на паша въ Българската територия, е длженъ да подаде въ митницата, прѣзъ района на която се вкарва, въ Княжеството, декларация, съ означение видѣтъ и количеството на добитъка, мѣстото на пасбището и срока на искарванието му въ

avec l'indication et la dénomination des objets dont le passage à travers la frontière est autorisée; elle recommande aussi aux douaniers des postes frontières de ne laisser passer par la frontière que les produits, instruments ou bétail appartenant aux habitants des lieux mixtes et de les retenir s'ils pénètrent plus avant dans la principauté. Toute feuille ouverte n'est valable que pour une année.

Art. 228. Lorsque la demande prévue par l'art. 224 est présentée aux points douaniers, les agents sont tenus de les adresser immédiatement à la douane dont ils dépendent pour qu'elle accorde l'autorisation de passage et délivre la feuille nécessaire.

Art. 229. Les déclarations des habitants des terres s'étendant sur deux états, au sujet du nombre d'objets qui doivent être transportés d'une partie à l'autre, doivent être renouvelées chaque année et de nouvelles feuilles sont données dans ce but.

Art. 230. Pour les objets transportés et passés par les frontières sans autorisation préalable des douanes on appliquera les peines prévues au paragr. IV, chap. I, et paragr. VII, chap. I.

Chapitre II.

Du bétail conduit aux pâturages au delà de la frontière.

Art. 231. Tout bétail étranger conduit au pâturage en Bulgarie est exempt d'impôt d'entrée si son retour est garanti dans un délai déterminé, il est d'ailleurs sujet à toutes les autres taxes prévues par les lois spéciales.

Art. 232. Les propriétaires du bétail conduit aux pâturages sur le territoire bulgare doivent remettre à la douane, dans le rayon de laquelle le bétail pénètre dans la principauté, une déclaration indiquant l'espèce et la quantité du bétail introduit, l'emplacement des pâturages et le délai de re-

чужбина, въ опредѣления срокъ; а въ противенъ случай, да заплати надлѣжното мито за добитъка, който остане въ България. Взетото задължение отъ обявителя се обезпечаватъ или чрѣзъ париченъ залогъ, или чрѣзъ здраво порчителство.

Чл. 233. Добитъка се закарва въ митницата, гдѣто е подадена декларацията, за да се провѣри видѣтъ и количеството му. При всичко това, когато мѣстото на пасбището се намира далечъ отъ митницата, провѣрванието може да стане и въ митарственнитѣ пунктове; позволява се прокарванието на добитъка и чрѣзъ постоветѣ, ако обявителя достави срѣдства за прѣнасянието на командированиа за тѣзи пѣлъ особенъ митарственъ чиновникъ и му заплати полагаемитѣ дневни.

Разликата въ видѣтъ, или излишкътъ въ количеството на добитъка, намѣрени при провѣрванието, съставляватъ нѣрушения и се наказватъ, съгласно чл. 87 отъ настоящий законъ.

Чл. 234. Прѣди внасянието добитъка на паша въ Княжеството, притѣжателятъ му сж длжжни да прѣдставятъ въ митницата свидетелства, че сж взели подъ наемъ общински или правителствени пасбища, или квитанции, че сж заплатили правото за пасение добитъкъ.

Чл. 235. Запащанието налозитѣ бегликъ и серчимъ ще става въ митницитѣ при внасянието на добитъка, въ Княжеството, веднага слѣдъ провѣрванието видѣтъ и количеството му.

Чл. 236. За допущание добитъка на паша въ България ще служи втория екземпляръ отъ декларацията на митницата.

Въ тая декларация трѣбва да е означено: името на притѣжателя или обявителя на добитъка и мѣстожителството му въ чужбина; видѣтъ и количеството на добитъка и държавата отъ която е докарванъ; мѣстото гдѣто добитъка ще се спре най-напрѣдъ на паша; дадения срокъ за прѣбиванието на добитъка въ България; суммата на заплатенитѣ права: за пасбища, бегликъ, серчимъ и пр. и начинътъ, по който е обезпечено връщанието на добитъка.

Чл. 237. Срока за искарвание добитъка въ чужбина не може да надмива една година, отъ деня на внася-

tour du troupeau à l'étranger; dans le cas contraire il est payé un impôt pour la quantité de bétail qui reste en Bulgarie. L'engagement contracté par le déclarant est garanti soit par un cautionnement en espèces, soit par une sérieuse garantie.

Art. 233. Le bétail est amené à la douane où la déclaration est déposée pour vérification de son espèce et de sa quantité. Cependant, lorsque les pâturages sont loin de la douane, l'inspection peut avoir lieu aux points douaniers; il est aussi permis de faire passer le bétail par les postes, si le déclarant fournit les frais de déplacement de l'employé délégué dans ce but, et s'il lui paye les honoraires dûs.

La différence d'espèce ou l'excédent du bétail constatés, constituent des contraventions, et sont punis conformément à l'art. 87 de la présente loi.

Art. 234. Avant l'entrée du bétail dans la Principauté le propriétaire est tenu de présenter à la douane des certificats de location de pâturages émanant des arrondissements ou de l'état, ou des quittances de paiement du droit de pâture.

Art. 235. Le paiement des taxes du beglick et du sertchim se fait dans les douanes à l'entrée du bétail dans la Principauté, immédiatement après la vérification de son espèce et du nombre des têtes.

Art. 236. Le second exemplaire de la déclaration en douane servira d'autorisation pour le bétail de paître en Bulgarie.

Dans cette déclaration on devra indiquer: le nom du propriétaire, du troupeau ou du déclarant, et son domicile à l'étranger; l'espèce et la quantité de bétail ainsi que l'état d'où il vient; l'endroit où s'arrêtera le troupeau, tout d'abord, pour paître; le délai de séjour accordé au bétail en Bulgarie; la somme de droits payés: pâturages, beglick, sertchim, etc., et la manière dont est garanti le retour du troupeau.

Art. 237. Le délai de retour du bétail à l'étranger ne peut dépasser une année depuis le jour de son entrée.

нието му. Следъ истичанието на тоя срокъ притежателитѣ на останалия въ Княжеството добитѣкъ сж длъжни да заплататъ за него слѣдующото вносно мито.

Чл. 238. Придобития приплодъ отъ животнитѣ, които раждатъ прѣвъ врѣмето на стоението имъ въ България и добититѣ отъ тѣзи животни произведения въ това врѣме, като: вълна, сирене, масло и др. такива, при изнасянието имъ изъ България ще подлежатъ на износно мито, както и мѣстнитѣ произведения.

Чл. 239. Искарванието на животнитѣ ще става прѣвъ района на сжщата митница; а прѣвъ района на други митници искарванието ще се допуска само съ особно разрѣшение отъ Финансовий Министръ.

Чл. 240. При искарванието животнитѣ отвънъ границата, се подава въ митницата нова декларация, съгласно чл. 112 отъ настоящий законъ, при която се прилага и втория екземпляръ отъ първата декларация (чл. 236). Следъ това митарственитѣ чиновници провѣряватъ видѣтъ и количеството на животнитѣ, по редѣтъ опрѣдѣленъ въ чл. 233 отъ настоящий законъ. Ако при провѣряванието се намѣрятъ животнитѣ, съгласно съ показанията въ втория екземпляръ отъ първата декларация, то притежателя или обявителя имъ се освобождава отъ задължението, което е далъ въ митницата, при вкарване на добитѣкъ; въ противенъ случай се постѣпва по слѣдующия начинъ:

а) намѣрени излишѣтъ въ количеството на животнитѣ, или издирената разлика въ видѣтъ имъ, ще се счита като опитване за незаконно изнасяние и виновникътъ се подлага на наказанията, които сж прѣдвидени за подобни нарушения въ настоящий законъ, и

б) недоимѣкътъ върху количеството на добитѣкъ, който се не оправдае чрѣвъ законни документи, че е изгубенъ, по слѣдствие на моръ или друга непрѣодолима сила, съставлява нарушение за злоумишлено внасяние и виновникътъ подпада подъ съотвѣтствующитѣ наказания, прѣдвидени въ настоящий законъ. Когата недоимѣкътъ се оправдае, се взема само вноското мито върху липсалото количество на животнитѣ.

Чл. 241. Установенитѣ въ чл. чл. 231—240 правила се простиратъ и за

Après l'expiration de ce délai, les propriétaires du bétail resté dans la Principauté sont tenus de payer l'impôt.

Art. 238. Les petits que les animaux ont mis bas pendant leur séjour en Bulgarie et les produits qu'on en a pu tirer: laine, fromage, beurre etc. payent à leur sortie de Bulgarie l'impôt d'exportation comme les produits du pays.

Art. 239. La sortie des troupeaux se fera par la même douane que l'entrée; la sortie par d'autres douanes ne peut avoir lieu qu'avec l'autorisation spéciale du ministre des finances.

Art. 240. A la sortie des troupeaux du territoire bulgare, on présente une nouvelle déclaration à la douane, conformément à l'art. 112 de la présente loi, à laquelle on joint le second exemplaire de la première déclaration (art. 236). Les agents des douanes contrôlent alors l'espèce et la quantité du bétail d'après l'ordre déterminé dans l'art. 233 de la présente loi. Si à la visite du troupeau le résultat est conforme aux indications du second exemplaire de la première déclaration, le propriétaire ou le déclarant est libéré de l'engagement pris lors de l'entrée du troupeau; dans le cas contraire on procède ainsi qu'il suit:

1) l'excédant trouvé dans le nombre de têtes et la différence de qualités seront considérés comme essais de contrebande et le coupable sera puni conformément à la loi.

2) la quantité manquante, qui ne sera pas motivée par des circonstances de force majeure ou par des documents authentiques, sera considérée comme une contravention, et le coupable sera soumis aux peines prévues dans la présente loi. Lorsque la quantité manquante est justifiée on perçoit seulement l'impôt sur le nombre de têtes manquantes.

Art. 241. Les règles établies dans les art. 231—240 s'étendent aussi sur

искарванието мѣстния добитѣкъ отъ вънъ границата на паша, съ тая разлика, че при изнасянието му въ чужбина не се вискватъ наложитѣ, като: бегликъ, серчимъ и пр., ако притежателя прѣдстави свидѣтелство или квитанция, че тия налози сж заплатени въ Княжеството, за сжщата финансова година, когато се изнасятъ; напротивъ беглика и серчима се заплащатъ въ митницата.

la sortie des troupeaux du pays conduits au pâturage au delà de la frontière avec cette différence que les taxes du beglik, du sertchim, etc. ne sont pas requises lorsque le propriétaire présente un certificat ou une quittance établissant le paiement dans la Principauté de ces mêmes taxes pour la même année financière. Dans le cas contraire ces taxes sont payées à la douane.

ОТДѢЛЪ VII.

За тайно прѣкарване стоки (контрабанда).

Глава I.

За наказанията на контрабандата.

Чл. 242. Внасянитѣ или изнасянитѣ прѣвъ границата стоки, вънъ отъ митарственитѣ учрѣждения, ако за това е нѣмало особно разрѣшение, сжщо и стокитѣ не обявени въ тия учрѣждения за да се прѣгледатъ, съставляватъ контрабандно дѣло.

Опитванията за незаконно внасяние или изнасяние стоки, когато за това има неупорими доказателства, подкрѣпени отъ писмени документи, или отъ достовѣрни свидѣтели, съставляватъ тоже контрабандно дѣло.

Чл. 243. Контрабандата, състояща отъ позволени или запретени за внасяние или изнасяние стоки, извършена или опитвана, гдѣто и да е по пограничната черта, се наказва съ конфискуване стокитѣ и съ заплащане двойно мито, ако тѣ сж позволени; а ако сж запрѣтени, освѣнъ конфискацията и двойната имъ цѣна. Освѣнъ това, конфискуватъ се и срѣдствата за прѣнасяние, като: добитѣкъ за впрѣгане, кола, каици, ладии и пр.

Чл. 244. Контрабандата състояща отъ безмитни стоки се наказва съ глоба въ разиѣръ на обикновенното мито, което щѣше да се вземе отъ тѣхъ, ако тѣ да бѣхж обложени съ вносно или износно мито.

Чл. 245. Контрабандиститѣ, които сж се противили на митарственитѣ

PARAGRAPHE VII.

Du passage clandestin des marchandises.

Chapitre I.

Dispositions pénales.

Art. 242. Les marchandises importées ou exportées sans passer par des établissements de douane, sans autorisation spéciale, ainsi que les marchandises non déclarées, constituent la contrebande.

Les tentatives d'importation ou d'exportation clandestine constituent aussi la contrebande, s'il existe des documents irréfutables ou bien des témoignages de témoin.

Art. 243. La contrebande, c'est-à-dire l'importation ou l'exportation de marchandises autorisées ou interdites, ou les tentatives de passage clandestin sur quelque point que ce soit de la frontière, est punie de la confiscation des marchandises et d'une amende égale au double de l'impôt, si ces marchandises sont autorisées; dans le cas contraire elles sont d'abord confisquées, puis frappées d'une amende égale au double de leur valeur.

On confisque, en outre; les moyens de transport, bêtes de trait, chars, barques, bateaux, etc.

Art. 244. La contrebande des marchandises n'ayant pas payé l'impôt est punie d'une amende proportionnelle à l'impôt qui aurait du être perçu.

Art. 245. Les contrebandiers qui résisteraient aux douaniers qui ont sai-

стражари, при задържане контрабанд- нитѣ стоки, се наказватъ съ затворъ отъ 5 дена до 1 мѣсець, ако дѣлото е било извършено отъ 3 души; ако прѣстѣпленieto е било извършено отъ повече отъ 3 души, събрани въ шайка — отъ 1 мѣсець до една година. При това ако контрабандиститѣ сж употрѣбили ор- жие и наранили или убили нѣкого отъ митарственнитѣ чиновне, наказватъ се споредъ криминалния законъ.

Забѣлѣжка. Ако виновнитѣ сж единъ или двама души тѣ попадатъ подъ наказанията, прѣдвидени въ чл. чл. 243 и 244

Чл. 246. Всѣкой, които се докаже, че е участвувалъ прямо или косвенно, по какъвто и да е начинъ, въ нѣкое контрабандно дѣло, счита се взаимно- отговоренъ за глобата и бива подверг- натъ на затворъ, на който сж осждени прѣстѣпницитѣ.

Когато нѣкой отъ виновницитѣ не заплати слѣдующата отъ него часть глоба, то тя се расхвърля и на другитѣ съ- участници въ прѣстѣпленieto.

Чл. 247. Прѣстѣпленieto за контра- банда или съучастието въ контрабанда се прѣслѣдва въ течение на една го- дина отъ извършването му.

Митарственнитѣ чиновници, когато иматъ подозрѣние, че нѣкое контрабандно дѣло се е извършило, прѣди истичанието на една година и когато тѣ иматъ данни да вѣрватъ, че това прѣстѣпление може да се докаже, сж длѣжни да увѣдомятъ за това прокурорския надзоръ за изслѣд- вание дѣлото.

За откриванieto контрабанднитѣ прѣ- стѣпления, слѣдъ извършването имъ, писменнитѣ доказателства за тия прѣ- стѣпления, които се оказатъ отъ кор- респонденцията, отъ регистритѣ или отъ други книжа, сж достатъчни, ако и да не се намиратъ вече на лице внесенитѣ контрабандни стоки. Въ случай, че тия стоки липсватъ, конфискуването се за- мѣства съ парично обезщетение, което сждѣтъ опрѣдѣля, споредъ суммата, за която се оцѣнятъ стокитѣ, които би трѣбвало да се конфискуватъ.

Чл. 248. Въ случай на невнасяние, отъ страна на виновнитѣ, присждената за контрабанда глоба, имуществото на виновния се продава, слѣдъ единъ мѣсець отъ деня, въ който рѣшението е влѣзло въ законна сила. А когато

si la marchandise sont passibles de 5 jours à un mois de prison, s'ils n'étaient pas plus de trois; si la résistance est opposée par plus de trois individus for- mant une bande, ils sont punis d'un emprisonnement d'un mois à une année, Si les contrebandiers font usage de leurs armes et blessent ou tuent quelque dou- anier, ils sont punis conformément aux lois pénales.

Remarque. Si les coupables ne sont qu'un ou deux ils sont punis con- formément aux dispositions des articles 243 et 244.

Art. 246. Tout individu convaincu d'avoir participé directement ou indi- rectement à un fait de contrebande est considéré comme solidaire de l'amende, et subit le même emprisonnement que les autres coupables.

Si quelqu'un des coupables n'ac- quitte pas l'amende, les autres en sont tenus solidairement.

Art. 247. Le délit de contrebande ou de participation à la contrebande doit être poursuivi dans le conrant d'une année après qu'il a été commis.

Les douaniers qui soupçonnent que quelque acte de contrebande a été com- mis à une date remontant à moins d'une année et qui ont des données pour croire que ce délit peut-être démontré sont tenus d'en informer le procureur.

Pour découvrir les délits de contre- bande après qu'ils ont été commis, les preuves écrites extraites de la corres- pondance, des livres de commerce et autres papiers suffisent, malgré qu'il n'y ait pas de trace de marchandises clandestinement importées. Dans le cas où des marchandises manqueraient et ne pourraient en conséquence être con- fisquées, la confiscation serait rempla- cée par une amende que les tribunaux détermineront d'après la valeur des marchandises qui auraient du être con- fisquées.

Art. 248. Dans le cas où les cou- pables ne paieraient pas l'amende, leurs biens seront vendus un mois après le prononcé du jugement; s'ils ne possèdent aucun bien, ou, si ce qu'ils possèdent n'est pas suffisant, l'amende est rem-

нѣма никакво имущество, или то не до- стигне, глобата се замѣства съ затворъ, като се смѣта по 4 лева за всѣкой день лишено отъ свобода. При всичко това срока на затвора не може да надминува шесть мѣсеца.

Чл. 249. Всѣкой търговецъ или комисионеръ, който е участвувалъ прямо или косвенно въ контрабандни дѣла, или който е прѣдставлявалъ въ митни- цата фактури и други лѣжливи доку- менти, може по рѣшението на Финан- совия Министръ, да бжде лишень за опрѣдѣлено време или за всѣкога отъ правото за антрепозитъ или транспортъ както и отъ правото да се приема за порчителъ по митарствени дѣла; а лицата, които иматъ постоянно занятие да прѣнасятъ стоки, а се уловятъ, трети път въ контрабандни дѣла, за прѣтвара имъ се прѣнасянieto стоки, прѣзъ гра- ницата, за едно опрѣдѣлено време.

Чл. 250. Наказанieto за вмѣкване на иностранны контрабандни стоки пада върху притежателя имъ, а когато той е неизвѣстенъ върху лицето, у което тия стоки сж били задържани, като: върху прѣвозителя, купувача, продавача, или върху лицето, у което се нахѣрятъ сто- китѣ стоварени.

Чл. 251. Съ иностраннытѣ стоки, които иматъ фалшиви пломби, се по- стѣпва съгласно съ чл. 243; а лицата издирени въ туряние и прѣправение на пломби подлежатъ на лично наказание по криминалния законъ. Ако онзи, у когото се нахѣри стока съ фалшиви пломби докаже отъ кого е купилъ сто- ката и не се уличи като съучастникъ, то на стокитѣ се налагатъ дѣйствител- нитѣ пломби, а паричната глоба и лич- ното наказание пада върху дѣйствител- ния виновникъ.

Чл. 252. Контрабанднитѣ стоки, прѣ- насяни съ фалшиви митарствени кви- танции, или ако и не фалшиви, но да- дени за другъ транспортъ, подлежатъ подъ дѣйствието на общитѣ правила, установени въ чл. 243; а виновнитѣ за подобно прѣнасяние подлежатъ на лично наказание, споредъ криминалния законъ.

Чл. 253. Ако отъ митарственната магания, или отъ частень складъ, който се намира подъ падзора на митницата, се пропусятъ по злоупотребление на чиновницитѣ стоки, за които не се е

placée par la prison, en comptant 4 levs par jour; cependant la détention ne peut être d'une durée supérieure à 6 mois.

Art. 249. Tout commerçant ou com- missionnaire qui aurait participé direc- tement ou indirectement à des actes de contrebande ou qui aurait présenté à la douane des factures ou autres docu- ments falsifiés, peut être, sur la déci- sion du ministre des finances, privé pour un temps déterminé ou pour toujours du droit d'entrepôt ou de transport ainsi que du droit d'être garant dans les affaires de douane; les entrepreneurs de transports, qui auraient été surpris par trois fois en flagrant délit de con- trebande, sont privés du droit de trans- port pour un temps déterminé.

Art. 250. Les punitions qu'entraîne le passage clandestin de marchandises étrangères frappe le possesseur de ces marchandises, et s'il est inconnu, la per- sonne entre les mains de laquelle les marchandises sont surprises, le trans- porteur, l'acheteur, le vendeur ou les personnes chez lesquelles la marchan- dise est déchargée.

Art. 251. A l'égard des marchan- dises étrangères munies de cachets fal- sifiés on procède conformément à l'art. 243; les personnes surprises à poser ou à manipuler des cachets sont punies conformément aux lois pénales. Si ce- lui chez lequel on surprend des mar- chandises munies de faux cachets in- dique la personne qui les lui a vendues et démontre qu'il n'a pris aucune part à ce délit, on applique de véritables ca- chets, et le coupable est puni confor- mément aux lois pénales.

Art. 252. Les marchandises de con- trebande, transportées à l'aide de faus- sances quittances de douane, ou de quit- tances destinées à d'autres transports tombent sous l'application des règles générales établies dans l'art. 243 et les coupables sont punis conformément aux lois pénales.

Art. 253. Si quelque employé de la douane favorise les propriétaires des marchandises déchargées dans le maga- sin ou dans quelque autre dépôt de la douane et les en laisse sortir sans

заплатило мито и това е станало въ споразумѣние съ притежателя, то тоя послѣдния се наказва съ заплащаніе двойно мито и цѣната на пропустнатитѣ стоки

Забѣлѣжка. Всичкитѣ чиновници подпадатъ подъ наказанията прѣдвидени въ чл. 41 на настоящия законъ.

Глава II.

За възбужданіето производството и рѣшението на дѣлата по нарушение настоящій законъ.

Чл. 254. Всѣко нарушение, прѣдвидено и наказуемо отъ настоящій законъ, се констатира чрѣзъ актъ, съставенъ веднага слѣдъ откриваніето, а за случаитѣ прѣдвидени въ чл. 94, се прави постановление само върху декларацията, която има окончателна сила.

Чл. 255. За констатиране нарушения на настоящій законъ се прѣдставя право на:

а) митарственнитѣ чиновници отъ каквато и да сѣ степенъ, и

б) финансовитѣ агенти, градскитѣ и околийски началници и всичкитѣ полицейски чиновне.

Констатираніето за да има законна сила, трѣбва съставения актъ да бѣде подписанъ поне отъ двама изъ означенитѣ по-горѣ чиновници.

Забѣлѣжка. Полицейскитѣ, митарственнитѣ и горскитѣ стражари, както и лицата отъ каквото звание и да били които хванатъ и задържатъ контрабандата, приематъ се за свидѣтели.

Чл. 256. Когато нарушеніето е извършено далечъ отъ митарственнитѣ учрѣждения и нѣма възможность да се състави актъ на мѣстото, стокитѣ, които съставляватъ нарушеніето, а тъй сжщо обвиняемитѣ и срѣдствата за прѣвозаніе на контрабандата, се испращатъ подъ конвой въ най-близкото митарствено учрѣждение, което съставлява надлежния актъ, прави описъ и оцѣнява стокитѣ.

Чл. 257. Актоветѣ трѣбва да съдържатъ:

1) врѣмето и мѣстото на съставяніето имъ;

2) името, прѣзимето и званието на чиновницитѣ, които съставляватъ акта,

qu'elles aient payé l'impôt, le propriétaire est condamné à payer deux fois l'impôt de la valeur des marchandises.

Remarque. Les agents tombent sous les peines prévues à l'art. 41 de la présente loi.

Chapitre II.

De la procédure et de la solution des contraventions à la présente loi.

Art. 254. Toute contravention prévue et punie par la présente loi est constatée par un procès-verbal dressé immédiatement après sa découverte; pour les cas prévus dans l'art. 94 l'acte est fait sur la déclaration et acquiert force de loi.

Art. 255. Ont le droit de constater les contraventions à la présente loi:

1) les agents des douanes de tout rang;

2) les agents des finances, commissaires de police des villes et des villages et tous les agents de police.

Pour que la constatation soit valable, il faut que l'acte soit signé par au moins deux des fonctionnaires précités.

Remarque. Les agents de police, les douaniers et les gardes champêtres et les personnes de quelque catégorie qu'elles soient qui surprennent et saisissent des marchandises de contrebande sont admises à déposer comme témoins

Art. 256. Lorsque la contravention a lieu loin des établissements de douane et qu'il est impossible de dresser le procès-verbal sur les lieux, les marchandises de contrebande, les inculpés et les moyens de transport sont envoyés sous escorte à la douane la plus proche qui dresse l'acte, fait l'inventaire des marchandises et les estime

Art. 257. Les procès-verbaux doivent mentionner:

1) le moment et le lieu où ils ont été dressés;

2) les noms, prénoms et qualités de l'employé qui les rédige, ainsi que des

а тъй сжщо на свидѣтелитѣ или лица, които сж задържали контрабандата, или открили нарушеніето;

3) врѣмето и мѣстото, гдѣто е станало нарушеніето;

4) името, прѣзимето, званието и мѣстожителството на обвиняемитѣ;

5) отговоритѣ и обясненіята, които сж дали обвиняемитѣ, а тъй сжщо и показаніята на свидѣтелитѣ;

6) видѣтъ, качеството, количеството и стойността на конфискуванитѣ прѣдмѣти;

7) суммата на слѣдующата глоба, и

8) дѣйствиата, които съставляватъ нарушеніето и члѣноветѣ отъ закона, които се отнасятъ до него.

Забѣлѣжка. Когато нарушеніето е извършено отъ иностранны подданици въ акта трѣбва да се забѣлѣжава народността и подданството на обвиняемитѣ, сжщо и свидѣтелитѣ, ако тѣ сж иностранны подданици.

Чл. 258. Обвиняемитѣ се призоваватъ да присѣствуватъ при съставяніето на акта, който и подписватъ заедно съ тѣзи, които го съставляватъ; но ако тѣ се не явятъ, въ акта се прави за това надлѣжната забѣлѣжка.

Чл. 259. Когато нарушеніето е извършено посредствотомъ фалшиви или прѣправяни документи, въ акта трѣбва да се означава подробно сжществото на фалшивостта, поддѣлката или прибавката. Документитѣ подписани и подпечатани, безъ никое измѣнение отъ страна на чиновницитѣ, които констатираатъ нарушеніето, се прилагатъ при акта.

Чл. 260. Конфискуванитѣ стоки, съгласно чл. 256, както и акта се прѣпращатъ до управителя на най-близката митница, за по нататъшно распореджаніе.

Чл. 261. Стокитѣ, които подлежатъ на разваляніе, освѣнъ запрѣтенитѣ, а тъй сжщо малкитѣ ладии, добитъка за впрѣганіе и колата, които слѣдва да се конфискуватъ могатъ да се дадатъ на притежателитѣ имъ, подъ здраво порѣчителство, до рѣшението на дѣлото; за направеното по този прѣдѣтъ распореджаніе отъ страна на чиновницитѣ, които изслѣдватъ нарушеніята, се забѣлѣжава въ акта.

Чл. 262. Ако обвиняемия присѣствува при съставяніето на акта, то слѣдъ като му се прочете съдържаніето

témoins et des personnes qui ont surpris la contrebande ou découvert la contravention;

3) le temps et le lieu où la contravention s'est faite;

4) les noms, prénoms, profession et domicile des inculpés;

5) les réponses et explications des inculpés et les dépositions des témoins:

6) la nature, qualité, quantité, valeur, des objets confisqués;

7) le montant de l'amende qui en résulte;

8) les actes constitutifs de la contravention et les articles de la loi qui s'y rapportent.

Remarque. Lorsque la contravention est accomplie par des sujets étrangers l'acte doit mentionner la nationalité des inculpés ainsi que des témoins s'ils sont aussi étrangers.

Art. 258. Les inculpés sont appelés à assister à la rédaction du procès-verbal qu'ils signent en même temps que ceux qui le dressent; mais s'ils ne peuvent se présenter, il est fait dans l'acte mention de cette absence et des raisons qui la motivent.

Art. 259. Lorsque la contravention consiste en documents faux ou falsifiés, le procès-verbal doit indiquer le détail des falsifications, de la contrefaçon ou des additions. Les documents signés et cachetés, sans aucune modification de la part des employés qui constatent les contraventions, sont joints à l'acte.

Art. 260. Les marchandises confisquées conformément à l'art. 256, ainsi que le procès-verbal sont envoyés au directeur de la douane la plus proche pour mesures ultérieures.

Art. 261. Les marchandises sujettes à se gâter, à l'exception des interdites, les petites barques, le bétail d'attelage et les véhicules également confisqués, peuvent être laissés à leur propriétaire jusqu'à la solution de l'affaire, moyennant une sérieuse garantie; les dispositions prises à ce sujet par les employés sont exposées dans le procès-verbal.

Art. 262. Si l'inculpé assiste à la rédaction de l'acte, après qu'il a pris connaissance du contenu, il est prié de

поканва се да го подпише; нъ ако той откаже да изпълни това или заяви, че е безграмотенъ, то въ акта се направи надлъжната забѣлѣжка.

Слѣдъ това митницата прави постановление за конфискацията и глобата, която влѣче слѣдъ себѣ си, най-късно въ 3 дена, отъ съставянieto на акта. Постановлението се подписва отъ управителя и секретаря на митницата.

Прѣписъ отъ акта и постановлението завѣрени отъ митницата, даватъ се подъ расписка на обвиняемия. Ако той отсъствува, то прѣписитѣ се съобщаватъ, чрѣзъ залѣпване на вратата на митарственното управление, 24 часа отъ съставянieto на постановлението и акта.

З а б ѣ л ѣ ж к а. Когато обвиняемия е чуждъ подданикъ, прѣписитѣ трѣбва да му се испращатъ, чрѣзъ надлежния консулъ, 24 часа слѣдъ съставянieto имъ.

Чл. 263. Всѣко постановление, заедно съ акта се прѣдставя, най-късно въ 24 часа отъ съставянieto му, чрѣзъ управителя на митницата, въ Министерството на Финанситѣ, което слѣдъ като ги прѣгледа, утвърждава ги или не, въ течение на 8 дена.

Чл. 264. Утвърденитѣ постановления отъ Финансовото Министерство се съобщаватъ на осъденото лице, чрѣзъ управителя на митницата въ жилището му, ако има такова въ общината, гдѣто се намира митницата; ако осъденото лице нѣма жилище въ тѣзи община, или е съ неизвѣстно мѣстожителство, то съобщението става чрѣзъ обявление, което се залѣпа на вратата на мѣстното полицейско или общинско учрѣждение и ще се счита като да е било испратено на осъденото лице.

Чл. 265. Въ течение на двунедѣленъ срокъ, отъ съобщението на утвърденото постановление, осъденото лице може да го обжалва прѣдъ окръжния съдъ, като въ апелативна инстанция; въ противенъ случай — утвърденото постановление има сила на изпълнителенъ листъ.

Окръжния съдъ назначава дѣлото за разглеждане, най-късно въ 15 дена, отъ получаванieto на въззивната жалба. Митарственното учрѣждение, което е изслѣдвало нарушението, се призовава въ съда, въ лицето на управителя на митницата, който има право да упълномо-

le signer, mais s'il refuse de le faire ou déclare être illettré, il en est fait la remarque dans le procès-verbal.

Puis la douane prend des décisions sur la confiscation et l'amende qu'elle entraîne, trois jours au plus, après la rédaction de l'acte. La décision est signée par le directeur de la douane et le secrétaire. Les copies de l'acte et de la décision légalisées par la douane sont remises contre reçu à l'inculpé. S'il est absent, les copies sont affichées à la porte de la direction de la douane vingt-quatre heures après l'apparition de la décision et de l'acte.

Remarque. Si l'inculpé est étranger, les copies doivent lui être adressées par l'intermédiaire du consulat, vingt-quatre heures après leur rédaction.

Art. 263. Toute décision, accompagnée du procès-verbal doit être soumise dans les vingt-quatre heures par le directeur de la douane au ministre des finances, qui, après en avoir pris connaissance, la confirme ou non dans l'espace de huit jours.

Art. 264. Les décisions confirmées par le ministère des finances sont communiquées à la personne condamnée par le directeur de la douane, à domicile si cette personne en a un dans l'arrondissement; si le domicile est inconnu, l'avis est affiché à la porte de la mairie ou de la préfecture de police et elle est alors considérée comme ayant été communiquée.

Art. 265. Dans un délai de deux semaines après la communication de la décision confirmée, le condamné peut interjeter appel au tribunal du département, dans le cas contraire, la décision est définitive sur la feuille d'exécution.

Le tribunal du département procède à l'examen de l'affaire 15 jours au plus tard après la communication de l'appel. La douane qui a constaté et découvert la contravention est convoquée par le tribunal dans la personne de son directeur qui a le droit de dési-

шава одного отъ подвѣдомственитѣ си чиновници да защитава дѣлото.

Чл. 266. Присѣдитѣ на окръжния съдъ могатъ да бѣдятъ обтѣжени прѣдъ Върховний Кассационенъ съдъ, въ двунедѣленъ срокъ, считанъ отъ деня на издаването присѣдата въ окончателна форма. Върховний Кассационенъ съдъ, слѣдъ постѣпването на дѣлото, рѣшава го въ тринедѣленъ срокъ.

Чл. 267. Утвърденитѣ чрѣзъ удобрително постановление на Финансовото Министерство актове ще служатъ за неуспорими доказателства прѣдъ съдътъ, освѣнъ ако бѣдятъ обавени за фалшиви. Съдътъ не може да отнема силата на актоветѣ, освѣнъ въ случай когато сж станали опущения въ формалноститѣ, прѣдписани за констатиране на нарушенията; тѣ сѣщо не могатъ да намаляватъ конфискацитѣ и глобитѣ, когато сж основани на закона.

Чл. 268. Осъденитѣ повече лица за едно и сѣщо нарушение отговарятъ единъ за други за всичкитѣ парични сумми, които имъ сж наложени, било чрѣзъ постановлението на митницата, било чрѣзъ издадената отъ съда присѣда.

Чл. 269. Притежателитѣ на стокитѣ и комисионеритѣ отговарятъ за дѣйствиата на своитѣ агенти и слуги, относително конфискацията, глобата и сѣдебнитѣ разноси, даже тогава когато осъжданията сж произнесени противъ тия послѣднитѣ.

Чл. 270. По всички нарушения на настоящий законъ, които влѣкчатъ парично взыскание и тъмнично наказание, обвиняемитѣ се прѣдаватъ незабавно на прокурора при сѣдилището, въ вѣдомството на което е извършено нарушението, заедно съ прѣписъ отъ акта.

Чл. 271. Взысканieto на каквито и да е сумми, слѣдуеми на съкровището за митарствени права, за дългове произходящи отъ неиспълненитѣ задължения чрѣзъ поръчителства, за повръщане стойността на конфискуванитѣ прѣдмѣти, за глобитѣ, сѣдебнитѣ разноси и въобще за каквито други обезщетения да би било, ще става по начина прѣдвиденъ за изпълнението на сѣдебнитѣ рѣшения.

gner un de ses subalternes comme défendeur.

Art. 266. Les sentences du tribunal de première instance peuvent être portées devant la Cour de Cassation dans un délai de deux semaines à dater de la publication du jugement en sa dernière forme.

La Cour de Cassation après la présentation de l'affaire décide dans un délai de 3 semaines.

Art. 267. Les actes confirmés par décision du ministère des finances serviront au tribunal de preuves irrécusables à moins qu'ils ne soient déclarés faux. Le tribunal ne peut enlever leur valeur aux dits actes que dans le cas où il aurait été commis des abus dans les formalités prescrites pour la constatation des contraventions; il ne peut non plus réduire les confiscations ou amendes prévues par la loi.

Art. 268. Lorsque plusieurs personnes sont condamnées pour une seule et même contravention elles sont solidaires l'une de l'autre pour le paiement des amendes qui leur sont imposées soit par décision de la douane, soit par jugement du tribunal.

Art. 269. Les propriétaires des marchandises et les commissionnaires sont responsables des actes de leurs agents ou domestiques relativement à la confiscation, à l'amende et aux frais de procédure, alors même que les jugements auraient été prononcés contre les derniers.

Art. 270. Toute contravention à la présente loi entraînant des peines pécuniaires et d'emprisonnement les accusés sont immédiatement mis aux mains du tribunal dans le rayon d'action duquel la contravention est commise, en même temps que la copie du procès-verbal.

Art. 271. La réclamation de quelque somme que ce soit, due au Trésor pour des droits de douane, pour dette résultant de la non exécution d'obligations contractées, pour retour de la valeur des marchandises confisquées, amendes, frais de procédure et en général tout autre dédommagement, se fera de la façon prévue dans l'exécution des décisions judiciaires.

Чл. 272. Подлежащите стоки на конфискация по нарушение на настоящия закон не подлежат на никакъв секвестър от страна на други лица.

Глава III.

За продажбата на конфискуваните стоки и за разпределянето на постъпалите от тях сумми.

Чл. 273. Стоките и превозителните средства, произхождащи от конфискация, се продават веднага, щом Финансовото Министерство потвърди актовете относително конфискацията. Продажбата може обаче да стане и преди това потвърдяване; ако конфискуваните предмети подлежат на разваляние, или за издържането им се изискват разходи несъответствващи на стойността им.

Чл. 274. Продажбата става чрез публичен търг в митницата, където се е надирило нарушението. Търгът трябва да се извършва най-малко 21 деня от назначеното време за продажбата, чрез обявления, които се залепят на вратата на митницата и другите правителствени учреждения в общината, където се намира митницата. Ако стойността на подлежащите стоки за продажба надминуват 200 лева, обявленията се публикуват чрез „Държавен Вестник“.

Конфискуваните стоки с не поголяма стойност от 200 лева могат да се отстъпват и без търг, с спадание 20% от оценението на митницата, на притежателя им, ако той изяви съгласие да ги купи. Във такъв случай той заплаща слъдующите за стоките митни и други сборове, а тъй също предвидените в настоящия закон глоби.

Чл. 275. Когато притежателя на контрабандните стоки не се намира на лице, то обикновенното мито и другите митарствени сборове се вземат от суммата на продадените стоки.

Ако стоките са запрътени за внасяние, продаването им става с условие купувача да ги изнесе на ново, слъд един мѣсець от потвърдението на търга. До изнасянието на ново, стоките се пааят в митарствените складове.

Art. 272. Les marchandises confisquées pour contravention à la présente loi, ne peuvent être saisies par nulle autre personne.

Chapitre III.

De la vente des marchandises confisquées et de la répartition des sommes qui en proviennent.

Art. 273. Les marchandises et les moyens de transport provenant de confiscation sont aussitôt vendues après que le ministre des Finances a confirmé les actes relatifs à la confiscation. La vente peut d'ailleurs s'effectuer avant même cette approbation si les objets confisqués sont sujets à se gâter et si leur conservation demande des frais hors de proportion avec leur valeur.

Art. 274. La vente se fait aux enchères publiques dans la douane qui a constaté la contravention. Les enchères doivent être annoncées 21 jours au moins avant la date fixée pour la vente par des avis placardés à la porte de la douane et les autres établissements de l'état dans la commune où se trouve la douane.

Si le prix des marchandises à mettre en vente dépasse 200 frs., des avis sont publiés dans le „Journal Officiel“.

Les marchandises confisquées, évaluées à 200 fr. au maximum, peuvent être cédées sans enchères, avec un rabais de 20% sur l'estimation de la douane à leur propriétaire, s'il exprime le désir de les acheter. Dans ce cas il paye l'impôt dû et les autres taxes, ainsi que les amendes prévues dans la présente loi.

Art. 275. Lorsque le propriétaire des marchandises de contrebande n'assiste pas à la vente, l'impôt et les autres taxes de la douane sont prélevés sur le résultat de la vente.

Si l'entrée de ces marchandises est interdite, la vente est faite à condition que l'acheteur la renvoie dans un délai d'un mois après la confirmation de la vente. Jusqu'à leur réexportation, les marchandises demeurent dans les dépôts de la douane.

Чл. 276. На митарствените чиновници въобще се запръщава да купуват нищо от конфискуваните предмети, които са изложени за продажба.

Чл. 277. Търгът за наддаване на предметите, които имат стойност от 200 лева на горѣ, се счита окончателен и има сила само, слъд като се утвърди от Финансовото Министерство. За слъдствието на търга се съставя протоколъ, при който се прилага наддавателния листъ.

Чл. 278. Добитата сума от продаването конфискуваните стоки, като се спаднат от нея разходите по прѣнасянието, продажбата и пр., се внася в митарствената каса и се записва като случаен доходъ.

От тая сума, както и от събраните глоби, се отстъпва възнаграждение 50% на лицата, които са констатирани или открили нарушението, били те чиновници или частни лица.

Възнаграждението се отпуща от Министерството на Финансите, по представлението на управителя на митницата предписан от квитанцията, с която е внесена получената сума от продажбата на стоките или глобите въ ковчежничеството.

Чл. 279. Не ще се пристъпи към разпределянето на придобитата сума от продажбата на конфискуваните стоки, както и на суммата от глобите, освѣн слъд като стъпнат въ законна сила присъдите на съда. Това разпредѣление може да се спре и до истичанието срока за касация, или до потвърдението от Върховния съдъ, издадена от окръжното съдилище присъда, но само въ случай, ако осъденото лице даде въ съда нужното обезпечение за загубите, които би произлѣзли до окончателното свършване на дѣлото.

Art. 276. Il est généralement interdit aux employés de la douane de rien acheter des objets confisqués mis en vente.

Art. 277. L'enchère d'objets dont le prix dépasse 200 frs. n'est considérée comme définitive et n'acquiert force de loi qu'après sa confirmation par le ministre des Finances. Pour le résultat de la vente on fait un procès verbal auquel on joint la liste des enchérisseurs et des prix offerts.

Art. 278. La somme obtenue à la vente de marchandises confisquées, déduction faite des frais de transport, vente etc. est versée dans la caisse de la douane et inscrite comme revenu éventuel.

Les personnes qui ont constaté ou découvert la contravention, employés ou particuliers, ont droit à une prime de 50% sur la somme recueillie à la vente et les amendes.

Cette récompense est accordée par le ministre des Finances, sur la présentation par le directeur de la douane de la copie des quittances de réception par le Trésor de la somme provenant de la vente des marchandises ou des amendes.

Art. 279. On ne procède à la répartition des sommes provenant de la vente des marchandises confisquées, ainsi que des amendes qu'après que les jugements des différents tribunaux sont devenus définitifs. Cette répartition peut être suspendue jusqu'au délai de cassation ou jusqu'à la confirmation par la cour, de la sentence émanant du tribunal départemental; dans le cas seulement où la personne condamnée déposerait au tribunal le dédommagement nécessaire des pertes qui en résulteraient jusqu'à la décision définitive de l'affaire.

Законъ за акцизитѣ.

Loi sur les accises.

Чл. 1. Съ акцизъ въ полза на държавното съкровище се облагат: захарта, халвата и всѣкакви изработени от захаръ ястия и захарни издѣлия,

Art. 1. Le droit d'accise est perçu au profit de l'Etat: sur le sucre, le halva et toutes espèces de sucreries le café, le chocolat et leurs produits,

кафето, шоколада и суррогатитѣ отъ кафе и шоколадъ; кибритѣтъ и кибритенитѣ свѣщи, петролеума, спирта, спиртнитѣ питиета, пивото, стеаринови, спермацетови и други луксовни свѣщи; дървено масло и неговитѣ суррогати за ядене; чаятъ; парфумерията; картитѣ за играње; отъ всѣкакъв видъ риба консерви; черъ хайверъ и всѣкакъв видъ консерви за ядене.

Чл. 2. Акциза върху горѣизброенитѣ прѣдмѣти се събира при внасянието имъ отъ задграницата въ самитѣ митници, а на ония, що се изработватъ въ страната при изнасянието имъ отъ фабричнитѣ заведения, съгласно специалнитѣ наредби за това отъ Министра на Финанситѣ.

Забѣлѣжка. Исклучение се прави за спирта, за акциза на който може да се даде тримѣсеченъ срокъ отъ изнасянието изъ фабричитѣ. Въ такъвъ случай, фабриката е длъжна да даде записъ съ двама поръчители.

Чл. 3. Отъ акцизъ се освобождаватъ тия прѣдмѣти, когато се внасятъ за потребността, прѣдвидена въ чл. чл. 200—206 отъ закона за митницитѣ.

Чл. 4. Акциза за прѣдмѣтитѣ изброени въ чл. 2 се събира върху тѣжестта netto, както слѣдва:

- 1) Спиртъ иностраненъ и мѣстенъ отъ сто градуса по Гейлюсаковия спиртометръ 100 литри 75 лева.
- 2) Петролеумъ 100 килогр. 5 лева.
- Забѣлѣжка. Акцизѣтъ на петролеума, който се консумира за газови мотори, се повръща на консоматоритѣ.
- 3) Захаръ 100 килограма 20 лева.
- 4) Бонбони, халва и всѣкакви захарни издѣлѣния и сладости, 100 килограма 40 лева.
- 5) Кафе и неговитѣ сурогати 100 килограма 50 лева.
- 6) Пиво (бира) иностранно и мѣстно 100 литри 5 лева.
- 7) Ромъ, ликьоръ, конякъ, амеръ, абсентъ и др. такива 100 литри 20 л.
- Забѣлѣжка. Ромъ, ликьоръ, конякъ, амеръ, апсентъ и пр. въ бѣчви, ако иматъ крѣпостъ по-много отъ 14 градуса по спиртометра на Вагнера, се отнасятъ и таксиратъ по категорията на спиртветѣ.

les allumettes en bois et les allumettes bougies, le pétrole, l'alcool, les boissons alcooliques, la bière, les bougies de stéarine, spermaceti et autres de luxe, l'huile et ses succédanés, le thé, la parfumerie, les cartes à jouer, toutes les variétés de poissons de conserve, le caviar noir et en général toutes les conserves alimentaires.

Art. 2. Le droit d'accise sur les produits susmentionnés est perçu, lors de leur importation de l'étranger, par les douanes de la Principauté; ceux qui sont préparés dans le pays paient l'accise avant d'être exportés du local de leur fabrication, d'après les règlements spéciaux élaborés par le ministre des Finances.

Remarque: Exception est faite pour l'alcool, dont l'accise pourra être payé dans un délai de trois mois à dater du jour de son exportation de la distillerie. Dans ce cas la distillerie doit donner une garantie de paiement, munie des signatures de deux garants.

Art. 3. Sont exemptés du droit d'accise tous les produits énumérés aux art. 200—206 de la loi douanière.

Art. 4. Le droit d'accise sur les produits énumérés dans l'art. 2 est perçu sur la quantité nette de la marchandise, dans les proportions suivantes:

- 1) Alcool étranger et indigène à cent degrés, d'après l'alcoolomètre Gay-Lussac, 75 levs par 100 litres.
- 2) Pétrole, 5 levs par 100 kilogr.
- Remarque. Le droit d'accise sur le pétrole est restitué à ceux qui s'en servent comme force motrice.
- 3) Sucre, 20 levs par 100 kilogr.
- 4) Bonbons, halva, toutes sortes de sucreries et confitures, 40 levs par 100 kilogrammes.
- 5) Café et ses similaires 50 levs les 100 kilogrammes.
- 6) Bière étrangère et du pays, 5 levs par 100 kilogrammes.
- 7) Rhum, liqueurs, cognac, amer, absinthe et autres boissons pareilles, 20 levs les 100 litres.

Remarque. Le Rhum, les liqueurs, le cognac, l'amer, l'absinthe et autres, en fûts, ayant plus de 14 degrés d'après l'alcoolomètre Wagner, sont classés et taxés comme l'alcool.

8) Дървено масло и неговитѣ суррогати служащи за ядене, 10 килограма 10 лева.

9) Кибритѣтъ и кибритени свѣщи, 100 килограма 100 лева

Забѣлѣжка. Кибрита се облага съ 1 стот. 100 клечки, или 1 л. килограма, който ще съдържа 10—12 хиляди клечки.

10) Чай 100 килограма 100 лева.

11) Парфюмирани сапуни, масла, помади, води и пудри, 100 кгр. 300 л.

12) Стеаринови, спермацетови и др. луксовни свѣщи, 100 килогр. 20 лева.

13) Отъ 1 дузина (12 колоди) карти за играње 12 лева.

14) Отъ всѣкакъв видъ риба консерви, 100 килограма 50 лева.

15) Черъ хайверъ 100 кгр. 100 л.

16) Всѣкакъв видъ консерви за ядене, 100 килограма 100 лева.

Чл. 5. На прѣдмѣтитѣ, изброени въ горния членъ, при измѣрванието имъ се спада тара, споредъ както е тя определена въ митничката тарифа или въ специалнитѣ митнически наредби за дѣльта.

Чл. 6. Лицата, които по контрабанденъ начинъ пращатъ въ употреблението горѣизброенитѣ прѣдмѣти, прѣди да сж били заплатили слѣдущия акцизъ, се прѣследватъ и наказватъ съгласно распорежданията на закона за митницитѣ и закона за спиртнитѣ питиета, относително спирта и бирата произведими въ страната.

Чл. 7. За контрабандисти се смятатъ не само лицата, които лично сж контрабандирали, но и ония, за смѣтка на които е извършена контрабандата.

Чл. 8. Наредбитѣ на закона за митницитѣ, тютюня и акциза върху спиртнитѣ питиета, касателно наградитѣ на лица, които сж сиомогнали да откриятъ контрабандата, сж въ сила и по настоящия законъ.

Чл. 9. Дѣлата по контрабандитѣ и нарушенията на настоящия законъ, първоначално се гледатъ и за тѣхъ се издаватъ остановления отъ митницитѣ

8) Huile d'olive et ses succédanés servant à l'alimentation, 10 levs par 100 kilogrammes.

9) Allumettes en bois et bougies, 100 levs les 100 kilogrammes.

Remarque. Le droit d'accise par 100 allumettes est de 1 stot., soit 1 lev chaque kilogramme contenant 10—12,000 allumettes.

10) Thé, 100 levs les 100 kilogr.

11) Savons parfumés, huiles, pomades, eaux de toilette et poudres, 300 levs par 100 kilogr,

12) Bougies de stéarine, spermaceti et autres bougies de luxe, 20 levs les 100 kilogr.

13) Chaque douzaine de cartes à jouer 12 levs.

14) Toutes les variétés de poissons de conserve 50 levs par 100 kilogr.

15) Caviar noir, 100 levs les 100 kilogrammes.

16) Toutes sortes de conserves alimentaires, 100 levs les 100 kilogr.

Art. 5. Lors du pesage des produits mentionnés à l'art. ci-dessus, on en déduit le contenant suivant les proportions fixées par les tarifs douaniers, ou autres règlements spéciaux ad hoc.

Art. 6. Les individus, qui auraient fait circuler sur place ces produits en contrebande et sans avoir préalablement payé le droit d'accise auxquels ils sont soumis, seront poursuivis et punis d'après les dispositions de la loi sur les douanes; celles de la loi sur les boissons alcooliques seront appliquées contre ceux qui auraient procédé de la sorte l'alcool et avec la bière produits dans le pays.

Art. 7. Sont considérés comme contrebandiers non seulement ceux qui, en personne, ont fait la contrebande, mais ceux aussi pour le compte desquels a eu lieu la contrebande.

Art. 8. Les dispositions de la loi sur les douanes, le tabac et celle de l'accise sur les boissons alcooliques, relatives à la rémunération des individus qui ont aidé à la découverte de la contrebande, restent en vigueur dans la présente loi.

Art. 9. Les cas de contrebande ou d'infraction à la présente loi sont examinés tout d'abord par les douanes ou les préfetures, qui ont fait la saisie

или окръжнитѣ управления, които биха уловили контрабандата или открили нарушението. За всѣки случай се съставя актъ отъ реченитѣ учреждения.

Чл. 10. Жалби противъ постановленията на митницитѣ или окръжнитѣ управления се подаватъ въ окръжнитѣ сѣдилища, гдѣто окончателно се рѣшаватъ въ срокъ отъ 15 дни.

Чл. 11. Щомъ встъпи настоящия законъ въ сила, Министерствъта на Финансите се упълномощава да нареди да се опишатъ по магавинитѣ, дюкянитѣ, стоварищата, гостилницитѣ и по всички други мѣста всичкитѣ артикули, които по настоящия законъ сѣ подложени на акцизъ, който и трѣбва да се събере въ единъ срокъ отъ дванадесетъ мѣсеци. За дължимата сума се взематъ записи, исплащани въ дванадесетъ мѣсечни срокове съ двама солидни поръжители.

Онзи, който скрие частъ отъ стоката си при описването ѝ, ще се подложи на една глоба четири пѣти по-голяма отъ таксата прѣдвидена въ настоящия законъ.

Чл. 12. Настоящия законъ влиза въ сила отъ 1 януарий 1895 година и отмѣнява распорѣжданията по закона за акциза на питиетата, които противоречатъ на него.

de la contrebande ou decouvert l'infraction; des procès-verbaux sont dressés pour chaque cas par ces administrations.

Art. 10. Contre ces procès-verbaux des douanes ou des préfectures on peut avoir recours devant les tribunaux de lère instance, qui dans la quinzaine sont tenus de se prononcer définitivement sur ces recours.

Art. 11. Dès que la présente loi entrera en vigueur, le Ministre des Finances est autorisé à faire dresser l'inventaire de tous les articles qui sont imposés par cette loi avec le droit d'accise, et qui se trouvent dans les magasins, boutiques, dépôts, restaurants, hôtels et autres. Ce droit sera perçu dans un délai de 12 mois, contre une garantie signée par le débiteur et deux garants solvables.

Celui qui lors de l'inventaire aurait caché une partie de ses marchandises sera passible d'une amende quadruple à la taxe prévue par la présente loi.

Art. 12. La présente loi entrera en vigueur à dater du 1er janvier 1895; Les dispositions de l'ancienne loi sur l'accise des boissons, contradictoires à la présente, sont abrogées.

Законъ

за измѣнение и допълнение къмъ закона за акцизитѣ.

Loi sur les modifications et suppléments à la loi des accises.

Чл. 4 се видоизмѣнява така:

Къмъ пунктъ I се прибавя слѣдующата забѣлѣжка:

Забѣлѣжка: Спиртътъ, който се употребява за горѣние, освѣтление и индустриални нужди, се освобождава отъ плащане акцизъ, като се денатурира чрезъ нѣкои вещества, които да го направятъ невъзможенъ за пиение.

Пунктъ 5 се измѣнява така:

5 а) кафе 100 килограма 50 лева;
б) кафени сурогати, като франжъ кафе, цикории и др. такива 100 килограма 20 лева.

L'art. 4 est modifié comme il suit: La remarque ci-après est ajoutée à l'alinéa I:

Remarque. L'alcool à brûler, employé pour éclairage et autres besoins industriels, est exempt du payement d'accise après avoir été dénaturé par quelques matières qui rendraient impossible sa boisson.

L'alinéa 5 est modifiée comme il suit:

5o. a) Café 100 kilogrammes 50 levs. b) Ses produits similaires comme franc-café, chicorée et autres semblables les 100 kilogrammes 20 levs.

Пунктъ 7 се измѣнява така:

7) Ромъ, ликьоръ, амеръ, абсентъ, сливовица, мастика и др. такива 100 литри 30 лева.

Забѣлѣжка: ромъ, ликьоръ, конякъ, амеръ, абсентъ, сливовица, мастика и др. такива, ако иматъ крѣпкостъ отъ 40 градуса на горѣ по спиртометра на Гей-Люсака, се таксуватъ като спиртове.

Пунктъ 9 се измѣнява така:

9) а) кибритъ на клечки 100 килограма 30 лева.

б) кавъ-кибритъ и кибритени свѣщи 100 килограма 100 лева.

Забѣлѣжката къмъ тоя пунктъ се уничтожава.

Пунктъ 11 се измѣнява така:

11) а) парфюмирани сапуни 100 килограма 50 лева.

б) парфюмирани масла, води, помади и пракове 100 килограма 300 лева

Къмъ чл. 4 се прибавя слѣдующия пунктъ.

17) Всѣки сифонъ содова вода (1/2 литръ) и всѣко стъкло лимонада плащатъ акцизъ по 2 ст.

Забѣлѣжка: Акцизътъ на содовата вода и на лимонадата се събира посредствомъ бандероли залѣпени върху отверстието на стъклото.

Чл. 6 се измѣнява така:

Съ подлѣжащитѣ на акцизъ стоки, заловени въ тайно прѣкарване прѣзъ границата се постѣпва съгласно закона за митницитѣ. Освѣнъ това, притежателитѣ или прѣносителитѣ имъ се наказватъ съ заплащане слѣдущий акцизъ и една глоба отъ 100 до 2000 л.

Ако подлѣжачи на акцизъ стоки бждатъ неправилно обявени въ митницитѣ по видъ или количество, то обявителитѣ имъ, освѣнъ наказанията прѣдвидени въ закона за митницитѣ, се наказватъ и съ заплащане троенъ акцизъ.

Съ прѣдлѣжитѣ пуснати за потребление въ страната, безъ да сѣ платили слѣдущия акцизъ, се постѣпва съгласно чл. 68 отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за бернитѣ (акциза)

L'alinéa 7 est modifié comme ci-après:

7) Le rhum, les liqueurs, l'amer, l'absinthe, l'eau-de-vie de prunes (slivovitz), le mastic, et autres semblables les 100 litres 30 levs.

Remarque. Le rhum, les liqueurs, le cognac, l'amer, l'absinthe, la slivovitz, le mastic et autres semblables, s'ils ont plus de 40 degrés d'après l'alcoolomètre Gay-Lussac, sont taxés comme l'alcool.

Les modifications suivantes sont apportées à l'alinéa 9:

9o. a) Allumettes en bois, 30 levs les 100 kilogrammes.

b) Amadou et allumettes en cire, 100 levs les 100 kilogrammes.

La remarque de cet alinéa est annulée.

L'article 11 est modifié ainsi:

11o. a) Savons parfumés 50 levs les 100 kilogrammes.

b) Huiles, eaux parfumées, pomades et poudres, 300 levs les 100 kilogr.

L'alinéa suivant est ajouté à l'article 4.

17o. Pour chaque bouteille d'eau de soda (1/2 litre) et de limonade on paie 2 stotinkis d'accise.

Remarque. L'accise sur les bouteilles de soda et limonade est perçue au moyen de banderolles collées sur l'orifice.

L'art. 6 est modifié comme suit:

Pour les marchandises sujettes à l'accise et saisies en contrebande à la frontière on procédera conformément à la loi sur les douanes. En outre les propriétaires ou les détenteurs de ces marchandises paieront la somme d'accise qui revient, et seront frappés d'une amende de 100 à 2000 levs.

Dans le cas où les déclarations des marchandises sujettes à l'accise ont été inexactement faite aux douanes, tant sous le rapport de leur nature que sous celui de la quantité, les déclarants, outre les peines prévues par la loi douanière, paieront à titre d'amende trois fois la taxe de l'accise.

Pour les objets de consommation livrés dans le pays sans avoir acquitté les droits d'accise, on procédera conformément à l'art. 68 de la loi des

върху питиетата и прибавление нови члѣнове.

Настоящия законъ влиза въ сила отъ 1 януарий 1897 год.

accises sur les boissons et les nouveaux articles ajoutés.

La présente loi entre en vigueur depuis le 1er janvier 1897.

Законъ

ЗА ДАНЪКЪТЪ „ОКТРОА“.

Loi sur l'octroi.

Чл. 1. Данъкътъ октроа се събира за вноснитѣ прѣдмѣти отъ митницитѣ, за мѣстнитѣ прѣдмѣти: тютюнъ, бира и спиртъ — отъ надлѣжнитѣ чиновници на Финансовото Министерство, а за останалитѣ мѣстни прѣдмѣти, се събира отъ надлѣжнитѣ общински чиновници, за смѣтка на общинитѣ, съгласно закона за градскитѣ и селски общини.

Чл. 2. Подлѣжащитѣ на октроа прѣдмѣти се облагатъ съгласно слѣдующата таблица:

Art. 1. L'impôt de l'octroi est prélevé par les employés autorisés du ministère des finances sur les marchandises d'importation et sur les produits indigènes suivants: tabac, bière et alcools; il est perçu sur tous les autres produits par les employés de l'arrondissement et postés à son compte conformément à la loi d'organisation des arrondissements, des villes et villages.

Art. 2. Les produits et marchandises frappés de l'impôt sont taxés dans les proportions prescrites par le tableau suivant:

No по редъ No. d'ordre	Наименование на прѣдмѣтитѣ подлѣжащи на такса Dénomination de la marchandise taxée	Такса Taxe	
		лева levs	стот. ct.
I. Отъ питиета. I. Boissons			
1	Отъ всѣка литра вино и оцетъ въ бурета Vins et vinaigres en tonneau, le litre	—	4
2	Отъ спиртъ, ракия, ромъ и конякъ, по Гейлюсаковия алкоолометръ, 14 градуса температура, отъ литра на единъ градусъ	—	1/2
3	Alcools, eau-de-vie, rhums et cognacs, d'après l'alcoolomètre de Gay-Lussac à 14° le litre de 1 ^o	—	4
4	Отъ една литра пиво въ бурета Bière en tonneau, le litre	—	4
5	Отъ всѣкакъвъ видъ вина въ стѣкла запечатани, стѣкло отъ 3/4 литръ	—	50
6	Vins de toutes sortes en bouteilles cachetées, la bouteille de 3/4 litre	—	30
7	Отъ всѣко запечатано стѣкло, разни ликьори, ромъ, конякъ, абсентъ, вермутъ, битеръ, кюрасо, ванилия, руска водка и пр., като се вземе за 3/4 литръ стѣклото	—	30
8	Liqueurs diverses en bouteilles cachetées, rhums, cognacs, absinthes, vermouths, amers, curaçaos, vanilles, vodkas, etc, la bouteille de 3/4 litre	—	30

No по редъ No. d'ordre	Наименование на прѣдмѣтитѣ подлѣжащи на такса Dénomination de la marchandise taxée	Такса Taxe	
		лева levs	стот. ct.
6	Отъ единъ сифонъ содова вода 1/2 литръ и лимонада Siphon, eau gazeuse, et limonade, le 1/2 litre	—	2
7	Отъ единъ килограмъ кафе цикория	—	16
8	Café, le kilogramme	—	80
9	Отъ единъ килограмъ чай въ пакетъ и кутии безъ разлика	—	20
10	Thés en boîte ou paquets indistinctement, le kil.	—	20
11	Отъ единъ килограмъ чай въ сандъци изсипанъ	—	20
12	Thés en caisse le kil.	—	20
II. Отъ прѣдмѣти за ѣденіе. II. Comestibles.			
13	Отъ единъ килограмъ захаръ	—	4
14	Sucre le kilg.	—	10
15	Отъ единъ килограмъ захарни издѣлия като: докужъ, компоти, бомбони и всички захарни прѣдмѣти	—	10
16	Sucreries, loukoums, compotes, bonbons et autres douceurs le kil.	—	8
17	Отъ единъ килограмъ макарони, фиде галети въ бурета и кутии, грисъ, тархана, нишесте, скорбела, гершле, саго, арпакашъ, лимони, портокали, нарове, стафиди, смокини, хурми, бадеми, фастъжи, лѣшнеци, зейтинъ, шарлаганъ, тахънъ, анасонъ и резане	—	8
18	Macaronis, vermicelles, galettes en tonneaux ou en boîtes, tapioca, citrons, oranges, raisins secs, dattes, amandes, huiles, etc. le kil.	—	4
19	Отъ единъ килограмъ маслини, черви сухи сливи и леблебии	—	4
20	Olives, prunes sèches et pois chiches, cuits, le kil	—	2 1/2
21	Отъ единъ килограмъ оризъ	—	2 1/2
22	Riz, le kil	—	1
23	Отъ единъ килограмъ прѣсни овощия: череша, вишни, круши, ябълки, дюли, мушмули, орѣхи, прѣсни и сухи, кестени, зарзали, праскови, скоруши, грозде, сливи съ изключение на дивитѣ малки круши, сливи (джанки) и ябълки (киселици)	—	1
24	Fruits frais: cerises, mérisés, poires, pommes, nèfles, noix fraîches et sèches, châtaignes, abricots, raisins prunes, (à l'exception de petites poires sauvages, des prunes ajanki et des pommes aigres), le kilg.	1	—
25	Отъ 500 килограма лубеници и коравци (кауни)	1	—
26	Pastèques et melons, 500 g.	—	80
27	Отъ единъ килограмъ черъ хайверъ и авгутароку	—	80
28	Caviar noir et rouge, le kilg.	—	16
29	Отъ единъ килограмъ стриди, октоподъ, шука хайверъ, риба марината, сушена, пушена	—	16
30	Huitres, homards, truites, poisson mariné, fumé, etc., le kilg.	—	16

No по редъ No d'ordre	Наименование на прѣдмѣтитѣ подлѣжащи на такса Dénomination de la marchandise taxée	Такса Taxe	
		лева levs	стот. ct.
19	Отъ единъ килограмъ шаранъ, сомъ, бѣла риба, скомбрии, чирози, щука, косатъ, смадокъ, расперъ, платика, хамсия, солени или прѣсни, далакъ басма хайверъ и др. Saumon, poisson blanc, maquegeau, espadon, rouget, etc, le kilg.	—	4
20	Отъ единъ килограмъ сиренъе швейцарско, холандско и други Fromage de Gruyère, Hollande, etc., le kilg.	—	32
III. Отъ прѣдмѣти за строение. III. Matériel de construction.			
21	Отъ единъ кубически метръ дърва, дъски (грубъ материалъ)	1	—
22	Bois, planches, (brut) la tonne	2	—
23	Отъ единъ тонъ варъ	—	20
24	Отъ 500 тухли и единъ тонъ простъ чакълъ Tuiles (500 kil.) et terre cuite ordinaire, la tonne	—	10
25	Отъ единъ тонъ пѣськъ, чакълъ и прѣсть (земя)	—	—
26	Sable et terre, la tonne	—	—
IV. Разни прѣдмѣти. IV. Divers.			
25	Отъ една литра газъ	—	3
26	Pétrole, le litre	1	—
27	Отъ единъ килограмъ тютюнъ дробенъ, цигари (пури) и папирози I качество	—	80
28	Tabac coupé, cigares, cigarettes 1re qualité le kilg.	—	50
29	Отъ единъ килограмъ тютюнъ дробенъ папирози II качество	—	30
30	Tabac coupé et cigarettes de 2e qualité le kilg.	—	10
31	Отъ единъ килограмъ дробенъ тютюнъ III качество	—	8
32	Tabac coupé de 3e qualité le kilg.	—	8
33	Отъ единъ килограмъ дробенъ тютюнъ IV качество	—	—
	Tabac coupé de 4e qualité le kilg.	—	—
	Отъ единъ килограмъ дробенъ тютюнъ V качество	—	—
	Tabac coupé de 5e qualité le kilg.	—	—
	Отъ единъ килограмъ свѣщи спармацети	—	—
	Bougies, le kilg.	—	—
	Отъ единъ килограмъ сапунъ за пранъе	—	—
	Savon de lessive, le kilogramme	—	—
	Всичкитѣ непоменати въ настоящата таблица вносни стоки се облагатъ съ 2% ad valorem (тука влиза и зейтиня за индустрия, слѣдъ като се развѣси съ нѣкое вещество).	—	—
	Toutes les autres marchandises importées non mentionnées dans le présent tableau sont soumises à un droit de 2% ad valorem. L'huile industrielle, mélangée à une autre substance, est soumise au même impôt.	—	—

Чл. 3. Приходътъ отъ октроата се разпрѣдѣля между градскитѣ и селски общини на глава, съгласно една таблица, която ще се изработи отъ една петочленна комиссия, състояща се отъ началника на отдѣлението по октроата, отъ главнитѣ секретари при Министерствата на Вътрѣшнитѣ Работи, Финанситѣ, Търговията и Земледѣлието и отъ началника на изборнитѣ учреждения при Министерството на Вътрѣшнитѣ Работи, като ще има прѣдъ видъ слѣдующето:

- 1) числеността на населението, споредъ послѣдното прѣбровање;
- 2) консомацията;
- 3) получавания до сега приходъ отъ октроата въ съображение съ таксиранията на прѣдмѣтитѣ, и
- 4) приходитѣ отъ прѣвитѣ и косвенни даждия.

Забѣлѣжка: Таблицата трѣбва да бѣде изработена до 1 Мартъ 1896 год. и ще има сила за една година.

Чл. 4. Въ случай, че приходътъ надмине или недостигне, излишния приходъ или недоимъкъ се разпрѣдѣля между общинитѣ пропорционално на това, което тѣ получаватъ съгласно прѣдидущия членъ.

Чл. 5. Общинитѣ получаватъ припадающата имъ се частъ отъ държавното съкровище вѣтки три мѣсеца.

Чл. 6. Освобождаватъ се отъ октроа всичкитѣ стоки, които по закона за митницитѣ се освобождаватъ отъ мито.

Чл. 7. Исполнението и приложението на настоящия законъ се възлага на Министра на Финанситѣ. При Министерството на Финанситѣ се учрежда едно отдѣление по октроата, състояще се отъ единъ началникъ, единъ старши подначалникъ и единъ младши подначалникъ, съ заплати каквито се прѣдвждатъ въ държавния бюджетъ. Расходитѣ по това ще се покриватъ отъ приходитѣ на октроата.

Чл. 8. Съ настоящия законъ се отмѣняватъ всички досегашни законоположения по октроата.

Art. 3. Le revenu de l'octroi sera partagé proportionnellement au nombre d'habitants entre les arrondissements, les villes et les villages conformément à un tableau qui sera rédigé par une commission de cinq membres, composée du chef de la section des octrois, des secrétaires généraux des ministères de l'Intérieur, des Finances, du Commerce et du chef des institutions électorales près le ministère de l'Intérieur. La commission devra prendre en considération ce qui suit:

- 1) la densité de la population d'après le dernier dénombrement,
- 2) la consommation,
- 3) le revenu de l'octroi jusqu'à ce jour, conformément à la taxe, et
- 4) les revenus des contributions directes et indirectes.

Remarque. Le tableau devra être dressé le 1er mars 1896 et aura force de loi pendant une année.

Art. 4. Dans le cas où le revenu dépasserait ou n'atteindrait pas le résultat espéré, l'excédent ou le passif sera distribué entre les arrondissements en proportion de ce qui leur revient d'après l'article précédent.

Art. 5. Les arrondissements encaisseront la part qui leur revient par trimestre au Trésor public.

Art. 6. Toutes les marchandises, qui d'après la loi douanière sont affranchies de droits d'entrée, sont aussi exemptes des droits d'octroi.

Art. 7. L'exécution et l'application de la présente loi incombe au ministère des Finances, où s'organise une section des octrois qui sera composée d'un chef et de deux sous-chefs de 1ère et de 2e classe, dont les appointements sont prévus par le budget de l'Etat. Ces frais seront couverts par les revenus des octrois.

Art. 8. La présente loi sur l'octroi abroge toutes celles édictées jusqu'à ce jour sur le même sujet.

Приходно распорезждане:

Всичкитѣ антрепозитни стоки се опираватъ на 31 декемврий 1895 г. и си ис-

Perception de l'impôt.

Toutes les marchandises en entrepôt seront inventoriées au 31 décembre

плащатъ даждието октроа въ три мѣсе-
ченъ срокъ.

Настоящия законъ влиза въ сила
на 1 януарий 1896 год.

Вижъ на притурката разнитѣ измѣ-
нения къмъ закона по Анцизитѣ и по
октроата.

et doivent payer l'impôt de l'octroi
dans un délai de trois mois.

La présente loi entre en vigueur à
dater du 1er janvier 1896.

Voir à l'appendice certaines modi-
fications apportées à la loi des Accises
et de l'octroi.

ЗАКОНЪ

ЗА ГЕРБОВИЯ СБОРЪ

Loi sur l'impôt du timbre

ГЛАВА I.

Общи положения.

Чл. 1. Гербовия сборъ е една такса,
съ която се облагатъ въ полза на дър-
жавното съкровище разнитѣ книжа и до-
кументи, показани въ настоящия законъ.

Този сборъ се дѣли на два вида:
простъ и атовъ.

Чл. 2. Простия гербовъ сборъ се
взема въ размѣръ:

- 1) на петъ лева;
- 2) " три "
- 3) " единъ "
- 4) " петдесетъ стотинки.
- 5) " тридесетъ "
- 6) " двадесетъ "
- 7) " петнадесетъ "
- 8) " десетъ " а

актовия, споредъ видѣтъ на документитѣ
и обозначената въ тѣхъ сума, съгласно
приложената въ края на настоящия за-
конъ таблица.

Чл. 3. Гербовия сборъ се събира,
чрѣзъ продаване гербови марки и гер-
бови хартии, които се приготвяватъ
отъ Финансовото Министерство и рас-
пращатъ на всичкитѣ ковчежничества.
Тѣзи гербови марки и хартии се про-
даватъ отъ ковчежничествата на частни
лица, банката, и клоновѣтъ ѝ, съ прѣд-
плащане, а на правителствениитѣ и об-
щинскитѣ учрждения, се отпущатъ въ
кредитъ, по редѣтъ установенъ отъ Ми-
нистерството на Финанситѣ.

CHAPITRE I.

Dispositions générales.

Art. 1. L'impôt du timbre est une
taxe qui frappe, au profit du fisc, dif-
férents papiers et documents désignés
dans cette loi.

Cet impôt est fixe ou proportion-
nel.

Art. 2. L'impôt du timbre fixe est
perçu d'après la proportion suivante:

- 1) cinq levs
- 2) trois "
- 3) un "
- 4) cinquante centimes.
- 5) trente "
- 6) vingt "
- 7) quinze "
- 8) dix "

L'impôt du timbre proportionnel est
fixé d'après la nature des documents
et il est perçu en proportion de la
valeur mentionnée dans ces actes et
conformément au tableau ci-joint.

Art. 3. L'impôt du timbre se perçoit par
la vente de timbres mobiles ou de papiers
timbrés émis par le ministère des Fi-
nances et envoyés dans les caisses -- les
timbres ou papiers timbrés sont vendus
par les caisses aux particuliers à la
Banque et ses succursales au comptant,
et à crédit aux établissements de l'Etat
conformément aux réglemens établis
par le ministère des Finances.

Чл. 4. На частнатѣ лица, банката
и клоновѣтъ ѝ, когато купятъ гербови
марки, или гербови хартии, на сума
за 100 и повече лева наведнажъ, за
прѣпродаване или друга нѣкоя цѣль,
ковчежничествата правятъ отстъпка 5%
въ гербови марки, или гербови хартии.

Чл. 5 Гербовитѣ марки иматъ слѣ-
дующитѣ бѣлѣзи:

Въ горнята имъ часть сж напечатани
държавния гербъ и щемпелтъ, който
обозначава цѣната на марката, а долната
имъ часть състои отъ голо пространство.

Гербовитѣ хартии се разпознаватъ
отъ това, че въ горнята имъ часть е
напечатана стойността, за каквото може
да се напише върху нея известенъ до-
кументъ, слѣдующата гербова такса и дър-
жавния гербъ на Княжеството, а въ срѣд-
дата на хартията се прозира надпись
„Българско Княжество“ и надъ него
държавний гербъ.

Чл. 6. Гербовитѣ марки сж прѣд-
назначени за облѣпване всѣкакви книжи
и документи, а гербовитѣ хартии само
за полици, други търговски и прости
записи. Тѣзи послѣднитѣ могатъ да се
замѣняватъ и съ бѣла книга, стига тя
да е облѣпена съ слѣдующитѣ гербови
марки. Въ такъвъ случай облѣпването
трѣбва да става при самото съставяние
на документа.

ГЛАВА II.

За простия гербовъ сборъ.

Чл. 7. Съ простъ гербовъ сборъ, въ
размѣръ на петъ лева, се облѣпватъ:

1) Манифеститѣ на параходитѣ, ко-
рабитѣ и шлеповетѣ отъ 1000 тона на
горѣ;

2) Прошенията, подавани въ духов-
нитѣ сѣдове, за разводъ и разводител-
нитѣ писма, безъ разлика на вѣроис-
повѣдания;

3) Удостоверенията, давани на лица,
приети по рѣшението на Народното Съ-
брание за български подданици, а също
за уволнения отъ българското подан-
ство;

4) Кассационнитѣ жалби по граждан-
ски и търговски дѣла, подавани за Вър-
ховния Кассационенъ Сѣдъ;

Art. 4. Les caisses publiques fe-
ront bénéficier d'un escompte de 5%
les particuliers qui achèteront des tim-
bres ou du papier timbré pour une va-
leur minima de 100 francs.

Art. 5. Les timbres mobiles se re-
connaissent aux signes suivants:

1) sur la partie supérieure des tim-
bres sont imprimés l'écusson de l'Etat et
l'estampille qui indique la valeur du
timbre; la partie inférieure consiste en
un espace vide.

Sur la partie supérieure du papier
timbré est imprimée la valeur à le-
quelle peut servir ce papier, le montant
de la taxe correspondante et l'écusson
de la Principauté; dans la pâte du
papier se détachent en transparence les
mots „Principauté Bulgare“, et immédia-
tement au-dessus l'écusson de l'Etat.

Art. 6. Les timbres mobiles sont
destinés à toutes sortes d'écrits et do-
cuments et les papiers timbrés senlement
aux traites et autres conventions com-
merciales. Les papiers timbrés peuvent
être remplacés par des papiers ordinai-
res, pourvu qu'ils soient munis de tim-
bres mobiles de la valeur correspon-
dante.

Dans ce second cas, l'apposition des
timbres doit avoir lieu au moment de
la rédaction de l'acte.

CHAPITRE II.

L'impôt du timbre fixe

Art. 7. Sont soumis au droit de
timbre fixe de cinq francs:

1) Les manifestes des bateaux à
vapeur, des navires et des chalands
ayant un tonnage de plus de 1000
tonnes.

2) Les réquêtes remises aux tribu-
naux ecclésiastiques pour divorce ainsi
que les lettres de divorce, sans distinc-
tion de religion.

3) Les certificats délivrés aux in-
dividus qui par décision de l'Assem-
blée Nationale ont été acceptés comme
sujets bulgares, ainsi qu'à ceux qui
ont été privés de la sujétion bulgare.

4) Les recours en cassation remis à
la haute Cour de Cassation pour affai-
res civiles et commerciales

5) Свидѣтелствата, издавани отъ сѣдилищата на правоимеющитѣ за адвокатствуване;

6) Рѣшеніята, издадени отъ арбитражни сѣдове или комисии;

7) Пълномощията, за водение промишленность, за прѣдставление на разни фабрики, търговски и експедициски контори и други такива заведения, и

8) Пълномощията, за вземане участие въ публични търгове.

Чл. 8. Съ простъ гербовъ сборъ, въ размѣръ на три лева, се обляпватъ:

1) Манифеститѣ на параходитѣ, корабите и шлепове отъ 100—1000 тона;

2) Транзитнитѣ декларации;

3) Актоветѣ за усиновение;

4) Апелативнитѣ, както и частнитѣ жалби, подавани за апелативнитѣ сѣдилища и за Върховната Сѣтна Палата;

5) Застрахователнитѣ листове, главнитѣ планове, оцѣненіята (девизитѣ), поемнитѣ условия (cahier des charges), ситуациитѣ на разнитѣ постройки, дадени на частни прѣдприемачи, било за прѣдприятія, отдадени на търгъ или по доброволно съгласие, отъ страна на правителството, общинитѣ или общественитѣ учреждения;

6) Свидѣтелствата за честность и правоспособность;

7) Декларациитѣ на чуждитѣ подданици за отказване отъ консулската защита, и

Прѣдставяванитѣ на утвърждение уставите на разни дружества.

Чл. 9. Съ простъ гербовъ сборъ въ размѣръ на единъ левъ, се обляпватъ:

1) Всички писменни, или телеграфически искове и други прошения, заявления, жалби, тѣхнитѣ отговори, обяснения, приложения, които се подаватъ въ окръжнитѣ сѣдилища, а така сѣщо и еднообразитѣ имъ, които се подаватъ по граждански и търговски дѣла прѣдъ окръжнитѣ и по-горни сѣдилища;

2) Всичкитѣ свидѣтелства, удостоверения, изпълнителни листове, прѣписитѣ и извлѣченіята на протоколи, рѣшения, актове и всѣкакви други книжа, издадени по просба на частни лица отъ всички сѣдилища по граждански и тър-

5) Les certificats délivrés par les tribunaux à ceux qui ont le droit d'exercer la profession d'avocat.

6) Les sentences rendues par des tribunaux d'arbitres ou des Commissions.

7) Les procurations générales pour l'exercice d'une industrie, pour la représentation de diverses fabriques, de bureaux de commerce et d'expédition et autres institutions semblables, et

8) Les procurations pour prendre part aux adjudications publiques.

Art. 8. Sont soumis au droit de timbre fixe de 3 levs:

1) Les manifestes des bateaux à vapeur, navires ou chalands d'un tonnage, de 100 à 1000 tonnes.

2) Les déclarations de transit.

3) Les actes d'adoption filiale.

4) Les recours en appel ainsi que les plaintes privées aux Cours d'Appel et à la Haute Cour des Comptes.

5) Les feuilles d'assurance, les plans principaux, les devis, les cahiers des charges, les situations des diverses constructions données à des entrepreneurs privés, pour entreprises cédés par adjudications, ou de gré à gré de la part du Gouvernement, des communes, ou autres administrations publiques.

6) Les certificats de moralité et de capacité.

7) Les déclarations des sujets étrangers renonçant à la protection consulaire.

8) Les statuts des diverses sociétés pour être approuvés.

Art. 9. Sont soumis au droit de timbre fixe de 1 lev, toutes demandes par écrit ou télégraphiques et autres requêtes, déclarations, plaintes, les réponses à ces plaintes, les explications, les annexes qui sont remises aux tribunaux de 1-ère instance, ainsi que les copies conformes qui sont données pour affaires civiles et commerciales par devant les tribunaux de 1-ère instance et autres tribunaux supérieurs.

2) Tous les certificats, attestations, feuilles d'exécution, copies et extraits, de procès-verbaux, sentences, actes et toutes autres pièces délivrés sur la demande des particuliers par tous les tribunaux civils et commerciaux, à l'ex-

говски дѣла, съ изключение на мировитѣ и общински сѣдилища;

3) Прѣписитѣ издадени на мѣсто поврѣдени, или изгубени документи и други книжа, подлѣжащи на простъ или актовъ гербовъ сборъ, когато тѣ се издаватъ отъ сѣдилищата;

4) Всички пълномощия, за получаване пари отъ 100 и повече лева наведнажъ, за правение заеми, за купуване и продаване, за гледане разни граждански и търговски дѣла, било въ сѣдилища или административни учреждения, а така сѣщо и устнитѣ пълномощия които се заявяватъ за подобни дѣла въ окръжнитѣ или по-горни сѣдилища;

5) Прѣводитѣ на тапии, хюджети и други тѣмъ подобни книжа;

6) Свидѣтелствата, изброени въ чл. 20 отъ закона за паспортитѣ;

7) Декларациитѣ за вносни, износни, транспортни, антрепозитни и новозносни стоки, за внасяние или изнасяние добитѣка на паша, както и манифеститѣ и тѣхнитѣ извлѣченія, подавани въ митницитѣ, за вносни и износни стоки, отъ параходи и кораби съ вместимостъ отъ 100 тона на долъ, и

8) Позволителнитѣ за вѣнчаване (вули), които се издаватъ отъ всички духовни началници, безъ разлика на вѣроисповѣдание.

Изброенитѣ въ настоящия членъ книжа и документи, когато сѣ написани на повече отъ една обикновена кола, сѣстояща отъ 2 листа (четири страници), обгербоватъ се първата съ единъ левъ гербова марка отдѣлно, а всѣка отъ послѣдующитѣ съ гербова марка отъ 50 стотинки; по сѣщия начинъ ще се постъпва и съ прѣписитѣ отъ тѣзи книжа, които се издаватъ на частни лица.

Чл. 10. Съ простъ гербовъ сборъ, въ размѣръ на педесетъ стотинки, се обляпватъ:

1) Всички прошения, заявления, жалби писмени или телеграфически, частни планове, както и приложенията имъ, подавани въ духовнитѣ, административнитѣ, финансовитѣ и други правителствени и общественни учреждения;

ception des justices de paix et des tribunaux des communes.

3) Les copies qui sont délivrées en remplacement de documents endommagés ou perdus et toutes autres pièces soumises au droit de timbre quand elles sont délivrées par les tribunaux.

4) Toutes les procurations pour recevoir de l'argent, 100 levs et au-dessus à la fois, faire des prêts, faire des achats ou des ventes, pour l'examen de diverses affaires civiles et commerciales soit par les tribunaux, soit par des institutions administratives, ainsi que les pouvoirs donnés verbalement par devant les tribunaux de 1-ère instance ou autres supérieurs pour des affaires semblables.

5) Les traductions des tapous, hodjets (actes de propriété) et autres pièces semblables.

6) Les certificats énumérés à l'art. 20 de la loi sur les passeports.

7) Les déclarations pour marchandises d'importation ou d'exportation, de transport, d'entrepôts pour importation ou exportation de bétail aux pâturages ainsi que les manifestes et leurs extraits remis aux douanes pour marchandises importées ou exportées par des bateaux à vapeur ou des voiliers d'une capacité de 100 tonnes et au-dessous.

8) Les permis de mariage qui sont délivrés pour tous les Chefs spirituels sans distinction de religion.

Les documents et pièces énumérés au présent article, quand ils sont écrits sur plus d'une feuille de papier ordinaire, seront timbrés sur la première feuille avec un timbre de un lev, et sur toutes les feuilles suivantes avec un timbre de 50 centimes. On procédera de la sorte pour les copies de ces pièces délivrées à des particuliers.

Art. 10. Sont soumis à un droit de timbre simple de 50 stitinkis:

1) Toutes les pétitions, déclarations, recours par écrit ou télégraphique, tous plans de particuliers ainsi que leurs annexes, remis à des institutions spirituelles, administratives, financières, ou à d'autres semblables appartenant soit à l'Etat soit aux communes;

2) Офертите (предложенията), квитанциите или свидетелствата за вложен залог, както и всички други приложения към тия документи;

3) Свидетелствата, издавани на лицата, повикани въ наборните комисии за войници, и постъп, по каквито и да е причини освобождавани;

4) Свидетелствата, издадени от земледълческите каси;

5) Свидетелствата за издаване позволителни за вѣнчаване и вѣнчалните свидетелства, които се издават от духовните началници на разните вѣроисповѣдания;

6) Медицинските и ветеринарните, свидетелства, освѣн свидетелствата за присаждане;

7) Свидетелствата, издадени от общинските управления, за заплащане на слѣдущия беглик и серчимъ;

8) Свидетелствата, издадени от окръжните управители, за прѣнасяние на листове тютюн от един градъ на други;

9) Билетите за ловъ, риболовство и за право носение оружие;

10) Свидетелствата, издадени от училищните настоятелства на учители и учителки, когато напуцат длъжността си, въ удостовѣрение на тѣхната длѣтелностъ;

11) Атеатитите и удостовѣренията, издавани от учебните заведения;

12) Прошенията и рапортите на всички служаци, включително и военните, за опредѣление на служба, за повишение, производство въ старшинство, за прѣмѣстване от едно мѣсто на друго, или прѣвождане от една часть на друга, за удостовѣрение на самоличността, за издаване прѣписи (копия) от послужнит списъци, или други справки и за разрѣшения да се встжи въ бракъ; за пропуцане вещитѣ прѣзъ границата безъ мито, за увольнение въ отпускъ, запасъ, или от служба; за издаване, или съставяване частни документи от всѣкъкъвъ родъ, от прѣписитѣ на таква документи, както и от издаванитѣ от военното началство и други учреждения билети, или документи за увольнение въ отпускъ, запасъ, или от служба, съ исклучение уволнителнитѣ билети на нижнитѣ чинове и доброволцитѣ;

2) Les offres, les quittances ou certificats pour des sommes déposées, ainsi que toutes les annexes de ces documents.

3) Les certificats remis aux jeunes gens qui ont été invités à comparaître par devant les commissions de recrutement, et qui ensuite, pour des motifs quelconques, ont été exemptés du service militaire;

4) Les certificats délivrés par les Caisses agricoles;

5) Les certificats d'après lesquels sont délivrés les permis de mariage ainsi que les certificats de mariage par les chefs spirituels des divers cultes;

6) Les certificats donnés par des médecins ou des vétérinaires, à l'exception de ceux pour la vaccination;

7) Les certificats délivrés par les institutions communales lors de la perception des taxes dues pour le beglik et le serdtchim;

8) Les certificats qui sont délivrés par les préfets pour transport du tabac crû en feuilles d'une ville à une autre.

9) Les permis de chasse, pêche et port d'armes;

10) Les attestations délivrés à des instituteurs et des institutrices par les comités des écoles, quand ils quittent leur service, comme preuve de leur activité;

11) Les attestations et certificats délivrés par les institutions de l'instruction publique;

12) Les pétitions et les rapports de tous les fonctionnaires, y compris les militaires, pour leur nomination au service, leur avancement, leur transfert d'un endroit à un autre, leur identité, pour copies certifiées de leurs états de services ou autres, ainsi que la permission de se marier, pour laisser passer des effets par la frontière sans payer de douane, pour demande de congé, pour admission à la retraite ou pour démission du service, pour la publication ou rédaction de documents privés de toute nature, les copies de ces mêmes documents, ainsi que les billets délivrés par les autorités militaires ou autres institutions et attestant que les porteurs sont en congé, ou admis à la réserve, ou éliminés de leur service, à l'exception des billets délivrés aux soldats et aux volontaires;

13) Свидетелствата, издавани на чиновниците, срѣщу прѣдставенитѣ имъ гаранции;

14) Патентите за право плуване и позволителните за свободно отплуване от пристанището, и крайбрѣжитѣ свидетелства;

15) Транзитните, транспортните, депозитните, откритите и крайбрѣжитѣ листове;

16) Товарителниците, фрахтоветѣ, провѣрителните листове, (Revision liste) и обявленията за внасяние стока въ митарственната магазия;

17) Декларациите, както първитѣ тѣй и вторитѣ екземпляри и транзитните листове, които се употрѣбават въ бариерните управления (октроата), и

18) Постѣпающитѣ прошения и жалби въ мировитѣ сѣдилища, и издаванитѣ от тѣхъ на частни лица прѣписи от рѣшения, протоколи и всѣкакви други книжа.

Съ изброените въ настоящия члѣвъ книжа и документи, когато сѣ написани на повече от една обикновенна кола и, когато се издават от тѣхъ прѣписи на частни лица, първата кола се облѣпва съ гербова марка 50 ст., а всѣка от послѣдующитѣ съ 30 ст.

Чл. 11. Съ простъ гербовъ сборъ, въ размѣръ на тридесетъ стотинки, се облѣпватъ:

1) Пѣтнишките квитанции за вносни и износни стоки, а тѣй сѣщо и ония, що се издават от бариернитѣ управления (октроата), имѣюща стойностъ погорѣ отъ 10 лева, и

2) Свидетелствата за получаване билети за носение оружие.

Чл. 12. Съ простъ гербовъ сборъ, въ размѣръ на двадесетъ стотинки, се облѣпватъ:

1) Заявленията, подавани въ Българската Народна Банка, или въ нейнитѣ клонове, за прѣдаване на съхранение пари, или цѣнни прѣдмѣти; а тѣй сѣщо и акцитѣ на заемитѣ и анонимнитѣ дружества;

2) Поченскитѣ декларации и извѣстия, които придружаватъ вносимитѣ отъ странство посылки;

3) Заграничнитѣ и едноимѣснитѣ билети и порѣчителства, които се даватъ

13) Les certificats délivrés aux fonctionnaires en échange de la caution qu'ils sont présentée.

14) Les patentes pour navigation et les permis pour sortir librement des ports ainsi que les permis de cabotage.

15) Les feuilles de transit, transport, dépôts, les feuilles ouvertes ainsi que celles de cabotage.

16) Les lettres de voitures, les connaissements, les listes de révision et les avis pour importation de marchandises aux dépôts des douanes.

17) Les déclarations originales et leurs seconds exemplaires, ainsi que les feuilles de transit qui sont usitées aux bureaux de l'octroi; et

18) Les pétitions et recours remis aux justices de paix, ainsi que les copies qui sont délivrées par ces dernières à des particuliers, fussent-elles copies de sentences, de procès-verbaux ou de toutes autres pièces;

Les documents et pièces énumérés dans le présent article, s'ils sont écrits sur plus d'une feuille de papier ordinaires, quand des copies en sont données à des particuliers, la première feuille portera un timbre de 50 stotinkis et chacune des suivantes un timbre de 30 stotinkis.

Art. 11. Sont soumis au droit de timbre de 30 stot;

1) Les quittances délivrées aux passagers pour marchandises importées ou exportées, ainsi que celles données par les bureaux de l'octroi pour des valeurs de plus de 10 levs, et

2) Les certificats en base des quels sont délivrés les permis de port d'armes.

Art. 12. Sont soumis au droit de timbre de 25 stotinkis:

1) Les déclarations remises à la Banque Nationale Bulgare ou à ses succursales pour dépôts d'argent ou d'objets de valeur, ainsi que les actions des emprunts et des sociétés anonymes.

2) Les déclarations postales et les avis qui accompagnent les colis postaux importés de l'étranger.

3) Les billets pour franchir la frontière et ceux qui sont valables pour un

въ общинските управления за получаване такива, и

4) Свидѣтелствата, издавани при продажба на добитъкът, прѣдвидени въ закона за тържищата.

Чл. 13. Съ простъ гербовъ сборъ въ размѣръ на 15 стотинки, се обліпватъ пощенскитѣ записи съ стойност по голѣма отъ 10 лева (чл. 112 отъ устава за пошитѣ).

Чл. 14. Съ простъ гербовъ сборъ, въ размѣръ на 10 стотинки, се обліпватъ:

1) Всѣка расписка, квитанция, фактура, извлѣчение, текуща сметка (Bordereau, nota), чекъ, имѣющи стойност 10 лева и нагорѣ;

2) Свидѣтелствата, издавани отъ общинитѣ, за получаване загранични паспорти;

3) Всѣка расписка върху платежнитѣ заповѣди, издавани на името на частни лица, а тъй сжщо и распискитѣ на служащитѣ лица въ трѣбователнитѣ вѣдомости за получаване заплатата си;

4) Разнитѣ обявления, подавани въ телеграфо-пощенскитѣ станции;

5) Свидѣтелствата, издавани отъ общинитѣ за правособственностъ на добитъкъ;

6) Заявленията, подавани въ Българската Народна Банка или клоноветѣ ѣ, за искания пари въ заемъ, или за продължение срока на полицата;

7) Приходнитѣ билети, които се издаватъ отъ митницитѣ и митарственнитѣ пунктове на пограничното население, за минуване, приврѣменно, прѣвъ границата съ добитъкътъ си, и

8) Разнитѣ обявления или извѣстия отпечатани, литографирани или написани, които се лѣпятъ по улицитѣ, или раздаватъ на публиката отъ частни лица и дружества, съ исклучение на благотворителнитѣ, за каквито и да било нѣща.

Когато се издаватъ на частни лица прѣписи отъ книжата и документитѣ, изброени въ чл. чл 11, 12 и 14 отъ настоящия законъ, ще се обліпватъ съ такива гербови марки, съ каквито сж били обліпени оригиналитѣ.

mois, ainsi que les actes de cautionnement qui sont donnés aux institutions communales pour se munir des billets sus-mentionnés; et.

4) Les certificats délivrés lors de la vente du bétail et prévus dans la loi sur les marchés.

Art. 13. Sont soumis au droit de timbre de 15 stotinkis les mandats postaux d'une valeur de plus de 10 levs (art. 112 du statut des postes).

Art. 14. Sont soumis au droit de timbre de 10 stotinkis:

1) Tout reçu, quittance, facture, extrait, compte-courant (bordereau, nota), chèque d'une valeur de 10 levs et au-dessus;

2) Les certificats délivrés par les communes, et conformément auxquels sont délivrés des passeports pour l'étranger;

3) Tout reçu annexé aux feuilles de paye délivrées au nom de particuliers, ainsi que les reçus des fonctionnaires annexés à la feuille de paye, et accusant réception de leurs appointements.

4) Les diverses annonces remises aux stations des postes et télégraphes;

5) Les certificats délivrés par les communes aux propriétaires de bétail.

6) Les déclarations remises à la Banque Nationale Bulgare ou ses succursales pour emprunter de l'argent ou prolonger le délai d'une lettre de change.

7) Les billets de passage délivrés par les douanes ou les points douaniers à la population-frontière pour passer provisoirement la frontière avec son bétail, et

8) Les divers avis ou annonces, imprimés, lithographiés ou écrits à la main, qui sont affichés dans les rues, ou sont distribués au public par des particuliers ou des sociétés, excepté ceux ayant un but quelconque de bienfaisance.

Les copies des documents ou des pièces énumérées aux art. 11, 12 et 14 de la présente loi sont soumises aux mêmes droits de timbre que leurs originaux, si elles sont délivrées à des particuliers.

ГЛАВА III.

Зя книжата и документитѣ, подлежащи на актовъ гербовъ сборъ.

Чл. 15. Съ актовъ гербовъ сборъ се облагатъ:

1) Актоветѣ за подаръкъ, зестра, раздѣла на имущества и завѣщания;

2) Нотариалнитѣ крѣпостни актове за правособственностъ на недвижимъ имотъ, контрактитѣ и други условителни документи;

3) Полицитѣ, боноветѣ и разнитѣ задължителни записи;

4) Поръчителствата, които иматъ известна цѣнность, и

5) Обязателствата за транзитни и транспортни стоки, както и за ония, които се прѣнасятъ отъ едно пристанище до друго.

Чл. 16. Актовий гербовъ сборъ се прѣсметва върху суммата, обозначена въ документитѣ, изброени въ прѣдидущия членъ. За обязательствата на транзитнитѣ стоки и за прѣнасяние мѣстнитѣ отъ едно пристанище до друго, тоя сборъ се прѣсметва върху слѣдующитѣ мита и други сборове.

Обязателствата за транспортъ се облагатъ съ гербовъ сборъ, съгласно прѣдписанието на този членъ, като се опрѣдѣля суммата имъ, споредъ чл. 163, отъ закона за митницитѣ.

Чл. 17. Суммитѣ, въ разнитѣ документи съ известна стойностъ, трѣбва задължително да се показватъ въ левове и стотинки, а ония, въ които стойността е показана въ иностранны монети, трѣбва да се прѣобръщатъ въ левове и стотинки, съгласно съществующата въ Княжеството тарифа за монетитѣ.

Чл. 18. Актовий гербовъ сборъ отъ актоветѣ за подаръкъ, зестра, завѣщание и раздѣла на недвижими имущества, когато не имъ е известна цѣната, ще се опрѣдѣля по оцѣнението, върху което се събиратъ правителственитѣ данъци, а за движимитѣ — споредъ чл. 17 отъ настоящия законъ.

Чл. 19. Отъ крѣпостнитѣ актове за право на собственостъ, актовий гербовъ

CHAPITRE III.

Documents et autres pièces soumis au droit de timbre proportionnel.

Art. 15. Sont soumis au droit de timbre proportionnel.

1) Les actes de donation constitutifs de dot, séparation de biens et testaments;

2) Les titres de propriété pour biens immeubles délivrés par les notaires, les contrats et autres documents conventionnels;

3) Les lettres de change, les bons à payer, et tous autres titres obligatoires;

4) Les actes de cautionnement d'une certaine valeur;

5) Les obligations par écrit pour des marchandises de transit ou de transport ainsi que pour celles qui sont transportées d'un port à un autre.

Art. 16. La taxe du timbre proportionnel est calculée d'après la somme indiquée aux documents énumérés à l'art. précédent. Pour les obligations par écrit données pour des marchandises en transit, ou autres à transporter d'un port à un autre, cette taxe est calculée sur le montant des droits douaniers et autres qui sont à payer.

La taxe du timbre est perçue sur les obligations pour transport conformément à la teneur du présent article, après en avoir fixé le montant d'accord avec l'art. 163 de la loi sur les douanes.

Art. 17. La somme des documents d'une certaine valeur doit être obligatoirement indiquée en levs et stotinkis, mais si elle l'est en monnaies étrangères, elle doit être convertie en levs et stotinkis en base du tarif monétaire existant dans la Principauté.

Art. 18. La taxe du timbre pour actes de donation, de dot, testaments et séparation de biens, immeubles, quand leur valeur n'est pas connue, sera fixée d'après l'estimation, en base de laquelle sont perçus les impôts de l'Etat; pour les biens meubles on procédera conformément à l'art. 17 de la présente loi.

Art. 19. Pour les titres de propriété la taxe du timbre sera calculée

сборъ ще се прѣсметва върху цѣната, за която е купено имуществото, а отъ контрактитѣ за отдаване недвижимо имущество подъ наемъ, ще се прѣсметва върху общата сума на условенъ наемъ.

Чл. 20. Контрактитѣ, поръчителствата и други подобни документи, въ които не е показана нѣкаква стойност и нѣма възможност да се опрѣдѣли, облагатъ се съ гербовъ сборъ, като документи съ цѣна отъ двѣ хиляди лева, (гледай 2 рубрика на таблицата).

Чл. 21. Когато съдържанието на нѣкои книжа и документи, изброени въ чл 15 отъ настоящия законъ, се излага на повече отъ една обикновена кола (4 страници), то въ такъвъ случай съ слѣдующата марка за актовъ гербовъ сборъ се облѣва първата кола, а всички послѣдующи се облѣватъ всѣка една съ марка отъ 50 ст.

Чл. 22. Отъ контрактитѣ и други условителни документи, които се сключватъ между частни лица и правителствени или обществени учреждения, съ гербовъ сборъ се облага само она екземпляръ, който се издава отъ частнитѣ лица.

Чл. 23. Лозовѣтѣ, както и всѣкакъвъ видъ цѣнни книжа, на които внасянето и продаването въ България е позволено, ще се облагатъ, съгласно втората рубрика отъ приложената при настоящия законъ таблица, съ изключение на българскитѣ държавни облигации, съкровищни бонове и други книжа, а тъй сѣщо и облигациитѣ на Българската Народна Банка, които се освобождаватъ.

ГЛАВА IV.

За книжата и документитѣ, които неподлежатъ на простъ и актовъ гербовъ сборъ.

Чл. 24. Освобождаватъ се отъ простъ гербовъ сборъ слѣдующитѣ книжа:

1) Прошенията и заявленята, които се подаватъ на името на Негово Царско Височество Князьтъ и Народното Сѣбрание;

2) Книжата, които излизатъ отъ духовнитѣ, правителственитѣ и обществени учреждения въ тѣхенъ собственъ интересъ и иматъ официаленъ характеръ;

sur le prix de l'achat de l'immeuble; pour les contrats de biens immeubles donnés à loyer, eile sera calculée sur la somme totale du loyer convenu.

Art. 20. Les contrats, actes de cautionnement et autres documents semblables dont la valeur n'est pas indiquée, et que l'on ne peut pas fixer, paient la taxe du timbre comme des documents de 2,000 levs de valeur (voir la rubrique 2 du tableau annexé).

Art. 21. Quand la teneur d'un document ou d'une pièce quelconque, dont mention est faite à l'art. 15 de la présente loi, prend plus d'une feuille de papier ordinaire, en plus du timbre représentant la taxe qui de rigueur est collé sur la première feuille, des timbres de 50 stotinki sont collés sur les feuilles suivantes.

Art. 22. Pour contrats et autres documents d'engagement passés entre particuliers et des institutions appartenant soit à l'Etat soit aux communes, la taxe du timbre est perçue sur l'exemplaire seulement qui est délivré par les particuliers.

Art. 23. Les lots et toutes autres espèces de papiers de valeurs dont l'importation et la vente ont été permises en Bulgarie seront taxés conformément à la rubrique 2 du tableau annexé à la présente loi; sont exemptées de cette taxe les obligations de l'Etat bulgare, les bons du Trésor et autres pièces, ainsi que les obligations de la Banque Nationale Bulgare.

CHAPITRE IV.

Documents et autres pièces non soumis au timbre fixe, ni à la taxe du timbre proportionnel.

Art. 24. Sont exemptés de la taxe du timbre fixe les papiers suivants:

1) Les pétitions et déclarations adressées à Son Altesse Royale le Prince et à l'Assemblée Nationale.

2) Toutes les pièces provenant de la part d'institutions spirituelles, gouvernementales ou communales, ayant un caractère officiel et étant d'un intérêt exclusif pour ces institutions.

3) Разнитѣ книжа, които се подаватъ до всичитѣ правителствени и обществени учреждения, когато иматъ за цѣль подобрението икономическия животъ, както на мѣстнитѣ жители, пострадавши въ врѣме на война, пожаръ, наводнения и други народни бѣдствия, доказани отъ надлежитѣ власти, така и на бѣженцитѣ и прѣселенцитѣ;

4) Книжата, които се отнасятъ до даване пенсии или едоврѣмни помощи и възнаграждения;

5) Книжата, относително неправилното вземание нѣкого въ войската;

6) Заявленята и прошенията, когато иматъ характеръ на жалба по дѣлата на изборитѣ, било за Народното Сѣбрание или други учреждения;

7) Прошенията, заявленята и спискиитѣ, съ които се иска повръщанието на каквито и да било сумми, постѣпили неправилно въ държавнитѣ или обществени каси, а тъй сѣщо и освобождението отъ плащане надлежитѣ вънъ отъ законитѣ данъци или сборове;

8) Книжата, които иматъ за цѣль подобрението на сѣществующитѣ въ страната закони, или пакъ иматъ за прѣдметъ извѣстенъ правителственъ или общественъ интересъ;

9) Книжата на общинитѣ или училищнитѣ настоятелства, съ които искатъ помощъ за училищата си, а тъй сѣщо и пълномощнитѣ имъ писма, съ които довѣрватъ на нѣкое лице да събере отпущнатата за училищата помощъ;

10) Прошенията на ученицитѣ, съ които искатъ: а) да имъ се отпустне стипендия или врѣменна помощъ; б) да се приематъ да слѣдватъ въ нѣкое учебно заведение; в) да се освободятъ отъ плащане училищна такса, по бѣдностъ; г) да имъ се издаватъ удостоверения за слѣдванието имъ, до извѣстно врѣме, въ училището, което по болѣсть или други причини сѣ били напустнали; д) да имъ се отпустнатъ такси за исплащане правослушание въ учебнитѣ заведения, пътни за екскурзии, инструменти и други относящи се до възпитанието; е) пълномощнитѣ писма, съ които довѣрватъ на банката, учрежденията или частни лица да събератъ тѣхнитѣ стипендии и каквито и да било отпущнати тѣмъ

3) Les diverses pièces remises à des institutions gouvernementales ou communales dans le but d'améliorer la vie économique des indigènes qui ont souffert soit à la suite de la guerre ou d'incendie, soit à la suite d'inondations et autres calamités publiques, certifiées par les autorités compétentes ou bien celles des émigrés et immigrants.

4) Les pièces qui se rapportent à des pensions, des secours pécuniaires ou des récompenses.

5) Les pièces relatives à l'enrôlement non régulier de quelqu'un sous les drapeaux.

6) Les déclarations et pétitions adressées à l'Assemblée Nationale ou autres institutions et contenant des plaintes sur des affaires électorales.

7) Les pétitions, déclarations et quittances relatives à la restitution de sommes irrégulièrement prélevées par les caisses de l'Etat ou celles des communes ou l'exemption de payer des droits ou des impôts qui sont hors de la loi.

8) Les pièces relatives à l'amélioration des lois existantes dans le pays, ou ayant pour but un certain intérêt tant pour le gouvernement que pour la société.

9) Les pièces provenant des communes ou des comités des écoles et par lesquelles des secours sont demandés pour leurs écoles, ainsi que les pleins pouvoirs donnés à une personne de leur confiance pour encaisser la somme accordée au profit des écoles en question.

10) Les pétitions d'élèves demandant a) à être acceptés comme boursiers ou un secours pécuniaire; b) d'être reçus comme élèves à une institution scolaire; c) à être exemptés du paiement de la taxe scolaire pour cause d'indigence; d) la délivrance des certificats pour le temps durant lequel ils ont fréquenté l'école et qu'ils ont quittée pour des raisons de santé ou autres causes plausibles; e) les sommes nécessaires pour payer les droits d'inscription aux institutions scolaires, les frais d'excursion, les instruments et autres objets nécessaires à leur éducation; f) leurs pleins pouvoirs par lesquels ils autorisent la banque, des institutions ou des particuliers à en-

сумми отъ държавата; ж) распискиѣ, давани срѣщу получванитѣ сумми, и з) прошенията, съ които даватъ обяснения за нѣкви свои постѣпки, за които имъ е наложено извѣстно наказание;

11) Удостоверенията, издадени отъ Министерствата и прилагани къмъ платежнитѣ заповѣди, съ които се отпущатъ извѣстни сумми на автори и разни книгоиздатели, за откупване книги за раздаване по общински и държавни училищни библиотеки;

12) Удостоверенията за самоличност на ученицитѣ и други длъжностни лица прѣдъ всички правителствени и обществени учреждения за получване пари или пътни билети, когато не сж познати на тѣзи учреждения;

13) Прошенията и заявленията на авторитѣ или издателитѣ на разни книги, когато прѣдставляватъ нѣкоя книга за рецензиране и искатъ да имъ се помогне въ издаването, съ купуване нѣколко тѣла, или да се прѣпорѣча на учителитѣ и инспекторитѣ;

14) Всички завлениа и писма, относящи се до книжнината, искусствата, занаятитѣ и прочее, които иматъ общественъ интересъ;

15) Всѣкакъвъ видъ прошения и прочее, относящи се по разни раскопвания, откривание на старини и древности;

16) Прошенията и други книжа, съ които служащитѣ лица, при държавнитѣ и обществени учреждения, искатъ да имъ се доисплащатъ заплатитѣ, или други припадающи се тѣмъ сумми отъ службата;

17) Обявленията, съ които се внасятъ въ правителствениитѣ и общински каси разни сумми за държавни или каквито и да било други даждия, а тѣй сящо и издаваемитѣ срѣщу тѣхъ расписки и квитанции;

18) Удостоверенията на постояннитѣ комисии и други учреждения за километрическото разстояние отъ едно мѣсто до друго, издаваеми на длъжностни лица;

caisser leurs bourses ou toutes autres sommes qui leur seraient accordées par l'Etat; g) les quittances données pour les sommes reçues; et h) les pétitions par lesquelles ils donnent des explications sur quelque démarche faite par eux et pour laquelle une certaine punition leur a été infligée.

11) Les certificats émanant des ministères et annexés aux feuilles de paye par lesquelles des sommes sont accordées à des auteurs ou éditeurs d'ouvrages ou pour achat de livres prédestinés à être distribués aux bibliothèques des écoles de l'Etat ou des communes.

12) Les certificats d'identité pour élèves et autres fonctionnaires par devant des institutions communales ou gouvernementales, quand ils ne sont pas connus de ces institutions et doivent toucher de l'argent ou se munir de feuilles de route.

13) Les pétitions ou déclarations d'auteurs ou éditeurs d'ouvrages, quand ils présentent un livre pour être soumis à la censure, et veulent qu'on leur vienne en aide pour l'édition de leur ouvrage par l'achat d'un certain nombre d'exemplaires, ou qu'on le recommande aux instituteurs et inspecteurs.

14) Toutes lettres et déclarations relatives à la bibliographie, aux arts et métiers etc., et étant d'un intérêt social;

15) Toutes sortes de pétitions et autres relatives à diverses fouilles, découvertes d'antiquités et autres.

16) Les pétitions et autres pièces par lesquelles les fonctionnaires d'institutions communales ou gouvernementales réclament le payement d'arriérés sur leurs appointements ou autres sommes revenant à eux à la suite de leurs fonctions.

17) Les avis en vertu des quels sont versées dans les caisses de l'Etat ou celles des communes diverses sommes pour impôts de l'Etat ou toutes autres taxes quelconques, ainsi que les récépissés et les quittances qui sont délivrés lors du versement de ces sommes.

18) Les certificats des commissions permanentes et autres institutions, délivrés à des fonctionnaires et constatant la distance kilométrique d'un endroit à un autre.

19) **Оправдателнитѣ документи, които нашитѣ агенства въ странство прѣдставляватъ, за приложение къмъ платежнитѣ заповѣди за отпущанитѣ имъ канцелярски сумми;**

20) Удостоверенията на правителствени и обществени подписи и печати, приложени върху документи веднажъ обгербовани;

21) Багажнитѣ расписки (Geräck-recepisse);

22) **Одлитографираниитѣ планове, оцѣнения и поемни условия, които се продаватъ на частни лица, прѣди утвърдението на търгътъ, по разни постройки;**

23) Заявленията, подавани въ ковчежничествата или банката отъ частни лица, за размѣнение банкноти въ злато, или сребро въ злато, или обратно;

24) **Извѣстията на телеграфо-пощенскитѣ станции, съ които прѣдизвѣстятъ притежателитѣ за пристиганieto пощенски колети или посылки, за да си ги получатъ;**

25) **Пощенскитѣ декларации за вхтрѣшни цѣнни посылки, колети и възели;**

26) **Оплакванията записвани въ жалобнитѣ книги на телеграфо-пощенскитѣ станции;**

27) **Визиранието на задграничнитѣ паспорти;**

28) **Прошенията, заявленията, свидетелствата и други книжа, които се подаватъ отъ бѣдни, ако прѣдставятъ свидетелство за бѣдностъ отъ общинското управление, гдѣто живѣятъ;**

29) **Фрахтоветѣ и распискиѣ по прѣвозване на войници, войкови и правителствени вещи;**

30) **Консулскитѣ декларации, извѣстия и други книжа за пристигнали отъ странство за тѣхъ прѣдмети;**

31) **Пълномощията и распискиѣ за сумми по-малки отъ 10 лева;**

32) **Всички прѣписи отъ книжа и документи, които се прилагатъ отъ правителствениитѣ и обществени учреждения при платежнитѣ заповѣди, когато**

19) Les pièces justificatives présentées par nos Agences à l'étranger pour être annexées aux feuilles de paye en vertu desquelles des avances leur ont été faites pour les frais de chancellerie.

20) La légalisation de signatures et sceaux d'Etat ou de communes apposés sur des documents une fois timbrés.

21) Les récépissés pour bagages.

22) Les plans lithographiés, devis et cahiers des charges qui sont vendus à des particuliers avant l'approbation des adjudications faites pour diverses constructions.

23) Les déclarations remises par des particuliers aux caisses de l'Etat ou à la banque pour changer des banknotes contre de l'or, ou de l'argent contre de l'or, ou vice-versa.

24) Les avis des stations des postes et télégraphes informant les destinataires de l'arrivée de colis postaux ou paquets et les invitant à les retirer.

25) Les déclarations postales pour des plis, colis ou groupes de valeur expédiés dans l'intérieur du pays.

26) Les plaintes inscrites dans les registres ad hoc près des stations des postes et télégraphes.

27) Le visa des passeports pour l'étranger.

28) Les pétitions, déclarations, certificats et autres pièces présentés par des gens pauvres, s'ils exhibent un certificat d'indigence délivré par la communauté dans laquelle ils sont domiciliés.

29) Les feuilles de frêt et les récépissés pour transport de soldats ou d'objets appartenant au gouvernement ou à l'armée.

30) Les déclarations avis et autres pièces émanant des consulats et relatives à l'arrivée de l'étranger d'objets prédestinés à l'usage des titulaires de ces consulats.

31) Les procurations et les récépissés pour des sommes au-dessous de 10 levs.

32) Toutes les copies de documents ou autres pièces qui sont annexées par les institutions gouvernementales ou communales aux feuilles de paye, dès

това се изисква от канцеларски редъ и контролъ;

33) Кръщелнитъ свидѣтелства;

34) Товарителнитъ листове, които се подаватъ въ митницитъ отъ желѣнопътнитъ станции за прѣдаване донесенитъ отъ странство стоки;

35) Свидѣтелствата, издавани отъ общинскитъ кметове, съгласно §§ 26, 27 и 28, отъ закона за нов бранцитъ;

36) Удостоверенията на земледѣлческитъ каси (обр. No. No. 3 и 6 отъ правилника имъ);

37) Лѣкарскитъ удостоверения, написвани върху книжкитъ на прости-тутентитъ;

38) Свидѣтелствата, които общинитъ издаватъ за сѣната, които се носятъ по пазаритъ за продажъ, удостоверяющи, че сѣ записани въ контролерскитъ книги;

39) Реквизиционнитъ расписки или квитанции;

40) Свидѣтелствата, които се издаватъ отъ лѣкаритъ и други учрѣждения на ученици, за да могатъ да постѣпватъ въ нѣкое училище, както и училищнитъ свидѣтелства;

41) Извѣстията залѣпвани по улицитъ за смъртъ;

42) Подаванитъ въ сѣдилищата прошения и искове отъ правителството, когато е то страна по граждански и търговски дѣла;

43) Пропшения и заявления и тѣхнитъ приложения, подавани отъ въшитъ лица, назначени за такива по граждански и търговски дѣла;

44) Заявленията на свидѣтелитъ по граждански и търговски дѣла, относящи се до опредѣленото имъ възнаграждение, както и изпълнителнитъ листове, които се издаватъ за събиранieto на това възнаграждение;

45) Всички книжа по углавни дѣла, подавани отъ странитъ;

46) Всички прошения и заявления, които се подаватъ въ сѣдилищата, да се искатъ удостоверения и рѣписи отъ рѣшенията, за да може да се вземе назадъ вложенъ залогъ за право касиране граждански дѣла;

47) Арестантскитъ прошения и заявления;

que ces pièces sont exigées par l'ordre existant dans les chancelleries ou le contrôle.

33) Les certificats de baptême.

34) Les lettres de voitures (connaissements) remises aux douanes par les stations des chemins de fer lors de la consignation des marchandises importées de l'étranger.

35) Les certificats délivrés par les maires des communes, d'après les §§ 26, 27 et 28 de la loi sur le recrutement.

36) Les certificats délivrés par les caisses agricoles (formulés No. 3 et 6 de leurs statuts).

37) Les certificats des médecins inscrits sur les livrets des prostituées.

38) Les certificats délivrés par les communes pour le foin qui est amené pour être vendu aux marchés, et constatant que le foin en question est inscrit dans les registres du contrôle.

39) Les quittances ou récépissés de réquisition.

40) Les certificats délivrés par les médecins ou autres institutions aux élèves pour être reçus à une école, ainsi que les attestats des élèves.

41) Les lettres de faire part pour décès affichées dans les rues.

42) Les pétitions et demandes remises aux tribunaux par le gouvernement, quand il se porte partie dans les affaires civiles ou commerciales.

43) Les pétitions, déclarations et leurs annexes présentées par des experts nommés comme tels dans des affaires civiles ou commerciales.

44) Les déclarations de témoins dans des affaires civiles et commerciales, relatives à la rémunération qui leur a été fixée ainsi que les feuilles d'exécution qui sont délivrées pour l'encaissement de cette rémunération.

45) Toutes les pièces remises par parties dans les affaires criminelles.

46) Toutes les pétitions et déclarations remises aux tribunaux pour demander des certificats et copies de sentences, pour pouvoir retirer les sommes déposées lors du recours en cassation pour affaires civiles.

47) Les pétitions et déclarations des détenus en prison.

48) Завърванията отъ нотариуситъ и мировитъ сѣдии подписитъ на неграмотни лица, за получаване извѣстни сумми отъ ковчезничествата или други учрѣждения;

49) Удостоверенията, върху гаранциитъ на чиновницитъ, извършвани отъ общинскитъ управления, нотариуситъ или мировитъ сѣдии;

50) Обясненията, дадени отъ разни отчетници, по исканieto на Върховната Свѣтна Палата;

51) Всичкитъ заявления по описването на емляка, както и тѣзи до контролната комисия противъ първоначалнитъ емлячни комисии.

Чл. 24. Отъ актовъ гербовъ сборъ се освобождаватъ:

1) Всичкитъ книжа и документи, изброени въ чл. 15 отъ настоящъ законъ, гдѣто тѣ се правятъ отъ името на държавата;

2) Актоветъ за подаръкъ и завѣщание, когато се правятъ за въ полза на окръжията и общинитъ, сѣщо и на учебнитъ, възпитателнитъ и богоугодни заведения отъ всички вѣроисповѣдания, и

3) Условителни писма за волнонаемнитъ служачи при частни лица и учрѣждения.

Чл. 26. Всички книжа и документи, не показани въ чл. чл. 24 и 25 отъ настоящъ законъ, освѣнъ освободенитъ по специални закони, ще се облагатъ съ съответствующия по видѣтъ имъ простъ или актовъ гербовъ сборъ.

ГЛАВА V.

За начина на събиранieto гербовий сборъ.

Чл. 27. Събиранieto на простия гербовъ сборъ става, чрезъ гербови марки отъ всички духовни, правителствени и общественни учрѣждения и длъжностни лица, когато приематъ или издаватъ разни книжа и документи, подлежащи на такъвъ сборъ, съгласно настоящъ законъ.

Чл. 28. Събиранieto на актовий гербовъ сборъ, чрезъ гербови марки или книги, става отъ нотариуситъ и мировитъ сѣдилища, когато тѣ правятъ или засвидѣтелствуватъ разнитъ документи,

48) Les signatures de personnes illettrées certifiées par les notaires ou les juges de paix, quand ces personnes ont reçu des sommes des caisses de l'Etat, ou autres institutions.

49) Les attestations délivrées par des institutions communales, par les notaires ou les juges de paix sur les actes de cautionnement des fonctionnaires.

50) Les explications données par chaque personne responsable sur la demande de la haute Cour des Comptes.

51) Toutes les déclarations pour le cadastre foncier, ainsi que celles adressées à la commission du contrôle contre les arrêtés des commissions foncières préliminaires.

Art. 25. Sont exemptés de la taxe du timbre proportionnel:

1) Toutes les pièces et documents énumérés dans l'art. 15 de la présente loi quant ils se font au nom du gouvernement.

2) Les actes de donation et les testaments quand ils sont faits au profit des préfectures ou des communes ou autres institutions de bienfaisance, d'éducation ou d'instruction publique sans distinction de cultes, et

3) Les lettres d'engagement d'employés loués volontairement auprès des particuliers ou institutions.

Art. 26. Toutes les pièces ou documents non indiqués dans les articles 24 et 25 de la présente loi, à l'exception de ceux qui sont exemptés par des lois spéciales, seront soumis, d'après leur nature, soit au timbre fixe, soit à la taxe du timbre proportionnel.

CHAPITRE V.

La manière de percevoir l'impôt du timbre.

Art 27. La perception de timbre fixe s'effectue au moyen des timbres par toutes les administrations ecclésiastiques, gouvernementales et communales et par les fonctionnaires compétents, lorsqu'ils délivrent divers papiers et documents, soumis à cette taxe, d'accord avec la présente loi.

Art. 28. La perception de timbre fixe au moyen de timbres ou papiers timbrés s'effectuent par les notaires et juges de paix, lorsqu'ils dressent ou certifient les divers documents énumérés dans la

изброени въ настоящия законъ, съгласно съ дѣйствующитѣ сѣдебни закони въ Княжеството.

Чл. 29. Всикитѣ прошения, заявления и други документи, подлѣжащи на простъ гербовъ сборъ, ако не сж облѣпени съ прѣдвиденитѣ въ настоящия законъ гербови марки, или написани на гербова хартия, се оставатъ безъ послѣдствие отъ всички учрѣждения. За оставянieto имъ безъ послѣдствие се извѣстява словесно отъ надлѣжното учреждение на подателя, или на неговия пълномощникъ, за да ги обгербоватъ.

Исковитѣ молби, въззивнитѣ и касационнитѣ жалби, които сж испратени по пощата безъ да сж обгербовани съ надлѣжната марка, се оставатъ безъ движение и на просителя се съобщава, срѣщу расписка, да прѣдстави въ двѣ недѣленъ срокъ надлѣжния гербовъ сборъ, въ противенъ случай, такива молби и жалби се оставатъ безъ разглеждане, като никакъ не подадени.

Чл. 30. Всички документи, които се правятъ въ странство, както и ония що се испращатъ за тамъ, трѣбва да се обгербоватъ въ размѣрътъ прѣдвидѣнъ въ настоящия законъ. Въ първия случай слѣдъ внасянето имъ въ Княжеството, а въ послѣдния при съставянieto имъ.

ГЛАВА VI.

За начина на употреблението гербовитѣ марки и уничтожаванieto имъ.

Чл. 31. Гербовитѣ марки трѣбва да се лѣпятъ една до друга, ако сж нѣколко, върху горната десна, или долната лѣва страна на прошениято, или документа и се уничтожаватъ по слѣдующий начинъ: а) чрѣзъ написване върху тѣхъ датата и годината на приеманieto имъ отъ надлѣжнитѣ длъжностни лица; б) чрѣзъ ударяние върху тѣхъ печата или клеймото на учрѣдението, и в) чрѣзъ минуванieto по тѣхъ частъ отъ съдържанието на документа, или подписа на издателя му.

Чл. 32. Първитѣ два начина на уничтожението се извършватъ отъ самитѣ учреждения отъ упомѣнатитѣ длъжностни лица въ слѣдующий члѣнъ, когато приематъ или издаватъ извѣстни книжки и документи; а послѣдний отъ частнитѣ лица, когато издаватъ разни документи,

présente loi, conformément aux lois judiciaires en vigueur dans la Principauté.

Art. 29. Toutes les pétitions, déclarations et autres documents passibles du timbre fixe, s'ils ne sont pas affranchis de la taxe de timbre prévue d'après la présente loi, ou s'ils ne sont pas écrits sur papier timbré, restent sans suite dans toutes les administrations.

Avant de laisser sans suite les documents, l'administration respective avise verbalement le pétitionnaire ou son fondé de pouvoir, du défaut de timbres.

Les actes introductives d'instance, les appels et les recours en cassation, qui sont expédiés par la poste sans être munis des timbres nécessaires, restent sans suite et l'on prévient le pétitionnaire par retour du courrier de présenter dans l'espace de deux semaines les timbres de taxe, dans le cas contraire, ces requêtes et pétitions restent sans examen, comme s'ils n'avaient jamais été présentées.

Art. 30. Tous documents, qui sont dressés à l'étranger, ainsi que ceux qui y sont expédiés doivent être munis des timbres respectifs, conformément à la présente loi. Dans le premier cas après leur instruction dans la Principauté et dans le dernier cas lors de la rédaction.

CHAPITRE VI.

De l'emploi des timbres et de leur oblitération.

Art. 31. Les timbres mobiles doivent être collés l'un près l'autre — s'ils sont plusieurs sur le bord supérieur à droite, ou au bas à gauche de la requête ou document, et ils sont annulés de la manière suivante: a) le fonctionnaire respectif, en écrivant sur eux la date et l'année de leur réception; б) en apposant sur eux le sceau ou l'estampille de l'administration; et c) en inscrivant sur eux une partie du texte du document ou la signature du pétitionnaire.

Art. 32. La première des deux manières d'oblitération est faite par les administrations ou les fonctionnaires nommés à l'article suivant lorsqu'ils reçoivent ou émettent certains papiers ou documents; et la dernière par des personnes privées lorsqu'ils donnent cer-

неподлежащи на прѣдварително прѣдставление въ нѣкое учрѣждение. Гербовитѣ марки залѣпени на обявленията, за които се говори въ чл. 14 пунктъ 8 отъ настоящия законъ, трѣбва да се поднасятъ за унищожение на надлѣжнитѣ полицейски власти или общински управления.

Чл. 33. Унищожението на гербовитѣ марки, залѣпени: а) върху всички входящи прошения, заявления и други подлѣжащи книжки на гербовъ сборъ, се извършва отъ длъжностното лице, което най-напрѣдъ ги приеме и отвори; б) върху исходящитѣ свидѣтельства, удостоверения, пълномощни, разни прѣписи и прочее, отъ длъжностно лице, което имъ постави исходящи нумеръ, или ги прѣдава по принадлежностъ; в) върху трѣбователнитѣ вѣдомости отъ ковчежни чествата; г) върху документи за канцеларски и други расходи отъ длъжностното лице, което удостоверява на документа, че расхода дѣйствително е извършенъ, и д) унищожението на гербовитѣ марки, залѣпени върху лозовѣтъ и всѣ какви пѣнни книжки, спорѣдъ чл. 23, става съгласно особенния правилникъ, който ще се изработи отъ Министра на Финанситѣ.

ГЛАВА VII.

За наказанията.

Чл. 34. Длъжностното лице, което приеме или издаде книжки, необлепени съ изискуемитѣ се отъ настоящий законъ гербови марки, или ненаписани на гербови хартии, наказва се съ глоба въ троенъ размѣръ на суммата, съ която би слѣдвало да се обложи приетата или издадена отъ него книга.

Чл. 35. Длъжностнитѣ лица, за които се споменува въ чл. 33, ако оставятъ неунисхожени залѣпенитѣ гербови марки върху разнитѣ книжки и документи, които приематъ или издаватъ, съгласно чл. 31, наказватъ се съ глоба отъ 5 лева за всѣки отдѣленъ случай, когато книжката подлежатъ на простъ гербовъ сборъ, а когато подлежатъ на актовъ съ 25 лева.

Чл. 36. Когато се прѣдставятъ въ нѣкое правителствено или общественно учреждение, отъ частни лица, книжки, подлежащи на простъ гербовъ сборъ, или издадени отъ длъжностни лица и никакъ не облѣпени, то съ тѣхъ се поставява,

tains documents non soumis à la présentation préliminaire à un bureau de l'administration. Les timbres fixes collés sur des affiches, dont il est question à l'art. 14, alinéa 8 de la présente loi, doivent être soumis pour l'oblitération aux autorités respectives ou à l'administration communale.

Art. 33. L'oblitération des timbres fixes: a) sur toutes pétitions, requêtes et autres papiers soumis à la taxe de timbres, est faite par la personne de service, qui les a ouverts et reçus; б) sur les certificats délivrés, légalisations, procurations, diverses copies etc. par la personne de service qui leur met le No de sortie ou les remet au destinataire; c) sur des mandats de paiement des caisses publiques; d) sur les documents des frais de bureau et autres dressés par la personne de service qui certifie sur les documents que les dépenses ont été réellement faites; et e) l'oblitération de timbres collés sur les actions et toutes les sortes des papiers de valeur, d'après l'art. 23, a lieu conformément au règlement spécial élaboré par le ministère des Finances.

CHAPITRE VII.

Des pénalités.

Art. 34. Le fonctionnaire de service, qui accepterait ou donnerait des documents (papiers) qui ne seraient pas munis des timbres fixes suivant la présente loi, ou s'ils ne sont pas écrits sur des papiers timbrés, est puni d'une amende de trois fois la somme avec laquelle il fallait taxer le papier accepté ou émis.

Art. 35. Les fonctionnaires, dont il est fait mention à l'art. 33, qui n'auront pas oblitéré les timbres collés sur les divers papiers et documents, qu'ils reçoivent ou émettent conformément à l'art. 31, seront punis d'une amende de 5 fcs. pour chaque cas séparément, lorsque les papiers seront soumis au timbre fixe; et lorsqu'ils devaient être munis du timbre proportionnel d'une amende de 25 fcs.

Art. 36. Lorsque des documents, soumis au timbre fixe, sont présentés à un établissement gouvernemental ou communal par des particuliers ou des fonctionnaires, sans être munis de timbre,

съобразно съ чл. 34. На частните лица въ подобни случаи не се налага никакво наказание.

Чл. 37. Частните лица, които имат документи, подлежащи на актове гербовъ сборъ и не облепени съ изискуемитъ се гербови марки, или облепени, но не унищожени, съгласно чл. 31 буква в, наказватъ се съ 3% отъ стойността на документа.

За бѣлѣжка. Лицата, които представятъ документи не облепени съ изискуемитъ гербови марки, безъ да сж участвували въ съставението имъ, се освобождаватъ отъ прѣслѣдване; въ такъвъ случай се глобяватъ съставителитъ на документа.

Чл. 38. Съ книгата и документитъ, подлежащи на простъ и актове гербовъ сборъ не облепени въ размѣрътъ, прѣвиденъ въ настоящий законъ, се поставя съобразно съ чл. чл. 34, 36 и 37, но въ такъвъ случай слѣдующата глоба се взема само за необлепената сума.

Чл. 39. Обявленията, за които се говори въ чл. 32, ако не се поднесатъ за унищожение въ надлежнитъ учреждения, издателитъ имъ се наказватъ съ глоба отъ 10 до 50 лева.

Чл. 40. Необгербованитъ лозове, когато се уловятъ въ проданъ, продавачитъ имъ се наказватъ съ глоба равна съ 10% отъ номиналната имъ стойностъ.

Чл. 41. За подправяние (фалшификация) на гербови марки и книги, виновнитъ се наказватъ съ затворъ въ окови отъ 3 до 15 години.

Чл. 42. Ония лица, които продаватъ употребени гербови марки за неупотребени, се наказватъ съ глоба до 1000 лева, или съ затворъ до 6 мѣсеци, а ония, които облепватъ книжа съ употребени гербови марки, се наказватъ съ глоба отъ 25 до 30 лева, или съ затворъ отъ 1 седмица до 1 мѣсець.

Чл. 43. Лицата, които би продали гербови марки, или хартии по-скѣпо отъ указаната имъ стойностъ, наказватъ се съ глоба отъ 25 до 100 лева, или съ затворъ отъ една седмица до единъ мѣсець.

Чл. 44. Глобитъ, прѣвидѣни въ чл. чл. 34—41 отъ настоящий законъ, се налагатъ и събиратъ по административенъ редъ, отъ виновнитъ лица, били тѣ длъжностни или частни, отъ учреж-

он procede à leur encontre conformément aux prescriptions de l'art. 34. Seuls les particuliers sont exempts de toute pénalité.

Art. 37. Les particuliers qui possèdent des documents soumis à la taxe du timbre proportionnel non munis de timbres, ou s'ils en sont munis, non oblitérés, suivant l'art. 31 lettre b, sont punis d'une amende de 3% de la valeur des documents.

Observation. Les personnes qui présentent des documents non munis des timbres prévus, si elles n'ont pas pris part à leur rédaction, sont exonérées d'amende; dans ce cas, seuls les rédacteurs sont frappés de l'amende.

Art. 38. Pour les papiers et documents sujets au timbre fixe et au timbre proportionnel, non suffisamment timbrés d'après la présente loi, il est procédé, conformément aux art. 34, 36 et 37, mais dans ce cas, l'amende prévue n'est perçue que sur la différence.

Art. 39. Ceux qui publient des affiches, dont il est question à l'art. 32, si elles ne sont pas apportées aux administrations respectives pour l'oblitération, seront punis d'une amende de 10 à 50 fcs.

Art. 40. Les vendeurs de titres, non munis du timbre fixe, seront punis d'une amende égale à 10% de leur valeur nominale, si ces titres sont saisis au cours de leur négociation.

Art. 41. Les coupables de falsification de timbres ou papier timbré sont punis des travaux forcés pour une durée de 3 à 15 ans.

Art. 42. Les personnes, qui trafiquent de timbres oblitérés pour des timbres qui ne le sont pas, seront punies d'une amende de 1000 fcs au plus ou d'un emprisonnement de 6 mois et ceux qui appliquent des timbres proportionnels usés sur des documents seront punis d'une amende de 25 à 300 fcs. ou emprisonnés d'une semaine à un mois.

Art. 43. Les personnes qui auraient vendus des timbres fixes ou proportionnels plus chers que la valeur y indiquée, seront punies d'une amende de 25 à 100 fcs. ou d'un emprisonnement d'une semaine à un mois.

Art. 44. Les amendes prévues par les art. 34—41 de la présente loi sont applicables par voie administrative aux

денята, въ които се прѣдставляватъ подлежащитъ на глоба книжа и документи За всѣко глобяване началника на учреждението съставлява актъ, въ който обозначава датата, самото нарушение, името и прѣзимето на нарушителя. Ако глобения е неблагодаренъ и обѣжи тоя актъ въ седемъ дни отъ съобщението му, прѣдъ надлежния мировий съдия, или окръженъ съдъ, споредъ размѣра на глобата, то послѣднитъ рѣшаватъ въ 15 дни окончателно възникналия въпросъ за нарушение закона за гербовия сборъ. Ако глобата е наложена непосредствено отъ съдътъ или Върховната Сметна Палата, на които се прѣдставляватъ такива документи, то такъво съдебно опрѣдѣление се смѣта за окончателно. По таква дѣла финансовата власть се явява обвиняюща страна.

Актоветъ, съставени по нарушенията на чл. чл. 40—44, се прѣпращатъ на прокурорската власть на распорѣждане.

Чл. 45. Глобитъ се събиратъ въ гербови марки, съ които се облепятъ надлежнитъ документи и се прави върху имъ забѣлѣжка, че тѣ сж взети, като глоба за нарушение еди-кой си членъ отъ закона за гербовий сборъ.

Чл. 46. Наказанията, прѣвидѣни въ чл. чл. 40—44, се налагатъ на виновнитъ лица отъ надлежнитъ съдилища.

Чл. 47. Когато единъ документъ, подлежащъ на простъ или актове гербовъ сборъ, е подписанъ отъ нѣколко лица, глобата се налага на всичкитъ подписавши го лица, които я плащатъ солидарно.

Чл. 48. Когато прѣдъ нотариуситъ или мировитъ съдии, които извършватъ нотариални дѣла, се прѣдстави едно тайно завѣщание, или други подобни документи за завѣряване и при отврѣяннето имъ, ако се окаже, че тѣ не сж облепени съ надлежнитъ гербови марки, на длъжностни лица не се налага никаква глоба, а се задължаватъ наследниците да облепятъ документитъ, безъ да бждатъ глобявани и тѣ.

Чл. 49. Настоящия законъ отменява закона за гербовий сборъ, утвърденъ съ Высочайши указъ № 4, отъ 1885 година, а тѣй сѣщо и всички други распорѣждания, издадени по него до днесъ.

personnes coupables et perçues de la même façon, soit qu'il s'agisse de fonctionnaires ou de particuliers, par les administrations à qui l'on présente les papiers et documents soumis à l'amende. Pour chaque amende le chef de l'administration dresse un acte dans lequel il indiquera la date de l'infraction, le nom et prénom du délinquant. Si le délinquant n'est pas satisfait il peut en appeler dans le délai de 15 jours de la communication, devant le juge de paix du lieu ou le tribunal de 1-re instance, suivant l'étendue de l'amende, qui se prononce définitivement dans la quinzaine sur la question. Si l'amende est appliquée directement par le tribunal ou la haute cour des comptes, où l'on présente des documents pareils, son arrêté est considéré comme définitif. A ces procès l'administration des Finances se présente comme accusateur. Les procès-verbaux, dressés pour infraction des art. 40—44, sont expédiés au parquet du procureur qui agit en conséquence.

Art. 45. Les amendes sont perçues en timbres qui sont collés sur les documents y relatifs en y mentionnant qu'ils ont été apposés comme amende pour infraction à tel article de la loi du timbre.

Art. 46. Les pénalités prévues aux art. 40—44, sont appliquées aux personnes coupables par les tribunaux respectifs.

Art. 47. Lorsqu'un document, soumis à la taxe du timbre fixe ou proportionnel, est signé par plusieurs personnes, l'amende est appliquée à toutes les personnes qui l'ont signé, et qui en sont solidairement responsables.

Art. 48. Lorsque devant les notaires ou les juges de paix, qui font aussi fonction de notaire, se présente un testament secret, ou autres pareils documents pour être légalisés, et lorsque pendant leur ouverture, il arrive qu'ils ne sont pas munis des timbres prévus, il n'est appliquée aucune amende aux fonctionnaires, mais les héritiers sont invités d'y apposer les timbres nécessaires, sans qu'ils soient non plus punis d'amende.

Art. 49. La présente loi du timbre modifie la loi décrétee par le haut ukase No 4, de l'an 1885, ainsi que toutes les autres dispositions édictées sur elle jusqu'à aujourd'hui.

ТАБЛИЦА

за размѣритѣ на актовий гербовъ сборъ.

TABLEAU

fixant les proportions dans lesquelles doit être perçu l'impôt du timbre

Отъ актоветѣ за подаръци, за вестра, за раздѣла на имущества, отъ завѣщанья, отъ актове за право на собственностъ, отъ контракти и други условителни документи Sur les actes, donations, constitution de dots, actions en partage, héritages, titres de propriété, contrats et autres documents établissant des obligations entre deux parties			Отъ полица, бонове и други търгов. и прокти записки и отъ поржчителства Sur les polices, traites, acquits et reçus commerciaux			
			лева francs	ст. ct.	лева francs	ст. ct.
Отъ De	1	левъ до 200	—	30	—	20
	201	400	—	60	—	30
"	401	800	1	20	—	40
"	801	1,200	1	80	—	60
"	1,201	1,600	2	40	—	80
"	1,601	2,000	3	—	1	—
"	2,001	3,000	4	50	1	50
"	3,001	4,000	6	—	2	—
"	4,001	6,000	9	—	3	—
"	6,001	8,000	12	—	4	—
"	8,001	10,000	15	—	5	—
"	10,001	15,000	22	50	7	50
"	15,001	20,000	30	—	10	—
"	20,001	30,000	45	—	15	—
"	30,001	40,000	60	—	20	—
"	40,001	60,000	90	—	30	—
"	60,001	80,000	120	—	40	—
"	80,001	100,000	150	—	50	—
"	100,001	150,000	225	—	75	—
"	150,001	200,000	300	—	100	—
"	200,001	300,000	450	—	150	—
"	300,001	400,000	600	—	200	—
"	400,001	500,000	750	—	250	—
"	500,001	600,000	900	—	300	—
"	600,001	700,000	1,050	—	350	—
"	700,001	800,000	1,200	—	400	—
"	800,001	900,000	1,250	—	450	—
"	900,001	1,000,000	1,500	—	500	—

и тѣй нататкъ, като се увеличава този налогъ за всѣки 100,000 лева или дробъ отъ тѣхъ, по първата графа съ 150 лева, а по втората съ 50 лева.

ainsi de suite, en augmentant cet impôt pour chaque 100,000 frs. ou fraction pour la première colonne de 150 frs. et pour la seconde de 50 frs.

Българска Народна Банка.

Banque Nationale Bulgare.

Българската Народна Банка е държавно учреждение, основно слѣдъ освобождението на Княжеството съ уставъ утвърденъ на 25 Януарий 1879 г. Тя е имала въ началото за задача, „да спомога за възраждането и правилното развитие на мѣстната търговия и да оправа търговскитѣ отношения и народния кредитъ въ Княжеството“. Капитала ѝ е билъ 2 милиона. Операциитѣ на банката сж се състоели въ шконтиране търговски ефекти и отпушание заеми подъ залогъ на цѣнни книжа и метали. Възъ основание на поменатия уставъ банката е дѣйствувала до края на 1884 година съ много ограничени операции, нѣ нуждитѣ на населението сж принудили Правителството да я реорганизира, като ѝ даде по голѣмъ капиталъ, по широко поле за работа и повече средства за развивание операциитѣ.

Съ законъ отъ 18 Януарий и уставъ отъ 27 Януарий 1885 год. капитала на Българската Народна Банка е увеличенъ на 10 милиона лева. Споредъ чл. 10 отъ устава операциитѣ на банката се заключаватъ въ слѣдующитѣ:

- а) приемвание пари въ текуща смѣтка съ лихва и безъ лихва;
- б) приемвание влогове лихвенни и безлихвенни, срочни и безсрочни;
- в) приемвание съ лихва сѣдебни и други правителствени влогове както и капиталитѣ на спестителнитѣ касси;

г) давание на заемъ пари, въ границитѣ опрѣдѣлени отъ чл. 32 на устава, подъ залогъ на недвижими имоти, срѣщу записи, подписани отъ заложителитѣ (соло-вексели) съ срокъ не по дълъгъ отъ тридесетъ години;

д) давание на заемъ пари най-много на шесть мѣсеци, и отварание на текущи смѣтки, подъ залогъ на: 1) стоки; 2) лихвоносни ефекти, цѣнни книги, коносменти и товарителни, и 3) склпо-

La banque nationale bulgare est un établissement d'Etat institué après la libération de la Principauté par une loi approuvée le 25 janvier 1879.

A son début elle avait pour mission d'aider et de diriger le développement régulier du commerce local naissant et de régler les relations commerciales et le crédit national de la Principauté. Son capital était alors de 2 millions; ses opérations se bornaient à escompter des effets commerciaux et faire des prêts sur titres et valeurs. Conformément à la loi susmentionnée la banque a fonctionné jusqu'à la fin de 1884 en apportant une grande réserve dans ses opérations; mais les besoins de la population ne tardèrent pas à obliger le gouvernement à la réorganiser en lui donnant un capital plus important et des moyens plus étendus pour développer ses opérations.

D'après la loi du 18 janvier et le statut du 27 janvier 1885 le capital de la banque fut porté à 10 millions de levs. Suivant l'art. 10 du décret les opérations de la banque sont les suivantes:

- a) recevoir des fonds en compte courant avec et sans intérêts;
- b) recevoir des dépôts avec ou sans intérêts, avec ou sans terme.
- c) recevoir avec intérêts les dépôts des tribunaux et autres établissements gouvernementaux ainsi que les capitaux des caisses d'épargne.

d) Prêts d'argent dans les limites prescrites par l'art. 32 des statuts, contre gage d'immeubles, ou contre traites signées par les dépositaires, sans que les délais puissent dépasser trente ans.

e) Prêts d'argent pour six mois au plus, et ouverture de compte-courants 1) garantis par des marchandises, 2) par des titres produisant intérêts, 3) par des métaux précieux en lin-

цѣнни метали, въ ключе или въ пари и други скъпоцѣнни вещи;

е) сконтиране полици, записи и други срочни обвезательства, снабдени най-малко съ два подписа, и до платежа на които остават не по-вече отъ три мѣсеца;

Забѣлѣжка. Банката може да сконтира полици и съ двѣ жира (подписи) т. е. снабдени съ подписа на единъ издатель и единъ притежателъ, или трасантъ и акцептантъ, когато тия подписи или поне единиятъ отъ тѣхъ, е подписъ на една позната търговска къща; сконтовий комитетъ обаче може да не одобри сконтиранието на подобни полици и на такива, които сж снабдени даже съ повече отъ двѣ жира (подписи), ако между тѣхъ нѣма нито едно солидно.

ж) отваряние текущи смѣтки, въ размѣръ не повече отъ 50.000 лева, на търговци и промишленници само, срѣщу записъ, съ гаранция на поне други два подписа, принадлежащи на състоятелни търговци и промишленници;

з) сконтиране бонове на държавното съкровище, и давание въ заемъ пари на държавата срѣщу тия бонове, за едно количество опрѣдѣлено въ чл. 70 на устава;

и) давание на заемъ пари, срѣщу залогъ, на окръжията, общинитѣ и земледѣлческитѣ каси по начина и въ границитѣ опрѣдѣлени отъ членове 32, 45 и 56 на устава;

к) събиране (инкасиране) мѣстни и чуждестранни полици и прѣпращание пари въ други мѣста на Княжеството или вънъ отъ границитѣ му. срѣщу комисионна;

л) отваряние, срѣщу комисиона, подписки на разни държавни или обществени заеми;

м) купуване и продавание, за своя смѣтка и по порѣчка, скъпоцѣнни метали на ключе или въ пари, както и полици мѣстни и чуждестранни;

н) купуване и продавание, по порѣчка и за чужда само смѣтка, на разни лихвонни ефекти;

о) приемвание за пазение, срѣщу опрѣдѣлена комисионна, на всѣкаквъ видъ акции, цѣнности и други залози, дадени отъ правителството или частни лица.

gots ou espèces ou autres objets précieux,

f) escompte de traites, obligations et autres engagements à terme, munis d'au moins deux signatures et pour un terme d'échéance ne dépassant pas trois mois.

Observation. La banque peut escompter des traites portant deux signatures, tireur et accepteur, quand toutes deux ou bien une seule est celle d'une maison de commerce. Néanmoins le comité d'escompte peut ne pas approuver l'escompte de semblables traites même si elles sont munies de plusieurs signatures, si parmi elles il ne s'en trouve pas ou moins une notoirement solvable;

g) ouverture de comptes-courants dans une limite ne dépassant pas 50.000 levs, et seulement à des négociants et industriels, contre signature, avec la garantie d'au moins deux négociants ou industriels notoirement solvables;

h) escompte des bons de caisse de l'Etat et prêts d'argent à l'Etat contre ces mêmes bons de caisse jusqu'à une limite fixée par l'art. 70 des statuts;

i) prêts d'argent contre garanties aux communes et aux caisses agricoles, dans le mode et la limite fixées par les art. 32, 45, 56 des statuts;

j) encaissement des traites locales et étrangères et expédition d'argent en province ou à l'étranger contre commission;

k) ouverture contre commission de souscription aux divers emprunts de l'Etat et des communes;

l) achat et vente pour son compte ou pour le compte d'autrui de métaux précieux en lingots ou en monnaies ainsi que de traites locales ou étrangères;

m) achat et vente pour le compte d'autrui d'effets portant intérêts;

n) garde en dépôt contre commission déterminée de toutes sortes de valeurs et objets précieux, remis par le gouvernement ou des particuliers. De plus, si le gouvernement l'en charge, la banque

При това, ако правителството ѝ взложи, Банката е длъжна да приема и пази въ касата си и въ каситѣ на клоноветѣ си, безъ възнаграждение, сумитѣ, които се внасятъ отъ държавнитѣ доходи, а тѣй сжщо да заплаща безъ награждение правителствениитѣ парични искания до пълното исчерпване на внесенитѣ държавни сумми.

За улеснение на обръщанията си, Банката може да издава на мѣсто пари мандати и чекове.

Българската Народна Банка има исключителната привилегия да издава банкноти, които се приематъ за платежи въ ковечжничествата на държавата и въ всичкитѣ правителствени учреждения. Тя е длъжна да пази постоянно въ каситѣ си златна монета за количество равно съ претата частъ отъ стойността на издаденитѣ банкноти. Не може да издава банкноти за повече отъ два пѣти суммата на основний и запасний ѝ капиталъ

Освѣнъ шконтовата операция, Българската Народна Банка прави заеми на частни лица срѣщу залогъ на недвижими имоти. На окръжията и общинитѣ срѣщу залогъ на приходи, произходящи отъ законни окръжни или градски даждия, а на земледѣлческитѣ каси подъ гаранцията на правителството. Тия заеми не може да бждатъ за по дълъгъ срокъ отъ 30 години.

Заемитѣ подъ залогъ на недвижими имоти се правятъ само срѣщу първа ипотека. Количеството на заема не може да надминава половина отъ продавателната цѣна на заложенитѣ недвижими имотѣ.

За заемитѣ подъ ипотека на окръжия и общини и на земледѣлческитѣ каси, банката може да употреби до двѣ трети отъ дѣйствителний си капиталъ. Цѣлата сума на срочнитѣ си влогове, а ако тѣ не достигатъ, може да издава ипотекарни облигации.

Съ закона отъ 30 Юний 1886 и 15 Декемврий 1891 година е разрѣшено на Българската Народна Банка да издаде ипотекарни облигации за 30 милиона лева номинални.

Закона отъ 30 Юний 1886 година съдържа:

Чл. 1. Дозволява се на Българската Народна Банка да вземе на заемъ чрезъ публична подписка и постепенно до

doit garder dans ses caisses ou celles de ses succursales, sans rémunération, les sommes qui lui seront versées des revenus de l'Etat, et de payer les mandats de paiement de l'Etat jusqu'à épuisement des fonds versés.

Pour faciliter ses opérations, la banque peut émettre des mandats et des chèques au lieu d'espèces.

La Banque Nationale Bulgare a seule le privilège de l'émission de billets de banque acceptés en paiement par toutes les caisses de l'Etat et des établissements du gouvernement. Elle est astreinte à conserver continuellement dans ses caisses une réserve d'or équivalente au tiers du montant des billets émis. Elle ne peut émettre de billets de banque pour plus du double de son capital de fondation et de réserve.

Outre l'escompte la Banque Nationale Bulgare fait des prêts aux particuliers sur hypothèques, aux départements et communes sur gage des réserves provenant des impôts réguliers des départements et des villes et aux caisses agricoles avec la garantie du gouvernement. Ces emprunts ne peuvent être faits pour plus de trente ans.

Les emprunts gagés par des immeubles se font uniquement sur première hypothèque. Le montant de l'emprunt ne doit pas dépasser la moitié du prix de vente de l'immeuble hypothéqué.

Pour les prêts hypothécaires aux départements et communes, la banque peut employer jusqu'aux deux tiers de son capital réel, le total de ses dépôts à terme, et si cela ne lui suffit pas elle peut émettre des bons hypothécaires.

Les lois des 30 juin 1886 et 15 décembre 1891, autorisent la Banque Nationale Bulgare à émettre des obligations hypothécaires pour 30,000,000 de levs, nominativement.

La loi du 30 juin 1886 autorise:

Art. 1. La Banque Nationale Bulgare à faire par souscription publique un emprunt à concurrence de 10 mil-

десет милиона (10.000.000) зл. лева за нуждитъ прѣдвидени отъ чл. 32 на нейний уставъ.

Чл. 2. Срѣщу тоя заемъ Българската Народна Банка ще издаде облигации, количество, формата и начина за издаването на които ще се опрѣдѣлятъ отъ единъ правилникъ подтвърденъ съ указъ.

Закона отъ 15 Декемврий 1891 г. гласи:

Чл. 1. Разрѣшава се на Българската Народна Банка да издаде ипотекарни облигации за двадесет милиона лева номинални максимумъ.

Чл. 2. Начина и условията за издаването на поменатитѣ облигации ще се опрѣдѣли съ особенъ правилникъ отъ Министерский Сѣвътъ, утвърденъ съ указъ отъ Негово Царско Височество.

Условията за изпълнението на поменатитѣ закони сж изложени въ слѣдующий:

Правилникъ за изпълнение законитѣ отъ 30 Юний (ст. ст.) 1886 и 15 Декемврий (ст. ст.) 1891 год.

Чл. 1. Възъ основание на законитѣ отъ 30 Юний 1886 год. и 15 Декемврий 1891 год. Българската Народна Банка е опълномощена да издаде ипотекирани облигации (lettres de gage) за стойностъ отъ 30000000 лева златни. Б. Н. Банка ще се възползува отъ това позволение само за номиналната сума отъ 29760000 лева, които ще емитира постъпенно на 3 серии, отъ по 8000000 марки или 9920000 лева номинални всѣка, равдѣлени на

5000 облигации по марки 500 = 620 лева и 5500 облигации по марки 1000 = лева 1240 облигациитѣ ще иматъ поредни номера и ще сж съобразни съ приложения образецъ.

Чл. 2. Ипотекарнитѣ облигации сж гарантирани първо съ произходящитѣ отъ ипотекарнитѣ заеми креанси (членъ 32 алинея, 1-а нумеро 1-о отъ устава на Б. Н. Банка), възъ основание на които сж издадени облигациитѣ. Притежателятѣ на облигациитѣ иматъ специално и привилегарано право надъ

lions de levs or, pour les besoins prévus par l'art. 32 de ses statuts.

Art. 2. En échange de cet emprunt la Banque Nationale Bulgare emittra des obligations dont le montant, la forme et le mode d'émission seront déterminés par décret princier.

La loi du 15 décembre 1891 porte que:

Art. 1. La Banque Nationale Bulgare est autorisée à émettre des bons hypothécaires pour une valeur nominale maxima de vingt millions de levs.

Art. 2. Le mode et les conditions d'émission seront déterminés par un règlement spécial du conseil des ministres et approuvés par décret princier.

Les modes d'exécution des emprunts sus-mentionnés ont été les suivants:

Règlement pour l'exécution des lois du 30 Juin 1886, et du 15 Décembre 1891.

Art. 1. Conformément aux lois des 30 Juin 1886 et 15 Décembre 1891, la Banque Nationale Bulgare est autorisée à émettre des lettres de gage pour une valeur de 30 millions de levs or. La Banque Nationale Bulgare usera de cette autorisation seulement pour une somme de 27.760.000 levs qu'elle émettra au fur et à mesure en 3 séries de 8.000.000 de marks ou 9.920.000 levs, nominal, chacune divisée en 5000 obligations de 500 marks, 620 levs et 5500 obligations de 1000 marks = 1240 levs; les obligations seront numérotées d'une façon continue et seront conformes au modèle ci-joint.

Art. 2. Ces lettres de gage sont garanties en premier lieu par des créances provenant de prêts hypothécaires (art. 32, alinéa 1 des statuts de la Banque Nationale Bulgare conformément auquel sont émises les obligations). Les détenteurs de ces bons hypothécaires ont un droit spécial et privilégié sur ces

тия креанси, и приходитѣ отъ послѣднитѣ сж аффектирани по привилегии за исплащаніе лихвитѣ и погашението на облигациитѣ. Ипотекарнитѣ креанси и приходитѣ имъ не може да се рекламиратъ отъ други кредитори на Б. Н. Банка, освѣнъ слѣдъ като притежателятѣ на ипотекарнитѣ облигации сж удовлетворени напълно за капитала и лихвитѣ. За да има тая гаранция сила, подписанитѣ отъ притежателятѣ записи (соло-вексели), както и относящитѣ се до тѣхъ ипотекарни актове, трѣбва да се пазятъ и управляватъ отдѣлно отъ другия активъ на Б. Н. Банка. Заради това всички тия документи ще се затварятъ въ каса съ два ключа, една отъ които ще се нази отъ Б. Н. Банка, а другия отъ единъ комисаръ назначенъ отъ българското правителство съ съгласието на Deutsche Bank и Dresdner Bank въ Берлинъ, като прѣдставители на притежателятѣ ипотекарни облигации. Комиссара е обязанъ да бди, щото ни една облигация да се не издава, прѣди да е осигурена съ ипотекарна креанса поне, и прѣди съответствующия ипотекаренъ актъ да е депозирани съгласно съ прѣдписанията на настоящия правилникъ. Комиссара ще удостоверява върху всѣка облигация че тя е гарантирана съ ипотекарна креанса поне за равна сума. Суммата на облигациитѣ въ обращение не може никога да надмине общата сума на сключенитѣ ипотекарни заеми. Освѣнъ това облигациитѣ сж гарантирани съ всички активъ на Б. Н. Банка.

Чл. 3. Всѣка облигация ще носи лихва по 6%, платима въ Германия въ марки, или въ София въ левове златни, шестмѣсечно на 1-ий Май и 1-ий Ноемврий (н. ст.) всѣка година. Първий купонъ ще се плати на 1-ий Ноемврий 1893 год.

Чл. 4. Облигациитѣ и лихвитѣ имъ ще бждатъ освободени въ България отъ всѣкакви такси, даждия, данъци или др. права.

Чл. 5. Облигациитѣ ще се исплащатъ алгагі посредството амортизационенъ фондъ по единъ на сто върху първоначалния капиталъ, чрѣзъ годишни тегления на жребия, които ще се извършватъ у Deutsche Bank въ Берлинъ, въ присѣтството на единъ нотариусъ.

créances et les revenus qui sont affectés par privilège au paiement de l'intérêt et de l'amortissement de ces obligations. Les créances hypothécaires et leurs revenus ne peuvent être saisis par les autres créanciers de la Banque Nationale Bulgare qu'après que les détenteurs des obligations auront été entièrement désintéressés en capital et intérêts. Pour que cette garantie soit effective, les documents souscrits par les propriétaires et les actes joints forment un compte spécial différent de celui de l'actif général de la Banque Nationale Bulgare; ces documents seront enfermés dans une caisse à deux clefs, dont l'une demeurera déposée à la Banque Nationale Bulgare, et l'autre entre les mains d'un commissaire spécial nommé par le gouvernement bulgare d'accord avec les Deutsche Bank et Dresdner Bank de Berlin, représentant les détenteurs des bons hypothécaires. Le commissaire doit veiller à ce qu'aucune obligation ne soit émise sans être garantie par une créance hypothécaire pour une somme au moins équivalente et que, auparavant, l'acte afférent soit déposé, conformément à la présente loi. Le commissaire certifiera sur chaque obligation qu'elle est garantie par une créance hypothécaire d'une somme au moins équivalente. La somme des obligations en circulation ne pourra jamais dépasser la somme totale de l'emprunt hypothécaire conclu. Les obligations sont, en outre, garanties par l'actif total de la Banque N. Bulgare.

Art. 3. Chaque obligation portera 6% d'intérêt, payable en Allemagne en marks, ou à Sophia en levs or, et ce, semestriellement, le 1er Mai et le 1er Novembre (n. s.) de chaque année. Le premier coupon sera payé le 1er Novembre 1893.

Art. 4. Les obligations et intérêts seront exonérés en Bulgarie de toutes taxes, impôts, charges et autres droits.

Art. 5. Les obligations seront remboursées au pair au moyen de fonds d'amortissement de 1% sur le capital primitif, par tirages annuels lesquels auront lieu à la Deutsche Bank à Berlin, en présence d'un notaire.

Чл. 6. Първото тегление ще стане на 1-й Ноември (н. ст.) 1898 год. Последните номера на изтеглените облигации ще се публикуват веднага в 5 Германски вестници и в Българския „Държавен Вестник“, а изплащането им ще става след шест месеца, сир. на 1-й Май (н. ст.) от следващата година.

Чл. 7. Изплащането на купоните и на изтеглените облигации ще става, по желанието на прѣдателят в марки, в Германия, или в левове златни при Българската Народна Банка в София.

Чл. 8. Облигациите ще се приемат за гаранции, при всичките официални учреждения в България.

Чл. 9. Изтеглените погасени облигации прѣстават да носят лихва след датата, опредѣлена за тяхно изплащане. В случай, че един или повече купони, падежа на които още не е дошел, липсват от прѣдставената за изплащане облигация, то стойността им ще се одържи от номиналната цѣна на облигацията.

Чл. 10. Изплатените облигации ще се унищожават в София от една нарочно за тая цѣль назначена комиссия.

Чл. 11. Българската Народна Банка си запазва правото да конвертира или исплати, алпачи, посредством извънредни тегления, всичките непогасени облигации, или част от тях, начиная от 1-й Май 1898 (н. ст.) ако е било известено чрез публикация на притежателите облигации шест месеца прѣди срока за изплащането им. Изплащането трѣбва да става или на 1-й Май или на 1-й Ноември.

До сега има издадени 21,000 облигации за номинални 19,840,000 лева, от които 11,000 по 1000 марки = 1240 л. и 10,000 по 500 марки = 620 лева.

Купоните на облигациите се плащат шестмесечно на 1-й Май и 1-й Ноември н. ст. при Deutsche-Bank и Dresdner-Bank в Берлин или при Българската Народна Банка и клоновете ѝ. Номерата на погасяваните облигации се опредѣлят чрез ежегодни тиражи.

Art. 6. Le premier tirage aura lieu le 1er Novembre (n. s.) 1898. Les numéros des obligations sorties, seront publiés aussitôt dans cinq journaux allemands et en Bulgarie dans le journal officiel „Derjavene Vestnik“, et leur paiement sera effectué après six mois, le 1er Mai (n. s.) de l'année courante.

Art. 7. Le paiement des coupons et le remboursement des obligations échues se fera suivant la demande des porteurs en marks en Allemagne ou en levs or par la Banque Nationale Bulgare à Sophia.

Art. 8. Les obligations seront reçues en garantie par toutes les caisses publiques de Bulgarie.

Art. 9. Les obligations sorties au tirage cessent de porter intérêt après la date fixée pour leur remboursement. Au cas qu'un ou plusieurs coupons dont le terme d'échéance n'est pas arrivé, manquent à l'obligation présentée au remboursement leur valeur sera retranchée de la valeur nominale de l'obligation.

Art. 10. Les obligations payées seront annulées à Sophia par une commission nommée spécialement à cet effet.

Art. 11. La Banque Nationale Bulgare se réserve le droit de convertir ou de payer au pair moyennant des tirages exceptionnels toutes les obligations ou partie d'entre elles à dater du 1er Mai 1898 (n. s.) sous condition d'en informer les intéressés six mois avant le terme fixé pour le payement. Le paiement devra être effectué le 1er Mai ou le 1er Novembre.

Jusqu'à ce jour 21.000 obligations ont été émises pour une somme nominale de 19.840.000 levs dont 11.000 à 1000 marks = 1240 levs et 10.000 à 500 marks = 620 levs. Les coupons des obligations sont payés par semestre le 1 Mai et le 1 Novembre de chaque année à la Deutsche Bank et à la Dresdner Bank de Berlin ou à la Banque Nationale Bulgare et ses succursales. Les numéros des obligations à amortir sont fixés comme il est dit plus haut par des tirages annuels.

Българската Народна Банка, централното сѣдалище на която е в София, се управлява от един управител, който има за съветници четири администратори. Тя има клонове в Руссе, Варна, Пловдив и Търново, управлявани от директори. Една агенатура в Видин, коресподенти и посрѣдници всички земеделчески каси, както и всички държавни бирничества в Княжеството.

При централното сѣдалище на Банката и при всеки нейн клон има по един шконтов комитет, състоящ от управителя или директора и от по шест члена избрани от градски и окръжни съвети. Тия комитети опредѣлят кредитоспособността на всяко лице което има заемане-даване с Банката.

Въ центра на всяка околия има по една комиссия, за оценяване недвижимите имоти, състояща от касиера на земеделческата каса и от трима члена избрани от градския съвет. Тая комиссия е въ същото време шконтов комитет на земеделческата каса за опредѣление кредитоспособността на провинциалните банкови клиенти.

Развитието на по главните банкови операции от 1885 до 1895 год. се виждат в следващото:

La Banque Nationale Bulgare dont le siège est à Sophia est administrée par un gouverneur assisté de 4 administrateurs. Elle a des succursales à Roustchouk, Varna, Philippopoli et Tirnovu administrées par des directeurs; une agence à Viddin; en outre, pour correspondants et intermédiaires, toutes les caisses agricoles, ainsi que tous les percepteurs de taxes de la Principauté. Auprès du siège principal de la banque et auprès de chacune de ses succursales il se trouve un comité d'escompte, composé du gouverneur ou directeur et de six membres élus par le Conseil municipal et le conseil d'arrondissement. Ce comité établit le crédit de chaque personne en relations d'affaires avec la banque. Il existe dans chaque sous-préfecture une commission pour l'estimation des immeubles, composée du caissier de la caisse agricole et de trois membres élus par le conseil municipal. Cette commission fait fonction en même temps du comité d'escompte de la caisse agricole pour fixer le crédit des clients de province de la banque.

Le développement des plus importantes opérations de la Banque depuis 1885 jusqu'à 1896, peut être suivi d'après le tableau suivant.

ИЗВЪЧЕНИЕ

изъ отчетитѣ на Вългарската Народна Банка за години 1885 до 1895 включително.

	1885	1886	1887	1888
Капиталъ основенъ	6,073,000	6,282,000	8,153,000	8,690,000
Capital versé	—	77,000	274,000	534,000
Капиталъ запасенъ	—	77,000	274,000	534,000
Capital de réserve	—	77,000	274,000	534,000
Банкноти въ обращение	213,000	49,000	1,035,000	182,000
Bank-notes en circulation	213,000	49,000	1,035,000	182,000
Наличностъ въ касата	3,658,000	1,497,000	2,398,000	3,120,000
Espèces en caisse	3,658,000	1,497,000	2,398,000	3,120,000
Сконтирани полици и записи	4,249,000	2,939,000	3,640,000	3,129,000
Lettres de change et bons escomptés	4,249,000	2,939,000	3,640,000	3,129,000
Специални текущи сметки	158,000	1,021,000	1,168,000	1,067,000
Comptes-courants spéciaux	158,000	1,021,000	1,168,000	1,067,000
Заеми срѣщу цѣнни книжа и метали	92,000	98,000	115,000	144,000
Prêts sur papiers ou mét. de valeur	92,000	98,000	115,000	144,000
Заеми срѣщу недвижими имоти	53,000	1,373,000	2,171,000	2,389,000
Prêts sur biens immeubles	53,000	1,373,000	2,171,000	2,389,000
Заеми за земеделческитѣ каси	2,732,000	2,713,000	4,029,000	3,945,000
Prêts aux caisses agricoles	2,732,000	2,713,000	4,029,000	3,945,000
Заеми на окръжия и общини	1,043,000	1,061,000	1,088,000	1,102,000
Prêts aux départem. ou communes	1,043,000	1,061,000	1,088,000	1,102,000
Влогове лихвени срочни	—	1,217,000	1,908,000	2,884,000
Dépôts à intérêts et terme	—	1,217,000	1,908,000	2,884,000
Влогове лихвени безсрочни	4,471,000	1,078,000	856,000	103,000
Dépôts à intérêt sans terme	4,471,000	1,078,000	856,000	103,000
Влогове безлихвени за гаранции	59,000	492,000	969,000	1,020,000
Dépôts sans intérêt pour cautions	59,000	492,000	969,000	1,020,000
Печалби и загуби	652,000	591,000	780,000	674,000
Profits et pertes	652,000	591,000	780,000	674,000
Оборотни сумми Sommes en mouvement				
Сконтирани полици и записи Lettres de change et bons escomptés	13,053,000	16,779,000	13,394,000	16,331,000
Специални текущи сметки Comptes-courants spéciaux	158,000	2,159,000	1,159,000	760,000
Заеми срѣщу залогъ на цѣн- ни книжа	241,000	173,000	230,000	310,000
Prêts sur papiers de valeur	241,000	173,000	230,000	310,000
Текущи сметки Comptes-courants	16,579,000	44,499,000	37,289,000	50,959,000
Прѣводи Envois d'argent	25,358,000	18,291,000	21,202,000	20,279,000
Чужди полици за инкаси. Lettres de change appartenant à des particul. et à encaisser	2,374,000	3,789,000	3,881,000	3,945,000
Общо движ. на операциитѣ Mouvement général des opé- rations	164281000	255327000	225713000	227722000

EXTRAIT

des bilans de la Banque Nationale Bulgare depuis 1885 jusqu'à 1895 inclusivement.

	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
	9,120,000	9,120,000	9,120,000	9,120,000	9,120,000	9,120,000	9,120,000
	740,000	1,086,000	1,420,000	1,864,000	2,208,000	2,600,000	3,023,000
	401,000	1,957,000	1,303,000	471,000	1,230,000	824,000	1,680,000
	11,505,000	4,597,000	7,377,000	2,948,000	6,200,000	10,078,000	6,400,000
	3,659,000	6,760,000	3,302,000	3,565,000	7,160,000	18,030,000	17,850,000
	1,549,000	2,805,000	3,475,000	4,426,000	6,200,000	7,919,000	9,563,000
	133,000	242,000	478,000	561,000	742,000	1,175,000	1,354,000
	4,624,000	12,156,000	12,267,000	11,647,000	15,036,000	18,503,000	24,516,000
	3,342,000	3,159,000	2,787,000	2,721,000	2,921,000	3,963,000	6,629,000
	3,806,000	6,478,000	6,331,000	6,382,000	8,837,000	11,357,000	12,678,000
	9,770,000	13,575,000	14,435,000	19,038,000	27,457,000	34,916,000	39,790,000
	258,000	408,000	530,000	649,000	786,000	606,000	541,000
	2,388,000	4,614,000	6,351,000	4,543,000	8,984,000	6,284,000	7,610,000
	1,046,000	1,000,000	1,333,000	1,031,000	1,177,000	1,266,000	1,491,000
	23,432,000	34,348,000	25,952,000	18,727,000	27,608,000	64,289,000	75,649,000
	3,913,000	8,233,000	7,512,000	10,194,000	19,324,000	21,740,000	34,278,000
	295,000	575,000	2,391,000	838,000	1,103,000	1,664,000	1,710,000
	86,705,000	120,154,000	132,800,000	55,510,000	62,406,000	69,417,000	102,618,000
	32,129,000	42,462,000	51,883,000	49,284,000	60,970,000	84,098,000	111,960,000
	4,888,000	5,563,000	6,288,000	9,087,000	12,878,000	17,062,000	17,502,600
	398439000	540364000	570693000	499101000	620369000	902936000	1225312000

Българска Народна Банка въ гр. София

Балансъ

на 31 декемврий 1896 година.

А К Т И В Ъ	
ACTIF	
Капиталъ невнесенъ	879,650-25
Capital non versé	
Наличностъ въ каската	6,486,072-21
Espèces en caisse	
Сконтирани полици и записи	16,908,612-65
Lettres de changes et bons escomptés	
Заеми срѣщу залогъ	1,829,098-14
Prêts sur gages	
Заеми срѣщу ипотека	28,579,399-27
Prêts sur hypothèque	
Заеми на земледѣлческитѣ каски	3,500,628-30
Prêts aux caisses agricoles	
Заеми на окръжия и общини	12,185,359-22
Prêts aux départements et communes	
Текущи смѣтки лихвенни	4,553,959-75
Comptes-courants à intérêt	
Текущи смѣтки безлихвенни банката и клоновѣтъ	7,174,910-89
Comptes-courants sans intérêt (banque et succursales)	
Текущи смѣтки безлихвенни държавно съкровище	489,224-53
Comptes-courants avec le Fisc de l'Etat	
Текущи смѣтки безлихвенни частни лица и учреждения	3,435,045-01
Comptes-courants avec des particuliers et institutions	
Специални текущи смѣтки	10,236,534-99
Comptes-courants spéciaux	
Депозити	7,312,597-75
Dépôts	
Удостоверения срѣщу цѣнни книжи и записи	9,188,221-20
Certificats contre papiers de valeur et bons	
Разлика отъ курса на ипотечарнитѣ облигации	2,392,000—
Différence du cours des obligations hypothécaires	
Движими и недвижими имоти	607,755-09
Biens meubles et immeubles	
Разни	466,436-73
Divers	
Всичко	116,458,515-78
Total	

Управителний Съвѣтъ на Банката състои отъ:

Управителъ М. Теневъ.

Администратори:

Ив. Н. Бракаловъ
Ж. Н. Вълчевъ.
В. Д. Золотовичъ.

Директори на клоновѣтъ сж: Руссенскій: Ив. А. Ивановъ. Варненскій: П. Енчевъ. Пловдивскій: Ив. П. Гирджиковъ. Търновскій: Н. Радевъ.

BANQUE NATIONALE BULGARE à SOPHIA.

Bilan

au 31 Décembre 1896.

П А С С И В Ъ	
PASSIF	
Капиталъ основенъ	10,000,000—
Capital versé	
Капиталъ запасенъ	3,333,333—
Capital de réserve	
Банкноти въ обръщанне	2,396,730—
Bank-notes en circulation	
Ипотечарни облигации	19,202,084 35
Obligations hypothécaires	
Чужди полици за инкассо	1,184,499-25
Lettres de change appart. à des particuliers et à encaisser	
Текущи смѣтки лихвенни	4 465,571-28
Comptes-courants à intérêt	
Текущи смѣтки безлихвенни банката и клоновѣтъ	4,602,345-11
Comptes-courants sans intérêt (Banque et succursales)	
Текущи смѣтки безлихвенни държавно съкровище	2,415,505-19
Comptes-courants avec le Fisc de l'Etat	
Текущи смѣтки безлихвенни частни лица и учреждения	—
Comptes-courants avec des particuliers et institutions	
Влогове лихвенни срочни	46,088,205-68
Dépôts à intérêt à terme	
Влогове лихвенни безсрочни	651,457-91
Dépôts à intérêt sans terme	
Влогове безлихвенни за гаранция	10,901,568-46
Dépôts à intérêts pour cautions	
Прѣводи и акредитиви	85,162-12
Envois d'argent et crédits	
Депозанти	7,312,597-75
Déposant	
Лихви и комисиони	1,669,497-24
Intérêts et commissions	
Печалби и загуби	1,669,958-47
Profits et pertes	
Разни	420,000—
Divers	
Всичко	116,458,515-78
Total	

Le conseil de la Banque est composé de MM.

M. Tenew gouverneur, Iv. N. Brakalow }
Karadjow } administrateurs.
V. D. Zolotovitch }

Les Directeurs des succursales sont: MM. Iv. A. Ivanow à Roustchouk; P. Hentchew à Varna; Iv P. Kardjiev à Philippopoli; N. Radew à Tirmovo.

Императорска Оттоманска Банка.

Banque Impériale Ottomane.

Императорска Оттоманска Банка е едно анонимно дружество съ капиталъ 250.000.000 лева раздѣлени на 500.000 акции по 500 лева, половината стойностъ на които е била исплатена.

Централно сѣдалище въ Галата. (Цариградъ). Агенство въ Стамбулъ, улица Хамидие, Томсонъ-Ханъ. Бюро въ Пера, Главна Улица на Пера № 190.

Главни агентства въ Лондонъ и Парижъ.

Клоноветѣ ѝ въ България сѫ въ София, Пловдивъ и Руссе.

Клоноветѣ вънъ отъ България: Адалия, Адана, Айдинъ, Алепъ, Александрия, Одринъ, Ангора, Багдадъ, Байрутъ, Брусса, Дамаскъ, Коня, Ларнака, Каиро, Лимасоль, Мерсина, Назли, Никозия, Ушакъ, Портъ-Саидъ, Солунъ, Самсунъ, Смирна, Трапезундъ.

Парижскій комитетъ: Г. Г. Т. Берже, Графъ де Жермини, Ш. Ф. Ж. Гогьель, Мишелъ Хенъ, Баронъ Хотингеръ, Ш. Малле, П. Навилъ, А. Ньефлизъ, Графъ Пилъе-Уилъ, Ад. Вернъ.

Лондонскій комитетъ: М. Ж. Александеръ, Е. Жилберстонъ, П. дю Пре Гренфелъ, Благородний Лордъ Хиллингдонъ, Благородний Хенри А. Лоренсъ, Благородний С. В. Милсъ. Депутатъ, Л. М. Рейтъ, О. Ш. Вотерфийлдъ.

Директоръ на Агентството въ Парижъ Г-нъ Ф. Обоано.

Директоръ на агентството въ Лондонъ Г-нъ В. Робертсонъ.

Цариградъ. Съръ Едгаръ Винсентъ К. С. М. Г., Главенъ Директоръ; Г. Г. Гастонъ Обоано, Помощникъ на Глав. Директоръ; Густавъ Вулфингъ, Директоръ; Ж. Р. Ривсъ, Директоръ; А. Панджири Бей, Муавиниъ при Главната Дирекция; Ш. де Сержа, Главенъ-Секретаръ

Императорска Оттоманската Банка и клоновете ѝ авансиратъ сумми съ опредѣленъ срокъ или въ текуща сѣтка подъ залогъ на цѣнни книжа или полици.

La Banque Impériale Ottomane est une société anonyme au capital de 250.000.000 de fcs divisé en 500.000 actions de 500 fcs libérées de moitié.

Siège Central à Galata. Agence à Stamboul, rue Hamidieh, Thomson-Han. Bureau à Péra, Grand' Rue de Péra, No. 190.

Agences Principales à Londres et à Paris

Succursales en Bulgarie: Sophia, Philippopoli et Roustchouk.

En dehors de la Bulgarie: Adalia, Adana, Aïdin, Alep, Alexandrie, Andrinople, Angora, Bagdad, Beyrouth, Brousse, Damas, Konia, Larnaca, Le Caire, Limassol, Mersine, Nazli, Nicosie, Ouchak, Port-Saïd, Salonique, Samson, Smyrne, Trébizonde.

Comité de Paris: MM. Th. Berger, le Comte de Germiny, Ch. F. G. Goguel, Michel Heine, le Baron Hottin-guer, Ch. Mallet, P. Naville, A. Neuf-lize, le Comte Pillet-Will, Ad. Vernes.

Comité de Londres: MM. J. Alexander, E. Gilberston, P. du Pré Gren-fell, l'Hon. Lord Hillingdon, l'Hon. Henri A. Lawrence, l'Hon. C. W. Mills M. P., L. M. Rate, O. Ch. Waterfield.

Directeur de l'Agence de Paris: F. Aubyneau.

Directeur de l'Agence de Londres: W. Roberston.

Constantinople: Sir Edgar Vincent K. S. M. G., directeur général; MM. Gaston Aubyneau, directeur général adjoint; Gust. Wulfing, directeur; J. R. Reeves, directeur; A. Pangiri Bey, Mouavin de la Direct. Générale; Ch. de Cerjat, secrétaire général.

La Banque Impériale Ottomane fait les opérations suivantes:

Avances à échéance fixe ou en compte-courant contre dépôt de titres ou d'effets.

Шконтиратъ полици.

Издаватъ полици, чекове, внасятъ пари телеграфически срѣщу главнитѣ градове на Турция България и въ странство.

Отварятъ текущи сѣтки, приематъ на съхранение цѣнни книжа и скъпоцѣнности.

Инкасиратъ купони, събиратъ стойността на полици въ Турция България и въ странство.

Исполняватъ заповѣдитѣ на Борсата. Продаватъ и купуватъ монети.

Приематъ влогове за опредѣленъ срокъ и съ лихва:

2 1/2 на 100 за влогове съ срокъ отъ една година.

Оттоманската Императорска Банка се натоварва съ всѣкакви инкасирания — търговски полици, купони, погашени облигации, коносаменти съ или безъ фактура и пр., — подъ слѣдующитѣ условия.

I. Взима комисионата си споредъ установената тарифа. Освѣтъ това взима и направенитѣ разноси за разнитѣ ходения или за нарочно наетитѣ хора, и които разноси, въ интереса на довѣрителя ѝ, сѫ били неизбѣжни.

II. Въ България Банката внася инкасиранитѣ отъ нея сумми, съ чекове за Берлинъ, Лондонъ, Парижъ и Виена споредъ курсътъ на камбиото въ Софийската пияца, и въ такива монети каквито сѫ били обозначени за инкасиране, марки, Английски лири, франкове, или фиорини, освѣтъ ако ѝ сѫ били дадени специални инструкции. Взима още и стойността на пощенската такса за испращанieto на чека.

III. Полицитѣ се исплащатъ по желанието на дължника, или въ монетитѣ които сѫ обозначени въ полицата или въ левове споредъ курсътъ на речената монета въ пияцата въ деньтъ на исплащанieto. За това нужно е щото приносителя на полицата, стойността на която трѣбва да се исплати, напримѣръ въ франкове или наполеони, а се исплаща въ левове, да я инкасира споредъ камбиото за Парижъ тъй като наполеонътъ и камбиото за Парижъ иматъ въ една и сѣща пияца, а въ единъ и сѣщи день разни такси.

Въ този случай има всѣкога, или почти всѣкога, загуба за бенефициера и тази загуба да пада въ тежестъ на дължника освѣтъ ако въ полицата е

Escompte d'effets.

Emission de traites, chèques, lettres de crédit et ordres télégraphiques, sur les principales villes de la Turquie de la Bulgarie et de l'Étranger

Ouverture de comptes - courants, garde de titres et d'objets de valeurs.

Encaissement de coupons, recouvrement d'effets sur la Turquie, la Bulgarie et l'étranger. Exécution d'ordres de Bourse. Vente et achat de monnaies.

La Banque Impériale Ottomane reçoit des dépôts de fonds à échéance fixe aux taux d'intérêts de

2 1/2 % l'an pour dépôt à un an d'échéance

La Banque Impériale Ottomane se charge des encaissements de toute nature — effets de commerce, coupons, obligations amorties, connaissements avec ou sans facture, etc., — aux conditions suivantes:

I. Il est perçu une commission basée sur un tarif établi.

Il est prélevé, en outre, les frais de course ou d'express qui, dans l'intérêt du remettant, n'ont pu être évités.

II. En Bulgarie, la Banque couvre du produit encaissé, en chèques sur Berlin, Londres, Paris ou Vienne, au cours du change du marché de Sophia, selon que la somme à recouvrer était stipulée en marks, livres sterling, francs ou florins, à moins d'instructions spéciales. Elle prélève un port de lettre pour l'envoi du chèque.

III. Les effets sont payables, au choix du débiteur, soit en la monnaie en laquelle ils sont stipulés, soit en levs au cours du jour de la dite monnaie sur la place. De là la nécessité, pour le porteur, de recevoir, par exemple, pour un effet stipulé en francs, en francs effectifs ou napoléons, le montant du dit effet en levs, et de convertir ensuite, pour la couverture, le montant encaissé en change sur Paris, attendu que le napoléon et le change sur Paris ont, sur la même place et le même jour, des taux différents.

Il y a, en ce cas, toujours ou presque toujours, perte pour le bénéficiaire et cette perte ne tombe à la charge du débiteur que si l'effet est stipulé paya-

обозначено че трябва да се плати по курсъ на камбиото по явяването ѝ въ Берлинъ, Лондонъ, Парижъ или Виена, било въ марки, било въ суверени или Английски лири, било въ франкове или наполеони, било въ фиорини. Нъ това условие не може, именно защото изобщо обръменява длъжника, да бъде задължително за този послѣдния, ако предвирително не е установено между него и кредиторинтъ му. И тъй това условие установено отъ единъ жирантъ (andossur) не е валидно; она който тегли полицата не може да прибави това условие слѣдъ като полицата е била приета (акцептирана), и ако това условие е турено отъ она който тегли полицата при самото издаване на тѣзи послѣдната, това условие трябва да е обозначено по такъвъ начинъ щото лицето възъ когото е теглена полицата да не може да претендира, (както често се случаватъ) че това условие е било прибавено слѣдъ акцептирането на полицата, а че слѣдователно не е задължително за него.

IV. Въ България Банката отхвърля всякаква отговорност за непротестирането както и за закъснитѣ или нередовни протести на полици, които има да се изплащатъ възъ отъ градоветъ гдѣто Банката има агенциитѣ си, ако показанята на полицата сж непълни, погрѣшни или съмнителни, ако не е присигнала о време му.

Тя сжщо не е отговорна за всѣко закъсняване било за предстваннето на полицитѣ, било за връщането имъ въ случай че не сж били платени било за испращането стойността имъ, когато тѣ сж били платени защото трябва да се иматъ предъ видъ бавноститѣ и нередовноститѣ на полицитѣ и най-паче истинности, впрочемъ многобройни, — които нѣматъ нито морско пристанище нито желѣзнопътна станция.

V. Полицитѣ, както и всѣкакви други за инкасиране сумми, които сж взети въ портфейлъ и се връщатъ относитѣ по каквато и да е причина, подлежатъ на опредѣлената отъ тарифа комисиона както и слѣдующата пощенска такса за всѣка една полица.

VI. Всѣка търговска полица или записъ, влѣзла въ портфейла на Банката подлѣжи на гербовия сборъ поста-

ble au cours du change à vue sur Berlin, Londres, Paris ou Vienne, selon qu'il s'agit de marks, de souverains ou livres sterling, de francs ou napoléons, ou de florins. Mais cette stipulation ne peut, précisément parce qu'elle est généralement onéreuse pour le débiteur, engager celui-ci qu'autant qu'elle est une condition préalablement consentie entre lui et son créancier. Ainsi, un endosseur ne peut la stipuler valablement, le tireur d'une traite ne peut l'ajouter après que celle-ci a été acceptée, et, si cette stipulation est mise par le tireur en confectionnant la traite, elle doit être placée de telle façon que le tiré ne puisse prétendre, comme cela arrive souvent, qu'elle a été ajoutée après son acceptation, et par conséquent ne l'engage pas.

IV. En Bulgarie, la Banque décline toute responsabilité pour le défaut de protêt ainsi que pour les protêts tardifs ou irréguliers, si l'effet est payable en dehors des villes où sont situées ses agences, s'il porte une indication incomplète, fautive ou douteuse, s'il n'est pas arrivé en temps utile, etc.

Elle n'assume non plus aucune responsabilité pour tout retard, soit dans la présentation des effets, soit dans leur renvoi en cas de non-paiement, soit dans la couverture en cas de paiement, car il faut tenir compte des lenteurs et des irrégularités dans les courriers, surtout lorsqu'il s'agit de places, et elles sont excessivement nombreuses, qui n'ont ni port de mer, ni station de chemin de fer.

V. Les effets, comme toutes autres valeurs à recouvrer, entrés en portefeuille et renvoyés ensuite pour un motif quelconque, supportent la commission du tarif et un port de lettre par effet.

VI. Tout effet de commerce entrant dans le portefeuille de la Banque est soumis au timbre bulgare à la charge du remettant.

новенъ въ Българая за смѣтка на подавателя.

Ако се изпълни тѣзи формалностъ съ движими гербови марки, тѣзи послѣднитѣ трябва да се унищожатъ съ първия подписъ който ще се положи въ България; въ противенъ случай и ако полицата бъде протестирана, освѣтъ гербовия сборъ се плаща и 3 на % глоба, които сжщо сж въ тежестъ на подавателя.

VII. Банката си запазва правото да възвърне полицитѣ или записитѣ които тя не е имала възможностъ да инкасира.

VIII. Въ никой случай Банката не се натоварва да истегли стокитѣ, които сж обозначени въ копосаментитѣ. Ако получателитѣ се откажатъ да платятъ ассигнуванитѣ сумми и да си получатъ копосаментата, то за това се извѣстата прието на подавателя слѣдъ единъ срокъ който се намѣри за нуженъ.

IX. Банката не се натоварва съсѣдебни прѣсѣдвания нито съ спорни инкасираня.

X. Банката се натоварва да прѣдстави полицитѣ на приемане (акцептиране), послѣ което ги възвръща.

За бѣлѣжка. Полицитѣ отъ странство за България се изплащатъ по старий стилъ, освѣтъ ако има противно условие. Слѣдователно падежътъ имъ се продължава, по право, съ 12 дена.

S'il est satisfait à cette formalité au moyen de timbres mobiles, ces derniers doivent être oblitérés par la première signature apposée en Bulgarie, sous peine, en cas de protêt, indépendamment du prix du timbre, d'une amende de 3 %, laquelle est également à la charge du remettant.

VII. La Banque se réserve la faculté de renvoyer les effets ou valeurs qu'elle n'aurait pas le moyen de faire encaisser.

VIII. La Banque ne se charge, dans aucun cas, de retirer les marchandises faisant l'objet de connaissements. Si les destinataires refusent de payer les sommes assignées pour la livraison du connaissement, avis en est simplement donné au remettant et ce après le délai jugé nécessaire.

IX. La Banque ne se charge ni de poursuites, ni de recouvrements litigieux.

X. La Banque se charge de présenter les effets à l'acceptation pour les renvoyer ensuite.

N. B. Les effets de l'étranger sur la Bulgarie sont payables vieux style, à moins de stipulation contraire; par conséquent leur échéance se trouve prorogée de droit de 12 jours.

Дивиденди които били раздадени на акционеритѣ отъ 1875 до 1895 год.

Dividendes qui ont été distribués aux actionnaires de 1875 à 1895

1875	5 ⁰ / ₁₀	1882	15 ⁰ / ₁₀	1889	5 ⁰ / ₁₀
1876	—	1883	10 ⁰ / ₁₀	1890	7 ⁰ / ₁₀
1877	—	1884	8 ⁰ / ₁₀	1891	7 ⁰ / ₁₀
1878	—	1885	6 ⁰ / ₁₀	1892	7 ⁰ / ₁₀
1879	5 ⁰ / ₁₀	1886	5 ⁰ / ₁₀	1893	7 ⁰ / ₁₀
1880	5 ⁰ / ₁₀	1887	5 ⁰ / ₁₀	1894	8 ⁰ / ₁₀
1881	15 ⁰ / ₁₀	1888	5 ⁰ / ₁₀	1895	6 ⁰ / ₁₀

Пощи, Телеграфи и Телефони.

(Министерство на Общитѣ Сгради, Пжтицата и Съобщенията).

Postes, télégraphes et téléphones

(Ministère des Travaux Publics, Voies et Communications).

Главенъ Директоръ Ив. Стояновичъ.

Directeur-Général: Iv. Stoyanovitch.

Настоящият кратък показалецъ по Поцитѣ, Телеграфитѣ и Телефонитѣ е съставенъ за ония лица, които бързатъ и нѣматъ време да чакатъ по разнитѣ гшетата на Пощо-Телеграфнитѣ Станции. При това, ний прибавихме и нѣкои полезни свѣдения, не до тамъ известни за публиката, като същевременно ги допълнихме съ най новитѣ до сега введени распорѣждания по тая служба.

Ce petit guide des Postes, Télégraphes et Téléphones est destiné aux personnes pressées, qui n'ont pas le temps d'attendre devant les guichets des bureaux de poste. Nous y avons indiqué des renseignements utiles, généralement ignorés du public, ainsi que les changements qui jusqu'à l'heure actuelle se sont produits dans ce service.

I. Пощо-Телеграфни Станции въ София.

Централна Станция ул Самоковска и Александровска.

Клонове: 1. Ул. Търговска; 2. Гарата на Желѣзницата; 3. Ючъ-Бунаръ, ул. Паротска; 4. ул. Московска.

Централната Пощо-Телеграфна Станция е съ постоянно дѣйствиe, отворена денонощно за телеграфната служба.

Пощенската служба за простата и прѣпоржчена кореспонденция, прѣвъ лѣтний сезонъ (1-й Априлий), почва отъ 8 ч. заранъ до 7 ч. вечеръ; прѣвъ зимний сезонъ (1-й Октомврий) отъ 8 ч. 30 м. до 5 ч. 30 м. вечеръ.

Клоноветѣ сж открити ежедневно, прѣвъ лѣтний и зимний сезонъ, отъ 8 ч. заранъ до 12 ч. пладнѣ и отъ 2 ч. до 7 ч. вечеръ.

Въ празничнитѣ и неприсѣтствени дни Централната Станция и клоноветѣ дѣйствуватъ, за паричната кореспонденция, само отъ 2 ч. до 5 ч. вечеръ, прѣвъ лѣтний сезонъ и отъ 2 ч. до 4 ч. вечеръ, прѣвъ зимъ.

I. Les bureaux de Poste et Télégraphes de Sophia.

Bureau central: Rues Samokowska et Alexandrowska.

Bureaux auxiliaires: 1. Rue Tergovska; 2. Gare du chemin de fer; 3. Youtch-Boumar, rue Pirotska; 4. Rue Moskowska.

Le Bureau central est ouvert en tout temps, nuit et jour, pour le service télégraphique.

Pour le service postal les guichets sont ouverts:

1o. Saison d'été (1er avril — 1er octobre) de 8 heures du matin à 7 h. du soir.

2o. Saison d'hiver (1er octobre — 1er avril) de 8 h. 30 du matin à 5 h. 30 du soir.

Les bureaux auxiliaires sont ouverts: Saison d'été et d'hiver de 8 h. matin à 12 h. et de 2 h. à 7 h. du soir.

Les dimanches et jours de fêtes, le Bureau central et les auxiliaires ne sont ouverts au public que de 2 h. à 5 h. pendant la saison d'été, et de 2 h. à 4 h. pendant la saison d'hiver.

II. Събиране писмата отъ кутиитѣ и раздаването имъ по домоветѣ.

Писмата се събиратъ отъ кутиитѣ ежедневно, прѣвъ лѣтний сезонъ, въ 8 ч. 30 м.; 10 ч. 30 м. заранъ и въ 1 ч., 3 ч. 30 м. и 6 ч. вечеръ, а прѣвъ зимний сезонъ, въ 8 ч. 30 м., 10 ч. 30 м. заранъ и въ 3 ч. 30 м. и 6 ч. вечеръ.

Раздаването писмата по жилищата прѣвъ лѣтний и зимний сезонъ става ежедневно въ 9 ч. и 11 ч. заранъ и въ 2 ч., 4 ч., и 6 ч. вечеръ.

Писмата за послѣдното дневно раздаване трѣбва да бждатъ пустнати въ кутиитѣ; най късно, до 5 ч. 30 м. вечеръ.

Може и въ кутиитѣ да се пущатъ писма за прѣпоржчване, като се облѣпятъ съ изискуемитѣ за тая цѣлъ пощенски марки и се надпише въ горнята имъ частъ, на дѣво „прѣпоржчено“.

III. Въ Пощенското Писалище.

Тарифа на пощ. марки и пощенскитѣ картички.

При всичкитѣ пощенски писалища се намиратъ: пощенски марки съ стойностъ и краска: 1 стот., теменугова; 2 стот., пепелява; 3 стот., кестенява; 5 стот., зеленикава; 10 стот., блѣднозелена; 15 стот., желта; 25 стот., синкава; 30 стот., кафениена; 50 стот., тъмнозелена; 1 левъ керемидовидна; 2 лева червеникава; 3 лева черникава.

Пощенски карти. За вътрѣшността на България, таксата е 5 стот.; съ отговоръ платенъ 10 стот.

Карти писмо, (които се залѣпятъ) за вътрѣшността 15 стот. Карти писмо за кръгообращение въ единъ и сжщъ градъ (за вътрѣшността) 5 стот.

Международни пощенски карти, които се пращатъ по държавитѣ участвуващи на пощенский сѣюзъ, 10 стот. Съ отговоръ платенъ, 20 стот. Карти писма за странство 25 стот.

Пощенскитѣ карти и картичѣ писма могатъ различно да се употрѣбаватъ напр. Ако на една пощенска карта отъ 5 стот., за вътрѣшността, се прибави още една пощенска марка отъ 5 стот. тогава тя може да се употрѣби за международна пощенска карта.

Ако на една карта писмо, за кръгообращение въ единъ и сжщъ градъ

II. Levée des Boîtes et Distributions à domicile.

Le service de levée des boîtes se fait journellement pendant la saison d'été à 8 h. 30, 10 h. 30 du matin et 1 h., 3 h. 30 et 6 h. après midi, et pendant la saison d'hiver à 8 h. 30, 10 h. 30 du matin, 3 h. 30 et 6 h. après midi.

La distribution des lettres s'opère pendant les saisons d'été et d'hiver tous les jours à 9 h. et 11 h. le matin et 2 h., 4 h. et 6 h. le soir.

Les lettres pour la dernière distribution doivent être jetées à la boîte ou plus tard à 5 h. 30 du soir.

On peut mettre à la boîte des lettres à recommander, en ayant soin de les munir des timbres-postes nécessaires et en inscrivant dans le coin gauche d'en haut de l'enveloppe, la mention „A recommander“.

III. Au bureau de Poste.

Tarif des timbres et cartes.

On trouve dans tous les bureaux: 1o. Des timbres-poste des valeurs et couleurs ci-après: fr. 0.01 violet; 0.02 gris cendré; 0.03 brun; 0.05 vert d'eau; 0.10 vert clair; 0.15 paille; 0.25 bleu de ciel; 0.30 café; 0.50 vert foncé; 1 fr. chamois; 2 fr. brique; 3 fr. noirâtre.

Cartes postales. Pour l'intérieur de la Bulgarie la taxe est de fr. 0.05, avec réponse payée 0.10.

Cartes-lettre, fermées pour l'intérieur 0.15; dans la même ville de l'intérieur 0.05.

Cartes postales internationales pour tous les pays de l'Union Postale 0.10, avec réponse payée 0.20. Cartes lettres 0.25.

Les cartes postales et les cartes lettres peuvent être employées différemment, par ex.: si à une carte postale pour la Principauté on ajoute un timbre de 0.05, elle peut être employée pour l'Union Postale; si à une carte-lettre pour une même ville de la Principauté, on ajoute un timbre de 0.10, elle peut circuler dans toute la Bul-

(за България) се прибави една пощенска марка от 10 стотинки казанната карта писмо може да послужи за карта писмо по цяла България. Сжщата гая карта писмо, обляпена съ една пощенска марка от 20 стот. може да послужи за международна карта писмо. Сжщо така, ако на една карта писмо от 15 стот., се прибави една пощенска марка от 10 стот. тя може да се употреби за международна карта писмо.

IV. Прости прѣпорѣчени писма.

Печатъ и адресъ Всички прѣпорѣчени писма трѣбва да бѣдѣтъ внимателно запечатани. Писма, които се пращатъ за далечни задморски страни, прѣдпочтително е да бѣдѣтъ запечатани съ булини; вѣсѣка по тропическите климати и прѣвъ продължителниятъ прѣвозъ се стопява. Адреса да е четливъ и ясно написанъ. Когато издателя е въ двуумение за точниятъ адресъ на лицето, на което пише, добръ би било да напише адресъ си на опаката му страна така: пратка, отъ Г-на ул. № София. Ако прѣдаването му не е могло да стане, пощата веднага го повърща, безъ да го унищожава. Хиляди писма въ годината се унищожаватъ за нѣмание отбѣлѣвано, нито отъ вѣнъ нито отъ вѣтрѣ, името и мѣстожителството на подателятѣ.

Проститѣ писма се пазятъ 2 мѣсеци. Писма и вѣщи съ обявена стойностъ 10 мѣсеца. Нѣкои лица иматъ навикъ да надписватъ върху писмата, вмѣсто името на града „въ града“ или „тукъ“. Подобръ е да се отбѣлѣзва името на града за да се отстранятъ всѣвъможнитѣ погрѣшки, които послѣдватъ отъ това.

Въ картитѣ писмо не се позволява влагане цѣнностей.

Тежината на писмата е неограничена.

Таксирание на писмата. Таксата за проститѣ писма за България, Сърбия и Романия е 15 стотинки за всѣки 15 или дробъ отъ 15 грама; за неплатенитѣ или недоплатенитѣ, недовзетата такса се взема отъ получателя въ двоенъ размѣръ, съобразно горѣспоменатий редъ.

Таксата за прости писма, подадени за доставяние въ сжщия градъ (въ България) е 5 стот. за 15 или дробъ отъ 15 грама. Неплатенитѣ такива не се доставятъ.

gare. Cette même carte lettre, munie au besoin d'un timbre poste de 0.20 pourra circuler dans tous les pays de l'Union Postale. De même, si à une carte lettre de 0.15 on ajoute un timbre de 0.10, elle pourra circuler dans tous les pays.

IV. Lettres ordinaires et recommandées.

Cachets et adresses. — Les lettres doivent être fermées avec soin. Pour les pays d'outre-mer, on emploiera les pains à cacheter de préférence à la cire, qui, dans les climats tropicaux, fond en cours de transport.

L'adresse doit être écrite très lisiblement. Si l'on a des doutes sur l'adresse exacte de la personne à laquelle on écrit, il sera bon de mettre au dos de l'enveloppe, la mention: envoi de M. Rue No. Sophia..., de sorte que si la distribution n'a pu en être effectuée, elle est retournée au destinataire sans être décachetée.

Des milliers de lettres sont jetées au rebut, chaque année faute de cette inscription.

Les lettres ordinaires sont conservées deux mois; les lettres recommandées et objets de valeur, 10 mois.

Quelques personnes ont l'habitude de mettre sur les lettres pour la localité, les mots „En ville“ ou „Ici“; il est préférable d'insérer le nom de la ville pour éviter des erreurs assez fréquentes.

Il est interdit d'insérer des valeurs dans les cartes-lettres fermées.

Le poids des lettres est illimité.

Affranchissement des lettres. Pour la Serbie la Roumanie et la Bulgarie la taxe des lettres ordinaires est de fr. 0.15 par 15 grammes ou fraction de 15 grammes.

Les lettres non affranchies ou qui le sont insuffisamment sont taxées au double de ce qui aurait dû être perçu, et cette taxe doit être acquittée par le destinataire.

Dans une même ville en Bulgarie, la taxe est de 0.05 par 15 gr. ou fraction de 15 gr. les lettres non affranchies ne sont pas distribuées.

Таксата на вѣстниците, печатнитѣ произведения, периодическите списания, образцитѣ отъ стоки, дѣловитѣ вѣнжи, визитнитѣ картички, фотографитѣ, извѣстията за раждане, женидба, смъртъ и пр се заплащатъ при прѣдаването имъ; такива, ако не носятъ никакви пощенски марки, не се испращатъ за мѣстоименитѣ имъ.

За да прѣтеглите писмата си, при отсъствие на теглила, послужете си съ монети: мѣднитѣ монети отъ 2 стот. тѣжатъ 2 грама; отъ 5 стот. 5 грама; 10 стот. 10 грама. Сребърнитѣ монети отъ 1 левъ тѣжатъ 5 грама, отъ 2 лева 10 грама и 5 левовитѣ 25 грама

Ако сте забравили и сте пустили писмото си въ пощенската кутия, безъ да сте го облепили съ слѣдующитѣ пощенски марки, вий можете да поправите това опущение, като прѣдставите въ пощата единъ подобенъ на писмото надписъ. Прѣвъ врѣме на война кореспонденцията на военнитѣ се прѣнася безъ заплатата.

Прѣпорѣчени писма. Установената такса е 15 стот. за всѣко писмо, свѣрхъ задължителната такса (15 ст. за 15 или дробъ отъ 15 грама) за България, 20 ст. за Сърбия и 25 ст. за странство. Извѣстие за доставяние за България 15 стот. за Сърбия 20 стот. и за странство 25 ст., ако такова се поисква отъ подателя.

Напр. едно прѣпорѣчено писмо отъ 15 грама (включително съ задължителната такса за България 15 ст.) ще струва 30 стот. Едно писмо отъ 15 до 30 гр. 45 стот.; отъ 30 до 45 грама 60 ст.; отъ 45 до 60 грама 75 стот.; отъ 60 до 75 грама 90 ст. За всѣко прѣпорѣчено писмо се прибавя установеното за прѣпорѣчка право, 15 ст за България, 20 стотинки за Сърбия и 25 стот. за странство. Ако искате писмото ви да бѣде отправено въ сжщия день, прѣдавайтѣ го за къмъ Источна България прѣдъ 11 часа заранъ, а къмъ западъ прѣдъ 3 часа послѣ пладнѣ.

Оттегляние на кореспонденцията.

Подателя на какъвъ да е прѣдметъ повѣренъ на пощата за испращане, може да го изисква назадъ, ако той не е още прѣдаденъ на адресанта; а за писмо, неотправено още или отправено вече, да се отнесе къмъ податната станция, снабденъ съ докум-нтъ удосто-

La taxe des journaux, imprimés, publications périodiques, échantillons, papiers d'affaires, cartes de visite, photographies, avis de naissance, mariage, décès, doit être acquittée d'avance.

Si ces différents envois ne portent pas les timbres nécessaires, ils ne sont pas distribués.

Pour peser les lettres, à défaut de poids, l'on peut se servir de pièces de monnaie. Les pièces de cuivre de 0.02 pèsent 2 gr. celles de 0.05, 5 grammes et celle de 0.10, 10 grammes. La pièce 1 lev arg. pèse 5 grammes et celle de 5 leva 25 gr. Une lettre jetée à la boîte non affranchie peut l'être ultérieurement, en produisant le fac-simile de l'adresse. En temps de guerre, la franchise est accordée à la correspondance militaire.

Lettres recommandées. Taxe fixe 0.15 par lettre outre la taxe ordinaire d'affranchissement (0.15 pour la Bulgarie 0.20 pour Serbie, 0.25 pour l'étranger).

Avis de réception sur demande 15 cent. pour la Bulgarie, 0.20 pour la Serbie, 0.25 pour l'étranger.

Une lettre recommandée des 15 gr. (y compris la taxe de la lettre pour la Bulgarie de 0.15) coûtera 0.30; une lettre de 15 à 30 grammes, 0.45; de 30 à 45 grammes, 0.60; de 45 à 60 grammes, 0.75; une de 60 à 75 gr., 0.90; — pour chaque lettre recommandée on ajoute 0.15 pour la Bulgarie, 0.20 pour la Serbie, et 0.25 pour les autres pays.

Pour qu'une lettre parte le jour même, il faut la remettre avant 11 heures du matin pour les lignes d'Orient, avant 3 heures pour les lignes d'Occident.

L'expéditeur de tout objet confié à la poste peut le réclamer tant qu'il n'a pas été remis au destinataire. S'adresser à la poste expéditrice avec pièces constatant son identité pour se faire indiquer les formalités à accomplir, que

въряющъ самоличността му и тамъ ще му се укаже какви сж формалноститѣ, които ще трѣбва да изпълни за двата случая.

Писма за странство. Таксата за едно обикновено писмо (15 или дробъ отъ 15 грама) е 25 ст. за участвуващитѣ въ пощенскитѣ съюзи държави.

Участвуващитѣ въ Пощенски Съюзъ Държави сж:

Германия, Австралия, Австро-Унгария, Белгия, Боливия, Бразилия, България, Франция, Англия, Дания, Испания, Нидерландия, Португалия, Кабулъ (Авганистанъ), Чили, Коста-Рика, Египетъ, Екватория, Америк. Съединени Щати, Съединенитѣ Държави на Колумбия, Велико-Британия, включително Исландия и Шотландия, Гръция, Гватемала, Хайти, Хавай (Сандвичъ, Хондурасъ, Италия, Япония, Кашмиръ, Лакдашъ (малки Тибетъ) Либерия, Лукайесъ (Островъ), Люксембургъ, Мексико, Черна-Гора, Никарагуа, Норвегия, Холандия, Пекинъ и Тиенъ-Цинъ, Перу, Персия, Аржентинската Република, Румъния, Руссия (Европейска и Азиатска) Сърбия, Швеция, Швейцария, Турция (Европейска и Азиатска), Венецуела.

V. Парични Пратки.

Писма съ обявена цѣнность. Испращатъ се въ парични писма (освенъ монети) такива цѣнности, като: банкноти, чекове, изтекши купони и пр., на които стойността се обявява за да се застрахува въ случай на изгубване; максималната гаранция е до 10000 л. Утвърденото право за прѣпоръчване на писмото за България е 15 ст. сврѣхъ таксата му (15 ст за 15 грам. или дробъ отъ 15 грам.) и една пропорционална такса, 10 ст. на 100 л. или дробъ отъ 100 л. отъ обявената сума, до 10000 л.: 10 ст. за расписка, която се дава подателю, и 15 ст. за обратна расписка, само по поискване. Разнитѣ тия берии се прѣдставени въ пощенски марки, облѣпени врѣхъ плика, по начинъ да не допиратъ една до друга и да не обвиватъ сгнжкитѣ на плика.

Тежестъта на едно парично писмо е неограничена.

Писма съ обявена цѣнность, за да бждатъ приети отъ пощенскитѣ писалища трѣбва да отговарятъ на слѣдующитѣ условия:

1-о. Надъ адреса да бди написано

la lettre soit encore au bureau ou même expédiée.

Lettres pour l'étranger. L'affranchissement des lettres ordinaires est taxé a 0 25 par 15 g. ou fraction de 15 g. pour les pays faisant partie de l'Union Postale.

Ces pays sont:

Allemagne, Australie, Autriche-Hongrie, Belgique, Bolivie, Brésil, Bulgarie, France, Angleterre, Danemark, Espagne, Pays-Bas, Portugal, Caboul (Afghanistan), Chili, Costa-Rica, Egypte, Equateur, Etats-Unis d'Amérique, E.-U. de Colombie, Grande-Bretagne comprenant l'Irlande et l'Ecosse, Grèce, Guatemala, Haïti, Hawaï (Sandwich), Honduras, Italie, Japon, Kaschmir, Lakdach (Petit Thibet), Libéria, Lucayes (îles), Luxembourg, Mexique, Monténégro, Nicaragua, Norvège, Hollande, Pékin et Tien-Tsin, Pérou, Perse, République Argentine, Roumanie, Russie d'Europe et d'Asie, Serbie, Suède, Suisse, Turquie d'Europe et d'Asie, Vénézuéla.

V. Letres chargées.

On envoie par lettre chargée, sauf des monnaies, toutes valeurs telles que: billets de banques, chèques, traites, coupons échus, etc. dont la valeur est déclarée afin de les assurer en cas de perte. — Maximum de la garantie: 10.000 levs. — Droit fixe de 0,15 pour la recommandation en Bulgarie en outre de l'affranchissement (0,15 par 15 g), plus un droit de 0,10 par franc. 100 ou fraction de la valeur déclarée jusqu'à franc. 10 000 — Droit de 0 10 pour le récépissé remis à l'expéditeur sur sa demande.

L'acquit de ces droits divers est représenté par des timbres-poste apposés sur l'enveloppe de façon à ce qu'ils ne se touchent pas et ne recouvrent pas le bord de l'enveloppe,

Le poids d'une lettre chargée est illimité.

Les lettres chargées doivent remplir les conditions suivantes:

1o. inscrire au-dessus de l'adresse, en

съ букви всепѣло обявената стойностъ, безъ старгание и надписване;

2-о. Да бждатъ вложени въ пликъ, потиснатъ съ печать врѣхъ чистъ отъ еднакъвъ цвѣтъ воськъ, въ достатъчно число, най-малко петъ отпечата, за да сж заловени всичкитѣ сгънки на плика. Печатитѣ да бждатъ отъ еднаква величина, потиснати врѣху еднакъвъ воськъ и да носятъ собствениитѣ знакове или гербъ на испращаче. Ония потиснати съ монети или съ нѣкой другъ прѣдмѣтъ безъ особенъ знакъ не се приематъ. Извѣстие за получване (обратна расписка заедно съ обявена цѣнность писмо, за вътрѣшността, и по искание е 15 ст. и 10 ст. за расписка която се дава на подателя при прѣдаването на прѣдмѣта — писмото.

За странство, писмата съ обявена цѣнность сж подложени на сжщитѣ условия както ония за България. Тѣ плащатъ установеното право за прѣпоръчка 25 ст. сврѣхъ пощенската такса (25 ст. за 15 грама или дробъ отъ 15 грама); за расписка, която се дава подателю при подаването, не се взема никаква такса и 25 ст. за обратна расписка, само по искание.

Таксата за писма съ обявена цѣнность за: Австро-Унгария, Белгия, Германия, Дания, Испания, Италия, Люксембургъ, Норвегия, Португалия, Руссия, Тунисъ, Франция, Алжирия, Холандия, Швейцария и Швеция е 25 ст. за всѣки 200 лева или дробъ отъ 200 лева; за Сърбия, и евентуално за Румъния, 10 ст.; и за Турция, само гдѣто има Австрийски пощ. писалища, 20 ст.

Кутии съ обявена стойностъ. Кутии, въ които се испращатъ скъпоцѣнности и прѣдмѣти отъ стойностъ (съ исключение на звонки монети), се считатъ като писма съ обявена цѣнность. Тѣ се таксиратъ за въ България: установено право 15 ст. Право по 1 % отъ обявената стойностъ до 100 лева и по 1/2 % за всѣки слѣдующи 100 лева или дробъ отъ 100 лева до 10000 лева; максимална тежестъ до единъ килограмъ, и мѣрката да не надминава 10 см. дължина, 8 см. широчина и 5 см. височина. Дебелината на дъскитѣ на тѣзи кутии да бде най-малко 8 м. м. Тѣ трѣбва да бждатъ добръ затворени и на кръсть прѣвързани съ яка врѣвъ, запечатани врѣху четиритѣ страни, по такъвъ на-

toutes lettres, le montant de la déclaration, sans ratures ni surcharges.

2-о. être placées sous une enveloppe scellée de cachets de cire en nombre suffisant, cinq au moins pour clore tous les plis de l'enveloppe. Les cachets doivent être de la même grandeur, de la même cire et porter la même empreinte spéciale de l'envoyeur; les empreintes faites avec une pièce de monnaie ou tout autre objet sans signe particulier sont refusées.

Avis de réception d'une lettre chargée pour l'intérieur (Bulgarie) 0,15 plus 0,10 pour le récépissé remis au destinataire, en même temps que la lettre est remise.

Pour l'étranger, les lettres sont soumises aux mêmes conditions que celles imposées pour la Bulgarie. Elles payent un droit fixe de recommandation de 0 25 en plus de l'affranchissement, le récépissé est délivré gratuitement; l'avis de réception (0 25) est délivré sur demande.

La taxe des lettres chargées pour l'Autriche-Hongrie, Allemagne, Belgique Danemark, Espagne, Italie, France, Luxembourg, Norvège, Portugal, Russie, Suède, Algérie, Tunisie, Pays Bas, est de 0 25 par 200 levs, ou fraction de 200 levs; pour la Serbie, et éventuellement pour la Roumanie 0,10 et pour la Turquie, dans les parties où existent des bureaux de poste autrichiens, 0,20.

Boîtes chargées. Les boîtes renfermant des bijoux ou objets précieux (monnaies exceptées) sont considérées comme lettres contenant des valeurs déclarées. Droit fixe de chargement pour la Bulgarie 0,15; droit proportionnel 1 % sur la valeur déclarée jusqu'à 100 levs et 1/2 % pour chaque 100 levs ou fraction de 100 levs jusqu'à 10,000. Le poids des boîtes ne doit pas dépasser 1 kilogr. et leur dimension 0,10 de longueur sur 0,08 et 0,05 de hauteur; l'épaisseur du bois doit être d'au moins 0,008. Elles doivent être recouvertes, dessus et dessous mais pas sur les côtés, d'une feuille de papier blanc collée, portant les diverses indications d'adresse et les timbres-poste; elles

чинъ да спазватъ отварянето имъ. Другитѣ двѣ страни трѣбва да сѣ обленени добрѣ съ чиста книга върху която, освѣнъ адреса на получателя и обявеното стойността, таксата да бѣде облѣпена въ пощен. марки. Запрѣтено е да се влага въ тѣхъ писма и всѣкаква друга кореспонденция.

Ограничение обявената стойность на цѣннитѣ пратки.

На едно писмо или кутия съ обявена цѣнность, съ назначение за вътрѣшността на България или за странство до 10,000 лева, а за цѣннитѣ посылки и възели (групове е до 50,000 лева.

За расписката която се издава отъ пощенскитѣ писалища за приемане на писма и кутии съ обявена стойность за странство, както и за цѣнни посылки и възели (групове) не се взема таксата 10 ст.

Само за долуизложенитѣ държави се пращатъ кутии съ обявена цѣнность:

sont entourées d'un croisé de ficelles, solides scellées sur les 4 faces latérales de la boîte de façon à en empêcher l'ouverture. Il est interdit d'y insérer des lettres ou toute-autre correspondance.

Limite de garantie pour les expéditions de valeurs déclarées.

Pour une lettre ou boîte chargée pour l'intérieur de la Bulgarie, ou pour l'étranger 10,000 levs, pour les groups 50,000 levs.

La taxe de 0.10 n'est pas perçue pour les récépissés donnés à la poste, lors de la remise des lettres chargées et groups pour l'étranger.

Les boîtes chargées peuvent circuler seulement pour les pays suivants:

Държави на мѣсто-назначението Pays de destination	Право за прѣпорожка Droit fixe pour la recommandation		Право за обратна расп., по искание Avis de réception facultatif		Право за цѣлата тежестъ Droit pour le poids total		Право за обявената стойн. за всеки 300 или дробъ отъ 300 л. Droit proportionnel sur chaque 300 levs ou fraction	
	Ст.	Ст.	Л.	Ст.	Л.	Ст.	Л.	Ст.
Австро-Унгария	25	25	1.50			25		
Antriche-Hongrie								
Аргентина	"	"	4.—			35		
Argentine								
Германия	"	"	2.—			25		
Allemagne								
Египетъ	"	"	3.—			35		
Egypte								
Италия	"	"	2.—			25		
Italie								
Китай	"	"	3.50			35		
Chine								
Португалия	"	"	4.—			35		
Portugal								
Румания	"	"	1.—			10		
Roumanie								
Тунизъ	"	"	3.—			35		
Tunis								
Турция	"	"	2.—			20		
Turquie								
Франция и Алжирия	"	"	2.50			25		
France et Algérie								
Швейцария	"	"	2.—			25		
Suisse								

Таксата показана въ 3 графа, подъ заглавие „Право за цѣлата тежестъ“ е събрана отъ такситѣ на държавитѣ прѣвозъ които прѣминава пратката, слѣд вателно, за всѣка пратка тя трѣбва да се прибавя, тѣй както е показана.

Напр. Вий искате да испратите една кутия за Китай, съ обявена стойность на 200 или 300 лева. Въ графата за Китай, „Право за цѣлата тежестъ“ е показано 3 л. 50 ст. Право за прѣпорожка 0.25 ст., и право за обявената стойность 0.35 ст. всичко: 4 л. 10 ст. и по ваше желание може да ви се издаде обратна расписка, за която ще заплатите 0.25 ст. — всичко 4 л. 35 ст.

La taxe indiquée dans la troisième colonne sous l'en-tête „doit pour le poids total“ est la taxe réunie des pays traversés par l'envoi; par conséquent, pour chaque expédition, elle doit être ajoutée telle quelle.

Exemple. On désire expédier une boîte chargée pour la Chine avec valeur déclarée de 200 à 300 levs: dans la colonne pour la Chine, le droit total marque 3.50, droit fixe pour la recommandation 0.25, pour la valeur déclarée 0.35, soit 4.10 et si l'on veut un récépissé, c'est 0,25 de plus, en tout 4.35.

Такса на паричнитѣ възели, цѣнни и безцѣнни посылки за вътрѣшността.

Taxes des valeurs, groups et paquets sans valeur recommandés pour l'intérieur.

Таксата на горѣпоменатитѣ прѣдмети за вътрѣшността е показана въ слѣдующата таблица:

La taxe des groups et colis avec ou sans valeur déclarée pour l'intérieur est indiqué par le tableau suivant:

ТЯЖЕСТЬ Poids		Стойность Valeur		I зона I zone		II зона II zone		III зона III zone	
				До 100 килом. à 100 kilom.	До 250 килом. Jusqu'à 250 kilom.	За повече отъ 250 килом. Pour plus de 250 kilom.			
Отъ de	До вклучит. à inclusiv.	Отъ de	До вкл. à incl.	Лева fes.	Ст. Ct.	Лева fes.	Ст. Ct.	Лева fes.	Ст. Ct.
1 гр. gr.	500 гр. gr.	1	200	—	50	—	75	1	—
500 „	1 кил. kil.	200	1000	1	—	1	25	1	50
1 кил. kil.	2 „	1000	2000	1	50	1	75	2	—
2 „	3 „	2000	3000	2	—	2	25	2	50
3 „	4 „	3000	4000	2	50	2	75	3	—
4 „	5 „	4000	5000	3	—	3	25	3	50
5 „	6 „	5000	6000	3	50	3	75	4	—
6 „	7 „	6000	7000	4	—	4	25	4	50
7 „	8 „	7000	8000	4	50	4	75	5	—
8 „	9 „	8000	9000	5	—	5	25	5	50
9 „	10 „	9000	10000	5	50	5	75	6	—
10 „	11 „	10000	11000	6	—	6	25	6	50
11 „	12 „	11000	12000	6	50	6	75	7	—
12 „	13 „	12000	13000	7	—	7	25	7	50
13 „	14 „	13000	14000	7	50	7	75	8	—
14 „	15 „	14000	15000	8	—	8	25	8	50
15 „	16 „	15000	16000	8	50	8	75	9	—
16 „	17 „	16000	17000	9	—	9	25	9	50

17	"	18	"	17000	18000	9	50	9	75	10	—
18	"	19	"	18000	19000	10	—	10	25	10	50
19	"	20	"	19000	20000	10	50	10	75	11	—
20	"	21	"	20000	21000	11	—	11	25	11	50
21	"	22	"	21000	22000	11	50	11	75	12	—
22	"	23	"	22000	23000	12	—	12	25	12	50
23	"	24	"	23000	24000	12	50	12	75	13	—
24	"	25	"	24000	25000	13	—	13	25	13	50
25	"	26	"	25000	26000	13	50	13	75	14	—
26	"	27	"	26000	27000	14	—	14	25	14	50
27	"	28	"	27000	28000	14	50	14	75	15	—
28	"	29	"	28000	29000	15	—	15	25	15	50
29	"	30	"	29000	30000	15	50	15	75	16	—
30	"	31	"	30000	31000	16	—	16	25	16	50
31	"	32	"	31000	32000	16	50	16	75	17	—
32	"	33	"	32000	33000	17	—	17	25	17	50
33	"	34	"	33000	34000	17	50	17	75	18	—
34	"	35	"	34000	35000	18	—	18	25	18	50
35	"	36	"	35000	36000	18	50	18	75	19	—
36	"	37	"	36000	37000	19	—	19	25	19	50
37	"	38	"	37000	38000	19	50	19	75	20	—
38	"	39	"	38000	39000	20	—	20	25	20	50
39	"	40	"	39000	40000	20	50	20	75	21	—
40	"	41	"	40000	41000	21	—	21	25	21	50
41	"	42	"	41000	42000	21	50	21	75	22	—
42	"	43	"	42000	43000	22	—	22	25	22	50
43	"	44	"	43000	44000	22	50	22	75	23	—
44	"	45	"	44000	45000	23	—	23	25	23	50
45	"	46	"	45000	46000	23	50	23	75	24	—
46	"	47	"	46000	47000	24	—	24	25	24	50
47	"	48	"	47000	48000	24	50	24	75	25	—
48	"	49	"	48000	49000	25	—	25	25	25	50
49	"	50	"	49000	50000	25	50	25	75	26	—

Мърката на една цѣнна или без-цѣнна посылка е до 1 метръ дължина, ширина и височина, а максималната тежест е до 50 килограма.

Пощенски записи. Употрѣбватъ се два вида пощенски записи: Български пощ. записи, които се употребяватъ исклучително въ България и международни пощ. записи, приети отъ повечето отъ държавитѣ участвуващи на Пощенски Сюзъ.

Минимума на вжтрѣшнитѣ пощенски записи е опрѣдленъ на 1 левъ, а максимума до 500 лева за градове гдѣто има само ковчежничество, и до 20,000; за градове въ които има Народ. Банка или клоувъ отъ нея.

La dimension maxima d'un colie avec ou sans valeur déclarée est de 1 mètre sur toutes ses faces, et son poids ne peut excéder 50 kil.

Mandats. Il existe deux sortes de mandats:

les mandats bulgares ne circulant qu'en Bulgarie.

les mandats internationaux valables pour la plupart des pays faisant partie de l'union postale.

Le minimum des mandats pour l'intérieur de la Bulgarie est fixé à 1 lev et le maximum à 500 levs pour les villes où il n'existe qu'une caisse de l'Etat et jusqu'à 20,000 levs pour les villes où il existe une succursale de la Banque Nationale.

Таксата на Българскитѣ пощенски записи е слѣдующата:

Pour les mandats la taxe est la suivante:

Отъ	1 до	20 л. вклуч.	0.10 ст.
de	20 à	50 L. coûte	0.20 ст.
"	50 "	100 "	0.30 "
"	100 "	200 "	0.50 "
"	200 "	300 "	0.70 "
"	300 "	400 "	0.90 "
"	400 "	500 "	1.10 "
"	500 "	1000 "	1. — "
"	1000 "	2000 "	2. — "
"	2000 "	3000 "	3. — "
"	3000 "	4000 "	4. — "

т. н. по 1 л. за всѣки 1000 лева до 20,000 лева.

Пощенски телеграфически записи. Освѣнъ горната такса вложителя плаща и оная за телеграфната въ случай, че той пожелае щото исплащанието да стани телеграфически. Максимума на телеграфнитѣ записи е опрѣдленъ до 200 л. за единъ записъ. Всѣки записъ за сума по-голяма отъ 10 лева подлѣжи и на гербовъ сборъ отъ 0.15 ст.

Инкасиранieto на пощенскитѣ записи. Тѣ се заплащатъ по прѣдъявяване, но ако получателя не е познатъ на пощата, изисква се установяване на самоличността му.

Пощенски записи се исплащатъ (валидни сж) въ течение двумѣсеченъ срокъ отъ датата на издаванието имъ. Срока може да се продължи отъ Глав. Дирек. на Пощ. и Телегр. още за два мѣсеци. За тая цѣль и за промѣненне исплащанието имъ при друга станция отъ оная означена въ тѣхъ, или пъкъ позволително за исплащанне на изгубенъ записъ, подава се обгербовано прошение съ 50 ст.

Пощата исплаща записитѣ немедленно; за сумми обаче по-голями отъ 300 л. тя си запазва единъ срокъ отъ 20 дни.

Книжки за самоличностъ. Всичкитѣ пощо-телеграфни станции издаватъ на желающитѣ лица, книжки за самоличностъ посредствомъ които, лицата, които ги притѣжаватъ могатъ да доказватъ самоличността си прѣдъ всѣка станция. Таксата на книгката е единъ левъ.

Международни пощенски записи. Минимума на международни записи е опрѣдленъ на 1 левъ, а максимума до 500 лева.

et 1 fr. par 1000 frcs. jusqu'à 20,000 francs.

Mandats télégraphiques. Si l'expéditeur désire que son envoi soit effectué par la voie télégraphique il paye outre la taxe ci-dessus la taxe du télégramme.

Le maximum des mandats télégraphiques est fixé à 200 levs par mandat. Tout mandat pour une somme supérieure à 10 levs est passible d'un timbre de 0.15.

Encaissement des mandats. Ils sont payables à présentation, mais si le destinataire n'est pas connu à la poste on peut exiger des pièces établissant son identité.

Les mandats - postes sont valables pendant deux mois à dater du jour de leur émission. Leur validité peut-être prolongée pour deux autres mois par la direction générale des postes et télégraphes.

A cette fin, ou pour modifier le lieu de paiement d'un mandat-poste, ou obtenir le paiement d'un mandat perdu, on adresse une demande revêtue d'un timbre mobil de 0.50. Les mandats sont payés sans délai, mais la poste se réserve un délai de 20 jours pour le paiement des mandats de plus de 300 frcs.

Livrets d'identité. Tous les bureaux des postes et télégraphes émettent, sur la demande des intéressés, des livrets d'identité, pouvant servir devant tous les bureaux de poste. Le livret coûte 1 lev.

Mandats internationaux. Le minimum est fixé à 1 lev, le maximum à 500 levs.

Таксата на международните записи е 1%, и се събира по следующий начинъ:

Отъ	1 до	25 лева	включ.	0.25 ст.
de	25 à	50 levs	coûte	0.50 ct
"	50 "	75 "	"	0.75 "
"	75 "	100 "	"	1.— "
"	100 "	125 "	"	1.25 "
"	125 "	150 "	"	1.50 "
"	150 "	175 "	"	1.75 "
"	175 "	200 "	"	2.— "
и по сжщата пропорция до 500 лева, et ainsi de suite jusqu'à 500 frs.				

Испрачанието на подобни сумми може да стане и съ телеграфни записи за следующитѣ държави: Австро-Унгария, Германия, Франция, Ромжния, Белгия и Швейцария. Въ такъв случай вложителя плаща и таксата за телеграммата, споредъ международната телеграфна тарифа.

Исплащанието на тия записи става въ станциитѣ.

Испрачание парични сумми въ вѣтрѣността на Княжеството посредствомъ пощенски бонове.

Пощенски бонове. Пощенскитѣ бонове сж подраздѣлени на петъ категории: по за 1, 2, 5, 10 и 20 лева; таксата имъ е, освѣтъ стойността на бона:

За 1 бонъ	отъ 1 левъ	0.05 стот.
pour 1 bon	de 2 levs	0.05 ct.
" "	" 5 "	0.05 "
" "	" 10 "	0.10 "
" "	" 20 "	0.20 "

Образи. Образитѣ (мостритѣ) отъ стоки и тѣмъ подобни, испратени подъ подвижни бандероли или въ незалепени пликове, въ кутин или торбички на които вложеното е лесно за провѣряване, наложени върху мукави или покачени съ отбѣлжки и адресъ (както напр. единъ ключъ) таксирватъ се за вѣтрѣността по 5 ст. за всѣки 50 или дробъ отъ 50 грамма, а за странство 10 ст. до 100 грамма; за повече отъ 100 грамма по 5 ст. за всѣки 50 грамма. Тѣжестъта имъ за вѣтрѣността и Сърбия е до 500 грамма и до 350 грамма за Австрия, Италия, Франция и Съединени-Щати въ

La taxe est de 1%; elle est perçue ainsi qu'il suit, 0.25 de 1 à 25 levs, 0.50 de 25 à 50 levs, et ainsi de suite en suivant la même proportion.

La voie télégraphique peut être employée aussi pour les mandats à destination des pays suivants:

Autriche - Hongrie, France, Allemagne, Roumanie, Belgique et Suisse. Dans ce cas l'expéditeur doit payer, en sus du droit de 1%, la taxe télégraphique. Ces mandats sont payés par les stations.

Envoi de sommes d'argent dans l'intérieur de la Principauté au moyen de bons de poste. Les bons de poste sont divisés en 5 catégories 1, 2, 5, 10 et 20 levs. Ils sont taxés en sus du montant du bon, de la manière suivante:

Echantillons. Les échantillons de marchandises, et autres semblables, expédiés sous bande mobile ou enveloppe non collée, dans des boîtes ou des sacs dont la vérification intérieure soit facile, fixés sur des cartons ou portant une étiquette avec l'adresse (une clef, par exemple) sont taxés pour l'intérieur à raison de 0.05 par 50 gr. ou fraction de 50 gr.; pour l'étranger 10 cent. jusqu'à 100 gr. et au-dessus de ce poids 0.05 par 50 gr. Leur poids pour l'intérieur et la Serbie ne doit pas dépasser 500 gr. ni 350 pour l'Autriche, l'Italie, la France, les Etats-

Америка; а до 250 грамма за другитѣ участвуещи на пощенскитѣ сѣюзъ държави. Ограничената имъ мѣрка е 25 сантиметра въ дължина, широчина и височина.

Обратна расписка за България 30 ст., за странство 50 ст., съ прѣпорѣка за България, 15 ст., за странство 25 ст.

Дѣловни книжа. Ръкописитѣ прѣд-назначени за печатание или коректуритѣ, търговски книжа, скици, фактури копия, планове, смѣтки подъ бандероли или въ отворени плика таксата имъ за вѣтрѣността и Сърбия е 5 ст. за всѣки 50 или дробъ отъ 50 грамма, а за другитѣ държави 25 ст. до 250 грамма и отъ 250 грамма нагорѣ по 5 ст. за всѣки 50 или дробъ отъ 50 грамма. Максималната имъ тежестъ е 2 килограма, а ограничениятъ размѣръ, за витло е 75 сант. дължина и 10 сант. въ диаметръ; за връзка 45 сант. по всичкитѣ страни.

Фактури. Една фактура може да съдържа означението знаковетѣ на фирмата, датата и начина на пратката, датитѣ въобще, начина и мѣстото за издѣлжаванieto, припомняние заповѣдта на порѣжката, израженията: съ исклучение на погрѣшки и опущения, поправена фактура, дубликати. Въ една фактура може следователно да се впише: стойността на моята полица, или моята пратка, отъ 1 (мѣсець) заплатима въ брой, срѣщу платежъ, по желѣзницата, съ малка или голѣма бѣрина (на еди-коя дата) придана на коларя или на еди кои си.

Печатни произведения. Пощата дозвoлява да се правятъ следующитѣ бѣлжки и надписи върху изданията (книгитѣ), печатнитѣ произведения: 1) надписъ за посвѣтяване трудътъ на единъ авторъ; 2) подписътъ и адресътъ на подателя; 3) написване цифри и текстъ върху единъ цѣннорасписъ, една фактура, единъ проспектусъ, единъ каталогъ, едно извѣстие; 4) черти или знакове за да се привлече вниманието върху особенъ нѣкой редъ въ изданието; 5) типографически поправки и бѣлжкитѣ отнасящи се до текста; 6) фактуритѣ, които придружаватъ тия печатни произведения. Всѣка друга бѣлжка имѣюща характеръ на лична кореспонденция, подлѣжи на условията за таксуване на обикновенитѣ неплатени писма. За това бѣлжкитѣ трѣбва да

Unis, et 250 gr. pour les autres états de l'Union postale.

Leur dimension est fixée à 0.25 de longueur, largeur et épaisseur.

Les récépissés de retour pour la Bulgarie coûtent 0.30 ct., pour l'étranger 0.50 cts, recommandés, pour la Bulgarie 0.15 ct, pour l'étranger 0.25 ct.

Papiers d'affaires. Les manuscrits destinés à être imprimés, épreuves corrigées, papiers commerciaux, devis, factures, copies, plans, comptes, sous bande ou enveloppe cachetée, pour l'intérieur et la Serbie, 0.05 par 50 gr. ou fraction de 50 gr.; pour les autres états 0.25 jusqu'à 250 gr. et 0.05 par 50 gr. ou fraction de 50 gr. en plus. Le poids maximum est de 2 kil. dimensions maxima: en rouleau 0.75 de longueur, sur 0,10 de diamètre; en paquet 0.45 dans les trois dimensions.

Factures. Une facture peut contenir la désignation des marques, date et mode d'envoi, date, mode et lieu de paiement, rappel de l'ordre de commande, les expressions, sauf erreur ou omission, facture vérifiée, duplicata.

On peut mettre sur la facture, „Valeur à ma traite ou à mon envoi du, payable comptant, contre remboursement, par chemin de fer, grande ou petite vitesse . . ., remise au voiturier ou à N. N.

Imprimés, journaux etc. La poste autorise les remarques et indications suivantes sur les livres et imprimés:

1o. Dédicace de l'auteur, 2o. signature et adresse de l'expéditeur, 3o. chiffres ou textes ajoutés ou changés à la main sur un prix courant, une facture, un prospectus, un catalogue, un avis, 4o. traits ou lignes attirant l'attention sur un texte, 5o. corrections typographiques et annotations se rapportant au texte, 6o. Factures jointes aux imprimés.

Toute autre indication ayant un caractère de correspondance est soumise aux conditions des taxes pour les lettres ordinaires non-affranchies. Il faut donc écrire les annotations sur l'imprimé même.

бжджт направени върху самитъ печатни произведения.

Печатнитъ произведения могатъ по желание, да се пращатъ подъ подвиженъ бандеролъ или отворенъ пликъ, могатъ тоже и да се прѣпоръчватъ както всѣки другъ подаденъ на пощата прѣдмѣтъ, посредствомъ една такса 15 ст. за вътрѣшността и 25 ст. за странство, свѣрхъ таксата прѣдвидена за пратката — скицитѣ, картитѣ, гравюритѣ, фотографитѣ и пр. могатъ да се влагатъ между витла, стига провѣрката имъ да става лѣсно.

Таксата за единъ брой отъ какъвъ и да е политически вѣстникъ или периодическо списание, испратенъ подъ бандеролъ за вътрѣшността или сѣкий градъ е 1 ст., а за повече броеве 3 ст. до 50 гр., 5 ст. до 100 грамма; за повече отъ 100 грамма по 5 ст. за всѣки 100 или дробъ отъ 100 грамма. За всичкитѣ други печатни произведения се плаща по 5 ст. за всѣки 50 или дробъ отъ 50 грамма до 2 килограмма.

За вѣстници, периодически списания и всичкитѣ други печатни произведения съ назначения за странство, заплаща се по 5 ст. за всѣки 50 или дробъ отъ 50 грамма до 2 килограмма.

Визитни картички. Пощата позволява ползуването отъ намалената за печатнитѣ произведения тарифа и за напечатанитѣ или съ рѣка написанитѣ визитни картички, върхъ които сж отбѣлзани слѣдующитѣ обозначения: име, прѣзиме, чинъ или звание и адресъ на пращача; за сбогомъ (за сб.), за извѣстяване за изв.), на отпускъ, че сж на расположеение или въ оставка; — исказвание на признателностъ, благопожелание, поздравление, съболѣзнование, исказъ благодарности и други подобни изражения по исказвание на вѣжливостъ, които да не съставляватъ повече отъ петъ думи. Това позволение се отнася само до изражение на вѣжливости, всѣко друго означение имѣюще личенъ характеръ порѣчка или покана за срѣщание и пр. не може да се написва върху визитнитѣ картички или други печатни книжа, които се ползватъ отъ намалената тарифа; подобенъ надписъ съставлява прѣстѣжление и плаща двойната такса на едно обикновено писмо.

Единичната такса за визитнитѣ картички, фактуритѣ и извѣстия за раждания, женидба или смъртъ е 2 ст. за

Les imprimés peuvent être expédiés indifféremment sous bande mobile ou sous enveloppe ouverte et être recommandés comme tout objet confié à la poste, moyennant une taxe de 0.15 pour l'intérieur et 0.25 pour l'étranger en plus du prix de l'affranchissement. Les dessins, cartes, gravures, photographies, etc. peuvent être placés entre deux cartons ou sur des rouleaux pour que la vérification en soit facile.

La taxe, par exemplaire des journaux et autres publications périodiques expédiés sous bande pour l'intérieur ou pour la ville même, est de 0.01 et pour un nombre d'exemplaires supérieur 0.03 jusqu'à 50 gr.; 0.05 jusqu'à 100 gr.; au-dessus de 100 gr.; 0.05 par 100 gr. ou fraction de 100 gr. Pour les autres imprimés, il est perçu 0.05 par 50 gr. ou fraction de 50 gr. jusqu'à 2 kil. Pour les journaux, les publications périodiques et autres imprimés envoyés à l'étranger, il est perçu 0.05 par 50 gr. ou fraction de 50 gr. jusqu'à 2 kil.

Cartes de visite. Sont admises à circuler par la poste, au tarif des imprimés, les cartes de visites imprimées ou manuscrites contenant les indications ci-après. Nom, prénoms, qualités, profession et adresse de l'expéditeur, et les mentions, p. p. c. (pour prendre congé), p. f. c. (pour faire connaissance). En congé, en disponibilité, en retraite — remerciements — vœux, souhaits, compliments de condoléance, félicitations, remerciements et autres formules de politesse n'excédant pas cinq mots. Cette tolérance ne s'applique qu'aux formules de politesse. Toute autre indication ayant un caractère personnel (rendez-vous, commande, etc.) ne peut être inscrite sur une carte de visite ou autres imprimés au tarif réduit. Le contrevenant devra payer la taxe double d'une lettre ordinaire.

La taxe unique pour les cartes de visite, factures, avis de mariages, naissances, décès est de 0.02 pour l'intérieur, 0.05 pour l'étranger.

вътрѣшността, а 5 ст. за странство. За всѣко прѣпоръчено изгубено писмо пощата заплаща 50 лева обезщетение.

Такса за прѣпоръчени прѣдмѣти. За затворенитѣ и отворенитѣ писма, печатнитѣ произведения, дѣловнитѣ книжа, образцитѣ отъ стоки и други, които се испращатъ за вътрѣшността като прѣпоръчени, се плаща, освѣнъ таксата споредъ тежината и едно право отъ 15 ст. за прѣпорѣка и 15 ст. за обратна расписка, ако се поиска такава; а за странство, съ изключение за Сърбия, освѣнъ таксата споредъ тежината — 25 ст. за прѣпорѣка и 25 ст. за обратна расписка. За Сърбия се плаща 20 ст. за прѣпорѣка и 20 ст. за обратна расписка, ако се поиска такава.

Една полезна прѣдпазителна мѣрка би се взела спрямо вѣстницитѣ и печатнитѣ произведения, ако се въспроизведеше адреса върху краищата на самиятъ вѣстникъ, защото по този начинъ усигурява се, прѣдаванието, ако бандерола би се скъсаль случайно.

Най удобно е да се обвърже връзката на испратенитѣ вѣстници съ една връвъ и си надпише адреса по краищата на самиятъ вѣстникъ, на едно видно мѣсто. Обгвкитѣ или обвивкитѣ, въ които би се вложили иллюстрованитѣ вѣстници, артистическитѣ публикации, трѣбва да бждатъ отворени отъ двата края.

Вѣстницитѣ могатъ да се испращатъ въ видъ на витло; въ такъвъ случай, тѣ се таксуватъ като печатни произведения; позволено е да се отбѣлзва съ олово или чернило мѣстата върху които се иска привличание вниманието — позволено е да се написва своето име, своя титулъ или своето звание и своя адресъ както върхъ обвивкитѣ на вѣстницитѣ, така върхъ нисмата и върхъ другитѣ прѣддени на пощата прѣдмети. Напр.: администрацията на международния Алманахъ на България — София.

Абониране на вѣстници. Администрацията на Поцитѣ приема абонаменти за Български вѣстници и периодически списания посредствомъ една такса отъ 10% върхъ стойността на пратката (вѣстника) и 10 ст. за расписка на всѣкий абонаментъ, а за инострани вѣстници и периодически списания е 25%.

При всѣко пощенско писалище се намира списъкъ на по главнитѣ изда-

La poste alloue une indemnité de frs. 50 frs. par lettre recommandée perdue.

Taxe des objets recommandés. Pour les lettres fermées ou ouvertes, les imprimés, papiers d'affaires, échantillons etc. expédiés avec la recommandation, il est perçu pour l'intérieur une taxe fixe de 0.15 en plus de l'affranchissement subordonné au poids, plus 0.5 pour l'avis de réception (facultatif). Pour l'étranger, sauf la Serbie, 0.25 pour la recommandation et 0.25 pour l'avis de réception (facultatif); pour la Serbie 0.20 pour la recommandation et 0.20 pour l'avis de réception facultatif.

Une précaution utile à prendre pour les journaux et imprimés consiste à reproduire l'adresse sur les marges mêmes, de telle sorte que l'envoi puisse parvenir à destination, même si la bande venait à se déchirer. Le meilleur procédé est d'entourer le journal d'une ficelle et de placer l'adresse sur la marge, très apparente.

Les enveloppes ou étuis dans lesquels on voudrait expédier des journaux illustrées ou publications artistiques devront être ouverts à leurs extrémités. On peut aussi expédier les journaux sous forme de rouleaux, ils payent, dans ce cas, la taxe des imprimés. Il est permis de marquer au crayon ou à la plume les passages à signaler. On peut mettre son nom, sa qualité, sa profession tant sur les bandes de journaux que sur les lettres et autres objets confiés à la poste.

P. E. Envoi de l'administration de l'Annuaire international de la Bulgarie — Sophia.

Abonnements aux journaux. L'administration des postes reçoit des abonnements aux journaux et revues bulgares moyennant une perception de 10% sur le montant de l'envoi, plus 0.10 pour le récépissé, pour les journaux et revues politiques étrangers 25%.

On trouve dans les bureaux de poste une liste des journaux et revues auxquels il est possible de s'abonner.

важни вѣстници и периодически списания, за които може да става абониране.

Брошури, издания, книги, гравюри и пр. Брошуритѣ и книгитѣ (даже подвързани) могат да се отправят по пощата за вътрѣшността и за участвуващите на Пощенски Сюзъ държави, подъ бандеролъ до 2 килограма.

Таксата е 5 ст. за 50 грама т. е. единъ левъ килограма.

Картитѣ, плановѣтѣ, гравюритѣ могат да се пращатъ испривити или на витло, въ да не бждатъ въ размѣръ повече отъ 45 см. негнати и 60 см. на витло, по същитѣ горѣпоказани условия за таксата и тежестта.

Писма адресувани до поискване. Проститѣ писма, прѣпоржчени или не, и писма съ обявена стойност, надписани до поискване за София, безъ повече обозначения, немогатъ да се получаватъ освѣнъ при централната станция, улица Самоковска и Александровска.

Писмата „до поискване“ за да могатъ да се получаватъ въ София, и при друго нѣкое пощенско писалище (клонъ) трѣбва да е надписанъ върху тѣхъ наименованието или номера на пощ. клонъ.

Писма надписани подъ начални букви или цифри могатъ да се получаватъ безъ удостоверителни документи. Адресуванитѣ же на нѣкое непознато на пощата лице прѣдаватъ се слѣдъ удостоверение самоличността посредствомъ най малко два плика отъ получени писма, послужна книжка, паспортъ, нотариаленъ актъ, патентенъ документъ или книжка за самоличностъ.

За затворенитѣ и отворенитѣ писма, печатнитѣ произведения, дѣловитѣ книжа и образцитѣ отъ стоки, които се испращатъ за вътрѣшността, като прѣпоржчени, се плаща освѣнъ таксата споредъ тежината и едно право отъ 15 ст. за прѣпоржка и 15 ст. за обратна расписка, ако се поиска такава; а за странство, съ исключение за Сърбия, освѣнъ таксата споредъ тѣжината, 25 стот. за прѣпоржка и 25 ст. за обратна расписка. За Сърбия случайно и за Ромъния се плаща 20 ст. прѣпоржка и 25 стот. за обратна расписка, ако се поиска такава.

Пощенски колети. Пощенскитѣ колети сж пратки на малки пакети, балички или санджета, въ които сж вложени разнovidни прѣдмѣти до 3 килограма ограничена тѣжина, и които се

Brochures, livres, gravures etc. Les brochures et les livres même reliés, peuvent être adressés sous bande à l'intérieur et dans les pays faisant partie de l'union postale jusqu'à concurrence de 2 kilos. La taxe est de 0.05 par 50 gr. soit 1 lev par kil.

Les cartes, plans, gravures peuvent être envoyés, soit à plat, soit en rouleaux, mais sans excéder comme dimension m. 0.45 à plat et 0.60 en rouleau, sous les mêmes conditions de taxe et de poids que ci-dessus.

Poste restante. Les lettres ordinaires, recommandées ou non, et les valeurs déclarées adressées „Poste restante“ à Sophia, sans autre indication ne peuvent être retirées qu'au bureau central des Postes, rue Samokovska et Alexandrovska. Pour pouvoir retirer les lettres dans un autre bureau de poste, les lettres doivent porter sur leur suscription l'adresse de ce bureau ou son numéro d'ordre.

Les lettres adressées sous initiales ou numéros peuvent être retirées sans pièces justificatives. Celles, portant un nom, ne peuvent être délivrées que sur justification de l'identité, au moins 2 enveloppes de lettres, livret, passe-port, acte de notaire, patente ou carte d'identité.

Les lettres cachetées ou non, les imprimés, les papiers d'affaires et les échantillons de marchandises, expédiés pour l'intérieur, comme recommandés paient, outre la taxe d'après leurs poids, 15 centimes aussi pour taxe comme „recommandés“ et 15 autres centimes pour le récépissé de retour dans le cas où pareil récépissé sera demandé; pour l'extérieur, à l'exception de la Serbie, outre la taxe du poids, 25 centimes pour taxe de recommandation, et 25 autres centimes pour le récépissé. Pour la Serbie et la Roumanie on paie 20 centimes pour taxe de recommandation, et 25 autres centimes pour le récépissé de retour, dans le cas où il s'agit recommandé.

Colis Postaux. Les colis postaux consistent en colis, paquets, ballots, caisses contenant des objets de toute nature et d'un poids maximum de 3 kil. et transportés à prix réduits par la poste.

приносятъ отъ пощата съ опрѣдѣлена намалена такса. Тия колети сж безъ обявена цѣна; тѣ не трѣбва да иматъ по голѣма дължина отъ 60 сантиметра и тѣхнитѣ обемъ е ограниченъ въ 20 кубически дециметра.

Условие и обвивка. Пощенскитѣ колети трѣбва да носятъ точния адресъ на получателя. Написанитѣ съ олово адреси не се приематъ. Колетитѣ трѣбва да бждатъ обвити и прѣвързани по начинъ, който да отговаря на пространството за принасяние и който да може да запази вложеното. Обвивката да бже такава щото да не допуца посѣгване до вложението безъ да остане явенъ знакъ отъ него; да бже запечатанъ съ воськъ или олово, върху което да е отпечатанъ печата или собствениятъ знакъ на подателя.

Таксата на пощенскитѣ колети за вътрѣшността на Княжеството е: право за цѣлата тежина 75 ст.; право за расписка 10 ст. и за обратна расписка, ако такава се поиска, — 15 ст.

Таксата на пощенскитѣ колети за странство е показана въ слѣдующата таблица:

Ces colis sont sans valeur déclarée, ils ne peuvent avoir plus de 0.60 cm. de longueur et leur capacité est limitée à 20 décimètres cubes.

Conditions et emballage. Tout colis postal doit porter l'adresse exacte du destinataire. Les adresses au crayon ne sont pas admises. Les colis doivent être emballés d'une manière qui réponde à la durée du transport et qui préserve assez le contenu pour qu'il soit impossible d'y atteindre sans laisser de trace. Ils doivent porter des cachets à la cire avec l'empreinte particulière à l'expéditeur.

La taxe des colis postaux pour l'intérieur de la Principauté est de: droit pour le poids total — 0.75; récépissé, 0.10; avis de réception (facultatif) 0.15. Pour les pays étrangers, la taxe est indiquée par le tableau suivant:

З а — Р о и г	Тѣжина Poids	Обща такса Taxe complète	
		Лева Frs.	Ст. St.
Англия и Исландия	3	4	25
Angleterre et Islande	1	3	—
Англия и Исландия	3	5	25
Островъ Мавриции (Английско владѣние) Ile Maurice (colonie anglaise)	3	1	75
Австро-Унгария	3	2	25
Австрие-Вонгрия	3	2	75
Германия	3	2	75
Аллеманге	3	2	75
Гърция	3	2	75
Гресе	3	2	75
Дания и Островъ Фареръ и Исландия Danemark, île Faros et Islande	3	3	50
Египетъ	3	3	50
Египте	3	3	50
Испания	3	3	50
Еспанге	3	3	50

З а — Р о у г	Тѣжина Poids	Обща такса taxe complète	
		Лева	Ст.
Италия (Сицилия, Сардиния и Масуахъ) Italie (Sicile, Sardaigne et Massaouah).	3	2	50
Норвегия Norvège	3	3	—
Персия Perse	3	3	—
Португалия Portugal	3	4	—
Островъ Мадера Pe Madère	3	4	50
Азовски Острови Pes Azov.	3	5	—
Румъния Roumanie	3	1	50
Сърбия Serbie	3	1	50
Триполи Tripoli	3	2	75
Тунисъ Tunis	3	3	—
Александретъ (Латакие, Мерсина, Триполи—Сирия) Alexandrette (Latakîé, Mersine, Tripoli-Syrie).	3	3	75
Тунисъ La Goulette Sousse Tunis, La Goulette Sousse	3	2	75
Турция, само за Цариградъ Turquie, seulement pour Constantinople.	3	1	50
Едирне, Янина и Ерусалимъ Andrinople, Yanina et Jérusalem.	3	2	—
Черна гора Monténégro	3	2	50
Холандия Hollande	3	2	75
Франция France	3	2	75
Алжирия—Пристанище Algérie — port.	3	3	—
По желѣзницата (Станциитъ) Sur le chemin de fer (stations)	3	3	25
Швейцария Suisse	3	2	25
Швеция Suède	3	3	75

Само за горѣозначенитѣ държави се испращатъ пощенски колети на право. Les colis postaux ne sont acceptés que pour les pays sus-indiqués.

Пощата заплаща до 15 лева обезщетение за изгубенитѣ пощенски колети. La poste rembourse un maximum de 15 fcs pour les colis postaux perdus.

Пощенски спѣстовни каси. Спѣстовната каса е гарантирана отъ държавата и се управлява отъ главната Дирекция на Почитѣ и Телеграфитѣ. Всѣкой може да влага сумми въ спѣстовната каса било за своя смѣтка, било за смѣтка на малолѣтнитѣ. Влоговетѣ се считатъ въ сребро и се приематъ въ размѣръ отъ 1 левъ най малко до 2000 лева най много, а дружествата за взаимно спомогание и съ благотворителни цѣли могатъ да влагатъ до 5000 лева.

При първия влогъ се издава безплатно на името на вложителя, или на името на малолѣтния, една спѣстовна книжка, съ която той може да продължава да влага или изгъля суммитѣ си чрезъ всичкитѣ телеграфо-пощенски станции, гдѣто е въведена тѣзи служба. За всѣки влогъ надлѣжната станция облепва въ спѣстовната книжка на вложителя съответствующето по стойността количество марки нарѣчени „спѣстовни марки“.

Едно и сѣщо лице не може да притѣжава повече отъ една спѣстовна книжка, въ противенъ случай за суммитѣ вложени по втора и послѣдующа книжка не се плаща никаква лихва; обаче членоветѣ на едно семейство, малки и голѣми, могатъ да иматъ всѣкой по отдѣлна книжка.

Всѣка изгубена спѣстовна книжка може да се замѣни съ нова, за която притѣжателя заплаща такса единъ левъ въ пощенски марки.

Който изгуби книжката си длъженъ е да заяви писмено на най-близката телеграфо-пощенска станция, слѣдъ което се прави распореждане щото станциитѣ да не приематъ никакви влогове нито да исплащатъ сумми срѣщу изгубената книжка; обаче, до като стане това распореждане, послѣдствията, ако се исплатятъ нѣкакви сумми срѣщу тѣзи книжка, оставатъ за смѣтка на притѣжателя ѝ. Нова книжка вмѣсто изгубената се издава слѣдъ единъ мѣсець отъ датата на заявлението.

За вложенитѣ сумми въ телеграфо-пощенскитѣ станции за смѣтка на спѣстовната каса, тѣзи послѣдната плаща на вложителитѣ, по 4% годишна лихва, която почва слѣдъ 10 дни отъ датата на влога, а прѣстава отъ денѣтъ когато се истегли суммата.

Caisses d'épargne près la station des postes et télégraphes. Les caisses d'épargne sont garanties par l'Etat et administrées par la Direction principale des Postes et Télégraphes. Chacun peut déposer des sommes dans ces caisses, soit pour son propre compte, soit pour celui de mineurs. Les dépôts sont comptés en monnaie d'argent et peuvent être de 1 lev jusqu'à 2000 levs au plus; les sociétés de secours mutuel, ainsi que celles de bienfaisance peuvent déposer des sommes jusqu'à concurrence de 5000 levs.

Dès le premier versement, un livret d'épargne est délivré gratis au nom du déposant ou celui du mineur; en vertu de ce livret il peut continuer à déposer ou retirer des sommes près toutes les stations postales, où le service des caisses est établi. Pour chaque versement la station respective fait coller sur le livret d'épargne du déposant des timbres équivalant à la valeur de la somme versée; ces timbres sont nommés „timbres d'épargne“.

Une seule et même personne ne peut être possesseur que d'un livret d'épargne; dans le cas contraire aucun taux d'intérêt ne sera payé pour les versements faits en vertu d'un second livret d'épargne ou un autre ultérieur; pourtant les membres d'une famille, grands ou petits, peuvent avoir chacun un livret à part.

Tout livret perdu pourra être remplacé par un nouveau, mais dans ce cas le propriétaire du livret paie la taxe de 1 lev en timbre-poste.

Quiconque aurait perdu son livret d'épargne est tenu d'en faire la déclaration à la station des postes et télégraphes la plus proche qui prend les mesures nécessaires afin que des sommes ne soient pas versées ou retirées en base du livret perdu; mais jusqu'à ce que ces mesures soient prises, et au cas où des payements auraient été effectués en base du livret en question, les conséquences restent à la charge du possesseur de ce livret. Un mois après la date de la déclaration, le livret perdu est remplacé par un nouveau.

Pour les sommes déposées aux caisses d'épargne près stations des postes et télégraphes, les caisses payent 4% d'intérêt par an aux déposants; l'inté-

Всѣка година на 31 Декемврий припадающитѣ се лихви се прибавятъ къмъ капитала и произвеждатъ тоже лихви. Сумми по малки отъ 1 левъ не произвеждатъ лихви.

Всѣки притѣжателъ на спѣстовна книжка е длъженъ слѣдъ истичанието на годината въ срокъ отъ 1 Януарий до 31 Мартъ включително, да прѣдстави книжката си въ коя и да е телеграфо-пощенска станция, гдѣто е въведена службата, за да се прѣсмѣтнатъ и запишатъ припадающитѣ се лихви за истеклата година. Непрѣдставенитѣ до 1 Априлий книжки се считатъ просрочени и притѣжателитѣ имъ губятъ лихвитѣ на капитала си за истеклата година. Когато влогътъ, на нѣкого, заедно съ лихвитѣ, надмине 2000 лева или за дружество 5000 лева, нужно е да се намали влогътъ по малко отъ този максимумъ, въ противенъ случай каската не плаща никакви лихви до като не стане това намаление. Комуто капитала вложенъ въ спѣстовната каса достигне за купуване на облигация издадени отъ Държавата или Българската Народна Банка, ако желае, може да поиска отъ каската да купи за негова смѣтка една или повече облигации.

Всѣки участникъ въ спѣстовната каса може да истегля часть или цяло суммитѣ си отъ всѣка телеграфо-пощенска станция, гдѣто е въведена тази служба. Суммитѣ вложени за смѣтка на малолѣтни се исплащатъ само на тѣхнитѣ родители или опекуни; обаче непълновъзрастнитѣ като: работници, слуги, чираци и пр., които самостоятелно изработватъ прѣхраната си, могатъ безпрепятствено да влагатъ и истеглятъ суммитѣ си отъ спѣстовната каса, безъ да се изисква присѣтствието на тѣхенъ родителъ или опекунъ.

Поискванието на каква да е сума става съ писмено заявление, което станцията дава на заявителя бесплатно. Едно и сѣщо лице може да поиска каква и да е сума отъ капитала си само веднѣжъ въ продължение на 5 дни, а исплащанието става въ слѣдующитѣ срокове:

rêt commence à compter 10 jours après la date du versement, et cesse dès le jour du payement effectué.

Chaque année, au 31 Décembre, les intérêts sont calculés et capitalisés. Pour des sommes moindres de 1 lev on ne paie pas d'intérêt,

Après la fin de chaque année, et à dater du 1 Janvier jusqu'an 31 Mars inclusivement, tout possesseur de livret d'épargne est obligé de présenter son livret à une des stations des postes et télégraphes, quelqu'elle soit, et où le service des caisses est en fonction, afin que les intérêts respectifs pour l'année écoulée soient calculés et inscrits sur le livret. Ceux des livrets, qui n'auraient pas été présentés jusqu'au 1 Avril, seront considérés comme périmés, et leurs possesseurs perdent les intérêts de leur capital pour l'année écoulée. Au cas où les versements de quelqu'un, y compris les intérêts, auraient surpassé la somme de 2000 levs, ou celle de 5000 levs pour les sociétés, il est tenu de diminuer son dépôt en moins de la différence, car dans le cas contraire aucun intérêt ne sera payé tant que cette diminution n'aura pas eu lieu. Toute personne, dont le capital déposé à la caisse d'épargne serait suffisant pour l'achat d'obligations de l'Etat, ou de la Banque Nationale Bulgare, peut exiger de la caisse l'achat pour son compte d'une ou plusieurs obligations.

Chaque déposant de somme à la caisse d'épargne peut retirer, soit en partie, soit en totalité, les sommes qu'il a déposées, à toutes stations de postes et télégraphes, où le service de ces caisses fonctionne. Les sommes déposées par des mineurs sont payables à leurs parents seulement ou à leurs tuteurs; les mineurs: ouvriers, domestiques, apprentis et autres qui gagnent leur vie par leur travail, peuvent déposer et retirer, sans aucune entrave, leurs sommes dans les caisses d'épargne, sans que la présence de leurs parents ou leur tuteur soit exigée.

La demande de toute somme est faite moyennant une déclaration par écrit, qui est délivrée par la station gratis. Une seule et même personne peut exiger, mais une seule fois dans le courant de 5 jours, telle somme de son capital qui lui plaira, et le paiement en est effec-

Веднага при поискванието, за сумми до 50 лева.

Слѣдъ 10 дни за сумми до 100 л.	200 "
" 20 " " " " 200 "	500 "
" 30 " " " " 500 "	1000 "
" 45 " " " " 1000 "	по голѣми отъ 1000 "
" 60 " по голѣми отъ 1000 "	

Горнитѣ срокове се приспособяватъ само когато станцията нѣма сума за да извърши исплащанието на поисканата сума, въ противенъ случай това се извършва веднага.

Върху суммитѣ вложени въ спѣстовната каса не може да се налага никакъвъ запоръ.

Всичекитѣ книжа, които се употребяватъ по спѣстовната каса се освобождаватъ отъ гербовъ сборъ

Операционната година на спѣстовната каса се счита 1 Януарий до 31 Декемврий включително и се брой за 360 дни, а всѣки мѣсець за 30 дни.

Събиране пари чрезъ пощата. Главната Дирекция на Поцитѣ и Телеграфитѣ е ввела службата за събиране стойността на разни цѣнни книжа, като: полици, записи, смѣтки, фактури и вѣстникарски или други квитанции посредствомъ пощата.

Подателя на таква книжа е длъженъ да ги впише поединично въ единъ описъ, който му се дава отъ станцията бесплатно и се вписва въ два екземпляра.

Въ единъ и сѣщъ описъ могатъ да се впишатъ цѣнни книжа за събиране отъ разни длъжници, нѣ само живущи въ единъ градъ, и на обща сума не повече отъ 500 лева.

Таксата за събиране тия стойности, която се заплаща при подаванието имъ е:

10 стот. за стойностъ до 20 л.	50 "
20 " " " " 50 "	100 "
30 " " " " 100 "	
и по 20 " за всѣки послѣдующи 100 или дробъ отъ 100 лева до 500 лева.	

Цѣннитѣ книжа подадени на пощата за събиране стойности имъ трѣбва да бждатъ редовно обгербовани съгласно закона за гербовий сборъ, ако поддѣжатъ на гербовъ или актовъ сборъ. Тия книжа се испращатъ по служебенъ редъ отъ станцията на назначението. Послѣдната дата, като получи таква книжа, записва ги въ списъка за това книжа, и ако

tué dans les délais suivants: immédiatement après la demande, les sommes qui ne dépassent pas 50 levs.

Après 10 jours la somme de 100 levs.	200 "
" 20 " " " " 200 "	500 "
" 30 " " " " 500 "	1000 "
" 45 " " " " 1000 "	dépassant 1000 "
" 60 " " " dépassant 1000 "	

Les délais ci-dessus sont appliqués seulement dans les cas où la station ne dispose pas des sommes nécessaires pour effectuer le payement des sommes demandées; dans le cas contraire, les payements sont faits immédiatement après la demande.

Aucun sequestre ne peut pas être fait des sommes déposées aux caisses d'éparg.

Toutes les pièces nécessaires au service des caisses d'épargne sont exemptées du droit du timbre.

L'année des opérations des caisses d'épargne commence le 1 Janvier et finit le 31 Décembre inclusivement. L'année compte 360 jours et chaque mois 30 jours.

Recouvrement par l'intermédiaire de la poste. La direction-générale des postes et télégraphes a introduit le service des recouvrements des valeurs et divers effets de commerce, tels que: traites, bons, quittances, factures, abonnements aux journaux et autres quittances, par l'intermédiaire de la Poste

L'expéditeur de ces valeurs est tenu de les inscrire pièce par pièce sur un bordereau en deux exemplaires fournis gratuitement par la poste.

Sur un seul et même bordereau peuvent être inscrits des papiers de valeur à encaisser chez plusieurs débiteurs, mais ces derniers doivent avoir leur domicile dans la même ville, et la somme totale ne doit pas dépasser les 500 levs.

La taxe de recouvrement est fixée a:	25 fr.
0.10 pour une valeur max. de 25 fr.	50 "
0.20 " " " " " 50 "	100 "
0.30 " " " " " 100 "	
0.20 " chaque 100 fr. ou fraction de 100 fr. jusqu'à 500 fr.	

Les papiers de valeur remis à la poste pour recouvrement devront avoir entièrement acquitté les taxes de timbres ou d'acte, conformément à la loi. Ces documents sont expédiés en service au bureaux de destination. Ce dernier, à la réception, les inscrit sur un registre ad hoc, et les traite

има полица или записи задържат се от началника станции, а на длъжника се праща известие, да се яви на падежа ако желае, да заплати суммата.

Другите книжа, като сметки, фактури и квитанции се вписват въ особена разносна книга и се предават на раздавача, който ги предава на длъжниците за изплащане.

Цѣвните книжа, изплащането на които трѣбва да стане на известенъ опредѣленъ падежъ, трѣбва да се подаватъ на пощата 10 дни прѣди падежа.

Събраната сума се испраща отъ едната на другата станция съ пощенски записъ, таксата на който се задържа отъ общата сума.

Въ случай на изгубване, изгаряние или унищожаване на цѣвни книжа, освѣнъ въ случай на извънредни обстоятелства, Главната Дирекция заплаща на подателя имъ 50 лева обезщетение за всички книжа вписани въ единъ и същъ описъ.

Телеграфна служба.

Телеграфните Станции по службата си се дѣлятъ на: 1) Денонощни, съ непрѣкъснато приемане и предаване на телеграми; 2) съ продължително дневно дѣйствие до срѣдъ ноцъ, отъ 7 часа сутринъ до срѣдъ ноцъ; 3) на пълнодневни, отъ 7 часа сутринъ до 9 часа вечеръ зимъ, а до 10 часа вечеръ лѣтъ; 4) на ограничени, отъ 7 часа заранъ лѣтъ до 12 часа пладнъ и отъ 2 до 10 вечеръ, а зимъ отъ 8 до 12 пладнъ и отъ 2 до 9 вечеръ; и 5) на привременни, които се откриватъ за особенъ случай и дѣйствието имъ бива съгласно особните наставления на Главната Дирекция.

Слѣдующите станции сж съ постоянно непрѣкъснато дѣйствие: Бургасъ, Варна, Видинъ, Казанлъкъ, Ломъ-Паланка, Никополъ, Плъвенъ, Пловдивъ, Рахово, Разградъ, Руссе, София, Свищовъ, Силистра, Сливенъ, Ст. Загора, Търново, Шуменъ, Ямболъ

Тарифа за телеграммитѣ. Таксите за вътрѣшността се смѣта по 5 ст. за всѣка дума; обаче най малката такса за една телеграма е 50 ст.

Отговоръ платенъ (О. П.) За отговоръ се взема такса за 10 думи. Подателя може, ако желае, да заплати повече думи за отговоръ: напр. (О. П. 20).

sont conservés par le chef de bureau. Avis est envoyé au créancier de se présenter à la poste le jour de l'échéance pour payer la somme réclamée.

Les autres documents, comptes, factures, quittances, sont inscrits dans un registre de distribution et remis au facteur qui les présente au débiteur pour le payement.

Les effets qui doivent être acquittés à une époque déterminée doivent être remis à la poste dix jours avant leur échéance. La somme recouvrée est expédiée d'un bureau à l'autre par un mandat dont le coût est déduit du total général.

En cas de perte, incendie, ou disparition des documents, sauf des cas extraordinaires, la poste paie une indemnité de 50 fcs, pour tous les effets inscrits sur un même bordereau.

Télégraphes.

Les bureaux télégraphiques sont classés selon leur service en: 1) bureau à service de jour et de nuit, transmission et réception de télégrammes sans interruption; 2) bureau à service de jour prolongé jusqu'à minuit. — de 7 h. du matin à minuit; 3) bureau à service journalier, de 7 heures du matin à 9 heures du soir l'hiver, et 10 h. l'été; 4) bureau à service limité de 7 h. du matin à 12 h. et de 2 h. à 9 heures du soir; 5) bureau à service temporaire, c'est-à-dire qui ne sont ouverts qu'à certaines occasions et dont le service est réglé par des instructions spéciales de la Direction générale. Les bureaux suivants appartiennent à la première catégorie: Bourgas, Varna, Vidin, Kazanlyk, Lompalanka, Nicopol, Plevna, Philippopoli, Rahovo, Razgrad, Roustchouk, Sophia, Sistow, Silistra, Slivno, Stara-Zagora, Tirnovo, Choumen et Yamboli.

Tarif des dépêches. Pour l'intérieur la taxe est de 0.05 et. par mot avec un minimum de perception de 0.50.

Réponse payée (R. P.). Taxe de dix mots pour la réponse; l'expéditeur peut payer une taxe plus élevée pour un nombre de mots supérieur p. ex. (R. P. 20).

За прѣдържане на телеграми (Т. П.). Взема се добавочно четвъртата частъ отъ таксата на обикновенната подалена телеграма.

Телеграма съ нѣколко адреси — Взема се добавочна такса, съ исклучение на първий адресъ, за всѣка телеграма, съдържаща до сто думи, по 50 стот. толкова пѣти колкото адресанти има.

Извѣстие за доставяние по телеграфа (И. Д.) Взема се добавочно таксата за една обикновена телегр. отъ 10 думи.

Извѣстие за доставяние по пощата (И. Д. П.) — За вътрѣшността и странство добавочната такса е равна за едно прѣпоръчено писмо: 30 ст. за княжеството и 50 ст. за странство.

По нароченъ пратеникъ (Н. П.) — Взема се отъ подателя въ прѣдплащане за нароченъ пратеникъ по 50 ст. за всѣки километръ или дробъ отъ километръ.

Раздаването. Телеграммата се разнася отъ раздавачъ както едно обикновено писмо безъ възнаграждение. Ако раздаването се поиска да стане като на едно прѣпоръчено писмо, въ такъвъ случай прѣдъ адреса трѣбва да се напише (П. П.) и да се заплати таксата за едно препоръчено писмо.

Прѣдавана въ слѣда (П. С.) — Таксата за прѣратена въ слѣда телеграма се взема отъ получателя, освѣнъ ако сж вложени за тая цѣль прѣдварителни влогове отъ подателя.

Прѣдаването въ слѣда може да стане безъ заплащане, ако телеграммата се прѣпрати по пощата.

Да се връжи лично на получателя (Л. П.) — Телеграммата се предава срѣщу расписка въ рѣдѣтъ на самий получитель.

Да се достави по бързъ начинъ (Б.) Таксата за всѣка бърза телеграма (Б.) за въ странство се взема въ троенъ размѣръ отъ обикновенната; а за въ България една извънредна такса отъ 50 ст.

Бързите телеграми (Б.) могатъ да се подадѣтъ съ бързъ отговоръ платенъ (О. П. Б.) — Взема се допълнително още 50 ст.

Порѣвначените указания влизатъ въ числото на думите за таксуване. Всичките тия указания се написватъ и скратени, въ такъвъ случай поставятъ се въ скоби и се броятъ всѣко едно за една дума.

Télégrammes collationnés (Т. С.). La surtaxe est égale au quart de la taxe principale.

Télégramme à plusieurs adresses—exception faite de la 1ère adresse, une taxe supplémentaire de 50 ct. est perçue par chaque télégramme ne contenant plus de cent mots, et par chaque adresse.

Accusé de réception (C. R.). La surtaxe égale à la taxe d'un télégramme ordinaire de dix mots

Accusé de réception postal (C. R. P.). Pour l'intérieur et l'étranger, surtaxe égale à une lettre recommandée, 0.30 pour la Principauté; 0.50 pour l'étranger.

Exprès (X. P.). L'exprès est toujours payé d'avance par l'expéditeur 0.50 par kil. ou fraction de kilomètre.

Distribution. Le télégramme est remis gratuitement à domicile par le facteur, comme une lettre recommandée, il faut mettre avant l'adresse l'indication P. R. et acquitter la surtaxe d'une lettre recommandée.

Faire suivre (F. S.). La taxe de réexpédition est perçue chez le destinataire à moins que l'expéditeur ne l'ait déposée d'avance.

On peut faire suivre gratuitement un télégramme par la poste.

Remise en mains propres. (M. P.). Le télégramme est remis contre reçu au destinataire lui même.

Urgent. (D.). Pour l'étranger, double taxe en sus la taxe ordinaire du télégramme, pour la Bulgarie taxe supplémentaire de 0.50. Les télégrammes urgent (D) peuvent être donnés avec réponse payée eurgent (R. P. D.) il est perçu encore 0.50 de plus.

Les annotations sus-indiquées entrent dans le nombre des mots à taxer. Toutes ces indications peuvent être écrites en abrégé. Dans ce cas elles sont placées entre parenthèses et comptent chacune pour un mot.

Потаенъ языкъ.—Съставенитѣ телеграмми потайно съ цифри или условни думи се приематъ въ повечето инострани държави, а въ България сж запрѣтени.

Адреса може да се напише подѣ нѣкоя уговорена форма, ако за това има спогодба мѣжду получителя и телеграфната станция и за което се прѣдплаща една такса отъ 5 лева за три мѣсеца и 20 лева за година.

Сложнитѣ имена на писалищата (градоветѣ) се смѣтатъ за една дума, но само когато сж поставени въ адреса. Думи съединени съ съединителна черта се броятъ всѣка отдѣлно.

Въ международната служба, въ адреса, географическитѣ имена на държавитѣ, на градоветѣ, написани съ много думи броятъ се само за една. Въ текста, тия изражения се броятъ за толкова думи съ колкото сж тѣ написани. Могло би обаче да се напишатъ и съ една дума; тогава тѣ се приборяватъ по 15 букви за дума за европейския режимъ и по 10 букви за не европейския. Една дума може да съдържава 15 букви или 5 цифри за европейския режимъ и 10 букви или 3 цифри за не европейския режимъ. Присъединявания и сливания на думи не по свойство на языка не се позволяватъ; собственитѣ обаче имена на градове и държави на отечество, ония на мѣстности, улици, площади, булеварди, кораби, тѣй сжщо изражения на числата, написани въ цѣло съ букви, могатъ да се присъединяватъ въ една само дума; въ такъвъ случай тѣ се броятъ по 15 букви на дума за вътрѣшността на европейския режимъ и по 10 букви за не европейския режимъ, съ добавление на една дума за останалитѣ букви.

Не е позволено да се написва: улици, цараровски, имали, и тѣй нататъкъ, но може да се напише стодеведесетъдва (16 букви) и пр. Подчеркванията, скобитѣ, кавичкитѣ винаги се броятъ за една дума.

Въ изброявание цифрени групи, точкитѣ, запетайтѣ, раздѣлителнитѣ черти се броятъ за една цифра.

Langage chiffré.—Les télégrammes rédigés en langage conventionnel ou chiffré sont admis entre la Bulgarie et la plupart des pays étrangers. L'adresse peut être écrite sous une forme convenue, s'il y a convention entre le destinataire et le bureau télégraphique, moyennant un abonnement de 5 levs par trimestre ou 20 levs par an.

Les noms composés (en adresse) des bureaux, villes, ne comptent que pour un mot. Des mots réunis par un trait d'union comptent séparément pour un mot.

Dans le service international, pour les adresses, les noms géographiques de pays, villes, etc. écrits en plusieurs mots ne comptent que pour un seul.

Pour le texte, ces expressions comptent pour autant de mots qu'elles renferment. On peut toutefois les écrire en un seul mot, on les compte alors par 15 caractères (régime européen) et 10 caractères (régime extra-européen). Un mot peut comprendre 15 lettres ou 5 chiffres dans le régime européen, 10 lettres ou 3 chiffres dans le langage extra européen.

La réunion ou l'altération des mots contrairement aux usages de la langue n'est pas admise. Cependant les noms propres de villes et de pays, les noms patronymiques, ceux de lieux, rues, places, boulevards, navires, ainsi que les noms de nombres écrits en toutes lettres peuvent être rennis en un seul mot; ils comptent pour un mot par quinze lettres dans le régime européen, et un mot par 10 lettres dans le régime extra-européen, plus un pour l'excédent. On ne peut pas écrire Oulitzarakowska, atil, cestadire, mais on peut écrire centquatrevingtdouze (20 lettres).

Les soulignés, parenthèses, guillemets sont toujours comptés pour un mot.

Dans les groupes de chiffres, les points, les virgules, les tirés, etc., comptent pour un chiffre.

Примѣри.

Exemples.

ИЗРАЖЕНИЯ Expressions	Вътрѣшенъ и европ. режимъ Régime intér. et européen Текста (texte)	На не европейски режимъ Régime extra-européen Текста (texte)
Има ли	2	2
A-t-il	3	3
Aujourd'hui	2	2
Aujourd'hui (10 букви)	1	1
New-York	2	2
Newyork	1	1
Горнѣ-Орѣховица	2	2
Горнѣорѣховица	1	2
Варна-Прѣславский	2	2
Варнапрѣславский	2	2
Доростолю-Червенский	2	2
Доростолочервенский	2	2
21 л. 5'	3	3
2150	1	2
21,50 (5 знака) (5 signes)	1	2
221,50 (6 знака) (6 signes)	2	2
3 на %	3	3
3% (4 цифри) (4 chiffres)	1	2
23784 (5 цифри) (5 chiffres)	1	2
23784½ (7 цифри) (7 chiffres)	2	3

Написанитѣ числа съ цифри за вътрѣшността на Европейския режимъ се броятъ за толкова думи колкото цифрени групи съставляватъ по 5 цифри и за не европейския режимъ по 3 цифри, остатъка се брои за още една дума.

Полезни наставления.—Всѣко заличаване, поправка и допълнение, направено въ една телеграмма, трѣбва да бѣде завършено отъ подателя или неговия прѣдставителъ. Отъ подателя може да се поиска прѣводъ на една на чуждъ языкъ подадена телеграмма.

Подлиннитѣ телеграмми се съхраняватъ въ продължение на 6 мѣсеци, отъ деня на подаванетоъ имъ. Този срокъ се продължава до 12 мѣсеци за международнитѣ телеграмми отъ не-европейския режимъ.

Отхвърлятъ се телеграммитѣ съ опасни за общественния порядѣкъ съдържающа и противни за добритѣ нрави, ония

Les nombres écrits en chiffres comptent pour autant de mots qu'ils renferment de groupes de 5 chiffres dans le régime européen, de 3 chiffres, dans le régime extra-européen, plus un mot pour l'excédent.

Renseignements utiles. Toute rature ou surcharge dans la rédaction d'un télégramme doit être approuvée par l'expéditeur ou son représentant. L'expéditeur peut être tenu de donner la traduction d'un télégramme rédigé en langue étrangère.

Les originaux des télégrammes sont conservés pendant six mois à compter de leur date. Ce délai est porté à douze mois pour les télégrammes internationaux extra-européens. Peuvent être refusés: les télégrammes contraires à l'ordre public, aux bonnes mœurs, ceux adressés aux agents et chefs de gare ou aux agents du service télégra-

отправенитѣ до началниците на нѣкоя гара, или служащитѣ при телеграфа чиновне за прѣдаване на трето лице.

Подателя може да получи една расписка за своята телеграма, за която заплаща добавочна такса 10 ст.

Подателя на една телеграма може винаги да бѣде заставенъ да оправдае своята самоличностъ, ако подобна покана му се направи отъ чиновника натоваренъ съ приеманieto на телеграмми.

Когато се удостовери самоличността и се заплати нужната такса за служебнитѣ телеграмми, тогава може да се спре или унищожи една още непрѣдадена телеграма.

Телеграммитѣ могатъ да бѣдѣтъ адресувани по желание до поискване „отъ пощата, отъ телеграфа“ или гдѣ и да е, стига надписа имъ да указва начина за прѣдаването безъ много лутания и распитвания. Обозначение неясно не се позволява.

Когато получателя не се е ползвалъ отъ получения отговоръ платенъ въ продължение на 6 седмици (вътрѣшния и европейския режимъ) и 3 мѣсеца (не-европейския режимъ), подателя може да поиска повръщанieto на заплатената сума.

Подателя или получателя на една телеграма или пълномощника на едно отъ тѣхъ може, посредствомъ 50 ст., да получи прѣписъ отъ подадената или получена телеграма, която да не съдържа повече отъ 100 думи. Ако заявителя на телеграммата не може да опрѣдѣли датата на телеграммата, а покаже единъ промѣжутъкъ по дългъ отъ единъ мѣсець, взема се още едно право за прѣтърсване на архивата по 5 лева за всѣки мѣсець.

За странство както и за Княжеството подателя не е задълженъ да подписва своята телеграма.

Въ интересътъ му е да даде своя адресъ, щото въ случай недоставянieto на телеграммата, да може да му се съобщи тая случайностъ; но не може да бѣде принуденъ за това.

Телефонна служба.

Телефоннитѣ линии се дѣлятъ на градски, построени вътрѣ въ града; на между-градски, които съединяватъ единъ градъ съ други, на между-общински,

phique pour être remis à des particuliers.

L'expéditeur peut, moyennant 0,10 se faire délivrer, un reçu de son télégramme.

L'expéditeur d'un télégramme peut être tenu de justifier de son identité sur l'invitation du préposé au guichet. Ou peut, en justifiant de son identité et en acquittant les frais des télégrammes de service, arrêter un télégramme non encore remis.

Les télégrammes peuvent être adressés à volonté, poste restante ou télégraphe restant ou à n'importe quel endroit, pourvu que la remise puisse en être effectuée sans beaucoup de recherches et sans avoir recours à des informations. Toute inscription non claire n'est pas permise.

Si le destinataire n'a pas profité pendant six semaines de la réponse payée (régime de l'intérieur et européen) et pendant 3 mois (régime extra-européen), l'expéditeur a droit au remboursement de la somme versée.

L'expéditeur ou le destinataire d'un télégramme ou le fondé de pouvoir de chacun d'eux peut obtenir copie moyennant 0 fr. 50 d'un télégramme expédié ou reçu ne dépassant pas 100 mots. Si la personne qui réclame la copie ne peut indiquer la date du télégramme et fixe un intervalle supérieur à 1 mois, il est perçu une somme de 5 levs pour chaque mois pour la recherche dans les archives.

Pour l'étranger comme pour la Bulgarie, l'expéditeur n'est pas tenu de signer sa dépêche. Il a intérêt à donner son adresse pour être informé en cas de non distribution, mais il ne peut y être contraint.

Téléphone.

Les lignes téléphoniques se divisent en lignes urbaines, construites dans l'intérieur d'une ville; interurbaines, réunissant une ville avec une autre; in-

които съединяватъ градскитѣ станции съ общини, мѣстности или частни имѣния около града и на частни, построени по искание на частни лица, въ мѣстности, гдѣто нѣма правителствени телефонни съобщения.

Построяването и поддържанieto на градскитѣ и междуградскитѣ линии става за смѣтка на правителството, а между-общинскитѣ и частнитѣ за смѣтка на заявившитѣ искатели.

Телефоннитѣ сношения се доставятъ посредствомъ централнитѣ телефонни станции. Централнитѣ станции сѣ отворени за публиката лѣтъ отъ 6 и зимѣ отъ 8 часа сутринъ до 10 часа вечеръ.

Желающитѣ да си поставятъ телефоненъ постъ подаватъ обгървовано съ 50 стотинки заявление до Началника на Главната Централна Станция.

Разговаряние отъ градскитѣ телефонни станции, отворени за публиката, става само срѣщу заплащанieto на единичната такса за всѣки разговоръ, тъй като абонаментъ отъ тия станции не се приема.

Такса. — За всѣки поставенъ телефоненъ постъ взема се годишенъ абонаментъ 150 лева за първата година и 100 лева за всѣка послѣдующа година.

За поставяние на втори, трети и пр. допълнителни телефонни апарати на единъ и сѣщъ абонатъ въ разни помѣщения на сѣщото здание или притежание, взема се годишно 50 лева за всѣки апаратъ, а за поставяние на всѣки единъ будилникъ (звънецъ) отъ обикновенно устройство по 10 лева. За всѣко прѣмѣствание на телефонний апаратъ, отъ една стая въ друга, на едно и сѣщо жилище се взема 10 лева на апаратъ, а за прѣмѣствание отъ едно жилище въ друго по 50 лева. За отстраняване телефона, поставенъ въ жилището на единъ абонатъ, да се ползува съ него лицето, което го е замѣстило, взема се 10 лева. За всѣка частна линия съ два конечни телефона взема се годишенъ абонаментъ 150 лева за 1-та година и 100 лева за всѣка послѣдующа година.

tercommunales, réunissant les postes des villes avec ceux des communes, lieux peuplés et propriétés privées, à l'entour de la ville; lignes privées, construites sur la demande des particuliers dans des localités où n'existent pas de communications téléphoniques du gouvernement.

L'établissement et l'entretien des lignes urbaines et interurbaines se fait aux frais du gouvernement; les lignes intercommunales et les lignes privées pour le compte des demandeurs.

Les communications téléphoniques se donnent par l'intermédiaire des cabines centrales qui sont ouvertes au public de 6 heures du matin en été, 8 heures en hiver, jusqu'à 10 heures du soir.

Les personnes qui veulent se pourvoir d'un poste téléphonique doivent s'adresser au chef de la station centrale par une demande écrite, munie d'un timbre mobile de 0.50.

La conversation des cabines téléphoniques urbaines ouvertes au public n'est permise que contre paiement de la taxe d'unité prévue pour chaque conversation, les abonnements n'étant pas permis.

Taxe. Pour chaque poste téléphonique établi dans la limite du réseau urbain par l'intermédiaire du poste central, il est perçu un abonnement annuel de 150 fr. pour la première année, et 100 pour les années suivantes.

Pour l'établissement supplémentaire d'un second, troisième appareil pour les besoins d'un même abonné et dans divers appartements d'une même maison, il est perçu annuellement 50 levs par appareil, et pour l'établissement des batteries d'un modèle ordinaire 10 levs.

Pour le déplacement d'un appareil téléphonique d'une chambre à une autre de la même habitation, il est perçu 10 levs par appareil, mais pour le déplacement d'un appareil d'une habitation à une autre, 50 levs. Pour concéder au successeur d'un abonné la jouissance du poste téléphonique du précédent, il est perçu un droit de 10 fr. Pour chaque ligne privée, terminée par deux appareils téléphoniques il est perçu un abonnement annuel de 150 levs pour la première année et de 100 levs pour les autres.

Единичната такса за градските и междуобщинските разговори, посредством телефонните станции, отворени за публиката, е по 50 стотинки за всеки разговор продължен до 5 минути или дробъ от 5 минути. За междуградските се взема, както от абонатите, така и от неабонатите, по 1 левъ за разговоръ до 5 мин. или дробъ от 5 мин.

Бърз разговор. — Таксата за бърз разговоръ се състои въ троенъ размеръ таксата за обикновенъ разговоръ и дава преимущество за разговоръ предъ всички записани за обикновенъ разговоръ лица.

За разговоръ по междуобщинските, междуградската линии съвместно (Пловдив — Княжево или обратно, посредством София), се взема обикновенната такса за междуградски разговоръ; безъ да се взема особена такса за междуобщинската линия (София — Княжево).

Таксата за разговоръ посредством публичните телефонни кабинети се заплаща предварително. Така също се предплащатъ и годишните абонаменти за градските съобщения и се считатъ отъ 2-й Януарий, 1-й Априлий, 1-й Юлий и 1-й Октомврий. За междуградските разговори отъ своите постове, абонатите заплащатъ установените такси за всеки разговоръ или ежедневно или на всеко 1 и 16 число, или же следъ като суммата достигне 20 лева.

Покана за разговоръ. — Поканването за разговоръ чрезъ отворените за публиката станции по градска, междуобщинска или междуградска телефонна линия, става посредством телефонно известие, за което заплаща призовающия 50 стотинки. Единичните такси за водение разговоръ посредством отворените за публиката станции се заплащатъ преди да се почне разговора.

La taxe fixe pour chaque communication urbaine et intercommunale donnée par l'intermédiaire des cabines publiques est de 0.50 pour 5 minutes de conversation ou fraction de 5 minutes. Pour les communications interurbaines il est perçu 1 lev par conversation de 5 minutes ou fraction de 5 minutes.

Conversation urgente. La taxe d'une conversation urgente est triple de celle d'une conversation ordinaire et donne la préférence sur toutes les conversations inscrites pour une conversation ordinaire.

Pour la communication sur les lignes intercommunales et interurbaines (Philippoli-Knajevo, ou vice-versa via-Sophia) il est perçu la taxe simple interurbaine mais sans la perception de la taxe intercommunale (Sophia-Knajevo).

La taxe de conversation des cabines téléphoniques ouverte au public se paye d'avance. Les abonnements annuels se payent aussi d'avance et sont comptés, du 2 janvier, 1er avril, 1er juillet et 1er octobre.

Les taxes prévues pour chaque conversation interurbaines des postes d'abonnés sont payés journallement ou à chaque 1er et 16 du mois, ou bien, lorsque la somme s'élève à 20 lev.

Demande de communication. L'invitation à la communication dans les cabines téléphoniques publiques sur les lignes urbaines, intercommunales et interurbaines se fait moyennant un avis téléphonique pour lequel est perçue une taxe de 0.50.

Les taxes d'unité pour une conversation par les cabines téléphoniques publiques se payent avant de commencer la conversation.

Законъ ЗА ПУБЛИЧНИТЪ ТЪРГОВЕ.

Loi sur les adjudications publiques.

ОТДѢЛЪ I.

I. Общи положения.

Чл. 1. Всички предприятия за сметка на правителството, окръжията и общините се отдаватъ съ търгове, които се произвеждатъ публично и съ конкурсъ.

Също съ такива търгове се продаватъ и купуватъ потребните тѣмъ предметъ.

Исключение става само въ случаите показани въ чл. 40 на този законъ.

Чл. 2. Търговете се произвеждатъ по два способа:

а) съ явна конкуренция, и б) съ тайна. Съ явна конкуренция търговете ставатъ за сума не по-голяма отъ 10,000 лева; а съ тайна безразлично за всяка сума.

Чл. 3. За произвеждане всеки търгъ се известява чрезъ обявления залепени въ главния градъ на окръга и въ главните общини на околините, гдето ще се произвеждатъ работите, а така също и чрезъ „Държавния Вѣстникъ“, поне единъ мѣсець преди откриването на търга, освѣнъ въ спѣшни случаи, когато управлението намѣри за нужно да намали тоя срокъ.

За важни търгове обнародва се и въ по-главните Европейски вѣстници.

Чл. 4. Известието за търга съдържа:

- 1) предметъ на търга;
- 2) властите, които съ натоварени да извършатъ търга;
- 3) суммата на залога, който трябва да се вложи;
- 4) мѣстото, деня и часа, въ които ще се открие търга;

I PARTIE.

I. Dispositions générales.

Art. 1. Toutes les entreprises faites pour le compte du gouvernement, des départements ou des communes se font par voie d'adjudication qui ont lieu publiquement et sont soumises à la concurrence.

La vente et l'achat des fournitures qui leur sont nécessaires ont également lieu par la même voie d'adjudication.

Il n'y a d'autre exception que dans les cas prévus à l'art. 40 de la présente loi.

Art. 2. Les adjudications sont de deux sortes a) aux enchères publiques, b) soumission par offres sous plis cacheté.

Les adjudications sont faites suivant le premier mode, lorsque le montant ne dépasse pas 10,000 fcs.; par le second mode dans le cas contraire.

Art. 3. Les adjudications sont annoncées: par des affiches placardées au chef-lieu du département et dans les principales communes des arrondissements où les travaux devront avoir lieu; par des annonces publiées dans le „Journal officiel“ au moins un mois avant la mise en adjudication, sauf les cas d'urgence où le gouvernement trouverait nécessaire d'abréger ce délai.

Les adjudications importantes sont également annoncées par voie de publicité dans les principaux journaux d'Europe.

Art. 4. L'annonce de l'adjudication mentionne:

- 1) l'objet de l'adjudication,
- 2) les autorités chargées d'y procéder,
- 3) le montant du cautionnement exigé,
- 4) les lieu, jour et heure de l'ouverture de l'adjudication,

5) мѣстото гдѣто могатъ да се добиятъ свѣдѣния за поемнитѣ условия (cahier des charges) и образцитѣ;

6) начинятъ, по който ще стане търга, т. е. съ явна или съ тайна конкуренция.

Чл. 5. Въ поемнитѣ условия (cahier des charges) на търга се опредѣлятъ:

а) залогътъ, който се иска отъ поставчицитѣ или прѣдприемачитѣ, за да се допуснатъ да конкуриратъ въ търга;

б) правата, които правителството ще има надъ тия залози, въ случай че задълженията не се изпълнятъ;

в) срока, до който надавачитѣ се свързватъ, слѣдъ като прѣдложатъ или испратятъ оферти;

г) ще става ли втори търгъ върху най-последнѣното прѣдложение и кога търга ще бѣде окончателенъ.

Чл. 6. Никой не може да бѣде приетъ да конкурира, ако не прѣдстави свидѣтелство за честностъ отъ мѣстното свое кметство, свидѣтелство за способностъ и редовенъ актъ, който да удостоверява, че е вложилъ нужния за търга залогъ.

Освѣнъ това чуждеподданитѣ даватъ декларация, че въ случай на прѣспирня по прѣдприятіята, тѣ ще се сѣдятъ въ мѣстнитѣ сѣдилища безъ консулска защита.

Забѣлѣжка. За доставката на материалъ, назначенъ за поддържане на пѣтица, не се изисква свидѣтелство за способностъ.

Чл. 7. Управлението, което произвежда търга, има право да изключаватъ ония прѣдприемачи или доставчици, които, по лошото си повѣдение или по неиспълнение на задълженията си въ нѣкое по-прѣжнѣно прѣдприятие, сѣ изгубили довѣрието на правителството.

Чл. 8. Длъжностнитѣ лица, на които сѣ повѣрени държавни, окръжни и общински или благотворителни имоти, не могатъ да зематъ участие въ търговетѣ, които се отнасятъ до тия имоти.

Чл. 9. Окръжний управителъ, околийскій началникъ и кмета не могатъ да измѣнячатъ постановенитѣ отъ висшата власть условия по заявление, направено вънъ отъ прѣдлитѣ на поемнитѣ условия.

5) le lieu où est déposé le cahier des charges,

6) le mode employé: enchères publiques ou soumission cachetée.

Att 5. Le cahier des charges mentionne:

a) le cautionnement exigé des entrepreneurs et fournisseurs pour être admis à concourir,

b) les droits du gouvernement à l'égard de ces cautionnements au cas où les engagements pris ne seraient pas remplis,

c) l'époque où expirera le délai pendant lequel les prétendants seront engagés après avoir soumissionné ou envoyé leurs offres,

d) s'il sera procédé à des adjudications sur la dernière offre et l'époque à laquelle l'adjudication sera définitivement close.

Art. 6. Nul n'est admis à concourir s'il ne présente un certificat de bonne vie et mœurs délivré par le maire de la commune où il a domicile, un certificat de capacité et un acte régulier, attestant qu'il a déposé le cautionnement exigé par le cahier des charges.

Les sujets étrangers doivent, en outre, déclarer par écrit que, en cas de contestation, ils seront justiciables des tribunaux indigènes sans assistance des autorités consulaires.

Remarque: Pour la fourniture des matériaux nécessaires à l'entretien des routes, le certificat de capacité n'est pas exigé.

Art. 7. L'administration, qui procède à l'adjudication, a le droit d'écarter les soumissionnaires, qui, soit pour leur mauvaise conduite, soit pour avoir manqué à leurs engagements dans une précédente entreprise, se seraient aliéné la confiance du Gouvernement.

Art. 8. Les employés ou fonctionnaires préposés à la conservation des biens de l'Etat, des départements ou des communes ne peuvent prendre part aux adjudications concernant ces biens.

Art. 9. Les préfets, sous-préfets et maires ne peuvent modifier en rien les conditions fixées par l'autorité supérieure par des avis faits en dehors du cahier des charges.

Чл. 10. Конкурента не може да оттегли прѣдложението, което е направилъ въ време на търга.

Чл. 11. За слѣдствията на всеки търгъ се съставя протоколъ, въ който се излагатъ всичкитѣ обстоятелства на дѣйствието. Прѣписъ отъ този протоколъ се прѣпраща на Министра, ако търга е за държавна работа, или на окръжния управителъ, ако търга е за окръжна или общинска работа.

Чл. 12. Търговетѣ по държавни дѣла всекога трѣбва да се утвърдяватъ отъ надлъжния Министръ или отъ упълномощеното отъ него лице. Тѣ нѣматъ сила и не сѣ окончателни, до като не се утвърдятъ отъ него; исклучение се прави само когато е обявено за това въ поемнитѣ условия.

Чл. 13. Търговетѣ относящи се до работи на окръжията и общинитѣ, ако не надминаватъ суммата отъ 10000 лева, подлагатъ се на одобрение отъ окръжния управителъ, който винаги може да ги унищожи въ случай на станжли нередовности; но ако тѣ прѣвишаватъ тая сумма, подлагатъ се на утвърждение отъ надлъжния Министръ.

Чл. 14. Тозъ часъ послѣ утвърдяванетоъ на търга, окръжний управителъ прѣдава на прѣдприемача срѣщу расписка единъ завѣрежъ прѣписъ отъ оцѣнителния листъ и отъ подробната оцѣнка както и единъ завѣрежъ прѣписъ отъ протокола на търга.

Прѣдприемачътъ плаща разноскитѣ за гербово право, за прѣписъ отъ протокола, отъ смѣтката и отъ поемнитѣ условия.

Чл. 15. Комисията, която произвежда търга, трѣбва всекога да съобщава на надлъжното началство прѣдложенитѣ извънъ търга условия, за които тя е на мнѣние, че може да се приематъ.

Чл. 16. Министра рѣшава спороветѣ, произлязли при производството на търговетѣ.

Въ таквъ случай окръжния управителъ трѣбва да прѣпрати въ надлъжното Министерство всичкитѣ книжи на спорното дѣло заедно съ мнѣнието на комисията и съ обяснение за станалитѣ случаи.

Чл. 17. Министритѣ и разнитѣ урѣждения въ Княжеството сключватъ

Art. 10. Nul concurrent ne peut retirer l'offre faite au cours d'une adjudication.

Art. 11. Le résultat de toute adjudication est consigné dans un procès-verbal où sont relatées toutes les circonstances. Copie de ce document est envoyée au ministère si l'adjudication concerne l'Etat, ou au préfet si elle se rapporte au département ou à une commune.

Art. 12. Les adjudications pour des travaux de l'état doivent toujours être confirmées par le ministre compétent ou son représentant autorisé; elles ne sont valables ni définitives qu'après cette confirmation. Il n'y a d'exception à cet égard que si mention spéciale est faite au procès-verbal.

Art. 13. Les adjudications relatives à des travaux départementaux et communaux qui ne se montent pas à plus de 10,000 fcs. sont confirmées par le préfet, qui peut toujours les annuler au cas où il y serait constaté quelque irrégularité; mais si le montant des travaux dépasse 10,000 fcs. les adjudications sont confirmées par le ministre compétent.

Art. 14. Immédiatement après la confirmation de l'adjudication, le préfet délivre à l'adjudicataire, contre reçu, une copie légalisée du devis et du détail estimatif, ainsi qu'une copie légalisée du procès-verbal de l'adjudication.

L'entrepreneur paie les droits de timbre et les frais de copie du procès-verbal du devis et du cahier des charges.

Art. 15. La commission, qui procède à l'adjudication, doit toujours communiquer à son chef hiérarchique les conditions proposées en dehors du cahier des charges et qui paraîtraient admissibles.

Art. 16. Le ministre tranche les différents soulevés par le procès-verbal d'adjudication.

En pareil cas le préfet adresse au ministère compétent toutes les pièces ayant trait à la contestation, avec l'avis de la commission et toutes les explications nécessaires.

Art. 17. Les ministres et les diverses administrations de la Princi-

търгове или контракти съгласно съ закона за бюджета и съ чл. 4 отъ правилника на Държавния Съветъ.

Чл. 18. Условиата за търговетъ сж лични; тѣ не могатъ да се прѣотстъпватъ на цѣло или на части безъ съгласие на управлението.

Чл. 19. Всѣка година на Народното Събрание трѣбва да се прѣдстави едно кратко изложение за търговетъ отъ 50,000 лева и повече, и за търгове подолу отъ тѣзи сумма, въ които чрѣвъ прѣдмети отъ сжщия вилъ, взети закупомъ, се възкачватъ на 50,000 лева и повече. Въ това изложение трѣбва да се упоменува за името и жилището на договорившитѣ се страни, за естеството на търга, за врѣмето, прѣвъ което ще трае, и за главнитѣ условия на търга.

II. Търгове съ тайна конкуренция.

Чл. 20. Всичкитѣ търгове съ таенъ конкурсъ ставатъ чрѣвъ писменни запечатани прѣдложения (offertes).

Чл. 21. Офертата се запечатва въ единъ пликъ. Този пликъ заедно съ свидѣтелствата за честностъ и способностъ и акта за залога се полагаатъ и се запечатватъ въ втори пликъ.

Чл. 22. Учрѣдението, за смѣтка на което става търга, може прѣдварително да опрѣдѣли най-горния прѣдѣлъ (maximum) на цѣнитѣ или най-долния прѣдѣлъ на намалението (rabais).

Това опрѣдѣление трѣбва да е запечатано и да се намира на писалището при отварянието на засѣданието.

Чл. 23. Прѣдложенията (офертитѣ) се прѣдставятъ въ публично засѣдание при откриванието на търга, обаче желающитѣ да конкуриратъ, могатъ и прѣди откриванието на търга да прѣпрацатъ прѣдложенията си заедно съ изискуемитѣ при търга документи по пощата въ пликове, запечатани и прѣпорачени. Надъ тия пликове трѣбва да е означено прѣдметъ на съдържанието имъ, и да се напомня, че тѣ трѣбва да се отварятъ при откриванието на търга.

Чл. 24. Когато едно свидѣтелство за способностъ не се приема, прѣдложението, което ги съдружава, не трѣбва да се отвори.

prauté ne peuvent conclure d'adjudication que conformément à la loi de finances et à l'art. 14 du règlement du Conseil d'Etat.

Art. 18. Les adjudications sont personnelles elles ne peuvent être rétrocédées en tout ou en partie qu'avec l'assentiment du gouvernement.

Art. 19. Chaque année, le gouvernement présente au Sobranié un état succinct les adjudications d'une valeur de 50,000 fcs et au-dessus, et les adjudications de moindre valeur dont les objets pris ensemble atteignent une valeur de 50,000 fcs. Dans cet état, on mentionnera les noms et domiciles des parties contractantes, la nature des objets des adjudications, leur durée ainsi que les conditions principales.

II. Adjudications par soumission cachetée.

Art. 20. Toutes les adjudications secrètes ont lieu par la voie de soumission cachetée.

Art. 21. La soumission est cachetée sous enveloppe; elle est accompagnée du certificat d'honorabilité et de capacité et du reçu du cautionnement scellés sous un second pli.

Art. 22. L'administration pour laquelle a lieu l'adjudication peut fixer à l'avance un maximum de prix ou un minimum de rabais.

Cette limite est ensuite scellée sous un pli et se trouve sur le bureau lors de l'ouverture de la séance.

Art 23. Les soumissions cachetées sont remises en séance publique lors de l'ouverture des adjudications. Toutefois les concurrents peuvent, même avant l'ouverture de l'adjudication, envoyer leurs offres accompagnées des documents exigibles, et ce par la voie postale, sous plis cachetés et recommandés. Ces plis porteront la mention qu'ils ne doivent être décachetés que le jour de l'adjudication.

Art. 24. Si un certificat de capacité n'est pas admis, on ne doit pas ouvrir la soumission qui l'accompagne.

Чл. 25. Прѣдложението което, не е съобразно съ образаца, не се взема въ внимание.

Чл. 26. На минутата, опрѣдѣлена за отваряние на пакетитѣ, послѣднитѣ се нареждатъ на писалището и имъ се турятъ номеръ по реда, по който сж биле подадени или получени. Слѣдъ това първий печатъ на всѣки пакетъ ще се сломи публично и ще се състави единъ списъкъ за книжята, които всѣки първи пликъ объема.

Чл. 27. Щомъ се състави списъка, конкурентитѣ се оттеглятъ отъ залата на търгътъ и комисията съставя списъка на конкурентитѣ, които могатъ да се приематъ.

Вслучай на раздѣление на гласоветѣ въ комисията, гласа на прѣдседателя прѣвшава.

Чл. 28. Подиръ това засѣданието ще стане пакъ публично и прѣдседателя ще обяви рѣшението на комисията относително приетитѣ конкуренти.

Прѣдложенията и офертитѣ се отварятъ публично, и конкурентътъ, който е направилъ най-износното прѣдложение, се обявява за прѣдприемачъ.

Чл. 29. Но ако прѣдложената цѣна бжде по-несгодна отъ цѣната, която е опрѣдѣлило правителството, прѣдседателя отсрочва възлаганието. Той долага за това въ надлѣжното Министерство, което му дава вужднитѣ наставления.

Чл. 30. Въ случай че нѣколко конкуренти сж прѣдложили една и сжща най-згодна цѣна, въ истото врѣме, и безъ отлагание на засѣданието се пристѣпва къмъ новъ търгъ сир. (переторжка) само мѣжду тѣзи конкуренти.

Търгътъ се свършва до изгарянието на едно парче свѣщъ.

Чл. 31. Ако ли се случи, щото двама конкуренти да прѣдлагатъ еднакви цѣни и да заявятъ и двамата, че не могатъ да намалятъ по-вече, тогава ще се хвърли жребие

Чл. 32. За държавни търгове отъ 50,000 лева нагоръ въ поемнитѣ условия (cahier des charges) се опрѣдѣля единъ срокъ не по-дългъ отъ 15 дена, до когато се приематъ прѣдложения (offertes) за новъ търгъ (переторжка) върху получената въ първий търгъ цѣна. Ако прѣвъ този срокъ се прѣдстави

Art. 25. Aucune soumission, non conforme au modèle, ne pourra être prise en considération.

Art. 26. Au fur et à mesure que les plis sont ouverts, ils sont munis d'un numéro d'ordre et rangés sur le bureau dans l'ordre de leur remise ou de leur réception. Le premier pli est ensuite ouvert publiquement et on dresse une liste des documents contenus dans chacun d'eux.

Art. 27. Aussitôt la liste dressée, les concurrents quittent la salle, et la commission dresse la liste les candidats admis à concourir. En cas de partage des voix au sein de la commission, celle du président est prépondérante.

Art. 28. La séance redevient ensuite publique et le président proclame la décision de la commission relativement aux concurrents admis.

La soumission et les offres sont alors ouvertes publiquement et le concurrent qui a fait l'offre la plus avantageuse est proclamé adjudicataire.

Art. 29. Si le prix soumis est moins avantageux que celui fixé par le gouvernement, le président ajourne l'adjudication. Un rapport est adressé au ministre compétent qui donne les instructions nécessaires.

Art. 30. Au cas où plusieurs concurrents auraient offert un prix avantageux mais égal, il est procédé séance tenante à une nouvelle adjudication, c'est-à-dire à une suradjudication à laquelle ces seuls concurrents prennent part.

L'adjudication est terminée au moment où se consume une bougie allumée exprès.

Art. 31. Dans le cas où deux concurrents soumettent à des prix égaux, et déclarent tous deux n'en rien pouvoir rabattre, il est procédé à un tirage au sort.

Art. 32. Pour les adjudications de l'Etat montant à plus de 50,000 fcs. le cahier des charges fixe un délai maximum de 15 jours, jusqu'à la limite duquel sont reçues les soumissions en surenchère du prix obtenu d'abord. Si durant ce délai il se présente une soumission offrant un rabais d'au moins

нѣкое прѣдложение, което да намалява не по-малко отъ 5 на 100, пристѣпва се въ опредѣления срокъ на новъ търгъ (переторжка), който се свършва въ едно заседание, и на който, освѣнъ първия конкурентъ и лицата, които сѣ направили новото прѣдложение, се доущатъ и всѣчкитѣ конкуренти, които сѣ изпълнили прѣдписанията на поемнитѣ условия.

III. Търгъ съ явна конкуренция.

Чл. 33. Търгове съ явна конкуренция ставатъ прѣзъ явно наддаване или намаляване, при което конкурентитѣ написватъ своитѣ цѣни върху единъ аукционенъ листъ.

Чл. 34. Аукционний листъ се съставя отъ комисията, която произвежда търга, и съдържа прѣдмѣта на търга и началната му цѣна. Той се подписва отъ членоветѣ на комисията и стои откритъ на масата въ стаята, гдѣто се произвежда търга.

Чл. 35. Съгласно съ обявлението за търга, на опредѣленитѣ за откриванieto му день, часъ и минута, прѣдседателя на комисията прочита въ всеушливание условията на търга, поставя на масата аукционния листъ, запалва една свѣщъ и обявява търга за откритъ. Слѣдъ това приканва лицата, които ще зематъ участие въ търга, да подпишатъ, че приематъ условията, и да прѣдставятъ изискуемия залогъ, срѣщу който имъ се дава приврѣжenna расписка отъ комисията.

Чл. 36. Наддавачитѣ (конкурентитѣ) записватъ на аукционния листъ своитѣ цѣни всѣки единъ отдѣлно.

Чл. 37. Търгътъ се продължава до изгарянието на свѣщъта, послѣ което заседанието се закрива.

Чл. 38. Слѣдъ закриванieto на търга веднага се залѣпя обявление на вратата на учрѣдението, въ което се е той произвелъ. Въ това обявление се означава послѣдната цѣна, която се е получила при търга.

Чл. 39. Ако въ расстояние на 24 часа слѣдъ закриванieto на търга нѣкой наддаде 5% върху получената послѣдна

5%, il est procédé, dans le délai fixé à une suradjudication qui se termine en une seule séance et à laquelle, outre le premier adjudicataire et les personnes qui ont présenté de nouvelles soumissions, sont admis aussi tous les concurrents satisfaisant aux prescriptions du cahier des charges.

III. Adjudications par concurrence publique.

Art. 33. Les adjudications ou enchères en concurrence publique ont lieu par adjudication au rabais ou aux enchères publiques au courant desquelles les concurrents inscrivent leur prix sur une liste d'encan.

Art. 34. La liste d'encan est dressée par la commission qui procède aux enchères ou aux adjudications; elle mentionne l'objet de la concurrence et le prix initial; elle est signée des membres de la commission et ouvertement déposée sur la table dans l'enceinte où ont lieu les enchères ou les adjudications.

Art. 35. Conformément à l'avis annonçant les enchères ou l'adjudication aux jour, heure et minute fixés pour l'ouverture, le président de la commission lit à haute voix les conditions de l'adjudication et des enchères, dépose sur la table la liste d'encan, allume une bougie et déclare l'enchère ou l'adjudication ouverte. Il invite ensuite les participants à signer qu'ils acceptent les conditions et à déposer le cautionnement exigé dont la commission leur délivre un reçu provisoire.

Art. 36. Les concurrents inscrivent leur prix séparément sur la liste d'encan.

Art. 37. Les opérations continuent jusqu'à ce que la bougie soit entièrement consumée; la séance est close à ce moment.

Art. 38. Immédiatement après la clôture de l'adjudication, un avis est placardé à la porte même de l'enceinte où elle a eu lieu. Cet avis indique le dernier prix obtenu lors de l'adjudication.

Art. 39. Si, dans un intervalle de 24 heures après la clôture de l'adjudication, quelqu'un offre un rabais de

цѣна, търгътъ се открива отново на слѣдующия день и се свършва окончателно до изгарянието на едно парче свѣщъ.

Обаче търгътъ се счита окончателенъ и има сила само слѣдъ като се утвърди отъ надлѣжното началство.

IV. Контрактъ или условие по доброволно съгласие.

Чл. 40. Контракти или условия по доброволно съгласие за счетъ на държавата могатъ да се заключаватъ за слѣдующитѣ прѣдмѣти:

а) за доставки, прѣнасяния и работи, разноснитѣ на които не надминуваѣ 2,000 лева;

б) за спѣшни постройки, поправки или доставки, за които не може, поради спѣшността, да стане търгъ, и стойността на които не надминува 2000 л.;

в) за всѣкакъвъ видъ доставки, прѣнасяние и работи, когато обстоятелствата изискватъ щото дѣйствиата да се държатъ тайно. Въ тоя случай заключаванieto на условието трѣбва да се рѣши отъ Министерскиятъ Свѣтъ на основание на единъ особенъ рапортъ на Министра;

г) за прѣдмѣти, произвожданието (fabrication) на които принадлежи исклучително на лица, които иматъ привилегия (brevet) за изобрѣтение;

д) за прѣдмѣти, които иматъ само единъ притежателъ;

е) за художественни и технически работи и прѣдмѣти, извършванието на които може да се повѣри само на опитни художници (artistes);

ж) за експлоатации, произвождания (fabrications) и доставки, които ставатъ само за опитъ;

з) за нѣща, които поради особеното си свойство и назначение, за което сѣ прѣдначени, трѣбва да се купуватъ и избиратъ на мѣстото, гдѣто се произвождатъ, или да се прѣдадатъ безъ посрѣдничество отъ самитѣ производители;

и) за доставки, прѣнасяния или работи, за които не е станало никакво прѣдложение въ търга, или за които би се прѣдложили цѣни, които не могатъ да се приематъ. Обаче коогато управлението намери за нужно да опредѣли и обяви единъ висши прѣдѣлъ (maxi-

5 % sur le dernier prix obtenu, l'adjudication est reprise le lendemain et elle est définitivement terminée au moment même où se consume la bougie allumée.

L'adjudication n'est cependant considérée comme définitive et n'aquiert sa valeur qu'après confirmation par l'autorité compétente.

IV. Contrats de gré à gré.

Art. 40. Les contrats de gré à gré peuvent être conclus pour le compte de l'état pour les objets suivants:

a) fournitures, transports et travaux d'une valeur inférieure à 2000 fr.

b) constructions, réparations ou fournitures urgentes, pour lesquelles, vu l'urgence, l'adjudication est impossible, et d'une valeur au-dessous de 2000 fr.

c) pour toutes espèces de fournitures, travaux et transports lorsque les circonstances exigent qu'ils aient lieu en secret. En ce cas, le contrat doit être autorisé par le conseil des ministres suivant les conclusions d'un rapport spécial du ministre compétent.

d) pour des objets dont la fabrication appartiennent exclusivement aux personnes qui ont la possibilité de faire des réductions.

e) pour les objets qui n'ont qu'un seul propriétaire.

f) pour des objets ou travaux artistiques ou techniques dont on ne peut confier la façon qu'à des artistes expérimentés.

g) pour des exploitations, fabrications et fournitures qui ne se font qu'à titre d'essai.

h) pour des objets qui par leur nature et destination particulières doivent être choisis et achetés sur les lieux de fabrication ou livrés sans intermédiaires par les fabricants eux-mêmes.

i) pour les fournitures, transports ou travaux pour lesquels il n'y a eu aucune soumission lors de l'adjudication ou pour lesquels il a été proposé des prix inacceptables. Cependant lorsque le gouvernement juge nécessaire de déterminer et de publier un prix

мум) на цѣнитѣ, то не трѣбва да надминува този прѣдѣлъ;

к) за наемване на кораби и за застраховане и товарнието имъ;

л) за покупка на барутъ и динамитъ;

м) за наемване здания и други недвижими имоти, нуждни за помѣщение на правителствени учрѣждения или вещи;

н) за доставяние потребни гѣща за арестантитѣ, когато доставката се поръчва за благотворителни заведения, или за работа, които се свършватъ отъ самитѣ арестанти;

о) за прѣнасяние на държавни сумми или други правителствени вещи.

Чл. 41. Всѣки пътъ, когато се прѣдстави единъ отъ изброенитѣ въ прѣдидущия 40 членъ случаи, надлѣжнитѣ правителствени учрѣждения и лица прѣдварително съставятъ протоколъ, който се поднася за утвърждение, ако суммата е до 2000 лева, на надлѣжния Министръ или отъ Министерския съвѣтъ, ако суммата надминува това количество.

чл. 42. Условия по доброволно съгласие за общински работи, стойността на които не надминува 1000 лева, могатъ да се сключватъ съ разрѣшението на окръжния управителъ.

Ако суммата за такова условие надминува 1000 лева, позволение се иска отъ Министра на Вътрѣшнитѣ Дѣла.

Забѣлѣжка. За условия и контракти по доброволно съгласие и въ извънреднитѣ случаи за общинскитѣ съвѣти се приспособляватъ алинеи б, в, г, д, е, ж, з, и, отъ чл. 40 отъ настоящия законъ.

Чл. 43. Търговетѣ по доброволно съгласие се извършватъ отъ комиситѣ или отъ учрѣжденията, които по закона иматъ право да произвождатъ търгове; тѣ ставатъ:

1) чрезъ задължения, подписани на поемнитѣ условия (cahier des charges);

2) чрезъ прѣдложение, подписано отъ лицето, което прѣдлага да направи съглашение, и

3) чрезъ кореспонденция, съгласно съ търговския обичай.

Забѣлѣжка. Всичкитѣ разноси за прѣнасяние, мито, магазинажъ, ок-

maximum, cette limite ne doit pas être dépassée.

j) pour le nolisement des navires et pour leurs assurances et chargement.

k) pour l'achat de poudre et de dynamite.

l) pour la location de bâtiments ou autres immeubles nécessaires aux installations des bureaux du gouvernement ou dépôts de matériel.

m) pour la fourniture d'objets nécessaires aux prisonniers, lorsque la fourniture est commandée à des établissements d'œuvres pieuses ou pour des travaux faits par les prisonniers eux-mêmes.

n) pour le transport de sommes d'argent ou de matériel appartenant à l'état.

Art. 41. Chaque fois qu'il se présente un des cas énumérés à l'article précédent, les bureaux du gouvernement ou les fonctionnaires compétents dressent au préalable un procès-verbal qui, si la somme ne dépasse pas 2000 fr., est soumis à la sanction du ministre compétent, et au cas où elle est supérieure, à l'approbation du Conseil des ministres.

Art. 42. Les contrats de gré à gré pour les travaux des communes qui ne s'élèvent pas à plus de 1000 fr. peuvent être passés avec l'autorisation du préfet. Si la valeur dépasse 1000 fr. la sanction du ministre de l'Intérieur est nécessaire.

Remarque. Dans les contrats de gré à gré et dans les cas extraordinaires, les alinéas b, c, d, e, f, g, h, i de l'art. 40 de la présente loi s'appliquent également aux conseils municipaux.

Art. 43. Les adjudications pour contrats de gré à gré sont faites par les commissions ou par les départements qui, d'après la loi, ont le droit de procéder à des adjudications. Elles ont lieu.

1) au moyen d'engagement signé d'après le cahier des charges.

2) au moyen de soumission signée par la personne qui sollicite l'affaire.

3) par correspondance, selon l'usage commercial.

Remarque. Les frais de transports, douanes, magasinage, octroi,

троа, тимбово право и пр., а също тѣй и всичкитѣ аварии, пагуби, погубвания и пр. оставатъ за сметка на доставчика. Той е отговоренъ за измамата въ качеството или количеството на доставкитѣ.

Ако ли доставката става чрезъ кореспонденция, тогава се постъпва споредъ търговския редъ; комиссионера трѣбва да прѣдстави оправдателни документи или фактури отъ продавачитѣ и да държи всичкитѣ нуждни книги по търговски редъ. Той работи на собствено име и е отговоренъ не само за измамата, но и за погрѣшкитѣ, които би направилъ.

За труда му се дава само право на комисциона споредъ търговски редъ.

Образецъ за прѣдложение.

Долуподписаний (име, прѣзиме, съсловие и жилище), който съмъ избралъ мѣстожителството въ; като узнахъ (трѣбва да се споменатъ девизътъ и съобщенитѣ книжа и да се означатъ работитѣ, на които тѣ се отнасятъ), че еди-кой си постройка или доставки се оцѣняватъ заедно на лева (суммата трѣбва да се напише заедно на (т. е. за непрѣвиденитѣ случаи, за обезщетение на земи и за работи, извършени по стопански начинъ), съгласявамъ се и се задължавамъ съ личността си, както и съ всичкитѣ си движими и недвижими имущества, да извърша казанитѣ работи съобразно съ условията на сметката (devis) и по приложенитѣ цѣни на оцѣнителния листъ, (bordereaux des prix), отъ които се съгласявамъ да намала (да се напише слово) лева (безъ дробъ) на стотѣхъ. Прѣдставлявамъ за поръчители (име, прѣзиме), които се задължаватъ солидарно съ мене, като главни прѣдприемачи, безъ никакво извинение и противорѣчие.

Между друго, азъ се задължавамъ да заплатя разноситѣ за тимбово право, за подробното оцѣнение, за протокола на търга и, на конецъ, правото за записване (enregistrement), което може да прѣдизвика настоящето прѣдложение, въ случай че то се приеме 18 год.

(Подписа на конкурента).

droits de timbre, etc. [ainsi que toutes avaries, dommages, pertes etc. sont et demeurent à la charge du fournisseur; celui-ci est responsable de toute fraude dans la qualité ou la quantité des fournitures.

Si la fourniture est faite par voie de correspondance on procédera selon la règle commerciale; le commissionnaire doit présenter des documents justificatifs ou les factures des vendeurs, et tenir tous les livres nécessaires d'après les usages commerciaux. Il agit en son nom propre et est responsable non seulement de la fraude mais des erreurs qu'il pourrait commettre.

Il touche pour ses peines et soins une simple commission selon l'usage commercial.

Modèle de Commission.

Je soussigné (nom, prénom, profession et domicile) ayant élu domicile à ayant appris (mentionner le devis, les pièces communiquées et les travaux y relatifs) que telles constructions ou fournitures sont estimées ensemble à un prix de (en lettres) outre le montant du compte (c. a. d. pour éventualités imprévues, indemnités de terrains et travaux faits en régie) je consens et m'engage avec ma personne et tous mes biens meubles et immeubles à terminer les dits travaux conformément aux conditions du devis et aux prix portés au bordereau des prix sur lesquels je consens à rabattre (en toutes lettres) pour cent. . . . Je présente pour garants (nom, prénom) qui s'engagent solidairement avec moi en qualité d'entrepreneurs principaux sans aucune réserve ni difficulté. Je m'engage, en outre, à payer les droits de timbre, frais de copie du devis estimatif, procès-verbal de l'adjudication, et enfin le droit d'enregistrement que la présente soumission pourrait entraîner si elle était acceptée.

(Signature et date.)

Бълѣжка. Когато предложението се дава от няколко конкуренти, тѣ трѣбва да турят:

Долуподписанитѣ се задѣлжаватъ съвкупно и солидарно . . .

Поръчителитѣ трѣбва да бѣдѣтъ заселени и да притежаватъ недвижими имоти въ Княжеството.

ОТДѢЛЪ II.

I. Лицата които производятъ търгове.

Чл. 44. Търговетѣ за прѣдмети и прѣдприятия, които ставатъ за смѣтка на правителството, се производятъ въ центроветѣ на окръжията отъ комиссия състояща: отъ окръжния управител за прѣдсѣдател, отъ финансовия чиновникъ, отъ прѣдсѣдателя на окръжната комиссия и отъ мѣстния кметъ, а въ центроветѣ на околитѣ — отъ околийския началникъ за прѣдсѣдател, отъ мѣстния кметъ, отъ едно лице назначено отъ окръжния управител и отъ околийския ковчежникъ, ако има такъвъ.

Забѣлѣжка. Ако търговетѣ се касаятъ за градежи на правителствени здания, мостове, пѣтища и други или за доставяне на строителенъ материалъ, въ комиссията участвува и участковия инженеръ или помощникътъ му

Чл. 45. Търговетѣ, назначени за продоволствие, облѣкло, обуца и други потребности на войската въ окръжнитѣ и околийски градове, се произвеждатъ отъ комиссия, състояща: отъ горѣпоменжитѣ лица, отъ дружинния командиръ и отъ други три лица, назначени отъ военното вѣдѣство.

Прѣдсѣдател на тая комиссия е дружинния командиръ или неговия намѣстникъ.

Чл. 46. Търговетѣ, които ставатъ за нужди на окръжията и общинитѣ, се извършватъ отъ комисията прѣвидени отъ закона за общинитѣ и отъ закона за окръжнитѣ съвѣти.

ОТДѢЛЪ III.

Гаранция въ търговетѣ.

Чл. 47. Гаранциитѣ, които държавата има въ публичнитѣ търгове, сѣ слѣдующитѣ:

Remarque. Quand la soumission est faite par plusieurs concurrents elle doit être libellée ainsi: Nous soussignés . . . , nous engageons collectivement et solidairement.

Les garants doivent être établis dans la Principauté et y posséder des immeubles.

IIe PARTIE.

I. Des personnes qui dirigent les adjudications.

Art. 44. Les adjudications des objets et entreprises pour le compte de l'Etat ont lieu dans les chefs-lieux de département par les soins d'une commission composée des: préfet, président, agent financier du gouvernement, président du conseil général et maire du chef-lieu. Dans les chefs-lieux d'arrondissement, la commission est composée du sous-préfet, président., du maire, d'une membre nommé par le préfet et, s'il y a lieu, du trésorier de l'arrondissement.

Remarque. Si les adjudications des travaux se réfèrent à des bâtiments de l'Etat ponts, routes, etc., ou à la fourniture de matériaux de construction, l'ingénieur du département ou son adjoint fait également partie de la Commission.

Art. 45. Les adjudications concernant la nourriture, l'habillement, la chaussure et autres besoins de l'armée dans les chefs-lieux de département et d'arrondissement ont lieu par les soins d'une commission composée des personnes sus-mentionnées, du commandant des troupes et de trois autres personnes nommées par le département de la guerre.

La présidence de cette commission est dévolue au commandant des troupes ou à son remplaçant.

Art. 46. Les adjudications concernant les besoins des départements ou des communes se fait devant les commissions prévues par la loi communale et la loi sur les conseils généraux.

IIIe PARTIE.

Des garanties dans les adjudications.

Art. 47. Les garanties de l'Etat dans les adjudications publiques sont les suivantes:

1) залозитѣ; 2) обезщетения, които сѣ показани въ условията на търга; 3) правото на държавата за прѣхвърляние търга върху друго лице поради неустойка; 4) правото за разваляние на търга съ обезщетение.

I. Залогъ.

Чл. 48. Залозитѣ биватъ по 5% отъ стойността на прѣдприятието. Тѣ състоятъ: въ пари, въ държавни цѣнни книжа, които иматъ курсъ на мѣстото или въ недвижими имоти.

Чл. 49. Залогътъ въ пари се внася: въ българската народна банка, или въ клоноветѣ ѝ, или въ нѣкое държавно ковчежничество.

Ако търга става въ общини, дѣто нѣма ковчежничества, залогътъ се дава на общинския бирникъ подъ надзора и отговорността на кмета.

Ако залогътъ е вложенъ въ българската народна банка, послѣ 61 день отъ внасянието му, една лихва отъ 3% на годишната се дава въ полза на прѣдприемача.

Чл. 50. Когато залогътъ състои въ държавни цѣнни книжа, тѣ се влагатъ въ мѣстното ковчежничество.

Прѣдприемачитѣ подписватъ въ единъ специаленъ регистръ за прѣноса имъ върху държавата.

Ковчежничеството задържа потребната частъ за недоникитѣ, които би послѣдвали отъ прѣдприятието, и така се държи смѣтка между прѣдприемача и ковчежничеството.

Чл. 51. Залогътъ отъ недвижими имущества за участие въ търгъ става чрезъ актъ между прѣдприемача и управлението; прѣдприемачътъ трѣбва да прѣдстави прѣдварително едно свидетелство за притежание на имуществото, което му се дава отъ мѣстното общинско кметство, и единъ прѣписъ отъ кочана на регистра, въ който се записватъ недвижититѣ имоти; въ този прѣписъ трѣбва да се упомянѣва, че имуществото не е заложено никому, и да се означава дѣйствителната му стойностъ. Тогава заложено имущество се приема и записва отъ окръжния управител на името на държавата.

Чл. 52. Залогъ отъ недвижими имущества за изпълнение на прѣдприятието отъ лицата, върху които е възложенъ

1) les cautionnements; 2) les indemnités indiquées dans les conditions des adjudications; 3) le droit d'adjuger l'affaire à un tiers pour cause d'incapacité; 4) le droit de rompre l'adjudication au moyen d'une indemnité.

I. Cautionnement.

Art. 48. Le cautionnement est de 5% de la valeur de l'entreprise. Il consiste en espèces, fonds d'Etat ayant cours dans la Principauté ou en bons immeubles.

Art. 49. Le cautionnement en espèces est versé à la Banque Nationale dans une de ses succursales ou dans une caisse quelconque de l'Etat. Si l'adjudication se fait dans des communes où il n'existe aucune caisse de ce genre, le cautionnement est remis au percepteur communal sous la surveillance et la responsabilité du maire. Si le cautionnement est versé à la Banque Nationale, il produit après un délai de 6 jours un intérêt de 3% l'an en faveur de l'entrepreneur.

Art. 50. Si le cautionnement consiste en fonds d'Etat, ils sont déposés à la caisse gouvernementale de la localité. Les entrepreneurs signent dans un registre spécial pour le transfert de ces valeurs à l'Etat.

La caisse retient la fraction nécessaire des arriérés qui pourraient être dus par l'entreprise et il est tenu une comptabilité entre l'entrepreneur et la caisse.

Art. 51. Le cautionnement en immeubles pour participation à l'adjudication se fait au moyen d'un acte passé entre l'entrepreneur et l'administration. L'entrepreneur doit, au préalable, présenter un certificat attestant la propriété de l'immeuble, certificat qui lui est délivré par la mairie de la localité, et une copie de la souche du livre où l'on enregistre les biens immeubles. Cette copie doit mentionner que l'immeuble est exempt d'hypothèques et en fixe la valeur réelle. L'immeuble est alors accepté en cautionnement et enregistré par le préfet au nom de l'Etat.

Art. 52. Le cautionnement en biens immeubles pour l'exécution de l'entreprise par ceux auxquels l'affaire est

търга, става само чрез акт чрез съдилищата, и се записва на името на държавата. Този акт се предава на окръжния управител, който пръпраща пръписъ отъ него въ Министерството.

Чл. 53. Залогъ отъ недвижими имоти се приема само отъ български подданици.

II. Уговорени обезщетения.

Чл. 54. Уговоренитъ обезщетения се постановяватъ за въ случай на цъло или частно неиспълнение или закъсняване на доставитъ и пръдприятията, или же за доставяне на пръдмети отъ лошо качество. Тъ обематъ въобще, или да се направи потрѣбната задържка отъ залога, или да се извърши или достави работата за смѣтка на пръдприимачтъ.

Не се взема въ внимание извинението на пръдприимача, че не билъ кривъ, или че направилъ това по небрѣжение, нито пагубитъ, които той ще прѣтърпи, нито нѣкъ случитъ, които му сж пръпятствували въ изпълнение на условията.

Прематъ се за извинение случаитъ отъ непрѣодолима сила, само когато е упоменато за това въ контракта.

Чл. 55. Пръдвиденото въ горния членъ обезщетение не се приспособява, до като не се направи позивъ на пръдприимача за изпълнение на условията на търга, и до като неиспълнението и уксяняването не се докажатъ правилно.

III. Прѣхвърляние търга по причина на неустойка.

Чл. 56. Обикновенно се постановява щото ако пръдприимачтъ не изпълни задълженията си, то поради неустойка (par défaut) може да се произведе новъ търгъ въ неговъ ущърбъ и пагуба.

Послѣдствие на това постановление, станалитъ нови търгове сж валидни и необорими, каквито и да сж били обстоятелствата, които сж пръпятствували за изпълнение на задълженията.

Но прѣди да стане новия търгъ, на пръдприимача трѣбва пръдварително да се съобщи писмено въ жилището му, и да се покани да изпълни задълженията си.

adjudée n'a lieu que par un acte passé devant le tribunal et enregistré au nom de l'Etat. Cet acte est remis au préfet qui en transmet copie au ministère.

Art. 53. Il n'est accepté de cautionnement en immeubles que des sujets bulgares.

II. Des indemnités convenues.

Art. 54. Des indemnités sont fixées pour le cas d'inexécution totale ou partielle, de retard dans les fournitures, ou entreprises, ou encore de livraison d'objets de qualité inférieure. Elles consistent, en général, en retenue équivalente sur le cautionnement, ou en l'exécution de l'entreprise ou de la fourniture pour le compte de l'adjudicataire défaillant.

Il n'est tenu aucun compte de l'affirmation de bonne foi de l'adjudicataire, ni de son activité, ni encore des pertes qu'il avait pu subir ou des accidents qui avaient empêché l'exécution de son contrat. Il n'est tenu compte des circonstances de force majeure que s'il en est fait mention dans le contrat.

Art. 55. L'indemnité prévue à l'art. précédent n'est appliquée qu'après la mise en demeure pour l'adjudicataire d'avoir à exécuter les charges du contrat et que la non exécution ou le retard auront été dûment constatés.

III. Annulation de l'adjudication pour cause d'inexécution.

Art. 56. il est généralement stipulé que faute par l'adjudication d'exécuter ses engagements on peut procéder à une nouvelle adjudication à ses risques et périls.

Par suite de cette stipulation les adjudications nouvelles sont valables et incontestables quelles qu'aient pu être les circonstances ayant empêché l'exécution des engagements.

Avant de procéder à une adjudication nouvelle, une mise en demeure doit être adressé préalablement au domicile de l'adjudicataire pour sommer ce dernier d'avoir à tenir ses engagements.

Чл. 57. Търговетъ, станали по неустойка, сж винаги въ ущърбъ и пагуба на първия пръдприимачтъ; и така, ако цѣната на новия търгъ е по-висока отъ цѣната на първия, пръдприимачтъ плаща разликата; ако ли напротивъ цѣната е по-висока отъ първата, пръдприимачтъ нѣма никакво право за печалбата, която е произлѣзла; тя остава въ полза на държавното съкровище.

Art. 57. Les adjudications faites par suite de défaillance ont toujours lieu aux risques et périls du premier adjudicataire; ainsi, dans la nouvelle adjudication, si le prix est plus élevé que celle de la première, l'adjudicataire défaillant supporte la différence; si au contraire le prix est moindre que le premier, l'adjudicataire défaillant n'a aucun droit sur le profit qui en résulte et demeure acquis au Trésor.

IV. Унищожение на търга.

Чл. 58. Въ повечето търгове управлението си запазва правото да може да развали търга, по известни причини, безъ обезщетение; на примѣръ: за закъсняване на доставитъ, за небрѣжение, за прѣотстъпване условието другиму безъ позволение или ако доставенитъ пръдмети нѣматъ условенната година. Но и тогава даже, когато това право за унищожение на контракта не е упоменато, ако пръдприимачтъ не е изпълнилъ задължението, Министертъ, слѣдъ като го прикани, да го изпълни, може да обяви контракта за унищоженъ и да произведе новъ търгъ поради неустойката, или да извърши пръдприятното по стопански начинъ.

IV. Annulation de l'adjudication.

Art. 58. Dans la plupart des adjudications, l'administration se réserve le droit de pouvoir annuler l'adjudication pour des motifs déterminés, sans indemnité, tels que: retard dans la fourniture, négligence dans l'exécution, pour cession de contrat à autrui sans autorisation, ou si les fournitures faites n'ont pas les qualités requises. Cependant, même dans le cas où ce droit d'annulation du contrat ne serait pas mentionné, en cas de défaillance de l'adjudicataire, le ministre peut, après l'avoir mis en demeure, déclarer le contrat annulé et procéder à une adjudication nouvelle, ou terminer l'entreprise en régie.

Чл. 59. Министертъ може да обяви търга за унищоженъ и безъ да е кривъ пръдприимачтъ, ако изпълнението на търга е пагуба на държавата, или ако нѣкое непредвидено обстоятелство е направило доставката безполезна, или ако доставката надминува нуждата, за която е назначена. Министертъ рѣшава въ истото врѣме, щото, ако е умѣстно, да се даде на доставчика едно известно обезщетение, или ако не е умѣстно, да не му се даде; въ този послѣдний случай, както и ако обезщетението му се види недостатъчно, доставчика може да се отнесе до съдилищата. Той може да бжде обезщетенъ само за пагубитъ, които му се причиняватъ отъ неприемането на доставкитъ, но не и за печалбитъ, които е щѣлъ да придобие отъ тѣхъ.

Art. 59. Le ministre peut déclarer l'adjudication annulée même dans le cas où l'adjudicataire ne serait pas en défaut, si l'exécution est préjudiciable à l'Etat, si une circonstance imprévue a rendu la fourniture inutile ou si la fourniture excède l'usage auquel elle est destinée. Le ministre décide, en même temps, que, s'il y a lieu, une certaine indemnité soit allouée ou non au fournisseur.

Dans ce dernier cas ainsi que dans celui où l'indemnité serait jugée insuffisante le fournisseur peut avoir recours aux tribunaux. Le fournisseur ne peut être indemnisé que des pertes occasionnées par la non réception des fournitures et non des bénéfices qu'il aurait pu réaliser.

Чл. 60. Пръдприимачтъ отъ своя страна може да поиска унищожението на търга: 1) ако за това негово право е упоменато въ контракта, и ако дѣйствително е въ правото си; 2) въ слу-

Art. 60. De son côté, l'adjudicataire peut demander l'annulation du contrat. 1) si ce droit lui est reconnu par ce contrat et s'il est dans son droit. 2) pour cas de force majeure et 3) si l'ad-

чай на непреодолима сила, и 3) ако управлението не изпълни задълженията си, упоменати въ контракта.

Чл. 61. Въ случай че прѣдприимачът умре, търга се обявява за унищоженъ по право. Наслѣдниците обаче могат да поискат да се слѣдва прѣдприятието или отъ тѣхъ сжщитѣ, или отъ единъ пълномощникъ приетъ отъ управлението.

Чл. 62. Испаданието (банкрутството) етоже една причина за унищожение на търга освѣнъ ако управлението приеме прѣдложенията на заимодавцитѣ му за слѣдване на работата и то ако ги намѣри умѣстни.

ОТДѢЛЪ IV.

Наказания противъ конкурентитѣ, доставчицитѣ и прѣдприимачитѣ.

Чл. 63. Лицата, които побъркатъ на свободата въ търговетѣ, или тѣзи, които чрезъ подаръци и общавия отдѣлжтъ конкурентитѣ, се наказватъ съ затворъ отъ 15 дни до 3 мѣсеци, или съ глоба отъ 100 до 2000 лева.

Ако тѣ сж длъжностни лица, наказанието се удвоява.

Чл. 64. Доставчицитѣ, които лъжатъ за видътъ на стоката, или които прѣдаватъ съ легко тегло или мѣрка (ексикъ), или тѣзи, които приписватъ на прѣдаденитѣ прѣдмети името на нѣкой фабрикантинъ, който не имъ е авторъ, подлѣжатъ на наказанията прѣдвидени въ наказателния законъ.

Чл. 65. Лицата, които сж натоварени съ доставки, прѣдприятия или реджня, за смѣтка на войскитѣ по сухо или по море, ако, безъ прѣпятствие отъ непреодолима сила, не сж изпълнили задълженията си, подлѣжатъ на наказание съ глоба, безъ ущърбъ на по-тежки наказания, прѣдвидени въ случай на споразуитѣние съ неприятеля. Когато неиспълнението на задължението е провалѣло отъ тѣхнитѣ агенти, доставчицитѣ пакъ търпятъ иститѣ наказания.

Ако държавнитѣ чиновници или прѣдложенитѣ отъ правителството агенти или заплащани отъ хазната лица сж направили това прѣстѣпление, наказватъ се приврѣменно съ каторжна работа,

ministration ne remplit pas les engagements stipulés dans le contrat.

Art. 61. En cas de décès de l'adjudicataire, l'adjudication est annulée de plein droit. Toutefois les héritiers peuvent demander la continuation de l'entreprise, soit par eux-mêmes, soit par un fondé de pouvoirs agréé par l'administration.

Art. 62. La faillite est également une cause d'annulation de l'adjudication sauf le cas où l'administration accepte les propositions des créanciers du failli pour la continuation de l'affaire et si elle les juge convenables.

IVe PARTIE.

Des pénalités contre les concurrents, fournisseurs et entrepreneurs.

Art. 63. Ceux qui entravent la liberté des adjudications ou ceux qui grâce à des cadeaux ou promesses régagissent sur les concurrents sont passibles d'un emprisonnement de 15 jours à trois mois ou d'une amende de 100 à 2000 fcs.

Si les coupables sont des fonctionnaires ou employés de l'Etat la pénalité est doublée.

Art. 64. Les fournisseurs qui fraudent sur la qualité ou la quantité de leurs marchandises, ou ceux qui attribuent à leurs livraisons le nom de tel fabricant qui n'en serait pas le réel producteur, encourent les pénalités prévues par le code pénal.

Art. 65. Si ceux qui sont chargés de fournitures, d'entreprises ou de régies pour le compte des troupes de terre ou de mer, ne remplissent pas, sauf le cas de force majeure, leurs engagements, ils sont passibles d'une amende, sans préjudice des peines plus sévères qui pourraient leur être appliquées s'ils étaient convaincus d'entente avec l'ennemi. Même dans le cas où l'inexécution des engagements serait imputable à leurs agents, les entrepreneurs n'en demeurent pas moins responsables des mêmes peines. Si les coupables sont des fonctionnaires de l'Etat ou des agents préposés par le gouvernement ou des personnes défrayées par

безъ ущърбъ на по-тѣжкитѣ наказания прѣдвидени въ случай на съгласие съ неприятеля.

Чл. 66. Въ разнитѣ случай, показани по-горѣ, прѣслѣдванieto става по рѣшение отъ надлѣжния Министръ.

ОТДѢЛЪ V.

Чл. 67. Всичкитѣ други узаконения и распорѣждания относително до производанието на търговетѣ, оставатъ въ сила, до колкото тѣ не противорѣчатъ на настоящия законъ.

le trésor, ils seront condamnés aux travaux forcés à temps, sans préjudice des peines plus sévères prévues pour le cas d'entente avec l'ennemi.

Art. 66. Dans les différents cas indiqués plus haut, la poursuite a lieu sur la décision du ministère compétent.

Ve PARTIE.

Art. 67. Toutes les lois et dispositions antérieures relatives aux adjudications demeurent en vigueur en tant qu'elle ne contreviennent pas à la présente loi.

Статистически свѣдѣния за бѣлг. дѣрж. желѣзници.

Renseignements statistiques sur les chemins de fer de l'Etat bulg.

Дължината на линиитѣ и числото на станицитѣ на 1 мартъ 1897.
Longueur des lignes et nombre des stations au 1 mars 1897.

Название на линиитѣ	Дължина Longueur		Станции Stations						Дѣsignation des lignes
	Дѣйствиелна réelle	Виртуелна или тарифна Virtuelle ou tarifale	I classe	II classe	III classe	IV classe	V classe	Total	
Царибродъ-Бѣлово . . .	килом.—kilom 160. ¹³⁶	килом.—kilom 191	1	1	3	6	2	13	Tzaribrod (front.) Belovo
София-Радомиръ . . .	50. ³⁹⁰	64. ⁵⁰⁰	—	—	—	1	3	4	Sophia-Radomir
Ямболъ-Бургасъ . . .	109. ³³⁵	112	—	2	1	2	1	6	Yamboli-Bourgas
Руссе-Варна . . .	224	272	—	2	2	6	4	14	Roustchouk-Varna
Каспичанъ-Шуменъ . . .	23. ²⁵⁰	26	—	—	1	—	—	1	Kaspitchan-Schoumla
София-Романъ . . .	109. ¹⁹³	119	—	—	1	4	—	5	Sophia-Roman
Всичко . . .	676. ²¹⁴	784. ⁵⁰⁰	1	5	8	19	10	43	Total

Въ дѣйствиелната дължина на линията Царибродъ-Бѣлово 160.1 килом. влизатъ 46.²⁸⁷ килом. отъ линията Вакарелъ-Бѣлово, която е притежание на Турция и, съгласно конвенцията сключена съ Турското Правителство на 12 Априлий 1894 год., се експлоатира отъ Държавата, като се плаща наемъ по 2.250 лева на километръ на годината, или всичко 104.146.35 ³/₄ л. на годината наемъ.

Линията Бѣлово-Сарагбей, на дължина отъ 9.⁸⁸ килом. не влиза въ горнитѣ цифри; тая линия се експлоатира отъ Дружеството за експлоатацията на Источнитѣ желѣзници, а съгласно конвенцията, сключена съ това дружество на 8 мартъ 1894 год., службата по нея се извършва отъ Държавнитѣ желѣзници, като получава за това отъ реченото дружество по 1200 лева годишно за километръ за поддържанieto на линията и по 6 ст. за всеѣа ось и километръ наемъ за треноветѣ, които циркулиратъ по тая линия.

На 20 Юний 1895 год. се почна експлоатиранието на линията Каспичанъ-Шуменъ на дължина отъ 22 километра и 250 метра.

Експлоатацията на горѣказанитѣ линии е почнала: Руссе-Варна отъ 10 Августъ 1888, Царибродъ-Бѣлово отъ 23 Юний 1888, Ямболъ-Бургасъ отъ 18 Май 1890, София-Перникъ отъ 9 Декември 1893 и Каспичанъ-Шуменъ отъ 20 Май 1895.

Експлоатацията на линията Перникъ-Радомиръ се почна на 6/18 февр. 1897 год.; дължината ѝ е отъ 15.⁵⁰⁰ километра.

Експлоатиранието на линията София-Романъ, дължината на която е отъ 109.¹⁹³ километра, се почна на 20/4 Мартъ 1897 год.

Названията на станицитѣ сж слѣдуюцитѣ: отъ I класъ София; отъ II класъ: Царибродъ, Ямболъ, Бургасъ, Варна и Руссе; отъ III класъ Перникъ, Баян-Костенецъ, Илтиманъ, Бѣлово, Карнобадъ, Каспичанъ, Разградъ и Шуменъ; отъ IV класъ Драгоманъ, Сливница, Новосенци, Вакарелъ, Стаболово, Сестрино, Горня-Баня, Владая, Стралджа, Айтосъ, Гебедже, Провадия, Шейтанджикъ, Ишикларъ, Вѣтсово, Червена-Вода, Корило, Свогия, Елиссина, Романъ, Казичане, Каялий, Синделъ, Невша и Образцовъ-Чифликъ.

Dans la longueur réelle de la ligne Tzaribrod-Belovo, 160.¹³⁶ k. sont compris 46.²⁸⁷ k. de la ligne Vakarel-Belovo qui appartient à la Turquie et qui, suivant la convention conclue avec le gouvernement Turc le 12 avril 1894, est exploitée par le gouvernement bulgare qui paye une location de 2.250 levs par kilom. et par an, soit en tout 104.146.35 ³/₄ levs.

La ligne de Belovo-Sarambey, longue de 9.⁸⁸ kilom. n'entre pas dans les chiffres ci-dessus. Cette ligne est exploitée par la société d'exploitation des chemins de fer Orientaux, et suivant la convention conclue avec cette société le 8 mars 1894, le service de cette ligne est assurée par les chemins de fer de l'Etat; la dite société paye pour l'entretien de cette ligne, 1200 levs par kilom. et par an, et pour les trains qui circulent sur cette ligne, 6 cent. par essieu et par kilom.

Depuis le 20 Juin 1895 a commencé l'exploitation de la ligne Kaspitchan-Schoumla qui a une longueur de 22 k. et 250 mètres.

L'exploitation des lignes sus-mentionnées a commencé: Roustchouk-Varna depuis le 10 Août 1888, — Tzaribrod-Belovo le 23 Juin 1888, — Yamboli-Bourgas le 18 Mai 1890, — Sophia-Pernik le 9 Décembre 1893 — et Kaspitchan-Schoumla le 20 Juin 1895.

L'exploitation de la ligne Pernik-Radomir d'une longueur de 15 k. 500 a commencé le 6/18 Février 1897.

L'exploitation de la ligne Sophia-Roman, d'une longueur de 109 k. 193 a commencé le 20/4 Mars 1897.

Les noms des stations sont les suivants: Ie. classe, Sophia. IIe. classe: Tzaribrod, Yamboli, Bourgas, Varna, Roustchouk. IIIe. classe: Pernik, Bania-Kostenetz, Ichtiman, Belovo, Carnobat, Kaspitchan, Razgrad, Schoumla et Mezdra-Vratza. IVe. classe: Dragoman, Slivnitza, Novo-Seltzi, Vakarel, Stambolovo, Sestrimo, Gorna-Bania, Vladaia, Straldja, Aitos, Guébédjè, Provadia, Cheitandjik, Ichiklar, Vitowo, Tchervena-Voda, Korilo, Svoghia, El-léisséna, Roman et Radomir. Ve. cl.: Kostenbrod, Kazitchené, Kayali, Sindel, Nevscha, Sénovo et Obrazthov-Tchiflik.

Стойността на линиите.

- 1) линията Руссе-Варна, наедно съ подвижния материалъ е купена за 53.317 000 л.
Издаде се облигации за 47.777 л.
 - 2) За линията Царибродъ София-Вакарелъ сж израсходзани до 1 Януарий 1896 год. 18.855.459 "
 - 3) За линията Ямболъ-Бургасъ сж израсходвани до 1 Ян. 1896 г. 12.297.435 "
 - 4) За линията София-Перникъ сж израсходвани до 1 Ян. 1896 г. 5.687.788 "
 - 5) За линията Каспичанъ Шуменъ сж израсходвани до 1 Ян. 1896 г. 2.210.840 "
 - 6) За линията София-Романъ сж израсходвани 21.175.000 "
 - 7) За линията Перникъ-Радомиръ сж израсходвани 890.000 "
- Всичко . . 114.433.522 л.

Prix des lignes.

- 1) La ligne de Roustchouk-Varna avec son matériel roulant a été achetée 53.317.000 fr.
Il a été émis des obligations pour 47.777 levs
 - 2) Pour la construction de la ligne Tzaribr.-Sophia-Vakarel, il a été dépensé jusqu'au 1 Janvier 1896. . . 18.855.459 fr.
 - 3) Pour la construction de la ligne Yamboli-Bourgas jusqu'au 1 Janvier 1896 . . . 12.297.435 fr.
 - 4) Pour la construction de la ligne Sophia-Pernik jusqu'au 1 Janvier 1896 5.687.788 fr.
 - 5) Pour la construction de la ligne Kaspitchan-Schoumla jusqu'au 1 Janvier 1896 2.210.840 fr.
 - 6) La ligne de Sophia-Roman a coûté . . . 21.175.000 fr.
 - 7) La ligne de Pernik-Radomir a coûté . . . 890.000 fr.
- Total . 114.433.522 fr.

Въ горната сума влиза и стойността на подвижния материалъ, т. е. на локомотивитъ, тендери, вагонитъ, стойността на които възлиза на 9101226 лева разпредѣлена както слѣдва:

За желѣзнопътнитѣ линии:

- Руссе-Варна 3.154.394 л.
 - Царибродъ-София-Вакарелъ 4.519.803 "
 - Ямболъ-Бургасъ 1.211.729 "
 - София-Перникъ 215.300 "
- Всичко . . 9.101.226 л.

Lignes:

- Roustchouk-Varna . . . 3.154.394 fres
 - Tzaribr.-Sophia-Vakarel. 4.519.803 "
 - Yamboli-Bourgas . . . 1,211.729 "
 - Sophia-Pernik 215.300 "
- Total . 9.101.226 fres

и като извадимъ тая сума отъ горната ще получимъ стойността на линиитѣ, безъ подвижния материалъ, както слѣдва:

За желѣзнопътнитѣ линии:

- Руссе-Варна 50.162.606 л.
- Царибродъ - София-Вакарелъ 14.335.686 "
- Ямболъ-Бургасъ 11.085.706 "
- София-Перникъ-Радомиръ 6.362.488 "

Lignes:

- Roustchouk-Varna . . . 50.162.606 fr.
- Tzaribr.-Sophia-Vakarel. 14.235.656 "
- Yamboli-Bourgas . . . 11.085.706 "
- Sophia-Pernik-Radomir . 6.362.488 "

Cette somme comprend aussi le prix du matériel roulant, c'est-à-dire, des locomotives, tenders, wagons, etc. reparti comme suit.

retranchant cette somme de la précédente, nous obtiendrons le prix des lignes, déduction faite du matériel roulant comme suit.

- Каспичанъ-Шуменъ . . *)2.210.840 "
 - София-Романъ **)31.175.000 "
 - Всичко . . 105.332.296 л.
- Kaspitchan-Schoumla . . *)2.210.840 "
 - Sophia-Roman **)21 175.000 "
 - Total . 105.332 296 fr.

или стойността на всѣки километръ ще бжде:

За желѣзнопътнитѣ линии;	Lignes:
Руссе-Варна 223.242	Roustchouk-Varna 223.242
Царибродъ-София-Вакарелъ . 125.972	Tzaribr.-Sophia-Vakarel . . 125.972
Ямболъ-Бургасъ 126.450	Sophia-Pernik-Radomir . . . 126.450
София-Перникъ-Радомиръ . . 101.392	Yamboli-Bourgas 101.392
Каспичанъ-Шуменъ 95.090	Kaspitchan-Schoumla 95.090
София-Романъ 193.910	Sophia-Roman 193.910

Състоянието на подвижния материалъ прѣзъ 1895 г. Локомотиви съ тендери.

Etat du matériel roulant en 1895. Locomotives et tenders.

Название на линиитѣ	Родъ	Локомотиви	Оси
Désignation des lignes	Espèce	Locomotives	Essieux
Царибродъ-София-Перникъ-Бѣлово . . .	Пътнически Voyageurs	7	21
Tzaribr.-Sophia-Pernik-Belovo . . .	Товарни Marchandises	13	52
	Тендери Tender	1	2
Ямболъ-Бургасъ	Пътнически Voyageurs	4	12
Yamboli-Bourgas.	Товарни Marchandises	2	6
	Тендери Tender	1	2
Руссе-Варна	Пътнически Voyageurs	8	24
Roustchouk-Varna	Товарни Marchandises	4	16
Всичко: Total: .		40	135

Освѣнъ горнитѣ локомотиви, при Руссе-Варненската желѣзнопътна линия има още три локомотиви, които сж извадени отъ употрѣбление.

Oltre ces locomotives, il en existe 3 hors d'emploi sur la ligne Roustchouk-Varna.

*) По линията Каспичанъ-Шуменъ се употрѣбява подвижния материалъ отъ линията Руссе-Варна.

**) Подвижния материалъ отъ линията Царибродъ-София-Бѣлово се употрѣбява временно за експлоатирание линията София-Романъ.

*) Pour la ligne Kaspitchan-Schoumla on emploie le matériel roulant de la ligne Roustchouk-Varna.

**) Le matériel de la ligne Tzaribr.-Belovo sert provisoirement à l'exploitation de la ligne Sophia-Roman.

ЧИСЛОТО НА ВАГОНИТЕ ПРЪЗЪ 1895 ГОДИНА.

Nombre des wagons existant en 1895.

Видът на вагонитѣ	Цариградъ-София-Вакарелъ-Бѣлово	Ямболъ-Бургасъ	Руссе-Варна	Всичко	Еспѣцие на вагоните
				Total	
S. Височайши	9	—	1	10	S. Wagons princiers
Службени и помощни	2	—	2	4	Wagons de service
A. Пътнически I класъ	4	1	5	10	voyageurs I cl.
A. B. " II класъ	7	3	5	15	" " I et II cl.
B. " III класъ	10	2	6	18	" " II cl.
B. C. " III класъ	6	—	—	6	" " III et III cl.
C. " III класъ	18	10	25	53	" " III cl.
V. " III кл. и пощ. куле	—	4	3	7	" " III cl. et poste
P. Пощенски вагони	5	—	—	5	" " Poste
D. Р. Фургони	12	5	10	27	" " Fourgons
E. Покрити товарни вагони	58	110	65	233	" " marchandises couvertes
Fa. " за жито	—	40	214	254	" " pour le blé
Fe. " за конѣе	4	—	2	6	" " chevaux
G. " двоетажни за дреб. добит.	9	2	—	11	" " 2 étages p. pet. bétail
H. Открити за едъръ добитъль	28	10	—	38	" " gros bétail
J. " за дърва и въглища	60	8	66	134	" " bois et charbon
J. " въглища	100	—	—	100	" " charbon
K. Платформени	12	—	16	28	" " Trucs
L. " за дълги дървета	22	4	8	34	" " Trucs pour pontres
M. Башастни	87	45	37	169	" " ballast
Всичко	453	244	465	1162	Totaux

Освѣтъ означенитѣ горѣ вагони има още 4 двигателни крана: 1 по линията Цариградъ-София-Бѣлово, 1 по линията Ямболъ-Бургасъ, 2 по линията Руссе-Варна; 6 сѣвгогона: 2 по линията Цариградъ-София-Бѣлово, 1 по линията Ямболъ-Бургасъ и 3 по линията Руссе-Варна.

Outre les wagons mentionnés ci-dessus il faut compter 4 wagons citernes: 1 sur la ligne Tzaribrod-Sophia-Belovo, 2 sur la ligne Roustchouk-Varna et 1 sur la ligne Yamboli-Bourgas et six chasse-neiges: 2 sur la ligne Tzaribrod-Sophia-Belovo, 1 sur la ligne Yamboli-Bourgas et 3 sur la ligne Roustchouk-Varna.

Отъ послѣднитѣ двѣ таблици се вижда, че на всѣки километръ се пада:

Les deux derniers tableaux permettent d'établir que par kilom. il existe:

По линията:	Вагона. Wag.	Оси. Ess.	Товар. тѣж. Poids en tonne	Пѣтн. мѣст. Place de voy.	Sur ligne:
Цариградъ-София-Перникъ-Бѣлово	2.33	5.02	22	8.57	Tzaribrod-Sophia-Belovo
Ямболъ-Бургасъ	2.23	4.69	25	5.82	Yamboli-Bourgas
Руссе-Варна-Шуменъ	1.88	3.77	14	7.26	Roustchouk-Varna.

Движение.

Trafic.

Прѣзъ 1895 год. сѣ били прѣнесени по Българскитѣ Държавни Желѣзници: 1) стоки малка бързина 2,514 590.42 л. 2) 354.231 пѣтници 1,468.112.75 " 3) багажъ и кучета 70.606.49 " 4) стоки голѣма бързина 67.145.19 "

Les chemins de fer de l'Etat Bulgare ont transporté en 1895: 1) Des marchandises à petite vitesse pour 2,514,590 fr. 42 2) 354,231 voyageurs 1,468,112 " 75 3) Bagages et chiens 70,606 " 49 4) March. grande vit. 67,145 " 19

Всичко 4,120,454.85 л.

Total 4,120,454 fr. 85

като раздѣлимъ тия числа съ извършенитѣ тонно-километри и километро-пѣтници ще получимъ че е събрано отъ всѣки тонъ и километръ отъ:

En divisant ces sommes par le nombre des tonnes-kilomètres et des kilométrés passagers, on obtiendra qu'il a été perçu par chaque tonne et kilomètre: marchandises à petite vitesse 6.83 cent. par passager et kilomètre 5.52 " " tonne et kilom. bagages 25.83 " marchandis. à grande vitesse 27.20 "

стоки малка бързина по 6.83 стот. пѣтникъ и километръ по 5.52 " тонъ и километръ багажъ по 25.83 " стоки голѣма бързина по 27.20 "

Прѣнесенитѣ прѣзъ 1895 год. по Българскитѣ Държавни Желѣзници стоки сѣ извършили:

Les marchandises transportées en 1895 par les chemins de fer de l'Etat ont parcouru:

	тоно-килом.
стоки отъ малка бързина	36.881.788.73
стоки отъ голѣма бързина	246.960.04
пѣтницитѣ наедно съ страж. и арестанти	26.618.493.—
багажъ	273.326.38

	tonnes-kilom.
Marchand. à petite vitesse	36.881.788 ⁷³
" " grande "	246.960 ⁰⁴
Passagers, gendarmes, prisonniers	26.618.493
Bagages	273 326 ³⁸

Количеството на стокитѣ съ голѣма бързина пристигнали отъ странство, прѣзъ 1895 год. въ Българскитѣ желѣзнопѣтници станции възлиза на 1497.²⁵ тонна.

La quantité des marchandises à grande vitesse arrivées de l'Etranger en 1895 aux stations des chemins de fer bulgares s'élève à 1487.²⁵ Tonnes.

Сѣщо на стокитѣ съ голѣма бързина испратени отъ Българскитѣ желѣзнопѣтници станции въ странство възлиза на: 143.³³ тона.

Id. Les marchandises expédiées à grande vitesse par les stations bulgares à l'Etranger: 143.³³ Tonnes.

Сжцо за вътрѣшността на Княжеството: 424.¹² тона.

Сжцо на стоки съ малка бързина пристигнали отъ странство въ Българскитѣ станции: 87.384.⁶⁸ тона.

Сжцо на стоки съ малка бързина испратени отъ Българскитѣ станции въ странство: 39.688.⁸¹ тона.

Сжцо въ вътрѣшността на Княжеството 288.056.⁹² тона.

Общото количество на транзитнитѣ стоки: 377.842.⁹⁷ тона, а на държавни посылки и пакети испратени въ странство: 79.⁴⁰ тона.

Сжцо въ вътрѣшността на Княж. 12.230.⁸² тона.

Проплутванитѣ километри отъ трезметѣ съ голѣма и малка бързина сж. 87.128.548.⁷⁷.

Приходи и расходи на Бълг. Държавни Желѣзници прѣвъ 1895 год. *)

Приходъ.

Брутния приходъ отъ пактици, багажи и стоки за 1895 год. възлиза на 4.120.454 лева 85 ст. Прихода за 1894 год. е билъ 3.818.070 лева, т. е. 302.384 въ повече за 1895 год.

Брутния приходъ прѣвъ 1895 год. отъ 4.120.454 лева 85 ст. са распрѣдѣни по линии както слѣдва:

За желѣзопактнитѣ линии:	
София-Царибродъ-Вело-	
во-Перникъ	1.982.751.41
Ямболъ-Бургасъ	921.799.88
Руссе-Варна-Шуменъ	1.215.903.56
Всичко	4.120.454.85

или на всѣки километръ ще се паднатъ:
 За първата линия 10468
 втората " 8456
 третата " 4922

въ процентно отношение къмъ общия брутень приходъ 4.120.457.85 лева, реченитѣ линии ще се распрѣдѣлятъ така:

*) Въ тия сметки не влизатъ ликинитѣ: Перникъ-Радомиръ и София-Романъ, тъй като експлоатирането имъ се почна по-късно.

Id. Pour l'intérieur de la Principauté: 424.¹² Tonnes.

Id. Des marchandises à petite vitesse arrivées de l'Etranger aux stations bulgares: 87.374.⁶⁸ T.

Id. Des marchandises à petite vitesse expédiées par les stations bulgares aux stations Etrangères: 39.688.⁸¹ Tonnes.

Id. Des marchandises à petite vitesse dans l'intérieur de la Principauté: 288.056.⁹² Tonnes

Total des marchandises en transit: 377.832.⁹⁷ Tonnes.

Colis et paquets de l'Etat expédiés à l'Etranger par grande vitesse: 79.⁴⁰ Tonnes.

Id. Dans l'intérieur de la Principauté: 12.230.⁸² Tonnes.

Le nombre des kilomètres parcourus par les trains à grande et petite vitesse est de: 37.128.748.⁷⁷.

Recettes et dépenses des chemins de fer de l'Etat Bulgare en 1895. *)

Recettes.

Les recettes brutes provenant de passagers bagages et marchandises, en 1895, s'élèvent à: 4.120.454 levs et 85 stot. Les recettes de 1894 s'élevaient à 3.818.070 levs, soit un excédent de 302.384 levs et 84 st. en faveur de 1895.

Si nous répartissons les recettes brutes de 1895, 4.120.454 levs 85 st., par lignes, nous obtenons:

Pour les lignes:	
Sophia-Tzaribrod - Belo-	
vo-Pernik	1.982.751.41
Yamboli-Bourgas	921.799.88
Roust.-Varna-Schoula	1.215.903.56
Total	4.120.454.85

soit par kilomètre:
 pour la première ligne . . 10.168
 " " deuxième " . . 8.456
 " " troisième " . . 4.922

et sous le rapport des p. ⁰/₀, si nous répartissons les recettes brutes, 4.120.454.85, nous aurons:

*) Dans ces calculs ne sont pas compromises les lignes Pernik-Radomir et Sophia-Roman, dont l'exploitation est postérieure à ces recettes et à ces dépenses.

За първата линия	48.13 ⁰ / ₀
" втората "	22.36 ⁰ / ₀
" третата "	29.51 ⁰ / ₀

pour la première ligne	48.13 ⁰ / ₀
" " deuxième "	22.36 ⁰ / ₀
" " troisième "	29.51 ⁰ / ₀

Расходъ.

Брутния расходъ за 1895 г. възлиза на 3.367.107 лева 46 стот., или на всѣки километръ ще се паднатъ:

За първата линия	8.582 лева
" втората "	5.499 "
" третата "	4.408 "

а въ процентно отношение къмъ общиятъ брутень расходъ отъ 3.367.107.46 лева, реченитѣ линии ще се распрѣдѣлятъ така:

За първата линия	49.70 ⁰ / ₀
" втората "	17.97 ⁰ / ₀
" третата "	32.33 ⁰ / ₀

Сжщия брутень расх. отъ 3.367.107.46 лева, раздѣленъ на числото на километритѣ, които прѣдставляватъ общата дължина на линиитѣ отъ 552 километра ще даде цифрата 6.100 лева почти, т. е. суммата която се похарчила прѣвъ 1895 год. за всѣки километръ дѣйствиелна дължина. Тѣй като, най послѣ, споредъ горната сметка чистия приходъ отъ Българскитѣ Държавни Желѣзници прѣвъ 1895 год. е билъ 753.347.39 лева, то на всѣки километръ ще се падне чистъ приходъ 1365 лева, или 0,82% върху всичкия вложенъ капиталъ, който прѣвъ речената година се е въскачвалъ на 92.368.522 лева.

Слѣдующата таблица показва финансовото положение на Българскитѣ Държавни Желѣзници отъ 1888 год. до 1-й Януарий 1896 год !

Dépenses.

Les dépenses brutes pour 1895 s'élevaient à 3.367.107 levs 46 stot., ce qui nous donne par chaque kilomètre:

pour la première ligne	8 582 levs
" " deuxième "	5.499 "
" " troisième "	4.408 "

et si nous répartissons la somme des dépenses brutes, 3.367.107.46 sous le rapport des pour ⁰/₀, nous obtiendrons:

pour la première ligne	49.70 ⁰ / ₀
" " deuxième "	17.97 ⁰ / ₀
" " troisième "	32.43 ⁰ / ₀

Si ces mêmes dépenses brutes de 3.367.107.46 nous les répartissons par le nombre des kilomètres, la longueur des lignes étant de 552 kilomètres, nous aurons 6.100 levs environ par kilomètre de longueur réelle. Le profit net des chemins de fer Bulgares en 1895 étant de 753.347.39 levs, il revient à chaque kilomètre 1365 levs profit net, soit 0,82% sur tout le capital versé qui en 1895 s'élevait à 92.368.522 levs.

Le tableau suivant indique la situation financière des chemins de fer de la Principauté depuis 1888 jusqu'au 1 Janvier 1896.

Финансовото положение на Българските Държавни Железници отъ началото на експлоатационното имъ до 1 Януарий 1896 г.

Situation financière des chemins de fer de la Principauté jusqu'au 1 Janvier 1896. —

	Прѣвъ годиниѣ — Pendant les années						Longueur kilométr.	Recettes brutes par kilomètre	Dépenses	Dépens. par kilomètre	Recettes nettes	Déficit	Recettes par kilom.	Capital engagé % revenu net par rapport au capital engagé
	1888	1889	1890	1891	1892	1893								
Километрически рас- стояния	381.136	384.136	493.479 ⁸⁰	493.470 ⁸⁰	493.470 ⁸⁰	528.270 ⁸⁰	528.270 ⁸⁰	551.521	kil.					
Приходъ бруто . . .	987797	2016539	2596520	3132544	3348853	3612538	3818070	4120435	fr.					
Приходъ бруто на километръ	2571	5250	5262	6348	6785	6888	7227	7471	"					
Расходъ	894725	2221716	2610583	2634965	3531867	3183763	3272371	3367107	"					
Расходъ на километ.	2829	5784	5290	5340	7157	6027	6194	6105	"					
Чистъ приходъ . . .	93072	—	—	497579	—	428775	545599	753347	"					
Дефицитъ	—	205177	14063	—	183514	—	—	—	"					
Чистъ приходъ или дефицитъ на кило- метръ	242.79	534.13	28.50	1008.32	371.88	811.66	1032.90	1365	"					
Положенъ капиталъ. % отношение на чи- стия приходъ къмъ положения капиталъ	68619588	68648933	77770269	81856937	84252457	87793774	90254479	92368522	"					
	0.14	—	—	0.61	—	0.49	0.60	0.82	"					

Произшествия прѣвъ 1895 год.

- 1). Дерайлирания на вагони: въ станциитъ 5, по линията 1.
- 2). Дейралирания на машини: въ станциитъ 2, по линиитъ 1.
- 3). Сблъскание въ станциитъ 2, по линията 1.
- 4). Влизание въ неопредѣлени ко-
ловози 3.

Accidents en 1895.

Les accidents peu nombreux sont les suivants:

10. Déraillement de wagons: dans les stations 5, sur la ligne 1.
20. Déraillement de machines: dans les stations 2, sur la ligne 1.
30. Collisions: dans les stations 2, sur la ligne 1.
40. Entrée dans des changements de voie autres que ceux dans lesquels ils devaient entrer, 3.

Приходи и движение на Бълг. Държав. Железници прѣвъ първото 6-мѣсечие отъ 1896 г.

Приходитъ на Българскитъ Държавни Железници прѣвъ първото шестмѣсечие отъ 1896 год. възлизатъ на: 1.985.546 лева 27 ст. — Прѣвъ сѣщия периодъ отъ 1895 се възкачваха на 1.728.758⁸⁶%. Равнища въ повече и въ полза на първото шестмѣсечие отъ 1896 год: 256.787 лева 41 ст.

Recettes et mouvements des chemins de fer Bulgares pour le 1er semestre 1896.

Les recettes des chemins de fer de l'Etat pour les 6 premiers mois de l'année 1896 s'élèvent à: 1.985.546 levs 27 c. Durant la même période en 1895 elles s'élevaient à 1.728.758 levs 86 st. Différence en plus en faveur des 6 premiers mois de l'année 1896: 256.787 levs 41 ct.

Прѣвъ тоя периодъ сѣ били прѣнесени по железнопътната линия Ямболъ-Бургасъ 50.986⁴⁷ тонна храни. Отъ това количество 28.110 тонна произхождатъ отъ станциитъ на Источнитъ Железници.

Durant cette même période de 1896, ont été transportés par les chemins de fer Yamboli-Bourgas 50.986⁴⁷ Tonnes de céréales, dont 28.110 Tonnes des stations des chemins de fer Orientaux dans la Principauté.

Сѣщо по железнопътната линия Руссе-Варна: 36.373⁶⁷ тонна.

Idem par la ligne Roustchouk-Var-na: 36.373⁶⁷ Tonnes.

Общото количество на стокитъ които сѣ били испратени въ странство съ малка или голѣма бързина се възкачва на: 229.295⁵³ тонна. Прѣвъ сѣщия периодъ отъ 1895 год. това количество възлизаше на 137.789⁶⁴ тонна, т. е. 91.718⁴⁴ тонна въ повече и въ полза на първото 6-мѣсечие отъ 1896 год. — Количеството на внесенитъ отъ странство стоки заедно съ вътрѣшната служба прѣвъ първото шестмѣсечие отъ 1896 год. възлиза на 263.311³¹ тонна, когато въ сѣщия периодъ отъ 1895 год. възлизаше на 153.678⁸⁷ тонна т. е. 109.632⁴⁴ тонна въ повече и въ полза на първото 6-мѣсечие на 1896 год.

La quantité totale des marchandises expédiées à l'Etranger par grande et petite vitesse durant les six mois sus-mentionnés s'élève à: 229.295⁵³ Tonnes contre 137.789⁶⁴ Tonnes pour la période correspondante en 1895, soit une différence de 91.718⁴⁴ Tonnes en faveur des six premiers mois de 1896. Celle des marchandises arrivées de dehors, y compris le service intérieur s'élève à: 263.311³¹ Tonnes pour les six premiers mois de 1896, tandis que pour la période correspondante en 1895 elle s'élevait à: 153.678⁸⁷ Tonnes, soit une différence en plus de 109.632⁴⁴ T. en faveur des six premiers mois de l'année 1896.

Въ сѣщия този периодъ отъ 1896 година, количеството на транзитнитъ стоки възлиза на 5.336⁸³ тонна, срѣщу 5.526⁵¹ тонна за сѣщия периодъ отъ 1895 год., т. е. една разлика отъ 189⁶⁸ тонна въ по малко и въ полза на първото шестмѣсечие отъ 1895 год.

Durant cette même période en 1896 la quantité des marchandises en transit s'élève à 5.336⁸³ Tonnes, contre 5.526⁵¹ Tonnes pour la période correspondante de 1895, soit une différence de 189⁶⁸ Tonnes en faveur des 6 premiers mois de l'année 1896.

Общото число на пътниците отъ разнитъ категории и класове, прѣнесени отъ Българскитъ Държавни Желѣзници прѣзъ първото шестмѣсечие отъ 1896 год. възлиза на 169456 души, срѣщу 153.293 пътници за сѣщия периодъ отъ 1895 год., т. е. една разлика отъ 16163 пътници въ помного и въ полза на първото шестмѣсечие отъ 1896 година.

Желѣзнопътни линии, които се построяватъ

Освѣнъ желѣзнопътнитъ линии които се експлоатиратъ, Българското правителство е дало окончателно съ публиченъ търгъ и слѣдующитъ двѣ желѣзнопътни линии, които въ настоящето време се построяватъ. 1-о Централната линия отъ Романъ до Каспичанъ прѣзъ Плевенъ: дължината ѝ е отъ 324 километра. 2-о Линията Сарамбей-Нова-Загора прѣзъ Пловдивъ, Чирпанъ и Стара-Загора; отъ 190 километра дължина.

Тѣзи двѣ линии сѣ начертани въ приложената къмъ настоящий алманахъ карта.

Проектирани линии.

Прѣкосвателната линия отъ Руссе до Нова-Загора прѣзъ Търново е била сѣщю отдадена съ публиченъ търгъ, въ Народното Събрание, прѣзъ февруарий м-ць 1897 год., не е одобрило станалитъ търгове подъ претекстъ че трасето отъ Търново до Нова-Загора не удовлетворявало изискуемитъ се условия. Вслѣдствие на това за участъка само отъ Руссе до Търново ще стане новъ търгъ, и правителството е било покано да прѣдстави на Народното Събрание единъ новъ проектъ за продължението на линията отъ Търново до единъ пунктъ на построящата се линия Сарамбей-Нова-Загора.

Участъкътъ на прѣкосвателната линия Руссе-Търново, за който ще стане новъ търгъ, има една дължина отъ 135 километра.

Другитъ главни проектирани линии сѣ: Пловдивъ-Казанлъкъ; Сливенъ-Ямболъ; Сливенъ съ единъ пунктъ отъ прѣкосвателната линия, по всѣка вѣроятность, Карагачъ; Силистра-Каспичанъ; Добричъ съ единъ пунктъ отъ желѣзнопътната линия Руссе-Варна, по всѣка

Le nombre total des passagers de diverses catégories et classes transportés par les chemins de fer bulgares pendant les six premiers mois de l'année 1896 s'élève à 169.456 personnes, contre 153.293 passagers pour la période correspondante en 1895, soit une différence de 16.163 passagers en plus et en faveur du 1er semestre de l'année 1896.

Lignes en construction.

En plus des lignes en exploitation, le gouvernement bulgare a adjugé définitivement les deux lignes suivantes actuellement en construction :

1o. ligne centrale de Roman à Kaspitchan par Plevna d'une longueur de 324 kilomètres.

2o. ligne de Sarambey à Nova-Zagora par Philippopoli, Tchirpan et Stara-Zagora, d'une longueur de 190 kilomètres.

Ces deux lignes sont tracées sur la carte de l'annuaire.

Lignes en projet.

La ligne transversale de Roustchouk à Nova-Zagora par Tirnova avait été également adjugée, mais un vote du Sobranié en février 1897 a annulé l'adjudication sous prétexte que le tracé de Tirnova à Nova-Zagora ne remplissait pas les conditions voulues. En conséquence, le tronçon seul de Roustchouk à Tirnova sera mis à nouveau en adjudication, et le gouvernement a été invité à présenter à l'Assemblée nationale un nouveau projet pour le prolongement de Tirnova sur un point de la ligne en construction Sarambey-Nova-Zagora.

Le tronçon de la ligne transversale Roustchouk-Tirnova mis à nouveau en adjudication est d'une longueur de 135 kilomètres.

Les autres principales lignes projetées sont :

Philippopoli-Kazanlik; Slivno-Yamboli; Slivno sur un point de la ligne transversale; Svistow sur un point de la ligne centrale, probablement Karatch; Silistria - Kaspitchan; Dobritch sur un point de la ligne Roustchouk-

вѣроятность, Гебедже; тѣзи линии ще се продължи, може би, до проектираната линия Силистра-Каспичанъ; Мездра-Вратца-Ломъ-Паланка; Берковица съ единъ пунктъ на линията Мездра-Вратца Ломъ; Тутраканъ съ линията Руссе-Варна, или съ линията Силистра-Каспичанъ; Самоковъ съ единъ пунктъ на сѣществуящитъ линии; Никополъ съ единъ пунктъ отъ централната линия, по всѣка вѣроятность, Плевенъ; Орѣхово съ единъ пунктъ отъ централната линия

Освѣнъ това Народното Събрание е поканило правителството да се погрижи за постройката въ най-кжсо време на слѣдующитъ линии:

Отъ Мездра-Вратца до Видинъ; отъ Свищовъ до Градище (Карагачъ); отъ Сливенъ до Кулаклий (Кжшпа-Къой); отъ Радомиръ до турската граница.

По голѣмата частъ отъ гореупомянутитъ линии ще се построятъ съ малки отвори, и разстоянието между релситъ ще бжде отъ 0.75 сантиметра.

Указъ по тарифната частъ.

№ 157 отъ 27/1/97 год. За напредъ да се прибиратъ по всичкитъ линии на Българскитъ Държавни Желѣзници за прѣвозване пътници, багажи и кучета слѣднитъ единични такси:

I. Тарифа за пътници.

За прѣвозване пътници съ пътнички и смѣсени влакове да се плаща:

a) За отивание.

На лице и километръ:

1) За мѣсто въ първокласенъ вагонъ 0 л. 08 ст., 2) за мѣсто въ второкласенъ вагонъ 0 л. 06 ст., за мѣсто въ третокласенъ вагонъ 0 л. 3½ ст.

За бѣлѣжка. За международнитъ конвенционални влакове, влака „Orient-Express“ и за линията Радомиръ-София настоящитъ такси не се прилагатъ.

b) За отивание и връщане.

Да се прави 10% намаление отъ цѣнитъ, опредѣлени въ тарифата за отивание.

Пътничкитъ билети за отивание и връщане да иматъ валидность за 10 дни отъ деня на издаванетоъ имъ до истичанието имъ на десетия денъ въ по-

Varna, probablement Gebedjé; cette ligne peut-être éventuellement prolongée jusqu'à la rencontre de la ligne projetée, Silistrie-Kaspitchan; Mezdra-Vratza - Lom-Palanka; Berkovitz sur un point de la ligne Mezdra - Vratza-Lom; Toutrakan sur la ligne Roustchouk-Varna, ou sur celle de Silistrie-Kaspitchan; Samokow sur un point des lignes existants; Nikopoli sur un point de la ligne centrale, probablement Plevna; Orehovo sur un point de la ligne centrale.

L'Assemblée nationale a invité en outre le gouvernement à construire les lignes suivantes dans le délai le plus court:

Mezdra-Vratza à Vidin; Svistow à Graditch (Karatch); Slivno à Kolkli (Keuslakeu); Radomir à la frontière turque.

La plupart des lignes ci-dessus énumérés seront construites à voie étroite d'un écartement de 0.75 centimètres.

Oukaze sur les tarifs.

No. 157 du 27 janvier 1897. Les taxes à percevoir à l'avenir par les chemins de fer de l'état bulgare seront les suivantes:

I. Tarif des voyageurs.

Les voyageurs devront payer pour leur transport sur les trains postaux ou sur les trains mixtes:

a) Aller.

Par personne et par kilomètre:

1) En première classe 0.08;
2) en deuxième classe 0.06;
3) en troisième classe 0.035.

Remarque. Les présentes taxes ne concernent ni l'Orient-Express, ni les trains conventionnels internationaux, ni ceux circulant sur la ligne Radomir-Sophia.

b) Aller et retour.

Un rabais de 10 % sera fait sur les prix du paragraphe a.

La validité des billets d'aller et de retour cessera le dixième jour de leur émission à minuit; le transport des

дунощ; прѣвозанието на дѣца съ такива билети да се не допуща.

Дѣца до 4 години възраст да се прѣнасятъ безплатно, щомъ тѣ сж държани на колѣнѣ отъ родителитѣ си и не се изисква за тѣхъ особено въкупето мѣсто.

Дѣцата отъ 4 до 10 годишна възраст да се прѣнасятъ съ полвинѣ билетъ. Когато повече отъ 2 дѣца до 4 годишна възраст пътуватъ съ единѣ пътници, тогава само двѣтѣ дѣца да се прѣнасятъ безплатно, а другитѣ да плащатъ $\frac{1}{2}$ билетъ.

II. Тарифа за багажъ.

За прѣнасянието багажи да се плаща по 4 стотинки за 100 килограма и километръ; теживата на багажитѣ да се окръгляватъ отъ 10 на 10 килограма, като се смѣта всѣки започнатъ килограмъ за дробъ отъ 10 килограма.

Всѣки пътнички цѣль билетъ да дава право за прѣнасяние безплатно 30 килограма багажъ, а всѣки полвинѣ билетъ — на 20 килограма.

Най-малката такса е 10 стотинки.

Освѣнъ това да се взема по 10 стотинки за всѣка багажна експедиция, като право за вписване, безъ да се гледа на това, дали тя подлежи или не на таксувание.

Общата сума на такситѣ за всѣка багажна пратка да се окръглява отъ 5 на 5 стотинки.

За осигурявание стойността на багажа да се взема една допълнителна такса отъ $2\frac{0}{100}$ върху обявената стойностъ.

III. Тарифа за кучета.

За прѣвозание на кучета да се плаща по 3 стотинки за всѣко куче и километръ и 10 стотинки право за вписване за всѣко куче.

Най-малката такса е 50 стотинки заедно съ правото за вписване.

IV. Тарифа за особени влакове.

За особнитѣ влакове да се плаща на километръ слѣдната такса:

1) За единѣ локомотивъ заедно съ тендера, лева 2;

2) За всѣка ось отъ единѣ пътнич. или салоненѣ вагонъ лева 0.50;

enfants avec cette sorte de billets ne sera pas permise.

Les enfants de 4 ans et au-dessous voyageront gratuitement à condition qu'ils soient tenus sur les genoux de leurs parents et qu'ils n'occupent pas une place spéciale.

Les enfants de 4 à 10 ans paieront la moitié de la taxe. Lorsqu'un voyageur sera accompagné de plus de 2 enfants ayant moins de 4 ans, deux seulement parmi ces derniers seront admis gratuitement: les autres payeront une demi-place chacun.

II. Tarif des bagages.

Il sera perçu pour le transport des bagages 4 centimes par 100 kilogr. et par kilomètre: le poids des bagages sera arrondi de 10 en 10 kilogr.

Tout billet de voyageur donne droit à une franchise de 30 kilogr. et tout demi-billet à 20 kilgr.

La taxe minima est de 10 cent.

En outre, pour toute expédition de bagages soumise ou non à la taxe, il sera perçu une somme de 10 cent. à titre de droit d'enregistrement.

Le montant de la taxe à percevoir sur les expéditions de bagages sera arrondi de 5 en 5 centimes.

L'assurance des bagages exigera le paiement d'une taxe supplémentaire de 2 pour mille.

III. Tarif des chiens.

Pour le transport des chiens il sera perçu 3 centimes par chien et par kilomètre ainsi qu'un droit d'enregistrement de 10 centimes.

La taxe minima sera de 50 cent. y compris le droit d'enregistrement.

IV. Tarif des trains spéciaux.

Pour les trains spéciaux, il sera perçu par kilomètre.

1) Pour une locomotive avec tender fr. 2.;

2) pour tout essieu de wagon pour voyageurs ou wagon-salon fr. 0.50;

3) За всѣка ось на фургона и прибавенѣ вагонѣ въ повече, лева 0.40;

4) За всѣки полвинѣ часъ повече чакание отъ опрѣдѣленото за трѣгвание врѣме, лева 100.

Най-малката такса за особения влакъ е 100 лева.

Поръчванието на такива влакове трѣбва да става въ главнитѣ станции най-малко 4 часа напредъ, а въ другитѣ станции — единѣ день прѣди назначението за трѣгвание врѣме.

Въ случай че влакътъ пътува нощно врѣме, къмъ горнитѣ такси да се добавя по 3 лева на километръ и влакъ.

Ако общата сума на такситѣ за особения влакъ се укаже по-малка отъ оная, която би трѣбовало да се взема по редовнитѣ такси за прѣвозанитѣ пътници, багажи и пр. и по-голяма отъ 100 лева, то таксата да се прѣсмѣтва на общо основание.

Поръчванието на особения влакъ трѣбва да става въ прѣдплата и, въ случай че отпослѣ исканието се оттегли и влакътъ се прѣустанови, да се взема 100 лева обезщетение за помѣтание.

V. Тарифа за болни съ особенѣ товаренѣ вагонѣ, наемание купета въ първокласенѣ вагонѣ и салоненѣ вагонѣ.

а) За прѣнасяние болни съ особенѣ товаренѣ вагонѣ да се плаща, за единѣ боленѣ, таксата на четири първокласни билета, а другитѣ лица, които придружаватъ болния въ сѣция вагонѣ, да плащатъ слѣдующата такса за билети отъ III класъ.

Вещитѣ на болнитѣ да се таксуватъ по тарифата за багажитѣ.

б) За наемание особени купета въ първокласнитѣ вагони да се плаща за четири мѣста отъ I класъ.

За наемание салоненѣ вагонѣ да се плаща таксата за 10 мѣста отъ I класъ, като при това само 8 лица да могатъ да се ползватъ отъ салонния вагонѣ; а повечето лица трѣбва да плащатъ по единѣ билетъ отъ I класъ.

3) pour tout essieu de fourgon ou autre wagon ajouté fr. 0.40;

4) pour toute demi-heure d'attente après l'heure fixée pour le départ fr. 100.

La taxe minima d'un train spécial sera de 100 fr.

La demande de pareils trains devra être faite 4 heures à l'avance dans les stations de première importance et un jour à l'avance dans les stations de second ordre.

Si le train doit voyager la nuit il sera perçu une taxe supplémentaire de 3 fr. par train et par kilomètre.

Si le prix d'un train spécial est inférieur ou supérieur de 100 fr. à celui d'un train ordinaire analogue, la taxe à percevoir sera calculée conformément aux tarifs ordinaires.

La taxe d'un train spécial devra être payée par anticipation; si la demande est retirée après la formation du train, une somme de 100 fr. sera retenue à titre d'indemnité.

V. Tarif pour transport de malades par wagon de marchandises spécial, location de wagons de première classe et de wagons-salons.

a) pour le transport de malades par wagon de marchandises spécial, il sera perçu pour chaque malade une taxe égale à 4 billets de première classe; les autres personnes accompagnant le malade paieront chacune un billet de IIIème classe.

Les effets des malades seront taxés d'après le tarif des bagages.

b) Pour tout coupé réservé de première classe, il sera perçu une taxe équivalente à 4 billets de la même classe.

c) Pour tout wagon-salon réservé il sera perçu une taxe égale à 10 billets de première classe; pour de pareils cas le wagon-salon ne pourra servir que pour 8 personnes, les voyageurs en plus devront payer chacun le montant d'un billet de première classe.

VI. Тарифа за годишни абонаментни карти.

1) Годишните абонаментни карти да се издават за всъка линия отдѣлно и за онова разстояние, което се намира между станциите, означени въ приложената тукъ таблица.

2) Цѣнитѣ на тѣзи карти, за измежду станциите, сж указани въ последните графи на речената таблица.

Цѣнитѣ на годишните карти за разстояние между двѣ станции, което не е указано въ тая таблица, да се прѣсметватъ, като се взематъ съотвѣтствующите на това разстояние (окръжено до 10) цѣни отъ първите графи на таблицата.

3) Картите да се издаватъ отъ Министерството на Обществения Сгради и пр., Търговско Отдѣление, въ всѣко време и да важатъ отъ деня на издаването имъ.

4) Горните карти да се издаватъ въ всѣко време и тѣ да сж валидни отъ деня на издаването имъ до истичанието на една календарна година.

5) Годишните карти да се издаватъ за I-во, II-ро и III класно мѣсто.

6) Пътниците, снабдени съ подобни годишни карти, могатъ да пътуватъ съ всичките редовни пътнишки и смѣсени тренове съ исклучение на источния бързъ трень („Orient Express“).

7) Годишната карта трѣбва да бѣде подписана саморочно отъ онова лице, въ името на което е издадена.

8) Годишната карта да важи само за лицето, на името на което е издадена.

Въ случай че тя се намери у лице, на което не принадлежи, картата да се отнима и унищожава, а лицето, у което се е намерила, да заплаща таксата за пропътувания път и да се глобява съгласно съществуващите закони и правилници.

По сжщия начинъ да се постъпва и съ пътници, които се уловятъ, че пътуватъ съ годишни карти, на които срокътъ е истекълъ.

9) Притежателятъ на една годишна карта е длъженъ да я прѣдъява колчимъ се поиска това отъ надежния чиновникъ, било прѣзъ време на пътуването, било при влизанието му въ вагона.

VI. Tarif pour cartes d'abonnement annuelles.

Les cartes annuelles d'abonnement sont émises pour chaque ligne séparément et pour la distance comprise entre les stations, conformément au tableau ci-joint.

2) Les prix de ces cartes sont indiqués dans le susdit tableau.

Tous ceux qui n'y figurent pas seront calculés proportionnellement aux distances arrondies de 10 en 10 kilomètres et conformément au premier paragraphe de ce tableau.

3) Les cartes seront émises par le ministère des Travaux publics, section commerciale, et auront cours à partir du jour de leur émission.

4) Les cartes d'abonnement annuelles pourront être émises à toute époque et seront valables pour un an à partir du jour de leur émission.

5) Les cartes d'abonnement seront de 1ère, 2ème et 3ème classe.

6) Les voyageurs munis de ces cartes seront admis sur tous les trains ordinaires postaux ou mixtes, exception faite de l'Orient-Express.

7) La carte annuelle d'abonnement devra être signée par la personne au nom de laquelle elle est émise.

8) La carte annuelle ne peut être utilisée que par la personne au nom de laquelle elle a été délivrée.

Dans le cas où elle serait trouvée entre les mains de quelqu'un qui n'en est pas la propriétaire, elle devra être retenue et annulée; outre la taxe de transport, le voyageur sera puni d'amende, conformément aux lois et règlements en vigueur.

Les mêmes mesures seront prises à l'égard des personnes voyageant à l'aide de cartes d'abonnement périmées.

9) Le détenteur d'une carte d'abonnement est tenu de la présenter à l'employé compétent toutes les fois que celui-ci la lui demandera, soit pendant le temps du voyage, soit au moment de l'entrée en wagon.

10) Годишните карти да се искатъ съ заявление, въ което трѣбва точно да се указва името, прѣзимето и занятието на лицето, за което се иска картата и станциите, между които ще има да пътува; това заявление да се придружава още и съ визитни портретъ на онова лице, за което картата ще се издава. Портретътъ да се поставя въ приготвеното за цѣлѣта портфелче, срѣщу намѣстената тамъ карта, подпечатана съ сухия печатъ на министерството.

Заявлението да се подава или направо въ министерството, Отдѣление Търговско, или до нѣкоя отъ станциите, която го прѣпраща въ министерството. Стойността да се плаща при прѣдаването на картата.

11) Когато притежателятъ на годишната карта се улови, че пътува въ погоренъ класъ, той плаща таксата за погорния класъ за всичкото прѣминато разстояние.

12) Пътниците съ годишни карти да се ползватъ отъ правото за прѣнасяние даромъ 30 килограма багажъ, както и другите пътници.

13) Въ случай на прѣкъсване движението на треновете за по-малко отъ единъ мѣсець, притежателятъ на годишни карти нѣматъ право на никакви обезщетения.

14) Когато нѣкой изгуби картата си, той е длъженъ да уведоми веднага на министерството или началника на най-ближната станция, за да могатъ да се прѣдпазятъ злоупотребленията съ нея. Загубената карта да се унищожава и въесто нея да се издава друга съ новъ No срѣщу една добавочна такса отъ три лева.

15) Годишните карти да се издаватъ отъ Министерството на Обществения Сгради и пр. въ най-вжсно въ три дневенъ срокъ слѣдъ постъпването на заявлението, като се изисква, освѣнъ установената въ таблицата такса, още два лева за стойността на портфелчето.

16) Относително контролирането на годишните абонаментни карти, персоналътъ на влаковете да се ръководи съ сжщитѣ постановления, които сж изложени въ правилника за безплатното и съ намалени цѣни пътувание по Българските Държавни Желѣзници, относително свободните ижени карти.

10) Toute personne qui désire se procurer une carte annuelle d'abonnement doit adresser une déclaration dans laquelle il fera connaître son nom, son prénom, son état ainsi que les stations entre lesquelles elle veut voyager; cette déclaration devra être accompagnée du portrait du demandant qui sera appliqué sur la carte au moyen du sceau du Ministère.

La déclaration en question pourra être adressée soit directement à la section commerciale du Ministère des Travaux publics, soit à une des stations qui l'enverra à destination. La valeur de la carte est exigible au moment de sa livraison au demandant.

11) Tout détenteur d'une carte d'abonnement qui voyage dans un wagon d'une classe supérieure à la sienne paie le prix de cette dernière pour le trajet parcouru.

12) La franchise de 30 kilogr. sera accordée aussi aux personnes voyageant en vertu de cartes annuelles d'abonnement.

13) Dans le cas d'interruption inférieure à un mois dans la marche des trains, les propriétaires de cartes d'abonnement n'auront droit à aucune indemnité.

14) Pour toute carte perdue le détenteur est tenu d'en informer immédiatement le ministère ou le chef de la station la plus voisine de son domicile pour que des mesures soient prises à temps pour parer aux abus auxquels elle pourrait donner lieu. Dans ce cas la carte d'abonnement égarée sera remplacée par une autre portant un nouveau numéro, qui sera délivrée à l'intéressé contre paiement d'une taxe supplémentaire de 3 fr.

15) Les cartes annuelles seront délivrées au plus tard dans un délai de 3 jours à partir de la date de la réception de la déclaration; le demandant devra payer une taxe complémentaire de 2 fr. pour le carnet où sera fixé son portrait.

16) Pour le contrôle des cartes annuelles d'abonnement, le personnel des trains se basera sur celui des cartes gratuites et des cartes à prix réduits.

Таблица за годишни и жетивни карти. Tableau des cartes annuelles d'abonnement.

Означение на станции за разстоянието между които се издаватъ годишни або- наментни карти	Километр. цѣни за пѣтнички годишни карти, които се издаватъ по Бѣлг. Държ. Желѣзници за I, II и III класъ			Цѣна на годишна карта			Distance en kilomètres	Désignation des stations entre lesquelles sont déliv- rées les cartes annuelles d'abonnement
	Prix kilométr. des cartes annuelles Chemins de fer de l'Etat Bulgare pour I, II et III classe			Prix de la carte annuelle				
	Цѣни за 1 годишна карта Prix d'une carte annuelle			Класъ — Classe				
	въ разстоян. въ килом. kilomètres	I	II	III	I	II		

Въ левове — En fcs			Въ левове — En francs					
София — Цариградъ	10	62	45	26	243	177	99	Sophia — Tzaribrod
" — Драгоманъ	20	124	90	51	188	137	77	" — Dragoman
" — Сливница	30	145	105	59	145	105	59	" — Slivnitza
" — Костинбродъ	40	172	125	71	124	90	51	" — Kostinbrod
" — Казичане	50	188	137	77	124	90	51	" — Kazitchané
" — Новоселци	60	211	153	86	145	105	59	" — Novoseltzi
" — Вакарелъ	70	229	167	94	188	137	77	" — Vakarel
" — Ихтиманъ	80	243	177	99	229	167	94	" — Ichtiman
" — Бая-Костенецъ	90	254	185	104	254	185	104	" — Bania-Kostenetz
" — Сестримо	100	260	189	107	263	191	108	" — Sestrimo
" — Бѣлово	110	263	191	108	266	194	109	" — Bélovo
Цариградъ — Драгоманъ	120	266	194	109	145	105	59	Tzaribrod — Dragoman
" — Сливница	130	269	196	110	188	137	77	" — Slivnitza
" — Бая-Костенецъ	140	273	199	112	284	211	117	" — Bania-Kostenetz
" — Сестримо	150	278	203	114	287	215	119	" — Sestrimo

" — Бѣлово	160	281	207	116	289	219	121	" — Belovo
Новоселци — Ихтиманъ	170	284	211	117	188	137	77	Novoseltzi — Ichtiman
София — Горна-Бая	180	287	215	119	124	90	51	Sophia — Gorna-Bania
" — Владая	190	289	219	121	145	105	59	" — Vladaia
" — Черникъ ст.	200	292	223	122	183	137	77	" — Pernik st.
Владая — Горна-Бая	210	294	227	125	124	90	51	Vladaia — Gorna-Bania
Перникъ — Бѣлово	220	297	231	126	281	207	116	Pernik — Belovo
Ямболъ — Стралджа	230	299	235	128	145	105	59	Yamboli — Straldja
" — Карнобузъ	240	302	239	130	211	153	86	" — Karnobat
" — Айтосъ	250	305	243	131	243	177	99	" — Aïtos
" — Каяли	260	306	245	133	254	185	104	" — Kaiali
" — Бургасъ пр	270	308	247	134	266	194	109	" — Bourgas port
Бургасъ — Айтосъ	280	310	249	135	172	125	71	Bourgas — Aïtos
" — Карнобатъ	290	311	251	137	229	167	94	" — Karnobat
Руссе — Обр.-Чифликъ	300	313	253	138	124	90	51	Roustchouk — Obr.-Tchiflik
" — Червена-Вода	310	315	254	139	145	105	59	" — Tchervena-Voda
" — Разградъ	320	317	257	140	260	189	107	" — Razgrad
" — Шейтанджикъ	330	319	258	141	278	203	114	" — Cheïtandjik
" — Каспичанъ	340	320	260	143	289	219	121	" — Kaspiçhan
" — Шуменъ	350	323	262	144	294	227	125	" — Schoumla
" — Варна	360	324	264	145	310	249	135	" — Varna
Разградъ — Ишикларъ	370	326	266	146	145	105	59	Razgrad — Ichiklar
" — Каспичанъ	380	328	268	148	260	189	107	" — Kaspiçhan
" — Провадия	390	330	269	149	269	196	110	" — Provadia
Варна — Разградъ	400	332	272	150	289	219	121	Varna — Razgrad
" — Шейтанджикъ	410	334	273	152	269	196	110	" — Cheïtandjik
" — Провадия	420	336	275	153	211	153	86	" — Provadia
" — Каспичанъ	430	338	277	154	254	185	104	" — Kaspiçhan
За всичкитѣ линии на Българскитѣ Държавни Желѣзници		413	338	263	413	338	263	— Pour toutes les lignes de l'Etat Bulgare.

Съ влизанието въ сила на настоящия приказъ, приказитѣ подъ No 76 отъ 9 Априль 1890 год., No 72 отъ 20 Февруарий 2892 год. по желѣзнопътната линия Руссе-Варна, No 684 отъ 17 Май 1896 год., No 749 отъ 27 Май 1896 год. и No 1325 отъ 17 Септемврий 1896 год. се отмѣняватъ.

Настоящиятъ приказъ влиза въ сила шесть недѣли слѣдъ обнародванието му въ „Държавенъ Бѣстникъ“.

No 196; 3/II 97 г. За напредъ да се прибиратъ по всичкитѣ линии на Българскитѣ Държавни Желѣзници слѣднитѣ единични такси за прѣнасяние на стоки, животни и пр. пр., испращани съ малка и голѣма бързина.

I. Тарифа за стоки.

A. Стоки съ голѣма бързина.

Стокитѣ съ голѣма бързина се подраздѣлятъ на слѣднитѣ класове, а именно:

1) Стоки съ обикновена пълна тарифа;

2) Стоки съ намалена тарифа безъ особени условия, и

3) Стоки съ намалена тарифа при особени условия.

а) За стокитѣ, испращани съ голѣма бързина по обикновената пълна тарифа, да се плаща по 30 ст. на тонъ и километъръ и по 2 лева манипулационно право на тонъ и товарителница.

б) За стокитѣ, испращани съ голѣма бързина по номиналната тарифа безъ особени условия, да се плаща по 20 ст. на тонъ и километъръ и по 2 л. манипулационно право на тонъ и товарителница.

в) За стокитѣ, испращани съ голѣма бързина по номиналната тарифа при особени условия, товарътъ на които стоки е най-малко 5,000 килограма, да се плаща по 15 ст. на тонъ и километъръ и по 2 лева манипулационно право на тонъ и товарителница.

Най-малката такса за една пратка, прѣнасяна съ голѣма бързина, по обикновената или намалената тарифа не може да бѣде по-низка отъ 50 стот. (включително манипул. право).

Приематъ се за прѣнасяние съ голѣма бързина по тия двѣ намалени тарифи (б и в) слѣднитѣ прѣдмѣти:

Ягоди, малини, медъ отъ пчели, мѣстъ, речелъ, яйца, масло отъ млѣко,

Cet Oukaze annule ceux sub No. 76 du 9 avril 1890, No. 72 du 20 février 1892 relatif à la ligne Roustchouk-Varna, No. 684 du 17 mai 1896, No. 749 du 27 mai 1896 et No. 1325 du 17 septembre 1896.

Cet Oukaze entrera en vigueur six semaines après son insertion dans le journal officiel.

No. 196 du 3 février 1897. Les taxes à percevoir à l'avenir par les lignes de chemins de fer de l'état bulgare pour le transport des marchandises, animaux, etc., en grande ou petite vitesse, seront les suivantes:

I. Tarif des marchandises.

A. Expédition par grande vitesse.

Les marchandises expédiées par grande vitesse se divisent en différentes catégories à savoir:

I. Marchandises soumises au tarif entier,

II. Marchandises soumises à un tarif réduit sans conditions spéciales,

III. Marchandises soumises à un tarif réduit avec conditions spéciales.

a) Les marchandises soumises au tarif ordinaire entier devront payer une taxe de 30 cent. par tonne et kilomètre et 2 fr. de manipulation par tonne et lettre de voiture.

b) Les marchandises soumises au tarif réduit sans conditions spéciales payeront une taxe de 20 cent. par tonne et kilom. et un droit de manipulation de 2 fr. par tonne et lettre de voiture.

c) Les marchandises soumises au tarif réduit avec conditions spéciales, d'un poids minimum de 5000 kilogr. payeront une taxe de 15 cent. par tonne et kilom. et un droit de manipulation de 2 fr. par tonne et lettre de voiture.

La taxe minima d'une expédition de marchandises en grande vitesse ne pourra pas être inférieure à 60 cent., y compris le droit de manipulation.

Les marchandises suivantes bénéficieront des tarifs réduits b) et c):

Fraises, framboises, miel d'abeilles, confitures de miel, caïmak, viande sa-

сирене, риба и раци прѣсни, месо прѣсно, опушено и солено, шумки отъ свинско, месо, луканки, убити птици, убитъ дивецъ, картофи, цвѣта, растения, овощия, юстри, отъ зърнени произведения и маслени сѣмена (само въ дребни испращания), живи птици и дребенъ добитъкъ въ кафези, въ сандѣци, въ торби или на вързопъ, прѣсни южни плодове, луковици (глави) отъ цвѣта, квасъ и др. прѣсни припаси.

Прѣвознитѣ такси на тия прѣдмѣти трѣбва да се прибиратъ при подаванетоъ имъ за испращание.

1. Тарифа за птици и добитъкъ съ голѣма бързина.

За птици и добитъкъ, испращани съ голѣма бързина, да се плаща по обикновената пълна тарифа а) за стоки, т. е. по 30 стот. за тонъ и километъръ и 2 лева манипулационно право за тонъ и товарителница.

Добитъкътъ, стоящъ на крака, да се смѣта по слѣдната нормална тежина:

	кгр.
1) Теле или малаче, което суче	60
2) Теле или малаче, на една година 170	170
3) Бикъ, биволъ, волъ, крава или биволица	840
когато лежатъ, теж. се счита двойна 1680	1680
4) Малко прасе бозайниче	20
5) Обикновена мършава свиня	60
6) Млада свиня	30
7) Обикн. едра или тлъста свиня	170
8) Агне или яре	30
9) Овца, овенъ, кова. пръчь	40
10) Магаре	170

(Добитъкъ отъ малъкъ ръстъ, включително и птицитѣ, испращани въ кафези, кошници или торби, да се таксуватъ по брутната имъ тежина).

Дѣйствителната брутна тежина да се прѣсметва, като се окръглява отъ 10 на 10 килограма.

Най-малката такса не може да бѣде по-низка отъ 50 стотинки на пратка.

2) Тарифа за прѣнасяние злато и сребро на кюлче, платина, пари и цѣнни книжа (банкноти) както и розово масло.

За златото и среброто на кюлче, платина, пари и цѣнни книжа (банкноти), както и розовото масло, испращани по желѣзницата, и то само като стока съ

lée, œufs, beurre de lait, fromage, poisson, écrivisses fraîches, viande fraîche, séchée ou salée, jambon, saucisson, oiseaux tués, pommes de terre, fleurs, plantes, fruits, échantillons de céréales et de semences (en petites quantités), oiseaux vivants, petit bétail en cage, en caisse, en sac ou simplement lié, fruits méridionaux frais, pistils de fleurs, caviar et autres provisions fraîches.

Les frais de transport de ces marchandises devront être perçus par anticipation.

I. Tarif pour expédition en grande vitesse d'oiseaux ou de bétail.

Les oiseaux et le bétail expédiés en grande vitesse seront soumis au tarif ordinaire entier a), c. a. d. payeront une taxe de 30 cent. par tonne et kilomètre et un droit de manipulation de 2 fr. par tonne et lettre de voiture.

Les taxes à percevoir sur le bétail se tenant debout seront calculées sur la base des poids normaux suivants:

	kilogr.
1. Veau ou buffletin non sevré	60
2. Veau ou buffletin d'un an	170
3. Taureau, buffle, bœuf, vache ou bufionne	840
Ces mêmes animaux couchés 1,680	1,680
4. Cochon de lait	20
5. Porc ordinaire de petite taille	60
6. Jeune porc	30
7. Porc ordinaire maigre ou gras	170
8. Agneau	30
9. Brebis, bélier, chèvre ou bouc	40
10. Ane	170

Le bétail de petite taille, y compris les oiseaux expédiés dans des cages, corbeilles ou sacs seront taxés d'après son poids brut.

Le poids brut sera arrondi de 10 en 10 kilogr.

La taxe minima ne pourra pas être inférieure à 50 cent.

2. Tarif pour transport d'or et d'argent en lingots, platine, monnaie, papiers de valeurs (billets de banque) et essence de rose.

L'or et l'argent en lingot, le platine, la monnaie, les papiers de valeur (billets de banque) et l'essence de

голяма бързина, а не като багажи и обикновени стоки, да се плаща по 60 стотинки на тонъ и километъръ и по 2 лева манипуляционно право на тонъ и товарителница; най-малката обаче тежина за таксуване не може да се счита по-долу отъ 25 килограма.

Такива пратки трѣбва добръ да сж упаковани и вложени въ здрави сандѣци или бурета. Колетитѣ трѣбва да сж запечатани отъ испращача; запечатването имъ да става по такъвъ начинъ, щото да не бжде възможно изваждането на нѣщата отъ сандѣка или бурето, безъ да се поврѣди печата; тъй сжщо трѣбва да се гледа, щото печатътъ да не бжде изложенъ на поврѣждане въ време на манипулацията и прѣнасянето на колета.

Товарителницитѣ трѣбва да бждатъ подпечатани съ сжщия печатъ, съ който сж подпечатани колетитѣ.

Подобни пратки трѣбва веднага да се вдигатъ отъ станцията, въ която сж пристигнали, а най-късно въ продължение на три часа слѣдъ получаването известието; такива пратки се прѣнасятъ исклучително съ патнишки влакове.

Прѣвознитѣ такси на тѣзи пратки трѣбва да се прибиратъ при подаването имъ за испращане.

Ако има пратки въ такъво голѣмо количество, щото да е необходимо натоварването имъ въ отдѣленъ вагонъ и да трѣбва да се придружаватъ отъ хора; тогава на придружавшитѣ ги лица се дава мѣсто въ единъ отъ патнишкитѣ вагони срѣщу пълното исплащане таксата на заетитѣ мѣста.

3) Тарифа за прѣнасяние сглобени кола, файтони, каруци и други съ голѣма бързина.

Колата, файтонитѣ, каруцитѣ и др. въ сглобено състояние се подраждѣлятъ на два разреда, а именно:

Разредъ I.

За голѣмитѣ каруци и парадни кола, ландо, берлинки и други затворени кола за по четири мѣста, фурго̀ни за прѣнасяние мебели, омнибуси, кола отъ менажерия и панорами, шейни отъ голѣмъ размѣръ, толумби за пожаръ на четири колела и парни толумби за пожаръ да се плаща по обикновената

rose ne pourront être expédiés qu'en grande vitesse et payeront une taxe de 60 centimes par tonne et kilom. et un droit de manipulation de 2 fr. par tonne et lettre de voiture; le poids minimum à taxer ne pourra être inférieur à 25 kilogr.

De pareils envois doivent être soigneusement emballés dans des caisses ou des tonneaux solides. Les colis devront porter le cachet de l'expéditeur placé de telle sorte qu'il soit impossible de retirer les objets emballés sans le détériorer; de même le cachet sera posé de manière que le transport et la manipulation ne puissent l'atteindre.

Les lettres de voiture porteront le même cachet que celui des colis.

Ces marchandises devront être retirées immédiatement de la station d'arrivée ou au plus tard, dans les 3 heures de la réception de l'avis d'arrivée; elles sont transportées exclusivement par trains de voyageurs.

Les taxes de transport de ces objets sont payables par anticipation.

Si la trop grande quantité des dites marchandises demande leur transport sur un wagon spécial et que la présence d'une ou deux personnes à titre de surveillants devienne nécessaire, l'expéditeur devra payer les frais de transport de ces personnes d'après le tarif des voyageurs.

3. Tarif pour transport de voitures montées, chars, etc.

Les voitures, chars et chariots, etc. non démontés se divisent en deux catégories:

1ère Catégorie.

Les grandes voitures et les équipages luxueux, les landeaux, les berlins et autres voitures fermées à 4 places, les fourgons pour transport de meubles, les omnibus, les voitures de ménageries et de panoramas, les chariots de grandes dimensions, les pompes à incendie à 4 roues, les pompes à in-

пълна тарифа а) за стоки, т. е по 30 стотинки на тонъ и километъръ и 2 л. манипуляционно право на тонъ и товарителница, нъ за 2500 килограма най-малко нормална тежина на едни сглобени кола.

Разредъ II.

За малкитѣ каруци, файтони и незатворени кола, фурго̀ни отъ малъкъ размѣръ, кола недовършени, толумби за пожаръ върху колелетата отъ малъкъ размѣръ, кола (файтони) затворени съ по двѣ мѣста, шейни отъ малъкъ размѣръ да се плаща по сжщата тарифа, установена за кола и пр. отъ I-и разредъ, нъ да се прѣсметва върху 1800 килограма най-малко нормална тежина на едни кола отъ малъкъ размѣръ.

Дѣйствителната тежина отъ 2,500 и 1,800 килограма на горѣ да се окръглява отъ 10 на 10 килограма.

4) Тарифа за прѣнасяние разглобени кола и всѣкакви толумби съ голѣма бързина.

Разглобенитѣ кола отъ всѣкакъвъ родъ да се прѣсметватъ споредъ дѣйствителната имъ тежина и да се плаща по обикновената пълна тарифа а) за стоки.

5) Тарифа за прѣнасяние мъртвечи съ голѣма бързина.

За прѣнасяние мъртвецъ да се взема таксата, прѣсметнатъ за 4,000 килограма по обикновената пълна тарифа а) за стоки.

Прѣвознитѣ такси за такива испращания трѣбва да се прибиратъ при испращането имъ.

Придружаващиятъ мъртвеца плаща цѣната на мѣстото, което завзема въ патнишкия вагонъ, и той е длъженъ да носи надлѣжното позволение за прѣнасянето, както и медицинското свидетелство отъ надлѣжната власт.

6) Тарифа за прѣнасяние на конѣ, жребци и мулета съ голѣма бързина.

За прѣвозване конѣ, жребци и мулета, испращани съ голѣма бързина, да се плаща.

На единъ притежателъ: за едно само животно и километъръ по 25 стот.; за

incendie mues par la vapeur seront soumis au tarif ordinaire entier, c. a. d. payeront 30 cent. par tonne et kilom. et 2 fr. de manipulation par tonne et lettre de voiture, sur la base d'un poids minimum de 2,500 kgr. par pièce.

Piè̄me catégorie.

Les petites voitures, les chars de petite dimension, les petits fourgons pour transport de meubles, les voitures non encore achevées, les pompes à incendie reposant sur des roues de petite grandeur, les voitures fermées à deux places sont soumis au tarif de la 1ère catégorie, mais sur la base d'un poids minimum de 1,800 kilogr. par pièce.

Les poids de ces deux catégories seront arrondis de 10 en 10 kilogr.

4. Tarif pour transport en grande vitesse de voitures démontées et de toutes sortes de pompes.

Les voitures démontées de toutes sortes payeront la taxe du tarif ordinaire entier a).

5. Tarif pour transports de cadavres en grande vitesse.

Les transports de cadavres sont soumis au tarif ordinaire entier a) sur la base de 4,000 kilogr. par cadavre.

La taxe est payable par anticipation.

La personne accompagnant le cadavre payera la taxe d'après le tarif des voyageurs; il devra être autorisé à cet effet et être porteur d'un certificat médical.

6. Tarif pour transport en grande vitesse de chevaux, étalons, mulets, etc.

Les expéditions de chevaux, étalons et mulets sont soumises au tarif suivant:

Ayant même propriétaire: Pour une seule bête 25 cent. par

двѣ животни и километъръ (на глава) по 20 ст. и за три и повече животни (на глава) по 15 ст.

Освѣтъ горнята такса да се взема и по 1 левъ манипуляционно право на глава и товарителница, а най-малко 3 лева на всѣко испращание.

За подобни испращания таксата се прѣдплаща.

В. Стоки съ малка бързина.

Стоки съ малка бързина се подраздѣлятъ на шестъ класа, указани особено въ класификацията за стокитѣ, а именно:

Дребни испращания: 1) обемисти стоки; 2) стоки отъ I класъ; 3) стоки отъ II класъ.

Испращани въ пълненъ вагоненъ товаръ: 1) Стоки отъ класъ А; 2) стоки отъ класъ В; стоки отъ класъ С.

1) Обемисти стоки.

Обемисти стоки се считатъ слѣднитѣ прѣдмѣти: овошки, растения, цвѣта неупаковани или увити съ плѣва или рогоска, метали сандѣци нови праздни, (вижъ класиф.) фигури отъ гипсъ или дърво неупаковани, галони праздни, варки, които не достигатъ дължината на вагона, ржачни каруци за дѣца и за болни, нови кошници праздни, кошове или сандѣци отъ кола и фйтони, мобили разни неупаковани, искусствени цвѣта и пера и други подобни, означени въ класификацията. За тѣхъ да се плаща по 30 ст. на тонъ и километъръ и по 1 левъ и 50 ст. манипуляционно право на тонъ и товарителница.

2) Стоки отъ I класъ.

За стокитѣ отъ I класъ да се плаща по 12 стот. на тонъ и километъръ по 1 левъ и 50 ст. манипуляционно право на тонъ и товарителница.

3) Стоки отъ II класъ.

За стокитѣ отъ II класъ да се плаща по 12 стот. на тонъ и километъръ и по 1 левъ и 50 ст. манипуляционно право на тонъ и товарителница.

kilom.; pour deux, 20 cent. par bête et kilogr.; pour 3 et au-dessus 15 cent. par bête et kilom.

En outre il sera perçu un droit de manipulation de 1 fr. par bête et lettre de voiture.

La taxe pour de pareils envois se paie d'avance.

B. Expédition en petite vitesse.

Les marchandises expédiées par petite vitesse se divisent en 6 catégories, savoir:

Menus envois:

1) marchandises encombrantes; 2) marchandises de 1ère classe; 3) marchandises de 2ème classe;

Occupant un wagon entier:

4) marchandises de la classe A; 5) marchandises de la classe B; 6) marchandises de la classe C.

1. Marchandises encombrantes.

Sont considérés comme marchandises encombrantes: les poules, les plantes, les fleurs non emballées ou recouvertes de toile, les balais, les caisses vides (voir le classification), les statues en plâtre ou en bois non emballées, les dames-jeanne vides, les barques qui n'atteignent pas la longueur du wagon, les voitures à main pour enfants et malades, les corbeilles neuves et vides, les saisons de voitures et de chariots, divers meubles non emballés, les fleurs artificielles, les plumes et autres désignés dans la classification. La taxe à percevoir sur ces marchandises est de 30 centimes par tonne et kilom. plus un droit de manipulation de 1 fr. 50 par tonne et lettre de voiture.

2. Marchandises de 1ère classe.

Les marchandises de 1ère classe seront soumises à une taxe de 15 centimes par tonne et kilom. plus un droit de manipulation de 1 fr. 50 cent. par tonne et lettre de voiture.

3) Marchandises de 2ème classe.

Les marchandises de 2ème classe seront soumises à une taxe de 12 centimes par tonne et kilom. plus un droit de manipulation de 1 fr. 50 par tonne et lettre de voiture.

4) Стоки за пълненъ товаръ отъ 5,000 килограма по класъ А.

За стокитѣ отъ класъ А да се плаща по 10 ст. на тонъ и километъръ и по 1 левъ и 50 стот. манипуляционно право на тонъ и товарителница, съ условие обаче, че най-малкиятъ товаръ на вагона да не бѣде по малкъ отъ 5,000 килограма; въ противенъ случай да се таксуватъ по II класъ, нъ ако прѣсѣтъ нѣщата по този послѣденъ класъ такса издѣже по-висока отъ оная, прѣсѣтнатата за 5,000 килограма по класъ А, тогава да се прѣсѣтватъ по класъ А за 5,000 килограма.

5) Стоки съ пълненъ товаръ отъ 10,000 килограма по класъ В.

За стокитѣ отъ класъ В да се плаща по 8 ст. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница, съ условие обаче, че най-малкиятъ товаръ на вагона да не бѣде по-малкъ отъ 10,000 килограма; въ противенъ случай стокитѣ да се таксуватъ по класъ А, нъ ако прѣсѣтъ нѣщата по послѣдния класъ такса издѣже по-висока отъ оная, прѣсѣтнатата за 10,000 килограма по класъ В, тогава да се прѣсѣтватъ по класъ В за 10,000 килограма най-малко.

6) Стоки въ пълненъ товаръ отъ 10,000 кгр. по класъ С.

За стоки отъ класъ С да се плаща по 6 ст. на тонъ километъръ и по 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница; съ условие обаче, че най-малкиятъ товаръ на вагона да не бѣде по-малкъ отъ 10,000 кгр.; въ противенъ случай стокитѣ да се таксуватъ по класъ А, нъ ако, прѣсѣтнатата по този послѣденъ класъ такса издѣже по-висока отъ оная, прѣсѣтнатата за 10,000 кгр. по класъ С, тогава да се прѣсѣтватъ споредъ класъ С за 10,000 килограма най-малко.

Забѣлѣжка. Единичнитѣ такси, опредѣлени по-горѣ за стоки тѣ наречени въ пълненъ товаръ отъ класоветѣ А, В и С, да се прилагатъ и когато нѣколко вида стоки, които споредъ класификацията съпада въ единъ отъ тия три класа се испращатъ въ количество най-малко 5000 или 10,000 килограма на вагонъ и товарителница или пъкъ, ако се плаща таксата за този товаръ.

4) Marchandises de la classe A de 5.000 kilg. expédiées par wagon entier.

Les marchandises de la classe A seront soumises à une taxe de 10 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. 50 par tonne et lettre de voiture à condition que leur poids ne soit pas inférieur à 5.000 kilg. par wagon; dans le cas contraire elles seront soumises au tarif de la 2ème classe. Cependant si la taxe calculée de la sorte est supérieure à celle de 5.000 kilgr. de la classe A, les marchandises seront taxées d'après le tarif de cette dernière classe.

5) Marchandises de la classe B de 10.000 kilg. expédiées par wagon entier.

Les marchandises de la classe B seront soumises à une taxe de 8 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture, à condition que leur poids ne soit pas inférieur à 10.000 kilgr.; dans le cas contraire elles subiront le tarif de la classe A. Cependant si la taxe calculée de la sorte est supérieure à celle de 10.000 kilgr. de la classe B, les marchandises seront soumises au tarif de cette dernière classe.

6) Marchandises de la classe C de 10.000 kilg. expédiées par wagon entier.

Les marchandises de la classe C seront soumises à une taxe de 6 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture, à condition que leur poids ne soit pas inférieur à 10.000 kilgr.; dans le cas contraire elles subiront le tarif de la classe A. Cependant si la taxe calculée de la sorte est supérieure à celle de 10.000 kilgr. de la classe C, le tarif de cette dernière sera appliqué.

Remarque. Les prix des classes A, B & C seront applicables aux marchandises qui, d'après leur classification, appartiendront à une de ces classes et qui seront expédiées par 5.000 ou 10.000 kilgr. au moins par wagon et lettre de voiture ou encore si la taxe de ces 5.000 ou 10.000 kilgr. est payée.

7) Тарифа за прѣнасяние сглобени кола, файтони, каруци и др. съ малка бързина.

Колата, файтонитѣ, каруцитѣ и др. въ сглобено състояние се подраздѣлятъ на два раздѣла, а именно:

Разредъ I.

За голѣмитѣ каруци и парадни кола, ландо, берлинки и др. за товарени кола за по четири мѣста, фургопи за прѣнасяние мобили, омнибуси, кола отъ менажерия или отъ панорама, шейни отъ голѣми размѣри, толумби. са пожаръ на четири колела и парни толумби за пожаръ да се плаща по класъ I за стоки, т. е. по 15 ст. на тонъ и километъръ и 1 левъ и 50 ст. манипулационно право на тонъ и товарителница, нъ за 2,500 кгр. най-малко нормална тежина на една сглобена кола.

Разредъ II.

За малкитѣ каруци, файтони и не затворени кола, фургопи отъ малъкъ размѣръ, кола недовършени, толумби за пожаръ върху колелета отъ малъкъ размѣръ, кола (файтони) затворени съ по двѣ мѣста и шейни отъ малъкъ размѣръ да се плаща по сѣщия класъ, установенъ за кола и пр. отъ I разредъ, нъ да се прѣсмѣта върху 1,800 кгр. най-малко нормална тежина на едни кола отъ малъкъ размѣръ.

Дѣйствителната тежина отъ 2,500 и 1,800 килограма нагорѣ се окръглява отъ 10 на 10 килограма.

8) Тарифа за прѣнасяние кола въ разглобено състояние съ малка бързина.

За всичкитѣ разглобени части отъ кола да се прѣсмѣтатъ върху дѣйствителната имъ тежина и да се плаща по класа, въ който съвпадатъ по класификацията за стокитѣ, освенъ кошътъ на файтонъ или каруца, който трѣбва да се таксува по тарифата за обемисти стоки (вж. точка 1, отдѣлъ B).

9) Тарифа за прѣнасяние мъртвечи съ малка бързина.

За прѣнасяние мъртвечи съ малка бързина да се взема таксата за 4,000 килограма по II класъ.

7) Tarif pour transport par petite vitesse de chariots, voitures, etc. montés.

Les voitures, chariots etc. se divisent en 2 catégories, à savoir:

Ière catégorie.

Les grandes voitures et les equipages de luxe, les berlines et autres voitures fermées à 4 places, les fourgons pour transport de meubles, les omnibus, les chariots de ménageries et de panoramas, les chars de grande dimension, les pompes à incendie à 4 roues et les pompes à vapeur seront soumis à la taxe de la Ière classe, c. a. d., payeront 15 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. 50 par tonne et lettre de voiture, sur la base d'un poids minimum de 2.500 kilgr. par pièce.

IIème catégorie.

Les petites voitures, les phaétons non fermés, les fourgons de petite dimension, les voitures inachevées les pompes à incendie reposant sur des roues de petite grandeur, les voitures fermées à 2 places, les chars de petites dimensions seront soumis au tarif de la Ière catégorie, mais sur une base de 1.800 kilgr. par pièce.

Les poids de ces deux classes seront arrondis de 10 en 10 kilgr.

8) Tarif pour transport de voitures démontées.

Les différentes pièces de voitures démontées seront taxées d'après leur poids réel et d'après la classe à laquelle elles appartiennent, à l'exception des caissons de voitures qui sont considérés comme marchandises encombrantes

9) Tarif pour transport de cadavres par petite vitesse.

Ces transports seront soumis au tarif de la IIème classe sur la base de 4.000 kilgr. par cadavre.

Придружаващия мъртвеца плаща цѣната на билета за мѣстото, което заема въ пѣттишкия влакъ и при това е длъженъ да носи надлѣжното позволение за прѣнасянието, както и медицинското свидѣтелство отъ надлѣжната властъ.

Тѣзи испращания трѣбва да се прѣдплащатъ.

10) Тарифа за прѣнасяние локомотиви, тендери, вагони и пр. съ малка бързина.

За локомотивитѣ, тендеритѣ, вагонитѣ и пр., прѣвозвани на собственитѣ имъ колела, да се плаща по класа, въ който съвпадатъ споредъ указанията на класификацията за стокитѣ, т. е. по класове B, B, B

А ония, които сж разглобени, да се таксуватъ по сѣответствующата класификация на стокитѣ.

Испращачатъ на локомотиви, тендери, вагони и пр. е длъженъ да ги съпровожда съ единъ мазачъ, който пътува даромъ, а измазването имъ въ време на прѣнасянието да става всекога за смѣтка на испровождача.

II. Транзитна тарифа.

Стокитѣ испращани, въ пълненъ вагоненъ товаръ и които прѣминуватъ една линия по цѣлото ѝ продължение, като напр. отъ Царибродъ до Бѣлово, отъ Русе за Варна, отъ Ямболъ до Бургасъ или обратно, да се ползуватъ съ намаление, както слѣдва:

По класъ A 9 ст. 4 1 л. 50 ст.
" " B 7 " + 1 л. 00 "
" " C 5 " + 1 л. 00 "

Всички други постановления за испращание стокитѣ по класове A, B и C, споменати по-горѣ, оставатъ въ сила.

III. Исключителни тарифи.

1) Исключителна тарифа за прѣнасяние конѣ, добитѣтъ и птици съ пълни вагони съ малка бързина.

а) За прѣвозване конѣ съ пълни вагони да се плаща по 3 1/2 стотинки на всеки метръ² и километъръ и по 30 стот. манипулационно право на метръ² и товарителница.

Най-малката такса да се счита за 16 м.² за вагонъ.

Когато конетѣ се испращатъ въ нарочно поръчани конски (съ яхъръ) ва-

La personne accompagnant le cadavre payera la taxe d'après le tarif des voyageurs; elle devra être autorisée à cet effet et être munie d'un certificat médical.

Le taxe est perçue d'avance.

10) Tarif pour transport de locomotives, tenders, wagons, etc. en petite vitesse.

Les locomotives, tenders, wagons, etc. attachés au train payeront la taxe incombant à la classe dans laquelle elles appartiendront, c. a. d. celle des classes B, B, B.

Si ces véhicules sont démontés, ils seront soumis au tarif de la classe correspondante.

Les locomotives, tenders, wagons etc. devront être accompagnés d'une personne chargée de leur graissage, qui voyagera gratuitement; le graissage aura lieu aux frais de l'expéditeur.

II. Tarif de transit.

Les marchandises expédiées par wagon entier et parcourant une ligne dans toute sa longueur comme celle de Tzaribrod à Belovo, de Roustchouk à Varna, de Yamboli à Bourgas et vice versa bénéficieront des rabais suivants:

Classe A 9 cent. + 1 fr. 50 ct.
" B 7 " + 1 " — "
" C 5 " + 1 " — "

Toutes les autres dispositions resteront en vigueur relativement à ces trois classes.

III. Tarifs exceptionnels.

1) Tarif exceptionnel pour transport de chevaux, bestiaux et oiseaux par wagons entiers et petite vitesse.

а) Les transports de chevaux par wagons entiers seront soumis à une taxe de 3 1/2 cent. par mètre carré et kilm. plus un droit de manipulation de 30 cent. par mètre carré et lettre de voiture.

La taxe minima d'un wagon sera basée sur une surface de 16 mtr.

Si les chevaux sont expédiés sur

гони, да се прибавя към горната такса 50% повече.

Забелѣжка. Прѣвознитѣ единични цѣни за конѣе, испращани въ пълна бързина, се виждатъ въ отдѣлъ А тарифа б).

б) За прѣвозване на едъръ добитѣкъ съ пълни вагони да се плаща по 35 стотинки (включително манипуляционното право) на вагонъ и километъръ.

в) За прѣвозване на дребенъ добитѣкъ съ пълни вагони да се плаща по 48 стотинки (включително манипуляционното право) на вагонъ и километъръ.

Най-малката такса да се счита за 16 м. ² на вагонъ.

Съпроводителитѣ на конѣетѣ, едъръ и дребенъ добитѣкъ, испращани въ пълни вагони, да получаватъ свободни билети III класъ въ слѣдния разгѣръ:

Отъ 1 до 3 вагона да се допуска единъ съпроводителъ; отъ 4 до 6 вагона — двама; отъ 7 до 9 вагона — трима и т. н. по единъ съпроводителъ на всѣки започнати 3 вагона.

г) За прѣвозване съ пълни обикновени вагони да се плаща по 2½ стотинки за всѣки метъръ ² и километъръ (включително манипуляционното право).

При употребението на етажни вагони да се плаща слѣдната такса:

При натоварването два етажа най-малко да се плаща по 1,25 стотинки; на три етажа — да се плаща по 1 стотинка; на четири етажа — да се плаща 0,85 стот. за метъръ ² отъ всѣки натоваренъ етажъ и километъръ.

Испращанията на дребенъ добитѣкъ или птици въ кафези, сандѣци и пр. да се таксуватъ споредъ дѣйствителната имъ тежина по класъ I.

Прѣвознитѣ права за прѣнасяние животни трѣбва всѣкога да се прѣдплащатъ при подаванетоъ имъ за испращане.

Исключение отъ това правило да се прави само за едрия и дребенъ добитѣкъ, прѣнасяването на който би могло изключително да стане съ дължими такси.

2) Исключителна тарифа за разнородни стоки.

а) За разнороднитѣ стоки, испращани съ товаръ най-малко 5,000 килограма, да се плаща по 12 стотинки на

des wagons spéciaux avec écurie, les susdits prix seront augmentés de 50%.

Remarque: Les prix uniques de transport de chevaux par grande vitesse sont marqués à la division A du Tarif 6.

b) Les transports de gros bétail par wagons entiers seront soumis à une taxe de 35 cent. par wagon et kilm. (y compris le droit de manipulation).

c) Les transports de petit bétail seront soumis à une taxe de 48 cent. par wagon et kilm. (y compris le droit de manipulation).

La taxe minima sera calculée sur la base de 16 m². par wagon.

Les personnes, accompagnant ces envois, voyageront gratuitement en 3ème classe.

De 1—3 wagons il sera accordé un billet gratuit, de 4—6 deux billets, de 7—9 Trois et ainsi de suite.

d) Les transports d'oiseaux par wagons entiers seront soumis à une taxe de 2½ cent. par mètre carré et kilm. y compris le droit de manipulation.

En cas d'emploi de wagons à étage, les prix suivants seront appliqués:

Pour les wagons à deux étages il sera perçu une taxe minima de 1 fr. 25, pour ceux à 3 étages une taxe minima de 1 fr., pour ceux à 4 étages une taxe minima de 0 fr. 85 par mètre carré de chaque étage et par kilm.

Les envois en cage ou en caisse de petit bétail ou d'oiseaux seront soumis au tarif de la 1ère classe basé sur leur poids réel.

Les taxes de transport d'animaux seront toujours perçues d'avance.

Feront exception le petit et gros bétail dont le prix de transport est compris dans des sommes déjà dues aux expéditeurs.

2) Tarifs exceptionnels pour marchandises de différentes natures.

a) Les marchandises de différentes espèces expédiées par 5.000 kilgr. à la

тонъ и километъръ и по 1 левъ 50 стот. манипуляционно право на тонъ и товарителница.

б) За разнороднитѣ стоки, испращани съ товаръ най-малко 10,000 килограма, да се плаща по 10 стотинки на тонъ и километъръ и по 1 левъ и 50 стот. манипуляционно право на тонъ и товарителница.

в) Разнороднитѣ стоки, испращани въ пълненъ товаръ, които прѣминуватъ една линия по цѣлото ѝ продължение, като напр. отъ Русе до Варна, ползватъ се съ намаление отъ такситѣ, както слѣдва:

При 5,000 кгр. да се плаща 10 ст. + 1 л. 50 ст. и

При 10,000 кгр. да се плаща 8 ст. + 1 л. 50 ст.

Прилаганието на тази тарифа да става само тогава, когато испращачтѣ изрично поиска това въ товарителницата; въ противенъ случай стокитѣ да се таксуватъ по класификацията.

Позволява се, по желанието на испращача, натоварването на разни стоки ведно и образуването на пълни товари отъ 5,000 и 10,000 килограма, безъ ограничение на класоветѣ, въ които тѣ съвпадатъ споредъ класификацията, съ исключение само на артикулитѣ, прѣдвидени въ § . . . (отдѣлъ А В) отъ Правилника за експлоатацията; желѣзницата обаче се освобождава отъ всѣка отговорностъ за поврѣдитѣ, които би могли да причинятъ една стока на друга при подобно натоварване.

3) Исключителна тарифа за прѣнасяние мѣстна бира въ бурета или сандѣци и праздни буета и сандѣци съ правни бутилки, връщани обратно.

Тази тарифа се подраздѣля на четири разреда, а именно:

а) За прѣнасяние бира въ дребнави испращания да се плаща по 10 стот. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница;

б) За прѣнасяние бира въ товаръ най-малко 5,000 килограма да се плаща 6 стотинка на тонъ и километъръ и 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница;

в) За прѣнасяние бира въ товаръ товаръ най-малко 10,000 килограма да се плаща по 5 стотинки на тонъ и ки-

fois et au-dessus payeront 12 cent. par personne et lettre de voiture.

b) Les marchandises de natures diverses expédiées par 10.000 kilgr. à la fois et au-dessus payeront une taxe de 10 cent. par tonne et kilm.; plus un droit de manipulation de 1 fr. 50 ct. par tonne et lettre de voiture.

c) Les marchandises du genre précité qui traverseront une ligne dans toute sa longueur bénéficieront des réductions suivantes:

Celles d'un poids de 5.000 kilgr. payeront 10 cent. + 1.50.

Celles d'un poids de 10.000 kilgr. payeront 8 cent. + 1.50.

L'application de ce tarif exceptionnel n'aura lieu que sur la demande expresse de l'expéditeur dans la lettre de voiture.

Les marchandises diverses pourront, sur la demande de l'expéditeur, être chargées dans un même wagon sans distinction de classes et former des chargements entiers de 5 ou 10.000 klg.; il sera fait exception toutefois pour les articles prévus dans le § (de la division A B) du Règlement sur l'exploitation; l'administration est libérée de toute responsabilité pour les dégâts pouvant survenir dans ce dernier cas.

3) Tarif exceptionnel pour transport de la bière indigène en barrique, en caisse et bouteilles, barriques ou caisses vides retournées.

Ce tarif comprend 4 subdivisions:

a) La bière expédiée en petite quantité payera une taxe de 10 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture;

b) La bière expédiée par 5.000 kilgr. et au-dessus payera une taxe de 6 cent. par tonne et kilm., plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture;

c) La bière expédiée par 10.000 kilgr. et au-dessus payera une taxe de 5 cent. par tonne et kilm. plus un droit

дометъръ и 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница; и

г) За прѣвасяние праздни бирени бурета и сандъци съ праздни бутилки, връщани обратно къмъ станцията, която ги е испратила, да се плаща по 3 стотинки на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница и то само, когато тѣзи бурета и сандъци съ бутилки сж служили за прѣвасяние бира въ товари отъ 5,000 или 10,000 килограма.

4) Исклучителна тарифа за мѣстни вина виненъ оцетъ, спиртъ и ракия отъ всѣкакъв родъ въ бѣчви и за праздни бѣчви, връщани обратно.

Тази тарифа се подраздѣля на три разреда, както слѣдва:

а) За прѣвасяние вина, оцетъ, спиртъ и ракия въ товаръ най-малко 5,000 килограма да се плаща по 6 стотинки на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница;

б) За сжщитѣ артикули, испращани въ товаръ най-малко 10,000 килограма да се плаща по 5 стотинки на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница;

в) За празднитѣ бѣчви, връщани обратно въ всѣкакъвъ товаръ къмъ станцията, която ги е испратила, да се плаща по 5 стотинки на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница.

5) Исклучителна тарифа за мѣстна морска соль, испращана по направление отъ българскитѣ морски пристанища къмъ вътрѣшността на княжеството.

За прѣвасяние мѣстна морска соль отъ българскитѣ морски пристанища въ товаръ най-малко 10,000 килограма да се плаща по 3 1/2 стотинки на тонъ и километъръ и по 50 стотинки манипуляционно право на тонъ и товарителница.

6) Исклучителна тарифа за мѣстни зърнени произведения и маслени семена.

Тази тарифа се подраздѣля на два разреда, а именно:

а) За прѣвасяние на храни, като: жито, пшеница, ръжъ, ечмикъ, овесъ, ровъ, крупникъ, балгуръ, просо, царе-

de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture;

d) Les barriques de bière vides et les caisses contenant des bouteilles vides retournées à la station d'où elles ont été expédiées payeront une taxe de 3 cent. par tonne et kilm., plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture, à condition toutefois qu'elles aient servi à transporter de la bière par chargement de 5.000 ou 10.000 kilgr.

4) Tarif exceptionnel pour transport de vins indigènes, vinaigre, alcool et raki de toutes sortes, en tonneau et pour le retour de ces tonneaux.

Ce tarif se subdivise en 3 catégories:

a) Les vins, vinaigres, alcools et rakis dont le poids sera inférieur à 5.000 kilgr. payeront une taxe de 6 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture;

b) Les mêmes produits, expédiés par 10.000 kilgr. et au-dessus, payeront une taxe de 5 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture;

c) Les tonneaux vides de tous poids retournés à la station de départ seront soumis à une taxe de 5 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture.

5) Tarif exceptionnel pour transport de sel marin expédié des ports de mer bulgares dans l'intérieur de la Principauté.

Le sel marin venant des ports de mer bulgares sera soumis à une taxe de 3 1/2 cent par tonne et kilm., plus un droit de manipulation de 0 fr. 50 cent. par tonne et lettre de voiture, pourvu que le poids ne soit pas inférieur à 10.000 kilgr.

6) Tarif exceptionnel pour transport de céréales indigènes et de semences grasses.

Ce tarif comprend deux subdivisions:

a) Les céréales telles que le blé, le froment, l'orge, l'avoine, le foin, le maïs, les haricots, les pois chiches, les len-

вица, фасулъ, нахутъ, леща, бобъ, жартофи, къклица, линець и оризъ да се плаща:

Отъ 0 до 100 килом. по 4 1/2 стот.;
" 101 " 150 " " 3 1/2 "
" 151 " килом. на горѣ 3 "
на тонъ и километъръ и 50 ст. манипуляционно право на тонъ и товарителница и то за товаръ, най-малко 10,000 килограма на вагонъ.

Забѣлѣжка. Праздни чували които сж служили въ транспорта на храни, да се прѣвасятъ безплатно при възвръщанieto имъ къмъ станцията, която ги е испратила пълни.

б) За прѣвасяние на маслени сѣмена като: рапица, сусамъ, аѣсонъ, ленено и конопено сѣме и т. н. сѣмена, испращани въ чувалъ и въ всѣкакъвъ товаръ да се плаща по 5 ст. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница.

7) Исклучителна тарифа за мѣстни брашна и трици.

Тази тарифа се подраздѣля на два разреда, а именно:

а) За прѣвасяние брашна, испращани въ товаръ най-малко 5,000 или 10,000 килограма, да се плаща по 5 стот. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница, и

б) За прѣвасяние трици, испращани въ товаръ най-малко 5,000 или 10,000 килограма, да се плаща по 4 стот. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипуляционно право на тонъ и товарителница.

Мѣстнитѣ брашна и трици, прѣд-назначени за износъ прѣзъ пристанищата Варна и Вургасъ, да се прѣвасятъ по държавнитѣ желѣзници Руссе-Варна-Каспичанъ-Шуменъ и Ямболъ-Вургасъ съ 2 стот. намаление на тонъ и километъръ отъ единичнитѣ цѣни, установени за брашната и трицитѣ по първитѣ два пункта а) и б).

Тойа намаление на таксата да се възвръща на испращачитѣ възъ основание прѣдставенитѣ и срѣщу задържане товарителницитѣ въ оригиналъ и едно свидетѣлство отъ Варненската или Бургаската митници, удостоверяюще изписанието на брашната или трицитѣ.

Ползуватъ се отъ тия условия ония само лица, които заявятъ за това пис-

tilles, les fèves, les pommes de terre, le riz, etc payeront:

De 0 à 100 kilm. 4 1/2 cent.
" 101 " 150 " 3 1/2 "
" 151 " et au-dessus 3 "
par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 0 fr. 50 par tonne et lettre de voiture, pourvu toutefois que le poids n'en soit pas inférieur à 10.000 kilgr.

Remarque. Les sacs qui ont servi au transport de céréales sont retournés gratuitement à la station de départ.

b) Les semences grasses telles que le sésame, le lin, le chanvre, etc., expédiées en sacs, payeront une taxe de 5 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture.

7) Tarif exceptionnel pour transport de la farine et du son.

Ce tarif comprend deux subdivisions:

a) La farine dont le poids égalera au moins 5 ou 10.000 kilgr. payera une taxe de 5 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture;

b) Le son, dont le poids sera supérieur à 5 ou 10.000 kilgr. payera une taxe de 4 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture.

Le blé et le son indigènes destinés à l'exportation par les ports de Bourgas ou de Varna bénéficieront sur les lignes Roustchouk-Varna, Kaspitchan-Choumla et Yamboli-Bourgas d'une réduction de 2 cent. par tonne et kilm. sur les prix fixés par les Par. a) & b).

Ce montant ne pourra être restitué à l'expéditeur que sur retour des lettres de voiture en original et sur présentation d'un certificat de la douane de Bourgas ou de Varna attestant que le produit transporté a été exporté.

Cette réduction sera faite seulement aux personnes qui en auront fait la

менно въ Министерството на Обществения Сградъ, Пжтицата и Съобщенията, Отдѣление Търговско.

8) Исключителна тарифа за мѣстенъ тютюнъ въ листа и корени, прѣдначенъ за износъ.

За прѣнасяние тютюнъ въ листа и корени въ товаръ най-малко 5,000 кгр. на вагонъ да се плаща по 6 стот. на тонъ и километъръ, а въ товаръ най-малко 10,000 килограма да се плаща по 5 ст. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипулационно право на тонъ и товарителница и въ два случая.

Прилаганието на тая исключителна тарифа да става само възъ основание прѣдставеното отъ испращача свидѣтелство, обр. No 19, издадено отъ административнитѣ власти, съгласно чл. 66 отъ закона за тютюна; въ противенъ случай тютюнътъ въ листа и корени да се таксува по установената редовна тарифа и класификацията на стокитѣ.

9) Исключителна тарифа за мѣстенъ дървенъ строителенъ материалъ и дърва за горение.

Тази тарифа се подраздѣля на три разряда, а именно:

а) За прѣнасяние на дървенъ строителенъ материалъ, като: дървета грубо обдѣлани или обрѣзани, дървета за дюлгерски и дърводѣлски работи, дървени греди малки и голѣми, коларски дървета бѣчварски дѣски и длаги, дървени траверси за желѣзница, телеграфни стѣлбове, орѣхови стѣлба и пѣнѣ (исключая орѣховия лунъ), испращани въ товаръ най-малко 10,000 кгр., да се плаща по 5 стот. на тонъ и километъръ и по 50 стот. манипулационно право на тонъ и товарителница;

б) За дървенъ материалъ, прѣдначенъ за гориво, като: дърва цѣпени или цѣли и корени или пѣнѣ разцѣпени за горение, испращанъ въ товаръ най-малко 10,000 кгр., да се плаща по 4 стот. на тонъ километъръ и по 50 стот. манипулационно право на тонъ и товарителница;

в) За дървенъ материалъ за горение, испращанъ въ товаръ най-малко 10,000 кгр., въ прѣнасянието на който се извършва прѣвъ лѣтния сезонъ, т. е. отъ 9/21 Юни до 9/21 Септември вклю-

demande par écrit au Ministère des Travaux Publics, section commerciale.

8) Tarif exceptionnel pour transport de tabac en feuille ou en racine, destiné à l'exportation.

Le tabac d'un poids au moins égal à 5.000 kilgr. par wagon payera 6 ct. par tonne et kilm.; celui d'un poids au moins égal à 10.000 kilgr. sera soumis à une taxe de 5 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre voiture pour ses deux cas.

L'application de ce tarif n'aura lieu que sur présentation d'un certificat du modèle No. 19 délivré par les autorités administratives, conformément à l'article 66 de la loi sur le tabac; dans le cas contraire le tabac expédié sera taxé d'après le tarif ordinaire.

9) Tarif exceptionnel pour transport de matériel de construction et de bois de chauffage.

Ce tarif comprend deux subdivisions:

a) Le bois de construction, comme le bois travaillé ou non travaillé pour charpentier ou menuisier, les planches petites ou grandes, le matériel pour voitures, les planches pour tonneaux, les traverses de chemin de fer, les poteaux télégraphiques d'un poids au moins égal à 10.000 kilgr., payera une taxe de 5 cent. par tonne et kilm., plus un droit de manipulation de 50 cent. par tonne et lettre de voiture.

b) Le bois de chauffage d'un poids au moins égal à 10.000 kilgr. sera soumis à une taxe de 4 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 50 cent. par tonne et lettre de voiture;

c) Le bois de chauffage expédié par chargement d'au moins 10.000 kilg. pendant la saison d'été c. a. d. du 9/21 Juin au 9/21 Septembre inclusivement payera 3¹/₂ cent. par tonne et kilm.

чителство, да се плаща по 3¹/₂ стот. на тонъ и километъръ и по 50 ст. манипулационно право на тонъ и товарителница.

Всички тия дървета да не бѣдѣтъ по-дълги отъ 6 метра и 30 сантиметра дължина.

Когато дървениятъ материалъ за строение е по-дълъгъ отъ 6 метра и 30 сантим. и за прѣнасянието му сж потребни два вагона, тогава двойнитѣ вагони да се таксуватъ най-малко за 20 тона, а по Руссе-Варненската и Каспичанъ-Шуменската линии двойнитѣ 5-тонажни вагони да се таксуватъ за 10,000 кгр. най-малко.

10) Исключителна тарифа за мѣстни яйца, убити птици и счупени яйца.

а) За прѣнасяние яйца, испращани въ товаръ най-малко 5,000 кгр. да се плаща 6 ст. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипулационно право на тонъ и товарителница — а въ товаръ най-малко 10,000 кгр., да се плаща по 5 ст. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипулационно право на тонъ и товарителница.

б) За прѣнасяние убити птици и счупени яйца, испращани въ товаръ най-малко 5,000 кгр., да се плаща по 5 ст. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипулационно право на тонъ и товарителница — а въ товаръ най-малко 10,000 кгр., да се плаща 4 стот. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипулационно право на тонъ и товарителница.

11) Исключителна тарифа за мѣстни камъни за зидание, камъни варовити, стршени камъне отъ какъвто и да сж родъ и пр. пр.

Тази тарифа се подраздѣля на два разряда, а именно:

а) За прѣнасяние камъни за зидание, камъне варовити, стршени камъне отъ какъвто и да сж родъ, варъ огасена или неогасена, торъ, прѣстъ, руда (исключая руда хромъ), пѣськъ, керпичи, испечени и неспечени керемъди, воденични камъне неогладени, камени вглица и брикети отъ тѣтъ, испращани въ товаръ най-малко 10,000 кгр., да се плаща по 8 ст. на тонъ и километъръ

plus un droit de manipulation de 50 cent. par tonne et lettre de voiture.

La longueur de ces bois ne pourra dépasser 6 mètres 30.

Si le bois de construction dépasse cette dernière longueur et nécessite l'emploi de deux wagons, la taxe sera fixée sur la base d'un poids d'au moins 20 tonnes pour les deux wagons; pour la ligne Roustchouk-Varna et Kaspi-tchan-Choumla elle sera basée sur le chiffre de 10.000 kilgr. pour deux wagons réunis de 5 tonnes chacun.

10) Tarif exceptionnel pour transport d'oeufs indigènes, d'oiseaux tués et d'oeufs cassés.

a) Les transports d'oeufs pesant 5.000 kilgr. et au-dessus seront soumis à une taxe de 6 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture; ceux dont le poids dépassera 10.000 kilgr. payeront une taxe de 5 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture.

b) Les oiseaux tués et les oeufs cassés d'un poids de 5.000 kilgr. et au-dessus payeront une taxe de 5 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture; ceux dont le poids égalera 10.000 kilgr. seront soumis à une taxe de 4 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture.

11) Tarif exceptionnel pour transport de pierre indigène pour construction, de pierres calcaires, de pierre cassée de n'importe quelle espèce etc. etc.

Ce tarif comprend deux subdivisions:

a) Les pierres de taille, les pierres calcaires, les pierres cassées de tous genres, la chaux vive ou éteinte, le béton, le ciment, le sable, les briquettes en terre, les briques cuites ou non, les tuiles, les meules, le charbon de terre et les briquettes de houille pesant au moins 10.000 kg. payeront 3 cent. par tonne et kilm. plus un droit de

и по 50 ст. манипулационно право на тонъ и товарителница;

б) За мраморни издѣлия прости, литографни камъне безъ рисунки или писмо, грънчарски прости издѣлия и пещни тухли неупаковани, циментови плочи и огнеупорни тухли, испращани въ товаръ най-малко 10,000 кгр., да се плаща по 5 ст. на тонъ и километъръ и по 1 левъ манипулационно право на тонъ и товарителница.

12) Исключителна тарифа за избухвтелни вещества.

За испращане избухвтелни вещества въ всѣкакъвъ товаръ да се плаща по 30 ст. на тонъ и километъръ и по 3 лева манипулационно право на тонъ и товарителница и то по слѣднитѣ условия:

1) Испращачтъ е длъженъ да приложи къмъ товарителницата всичкитѣ документи, прѣдписани отъ закона и да се съобрази строго съ „Иструкциитѣ за прѣнасяние и продаване барутъ и пр. въ княжеството“, а именно: необходимо е, товарителницата да бѣде придружена съ едно свидѣтелство, издадено отъ надлежнитѣ власти, което се разрѣшава подаването стоки отъ такъво естество за прѣнасяние по желѣзницата;

2) Чиновницитѣ на желѣзницата сж длъжни да привличатъ вниманието на испращачитѣ върху строгото изпълнение на опрѣдѣленитѣ по-горѣ разпореждания. Желѣзницата не отговаря за послѣдствията, които би проивлѣзли отъ нѣмане или отъ недостатъчностъ на казанитѣ документи и въобще отъ всѣко несѣблюдение изискуемитѣ по това отъ закона формалности;

3) Испращанията съ избухвтелни вещества да не се приематъ за прѣнасяние, освѣнъ въ извѣстни дни и съ извѣстни влакове. Чиновницитѣ на желѣзницата да съобщаватъ на интересующитѣ се деня и влака, съ който такива пратки биватъ приемани и испращани;

4) Прѣвознитѣ такси. безъ исключение, да се прѣдплащатъ при подаването за испращане;

5) Когато праткитѣ съ избухвтелни вещества не бждатъ освободени отъ получателитѣ имъ най-късно три и половина часа слѣдъ тѣхното пристигане

manipulation de 50 cent. par tonne et lettre de voiture;

b) Les marbres travaillés, les pierres lithographiques, les briques pour poêles pesant au moins 10.000 kilgr. seront soumis à une taxe de 5 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture.

12) Tarif exceptionnel pour transport de matières explosives.

Les matières explosives de tous poids seront soumises à une taxe de 30 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 3 fr. par tonne et lettre de voiture, à condition que les formalités suivantes soient remplies:

1) L'expéditeur est tenu d'annexer à la lettre de voiture tous les documents exigés par la loi et de se conformer strictement aux „Instructions sur le transport et la vente de la poudre, etc. dans la Principauté.“ il est indispensable que la lettre de voiture soit accompagnée d'un certificat des autorités compétentes autorisant le transport de ces matières;

2) Les fonctionnaires du chemin de fer sont tenus d'appeler l'attention des expéditeurs sur la stricte observation des formalités précitées. L'administration ne répond pas des accidents pouvant arriver par suite du non-accomplissement de toutes ces formalités;

3) Les matières explosives ne sont expédiés qu' à des jours et par des trains fixés. Les fonctionnaires des chemins de fer devront informer l'expéditeur du jour de réception des matières explosives et leur faire connaître le train par lequel elles ont été expédiées;

4) Les prix de transport seront perçus d'avance;

5) Si les envois de matières explosives ne sont pas retirés par le destinataire tout au plus tard dans les 3 heures et demie de la réception de l'avis

на мѣстоназначението, съ тѣхъ да се постъпва съгласно установенитѣ особени распореждания за тая цѣль.

13) Исключителна тарифа за манифактурни и колониални произведения.

За прѣнасяние манифактурни и колониални произведения, внасяни въ Варна изъ странство по море и испращани въ товаръ отъ 5,000 и 10,000 кгр. по направление само отъ Варна къмъ Руссе и Шуменъ, да се плаща:

d'arrivée, l'administration procédera conformément aux règlements spéciaux à cet effet.

13) Tarif exceptionnel pour transport de produits manufacturés et de denrées coloniales.

Les produits manufacturés et les denrées coloniales importées à Varna de l'étranger et réexpédiées seulement dans la direction de Roustchouk et de Choumla sont soumis au tarif ci-après:

Километри	Въ пълнень товаръ отъ: Pour wagon entier de:		Kilomètres
	Килогр. 5000 Kilogr.	Килогр. 10.000 Kilogr.	
	На тонъ и километъръ Par tonne et kilom.		
Въ стот. — En cent.			
Отъ 0 до 50 килом. по	7	6	De 0 à 50 kilomètres
„ 51 „ 100 „ „	6	5 1/2	„ 51 „ 100 „
„ 101 „ 150 „ „	5	4 1/2	„ 101 „ 150 „
„ 151 килом. и нагорѣ по	4 1/2	4	„ 151 et au-dessus
манипулационно право на тонъ и товарителница.	150	100	Droit de manipulation tonne et

14) Исключителни тарифи за мѣстни прѣсни овощия.

За прѣнасяние прѣсни овощия, като ябълки, круши, кайсии, варзалии, череша, праскови, сливи отъ всѣкакъвъ родъ, дюни, грозде и пр., испращани по направление само отъ Радомиръ къмъ София, Царибродъ и Бѣлово, да се плаща:

а) За дреблани пратки — по 10 ст. на тонъ и километъръ плюсъ 1 левъ и 50 стот. манипулационно право на тонъ и товарителница;

б) За товаръ най-малко 5,000 кгр. — по 8 стот. на тонъ и километъръ и 1 левъ манипулационно право на тонъ и товарителница;

в) За товаръ най-малко 10,000 кгр. — по 6 стот. на тонъ и километъръ и 1 левъ манипулационно право на товаръ и товарителница.

Приспособенето на исключителнитѣ тарифи отъ 1 до 14 се подлага

14) Tarif exceptionnel pour transport de fruits frais indigènes.

Les fruits tels que les pommes, les poires, les abricots, les cerises, les pêches, les prunes, les coings, le raisin, etc, expédiés seulement de Radomir vers Sofia, Tzaribrod et Bélovo seront soumis au tarif suivant:

а) Pour les menus envois, 10 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. 50 cent. par tonne et kilm.;

б) Pour des envois de 5.000 kilgr. et au-dessus 8 cent. par tonne et kilm. plus 1 fr. de droit de manipulation par tonne et lettre de voiture;

в) Pour des envois de 10.000 kilgr. et au-dessus 5 cent. par tonne et kilm. plus un droit de manipulation de 1 fr. par tonne et lettre de voiture.

L'application des tarifs exceptionnels est soumise aux conditions et ré-

още и на условията, установени за редовната тарифа и всичките наредби, съдържащи се въ Правилника за експлоатацията и особенитѣ наставления по настоящия приказъ; относително прилагането на тарифитѣ по всичките линии на Българскитѣ Държавни Желѣзници.

Досегашниятъ приказъ No. 76 отъ 9 Априль 1890 г., върху който сж основани станционнитѣ тарифи по линиитѣ: Царибродъ-София-Бѣлово, София-Перникъ, Ямболъ-Бургасъ, Руссе-Варна и Каспичанъ-Шуменъ отъ 1 Май 1890 г., отъ 1 Януари 1892 г., отъ 9 Декември 1893 г., отъ 1 Януарий 1895 г., и отъ 1 Августъ 1895 г. заедно съ притуркитѣ имъ и приказитѣ подъ No No 84 отъ 30 Септември 1888; 176 отъ 20 Декември 1888; 2925 отъ 14 Декември 1889; 140 отъ 6 Юни 1890; 383 отъ 1 Октомври 1890; 181 отъ 10 Юли 1890; 142 отъ 2 Мартъ 1892; 1291 отъ 17 Септември 1894; 16678 отъ 25 Октомври 1895; 348 отъ 9 Мартъ 1896; 410 отъ 20 Мартъ 1896; 667 отъ 1 Юни 1896; 700 отъ 1 Юни 1896; 1394 отъ 1 Ноември 1896; 1275 отъ 10 Септември 1896; 1566 отъ 20 Октомври 1896 и 38 отъ 11 Януари 1897 година заедно съ допълненията и измѣненията имъ, както и всичкитѣ окръжни предписания, освѣтъ окръжнитѣ No 18242 отъ 25 Октомври 1896 и No 18800 отъ 2 Ноември 1896 година, относящитѣ се до тѣхъ и наставленията по досегашния приказъ No 76 се отмѣняватъ.

Настоящиятъ приказъ влиза въ сила шесть недѣли слѣдъ обнародванетоъ му въ „Държавенъ Вѣстникъ“.

gements du tarif ordinaire et à ceux de l'exploitation des chemins de fer.

Le décret No 76 du 9 Avril 1890, sur lequel sont basés les tarifs actuels des lignes Tzaribrod-Sofia-Bélovo, Sofia-Pernik, Yamboli-Bourgas, Roustchouk-Varna et Kaspitchan-Choumla des 1 Mai 1890, 1 Janvier 1892, 9 Décembre 1893, 1 Janvier 1895 et 1 Août 1895 ainsi que leurs suppléments et les Sept-décrets No No 84 du 30 tembre 1888, 176 du 20 Décembre 1888, 2925 du 14 Décembre 1889, 140 du 6 Juin 1890, 383 du 31 Octobre 1890, 181 du 10 Juillet 1890, 142 du 1 Mars 1892, 1291 du 17 Septembre 1894, 16678 du 25 Octobre 1895, 348 du 9 Mars 1896, 410 du 20 Mars 1896, 667 du 1 Juin 1896, 700 du 1 Juin 1896, 1394 du 1 Novembre 1896, 1275 du 10 Septembre 1896, 1566 du 20 Octobre 1896 et 38 du 11 Janvier 1897 ainsi que leurs suppléments et modifications à l'exception des décrets sub No. 18242 du 25 Octobre 1896 et No. 18.800 du 2 Novembre 1896 sont annulés.

Le présent décret entrera en vigueur six semaines après sa publication dans le Journal Officiel.

ПРАВИЛНИКЪ

за бесплатно и съ намалена цѣна пътувание и прѣнасяние подържавнитѣ желѣзници.

RÈGLEMENT

sur le transport gratuit ou à prix réduit de voyageurs ou de marchandises sur les lignes de l'Etat.

ГЛАВА I.

Безплатно пътувание.

Разрядъ I.

Общо положение.

Чл. 1. Забранява се бесплатното пътувание по държавнитѣ желѣзници на лица, които не сж снабдени съ карти или свободни билети, издавани и употребявани съгласно съ настоящия правилникъ. Отъ това правило се исключаватъ само: служащитѣ по треноветѣ; дѣцата по малки отъ четири години и държани върху коленетѣ на придружающитѣ ги лица; хората, които приружаватъ и нагледватъ добитъка, който се прѣнася по желѣзницата, съгласно сжществующитѣ за това специални правилници; най сетитѣ частнитѣ случаи, предвидени въ тоя правилникъ.

Чл. 2. Съ карти и свободни билети могатъ да се ползватъ само лица, на името на които сж тѣ издадени, или които притежаватъ удостоверение за ползванетоъ имъ съ тѣхъ; тия карти и билети служатъ само за означенитѣ въ тѣхъ разстояние и време.

Чл. 3. Картитѣ биватъ годишни и временни, отъ които първитѣ даватъ право за бесплатни пътувания прѣзъ цѣлата година, а вторитѣ — за опредѣлениятъ въ тѣхъ срокъ; а свободнитѣ билети се издаватъ само за едно пътувание: за отивание или за отивание и връщане. Освѣтъ това картитѣ биватъ именни и безименни.

Тия карти и свободни билети иматъ сжщитѣ цѣтве, както и обикновенитѣ плащани пътнически билети; а имено: отъ I класъ жълти, отъ II класъ зелени и отъ III класъ розови.

CHAPITRE I.

Voyages gratuits.

1ère Catégorie.

Dispositions Générales.

Art. 1re. Toute personne qui ne sera pas munie d'une carte ou d'un billet libre ne pourra pas voyager gratuitement. Feront exception à cette règle le personnel des trains, les enfants ayant moins de 4 ans et tenus sur les genoux de leurs parents, les personnes accompagnant du bétail expédié par chemin de fer, conformément au règlement y relatif. En outre, le présent règlement fera connaître divers autres cas particuliers où les voyages gratuits seront permis sans carte ni billet.

Art. 2. Les cartes et billets libres ne pourront servir qu'aux personnes au nom desquelles ils ont été émis et à celles qui possèdent un certificat à cet effet; ils ne seront valables que pour la durée et la distance y relatées.

Art. 3. Les cartes sont annuelles ou temporaires; les premières donnent droit au voyage gratuit durant toute une année, les secondes pendant un temps déterminé. Les billets libres ne sont délivrés que pour un seul voyage qui consiste soit seulement dans l'aller, soit dans l'aller et le retour. En outre, les cartes sont nominatives ou au porteur.

Ces cartes et billets libres ont les mêmes couleurs que les billets ordinaires de voyageurs: ceux de Ire classe sont jaunes, ceux de IIme verts et ceux de IIIme roses.

Разрядъ II.

Кои лица се ползватъ съ годишни карти или свободни билети.

§ I. Именни карти.

Чл. 4. Съ годишни именни карти се ползватъ:

а) По Минист. на Общ. Сгради и пр.

Главний секретаръ, началницѣ на отдѣлитѣ и отдѣленията при Министерството, кн. комисаръ при ист. желѣзници и помощницѣ на началницѣ по поддържанieto тракцията и движението при Министерството; инспекторитѣ по телеграфитѣ и почитѣ; инспекторитѣ на линиитѣ; началницѣ на поддържанieto, тракционитѣ и тѣхнитѣ помощницѣ; началницѣ на хранилицата, лѣкаритѣ по линиитѣ, контролоритѣ по движението, ревизоритѣ на треноветѣ и станциитѣ, телеграфнитѣ механици, фелдшеритѣ, надзорницѣ по телеграфа и никьоритѣ по линиитѣ и началницѣ на подвижнитѣ писалища.

З а б ъ л ѣ ж к а. Горнитѣ лица, до инспекторитѣ на линиитѣ включително, получаватъ годишни карти за всичкитѣ линии, а останалитѣ само за районитѣ на тѣхнитѣ служби.

б) Министерството на Финанситѣ.

Финансовитѣ инспектори и митничкия чиновникъ придружающъ влака „Ориентъ Експресъ“.

в) По Минист. на Вътрѣшнитѣ Дѣла.

Директора на гражданската санитарна часть; ревизоритѣ при Министерството; инспектора на жандармерията; управителитѣ въ района на окръжитѣ имъ; Софийский градоначалникъ и инспектора при градоначалството за линията София-Перникъ-Царибродъ-София-Сарабей.

г) По Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Геолога-Минералога; инспекторитѣ по земледѣлието, горитѣ, ветеринарната часть, минитѣ и земледѣлческитѣ касси при Министерството.

2me Catégorie.

Désignation des personnes ayant droit à des cartes annuelles ou à des billets libres.

§ I. Cartes nominatives.

Art. 4. Ont droit à une carte annuelle nominative:

а) Ministère des Travaux Publics

Le secrétaire général, les chefs de divisions et de sections, le commissaire des chemins de fer orientaux, les ingénieurs-adjoints de l'entretien, le personnel des sections de traction et du mouvement au même Ministère, les inspecteurs des postes et télégraphes, les inspecteurs des chemins de fer, les directeurs de dépôts de combustibles, les médecins du chemin de fer, les contrôleurs du mouvement, les réviseurs des trains et des stations, les employés du télégraphe, les infirmiers, les surveillants du télégraphe, les piqueurs et les chefs de bureaux mobiles.

Remarque. Les inspecteurs des lignes et tous les autres fonctionnaires qui leur font suite dans la présente nomenclature ont droit à une carte annuelle pour toutes les lignes tandis que le restant ne peut avoir une carte que pour le rayon du service qui lui incombe.

б) Ministère des Finances.

Les inspecteurs des Finances et l'employé des douanes accompagnant l'Orient-Express.

в) Ministère de l'Intérieur.

Le directeur de la section sanitaire civile, les réviseurs du Ministère, l'inspecteur de la gendarmerie, les préfets, dans le rayon de leur département, le préfet de police de Sophia et l'inspecteur de la préfecture pour les lignes Sophia-Pernik et Tzaribrod-Sophia-Sarabey.

д) Ministère de l'Agriculture et du Commerce.

Le géologue-minéralogiste, les inspecteurs agricoles et forestiers, les inspecteurs sanitaires, ceux des mines et ceux des Caisses Agricoles se trouvant au Ministère.

д) По Минист. на Нар. Просвѣщение.

Държавнитѣ инспектори на Министерството; директора на централната метеорологическа станция.

е) По Министерството на Външнитѣ дѣла.

На върховнитѣ духовни началници отъ разнитѣ вѣроисповѣдания.

ж) По Военното Министерство.

Началника на щаба на армията, началника на административния отдѣлъ, инспекторитѣ на артилерията, пѣхотата, кавалерията и санитарната часть.

§ II. Безименни карти.

Чл. 5. Безименни карти се даватъ:

а) На Тайния Кабинетъ на Негово Царско Височество.

Една карта отъ I кл., двѣ карти отъ II кл. и три карти отъ III класъ.

б) По Минист. на Общ. Сгради и пр.

На Т. П. Отдѣлъ — потребното количество карти отъ II и III класове, споредъ нуждата на службата; на строит. отдѣлъ — три карти отъ I кл., шестъ отъ II кл. и три отъ III кл.; на администр. отдѣлъ — по 4 карти отъ всѣки класъ, а на останалитѣ отдѣления при Министерството — по една отъ всѣки класъ; на инспекциитѣ по линиитѣ — по една карта отъ II кл. и двѣ отъ III кл.; на станциитѣ — по една карта отъ II кл. и една отъ III кл. въ района на инспекцията.

в) По Министерството на Финанситѣ.

Една карта отъ I кл. и една отъ III кл. за Министерството; на митническия и акцизния надзоръ и по събиранieto на данѣцитѣ нуждното количество карти отъ II и III класъ, по представлението на Министерството.

г) По Министерството на Вътр. дѣла.

Една карта отъ I кл. и една отъ III кл. за Министерството и нуждното количество карти отъ II и III кл. за Софийското градоначалство и окол. управления, които съвпадатъ въ района на линиитѣ, по представлението на Министерството.

д) По Министерството на Търговията и Земледѣлието.

Една карта отъ I кл. и една отъ III кл. за Министерството и по една карта

е) Ministère de l'Instruction Publique.

Les inspecteurs d'Etat du Ministère, le directeur de l'observatoire météorologique central.

ф) Ministère des Affaires Etrangères.

Les sommités des diverses religions,

г) Ministère de la Guerre.

Le chef d'état-major, le chef de la section administrative, les inspecteurs d'artillerie, de cavalerie et d'infanterie et les inspecteurs sanitaires.

§ II. Cartes au porteur.

Art. 5. Auront droit aux cartes au porteur:

а) Cabinet secret de Son Altesse Royale.

Une carte de Ire cl., deux de seconde et trois de troisième.

б) Ministère des Travaux Publics.

Section des Postes et Télégraphes autant des cartes des Iie et de IIIe classe qu'exigeront les besoins du service; Section de Construction — trois de Ie cl., six de IIe et trois de IIIe; Section administrative — quatre cartes de chaque classe, et pour les autres sections du Ministère une carte de chaque classe; Inspection des lignes de chemin de fer — une de IIe classe et deux de IIIe; Stations — une de IIe classe et une de IIIe pour le rayon de l'Inspection.

в) Ministère des Finances.

Une carte de Ie classe et une de IIIe pour le Ministère; pour les fonctionnaires fiscaux autant de cartes que demandera le Ministère.

д) Ministère de l'Intérieur.

Une carte de Ie et une de IIIe pour le Ministère; pour la préfecture de police de Sophia, et pour la police des districts autant de cartes que demandera le Ministère.

е) Ministère de l'Agriculture et du Commerce.

Une carte de Ie et une de IIIe pour le Ministère; une carte de IIIe

отъ III кл. за всѣко окръжно горско управление, което съвпада въ района на линиитѣ, по прѣдставлението на Министерството.

е) По Министерството на Просвѣщението Правосъдието, Външнитѣ дѣла и Исповѣданията и Военното.

По една карта отъ I кл. и една отъ III кл. за Министерствата.

Чл. 6. Споредъ приетия въ желѣзнопътнитѣ администрации обичай, позволява се размиѣняването на карти и свободни билети за безплатно пътуване на чиновнитѣ и служащитѣ по експлоатацията отъ Българскитѣ държавни желѣзници и чиновнитѣ и служащитѣ отъ странитѣ желѣзнопътни администрации.

§ III. Свободни билети.

Чл. 7. Съ свободнитѣ билети се ползватъ чиновници, служащи и работници въ работилницитѣ, само по експлоатацията на държавнитѣ желѣзници, заедно съ семействата имъ и то въ слѣдующитѣ случаи: а) назначение; б) прѣмѣстване; в) командировка по служебни дѣла, и г) отпущкъ. Билетитѣ за безплатно пътуване, въ случай на отпущкъ, се разрешаватъ едновременно съ издаването на приказа по отпущка.

Забѣлѣжка. За членове на семейството на чиновника или служащия, които, съгласно горѣизложеното, иматъ право на безплатно пътуване, се считатъ жената и дѣцата му, или баща, майка, братия и сестри, които той поддържа и живѣятъ съ него.

Чл. 8. Чиовнитѣ и служащитѣ при станциитѣ, които се намиратъ въ ненаселени мѣста, могатъ да пътуватъ свободно, тѣ сами или нѣкой членъ отъ семейството имъ, два пѣти въ мѣсеца, до най близкия центръ, за да се снабдятъ съ ястие домашни нѣща, като си служатъ за тая цѣль съ туренитѣ въ распореданието на станциитѣ безименни карти.

Забѣлѣжка. Тия станции се открѣдѣлятъ въ началото на всѣка година отъ Министерството на Общ. Сгради и пр. споредъ прѣдставения отъ инспекциитѣ списъкъ.

Чл. 8. Бѣдни лица могатъ да се ползватъ съ свободни билети, ако до-

pour la direction de chaque département forestier.

f) Ministères de l'Instruction Publique, de la Justice, des Affaires Etrangères, des Cultes et de la Guerre.

Une carte de Ie et une de IIIe pour chacun des Ministères.

Art. 6. Suivant les usages admis par les administrations des chemins de fer, l'échange des cartes et billet librés entre les fonctionnaires des lignes bulgares et ceux d'administrations de chemins de fer étrangères est autorisé.

§ III. Billets libres.

Art. 7. Auront droit aux billets libres les fonctionnaires et les ouvriers de l'exploitation avec leurs familles dans les cas suivants: a) nomination; b) transferts; c) envois en mission pour raisons de service; d) congés. Dans ce dernier cas les billets libres accompagnent l'autorisation du congé.

Remarque. Par le mot famille on entend la femme et les enfants ainsi que le père, la mère, les frères et les sœurs qui ont pour soutien le fonctionnaire de l'exploitation et qui vivent chez lui.

Art. 8. Les fonctionnaires des stations ou un de leurs parents demeurant dans un endroit où les approvisionnements sont difficiles peuvent se rendre gratuitement deux fois par mois, en se servant des cartes au porteur mises à la disposition, des stations jusqu'au centre le plus proche de leur domicile pour se procurer des denrées et autres objets nécessaires à la vie.

Remarque. Ces sortes de stations sont marquées chaque année par le Ministère des Travaux Publics sur un tableau spécial présenté par l'Inspection.

Art. 9. Les personnes indigentes pourront obtenir des billets libres pour-

кажатъ бѣдността си чрезъ едно свидѣтелство отъ надлежното общинско управление, което да удостоверява, че бѣдното лице не притежава никакви имоти и че то не е било въ състояние да си намери каквато и да била работа за да си искара разноскитѣ за пътуване, или по физическа неспособностъ за работа. Както въ единия, така и въ другия случай трѣбва да се удостоверява, че пътуването е неизбѣжно.

Чл. 10. Бѣдни студенти и ученици могатъ да се ползватъ съ свободни билети само прѣвъ врѣмето на лѣтнитѣ ваканции и то, ако бѣдността се докаже чрезъ свидѣтелство отъ надлежното училищно началство; прѣвъ другото врѣме на годината подобни билети могатъ да се даватъ на бѣдни студенти и ученици само по болестъ, като се прѣдстави, освѣнъ свидѣтелството за бѣдностъ отъ надлежното училищно началство, и медицинско свидѣтелство, което да удостоверява болестта.

Чл. 11. Също се ползватъ съ свободни билети и общинскитѣ учители, когато се повикатъ на учителски съборъ или за учебни съвѣтъ отъ училищния инспекторъ, като прѣдставятъ нуждитѣ свидѣтелства, издадени отъ надлежното началство; тия свидѣтелства ще се прибиратъ, слѣдъ свършването на пътуването, срѣщу което е билъ издаденъ билета.

Чл. 12. Свободни билети могатъ да се даватъ на лица непрѣдвидени въ настоящия правилникъ, по усмотрѣние на г-на Министра на Общ. Сгради и пр., нъ ако интереситѣ на държавата или службата изискватъ това.

Разрядъ III.

За издаването на карти и свободни билети.

Чл. 13. Картитѣ се издаватъ само отъ Министерството на Общ. Сгради и пр., Отдѣление административно, а свободнитѣ билети се издаватъ, както отъ послѣдното, така и отъ отдѣленията на тракцията, поддържанитѣ, движението и инспекциитѣ по държавнитѣ желѣзници.

Чл. 14. Отдѣленията на тракцията, поддържанитѣ и движението издаватъ свободни билети само за персонала отъ тѣхното вѣдомство, а за всичкитѣ оста-

vu qu'elles prouvent leur pauvreté par un certificat de la Mairie attestant qu'il ne leur a pas été permis de gagner leurs frais de voyage ou encore qu'ils n'ont pu travailler à cause de quelque infirmité. Dans l'un et l'autre cas elles devront démontrer que le voyage est indispensable.

Art. 10. Les étudiants et les élèves pauvres pourront avoir des billets libres seulement pendant les vacances d'été, à condition qu'ils prouvent leur insuffisance de moyens par un certificat du directeur de l'école à laquelle ils appartiennent; à toute autre époque de l'année ils ne pourront voyager librement que pour des raisons de santé et ce, sur présentation d'un certificat de pauvreté et d'un certificat médical.

Art. 11. Les maîtres d'école des communes pourront également voyager librement sur présentation d'un certificat attestant qu'ils sont appelés en réunion ou en conseil par l'inspecteur d'enseignement; dans de pareils cas ce certificat est retenu par l'administration à la fin du voyage pour lequel il a servi.

Art 12. Les billets libres ne pourront être délivrés aux personnes désignées dans le présent règlement que sur l'approbation du Ministre des Travaux Publics.

IIIe Catégorie.

Emission des cartes et des billets libres.

Art. 13. Les cartes ne pourront être remises que par le Ministère des Travaux Publics, section administrative, tandis que les billets libres pourront être délivrés soit par le Ministère lui-même, soit par les sections de la traction, du mouvement, de l'entretien et des Inspections de chemin de fer de l'Etat.

Art. 14. Les sections de la traction, de l'entretien et du mouvement ne peuvent émettre de billets libres

нали лица, които споредъ настоящия правилникъ могатъ да се ползватъ съ безплатно пътувание, билетитѣ се издаватъ отъ административното отдѣление.

Чл. 15. Инспекциитѣ на държавнитѣ желѣзници издаватъ свободни билети само на повѣрениа тѣмъ персоналъ и то само за разстояния, които влизатъ въ района на тѣхната служба.

Чл. 16. Издаването на карти и свободни билети отъ страна на административното отдѣление става по писмени прѣдставления отъ надлежитѣ Министерства, началници на отдѣлитѣ и отдѣленията при Министерството на Общ. Сгради и пр. и отъ надлежитѣ инспектори.

Чл. 17. Издаването на билетитѣ, за които се говори въ чл. 10 и 11 отъ настоящия правилникъ, става по слѣдующия начинъ.

Прѣди да се прѣдадѣтъ свидѣтелствата, за които се говори въ поменатитѣ чл. 10 и 11, въ рѣцѣтѣ на лицата, въ името на които тѣ сѣ издадени, издавачитѣ на свидѣтелствата сѣ длъжни да поканятъ рѣченитѣ лица да се распишатъ на гърба на свидѣтелството; въ случай на безграмотность, издавача трѣбва да удостовери това на сѣщия гърбъ, а чиновницитѣ, натоварени съ издаването на билетитѣ, поканватъ рѣченитѣ лица да се распишатъ на гърба на билетитѣ и слѣдъ сравнение тия подписи съ ония, които трѣбва да бѣдѣтъ на гърба на свидѣтелството, прѣдаватъ самитѣ билети на лицата, въ името на които сѣ издадени; въ случай на безграмотность, прави се на гърба на билета сѣщата бѣлѣжка както и на свидѣтелството.

Дл. 18. Картитѣ и свободнитѣ билети се издаватъ: отъ I кл. — на чиновницитѣ, които получаватъ повече отъ 4200 лева на годината включително; отъ II кл. — на чиновницитѣ, които получаватъ по малко отъ 4200 до 2000 лева на годината включително; отъ III кл. — на всички други служащи, които получаватъ по малко отъ 2000 л. годишно.

Разрядъ IV.

За съставлението на картитѣ и билетитѣ.

Чл. 19. Картитѣ и билетитѣ трѣбва да съдържатъ: а) номеръ по редъ, който

que pour le personnel se trouvant sous leur dépendance; quant aux billets à délivrer à toutes les autres personnes désignées dans le présent règlement, la section administrative seule pourra les émettre.

Art. 15 L'inspection des chemins de fer de l'Etat ne peut accorder des billets libres qu'au personnel qui se trouve sous ses ordres et ce, pour les distances que réclame le service.

Art. 16 L'émission des cartes ou des billets libres par la section administrative a lieu sur la demande des divers Ministères, des chefs des divisions et des sections au Ministère des Travaux Publics et des inspecteurs compétents.

Art. 17. L'émission des billets mentionnés dans les articles 10 et 11 a lieu de la manière suivante.

Lors de la création des certificats dont parlent les articles 10 et 11, les autorités compétentes sont tenues de faire signer les intéressés au dos de ces documents; avant de délivrer le billet libre l'employé exigera la signature du demandant et la comparera à celle de ce certificat. Dans le cas où le demandant est illettré la remarque devra en être faite tant sur le certificat que sur le billet.

Art. 18. Les fonctionnaires dont les appointements sont de 4.200 fr. et au-dessus auront droit à une carte ou à un billet libre de 1e classe, ceux qui touchent de 2.000 à 4.000 auront une carte ou un billet de 2e classe; ceux dont le traitement sera inférieur à 2.000 fr. n'auront droit qu'à une carte et un billet de 3e classe.

IVe Catégorie.

Rédaction des cartes et billets libres.

Art. 19. Les cartes et les billets doivent contenir: a) un numero d'ordre

почва отъ 1 Януарий всѣка година и продължава до края на годината; б) името, длъжността или чинътъ на лицето, а ако картата или билета сѣ издадени на прѣдателя — само длъжността или чинътъ на послѣдния; в) разстоянието, за което иматъ сила картитѣ или билетитѣ; г) срокътъ, д) подписътъ на чиновника, които е издалъ картата или билета; е) подписътъ на лицето, което притежава картата или билета, и ж) датата на издаването на билетитѣ.

Освѣнъ горнитѣ свѣдѣния, свободнитѣ билети трѣбва да съдържатъ още и случантѣ, по които пътуватъ означенитѣ въ тѣхъ лица, а картитѣ трѣбва да носятъ сухия печатъ, ударенъ върху имъ въ търговското отдѣление при Министерството на Общ. Сгради и пр.

Чл. 20. Срокътъ на картитѣ се указва съ означената въ тѣхъ съ едри цифри година, ако картата е годишна, ако ли тя е врѣменна, то съ съответствующата бѣлѣжка въ текста. Билетитѣ пъкъ иматъ сила за три мѣсеца; обаче тоя срокъ е изключителенъ и лицата които сѣ натоварени съ издаването на билети, трѣбва да ограничаватъ траянieto имъ споредъ истинскиаѣ нужди.

Чл. 21. Когато се издаватъ колективни билети, като напр. на една работническа дружина, билета подписва само нейния надзирателъ.

Чл. 22. Свободнитѣ билети иматъ два купона, отъ които единия важи за отивание, а другия за връщание.

Ако пътуването е само за отивание безъ връщание, купонътъ за връщание не се дава, а си остава неоткъснатъ отъ кочана на билетитѣ. Купонътъ за отивание или връщание не трѣбва да се откъсва до самата станция на мѣстоназначението.

Чл. 23. При прѣдставянieto билетитѣ въ билетната каса на отправителната станция, което трѣбв да става както на отивание, така и на връщание, рѣчената станция удара датния щемпелъ върху гърба на купона за отивание или за връщание, споредъ случая, билетъ безъ купонъ нѣма никаква важность и трѣбва да се взема отъ прѣдателя, като се накаже съ установената такса и глоба.

Чл. 24. Спиранieto въ посреднитѣ станции се позволява само, ако за това

commençant du 1e Janvier de chaque année; b) le nom, la fonction ou le rang de la personne au profit de laquelle ils sont émis: quand ils sont au porteur la fonction ou le rang suffira; c) la distance pour laquelle ils peuvent servir; d) la durée; e) la signature de l'employé qui les a émis; f) la signature de la personne au profit de la quelle ils ont été émis; g) la date de l'émission.

En outre, les billets libres doivent contenir la raison du voyage des personnes qui le détiennent; les cartes doivent porter le cachet de la section commerciale du Ministère des Travaux Publics.

Art. 20 La durée des cartes, qui peuvent être annuelles ou temporaires, sera inscrite sur le texte même. Les billets libres peuvent être valables pour 3 mois; pourtant cette durée n'est qu'exceptionnelle et variera suivant les besoins réels du demandant.

Art. 21. Lorsque les billets sont collectifs, seul le chef du groupe signera.

Art. 22. Les billets libres auront deux coupons qui serviront l'un pour aller et l'autre pour le retour.

Si le voyage ne comprend que l'aller, le coupon de retour ne sera pas délivré et restera attaché à la souche. Les coupons d'aller ou de retour ne pourront pas être anéantis avant l'arrivée à la station de destination.

Art. 23. Les billets libres seront présentés à la caisse de la station de départ qui y appliquera le timbre avec la date. Les billets sans coupon n'ont aucune valeur et leurs détenteurs doivent acquitter le prix de la classe qu'ils occupent ainsi que l'amende qui leur incombe.

Art. 24. L'arrêt dans une station intermédiaire exigera la présentation du

е направено забължка върху самия билетъ отъ началника на посрѣдната станция, която бължка трѣбва да се прави както при пристигването на трена така и при трѣгването му. Това спиране може да става само на една отъ посрѣднитѣ станции, освѣнъ ако нѣма особна бължка отъ издателя на билета за спиране и по другитѣ станции. Всѣки билетъ, който не носи двойната виза на началника на станцията, гдѣто е било прѣкъснато пътуванието, смѣта се като неимѣющъ никаква сила и нарушителя заплаща установената такса и глоба.

Разрядъ V.

Случаитѣ, когато пътуванията ставатъ безъ свободни билети или карти.

Чл. 25. Показанитѣ по долу лица могатъ да се качватъ въ треноветѣ и безъ билети или карти.

- а) Министритѣ;
- б) Главния Секретаръ при Министерството на Общ. Сгради и
- в) началницитѣ по движението, поддръжанието, тракцията и инспекторитѣ по линиитѣ;
- г) раненитѣ или болнитѣ отъ служащитѣ по желѣзницата, но само въ случай на доказана неотлагаема нужда и когато е невъзможно да се чака пристигването на редовно издаденъ свободенъ билетъ;
- д) лица, испратени на помощъ въ бързи случаи, когато всѣка бавностъ е вредителна за интереситѣ на държавнитѣ желѣзници, Държавното Съкровище или държавната безопасностъ;
- е) арестантитѣ и придружаващата ги военна стража, която трѣбва да прѣдставлява отъ непосредственото си началство свидѣтелство, съ което да се удостоверява конвоирането на арестантитѣ.

Въ случаитѣ показани въ г) и д) надлежнитѣ началници по службата издаватъ записи за пътувание, по установения за това образецъ, които се прилага къмъ пътния листъ.

Разрядъ VI.

Задължения на носителитѣ на карти или свободни билети.

Чл. 26. Личнитѣ карти и свободнитѣ билети въ никой случай не мо-

billet, tant au moment de l'arrêt qu'à celui du départ, au chef de la station en question qui y apposera son visa. Un seul arrêt sera autorisé si le billet n'en porte pas la mention contraire. Tout billet libre qui ne porte pas le double visa du chef de station où a eu lieu l'arrêt, est considéré comme nul et son détenteur paye la taxe de son voyage ainsi que l'amende correspondante.

Ve Catégorie.

Cas spéciaux de voyages sans cartes ni billets.

Art. 25. Les personnes suivantes peuvent voyager sans cartes ni billets:

- a) Les ministres;
- b) le secrétaire général du Ministère des Travaux Publics;
- c) les chefs du mouvement, de l'entretien, de la traction et les inspecteurs des lignes;
- d) les fonctionnaires du chemin de fer blessés ou malades en cas d'urgence démontrée;
- e) les personnes envoyées au secours dans des cas urgents où le moindre retard porterait atteinte aux intérêts des chemins de fer, au Trésor Public ou à la sécurité de l'Etat;
- f) les prisonniers et leurs gardiens, dans lequel cas ces derniers sont tenus de présenter un certificat de leur chef direct.

Dans les deux cas d et f, les chefs de service compétents émettent un certificat d'après un modèle spécial qu'ils annexent à la feuille de route.

VIème catégorie.

Obligations des porteurs de cartes et de billets libres.

Art. 26. Les cartes et billets nominatifs ne peuvent servir que pour la

гжтъ да служатъ на други лица, освѣнъ на означенитѣ въ тѣхъ.

Чл. 27. Лицето, което е изгубило картата или билета си, на часа трѣбва да увѣдоми за това Министерството или началника на най близката станция, за да може да се взематъ незабавно нуждитѣ мѣрки за уничтожението имъ и да се спре случайното злоупотребление съ тѣхъ.

Съобразява ли се или не съ това распореджение, лицето си остава отговорно спрямо Министерството за злоупотребленията, които биха станали въ негова връда отъ изгубването картата или билета; въ всѣки случай той трѣбва да прѣдаде на началника на трена установената такса въ видъ на депозитъ който се прѣдава на началника първата станция на съхранение.

Чл. 28. Пътницитѣ, които иматъ карти или свободни билети, длъжни сж да ги показватъ, щомъ имъ се поискатъ отъ служащитѣ и въ случай на нужда да даватъ свѣдѣния за удостоверение на тѣхната личностъ.

Въ краенъ случай, когато е невъзможно удостоверението на личността, чрѣвъ прѣдставяние на документи, носителитѣ на картитѣ или свободнитѣ билети сж длъжни да се расписватъ на единъ бѣлъ листъ, който слѣдъ сравнението подписа съ оня на картата или билета, да се уничтожава на часътъ.

Чл. 29. Лицата, които пътуватъ съ безименни карти, сж длъжни да иматъ винаги при себе си едно свидѣтелство отъ непосредственото имъ началство, съ което да се удостоверява, че пътуванието става по служебни работи; и тия свидѣтелства да прѣдставятъ наедно съ картитѣ щомъ имъ се поискатъ отъ служащитѣ при желѣзницата.

За бѣлжка. Прѣдставлението на свидѣтелствата, за които се говори погорѣ, не е задължително за лицата отъ чуждитѣ желѣзнопътни администрации.

Чл. 30. Носителитѣ на свободнитѣ билети сж длъжни да прѣдставятъ билетитѣ си въ билетната каса на отправителната станция прѣди влизанието имъ въ трена, за да се удари датния щемпелъ. Тая формалностъ се изпълнява и прѣди трѣгването отъ една послѣдна станция, въ която тренътъ е прѣиошувалъ, сжщо и при връщанието на пътника.

personne au nom de laquelle ils ont été émis.

Art. 27. Les personnes qui auront égaré leur billet ou carte doivent immédiatement en informer le Ministère ou le chef de la station la plus voisine pour que des mesures soient prises à temps pour l'annulation de cette carte ou de ce billet et pour l'éloignement des abus auxquels cette perte pourrait donner lieu.

Les personnes, qui auront égaré leur billet, restent responsables devant le Ministère des abus qui pourraient découler de cette perte; elles sont tenues de remettre la taxe établie au chef de train qui la verse au chef de la station la plus voisine où elle reste à titre de dépôt.

Art. 28. Les détenteurs de cartes ou de billets libres sont tenus de les présenter à l'employé compétent toutes les fois que celui-ci les leur demandera et, en cas de besoin, d'établir leur identité.

Dans le cas extrême où les documents présentés ne suffisent pas à établir l'identité du détenteur, ce dernier est obligé d'apposer sa signature sur une feuille de papier blanc qui est annulée immédiatement après la comparaison de la signature, fournie avec celle qui figure sur la carte ou sur le billet.

Art. 29. Les personnes, qui voyagent en vertu de cartes au porteur, sont tenues de présenter à l'employé compétent un certificat de leur chef direct attestant que le voyage a lieu pour des raisons de service.

Remarque. La presentation du susdit certificat n'est pas obligatoire pour les fonctionnaires de chemins de fer étrangers.

Art. 30. Les porteurs de billets libres sont tenus, avant de prendre place dans leur compartiment, de présenter les susdits billets à la caisse de la station de départ qui y applique le timbre avec la date. Cette formalité doit de même être remplie dans toutes les stations où le train aura passé la nuit ainsi qu'au retour.

Чл. 31. Билетитѣ трѣбва да се прѣдаватъ на кондуктора прѣди пристиганieto на трена въ послѣдната станция. Билетитѣ, които иматъ сила и за връщание, кондуктора ги възвръща на носителѣ имъ, слѣдъ като откъсне купона за отивание.

Чл. 32. Лицата, които пътуватъ съ карти или свободни билети, нѣматъ право на пътни цари за разстоянието означено въ картитѣ или билетитѣ.

Разрядъ VII.

Задълженията на служащитѣ при треноветѣ.

Чл. 33. Служащитѣ при треноветѣ сж длъжни да изискватъ представлението картитѣ и свободни билети отъ всички лица безразлично, както и свидетелствата за които се говори въ горѣпоменатия членъ 29.

Въ случай на отказъ отъ страна на пътника, служащия учтиво повтаря исканието си; ако и слѣдъ това пътника постоянноствува въ отказа си, тогава служащия съобщава за това на началника на първата станция като му прѣдаде сжщеврѣменно упоретвующия.

Чл. 34. Служащитѣ, натоварени съ контролата на билетитѣ, строго наблюдаватъ, да ли представенитѣ карти и билети сж дѣйствителни; да ли лицата, които представятъ картитѣ и билетитѣ сж сжщитѣ ония, въ името на които тѣ сж издадени; провѣряватъ срока и разстоянието, като обръщатъ при това внимание, да ли свободнитѣ билети иматъ датния щемпелъ на отправителната станция и подписа на притежателя.

Чл. 35. Началника на трена забѣлѣзва въ установения за това списъкъ обр. № 11 номерата на всичкитѣ представени карти, както и изходнитѣ разстояния.

Чл. 36. Свободнитѣ билети се пробождатъ съ щипцитѣ както обикновенитѣ пътнишки билети и послѣ се прибиратъ, преди пристиганieto на крайната станция; ако билета има сила и за връщание, тогава само купона за отивание се пробожда и прибира.

Чл. 37. Карти или свободни билети намѣрени въ рѣцѣтѣ на неозначенитѣ въ тѣхъ лица, веднага се прибиратъ; сжщо се отнася и до нередовнитѣ или просрочени карти и билети.

Article 31. Les billets devront être délivrés au conducteur avant l'arrivée du train dans la dernière station. S'ils doivent servir pour le retour, le conducteur les rend à leurs détenteurs après en avoir détaché le coupon de l'aller.

Art. 32. Les personnes voyageant en vertu de cartes ou de billets libres n'ont droit à aucune indemnité de route.

VIIème catégorie.

Obligations du personnel des trains.

Art 33. Les fonctionnaires des trains sont tenus d'exiger de toute personne indistinctement la présentation de sa carte ou billet libre ainsi que des documents requis par l'article 29.

Dans le cas de refus de la part du voyageur, le fonctionnaire réitère poliment sa demande; si elle est suivie d'un second refus, l'employé en informe le chef de la station immédiate auquel il livre le délinquant.

Art. 34. L'employé chargé du contrôle des billets devra vérifier soigneusement la validité des cartes ou billets, l'identité de leurs porteurs, la durée, la distance, le timbre daté de la station de départ ainsi que la signature du détenteur.

Art. 35. Le chef de train marquera sur un tableau du mod. No 11 les numéros de toutes les cartes présentées ainsi que les trajets parcourus.

Art. 36. Les billets libres seront perforés au moyen de pinces de la même façon que les billets ordinaires et seront réclamés avant l'arrivée à la dernière station; si le billet est valable pour le retour, le coupon d'aller sera seul perforé et réclamé.

Art. 37. Les cartes et billets libres irréguliers ou périmés ainsi que ceux qui se trouvent entre les mains de personnes autres que leurs propriétaires sont retenus immédiatement.

Въ всѣки подобенъ случай началника на трена прави потрѣбната бѣлѣжка въ пътния си листъ и прибира отъ лицето таксата за изходеното разстояние и установената глоба.

Ако нарушителя желае да продължава пътуванието си по нататъкъ, то е длъженъ да се снабди съ редовенъ билетъ за останалата частъ отъ пътуванието си.

Носителитѣ на картитѣ или свободнитѣ билети се лишаватъ за винаги отъ правото за безплатно пътувание въ случай, че прѣдадатъ картитѣ или билетитѣ си на други лица; сжщеврѣменно прави се прѣдложение на началството имъ за налагане потрѣбното наказание.

Чл. 38. Ако носителя на картата или свободния билетъ се качи въ погоренъ классъ отъ означения въ картата или билета, то е длъженъ веднага да заплати цѣлата такса за класса, въ който сѣди, прѣвъ всичкото му пътувание въ тия условия.

Разрядъ VIII.

Качвание на машинитѣ и фургонитѣ.

Чл. 39. Само лицата на картитѣ или билетитѣ на които личатъ бѣлѣжкитѣ: „право за качвание въ машината“ или „право за качвание въ фургона“, ударени съ влаженъ щемпелъ, могатъ да се качватъ въ машинитѣ или фургонитѣ.

Чл. 40. Контрольоритѣ по движението, ревизоритѣ на треноветѣ и стапциитѣ, ревизоритѣ на вагонитѣ, пикьоритѣ, надзирателитѣ по телеграфа, както и служащитѣ и работницитѣ при инспекциитѣ и въ краенъ случай, агентитѣ на публичната безопасностъ, могатъ да пътуватъ въ фургонитѣ.

Разрядъ IX.

Нѣманние мѣсто.

Чл. 41. Когато недостигатъ мѣстата въ трена, служащитѣ по желѣзницата, които иматъ карти или свободни билети сж длъжни да отстапятъ мѣстата си на другитѣ пътници, които сж платили билетитѣ си, и въ случай на нужда, да минатъ въ по-доленъ классъ.

Le chef de train en fait mention dans la liste des voyageurs et exige le paiement de la distance parcourue ainsi que l'amende incombant au délinquant.

Si le voyageur désire continuer son voyage, il est tenu de se pourvoir d'un billet ordinaire pour le restant du parcours

Les personnes qui auront prêté à d'autres leur carte ou billet libre sont privées pour toujours du droit de voyager gratuitement; communication en sera faite à leur chef pour l'application de la punition nécessaire.

Art. 38. Le porteur d'une carte ou d'un billet libre qui voyage dans une classe supérieure à la sienne paye le prix entier de cette classe pour la durée parcourue.

VIIIème catégorie.

Voyages sur les locomotives ou les fourgons.

Art. 39. Seules les personnes munies de cartes ou de billets portant la mention spéciale à cet effet, imprimée à l'aide du timbre humide du Ministère, auront le droit de monter sur les locomotives ou sur les fourgons.

Art. 40. Les contrôleurs du mouvement, les réviseurs des trains, des stations et des wagons, les piqueurs, les surveillants du télégraphe, les fonctionnaires et ouvriers des inspections et, en cas de besoin extrême, les agents de la sécurité publique pourront voyager sur les fourgons.

IXème catégorie.

Manque de places.

Art. 41. Dans le cas d'insuffisance de places, les fonctionnaires des trains, munis de cartes ou de billets libres, sont tenus de céder la leur aux voyageurs qui ont payé leurs billets et, en cas de besoin, de passer dans une classe inférieure.

Разрядъ X.

Контрола на издаденитѣ карти и свободни билети.

Чл. 42. Отдѣленията при Министерството на Общ. Сгради и пр., както и инспекторитѣ, на които е възложено издаването на карти и свободни билети, съгласно чл. 13 отъ настоящия правилникъ, испращатъ въ търговското отдѣление при сѣщото Министерство въ първитѣ числа на всѣки мѣсець, една вѣдомость, споредъ приложения при настоящия правилникъ обр. № 1, въ която сж показани едно по едно, картитѣ и билетитѣ, които тѣ сж издали прѣзъ миналий мѣсець.

Началницитѣ на станциитѣ испращатъ ежедневно въ търговското отдѣление, по установения редъ, прибранитѣ отъ пѣтницитѣ билети.

Чл. 43. Въ края на годината търговското отдѣление приготвя една вѣдомость за бесплатнитѣ пътувания, като означава въ нея, както разстоянията, които сж изходили прѣдвѣстителитѣ на картитѣ и свободнитѣ билети, така и съотвѣтствующитѣ на тия разстояния сумми.

Чл. 44. Въ края на годината отдѣленията при Министерството на Общ. Сгради и пр. и инспекторитѣ на линиитѣ испращатъ въ търговското отдѣление всичкитѣ стари карти, които трѣбва да се поврщатъ отъ лицата, въ името на които сж били издадени, слѣдъ истичанието на срока имъ, както и кочанитѣ отъ издаденитѣ свободни билети.

Търговското отдѣление, слѣдъ проверката на испратенитѣ карти и кочани, се распореджа за тѣхното унищожение.

Разрядъ XI.

Багажъ на пѣтницитѣ, снабдени съ карти или свободни билети.

Чл. 45. Пѣтницитѣ, снабдени съ карти или свободни билети, ползуватъ се съ прѣнасянието бесплатно 30 килограма багажъ за пъленъ билетъ.

Въ случай на прѣмѣстване отъ едно мѣсто на друго, чиновницитѣ и служащитѣ по експлоатацията на държавнитѣ желѣзници се ползуватъ съ бесплатно прѣнасяние на багажа и покщчината си въ размѣръ, указанъ въ самия билетъ за свободно пътувание отъ лицето което е издало билета.

Xème catégorie.

Contrôle des cartes et billets libres émis.

Art. 42. Les sections du Ministère des Travaux Publics et les inspecteurs, qui ont le droit d'émettre des cartes ou billets libres conformément à l'Art. 13 du présent règlement, envoient à la section administrative du même Ministère dans les premiers jours de chaque mois un imprimé du mod. No 1 annexé au présent règlement, dans lequel sont signalés tous les billets et cartes émis pendant le courant du mois écoulé.

Les chefs de stations retournent chaque jour à la section commerciale, en suivant l'ordre établi, les billets qui ont servi.

Art. 43. A la fin de chaque année la section commerciale dresse une liste des voyages gratuits qui contient les distances parcourues et les taxes correspondantes.

Art. 44. A la fin de chaque année les sections du Ministère des Travaux Publics et les inspecteurs de lignes adressent à la section commerciale la liste des vieilles cartes qui doivent être retournées à l'échéance par les porteurs ainsi que les souches des billets libres émis.

Après vérification de ces documents, la section commerciale prend les mesures nécessaires pour l'annulation oportune des cartes et billets émis.

XIème catégorie.

Transport des bagages des voyageurs munis de cartes ou de billets libres.

Art. 45. Les voyageurs munis de cartes ou de billets libres ont droit à une franchise de 30 kilgr. de bagages par billet entier.

En cas de transfert, les bagages et meubles des fonctionnaires de l'exploitation sont transportés gratuitement dans la proportion indiquée dans leur billet.

Чл. 46. Багажитѣ на пѣтницитѣ, които пътуватъ съ карти или свободни билети, трѣбва да се прѣдставяватъ въ отправителната станция за записване.

ГЛАВА II.

Пѣтувание съ намалена цѣна.

Разрядъ XII.

Чл. 47. Станциитѣ могатъ да издаватъ полвинѣ билети, безъ особно разрѣшение, само на военнитѣ лица (офицери и войници), окржжитѣ управители, околийскитѣ началници, полицейскитѣ пристави, полицейскитѣ, митарственнитѣ и горскитѣ стражари и на дѣдата отъ четире до десетъ години.

Ако нѣкое отъ горѣпоменатитѣ лица пътува безъ форма, то длъжно е да представи свидѣтелство, което да удостоверява служебното му положение.

Чл. 48. Новобранцитѣ, запаснитѣ и всичкитѣ войници (долни чинове), когато се повикватъ въ лагерна или друга служба или пъкъ когато се распущатъ за у дома си, прѣнасятъ се по държавнитѣ желѣзници съ полвинѣ цѣна отъ прѣдвиденитѣ въ тарифата такси.

Сѣщо така се прѣнасятъ съ полвинѣ цѣна и багажитѣ и конѣтѣ имъ. Тия прѣнасяния трѣбва да се извършватъ срѣщу прѣдставянито на удостовѣрения отъ воинскитѣ началници.

Чл. 49. На ученици, станциитѣ сѣщо могатъ да издаватъ полвини билети само срѣщу свидѣтелства, издадени отъ надлежитѣ училищни началства, които трѣбва изрично да опрѣдѣлятъ, да ли пътуванието е само за отивание или за отивание и връщане.

Прѣди да се прѣдаватъ тия свидѣтелства въ рѣцѣтѣ на ученицитѣ, училищнитѣ началства трѣбва да ги поканватъ да се расписватъ на гърба на свидѣтелствата, а началницитѣ на треноветѣ сж длъжни въ случай на подозрѣние да поканватъ ученицитѣ да се расписватъ втори пътъ на гърба на сѣщото свидѣтелство и да сравняватъ подписитѣ. Слѣдъ свършванието на пътуванието, за което е издадено свидѣтелството, послѣдното се прибира отъ ученицитѣ.

Чл. 50. Могатъ да се правятъ намалення отъ сѣществующитѣ такси и

Art. 46. Les bagages des personnes voyageant en vertu de cartes ou de billets libres doivent être présentés pour l'enregistrement à la station de départ.

CHAPITRE II.

Voyages à prix réduits.

XIIème catégorie.

Art. 47. Les stations ne peuvent émettre des demi-billets sans autorisation spéciale qu'aux militaires (officiers et soldats), aux préfets de département, aux chefs d'arrondissement, aux officiers de gendarmerie, aux gendarmes, aux douaniers, aux gardes-forestiers de l'Etat et aux enfants âgés de 4 à 10 ans.

Quand une des personnes désignées ci-haut voyage sans uniforme, elle est tenue de présenter un certificat spécial si elle veut bénéficier de la réduction.

Art. 48. Les conscrits, les réservistes et autres soldats appelés sous les drapeaux ou licenciés sont transportés avec le même rabais.

Les bagages et chevaux des mêmes soldats seront transportés moyennant demi-taxe sur présentation d'un certificat de l'autorité militaire compétente.

Art. 49. Les stations pourront émettre des demi-billets aux élèves qui présenteront un certificat de leur directeur dans lequel il sera dit si le voyage consiste seulement dans l'aller et le retour.

Le directeur est tenu dans ce cas de faire signer l'élève sur le dos du certificat en question; cette signature pourra être, en cas de soupçon, comparée avec celle qui sera réclamée par l'employé chargé de l'émission du billet. A la fin du voyage les billets seront retenus.

Art. 50. Des réductions pourront également être faites:

при устройването на следующите тренове:

- а) увеселителни тренове за сборове;
- б) увеселителни тренове за расходи и екскурсии, и
- в) специални тренове на разни дружества.

Чл. 51. При устройването на увеселителните тренове, прави се най много до 75% намаление отъ съществуващите цѣни за пѣтническите билети на същите трѣнове по усмотрението на Министерството на Общ. Сгради и пр. А при устройването на специалните тренове, поржчани отъ разни дружества или лица, това намаление, което не може да надминава 50%, се прави отъ съществуващите конвенционални цѣни за пѣтническите билети.

Прѣсметването на таксите изобщо става въ тарифни километри и за разстояния най малко 8 километра.

Минималната такса за единъ увеселителенъ и специаленъ тренъ е 5 лева за тренъ и километръ.

Чл. 52. Чети отъ жьтвари, косари, дюлгери, работници които пътуватъ въ групи отъ четиридесетъ (40) души най малко; както и поклонници и научни дружества, театрални трупи, ученици и учители по екскурсии, пѣвчески дружества въ най малки групи отъ 20 души и членове отъ семействата на чиновниците по желѣзниците, безъ ограничение на числото, ползуватъ се така също съ 50% намаление отъ цѣните на пѣтническите билети, съ които пътуватъ.

Разрядъ XIII.

Багажъ на пѣтниците, които пътуватъ съ половинъ билетъ.

Чл. 53. Пѣтниците, които пътуватъ съ половинъ билети, могатъ да се ползуватъ съ безплатно прѣнасяние на багажъ само до 20 килограма.

Нажѣрения издѣлкъ отъ багажа се таксира споредъ обикновенната тарифа за багажъ.

a) sur les trains de plaisir à l'occasion de foires;

b) sur les trains de plaisir pour promenades et excursions;

c) sur les trains spéciaux pour diverses sociétés.

Art. 51. Les trains de plaisir offriront un rabais d'au plus 75% et ce sur l'approbation du Ministre des Travaux Publics; la réduction de tarif sur les trains spéciaux demandés par des sociétés ne pourra dépasser 50%.

La perception des taxes en général a lieu par kilomètre et pour une distance minima de 8 kilm.

La taxe minima d'un train spécial ou de plaisir est de 5 fr. par train et kilomètre.

Art. 52. Les groupes de moissonneurs, de vendageurs, de maçons et d'ouvriers d'au moins 40, les sociétés d'érudition, les troupes théâtrales, les élèves et professeurs en excursion, les sociétés de chœurs formant des groupes d'au moins 20 personnes, les parents des fonctionnaires de l'exploitation, quel que soit leur nombre, bénéficieront également de la réduction de 50% sur les prix ordinaires des billets.

XIIIème catégorie.

Transport des bagages des voyageurs munis de demi-billets.

Art. 53. Les voyageurs munis de demi-billets auront droit à une franchise de 20 kilogr.

Le surplus des bagages sera taxé d'après le tarif s'y rapportant.

ГЛАВА III.

CHAPITRE III.

Безплатно прѣнасяние на стоки, материали, мобили, съществни предмети и пр.

Transport gratuit de marchandises, materiel, meubles, provisions de bouche, etc.

Разрядъ XIV.

XIVème catégorie.

Прѣнасяние служебни предмети.

Transport d'objets de service.

Чл. 54. Всичките доставки, строителни материали, инвентари, консомативни предмети, цѣрове, пари и пр., нужди за разните служби по експлоатацията, се прѣнасятъ безплатно щомъ се прѣдстави служебната товарителница споредъ обр. № 2, подписана отъ служащите испращачи, които сж натоварени съ тая работа

Art. 54. Les fournitures, le matériel de construction, les inventaires les denrées, les médicaments, l'argent, etc, nécessaires aux différents services de l'exploitation, sont transportés gratuitement sur présentation de la lettre de voiture spéciale à cet effet, rédigée conformément au modèle No 2 et signée par l'employé chargé de l'expédition.

Чл. 55. Натоварените съ подписване служебните товарителници за прѣнасяние сж:

Art. 55. Les personnes chargées de signer ces lettres de voiture sont les suivantes.

а) службата по движението.

a) Service du mouvement ou son remplaçant, les surveillants du télégraphe, les chefs de station et les fonctionnaires chargés de la réception de ces marchandises.

Началника на движението или неговия замѣстникъ, телеграфните надзиратели, станционните началници и приемачите на стоките.

б) За службата по тракцията и въ работилницата.

b) Service de la traction et des ateliers.

Надлѣжните началници или тѣхните замѣстници и ревизорите на вагоните.

Les chefs de service compétents, leurs remplaçants et les réviseurs des wagons.

в) За службата по поддържането.

c) Service de l'entretien.

Инженерътъ, пикьорите, пѣтните надзиратели и заведующите материалните складове, и

Les ingénieurs, les piqueurs, les surveillants et les chefs des dépôts de matériel.

г) За медицинската служба.

d) Service sanitaire.

Лекарътъ или фелдшерътъ при желѣзницата.

Le médecin et l'infirmier de l'administration,

Разрядъ XV.

XVème catégorie.

Прѣнасяние съществни припаси.

Transport de provisions de bouche.

Чл. 56. На служащите, които живѣятъ по станциите, позволява се безплатното прѣнасяние необходимите тѣмъ съществни припаси, като се сѣта по 5 килограма на день на едно семейство.

Art. 56. Les fonctionnaires des stations auront droit au transport gratuit de 5 kilgr. de provisions de bouche par jour et par famille.

Също така се позволява на взѣстни станции, които сж лишени отъ вода за пиение, безплатното прѣнасяние на вода за цѣлия персоналъ въ станцията.

Les stations privées d'eau auront droits au transport gratuit de cet élément.

Чл. 57. Тия испращания на съществни припаси и вода става чрезъ особенни

провозни листове, обр. № 3, които началниците на треноветъ или кондукторитъ получаватъ отъ отправителнитъ станции и въ които сж означени: числото, естеството и адреса на праткитъ прѣддени тѣмъ. Тѣ допълнятъ тия листове при получаването на нови пратки въ време на пактуванието и ги поднасятъ за подписване на адресантитъ.

Въ случай, че не би било възможно да се распише адресантътъ върху провизния листъ, както това може да стане съ распрѣдѣлението на хлѣба по между работницитъ по пътя, тогава това расписване сезамѣства съ една бѣлѣжка, направена отъ кондуктора или началника на трена въ съответственната графа.

Чл. 58. Провизнитъ листове се прѣдаватъ въ станцията, гдѣто трена остава да прѣношува; а станцията ги испраща отъ своя страна въ търговското отдѣление.

Чл. 49. Правилника относително прѣнасянието по държавнитъ желѣзници лица даромъ и съ намалена цѣна, утвърденъ съ указъ отъ Н. Ц. Височество подъ № 175, отъ 17 августъ 1889 година, както и всичкитъ прикази и окръжни, които противорѣчатъ на настоящий правилникъ, се отмѣняватъ.

Art. 57. Ces envois sont inscrits par la station de départ sur une liste du mod. No 3 que le chef de train ou le conducteur complète en chemin par suite de nouvelles expéditions et qui est présentée à la signature des destinataires.

Si ces derniers ne peuvent signer sur la susdite liste, la remarque en sera faite sur ce document par le chef de train ou par le conducteur.

Art. 58. Les listes de provisions sont délivrées aux stations où le train passe la nuit; ces dernières les remettent à leur tour à la section commerciale.

Art. 59. Le règlement relatif au transport gratuit ou à prix réduits, ratifié par Ukaze Princier sub No 175 du 17 Août 1889 ainsi que tous les décrets qui se trouvent en contradiction avec le présent règlement, sont annulés.

ПРАВИЛНИКЪ

за прѣнасяние стоки и багажи по желѣзнопътнитъ линии въ Княжеството.

RÈGLEMENT

sur le transport des marchandises et bagages par les voies ferrées de la Principauté.

ЧАСТЪ I.

I PARTIE.

За стокитъ, прѣдначени за стоварване и заплащане митнитъ имъ права въ пограничнитъ митници, свързани съ иностранни желѣзно-пътни линии.

Чл. 1. Всички стоки, които пристигатъ отъ странство по желѣзницата, прѣдначени за стоварване и заплащане митото и другитъ права въ

Pour les marchandises destinées au débarquement et au paiement des droits de douanes aux douanes sur les frontières en communication avec des voies ferrées étrangères.

Art. 1. Toutes marchandises arrivées de l'étranger par chemin de fer destinées au débarquement et au paie-

пограничнитъ митници, трѣбва да сж положени въ отдѣлни вагони, или отдѣления на вагонитъ и да бждатъ опломбирани отъ страна на една иностранна желѣзно-пътна станция, или митница на съседната държава и придружени съ надлѣжитъ товарителни документи.

Забѣлѣжка. Исклучение се прави за ония стоки, които не могатъ да се влататъ въ затворени вагони, като: едъръ и дребенъ добитѣкъ, строителенъ материалъ, голѣми машини, каманье, тухли, керемиди и др. тѣмъ подобни, както и за ония, на които прѣнасянието по желѣзницата става по особенни условия, съгласно изискванията на съществуващитъ конвенции и правилници между ж. п. администраци.

Чл. 2. Щомъ такива стоки пристигнатъ въ пограничната желѣзно-пътна станция, началника ѝ трѣбва да подава веднага на мѣстната митница единъ товарителенъ листъ по обр. № 2, въ който вписва само: нумерата и маркитъ на вагонитъ, нумерата и датитъ на пломбитъ, съ които сж опломбирани, количеството на колетитъ и общата имъ тежина, както и имената на получателитъ на вагонитъ. Получателитъ на вагонитъ же, отъ своя страна подаватъ въ митницата подробенъ листъ по обр. № 1, въ който обозначаватъ по отдѣлно: числото, маркитъ, нумерата, видътъ и тежината на колетитъ, находящи се въ вагонитъ, наименованието и происхождението на стокитъ, както и имената на получателитъ.

Забѣлѣжка. Когато стокитъ пристигатъ въ дребнави пратки, а не въ пълни и опломбирани вагони, началника на станцията подава за тѣхъ листъ по обр. No. 1.

Чл. 3. Митницата, като приеме листа по обр. No. 2, записва го въ книгата по обр. No. 8, отъ която му поставя No-ръ, а подробнитъ листове, подадени отъ получателитъ на вагонитъ, прилага къмъ него. Слѣдъ това, единъ чиновникъ отъ желѣзно-пътната станция прѣдава на митарственния магазинеръ само вагонитъ отбѣлзави въ листа обр. No. 2 въ цѣлостъ, а получателитъ прѣдаватъ стокитъ по подробния подаденъ

ment des droits de douane et autres taxes, aux douanes de la frontière, doivent être mises dans des wagons séparés, ou des compartiments de wagons et qu'elles soient plombées de la part d'une gare étrangère, ou d'une douane de l'Etat limitrophe et accompagnées des documents de chargement nécessaires.

Remarque. Exception est faite aux marchandises, qui ne peuvent se placer dans des wagons fermés, comme: gros et menu bétail, matériel de construction, grandes machines, pierres, briques, tuiles etc. ainsi que pour celles dont le transport par chemin de fer se fait à des conditions spéciales, conformément aux stipulations des conventions existantes et aux règlements entre les administrations des voies ferrées.

Art. 2. Aussitôt que des marchandises de ce genre arrivent à la gare de la frontière, le chef de gare doit immédiatement donner à la douane locale la feuille de chargement d'après le modèle No 2, dans laquelle il inscrit seulement: les numéros et les marques des wagons, les numéros et les dates des plombs, dont ils sont plombés, la quantité des colis et leur poids total, ainsi que les noms des destinataires des wagons. Les destinataires des wagons de leur côté présentent à la douane un relevé détaillé d'après le modèle No 1, dans lequel ils désignent séparément: les nombres et les marques, la nature et le poids des colis, se trouvant dans les wagons, la dénomination et l'origine des marchandises, ainsi que les noms des destinataires.

Remarque Lorsque les marchandises arrivent en petits envois et non dans des wagons plombés, le chef de gare dresse pour elles un relevé d'après le modèle No 1.

Art. 3. La douane en recevant le relevé, modèle No 2 l'inscrit dans le livre d'après le modèle No. 8, sur lequel, elle met le numéro d'ordre en y annexant les relevés remis par les destinataires des wagons. Après cela, un employé de la gare remet en entier au magasinier de la douane seulement les wagons marqués dans le relevé modèle No 2, et les destinataires remettent les marchandises d'après la feuille de chargement détaillée modèles

отъ тѣхъ товарителетъ листъ по обр. No. 1 подъ общата подписка на прѣдавача и приемача. За повечето или по малко колети, за разлики въ тежината, както и за поврѣденитѣ се съставява актъ, подписанъ отъ управителя на митницата, магазинера, началника на станцията, чиновника натоваренъ съ прѣдаване вагонитѣ и отдѣлнитѣ колети и получателя на стокитѣ. Прѣписъ отъ тоя актъ се дава за знание началнику на станцията (чл. 56 отъ закона за митницитѣ).

Забѣлѣжка. За пристиганieto на вагонитѣ, началника на станцията е длъженъ незабавно да извѣсти адресантитѣ, и тия послѣднитѣ прямиѣ притежатели на стокитѣ (чл. 58 отъ закона за митницитѣ).

Чл. 4. Приетитѣ по този начинъ стоки се записватъ на приходъ въ магазинната книга обр. No. 9, споредъ подробнитѣ листове. За отпущанieto имъ отъ магазинята и оправданieto на магазинната книга, митницата се съобразява съ правилата, изложени въ чл. чл. 59 и 62 отъ закона за митницитѣ и § 34 отъ правилника за дѣлопроизводството на митарственнитѣ учреждения.

ЧАСТЪ II.

За стокитѣ прѣдзначени за транспортиране до вътрѣшнитѣ митници, находящи се по желѣзнопътната линия.

Чл. 5. Стокитѣ, които пристигатъ отъ странство, както по сухо, така и по вода, до нѣкои пунктове на границата, които сж свързани чрѣзъ желѣзница, съ градове, гдѣто има митници, могатъ да се транспортиратъ до тия послѣднитѣ за обезмитване, като се съблюдаватъ изложенитѣ по долу правила.

Чл. 6. За стокитѣ, които пристигатъ отъ странство по желѣзницата, прѣдзначени за вътрѣшнитѣ и погранични градове, гдѣто има митници, началницитѣ на пограничните станции, за пълнитѣ вагони, подаватъ на мѣстнитѣ митници товарителни листове по обр. No 2, а за отдѣлнитѣ колети (дребнави испращания) такъвъ по обр. No 3. Тѣзи стоки не се записватъ въ магазинната книга.

No 1, donnée par eux, sous la souscription générale de l'expéditeur et du destinataire. Pour le surplus ou le manque des colis, pour les différences dans le poids, ainsi que pour ceux endommagés on dresse procès-verbal, signé du directeur de la douane, le magasinier, le chef de gare, l'employé chargé de la remise des wagons et des colis séparés et par le destinataire des marchandises. Copie de ce procès-verbal est remis au chef de gare (art. 56 de la loi sur les douanes).

Remarque. Pour l'arrivée des wagons le chef de gare est tenu d'aviser immédiatement les destinataires, et ces derniers, les propriétaires directs des marchandises (art. 58 de la loi sur les douanes).

Art. 4. Les marchandises reçues de cette manière s'inscrivent comme entrée dans le livre du magasinage, modèle No 9 selon les relevés détaillés. Pour leur sortie du magasin et pour la justification du livre de magasinage, la douane doit se conformer aux dispositions stipulées dans les art. 50 et 62 de la loi sur les douanes et au § 34 du règlement sur l'exécution des affaires des institutions douanières.

II PARTIE.

Pour les marchandises destinées à être transportées jusqu'aux douanes intérieures situées sur la voie ferrée.

Art. 5. Les marchandises arrivées de l'étranger soit par terre ou par mer à quelques points de la frontière en communication par chemin de fer à des villes, où il y a des douanes, peuvent être transportées jusqu'à ces dernières pour leur dédouanement, conformément aux dispositions ci-après exposées.

Art. 6. Pour les marchandises arrivées de l'étranger par chemin de fer, destinées aux villes situées à la frontière et à l'intérieur, où il y a des douanes, les chefs des gares de frontière remettent aux douanes locales pour les wagons chargés des feuilles de chargement d'après le modèle No 2 et pour les colis séparés (petits envois) des feuilles pareilles au modèle No 3. Ces marchandises ne s'inscrivent pas dans le livre du magasinage.

Чл. 7. Митницата, като приеме поименованитѣ въ прѣдущия членъ листове, проверява цѣлостта на вагонитѣ и положенитѣ на тѣхъ иностранныя пломби, както и отдѣлнитѣ колети и слѣдъ като ги опломбира съ наши пломби и облѣпи съ етикета по обр. No 6 и 7, прави отъ тѣзи листове толкова извлѣчения, за колкото митницата има назначени стоки. Тѣзи извлѣчения, скрѣпени съ подписа на управителя или секретаря се регистриратъ въ входящия журналъ и прѣдаватъ срѣщу расписка на началника на жел.-пътната станция за испращанieto имъ, заедно съ стокитѣ и другитѣ товарителни писма до втората митница.

Забѣлѣжка I. Когато проверяването, облѣпването съ етикети и опломбирването на отдѣлнитѣ колети не може да се извърши въ самитѣ вагони, то тѣ трѣбва да се растоварватъ въ митническитѣ магазини и слѣдъ изпълнението на тия формалности да се прѣиспращатъ за мѣстоназначението имъ.

Забѣлѣжка II. За по добъръ контролъ и за избѣгване грѣшки и недоразумѣния по експедиранieto на отдѣлнитѣ колети (дребнави пратки), началницитѣ на станциитѣ сж длъжни да облепятъ и самитѣ товарителници, които ги придружаватъ съ етикетитѣ по обр. No 7. Етикетитѣ се даватъ отъ митницитѣ.

Чл. 8. Стоваренитѣ стоки въ магазинитѣ или двороветѣ на митницитѣ въ Варна, Руссе и Бургасъ, могатъ да се транспортиратъ, по начина указанъ погорѣ, за обезмитване въ друга някоя митница, находяща се на желѣзнопътната линия. Желаящитѣ да се ползватъ отъ това право подаватъ на управителя на митницата заявление по обр. No 5, въ което излагатъ подробно: какви и колко колети искатъ да транспортиратъ и за коя именно митница. Като се получи това заявление въ митницата и регистрира въ входящия дневникъ, управителя вълага на надлѣжния чиновникъ да направи тройни извлѣчения отъ заявлението за стокитѣ, които ще се испращатъ въ пълни вагони по обр. No 2, а за отдѣлнитѣ колети по обр. No 3. Слѣдъ това митническия чиновникъ, въ присѣтствието на притежателя на стокитѣ или неговия цѣлномощникъ, позволява срѣщу расписка въ магазин-

Art 7. La douane, en recevant les relevés désignés dans l'article précédent, vérifie l'intégralité des wagons et les plombs étrangers y appliqués, ainsi que les colis séparés et après les avoir plombés de nouveau de nos plombs et appliqué les étiquettes d'après les modèles No 6 et 7, fait de ces relevés des extraits pour toutes les douanes pour lesquelles les marchandises sont destinées. Ces extraits, revêtus des signatures du directeur ou du secrétaire requis et sont remis contre récépissé au chef de gare pour être expédiés avec les marchandises et les autres lettres de chargement, à la seconde douane.

Remarque. I. Lorsque la vérification, la mise des étiquettes et le replombage des colis séparés ne peuvent se faire dans les wagons mêmes, il faut alors les décharger dans les magasins de la douane et, après l'exécution des formalités, les expédier à leur destination.

Remarque II. Pour meilleur contrôle et pour éviter les erreurs et les malentendus sur l'expédition des colis séparés (petits envois), les chefs de gare sont tenus de coller sur les feuilles de chargement des étiquettes d'après le modèle No 7. Les étiquettes sont livrées par la douane.

Art. 8. Les marchandises déchargées dans les magasins ou dans les emplacements des douanes de Varna, Roustchouk et Bourgas, peuvent être transportées de la manière désignée ci-dessus, pour être dédouanées dans une autre douane située sur la voie ferrée. Les personnes désirant profiter de ce droit, adressent au directeur de la douane une déclaration d'après le modèle No 5, dans laquelle elles exposent en détail le genre et le nombre des colis qu'elles veulent transporter et pour quelle douane. Cette déclaration reçue à la douane et enregistrée dans le registre requis, le directeur charge l'employé compétent à faire des extraits triples de la déclaration des marchandises qui doivent être expédiés dans des wagons pleins, d'après le modèle No 2, et pour les colis séparés, d'après le modèle No 3. Après cela, l'employé de douane en présence du propriétaire

ната книга вдигането и товарянето въ вагонитѣ поименованитѣ въ заявленитѣ колети. Когато вагонитѣ напълнени съ стоки, тъй и отдѣлнитѣ колети (дребнави испращания), трѣбва веднага да се опломбиратъ и облепятъ съ етикети по обр. No 6 и 7, така щото безъ поврѣждане на пломбитѣ, отъ тѣхъ нищо да не може да се извади. Вагонитѣ, въ които се влагатъ необезмитени стоки, запрѣтено е да се оставятъ ноцно време незаклучени и неопломбирани, а деня безъ стражаръ. Отдѣлнитѣ колети слѣдъ опломбирването и етикетирването имъ се прѣдаватъ на желѣзнопътната станция срѣщу расписка върху самото извлѣчение обр. No. 2 и 3, която и отговаря за тѣхното прѣдаване въ цѣлостъ на мѣстоназначението имъ. Испращачитѣ сж длъжни да облепятъ товарителницитѣ съ етикети обр. No 3, които получаватъ отъ митницитѣ.

Забѣлѣжка. За улеснение на търговцитѣ, както и за съкращение на разносцитѣ по прѣнасянето на стокитѣ, прѣдзначени за обезмитване въ други митници, управителя на митницата може да позволява, щото колетитѣ да се товарятъ въ вагонитѣ, направо отъ скелитѣ безъ да се внасятъ въ митарственитѣ магазини. Въ подобни случаи, ако станатъ нѣкакви размѣнявания на колети, разносцитѣ и загубитѣ, които би произлѣзли отъ това, оставатъ за смѣтка на търговеца, или комисионера, който транспортира стокитѣ.

Прямото прѣнасяние на такива стоки обаче не освобождава митницата отъ записването имъ въ магазинната книга и изпълнението на другитѣ формалности.

Чл. 9. Извлѣченията, за които се говори въ прѣдидущитѣ членове се регистриратъ и испращатъ по начина указанъ въ втората алинея на чл. 7 отъ настоящия правилникъ. Вторитѣ екземпляри отъ тия извлѣчения се задържатъ въ митницитѣ: Варна, Бургасъ и Руссе за оправдание расходната частъ на магазинната книга обр. № 9, а въ

des marchandises ou de son fondé de pouvoir, permet, contre la signature dans le livre même de magasinage, la levée et le chargement dans les wagons des colis désignés dans la déclaration. Les wagons chargés de marchandises, ainsi que les colis séparés (petits envois) doivent être immédiatement re plombés et revêtus d'étiquettes d'après les modèles No 6 et 7, de sorte que sans endommager les plombs on ne puisse rien extraire d'eux. Il est défendu de laisser, pendant la nuit non fermés à clef et plombés et pendant la journée sans garde, les wagons contenant des marchandises non encore dédouanées. Les colis séparés, après le replombage et la mise des étiquettes, doivent être remis contre signature apposée dans l'extrait même d'après les modèles No 2 et 3, à la gare, laquelle est responsable de leur remise au complet à leurs destinataires. Les expéditeurs sont tenus de mettre sur leurs feuilles de chargement des étiquettes, modèle No 3, que les douanes leur délivrent.

Remarque. Pour faciliter les commerçants et pour réduire les frais du transport des marchandises destinées à être dédouanées par d'autres douanes, le directeur de la douane peut permettre, que les colis puissent être chargés dans les wagons directement des embarcadères sans les porter dans les magasins des douanes. Dans de pareils cas, s'il arrive quelques changements de colis, les frais et les préjudices qui auraient été occasionnés, à la suite de ce changement, restent pour le compte du commerçant ou du commissionaire, qui fait le transport des marchandises.

Le transport direct des marchandises de ce genre ne dispense pas la douane de leur inscription dans le livre de magasinage et l'accomplissement des autres formalités.

Art. 9. Les extraits, dont font mention les articles précédents, doivent être enregistrés et expédiés de la manière désignée dans le deuxième alinéa de l'art. 7 du présent règlement. Les seconds exemplaires sont retenus par les douanes: de Varna, Bourgas et Roustchouk pour la justification du livre des dépenses du magasin modèle

другитѣ за контролъ. Отъ прѣдидущитѣ извлѣчения се съставляватъ ежемѣсечни свитъци и заедно съ другитѣ книжа се прѣдставляватъ на контролъ въ Върховната Сметна Палата.

Чл. 10 Транспортиранитѣ стоки, по начина указанъ по-горѣ, щомъ пристигнатъ на мѣстоназначението имъ, началника на станцията подава въ митницата товарителенъ листъ по обр. No 2, въ който вписва само: нумерото и маркитѣ на вагонитѣ, нумерото и датитѣ на пломбитѣ, количеството на колетитѣ и общата имъ тежестъ, както и имената на получателитѣ. Получателитѣ на вагонитѣ отъ своя страна подаватъ въ митницата подробенъ листъ въ два екземпляра по обр. No 1, въ който обозначаватъ по отдѣлно: числото, маркитѣ, нумерата, видътъ и тежината на колетитѣ, находящи се въ вагонитѣ наименованието и происхожданието на стокитѣ, както и имената на приежачитѣ. За отдѣлнитѣ колети, началника на станцията подава въ митницата листъ по обр. No 1. Митницата като приеме тия листове, сравнява ги съ документитѣ, които ѝ сж испратени отъ пограничната митница и постѣпва по нататъкъ, съобразно чл. 3 отъ настоящия правилникъ. Единия екземпляръ отъ подробнитѣ листове се прѣдава началнику на станцията за статистическа цѣль.

Чл. 11. За точното приемане транспортранитѣ вагони и отдѣлни колети, втората митница прави удостоверение върху испратенитѣ ѝ отъ първата листове по обр. No 2 и 3, които веднага възвръща обратно. Първата митница като получи удостоверенитѣ листове и извлѣчения, прилага ги при тѣхнитѣ еднообразни, задържани при експедирането на стокитѣ. Въ случай, че при приемането стокитѣ се окажатъ нѣкакви разлики, втората митница упоменава за това въ удостоверението, като сжщеврѣменно испраща и прѣписъ отъ съставения за тая цѣль актъ.

Чл. 12. За отпущане на тѣзи стоки отъ митарственната магазинъ, втората митница се съобразява съ изложенитѣ правила по този прѣдмѣтъ въ чл. 4 отъ настоящия правилникъ.

No. 9 et par les autres douanes pour service de contrôle. Les extraits susmentionnés sont formés en livraisons mensuelles, lesquelles, accompagnées des autres documents sont, soumis au contrôle de la haute cour des comptes.

Art. 10. Les marchandises, transportées de la manière ci-dessus désignée, aussitôt arrivées à leur destination, le chef de gare remet à la douane une feuille de changement, modèle No. 3, dans laquelle il inscrit seulement: les numéros et les dates des plombs, la quantité des colis et leur poids total, ainsi que les noms des destinataires. Les destinataires de leur côté remettent un relevé détaillé fait en deux exemplaires d'après le modèle No. 1, dans lequel ils désignent séparément: le nombre, les marques, la nature, les numéros et le poids des colis, se trouvant dans les wagons, la dénomination et l'origine des marchandises, ainsi que les noms des destinataires. Pour les colis séparés, le chef de gare remet à la douane un relevé d'après le modèle No. 1. La douane en recevant ces relevés, les compare avec les documents, qui lui sont expédiés de la douane frontière et agit conformément à l'art. 3 du présent règlement. Un des exemplaires des relevés détaillés doit être remis au chef de gare pour le service statistique.

Art. 11. Pour l'exacte réception des wagons transportés et des colis séparés, la seconde douane certifie sur les relevés qui lui sont envoyés de la première, d'après les modèles No. 2 et 3, ensuite elle restitue immédiatement ces relevés à cette dernière. Celle-ci, en recevant les relevés et les extraits certifiés, les joint à leurs seconds exemplaires, retenus lors de l'expédition des marchandises. Dans le cas, qu'à la réception des marchandises quelques différences se déclarent, la seconde douane en fait la mention dans le relevé certifié, en envoyant en même temps une copie du procès-verbal dressé à cet effet.

Art. 12. Pour la sortie de ces marchandises du magasin de la douane, la seconde douane doit se conformer aux dispositions stipulées à cet effet dans l'art. 4 du présent règlement.

ЧАСТЪ III.

За стокитѣ назначени за транзитиране.

Чл. 13. Стокитѣ, които пристигатъ отъ странство по желѣзницата, съ назначение за транзитиране чрезъ българската територия, трѣбва да сѫ вложени въ особенни вагони и да бждатъ опломбирани и придружени съ надлѣжнитѣ товарителни документи и спецификации. И за тѣзи стоки началника на желѣзнопътната станция подава на митницата товарителни листове по обр. No No 2 и 3, които написа по начина указанъ въ чл. чл. 2 и 6 отъ настоящия правилникъ. Тѣзи листове трѣбва всѣкога да бждатъ придружени съ оригиналнитѣ описи (спецификации на стокитѣ) прилѣпени къмъ товарителницитѣ; а когато съдържанието на вагонитѣ е показано подробно въ товарителницата (Lettre de voiture), началника на станцията трѣбва да излага тия свѣдѣния въ листоветѣ обр. No 2 и 3. Следъ туй митницата безъ да отвара пълнитѣ вагони, опломбирва ги, а отдѣлнитѣ колетѣ (дребнави пратки), ако нѣма възможностъ да се положатъ въ особенни отдѣления, пломбира по отдѣлно всѣкой колетъ и ги освобождава за по-нататъшното имъ експедиране. Отъ товарителнитѣ листове, подадени за тая цѣль отъ началника на станцията, пограничната митница прави извѣщения и ги прѣдава на началника на станцията по начина указанъ въ чл. 7 отъ настоящия правилникъ.

Чл. 14. Като пристигнатъ транзитирани по тоя начинъ стоки, началника на станцията подава, както и за стокитѣ прѣдначачени за стоваряние, листъ по обр. No 1 и митницата, следъ като ги сравни съ испратенитѣ ѳ прѣписи отъ товарителнитѣ листове отъ първата митница, провѣрява здравето на положенитѣ върху вагонитѣ или колетитѣ пломби, счема ги и позволява изнасянието имъ задъ граница. За резултата на провѣрката, както и за изнасянието на пълно или не, стокитѣ, увѣдомлява се писмено първата митница. Тѣзи стоки не се записватъ въ магазинната книга.

III PARTIE.

Pour les marchandises destinées à être transitées.

Art. 13. Les marchandises arrivées de l'étranger par chemin de fer, destinées à être transitées par le territoire bulgare, doivent être chargées dans des wagons spéciaux plombés et accompagnés des documents de chargement et des spécifications nécessaires. De même pour ces marchandises, le chef de gare remet à la douane les feuilles de chargement, d'après les modèles No. 2 et 3, qu'il dresse de la manière désignée aux art. 2 et 6 du présent règlement. Ces feuilles de chargement doivent être toujours accompagnées des inventaires originaux (spécifications des marchandises) annexés aux lettres de voiture; mais lorsque le contenu des wagons est désigné en détail dans la lettre de voiture, le chef de gare doit exposer ces renseignements dans les relevés modèles No. 2 et 3. Après cela la douane sans ouvrir les wagons chargés les re-plombe; quand aux colis séparés (petits envois) s'il n'est pas possible de les mettre dans des compartiments particuliers, plombe séparément chaque colis pour leur expédition ultérieure. Des feuilles de chargement que le chef de gare délivre à cet effet, la douane de la frontière en fait des extraits et les remet au chef de gare de la manière indiquée à l'art. 7 du présent règlement.

Art. 14. Comme pour les marchandises destinées au débarquement, ainsi que pour celles destinées à être transitées de la susdite manière, le chef de gare délivre un relevé; d'après le modèle No. 1; la douane, après avoir confronté ce relevé avec les copies des feuilles de chargement qui lui sont envoyées, vérifie l'intégrité des plombs appliqués aux wagons et aux colis, les enlève et permet le libre transport des marchandises par la frontière. Pour le résultat de la vérification, ainsi que pour l'export au complet, ou en partie, des marchandises, la première douane doit être informée par écrit. Ces marchandises ne s'inscrivent pas dans le livre de magasinage.

Art. 15. Les marchandises déchar-

Чл. 15. Стокитѣ стоварени въ Варненската, Бургаската и Руссенската митници, могатъ да се транзитиратъ по начина указанъ по-горѣ, но за тѣхъ трѣбва да се изпълняватъ формалноститѣ прѣдвидѣни въ часть II на настоящия правилникъ.

ЧАСТЪ IV.

За износнитѣ стоки.

Чл. 16. Всѣкой, който желае да товари мѣстни стоки за изнасяние по желѣзницата въ странство, длъженъ е да заяви за това по установенитѣ отъ закона за митницитѣ редъ, въ една отъ митницитѣ учредени по желѣзнопътната линия. Следъ извършването на всичкитѣ формалности, прѣдписани отъ закона за митницитѣ и правилника за дѣлопроизводството и заплащане следъжитѣ митарственни права, позволява се изнасянието на стокитѣ.

Чл. 17. Мѣстнитѣ стоки, за които митар. права сѫ заплатени въ нѣкоя отъ вътрѣшнитѣ митници, за да не се провѣрватъ подробно отъ пограничната митница, трѣбва да бждатъ опломбирани и придружени съ митарственнитѣ документи, които удостоверяватъ, че тѣ сѫ прѣгледани и заплатили следъжитѣ износни митарствени права. Пограничната митница щомъ пристигнатъ такива стоки, безъ да извършва други формалности, пропуска ги, съгласно изложенитѣ правила въ чл. чл. 103 и 104 отъ закона за митницитѣ.

Забѣлѣжка къмъ чл. 1 отъ настоящия правилникъ, се отнася и за този членъ.

Забѣлѣжка I. По сѣщия начинъ се постѣпва и съ иностранитѣ стоки, митото на които при внасянието е заплатено и отпослѣ по каквито и да било причини се изнасятъ за странство.

Забѣлѣжка II. За мѣстнитѣ стоки, когато се прѣнасятъ по желѣзницата, отъ единъ вътрѣшенъ градъ до други, както и за иностранитѣ съ заплатено мито, не се извършватъ никакви митарствени формалности.

gées aux douanes de Varna, Bourgas et Roustchouk, peuvent être transitées de la manière désignée ci-dessus, mais pour elles il faut remplir les formalités prescrites dans la II partie du présent règlement.

IV PARTIE.

Pour les marchandises exportées.

Art. 16. Toute personne désirant transporter pour l'étranger des marchandises du pays par chemin de fer, est tenue à la déclarer pour cela, d'après l'ordre établi par la loi sur les douanes, dans une des douanes situées sur la voie ferrée. L'exportation des marchandises est permise après l'accomplissement de toutes les formalités prescrites par la loi sur les douanes et le règlement de l'expédition des affaires et après la perception des droits de douane requis.

Art. 17. Les marchandises du pays auxquelles les droits de douane requis sont perçus par quelque douane de l'intérieur, afin de ne pas être vérifiées en détail par la douane de frontière, doivent être plombées et accompagnées des documents douaniers, justifiant qu'elles sont visitées et taxées de leurs droits d'export. Aussitôt à l'arrivée des marchandises de ce genre, la douane de frontière, sans avoir d'autres formalités à remplir, les laisse passer, conformément aux dispositions stipulées dans les art. 103 et 104 de la loi sur les douanes.

La remarque à l'art. 1 du présent règlement concerne de même cet article.

Remarque. On agit de la même manière avec les marchandises étrangères dont les droits de douane sont perçus à leur entrée et qui après, pour différents motifs, sont réexpédiées pour l'étranger.

Remarque II. Pour les marchandises du pays ainsi que pour celles de l'étranger, taxées des droits de douane requis, on n'a aucune formalité douanière à remplir, lorsqu'elles sont transportées d'un lieu à un autre dans l'intérieur du pays.

ЧАСТЬ V.

За пътничките вещи (bagages).

Чл. 18. Всичките вещи на пътниците, които пристигат от странство по железницата, трябва да се прегледат в пограничната митница. След прегледанието пътничките вещи, върху колетите или връзките се залепят отпечатани билети „прегледано“ и на пътниците се позволява да излизат от салона за прегледанието, за да се качат в вагоните, ако ще заминават съ същия влак.

Чл. 19. Ако при прегледанието на пътничките вещи се намират предмети, подлежащи на мито и други сборове, то те по желанието на пътника се опломбират за изнасяне зад граница, или заплащат следващите се права на мястото, където се прегледат. За опломбиранието по този начин багажи, както и за онзи, които по желанието на пътника не се прегледат, а се опломбират и транспортират за прегледание до други вътрешни митници се съставляват от страна на митницата съ обща подписка на началника и управителя, въ три екземпляра товарителен лист за непрегледаните пътнички вещи (liste de chargement pour les bagages non visités) обр. No 4, от които един екземпляр остава в митницата, която ги испраща, а другите два се испращат наедно съ багажите до митницата, за където са назначени. Тази последната след приемането им, прави удостоверение върху един екземпляр, че вшитите са приети напълно или изнаесени зад граница и го възвръща на митницата, която го е испратила. Въ противен случай за разликите се постъпва, съгласно чл. чл. 3 и 24 от настоящия правилник.

Забелъжка. Тия багажи, както и товарителни листове, които ги придружават, се облъпват съ етикети по обр. No 7, съгласно чл. 7 от настоящия правилник.

Чл. 20. Пътничките вещи, които пристигат съ бързите тренове (Orient express) и съ назначение за изнасяне вън от Княжеството, трябва да са положени въ особни отделения на вагоните и да пристигат въ пограничните митници Царибродъ или Харманлий опломбирани. Чиновниците въ горните

V PARTIE.

Pour les bagages.

Art. 18. Tous les bagages des voyageurs, arrivés de l'étranger par chemin de fer, doivent être visités à la douane de frontière. Après la visite des bagages on appose sur les colis ou sur les paquets des billets imprimés „visité“ et il est permis aux voyageurs de sortir de la salle des visites, s'il doivent partir par le même train.

Art. 19. Si, à la visite des bagages, on trouve des objets, passibles de droits de douane et autres taxes, ces objets, sur la demande du voyageur, peuvent être plombés pour leur transport hors de la frontière, ou bien ils sont visités. Pour les bagages plombés de cette manière, ainsi que pour ceux qui sur la demande du voyageur ne seront pas visités mais plombés pour être transportés à la visite d'un douane dans l'intérieur du pays, la douane dresse ensemble avec le chef de gare et le directeur, en trois exemplaires, une liste de chargement pour les bagages non visités modèle No 4, dont un exemplaire doit être retenu dans la douane qui expédie les objets et les autres deux sont expédiés avec les bagages à la douane, pour laquelle ils sont destinés. Cette dernière après leur réception, certifie à l'un des deux exemplaires, que les bagages sont reçus au complet ou exportés hors de la frontière, et renvoie la liste ainsi certifiée, à la douane qui la lui a envoyée. Dans le cas contraire, on agit pour les différences conformément aux art. 3 et 24 du présent règlement.

Remarque. Ces bagages, ainsi que les feuilles de chargement qui les accompagnent, sont munis d'étiquettes d'après le modèle No 7, conformément à l'art. 7 du présent règlement.

Art. 20. Les bagages, arrivés par trains express (Orient-Express) et destinés à être transportés hors de la Principauté, doivent être mis dans les wagons, dans des compartiments séparés et doivent être plombés à leur arrivée aux douanes de frontière de Tzaribrod ou de Harmanlie. Les employés de ces

наши погранични митници, ще проверяват само положените внострани пломби и при тях ще поставят и български, Последните по който начин не могат да се отнемат, освен от нашите погранични митници, през които те ще излизат от българската територия.

Чл. 21. Ръчните вещи на пътниците, които пристигат съ бързите тренове се прегледат въ самите вагони от определения за тая цел чиновник, който ще бъде снабден съ нужния билет за правото пътуване по железницата безплатно. Натоварения чиновник съ прегледание пътничките вещи въ вагоните, въ случай, че намири предмети подлежащи на мито и други сборове, опломбирва ги и пръдава под расписка на надлежния чиновник, който завежда отделенията за багажите, за да ги пръдаде на митницата, за където са пръдначинени от него, за да се вземат за тях следващите митарствени и други права. За такива предмети, митарствения чиновник съставлява подробен опис по обр. No 4 въ два екземпляра, от които един съдържа у себе си, а другия пръдава на чиновника на влака, за да го пръдаде заедно съ предметите на митницата, която изпълнява формалностите, пръдвидени въ чл. 3 от настоящия правилник.

По същия начин се постъпва и съ колетите съ мястоназначението, за една от по-срешните станции, където има учредени митници.

ЧАСТЬ VI.

За пощенските колетни и посылки.

Чл. 22. Всичките пощенски колетни и посылки, които се носят от странство съ железницата, щом пристигне влака, се пръдават от вностранината пощенска администрация на мястната погранична съ надлежните списи (facture de messagerie) и други документи, пръдвидени от конвенциите сключени за тези служби, въ които се залагат: номерата на пакетите, видът на стоките, количеството, обявената стойност, мястонахождение, назначението, тежестта и пр. Освен това, всякой пощенски колет или посылка, трябва да е придружен и от особен фрахт,

donanes de frontière, vérifieront seulement les plombs étrangers mis sur eux et à côté ils mettront des plombs bulgares. Ces derniers ne peuvent sous aucun cas être enlevés, excepté par nos douanes de frontière par lesquelles les bagages passeront pour sortir du territoire bulgare.

Art. 21. Les bagages à main des voyageurs, arrivés par les trains express, sont visités dans les wagons mêmes par un employé spécial, qui doit être muni d'une carte de libre circulation dans les chemins de fer de l'Etat. Cet employé lors de la visite des bagages, s'il trouve des objets passibles de droits de douane et à autres taxes, les plombe et les remet contre reçu à l'employé chargé du service des bagages; ce dernier doit les remettre à la douane pour laquelle ils sont destinés, pour la perception des droits de douane et des autres taxes requises. Pour les articles de ce genre, l'employé de douane dresse un inventaire détaillé d'après le modèle No 4, en deux exemplaires, dont l'un reste chez lui, et l'autre est remis à l'employé du train, pour qu'il le remette avec les objets à la douane, qui doit remplir les formalités prévues à l'art. 3 du présent règlement.

On agit de la même manière avec les colis à destination pour une station plus proche où il y a une douane établie.

VI PARTIE.

Pour les colis et les paquets postaux.

Art. 22. Tous les colis et paquets postaux amenés de l'étranger par chemin de fer, aussitôt que le train arrive, sont remis par l'administration postale étrangère à l'administration locale de la frontière avec les factures de messagerie et autres documents prévus dans les conventions en vigueur pour ces services. Dans ces documents on expose: les numéros des paquets, la nature des marchandises, la quantité, la valeur déclarée, la provenance, le lieu de destination, le poids etc. A part cela, chaque colis postal ou paquet doit être accompagné d'une feuille de chargement

както и митарственната декларация от мѣстото на испращането, въ които да се обяснява подробно съдържанието на колетитѣ или посылкитѣ.

Чл. 23. Приетитѣ по този начинъ пощенски колетѣ и посылки се прѣдаватъ отъ нашата подвижна пощенска администрация на налѣжното размѣнно пощенско писалище, което се грижи за своєврѣменното имъ распращане до мѣстото за гдѣто сѣ прѣдзначени, слѣдъ като се изпълнятъ надлѣжнитѣ формалности.

Забѣлѣжка. Колетитѣ и посылкитѣ прѣдзначени за пограничната станция, гдѣто става прѣдаването имъ отъ иностранната администрация на нашата подвижна, се прѣдаватъ отъ тая послѣдната, както и до сега е било на право въ мѣстната телеграфо-пощенска станция, която отъ своя страна ги прѣдава на митницата, съгласно чл. 208 отъ закона за митницитѣ.

ЧАСТЪ VII.

Общи распорѣждания.

Чл. 24. За нарушение правилата изложени въ настоящия правилникъ, както и за разликитѣ, които би се намѣрили между стоваренитѣ и показанитѣ въ листоветѣ колетѣ, налагатъ се слѣдующитѣ наказания:

а) На началницитѣ на станциитѣ, ако не подадатъ листове въ митницата за пристигналитѣ вагони, най-късно въ 24 часа отъ пристигането на трена, парична глоба 200 лева (чл. 47 отъ закона за митницитѣ). На сжщата глоба подпадатъ и получателитѣ на вагонитѣ ако слѣдъ получаване увѣдомление отъ станциитѣ за пристигането имъ забавятъ повече отъ 24 часа, подаванieto подобни листове за съдържатитѣ се въ тѣхъ стоки.

Забѣлѣжка. Неприслѣтственнитѣ дни не се броятъ въ срока отъ 24 часа.

б) За разликитѣ въ повече и по-малко, между стоваренитѣ колетѣ и записанитѣ въ листоветѣ по обр. No 1, подателитѣ имъ се подлагатъ на глоба, съгласно чл. 48 отъ закона за митницитѣ.

Забѣлѣжка. За оправданіе на тия

spéciale, ainsi que d'une déclaration de douane du lieu de l'expédition, dans laquelle il doit être indiqué en détail le contenu des colis et des paquets.

Art. 23. Les colis et les paquets reçus de cette manière sont remis par notre administration postale mobile au bureau de poste respectif de change qui doit avoir soin de leur expédition aux endroits pour lesquels ils sont destinés après que les formalités nécessaires soient remplies.

Remarque. Les colis et les paquets destinés à la gare de frontière dans laquelle leur livraison de la part de l'administration étrangère à notre bureau mobile aura lieu, sont remis par ce dernier, ainsi qu'il a été pratiqué jnsqu'à présent, à la station télégrapho-postale locale, laquelle les remet de sa part à la douane, conformément à l'art. 208 de la loi sur les douanes.

VII. PARTIE.

Dispositions générales.

Art. 24. Pour l'infraction des dispositions stipulées dans le présent règlement, ainsi que pour les différences qui auraient été trouvées entre les colis déchargés et ceux désignés dans les relevés, sont infligées les punitions suivantes:

а) Aux chefs des stations, s'ils ne remettent pas des relevés à la douane pour l'arrivée des wagons, au plus tard dans les 24 heures, après l'arrivée du train, une amende de 200 francs (art. 47 de la loi sur les douanes). Sont passibles de la même amende les destinataires des wagons, si après la réception de l'avis de la station pour l'arrivée, de ces derniers, ils retardent plus de 24 heures la livraison des relevés détaillés des marchandises que les wagons contiennent.

Remarque. Les jours fériés ne comptent pas pour le délai de 24 heures.

б) Pour les différences de surplus ou de manque, entre les colis déchargés et ceux inscrits dans les relevés d'après le modèle No 1, les expéditeurs sont sujets à une amende, conformément à l'art. 48 de la loi sur les douanes.

Remarque. Pour la justification

разлики чрезъ законни документи, дава се срокъ най-много 6 мѣсеца (чл. 46 отъ закона за митницитѣ).

в) На чиновницитѣ по желѣзно-пѣтнитѣ линии, които по какъвто и да било начинъ изгубятъ или освободжтъ на притѣжателитѣ имъ вагони и колетѣ, съдържачи стоки или багажи необезмитени, се налага наказанието прѣвидено въ чл. чл. 41 и 253 отъ закона за митницитѣ.

Забѣлѣжка. Наказанията прѣвидени въ настоящия членъ се налагатъ отъ митницитѣ, които сѣ констатирли нарушението, възъ основание съставенитѣ за тая цѣлъ актове и по редътъ установенъ въ чл. чл. 262—266 отъ закона за митницитѣ.

Администрациитѣ на частнитѣ желѣзници въ Княжеството, отговарятъ за дѣйствиата на своитѣ служащи както и за наложенитѣ имъ глоби, въ случай, че послѣднитѣ по каквито и да било причини не можтъ или не желаятъ да ги исплатятъ.

Чл. 25. За всичкитѣ други опущения по службата, които не влѣкжтъ съ себе си загуби за съкровището, чиновницитѣ по желѣзно-пѣтнитѣ линии се подхвѣргватъ на дисциплинарно наказание, което се налага отъ началството имъ, по исканieto на Финансовото Министерство.

Чл. 26. За пломбитѣ, съ които се пломбиратъ отъ страна на митницата вагонитѣ, колетитѣ и пѣтнитѣ вещи, съгласно изискванията на настоящия правилникъ, не се взематъ никакви такси.

Чл. 27. Настоящия правилникъ отменява оня издаденъ прѣзъ 1889 год., и утвърденъ съ приказъ отъ 28 януарий 1889 год. подъ No 102, както и всички распорѣждания издадени по него до сега.

Источни желѣзници.

Анонимно Дружество. — Капиталъ 50.000.000 лева.

Источнитѣ желѣзници притѣжаватъ въ България слѣдующитѣ желѣзно-пѣтнитѣ линии:

Отъ турската граница Мустафа-Папа до Бѣлово 202 километра; участъка отъ желѣзнопѣтнатата линия Т.-Сейменъ до

par des documents légaux de ces différences, il est donné un délai de 6 mois au plus (art. 46 de la loi sur les douanes).

с) Les employés des voies ferrées, qui auraient, n'importe quelle manière que ce soit, perdu ou affranchi des wagons à destination et de colis, contenant des marchandises ou bagages, non dédouanés, subissent la punition imposée par les art. 41 et 253 de la loi sur les douanes.

Remarque. Les punitions prévues par le présent article sont appliquées par les douanes, qui auraient constaté l'infraction en vertu des actes dressés à cet effet et de la règle instituée aux art. 262—266 de la loi sur les douanes.

Les administrations des chemins de fer privés de la Principauté, sont responsables des actions de leurs employés ainsi que des amendes qui leur sont appliquées, dans le cas, où ces derniers pour n'importe quels motifs que ce soit ne peuvent ou ne désirent pas les payer.

Art. 25. Pour toutes autres omissions dans le service, qui n'entraînent pas après eux des dommages au trésor, les employés des voies ferrées sont passibles à une peine disciplinaire, qui est infligée par leurs chefs, sur la demande du Ministère des Finances.

Art. 26. Sont exempts de toute taxe les plombs avec lesquels sont plombés par la douane: les wagons, les colis et les bagages, conformément aux exigences du présent règlement.

Art. 27. Le présent règlement abroge celui élaboré en 1889 et ratifié par arrêté du 28 Janvier 1889 sub No 102, ainsi que toutes les dispositions y relatives données jusqu'à ce jour.

Chemis de fer Orientaux.

Société anonyme; capital 50.000.000 francs.

Les chemins de fer orientaux possèdent en Bulgarie les lignes suivantes:

Lignes en Bulgarie. Frontière turque de Moustapha-Pacha à Bellova kilom. 202; embranchement de Tirново-

Ямболъ 106 килом., а всичко 308 кил.
Съдалището на административний съветъ е въ гр. Виена.

Прѣдставителъ въ София — улица Раковска No 115. Г-нъ Д. Хеберле.

Инспекцията по службата на движението и за подържанieto на линията се намира въ гр. Пловдивъ.

Инспекторъ: С. Визетти. Контролъери: А. Каудерсъ, И. Голдстейнъ, Х. Пфистеръ. Търговски агентъ: Р. Фанта.

Секретари: Д-ръ А. Шулицъ, Хр. Василиевъ.

Инженери Секционни-началници: Ф. Криегеръ, И. Брасеръ.

Seimen à Yamboli kil. 106, Total 308.
Siège du Conseil d'administration: Vienne.

Représentant à Sophia — Rakovska Uliza No. 115. M. G. Heberlé

Inspection pour le service du mouvement et de l'entretien à Philippopoli.

Inspecteur: S. Visetti. Contrôleurs: A. Kauders, J. Goldstein, H. Pfister. Agent commercial: R. Fanta.

Secrétaires: Dr. A. Schulze, Chr. Wassiliew.

Ingénieurs Chefs de section: F. Krieger, J. Brasseur.

СТАНЦИИ. — STATIONS.

А. Линия: Граница Мустафа-Паша — Бѣлово.
A. Ligne: Frontière Moustapha-Pacha — Bellovo.

Наименование на станциитѣ	Километр. расстояние Distances en kilom.		Dénomination des stations
	между станциитѣ entre les stations	отъ Бѣлово à partir de Bellovo	
Хебибчево	—	—	Hébibtch-vo
Харманлий (митница) . . .	16.3	194.	Harmanli (douane)
Т. Сейменъ (бюфетъ)	15.2	179.	Tirnov-Seimen (buffet)
Каяджикъ-Хасково	22.9	164.	Kayadjik-Haskovo
Чирпанъ	20.1	141.	Tchirpan
Борисовградъ	12.3	120.	Borisovgrade
Папавлий	15.6	108.	Papazli
Катуница-Станимака	16.6	93.	Katounitza-Stanimaka
Пловдивъ (митница-бюфетъ)	13.0	63.	Philippopoli (douane-buffet)
Кричимъ	17.2	50.	Kritchim
Т.-Пазарджикъ	19.5	27.	Tatar-Bazardjik
Сарамбей (станц. за прѣмѣ- ствание материала-бюфетъ)	16.2	10.	Sarambey (station d'échange du matériel-buffet)
Бѣлово	9.8		Bellova.

Б. Линия Търново-Сейменъ — Ямболъ.
B. Ligne Tirnov-Seimen — Yamboli.

	отъ		
	Т.-Сейменъ à partir de T.-Seimen	Т.-Сейменъ	
Т.-Сейменъ	—	—	Tirnov-Seimen (buffet)
Карабунаръ	14.9	15	Karabonnar
Радне-Махале	22.5	38	Radne-Mahale
Нова-Загора	24.1	62	Nova-Zagora
Сливенъ-Керменли	22.5	84	Slivno-Kermenli
Ямболъ (бюфетъ)	14.9	106.	Yamboli (buffet)

Движението на треноветѣ.

Ориентъ-Експресъ: Парижъ-Цариградъ и обратно, два пѣти въ седмицата.

Тръгва отъ Пловдивъ за Парижъ: вторникъ и петъкъ сутринята. Тръгва отъ Пловдивъ за Цариградъ: вторникъ и петъкъ вечерята.

Пасажерски трень (конвенционаленъ), Виена-Цариградъ и обратно всѣкидневно.

Единъ вагонъ-ли I и II класъ (sleeping car) се прибавя на тоя трень отъ Сарамбей за Цариградъ, въ който желающитѣ могатъ да се качатъ като заплатятъ опрѣдѣлената допълнителна такса.

Смѣсенъ трень, Цариградъ-Пловдивъ-Бургасъ и обратно всѣкидневно, безъ промѣнни на вагона.

Бързъ трень (accélééré). Т.-Семейнъ-Бургасъ и обратно съ срѣщане пасажерски трень Виена-Цариградъ-Виена два пѣти въ седмицата.

Тръгва отъ Т.-Сейменъ всѣки понеделникъ и петъкъ 8 часа вечерята. Пристигва въ Т.-Сейменъ всѣки понеделникъ и петъкъ 8 часа сутринята.

Часоветѣ показани въ настоящето расписание сж по европейското източно време.

Станциитѣ: Ямболъ, Нова-Загора, Търново-Сейменъ, Пловдивъ и Татаръ-Пазарджикъ иматъ право съобщение за пѣтници и за стоки съ Сърбия и Австро-Венгрия.

Circulation des trains.

Express-Orient: Paris-Constantinople et vice-versa 2 fois par semaine.

Départ de Philippopoli vers Paris, mardi et vendredi matin. Départ de Philippopoli vers Constantinople mardi et vendredi soir.

Train de voyageurs (conventionnel) Vienne-Constantinople et vice-versa, journallement.

Un wagon-lits I et II classe (Sleeping car) est joint à ce train à partir de Sarembej pour Constantinople, dans lequel on peut prendre place contre paiement d'un supplément de prix.

Train mixte Tzaribrod-Philippopoli-Bourgas et vice-versa journallement sans changement de voiture.

Train accéléré. Tirnov-Seimen-Bourgas et vice-versa en coincidence avec le train-voyageurs Vienne-Constantinople-Vienne, 2 fois par semaine.

Départ de Tirnov-Seimen, à 8 h. chaque lundi et vendredi soir. Arrivée à Tirnov-Seimen à 8 h. chaque lundi et vendredi matin.

Les heures dans les itinéraires se rapportent au temps Est d'Europe.

Les stations de Yamboli, Nova-Zagora, Tirnov-Seimen, Philippopoli et Tatar-Bazardjik sont admises au trafic direct pour voyageurs et marchandises avec la Serbie et l'Autriche-Hongrie.

Свѣдѣния върху Сждебната Организация.

Notice sur l'organisation judiciaire.

Дѣйствуващото по настоящежъ въ България законодателство, въ по голѣмата частъ се състои отъ оттоманскитѣ закони съ които испрѣди се управляваше страната (Гражданско Сждопроизводство, Наказателенъ законъ, Търговски законъ, Законъ за земитѣ стр.); нѣкои закони сж имитирани отъ францускитѣ кодекси. Най насетне разни распореджания изработени отъ Народнитѣ Събрания допълнятъ законодателството, (законъ за ипотекиитѣ, за наказанията които могатъ да налагатъ Мировитѣ Сждии и пр.)

La législation actuellement en vigueur en Bulgarie se compose, pour la plus grande partie, des lois ottomanes qui régissaient autrefois le pays (code civil, code pénal, code commercial, loi foncière, etc.); quelques-unes d'entre elles sont imitées des codes français. Enfin, diverses dispositions élaborées par les Assemblées nationales complètent la législation (loi sur les hypothèques, sur les attributions pénales des juges de paix, etc.).

Правосъдието се издава въ името на Княза.

Иерархията на Българскитѣ сѣдилища е слѣдующата:

- 1-о. Общински Сѣдѣ.
- 2-о. Мирови Сѣдѣ.
- 3-о. Окрѣженъ Сѣдѣ.
- 4-о. Апелативенъ Сѣдѣ.
- 5-о. Върховний Кассационенъ Сѣдѣ.

Съ исклучение на маловажнитѣ работи които сѣ подсѣдни на мировитѣ сѣдии, всѣко друго дѣло заведено прѣдъ едно сѣдилище състояще исклучително отъ двѣ инстанции: въ първата инстанция, и въ апелѣ. Освѣнъ това всѣко рѣшение издадено отъ каквото и да е сѣдилище може да се кассира, но само за несѣблюдение прѣдписанията на закона, тѣй като Върховний Кассационенъ Сѣдѣ, въ подобие на Франция, не се произнася по съществуващото на дѣлото.

Специални търговски сѣдилища или отъ административна юрисдикция не съществуватъ въ България. Дѣлата отъ тия вѣдомства подлежатъ на обикновенитѣ сѣдилища.

Общинскитѣ сѣдилища има въ селскитѣ общини. Всѣко сѣдилище състои отъ кмета и двама засѣдатели избрани за една година отъ Общинския Съветъ, и то е най-повече сѣдилище за спогождане. Може да рѣшава граждански спорове, стойността на които не надминава 50 лева и углавни такива наказуеми съ глоба максимумъ отъ 20 лева.

Компетентността на Общинското Сѣдилище се ограничава между жителитѣ на общината, и извършенитѣ нарушения въ територията ѝ. Рѣшенията на това сѣдилище нѣматъ право на апелѣ, но могатъ да се унищожатъ отъ Мировий Сѣдия по некомпетентностъ.

Мировий Сѣдия сѣди самъ. Неговата компетентностъ по граждански или търговски дѣла се распространява до спорове, стойността на които не надминава 1000 лева. За стойностъ до 100 лева рѣшението му е окончателно (освѣнъ, разбира се, ако се кассира). За дѣла отъ по голѣма стойностъ може да се апелира прѣдъ Окрѣжния Сѣдѣ.

Мировий Сѣдия може, въ всѣки случай, да се произнесе като арбитръ,

La justice est rendue au nom du Prince.

La hiérarchie des tribunaux bulgares est la suivante:

- 1e. Tribunal communal;
- 2o. Justice de paix;
- 3o. Tribunal départemental;
- 4o. Cour d'appel;
- 5o. Cour suprême de cassation.

A l'exception des causes très-mi-nimes, de la compétence des juges de paix, toute affaire portée devant un tribunal composé exclusivement de magistrats est susceptible d'être examinée à deux degrés de juridiction; en première instance et en appel. En outre, toute sentence rendue par un tribunal, quel qu'il soit, peut être attaquée en cassation, mais seulement pour vice de forme, la Cour de cassation, ainsi qu'en France, n'ayant pas à se prononcer sur le fond de l'affaire.

Il n'existe pas en Bulgarie de tribunaux de commerce ni de juridiction administrative proprement dits. Leurs attributions rentrent dans la compétence des tribunaux ordinaires.

Le Tribunal communal n'existe que dans les communes rurales. Il se compose du maire et de deux assesseurs élus pour un an par le conseil communal. C'est principalement un tribunal de conciliation. En outre, il peut décider, en matière civile, sur des litiges dont la cause n'a pas une valeur supérieure à 50 frs., et, en matière correctionnelle, il peut juger les infractions punissables au maximum d'une amende de 20 francs.

La compétence du tribunal communal est restreinte aux habitants de la commune et aux infractions commises sur son territoire. Les décisions de ce tribunal ne sont pas sujettes à appel, mais peuvent être annulées, pour incompétence, par le juge de paix.

Le Juge de paix juge seul. Sa compétence s'étend: en matière civile ou commerciale, aux contestations dont l'objet n'excède pas une valeur de 1000 francs. Jusqu'à une valeur de 100 francs la sentence est définitive (sauf, naturellement, pourvoi en cassation). Au delà, il peut être interjeté appel devant le tribunal départemental.

Le juge de paix peut, dans tous

и окончателно, върху дѣла, които и двѣтѣ страни, по общо съгласие, подчиняватъ на неговото рѣшение.

Поправителната компетентностъ на Мировитѣ Сѣдии се опредѣля съ специаленъ законъ. Тѣ се произнасятъ, безъ право на апелѣ, върху нарушения наказуеми: съ забѣлѣжка, съ глоба отъ 25 лева или три дена затворъ и максимумъ, както и върху искове за обезщетения които не надминаватъ 30 лева. Тѣ могатъ да наложатъ, но съ право на апелѣ прѣдъ Окрѣжния сѣдѣ една глоба до 300 лева, и затворъ до шестъ мѣсеца.

Персоналътъ на Мировото сѣдилище се състои: отъ Мировий Сѣдия и отъ единъ или двама секретари.

По принципъ, въ всѣка административна околия има по едно Мирово Сѣдилище. Въ най-главнитѣ градове има по двѣ мирови сѣдилища, отъ които едното градско а другото околийско. По исклучение София има 4 мирови сѣдилища, Руссе 3, Варна 3, Пловдивъ 3 и Търново 2.

Общото число на мировитѣ сѣдилища е 130, отъ които 15 пърокласни, 115 второкласни и третокласни, както сѣ показани въ тукъ приложената таблица.

Окрѣжний Сѣдѣ или сѣдилището на 1-а инстанция изпълнява и длъжността на углавенъ сѣдѣ. Компетентността му се распространява по всичкитѣ дѣла които не сѣ подсѣдни на мировитѣ сѣдии. Всичкитѣ рѣшения на Окрѣжния сѣдѣ иматъ право на апелѣ, съ исклучение случаитѣ на оправдание, когато прокурора може на право да кассира.

Престѣпления наказуеми съ смъртно наказание, съ тежки работи, съ затваряне въ крѣпостъ или съ лишение отъ всѣка Държавна служба, граждански и политически права, както и политическитѣ престѣпления и ония на пресата се разглеждатъ въ присѣдствieto на трима сѣдебни засѣдатели избрани по жребие отъ сѣдилището между 48 лица които сѣ били избрани за такива отъ окрѣжния съветъ въ послѣдната му отъ прѣдидущата годишна сессия. Сѣдеб-

les cas, prononcer comme arbitre, et définitivement, sur les causes que les deux parties conviennent d'un commun accord de soumettre à sa décision.

La compétence correctionnelle des juges de paix est réglée par une loi spéciale. Ils prononcent sans appel sur les contraventions passibles: de la réprimande, d'une amende de 25 francs ou de trois jours de prison, au maximum, ainsi que sur les demandes de dommages-intérêts ne dépassant pas 30 francs. Ils peuvent prononcer, à charge d'appel devant le tribunal départemental, une amende allant jusqu'à 300 francs et un emprisonnement de six mois.

Le personnel d'une justice de paix ne comprend, en outre du juge, qu'un ou deux secrétaires.

Il y a, en principe, une justice de paix dans chaque arrondissement administratif. Dans les villes les plus importantes, il y a deux juges de paix, dont un pour la ville et l'autre pour le reste de l'arrondissement. Exceptionnellement, Sophia en a 4, Roustchouk 3, Varna 3, Plovdiv 3, Tir-novo 2.

Le nombre total des justices de paix est de 130, dont 15 de 1re classe et 115 de 2e classe. Elles sont indiquées dans le tableau qui termine ce chapitre.

Le Tribunal de 1re instance ou départemental joue aussi le rôle de cour d'assises. Sa compétence, en matière civile, correctionnelle et criminelle, s'étend à toutes les causes qui échappent aux juges de paix. Tous les jugements des tribunaux de 1re instance sont susceptibles d'appel, sauf en cas d'acquiescement où le procureur peut se pourvoir directement en cassation.

Les crimes entraînant la peine de mort, celle des travaux forcés, de la détention dans une enceinte fortifiée, ou de la privation de tous emplois publics et de tous droits civils, ainsi que les délits politiques et de presse, sont jugés avec l'assistance d'un jury composé de trois assesseurs tirés au sort par le tribunal sur une liste de 48 noms choisis par le conseil départemental dans sa dernière session de l'année précédente. Les assesseurs dé-

нитъ засѣдатели заедно съ сѣднитъ се произнасятъ върху виновността; сѣдилището само се произнася върху прилаганото наказание. Гласоветъ на сѣдебнитъ засѣдатели сѣ прѣрѣшаващи. Окржнитъ сѣдилища засѣдаватъ въ главния градъ на всѣко окржние. Слѣдователно има 22 окржни сѣдилища, които сѣ раздѣлятъ на 5 първокласни и 17 второкласни.

Софийското окржно сѣдилище има 5 отдѣления; Варненското 3; Пловдивското 3; Руссенското 2; Търновското 2. Съставътъ имъ е: единъ прѣдсѣдател, единъ или двама подпрѣдсѣдатели, 3 до 12 членове сѣдии, три или четири сѣдебни слѣдователи, единъ прокуроръ и единъ или двама помощници. Другитъ сѣдилища иматъ само: единъ прѣдсѣдател, три или четири членове сѣдии, два или три сѣдебни слѣдователи, единъ прокуроръ и единъ помощникъ.

Нотариуситъ, недавна назначени, съставляватъ частъ отъ сѣдилищата. При всѣко едно сѣдилище има по единъ нотариусъ, подъ надзора на сѣдилището.

При всѣко сѣдилище има още единъ сѣдебенъ приставъ и негови помощници (отъ 2 до 6) и съотвѣтствующе число секретари, архивари и пр.

Апеллативнитъ сѣдилища постановяватъ като втора инстанция и окончателно върху рѣшенията издадени отъ окржнитъ сѣдилища, съ исклучение на ония рѣшения които сѣ били издадени наедно съ сѣдебнитъ засѣдатели.

Апеллативни сѣдилища има три: едно въ София, друго въ Руссе, и трето въ Пловдивъ. Тукъ приложената таблица показва юрисдикцията на всѣко едно апеллативно сѣдилище.

Всѣко едно апеллативно сѣдилище има двѣ отдѣления, и се състои отъ единъ прѣдсѣдател, единъ подпрѣдсѣдател, шестъ члена, съ исклучение на Руссенското апеллативно сѣдилище което има седемъ, единъ прокуроръ и единъ помощникъ, и нѣколко чиновници: двама секретари, архивари и пр.

Върховний Кассационенъ Сѣдъ, заежда въ София. Той се произнася върху касиранията противъ окончателнитъ рѣшения на всѣко едно сѣдилище.

Неговата миссия е да разгледва, дали законитъ сѣ приспособени и формалноститъ изпълнени. Ако рѣшението бѣде

libèrent avec les juges sur la culpabilité; le tribunal seul prononce sur l'application de la peine. La voix des jurés est prépondérante.

Les tribunaux de 1re instance siègent au chef-lieu de chaque département. Il y en a donc 22. Ils sont répartis en deux classes: 5 de la 1re et 17 de la 2o.

Parmi ces tribunaux, celui de Sophia comprend 5 chambres; Varna 3; Philippopoli 3; Roustchouk 2; Tirnovo 2. Ils sont composés d'un président, deux ou d'un seul vice-président, de 3-12 juges, de trois ou quatre juges d'instruction, d'un procureur, avec un ou deux substitués. Les autres tribunaux comprennent seulement; un président, trois ou quatre juges, deux ou trois juges d'instruction, un procureur et un substitut.

Les notaires récemment institués, font partie des tribunaux. Il s'en trouve un auprès de chaque tribunal, placé sous sa surveillance.

A chaque tribunal sont encore attachés un huissier et ses adjoints (de 2 à 6), ainsi qu'un personnel plus ou moins nombreux de secrétaires, archivistes, etc.

Les Cours d'appel statuent en deuxième instance et définitivement sur les jugements rendus par les tribunaux départementaux, à l'exception de ceux qui ont été rendus avec l'assistance du jury.

Il existe trois Cours d'appel, siégeant à Sophia, Roustchouk et Philippopoli. Le tableau joint à ce chapitre indique les départements formant le ressort de chacune d'elles.

Chaque Cour est divisée en deux Chambres et se compose d'un président, un vice-président, 6 conseillers, sauf Roustchouk qui en possède 7, un procureur et un substitut, plus quelques employés secrétaires, archivistes, etc.

Cour de Cassation. Elle siège à Sophia. C'est elle qui se prononce sur les recours qui sont formés contre les jugements définitifs de chaque tribunal.

Sa mission consiste à examiner si la loi a été appliquée et les formalités remplies. Si le jugement est cassé,

кассирано, дѣлото се испраща или до същото сѣдилище, което е издало рѣшението, за да се разгледва отново отъ другъ съставъ, или на друго сѣдилище.

Върховний Кассационенъ сѣдъ се състои: отъ единъ прѣдсѣдател, 3 подпрѣдсѣдатели, 11 съвѣтници, 2 главни прокурори и трима помощници.

Върховна Сметна Палата. Ние вече показахме длъжноститъ на Върховната Сметна Палата. Тя се състои: отъ единъ прѣдсѣдател, 6 съвѣтници, 1 секретаръ, 2 подсекретари, 9 първокласни докладчици 9 второкласни и 12 третокласни. Тя има още 4 счетоводители, единъ архиваръ, под-архиваръ и двама други служащи.

l'affaire est renvoyée soit devant le même tribunal composé de nouveaux juges qui avait rendu le jugement, soit devant un autre tribunal.

La Cour de cassation comprend: 1 président, 3 vice-présidents, 11 conseillers, 2 procureurs généraux, 3 substitués.

Cour de Comptes. Nous avons déjà indiqué sa mission. Elle se compose de 1 président, 6 conseillers, 1 secrétaire, 2 sous-secrétaires, neuf rapporteurs de 1re classe, 9 de 2e classe et 12 de 3e classe; en plus elle possède 4 comptables, un archiviste et sous-archiviste et deux autres employés.

Министерство на Правосъдието. Ministère de la Justice.

Списъкъ на сѣдебнитъ учрѣждения въ Княжеството България прѣвъ 1896.

Tableau des Institutions Judiciaires dans la Principauté de Bulgarie en 1896.

I. Върховний Кассационенъ Сѣдъ. Haute Cour de Cassation.

I. Софийскій Апеллативенъ Сѣдъ. — Cour d'appel à Sophia.

Степенъ на окр. сѣдилища De quelle classe sont ces tribunaux de 1re instance	Окржни Сѣдилища Tribunaux de 1re instance sous sa juridiction	Степенъ на мир. сѣдилища De quelle classe sont ces justices de paix	МИРОВИ СѣДИЛИЩА Justices de paix	
I	Софийско Sofia	I	I Софийско градско	I Ville de Sophia
		I	II " " "	II " " "
		I	III " " "	III " " "
		I	" " околийско	Arrondissement de Sophia
		II	I Самоковско . .	I Ville de Samokow
		II	II " " "	II " " "
		II	I Новоселско . .	I " Novoseltsi
		II	II " " "	II " " "

Степеня на окр. сѣдилища De quelle classe sont ces tribunaux de 1re instance	Окрѣжни сѣдилища Tribunaux de 1e instance sous sa jurisdiction	Степеня на мир. сѣдилища De quelle classe sont ces justices de paix	МИРОВИ СѢДИЛИЩА Justices de paix	
I	Софийски Sophia	II	Пирдопско . . .	" " Pirdop
		II	Искрецко . . .	" " Iskretz
		II	Орханійско . . .	" " Orhanié
II	Кюстендилско Kustendil	II	Кюстендилско градско	Ville de Kustendil
		II	околийско	Arrondissement de Kustendil
		II	I Дубнишко . . .	I Ville de Doubnitza
		II	" " " " "	" " " " "
		II	I Радомирско . . .	I " " Radomir
		II	II " " " "	II " " " "
II	Босилеградско . . .	" " Bossilegrad		
II	Трънско Trin	II	Трънско	Ville de Trin
		II	Царибродско	Ville de Tsaribrod
		II	I Бръзничко	I " " Breznik
		II	" " " " "	II " " " "
II	Вратчанско Vratza	II	Вратчанско градско	Ville de Vratza
		II	околийско	Arrondissement de Vratza
		II	I Орѣховско	I Ville d'Oréhowo
		II	" " " " "	II " " " "
		II	Бѣлослатинско	" " de Biela-Slatina
II	Видинско Widdin	II	I Видинско	I Ville de Widdin
		II	" " " " "	II " " " "
		II	III " " " " "	III " " " "
		II	Кулско	" " Koula
		II	Бѣлоградчицко	" " Bélogradschik
II	Ломско Lom-Palanka	II	Ломско градско	Ville de Lom
		II	" околийско	Arrondissement de Lom
		II	Берковско	Ville de Berkovitz
		II	Фердинандско	" " Ferdinandowo

Степеня на окр. сѣдилища De quelle classe sont ces tribunaux de 1re instance	Окрѣжни сѣдилища Tribunaux de 1e instance sous sa jurisdiction	Степеня на мир. сѣдилища De quelle classe sont ces justices de paix	МИРОВИ СѢДИЛИЩА Justices de paix	
II. Руссенский Апелат. Сѣдѣ. — Cour d'appel à Roustchouk				
II	Плѣвенско Plevna	II	Плѣвенско градско	Ville de Plevna
		II	" околийско	Arrondissement de Plevna
		II	Луковитско	Ville de Loukovit
II	Ловчанско Lovtcha	II	Ловчанско градско	Ville de Lowtcha
		II	" околийско	Arrondissement de Lowtcha
		II	Тетевенско	Ville de Tetéven
		II	Троянско	" " Troyan
II	Севлиевско Sévliévo	II	Севлиевско	Ville de Sévliévo
		II	" допълнител.	supplémentaire
		II	Габровско	Ville de Gabrowo
II	Търновско Tirnowo	I	I Търновско	I Ville de Tirnowo
		I	" " " " "	II " " " "
		II	Еленско	Ville de Eléna
		II	Горне-Орѣховско	" " Gorné-Oréhowo
		II	Лѣсковско	" " Lieskowoetz
		II	Кесаревско	" " Kessarewo
		II	Дрѣновско	" " Drénowo
		II	Трѣвненско	" " Trévna
		II	Павликенско	" " Pavlikeni
II	Свищовско Sistowo	II	Свищовско градско	Ville de Sistowo
		II	" околийско	Arrondissement de Sistowo
		II	I Никополско	I Ville de Nicopoli
		II	" " " " "	II " " " "
I	Руссенско Roustchouk	I	I Руссенско	I Ville de Roustchouk
		I	II " " " " "	II " " " "
		I	III " " " " "	III " " " "
		II	I Тутраканско	I " " Toutrakan
		II	II " " " " "	II " " " "
		II	Бѣленско	Ville de Biéla
II	Балбунарско	" " Balbounar		

Степенята на окр. сџдилища De quelle classe sont ces tribunaux de 1re instance	Окрџжни сџдилища Tribunaux de 1re instance sous sa juri- diction	Степенята на мир. сџдилища De quelle classe sont ces justices de paix	МИРОВИ СџДИЛИЩА Justices de paix
II	Разградско Razgrad	II	Разградско град. Ville de Razgrad
		II	" околийско Arrondissement de Razgrad
		II	Поповско . . . Ville de Popowo
		II	Кеманларско . . " " Kemanlar
II	Шуменско Schoumla	II	Шуменско градско Ville de Schoumla
		II	" околийско Arrond. de Schoumla
		II	Ески Джумайско Ville d'Esly-Djoumaya
		II	Ново-Пазарско . " de Novi-Pazar
		II	Османъ-Пазарско " " Osman-Pazar
		II	Прѣславско . . . " " Preslaw
II	Върбишко . . . " " Verbitza		
II	Силистренско Silistra	II	Силистренско гр. Ville de Silistria
		II	" околийско Arrondissement de Silistra
		II	Акъ-Кадъндарско Ville d'Ak-Kadinlar
		II	Куртъ-Бунарско " de Kourt-Boumar
I	Варненско Varna	I	I Варненско . . . I Ville de Varna
		I	II " " " II " " "
		I	III " " " III " " "
		II	Балчишко . . . Ville de Baltchik
		II	I Добричко . . . I Ville de Dobrich
		II	II " " " II " " "
		II	Провадийско . . Ville de Prowady
II	Новоселско . . . " " Nowo-Selo		
III. Пловдивский Апелат. Сџдъ. — Cour d'appel à Plovdiv.			
II	Бургазско Bourgas	II	Бургазско . . . Ville de Bourgas
		II	Карнобатско . . . " " Karnobat
		II	Айтоско . . . " d'Aïtos
		II	Анхилско . . . " d'Anhielo
		II	Месемврийско . . " de Mesembria

Степенята на окр. сџдилища De quelle classe sont ces tribunaux de 1re instance	Окрџжни сџдилища Tribunaux de 1re instance	Степенята на мир. сџдилища De quelle classe sont ces justices de paix	МИРОВИ СџДИЛИЩА Justices de paix
II	Сливенско Slivno	II	Сливенско градско Ville de Sliwno
		II	" околийско Arrondissement de Sliwno
		II	I Ямболско . . . I Ville de Yamboli
		II	II " " " II " " "
		II	Котленско . . . Ville de Kotel
		II	Къзълъ-Агачско " " Kizil-Agatch
II	Каваклийско . . " " Kavakly		
II	Ст. Загорски Stara-Zagora	II	Ст.-Загорско градско Ville de Stara-Zagora
		II	" околийско Arond. de Stara-Zagora
		II	I Ново Загорско . I Ville de Nowa-Zagora
		II	II " " " II " " "
		II	I Чирпанско . . I " " Tchirpan
		II	II " " " II " " "
		II	I Казанлъшко . I " " Kazanlik
		II	II " " " II " " "
II	Сейменско . . . Ville de Seymen		
II	Хасковско Haskowo	II	Хасковско градско Ville de Haskowo
		II	" околийско Arrondissement de Haskowo
		II	Харманлийско . Ville de Harmanly
		II	Борисовградско . " " Borissowgrad
I	Пловдивско Philippopoli	I	I Пловдивско . . I Ville de Philippopoli
		I	II " " " II " " "
		I	III " " " III " " "
		II	I Коноушко . . . I " " Konouch
		II	II " " " II " " "
		II	Рупчошко . . . I " " Roupchea
		II	Овчехлъмско . . Ville de Ovtchehelme
		II	Карловско . . . " " Karlowo
II	Сърненогорско . " " Syrnénogorska		
II	Т. Пазард- жиско T.-Pazardjik	II	Т.-Пазарджик. град. Ville de T.-Pazardjik.
		II	" околийско Arrond. de T.-Pazardjik
		II	" допълнител. supplémentaire
		II	Панагюрско . . . Ville de Panagurischté
		II	I Пещерско . . I Ville de Peschtéra
		II	II " " " II " " "
II	Ихтиманско . . . Ville d'Ihtiman		

Окръжни затвори.

I-во степенни: София, Пловдивъ, Хасково, Варна, Шуменъ, Руссе и Видинъ.

II-ро степенни: Търнъ, Бургасъ, Плевенъ, Т.-Пазарджикъ и Ст.-Загора.

III-то степенни: Търнъ, Ломъ, Вратца, Сливенъ, Свищовъ, Силистра, Разградъ и Севлиево.

Prisons départementales

1re classe: Sofia, Philippopoli, Haskowo, Varna, Schoumla, Roustchouk, Widdin.

2e classe: Tirnowo, Bourgas, Kustendil, Plewna, T. Pazardjik, Stara-Zagora.

3e classe: Trin, Lom-Palanka, Vratza, Lowtcha, Sliwno, Sistowo, Silistria, Razgrad, Sévliévo.

Общо административно устройство

Organisation administrative.

I. Окръжно устройство.

Въ административно отношение, територията на Княжеството е раздѣлена на 22 окръга, подраздѣлени на 85 околии. Съдебното раздѣление, съ малки изключения, съответствува съ административното.

Отъ тѣзи 23 окръга, шестъ принадлежатъ къмъ бившата Источна Румелия, и 16 къмъ Сѣверна България, която до началото на 1890 год. бѣ раздѣлена на 17 окръга, нъ тогава Раховскій окръгъ е билъ унищоженъ и съединенъ съ Вратчанскій; едноврѣменно же и разни подробни измѣнения сж послѣдвали по административното раздѣление.

Българското административно устройство е станало по имитация повече на Белгийското, което, впрочемъ, както се знае, е усъвършенствуванието на французската система. При всичко това българскій администраторъ притежава, колкото се каже до полицията и финансовото управление, такива прѣимущества, каквито, по сѣдитѣ условия не притежава нито Белгийскій губернаторъ нито пакъ французски префектъ.

На чело на всяко окръжие се намира единъ окръженъ Управителъ, който е прѣдставителъ на централната властъ по всичкитѣ административни или политически работи. Той е натоваренъ съ административното настояничество на общинитѣ; извѣстни рѣшения на Град-

I. Organisation départementale.

Le territoire de la Principauté est actuellement, au point de vue administratif, divisé en 22 départements subdivisés en 85 arrondissements. La division judiciaire correspond à très peu d'exceptions près à la division administrative.

Sur les 22 départements, 5 appartiennent à l'ancienne Roumélie et 16 à la Bulgarie du Nord. Jusqu'au commencement de 1890, cette dernière région en comprenait 17. A cette époque, le département de Orhovo a été supprimé et réuni à celui de Vratsa, en même temps que diverses modifications de détail étaient introduites dans la division administrative.

L'organisation administrative de la Bulgarie est tirée principalement de l'organisation belge, qui est elle-même, on le sait, un perfectionnement du système français. Pourtant, l'administrateur bulgare possède, en ce qui concerne le police et l'administration financière, des attributions qui n'appartiennent pas dans les mêmes conditions au gouverneur belge ni au préfet français.

A la tête de chaque département se trouve un administrateur départemental ou préfet, qui est le représentant du pouvoir central dans toutes les affaires administratives ou politiques. Il est chargé de la tutelle administrative des communes; certaines délibérations des

ско-Общинскитѣ управления не сж изпълняеми освѣнъ слѣдъ неговото одобрение, и тия даже рѣшения които веднага влизатъ въ дѣйствиe, могатъ да бждатъ унищожени отъ него, като незаконни, слѣдъ като се вземе мнѣнието на окръжната постоянна комисия.

Окръжниятъ Управителъ е натоваренъ също и съ финансовото управление на окръга, и за тая цѣль е назначенъ при него единъ финансовъ чиновникъ, който е началникъ на едно отъ двѣтъ отдѣления на канцелярията на Окръжното Управление; другото отдѣление, административното се управлява отъ секретаря на Окръжното Управление, назначенъ съ Указъ по прѣдставление отъ Министра на Вътрѣшнитѣ Работи.

Най-сетнѣ, Окръжния Управителъ е началникъ на полицията по цѣлия окръгъ и нему е подчинена полицейската стража.

Окръжнитѣ Управители се назначаватъ съ Указъ, и по заплата сж дѣлятъ на три класса споредъ значителността на окръжието. Петъ окръжи сж първокласни, шестъ второкласни и единнайсетъ третокласни.

На всѣко окръжие има по единъ окръженъ съвѣтъ, състоящъ отъ 12 до 30 членове избрани отъ населението за три години, по единъ на 8000 жители. Съвѣтницитѣ живущи въ окръжния градъ получаватъ по 3 лева на день възнаграждение, когато заседаватъ, а другитѣ по 6 лева.

Окръжнитѣ съвѣти иматъ само една редовна сесия презъ Септемврий, която трае най-много единъ мѣсець. Тѣ расхвърлятъ данѣцитѣ между общинитѣ, даватъ мнѣнието си върху проектитѣ за желѣзноплатнитѣ линии, шосета и пр., управляватъ имуществата принадлежащи на окръга, постановяватъ извършванието на работитѣ отъ окръжния инспекторъ, расхвърлятъ между общинитѣ налозитѣ произходящи отъ извършванието на между общински работи, както и помощитѣ за Градско-Общинскитѣ управления, които не располагатъ съ достатъчни сръдство за общинскитѣ нужди; отдѣляватъ окръжния бюджетъ и прегледватъ смѣтитѣ на подвѣдомственото имъ управление. Между окръжнитѣ приходи фигурира окръжниятъ данѣкъ състоящъ отъ нѣколко проценти върху общото количество на данѣцитѣ, отпус-

conseils municipaux ne sont exécutoires qu'après son approbation, et celles qui entrent en vigueur immédiatement peuvent être annulées par lui, pour cause d'illégalité, après avis de la commission départementale permanente.

Le préfet a la haute direction du service financier du département, et est, à cet effet, assisté d'un agent financier qui est le chef d'une des deux divisions de la chancellerie préfectorale; l'autre division, la division administrative, est dirigée par le secrétaire de préfecture, fonctionnaire à la nomination du ministre de l'Intérieur par décret.

Enfin, le préfet est le chef de la police du département, et, à ce titre, a sous ses ordres la garde de police ou gendarmerie.

Les préfets sont nommés par décret et répartis, quant au traitement, en 3 classes, déterminées par l'importance de la préfecture. Cinq appartiennent à la 1re classe; six à la 2e classe et onze à la 3e classe.

Chaque département possède un conseil départemental composé de 12—30 membres élus pour trois ans par les habitants: un membre par 8.000 habitants. Les conseillers résidant au chef-lieu du département reçoivent, pendant les sessions, une indemnité journalière de 3 fr. par jour, les autres, une indemnité de 6 fr.

Le conseil départemental tient par an, en septembre, une session qui dure un mois tout au plus. Il répartit les impôts entre les communes, donne son avis sur les projets de chemins de fer, routes, etc., administre les propriétés du département, ordonne les travaux d'intérêt départemental, répartit entre les communes les charges résultant de travaux intercommunaux ainsi que les secours alloués aux municipalités possédant peu de ressources pour leurs établissements communaux; il établit le budget du département et examine les comptes de l'administration. Parmi les ressources financières du département figurent les centimes additionnels au principal des impôts, les secours alloués par l'Etat, le revenu des propriétés départementales enfin le produit de certains impôts. Parmi les dépenses se

натитъ отъ Държавата помощи, приходитъ отъ окръжнитъ имущества, и най-сетнѣ нѣкои други данъци. Между расходитъ фигуриратъ нужнитъ сумми за пощитъ, затворитъ, полицията, училищни помощи, поддръжане на бѣдни ученици както и сиромаси луди и болни въ болницитъ.

Рѣшенята на окръжнитъ съвѣти сж окончателни, ако въ продължение на два мѣсеца не сж били унищожени съ приказъ.

Окръжниятъ съвѣтъ може да бжде растуренъ чрѣвъ мотивиранъ приказъ. Нови избори трѣбва да се произведатъ въ продължение на два мѣсеца.

Една окръжна постоянна комисия, състояща отъ 4—5 члена избрани отъ самитъ съвѣтници изъ по-между имъ, засѣдава прѣвъ другото врѣме отъ сесията. Тя съотвѣтствува на френската окръжна комисия и на постоянната депутация на Белгийскій провинциаленъ съвѣтъ. Нейната специална длъжностъ е: да провѣрва смѣткитъ на подвѣдомственото ѝ управление да се произнася върху рѣшенята на общинскитъ съвѣти които би били незаконни и да разгледва протестациитъ по общинскитъ избори.

Окръжната постоянна комисия се растура съ Княжески Указъ по исканю недовѣрие отъ Окръжния Съвѣтъ.

Въ България, както и въ Белгия, околийтъ се управляватъ отъ единъ чиновникъ нареченъ Околийски Началникъ. Негова длъжностъ е да служи като посредникъ между Окръжното Управление и общинитъ, надъ които той упражнява непосредственъ надзоръ. Той трѣбва да обикали околията си, да се сношава съ общинскитъ власти и населението, и да има прѣдъ видъ положението и нуждитъ на всичкитъ общини. Независимо отъ тия административни задължения, Околийски Началникъ специално е натоваренъ съ полицейската служба по околията му; той е шефъ на полицейската стража и изпълнява пратата на единъ сѣдебенъ приставъ.

Околийскитъ началници се назначаватъ съ приказъ, и по заплата се раздѣлятъ на два класса: 20 околии сж първокласни, а другитъ 65 второкласни. Тукъ трѣбва да се забѣлжи че по всичкитъ околии даже и онѣзи въ главния градъ на които живѣе Окръжния

trouvent les allocations pour les postes, les prisons, la police, les secours aux écoles, l'entretien des enfants assistés, des aliénés et des malades indigents dans les hôpitaux.

Les décisions du conseil sont définitives, si dans le délai de deux mois elles n'ont pas été annulées par décret.

Le conseil départemental peut être dissout par décret motivé. Les nouvelles élections doivent avoir lieu dans les deux mois.

Une commission départementale permanente composée de 4—5 membres, choisis par le conseil dans son sein, siège dans l'intervalle des sessions. Elle correspond à la commission départementale de France et à la députation permanente du conseil provincial belge. Elle a comme attributions spéciales de vérifier les comptes de l'administration, de donner son avis sur les délibérations de conseils municipaux entachés d'illégalité, d'examiner les protestations contre les élections communales.

La commission permanente peut être dissoute par Ukaze Princier si le conseil départemental déclare qu'elle ne possède plus sa confiance.

L'arrondissement n'a à sa tête en Bulgarie comme en Belgique, qu'un fonctionnaire, le chef d'arrondissement ou sous-préfet, et pas de conseil élu. Le sous-préfet a surtout pour rôle de servir d'intermédiaire entre la préfecture et les administrations municipales et d'exercer sur ces dernières une surveillance immédiate. Il doit visiter sa circonscription de manière à se mettre en rapport avec les autorités communales et avec la population, et à se rendre compte de la situation et des besoins de toutes les communes. Outre ces attributions administratives, le sous-préfet bulgare est spécialement chargé de la direction de la police de son arrondissement; il est le chef immédiat de la garde de police (gendarmérie) et possède la qualité d'officier de police judiciaire.

Les sous-préfets sont nommés par décret et répartis, quant aux appointements en deux classes; la 1-re classe comprend 20 sous-préfectures, les 65 autres appartiennent à la 2-e classe. On remarquera que tous les arrondissements, même ceux au chef-lieu desquels

Управителъ, Околийскитъ началници иматъ по единъ помощникъ.

Въ София, Руссе, Варна и Пловдивъ има още и по единъ Градоначалникъ, който въ градския районъ изпълнява длъжноститъ на единъ полицейски префектъ.

Софийския Градоначалникъ зависи направо отъ Министерството на Вътрѣшнитъ работи, а Руссенскій, Варненскій и Пловдивскій сж подчинени на надлѣжнитъ Окръжни Управители. Градоначалника се назначава съ Указъ. Той наблюдава за изпълнението на законитъ и наредбата и може да издава полицейски постановления, тъй като нему принадлежи инициативата на жрѣкитъ изискуеми за поддръжанието на порядъка.

II. Полиция.

Казахме вече че поддръжанието на общественый порядъкъ е повѣрено, въ България, на полицейската стража, която зависи исклучително отъ Министерството на Вътрѣшнитъ работи Тъзи стража, по селата изпълнява длъжноститъ на френскитъ жандарми, а въ градоветъ онѣзи на нашитъ полицейски агенти. Полицейскитъ стражари се дѣлятъ на бригади управлявани отъ единъ старши стражаръ.

Стражаритъ по селата сж конни; въ градоветъ сж пѣши, съ исклучение на по-главнитъ, като София, Руссе, Варна, Пловдивъ гдѣто има стражари и отъ двѣтъ категории.

Полицейскитъ стражари сж подчинени на Окръжнитъ Управители, Околийскитъ Началници и на градскитъ полицейски пристави, ако има такива.

Въ по-главнитъ градове има по единъ или по-много полицейски пристави, които се подчиняватъ на Градския Околийски Началникъ или же на Околийския Началникъ. Въ таблицата за административното раздѣление сж показани мѣстожителството и числото на тѣзи полицейски пристави.

Отъ началото на 1895 г. въ всѣка околия има по единъ полицейски приставъ, който е помощникъ на Околийския Началникъ по полицейската служба и заведва книгитъ за запаснитъ войници. Околийскитъ пристави сж запасни офицери.

réside le préfet, possèdent un sous-préfet.

Les villes de Sofia, Roustchouk, Varna et Philippopoli ont, en outre, un préfet ou sous-préfet urbain qui exerce, sur le territoire de la ville, les fonctions d'un préfet de police. Le préfet de police à Sofia, dépend du Ministère de l'Intérieur; ceux de Roustchouk, Varna et Philippopoli sont sous les ordres des préfets départementaux respectifs. Le préfet ou sous-préfet urbain est nommé par décret. Il veille à l'accomplissement des lois et règlements et peut lui-même prendre des arrêtes de police; il a l'initiative des mesures que peut nécessiter le maintien de l'ordre.

II. Police.

Comme nous l'avons déjà mentionné, le maintien de l'ordre est confié, en Bulgarie, à un corps civil appelé garde de police qui dépend exclusivement du ministère de l'intérieur. Ce corps rempli à la fois, dans les campagnes, les fonctions de nos gendarmes, et dans les villes celles des agents de police de France. Les gardes de police sont répartis en brigades commandées par un garde de 1-re classe.

Tous les gardes résidant dans des communes rurales sont à cheval; dans les villes, ils sont à pied, sauf dans les plus importantes comme Sofia Roustchouk, Varna, Philippoli, où les deux catégories existent simultanément.

Les gardes de police ont pour chefs supérieurs les préfets et les sous-préfets (et, s'il y a lieu, les sous-préfets urbains).

Depuis le commencement de 1895, dans chaque arrondissement il y a un commissaire de police adjoint au sous-préfet pour les affaires de police; tous ces commissaires de police sont nommés parmi les officiers de réserve.

Le budget de 1896 prévoit la nombre de gendarmes pour la Principauté.

III. Устройство на общинитѣ.

Българскитѣ общини, числото на които възлизаше на 1795 прѣвъ 1887 г. се дѣлят на градски и селски общини. Градски сѣ онѣзи които дѣйствуватъ отъ старо врѣме въ градоветѣ, както и онѣзи които съ сила на единъ законъ сѣ били причислени къмъ градскитѣ. Едно село за да има отдѣлна община трѣбва да числи най-малко 100 къщи. Разликата на устройството между общинитѣ отъ двѣтѣ категории не е твърдѣ голѣма. Тя най-повече зависи отъ задълженията които имъ сѣ наложени, числото и траянieto сесииитѣ на общинскитѣ съвѣти.

Всѣка община се управлява отъ единъ кметъ съ единъ или по много помощници, двама за общинитѣ съ народонаселение отъ 7000 до 15000, *) — и отъ единъ общински съвѣтъ, избранъ за три години въ градоветѣ, а за двѣ години за селскитѣ общини. Съвѣтътъ състои отъ 8 члена за общини съ по-малко отъ 500 жители, и отъ 16 за оня които броятъ повече отъ 1500. На по-маловажни общини числото на съвѣтниците е пропорционално съ населението и се увеличава съ по двама души съразмѣрно.

Който плаща какъвъ-то и да е данъкъ на общината, има право да е избирателъ; но за да бжде избираемъ, трѣбва да има 30 години, да е притежателъ на недвижимо имущество, или да упражнява една независима професия.

Кметоветѣ и помощниците имъ се избиратъ отъ общинскитѣ съвѣти; трѣбва да сѣ грамотни на официалний езикъ, освѣнъ, и то като изключение, въ общинитѣ гдѣто единъ другъ языкъ се употребява само.

Общинскитѣ съвѣтници не получаватъ никакво възнаграждение, но кметоветѣ иматъ право на заплата която

*) Когато селата сѣ много отдалечени отъ сѣдалището на селската община, тогава се назначаватъ кметски намѣстници за тия села. Тия намѣстници се назначаватъ отъ кмета, и се избиратъ, по възможности, измежду членоветѣ на общинский съвѣтъ.

III. Organisation municipale.

Les communes bulgares, dont le nombre était en 1887, de 1795. sont légalement divisées en communes urbaines et communes rurales; les premières sont celles qui jouissaient traditionnellement du titre de ville ou qui ont été classées par une loi comme communes urbaines. Pour pouvoir constituer une commune distincte, un village doit, en principe, se composer au moins de 100 maisons. Les différences d'organisation entre les deux catégories de communes ne sont pas très considérables. Elles portent surtout sur la nature des obligations imposées aux communes, sur le nombre et la durée des sessions des conseils municipaux.

Chaque commune est administrée par un maire assisté d'un ou plusieurs adjoints deux dans les communes de 7.000 à 15.000 âmes, trois au-dessus de 15.000 âmes*), et par un conseil municipal élu pour trois ans dans les villes et pour deux ans dans les communes rurales. Le conseil se compose de 8 membres dans les communes ayant moins de 500 habitants, et de 16 dans celles qui en comptent plus de 15.000. Dans les communes d'importance intermédiaire, le nombre des conseillers varie de deux en deux, suivant la population.

Pour être électeur municipal dans une commune, il faut y payer un impôt quelconque; pour être éligible, avoir trente ans, être propriétaire ou exercer une profession indépendante.

Les maires et adjoints sont élus par les conseils municipaux; ils doivent savoir lire et écrire la langue officielle, sauf, à titre exceptionnel, dans les communes où une autre langue est seule en usage.

Les fonctions de conseiller municipal sont gratuites, mais celles de maire donnent droit à une indemnité, fixée

*) Lorsque des hameaux sont très éloignés du chef-lieu de la commune, il peut leur être affecté des adjoints spéciaux nommés par le maire et choisis, autant que possible, dans le conseil municipal.

имъ се опрѣдѣли отъ общинския съвѣтъ, и която може да е отъ 200 до 1200 лева за селскитѣ общини, и отъ 800 до 6000 за градскитѣ. На Софийский кметъ се плаща до 7.200 лева, а на неговитѣ помощници сѣщо се плаща едно възнаграждение въ размѣръ на половината или $\frac{2}{3}$ отъ платата опрѣдѣлена за кмета.

Общинскитѣ съвѣти могатъ да бждатъ растурени за незаконности или лошо управление съ Указъ издаденъ по прѣдставление отъ Министерството на Вътрѣшнитѣ Работи, слѣдъ като се вземе мнѣнието на окръжната постоянна комиссия.

Дължноститѣ на кметоветѣ и помощниците имъ не прѣдставляватъ нѣщо особено за заблѣзване.

Градскитѣ общински съвѣти засѣдватъ обикновено четири пѣти въ годината, селскитѣ само три. Засѣданията на единѣтѣ и на другитѣ сѣ публични.

Градскитѣ общини се грижатъ за първоначалното образование на дѣцата отъ двата пола; споредъ приходатъ тѣ трѣбва да устроятъ и подържатъ болници както и пожарна команда; общинитѣ въ които нѣма Библиотека, трѣбва да подържатъ читалища. Селскитѣ общини сѣщо сѣ задължени да осигурятъ първоначалното образование; тѣ трѣбва да иматъ единъ хамбаръ съ едно извѣстно количество храни, и да доставятъ нуждитѣ жребци и пр. за подобрене мѣстната раса на добитъка.

Главнитѣ приходи на общинитѣ сѣ: такситѣ за коление добитъкъ, за търгуване, за мѣрене, за провѣряване мѣрките и тегилките, такситѣ отъ колата впрѣгатния добитъкъ, отъ коньетѣ, четвъртата часть на събраното количество отъ патентитѣ, данъка отъ недвижимитѣ имущества (емлякъ), такситѣ отъ надписи на дюкениитѣ, отъ карти за играение отъ позволители за постройка, отъ файтонитѣ, и пр., гербовия сборъ и найсетне доходитѣ отъ общинскитѣ имущества, и мостове.

par le conseil municipal, qui peut varier de 200 à 1200 francs dans les communes rurales, et de 800 à 6 000 fr. dans les communes urbaines. A Sofia, elle peut s'élever jusqu'à 7.200 fr. Les adjoints reçoivent également une indemnité comprise entre la moitié et les deux tiers de celle qui est allouée au maire.

Les conseils municipaux peuvent être dissous pour illégalité ou mauvaise administration, par décret rendu sur la proposition du ministre de l'intérieur, après avis conforme de la commission départementale permanente.

Les attributions des maires et adjoints ainsi que des conseils municipaux ne présentent pas de particularités dignes de remarque.

Les conseils municipaux des communes urbaines se réunissent en session ordinaire quatre fois par an; ceux des communes rurales trois fois seulement. Dans tous les cas, les séances sont publiques.

Les communes urbaines sont obligées de pourvoir à l'instruction primaire des enfants des deux sexes; elles doivent, suivant leurs ressources, créer et entretenir des hôpitaux et posséder un corps de pompiers; celles, dans lesquelles il n'existe pas de bibliothèque publique, doivent entretenir des salles de lecture; les communes rurales sont aussi obligées d'assurer le service de l'instruction primaire; elles doivent posséder un grenier de réserve contenant une certaine provision de grain et entretenir des étalons reproducteurs pour l'amélioration des diverses races de bétail.

Les principales sources de revenu des communes sont: l'octroi, les droits sur la vente du bétail et de la viande, les droits d'abattoir, de marché, de mesurage, de vérification des poids et mesures, de circulation des voitures et bêtes de somme, l'impôt sur les chevaux, le quart du produit des patentes, l'impôt sur les immeubles (emliak), la taxe sur les enseignes, sur les cartes à jouer, sur les autorisations de bâtir, sur les voitures publiques, etc., les droits de timbre, enfin les revenus de propriétés communales, les péages sur sur les ponts appartenant à la commune, etc.

Нѣкои отъ тѣзи приходи се събиратъ заедно съ припадащата отъ тѣхъ частъ на Държавата; такива сж напр. емляка и гербовия сборъ. Такситѣ отъ надписитѣ на дюгенитѣ сж опредѣлени по единъ доста любопитенъ начинъ: за надписи само на български се взема такса по 3 лева; на български и единъ чуждъ языкъ по 10 лева; а за надписъ на всѣки другъ языкъ освѣтъ официалний по 50 лева.

Освѣтъ обикновеннитѣ приходи които изброихме по горѣ, могатъ да се осжществятъ и други извъредни приходи като се добавятъ по нѣколко стотинки на най-главнитѣ Държавни налози.

Quelques-unes des contributions indiquées ci-dessus se cumulent avec des impôts prélevés au profit de l'Etat; l'emliak et le droits de timbre, par exemple, sont dans ce cas. La taxe sur les enseignes est déterminée d'une façon assez curieuse: elle est de 3 fr. si l'enseigne est rédigée en bulgare, de 10 fr. si elle est en bulgare et dans une autre langue, et de 50 fr. si elle est écrite seulement dans un idiome autre que la langue officielle.

Outre les recettes ordinaires que nous venons d'énumérer, des ressources extraordinaires peuvent être constituées au moyen de centimes additionnels au principal des contributions perçues par l'Etat.

ГРАЖДАНСКА САНИТАРНА ДИРЕКЦИЯ.

DIRECTION SANITAIRE CIVILE.

Главний началникъ на санитарната частъ е Министерътъ на Вътрѣшнитѣ Работи.

Ръководителъ на санитарната служба е Директорътъ на Гражданската Санитарна Дирекция, който дѣйствува отъ името на Министра. Той е и Главний Инспекторъ по Санитарната частъ.

При Гражданската Санитарна Дирекция има единъ Върховенъ Медицински Съвѣтъ, съставенъ отъ седемъ члена, всички лѣкари. Прѣдсѣдателътъ на Върховний Медицински Съвѣтъ се избира съ вишегласие измежду членоветѣ му. Въ Княжеството има деветъ първостепенни болници въ слѣдующитѣ градове:

а) Александровска болница, въ София, съ 450 легла и шестъ клинически отдѣления за лѣкуване разни болести: хирургическо, вътрѣшно, геникологическо, очно, кожно-сифилическо и душевно.

б) Въ Пловдивъ, Руссе и Варна има по една болница съ по 150 легла; тия болници иматъ по двѣ главни отдѣления:

Le Ministre de l'Intérieur est le chef principal de la Direction sanitaire civile, mais c'est le directeur du service sanitaire, qui la dirige au nom du ministre; il en est aussi l'inspecteur en chef.

A la direction sanitaire civile est attaché le Haut conseil médical composé de sept membres, tous docteurs en médecine. Le président est élu parmi les membres du conseil, à la majorité des voix.

Dans toute la Principauté il y a neuf hôpitaux de 1re classe, dans les villes suivantes:

а) Hôpital Alexandre, à Sofia, avec 450 lits et six sections de clinique pour la guérison de diverses maladies; savoir: la section de chirurgie, — celle des maladies internes, — la section de glénicologie, — la section: d'ophtalmologie et otologie, celle pour les maladies de la peau ainsi que les maladies syphilitiques, et la section des aliénés.

б) A Philippopoli, Roustchouk et Varna il y a un hôpital de 150 lits à chacune de ces villes; ces hôpitaux ont

хирургическо и вътрѣшно; на всѣко отдѣление има и подотдѣления за лѣкуване по другитѣ специалности.

в) Въ Търново и Ловечъ сжщо има по една болница, нѣ освѣтъ двѣтѣ отдѣления: хирургическо и вътрѣшно, иматъ и по едно психиатрическо отдѣление. Търновската болница има 150 легла а Ловченската 200.

г) Въ Видинъ, Плѣвенъ и Сливенъ болницитѣ иматъ по 100 легла, нѣматъ особни специални отдѣления, нѣ приематъ разни болни, които се распредѣлятъ по родѣтъ на болестята имъ.

Персоналътъ на болницитѣ се състои отъ лѣкари, надзиратели, фелдшери и слуги.

Лѣкаритѣ по число сж: въ Софийската болница — 16; Търново и Ловечъ по 6; въ Пловдивъ, Руссе и Варна по 4; въ Видинъ, Плѣвенъ и Сливенъ по 3.

Всѣка болница си има болнична аптека и нужното число фармацевти и помощници.

Въ всичкитѣ окръзи, (освѣтъ тамъ гдѣто има първостепенна болница) има по една окръжна болница съ по 60 легла и двама лѣкари. Тия болници се намиратъ въ сѣдалището на окръжието и сж на брой 15. Освѣтъ лѣкаритѣ тия болници иматъ по единъ фармацевтъ, и нужното число фелдшери и слуги.

Въ околитѣ има околийски болници; не всичкитѣ обаче околии сж отворили напълно болницитѣ. Тѣ сж третостепенни съ по 20 легла. Тамъ гдѣто нѣма още болници има амбуланци съ сжщото число персоналъ какъвто има и при отворенитѣ болници: единъ лѣкаръ, трима фелдшери и нужното число слуги. Аптекарски помощници има само въ 19 третостепенни болници.

Освѣтъ това въ градоветѣ гдѣто има първостепенни болници има и по единъ окръженъ лѣкаръ съ по двама фелдшери.

deux sections principales, dont l'une pour la chirurgie et l'autre pour les maladies internes. Chaque section est subdivisée en sous-sections pour la guérison des autres maladies spéciales.

с) A Tirnova et Lovtcha il y a aussi deux hôpitaux, un par chaque ville, qui, outre les deux sections de chirurgie et de maladies internes, en possèdent aussi une troisième pour les aliénés. L'hôpital de Tirnova compte 150 lits, celui de Lovtcha 200.

д) Les hôpitaux de Viddin, Plevna et Slivno comptent cent lits chacun; ils n'ont pas de sections spéciales, mais tous les malades y sont reçus et répartis d'après la nature de leur maladie.

Le personnel des hôpitaux est composé: de médecins, de surveillants, d'infirmiers et domestiques.

L'hôpital de Sophia compte 16 médecins; ceux de Tirnova et Lovtcha 6; les hôpitaux de Philippopoli, Roustchouk et Varna ont 4 médecins chacun, et ceux de Viddin, Plevna et Slivno ont trois médecins chacun.

Chaque hôpital possède une pharmacie servie par le nombre nécessaire de pharmaciens et aides-pharmaciens.

Dans tous les départements (excepté ceux dans les quels existent des hôpitaux de 1re classe) il y a un hôpital départemental avec 60 lits et deux médecins. Ces hôpitaux sont installés au chef-lieu du département et sont au nombre de 15. Outre les médecins ils ont aussi un pharmacien, le nombre nécessaire d'infirmiers et domestiques.

Dans les sous-préfectures il y a des hôpitaux d'arrondissement, mais tous n'ont pas encore été ouverts. Ils possèdent 20 lits chacun et appartiennent à la 3me classe. Aux endroits où il n'existe pas d'hôpitaux, il y a des ambulances avec le même personnel que celui des hôpitaux ouverts, savoir: un médecin, trois infirmiers et le nombre nécessaire de domestiques.

Dans dix neuf hôpitaux seulement de 3me classe il y a des aides-pharmaciens.

En outre, dans les villes, où existent des hôpitaux de 1re classe, il y a aussi un médecin départemental assisté de deux infirmiers.

Санитарната и гигиенеска, и санитарно-полицейската служба се извършват въ Княжеството от окръжните, околийските и общинските лѣкари.

Директоритѣ на второкласнитѣ болници сѣ въ сѣщо врѣме и окръжни лѣкари, и тѣмъ сѣ подчинени всичкитѣ медицински и ветеринарни лѣкари и фелдшери, а сѣщо и акушеркитѣ въ Окрѣгътъ.

Директоритѣ на околийскитѣ болници сѣ въ сѣщото врѣме и околийски лѣкари въ околията. По такѣвъ начинъ службата на болничнитѣ лѣкари до нѣкъдѣ става много трудна, защото окръжнитѣ и околийскитѣ лѣкари въ едно и сѣщо врѣме трѣбва да бѣждѣт и болнични, и окръжни или околийски и сѣдебни. Българскитѣ Държавенъ лѣкаръ е толкова прѣтоваренъ съ работа щото като послужи двѣ или три години се уморява. Единственната му почивка е едномѣсачний му отпускъ, който му се дава прѣвъ годината.

Всичкитѣ градове трѣбва да си иматъ по единъ общински лѣкаръ и по една градска акушерка. За жалость, бюджетитѣ на нашитѣ общини не позволяватъ тая необходима нужда, и много още общини сѣ лишени отъ такѣвъ персоналъ. Обаче всѣка община има по единъ или двама фелдшери, които изпълняватъ длъжността на мъртвопрѣвѣрители и санитарни надзиратели.

Тѣй като санитарния персоналъ, който се поддържа отъ Държавний бюджетъ, не е достатъченъ за да може съ усилъкъ да се слѣди за появяването и прѣкратяването на инфекциознитѣ болести, то всѣка една окръжна постоянна комисиия има по 5—6 фелдшери, които сѣ разпрѣснати по селскитѣ общини. По такѣвъ начинъ на 7—10 села се пада по единъ фелдшеръ.

За упазване страната отъ влизането на болеститѣ, — холера, чума и пр. — сѣ уредени двѣ карантинни управления, — въ Варна и Бургасъ. Карантиннитѣ лѣкари при тия управления прѣгледватъ всѣки параходъ или корабъ и му даватъ нуждний чистъ или нечистъ патентъ.

Отъ тая година България е приела ad referendum да се прилагатъ каран-

Le service sanitaire - hygiénique ainsi que le service policier sont remplis dans la principauté par les médecins des départements, des arrondissements et des communes.

Les directeurs des hôpitaux de 2e classe sont en même temps et médecins de départements et ont sous leurs ordres tous les médecins, vétérinaires, infirmiers, ainsi que les accoucheuses qui se trouvent dans le département.

Les directeurs des hôpitaux des arrondissements sont aussi en même temps médecins de l'arrondissement. C'est pourquoi le service des médecins des hôpitaux est très-fatigant, car les médecins des départements ou des arrondissements sont en même temps médecins des hôpitaux, médecins de département ou d'arrondissement, ainsi que médecins judiciaires.

Le médecin au service de l'état bulgare est tellement surchargé de travail qu'après deux ou trois ans de service il en est surmené. Il n'a de repos que pendant son mois de congé, qui lui est accordé chaque année.

Toutes les villes sont obligées d'avoir un médecin communal et une accoucheuse. Il est à regretter pourtant que les recettes de quelques villes ne permettent pas de subvenir aux frais de cet indispensable besoin et qu'elles soient privées d'un pareil personnel. Chaque commune a pourtant un ou deux infirmiers qui sont chargés de la constatation des décès ainsi que de la surveillance sanitaire.

Le personnel sanitaire au service de l'état n'étant pas suffisant pour suivre avec succès l'apparition ou la cessation des maladies contagieuses, chaque commission permanente des départements tient à son service cinq ou six infirmiers qui sont répartis parmi les communes rurales. Un infirmier dessert 7 ou 10 villages.

Dans le but de préserver le pays contre les fléaux de choléra, peste, etc. on a établi deux offices de santé, dont l'un à Bourgas et l'autre à Varna. Les médecins de ces offices visitent chaque bateau à vapeur ou navire, et lui délivrent la patente, qui est de rigueur, soit brute soit nette.

Depuis cette année la Bulgarie a accepté ad referendum d'appliquer les

тинни иѣрки съгласно съ рѣшенията на Дрезденската конференция. Нѣ, ако би че около насъ, особенно Европейска Турния, се появи холера въ голѣмъ размѣръ, можѣ би ще бѣде нужно да се постави и врѣменна карантина.

Българскитѣ закони не прѣдвѣждатъ задължителната вакцинация. (Новий законъ прѣдвѣжда това задължително както и ревакцинацията). Въ София има единъ вакциненъ институтъ, който се управлява отъ особенъ персоналъ. Цѣлото княжество се снабдява съ вакцина отъ тоя институтъ.

При всичко че бюджета не прѣдвѣжда никакви сумми за бактериологическа лаборатория, Дирекцията сполучи за тая година съ срѣдствата, съ които разполага, да уреди една бактериологическа станция, която се намира въ сполучение съ Пастьоровскитѣ институтъ. Въ бюджета за идущата година е прѣдвидена една по обширна лаборатория, която да може, мѣжду другитѣ работи, да произвожда серумъ противодифтерически, а сѣщо да има и едно антирабическо отдѣление.

За извършването на сѣдебно-химически анализи, изслѣдване фалшификации, управление на аптечното дѣло и други химически анализи, и изслѣдването на минералнитѣ води, при дирекцията има химическа лаборатория съ персоналъ отъ четире химика. Тая лаборатория сѣществува отъ 15 г. вече.

До тукъ изложеного се отнася до санитарното устройство въ княжеството въ общи черти, а по въпросътъ за лѣкуване болнитѣ ще добавимъ слѣдующото:

Въ болницитѣ може да постѣпи всѣки безъ разлика на народностъ. За лѣкуване се плаща по 1 левъ на день. Бѣднитѣ се лѣкуватъ безплатно. Обаче 90 % се лѣкуватъ безплатно, не защото не можѣтъ да платѣтъ, нѣ защото сѣмѣтатъ че не трѣбва да платѣтъ, като се има прѣдъ видъ да се популяризира медицината мѣжду населението, фискътъ не прави много голѣми прѣпятствия на това. При всяка болница има амбулатория, гдѣто се прѣгледватъ болни безплатно и безъ разлика на състояние. Тия амбулатории както и тия на общинскитѣ сѣвѣти сѣ прѣпълнени всѣки день съ болни

mesures de quarantaine arrêtées par la conférence de Dresde. Mais si le choléra sévissait aux alentours de la principauté il serait peut-être nécessaire d'établir une quarantaine provisoire.

D'après la loi bulgare en vigueur la vaccination n'est pas obligatoire. (D'après le nouveau projet de la loi sanitaire la vaccination et révaccination sont obligatoires.) Un institut vaccinal existe à Sophia et il est dirigé par un personnel spécial. C'est cet institut qui fournit du vaccin à toute la Principauté.

Au budget de l'année courante il n'y a pas de sommes prévues pour un laboratoire bactériologique, mais la direction sanitaire a réussi, quand même, à établir, par les moyens dont elle dispose, une station bactériologique, qui est en relations avec l'Institut Pasteur. On a prévu au budget de l'année prochaine la somme nécessaire pour un laboratoire bien plus grand, et dans lequel on préparera entre autres du sérum contre la dyphtérie et il y aura une section antirabique.

Depuis 15 ans existe un laboratoire chimique dans la principauté, qui est chargé de faire les analyses chimiques envoyées par les diverses sections de la Justice, de poursuivre les falsifications, direction des affaires pharmaceutiques, et autres analyses chimiques, ainsi que celle des eaux minérales. Ce laboratoire compte quatre chimistes.

Tout ce que nous venons d'exposer se rapporte à l'organisation sanitaire dans la principauté; quant au traitement des malades nous ajouterons ce qui suit:

Tous les malades sans distinction de nationalité sont reçus aux hôpitaux. On y paie un franc par jour. Les pauvres sont soignés gratuitement. Pourtant 90 % sont soignés gratis, pas à cause de leur indigence, mais parce qu'ils croient qu'ils ne doivent pas payer; ils profitent de la condescendance du fisc, qui n'y met pas de grands obstacles, car il a en vue la popularisation de la médecine parmi les habitants. A chaque hôpital existe une ambulance où tous les malades sans distinction de leur état de fortune, sont gratuitement soignés par les mé-

Лѣкаритѣ въ България сж отъ разни народности и отъ разни школи.

Почти всичкитѣ Европейски университети иматъ своитѣ ученици тукъ.

Санитарний бюджетъ на Княжеството за 1896 г. възлиза на сума 2.803.408 лева. т. е. той съставлява $\frac{1}{35}$ часть отъ общий бюджетъ на Княжеството. Прѣзъ 1897 год. е увеличенъ бюджетътъ съ 500.000 лева. Това увеличение се прави за прокарване новата организация и за даване повече фармацевтическа и медицинска помощъ на населението.

Слѣдватъ имената на лѣкаритѣ, които заематъ по важнитѣ длъжности:

1-о. Директоръ на Гражданската Санитарна Дирекция: Д-ръ Г. Золотовичъ.

2-о. Лѣкари на Александровската Болница:

а) Директоръ, Д-ръ Хахановъ.

б) Шефъ на Психиатрическото специално отдѣление, Д-ръ Д. Калевичъ.

в) Сжщо на вътрѣшното отдѣление Д-ръ Л. Золотовичъ.

г) Сжщо за Гинекология, Д-ръ Унтербергъ.

д) Сжщо за кожни болѣсти и сифилисъ, Д-ръ Стамболски.

е) Сжщо за очии и уши, Д-ръ Гиргиновъ, и

ж) Сжщо за Хирургия, Д-ръ А. Петровъ.

Ординатори: Докторитѣ: Данаджи-евъ, Досевъ, Чавовъ, Венкова, Вълчевъ, Михайловски, Василевъ, Симеоновъ, Стаматовъ, Берова.

3-о Лѣкари на другитѣ първостепенни болници:

а) Търново: Директоръ, Д-ръ Н. Христовъ, шефъ на II отдѣление Д-ръ Ст. Антоновъ. Ординатори: Докторитѣ: С. Пенчевъ, Д. В. Дружевъ и Г. Д. Бояджиевъ.

б) Ловечъ: Директоръ, Д-ръ Московъ, шефъ на I отдѣление Д-ръ Ив. С. Тодоровъ, сжщо на II Д-ръ Юр. Георгиевъ. Ординатори: Д-ръ Стояновъ Д-ръ Башевъ и Д-ръ С. Титовъ.

в) Варна. Директоръ: Д-ръ Ивановъ, шефъ на II отдѣление, Головина, ординатори: Докторитѣ: Славчовъ и Велдзарисъ.

decins. Ces ambulances ainsi que celles des municipalités sont tous les jours encombrées de malades.

Les médecins en Bulgerie appartiennent à diverses nationalités et diverses écoles.

Presque toutes les universités européennes ont des élèves en Bulgarie.

La budget sanitaire de la Principauté pour 1896 est de: 2.803.408 levs c'est-à-dire $\frac{1}{35}$ partie du budget entier. Pour l'année 1897 ce budget est augmenté de 400000 levs, pour pouvoir faire appliquer la nouvelle organisation, et vulgariser davantage les secours pharmaceutiques et médicaux.

Voici les noms du médecins auxquels sont confiés les postes les plus importants;

1e, Directeur de la section sanitaire civile, le D-r Gyorgi Zolotovitch.

2e. Médecins à l'hôpital Alexandre:

a) Directeur, le Dr. Hakanow,

b) Chef de la section de psychiatrie, le Dr. D Kalevich.

c) idem pour les maladies internes, le Dr. L. Zolotovitch.

d) idem pour la section de gynecologie, le D. Onnterberg.

e) idem pour les maladies de la peau et syphilis, le Dr. Stambolsky.

f) idem pour la section d'ophtalmologie le Dr. Ghirghinew, et

g) idem pour la section de chirurgie, le Dr. A. Petrow.

Médecins de service: Les docteurs Danadjiew, Dossew, Tehavow, Venkova, Veltchew. Mihailovsky, Vassiliew, Siméonow, Stamatow, Bérow.

3e. Médecins aux autres hôpitaux de la classe:

a) A Tirnovo: directeur, le Dr. N. Christow; chef de la II section le D. Antonow, Médecins de service: les docteurs, S. Pentchow, D. V. Droumow, et G. D. Boyadjiew.

b) à Lovtcha: directeur le Dr. Moskow; chef de la I section, le Dr. Iv. S. Todorow; idem de la II section le Dr. Yordan Géorghiew. Médecins de service: les Drs. Stoyanow, Bachew, Titew.

c) à Varna: directeur le Dr. Ivanow; chef de la I section Dr. Golowina. Médecins de service: les Drs. Slavtchow et Velissarios.

г) Руссе. Директоръ, Д-ръ Радославовъ, шефъ на II отдѣление Д-ръ Ив. Тодоровъ; ординатори: Докторитѣ: Ст. Т. Поповъ и Хр. Ничовъ.

д) Пловдивъ. Директоръ, Д-ръ Драгомировъ, на II отдѣление Д-ръ Д. Ив. Михайловски, ординатори: Докторитѣ: Хр. Аджаровъ и Д. Гребенаровъ.

е) Плевенъ, Директоръ, Д-ръ Ст. Козаровъ, ординаторъ Д-ръ В. Поповъ.

ж) Видинъ, Директоръ Д-ръ Дарленски, ординатори: Докторитѣ: Ст. Банановъ и Бачурски.

з) Сливенъ, Директоръ Д-ръ Калатиновъ, ординаторъ, Д-ръ Шоповъ.

4 о. Окръжни лѣкари безъ болници: въ Варна, Д-ръ Желѣзковъ; въ Виданъ, Д-ръ Банковъ; въ Ловечъ Д-ръ Саряновъ; въ Пловдивъ, Д-ръ Добревъ; въ Плевенъ, Д-ръ Живковъ; въ Руссе, Д-ръ Кушевъ; въ Сливенъ, Д-ръ Кушевъ; въ София, Д-ръ П. Ораховацъ и въ Търново Д-ръ Казацки.

5-о. Окръжни лѣкари сжщитѣ и Директори на второ-степеннитѣ болници: въ Бургасъ, Д-ръ Голѣмановъ; въ Вратца Д-ръ Ив. Момчиловъ; въ Кюстендилъ Д-ръ В. Герджиковъ; въ Ломъ Д-ръ Паскалевъ; въ Т. Пазарджикъ Д-ръ Калининковъ; въ Разградъ Д-ръ Мустаковъ; въ Свищовъ Д-ръ Ивановъ; въ Севлиево Д-ръ Дуневъ; въ Силистра Д-ръ Ив. Найденовичъ; въ Ст. Загора Д-ръ Вазовъ; въ Трънъ Д-ръ Начовъ; въ Хасково Д-ръ Чобановъ; въ Шуменъ Д-ръ Пановъ; въ Троянъ Д-ръ Шишковъ и въ Орѣхово Д-ръ Тошковъ.

6-о. Директоръ на вакцинний институтъ, Д-ръ Коджабашевъ.

7-о. Директоръ на бактериологическата станция Д-ръ М. Ивановъ.

d) à Rouetchouk; directeur, le Dr. Radoslavow; chef de la II section, Dr. Iv. Todorow. Médecins de service: St. T. Poppow et Ch. Nichew,

e) à Philippopoli: directeur le Dr. Dragomirow; chef de la II section, Dr. C. V. Mihailowsky. Médecins de service: les Drs Chr. Adjarow et D. Grébénarow.

f) à Plevna: directeur le Dr. St. Kozarow; médecin de service: Dr. V. Popow.

g) à Widdin: directeur, le Dr. Darlensky; médecins de service: les Drs. St. Bananow et Batchoursky.

h) à Slivno; directeur, le Dr. Kalatinow; médecin de service: le Dr. Choprow.

4. Médecins de départements (sans service aux hôpitaux).

à Varna: le Dr. Jeleskow; à Widdin, le Dr. Bankow; à Lovtcha, le Dr. Saryanow; à Philippopoli, le Dr. Dobrew; à Plevna, le Dr. Jivcow; à Roustchouk, le Dr. Kouchew; à Slivno, le Dr. Kouchew; à Sofia, le Dr. Orahovatz; et à Tirnowo, le Dr. Kazatsky.

5. Médecins de départements et en même temps directeurs des hôpitaux de IIe classe: à Bourgas le Dr. Golemanow; à Vratza, le Dr. Momtchilow; à Kustendil, le Dr. Gherdjikow; à Lom-Palanka, le Dr. Pascalow; à Tatar-Bazardjik, le Dr. Kalincow; à Razgrad, le Dr. Moustacow; à Svichtow, le Dr. Ivanow; à Sévlievo, le Dr. Dounew; à Silistria, le Dr. Iv. Naidenovich; à St.-Zagora, le Dr. Vazow; à Trin, le Dr. Natchow; à Haskowo, le Dr. Tchobanow; à Schoumla, le Dr. Panow; à Troyan, le Dr. Schischkow, et à Oréhowo le Dr. Toschkow.

6 Directeur de l'Institut vaccinal: le Dr. Kodjabaschew.

7. Directeur de la station bactériologique, le Dr. M. Ivanow.

Таблицы на дълговетъ на окръжията, градоветъ и селата на България.

Tableaux des dettes des départements, villes et villages de la Bulgarie.

ТАБЛИЦА I.

Дълговетъ на окръжията (окр. съвѣти) сравнени съ броя на населението и годишнитъ приходи.

Tableau I.

Dettes des départements, comparées avec le nombre de la population et les recettes annuelles du budget départemental.

Название на окръжията	Броятъ на всичкитѣ жители градски и селски Nombre des habitants, citadins et villageois	Годишни приходи въ левове Recettes annuelles du budget du département	Дълга на окръжията съвѣтъ, въ левове Dette du département	Пада се дългъ на душа, въ левове Soit par habitant	Enumération des départements
Бургасъ	116,164	110,122	41,025	0,35	Bourgas
Варна	215,213	351,940	189,096	0,88	Varna
Видинъ	121,131	78,611	19,125	1,16	Viddin
Вратца	151,196	188,480	239,628	1,59	Vratza
Кюстендилъ	167,175	50,176	—	—	Kustendil
Ловечъ	125,829	111,739	196,000	1,56	Lovetch
Ломъ	115,393	126,925	93,000	0,81	Lom
Пловдивъ	232,507	188,173	—	—	Philippopoli
Плѣвенъ	99,290	115,225	89,822	0,91	Pleven
Разградъ	129,531	93,000	—	—	Razgrad
Руссе	169,589	223,844	—	—	Roustchouk
Свищовъ	94,119	161,010	—	—	Svischtow
Севлиево	93,275	223,053	179,291	1,92	Sévlievo
Силистра	111,830	139,779	14,491	0,13	Silistra
Сливенъ	170,514	172,661	—	—	Sliven
София	244,824	264,018	—	—	Sophia
Ст.-Загора	215,483	220,457	308,940	1,44	St.-Zagora
Т.-Пазарджикъ	138,778	65,770	32,573	0,24	Pazardjik
Трънъ	79,248	63,349	20,000	0,25	Trn
Търново	224,103	250,600	—	—	Tirnovovo
Хасково	124,985	133,034	—	—	Haskovo
Шуменъ	177,476	132,219	41,212	0,23	Choumen
Всичко	3,340,713	3,464,185	1,464,203	0,44	Total

ТАБЛИЦА II.

Дълговетъ на градоветъ, сравнени съ броя на населението и годишнитъ приходи.

Tableau II.

Dettes des villes comparées avec le nombre de la population et les recettes du budget communal.

Название на градоветъ	Броятъ на жителитѣ Nombre des habitants	Годиш. прих., споредъ бюджетъ за 1896 г. въ л. л. Recettes du budget de l'année 1896	Развѣра на дълга въ левове Etendue de la dette	Пада се на душа дългъ, въ левове Soit par habitant	Enumération des villes
Айтосъ	3,937	45,730	11,083	2,82	Aïtos
Анхвало	5,365	33,824	5,000	0,93	Anhialo
Балчикъ	5,137	79,030	10,000	1,95	Balchik
Берковица	4,998	27,680	25,054	5,01	Berkovitzza
Борисовградъ	1,455	28,440	54,000	37,11	Borrisovgrad
Брацигово	3,184	11,895	1,519	0,48	Bratsigovo
Брѣзникъ	3,249	17,170	5,635	1,80	Breznik
Бургасъ	8,426	269,190	201,824	23,95	Bourgas
Вѣла	4,757	27,669	5,288	1,21	Bela
Вѣлоградчикъ	1,489	14,280	—	—	Bélogradtchik
Варна	28,174	770,700	205,000	7,28	Varna
Видинъ	14,551	233,755	—	—	Viddin
Вратца	12,279	100,300	171,598	13,98	Vratza
Габрово	7,510	56,693	35,339	4,71	Gabrovo
Г.-Орѣховаца	5,743	136,045	101,767	17,73	Gorna-Oréhov.
Добричъ	11,087	124,075	143,000	19,90	Dobritch
Дрѣново	3,258	33,116	—	—	Drénovo
Дубница	8,416	107,933	24,000	2,85	Doubnitsa
Елена	2,771	11,215	—	—	Eléna
Е.-Джумая	8,840	79,100	—	—	Esaki-Djoumaïa
Етрополе	3,579	13,340	3,459	0,97	Étropolé
Златица	2,075	12,714	7,455	1,18	Zlatitsa
Ихтимавъ	3,854	36,230	—	—	Ichtiman
Каваклий	7,456	27,570	2,272	0,98	Kavakli
Казанлъкъ	10,765	71,800	3,350	0,31	Kazanlik
Калоферъ	3,959	17,465	12,966	3,28	Kalofer
Карлово	7,663	56,970	4,367	0,57	Karlovo
Карнобатъ	5,625	53,685	91,100	16,20	Karnobad
Клисура	1,594	7,855	—	—	Klissoura
Копривщица	4,342	16,840	4,081	0,94	Koprivchtitsa
Котелъ	4,694	55,650	22,437	3,94	Kotel
Кула	3,719	15,530	23,875	6,42	Koula
Кюстендилъ	11,383	267,270	203,000	17,84	Kustendil
Ловечъ	7,012	100,685	304,130	43,37	Lovetch
Ломъ	8,450	115,929	—	—	Lom
Лѣсковецъ	7,309	73,538	26,785	3,66	Leskovetz
Месемврия	1,808	22,660	7,261	4,02	Messemvria

Название на градовете	Броят на жителите Nombre des habitants	Годн. приходъ, споредъ бюджетъ за 1896 г. въ л. Recettes du budget de l'année 1896	Размѣра на дълга, въ левове Etendue de la dette	Пада се на душа дългъ, въ левове Soit par habitant	Énumération des villes
Никополъ	5,031	68,460	48,553	9,65	Nikopol
Нова-Загора	4,401	47,650	18,500	4,20	Nova-Zagora
Нови-Пазаръ	2,489	17,576	948	0,40	Novi-Pazar
Орхание	2,866	36,715	6,233	2,18	Orhanié
Орѣхово	4,280	111,901	175,412	41,59	Oréhovo
Османъ-Пазаръ	3,745	31,613	32,753	8,75	Osman-Pazar
Панагюрище	9,016	31,360	15,561	1,73	Panaguiourichté
Пещера	4,724	43,789	—	—	Pechtéra
Пирдопъ	3,470	20,506	8,569	2,47	Pirdop
Пловдивъ	36,033	887,700	3,180,853	88,28	Philippopoli
Плѣвенъ	15,546	166,910	315,000	20,26	Pleven
Попово	1,461	16,720	2,553	1,75	Popovo
Провадия	4,959	54,920	32,900	6,64	Provadia
Прѣславъ	3,034	8,144	2,000	0,66	Preslaw
Радомиръ	3,873	48,919	41,865	10,81	Radomir
Разградъ	13,915	154,999	49,500	3,72	Razgrad
Руссе	28,121	788,666	603,000	21,45	Roustchouk
Самоковъ	9,568	82,590	10,000	1,05	Samokow
Свищовъ	13,512	242,182	449,156	34,00	Svichtow
Севлиево	9,451	100,529	235,233	24,79	Sévliévo
Силистра	11,710	122,863	88,601	7,57	Silistria
Сливенъ	23,210	159,650	161,550	6,96	Sliven
Созополъ	2,947	13,619	4,100	1,40	Sozopol
Сопотъ	3,504	14,870	5,136	1,48	Sopot
София	46,593	2,232,850	13,136,420	281,94	Sophia
Станимака	13,089	119,000	117,770	9,00	Stanimaka
Ст.-Загора	17,457	188,864	—	—	Stara-Zagora
Тетевенъ	6,020	24,349	5,801	0,96	Tétéven
Т.-Пазарджикъ	16,343	173,342	192,707	11,79	Tatar-Pazardjik
Троянъ	6,873	37,137	13,209	1,92	Troïan
Трънъ	3,662	27,090	10,800	4,50	Trin
Търново	12,559	217,380	514,451	40,96	Tirnovo
Тутраканъ	8,063	111,144	113,271	14,05	Toutrakan
Тръвна	2,378	25,337	22,247	9,36	Trévna
Фердинандъ	1,773	23,065	—	—	Ferdinand
Харманли	3,571	28,980	15,500	4,34	Harmanli
Хасково	14,392	107,360	114,145	7,93	Haskovo
Царибродъ	2,304	16,880	270	0,12	Tzaribrod
Чирпанъ	11,069	75,331	110,886	10,02	Tchirpan
Шуменъ	22,517	188,850	89,698	3,98	Choumla
Ямболъ	12,588	168,778	286,550	21,09	Yamboli
Всичко	663,630	10,215,659	21,947,346	33,19	Total

Таблица III.
Дълговетѣ въ селата, сравнени съ броя на населението.

Tableau III.

Dettes des villages comparées avec le nombre des habitants,

Название на окръжията	Броят на жителите въ селата Nombre des habitants des villages	Дълговетѣ на селата, въ левове Dettes des villages	Пада се дългъ на душа, въ левове Soit par habitant	Énumération des départements
Бургазъ	88,056	86,248	0,98	Bourgas
Варна	165,856	25,290	0,14	Varna
Видинъ	101,372	42,074	0,42	Vidin
Вратца	134,637	74,030	0,56	Vratza
Кюстендилъ	143,503	55,255	0,32	Kustendil
Ловечъ	105,924	118,148	1,11	Lovtcha
Ломъ	100,172	195,402	1,95	Lom
Пловдивъ	166,665	253,007	1,52	Plovdiv
Плѣвенъ	83,744	76,603	0,91	Plevna
Разградъ	114,775	52,193	0,45	Razgrad
Руссе	122,025	64,978	0,53	Roustschouk
Свищовъ	75,876	37,792	0,49	Sistow
Севлиево	76,314	62,051	0,81	Sevlievo
Силистра	100,120	43,619	0,44	Silistra
Сливенъ	120,566	63,227	0,53	Sliven
София	172,331	121,891	0,72	Sophia
Ст.-Загора	171,791	291,436	1,69	St.-Zagora
Т.-Пазарджикъ	101,657	56,158	0,55	Pazardjik
Трънъ	71,518	38,639	0,53	Trin
Търново	190,145	143,709	0,76	Tirnovo
Хасково	105,567	215,935	2,05	Haskovo
Шуменъ	136,851	32,085	0,24	Schoumen
Всичко	2,649,465	2,149,820	0,81	Total

ТАБЛИЦА IV.

Общо количество на дълговетъ на окръжията и общинитъ, сравнително съ броя на населението.

Tableau IV.

Nombre total des dettes des départements et des communes comparées avec le nombre de la population.

Название на окръжията	Броят на всичкитѣ жители, градски и селски Nombre des habitants, citadins et villageois	Количеството на всички окр. и общ. дългове, въ левове Montant total des dettes des départ. et municipalités.	Колко лева дългъ се пада на душа Soit par habitant	Enumération des départements
Бургасъ	116,164	447,641	3,85	Bourgas
Барна	215,213	605,286	2,81	Varna
Видинъ	121,131	85,074	0,70	Viddin
Братца	151,196	660,668	4,37	Vratza
Кюстендилъ	167,175	324,120	1,94	Kustendil
Ловечъ	125,829	637,388	5,06	Lovetch
Ломъ	115,393	313,456	2,72	Lom
Пазарджикъ	138,778	298,518	2,15	Pazardjik
Пловдивъ	232,507	3,574,099	15,37	Philippopoli
Плѣвенъ	99,290	481,425	4,85	Plevna
Разградъ	129,531	104,246	0,80	Rasgrad
Руссе	162,589	786,537	4,84	Roustchouk
Свищовъ	94,119	535,501	5,68	Svischtow
Севлиево	93,275	510,964	5,37	Sevliévo
Силистра	111,830	146,711	1,31	Silistria
Сливенъ	170,514	541,036	3,17	Sliven
София	244,824	13,293,108	54,30	Sophia
Ст.-Загора	215,483	733,112	3,40	St.-Zagora
Трънъ	79,248	75,394	0,95	Trin
Търново	224,163	808,909	3,61	Tirnovo
Хасково	124,985	399,580	3,20	Haskovo
Шуменъ	177,476	198,696	1,12	Choumen
Бсичко	3,310,713	25,561,369	7,72	Total

Обща таблица

на дълговетъ на окръжията и общинитѣ означающа произлизанието на сключения дългъ, името на давача, амортизациятѣ платени до 1 Май 1896 год. и остатъка дължимъ на тѣзи дата.

Tableau général

des dettes des départements et communes indiquant l'orgine de la dette contractée, le nom du prêteur, les amortissements effectués au 1 mai 1896 et le reliquat dû à cette date

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Първоначалния размѣръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води началото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
1. Бургаско окръжие. Départ. de Bourgas			
1) гр. Айгосъ Aïtos	11,083	1892	Разни лица Divers
2) гр. Ахнало Anhialo	10,000	1889	Българска народна банка Banque nat. bulgare
3) гр. Бургазъ Bourgas	138,840	1888	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	50,000	1896	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	5,000	1896	Държавното съкровище . Trésor public
	3,303	1893	Държавното съкровище . Trésor public
	15,952	1894	Разни лица Divers
Всичко за Бургазъ. En tout pour Bourgas	213,095		
4) гр. Карнобатъ Karnobat	60,000	1890	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	25,000	1893	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	30,000	1894	Българска народна банка Banque nat. bulgare
Всичко за Карнобатъ: En tout pour Karnobat	115,000		
5) гр. Месемврия Messemvria	6,819	1890	Разни лица Divers
6) гр. Созополъ Soszopole	3,000	1893	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	1,700	1890	Бургаска земедел. каса Caisse agric. de Bourgas
Всичко за Созополъ. En tout pour Sosopole	4,700		
7) Селски общини Communes rurales	128,994	1887	Разни лица Divers

Отъ заемъ ли произлиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е исплатено до 1 май 1896 г. въ левове Comptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Закъснѣли платежи. Payements retardés	Заплата, възнаграждение, разни покупки и отчуждаване мѣста. Appointement, récompenses, divers achats, expropriations	—	11,083
Заемъ Emprunt	Съграждане общински дюкени. Construction de magasins munic.	5,000	5,000
Заемъ Emprunt	Разни общински потребности Divers besoins municipaux	8,840	130,000
Заемъ Emprunt	Съграждане училища Construction de l'école	—	50,000
Заемъ Emprunt	Отчуждаване мѣста за училища Expropriations	—	5,000
Закъснѣли платежи. Payements retardés	Купуване пасбища Achat de pâturages	2,431	872
Закъснѣли платежи. Payements retardés	Отчуждаване мѣста. Expropriations	—	15,952
		11,271	201,824
Заемъ Emprunt	Съграждане общинско здание . Construction de l'hôtel de ville	—	—
Заемъ Emprunt	Съграждане общински камбари и градски скотобойни Construction des dépôts et des abattoirs	—	—
Заемъ Emprunt	Докарване вода за пиение . . Etablis. de conduits pour l'eau	—	—
		23,899	91,101
Закъснѣли платежи. Payements retardés	Заплата, покупки, наеми пом. и др. Traitements, achats, loyers, etc.	200	1) 7,261
Заемъ Emprunt	Съграждане холерни бараки . . Const. de baraques pour quarantaine	—	—
Заемъ Emprunt	Купуване пасбища Achat de pâturages	—	—
		600	4,100
Закъснѣли платежи. Payements retardés	Разни нужди Divers besoins	42,746	86,248

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Първоначалния размеръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води началото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
8) Окръжния съветъ . . . Conseil départemental	53,950	1895	Императ. оттоманска банка Banque imp. ottomane
Всичко въ окръжието. En tout pour le dép.	543,641		
2. Варненско окръжие. Départ. de Varna			
1) гр. Балчикъ Baltchik	10,000	1892	Българска народна банка Banque nat. bulgare
2) гр. Варна Varna	50,000	1889	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	40,000	1890	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	120,000	1890	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	40,000	1890	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	30,000	1894	Българска народна банка Banque nat. bulgare
Всичко за Варна. En tout pour Varna	280,000		
3) гр. Добричъ Dobritch	142,500	1890	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	30,000	1892	Разни лица Divers
Всичко за Добричъ. En tout pour Dobritch	172,500		
	30,000	1893	Българска народна банка Banque nat. bulgare
4) гр. Провадия Provadia	1,500	1894	Флори И. Флорисъ . . . Flori I. Floris
	3,000	1895	Дружество „Добриня“ . . . Société „Dobrina“
	1,400	1894	Разни лица Divers
Всичко за Провадия. En tout pour Provadia	35,900		

Отъ заемъ ли произлиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е изплатено до 1 май 1896 г. въ левове Acomptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Заемъ Emprunt	Съграждане окръжно здание . . Construct. de l'hôtel de préfecture	12,925	41,025
		96,641	447,641
Заемъ Emprunt	Доискарване училищно здание. Construction de l'école	—	10,000
Заемъ Emprunt	Прокарване улици Construction de rues	15,000	35,000
Заемъ Emprunt	Отчуждаване мѣста за улици . Expropriations	—	40,000
Заемъ Emprunt	Отчуждаване мѣста за улици . Expropriations	60,000	60,000
Заемъ Emprunt	Отчуждаване мѣста за улици . Expropriations	—	40,000
Заемъ Emprunt	Тържества Fêtes publiques	—	30,000
		75,000	205,000
Заемъ Emprunt	Съграждане учил. и общ здания и изплащане дългъ къмъ Шуши. търгов. дружество — 35,000 л. Cons. de rues, édification de l'hôtel de ville, payement d'une dette de fr 35.000 à une société de Choumla	29,500	113,000
Заъхснѣли платежи. Payements retardés	Исплащ. мѣста, отчужд. за улици Expropriations	—	30,000
		29,500	143,000
Заемъ Emprunt	Урегулиране една улица . . . Régularisation d'une rue	3,000	27,000
Заемъ Emprunt	Помощъ на училищата Secours aux écoles	—	1,500
Заемъ Emprunt	Помощъ на училищата Secours aux écoles	—	3,000
Заъхснѣли платежи. Payements retardés	Съграждане училищно здание . Construction de l'hôtel de ville.	—	1,400
		3,000	32,900

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Иървоначалния размѣръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води началото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
5) Селски общини . . . Communes rurales	27,330	1883	Разни лица Divers
6) Окръжния съвѣтъ . . . Conseil départemental	200,000	1895	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	426,136	1893	Разни лица Divers
Всичко. En tout	626,136		
Всичко въ окръжиего. En tout pour le dép.	1.151,866		
3. Видинско окръжие. Départ. de Vidin			
1) гр. Кула Koula	7,685	1874	Кулската земедел. каса Caisse agricole de Koula
	4,595	1889	Разни лица Divers
Всичко за кула. En toute pour Koula	12,280		
2) Селски общини . . . Communes rurales	46,839	1891	Разни лица Divers
3) Окръжния съвѣтъ . . . Conseil départemental	19,125	1891	Разни лица Divers
Всичко за окръжиего. En tout pour le département	78,244		
4. Вратчанско окръжие. Département de Vratza.			
1) гр. Вратца Vratza	200,000	1895	Българска народна банка Banque nat. bulgare
	1,598	1895	Разни лица Divers
Всичко за Вратца. En tout pour Vratza	201,598		

Отъ заемъ ли произлиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е изплатено до 1 май 1896 г. въ левове Comptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Закъснѣли платежи. Payements retardés	Разни нужди Divers besoins	2,040	25,290
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Направа окр. шосе Добричъ-Балч. Rép. de la chaus. Dobritch-Baltchik	56,533	143,467
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Направа окр. шосе Добричъ-Балч. Rép. de la chaus. Dobritch-Baltchik	380,507	45,629
		437,040	189,096
		547,680	605,286
Заемъ Emprunt	Съграждане баня Construction des bains	—	1) 22,000
Закъснѣли платежи. Payements retardés	Посрѣщ. нѣкои общ. расъ. и испл. взетата за воененъ лагеръ гора. Divers besoins et payement de la forêt servant de camp à l'armée	2,720	1,875
		2,720	23,875
Заемъ и зак. платежи. Emprunts et pay. ret.	Заплати наеми и разни общ. нужди. Loyers et divers besoins municipaux	4,765	42,074
Заемъ и зак. платежи. Emprunts et pay. ret.	Разни нужди Divers besoins	—	19,125
		7,485	2) 85,074
Заемъ Emprunt	Съград. училище и канцелария. Construction de l'école	30,000	170,000
Закъснѣли платежи. Payements retardés	Отчуждаване мѣста и заплата . Expropriations et traitements	—	1,598
		30,000	171,598

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Црвоначалния размѣръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води начало Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
2) гр. Орѣхово Oréhovo	80,000	1893	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
	50,000	1895	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
	50,000	1896	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
Всичко за Орѣхово. En tout pour Oréhovo	180,000		
3) Селски общини Communes rurales	169,119	1883	Врагч. зем. кас. и раз. лица Caisse agricole et divers
4) Окръжния Слѣтъ Conseil départemental	805,080	1892	Бълг. нар. бан. и раз. лица Banque Nat. Bulg. et divers
Всичко за окръжието. En tout pour le départem.	1,355,797		
5. Кюстендилско окръжие: Départ. de Kustendil.			
1) гр. Дупница Doubnitza	30,000	1893	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
2) гр. Кюстендилъ Kustendil	113,000	1889	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
	20,000	1884	Бълг. друж. „Напрѣдъкъ“ въ Виена, а сега на Бълг. Книжовно Дружество . . . Soc. Naprédak; présentem. à la Soc. litteraire bulg.
	100,000	1896	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
Всичко за Кюстендилъ. En tout pour Kustendil	233,000		
	83,765	1894	Бохоръ П. Алкалай . . . Bohor P. Alcalay
3) гр. Радомиръ Radomir	20,000	1896	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
	9,000	1893	Разни лица Divers
Всичко за Радомиръ. En tout pour Radomir	113,565		

Отъ заемъ ли произлиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е исплатено до 1 май 1896 г. въ левове Acomptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Заемъ Emprunt	Отваряние и поправки улици и др. по благоустр. на града . . Embellissement de la ville	—	—
Заемъ Emprunt	Отваряние и поправки улици и др. по благоустр. на града . . Embellissement de la ville	—	—
Заемъ Emprunt	Отваряние и поправки улици и др. по благоустр. на града . . Embellissement de la ville	—	—
		4,588	175,412
Заемъ и зак. платежи. Emprunt, payem. ret.	Заплата и разни общ. нужди . . Traitem. et divers autres besoins	95,089	74,030
Заемъ и зак. платежи. Emprunt, payem. ret.	Казарна, болница и училища . . Caserne, hôpital et écoles	565,452	239,628
		695,129	660,668
Заемъ Emprunt	Направа чешми и каналъ Fontaines et conduits d'eau	6,000	24,000
Заемъ Emprunt	Строителство училищно здание . . Construction de l'école	20,000	93,000
Заемъ Emprunt	Поправяние банитѣ Réparation des bains	10,000	10,000
Заемъ Emprunt	Исплащане дългове на общината. Payem. des dettes de la commune	—	100,000
		30,000	203,000
Заемъ Emprunt	Направа училищно здание Construction de l'école	71,700	12,065
Заемъ Emprunt	Направа училищно здание Construction de l'école	—	20,000
Закъснѣли платежи. Payem. retardés	Заплата, разни потр. и покупки. Traitements, construct. et achats	—	9,800
		71,700	41,865

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Извъначалния размѣръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води нача-лото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
4) Селски общини Communes rurales	73,234	1878	Разни лица Divers
5) Окръжния съвѣтъ . . . Conseil départemental	—	—	—
Всичко за окръжието. En tout pour le département	449,799		
6 Ловечко окръжие: Départem. de Lovetch.			
	72,500	1887	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
	52,000	1887	Разни лица Divers
1) гр. Ловечъ Lovetch	8,000	1895	Нѣколко общ. съвѣтници Conseillers municipaux
	20,886	1893	Единъ прѣдприемачъ . . Un entrepreneur
	20,000	1891	Разни лица Divers
	200,000	1894	Разни лица Divers
	8,000	1895	Разни лица Divers
Всичко за Ловечъ. En tout pour Lovetch	381,386		
2) гр. Тетевене Tétéven	5,801	1895	Разни лица Divers
3) гр. Троянъ Trojan	16,795	1888—95	Разни лица Divers
4) Селски общини Communes rurales	177,252	1887—95	Разни лица Divers
5) Окръжния съвѣтъ . . . Conseil départemental	210,000	1893	Българска народна банка и разни лица Banque nat. bulg. et divers
Всичко за окръжието. En tout pour le département	791,224		

Отъ заемъ ли про-излиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е изплатено до 1 май 1896 г. въ левове Comptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Заемъ и зак. платежи. Empr. et Paym. ret.	Разни общински нужди Divers besoins municipaux	17,979	55,255
—	—	—	—
		125,679	324,120
Заемъ Emprunt	Отчуждав. воденици, съграждане уч. здания и мѣсопродавници . . Expropriations de moulin, constr. de l'école et de boucheries	10,500	2) 64,480
Закъснѣли платежи Payem. retardés	Съграждане училищно здание . . Construction de l'école	50,000	2,000
Заемъ Emprunt	Заплатата на учителитѣ Appointements des professeurs	3,500	2) 4,650
Закъснѣлъ платежъ Payem. retardés	Постройки Constructions	10,886	10,000
Закъснѣли платежи Payem. retardés	Купуване разни нѣща Divers achats	—	20,000
Закъснѣли платежи Payem. retardés	Отчуждаване мѣста Expropriations	5,000	195,000
Закъснѣли платежи Payem. retardés	Постройки Constructions	—	8,000
		79,886	304,130
Закъснѣли платежи Payements retardés	Разни покупки Divers achats	—	5,801
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Купуване мѣсто за окол. болница и разни покупки Achat d'un terrain pour l'hôpital et divers autres	3,586	13,209
Закъснѣли платежи Payements retardés	Постройки, заплати и покупки . Construct., traitements et achats	59,104	118,148
Заемъ Emprunt	Съграждане болница Construction de l'hôpital	14,000	196,000
		156,576	2) 637,288

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Първоначалния размеръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година водна началото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
7. Ломско окръжие. Département de Lom			
1) гр. Берковица Berkowitza	34,054	1893	Българска народ. банка, училищното настоятелство и бив. общ. служаци . . . Banque nat. bulg. et dir. de l'école et ex-fonct. munic.
2) Селски общини Communes rurales	250,480	1880	Разни лица Divers
3) Окръжния съветъ . . . Communes municipal	128,000	1893	Българска народна банка и разни лица Banque nat, bulg. et divers
Всичко за окръжието. En tout pour le département	412,534		
8. Пазарджикско окръжие: Dépar. de Bazardjik			
1) гр. Панагюрище Panagourichté	15,561	1893	Разни лица Divers
2) гр. Брацигово Bratzigovo	1,714	1891	Разни лица Divers
3) гр. Пазарджикъ Bazardjik	252,245	1891	Българска народна банка и разни лица Banque nat. bulg. et divers
4) Селски общини Communes rurales	67,243	1887	Българска народна банка и разни лица Banque nat. bulg. et divers

Отъ заемъ ли пронализа, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е исполнено до 1 май 1896 г. въ левове Acomptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Поддърж. общ. управ. и училища Entretien de la mairie et des écoles	9,000	25,054
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret	Разни общински нужди Divers besoins municipaux	55,078	195,402
Заемъ , . Emprunt	Съграждане казарми Construction des casernes	35,000	93,000
		99,078	313,456
Закъснѣли платежи Payements retardés	Купув. канц. и пожарни потреби Achats de fournitures de bureau et de matériel pour pompiers	—	15,561
Закъснѣли платежи Payements retardés	Посрѣщание разни общ. нужди . Divers besoins municipaux	195	1,519
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Заемитѣ сж употребени за съграждане училища и благоустр. на града, а закъс. платежи сж отъ покупка канц. принадлежности. L'emprunt a servi à la construction d'écoles et à l'embellissement de la ville; les paiements retardés proviennent de l'achat de matériels pour bureaux.	59,538	192,707
Заемъ и зак. платежи Emprunts et pay. ret.	Заемитѣ сж употребени за съграждане училища и воденици, а закъс. платежи сж отъ покупка канц. принадлежности L'emprunt a servi à la construction d'écoles et de moulins; les paiements retardés proviennent de l'achat de fournitures de bureaux	12,145 ²	56,158

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Първоначалния размѣръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води начало си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
5) Окръжния съвѣтъ . . . Communes départemental.	32,573	1893	Българска народна банка и разни лица Banque nat. bulg. et divers
Всичко за окръжието. En tout pour le département	369,336		
9. Пловдивско окръжие . Dép. de Philippopoli			
1) гр. Карлово Carlovo	15,000	1889	Българска народна банка Banque nat. bulgare
2) гр. Калоферъ Kalofer	17,654	1885	Разни лица Divers
3) гр. Сопотъ Sopot	9,116	1890	Разни лица Divers
	57,087	1890	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
4) гр. Станимака Stanimaka	126,179	1890	Разни лица Divers
Всичко . En tout	183,226		
5) гр. Пловдивъ Philippopoli	1,500,000	1887	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
	289,626	1893	Водопроводна компания . Société des Eaux
	97,058	1891	Разни лица Divers
Всичко за Пловдивъ . En tout	1,895,684		
6) Селски общини Communes rurales	371,601	1887	Разни лица Divers
7) Окръжния съвѣтъ Conseil départemental	—	—	—
Всичко за окръжието . En tout pour le Départ.	2,492,321		

Отъ заемъ ли произлиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е исплатено до 1 май 1896 г. въ левове Acomptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Разни постройкѣ, наеми и помощи на общинитѣ Constructions, loyers et secours aux communes	—	32,573
		71,878	2 298,518
Заемъ Emprunt	Съграждане училище Construction de l'école	10,633	4,367
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Разни общински нужди Divers besoins municipaux	4,688	12,966
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Заплатата на служ. въ общ. и др Traitements des fonction., etc.	3,980	5,136
Заемъ Emprunt	Съграждане училища и градски домъ Construct. d'écoles et de la mairie	9,200	47,887
Заемъ и зак. платежи Empr. et payem. ret.	Поправка мостове, улици и посрѣщанно разни общ. нужди . . . Réparation de pont, rues et autres besoins municipaux	56,296	69,883
		65,496	117,770
Заемъ Emprunt	Водопроводъ Conduite d'eau	—	2) 255,065
Закъснѣли платежи Payements retardés	Водопроводъ Conduits d'eau	—	527,599
Закъснѣли платежи Payements retardés	Отчуждав. мѣста по планиране града и посрѣщанно общ. нужди Expropriat. et div. autres besoins	—	102,604
		—	2) 318,053
Заеми и зак. платежи Empr. et payem. ret.	Посрѣщанно разни общ. нужди . Divers besoins municipaux	118,594	253,007
		—	—
		203,391	3,574,099

Название на окръжията и общинитѣ	Првоначалния размѣръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води нача- лото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
Dénomination des départemens et communes			
10 Плевенско окръжие: Départem. de Plevna.	300,000	1893	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
1) гр. Плевенъ Plevna	45,000	1894	Разни лица Divers
Всичко за Плевенъ . En tout	345,000		
2) Селски общини Communes rurales	135,258	1888	Разни лица Divers
3) Окръженъ съветъ Conseil départemental	100,000	1893	Българска народна банка Banque Nat. Bulg.
Всичко въ окръжнето . En tout pour le départem.	580,258		
11. Разградско окръжие: Départ. de Razgrad.			
1) гр. Попово Popovo	3,814	1892	Разни лица Divers
	60,000	1889	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
2) гр. Разградъ Razgrad	21,064	1895	Разни лица Divers
Всичко за Разградъ . En tout	81,064		
3) Селски общини Communes rurales	111,054	1888	Разни лица Divers
4) Окръжния съветъ Conseil départemental	—	—	—
Всичко въ окръжнето . En tout pour le départem.	195,932		

Отъ заемъ ли про- нализа, или отъ друго и какво именно	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга	Колко е изплатено до 1 май 1896 г. въ левове Acomptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Provenance de la dette	Emploi du montant dû		
Заеми и зак. платежи Empr. et payem. ret.	Съграждане двѣ училища. Construction de deux écoles	30,000	270,000
Заеми и зак. платежи Empr. et payem. ret.	Постилание улицитѣ съ камъни и докарване вода Conduits d'eau et répar. des rues	—	45,000
		30,000	315,000
Заеми и зак. платежи Empr. et payem. ret.	Съграждане училища и пострѣща- ние разни общински нужди Constr. d'écoles et autres besoins	58,655	76,603
Заемъ Emprunt	Съграждане болница Construction d'un hôpital	10,178	89,822
		98,833	481,425
Заемъ и зак. платежи Empr. et payem. ret.	Разни покупки Divers achats	1,261	2,553
Заемъ Emprunt	Регулация на града и съгражда- ние общинско здание Embellissement de la ville et cons- truction de la mairie	23,230	36,770
Заемъ и зак. платежи Empr. et payem. ret.	Разни погрѣби. Divers besoins	8,334	12,730
		31,564	49,500
Заемъ и зак. платежи Empr. et payem. ret.	Съграждане общ. здания, заплата на общ. служаци и разни нужди Constr. de la mairie appointe- ments du personnel et autres bes.	58,861	52,193
—	—	—	—
		91,686	104,246

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Първоначалния размеръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година вода началото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
12. Руссенско окръжие: Départ. de Roustchouk.			
1) гр. Бѣла Béla	5,288	1884	Разни лица Divers
2) гр. Руссе Roustchouk	670,000	1889—90	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
3) гр. Тутраканъ Toutrakan	110,000 35,618	1890 1894	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare Разни лица Divers
Всичко за Тутраканъ . En tout pour Toutrakan	145,618		
4) Селски общини Communes rurales	70,099	1884	Разни лица Divers
5) Окръжния съвѣтъ Conseil départemental	—	—	—
Всичко въ окръжието . En tout pour le départem.	891,005		
13. Свищовско окръжие: Départem. de Sistow.			
1) гр. Никополъ Nicopolis	52,153	1893	Българска народна банка и разни лица Banque Nat. Bulg. et divers
2) гр. Свищовъ Sistow	547,156	1889	Българска народна банка и разни лица Banque Nat. Bulg. et divers
3) Селски общини Communes rurales	52,995	1887	Разни лица Divers
4) Окръжния съвѣтъ Conseil départemental	—	—	—
Всичко въ окръжието . En tout pour le départem.	652,304		

Отъ заемъ ли произлиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е изплатено до 1 май 1896 г. въ левове Comptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Закъснѣли платежи Payement retardés	Съграждане здания за земедел. каса и др. общински нужди . . Construction d'un local pour la caisse agr. et div. autres besoins	—	5,288
Заеми Emprunt	Постилане улици Réparation des rues	67,000	603,000
Заеми Emprunt	Урегулиране улицитѣ въ града Tracé des rues	26,000	84,000
Закъснѣли платежи Payement retardés	Урегулиране улицитѣ въ града Tracé des rues	6,347	29,271
		32,347	113,271
Закъснѣли платежи Payement retardés	Заплата, наемъ, разни доставки и покупки Traitements, loyer, divers achats	5,121	64,978
—	—	—	—
		104,468	786,537
Заемъ и зак. платежи Payem. ret. et empr.	Урегулирв. и шосиране улицитѣ Régularisation des rues	3,600	48,553
Заемъ и зак. платежи Payem. ret. et empr.	Отчуждав. разни постройки и купуване здания за общ. домъ . Expropriations et achat d'un local pour la mairie	98,000	449,156
Закъснѣли платежи Payem. ret. et empr.	Заплата, покупки, постройки и съдебни процеси Appointements, achats, constructions et procès	15,203	37,792
—	—	—	—
		116,803	535,501

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Првоначални разгъръ на дѣлта, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води гача-лото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
14 Севлиево окръжие: Départ. de Sevliévo.			
1) гр. Габрово Gabrovo	35,339	1891	Разни лица Divers
2) гр. Севлиево Sevliévo	205,444	1881	Българска народна банка и Banque Nat. Bulg. et divers
3) Селски общини Communes rurales	82,296	1881	разни лица Divers
4) Окръжния съветъ Conseil départemental	181,291	1894	Разни лица Divers
Всичко въ окръжието . En tout pour le départem.	504,370		
15. Силистренско окръж.: Départem. de Silistrie.			
1) гр. Силистра Silistrie	107,000	1890	Българска народна банка Banque Nat. Bulgare
2) Селски общини Communes rurales	50,793	1889	Разни лица Divers
3) Окръжния съветъ Conseil départemental	14,491	1891	М-вото на Финанситѣ . . Ministère des Finances
Всичко въ окръжието . En tout pour le départem.	172,284		
16. Сливенско окръжие: Département de Slivno			
1) гр. Кавакли Kavakli	13,538	1885	Разни лица Divers
2) гр. Котелъ Kotel	25,649	1885	Българска народна банка и разни лица Divers et Banque nat. bulg.
3) гр. Сливенъ Slivno	214,000	1888	Българска народна банка и Севлиев. земедел. каса Caisse agr. et Banque nat. b.
4) гр. Ямболъ Jamboli	332,905	1889	Българска народна банка и разни лица Divers et Banque nat. bulg.

Отъ заемъ ли произлиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е исплатено до 1 май 1896 г. въ левове Acomptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Заемъ и зак. платежи Payem. ret. et empr.	Разни общ. постройки и нужди Divers besoins et div. construct.	3,090 ²⁾	35,339
Заемъ и зак. платежи Payem. ret. et empr.	Разни общ. постройки и нужди Divers besoins et div. construct.	15,372 ²⁾	234,283
Заемъ и зак. платежи Payem. ret. et empr.	Разни общ. постройки и нужди . Divers besoins et div. construct.	20,244	62,051
Заемъ и зак. платежи Payem. ret. et empr.	Казарни, болница, мостове, шосета Casernes, hôpital, ponts, chaussées	2,000	179,291
		40,706 ²⁾	510,964
Заемъ Emprunt	Благоустройството на града . . Embellissement de la ville	18,399	83,601
Закъснѣли платежи Payement retardés	Заплата, покупки, постройки и др. Traitements, achats, constr. etc.	7,174	43,619
—	Надвзета сума отъ десетъка . . Somme prise sur la dime	—	14,491
		25,573	146,711
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Купуване разни принадлежности на общината Divers achats	6,266	7,272
Заемъ Emprunt	Общински постройки и училищни нужди Construction et aide aux écoles	3,212	22,437
Заемъ Emprunt	Съграждан. казарни и исплащане общ. дългове къмъ частни лица Casernes et payement d'anciennes dettes	52,450	161,550
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Казарни, утчужден. мѣста по пла- ниране града и покупка разни общински принадлежности . . Casernes, exprop. et divers achnts	46,355	286,550

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Изрвоначалния размѣръ на дѣлга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води нача- лото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
5) Селски общини Communes rurales	78,689	1887	Разни лица Divers
6) Окръжния съветъ Conseil départemental	—	—	—
Всичко въ окръжието . En tout pour le département	664,781		
17. Софийско окръжие: Département de Sofia			
1) гр. Орхание Orhanié	7,583	1890	Българска народна банка и разни лица Divers et Banque nat. bulg.
2) гр. Етрополе Étrapolé	3,459	1888	Разни лица Divers
3) гр. Златица Zlatitza	2,455	1885	Разни лица Divers
4) гр. Копривщица Koprivchtitza	4,081	1860	Разни лица Divers
5) гр. Пирдопъ Pirdop	8,569	1885	Българска народна банка и разни лица Divers et Banque nat. bulg.
6) гр. Самоковъ Samokov	12,000	1895	Българска народна банка Banque nationale bulgare
7) гр. София Sophia	10000000	1889	Анг.-форейнъ банкъ & С-ие Anglo-Foreign Bank Co Ld.
	1,800,000	1894	Българска народна банка Banque nationale bulgare
	1,000,000	1889	Българска народна банка Banque nationale bulgare
	595,670	1888	Разни лица Divers
	270,000	1890	Разни прѣдприемачи . . . Divers entrepreneurs

Отъ заемъ ли про- излиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е исплатено до 1 май 1896 г. въ левове Acomptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Разни постройки Diverses constructions	15,462	63,227
—	—	—	—
—	—	123,745	541,036
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Водопроводъ и купуване разни канцеларски потребности . . . Conduits d'eau et achat de four- nitures de bureau	1,350	6,233
Закъснѣли платежи Payements retardés	Заплата, покупки и др. Traitements, achats, etc.	—	3,459
Закъснѣли платежи Payements retardés	Заплата, покупки и др. Traitements, achats, etc.	—	2,455
Заемъ Emprunt	Останалъ отъ турско време . . Dette turque	—	4,081
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Съграждане общ. здание, заплати и купуване канц. потребности . Construction du local de la mai- rie, traitements et fournitures de bureau	—	8,509
Заемъ ; . Emprunt	Благоустройството на града . . Embellissement de la ville	2,000	10,000
Заемъ Emprunt	Канали, водопроводи, улици, разни постройки, освѣтление и др. . Canalisation, conduits d'eau, rues, costructions, éclairage, etc.	3) 839,250	9,160,750
Заемъ Emprunt	Електрическо освѣтление Éclairage électrique	4) 120,000	1,680,000
Заемъ Emprunt	Разни нужди Divers besoins	500,000	5) 50,000
Закъснѣли платежи Pay. ret. et trav. exéc	Отчуждение мѣста и сгради на улици и регулации Expropriations et régularisation des rues	—	6) 595,670
Закъсн. платежи по извършени работи . Pay. ret. et trav. exéc.	Шосиране улици Balastage des rues	—	6) 270,000

Название на окръжията и общинитѣ	Првоначални размѣръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води на- чалото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
Dénomination des départements et communes			
7) гр. София Sophia	340,000	1891	Ковачевъ и Ст. Ивановъ . Kovatcheff et St. Ivanoff
	290,000	1891	Михаил. и Хайрабедиянъ Mihailovski & Haïrabédian
	300,000	1893	Ганцъ & С-ие Ganz & Cie
Всичко въ София . En tout pour Sophia	14,595,670		
8) Селски общини Communes rurales	172,335	1878	Разни лица Divers
9) Окръжния съвѣтъ . . . Conseil départemental	—	—	—
Всичко въ окръжието . En tout pour le département	14,806,152		
18. Ст.-Загорско окръжж.: Dép. de Stara-Zagora			
1) гр. Казанлъкъ Kazanlik	5,100	1891	Б. Папазооглу и С-ие . . B. Papazoglou & Cie
2) гр. Нова-Загора Nova-Zagora	25,000	1889	Българска народна банка Banque nationale bulgare
3) гр. Чирпанъ Tchirpan	125,886	1892	Българска народна банка и разни лица Banque nat. bulg. et div.
4) Селски общини Communes rurales	448,380	1878	Разни лица Divers
5) Окръжния съвѣтъ Conseil départemental	328,940	1895	Българска народна банка и разни лица Banque nat. bulg. et div.
Всичко въ окръжието . En tout pour le département	933,306		
19. Трънско окръжие: Département de Trn			
1) гр. Брѣзникъ Breznik	5,281	1888	Разни лица Divers

Отъ заемъ ли про- излиза, или отъ друго и какво именно	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга	Колко е исплатено до 1 май 1896 г. въ левове Comptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Provenance de la dette	Emploi du montant dû		
Закъсн. платежи по извършени работи. Pay. ret. et trav. exéc.	Основи за градски домъ Fondations de l'hôtel de ville	—	340,000
Закъсн. платежи по извършени работи . Pay. ret. et trav. exéc	Основи за градски бани Fondations des bains municipaux	—	290,000
Закъсн. платежи по извършени работи . Pay. ret. et trav. exéc.	Електрическо освѣтление Eclairage électrique	—	300,000
Разни лица Divers	Разни покуп. сжд. разн. и заплатата Achats, frais judiciaires et trai- tements	1,459,250	7) 13,136,420
—	—	51,521	2) 121,891
—	—	—	—
		1,514,121	13,293,108
Заемъ Emprunt	Общински постройки Constructions	3,256	2) 3,350
Заемъ Emprunt	Благоустройството на града . . . Embellissement de la ville	6,500	18,500
Заемъ Emprunt	Постройки, заплатата и канц. погрѣб. Constructions, traitements, et four- nitures de bureau	15,000	110,886
Закъснѣли платежи Payements retardés	Поправка здания, заплати, сжд. процеси, купуване гори, канц. погрѣби и др. Réparations, traitements, procès, achat de forêts, fournitures de bureau	136,638	2) 291,436
Закъснѣли платежи Payements retardés	Разни постройки Diverses constructions	20,000	308,940
		181,394	733,112
Закъснѣли платежи Payements retardés	Отчуждаване мѣста за гробища, Expropriations pour cimetiére,	2,011	2) 5,635

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Първоначалния размеръ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година вода началото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
2) гр. Трънъ Trn	12,000	1895	Българска народна банка Banque nationale bulgare
3) гр. Царибродъ Tzaribrod	270	1883	Разни лица Divers
4) Селски общини Communes rurales	41,345	1888	Разни лица Divers
4) Окръжния съветъ Conseil départemental	20,000	1895	Българска народна банка Banque nationale bulgare
Всичко въ окръжието . En tout pour le département	78,896		
20. Търновско окръжие: Département de Tirovovo			
1) гр. Горня-Орѣховица Gornia-Oréhovitza	132,974	1882	Българска народна банка и разни лица Banque nat. bulg. et div.
2) гр. Лѣсковецъ Leskovetz	36,906	1890	Българска народна банка и разни лица Banque nat. bulg. et div.
3) гр. Тръвна Travno	42,247	1884	Разни лица Divers
4) гр. Търново Tirovovo	435,376	1889	Разни лица Divers
5) Селски общини Communes rurales	201,791	1880	Разни лица Divers
6) Окръжния съветъ Conseil départemental	—	—	—
Всичко въ окръжието . En tout pour le département	849,294		
21. Хасковско окръжие: Départem. de Haskovo.			
1) гр. Харманли Harmanli	23,000	1890	Българска народна банка Banque nat. bulg.

Отъ заемъ ли произлиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е исплатено до 1 май 1896 г. въ левове Acomptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Заемъ Emprunt	заплата и купуване разни канцеларски потребни Съграждане градско здание . . . Construction de la mairie	1,200	10,800
Закъснѣли платежи Payements retardés	Канцеларски принадлежности . . . Fournitures de bureau		270
Закъснѣли платежи Payements retardés	Запл., канц. принадлежности и др. Fournit. de bureau et traitements	2,655	38,689
Заемъ Emprunt	Болница, мостове и шосета . . . Hôpital, ponts et chaussées	—	20,000
		5,866 ²⁾	75,394
Заемъ Emprunt	Съграждане училищни здания . . . Constructions d'écoles	37,328 ²⁾	101,767
Заемъ Emprunt	Съграждане училищни здания . . . Constructions d'écoles	10,170	26,735
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Съграждане уч. здание и заплата Constructions d'écoles et trait.	20,000	22,247
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Съграждане учил. здание и разни други постройки и заплата . . . Constructions d'écoles, traitements et diverses autres constructions	13,706 ²⁾	514,451
Заемъ и зак. платежи Emprunt et pay. ret.	Постройки, заплати, загуби отъ пожаръ и др. Constructions, traitements, pertes par incendie	72,989 ²⁾	143,709
—	—	—	—
		154,193	808,909
Заемъ Emprunt	Благоустройство на града . . . Embellissement de la ville	7,500	15,500

Название на окръжията и общинитѣ Dénomination des départements et communes	Изреченачални разбирѣ на дълга, въ левове Montant primitif de la dette en levs	Отъ коя година води нача- лото си Origine de la dette	Кому се дължи Nom du créancier
2) гр. Хасково Haskovo	90,000	1889	Българска народна банка Banque nat. bulg.
3) гр. Борисовградъ Borissograd	80,000	1895	Българска народна банка Banque nat. bulg.
4) Селски общини Communes rurales	244,616	1886	Разни лица Divers
4) Окръжния съветъ Conseil départemental	—	—	—
Всичко въ окръжието En tout pour le départem.	417,616		
22. Шуменско окръжие: Départem. de Choumla.			
1) гр. Нови-Пазаръ Novi-Bazar	1,347	1893	Разни лица Divers
2) гр. Османъ-Пазаръ Osman-Bazar	40,553	1899	Българска народна банка и разни лица Divers et Banque nat. bulg.
3) гр. Прѣславъ Preslav	5 400	1895	Общинскитѣ учители Maîtres d'écoles
4) гр. Шуменъ Choumla	106,698	1894	Българска народна банка и разни лица Divers et Banque nat. bulg.
5) Селски общини Communes rurales	39,577	1889	Разни лица Divers
6) Окръжния съветъ Conseil départemental	48,547	1895	Разни лица Divers
Всичко въ окръжието En tout pour le départem.	242,122		
Всичко въ Княжеството En tout pour la Principauté	28,633,092		

Отъ заемъ ли про- излиза, или отъ друго и какво именно Provenance de la dette	За каква работа е употребенъ заема, или направенъ дълга Emploi du montant dû	Колко е исплатено до 1 май 1896 г. въ левове Acomptes payés jusqu'au 1 mai 1896	Колко остава да се дължи, въ левове Reliquat dû
Заемъ Emprunt	Съграждане градска баня Constructions de bains	6,850	8) 114,145
Заемъ Emprunt	Съграждане мостъ на р. Марица Constr. d'un pont sur la Maritza	6,000	54,000
Заемъ и зак. платежи Empr. et payem. ret.	Постройки, купуване канцелар. потрѣби, заплата и др. Construct., fournitures de bureau, traitements, etc.	59,875	2) 215,935
—	—	—	—
—	—	80,225	2) 399,580
Закъснѣли платежи Payements retardés	Купуване канцеларски потрѣби Fournitures de bureau	399	948
Заемъ и зак. платежи Payem. ret. et empr.	Докарване вода, заплата и ку- пуване канцеларски потрѣби Conduits d'eau, traitements, four- nitures de bureau	7,800	32,753
Закъснѣли платежи Payement retardés	Заплата на учители Traitements des professeurs	3,400	2,000
Заемъ и зак. платежи Payem. ret. et empr.	Отчуждав. мѣста, исплащан. стари дългове и купув. канц. потрѣби Expropriations, payement d'an- cienne dettes, fournitures de bur.	17,000	89,698
Заемъ и зак. платежи Payem. ret. et empr.	Съграждане здания, заплата и купуване канц. принадлежности Construct., traitements et fourni- turs de bureau	7,492	32,085
Закъснѣли платежи Payements retardés	Разни окръжни нужди Divers besoins départementaux	7,335	41,212
		43,426	198,696
		4,583,475	2) 25,561,369

1) Дългътъ, въсто да се намали, увеличилъ се е, по причина че лихвата не е плащана и ежегодно се е притуряла при майката.

2) Ако къмъ дължимата сума се прибави онова което е платено, ще се получи едно количество по-голямо отъ онова на първоначалния дългъ. Причината ва това е, че лихвитъ и погашенията на дълга не сж плащани редовно и напълно и сж се прибавили къмъ дълга, заедно съ глоби за неустойка.

3) Ежегодно се плащатъ около 700000 лева лихва и погашение.

4) Ежегодно се погасяватъ 60,000 лева.

5) Плаща се само лихвата, като се подновява записва ежегодно.

6) Исплаща се постепенно, споредъ възможността.

7) Лотарийния заемъ отъ 4,000,000 лева, захванатъ пръвъ 1896 г., не е показанъ тукъ, понеже не е реализиранъ. Също не е показанъ и заемътъ отъ 3,000,000 лева, който държавното съкровище ще даде за канализиране столицата, съгласно закона, приетъ отъ Народното Събрание и утвърденъ съ указъ отъ 21 й декември 1893 год. подъ № 259 по Министерството на Финансите.

8) Гледай забѣлжка 2. Освѣнъ тоя дългъ, Хасковската община дължи на Българската народна банка, 90.000 лева, които съ лихвитъ и глобитъ на 1-й януари 1897 г. сж порастнали на лева 110,000. Тия пари сж вземени отъ училищното настоятелство за училищни нужди.

1) La dette s'agrandit au lieu de diminuer, vup que l'intérêt n'a pas été payé et s'est ajouté au capital.

2) La somme payée, ajoutée au reliquat, représente un montant supérieur à la dette primitive. La raison en est que l'intérêt et l'amortissement n'ont pas été régulièrement payés et se sont joints au capital.

3) L'amortissement et l'intérêt représentent une somme annuelle de 700.000 francs.

4) Un montant de 60.000 est annuellement amorti.

5) Paiement de l'intérêt seulement et renouvellement annuel de la dette.

6) Paiement graduel au fur et à mesure des ressources disponibles.

7) L'emprunt à lot de 4.000.000, émis en 1896, n'est pas indiqué dans le présent tableau, vu qu'il n'est pas encore réalisé. De même on n'y trouvera pas l'emprunt de 3.000.000 fait au trésor de l'Etat et devant servir à la canalisation de la capitale, conformément à la loi votée par l'Assemblée nationale et ratifiée par Oukaze du 21 Décembre 1893 sub No 259 du Ministère des Finances.

8) Voir observ. 2. Outre cette dette, la commune de Haskovo doit encore à la Banque Nationale bulgare 90.000 fr. qui se sont accrues au 1 Janvier 1897 à 110.000 frs par suite des intérêts et amendes. Cette somme a été retirée par la direction de l'école pour les besoins de l'enseignement.

Законъ за ипотекитъ.

Loi sur les privilèges et hypothèques.

1. Ипотеката (залогание недвижимъ имотъ) е едно реално право, което служи за обезпечение на едно искание или на единъ дългъ.

2. Ипотеката е нераздѣлима и може да се установи само на недвижими имоти, както селски, гъй и градски.

3. Ипотеката слѣдва недвижия имотъ въ каквито рѣцѣ и да мине той.

1. L'hypothèque, mise en gage d'un immeuble, est un droit réel qui sert à garantir une créance ou une dette.

2. L'hypothèque est indivisible, et peut être stipulée seulement sur les immeubles, soit urbains, soit ruraux.

3. L'hypothèque suit l'immeuble dans toutes les mains où il passe. Si un im-

Аво недвижия имотъ, който е застрахованъ (осигуренъ) изгори, ипотеката се простира възъ обезщетението, което застрахователното дружество има да плати.

4. Ипотеката бива законно-сждебна или договорна.

5. Прѣдметъ на ипотека могатъ да бждатъ само недвижими имоти, съ принадлежноститъ имъ и реалнитъ права на ползуване.

6. Договоръ за ипотека може да склучи само лицето, което има право да располага съ недвижия имотъ, или да го отчуждава. Лицата, които иматъ възъ недвижия имотъ ограничени права могатъ да ипотекиратъ само въ границитъ на своитъ права.

7. Договорътъ, чрезъ който едно искание се обезпечава съ ипотека, трѣбва да бжде склученъ прѣдъ надлѣжия нотариусъ или мировий сѣдия, съгласно съ чл. 1, 31 и 34 отъ законътъ за нотариуситъ и за мировитъ сѣдии, които извършватъ нотариални дѣла.

8. Когато имотътъ, който е даденъ въ ипотека, изгуби отъ стойността си въ такъвъ размѣръ, щото недостига да покрие исканието, което обезпечава притежателътъ на ипотеката, послѣдний има право да иска или незабавното исплащане на дълга или уголѣмяването на прѣдметъ на ипотеката. Ипотеката се простира възъ всичкитъ подобрения на имота.

9. Договорътъ, съ който едно искание се обезпечава съ ипотека (чл. 7.) трѣбва да опрѣдѣли точно и ясно количеството и характера на исканието, което има да се обезпечи.

10. Ипотеката съществува и има дѣйствие отъ тоя законъ, тя се записва въ регистра на нотариуса или мировий сѣдия, който я извършилъ, съгласно съ закона.

11. Записването на ипотеката се извършва, съгласно съ правилата, изложени въ закона за нотариуситъ и за мировитъ сѣдии, които извършватъ нотариални дѣла, а особено чл. чл. 1, 13, 14, 15, 16, 17, 31, 37, 40, 41, 42, 43, 45, 48, 49, 50, 52, 55, 59, 63, 64, 79, 80, 82, 83, 84 и 85 отъ тоя законъ.

12. Странитъ, които искатъ записването на една ипотека, съгласно съ чл. 8, 10 и 11 отъ тоя законъ, трѣбва

meuble assuré brule, l'hypothèque s'étend sur l'indemnité à payer par la Compagnie d'assurances.

4. L'hypothèque peut être légale, judiciaire ou conventionnelle.

5. Seulement les immeubles, leurs accessoires et les droits réels de jouissance peuvent faire l'objet de l'hypothèque.

6. Le contrat d'hypothèque ne peut être conclu que par la personne qui a le droit de disposer de l'immeuble ou de l'exproprier. Les individus qui ont sur l'immeuble des droits limités ne peuvent hypothéquer que dans la mesure de cette limite.

7. Le contrat, par lequel une créance est garantie par l'hypothèque, doit être conclu par devant le Notaire ou le Juge de paix compétent, suivant articles 1, 31 et 34 de la loi concernant les notaires et les juges de paix faisant fonctions de notaire.

8. Lorsque l'immeuble hypothéqué subit une perte telle qu'il ne peut plus couvrir l'avoir du propriétaire de l'hypothèque, ce dernier a le droit d'exiger le paiement immédiat de la dette, ou l'augmentation de l'objet de l'hypothèque. L'hypothèque s'étend sur toutes les améliorations de l'immeuble hypothéqué.

9. La convention par laquelle une créance est garantie par hypothèque, (art. 7) doit fixer clairement et nettement la somme et le caractère de la créance à garantir.

10. L'hypothèque existe et a force à partir du jour où, conformément aux art. 7 et 9 de cette loi, elle est enregistrée par le notaire ou le juge de paix agissant légalement.

11. L'enregistrement de l'hypothèque a lieu suivant les règles établies par la loi concernant les notaires et les juges de paix faisant fonctions de notaire notamment les art. 1, 13, 14, 15, 16, 17, 31, 37, 40, 41, 42, 43, 48, 49, 50, 52, 55, 59, 63, 64, 79, 80, 82, 83, 84, 85 de cette loi.

12. Les parties qui demandent l'enregistrement d'une hypothèque conformément aux art. 8, 10 et 11 de cette

да представят на съдът следующите документи:

а) договора, за който се говори в чл. 7 и 9;

б) кръпостния актъ, или други документи, които удостоверяват правото за собственостъ, или право на ползуване, върху имота, който има да се заложат;

в) подробно описание и оцѣнка на зданието, подписано отъ двама вещи люди. Ако ли имотътъ е селски, оцѣнката се потвърждава отъ общинския съветъ, по мѣстонахождението на имота;

г) свидетелство за оцѣнката на имота въ емлячната книга.

13. Поменхитѣ въ чл. 12, документи се пазятъ у нутариуса или мировий съдия, у когото се извършва ипотека, като се означа въ тѣхъ годината, мѣсеца, числото и номера на дѣлото, къмъ което тѣ принадлежатъ (чл. 56 отъ закона за нотариуситѣ).

14. Нотариусътъ или мировий съдия, като запише ипотека, на основание документитѣ, изброени въ чл. 12 отъ тоя законъ, дава на стопанина на имота едно свидетелство, въ което се съдѣжа:

а) номерътъ, подъ който ипотека е записана въ регистра на нотариуса или мировий съдия;

б) изброеие на документитѣ, споменати въ чл. 12, и

в) количеството, за което е заложенъ имотътъ.

15. Нови ипотеки се записватъ въ регистра на нотариуса или мировий съдия (чл. 10 и 11) на основание договора за ипотека (ч-ве 7 и 9), и свидетелството, указано въ чл. 14 отъ тоя законъ. Всяка нова ипотека трѣбва да се отбѣлжава въ свидетелството, указано въ чл. 14 на тоя законъ.

16. Исковетѣ, които сж обезпечени съ една редовно записана ипотека, прѣдпочитатъ се надъ всички други искове и дългове; тѣ трѣбва да се исплащатъ отъ стойността на имота, който е заложенъ за тѣхно обезпечение.

17. Ако въ единъ имотъ, има нѣколко ипотеки; тѣхното старшинство се опрѣдѣля по реда на тѣхното записване. По-старата ипотека трѣбва да се удовлетвори напълно прѣди да се пристъпни къмъ удовлетворение на последующата.

loi, doivent présenter au tribunal les documents ci-après:

a) Le contrat dont il est question aux art. 7 et 9.

b) L'acte de propriété ou autres pièces prouvant le droit de propriété ou de jouissance sur le bien à engager.

c) L'inventaire détaillé de l'immeuble et son évaluation signés par deux témoins. Si l'immeuble est rural, l'évaluation doit être visée par le conseil municipal de la localité où il est sis.

d) Certificat de l'évaluation de l'immeuble d'après le registre de l'impôt foncier.

13. Les documents relatés à l'art. 12 sont gardés par le notaire ou le juge de paix par devant lequel se fait l'hypothèque en y indiquant l'année, le mois, le jour et le numéro du dossier auquel ils appartiennent (art. 56 de la loi concernant les notaires).

14. Le notaire ou juge de paix, en inscrivant l'hypothèque sur la base des documents énumérés à l'art. 12 de cette loi, délivre au propriétaire de l'immeuble, un certificat mentionnant:

a) Le numéro d'enregistrement de l'hypothèque chez le notaire ou le juge de paix.

b) L'énumération des documents mentionnés à l'art. 12.

c) La somme pour laquelle l'immeuble est engagé.

15. Les nouvelles hypothèques sont inscrites dans le registre du notaire ou du juge de paix (art. 10 à 11) sur la base du contrat d'hypothèque (art. 7 à 9) et du certificat indiqué à l'art. 14 de cette loi. Toute nouvelle hypothèque doit être mentionnée dans ce même certificat.

16. Les créances, garanties par l'hypothèque régulièrement enregistrée, ont la préférence sur toutes autres créances et dettes, elles doivent être acquittées par la valeur de l'immeuble engagé comme garantie.

17. S'il y a plusieurs hypothèques sur un seul immeuble, leur rang est indiqué par l'ordre de leur enregistrement. La plus ancienne hypothèque doit être satisfaite entièrement avant de procéder à l'exécution de la seconde.

18 По-новия ипотекаренъ заимодавецъ може да стѣпни въ правото на по-старитѣ слѣдъ като удовлетвори тѣхнитѣ искания, обезпечени съ ипотека.

19. Трети лица, които придобиватъ собствеността въ единъ заложенъ имотъ, встъпватъ въ ипотекарнитѣ задължения, които лежатъ въ тѣмъ имотъ. Но тѣ иматъ право да освободятъ имота, слѣдъ като платятъ дълга, за обезпечение на който е той заложенъ.

20. Ако длъжникътъ, който е заложилъ имота си, не изпълни задължението, което е приелъ върху си споредъ чл. 7 и 9 на тоя законъ, заимодавецътъ има право да ходатайствува за удовлетворение на исканието си чрезъ продажбата на имота, който му е заложенъ.

Въ тоя случай се постѣпва съгласно съ членове 325, 327, 331, 430, 432, 434, 435, 439, 451, 452, 454 — 458, 472 — 465, 467, 468, и 470 отъ Врѣм. Съдебни Правила.

21. Слѣдъ като се исплати дългътъ, който е обезпеченъ съ ипотека, ипотека се угасва.

Огасванието на ипотека се забѣлжава въ регистра на нотариуса или мировия съдия, гдѣто е била записана тя и документитѣ, споменати въ чл. 12 отъ тоя законъ се връщатъ на стопанина на заложения имотъ.

22. Записванието на една ипотека има сила само за десетъ години; ако слѣдъ истичанието на тоя срокъ записванието се не поднови, ипотека се счита угаснала.

23. Ипотека може да угасне и по взаимното съгласие на странитѣ, които се договорили за нея.

24. Разноситѣ за установието на една ипотека се плащатъ отъ длъжника.

Ипотека служи за обезпечение както капитала тѣй и лихвитѣ на длъжимото количество и за съдебнитѣ разности, които послѣдватъ по несвоеврѣменното удовлетворение на дълга.

25. За актовѣтѣ, споменати въ чл. 7, 10 и 14, се плащатъ бернитѣ, прѣдвидени въ закона за нотариуситѣ и за мировитѣ съдии, които извършватъ нотариални дѣла.

18 Le créancier hypothécaire, venant en dernier lieu, peut acquérir le droit des anciens en satisfaisant leurs créances garanties par l'hypothèque.

19. Les tiers, qui deviennent propriétaires d'un immeuble engagé, contractent les engagements hypothécaires pesant sur l'immeuble, mais ils ont la faculté de dégager l'immeuble en payant la dette en garantie de laquelle il est engagé.

20. Si le débiteur, qui a mis en gage un immeuble, ne tient pas son engagement accepté suivant les art. 7 et 9 de cette loi, le créancier a le droit de solliciter le remboursement de sa créance, par la vente de l'immeuble engagé. Dans ce cas, il est procédé suivant les art. 325, 327, 331, 430, 432, 434, 435, 439, 451, 452, 454, 458, 472, 462, 465, 467, 468, 470 des règles judiciaires provisoires.

21. L'hypothèque s'éteint après paiement de la dette garantie. L'extinction de l'hypothèque est annotée sur le registre du notaire ou de juge de paix où a eu lieu l'enregistrement, et les documents, mentionnés dans l'article 12 de la loi, sont restitués au propriétaire du bien engagé.

22. L'enregistrement d'une hypothèque n'est valable que pour dix ans; après cette délai, elle devient nulle si elle n'est pas renouvelée.

23. L'hypothèque peut être résiliée aussi par accord mutuel des parties contractantes.

24. Les frais d'hypothèque se payent par le débiteur. L'hypothèque sert à garantir: le capital, les intérêts de la somme due, ainsi que les frais judiciaires qui seraient occasionnés par le non-paiement de la dette en temps dû.

25. La loi concernant les notaires et les juges de paix, faisant fonctions de notaire, indique la taxe à payer pour les documents relatés aux art. 7, 10 et 14.

Българската армия.*)

L'armée bulgare.*)

I. Военный Законъ.

Настоящата военна организация на Българската армия е основана на същите общи начала, на които са основани армиите на Великите Европейски Сили. Армията се съставява от всичките граждани, годни да носят оръжие; тѣ поддѣжат на наборъ въ случай на война и длѣжни са да служатъ едно известно време подъ знамената. Българската армия се състои отъ нѣколко части, първа отъ които е дѣйствующата армия, притѣжающа въ всѣко време съставнитѣ ѝ единици и е съ почти цѣли кадри. България се отличава въ това отношение отъ другитѣ двѣ Дунавски Държави: отъ Сърбия, дѣйствующата армия на която въ мирно време има твърдѣ ограничени кадри, и отъ Румуния, пѣхотата на която, и нѣколко кавалерийски regimentи, поне до сега, са съставени отчасти отъ хора, които служатъ нарѣдъ единъ подиръ други въ продължение на кратки периоди.

Споредъ закона отъ 15/27 Декемврий 1891 год., който по настоящемъ урѣжда военната повинностъ на жителитѣ на Княжеството, българската армия трѣбва да е съставена отъ три части: *отъ дѣйствующата армия, отъ резервната армия и отъ народното отзлчение.*

Първий членъ отъ закона за набора, като възпроизвежда, впрочемъ, законнитѣ отъ погрѣди распорѣждания, прѣдписва, че всѣки български гражданинъ подлежи на военната повинностъ. Тѣзи повинностъ е лична; никой не може да се замѣсти съ друго, нито пъкъ да се откупи съ пари. Въ дѣйствителностъ, впрочемъ, тѣзи послѣдната точка не се съблюдава напълно, тъй като, по политически съображения, даде се на

*) Ние черпихме тия свѣдения отъ книгата на капитана Ламушъ „La Bulgarie dans le passé et le présent“ като поправихме и добавихме измѣненята които са послѣдвали слѣдъ издаването на книгата.

I. Loi militaire.

La constitution militaire actuelle de la Bulgarie repose sur les mêmes principes généraux que celles des grandes puissances de l'Europe. L'armée se compose de tous les citoyens que leur âge rend aptes à porter utilement les armes; susceptibles d'être appelés en cas de guerre, ils doivent en temps de paix passer un certain temps sous les drapeaux; enfin, l'ensemble de l'armée comprend plusieurs catégories, dont la première, l'armée active, possède en tout temps ses unités constituées et pourvues de la plus grande partie de leurs cadres. La Bulgarie se distingue à cet égard des deux autres puissances danubiennes: la Serbie, dont l'armée active ne comprend sur le pied de paix que des cadres extrêmement rétrécis, et la Roumanie dont les régiments d'infanterie et, jusqu'à présent du moins, certains régiments de cavalerie sont composés en partie d'hommes ne servant qu'à tour de rôle, et chacun pendant de courtes périodes.

L'armée bulgare doit, d'après la loi du 15/27 décembre 1891, qui règle actuellement les obligations militaires des habitants de la Principauté, se composer de trois portions; l'armée active, l'armée de réserve et la milice nationale.

L'article premier de la loi de recrutement, reproduisant, d'ailleurs, les dispositions des législations antérieures, prescrit que tout citoyen bulgare est astreint au service militaire. Ce service est personnel; nul ne peut se faire remplacer dans son accomplissement, ni en être exonéré à prix d'ar-

*) Nous nous sommes inspirés du livre du capitaine Lamouche: „La Bulgarie dans le passé et le présent“. Nous y avons simplement introduit les changements survenus depuis.

муслманитѣ възможността да се освобождаватъ отъ военната повинностъ съ единъ откупъ отъ 500 лева.*)

За да стане всеобщо, колкото е възможно, прилагането на принципа (началото), който задѣлжава всичкитѣ българини да защитаватъ отечеството си, въ закона отъ 1889 год. е прѣвидено, каквото ония, които по физически причини не са годни, за каквато и да би било военна служба, да плащатъ въ продължение на десетъ години една специална такса, размѣра на която се опредѣля отъ ревизионний съветъ, като се взима прѣдъ видъ материалното (паричното) положение на поддѣжащия на военната повинностъ, както и онова на неговото семейство. Таксата е отъ 10 до 200 лева.

Срока на военната служба е за сега отъ 25 години, и е распорѣдленъ както слѣдва: *10 години въ дѣйствующата армия, 7 години въ резервата, и 8 години въ отзлчението.* Този срокъ, впрочемъ, се прилага само за пѣхотата, понеже другитѣ части на войската, като служатъ подъ знамената по дълго време, се възнаграждаватъ съ едно намаление на службата въ дѣйствующата армия.

Вслѣдствие на ограниченитѣ финансови източници на княжеството, войницитѣ се държатъ подъ знамената толкова време, колкото е необходимо нужно за военното имъ обучение, независимо отъ това че една частъ отъ тѣхъ не могатъ да се взематъ въ редоветѣ на войската; до влизанieto въ сила на новия законъ, тѣзи послѣднитѣ се освобождаваха отъ всѣка дѣйствителна служба и веднага се записваха въ отзлчението; а по настоящемъ тѣ са длѣжни да служатъ подъ знамената три мѣсеца въ продължение на двѣ години и отпослѣ оставатъ и тѣ подчинени на същите обязательства както, и другитѣ.

Срока на службата подъ знамената е опредѣленъ отъ закона и той е 2 годишенъ за пѣхотата и 3 годишенъ за войницитѣ отъ другитѣ оръжия, (включително и флотилията). Отслужившетѣ

*) Споредъ цифритѣ внесени въ бюджета на приходитѣ, числото на Муслманитѣ, които се ползватъ съ това право, се въскачва на 1,700 до 1,900 годишно отъ 3,300 приблизително повикани на военна служба.

gent. En réalité, cependant, cette dernière règle n'est pas observée d'une façon absolue, car des considérations politiques ont fait conserver aux habitants musulmans la faculté de se libérer du service militaire moyennant un versement de 500 francs*).

Afin de généraliser le plus possible l'application, du principe qui oblige tous les citoyens à participer à la défense du pays, la loi de 1889 a introduit l'obligation, pour ceux que leur état physique rend impropres à tout service militaire, de payer pendant dix ans une taxe spéciale, dont le taux, fixé par le conseil de revision d'après la situation pécuniaire de l'intéressé et de sa famille, varie de 10 à 200 francs.

La durée totale du service militaire est maintenant de 35 ans, et se répartit de la manière suivante entre les trois armées: 10 ans dans l'armée active, 7 ans dans l'armée ds réserve, 8 ans dans la milice. Il convient, cependant, de remarquer, dès à présent, que cette répartition ne s'applique qu'aux hommes servant dans l'infanterie; ceux des autres armes restant plus longtemps que les premiers sous les drapeaux voient, par compensation, diminuer la durée totale de leur séjour dans l'armée active.

Les ressources financières restreintes de la Principauté l'obligent à ne maintenir les hommes sous les drapeaux que le temps strictement nécessaire à leur instruction militaire, et encore un certain nombre ne peut-il pas être incorporé; jusqu'à la mise en vigueur de la nouvelle loi, ces derniers étaient dispensés de tout service actif et classés immédiatement dans la milice; aujourd'hui, au contraire, ils sont astreints à passer trois mois durant deux années sous les drapeaux, et restent ensuite soumis aux mêmes obligations que tous les autres.

La durée de séjour sous les drapeaux est fixée par la loi à deux ans,

*) D'après les chiffres portés à ce sujet au budget des recettes, le nombre de Musulmans qui font usage de ce droit serait de 1,700 à 1,900 par an, sur 3,300 environ appelés à être incorporés.

въ постоянната войска се зачисляват въ запаса на дѣйствующата армия. Изхотинцитѣ оставатъ въ запаса осемъ години, а войниците отъ другитѣ додове оръжия, като служивши три години подъ знамената, само шестъ години, т. е. едно намаление на 2 години службата въ запаса на дѣйствующата армия; и понеже възрастта за окончателното освобождение отъ военната служба е еднаква за всичкитѣ, то тѣзи послѣднитѣ оставатъ въ опълчението десетъ години, когато първитѣ само осемъ.

Ония, които сж служили три мѣсеца само подъ знамената, се зачисляватъ веднага въ запаса за 9 години.

Запаснитѣ отъ дѣйствующата армия могатъ да бждатъ свикани на периодически обучения за три мѣсеца най-много въ годината.

Набора се извършва по настоящемъ прѣвъ Февруарий мѣсець, а взиманието въ редоветѣ на войската на новобранцитѣ се извършва прѣвъ Януарий мѣсець на слѣдующата година, въ опрѣдѣлената дата отъ Военний Министръ.

Службата е задължителна начинайки отъ 20 годишна възраст.

Срока на служба се счита отъ деня на встъпването въ редоветѣ на войската.

Освѣнъ случантѣ на физически недостатъци, дѣйствующий военний законъ не прави никакви други изключения; вижда се, той законъ да е инспириранъ отъ сжщитѣ начала каквито сж и ония за набора на французскій законъ, изработенъ прѣвъ сжщото врѣме. Тоя законъ исклучва, впрочемъ, като недостойни, всички ония, които сж били лишени отъ граждански и политически права.

Свещеннослужителитѣ на разнитѣ исповѣдания сж освобождатъ наистина, по настоящемъ, отъ военната повинность, нѣ въ бждще младежитѣ, които ще се посвѣтятъ въ церковната кариера, длъжни сж прѣдварително да изпълнятъ прѣдвидената отъ закона воинска повинность.

Младежитѣ, прислѣствието на които е необходимо нужно при сѣмѣйствата имъ, не се освобождатъ съвършено отъ воинската повинность, но длъжни сж да служатъ три мѣсеца подъ знамената въ продължение на двѣ години. Прѣдвиденитѣ отъ българскій законъ случаи за освобождение сж почти сж-

pour les hommes incorporés dans l'infanterie, et à trois ans pour les soldats des autres armes (y compris la flotille). Les hommes ayant achevé leur service dans l'armée permanente sont classés dans la réserve de l'armée active. Les fantassins y restent naturellement huit ans; les hommes des autres armes, qui ont passé trois ans sous les drapeaux, ne séjournent ensuite que six ans dans la réserve, ce qui diminue de deux ans le temps pendant lequel ils comptent dans l'armée active. L'âge de la libération définitive étant le même pour tous, ces hommes se trouvent rester dix ans au lieu de huit dans la milice.

Les hommes qui n'ont fait que trois mois pendant deux ans de service actif sont classés immédiatement dans la réserve, où ils restent pendant neuf ans.

Les hommes appartenant à la réserve de l'armée active peuvent être appelés à des périodes d'instruction de trois semaines au plus par an.

Les opérations du recrutement ont lieu maintenant au mois de février, et l'incorporation de la classe appelée s'effectue au mois de janvier, à la date fixée par le ministre de la guerre.

L'obligation du service commence avec la vingtième année.

La durée du service se compte seulement du jour de l'incorporation.

En dehors des cas d'inaptitude physique, la loi actuelle ne reconnaît aucune dispense complète du service actif, elle semble avoir été inspirée des mêmes idées que la nouvelle loi de recrutement française élaborée vers la même époque. Elle exclut cependant comme indignes tous les individus privés de leurs droits civils et politiques.

Les ministres des différents cultes sont, il est vrai, dispensés actuellement du service militaire, mais à l'avenir les jeunes gens se destinant à la carrière ecclésiastique devront, avant d'entrer dans les ordres, avoir passé sous les drapeaux le temps exigé par la loi.

Les jeunes gens dont la présence est considéré comme indispensable à leurs familles ne sont plus complètement dispensés du service actif, mais ils sont astreints à une période de service de 3 mois pendant deux an-

читѣ съ ония на французскій законъ, (единственъ синъ на вдовица или на баща неспособенъ за работа, старий братъ на сирачета и пр., единъ отъ двама братия повикани въ единъ и сжщъ наборъ); сжществва впрочемъ една доста заблѣжителна разлика, че въ България тия исклучения не съставляватъ абсолютно право, но се допуцатъ само тогава, когато числото на новобранцитѣ сгодни за служба е достатъчно съ контингента, който трѣбва да бжде доставенъ отъ всѣки единъ воененъ участъкъ, за дѣйствующата армия (служба отъ двѣ или три години).

Българскій законъ прѣдвжда сжщо отлагане. Отлагатъ ся за слѣдующий призивъ младежитѣ съ недостатъчно физическо развитие, или же ония, игиеническото положение на които не позволява да се взематъ веднага въ рѣдоветѣ на войската. Отлагането може да се продължи четири години, слѣдъ истичанieto на които младежитѣ отъ прѣдидшната категория окончателно сж освобождатъ отъ службата при постоянната армия.

За да могатъ младежитѣ да свършатъ образованието си въ второстепеннитѣ или висши училища, тѣ сжщо се отлага вземанието имъ подъ знамената. Ученицитѣ отъ второстепеннитѣ училища въ България или въ странство се освобождатъ отъ службата подъ знамената до свършването на наукитѣ имъ, които прочемъ не трѣбва да надминатъ 23 имъ годишна възраст. Ученицитѣ отъ висшитѣ училища се ползватъ отъ сжщото право до 25 годишна възраст.

Тия младежи се радватъ съ още по голѣми прѣимущества, а именно: ония които сж напълно свършили курсоветѣ на едно второстепенно или специално училище, слѣдъ едногодшна служба подъ знамената се зачисляватъ къмъ запаса на дѣйствующата армия, ако сж могли да издържатъ экзаменъ за чина: „кандидатъ за запасенъ подпоручикъ“; въ противенъ случай тѣ служатъ двѣ години подъ знамената.

Младежитѣ съ висше образование служатъ само шестъ мѣсеца подъ знамената, ако сж могли да издържатъ экзаменъ за чина: „кандидатъ за запасний офицеръ“; въ противенъ случай служатъ една година подъ знамената.

Les cas prévus par la loi bulgare sont à peu près les mêmes qu'en France (fils unique de veuve ou de père incapable de travail, frère aîné d'orphelin, etc., un des deux frères compris dans un même appel); une différence importante est qu'en Bulgarie ces dispenses ne constituent pas un droit absolu, mais ne sont accordées qu'autant que, dans une même circonscription d'appel, le nombre des jeunes gens aptes au service et n'ayant pas droit à dispense est suffisant pour constituer le contingent que cette circonscription doit fournir à l'armée permanente (service de deux ou trois ans).

La loi bulgare prévoit encore des ajournements et des sursis. Sont ajournés à l'appel de l'année suivante les jeunes gens dont le développement physique est insuffisant, ou dont l'état de santé ne permet pas l'incorporation immédiate. Ils peuvent être ajournés ainsi quatre années de suite, après lesquelles ils sont définitivement dispensés du service dans l'armée permanente.

Les sursis sont accordés dans le but de faciliter aux jeunes gens l'achèvement des études secondaires ou supérieures. Les élèves des établissements d'instruction secondaire de la Bulgarie ou de l'étranger peuvent faire reculer leur incorporation jusqu'à la fin de leurs études, à condition que celles-ci soient terminées avant 23 ans. Les élèves des écoles supérieures jouissent de la même faculté jusqu'à 25 ans.

D'autres avantages importants sont encore accordés à ces jeunes gens; ceux qui ont complètement suivi les cours d'une école secondaire ou spéciale sont envoyés dans la réserve de l'armée active après un an de service, s'ils peuvent subir l'examen pour le grade „candidat pour sous-lieutenant de réserve“; dans le cas contraire ils servent 2 ans.

L'instruction supérieure donne le droit de ne passer que six mois sous les drapeaux, s'ils peuvent subir l'examen pour le grade „candidat pour officier de réserve“; dans le cas contraire, ils servent 1 an.

Освѣнъ лицата, които закона задължава да служатъ подъ знамената, българската армия може да приеме и волноопредѣляюци, прѣдпочтително въ музикантскитѣ и санитарнитѣ команди, нѣ тѣ грѣбва да сѣ възрастни отъ 18 до 24 години, да не сѣ женени, нито пъкъ вдовци съ дѣца.

Войницитѣ, надарени съ чинъ или не, които сѣ отслужили опредѣленото отъ закона време, могатъ да бѣдѣтъ ангажирани отново на служба за нѣколко години, и тогава иматъ право на нѣкои прѣимущества; постепенно повишение на заплатата слѣдъ 3, 5 и 10 години свѣрхочна служба, изключително право за заемане известни унтеръ-офицерски занятия, освобождение отъ известни наказания и пр.

II. Военный наборъ.

За комплектуване на войската съ новобранци и особено за производството на набора, България е раздѣлена на толкова военни окръжия съ по единъ началникъ на всѣко окръжие. Тия полкови окръжия сѣ 24, и съответствуватъ, съ малко изключения съ окръжитѣ по административното дѣление.

За извършването на набора, всѣки окръгъ е раздѣленъ на призователни участъци, които сѣ съставятъ отъ административнитѣ околии заедно съ сѣдалищата имъ, и границитѣ имъ сѣ установяватъ отъ Министеритѣ на Вътрѣшнитѣ работи и на Войната.

Записването на младежитѣ подлѣжащи на военна повинность става задължително щомъ постъпятъ въ 17 годишната имъ възраст. Записването става въ една отъ общинитѣ на призователний участъкъ, въ която община има мѣстожителството си младежа или родителитѣ му.

Всяка година, прѣди 1 Май, кметоветѣ на общинитѣ съставляватъ списъка на младежитѣ подлѣжащи на наборъ. Тѣзи списъци сѣ залѣватъ по улицитѣ прочитатъ сѣ по църквитѣ, синагогитѣ, джамитѣ, съобщаватъ се на Околийскитѣ Началници, на Окрѣжнитѣ Управители, и на Окрѣжната постоянна комисия, която съставлява окончателний общъ списъкъ. Слѣдъ това окръжнитѣ управители испращатъ до Министерството на

En outre des hommes appelés par la loi, l'armée bulgare peut recevoir des engagés volontaires de préférence dans les musiques et le service sanitaire, qui doivent être âgés de 18 à 24 ans et n'être ni mariés ni veufs avec enfants.

Les soldats, gradés ou non, qui ont terminé leur temps de service légal peuvent être admis à contracter des rengagements successifs d'une durée d'un an chacun. Ils ont alors droit à certains avantages: hautes payes progressives après trois, cinq et dix ans de service supplémentaire, monopole de certains emplois de sous-officiers, exemption de certaines punitions, etc.

II. Opérations du recrutement.

Pour compléter les effectifs de l'armée avec les recrues et surtout pour toutes les opérations de la conscription militaire, la Bulgarie est divisée en autant de districts militaires avec un chef pour chaque districts. Ceux-ci sont divisés en 24 et correspondent, à peu d'exception près, aux départements administratifs.

Pour le détail des opérations du recrutement, chaque département est réparti en subdivisions d'appel qui embrassent le plus souvent un arrondissement administratif, ainsi que leurs chefs-lieux, et leurs limites sont arrêtés par les ministres de l'intérieur et de la guerre.

L'inscription des jeunes gens appelés à satisfaire à la loi militaire est obligatoire dès l'année dans laquelle les intéressés atteignent 17 ans. Elle peut avoir lieu dans une quelconque des communes de la subdivision habitée par le jeune homme ou sa famille.

Chaque année, avant le 1er mai, les maires des communes dressent la liste des jeunes gens qui doivent être appelés l'année suivante. Ces listes sont affichées, lues dans les églises, synagogues et mosquées, communiquées aux sous-préfets et aux préfets, puis à la commission départementale permanente, qui les examine en présence du com-

Вътрѣшнитѣ Дѣла списъка на тия младежи съ обозначение народността имъ, както исповѣданieto имъ.

На основание на тия списъци, Министеритѣ на Вътрѣшнитѣ дѣла и на Войната, по общо съгласие, опредѣляватъ за всѣки окръгъ контингента му за дѣйствующата армия. Общото число на тоя контингентъ сѣ опредѣля отъ Министерския Съвѣтъ, като има прѣдвидъ, каквото ефектива на дѣйствующата войска (включително и волноопредѣляюцитѣ) да прѣдставлява приблизително 1 на 100 отъ цѣлото народонаселение на Княжеството. Трѣбва да се забѣлѣжи, че разпрѣдѣлението на контингента на дѣйствующата армия по окръжитѣ сѣ прави отдѣлно за новобранцитѣ отъ всяко едно вѣроисповѣдание: Християнско, Еврейско и Муслманско

Окрѣжната постоянна комисия разпрѣдѣля отпослѣ контингента на всѣки окръгъ между призивнитѣ участъци, съразмѣрно съ числото на запаснитѣ младежи.

Една наборна комисия състояща отъ Войски Началникъ, като прѣдсѣдател, отъ околийски началникъ, още отъ единъ воененъ, отъ единъ членъ отъ Окрѣжния Съвѣтъ и отъ двама доктори, единия граждански, а другия воененъ, е натоварена, въ всѣки единъ воененъ окръгъ, съ извършването на набора. Една върховна комисия за контрола по набора, прѣгледва, като вѣра иястанция, дѣйствиата на наборната комисия.

Наборната комисия засѣдава въ окръжния или околийски градъ на призователний участъкъ; тя се произнася върху физическата годность на подлѣжащитѣ на войската повинность и върху освобождението на което тѣ претендиратъ. Има право да призове младежитѣ признати прѣди двѣ години като негодни, и да прѣдстави на върховната комисия ония, негодността на които би ѣ се оказала съмнителна.

Тя може да отправи въ болницата за испытание, ония които би заявили че сѣ страдали отъ секретни болести; може също да доложи на върховната комисия

mandant de la circonscription militaire; elles sont ensuite portées de nouveau à la connaissance du public et retournées, avec les observations présentées, à la commission départementale qui les arrête définitivement. Les préfets envoient ensuite au ministère de l'intérieur les états numériques, par culte et nationalité, des jeunes gens portés sur les listes départementales.

Sur la base de ces documents, les ministres de l'intérieur et de la guerre arrêtent, de concert, la répartition entre les départements, du contingent destiné à l'armée permanente. Le chiffre total de ce contingent, fixé par le conseil des ministres, est déterminé de manière que l'effectif de l'armée permanente (engagés volontaires compris) représente toujours à peu près 1 p. 100 de la population totale de la principauté. Il est à remarquer que la répartition du contingent de l'armée permanente entre les départements est faite séparément pour chacun des cultes chrétien, israélite et musulman.

La commission permanente répartit ensuite le contingent de chaque département entre les subdivisions d'appel, proportionnellement au nombre des inscrits.

Une commission de recrutement au conseil de revision, composée du commandant de la circonscription militaire, président, du sous-préfet de l'arrondissement, d'un second membre militaire, d'un conseiller départemental, d'un conseiller municipal et de deux médecins, l'un civil et l'autre militaire, est chargée en première instance, dans chaque circonscription militaire, des opérations de la conscription. Une commission supérieure de contrôle du recrutement examine en deuxième instance les actes des conseils de revision.

Le conseil de revision siège dans chaque chef-lieu de subdivision d'appel; il statue sur l'aptitude physique des appelés et sur les cas de dispenses qu'ils peuvent faire valoir. Il a le droit de faire comparaître les jeunes gens classés, les deux années précédentes, comme impropres au service, et de soumettre à la commission supérieure ceux dont l'inaptitude ne lui paraîtrait plus réelle. Il peut envoyer en observation dans un hôpital les conscrits qui se

за освобождения, които ако и да не са предвидени от закона, би заслужавали според нея да се взимат въ внимание.

Новобранците се делят въ 4 категории: 1-о не годни за служба; 2-о годни, но за служба нестроева, 3-о годни за въоръжена служба, нъ съ право на освобождение; 4-о годни за въоръжение, безъ право на освобождение.

Слѣдъ това разпѣделение, младежите отъ 2-а и 3-а категория се класиратъ къмъ 2-а часть отъ контингента, който трѣбва да служи два мѣсеца. Ако числото на младежите отъ 4-а категория надминава онова на 1-а часть отъ контингента на призивний участъкъ, тогава се тегли жребие, слѣдъ като се запишатъ въ списъка като волнопоступающитѣ, тѣй сжщо и ония които не сж явили въ единъ отъ по-предшнитѣ призови. Младежитѣ отъ спомѣнатитѣ категории не теглятъ жребие. Слѣдъ тегленieto жребие, контингента на постоянната армия се допълня съ записванieto на достатѣчно число младежи, които при тѣглението жребие сж получили най-долнитѣ номера. Останалитѣ се влассиратъ къмъ 2-а часть и се викатъ подъ знамената само за два мѣсеца.

Ако числото на новобранцитѣ, неимеючи право на освобождение, се окаже недостатѣчно за сформиранието контингента на дѣйствующата армия, тогава се зачисляватъ и ония които сж били освободени въ разни случаи, споредъ редѣтъ на тѣхното освобождение установенъ отъ закона. Съгласно съ една клауза, впрочемъ, отъ закона, наборната комисиия има право да допълни недостатѣка на контингента на единъ призивни участъкъ съ младежитѣ на другъ такъвъ участъкъ отъ сжщото окръжие. Замѣстванието недостига на контингента на единъ окръгъ съ младежи отъ другъ окръгъ може да се допусне отъ Министра на Вѣтрѣшнитѣ Дѣла по предложение направено отъ Военний Министръ.

Наборната комисиия прѣди да закрие засѣданията си има грижата да се прочете публично списъка на младежитѣ зачислени въ дѣйствующата армия, а тѣ веднага даватъ клетва чрезъ духов-

déclareraient atteints de maladies non apparentes, Il peut aussi soumettre à la commission supérieure les cas de dispense qui, bien que non prévus par la loi, lui sembleraient dignes d'intérêt.

A la suite de ces opérations, les inscrits sont répartis en quatre catégories: 1o. impropres au service; 2o. propres au service sans armes; 3o. propres au service armé, avec droit à une dispense; 4o. propres au service armé, sans droit à aucune dispense.

Cette répartition faite, on classe les hommes de la 2e et de la 3e catégorie dans la 2e portion du contingent (hommes servant deux mois). Si le nombre des hommes de la 4e catégorie est supérieur au chiffre de la 1re portion du contingent de la subdivision, on procède au tirage au sort, après avoir toutefois inscrit d'office comme affectés à l'armée permanente les hommes qui, volontairement, demandent à y entrer, et ceux qui se sont soustraits à une précédente conscription. Les jeunes gens des différentes catégories qui précèdent ne prennent pas part au tirage au sort. Le tirage effectué, le contingent de l'armée permanente est complété par l'inscription en nombre suffisant des hommes ayant obtenu les plus bas numéros. Ceux qui restent en excédent sont classés dans la 2e portion et appelés seulement à faire deux mois de service.

Si le nombre des recrues n'ayant droit à aucune dispense était insuffisant pour la formation du contingent de l'armée permanente, on y ajouterait les dispensés d'après un ordre d'urgence établi par la loi entre les différents cas. Pourtant une disposition de la loi autorise le conseil de revision à compléter le contingent d'une subdivision qui se trouverait dans ce cas au moyen d'hommes en excédent dans une autre subdivision du même département. Un virement semblable pourrait être effectué d'un département à l'autre par le ministre de l'intérieur, sur la proposition du ministre de la guerre.

Avant la clôture de la séance de revision, il est donné publiquement lecture de la liste des jeunes gens appelés au service dans l'armée permanente. Ils sont immédiatement appe-

нитѣ лица на исповѣданieto, на което принадлежатъ.

Най насетнѣ наборната комисиия разпѣделя новобранцитѣ по разнитѣ части на войската, съгласно съ полученитѣ инструкции отъ Министерството.

Върховнитѣ контролни комисиии се съставляватъ въ всѣка една дивизия и засѣдаватъ, едно слѣдъ друго, въ всѣки единъ окръгъ отъ района на дивизията, Въ състава на тѣзи комисиии влизатъ: дивизионий командиръ или началника на щаба му, като прѣдсѣдател, окръжн управител, прѣдсѣдателя на окръжната постоянна комисиия, единъ дружини командиръ и двама доктори, единия граждански, а другия воененъ.

Тѣзи комисиии прѣгледватъ отново младежитѣ, заявени за негодни отъ наборната комисиия, произнасятъ се върху оплакванieto направено срѣщу дѣйствието на наборната комисиия, както и върху разногласията, които би се появили между членоветѣ ѝ; най насетнѣ се произнасятъ върху разнитѣ случаи прѣдставени на тѣхното благоусмотрѣние, и относящи се до освобождения непрѣвидени отъ закона, нито нѣкъ отъ реформитѣ на миналитѣ години.

Рѣшенията на върховнитѣ комисиии сж валидни, ако сж получили $\frac{2}{3}$ отъ гласовѣтъ на членоветѣ на комисиията. Въ противенъ случай, или при равно раздѣлѣние на гласовѣтъ, въпроса се рѣшава слѣдъ едно споразумѣние на Министритѣ на войната и Вѣтрѣшнитѣ Дѣла.

Едно доста оригинално распорѣждане на български законъ за набора е, че младежитѣ поддѣжащи на воинската повиностъ не могатъ да издѣвятъ отъ прѣдѣлитѣ на Княжеството безъ да прѣдставятъ всѣки единъ отдѣлно една гаранция отъ 500 до 10000 лева, която остава въ полза на държавата въ случай че поддѣжащето на набора лице не се яви въ опрѣдѣлений день прѣдъ наборната комисиия.

III. Слѣдствията на набора.

Числото на записанитѣ ежегодно младежи въ призивнитѣ списъци възлиза най малко на 36000 души, 12000 отъ които приблизително се освобождаватъ като негодни по физически недостатѣци. Контингента на дѣйствующата армия за всѣка една година възлиза срѣдно число на 16000 души.

lés à prêter serment devant un ministre de leur culte.

Enfin, le conseil répartit le contingent entre les différentes armes, conformément aux instructions ministérielles.

Les commissions supérieures de contrôle du recrutement sont constituées dans chaque division et siègent successivement au chef-lieu de chacun des départements compris dans le ressort de la brigade. Elles se composent du commandant de la brigade ou de son chef d'état-major, président, du préfet, du président de la commission départementale, d'un commandant de régiment et de deux médecins, militaire et civil.

Ces commissions examinent de nouveau tous les jeunes gens déclarés impropres au service par les conseils de revision, décident sur les plaintes portées contre les opérations de ces derniers et sur les divergences qui s'y seraient produites; enfin, elles statuent sur les cas qui pourraient lui être soumis par les conseils de revision relativement aux dispenses non prévues par la loi et aux réformes des années précédentes.

Les décisions des commissions supérieures sont prises à la majorité des $\frac{2}{3}$ des voix. En cas de majorité moindre ou de partage des voix, la question serait décidée par l'entente des ministres de la guerre et de l'intérieur.

Une disposition assez originale de la loi de recrutement bulgare est que les jeunes gens se trouvant dans le cas d'être appelés par la conscription ne peuvent sortir de la Principauté à moins d'avoir constitué une caution de 500 à 10,000 francs, qui est acquise à l'état s'ils ne se présentent pas, au jour fixé, devant le conseil de revision.

III. Résultats du recrutement.

Le nombre des jeunes gens inscrits annuellement sur les listes d'appel est au moins de 36,000, sur lesquels 12,000 à peu près sont exemptés pour cause d'inaptitude physique. Le contingent affecté à l'armée permanente est en moyenne de 16,000 hommes.

Централно управление.

На основание на Българската Конституция (чл. 11) върховното началство на всичките военни сили принадлежи на Царствующия Князь, който, въ мирно време, упражнява тази власт чрез Военния Министър, който е отговорен пред Княза и пред Народното Събрание.

Според новия закон за военното устройство, Военното Министерство се съставява:

1-о. Отъ главния генерален щабъ и оперативните отдели, на мобилизацията, на топографията, на инженерството и на военни постройки.

2-о. Отъ административния отделъ, натоваренъ съ доставката на всичките материални нужди на войската, и състоящъ отъ отделенията: административно, бюджетно, пенсионно, санитарно (включително и ветеринарното) и техническо.

3-о. Отъ администрацията на личния съставъ, състояща отъ строевите отдели и ония на инспекцията.

4-о. Отъ военната съдебна частъ. Къмъ Военното Министерство се причисляватъ и инспекторитъ на пехотата, артиллерията и кавалерията.

Обща вѣдомостъ

за силитъ отъ 1-а и 2-а линии на Българската армия презъ 1897 год.

Дѣйствующа армия.

	Войници	Товари	поне
Пехота (24 полка по 4 дружини)	108,000	—	—
Кавалерия (4 полка по 5 ескадрона и 8 ескадр. отъ отделенъ кавалерийски дивизионъ)	5,978	—	—
Планинска артилерия (6 полка по 9 батареи)	10,278	324	—
Горска артилерия (6 батареи)	1,446	36	—
Пионери (12 роти)	3,000	—	—
Технически роти	1,200	—	—
Кръвостна артилерия (три баталiona)	2,500	—	—
Всичко	132,402	360	—

Administration centrale.

En vertu de la Constitution bulgare (art. 11), le commandement suprême de l'armée appartient au prince régnant, qui, en temps de paix, exerce ce pouvoir par l'intermédiaire du Ministre de la Guerre, responsable devant le prince et devant l'Assemblée nationale.

Le Ministère de la Guerre doit, d'après la nouvelle loi d'organisation militaire, comprendre les services suivants:

1o. L'état-major général, comprenant la division des opérations, la mobilisation, les sections topographique, du génie et de construction militaire.

2. La division administrative, chargée de pourvoir à tous les besoins matériels de l'armée et comprenant les sections des services administratifs, du budget des pensions, du service de santé (avec le service vétérinaire), et la section technique.

3o. Service du personnel, formée des sections de l'organisation et des sections de l'inspection.

4o. Le service de la justice militaire. Au ministère de la guerre sont rattachés les inspecteurs d'infanterie et d'artillerie.

Tableau général

des forces de 1e et 2e ligne de l'armée bulgare en 1897.

Armée active.

	Nommes	Pièces
Infanterie (24 régim. à 4 bataillons)	108,000	—
Cavalerie (4 régim. à 5 escad. et 8 escadrons de la division indépendante)	5,978	—
Artillerie de campagne (6 régim. à 9 batteries)	10,278	324
Artillerie de montagne (6 batteries)	1,446	36
Pionniers (12 comp.)	3,000	—
Compagnies techniques	1,200	—
Artillerie de forteresse (3 bataillons)	2,500	—
Total	132,402	360

Резервна армия.

Пехота (24 полка по 3 и 4 дружини)	96,000	—
Кавалерия (12 до 18 еск.)	2,000	—
Планинска артилерия (6 полка по 5 батареи)	6,000	240
Горска артилерия (6 батареи)	600	24
Пионери (6 роти)	1,200	—
Всичко	105,800	264

Допълнителни войски.

Пехота (24 дружини по 5 роти)	24,000	—
Кавалерия (4 ескадрона)	800	—
Артилерия (6 батареи)	1,200	—
Пионери (3 роти)	600	—
Всичко	33,200	—

A всичко изобщо . 271,402 624

Положението на дѣйствующата армия презъ 1897 год.

Пехота. 24 полка съ по 2 дружини, всяка една по 4 роти, и една нестроева рота.

Кавалерия. 1 Лейбъ-гвардейски на Н. Ц. Височество ескадронъ; 4 полка съ по 5 ескадрона, 1 кавалерийски нестроевъ взводъ, 1 отделенъ кавалерийски дивизионъ въ Шуменъ.

Артилерия. 3 полка по 6 полевни батареи; 2 полка (2-й и 3-й) съ по 6 полевни батареи и 2 горски батареи; 1 полкъ (4-й) съ 9 полевни и 2 горски батареи; 3 кръвостни артилерийски баталiona съ по 3 дружини.

Инженерни войски. 1 бригада съ по 3 пионерни дружини, съ по 4 роти и единъ взводъ вънъ отъ кадритъ; 3 пионерни роти, една техническа, една желѣзнопътна и една мостова съ една паркова рота.

Вспомогателни. 6 обовни роти и 6 санитарни отряда.

Распределение на войскитъ по Българската територия

София: Военно училище; унтеръ-офицерска рота.

Armée de réserve.

Infanterie (24 régim. à 3 et 4 batail.)	96,000	—
Cavalerie (12 à 18 esc.)	2,000	—
Artillerie de campagne (6 régim. à 5 batail.)	6,000	240
Artillerie de montagne (6 batteries)	600	24
Pionniers (6 comp.)	1,200	—
Total	105,800	264

Troupes de complément.

Dépôt de l'armée active.

Infanterie (24 batail. à 5 comp.)	24,000	—
Cavalerie (4 escad.)	800	—
Artillerie (6 batteries)	1,200	—
Pionniers (3 compag.)	600	—
Total	33,200	—

Total général. 278,602 624

Etat de l'armée permanente en 1897.

Infanterie. 24 régiments à 2 bataillons de 4 compagnies et une compagnie hors-rangs.

Cavalerie. 1 escadron de la Garde princière; 4 régiments à 5 escadrons, plus 1 peloton hors-rangs; 2 escadrons à Choumla

Artillerie. 3 régiments à 6 batteries de campagne; 2 régiments (2e et 3e) à 6 batteries de campagne et une section de montagne (2 bat.); 1 régiment (4) à neuf batteries de campagne et une section de montagne (2 bat.); 3 bataillons d'artillerie de forteresse à 3 compagnies.

Génie. 1 brigade de 3 bataillons de pionniers à 4 compagnies et un peloton hors-rangs; 3 compagnies spéciales bataillon technique, (pontonniers, télégraphistes, chemins de fer) et 1 compagnie de pare.

Auxiliaires. 6 compag. du train et 6 détachements d'infirmiers.

Répartition des troupes sur le territoire bulgare.

Sophia: Ecole militaire; compagnie des sous-officiers.

1-а пѣхотна Сoфийска дивизия.

София: Дивизионний щабъ; 1 пѣхотенъ полкъ на Н. В. Княза Александра; 6-й пѣхотенъ полкъ на Н. Ц. В. Княза.

Кюстендилъ: 13-й Рилскай полкъ.

София: щабъ и 1-а дружина на 14-й Македонски полкъ.

Царибродъ: 2-а дружина на 14-й Македонски полкъ.

София: 4-й артилерийски полкъ на Н. Ц. В. Княза.

Брѣзникъ: планинско отдѣление.

Кюстендилъ: сѣдалище на командира на пограничната рота.

2-а пѣхотна Тракийска дивизия.

Пловдивъ: Дивизионний щабъ; 9-й полкъ на Н. Ц. В. Княгиня Клементина.

Хасково: 10-й Родопский полкъ.

Станимака: 21 Сръдногорски полкъ.

Т.-Пазарджикъ: щабъ и 1-й дружина на 22-й Тракийски полкъ.

Щецера: 2 дружина на 22 Тракийски полкъ.

Пловдивъ: 3-й Търновски артилерийски полкъ на Н. Ц. В. Прѣстолонаследника.

Станимака: сѣдалище на командира на пограничната рота.

3-а пѣхотна Балкански дивизия.

Сливенъ: Дивизионний щабъ; 11-й Сливенский полкъ.

Ст.-Загора: 12-й Балкански полкъ.

Казанлъкъ: 23-й Шипчански полкъ.

Бургасъ: Щабъ на 1-а дружина отъ 24-й Черногорски полкъ.

Ямболъ: 2-а дружина отъ 24-й Черногорски полкъ.

Сливенъ: 6-й артилерийски полкъ.

Бургасъ: сѣдалище на командира на пограничната рота.

4-а пѣхотна Прѣславска дивизия.

Шуменъ: Дивизионни щабъ; 7-й Прѣславский полкъ.

Варна: 8-й Приморски на Н. Ц. В. Княгинята полкъ.

Шуменъ: 19-й Шуменски полкъ.

1-ère Division d'infanterie de Sophia.

Sophia: Etat-major de la division; 1er rég. d'inf. de S. A. le Prince Alexandre; 6 régim. d'infanterie de S. A. R. le Prince.

Kustendil: 13me régim. du Rilo.

Sophia: Etat-major et 1er bataillon du 14me régiment de Macédoine.

Tzaribrod: 2me bataillon dus 14me régiment de Macédoine.

Sophia: 4me régiment d'artillerie de S. A. R. le Prince.

Breznik: Section de bat. de montagne.

Kustendil: Résidence du commandant de la compagnie frontière.

2-ème Division d'infanterie de Thrace.

Philippopoli: Etat-major de la division; 9me rég. de S. A. R. la Princesse Clémentine.

Haskovo: 10me régim. du Rhodope.

Stanimaka: 21me rég. de Sredna Gora.

T.-Pazardjik: Etat-major et 1er bat. du 22me régim. de Thrace.

Pechtéra: 2me bataillon du 22me régiment de Thrace.

Philippopoli: 3me régiment d'artillerie de S. A. R. le Prince de Tirnovo.

Stanimaka: Résidence du commandant de la compagnie frontière.

3-ème Division d'infanterie des Balkans.

Slivno: Etat-major de la division; 11me régiment de Slivno.

Stara-Zagora: 12me rég. des Balkans.

Kazanlik: 23me régim. de Schipka.

Bourgas: Etat-major et 1er bataillon du 24me régiment de la Mer Noire.

Yamboli: 2me bataillon du 24me régim. de la Mer Noire.

Slivno: 6me régiment d'artillerie.

Bourgas: Résidence du commandant de la compagnie frontière.

4-ème Division d'infanterie de Prelav.

Choumla: Etat-major de la division; 7me régiment de Preslav.

Varna: 8me régiment de Primorski de S. A. R. la Princesse.

Choumla: 19me régim. de Choumla.

Разградъ: щабъ и 2-а дружина отъ 20-й Добруджански полкъ.

Силистра: 1-а дружина отъ 20-й Добруджански полкъ.

Шуменъ: 5-й артилерийски полкъ.

Варна: сѣдалище на командира на пограничната рота.

Razgrad: Etat-major et 2me batail. du 20me régiment de la Dobroudja.

Silistra: 1er bataillon du 20me régiment de la Dobroudja.

Choumla: 5me régim. d'artillerie.

Varna: Résidence du commandant de la compagnie frontière.

5-ème Division d'infanterie du Danube.

Руссе: Дивизионний щабъ; 5-й Дунавски полкъ.

Търново: 2-й Искърски полкъ.

Ловечъ: щабъ и 1-а дружина отъ 17-й Доростолски полкъ.

Елена: 2-й дружина отъ 17-й Доростолски полкъ.

Търново: 18-й Етърски полкъ.

Севлиево: 1-й артилерийски полкъ.

Руссе: сѣдалище на командира на пограничната рота.

Roustchouk: Etat-major de la division du 5me régiment du Danube.

Tirnovo: 2me régiment de l'Isker.

Lovetch: Etat-major et 1er batail. du 17me régiment de Dorostol.

Elena: 2me bataillon du 17me régiment de Dorostol.

Tirnovo: 18me régim. de la Yantra.

Sevliévo: 1er régim. d'artillerie.

Roustchouk: Résidence du commandant de la compagnie frontière.

6-ème Division d'infanterie de Vidin.

Видинъ: Дивизионний щабъ и 3-й Видински полкъ.

Плѣвенъ: 1-й полкъ на Н. Ц. В. Търновский Князь.

Видинъ: щабъ и 1-а дружина на 15-й Ломски полкъ.

Бѣлоградчикъ: 2-а дружина отъ 15-й Ломски полкъ.

Вратца: щабъ и 2-а дружина отъ 16-й Ловчански полкъ.

Плѣвенъ: 1-а дружина отъ 16-й Ловчански полкъ.

Вратца: 2-й артилерийски полкъ.

Видинъ: сѣдалище на командира на пограничната рота.

Vidin: Etat-major de la division et 3me régiment de Vidin.

Pleven: 1er régiment de S. A. R. le Prince de Tirnovo.

Vidin: Etat-major et 1er batail. du 15me régiment de Lom.

Bélogradchik: 2me bataillon du 15me régiment de Lom.

Vratza: Etat-major et 2me bataillon du 16me régiment de Lovtcha.

Pleven: 1er bataillon du 16me régiment de Lovtcha.

Vratza: 2me régiment d'artillerie.

Vidin: Résidence du commandant de la compagnie frontière.

Кавалерийска дивизия.

София: лейбъ-гвардейски ескадронъ на Н. Ц. В. Княза.

София: Дивизионни щабъ и 1-й полкъ на Н. Ц. В. Княза.

Ломъ: 2-й полкъ на Н. Ц. В. Княгинята.

Пловдивъ: 3-й полкъ.

Ямболъ: 4-й полкъ на Н. Ц. В. Прѣстолонаследника.

Шуменъ: 1/2 полкъ.

Division de cavalerie

Sophia: Escadron de la garde de S. A. R. le Prince.

Sophia: Etat-major et 1er régiment de S. A. R. le Prince.

Lom: 2me rég. de S.A.R. la Princesse.

Philippopoli: 3me régiment.

Yamboli: 4me régiment de S. A. R. le Prince-Héritier.

Choumla: Un demi régiment.

Пионерна бригада.

София: щабъ и техническата дружина.

Шуменъ: 1-а дружина.

Brigade de pionniers.

Sophia: Etat-major et bataillon technique.

Choumla: 1er bataillon.

София: 2-а дружина.
Руссе: 3-а дружина.

Sophia: 2me Bataillon.
Roustchouk: 3me bataillon.

Кръпостна артилерия.

Artillerie de forteresse.

София: щаба.
София: 1-а кръпостна дружина

Sophia: Etat-major.
Sophia: 1er bataillon de forteresse.

Ефективът на военните сили

Tableau des effectifs des différentes

К а т е г о р и и	Категории		
	Официери Officiers	Лъкари и Ветеринари Médecins et vétérinaires	Служащи Employés
Пъхотни роти	5	—	—
Щаба на полка и нестроевата рота	10	2	2
Пъхотен полк (8 роти)	52	2	2
Цълъ ефективъ на пъхотата *)	1012	44	48
Лейбъ-Гвардейски Ескадронъ на Н. Ц. В.	13	—	2
Ескадрона отъ полка	5	—	—
Щабъ на полка и нестроевой взводъ	5	2	2
Кавалерийски полк (5 ескадрона)	25	2	3
Независими ескадрони	12	1	1
Цълъ ефективъ на кавалерията *)	130	8	15
Отделение на полска артилерия	16	—	—
Отделение на горска артилерия	11	—	—
Щабъ на полка	4	2	3
Артилерийски полк	40	2	1
Батарея на кръпостна артилерия	18	—	1
Цълъ ефективъ на кръпостна артилерия	59	1	5
Взводъ на артилерийски складове	10	—	—
Цълъ ефективъ на артилерията *)	232	12	372
Пионерна рота	4	—	6
Цълъ ефективъ на пионери *)	3	3	150

*) Исключая офицеритъ

Видинъ: 1 кръпостна дружина.
Шуменъ: 1 кръпостна дружина.

Viddin: 1 bataillon de forteresse.
Choumla: 1 bataillon de forteresse.

Артилерийски учръждения.

Institutions locales.

София: артилерийски складъ.
Разградъ: артилерийски складъ.
Руссе: флотилия и морска часть.

Sophia: Dépôt d'artillerie.
Razgrad: Dépôt d'artillerie.
Roustchouk: Flotille et partie navale.

на Българската армия прѣзъ 1897 г.

unités de l'armée bulgare en 1897.

Армейски персоналъ
Hommes de troupe

Унтеръ-офицери Sous officiers	Строеви Combattants		Унтеръ-офицери и войници S-offic. et soldats	Всичко Total
	Войници Soldats	не стр. Non combat.		

Catégories

13	100	—	113	Compagnie d'infanterie.
8	9	62	79	Etat-major du regiment et Compagnie hors rangs
147	868	62	1077	Régiment d'infanterie (8 compagnies)
3528	20832	1488	25848	Effectif total de l'infanterie *)
29	260	61	350	Escadron de la garde
11	138	—	149	Escadron enrégimenté
3	—	58	61	Etat-major de régiment et peloton hors rangs
52	671	60	783	Régiment de cavalerie (5 escadrons)
25	258	17	300	Escadrons indépendants
229	2947	260	3436	Effectif total de la cavalerie *)
33	306	15	354	Section d'artillerie de campagne
21	186	12	219	Section d'artillerie de montagne
3	—	58	61	Etat-major du régiment
99	1126	149	1374	Régiment d'artillerie
31	294	34	359	Bataillon de l'artillerie de forteresse
81	894	204	1179	Ensemble de l'artillerie de forteresse
—	—	198	198	Détachement de dépôt d'artillerie
372	3605	341	4318	Effectif total de l'artillerie *)
6	97	—	103	Compagnie du génie
150	1597	149	1896	Effectif total du génie *)

*) Non-compris les officiers

ОБРАЗЪ НА ВИСОКИЯ ЦАРСКИЙ ФЕРМАНЪ.

Firman constitutif de l'Exarchat Bulgare.

Моята Царска воля е, щото, сичките жители по Държавата ми и вѣрни Мои поданици, да могат да помагат, до колкото имъ се пада на частта, на ежедневнитѣ ми Царски старания, които полагамъ за достигането до по висока степенъ на образованието и за благоденствието на Държавата, и това, като тѣ сж и въ вѣрата си и въ вѣроисповѣданieto си и въ сѣко друго отношение винаги усигурени и спокойни, и като поминуватъ помежду си съ любовъ и съгласие и съ начинъ който прилича на човѣчеството и съотечествеността.

Распрята и разискванията, които, противъ туй Ми добро желание, са породихъ отъ нѣколко врѣме отъ степенъта на духовната покорностъ между православнитѣ Българи и Гърцкѣтѣ Патриаршия, т. е. поради границитѣ на свързването на Българскитѣ Митрополити, Епископи, Свещенници и Църкви съ патриаршията, като станаха причина на оскърблението Ми, за доброто имъ рѣшение и слѣдствие на разискванията и размисленията, които ставатъ за това, излагатъ се слѣдующитѣ членове за последенъ гѣхенъ ковецъ и рѣшение:

Чл. 1. Ще са състави едно отдѣлно духовно правление (Окржгъ) подъ официално наименование (титулъ) „Българска Екзархия“ която ще обема съ долуизложенитѣ Митрополити и Епископи, още и други нѣкои мѣста, и на туй отдѣление управлението на духовнитѣ и религиозни работи ще е повѣрено съвършено на Екзархията.

Чл. 2. Овзи отъ Митрополититѣ па речения окржгъ който по чинъ е най голѣмъ, ще носи титула Екзархъ, и нему ще принадлежи каноническото прѣдседателство на Българскитѣ Синодъ който постоянно ще го придружава.

Чл. 3. Вътрѣшното духовно управление на тѣзи Екзархия ще се опрѣдѣли съ единъ особитъ уставъ, който сѣкакъ да е съгласенъ съ утвърденитѣ канони и религиознитѣ обряди на православната

Ma volonté impériale a toujours été que tous les peuples fidèles et sujets habitant mon Empire jouissent constamment de l'ordre et de la sécurité qui leur est nécessaire dans l'exercice de leur culte ainsi que dans tous leurs rapports sociaux; qu'ils vivent entre eux en paix et en amitié comme l'exigent le patriotisme et l'humanité, afin de pouvoir ainsi aider à Nous soutenir autant qu'ils peuvent, dans les efforts que Nous ne cessons de faire pour la prospérité de l'Empire et le progrès de la civilisation.

Et comme, contrairement à Notre volonté Impériale, il s'est manifesté depuis quelque temps, entre les Bulgares orthodoxes et le patriarhat grec, des discordes et des dissensions sur la question de savoir dans quelle mesure les métropolitains, les évêques, les prêtres et les églises bulgares dépendent du patriarhat, discordes et dissensions qui Nous ont affligé, il a été procédé à des recherches et à des discussions approfondies à cet égard. Comme résultat de ce travail, voici les articles qui sont adoptés et approuvés pour la solution définitive de cette affaire:

Art. 1er. Il sera établi, à part, un cercle ecclésiastique sous la dénomination officielle d'Exarchat Bulgare, le quel comprendra, avec les métropoles et évêchés ci-dessous dénommés, quelques autres endroits. La gestion des affaires ecclésiastiques et religieuses de ce cercle sera confiée en entier à cet Exarchat.

Art. 2. Le premier en rang d'entre les métropolitains de ce cercle portera le titre d'Exarque. C'est à lui qu'appartiendra la présidence canonique du synode bulgare.

Art. 3. L'administration intérieure ecclésiastique de cet Exarchat sera fixée par un règlement, lequel devra être d'accord avec les canons fondamentaux et les constitutions religieuses de l'e-

църква и за потвърждение и приемване ще се подложи на Високото Ми Царство. Този уставъ ще се състави по единъ начинъ, който да усигурява Екзархията, щото Патриархътъ, нито на право, нито посредствено, никакъ да се не намиса въ управлението на духовнитѣ работи; а особено въ избирането на Епископитѣ и на Екзарха. А щомъ се избере Екзархътъ, Българскитѣ Синодъ ще яви работата на Патриарха, и той, чашъ напредъ, ще даде потрѣбното, споредъ вѣрата, потвърдително писмо.

Чл. 4. Този Екзархъ, опрѣдѣляемъ съ Мой Високъ Бератъ, ще е длъженъ, съгласно съ църковнитѣ правила, да поменува името на Цариградския Патриархъ. И прѣди да се извърши духовното споредъ вѣрата избиране на достойното за Екзархъ лице, ще се отнася до мнението и удобрението на Високото Ми Царство.

Чл. 5. За работи, които се отнасятъ до мѣста дето сж подъ духовното управление на Екзарха, и за които той правилно и законно има пълна властъ да посредствува при Правителството, ще му е позволено да се отнася направо до мѣстнитѣ власти, и въ нужда до Високата Ми Порта. Частно же, Бератитѣ дѣто ще се даватъ на духовнитѣ подъ негово вѣдомство лица, ще излизатъ по негово прѣдставление.

Чл. 6. За съдружно съразмисление и съдѣйствие въ работи, които се отнасятъ до православната вѣра, Синодътъ на Екзархията ще се отнася до общия Патриархъ и до събора на Митрополититѣ, и тѣ ще побръзватъ да даватъ нуждната помощ и да испращатъ потрѣбнитѣ отговори.

Чл. 7. Синодътъ на Екзархията ще иска отъ Цариградската Патриаршия Светото Миро, което се употребява църковно.

Чл. 8. Епископитѣ, Архиепископитѣ, Митрополититѣ, които сж подчинени на Цариградската Патриаршия, ще минаватъ безпрѣпятствено прѣвъ Епархитѣ на Българския Екзархъ, както и Българскитѣ Епископи, Архиепископи и Митрополити прѣвъ Епархитѣ на Цариградския Патриархъ, и могатъ да прѣбиваватъ въ средоточията на Вилаетитѣ и въ другитѣ правителствени мѣста за случаящитѣ имъ се работи, но вънъ отъ свойтъ духовенъ окржгъ

glise orthodoxe, et qui sera soumis à l'approbation et à la sanction de mon gouvernement impérial.

Le règlement sera fait de manière que le patriarche ne puisse, ni directement ni indirectement, s'immiscer dans les élections des évêques et de l'exarque. Dès que l'exarque sera élu, le synode bulgare en avertira le patriarche, qui devra aussitôt accorder l'acte confirmatif, selon la religion.

Art. 4. L'exarque nommé par un haut firman de notre part sera obligé, conformément aux règles de l'Eglise, de mentionner dans les prières, le nom du patriarche de Constantinople. Mais avant que l'élection de l'exarque soit faite, il sera présenté à Mon gouvernement la personne jugée digne d'être élevée à ce poste.

Art. 5. L'exarque, pour les affaires concernant le pays de sa juridiction, aura le droit d'être directement en rapport avec les autorités locales, et, au besoin, avec Notre Sublime Porte. Particulièrement, les bérats qui seront accordés aux personnes ecclésiastiques de sa juridiction ne pourront être rendus que sur son avis.

Art. 6. Pour les affaires, concernant la foi orthodoxe, qui ont besoin d'une commune délibération, le synode bulgare s'adressera au patriarche œcuménique et à son synode: ceux-ci doivent lui accorder l'assistance demandée et répondre sans retard aux demandes qui leur seront soumises.

Art. 7. Le synode bulgare prendra le saint chrême du patriarche de Constantinople.

Art. 8. Les évêques, archevêques métropolitains, soumis au patriarche œcuménique, pourront traverser, sans aucun empêchement, l'exarchat bulgare comme les évêques, archevêques et métropolitains bulgares pourront le faire dans les éparchies grecques, et il leur est permis de séjourner dans les chefs-lieux des vilayets et autres centres administratifs, mais ils ne peuvent pas convoquer des synodes en dehors de leur circonscription spirituelle, ni s'im-

не ще могат да събиратъ Синодъ, и въ работитѣ на Християнитѣ, които не сж подъ тѣхно духовно вѣдомство, не ще могатъ да се мѣсятъ, и на което мѣсто се намиратъ, безъ позволенieto на тамошня Епископъ не ще могатъ да свещеннодѣйствуватъ.

Чл. 9. Понеже Иерусалимскитѣ на Фенеръ Метохъ, свързанъ съ Иерусалимскитѣ Патриархъ, е подъ управлението на Иерусалимскитѣ Патриархъ, тѣй и находящитѣ се на сѣщото мѣсто Българскитѣ Метохъ заедно съ близульжачата Българска Църква ще бѣде подчиненъ на Българскитѣ Екзархъ, за това горѣреченитѣ Екзархъ, когато стане нужда, ще му е позволено да дохожда въ Столицата Ми и да прѣбивава въ речения метохъ; и той, както се каза по-горѣ, когато дойде тукъ по нужда или додѣто се намира тукъ въ извршването на църковни обряди ще се съобразява съ църковнитѣ правила, на които въ такива случаи сж подчинени Иерусалимскитѣ, Александрийскитѣ и Антиохийскитѣ Патриарси.

Чл. 10. Църковнитѣ окръгъ на тѣзи Българска Екзархия състои отъ Епархитѣ: Русчукска, Силвстренска, Шумненска, Търновска, Софийска, Врачанска, Ловченска, Видинска, Нишска, Пиротска, Кюстендилска, Самоковска, Велеска, Пловдивска, Сливенския Санджакъ и каазата Сезополъ, освенъ около двадесетъ села между Варна и Кюстенджа покрай морето, на които жителитѣ не сж Българи, и освенъ градоветѣ Варна, Ахидо и Месемврия и освенъ крайморскитѣ села на каазата Сезополъ, и освенъ градоветѣ Филибе и Станимака заедно съ селата Кукленъ, Водинъ, Арнауткѣой, Панагия, Ново-село, Лѣсково, Ахлянъ, Бачково, Вѣлащица, и мѣнастиритѣ Бачковскитѣ, Св. Безребърници, Св. Параскева и Св. Георгий. Махалата Св. Богородица вжтрѣ въ Филибе ако, и да влѣзе въ Българската Екзархия, нѣкой отъ жителитѣ на тѣзи махала, ако не щятъ да се подчиняватъ на Българската църква и Екзархия, ще бѣдѣтъ волни; а подробности на това ще се уредѣтъ помежду Патриаршията и Екзархията споредъ вѣроисповѣднитѣ обичаи.

Освенъ тѣзи исчислени и поименовани мѣста, ако православнитѣ жители на другитѣ мѣста, сичкитѣ или най-малко двѣтѣ трети поискатъ въ духов-

miscer dans les affaires des chrétiens non soumis à eux, ni officier sans la permission de l'évêque du pays où ils se trouvent.

Art. 9. De même que le métoche de Jérusalem qui se trouve au Phanar dépend du Phanar de Jérusalem, de même le métoche et l'église bulgare qui se trouvent dans le même quartier seront soumis à l'exarque bulgare. Toutes les fois que l'exarque aura besoin de venir à Constantinople, il lui sera permis de demeurer dans son métoche; quant à ce qui regarde les offices divins qu'il pourrait faire pendant son séjour dans la capitale, il sera soumis aux mêmes règles ecclésiastiques auxquelles se conforment en pareil cas les patriarches d'Alexandrie, d'Antioche et de Jérusalem.

Art. 10. L'exarchat bulgare comprendra les éparchies de Roustchouk, Silistria, Choumla, Tirnova, Sophia, Vratza, Toulteha, Viddin, Nich, Pirot, Kustendil, Samokov, Velissa (Keuprulu,) Philippopoli, le mutésariflik de Slivno et le casa de Sosopoli, excepté environ une vingtaine de villages sur le bord de la mer Noire entre Varna et Kustendjé, qui sont peuplés d'habitants non bulgares; excepté aussi les villes de Varna. Anhialo et Mésembrie, les villages sur le bord de la mer Noire du каза de Sosopoli, les villes de Philippopoli et de Stanimaka avec les villages de Kouklin, Vodin, Arnaoutkeui, Panaguia, Novo-Selo, Leskovo, Ahlian, Batchovo, Béliastiza, et les couvents de Batchcova, des Sts. Anarguir, de Sainte Paraskéva et de St. Georges. La Sainte Panaguia (Sainte Marie), dans l'intérieur de Philippopoli, entrera dans l'exarchat, mais ceux de cette paroisse, qui ne voudront pas se soumettre à l'exarchat, seront libres. Les détails sur ce point seront réglés conformément aux constitutions ecclésiastiques et religieuses entre le patriarchat et l'exarchat.

Hors les lieux ci-dessus énumérés, et notamment cités, si les habitants d'autres

нитѣ си работи да се подчиняватъ на Българската Екзархия, и това като се испита ако се потвърди и докаже ще имъ се допрошава. Но понеже това ще да става, както се каза горѣ, съ желанието и съгласието на сичкитѣ или поне на двѣтѣ третини, заради това, които съ този прѣдлогъ се трудятъ да сѣжатъ нѣкакъ си несъгласие и раздоръ помежду жителитѣ, такивато законно ще бѣдѣтъ подъ отговорностъ и ще се мѣрятъ.

Чл. 11. Порядѣкътъ на мѣнастиритѣ които се намиратъ въ границитѣ на Българската Екзархия, а сж свързани съ патриаршията по вѣроисповѣднитѣ канони, ще си слѣдватъ и ще се вадятъ както и напрѣдъ.

Горѣизложениитѣ точки понеже се видѣтъ, че удовлетворяватъ законнитѣ нужди и на двѣтѣ страни и отмахнуватъ станалитѣ прискърбни раздори, удобриха се отъ Моето Високо Царство, и отъ сега пататъкъ за да се държи за правило и да се отбѣгнува отъ нарушението му, произнесе се Моето Високо Ираде, и въ обявление се издаде настоящитѣ Ми Царски Ферманъ.

8 Зилхидже 1286.

27. 28 февруарий 1870 год.

endroits, professant le rite orthodoxe, veulent unanimement, ou au moins les deux tiers de la population, se soumettre à l'exarchat bulgare et que, après l'examen, il soit démontré que cela est vrai, leur demande doit être admise. Et comme une telle demande doit être faite par tous les habitants ou au moins par les deux tiers d'entre eux, ceux qui tenteraient de semer la discorde parmi les habitants seront responsables devant la loi.

Art. 11. Les couvents qui se trouvent dans l'exarchat, et qui, suivant les institutions ecclésiastiques, sont soumis au patriarchat, seront administrés comme auparavant.

Les articles ci-dessus nous ayant paru de nature à satisfaire les vœux légitimes des deux parties, et à faire cesser les fâcheux désordres qui existent, ont été approuvés par Mon gouvernement et seront regardés dorénavant comme une règle de conduite qui ne sera pas enfreinte. A cet effet, il a été rendu Mon présent firman impérial.

Le 8 Zilhidjé 1286.

27. 28 février 1870.

Българска Народна Православна Църква.

(Виждъ Конституция чл. 39).

L'Eglise Nationale Bulgare Orthodoxe.

(Voir constitution art 39).

Самоуправляемата Православна Българска Църква подъ името Екзархия е членъ неотдѣленъ отъ „Единая, Светая, Соборная и Апостолская Церковь“.

За основа на църковното управление въ Княжеството служатъ църковнитѣ правила и Екзархийскитѣ уставъ.

Екзархията се съставлява отъ находящитѣ се въ Оттоманската Държава Български епархии, които поименно или общо се опредѣляватъ въ издадениитѣ за съставлението ѝ Високъ Царски Ферманъ, и отъ епархитѣ въ Българското Княжество.

Епархитѣ въ църковно-административно отношение се дѣлятъ на: архiereйски намѣстничества и епархии.

L'Eglise autocéphale orthodoxe bulgare, dénommée Exarchat, est membre indivisible de l'Eglise une, sainte, catholique et apostolique.

Son administration se base sur son propre statut et le règlement ecclésiastique.

L'Exarchat se divise en éparchies, dont celles qui se trouvent dans l'empire ottoman ont été spécialement sanctionnées par firman impérial; les autres se composent de ce qu'on peut appeler le personnel ecclésiastique de la principauté de Bulgarie.

Toutes ces éparchies, qu'on serait fondé à comparer, sous le rapport hiérarchique-administratif, aux évêchés de

Епархията въ Княжеството сж слѣдующитѣ:

1. Софийската, съ намѣстничества въ Кюстендилъ, Трънъ, Радомиръ и Царибродъ.

2. Пловдивската, съ намѣстничества въ Татаръ-Пазарджикъ, Карлово, Панагюрище, Станимака, Хасково, Пещера и Бръзово.

3. Търновската, съ намѣстничества въ Свищовъ, Елена, Севлиево, Габрово, Дръново и Гор.-Орѣховица.

4. Доростолско-Червенската, (Русчукъ) съ намѣстничества въ Силистра, Разградъ и Тутраканъ.

5. Варненска-Прѣславската, съ намѣстничества въ Шуменъ, Правадия и Добричъ.

6. Видинската, съ намѣстничества въ Берковица, Бѣлоградчикъ, Кула и Ложъ-Паланка.

7. Вратчанската, съ намѣстничества въ Плевенъ и Орѣхово.

8. Сливненската, съ намѣстничества въ Бургазъ, Ямболъ, Каваклий и Котелъ.

9. Самоковската съ намѣстничества въ Дубница и Ихтиманъ.

10. Ловченската, съ намѣстничества въ Орхание, Тетевенъ и Пирдопъ.

Ст. Загорската, съ намѣстничества въ Казанлъкъ, Чирпанъ, Нова-Загора и Харманлий.

Екзархията се управлява отъ Св. Синодъ, а всѣка епархия отъ Митрополита си.

Върховна глава на Българската църква е Екзарха съ Св. Синодъ. Той прѣдсѣдателствува Св. Синодъ, и въ негово отсъствие назначава единъ свой замѣстникъ отъ синодалнитѣ членове.

Засѣдатели на Св. Синодъ канонически сж всички епархийски архиереи на Екзархията. Четворица отъ тѣхъ, избрани отъ всички, засѣдаватъ и прѣдставляватъ другитѣ въ всичко по общото управление на Екзархията.

Въ сѣдалището на всѣка Епархия, подъ прѣдсѣдателството на Митрополита

L'organisation catholique romaine, se subdivisent en sous-diocèses et diocèses.

Le nombre de ces diocèses et sous-diocèses, ainsi que le nom des villes, qui en sont les sièges respectifs, sont les ci-après:

10. Le diocèse de Sophia, avec les sous-diocèses de Kustendil, Trn, Radomir et Tzaribrod.

20. Celui de Philippopoli, avec les sous-diocèses de Tatar-Bazardjik, Carlouvo, Panagourischté, Stanimaka, Haskowo, Peschtera et Brésowo.

30. Celui de Tirnovo, y compris les sous-diocèses de Sistovo, Eléna, Sévliévo, Gabrovo, Drénovo et Gorna-Oréhovitza.

40. Celui de Dorostol-Tchervensky (Roustchouk) y compris les diocèses de Silistria, Razgrad et Toutrakan.

50. Celui de Varna - Preslaw, avec les sous-diocèses de Schoumla, Provadia et Dobritch.

60. Celui de Widdin, avec les sous-diocèses de Berkovitza, Bélogradtchik, Koula et Lom-Palanka.

70. Celui de Vratza, y compris les sous-diocèses de Plevna et d'Oréhovo.

80. Celui de Slivno, avec les sous-diocèses de Bourgas, Yamboly, Kavakly et Kotel.

90. Celui de Samokow, et les sous-diocèses de Doubnitza et Ihtiman.

10. Celui de Lovtcha, avec les sous-diocèses d'Orhanié, Teteven et Pirdop.

110. Celui de Stara - Zagora, avec les sous-diocèses de Kazanlyk, Tchirpan, Nova-Zagora et Harmanly.

L'Exarchat est gouverné par le Saint-Synode, et chaque éparchie par son métropolitain.

Le chef suprême de l'église bulgare est l'Exarque avec le Saint-Synode. Il en est le Président, et en son absence il est remplacé par un des membres du Saint-Synode.

Les évêques des éparchies de l'Exarchat peuvent être des assesseurs canoniques du Saint-Synode. Les assesseurs, au nombre de quatre, sont élus par leurs pairs, siègent en leur nom, et sont leurs représentants en tout ce qui concerne le gouvernement de l'Exarchat.

Un conseil diocésain ecclésiastique est institué au siège de chaque épar-

или неговия замѣстникъ, има епархийски духовенъ съвѣтъ, състоящъ отъ прѣдсѣдателя му и отъ 4 епархийски свещеници изъ епархията, избираеми само отъ духовнитѣ избиратели. Църковната административна и сѣдебна властъ принадлежи архиерею и се упражнява при съдѣйствието на Епархийски духовенъ съвѣтъ. — Апеллативни жалби противъ рѣшенията на тоя съвѣтъ се подаватъ на Св. Синодъ, най късно въ два мѣсеца отъ деня на съобщението на странитѣ рѣшението на Епархиялнии Духовенъ Съвѣтъ.

Избираемий за Екзархъ трѣбва да е членъ на Българската църква и родомъ българинъ, да има възраст поне 40 годишна; да има учение въобще и най вече богословско; да е управлявалъ непорочно епархия поне 5 години, и да се отличава съ прави мисли върху Православната Вѣра и съ точно съблюденіе на църковний редъ и пр.

Екзарха се опрѣдѣля пожизнено и се избира по слѣдующи начинъ: колчемъ стане нужда да се избира Екзархъ, свиква се св. Синодъ подъ прѣдсѣдателството на най-стария членъ по ржкоположение за избирание новъ Екзархъ, слѣдъ което се отправя окръжно писмо до всичкитѣ епархийски Архиереи, съ покана да проведатъ до 21 дни по единъ листъ съ отъ 3 до 5 имена на най способнитѣ измежду Епархийскитѣ архиереи за Екзаршески санъ. Освенъ това окръжно писмо, прѣдсѣдателя наедно съ членоветѣ на Екзархийски съвѣтъ отправятъ друго окръжно до всички епархийски митрополити съ покана да го прочетатъ въ църква и призоватъ паството си въ продължение на 15 дни да избере по двама прѣдставители, които снабдени съ избирателнитѣ си писма, да се отправятъ слѣдъ 61 денъ отъ получваніето на окръжното екзархийско писмо въ сѣдалището на екзархията, на общий съборъ. Въ този съборъ, въ присѣтствието на св. Синодъ и Екзархийски съвѣтъ се отварятъ всичкитѣ листове и съставя се единъ списъкъ на тримата архиереи, които сж добили най много гласове съ испратенитѣ отъ архиерейскитѣ листове; тоя списъкъ се прѣдставя на правителството за одобрение. Слѣдъ отговора на правителството, св. Синодъ,

chie, sous la présidence du métropolitain ou de son remplaçant; ce conseil est composé d'un président et de quatre prêtres des paroisses de l'éparchie, élus parmi les prêtres de la paroisse et par eux-mêmes. L'autorité ecclésiastique, tant administrative que judiciaire, appartient au métropolitain, et elle est exercée avec la coopération du conseil diocésain ecclésiastique. Les recours en appel contre les sentences prononcées par ce conseil ont lieu par devant le Saint-Synode, dans deux mois au plus tard à dater du jour de la signification aux parties intéressées de la sentence du conseil ecclésiastique diocésain.

Les candidats au poste d'Exarque doivent être membres de l'église bulgare et natifs bulgares, âgés de 40 ans au moins, posséder des connaissances générales et surtout en théologie, et avoir administré, à la pleine satisfaction, une éparchie au moins pendant cinq ans; en outre ils doivent d'être distingués par leurs idées non erronées sur le culte orthodoxe et la stricte observation de l'ordre ecclésiastique etc.

L'Exarque est nommé à vie et est élu comme il suit:

Après avoir obtenu du pouvoir civil l'autorisation à l'élection de l'Exarque, le Saint-Synode, sous la présidence de celui de ses membres, qui jouit du droit d'ancienneté par son sacre, invite par circulaire tous les métropolitains à lui adresser, dans un délai de 21 jours, une liste de trois à cinq candidats pris parmi ceux des plus méritants de leurs collègues. En outre de cette circulaire le président ainsi que les membres du Conseil de l'Exarchat envoient aux évêques une autre circulaire, qui doit être lue dans es églises aux ouailles de l'éparchie, invitant celles-ci à désigner, de leur côté, deux représentants, qui dans les 61 jours de la circulaire devront se rendre au siège de l'Exarchat pour concourir à cette élection.

Au jour fixé, en présence du Saint-Synode, du Conseil de l'Exarchat et des mandataires des paroisses, convoqués, comme nous venons de le dire, ou procède au dépouillement des listes reçues par le Conseil de l'Exarchat, et

Екзархийският съветъ и прѣдставителитѣ се събиратъ отъ ново на съборъ и съ тайно гласоподаване и пълно вишегласие избиратъ едно отъ прогласенитѣ достойно за екзархъ лице, което окончателно се провъзгласява за този санъ. Членоветѣ на св. Синодъ се избиратъ отъ всичкитѣ Епархийски митрополити измежду тѣхъ за единъ периодъ отъ 4 години, съ запечатани бюлетини.

Избиране Митрополити. Епархийскитѣ архиереи и прѣдстоятелитѣ на свещенитѣ обители, било по свое начинание или по покана отъ св. Синодъ, прѣпоръчватъ му колкото духовни лица има подъ тѣхно вѣдомство достойни за Архирейски чинъ, и щомъ овдовѣе нѣкоя епархия, св. Синодъ назначава нѣкого отъ близуседнитѣ архиереи за намѣстникъ, който призовава духовнитѣ и мирски избиратели въ сѣдалището на овдовѣлата епархия и въ присѣдствието на епархийскитѣ съветъ избиратъ, отъ листата на кандидатитѣ за архиереи двѣ лица съ тайно гласоподаване, за които и явяватъ на Екзарха или св. Синодъ за утвърждение и ржкоположение. Следъ одобрението на епархийскитѣ изборъ отъ св. Синодъ, той последний избира канонически и свободно едното отъ двѣтѣ избрани лица и го провъзгласява за Митрополитъ на вдовствующата Епархия, за което се съобщава на правителството.

Избиране членове на Епархийски Духовенъ съветъ става само отъ духовнитѣ избиратели за 4 години, съ тайно гласоподаване и пълно вишегласие.

Енориятѣ се делятъ на градски и селски. Градскитѣ състоатъ най-малко отъ 200 или най-много отъ 300 къщи; селскитѣ же най-малко отъ 150 или най-много отъ 250 къщи.

Свещеникътъ безъ енория не може да се ржкоположи, за да се ржкоположи

une autre liste est dressée portant les noms des trois candidats, qui ont obtenu la majorité des suffrages; cette liste est présentée à l'approbation du gouvernement.

Après la réponse obtenue du gouvernement, la Saint-Synode, le Conseil de l'Exarchat et les mandataires civils se réunissent de nouveau en séance et élisent au scrutin secret et à la majorité des suffrages l'un des trois candidats comme Exarque, et celui-ci est définitivement proclamé et reconnu comme Exarque. Les membres du Saint-Synode sont élus par et parmi les métropolités diocésains, au scrutin secret pour une période de 4 ans.

Elections des Métropolitains. Les évêques diocésains et les supérieurs des convents, soit par propre initiative, soit par invitation de la part du Saint-Synode, présentent à ce dernier une liste des personnes aptes à la dignité de Métropolit. Dès que le poste de métropolit d'une éparchie est resté vacant, le Saint-Synode en donne la gérance à un des Métropolités des diocèses avoisinants. Celui-ci convoque les électeurs ecclésiastiques et civils au siège de l'éparchie restée sans métropolit, et, en présence du conseil de la paroisse, on procède au scrutin secret, à l'élection de deux Métropolités, dont les noms sont pris sur la liste des candidats désignés à ce poste. L'élection faite, on en réfère à l'Exarque ou au Saint-Synode pour l'approbation et l'ordination qui est de rigueur. Après approbation de la part du Saint-Synode des candidats élus, celui-ci proclame l'un de ces deux candidats comme Métropolit de l'Éparchie vacante. Ces formalités remplies on fait communication au gouvernement de l'élection effectuée.

Les élections des membres des conseils spirituels diocésains sont faites par les électeurs spirituels pour 4 ans au scrutin secret et à la majorité des voix. Les paroisses urbaines et rurales. Les paroisses urbaines sont composées de 200 maisons minimum, et de 3000 maisons maximum et les rurales de 150 minimum et de 250 maximum. Un prêtre ne peut pas être ordonné sans avoir une paroisse.

нѣкой за свещеникъ, трѣбва да е членъ на Българската църква; да е на възраст поне 25 годишна; да е родомъ българинъ, ако енорията е чисто българска; ако ли енорията е смѣсена съ българи и небългари християни, да знае чисто български езикъ и езика на пасторото си; да има свидѣтелство, че е свършилъ духовно училище; да не е опороченъ ни прѣдъ духовнитѣ, ни прѣдъ гражданскитѣ сѣдилища; да има свидѣтелство, че не страда отъ нѣкоя психическа или прилъпчива болѣсть.

Военнитѣ свещеници се назначаватъ отъ военната властъ следъ прѣдварителното съгласие и одобрение на надлѣжний епархийски архиерей.

Монастиритѣ се основаватъ, съгласно църковнитѣ правила, съ прѣдварителното благословение на мѣстний епархийски архиерей. Монастиритѣ се дѣлятъ на Ставропигиални, зависящи отъ Св. Синодъ, и епархиални отъ мѣстнитѣ архиереи. Къмъ първата категория принадлежатъ Рилскитѣ и Троянскитѣ, а къмъ втората всичкитѣ други. Единитѣ и другитѣ, които иматъ отъ 5 братя повече, се управляватъ отъ монастирскитѣ съборъ, дѣйствующъ подъ ръководството на единъ игуменъ.

За да бѣде нѣкой избранъ за игуменъ трѣбва да е съ чинъ иеромонахъ, членъ на мѣстното братство или на другъ нѣкой монастиръ. Игуменътъ се избира пожизнено отъ цѣлото братство и се утвърждава отъ Св. Синодъ за ставропигиалнитѣ монастири, а за епархийскитѣ, отъ мѣстний архиерей.

Административно и сѣдебно вѣдомство на църковнитѣ власти.

Вѣдомството на Св. Синодъ, като върховна духовна властъ въ Екзархийската областъ, се простира върху слѣдующето:

Да се запазва въ точностъ ученieto на Св. Православна църква, и се изпълняватъ постановленията ѝ касателно правилното извършване на богослужението; архиерейтѣ и свещенослужителитѣ да изпълняватъ точно своитѣ обязанности; да се проповѣдва точно словото Божие; всичкитѣ клирици да иматъ надлѣжното повиновение и послушание едни спрямо други; да се грижатъ за

Pour être ordonné prêtre il faut être membre de l'Eglise Bulgare; être âgé de 25 ans au moins; être né Bulgare, si tous les paroissiens sont Bulgares, mais s'il y a dans la paroisse d'autres chrétiens non bulgares, il doit savoir correctement le bulgare, ainsi que la langue de ses ouailles; avoir un attestat constatant qu'il a fini les études d'un séminaire; ne pas avoir été blâmé par les tribunaux civils ou spirituels et ne pas souffrir d'une maladie psychique ou contagieuse.

Les aumôniers dans l'armée sont nommés par les autorités militaires après une entente préalable de celles-ci avec les évêques des éparchies.

Les convents sont formés, d'après les canons de l'Eglise, avec le consentement et la bénédiction de l'évêque du diocèse. Les convents se divisent en Stavropighia et sont sous la dépendance du St. Synode, et en convents diocésains et sont sous la dépendance des évêques de diocèses. Les convents de Rilo et de Troyan appartiennent à la première catégorie et tous les autres à la seconde. Tous les convents en général qui comptent plus de 5 moines sont administrés par le Conseil du convent sous la gouverne d'un supérieur (igoumène).

Pour être élu au poste de supérieur il faut être moine, et membre de la confrérie ou d'un autre convent. Les supérieurs sont nommés à vie par toute la confrérie et approuvés par le Saint Synode pour les convents dits „Stavropighia“ et par les évêques des diocèses pour tous les autres convents.

Juridiction administrative et spirituelle des autorités ecclésiastiques.

Le Saint Synode, en sa qualité de Haute autorité spirituelle, étend sa juridiction sur tout le domaine de l'Exarchat:

Il doit veiller à ce que l'enseignement de la Sainte Eglise Orthodoxe soit strictement observé, et que ses préceptes, sur le service régulier de l'Office divin, soient fidèlement exécutés; à ce que les archevêques et leurs subordonnés remplissent strictement leurs devoirs, et que la parole divine soit prêchée à la population; à ce que l'obéissance et le respect existent entre

построяване на църкви и параклиси, гдѣто е нужно, и се пази въ тѣхъ благолѣпие и благочиние и има еднообразенъ кроежъ на свещенитѣ одежди въ всичкитѣ църкви и манастири; грижи се за свѣщенитѣ манастири и тѣхното благопрѣусѣване, печата Богослужбнитѣ книги съ помощта на Министерството на Исповѣданията; прѣгледва и одобрява учебницитѣ за училищата по Законъ Божий и по Богословието на Православнитѣ; получава движими и недвижими имущества по дарение и завѣщание; събира отъ духовенството и манастиритѣ помощи съ които издава и разпространява списания и книги съ нравственно-религиозно съдържание; поддържа стипендианти въ духовнитѣ училища и спомога за усъвършенствуванието на църковното пѣние охранява Православната църква отъ инославнитѣ пропаганди; опрѣдѣля кандидатитѣ за архиерейски чинъ и за длъжността протосингелъ при митрополитѣ; раздава офикни и отличия на духовнитѣ лица; распореджа еднообразността на одѣяние за мирското и монашеско духовенство; поддига духовно-сѣдебно прѣслѣдване противъ виновни духовни лица: разглежда и рѣшава окончателно направо, или по апеллативенъ редъ, гѣжби по духовни или бракораздѣлни дѣла.

Семиваритѣ се намиратъ подъ надзора на Св. Синодъ; той съставя програмитѣ имъ и дава мнението си върху назначението на учителитѣ по Законъ Божий.

Св. Синодъ засѣдва постоянно и засѣданието се ръководи отъ Екзарха или замѣстника му

Вѣдомството на епархийскитѣ архиереи се простира до надзора на подвѣдомственитѣ имъ свещеници, священнослужачи, църкви, параклиси и манастири, на сѣщитѣ почти начала както оная на Св. Синодъ. Епархийскитѣ свѣти разгледатъ распри между духовни лица, оплаквания отъ свѣтски лица срѣщу духовни и обратно по изпълнение на трѣби, дѣла за сродство при стѣпване въ бракъ, дѣла за незаконни бракове, разгодявания и бракоразводи, съставянието и утвърдението

les membres du clergé; que des églises et des chapelles soient élevées là où l'on en sentira le besoin, et qu'il y règne toujours le bon ordre et la magnificence. Le Saint-Synode veille aussi au bien-être des couvents et leur prospérité; et à ce que les livres de piété de l'office divin soient imprimés, avec l'aide du ministère des Cultes. Il doit reviser et approuver les livres d'enseignement de catéchisme et de théologie orthodoxes, à l'usage des écoles. Il accepte des biens meubles et immeubles, qui lui ont été offerts par don ou testament Il encaisse les secours donnés par le clergé et les couvents pour la publication et propagation d'ouvrages religieux; il accorde des bourses aux candidats séminaristes, et les secours nécessaires pour le perfectionnement du chant ecclésiastique; il préserve l'église orthodoxe de la propagation des dogmes des autres églises; il dresse la liste des candidats au grade d'archevêque et celui de protocingèle auprès des métropoles; il distribue des offices et des signes de distinction au clergé; il prend les dispositions nécessaires afin que le clergé et les moines soient habillés uniformément chacun d'après son ordre; il fait entamer des poursuites spirituelles-judiciaires contre ses subordonnés fautifs; il examine et se prononce définitivement en 1re instance, soit en appel, dans toutes affaires spirituelles, ainsi que dans les cas de divorce.

Les séminaires sont sous la surveillance du Saint-Synode, qui en élabore les programmes, et donne son opinion sur les catéchismes de toutes les écoles.

Les séances du Saint-Synode sont permanentes et elles sont présidées par l'Exarque ou par son substitut.

La juridiction des archevêques diocésains s'étend sur les prêtres, les diacres, les églises, les chapelles et les monastères, presque dans les mêmes conditions que celles du Saint-Synode

Les Conseils diocésains examinent les différents ecclésiastiques et vice-versa pour le non accomplissement des cérémonies religieuses, les entraves suscitées contre les mariages pour cause de parenté, contre les mariages illégitimes; ils jugent les actions entamées pour annulation de fiançailles ou pour

на църковнитѣ бюджети, и се грижатъ за охраната на църковнитѣ материални интереси; по всичкитѣ отношения. Архиерейскитѣ намѣстници и свѣтитѣ при тѣхъ иматъ сѣщитѣ грижи и права както Архиерейскитѣ и тѣхнитѣ свѣти.

Приходитѣ на Епархийскитѣ свѣти сж: отъ вули 12 лева, отъ кръщелни свидѣтелства 20 ст., отъ свидѣтелства за вули 20 ст., отъ вѣнчални свидѣтелства на двамата съпрузи 50 стот., отъ бракоразводни писма, за всѣко отъ 10—200 лева, отъ ръкописни кръщелни свидѣтелства на лица, не снабдени съ печатни кръщ. свидѣт. по 20 ст.

Отъ прѣписи на кръщѣлни и вѣнчални свидѣтелства по 20 стот. Прѣписи отъ бракоразводни писма по 2 лева, потвърждение на всѣки подписъ по 1 л. Глобение духовни лица (въ разгѣръ опрѣдѣленъ отъ Епархийски свѣтъ).

Отъ такситѣ за прѣписи отъ протоколи, рѣшения и пр. които се взиматъ въ сѣщия разгѣръ както и отъ гражданскитѣ сѣдилища.

Правата и длъжноститѣ на Енорийскитѣ свещеници сж слѣдующитѣ; редовно да извършватъ ежедневно право и да ослужватъ Божественната литургия въ опрѣдѣленитѣ отъ църковни уставъ дни и народни празници; да проповѣдватъ въ църквата Словото Божие и извършватъ другитѣ трѣби; да държатъ метрическитѣ книги за кръщение, вѣнчание и погребение, по опрѣдѣлената форма отъ св. Синодъ.

Енорийскитѣ свещеници се поддържатъ отъ добавъчни възнаграждения по селата 480 л. на годината, въ околійскитѣ и други градове по 600 л., а въ окръжнитѣ 720 лева давани отъ държавата, и отъ случайни приходи за разни трѣби.

Случайнитѣ приходи на свещеницитѣ сж:

divorces; ils modifient ou approuvent les budgets ecclésiastiques, ils assurent enfin la sauvegarde de tous les intérêts matériels ecclésiastiques.

Les substituts des archevêques et les conseils spirituels ont les mêmes devoirs et les mêmes droits que les archevêques et les conseils diocésains.

Les recettes des conseils diocésains consistent en des taxes perçues:

Pour permis de mariage 12 levs; pour certificat de baptême 20 stotinkis; pour certificat de permis de mariage 20 stot.; pour des certificats délivrés aux nouveaux mariés 50 stot.; pour chaque pièce de divorce de 10 à 200 levs; pour des certificats de baptême écrits à la main et délivrés à des personnes qui n'ont pas été munies de certificats imprimés 20 stot.; pour copies manuscrites de certificats de baptême ou de mariage 20 cent.; pour copies de certificats de baptême ou de mariage 20 stot.; pour copies de lettres de divorce 2 levs; pour légalisation de chaque signature 1 lev.

Pour copies de protocoles, sentences, etc. on perçoit les mêmes taxes que les tribunaux civils jugeant en pareille matière. On ajoute le produit des amendes infligées par les autorités subordonnées, à ces diverses ressources.

Les devoirs et les droits des prêtres diocésains sont les suivants:

Ils doivent remplir tous les jours les règles ecclésiastiques; célébrer la messe les jours fixés par les statuts de l'Eglise ainsi qu'à l'occasion des fêtes nationales, prêcher la parole divine dans les églises, accomplir toutes les cérémonies religieuses, et tenir des registres pour baptêmes, mariages, et décès, d'après la formule établie par le Saint-Synode

Pour l'entretien des prêtres, l'Etat alloue une rémunération supplémentaire dans les proportions suivantes: aux prêtres de villages 480 levs par an; à ceux de villes et de chefs-lieux de sous-préfectures 600 levs; et aux prêtres des villes et chef-lieux de départements 720 par an. Ces prêtres profitent en outre des rémunérations éventuelles qui leurs sont données pour diverses cérémonies célébrées eux; savoir:

Pour baptême 1 lev; pour la bénédiction nuptiale 12 lev; pour funé-

За кръщение 1 л., за вънчание 12 л., годѣмо опѣло 6 л., малко опѣло до 15 год. 3 л., елеосвещение на всѣки свещеникъ по 1 л., водосвѣтъ по покаяна по 50 ст., служба по 3 л., парастасъ по 40 ст., бабина вода по 40 ст., очистителна вода 50 стот.

Монастирското началство бди, за пазянието реда въобще въ монастиритѣ и съхранението на всичкитѣ здания и приходитѣ; получава по завѣщание движими и недвижими имоти за смѣтка на монастиря, и прибира движимото и не движимото имущество на починалитѣ монастирски брата. За граждански искове и углавни дѣла духовнитѣ лица се съдѣятъ отъ общитѣ сѣдилища. Сѣдебнитѣ и гражданекитѣ власти увѣдомяватъ Архиерия или намѣстника му, когато прѣдстои да призвоятъ нѣкое духовно лице на сѣдъ. Гражданскитѣ сѣдилища прѣди да приведатъ въ изпълнение рѣшението си противъ виновни духовни лица, съобщаватъ на духовното имъ началство обстоятелствата на дѣлото и произнесената присѣда, слѣдъ което реченото началство извършва нужнитѣ распореждания, съгласно църковнитѣ правила.

За поддържанието на Екзархията и св. Синодъ, княжеското правителство внася ежегодно въ Екзархийски ковчегъ една сума съразмѣрна съ броя на венчилата въ епархитѣ у княжеството, като се смѣта по 40 ст. на вънчило.

raillies d'une personne adulte 6 levs; pour funérailles d'une personne de 15 ans et au dessous 3 levs; pour extrême-unction (à chaque prêtre) 1 lev; pour bénédiction de l'eau, chez soi. sur invitation 50 stot.; pour célébration d'une messe 3 levs; pour un requiem 40 stot.; pour la bénédiction de l'eau lors de l'accouchement d'une femme 40 stot.; pour prière de purification 50 stot.

La direction des couvents veille au maintien de l'ordre en général; à la conservation de tous les bâtiments, et à l'administration des revenus; accepte les biens meubles et immeubles offerts par testament au monastère et a soin de prendre possession, pour compte du monastère, des biens meubles ayant appartenu à des confrères décédés.

Les prêtres et moines, pour affaires civiles criminelles, sont soumis aux tribunaux ordinaires, mais, les autorités civiles et judiciaires donnent avis à l'archevêque, ou à son substitut toutes les fois qu'une personne ecclésiastique sera citée en jugement. Les tribunaux civils, avant de mettre en exécution leurs sentences contre l'ecclésiastique condamné, sont tenus de communiquer à l'autorité spirituelle les détails de l'accusation ainsi que la sentence prononcée. Ces formalités remplies, l'autorité spirituelle prend les dispositions nécessaires, conformément aux canons ecclésiastiques.

Pour l'entretien de l'Exarchat et du Saint-Synode, le gouvernement princier verse tous les ans à la caisse de l'Exarchat une somme équivalente à celle qui est formée par la taxe de 40 stot. perçue pour chaque mariage dans toutes les paroisses de la Principauté.

СПИСЪКЪ

за числото на Българскитѣ църкви и монастири въ Княжеството, живущитѣ въ монастиритѣ монаси и монахини и числото на служащитѣ и неслужащитѣ свещеници прѣвъ 1897 год.

TABEAU

indiquant le nombre des Eglises et Monastères bulgares dans la Principauté en 1897, celui des moines et des nonnes, ainsi que le nombre des prêtres officiants ou non.

Наименование на епархитѣ	Църкви — Eglises	Шараклиси — Chapelles	Монастири Monastères		Свещеници Prêtres		Числото на монасите Nombre des moines	Числото на монахинитѣ Nombre des nonnes	Дésignation des éparchies
			Мъже Moines	Жѣни Nonnes	Служащи Officiants	Не служащи Non officiants			
Варненска	113	27	1	—	101	1	—	—	Varna
Руссенска	122	26	—	—	103	5	—	—	Roustchouk
Ловченска	72	—	6	5	117	—	29	44	Lovtcha
Вратчанска	102	14	5	—	132	21	24	—	Vratza
Самоковска	109	—	3	—	96	7	1	100	Samokow
Видинска	164	—	7	—	165	1	8	—	Viddin
Пловдивска	256	—	7	2	299	—	22	54	Philippopoli
Ст.-Загорска	155	—	1	1	170	13	4	18	St.-Zagora
Софийска	248	—	35	1	157	28	20	14	Sophia
Търновска	290	—	9	5	299	—	64	45	Tirnovo
Сливенска	157	40	4	1	178	13	13	57	Slivno.
Всичко	1788	107	78	15	1817	89	185	312	Total.

Списъкъ

за числото на инороднитѣ и инославни църкви, монастири, джамии, синагоги и служащитѣ при тѣхъ духовни лица въ Княжеството прѣзъ 1897 год.

Наименование на окражията	Гръцки Grecs				Арменски Arménien.		Католически Catholiques	
	Църкви Eglises	Служащи Desservants	Монастири Monastères	Служащи Desservants	Църкви Eglises	Служащи Desservants	Църкви Eglises	Служащи Desservants
София	1	1	3	3	1	1	1	3
Видинъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Хасково	2	2	—	—	—	—	—	—
Свищовъ	—	—	—	—	—	—	6	7
Ломъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Шуменъ	1	2	—	—	—	—	—	—
Плѣвенъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Кюстендилъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Севлиево	—	—	—	—	—	—	—	—
Варна	14	18	1	1	—	—	1	1
Руссе	1	1	—	—	1	3	1	4
Тръвъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Т.-Пазарджикъ	2	3	—	—	—	—	—	—
Вратца	—	—	—	—	—	—	2	2
Разградъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Силистра	—	—	—	—	—	—	—	—
Пловдивъ	32	69	4	6	1	1	12	20
Търново	—	—	—	—	1	—	1	1
Сливенъ	25	30	1	1	1	1	2	5
Ст.-Загора	—	—	—	—	—	—	—	—
Ловечъ	—	—	—	—	—	—	—	—
Бургасъ	35	19	3	2	—	—	1	2
Всичко	113	145	12	14	5	6	27	45

Tableau

indiquant le nombre des Eglises et monastères non bulgares, mosquées et synagogues existant dans la Principauté en 1897, ainsi que le nombre des desservants.

Протестантски Protestants		Джамии Mosquées	Текета — Tékés (conv. ture)	Служащи — Desservants	Синагоги — Synagogues	Служащи — Desservants	Désignation des arrondissements
Църкви Eglises	Служащи Desservants						
4	3	4	—	7	7	19	Sophia
—	—	17	—	19	1	3	Viddin
1	1	43	2	45	1	1	Haskovo
—	—	27	—	27	2	2	Sistow
2	2	8	—	11	3	4	Lom
1	2	278	—	335	1	2	Choumla
1	1	15	—	14	1	2	Plevna
—	—	10	—	13	2	3	Kustendil
1	1	18	—	24	—	—	Sevliévo
1	1	247	—	288	3	4	Varna
3	5	147	4	202	3	5	Roustchouk
—	—	—	—	—	—	—	Trn
5	5	35	—	42	1	1	Tatar-Pazardjik
—	—	16	—	12	1	2	Vratza
—	—	121	2	134	1	1	Rasgrad
—	—	85	—	98	2	1	Silistra
1	1	94	—	159	5	8	Philippopoli
1	1	29	—	31	—	—	Tirnovó
3	3	23	—	30	2	3	Slivno
4	5	46	—	57	3	3	Stara-Zagora
1	1	11	—	10	—	—	Lowtcha
—	—	100	—	104	3	3	Bourgas
29	32	1374	8	1662	42	67	Total

ТЪРГОВСКИ ДОГОВОРЪ

сключенъ между България и Австро-Унгария.

Convention de commerce

entre la Bulgarie et la Monarchie austro-hongroise.

Чл. 1. Между България и Австро-Унгария ще съществува пълна и съвършена свобода за търговия и мореплаване. Колкото се отнася до установяването и упражняването на една търговия, на едно мореплавателно или индустриално предприятие, както и що се отнася до придобиването, прехвърлянето, упражнението и исковете отъ всъкакъв видъ, подданицитѣ на контрактующитѣ Страни ще се третиратъ взаимно върху съвършено еднаква нога. Така сѣщо подданицитѣ на контрактующитѣ Страни по отношение на тѣхната търговия и индустрия въ пристанищата, градовете и другитѣ мѣстности на респективнитѣ Държави, било че се установяватъ тамъ, било че прѣбиваватъ врѣменно, не ще се подлагатъ на плащане други или по-високи права, такси, данъци или патенти, подъ каквото наименование и да било, освѣнъ тѣзи които се събиратъ отъ мѣстнитѣ подданици; сѣщо и привилегитѣ, отстъпкитѣ и други каквито да е облаги, съ които се ползватъ въ търговско и индустриално отношение подданицитѣ на едната отъ контрактующитѣ Страни, ще бѣдѣтъ общи и за подданицитѣ на другата.

Разбира се, че подданицитѣ на всѣкоя отъ контрактующитѣ Страни, ще се съобразяватъ касателно прѣдметитѣ упоменати въ тоя членъ, единствено съ законитѣ и общитѣ правилници на страната, що се прилагатъ на мѣстнитѣ подданици и на ония отъ най-облагодприятствувания народъ, обаче безъ да бѣдѣтъ заставени, колкото се отнася до упражняването на даденитѣ тѣмъ въ настоящия членъ права, да искатъ разрѣшение или специално удобреие отъ мѣстнитѣ власти.

Благотворителнитѣ учреждения, еснафитѣ, дружествата и въобще всичкитѣ морални личности, които съществува

Art. 1. Il y aura pleine et entière liberté de commerce et de navigation entre la Bulgarie et l'Autriche-Hongrie. En ce qui concerne l'établissement et l'exercice d'un commerce, d'une entreprise de navigation ou d'une industrie, ainsi que par rapport à l'acquisition, la transmission, l'exercice et la poursuite des droits de toute nature, les sujets des Parties contractantes seront traités réciproquement sur le pied d'une parfaite égalité. De même les sujets des Parties contractantes ne seront soumis, par rapport à leur commerce et à leur industrie dans les ports, villes et lieux des Etats respectifs, soit qu'ils s'y établissent, soit qu'ils y résident temporairement, à des droits, taxes, impôts ou patentes, sous quelque dénomination que ce soit, autres ni plus élevés, que ceux qui seront perçus sur les nationaux, et les privilèges, immunités et autres faveurs quelconques, dont jouiraient en matière de commerce ou d'industrie les sujets de l'une des Parties contractantes, seront communes à ceux de l'autre.

Il est bien entendu que les sujets de chacune des Parties contractantes auront à se conformer, à l'égard des matières dont il est fait mention dans cet article, uniquement aux lois et règlements généraux du pays applicables aux nationaux et aux sujets de la nation la plus favorisée, toutefois sans qu'ils soient astreints, en ce qui concerne l'exercice des droits qui leur sont conférés dans cet article, à demander une autorisation ou approbation spéciale des autorités du pays.

Les fondations, corporations, associations et en général toutes les personnes morales qui existent dans les

въ територията на една отъ контрактующитѣ Страни, съ изключение на търговскитѣ, транспортнитѣ и осигурителнитѣ дружества, се лишаватъ отъ правото да придобиватъ, било по безвъзмезденъ начинъ, било по обременителенъ начинъ, недвижими имоти върху територията на другата страна.

Чл. 2. Подданицитѣ на всѣкоя отъ контрактующитѣ Страни ще бѣдѣтъ освободени въ територията на другата, отъ всѣкаква военна служба и отъ всѣкаква военна ангария, а така сѣщо отъ всѣкакви извънредни реквизиции, които би се установили вслѣдствие на изключителни обстоятелства. Въ всѣки случай притежателитѣ подъ какъвъ и да е видъ на недвижими имоти не се освобождаватъ отъ тежитѣ, които лѣжатъ върху тѣхъ, както и отъ военнитѣ ангарии и реквизиции, на които могатъ да бѣдѣтъ подложени всичкитѣ мѣстни подданици като притежатели или наематели на недвижими имоти.

Тѣ сѣ свободни отъ всѣкаква задължителна официална служба, сѣдебна, административна или общинска.

Чл. 3. Контрактующитѣ Страни се задължаватъ да уредятъ въпроситѣ, които се отнасятъ до мореплаването, колкото се може по-скоро чрѣзъ, сключване една специални конвенция.

Така сѣщо ще се пристъпи къмъ сключването на една специална конвенция за покровителствование фабричнитѣ марки и образци. До като се сключи тая конвенция, подданицитѣ на контрактующитѣ страни ще бѣдѣтъ третирани взаимно, както тия на най-благоприятствувания народъ.

Българското Правителство ще прѣдстави на Народното Събрание и ще се постараетъ да утвърди въ най-късъ срокъ единъ законъ за брентитѣ по изнамѣрване, съобразно съ установенитѣ по тоя прѣдметъ международни принципи.

Чл. 4. Търговцитѣ, фабрикантитѣ и другитѣ промишленници, които докажатъ, чрѣзъ едно свидетелство за индустриална правоспособностъ, издадена отъ мѣстнитѣ имъ власти, че въ Държавата, гдѣто иматъ жилището си, тѣмъ е позволено да упражняватъ своята търговия или индустрия, и че плащатъ законнитѣ данъци и такси, ще иматъ право лично или чрѣзъ свои пѣтукощи служители (коши-вожъбори), да извър-

territoires d'une des Parties contractantes sont, à l'exception des sociétés commerciales, de transport et d'assurance, exclues de la faculté d'acquérir, soit à titre gratuit, soit à titre onéreux, des biens immeubles sur les territoires de l'autre Partie.

Art. 2. Les sujets de chacune des Parties contractantes seront exempts, sur les territoires de l'autre, de tout service militaire et de toute prestation militaire, ainsi que de toutes réquisitions extraordinaires qui seraient établies par suite de circonstances exceptionnelles. Sont toutefois exceptées les charges qui sont attachées à la possession à titre quelconque d'un bien-fonds, ainsi que les prestations et les réquisitions militaires auxquelles tous les nationaux peuvent être appelés à se soumettre comme propriétaires, fermiers ou locataires d'immeubles.

Ils seront dispensés également de toute fonction officielle obligatoire, judiciaire, administrative ou municipale quelconque.

Art. 3. Les Parties contractantes s'engagent à régler les questions qui se rapportent à la navigation aussitôt que faire se pourra par la conclusion d'une convention spéciale.

De même on procédera à la conclusion d'une convention spéciale, visant à la protection des marques de fabriques et des modèles. Jusqu'à la signature de cette Convention les sujets des Parties contractantes seront traités réciproquement sur le pied de la nation la plus favorisée.

Le Gouvernement bulgare présentera au Sobranié et tâchera de faire sanctionner dans le plus bref délai une loi sur les brevets d'invention conforme aux principes internationaux adoptés à cet égard.

Art. 4. Les négociants, fabricants et autres industriels qui prouvent par l'exhibition d'une carte de légitimation industrielle délivrée par les autorités de leur pays, que, dans l'Etat où ils ont leur domicile, ils sont autorisés à exercer leur commerce ou industrie et qu'ils acquittent les taxes et impôts légaux, auront le droit, personnellement ou par des voyageurs à leur service, de faire des achats dans les territoires

шватъ покупки въ територията на другата контрактующа Страна, при търговците или по пазаритѣ, или пъкъ при лицата, които произвеждатъ тѣзи стоки. Тѣ ще могатъ сѣщо да взематъ поръчки, даже по образци (жостри), при търговците или други лица, които употребяватъ въ своята индустрия стоки отъ прѣдлагаемия видъ (чешитѣ). Въ никои случай тѣ не ще бждатъ заставени да плащатъ за това някоя специална такса.

Промишленниците (както и пѣтующитѣ търговци), снабдени съ свидѣтелство за индустриална правоспособностъ, иматъ право да носятъ съ себе си образци, но не и стоки.

Свидѣтелства за индустриална правоспособностъ ще се издаватъ по тукъ приложенъ образецъ.

Контрактующитѣ Страни ще си съобщатъ взаимно, кои сѣ компетентнитѣ власти натоварени съ издаването на казанитѣ свидѣтелства, и какви правила трѣбва да съблюдаватъ притежателитѣ на тѣзи свидѣтелства за упражняване на занаятието си.

Горѣизложенитѣ распоредения не се прилагатъ спрямо лицата, които упражняватъ подвижни индустрии, търгуватъ на разносъ или дирижатъ поръчки при хора, които не сѣ нито търговци, нито индустриалци.

Колкото се касае до формалноститѣ на които сѣ или ще бждатъ подлагани пѣтующитѣ търговци въ територията на контрактующитѣ страни, Българитѣ въ Австро-Унгария и Австриитѣ и Маджаритѣ въ България ще се ползватъ съ третиранieto на най-облагодприятствуваня народъ.

Чл. 5. Подлѣжащитѣ на вносно мито прѣдмети, които служатъ за образци и се внасятъ въ австро-унгарската митарственна територия отъ български фабриканти, търговци или комми-воаяжъори, и въ България отъ австро-унгарски фабриканти, търговци или комми-воаяжъори, ще се допускатъ, отъ едната и другата страна, за приврѣменно безмитно внасяние, като се изпълнятъ надлѣжнитѣ митнически формалности за да се осигури тѣхното изнасяние на ново или влаганieto имъ въ антрепозитѣ. Тѣзи формалности ще се извршватъ споредъ законитѣ и правилницитѣ, които сѣ или ще бждатъ издадени въ респективнитѣ държави.

de l'autre Partie contractante, chez les négociants ou dans les locaux de vente publics, ou chez les personnes qui produisant ces marchandises. Ils pourront aussi prendre des commandes, même sur échantillons, chez les négociants ou autres personnes qui emploient dans leur industrie des marchandises du genre offert. Dans aucun cas ils ne seront astreints à acquitter pour cela une taxe spéciale.

Les industriels (voyageurs de commerce), munis d'une carte de légitimation industrielle, ont le droit d'avoir avec eux des échantillons, mais non des marchandises.

Les cartes de légitimation industrielle devront être délivrées conformément au modèle ci-annexé.

Les Parties contractantes se feront réciproquement connaître quelles autorités sont compétentes pour délivrer les cartes de légitimation industrielle, et quelles prescriptions doivent être observées par les titulaires de ces cartes pour l'exercice de leur profession.

Les dispositions ci-dessus ne sont pas applicables aux industries ambulantes, au colportage et à la recherche de commandes chez des personnes n'exerçant ni commerce ni industrie.

En ce qui concerne les formalités auxquelles les voyageurs de commerce sont ou seront soumis dans les territoires des Parties contractantes, les Bulgares dans la Monarchie austro-hongroise et les Autrichiens et les Hongrois en Bulgarie jouiront du traitement de la nation la plus favorisée.

Art. 5. Les objets passibles d'un droit d'entrée, qui servent d'échantillons et qui sont importés dans le territoire douanier austro-hongrois par des fabricants, des marchands ou des voyageurs de commerce bulgares, et en Bulgarie par des fabricants, des marchands ou des voyageurs de commerce autrichiens ou hongrois seront, de part et d'autre, admis en franchise temporaire, moyennant les formalités de douane nécessaires pour en assurer la réexportation ou la réintégration en entrepôt. Ces formalités s'accompliront selon les lois ou règlements qui sont ou seront édictés dans les pays respectifs.

Чл. 6. Контрактующитѣ Страни се задължаватъ да не прѣпятствуватъ на взаимната търговия чрезъ каквито да било запрѣщения на вносътъ, износътъ или транзитътъ.

Тѣ (Странитѣ) могатъ да правятъ исклучение отъ това правило само:

а) за държавнитѣ монополи, които сѣ установени или ще се установятъ за напредъ;

б) по отношение на санитарната и ветеринарната полиция;

в) въ исклучителни обстоятелства касателно военнитѣ провизии.

Исклучението подъ буква б) се простира и върху запрѣтителнитѣ мѣрки, вземени съ цѣлъ да се въспре, въ интереса на земледѣлието, распространението на насѣкоми или други вредителни организми.

Чл. 7. Стокитѣ отъ всѣкакъв видъ които пристигатъ отъ територията на една отъ контрактующитѣ Страни или отиватъ за тамъ ще се освобождаватъ взаимно, въ територията на другата Страна, отъ всѣкакво транзитно право и отъ всѣкакви консоммативни такси, било че се прѣкарватъ транзитъ направо, било че прѣвъ врѣмето на транзита стане нужда да се растоварватъ, влагатъ въ магазини или натоварватъ отново.

Чл. 8. Стокитѣ отъ австро-унгарско мѣстопроисхождение или фабрикация, ще плащатъ, при внасянието имъ въ България, митнитѣ права опрѣдѣлени въ приложение А на настоящия договоръ.

Всѣка стока отъ австро-унгарско мѣстопроисхождение или фабрикация, ще се третира при внасянието ѝ въ България, както стокитѣ на най-облагодприятствуваня народъ.

Стокитѣ отъ българско мѣстопроизхождение или фабрикация, ще се третиратъ при внасянието имъ въ австро-унгарската митарственна територия, както стокитѣ на най-облагодприятствуваня народъ.

Ако, вслѣдствие на закони или на конвенции, сключени съ трети държави, се приложи въ България при вносътъ на стокитѣ друго митническо третиране или други права, а не ония уговорени въ приложение А, вносителътъ на австро-унгарски стоки ще има право да прѣдпочете, щото стокитѣ му да бждатъ третирани и обложени по единия или по другия начинъ.

Art. 6. Les parties contractantes s'engagent à ne pas entraver le commerce réciproque par des prohibitions quelconques d'importation, d'exportation ou de transit.

Elles ne pourront faire d'exceptions à cette règle que:

a) pour les monopoles d'Etat actuellement en vigueur ou qui pourraient être établis à l'avenir;

b) par égard à la police sanitaire et vétérinaire;

c) dans les circonstances exceptionnelles par rapport aux provisions de guerre.

La réserve exprimée sous b) s'étend également aux mesures prohibitives prises dans le but d'empêcher, dans l'intérêt de l'agriculture, la propagation d'insectes ou d'autres organismes nuisibles.

Art. 7. Les marchandises de toute nature, venant des territoires de l'une des parties contractantes ou y allant, seront réciproquement affranchies, dans les territoires de l'autre, de tout droit de transit et de taxes de consommation de toute sorte, soit qu'elles transitent directement, soit que pendant le transit elles doivent être déchargées, déposées ou rechargées.

Art. 8. Les marchandises, d'origine ou de manufacture autrichienne ou hongroise, acquitteront, à leur entrée en Bulgarie, les droits fixés dans l'annexe A de la présente Convention.

Toute marchandise, d'origine ou de manufacture autrichienne ou hongroise, sera traitée, à l'entrée en Bulgarie, sur le pied de la nation la plus favorisée.

Les marchandises, d'origine ou de manufacture bulgare, seront traitées à l'entrée dans le territoire douanier austro-hongrois, sur le pied de la nation la plus favorisée.

Si, par suite de lois ou de convention conclues avec de tiers Etats, il était appliqué en Bulgarie à l'importation des marchandises un autre traitement douanier ou d'autres droits que ceux concertés en vertu de l'annexe A, l'importateur de marchandises autrichiennes ou hongroises aura le choix entre ce dernier traitement et ces droits, et ceux convenus dans l'annexe A.

Въ всеки случай вносителът ще бъде свободен да избира, по угодата си, едно или другото от тия различни третираня и права, без да бъде въспиранъ прямо или косвенно.

Въ приложение Б е изложенъ подробно начинътъ, по който ще постъпватъ митниците при оценяването на стокитъ, обложени съ митни права по стойностъ.

Чл. 9. Ако една отъ контрактующитъ страни даде сега или въ бъдеще нѣкоя облага, отстъпка или улеснение на една трета Държава, не само по отношение размирътъ на правата и допълнителнитъ такси за вносъ и износъ, но така също по събирането и обезпечението на тѣзи права и допълнителни такси, както и въобще по митническото третиране при внасяние, изнасяние или транзитиране, — тя се задължава да отстъпи същото, безъ да дири насрѣщни отстъпки, и на мѣстнитъ произведения на другата контрактующа страна.

Чл. 10. Вътрешнитъ данъци върху производството, фабрикацията или консумацията, съ които се облагатъ или ще се облажатъ мѣстнитъ произведения, било за смѣтка на общинскитъ управления или еснафитъ, не могатъ да досягатъ, подъ никакъвъ прѣдлогъ, съ повисокъ размиръ или съ по-обременителенъ начинъ еднороднитъ произведения, произходящи отъ територията на другата контрактующа страна.

Чл. 11. Понеже стокитъ отъ българско мѣстопроисхождение и фабрикация ще се третиратъ въ Австро-Унгария, касателно исплащането на правата и допълнителнитъ такси, съгласно постановленията които сж въ сила за най-облагоприятствувания народъ, то и стокитъ отъ австро-унгарско мѣстопроисхождение и фабрикация нѣма да се подлагатъ въ България на никакви добавочни митнически, мѣстни или отъ какъвъ да е другъ видъ права, на нови или по-високи допълнителни такси отъ ония що съществуватъ сега за най-облагоприятствуванитъ народи, а именно:

1. Право за опломбиране:
 - а) 30 стот. за всѣка голѣма пломба, заедно съ връвѣта, и

Dans tous les cas l'importateur sera libre de choisir, d'après sa propre convenance, entre ces différents traitements et droits et n'en pourra être empêché ni directement ni indirectement.

L'annexe B contient les dispositions détaillées sur le procédé établi pour le traitement douanier des marchandises soumises à un droit ad valorem.

Art. 9. Chacune des parties contractantes s'engage, non seulement quant au montant des droits et taxes accessoires à percevoir à l'entrée et à la sortie, mais aussi quant à la perception et à la garantie de ces droits et taxes accessoires, comme, en général, quant au traitement douanier à l'importation au transit et à l'exportation, à faire profiter les produits du sol et de l'industrie de l'autre partie de toute faveur, immunité ou facilité qui serait déjà accordée ou qui pourrait être à l'avenir accordée à une tierce Puissance de manière que toute faveur pareille sera étendue, immédiatement, par ce fait même, et sans compensation, aux produits du sol et de l'industrie de l'autre partie contractante.

Art. 10. Les droits internes de production, de fabrication ou de consommation qui grèvent ou grèveraient les produits du pays, soit pour le compte de l'Etat, soit pour le compte des administrations municipales ou corporations, ne pourront frapper, sous aucun prétexte, d'un taux plus élevé ni d'une manière plus onéreuse, les produits similaires provenant des territoires de l'autre partie contractante.

Art. 11. Les marchandises d'origine et de manufacture bulgare, étant traitées dans la Monarchie austro-hongroise, quant à l'acquiescement des droits et taxes accessoires, d'après les dispositions en vigueur à l'égard de la nation la plus favorisée, les marchandises d'origine et de manufacture autrichienne ou hongroise ne seront également soumises en Bulgarie à aucun droit additionnel de douane, local ou de tout autre genre, à des taxes accessoires nouvelles ou supérieures à celle qui existent actuellement à l'égard des nations les plus favorisées, savoir:

1. Le droit de plombage, à savoir:
 - а) 30 centimes pour chaque grand plomb, la ficelle y comprise; et

б) 5 стотинки за всѣка малка пломба или печатъ, заедно съ връвѣта.

2. Ще се плаща такса по 10 стотинки за всѣки екземпляръ отъ слѣдующитъ печатни бланки, доставени отъ митницата:

- а) манифестъ или извлѣчение отъ манифеста;
- б) митнически декларации;
- в) крайбрѣжни листове;
- г) транзитни листове;
- д) транспортни листове.

Ще се плаща такса по 5 стотинки за всѣки екземпляръ печатана квитанция, издадена отъ митницата.

Също така ще се плаща такса по 5 стотинки за всички други печатни книжа, доставявани отъ митницата.

4. Гербовий сборъ ще се събира съгласно законътъ за него.

5. Таксата за прѣгледване на добитѣка; бегликъ на овцитъ и козитъ.

6. Пристанищнитъ права, съобразно окръжното прѣдписание на Финансовото Министерство отъ 3/15 Априлий 1895 година подъ No. 8752.

7. Магазинажътъ се взема съобразно чл. 64 отъ Закона за митницитъ.

8. Статистическо право:

- а) 10 стотинки на колетъ, освѣнъ пощенскитъ посылки;
- б) 15 стотинки на 1000 кгр. за пачанитъ стови;
- в) 19 стот. на глава добитѣкъ.

Статистическото право се събира както при вносътъ, така и при износътъ.

Разумѣва се, че допълнителнитъ такси ще се събиратъ само когато служебнитъ дѣйствия, за които тѣзи такси сж прѣдначавани, сж дѣйствително извършени, съобразно митническитъ закони и прѣдписания.

Ако стане нѣкое намаление на тѣзи такси за въ полза на стокитъ на нѣкоя трета Държава, то ще се приложи веднага и на еднороднитъ австро-унгарски стоки.

Чл. 12. Колкото се отнася до начинитъ на транспорта, до разносикитъ, улесненията и другитъ касаещи се до транспорта преимущества, Българското Правительство се задължава да третира

b) 5 cent. pour chaque petit plomb ou cachet, la ficelle y comprise.

2. Il est perçu une taxe de 10 cent. pour chaque exemplaire des imprimés suivants, fournis par la douane.

- a) manifeste ou extrait de manifeste;
- b) déclaration en douane;
- c) feuilles délivrées pour les marchandises transportées d'un port bulgare dans un autre port bulgare;
- d) feuilles de transit;
- e) feuilles de transport délivrées par le bureau de douane d'entrée pour les marchandises devant être dédouanées par un autre bureau de douane.

3. Une taxe de 5 centimes est perçue pour chaque exemplaire de quittance imprimée, délivré par la douane.

Il est également perçu une taxe de 5 centimes pour tous les autres imprimés fournis par la douane.

4. Le droit de timbre est perçu conformément à la loi sur le timbre en vigueur.

5. La taxe pour l'inspection des bestiaux; les taxes (beglik) sur les moutons.

6. Le droit de quaiage, conformément à la circulaire dn 3/15 avril 1885, No. 8752.

7. Les droits de magasinage sont perçus conformément à l'article 64 de la loi de douane.

8. Droit de statistique:

- a) 10 centimes par colis à l'exception des envois postaux;
- b) 15 centimes les 1000 kilogr. des marchandises chargées en vrac;
- c) 10 centimes par tête de bétail.

Le droit de statistique est perçu tant à l'importation qu'à l'exportation.

Il est entendu que les taxes accessoires ne peuvent être perçues qu'en tant que les services auxquels ces taxes sont affectées ont été rendus effectivement et conformément aux prescriptions et lois douanières.

Il demeure, en outre, convenu que toute diminution de ces taxes additionnelles ou accessoires, qui serait accordée aux marchandises d'un tiers, Etat sera également appliquée sans délai aux articles similaires d'origine autrichienne ou hongroise.

Art. 12. En ce qui concerne les modes de transport, les frais, les facilités et autres avantages y afférents, le gouvernement bulgare s'engage à

австро-унгарскитѣ стоки, при прѣнася- нието имъ по желѣзнитѣ пѣтища въ България, по сѣщия начинъ както и стокитѣ на най-благоприятствувания на- родъ или както мѣстнитѣ стоки.

Чл. 13. Безъ да се нарушаватъ спе- циалнитѣ наредби по митнишкото тре- тиране на трафика по желѣзницитѣ, условено е, че стокитѣ, които сѣ под- ложени въ територията на една отъ контрактующитѣ страни на пропусчание срѣщу обязательство и които, по тази или друга нѣкоя причина, сѣ вече о- пломбирани, нѣма да се отварятъ въ територията на другата страна, и плом- битѣ и печатитѣ, щомъ сѣ покѣтнати, нѣма да се замѣняватъ съ други, стига да сѣ изпълнени изискванията на кон- тролтъ.

Чл. 14. България има право да назначава търговски агенти въ всички австрийски и маджарски търговски цент- рове, които иматъ важность за нейната търговия.

Правото, което Австро-Унгария е упражнявала до сега, да назначава консулски чиновници въ България ос- тава въ сила.

Чл. 15. Настоящия Договоръ се простира тѣй сѣщо до земитѣ или тер- риторитѣ, които сѣ съединени по на- стоящемъ или биж се присѣдвали въ бѣдѣще, чрезъ митнически сѣюзъ, къмъ една отъ контрактующитѣ страни.

Чл. 16. Настоящия договоръ ще влѣзе въ сила 8 дена слѣдъ размѣне- нието на ратификацитѣ, което ще стане най-късно до 1/13 Май 1897 год.; той ще има сила до 19/31 Декемврий 1903 година.

Въ случай че нѣкоя отъ контракт- ующитѣ страни не съобщи, дванад- сетъ мѣсеца прѣди истичанието на казаный периодъ, че има намѣрение да прѣкрати дѣйствиата му, рѣчени договоръ ще ос- тане задължителенъ още за една го- дина, начиная отъ денътъ, когато едната или другата отъ контрактующитѣ страни го денонсира.

Контрактующитѣ страни си запаз- ватъ правото да въведатъ въ настоящия договоръ всички измѣнения, които не би противорѣчили на духтъ и прин- ципитѣ му и на които полезностьта се докаже отъ опитътъ.

traiter les marchandises, produits du sol et de l'industrie de la Monarchie austro-hongroise, transportés par voie ferrée dans la Bulgarie, exactement de la même manière que les marchandises de la nation la plus favorisée ou les marchandises indigènes.

Art 13. Sans préjudice des arran- gements spéciaux sur le traitement dou- anier du trafic sur les chemins de fer, il est convenu que les marchandises qui sont soumises sur les territoires de l'une des parties contractantes au traitement de l'acquit-à-caution et qui, pour cette même raison ou pour une autre, y ont déjà été mises sous scellés, ne seront point déballées dans les territoires de l'autre partie, et les scellés et plombs trouvés intacts ne seront pas rempla- cés pourvu que l'on ait satisfait aux exigences du contrôle.

Art. 14. La Bulgarie aura le droit de nommer des agents commerciaux dans toutes les places autrichiennes et hongroises qui ont une importance pour son commerce.

Le droit de nommer des fonction- naires consulaires en Bulgarie, exercé jusqu'à présent par l'Autriche-Hongrie, reste maintenu.

Art. 15. La présente convention s'étend aussi aux pays ou territoires unis, actuellement ou à l'avenir, par une union douanière à l'une des par- ties contractantes.

Art. 16. La présente convention entrera en vigueur 8 jours après l'é- change des ratifications qui aura lieu au plus tard le 1/13 mai 1897; elle restera exécutoire jusqu'au 19/31 dé- cembre 1903.

Dans le cas où aucune des parties contractantes n'aurait notifié, douze mois avant la fin de la dite période, son intention d'en faire cesser les ef- fets, la dite convention demeurera obli- gatoire jusqu'à l'expiration d'un an à partir du jour où l'une ou l'autre des parties contractantes l'aura dénoncée.

Les parties contractantes se réserv- ent la faculté d'introduire dans la présente Convention, d'un commun ac- cord, toutes modifications qui ne se- raient pas en opposition avec son es- prit et ses principes et dont l'utilité serait démontrée par l'expérience.

Чл. 17. За удостовѣрение на гор- ното, пълномощницитѣ подписаха дого- ворътъ и го подпечатиха съ печатитѣ си. Извършено въ Виена, въ два екзем- плара, на 9/21 Декемврий хиляда и осежстотинъ и деветдесеъ и шеста го- дина.

Art. 17. En foi de quoi, les plé- nipotentiaires ont signé la convention et l'ont revêtue du cachet de leurs armes.

Fait, à Vienne, en double expédi- tion, le 9/21 décembre mil huit cent quatre-vingt-seize.

ПРИЛОЖЕНИЕ А.

ANNEXE A.

Вносно Мито въ България.

Droits d'entrée en Bulgarie.

Наименование на стокитѣ.

1. Захаръ нерафинирана, рафи- нираната, кристализирана (жѣлта захаръ, небетъ-шекеръ, канделъ); захарни издѣлия: конфекти, (разни видове захарни издѣлия), бонбони локумъ, халва, петмезъ (маджунъ отъ мѣстъ) и захаросани плодове по стойность вносно мито 20%

Споредъ специална оцѣнка приспособе- бина еднакво за всички мѣстопроеис- хождения:

2. Спиртни питиета: спиртъ, гроздова и сливова ракии, аракъ, ромъ, конякъ, ликьоръ и други ракии всѣкакъвъ родъ 18%

3. Свѣщи и обикновени са- пуни (за пране) по стойность 18%

4. Всѣкакви видове израбо- тени кожи (безъ влакна и козина) по стойность 16%

5. Всѣкакви видове кожени издѣлия отъ кожитѣ, упоменати въ № 4 по стойность 16%

6. Вѣжа и вѣжарски издѣ- лия всѣкакви съ исклучения на канаптъ по стойность 25%

7. Обуща всѣкакъвъ видъ съ кожени подложки 100 кгр нето 280 л. 300 л.

8. Дрѣхи готови на които прѣобладающата материя на ли- цето състои отъ платъ направенъ отъ чиста или смѣсена вълна 300 л.

Забѣлѣжка. Обущата и готовитѣ дрѣхи, които не влизатъ въ No-ра 7 и 8, както и долнитѣ дрѣхи отъ всѣка- къвъ видъ, шапкитѣ и разнитѣ конфек- ции (готови издѣлия) за непосред- венно употрѣбление, се облагатъ съ мито както стокитѣ упоменати въ No. 22.

9. Вълнени сукна и платове, на които квадратни метръ тѣжи по-вече отъ 400 грамма по стой- ность 18%

Dénomination des marchandises

1. Sucre non raffiné, candis; sucreries: dragées, bonbons, lo- koum, halwa, pekmez (jus de raisins cuits) et fruits glacés avec sucre ad. val. droits d'en- trée 20%

D'après une estimation spéciale appli- quée également à toutes les prove- nances:

2. Boissons spiritueuses: al- cool, eau de vie de raisins et de prunes, arak, rhum, cognac, liqueurs et autres eaux de vie de toute sorte 18%

3. Bougies et savons ordi- naires (savons de lessive) ad. val. 18%

4. Cuirs de toute sorte 16%

5. Articles de cuir ad val. 16%

6. Cordes et articles de cor- derie de toute sorte à l'excep- tion des ficelles ad val. 25%

7. Chaussures de toute sorte avec semelles de cuir, 100 kg. 280 fr.

8. Vêtements confectionnés dont la matière dominante à la superficie consiste en tissu de laine pure ou mélangée, 100 kg. 300 fr.

Observation. Les chaussures et vêtements confectionnés qui n'entrent pas dans les Nos. 7 et 8, de même que la lingerie de toute sorte, les cha- peaux et les diverses confections pour un usage immédiat suivent le régime du No. 22.

9. Draps et étoffes en laine, le mètre carré pesant plus de 400 grammes ad val. 18%

10. Стъкла за прозорци (джамове) по стойност	20 ⁰ / ₁₀₀	10. Verres à vitres ad. val.	20 ⁰ / ₁₀₀
11. Стъклария всъщаква по стойност	12 ⁰ / ₁₀₀	11. Verreries en général ad. val.	12 ⁰ / ₁₀₀
12. Порцеланови и фаянсови изделия по стойност	12 ⁰ / ₁₀₀	12. Porcelaines et faïences ad. val.	12 ⁰ / ₁₀₀
13. Дребни прѣдмети за шие-ние (mercerie), дребни металиче-ски прѣдмети (quincaillerie) и четкарски стоки (brosserie) по стойност	12 ⁰ / ₁₀₀	13. Articles de mercerie, de quincaillerie et de brosse-rie ad. val.	12 ⁰ / ₁₀₀
<p>Забѣлѣжка. Тукъ влизатъ стокитѣ упоменати въ нумера 413, 414, 517, 531, 534—537 включително, 714—760 включително отъ статистиката за търговията на България прѣзъ 1894 год., включая копчетата и гребенитѣ отъ всъщакъвъ видъ. Обаче разумѣва се, че истинскитѣ бижутерийски стоки т. е. прѣдметитѣ отъ злато и отъ драгоценни камъни, даже съединени съ метали, се исклучаватъ отъ тѣзи категория.</p>			
14. Ленени прѣжди по стой-ностъ	10 ⁰ / ₁₀₀	14. Fils de lin ad. val.	10 ⁰ / ₁₀₀
15. Ленени платове по стой-ностъ	10 ⁰ / ₁₀₀	15. Tissus de lin ad. val.	10 ⁰ / ₁₀₀
16. Пшенично брашно по стой-ностъ	10 ⁰ / ₁₀₀	16. Farine de blé ad. val.	10 ⁰ / ₁₀₀
17. Дърва за горение, дър-вета за постройка, дървета рѣ-зани съ трионъ (тукъ влизатъ и дѣскитѣ, рѣзани съ трионъ и джги) по стойностъ	8 ⁰ / ₁₀₀	17. Bois à brûler, bois de construction, bois sciés (y compris les planches sciées) et dou-ves ad. val.	8 ⁰ / ₁₀₀
18. Минерални води по стой-ностъ	10 ⁰ / ₁₀₀	18. Eaux minérales ad. val.	10 ⁰ / ₁₀₀
19. Машини и инструменти земеделчески, съчива всъщакви за художество и заняти, желѣзни соби и пещи за индустрия, за работилници, за фабрики и пр. по стойностъ	8 ⁰ / ₁₀₀	19. Machines et instruments agric., ustensiles de toute sorte pour arts et métiers, poêles et fourneaux pour l'industrie, ate-liers, fabriques etc. ad. val.	8 ⁰ / ₁₀₀
20. Обновени чугунени изделия не подирани, не верни-рани, не боядисани по стойностъ	10 ⁰ / ₁₀₀	20. Ouvrages ordinaires en fonte non polis, non vernis, non peints ad. val.	10 ⁰ / ₁₀₀
21. Витла (бурии) по стойностъ	8 ⁰ / ₁₀₀	21. Vis ad. val.	8 ⁰ / ₁₀₀
22. Всички други стоки из-рично упоменати по стойностъ	14 ⁰ / ₁₀₀	22. Tous les autres articles non spécialement dénommés ad. val.	14 ⁰ / ₁₀₀

Observation. Rentrent ici les marchandises mentionnées sous les numéros 413, 414, 517, 531, 534 à 537 inclusivement, 714—760 inclusivement, de la statistique bulgare de l'année 1894, y compris les boutons et les peignes de toute sorte. Il est cependant entendu que les articles de vraie bijouterie, c'est à dire les articles en or et les articles en pierres précieuses, même en combinaison avec des métaux, sont exclus de cette catégorie.

ПРИЛОЖЕНИЕ Б.

ANNEXE B.

Специални постановления относително събирането на митнитѣ права по стойностъ отъ вносимитѣ стоки въ България*).

Dispositions spéciales concernant la perception des droits ad valorem des marchandises importées en Bulgarie*).

Чл. 1. Вносителътъ е длъженъ да обозначи писмено въ декларацията си стойността и търговското название на вносимата стока.

Art. 1. L'importateur est tenu d'indiquer par écrit dans sa déclaration la valeur et la dénomination commerciale de la marchandise importée.

Митнитѣ права по стойностъ ще се прѣсметатъ върху обявената стойностъ, която ще се състои отъ дѣйствителната продажна цѣна на стокитѣ въ мѣстото на произхождението или испращанието имъ, заедно съ транспортнитѣ разноси до границата и съ разноситѣ за амбалажъ, сигурита и комисиона, станали до мѣстоназначението.

Les droits ad valorem seront calculés sur la valeur déclarée qui sera établie d'après le prix réel de vente des marchandises au lieu d'origine ou d'expédition, les frais de transport jusqu'à la frontière et les frais d'emballage, d'assurance et de commission réellement occasionnés jusqu'au lieu de destination.

Вносителътъ трѣбва да приложи къмъ декларацията си фактурата за продажбата и товарителницата или коносаментата (фрахтътъ).

L'importateur devra joindre à sa déclaration la facture de vente et la lettre de voiture ou le connaissement.

Стойността на стоката ще се показва въ декларацията въ левове и стотинки. Ако цѣната и разноситѣ за амбалажъ сж показани въ фактурата на фиорини (австрийска стойностъ), тѣ ще се прѣвобрѣщатъ при прѣсметанието имъ въ митницата на левове споредъ курсътъ на фиорина (австрийска стойностъ) въ левове, както го обнародва Българската Народна Банка. Разноситѣ за транспортъ, сигурита и комисиона ще се прѣвобращатъ на същата основа.

La valeur de la marchandise sera portée sur la déclaration en levvs (frs.) et fractions. Si le prix et les frais d'emballage sont indiqués dans la facture en florins v. a., ils seront, pour le traitement douanier, réduits en frs. d'après le cours du florin v. a. en frs., publié par la banque nationale de Sophia. Les frais de transport, d'assurance et de commission seront réduits sur la même base.

Чл. 2. Митнишкото прѣглеждане на стокитѣ ще става въ разстояние на 48 часа отъ подаването на декларацията.

Art. 2. La visite douanière des marchandises aura lieu dans les 48 heures qui suivent la déclaration.

Митницата може да откаже да прѣсметне вносното мито по обявената стойностъ отъ вносителътъ, ако, следъ тщателно оцѣнение на качеството и видътъ на прѣдставенитѣ стоки, тя има основателно съмнѣние, че обявената стойностъ не е вѣрна.

La douane ne pourra refuser de calculer le droit d'entrée d'après la valeur déclarée par l'importateur que dans le cas où, par suite d'une appréciation rigoureuse de la qualité et de la nature des marchandises présentées, elle a des doutes fondés sur l'exactitude de la valeur.

Ако митницата, съгласно горѣизложеното, намѣри, че обявената цѣна е по доля отъ дѣйствителната стойностъ, тя има право, въ разстояние на 24 часа следъ митнишкото прѣглеждане, да увеличи обявената стойностъ.

Si la douane, en conformité de cette disposition, juge que la valeur déclarée est inférieure à la valeur réelle, elle a, dans les 24 heures après la visite douanière, le droit d'augmenter la valeur déclarée.

Ако обявителътъ не се съгласи на

Si l'importateur ne consent pas à

* Тѣзи постановления не се прилагатъ спрямо спиртнитѣ питиета, поименовани въ No. 2 на приложение А.

* Ces dispositions ne s'appliquent pas aux boissons spiritueuses dénommées au No. 2 de l'annexe A.

това увеличение, митницата има право да откупи стоката или да прибѣгне къмъ експертиза.

Въ случай на откупуване митницата ще плати на просителя, въ срокъ на 15 дни, обявената отъ него стойностъ, увеличена съ 5%; разумѣва се, че въ такъвъ случай обявителтъ нѣма да плати нито вносно мито, нито друга нѣкоя такса.

Въ случай на експертиза, която ще стане въ срокъ на 15 дни, митницата ще е длѣжна да прѣдаде стоката на расположението на търговеца, ако той поиска това, като се задържатъ образци отъ спорнитѣ стоки, съ условие обаче щото вносителтъ да достави нуждний залогъ, съ който да гарантира вноското мито, добавочнитѣ такси и връхнинитѣ на митото, които би произлѣзли отъ експертизата; обявителтъ ще има право да прѣдстави на експертитѣ, за свидѣние, едно свидѣтелство отъ надлѣжната търговско-индустриална камара за дѣйствителната цѣна на вносимата стока.

Чл. 3. Правото за откупуване на стокитѣ пада щомъ митницата поиска експертиза.

Ако експертизата констатира, че цѣната на стоката не надминува съ повече отъ 10% обявената стойностъ отъ вносителя, вноското мито ще се събере върху стойността опрѣдѣлена отъ експертитѣ.

Ако опрѣдѣлената отъ експертитѣ стойностъ прѣвишава съ повече отъ 10 на стотъ обявената цѣна, вносителтъ ще подлѣжи на глоба, която ще се опрѣдѣли отъ Министра на Финанситѣ и която може да се повиши до такъвъ размѣръ, щото да не бѣде десетъ пѣти по-голѣва отъ митото, което обявителтъ е искалъ да укрие.

Подъ изражението „укрито мито“ ще се подразбира разликата между митото прѣсметнато по обявената стойностъ и митото прѣсметнато по стойността опрѣдѣлена отъ експертитѣ.

Ако опрѣдѣлената стойностъ отъ експертизата не надминува съ повече отъ 5 на стотъ обявена стойностъ, разноскаитѣ за експертизата ще бѣдѣтъ заплатени половината отъ вносителтъ и половината отъ митницата; въ всѣки другъ случай тѣ ще се заплащатъ отъ падналата страна.

cette augmentation, la douane aura le droit d'exercer la préemption ou de recourir à l'expertise.

En cas de préemption la douane aura à payer à l'importateur dans un délai de 15 jours la valeur déclarée, augmentée de 5 pour cent; il est entendu qu'il ne sera perçu ni le droit d'entrée ni une taxe quelconque.

Dans le cas d'une expertise, laquelle aura lieu dans un terme de 15 jours, la douane sera tenue de remettre à la libre disposition de l'importateur, s'il le demande, la marchandise, en retenant des échantillons, à condition toutefois que l'importateur fournisse caution suffisante pour garantir le droit d'entrée, les taxes additionnelles et les suppléments du dit droit qui pourraient résulter de l'expertise; l'importateur aura la faculté de présenter aux experts, à titre de renseignement, un certificat délivré par la chambre de commerce et d'industrie compétente sur le prix réel de la marchandise introduite.

Art. 3. Le droit de préemption de la douane est déchu dès que l'expertise est demandée.

Si l'expertise constate que la valeur de la marchandise ne dépasse pas de plus de 10 pour cent celle qui a été déclarée par l'importateur, le droit d'entrée sera perçu sur la valeur déterminée par les experts.

Si la valeur déterminée par les experts dépasse de 10 pour cent celle qui a été déclarée, le déclarant sera passible d'une amende qui sera fixée par le ministre des Finances et qui pourra s'élever jusqu'au décuple des droits fraudés.

Il a été constaté que sous l'expression „droits fraudés“ sera comprise la différence entre les droits calculés sur la valeur déclarée et les droits calculés sur la valeur fixée par les experts,

Les frais d'expertise seront supportés à moitié par l'importateur et la douane, si la valeur déterminée par l'expertise n'excède pas de plus de 5 pour cent la valeur déclarée; dans les autres cas ils seront supportés par la partie succombante.

Щомъ като митото, добавочнитѣ такси и наложената глоба, всѣдствие на експертизата, се заплатятъ на митницата, стоката ще се прѣдаде на вносителя или же остатъкътъ отъ залога ще му се повърне незабавно, ако стоката е била вече вдигната.

Чл. 4. Въ случай на експертиза, управителтъ на митницата и обявителтъ ще назначатъ по единъ експертъ въ разстояние на 8 дена слѣдъ поискване на експертиза. Ако се раздѣлжтъ гласоветѣ или ако обявителтъ поиска, още когато се съставя арбитражътъ, то експертитѣ ще избератъ, въ срокъ отъ 8 дни, третия арбитръ. Ако двамата арбитри не могатъ да се съгласятъ върху избора на третия арбитръ, той ще се назначи отъ прѣдседателя на надлѣжния окръженъ съдъ, а въ мѣстата гдѣто нѣма окръженъ съдъ отъ надлѣжния мировий съдия.

Арбитритѣ трѣбва да издадѣтъ своето рѣшение най-късно до 5 дни отъ назначението имъ.

Чл. 5. Въ случай че търговецътъ не исплати митото, добавочнитѣ права, глобата и разноскаитѣ, най-късно въ разстояние на 5 дни отъ съобщение рѣшението на експертитѣ, стокитѣ ще се продадѣтъ отъ митницата, освѣтъ ако сѣ отпустяжти вече на търговеца съобразно послѣдната алинея на членъ 2.

Добитата сума отъ продажбата или же самия залогъ, слѣдъ като се спаднатъ вноското мито, добавочнитѣ права, глобата и разноскаитѣ, се държатъ на расположението на правоимѣющия, въ случай на продажба, въ течение на 1 година отъ деня на продажбата, а въ случай на париченъ залогъ, въ течение на една година отъ деня на съобщението на окончателното рѣшение.

Ако располагаемата сума не се подири въ горѣозначения срокъ, тя остава окончателно за въ полза на съкровището.

Aussitôt que le droit, les taxes additionnelles et l'amende résultant éventuellement de l'expertise auront été perçus par la douane, la marchandise sera délivrée à l'importateur, ou le reste du montant du cautionnement lui sera rendu sans délai, si la marchandise avait déjà été retirée.

Art. 4. En cas d'expertise, le chef de la douane et l'importateur nommeront chacun un expert dans les huit jours qui suivent la demande de l'expertise. En cas de partage des voix ou, si l'importateur le requiert, au moment même de la constitution de l'arbitrage, les experts choisiront dans un un délai de 8 jours un tiers arbitre. S'il y a désaccord entre eux, le tiers arbitre sera nommé par le président du tribunal de département compétent ou, aux endroits où il n'existe pas de tribunal de département, par le juge local compétent.

La décision arbitrale devra être rendue dans les 5 jours qui suivront la nomination des arbitres.

Art. 5. En cas de non paiement des droits d'entrée, des droits supplémentaires, de l'amende et des frais, au plus tard dans le délai de cinq jours de la notification de la décision des experts, les marchandises, sauf le cas prévu par le dernier alinéa de l'article 2 concernant la délivrance de la marchandise contre cautionnement, pourront être vendues par la douane.

Le produit de la vente ou le cautionnement, après déduction des droits d'entrée, des droits supplémentaires, de l'amende et des frais, sera tenu à la disposition de l'ayant droit, en cas de cautionnement, pendant une année à partir du jour de la notification de la décision définitive.

Si la somme disponible n'est pas réclamée dans le délai fixé, elle restera définitivement acquise au trésor.

Окончателенъ протоколъ.

При подписването на търговския договоръ, сключенъ днесъ между България и Австро-Унгария, долуподписанитѣ пълномощници направиха слѣдующитѣ оговорки и декларации, които

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature de la Convention de commerce conclue à la date de ce jour entre la Bulgarie et l'Autriche-Hongrie, les Plénipotentiaires soussignés ont fait les

ще образуватъ нераздѣлна частъ отъ самия договоръ:

Къмъ членъ 1 на договора.

1. Постановленията на чл. 1, относящи се до установлението и упражнението на занятия, нѣма да се прилагатъ;

а) Въ Австро-Унгария спрямо аптекаритѣ, месититѣ (самсари), праматарството, спрямо търговията и занятията що се извършватъ исклучително на разностъ (en ambulant);

б) Въ България спрямо кръчмаритѣ по селата, аптекаритѣ, месититѣ, праматарството, спрямо търговията и занятията що се извършватъ исклучително на разностъ.

Разбира се, че постановлението показано въ буква б нѣма да се прилага спрямо австро-унгарскитѣ аптекари, които упражняватъ сега това занятие въ България.

2. Анонимнитѣ и командитнитѣ акционерни дружества, както и осигурителнитѣ отъ всѣкакъв родъ, които сжществуватъ въ територията на една отъ контрактирующитѣ страни по силата на надлъжнитѣ закони, ще могатъ, взаимно да упражняватъ върху територията на другата ввѣчки свои права, включително и правото да завеждатъ дѣла въ сѣдилищата, като се съобразяватъ съ законитѣ и прѣдписанията, които сж въ сила по тоя прѣдметъ и които се прилагатъ спрямо дружествата на всѣки други народъ.

3. Подданицитѣ на една отъ контрактирующитѣ страни, които упражняватъ занятието експедиторъ между разнитѣ пунктове на респективнитѣ територии или които се занимаватъ съ мореплаване, нѣма да се подлагатъ на никаква индустриална или специална такса въ територията на другата страна за упражняването на занятието или индустрията си, стига да иматъ мѣстожителството си въ територията на собствената си земя. Обаче, тѣхнитѣ агенти въ България, въ качеството си на лица упражняющи едно занятие въ страната, ще трѣбва да плащатъ патентово право (данъкъ върху прихода) съразмѣрно съ приходитѣ си. Тѣй сжщо експедиторитѣ, които се занимаватъ съ испращанieto на стоки между два пункта въ вѣтрѣшността на страната, ще бждатъ обло-

réserves et déclarations suivantes qui auront à former partie intégrante de la Convention même.

Ad article 1 de la Convention.

1. Les dispositions de l'article 1 relatives à l'établissement et l'exercice des professions ne seront pas appliquées:

a) dans la Monarchie austro-hongroise, aux pharmaciens, aux courtiers, au colportage, au commerce et aux professions exercés exclusivement en ambulant;

b) en Bulgarie, aux cabaretiers de village, aux pharmaciens, aux courtiers au colportage, au commerce et aux professions exercés exclusivement en ambulant.

Il est convenu que la disposition indiquée sous b) ne pourra être appliquée aux pharmaciens autrichiens ou hongrois qui exercent actuellement cette profession en Bulgarie.

2. Les sociétés anonymes et celles en commandite par actions, ainsi que les sociétés d'assurance de tout genre, existant sur les territoires de l'une des parties contractantes en vertu des lois respectives, pourront, réciproquement, exercer sur les territoires de l'autre tous les droits, y compris celui d'ester en justice, en se conformant aux lois et prescriptions qui y sont en vigueur sur cette matière et qui sont applicables aux sociétés de toute autre nation.

Les sujets de l'une des parties contractantes qui exercent le métier d'expéditeur entre les divers points des territoires respectives ou qui se livrent à la navigation ne seront soumis, par rapport à l'exercice de ce métier et de ces industries, à aucune taxe industrielle ou spéciale sur les territoires de l'autre, pourvu qu'ils aient leurs résidences dans les territoires de leur propre pays. Toutefois, leurs agents en Bulgarie, en leur qualité de personnes exerçant un métier dans le pays, devront acquitter le droit de patente (impôt sur le revenu) proportionnellement à leurs revenus. De même, les expéditeurs qui s'occuperaient d'expéditions de marchandises entre deux points dans l'intérieur du pays seront soumis aux droits de patente,

жени съ патентово право, само върху прихода произходящъ отъ тѣзи операции.

Къмъ членъ 6.

До когато трае настоящия договоръ, България ще има право да въвежда монополи на солта, тютюнътъ, барутътъ и петролътъ (газътъ). Тя ще може тѣй сжщо да монополизира прѣдметитѣ, които Австро-Унгария би монополизирала прѣвъ траянieto на настоящия договоръ.

Къмъ членъ 8.

Стокитѣ за да могатъ да се ползуватъ съ договорното третиране, въ декларацията трѣбва да бжде обозначено тѣхното мѣстопроизхождение.

Вносителитѣ на български и австро-унгарски стоки не сж длъжни въобще да прѣдставляватъ свидѣтелства за мѣстопроизхождението на стокитѣ си. При все това, нѣкои отъ контрактирующитѣ страни, може, по исклучение, да изисква такива свидѣтелства въ случай че би установила различни (диференциални) права споредъ мѣстопроизхождението на стокитѣ, ако отъ условията на транспорта или отъ други признаци стане явно, че стоки, произходящи отъ трета Държава, която въ дадения случай не се ползува отъ благоприятствувания режимъ, сж внесени отъ територията на другата контрактирующа страна.

Рѣченитѣ свидѣтелства могатъ да се издаватъ отъ мѣстната властъ или отъ митницата, прѣвъ която става износътъ, било въ вѣтрѣшността, било на границата, или пъкъ отъ нѣкой консулски чиновникъ или търговски агентъ; най-сетнѣ, за тая цѣль може да послужи фактурата, ако респективнитѣ правителства намиратъ това за достатъчно.

Свидѣтелствата за мѣстопроизхождение се издаватъ безплатно и се съставляватъ съгласно тукъ приложения образецъ. Сжщо така ще бжде безплатна и завѣрката (visa) върху тѣхъ отъ консулитѣ и търговскитѣ агенти, когато такава се изисква.

Всѣка отъ контрактирующитѣ страни може да изисква щото свидѣтелствата

quant au revenu résultant de ces affaires.

Ad article 6.

La Bulgarie aura la faculté d'introduire pendant la durée de la présente Convention des monopoles sur le sel, le tabac, la poudre et le pétrole. Elle pourra de même introduire des monopoles sur les articles qui, pendant la durée de la présente Convention, seraient monopolisés en Autriche-Hongrie.

Ad article 8.

Pour faire jouir les marchandises du traitement conventionnel, la déclaration des marchandises devra indiquer leur origine.

Les importateurs de marchandises bulgares, autrichiennes ou hongroises seront en règle générale, réciproquement dispensés de l'obligation de produire des certificats d'origine. Toutefois, la production des certificats d'origine pourra exceptionnellement être exigée par une des parties contractantes pour le cas où elle aurait établi des droits différentiels d'après l'origine des marchandises, et que, selon la situation générale, tant à rapport aux droits douaniers, qu'en ce qui concerne les conditions de transport, il deviendrait probable que des marchandises provenant d'un tiers état qui, dans le cas dont il s'agit, y sera exclu du régime de faveur, soient introduites des territoires de l'autre partie contractante.

Les dits certificats pourront émaner de l'autorité locale du lieu d'exportation ou du bureau de douane d'expédition soit à l'intérieur, soit à la frontière ou bien d'un fonctionnaire consulaire ou d'un agent commercial; enfin ils pourront, au besoin, même être remplacés par la facture, si les gouvernements respectifs le croient convenable.

Les certificats d'origine doivent être délivrés gratuitement et seront rédigés d'après le formulaire annexé. Il en est de même du visa consulaire ou du visa d'un agent commercial, lorsque ce visa est exigé pour les certificats d'origine délivrés par les autorités locales ou par les bureaux de douane.

Chacune des parties contractantes pourra exiger la présentation d'une

за мѣстоприсхождение да бѣдѣтъ придружени съ сдинъ прѣводъ на официалния азикъ. Този прѣводъ може да бѣде издаденъ отъ единъ чиновникъ въ експортната страна, опълномощенъ да си служи съ официаленъ печатъ.

Колониялнитѣ стоки, миризливитѣ подправки, маслата, южнитѣ плодове, аптекарскитѣ и ахтарскитѣ стоки, бояджийскитѣ и табашкитѣ вещества, гумнитѣ и смодитѣ, вносими отъ Австро-Унгария, ще се ползватъ въ България съ договорното третиране, даже и да не сѣ придружени съ свидѣтелствата за мѣстоприсхождение.

Къмъ членъ 9.

1. Постановленията на чл. 9 не се прилагатъ:

а) на облагитѣ, които се отстъпватъ на съседнитѣ държави, за улеснение на пограничната търговия;

б) на задълженията що сѣ наложени на една отъ контрактирующитѣ страни чрезъ постановленията на нѣкой митнически съюзъ, сключенъ вече или който би се сключилъ въ бѣдѣще.

2. Размѣрътъ на износното мито не е ограниченъ отъ тая конвенция; обаче разумѣва се, че тѣзи права ще бѣдѣтъ еднакви за всички направления, по които става износътъ.

3. Кolkото се отнася до митническото третиране въ България ще се съблюдаватъ, съобразно принципитѣ по тоя прѣдметъ въ Австро-Унгария, слѣдующитѣ правила;

Заинтересованото лице е свободно до повърне въ странство, безъ да плаща вносни и износни права, както и каквато и да е консомативна такса, за стокитѣ си, които сѣ обявени за внасяние даже и ако сѣ вече прѣгледани, но ако не сѣ били пуснати въ свободна търговия; стига само това лице, въ декларацията си, да не се е провинило въ нѣкоя нередовностъ, която влѣче наказание по закона за митницитѣ.

Въ такъвъ случай ще се постѣпи съ внесената стока съобразно постановленията на финансовитѣ закони. Стоката ще може отново да бѣде изнесена обратно, ако углавното сѣдопроизводство по закона за митницитѣ относително констатирането на нарушението, докаже че декларацията е вѣрна.

Въ такъвъ случай вносителтъ е

traduction des certificats d'origine qui ne seraient pas dressés dans la langue employée dans son service douanier. Cette traduction pourra aussi être délivrée par un fonctionnaire du pays exportateur autorisé à se servir d'un sceau officiel.

Quant aux denrées coloniales, aux épices, aux huiles, aux fruits du midi, aux drogues, aux gommes et aux résines, il est entendu que ces articles importés de l'Autriche-Hongrie jouiront en Bulgarie du traitement conventionnel, même s'ils ne sont pas accompagnés de certificats d'origine,

Ad article 9.

1. Les dispositions de l'article 9 ne s'appliquent point:

a) aux faveurs qui sont accordées à des états limitrophes pour faciliter le commerce des frontières;

b) aux obligations imposées à l'une des parties contractantes par les dispositions d'une union douanière déjà contractée ou qui pourrait être contractée à l'avenir.

2. Le taux des droits de sortie n'est pas limité par cette Convention; mais il est bien entendu que ces droits seront les mêmes pour toutes les directions dans lesquelles l'exportation se fait.

3. Seront observées conformément aux principes en vigueur en Autriche-Hongrie, quant au traitement douanier en Bulgarie, les règles suivantes:

L'intéressé sera libre de renvoyer à l'étranger, sans acquitter les droits d'entrée ou de sortie, ou une taxe quelconque de consommation, les marchandises, même après les avoir examinées, qui auraient été déclarées à l'entrée, mais qui n'auraient pas encore passé dans le libre trafic pourvu toutefois qu'il ne se soit pas, dans sa déclaration, rendu coupable d'une irrégularité qui justifierait une procédure pénale en matière de douane.

Dans ce cas on procédera, quant à la marchandise importée, conformément aux dispositions des lois de finances. La marchandise pourra de nouveau être réexportée, si la procédure pénale en matière de douane relative à la constatation, aura prouvé la justesse de la déclaration.

Dans tous les cas l'importateur aura

дѣженъ да заплати добавъчнитѣ такси, прѣдвидени въ чл. 11.

Стокитѣ могатъ да бѣдѣтъ вложени въ митническитѣ магазини, или антрепозирани въ реалнитѣ или номиналнитѣ антрепозити, за да се изнесатъ на ново, да се транзитиратъ или пуснатъ въ потребление. Вноснитѣ права, акцизитѣ и октроата, прѣдвидени въ договора, ще се събиратъ отъ назначенитѣ за обезмитване стоки съразмѣрно съ изваданитѣ послѣдователно количества отъ антрепозититѣ. Прѣдизначенитѣ за транзитъ и за внасяние на ново стоки не ще се облагатъ за това нѣщо съ нѣкаква такса.

Къмъ членъ 10.

Австро-унгарскитѣ стоки не могатъ да се облагатъ подъ каквото наименование и да било съ други такси, събирани въ полза на държавата и на общинитѣ (общински управления и сѣловия), освѣнъ съ митни права, съ допълнителни такси, прѣдвидени въ чл. 11, съ акцизи и октроа.

Уговорено е, че акцизитѣ и октроата не могатъ да тежатъ, подъ каквото и да било наименование, върху австро-унгарскитѣ стоки нито въ по-високъ размѣръ, нито въ по-обременителенъ начинъ отъ однороднитѣ български произведения. Слѣдователно, акцизитѣ и октроата отъ австро-унгарскитѣ стоки не ще се събиратъ въ другъ видъ монета отъ оная за българскитѣ стоки и на българскитѣ произведения не ще се отстъпватъ, относително акцизитѣ и октроадни права, нѣкоя облаги, такива напримѣръ, каквито би могли да произлѣзатъ отъ абонаментната система и пр.

Акцизитѣ и октроата могатъ да се събиратъ отъ австро-унгарскитѣ стоки даже ако сѣ щитѣ прѣдмети не се произвеждатъ въ България.

Прѣдидущитѣ постановления върху акцизитѣ и октроата ще се прилагатъ на австро-унгарскитѣ стоки само когато сѣ подложени на сѣщото третиране и произведенията на всѣка друга държава.

Акцизитѣ и октроата ще се съби-

à acquitter les taxes accessoires dues en vertu de l'article 11.

Les marchandises pourront être entreposées dans les magasins de douane ou placées dans les entrepôts réels ou fictifs, pour les réexporter, le faire transiter ou le mettre en consommation. Les droits d'entrée, accises et octrois, admis par la Convention, seront perçus des marchandises destinées à être dédouanées en raison des quantités retirées successivement des entrepôts. Les marchandises destinées au transit ou à la réexportation ne pourront être grevées à ce titre d'une taxe quelconque.

Ad article 10.

Les marchandises autrichiennes et hongroises ne pourront être grevées, sous quelle dénomination que ce soit, de taxes perçus au profit de l'état ou des communes (administrations municipales et corporations), autres que des droits de douane, de taxes accessoires prévues à l'article 11, des accises et des octrois.

Il est convenu que les accises et les octrois ne pourront grever, sous quelque dénomination que ce soit, les provenances autrichiennes ou hongroises, ni d'un taux plus élevé, ni d'une manière plus onéreuse que les produits similaires bulgares. Ne seront, par conséquent, perçus les accises et les octrois des marchandises autrichiennes et hongroises dans une autre valeur monétaire que des marchandises bulgares et ne seront pas accordées aux produits bulgares, en ce qui concerne les droits d'accises et d'octrois, des faveurs quelconques telles qu'elles pourraient par exemple résulter du système d'abonnement etc.

Les accises et les octrois pourront être perçus sur les marchandises autrichiennes ou hongroises même dans le cas où les articles similaires ne seraient pas produits dans la Bulgarie.

Les dispositions précédentes sur les accises et les octrois ne sont applicables aux marchandises autrichiennes ou hongroises que dans le cas où les provenances de tout autre pays sont soumises au même traitement.

Les accises et les octrois seront

ратъ съгласно слѣдующитѣ постановленія :

А. Потрѣбителнитѣ прѣдмети, отъ които при внасянето имъ могатъ да се взематъ акцизи за смѣтка на държавата, сж слѣдующитѣ: питиета и съвѣстни прѣдмети, храни за добитѣкъ, материали горителни и за освѣтление, както и строителни материали. Всичкитѣ други стоки ще бждатъ освободени въ България отъ плащане на акцизъ.

Акцизнитѣ върху долуозначенитѣ прѣдмети нѣма да надминуватъ въ България слѣдующитѣ размѣри:

- Спиртъ, отъ всѣки градусъ по спиртометра на Гей-Люсака хектолитрътъ. 75 ст.
- Ромъ, ликьоръ, конякъ, амеръ абсентъ и пр. 30 л.
- За бѣлѣжка. Ромътъ, ликьорътъ и пр., ако иматъ крѣпостъ повече отъ 40 градуса по спиртометра на Гей-Люсака ще се таксиратъ като спиртъ.
- Захаръ 100 клгр. нето 20 л.
- Бонбони, халва и захарни издѣлия 100 клгр. нето 40 л.
- Кафенни сурогати, включително и кафето, називаемо франкъ-кафе 100 клгр. нето 20 л.
- Пиво (бира) хектолитрътъ 5 л.
- Свѣщи стеаринови, спермацетови и луксовни 100 клгр. нето 20 л.
- Рибни консервиранни, като сардели и пр. 100 клгр. нето 50 л.
- Консерви, други 100 клгр. нето 100 л.
- Дървено масло и други масла за яденіе 10 клгр. нето 10 л.
- Акцизъ може да се взима по исклучение отъ кибрититѣ на клечки и кибритнитѣ свѣщи, отъ парфумиранитѣ масла и води, отъ парфумиранитѣ сапуни и отъ картитѣ за игра. Тѣзи такса нѣма да надминава слѣдующия размѣръ:
- За кибритъ на клечки 100 клгр. нето 30 л.
- За парфумиранитѣ сапуни 100 клгр. нето 50 л.
- За карти за игра една дузина карти 12 л.

Б. Октроата, която се събира въ България за въ полза на общинитѣ, съгласно законътъ отъ 18/30 Декемврий 1895 год., нѣма да надминува за долуозначенитѣ прѣдмети слѣдующитѣ размѣри:

perçus conformément aux dispositions suivantes:

A) Les articles de consommation sur lesquels des accises pourront être prélevées à l'importation pour le compte de l'état sont les suivants: les boissons et les comestibles, le fourrage, les combustibles et les matières d'éclairage, ainsi que les matériaux de construction. Toutes les autres marchandises seront exemptes en Bulgarie du paiement d'accise.

Pour les articles dénommés ci-après les accises ne dépasseront pas en Bulgarie les taux suivants:

- Alcool, pour chaque degré de l'alcoolmètre de Gay Lussac l'hectolitre 75 ct.
- Rhum, liqueur, cognac, bitter absinthe etc. l'hectolitre. 30 fr.
- Observation. Le rhum, la liqueur etc. en fûts, titrant plus de 40 degrés d'alcool d'après l'alcoolmètre de Gay Lussac, seront taxés comme l'alcool.
- Sucre, les 100 kg. nets. 20 fr.
- Bonbons, halwa et sucreries 40 fr.
- Succédanés de café, y compris le café appelé café de Frank 20 fr.
- Bière l'hectolitre 5 fr.
- Bougies de stéarine, de spermaceti et bougies de luxe les 100 kg. nets 20 fr.
- Poissons conservés tels que sardines etc. les 100 kg. nets 50 fr.
- Conserves, autres 100 fr.
- Huile d'olives et autres huiles comestibles 10 fr.

Une accise pourra être perçue par voie d'exception sur les allumettes en bois et en cire, les graisses et eaux parfumées, les savons parfumés et les cartes à jouer.

Cette taxe ne dépassera pas en ce qui concerne:

- Les allumettes en bois les 100 kg. nets 30 fr.
- Les savons parfumés 50 fr.
- Les cartes à jouer, la douzaine de jeux 12 fr.

B) Les octrois qui, en conformité des dispositions de la loi bulgare du 30/18 décembre 1895, seront perçus au profit des communes (administrations municipales et corporations) ne dépasseront pour les articles dénommés ci-après les taux suivants:

- Вино и одетъ въ бурета литрътъ 4 ст.
- Спиртъ, ракия, ромъ и конякъ: на литра и градуса по Гей-Люсаковий спиртометръ литрътъ 1/2 ст.
- Пиво въ бурета литрътъ 4 ст.
- Всѣкакъвъ видъ вина въ запечатани стъкла, бутилката отъ 3/4 литръ 50 л.
- Разни видове ликьори въ запечатани стъкла, както и ромъ, абсентъ, вермутъ, битеръ, кюрасо, ванилия, русска водка и пр. бутилката отъ 3/4 литръ 30 л.
- Кафенни сурогати, включително и кафето називаемо франкъ-кафе 1 клгр. нето 16 ст.
- Захаръ 1 клгр. нето 4 ст.
- Захарни издѣлия като: докумъ, компоти, бонбони и други захарни прѣдмети 1 клгр. нето 10 ст.
- Дървено масло и други масла за яденіе 1 клгр. нето 8 ст.
- Рибни марената, сушени и пушени 1 клгр. нето 16 ст.
- Сирене швейцарско, холандско и други 1 клгр. нето 32 ст.
- Строителенъ материалъ; груби дъски кубич. метръ 1 л.
- Варъ тонътъ 2 л.
- Тухли 500 парчета 20 ст.
- Свѣщи стеаринови 1 клгр. нето 8 ст.
- Сапуни за праніе 1 клгр. нето 8 ст.
- Обуща всѣкакъвъ видъ съ кожени подложки 1 клгр. нето 28 ст.
- Готови дрехи, на които прѣобладающата материя на лицето състои отъ платъ направенъ отъ чиста или смѣсена вълна 1 клгр. нето 30 ст.

Всичкитѣ други прѣдмети, които не сж изрично упоменати, нито въ горѣизложената таблица, нито въ цитираний законъ отъ 18/30 Декемврий 1895 г., ако не се освобождаватъ отъ мито, облагатъ се съ октроа по 2 на стотѣ отъ стойността имъ.

Исплащаніето на октроата за австро-унгарскитѣ стоки ще става едновременно съ заплащаніето на вноснитѣ митни права. Веднажъ заплатена октроата, стоката ще може да циркулира свободно по цѣлата страна безъ да може да се облага подъ никакъвъ видъ съ нѣкои нови такси.

Тѣй като, съгласно прѣдидущитѣ постановления, октроата ще се събира по стойността на стокитѣ, тя ще се

- Vin et vinaigre en futaille le litre. 4 ct.
- Alcool, eaux-de-vie, rhum et cognac: par litre et degré d'après l'alcoolom. de Gay-Lussac le l. 1/2 ct.
- Bière en bouteille le litre 4 ct.
- Diverses espèces de vin en bouteilles cachetées la bouteille de 3/4 de litre 50 ct.
- Diverses espèces de liqueurs en bouteilles cachetées telles que: rhum, absinthe, vermouth, bitter, curaçao, vanille, vodka russe etc. 30 ct.
- Succédanés de café, y compris le café appelé café Frank le kilogr. net 16 ct.
- Sucre, le kilogr. net. 4 ct.
- Sucreries telles que: lokoum, compotes, bonbons et autres article, en sucre le kg. net 10 ct.
- Huile d'olive et autres huiles comestibles le kgr. net 8 ct.
- Poissons marinés, séchés et fumés le kilogr. net 16 ct.
- Fromages de Suisse, de Hollande et autres le kg. net 32 ct.
- Bois de construction; planches brutes le mètre cube. 1 fr.
- Chaux la tonne 2 fr.
- Briques les 500 pièces 20 ct.
- Bougies stéariques le kg. net 8 ct.
- Savon de lessive le kg. net 8 ct.
- Chaussures de toutes sortes avec semelles de cuir le kg. 28 ct.
- Vêtements confectionnés dont la matière dominante à la superficie consiste en tissu de laine pure ou mélangée 30 ct.

Tous les autres articles qui ne sont pas spécialement dénommés ni dans la liste ci-dessus ni dans la loi précitée du 30/18 décembre 1895 seront, en tant qu'ils n'entrent pas en franchise de douane, soumis à un octroi de 2 pour cent ad valorem.

L'acquiescement des octrois se fera pour les marchandises autrichiennes et hongroises simultanément avec le paiement des droits d'entrée. L'octroi une fois payé, la marchandise pourra librement circuler dans tout le pays et ne pourra être grevée à aucun titre de nouvelles taxes quelconques.

En tant que, aux termes des dispositions précédentes, les octrois seront perçus d'après la valeur des marchan-

прѣсмѣта върху опрѣдѣлената стойност за събирането на митнитѣ права, безъ да става друга оцѣнка.

Настоящия протоколъ, който ще се сматра като удобренъ и потвърденъ отъ контрактующитѣ страни безъ друга специална ратификация, чрезъ самия фактъ за размѣната на ратификациитѣ на търговския договоръ, къмъ който се отнася, се състави въ двойни екземпляри у Виена на 9|21 Декемврий 1896 год.

(м. п.) Д-ръ Станчовъ с. р., (м. п.) Е. Серафимовъ с. р., (м. п.) Голуховски с. р.

dises, ils seront calculés, sans autre procédé d'estimation, sur les valeurs fixées pour la perception des droits d'entrée.

Le présent protocole, qui sera considéré comme approuvé et sanctionné par les Parties contractantes sans autre ratification spéciale, par le seul fait de l'échange des ratifications de la Convention de commerce à laquelle il se rapporte, a été dressé en double expédition à Vienne, le 9|21 déc. 1896.

(L. S.) Dr. Stancioff m. p., (L. S.) C. Séraphimoff m. p., (L. S.) Goluchowski m. p.

Извлечение отъ Търговския Договоръ сключенъ между България и Франция.

Търговски договоръ е сключенъ за до 19|31 Декемврий 1903 година.

Стокитѣ произходящи отъ Франция плащатъ при внасянето имъ въ България прѣдвиденитѣ митни права въ таблицата А.

Митнитѣ права за стоки подлежащи на оцѣнение при внасянето имъ въ България ще се взематъ съгласно съ опрѣдѣленията на таблица В.

Забѣлъжка. Българскиятъ текстъ на договора не го обнародваме, понеже при издаването на Алманаха официалния прѣводъ на прѣдметния договоръ на български не бѣ още направенъ отъ надлъжното министерство.

Extrait de la Convention de Commerce entre la Bulgarie et la France.

Durée de la convention jusqu'au 19|31 décembre 1903.

Les marchandises d'origine française acquitteront, à leur entrée en Bulgarie, les droits inscrits au tableau A.

Les droits ad valorem établies à l'entrée en Bulgarie seront acquittés conformément au tableau B.

ТАБЛИЦА А.

Митнически права за французскитѣ стоки внесени въ България.

TABLEAU A.

Droits à percevoir à l'entrée des marchandises françaises importées en Bulgarie.

10. Chaux hydraulique et ciment, ad valorem	10 ⁰ / ₀
20. Tuiles, dalles, carreaux et tuyaux en terre, ad valorem	12 ⁰ / ₀
30. Savons ordinaires, ad valorem	18 ⁰ / ₀
40. Savons de toilette, ad valorem	12 ⁰ / ₀
50. Cuir pour semelles et autres cuirs non spécialement dénommés ad valorem	16 ⁰ / ₀
60. Articles de cuir, ad valorem	16 ⁰ / ₀
70. Cuirs vernis et chevreau pour empeignes, ad valorem	12 ⁰ / ₀
80. Vins mousseux et non mousseux en bouteilles, ad valorem	12 ⁰ / ₀
90. Parfumerie, ad valorem	12 ⁰ / ₀
100. Bougies, ad valorem	18 ⁰ / ₀
110. Verres à vitre, ad valorem	26 ⁰ / ₀
120. Arachides, ad valorem	10 ¹ / ₂ ⁰ / ₀

130. Noix, noisettes, amandes, ad valorem	10 ¹ / ₂ ⁰ / ₀
140. Mérinos et cachemires unis, de laine pure, pesant moins de 400 grammes au mètre carré, ad valorem	12 ⁰ / ₀
150. Draps et étoffes en laine pesant plus de 400 grammes au mètre carré, ad valorem	18 ⁰ / ₀
160. Confitures et bonbons, dragées, lqucoum, halwa, pekmez (jus de raisins cuits) ou fruits glacés au sucre, ad valorem	20 ⁰ / ₀
170. Sucres non raffinés, raffinés, candis, ad valorem	20 ⁰ / ₀
180. Tissus de jute, ad valorem	12 ⁰ / ₀
190. Sacs de jute, ad valorem	10 ⁰ / ₀
200. Alcool, l'hectolitre	frcs. 12.60
210. Eaux de vie de raisins et de prunes, arak, rhum, cognac et autres eaux de vie en barriques, sans que la taxe puisse être inférieure à 36 fr. l'hectolitre ad valorem	18 ⁰ / ₀
220. Cognacs, liqueurs et boissons spiritueuses de toutes sortes en bouteilles, sans que la taxe puisse être inférieure à 45 frcs. l'hectol.	18 ⁰ / ₀
230. Chaussures de toutes sortes avec semelles de cuir 100 klg. nets frcs. 280.—	
240. Vêtements confectionnés en tissus de laine pure ou mélangée 100 kilog. nets	frcs. 300.—
250. Cordes et articles de corderie de toutes sortes à l'exception des ficelles, ad valorem	25 ⁰ / ₀
260. Sel gemme, 100 kilog. nets	frcs. 3.08
270. Sel marin, 100 kilog. nets	frcs. 3.04
280. Tabacs en feuilles, 100 kilog. nets	frcs. 258.—
290. Tabacs fabriqués, le kilog. net	frcs. 29.80
300. Cigares, le kilog. net	frcs. 5.80
310. Cigarettes, le kilog. net	frcs. 29.80
320. Poudres de toutes sortes les 100 kilog. nets	frcs. 112.—
330. Cartouches, feux d'art. et autres matières explosibles les 100 kg. nets frcs. 140.—	
340. Graines de vers à soie, machines et tous autres accessoires nécessaires à la production des soies	exempts
350. Toutes autres marchandises non dénommées, ad valorem	14 ⁰ / ₀

ТАБЛИЦА В.

Специални распоредания за взимание мито надъ стоки внесени въ България и подлежащи на оцѣнение.

TABLEAU B.

Dispositions spéciales concernant la perception des droits ad valorem sur les marchandises importées en Bulgarie.

L'importateur est tenu d'indiquer par écrit dans la déclaration la valeur et la dénomination commerciale de la marchandise importée.

Les droits ad valorem sont calculés sur le prix réel des marchandises au lieu d'achat, de production ou de fabrication, augmenté des frais de transport et d'emballage jusqu'à la frontière et des frais d'assurance et de commission jusqu'au lieu de destination.

L'importateur devra joindre à sa déclaration la facture de vente et la lettre de voiture ou le connaissement.

La valeur de la marchandise sera indiquée dans la déclaration en francs et en centimes.

Art. 2. La visite douanière des marchandises, aura lieu dans les 48 heures qui suivent la déclaration.

La douane ne pourra se refuser à calculer le droit d'entrée d'après la valeur déclarée par l'importateur que dans le cas où l'inspection de la marchandise lui permet de concevoir des doutes fondés sur l'exactitude de cette valeur.

Dans ce cas, la douane a, durant 24 heures après la visite douanière, le droit d'augmenter la valeur déclarée. Si l'importateur n'admet pas cette augmentation, la douane a la faculté d'exercer la préemption ou de recourir à l'expertise.

En cas de préemption, la douane devra payer à l'importateur, dans un délai de 15 jours, la valeur déclarée augmentée de 5 %.

En cas d'expertise qui devra être effectuée dans un délai maximum de 15 jours, la douane devra remettre la marchandise à la libre disposition de l'importateur, à charge pour celui-ci de fournir une soumission cautionnée ou un cautionnement en numéraire suffisants pour l'acquittement du droit d'entrée, des taxes additionnelles et des suppléments du dit droit qui pourraient résulter de l'expertise. L'importateur aura la faculté de présenter aux experts, à titre de renseignement, un certificat délivré par la chambre de commerce compétente en vue d'établir le prix réel de la marchandise.

Article 3. Le droit de préemption de la douane est déchu dès que l'expertise est demandée.

S'il résulte de l'expertise que la valeur de la marchandise ne dépasse pas de plus de 10 % celle qui a été déclarée par l'importateur, le droit d'entrée sera perçu sur la valeur déterminée par les experts.

Si la valeur déterminée par les experts dépasse de 10 % celle qui a été déclarée, l'importateur sera passible d'une amende qui pourra s'élever jusqu'à 10 fois le montant des droits qu'on a cherché à éluder. Les frais d'expertise seront supportés, moitié par l'exportateur, moitié par la douane, si la valeur résultant de l'expertise n'excède pas 5 % de la valeur déclarée; en cas contraire, ces frais seront supportés par la partie condamnée.

Dès que le droit d'entrée, les taxes additionnelles et s'il y a lieu, l'amende auront été perçus par la douane, la marchandise sera délivrée à l'importateur. Si celui-ci avait déjà retiré sa marchandise, on annulera la partie de la soumission cautionnée ou on remboursera la partie du cautionnement en numéraire qui excédera le chiffre du dit droit d'entrée, des taxes additionnelles et de l'amende.

Art. 4. En cas d'expertise, le chef de la douane et l'importateur désigneront chacun un expert, dans les 8 jours qui suivront la demande d'expertise. En cas de partage des voix, ou si l'importateur le requiert au moment même de la constitution de l'arbitrage, les experts choisiront, dans un délai de 8 jours, un tiers arbitre. S'il y a désaccord entre eux, le tiers arbitre sera nommé par le Président du tribunal du département compétent et, dans les lieux où il n'existe pas de tribunal de département, par le juge local compétent.

La décision arbitrale devra être rendue dans les 5 jours qui suivront la nomination des arbitres.

Article 5. Si dans les 15 jours qui suivent la notification de la décision des experts, les droits supplémentaires, l'amende et les frais n'ont pas été acquittés et que la marchandise n'ait pas, d'ailleurs, été délivrée à l'importateur, celle-ci pourra être vendue par la douane.

Le produit de la vente ou le cautionnement effectué en numéraire après prélèvement des droits supplémentaires, de l'amende et des frais, sera tenu à la disposition de l'ayant-droit, en cas de vente, pendant une année à partir du jour de la vente, en cas de cautionnement, pendant une année à partir du jour de la décision définitive.

Si la somme disponible n'est pas réclamée dans le délai fixé, elle restera définitivement acquise au trésor.

ОКОНЧАТЕЛЕНЪ ПРОТОКОЛЪ.

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature de la convention de commerce conclue en date de ce jour entre la Principauté de Bulgarie et la République Française, les plénipotentiaires soussignés ont fait la déclaration suivante qui fera partie intégrante de la convention même :

1. Les conserves alimentaires paieront, à leur entrée en Bulgarie, un droit de douane de 14% ad valorem et seront soumises à un droit d'accise qui, dans aucun cas, ne pourra être supérieur à 50 francs par 100 kilogr. nets.

2. L'industrie de la production des graines de vers à soie pourra, conformément aux articles 1 et 3 de la convention, être exercée en Bulgarie par les français dans les mêmes conditions que par les nationaux ou les ressortissants de la nation la plus favorisée. L'importation dans la Principauté des graines de vers à soie de provenance française s'effectuera conformément à l'entente intervenue au mois de février 1896 entre les Gouvernement bulgare et français. L'importateur aura à produire un certificat établissant qu'il sélectionne d'après le système cellulaire Pasteur. Ce certificat émanera soit du Maire de la commune où réside l'importateur, soit du Préfet du département; il devra être revêtu de l'estampille du Ministère français de l'Agriculture. Sur la production de ce certificat, les bourses ou boîtes de graines portant le nom et l'adresse du producteur seront examinées au Ministère du Commerce et de l'Agriculture de Bulgarie par une commission spéciale composée de trois membres au moins à laquelle pourra être adjoint un délégué nommé par l'importateur dont il s'agit.

L'importation dans la Principauté de graines de vers à soie ne pourra être effectuée en dehors de la période comprise entre le 1er septembre et le 15 novembre (vieux style) et de celle allant du 1er février au 15 mars (vieux style). Tout envoi de graines fait avant ou après ces deux périodes ne sera pas accepté.

3. Il est convenu que l'expression „courtier“, employée au dernier paragraphe de l'article 3 de la présente convention, ne pourra, en aucun cas, être l'objet d'une interprétation qui aurait pour effet de restreindre en quoi que ce soit le libre exercice de la profession de commerçant.

4. Il est bien entendu que les dispositions de l'article 11 ne sauraient avoir pour effet de porter préjudice aux traités ou conventions de quelque nature que ce soit en vigueur entre l'une ou l'autre des parties contractantes et les pays ou territoires qui seraient unis ou s'uniraient à elle par une union douanière.

5. La clause du traitement de la nation la plus favorisée stipulée à l'article 4 ne s'appliquera pas aux faveurs spéciales résultant d'une union douanière ni à celles accordées aux Etats limitrophes pour faciliter le commerce des frontières. Il est d'ailleurs convenu que l'étendue du territoire dans lequel il sera loisible d'accorder des faveurs spéciales en vue du trafic frontière ne dépassera pas 20 kilomètres de part et d'autre de la frontière des deux Etats limitrophes.

La France renonce en outre, à revendiquer le bénéfice des tarifs de faveur concédés à titre privatif à la Serbie par l'art. IV de l'annexe C du traité de commerce conclu entre la Bulgarie et la Serbie le 16 février 1897

6. Le Gouvernement bulgare aura la faculté d'établir le régime du monopole en ce qui concerne les marchandises suivantes: poudre, tabac, sel, pétrole.

Il est d'ailleurs entendu que les droits de 3 frs 08 et de 3 frs 04 inscrits au tableau A pour les sels gemme et marin ne seront applicables que pour une période d'un an, à compter du jour de l'échange de ratification.

7. Le présent protocole sera considéré comme approuvé par les Puissances contractantes sans ratification spéciale, par le seul fait de l'échange des ratifications de la convention de commerce à laquelle il se rapporte.

Fait en double à Sophia, le 23 Mai (4 Juin) 1897.

(L. S.) C. Stoïloff, m. p. (L. S.) R. de Petiteville, m. p.

НАРОДНО ПРОСВЪЩЕНИЕ.

Instruction publique.

Висше Училище.

Висшето училище в София състои от три факултета: Историко-Филологически, Физико-математически и Юридически. Това заведение е отворено за първ път през 1888 година и постепенно продължава да се развива.

През учебната 1895/96 година в Висшето училище е имало 312 студента, от които през годината напуснали 74 и в края на годината останали 225 редовни студенти и 13 слушатели; от тях завършили образованието си: 27 по историко-филологическите науки, 29 по физико-математическите и 18 по правните — всичко 74.

Академическия персонал се състои от 16 редовни професори, няколко препаратори, асистенти и служещи, всичко 40 души.

Библиотеката при училището в края на годината е имала 13047 съчинения в 23639 тома, а сж се получавали през годината 161 списания по разни специалности.

За поддържане на Висшето Училище през тая година сж израсходвани 455.582 лева; от тая сума 229.742 лева за издържане персонала, 89.052 лева за стипендии и помощи на студентите и 136.788 лева за набавяние пособия, книги и пр.

Срѣдни учебни заведения през учебната 1895/96 год.

а) Мажски срѣдни учебни заведения.

Въ Княжеството е имало 9 пълни мажски гимназии, раздѣлени по на двѣ отдѣления: реално и класическо. Тѣзи гимназии сж въ градовете: София, Варна, Видинъ, Габрово, Пловдивъ, Сливенъ, Разградъ, Руссе, и Търново.

L'Université.

L'Université à Sophia compte trois facultés; historico-philologique, physico-mathématique et celle du droit. C'est pendant l'année 1888 que cette institution a été ouverte pour la première fois, et depuis lors elle continue à se développer progressivement.

Durant l'année scolaire 1895|1896, elle comptait 312 étudiants, dont 74 ont quitté l'école dans le courant de l'année, 225 ont suivi les cours régulièrement, et 13 étaient seulement auditeurs; 27 étudiants ont fini les cours des études historico-philologiques, 29 ceux des études physico-mathématiques et 18 ceux du droit — total 74.

Le personnel académique était composé de 16 professeurs réguliers de quelques préparateurs, assistants et divers employés en tout 40 personnes.

La bibliothèque de cette école avait à la fin de l'année 13,047 ouvrages en 23,639 volumes, et l'on a reçu dans le courant de cette même année 161 revues périodiques sur diverses spécialités.

L'entretien de l'Université a coûté durant la même année scolaire 455,582 levs, dont 229,742 levs pour frais du personnel, 89,052 levs pour bourses et secours aux étudiants et 136,788 levs pour fournitures diverses.

Ecoles secondaires pendant l'année scolaire 1895|1896.

а) Ecoles secondaires pour garçons.

Dans toute la Principauté il y avait 9 gymnases pour garçons, divisés en deux sections, dont l'une spéciale et l'autre classique. Ces gymnases se trouvent à Sophia, Varna, Vidin, Gabrovo, Philippopoli, Slivno, Razgrad, Roustchouk et Tirnovo.

Въ всичките гимназии имало 6911 ученици раздѣлени въ 193 класове съ 323 учители.

Освѣтъ гимназиите въ Княжеството има непълни гимназии и прогимназии, въ които обучението се води по програмата за пълните гимназии. Такива училища има въ всѣки околийски и окръженъ центръ, дѣто нѣма пълно срѣдно учебно заведение и въ погълнатите и срѣдоточни села. Всичките непълни срѣдни мажски училища сж 76 съ 15117 ученика.

б) Дѣвически срѣдни учебни заведения.

Дѣвическо образование се добива въ дѣвическите гимназии и въ непълните срѣдни дѣвически училища.

Пълни дѣвически гимназии има 7, които се намиратъ въ градовете: София, Пловдивъ, Варна, Руссе, Стара-Загора, Търново и Шуменъ. Въ тѣзи гимназии се учатъ 1596 ученички. Непълните дѣвически училища сж 37 съ 3559 ученички.

в) Смѣсени непълни срѣдни учебни заведения.

Въ 14 околийски центрове и погълнати села и градове има трикласни училища въ които се учатъ съвмѣстно момчета и момичета. Такива училища сж 14 съ 938 ученика 103 ученички.

Гимназиите мажски и дѣвически по окръзи сж разпрѣдѣлени така:

Варненски окръгъ: 1 мажска съ 744 ученици и 30 учители и 1 дѣвическа съ 453 ученички и 25 учители.

Видински окръгъ: мажска гимназия съ 631 ученици и 28 учители.

Севлиевски окръгъ: (г. Габрово) 1 мажска гимназия съ 665 ученици и 29 учители.

Пловдивски окръгъ: 1 мажска гимназия съ 976 ученици и 43 учители и 1 дѣвическа съ 477 ученички и 24 учители.

Разградски окръгъ: 1 мажска гимназия съ 516 ученици и 21 учители.

Руссенски окръгъ: 1 мажска гимназия съ 663 ученици и 33 учители и

Tous ces gymnases ont été fréquentés par 6,911 élèves, repartis en 193 classes avec 323 professeurs.

Outre les gymnases, il existe dans la Principauté des gymnases non-complets et des progymnases, dans les quels l'enseignement est fait d'après le programme des gymnases. De pareilles écoles se trouvent dans tous les chefs-lieux de chaque arrondissement où n'existent pas de gymnase, ainsi qu'aux villages les plus grands, et ceux qui servent de centre parmi les autres villages. Toutes ces écoles sont au nombre de 76 avec 15,117 élèves.

б) Ecoles secondaires pour filles.

Les filles reçoivent leur éducation aux gymnases spéciaux de 1ère classe pour filles ainsi qu'aux gymnases de seconde classe.

Il y a 7 gymnases pour filles, qui se trouvent à: Sophia, Philippopoli, Varna, Roustchouk, Stara-Zagora, Tirnovo et Schoumla. Ces gymnases étaient fréquentés par 1,596 élèves.

Les gymnases de seconde classe sont au nombre de 37 avec 3,559 élèves.

в) Ecoles secondaires mixtes.

Dans 14 chefs-lieux d'arrondissements, ainsi que dans les villages principaux et les petites villes il y a des écoles à 3 classes pour garçons et filles ensemble. Ces écoles sont au nombre de 14 avec 938 garçons et 103 filles.

Voici la répartition par département des gymnases masculins et féminins:

Département de Varna. Un gymnase masculin avec 744 élèves et 30 professeurs; un gymnase féminin avec 453 élèves et 25 professeurs.

Département de Vidin. Un gymnase masculin avec 631 élèves et 28 professeurs.

Département de Sevlievo (Gabrovo). Un gymnase masculin avec 665 élèves et 29 professeurs.

Département de Philippopoli. Un gymnase masculin avec 976 élèves et 43 professeurs; un gymnase féminin avec 477 élèves et 24 professeurs.

Département de Razgrad. Un gymnase masculin avec 516 élèves et 21 professeurs.

Département de Roustchouk. Un gymnase masculin avec 663 élèves et

1 дѣвически съ 499 ученички и 18 учители.

Сливенски окръгъ: една мъжка гимназия съ 823 ученици и 36 учители.

Софийски окръгъ: 1 мъжка гимназия съ 1156 ученици и 58 учители и 1 дѣвическа гимназия съ 850 ученички и 34 учители.

Старо-Загорски окръгъ: 1 дѣвическа гимназия съ 615 ученички и 32 учители.

Търновски окръгъ: 1 мъжка гимназия съ 767 ученици и 45 учители и 1 дѣвическа гимназия съ 658 ученички и 23 учители.

Шуменски окръгъ: 1 дѣвическа гимназия съ 413 ученички и 20 учители.

Педагогически Училища.

За подготовка учители за основнитѣ училища държавата поддържа четири педагогически училища въ Кюстендилъ, Ломъ, Казанлъкъ и Силистра. Търновскиятъ окръженъ съвѣтъ едно въ Търново и Шуменската градска община едно въ гр. Шуменъ.

Курсътъ на Педагогическиятъ училища до 1896|97 година бѣ съ три години, а отъ тая дата четири години. При всичкитѣ Педагогически училища, съ изключение на Търновското, има по едно трикласно училище, освѣтъ това и по едно образцово (école annexe), въ което бъдещитѣ учители се практикуватъ по обучението.

Въ Педагогическиятъ курсове е имало 1412 ученици, въ трикласно 1780. Въ тѣзи училища сѣ преподавали 132 учители.

За подготовка учителки за основнитѣ училища служатъ дѣвическитѣ гимназии, въ които се преподава Педагогика и специално методика.

Първоначално учение.

Въ слѣдующитѣ двѣ таблици сѣ показани: 1-о. Числото на училищата по вѣроисповѣданіе и расхода за поддръжаніето имъ; числото на преподавателитѣ по вѣроисповѣданіе, както и она на ученицитѣ които посѣщаватъ училищата.

33 professeurs; un gymnase féminin avec 499 élèves et 18 professeurs.

Département de Slivno. Un gymnase masculin avec 823 élèves et 36 professeurs.

Département de Sophia. Un gymnase masculin avec 1,156 élèves et 58 professeurs; un gymnase féminin avec 850 élèves et 34 professeurs.

Département de Stara-Zagora. Un gymnase féminin avec 615 élèves et 32 professeurs.

Département de Tirnovo. Un gymnase masculin avec 767 élèves et 45 professeurs; un gymnase féminin avec 658 élèves et 23 professeurs.

Département de Choumla. Un gymnase féminin avec 513 élèves et 20 professeurs.

Écoles normales.

L'état entretient à Kustendil, Lom, Kazanlik et Silistrie 4 écoles normales destinées à fournir des instituteurs primaires; en outre, le Conseil Départemental de Tirnovo en a fondé une pour la ville de Tirnovo et la commune de Choumla une autre pour la ville de Choumla.

La durée des études était de 3 ans jusqu'en 1896|97, époque à laquelle elle a été portée à 4 ans. A l'exception de Tirnovo, les écoles normales sont accompagnées d'un cours de 3 ans et d'une école annexe où les futurs instituteurs font un stage.

Les écoles normales ont été fréquentées par 1412 élèves, les cours de 3 ans par 1780. Le nombre des professeurs en a été de 132.

Les institutrices sont formées par les gymnases ordinaires de jeunes filles qui font, en même temps, l'office d'écoles normales.

Enseignement primaire.

Les deux tableaux, qui suivent donneront: 1o. Le nombre des écoles par religion et ce qu'elles coûtent; 2o. le nombre du personnel enseignant par religion avec le nombre des élèves qui les fréquentent.

Числото на първоначалнитѣ училища по вѣроисповѣданіе, както и на суммитѣ които се израсходватъ за поддръжаніето на тия училища.

Nombre des écoles primaires par religion et ce qu'elles coûtent.

No. по редъ No. d'ordre	Наименование на училищата по народности или вѣроисповѣданія. Indication des écoles par nationalité ou par religion.	Брой на училищата Nombre des écoles				Общъ расходъ за училищата въ левове Total des frais des écoles en levs
		Мъжки garçons	Дѣвич. filles	Смѣсени mixtes	Всичко Total	
1	Български, общ. (ист. прав.). Bulgares, com. (orthod.)	617	80	2383	3079	7,652.349
2	Българо-Католически . . . Bulgares-catholiques	6	2	11	19	19.319
3	Българо-Протестански . . . Bulgares-Protestantes	—	—	8	8	6.467
4	Българо-Мохамедански . . . Bulgares-Mahométanes	3	3	19	25	7.810
5	Турски Turques	35	25	1183	1243	258.119
6	Татарски Tatares	—	—	16	16	2.309
7	Гръцки Grecques	20	5	14	39	117.266
8	Арменски Arméniennes	4	4	5	13	38.303
9	Еврейски Israélites	15	3	9	27	133.996
10	Католически Catholiques	2	2	—	4	10.800
11	Француски Françaises	1	1	1	3	770
12	Ромънски Roumaines	1	—	1	2	439
13	Германско Allemandes	—	—	1	1	17.150
14	Русско-Липованско Russo-Lipovanes	—	—	1	1	?
15	Дѣвически институтъ Institut de filles	—	—	1	1	?
	Всичко—Total .	704	125	3652	4481	8,268.097
	a) Български общински Bulgares communales	617	80	2383	3079	7,652.349
	б) Частни Privées	87	45	1270	1402	615.748

Забѣлѣжка. $\frac{2}{3}$ отъ расходитѣ за поддръжаніето на първоначалнитѣ училища се плащатъ отъ Държавното Сѣкровище а другата $\frac{1}{3}$ отъ общинитѣ. N. B. Les dépenses de l'enseignement primaire incombent pour les $\frac{2}{3}$ à l'Etat et pour un $\frac{1}{3}$ aux communes.

Числото на прѣподавателитѣ по вѣроисповѣданіе, както на ученицитѣ.

Maîtres d'écoles et nombre des élèves par religion.

No. по редъ No. d'ordre	Наименование на училищата по народности или вѣроисповѣдания. Indication des écoles par nationalité ou par religion.	Брой на прѣподавателитѣ Nombre du corps enseignant			Брой на ученицитѣ Nombre des élèves		
		Учителѣ Maîtres	Учителѣ Maîtres.	Всичко Total	мъже garçons	женѣ filles	Всичко Total
1	Български общ. (ист. прав.). Bulgares com. (orthodox).	5250	1262	6512	198841	64782	263623
2	Българо-Католически . . . Bulgares-Catholiques	30	11	41	1192	615	1807
3	Българо-Протестански . . . Bulgares-Protestantes	—	10	10	128	88	216
4	Българо-Мохамедански . . . Bulgares-Mahométaues	36	2	38	745	568	1313
5	Турски Turques	1339	65	1404	38834	31102	69936
6	Татарски Tatares	17	1	18	381	388	779
7	Гръцки Grecques	76	38	114	3712	1629	5341
8	Арменски Arméniennes	24	7	31	490	375	865
9	Еврейски Israélites	90	26	116	2343	813	3156
10	Католически Catholiques	7	13	20	172	244	416
11	Француски Françaises	6	3	9	49	83	132
12	Ромънски Roumaines	2	1	3	86	36	122
13	Германски Allemandes	4	—	4	52	58	110
14	Русско-Липованско Russo-Lipovanes	1	—	1	30	4	34
15	Дѣвически институтъ Institut de filles	4	4	8	5	45	50
	Всичко Total	6886	1443	8329	247060	100840	347900
	a) Български общински Bulgares communales	5250	1262	6512	198841	64782	263623
	б) Частни Privées.	1636	181	1817	48219	36058	84277

Библиография.

Книги на иностранны язици въ които се третира за княжество „България“ и които се намиратъ въ Народната Библиотека въ София.

BIBLIOGRAPHIE.

Livres étrangers qui traitent de la Principauté de Bulgarie et qui se trouvent à la Bibliothèque Nationale de Sophia.

I. Section historique.

a) Avant la libération.

D'Avril, Adolphe. St.-Cyrille et St.-Méthode, 1ère lutte des Allemands contre les Slaves. Paris 1885.
 Barclay, C. N. Bulgaria before the war. London 1877.
 Wolfins, Jos. Ch. Historia Bogomilorum. Vitembergæ (a†e) 1712.
 Vretos, André Papadopoulo. La Bulgarie ancienne et moderne. St.-Petersbourg 1856.
 Zygabenus, Anthymius. Narratio de Bogomilis, seu panopliæ dogmaticæ titulus XXIII. Göttingæ 1842.
 Uvarow, Sergius. De Bulgarorum utrorumque origine et sedibus antiquissimis. Dorpati Livonorum 1853.
 Jiriček, Jos. Const. Dr. Geschichte der Bulgaren. Prag 1876.
 Krestovitch, Gavril. La vérité sur la question bulgare. Paris 1861.
 Léger, Louis. Cyrille et Méthode, étude historique. Paris 1868.
 — Les Turcs en Bulgarie. Paris 1869.
 — Les plaies de la Bulgarie. Galatz 1867.
 — L'évènement de Roustchouk et le gouvernement turc.
 Stekert, A. Dr. La Bulgarie, son passé et sa renaissance. Paris 1886.
 Théophylactus. Bulgariae Archiepiscopi opera omnia. Parisiis 1864.
 Zankow et Balabanow. La Bulgarie. London 1876.
 — Bulgaria. London 1876.
 Ranghabé, Cléon. Plevna le jour de la reddition. Vienne 1879.

b) Après la libération.

Anonymus. Boris oder Assen? ein Beitrag zur Lösung der bulgarischen Frage. Leipzig 1895.
 Anonymus. Bulgarien und der bulgarische Fürstenhof, politisch-feuilletonistische Aufzeichnungen (1879—1895) von einem Diplomaten. Berlin 1896.
 Anonymus. Bulgarien nach dem Sturze Stambulow's. Wien 1895.
 Anonymus. Der serbisch-bulgarische Krieg bis zum Waffenstillstand. Minden 1886.
 Dicey, Edward. The peasant state; an account of Bulgaria in 1894. London 1894.
 Drandar, A. Le Prince Alexandre de Battenberg en Bulgarie. Paris 1884.
 — Les événements politiques en Bulgarie de 1876 à nos jours. Paris 1896.
 Golovine, Dr. Fürst Alexander I von Bulgarien, 1879—1886. Wien 1896.
 Jiriček, Const. Dr. Das Fürstenthum Bulgarien. Wien 1891.

- Koch, Adolph. Fürst Alexander von Bulgarien. Darmstadt 1857.
 Anonymus. La révolution de Philippopoli du 6/18 sept. 1885. Paris 1888.
 Anonymus. Les Bulgares, par un diplomate. Paris 1894.
 Menarini, G. La Bulgarie e l'avvenire degli Slavi. Roma 1892.
 Michailowski, Stoyan. Notre linge sale, Karavelow et C-ic. Sophia 1885.
 Möller. Der serbisch-bulgarische Krieg, 1885. Hannover 1888.
 Regenspursky, Carl. Die Kämpfe bei Slivnitza am 17, 18. und 19. November 1885. Wien 1895.
 Anonymus. Report presented to the international commission at Constantinople as to the state of Macedonia since the treaty of Berlin. London 1880.
 Roy, Ch. Dr. Souvenirs politiques et militaires de Bulgarie; deux révolutions et la guerre serbo-bulgare. Paris 1887.
 Anonymus. Russie et Bulgarie, les causes occultes de la question bulgare. Paris 1877.
 Samuelton, James. Bulgaria past and present, historical, political and descriptive. London 1888.
 Sobolew, L. N. Der erste Fürst von Bulgarien. Leipzig 1886.
 Huhn, H. von. Der Kampf der Bulgaren um ihre National einheit. Leipzig 1888.
 — Aus bulgarischer Sturmzeit. Leipzig 1886.
 Hugonnet, Léon. Chez les Bulgares. Paris 1888.

II. Géographie.

- Arnold, Arthur R. From de Levant, the Black sea and Danube. London 1868.
 Baker, James. Turkey in Europe. London 1877.
 Barclay, C. H. Between the Danube and Black Sea, or five years in Bulgaria. London 1877.
 Barclay, C. H. Bulgaria before the war during seven years experience of European Turkey and its inhabitants. London 1877.
 Barth, Heinrich. Reise durch das innere der europäischen Türkei, von Rutschuk über Philippopol, Rilo, Monastir, Bitolia und dem thessalischen Olymp nach Saloniki im Herbst 1862. Berlin 1864.
 Blanqui, M. Voyage en Bulgarie pendant l'année 1841. Paris 1843.
 Boskovitch, G. A. Reise von Constantinople durch Romanien, Bulgarien und die Moldau nach Lemberg in Pohlen. Leipzig 1779.
 Walsh, R. Reise von Constantinopel durch Rumelien, das Balkangebirge, Bulgarien, die Walachei, Siebenbürgen und Ungarn. Dresden 1828.
 Grisebach, A. Dr. Reise durch Rumelien und nach Brussa. Göttingen 1841.
 Gugumos. Reise von Bucharest, der Hauptstadt in der Walachei über Giurgevo, Rutschuk, durch Oberbulgarien bis gegen die Gränze von Rumelien und dann durch unter Bulgarien über Silistria im Jahre 1789. Landshut 1812.
 Elliot, B. C. M. A. Elf Jahre Balkan-Erinnerungen eines Preussischen Officiers aus den Jahren 1876 bis 1887. Breslau 1889.
 Erdic, Jean. En Bulgarie et en Roumelie. Mai, Juin 1884. Paris 1885.
 Jireček, G, Const. Dr. Die Heerstrasse von Belgrad nach Constantinopel und die Balkanpässe. Prag 1887.
 Dora d'Istria, Mme. Excursions en Roumélie et en Morée. Paris 1863.
 Kanitz. Donau-Bulgarien und der Balkan. Leipzig 1882.
 Kanitz. La Bulgarie danubienne et le Balkan; études de voyage (1860 — 1880) Leipzig 1882.
 Kanitz. Reise in Süd-Serbien und Nord-Bulgarien. Vienne 1868.
 Keppel, Georges. Narrative of a Journey Across the Balkan. London 1851.

- Léger, Louis. Le monde slave. Paris 1873.
 Lonlay, Dick. En Bulgarie, 1877 — 1878. Paris 1883.
 Mackenzie, M. G. Travels in the Slavonic provinces of Turkey in Europe. London 1877.
 Melchisedec, Episcop. Excursiune in Bulgaria. Bucuresci 1885.
 Millet, René. Souvenirs du Balkan de Salonique à Belgrade et du Danube à l'Adriatique. Paris 1887.
 de Pimodan, cap. De Goritz à Sophia: Istrie, Dalmatie, Montenegro, Grèce, Turquie et Bulgarie. Paris 1893.
 Hahn, G. J. Reise von Belgrad nach Salonik. Wien 1861.

Economie politique.

- Anonymus. Die Handelspolitik der Balkanstaaten: Rumänien, Serbien und Bulgarien, Spaniens und Frankreichs in den letzten Jahrzehnten. Leipzig 1892.
 Wolfgang, Eras, Dr. Unser Handel mit den Balkanländern. Leipzig 1891.
 Dimtschow, M. R. Dr. Das Eisenbahnwesen auf der Balkanhalbinsel. Bamberg 1894.
 Rausch, Carl. Dr. Bulgarien. Seine wirtschaftliche und finanzielle Entwicklung. Wien 1892.
 Müller, Jos. Albanien, Rumelien und die österreichisch-montenegrinische Gränze. Prag 1844.
 Djouvara. Raport a supra situatiunei comerciale economice si financiare a Bulgarei. Bucuresci 1890.

Histoire religieuse.

- Dobrowski, Jos. Cyrill und Method, der Slaven Apostel. Prag 1823.
 Krasensky. Histoire religieuse des peuples Slaves. Paris 1853.
 Ginzel, J. Augustin. Geschichte der Slaven-Apostel Cyrill und Method. Wien 1861.
 Miklosich, Fr. Vita sancti Metodii, russo, slovene et latine. Vindobonae 1870.

Divers.

- Ghuyn, Van den. Les populations danubiennes. Bruxelles 1872.
 Erkert. Ethnographie de la Macédoine. Philippopoli 1881.
 Clair, C. S. G. et B. Ch. A residence in Bulgaria. Londres 1869.
 Lavelaye. La Péninsule des Balkans. Bruxelles 1886.
 Lux, E. A. Die Balkanhalbinsel mit Ausschluss von Griechenland. Freiburg 1887.
 Ofeikow. La Macédoine au point de vue ethnographique, historique et philologique. Philippopoli 1887.
 Utjeschenovitch, M. Olg. Die Hauscommunione der Südslaven. Wien 1859.
 Chopin, M. et Libreini, A. Provinces danubiennes et roumains. Paris 1856.
 Gladstone. Bulgarian horrors and Russia in Turkestan. Lsipzig 1876.
 Robert, Cyprien. Le monde Slave, son passé, son présent et son avenir. Paris 1852.
 Robert, Cyprien. Les Slaves de Turquie: Serbes, Montenegrins, Bosniaques, Albanes et Bulgares. Paris 1844.

Küffer, Edouard. Die Balkanhalbinsel und ihre Völker vor der Lösung der orientalischen Frage. Bautzen 1869.
Stephanovitch, Dimitr, Slaves et Grecs devant la Turquie. Paris 1861.
Hujonnet, Leon. La Turquie inconnue: Roumanie, Bulgarie, Macedoine et Albanie. Paris 1886.

Аксаковъ С. И. Славянскій вопросъ 1860—1866 г. Москва.
Весель Н. X. Восточной вопросъ, спб. 1877 г.
Касабовъ Г. Руссия и Българскія въпросъ. София 1896 г.
Миллеръ Орестъ. Славянство и Европа. Спб. 1877 г.
Негодинъ П. М. Собрание статей, писемъ и рѣчей по поводу Славянскаго вопроса. Москва 1878 г.
Бендеревъ Капитанъ. Военная Географія и Статистика Македоній и сосѣднихъ съ нею Областей Балканскаго Полуострова. Спб. 1890 г.
Будиловичъ А. Обзоръ областей западнаго и южнаго славянства. Спб. 1786 г.
Везсоновъ П. Нѣкоторыя черты путешествія Ю. И. Венелина въ Болгарію. Москва 1857 г.
Антоинъ Архимандритъ. Поѣздка въ Румелию. Спб. 1879 г.
Эрби и Мекензи. Путешествіе по Славянскимъ Областямъ Европейской Турціи. Спб. 1878 г.
Каницъ Ф. Дунайская Болгарія и Балканскій Полуостровъ Спб. 1876 г.
Пясецкій Д-ръ. Два мѣсяца въ Габрово, Пловдивъ. 1878 г.
Тешловъ В. Писма изъ Болгарій. Москва 1833 г.
Павловичъ Н. Заведение за живопись, какъ да се устрои въ България. Русчужъ 1867.
Воцель Д-ръ. Древнѣйшая бытовая Исторія Славянъ вообще и Чеховъ въ особенности. Киевъ 1875 г.
Априловъ Василий. Денница ново-българскаго образования. Одесса 1841 г.
Арсеній Геромонахъ. Охридскій Патріархатъ. Харьковъ 1864 г.
Березинъ И. Православная и другія Христіанскія церкви въ Турціи. Спб. 1855 г.
Шафарикъ И. П. Славянскія древности. Переводъ съ чешскаго О. Бодянскаго-Историческая часть. Москва 1848 г.
Богданъ И. Пріятельскіе писма отъ Българина къ Грѣку. Прага 1852 г.
Болгаринъ. Славяно-Болгарскій языкъ. Одесса 1871 г.
— Болгарская грамота XIII-го вѣка. Спб. 1853 г.
Васильевскій В. Образование втораго Болгарскаго Царства, Феодора Устиѣнскаго. Одесса 1870 г.
Венелинъ И. Юр. Критическія изслѣдованія объ исторіи Болгаръ. Москва 1849 г.
Венелинъ И. Юр. Древніе и нынѣшніе Болгаре. Москва 1856.
Вышгородскій А. Краткое сказаніе о славянахъ, (особенно о Болгарахъ). Рязань 1878 г.
Гладстонъ. Болгарскіе ужасы и восточный вопросъ. Спб. 1876 г.
Голубинскій Е. Краткій очеркъ исторіи православныхъ церквей болгарской, сербской и румынской. Москва 1871 г.
Григоровичъ И. В. Какъ выражались отношенія константинопольской церкви къ окрестнымъ сѣвѣрнымъ народамъ и преимущественно къ Болгарамъ въ началѣ X столѣтія. Одесса 1866 г.
Даскаловъ X. Возраженіе Болгаръ или реакція въ Европейской Турціи. Москва 1858 г.
Даскаловъ X. Открытія въ древней Столицѣ Болгарской Търновѣ. Писмо къ О. М. Бодянскому. Москва 1859 г.
Иловайскій Д. О Славянскомъ происхожденіи Дунайскихъ Болгаръ. Москва 1874.
Иречекъ Д-ръ. Исторія Болгаръ. Одесса 1878 г.
Качановскій Вл. Къ вопросу о литературной дѣятельности Болгарскаго Патріарха Ефтимія (1375—1393). Спб. 1882 г.

Княжескій З. Введение въ Исторіи Болгарскихъ Славянъ. Москва 1874 г.
Кръстовичъ Гаврилъ. Исторія Българска.
Липранди П. И. Восточный вопросъ и Болгары. Москва 1868 г.
Липранди П. И. Болгарія. Москва 1877 г.
Палаузовъ Н. С. Вѣкъ Болгарскаго Царя Симеона. Спб. 1852 г.
Сырку П. Два слова о Греко-Болгарскомъ церковномъ вопросѣ. Спб. 1890 г.
Соколовъ Матвѣй. Изъ древней исторіи Болгаръ. Спб. 1879 г.
Бобчевъ С. С. Писма о Македоній и Македонскомъ вопросѣ.

ИСТОРИЧЕСКИ ОЧЕРКЪ.

Notice historique.

Българскій народъ не происходитъ отъ до сега населеніи отъ него мѣстности. Не добръ извѣстнотъ и най-първото население което намираме въ тѣзи мѣстности въ самото начало на историческя периодъ, се брой най-напрѣдъ противъ Гърцитѣ и Римлянитѣ, догдѣто падна най-послѣ подъ игото на послѣднитѣ. Отъ първия вѣкъ още по нашето лѣточисление, Мизия, Тракия и Македония сж били вече Римски провинци. Нъ отъ края на II вѣкъ, славянски племена, между които Карпитѣ и Костобокитѣ нахлуватъ въ Балкански Полуостровъ, и захващатъ да оспораватъ на Римлянитѣ правото имъ за владѣние на Дунавскитѣ брѣгове. Слѣдъ побѣдитѣ нанесени надъ тия племена отъ императоритѣ Кайусъ, Диоклецианъ и Валерій, множество отъ тия варвари бидоха заселени по десния брѣгъ на Дунава, и отъ тукъ вече захваща славянското заселяванне на Балкански Полуостровъ. Начинайки отъ V столѣтіе, казва г-нъ Дриновъ, срѣщаме славянски имена между високи сановници въ источната имперія; двама императори даже, Юстинъ I (518—527) и внукътъ му Юстинианъ 527—565) сж отъ славянско происхождение.

Къмъ края на V столѣтіе стана най-големото прѣселение. Нахлуваннето на славянитѣ почна отъ Дакія, и особенно отъ западната часть на Карпатитѣ, мѣстността именно отъ която днесъ за днесъ е съставена Трансильванія. Тукъ сж се образували два народа: „Антитѣ и Словенитѣ“, които дадоха името си на цѣлото племе; тѣ се нахлуха въ Пелопонезъ и обсадиха Со-

Le peuple bulgare n'est pas originaire des pays qu'il occupe actuellement. Les populations mal connues qui y étaient fixées aux origines de l'histoire luttèrent d'abord contre les grecs et les roumains et finirent par subir le joug de ces derniers. Dès le I siècle de notre ère, la Mœsie, la Thrace et la Macédoine étaient déjà des provinces roumaines. Mais, dès la fin du II siècle, des peuplades slaves, au nombre des quelles les Karpis et les Kostobakis vinrent disputer aux roumains, la possession des rives du Danube. A la suite des victoires remportées sur eux par les empereurs Cains, Dioclétien et Galère, un grand nombre de ces barbares furent transportés sur la rive droite et commencèrent ainsi la colonisation slave dans la péninsule des Balkans. Dès le commencement du Ve siècle, dit M. Drinow, on trouve des noms slaves parmi ceux des grands dignitaires de l'empire d'Orient; deux empereurs même, Justin Ier (518—527) et son neveu Justinien (527—565) sont d'origine slave.

Mais l'émigration la plus importante avait lieu vers la fin du Ve siècle; l'invasion slave est son point de départ dans la Dacie, particulièrement à l'ouest des Karpathes dans la région qui forme aujourd'hui la Transylvanie; deux peuples en sortirent: les „Antes“ et les „Slovènes“ dont le nom servait à désigner l'ensemble de la race, qui s'avancèrent jusque dans le Péloponèse

лунъ и Цариградъ. Сѣверната страна на полуострова бѣ вече славянска, нѣ населението не образуваше единъ съединенъ народъ, тъй като то се дѣлеше на многобройни племена, несвързани помежду си съ политически връзки.

Инициативата за обединението на разнитѣ разпръснати славянски племена и съставянето отъ тѣхъ на една държава, — както това се е случило и съ други Европейски народи, — се дължи на едно чуждо по родътъ си и по происхождението си племе. И дѣйствително едно финийско племе отъ крайбрежията на Волга дойде въ VII вѣкъ и завладѣе всичкитѣ славянски племена, които бѣха се засѣлили въ источната частъ на старата Мизия, и съ името на това племе се нарича още днесъ источната частъ на полуострова.

Нѣ, Българетѣ като се остановиха по Дунавскитѣ полета и дадоха името си даже на страната и на жителитѣ ѝ се прѣтопиха въ побѣденитѣ отъ тѣхъ славянски племена.

Отъ тогава и до срѣдата на 15-й вѣкъ, историята е прѣпълнена съ разказванieto и описанието войнитѣ на Българетѣ съ Гърцката империя, войни които въпрѣки алтернативнитѣ побѣди и несполуки сж имали за резултатъ разширяването на българскитѣ владения къмъ югъ. Подиръ Царя Аспаруха, Кормисошъ (753 г.) и Кардамъ (791 г.) тѣ сж можли да наложатъ на Византийцитѣ слѣдъ блѣскави побѣди, плащанието годишенъ данѣкъ.

Отъ начало на IX вѣкъ (802 г.) захваща царуването на единъ отъ най-могущественитѣ Български господари, Царя Кружъ, прочуть както по жестокоститѣ си, тъй сжщо и по войственитѣ си и политически способности. Той е билъ единъ отъ първитѣ царе, които расширочиха владенията си на югъ отъ Балканитѣ. Царъ Кружъ не бѣ само единъ отличенъ войнъ, нѣ и първи организаторъ на българския народъ; столицата му бѣ Прѣславъ.

Царуването на Бориса (852—907), е ознаменувано съ прѣминаването на Българския народъ къмъ Християнството, по заповѣдта и дадения прижѣръ на самия господаръ Бориса.

et vinrent assiéger Thessalonique et Constantinople; le nord de la péninsule était devenu slave. Mais la population ne constituait pas une véritable nation; elle était partagée en un grand nombre de tribus, n'ayant entre elles aucun lien politique.

Comme cela s'est passé chez d'autres nations d'Europe, c'est à un peuple étranger, par sa race et par sa patrie d'origine, que revient le mérite d'avoir réuni en un seul faisceau les tribus slaves éparses et d'en avoir formé un corps politique. C'est en effet une tribu de race finnoise, originaire des bords de la Volga, qui vint au VIIe siècle établir sa domination sur toutes les peuplades slaves qui occupaient la partie orientale de l'ancienne Mœsie, et c'est le nom de cette peuplade que porte encore aujourd'hui la partie orientale de la péninsule.

Mais les Bulgares, en s'établissant dans les plaines du Danube, s'ils ont donné leur nom au pays et à ses habitants, se sont, en fait, slavisés et fondus au milieu des populations slaves qu'ils avaient soumise.

Depuis cette époque jusqu'au milieu du XVe siècle, l'histoire des rois bulgares est remplie par le récit de leurs luttes avec l'empire Grec, luttes qui, malgré des alternatives de succès et de revers eurent pour résultat définitif, l'extension des possessions bulgares dans le Midi. Après Asparouh, Kormisios (753) et Kardam (791) purent imposer aux Grecs, à la suite de campagnes victorieuses, l'obligation de payer un tribut annuel.

Avec les premières années du IXe siècle, (802), commence le règne de l'un des plus puissants souverains des Bulgares, Kroum aussi célèbre par sa cruauté toute barbare que par ses talents militaires et politiques; il l'un des premiers à étendre leur domination au sud des Balkans Il ne fut pas seulement un grand guerrier, mais il fut aussi de sa capitale, Preslav, le premier organisateur du peuple bulgare.

Le règne de Boris (852—907) est marqué par la conversion en masse du peuple bulgare au christianisme, sur l'ordre et à l'exemple de son chef.

Въвежданието на Християнството въ България е станало тъкмо тогава когато сж се подигнали съперничествата между Папата Николай, и Вселенския Патриархъ Фотиусъ, които съперничества сж прѣдшестваваха схизмата между двѣтѣ църкви. Далечъ естествено отъ да се мисли даже, Българската църква да зависи по какъвто и да е начинъ отъ Цариградската, Царъ Борисъ се помъчи да се приближи до Папата, за да измоли отъ него провъдници, а най-главно за да се основе една Патриаршия или поне една Архиепископия, чрезъ които да се осигури независимостта на Българската църква. Нѣ тъй като Папата Николай и наследникътъ му Адрианъ не говориха на исканieto на Царъ Бориса той се отнесе тогава къмъ Цариградскитѣ Патриархъ, който удовлетвори исканieto на Царя, и му испрати единъ Архиепископъ.

При царуването сжщо на Бориса, Славянскитѣ равноапостоли Кирилъ и Методий въведоха въ България азбуката, наречена кирилица, приеманието на която бѣ единъ значителенъ потикъ къмъ литературното и интелектуално развитие на Българетѣ. Царъ Борисъ, слѣдъ абдикиранieto си, се помина въ единъ манастиръ въ 906 година.

Прѣвъ царуването на втория му синъ, Царъ Симеона, България достигна въ апогея на славата си. Тя владѣше не само надъ Дунавското поле, нѣ и надъ Тракия и Македония и една частъ отъ Тессалия, Епиръ и Албания, а отъ татѣкъ Дунава надъ Сирмива, Влахия, една частъ отъ Венгрия и Трансилвания. При такива пространни владѣния, не трѣбва да ни се вижда за чудо, ако Симеонъ си даде титлата Царъ, която титла му е била приповната и отъ Папата Формозий. Въодушевенъ отъ желанието да замѣсти Византийскитѣ императори, Царъ Симеонъ си даде титлата „Императоръ и Самодържецъ на всички Българе и Гърци“. Тъзи титла сж носили и наследникитѣ му до 1393 год.

Прѣвъ тѣзи сжщата епоха се осмъществу и най-горещото желание на Българската църква, основанието на патриаршия. Столицата на Български Патриархъ бѣ въ Търново, който градъ отъ

L'instruction du christianisme en Bulgarie s'opérait précisément à l'époque où s'élevaient entre le pape Nicolas et le patriarche Photius les compétitions, présages du schisme entre les deux Eglises. Naturellement hostile à la pensée d'une dépendance quelle qu'elle fût du côté de Constantinople, Boris chercha à se rapprocher du peuple pour obtenir de lui des prédicateurs et surtout l'érection d'un patriarcat ou tout au moins d'un archevêché qui assurât l'autonomie de l'Eglise bulgare. Ni le pape Nicolas ni son successeur Adrien n'ayant répondu, Boris se tourna vers le patriarche de Constantinople qui fit droit à sa demande et lui envoya un archevêque.

C'est encore sous le règne de Boris que les disciples des apôtres slaves, Cyrille et Méthode, apportèrent en Bulgarie l'alphabet dit Cyrillique dont l'adoption fut le point de départ d'un mouvement littéraire et intellectuel remarquable. Boris après avoir abdiqué mourut dans dans un couvent en 906.

Le règne de son second fils Siméon (894—927) porta la prospérité de la Bulgarie à son apogée; le territoire soumis à sa domination comprenait, non seulement la plaine danubienne du nord des Balkans, mais encore la Thrace, la Macédoine, une partie de la Thessalie, de l'Epire et de l'Albanie, puis au delà du Danube, la Syrmie, la Valachie, une partie de la Hongrie et de la Transylvanie. En présence d'une domination aussi étendue, on ne peut s'étonner que Siméon ait pris le titre de Tzar qui lui fut d'ailleurs reconnu par le pape Formose. Aspirant ouvertement à se substituer aux empereurs byzantins, il s'intitula même „empereur et autocrate de tous les Bulgares et Grecs“. Ce titre fut porté par ses successeurs jusqu'en 1393.

C'est à la même époque que l'église bulgare obtient la réalisation de son vœu le plus cher. l'érection d'un patriarcat. Le siège du Patriarche était Preslav qui depuis les premiers temps de

първото още времена отъ установението на Българитѣ не бѣ прѣстаналъ отъ да е столица на господаритѣ, и отъ който Борисъ, споредъ своеврѣмнитѣ списатели бѣ направилъ единъ величественъ центъръ.

Наслѣдницитѣ впрочемъ на тоя храбри Царь не знаехъ да запазятъ цѣлостността на наследеното отъ тѣхъ Царство. Въ 963 год. единъ боляръ отъ Търново Шишманъ Мокрий създаде въ Албания, Македония, Мрава, Виддинъ и София, едно западно Българско Царство, когато Борисъ II викаше на помощъ Императора Иванъ Цимисхи, за да може да противостои на едно ново нахлуване на Русситѣ, прѣдводителствувани отъ Святослава, и впоследствие сваленъ отъ Императора отъ върховната власть.

Западното Българско Царство възобнови впрочемъ за нѣколко години още нѣкогашното си величие подъ скиптра на Самуила, най-малкия синъ и втори наследникъ на Шишмана, който успѣ да възстанови почти изцѣло царството на Прѣславскитѣ Царѣ, и титлата му е била припозната отъ Папата. Нѣ упорството на Императора Василій II, който поддържа войната въ продължение на 28 години противъ Самуила биде най-послѣ увенчано съ успѣхъ. Битката при Бѣласица, близо до Струмица, даде край на войната и истребването на Българската войска. Подиръ смъртта на наследника му Владиславъ въ 1015 год. България остана безъ Царь, и въ 1019 год. цѣла България падна подъ Византийското иго.

Не доброволно, впрочемъ Българитѣ приеха Византийскитѣ яремъ, и прѣвъ цѣлия периодъ на подчинението имъ многобройни опити сж били направени за извоюване на свободата. (Петъръ Делянъ, Тихомиръ, Константинъ и пр.) Едва въ 1186 год. се започна голѣмото въстание, което подъ прѣдводителството на двамата брата Петъръ и Иванъ Асѣнъ, отъ Търново, възврънаха свободата и независимостта на Българетѣ. Съ царуването на Асѣновци столицата се прѣнесе въ Търново. Това промѣнение бѣ окончателно, и днесъ още, при всичко че по политически и географически обстоятелства София е станала Столиченъ градъ на

l'établissement des bulgares n'avait pas cessé d'être la résidence des souverains, et dont Boris avait fait une ville que les récits contemporains représentent comme magnifique.

Mais les successeurs de ce puissant Tzar ne surent pas maintenir l'intégrité de son empire. En 963, un boyar nommé Chischman Moker, originaire de Tirnovo constitua avec l'Albanie, la Macédoine, les territoires de la Morava, de Vidin et de Sophia l'empire de la Bulgarie occidentale, cependant que Boris II appelait à son secours l'empereur Jean Zimiscès, pour résister à une nouvelle invasion des russes commandés par Sviatoslaw, et se voyait dépossédé par l'empereur de la puissance souveraine.

L'empire de la Bulgarie occidentale vit reflorir pendant quelques années la puissance bulgare sous le règne de Samuel, le plus jeune fils et le second successeur de Chischman, qui réussit à reconstituer presque complètement l'empire des Tzars de Preslaw, dont le titre lui fut confirmé par le pape. Mais la ténacité de l'empereur Vasile II qui soutint contre Samuel une guerre de 28 ans, finit par être couronnée de succès.

La bataille livrée devant le mont Belasitza près de la Stroumitza, mit fin à la lutte par la destruction de l'armée bulgare. Après la mort de son successeur Vladislav en 1015, la Bulgarie se trouva sans souverain et en 1019 la Bulgarie tout entière retomba sous la domination de l'empire byzantin.

Les bulgares n'acceptèrent pas volontiers la domination grecque et pendant toute la période de dépendance, de nombreuses tentatives furent faites pour recouvrer la liberté (Pierre Delieu, Tichomir, Constantin). Mais ce n'est qu'en 1186 que commença la grande insurrection qui sous la conduite des frères Jean et Pierre Assen, originaires de Tirnovo, devait rendre l'indépendance aux Bulgares; l'avènement au trône de Assen avait fixé à Tirnovo, lieu d'origine de cette famille, la capitale de l'empire. Cet emplacement fut définitif, et, aujourd'hui encore, bien que des circonstances politiques et géographiques aient amené à

Управлението, Търново, Столицата на старитѣ Царѣ се счита като историческа Столица, и нѣкакъ си като свещенъ градъ на България. Единъ отъ наследницитѣ имъ, впрочемъ Иванъ Асѣнъ едвамъ сполучи да възвръне на България прѣдшното ѝ величие. Чрѣвъ политическото си умѣние и мъдро управление, както и побѣдитѣ си, той успѣ да въздигне България до най-висока степенъ както по могуществото ѝ тѣй сжщо и по вътрѣшното ѝ благоустройство. Въ врѣме на царуването му, искусствата, литературата и търговията сж направили огроменъ напрѣдъкъ а границитѣ на царството достигнали до крайбрежията на Адриатическото море. Иванъ Асѣнъ се помина въ 1241 год.; тримата негови наследници изгубиха най-голѣмата частъ отъ завоеванитѣ земи до 1257 год., когато угасна и родътъ на Асѣновци.

Въ 1280 год. единъ боляръ отъ Куманско произхождение именуенъ Георги Тертеръ, основа една нова династия, която, впрочемъ, въ 1290 год. биде замѣстена отъ Михаилъ Шишмана; той основа въ Виддинъ послѣдната Българска династия. Михаилъ Шишманъ биде убитъ въ битката близо до Кюстендилъ (1330 год.), гдѣто Българетѣ сж били напълно поразени отъ Сърбитѣ. Иванъ Шишманъ III и Странимиръ, въ Търново и София не можехъ да противостоятъ на нападенията на Маджаритѣ и на Турцитѣ, а втория противъ успѣхитѣ на послѣднитѣ. Подиръ нещастната битка при Косово-поле (1389) Българитѣ както и другитѣ християнски народи на Балканскитѣ Полуостровъ сж били принудени да се подчинятъ на Турското Владичество.

Турцитѣ унищожиха автономията на Българетѣ, и като имъ отнеха земитѣ които владѣяха, ги подвѣгнахъ на едно робство отъ естество да загъпи и народното чувство. Черковната автономия сжщо исчезна, като я подчиниха на Гръцката Патриаршия, и тѣй се нанесе послѣдния ударъ за истреблението на Българскитѣ народъ до първата четвъртъ на XIX столѣтие.

placée à Sophia le siège du gouvernement de la Bulgarie émancipée, Tirnovo, la cité des Tzars, est considérée comme la capitale historique, et en quelque sorte comme la ville sacrée de la Bulgarie. Ce ne fut cependant qu'un de leurs successeurs, Jean Assen (1218), qui parvint à rendre à la Bulgarie son ancienne splendeur. Par son habile politique et sa sage administration, autant que par ses victoires, il porta la puissance de l'empire bulgare ainsi que sa prospérité intérieure au plus haut point qu'elles aient jamais atteint. Sous son règne, les arts, la littérature, le commerce prirent un nouvel essor, et il étendit les limites de sa domination jusqu'aux rives de l'Adriatique. Jean Assen mourut en 1241, et ses trois successeurs se laissèrent enlever la plus grande partie de ses conquêtes, jusqu'en 1257, époque à laquelle s'éteignit sa race.

En 1280, un noble d'origine Kumanne, Georges Terter, fonda une nouvelle dynastie qui ne tarda pas à être remplacée en 1290, par Michel Chichman, qui constitua à Vidin la dernière dynastie bulgare. Michel Chichman fut tué à la bataille de Kustendil (1330), où les Bulgares furent complètement détruits par les Serbes; Jean Chichman III et Strachimir, à Tirnovo et à Sophia furent incapables de résister l'un aux attaques des Magyars et des Turcs, l'autre aux progrès de ces derniers, et après la désastreuse bataille de Kossovo-Polie (1389), les Bulgares comme tous les autres peuples chrétiens de la péninsule des Balkans durent se soumettre à la domination ottomane.

Les Ottomans ne laissèrent rien subsister de l'ancienne autonomie bulgare; dépossédées des terres qu'elles occupaient, les populations bulgares furent réduites à un état de servage où s'engourdit le sentiment de la nationalité; l'autonomie religieuse elle-même disparut et la subordination de l'église bulgare au Patriarcat grec acheva l'œuvre d'anéantissement national dans lequel le peuple bulgare resta plongé jusque dans le premier quart du XIX-e siècle.

Нѣкои отдѣлни патриоти се опитаха, отъ време на време, да продължатъ борбата, като си избраха за прибижище недостъпнитѣ проходи и кѣтове на Балканитѣ. Тѣ бѣха „Хайдутитѣ“, благороднитѣ подвизи на които се възпѣваха въ Българскитѣ народни пѣсни, нѣ тѣзи пѣсни възбуждаха само чувствата на терроризирания народъ, безъ обаче да му вдъхнатъ бодростта и рѣшителността, да се изложи на рисковетѣ на едно общо възстание.

Въ 1827 г. Русския походъ противъ Турция събуди въ Българскитѣ сърдца надѣждата за освобождението; мнозина, които считаха Русситѣ за освободители се присъединиха къмъ тѣхъ, нѣ жестоко се измавиха.

Одринскій Договоръ отъ 1829 г. ги остави пакъ роби. При всичко това, погодищата частъ отъ тѣхъ, при сключването на договора, доброволно сж напустили отечеството си, и озноваха въ странство малки огнища гдѣто се раздуваха патриотизмътъ и Българското народно чувство.

Въ тия именно огнища се въздиха Българския языкъ и литературата му, които сж били задушени отъ Гърцката Патриаршия, чрезъ налагане на Гърчки языкъ за Богослужението, и обучението въ училищата. Първитѣ усилия на тия патриоти бѣха насочени слѣдователно къмъ освобождението на българската черква отъ покитѣ на грѣцкото духовенство. Въпрѣки геройското усърдие на нѣколко по-нетърпеливи патриоти, които съ живота си заплатиха изолиранитѣ опити за възстание, борбата при всичко това се ограничи върху черковното освобождение, въ която борба най послѣ въ 1870 г. Българитѣ сж излѣзли побѣдители, като получиха създаването на една Българска Екзархия.

Положението, впрочемъ, ставаше повече и повече натегнато. Революционерний духъ и мисльта за независимостъ надпрѣдваха и когато въ 1875 год. избухна възстанието въ Босна и Херцеговина, то даде на Българитѣ сигналътъ; Сръдня-Гора възстана, но репресалиитѣ бѣха ужасни. Сърбия също възстана, но безсилна и тя за борба както и България, биде наказана за любовта си къмъ независимостта.

Quelques patriotes isolés essayaient bien, de temps à autre, de tenir la campagne cherchant un refuge dans les repaires inaccessibles du Balkan; c'étaient les haïdouks, dont les hauts faits étaient vantés dans des chansons populaires qui soulevaient l'admiration des populations terrifiées sans élever leur courage à courir les risques d'un soulèvement général.

Ce n'est qu'en 1827 que l'expédition de la Russie contre la Turquie fit naître, parmi les populations bulgares, l'espoir d'une délivrance; beaucoup de partisans considérant les russes comme des libérateurs, s'étaient joints à eux. Leur déception fut cruelle. Le traité d'Andrinople de 1829 n'affranchissait pas leur patrie. Cependant, la plupart d'entre eux, s'étant exilés volontairement à la conclusion de la paix, fondèrent à l'étranger de petits foyers où se réchauffèrent le patriotisme et le sentiment national bulgare.

C'est de là que naquit le mouvement de renaissance de la langue et de la littérature bulgare étouffées par l'envahissement du grec imposé par le Patriarchat de Constantinople à la liturgie religieuse et à l'enseignement dans les écoles. Les premiers efforts des patriotes furent donc dirigés vers l'affranchissement de l'église bulgare de la domination sous laquelle la tenait courbée le clergé grec. Malgré le zèle héroïque de quelques impatients qui payèrent de leur vie des tentatives de soulèvement isolées, la lutte resta circonscrite sur ce terrain étroit, où les bulgares finirent par triompher en 1870, en obtenant la création d'un Exarchat bulgare.

La situation cependant devenait de plus en plus tendue; l'esprit de révolte et d'indépendance faisait des progrès, lorsqu'éclata en 1875 l'insurrection de la Bosnie et de l'Herzégovine; ce fut le signal: la population de Sredna-Gora se souleva, mais la répression fut terrible. La Serbie se soulevait à son tour, mais impuissante à la lutte, elle dut payer comme la Bulgarie son amour de l'indépendance.

Една Европейска Конференция събрана въ Цариградъ въ 1876 год. не успѣ да довърши миссията си, когато на 17и Априлий 1877 год. Руссия обяви война на Турция. Тогавъ се започна тоя походъ знаменителенъ поради храбростта и смѣлостта които показаха и двѣтѣ воюющи страни отъ края на Юний 1877 год. до 3 Мартъ 1878 год.

Руската войска прѣмина Дунава на 27и Юний 1877 год., и въ времето когато дѣсното крило съ ген. Гурко прѣвзимаше Ваддинъ, Казанлъкъ, Шипченския проходъ, и се връщаше послѣ назадъ, подиръ несполуката при Стара-Загора, и слѣдъ като остави балканскитѣ проходи добръ укрѣпени, лѣвото крило се сблъска на 20и Юлий съ корпусъ на Османъ-Паша, укрѣпенъ въ Плевенъ, гдѣто на 10 Декемврий бѣха истощени всичкитѣ усилия на воюющитѣ.

Слѣдъ капитулирането на Османъ-Паша, Руската войска посрѣдъ зима се уклѣпа напрѣдъ прѣвъ Балкана. На 23и Декемврий ген. Гурко нападна Араба-Конакъ и на 4и Януарий 1878 влѣзе въ София. Въ това време, ген Скобелевъ прѣвзимаше Казанлъкъ при Шипченския проходъ за втори пътъ. Слѣдъ биткитѣ на 15, 16 и 17 Януарий, близо до Станимака войскитѣ на Фуадъ-Паша и на Сулейманъ-Паша сж били напълно унищожени, и Русситѣ прѣвзеха Одринъ и напрѣднуваха къмъ Цариградъ когато единъ армистисъ спрѣ военнитѣ дѣйствия на 21 Януарий.

Часътъ на освобождението удари за България. То биде признато отъ Санъ-Стефанскій договоръ (3 Мартъ 1878 год.), и потвърдено отъ Берлинскій Договоръ (1и Юний 1878 год.).

Краткъ Хронологически прѣгледъ на съврѣменнитѣ събития въ България.

1879 г. — 10 22 февруарий. Свикването на учредителното Велико Народно Събрание; изработване на Конституцията.

17|29 априлий. Избиране на Князь Александръ Батенбергъ изъ Велико Хесенскій Херцогскій Домъ за Български Князь, подъ името „Александръ I.“

5|17 май. Обнародването съ И-

Une conférence européenne tenue à Constantinople en 1876 n'eut pas le temps d'aboutir. Le 17 avril 1877, la Russie déclarait la guerre à la Turquie. Alors commença cette campagne remarquable par la bravoure et l'audace qui furent déployées de part et d'autre, depuis la fin de juin 1877 jusqu'au 3 mars 1878.

L'armée russe traverse le Danube 27 juin 1877, et pendant que l'aile droite avec Gourko s'emparait de Viddin, du col de Chipka, de Kazanlyk, puis revenait en arrière après l'échec de Stara-Zagora, non sans laisser fortement occupés les passages du Balkan l'aile gauche s'était heurtée le 20 juillet au corps d'Osman Pacha, retranché dans Plevna, qui jusqu'au 10 décembre absorba tous les efforts des belligérants.

Après la capitulation d'Osman Pacha, l'armée russe poursuivait en plein hiver sa marche en avant à travers le Balkan. Le 23 décembre Gourko reprenait l'offensive à Araba-Konak, et le 4 janvier 1878 il entra à Sophia. Cependant Skobelew s'emparait de Kazanlyk puis du col de Chipka, à nouveau. Après les combats des 15, 16, 17 janvier auprès de Stanimaka les armées de Fuad pacha et Suleiman pacha étaient complètement détruites, les Russes occupaient Andrinople et s'avancèrent sur Constantinople lors qu'un armistice arrêta la campagne (31 janvier).

L'heure de la délivrance avait sonné pour la Bulgarie; elle fut confirmée par le traité de San Stéfano (3 mars 1878) puis par le traité de Berlin (1er juillet 1878).

Résumé chronologique des événements contemporains.

1879. — 22 février. Assemblée des notables bulgares à Tirnovo. Elaboration de la constitution.

29 avril. Election du prince Alexandre de Battenberg, de la maison grand ducale de Hesse, comme Prince de Bulgarie sous le nom d'Alexandre I.

17 mai. Promulgation par décret

ператорски Указъ, Уставът на Источна Румелия. Князь Алекс Богориди (Алеко Паша) е назначен за Губернаторъ на Источна-Румелия.

1881 г. — 14/26 Юлий. Свикване на Великото Народно Събрание, и измѣнението на Конституцията.

1883 г. — Възстановлението на Търновската Конституция. Отиванието на Рускитѣ Министри и образуванието на едно Либерално Министерство.

1884 г. — Гаврилъ Кръстовичъ (Гаврилъ Паша) замѣства Алеко Паша, като Генералъ-Губернаторъ на Источна-Румелия.

1885 г. — Юлий. Образуването на единъ революционенъ Комитетъ подъ прѣдсѣдателството на Захарий Стояновъ.

6/18 Септемврий. Арестуването на Кръстовича, и назначението на едно приврѣменно Правителство подъ прѣдсѣдателство на Г. Странски.

8/20 Септемврий. Провъзгласяване съединението на двѣтъ България отъ Князь Александра, като Князь на Сѣверна и Южна България.

2/14 Ноемврий. Сърбия обявява война на България,

7/19 Ноемврий. Побѣдата при Сливница на Българетѣ.

15/27 Ноемврий. Прѣвзиманието на Пиротъ.

16/28 Ноемврий. Възшателството на Австро-Венгрия. Сключванието на армистиса

1886 г. — 19 Февруарий, 3 мартъ. Букурешкий Миръ. Възстановление на statu-quo-to.

23 Мартъ, 5 Априлий. Припознаванието на Князь Александра отъ Оттоманското Императорско Правителство за Губернаторъ на Источна Румелия.

9/21 Августъ. Князь Александръ насилаенъ отъ възстаналитѣ офицери които нахлухъ въ Двореца подписва абдикиранието си отъ Прѣстола; отвежда се до Рахово и отъ тамъ по Дунава до Рени.

10/22 Августъ. Приврѣменно Правителство съставено отъ Г. Г. Стамболовъ и Муткуровъ за пазението законността до възвръщанието на Княза Александра.

22 Августъ, 3 Септемврий. Възвръщанието на Князь Александра.

26/7 августъ. Окончателното абдикиране на князь Александра и съставя-

impérial du statut de la Roumélie-Orientale. Le prince Alexis Bogoridi (Aleko pacha) est nommé gouverneur de la Roumélie-Orientale.

1881. — 26 juillet. Réunion de la „Grande assemblée nationale“ (Veliko narodno Sobranié), et modification de la Constitution.

1883. — Rétablissement de la constitution de Tirnovo. Départ des ministres russes, établissement d'un cabinet libéral.

1884. — Gabriel Krestovitch (Gavril pacha) succède au prince Bogoridi dans le gouvernement général de la Roumélie-Orientale.

1885. — Juillet. Formation sous la présidence de Zacharie Stoianow d'un comité révolutionnaire.

18 septembre. Arrestation de M. Krestevitch, nomination d'un gouvernement provisoire sous la présidence de M. Stransky.

20 septembre. Proclamation de l'Union des deux Bulgarie par le prince Alexandre qui prend le titre de Prince de la Bulgarie du Nord et du Sud.

14 novembre. Déclaration de guerre de la Serbie

19 novembre. Victoire de Slivnitza.

27 novembre. Occupation de Piroto.

28 novembre. Intervention de l'Autriche. Conclusion d'un armistice.

1886. — 3 mars. Paix de Bucarest, rétablissant de statu quo.

5 avril. Reconnaissance par le gouvernement impérial ottoman du prince Alexandre comme gouverneur de la Roumélie-Orientale.

21 août. — Le prince Alexandre est contraint, dans son palais envahi par des officiers révoltés, de signer son abdication, il est amené à Rahovo et de là sur le Danube à René.

22 août. Gouvernement provisoire organisé par MM. Stamboulow et Moutkourou, pour faire respecter la légalité jusqu'au retour du prince Alexandre.

3 septembre. Retour du prince Alexandre.

7 septembre. Abdication définitive du prince Alexandre et constitution de

нието на регенство отъ г. г. Стамболовъ, Каравеловъ и Муткуровъ.

1887 г. — 25/7 юний. Избиранието отъ Великото Народно Събрание въ Търново на Н. Ц. В. Князь Фердинандъ Саксъ-Кобургъ-Готски, внукъ на Лудовигъ-Филипъ по майка си Княгиня Клементина, за Български князь.

1890 г. — 4/16 юний. Султанското Ираде за назначението на Български владци въ Скопие, Охридъ и Велесъ, въ Македония.

1893 г. — 8/20 априлий. Вънчанието на Н. Ц. В. Българския князь съ Н. Ц. В. Мария-Луиза Бурбонска Княгиня Пармска.

1894 г. — 18/30 януарий. Раждание на Н. Ц. В. Прѣстолонаследника Бориса, Князь Търновски, Херцогъ Саксонски.

6/18 май. Паданието на Стамболовото министерство, и замѣстванието му отъ Стоиловото министерство.

1895 г. — 6/18 юний. Смъртъта на Стамболова.

5/17 ноемврий. Ражданието на Н. В. Кирила, князь Прѣславски.

1896 г. — 21/2 януарий. Н. Ц. В. князь Борисъ прѣминаванието въ лоното на Православната църква. Възобновение сношенията между Руссия, България и другитѣ велики държави.

2/14 мартъ. Врѣчванието на Н. Ц. В. Княза два фирмана чрѣзъ единъ отъ които се признава като Български Князь, а съ другия се потвърждава като Генералъ-Губернаторъ на Источна-Румелия.

la régence composée de MM. Stamboulow, Karavelow et Moutkourou.

1887. — 7 juillet. Election par le „Veliko narodno Sobranié“ de S. A. R. le Prince Ferdinand de Saxe-Cobourg et Gotha, petit-fils de Louis-Philippe par Sa mère la princesse Clémentine, comme Prince de Bulgarie.

1890. — 16 juin. Nomination par le Sultan d'évêques bulgares aux sièges épiscopaux d'Uskup, Ochrida et Velés, en Macédoine.

1893. — 20 avril. Mariage de S. A. R. le Prince de Bulgarie avec S. A. R. Marie-Louise de Bourbon, princesse de Parme.

1894. — 30 janvier. Naissance de S. A. R. le Prince Héritier, Boris, prince de Tirnovo, duc de Saxe.

18. mai. Chute du ministère Stamboulow, et son remplacement par le ministère Stoïlow.

1895. — 18 juillet. Mort de Stamboulow.

17 novembre. Naissance de S. A. Cyrille, prince de Preslaw.

1896. — 2 février. Confirmation selon le rite orthodoxe, de S. A. R. le Prince-Héritier, Boris, prince de Tirnovo; reprise des relations avec la Russie et les autres grandes Puissances.

24 mars. Remise à S. A. R. le Prince des deux firmans, le reconnaissant comme Prince de Bulgarie, et lui confirmant la qualité de gouverneur général de la Roumélie-Orientale.

Царетвующий Домъ на Н. Ц. В. Българекый Князь.

Maison de S. A. R. le Prince de Bulgarie.

Маршалъ на Двореца и Камерхеръ: Графъ Р. де Бурбулонъ. Щалмейстери: Графъ де Грено де Сень-Кристофъ, Камерхеръ; М. де Пераковичъ, гвардейскый Капитанъ. Комендантъ на Софийскый Дворецъ: майоръ П. Бърнеъ, офицеръ Ординаторъ Почетни флигель-адютанти, полковницитъ: Хр. Петруновъ, П. Мариновъ, В. Винаровъ и Н. Ивановъ. Генералъ адютантъ: Генералъ Николаевъ. Дежурни адютанти: подполковникъ П. Марковъ, капитанъ А. Стояновъ. Дежурни офицери: три офицери.

Кабинетъ на Княза: Началникъ на канцеларията на Политический Кабинетъ и Канцлеръ на българскитъ ордени: Ст. Добровичъ; секретаръ: Л. Моравеновъ, придворенъ свѣтникъ. Аташе: Е. Пфаненстийлъ. И. Д. Интендантъ на Цивилната Листа на Н. Ц. В.: М. Златаровъ. Директоръ на научнитъ учреждения и библиотека на Двореца: Д-ръ П. Леферкюнъ. Частенъ секретаръ на Н. Ц. В.: Мартинъ Фюртъ. Лѣкаръ: Д-ръ С. Лудвигъ. И. Д. Началникъ на Придворната телегр.-поч. станция: Думниковъ.

Прислужбата на Н. Ц. В. Българската Княгиня.

Оберъ хофъ-майстерина: Г-жа Анна Станчева, родена графиня де Грено. Почетна госпожа: Г-жа Мария Петрова-Чомакова. И. Д. Почетна госпожица: Г-ца де Лафоркадъ. Флигель-адютантъ и дежурни офицери. Секретаръ: Графъ де Каила.

Прислужбата на Н. Ц. В. Прѣстолонаслѣдника.

Духовний Въспитатель: Архимандр. Василий. Дежуренъ офицеръ: поручикъ Курпуклиевъ.

Maréchal de la Cour et Chambellan: R. comte de Bourboulon Ecuyers de la cour: comte de Grenaud de St.-Christophe, chamb. M. de Pérakovitch, capitaine de la Garde, faisant fonct. Commandant du Palais de Sophia: major P. Barnew, officier d'ordonnance. Aides-de-camp hon.: C. Pétrounow, P. Marinow, V. Vinarow, N. Ivanow colonels. Aide-de-camp général: général Nicolaiew. Aides-de-camp de service: P. Markow, lt.-colonel; A. Stoianow, capitaine. Officiers d'ordonnance: trois officiers.

Cabinet du Prince: Chef de la chancellerie du cabinet politique et chancelier des Ordres bulgares: S Dobrovitch. Secrétaire: L. Moravénow, conseiller aulique. Attaché: E. Pfannenstiel. Intendant de la liste civile de S. A. R.: Zlatarow, faisant fonct. Directeur des institutions et bibliothèque scientifiques: le Dr. P. Leverkühn. Secrétaire particulier de S. A. R.: Martin Fürth. Médecin: le Dr. S. Ludwig. Chef du bureau postal et télégraphique du Palais: Doumnikow, faisant fonctions.

Maison de S. A. R. la Princesse de Bulgarie.

Grande-maitresse de la Cour: Mme A. Stanciow, née comtesse de Grenaud. Dame d'hon: Mme Pétrou-Tchomakow. Demoiselle d'hon.: Mlle de Laforcade, faisant fonct. Aide-de-camp et officier d'ordonnance. Secrétaire des commandem.: R. comte de Cayla.

Maison de S. A. R. le Prince-Héritier.

Aumonier: MONSEIGNEUR Vassili, archimandrite. Officier d'ordonnance: lt. Kourtoukiew.

Списъкъ на прѣдставителитъ за IX Обикновенно Народно Събрание, избрани на 17 и 24 Ноемврий 1896 год.

Liste des députés de la IXe Assemblée Nationale Ordinaire, élus les 17 et 24 Novembre 1896.

Бургазскый окръгъ.

Айтоска околия: Ж. Д. Желъзковъ, търговецъ.
Ахилалска ок.: М. Стефановъ, адвокатъ.
Бургазски ок.: Д-ръ П. Тотевъ, адвокатъ; Ив. Х. Петровъ, търговецъ.
Карнобадска ок.: Х. Мина Поповъ, адвокатъ; Д. Войниковъ, адвокатъ.

Варненскый окръгъ.

Балчишка околия: Ап. Саввовъ, адвокатъ.
Варненска ок.: Жеко Жековъ, Варн. кметъ; П. Бобчевски, вѣстникарь; Н. Янчевъ, търговецъ.
Добричка ок.: Даскалъ Д. Поповъ; Д. Доцевъ; Хасанъ Ефенди Алиевъ, и тримата земледѣлци.
Новоселска ок.: Ник. Вълкановъ, адвокатъ.
Провадийска ок.: Якимъ Ивановъ, адвокатъ; Исмаилъ Арнауловъ, търговецъ.

Видинскый окръгъ.

Бѣлоградчишка околия: Коста Стефановъ, аптекаръ; Ив. Христовъ, земледѣлецъ.
Видинска ок.: Н. Цановъ, адвокатъ; Георги Добриновичъ, адвокатъ; Ник. Ангеловъ, земледѣлецъ.
Кудска ок. Р. Йончевъ, земледѣлецъ; В. Лазаровъ, търговецъ.

Вратчанскый окръгъ.

Бѣлослатинска околия: П. Цековъ, кметъ; П. Катрановъ, търговецъ.
Вратчанска ок.: В. Бобошевски, кметъ; Х. Ангелъ Йончевъ, прѣдсѣд. на окр. пост. комисия, П. Леонкевъ, търговецъ.
Орѣховска ок.: Л. Братановъ, адвокатъ; Н. Ивановъ, адвокатъ.

Кюстендилскый окръгъ.

Босилеградска околия: Р. Николовъ, прошепонисецъ.

Département de Bourgas.

Aïthos: I. D. Jéléskow, négociant. Anchialo; M. Stéphanow, avocat. Bourgas: Dr. T. Totew, avocat; Iv. Hadji Petrow, négociant. Karnobad: Hadji Mina Poppow, avocat; D. Voïnicow, avocat.

Département de Varna.

Baltchik: Ap. Savow, avocat. Varna: Jeco Jécow, maire de Varna; P. Bobtchevsky, journaliste; N. Yantchew, négociant. Dobritch: Daskal D. Poppow; D. Dassew; Hassan Effendi Aliew, tous les trois agriculteurs. Novo-Sélo: Nic. Valcanow, avocat. Provady: Yakim Ivanow, avocat; Ismail Arnaoudow, négociant.

Département de Vidin.

Bélogradtchik: Costa Stéphanow, pharmacien; Iv. Christow, agriculteur. Vidin: N. Tzanow, avocat; Yorghî Dobrinovitch avocat; Nic. Anghélow, agriculteur. Koula: R. Yontchew, agriculteur; V. Lazarow, négociant.

Département de Vratza.

Bélo-Slatina: T. Tzecow, maire; P. Catranow, négociant. Vratza: V. Boboschewsky, maire; Hadji Anghel Yotzew, président de la commission permanente du départem.; Tz. Léonkew, négociant. Oréhowo: L. Bratanow, avocat; N. Ivanow, avocat.

Département de Kustendil.

Bossiligrad: R. Nicolow, bureau des pétitions.

Дупришка ок.: Д. Радевъ, кметъ, Х. Ангеловъ, търговецъ.
Кюстендилска ок.: Хр. Славейковъ, адвокатъ, Граници, земледѣлецъ, П. Страдалски, чл.-касиеръ въ окр. пост. комисия.
Радомирска ок.: Шишковъ, Софийски търговецъ, Кузмановъ, търговецъ.

Ловчанский окръгъ.

Ловчанска околия: Т. Тодоровъ, министръ, Т. И. Радковъ, търговецъ, Коста Ст. Пѣйковъ, търговецъ.
Тетевенска ок.: Ив. Ев. Гешовъ, министръ, Д. Яблански, търговецъ.
Троянска ок.: Хр. Неновъ, търговецъ, П. Стаевски търговецъ.

Ломский окръгъ.

Берковска околия: Георги Клисурски, търговецъ, Андрей Петковъ, земледѣлецъ.
Ломска ок.: М. Маджаровъ, министръ, Ил. Щърбановъ, търговецъ.
Фердинандска ок.: П. Кочанковъ, земледѣлецъ, Гоцо Първановъ, търговецъ.

Пловдивский окръгъ.

Карловска околия: Ив. Ст. Гешовъ, търговецъ, Ник. Ив. Козаровъ, кметъ.
Конушка ок.: Ив. Лиловъ, писателъ, Ат. Гюмюшъ-Герданъ, земледѣлецъ.
Овчехлѣмска ок.: Н. Абаджиевъ, търговецъ, Гр. Л. Рруевъ, търговецъ.
Пловдивска ок.: Д-ръ К. Стоиловъ, министръ, М. Маджаровъ, министръ, Д-ръ Янколовъ, лѣкаръ.
Рупчоска ок.: Риза Ибрахимовъ, търговецъ.
Сърненогорска ок.: Д. К. Поповъ, публицистъ, С. С. Бобчевъ, адвокатъ.

Плѣвенский окръгъ.

Луковитска ок.: Г. Найденовъ, търговецъ, Кирко Вълковъ, земледѣлецъ.
Плѣвенска ок.: Д-ръ П. Минчовичъ, лѣкаръ, Д. Стояновъ, търговецъ, Коста Михайловъ, кметъ.

Разградский окръгъ.

Кеманларска ок.: Х. Неджибъ Бей. Поповска ок.: Д. Клячевъ, търговецъ, Ел. Цървовъ, прѣдсѣд. на окръж. пост. комисия.

Doubnitza: D. Radew, maire; H. Anghélow, négociant.
Kustendil: Chr. Slaveïcow, avocat; Granitzky, agriculteur; P. Stradaltzky, membre caissier de la commission permanente du départem.
Radomir: Schischkow, négociant à Sophia; Couzmanow, négociant.

Département de Lovtcha.

Lovtcha: T. Todorow, ministre; T. Y. Radcow, négociant; Costa St. Peucow, négociant.
Tétéven: Iv. Ev. Gheschow, ministre; D. Yablansky, négociant.
Trojan: Chr. Nenow, négociant; P. Stayewsky, négociant.

Département de Lom.

Bercovitz: Yorghy Klissoursky, négociant; Andrey Petkow, agriculteur.
Lom: M. Madjarow, ministre; Iia Schterbanow, négociant.
Ferdinand: P. Kotchankow, agriculteur; Gotzo Pervanow, négociant.

Départem. de Philippopoli.

Karlovo: Iv. St. Gheschow, négociant; Nic. Iv. Kozarow, maire.
Konousch: Iv. Lilow, écrivain; Ath. Gumusch-Gherdan, agriculteur.
Ovtchehelm: N. Abadjiew, négociant; Gr. L. Grouew, négociant.
Philippopoli: Dr. C. Stoïlow, ministre; M. Madjarow, ministre; Dr. Yankolow, médecin.
Rouptchos: Riza Ibrahimow, négociant.
Serpenogora: D. K. Poppow, publiciste; S. S. Bobtchew, avocat.

Département de Plevna.

Loucovit: G. Naïdenow, négociant; Kirko Velow, agriculteur.
Plevna: Dr. P. Mintchovitch, médecin; D. Stoyanow, négociant; Costa Michailow, maire.

Département de Razgrad.

Kémanlar: Hadji Nedjib Bey.
Popporo: D. Kintchew, négociant;
El. Pervow, présid. de la commission permanente du département.

Разградска ок.: Саулъ Камбосевъ, търговецъ, Цони Георгиевъ, търговецъ, Едхемъ Еффенди Хасановъ, търговецъ.

Руссенский окръгъ.

Балбунарска околия: Хафузъ Риза Ибияшовъ, помощ. кмета.
Бѣленска ок.: Г. Губидѣльниковъ, адвокатъ, Хр. Касабовъ, прѣдсѣд. на окръж. пост. комисия.
Руссенска ок.: Тодоръ Тодоровъ, министръ, Н. Беневъ, министръ, Илия Трифоновъ търговецъ.
Тутраканска ок.: Ив. Абрашевъ, адвокатъ, Махмудъ Х. Юмеровъ, търговецъ.

Свищовский окръгъ.

Никополска околия: Николай А. Мариновъ, кметъ, Христо Ивановъ адвокатъ.
Свищовска ок.: Гаврилъ Б. Неновичъ, търговецъ, Григоръ Д. Начовичъ, кметъ, Атанасъ Данковъ, адвокатъ.

Севлиевоокский окръгъ.

Габровска околия: Ив. Пецовъ, адвокатъ, Хр. П. Манафовъ, търговецъ.
Севлиевоокска ок.: Петко Бобевъ, прѣдсѣдат. на окръж. пост. комисия, Д. Караивановъ, търговецъ, П. Х. Крътевъ, кметъ.

Силистренский окръгъ.

Акь-Каджларска околия; Гавчо Гавриловъ, търговецъ, Хаджи Яха Юмеровъ, търговецъ.
Куртъ-Бунарска ок.: Д. В. Храповъ, публицистъ, Рифатъ Бей Рашидовъ.
Силистренска ок.: Савва Бакаловъ, кметъ, Матей Поповичъ, пенсионеръ.

Сливенский окръгъ.

Каваклийска околия: Ив. Д. Гешовъ, адвокатъ, Д. Аргириадисъ, търговецъ.
Котленска ок.: Ст. Ивановъ, търговецъ.
К.-Агачка ок.: Ат. Славовъ, членъ, пост. ком., Христо Гендовичъ, търговецъ.
Сливенска ок.: П. Панаичевъ, адвокатъ, Д. П. Бояджиевъ, кметъ.
Ямболска ок.: Д. Сжеловъ, търговецъ, Ат. Д. Шевкеновъ, търговецъ.

Софийский окръгъ.

Искрецка ок.: Игнатъ Веселиновъ, земледѣлецъ, Янаки П. Любеновъ, учит.

Razgrad: Saoul Cambossev; Tzopy Ghéorghiew; Ethem Effendi Hassanow; tous les trois négociants.

Département de Roustchouk.

Balbounar: Hafouz Riza Ibischow, adjoint du maire.
Béla. G. Goubidelnicow, avocat; Chr. Kassabow, président de la commission permanente du département.
Roustchouk: T. Todorow, ministre; N. Benew, ministre; Pia Trifonow, négociant.
Toutrakan: Iv. Abraschew, avocat; Mahmoud Hadji Omerow, négociant.

Département de Sistowo.

Nikopol: Nikolas A. Marinow, maire; Chr. Ivanow, avocat.
Sistov: Gabriel B. Nénovitch, négociant; Grégoire D. Natchovitch, maire; Ath. Dankow, avocat.

Département de Sévliévo.

Gabrovo: Iv. Petzow, avocat; Chr. P. Manaphow, négociant.
Sévliévo: Petko Bobew, président de la commission permanente du département; D. Karaïvanow, négociant; P. Hadji Krestew, maire.

Département de Silistrie.

Ak-Kadinlar: Gantcho Gavrilow, négociant; Hadji Yahia Omérow, négociant.
Kourt-Bounar: D. V. Chranow, publiciste; Rifat Bey Raschidow.
Silistrie: Sava Bacalow, maire; Mathey Poppovitch, pensionnaire d'état.

Département de Slivno.

Kavakly: Iv. D. Gheschow, avocat, D. Arghiriades, négociant.
Kotel: St. Ivanow, négociant.
K-Agatch: Ath. Slavow, membre de la Com. perm.; Chr. Ghendovitch, négociant.
Slivno: P. Papantchew, avocat; D. P. Boyadjiew, maire.
Yamboli: D. Sasselow, négociant; Ath. D. Chevkenow, négociant.

Département de Sophia.

Iskretz: Ignate Vesselinow, agricul.; Yanaki P. Liubenow, instituteur.

Ново-Селска ок.: Иовъ Титоровъ, адвокатъ, Коце Лазаровъ, земледѣлецъ.

Орханійска ок.: Д. Ночевъ, прѣдсѣд. на окр. пост. комисия.

Пирдопска ок.: Д-ръ Тодоровъ, адвокатъ.

Самоковска ок.: Ник. Антикаровъ, пенсионеръ, Ив. Сребърниковъ, търговецъ.

Софийска ок.: Д-ръ К. Стоиловъ, министръ, Ев. Георгиевъ, банкеръ, Ив. Ев. Гешовъ, министръ, Д. Ножаровъ, пом. кмета.

Ст.-Загорский окръгъ.

Казанлъшка околия: Ст. Костовъ, чл. секр. при Св. Синодъ, Маню Бояджиевъ, адвокатъ, Ив. Вазовъ, литераторъ.

Ново Загорска ок.: Юр. Юруковъ, адвокатъ, Желю Влашки, кметъ.

Ст.-Загорска ок.: Ст. Таневъ, аптекаръ, В. Ив. Димчевъ, адвокатъ, Георги Даскаловъ, търговецъ.

Т.-Сейменска ок.: Ст. Сливковъ, прѣдсѣд. на Окржж. Пост. комисия.

Чирпанска ок.: М. Стоиловъ, адвокатъ, Ангелъ Дойчевъ, търговецъ.

Т.-Пазарджишки Окръгъ.

Ихтиманска околия: Ст. Петковъ, чл. въ Соф. Гр. Об. Съвѣтъ.

Панагюрска ок.: В. Нейчовъ, адвокатъ.

Пещерска ок.: Данаилъ Юруковъ, адвокатъ, Ст. Н. Консуловъ, кметъ.

Т.-Пазарджишки ок.: Георги Н. Консуловъ, Иванъ Вазовъ, литераторъ, В. Велчовъ, журналистъ.

Трънски окръгъ.

Брѣзничска околия: Коте Кафеджийски, търговецъ.

Трънска ок.: Т. Пѣевъ, търговецъ, Г. Шойлевъ, търговецъ.

Царибродска ок.: В. Моински, земледѣлецъ.

Търновский окръгъ.

Горньо-орѣховска околия: Д. А. Бу ровъ, търговецъ, Ив. Московъ, чл. въ тър. окр. пост. комисия.

Дрѣновска ок.: В. Лафчиевъ, търг.

Еленска ок.: Тодоръ Тодоровъ, министръ, Петко Горбановъ, пом. на Соф. кметъ.

Кесаровска ок.: Ат. Мандаджиевъ, кметъ.

Novo-Sélo: Iow Titorow, avocat; Cotzé Lazarow, agriculteur.

Orhanié: D. Notchew, prés. de la Com. perman. du département.

Pirdop: Dr. Todorow, avocat.

Samokow; Nic. Anticarow, pensionnaire d'Etat; Iv. Srébernicow, négociant.

Sophia: Dr. C. Stoïlow, ministre, Ev. Gheorghiew, banquier; Iv. Ev. Gheschow, ministre; D. Nojarow, adjoint du maire.

Département de Stara-Zagora

Kazanlyk: St. Kostow, secrétaire du Saint-Synode; M. Boyadjiew, avocat; Vazow, littérateur.

Nova-Zagora: Yor. Youroukow, avocat; Jeliu Vlaschky, maire.

St.-Zagora: St. Tanew, pharmacien; V, Iv. Dimtchew, avocat; Yor. Dasca low, négociant.

T.-Seymen: St. Sliwcow, prés. de la com. permanente du département.

Tchirpan: M. Stoïlow, avocat; Anghel Doitchew, négociant.

Département de T.-Pazardjik.

Ihtiman: St. Petcow, membre du Conseil municipal de Sophia.

Panagurichté: V. Neïtchow, avocat. Pechtera: D. Youroukow, avocat;

St. V. Consoulow, maire.

T.-Pazardjik: Yor. N. Consoulow; Iv. Vazow, littérateur; V. Veltchew, journaliste.

Département de Trin.

Breznik; Koté Kafedjiisky, négociant.

Trin: T. Poyew, négociant; Y. Choylew, négociant.

Tzaribrod: V. Moinsky, agriculteur.

Département de Tirnowo.

Gorné-Oréhowo: D. A. Bourow, négociant; Iv. Moskow, membre de la Commis. perman. du départ. de Tirnowo.

Drénowo: B. Laftchiew, négociant.

Elena: Todor Todorow, ministre; Petco Gorbanow, adjoint du maire de Sophia.

Kessaréwo: Ath. Mandadjiew, maire.

Павликенска Ок.: Н. Габровски, адвокатъ, Н. Церовски, търговецъ.

Тръвненска ок.: Георги Стойчевъ, адвокатъ.

Търновска ок.: К. Величковъ, министръ, Джор. Момчовъ, кметъ, М. Х. Славчовъ, фабрикантъ.

Хасковский окръгъ

Борисовградска околия: М. Божковъ, адвокатъ.

Харманлийска ок.: К. Величковъ, министръ, К. Х. Яневъ, търговецъ.

Хасковска ок.: Ф. Атанасовъ, търговецъ, Хр. Златаровъ, адвокатъ, Д. Мишковъ, адвокатъ.

Шуменский окръгъ.

Ески-Джумайска околия: М. Георгиевъ, кметъ, Замакъ Исмаилъ, земледѣл.

Османъ-Пазарска ок.: Мехмедъ Али Султанъ, Герей Месудовъ.

Прѣславска ок.: Жеко Стояновъ, кметъ, Ат. Краевъ, адвокатъ.

Шуменска ок.: Хр. Тодоровъ, кметъ, Мехмедъ Кесимъ Заде, учителъ.

Всичко 166 депутати.

Прѣдсѣдатель на Народното Събрание: Д-ръ Янколовъ.

Подпрѣдсѣдатели: П. Горбановъ, Г. Губидѣлниковъ, Хр. Ивановъ.

Pavlikeni: N. Gabrowsky, avocat; N. Tsérowsky, négociant.

Tréwna: Yor. Stoitchew, avocat, Tirnowo: C. Velitchkow, ministre;

Djor. Momtchow, maire; M. Hadji Slavtchow, fabricant.

Département de Hascowo.

Borissowgrad: M. Bojkow, avocat. Harmanly: C. Velitchkow, ministre;

C. Hadji Yanew, négociant.

Haskowo: Ph. Athanasow, négociant; Chr. Zlatarow, avocat; D. Michkow, avocat.

Département de Choumla.

Esly-Djoumaya: M. Gheorghiew, maire; Zamak Ismail, agriculteur.

Osman-Pazar: Mehmed Ali Soultan; Gerey Messoudow.

Preslaw: J. Stoyanow, maire; Ath. Krayew, avocat.

Schoumla: Chr. Todorow, maire; Mehmed Kessim Zadé, instituteur.

En tout 166 députés.

Président de l'Assemblée Nationale: Dr. Yancolow.

Vice-présidents: P. Gorbanow, G. Goubidelnicow, Chr. Ivanow.

Министерства въ България.

Ministères en Bulgarie.

Списъкъ на всичкитѣ Президентъ-Министри отъ освобождението на България и до сега.

Ministres-Présidents depuis l'autonomie de la Bulgarie jusqu'à ce jour.

Т. Бурмовъ	25 VII 1879—24 XI 1879	Th. Bourmow
Климентъ Браницкий	24 XI 1879—26 III 1880	Clément Branytskiy
Драганъ Цанковъ	26 III 1880—28 XI 1880	Dragan Tsaukow
П. Каравеловъ	28 XI 1880—27 IV 1881	P. Karavélow
Генералъ Ерпротъ	27 IV 1881— 1 VII 1881	Général Ehrnroth
Отъ 1 VII 1881 до 23 VI 1882 г. не е билъ назначаванъ титуларенъ Министръ-Прѣдсѣдатель.		
Depuis le 1 VII 1881 jusqu'au 23 VI 1882, il n'y a pas eu de titulaire		
Генер. Майоръ Соболевъ	23 VI 1882— 7 IX 1882	Général Major Sobolew
Драганъ Цанковъ	7 IX 1883—29 VI 1884	Dragan Tsankow
П. Каравеловъ	29 VI 1884—16 VIII 1886	P. Karavélow

В. Радославовъ . . .	16 VIII 1886—28 VI 1887	V. Radoslavov
Д-ръ К. Стоиловъ . . .	28 VI 1887—20 VIII 1887	Dr. C. Stoïlow
Ст. Стамболовъ . . .	20 VIII 1887—18 V 1894	St. Stambolow
Д-ръ К. Стоиловъ . . .	18 V 1894 и до сега, jus- qu'à présent	Dr. C. Stoïlow

Главенъ секретарь на министерски съветъ: **Петко Търчилющовъ.**
 Secrétaire général du Président du Conseil: **Petko Tarchilestow.**

Списъкъ на Г. Г. министрите които сѣ били на Министерството на Външнитѣ Работи и на Исповѣданията отъ 1879 до 1897 год.

Titulaires du Ministère des Affaires Etrangères et des Cultes.

М. Балабановъ . . .	5 VII 1879—19 I 1880	M. Balabanow
Г. Д. Начевичъ . . .	20 I 1880—26 III 1880	G. D. Natchovitch
Др. Цанковъ . . .	26 III 1880—28 XI 1880	Dr. Tsankow
Н. Стойчевъ . . .	28 XI 1880—27 IV 1881	N. Stoitchew
Генералъ Ернротъ . . .	27 IV 1881—30 VII 1881	Général Ehrnroth
Д-ръ Вълковичъ . . .	30 VII 1881—14 I 1883	Dr. Voulkovitch
Д-ръ К. Стоиловъ . . .	14 I 1883—3 III 1883	Dr. C. Stoïlow
К. Цанковъ . . .	3 III 1883—7 IX 1883	K. Tsankow
М. Балабановъ . . .	7 IX 1883—29 VI 1884	M. Balabanow
Ил. Цановъ . . .	29 VI 1884—9 VII 1886	Il. Tsanow
Хр. Стояновъ . . .	9 VII 1886—12 VII 1886	Chr. Stoyanow
Д-ръ К. Стоиловъ . . .	12 VII 1886—16 VII 1886	Dr. C. Stoïlow
Г. Д. Начевичъ . . .	16 VII 1886—20 VII 1887	G. D. Natchovitch
Д-ръ Странски . . .	20 VII 1887—4 VI 1890	Dr. Stransky
Ст. Стамболовъ . . .	4 VI 1890—2 XI 1890	St. Stambolow
Д. Грековъ . . .	2 XI 1890—20 V 1894	D. Grékow
Г. Д. Начевичъ . . .	20 V 1894—10 II 1896	G. D. Natchovitch
Д-ръ К. Стоиловъ . . .	10 II 1896—1 XI 1896	Dr. C. Stoïlow (ad inter.)
Д-ръ К. Стоиловъ . . .	1 XI 1896 и до сега, jus- qu'à présent.	Dr. C. Stoïlow.

Списъкъ на чиновниците при Министерството на Външнитѣ Работи и Исповѣданията.

Д-ръ Конст. Стоиловъ, Министръ.
 Главно Секретарство: Д-ръ Христо Н. Бракаловъ, главенъ секретарь; Константинъ Славчевичъ, I ст. подначалникъ.

Дирекция на дипломатическата кореспонденция и церемониала: Георги Вернаца, директоръ; Павелъ Патеувъ, I ст. подначалникъ.

Политическо отдѣление: Недко Хр. Спиридоновъ, началникъ; Константинъ Вакарелски, I ст. подначалникъ; Солмонъ Фархи, II ст. подначалникъ.

Търговско-канцелярско отдѣление: Минчо Несторовъ, Началникъ; Никола Андрѣевъ II ст. подначалникъ.

Liste des fonctionnaires du Ministère des Affaires Etrangères et des Cultes.

Dr. Constantin Stoïlow, ministre.
 Secrétariat général: Dr. Christo N Bracalow, secrétaire général; Constantin Slavtchévitch, sous-chef de section de 1e classe.

Direction de la correspondance politique et du protocole Georges Vernazza, directeur; Pavel Patew, sous-chef de section de 1e classe.

Section politique: Nedko Chr. Spiridonow, chef de section; Constantin Vakarelsky, sous-chef de section de 1e classe; Solomon Farhy, sous-chef de section de 2e classe.

Section commerciale et chancellerie: Mintcho Nestorow, chef de section; Nicolas Andréew, s.-chef de section de 2e cl.

Отдѣление на пресата: Тодоръ Тодоровъ, началникъ; Ламби Поповъ, I ст. подначалникъ.

Счетно Отдѣление: Юрданъ Х. Димитровъ, началникъ; Кирилъ Кулевъ, II ст. подначалникъ.

Отдѣление на Исповѣданията: Никола Комсиевъ, началникъ; Никола Шаранковъ, I ст. подначалникъ; Димитръ Гиргиновъ II ст. подначалникъ.

Вакуфска комисия: П. Кесимовъ, членъ на Вакуфската комисия.

Section de la presse: Théodore Théodorow, chef de section; Lamby Popow, sous-chef de section de 1e classe.

Comptabilité: Yordan Hadji-Dimitrow, chef-comptable; Cyrille Koulew, sous-comptable de 2e classe.

Section des cultes: Nicolas Komsiew, chef de section; Nicolas Scharankow, sous-chef de section de 1e cl.; Dimitri Ghirghinow, s.-chef de section de 2e cl.

Commission pour les vakoufs: Pan-teley Kessimow, membre de la commis.

Дипломатически Агентства на Княжес. България въ Странство.

Въ Цариградъ: Д. Марковъ, диплом. агентъ; Д-ръ Петровъ, I секретарь; П. Михайловъ, II секретарь; Ж. Добревъ, I драгоманъ; П. Керимъ, II драгоманъ; С. Кукурлиевъ, канцлеръ; Винцентъ Порчело, помощ. канцлеръ; Георги Мариновъ, счетоводитель.

Въ Букурещъ: Д. Минчевичъ, диплом. агентъ; Ив. Атанасовъ, I секретарь; Ив. Екзархъ, II секретарь.

Въ Бѣлградъ: М. Георгиевъ, диплом. агентъ; Д. Цокъвъ, секретарь.

Въ Виена: Д-ръ Х. Сърмаджиевъ, диплом. агентъ; Д-ръ Никифоровъ, секретарь.

Въ Атина: П. Димитровъ, диплом. агентъ; Ив. Хамамджиевъ, секретарь.

Въ Цетина: Сп. Константиновичъ, диплом. агентъ.

Въ Парижъ: Ив. Ст. Гешевъ, диплом. агентъ; В. Павлитовъ, секретарь.

Въ С.-Петербургъ: Д-ръ Д. Станчевъ, диплом. агентъ; Борисъ Кесимовъ, секретарь.

Български Търговски Агенти въ Странство.

Въ Одринъ: П. М. Матѣевъ.
 Въ Дедеагачъ: Юрданъ К. Х. Димитровъ.
 Въ Солунъ: Шоповъ.
 Въ Битоля: Н. Стойчевъ.
 Въ Скопие: Д. Ризовъ.

Agences Diplomatiques de la Principauté de Bulgarie à l'Etranger.

A Constantinople: D. Markow, agent diplomatique; Dr. Pétrow, 1e secrétaire; P. Michailow, 2e secrétaire; J. Dobrew, 1e drogman; P. Kérim, 2e drogman; St. Koulourliew, chancelier; Vincent Portchello, vice-chancelier; Georges Marinow, comptable.

A Bucarest: D. Mintchévitch, agent diplomatique; Iv. Athanassow, 1e secrétaire; Iv. Exarch, 2e secrétaire.

A Belgrade: M. Gheorghiew, agent diplomatique; D. Tsokow, secrétaire.

A Vienne: Dr. Har. Sermadjiew, agent diplomatique; Dr. Nikiforow, secrétaire.

A Athènes: P. Dimitrow, agent diplomatique; Iv. Hamamdjiew, secrét

A Cettigné: Sp. Constantinovitch, agent diplomatique.

A Paris: Iv. St. Gueschow, agent diplomat.; V. Pavlitow, secrétaire.

A St.-Petersbourg: Dr. D. Stanciow, agent diplomatique; Boris Kessimow, secrétaire.

Agents Commerciaux de la Principauté de Bulgarie à l'Etranger

A Andrinople: P. M. Mathéev.
 A Dédeagatch: C. Hadji Dimitrow.
 A Salonique: Schopow.
 A Bitolia: N. Stoichew.
 A Uskub: Dim. Rizow.

Списъкъ на Г. Г. Министритѣ които сѣ били въ Министерството на Вътрѣшнитѣ Работи отъ 1879 до 1897 год.

Titulaires du Ministère de l'Intérieur.

Генер.-майоръ Грессеръ	11 V	1879—	5 VII	1879	Général-major Gresser
Т. С. Бурмовъ	5 VII	1879—	24 XI	1879	T. S. Bourmow
Д. Грековъ	24 XI	1879—	19 I	1880	D. Grékow
Тодоръ Икономовъ . .	19 I	1880—	26 III	1880	Théodore Ikonow
Георги Тишевъ	26 III	1880—	28 XI	1880	Georges Tischew
Драганъ Цанковъ . . .	28 XI	1880—	17 XII	1880	Dragan Tsankow
П. Р. Славейковъ . . .	17 XII	1880—	27 IV	1881	Petko R. Slaveïkow
Генер. К. Г. Ернротъ	27 IV	1881—	1 VII	1881	Général Ehrroth
Подполк. Ремлингенъ .	1 VII	1881—	31 XII	1881	Lt.-colonel Remlingen
Григорий Д. Начевичъ	31 XII	1881—	23 VI	1882	Grégoire D. Natchovitch
Ген.-май. Л. Н. Соболевъ	23 VI	1882—	7 IX	1883	Gén. major L. N. Soblew
Драганъ Цанковъ . . .	7 IX	1883—	30 VI	1884	Dragan Tzankow
П. Р. Славейковъ . . .	30 VI	1884—	31 I	1885	P. R. Slaveïkow
Никола Сузнарковъ . .	31 I	1885—	21 III	1885	Nikolas Souknarow
Петко Каравеловъ . . .	21 III	1885—	12 VIII	1886	Petko Karavelow
Василь Радославовъ .	12 VIII	1886—	28 VI	1887	Vassil Radoslawow
Д-ръ Г. Странски . . .	29 VI	1887—	20 VIII	1887	Georges Stransky
Стефанъ Стамболовъ .	20 VIII	1887—	19 V	1894	Stephan Stambolow
Д-ръ К. Стойловъ . . .	19 V	1894—	1 XI	1896	Dr. Constantin Stoïlow
Найденъ Беневъ	1 XI	1896 и до днесъ,	qu'à présent.		

Списъкъ на чиновницитѣ въ Министерството на Вътрѣшнитѣ Работи.

Liste des fonctionnaires du Ministère de l'Intérieur.

Н. Беневъ, министръ.
Тома Василевъ, главенъ секретарь;
Д-ръ Н. Стачевъ, частенъ секретарь на президентъ-министръ; Д-ръ Д. Загоровъ, ревизоръ; Ротмистръ Морфовъ, инспекторъ на пол. стр.; Г. Симовъ, началникъ на админис. пол. отдѣлъ; А. Игнатовъ, старши подначалникъ; Д. Поповъ, младши поначалникъ; Хр. Гешевъ, нач. на отд. за изборни учреждения; Гр. Генчовъ, старши поднач.; П. Шоповъ, младши поднач.; Н. Караплетевъ, младши поднач.; М. Бакаловъ, младши поднач.; Н. Тангиловъ, счетоводителъ; Д. Велковъ, ст. помощникъ; М. Бацовъ, младши помощникъ.

Naïden Bénew, ministre.
Thomas Vassiliew, secrétaire général; Dr. N. Stantchow, secrétaire privé de S. Exc. le ministre-président; Dr. D. Zagorow, réviseur; capitaine de cavalerie Morphow, inspecteur de la gendarmerie; I. Simow, chef de la section de police; A. Ignatow, sous-chef de section de 1e classe; D. Poppow, sous-chef de section de 2e classe; Christo Gueschow, chef de section de l'administration communale; Gr. Ghentchow, sous-chef de section de 1e cl.; P. Schorpow, sous-chef de section de 2e classe; N. Karapletew, sous-chef de section de 2e classe; M. Bakalow, s.-chef de section de 2e classe; N. Tantilow, comptable; D. Velkow, aide-compt. de 1e cl.; M. Batzow, aide-compt. de 2e classe.

Стражата въ цѣлото Княжество е: 125 старши конни пол. стражари; 140 старши пѣши полиц. стражари; 1230 младши конни пол. стражари; 1580 младши пѣши пол. стражари; 20 старши конни погранични стражари; 130 младши конни погранични стражари.

Отъ тѣхъ за гр. София: 3 старши конни пол. стражари; 58 младши конни

Total de la gendarmerie dans la principauté: 125 sergents de gendarmerie à cheval; 140 sergents de gendarmerie à pied; 1230 gendarmes à cheval; 1580 gendarmes à pied; 20 sergents de gendar. garde-frontière à cheval; 130 gend. garde-frontière à cheval.

Total de la gendarmerie dans la capitale de Sophia: 3 sergents de gen-

пол. стражари; 19 старши пѣши пол. стражари; 366 младши пѣши полиц. стражари.

За Софийското окръжие: 11 старши конни пол. стражари; 98 младши конни пол. стражари; 7 старши пѣши полиц. стражари; 53 младши пѣши полицейски стражари.

darmerie à cheval; 19 sergents de gendarmerie à pied; 58 gendarmes à cheval; 366 gendarmes à pied.

Total de la gendarmerie dans le département de Sophia: 11 sergents de gendarmerie à cheval; 7 sergents de gendarmerie à pied; 98 gendarmes à cheval; 53 gendarmes à pied.

Списъкъ на Г. Г. Министритѣ които сѣ били въ Министерството на Финанситѣ отъ 1879 до 1897 год.

Titulaires du Ministère des Finances.

Г. Д. Начовичъ	5 VII	1879—	26 III	1880	G. D. Natchovich
П. Каравеловъ	26 III	1880—	27 IV	1881	P. Karavelow
Георги К. Желѣзковичъ	27 IV	1881—	23 VI	1882	Georgi Jeleskovitch
Г. Д. Начовичъ	23 VI	1882—	6 III	1883	G. D. Natchovich
Т. Бурмовъ	6 III	1883—	7 IX	1883	Th. Bourmow
Г. Д. Начовичъ	7 IX	1883—	31 XII	1883	G. D. Natchovich
М. К. Сарафовъ	1 I	1884—	29 VI	1884	M. C. Saraphow
П. Каравеловъ	29 VI	1884—	16 VIII	1886	P. Karavelow
Т. Бурмовъ	9 VIII	1886—	12 VIII	1886	Th. Bourmow
Ив. Е. Гешовъ	12 VIII	1886—	16 VIII	1886	Iv. Ev. Gheschow
Г. Д. Начовичъ	16 VIII	1886—	26 VIII	1886	G. D. Natchovich
Ив. Е. Гешовъ	26 VIII	1886—	18 XI	1886	Iv. Ev. Gheschow
В. Радославовъ	18 XI	1886—	28 VI	1887	V. Radoslawow
К. Стойловъ	29 VI	1887—	20 VIII	1887	C. Stoïlow
Г. Д. Начовичъ	20 VIII	1887—	12 XII	1888	G. D. Natchovich
Ив. Салабашевъ	12 XII	1888—	4 VI	1890	Iv. Salabachew
Г. Живковъ	4 VI	1890—	2 XI	1890	Georgi Jivcow
Хр. Вѣлчевъ	2 XI	1890—	15 III	1891	Chr. Beltchew
Г. Д. Начовичъ	19 III	1891—	18 XI	1892	G. D. Natchovich
Ив. Салабашевъ	18 XI	1892—	18 V	1894	Iv. Salabachew
Ив. Ев. Гешовъ	19 V	1894 и до сѣга,	jus- qu'à présent		

Списъкъ на чиновницитѣ въ Министерството на Финанситѣ.

Liste des fonctionnaires du ministère des Finances.

Ив. Ев. Гешовъ, министръ.
Хр. М. Бончевъ, главенъ секретарь.
Ст. П. Радановъ, юриконсултъ; Г. Благоевъ, помощ.-юриконсултъ.
Финансови инспектори: П. Червенияковъ, Н. Г. Тошковъ, Сп. Тричковъ, Г. Мановъ, Кр. Даскаловъ, Т. Кацаровъ.
Ив. Д. Горановъ, начал. бюро за счетов.; Г. Василковъ, помощ. бюро за счетов.; Ив. Гиковъ, помощ. бюро за счетов.; А. Ив. Понмаревъ, книговодителъ.

Iv. Evst. Gueschow, ministre.
Secrétaire général: Chr. M. Bontchew.
S. P. Radanow, juriconsulte; G. Blagoew, adjoint-juriconsulte.
Inspecteurs des finances: P. Tchernyakov, N. G. Tochkow, S. Tritchkow, G. Manow, Kr. Daskalow, P. Kartzarow.
Iv. D. Goranow, chef du bureau de la comptabilité.
Adjoints de la comptabilité: G. Bossilkow, Iv. Ghikow.

1-о Отдѣление за държавна и обществена отчетность: Г. Георгиевъ, начал. на отдѣлъ; Г. К. Болѣрски, начал.

1ère section de la comptabilité de l'état et des communes: G. Gheorgiew, chef de section; G. K. Bolersky, chef

на бюро; Н. Маноловъ, помощ. на бюро; К. И. Секуловъ, помощ. на бюро; Хр. Н. Боевъ, счетоводител; Ст. Попповъ, счетоводител; Д. Т. Велчевъ, началникъ на бюро; Д-ръ Р. М. Димчевъ, помощ. на бюро.

II-о Отдѣление на прѣвитѣ данъци: А. П. Зарзовъ, начал. на отдѣлен.; Ст. Цоневъ, Н. Ставревъ, начал. на бюро; I-о кл. помощ. начал.; Г. Попповъ, Ив. Д. Чавдаровъ, Г. Данаиловъ; II-о кл. помощ. нач.: Г. Табаковъ, Л. К. Петзовъ.

Бюро за държавни имоти: Юр. Ивановъ, начал. на бюро; Т. Надхерни, I-о кл. помощ. начал.; Ст. Бѣлчевъ, II-о кл. помощ. началникъ.

III-о Отдѣление за косвеннитѣ данъци: Ан. Георгиевъ, начал. на отдѣление; К. Стойковъ, начал. на бюро; Г. Койчевъ, помощ. на бюро; П. Д. Гаджевъ, начал. на бюро; Ил. Н. Тяневъ, помощ. на бюро; Экспертъ оцѣнителъ: Хр. Саввовъ, А. Влайбовъ, В. С. Панчовъ; Иор. Дръновски, начал. на бюро; В. Генковъ, помощ. на бюро.

Пенсионно отдѣление: Ф. Головановъ, начал. на отдѣление; Г. Теодоровъ, I-о кл. помощ. начал.; Г. И. Фичевъ, II-о кл. помощ. началникъ.

Октроално отдѣление: начал. на отдѣл.; Ил. Симеоновъ, I-о кл. помощ. начал.; Ф. Руссевъ, II-о кл. помощникъ началникъ.

du bureau; N. Manolow, adjoint du bureau; K. J. Sekoulow, adjoint du bureau; Chr. N. Boew, comptable; S. Poppow, comptable; D. S. Veltschew, chef du bureau; Dr. R. M. Dimtchew, sous-chef du bureau.

2me section d'impôts directs; A. P. Zarzow, chef de section; S. Tzonev, chef du bureau; N. Stavrew, chef du bureau; adjoints de 1ere classe: G. Poppow, Iv. D. Tchavdarow, G. Danailow; adjoints de 2e cl.: G. Tabakow, L. K. Petzow.

Bureau des domaines de l'état: Yord. Ivanow, chef du bureau; T. Nadherny, adjoint de 1ere classe; S. Beltschew, adjoint de 2e classe.

3me section des impôts indirects: Ant. Gheorghiew, chef de section; K. Stoikow, chef du bureau; G. Koutchew, adjoint du bureau; P. D. Gadjew, chef de section; П. N. Tanew, adjoint de section; Chr. Savow, expert, estimateur; A. Vlaykow, expert; V. S. Pantchow, expert; G. Drenovsky, chef du bureau; V. Ghentchow, adj. du bureau.

Section des Pensions: I. Golovanow, chef de section; D. Théodorow, sous-chef de 1ere classe; G. J. Fitchew, sous-chef de 2e classe.

Section des octrois: chef de section; П. Siméonow, sous-chef de la 1ere classe; Ph. Roussew, sous-chef de 2e classe.

Списъкъ на Г. Г. Министритѣ които сѣ били въ Министерството на Обществ. Сгради отъ 1882 до 1897 год.

Titulaires du Ministère des Travaux Publics.

Д-ръ Г. Вълковичъ	23 VI	1882—20 XI	1882	Dr. G. Voulkovitch
Генер.-майоръ Соболевъ	20 XI	1882—14 I	1883	Gén.-major Sobolew
Князь М. Хилковъ	14 I	1883—10 IX	1883	Prince M. Hilcow
Др. Цанковъ	10 IX	1883—20 IX	1883	D. Tsankow
Т. Икономовъ	20 IX	1883—29 VI	1884	Th. Iconomow
П. Каравеловъ	29 VI	1884—31 XII	1884	P. Karavelow

Отъ 1 Январий 1885 год. се закри Министерството и се обърна въ Дирекция на Общитѣ Сгради, Пътищата и Съобщенията до 19 Ноемрий 1893 год.

Depuis le 1er Janvier 1885 ce Ministère fut supprimé et remplacé par la Direction des Travaux Publics, Voies et Communic. jusqu'au 19 Novembre 1893.

Д. Петковъ	19 XI	1893—19 V	1894	D. Petkow
Г. Д. Начовичъ	19 V	1894—17 IX	1894	G. D. Natchovitch
К. Величковъ	17 IX	1894—9 XII	1894	C. Velitchkow
М. Маджаровъ	10 XII	1894 и до сега, jusqu'à présent.		M. Madjarow

Списъкъ на чиновницѣтъ при Министерството на Общественитѣ Сгради, Пътищата и Съобщенията.

М. Ив. Маджаровъ, министръ.
В. И. Чокановъ, глав. секретарь.
Администр. отдѣление: И. Бешковъ, началникъ, А. Войниковъ, счетоводителъ.

Търговско отдѣление: П. Карловски, началникъ; В. Марковъ, началникъ на контр. бюро; Л. Стефанидисъ, началникъ на тар. стат. бюро; Хербстъ, началникъ на реклам. бюро; Н. Ивановъ, началникъ на счетов. бюро.

Отдѣление на тракцията: И. Манаровъ, началникъ; Боботановъ, инженеръ II кл.; Дръцковъ, инженеръ III кл.

Отдѣление на Поддърж.: П. Поповъ, началникъ; И. Загорски, подначалникъ.

Отдѣление на движението: Ходина, началникъ; Стефановъ, контролоръ.

Отдѣление на мостове и шосета: Несторовъ, началникъ; Симовъ, инженеръ-инспекторъ.

Отдѣление архитектурно: Момчиловъ, началникъ; Юрд. Милановъ, помощникъ-архитектъ; К. Сливковъ, помощникъ-архитектъ; А. Торлевъ, помощникъ-архитектъ.

Ж. П. Линия „София“: Карапировъ, инспекторъ; Салабашевъ, инженеръ по поддърж.; Тихоловъ, началникъ тракция; Захариевъ, началникъ на работилни.

Ж. П. Линия „Бургасъ“: Гешевъ, инспекторъ; Танчиловъ, инженеръ по поддърж.; Николовъ, Дѣломайсторъ I кл.

Ж.-П. Линия „Руссе“: Каракашевъ, инспекторъ; Гавровски, инженеръ по поддърж.; Дюшампейнъ, началникъ на тракцията.

Liste des fonctionnaires du ministère des Travaux Publics, Voies et Communications.

M. Iv. Madjarow, ministre.
Secrétaire gén : V. I. Tchocanow.
Section administrative: Iv. Besch-kow, chef de section; A. Voïnikow, comptable.

Section commerciale: P. Karlowsky, chef de section; V. Markow, chef du bureau de contrôle; L. Stéfanidès, chef du bureau des tarifs et de statistique; Herbst, chef du bureau de réclamations; N. Ivanow, chef du bureau de comptabilité;

Section de traction: I. Manaphow, chef de section; Bobotanow, ingénieur 1me classe; Dretskow, ingénieur 3me classe.

Section de l'entretien: P. Poppow, chef de section; I. Zagorsky, adjoint.

Section du mouvement: Hodina, Stéphanow, contrôleur.

Section des ponts et chaussées: Nestorow, chef de section; Simow, ingénieur-inspecteur.

Section d'architecture: Momtchilow, chef de section; Yord. Milanow, adjoint - architecte; C. Slivkow, adjoint-architecte; A. Torlew, adjoint-architecte.

Voie-ferrée „Sophia“: Karapirow, inspecteur; Salabaschew, ingénieur de l'entretien; Ticholow, chef de traction; Zachariew, chef des ateliers.

Voie-ferrée de „Bourgas“: Ghéchetw, inspecteur; Tântilow, ingénieur de l'entretien; Nicolow, maitre des ateliers.

Voie-ferrée „Roustchouk“: Karakaschew, inspecteur; Gawronsky, ingénieur de l'entretien; Duchampaigne, chef de traction.

Списъкъ на г. г. Министритѣ, които сѣ били въ Министерството на Търговията и Земледѣлието, отъ основанието му и до днесъ.

Titulaires du Ministère du Commerce et de l'Agriculture depuis sa création jusqu'à ce jour.

Панайотъ Славковъ	19 XI	1893—19 V	1894	P. Slavkow
Димитъръ Тончевъ	19 V	1894—2 X	1894	D. Tontchew
Ив. Ев. Гешовъ	2 X	1894—10 II	1896	Iv. Ev. Ghéschew
Гр. Д. Начовичъ	10 II	1896—1 VIII	1896	G. D. Natchovich
Ив. Ев. Гешовъ	1 VIII	1896—до сега, jusqu'à présent.		Iv. Ev. Gheschow

Списък на чиновниците при Министерството на Търговията и Земледелието.

Ив. Ев. Гешевъ, управляющий министерството.

Хр. А. Фетваджиевъ, главен секретаръ.

Централно управление на земеделческите каси: Антонъ Манушевъ, началникъ; Ангелъ Даскаловъ, съветникъ; Асенъ Ивановъ, съветникъ; Пант. Таневъ, счетоводителъ; Ив. А. Цоневъ, Н. Саввовъ, и Г. Кривошиевъ, ревизори; Хр. Гоцевъ, контролъеръ; Д. Байновъ, секретаръ.

Отдѣление за земледелието: Ив. Сарановъ, началникъ; Хр. Калчевъ, инспекторъ по земледелието; Д-ръ Хр. Юрдановъ, инспекторъ по коприварството; П. Дичевъ, I кл. помощ. нач; Ив. Атанасовъ, II кл. помощ. начал.

Отдѣление за търговията и индустрията: В. Атанасовъ, началникъ, Г. Хр. Кусевъ, I кл. помощ. началника; Ив. Лиловъ, II кл. помощ. началника.

Отдѣление за горитѣ: Ст. Брънчовъ, началникъ; Спиридонъ Гърдевъ и Ст. Дончевъ, I кл. помощ. началници.

Отдѣление за минитѣ: Хр. П. Андрѣйчевъ, началникъ; Ст. Каравеловъ, инженеръ-химикъ; Цв. Каролевъ, II кл. помощ. началника.

Геологическо бюро: Д-ръ Л. Ванковъ, помощ.-геологъ минералогъ.

Инспекторатъ по ветеринарството и коневъдството: Ив. Тюлевъ, инспекторъ по ветеринарството; П. Германовъ, инспекторъ по коневъдството; Ат. Недѣлевъ, дѣловодителъ.

Счетоводство: П. Ив. Сахтчиевъ, счетоводителъ; В. С. Димитриевъ, помощ. на счетоводителя.

Списък на Г. Г. Министритѣ които сѣ били въ Министерството на Правосъдието отъ 1879 до сега.

Titulaires du Ministère de la Justice depuis 1879 jusqu'à présent.

Димитръ Грековъ	5 VII	1879—26 III	1880	Dimitri Grécow
Христс Стояновъ	26 III	1880—28 XI	1880	Christo Stoyanow
Петко Каравеловъ	28 XI	1880—27 IV	1881	Petko Karavelow
Порфирий Стаматовъ	28 IV	1881—1 VII	1881	Porphyriy Stamatow

Liste des fonctionnaires du Ministère du Commerce et de l'Agriculture.

Iv. Ev. Gheschow, ministre ad interim.

Secrétaire général: Chr. A. Fetvadjiew.

Direction centrale des caisses agricoles: Antoine Manouschew, chef de la direction; Anghel Daskalow, conseiller; Assen Ivanow, conseiller; Pant. Tanew, comptable; Iv. A. Tzonev, réviseur; N. Savow, réviseur; G. Krivoschiew, réviseur; Chr. Gotzew, contrôleur; D. Baynow, secrétaire.

Section de l'Agriculture: Ivan Saranow, chef de section; Chr. Kaltchew, inspecteur d'agriculture; Dr. Chr. Yordanow, inspecteur de sériciculture; P. Ditchew, sous-chef de section de 1ère classe; Iv. Athanassow, sous-chef de 2e classe.

Section de Commerce et de l'Industrie: V. Athanassow, chef de section; Y. Chr. Koussew, sous-chef de section de 1re classe; Iv. Lilow, sous-chef de section de 2e classe.

Section des Forêts: St. Brintchew, chef de section; Spiridon Gherdew, sous-chef de section de 1ère classe; St. Dontchew, sous-chef de section de 2e classe.

Section des Mines: Chr. P. Andreytchew, chef de section; St. Karavelow, ingénieur-chimiste; Tzv. Karolew, sous-chef de section de 2e classe.

Bureau Géologique: Dr. Vancow, adjoint du géologue-minéralogue.

Inspection pour le service vétérinaire et celui de Haras: Iv. Tullew, inspecteur du service vétérinaire; P. Ghermanow, inspecteur du service des haras; Ath. Nedelew, secrétaire.

Comptabilité: P. Iv. Sahatchiew, comptable; V. S. Dimitriew, aide-comptable.

Георги Теохаровъ	1 VII	1881—23 VI	1882	Yorghi Théoharow
Димитръ Грековъ	23 VI	1882—3 III	1883	Dimitri Grécow
Георги Теохаровъ	3 III	1883—23 VII	1883	Yorghi Théoharow
Христо Стояновъ	23 VII	1883—7 IX	1883	Christo Stoyanow
Д-ръ Конст. Стойловъ	7 IX	1883—31 XII	1883	Dr. Constantin Stoilow
Конст. Помяновъ	1 I	1884—29 VI	1884	Constantin Poménow
Василъ Радославовъ	30 VI	1884—12 VII	1886	Vasil Radoslavow
Гаврилъ Орешаковъ	15 VII	1886—16 VIII	1886	Gavril Orochacow
Димитръ Тончевъ	16 VIII	1886—26 VIII	1886	Dimitri Tontchew
Д-ръ Конст. Стойловъ	26 VIII	1886—12 XII	1888	Dr. Constantin Stoilow
Димитръ Тончевъ	12 XII	1888—20 IX	1891	Dimitri Tontchew
Д. Грековъ	10 IX	1891—13 II	1891	Dimitri Grécow
Ив. Салабашевъ	13 II	1891—12 XII	1892	Ivan Salabachew
Панайотъ Славковъ	12 XII	1892—19 XI	1893	Panayote Slavcow
К. Помяновъ	19 XI	1893—19 V	1894	Constantin Poménow
В. Радославовъ	19 V	1894—17 IX	1894	Vassil Radoslavow
Петъръ Пешевъ	17 IX	1894—9 XII	1894	Pètre Pechow
Димитръ Минчевичъ	9 XII	1894—13 IX	1895	Dimitri Mintchévitch
Д-ръ К. Стойловъ	13 IX	1895—10 II	1896	Dr. Constantin Stoilow
Т. Теодоровъ	10 II	1896—и до сега,	jus-	T. Théodorow
			qu'à présent.	

Списък на чиновниците при министерството на Правосъдието. Liste des fonctionnaires du ministère de la Justice.

Т. Теодоровъ, министръ.
Г. Згуревъ, гл. секретаръ.

Л. Горановъ, началникъ на углавното отдѣление; Т. Мироновъ, началникъ на гражд. адм. отдѣление; Гавю Т. Буковъ, старши подначалникъ; А. Б. Мечевъ, старши подначалникъ; Н. А. Николовъ, поднач. Д. Ив. Николаевъ, младши подначалникъ; Георги Пановъ, счетоводителъ; Никола Петровъ, старши помощ. счетоводителъ; Юрданъ Бояджиевъ, младши помощ. счетоводителъ; Ал. Хр. Карчевъ, архиваръ.

Th. Théodorow, ministre.
Secrétaire général, G. Zgourew.

Л. Goranow, chef de la section des affaires criminelles; T. Myronow, chef de la section des affaires civiles et de la section administrative; Ganiu T. Boukow, sous-chef de section de 1ère classe; A. B. Metchew, sous-chef de section de 1ère classe; N. A. Nicolow, sous-chef de section de 1ère classe; D. Iv. Nikolayew, sous-chef de section de 2e classe; Georghy Panow, comptable; Nikolas Petrow, aide-comptable de 1ère classe; Yordan Boyadjiew, aide-comptable de 2e classe; Al. Chr. Cartchew, archiviste.

Списък на Г. Г. Министритѣ които сѣ били при Министерств. на Народното Просвѣщение отъ 1879 до сега.

Titulaire du Ministère de l'Instruction Publique depuis 1879 jusqu'à présent.

Т. Бурмовъ	5 VII	1879—27 VII	1879	Th. Bourmow
Г. Атанасовичъ	27 VII	1879—24 XI	1879	G. Athanassowitch
Митрополитъ Климентъ	24 XI	1879—26 III	1880	Métropolit Clément
Ив. Гюзелевъ	26 III	1880—28 XI	1880	Iv. Gusélew
П. Славейковъ	28 XI	1880—17 XII	1880	P. Slaveicow
М. Сарафовъ	17 XII	1880—29 IV	1881	M. Saraphow
Д-ръ Иречекъ	29 IV	1881—23 VI	1882	Dr. Iretchek
Георги Теохаровъ	23 VI	1882—3 III	1883	Yorghi Théoharow
Д. Агура	3 III	1883—7 IX	1883	D. Agoura
Д-ръ Молловъ	7 IX	1883—29 VI	1884	Dr. Mollow
Р. М. Каролевъ	30 IX	884—9 VII	1886	R. M. Karolew

К. Величковъ	9 VII 1886—12 VII 1886	C. Velitchkow
Т. Иванчовъ	12 VII 1886—16 VII 1886	Th. Ivantchow
Г. Живковъ	16 VII 1886—26 VII 1886	Georghi Jivkow
Т. Иванчовъ	26 VII 1886—28 VI 1887	Th. Ivantchow
Д-ръ Чомаковъ	29 VI 1887—20 VII 1887	Dr. Tchomakow
Г. Живковъ	20 VII 1887—20 XI 1893	Georghi Jivkow
Ст. Стамболовъ	20 XI 1893—18 V 1894	St. Stambolow, ad inter.
В. Радославовъ	18 V 1894—6 XII 1894	V. Radoslavow
К. Величковъ	9 XII 1894— и до сега, jus-	C. Velitchkow
	qu'à présent.	

Списъкъ на чиновниците при Министерството на Народното Просвѣщение.

Liste des fonctionnaires au ministère de l'Instruction Publique.

К. Величковъ, министръ.
 П. Генчевъ, главенъ секретарь.
 Учебенъ комитетъ: Ст. Лафчиевъ, подпрѣдсѣдатель; Георги Табаковъ, Ив. Пѣевъ, Т. Беневъ и Ст. Займовъ, членове.
 Отдѣление на срѣднитѣ училища: Д. П. Ангеловъ, началникъ; Владимиръ Шишмановъ и Христо Велевъ, подначалници.
 Отдѣление на народнитѣ основни и класни училища: Л. П. Вжаровъ, началникъ; Иванъ Джефалиевъ и Лука Доросиевъ, подначалници.
 Счетоводно отдѣление: Ив. Никитовъ, счетоводителъ; Ив. Чобановъ и Кинтишевъ, помощници.

К. Velitchhow, ministre.
 P. Ghentchew, secrétaire général.
 Conseil supérieur d'enseignement: S. Lafitchiew, vice-président; Yorghî Tabacow, Ivan Péyew, T. Benew et St Zaimow, membres.
 Section d'enseignement secondaire: D. P. Anghélow, chef de section; Vladimir Schichmanow et Christo Velew, sous-chefs de section.
 Section d'enseignement primaire: L. P. Vajarow, chef de section; Ivan Djéfaliew et L. Dorossiew, sous-chefs de sections.
 Section de comptabilité: Iv. Nikitow, comptable; Iv. Tchobanow et N. Kintichew, sous-comptables.

Списъкъ на Г. Г. министритѣ които сѣ били при Военното Министерство отъ 1879 до сега.

Titulaires du Ministère de la Guerre depuis l'émancipation de la Bulgarie jusqu'à présent.

Генер.-майоръ Паренцовъ отъ генералний щабъ.	6 VII 1879—22 III 1880	Général-major Parenzow du corps d'état-major
Ген.-лейтенантъ Ернротъ.	2 IV 1880—1 VII 1881	Général-lt. Ehrenroth,
Генер.-майоръ Крыловъ отъ генералний щабъ.	1 VII 1881—2 IV 1882	Général-major Krylow, du corps d'état-major
Генер.-майоръ Каулбаръ отъ генералний щабъ.	21 VI 1882—7 IX 1883	Général-major Kaulbars, du corps d'état-major
Генералъ-майоръ князь Кантакузинъ	29 I 1884—10 IX 1885	Général-major Prince Cantacousine
Майоръ Никифоровъ	10 IX 1885—12 VIII 1886	Major Nikiphorow
Майоръ Пановъ	12 VIII 1886—16 VIII 1886	Major Panow
Полковникъ Николаевъ отъ генералний щабъ.	16 VIII 1886—28 VI 1887	Colonel Nikolayew, du corps d'état-major
Майоръ Петровъ	29 VI 1887—20 VIII 1887	Major Petrow
Полковникъ Муткуровъ отъ генералний щабъ.	20 VIII 1887—4 II 1891	Colonel Moutkourow, du corps d'état-major
Подполковникъ Саввовъ отъ генералний щабъ.	4 II 1891—15 IV 1894	Lieut-colonel Sawow, de l'état-major général
Полковникъ Петровъ	16 IV 1894—16 XI 1896	Colonel Petrow
Полковникъ Ивановъ	29 XI 1896—и до сега, jus-	Colonel Ivanow
	qu'à présent.	

Списъкъ на чиновниците при Военното Министерство.

Liste des fonctionnaires du ministère de la Guerre.

Полков. Ивановъ, Воен. Министръ.
 1. Щабъ на армията.
 Началникъ щаба на армията: полковникъ Паприяковъ. Инспекторство: Инспекторъ на артиллерията, полков. Балабановъ.
 1. Оперативенъ отдѣлъ: началникъ на отдѣла (помощникъ на началника на щаба) полковникъ Илиевъ. а) Оперативно отдѣление: началникъ, подпол. Радионовъ. б) Мобилизационно отдѣление: началникъ, полковникъ Блжковъ. в) Топограф. стат. отдѣление: началникъ, майоръ Хесапчиевъ. Военно-инженерно-отдѣление: началникъ, полковникъ Ивановъ.
 2. Строеви отдѣлъ: началникъ, полковникъ Велчевъ. а) Строево-отдѣление: началникъ, полковникъ Христовъ. б) Инспекторско отдѣление: началникъ, полковникъ Пѣевъ.

Colonel Ivanow, ministre.
 1. Etat-major de l'armée.
 Chef de l'état-major: colonel Paprikow. Inspectorat: inspecteur de l'Artillerie: colonel Balabanow.
 1. Département d'opérations. Chef de département, l'adjoint du chef de l'état-major: colonel Piew. а) Section d'opérations: chef de section: lieutenant-colonel Radionow. б) Section de mobilisation: chef de section: colonel Bleskow. в) Section topographique et statistique: chef de section: major Hésapitchiew. д) Section de génie militaire: chef de section: colonel Ivanow.
 2. Département du service des cadres de l'armée: chef du département: colonel Velchew. а) Section du service des cadres de l'armée: chef de section: colonel Christow. б) Section d'inspection: chef de section: colonel Péyef.

3. Административенъ отдѣлъ: началникъ, полковникъ Мечковъ; помощ. началника на отдѣла, полковникъ Недѣлковичъ. а) Домакинско отдѣление: началникъ, подполковникъ Абаджиевъ. б) Бюджетно-пензионно-отдѣление: началникъ, подполковникъ Гешевъ. в) Техническо отдѣление: началникъ, полковникъ Бояровъ.

3. Département administratif: chef du département: colonel Metchkonow; adjoint du chef du département: colonel Nédelkovitch. а) Section administrative: chef de section: lieutenant-colonel Abadjiew. б) Section du budget et des pensions: chef de section: l.-colonel Ghéschew. в) Section technique; chef de section: colonel Boyarow.

4. Военно-сѣдебна часть: главенъ воененъ прокуроръ, полковникъ Агура.
 Военно училище.

4 Section judiciaire. Procureur général: colonel Agoura.
 Ecole militaire.

Началникъ, полковникъ Саввовъ.
 1. Софийска дивизионна областъ. Пѣхота: началникъ на 1-а дивизия, полковникъ Петровъ; помощ. на началника на 1-а дивизия, полковникъ Тошевъ; началникъ на щаба на дивизията, майоръ Теневъ.
 Въ ст. София: 1-й п. Софийски на Н. В. Кн. Ал. I полкъ полковникъ Паневъ; 6-й п. Търновский на Н. Ц. В. полкъ полковникъ Цончевъ; 14-й Македонски полкъ, полковникъ Желявски; 13-й Рилский полкъ (Кюстендилъ) полковникъ Пеневъ.

Directeur, colonel Sawow.
 I Division d'Infanterie de Sophia: Chef de la 1re division colonel Petrow, adjoint de la 1re division colonel Tochow; chef de l'état-major de la division major Ténéw.

Кавалерия: началникъ на кавалерийската дивизия, полковникъ Петрушовъ; 1-й конни на Н. Ц. В. полкъ полковникъ Кърджиевъ; лейбъ гвардейски на Н. Ц. В. ескадронъ, фл. ад. подпол. Марковъ.

Garnison de Sophia: le régiment de Sophia de S. A. le Prince Alexandre colonel Panew; 6e régiment de Tirnowo de S. A. R. le Prince, colonel Tzontchew; 14e régiment de la Macédoine colonel Jélyavsky; 13e régiment de Rilo (Kustendil) colonel Penew.
 Cavalerie: Chef de la division de Cavalerie, colonel Pétrounow; 1er régiment de S. A. R. le Prince, colonel Kardjiew; l'escadron de la garde de S. A. R. le Prince, aide-de-camp, lieutenant colonel Markow.

Артилерия: началникъ на крѣпостната артилерия, полковникъ Рясковъ; 4-й артиллерийски на Н. Ц. В. полкъ, полковникъ Ценовъ; Софийски крѣпостенъ батальонъ, майоръ Загорски; Софийски артиллерийски складъ, майоръ Найденовъ.

Инженерни войски: командиръ на пионерната бригада, полковникъ Андрѣевъ; техническа дружина, майоръ Бочевъ; 2-ра пионерна дружина, майоръ Димитриевъ.

2. Тракийска дивизионна областъ въ Пловдивъ: началникъ на 2-ра дивизия полковникъ Бочевъ; началникъ на щаба, на дивизията, помощникъ на началника на дивизията, полковникъ Вълнаровъ; 9-й п. Пловдивски на Н. Ц. В. Княгиня Клементина С. К. Г. полкъ полковникъ Дѣловъ; 3-й артиллерийски на Н. Ц. В. Прѣстолонаслѣдника Кн. Т. полкъ, подполков. Бажрджиевъ; 3-й конни полкъ, полков. Салабашевъ; 10-й п. Родопски полкъ (Хасково) подполковникъ Атанасовъ; 21-й Срѣдногорски полкъ (Станимака) полковникъ Кирковъ; 22-й Тракийски полкъ (Т. Назарджикъ) полков. Вълковъ.

3 Балканска дивизионна областъ. Сливенъ: Началникъ на 3-а дивизия, полковникъ Ботевъ; помощникъ на началника, полковникъ Кутинчевъ; Началникъ на щаба, майоръ Сираковъ; 11-й п. Сливненски полкъ, полковникъ Кара-Ивановъ; 6-й артиллерийски полкъ подполков. Брусевъ; 4-й конний на Н. Ц. В. Прѣстолонаслѣдника Кн. Т. полкъ, (Ямболъ) полков. Никушевъ; 12-й п. Балкански полкъ, (Ст. Загора) полк. Ковачевъ; 23-й п. Шипченски полкъ (Казанлъкъ) полковникъ Ивановъ; 24-й п. Черногорски полкъ, (Бургасъ) полковникъ Гюлмезовъ.

4. Прѣславска дивизионна областъ. Шуменъ: началникъ на дивизията полковникъ Винаровъ; помощникъ на началника на дивизията, полковникъ Обрѣшковъ; началникъ на щаба на дивизията, майоръ Брадестиловъ; 19-й п. Шумненски полкъ, полк. Караджовъ; 7-й Преславски полкъ, полков. Геневъ; 5-й артиллерийски полкъ, полковникъ Савовъ; 1-а пионерна дружина, подпол. Масликовъ; 8-й п. приморски на Нейно Ц. В. полкъ, (Варна), полков. Поповъ;

Artillerie: Chef d'artillerie de forteresse colonel Ryaskow; 4e régiment d'artillerie de S. A. R. le Prince, colonel Tzénow; le bataillon de forteresse de Sophia, major Zagorsky; dépôt d'artillerie de Sophia, major Naydenow.

Génie militaire: Commandant de la brigade des pionniers, colonel Andréyew; compagnie technique, major Botchew; 2e compagnie des pionniers, major Dimitriew.

II division de la Thrace à Philippopoli, Chef de la II division colonel Botchew; chef d'état-major; adjoint du chef de la II division, colonel Volnarow; 9e régiment de S. A. R. la Princesse Clémentine de Saxe-Cobourg-Gotha, colonel Délow; 3e régiment d'artillerie de S. A. R. le Prince-héritier de Tirnovo, lieutenant-colonel Bakardjiew; 3e regiment de cavalerie, colonel Salabachow; 10 régiment de Rhodopes (Haskowo), colonel Atanassow; 21e régiment de Srednagora (Stanimaka), colonel Kirkow; 22e régiment de la Thrace (Tatar-Bazardjik), colonel Velcow.

III division des Balkans à Slivno. Chef de la III division, colonel Botew; adjoint du chef de la III division, colonel Koutintchew; Chef d'état-major de la III division, major Sirakow; 11e régiment d'infanterie de Slivno, colonel Kara-Ivanow; 6 régiment d'artillerie, lieutenant-colonel Broussew; 4e régiment de cavalerie de S. A. R. le Prince-héritier de Tirnovo, colonel Nikoltchew; 12e régiment d'infanterie des Balkans (Stara-Zagora), colonel Kovatchew; 23e régiment d'infanterie de Chipca (Kazanlyk), Colonel Ivanow; 24e régiment d'infanterie de la Mer noire (Bourgas), Gulmézow.

IV Division de Preslaw à Choumla: Chef de la division: colonel Vinarow; adjoint du chef de la division: colonel Obreschkow; chef de l'état-major de la division: major Bradestilow; 19me régiment d'infanterie de Choumla: colonel Karadjow; 7me régiment d'infanterie de Preslaw: colonel Ghénew; 5me régiment d'Artillerie: colonel Savow; 1re compagnie des pionniers: lieutenant-colonel Maslinew; 8me régiment d'infanterie de S. A. R. la Princesse, de Varna: colonel Popow; 20me régiment

20-й п Добрудженскій полкъ, (Разградъ), полковникъ Минковъ.

5. Дунавска дивизионна областъ. Руссе: началникъ на дивизията, полковникъ Драндаревски; помощ на началника на дивизията, полков. Фурнаджиевъ; началникъ на щаба на дивизията, майоръ Кантарджиевъ; 5-й п Дунавски на Н. Кр. Вел. Х. Роб. Парм. полкъ, полков. Даневъ; 3-а пионерна дружина, подполков. Рибаровъ; 2-й Искърски полкъ, полков. Клатновъ; 18-й Етърски полкъ, Търново, полк. Георгиевъ; 17-й Доростолски полкъ (Ловечъ) полков. Георгиевъ; 1-й артиллерийски полкъ (Севлиево), подпол. Шѣвевъ; крепостенъ батальонъ (Шуменъ), майоръ Кушевъ.

6. Бдинска дивизионна областъ. Видинъ: началникъ на дивизията, полковникъ Мариновъ; помощникъ на началника на дивизията, полков. Череповъ; началникъ на щаба на дивизията, майоръ Теодоровъ; 3-й п. Бдински полкъ полков Мицевъ; 15-й п Ломски полкъ полков. Айряновъ; Видински крѣпост. батальонъ, майоръ Раковски; 4-й п. Плъвенски на Н. Ц. В. Пр. Кн. Т. полкъ (Плъвенъ), полков. Фиковъ; 16-й п. Ловчански полкъ, (Вратца), полк. Цачевъ; 2-й артиллерийски полкъ (Вратца), подполк. Кирковъ; 2-й конний на Нейно Ц. В. полкъ (Ломъ-Паланка) полков. Стоевъ.

d'infanterie de Dobroudja (Razgrad): colonel Minkow.

V Division du Danube à Rous-tchouk: Chef de la division: colonel Drandarevsky; adjoint du chef de la division: colonel Fournadjiew; chef de l'état-major de la division: major Kantardjiew; 5me régiment d'infanterie de Danube de S. A. R. le Duc Robert de Parme: colonel Danew; 3me compagnie des pionniers: lieuten.-colonel Ribarow. 2me régiment d'infanterie de l'Isker à Tirnovo: colonel Klatnow; 18me régiment de Dorostol: colonel Gheorghiew; 17me régiment de Lovtscha: colonel Popow; 1er régiment d'artillerie (Sévliev): lieutenant-colonel Péyew; bataillon de forteresse (de Choumla): major Kouchew.

VI Division de Viddin à Viddin: Chef de division: col. Marinow; adjoint au chef de la; division: col. Tchérépow; chef de l'état-major de la division: major Théodorow; 3me régiment de Viddin: colonel Mitzew; 15me régiment d'infanterie de Lom: colonel Airyanow; bataillon de forteresse de Viddin: major Rakowsky; 4me régiment d'infanterie de S. A. R. le Prince-Héritier Prince de Tirnovo: colonel Phykow; 16me régiment d'infanterie de Lovetch (Vratza): colonel Tzatchew; 2me régiment d'artillerie (Vratza): lieutenant-colonel Kirkow; 2me régiment de cavalerie de S. A. R. la Princesse (Lom-Palanka): colonel Stoyew.

Дипломатически агенти, Генерални консули, Консули, Вице-консули и Консулски агенти на иностранныѣ държави при правителството на Българското Княжество.

Agents diplomatiques, Consuls généraux, Consuls, Vice-consuls et Agents consulaires des Etats Etrangers accrédités auprès du gouvernement de la Principauté de Bulgarie.

Персоналъ на дипломатич. агенции и персоналъ на агенции дипломатически и консулства въ България.

Германия	Гърция	Аллеманге	Грѣце
Авлия	Италия	Англетерре	Италие
Австро-Унгария	Романия	Австриче-Хонгрие	Романие
Белгия	Руссия	Белгике	Руссие
Франция	Сърбия	Франсе	Сербие
	Турция.		Туркие.

Германия.

София: Г-нъ Д-ръ де Войгтъ-Рецъ, генераленъ консулъ; Г-нъ Херингъ, вице-консулъ.

Руссе: Г-нъ Д-ръ Круйгеръ, вице-консулъ.

Варна: Г-нъ Мюхлигъ, вице-консулъ.

Англия.

София: Г-нъ Франсисъ Едмундъ Хюгъ Еллиотъ, дипломатически агентъ и генераленъ консулъ на Н. Бр. Величество; Г-нъ Фридрихъ Жоржъ Фрийманъ, вице-консулъ.

Пловдивъ: Г-нъ Алберъ Шарлъ Вративавъ, вице-консулъ на Н. Бр. Величество.

Руссе: Г-нъ Вилиамъ Хенри Далziel, вице-консулъ.

Варна: Г-нъ Алфредъ Ж. Брофи, вице-консулъ.

Бургасъ: Г-нъ Жозефъ Боналъ, управляюща Британската консулска агенция.

За единъ пашапортъ се плаща 5 шелинга; за визиране се плаща 2 шелинга.

Австро-Венерия.

София (диплом. агент. и генерално консулство): Г-нъ Баронъ Каллъ Фонъ Кулмбахъ и Розенбургъ, извънреденъ пратеникъ и пълномощенъ министър, императорски и крал. дипломатически агентъ и генералъ консулъ; Г-нъ Баронъ Отонъ де Енингъ О'Каролъ, секретаръ на легация, запасенъ подпоручикъ отъ III-й Хонведский Гуссарский полкъ; Г-нъ Геца де Дарувари, импер. и кралевски вице-консулъ, запасенъ поручикъ; Г-нъ Луи де Тастенски, имп. и крал. вице-консулъ.

Канцелярски чиновници: Г-нъ Жозефъ Лутероти, почетенъ вице-консулъ; Г-нъ Викторъ Хамбургъ, I секретаръ; Г-нъ Пиеръ Джешинъ, канцлеръ; Г-нъ Жозефъ Клойчекъ, канцлеръ; Жюль Нейдекъ, поручикъ отъ армията; Г-нъ Гуйдо Елесъ, помощ-канцлера.

Пловдивъ (консулство): Г-нъ Баронъ Жоржъ Родичъ, импер. и крал. консулъ.

Руссе (консулство): Г-нъ де Чехъ, имп. и крал. консулъ.

Видинъ (консулство): Г-нъ де Цатмаръ, имп. и крал. консулъ.

Варна (вице-консулство): Г-нъ Адалберъ Мерлъ, имп. и крал. вице-консулъ.

Allemagne.

Sophia: M. le Dr. de Voigts-Rhétz, consul général; M. Haring, vice-consul

Roustchouk: M. le Dr. Krüger, vice-consul.

Varna: M. Mühlig, vice-consul.

Angleterre.

Sophia; M. Francis Edmund Hugh Elliot, agent diplomatique et consul général de S. M. Britannique; M. Frederick George Freeman, vice-consul.

Philippopoli: M. Albert Charles Wrativaw, vice-consul.

Roustchouk: M. William Henry Dalziel, vice-consul.

Varna: M. Alfred G. Brophy, vice-consul.

Bourgas: M. Joseph Bonnal, gérant de l'agence consulaire Britannique.

Le coût d'un passeport est de 5 shillings, celui d'un visa est de 2 shillings.

Autriche-Hongrie.

Sophia (agence dipl. et consulat général): M. le Baron Call von Culmbach et Rosenberg, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire, agent diplomatique et consul général I. et R. M. le Baron Othon de Hœnning O'Carrol, secrétaire de légation, sous-lieutenant de réserve du 3e régiment de hussards du Hovéd; M. Géza de Daruváry, vice-consul lieutenant de réserve; M. Louis de Iesztenszky, vice-consul.

Employés de chancellerie: M. Joseph Luterotti, vice-consul honoraire; M. Victor Hamburg, 1-er secrétaire de chancellerie; M. Pierre Djeschim, chancelier; Joseph Klouček, chancelier; M. Jules Neudeck, lieutenant à la suite de l'armée; M. Guido Eles, adjoint de chancellerie.

Philippopoli: M. le Baron Georges Rodich, consul I. et R.

Roustchouk (consulat): M. de Cseh, consul I. et R.

Viddin (consulat): M. de Szatmari, consul I. et R.

Varna (vice-consulat): M. Adalbert Merle, vice-consul I. et R.

Бургасъ (консулско-агенство): Г-нъ Венигеръ, вице-консулъ.

Император. и кр. консулства иматъ право да замѣняватъ съ нови просроченитѣ пашапорти.

За визиране пашапорта се плаща: за австрийски или венгерски подданици 52¹/₂ кр. зл.; отъ подданицитѣ на нѣкои отъ чуждитѣ държави, по взаимностъ, се взима: отъ френски поддан. 4 ф. зл.; отъ гърци поддан. 2 ф. зл.; отъ Русски поддан. 3 ф. зл.; отъ Турски поддан. 1 ф. зл. 80 кр.

Белгия.

София: Г-нъ Жюль Пети де Тозе, дипломатически агентъ и генераленъ-консулъ. Натоваренъ същевременно съ покровителството на Нидерландскитѣ интереси; Г-нъ Пиеръ Нуриджанъ, драгом.

Пловдивъ: Г-нъ В. Боджети, консулъ.

Варна: Г-нъ Е. Тедески, консулъ.

Агенството и консулствата съставятъ надлежитѣ актове за цивилния съставъ, приематъ заявления за натурализация и записватъ безплатно въ единъ особѣнъ регистръ белгийскитѣ подданици живущи въ района на юдикцията имъ, слѣдъ като сж доказали, че сж белгийски подданици.

Издаватъ пашапорти на белгийци, които сж доказали самоличността си и подданичеството си. За пашапортъ се плаща 8 лева; за визиране пашапорта 3 лева. На м-рацитѣ пашапортитѣ се даватъ даромъ. Пашапорта е валиденъ за една година, и ако е просроченъ, не може да се визира.

Франция.

София: Г-нъ Виконтъ де Птитвилъ, пълномощенъ министър, дипломатически агентъ; Г-нъ де Панафиъ, секретаръ; Г-нъ Буржоа, канцлеръ; Г-нъ Барухъ драгоманъ.

Пловдивъ: Г-нъ Стегъ, консулъ; Г-нъ Живовичъ, драгоманъ.

Руссе: Г-нъ Дюбиефъ, вице-консулъ; Г-нъ Пападопуло, драгоманъ.

Варна: Г-нъ Сеолъ, вице-консулъ; Г-нъ Дюрони, драгоманъ.

Бургасъ: Г-нъ де Алдрованди, почетенъ консулъ, натоваренъ съ вице-консулството; Г-нъ Василиу, драгоманъ.

Единъ пашапортъ струва 12 лева за францюзитѣ, а за другитѣ, францюзски протежета, 15 лева. За визиране

Bourgas (agence consulaire): M. Weniger, vice-consul.

Le consulats I. R. sont autorisés à renouveler des passeports périmés.

Les visa des passeports coûtent: pour les sujets autrichiens ou hongrois 52¹/₂ kr. or; pour les ressortissants de quelques états étrangers pour raison de réciprocité: Français 4 fl. en or, Grecs 2 fl. Russes 3 fl. et Turcs 1 fl. 80 kr.

Belgique.

Sophia: M. Jules Pety de Thozée, agent diplomatique et consul général; il est aussi chargé de la protection des intérêts du Royaume des Pays Bas. M. Pierre Nouridjan, drogman.

Philippopoli: M. B. Bogetti, consul.

Varna: M. E. Tedeschi, consul.

L'agence et les consulats dressent les actes de l'état civil, reçoivent les déclarations de naturalité et inscrivent gratuitement, sur un registre matricule, les Belges qui résident dans leur ressort et justifient de leur nationalité.

Ils délivrent des passeports aux Belges qui prouvent leur qualité et leur identité. Taxe 8 francs; visa de passeports ordinaires, 3 frs. Les passeports sont délivrés gratuitement aux gens de mer.

Tout passeport n'est valable que pour un an, et, périmé, ne peut être visé.

France.

Sophia: M. le Vicomte de Petiteville, ministre plénipotentiaire, chargé de l'agence diplomatique de France; M. de Panafieu, secrét. d'ambassade; M. Bourgeois, chancelier; M. Baruch, drogman.

Philippopoli (consulat): M. Steeg, consul; M. Givovitch, drogman.

Roustchouk (v.-consulat): M. Dubief, vice-consul; M. Papadopoulos, drogman.

Varna (vice-consulat): M. Séon, vice-consul; M. Duroni, drogman.

Bourgas (vice-consulat): M. de Aldrovandi, consul honoraire, chargé du vice-consulat; M. Vassiliou, drogman.

Le passeport coûte 12 frs. pour les Français et 15 pour les étrangers protégés français; même distinction pour le

пашапорта: отъ първѣтъ се взима по 5 лева, а отъ вторитѣ по 10 лева. Пашапорта се издава на основание на прѣдставенитѣ документи, констатирующа самоличността на интересуваното лице, или на основание на едно писмено свидетѣлство, подписано отъ двама свидетѣли, познати на консулството.

За легализиране на единъ подписа се плаща 12 лева; за пълномощия 15 лева, когато се отнасятъ до една работа само, и 30 лева, когато се отнасятъ до нѣколко работи.

Гърция.

София: Г-нъ А. Аргиропулосъ, дипломатически агентъ и генералъ консулъ; Г-нъ И. Ке. Псарасъ, секретаръ, вице-консулъ; Г-нъ И. Мусиосъ, драгоманъ.

Пловдивъ: Г-нъ Сп. Паганелисъ, генераленъ консулъ; Г-нъ Т. Рамосъ, драгоманинъ.

Варна: Г-нъ Г. Папагеоргиадисъ, консулъ.

Руссе: Г-нъ И. Паламанолисъ, временно управляюща вице-консулството.

Бургасъ: Г-нъ Л. Ениалисъ, вице-консулъ.

Консулски агенти: Станимака: Г-нъ Г. Далимисъ; Свищовъ: Г-нъ Д. Климатианосъ; Балчикъ: И. Купчасъ; Т.-Наварджикъ: Г-нъ К. Илиопулосъ.

Гърцитѣ консулства зиматъ слѣдующитѣ такси: за единъ пашапортъ 8 л. златни, за визирането му 3 л. златни, (ако консулствата на другитѣ държави зиматъ за визирането по-голъма такса, гърцитѣ консулства сж длъжни да взематъ, по взаимность, еднаква сума каквато зиматъ иностраннитѣ консулства отъ гърцитѣ подданици).

За нотариални актове, като пълномощия и пр. 11 лева зл., за прѣписи отъ реченитѣ актове 2 л. 20 ст., за прѣводъ на актове на гърчки (по листъ) 8 лев., за легализиране подписа на иностранна власть 11 л., за легализиране на гърчка власть (ако акта не е написанъ на гербова книга) 5 л., за съдебно прошение 2 л. 20 ст., за административно прошение 1 л. 10 ст.

Италия.

София: Г-нъ Джулио Силвестрели, диплом. агентъ и генераленъ консулъ; Г-нъ Баронъ Л. Росси, вице-консулъ;

visa de passeport: 5 frs. pour les premiers et 10 pour les seconds. Le passeport se délivre sur le vu de pièces contenant l'identité de l'intéressé ou sur l'attestation de deux témoins connus au consulat.

Le prix d'une légalisation de signature est de 12 frs.; les procurations coûtent 15 frs. quand elles sont pour une seule affaire et 30 quand elles en comprennent plusieurs.

Г р е с е.

Sophia: M. G. A. Argyropoulos, agent diplomatique et consul général; M. I. X. Psaras, secrétaire, vice-consul; M. J. Mousikos, drogman.

Philippopoli: M. Sp. Paganelis, consul général; M. Th. Rammos, drogman.

Varna: M. G. Papageorgiadis, consul.

Roustchouk: M. I. Papamanolis, gé- rant provisoirement le vice-consulat.

Bourgas: M. L. Enyalis, vice-consul.

Agents Consulaires; Stanimaka: M. G, Dalimis; Sistowo: M. D. Clima- tianos; Baltchik: M. J. Couppas; T.-Ba- zardjik: M. C. Eliopoulos.

Les consulats royaux prélèvent les taxes suivantes: passeport 8 fr. en or; visa de passeport 3 fr. en or.

Au cas où la taxe d'autres consu- lats étrangers est plus élevée, les consu- lats helléniques sont tenus de pré- lever, à titre de réciprocité, le même montant que celui qui est imposé aux nationaux hellènes par les consulats étrangers.

Actes notariés (procurations etc.) 11 fr.; copies des actes ci-dessus 2 fr. 20 ct.; traduction d'actes en grec (par feuille) 8 fr.; légalisation de signature d'autorité étrangère 11 fr.; idem d'autorité hellénique (si l'acte original n'est pas déjà dressé sur papier timbré) 5 fr.; requête judiciaire 2 fr. 20 ct.; idem administrative 1 fr. 10 ct.

I t a l i e.

Sophia M. Ginolio Silvestrelli, agent diplomatique et consul général; M. le baron L. Rossi, vice-consul; M. Paul

Г-нъ Поль Ботталико, драгоманинъ; Г-нъ Стеф. Петковъ Попповъ, драго- манинъ.

Пловдивъ: Г-нъ А. Монако, консулъ; Г-нъ Еярико Боталико, драгоманъ.

Руссе: Г-нъ Ж. Сенъ-Мартенъ, ви- це-консулъ.

Балчикъ (консулска агенция): Г-нъ Л. Бадетти, консулски агентъ.

Бургасъ (консулска агенция): Им. и Крал. Австро-Венгерски вице-консулъ управлява и Италиянската консулска агенция.

Ломъ-Паланка (консулска агенция): Г-нъ Л. Миланези, консулски агентъ.

Варна (консулска агенция): Г-нъ Ж. Б. Ассерето, управляюща консулската агенция.

Пашапорти се издаватъ на итали- янски подданици като прѣдставятъ едно удостоверение отъ общинския кметъ на иждожителството си, че нѣма никакви прѣпятствия за издаване пашапорта.

За пашапорта се плаща 10 лева, а за небогатитѣ по 2 лева. За визиране пашапортитѣ на чужденци се взима по 5 и 1 лева по взаимность. За итали- янциѣ визирането се прави безплатно.

Ромъния.

София: Г-нъ Александръ И. Гика Бригадеръ, пълномощенъ министъръ, дипломатически агентъ и генералъ консулъ; Г-нъ Викторъ Д. Маргаритеско, вице- консулъ; Г-нъ Д. А. Минчу, драгоманъ секретаръ.

Руссе: Г-нъ Томеско, консулъ; Г-нъ канцлеръ; Г-нъ И. Димо, драгоманъ.

За единъ пашапортъ се плаща 10 лева златни. Визирането на пашапортитѣ е задължително за всички ония, които сж снабдени съ иностранни па- шапорти и които би желали да отидатъ въ Ромъния.

Таксата за визирането е 5 л. зл. Освобождаватъ се отъ плащането таксата за визиране подданицитѣ на ония държави, които иматъ сключени за това съ Ромъния конвенции, а именно: Германскитѣ подданици, Английскитѣ, Австро-Венгерскитѣ, Белгийскитѣ, Фран- цузскитѣ, Италиянскитѣ, Швейцарскитѣ и Българскитѣ. Тѣзи послѣднитѣ отъ Януарий мѣсець 1895 г. на основание

Bottalico, interprète; M. Etienne Petcon Poppow, interprète.

Philippopoli M. le chevalier A. Mo- naco, consul; M. Enrico Bottalico, in- terprète.

Roustchouk M. G. Saint-Martin, vice-consul.

Baltchik (agence consulaire): M. L. Badetti, agent consulaire.

Bourgas (agence consulaire): Le vice-consul I. et R. d'Autriche-Hongrie gère l'agence consulaire d'Italie.

Lom - Palanka (agence consulaire): M. L. Milanese, agent consulaire.

Varna (agence consulaire): M. G. B. Assereto, gérant de l'agence consulaire.

Les passeports sont délivrés aux italiens sur présentation d'un certifi- cat du maire de leur commune de naissance constatant que rien ne s'y oppose. Ils sont taxés à 10 francs, et à 2 francs pour les personnes non aisées. Les visas aux étrangers sont taxés 5 francs et 1 fr. respectivement; pour les italiens ils sont gratuits.

R o u m a n i e.

Sophia: M. Alexandre J. Ghika, Bri- gadier, ministre plénipotentiaire, agent diplomatique et consul général; M. Vic- tor D. Margaritescu, vice-consul; M. D. B. Mineu, interprète-secrétaire

Roustchouk: M. F. Tomesco, consul, M. chancelier, M. I. Di- mo, interprète.

Un passeport roumain coûte 10 frs. en or. La formalité du visa est obli- gatoire pour toutes les personnes mu- nies de passeports étrangers et qui dé- sirent se rendre en Roumanie.

La taxe du visa est de 5 francs.

Sont exemptés du paiement de cette taxe, à la suite d'arrangements inter- venus entre la Roumanie et les Etats respectifs, les sujets: Allemands, An- glais, Autrichiens-Hongrois, Belges, Français, Italiens, Suisses et Bulgares: ces derniers, depuis le mois de Janvier 1895 en vertu de l'arrangement de

на сключената търговска спогодба между Румъния и България.

Руссия.

София: Г-нъ Георгий Бахметиевъ, дипломатически агентъ и генералъ консулъ и камериеръ на Н. В. Императора; Г-нъ Петръ Боткинъ, секретаръ и камериеръ-юнкеръ на Н. И. Величество; Г-нъ Алексей Войводски, вице-консулъ.

Пловдивъ: Г-нъ Михайлъ Авимовичъ, вице-консулъ.

Бургасъ: Г-нъ Жоржъ Брандтъ, вице-консулъ.

Варна: Г-нъ Конст. Черковски, вице-консулъ.

Руссе: Г-нъ Николай Налетовъ, консулъ; Г-нъ Жоржъ Абергъ, секретаръ.

За единъ пашапортъ се плаща 8 л. зл., за виза на рускитѣ пашапорти се плаща 2 л. зл., за виза на иностранныя пашапорти се плаща 6 л. зл.

Сърбия.

София: Г-нъ Риста Даничъ, извънреденъ пратеникъ, пълномощенъ министръ, дипломатически агентъ и генераленъ консулъ; Г-нъ Матиясъ Бошковицъ, секретаръ на легация, и. д. консулъ; Майоръ Милошъ Вассичъ военний аташе; Г-нъ Г. Ивановичъ, аташе на легация и и. д. вице-консулъ.

За пашапортъ се плаща 10 лева, за визиране 2 л. 50 ст.

Турция.

София: императорски отомански комисариятъ: Насухи Бей, импер. турски комисаръ; Ахмедъ Нессибъ-Бей, 1-й секретаръ; Оникъ Еффенди Минеджиянъ, 1-й секретаръ; Рефикъ-Бей, секретаръ за турски езикъ; Мюниръ-Бей, секретаръ за френски езикъ; Бълчовъ Еффенди, драгоманинъ.

Пловдивъ: Ессадъ Еффенди, II-й секретаръ при импер. оттом. комисариятъ съ мѣстожителство въ г. Пловдивъ.

Търговски агенти: въ гр. Варна: Рефикъ-Бей; въ гр. Руссе: Халилъ-Бей; въ гр. Видинъ: Тевфикъ-Бей.

Турскитѣ подданици въ Княжеството се подчиняватъ на българскитѣ закони за всѣкакви распри, възникнали помежду имъ или съ други. Оттоман-

commerce conclu entre la Roumanie et la Bulgarie.

Russie.

Sophia: M. Georges Bakhmêtew, chambellan de la cour de S. M. l'Empereur, agent diplomatique et consul général de Russie; M. Pierre Botkine, gentilhomme de la chambre de S. M. l'Empereur, secrétaire de l'agence diplomatique; M. Alexis Woiévodsky, vice-consul.

Philippopoli: M. Michel Akimowitch, vice-consul.

Bourgas: M. Georges Brandt, vice-consul.

Varna: M. Constantin Tcherkawsky, vice-consul.

Roustchouk: M. Nikolas Naletow, consul; M. Georges Abegg, secrétaire.

Un passeport coûte 8 fr. or, un visa: pour les russes 2 fr. or, pour les étrangers 6 fr. or.

Serbie.

Sophia: M. Rista Danitch, envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire, agent diplomatique et consul général; M. Mathias Boschkovitch, secrétaire de légation, f. f. de consul; Major Miloch Vassitch, attaché militaire; M. I. Yovanovitch, attaché de légation, f. f. de vice-consul.

Taxe pour le passeport 10 fr. visa du passeport 2 fr. 50 ct.

Turquie.

Sophia: Commissariat Impérial Ottoman; Nassouhi Bey, commissaire impérial ottoman; Ahmed Nessib Bey, 1er secrétaire; Onnik Effendi Minégian, secrétaire; Refik Bey, secrétaire pour la langue turque; Munir Bey, secrétaire pour le français; Beltchow Effendi, drogman.

Philippopoli: Essad Effendi, 1er secrét. près du commissariat impérial ottoman, avec résidence à Philippopoli.

Agents commerciaux: Varna: Réfik Bey; Roustchouk: Halid bey; Vidin: Tefvik bey.

Les sujets ottomans dans la Principauté sont soumis aux lois bulgares quant aux litiges survenus entre eux etc. Les missions ottomanes en Bulgarie

скитѣ мисии въ България нѣматъ съдебна властъ надъ подвѣдомственитѣ имъ.

За снабдяване съ пашапортъ, интересующето се лице трѣбва да се отнесе лично до канцеларията на императорски комисариятъ и съ редовни документи да докаже самоличността си.

Канцеларията е отворена всѣки день отъ 10 часа сутринта до 12 и отъ 3 до 5 часа вечеръ.

Въ петъкъ и въ недѣля канцеларията е отворена отъ 10—12 часа само.

Таксата за пашапорта е: 50 гр. (11 фр. 55 ст. зл.); таксата за пасавантъ: 20 гр. (4 фр. 62 ст. зл.); за свидетелство за подданство: 20 гр. (4 фр. 62 ст. зл.); за легализиране подписа: 40 гр. (9 фр. 24 ст. зл.); за визиране за странство: 20 гр. (4 фр. 62 ст. зл.); за визиране за Турция: 10 гр. (2 фр. 31 ст. зл.)

rie n'ont pas pouvoir judiciaire sur leurs administrés.

Quant aux formalités à remplir pour l'obtention de passeports etc., les intéressés doivent s'adresser personnellement à la chancellerie du commissariat impérial et établir leur identité par des documents en règle.

Cette chancellerie est ouverte chaque jour de 10 heures à midi et de trois heures à 5 heures. Les vendredis et les dimanches seulement de 10 heures à midi.

Taxe de passeports 50 piastres (11 fr. 55 ct. or); taxe de passavant 20 piastre (4 fr. 62 c. or); taxe de certificat de nationalité 20 piastres (4 fr. 62 c. or); taxe de légalisation de signature 40 piastres (9 fr. 24 ct. or); taxe de visa pour l'étranger 20 piastres (4 fr. 62 ct. or); taxe de visa pour la Turquie 10 piastres (2 fr. 31 ct.)

ОФИЦИАЛНИТѢ ПРАЗДНИЦИ НА ИНОСТРАННИТѢ ВЛАДѢТЕЛИ.

Fêtes officielles des Souverains Etrangers.

15/27 Януарий. Рождений день на Н. В. Вилхелмъ II, Германски Императоръ.

2/14 Мартъ. Рождений день на Н. В. Хумберъ I, Италиански Кралъ.

23/5 Май. Именний день на Н. В. Георгий I, Гърцки Кралъ.

10/22 Май. Възшествието на Н. В. Карлъ I, Ромънски Кралъ.

12/24 Май. Рождений день на Н. В. Виктория, Английска Кралица.

2/14 Юлий. Празникътъ на Француската Република.

2/14 Августъ. Рождений день на Н. В. Александръ I, Сърбски Кралъ.

6/18 Августъ. Рождений день на Н. В. Францъ-Йозефъ, Австро-Венгерски Императоръ.

19/31 Августъ. Възшествието на Н. И. В. Султанъ Абдулъ-Хамидъ.

3/15 Ноемврий. Именний день на Н. В. Леополдъ II, Белгийски Кралъ.

6/18 Декемврий. Именний день на Н. И. В. Николай II, Русски Императоръ.

15/27 Janvier. Naissance de S. M. l'Empereur d'Allemagne Guillaume II.

2/14 Mars. Naissance de S. M. le Roi d'Italie Humbert I.

23/5 Mai. Fête patronale de S. M. le Roi de Grèce Georges I.

10/22 Mai. Avènement au Trône de S. M. le Roi de Roumanie Charles I.

12/24 Mai. Naissance de S. M. la Reine d'Angleterre Victoria.

2/14 Juillet. Fête de la République Française

2/14 Août. Naissance de S. M. le Roi de Serbie Alexandre I.

6/18 Août. Nais. de S. M. l'Empereur d'Autriche-Hongrie François-Joseph.

19/31 Août. Avènement au Trône de S. M. l'Empereur de Turquie Abdul-Hamid.

3/15 Novembre. Fête patronale de S. M. le Roi de Belgique Léopold I.

6/18 Décembre. Fête patronale de S. M. l'Empereur de Russie Nicolas II.

БЪЛГАРСКИ ОФИЦИАЛНИ ПРАЗДНИЦИ

(Неприсъдени дни).

Fêtes Officielles Bulgares

(Durant lesquelles les Bureaux de l'Etat sont fermés).

Януарий: 1-й Нова година; 6-й Богоявление и Рожденний денъ на Н. Ц. В. Княгинята; 7-й Ивановъ денъ; 18-й Рожденний денъ на Н. Ц. В. Прѣстолонаследника Князь Бориса.

Февруарий: 2-й Срѣтение Господне; 14-й Рожд. денъ на Н. Ц. В. Князь Фердинандъ I; 19-й Освобождението на България.

Мартъ: 25-й Благовѣщение.

Априлъ: 23-й Гергьовъ денъ.

Май: 2-й Именний денъ на Прѣстолонаследника Н. Ц. В. Князь Бориса; 11-й Св. Кирилъ и Методий; 18-й Тезоименний денъ на Н. Ц. В. Фердинандъ I.

Юний: 29-й Петровъ-денъ.

Юлий: 20-й Иливъ-денъ.

Августъ: 2-й Възшествието на Н. Ц. В. Князь Фердинандъ I на Българскій Прѣстолъ; 6-й Преображение Господне; 15-й Успѣние Пр. Богородица.

Септемврий: 8-й Рождение Пр. Богородица и Тезоименний денъ на Н. Ц. В. Княгинята; 14-й Кръстовъ-денъ.

Октомврий: 26-й Димитровъ-денъ.

Ноемврий: 8-й Архангеловъ-денъ;

21-й Въведение храма Пр. Богородица. Декемврий: 6-й Св. Никола; 25, 26 и 27 Рождество Христово.

Освѣтъ тѣзи праздници, празнуватъ се и слѣдующитѣ прѣходящи дни:

Възнесение Христово и Великденскитѣ дни, Възнесение Господне, Въшествието на Св. Духъ.

Забѣлѣжка. Прѣзъ тѣзи праздници сж затворени всичкитѣ правителствени учрѣждения, освѣтъ телеграфитѣ и пощата.

Janvier: 1er. Nouvel an; 6e. L'Épiphanie et jour de naissance de S. A. R. la Princesse; 7e. St. Ivan; 18e. Jour de naissance de S. A. R. le Prince Boris, Prince-Héritier.

Février: 2e. La Chandeleur; 14e. Jour de naissance de S. A. R. le Prince Ferdinand Ier; 19e. Délivrance de la Bulgarie.

Mars: 25e. L'Annonciation.

Avril: 23e. La St. Georges.

Mai: 2e. Fête patronale du Prince-Héritier, S. A. R. le Prince Boris; 11e. la St. Cyrille et St. Méthode; 18e. Fête patronymique de S. A. R. le Prince Ferdinand Ier.

Juin: 29e. La St. Pierre.

Juillet: 20e. La St. Elie.

Août: 2e. Avènement au Trône de S. A. R. le Prince Ferdinand I; 6e. La Transfiguration; 15e. L'Assomption.

Septembre: 8e. La nativité de la Ste. Vierge et fête patronymique de S. A. R. Madame la Princesse; 14e. L'Élévation de la Ste. Croix.

Octobre: 26e. La St. Demètre.

Novembre; 8e. Fête des Sts. Archanges; 21e. La Présentation de la Ste. Vierge. Décembre: 6e. La St. Nicolas; 25e, 26e et 27e Noël.

On fête aussi les fêtes mobiles ci-après:

Le Dimanche, Lundi et Mardi de Pâques; l'Ascension; La descente du St. Esprit.

Remarque. Durant ces fêtes tous les bureaux de l'Etat sont fermés, à l'exception de ceux des Postes et Télégraphes.

Ежегоднитѣ панаири въ България.

Foires annuelles en Bulgarie.

Бургаский окръгъ: Айтосъ, отваря се на Спасовъ-денъ и трае три дни;

Département de Bourgas: v. d'Aïtos, la foire s'ouvre chaque année le jour

Карнобатъ, отваря се на Св. Троица и трае петъ дни.

Варненский окръгъ: Добричъ, отваря се на 20 Май и трае до 4 Юний; Провадия, отваря се въ понеделникъ на Цвѣтната седмица и трае до сѣботата, (нарича се сютъ-панаиръ); с. Ясж-Тепе, отваря се на 25 Априлий и трае до 25 Юлий (нарича се аккаюнь).

Кюстендилский окръгъ: Дубница, отваря се на свѣтлата сѣбота и трае петъ дни.

Ловченский окръгъ: с. Видраре, два панаира: единътъ се отваря на 9 май, а другия — на 6 декемврий и траятъ по единъ денъ; с. Абланица, отваря се въ петъкъ прѣди Св. Троица и трае 4—5 дни; с. Гложане, отваря се на 20 юлий, а другия на 15 августъ и траятъ по единъ денъ; с. Орѣшакъ, една панаиръ се отваря на 12 августъ и трае седемъ дни, а другия на 7 ноемврий и трае четири дни; с. Ново-Село, една панаиръ — на Св. Троица, а другия — на Распетия петъкъ и траятъ по единъ денъ; с. Тепавица, отваря се на 13 септемврий и трае два дни; с. Девиташъ, отваря се на 27 юний и трае два дни.

Пловдивский окръгъ: Пловдивъ, една панаиръ прѣзъ априлий, а другия прѣзъ септемврий и траятъ отъ 3—5 дни; Станимака, отваря се на 15 августъ и трае до 1 септемврий; Карлово, отваря се на 18 августъ и трае три дни.

Руссенский окръгъ: с. Тюркъ-Смилъ, отваря се 10 май и трае 7 дни; с. Каранъ-Върбово (иѣтността св. Марина), отваря се на 15 юний и трае три дни; с. Рахово, отваря се къмъ 20 май и трае една седмица.

Севлиевский окръгъ: Габрово, отваря се на 14 октомврий и трае 14 дни.

de l'Ascension et dure trois jours; v. de Karnobat, elle s'ouvre le jour de la Ste. Trinité et dure pendant 5 jours.

Département de Varna: v. de Dobritch, ouverture le 20 mai et dure jusqu'au 4 juin; v. de Provady, ouverture le lundi de la semaine des Rameaux, fermeture le samedi de la même semaine (cette foire s'appelle „Ste-Panaïr“); v. de Yass-Tépé; la foire s'ouvre le 25 avril et dure jusqu'au 25 juillet (on la nomme „Ak-Koyoun“).

Département de Kustendil: v. de Doubnitza, ouverture le samedi de la semaine de Pâques durée: cinq jours.

Département de Lovtcha: village de Vidraré, deux foires, dont l'une s'ouvre le 9 mai et l'autre le 6 décembre et ne durent qu'un seul jour; vil. d'Ablanitza, ouverture le vendredi avant la fête de la Ste. Trinité, durée de 4 à 5 jours; vil. de Glojané, deux foires dont l'une s'ouvre le 20 juin et l'autre le 15 août et durent seulement un jour; village de Preschan, idem deux foires, dont l'une s'ouvre le 12 août et dure pendant sept jours et l'autre le 15 novembre avec une durée de 4 jours; vil. de Novo-Sélo, aussi deux foires qui s'ouvrent le jour de la Ste. Trinité et du vendredi Saint et durent seulement un jour; vil. de Tépavitza, ouverture le 13 septembre, la durée en est de 2 jours; vil. de Dévitasch, la foire s'ouvre le 27 juin et elle dure pendant deux jours.

Département de Philippopoli: v. de Philippopoli, deux foires qui s'ouvrent dans le courant des mois d'avril et septembre et durent de 3 à 5 jours; v. de Stanimaka, ouverture le 15 août, la durée est jusqu'au 1 septembre; ville de Karlovo, la foire a lieu le 18 août et dure pendant trois jours.

Département de Roustchouk: village de Turc-Smil, la foire s'ouvre le 10 mai et elle dure pendant sept jours; vil. de Karan-Verbovo (à l'endroit dit Svéta-Marina), ouverture le 15 juin durée trois jours; village de Rahovo, elle s'ouvre vers le 20 mai et dure pendant une semaine.

Département de Sevliévo: ville de Gabrovo, c'est le 14 octobre que la foire est ouverte et elle dure pendant quatorze jours.

Сливенский окръгъ: Сливенъ, отваря се на първи петък слѣдъ Великденъ и трае три дни; Ямболъ, една панаиръ 27 дни следъ Великденъ, а другия следъ Петдесетницата и траятъ по три дни; Къжалъ-Агачъ, отваря се една седмица слѣдъ Ямболския и трае 4 дни; Каваклий, отваря се на 17 септемврий и трае три дни; Мая-Курфалии, отваря се на 15 юний и трае три дни.

Софийский окръгъ: София, отваря се прѣзъ априлий и трае отъ 8—10 дни.

Старо-Загорский окръгъ: Стара-Загора, отваря се на първия петък въ м. септемврий и трае три дни; Казанлъкъ, отваря се на първия петък следъ Гергьовъ день и трае три дни; Чирпанъ, отваря се въ първитѣ дни на м. септемврий и трае 13 дни; с. Кюстю-Кьой, — една двата четвъртъка прѣдъ Великденъ и трае по единъ день, а другия първия петък слѣдъ 15 августъ и трае три дни; с. Мусача-Текке, отваря се 4 пѣти прѣзъ годината: на 8 и 15 априлий, на 19 май и 15 августъ и трае по единъ день; Нова-Загора, отваря се двѣ седмици прѣди Великденъ и трае 3—4 дни.

Т.-Пазарджиский окръгъ: Т.-Пазарджикъ, една се отваря на 1 юлий и трае цѣлъ мѣсець, а другия — на 1 май и трае петъ дни.

Търновский окръгъ: с. Лѣтница, отваря се на Тодоровъ день и трае 5 дни; с. Бѣла-Черква, отваря се въ сѣботата на Лазаровага седмица и трае три дни.

Хасковский окръгъ: Хасково, отваря се на 27 августъ и трае три дни; с. Каяджикъ, отваря се на 20 августъ и трае три дни; с. Чамурлии, отваря се на 5 юний и трае три дни; с. Улу-Дере-Татаркьой, отваря се на 11 юний и трае три дни; Харманлий, — една

Département de Slivno: v. de Slivno, l'ouverture de la foire a lieu le vendredi de la semaine de Pâques et la durée en est de trois jours; v. de Yamboly, deux foires, dont l'une est ouverte 27 jours après les fêtes de Pâques et l'autre après la Pentecôte, toutes ces deux foires durent pendant trois jours; vil. de Kizil-Agatch, l'ouverture a lieu une semaine après la foire de Yamboli et la durée en est de quatre jours; vil. de Kavakly, la foire s'ouvre le 17 septembre et dure pendant trois jours; vil. de Maya-Kourphaliy, ouverture le 15 juin; durée trois jours.

Département de Sophia: v. de Sophia, l'ouverture de la foire a lieu dans le courant du mois d'avril, et elle dure de 8 à 10 jours.

Département de Stara-Zagora: v. de Stara-Zagora, la foire est ouverte le premier vendredi du mois de Septembre et elle dure pendant trois jours; v. de Kazanlyk, ouverture le premier vendredi après la St. Georges; durée trois jours; v. de Tchirpan, ouverture dans les premiers jours du mois de Septembre; durée 13 jours; village de Kustu-Keui, trois foires, dont les deux s'ouvrent les deux Jendi qui précèdent les fêtes de Pâque et durent un jour et l'autre, le premier vendredi après le 15 août; cette dernière foire dure trois jours; village de Moussatcha-Téké, quatre foires par an, le 8 et 15 avril, le 19 Mai et le 15 août; leur durée est d'un seul jour; v. de Nova-Zagora, elle s'ouvre deux semaines avant Pâque et dure de 3—4 jours.

Département de Tatar-Bazardjik: v. de Tatar-Bazardjik, deux foires dont l'une s'ouvre le 1er Juillet et dure pendant tout le mois, et l'autre le 1er Mai avec une durée de cinq jours.

Département de Tirnowo: village de Liétnitza, la foire est ouverte le jour de la St Théodore et dure pendant cinq jours; vil-ge de Biela.Tzerkva ouverture le samedi des Rameaux, durée trois jours.

Département de Hascowo: v. de Hascowo, ouverture le 27 Août, durée 3 jours; village de Keyagjik, ouverture le 20 Août, durée trois jours; vil-ge de Tchamourly, la foire s'ouvre le 5 Juin et dure 3 jours; vil-ge de Ouloh-Déré-Tatarkenï, ouverture de la foire le 11

на 10 августъ и трае три дни, а другия на 15 октомврий и трае една седмица; Борисовградъ, отваря се на последний понеделникъ на мѣсець августъ и трае три дни.

Шуменский окръгъ: Шуменъ, отваря се въ срѣда слѣдъ 8 май и трае една седмица; Ески-Джумая, отваря се на 1 май и трае 8 дни; с. Ендже, отваря се въ вторникъ слѣдъ 8-й май и трае седемъ дни.

Както ще забѣлѣжатъ читателитѣ, тоя списъкъ на панаиритѣ не е пълненъ; Министерството на Търговията и Земледѣлието обаче се е распоредило да бѣде прѣгледанъ и допълненъ, следъ което ние ще го обнародваме отново.

Jun, durée trois jours; v. de Harmanly, deux foires, dont l'une s'ouvre le 10 Août et dure 3 jours, et l'autre le 15 Octobre, et dure une semaine; v. de Borisowgrad, elle s'ouvre le dernier lundi du mois d'Août et dure 3 jours.

Département de Schoumla: v. de Schoumla la foire s'ouvre le premier mercredi après le 8 Mai et dure une semaine; v. d'Esly-Djoumaya, ouverture le 1 Mai, durée 8 jours; vil-ge de Endjé, ouverture le 1er mardi après le 8 Mai; durée 7 jours.

Ainsi que nos lecteurs ont pu s'en convaincre, le présent tableau des foires n'est pas complet. Le ministère de l'Agriculture et du Commerce a bien pris les dispositions nécessaires afin que le tableau en question soit revu et complété mais nous n'avons pu l'avoir à temps pour l'imprimer.

Статистически, земеделчески, промишлени и търговски свѣдѣния за окръжитѣ въ България, както и имената и адреситѣ на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци по околитѣ.

Renseignements statistiques, agricoles, industriels et commerciaux sur les départements de la Bulgarie, ainsi que les principales adresses de fonctionnaires, industriels et commerçants par arrondissement.

Бургаский Окръгъ. — Département de Bourgas.

Околии	Числоселенитѣ мѣста Nombre de lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Площността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на домоинствата Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Айтоска . .	1	63	—	64	1	11	12	1153,0	4129	25024	Aïtos
Анхиялска .	2	50	—	52	2	7	9	1080,5	3768	20530	Anhialo
Бургаска . .	2	53	—	55	2	14	16	2275,1	6689	39651	Bourgas
Карнобатска	1	56	—	57	1	19	20	1451,5	4809	30959	Karnobat
Всичко . .	6	222	—	228	6	51	57	5960,1	19395	116164	Total.

Распределение на населението по въорисповѣданіе.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Муслм. Muslm.	Еврей Israélites	Католици Catholiq.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Айтоска	9088	15663	66	7	200	25024	Aïtos
Анхиалска	15478	5030	11	4	7	20530	Anhialo
Бургаска	35115	3609	520	169	238	39651	Bourgas
Карнобатска	23576	6948	426	3	6	30959	Karnobat
Всичко	83257	31250	1023	183	451	116164	Total.

Земледѣлие. При всичко че земледѣлието съставлява главния поминѣкъ на населението, то, за жалостъ, никакви усилия не сж направени за подобреніето му, и продължаватъ да обработватъ почвата по старовремененъ начинъ. Окржния съвѣтъ докара наистина нѣколко плугове нова система, но тѣ сж бѣ изоставени отъ селянитѣ подъ прѣдлогъ, че били много тежки за добитѣкътъ имъ.

Отъ 1895 год. впрочемъ сж се завазели да обработватъ рѣпицата и се е добила една реколта отъ около 200000 килограма, които сж били продадени отъ 20 до 25 лева 100 килограма.

Прѣвъ 1895—1896 год. сж били обработвани и посѣти 74856.9 хектара земя, распределени както слѣдва:

Бургаска околия	22,400 ₂ хект.
Анхиалска "	11,849 ₄ "
Айтоска "	17,178 ₃ "
Карнобатска "	23,428 ₀ "

Слѣдующата таблица показва приблизително прибранитѣ количества житни произведения и фуражъ:

Околии Arrondissements	Въ килограмма — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячемикъ Orge	Ржжъ Seigle
Бургаска Bourgas	27,970,000	6,000,000	2,900,000	1,820,000
Айтоска Aïtos	16,500,000	700,000	2,800,000	1,300,000
Анхиалска Anhialo	6,443,523	226,320	657,087	351,080
Карнобатска Karnobat	14,865,530	1,159,974	3,286,081	1,362,169
Всичко—Total	65,779,053	8,086,294	9,643,168	4,833,249

Agriculture. Quoique l'agriculture soit la principale ressource des habitants du département, on ne fait malheureusement aucun effort pour l'améliorer et l'on continue à labourer d'après l'ancien système.

Le conseil départemental a bien fait venir quelques charrues, mais elles ont été délaissées par les paysans sous prétexte qu'elles étaient trop lourdes pour leurs bêtes.

Depuis 1895 cependant on a commencé à cultiver le colza et on a obtenu une récolte de 200,000 kil. environ vendus à raison de 20 à 25 fr. les 100 kil.

On a labouré et semé en 1895/96 74,856.9 hectares de terres ainsi réparties:

Arrondissement de Bourgas	22,400 ₂ h.
" d'Anhialo	11,849 ₄ h.
" d'Aïtos	17,178 ₃ h.
" de Karnobat	23,428 ₀ h.

La récolte approximative annuelle en céréales et fourrages ressort d'après tableau suivant:

Въ килограма — en kilogrammes

Овесъ Avoine	Просо Millet	Сѣно Foin	Бирчакъ Vesce	Фий Vesce	Arrondissements Околии
1,280,000	350,000	3,000,000	20,000	30,000	Bourgas Бургаска
2,500,000	100,000	750,000	120,000	230,000	Aïtos Айтоска
224,930	2,000	1,200,000	9,550	950,000	Anhialo Анхиал.
1,920,774	190,158	10,641,130	428,000	741,106	Karnobat Карноб.
5,925,704	642,158	15,591,130	577,550	1,951,106	Totaux

Тютюнъ. Слѣдующата таблица показва количеството на прибрания тютюнъ прѣвъ 1895 год. Tabac. Le tableau suivant indique la quantité de tabac récolté pendant l'année 1895:

Околии	Число на производителитѣ Nombre des cultivateurs	Колич. на декаритѣ Superficie des terrains cultivés		Набрания на листа тютюнъ Tabac récolté en feuilles		Слѣдующето се за него мурурие по 40 ст. на егр Droit de morourie payé à raison de 40 st. par kil.		Arrondissem.
		декари décar.	ари ares	килогр. kilogram.	гр gr	лева levs	ст. st.	
Айтоска	180	254	4	2099	400	839	76	Aïtos
Анхиалска	89	203	5	2674	100	1069	64	Anhialo
Бургаска	55	77	—	2071	200	828	48	Bourgas
Карнобатска	82	170	8	5854	800	2341	92	Karnobat
Всичко	406	705	07	12699	500	5079	80	Total

Забѣлѣжка. Реколтата на тютюна прѣвъ 1894 г. бѣ отъ 4239 килогр. Remarque. La récolte du tabac en 1894 était de 4239 kilogrammes.

Лозарство. Прѣвъ 1895 год. е имло по цѣлото окржне 4381.7 хектара лозя. притежавани отъ 12929 лица, отъ които едни притежаватъ отъ 10—50 ара, други 2—5 хектара, и нѣкои даже 15 хектара. Прѣсметнато изобщо въ цѣлото окржне единъ хектаръ лозие произвежда приблизително 5800 килограма грозде 2500 литри вино. Прѣвъ 1894 год. е било произведено въ Бургаското окржне 105,000 хект. вино. Слѣдующата таблица показва количеството на винени производ прѣвъ 1895 г.:

Viticulture. Dans tout le département, il y avait en 1895 4,381 hectares de vignobles appartenant à 12,929 individus dont les uns possèdent de 10 à 50 ares et les autres de 2 à 5 hect., quelques uns plus encore. L'hectare donne en moyenne 5,800 kil. de raisin et 2,500 litres de vin. En 1894 la récolte s'élevait à 105,000 hectolitres. Le tableau suivant indique la production pour 1895.

Околии	Грозде кил. Raisin kilogr.	Вино литри Vin litres	Ракия литри Eau-de-vie l.	Конякъ л. Cognac lit.	Arrondissem.
Бургасъ	30,000,000	8,000,000	—	—	Bourgas
Айтосъ	1,770,000	600,000	30,000	5000	Anhialo
Анхиало	3,095,600	411,060	68,950	200	Aïtos
Карнабатъ	13,500,000	1,326,500	117,100	—	Karnobat
Всичко	48,365,600	10,337,560	216,050	5200	Total

Зеленарство и овощарство. Обработването на зеленчуковитѣ градини въ окръга става отъ градинари отъ Лъсковецъ и отъ Каваклий. Произведениятѣ зеленчукъ не стига за нуждитѣ на населението, което е принудено да си доставя зеленчуци произхождащи прѣвъ Бургасъ и Анхияло отъ Цариградъ.

Овощни градини, собствено казано, нѣма въ окръга. Овощни дървета се намиратъ по двороветѣ, лозята и нивитѣ, нѣ произведението имъ не е достатъчно за нуждитѣ на населението, което се снабдява съ такива доставени отъ Цариградъ.

Копринарство. Въ окръга това производство е въ доста ограниченъ размѣръ. Прѣвъ 1896 год. сж били отгледани 40 грамма бубено сѣме, отъ които сж се добили около 15 килограма пашкули отъ добро качество.

Освѣнъ това и постоянната коммисия е доставила 10 унци бубено сѣме и се е произвѣло отъ 1—5 килограма пашкули отъ единъ граммъ бубено сѣме.

Скотовѣдство. Подиръ земледѣлието скотовѣдството съставлява вториятъ клонъ отъ поминъка на населението. За жалостъ никакво подобрене на породата на добитъка не е послѣдвало до сега, съ исклучение само на конската порода, за която сж били доставени шестъ жребци, 4 отъ които сж отъ правителството, а другитѣ два отъ фонда на постоянната коммисия, която впрочемъ е ассигновала нуждната сума за купуването на четири още чистокървни арабски жребци.

Овцетѣ отъ Бургаско, наречени карнобатски, се отличаватъ по хубавата си гънка, мека и кадрава вълна и вкусното имъ месо.

Трѣбва да се забѣлжи, че само Бургаската околия е богата въ пасбища; другитѣ три околии нѣматъ даже такива достатъчни.

Слѣдующата таблица показва количеството на добитъка, който се намира въ окръга прѣвъ 1896 година:

Jardins potagers et fruitiers. Des jardiniers de Leskovetz, Tirnovo et Kavakly cultivent les jardins potagers du département; leur production suffit à peine à la consommation des habitants, qui sont obligés de faire venir par Bourgas et Anchialo de Constantinople une partie de leurs légumes.

Les jardins fruitiers proprement dits n'existent pas dans le département. On trouve des arbres fruitiers dans les cours, les vignobles et les champs, mais la récolte n'est pas suffisante pour les besoins de la population qui se procure à Constantinople les fruits dont elle a besoin.

Sériciculture. La sériciculture n'est que fort peu développée dans le département.

On a élevé à Karnobat en 1896 à titre d'essai 40 grammes de semence qui ont produit 15 kil. environ de cocons de bonne qualité.

La commission permanente du département avait fourni également 10 onces de semence et en a obtenu de 1 à 5 kilogr. de cocons par gramme de semence.

Elevage du bétail. Après l'agriculture, c'est l'élevage du bétail qui représente une des principales ressources de la population. Par malheur aucune amélioration de race ne se produit, si l'on en excepte la race chevaline pour laquelle on s'est procuré six étalons, dont 4 par les soins du gouvernement et deux sur les fonds de la commission permanente; de plus cette dernière a fait les fonds pour l'achat de quatre étalons arabes de pur sang.

Les moutons du département, dits „Karnobatski“, sont les plus renommés de la principauté pour leur laine fine, molle et frisée, et leur viande qui est excellente.

Il est à noter que l'arrondissement de Bourgas est seul riche en pâturages, les trois autres sont presque privés des pâturages qui leur sont nécessaires.

Le tableau suivant donne la quantité de bétail existant en 1896 dans le département:

Околии Arrondissements	Конѣ Chevaux	Мулеца Mulets	Магарета Anes	Быволи Bœufs	Волове, крави, телеца - Vœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Айтосъ Aitos	1576	12	846	3116	11656	68536	19182	740	24012	3468
Анхияло Anhialo	2049	97	565	2488	9701	54177	15308	1028	18123	2691
Бургасъ Bourgas	4195	97	1236	6221	19781	148375	35903	14477	45490	4291
Карнобатъ Karnobat	3497	33	1593	4752	15650	122260	18329	3157	35515	3945
Всичко Total	11317	239	4240	16577	56788	393348	88722	19402	12314	11355

Индустрия и занаяти. Въ окръга съществуватъ: една сапунена фабрика на Д. Филиповъ при гр. Бургасъ, и въ самия градъ една фабрика за макарони на Явко Амира и една парна мелница на И. Х. Петровъ. Въ сжщата околия има още двѣ други парни мелници и една въ гр. Карнобатъ.

По-главнитѣ занятия, които върши населението отъ градоветѣ на окръга сж: общарството, шивачеството, дърводелството, кожухарството, желѣзарството ипр.

Солници въ Анхияло. Прѣвъ миналата 1895 год. се е произвело въ Анхияло 11.032.500 килограма морска соль, която е била продадена отъ 3 л. 70 ст. до 4 л. 70 ст. стотѣхъ килограма, а Държавното Съкровище е прибрало 661.950 лева за акцизъ отъ сжщата соль. Прѣвъ 1896 год сж е прѣдполагало да се произвѣде до 15.000.000 килограма. Цѣнитѣ на пиящата сж били отъ 3 л. 40 до 3 л. 55 ст. 100 килограма.

Риболовство. Правото на риболовство по Бургаското крайбрежие се отдава съ публиченъ търгъ на прѣдприемачи. Прѣвъ 1895 год. наемателя е платилъ на Държавното Съкровище за това право 50.821 лева, а прѣвъ 1896 год. 49.920 лева.

Ръчното и езерното риболовство сжщо се дава на прѣдприемачи, които прѣвъ 1895 год. сж заплатили 5112 л. а прѣвъ 1896 год. 4950 лева.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци въ гр. Бургасъ. Окръженъ бюджетъ. При-

Industrie et métiers. Il existe auprès de Bourgas une fabrique de savon, appartenant à M. D. Philippow; en outre, dans la ville même on trouve une fabrique de pâtes alimentaires à M. Yanko Amira, et un moulin à vapeur à M. Hadji Petrow. On trouve aussi dans le même arrondissement deux autres moulins à vapeur et un à Karnobat.

Les principaux métiers exercés dans les villes du département sont ceux de cordonneries, tailleurs, charpentiers, menuisiers, peaussiers, forgerons, etc.

Les salines d'Anchialo ont fourni en 1895 11,032,500 kilogr. de sel marin vendus de 3.70 à 4,70 les 100 kilogr., sur lesquels l'Etat a perçus pour droits d'accise 661,950 levs. La production pour 1896 est évaluée à 15,000,000 de kilogr. le prix sur place est de 3.40 à 3.55 les 100 kilogr.

Pêche. Le droit de pêche dans les parages de Bourgas est adjugé à des entrepreneurs; le concessionnaire a payé en 1895 à l'Etat un droit de 50,821 levs et pour 1896 49,920 levs.

La pêche dans des rivières et étangs est abandonnée à des concessionnaires que ont payé en 1895 5,112 levs et en 1896 4,950 levs.

Noms des principaux fonctionnaires industriels et commerçants de la ville de Bourgas.

ходъ: лева 110.122. Окръженъ градъ: Бургасъ. Народно население: 9778 жит. Бюджетъ на градскій съветъ. Приходъ: 269.190 лева. Окръженъ управителъ: Л. Груойовъ.

Съдилища. Бургаскiй Окръженъ Сждъ. Прѣдсѣдатель: Д-ръ Ив. Данчевъ. Членове: П. Райчевъ, В. Друмевъ, И. М. Костовъ и Ц. Каваловъ. Сждеб. слѣдователи: П. Шоповъ и Ив. Мантовъ. Нотариусъ: М. Янколовъ. Прокуроръ: К. Желъковъ. Помощникъ прокурора: Ж. Шивачевъ. Директоръ на Бургаскiй окр. затворъ: Р. Тафровъ. Лѣкаръ: Д-ръ К. Икономовъ. Мировiй сждия: А. Григоровъ. Адвокати: В. Д. Бинчидисъ, Д. Бодаревъ, Х. М. Богоевъ, А. Н. Вѣжаровъ, И. А. Воденичровъ, Н. Щ. Вълковъ, А. Горановъ, А. Димитракопуло, Д. Дионосиадисъ, П. Динчевъ, С. М. Димовъ, С. Димовъ, И. С. Йовчевъ, С. Йоанидесъ, Т. Крионасъ, П. Ножковъ, А. Славовъ, Г. Ранчевъ, Ц. Х. Селвелиевъ, Т. Салтиди, Г. Турлаковъ, К. П. Табурновъ, Ц. Тотевъ, Франгопуло.

Земледѣлческа касса: контролъеръ: Д. Величковъ; касиеръ: Н. Чолаковъ.

Медицински лѣкари: Д-ръ Игнатъ Барбаръ, Д-ръ Г. Дечосъ, Д-ръ К. Икономовъ, Д-ръ Куподимитрисъ, Д-ръ М. Кушевъ, Д-ръ Г. Мирковичъ, Д-ръ А. Нидеръ, Д-ръ П. Палазовъ, Д-ръ Д. Таневъ. Ветеринаръ: Стефанъ Черневъ. Аптекари: Д-ръ Хр. Георгиевъ, Ив. Томаидисъ. Акушерки: Р. Аротъ, Мария Лончо Лучина. Училищенъ инспекторъ: К. Петровичъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: търговци съ колониялни желѣзарски, стѣкларийни и други стоки: Бр. Кулеви, Бр. Бенбасса, Бр. М. Анкови, Гавриилъ В. Попповъ, Дюкмеджиевъ & Герджиковъ, Димитръ Грудевъ, Д. Г. Арнауловъ, Жеко К. Саблевъ, Исакъ В. Нисимъ Хаския, Р. В. Марковичъ & С-ие, С. Павлидисъ, Стоянъ Михайловъ, Савва Попповъ.

Манифактураджии: Дойно С. Приматаровъ, Бяндови & Маринови, К. Кавафианъ & С-ие, С. Асфазадурянъ & С-ие.

Комис.-Експедитори: А. Илиевъ & С-ие, Ар. Я. Димитракопулосъ Георги И. Бояджиевъ, Кирчевъ & Родевъ, Коларовъ и Синъ, М. Икономосъ, Н. Димовъ, Савва Г. Становъ, Филинъ Райновъ, Хр. М. Златоустовъ. Аврамъ Гол-

g a s. Budget du département. Recettes: 110,122 levs. Chef-lieu du département: Bourgas. Population: 9,778 habitants. Budget de la municipalité Recettes: 269,190 l. Préfet: L. Grouew.

Tribunaux. Tribunal de 1ère instance à Bourgas: Président: Dr. Ivan Dantchew. Juges: P. Raïtchew, V. Droumew, I. M. Costow, Tz. Kavalow. Juges d'instruction: P. Chontow, Iv. Mantow. Notaires: M. Yankolow. Procureur: C. Jeleskow. Substitut: I. Schivatchew. Directeur de la prison du département: R. Taphrow. Médecin: Dr. C. Ikonow. Juge de paix: A. Grigorow.

Avocats: V. D. Bintchidis, D. Boddarew, H. M. Bogoew, A. N. Vajarow, I. A. Vodentcharow, N. Cht. Velkow, A. Goranow, A. Dimitracopoulo, D. Dionissyadis, P. Dintchew, S. M. Dimow, I. S. Yovtchew, S. Yoannidis, T. Kriopnas, P. Noschkow, A. Slavow, Y. Rantchew, Tr, H. Selveliew, T. Saltidys, Y. Tourlakow, C. Tintérow, P. Tabournow, Tz. Totew, H. C. Frangopoulo.

Caisse agricole: Contrôleur: D. Véritchkow; Caissier: N. Tcholakow.

Médecins: Les Docteurs Ignate Barbar, Y. Detchos, C. Ikonow, Koutzodimitris, M. Kouschew, Y. Mirkovitch, A. Nider, P. Palazow, D. Tanew. Vétérinaires: St. Tchernew. Pharmaciens: Dr. Chr. Georghiew et Tomaidise. Accoucheuses: R. Aroti, Marie L. Loucina. Inspecteur des écoles: C. Pérovitch.

Principaux industriels et commerçants.

Marchands de denrées coloniales, de ferronnerie, de verrerie et autres marchandises: Coulevi frères, Benbassa frères, M. Yankowi frères, Gabriel V. Poppow, Dukmédjiew & Yerdjikow, Dimitri Groudeu, D. Y, Arnaoudow, Jeco C, Sablew, Isaak B. Nessim Haskia, R. V. Mirkovitch & С-ие, S. Pavlidis, Stoyan Michailow, Sava Poppow.

Marchands d'objets manufacturés: Doïno S. Primatarow, Byandovi & Marinovi, K. Kavafian & С-ие, S. Asfazadourian & С-ие

Commissionnaires-Expéditeurs: A. Iliew & С-ие, Ar. Y. Dimitracopoulos, Georghi I. Boyadjiew, Kirtchew & Radew, Kolarew & fils, M. Iconomos, N. Dimow, Sava Y. Stanow, Philipp Rainow, Chr. M. Zlatoustow.

Abraham Goldemberg, dépôt d'ha-

денбергъ, складъ съ готови дрехи. Бр. Ампра, фабрика за макарони. Георги А. Райчовъ, рестораторъ. Д. К. Пападимитриу, фабрикантъ на разни спиртливни питиета. Ив. Х. Петровъ, парна мелница. М. Х. Минасиянъ, магазинъ съ разни мобили и американски машини. Михаилъ Теодоридисъ, тютюнопродавецъ. Никола П. Бояджиевъ, магазинъ съ разни обуви.

Хотелджии: Никола Димовъ, Н. Алексиадисъ & В. Василиадисъ, Янаки Александровъ. Христо В. Ведчевъ, книжарница съ разни училищни и канцеларски материали.

Айтоска околия.

Околийскiй градъ: Айтосъ. Народно население: 4551 жит. Бюджетъ на градскiй съветъ, приходъ: 45.730 л. Окол. началникъ: К. Евровъ. Мировiй Сждия: К. Янковъ. Нотариусъ: Ст. Коларовъ. Адвокатъ: Ф. Симеоновъ.

Земледѣлческа касса. Контролъеръ: Б. Г. Даскаловъ; касиеръ: Т. Х. Петровъ.

Медицински лѣкаръ: Д-ръ Конст. Робевъ. Аптекарь: Леви Менделъ. Училищенъ инспекторъ: Т. К. Сукаровъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Брата С. Коенъ, търговецъ на разни манифактури, памуци, прѣжди и храни. Г. Б. Захариевъ, фотографинъ. Г. Д. Карагъзовъ, магазинъ съ разни колониялни стоки, и желѣзарии. Георги Михайловъ, пивачъ и складъ отъ разни мѣстни и иностранни материи. Ил. Н. Анжелъ, търговецъ на храни и сарафинъ. Ованесъ Баклианъ, магазинъ съ разни манифактурни стоки, памуци и прѣжда и пр. П. Н. Зехировъ, магазинъ съ разни галантерийни, канкилерийски стѣklar. и други стоки. Паскалъ Становъ, кундурадгия. Руфатъ Акъ Ефенди, търговецъ на храни. Т. Х. А. Пеневъ, магазинъ съ разни манифактурни и галантерийни стоки.

Анхиялска околия.

Околийскiй градъ: Анхияло. Народно население: 5365 жители. Бюджетъ на градскiй съветъ, приходъ: 33824 л. Окол. Началникъ: В. Фотевъ. Мировiй сждия: Г. Папукчиевъ, Хр. Минковъ (въ Месемерия).

bits confectionnés. Amira frères, fabrique de macaronis. Georghi A. Raïtchow, restaurateur. D. K. Pappadimitriou, fabricant de diverses boissons alcooliques. Iv. Hadji Pétrou, propriétaire d'un moulin à vapeur. M. H. Minassiyann, magasin de meubles et de machines américaines. Michaïl Théodoridis, marchand de tabac. Nicolas P. Boyadjiew, magasin de chaussures.

Hôteliers: Nicolas Dimow; A. Alexiadés & V. Vassiliadés; Yanaki Alexandrow.

Librairie et papeterie: Christo V. Vélitchew

Sous-Préfecture d'Aïtos.

Chef-lieu; Aïtos. Population: 4,551 habitants. Budget de la municipalité. Recettes: 45,730 levs. Sous-préfet: C. Evrow. Juge de paix: C. Yankow. Notaire: St. Kolarow. Avocat: F. Siméonow.

Caisse agricole. Contrôleur: B. Y. Daskalow; Caissier: T. Hadji Pétrou.

Médecin: Dr. Const. Robew. Pharmacien: Levy Mendel. Inspecteur des écoles: Soukarow.

Principaux industriels et commerçants: S. Koen Frères, marchands d'objets manufacturés, de cotons, de fils et de céréales. G. T. Zahariew, photographe. G. D. Karaghiozow, magasin de denrées coloniales et de ferronnerie. Georghi Mihailow, marchand de divers tissus indigènes et étrangers. Il. N. Angel, négociant en céréales et changeur de monnaies. Ovanès Baklian, magasin de manufacture, de cotons, de fils etc. P. N. Zéhirow, magasin de passementerie, quincaillerie, verrerie et autres marchandises. Pascal Stamow, cordonnier. Rifat Ak Effendi, négociant en céréales. T. & A. Penevi, magasin de manufacture et de passementerie.

Sous-préfecture d'Anchialo.

Chef-lieu: Anchialo. Population: 5365 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 33.824 levs. Sous-préfet: V. Fotew. Juges de paix: G. Papouktchew, et Chr. Minkow à Messemvriya.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Ив. Христовъ. Кассиеръ: П. Ивановъ. Медицински лѣкари: Д-ръ Зарокостасъ, Д-ръ Д. Мавроматисъ, Д-ръ И. Н. Х. Василиу. Аптекарь: А. Михайлидисъ. Училищенъ инспекторъ: К. Петровичъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Костаки Кацика, търговецъ на разни мѣстни спиртни питиета. Панайотъ Хрису, търговецъ на разни колониални стоки и производителъ на соль. Христо Чамовъ, книжарница, депозитъ отъ разни канцелярски и училищни принадлежности, тютюнопродавница, търговия съ разни риби, прѣсни и солени и пр.

Карнобатска околия.

Околийски градъ: Карнобатъ. Народонаселение: 6338 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 53.685 лева. Околийски началникъ: П. Шоповъ. Мировий съдия: М. Цанковъ. Адвокати: П. Васмаджиевъ, В. З. Нейчевъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Н. С. Дачевъ. Кассиеръ: Георг. Апостоловъ.

Медицински Лѣкаръ: Д-ръ З. Корабовъ. Училищенъ Инспекторъ: Т. С. Сукнаровъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: магазини съ разни колониални, манифактурни стоки, прѣжди и памуци и пр.: Бр. М. К. Милкови; Ст. Милковъ; Хар. Саввовъ и Бр. Радоеви; Брата В. & Хр. Панайотови, търговци на храни и на колониални стоки. Димитръ Андрѣевъ, търговецъ, прѣдстав. на застрахов. дружество „България“ и кореспондентъ на Руссенската Търгов. Банка. Руссе Ч. Покчеренски, търговецъ на разни колониални желязарски и пр. стоки. Стефанъ Р. Гьокчеренски, шивачъ, и депозитъ отъ разни мѣстни материи. Стоянъ В. Чомаковъ, търговецъ на разни колониални стоки и работилница на разни обуца. Хрисикосъ & Савопулосъ, парна фабрика за брашно. Хр. Богдановъ & С-ие, фабрика за тухли и кермиди и фабрика на спиртни питиета.

Caisse agricole: Controleur Iv. Christow. Caissier P. Ivanow.

Médecins: Dr. Zarocostas, Dr. D. Mavromatis et Dr. I. N. Hadji Vassiliou. Pharmacien: A. Mihailidis. Inspecteur des écoles: C. Pétrovitch.

Principaux industriels et commerçants: Costaki Catzika, marchand de diverses boissons alcooliques du pays. Panayote Chrissou, marchand de diverses denrées coloniales et de sel. Christo Tchamow, librairie, papeterie, marchand de tabac, et de divers poissons frais et salés ets.

Sous-préfecture de Karnobat.

Chef-lieu: Karnobat. Population 6338 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 53685 levs. Sous-préfet: P. Schoppow. Juge de paix: M. Tzankow, Avocats: P. Basmadjiew et V. Z. Neytchew.

Caisse agricole: contrôleur: N. S. Datchew. Caissier Georghy Apostolow.

Médecin: Dr. Z. Korabow. inspecteur des écoles: T. C. Souknarow.

Principaux industriels et commerçants: M. C. Milkovi Frères; St Milkow; Char. Savow; Radoevi Frères, magasins de denrées coloniales, de manufactures, de coton et autres marchandises; V. & Chr. Panayote Frères, commerçants de céréales et de denrées coloniales. Dimitri Andréew, négociant, représentant de la Société d'assurances „Bolgaria“ et correspondant de la Banque Commerciale de Roustchouk. Roussé Tch. Yoktcherensky, marchand de denrées coloniales, de ferronnerie etc. St. R. Yoktchérensky, tailleur, et dépôt de divers tissus du pays. Stoyan V. Tchomacow, marchand de denrées coloniales et de chaussures. Chrisikos & Savopoulos, moulin à vapeur. Chr. Bogdanow & Cie, fabrique de tuiles et de briques, fabrique de boissons alcooliques.

Варненский окръгъ. — Département de Varna.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на домакинствата Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham.	Всичко — Total	градски-урбаини	селски — rurales	Всичко — Total				
Балчикска . . .	1	91	—	92	1	8	9	1840,3	4491	28301	Baltchik
Варненска . . .	1	72	—	73	1	16	17	1504,8	10396	61939	Varna
Добричска . . .	1	130	—	131	1	13	14	2343,3	9118	58379	Dobritch
Новоселска . . .	—	45	—	45	—	9	9	921,8	3899	26222	Novo-Sélo
Провадийска . . .	1	51	—	52	1	15	16	1123,6	6382	40372	Provadia
Всичко . . .	4	389	—	393	4	61	65	7733,8	31286	215213	Total

Распределение на населението по вѣроисповѣданіе.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мукул. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholig.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Балчикска	18611	9559	28	11	92	28301	Baltchik
Варненска	41556	17543	864	268	1708	61939	Varna
Добричска	23593	34264	144	11	367	58379	Dobritch
Новоселска	10689	15517	16	—	—	26222	Novo-Sélo
Провадийска	23626	16412	291	15	28	40372	Provadia
Всичко	118075	93295	1343	305	2195	215213	Total

Земледѣлие. Отъ 36,300 домакинства, които живѣятъ въ Варненския окръгъ, 30,224 отъ тѣхъ добиватъ прѣхраната си отъ земледѣлие; нъ и тукъ както и по другитѣ окръзи обработванъето на земитѣ се извършва по най-примитивенъ начинъ.

Слѣдующата таблица показва, приблизително, въ килограми, количествата на събранитѣ прѣвъ миналата година храни:

Agriculture. 30,224 ménages sur 36,300 doivent leur existence à l'agriculture dans le département; mais comme partout ailleurs le système de culture est des plus primitifs.

Le tableau suivant indique approximativement en kilogrammes la récolte du département:

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царивица Maïs	Ячемикъ Orge	Ражъ Seigle
Варненска. Varna	3,662,127	461,950	352,381	75,502
Добричска. Dobritch . . .	24,844,503	100,000	4,802,730	—
Балчикска. Baltchik . . .	20,863,740	407,770	12,672,890	13,980
Провадийска. Provadia . .	33,150,000	5,000,000	7,000,000	—
Новоселска. Novo-Sélo . .	8,817,500	4,004,100	2,847,000	155,700
Всичко Total .	91,342,870	9,973,820	27,675,000	245,182

Въ килограми — En kilogrammes					Arrondissements Околии
Овесъ Avoine	Просо Millet	Съно Foin	Бирчакъ Vesce	Фий Vesce	
103,671	5,000	2,000,000	—	1,200,000	Varna Варна
491,380	200,000	1,667,565	—	100,000	Dobritch Добричъ
1,325,720	223,070	57,840,000	—	8,864,000	Baltchik Балчикъ
800,000	200,000	5,000,000	—	3,000,000	Provadia Провад.
207,900	25,000	3,492,600	—	310,000	Novo-Sélo Новос.
2,928,671	653,070	70,000,165	—	13,474,000	Total

Тютюнъ. Развъждането на тютюна не е още развито. Следующата таблица показва посаденото въ цѣлия окръгъ съ тютюнъ пространство, както и количеството на събирания тютюнъ прѣвъ 1893 и 1894 година:

Tabac. La culture du tabac est encore très en retard. Le tableau suivant indique les surfaces cultivées dans le département ainsi que les récoltes de 1893 et 1894:

Околии	година 1893 année				година 1894 année				Arrondissem.
	Пространство Superficie		Полу. тют. Quantité de tabac réc.		Пространство Superficie		Полу. тют. Quantité de tabac réc.		
	декари déc.	метри mètre	кил. kilogr.	гр. gr.	декари déc.	метри mètre	кил. kilogr.	гр. gr.	
Варненска	24	500	1,165	—	17	—	848	—	Varna
Балчикска	110	—	5,517	500	115	500	4,788	500	Baltchik
Добричска	168	500	7,714	500	74	—	758	700	Dobritch
Провадийска . . .	483	500	27,078	—	340	—	10,081	700	Provadia
Новоселска . . .	84	500	1,419	—	24	—	293	700	Novo-Sélo
Всичко .	871	—	42,894	—	570	500	16,680	600	Total

Въ Варненския окръгъ има деветъ тютюневи фабрики: 5 въ гр. Варна, 1 въ Балчикъ, 2 въ Добричъ и 1 въ Провадия.

Il existe neuf fabriques de tabac dans le département, 5 à Varna, 1 à Baltchik, 2 à Dobritch, 1 à Provadia.

Лозарство и винарство. Повърхността на обработения лозя прѣвъ 1895 год. бѣ отъ 5308 хектари, разпрѣдѣлена между 19,361 притежатели. Варненскитъ лозя сж отъ най-добрѣ отгледванитъ и сж прочути въ България. 3201 домакинства въ тоя окръгъ добиватъ прѣхраната си отъ винарство. Варненскитъ лозари съставиха едно винарско дружество подъ надсловъ Българско Винарско дружество „Гроздъ“, което счита 328 акционери и притежава 120,000 лева основенъ капиталъ.

Viticulture. La superficie des vignobles cultivés en 1895 s'élève à 5,308 hectares répartis entre 19,361 propriétaires. Les vignobles de Varna sont les plus cultivés et ont de la renommée en Bulgarie. 3,201 ménages y trouvent leur existence dans cet arrondissement. Les viticulteurs de cet arrondissement ont fondé une société le „Grozde“; cette société compte 328 actionnaires et possède un capital versé de 120,000 levs.

Следующата таблица показва средното количество на добитото прѣвъ годината вино и др. по цѣлия окръгъ:

Tableau de la quantité de vin moyenne préparée dans tout le département.

Околии	Вино лит. Vin litres	Ракия литри Eau-de-viel.	Оцетъ литри Vinaigre l.	Конякъ л. Cognac l.	Arrondissem.
Гр. Варна .	450,000	60,000	20,000	—	Varna (urb.)
Варненска .	200,000	10,000	—	—	„ (rur.)
Балчикска .	513,125	15,000	50,000	50,000	Baltchik
Добричска .	50,000	50,000	10,000	10,000	Dobritch
Провадийска.	1,260,000	95,000	10,000	5,000	Provadia
Новоселска .	1,401,066	24,410	4,411	—	Novo-Sélo
Всичко . .	3,874,191	254,410	94,411	65,000	Total

Копринарство. Начинайки отъ 1894 год. само, земледѣлицитъ на тоя окръгъ започнаха да се занимаватъ съ копринарство и посадиха черничеви дървета. Въ 1895 година за прѣвъ пътъ сж отгледвали буби и резултата бѣ сполучливъ, и нѣма съмнѣние, че въ бъдеще ще се развие още по-вече тоя клонъ отъ индустрията.

Sériciculture. Depuis l'année 1894, seulement les agriculteurs du département se sont adonnés à cette culture et ont planté des mûriers. En 1895, une première culture a parfaitement réussi, il n'est pas douteux que les années suivantes elles ne s'étende de plus en plus.

Гора. Пространството на горитъ е: 229,470 хектара разпрѣдѣлени както следва:

Forêts. La superficie des forêts s'élève à 229,470 hectares ainsi répartis:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant à						Всичко Total		Arrondissem.
	държавата à l'état		общинитъ aux commu		част лица aux partic.		хект. hect.	ари are	
	хект. hect.	ари are	хект. hect.	ари are	хект. hect.	ари are			
Балчикска	8000	0	2950	0	790	0	11740	0	Baltchik
Варненска	69000	0	17400	0	488	8	86888	8	Varna
Добричска	23500	0	6400	0	504	5	30104	5	Dobritch
Новоселска . . .	84000	0	8104	3	78	0	92182	3	Novo-Sélo
Провадийска . . .	3900	0	4300	0	54	6	8254	6	Provadia
Всичко .	188400	0	39154	3	1915	9	229470	2	Total

Най-главнитѣ дървета сж: дъбѣтъ бѣлъ и чернѣ; слѣдватъ отпослѣ габъръ, бука, брѣста, явора, липата, тополата и пр.

Скотовѣдство. Благодарение на грижитѣ на правителството скотовѣдството въобще, а особено конската порода, доста значително се подобрили и може да се каже че добитѣка е доста добрѣ огледванъ въ Варненския окръгъ. Слѣдующата таблица показва числото на добитѣка въ тоя окръгъ.

Les principales essences sont: le chêne blanc, le chêne noir, viennent après le charme, le hêtre, le bouleau, le frêne, le platane, le tilleul, le peuplier, etc.

Elevage du bétail. Grâce aux soins du gouvernement l'élevage du bétail en général et surtout celui de la race chevaline s'est sensiblement amélioré, et l'on peut dire que le bétail du département de Varna est assez bien soigné. Le tableau suivant indique la quantité du bétail qui existe dans ce département:

Околии Arrondissement.	Конѣ Chevaux	Мулега Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffles	Вол., крави, тел. — Bœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Балчикска . . Baltchik	10279	8	525	3355	25837	154725	9415	1559	42785	4587
Варненска . . Varna	5792	52	758	7246	19035	75915	18199	3528	43642	6059
Добричска . . Dobritch	14900	50	325	5204	40505	212090	13739	2204	70510	8954
Новоселска . . Novo-Sélo	2569	8	214	4891	13607	34786	11787	4169	28521	3865
Провадийска . . Provadia	6215	19	328	7884	22730	92851	9528	2876	43335	6403
Всичко Total	59945	137	2150	28580	121714	570367	62668	14336	228793	29868

Индустрия и търговия. Между разнитѣ индустрии ще споменемъ:

Стъкларната фабрика, съставена отъ едно акционерно дружество въ с. Гебедже, Варненска околия, съ 200,000 лева златни капиталъ, разпрѣдѣленъ на 1000 акции, 859 отъ които сж били продадени до 1 августъ 1895 год. Фабриката започна да работи на 16 януарий 1895 год. и до августъ мѣсець с. г. сж били приготвени разни стъкларии за 51,289 лева. Щомъ се свършатъ нуждитѣ инсталации, въ тази фабрика ще се приготвяватъ и джамове за прозорци. 16 работници стъкларии, ангажирани въ странство, работатъ редовно.

Балчикската солница. Въ солницата при гр. Балчикъ отъ 1 августъ 1893 г. до 1 августъ 1894 год. е произведено 333,400 килограма солъ, въ отъ 1 ав-

Industrie et Commerce. Comme industrie nous citerons: La fabrique de verrerie fondée par une société d'actionnaires au village de Guébédjé, arrondissement de Varna, avec un capital de 200,000 levs or, repartis en 1000 actions, dont jusqu'au 1er août 1895, 859 étaient vendues. La fabrique a commencé à fonctionner le 16 janvier 1895 et jusqu'au mois d'août de la même année elle a pu préparer diverses verreries pour une somme de 51,289 levs. Dès que les installations nécessaires seront faites, on y préparera aussi du verre à vitres. 16 ouvriers verriers, engagés à l'étranger, y travaillent assidûment.

La saline de Baltchik. Du 1er août 1893 jusqu'au 1er du même mois 1894, elle a fourni 223,400 kilogr. de sel, mais depuis le 1er août 1894 jus-

тустъ 1894 до 1 сжщи 1895 год. е произведено 80190 килограма по двѣ причини: първо, защото солното блато тази година е било наводнено много повече отъ миналата година, и за изпразнуването му е било потребно много врѣме; и второ, защото концессионерътъ на солницата, като искалъ да произведе по-доброкачествена солъ, задържалъ я е по-дълго врѣме въ гиздата за да се кристализира въ по-голъми бучки (парчета) и да приемне по-бѣлъ цвѣтъ. Можемъ да кажемъ, безъ увеличение, че придобитата солъ прѣзъ 1895 год. въ нищо не различава отъ французската и италиянската солъ.

Воденици. Прѣзъ 1895 год. въ с. Дѣвна, Варненска околия, е имало 32 воденици, 12 отъ които за доброкачествени брашна, прѣдзначени за износъ въ странство, а другитѣ за брашна отъ по-долно качество, които се харчатъ отъ мѣстното население. Първитѣ 12 воденици даватъ ежегодно 14,511,419 килограма доброкачествени брашна, а другитѣ 20—21,493,766 килограма прости брашна. Тия воденици иматъ това прѣвимущество отъ другитѣ, че тѣ сж наредени подъ самитѣ извори на Дѣвненската рѣка, и съ това тѣ сж запазени отъ суша, наводнение и мразъ; така што безпрѣпятственно могатъ да работятъ денонощно зимъ и лѣтъ. За настаняването на тия воденици сж израсходвани 770,000 лева.

Сжществующитѣ въ Варненското окръжие дружества къмъ края на мѣсець августъ 1895 год. Търговски и банкерски операции: Шуменски търгов. клонъ, „Дружба“; кредитни: „Кримски братя“, „Звѣзда“, „Пчела“; фабрикуване стъкла: стъкларно; търговски и банкерски операции: „Ермисъ“; прѣнасяние стоки и пътници: параходно; кредитни: „Добра честь“, „Съгласие“, „Напрѣдъкъ“, „Щастие“; за подобрене винарската индустрия: „Гроадъ“; кредитно: „Борасъ“, „Искра“, „Надежда“; транспортъ по сухо и по море: „Приморие“; кредитни: Международно търговско, „Трудъ“; строение частни и свои постройки и търгуване съ строителенъ материалъ: Строително; търгуване съ обучацарски стоки: „Трудъ“; кредитни: Лозарско, „Стамболъ“, „Бж джщностъ“; кредитно и подобрене дограмадж. искусство: Дограмаджийско; За

qu'au 1er août 1895 elle n'a produit que 80,190 pour deux raisons: 1o. L'étang, cette dernière année, était inondé et il a fallu beaucoup de temps pour l'épuisement des eaux, et 2o. le concessionnaire a voulu produire du sel de meilleure qualité, et l'a laissé pendant longtemps afin qu'il soit cristallisé en plus grands morceaux et devienne plus blanc. Nous pouvons dire sans exagérer que le sel obtenu en 1895 ne diffère en rien du sel français ou italien

Moulins. On comptait en 1895 à Trevna, arrondissement de Varna, 32 moulins, dont 12 pour des farines de bonne qualité, destinées à être exportées à l'étranger, et les autres pour des farines de qualité inférieure consommées par la population indigène. Les 12 premiers moulins donnent annuellement 14,511,419 kilogrammes de farine de bonne qualité, et les 20 autres 21,493,766 kilogr. de farine ordinaire. Ces moulins sont placés sous les sources mêmes de la rivière de Devna, et c'est pourquoi ils sont à l'abri de toute sécheresse, inondation, ou gelée, et peuvent fonctionner nuit et jour tant pendant l'été que pendant l'hiver. Les frais d'installation de ces moulins s'élèvent à 770,000 levs.

Sociétés par action de crédit et de commerce du département de Varna à la fin du mois d'Août 1895. Opérations de banque et de commerce: Schoumen-sko Trgovsko (succursale), et „Droujba“; sociétés de crédit: „Krimski Bratia“, „Zvezda“ et „Ptchela“; fabrication de verrerie: Steklarno Droujestvo; opérations de banque et de commerce: „Ermis“; transport de marchandises et passagers: Parahodno Droujestvo; sociétés de crédit: „Dobra Tchest“, „Soglasie“, „Naprédok“ et „Schastie“; société pour l'amélioration du vin: „Grozde“; sociétés de crédit: „Boras“ „Iskra“ et „Nadéjda“; transport par terre et par mer: „Primorié“; société de crédit: Mejdounarodno Trgovsko „Troud“; constructions diverses et commerce de matériel pour constructions: Stroitelno Droujestvo; commerce d'articles de cordonnerie: „Troud“; sociétés de crédit: Lozarsko Droujestvo, „Sambol“ et „Boudouchtnost“; so-

спомогание на бѣдни ученици, за умственното и нравствено развитие на членоветѣ си и за да отвори съ връше едно техническо дѣвическо училище: Бѣлг. женско благотворително „Майка“; за произвеждане сода и лимонада: „Рѣшителност“; кредитно: „Добриня“; Благотворително: Театрално; за подигание земледѣлието, съ 129 членове, всичкитѣ земледѣлци отъ Балчикската околия: „Добруджа“; банкови операции: „Съединение“; благотворително: „Само-развитие“.

Имената на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци.

Окръженъ бюджетъ, приходъ: лева 351.940. Окръженъ градъ: Варна. Население: 28.174 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 770 700 л.

Съдилища. Варненский окр. съдъ. Прѣдсѣдатель: Ив Филиповъ; Подпрѣдсѣдатели: Д-ръ М. Басарски и Д-ръ Русси Русевъ. Членове: Ст. Кабакчиевъ, Ст. Дервентски, К. Камбосовъ, П. Друмевъ, Ив. Атанасовъ, Георги Янтовски, Л. Вацовъ, В. Д. Стойковъ, Борисъ Молловъ, Петръ Станковъ и Василь Дуплевъ. Съд. слѣдователи: В. Дражевъ и Ив. Циротичъ. Нотариуси: Р. Д. Казаковъ и Борисъ Ганчевъ. Прокуроръ: К. Пенчевъ. Помощници: Хр. Герджиковъ и П. Кърджиевъ. Директоръ на Варн. окр. затворъ: Д. Видинлиевъ. Лѣкарь: Д-ръ Желѣзковъ. I Мировий съдия: Тодоръ Живковъ. II Мировий съдия: Зл. Начевъ. Адвокати: Апостолъ Саввовъ, Върбанъ Папанчевъ, Конст. Ванковъ, Ник. Вълкановъ, Н. Станиславовъ, А. И. Бѣломустаковъ, В. П. Вичевъ, Н. Гиневъ, Ю. Д. Гайтанджиевъ, А. Дяковичъ, Н. Драгулевъ, П. Дюлгеровъ, З. Ф. Зафировъ, В. П. Кувеласъ, И. Ксантовъ, Н. Д. Кжневъ, Т. П. Коларовъ, Ц. Кесяковъ, Б. Лунчевъ, Г. К. Македонски, Д. В. Милковъ, Кр. Мирски, В. Парасковъ, М. Паничерски, С. Пападопуло, И. Райчевъ, П. Райковъ, И. Самарджиевъ, Н. Г. Селведи, Д. Фидовъ и Г. И. Чолаковъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Н. Ивановъ. Кассиеръ: М. Ив. Жековъ.

Медицински лѣкари: Д-ръ Ив. Басановичъ, Батистъ Валинда, Н. Велсарносъ, Анастасия Головина, Димитръ Гѣлѣбовъ, Димитръ Димитриу, Младенъ Желѣзковъ, Н. М. Ивановъ, Петръ Ку-

ciété de crédit et pour l'amélioration de la menuiserie: Dogramadjjiisko Droujestvo; société de bienfaisance pour les pauvres élèves et pour la fondation d'une école des filles: Bolgarsko Jensko Blagotvoritelno Droujestvo „Maïka“; société pour fabrication d'eaux gazeuses: „Rechitelnost“; société de crédit „Dobrina“; société théâtrale avec but philanthropique: Teâtralno Droujestvo; société pour le relèvement de l'agriculture composée de 128 membres tous agriculteurs de l'arrondissement de Baltchik: „Dobroudja“; opérations de banque: „Soédinieni“; société de bienfaisance: „Samorazvitié“.

Principaux industriels et commerçants: Budget du département, recettes: 351.940 levs. Chef-lieu du département: Varna. Population: 28.174 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 770.700 levs. Préfet: V. Poppow.

Tribunaux Tribunal de 1e instance de Varna. Président: Iv. Philippow. Vice-présidents: Dr. M. Bassarsky et Dr. Roussy Roussev. Juges: St. Kabaktchiew, St. Derventscky, K. Kambosew, P. Dryumew, Iv. Athanassow, Georghy Yantowsky, L. Vatzow, V. D. Stoikow, Boris Mollow, Pêtre Stancow et Vassil Douplew. Juges d'instruction: V. Dradjew et Iv. Pirotitch. Notaires: R. D. Kazakov et Boris Gantchew. Procureur: K. Pentchew. Substituts: Chr. Gherdjikow et P. Kirdjiew. Directeur de la prison départementale de Varna: D. Vidinliew. Médecin: Dr. Jéleskow. Juge de paix: Todor Jivcow; Le juge de paix: Zl. Natchew. Avocats: Apostole Sawow, Varban Papantchew, Const. Wancow, Nik. Volkanow, N. Stanislawow, A. I. Bêlomoustacow, V. P. Vitchew, N. Ghinew, Yord. D. Gaïtandjiew, A. Dyakovich, N. Dragoulew, P. Dulghérow, Z. Ph. Zaphirow, V. P. Couvelas, I. Xanthow, N. D. Kinew, T. P. Kolarow, Tz. Kessacow, B. Loungghew, G. K. Macedonsky, D. V. Milcow, Kr. Mirsky, V. Paraskow, M. Panitchersky, S. Papadopoulos, I. Raïtchew, P. Raïcow, I. Samardjiew, N. E. Selvely, D. Philow et G. I. Tchqlacow.

Caisse agricole: Contrôleur: N. Ivanow. Caissier: M. Iv. Jécow.

Médecins: Drs. Iv. Bassanovitch, Baptiste Valinda, N. Velissarios, An. Golovina, D. Goloubow, D. Dimitriou, M. Jeles-

varasъ, Хр. А. Ловеничъ, Василь Пападопулосъ, Георг. П. Парасковъ, А. Д. Пюскилиевъ, Жельо Радевъ, Методий Славчевъ, Кола Трапасъ, Н. Христовъ и Георги Янопулосъ. Ветеринари: Петръ Бичевъ и Стеф. К. Тилевъ. Аптекари: П. Апостолидисъ, Д. Бурутисъ, С. Гуневъ, Фр. Кюнслеръ, Р. Русевъ и Г. Фока. Училищентъ инспекторъ: А. Явашевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: А. Илиевъ & С-ие, експедиция комисиона и прѣдставителство. А. В. Вълчевъ, книжарница и папелария. Андрей Анастасовъ, магазинъ съ желѣзарски и ахтарски стоки, складъ на брашна. Андоновъ, Вълковъ, магазинъ съ манифактурни и колониални стоки. Андоновъ, Вълковъ & С-ие, складъ съ разни манифактурни стоки. Ат. Мариновъ шивачъ. Адолфъ Робертъ & Фр. Векслеръ, магазинъ съ готови дрехи. Аристиди Маџини, съдържател на хотелъ „Империалъ“. Александръ Шиваровъ, столаръ. Ат. Ивановъ книжаръ. Андонъ Василиевъ, притежател на хотелъ „Приморски“. Андонъ и Стоянъ Пейчови, депозитъ съ колониални стоки, продажба на едро.

Бр. Р. С. Афалионъ & С-ие, банкиери. Бр. Стефанови, магазинъ съ разни общарски стоки и готови обуца. Бр. Енгиберианъ, манифактураджии. Бр. Н. & Ив. Кожухарови, кондураджии. Бр. Житарови, банкерска контора, прѣдприемачи и търговци на брашна. Бр. Гиневъ, търговци съ колониални стоки и тютюнева фабрика. Бр. К. Парушеви, златари, часовникари и бижутери. Бр. Киселкови & С-ие, търговци на едро съ колониални стоки. Българско Винарско дружество „Гроздъ“ съ 120000 л. основенъ капиталъ, голѣмъ складъ отъ разни стари и нови вина и ракии. Дограмаджийско акционерно дружество „Св. Иосифъ“, работилница съ усъвършенствувани машини и инструменти. Българско акционерно дружество „Дружба“ съ 500.000 лева основенъ капиталъ. Извършва всѣкакви банкерски операции. Бр. А. Паница, търговци на едро съ манифактурни стоки, агенти на застрахователното дружество „България“ и прѣдставители на английски параходи. В. & Ст. Пейчовъ, банкери. Димитръ Тракоглу, търговецъ на храни, В. Драгановъ, кондураджии. Василь Николовъ,

kow, N. M. Ivanow, P. Couvaras. Chr. A. Levénitch, Vassil Pappadopoulos, Georghy P. Paraskos; A. D. Puskuliew' I. Radew, M. Slavtchow, Costa Ttanos, N. Christow et Georghy Yanopoulos. Vétérinaires: P. Bitchew et St. K. Tiul-lew. Pharmaciens: P. Apostolides, D. Bouroutis, S. Gounew, Er. Kunsler, R. Roussev, Yor. Foka. Inspecteur des écoles: A. Yavachew.

Principaux industriels et commerçants: A. Hiew & Cie, expéditionnaire commissionnaire et agent d'affaires. A. V. Veltechw, librairie et papeterie. André Anastassow, marchand de fers, de farine et de mercerie. Andonow & Velcow, marchands d'objet manufacturés et de denrées coloniales. Andonow, Velcow & Cie, dépôt de divers articles de manufacture. Ath. Marinow, tailleur. Adolphe Robert & F. Veksler, magasin d'habits confectionnés. Aristidis Matzinis, entrepreneur de l'hôtel „Impérial“. Alexandre Schivarow, menuisier. Ath. Ivanow, libraire. Andon Vassiliew, propriétaire de l'hôtel „Primorsky“. Andon & Stoyan Peïtchow, marchands en gros de denrées coloniales. R. S. Aftalion Frères & Cie, banquiers. Stefanowi Frères, magasin de chaussures et de divers articles de cordonnerie. Enghybarian Frères, manufacturiers. N. Iv. Kojouharovi Frères, cordonniers. Jitarowi Frères, banquiers, entrepreneurs et marchands de farines. Ghinewi Frères, marchands de denrées coloniales et fabricants de tabac. Parouchewi Frères, orfèvres, horlogers et bijoutiers. Kisselkowi Frères & Cie, marchands en gros de denrées coloniales. Société Bulgare Vinicole „Grozde“, capital versé 120.000 levs, grand dépôt de vins vieux et nouveaux et d'eaux-de-vie. Société par action de menuisiers „St. Joseph“, atelier de menuiserie avec machines et instruments perfectionnés. Société Bulgare par action „Droujba“ avec 500.000 levs de capital versé. Diverses opérations de banque. A. Panitza Frères, négociants en gros d'objets manufacturés, représentants de la Compagnie d'assurances „Bolgaria“ et agents de bateaux à vapeur anglais. V. & St. Peïtchow, banquiers. Dimitri Traeoglou négociant en céréales. V. Draganow, cordonnier. Vassil Nicolow, tailleur. Ven. Bojinow, libraire. Georghy Hadji

шивачъ. Вен. Божиновъ книжаръ. Георги Х. Гечовъ & С-ие, манифактураджи на едро. Герчо Петковъ, търговецъ на едро на колониални стоки. Димитръ Н. Провадалиевъ, прѣдприемачъ. Димитръ Ангеловъ, прѣдприемачъ. Дикранъ Паназианъ, магазинъ за готови обуща. Е. Ксантопулосъ, фотографъ. Евг. Сигристъ складъ на разни манифактурни и кондураджийски стоки. З. А. Хаджопуло & С-ие, търговци на едро на разни манифактурни стоки. Иосифъ Ангеловъ & С-ие, разни манифактурни стоки и машинари. Ив. Севастопуловъ, складъ отъ разни колониални стоки. Ив. Николовъ шапкаръ. Илия П. Ивановъ, манифактураджи. Илия Кирчовъ, манифактураджи. Карлъ Албертъ фотографъ. Кировъ, Панайотовъ & С-ие, търговци на едро съ манифактура. Камбанено & Инглесисъ складъ съ разни колониални стоки. Л. Нитче, печатаръ. М. М. Тимофѣевъ, фабрика за плетене на чорапи, трика, флавели и пр. Михалъ Ив. Янусисъ, фабрика за разни спиртни питиета. Найдень Николовъ, банкерска контора. Н. Д. Модиносъ, складъ съ колониални стоки и минерални масла. Никола Кирчовъ, манифактураджи. Нахобетъ Калосианъ, часовникаръ и бижутьеръ. Никола Стояновъ, дрехарски магазинъ. Никола Мутафовъ, комисонеръ-експедиторъ. Нейко Кораловъ, фабрикантъ на тютюня. Пулджиянъ Гюлбесериянъ, търговецъ на едро на манифактурни стоки. П. Питисъ, търговецъ на едро съ колониални стоки. Русевъ, Метевъ & С-ие, търговци на храни и комиснери. Поликаръ и Канети, дрогисти на едро. Савва М. Китринопуло, складъ съ разни стѣклари, порцелани и лампи Савва Георгевиць, комисонеръ и търговецъ на кондураджийски стоки. Серкивъ Куюнджиянъ, търговецъ на едро за манифактурни стоки. Тодоръ Николовъ, съдържателъ на хотелъ „Коммерсиалъ“. Хр. Сариглу & С-ие, магазинъ съ разни мобили. Хр. М. Войниковъ печатница, книжарница и папeteria. Чибукчиянъ & Парсаниянъ, златари и бижутери. Шулеръ, Херъ & С-ие складъ съ манифактурни стоки, машини за земледѣлци и пр.. Яни Зарокоста, фабрикантъ на спиртни питиета и складъ на Варненски вина, Я. М. Колчевъ, магазинъ съ готови дрехи.

Detchow & Cie, négociants et manufacturiers en gros. Ghertcho Petcow, négociant en denrées coloniales en gros. Dimitri N. Provadaliew, entrepreneur. Dimitri Anghélow, entrepreneur. Dicran Papazyan, magasin de chaussures. E. Xanthopoulos, photographe. Eug. Siegfrist, dépôt de manufacture et d'articles de cordonnerie. Z. A. Hadjipoulo & Cie, négociants en gros de manufacture. Joseph Anghélow & Cie, dépôt d'objets manufacturés et de machines. Iv. Sevastopoulos, dépôt de denrées coloniales. Iv. Nicolow, chapelier. Ilija P. Ivanow, magasin de manufacture. Ilija Kirtchow, magasin de manufacture. Karl Albert, photographe. Kirow, Panaytow & Cie, négociants en gros de manufacture. Kambaneno & Inglassis, dépôt de denrées coloniales. A. Nitche, imprimeur. M. M. Timophéew, fabrique pour tricottage de bas, de flanelles etc. Mihail Iv. Yanousis, fabricant de boissons spiritueuses. Naïden Nicolow, banquier. N. D. Modinos, dépôt de denrées coloniales et d'huiles minérales. Nicolas Kirtchow, magasin de manufacture. Nahobet Kalossian, horloger et bijoutier. N. Stoyanow, magasin d'habits confectionnés. Nic. Moutaphow, commissionnaire-expéditeur. Neïko Koranow, fabricant de tabac. Pouldjiyan Gulbesseriyan, négociant en gros de manufacture. P. Pitis, marchand en gros de denrées coloniales. Rouszew, Matew & Cie, marchands de céréales et commissionnaires. Polycarpe et Kaneti, droguistes en gros. Sava N. Kitrinopoulo, dépôt verreries, porcelaines, lampes etc. Sava Georghévitch, commissionnaire et marchand d'articles de cordonnerie. Serkiz Kouyoundjiyan, marchand en gros de manufacture. Todor Nicolow, entrepreneur de l'hôtel „Commercial.“ Chr. Sarioglou & Cie, magasin de meubles. Chr. M. Voïnicow, imprimerie, librairie et papeterie. Tehibouktchiyan & Persamiyan, orfèvres et bijoutiers. Schüller, Heer & Cie, dépôt de manufactures, machines agricoles etc. Yani Zarocosta, fabricant de boissons spiritueuses, dépôt de vins de Varna. Ya. M. Coltchow, marchand d'habits confectionnés.

Варненска околия.

Околийско сѣдалище: гр. Варна, окол. началникъ: Ради П. Михайловъ, окол. мир. сѣдия: В. Огняновъ.

Добричка околия.

Околийски градъ: Добричъ. Народонаселение: 11.087 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 124.075 л. Окол. началникъ: Андрей Гуневъ. I миров. сѣдия: К. Маринчевъ, II миров. сѣдия: В. Йордановъ. Нотариусъ: Т. Цановъ. Адвокати: Александръ Арсениевъ, Русси Яневъ, Д. Т. Дессевъ, Д. П. Списаревски, С. С. Синвирски.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Н. Топаловъ, касиеръ: Юр. Икономовъ.

Медицински лѣкари, доктори: Георги Попеско, Недю Самарджиевъ, Петръ Шеболдаевъ. Аптекари: Албертъ Скопецъ. Училищенъ инспекторъ: И. Д. Ивановъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Абаджиевъ & Русковъ и Братя Марчеви, търговци съ колониални, стѣкларски и други разни стоки. В. Ж. Козлевъ, търговецъ на добитъкъ и колониални стоки. Георги П. Касабовъ, търговецъ на добитъкъ и на храни. Дим. Д. Георгиадисъ, магазинъ съ ахтарски, кинкалерийски, стѣкларски други стоки. Димитръ Ангеловъ, фабрикантъ на разни спиртни питиета. Ж. Абаджиевъ & Р. Цончевъ, магазинъ съ колониални, кинкалерийски, стѣкларски, кондураджийски и желѣзарски стоки. Петръ и Андонъ Дойнови, търговци на храни и манифактура. Сапунджиевъ & Аврамовъ, магазинъ съ разни колониални, ахтарски, желѣзарски и стѣкларийни стоки. Стефанъ Петровъ, магазинъ съ колониални, ахтарски, желѣзарски и стѣкларийни стоки. Хаджи Гарабетъ и Синове, магазинъ съ разни манифактурни стоки. Хаджи Н. Каприлианъ, банкерска контора и сарафинъ. Стеф. Баевъ и Д. Илиевъ, магазинъ съ разни манифактурни стоки и памуци.

Балчикска околия.

Околийски градъ: Балчикъ. Народонаселение: 5137 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 79.030 лева. Окол. началникъ: Ил. Т. Ивановъ. Мирови сѣдия: Киро В. Меразчиевъ Адвокатъ: Ив. Меразчиевъ.

Sous-préfecture de Varna.

Chef lieu: Varna. Sous-prefet: Rady P. Mihailow. Juge de paix: V. Ognianow.

S.-Préfecture de Dobritch.

Chef-lien: Dobritch. Population: 11.087 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 124.075 levs. Sous-prefet: Andréi Gounnew. Ier juge de paix: C. Marintchew. IIme juge de paix: V. Yordanow. Notaire: T. Tzanow. Avocats: Alexandre Arseniew, Roussy Yanev, D. T. Dessew, D. P. Spissarewsky et S. S. Sinvirsky.

Caisse agricole: contrôleur N. Topalov. Caissier Yor. Iconnmow.

Médecins: Drs. Georghi Popesko, Nedu Samardjiew et P. Schéboldaew. Pharmacien: Albert Skopetz. Inspecteur des écoles: I. D. Ivanow.

Principaux industriels et commerçants: Marchands de denrées coloniales. verrerie et diverses autres marchandises: Abadjiew & Rouskow et Martchevi Frères. V. I. Kozlew, marchand de bétail et de denrées coloniales. Yorghî P. Kassabow, marchand de bétail et de céréales. Dim. D. Yeorghiadis, magasin de mercerie, quincaillerie, verrerie et autres marchandises. Dimitri Anghélow, fabricant de diverses boissons spiritueuses. J. Abadjiew & R. Tsontchow, magasin de denrées coloniales, quincaillerie, verrerie, ferronnerie et de divers articles de cordonnerie. Petre & Andon, Doïnovi, marchands de céréales et de manufactures. Sapoundjiew & Avramow, magasin de denrées coloniales, mercerie, ferronnerie et de verrerie. Stéfan Petrow, magasin de denrées coloniales, mercerie, ferronnerie et de verrerie. Hadji Garabet & Fils, magasin de manufacture. Hadji N. Kaprilian, banquier et saraf. Stéfan Baew & D. Iliew, magasin de manufacture et de cotonnerie.

Sous-préfecture de Baltchik.

Chef-lieu: Baltchik. Population: 5137 habitants. Budget de la Municipalité, recettes: 79,030 levs. Sous-prefet: Il. T. Ivanow. Juge de paix: Kiro V. Méraztchiew. Avocat: Iv. Méraztchiew.

Земледѣлческа каса: контролѣрь Ст. Момчиловъ, касиеръ: П. Калинковъ.

Медицински лѣкаръ: Д-ръ Хр. Г. Табаковъ. Ветеринаръ: Б. Бърневъ. Аптекарь: Ив. Добровски.

По-главни промишленници и търговци: Ат. Ючормански, търговецъ и комисионеръ на храни, прѣдставителъ на застрахователното дружество „България“. Ив. Г. Демировъ, търговецъ на колониални стоки, на морска и каменна соль. Л. Бадети, търговецъ на храни. Никола Хр. Ючормански, търговецъ на храни, фабрикантъ на тютювъ, земледѣлецъ и агентъ на българскитѣ параходи. Никола Костовъ, фабрикантъ на разни спиртни питиета. Рифатъ Хасановъ, търговецъ и комисионеръ на храни. Х. Хр. Дѣнковъ, търговецъ на храни и сарафъ. Яко Авишай, търговецъ и комисионеръ на храни и сарафинъ.

Провадийска околия.

Околийски градъ: Провадия. Народо-население: 4959 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 54.929 лева. Околийски началникъ: Д. Тодоровъ. Мироний сѣдия: Ст. Дръновски. Нотариусъ: Н. Костовъ. Адвокати: Янко Чучарковъ & Ст. Богдановъ, Я. Ивановъ, Д. Церелинговъ, К. Попповъ и Н. С. Шоповъ.

Земледѣлческа каса. Контролѣрь: Сим. Христовъ, касиеръ: Гавр. Цонковъ.

Медицински лѣкаръ: Д-ръ И. Ф. Флорисъ. Аптекарь: Самуилъ Кемановъ.

По-главни промишленници и търговци: Ив. Стояновъ & синове, търговци на храни и банкери. Исмаилъ Арнаудоглу, магазинъ съ разни колониални стоки и складъ на тютюви разни. Ив. Овчаровъ, търговецъ на храни и притежателъ на хотелъ „Търговски“. Н. К. Чехларовъ, магазинъ съ галентерийни стоки, печатница, книжарница и папелария. Хр. Георгиевъ, магазинъ съ колониални стоки и земледѣлецъ.

Новоселска околия.

Околийско сѣдалище: с. Новосело. Народо-население: 5793 жит. Околийски началникъ: Ив. Докторовъ. Мироний сѣдия: Р. Симеоновъ.

Земледѣлческа каса: контролѣрь: Д. В. Хрусановъ, кас.: М. Бъчваровъ.

Caisse agricole. Contrôl.: St. Momtchilow. Caissier: P. Kalinkow.

Médecins: Dr. Chr. G. Tabacow. Vétérinaire: B. Bernew. Pharmacien: Iv. Dobrowtki.

Principaux industriels et commerçants: Ath. Yutchormansky, marchand et commissionnaire en céréales, agent de la société d'assurance „Bolgaria“. Iv. G. Démirow, marchand de denrées coloniales et de sel gemme et marin. L. Badetti, négociant en céréales. Nicolas Chr. Yutschormansky, marchand de céréales, fabricant de tabac, agriculteur et agent des bateaux à vapeur bulgares. Nicolas Costow, fabricant de diverses boissons alcooliques, Rifat Hasanow, marchand et commissionnaire de céréales, Hadji Chr. Denkow, marchand de céréales et saraf. Jacob Avischay, marchand et commissionnaire de céréales et saraf.

Sous-préfecture de Provalida.

Chef-lieu: Provalida. Population: 4959 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 54,920 lev. Sous-préfet: D. Théodorow. Juge de paix: St. Drénovsky. Notaire: N. Costow. Avocats: Yanco Tschoutscharkow & St. Bogdanow, Ya. Ivanow, D. Pérélinow, C. Poppow, N. S. Schoppow.

Caisse agricole. Contrôleur: Simon Christow. Caissier: Gav. Tsonkow.

Médecin: Dr. I. F. Floris. Pharmacien: Samuel Kémanow.

Principaux industriels et commerçants: Iv. Stoyanow & Fils, négociants en céréales et banquier. Ismail Arnoudoglou, magasin de denrées coloniales et dépôt de diverses sortes de tabac. Iv. Ovtcharow, marchand de céréales et propriétaire de l'hôtel „Tergovsky“. N. C. Tchehlarow, magasin d'articles de passementerie, imprimerie, librairie et papeterie. Chr. Yéorghiew, agriculteur et marchand de denrées coloniales.

Sous-préfecture de Novo-Sélo.

Chef-lieu: village de Novo-Sélo. Population: 5793 habitants. Sous-préfet: Iv. Doctorow. Juge de paix: R. Siméonow.

Caisse agricole. Contrôleur: D. V.

Медицински лѣкаръ: Д-ръ В. Д. Чроусановъ. Caissier: M. Botchvarow. Médecin: Dr. V. D. Ephréménow.

По-главнитѣ търговци на колониални стоки: Илия Велевъ, Янко Христовъ, Добри Колевъ и Велчо Даневъ. Principaux marchands de denrées coloniales: Ilija Vélew, Yanco Christow, Dobry Colew, Vetcho Danew.

Видинский Округъ. — Département de Vidin.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre de lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на домакинствата Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колки — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Бѣлоградчикъ	1	50	—	51	1	19	20	1174,4	4818	30938	Bélogradtchik
Видинъ . . .	1	57	—	58	1	21	22	868,6	9406	54098	Vidin
Кула	1	36	—	37	1	15	16	915,3	6142	36095	Koula
Всичко . . .	3	143	—	146	3	55	58	2958,3	20366	121131	Total.

Распрѣдѣление на населението по вѣроисповѣданіе.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мусулм. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholiqu.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Бѣлоградчикъ . .	30202	717	4	15	—	30938	Bélogradtchik
Видинъ	48000	4244	1613	185	56	54098	Vidin
Кула	35962	120	6	2	5	36095	Koula
Всичко . . .	114164	5081	1623	202	61	121131	Total.

Земледѣлие. Земледѣлието е единъ отъ главнитѣ източници за поминъка на населението въ округа. Обработваніето на земята се извършва по примитивната система и подлежи слѣдователно на голѣми и значителни подобрения. По-главнитѣ произведения сѣ пшеницата и царевичата, а въ по-малки количества се произвеждатъ: ячменикъ, овесъ и ржъ, а въ още по-малки количества ленъ и кълчица.

Agriculture. L'agriculture est une des principales ressources du département. La culture a lieu suivant les anciennes méthodes et est par conséquent susceptible de grandes et importantes améliorations. On cultive principalement le blé et le maïs puis, en moins grande quantité, de l'orge, de l'avoine et du seigle, et enfin, dans des proportions encore plus restreintes, du lin et du chanvre.

По распоряжение от страна на Министерството на Търговията и Земледелието, през 1896 год. сж били посѣти за опитъ 8000 килограма малтейски картофи, 400 килограма ячмикъ специално за фабрикуването на пиво, 800 килограма люцерна, 75 килограма конопѣлъ, 20 килограма сусамъ, 20 килограма ленъ, 11 килограма анасонъ и 9 килгр. тютюнево семе.

Въ слѣдующата таблица сж показани въ килограмма приблизителнитѣ количества на зърненихъ храни фуража и други произведения, добити презъ 1895 год. отъ цѣлия окръгъ, съ исключение на нѣколко произведения отъ Бѣлоградчикската околия, за които нуждитѣ свѣдения не ни сж били доставени:

О к о л и и Arrondissements	Въ килограмма — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячмикъ Orge	Ржъ Seigle
Видинъ Vidin	3,833,912	9,321,594	506,046	168,682
Кула Koula	14,102,980	6,074,400	1,341,340	—
Бѣлоградчикъ Bèlogradtchik	1,500,000	2,000,000	—	—
Всичко—Total . .	19,436,892	17,395,994		

Въ килограмма — en kilogrammes					Околии Arrondissements
Овесъ Avoine	Просо Millet	Сѣно Foin	Кълчица Chanvre	Ленъ Lin	
152,700	72,543	27,942,683	237,600	—	Viddin Видинъ
85,900	12,800	1,573,580	200	3,890	Koula Кула
—	—	2,000,000	—	—	Bèlgrad. Бѣлогр.
		31,516,263	237,800	3,890	Totaux

Тютюнъ. Обработването на тютюна въ окръга не се извършва въ голѣмъ размѣръ. Въ 1895 год. сж набрали тютюнъ само 5,961 килогр.

Лозарство. Презъ 1884 въ Видинския окръгъ е имало 2400 хектара лозя, отъ които ся произвеждаха прѣвходни вина.

По настоящемъ въ окръга има 4040 хектара лозя, нъ, за жалость, 1026.4 отъ тия хектари сж заразени отъ фи-

En 1896, on a fait planter à titre d'essai par les soins du ministère de l'agriculture 8000 kil. de pommes de terre de Malte, 400 kil. d'orge spéciale pour la fabrication de la bière, 800 kil. de luzerne, 75 kil. de chanvre, 20 de sésame, 20 de lin, 11 d'anis et 9 de tabacs.

Le tableau suivant donne les quantités approximatives en kil. des céréales, fourrages et autres produits composant la récolte en 1895 de tout le département, sauf pour l'arrondissement de Belgradschik, où les renseignements nous manquent pour un certain nombre de produits:

Т а б а с. Le tabac n'est cultivé dans le département qu'en petites quantités. En 1895 on a récolté seulement 5,961 kilogr.

Viticulture. Le département comptait en 1884, 2,400 hectares de vignes, qui donnaient d'excellents vins.

Il existe actuellement 4,040 hectares de vignobles dont, par malheur, 1026.4 sont en proie aux ravages du phylloxéra, 741.5 sont suspects, 1355.7

локсера, 741.5 сж съмнителни, 1355.7 сж искоренени и 916.5 сж изсъхнали.

Въ 1896 год. презъ пролѣтъта правителството е доставило изъ Франция 319800 дива американски лозя и 29000 облатородени отъ разни сортове, една част отъ които е била посадена въ държавнитѣ лозя, а остатъка раздаденъ на населението въ окръга.

Слѣдующата таблица показва приблизително количеството на произведеното вино и други спиртни питиета отъ реколтата на Видинския окръгъ презъ 1896 год.:

Околии	Грозде кил. Raisin kilogr.	Вино литри Vin litres	Ракия литри Eau-de-vie l.	Сливовица Slivovitzza	Arrondissem.
Видинъ . . .	—	280,000	42,000	15,730	Viddin
Кула	—	3,596,000	9,560	2,500	Koula
Бѣлоградчикъ	—	350,000	—	—	Bèlogradtch.
Всичко	—	3,226,000	51,560	18,230	Total

Сжщо сж били произведени 6200 литри оцетъ въ Видинската околия и 1250 въ Кулската околия.

Градинарство и овоцарство. Градинарството е доста развито въ окръга, и произведеното количество зеленчуци е достатъчно за нуждитѣ на населението, даже една малка част отъ тия зеленчуци се изнася.

Срѣдната годишна реколта е слѣдующата:

Околии	Въ килограмми — En kilogrammes					Arrondissements
	Бобъ Haricot	Леща Lentil.	Грахъ Patup.	Бакла Fèves	Картофи Pommes de terre	
Видинъ	94285	35240	8600	3672	51852	Viddin
Кула	956500	23000	—	—	5800	Koula
Бѣлоградчикъ	—	2000	—	—	50000	Bèlogradtchik
Всичко	1050785	60240	8600	3672	107652	Total

Овоцарството напротивъ е много занемарено. Въ Бѣлоградчикската околия само се срѣщатъ тукъ тамъ отдѣлни овоцарни градини, а сливитѣ имъ приличатъ на кустендилскитѣ, отъ които се вари ракия за мѣстно употребленне.

Коприварство. Коприварството, което погрѣди бѣ въ цвѣтущо положение,

ont été arrachés, et 916.5 se sont déséchés.

Au printemps de 1896 le gouvernement a fait venir de France 319,800 pieds de vigne américaine sauvage et 29,000 pieds de diverses sortes dont une partie a été plantée dans les vignobles de l'Etat, et le reste distribué à la population.

Le tableau suivant indique les quantités approximatives de vin et autres boissons alcooliques, récoltés et fabriqués en 1896 dans le département de Vidin.

On a obtenu aussi 6,200 litres de vinaigre dans l'arrondissement de Vidin et 1,230 dans celui de Koula.

Jardins fruitiers et potagers. La culture des légumes est assez développée et la récolte suffit aux besoins des habitants. On en exporte même de petites quantités.

La récolte moyenne annuelle est la suivante:

La culture des arbres fruitiers est très négligée; c'est exclusivement dans l'arrondissement de Belogradchik que l'on pratique cette culture. Les prunes ressemblent à celles de Kustendil, et ou en fait de la bonne eau-de-vie pour la consommation locale.

Sériciculture. Jadis florissante, cette industrie est en décadence

пада от няколко години насам в следствие на лошото качество на коприненото съеме и неманието черничевите дървета. Мърки са взети за посадването на черничевите дървета, а правителството взе грижата да достави здраво съеме. Реколтата през 1896 год. бѣ: за Видинската околия 213 килограма и 22 за Бѣлоградчикската.

Пчеларство. Пчеларството е доста развито въ окръга, а особено въ Бѣлоградчикската околия, въ огледването на пчелитѣ става все по старата система.

Неманието достатъчно количество липови дървета по горитѣ на окръга е сѣщо една отъ причинитѣ за не дотамъ прѣусѣвяването на тази индустрия.

Г-нъ Д. Баловъ е първия, който взе инициативата сериозно да се занимае съ тази индустрия и да се снабди съ всичко онова, което бѣ нужно за подобренито на пчеларството, като въведе въ огледването на пчелитѣ най-модернитѣ способи.

Гори. Пространството, което завзематъ горитѣ въ Видинския окръгъ, е отъ: 51.418.⁷ хектара, отъ които 35373.⁹ хект. принадлежатъ на частни лица, 13.175.⁵ хект. сѣ общински и 3.869 хект. държавни.

Въ Видинската околия има 13.009.³ хект. гори, въ Кулската 20.348.⁷, а въ Бѣлоградчикската 19.060.⁷

По-главнитѣ видове дървета съставляващи тия гори сѣ: джбъ, букъ, габерь, боръ, ясенъ, липа и др. но прѣобладающитѣ сѣ: джбовитѣ и буковитѣ.

Скотовъдство. На всѣкъдѣ се срѣщатъ прѣвѣсходни пазбища, както за конѣ, тъй сѣщо и за едрия и дребенъ добитѣкъ. Освѣнъ това обширнитѣ джбови гори даватъ изобилни количества жълъдъ, които се употрѣбаватъ за храна на свинетѣ.

Слѣдующитѣ двѣ таблици показватъ количеството на добитѣка въ окръга презъ 1896 год. и срѣдната продажна цѣна на едрия добитѣкъ презъ 1895 и 1896 год.:

depuis plusieurs années par suite de la mauvaise qualité de la semence et du manque de mûriers. On s'occupe activement de la plantation de mûriers, et le gouvernement a pris soin de fournir de la semence saine. La récolte de 1896 s'élevait à 213 kil. de cocons pour Viddin et 22 pour Belogradchik.

Apiculture. L'apiculture est assez développée dans le département et surtout dans l'arrondissement de Belogradchik, mais toujours d'après le système primitif.

Le manque d'un nombre suffisant de tilleuls dans les forêts du département contribue sensiblement au peu de résultats de cette industrie.

M. D. Balew de Viddin est le premier qui ait, en 1895, pris l'initiative de s'occuper sérieusement de cette branche de l'industrie, et de se procurer tout ce qui était nécessaire pour l'amélioration d'après les procédés les plus modernes.

Forêts. La superficie des forêts du département atteint 52,418.7 hect. dont 35,373.9 appartiennent à des particuliers, 13,175.5 aux communes et 3,869.3 à l'Etat.

L'arrondissement de Viddin comprend 13,009.3 hect. de forêts, celui de Koula 20,348.7, et celui de Belogradchik 19,060.7.

Les principales essences sont: le chêne, le sapin, le charme, le pin, le frêne, le tilleul; mais les plus abondants sont le chêne et le sapin.

Élevage du bétail. On rencontre dans toute la région d'excellents pâturages tant pour les chevaux que pour le gros et le petit bétail. En outre les vastes forêts de chêne produisent de grandes quantités de glands utilisés pour la nourriture des porcs.

Les tableaux suivants donnent la quantité du bétail en 1896 et les prix moyens du gros bétail en 1895 et 1896.

Околии Arrondissements	Конѣ Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Anes	Биволи Bœufs	Волове, крави, телега - вѣула, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кона Voitures
Бѣлоградчикска Belogradchik	1676	9	76	969	12753	73082	25741	5209	31175	3891
Видинска	4846	17	70	729	14132	56556	6533	11495	50955	5475
Кулска	2484	14	11	694	13061	78147	10642	9397	33080	4266
Кoula										
Всичко . Total	9006	40	157	2392	39946	207785	42916	26101	115210	13632

Индустрия: Доста е развита индустрията въ тоя окръгъ. Има двѣ тютюневи фабрики, една отъ които принадлежи на Ахмедъ Яшаръ & С-ие, а другата на Хюсейнъ Ибраимовъ. Въ първата фабрика се изработи ежегодно до 19048 килограми тютюнь съ стойност около 110700 лева, и се плаща на Държавното Сѣкровище 77,459 лева за бандеролно право. Въ втората се приготвява сѣщо ежегодно до 6758 килограми съ стойност 81.000 лева, за които е платила на Държавното Сѣкровище 54.000 лева бандеролно право.

Г-да Лозановъ и Джошовъ иматъ една барутна фабрика която много добръ напредва; тѣ сѣ устроили и една фабрика за спиртъ, но при съществуването на сегашнитѣ налози промишленитѣ не могатъ да очакватъ голѣми облаги отъ това произведение.

Има още двѣ фабрики за бира, и три парни мелници които вадятъ много хубави брашна. Едната отъ фабрицитѣ за бира принадлежи на Цоло Ангеловъ & С-ие, а другата на Викторъ Олингеръ, Австро-Вънгерски подданикъ.

Риболовство: Риболовството въ Видинския окръгъ се извършва най-главно по р. Дунавъ, по дългия му дѣсенъ брѣгъ, като се почне отъ устието на р. Тимокъ до мѣстото където граничи видинския окръгъ съ ломския. Риболовството сѣщо се извършва въ блатото „Чобанъ-Кюприя“ и многобройнитѣ рѣки на окръга.

Правото за ловение риба по Дунава се дава на търгъ за 10000 лева приблизително на година. Между залавнитѣ по Дунава риби най-главнитѣ сѣ:

L'industrie du département est relativement assez développée. Nous y trouvons d'abord deux fabriques de tabac, celle de Hussein Ibrahimow, et celle de Ahmed Yaschar et C-ie.

La première fabrique par an 9,048 kil. de tabac d'une valeur approximative de 110,700 levs, sur laquelle elle paie au fisc 77,459 levs.

La seconde prépare annuellement 6,758 kil. d'une valeur de 81,000 levs sur lesquels le fisc perçoit 54,000 levs.

M. Lozanow et Djonow ont une fabrique de poudre très prospère; il sont créés aussi une distillerie, mais avec les droits actuels cette industrie ne donne aucun bénéfice aux industriels.

Il existe encore deux fabriques de bière en activité, ainsi que trois moulins à-vapeur, qui produisent d'excellentes farines.

La première fabrique appartient à Tsolo Anguelow et C-ie et la seconde à M. Victor Olingher, sujet austro-hongrois.

Pêche. La pêche s'effectue principalement dans le Danube sur toute la rive droite, depuis l'embouchure du Timok jusqu'à la frontière du département de Lom. La pêche se fait également dans l'étang de Tchoban-Kupria, et dans les nombreuses rivières du département. — L'état afferme la pêche du Danube 10,000 fr. environ par an. On trouve surtout: des morues, esturgeons, sterlets, saumons, truites saumonées, carpes, silures, gardons, perches, brochets, goujons, etc. Le

моруна, есетра, байтруга, сомъ, чига, шарапъ, платика, каябалъкъ ипр.. Хавиара който се вади отъ моруната и отъ есетрата е много хубавъ и се търси на всѣкъдѣ; една голѣма частъ отъ този хавиаръ се изнася за София

Народно Просвѣщение. Слѣдующата таблица показва числото на ученицитѣ, на учителското тѣло както и на първоначалнитѣ училища въ цѣлий окръгъ прѣвъ 1895/1896 учебната година.

Първоначални училища. — Écoles primaires.

Околии	Числото на първонач. училища Nombre des écoles primaires	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Arrondissement
		Учителѣ Maîtres	Ученици Maîtres.		Момчета Garçons	Момич. Filles		
Видинска	52	83	23	106	3513	829	4342	Viddin
Кулска	68	56	2	58	1794	278	2072	Koula
Вѣлоградчикска		54	5	59	2090	170	2260	Bélogradtchik
Всичко	120	193	30	223	7397	1277	8674	Total

Числото на поддѣжащитѣ на задължително учение дѣца бѣ: 10618 момчета и 5544 момичета, отъ които, както се вижда отъ горната таблица, сж посѣщавали училищата само: 7397 момчета и 1277 момичета.

Има още 8 мусулмански училища съ 11 учители и 250 ученици, отъ които 153 момчета и 97 момичета. Тѣ сжщо и едно еврейско съ 4 учители и 224 ученици, отъ които 128 момчета и 114 момичета.

Второстепенни училища: 1 гимназия въ гр. Видинъ; 2 трикласни училища, отъ които едното въ Кула а другото въ Вѣлоградчикъ; 1 четиривласно дѣвическо училище въ Видинъ; 1 мусулманско „Рущдие“.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци въ Видински окръгъ: Окръженъ бюджетъ, приходъ: 78611 лева. Окръженъ градъ: Видинъ. Народнонаселение: 14551 жит. Бюджетъ на градски свѣтъ, приходъ: 233755 лева. Окръженъ Управителъ: Иванъ Златаровъ. Околийски началникъ: К. Куртевъ.

Съдилища: Видински окръженъ съдъ: Прѣдсѣдателъ: Б. Ханджиевъ;

caviar de morue, de sterlet et d'esturgeon est très recherché et s'exporte en grande partie à Sophia.

Instruction Publique. Le tableau ci-dessous indique le nombre des élèves, celui du corps enseignant, ainsi que celui des écoles primaires dans le département, durant l'année scolaire 1895|1896.

Écoles primaires.

Le nombre des enfants qui devraient obligatoirement fréquenter les écoles primaires serait de: 10,618 garçons et 5,544 filles, mais, comme il appert du tableau ci-dessus, 7,397 garçons et 1,277 filles ont seulement fréquenté les écoles en question.

Il y a en outre 8 écoles primaires musulmanes avec 11 maîtres d'école et 250 élèves, dont 153 garçons et 97 filles, ainsi qu'une école israélite avec 242 élèves, dont 128 garçons et 114 filles.

Écoles secondaires: 1 gymnase à Viddin; 2 écoles de trois classes, dont l'une à Koula et l'autre à Bélogradtchik; 1 école de quatre classes pour filles à Viddin; 1 école musulmane „Rouschdié“.

Adresses des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants du départ. de Varna. Budget du département, recettes; 78611 lev. Chef-lieu du département: Viddin. Population: 14551 hab. Budget de la municipalité, recettes: 233755 lev. Préfet: Iv. Zlatarow. Sous-préfet: C. Kourtew.

Tribunaux: tribunal de 1e instance de Viddin: Président: B. Han-

членове: П. Г. Руссиновъ, Ст. Витски, М. Хр. Златановъ и Хр. Георгиевъ; сждебни слѣдователи: М. Мартиновъ, Ст. Топковъ и Ив. Муиджиевъ; нотариусъ: Г. Божиновъ; прокуроръ: Ив. Долговъ, помощникъ: Ст. Бурмовъ; директоръ на видински окръженъ затворъ: Т. Ангеловъ; лѣваръ: Д-ръ А. Апостоловъ; I мировий сѣдия: Георги Мариновъ; II мировий сѣдия: П. Антоновъ; III мировий сѣдия: Д. Стояновъ. Адвокати: Н. Т. Цановъ, А. Вѣлорѣчки, Ст. Ангеловъ, Х. Ц. Банковъ, К. Гелберъ, Г. Добриновъ, К. П. Дяковъ, Г. Д. Минковъ, М. Макавѣевъ, Н. Пановъ, П. Сандовъ и А. М. Филиповъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Т. Клиничевъ. Кассиеръ: Ив. Гоцовъ. **Медицински лѣкари:** Д-ри: А. Апостоловъ, К. Вачурски, В. К. Витановъ, Н. Банковъ, Гелберъ, Иванъ А. Гюровъ, Хр. Дарленски. К. Парасковъ, Я. Д. Петковичъ и Ст. Банановъ. Ветеринаръ: Юр. Аламанчевъ. Аптекари: К. Стефановъ, Андрей Муцевъ, Яковъ Розенталъ, Л. Шауеръ, Морено Лиджи и Леополдъ Фелдеско. Училищенъ инспекторъ: П. Панчевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: търговци на храни: А. Г. Х. Ангеловъ, Маркусъ Шикасъ & С-ие, Морено Шикасъ, Петръ Г. Гузелски. Търговци на колониялни и други стоки: Ангелъ Лозановъ и С-ие, Ал. Х. Илиевъ, И. М. Хасонъ, Махмудъ Вранялж, Моше А. Леви и Синъ, Симеонъ Стояновъ и С-ие, Сулейманъ Алиевъ, Сабетай Р. Арие, Хасанъ Мустафа и Шефкетъ Риза. **Манифактураджии:** Ванко Н. Стефановъ, П. Ив. Кожухаровъ, Ст. Димитровъ, Ашимъ Османовъ. Атанасъ Божиловъ, магазинъ съ разни кундураджийски стоки, готови обуца и машини за шеф. Ахмедъ Яшаръ & С-ие, фабрика за лютоявъ отъ разни качества. Викторъ Тирингъ и Братия, магазинъ съ разни готови дрѣхи. Ванко Петровъ, прѣдприемачъ. Георги Ивановъ, абаджия и сарафийъ. Търговци на риби и тѣхнитѣ произведения: Канинъ Пешовъ, Мехмедъ Рустемовъ, Мехмедъ Али Исмаиловъ и Фехми Ахмедовъ. Лозановъ и Джоновъ, складъ съ дървенъ строителенъ материалъ, фабрика за спиртъ и фабрика за барутъ. Книжари: Леонъ Герцайиъ, Никола Кръстевъ, Стефанъ

djiew. Juges: P. Y. Roussinow, St. Vitsky, M. Chr. Zlatanow et Chr. Géorghiew. Juges d'instruction: M. Martinow, St. Tochcow et Iv. Moumdjiew. Notaire: G. Bojinow. Procureur: Iv. Dblgow. Substitut: St. Bourmow. Directeur de la prison départementale de Viddin: T. Anghélow. Médecin: Dr. A. Apostolow. 1er juge de paix: Georghy Marinow; 2e juge de paix: P. Andonow; 3e juge de paix: D. Stoyanow. Avocats: N. T. Tzanow, A. Béloretchky, St. Anghélow- H. Ts. Bancow. C. Ghelbert, G. Dobrinow, C. T. Dicow, G. D. Mincow, M. Machavéew, N. Panow, P. Sandow et A. M. Philippow.

Caisse agricole: Controleur: T. Klinitchew. Caissier: Iv. Gotzow.

Médecins: Drs. A. Apostolow, C. Batchoursky, V. C. Vitанow, N. Bancow. Ghelbert, Iv. A. Ghurov, Chr. Darlensky, C. Paraskow, Ya. D. Petcovitch et St. Bananow. **Vétérinaire:** Yordan Alamantchew. **Pharmaciens:** C. Stephanow, Andréa Moutzew, Yacow Rosenthal, L. Schaouer, Moreno Lidji et Leopold Feldesco. Inspecteur des écoles: P. Pantchew.

Principaux industriels et commerçants: commerçants en céréales: A. G. Hadji Anghélow, M. Pinkas & Cie, Moreno Pinchas, P. G. Gouzelsky. **Marchands de denrées coloniales et autres:** Anghel Losanow & Cie, Al. Hadji Iliow, I. M. Haşson, Mahmoud Vranjali. Levy & Fils, Souleiman Aliew, Sabétay R. Arié, Hassan Moustapha et Scheffet Remzy. **Marchands d'objets manufact.:** Vanco N. Stephanow, P. Iv. Kojouharow. St. Dimitrow, Achim Osmanow. Athanase Bojilow, magasin de divers articles de cordonnerie, de chaussures et de machines à coudre. Ahmed Yachar & Cie, fabricants de diverses qualités de tabac. Victor Tiring & Frères, magasin d'habits confectionnés. Vanco Petrow, entrepreneur. Georghy Ivanow, abadji et changeur de monnaies (saraf). **Marchands de poissons et de leurs produits:** Kanin Pechow, Mehmed Rustemow, Mehmed Aly Ismaïlew et Fehmi Ahmédow. Lozanow & Djonow, dépôt de bois de construction, distillerie et fabrique de poudre. **Libraires:** Léon Gherstein, Nikolas Krestew, St. Kyrow, Nachow & Kazandsiew. Hus-

Кировъ, Хъшовъ и Казанджиевъ. Хюсеинъ Ибрахимовъ & С-ие, фабриканти на тютюнъ отъ разни качества. Юрданъ Маджаровъ, агентъ на Българската Народна Банка. Маждраковъ, Василиевъ и Тончовъ, магазинъ съ готови дрѣхи и по порчка. Симеонъ Павловъ, абаджия. Тодоръ П. Тасовъ свѣщаринъ и сапунджия. Янаки Николовъ & С-ие, сладкарница съ разни питиета мѣстни и иностранны.

Кулска околия.

Околийски градъ: Кула. Народонаселение: 3719 жители. Бюджетъ на градскій свѣтъ, приходъ: 15530 лев. Окол. началникъ: Тодоръ Теневъ. Мировий съдия: П. Ц. Петровъ. Адвокати: Н. К. Ковачевъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: З. Димитровъ. Кассиеръ: Хр. Цинцаровъ. Училищенъ инспекторъ: П. Панчевъ. Медецински лѣкаръ: Д-ръ Карлъ Хибаумъ.

По-главни промишленници и търговци: Бр. Митови, магазинъ съ разни колониялни и мануфактурни стоки. Ив. Оковски, книжаръ и агентъ на застрах. Дружество „България“.

Бѣлоградска околия.

Околийски градъ: Бѣлоградчикъ. Народонаселение: 1489 жители. Бюджетъ на градския свѣтъ, приходъ: 14280 л. Околийски началникъ: Ив. Х. Поповъ. Мировий съдия: Хр. Х. Тодоровъ. Адвокатъ: А. Ц. Полонски.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Ил. С. Геновъ. Кассиеръ: Ив. П. Недѣлковъ. Училищенъ инспекторъ: П. Панчевъ. Медецински лѣкаръ: Д-ръ П. Каваловъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Ж. П. Ивановъ, търговецъ на добитъкъ и храни. Търговци на колониални стоки и мануфактура: Н. Лазаровъ, Бр. Петрови, В. Живковъ, Г. Вълковъ и Т. Върбановъ.

sein Ibrahimow & Cie, fabricants de tabac de diverses qualités. Yordani Madjarow, agent de la Banque Nationale Bulgare. Majdrakow, Vassiliew & Tontchow, magasin d'habits confectionnés et sur mesure. Siméon Pavlow, abadji. Todor P. Tassow, fabricant de bougies et de savons. Yanaki Nikolow & Cie, confiserie avec diverses boissons du pays et étrangères.

S.-préfecture de Koula.

Chef-lieu: Koula. Population: 3719 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 15530 levs. Sous-préfet: Todor Ténew. Juge de paix: P. Ts. Pétrou. Avocat: N. C. Kovatchew.

Caisse agricole: Contrôleur: Z. Dimitrow. Caissier: Tzintzarow. Inspecteur des écoles: P. Pantchew. Médecin: Dr. Carl Hibaum.

Principaux industriels et commerçants: Mitowi Frères, magasin de denrées coloniales et d'objets manufacturés; Iv. Okovsky, libraire et agent de la société d'assurances „Bulgaria“.

Sous-préfecture de Bélogradtchik.

Chef-lieu: Bélogradtchik. Population: 1489 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 14280 levs. Sous-préfet: Iv. Hadji Poppow. Juge de paix: Chr. Hadji Todorow. Avocat: B. Ts. Polomsky.

Caisse agricole: Contrôleur: Iv. S. Ghénou. Caissier: Iv. P. Nedelcow. Inspecteur des écoles: P. Pantchow. Médecin: Dr. P. Kavalow.

Principaux industriels et commerçants: I. P. Ivanow, marchand de bétail et de céréales. Marchands de denrées coloniales et d'objets manufacturés: N. Lazarow, Petrovi Frères, V. Jivkow, G. Velcow et T. Varbanow.

Вратчанский Окръгъ. — Département de Vratza.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre de lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Площността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham.	Всичко — Total	градски-урбaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Вратчанска	1	73	—	74	1	47	48	1662,6	10281	61328	Vratza
Орѣховска	1	38	—	39	1	29	30	1764,5	8147	50201	Oréhovo
Бѣло-Слатина	—	32	—	32	—	29	29	982,8	6364	39667	Béla-Slatina
Всичко . .	2	143	—	145	2	195	107	4409,9	24792	151196	Total.

Распределение на населението по вѣроисповѣдание.
Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мукул. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholiq.	Ерменци Arméniens	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissem.
Вратчанска . .	59262	1910	119	34	2	1	61328	Vratza
Орѣховска . . .	45792	3582	8	803	—	21	50201	Oréhovo
Бѣло-Слатинска .	34354	4869	3	428	—	8	39667	Béla-Slatina
Всичко . .	139408	10361	130	1265	2	30	151196	Total.

Земледѣлие Земледѣлието е най-главният источникъ за поминъка на селското население. Прѣди нѣколко врѣме населението е чувствувало нуждата отъ обработването земята съ земеделчески оръдия отъ новата система, и си е доставило едно извѣстно количество отъ тия оръдия заедно съ принадлежноститѣ имъ. Орѣховската и Бѣло-Слатинската околии сж изключително земеделчески. Царевидата иди на първо мѣсто, а послѣ пшеницата, ячника, овѣса и пр. както и тютюна, ряпичката и пр.

Въ слѣдующата таблица е показано приблизително въ килограми количеството на хранитѣ и фуражи, което ежегодно се произвожда:

Agriculture. La principale ressource pour l'existence de la population c'est l'agriculture. Depuis peu de temps on s'est senti du besoin de labourer la terre par des moyens aratoires nouveau système et on en a fait venir une certaine quantité avec tous leurs accessoires. Les arrondissements d'Oréhovo et de Béla-Slatina sont exclusivement agricoles. C'est le maïs qui tient la première place, viennent en second lieu: le froment, l'orge, l'avoine etc. ainsi que le tabac, le colza etc.

Le tableau suivant indique approximativement la récolte annuelle en céréales et fourrage.

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячменикъ Orge	Ржжъ Seigle
Вратчанска Vratza	5,287,000	5,400,000	815,000	450,000
Орѣховска Oréhovo	7,870,120	18,845,230	3,016,800	1,234,325
Бѣло-Слатин. Béla-Slatina.	11,055,290	8,959,400	3,457,000	349,400
Всичко—Total	24,212,410	33,204,630	9,288,800	2,033,725

Въ килограми — en kilogrammes					Arrondissements Околии
Овесъ Avoine	Просо Millet	Сѣно Foin	Кълчища Chanvre	Фий Vesce	
750,000	20,000	—	9,800	—	Vratza Вратчан.
1,635,329	249,295	16,350,780	14,610	3,500	Oréhovo Орѣхов.
1,619,780	70,700	11,245,600	—	—	B.-Slatina Б.-Слат.
4,005,109	339,995	27,596,380	24,410	3,500	Totaux

Тютюнъ. И въ тоя окръгъ се обработва тютюнъ, нъ по занемарянието на производителитѣ качеството му е долно. Прѣвъ 1896 год. е имало по цѣлия окръгъ 1017 тютюнопроизводители, които сж обработвали 1520 декара а сж прибрали 19255 килограма тютюнъ.

Лозарство. Лозарството е доста развито въ тоя окръгъ. Слѣдъ Земледѣлието и скотоводството даже и паралелно съ тия, лозарството съставлява единъ отъ по-главнитѣ источники за поминъка на страната, а особено за населението на гр. Вратца. Гроздето е прѣвсходно, а най-паче гроздето отъ градскитѣ вратчански лозя, и произведеното вино, спорѣдъ направенитѣ анализи прѣвъ 1893 и 1894 год. въ Монпелие и Садово, може да съперничествува съ иностраннитѣ вина както по качеството си тѣ сжщо и по миризмата си; то просто прилича на Рейнско вино. Единъ винопроизводител въ гр. Вратца, г-нъ Тачко Кръстовъ Хаджи Василевъ е испратилъ отъ вината си на изложенията въ: Анверсъ, Брюксель, Кайро, Бордо и Шикаго, и е билъ възнаграденъ съ златенъ медалъ.

Табас. Le tabac est cultivé dans ce département aussi, mais par la négligence des cultivateurs il n'est pas de bonne qualité. En 1896 on comptait dans tout le département 1017 cultivateurs, qui ont cultivé 1,520 décares et ont obtenu 19,225 kil. de tabac.

Viticulture. La viticulture est assez développée dans ce département. Après l'agriculture et l'élevage du bétail, ou plutôt au même rang, elle constitue une des principales ressources du pays, et en particulier pour la ville de Vratza. Le raisin et surtout celui des vignobles de Vratza est excellent, et le vin, d'après l'analyse faite en 1893 et 1894 à Montpellier et à Sadowo, peut rivaliser avec les vins préparés en pays étrangers, et il est, tant par sa qualité que par son bouquet, semblable à celui du Rhin. Un producteur de vins à Vratza, M. Tatchko Krestew Hadji Vassiliew a pris part aux expositions d'Anvers, Bruxelles, Caire, Bordeaux et Chicago où il a obtenu la médaille d'or.

Прѣвъ 1891 год. филоксерата се е появила по лозята на Вратчанскитѣ окръгъ, и до края на 1895 година тя е заразила 9379 декара лозя, отъ които 2512 декара сж били искоренени. Правителството е взело о време нуждитѣ мѣрки за истреблението на тоя бичъ.

Реколтата прѣвъ 1896 г. е била приблизително слѣдующата:

Околии	Грозде кил. Raisin kilogr.	Вино литри Vin litres	Ракия литри Eau-de-vie l.	Оцерь Vinaigre	Arrondissem.
Вратчанска	—	1,100,000	100,000	500	Vratza
Орѣховска	—	2,703,580	186,850	7,550	Oréhovo
Бѣло-Слатин. . . .	—	2,362,260	175,464	—	Béla-Slatina
Всичко	—	6,165,840	462,314	8,050	Total

Градинарство. Градинари изъ търновскитѣ окръгъ обработватъ въобще и въ тритѣ околии градинитѣ и слѣдъ като продадѣтъ по градоветѣ и селата произведенитѣ зеленчуци връщатъ се на есенъ въ домоветѣ си.

Овощарство. Отдѣлни овощни градини не се срѣщатъ нигдѣ въ тоя окръгъ. Прѣсаденитѣ дървета сж една рѣдкостъ, и ги има тукъ тамъ по лозята и по двороветѣ на къщата, но само въ гр. Вратца; всичкитѣ други дървета се намиратъ въ диво състояние.

Копринарство. Копринарството е колко годъ развито въ вратчанската околия само, ако и да благоприятствуватъ за оглѣдванието на бубитѣ както климата тѣ сжщо и почвенитѣ условия по цѣлия окръгъ. Прѣвъ 1896 година сж били отгледани въ речената околия 3038 унци бубено сѣме, а отъ една унция сѣме сж били получени 40—45 килогр. пашкули. Въ орѣховската и Бѣло-Слатинс. околии копринарството е съвършено слабо развито.

Пчеларство. Прѣвъ 1896 год. е имало по цѣлия окръгъ 7788 кошари пчели, които сж дали 22540 килограма медъ и 2614 килогр. воскъ. Продажната цѣна на единъ килограмъ медъ, на лѣстото, бѣ отъ 50 до 75 ст. килогр., а на восъка отъ 4 лева до 5 л. 75 ст. килограма. Прѣвъ 1895 год. число

Depuis l'année 1891 le phylloxéra a fait son apparition dans ce département, et jusqu'à la fin de l'année 1895 ont été affectés par ce fléau 937 hectares de vignobles, dont 251, ont été déracinés. Le Gouvernement a pris à temps les mesures nécessaires pour l'extinction du fléau.

La récolte de 1896 fut approximativement la ci-après:

Jardins potagers. Les légumes et autres sont en général cultivés dans les trois arrondissements par des jardiniers, qui viennent au printemps de Tirnovo et retournent dans leurs foyers à l'automne, après avoir vendu aux villes et villages de ce département les produits récoltés.

Jardins fruitiers. Des jardins fruitiers proprement dits n'existent pas dans ce département. Les arbres greffés sont une rareté; on en trouve dans quelques vignes et quelques cours de maisons et cela seulement à Vratza; tous les autres arbres existants sont à l'état sauvage.

Sériciculture. C'est dans l'arrondissement de Vratza, que la sériciculture est la plus développée; le climat et les diverses autres conditions sont très-favorables, dans ce département, à la culture de cette industrie. En 1896 on a employé dans cet arrondissement 3038 onces de graines de semence de vers à soie et l'on a obtenu de chaque once de semence 40 à 45 kilogr. de cocons. Dans les arrondissements d'Oréhovo et de Béla-Slatina, elle est assez peu développée.

Apiculture. En 1896 il y avait dans tout le département 7,788 ruches d'abeilles qui ont produit 22,540 kilogrammes de miel et 2,614 kilogr. de cire. Le prix du miel sur place était de 50 à 75 stot. le kilogr., et celui de la cire de 4 levs à 5.70 le kilogr. En 1895 il y avait 13,813 ruches

на кошаритѣ възлизаше на 13813, отъ които ся е добило 79852 килогр. медъ и 5151 килогр. воскъ. Единъ килограммъ медъ се е продалъ отъ 55 до 70 ст. а восъка за 4 л. 50 ст. килогр.

Гори. Вратчанскій окръгъ има 94612 хектара гори, разпрѣдѣлени както слѣдва:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant à						Всичко Total		Arrondissement.
	държавата à l'état		общинитѣ aux commu		част. лица aux partic.				
	хект. hect.	ар. are	хект. hect.	ар. are	хект. hect.	ар. are	хект. hect.	ар. are	
Вратчанска . . .	980	0	16660	0	60008	0	77648	0	Vratza
Орѣховска . . .	345	10	1530	0	3510	0	5385	10	Oréhovo
Бѣло-Слатинска .	1511	60	1580	0	8488	0	11579	60	Béla-Slatina
Всичко	2836	70	19770	0	72006	0	94612	70	Total

Горитѣ въ най-добро състояние сж ония които принадлежатъ на частни лица, а особено находящитѣ ся въ непристѣпнитѣ мѣста; второ мѣсто заематъ държавнитѣ, а трето общинскитѣ, които сж почти опустошени.

Прѣобладающата дървесна порода въ горитѣ на окръга е: букъ, джбъ, габъръ, ясенъ, липа, бръстъ, яворъ и пр.

Младитѣ гори сж залѣсавани съ 3—4 годишни фиданки и заематъ едно пространство отъ 226 хектара; оставатъ още 41800 хектара за залѣсаване, и за тѣзи цѣль сж били основани 115 общински пепиниери, отъ които 49 въ вратчанската околия, 35 въ орѣховската и 31 въ бѣло-слатинската.

Скотовъдство. Слѣдъ земледѣлието скотовъдството е единъ отъ по-главнитѣ источници за поминъка на населението. Почвенитѣ и климатическитѣ условия прѣмногo благоприятствуватъ на скотовъдството, нъ нужни сж подобрения за породата както на едрий тѣй сжщо и на дребний добитък. Въ слѣдующата таблица е показано числото на добитъка въ вратчанскій окръгъ прѣвъ 1896 година.

qui ont produit 79,852 kilogr. de miel et 5,141 de cire. Le prix du miel variait alors de 55 à 70 stot. le kilogr., et celui de la cire était de 4 levš 50 stotinkis.

Forêts. Le département de Vratza compte 94612 hectares de forêts réparties comme ci-dessous :

Les forêts les mieux conservées sont celles appartenant à des particuliers et surtout celles situées dans des localités inaccessibles; viennent en second lieu les forêts de l'état, et en troisième celles appartenant aux communes, qui sont presque toutes devastées.

Les essences principales de ces forêts sont: le hêtre, le chêne, le charme, le frêne, le tilleul, le bouleau, le platane etc.

Les jeunes forêts avec des plans de 3—4 ans occupent une surface de 22650 hectares; restent encore 41800 hectares à reboiser et c'est dans ce but que l'on a formé 115 pépinières communales, dont 49 à l'arrondissement de Vratza, 35 à celui d'Oréhovo et 31 à celui de Béla-Slatina.

Elevage du bétail. L'élevage du bétail est après l'agriculture une des grandes ressources du département. Les conditions du sol et du climat sont très-favorables, mais des améliorations de race sont à désirer tant pour le gros que le menu bétail. Ci-après un tableau indiquant la quantité du bétail dans ce département en 1896.

Околии Arrondissement.	Конѣ Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffles	Вол., крави, тел. — Bœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Вратчанска Vratza	4238	24	1418	9797	17380	142137	47656	12078	58103	6198
Орѣховска Oréhovo	9465	4	1283	12064	32358	181667	4773	16281	97380	6871
Всичко Total	18911	59	3020	31957	66717	429930	68450	38215	213921	19,57

Промисленостъ. По цѣлия окръгъ има: една фабрика за спиртъ, построена прѣвъ 1895 год. въ с. Меэдра, вратчанска околия, и принадлежащи на г. г. Братия Балабанови; 1 печатница принадлежаща на г. Ив. Ташова, 1 жельзарица въ гр. Вратца принадлежаща на г. Мито Орововъ, 7 дарака за влачение вълна, 2 тютюневи фабрики, 6 фабрики за сода и лимонада, 1 столарска дърводѣлческа фабрика и една парна мѣлница.

Занаяти. Въобще занаятитѣ сж на упадъкъ понѣмание достатъчни капитали и вслѣдствие на иностранната конкуренция.

Търговия. По-главнитѣ стоки за изнасяние сж: хранитѣ, едрий и дребенъ добитъкъ и произвѣденията му, пашкулитѣ и пр.; а за внасяние сж: манифактурни стоки, соль, газъ, сапуи и разни вълнени и памучни прѣжди.

Въ слѣдующата таблица сж показани, количествата на произвѣденията на добитъка отъ 1 Юлий 1895 до 1 Юлий 1896 год.

Околии	Въ килограми — En kilogrammes				Arrondissements
	Вълна Laine	Козина Poils de chèvre	Масло Beurre	Сирене и кашкавалъ Fromage et from sec	
Вратчанска	103771	10798	16940	207940	Vratza
Орѣховска	226411	1650	4940	204970	Oréhovo
Бѣло-Слатинска . . .	106806	6106	10270	138680	Béla-Slatina
Всичко	436988	18554	32150	551590	Total

За бѣлѣжка: 235,450 кил. вълна сж били употребени за мѣстнитѣ нужди

Industrie. Il existe dans tout le département: 1 distillerie, construite en 1895 au village de Mezdra, arrondissement de Vratza, et appartenant à MM. Balabanow Frères; 1 imprimerie appartenant à M. Ivan Taschow, 1 usine de feronnerie appartenant à M. Mito Orozow (dans la ville de Vratza), 7 cardes de laine, 2 fabriques de tabac, 6 fabriques d'eaux gazeuses, 1 atelier de menuiserie et 1 moulin à vapeur.

Métiers. En général ils sont en décadence faute de capitaux nécessaires et par suite de la concurrence étrangère.

Commerce. Les principaux articles de l'exportation sont: les céréales, le gros et menu bétail et leurs produits, les cocons etc. Ceux de l'importation: les produits manufacturés, le sel, le pétrole, le savon, diverses étoffes en laine et en coton.

Le tableau suivant indique les quantités des produits du bétail depuis le 1er juillet 1895 jusqu'au 1er juillet 1896:

N. B. — 235,450 kilogrammes de laine ont été employés pour les besoins de

на населението, а остатъка 201 538 кил. сж били изнесени. 10091 килогр. козина е била употреблена също за нуждитъ на населението, а остатъка 8463 килогр. изнесени и продадени по другитъ окръжи. Произведеното масло не е достатъчно за нуждитъ на населението и се внася и отъ други окръжи. 316.987 килогр. сирене сж били похарчени отъ мѣстното население, а остатъка 234.603 килогр. изнесени и продадени по другитъ окръжи.

Народно просвѣщение. Въ вратчанскій окръгъ има: 1 педагогическо училище съ 5 класса въ гр. Вратца. 1 четверокласно училище също въ гр. Вратца, и за околията заедно съ 74 първоначални училища съ 5029 ученици и ученички. 1 трикласно училище въ Орѣхово; 1 трикласно училище въ Бѣла-Слатина и 68 първоначални училища съ 7417 ученици и ученички.

Други по подробни свѣдения по народното просвѣщение не ни сж били доставени за тоя окръгъ.

Имена на по-главнитъ чиновници, промишленници и търговци: Окръженъ бюджетъ, приходъ: 188.480 лева. Окръженъ градъ: Вратца. Народонаселение: 12,279 жители. Бюджетъ на градскій съветъ, приходъ: 100,300 л. Окръженъ управителъ: Н. Груевъ.

Съдилища. Вратчански окръженъ съдъ. Прѣдсѣдателъ: Вълко Генчевъ; подпрѣдсѣдателъ: Хр. Чакаловъ. Членове: Г. Рачковъ, Ст. Николовъ, Г. Владигеровъ, Хар. Анковъ; Съд. слѣдователи: Илия Видинлиевъ, В. Василиевъ, Добри Монева. Нотариусъ: Ив. Ставровъ; Прокуроръ: Н. Чолаковъ; помощникъ: Ив. Спространовъ; Директоръ на Вратчански окръженъ ватворъ: Н. Вабаджовъ. Лѣкаръ: Д-ръ Рабиновичъ. Мировий съдия: Г. В. Ханджиевъ. Адвокати: А. Н. Бояджиевъ, Н. Ивановъ, Б. Лунгевъ, Т. Манчовъ, А. И. Сокачевъ, В. Статковъ, Н. В. Станевъ, Н. К. Узунски.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Т. А. Сеизовъ; касниеръ: Т. Игнатовъ.

Медицински лѣкари; докторитъ: Г. Клисурски, С. З. Рабиновичъ, М. Центлеръ, Ем. Шишмановъ. Ветеринаръ: Л. Колчински. Аптекари: Игнатъ Недѣлковъ, Иосифъ Рогозински. Училищенъ инспекторъ: Цв. М. Гановски.

la population indigène, le reste, 201,538 kilogr., a été exporté. 10,091 kil. de poils de chèvres ont été aussi employés pour les besoins domestiques et le reste 8,463 kilogr. exporté et vendu aux autres départements. Le beurre ne suffit pas à la consommation locale; ou en importe des autres départements; 316,987 kilogr. de fromage sont consommés par la population indigène, le reste, 234,603 kilogr., exporté et vendu aux autres départements.

Instruction publique. Il existe dans tout le département:

1 école normale de 5 classes, à Vratza. 1 école de 4 classes, pour son arrondissement avec Vratza et 74 écoles primaires qui sont fréquentées par 5,029 élèves, garçons et filles. 1 école de 3 classes à Oréhovo. 2 écoles de 3 classes à Béla-Slatina; et 68 écoles primaires avec 7,417 élèves des deux sexes.

Nous n'avons pas d'autres renseignements plus détaillés sur l'instruction publique dans ce département.

Noms des principaux fonctionnaires industriels et commerçants du département. Budget du départem, recettes: 188 480 levs. Chef-lieu du département: Vratza. Population: 12.279 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 100.300 levs. Préfet: N. Gronew.

Tribunaux. Tribunal de 1e instance de Vratza. Président: Velco Ghen-tchew; Vice-président: Chr Tchakalow. Juges: G. Ratchkow, St. Nicolow, G. Vladighérow et Har Ancow; Juges d'instruction: Pia Vidinliew, V. Vassiliew et Dobri Minew. Notaire: Iv. Stavrow. Procureur: N. Tcholakow. Substitut: Iv. Sprostrow. Directeur de la prison départementale de Vratza: N. Babadjow. Médecin: Dr. Rabinovitch. Juge de paix: Gh. V. Handjiew. Avocats: A. N. Boyadjiew, N. Ivanow. B Loungew, T. Mantchow, A. I. Socatchew, V. Stat-cow, N. V. Stanew et N. K. Ouzounsky.

Caisse agricole: Contrôleur: T. A. Séizow; Caissier: Iv. Ignatow.

Médecins: Drs. G. Klissoursky, S. Z. Rabinovitch, M. Tzentler et Em. Schich-manow Vétérinaire: L. Coptchinsky. Pharmaciens: Ignate Nedelcow et Joseph Rogozinsky. Inspecteur des écoles: Tzw. T. Ganowsky.

По-главнитъ промишленници и търговци. Ангелъ Ив. Сокачевъ, земледѣлецъ. Алеко Т. Новаковъ, банкова агентура и комисиона. Василь Ив. Кръстенаковъ, магазинъ съ колониялни стоки на едро и на дребно. Георги Н. Стублински, желѣзарница, складъ отъ желѣзни каски, мобили, и пр. Димитръ Х. Андоновъ, магазинъ съ разни колониялни стоки. Димитръ Томовъ, кафене и гостилница „градска градина“ Димитръ Ив. Гуцевъ, търговецъ на добитъкъ. Ив. Топовъ, печатница, книжарница и папeteria. Ив. К. Томовъ, печатница и книжарница. Кръстю Ц. Табашки, съдържател на хотелъ „Хр. Ботевъ“. М. Орозовъ, желѣзарница и коларница. Мито Илиевъ, притежател на содова фабрика. Никола Ив. Хаджийски печатница, книжарница и папeteria. Рашко Генковъ, магазинъ съ манифактурни стоки. Стефанъ Кръскиевъ, винопроизводителъ. Тоню Младеновъ и Хр. М. Бояджиевъ, манифактураджии. Хар. Пеневъ винопроизводителъ. Ц. Тодоровъ и Хр. Ангеловъ, магазинъ съ разни колониялни стоки.

Вратчанска околия.

Околийско сѣдалище: гр. Вратца. Окол. началникъ: Ст. Парлапановъ. Окол. мировий съдия: Т. Икономовъ.

Орѣховска околия.

Околийски градъ: Орѣхово. Народнонаселение: 4280 жители. Бюджетъ на градскій съветъ, приходъ: 111901 левъ. Околийски началникъ: П. Начовъ. I мировий съдия: Хр. Велизаровъ. Нотариусъ: Л. Икономовъ. II мировий съдия: М. Панайотовъ. Адвокати: И. А. Алексиевъ, Л. Братановъ, С. И. Долговъ, П. Зелковъ, Г. П. Осиевски, М. Павловъ, С. Х. Саввовъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: П. П. Лучевъ; касниеръ: Д. Катрановъ.

Медицински лѣкари; докторитъ: Ангелъ Диковъ, С. Топковъ. Ветеринари: Н. П. Дочевъ, Тодоръ А. Ненчовъ. Аптекарь: Якупъ Ескинази. Училищенъ инспекторъ: Т. Георгиевъ.

Бѣло-Слатинска околия.

Околийско сѣдалище: Бѣла-Слатина. Народнонаселение: 2914 жители. Окол. началникъ: Г. Стаменовъ. Мировий

Principaux industriels et commerçants: Anghel Iv. Socatchew, agriculteur Aleco T. Novacow, agence de banque et commissionnaire. V. Iv. Kresteniacow, magasin de denrées coloniales, en gros et en détail. Gheorghy N. Stoublinsky, atelier de ferronnerie, dépôt de coffres-forts, de meubles etc. Dimitri H. Andonow, magasin de denrées coloniales. Dimitri H. Andonow, magasin de denrées coloniales. Dimitri Tomow, café-restaurant „Gradska Gradina“. Dimitri Iv. Goutzew, marchand de bétail. Iv. Tochow, imprimerie, librairie et papeterie. Iv. C. Poppow, imprimerie et librairie. Kr. Tz. Tabachky, entrepreneur de l'hôtel „Chr. Botew“. M. Orozow, forgeron et voiturier. Mito Iliew, fabricant d'eaux gazeuses. Nicolas Iv. Hadjiysky, imprimerie, librairie et papeterie. Ratchko Ghenow, magasin de manufacture. Stefan Kreskiew, marchand de vins. Tono Mladenow, marchand de manufacture. Chr. M. Boyadjew, marchand de manufacture. Har. Pénow, marchand de denrées coloniales.

S.-préfecture de Vratza.

Chef-lieu de l'arrondissement: Vratza. Sous-préfet: St. Parlapanow. Juge de paix: T. Iconomow.

S.-préfecture d'Oréhovo.

Chef-lieu: Oréhovo. Populat: 4280 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 111.901 levs. Sous-préfet: P. Natchow. I juge de paix: Chr. Vélizarow. Notaire: L. Iconomow. II juge de paix: M. Panayotow. Avocats: I. A. Alexiew, L. Bratanow, S. I. Dolgow, P. Zelcow, G. P. Ossikowsky, M. Pavlow et S. H. Savow.

Caisse agricole. Contrôleur: P. P. Loutchew; Caissier: D. Batranow.

Médecins: Dr. Anghel Decow et Dr. S. Tochkow. Vétérinaires: N. P. Dotchew, Todor A. Nentchew. Pharmacien: Jacob Eskinazy. Inspecteur des écoles: T. Gheorghiew.

Sous-préfecture de Béla-Slatina.

Chef-lieu: Béla-Slatina. Population: 2914 habitants. Sous-préfet: Geor-

сдия: П. Геновъ. Адвокатъ: С. Х. Статковъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Гр. Стаменовъ; касиеръ: Д. Керачевъ.

Медицински лѣкаръ: Д-ръ В. М. Папазянъ. Училищенъ инспекторъ: Т. Георгиевъ.

По-главни промишленници и търговци: Марко Тодоровъ търговецъ на колониялни стоки. Хр. Ц. Стойновъ, книжарница и бакалница. Юрданъ Найденовъ, притѣжателъ на хотелъ „Вратчански“. Илия Топуровъ, въ Кнѣжа, търговецъ на колониялни и манифактурни стоки.

ghi Stamenow. Juge de paix: P. Ghénow. Avocat: S. H. Statkow.

Caisse agricole: Contrôleur: Gr. Stamenow; Caissier: D. Keratchew.

Médecin: Dr. V. M. Papaziyan. Inspecteur des écoles: T. Gheorghiew.

Principaux industriels et commerçants: Marco Todorow, marchand de denrées coloniales. Chr. Tz. Stoynow, libraire et épicier. Yordan Naydenow, propriétaire de l'hôtel „Vratchansky“. Ilia Topourow, au vil-ge de Knéja, marchand de denrées coloniales et d'objets manufacturés.

Кюстендилский окръгъ. — Département de Kustendil.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Босилградска	—	62	—	62	—	12	12	1028,7	3668	25682	Bossiligrad
Дупнишка	1	73	—	74	1	21	22	1312,2	8092	47168	Doubnitza
Кюстендилска	1	95	—	96	1	20	21	1369,7	8844	52984	Kustendil
Радомирска	1	69	—	70	1	20	21	883,0	5843	41341	Radomir
Всичко	3	299	—	302	3	73	76	4593,6	26447	167175	Total

Распределение на населението по вѣроисповѣданіе.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Муслим. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholig.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Босилградска	25677	3	2	—	—	25682	Bossiligrad
Дупнишка	45895	343	901	1	28	47168	Doubnitza
Кюстендилска	50217	1606	1109	45	7	52984	Kustendil
Радомирска	41144	164	28	4	1	41341	Radomir
Всичко	162933	2116	2040	50	36	167175	Total

Земледѣлие. Земледѣлието и скотовѣдството съставляватъ главния източникъ за поминѣка на населението въ

Agriculture. L'agriculture constitue, avec l'élevage du bétail la principale ressource du département.

окръга. И до сега обработването на почвата се извърша по най-примитивенъ начинъ, но благодарение на взетитѣ мѣрки отъ страна на правителството и окръжния съветъ има надежда въ скоро време да последватъ значителни подобрения.

Въ слѣдующата таблица сж показани въ срдно число, и въ килограми, количествата на разнитѣ храни производими ежегодно:

Le labourage s'est effectué jusqu'à présent selon des méthodes des plus primitives, mais, grâce aux mesures prises par le gouvernement et le conseil départemental, on est en droit d'espérer de prochaines et importantes améliorations.

Le tableau suivant indique la quantité moyenne de la récolte en kilogr. pour le département.

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царивица Maïs	Ячемикъ Orge	Ржъ Seigle
Кюстендилска Kustendil	6,300,000	193,660	7,238,400	3,438,000
Дупнишка Doubnitza	636,514	427,147	198,746	1,242,858
Босилградска Bossiligrad	472,760	155,850	2,019,060	3,919,060
Радомирска Radomir	11,307,790	4,455,450	1,144,260	2,177,480
Всичко Total	18,717,064	5,232,107	10,600,466	10,777,398

Въ килограми — En kilogrammes						Arrondissem. Околии
Овесъ Avoine	Просо Millet	Кълчица Chanvre	Сѣно Foin	Фий Vesce	Анасонъ Anis	
953,000	140,970	22,000	13005000	1,620,490	1000	Кюстендил Кюст.
432,374	9,572	6,082	18021000	1,678,000	1673	Doubnitza Дуп.
1,133,420	93,560	3,040	1933330	—	—	Bossiligrad Бос.
5,264,724	5,370	140,000	119280000	4,342,500	—	Radomir Рад.
7,783,414	249,472	171,122	152244330	7 640,990	2673	Total

Тютюнъ. Съ обработването на тютюна се занимава почти 1/10 частъ отъ населението, но въ босилградската околия никакъ не се произвежда.

Реколтата прѣзъ 1895 год. бѣ отъ 361400 килограми, распределени както слѣдва:

Околия Кюстендилска 1,040 кгр.
" Дупнишка 360,108 "
" Радомирска 252 "
" Босилградска — "

Въ окръжието има двѣ фабрики за тютюнъ, отъ тѣхъ едната е въ Дупница а втората въ Кюстендилъ.

Лозарство. Лозята въ кюстендилски окръгъ се обработватъ сполучливо,

Tabac. Le tabac et sa culture occupent environ 1/10 de la population du département; mais cette plante n'est pas cultivée du tout dans l'arrondissement de Bossiligrad.

En 1895, la récolte avait atteint en tout 361,400 kilogr. ainsi repartis:

Arrondissement de Kustendil 1,040 k.
de Doubnitza 360,108 k.
de Radomir 252 k.
de Bossiligrad — k.

Il existe d'ailleurs dans le département deux fabriques de tabac, l'une à Doubnitza et l'autre à Kustendil.

Viticulture. On cultive la vigne avec succès dans le département

но виното се протовлява по старата метода. Въ кюстендилската околия се произвежда ежегодно около 20.638.500 литри вино и 2.600.400 литри ракия. Произвежда се още и до 200500 литри сливовица.

Въ дубнишката околия ежегодната реколта е приблизително отъ 4 413.750 литри вино, 637.956 литри ракия и 10.110 литри сливовица.

Въ другитѣ двѣ околии произведенитѣ количества сѣ незначителни.

Градичарство и овоцарство. Градинарството напрѣдва отъ година на година. Всѣкакъвъ видъ зеленчуци се посаждатъ и произведенитѣ се консумиратъ отъ мѣстното население. Градинарството прѣвното ще напрѣдне когато Кюстендилъ бѣде свързанъ съ Столицата съ една желѣзница.

Кюстендилскиятъ окръгъ се слави за изобилнитѣ си и доброкачественитѣ овоци. Въ слѣдната таблица сѣ показани, въ килограми, количествата на прибранитѣ прѣвъ 1895 год. овоци:

Околии Arrondissements	Сливни Prunes	Ябълки Pommes	Круши Poires	Мушмули Néfles	Дюли Coings	Праскови Pêches	Заради Abricots	Череша Cerises
Кюстендилска Kustendil	10005000	220500	165240	2000	2800	6490	5000	—
Дубнишка . . . Doubnitza	110720	73900	96000	4300	3100	16310	2900	235750
Восилиградска Bossiligrad	20600	8000	15000	—	—	—	—	—
Радомирска . . . Radomir	98000	—	1000	—	—	—	—	—
Всичко Total	10234320	302400	278240	6300	5900	22800	7900	235750

Копринарство. Отъ три години на самъ сѣ почнали да се занимаватъ съ тѣзи индустрия, но нѣма достатъчни черничевы дървета. Прѣвъ 1894 год. е било раздадено бубено сѣме 27 унции, прѣвъ 1895, 37, а прѣвъ 1896 година 57 унции.

Пчеларство. По цѣлия окръгъ има 6460 кошари, отъ които всѣки единъ дава ежегодно, срѣдно число, отъ 6 до 10 килограма медъ. Продажната цѣна

de Kustendil; mais les vins sont préparés suivant les anciennes méthodes. L'arrondissement de Kustendil produit approximativement une récolte annuelle de 20,368,500 litres de vin et 2,600,400 litres d'eau de vie. On y prépare aussi de la Slivovitz (eau de vie de prunes) environ 200,500 litres.

L'arrondissement de Doubnitza produit 4,313,550 litres de vin, 637,956 litres d'eau de vie et 10,110 de Slivovitz.

Les deux autres arrondissements ne produisent que des quantités insignifiantes.

Jardins potagers et fruitiers. La culture des jardins potagers se développe d'année en année. On y sème toutes espèces de légumes consommés par la population locale. Le jour où un chemin de fer reliera Kustendil à la capitale cette industrie prendra un grand développement.

Le département est renommé pour l'abondance et la qualité de ses fruits. Le tableau ei-dessous indique les quantités en kilogr. de la récolte de 1895:

Sériciculture. On n'a commencé que depuis trois ans à s'occuper de sériciculture, mais les muriers font défaut. En 1894 on a cultivé 27 onces de graines de vers à soie, en 1895, 37 et 1896, 57.

Apiculture. On compte dans tout le département 6,460 ruches, qui fournissent chacune une moyenne de 6 à 10 kilogr. de miel par an. Le prix

на мѣстото прѣвъ 1896 год. бѣ отъ 50 до 80 стотинки килограма.

Гори. Горитѣ въ окръга заематъ едно пространство отъ 1.949 219 декаря приблизително, разпрѣдѣлени както слѣдва:

sur place en 1896 variait entre 50 et 80 cent. le kilogr.

Forêts. Les forêts du département couvrent une superficie totale de 1,949,219 décares et se divisent ainsi:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant à			Всичко Total	Arrondissements
	Държавата l'Etat	Общинитѣ communes	Част. лица particuliers		
Кюстендилска .	250000	123615	226535	600150	Kustendil
Дубнишка . . .	167000	513992	72632	753624	Doubnitza
Восилиградска .	—	57118	94698	151816	Bossiligrad
Радомирска . .	123000	95817	224812	443629	Radomir
Всичко .	540000	790542	618677	1949219	Total

Младитѣ гори броятъ 20 години, срѣднитѣ отъ 21 до 45, а старитѣ отъ 46 до 100 и повече години.

По главнитѣ породи които съставляватъ горитѣ сѣ: джбъ, букъ, ясенъ, ела, боръ, яворъ ипр.

Скотовъдство Заедно съ земледѣлието, скотовъдството съставлява единъ отъ главнитѣ източници за поминъка на населението въ окръга. Изобилнитѣ и добръ поенитѣ ливади, разнитѣ височини, благоприятний климатъ прѣвното спомагатъ на скотовъдството. Породата не е добра и има нужда отъ подобряване; правителството впрочемъ и окръжния съветъ сѣ взели много добри за тѣзи цѣль мѣрки.

Въ слѣдующата таблица сѣ показани количествата на добитъка по цѣлия окръгъ прѣвъ 1895 година.

Les jeunes forêts sont âgées de 20 ans, les moyennes de 21 à 45 et les vieilles de 46 à 100 ans et au dessus.

Les principales essences sont le chêne, le hêtre, le frêne, le sapin, le pin, le platane, etc.

Elevage du bétail. Avec l'agriculture proprement dite, l'élevage est une des principales ressources du département. Les prairies abondantes et bien arrosées, les altitudes diverses du département et le climat favorable sont autant de conditions promettant le succès à cette exploitation. Les races sont encore grossières et ont besoin d'amélioration, mais le gouvernement et le conseil du département ont pris dans ce but des mesures excellentes.

Le tableau suivant donne le chiffre du bétail existant en 1895.

Околии Arrondissem.	Конѣ Chevaux	Муляри Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffets	Вол., крави, тел. — Vœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом птици Volailles	Коза Voitures
Восилиградска Bossiligrad	2510	45	23	21	10058	76961	18831	4555	14308	940
Дубнишка . . . Doubnitza	6062	89	1412	1837	17423	99300	30054	10357	31035	4451
Кюстендилска Kustendil	5972	39	400	433	17664	8808	40221	14063	36077	3847
Радомирска . . Radomir	5562	21	129	1135	17733	95150	21443	9988	34971	4990
Всичко. Total	20106	194	1964	3486	62878	280219	110549	38963	116391	14228

Търговия. Търговията не е много развита. Вносната се състои почти изключително от колониални стоки, като, захаръ, кафе, алкоолъ ипр.; отъ 1-й Юлий 1895 год. до 1-й Юлий 1896 год. е било внесено прѣвъ митницитѣ за 523.917 лева.

Износната търговия се състои изключително отъ храни, овощия и зеленчуци. Прѣвъ сѣщия периодъ е било изнесено прѣвъ митницитѣ за 176.605 лева.

Промисленность. Промислеността е малко развита въ Кюстендлскій окръгъ. Прѣди четири години една фабрика за бира е била построена въ с. Жилинци, Кюстендилска околия, и годишно искара около 35000 литри бира; има още една фабрика за спиртъ, 2 тютюневи фабрики, 3 парни мелници, 924 воденици, нѣколко фабрики за сода и лимонада и една печатница. По главнитѣ занаяти сж: тързилка, кундураджилка, грънчарството, дограмаджилка, куюмджилка ипр.

Commerce. Le commerce, peu développé, porte presque uniquement, pour les importations, sur les denrées coloniales, le sucre, le café, l'alcool, les draps etc. Les douanes ont perçu de ce chef 523.917 levs depuis le 1 Juillet 1895 jusqu'au 1 Juillet 1896

L'exportation porte exclusivement sur les céréales, fruits et légumes et donne aux douanes 276.605 levs durant la même période.

Industrie. Peu développée dans ce département. Il y existe cependant une brasserie, construite depuis 4 ans au village de Jilintzi, arrondissement de Kustendil, et dont la production annuelle atteint à peine 35.000 litres; une distillerie, deux fabriques de tabac; 3 moulins à vapeur 924 moulins à eau, quelques fabriques d'eau gazeuse et une imprimerie. Les principaux métiers sont ceux de tailleurs, cordonniers, potiers, charpentiers, orfèvres et autres.

Нагодно просѣщение.

прѣвъ учебната 1895—1896 год.

Instruction publique.

durant l'année scolaire 1895 — 1896.

Околии	Числото на Nombre de			Всичко Total	Числото на Nombre de			Arrondissements
	Училищ. Ecoles	Учители Maîtres	Учителки Maîtresses		Момчета Garçons	Момичета Filles	Всичко Total	
Кюстендилска . .	209	91	17	108	3016	758	3774	Kustendil
Дубнишка . . .		94	9	103	3244	835	4079	Doubnitsa
Босилградска . .		84	—	84	1316	81	1397	Bossiligrad
Радомирска . . .		87	6	93	3076	388	3464	Radomir
Всичко	209	356	32	388	10652	2062	12714	Total

За поддържането на първоначалнитѣ училища сж били израсходвани 289.667 лева, отъ които 204.231 лева сж били исплащани отъ държавата, остатъка 85.436 отъ общинитѣ.

Второстепенни училища: 1 Педагогическо училище съ 496 ученици, 33 учители, поддържано отъ Държавата; 1 трикласно училище за момчета въ Дубница, съ 318 ученици; 1 трикласно училище за момчета въ Радомиръ съ 186 ученици; 1 трикласно училище за момчета въ Босилградъ съ 122 ученици,

Pour l'entretien de ces écoles ont été dépensés 289.667 levs dont 204 231 ont été payés par l'Etat, et 85436 par les communes.

Ecoles secondaires: 1 école normale avec 496 élèves et 33 instituteurs, entretenue aux frais de l'Etat. 1 école de 3 classes pour garçons à Doubnitsa, 318 élèves; 1 école de 3 classes pour garçons à Radomir, 186 élèves; 1 école de 3 classes pour garçons à Bossiligrad, 122 élèves; une école de 3 classes pour filles à Kustendil, 152 élèves et 1

1 трикласно училище за момичета въ Кюстендилъ съ 152 ученички; 1 трикласно училище за момичета въ Дубница, съ 71 ученички, или всичко 849, отъ които 626 момчета и 223 момичета, съ 24 учители и 6 учителки.

За поддържането на тия училища сж били израсходвани 111.295 лева.

Имената на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци: Окръженъ бюджетъ, приходъ: 50176 л. Окръженъ градъ: Кюстендилъ. Народнонаселение: 11383 жители. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 267270 л. Окръженъ управителъ: Т. Войчевъ. Окол. началникъ: Д. П. Георгиевъ-Берковски.

Съдилища. Кюстендилскій окръженъ съдъ. Прѣдсѣдателъ: Юр. Костовъ. Членове: Н. Костовъ, Д. Тановъ, Кусевъ, Ив. Сакъзовъ. Съд. слѣдователи: Ст. Петковъ, К. Ив. Кутевъ, Т. Ив. Николаевъ. Нотариусъ: К. Лѣкарски, Прокуроръ: Ив. Казанджиевъ. Помощникъ: Алекс. Цуровъ. Директоръ на Кюстендилски окръженъ затворъ: Хр. Кошукеевъ. Лѣкаръ: Д-ръ Аронъ Епелъ. Мировий съдия: Н. Захариевъ. Окол. мировий съдия: Иосифъ Пешовъ. Адвокати: Г. Ангеловъ, К. С. Драгановъ, А. Кърпачовъ, В. Котевъ, Г. Капановъ, М. С. Камбуровъ, К. Д. Митковъ, Н. Попповъ Христовъ, Д. Симовъ, Н. Симовъ, К. П. Славейковъ, А. Тодоровъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Г. Кърпачевъ. Касиеръ: Ст. Ицковъ.

Медицински лѣкари: докторитѣ: Ив. Басмаджиевъ, Върбанъ Герджиковъ, Тадей Копъ, Иосифъ Любеновъ. Ветеринаръ: Ник. Кръстевъ. Аптекари: Ад. Бергеръ, Т. В. Вояджиевъ. Училищенъ инспекторъ: В. Хр. Гребенаровъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониални, манифактурни и други стоки: Бр. Дочови, Бр. Донови, Ив. Ангеловъ, Стерю П. Георгиевъ & Синъ, Янаки П. Георгиевъ & Синъ, Ат. Ангеловъ. Фотографии: К. Гуровъ и Бр. Захариеви. Виодѣлецъ: Г. Самоковски. Шивачъ, съ депозитъ на разни материи: Ат. Д. Вояджиевъ & С-ие. Фабриканти на тютюнъ: Бр. Х. Илиеви. Фабриканти на бира: Бр. П. Атанасови. Книгоиздателъ и книгопродавецъ съ разни канц. принадлежности, музикални инструменти,

écol. de 3 classes pour filles à Doubnitsa, 71 élèves. Le nombre des élèves dans ces écoles était de 849 en tout, dont 626 garçons et 223 filles, avec 24 instituteurs et 6 institutrices.

Pour l'entretien de ces écoles ont été dépensés 111.295 levs.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget départemental, recettes: 50.176 levs. Chef-lieu du département: Kustendil. Population: 11.383 habitants. Budget de la Municipalité, recettes: 267 270 levs. Préfet: T. Boitchew. Sous-préfet: D. P. Gheorghiew-Berowsky.

Tribunaux. Tribunal de le instance à Kustendil: Président: Yor. Costow. Juges: N. Costow, D. Tanow, Koussew et Iv. Sakizow. Juges d'instruction: St. Petcow, C. Iv. Koutew T. Iv. Nicolayew. Notaire: C. Lekarsky Procureur: Iv. Kazandjiew. Substitut: Al. Tzourow. Directeur de la prison départementale de Kustendil: Chr. Coschoukéaw. Médecin: Dr. Aaron Eppell. Juge de paix: N. Zahariew. Juge de paix de l'arrondissement: Iossif Peshow. Avocats: G. Anghélow, C. S. Draganow, A. Kerpatchow, V. Kotew, G. Karanow, M. S. Kambourow, C. D. Mitcow, N. Poppow-Christow, D. Simow, C. P. Slaveicow et A. Todorow.

Caisse agricole: Contrôleur: G. Kirpatchew; Caissier: St. Itzkow.

Médecins: Drs. Iv. Basmadjiew, V. Gherdjikow, Thadey Coppe et Iossif Liubenow. Vétérinaire: N. Krastew. Pharmaciens: Adolphe Bergher et T. B. Boyadjiew. Inspecteur des écoles: V. Chr. Grébénarow.

Principaux industriels et commerçants: Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, et autres articles: Dotchovi frères, Donovi frères, Iv. Anghélow, St. P. Georghiew et fils, Yanaki P. Georghiew et fils, Ath. Anghélow. Photographes: C. Yurow et Zahariéwi frères. Marchand de vins: Y. Samkovsky. Tailleurs avec dépôt de divers tissus: Ath. D. Boyadjiew et C-ie. Fabricants de tabac: Hadji Ilievi frères. Fabricants de bière: P. Athanassovi frères. Editeur et libraire, avec papéterie, instru-

камбани, черковни книги и одежди и пр.: Василь Д. Поборникъ.

Босилиградска околия.

Околийско съдилище: с. Босилиградъ. Народо-население: 2562 жители. Окол. началникъ: Ян. Вергиевъ. Миротворителъ: Хр. Милтеновъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: С. Д. Спасовъ. Кассиеръ: Ст. Мазгаровъ.

Медицински лѣкаръ: Дръ Вартанъ Мингирдичъ. Училищенъ инспекторъ: В. Хр. Гребенаровъ.

Дубницка околия.

Околийски градъ: Дубница. Народо-население: 8416 жители. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 107933 л. Окол. началникъ: Ф. Георгиевъ. I Мир. сдия: Т. С. Богоровъ. II Мир. сдия: Ян. Поповъ. Адвокати: Ив. С. Тимевъ, К. Б. Змиряровъ, В. Младжовъ, Х. Д. Маджевиевъ, Н. Падаревъ, С. С. Харизановъ и Д. Н. Чюковъ.

Земледѣлческа каса: контр.: Н. Г. Топаловъ. Кассиеръ: Георги Димчевъ.

Медицински лѣкари, докторитѣ: Г. Василиадисъ, Аронъ Епелбаумъ, Д. З. Стамовъ. Аптекари: К. Константиновъ, Георги Христовъ. Училищенъ инспекторъ: Ив. Карановъ.

По-главни промишленници и търговци: Търговци на колониялни, манифактурни, желѣзарски и др. стоки: Бр. Цвѣткови, Д. И. Тасинъ, Исакъ Бохоръ Моше Шекерджи, Никола М. Бобевъ. Книжарници съ разни канцел. и училищни принадлежности: Д. Хр. Антоу, Н. Шейтановъ & Н. Лазарковъ. Шивачи съ депозити отъ разни материи: Михалъ С. Дяджовъ, Стеф. Ив. Кратовски. Тютюнева фабрика: Хаимъ М. Асеовъ. Акционерно спестовно дружество „Постоянство“, съ 260.000 лева капиталъ.

Радомирска околия.

Околийски градъ: Радомиръ. Народо-население: 3297 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 48.919 лева. Окол. началникъ: З. Атанасовъ. I Мир. сдия: В. Гайдаровъ. II Мир. сдия: Г. Драгановъ. Адвокати: Г. М. Ковачъ, И. Марковъ, В. Николовъ, И. Соколовъ, Л. Хаджиевъ, Н. Храновъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Хр. М. Абаджиевъ. Кассиеръ: Г. Диневъ.

ments de musique, cloches, livres de messe, habits sacerdotaux etc.: Vasil D. Pobornik.

Sous-préfecture de Bossiligrad.

Chef-lieu: village de Bossiligrad. Population: 2,562 habitants. Sous-préfet: Yan. Verghiew. Juge de paix: Chr. Milténow.

Caisse Agricole: Contrôleur: S. D. Spassow; Caissier: St. Mazgarow.

Médecin: Dr. Vartan Minghirditch. Inspecteur des écoles: V. Chr. Grébé-narow.

Sous-préfecture de Doubnitza.

Chef-lieu: Doubnitza. Population: 8,416 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 107,933 levs. Sous-préfet: Phil. Georghiew. I juge de paix: T. S. Bogorow; II juge de paix: Yak. Poppow. Avocats: Iv. S. Tischew, C. V. Zmiyarow, V. Mladjow, H. D. Medjézyew, N. Padarew, S. S. Hary-zanow, D. N. Tchoukow.

Caisse agricole: Contrôleur: N. Y. Topalow; Caissier: Georghy Dimtchew.

Médecins: Dr. Yordan Vassiliadès, Dr. Aaron Epelbaum, D. Z. Stamow. Pharmaciens: C. Constantinow, Georghy Christow. Inspecteur des écoles: Iv. Karanow.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de ferronnerie et autres: Tzvetcovi frères, D. Iv. Tassin, Isaac Bohor Mosché Schekerdjy, Nicolas M. Bobew. Librairies et papeteries: D. Chr. Antaw, N. Schéyтанow et N. Lazarcow. Tailleurs avec dépôts de divers tissus: Michal S. Djadjow, St. Iv. Kratowsky. Fabrique de tabac: Haïm M. Asséow. Société d'épargnes par actions „Postoyan-stvo“, avec un capital de 200,000 levs.

Sous-préfecture de Radomir.

Chef-lieu: Radomir. Population: 3,297 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 48,919 levs. Sous-préfet: Z. Athanassow. I juge de paix: V. Gaïdarow. II juge de paix: Yord. Draganow. Avocats: Y. M. Kovatch, I. Marcow, V. Nicolow, I. Socolow, L. Hadjiew, N. Hranow.

Caisse agricole: Contrôleur: Chr. M. Abadjiew; Caissier: Yord. Dimew.

Медицински лѣкаръ: Дръ П. Черневъ. Училищенъ инспекторъ: Иванъ Карановъ.

По-главни промишленници и търговци. Търговци на колониялни, манифактурни, желѣзарски и др. стоки: Андонъ Богдановъ, Бр. Иванъ & Тасе Стоименови, Кост. Хр. Благешвички & Мите Постоловъ, Стоимень Георгиевъ. Кожуларъ: Ник. Христовъ. Шивачъ съ депозитъ отъ готови дрѣхки и разни материи: Георги Дадовъ. Хотелджия: Д. К. Папачочовъ. Акционерно спестовно дружество „Струма“ съ 60.000 лева капиталъ.

Médecin: Dr. P. Tchernew. Inspecteur des écoles: Iv. Karanow.

Principaux Industriels et Commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de ferronnerie et autres: Andon Bogdanow, Ivan et Tassé Stoïmenovi frères, Const. Chr. Blateschnitchky & Mité Postolow, Stoïmen Georghiew. Peaussier: Nic. Christow. Tailleur avec dépôt d'habits confectionnés et divers tissus: Georghy Dadow. Hôtelier: D. C. Pappacotchow. Société d'épargnes par actions „Strouma“ avec un capital de 60,000 levs.

Ломский окръгъ. — Département de Lom.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Берковска . . .	1	47	—	48	1	16	17	1300,1	6298	35434	Berkovitza
Ломска	1	56	—	57	1	17	18	1323,0	7640	45965	Lom
Фердинандска.	1	47	—	48	1	23	45	1210,4	5420	33994	Ferdinand.
Всичко	3	150	—	153	3	56	80	3833,5	19358	115393	Total

**Распрѣдѣление на населението по вѣроисповѣдание.
Population par religion.**

Околии	Правосл. Orthod.	Мусули Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholiqu.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Берковска	34175	942	310	3	4	35434	Berkovitza
Ломска	42703	2827	346	37	52	45965	Lom
Фердинандска .	32555	1302	132	5	—	33994	Ferdinand.
Всичко	109433	5071	788	45	56	115393	Total

Земледѣлс. По отношение на земледѣлството ломский окръгъ заема първо мѣсто слѣдъ Варненския Agriculture. Sous le rapport de l'agriculture, ce départem. prend place après ceux de Varna et de Stara-Za-

и Старо-Загорский окръзи. Ломската околия и по голѣмата частъ отъ фердинандската сж чисто земеделѣчески, а въ останѣлата частъ отъ тѣзи постѣдна околия и почти въ цѣлата Берковска, гдѣто мѣстата сж повече гористо-балканисти, произвѣждатъ се храни, които едва могатъ да удовлетворятъ нуждитѣ на самото население.

Нѣма съмнѣние че земеделѣческото богатство въ тоя окръгъ ще се увеличи въ бѣдѣще, съ постѣпното въвеждане на новитѣ инструменти за обработванието на земитѣ, благодарение на които малко по малко ще излѣзатъ отъ употреба досегашнитѣ примитивни орада.

Повърхността на обработенитѣ земи, съ исклучение на ливадитѣ, завзема едно пространство отъ 105.970 хектара, както слѣдва:

Околия Ломска	49.419	хект.
" Фердинандска	42.264	"
" Берковска	14.287	"
Всичко	105.970	"

Слѣдующата таблица показва, въ килограмми, количеството на зърнеитѣ храни и на фуража, прѣвъ 1895 год.:

gora. L'arrondissement de Lom-Palanka et la plus grande partie de celui de Ferdinand sont exclusivement agricoles. Le reste de ce dernier arrondissement ainsi que celui, presqu'en entier, de Berkovitsa, se trouvant dans des localités montagneuses, ne fournissent que des céréales qui suffisent à peine à la consommation locale.

La richesse agricole du département, dont nous nous occupons, s'accroîtra certainement par le fait de l'introduction des systèmes de culture nouveaux, qui, de plus en plus, tendent à faire tomber les modes primitifs en désuétude.

La superficie totale des terres labourées, hormis les prairies, s'élève à 105970 hectares comme suit:

Arrondis. de Lom	49.419	hect.
" " Ferdinand	42.264	"
" " Berkowitza.	14.287	"
Total	105.970	"

Nous donnons ci-après le tableau indiquant en kilogrammes la quantité de céréales et de fourrages fournies par ces terres dans l'année 1895.

Околии Arrondissements	Въ килограмми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячменъ Orge	Ржжъ Seigle
Ломска Lom	3,438,608	7,547,400	926,920	4,193,860
Фердинандска Ferdinand	2,729,600	2,317,900	885,450	542,200
Берковска Berkovitza.	1,491,170	2,238,570	185,650	330,960
Всичко Total	7,659,378	12,103,870	1,998,020	5,067,020

Въ килограмми — En kilogrammes					Околии Arrondissements
Овесъ Avoine	Просо Millet	Сѣно Foin	Фий Vesce	Кълчица Chanvre	
91,308	20,800	8,336,500	—	2,200	Лом Ломска
395,600	24,000	8,908,000	—	6,955	Фердинанд Фердинандска
286,260	—	11,969,200	—	6,320	Берковска Berkovitza
773,168	44,800	29,213,700	—	15,475	Total

Тютюнъ. При всичко, че въ ломский окръгъ, както почвата, тѣй и климатическитѣ условия сж прѣвѣходни за развъжданieto на тютюна, обработванието впрочемъ на прѣдметното индустриално растение е ограничено въ твърдѣ малъкъ размѣръ. Най много тютюнъ се сѣе въ Фердинандската околия, слѣдъ нея иде Берковската, а въ Ломската никакъ.

Прѣвъ 1895 год. обработеното пространство съ тютюнъ въ Фердинандската и Берковска околии, е било намалено съ 43 хектара. Въ 1896 г. това пространство е било увеличено, нѣ не твърдѣ значително.

Тютюнева фабрика има само една, и то въ града Ломъ; другадѣ въ окръга нѣма. Тя изработва ежегодно 13000—14000 килограми тютюнъ.

Лозарство и винарство. Въ ломский окръгъ, лозарството и винарството съставляватъ едно отъ главнитѣ сръдства за прѣпитанието на населението, а най паче въ Берковската околия, гдѣто повечето отъ жителитѣ особено се грижатъ за обработванието на лозята и приготвяне вина.

Повърхността на лозята, въ Ломский окръгъ, възлиза на около 5972 хектара, но филоксерната зараза, за изчезванието на която сж били искоренени заразениитѣ лозини, е упустушила повече отъ 1140 хектара; по голѣмата частъ отъ тия лозя сж се посадили и слѣдватъ да се посаждатъ съ американски лозови прѣчки.

Прѣвъ 1895 год. въ ломский окръгъ е произведено около 25.540 хектолитри вино, но виното не е осъвършенствувано, защото се приготвява по единъ примитивенъ начинъ, и не може да има слѣдователно онова качество, което би му дало приготвянето по новата система.

Виното се продава на мѣстото, и цѣната му е отъ 10—20 лева хектолитра.

Tabac. Bien que les conditions géologiques et climatiques de ce département soient très propices à la venue de cette plante, la culture en est relativement restreinte. N'oublions pas l'arrondissement de Lom-Palanka où elle est tout à fait nulle.

En 1895, dans les deux arrondissements de Ferdinand et de Berkovitz, réunis, l'étendue de terrain consacrée au tabac était inférieure à 43 hectares. En 1896 il y a eu augmentation, mais elle est peu appréciable.

La seule manufacture que possède le département est installée à Lom-Palanka. Elle fournit annuellement, à la consommation, de 13000 à 14000 kilogrammes.

Viticulture. Elle constitue l'une des principales ressources du département et surtout de l'arrondissement de Berkovitz, où elle attire le plus laborieux effort des habitants.

La superficie des vignobles, pris dans leur ensemble, est dans tout le département, de 5972 hectares. Mais le phylloxéra, qu'on a pourtant tâché de combattre par l'extirpation continue des ceps attaqués, n'en a pas moins étendu ses ravages à plus de 1140 hectares de vigne. Ces parties dévastées par le fléau ont été en grande partie, complantées derechef en ceps américains.

Le rendement général des vignobles du département fut, en 1895, de 25540 hectolitres environ.

Malheureusement la vinification, dans le pays, repose sur des procédés, qui sont bien loin de donner au produit la qualité qu'il serait susceptible d'acquérir par un traitement plus éclairé.

Il ne peut se vendre que sur place et à des prix variants de 10 à 20 francs l'hectolitre.

Околии	Повърх. въ хект. Surface en hectares	Колич. на произв. вино въ хектолитри Rendement en hect.	Arrondissements
Ломска	2294	5094	Лом
Фердинандска	1743	7720	Фердинанд
Берковска	1935	12726	Берковска
Всичко	5972	25540	Total

Градинарство и овощарство. Обработеното пространство за градини съ зеленчук възлиза на 664 хектара, и отъ произведенията едва могат да се посрещнат мѣстнитѣ нужди.

Относително овощарството може да се каже че то почти не съществува. Развъждането и отглеждането на оводни дървета е въобщѣ занемарено, съ исклучение на Берковската околия, гдѣто има доста голѣмо количество сливови и кестеневи дървета.

Съ сливитѣ се приготвява известното спиртливо питие наречено „сливовица“, която се цѣни въ страната, и се изнася за Ломъ, София, Видинъ и Руссе, гдѣто се продава отъ 30 до 50 лева хектолитра.

Копринарство. Прѣвъ 1896 год. сж били раздадени 684 унции бубеио семе и на тритѣ околии, въ неравни количества. Полученитѣ пашкули изобщо възлизатъ на 25.493 килограма, които сж били продадени на мѣсто съ цѣна 2 л. (сребро) до 2 л. 40 ст. килограма.

Пчеларство. Прѣвъ 1896 год. е имало 12634 кошари, и полученото произвѣдение възлиза на 22370 килогр. медъ и 3895 килограма воскъ.

Продѣлнатата цѣна на медътъ е била: отъ 0.60 до 1 левъ килограма, а на воскъа отъ 4 до 6 лева килограма.

Гори. Общото пространство на горитѣ въ Ломскитѣ окръгъ възлиза на 66.093 хектара, разпрѣдѣлени по околии както слѣдва:

Околии	Гори принадлежачи на Forêts appartenant			Всичко Total	Arrondissements
	държав. à l'Etat	общин. aux Communes	част. лица à des particul.		
Берковска . . .	18799	11253	10239	40291	Berkovitz
Фердинандска . .	210	2584	10418	13212	Ferdinand
Ломска . . .	2743	1135	8712	12590	Lom
Всичко . .	21752	14972	29369	66093	Total

Прѣобладающитѣ дървета сж: букови, брѣстови, дъбови и яворови.

Jardins potagers et vergers. Les jardins potagers occupent une superficie totale de 665 hectares. Ils ne suffisent pas à pourvoir aux besoins de la population.

Pour ce qui est des vergers proprement dits, on peut déclarer qu'il n'en existe point. La culture des arbres fruitiers, en général, est d'ailleurs fort négligée. L'arrondissement de Berkovitz est, néanmoins, sous ce rapport et dans une certaine mesure, mieux partagé que ceux de Lom et de Ferdinand. On y trouve, en effet, des pruniers et des châtaigniers en assez grand nombre.

Le jus des prunes est distillé en une liqueur spiritueuse, appelée slivovitz, qu'on estime beaucoup dans le pays, et que l'on exporte à Lom, Sophia, Vidin, Roustchouk, où elle se vend de 30 à 50 francs les 100 litres.

Sériciculture. En 1896, 684 onces de graines de vers-à-soie, mises en valeur, à proportions inégales, dans les trois arrondissements, ont donné 25493 kilogrammes de cocons.

Les prix sur place ont varié de 2 levs (fr. arg.) à 2 levs 40 le kilo.

Apiculture. Les 12634 ruches que l'on comptait dans le département en 1896 ont fourni 22370 kilogrammes de miel et 3895 kilogrammes de cire.

Ces deux produits se sont vendus: le miel au prix de 0.60 et 1 franc le kilo, la cire à 4 et 6 francs le kilo également.

Forêts. Elles couvraient, dans le département, une superficie totale de 66.093 hectares et se répartissent selon le tableau suivant:

Dans ces forêts on trouve surtout le hêtre, le chêne et le platane.

Скотовѣдство. Второ мѣсто въ общественитѣ поминъкъ, слѣдъ земледѣлието държи скотовѣдството, но прогресътъ въ него не се забѣлжава при всичко че условията на климата и на почвата сж прѣвѣсходни. Не сж се погрижили за подобрене породата на добитъка съществуващия въ страната, съ исклучение на коньетѣ, за които сж били направени съ успѣхъ нѣкои подобрення.

Elevage du bétail. L'élevage du bétail vient immédiatement après l'agriculture comme importante ressource du département. Mais il est encore bien au-dessous du degré de développement que le climat et la nature du sol lui permettraient d'atteindre. On n'a guère apporté de soins à l'amélioration des diverses races d'animaux que possède le pays, si l'on en excepte les chevaux sur lesquels on a opéré, avec succès, quelques sélections.

Околии Arrondissem.	Конье Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffles	Вол., крави, тел. — Bœufs vaches, veaux	Овце Moutons	Кови Chevres	Свини Cochons	Дое. птици Volailles	Кола Voitures
Берковска . . . Berkovitz	1835	13	125	2079	13526	50852	26062	4807	31927	3936
Ломска . . . Lom	9094	7	778	7309	20745	124149	3482	12932	79912	6417
Фердинандска . . Ferdinand	3664	11	295	6197	15143	85102	20280	8308	46326	4387
Всичко Total	14593	31	1198	15585	49414	260103	49824	26047	158165	14740

Търговия. Вносната търговия се състои отъ разни колониални, манифактурни, желѣзарски, галантерийски и други стоки. Вносътъ прѣвъ 1895 год. е билъ отъ 2.378.995 лева, она прѣвъ 1896 год. отъ 1.624.485 лева.

Износната търговия се състои най-главно отъ храни: жито, ржжъ, кукурузъ, ечемикъ, послѣ които слѣдватъ: вълната, пашкулитѣ, кожитѣ, сиренето, маслото и пр.

Прѣвъ 1895 год. сж били изнесени стоки съ стойност отъ: 1.624.485 лева, а прѣвъ 1896 год. само за 1.289.211 лева.

Промисленостъ. Въ нѣколко села отъ Берковската околия приготвяватъ вълнени килими, цѣвтѣтъ и рисункитѣ на които по нѣкогажъ прѣдставяватъ нѣкаква оригиналностъ. Двѣ пивоварници въ Ломъ-Паланка произвождатъ ежегодно отъ 1200 до 1400 хектолитри пиво, частъ отъ които се консумира отъ

Commerce. Le commerce d'importation dans le département, consiste en denrées coloniales, produits manufacturés, articles de quincaillerie, de ferronnerie etc. En 1895 le chiffre auquel se sont élevées les importations fut de levs 2,378,985; mais, en 1896, il est tombé à levs 1,621,396.

Le commerce d'exportation est principalement alimenté par les céréales comme: froment, seigle, maïs et orge. Viennent ensuite: les laines, les cocons, les peaux, les fromages, le beurre. En 1895 il fut exporté pour une valeur de 1,624,485 levs, mais comme pour l'importation de l'année 1896 marque une baisse, et l'exportation n'atteint que 1,289,211 levs.

Industrie. Dans certains villages de l'arrondissement de Berkovitz on fabrique des tapis en laine, dont la couleur et les dessins présentent, parfois, quelque originalité.

Deux fabriques de bière, qui existent depuis quelques années à Lom-Palanka, fournissent annuellement 1200 ou 1400 hectolitres à la consommation locale

мѣстнитѣ жители и часть се изнася за Видинъ и Вратца.

И въ гр. Берковица има една пивоварница, но произведеното пиво едва стига за мѣстнитѣ жители.

Кредитни учреждения. Освѣнъ земледѣлческитѣ каси, върху положението на които даваме най подробнитѣ свѣдения въ единъ другъ отдѣлъ въ настоящия алманахъ, въ ломскій окръгъ съществуватъ още четири спестовни дружества, двѣ отъ които, най-главнитѣ, иматъ сѣдалището си въ окръжния градъ. Едното отъ тия дружества се именува „Богатство“, и е било съставено прѣди седемъ години съ единъ капиталъ отъ 250000 лева, а отъ 1-й Януарий 1896 се е прѣобразувало на акционерно дружество, съ 5000 акции по 50 лева всѣка една. Капитала на второто дружество възлиза на 101000 лева.

И двѣтѣ дружества се занимаватъ съ банкови операции, и даватъ пари на заемъ съ 10 на $\frac{1}{100}$ лихва.

Народно Просвѣщение. Въ цѣлия окръгъ има 139 първоначални училища, които прѣвъ 1896 год. сж били посѣщавани отъ 9824 ученици, отъ които 7873 момчета и 1951 момичета. Числото на учителскитѣ и учители възлиза на 240; учители 210, учителки 30.

Общото число на дѣцата, които сж подлѣжали на задължително учение, възлиза на около 14150 ученика, тъй щото 1400 момчета и около 3000 момичета, въпрѣки задължението, не сж посѣщавали училищата.

Освѣнъ първоначалнитѣ училища, има още 4 второстепенни учебни учреждения, едно отъ които е държавно, и се нарича „Педагогическо училище“. Въ това училище се приготвяватъ за първоначални учители.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промитленници и търговци: Окръженъ бюджетъ, приходъ: 126925 лева. Окръженъ градъ: Ломъ. Народнонаселение 8819 жит. Бюджетъ на градскій съветъ, приходъ: 115929 лева. Окръженъ управителъ: Лука Груевъ.

Сѣдилища. Ломскі окръженъ сѣдъ. Прѣдсѣдателъ: В. Йордановичъ. Членове: Ст. Георгиевъ, В. Георгиевъ, П. Брънековъ. Сѣд. слѣдователи: Ив. Козаровъ, М. Митковъ. Прокуроръ: Спасъ

qui ne les absorbe pas entièrement, ce qui permet d'en exporter chaque année une certaine quantité à Vidin et à Vratza.

Berkovitzza possède aussi sa brasserie, mais la production, qui en est médiocre, suffit à peine aux exigences de la place.

Institutions de crédit. En outre des caisses agricoles, sur l'organisation desquelles nous donnons dans un autre chapitre de cet annuaire, les détails les plus complets, le département de Lom possède quatre caisses d'épargnes, dont les deux principales fonctionnent dans le chef-lieu départemental. La première „Bogatstvo“, constituée il y a environ 7 ans au capital de 250000 francs a été transformée le 1er janvier 1896 en société par actions (5000 à 50 francs l'une). La seconde a un capital de 101000 francs.

Ces deux sociétés effectuent des opérations de banque et consentent des prêts à 10 $\frac{1}{100}$.

Instruction publique. L'enseignement primaire, dans le département se donne dans 139 écoles qui ont reçu en 1896: 9824 élèves dont 7873 garçons et 1951 filles. Le corps enseignant se compose de 240 membres: 210 instituteurs et 30 institutrices.

La population du département pourrait fournir environ 14150 élèves, mais plus de 1400 garçons et près de 3000 filles demeurent encore réfractaires au régime scolaire.

Il existe, en outre des écoles primaires, quatre institutions d'enseignement secondaire, dont une est: établissement d'Etat et porte le titre „d'École pédagogique“. C'est de là que sortent les instituteurs destinés à exercer dans l'enseignement primaire.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants du département: Budget du département, recettes: 126.925 lev. Chef-lieu du département: Lom. Population: 8819 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 115.929 lev. Préfet: Louca Gronew.

Tribunaux. Tribunal de 1e instance. Président: V. Jordanovitch. Juges: St. Gheorghiew, V. Gheorghiew et P. Brénecow. Juges d'instruction:

Ивановъ. Помощникъ: Марко Радевъ. **Директоръ** на Ломскі окръженъ затворъ: Ангелъ Ивановъ. **Лѣкаръ:** Д-ръ В. Илиевъ. **Мир. сѣдия:** Ст. Генковъ. **Адвокати:** А. Ангеловъ, Д. С. Невовъ, М. Попповъ, П. Н. Пантовъ, Т. Пановъ, Х. Йорнаковъ, И. Флореско, С. Ценовъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Г. Димитровъ. **Кассиеръ:** К. Ангеловъ.

Медицински лѣкари, д-ритѣ: Георги Т. Андрийчевъ, Хр. А. Паскалевъ, Г. К. Скумбурдисъ. **Ветеринари:** Ат. Гичовъ, Димо В. Повиковъ. **Аптекари:** Моско Грънчаровъ, И. Меланези, Димитръ Панайотовъ, Цвѣтко Теодоровъ. **Училищенъ инспекторъ:** Г. Драгойковъ.

По-главнитѣ промитленници и търговци: Ангелъ Стайковъ и Синъ, търговци на храни. Агогъ Каприлиянъ, манифактурний магазинъ. Анна Поликова съдържателка на хотелъ „Националъ“. Александръ Миленковъ, часовникаръ и бижутьеръ. Али Абдуловъ и Мехмедъ Маджаровъ, депозитъ на каменна соль. Али Османовъ, търговецъ на манифактура. Ангеловъ и Григоровъ, магазинъ съ колониялни стоки. Али Кочалийски, магазинъ съ колониялни стоки. Аронъ Б. Йосефъ, търговецъ на храни и прѣдприемачъ. Атанасъ Николаевъ, магазинъ съ колониялни стоки и питиета. Андрей Дерманчевъ, съдържателъ на хотелъ „Белво“. Бр. Б. & Афалиновъ, търговци на храни и колон. стоки. Бр. Шиникчийски, манифактураджия. Божия Петровъ, магазинъ съ колониялни стоки. Владимиръ Младеновъ, търговецъ на храни. В. Христовъ, Джумали & С-ие фабрика за тютюнъ. Гаврилъ Марковъ, магазинъ съ колониялни стоки. Димитръ Георгиевъ Златаровъ, влатаръ. И. Щърбановъ, Геновъ & С-ие, търговци на храни. Йосифъ В. Грешовъ, манифактураджия. Ив. К. Бѣлия, манифактураджия. Ив. Д. Коларовъ, съдържателъ на хотелъ „Червенъ Ракъ“. Каменъ Първановъ, търговецъ на храни. Кръстю Георгиевъ, съдържателъ на хотела „Монте Карло“. К. Бърначовъ, магазинъ съ манифактура и бижутерия. Македонски и Първановъ, магазинъ на колониялни стоки и желѣварии. М. Петковъ и К. Ивановъ, магазинъ съ колониялни стоки. Н. Попповъ и С-ие, търговци на храни. Петко Ц. Кантарджиевъ манифактураджия. Соломонъ Мак-

Iv. Kozarow et P. Mitcow. Procureur: Sp. Ivanow. Substitut: Marco Radew. Directeur de la prison départementale de Lom: Anghel Ivanow. Médecin: Dr. V. Iliew. Juge de paix: St. Ghencow. Avocats: A. Anghelow, D. S. Nenow, M. Poppow, P. N. Pantow, T. Panow, H. Yornacow, I. Floresco et S. Tsénow.

Caisse agricole. Contrôleur: G. Dimitrow; Caissier: C. Anghélow.

Médecins: Drs. Gheorghi T. Andréitchew, Chr. A. Paskalew et G. Skoumbourdis. **Vétérinaires:** Ath. Ghintchow et Dimo V. Povikow. **Pharma.:** Mosko Grintcharow, I. Melanézi, Dimitri Panayotow et Tzvetko Théodorow. **Inspecteur des écoles:** G. Dragoycow.

Principaux industriels et commerçants: Anghel Staicow & Fils, négociants en céréales. Agop Kapriliyan, magasin d'objets manufacturés. Anna Polivkowa, propriétaire de l'hôtel „National“. Alexandre Milencow, horloger et bijoutier. Ali Abdoulow & Mehmed Madjarow, dépôt de sel gemme et marin. Ali Osmanow, commerçant d'objets manufacturés. Anghélow & Grigorow, magasin de denrées coloniales. Ali Kotchaliysky, magasin de denrées coloniales. Aron B. Yossew, marchand de céréales et entrepreneur Athanase Nicolayew, magasin de denrées coloniales et de boissons. Andréa Dermantchew, entrepreneur de l'hôtel „Belle Vne“. Aftalion Frères, marchands de céréales et de denrées coloniales. Chinikchiysky Frères, magasin d'objets manufacturés. Bojin Petrow, magasin de denrées coloniales. V. Christow, Djoumaly & Cie, fabricants de tabac. Gavril Marcow, magasin de denrées coloniales. Dimitri Yeorghiew Zlatarow, orfèvre. I. Schterbanow, Ghénow & Cie, négociants en céréales. Iossew B. Gherschon, magasin d'objets manufacturés. Iv. K. Béliya, magasin d'objets manufacturés. Iv. D. Kolarow, entrepreneur de l'hôtel „Tcherven Rak“. Kamen Pervanow, marchand de céréales. Krestiu Yeorghiew, entrepreneur de l'hôtel „Monte Karlo“. C. Kirnatchow, magasin d'objets manufacturés et de bijouterie. Makedonsky & Pervanow, magasin de denrées coloniales et de ferronneries. M. Petcow & C. Ivanow, magasin de denrées coloniales. N. Poppow & Cie, marchands

сеть и Манделовичъ манифактураджии. Стефанъ Апостоловъ, сладкарница и папирерия. Сали Адемовъ, съдържателъ на кафене „Свобода“. Спасъ Х. Георгиевъ, I-ва българска парна керемидно-тухлена фабрика. Стефанъ Цоневъ, книжарница и канцеларски материали. С. Цоневъ и Лидовъ, печатница. Тасе Мариновъ, берберинъ. Тончо Вълковъ, търговецъ на храни. Цъко Диловъ и Наслѣдници, магазинъ съ колониялни стоки и спиртни питиета. Цвѣтанъ Ц. Тодоровъ, аптекаръ, агентъ на I-о Българско застрахователно дружество „България“ и кореспондентъ на Българската Търговска Банка. Яко Исакъ Леви манифактураджии. Яко Георгиевъ и Попповъ, складъ отъ разни желѣзари и стъклари.

Ломска околия.

Околийски градъ: гр. Ломъ. Околийски началникъ: Ив. Михайловъ. Окол. мировий съдия: Хр. Живковъ.

Берковска околия.

Околийски градъ: Берковица. Народонаселение: 5250 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 27680 л. Окол. началникъ: Ив. Капаровъ. Мировий съдия: Н. П. Василиевъ. Адвокати: Е. П. Филиповъ, Ив. Стояновъ, М. Иецовъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Хр. Палевъ. Кассиеръ: К. Каменовъ. Медицински лѣкари: Д-ръ Варганъ Илиевъ. Аптекарь: Филипъ Розенъ. Училищенъ инспекторъ: М. Пундевъ.

По-главнишиѣ промишленници и търговци: А. М. Засковъ, магазинъ съ манифактурни стоки. Бр. Грънчарови, магазинъ съ колониялни стоки, желѣзари, и дървенъ строителенъ материалъ. Бр. Манови, магазинъ съ колониялни стоки, винопроизводители и търговци на пашкули. Ив. Пашовъ, манифактураджии. Петръ Н. Кадийски, печатница и книжарница. Хр. Арнауодовъ, магазинъ съ колониялни стоки.

Фердинандска околия.

Околийски градъ: Фердинандъ. Народонаселение: 1773 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 23065 лева. Окол. Началникъ: Хр. Пасаревъ.

de céréales. Petco Tz. Kantardjiew, magasin d'objets manufacturés. Salomon Maxet & Mandélovitch, magasin d'objets manufacturés. Stefan Apostolow, confiserie et pâtisserie. Saly Ademow, entrepreneur du café „Svoboda“. Spasse Hadji Gheorghiew, 1re fabrique bulgare à vapeur pour tuiles et briques. Stefan Tzonow, librairie et papeterie. S. Tzonow & Lilow, imprimerie. Tassé Marinow, coiffeur. Tontcho Velkow, marchand de céréales, Tseko Dilow & Successeurs, magasin de denrées coloniales et de boissons alcooliques. Tzvétan Ts. Théodorow, pharmacien, agent de la 1re société Bulgare d'assurances „Bolgaria“ et correspondant de la banque Bulgare de commerce. Yako Issak Levy, magasin d'objets manufacturés. Yako Gheorghiew & Poppow, dépôt de ferronneries et de verreries.

S.-préfecture de Lom.

Chef-lieu: Lom. Sous-préfet: Iv. Mihaylow. Juge de paix: Chr. Jivkow. S.-préfecture de Bercovitza.

Chef-lieu: Bercovitza. Population: 5250 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 27.860 lev. Sous-préfet: Iv. Katzarow. Juge de paix: N. P. Vassiliew.

Avocats: E. P. Philippow, Iv. Stoyanow et M. Ietzow.

Caisse agricole: Controleur: Chr. Palew; Caissier: C. Kamenow;

Médecin: Dr. Vartan Niew. Pharmacien: Philippe Rosen. Inspecteur des écoles: M. Poundew.

Principaux industriels et commerçants: A. M. Zaékow, magasin d'objets manufacturés. Grintcharow Frères, magasin de denrées coloniales, de ferronneries et de bois de construction. Manowi Frères, marchands de denrées coloniales, de vins et de conc. Iv. Panow, magasin d'objets manufacturés. Petre N. Kadiysky, imprimerie et librairie. Chr. Arnaoudow, magasin de denrées coloniales.

Sous-préfecture de Ferdinand.

Chef-lieu: Ferdinand. Population: 1773 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 23065 lev. Sous-préfet: Chr. Passarew. Juge de paix:

Окол. мировий съдия: Георги Маневъ. Адвокати: А. Ганчовъ, Коста Табаковъ, К. Пвановъ, Г. Назачевъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Г. Петровъ. Кассиеръ: П. Димитровъ.

Аптекарь: Ставри Петридисъ.

По-главни промишленници и търговци: Гоце Първановъ, търговецъ на колониялни стоки и житарство. Д. Петровъ, шивачъ. Петръ Панчовъ и Синове, търговци на колониялни стоки и депозитъ отъ соль.

Yorghi Manew. Avocats: A. Gantchew, Costa Tabacow, C. Ivanow et Y. Nazatchew.

Caisse agricole. Contrôleur: Gh. Petrow; Caissier: P. Dimitrow.

Pharmacien: Stavri Pétridès.

Principaux industriels et commerçants: Gotzé Pervanow, commerçant de denrées coloniales et de céréales. D. Petrow, tailleur. Petre Pentchow & Fils, magasin de denrées coloniales et dépôt de sel.

Ловчанский окръгъ. — Département de Lowtcha.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — kam.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Ловчанска	1	45	—	46	1	35	36	1405,9	9152	56324	Lowtcha
Тетевенска	1	24	—	25	1	20	21	1254,1	6011	32228	Tétéven
Троянска	1	24	—	25	1	22	23	1086,8	6992	37277	Troyan
Всичко	3	93	—	96	3	77	80	3806,8	22155	125829	Total

Распределение на населението по вѣроисповѣданіе.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мусулм. Musulm.	Еврей Israélites	Католици Catholiqu.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Ловчанска	53195	3060	3	4	62	56324	Lowtcha
Тетевенска	29642	2586	—	—	—	32228	Tétéven
Троянска	36136	1137	4	—	—	37277	Troyan
Всичко	118973	6783	7	4	62	125829	Total

Земледѣлие. Почвата е много плодородна, но обработването ѝ както и другитѣ полски работи се извършватъ по единъ примитивенъ начинъ. Прѣзъ 1895 год. окръжния съветъ е купилъ

Agriculture. Le sol est très fertile, mais le labourage des terres et les travaux accessoires se font d'après des procédés trop primitifs. En 1895, le conseil départemental a procédé à

17 плуга отъ системата „Сакъ“ които и сж били раздадени на населението. Няколко земеделци обработват нивята си съ плугове система „Лейникъ“ и за другитъ полски работи, като за сѣяние, жетва, вършидба, употребяватъ сжщо машини, а резултатитъ сж били прѣвходни.

Въ слѣдующата таблица сж показани, приблизително, въ килограми, количествата отъ хранитѣ и отъ фуража които ежегодно се прибиратъ по цѣлия окръгъ.

l'achat de 17 charrues „Sack“ qui ont été distribués à la population. Certains propriétaires qui font labourer leurs champs avec des charrues „Leunik“ et exécutent tous les travaux accessoires telles que semence, moisson, battage, etc avec des machines, obtiennent d'excellents résultats.

Le tableau suivant donne la récolte approximative annuelle des céréales et des fourrages.

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Яченикъ Orge	Ржъ Seigle
Ловчанска Lovtcha	12,796,800	7,765,100	2,480,000	2,831,600
Тетевенска Tétéven	2,333,196	4,055,988	291,163	118,750
Троянска Troyan	1,464,510	1,971,176	290,968	66,500
Всичко	16,594,506	13,792,264	3,062,131	3,016,850

Въ килограми — En kilogrammes					Околии Arrondissements
Овесъ Avoine	Просо Millet	Сѣно Foin	Фий Vesce	Кълчица Chanvre	
683,200	68,000	7,053,000	74,700	13,700	Ловтча Ловчанска
392,162	10,440	11,170,163	—	4,750	Тетевен Тетевенска
480,882	5,800	3,436,900	—	11,700	Троян Троянска
1,556,244	84,240	21,660,063	74,700	30,150	Total

Тютюнъ. Количеството на тютюна което се обработва въ тоя окръгъ е съвършено незначително.

Лозарство. Лозарството съставлява единъ отъ главнитъ источники за поминъка на населението въ тоя окръгъ.

Като най-лозарски центрове въ окръга се считатъ: гр. Ловечъ и селата: Девитаки, Слатина, Владино, Александрово, Сотево, Ваховица и Скобелево.

Цѣлото пространство на изработенитъ лозя въ окръга възлиза на 3158 хект.

Въ слѣдующата таблица сж показани пространствата на лозята по околии, както и количеството на произведенитъ ежегодно вино и ракия.

Табас. La culture du tabac dans ce département est tout-à-fait insignifiante.

Viticulture. La viticulture est une des principales ressources du département, surtout pour le département de Lovtcha.

Les principaux centres de culture sont: la ville de Lovtcha et les villages de: Devitaki, Slatina, Vladino, Alexandrowo, Sotavvo, Bahovitza et Skobelewo.

La superficie totale des vignobles est de 3.158 hectares.

Le tableau suivant indique la répartition des vignobles par arrondissement et leur production moyenne annuelle.

Околии	Число на хект. Nombre d'hect.	Вино лит. Vin litres	Ракия литри Eau-de-viel.	Arrondissement.
Ловченска	2387,0	11580300	1010000	Lowtcha
Тетевенска	461,9	86950	6210	Tétéven
Троянска	399,9	801750	43400	Troyan
Всичко	3158,8	12469000	1059610	Total

За голѣмо несчастье, обаче, прѣзъ 1895 година филуксерата се появила въ окръга и около 150 хектара сж били заразени отъ нея. Взети сж били, впрочемъ, нужднитъ жърки за истрѣблението на тоя бичъ и пепиниери сж били основани съ американски лозови прѣчки за посаждане отново опустошенитъ лозя.

Градинарство и овоцарство. Градинарството е много залемарено въ Ловченскитъ окръгъ, и произведенитъ зеленчуци едвамъ сж достатѣчни за нуждитъ на жѣстното население.

Обработванието на овоцни дървета е по развито въ Тетевенската и Троянската околии, а най-паче въ първата.

Много сливовица се произвежда: въ Троянската околия до 538000 литри; въ Тетевенската до 34000 литри; и въ Ловченската до 25000 литри, всичко приблизително 597000 литри при срѣдната реколта.

Копринарство. Прѣди 15—20 год. копринарството е съставлявало единъ источникъ за поминъка на нѣколко стотини селѣйства, а особено въ Ловчанската и Тетевенската околии. Отъ тогава и насамъ тзи индустрия е на упадѣкъ. За сега копринената буба се отглежда тукъ тамъ изъ къщата въ малко количество, колкото за домашно употребление.

Прѣзъ 1895 год. реколтата въ Ловченската околия едвамъ възлѣзла на 500 килограма.

Пчеларство. И пчеларството се намира въ сѣцитъ условия почти както и копринарството. Тукъ тамъ се срѣщатъ нѣколко кошари, колкото да се искара за домашно употребление по малко медъ и воскъ, при всичко че климата и другитъ условия благоприятствуватъ за напредванието на тоя отраслъ отъ индустрията.

Гори. Едно голѣмо пространство въ окръга е покрито съ гори, а особено Тетевенската и Троянската околии.

Malheureusement le phylloxera a fait en 1895 son apparition dans le département et 150 hectares environ ont été atteints par le fléau. Les mesures nécessaires ont été prises à temps pour combattre la maladie, et des pépinières de plans américains ont été créés pour la reconstitution des vignobles détruits.

Jardins potagers et fruitiers. Les jardins potagers sont très négligés et leurs produits peuvent à peine suffire aux besoins de la population.

La culture des jardins fruitiers est relativement plus développée dans les arrondissements de Tétéven et de Troyan, et exclusivement pour ce premier. On fabrique beaucoup de Slivovitza dans l'arrondissement de Troyan, 538.000 litres; dans celui de Tétéven 34.000 et dans celui de Lovtcha 20.000, soit en tout 597.000 environ par récolte moyenne.

Sériciculture. Il y a 15 ou 20 ans la sériciculture était une ressource pour des centaines de familles, surtout dans les arrondissements de Lovtcha et de Tétéven. Depuis lors cette industrie est en décadence, et la graine de vers à soie qu'on y cultive sert aux besoins personnels des cultivateurs.

En 1895 la récolte de l'arrondissement de Lovtcha atteignait à peine 500 kilogrammes de cocon.

Apiculture. L'apiculture est à peu près dans les mêmes conditions. On voit çà et là quelques ruches qui fournissent à leur propriétaire un peu de miel et de cire, et cependant le climat et toutes les autres conditions extérieures sont des plus favorables à cette branche de l'agriculture.

Forêts. Une grande partie du département est couverte de forêts, mais surtout les arrondissements de Tétéven et de Troyan.

Всичкитѣ гори въ округа заематъ едно пространство отъ 64.563.³ хект. приблизително, отъ които 44.028.⁶ хект. въ Троянската околия, 16369 хект. въ Тетевенската, и 4.168.⁵ хект. въ Ловченската околия.

Прѣобладающитѣ дървета въ тия гори сж: джба, бука, ясена, ела ипр.

Скотовѣдство. Климата прѣмногo благоприятствува на скотовѣдството. Въ слѣдующата таблица е показано числото на добитѣка по цѣлия округъ прѣвъ 1896 година.

Околии Arrondissement.	Конѣ Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Anes	Биволи Bœufes	Вол., крави, тел.—Vœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Ловчанска Lovtcha	5669	30	926	5535	25134	126724	26045	6361	70910	7043
Тетевенска Tétéven	3259	22	207	4057	14525	97616	24845	5606	33296	3802
Троянска Troyan	2925	16	291	3462	13662	83787	9305	7002	27326	3089
Всичко Total	11853	68	1424	13054	53321	308127	60195	18969	131532	13934

Търговия. Търговията не е много развита въ Ловченскитѣ округъ. Вносната се състои отъ колониални стоки, манифактурни изделия ипр. Износната отъ храни, добитѣкъ и произведенията му.

Ловъ. Въ тоя округъ има достаточнo количество зайци, диви свини, лисици, вълци ипр. Ловци именно казано, т. е. хора които да добиватъ поминѣка си отъ лова, нѣма въ округа.

Риболовство. Рибата изобилствува и е отъ разни видове, като: хряна, скубаръ, сомъ, кланъ ипр. Риболовци, именно казано, нѣма. Значително количество солена риба се внася есено и пролѣтно врѣме въ гр. Ловечъ отъ градоветѣ Свищовъ и Никополъ.

Leur superficie totale s'élève à 64.563,3 hectares, dont 44.028,6 à Troyan, 16.369,2 à Tétéven et 4.168,5 à Lowtcha.

Les essences les plus communes sont: le chêne, le hêtre, le frêne, le sapin etc.

Elevage du bétail. Le climat est très favorable à l'élevage. Le tableau suivant donne la situation numérique des bestiaux du département en 1896.

Commerce. Le commerce est très peu développé dans ce département. L'importation consiste en denrées coloniales, produits manufacturés et autres; l'exportation en céréales, bestiaux et leurs produits.

Chasse. On trouve dans ce département une assez grande quantité de lièvres, des sangliers, des renards des loups etc. Il n'y a pas dans ce département de chasseurs proprement dits, c'est-à-dire, tirant leur existence du produit de leur chasse.

Pêche. Le poisson est abondant et varié: saumon, truite, trübot, brochet, goujon etc. Pas de pêcheurs proprement dits. Sistowo et Nicopoli importent beaucoup de poisson salé au printemps et à l'automne à Lowtcha.

Народно просвѣщение. — Instruction publique.

Околии	Числото на Nombre de			Всичко total	Числото на Nombre de		Всичко Total	Arrondissements
	Училищ Ecoles	Учител Maitres	Учителк. Maitres.		Момчета Garçons	Момиче. Filles		
Ловчанска . . .	53	228	45	273	7993	1730	7923	Lowtcha
Тетевенска . . .	29							Tétéven
Троянска . . .	29							Troyan
Всичко .	111	228	45	273	7993	1730	7923	Total

Освѣнъ българскитѣ първоначални училища има още: 4 мусулмански съ 157 ученици, 1 американско дѣвическо и 1 българско протестанско училище съ 4 отдѣления и 5 класса, посѣщавано отъ 12 ученика и 41 ученички.

За поддържане на българскитѣ първоначални училища сж били израсходвани прѣвъ 1895—1896 год. 530.776 л. 74 ст., отъ която сума 150.227 л. 42 ст. сж били исплатени отъ Държавата, а остатѣка 380.549 л. 32 ст. отъ общинитѣ.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 111739 лева. Окръженъ градъ: Ловечъ. Народонаселение: 7012 жители. Бюджетъ на градскитѣ сѣвѣтъ, приходъ: 100685 лева. Окръженъ управителъ: Г. Зуйбаровъ. Околийски началникъ: Ал. Попповъ.

Съдилища. Ловчанскитѣ окръженъ сѣдъ. Прѣдсѣдателъ: Ив. Икономовъ. Членове: Д-ръ М. Войниковъ, Ангелъ Вълчевъ, Марко Марковски. Сѣдебни слѣдователи: Никола Добревъ, А. Бешковъ. Нотариусъ: Ив. Фетваджиевъ. Прокуроръ: Георги Динковъ. Помощникъ: Г. Стомоняковъ. Директоръ на Ловчанскитѣ окръженъ затворъ: Г. Хр. Генковъ. Лѣкаръ: Д-ръ Сарияновъ. Мировий сѣдия: П. Бешковъ. Околийскитѣ мировий сѣдия: Коста П. Груевъ. Адвокати: Ионко Веселиновъ, М. Станчевъ, Стеф. Георгиевъ, А. Г. Башевъ, М. Георгиевъ, И. Койнаковъ, Н. Р. Кръстевъ, А. Ц. Хитровъ, Н. Г. Шивачевъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: В. П. Неновъ. Кассиеръ: Ц. Д. Василевъ.

Outre les écoles primaires bulgares il y a aussi: 4 écoles musulmanes avec 157 élèves, une école américaine pour filles et une école protestante bulgare avec quatre divisions préparatoires et 5 classes, fréquentée par 12 garçons et 41 filles.

Pour l'entretien des écoles primaires bulgares ont été dépensés 530.776 levs 74 stot., dont 150.227 levs 42 stot. ont été payés par l'Etat, et le reste 380.549 levs 32 stot. par les communes.

Liste des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants du département, par arrondissements. Budget départemental, recettes 111.739 levs. Chef-lieu du département: Lowtcha. Population: 7012 habitants. Budget de la Municipalité, recettes: 100.685 levs. Préfet: G. Zouybarow. Sous-préfet: Al. Poppow.

Tribunaux. Tribunal de 1e instance de Lowtcha. Président: Iv. Iconomow. Juges: Dr. M. Voynicow, Anghel Veltchew et Marco Marcowsky. Juges d'instruction: Nicolas Dobrew et A. Beschkow. Notaire: Iv. Fetwadjiow. Procureur: G. Dincow, Substitut: G. Stomonjacow. Directeur de la prison départementale de Lowtcha: G. Hr. Ghencow. Médecin: Dr. Sariyanow. Juge de paix de l'arrondissement: Costa P. Grouew. Avocats: Ionco Vessélinow, M. Stantchew, St. Gheorghiew, I. Koynacow, N. R. Kréstew, A. Tz. Hitrow et N. G. Schivatchew.

Caisse agricole: Contrôleur: V. P. Nenow; Caissier: Tz. D. Vassiliew.

Медицински лѣкари: докторитѣ: М. Бърневъ, Ив. Жупуновъ, С. Зимбилевъ, Н. Московъ, В. Сарияновъ, П. Ив. Стояновъ. Ветеринаръ: Хр. Мангъровъ. Аптежари: Ст. Д. Бораджиевъ, Фридрихъ Гутгъ. Акушерка: Анна Добрева. Училищ. инспекторъ: Цв. Златевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониялни, манифактурни и други стоки: Бр. П. Никифорови, Дончо Сираковъ и Тодоръ Краевъ, Илия Дочовъ, Калю П. Боровъ, Миронъ Д. Кунчевъ, Михалъ Тонковъ, П. Златевъ & С-ие, Станчо Петковъ, Станю Х. Дойновъ, Хр. Найденовъ, Цанковъ & Петровъ. Тютюнева фабрика: Гано Дербеевъ & Кръсто Маралиевъ. Хотелджия: Ив. П. Лазаровъ & Г. Урумовъ.

Тетевенска околия.

Околийски градъ: Тетевенъ. Народо-население: 6020 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 25349 лева. Околийски началникъ: И. Даскаловъ. Миронъ сѣдия: А Патева. Адвокати: Д. П. Ковачъ, М. Николовъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Н. Ив. Чичовски; касиеръ: М. Ив. Мрекевъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Г. Калвокореси. Училищенъ инспекторъ: Т. Кръчмаровъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на разни колони-алии, манифактурни и други стоки: Братия М. Икимджиеви, Братя С. Туйкови, Братия П. Саулски. Книжарница съ разни канцел. принадлежности: А. Димитровъ.

Троянска околия.

Околийски градъ: Троянъ. Народо-население: 6873 жители. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 37137 лева. Окол. началникъ: Хр. Ивановъ. Миронъ сѣдия: Д. Татевъ. Адвокати: Ив. Хр. Фиковъ, Н. К. Дулановъ, Калчо П. Хасъжски.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Н. Любомирски. касиеръ: Н. Николовъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ М. Шишковъ. Училищенъ инспекторъ: Т. Кръчмаровъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Бояджии: Ив. Пенковъ, П. П. Шайтановъ, М. Мирчовъ. Кожухари:

Médecins: Drs. M. Bernew, Iv. Jou-rounow, S. Zimbilew, N. Moskow, B. Sariyanow et P. Iv. Stoyanow. Vété-rinaire: Chr. Manghirow. Pharmaciens: St. D. Boradjiew et Frédéric Ghoutt. Accoucheuse: Anna Dobréwa. Inspec-teur des écoles: Tz. Zlatew.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés et autres marchandises: P. Nikiphorovi Frères, Dentcho Siracow & Todor Kraew, Iia Dotchow, Kalin P. Borow, Miron D. Kountchew, Mi-hal Tochkow, P. Zlatew & Cie, Stan-tcho Petcow. Staniu Hadji Déynow, Chr. Naydenow, Tzancow & Petrow. Fabrique de tabac: Ghéno Dérébéew & Kresto Maralyew. Hôtelier: Iv. P. La-zarow & G. Ouroumow.

Sous-préfecture de Tétéven.

Chef-lieu: Tétéven. Population: 6020 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 26.349 levs. Sous-préfet: I. Daskalow. Juge de paix: A. Patew. Avocats: D. P. Kovatch et M. Nikolow.

Caisse agricole. Contrôleur: N Iv. Tchitchowsky; Caissier: M. Iv. Mrékow. Médecin: Dr. G. Kalvokoressy. Ins-pecteur des écoles: T. Kretchmarow.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés et autres: M. Ikimdjiewi Frères, S. Touycovi Frères, P. Saoulsky Frères. Librairie et papeterie: A. Dimitrow.

Sous-préfecture de Troyan.

Chef-lieu: Troyan. Population: 6873 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 37137 levs. Sous-préfet: Chr. Ivanow. Juge de paix: D Tatew. Avocats: Iv. Chr. Fikow, N. C. Doula-now et Kaltcho P. Hassymsky.

Caisse agricole. Contrôleur: N. Liu-bomirsky. Caissier: N. Nicolow. Méde-cin: Dr. M. Schichkow. Inspecteur des écoles: T. Kretchmarow.

Principaux industriels et commerçants. Teinturiers: Iv. Pencow, Ts. P. Schaytanow, M. Mirtchow. Peaussiers: M. Vassilew,

М. Василевъ, Ц. Стайчевъ, Г. Лучевъ, К. Гочовъ, М. Баловъ, Б. Тодоровъ. Грънчари: Р. Ивановъ, Нено Христовъ. Дограмаджии: Бр. Маринови, Ив. Добревъ. Търговци на колониалини, мани-фактурни и други разни стоки: М. Добревъ, П. П. Николовъ, И. К. Марковски, Тодоръ П. Николовъ, Марко К. Марковски. Шаячари: М. Стаевъ, К. Стоевъ, П. И. Тънковски, Дочо Ста-невъ, П. Вачовъ, М. Шайтановъ. Агенти на разни дружества: Бр. Ненови, Д. М. Добревъ, Ив. Казанджиевъ.

Tz. Staitchew, G. Loutchew, C. Gho-tchow, M. Balow et B. Todorow. Po-tiers: R. Ivanow et Neno Christow. Menuisiers: Marinovi Frères et Iv. Dobrew Marchands de denrées colo-niales, d'objets manufacturés et autres M. Dobrew, P. P. Nicolow, I. C. Mar-cowsky, Todor P. Nicolow et Marco C. Markowsky. Fabricants de schayaks: C. Stoyew, P. I. Tenkowsky, Dotcho Stanew, P. Vatchow, M. Schaitanow M., Stoyew. Agents de diverses sociétés: Nenovi Frères, D. M. Dobrew et Iv. Kazandjiew.

Пловдивский Окръгъ. — Département de Philippopoli.

Околии	Числото на на-селенитѣ мѣста Nombre de lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arropdisse-ments
	градове — villes	села — villages	коляби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Стрѣмска *)	4	43	—	47	4	32	36	1384,2	9546	47879	Stréma*)
Конушка . .	1	39	—	40	1	32	33	705,0	7866	44209	Konousch
Овче-Хълмска	—	33	—	33	—	28	28	149,4	4796	30616	Ovtché-Helm
Пловдивска .	1	30	—	31	1	15	16	1618,8	8897	56364	Philippopoli
Рупчоска . .	—	30	—	30	—	16	16	1094,8	3702	18784	Rouptschos
Сърн.-Горска.	—	41	—	41	—	34	34	874,2	5963	34655	Sern.-Gora
Всичко . .	6	216	—	222	6	157	163	5826,4	40770	232507	Total.

Распрѣдѣление на населението по вѣроисповѣдание.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мусулм. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholig.	Ерменци Arméniens	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissem.
Стрѣмска . . .	42416	5073	37	346	—	8	47879	Stréma
Конушка . . .	39319	4668	135	53	—	34	44209	Konousch
Овче-Хълмска .	27673	928	4	2008	—	3	30616	Ovt-Helm
Пловдивска . .	38070	10707	2827	3456	—	1303	56364	Philippopoli
Рупчоска . . .	11143	7640	—	—	—	1	18784	Rouptschos
Сърнено-Горска .	27941	2038	6	4669	—	1	34655	Sern.-Gora
Всичко . .	186562	31054	3009	10532	—	1350	232507	Total.

*) Или Карловска.

*) Ou Karlovo.

Земледѣлие. Отъ 36838 домакинства които съставляват населението на този окръгъ, 26918 се занимаватъ изключително съ земледѣлие, което е най-главния имъ поминѣкъ. И въ този окръгъ земитѣ се обработватъ, съ малко изключения, по примитивенъ начинъ.

Годишната реколта на 5-а околии на този окръгъ въ храни и фуражъ е доуозначената, и съжеляваме за гдѣто нѣмаме възможностъ да дадемъ нужнитѣ свѣдения и за конушката околия.

Agriculture. Sur les 36.838 ménages qui constituent ce département, 26.918 s'occupent exclusivement d'agriculture, qui est par conséquent la principale ressource de la population. Mais dans ce département aussi le système primitif, à très peu d'exceptions, prédomine pour le labourage des terres et les travaux accessoires.

La récolte annuelle approximative des cinq arrondissements de ce département en céréales et fourrage est la ci-après, et nous regrettons de n'avoir pas pu avoir les renseignements nécessaires sur celle de l'arrondissement de Konousch:

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячменъ Orge	Ржъ Seigle
Пловдивска Philippopoli . . .	4,855,641	1,345,062	1,746,553	2,657,503
Стрѣмска Stréma	8,678,200	1,843,000	1,630,000	5,442,000
Сърнено-Горска Sern.-Gora . . .	14,233,150	2,659,310	2,409,030	3,755,520
Овче-Хълмска Ovtché-Hlm . . .	8,366,000	525,000	1,820,000	2,000,000
Рупчоска Roupchos	407,400	230,400	205,200	2,374,400
Всичко Total*)	36,540,391	6,602,772	7,810,783	16,229,423

Въ килограми — En kilogrammes					Околии Arrondissement
Овесъ Avoine	Просо Millet	Кълчица Chanvre	Сѣно Foin	Фий Vesce	
561,099	286,161	—	2,359,050	647,850	Philippopoli Пловд.
297,500	165,000	—	6,000,000	1,575,000	Stréma Стрѣмска.
452,660	297,260	—	4,297,000	978,000	Serneno-Gora С. Гор.
413,000	372,000	—	4,300,000	963,000	Ovtché-Hlm О-Хълм.
1,592,000	—	—	440,000	11,000	Roupchos Рупчоска.
3,316,259	1,120,421	—	17,396,050	4,180,850	Total*)

Тютюнъ. Въ Пловдивската околия беридбата възлиза на 18387 килограма тютюнъ: въ карловската околия 2042 килограма; въ конушката 2546 килогр.; въ Овчехълмската 312 килогр.; и 71 килогр. въ Сърненогорската околия. Въ Рупчоската околия тютюня не

*) Безъ произведенията на конушката околия, за които не ни сж били доставени нужнитѣ свѣдения.

Tabac. La récolte du tabac dans l'arrondissement de Philippopoli s'élève à 18.387 kilogrammes, dans celui de Karlowo à 2042 kilogrammes, à 2546 dans celui de Konousch, à 312 dans celui de Ovtché-Helm et 71 dans celui de Serneno-Gora. Dans l'arrondis-

*) Non compris les produits annuels de l'arrondissement de Konousch, dont les renseignements nous manquent.

се обработка. Повърхность-та на обработваната съ тютюнъ земя е отъ 1725 декара.

Лозарство. Лозарството е по развито въ този окръгъ отъ колкото въ другитѣ. Градеца Станимака и селата Воденъ, Кукленъ, Караагачъ, Марково, Перущица, Фердинандово и други, се занимаватъ почти изключително съ лозарство. Повърхностьта на лозята въ този окръгъ възлиза на 900 хектара които до сега сж били запазени отъ филкесерата.

Спорѣдъ доставенитѣ ни свѣдения годишната реколта на този окръгъ е приблизително слѣдующата:

Околии	Вино литри Vin litres	Ракия литри Eau-de-vie l.	Конякъ Cognac	Arrondissem.
Пловдивска	7,875,720	1,151,382	100,000	Philippopoli
Рупчоска	80,000	15,000	—	Roupchos
Овче-Хълмска	1,029,000	86,000	—	Ovtché-Helm
Сърнено-Горска	168,700	22,925	—	Serneno-Gora
Стрѣмска	2,000,000	120,000	—	Strémska
Всичко	11,153,420	1,395,307	100,000	Total

Градинарство. Обработени сж съ зеленчуци 4438 декари земя, и се произвѣждатъ всѣкакви зеленчуци; беридбата е 437.979 килограми бобъ, 32.035 килогр. леща, 24001 килогр. бакла, 3094 кил. грахъ, 108451 килограми картофи, 74103 кил. лукъ и пр.

Овощарство. Овощнитѣ градини заематъ една повърхность отъ 216 дек. Реколтата е слѣдующата: 74807 кил. слива, 19996 килогр. ябълки, 40665 килограма круши, 1250 кил. варзали, 56900 кил. череша, 11225 килограма вишни и пр.

Оризъ. Ориза се обработка въ Пловдивската, Конушката и Сърненогорската околии и всѣка година обработванието му се увеличава. Реколтата на ориза прѣвъ 1890 год е била слѣдующата:

Въ околноститѣ на Пловдивъ 639000 кил., Пловдивска околия 245000 кил. Конушка околия 75000 килограма.

sement de Roupchos on ne cultive pas le tabac. La superficie cultivée dans tout le département s'élève à 1725 décares.

Viticulture. La viticulture est plus développée dans ce département que dans tous les autres. La ville de Stanimaka et les villages de: Voden, Kouklen, Kara-Agatch, Marcowo, Perouchitza, Ferdinandovo et autres s'occupent presque exclusivement de viticulture. La superficie des vignobles de ce département est de 900 hectares, qui jusqu'à présent ont été sauvegardés du phylloxéra.

D'après les renseignements, que nous avons pu obtenir, la récolte approximative des vignobles de ce département et la ci-après:

Jardins potagers. La superficie des jardins potagers est environ de 4438 déc. On y cultive toutes sortes de légumes. En moyenne on récolte: 437.979 kilogramme de haricots, 32.035 kil. de lentilles, 24.001 kilogrammes. de fèves, 3.094 de petits pois, 108 451 kil. de pommes de terres, 74.103 kil. d'oignons et autres

Jardins fruitiers. Les jardins fruitiers occupent une superficie de 216 décares On y récolte: 74.807: kil de prunes, 19,996 kil. de pommes 40.665 kil de poires, 1250 kil. d'abricots, 56.900 kil de cerises, 11.225 kil. de mériques etc.

Riz. C'est dans les arrondissements de Philippopoli, Konousch et Serneno-Gora que le riz est cultivé et chaque année les proportions des terrains cultivés avec ce produit augmentent. La récolte de 1890 était:

Aux alentours de Philippop. 639.000 kilogr., arrondis. de Philippopoli 245.000 kilogr. et arrond. de Konousch 75.000 k.

Свѣденията за реколтата на слѣдующитѣ години ни липсватъ.

Гюлово масло. Обработеното съ гюлове пространство възлизаше прѣвъ 1891 год. на 10816 декара.

Прѣвъ 1890 год. реколтата на гюлово цвѣте е била отъ 3.044.412 кил. цвѣте, отъ които ся е произвело 162460 мюскали гюлово масло. Прѣвъ 1891 год. реколтата на цвѣтето е била отъ 2.393.738 килогр., а произведенито на гюлово масло 140.942 мюскали. Карловската околия държи първото мѣсто, защото производството ѝ е отъ 111724 мюскали гюлово масло, послѣ иди Сърнеогорската съ 44289 мюскали, послѣ Овчехълмската съ 5370 мюскали; четвърто мѣсто държи Пловдивската околия съ 862 мюскала, послѣ нея Коношката съ 170 мюскали, и най насетнѣ Рупчоската съ 45 мюскали.

Гори. Пространството на горитѣ по цѣлия окръгъ е отъ 1.209.722 уврата, разпрѣдѣлени както слѣдва:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant à			Всичко Total	Arrondissements
	Държавата l'Etat	Общинитѣ communes	Част. лица particuliers		
Пловдивска. . .	180	67445	429	68054	Philippopoli
Коношка. . . .	10000	115360	1091	126451	Konousch
Стрѣмска. . . .	15560	352105	11368	379033	Stréma
Овче-Хълмска. .	9430	138740	15191	163361	Ovtché-Helm
Сърнео-Горска .	34800	164810	29039	228649	Sernéno-Gora
Рупчоска. . . .	34000	204600	5574	244174	Rouptchos
Всичко .	103970	1043060	62692	1209722	Total

Отъ тия 1.209.792 увр. гори, 157.892 уврата*) сж исклучително джбови; 670.774 уврата смѣсена гора отъ джбови, букови, липови и брѣзови дървета; 113.200 исклучително букови; 264215 букови и елови дървета.

Държавнитѣ гори се разпрѣдѣлятъ по възрасъ на двѣ категории: въ една влизатъ всичкитѣ гори съ дървета отъ 1—20 години, а въ другата ония съ дървета отъ 20 до 100 години.

Общинскитѣ и частнитѣ гори се разпрѣдѣлятъ на 5 категории: отъ 1—20 години; отъ 20—40 години; отъ 40—60 години; отъ 60—80 години; и отъ 80 до 100 години.

*) Единъ увратъ има 900 метра.

Les renseignements pour la récolte des années suivantes nous manquent.

Essence de roses. La superficie occupée par les champs de roses en 1891 était de 10.816 décares.

On a récolté en 1890, 3.044.412 kilogrammes de fleurs de roses, dont on a extrait 162.460 mouskals d'essence. En 1891, la récolte des fleurs de roses s'élevait à 2.393.738 kilogrammes et celle de l'essence à 140.942 mouskals.

C'est l'arrondissement de Karlowo qui tient la première place, car il a fourni 111.724 mouscals d'essence, vient ensuite celui de Serneno-Gora avec 44.289 mouscals, après celui de Ovtché-Helm avec 5370 mouscals, ensuite celui de Philippopoli avec 862 mouskals, et enfin celui de Rouptchos avec 45 mouskals.

Forêts. Il y a dans tout le départ. 1.209.722 ouvrats*) de forêts, approximativement reparties comme ci-après:

Sur ces 1.209.792 ouvrats les 157.867 sont exclusivement des forêts de chênes, 670.774 des forêts mêlées chêne, hêtre, tilleul, bouleau etc., 113.200 exclusivement des forêts de hêtre, 264.215 de hêtre et du sapin. Les forêts de l'Etat sont divisées, par âge, en deux catégories: l'une embrasse toutes les forêts de 1 — 20 ans, et l'autre celles de 20 — 100 ans. Les forêts appartenant aux communes et à des particuliers sont divisées en 5 catégories: de 1 — 20 ans, de 20 — 40 ans, de 40 — 60 ans, de 60 — 80 ans et de 80 — 100 ans.

*) L'ouvrat contient 900 mètres.

Пространството за залѣсяване възлизаше прѣвъ 1894 година на 4.450 уврата.

La superficie des forêts à reboiser s'élevait en 1894 à 4.450 ouvrats.

Elevage du bétail. Outre la plupart des agriculteurs qui plus ou moins s'occupent aussi de l'élevage du bétail, 1733 ménages de ce département doivent leur subsistance exclusivement à l'élevage du bétail. Le tableau ci-après indique la quantité du bétail qui existait dans ce département en 1896:

Околии Arrondissement.	Конѣ Chevaux	Му ста Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffles	Вол., крави, тел. — Bœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Стрѣмска. . . .	1969	71	2440	2503	19438	89000	19136	5707	40944	4788
Стрѣм Strem										
Коношка. . . .	1995	2012	2120	1339	13671	28939	5343	5507	35330	3316
Коноusch										
Овче-Хълмска. .	2712	15	2240	1901	17727	94757	5309	4806	36106	4957
Овчѣ-Хълм Ovtché-Helm										
Пловдивска. . .	3329	579	1554	1947	9526	35330	4570	3747	24926	3266
Philippopoli										
Рупчоска. . . .	1534	2595	564	5	8004	37854	17282	372	7258	2144
Rouptchos										
Сърн.-Горска .	2512	29	2265	3303	20586	97118	12204	5110	43937	4816
Sern.-Gorska										
Всичко. Total	14051	5301	11183	10398	88952	382998	63844	25249	188501	21087

Занаяти, индустрия и търговия. По цѣлия окръгъ има 2579 дюгени въ които се упражняватъ разни занаяти, като: тързилъка, кундураджилъка, дограмаджилъка, бѣкалъка, куюнджилъка, манифактураджилъка, ахтарлъка и пр.

Métiers, industrie et commerce. On compte dans tout le département 2579 magasins dans lesquels sont exercés les divers métiers, comme tailleurs, cordonniers, menuisiers, épiciers, orfèvres, manufacturiers, merciers etc.

Промисленостъ. Въ цѣлия окръгъ има: I. въ Пловдивъ: една фабрика за спиртъ и друга за брашно, принадлежащи на А. Бомонти и С-ие, построена близо до гарата прѣвъ 1882 год. и приспособени на парна сила; двѣ спиртни фабрики, принадлежащи на Стоянъ Балабановъ и Х Семко Палавѣвъ; една пивоварна фабрика, принадлежаща на Фригъ и Сулдеръ, въ мѣстността „Каменица“ и една друга, на Фридрихъ Лаушманъ въ с. Коматеве; една фабрика за парфюмирани сапуни, принадлежаща на Хр. Сировъ; двѣ фабрики за сапуни, едната на К. Пѣвъ и П. Наботковъ и другата на А. Липовачъ;

Industrie. On compte dans tout le département; I. à Philippopoli: une distillerie et un moulin à vapeur appartenant à MM. Bomonti & Cie, construits en 1882 et situés près de la station de chemin de fer; deux distilleries appartenant à MM. Stoyan Balabanow & Hadji Semko Palavéew; une fabrique de bière à „Kamenitza“; propriété de MM. Frik & Sultzzer et une autre au village de „Komatevo“ appartenant à M. Frederic Lauchman; une fabrique de savons parfumés de M. Chr. Sarow; deux fabriques de savons, propriété de MM. K. Peyew et P. Nabotcow, et une

една фабрика за парфуми на Андонъ Пап-пазовъ; една фабрика за барутъ на Луциани; парни воденици двѣ; една воденица на вода; двѣ грънчарски фабрики; четири тютюени фабрики; 4 печатници; четири фабрики за спиртни питиета; фабрики за сода и лимоната три; една фабрика за макарони; една фабрика за равни мастила, восъци и лѣпила; двѣ плѣтчаници; една дѣярница за камбани и една друга за бронзови издѣлия; 1 желѣзар. работилница за земледѣл. оръдия и машини; 1 фурна за тебеширъ. Освѣтъ това въ Пловдивъ е основано 1 акционерно индустриално дружество, подъ названиее „Захаръ“, за да построи захарна фабрика. На това дружество е дадена концесия, съгласно съ закона за насърчение мѣстната индустрия, за единъ периодъ отъ 10 год. и съ районъ отъ окръжитѣ: Бургаский, Хасковский, Сливенский, Ст. Загорский, Пазарджикский и Пловдивский.

II. Въ Станимака и околията: една фабрика за производство пашкули и коприна въ Станимака, построена прѣвъ 1892 год. и принадлежваща на копринарското дружество „Свила“; една фабрика за спиртъ въ Станимака, построена прѣвъ 1881 год. и принадлежваща на Янко Ганвету; една фабрика за спиртъ принадлежваща на братия Петракиди, построена прѣвъ 1883 год. въ с. Катунница, Станимашка околия; една фабрика за бира на братия Марда, въ Станимака; три фабрики за тютюнь; една воденица на вода, находяща се въ с. Яхалий, Станим околия, принадлежваща на Д. Ив. Марда; воденицата е построена прѣвъ 1880 год. по най-усвършенъ начинъ и искарва най-тъвки бѣли брашна; 101 обикновени воденици на вода.

III. Въ Карлово и околията: една фабрика за вълнени платове, шаяци и сукна, прѣжда, въздигната отъ покойния Евлогий Георгиевъ, въ родния му градъ Карлово, на 1891 год., приспособена на водна и парна сила; три фабрики за тютюнь; четири дараца за влачение вълна; 24 тепавици; 2 яхани за шарлаганъ; 18 табахани и 144 воденици на вода.

IV. Въ с. Брѣзово: една фабрика за всѣкакви спиртни питиета, една фабрика за сода и лимонада. Въ околията: 5 фабрики за спиртни питиета; 3 дараца за влачение вълна и 19 воденици на вода.

autre de M. A. Lipovatch; une fabrique de parfumerie appartenant à Andon Pappazow et une poudrière appartenant à M. Luciani; deux moulins à vapeur; un moulin à eau; deux fabriques de poterie; quatre fabriques de tabac; quatre imprimeries; quatre distilleries de boissons alcooliques; trois fabriques d'eaux gazeuses; une fabrique de macaronis; une fabrique pour diverses ancras, cires à cacheter et gommes à coller; deux fabriques à tricoter; une fonderie de cloches et une autre pour divers objets en bronze; un atelier de machines et instruments agricoles; un four pour la craie. En outre une société par actions „Zahar“ vient d'être fondée à Philippopoli pour la construction d'une raffinerie. Cette société, en vertu de la loi sur le relèvement de l'industrie en Bulgarie, a obtenu une concession de dix ans et aura pour rayon, durant cette période, les départements de: Bourgas, Haskovo, Slivno, Stara-Zagora, T.-Pazardjik et Philippopoli.

II. à Stanimaka et dans l'arrondissement: une fabrique pour le filage de la soie. Cette fabrique a été installée à 1892 par la société par actions „Svila“; une distillerie, construite en 1881 et appartenant à Yanco Ganvetou; une autre distillerie, installée en 1883 par MM. Petrakides Frères au village de „Katounitza“; une fabrique de bière à Stanimaka appartenant à MM. Gh. Marda Frères; trois fabriques de tabac; un moulin à vapeur au village de Yahaliy, construit en 1880 par M. D. Iv. Marda et produisant des farines de 1e qualité; 101 moulins à eau.

III. à Karlowo et dans l'arrondissement: deux fabriques de tissus en laine, chayaks, drap, fils de coton, installées par feu Evloghiy Gheorghiew en 1891, dans sa ville natale Karlowo; elles out, pour forces motrices, l'eau et la vapeur; trois fabriques de tabac; quatre cardes à laine; 24 fouleries; 18 tanneries; et 144 moulins à eau.

IV. au village de Brézowo: une distillerie pour toutes sortes de boissons alcooliques; une fabrique d'eaux gazeuses. Dans l'arrondissement cinq distilleries pour boissons alcooliques; trois cardes à laine; et dix-neuf moulins à eau.

V. Рупчоска околия: една фабрика за спиртни питиета; три табахани; шестъ дѣскорѣзници; 20 тепавици и 83 воденици на вода.

Въ Овчехълмска околия: 38 мелници на вода; 5 тепавици и 4 кермидчийници.

Най-главнитѣ прѣдмети за износъ сж: хранитѣ, добитѣка, кожитѣ, гюлово масло и пр., а за вносъ сж: колониалнитѣ манифактурни и галантерейни стоки и пр.

Народно Просвѣщение. — Instruction Publique.
Първоначални Български училища. — Écoles Primaires Bulgares.

Околии	Числото на първонач. училища Nombre des écoles primaires	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Arrondissement
		Учители Maîtres	Учителки Maîtresses		Момчета Garçons	Момич. Filles		
Стрѣмска	35	93	36	129	3193	1533	5446	Stréma
Конуска	32	75	5	80	2751	712	3463	Konousch
Овче-Хълмска	31	62	3	65	2276	430	2706	Ovtché-Helm
Пловдивска	35	61	42	103	2657	1457	4094	Philippopoli
Рупчоска	18	39	—	30	939	368	1307	Rouptchos
Сърнено-Горска	28	69	5	74	2561	668	3229	Sernéno-Gora
Всичко	179	399	91	491	14377	5168	20245*)	Total

Първоначални Българ. католически училища: Стрѣмска ок., 1 училище, 1 учител, 48 момчета; Овчехълмска ок. 3 училища, 3 учители, 166 момчета; Пловдивска ок.: 2 училища, 5 учители, 6 учителки, 166 момчета и 242 момичета; Сърнено-Горска ок. 4 училища, 6 учители, 1 учителка, 229 момчета и 169 момичета. **)

Първоначални Българ. протест. учи-

*) Числото 20245 е за всичкитѣ училища които въ началото на годината сж постъпили въ училището. Въ продължение на годината впрочемъ 1278 момчета и 438 момичета сж напуснали училището по болѣсть, смъртъ, сиромашия, небръжност на родителитѣ и други причини.

**) До края на годината сж напуснали училищцата 267 момчета и 86 момичета.

V. dans l'arrondissement de Rouptchos: une distillerie pour boissons alcooliques; trois tanneries; six scieries de planches; vingt fouleries et 83 moulins à eau.

VI. dans l'arrondissement de Ovtché-Helm: 38 moulins à eau; 5 fouleries et 4 tuileries.

Les principaux articles de l'exportation sont: les céréales, le bétail, les peaux, l'essence de rose, etc. Ceux de l'importation sont: les denrées coloniales, les objets manufacturés, articles d'orfèvrerie etc.

Écoles primaires bulgaro-Catholiques: arrond. de Stréma, 1 école, 1 maître et 48 garçons; arrond. de Ovtché-Helm, 3 écoles, 3 maîtres et 166 garçons; arrond. de Philippopoli, 2 écoles, 5 maîtres, 6 maîtresses, 166 garçons et 242 filles; arrond. de Sernéno-Gora, 4 écoles, 6 maîtres, 1 maîtresse, 229 garçons et 169 filles**).

Écoles primaires Bulgaro-Protes-

*) Le chiffre 20245 représente le nombre des élèves qui au commencement de l'année scolaire ont fréquenté les écoles. Durant l'année pourtant 1278 garçons et 438 filles ont cessé de fréquenter les écoles à cause de maladie, mort, pauvreté, négligence des parents et diverses autres causes.

**) Jusqu'à la fin de l'année scolaire ont cessé de fréquenter les écoles pour les mêmes motifs que ci-dessus, 267 garçons et 86 filles.

лица: Пловдивъ 1 училище, 2 учителки, 23 момчета и 13 момичета.

Забълъжка. Въ продължение на годината сж напуснали училището 6 момчета и 1 момиче.

Първоначални Българ. муслимански училища: Конушка ок. 1 училище, 1 учител, 24 момчета и 15 момичета. Пловдивска ок. 1 училище, 3 учители, 55 момчета и 34 момичета. Рупчоска ок. 17 училища, 23 учители, 323 момчета и 320 момичета.

Забълъжка. Въ продължение на учебната година сж напуснали училищата 7 момчета и 14 момичета.

Гърцки първоначални училища: Конушка ок. 7 училища, 12 учители, 5 учители, 777 момчета и 316 момичета. Пловдивска ок. 5 училища, 4 учители, 4 учителки, 241 момчета и 237 момичета.

Забълъжка. Ва продължение на учебната година сж напуснали училищата 247 момчета и 94 момичета.

Ерменски първоначални училища: Пловдивска ок. 2 училища, 3 учители, 2 учителки, 69 момчета и 66 момичета.

Забълъжка. Пръвъ учебната година сж напуснали училището 4 момчета и 9 момичета.

Еврейски първоначални училища: Конушка ок. 1 училище, 1 учител, 15 момчета и 13 момичета. Пловдивска ок. 2 училища, 8 учители, 8 учителки, 208 момчета и 248 момичета.

Забълъжка. Пръвъ учебната година сж напуснали училищата 21 момчета и 6 момичета.

Френски първоначални училища: Пловдивска ок. 3 училища, 6 учители, 3 учителки, 49 момчета и 83 момичета.

Забълъжка. Пръвъ пълната учебна година само едно момиче е напуснало училището.

tantes: arrond. de Philippopoli 1 école 2 maîtresses, 32 garçons et 13 filles.

Remarque. Durant l'année scolaire ont cessé de fréquenter l'école 6 garçons et une fille.

Ecoles primaires Bulgares-Musulmanes: arrond. de Konousch 1 école, 1 maître, 24 garçons et 15 filles; arrond. de Philippopoli 1 école, 3 maîtres, 55 garçons et 34 filles; arrond. de Roupetchos 17 écoles, 23 maîtres, 323 garçons et 320 filles.

Remarque. Durant l'année scolaire ont cessé de fréquenter les écoles 8 garçons et 14 filles.

Ecoles primaires Grecques: arrond. de Konouch 7 écoles, 12 maîtres, 5 maîtresses, 777 garçons et 316 filles; arrond. de Philippopoli 2 écoles, 4 maîtres, 4 maîtresses, 241 garçons et 231 filles.

Remarque. Durant l'année scolaire ont cessé de fréquenter l'école 247 écoles et 94 filles.

Ecoles primaires Arméniennes: arrond. de Philippopoli 2 écoles 3 maîtres, 2 maîtresses, 69 garçons et 66 filles.

Remarque. Ont cessé de fréquenter les écoles durant l'année scolaire 4 garçons et 9 filles.

Ecoles primaires Israélites: arrond. de Konousch 1 école, 1 maître, 15 garçons et 13 filles; arrond. de Philippopoli 2 écoles, 8 maîtres, 8 maîtresses, 208 garçons et 248 filles.

Remarque. Durant l'année scolaire ont cessé de fréquenter les écoles 21 garçons et 6 filles.

Ecoles primaires Françaises: arrond. de Philippopoli 3 écoles, 6 maîtres, 3 maîtresses, 49 garçons et 83 filles.

Remarque. Durant toute l'année scolaire une fille seulement a cessé de fréquenter l'école.

Забавачници. — Ecoles maternelles.

ОКОЛИИ	Числото на забавачниците Nombre des écoles primaires					Всичко — Total	Числото на учител. — Nombre des maîtres	Числото на учениците Nombre des élèves		Всичко Total	Arrondissements
	Български Bulgares	Гърцки Grecques	Еврейски Israélites	Ерменски Arméniens	Момчета Garçons			Момчета Filles			
Пловдивска	7	—	—	—	7	7	388	365	753	Philippopoli	
"	—	3	—	—	3	6	102	126	228	"	
"	—	—	1	—	1	3	95	105	200	"	
"	—	—	—	1	1	2	30	37	67	"	
Станимашка	4	—	—	—	4	4	123	120	243	Stanimaka	
"	—	3	—	—	3	6	151	352	503	"	
Всичко	11	6	1	1	19	28	889	1105	1994	Total	

Срѣдни училища. — Ecoles secondaires.

ОКОЛИИ	Числото на Nombre de			Всичко Total	Числото на Nombre de		Всичко Total	Arrondissements
	Училищ. Ecoles	Учители Maîtres	Учителки Maîtresses		Момчета Garçons	Момчета Filles		
Пловдивска . .	8	24	11	35	—	—	—	Philippopoli
Сърнеогорска . .	2	5	—	5	—	—	—	Serneno-Gora
Конушка	—	—	—	—	—	—	—	Konousch
Рупчоска	—	—	—	—	—	—	—	Rouptchos
Стрѣмска	8	13	12	25	—	—	—	Stremska
Овчехълмска . .	1	3	—	—	—	—	—	Ovtche-Helm
Всичко . .	19	45	23	388	—	—	—	Total

Освѣтъ спомънатитѣ въ горната таблица 19 срѣдни училища, въ окръга има една мъжка и една дѣвическа държавни гимназии; едно земеделческо училище при с. Садово; двѣ трикласни държавни училища въ г. Станимака и въ с. Орѣхово, които сж били посѣщавани отъ 849 ученици и 282 ученички съ 57 учители и 6 учителки. Има още една Българо-Католическа семинария, и едно француско училище.

En outre des 19 écoles secondaires indiquées dans le tableau ci-dessus, il y a aussi dans le département: un gymnase pour garçons et un autre pour filles; une école d'agriculture à Sadowo: deux écoles à 3 classes, aux frais de l'Etat; à Stanimaka et au village de Oréhowo; ces écoles ont été fréquentées par 849 garçons et 282 filles. Y enseignent 57 instituteurs et 6 institutrices. On y compte aussi aussi dans le département un seminaire Bnlgaro-Catholique et une école Française.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци: Окръженъ бюджетъ, приходъ: 232507 лева.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants du département.

Окръженъ градъ: Пловдивъ. Народно-население: 36033 жители. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 887700 лева. Окръженъ управителъ: М. П. Горбановъ. Окол. начальникъ: П. Касъровъ.

Съдилища. Пловдивски Апелативенъ съдъ. Прѣдсѣдатель: Г. Груевъ. Подпрѣдсѣдатель: П. Анастасовъ. Членове: Вл. Петковъ, Пѣю Бъчваровъ, П. Бачурски, Юр. Данчевъ, Д-ръ Г. Пранджовъ. Прокуроръ: Д. Минковъ, Помощникъ: Ив. Милковъ. Пловдивски окръженъ съдъ. Прѣдсѣдатель: Н. Лафчиевъ. Подпрѣдсѣдатели: Ст. Шаповъ, Д-ръ К. Юруковъ. Членове: Евл. Пулиевъ, Ст. Паскалевъ, М. Станишевъ, Н. Бойкинчевъ, Ив. Павловъ, Ив. Мачевъ, Д-ръ Ив. Панаютопуловъ, Н. Николаевъ, Т. Маневъ. Съдебни слѣдователи: Ив. Поповъ, Хар. Станиславовъ, Т. Стоиловъ, Г. Стефановъ. Нотариуси: Т. Власаковъ, Д. Г. Аджаровъ. Прокуроръ: А. Бернкопфъ. Помощници: П. Томовъ, Д-ръ Н. Янчевъ. Директоръ на затвора: М. Кънчевъ. Лѣкаръ: Д-ръ Янколовъ. I Мирови съдия: Ст. Кръстевъ. II Мирови съдия: С. Каблешковъ. III Мирови съдия: А. Баламезовъ. Адвокати: Т. Георгиевъ, Хр. Георгиевъ, Т. Дараковъ, А. Зосиядисъ, М. Кардеринисъ, Н. Д. Каблешковъ, Т. Кръстевъ, Х. Китановъ, А. Мавридисъ, С. Н. Матъевъ, А. Недѣлевъ, В. Атанасиядисъ, Д. Ахланли, Ив. Андоновъ, М. Багаревъ, И. Балтовъ, С. С. Бобчевъ, С. Буковъ, А. И. Гисса, Н. Генадиевъ, Х. А. Геровъ, Д. А. Самоковлиевъ, Н. Стойковъ, Р. Сочински, С. Кришевски, С. Стойновъ, С. Сейковъ, Г. Киру, Х. Ивановъ, Т. А. Исмиянъ, Ив. Тодоровъ, М. Тодоровъ, В. Недѣлевъ, М. Поповъ, Н. И. Пападопуловъ, Н. Павлитисъ, П. А. Романо, Г. Стефановъ, Г. Стойковъ, Д. И. Стамболовъ, Х. Панчевъ, Л. А. Романо.

Земледѣлческа касса: контролъеръ: Г. Веженовъ. Кассиеръ: Н. Джаджовъ.

Медицински лѣкари, докторитѣ: Хр. Аджаровъ, С. Алкалай, С. Андониядисъ, Гр. Божанисъ, Ар. Вентилосъ, Мих. Владосъ, А. Вълковичъ, Д. Грѣбена-ровъ, Н. Л. Догоровъ, Т. С. Догановъ, А. Доксиядисъ, Д. Дуласъ, И. К. Драгомировъ, М. Коджабашевъ, С. А. Константинидисъ, Н. Д. Къйбашиевъ, А. П. Маламасъ, Г. П. Мачевъ, Ив. Д. Михайловски, К. Ив. Найденовичъ, П.

Budget du départem., recettes: 232507 levs. Chef-lieu du département: Philippopoli Population: 36,033 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 887,700 levs. Préfet: M. P. Gorbanow. Sous-préfet: P. Kassirow.

Tribunaux. Cour d'Appel à Philippopoli: Président: Georghi Grouew. Vice-président: P. Anastassow. Conseillers: VI. Petcow, P. Botchwarow, P. Batchoursky, Yor. Dantchew, Dr. G. Prandjow. Procureur: D. Min-cow. Substitut: Iv. Milcow Tribunal de 1er instance: Président: N. Laftchiew. Vice-présidents: St. Schamow, Dr. C. Youroucow Juges: Evl. Poulyew, St. Paskalew, M. Stanischew, N. Boykinkew, Iv. Pavlow, Iv. Mat-chew, Dr. Iv. Panayotopoulos, N. Nicolayew, T. Manew. Juges d'instruction: Iv. Poppow, Har. Stanislavow, T. Stoyanow, Georghi Stéphanow. [Notaires: T. Vlassakow, D. G. Adjarow. Procureur: A. Bernkopf. Substituts: P. Thomow, Dr. N. Yantchew. Directeur de la prison: M. Kintchew. Médecin: Dr. Yancolow. I juge de paix: St. Krestew. II juge de paix: S. Kableschkow. III juge de paix: A. Balamezow. Avocats: T. Georghiew, Chr. Georghiew, T. Daracow, A. Zossiyadis, M. Karderinis, N. D. Kableschkow, T. Krestew, Chr. Kitanow, A. Mavridis. S. N. Mathéew, A. Nédélew, V. Athanassiadis, D. Ahlanly, Iv. Andonow, M. Bagarew, I. Baltow, S. S. Bobtchew, S. Boucow, A. I. Guissa, N. Ghénadiew, H. A. Ghérow, D. A. Samacovliew, N. Stoicow, R. Sotchinsky, S. Skrischowsky, S. Stoicow, S. Seycow, Gh. Kirou, Chr. Ivanow, T. A. Ismiyan, Iv. Théodorow, M. Théodorow, V. Nedelew, M. Poppow, N. I. Pappadopoulos, N. Pavlitis, P. A. Romano, G. Stéphanow, G. Stoicow, D. I. Stambolow, Chr. Pantchew, L. A. Romano.

Caisse agricole: Contrôleur; G. Vé-jénow; Caissier: N. Djadjow.

Médecins: Docteurs: Chr. Adjarow, S. Alcalay, S. Antoniadés, Gr. Bojanis, Ar. Ventilos, Mich. Vlados, A. Voulcovitch, D. Grébénarow, N. L. Dago-rou, T. S. Doganow, A. Doxiadis, D. Doulas, I. C. Dragomirôw, M. Kodjabaschew, S. A. Constantinidés, N. D. Keniobaschiew, A. P. Malamas, G. P. Matchew, I. D. Michailowsky, C. Iv.

Ничковъ, Ив. П. Шоповъ, Г. Янеуловъ, В. Яниопуловъ, П. Бондаревъ. Ветеринари: Д. Бойкиновъ, Г. Бъчваровъ, Ив. Козаркиевичъ, Л. Ив. Малъевъ. Зъбни лѣкари: Аргозовъ, Н. Николаидисъ. Акушерка: Жюли Стаклеръ. Аптекари: Г. Ст. Димитровъ, Св. Каричъ, Д. В. Козановъ, Хр. Панашиядисъ, Хр. Сотирядисъ, Гавр. Токалиявъ, П. Фаловъ, А. Чуриловъ. Учл. инспекторъ: Ц. С. Арнауловъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на разни колонииални, манифактурни, желъзарски, стъкларски и други стоки: А & Г. Ананияди, А. Н. Липовацъ & С-ие, А. Ламбриниди, А. Петровъ, Ан Константиидисъ, Андонъ Х. Андоноглу & Синъ, Ат. Кръстевъ, Б. & С. Х. Астарожинъ, Бр. Шѣрибергъ, Бедросъ Х. Астарджиянъ, Бр. Х. & А. Сетянъ, Бр. Астарджиеви, Бр. Върбанови, Б. Мано-ловъ & С-ие, Г. Т. Теодоровъ, Дионисисъ Чувалясъ, Давидъ Фархи, Жакъ М. Поликарпъ, Э. & А. Хаджопуло & С-ие, Захариядисъ и Кеколосидисъ, Ив. А. Ковачевъ, Илия Николовъ, Коста Гичевъ, К. & П. Петропуло, Ково & С-ие, К. Димитриядисъ & Синъ, Костаки Д. Аладжаджи, Константинъ Самуелъ, Мих. Д. Желъзаровъ, Мих. Х. Ив. Стойчовъ, Мехмедъ Аджемъ Ибраимовъ, Оровди Бакъ, П. Я. Панаютовъ, П. Шилевъ, Парсахъ Манукиянъ и Братя, П. Конаки, Фридманъ & С-ие, Х. М. К. Шамданджиянъ, Хачикъ С. Етмеджиянъ, Юда Иосифъ Митрани, Д. Кюмиурджиоглу. Банкери: Българска индустриална и търговка банка, В. Х. Калчовъ, Ар. Алтхвалмязисъ. Несимъ Х. Е. Калевъ, Юда А. Митрани & С-ие, Я. & А. Стаматиядисъ. Търговецъ на жита: Аристиди Ямалидисъ. Земледѣлецъ: Ар. Гюмюшгерданъ. Прѣдприемачи: Б. Х. Калчовъ, Апостолъ Лазаровъ. Печатари: Ив. Андрѣевъ & К. Мандовъ, дружественна печатница „Съгласие“. Книго-продавци: Хр. Г. Дановъ, Бр. Кравареви, Д. Маневъ, Т. К. Хинтлиянъ, Тома Х. Михайловъ, Х. В. Гюмюшиянъ, Я. Х. Михаилъ. Часовникари и бижуттери: Абро Асадурянъ, Кеворкъ Г. Тевекелиянъ, Карлъ Швендтнеръ, М. Сукиасиянъ & М. Хугасиянъ, Такоръ Гарабетиянъ. Тююневи фабрики: Д. Ставридисъ & С-ие, Н. Либеновъ & С-ие.

Naïdenovitch, P. Nitchkow, Iv. P. Schoprow, G. Yancoulow, V. Yanopoulos, P. Bondarew. Vétérinaires: D. Boykinow, G. Botchvarow, Iv. Kozarkievitch, L. Iv. Maléew. Dentistes: Argasow, N. Nicolaidés. Accoucheuse: Julie Stakler. Pharmaciens: G. St. Dimitrow, Iv. Karich, D. V. Kozanow, Chr. Panoussiyadis, Chr. Sotiriades, Gavv. Tocaplian, P. Philow, A. Tchou-riolos. Inspecteur des écoles: Tz. S. Arnaoudow.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de ferronnerie, de verrerie et autres articles: A. et G. Ananiadi, A. N. Lipovatz et C-ie, A. Lambrinidi, A. Petrow, An. Constantinidés, A. Hadji Andonoglou et fils, A. Krestew, B. et S. Hadji Astarojoyan, Sternberg frères, Bedros H. Astartjian, H. et A. Setan frères, Astartjiévi frères, Varbanovi frères, Vassil Manolow et C-ie, Georghi T. Théodorow, Dionissis Tzoucalas, David Farchi, Jacques M. Polycarpe, Z. et A. Hadjopoulo et C-ie, Zachariadis et Kekolossidis, I. A. Kovatchew, Iliia Nicolow, Costa Yitchew, C. et P. Pétropoulo, Kowo et C-ie, C. Dimitriadis et fils, Costachi D. Aladjadji, Costantin Samuel, Mich. D Jélézarow, Mich. Hadji Iv. Stoitchew, Mehmed Adjem Ibrahimow, Orosdi Bak, P. Y. Panayotow, P. Schilew, Parseg Manoukyan et frères, P. Kanaky, Friedman et C-ie, Hadji M. Ç. Chamdandjyan, Hatchik S. Etmekdjyan, Judas Jossif Mitranay, D. Kumurdjioglou. Banquiers: Banque Bulgare d'industrie et de commerce, Bogdan Hadji Kaltchow, Ar. Altinalmazis, Nessim H. E. Kalew, Judas A. Mitranay et C-ie, J. et A. Stamatiadés. Négociant en céréales: Aristidi Yamalidis. Agriculteur: Athan. Gumuschgherdan. Entrepreneurs: Bogdan Hadji Kaltchow, Apostole Lazarow. Imprimeries: Iv. Andréew et C. Mandow, L'imprimerie de la Société „Soglassié“. Librairies: Chr. G. Danow, Kravarevi frères, D. Manew, T. C. Hintlian, Thomas Hadji Michailow, H. B. Gummu-schian, Y. Hadji Michail. Horlogers et Bijoutiers: Abro Assadourian, Kevork Y. Tevekeliyan, Carl Schwendtner, M. Souakissiyen et M. Houyassian, Tacor Garabétian. Fabriques de tabac: D.

Шивачи съ складове отъ готови дрѣхи и разни материи за дрѣхи: Андреасъ Христоудюлъ, Аристидисъ Руссисъ, Бр. П. Калпакчиеви, Георги Евстратидисъ, Димитри Михаилдисъ, Ив. Дончовъ, Израелъ Берштейнъ, Йосефъ Арианъ, Михаилъ Попповъ, Никола Сарафоглу, Хр. Славовъ. Кундураджи: Бр. Анастасови, Киро Николовъ, М. Константиновъ, Салчо Дафовъ, Хр. О. Графаловъ, Щерю Димитровъ. Магазины съ готови дрѣхи: Синай Ескинази, Синай Ескинази & С-ие, Хр. Марикийнъ. Фабрики за бира: Фридрихъ Лаушманъ, Фрикъ & Сулцеръ. Работилница за разни механически и земледѣлчески инструменти и желѣзарски надѣлия: Ат. Тодоровъ, Никола Димитровъ. Винари (на едро): Българското търг. винарско дружество „Изворъ“, Андонъ Станевъ, Г. Ив. Дживизовъ. Сладкарници: Бр. Кирова, Навко Кючукъ & Аргиръ Груевъ, Савва Юрдановъ, Хр. Алековъ. Кожухари: Тодоръ Драгиевъ, Филипъ Георгиевъ, Д. Паша Симовъ & Хр. К. Митановъ, Климентъ Димовъ, Маринъ А. Юруковъ. Складъ отъ разни пияна, музикални инструменти и разни други стоки: Вълко Ивановъ. Фабрика на разни спиртни питиета: Витанъ Криковъ. Сарафъ: Димитръ А. Дадачовъ. Комисионери-експедитори: Конъ & Митлеръ, Шенкеръ & С-ие.

Стрѣмска околия.

Околийски градъ: Карлово. Народо-население: 7673 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 56970 лева. Окол. началникъ: М. Павловъ. Мир. съдия: Ив. П. Божковъ. Нотариусъ: Спасъ Цветковъ. Адвокати: Д. Н. Митевъ, И. Крусе, П. Раевъ. Т. И. Поповъ, В. Яковлевъ.

Земледѣлческа каса: Контрольеръ: И. Коюнджиевъ. Кассиеръ: Хр. Астарджиевъ.

Медицински лѣкаръ: Д-ръ Г. М. Рималовски. Аптекарь: Л. З. Бергеръ. Училищенъ инспекторъ: Б. Величковъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. 2 фабрики за вълнени платове, шаяци и сукна и пр. въздигнати отъ покойния Евлогий Георгиевъ. Търговци на колониялни, манифактурни, желѣзарски, стькларски и други стоки: Бр. Павелъ & Никола Хр. Пулеви, Бр.

Stavridis et Cie, N. Libanow et Cie. Tailleurs avec dépôts d'habits confectionnés et diverses étoffes pour habits: Andréa Christodoulos, Aristidis Rousis, P. Kalpaktchiévi frères, Georghi Evstradiadès, Dimitri Michailidès, Ivan Dontchow, Israel Bernstein, Jossif Ariyan, Michail Poppow, Nicolas Sarafoglou, Chr Slavow. Cordonniers: Anastassovi frères, Kyro Nicolow, Michail Constandinow, Saltcho Daphow, Chr. N. Graphalow, Shtério Dimitrow. Marchands d'habits confectionnés: Sinay Eskinazy, Sinay Eskinazy et Cie, Chr. Mariykin. Fabriques de bière: Frédéric Lauschmann, Frik et Sultzter. Ateliers pour divers instruments agricoles, mécaniques et forges: Athanase Théodorow, Nicolas Dimitrow. Marchands de vin en gros: Société vinicole bulgare „Izvor“, Andon Stanew, Georghi Iv. Djévizow. Confiseries: Kyrovi frères, Nako Koutchoukow et Arghyri Gronew, Sava Yordanow, Chr. Alécow. Peaussiers: Théodore Draghiew, Philippe Georghiew, D. Pappa Simon et Chr. C. Mitanow, Klimente Dimzow, Marine A. Youroukow. Dépôt de pianos, d'instruments de musique et autres: Velco Ivanow. Fabrique de diverses boissons alcooliques: Vitan Krinkow. Changeur de monnaies: Dimitri A. Dadatchow. Commissionnaires-Expéditeurs: Kon et Mittler, Schenker et Cie.

Arrondissement de Karlovo.

Chef-lieu de l'arrondissement: Karlovo. Population: 7,663 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 56,970 levs. Sous-préfet: M. Pavlow. Juge de paix: Ivan P. Bojkow. Notaire: Spass Tzvetkow. Avocats: M. D. Matkow, I. Kronssé, P. Rayew, T. Iv. Poprow, V. Yacovliw.

Caisse agricole: Contrôleur: I. Kouyoumdjiew; Caissier: Chr. Astartdjiew. Médecin: Dr. G. M. Rimalowsky. Pharmacien: L. Z. Berghère. Inspecteur des écoles: Bogdan Velitchkow.

Principaux industriels et commerçants: 2 fabriques de tissus en laine, chayaks, draps, etc. installées par feu Evl. Ghéorghiew. Marchands de denrées coloniales d'objets manufacturés, de ferronnerie, de verrerie et autres articles: Pavel frères et Nicolas Chr.

Донкови, Ботю Никовъ, Бр. Райкови, Бр. Копринарови, Бр. М. Астарджиеви, Гр. Фурнаджиевъ, Дим. Г. Патъмовъ, Дончо Филчовъ, Никола Г. Кабзмановъ, Недко М. Топаловъ, П. Янкуловъ, Т. Ив. Еякинъ, Хр. Донковъ. Фабрики за тютюнь: Бр. М. Астарджиеви, Н. Козаровъ & Ив. Ивановъ. Производители на гюлово масло: Генчо С. Сарафовъ, Конст. А. Чешмеджиевъ, Ник. Ив. Козаровъ, Стефанъ Кьойбашиевъ. Печатница съ складъ отъ разни книги и канцелярски принадлежности: Бр. Н. Митови. Гайтанджия: Д. Г. Дебенепа.

Конушка околия.

Околийски градъ: Станимака. Народо-население: 13089 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 119000 лева. Окол. началникъ: Хр. Марковъ. I Мир. съдия: М. Ивановъ. II Мир. съдия: Гр. П. Димитровъ. Адвокати: И. П. Анастасопулъ, В. Пападопулъ, А. К. Сочевъ, Л. Д. Чепариновъ.

Земледѣлческа каса: Контрольеръ: Р. Фингаровъ. Кассиеръ: Хр. Арабаджиевъ.

Медицински лѣкари, д-ритѣ: Хр. Н. Казанлъшевъ, С. Ф. Николу, Н. Пендовелисъ, Я. Димовъ, П. В. Димитровъ, П. Гавровски. Аптекарь: А. Лимонидисъ. Училищенъ инспекторъ: Ив. Владимировъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониялни, манифактурни, желѣзарски, стькларийни и други стоки: Апостолаки П. Димитриу, Ап. Кабадан, Атанасъ Аврамовъ, Анастасъ Млячо, Ангелаки Тодоровъ, Апостолъ Кара-Пача, Ат. К. Шубара, Бр. Х. Андонъ Беждрамови, Бесале Бенхасъ, В. Г. Басмаджиевъ, Георги Я. Табакъ, Д. Воскидисъ, Ив. Господиновъ, Ставри Сидерисъ, Сотиръ К. Примикириадисъ, Стеф. Мерджановъ, Тодоръ Христовъ, Тома Ат. Калочъ, Янко Парамбука, Яни Дица, Янко Вълковъ, Якиръ Рубевъ. Акционерно аноп. дружество „Свила“ за точение коприна, съ 200000 лева капиталъ. Фабрика за тютюнь: Бр. Омерови. Работилница за разни мебели: Бр. Чешмеджиеви. Шивачи и продавачи на готови дрѣхи: В. Хурмузисъ, Бост. Димитровъ, Никола К. Т. Маведонски, Тодоръ Вълчановъ. Часовникарь: Д-ръ Мостенъ Николовъ. Са-

Poulevy, Doukovi frères, Botin Nikow. Raucovi frères, Koprinarovi frères, M. Astartjievi frères, Gr. Fournadjiew, D. F. Patemow, Dontcho Filchow, Nicolas G. Kabzemanow, Nedco M. Tapalow, P. Yancoulow, Todor Iv. Enkin, Chr. Doncow. Fabriques de tabac: M. Astartjievi frères, N. Kozarow et Iv. Ivanow. Négociants en essence de roses: Gentcho S. Saraphow, Const. A. Tchesmédjiew, Nic. Iv. Kozarow, Stephan Keuibaschiew. Imprimerie, librairie et papeterie: N. Mitovi frères. Fabricant de gaïtan: D. G. Débénetsa.

Arrondissement de Konousch.

Chef-lieu de l'arrondissement: Stanimaka. Population: 13,089 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 119,000 levs. Sous-préfet: Chr. Marcow. I juge de paix: M. Ivanow. II juge de paix: Gr. P. Dimitrow. Avocats: I. P. Anastassopoulos, V. Pappadopoulos, A. C. Sotchow, L. D. Tchéparinow.

Caisse agricole: Contrôleur: R. Fin-garow; Caissier: Chr. Arabadjiew.

Médecins: Chr. N. Kazanlischkow, S. F. Nikoglou, N. Pendovélis, Y. Dimow, P. V. Dimitrow, P. Gabrowsky. Pharmacien: A. Limonidas. Inspecteur des écoles: Iv. Vladimirov.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de ferronnerie de verrerie et autres articles: Apostolaki P. Dimitrion, Ap. Kabaday, Ath. Avramow, Anastase Mliatcho, Anghélaki Todorow, Apostole Kara-Patcha, Ath. C. Choubara, Hadji Andon Bejdramovi Prères, Bessalé Pinhas, V. G. Basmadjiew, Gheorghî Ya. Tabac: D. Voskydès, Iv. Gospodinow, Stavri Sideris, Sotir K. Primikyriadès, Stef. Merdjanow, Todor Christow, Thomas A. Kalotch, Yanco Parambouca, Yani Ditzza, Yanko Velcow Yak. Rouben. Société anonyme par actions „Svila“ pour filature de soie, avec 200000 levs de capital. Fabrique de tabac: Omerovi Frères. Atelier de menuiserie pour divers meubles: Tchesmédjievi Frères.

Tailleurs et marchands d'habits confectionnés: Vasil Hourmouzis, Const. Dimitrow, Nikolas K. T. Makedonsky, Todor Veltchanow. Horloger: Demosthène Nicolow. Fabricant de savons:

пунджия: Ив. Димитровъ. Кондураджи: Ив. Свиркаровъ, Яни Панайотовъ, Янко А. Прашка. Винопроизводители: Х. Василъ Пангалу, Ац П. Ламбровъ, Власко П. Георгиевъ, Кирко Х. Атанасовъ, Теофилъ Константиновъ, Теодоси Вальтара, Тома Кузметца. Фотографъ: С. Томайдисъ. Сладкарница: Хр. К. Мардасъ.

Овчехлъмска околия.

Окол. сѣдалище: Голѣмо-Конаре. Народонаселение: 3862 жители. Окол. началникъ: Г. Старирадовъ. Мировий сѣдия: Хр. Ивановъ. Адвокати: Василъ Динчовъ, Станко Стайковъ.

Земледѣлческа каса: Контрольеръ: А. Мадросовъ. Кассиеръ: А. Ст. Бождаровъ.

Медицински лѣвари, докторитѣ: К. Аджемианъ, Х. Ив. Арнаоуглу. Училищенъ инспекторъ: Ц. С. Арнаудовъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Манифактураджи: П. Ихтиманлията, Хр. Микишаровъ, Братия Обръйкови. Гостилничари: Н. Краевъ & С-ие, Аргиръ Вълковъ. Търговци съ колониални и други стоки: Ат. Кръстевъ, Т. Маринчешки, Георги Пазарджиклията, Константинъ Ганукъ, Ив. Джуджевъ, Цоне Узуновъ, Ангелъ Костовъ, Георги Шаранковъ.

Рупчоска околия.

Окол. сѣдалище: с. Чепеларе. Народонаселение: . . . жит. Окол. началникъ: Д. Маневъ. Мировий сѣдия: П. Разсувановъ.

Земледѣлческа каса: Контрольеръ: Г. Димитровъ. Кассиеръ: В. Ивановъ.

Сърнено-горска околия.

Окол. сѣдалище: с. Брѣзово. Народонаселение: 2637 жит. Окол. началникъ: И. Х. Грозевъ. Миров. сѣдия: Люб. Димитровъ. Адвокати: М. Поповъ, Н. Саввовъ.

Земледѣлческа каса: Контрольеръ: Г. Минчевъ. Кассиеръ: Н. Анастасовъ.

Медицински лѣкаръ: Д-ръ А. Диамандиевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Земледѣлци: Георги Чорбаджийски, Цветко Петковъ, П. Добревъ, Ст. Василевъ, Ив. Минчевъ, К. Стояновъ, Маринъ Деневски, Стайко Стояновъ, Цв. Митевъ, Вѣлю Маноловъ,

Iv. Dimitrow. Cordonniers: Iv. Svircarow, Yani Panayotow, Zanco A. Prachka. Marchands de vins: Hadji Vassil Pangalow, Andon P. Lambrow, Vlassiu P. Gheorghew, Kirco Hadji Athanassow, Théophile Constantinow, Théodossi Valtara, Thomas Kouzmétza. Photographe: Spiro Thomaydès. Confiserie: Chr. C. Mardas.

Arrondis. de Ovtché-Helm.

Chef-lieu de l'arrondissement: Golemo-Konaré. Population: 3862 habitants. Sous-préfet: G. Staryradow. Juge de paix: Chr. Ivanow. Avocats: Vassil Dintchow, Stanco Staycow.

Caisse agricole: Contrôleurs: A. Madrossow; Caissier A. St. Bojdarow.

Médecins: Drs. K. Adjemyan et Chr. Iv. Andonoglou. Inspecteur des écoles: Ts. S. Arnaoudow.

Principaux industriels et commerçants: marchands d'objets manufacturés: P. Ihtimanliata, Chr. Mikicharow, Obreycovi Frères. Restaurateurs: N. Kraew & Cie, Arghire Velcow. Marchands de denrées coloniales: Ath. Krestew, T. Marintchesky, Gheorghy Pazardjikliata, Konstandin Ganouk, Iv. Djoudjew, Tzoné Onzounow Anghel Costow, Gheorghy Charancow.

Arrondissement de Rour-tchos.

Chef-lieu de l'arrondissement: Tchepélééré. Population Sous-préfet: D. Manew. Juge de paix; P. Razsoukanow.

Caisse agricole: Contrôleur: G. Demirov; Caissier: V. Ivanow.

Arrondissement de Serne-no-Gora.

Chef-lieu de l'arrondissement: Brézowo. Population: 2637 habitants. Sous-préfet: Iv. Hadji Grozev. Juge de paix: Liub. Dimitrow. Avocats: M. Poppow, N. Savow.

Caisse agricole: Contrôleur: G. Mintchew; Caissier: N. Anastassow. Médecin: Dr. A. Diamandiew.

Principaux industriels et commerçants. Agriculteurs: Gheorghy Tchorbadijisky, Tzwetco Petcow, P. Dobrew, St Vassilew, Iv. Mintchew, C. Stoyanow, Marin Denewsky, staïko Stoyanow, Tzw. Mitew, Vellu

Райчо Узуновъ. Фабриканти на спиртъ. Маноловъ, Райчео Оузунувъ. Distilleries: Randelow Moldovansky & Cie, Коларовъ. Книжари: М. Маневъ, Стою Павуновъ. Търговецъ: Раднио Адърски. Хотелджия: Ав. Калчовъ. Iv. Kolarow. Librairies: M. Manew, Stoyu Pavounow. Commerçant: Radniu Adersky. Restaurateur: Ab. Kaltchow.

Плѣвенскій окръгъ. — Département de Plewna.

Околии	Числото на населениѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — kam.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Луковитска	—	23	—	23	—	16	16	903,1	6127	34978	Loukovite
Плѣвенска.	1	50	—	51	1	27	28	1780,4	9947	64312	Plewna
Всичко .	1	73	—	74	1	43	44	2683,4	16074	99290	Total

Распределение на населението по вѣроисповѣданіе.
Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мусулм. Musulm	Евреи Israélites	Католици Catholiqu.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Луковитска . . .	32035	2940	2	—	1	34978	Loukovite
Плѣвенска . . .	59575	4212	406	71	48	64312	Plewna
Всичко .	91610	7152	408	71	49	99290	Total

Земледѣлие. Произвѣдѣнията на тоя окръгъ сѣ: пшеница, кукурузъ, ечимигъ, просо, сѣно ипр. Лозарството и винарството, както и обработванieto на тютюна сѣставляватъ едни отъ главнитѣ источници за поминъка на населението и особено винарството. Обработванieto на земята се извършва по примитивенъ начинъ; нѣкои подобрения впрочемъ, доста забѣлжителни, сѣ направени въ послѣдне време.

Повърхността на обработваната земя въ тоя окръгъ е: 39.692, хектара, отъ които 29.935,56 хектара въ Плѣвенска околия, и 9.756,64 хектара въ Лукувитска околия.

Agriculture. Le département produit surtout du froment et blés divers, des maïs, orges, seigles, avoines, millet, foin etc; la viticulture et le tabac sont les principales ressources du département, surtout la vigne. Les procédés de culture sont des plus primitifs quoiqu'avec une tendance marquée à l'amélioration.

Il y a en tout 39692, hectares de terre labourée dans ce département, dont 29935,56 pour l'arrondissement de Pleven, et 9756,64, pour celui de Loukovitza.

Въ слѣдующата таблица сж показани въ килограмми и литри, приблизително, количествата на земнитѣ произведения въ тоя окръгъ. Исчисленията сж направени като се взе за основа срѣдната реколта отъ 1895 година.

Le tableau suivant indique approximativement la quantité en kilogrammes de la récolte des divers produits du sol en prenant pour base des évaluations la récolte moyenne de 1895.

Околии Arrondissements	Въ килограмми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Яченикъ Orge	Ржъ Seigle
Плѣвенска Plevna . . .	21,472,635	19,984,639	4,859,725	4,706,747
Луковитска Loukovite . . .				
Всичко .	21,472,635	19,984,639	4,859,725	4,706,747

Въ килограмми — En kilogrammes					Околии Arrondissements
Овесъ Avoine	Просо Millet	Сѣно Foin	Фий Vesce	Калчица Chanvre	
2,820,045	387,140	17,518,000	—	—	Плѣвна Плѣвенска Loukovite Луковитска
2,820,045	387,140	17,518,000	—	—	

Лозарство и винарство. Лозарството и винарството както и земледелието сж главнитѣ източници за поминъка на населението, и особено за Плѣвенската околия. Но, за нещастие, филоксерата се е появила въ 1891 год. До 1895 год. тя бѣ заразила само 39 хектара лозя, но отъ 1895 до 1896 год. тя се распространи и на други още 40 хектара. Енергически мѣрки сж взети за изчезаването на тая зараза, но развитието ѝ прѣвъ послѣдната година обезсърди лозаритѣ.

Реколтата прѣвъ 1895 год. бѣ твърдѣ изобилна.

Вино . . .	19,437,353	литри
Ракия . . .	2,395,683	"
Конякъ . .	100,000	"
Оцетъ . . .	168,637	"

Тютюнъ. Отъ 1894 год. обработването на тютюна ся е развило значително, но до сега 9 хектара земя само сж били обработени съ тютюнъ, и то

Viticulture. La viticulture est avec les céréales la principale ressource de la population surtout dans l'arrondissement de Plevna. Malheureusement le phylloxera a fait son apparition en 1891. Jusqu'en 1895, il n'avait infesté que 39 hectares, mais de 1895 à 1896 le fléau s'est étendu à 40 nouveaux hectares. Des mesures énergiques sont prises, mais son développement de la dernière année a découragé les viticulteurs.

La récolte de 1895 était très-abondante,

Vin	19,437,353	litres.
Eau-de-vie	2,395,683	"
Cognac	100,000	"
Vinaigre	168,637	"

Tabac. La culture du tabac se développe sensiblement depuis 1894. On ne compte cependant encore qu'environ 9 hectares de terre employés à

по примитивенъ начинъ. Контрабандата е огромна. Отъ Юлий 1895 г. до сжщий мѣсецъ 1896 год. повече отъ 1200 контрабандисти сж били уловени и наказани съ глоби, които възлизатъ на 285,069 лева.

Градинарство и овоцарство. Много сж занемарени градинарството и овоцарството въ тоя окръгъ, и производенията имъ не сж достатъчни за нуждитѣ на мѣстното население.

Копринарство. Доста значителни успѣхи сж направени отъ 1894 г. но копринарството, а особено въ Луковитската околия, гдѣто прѣвъ 1896 год. числото на производителитѣ възлизло на 1037 семейства, когато въ Плѣвенската е било 369, а всичко по цѣлия окръгъ 1406 семейства. Прѣвъ 1895 е имало 874 производители, а прѣвъ 1894 г. 382; — 875 унци буб. но сѣме е било извадено прѣвъ 1896 г. и отъ всѣка една уncia се получи 45—60 килограмма пашкули.

Пчеларство. Отъ день на день пчеларството се изоставя, вследствие вноса на захарта, и голѣмото изобилие на иностранный воскъ. По цѣлия окръгъ за сега има всичко 2357 кошари пчели.

Гори. Пространството на горитѣ въ Плѣвенскій окръгъ възлиза на 38,358,5 хектара, разпрѣдѣлени както слѣдва:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant			Всичко Total	Arrondissements
	държав. à l'Etat	общин. aux Communes	част. лица des particul.		
Плѣвенска . . .	914,4	8941,1	8748,8	18604,3	Plevna
Луковитска . . .	1194,4	1993,9	16565,9	19754,2	Loukovite
Всичко . . .	2108,8	10935,0	25314,7	38358,5	Total

Най-главитѣ видове дървета сж: джбъ, брѣстъ, върба, габара, липа, яворъ и пр.

По възраст горитѣ се разпрѣдѣлятъ както слѣдва:

cette culture. De plus, les procédés employés continuent à être des plus primitifs et la contrebande est énorme. De juillet 1895 à juillet 1896 on a saisi plus de 1200 contrebandiers, auxquels il a été infligé des amendes s'élevant à une somme totale de frs. 285.069.

Jardins potagers et fruitiers. La culture de ces jardins est beaucoup trop négligée et la production du département ne suffit même pas à la consommation.

Sériciculture. Depuis 1894 cette industrie fait des progrès considérables, surtout dans l'arrondissement de Loukovitza.

Dans cet arrondissement on comptait en effet, en 1896, 1037 éleveurs de vers à soie, alors que celui de Plevna n'en comptait que 369, soit en tout 1406. En 1895 il n'en existait que 874, et en 1894, 382. On a distribué en 1896 875 onces de graines, et la récolte a donné de 45 à 60 kilos de cocons à l'once.

Apiculture. De plus en plus délaissée à cause de l'importation du sucre et de la grande abondance de provenance de l'étranger.

On compte dans ce département à peine 2357 ruches.

Forêts. Les forêts occupent dans ce département une superficie totale de 38 358,5 hectares ainsi divisés.

Les principales essences sont: chêne, bouleau, saule, charme, tilleul, platane, frêne etc.

Par âge, les forêts se répartissent de la façon suivante:

Околии	Гори съ възраст отъ — Forêts âgées de						Arrondissement.
	години 7—9 ans	години 10 ans	години 15 ans	години 20 ans	години 40 ans	год. нагорѣ отъ 50 ans et plus	
Плѣвенска	8682,5	178895	3959,2	162,8	2100	1880) Plewna) Loukovite
Луковитска							
Всичко	8682,5	178895	3959,2	162,8	2100	1880	Total

За задѣсяването на опустошенитѣ гори, направени сѫ държавни пепиниери въ Плѣвенъ, Луковитѣ и Чалж-Соватъ, и други 30 общински, въ които има повече отъ 80000 дървета отъ 3 до 6 години.

Скотовѣдство. Въ разни и много мѣста изъ окръга, а особено покрай рѣкитѣ Искъръ и Витъ изобилствуватъ естествени ливади, които даватъ възможност на населението да оглѣдва голѣми количества добитѣкъ. Освѣнъ това пасищата и ливадитѣ естествени или искусствени не сѫ изложени, по мѣстоположението си, на силнитѣ вѣтрове и прѣдставляватъ слѣдователно най-добритѣ условия за скотовѣдството. Добитѣка при това, е могоброенъ и се много търси, тъй като е прѣпоръченъ за подобрене породата на добитѣка по другитѣ окръзи.

Слѣдующата таблица показва числото на добитѣка въ цѣлия окръгъ и по околии прѣвъ 1895 год

Pour le reboisement des forêts devastées, on a créé à Plewna, Loukovitsa et Tehali-Sovat, plus de 30 pépinières communales, où se trouvent, en tout, plus de 80.000 arbres de trois à 6 ans.

Elévation. Dans plusieurs localités du département, sur les bords de l'Isker et du Wid, des pâturages abondants permettent l'élevage, en grande quantité, du bétail. De plus ces pâturages et prairies artificielles ou naturelles sont abritées des vents violents et se trouvent dans les meilleures conditions. Aussi le bétail est-il nombreux et recherché. Il a été recommandé pour servir à l'amélioration de la race dans les autres départements.

Ci-dessus le tableau indiquant le nombre des bestiaux, par espèce, existant dans chacun des arrondissements du département en 1895.

Околии Arrondissements	Конѣ Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Mâgares Anes	Биволи Bœufs	Волове, крави, телеца - Vaches, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Луковитска Loukovite	2977	26	163	5077	15810	66082	15832	7624	53298	4953
Плѣвенска Plewna	10386	27	1103	9500	24149	160652	4026	11971	100417	7326
Всичко Total	13363	53	1266	14577	39959	226734	19858	19595	153715	12279

Търговия. Най-главнитѣ прѣдмети за изнасяние сѫ: хранитѣ и произвѣденията на скотовѣдството и земледѣлието, като: масло, сирене, вълна, кожи сурови, вина, ракия и пр. 12 търговски къщи по цѣлия окръгъ се занимаватъ съ изнасяние храни. Вносната търговия състои почти единствено въ колониални стоки.

Commerce. Le commerce a principalement pour objet l'exportation des céréales et des produits du bétail et de l'agriculture: beurre, fromage, laine peaux brutes, vins, eaux-de-vie etc. 12 maisons, dans ce département s'occupent de l'exportation des céréales

L'importation porte presque uniquement sur les produits coloniaux.

Промишленостъ и занаяти. Най-главнитѣ занаяти по цѣлия окръгъ сѫ: кундураджилка, табакълка, кожухарството, панталонджилка, дърводелството, тенежджилка, сапунджилка, свѣщарството и пр. Нѣкой отъ тия занаяти значително сѫ се подобрили и отговарятъ на нуждитѣ на населението. Има се надѣжда за по-голѣми подобрения въ бѣдѣще, благодарение на взетитѣ мѣрки отъ страна на правителството за покровителствуванието на мѣстната индустрия.

Въ Плѣвенскитѣ окръгъ има: 4 спиртни фабрики, които произвождатъ коняци, амеръ, мастика, ликьори и други спиртливни питиета; 3 печатници, 3 фабрики за содова вода и лимонада, 235 воденици, 28 тъпавици и 5 дараца за влачение вълна.

Народно просвѣщение. По цѣлия окръгъ има 83 първоначални училища които се посѣщаватъ отъ 6873 ученици. Числото на дѣцата подлѣжащи на дължително учение бѣ прѣвъ м. г. 9805. 245 учители и учителки прѣподаватъ въ тия училища.

Има още и 2 околийски училища съ по 4 класса, отъ които едното въ г. Плѣвенъ съ 597 ученици и 17 учители, а другото въ Луковитѣ съ 188 ученици и 5 учители.

Едно Винарско-Земледѣлческо училище има още въ тоя окръгъ при г. Плѣвенъ, основано прѣвъ 1890 г., което се посѣщава по настоящемъ отъ 66 ученици; годишния му бюджетъ възлиза на 45 110 лева.

Свѣстовни и кредитни учрѣждения. Въ окръга има двѣ земледѣлчески каси, едната въ Плѣвенъ а другата въ Луковитѣ. Въ специалния отдѣлъ за земледѣлческитѣ каси сѫ показани нужнитѣ свѣдения по прѣдлѣжитѣ 2 каси. Българската Народна Банка нѣма клоноу въ тоя окръгъ.

Свѣстовнитѣ дружества сѫ най-многобройни въ Плѣвенскитѣ окръгъ; таква има 19 съ единъ капиталъ отъ 1.388.582 лева.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци: Окръженъ бюджетъ, приходъ: 115.225 лева. Окръженъ градъ: Плѣвенъ. Народонаселение: 15.546 жители. Бюджетъ на

Industrie. Les principales branches de l'industrie cultivées dans ce département sont: la cordonnerie, tannerie, teinturerie, peausserie, taille et couture de vêtements, charpenterie, savonnerie et fabrication de bougies.

L'industrie a pris un développement considérable dans le département et suffit dès à présent aux besoins de la population.

On peut espérer mieux encore pour l'avenir grâce aux mesures de protection prises par le gouvernement

On compte dans le département de Plewna 4 distilleries produisant des cognacs, amers, mastic, liqueurs et autres boissons alcooliques, 3 imprimeries, 3 fabriques d'eaux gazeuses, 235 moulins à eau, 28 fouleries et 5 machines à cardage.

Instruction publique. Il existe dans le département 83 écoles primaires qui sont fréquentées par 6873 élèves seulement, au lieu de 9805 qui devraient s'y rendre L'enseignement est donné par 245 maîtres et maîtresses.

L'enseignement secondaire est donné dans deux écoles dont l'une à Plewna compte 4 classes et 597 élèves, avec 17 professeurs, et la seconde à Loukovitza avec 188 élèves et 5 professeurs.

Il existe, en outre, dans ce département une école d'agriculture et de viticulture fondée en 1890. Elle est fréquentée actuellement par 66 élèves et son budget annuel s'élève à 45.110 frs.

Institutions d'épargne et de crédit. Il existent dans ce département deux caisses agricoles, une par arrondissement. On trouvera au chapitre spécial consacré à ces institutions les renseignements qui s'y rattachent.

La Banque Nationale n'a pas de succursale dans ce département.

Les institutions d'épargne sont des plus nombreuses dans la région où on compte 19 avec un capital total de 1.388.582 levs.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants du département.

Budget du département, recettes. 115,225 levs.

градския съвѣтъ, приходъ: 166.910 л.
Окръженъ управителъ: Г. Великовъ.

Съдилища Плъвенскій окръженъ съдъ. Прѣдсѣдателъ: Ив. Желѣзковъ. Членове: Георги Вацовъ, Петко Даневъ. Д-ръ А. Н. Моневъ, Д-ръ Вл. Черневъ. Съд. слѣдователи: Мар. Мариновъ, Д. Димитровъ. Нотариусъ: Ив. Т. Вацовъ. Прокуроръ: Ст. Маноловъ. Помощникъ: Ионко Гунчевъ. Лѣкаръ: Д-ръ Бджезински. Миротий съдия: Н. Баламезовъ. Адвокати: Иванъ Ив. Доковъ, Х. Бурджевъ, Романъ Г. Гачовъ и С-ие, К. Вълчевъ, М. П. Векилскій, Р. Георгиевъ, Т. Дойчиновъ, Д. Н. Желѣзаровъ, П. Ивановъ, К. Н. Кирковъ, М. Х. Константиновъ, П. Минковъ, Л. Петровъ, П. Серевъ, Т. Табаковъ, Г. И. Узуновъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: С. Цанковъ. Кассиеръ: Ив. Караивановъ.

Медицински лѣкари, докторитѣ: Н. Гр. Башевъ, Вудрумъ Бернштейнъ, Бджезински Славовъ, Тодоръ Живковъ, Стефанъ Базаровъ, Марко Костовъ. Ветеринари: Д. Хр. Хасекиевъ, Г. Хазмановъ. Аптекари: Иванъ Каловъ, Ламби Петровъ, Францъ Хорачекъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Андовъ Янчевъ, търговецъ на разни бакалски стоки и брашна. Аврамъ Сопотлиевъ, съдържателъ на хотелъ „България“. Андрея Левтеровъ, търговецъ на колониални стоки, ножария и разни дървени материали. Бр. Палазови, търговци на разни бакалски стоки. Бр. Юрданови, търговци на колониални и желѣзарски стоки и вина. Василъ Н. Траяновъ, търговецъ на колониални стоки и вина. Г. Христовъ и Еминъ Тайровъ, сарачи. Георги Друмевъ, директоръ на кройческото училище „Общество“. Димитръ М. Шапкаровъ, книговецъ. Димитръ Д. Мъдраковъ, шивачъ и депоитъ на разни мѣстни вълнени тъканя. Димитръ Л. Бояджиевъ, притѣжателъ на хотелъ „Европа“. Иванъ Бурджевъ, желѣзаръ. Йерошамъ Б. Йозефъ, складъ отъ мъжски, женски и дѣтински дрѣхи. Ив. П. Печигаровъ, прѣдприемачъ и търговецъ на разни галантерейни стоки. Ив. Я. Чочевъ, складъ отъ разни желѣзари

Chef-lieu du département: Plewna. Population: 15,546 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 166,910 levs. Préfet: Georghy Vélécow.

Tribunaux. Tribunal de 1ère instance à Plewna. Président: Iv. Jéleskow. Juges: Georghy Vatzow, Petko Danew, Dr. A. N. Monew, Dr. Vlad. Tchernew. Juges d'instruction: Mar. Marinow, D. Dimitrow. Notaire: Iv. T. Vatzow. Procureur: St. Manolow. Substitut: Yonko Gountchew. Directeur de la prison départementale de Plewna: Ilija Mincow. Médecin: Dr. Bdjezinsky. Juge de paix: N. Balamézow. Avocats: Ivan Iv. Docow, H. Bourdjew, Roman Gh. Datchew et C-ie, K. Veltechew, M. P. Vekilsky, R. Georghiew, T. Doytchinow, D. N. Jélésarow, P. Ivanow, K. N. Kirkow, M. H. Constantinow, P. Mincow, L. Petrow, P. Sérew, T. Tabacow, G. I. Ouzounow.

Caisse agricole. Contrôleur: S. Tzankow; Caissier: Iv. Karaivanow.

Médecins: Drs. Naoum Gr. Baschew, Vouldroum-Bernstein, Bdjezinsky Slavov, Théodore Jivkow, Stéfan Kozarow, Marco Kostow. Vétérinaires: D. Chr. Hassékiew, Georghy Hasmanow. Pharmaciens: Ivan Kalow, Lambi Petrow, Franz Horatchek.

Principaux Industriels et Commerçants: Andon Yantchew, marchand de denrées coloniales et de farines; Avram Sopotliow, entrepreneur de l'hôtel „Bolgaria“; Andréa Leftérow, marchand de denrées coloniales, de coutellerie et de bois; Palazoï Frères, marchands d'articles d'épicerie; Yordanovi frères, marchands de denrées coloniales, de ferronnerie et de vins; Vassil N. Troyanow, marchand de denrées coloniales et de vins; Georghy Christow, et Emin Taïrow, selliers; Georghy Droumew, directeur de l'école des tailleurs „Obshtestvo“; Dimitri M. Schapkarow, relieur; Dimitri D. Mazdrakow, tailleur et dépôt de diverses étoffes du pays; Dimitri L. Boyadjiew, propriétaire de l'hôtel „Europe“; Ivan Bourdjew, ateliers de ferronneries; Yerocham R. Yozew, dépôt d'habits confectionnés; Iv. M. Pétchigarow, entrepreneur et marchand de divers articles d'orfèvrerie; Iv. Y. Tchotchew, dépôt de fers; Kosta Inkow, marchand

Коста Инковъ, търговецъ на колониални стоки, житарство и винопроизводителъ. Коста Т. Мутавчиевъ, книжарница, канцеларски и училищни принадлежности. Константиновъ, Върбановъ и С-ие; търговци на колониални стоки. Коста Н. Грасовъ, търговецъ на колониални стоки. М. Ив. Загоровъ, фабрика за тютюнь. Менахемъ и Йерошамъ, търговци на храни. Ненчо Ц. Чобановъ, търговецъ на галантерейни стоки. Петръ Лачовъ, притѣжателъ на хотелъ „Дунавъ“ търговецъ на вина и бакалски стоки. Стоянъ Славчовъ и С-ие, търговецъ на манифактурни и колониални стоки. Симеонъ И. Хайдутовъ и С-ие, книжарница. Савва Хиновъ, съдържателъ на хотелъ „Македония“. Тодоръ Христовъ и Спасовъ, търговци на манифактурни и желѣзарски стоки. Тодоръ П. Кузмановъ, търговецъ на колониални стоки и вина. Хр. П. Романски, чизмаръ. Цвѣгадъ Д. Хлѣбаровъ, шивачъ.

Плъвенска околия.

Околийски градъ: Плъвенъ. Окол. началникъ: Ст. Икономовъ. Окол. Мир. съдия: Хр. Велевъ.

По-главнитѣ търговци въ Плъвенската околия. Въ село Долни-Джбникъ: Петръ Ниновъ, търговецъ на храни и добитъкъ. Д. Д. Дулински, търговецъ на разни колониални стоки, земледѣлецъ и питейнопродавецъ. Въ село Орѣховица: Ив. Ниновъ, търговецъ на храни, колониални стоки и винопроизводителъ. Илия Кунчовъ и Синъ, търговци на храни, колониални стоки, земледѣлци и винопроизводители. Нико Христовъ, търговецъ на храни и земледѣлецъ. Петко Стоевъ, търговецъ на храни, земледѣлецъ и винопроизводителъ. Ценко Вълковъ и Синъ, търговци на едъръ добитъкъ.

Луковитска околия.

Околийско сѣдалище: с. Луковитъ. Народнонаселение: 3523 жители. Околийски началникъ: Георги Илиевъ. Окол. мировий съдия: Ангелъ Теодоровъ. Адвокати: Ив. Убевъ, Д. Ивановъ, Петръ Табаковъ, Д. Н. Цанковски.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: К. Василевъ, касиеръ: Тр. Бояджиевъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Евст. Маноловъ. Аптекаръ: Л. П. Петровъ.

de denrées coloniales, de céréales et de vins; Kosta T. Moutavtchiew, librairie et papeterie; Constantinow, Verbanow et C-ie, marchands de denrées coloniales; Kosta N. Grassow, marchand de denrées coloniales; M. Iv. Zagorow, fabricant de tabac; Menahem et Yéroham, marchands de céréales; Nentcho Tz. Tchobanow, marchand d'articles d'orfèvrerie; Petre Latchow, propriétaire de l'hôtel „Dounaw“, marchand de vins et épicier; Stoyan Slavtchew et C-ie, marchand de denrées coloniales et d'objets manufacturés; Simeon I. Haidoutow et C-ie, librairie; Sava Hinow, entrepreneur de l'hôtel „Makédonia“; Todor Christow et Spassow, marchands d'objets manufacturés et de ferronnerie; Todor P. Couzmanow, marchand de denrées coloniales et de vins; Chr. P. Romansky, cordonnier; Tzvetan D. Hlébarow, tailleur.

Sous-préfecture de Plewna.

Chef-lieu: ville de Plewna. Sous-préfet: St. Iconomow. Juge de paix: Chr. Vélew.

Principaux Commerçants dans la sous-préfecture de Plewna. Village de Dolny-Dobnik: Petre Ninow, marchand de céréales et de bétail; Gheno Pekow, marchand de céréales et agriculteur; D. D. Doulin-sky, marchand de denrées coloniales, de vins et agriculteur. Village de Oréhovitza: Iv. Ninow, marchand de céréales, de denrées coloniales et de vins; Ilija Kountchew et fils, marchands de céréales, de denrées coloniales, de vins, et agriculteurs; Nico Christow, marchand de céréales, de vins et agriculteur; Petco Stoew, marchand de céréales, de vin et agriculteur; Tzenko Velcow et fils, marchand de gros bétail.

Sous-préfecture de Loukovite.

Chef-lieu: village de Loucovite. Population: 3,523 habitants. Sous-préfet: Georghy Piew. Juge de paix: Anghel Théodorow. Avocats: Iv. Oubew, D. Ivanow, P. Tabacow, D. N. Tzankowsky.

Caisse agricole. Contrôleur: C. Vassiliew; Caissier: Tr. Boyadjiew.

Médecins: Dr. Evst. Manoylow. Pharmacien: L. P. Petrow.

По-главни търговци и промишленници: Ангелъ Найденовъ, прѣдприемачъ и земледѣлецъ. Василъ Стойковъ, търговецъ на коприна, на добитѣкъ, прѣдприемачъ и ханджия. Драганъ Стоевъ, магазинъ съ колониални стоки и манифактура. Колю С. Мирчовъ, търговецъ. Нино Петковъ, търговецъ на храни, на добитѣкъ и ханджия. Пейо М. Табаковъ, съдържателъ на хотелъ „Златна Панега“ и книжаръ. Трифонъ Николовъ, притежателъ на „Тетевенски ханъ“. Хр. Т. Вояджиевъ, манифактураджия. Цвѣтко М. Любеновъ, магазинъ съ разни манифактурни стоки, съ работилница на мъжки и дѣтски дрѣхи. Лалу Ивановъ, прѣдприемачъ, и земледѣлецъ. Недко Василевъ, земледѣлецъ и скотовъдецъ. Димитръ Георгиевъ, манифактураджия. Георги Трифоновъ, магазинъ съ колониални стоки, желѣзари и стѣклари.

Principaux Industriels et Commerçants. Anghel Naidénow, entrepreneur et agriculteur; Vassil Stoicow, marchand de soie, de bétail, entrepreneur et hôtelier; Dragan Stoew, magasin de denrées coloniales et d'objets manufacturés; K. S. Mirtschow, marchand; Nino Petrow, marchand de céréales, de bétail et hôtelier; P. M. Tabacow, entrepreneur de l'hôtel „Zlatna Panega“ et libraire; Triphon Nicolow, propriétaire du „Tétévenski Han“; Chr. T. Boyadjiew, magasin d'objets manufacturés: Tzvetko M. Liubenow, magasin d'objets manufacturés avec atelier pour habits d'hommes et d'enfants; Lалу Ivanow, entrepreneur, agric.; Nedco Vassiliew, agriculteur et éleveur de bétail; Dimitri Georghiew, magasin d'objets manufacturés; Georghi Triphonow, magasin de denrées coloniales, ferronnerie et verrerie.

Разградский окръгъ. — Département de Razgrad.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés			Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements	
	градове — villes	села — villages	колиби — ham	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales					Всичко — Total
Разградска	1	51	—	52	1	20	21	1206,0	10349	60415	Razgrad
Кеманларска	—	35	—	35	—	11	11	665,4	4057	26269	Kémanlar
Поповска	1	45	—	46	1	16	17	964,1	6733	42847	Popowo
Всичко	2	131	—	133	2	47	49	2835,5	21139	129531	Total

**Распределение на населението по вѣроисповѣданіе.
Population par religion.**

Околии	Правосл. Orthod.	Мусулм. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholig.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Разградска	27769	32324	271	26	25	60415	Razgrad
Кеманларска	4344	21890	2	—	33	26269	Kémanlar
Поповска	29386	13448	4	6	3	42847	Popowo
Всичко	61499	67662	277	32	61	129531	Total

Земледѣлие. Най-главниятъ источникъ за поминѣка на населението въ тоя окръгъ е земледѣлието. Климатъ, почвеннитѣ условия, изобилнитѣ гори прѣвно благоприятствуватъ на земледѣлието, което, впрочемъ, не стои на висотата си, защото земята се обработва спорѣдъ старата система, а тъй сѣщо и допълнителнитѣ земледѣлчески работи се извършватъ по примитивенъ начинъ.

Въ слѣдующата таблица е показано въ килограми, количеството на храни и фуража, което приблизително се добива въ тоя окръгъ въ годината:

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Яченикъ Orge	Ржъ Seigle
Разградска Razgrad . . .	35,515,000	10,500,000	6,700,000	5,800,000
Кеманларска Kémanlar . . .	11,682,400	1,364,250	2,078,850	1,191,450
Поповска Popowo	24,150,000	7,000,000	6,000,000	7,000,000
Всичко—Total	71,347,400	18,864,250	14,778,850	13,991,450

Agriculture. La principale ressource pour l'existence de la population dans ce département, c'est l'agriculture. Le climat, les conditions du sol, les forêts abondantes dans ce département favorisent beaucoup l'agriculture, mais elle laisse à désirer car on se tient toujours à l'ancien système pour le labourage des terres ainsi que pour les travaux accessoires.

Le tableau suivant indique la récolte moyenne de céréales et de fourrage par an, en kilogrammes.

Въ килограми — en kilogrammes					Arrondissements Околии
Овесъ Avoine	Просо Millet	Сѣно Foin	Кълчица Chanvre	Фий Vesce	
3,450,000	320,000	45,000	—	55,000	Razgrad Разгр.
162,000	495,000	14,200	—	20,000	Kémanlar Кеманл.
400,000	150,000	? а)	—	—	Popowo Поповка
4,012,000	965,000	?	—	—	Totaux

а) Свѣденіята относително количеството на сѣното и на фий за Поповската околия ни липсватъ.

Тютюнъ. Въ Разградский окръгъ това растение се обработва отъ нѣколко години насамъ, а тютюна на кеманларската околия се отличава както по качеството си тъй сѣщо и по количеството си. Прѣзъ 1894 сж били посѣяни 1053 декара земя съ тютюнъ, а реколтата е била отъ 32403 килограми тютюнъ въ листовѣ. Срѣдната цѣна, на мѣстото, е била отъ 80 ст. до 1 л. 20 ст. килогр.

Прѣзъ 1895 год. въ г. Разградъ е имало 3 тютюнови фабрики, въ които сж

(а) Les renseignements sur la quantité du foin et de la vesce pour l'arrondissement de Popowo nous manquent.

Табакъ. La culture du tabac dans ce département date depuis quelques années, et c'est l'arrondissement de Kémanlar qui a la priorité tant pour la quantité que pour la qualité. En 1894, 1053 décares ont été plantés avec du tabac et ont donné une récolte de 33.403 kil. de tabac en feuilles. Le prix moyen sur place était de 0.80 frs à 1.20 frs. le kil.

En 1895, il y avait pour tout le département 3 fabriques de tabac, ins-

били приготвени 26168 килограма тютюнъ. Тъзи фабрики сж платили на Държавата за бандеролно право прѣвъ 1895 год. 209843 л. 20 ст.

Лозарство. Въ отношение на този клонъ отъ земледѣлието, Разградскій окръгъ се чете отъ срѣднитѣ.

Лозарството е развито най-много въ Поповската околия, а особно въ селата: Паламарца, Чаиръ, Ковачевицъ, Водица, Опака и Попово.

Произведенитѣ вина въ тѣзи мѣстности могат да конкуриратъ съ най хубавитѣ български вина на другитѣ окръзи. Не по малка похвала заслужаватъ и вината които се произвеждатъ въ с. Хюсенче, Батембергъ, Дрѣновѣцъ и други нѣкои села отъ Разградската околия както и самия гр. Разградъ, защото не сж по долини отъ другитѣ. Населението почти вече е разбрало че отъ обработване на лозята то има доста добъръ приходъ, и за това всѣка година се увеличава количеството на новитѣ лозя. За счастье, филоксерата до сега не се е появила въ този окръгъ.

Реколтата прѣвъ 1896 год. е била слѣдующата:

Околии	Повърх. на лоз. въ дек. Superf. des vign. en déc.	Вино лит. Vin litres	Ракия литри Eau-de-viel.	Arrondissement.
Разградска	7800	1950000	78000	Razgrad
Кеманларска	1000	150000	10000	Kémanlar
Поповска	14000	500000	25000	Popowo
Всичко	22800	2600000	113000	Total

Копринарство Въ Разградскій окръгъ почти се никакъ не отхранва копринената буба по нѣманние черничеви дървета, при всичко че климата и почвеннитѣ условия, прѣмногo благоприятствуватъ на тѣзи индустрия.

Пчеларство. Пчеларството е много занемарено въ този окръгъ. Едва ли по всѣка околия да се намиратъ по 300 кошара пчели.

Гори. Въ слѣдующата таблица е показана приблизително, повърхността която завзематъ горитѣ въ Разградскій окръгъ; тѣ принадлежатъ на Държавата, на общинитѣ и на частни лица, се разпрѣдѣлятъ по околии както слѣдва:

tallées dans la ville de Razgrad: ces trois fabriques ont préparé en 1895, 26.168 kil. de tabac et ont payé à l'Etat pour droit de banderolles 209.843 levs 20 stot.

Viticulture. La culture de la vigne est en général médiocre dans ce département; elle est plus développée dans l'arrondissement de Poppowo et surtout dans les villages: Palamartza, Tchair, Kovatchevits, Voditza, Opaка. Les vins de ces localités peuvent concourir avec les meilleurs vins de tous les autres départements. Ne sont pas aussi à dédaigner les vins de la ville de Razgrad et les vins des villages de Hussentshé, Battemberg, Drenovetz, et de quelques autres villages de l'arrondissement de Razgrad ainsi que la ville de Razgrad, car ces vins aussi ne le cèdent en rien aux autres. La population a commencé à se ressentir des avantages de cette culture, c'est pourquoi le nombre de jeunes vignes augmente chaque année. Le phylloxera n'a pas fait, heureusement jusqu'à présent, son apparition dans ce département.

La récolte moyenne en 1896 était la ci-après;

Sériciculture. On ne cultive presque pas les graines de vers à soie dans ce département, par manque de mûriers. Le climat et le sol sont néanmoins très favorables à cette culture.

Apiculture. L'apiculture est très peu développée dans ce département; c'est à peine si l'on compte 300 ruches d'abeilles par arrondissement.

Forêts. Le tableau suivant indique la superficie approximative des forêts appartenant à l'Etat, aux communes ou à des particuliers, par arrondissement:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant à						Всичко Total		Arrondissement.
	държавата à l'état		общинитѣ aux commu		част. лица aux partic.		декари dec.	ари are	
	декари dec.	ари are	декари dec.	ари are	дек. dec.	ари are			
Разградска	—	0	443771	0	83	0	443854	0	Razgrad
Кеманларска	—	0	201644	0	3876	0	205520	0	Kémanlar
Поповска	51708	0	266284	0	1468	0	319460	0	Popowo
Всичко	51708	0	911699	0	5427	0	968834	0	Total

Празднитѣ пространства за залѣсанне възлизали прѣвъ 1895 год. на 4880 декара. Отъ това пространство 225 декара сж били засадени съ разни видове дървета, а именно: Липа, салкѣши, габаръ, букъ и осѣнъ.

Скотовѣдство. Благодарение на утѣрениия климатъ на тоя окръгъ, на химическитѣ и физическитѣ свойства на почвата, състоянието на добитъка е горе доло срѣдно, тѣй като въ продължение на осемъ мѣсеци добитъка нѣма друго продоволствие освѣнъ природното. Ячемика и овѣса не се обработватъ въ достатѣчни количества, тѣй щото съ тия произвѣденията се храни само работниятъ добитѣкъ. Сѣното и фийатъ сжщо не сж достатѣчни и съ произвѣденото количество се храни добитъка прѣвъ зимното врѣме, когато сезонътъ не позволява да се кара той на паша.

Въ слѣдующата таблица е показано числото на добитъка въ окръга прѣвъ 1896 година.

L'étendue des forêts à reboiser s'élevait en 1895 à 4880 décares. On en a planté 225 décares avec des tilleuls, acacias, charmes, hêtres et frênes.

Elevage du bétail. C'est grâce au climat modéré et à la composition chimique et physique des pâturages que l'on doit l'état plus ou moins médiocre du bétail qui pendant 8 mois n'a pas d'autre nourriture que celle qui lui est fournie par le sol. L'orge et l'avoine ne sont pas cultivés en des quantités considérables et on s'en sert seulement pour la nourriture des bestiaux de labour. Le foin, la vesce, (dont la quantité est très insignifiante), sont donnés aux moutons pendant la saison d'hiver, quand la neige ne permet pas de les conduire aux pâturages.

Le tableau suivant indique la quantité du bétail existant dans le département en 1896:

Околии Arrondissement.	Конѣ Chevaux	Муляра Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffles	Вол., крави, тел. — Vœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chevres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Разградска	2900	—	290	21000	9510	54640	14170	3160	—	—
Кеманларска	1067	6	76	15101	1800	22914	7747	980	—	—
Поповска	4500	5	1200	24500	4500	45000	11000	2700	—	—
Всичко Total	8467	11	1566	60601	15810	122554	32917	6840	—	—

Народно просвѣщение. Въ слѣдующата таблица е показано числото на ученицитѣ и на учителитѣ на първо-класнитѣ училища прѣзъ 1894 — 1895 година.

Instruction publique. Le tableau ci-dessus indique le nombre des élèves, celui du corps enseignant ainsi que celui des écoles dans le département durant l'année scolaire 1894|1895.

Околии	Числото на Nombre de			Всичко total	Числото на Nombre de			Всичко Total	Arrondissements
	Училищ Ecoles	Учител Maîtres	Учителк. Maitres.		Момчета Garçons	Момиче. Filles	Всичко Total		
Разградска . . .	25	51	21	72	2165	933	3098	Razgrad	
Кеманларска . .	8	9	2	11	440	153	593	Kémanlar	
Поповска . . .	41	69	7	76	2356	834	3190	Popowo	
Всичко .	74	129	30	159	4961	1920	6881	Total	

За подържането на учителското тѣло сж били израсходвани 124505 лева. Числото на ученицитѣ които задължително трѣбваше да посѣщаватъ училището възлиза на 5793 момчета и 4283 момичета.

Второстепенни училища: 1 шестокласно окръжно училище въ Разградъ за момчета, съ 397 ученици и 14 учители. 1 трикласно общинско училище за момичета въ гр. Разградъ, съ 148 ученички, 7 учители и учителки. 1 трикласно окръжно училище въ Попово за момчета съ 140 ученици и 5 учители.

Имената на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 93.000 лева. Окръженъ градъ: Разградъ. Народно население: 13.915 жители. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ 154.999 л. Окръженъ управителъ: П. Пѣевъ.

Съдилища. Разградский окръж. съдъ. Прѣдсѣдателъ: Георги Мартиновъ. Членове: М. Кубадиновъ, Ник. Милановъ, Хар. Ангеловъ, Хр. Попповъ. Съд. слѣдователи: К. Симеоновъ и Ст. Тодоровъ. Нотариусъ: Ив. Свирачевъ. Прокуроръ: Д-ръ Ц. Дюкмеджиевъ. Помощникъ: Хр. Върбановъ. Директоръ на Разградский окръженъ затворъ: Ст. Господиновъ. Лѣкаръ: Д-ръ Д. Пенчевъ. Мировий съдия: Пав. Мишковъ. Адвокати: С. Божидовъ, С. Бабаджиянъ, Я. С. Батуловъ, Н. Д. Вжеловъ, П. Вълнаровъ, Д. Г. Казанакли, Д. Н. Ико-

L'entretien du corps enseignant s'élevait à 124,505 levs. Le nombre des élèves qui obligatoirement doivent fréquenter les écoles primaires est de 5.793 garçons et 4.283 filles.

Ecoles secondaires: 1 école départementale de 6 classes à Razgrad pour garçons avec 397 élèves et 14 instituteurs. 1 école municipale de 3 classes pour filles, à Razgrad, avec 148 élèves, et 7 instituteurs et institutrices. 1 école départementale de 3 classes à Popowo pour garçons avec 240 élèves et 5 instituteurs.

Liste des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants du département de Razgrad, par arrondissement. Budget du département, recettes: 93 000 levs. Chef-lieu du département: Razgrad. Population: 13.915 habit. Budget de la municipalité, recettes: 154.999 levs. Préfet: P. Peyew.

Tribunaux. Tribunal de 1e instance de Razgrad. Président: Gheorghy Martinow. Juges: M. Coubadinow. Nic. Milanow, Char. Anghélow et Chr. Poprow. Juges d'instruction: C. Siméonow et St. Théodorow. Notaire: Iv. Svira-tchew. Procureur: Dr. P. Dukmedjiew. Substitut: Chr. Varbanow. Directeur de la prison départementale de Razgrad: St. Gospodinow. Médecin: Dr. D. Pentchew. Juge de paix: Pavel

номовъ, С. А. Кюлджиевъ, С. Кънчевъ, Н. Ненчевъ, Д. Стояновъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Ив. Спасовъ. Кассиеръ: Д. Ив. Митевъ.

Медицински лѣкари: Д-ръ С. Арновлиевичъ, Влади Мановъ, Дим. Пенчовъ. Юр. Юр. Севвовъ. Ветеринаръ: Г. Д. Генджевъ. Аптекари: Даниилъ Дмитровъ, Иосифъ Сребровъ, Богданъ Торчановъ. Училищенъ Инспекторъ: Т. Дечевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Авр. Финцъ, банкеръ и др. търговски операции. Ат. С. Локмаджиевъ, кундурадчия. Бр. П. С. Куюджиеви, банкери и търговци на храни. Бончо Радавовъ, банкеръ, прѣдставителъ на осигур. друж. „Балканъ“ търговецъ на храни и колониални стоки. Бѣлчо Станевъ & Слбевъ, магазинъ съ разни готови дрѣхи и шивачъ по порѣчка. Бр. Георгеви, магазинъ съ разни колониални стоки. Добри Тодоровъ кожухаръ и земледѣлецъ. Д. Ив. Поборникъ, съдържателъ на хотелъ „Търговски“. Д. Марковъ, манифактурадчия на едро и на дребно. Жековъ & Илиевъ, банкери и търговци. П. Драгановъ, търговецъ на колониални стоки. С. Икономовъ, книжарница, печатница и книговезница. Тодоръ М. Попповъ, манифактурадчия на едро и на дребно. Тончо Радославовъ, фабрикантъ на разни спиртниви питиета. Х. Ив. Николовъ, търговецъ на колониални и жѣлзварски стоки. Х. Бѣлчо Тодоровъ & Ар. Илкови, банкери. Хр. А. Божидовъ, дограмаджия. Чаневъ & Гръблевъ, търговци на колониални стоки на едро и на дребно. Юрд. Пеневъ & С-ие, търговци на храни, и на манифактура, на едро и на дребно.

Разградска околия.

Околийско съдилище: гр. Разградъ. Околийски началникъ: Тодоръ Джизаковъ. Окол мировий съдия: П. Пенчевъ.

Поповска околия.

Околийски градъ: Попово. Народно население: 4644 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 16720 лева. Окол. нач.: М. В. Козлевъ. Мировий съдия: Хр. Ивановъ. Адвокатъ: Т. Д. Попповъ.

Misckow. Avocats: S. Bojilow, S. Babadjan, Ya. S. Batoulow, N. D. Vezelow, P. Volnarow, D. G. Kazanaky, D. N. Iconomow, S. A. Kuldjiew, S. Kintchew, N. Nentchew; D. Stoyanow.

Caisse agricole. Contrôleur: Iv. Spasow; Caissier: D. Iv. Mitew.

Médecins: Drs. S. Arnovlievitch, Vlady Manow, Dim. Pentchow et Yordan Yord. Sevow. Vétérinaire: Yord. D. Ghendjew. Pharmaciens: Daniel Dimitrow, Joseph Srébrov et Bogdan Tortchanow. Inspecteur des écoles: Th. Déchew.

Principaux industriels et commerçants. Avr. Fintz, banquier et négociant. Ath. S. Locmadjiew, cordonnier. Bontcho Radenow, banquier, représentant de la société d'assurances „Balcan“, marchand de céréales et de denrées coloniales. Beltcho Stenew & Sabew, tailleur sur commande et dépôt d'habits confectionnés. Gheoghiewi Frères, magasin de denrées coloniales. Dobry Théodorow, peaussier et agriculteur. D. Iv. Pobornik, entrepreneur de l'hôtel „Tergowsky“. D. Markow, marchand d'objets manufacturés en gros et en détail. Iecow & Piew, banquiers et négociants. P. Dragomanow, marchand de denrées coloniales. S. Iconomow, libraire, imprimeur et relieur. Todor M. Poppow, marchand d'objets manufacturés en gros et en détail. Tontcho Radoslavow fabricant de diverses boissons alcooliques. H. Iv. Nicolow, marchand de denrées coloniales et de ferronnerie. H. Beltcho Todorow & Piewi frères, banquiers. Chr. A. Bojilow, menuisier. Tchanew & Gréblew, marchands de denrées coloniales en gros et en détail, Yord. Penew & Cie, marchands de céréales et d'objets manufacturés en gros et en détail.

Sous-préfecture de Razgrad.

Chef-lieu: Razgrad. Sous-préfet: Th. Djizacow. Juge de paix: P. Pentchew.

S.-préfecture de Popowo.

Chef-lieu: Popowo. Population: 4644 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 16.720 levs. Sous-préfet: M. V. Kozlew. Juge de paix: Chr. Ivanow. Avocat: T. D. Poppow.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Д. Хумбаджиевъ. Кассиеръ: Ст. Недѣлчевъ.

Caisse agricole. Contrôleur: D. Houbadjiew; Caissier: St. Nedeltchew.

По-главнитѣ търговци: магазини съ разни колониални, жѣлѣзарски, стѣкларски, ахтарски и др. стоки: Бр. Михайлови, Никола Димитровъ & Синъ.

Principaux commerçants: Mihailowi Frères et Nicolas Dimitrow & Fils, magasins de denrées coloniales, de ferronnerie, de verrerie, de mercerie etc.

Кеманларска околия.

S.-préfecture de Kemanlar.

Околийско сѣдалище: с. Кеманларъ. Народонаселение: 3361 жители. Окол. началникъ: Х. Вл. Киряковъ. Мировий сѣдия: Ив. Медаревъ.

Chef-lieu: village de Kemanlar. Population: 3361 habitants. Sous-préfet: H. V. Kyriacow. Juge de paix: Iv. Medarew.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Б. Кюлевъ. Кассиеръ: Р. Касабовъ.

Caisse agricole Contrôleur: B. Qulew; Caissier: R. Kassabow.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Желю Попповъ, гостилничаръ. Търговци на колон. стоки и манифактураджии: Зекерие Османовъ, Османъ Мачинлъ, Драганъ Енчевъ, К. А. Тодоровъ, Хр. Попповъ, Д. Г. Мушака. Бояджии: Ованесъ Асадуровъ. Грънчаръ: Д. Авълиевъ. Кундураджии: К. Еневъ, Стефанъ Станковъ, Илиа Ангеловъ. Земледѣлци: Стеф. Гяуровъ, Хр. Рашковъ, Османъ Х. Юсуфъ, Х. Хюсейнъ Саровъ, Ферадъ Бекировъ, Салимъ Хасановъ, Мусса Алиевъ, Хатибъ Ахмедъ, Кедитъ Юмеръ, Сали Ходжа, Хюсейнъ Вейсаловъ, Хюсейнъ Султановъ, и пр.

Principaux industriels et commerçants. Hôtelier: Jelliu Poppow. Marchands de denrées coloniales et d'objets manufacturés: Zekerîe Osmanow, Osman Matchinly, Dragan Entchew, K. A. Todorow, Chr. Poppow et D. Gh. Mouschaka. Teinturier: Ohanès Assadourow. Potier: D. Akiliew. Cordonniers: Costa Yénew, Stef. Stefanow et Pîa Anghélow. Agriculteurs: St. Ghiaourow, Chr. Raschkow, Osman Hadji Yussouf, Hadji Hussein Sarow, Ferat Bakirow, Salim Hassanow, Moussa Aliew, Hatib Ahmed, Kedit Omer, Sali Hodja, Hussein Veysalow, Hussein Sultanow, etc.

Руссенскій окръгъ. — Département de Roustchouk.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés			Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements	
	градове — villes	села — villages	колиби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales					Всичко — Total
Руссенска . .	1	34	—	35	1	17	18	1128,5	10404	64297	Roustchouk
Бѣленска . .	1	37	—	38	1	19	20	1012,2	5422	35011	Béla
Тутраканска .	1	45	—	46	1	12	13	948,3	6290	36177	Toutrakan
Балбунарска .	—	31	—	31	—	13	13	797,6	4448	27104	Balbounar
Всичко .	3	147	—	150	3	61	64	3886,6	26564	162589	Total

**Распределение на населението по вѣроисповѣданіе.
Population par religion.**

Околии	Правосл. Orthod.	Муслим. Muslim.	Евреи Israélites	Католици Catholiqu.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Руссенска . . .	45257	14895	2379	655	2011	64297	Roustchouk
Бѣленска . . .	25162	9839	6	4	—	35011	Béla
Тутраканска . .	12446	23644	28	21	38	36177	Toutrakan
Балбунарска . .	5910	21104	3	2	85	27104	Balbounar
Всичко	88775	69482	2416	682	2134	162589	Total

Земледѣлие. И въ този окръгъ земледѣлието е най-главния поминъкъ на населението. Има много подобрения въ Руссенскій окръгъ, защото почти на всѣкадѣ земитѣ се обработватъ съ плугове нова система и допълнителнитѣ землѣдѣчески работи се извършватъ съ машини и други нови оръдия. Повърхността на обработената земя възлиза на 522.47 хек. приблизително.

Agriculture. Dans ce département, l'agriculture est la principale ressource de la population. Beaucoup d'améliorations y sont à signaler car presque partout les terres sont labourées avec des charrues nouveau système, et les travaux accessoires agricoles sont faits pour la plupart avec des machines modernes. La superficie de la terre labourée s'élève à 52,247 hectares, approximativement.

Реколтата прѣзъ 1892 год. е показана въ слѣдующата таблица, и прѣзъ 1893 година резултата на реколтата е билъ почти сѣдия.

Le tableau suivant indique la récolte de l'année 1892, celle de 1893 est à peu près la même que celle de 1892

Околии Arrondissements	Въ килограмми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячменъ Orge	Ржъ Seigle
Гр. Руссе Ville de Roust. .	845,600	385,473	134,760	288,480
Руссенска Roustchouk . .	18,940,700	7,751,811	5,419,180	6,064,220
Бѣленска Béla	17,885,770	4,127,370	5,309,460	3,214,060
Тутраканска Toutrakan . .	17,456,670	5,158,277	4,980,490	4,934,230
Балбунарска Balbounar . .	13,666,980	3,066,667	4,977,680	5,976,520
Всичко Total .	68,795,720	20,489,598	20,821,570	20,477,510

Въ килограмми — En kilogrammes					Arrondissements Околии
Овесъ Avoine	Просо Millet	Сѣно Foin	Фий Vesce	Ряпища Colza	
17,110	14,310	—	—	70	Ville de Roust. гр. Руссе
843,680	210,430	—	—	650	Arrond. „ Руссенска
601,040	334,570	—	—	3760	Béla Бѣленска
—	248,670	—	—	—	Toutrakan Тутраканска
94,430	319,580	—	—	290	Balbounar Балбунарска
1,556,250	1,127,560	—	—	4770	Total

Тютюнъ. Повърхността, която се обработва съ тютюнт е 52 хектара отъ които 18 хектара въ Руссенската околия, 4 въ Бѣленска, 13 въ Тутраканска и 16 въ Балбунарска.

Реколтата бѣ слѣдующата:

Руссенска околия	11199	килогр.
Бѣленска "	871	"
Тутраканска "	20339	"
Балбунарска "	9748	"

Всичко 42157 килогр.

Лозарство и винарство Прѣвъ 1893 год. пространството на лозята бѣ: 6374 хектара, отъ които 1447 въ гр. Руссе, 1683 хектара въ Руссенската околия, 1068 хектара въ Бѣленската, 785 въ Тутраканската и 390 въ Балбунарската.

Реколтата е била слѣдующата:

Околии	Въ килограм. — En kilogram.			Arrondissements
	Грозде Raisin	Вино Vin	Ракия Eau-de-vie	
Гр. Руссе	3,247,920	2,573,815	202,970	V. de Roustchouk
Руссенска	—	—	—	Arr. de Roustchouk
Бѣленска	3,593,654	5,251,338	303,570	Béla
Тутраканска	966,000	963,890	73,080	Toutrakan
Балбунарска	45,000	146,170	24,615	Balbounar
Всичко	7,852,574	8,935,213	604,235	Total

Градинарство. Градинарството е доста развито, благодарение на изобилнитѣ води на р. Дунава, Ятра, двата Ломъ и другитѣ по-малки води, които се събиратъ отъ разни чешми и извори. Почти всичкитѣ зеленчуци вирѣятъ съ голѣмъ успѣхъ.

Прѣвъ 1892 год. бѣрида бѣ: 215,860 кгр. бобъ, 63,784 кгр. леща, 12,967 кгр. бакла, 4,640 кгр. грахъ, 106,335 кгр. картофи, 333,250 кгр. лукъ, 39,583 кгр. домати. 8,255 килограмми чукундуръ, 288,593 глави зелъе, 1,211,910 глави прасъ лукъ, 11,885,000 тикви, 265,590,000 краставици и пр. и пр.

Овощарство. Занемарено е овощарството и въ този окръгъ. Отъ слѣдующитѣ количества на беридбата прѣвъ 1892 год. ще може да се състави едно заключение върху производителността

Табас. La superficie cultivée avec du tabac dans ce département est de 52 hectares, dont 18 pour l'arrondissement de Roustchouk, 4 pour l'arrondissement de Béla, 13 pour celui de Toutrakan et 16 pour celui de Balbounar.

La récolte de tabac était environ la ci-après:

Arrond. de Roustchouk	11,199	килогр.
" Béla	871	"
" " Toutrakan .	20,339	"
" " Balbounar .	9,748	"

Total . 42,157 килогр.

Viticulture. La superficie des vignobles en 1893 était de 5,374 hectares, dont 1,447 pour la ville de Roustchouk, 1,683 pour l'arrondissement de Roustchouk, 1,068 pour celui de Béla, 785 pour celui de Toutrakan et 390 pour celui de Balbounar.

La récolte a été la ci-après:

Околии	Въ килограм. — En kilogram.			Arrondissements
	Грозде Raisin	Вино Vin	Ракия Eau-de-vie	
Гр. Руссе	3,247,920	2,573,815	202,970	V. de Roustchouk
Руссенска	—	—	—	Arr. de Roustchouk
Бѣленска	3,593,654	5,251,338	303,570	Béla
Тутраканска	966,000	963,890	73,080	Toutrakan
Балбунарска	45,000	146,170	24,615	Balbounar
Всичко	7,852,574	8,935,213	604,235	Total

Jardins potagers. La culture des jardins potagers est assez développée grâce à l'abondance des eaux du Danube, des rivières de Yandra et des deux Koma et autres eaux provenant de sources et de fontaines. Presque tous les légumes y sont cultivés avec succès.

La récolte maraîchère en 1892 s'élevait à: 215,860 kilogr. de haricots, 63,874 de lentilles, 12,967 de fèves, 4,640 de petits pois, 106,335 de pommes de terre, 333,250 d'oignons, 39,583 de tomates, 8,255 de betteraves, 288,593 têtes de choux, 1,211,910 pièces de poireaux, 11,885,000 aubergines, 265 millions 590,000 concombres etc.

Jardins fruitiers. Dans ce département la culture des jardins fruitiers est négligée. Les chiffres suivants de la récolte de 1892 dans tout

на овощнитѣ дървета въ този окръгъ: 67,500 килогр. сливи, 86,350 килогр. ябълки, 258,100 килогр. круши, 345,260 килогр. зерзели, 81,650 кгр. череша.

Пчеларство. Прѣвъ 1893 год. по цѣлия окръгъ е имало 11154 кошара съ пчели, отъ които 2000 въ Руссенската околия, 1654 въ Бѣленската, 2000 въ Тутраканската и 5500 въ Балбунарската. Турското население се занимава най-много съ пчеларство.

Гори. Завзетото пространство отъ горитѣ въ Руссенскій окръгъ възлиза на 85,258 хектара, разпрѣдѣлени както слѣдва:

le département en donneront une idée: 67,500 kilogr. prunes, 86,350 kilogr. pommes, 258,100 kilogr. poires, 345,260 abricots, 81,650 kilogr. cerises.

Apiculture. En 1893 il existait dans tout le département 11,154 ruches, dont 2000 à l'arrond. de Roustchouk, 1,654 à celui de Béla, 2,000 à celui de Toutrakan, et 5,500 à celui de Balbounar. C'est la population turque qui s'occupe le plus d'apiculture.

Forêt. La superficie occupée par les forêts dans tout le département est de: 85,258 hectares repartis comme il suit:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartement à			Всичко Total	Arrondissement.
	Държавата l'Etat	Общинитѣ Communes	Част. кича Particul.		
Руссенска	2610	6996	—	9606	Roustchouk
Бѣленска	6375	11724	—	18099	Béla
Балбунарска	9967	17132	—	27099	Balbounar
Тутраканска	7564	21890	—	30454	Toutrakan
Всичко	26516	57742	1000	85258	Total

Приблизително 22 хектара сж залѣсавани съ нови гори, а най-главно съ слѣдующитѣ дървета: акации, брѣза, габъръ, ясенъ и липа.

22 hectares environ sont plantés avec de jeunes arbres, les principaux arbres y sont: les acacias, bouleaux, charmes, frênes et tilleuls.

Скотовѣдство. Произведенията на добитѣя прѣвъ 1893 год. сж били слѣдующитѣ; 111,319 кгр. вълна, 238,178 кгр. сирене, 42,901 кгр. масло, 34,149 кгр. кашкавалъ, 553,000 литри млѣко, 23,621 агнешки кожи, 12,431 ярешки, 6,483 волски и биволски и пр.

Elevage de bétail. Les produits du bétail en 1893 étaient les ci-après: 111,319 kilogr. de laines, 238,178 kilogr. de fromage, 42,901 kilogr. de beurre, 34,148 kilogr. de kaschkaval, 553,000 litres de lait, 23,621 peaux d'agneaux, 12,431 peaux de chevaux, 6,483 peaux de bœufs et de buffles etc.

Въ слѣдующата таблица е показано числото на съществуващитѣ въ Руссенскій окръгъ добитѣлъ:

Le nombre du bétail existant dans le département de Roustchouk est indiqué dans le tableau suivant:

Околии Arrondissem.	Коня Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Mâgares	Биволи Bœufles	Вол., крави, тел. — Bœufs vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дое. птици Volailles	Кола Voitures
Балбунарска Balbounar	2860	3	132	5207	14706	25240	13572	916	30681	4554
Бѣленска Béla	3557	9	1130	5874	17882	62213	12853	3262	38415	5224
Руссенска Roustchouk	6022	7	1126	6319	19345	84406	7712	3759	54959	6792
Тутраканска Toutrakan	5640	12	207	5986	17278	47132	10578	1818	34105	5197
Всичко Total	18079	31	2595	23416	69211	218991	44715	9755	158160	21767

Занаяти, промишленостъ и търговия. Сжщитъ занаяти се упражняватъ въ Руссенскій окръгъ както и по другитъ окръзи. Занаятитъ за които има надѣжда на успѣхъ въ бѣдѣже сж: табаклъка, кундураджилка, дюлгерлъка, столарството, бѣчварството, терзилка, дѣярството, тенекежилка, ковачеството, и изработванието на други желѣзни издѣлия. Остатъка, както: абаджилка, кожухарството, грънчарството, тъкачество, златарство, бояджилка и и пр. сж въ упадѣкъ, вслѣдствие на иностранната конкуренция, която ни доставлява сжщитъ прѣдмѣти съ по-ефгини цѣни.

По индустрията. Въ гр. Руссе и околията има: едно държавно стъкларско училище; една модерна кожарска фабрика, принадлежаща на Пенковъ, Павловъ и С-ие, построена въ 1884 год; една парна дѣкорѣзница на Хараламби Петковъ и Синъ; една парна фабрика за боядисване на всѣкакви прѣжди и платове; една химическа фабрика за разни мастила, восци и лѣпила на Филипъ Симиловъ; една плѣтачна фабрика на Ст. Станевъ; една фабрика за всѣкакви кюнци, пеци и др на командитното дружество „Трудъ“; една фабрика за патрони на Иосифъ Цанковъ, Паяковъ. Израеловъ и С-ие: 1 фабрика за бонбони на Н. Кръстевъ; една фабрика за сапунъ на В. Бѣчваровъ; една фабрика за сапуни на Бр. Дикрянъ и С. Меликсетянъ; една фабрика за бира на дружеството „Св

Métiers, industrie et commerce. Les métiers exercés dans ce département sont les mêmes que ceux des autres départements; ceux d'entre eux qui promettent à l'avenir sont: les tanneurs, les cordonniers, les charpentiers, les menuisiers, les tonneliers, les tailleurs, les fondeurs, les ferblantiers, les forgerons et ferronniers. Les autres tels que: les abadjis, peausniers, potiers, tisserands, orfèvres, teinturiers etc. sont en décadence, à cause de la concurrence étrangère, qui fournit les mêmes articles à des prix meilleur marché.

Industrie. Dans la ville de Roustchouk et dans l'arrond. on compte: 1 école de verrerie entretenue aux frais de l'état; une tannerie nouveau système, appartenant à MM. Pencow, Pavlow et C-ie, installée en 1884; une scierie à vapeur de MM. Pencow et fils; une fabrique à vapeur pour teinture de divers tissus et fils; une fabrique pour diverses encres, cire à cacheter et colle appartenant à M. Philippe Simidow; une fabrique de tricots, propriété de M. St. Stanew; une fabrique pour toutes sortes de tuyaux en terre cuite, poêles etc. appartenant à la société en commandite „Troud“; une fabrique de cartouches de MM. Joseph Tzancow, Payacow, Israelow et C-ie; une fabrique de bonbons de M. N. Krestew; une fabrique de savons, appartenant à M. V. Botchevarow; une autre fabrique de savons, propriété des frères Dieran et

Петка“; една фабрика за бира на Харбермановитъ наследници; една желѣзарска и дърводѣлска фабрика на I-во Българ. техническо дружество; една столарска фабрика на Бр. Чернѣви; една столарска фабрика за мобили на дружеството „Май“; една желѣзарска фабрика на Вилхелмъ Беманъ; една химическа фабрика за вакса, вазелинъ и др. масла на Стефановъ Темовъ и Сие; една фабрика за вратовръзки, картонени издѣлия и велосипеди на Найвиртъ и Веберъ; една фабрика за цигарени книги на Грацияни и Леви; една фабрика за горни и долни ризи на И. Халачовъ; двѣ фабрики за сода и лимонада; 4 печатници и книговѣзници; 4 тѣ юневи фабрики; 2 парни воденици и 4 воденици на вода.

Въ гр. Тутраканъ и околията, има: 4 парни воденици; 17 воденици на вода и 2 фабрики за сода и лимонада.

Въ с Балбунаръ и околията, има: 1 воденица на пара: 9 воденици на вода; 55 воденици на вѣтръ и 3 воденици съ коняе.

Въ гр. Бѣла и околията, има: двѣ воденици на вода; 1 даракъ за влачение вълна и 2 фабрики за сода и лимонада.

Най-главнитъ вносни прѣдмѣти сж: колониални стоки, манифактури, солъ, желѣзо и строителетъ дървенъ материалъ. Износнитъ сж: храни, вълна, кожи и пр.

Прѣзъ 1893 год. и прѣзъ първото шестмѣсечие вноса бѣ отъ 5.838.782 лева, а износа прѣзъ сжщото врѣме 2.638.460 лева.

Stepan Méliksétyan; une fabrique de bière, installée par la Société „Sv. Petka“; une autre appartenant aux héritiers de Heberman; un atelier de forge et de menuiserie appartenant à la Société technique bulgare“; un fabrique de verrerie de MM. Tchernaevy frères; un atelier de menuiserie et de meubles de la société „Maï“; un atelier de ferronnerie appartenant à M. Wilhelm Bemann; une fabrique de cirage, vazéline, et autres de MM. Stephanow Tomow et C-ie; une fabrique de cravates, de divers articles de carton et de vélocipèdes appartenant à MM. Nayvirt et Weber; une fabrique de papiers à cigarettes de MM. Gratiani et Lévy; une fabrique à coudre des chemises appartenant à M. Pia Halatchow; deux fabriques d'eaux gazeuses; quatre imprimeries avec des ateliers de reliure; 4 fabriques detabac; 2 moulins à-vapeur; et 4 moulins à eau.

Dans l'arrondissement et la ville de Toutrakan: 4 moul. à vapeur; 17 autres à eau; et 2 fabriques d'eaux gaz uses.

Dans l'arrond. et la ville de Balbounar: 1 moulin à vapeur; 9 moul. à eau; 55 moul. à vent; et 3 autres à chevaux.

Dans l'arrondissement et la ville de Béla: 2 moulins à eau; une cardé à laine; et 2 fabriques d'eaux gazeuses.

Les principaux articles d'importation sont: les denrées coloniales, les objets manufacturés, le sel, le fer, les bois de construction, etc.

Les articles d'exportation sont: les céréales, la laine, les peaux, etc.

En 1893 pendant le 1er semestre, l'importation s'élevait à 5,838,782 levs, et l'exportation durant la même période était de 2,638,460 levs.

Народно Просвѣщение. — Instruction Publique.
Първоначални училища. — Écoles Primaires.

Околии	Числото на първонач. училища Nombre des écoles primaires	Числото на: Nombre de:			Всичко Total	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Arrondissem.
		Учител Maîtres	Учителки M ^{rs} . s.	Момчета Garçons		Момич. Filles			
Балбунарска	39	47	5	52	2032	1225	3257	Balbounar	
Бѣленска	46	60	10	70	2690	892	3582	Béla	
Руссенска	77	105	73	178	4713	2469	7182	Roustchouk	
Тутраканска	59	69	15	84	2636	1743	4379	Toutrakan	
Всичко	221	281	103	384	12071	6329	18400	Total	

Въ продължението на учебната година по разни причини (смърть, болѣсть, сиромашия и пр.) сж напуснали училището 2725 момчета и 1104 момичета.

Освѣтъ горепоказанитѣ български първоначални училища има още, въ Руссенската околия, едно Българско-католическо първоначално училище съ една учителка и 22 ученика, отъ които 10 момчета и 12 момичета; едно гръцко училище съ 3 учители и 53 ученици, отъ които 35 момчета и 18 момичета; едно арменско училище съ 4 учители, 2 учителки, 87 момчета и 67 момичета; 2 еврейски училища съ 7 учители, 6 учителки, 159 момчета и 99 момичета; едно ромънско училище въ Тутраканъ съ единъ учителъ и една учителка, 52 момчета и 36 момичета. Числото на турскитѣ училища е показано въ слѣдующата таблица:

Dans le courant de l'année scolaire ont cessé de fréquenter les écoles pour diverses raisons, (mort, maladies, pauvreté etc) 2,725 garçons et 1,104 filles.

Outre les écoles primaires bulgares sus-indiqués il y a aussi dans l'arrondissement de Roustchouk: une école bulgare-catholique avec une institutrice et 22 élèves, dont 10 garçons et 12 filles; une école grecque avec 3 instituteurs et 53 élèves, dont 35 garçons et 18 filles; une école arménienne avec 4 instituteurs, 2 institutrices, 87 garçons et 67 filles; deux écoles israélites avec 7 instituteurs, 6 institutrices, 159 garçons et 99 filles; une école roumaine à Toutrakan, avec un instituteur et une institutrice, 52 garçons et 36 filles. Le nombre des écoles turques est indiqué dans le tableau ci-dessous:

Околии	Числото на Nombre de				Всичко Total	Числото на Nombre de		Всичко Total	Arrondissements
	Училищ. Ecoles	Учител Maîtres	Учителки Maîtresses	Момчета Garçons		Момичета Filles			
Балбунарска . . .	28	32	2	34	1485	1045	2530	Balbounar	
Бѣленска . . .	12	13	—	13	402	391	793	Béla	
Руссенска . . .	31	25	10	35	1007	757	1764	Roustchouk	
Тутраканъ . . .	43	45	6	51	1647	1362	3009	Toutrakan	
Всичко . . .	114	115	18	133	4541	3555	8096	Total	

Въ продължение на учебната година сж напуснали училищата по разни причини 640 момчета и 427 момичета.

Забавачници.

Въ гр. Руссе има двѣ забавачници съ 3 учителки, 53 момчета и 59 момичета и една друга въ г. Тутраканъ съ 1 учителка, 40 момчета и 34 момичета.

Срѣдни училища.

Срѣднитѣ училища въ Руссенский окръгъ сж слѣдующитѣ:

1 гимназия мъжка съ 508 ученици, 114 отъ които прѣвъ учебната година сж напуснали училището. 1 Държавно земеделъческо училище съ 62 ученици. 1 дѣвическо петокласно училище съ

Durant l'année scolaire ont cessé de fréquenter les écoles, pour divers motifs, 640 garçons et 427 filles.

Ecoles maternelles.

Il y a à Roustchouk deux écoles maternelles avec 3 institutrices, 55 garçons et 59 fillettes, et une autre à Toutrakan avec une institutrice, 40 garçons et 34 fillettes.

Ecoles secondaires.

Dans le départem de Roustchouk on compte les écoles secondaires ci-après: 1 gymnase pour garçons avec 508 élèves, dont 114 ont cessé de le fréquenter durant l'année scolaire; 1 école d'agriculture avec 62 élèves; 1 école de cinq classes pour filles avec 217

217 ученички. 1 турско училище „Руждие“ съ 48 ученици.

Въ гр. Бѣла има едно трикласно околийско училище съ 29 ученици и едно турско съ 50 ученици и ученички.

Въ гр. Тутраканъ има едно трикласно окръжно училище съ 97 ученици.

Имената на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 223,844 лева. Окръженъ градъ: Руссе. Народонаселение: 28121 жители. Бюджетъ на градскитѣ сѣвътъ, приходъ: 788 666 лева. Окръженъ управителъ: А. Каназирски.

Съдилища. Руссенский апелативенъ съдъ. Прѣдсѣдатель: Н. Д. Селвели. Подпрѣдсѣдатель: Д. Тодоровъ. Членове: Д-ръ Ив. Кацаровъ, Кон. Ксантовъ, Ив. Кавруковъ, Г. Тивчевъ, П. Златовъ, П. Оджакъ. Прокуроръ: К. Милчевъ. Помощникъ: П. Б. Х. Вълковъ. Руссенский окръженъ съдъ. Прѣдсѣдатель: Ив. Божковъ. Подпрѣдсѣдатель: А. Ивановъ. Членове: Ив. Христофоровъ, Кон. Кръстевъ, Дим. Цвѣтковъ, Н. Мушановъ, П. Н. Кисовъ, Н. Гиневъ. Съд. слѣдователи: Ал. Лавровъ, Ив. Я. Арнаудовъ, Хр. Шоловъ. Нотариуси: К. Кипровски, Д. Мумджиевъ. Прокуроръ: В. Рашеевъ. Помощникъ: Ст. Кировъ. Директоръ на Руссенский окръженъ затворъ: Д. Шишковъ. Лѣкаръ: Д-ръ А. Антоновъ. I мировий съдия: Д. Мянзовъ. II мировий съдия: Б. Рѣдкостѣповъ. Адвокати: М. Кжослъдовъ, Д. Лучниковъ, В. П. Митковъ, В. Г. Малчевъ, Д. В. Манговъ, Д. П. Пенковъ, Н. Недевъ, Р. Израилъ, Хр. Ивановъ, В. Константиновъ, Г. И. Калинковъ, Г. И. Капчевъ, Д. Ценовичъ, И. П. Чорапчиевъ, А. Трифоновъ, А. Тодоровъ, К. П. Писаревъ, М. Пеневъ, М. Петковъ, П. Паневъ, С. Рефеловъ, Н. Минковъ, И. Паликрушевъ, П. С. Златовъ, Х. Баларовъ, Д. К. Вачовъ, И. Т. Веселиновъ, Г. Губиделниковъ, Г. Д. Ганевъ, М. Гайдовъ, Ив. Белиновъ.

Земеделъческа касса. Контрольеръ: Ил. Стефановъ. Кассиеръ: А. Г. Даневъ.

Медицински лѣзари: Д-ръ Ал. Антоновъ, Хр. Аргироглу, Паскаль Н. Виссеровъ, А. Ив. Голъмановъ, Т. Димитровъ, Назаретъ Закаръ, Голдщайнъ,

élèves; 1 école turque „Rouschtie“ avec 48 élèves.

Dans la ville de Béla il y a une école de trois classes avec 29 élèves, et une école turque avec 50 élèves des deux sexes.

À Toutrakan il y a une école de trois classes avec 97 élèves.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget du département, recettes: 223,844 levs. Chef-lieu: Roustchouk. Population: 28 121 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 788.666 levs. Préfet A. Kanazirsky.

Tribunaux. Cour d'appel de Roustchouk Président: N. D. Selvely. Vice-président: D. Todorow. Juges: Dr. Iv. Katzarow, Const. Xanthow, Iv. Kavroucow, G. Tivtchew, P. Zlatow et P. Odjakow. Procureur: C. Miltchew. Substitut: P. B. Hadji Velcow. Tribunal de 1e instance de Roustchouk. Président: Iv. Boschkow. Vice-président: A. Ivanow. Juges: Iv. Christophorow, Const. Krestew, Dim. Tzvetcow, N. Mouchanow, P. N. Kissow et N. Ghinew. Juges d'Instruction: Al. Lavrow, Iv. Ya. Arnaoudow et Chr. Schoppow. Notaires: C. Kyprowsky et D. Moamdjiew. Procureur: V. Raschéew. Substitut: St. Kirow. Directeur de la prison départementale de Roustchouk: D. Schischkow. Médecin: Dr. A. Antonow. 1er juge de paix: D. Menzow. 2e juge de paix: B. Redkostepow. Avocats: M. Kessozledow, D. Loutchnicow, V. P. Mitcow, V. P. Maltchew, D. V. Mantow, D. P. Nencow, N. Nedew, R. Israel, Chr. Ivanow, V. Constantinow, G. I. Kalincow, G. I. Captchew, D. Tzépovitch, I. P. Tchoraptchiew, A. Triphonow, A. Todorow, C. P. Pissarew, M. Pénew, M. Petcow, P. Pénew, S. Refelow, N. Mincow, Iv. Palicrouschew, P. S. Zlatow, Chr. Balarow, D. C. Vatchow, I. T. Vesselinow, G. Goubidelnikow, G. D. Ganew, M. Gaidow et Iv. Bélinow.

Caisse agricole. Contrôleur: П. Стефановъ; Caissier: А. Г. Даневъ.

Médecins: Drs. Al. Antonow, Chr. Arghiroglou, Pascal N. Visserow, A. I. Golemanow, T. Dimitrow, Nazaret Zakar, Goldstein, Maria Iv. Coulacowa, Christo

Мария Ив. Кулакова, Христо Ничевъ, Ив. Паунчевъ, Георги Пашмаганъ въ, Аг. Ив. Петровъ, Стоянъ Радославовъ, Иванъ Тодоровъ, Леовъ Шайнъ, Юрьевъ. Ветеринари: Н. Бояджиевъ, Ив. Ст. Ведеръ, Начо Л. Кормановъ. Зъбни лѣкари: Живко Икономовъ, Ф. К. Флемихъ. Аптекари: Соломонъ Бони, Францъ Вочъ, А. Пришакъ, Р. Силаги, И. Стемблеръ, Никола Христовъ, Л. Хусакаъ. Акушерки: Роза Влумъ, Естеръ Кецленъ. Училищенъ инспекторъ: Т. Ц. Трифоновъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: А. Давидовъ & С-ие, кантора за мѣждународни транспорти. Андрея М. Пеперовъ, книжарница, печатница и книговеаница. Анастасъ Витановъ, магазинъ съ кожухарски стоки. Алекс. Векслеръ, складъ съ машини за змледѣлие, мѣшници ипр. Хафузъ Османъ Балукчиевъ, складъ на изработени разни тютюни. Ат. Слабовъ, ваятель. Аврамовъ & Гайтаджиевъ, сладкарница. Акционерно търговско дружество за колониални стоки „Съединение“. Акционерно спѣтително дружество „Гирдапъ“ банкови операции. I-во Българско застрахователно дружество „България“. Адолфъ Фрула, работилница за разни желѣзварийни издѣлия. Боби Г. Гаурковъ, търговецъ на колониални стоки и винарство. Братия Леви, прѣдставители на застраховател. Българско дружество „Балканъ“. Братия Ст. Симеонови, банкерска кантора, и прѣдприемачи. Братия Янко & Стефанъ Драганови, складъ отъ дървенъ строителенъ и коларски материали, и прѣдприемачи. Братия К. Бяклови, депозитъ на разни изработени кожи, машини за шефъ, обуварски и сарачки артикули. Бр. Розанисъ, & С-ие, търговци и манифактураджии на едро. Бр. Гронокъ Г. Паназианъ, търговци на едро на манифактурни и кундураджийски стоки. Бр. П. Ковачеви, банкерска кѣща. Востанджиевъ & Ивановъ, търговци на колониални стоки, наедро и на дребно. Бр. Николови, гостинница „Златенъ левъ“. Борисъ Паневъ & Петръ Бандевъ, наематели на хотелъ „Борисъ“. Бр. Ст. Юрданови, търговци на кундураджийски стоки, на едро и на дребно. Бенони & Ково, търговци манифактураджии на едро. Бр. Д. Димитрови, търговци съ обуча. Бр. Асланианъ, търговци на

Nitchew, Iv. Paountchew, Gheorghii Pachmaganow, Ath. Iv. Petrow, Stoyan Radoslavow, Iv. Todorow, Leon Stein. Youriew. Vétérinaires: N. Boyadjiew Iv. St. Veder et Natcho L. Cormanow. Dentistes: Jivco Iconomow. F. C. Flemih. Pharmaciens: Salomon Bony, François Votz, A. Prischak, R. Silaghi, I. Stembler, Nicolas Christow, L. Houssak. Accoucheuses: Roza Blum et Esther Ketzlen. Inspecteur des écoles: T. Tz. Triphonow.

Principaux industriels et commerçants. A Davidow & Cie, bureau de transports internationaux. Andréa M. Piperow, Libraire, imprimeur et relieur. Anastasse Vitanow, peaussier. Alexandre Veksler, dépôt de machines agricoles, pour moulins etc. Hafouz Osman Balouktchiew, dépôt de tabacs fabriqués. At. Slabow, sculpteur. Avramow & Gaitandjiew, confiserie et pâtisserie. Société commerciale par actions „Soédinienié“ pour denrées coloniales. Société d'épargnes par actions „Ghirdap“, opérations de banque. le Société Bulgare d'Assurances „Bulgaria“. Adolphe Froula, atelier de ferronnerie. Boby Gh. Gazourcow, marchand de denrées coloniales et de vins. Levy Frères, représentants de la société d'Assurances „Balcan“. St. Siméonovi Frères, maison de banque et entrepreneurs. Yanco & Stephan Draganowi Frères, dépôt de bois de construction & entrepreneurs. C. Beklowi Frères, dépôt de peaux travaillées, de machines à coudre, d'articles de cordonnerie et de sellerie. Rozani Frères & Cie, marchands en gros d'objets manufacturés. Gronok Gh. Parazyan Frères, marchands en gros d'objets manufacturés et d'articles de cordonnerie. P. Covatchevi Frères, maison de banque. Bostandjiew & Ivanow, marchands de denrées coloniales, en gros et en détail. Nicolovi Frères, restaurateurs „Zlatan Lew“. Boris Tsanew & Pierre Bandew, entrepreneurs de l'hôtel „Boris“. St. Yordanovi Frères, marchands de divers articles, en gros et en détail de cordonnerie. Benoni & Covo, marchands en gros d'objets manufacturés. D. Dimitrovi Frères, marchands de chaussures. Aslanian Frères, marchands de draps, cachemirs, façon-

сунна, вилниръ, фасонета ипр. на едро и на дребно. Бр. Н. Ганчови, комиссионери-експедитори. Българска Търговска Банка, разни банкерски операции въ всичкитѣ градове на България. Василъ Дюлгеровъ, притежателъ и съдържателъ на хотелъ „Дачия“. В. Рашевъ & С. Стомоняковъ, доставчици на разни русски стоки. Георги П. Геровъ, търговецъ на храни и брашна. Гатю Цоневъ, прѣдприемачъ и търговецъ на колониални стоки. Гарабетъ М. Х. Степанианъ, манифактураджии на едро. Грандлъ & С-ие, литография и печатница. Георги Г. Фитовски, столяръ. Георги Тарапановъ & С-ие, складъ отъ манифактурни стоки, продажба на едро. Д. Р. Косевъ & С-ие, комиссионери-експедитори. Димитръ Богдановъ, магазинъ съ разни желѣзарски стоки, продажба на едро и на дребно. Дробнякъ & Кръстевъ, печатница, литография и папелерия. Джаферъ Персиянъ и Мустафа А. Абдишевъ, фабрика за тютюнь. Димковъ, Херманъ, & С-ие, шивачи и складъ отъ разни материали за дрѣхи. Давидъ Христовъ, плетачна фабрика за чорапи, фланели ипр. Дойчинъ Краевъ, оръжейна мастерска. Др. Р. Р. Драгановъ, винопроизводителъ и търговецъ на колониални стоки. Зарукъ Хачукианъ & С-ие, складъ съ разни бижутерии и часовници. Зах. & Х. Хаджопуло и С-ие, голѣмъ складъ отъ манифактурни стоки, продажба на едро. И. Лейбовичъ, търговецъ на разни желѣзарски стоки. Ив. Михайловъ & С-ие, складъ отъ дървенъ материалъ, желѣзария, джамове, цементъ, бои, каменни въглища и питеета. Ив. Динковъ, шивачъ. Ив. Дюлгеровъ & Тодоръ Казанджиевъ, желѣзарна мастерска. Илия Евстатиядисъ, складъ съ колониални стоки и европ. мобили. Илия Н. Халачевъ & С-ие, фабрика за изработване на доли и горни ризи и гащи и пр. Иваница Симеоновъ, чифликчия. Иосифъ Едуардъ Риглеръ, акционерна дружествена фабрика за кожени стоки въ Будапещъ, съ клоунъ въ Русса, продажба на едро. И. Камарианъ & С-ие, складъ отъ бижутерии и часовници, продажба на едро. И. Хаузеръ & С-ие, агентъ комиссионеръ и прѣдставителъ на разни фабрики и кѣщи въ странство. К. Логиносъ, складъ съ манифактурни стоки, продажба на едро. Коста Г. Швайцеръ, съдържателъ

nés etc. en gros et en détail. N. Ganchevi Frères, commissionnaires-expéditeurs. Banque Commerciale Bulgare, opérations de banque dans toutes les villes de la Bulgarie. Vassil Dulghérow, propriétaire et entrepreneur de l'hôtel „Datchia“. V. Raschew et S. Stoyanow, fournisseurs de divers articles russes. G. P. Ghérow, marchand de céréales et de farines. Gatu Tzonew, entrepreneur et marchand de céréales. Garabet M. H. Stepanyan, marchands d'objets manufacturés en gros. Grandle & Cie, lithographie et imprimerie. G. G. Futowsky, menuisier. G. Tarapanow, dépôt d'objets manufacturés. D. R. Kossew & Cie, commissionnaires-expéditeurs. D. Bogdanow, magasin de ferronnerie, vente en gros et en détail. Drobnjak & Krestew, imprimerie, lithographie et papeterie. Djafer Persyan & Moustapha A. Abdischew, fabricants de tabac. Dincow, Hermann & Cie, tailleurs et dépôts de diverses étoffes pour habits. David Christow, fabrique à tricoter des bas, flanelles etc. Doitchin Kraew, atelier d'armes. Dr. R. Draganow, marchand de vins et de denrées coloniales. Zarouk Hatoumiyan & Cie, dépôt de bijouterie et de montres. Zah. & H. Hadjopoulo & Cie, grand dépôt d'objets manufacturés, vente en gros. I. Leibovitch, marchand de ferronnerie. Iv. Mihailow & Cie, dépôt de bois de construction, de ferronnerie, de vitres, de ciment, de couleurs, de charbons de terre et de boissons. Iv. Dincow, tailleur. Iv. Dulgherow & Todor Kazandjiew, ateliers de ferronnerie. Ilija Evstathiadès, dépôt de denrées coloniales et de meubles européens. Ilija N. Halatchew, & Cie, fabrique de lingerie. Ivanitza Siméonow, fermier. Joseph Edouard Rigler, fabrique par actions pour articles de cordonnerie à Budapest, avec succursale à Roustchouk, vente en gros. I. Cammermann & Cie, dépôt de bijouterie et d'horlogerie, vente en gros. I. Hanser & Cie, agent commissionnaire et représentant de diverses fabriques et maisons étrangères. C. Loghios, dépôt d'objets manufacturés, vente en gros. Costa G. Schweitzer, entrepreneur des hôtels „Isla-Hané“ et „Europe“. K. K. Hadjopoulo & Cie, dépôt d'objets manufacturés, vente en

на хотелитѣ „Исла-хане“ и „Европа“. К. К. Хаджопуло & С-ие, складъ отъ манифактурни стоки, продажба на едро. К. Д. Боби, & С-ие, търговци на храни. Лоранъ де Декенъ & С-ие, агенти на застрахователното дружество „Отечество“. Михайлъ Х. Костовъ, скоропечатница съ складъ отъ разни канцеларски училищни и ивжиниерски материали. Михайлъ Михайловъ & С-ие, банкерска кантора и комисионери на храни. Милло Блумбергъ, складъ отъ манифактурни стоки, продажба на едро. Н. Камерманъ фотографъ. Морицъ Голдфелъ, оптически магазинъ. Мих. Д. Констандиновъ, тенекеджия. Нено П. Мутафовъ, кундураджия. Никола Кръстевъ, сладкарница и разни пасти. Никола Желъзаровъ, желъзарна мастерска. Петръ Пачевъ, търговецъ на храни и разни търговски прѣдприятия. Пивоварно дружество „Св. Петка“ фабрика за бира. Първо Българско столярно дружество „Първий Май“ за разни столярски изделия. Поликарпъ и Канети, дрогерия на едро. Паскалъ Табаковъ & С-ие, банкерска кантора. Перецъ и Алкалай печатница и складъ отъ канцеларски и училищни материали. Рафаелъ Камхи, главенъ складъ отъ дрогерия, колониялни и др. стоки, продажба на едро. Столярско дружество „Напрѣдъкъ“ за разни дограмаджийски изделия. Сам. Патакъ, фабрични книжни складове отъ акционерното дружество Лайкамъ Йосефталъ въ Виена, складъ на едро за канцеларски принадлежности и училищни пособия. С. Д. Пиятели, К. Ангеловъ & С-ие, банкерска кантора и комисионер. агенция на Белгийския Синдикатъ Сивове Аврамъ Розанисъ, манифактура на едро. Стефанъ Томовъ & С-ие, комисионери и експедитори. Спестовно акционерно дружество „Стремление“, банкови операции. С. Ганевъ, първа българска агенция. С. И. Халасъ, първа българска фабрика за враговърски. Стоянъ Пиперовъ & Догановъ, банкерска кантора. Серкивъ Куюнджиянъ, манифактура на едро. Търговско Винарско Дружество „Лоза“, за сега притѣжава парна фабрика за сода и лимонада; Директоръ: Стефанъ Гадуларовъ; Прѣдсѣдателъ: Коста Армяновъ. Тодоръ Х. Атанасовъ, агентъ на разни кожарски фабрики, съ складъ на изработени кожи и къселета, желъзария, прѣжди, и из-

gros. K. D. Beby & Cie, négociants en céréales. Laurent de Deken & Cie, agents de la société d'assurances „Otechestvo“. Mihail H. Costow, imprimerie et dépôt de matériaux pour chancelleries, écoles et ingénieurs.

Michail Michailow et C-ie, maison de banque et de commission pour céréales; Millo Blumberg, dépôt d'objets manufacturés, vente en gros; N. Kammermann, photographie; Moritz Goldfeld, magasin d'articles d'optique; Mich. D. Constantinow, ferblantier; Neno P. Moutaphow, cordonnier; Nicolas Krestew, confiserie et pâtisserie; Nicolas Jélézarow, atelier de ferronnerie; Petre Panow, négociant en céréales et entrepreneur de diverses affaires commerciales; Société „Sv. Petka“ pour fabrication de bière; Pervo bolgarsko Stoliarno Droujestvo „Perviy Mai“, ateliers de menuiserie; Polycarpe et Canetty, droguerie, vente en gros; Pascal Tabacow et C-ie, maison de banque; Peretz et Alcalay, imprimerie et papeterie; Raphaël Camhy, grand dépôt de drogueries, de denrées coloniales, etc., vente en gros; Stolyarsko Droujestvo „Naprédok“, ateliers de menuiserie; Sam Patak, dépôt des fabriques de papier de la société par actions Laïkam Josefthal de Vienne, dépôts en gros d'accessoires pour chancelleries et pour écoles; S. D. Pignatelli, C. Anghélow et C-ie, maison de banque, et agence de commissions du syndicat belge; Avram Rozanis fils, magasin de manufacture en gros; Stefan Tomow et C-ie, commissionnaires-expéditeurs; Société d'épargnes par actions, „Stremlenié“, opérations de banque; S. Ganew, la 1ère et plus grande agence bulgare; S. I. Halas, la 1ère fabrique bulgare pour cravates; Stoyanow, Pipérow et Doganow, maison de banque; Serkiz Kouyoumdjian, magasin de manufacture, en gros; Société Commerciale Vinicole „Loza“, elle a pour le moment une fabrique à - vapeur pour la préparation d'eaux gazeuses; directeur: Stéfan Gadoularow, président: Costa Armyanow; Théodore H. Athanassow, représentant de diverses fabriques de cuirs et de peaux travaillées, et dépôt de ces art. ainsi que de ferronneries et filatures, export de produits du pays pour la France et la Belgique. Todor Marcow

носителите на разни мѣстни произвѣдения за Бѣлгия и Франция. Тодоръ Марковъ и С-ие, складъ отъ брашна разни качества. Унгарски търговски музей, прѣдставлява всичкитѣ Унгарски фабрики и търговски къщи. Филипъ Симиловъ, фабрика за изработване на разни мастила, червенъ воскъ, дѣпило и пр. Францъ Албрехтъ, ателие за изработване на разни мобили. Хараламби С. Кулевъ, фабрика за изработване на разни памучни и вълнени платове. Хаймъ и Менахемъ Пинто, манифактурджии на едро. Хаймъ Калми, банкеръ и търговецъ на храни. Христо Х. Христовъ, коафьоръ и парфюмеръ. Хараламби Петковъ и Синъ, първа българска парорѣзница за дървенъ строителенъ материалъ и за рѣзание и рендосване желъзо. Шивачко Акц. Спѣстовно Дружество „Икономия“, банкерски операции. Прѣдсѣдателъ: Д. Т. Марковъ. Подпрѣдсѣдателъ: Юр. Сръбровъ. Янаки Тосевъ, винопроизводителъ.

Руссенска околия.

Околийско сѣдалище: гр. Руссе. Окол. началникъ: М. Стояновъ. Окол. Мировий сѣдия: Н. Василиевъ.

Тутраканска околия.

Околийскій градъ: Тутраванъ. Народонаселение: 8063 жители. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 111,144 лева. Окол. началникъ: Ат. Лазаровъ. I Мировий сѣдия: Ст. Попповъ. II Мировий сѣдия: М. Драндаровъ. Адвокати: Ив. Еневъ, И. М. Абрашевъ, Д. Читаковъ.

Земледѣйческа каса: Контрольоръ: А. Кармакчиевъ. Кассиеръ: Н. Ив. Девовъ.

Медицин. лѣкари: Д-ръ Жанъ Апери, Мардиросъ Торосиянъ. Ветеринаръ: Н. Бѣлелиевъ. Аптекари: Фридрихъ Абади. Училищенъ инспекторъ: Ст. Жълтовъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Н. Муссиновъ & Ив. Кукузовъ, прѣдставители на търговската индустриална банка въ Пловдивъ и сарафи. Г. Николовъ, агентъ на Оттоманската банка. Житари: С. Димовъ, Д. Тодоровъ, Ангелъ Пика, Щербанъ Димитровъ, Г. Байновъ, Руси Тоневъ, Хаймъ Афтalionъ, Исакъ Капонъ, Кара-Хюсеинъ и Чолакъ Хасанъ Манифактурджии: Ив. Георгиевъ & Ст. Поповъ,

et C-ie, dépôt de farines de diverses qualités; Musée commercial hongrois, représentant de toutes les fabriques et maisons commerciales hongroises; Philippe Simidow, fabrique pour la préparation de diverses sortes d'ancre, de cires à cacheter, de gommes arabiques, etc.; Franz Albrecht, atelier de menuiserie; Haralambi S. Koulew, fabrique de tissus en laine et en coton; Haïm et Menahem Pinto, magasin d'objets manufacturés, en gros; Haïm Calmy, banquier et négociant en céréales; Christo H. Christow, salon de coiffeur et parfumerie; Haralambi Petcow et fils, les premiers ateliers, à vapeur, bulgares, pour le sciage et rabotage de bois de construction ainsi que pour la coupe et le rabotage de plaques de fer; Société d'épargne des tailleurs, „Iconomia“, opérations de banque, président D. T. Marcow, vice-président Yordan Srébrov; Yanaki Tonew, marchand de vins.

Sous-préfecture de Roustchouk.

Chef-lien de l'arrondissement: ville de Roustchouk. Sous-préfet: M. Stoyanow. Juge de paix: N. Vassiliew.

Sous-préfecture de Toutrakan.

Chef-lieu de l'arrondissement: Toutrakan. Population: 8,063 habitants. Budget de la municipalité: recettes: 111,144 levs. Sous-préfet: Ath. Lazarow; Ier juge de paix: St. Poppow. IIe juge de paix: M. Drandarow. Avocats: Iv. Enew, I. M. Abraschew. D. Tchitacow.

Caisse agricole: Contrôleur: A. Kar-maktchiew; Caissier: N. Iv. Décow.

Médecins: Drs. Jean Apéry, Mardiros Torossyan. Vétérinaire: Nicolas Béléliew. Pharmacien: Frédéric.

Inspecteur des écoles: St. Jeltow.

Principaux Industriels et Commerçants: N. Moussinow et Iv. Koussouzow, représentants de la Banque industrielle et commerciale de Philippopoli, et sarafs; Georghy Nicolow, agent de la Banque Ottomane; Marchands de céréales: Stoico Dimow, D. Todorow, Anghel Pica, Schterban Dimitrow, G. Baynow, Roussy Bonew, Haïm Aftalion, Isaac Capon, Karahusseïn et Tcholac Hassan; Marchands d'objets manufacturés: Iv. Georghiew

Д. А. Газурковъ, Драганъ Каларашевъ, Бр. Т. Н. Ганеви, Мария Славковъ, Ст. Кулевъ. Пароводеничаръ: Мария Драганеско. Хотелдзии: К. Атанасовъ, Ив. Никитовъ. Абаджи: Рачо Геновъ, Пеню Маневъ, П. Геновъ Шивачи: Д. Дорбановъ, Юр. Я. Янкооглу, Ив. Янковъ. Часовничари: Такоръ Фесчиянъ, Стоянъ Навовъ, Миника Георгиевъ. Кондурадзии: К. Арсеневъ, П. Петровъ, Николай Дуницовъ, Дойчиновъ. Кожухари: Дончо Илиевъ, Хр. С. Кожухаровъ, Братой Ивановъ, Книжарници: Сим. Икономовъ, Кр. Стояновъ.

Бѣленска околия.

Околийски градъ: Бѣла. Народнонаселение: 4757 жители. Бюджетъ на градския съветъ: 27.669 л. Окол. началникъ: Т. Д. Даскаловъ. Миротий сдия: Ж. Георгиевичъ. Адвокати: Г. Н. Цвѣтковъ, П. Матевъ, Ив. Панчевъ, В. Д. Владовъ.

Земледѣлческа касса: Контрольеръ: Ст. Бѣязовъ. Кассиеръ: Ив. Ковачевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци съ колониялни стоки: Илия Г. Кабакчиевъ, К. Ивановъ & С-ие, М. Пеневъ, К. Н. Топкаровъ, книжаръ. Руссе Руссевъ & С-ие, кожухари и складъ отъ сурови и изработени кожи. Х. Георги Г. Крушковъ & С-ие, търговци на храни и банкери.

Балбунарска околия.

Околийско сѣдалище: с. Балбунаръ. Народнонаселение: 3020 жители. Окол. началникъ: Ив. Т. Бабовъ. Миротий сдия: М. Александровъ. Адвокатъ: П. Юрдановъ.

Земледѣлческа касса: Контрольеръ: З. Стояновъ. Кассиеръ: Хакъ Хасановъ. Медецински лѣкаръ: Ив. Папавасилиу.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Б. Цаневъ, агентъ на застрах. дружество „България“. Манифактурадзии: Налчо Ничота, Станчо Бандевъ, Василь Енчевъ, Георги Христовъ. Гостилничари: Петръ Бандевъ, П. Поповъ & С-ие. Хандзии: Петръ Ивановъ. Н. А. Петачко.

Poppow, D. A. Gazourcow, Dragan Kalaraschew, T. N. Ganevi frères, Marin Slavkow, St. Koulew; Moulin à-vapeur: propriétaire Marin Draganeskou; Hôteliers: C. Athanassow, Iv. Nichitow; Abadjis: Ratscho Ghénow, Peniu Manew, P. Ghénow; Tailleurs: D. Dorbano, Yordan E. Yankoglou, Iv. Yankakew; Horlogers: Takor Festchiyan, Stoyan Nacow, Minica Georghiew; Cordonniers: Cost. Arseniew, Pavel Pétrou, Nicolai Dounitzow, Doitchinow; Peaussiers: Donscho Iliew, Christo S. Kojouharow, Bratoï Ivanow; Libraires: Sim. Iconomow, Kr. Stoyanow.

Sous-préfecture de Biéla.

Chef-lieu de l'arrondissement: Biéla. Population: 4,757 habit. Budget de la municipalité: recettes: 27,669 lev. Sous-préfet: T. D. Daskalow. Juge de paix: J. Georghiew. Avocats: Y. N. Tzvetkow, P. Matew, Iv. Pentchew, V. D. Vladow.

Caisse agricole: Contrôleur: St. Beyazow; Caissier: Iv. Kovatchow.

Principaux Industriels et Commerçants: Deniu Marinow, marchand de vins; Marchands de denrées coloniales: Iia G. Kabaktchiew, C. Ivanow et C-ie, M. Penew; C. N. Topcarow, libraire; Roussé Roussev et C-ie, peaussiers et dépôt de peaux brutes et travaillées; Hadji Georghi D. Kroushkow et C-ie, négociants en céréales et banquiers.

Sous-préfecture de Balbounar.

Chef-lieu de l'arrondissement: village de Balbounar. Population: 3,020 habitants. Sous-préfet: Iv. T. Babow. Juge de paix: M. Alexandrow. Avocat: P. Yordanow.

Caisse agricole: Contrôleur: Z. Stoyanow. Caissier: Haky Hassanow.

Principaux Industriels et Commerçants: B. Tzanew, agent de la Société d'assurance „Bolgaria“; Marchands d'objets manufacturés: Naltchiu Nitchota, Stantcho Bandew, Vassil Entchew, Georghi Christow; Restaurateurs: Pétre Bandew, P. Poppow et C-ie; Hôteliers: P. Ivanow, Nicolas A. Petatchko.

Свищовский окръгъ. — Département de Sistowo.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колии — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Никополска . . .	1	37	—	38	1	25	26	1196,7	6526	41908	Nicopoli
Свищовска . . .	1	36	—	37	1	33	34	1379,0	8976	52211	Sistowo
Всичко . . .	2	73	—	75	2	58	60	2575,7	15502	94119	Total

Распрѣдѣление на населението по вѣроисповѣдание.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мукул. Muslm.	Евреи Israélites	Каролици Catholiq.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Никополска . . .	32759	7433	210	1498	8	41908	Nicopoli
Свищовска . . .	39200	8044	195	4621	151	52211	Sistowo
Всичко . . .	71959	15477	405	6119	159	94119	Total

Земледѣлие. Повече отъ 2/3 отъ населението на тоя окръгъ се занимава исклучително почти съ земледѣлие. Естественнитѣ условия на почвата, на климата, както и добитѣка благоприятствуватъ на тѣзи култура, нѣ обработванието на почвата се извършва се по примитивенъ начинъ, тѣй щото земята не произвежда онова което би могла да произведе; доставени сж били наистина 170 плуга, 143 брани, 12 обикновени жътварки и пр., нѣ по-голтмата частъ на тѣя ордия сж подхвърлени и изоставени, тѣй като земледѣлцитѣ не знаятъ и не сж навикнали да работятъ съ тѣхъ.

Работната земя въ окръга завзема едно пространство отъ около 108.413,⁸ хектара, распрѣдѣлени както слѣдва: ниви 102,782 хектара, градини 648,⁷ хектара, лозя 4,983,¹ хектара.

Прѣвъ 1896 год. сж били посѣти: съ жито 15.146 хектара; съ ржжъ

Agriculture. Plus des deux tiers de la population du département s'occupent à peu près uniquement d'agriculture. Les conditions du sol, du climat et du bétail favorisent l'agriculture, mais les procédés employés sont encore trop primitifs pour faire rendre à la terre tout ce qu'elle pourrait donner, et quoique l'on se soit procuré pour l'usage du département 170 charrues en fer, 143 herseuses, 18 moissonneuses, etc. la plupart de ces machines demeurent inutilisées, car les paysans ne savent pas s'en servir.

L'arrondissement de Sistowo contient 64,458,5 hectares de terres cultivées, et celui de Nicopoli 44,114,3 dont le total, 108,413,8 hectares, se décompose de la façon suivante: champs, 102,782 hectares; jardins, 648,7 hect.; vignobles, 4,983,1 hect.

En 1896 on a semé: froment 15.146; hect.; seigle, 4834,8 hect.; orge 5187,9

4834.⁸ хектара; съ ячмикъ 5187.⁹ хек.; съ овесъ 3428.⁶ хект.; съ просо 740.² хект.; съ ряпица 77.⁴ хект.; и съ царевица 4886.⁴ хектара.

Въ слѣдующата таблица сж показани, приблизително, въ килограми, количествата на разнитѣ произведения, ежегодно.

Le tableau suivant indique la quantité approximative en kilogrammes de la récolte annuelle:

О ко л и Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячмикъ Orge	Ржжъ Seigle
Свищовска Sistowo . . .	17,084,800	9,558,900	5,672,040	2,416,310
Никополска Nicopoli . . .	13,942,269	11,747,601	1,607,123	1,731,970
Всичко	31,027,069	21,306,501	7,279,163	4,150,310

Въ килограми — En kilogrammes					А р о н д и с с е м е н т а О ко л и
Овесъ Avoine	Просо Millet	Сѣно Foin	Фий Vesce	Бирчакъ Vesce	
2,010,390	659,030	9,687,500	—	861,500	Sistowo Свищовска
437,013	277,318	7,350,000	—	550,757	Nicopoli Никополска
2,447,403	936,318	17,037,500	—	1,412,257	Total

Тютювъ. Прѣзъ послѣднитѣ години култивиранието и производството на тютюна постоянно напредва. Прѣзъ 1894 год. е имало 57 тютюнопроизводители, които сж засѣjali 23.¹ хектара и сж добиli 3809 килограма суровъ тютювъ.

Прѣзъ 1895 год. 234 тютюнопроизводители, като засѣjali 56.⁸ хектара, сж добиli 21437 килограма

Прѣзъ 1896 год. 411 тютюнопроизводителитѣ отъ едно пространство отъ 94.¹ хектара сж добиli 41 065 килогр.

Въ Свищовското окръжие има само една тютюнева фабрика, която изработва около 5000 кгр. тютювъ и употребява за около 36000 лева бандероли годишно. Остатъка отъ нужния за пушеци изработенъ тютювъ се внася отъ Руссенскитѣ, Варненскитѣ и Пловдивскитѣ тютюневи фабрики.

Лозарство. Обработванието на лозята въ Свищовскитѣ окръжжъ се е твърдѣ дѣятелно развило и много семейства добиватъ прѣхраната си отъ лозята.

T a b a c. La culture de cette plante progresse constamment depuis ces dernières années. En 1894 on y comptait 57 cultivateurs propriétaires de 23,1 hectares de terrain planté en tabac et récoltant 3809 kilogr.

En 1895, 234 cultivateurs propriétaires de 56,8 hectares, ont obtenu 22,437 kilogr. de tabac.

En 1896, 411 personnes cultivant 94,1 hect. ont obtenu une production de 41.065 kilogr

Il n'existe dans tout le département qu'une seule fabrique où l'on prépare 5000 kilogr. de tabac par an; elle paie 36000 levs environ par an pour droits de banderolles. Le surplus de la consommation est fourni par les fabriques de Roustchouk, Varna et Philippopoli.

Viticulture La viticulture s'est développée activement dans le département et beaucoup de familles lui doivent exclusivement leur existence.

Прѣзъ 1896 год. пространството на лозята бѣ отъ 5,572.⁶ хект.; 489.⁵ хект. сж били напустякитѣ лозя, 4,681.⁶ работни лозя, 171.⁴ посадени отъ двѣ три години и 240.¹ хектара нови лозя.

Въ цѣлия окръжжъ се произвеждатъ ежегодно 176,394 хектолитри вино, .58.000 отъ които дава Свищовската околия, а остатъка 17,794 хектолитри Никополската околия.

Освѣнъ виното, въ Свищовската околия се произвеждатъ още: 8,376 хектолит. ракия, 357 хектолит. одеть, а въ Никополската околия 2,120 хектолитри ракия, 254 хектолитри одеть.

При това трѣбва да се добави че прѣзъ 1896 год. въ гр. Свищовъ сж били произведени 550 литри конякъ.

Цѣлия Свищовскитѣ окръжжъ дава годишно 85,591.375 килограма приблизително грозде, това количество се распредѣля така: 79,309.000 килгр. за Свищовската околия и 6,291.375 килогр. за Никополската. Филоксерната зараза за жалость, ся е появила прѣзъ 1894 год., и по настоящемъ има заразени отъ тоя бичъ единнадесетъ лозарски общини на едно пространство отъ 75 хектара.

Нуждитѣ мѣрки сж били взети за охранението на незаразенитѣ лозя, и посажданието отново на ония които сж били опустошени. Основаната пенионера на околноститѣ на гр. Свищовъ има вече около 10,000 добри вкоренени двугодишни американски лозя.

Градинарство и овощарство. Населението на Свищовскитѣ окръжжъ твърдѣ слабо се занимава съ градинарство. Всичкитѣ бащи даватъ се подъ наемъ на градинари отъ Търновскитѣ окръжжъ които ги експлоатиратъ съ добра полза.

Овощарскитѣ градини които по напредъ бѣха въ двѣтуше положение, сж били опустошени прѣзъ Русско-Турската война, а отъ тогава до сега почти нищо не е направено за на ново урѣжданieto и подобруването имъ, и по голѣмата частъ сж били прѣобърнати на ниви, ливади или лозя.

Въ послѣднитѣ нѣколко години правителството взема мѣрки за развитието и подобруването на овощарството.

Копрунарство. Тъзи индустрия е западнала отъ както ся е появила болѣстъта въ копруненото сѣмѣ. Благодарение, впрочемъ, на грижитѣ на правителството, прѣзъ 1895 год. е имало 91

La superficie des vignobles en 1896 était de 5572,6 hectares dont 489,5 abandonnés, 4671,6 productifs, 171,4 plantés depuis 2 ou 3 ans, et 240,1 hect. nouvellement plantés.

Le département fournit annuellement 176394 hectolitres environ de vin, dont 158600 pour l'arrondissement de Sistowo et 17794 pour celui de Nicopoli.

L'arrondissement de Sistowo produit en outre 8,376 hectol. d'eau-de-vie, et 257 de vinaigre; celui de Nicopoli: 2120 hectolit. d'eau-de-vie et 254 hect. de vinaigre. Sistowo a fabriqué en outre, en 1896, 550 litres de cognac.

Le département produit en tout 85,791,375 kilogr. environ de raisins, dont 79,300,000 pour l'arrondissement de Sistowo et 6,291,375 kilogr. pour celui de Nicopoli.

Le phylloxera a malheureusement fait son apparition en 1894, et, actuellement, 11 communes sont la proie du fléau. La superficie du vignoble infesté atteint actuellement 75 hect.

Les mesures nécessaires ont été prises pour sauvegarder les vignobles non atteints et replanter ceux qui ont été détruits. La pépinière, créée à cet effet aux environs de Sistowo, compte déjà 10,000 plants environ de 1 à 2 ans de vignes américaines, bien enracinés.

Jardins potagers et fruitiers. La population du département néglige trop la culture des légumes. Les jardins potagers sont affermés à des jardiniers de profession du département de Tirnovo qui les exploitent non sans profit.

La culture des arbres fruitiers, florissante autrefois, a été ruinée par la guerre russo-turque; depuis rien ou presque rien n'a été fait pour leur replantation et la plupart des vergers ont été transformés en champs, prairies ou vignobles. Dans ces dernières années le gouvernement a pris des mesures pour relever cette branche de l'agriculture.

Sériciculture. Depuis la maladie des graines, cette industrie est tombée en décadence. Cependant grâce à la sollicitude du gouvernement, on connaît dans le département 91 éleveurs

бубохранители които сж добили 648 клгр. пашкули, а прѣзъ 1896 год. 255 бубохранители които сжщо сж добили 1643 килограма.

Малкото число черничеви дървета, и то е едно прѣпятствие за напѣдъка на прѣдвѣтната индустрия, нѣ правителството е взело вече нуждитѣ за това мѣрки.

Пчеларство. Съ този отраслъ, специално, не се занимаватъ. Въ цѣлия окръгъ има 187 пчелари притѣжатели на 2413 кошери. Ежегодно се получава около 19,586 килограм. медъ и 2283 клгр. воскъ.

Гори. Най безгористия окръгъ въ цѣла България е Свищовский. Пространството на горитѣ е отъ около 14435 хектара, 6845 отъ които принадлежатъ на Държавата, 2400 на общинитѣ, а остатъка на частни лица.

Въ частнитѣ и общинскитѣ гори прѣобладава джбѣтъ прѣмесеиъ съ брѣстъ, липа, ясенъ, кленъ, габъръ и др. Държавнитѣ гори, които се намиратъ исклучително въ островитѣ на Дунава, сж обрастнали съ върби и ракиа, нарѣдко тополи, круши и джбъ.

Материала, които се добива отъ всички гори, служи почти исклучително за горение, нѣ при всичко това не е достатъченъ за нуждитѣ на населението.

Отъ 1890 година правителството е взело мѣрки за залѣсяването на 7854 хектара, но до 1896 год. само 976 хектара сж били засадени съ фиданки, 303 хектара посѣти направо съ сѣме, 4 хектара разсадни градини; обаче еднамъ $\frac{1}{10}$ частъ отъ всичко засѣю и засадено ся е хванало.

Министерство на Търговията и Земледѣлието както и Окръжния съвѣтъ дѣятелно се занимаватъ съ залѣсяванетоъ въобще на окръга.

Скотовѣдство. Единъ отъ най-важнитѣ клонове за поминъка на населението въ окръга е скотовѣдството, отъ подобренieto на което зависи и напѣдъка на земледѣлието. Нѣ, въпрѣки пространнитѣ пасбища и благоприятнитѣ условия за развѣжданieto на добитъка, скотовѣдството, за жалостъ, е много занемарено. Вzeti сж, впрочемъ, мѣрки за подобренieto на тоя недостатъкъ, на който не ще малко способуватъ и основанитѣ отъ 1894 год. насамъ годишни конкурси.

qui ont obtenu en 1895, 648 kilogr. de cocons, et en 1896, 255 éleveurs produisant 1643 kilogr.

Le manque de mûriers est encore un obstacle mais le gouvernement prend des mesures pour y remédier.

Apiculture. Elle ne constitue pas une occupation spéciale pour les habitants du département qui ne compte guère que 187 apiculteurs possédant 2413 ruches. On obtient annuellement 19586 kilogr. environ de miel et 2283 kilogr. de cire.

Forêts. Le département de Sistowo est de toute la Bulgarie le moins riche en forêts; il n'en possède, en effet, que 14,335 hectares dont 6,845 appartiennent à l'Etat, 2,400 aux communes et le reste aux particuliers.

Les forêts des communes et des particuliers comptent surtout les essences suivantes: chêne, bouleau, tilleul, érable, charme, etc.; celles de l'Etat qui sont exclusivement dans les îles du Danube sont composées de: saules, cytises, et quelque peupliers, poiriers et chênes.

Ces forêts fournissent presque uniquement du bois de chauffage, encore insuffisant pour les besoins de la population.

Depuis 1890 le gouvernement a pris des mesures pour reboiser une superficie de 7853 hectares, mais en 1896 on n'avait encore planté que 976 hectares en arbrisseaux, 304 avec des semences et 4 en pépinières, à peine 10% de ces plantations ont-elles réussi.

Le ministère de l'agriculture et le conseil général s'occupent activement du reboisement général de la localité.

Elevage du bétail. Une des ressources principales de la population du département est l'élevage du bétail dont dépend aussi l'amélioration de l'agriculture; elle est malheureusement trop négligée malgré les importants pâturages et les conditions avantageuses qui la favorisent. Des mesures sont prises pour parer à cette négligence et les concours annuels établis depuis 1894 y contribuent beaucoup.

Количеството на добитъка по цѣлия окръгъ, прѣзъ 1896 год., е показано въ следующата таблица:

Le tableau suivant indique les quantités de bétail existantes dans ce département en 1896.

Околии Arrondissement.	Конѣ Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffles	Вол., крави, тел., — vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Никополска Nicopoli	9139	3	1878	8428	22494	112832	600	6005	84175	5229
Свищовска Sistowo	10456	10	1951	7253	26262	133334	981	5327	76292	6273
Всичко Total	19295	13	3829	15681	48756	246166	1581	11632	160467	1152

Търговия. Свищовский окръгъ, благодарение на неговото географическо положение, въ търговско отношение, е единъ отъ първитѣ край Дунавски окръзи. Свищовското и Никополското пристанища, като вносни и износни пунктове иматъ голѣмо значение за вътрѣшнитѣ градове и окръзи. Голѣма частъ отъ житнитѣ произведения се изнася осѣиъ прѣзъ Свищовъ и Никополъ, още и прѣзъ пристанищата: Сомовитъ, Гигенъ, Новъ-градъ и Вардимъ.

Commerce. Grâce à sa situation géographique, le département de Sistowo l'emporte sur les autres départements riverains du Danube sous le rapport du commerce. Les ports de Sistowo et Nicopoli, destinés à l'importation et l'exportation, jouent un rôle important pour les villes et les départements de l'intérieur. Une grande partie des produits agricoles est exportée par Sistowo et Nicopoli mais on en exporte aussi une partie par les ports de Samovits, Ghighen, Now-Grad et Vardin.

Главнитѣ артикули на вносетъ сж: соль, газъ, оризъ, спиртъ, захаръ, кафе, манифактура, дървенъ материалъ, жезъ и пр.

Les principaux articles d'importation sont le sel, pétrole, riz, alcool, sucre, café, objets manufacturés, fer, etc. Les produits d'exportation sont les céréales, peaux, gaïtan, divers ouvrages en bois etc. etc.

Повечето отъ износнитѣ стоки сж: разни храни, кожи, гайтанъ, дървени издѣлия и пр.

L'importation et l'exportation en 1895 et 1896 sont donnés par le tableau suivant:

Околии	Вносъ Importation		Износъ Exportation		Arrondissements
	1895 кил. — kil.	1896 кил. — kil.	1895 кил. — kil.	1896 кил. — kil.	
Свищовска . . .	24550240	8119877	51223173	5800808	Sistowo
Никополска . . .	5466958	927286	45932410	4979563	Nicopoli
Всичко . . .	30017198	9047163	97155583	10780371	Total

Промисленность. Промислеността не е развита въ тоя окръгъ. Въ Свищовската околия има: 1 плетач-

Industrie. L'industrie laisse beaucoup à désirer dans ce département Dans l'arrondissement de Sis-

ница, 2 печатници, 3 фабрики за содова вода, 1 тютюнева фабрика, 4 дараца за влачение вълна, 96 мелници, отъ които 92 съ вода, 3 съ газови мотори а 1 съ вѣтъръ Всичкитѣ произвеждатъ годишно около 5,567.020 килограми брашно.

Въ Никополската околия има: 2 печатници, 2 фабрики за содова вода, 82 мелници, отъ които 81 съ движатъ съ вода и 1 съ пара. Годишно произвеждатъ около 8 960,310 килгр. брашно.

Риболовство. Прѣди 10 год. риболовството въ Свищовскій окръгъ е било единъ отъ най-важнитѣ отрасли за поминъка на една голѣма частъ отъ край Дунавското население. Отъ година на година, обаче, рибата въ Дунава и блатата е намалявала, така щото сега съ риболовството се занимаватъ само нѣколко души.

Отъ 1 Юлий 1895 до 1 Юлий 1896 гвд. сж ловени 562.081 килгр. разни риби, съ стойностъ отъ 202.151 лева; отъ това количество 80.000 килгр., съ стойностъ 30.000 лева сж били ловени въ Дунава, а остатъка въ блатата: Свищовско, Бѣленско, Бѣлско, Вардимско и Карабуазско.

towo on ne compte que: 1 fabrique de tricots, 2 imprimeries, 3 fabriques d'eaux gazeuzes, une fabrique de tabac, 4 corderies de laines, 96 moulins, dont 92 à eau, 3 à pétrole et 1 à vent produisant ensemble 5.569.020 kilog. environ de farine par an.

L'arrondissement de Nicopoli compte 2 imprimeries, 2 fabriques d'eaux gazeuzes, 82 moulins dont 1 à vapeur et le reste à eau, produisant annuellement environ 8.960.310 kilog.

Pêche; La pêche a été, avant 10 ans, une ressource importante pour les habitants du département, mais d'année en année les poissons disparaissent tant au Danube qu'aux étangs, de telle sorte que quelques personnes seulement s'occupent actuellement de cette industrie.

Du 1 juillet 1895 à la même date de 1896 on a pêché 562.081 kilog. de poisson d'une valeur de 202.151 levs; sur cette quantité 80.000 kil. d'une valeur de 30 mille francs, ont été pris dans le Danube, et le reste, dans les étangs de Sistowo, Belena, Bela, Vardin et Karaboyaz

Народно Просвѣщение — Instruction Publique.

Първоначални училища. — Ecoles Primaires.

Околии	Числото на първонач. учил. écoles primaires	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Arrondissement.
		Учителѣ Maîtres	Учителки Maîtresses		Учителѣ Maîtres	Учителки Maîtresses		
Свищовска . . .	42	122	27	149	6190	2012	8202	Sistowo Nicopoli
Никополска . . .	34							
Всичко . . .	76	122	27	149	6190	2012	8202	Total

Числото на дѣцата подлѣжащи на задължително учение бѣ: 12691, отъ които 7,369 момичета и 5,322 момчета.

Въ гр. Свищовъ има още двѣ забавачници посѣщавани отъ 118 момиченца и 78 момченца, всичко 196 дѣцата, съ 4 учителки.

Освѣнъ Българскитѣ първоначални училища въ Свищовскій окръгъ има

Le nombre des enfants, qui devaient obligatoirement fréquenter les écoles est de 12.691, dont 7369 du sexe masculin et 5322 du sexe féminin.

Il y a aussi dans la ville de Sistowo deux écoles enfantines (Kindergarten) fréquentées par 118 garçons et 78 fillettes, soit en tout 196 enfants avec 4 institutrices.

Outre les écoles primaires Bulgares il y a aussi dans le département dont nous nous occupons, 18

още 18 турски училища съ 1214 ученици и 22 учители. Тѣй сжщо и едно еврейско съ 20 ученици и 1 учителъ.

Второстепенни училища.

а) Държавно търговско училище въ гр. Свищовъ съ 277 ученици и 11 учители.

б) Общинско 5 класно дѣвическо училище въ Свищовъ съ 253 ученички, единъ директоръ, единъ учителъ и 8 учителки.

в) Едно трикласно въ Свищовъ и едно друго въ Никополъ. Първото е било посѣщавано отъ 665 ученици съ 10 учители а второто отъ 112 съ 4 учители.

Освѣнъ Българскитѣ второстепенни училища има още и двѣ турски (Рушдие) съ по три класса, отъ които едно въ гр. Свищовъ, а другото въ гр. Никополъ. Свищовското Рушдие се посѣщавало отъ 39 ученика съ 2 учители За Никополското свѣдѣнията ни липсватъ.

Имена на по-гланитѣ чиновници промишленници и търговци. Окръженъ бюджетъ приходъ: 161.010 лева. Окръженъ градъ: Свищовъ. Народно-население: 13212 жители. Бюджетъ на градскій съветъ, приходъ: 242.182 л. Окръженъ управителъ: М. Клисурски. Окол. началникъ: Т. Казасовъ.

Съдилища. Свищовски окръженъ съдъ. Прѣдсѣдателъ: А. Николовъ. Членове: Д-ръ Хар. Владигеровъ, Георги Михайловъ, Д. Кралимарковъ. Съд. Слѣдователъ: Ап. Георгиевъ. Нотариусъ: Ат. Николаевъ. Прокуроръ: Д-ръ Л. Ташковъ. Помощникъ: Д. Е. Иовчевъ. Директоръ на Свищовскій окр. затворъ: Хр. Цановъ. Лѣкаръ: Д-ръ Герджиковъ. Мировий съдия: Авр. Аврамовъ. Окол. мировий съдия: Ат. Велевъ. Адвокати: Ат. Данковъ, Тод. А. Божиновъ, Д. К. Аврамовъ, И. С. Везировъ, Т. Ф. Геновъ, Б. Каракашевъ, Г. Ю. Кабакчиевъ, П. Пърговъ, Я. А. Станчевъ, Г. П. Филиповъ.

Земледѣлческа касса. Контрольоръ: Ил. Няголовъ. Кассиеръ: Ив. Кабакчиевъ

Медицански Лѣкари: Д-ръ Давидъ Гланцъ, Павелъ Ивановъ, Т. С. Попповъ, П. Станкевичъ, Д. С. Сържковъ.

écoles turques fréquentées par 1214 élèves, avec 22 maîtres d'école, ainsi qu'une école israélite avec 28 élèves et 1 maître d'école.

Ecoles secondaires.

а) L'école commerciale d'Etat à Sistowo, avec 277 élèves et 11 instituteurs.

б) L'école commniale de 5 classes pour filles à Sistowo avec 253 élèves, un directeur, un instituteur et 8 institutrices.

в) Une école de 3 classes à Sistowo, et une autre à Nicopoli. La première a été fréquentée par 365 élèves avec 10 instituteurs, et la seconde par 112 élèves avec 4 instituteurs

Outre les écoles secondaires bulgares il y a aussi 2 écoles turques à trois classes, dont l'une à Sistowo, et l'autre à Nicopoli L'école Ronschdie de Sistowo a été fréquentée par 39 élèves avec deux professeurs; pour celle de Nicopolii ces renseignements nous manquent

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget départemental, recettes: 161.010 levs. Chef-lieu du département: Sistowo. Population: 13.212 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 242.182 levs. Préfet: M. Klissoursky. Sous-préfet: T. Kazassow.

Tribunaux. Tribunal de 1e instance de Sistowo. Président: A. Nicolayew. Juges: Dr. Har. Vladigherow, Gheorghy Michailow et D. Kraлимarcow Juge d'instruction: Ap. Gheorghiew. Notaire: Ath. Nicolayew. Procureur: Dr. L. Taschkow. Substitut: D. E. Iovtschew Directeur de la prison départementale de Sistowo: Chr. Tsanow. Médecin: Dr. Gherdjikow. Juge de paix: Avr. Avramow. Juge de paix d'arrondissement: Ath. Vélew. Avocats: Ath. Dancow, Todor A. Bojinow, D. C. Abramow, I. S. Vézirew, T. Ph. Ghénow, Karakaschew, Gh. You. Kabactchiew, P. Pergow, Ya. A. Stanctchow, Gh. P. Philippow.

Caisse agricole. Contrôleur: Il. Nyagolow; Caissier: Iv. Kabactchiew.

Médecins: Drs. David Glantz, Pavel Ivanow, T. S. Poppow, P. Stan-

Лило Якововъ. Аптекари: Тодоръ Пантелѣевъ, Мартинъ Собелъ, Петръ Яковски. Училищенъ инспекторъ: Г. П. Василевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на храни, колониялни, манифактурни и други стоки: А. И. Дулгеровъ, Ат. А. Герджиковъ, А. П. Филчевъ, Аронъ Б. Леонъ, Бр. Самоковлиеви, Бр. П. Миневи, Вр. Минкови, Бр. Константинови, Бр. Ив. Боджиеви, Бр. Абаджиеви, Бр. Л. & М. Бабакови, Бр. Д. Иванови, Василь Хр. Стаевски, В. Д. Климагиано, В. & Д. Павурджиеви, Василь Ст. Бакаловъ, Георги Ганчовъ, Георги П. Боровъ, Д. Начовичъ, Димитръ Ив. Пелтековъ, Д. Ю. Николовъ, Д. А. Буровъ, & С-ие, Д. С. Робевъ, & Хр. Пашовъ, Елиезеръ Ардити & Синове, Ив. Юрдановъ, Ив. Пановъ & Синове, Илия Ивановъ, Ив. Карастаневъ & Синове, Коста Панайотовъ, Лазаровъ & Костовъ, Лазаръ Трифоновъ, Л. Л. Семерджиевъ & С-ие, М. А. Хазанъ, Наумъ Симовъ, Николай Ангеловъ, Прокопъ Т. Пелтаковъ, П. Аврамовъ & К. Цанковъ, Саломонъ Абулашъ, Станю Хр. Стаевски, Сабетай Л. Бениешъ, Тачо Илиевъ, & Ат. Къневъ, Фичовъ и Халачовъ, Янко Д. Бъчваровъ, А. Добриновъ & С-ие, К. И. Вълевъ, Н. Цвѣтковъ, & Т. Лазаровъ, Стерю С. Бръчковъ, Хар. Карпарски. Банкери: Буровъ и Абаджиевъ. Комиссионери: Д. Момчовъ, А. Попповъ, Петровъ & С-ие, Екимъ Маноловъ Синъ & С-ие, Хр. Ваювъ. Книжарници: Иосифъ Козаровъ, П. А. Славковъ. Печатница и книговързница: П. А. Славковъ. Шивални съ депозити отъ готови дрѣхки и разни материи мѣстни и инострани: Ив. А. Караманлиевъ, Никола Д. Стояновъ, Панайотъ П. Константиновъ, Маджаровъ, Василевъ & Тончевъ, Тодоръ Йоцевъ, Ф. Вакманъ. Сладкарница: Георги Ценовъ, Хр. Ив. Шишковъ. Хотелджия: Кр. Д. Кованджиевъ.

Никополска околия.

Околийски градъ: Никополъ. Народонаселение: 5815 жители. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 68460 лева. Окол. началникъ: П. Стамековъ. I мировий съдия: Хр. Рашеновъ. II мировий съдия: Л. Павловъ. Нотариусъ: Д. Пановъ. Адвокати: П. Г. Чорбаджиевъ, Мурдаровъ, Д. Туртомановъ,

kiewitch, D. S. Seryacow. Lilo Yacovow Pharmaciens: Todor Pantéleyew. Martin Soboll, P. Yacowsky. Inspecteur des écoles: G. P. Vassilew.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de céréales, de denrées coloniales, d'objets manufacturés et autres articles: A. I. Dulghérow, A. P. Filtchew, Aaron B. Léon, Samocovliévi Frères, P. Minevi Frères, Mincovi Frères, Constantinovi Frères. Iv. Boyadjievi Frères. Abadjievi Frères, L. & M. Babacovi Frères, D. Ivanovi Frères, Vassil Chr. Staevski, V. D. Climatiano, V. & D. Pavourdjiw, Vassil St. Bacalow, Yorghy N. Vissocow, Yorghy Gantchow, Yorghy P. Borow, D. Natchovitch, Dimitri Iv. Peltécow, D. Yor. Nicolow, D. A. Bourow & Cie, D. S. Robew & Chr. Paschow, Eliezer Arditi & Fils, Iv. Yordanow, Iv. Panow & Fils, Iliá Ivanow, Iv. Karastanew & Fils, Lazarow & Costow, Lazar Trifonow, L. L. Sémerdjiew & Cie, M. A. Hazan, Naoum Simow, Nicolas Anghelow, Procopé T. Peltécow, P. Avramow & C. Tsancow, Salomon Aboulasch, Staniu Chr. Staevsky, Sabétay L. Bényesch, Tatcho Iliw & Ath. Kinew, Fitchow & Halatchew, Yanco D. Botchevarow, A. Dobrinow & Cie, C. I. Vélew, N. Tzvetkow & T. Lazarow, Stériu S. Bretchkow, Har. Karparsky. Banquiers: Bourow et Abadjiew. Commissionnaires: D. Momtchow, A. Poppow, Petrow & Cie, Ekime Manolow Fils & Cie, Chr. Bayew. Libraires: Iossif Kozarow, P. A. Slávkow. Imprimeurs et relieurs: P. A. Slavkow Tailleurs avec dépôts d'habits confectionnés et divers tissus du pays et étrangers: Iv. A. Karamanliw, Nikolas D. Stoyanow, Panayote P. Constantinow, Mадjarow, Vassilew & Tontchow, Todor Iotsew, F. Vaismann. Confiseries: Yorghy Tsenow, Chr. Iv. Schischkow. Hôtelier: Kр. D. Kovandjiew.

Sous-préfecture de Nicopoli.

Chef-lieu: Nicopoli. Population: 5815 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 68.460 levs. Sous-préfet: P. Stamekow. Ier juge de paix: Chr. Raschénow. IIe juge de paix: L. Pavlow, Notaire: D. Panow. Avocats: P. Y. Tchorbadjiew, Mourdarow, D. Tourtomanow, Dr. Etersky, Iv. Man-

Д-ръ Етарски, Ив. Мандиковъ, П. Пенчевъ, Ю. Попповъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Иор Кирчевъ. Кассиеръ: К. Апостоловъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Ив. Я. Герджиковъ. Ветеринари: Маринъ Костовъ, Симо Ивановичъ Аптекари: Чуриловски, Александръ Шварцъ, Скулски. Училищенъ инспекторъ: Г. П. Василевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониялни, манифактурни и други стоки: Д. Астарджиевъ, Ив. Георгиевъ, Хр. Симеоновъ, Юмеръ Ефенди, Братия Гюдерови, И. А. Хазанъ, Хр. Мурдаровъ, Стоянъ Върбановъ, А. Кануджиоглу, Бр. Асланъ Палабуокъ, Х. Асланъ Карпузоглу, В. Кировъ, Г. Абаджиевъ. Агенти: И. А. Хазанъ на Авст. Парак. Дружество, А. Б. Овадия на Руското Паракодно Дружество. Ателиета за поправка на файтони, кола ипр.: Л. Филиповъ, М. Цѣновъ. Брашнопродавецъ на едро: П. Качевъ. Гостилничари: К. Наумовъ, К. Перидисъ, С. Адамски, Хр. Златаровъ & С-ие. Дограмаджии: К. Константиновъ, М. Г. Кацаровъ. Комиссионери: П. А. Мариновъ, В. Кировъ, Л. Овадия, М. Иерохама. Книжари и продавачи на канцел. принадлежности: Кр. Д. Кайтазовъ, М. Овадия. Книговеаци: Хр. Ю. Свѣщаровъ, Кр. Д. Кайтазовъ. Кундураджии: Хр. Табаковъ, Н. Дочевъ. Кожухари: Ат. Дончовъ, Хр. Булатовъ. Прѣдприемачи: Кр. Бодеровъ, Коста Огненовъ, Т. Кипровъ. Печатари: К. Д. Кайтазовъ, М. Овадия. Сладкари: Т. Чибукчианъ, Л. Тодоровъ. Фабрикантъ за сода и лимонада: В. Молпаръ. Фабрики за разни спиртни питиета: К. Андрѣевъ, К. Теохаровъ, Л. Тодоровъ. Шивачи: Т. Янакиевъ, Ив. Т. Ивановъ, Ив. Радковъ, Хр. Куршумовъ. Прѣдставителъ на Застрахов. Дружество: „България“: Ю. Попповъ.

dicow, P. Pentchew et Yor. Poppow. Caisse agricole. Contrôleur: Yor. Kirtchew; Caissier: K. Apostolow.

Médecin: Dr. Iv. A. Gherdjicow. Vétérinaires: Marin Costow et Sимо Ivanovitch. Pharmaciens: Tchourilozsky, Alexandre Schwarz et Skoulsky. Inspecteur des écoles: G. P. Vassilew.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés et autres: D. Astartdjiew, Iv. Ghéorghiew, Chr. Siméonow, Omer Effendi, Guderovi Frères, I. A. Hazan, Chr. Mourdarow, Stoyan Varbanow, A. Kapoudjioglou, Aslan Palabouyouk Frères, Hadji Aslan Kartouzoglou, V. Kirow, G. Abadjiew. Agents: I. A. Hazan, de la Compagnie des bateaux à vapeur autrichiens, A. B. Ovidia, de la société des bateaux à vapeur russes. Ateliers pour réparation de phaétons, voitures etc.: L. Philippow et M. Tsenow. Marchand de farines en gros: P. Katchew. Restaurateurs: C. Naoumow, C. Péridis, S. Adamsky, Chr. Zlatarew & Cie. Menuisiers: C. Constantinow, M. G. Katzarow. Commissionnaires: P. A. Marinow, V. Kirow, L. Ovidia, M. Iéroham. Librairies et papeteries: Kр. Kaytazow, M. Ovidia. Relieurs: Chr. Yor. Svéshtarow, Kр. D. Kaytazow. Cordonniers: Chr. Tabacow, N. Dotchew. Peaussiers: At. Dontchew, Chr. Boulatow. Entrepreneurs: Kр. Boderow, Costa Ognenow, T. Kiprow. Imprimeurs: K. D. Kaytazow, M. Ovidia. Confiseries: T. Tchibuktchiyan, L. Modorow. Fabricant d'eaux gazeuses: V. Molpart. Fabricants de divers boissons alcooliques: C. Andréew, C. Teoharow, L. Todorow. Tailleurs: T. Yanakiew, Iv. T. Ivanow, Iv. Radcow, Chr. Kourschoumow. Représentant de la société d'assurances: „Bolgaria“: Yor. Poppow.

Севлиевский окръгъ. — Département de Sevliéwo.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Габровска . . .	1	2	200	203	1	23	24	501,8	6515	34100	Gabrowo
Севлиевска . . .	1	41	25	67	1	37	38	1388,4	10280	59175	Sevliéwo
Всичко . . .	2	43	225	270	2	60	62	1890,2	16795	93275	Total

Распределение на населението по въорисповѣданіе.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Муслим Muslm.	Евреи Israélites	Католици Catholiq.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Габровска . . .	34034	31	4	19	12	34100	Gabvowo
Севлиевска . . .	51910	7204	5	48	8	59175	Sevliéwo
Всичко . . .	85944	7235	9	67	20	93275	Total

Земледѣлие. Както въ повечето окръзи на Княжеството, така и въ Севлиевското окръжие главния поминъкъ на населението е земледѣлието. По мѣстоположението, почвенитѣ и климатически условия, въ които е поставено окръжието, земледѣлието съ всичкитѣ негови второстепенни отрасли: овощарството, лозарството, ливадарството ипр. намира напълно условията за доброто си развитие.

Распределението на работната земя е слѣдующата:

Земи за обработване (ниви, лозя, овощни градини и бахчи), 25 %; пасбища 40 %; гори 20 %, заселени мѣста, пѣтища, корита на рѣкитѣ ипр. 15 %.

Реколтата на 1895 год. върху едно пространство отъ 52,238 хектара обработана земя е била слѣдующата, въ килограмми:

Agriculture. Ainsi que dans la plupart des départements de la Principauté, l'agriculture est la principale ressource des habitants du département de Sevliéwo. Les conditions du sol, du climat, et la situation des diverses localités sont éminemment favorables à l'agriculture et à ses branches accessoires: culture des arbres fruitiers, de la vigne, des légumes, etc.

Les terres se divisent ainsi: Terres labourées (champs, vignobles, jardins fruitiers et potagers) 25 %, pâturages 40 %, forêts 20 %, lieux peuplés, routes, lits des rivières, etc. 15 %.

La récolte de 1895, sur 52,238 hectares labourés, a donné en kilogrammes les résultats suivants:

Околии Arrondissements	Въ килограмми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячменъ Orge	Ржъ Seigle
Габровска Gabrowo . . .	13,231,760	16,305,500	3,594,270	3,508,171
Севлиевска Sevliéwo . . .				
Всичко—Total . . .	13,231,760	16,305,500	3,594,270	3,508,171

Въ килограмми — en kilogrammes

Овесъ Avoine	Просо Millet	Ряпица Colza	Кълчица Chanvre	Фий Vesce	Arrondissements
					Околии
2,764,000	156,900	1,260	8,500	—	Gabrowo Габров. Sevliéwo Севлиев.
2,764,000	156,900	2,260	8,500	—	Totaux

Тютюнъ. Вслѣдствие на почвени недостатъци обработванието на тютюна не може да прѣусиѣ. Прѣвъ 1895 год. сж били засѣти съ тютюнъ 35 хектара, които сж дали 7041 килограмма тютюнъ, а прѣвъ 1896 год. сж били засѣти само 18 хектара.

Лозарство. Лозарството нигдѣ въ окръга не сжставлява специалностъ за поминъкъ. Лозя въ окръжието има 1905 хектара, най-големата частъ отъ които принадлежи на Севлиевската околия, тѣй като почвата ѝ е по-благоприятна за лозарството.

Особно първенство въ това отношение завзема селото Сухиндолъ, което приблизително има 700 хектара лозя, и произвѣжда вино, което може да се счита като най-доброто въ България. Сухиндолски вина сж били испратени и наградени на изложенията въ Пловдивъ, Анверсъ, и Шикаго.

Виненото годишно производство, само на това село, възлиза, срѣдно число, на 20000 хектолитра, една частъ отъ които се израсходва отъ мѣстното население, а остатъка въ околнитѣ окръзи а особено въ гр. София.

Прѣвъ 1895 год. винената реколтата по цѣлий окръгъ възлиза на 105,252

Табас. La culture du tabac ne progresse nullement à cause de la nature défavorable du sol. En 1895 on avait planté 35 hectares, qui ont donné 7,041 kilogr. de tabac. En 1896 on n'a planté que 18 hectares.

Viticulture. La viticulture ne constitue qu'une branche secondaire dans les ressources de la population du département.

Le département contient en tout 1,905 hect. de vigne, dont la majeure partie appartient à l'arrondissement de Sevliéwo, dont le sol est plus favorable.

Un village entre autres, celui de Souhindol possède environ 700 hectares de vignes, et produit vin qui peut-être considéré comme un des meilleurs de la Bulgarie. Des échantillons de ce produit ont été appréciés aux expositions de Plovdiv, d'Anvers et de Chicago.

La production annuelle de ce seul village est en moyenne de 20,000 hectolit, dont une partie est consommée sur place et le reste dans les départements voisins surtout à Sophia.

Le département a donné en 1895

хектолитри, цѣната на които е била отъ 12 до 20 лева хектолитра.

По злощастие, бичътъ „филоксерата“ значително опустоши лозята на окръга. една голѣма частъ отъ които сж били искоренени. Най-енергическиятъ мѣрки сж били взети за прѣмахването на тѣзи зараза.

Въ окръга сжще приготвяватъ еж годно 900.000 литри ракия, и 125000 литри сливовица, а тѣй сжщо и 51.000 литри оцетъ.

Овощарство и градинарство. Зеленчуци градини има почти на всѣждѣ по цѣлото окръжие, но произвѣденията не сж достатѣчни за нуждитъ на населението. Прѣвъ 1895 година реколтата е била: 150.000 килограма бобъ, 30 000 килогр. лѣща, 6.000 килогр. бакла и 70.000 килогр. картофи.

Доста е развито овощарството въ тоя окръгъ, въ който изобилствуватъ сливи, ябълчи, круши, зарвали и пр. и частъ отъ тѣхъ се изнася въ Турция и въ Румуния.

Реколтата прѣвъ 1895 година по цѣлия окръгъ е била слѣдующата: сливи 1,000,000 килограма, ябълки 1,500,000 килограма, круши 700,000 килограма, дюли 150,000 килограма, праскови 60,000 килограма, зарзели 270,000 килограма.

Отъ сливитъ въобщо сж били произвѣдени 1000 хектолитри сливовица.

Отъ прѣди 3 или 4 години шосетата сж били насадени съ 17802 овощни и 9677 други дървета.

Копринарство. Прѣди 30—40 год. копринарството въ тоя окръгъ бѣ въ най-цвѣтущото си положение както вслѣдствие изобилието на черничевитъ дървета тѣй сжщо и заради значителнитъ покупки отъ Франция и Италия.

Една отъ причинитъ на сегашното упадане е пѣманieto на черничевитъ дървета. Мѣрки сж били взети, впрочемъ, за насаждане голѣми пространства съ такива дървета.

Прѣвъ 1895 год. реколтата е била отъ 2652 килограма пашкули, а прѣвъ 1896 год. отъ 5708 килограма, произвѣдени отъ 132 унци копринено сѣме.

Гори. Горитъ въ Севлиевский окръгъ завзиматъ едно пространство отъ около 48,877.⁸ хектара отъ които: 14,663 принадлежатъ на държавата,

une production de 105,252 hectoli. à un prix moyen de 12 à 20 levs l'hect.

Le phylloxera a malheureusement fait des ravages considérables dans la région et on a dû déraciner un grand nombre de vignobles. Toutes les mesures ont été prises pour combattre énergiquement ce fléau.

On fabrique aussi dans le département environ 900,000 litres d'eau de vie 125000 litres d'eau-de-vie de prunes (slivovitza) et 51,000 litres de vinaigre.

Jardins potagers et fruitiers. La culture maraichère est répandue dans tout le département, mais le produit n'en est pas suffisant pour la consommation locale; la récolte de 1895 a donné 150,000 kil. de haricots, 30,000 kil. de lentilles, 6,000 kil. de fèves et 70,000 kil. de pommes de terre.

La culture des arbres fruitiers est assez développée dans le département. Les prunes, pommes, poires, abricots, etc. y sont en abondance; on en exporte une partie en Turquie et en Roumanie.

Le département a produit en 1895: Prunes 1,000,000 kilogrammes, pommes 1,500,000 kil., poire 700,000 kilogr. coings 105,000 kil., pêches 60,000 kil. abricots 270,000 kil.

Le département a produit d'une partie ou ces prunes 1000 hectolitres de Slivovitza (eau de vie de prunes).

Les chaussées du département ont été, depuis trois ou quatre ans, plantées de 11,802 arbres fruitiers et 9,677 autres essences.

Sériciculture. Il y a 30 ou 40 ans, la sériciculture florissait dans le département, vu l'abondance des mûriers et les importants achats de cocons faits par la France et l'Italie.

Une des causes de la décadence actuelle est le manque de mûriers, mais les mesures ont été prises pour créer des plantations.

La récolte de 1895 a donné 2652 kilogr. de cocons, et celle de 1896 5,708 kil. produits par 132 onces de graines de vers à soie.

Forêts. La superficie totale des forêts est de 48,877.⁸ hect. environ, dont 14,663 appartiennent à l'état,

7,422.² на общинитъ, и 26,772.⁶ на частни лица.

Всичкиятъ държавни гори въ окръгътъ се намиратъ въ Балканътъ въ пограничието мѣжду Сѣверна и Южна България; тѣ сж исклучително букови, нъ има още джбови, липови, габерови дървета, сжщо дивы ябълки и круши, лѣска и други храсти.

Годишно отъ държавнитъ гори се изсича: 1428 кубически метра строителенъ материалъ и 784 за горение и въглища.

Отъ горитъ принадлежащи на общинитъ и на частни лица годишно се изсича: 14693 кубически метра строителенъ материалъ и други издѣлия, и 133212 куб. метра дърва за горение и въглища.

Това количество, впрочемъ, на строителенъ материалъ, сравнително съ мѣстнитъ нужди, е недостатѣчно, и една голѣма частъ, а особено чамовъ строителенъ материалъ се докарва отъ строитство: отъ Австрия и Романия.

Скотовъдство. Почвата и климата твърдѣ много благоприятствуватъ за възвѣжданieto на добитѣка, нъ подобренia на породата сж нуждни. Едрия добитѣкъ, впрочемъ, се ползува съ голѣмо реноме, и всяка година повече отъ 3000 глави съ стойностъ 260000 лева се продаватъ за износъ по другитъ окръжи.

7,422.2 aux communes, 26,772.6 aux particuliers.

Toutes ces forêts d'état forment la frontière entre la Bulgarie du Nord et du Sud.

L'essence dominante est le hêtre; on y trouve aussi le chêne, le tilleul, le charme, le poirier et le pommier sauvages, le noisetier, et autres essences.

On y coupe annuellement dans les forêts de l'état, 1,428 m. c. de bois de construction et 784 m. c. pour le chauffage et le charbon de bois. Les coupes dans les forêts appartenant aux communes et aux particuliers fournissent 14,693 m. c. de bois de construction et autres ouvrages et 133,212 pour le chauffage et la fabrication du charbon de bois.

Les quantités ne sont cependant pas suffisantes pour les exigences de la construction locale et on importe beaucoup de sapin de Roumanie et d'Autriche-Hongrie.

Elevage du bétail. Les conditions du sol et du climat sont très favorables à l'élevage. Des améliorations de race seraient pourtant nécessaires. Le gros bétail du département jouit cependant d'une excellente réputation et on vend annuellement aux autres départements plus de 3,000 têtes d'une valeur de 260,000 levs.

Околии	Конѣ	Мулеца	Магарета	Биволи	Волове, крави, телета - Veaux, vaches, veaux	Овце	Кози	Свини	Дом. птици	Кола
Arrondissements	Chevaux	Mulets	Mâgères	Bœufs		Moutons	Chèvres	Cochons	Volailles	Voitures
Габровска . . .	1949	66	122	3864	7890	41060	4213	5192	32612	2793
Gabrowo										
Севлиевска .	2750	26	1055	6295	21932	105687	17360	6595	68702	7162
Sevliéwo										
Всичко .	4699	92	1177	10159	19822	146747	21573	11787	101314	9955
Total										

Стойността на продадени за други окръжи добитѣкъ, както и на оня които е билъ износенъ за Турция, въ периода отъ 1 Юлий 1895 до 1 Юлий 1896 г. възлиза на 949,613 л., и ако прибавимъ къмъ тѣзи сума стойността на продадения добитѣкъ въ вътрѣшността на окръга, тогава ще имаме общата сума отъ 1,227,843 лева.

Au 1er juillet 1895 au 1er juillet 1896 la valeur du bétail vendu aux autres départements et à la Turquie atteint 949,613 fr. et si on ajoute à ce chiffre celui de 278,230 fr. représentant le prix du bétail vendu dans le département, on arrive à un chiffre total de 1,227,843 fr.

Установенитѣ конкурси отъ правителството за скотовѣдството, както и взетитѣ мѣрки отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието прѣшного ще помогнатъ за подобрението породата на добитѣка.

Търговия. Износната търговия се състои: отъ храни, разни вълнени матери, дърводѣлчески издѣлѣя, ножарство, добитѣкъ и неговитѣ произведения, изработени кожи и пр. Вносната же търговия се състои отъ колониални стоки и сурови матери за манифактура.

Промисленостъ. Въ промисленото отъношение Севлиевски окръгъ стои почти на първо мѣсто въ Княжеството, по фабрицитѣ си за разни шаеци и други вълнени и памучни платове както и по бичкиницитѣ си.

Мѣжду Габровскитѣ фабрики ще споменемъ за:

1-о. Първа придворна фабрика на Иванъ Калпазановъ, построена въ село Бичкийната, на 5 километра далечъ отъ гр. Габрово. Тя се управлява отъ В. Карагозовъ, и въ нея работятъ денонощно отъ 200—250 работници; машинаритѣ се каратъ съ водна и парна сила (водната на 15 конски сили и на пара 140 конски сили).

Въ нея се работи ежегодно до 100000 метра платове, 15000 килогр. гайтанъ, шаеци, сукна, перделици и пр. Изнася стокитѣ за Турция и Румания. Суровитѣ материали тя си доставя отъ вътрѣшността на Княжеството, отъ Белгия, Германия, Австро-Венгрия и Руссия.

2-о. Акционерната фабрика „Фердинандъ I“ построена вътрѣ въ г. Габрово прѣвъ 1888 год., 100 акции съ по 140 лири турски всѣка една; фабриката се кара отъ една парна машина съ 80 конски сили; въ нея работятъ до 80 работници. Годишно се изработи до 70000 килогр. прѣжда за гайтанъ и до 40000 килограмма други платове. За една година може да направи джиро отъ 300.000 до 350.000 лева, но това число при благоприятни условия може да се удвои.

3-о. Фабрика на Ив. Хр. Беровъ и А. Момеринъ, построена прѣвъ 1892 год. въ мѣстността „Радивецъ“ 5 километра отъ Габрово. Машинаритѣ ѝ се каратъ само съ вода отъ 36 конски

Les concours pour l'élevage du bétail établis par le gouvernement et les mesures prises par le ministère de l'Agriculture contribueront beaucoup à l'amélioration des races.

Commerce. Il consiste en céréales, tissus, menuiserie, coutellerie, bétail et ses produits, produits des tanneries, etc.

L'importation porte sur les denrées coloniales et les matières premières pour les besoins des manufactures.

Industrie. Sous le rapport industriel le département occupe presque la première place en Bulgarie pour ses fabriques de tissus et ses scieries.

Dans l'arrondissement de Gabrovo nous citerons: 1o. Perva pridvorna fabrika, à Bitchkinata à 5 kil. de Gabrovo, propriétaire: M. Iv. Kalpasanow, directeur: V. Karaghiozow. Elle emploie de 200 à 250 ouvriers, le travail y est nuit et jour. La force motrice est donnée par des turbines de 15 chevaux en tout et quatre machines à vapeur, avec force de 140 chevaux.

On y fabrique annuellement 100,000 m. de tissus, 15,000 kil. de gaïtan, des chaïaks, des draps, des rideaux, etc. On exporte en Turquie et Roumanie. Les matières premières viennent de l'intérieur de la Bulgarie, de Belgique, d'Allemagne, d'Autriche et de Russie.

2o. Société „Ferdinand Ier,“ anonyme, fabrique construite en 1888 à Gabrovo. 100 actions à 140 L. T. chacune. Force motrice 80 chevaux, moteur à vapeur. 80 ouvriers y sont employés. La fabrication annuelle est de 70,000 kil. de gaïtan et 40.000 kil. autres tissus.

Chiffre d'affaires 300 à 350,000 fr. pouvant doubler.

3o. Fabrique de tissus, Iv. Berow et A. Momerine, établie en 1892 à Radvitz (5 kilogramme de Gabrovo). Moteurs hydrauliques d'une force de 36 chevaux. Emploie 80 ouvriers nuit et jour. On y prépare annuellement environ 28,000 mètres de tissus (draps

силы и въ нея работятъ денонощно 80 работници. Произвежда годишно до 28000 метра разни платове (сукна, фасонета, камири и пр.), които по трайността и качеството си не отстъпватъ въ нищо отъ европейскитѣ. Годишно прави джиро за около 250.000 лева.

4-о. Фабрика „Александъръ I“ построена въ Габрово прѣвъ 1884 г. Анонимно дружество, което се състои отъ 80 акции, всѣка отъ по 6875 лева, и се управлява отъ Рачо С. Бобчевъ. Машинаритѣ на фабриката се движатъ посрѣдствомъ водна и парна сила отъ по 40 конски сили всѣка една и въ нея работятъ 130 души. Годишно произвеждане около 82000 килогр. прѣжда за гайтанъ и около 40000 метра разни вълнени платове. Отъ странство тя си доставя около 60000 килогр. сурови материали. Джиро прави годишно около 1,000,000 лева.

5-о. Плетачна фабрика на Цанко Дюстабановъ и А. Момеринъ, построена въ гр. Габрово прѣвъ 1890 год. Изработва разни женски и мъжки горни и долни фланели, чорапи, дѣтски костюми, шапки и пр. Въ нея работятъ отъ 20 до 30 момичета.

6-о. Бирена фабрика „Бузлуджа“, построена прѣвъ 1895 год. въ гр. Габрово; въ нея работятъ 15 работници. Произвежда годишно около 70000 литри бира, която се израсходва въ Габрово и въ близосѣднитѣ окръжи.

7-о. Барутна фабрика построена прѣвъ 1895 год. въ мѣстността „Еловица“, на 15 километра отъ Габрово. Двигателната сила е водата отъ 10 конски сили. Въ нея работятъ 20 работници. Суровиятъ материалъ си доставя отъ Австро-Венгрия и Германия.

Освенъ горнитѣ фабрики въ г. Габрово има и други 10 табачни фабрики, въ които ежедневно работятъ отъ 80 до 100 души работници, и изработватъ всяка една година 18000—20000 кожи войски, кравешки и телешки, и около 10000 овчи и кози. Джиро правятъ годишно всичкитѣ фабрики около 500000 до 600.000 лева.

Въ гр. Габрово има 3 фабрики за сода и лимонада и една фабрика за брашно, която не работи отъ началото на тази година.

Въ Габровската околия се намърватъ и около 800 чарка за плетение

façonnés, cachemirs etc.), qui ne le cèdent en rien aux produits occidentaux, tant tous le rapport de la qualité que sous celui de la solidité. Environ 250 mille frs. d'affaires par an.

4o. Fabrique de tissus, Alexandre I, fondée en 1884 à Gabrovo. Société anonyme, 80 actions à 6,875 levs chacune. Directeur Ratcho S. Bobtchew. Moteurs hydrauliques et à vapeur de 40 chevaux chacun. 130 ouvriers y sont employés.

Production annuelle de 82,000 kil. environ de matières pour gaïtan et 40 mille mètres de divers tissus. Achète 60 mille kil. de matières premières à l'étranger. 1,000,000 fr. d'affaires par an.

5o. Fabrique de tricots, Tzanko Dustabanow et A. Momerine, construite en 1890 à Gabrovo. Fabrication de divers tissus pour vêtements d'hommes et de femmes: flanelles, bas, costumes d'enfants, chapeaux, etc; 20 à 30 ouvrières.

6o. Brasserie „Bouzloudja“, fondée en 1895 à Gabrovo. 15 ouvriers, 70 mille litres environ de bière produits sont consommés sur place et par les départements avoisinants.

7o. Fabrique de poudre, créée en 1895 à Elovitza (15 kilom. de Gabrovo). Moteur à eau de 10 chevaux; 20 ouvriers; matériel brut provenant d'Autriche et d'Allemagne.

On compte en outre dans la ville de Gabrovo 10 tanneries occupant de 80 à 100 ouvriers et produisant annuellement de 18 à 20,000 peaux de bœufs, vaches et veaux et 10,000 de chèvres et de moutons. 5 à 6 cent mille fr. d'affaires par an.

On trouve aussi à Gabrovo trois fabriques de boissons gazeuses et un moulin qui ne fonctionne plus depuis le commencement de l'année.

Dans l'arrondissement sont repar-tis en outre 800 métiers produisant de

на гайтанъ, които ежегодно работятъ 70000 до 80000 килограма гайтанъ и правятъ годишно едно джино отъ 800000 до 1000000 лева.

Въ Севлиеиската околия има една табашка фабрика, построена прѣвъ 1882 год. и принадлежаща на Д. Караивановъ; въ нея работятъ отъ 20 до 60 работници, и джино прави годишно отъ 100.000 до 150.000 лева. Произвѣденията се продаватъ на мѣстото и въ вѣтрѣшността на Княжеството.

Фабриката за брашно на Д. С. Ионовъ, която се движи посредствомъ водна сила, равна на 12 конски сили и произвежда ежегодно 300.000 до 400.000 килограма брашно.

Освѣтъ тѣзи фабрики въ Севлиево има още три за сода и лимонада и 4 фабрики за столове.

Има още въ окръжието и едно „Кожарско (табашко) училище“, което се издържа отъ фонда на покойния Д-ръ Вассилиади. Училището е било отворено прѣвъ 1895 год. съ 15 ученици. Курса на училището се свършва за 3 години.

79 à 80,000 kil. de gaïtan, qui donnent lieu à un mouvement de 800,000 à 1,000,000 fr. d'affaires par an.

A Sevlievo existe une tannerie, appartenant à M. Karaivanow et fondée en 1882. Elle occupe de 20 à 80 ouvriers et fait de 100 à 150,000 frs. d'affaires par an. Les produits se vendent sur place et à l'intérieur de la Bulgarie.

Le moulin de D. S. Ionow mu par des turbines de 12 chevaux produit de 3 à 400,000 kil. de farine par an.

Il existe en outre à Sevlievo 3 fabriques d'eau gazeuses et 4 fabriques de chaises.

Il existe aussi dans le département une école de tannerie fondée grâce à un legs du Dr. Vassiliadi. L'école a été ouverte en 1895 avec 15 élèves. La durée de l'enseignement y sera de trois ans.

Народно Просвѣщение. — Instruction Publique.
Първоначални училища. — Ecoles primaires.

Околии	Числото на Nombre de				Всичко total	Числото на Nombre de		Всичко Total	Arrondissements
	Училищ. Ecoles	Учител. Maîtres	Учител. Maîtres.	Всичко total		Момчета Garçons	Момичета Filles		
Габровска . . .	46	51	25	76	2614	975	3589	Gabrowo	
Севлиеиска . . .	51	102	16	118	4183	1358	5541	Sevliewo	
Всичко .	97	153	41	194	6797	2333	9130*	Total	

*) Цифра 9130 съставлява числото на дѣцата които сж постъпили въ училищата въ началото на годината. Въ продължение обаче на учебната година сж напустили училищата по разни причини (болѣсть, смъртъ, сиромашия и пр.), въ Габровската околия 757 момчета и 205 момичета, въ Севлиеиска околия 1256 момчета и 319 момичета, всичко 2013 момчета и 524 момичета, тѣй щото сж слѣдвали до края на учебната година 4784 момчета и 1809 момичета, а всичко 6593 ученици и ученички.

*) Le chiffre 9,130 indique le nombre des élèves qui ont fréquenté les écoles primaires au commencement de l'année scolaire, mais durant cette année et pour diverses causes (maladie, mort, pauvreté etc.) ont cessé de fréquenter: les écoles de Gabrowo 757 garçons et 205 filles, de Sevlievo 1,256 garçons et 319 filles: total 2,013 garçons et 524 filles, en sorte que les écoles ont été fréquentées jusqu'à la fin de l'année scolaire par 4,784 garçons et 1,809 filles, soit en tout par 6,593 élèves.

Класни училища. — Ecoles secondaires.

Околии	Числото на nombre de				Всичко — Total	Числото на nombre de		Всичко — total	Arrondissements
	Училища écoles	Учител. maîtres	Учител. maîtresses	Всичко — Total		Момчета garçons	Момичета filles		
Габровска:									Gabrowo:
Април. мж. гимназия .	1	30	—	30	686	—	686	Gymnase Aprilow	
Дѣвич. V-то кл. училище	1	4	11	15	—	355	355	Ecole de V cl. p. filles	
Севлиеиска:									Sevliewo:
Окр. V-то кл. училище.	1	22	6	28	493	—	493	Ecole de V cl. p garç	
III кл. дѣв. общ. учил.	1				171	171	" " III " " filles		
Сухиндолска:									Souhindol:
III класно училище . .	1				114	30	144	Ecole de III classes	
Всичко . .	5	56	17	73	1293	556	1849*)	Total	

*) Прѣвъ учебната година сж напустили училищата 206 момчета и 37 момичета, тѣй щото числото на ученицитѣ които сж слѣдвали до края на годината е: 1087 момчета и 519 момичета или всичко 1606 ученици и ученички.

*) Durant l'année scolaire ont cessé de fréquenter les écoles 206 garçons et 37 filles, en sorte que le nombre des élèves, qui ont fréquenté les écoles jusqu'à la fin de l'année est de: 1087 garçons et 518 filles, soit en tout 1606 élèves des deux sexes.

Обща сума на годишната заплата на всичкитѣ учители и учителки: за учителитѣ и учителкитѣ въ основнитѣ училища въ Габровската околия 64575 лева, въ Севлиеиската околия 97380 лева, за учителитѣ на Априловската мж. гимназия 86360 лева, за дѣвич. V кл. училище въ Габрово 33400 л., за класнитѣ училища въ Севлиеиската околия 55220 лева.

Emoluments annuels payés au corps enseignant: pour maîtres et maîtresses d'écoles dans l'arrondis. de Gabrowo 64575 fcs; dans l'arrondis. de Sevliewo 97380 fcs; pour les instituteurs du gymnase Aprilow à Gabrowo 86360 francs; de l'école de V cl. pour filles à Gabrowo 33400 fcs; pour les écoles secondaires de l'arrondissement de Sevliewo 55220 fcs.

Освѣтъ българскитѣ училища въ Севлиеиската околия има още и 12 турски училища, които сж били посѣщавани прѣвъ сжщата учебна година отъ 501 момчета и 310 момичета.

Outre les 2 écoles bulgares il y aussi dans l'arrondissement de Sevlievo 12 écoles primaires turques, qui ont été fréquentées durant la même année scolaire par 501 garçons et 310 filles.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 223053 лева. Окръженъ градъ: Севлиево. Народонаселение: 9451 жит. Бюджетъ на градскій съвѣтъ, приходъ: 100529 лева. Окръженъ управителъ: В. Грудовъ. Околийски началникъ: М. Коновъ.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget du département, recettes: 223,053 lev. Chef-lieu du département: Sevlievo. Population: 9451 habitants. Budget de la Municipalité, recettes: 100,529 lev. Préfet: V. Groudeu. Sous-préfet: M. Konow.

Съдилища. Севлиеиски окръженъ съдъ: Прѣдсѣдателъ: Ст. Соколовъ. Членове: Д-ръ Хр. Мутафовъ, Д. Гиргановъ, Н. Лафчиевъ Съдеб. слѣдователъ:

Tribunaux. Tribunal de 1e instance de Sevliewo. Président: St. Sokorow. Juges: Dr. Chr. Moutaphow, D. Ghirganow et N. Laftchiew. Juge

Д. И. Данчевъ. Нотариусъ: Хр. Спири-
 доновъ. Прокуроръ: Ив. Бурмовъ. Ди-
 ректоръ на Севлиевский окр. затворъ:
 Д. Аврамовъ. Лѣкарь: Д-ръ Вениерисъ.
 I мировий съдия: Н. Гозбаровъ. II ми-
 ровий съдия: П. Симеоновъ. Адвокати:
 К. И. Пастуховъ, П. Т. Ракаровъ, С.
 Никифоровъ, К. Н. Коновъ, А. Н. Ко-
 новъ, С. Георгиевъ, Хр. Арнаудовъ, К.
 Божиновъ, Р. Вѣнковъ, С. Калчевъ.

Земледѣлческа касса: контролъеръ:
 Н. Максимовъ. Кассиеръ: Ст. Караку-
 новъ.

Медицински лекари: Д-ръ Г. Н.
 Вениерисъ, Ничо Дуневъ, Хр. Наумовъ,
 Тож. М. Параскевовъ, Ив. С. Тодоровъ.
 Ветеринари: Хр. Барзовъ, Гр. Гърли-
 чковъ. Аптекари: А. Шнайдеръ. Учи-
 лиц. инспекторъ: Ат. Коцевъ.

*По-главнитѣ промишленници и
 търговци:* А. Цанковъ, печатаръ. Б.
 Алексиевъ, магазинъ съ колониални и
 манифактурни стоки. Д. Атанасовъ, ма-
 газинъ съ колониални, желѣзарски, стѣк-
 ларийни и др. стоки; складъ съ строи-
 теленъ материалъ, продажба на едро и
 на дребно. Ив. В. Ракаровъ, складъ съ
 разни кундураджийски стоки, продажба
 на едро и на дребно. Ив. Г. Кънчовъ,
 магазинъ съ разни галентерийни и ах-
 тарски стоки, канцеларски и училищни
 потребности. Първанъ М. Дуневъ & С-ие,
 агентъ на усигурителното дружество
 „Балканъ“, магазинъ съ разни бакалски
 ахтарски и желѣзарски стоки. Петръ
 Х. Стефановъ, магазинъ съ разни ко-
 лониални и желѣзарийни стоки. Радко
 Ярановъ, складъ отъ разни желѣзарски
 стоки за постройки, и прѣдприемачъ.
 Савва Х. Ивановъ, съдържател на хо-
 телъ „София“. Топузановъ & Бочаровъ,
 магазинъ съ разни манифактурни и га-
 лентерийни стоки, продажба на едро и
 на дребно. Хр. Ярановъ, търговецъ на
 колониални, желѣзарски, стѣкларийни
 и др. стоки. Хр. Геновъ & Синове, ма-
 газинъ съ разни манифактурни, коло-
 ниални и др. стоки, фабрика за изра-
 ботване на разни дървени издѣлия, мо-
 били и украшения. Ц. Хр. Тинчевъ,
 фабрикантъ за сода и лимонада, съ из-
 носъ въ цѣлото окръжие.

Габровска околия.

Околийски градъ: Габрово. Наро-
 донаселение: 7809 жит. Бюджетъ на

d'instruction: D. I. Dentchew. Notaire:
 Chr. Spiridonow. Procureur Iv. Bour-
 mow. Directeur de la prison départe-
 mentale de Sevliéwo: D. Avramow.
 Médecin: Dr. Venieris. I juge de paix:
 N. Gozbarow. II juge de paix: P.
 Siméonow. Avocats: C. I. Pastouhow,
 P. T. Rakarow, S. Nikiforow, C. N.
 Konow, A. N. Konow, S. Ghéorghiew,
 Chr. Arnaondow, C. Bojinow, R. Vel-
 cow, S. Kaltchew.

Caisse agricole. Contrôleur: N. Ma-
 ximow. Caissier: St. Caracounow.

Médecins: Drs. G. N. Veniéris, Ni-
 tcho Dounew, Chr. Naoumow, T. M.
 Paraskévow et Iv. S. Todorow. Vété-
 rinaires: Chr. Barzow, Gr. Gherlitch-
 kow. Pharmacien: A. Schnaider. Ins-
 pecteur des écoles: At. Kotzew.

Principaux industriels
 et commerçants. A. Tsankow.
 imprimeur. B. Alexiew, magasin de
 denrées coloniales et d'objets manu-
 facturés. D. Athanassow, magasin de
 denrées coloniales, de ferronnerie, de
 verrerie et autres marchandises; dépôt
 de bois de construction, vente en
 gros et en détail. Iv. V. Rakarow,
 dépôt de divers articles de cordon-
 nerie; vente en gros et en détail. Iv.
 Y. Kintchow, magasin de mercerie et
 papeterie. Pervan M. Dounew & Cie,
 agent de la société d'assurances „Bal-
 can; magasin d'épicerie, mercerie et
 ferronnerie. Pierre Hadji Stéphanow,
 magasin de denrées coloniales et de
 ferronnerie. Radco Yaranow, dépôt de
 divers matériaux en fer pour construc-
 tions et entrepreneur. Sava Hadji Iva-
 now, entrepreneur de l'hôtel „Sophia“.
 Topouzanow & Botcharow, magasin
 d'objets manufacturés et d'orfèvrerie,
 vente en gros et en détail. Chr. Ya-
 ranow, marchand de denrées coloni-
 ales, de ferronnerie, de verrerie et
 autres marchandises; fabrique de di-
 vers ouvrages de menuiserie, de meubles
 et autres. Ts. Chr. Tintchew, fabri-
 cant d'eaux gazeuses: exportation par
 tout le département.

Sous-prefecture de Ga-
 browo.

Chef-lien de l'arrondissement: Ga-
 browo. Population: 7809 habitants.

градския съветъ, приходъ: 56693 лева.
 Окол. началникъ: Н. Бояджиевъ. Ми-
 ровий съдия: Н. Икономовъ. Нотариусъ:
 Ив. Паковъ. Адвокати: Хр. Топузановъ,
 П. Г. Сапуновъ, Г. И. Кръстевичъ, И.
 Кириловъ, М. К. Балабански, И. Пецовъ.

Земледѣлческа касса; контролъеръ:
 В. Радоевъ. Кассиеръ: Г. Д. Бочаровъ.

Медицински лѣкари: Д-ръ Р. Дър-
 вовъ, С. А. Краузь, Ив. Марковъ. Ап-
 текаръ: П. Славчовъ. Училищенъ ин-
 спекторъ: Ат. Коцевъ.

*По-главнитѣ промишленници и
 търговци:* А. Ив. Султановъ, шивачъ
 и складъ отъ готови дрѣхи. Братия П.
 Х. Стойчеви, фабрика за шааци и гай-
 танъ. Братия Игнатови, шивачи и складъ
 съ готови дрѣхи. Георги Н. Кехаевъ,
 печатаръ. Д. Койчовъ, книговецъ.
 Иосифъ П. Цанковъ, & Сие, магазинъ
 съ разни колониални стоки, фабрика за
 пиво, сжщо такава и за барутъ. Иванъ
 Х. Беровъ & А. Момеринъ, тѣкачна
 фабрика за разни вълнени материи. Ив.
 Милчовъ, завѣденіе за изработване на
 гънове, сафтияни, мишини, ипр. Ив. К.
 Калпазановъ, притежателъ на първата
 придворна фабрика за сукна, шаеци,
 пердета, покривки и гайтанъ. Ив. М.
 Шахановъ, книжарница, печатница и
 складъ съ разни училищни и канце-
 лярски материяли. Манифактурна фаб-
 рика „Фердинандъ I-й“ на гайтанджий-
 ското анонимно дружество „Успѣхъ“.
 Годишно произвежда стоки за около 1
 милионъ лева. М. Бояджиянъ & Н. Кос-
 товъ, магазинъ съ бюджетарийни и ча-
 совникарски стоки. Минчо Петровъ &
 Синъ, банкери. П. Сватовъ и Пѣевъ,
 магазинъ съ разни кожухарски стоки,
 продажба на едро и на дребно. Рабо-
 ническо шивачно дружество „Напрѣ-
 дъкъ“ приготвява готови и по порѣчка
 дрѣхи. Ст. Руссевъ, Н. Ватевъ & С-ие,
 Хр. Влаевъ и Д. Бекировъ, фабрика за
 изработване на разни обработени кожи.
 Цанко Добревъ и Синъ, фабриканти на
 гайтани, продажба на едро. Цаню Па-
 невъ, магазинъ съ ножария, габровско
 издѣлие, и питейпродавница.

Budget de la municipalité, recettes:
 56.693 levs. Sous-préfet: N. Boya-
 djiew. Juge de paix: N. Iconomow.
 Notaire: Iv. Pakow. Avocats: Chr.
 Topouzanow, P. Gh. Topouzanow, Gh.
 I. Krestevitch, I. Kyrilow, M. N. Ba-
 labansky et I. Petzow.

Caisse agricole. Contrôleur: V. Ra-
 doew; Caissier: G. D. Botcharow.

Médecins: Drs. Ratcho Dervow. S.
 A. Krauz et Iv. Marcow. Pharmacien:
 P. Slavtchow. Inspecteur des écoles:
 Ath. Kotzew.

Principaux industriels
 et commerçants. A. Iv. Soultanow,
 tailleur et dépôt d'habits con-
 fectionnés. P. H. Stoitchewi Frères,
 fabricants de schayaks et gaitans.
 Ignatowi Frères, tailleurs et dépôt
 d'habits confectionnés. Gheorghy N.
 Kéhayew, imprimeur. D. Koitchow, re-
 lieur. Joseph P. Tzancow & Cie,
 magasin de denrées coloniales, fabri-
 cants de bière et de poudre. Iv.
 H. Berow & A. Momerin, fabrique
 de divers tissus de laine. Iv. Mil-
 tchew, ateliers de tannerie pour cuirs
 et autres peaux travaillées. Iv. C.
 Kalpazanow, propriétaire de la 1e fa-
 brique de la Cour pour draps, schayaks,
 rideaux, couverture et gaitans. Iv.
 M. Schahtanow, librairie, imprimerie
 et papeterie. Fabrique d'objets manufac-
 turés „Ferdinand I.“ de la Société ano-
 nyme pour gaitans „Ouspéh“. Elle
 produit par an des marchandises pour
 1.000,000 de levs. M. Boyadjiew &
 N. Costow, magasin de bijouterie et
 d'horlogerie. Mintcho Petrow & Fils,
 banquiers P. Svatow & Pėyew, peaus-
 setiers, vente en gros et en détail.
 Société des tailleurs-ouvriers „Naprė-
 dok“, pour habits confectionnés et
 sur commande. Ateliers de tannerie:
 St. Roussew, N. Vatew & Cie, Chr.
 Vlaew & D. Bekirow. Tzanco Do-
 brew et Fils, fabricants de gaitans,
 vente en gros. Tsaniu Panew, ma-
 gasin de coutellerie indigène et mar-
 chands de vins.

Силистренски окръгъ. — Département de Silistrie.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Акь-Каджък.	—	67	—	67	—	11	11	1217,5	6286	39860	Ak-Kadinlar
Куртъ-Бунар.	—	60	—	60	—	12	12	1173,0	6129	37413	Kourt-Bouнар
Силистренска	1	20	—	21	1	11	12	610,2	5920	34557	Silistrie
Всичко	1	147	—	148	1	34	35	3000,7	18335	111830	Total

Распрѣдѣление на населението по вѣроисповѣданіе.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мусулм. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholiqu.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Акь-Каджъкларска	3916	35855	6	3	80	39860	Ak-Kadinlar
Куртъ-Бунарска	7008	30343	—	5	57	37413	Kourt-Bouнар
Силистренска	25267	8506	399	27	358	34557	Silistrie
Всичко	36191	74704	405	35	495	111830	Total

Земледѣлие. Почвата е твърдѣ плодородна и климата отъ най-благоприятнитѣ. $\frac{2}{3}$ отъ земледѣлцитѣ сж изоставили примитивното орадо и обработватъ сега земята съ желѣзни плугове отъ новата система.

Земледѣлието е почти исклучителното занятие на населението. Отъ 18,335 къщи които брой окръга и отъ 111,830 жители, — 15,910 къщи принадлежатъ на 96,000 земледѣлци.

Въ окръга се сѣе ежегодно: 38300 хект. съ пшеница, 12400 хект. съ кукурузъ, 11550 хект. съ ечмикъ, 8100 хект. съ овѣсъ, 3420 хект. съ просо, а се прибира ежегодно, срѣдно число, отъ Силистренската околия: пшеница 10,835,758 килогр., кукурузъ 1,195,454 килогр. ечмикъ 2,450,321 килограмма, ржъ 45,000 килогр., овѣсъ 879,266

Agriculture. Le sol est très fertile et le climat des plus favorables; les deux tiers des agriculteurs ont abandonné la charrue primitive pour les charrues en fer nouveau système.

Le département est presque exclusivement agricole: sur 18 335 maisons et 111.830 habitants, 15.910 maisons appartiennent à 96.000 agriculteurs.

On y sème annuellement: 38.000 hectares de froment, 12.400 hect. de maïs, 11.550 hect. de l'orge, 8.100 hect d'avoine, 3.420 hect. de seigle. L'arrondissement de Silistria produit en moyenne par an: froment 10 830.758 kilogrammes. maïs 1.195.451 kilog. orge 2.450.321 kilog, seigle 45.000 kilog., avoine 879.266 kilog., millet

килогр., просо 134,710 килогр., сѣно 984,000 килогр., фий 1,402,000 килогр.

Свѣденіята за производителността на другитѣ двѣ околии, Аккаджларска и Куртъ-Бунарска ни липсватъ. Тоя окръгъ е най-богатия на храни.

Тютюнъ. Прѣвъ 1894 год. сж били посѣти съ тютюнъ 248.³ хектара и прибрано 71000 килогр. тютюнъ Прѣвъ 1895 год. сж били посѣти 457.¹ хект., а реколтата е била отъ около 200,000 килограма. Срѣдната продажна цѣна на жѣстото, бѣ до 2 лева килограмма.

Лозарство. Пространството на лозята е отъ 1,329.² хект., които, ако годината е плодородна, даватъ отъ 45 до 50 хектолитри виво и отъ 150 до 200 литри ракия за всѣки хектаръ, тъй щото, въ случай на плодородна година, срѣдната реколта възлиза на 59,814 хектолитри вино, и 2260 хектол. ракия.

До сега филуксерата не се е появила въ тоя окръгъ.

Градинарство и овощарство. Градинарството е доста развито въ околноститѣ на гр. Силистра и нѣколко съседни села. Въ цѣлия окръгъ се посѣватъ 202 хектара съ зеленчуци, отъ които 152 хект. въ Силистренската околия, 21 хект. въ Акь-Каджларската, и 29 хектара въ Куртъ-Бунарската.

Въ окръга има много овощни дървета, като круши, ябълки, вишни, череши, лешници и пр. нѣ всѣчки въ диво състояние. Отъ 1895 год. и насамъ, правителството е взело грижата да се прѣсадятъ (хашладисятъ).

Копринарство. Този клонъ отъ индустрията не сжществува, тъй да се каже, въ тоя окръгъ, по нѣманието на черничеви дървета. Прѣди 30—40 години копринарството бѣ доста развито, и черничеви дървета въ изобилие, нѣ отъ тогава и насамъ вслѣдствие болѣстята на бубеното сѣме, копринарството е било изоставено и населението почна да исчира черничевитѣ дървета.

По распорѣжданіето на правителството, отъ 1895 год сж почнали да посаждатъ достатъчно количество черничени дървета.

134.710 kilog., foin 984.000 kilog. vesces 1.402.000 kilog.

Nous manquons de renseignements sur les productions des deux autres arrondissements de Ak-Kadinlar et de Kourt-Bouнар.

Ce département est un des plus riches en céréales.

Tabac. En 1894 il y avait 248,3 hectares plantés en tabac et la récolte a donné 71.000 kilog. En 1895 sur 457,1 hectares on a récolté environ 200.000 kilog Le prix moyen sur place était environ 2 frs le kilog.

Viticulture. Le département renferme 1.329,2 hectares de vignobles, qui peuvent, par les bonnes années, donner de 45 à 50 hectolitres de vin et de 150 à 200 litres d'eau-de-vie à l'hectare, de sorte que la récolte moyenne annuelle est de 59.814 hectolitres de vin et 2.260 hectolitres d'eau-de-vie.

Le phylloxéra n'a, jusqu'à-présent, fait aucune apparition dans ce département.

Jardins potagers et fruitiers. La culture maraîchère est assez développée aux environs de Silistria et de quelques villages avoisinants. On cultive en tout, dans ce département, 202 hectares de jardins potagers dont 152 dans le département de Silistria, 21 hectares dans celui d'Ak-Kadinlar et 19 dans celui de Kourt-Bouнар.

Le département contient beaucoup d'arbres fruitiers, poiriers, pommiers, cerisiers, merisiers, noisetiers etc., mais tout à l'état sauvage.

On commence depuis 1895 à les greffer par les soins du département

Sériciculture. Cette branche de l'industrie agricole n'existe pour ainsi dire pas dans le département faute de mûriers. Il y a 30 ou 40 ans la sériciculture existait dans le pays et les mûriers y étaient en abondance, mais depuis les maladies des vers à soie, l'élevage a été abandonné et on a commencé à abattre les mûriers.

On en replante depuis 1895 par les soins du gouvernement.

Пчеларство. Въпреки твърдѣ благоприятниѣ условия на климата за пчеларството, тази индустрия е занемарена въ окръга, при всичко, че отъ единъ кошаръ ставатъ ежегодно 3, 4 и даже 6 други кошари пчели.

Гори. Въ цѣлия окръгъ има 139995 хектара гори, отъ които 116,540 хект. сѫ държавни, 21,325 хектара общински и 2,120 частни. Дърветата сѫ по-стари отъ 40 години и най-главнитѣ сѫ: джбъ, цѣрѣ, габрѣ, ясенъ, кленъ, липа и пр. Експлоатиранieto на горитѣ става по единъ неправиленъ начинъ, нѣ правителството е виело нуждитѣ мѣрки за да се експлоатиратъ занапрѣдъ горитѣ рѣдно.

Скотовѣдство. Най-благоприятнитѣ условия сѫществуватъ въ тоя окръгъ за скотовѣдството. Прѣзъ 1896 година е имало въ окръга:

Apiculture. Malgré les conditions si favorables à l'élevage des abeilles dans ce département, cette industrie est négligée et pourtant chaque ruche en produit annuellement 3, 4 et même 6 autres.

Forêts. Il existe en tout dans ce département 139.895 hectares de forêts, dont 116.450 appartiennent à l'Etat, 21.325 aux communes et 2120 aux particuliers.

Ces forêts sont en général âgées de plus de 40 ans, et elles sont composées plus particulièrement de chênes, hêtres, pins, frênes, tilleuls etc.

L'exploitation en est faite d'une façon très irrégulière, mais le gouvernement a pris toutes les mesures nécessaires pour la régulariser.

Elevage du bétail. Le département offre les plus grandes ressources pour l'élevage. On y comptait en 1896:

Околии Arrondissement.	Конѣ Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffles	Вол., крави, тел. — Bœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Ак-Каджидлар. Ak-Kadinlar	8063	77	125	5912	26620	43687	14255	696	45641	6996
Куртѣ-Бунар. Kourte-Bounar	9108	11	188	5872	31380	58804	15542	1337	43676	7150
Силистренска Silistrie	6676	5	230	4028	14078	62590	8936	3633	40772	5226
Всичко Total	23847	93	543	15812	72078	165081	38733	5666	130089	19372

Търговия. Хранитѣ сѫставляватъ най-главния прѣдмѣтъ за извасяние. Прѣзъ 1895 год. е било изнесено изъ Силистра направо: 14.977.915 килогр. пшеница, 69.085 килогр. ржжъ, 469.541 килогр. кукурузъ и 900 килогр. просо. Освѣнъ тия количества селянитѣ сѫ карали и други храни къмъ станциитѣ на желѣзнопътната линия Руссе-Варна, нѣ количествата имъ не сѫ още извѣстни. Цѣната на хранитѣ е по-вгодна по станциитѣ отъ колкото въ Силистренската пияца. Вноснитѣ стоки сѫ: колониялни стоки, спиртъ, сукна и пр.

Занаятитѣ сѫ въ упаданe, по нѣмание достатѣчни капитали. Подобрени

Commerce. Les céréales sont le principal article de l'exportation.

En 1895 on a exporté directement de Silistria 14.977.915 kilog. de froment, 69.084 kil. de seigle, 469.541 kilog. de maïs, et 900 kilog. de millet. En outre les paysans ont conduit aux stations de chemins de fer Rous-tchouk-Varna des quantités encore inconnues, les prix dans les stations étant plus avantageux que ceux de la place de Silistria.

Les articles d'importation sont comme partout: les denrées coloniales, alcool, draps etc.

Les métiers sont en décadence faute d'argent. On rencontre surtout

сѫ: кундураджилѣка, панталонджилѣка, дървѣдѣнето и кожарството.

Ловѣ. Въ Силистренскій окръгъ ловѣтъ на дивачъ не изобилствува. Прѣди 5—6 години имало е твърдѣ много диви свини, нѣ вслѣдствие добрата цѣна на кожитѣ имъ, християнското население както и турското ги е почти истребило.

Въ Силистренскій окръгъ има, нѣ въ срѣдно количество: зайци, яребици, пхтидѣдѣци, гѣлѣби, гургулици, а по Дунавѣтъ и блатата: диви гѣски, диви патки, лебеди и пр.

Риболовство. Риболовството играе една доста важна роль въ окръга, защото освѣнъ Дунава има и двѣ държавни блата и други петъ общински, отъ които се лови риба изобилно: шарани, сомъ, смидокъ, мрѣни, моруна, скумбрии и пр.

Държавния приходъ отъ Дунава и държавнитѣ блата възлиза на около 20.000 лева ежегодно.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 146711 лева. Окръженъ градъ: Силистра. Народно-население: 11710 жит. Бюджетъ на градскій съвѣтъ, приходъ: 122863 лева. Окр. управителъ: П. Пашовъ. Окол. началникъ: Илия Ц. Ивановъ.

Съдилища. Силистренскій окръженъ съдъ: прѣдседателъ: П. Попповъ. Членове: Георги Генчевъ, М. Доспатски, М. Ангеловъ. Съдебни слѣдователи: А. Антоновъ, Ив. Ванковъ. Нотариусъ: Ив. Геневъ. Прокуроръ: Георги Велчевъ. Помощникъ: М. Д. Тихчевъ. Директоръ на Силистр. окръж. затворъ: А. Казанджиевъ. Лѣкаръ: Д-ръ Ж. Драгановъ. Мир. съдия: Г. Мустаковъ. Окол. мир. съдия: Ц. Овеновъ. Адвокати: В. И. Айдинирски, К. П. Диковъ, Д. Ивановъ, Д. И. Коджабашевъ, Н. А. Карановъ, Д. Маламановъ, П. Ф. Мустаковъ, П. Попповъ, Х. Пачалиевъ, А. П. Радевъ, В. П. Радевъ, Н. Стефановъ, В. Ю. Табаковъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Г. Бостовъ. Кассиеръ: Хр. Христовъ.

Медицински лѣкари: Д-ръ Х. К. Добревъ, З. Ж. Драгановъ, О. Теодоридис, Ст. Титевъ. Ветеринари: Никола Христовъ, Русси Чокровъ. Аптекари: Георги Бръчковъ, Антонъ Клайчъ,

cordonniers, tailleurs, forgerons, tanneurs, menuisiers, charpentiers etc.

Chasse. Le gibier n'est pas abondant dans ce département. On y trouvait il y a 5 ou 6 ans beaucoup de sangliers, mais ils ont été détruits par la population chrétienne autant que musulmane étant donné le bon prix pour les peaux,

On rencontre encore, mais en médiocre quantité: lièvres, perdrix, cailles, pigeons, tourterelles, et sur le Danube, et les étangs, canards sauvages, oies sauvages, cygnes, etc.

Pêche. La pêche est assez importante dans le département, car outre le Danube, on y rencontre deux étangs appartenant à l'Etat, et cinq autres aux communes, où la pêche est abondante et où l'on trouve: carpes, saumons, goujons, truites, brochets, maquereaux, etc.

Le fisc perçoit de ce chef environ 20.000 frs. par an.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget du département, recettes: 146.711 levs. Chef-lieu du département: Silistria. Population: 11.710 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 122.863 levs. Préfet: P. Paschow. Sous-préfet: P. Ts. Ivanow.

Tribunaux. Tribunal de Ire Instance de Silistria. Président: P. Poppow. Juges: Georghy Ghentchew, M. Dospatsky, M. Anghelow. Juges d'instruction: A. Apostolow, Iv. Vancow. Notaire: Iv. Ghénew. Procureur: Georghy Veltchew. Substitut: M. D. Tihchew. Directeur de la prison du départem. de Silistria: A. Kazandjiew. Médecin: Dr. I. Draganow. Juge de paix: Y. Moustacow. Juge de paix d'arrond. Ts. Ovénow. Avocats: V. I. Aydimirsky. C. P. Dicow, D. Ivanow, D. I. Kodjabaschew. N. A. Karanow, D. Malamanow, P. Moustacow, P. Poppow, H. Patchaliew, A. P. Radew, B. P. Radew, N. Stéfánow, V. Tabacow.

Caisse agricole. Contrôleur: Georghy Costow; Caissier: Chr. Christow.

Médecins: Dr. C. H. Dobrew, I. G. Draganow, O. Théodoridis, St. Titew. **Vétérinaires:** Nicola Christow, Roussi Tchocow. **Pharmaciens:** Yorghy Bretch-

Роберт Хуниоръ. Акушерка: Милица Челекетичъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониални, манифактурни, желѣзарски и други стоки: А. Сидери, Ат. Атанасовъ, Авр. Б. Соломонъ, Ар. Саркизианъ, Ан. Влаевъ, Бр. Акдерелиеви, Бр. Анчеви, Б. Варзонъ & Сие, Бр. Каули, Василь Димовъ, Г. Николовъ & Ивановъ, Г. & Е. Апостолидисъ, Д. Паскалеско, Д. Черневъ, Ив. Самсаровъ, Иванъ В. Велковски, Костаки Кара-Георгиевъ, Петръ Кара-Георгиевъ, П. Саулеско, Р. Минчевъ, Р. Радевичъ, Ст. Черневъ, Сам. Елиевъ. Акционерно спестовно дружество „Бжднина“. Книжари съ складъ на канц. принадлежности: Бр. Анчеви, Д. Ивановъ, П. Армяновъ. Столари: М. Ангеловъ, Ст. Пѣевъ. Табахана: Ст. Г. Табакъ. Фабрика за сода и лимонада: Ф. Овчаровъ. Кундурадзии: Х. Х. Добревъ, Георги Илиевъ. Фабрика на восчени свѣци: Юрданъ Попповъ. Магазинъ съ готови дрѣхы: З. Якобзонъ & С-ие. Фабрика за спиртни питеята: Л. Г. Диамандопулосъ, Калчо Василевъ.

Акъ-Каджларска околия.

Окол. сѣдалище: с. Акъ-Каджларъ. Народо население: 4113 жители. Окол. началникъ: Нед. Боевъ. Мир. сдия: Н. Дѣйковъ. Адвокатъ: Т. П. Радевъ. Земледѣлческа касса, контролъеръ: Д. Манчевъ. Кассиеръ: Т. М. Атанасовъ. Медицински лѣваръ: Д-ръ К. Василу.

Куртъ-Бунарска околия.

Окол. сѣдалище: Куртъ-Бунаръ. Народо население: 4004 жители. Окол. началникъ: Пан. Попповъ. Мир. сдия: Д. Кирановъ. Земледѣлческа касса: контролъеръ: Ив. Добриновъ. Кассиеръ: П. Данчевъ.

kow, Andon Klaitch, Robert Hunyor. Accoucheuse: Militza Tchélékétich.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufac., de ferronnerie et autres articles de commerce: A. Sideris, Ath. Athanassow, Abr. B. Salomon, Ar. Sarkizian, An. Vlaew, Akdéliévi Frères, B. Varzon & C-ie, Kaouly Frères, Vassil Dimow, Y. Nikolow, Y. Ivanow, Y. & E. Apostolidis, D. Paskalesko, D. Tchernew, Iv. Samsarow, Iv. B. Velcowsky, Kostaki Kara-Yéorghiew, Pêtre Kara-Yéorghiew, P. Saoulesco, R. Mintchew, R. Radévitch, St. Tchernew, Sam. Eljezer. Société d'épargnes par actions „Boudnina“. Libraires et papetiers: Antchevi Frères, D. Ivanow, P. Armyanow. Menuisiers: M. Anghélow, St. Péyew. Tannerie: St. G. Tabac. Fabrique d'eau gazeuses: Ph. Ovtcharow. Cordonniers: H. H. Dobrew, I. Piew. Fabrique de cierges: Yordan Poppow. Magasin d'habits confectionnés: Z. Yacobson & C-ie. Fabrique de boissons alcooliques: L. G. Diamandopoulos, Kaltcho Vassiliw.

Sous-préfecture d' Ak-Kadinlar.

Chef-lieu de l'ar.: v. Ak-Kadinlar. Population: 4113 habitants. Sous-préfet: Ned. Boyew. Juge de paix: N. Deikow; Avocat: T. P. Radew.

Caisse agricole. Contrôleur: D. Mantchew; Caissier: T. M. Athanassow. Médecin: Dr. C. Vassiliou.

Sous-préfecture de Kourt-Bounar.

Chef-lieu de l'arrondis.: v. Kourte-Bounar. Population: 4004 habitants. Sous-préfet: Pan. Poppow. Juge de paix: D. Kyranow.

Caisse agricole. Contrôleur: I. Dobrinow; Caissier: P. Dantchew.

Сливенский Окръгъ. — Département de Slivno.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	кояби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Каваклийска	1	38	—	39	1	26	27	1306,6	5921	36555	Kavakly
Котленска	1	16	—	17	1	9	10	730,8	3859	17402	Kotel
К.-Агаческа	—	52	—	52	—	28	28	1605,2	5472	32838	Kizil-Agatch
Сливенска	1	39	—	40	1	22	23	1052,5	7235	42004	Slivno
Ямболска	1	50	—	51	1	31	32	1583,1	6370	41715	Yamboli
Всичко . .	4	195	—	199	4	116	120	6278,2	28857	170514	Total.

Распрѣдѣление на населението по вѣроисповѣданіе.

Population par religion

Околии	Правосл. Orthod.	Мусулм. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholig.	Ерменци Arméniens	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissem.
Каваклийска . .	35676	750	6	2	—	121	36555	Kavakly
Котленска . . .	14834	2558	10	—	—	—	17402	Kotel
К.-Агаческа . . .	31055	1736	17	28	—	2	32838	Kiz.-Agatch
Сливенска . . .	35300	5624	646	64	—	370	42004	Slivno
Ямболска . . .	37866	2558	1054	98	—	139	41715	Yamboly
Всичко . .	154731	13226	1733	192	—	632	170514	Total.

Земледѣлие. Земледѣлието съставлява единъ отъ главнитѣ източници за помѣтка на населението. Мѣрки сѣ взети за подобрието му и за да се снабдятъ земледѣлцитѣ съ по усъвършенствувани земледѣлчески оръдия. Орала отъ новата система както и други земледѣлчески оръдия се употрѣбляватъ вече въ тоя окръгъ.

Реколтата прѣзъ 1895 год. е била приблизително слѣдующата:

Agriculture. Elle est une des principales ressources du département. Des efforts ont été tentés pour l'améliorer et doter le cultivateur d'un outillage agricole plus perfectionné. Des charrues nouvelles ont été introduites dans le département ainsi que d'autres instruments aratoires.

Voici le tableau de la récolte approximative de l'année 1895:

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Яченикъ Orge	Ржъ Seigle
Сливенска Slivno	10,257,720	1,195,020	2,876,050	949,380
Ямболска Yamboly	23,389,000	1,600,000	4,600,000	895,000
К.-Агаческа Kizil-Agatch	21,290,490	1,301,034	3,412,570	3,960,250
Каваклийска Kavakly	11,796,731	2,525,000	2,633,544	1,193,608
Котленска Kotel	970,000	273,200	182,000	182,100
Всичко Total	67,703,941	6,894,254	13,704,164	7,180,338

Въ килограми — En kilogrammes					Околии Arrondissement
Овесъ Avoine	Просо Millet	Кълчища Chanvre	Съно Foin	Фий Vesce	
1,884,190	77,720	—	9,150,000	5,000	Slivno. Сливенска
2,480,000	150,000	—	6,999,900	999,000	Yamboly. Ямболска
2,035,045	203,103	—	4,108,750	1,005,690	Kizil-Agatch. К.-Агач.
1,976,000	164,692	—	2,097,260	632,950	Kavakly. Каваклийска
200,700	10,000	—	1,400,000	220,000	Kotel. Котленска
8,575,935	605,515	—	23,755,910	2,862,640	Total

Лозарство и винарство. Лозарството и винарството сж едно богатство за Сливенский окръгъ. Обработеното пространство съ лозя нъзлиза на 7528 хектара, разпрѣдѣлени както слѣдва:

Сливенска околия 2678 хек., Ямболска околия 1567 хек., К.-Агаческа ок 1295 хек., Каваклийска околия 1656 хек., Котленска околия 332 хек.. Всичко: 7528 хектари.

По голѣмата часть отъ тия лозя сж били внимателно прѣгледѣвани отъ една специална коммисия, която е намѣрила въ тѣхъ слѣди отъ переноспора и отъ поидумъ, нъ въ едно твърдѣ ограничено пространство.

Прѣвъ 1895 год. е било приготвено слѣдующето количество вино въ хектолитри:

Сливенска околия 39800 хектолитри, Ямболска ок. 230000 хектл. К.-Агаческа ок. 6224 хектол. Каваклийска околия 12528 хектол. Котленска окол. 4153 хектолитри. Всичко 292705 хектолитри.

Отъ тѣзи сжщата реколта сж били прѣварвани и 16133 хектолитри ракия.

Viticulture. Elle constitue une des richesses du département. La superficie totale cultivée en vignes dans le département s'élève à 7528 hectares ainsi repartis:

Arrondissement de Sliven 2678 h., arrond. de Yamboly 1567 hect., arrond. de Kizil-Agatch 1295 hect., arrond. de Kavakly 1656 hect., arrond. de Kotel 332 hect. Total: 7528 hectares.

La majeure partie de ces vignobles ont été soigneusement inspectés par une commission spéciale qui a relevé des traces de pérenospore et d'iodium mais seulement sur une surface très-limitée.

En 1895 la récolte des vins a fourni les résultats suivants:

Arrondis. de Sliven 39800 hectol., arrond. de Yamboly 230000 hectolitres, arrond. de Kizil-Agatch 6224 hectolit., arrond. de Kavakly 12528 hect., arrond. de Kotel 4153 hectol. Total: 292705 hectolitres.

De cette récolte, on a distillé une grande partie qui a produit 16133 hectolitres d'eau-de-vie.

Градинарство и овоцарство. 434 хектара земя се обработватъ въ този окръгъ съ разни зеленчуци, а овоцарството не е развито. Овоцни именно градини не сжществуватъ, но такива дървета се намиратъ по лозята, нивитѣ, и къщата, повечето отъ които сж: праскови, зерзелии, ябълки, круши, дюли ипр.

Копринарство. Испрѣди копринарството бѣ много развито въ Сливенский окръгъ, но въ едно врѣме то испадна. Впрочемъ, днесъ отново се развива и дава добра надѣжда за въ бъдещѣ. За бубарството Каваклийска околия стои на първо мѣсто. Прѣвъ 1895 год. 170 унции семе е било раздадено по околийтѣ, и отъ всѣка една унция сѣме, се е получило по 60 килограма приблизително пашкули.

Гори. Пространството на горитѣ е отъ 105.379 хектара, разпрѣдѣлени както слѣдва:

Jardins potagers et vergers. Le département contient 434 hectares environ de jardins potagers où l'on cultive les diverses variétés de légumes. Quant à la culture des arbres fruitiers, elle est y peu développée. Les vergers n'existent pas, à proprement parler. Quelques arbres fruitiers se rencontrent dans les jardins ou vignobles: ce sont les pêchers, abricotiers, pommiers, poiriers, coigniers, etc etc.

Sériciculture. Autrefois très florissante, la sériciculture a subi un temps d'arrêt. Mais aujourd'hui elle se relève et laisse entrevoir un avenir meilleur. L'arrondissement de Kavakly vient en tête dans l'élevage des vers-à-soie. En 1895, 170 onces de vers-à-soie ont été distribuées entre les divers arrondissements et la récolte a donné 60 kilogrammes environ par once.

Forêts. La superficie des forêts atteint 105379 hectares ainsi repartis:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant à			Всичко Total	Arrondissements
	Държавата l'Etat	Общинитѣ communes	Част. лица particuliers		
Сливенска	13500	21515	4485	39500	Slivno
Ямболска	700	8020	4380	13100	Yamboly
К.-Агаческа	3000	12713	787	16500	Kizil-Agatch
Каваклийска	3600	11295	1605	16500	Kavakly
Котленска	3600	16038	141	19779	Kotel
Всичко	24400	69581	11398	105379	Total

По главнитѣ дървета, които покриватъ тия гори сж: букъ, джбъ, брѣстъ ипр. Стари гори, добрѣ съхранени има по балканитѣ въ Сливенската и котленска околии, нѣкои отъ които броятъ по 100 и 120 години.

Държавнитѣ приходи отъ горитѣ и пасбищата, прѣвъ 1895/1896 год. сж били отъ 32.144 лева.

Скотовѣдство. Слѣдъ земледѣлното богатството на тоя окръгъ се състои въ скотовѣдството, но както и другадѣ тѣ сжщо и тукъ никакво подобрѣние на породата за забѣлѣжаване, съ исклучение на конската порода.

Слѣдующата таблица показва числото на сжществующий въ окръга добитѣкъ:

Les essences de ces forêts sont: le hêtre, le chêne, le bouleau, etc etc. De vieilles forêts bien conservées existent dans les Balkans aux arrondissements de Slivno et Kotel; quelques unes datent de 100 et 120 années.

Le revenu de ces forêts et des pacages s'est élevé durant l'année 1895—1896 à 32144 francs.

Elevage du bétail. Il occupe la première place dans le département. Mais, comme partout ailleurs, il est à regretter qu'aucune amélioration sensible n'y soit apporté, sauf dans le relèvement de la race chevaline.

Voici le tableau du nombre de bétail existant dans le département.

Околии Arrondissement.	Конье Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Mâgares	Биволи Buffles	Вол., крави, тел. — Vœufs vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дое. птици Volailles	Кола Voitures
Каваклийска Kavakly	3277	27	3084	4435	17248	120916	17234	4559	45849	3749
Котленска . . Kotel	396	113	459	789	4350	19793	7662	647	6218	825
К.-Агаческа . Kizil-Agatch	2729	23	1889	7012	20237	134355	26534	7023	47120	4819
Сливненска . Slivno	2769	250	2823	3076	10262	90289	13013	2137	27555	2927
Ямболска . . Yamboli	5484	51	2410	5454	19296	165397	11247	6008	53982	4640
Всичко Total	14657	464	10665	20766	71393	530750	75690	20374	180724	16960

Търговия. Най-главните прѣдмети за търговия сж: хранитѣ, добитѣка, виното, ракията, мѣстнитѣ вълнени тъкания, колониалнитѣ стоки и иностранната манифактура. Прѣвъз 1894—1895 изнася за вжтрѣшността на България или за въ странство възлиза на 172,500 метра разни вълнени тъкания (материи), а прѣвъз 1895—1896 год. на 116,000 метра само. Прѣвъз първия периодъ сж били изнесени отъ тритѣ желѣзнопѣтни станции: Ямболска, Стралджанска и Керменлийска 37,164,900 килогр. разни видове храни, а прѣвъз периода 1895|1896 год. 94,893,000 килогр. Ежегодно се добиватъ около 500,000 килогр. вълна, и 12,300 килогр. козина, които се употребяватъ за мѣстнитѣ нужди. Сливненскитѣ фабрики за сукна купуватъ ежегодно до 800,000 килограма вълна и 10,000 килогр. козина, а освѣнъ това и 50 до 60,000 килогр. испанска вълна.

По цѣлия окръгъ се произвежда всѣка година за около 150,000 лева млѣко и масло. Отъ млѣкото се прави кашекавалъ, голѣма частъ отъ който се изнася за Цариградъ.

Кождарството въ тоя окръгъ е доста значително по търговско отношение. Освѣнъ количеството на кожитѣ които сж били обработени въ мѣстнитѣ табахани, сж били изнесени още прѣвъз 1895|1896 год. такива за въ странство за 70,000 лева, прѣдизвително.

Изнася на добитѣка, главно за Турция, като едрѣ добитѣкъ, овци, кози,

Commerce. Ses principaux articles sont: les céréales, le bétail, les vins, les eaux-de-vie, les étoffes du pays, les denrées coloniales, et les produits manufacturés venant de l'étranger. En 1894—95 on a exporté dans l'intérieur du pays ou à l'étranger 172500 mètres de tissus et durant l'exercice 1895—96, seulement 116000 mètres. Pendant la première période, il a passé par les stations frontières de Yamboli, Straldjanska et Kermenliyska, 37,164,900 kilogr. de diverses céréales, tandis que durant la période 1895—1896 il a été exporté 94,893,000 kilogr.

On obtient annuellement 500000 k. de laine et 12300 kilogr. de poils de chèvres qui servent à la consommation locale. Les fabriques de drap de Slivno achètent annuellement 800000 kil. environ de laine et 10000 kilogr. de poils de chèvre et en outre de 50 à 60 mille kilogr. de laine d'Espagne.

Le département fournit pour 150000 francs environ de lait ou de beurre. Le lait est employé à la fabrication du fromage dit kashkaval dont une grande partie est exporté à Constantinople.

La peausserie fait l'objet d'un commerce important. Outre les peaux absorbés par les tanneries indigènes on en a exporté durant l'exercice 1895—1896 pour une valeur de 70000 francs environ.

Quant au bétail, exporté principalement en Turquie, et comprenant du gros

agнета и свини прѣвъз 1895|1896 год. възлизалъ на 424,500 лева.

Промисленостъ. По цѣлия окръгъ има 30 разни фабрики, отъ които 12 за вълнени тъкания, 6 за тютюнъ, 8 за спиртъ, 3 за содова вода и лимонада и 1 за бира, която произвежда около 1000 хектолитри пиво ежегодно.

bétail, des moutons, des chèvres, et pores on estime pour l'exercice 1895—1896 la valeur à 431500 fcs.

Industrie. Il existe dans tout le département 30 fabriques diverses dont 12 de tissus, 6 de tabac, 8 distilleries, 3 pour préparation de limonade, 1 brasserie, qui produit environ 1000 hectolitres de bière.

Положението на фабрицитѣ за вълнени тъкания, които се намиратъ въ землището на гр. Сливенъ и село Сотиря.

Име и фамилия на притежателятъ на фабрицитѣ или назване на дружеството	Мѣстонахождение	Прѣвъз коя година сж основани	Придизвителната стойностъ на фабрицитѣ	Всѣлствие голѣмнитѣ застой на търговията фабрицитѣ едѣя покриватъ разноскитѣ си	Придизвително колко метра произвеждатъ голѣмнитѣ	Продаватъ отъ провинцията въ Сливенъ окръгъ.	Продаватъ отъ провинцията въ другитѣ окръзи на Княжествъ.	Около колко метра се продаватъ въ Турция.
Ст. Сарж-Ивановъ и С-ие, фабрика	Сливенъ	1882	60000	20000	20000	2000	8000	10000
Пехливановъ, Роховъ и С-ие, фабр.	"	1887	50000	15000	15000	2000	5000	8000
Цоневъ, Каловъ и С-ие, фабрика .	"	1887	40000	15000	15000	2000	4000	9000
Милко Василиевъ, фабрика	"	1890	30000	20000	20000	2000	6000	12000
Ангелъ Въдевъ, фабрика	"	1890	60000	15000	15000	2000	4000	9000
Буджиевъ, Гитовъ, Чингуловъ фабр.	"	1889	70000	20000	20000	2000	6000	12000
Георги Стефановъ, фабрика	"	1890	30000	15000	15000	2000	3500	7500
Русо Андонковъ и С-ие, фабрика	"	1891	60000	45000	45000	5000	8000	10000
Кантарджиевъ & Татевъ, фабрика	"	1892	200000	20000	20000	3000	15000	25000 ¹⁾
Индуст. друж. "България", фабрика	"	1890	100000	20000	20000	2000	5000	12000
Ст. Сарж-Ивановъ и С-ие, фабрика	"	1891	60000	20000	20000	2000	4000	9000
Каловъ, Атанасовъ и С-ие, фабрика	"	1884	10000	5000	5000	1500	1500	2000
Иванъ Зайгорски, ткачница	"	1887	6000	4000	4000	2000	2000	1000
Христо Бушевъ, ткачница	Сотиря	1882	80000	20000	20000	4000	5000	11000
Недо Х. Ивановъ, фабрика	"	1881	112000	20000	20000	3000	4000	13000 ³⁾
Гавуровъ и Бр. Костови, фабрика .	"	1887	120000	20000	20000	5000	5000	10000 ⁴⁾
Бълчо А. Бѣлчевъ, фабрика	"	1887	90000	20000	20000	5000	5000	10000 ⁴⁾
Бр. Бонкови, фабрика	"	1889	90000	20000	20000	3000	4000	6000

¹⁾ Прѣвъз 1896 г. веработи. ²⁾ Зданието съ машинитѣ е държавно. ³⁾ Въ Тур. не се продаватъ сега, вслѣдствие Армен. криза. ⁴⁾ Цифри за текущата година.

Etat des fabriques de tissus de laines, fonctionnant dans la ville de Slivno et le village de Sotiri.

Noms et prénoms des propriétaires des fabriques et ateliers ou Sociétés	Indication de la localité où se trouve la fabrique ou l'atelier	Depuis quelle année date leur fondation	Valeur approximative des fabriques ou des ateliers	Revenu annuel de chaque fabrique	Production annuelle en mètres	Quantité approx. de la production vendue à la population du départ. de Slivno en mètres	Quantité approx. de la production vendue aux autres départem. de la Principauté en mètres	Quantité de la production exportée en Turquie en mètres
St. Sary-Ivanow & Cie	fabr. Sliv.	1882	60000	A cause de l'état stationnaire du commerce c'est à peine si les recettes couvrent les dépenses annuelles	20000	2000	8000	10000
Pehlivanow, Rohow & Cie	"	1887	50000		15000	2000	5000	8000
Tsonew, Kalow & Cie	"	1887	40000		15000	2000	4000	9000
Milko Vassilew	"	1889	40000		20000	2000	6000	12000
Angel Vendew	"	1890	30000		15000	2000	4000	9000
Boyadjiew, Ghighow & Tehintonlow	"	1890	60000		20000	2000	6000	12000
Gheorghii Stéphanow	"	1889	70000		12000	1000	3500	7500
Roustcho Andonow & Cie	"	1890	30000		15000	2000	3000	10000
Kantardjiew & Tatew	"	1891	60000		45000	5000	15000	25000 ²⁾
Société Industrielle "Boulgarie"	"	1892	200000		20000	3000	5000	12000
St. Sary-Ivanow & Cie	"	1890	100 00		20000	4000	4000	12000
Kalovi, Athanassow & Cie	"	1891	60000		5000	1500	1500	2000
Ivan Zagorsky	atel.	1884	10000		4000	1000	2000	1000
Christo Bouschew	"	1887	6000		20000	4000	5000	11000
Nedin Hadji Ivanow	fabr. Sotiri	1882	80000	5000	20000	4000	5000	11000
Ghiovourou & Kostow frères	"	1881	112000	4000	20000	3000	4000	13000 ³⁾
Beltcho A. Beltchew	"	1887	120000	5000	20000	5000	5000	10000 ⁴⁾
Boyanovi Frères	"	1889	90000	2000	20000	3000	4000	6000

1) Cette fabrique ne travaille pas depuis 1896. — 2) La fabrique ainsi que les machines appart. à l'Etat. — 3) Par suite de l'incident arménien l'exportat. est suspendue. — 4) Ces chiffres se rapportent à l'année cour.

Имена на по-главитѣ чичовници, промишленници и търговци. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 172,661 лева. Окръженъ градъ: Сливенъ. Народонаселение: 23210 жители. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 159,650 л. Окръженъ управителъ: П. Станчевъ. Сѣдилища. Окръженъ съдъ: прѣдсѣдателъ: Н. Марковъ. Подпрѣдсѣда-

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget du département, recettes: 172,661 levs. Chef-lieu du département: Slivno. Population: 23,210 habitants. Budget de la mun., recettes: 159,650 levs. Préfet: P. Stantchew. Tribunaux. Tribunal de 1ère instance. Président: N. Markow. Vice-

тель: Л. Радуловъ. членове: Хр. Димитрияди, Д. Ангеловъ, Хар. Недѣлковъ, П. Ерфандовъ. Сѣд. слѣдователь: М. Стояновъ. Нотариусъ: Д-ръ Х. Гендовъ. Прокуроръ: П. Матевъ. Помощникъ: П. Пановъ. Директоръ на окръж. затворъ: М. Д. Сяровъ. Лѣкаръ: Д-ръ Шоповъ. Слив. град. мировий сѣдия: Н. Загоровъ. Адвокати: Ю. П. Нейовъ, В. Поповичъ, С. П. Продановъ, П. Папанчевъ, С. П. Папучевъ, Г. Стоевъ, Д. Сотировъ, В. П. Вълчевъ, К. Апостоловъ, Т. Алексиевъ, И. А. Бассиясъ, Н. Бѣхчевановъ, А. Дучевъ, Г. Ю. Долапчиевъ, Ж. Даскаловъ, Х. Дограмаджиевъ, П. Икономовъ, Д. Костовъ.

Медицински лѣкари: Д-ръ П. Х. П. Георгиевъ, Георги Калатиновъ, Крумъ Н. Камбосевъ, К. М. Куровицки, И. Г. Кутевъ, Германъ Рабиновичъ, Георгий П. Стаматовъ, Спиридонъ Шоповъ. Ветеринари: Илия Ковачевъ, Христо Спасовъ. Аптекари: Маркисъ Глузинъ, Стефанъ Камарионъ, Еммануилъ Карамановъ, Георги Кочовъ, Методий Маджарковъ, М. Хр. Милевъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Ив. Загоровъ. Кас.: А. Топракчиевъ.

По-главитѣ търговци и промишленници. Марко Ивановъ, печатаръ и книгопродавецъ. Бр. Боянови, фабриканти за шаяци, сукна и аби. Никола С. Ханджиевъ, шивачница за разни мъжски и дамски горни дрѣхи, и депозитъ отъ разни мѣстни и габровски матери. Лѣсиновъ & Русчевъ, магазинъ съ разни колониални стоки и желѣзарии, вина и ракия. Ценевъ, Калови & С-ие, фабрика за разни сукна, шаяци и аби. Георги Стефановъ, фабрика за разни сукна, шаяци и аби. П. Г. Топаловъ, и С-ие, сарафи. Бѣлчо А. Бѣлчевъ, фабрика за сукна, шаяци и аби. Пехливановъ, Раховъ, & С-ие, фабрика за шаяци и сукна. Българско пивоварно дружество „Съгласие“. Димитръ Х. Ивановъ, винопроизводителъ. Бр. Хачикъ Сахакянъ, работилница за разни желѣзарски принадлежности, печки, машини за готвение, балкони и пр. Юрданъ Н. Кираджиевъ, фабрикантъ на разни сортове сапуни. Смиль Херданъ, тенекеджия. Вичо И. Папанчевъ и С-ие, фабриканти на разни спиртни питиета и винопроизводители. Р. В. Мирковичъ

président: L. Radoulow. Juges: Chr. Dimidriadès, D. Anghélow, Char. Nedelkow, P. Erphanow. Juge d'instruction: M. Stoyanow. Notaire: Dr. Hadji Ghendow. Procureur: P. Matew. Substitut: P. Panow. Directeur de la prison départementale: M. T. Sarow. Médecin: Dr. Schopow. Juge de paix de la ville de Slivno: N. Zagorow. Avocats: Yor. Ts. Neyow, V. Popovitch, I. D. Prodanow, P. Papantchew, S. P. Papoutchew, G. Stoyew, D. Sotirov, V. P. Veltchew, C. Apostolow, T. Alexiew, I. A. Bassyas, N. Bahtchévanow, A. Doutchew, Gh. I. Dolapatchiew, I. Daskalow, H. Dogramadjiew, P. Ikonow, D. Kostow.

Médecins: Drs P. Hadji P. Georghiew, Georghii Kalatinow, Kroum N. Kambossew, K. M. Kourovitzky, I. G. Koutew, Gherman Rabinovitch, G. P. Stamatow, Spiridon Schopow. Vétérinaires: Iliia Kovatchew, Christo Spasow. Pharmaciens: Markis Glouzin, Stefan Kamarion, Emmanuel Karamanow, Georghii Kotefow, Methodiy Majdrakow, M. Chr. Milew.

Caisse agricole. Contrôleur: Iv. Zagorow; Caissier: A. Topraktchiew.

Principaux industriels et commerçants Marco Ivanow, imprimeur et libraire. Frères Boyanovi, fabricants de schayaks, draps et abas. Nicolas S. Handjiew, tailleur pour habits d'hommes et femmes et dépôt de divers tissus indigènes et de Gabrovo. Lessinow & Roustchew, magasin de denrées coloniales, quincaillerie, vins, eau-de-vie. Tsenew, Kalovi & Cie, fabricants de draps, schayaks et abas. Georghii Stéphanow, fabricant de draps, schayaks et abas. P. Gh. Topalow & Cie, sarafs. Beltcho A. Beltchew, fabricant de draps, schayaks et abas. Pehlivanow, Rahow & Cie, fabricants de draps et schayaks. Société bulgare pour fabrication de bière „Soglassié“. Dimitri Hadji Ivanow, marchand de vins. Hachtchik Sahakyan Frères, ateliers pour diverses ferronneries, poêles, machines de cuisine, balcons etc. Yordan N. Kiradjiew, fabricants de diverses sortes de savons. Simon Herdan, ferblantier. Vitcho I. Papantchew & Cie, fabricants de diverses boissons alcooliques et marchands de vins R. V. Mircovitch & Cie.

и С-ие, търговци на колониални стоки на едро, износъ на храни. Ив. Мавродиевъ, коммисионеръ, експедиторъ. Тома Апостоловъ, фотографъ. Ив. Ташевъ, заведение за изработване на разни обувци, чехли и пр. Панайотъ С. Задгорски, складъ отъ дървенъ строителенъ материалъ и на разни желъзарии. Димитръ С. Задгорски, кундурадгия. С. Д. Ивановъ и Д. Т. Пчеларовъ, шивачи на разни мъжски, дамски и дѣтски дрѣхи. Андонъ Златановъ & С-ие, търговци на колониални стоки. Братия Г. Калови, производители на разни мѣстни натурални вина. Георги Х. С. Чаракчиевъ, търговецъ на разни колониални стоки и соларъ. Захария Миндовъ, търговецъ на разни колониални стоки. Иванъ Минковъ, търговецъ на разни колониални стоки. Вичо И. Папачевъ и С-ие, търговци на разни колониални стоки. Андонъ Василиевъ, магазинъ съ разни колониални стоки и винопроизводителъ. Ив. В. Докторовъ, търговецъ на разни колониални стоки и винопродавецъ. П. Г. Симитчиевъ и С. Г. Миновъ, фабриканти на конякъ, амеръ, абсентъ и други спиртни питиета, депозитъ съ колониални стоки и кашкавалджии.

Сливенска околия.

Окол. градъ: Сливенъ. Окол. началникъ: Н. Бановъ. Окол. мир сѣдия: Н. Златаровъ.

Ямболска околия.

Околийскій градъ: Ямболъ. Народонаселение: 13,588 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ: 168,778 лева. Окол. началникъ: П. Ковачевъ. I Мировий сѣдия: Ст. Г. Ахтаровъ. II Мировий сѣдия: М. Спасовъ. Адвокати: Панайотъ Лѣловъ, В. Апостоловъ, Н. Д. Арнаудовъ, Н. П. Ивановъ, И. Константиновъ, И. Д. Марченко, Д. Ношковъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Ст. Дражевъ. Кассиеръ: А. Кировъ.

Медицински лѣкари, д-ритѣ: Георги Ивановъ, П. С. Харалановъ, Атанасъ Христидисъ. Ветеринаръ: Юр. Андоноглу. Аптекарь: Викторъ Терзиянъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Ат. Антоновъ, съдържателъ на хотелъ „Могила“, магазинъ съ колониални стоки, винопроизводителъ и земледѣлецъ. Андрея Георгиевъ, шивачъ на разни мъжки и дѣтски дрѣхи,

commerçants en gros de denrées coloniales et exportateurs de céréales. Iv. Mavrodiew, commissionnaire-expéditeur. Thomas Apostolow, photographe. Ivan Taschew, cordonnier. Panayote S. Zagorsky, dépôt de bois de construction et de ferronneries. Dimitri S. Zagorsky, cordonnier. S. D. Ivanow & D. E. Ptschelarow, tailleurs pour habits de femmes, hommes et enfants. Andon Zlatanow & Cie, marchands de denrées coloniales. Frères Gh Kalovy, marchands de vins naturels du pays. Georghy Hadji S Tcharaktchiew, marchand de diverses denrées coloniales et de sel. Zacharia Mindow, marchand de denrées coloniales. Ivan Minkow, marchand de denrées coloniales. Vitcho I. Papantchew & Cie, marchand de diverses denrées coloniales. Andon Vassiliew, marchand de diverses denrées coloniales et de vins. Iv. V. Doctorow, marchand de diverses denrées coloniales et de vins. P. Gh. Simitchiew & S. Gh. Minow, fabricants de cognac, amer, absinthe et autres boissons spiritueuses, dépôt de denrées coloniales et de kaschkaval.

Sous-préfecture de Slivno.

Chef-lieu: v. de Slivno. Sous-préfet: N. Banow. Juge de paix: N. Zlatarow.

Sous-préfecture de Yamboly.

Chef-lieu: Yamboly. Population: 13588 habitants Budget de la municipalité: 168778 levs. Sous-préfet: P. Kovatchew. Ier Juge de paix: St. G. Ahtarow. Ie Juge de paix: M. Spassow. Avocats: Panayote Lolow, V. Apostolow, N. D. Arnaoudow, N. P. Ivanow, I. Constantinow, I. D. Martchenko, D. Noschkow.

Caisse agricole. Contrôleur: St. Dradjew; Caissier: Andon Kirow.

Médecins: Drs. Georghy Ivanow, P. S. Charalanow, Athanase Christidés. Vétérinaire: Jord. Andonoglou. Pharmacien; Victor Terzyan.

Principaux industriels et commerçants Ath Antonow, entrepreneur de l'hôtel „Moghila“, magasin de denrées coloniales, marchand de vins et agriculteur. Andréa Géorghiew, tailleur pour habits d'hommes et enfants,

и складъ съ разни мѣстни материи. Ат. Т. Кехайовъ, търговецъ на храни, винопроизводителъ и магазинъ съ разни колониални стоки, и питеепродавница, ханъ съ всички удобства за кола, коняе и пѣтници. А. П. Василиевъ, магазинъ съ разни галантерейни стоки, пушки за ловъ, револвери, патрони и разни бижутерии. Бр. Василь и Жеко Ив. Енчеви, търговци на храни, прѣдприемачи, притѣжатели и съдържатели на хотелъ „Романия“, магазинъ съ разни колониални стоки, и винопроизводители. Бр. Илиеви, магазинъ съ разни мъжки, дамски и дѣтски обувци. Бр. А. Х. Илиеви, магазинъ съ разни кундурджийски стоки и машини за шевъ, продажба на едро. Бр. Х. & А. Домусчиеви, магазинъ съ разни колониални стоки, и питеепродав. на мѣстни питиета, търговия на дървенъ строителенъ материалъ и желъзарски стоки за постройки. Бр. Василиеви, фабрика за разни спиртни питиета, продажба на едро и дребно. Братия Дуплеви, търговци на строителенъ материалъ, желъзария, колониални стоки, житары и винопроизводители. Бохоръ М. Бассанъ, магазинъ съ разни манифактурни стоки, памуци и прѣжди. Бр. В. Алесеви, магазинъ съ разни манифактурни и галантерейни стоки, памуци и прѣжди. Бр. Т. Бояджиеви, боядисване на разни вълнени и памучни материи. Василь Т. Стаматовъ, търговецъ на разни колониални стоки и спиртни питиета на дребно. Георги Х. Илиевъ, часовникарь. Георги В. Качуловъ, магазинъ съ разни колониални стоки и питеепродавница на дребно. Георги Т. Татарски, магазинъ съ разни колониални, желъзарийни стоки и винопроизводителъ. Дуно Русевъ, търговецъ на храни, земледѣлецъ и винопроизводителъ. Д. Г. Гидиковъ, магазинъ съ колониални стоки, и складъ отъ дървенъ материалъ. Димитръ Караниколовъ, тргува съ разни общарски и чехларски стоки. Димитръ Караивановъ, кундурадгия. Д. Х. Ивановъ, магазинъ съ разни колониални, желъзарски и бакърджийски стоки. Д. Николовъ и С-ие, магазинъ съ разни колониални, желъзарски и бояджийски стоки, разни канцелярски материали и машини за шевъ. Димитръ Т. Плочевъ, търговецъ на храни и магазинъ на колониални стоки и деликатеси. Димитръ Нойковъ, търговецъ на храни, магазинъ

avec dépôt de diverses étoffes fabriquées dans le pays Ath. T. Kehayow, commerçant de céréales, de denrées coloniales, marchand de vins et propriétaire d'un hôtel avec remise pour chevaux et voitures. A. Vassiliew, magasin de divers articles d'orfèvrerie, fusils de chasse, revolvers, cartouches, et diverses bijouteries. Vassil & Jeco Iv. Entchevi Frères, commerçants de céréales, entrepreneurs, propriétaires de l'hôtel „Romania“, marchands de denrées coloniales et de vins. Ilievi frères, magasin de chaus. pour hommes, femmes et enfants. Hadji Ilievi frères, magasin en gros d'articles de cordonnerie et de machines à coudre. S. & A. Domouztchievi frères, commerçants de denrées coloniales, de bois de construction et de ferronneries. Vassilievi frères, fabricants de boissons spiritueuses, vente en gros et en détail. Douplevi frères, commerçants de bois de construction, de ferronnerie, de denrées coloniales, de céréales, et marchands de vins. Bohor M. Bassan, magasin d'objets manufacturés, de cotonnerie et de fils. V. Ales-evi frères, magasins d'objets manufacturés, orfèvrerie, cotonneries et fils. T. Boyadjievi frères, teinture d'étoffes en laine et en coton. Vassil T Stamatow, marchand de denrées coloniales et de vins en détail. Georghy Hadji Iliew, horloger. Georghy V. Katchoulew, marchand de denrées coloniales et de vins en détail. Georghy T. Tatarsky, magasin de denrées coloniales et de ferronneries, marchand de vins. Douno Roussew, marchand de céréales, agriculteur et commerçant de vins. D. Gh. Ghidikow, magasin de denrées coloniales et dépôt de bois de construction. Dimitri Karanikolow, marchand d'articles de cordonnerie. Dimitri Karaivanow, cordonnier. D. Hadji Ivanow, magasin de denrées coloniales, de ferronnerie et de cuivrierie. Dimitri Nicolow & Cie, magasin de denrées coloniales, de ferronnerie, de couleurs, papeterie et machines à coudre. Dimitri T. Plotchew, marchand de céréales, magasin de denrées coloniales. Dimitri Noicow, commerçant de céréales, magasin de denrées coloniales, de boissons et hôtel avec remise pour chevaux et voitures.

съ разни колониални стоки, питиепродавница и ханъ съ всичкитѣ удобства за кола, конѣ и пассажири. Д. П. Данчовъ и С-ие, прѣдприемачи, складъ отъ строителенъ материалъ, желѣзариѣ, и търговия съ храни. Драгия Миновъ и С-ие, магазинъ съ разни колониални стоки, депозитъ отъ морска и каменна солъ, продажба на едро и дребно. Е. Д. Бассанъ, манифактурни магазинъ, продажба на едро и на дребно. Ив. Райновъ, магазинъ съ разни колониални и желѣзариини стоки. И. Аврамовъ, банкеръ и сарафъ, търгов. на храни и солъ и на обработени кожи за кундурадъ и сарахи. Ив. Х. Каневъ, магазинъ съ разни колониални стоки, и фабрика за разни спиртни питиета, продажба на едро и на дребно. Ив. М. Сюлемезовъ, търговецъ на храни и прѣдприемачъ. Ив. Л. Бегликчиевъ, фабрикантъ на сода и лимонада, и питиепродавецъ. Кръстю Г. Къневъ, магазинъ съ галантерейни стоки, каяжарница, училищни и канцеларски потребности, агентъ на Българската Търговска банка въ Русе и на застрахователното дружество „България“. К. Ив. Геговъ, магазинъ съ колониални стоки и питиепродавница на дребно. Коста А. Бошнаковъ, кафене съ питиепродавница на чисто натурални мѣстни питиета. Кр. Ив. Чешмеджиевъ, складъ отъ разенъ строителенъ дървенъ и желѣзенъ материалъ за постройки на здания, депозитъ на машини за готвение съ газъ, на Английски желѣзни каси, на разни земеделѣчески оръдия, агентъ на народното усигурително дружество „Балканъ“ и на Търговската Индустриална банка. Маринъ В. Рашевъ, фабрика за конякъ, амеръ и разни спиртни питиета, магазинъ съ разни колониални стоки и депозитъ на кашкавалъ, търговецъ на храни, продажба на едро и дребно. Михалъ Юр. Ротевъ и С-ие, магазинъ съ колониални стоки, складъ съ дървенъ строителенъ материалъ и винопроизводителъ. Мосе Саломоновъ Бассанъ, магазинъ съ колониални, ахтарски и книжни стоки. Марко Вандовъ, търгува съ разни обущарски и чехларски стоки. Никола Ив. Котовъ, търговецъ на разни прѣстени сѣдове (грънчаръ). Никола Бѣбрековъ & С-ие, магазинъ съ разни галантерейни, бижутерии и др. стоки, складъ отъ разни мебели, машини за шефъ, оржия и

D. P. Dantchow & Cie, entrepreneurs, dépôt de bois de construction, de ferronnerie, et négociants en céréales. Dr. Minow & Cie, magasin de denrées coloniales, dépôt du sel gemme et marin, vente en gros et en détail. E. D. Bassan, magasin d'objets manufact., vente en gros et en détail. Iv. Rainow, magasin de diverses denrées coloniales et ferronnerie. I. Avramow, banquier et saraf, commerçant en céréales, sel et articles pour cordonnerie et sellerie. Iv. Hadji Kanew, magasin de denrées coloniales et fabrique de diverses boissons alcooliques, vente en gros et en détail. Iv. M. Sulemezow, entrepreneur et commerçant en céréales. Iv. L. Beglikchiew, fabricant d'eaux gazeuses et marchand de boissons. Krestu Gh. Kentchew, magasin d'articles de bijouterie, librairie, papeterie, agent de la Banque commerciale de Rustchouk et de la société d'assurances „Bolgaria“. Costa Ivanow Ghéghow, magasin de denrées coloniales et vente de boissons en détail. Costa A. Boschnyakow, café et vente de boissons naturelles du pays. Chr. Iv. Tschehmédjiew, dépôt de bois de construction et de ferronnerie, de diverses machines, de coffres-forts anglais et de divers instruments aratoires, agent de la société nationale d'assurances „Balkan“, et de la Banque Industrielle et Commerciale. Marin V. Raschew, fabricant de cognac, amer et autres boissons spiritueuses, marchand de denrées coloniales, de kaschkaval et de céréales. vente en gros et en détail. Mihal Yor. Sotew & Cie, magasin de denrées coloniales, dépôt de bois de construction, marchand de vins. Mossé Salomon Bassan, magasin de denrées coloniales, de mercerie et papeterie. Marco Vandow, magasin de divers articles pour cordonniers. Nicolas Iv. Kotow, potier. Nicolas Bebrécow & Cie, magasin de divers articles de bijouterie et autres marchandises, dépôt de meubles, de machines à coudre, d'armes et de divers objets de ménage. Nicolas Iv. Soultanow, magasin de divers articles manufacturés. Pêtre Pencow, marchand de céréales et de vins naturels. Petko Dobrew, magasin de divers articles pour cordonniers et pantouffliers. Panayote Draganow, magasin de divers articles manufacturés

разни домашни принадлежности. Никола Ив. Султановъ, магазинъ съ разни манифактурни стоки. Петръ Пенковъ, търговецъ на храни и питиепродавецъ на чисто натурални вина. Петко Добревъ, магазинъ съ разни папукчийски и чехларски стоки. Панайотъ Драголовъ, магазинъ съ манифактурни и галантерейни стоки. Панайотъ Д. Качулевъ, кундурадъ. Панайотъ Христовъ, кафене съ питиепродавница на дребно. Стоянъ Ив. Вълчановъ & Д. Ат. Мухтаровъ, търговци на храни, магазинъ съ колониални и желѣзарски стоки. Самуелъ Давидъ Мифанъ, магазинъ съ разни манифактурни стоки. Хр. Арнаудовъ и С-ие, търговци на разни колониални стоки и винопроизводители. Христо П. Векиловъ, фабрика за разни парфумерийни и прости сапуни. Х. Парушъ Ив. Козловски, производител на сусамово и орѣхово масло. Хаимъ С. Крипино, магазинъ съ разни галантерейни стоки, търговецъ на храни и банкеръ. Щелиянь Ив. Терзиевъ, търговецъ на разни бакалски стоки.

Каваклийска околия.

Околийски градъ: Каваклий. Народонаселение; 7456 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 27570 лева. Окол. началникъ: Начо Томовъ. Миротий сѣдия: Ив. Князевичъ. Адвокатъ: Д. Икономовъ. Училищенъ инспекторъ: Хр. Ивановъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Хар. Симеоновъ. Кассиеръ: Г. Бѣлевъ.

Медицински лѣкаръ: Д-ръ Александъръ Кировъ.

Котленска околия.

Околийски градъ: Котелъ. Народонаселение: 5694 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 55650 лева. Окол. началникъ: Н. Великовъ. Миротий сѣдия: Ст. Стойчевъ. Адвокати: К. Цончевъ, Г. Т. Грозевъ. Училищенъ инспекторъ: Ш. Кирановъ.

Земледѣлческа каса: Контролъеръ: Т. С. Гевреновъ. Кассиеръ: Ст. Сунгарски.

Медицински лѣкари: Д-ри П. Жечевъ, П. Христовъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци: В. Хр. Денковъ, В. Георгиевъ & С-ие, В. Х. Кълевъ, К. Цончевъ. Брашнари: Г. Гиговъ. Ил. Кичука, Г. Уйчоолу. Абаджи: П.

et de bijouterie. Panayote D. Katchoulew, cordonnier. Panayote Christow, cafetier et marchand de boissons, en détail. Stoyan Iv. Veltchew & Dimitri At. Mouhtarow, négociants en céréales, denrées coloniales et ferronneries. Samuel David Miphan, magasin de divers articles manufacturés. Chr. Arnaoudow & Cie, magasin de denrées coloniales, ferronnerie et marchands de vins. Chr. P. Vékilow, fabricant de savons parfumés et ordinaires. Hadji Parousch Iv Kozlovsky, magasin d'huiles de sésame et de noix. Haïm S. Krispino, magasin de divers articles de bijouterie, négociant en céréales et banquier. Shtélyan Iv. Terziew, marchand de diverses marchandises d'épicerie.

Sous-préfecture de Kavakly.

Chef-lieu: Kavakly. Population: 7456 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 27570 levs. Sous-préfet: Natscho Poppow. Juge de paix: Iv. Kniazévitch. Avocat: D. Iconomow. Inspecteur des écoles: Chr. Ivanow.

Caisse agricole. Contrôleur: Georghy Bellew; Caissier: Char. Siméonow.

Médecin: Dr. Alexandre Kirow.

Sous-préfecture de Kotel.

Chef-lieu: Kotel. Population: 5694 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 55650 levs. Sous-préfet: N. Vélicow. Juge de paix: St. Stoitchew. Avocats: C. Tsontchew, Gh. T. Grozew. Inspecteur des écoles: Sht Kyranow.

Caisse agricole. Contrôleur: T. S. Ghevrénow; Caissier: St Soungarsky.

Médecins: Dr. P. Jetchew, Dr. P. Christodoulow.

Principaux industriels et commerçants. Commerçants: V. Chr Denkow, V. Yeorghiew & Cie, V. Ch. Kinew, C. Tsontchew. Marchands de farines: Yor. Ghigow, H. Kitchuka, Yor. Ouytchoolou. Abadjis: P. Gotchew, S.

Гочевъ, С. Койновъ, Др. Тодоровъ. Бояджии: Ст. Добревъ. Хр. Ив. Балабановъ. Гостоприемници: Ст. С. Ноковъ, Авр. Станевъ, Кр. Ивановъ. Кожухаръ: Русси Юрдановъ. Обучари: Г. Ц. Дечевъ, Р. Драгановъ, Георги Ивановъ. Манифактураджии: Бр. Лъскови, Юр. Лъсковъ, Хр. Бижевъ. Шивачи: Ив. Кондовъ, Ат. К. Ивановъ.

К.-Агаческа околия.

Околийско сѣдалище: с. К.-Агачъ. Народонаселение: 1949 жители. Окол. нач.: Илия Пропокъ, Мироний сѣдия: Георги Поповъ. Адвокатъ: В. Стояновъ.

Земледѣлческа каса: контролъръ: П. Бахчевановъ. Кас.: В. Маргеновъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Георги С. Бъчваровъ, търговецъ на храни, бакалница съ разни колониални стоки и питеипродавница на мѣстни питеета. Паскалъ Костовъ, кафене съ гостилница и хотелъ, търговецъ на разни колониални стоки. Филипъ Аристидевъ, фабрика за сода и лимонада, за спиртъ и разни спиртни питеета, търговецъ на кожи и разни колониални и желѣзарски стоки, питеипродавница на мѣстни питеета. Юр. Б. Маровъ, магазинъ съ разни колониални, манифактурни, ахтарски и галантерейни стоки, търговецъ на храни и на разни канцел. и училищни принадлежности.

Koinow, Dr. Théodorow. Teinturiers: St. Dobrew, Chr. Iv. Balabanow. Hôteliers: St. S. Nokow, Avr. Stanew, Chr. Ivanow. Peaussiers: Roussi Yordanow. Cordonniers: Gh. Ts. Detchew, R. Draganow, Yorghî Ivanow. Marchands d'objets manufacturés: Leskovi frères, Yord. Leskow, Chr. Bijew. Tailleurs: Iv. Kondow, At. C. Ivanow

Sous-préfecture de K-Agatch.

Chef-lieu: vil de K-Agatch. Population: 1949 habitants. Sous-préfet: П. Propkow. Juge de paix: Yorghî Popow. Avocat: V. Stoyanow.

Caisse agricole. Contrôleur: P. Bahchévanow; Caissier: V. Marghénéw.

Principaux industriels et commerçants. Georghî S. Botschvarow, marchand de céréales, de denrées coloniales et de boissons du pays. Paskal Costow, café, restaurant et hôtel, marchand de diverses denrées coloniales. Philippe Aristidew, fabrique d'eaux gazeuses, distillerie, fabrication de boissons spirituelles, commerce de peaux, de denrées coloniales, de ferronnerie et boissons du pays. Yordan T. Marow, magasin de denrées coloniales, objets manufacturés, mercerie, commerçant de céréales, de papeterie.

Старо-Загорский окръгъ. — Département de Stara-Zagora.

Околии	Числото на населениѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колкиби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Ст.-Загорска	1	63	—	64	1	41	45	1201,9	8782	52478	St.-Zagora
Н.-Загорска	1	57	—	58	1	46	47	1672,0	6333	33451	N.-Zagora
Казанлъшка	1	51	3	55	1	40	41	1775,4	10841	56040	Kazanlyk
Чирпанска	1	44	—	45	1	40	41	953,4	7019	45109	Tchirpan
Т.-Сейменска	—	45	—	45	—	29	29	816,3	3684	23405	T.-Seymen
Всичко	4	260	3	267	4	199	203	6419,0	38659	215483	Total

**Распределение на населението по вѣроисповѣдание.
Population par religion.**

Околии	Правосл. Orthod.	Мусулм. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholiqu.	Арменци Arméniens	Разни Divers	Всичко Total	Arrondis.
Ст.-Загорска	47871	4016	495	31	62	3	52478	St. Zagora
Н.-Загорска	35704	2436	225	4	9	73	38451	N.-Zagora
Казанлъшка	44279	11368	364	10	16	3	56040	Kazanlyk
Чирпанска	42877	1998	223	—	9	2	45109	Tchirpan
Т.-Сейменска	23105	244	9	8	30	9	23405	T.-Seymen
Всичко	193836	20062	1316	53	126	90	215483	Total

Земледѣлие. Съ земледѣлие се занимаватъ $\frac{9}{10}$ почти отъ цѣлото население на този окръгъ. Земитѣ се сѣятъ сполучливо съ пшеница, царевица, ржжъ, ечкикъ, просо, ряпица, люцерина, гръндафили, тютюнъ и пр. Този окръгъ влиза въ числото на първитѣ и най-добри земледѣлчески окръжи на България, и ще има голѣмо бѣдѣще щомъ се въведатъ и въ тоя окръгъ новитѣ земледѣлчески оръдия и се обработватъ земитѣ по новата система.

Пространството на обработенитѣ земи по цѣлия окръгъ възлиза на 230600 хектара приблизително, распределени както слѣдва:

Agriculture. Les $\frac{9}{10}$ environ de la population de ce département s'occupent d'agriculture.

On cultive avec succès le blé le maïs, le seigle, l'orge, l'avoine, le millet, le colza, la luzerne, les roses, le tabac etc. Ce département, un des plus riches de la Bulgarie, est appelé au plus grand avenir, lorsque les perfectionnements agricoles et des méthodes meilleures de culture y auront été introduits et appliqués.

La surface des terres labourables du département s'élève environ à 230 mille et 600 hectares, répartis comme suit:

Околии	Каква е земята — Variété des surfaces.					Всичко Total	Arrondissement.
	ниви champ.	ливади prair	лозя vignes	градини jardins	роз. град. champs de roses		
Ст.-Загорска	56910	1140	399 ¹⁾	290	140	62470	St.-Zagora
Н.-Загорска	56520	820	1770	800	80	59990	N.-Zagora
Казанлъшка	16600	1440	1710	310	940	21000	Kazanlyk
Чирпанска	42030	470	3270	70	100	45940	Tchirpan
Т.-Сейменска	40130	420	570	80	—	41200	T.-Seymen
Всичко	212190	4290	11310 ¹⁾	1550 ²⁾	1260	230600	Total

¹⁾ Лозята сѣ прѣсметнати заедно съ новопосаденитѣ и неизлѣзли още на маскулъ лозя.

²⁾ Въ това число сѣ вписани бостанитѣ и др. засѣяни съ дини, пъпешни и др.

Слѣдующата таблица показва приблизително срднното число на ежегодната реколта на разнитѣ храни и фуража. Тя исчислена сѣ основани върху придобититѣ срдни количества отъ реколтитѣ прѣзъ 1894 и 1895 год.

¹⁾ Y compris les vignobles nouvellement plantés et qui n'ont pas encore donné de raisins.

²⁾ Y compris les jardins de pastèques, melons, et autres.

Le tableau suivant indique approximativement la quantité en kilogr. de la récolte des divers céréales et fourrages, en prenant pour base des évaluations la récolte moyenne des années 1894 et 1895:

Околии Arrondissements	Въ килограмми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Яченикъ Orge	Ржъ Seigle
Ст.-Загорска St-Zagora . .	26,350,000	2,647,610	1,843,930	1,864,083
Н.-Загорска N.-Zagora . .	10,859,925	1,686,925	1,891,930	1,679,570
Казанлъшка Kazanlyk . .	15,573,336	2,546,103	1,180,483	4,737,759
Чирпанска Tchirpan . . .	24,226,485	39,425,500	5,250,000	1,284,690
Т.-Сейменска T.-Seymen . .	13,323,600	3,142,482	1,307,398	850,000
Всичко Total	90,333,346	49,448,620	11,473,741	10,416,102

Въ килограмми — En kilogrammes					Arrondissements Околии
Овесъ Avoine	Просо Millet	Съно Foin	Фий Vesce	Бирчакъ Vasce	
1,372,990	150,000	4250000	—	—	St-Zagora Ст.-Загорска
1,475,343	91,740	4800500	—	425194	N.-Zagora Н.-Загорска
403,350	91,938	4849000	—	500000	Kazanlyk Казанлъшка
2,432,520	36,200	2500000	—	195500	Tchirpan Чирпанска
382,600	56,160	3200000	—	193795	T-Seimen Т.-Сейменска
6,066,803	426,038	19599500	—	131489	Total

Тютюнъ. Ново-Загорската околия надминава всичките други околии съ производството на тютюна, както по количество тъй също и по качество. Въ следующата таблица е показано въ колко села отъ окръга и отъ колко производители се обработва тютюна, както и полученото произведение прѣвъ 1893 и 1894 години. Свѣденията за полученитѣ произвѣдения прѣвъ 1895 и 1896 години ни липсватъ.

Табас. C'est l'arrondissement de Nova-Zagora, qui surpasse tous les autres arrondissements du département pour la culture du tabac tant par quantité que par qualité. Dans le tableau ci-après sont indiqués: le nombre des villages, où le tabac est cultivé; le nombre des cultivateurs et la récolte de 1893 et 1894. Les renseignements pour la récolte de 1895 et 1896 nous manquent.

Околии	Въ колко села е имало посѣяно тютюнъ прѣвъ			Числото на производители прѣвъ			Посѣяното съ тют. простъ въ декари прѣвъ			сѣбраното колич. тют. въ листове прѣвъ	Рѣколте du tabac en fanilles en	Arrondissement
	Nombres de vil. où le tabac a été cultivé en			Nombre des cultivateurs en			Superficie des plantations en décares					
	1893	1894	1895	1893	1894	1895	1893	1894	1895			
Ст.-Загор.	5	2	4	77	53	84	146	99	200	15393	4191	S.-Zag.
Н.-Загор.	19	14	19	367	243	577	1036	670	1580	104598	24244	N.-Z.
Казанлъш.	13	7	9	51	27	39	107	66	82	1847	731	Kazan.
Чирпанска	1	2	5	1	6	8	1	8	27	16	130	Tchirpan
Т.-Сеймен.	He se произвежда. — Il n'y est pas cultivé.											T.-Sei.
Всичко	38	25	37	496	329	708	1290	843	1889	121854	29296	Total

Като сравнимъ количеството на тютюна полученъ прѣвъ 1894 год. съ онова на 1893 год. намираме, че прѣвъ 1894 год. се е получило 93558 килогр. по малко. Причината на това е продължителната суша прѣвъ 1894 год.

En comparant la récolte de 1894 à celle de 1893 nous trouvons que la première est inférieure de 92,558 kilogrammes à celle de 1893. C'est la grande secheresse, qui en fut la cause.

Срѣднитѣ цѣни, по които ся е продадъ тютюня сж: за Ст.-Загорска околия 1 л. 50 ст. килогр., за Н.-Загорска 80 ст., за Казанлъшка 1 л. 50 ст. и за Чирпанска 70 стот.

Les prix sur place étaient en moyenne: à St-Zagora 1 l. 50 st. le kilogr.; à Nova-Zagora 80 st.; à Kazanlyk 1 l. 50 st. et à Tchirpan 70 st. le kilogramme.

Прѣвъ 1894 год. тютюневи фабрики въ окръга е имало 9, отъ които 3 въ Ст.-Загора, 3 въ Казанлъжъ, 2 въ Чирпанъ, 1 въ Нова-Загора. Прѣвъ 1893 год. сж изработили 114838 килограма тютюнъ и сж заплатили бандеролно право 473.382 лева, а прѣвъ 1894 г. сж изработили 89.463 килогр. и сж заплатили 633.634 л. бандеролно право.

En 1894 il y avait neuf fabriques de tabac dans tout le département, dont 3 à St-Zagora, 3 à Kazanlyk, 2 Tchirpan, et 1 à Nova-Zagora. En 1893 ont été travaillés 114,838 kilogrammes et l'on a payé pour droit de banderolle la somme de 473,382 lev. En 1894 on a travaillé 79,463 kilogrammes de tabac et l'un a payé pour droit de banderolle 633,634 lev.

Индустриални и търговски растения въ окръга Розови градини и произвеждане на розовото цвѣте и масло. Това произведение държи първо мѣсто мѣжду всичките други индустриални и търговски растения и смѣло може да се каже, че справедливо долината на Тунджа е наречена „Розова долина“.

Plantes industrielles et commerciales dans le département. Champes de roses et leurs produits en fleurs et huile d'essence de roses. Ce produit occupe la première place entre toutes les autres productions industrielles et commerciales, et c'est à juste titre que l'on a nommé la vallée de Toundja „La vallée des roses“.

Следующата таблица показва състоянието на този главенъ клонъ отъ индустрията и културата прѣвъ 1893, 1894 и 1895 години.

Ci-après un tableau détaillé de la production de cette branche d'industrie et de culture pendant les années 1893, 1894 et 1895

Околии	Количество на — Quantité de						Arrondissement
	1893		1894		1895		
	Цвѣте Fleurs	Масло Essen.	Цвѣте Fleurs	Масло Essen.	Цвѣте Fleurs	Масло Essen.	
	кил. kil.	мус. m.	кил. kil.	мус. m.	кил. kil.	мус. m.	
Казанлъшка а)	2871834	172500	2502192	150000	2312632	180000	Kazanlyk a)
Ст.-Загорска б)	165140	6411	165140	6732	165140	7472	St-Zagora б)
Н.-Загорска в)	92000	8050	92000	11200	92000	9230	N.-Zagora в)
Чирпанска г)	180775	18000	180775	23120	180775	24320	Tchirpan г)
Т.-Сейменска д)	He се произвежда. — On ne cultive pas les roses.						T.-Seimen
Всичко	3309749	204961	2940107	191052	2750547	221022	Total

а) Въ Казанлъшката околия, прѣвъ 1893 год., всѣки единъ декарь отъ розова градина е далъ, срѣдно, по 303 килгр. цвѣте, цѣната на което е била 23½ ст. килгр. Прѣвъ 1894 год. всѣки

а) Dans l'arrondissement de Kazanlyk, en 1893, un décare de champ de roses a produit en moyenne 303 kil. de fleurs, dont le prix moyen sur place était de 23 stot. le kilogr. En 1894

декаръ е далъ по 264 килограма цвѣте, а цѣната му е била 27¹/₂ стот., а прѣвъзъ 1895 год. по 244 килограма цвѣте, цѣната на което е било по 40 ст. Прѣвъзъ 1893—1894 год. 1 мускалъ розово масло се е добилъ отъ 16 кгр. 666 грама цвѣте, а въ 1895 год. отъ 12 кгр. и 820 грама. Цѣната на маслото е била: прѣвъзъ 1893 год. по 6 лева мускала, прѣвъзъ 1894 год. по 6 л. 50 ст., а прѣвъзъ 1894 год. по 6 л. 6 л. 50 ст. и повече. Засѣвяването на нови гюлища възлиза въобщо 15 на ‰.

б) Въ С.-Загорската околия прѣвъзъ 1893-1894-1895 год. ся е добило отъ всѣки декаръ отъ 100 до 130 килогр. цвѣте, цѣната на което е била прѣвъзъ 1893-1894 год. 25 до 30 ст. килогр., а прѣвъзъ 1895 год. отъ 37 до 40 стот. За добиване на единъ мускалъ масло нужни сж били 12 до 14 кгр. цвѣте. Цѣната на маслото е била, прѣвъзъ 1893 год. 5 лева мускала, прѣвъзъ 1894 год. 6 лева, а прѣвъзъ 1895 год. 6 л. 50 ст.

в) Въ Н.-Загорската околия прѣвъзъ 1893-1894-1895 год. ся е добило отъ всѣки единъ декаръ по 100 до 130 кгр. цвѣте, цѣната на което е била прѣвъзъ 1893-1894 год. по 30 ст., а прѣвъзъ 1895 год. по 40 ст. Отъ 13 до 15 кгр. цвѣте се е добилъ единъ мускалъ масло, цѣнитѣ на което сж били сжщитѣ както въ С.-Загорската околия

г) Въ Чирпанската околия прѣвъзъ 1893—1894—1895 год. ся е добило 150 до 200 килогр. цвѣте отъ всѣки единъ декаръ; мускалъ масло ся е добилъ отъ 12 до 15 килогр. цвѣте, цѣната на което е била прѣвъзъ 1893 г. отъ 5 л. до 5 50 ст., прѣвъзъ 1894 год. 6 лева, а прѣвъзъ 1895 год. 6 л. 50 ст.

Стойностъ на произведеното розово масло прѣвъзъ 1893-1894-1895 год. въ левове.

Valeur de l'essence de rose produite en 1893—1894—1895 en lev. s.

Години Années	Казанлъшка Kazanlyk	Ст.-Загор. St.-Zagora	Н.-Загор. N.-Zagora	Чирпанска Tehirpan	Всичко Total
1893	1085000	32055	40250	94500	1201805
1894	975000	40392	67200	138720	1221312
1895	1170000	48568	59995	152000	1430563
Всичко	3180000	121015	167445	385220	3853680

on a obtenu en moyenne 264 kilogr. par décare; le prix moyen était de 27 stot., et en 1895, 244 kilogr. par décare et au prix de 40 st. le kil. En 1893—1894 pour 1 mouskal d'essence de rose il a fallu 16 kilogr. 666 gr. de fleurs, et en 1895, 12 kil. 820 gr. Le prix de l'essence sur place était: en 1893 à 6 lev. le mouskal, en 1894 à 6.60 et en 1895 6, 6.50 et au-dessus. Les nouvelles plantations de champs de roses s'élevait à 15 ‰ de leur superficie en général.

b) Dans l'arrondissement de Stara-Zagora on a obtenu en 1893, 1894 et 1895 sur chaque décare de 100—130 kilogr. de fleurs, dont le prix variant de 25 à 30 stot. le kilogr., 1893-1893, et en 1895 de 37 à 40 stot. Il a fallu 12 à 14 kilogr. de fleurs pour un mouskal d'essence, dont le prix était: en 1893, 5 lev. le mouskal, en 1894, 6 lev. et en 1895, 6.50.

c) Dans l'arrondissement de Nova-Zagora en 1893—1894—1895 on a récolté sur chaque décare 100—130 kil. de fleurs, dont le prix s'élevait en 1893—1894 à 30 st. et en 1895 à 0,40 st. 13—15 kilogr. de fleurs ont donné 1 mouskal d'essence, dont les prix étaient les mêmes que ceux de l'arrondissement de Stara-Zagora.

d) Dans l'arrondissement de Tehirpan en 1893—1894—1895 on a obtenu sur chaque décare 150-200 kil. de fleurs. Pour chaque mouskal d'essence il a fallu 12—15 kil. de fleurs. Les prix étaient: en 1893, 5 lev. à 5.50, en 1894, 6 lev. et en 1895, 6 lev. 50 st.

Лозарство и винарство. Пространството на лозата въ тоя окръгъ възлиза на 1132 хектара приблизително. Гроздето е добро, а Чирпанскитѣ и Старо-Загорскитѣ вина се приготвяватъ спорѣдъ новата система и сж по-добри отъ вината на другитѣ окръжи.

Слѣдующата таблица показва количеството на произведеното вино ежегодно въ всѣка една околия, приблизително:

Околии	Вино хектол. Vin hectol.	Ракия хектол. Eau-de-vie h.	Конякъ Cognac	Arrondissement.
Ст.-Загорска	48,524	3,611	—	St.-Zagora
Н.-Загорска	16,899	978	—	N.-Zagora
Казанлъшка	4,420	220	—	Kazanlyk
Чирпанска	150,000	7,500	—	Tehirpan
Т.-Сейменска	3,650	210	—	T.-Seymen
Всичко	223,493	12,519	—	Total

Градинарство. Отъ година на година градинарството почва да играе по важна роль и резултатитѣ сж добри и за въ бъдеще обѣщаватъ да сж оше по-удовлетворителни. Всичкитѣ зеленчуци се обработватъ: зеле, лукъ, прасъ, тикви, краставици, магданосъ, керевизъ, карнабитъ, марули, патладжани сини, домати, пиперки, картофи, рѣпа, цвѣкло, моркови, бакла бобъ, грахъ, леща, бигели, дини, пъпеша и др. Една частъ отъ тия произведения се израсходва отъ мѣстното население, а остатъка се изнася за околнитѣ окръжи.

Овощарство. Слѣдъ Кюстендилскитѣ окръжъ, Ст.-Загорскитѣ е най-богатъ по отношение на овощарството; тукъ се намиратъ въ изобилие: ябълки, круши, сливи, зарвали, череши, вишни, дюли, кестени, орѣхи, бадеми и пр. Една частъ отъ тия произведения се израсходва отъ мѣстното население, а остатъка се изнася по другитѣ окръжи, дори и въ Турция, а особено бадеми, кестени, шарлаганъ, пестилъ. Спорѣдъ свѣдѣнията ни, ежегодното производство възлиза приблизително на 145 000 кгр. сливи, 60040 килогр. ябълки, 1105202 килогр. круши, 48004 килогр. дюли, 101520 килогр. праскови, 25000 кгр. бадема, 541280 килогр. зарвали, 20000 килогр. мушмули и пр.

Viticulture. La superficie des vignobles de ce département s'élève à 1132 hectares environ. La raisin est bon et les vins de Tehirpan et Stara-Zagora sont préparés d'après le nouveau système et sont meilleurs que ceux des autres départements. La quantité du vin préparé dans chaque arrondissement annuellement est indiqué approximativement dans le tableau ci-dessous:

Jardins potagers. La culture maraichère se développe de plus en plus chaque année et donne de bons résultats, qui à l'avenir seront bien plus satisfaisants. On y cultive toutes les variétés de légumes: choux, oignons, poireaux, citrouilles, concombres, persil, céleris, choux fleurs, laitues, aubergines, tomates, poivrons, pommes de terre, radis, betteraves, carottes, fèves, haricots petits pois, lentilles, pastèques, melons et autres. Une partie en est absorbée par la consommation locale et le reste exporté aux arrondissements avoisinants.

Jardins fruitiers. Après le département de Kustendil c'est celui de Stara-Zagora qui est le plus riche en fruits où l'on trouve en abondance: des pommes, poires, prunes, abricots, cerises, mûres, coings, châtaignes, noix amandes, etc. Une partie de ces fruits vont à la consommation locale et le reste est exporté aux autres départements et même en Turquie surtout les amandes, châtaignes, huile de noix etc. D'après nos renseignements la récolte annuelle s'élève approximativement à: 145,000 kilogr. de prunes, 60,040 kil. de pommes, 1,105,202 kil. de poires, 48,004 kil. de coings, 101,520 kil. de pêches, 25,000 kil. d'amandes, 541,280 kilogr. d'abricots, 20,000 kilogr. de nêles, etc.

Копринарство. Прѣди 20 години тоя клонъ на индустрията бѣ въ най-цвѣтущото си положение, нѣ отъ тогава и отъ година на година се напуста. Отъ 1893 год. благодарение на грижитѣ на привителството и на нѣколко частни лица копринарството взе отново да въскрѣсва. Черничевитѣ дървета, които прѣди 20 години съставлявахъ цѣли гори, сѣ били опустошени, и нѣма по настоящемъ достатъчно количество за прѣхраната на бубитѣ. Въ Ст.-Загорската околия, прѣвъ 1894 год., количеството на произведенитѣ пашкули е било отъ 830 килогр., които сѣ били продадени отъ 1.50 до 2 лева килогр.

Въ Н.-Загорската околия произведеното количество бѣ отъ 1500 килогр. продадени отъ 3.50 до 4 лева килогр.

Въ Казанлъжката околия сѣ се оглѣдали 27 унции копринено сѣме и сѣ се придобили 653 кил. пашкули, продадени на мѣстото по 2.50 до 3 л. кил.

Въ Чирпанската околия реколтата бѣ отъ 6466 килогр. пашкули, продадени по 3 л. до 3.20 ст. килограмма.

Най-насититѣ въ Т.-Сейменс. ок. сѣ се придобили 2370 кил. пашкули, които сѣ били продадени по 2.60 до 3 лева кил.

Пчеларство. Прѣвъ 1896 год. е имало: 3385 кошари пчели въ Старо-Загорската околия, 2631 въ Казанлъжката, 2670 въ Чирпанската, и 1740 въ Т.-Сейменската околия.

Въобщо единъ кошаръ пчели дава ежегодно отъ 12 до 20 килогр. медъ, който се продава на мѣстото отъ 40 до 60 стот. килогр.

Гори. Горитѣ завзематъ по цѣлия окръгъ едно пространство отъ 26.82 хектара приблизително, разпрѣдѣлени както слѣдва:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant			Всичко Total	Arrondissements
	държав. à l'Etat	общин. aux communes	част. лица à des particul.		
Старо-Загорска . . .	400	2152	579	3131	Stara-Zagora
Ново-Загорска . . .	2456	2909	214	5579	Nova-Zagora
Казанлъжка	3290	6560	10	9860	Kazanlyk
Чирпанска	102	5704	245	6051	Tehirpan
Т.-Сейменска	140	1241	180	1561	T.-Seïmen
Всичко	6388	18566	1228	26182	Total

Sériciculture. Cette branche de l'industrie, qui avant 20 ans était dans son état le plus florissant, est tombée en décadence d'année en année, et ce n'est que depuis 1893 que grâce aux soins du gouvernement et de quelques particuliers la sériciculture a commencé à renaître. Les mûriers, qui avant 20 ans formaient des forêts entières, ont été dévastées et on en ressent actuellement le manque pour la nourriture des vers à soie. Dans l'arrondissement de St.-Zagora la récolte des cocons s'élevait en 1894 à 830 kilogr., vendus de 1,80 à 2 levs le kil. Dans celui de Nova-Zagora elle était de 1,500 kilogr, vendus de 3,50 à 4 levs le kilogr. Dans l'arrondissement de Kazanlyk on a acheté 27 onces de graines de vers-à-soie et l'on a obtenu 653 kilogr. de cocons, dont le prix sur place était de 2.50 à 3 levs le kil. Dans celui de Tehirpan la récolte était de 6,466 kilogr. et les prix de 3 levs à 3.20 le kilogr.

Enfin dans l'arrond. de T.-Seïmen on a obtenu 2,370 kilogr. de cocons, que l'on a vendus à raison de 2.60 à 3 levs le kilogr.

Apiculture. Il existait en 1896: 3,385 ruches dans l'arrond. de St.-Zagora, 2,631 dans celui de Nova-Zagora, 2,900 dans celui de Kazanlyk, 2,670 dans celui de Tehirpan et 1,740 dans l'arrond. de T.-Seïmen. En général chaque ruche donne de 12 à 20 kil. de miel, qui est vendu sur place de 40 à 60 stot. le kilogr.

Forêts. Elles occupent dans tout le département une superficie de 26,182 hectares, appriximativement répartis comme suit:

Най-главнитѣ дървета сѣ: букъ, яворъ, ясенъ, габъръ, липа и пр.

Les essences de ces forêts sont: le hêtre, le platane, le frêne, le charme, le tilleul, etc.

Скотовѣдство. Слѣдъ земледѣлието, скотовѣдството съставлява главния поминъкъ на населението. Почвенитѣ и климатическитѣ условия благоприятствуватъ на скотовѣдството. Една частъ отъ добитъка се коли за нуждитѣ на населението и една частъ се изнася. Голѣми усилия, въобщо, се полагаатъ за подобриенето породата на всичкия добитъкъ. Тия подобриения датиратъ отъ прѣди 12 години. Числото на добитъка по цѣлия окръгъ въ 1896 г. е показано въ слѣдующата таблица:

Elevage du bétail. Après l'agriculture, l'élevage du bétail est une des grandes ressources pour l'existence de la population dans ce département aussi. Les conditions du sol et du climat favorisent l'élevage du bétail. Une partie on est consommée sur place l'autre est exportée; en général de grands efforts sont faits pour l'amélioration de la race en général. Ces améliorations datent de 12 ans. Ci-dessous le tableau du nombre du bétail existant dans le dép en 1896:

Околии Arrondissem.	Конѣ Chevaux	Мусти Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffes	Вол., крави, тел. — Boeufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кови Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Казанлъжка . Kazanlyk	2590	49	2737	3022	21294	74790	20655	4550	41337	6390
Н.-Загорска . Nova-Zagora	3839	27	4401	3760	19543	127644	18862	5912	52341	4655
Т.-Сейменска . T.-Seïmen	1926	10	2501	2349	12728	75182	1775	4429	35198	2904
Ст.-Загорска . St.-Zagora	3730	32	3942	3634	17097	95133	18339	6775	48053	4991
Чирпанска . Tehirpan	2887	16	3595	2915	16032	85266	12502	4680	46851	4446
Всичко. Total	14972	134	17176	15680	86694	458015	72133	26346	223780	23386

Добитъчни годишни произведения:

Produits du bétail annuels:

Околии	Въ килограмми — En kilogrammes				Arrondissements
	Вълна Laine	Сирене fromage	кашкавалъ Fromage sec	Масло Beurre	
Старо-Загорска . . .	90000	273362	17260	61610	Stara-Zagora
Ново-Загорска . . .	60000	98176	12000	17616	Nova-Zagora
Казанлъжка	58000	82000	45000	18000	Kazanlyk
Чирпанска	86352	59123	27000	17630	Tehirpan
Т.-Сейменска	70000	65400	—	21500	T.-Seïmen
Всичко	364352	578061	101260	136356	Total

Прѣвъ 1896 г. 91000 кил. приблизително вълна била изнаесена за Сливенъ, Габрово, Тръвна, Казанлъжъ, Калоферъ и Карлово. Цѣнитѣ сѣ били на мѣстото: отъ 1.80 до 2 лева, дори до 2 л. 40 ст.

En 1896 91,000 kil. environ de laine ont été exportés à Slivno, Gabrovo, Trevna, Kazanlyk, Kalofer et Karlovo. Les prix sur place étaient de: 1.80 jusqu'à 2 levs et 2.40.

Една частъ отъ сиренето, 42932 килогр., приблизително, сж били изнесени за Хасково и Радне-Махале, а цѣната бѣ отъ 0.60 до 0.80 ст. килгр.

53000 килогр. кашкавалъ сж били изнесени сжщо за другитѣ окрѣзи и за въ странство (Турция). Килограмма се е продало на мѣстото отъ 1 левъ до 1 левъ 40 стот.

Сжщо сж били изнесени 14332 кгр. масло, съ по 1 л. 50 ст. до 2 л. 40 ст. килограмма.

Остатъка отъ горѣпоказанитѣ произведения е било израсходвано отъ мѣстното народонаселение.

6718000 айда сж били изнесени за въ странство.

Търговия. Главнитѣ прѣдмети които съставляватъ износната търговия сж: житата, ячмика, овѣса, рѣжбата, царевичата и пр., пашкулитѣ, вълната, абитѣ, гайтанитѣ, гуловото масло, вината, ракиитѣ, суровитѣ кожи, медътъ, восъка, маслото, сиренето, кашкавала, пастърмата, орѣхитѣ и др.

А на вносната търговия сж: желѣзо, стомана, солъ, мѣдъ, калай, разни колониални стоки, манифактури, вълна, памуци, строителенъ материалъ, разни кундураджийски стоки, маслини, дървени масла, сапуни, консерви, разни бои и растения по въшарството, стъкла за джамове, оглѣдала, тенекии, цинкъ и пр., газъ, спиртливи питиета, коняци, амери. дикьори, бижутерия и др.

Износа е възлизалъ на 29.946 тона приблизително, а вноса на 6807 тона.

Индустрия. Занаятитѣ които отъ день на день напрѣдватъ и които обѣщаватъ за въ бѣдѣще сж: кундураджилка, шивачеството, дограмаджилка, дюлгерилка, боджилка, ковачеството, видарството и пр.

По цѣлия окрѣгъ има 438 воденици, 2 отъ които иматъ парата за вдигателна сила, а другитѣ коньетѣ или водата, 64 тепавици, 24 ягхани, 125 чарка за гайтанъ, 17 даради за влачение на вълна, 8 фабрики за сода и лимонада, 7 главни спиртоварителни фабрики, 1 пивоварна фабрика, 2 печатници и 1 фабрика за вълнени платове и прѣжда за гайтанъ.

Рудници. Въ Казанлъжката околия въ землището на Ново-Махленска селска община има каменни въглища. Така сжщо каменни въглища има въ Чир-

Une partie du fromage, 42,932 kil. environ, a été exportée à Haskovo et Radné-Mahalé. Les prix étaient de 0.60 à 0.80 stot. le kilogr.

53,000 kilogr. de kaschkaval ont été exportés aussi dans les autres départements et l'étranger (Turquie). Les prix sur place étaient de 1 lev à 1.40

Quant au beurre, c'est 14,332 kil. qui ont été exportés et les prix étaient de 1.50 à 2.40 le kilogr.

Le reste de ces produits a été absorbé par la consommation locale.

Ont été exportés à l'étranger 6 millions 718,000 œufs environ.

Commerce. Les principaux articles d'exportation sont: les blés, orge, avoine, seigle, maïs etc., cocoons, laine, abbas, gaitans, essence de rose, vins, eau-de-vie, peaux non travaillés, miel, cire, beurre, fromage, kaschkaval, pastroma, noix et autres.

Ceux de l'importation sont: fer, acier, sel, cuivre, étain, denrées coloniales, objets manufact., laines, cotons, bois de construction, divers articles pour cordonnerie, olives, huiles, savons, conserves, diverses couleurs et végétaux pour teinturerie, carreaux de fenêtres, miroirs, fer blanc, zinc etc., pétrole, boissons alcooliques, cognacs, amer, liqueurs, bijouterie et autres.

L'exportation s'est élevée à 29,946 tonnes approximativement, et l'importation à 6,807 tonnes.

Arts et métiers, et industrie. Les métiers, qui progressent de jour en jour et qui promettent à l'avenir sont: les cordonniers, les tailleurs, les menuisiers, les charpentiers, les tenturiers, les forgerons, les maçons, etc.

Dans tout le département il y a: 438 moulins, dont deux à vapeur, les autres à cheval ou à eau; 64 fouleries et 24 huileries; 126 roues pour fabrication de gaitans, 17 cardes pour laines, 8 fabriques d'eaux gazeuses, 7 distilleries principales, 1 fabrique de bière, 2 imprimeries et une fabrique à vapeur pour tissus de laine et filature pour gaitans.

Mines. Il existe dans l'arrondissement de Kazanlyk, dans la commune dite Novo-Mahalenska une mine de lignite, ainsi que dans celui, de Tchirpan, au

панската околия, при с. Меричлери и въ Т.-Сейменската околия при селото Кокарджа. Тѣзи рудници се изучаватъ отъ миннитѣ инженери Михайловски и Юрдановъ. Гипса се намира въ голѣмо изобилие въ землището на селата: Каршалий, Ст.-Загорска околия, Курлфалчевъ и Башъ-Тепе, Н.-Загорска околия, и въ мѣстността наречена „Алчи-дере“, въ въ голѣмъ размѣръ въ тѣзи послѣдната мѣстность.

Камъни карieri. По-важитѣ карieri сж: Ново-Махленскитѣ, Дълбошкитѣ и Черковскитѣ, въ Ст.-Загорската околия, Теке-Махленската, Каджаланската и Мехремъ-бейската, въ Н.-Загорската околия, Хилитлийската, Армагановската и Орозовската, въ Казанлъжката околия, Дерелийската, Чанлийската и Меричлерската, въ Чирпанската околия. Отъ всичкитѣ тия карieri се вадятъ дѣляни камъни за градиво, стълбове, прозорци, врати и пр., а така сжщо и за постилание шосета. Дѣлянитѣ камъни за стълбове на врати, прозорци и пр. ся продаватъ отъ 60 до 80 л. кубический метръ, и за постилание тротуари отъ 15 до 25 лева кубический метръ. Обикновенитѣ камъни се продаватъ отъ 2 л. 40 ст. до 3 л. 50 ст. кубический метръ.

При селото Теке-Махле, Н.-Загорска околия, нализа синъ и бѣлъ мраморъ. Обдѣлянъ за градиво мраморъ се продава по 100 лева кубическия метръ, а не обдѣлянъ отъ 40—50 л. метра.

Пѣськъ се намира всѣду въ изобилие, особено въ Казанлъжката околия. Продава ся по 2—3 лева кубический метръ.

Минерални води. Въ отношение на минералнитѣ си води, Ст.-Загорский окрѣгъ прѣвъсхожда другитѣ окрѣзи въ Княжеството. Има шесть горѣщи главни източници, отъ които 2 въ Ст.-Загорската околия, 3 въ Казанлъжката околия и 1 въ Н.-Загорската околия. По подробни свѣдѣния по тия източници, ние даваме въ специалното отдѣление за рудницитѣ и минералнитѣ води.

Народно просвѣщение. Въ слѣдующата таблица е показано числото на първоначалнитѣ и второстепенни училища прѣзъ учебната 1895|1896 учебна година, както и числото на учителитѣ и ученицитѣ.

village Méritchléry, et dans celui de T.-Seïmen près du village de Kokardja. Les ingénieurs de mines, Michailowsky et Yordanow, en font les études.

Le gypse se trouve en grande abondance au village de Kirschaliy (arrondissement de St.-Zagora) à Kourfaltchévo et Basch-Tépé (arrond. de Novo-Zagora) et au village d'Altchidére (arrond. de T.-Seïmen), mais pas en grande abondance dans ce dernier village.

Carrières. Les carrières les plus importantes sont celles des communes: Novo-Mahlenska, Delboscha, Tcherkovska (arrond. de St.-Zagora), Téké-Mahlenska, Kadialanska, et Mehrrem-Beyska (arrond. de Nova-Zagora), Himitliska, Armaganovska et Orozovska (arrond. de Kazanlyk), Déréliyska, Tschanliyska et Méritschlerska (arrondissement du Tchirpan). On en extrait des pierres de taille pour colonnes, fenêtres et des pierres pour chaussées. Les prix des pierres pour colonnes, portes ou fenêtres etc., sont de 60 à 80 levs le mètre cube, des pierres pour trottoirs de 15 à 25 levs le mètre cube, et les pierres ordinaires de 2.40 à 3.50 le mètre.

Près du village Téké-Mahlé (arrondissement de Nova-Zagora) il y a du marbre bleu et blanc. Le marbre travaillé se vend à 100 levs le mètre cube, non travaillé de 40—50 levs le mètre cube.

Du sable se trouve en abondance partout et surtout dans l'arrond. de Kazanlyk. Le prix en est de 2 à 3 levs le mètre cube.

Eaux minérales. Le département de Stara-Zagora tient la première place par ses eaux minérales dans toute la principauté. On y compte 6 sources thermales principales, dont 2 dans l'arrond. de Stara-Zagora, 3 dans celui de Kazanlyk, et 1 dans l'arrond. de Nova-Zagora. Les renseignements et détails nécessaires sur ces sources sont donnés au chapitre des mines et eaux minérales.

Instruction publique. Le tableau ci-dessous donne pour l'année 1895|1896 le nombre des écoles primaires et secondaires, le nombre des professeurs et des élèves par arrondissement.

Околии	Общ. осн. уч. Ecoles prim.			Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Arrondissement
	Българ. Bulgares	турс. и др. turq. et aut.	Всичко Total	Учители Maîtres	Учителки Maîtresses		Момчета Garçons	Момич. Filles		
Ст.-Загорска	68	7	75	89	87	176	4046	1727	5773	St.-Zagora
Ново-Загорска	55	17	72	89	30	119	3083	1224	4307	Nova-Zagora
Казанлъшка	47	2	49	100	45	145	3904	1914	5818	Kazanlyk
Чирпанска	50	1	51	99	26	125	3367	1191	4558	Tchirpan
Т.-Сейменска	43	—	43	47	17	64	1933	134	2066	T-Seimen
Всичко	263	27	290	424	205	629	16333	6190	22522	Total

За поддържането на първоначалниятъ Български училища сж били израсходвани прѣзъ 1895/1896 учебна година 725472 лева.

Освѣтъ първоначалниятъ училища има още въ гр. Ст.-Загора:

Една дѣвическа гимназия съ 581 ученички, 1 директоръ, 20 учители и учителки. Расходитъ сж възлизали прѣзъ сжщия периодъ на 105000 лева.

Едно четворкласно училище съ 708 ученици и 21 учители. Расходитъ сж били отъ 36720 лева.

Въ Н.-Загора: едно трикласно училище съ 172 ученици и 6 учители. Расходитъ възлизали на 10221 лева.

Въ Казанлъкъ: 1 държавно педагогическо училище съ 792 ученици, 1 директоръ и 27 учители. Расходитъ за поддържането му възлизали на 117325 лева. Едно трикласно дѣвическо училище съ 144 ученички, 3 учители и 4 учителки. Расходъ 13290 лева.

Въ Чирпанъ: 1 трикласно училище съ 350 ученици, 1 трикласно училище съ 128 ученички, 8 учители и 5 учителки. Расходъ 12244 лева.

Въ Т.-Сейменъ: 1 трикласно училище съ 106 ученици и 5 учители. Расходъ 3320 лева.

Имена на по-главнитъ чиновници, промишленници и търговци. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 220,457 лева. Окръженъ градъ: Стара-Загора. Народонаселение: 17643 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 188864 л. Окръженъ управителъ: Г. Х. Генчовъ.

Съдилища. Ст.-Загорский окръж. съдъ, прѣдседателъ: В. Начевъ. Подпрѣдседателъ: Г. Попновъ. Членове: В. Морфовъ, Хр. Шиваровъ, Мар. Илиевъ, К. Ленковъ, Ив. Тодоровъ. Съдъ.

Pour l'entretien des écoles primaires bulgares ont été dépensés 725 mille 472 levs, pour l'année 1895/1896.

Il existe en outre à Stara-Zagora; 1 gymnase de filles avec 881 élèves, 1 directeur, 20 instituteurs et institutrices. Les dépenses se sont élevés à 105,000 levs.

1 école secondaire de 4 classes avec 708 élèves et 21 instituteurs. Les dépenses étaient de 36,720 levs.

A Nova-Zagora: 1 école secondaire de 3 classes avec 172 élèves, et 6 instituteurs. On a dépensé 10,221 levs.

A Kazanlyk: 1 école pédagogique de l'état, avec 792 élèves, un directeur et 27 instituteurs. Les dépenses se sont élevées à 117,325 levs.

1 école de 3 classes pour filles avec 144 élèves, trois instituteurs et quatre institutrices. Dépenses: 13,290 levs.

A Tchirpan: 1 école de 3 classes pour garçons avec 350 élèves.

1 école de 3 classes pour filles avec 128 élèves, 8 instituteurs et 5 institutrices. Dépenses: 12,244 levs.

A Tirnovo-Seimen: 1 école de 3 classes pour garçons avec 106 élèves, 5 instituteurs. Dépenses: 3,320 levs.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget du département, recettes: 220,457 levs. Chef-lieu du département: Stara-Zagora. Population: 17,643 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 188,864 levs. Préfet: Y. Hadji Ghentchow.

Tribunaux. Tribunal de 1ère instance de Stara-Zagora. Président: V. Natchew. Vice-président: Y. Poprow. Juges: V. Morphow, Chr. Schi-

следователи: Хр. Протопоповъ, Н. Железковъ, Ив. Панчевъ, Ив. Винаровъ. Нотариусъ: К. Чакмаковъ. Прокуроръ: Д-ръ Д. Бояджиевъ. Помощникъ: Хр. П. Арадановъ. Директоръ на Ст.-Загорский окръженъ затворъ: Т. Нейковъ. Лѣкарь: Д-ръ К. М. Вазовъ. Миротворителъ: А. Стояновъ. Адвокати: М. Н. Бояджиевъ, С. Зафировъ, В. Ивановъ, С. Т. Игнатовъ, В. Кабакоевъ, Г. С. Коларовъ, И. П. Колевъ, Х. Кожухаровъ, Г. С. Маджаровъ, Н. П. Райковъ, П. Славовъ, В. Т. Траяновъ, В. И. Димчевъ, Г. Друмевъ, В. Константиновъ, Д. Начевъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Ив. Марковъ. Кассиеръ: Д. Койчевъ.

Медицински лѣкари: Д-ритъ К. М. Вазовъ, К. Дагоровъ, А. Дилева, К. Ив. Кожухаровъ, Ив. Манчовъ, Дим. Миховъ. Ветеринаръ: Савва Николаевъ. Аптекарь: Начо Колевъ. Акушерка: Мария Радева. Училищенъ инспекторъ: П. Хр. Григоревъ.

По-главнитъ промишленници и търговци. Търговци на храни и разни колониални, манифактурни, ахтарски, желѣзарски и стѣкларийни стоки: Анастасъ Ангеловъ & С-ие, Гургулиевъ и Кюмюревъ, Георги А. Ходжовъ, Дим. Явакиевъ, Д. Ив. Димчевъ, Д. Христовъ & Ив. С. Манафовъ, Димитровъ & Попновъ, Зах. Патановъ, Зах. Русевъ, Ив. В. Славовъ, Ив. Дянковъ, Ив. Димитровъ & Ив. Къневъ, Ив. С. Радивъ, Ив. Стоячевъ, Колю Г. Кандиларовъ, Колю Станевъ & С-ие, Марко Фридманъ & С-ие, Никола Митовъ, Н. Х. Станевъ, П. Ив. Кандиларовъ, П. Вълчановъ, П. Баевъ & С-ие, Паскаль Колевъ, Ст. Минковъ, Санде Коджамановъ, Ст. Хр. Калайджиевъ, Ст. М. Джелеповъ & С-ие, Тачо Томовъ, Т. Тенювъ & В. Хатовъ, Хр. Г. Кацаровъ, Х. Ангелъ Х. Петковъ & С-ие. Търговци съ готови дрѣхи и шивачи: Бр. Д. Бакоеви, Дим. А. Кибаровъ. Братия Дерменджиоглу, фабриканти на розово масло и голѣтъ складъ отъ разни манифактурни стоки. Костаки А. Попповичъ, съдържателъ на хотелъ „Търговски“. Бр. Матѣви, винопроизводители и фабриканти на разни спиртни питиета. Василъ Златевъ, банкеръ и търговецъ на храни. З. П. Зафировъ, прѣдприемачъ, търговецъ на дървенъ строителенъ материалъ и агентъ на Застрах. Дружество „Фе-

varow, Mar Piew, C. Lencow, Iv. Todorow. Juges d'instruction: Chr. Protopopow, N. Jelezkow, Iv. Pantchew, Iv. Vinarow. Notaire: C. Tchakmacow. Procureur: Dr. D. Boyadjiew. Substitut: Chr. P. Aradanow. Directeur de la prison départementale de Stara-Zagora: T. Neikow. Médecin: Dr. C. M. Vazow. Juge de paix: A. Stoyanow. Avocats: M. N. Boyadjiew, S. Zaphirow, V. Ivanow, S. T. Ignatiew, V. Kabakoew, G. S. Kolarow, I. P. Koew, Chr. Kojouharow, G. S. Madjarow, N. P. Raykow, P. Slavow, V. T. Trayanow, V. I. Dimtchew, G. Droumew, V. Constantinow, D. Natchew.

Caisse agricole: Contrôleur: Ivan Markow; Caissier: D. Koitchew

Médecins: Drs. C. M. Vazow, C. Dagorow, A. Dilewa, C. Iv. Kojouharow, I. Mantebow, Dim. Mihow. Vétérinaire: Sava Nicolayew. Pharmacien: Natcho Koew. Accoucheuse: Marie Radewa. Inspecteur des écoles: P. Chr. Grigorew.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de céréales, de denrées coloniales, d'objets manuf., de mercerie, de ferronnerie, de verrerie, etc.: Anastasse Anghélow et C-ie, Gourgouliet et Kumurew, Georghi A. Hodjow, Dim. Yanakiew, D. Iv. Dimtchow, D. Christow et Iv. S. Manaphow, Dimitrow et Poppow, Zach. Patanow, Zach. Roussew, Iv. V. Slavow, Iv. Dyancow, Iv. Dimitrow et Iv. Kinew, Iv. S. Radine, Iv. Stoyantchew, Koliu Kandilarow, Koliu Stanew et C-ie, Marco Friedman et C-ie, Nicolas Mitow, Nic. Hadji Stanew, P. Iv. Kandilarow, P. Valtchanow, P. Bayew et C-ie, Pascal Kolew, St. Mincow, Sandé Kodjamanow, St. Chr. Kalaïdjiew, St. M. Djélepov et C-ie, T. Tchomow, T. Tenew et V. Hatow, Chr. Gh. Katzarow, Hadji Anghel Hadji Petcow et C-ie. Tailleurs et marchands d'habits confectionnés: D. Bakoevi frères, Dim. A. Kibarow. Dermendjoglou frères, fabricants d'essence de rose, et grand dépôt d'objets manuf. Costachi A. Poprovitch, entrepreneur de l'hôtel „Ter-govskiy“. Mathévi frères, marchands de vins et d'autres boissons alcooliques. Vassil Zlatew, banquier et négociant en céréales. Z. P. Zaphirow, entrepreneur, marchand de bois de construc-

никсъ“. Н. С. Кириловъ, печатница, книгоезница и търговецъ на разни канцелярски и книжни материали. О. Ив. Седмаковъ, книжарница.

Старо-Загорска околия.

Околийско сѣдалище: Ст.-Загора. Окол. началникъ: П. Бояджиевъ. Око. мировий сѣдия: Ст. Фетваджиевъ.

Ново-Загорска околия.

Окол. градъ: Нова-Загора. Народно-население: 4401 жит. Бюджетъ на градския сѣвѣтъ, приходъ: 47650 л. Окол. началникъ: Г. Грозевъ. I мировий сѣдия: Сл. Куртовъ. II мировий сѣдия: В. Константиновъ. Адвокати: Василь Трояновъ, Д. Караминковъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Д. Малчевъ, Кассиеръ: Р. Желевъ.

Медицински лѣкари: Д-ръ Хр. Ив. Мендивовъ. Аптекарь: Милушъ Вежичъ. Училищень инспекторъ: Ст. Златаровъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Търговци на колониални, желѣзарски, стѣкларийни и др. стоки: както и съ храни: Бр. Радулови, Бр. Х. Д. Ганеви, Георги Томовъ, Давидъ Несимовъ, Михаилъ Димитровъ & С-ие, Н. Г. Баръмовъ, Н. М. Начевъ, Петро Василиадисъ, Соломонъ М. Асса, Славъ Р. Куюмджиевъ & С-ие, Стоянъ Цоневъ, Симеонъ Колевъ, С. З. Чолаковъ, Ст. Анастасовъ. Манифактури и галантерейски стоки: Бр. Суичмезиянъ, Недѣлчо Стояновъ & С-ие. Георги Мариновъ, и Коста Стефановъ, златари. Георги Ж. Матѣевъ, бояджия. Добри Пеневъ, кожухаръ. М. С. Сивриевъ, кундурадгия. Ив. Пионовъ, шивачъ. Ив. Г. Таневъ, книжаръ. Нейко Жековъ & С-ие, фабрика за сода и личонада

Казанлъжка околия.

Окол. градъ: Казанлъкъ. Народно-население: 10765 жит. Бюджетъ на градския сѣвѣтъ, приходъ: 71809 л. Окол. началникъ: Хр. Пушкаровъ. I мировий сѣдия: Ст. Минчевъ. II мировий сѣдия: М. Гуровъ. Адвокати: Ив. Тошковъ, И. Ц. Видинлиевъ, Г. Л. Груевъ, Р. П. Георгиевъ, И. Еневъ, Р. Б. Мъгловъ, Г. Нейчевъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: П. Къркилянъ. Кассиеръ: Ст. Сапуновъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ В. Т. Мустаковъ. Аптекарь: Г. Константиновъ.

tion, et agent de la société d'assurances „Phœnix“. N. S. Kyriillow, imprimerie, reliure de livres et papeterie. O. Iv. Sedmacow, libraire.

Sous-préf. de Stara-Zagora.

Chef-lieu: ville de St.-Zagora. Sous-préfet: P. Boyadjiew. Juge de paix: St. Fetvadjiew.

Sous-préfec. de Nova-Zagora.

Chef-lieu: Nova-Zagora. Population: 4,401 hab. Budget de la municipalité, recettes: 47,650 levs. Sous-préfet: Y. Grossew. I juge de paix: Sl. Kourtow; II juge de paix: V. Constantinow. Avocats: Vassil Troyanow, D. Karaminkow.

Caisse agricole. Contrôleur: D. Mal-tchew; Caissier: R. Jelew.

Médecins: Dr. Chr. Iv. Mendizow. Pharmacien: Milouch Vējich. Inspecteur des écoles: St. Zlatarow.

Principaux industriels et Commercants. Marchands de denrées coloniales, de ferronnerie, de verrerie et autres marchand. ainsi que de céréales: Radoulovi frères, H. D. Ganewi frères, Georghi Tomow, David Nessimow, Mihal Dimitrow et C-ie, N. Y. Barimow, N. M. Natchow, Pétro Vassiliadès, Salomon M. Assa, Slav. R. Kouyoumdjiew et C-ie, St. Tzonew, Simeon Kolew, S. Z. Tcholocow, St. Anastassow. Marchands d'objets manufacturés et d'articles d'orfèvrerie: Souidjmeziyan frères, Nedelcho Stoyanow et C-ie. Georghi Marinow et Costa Stéfanow, orfèvres. Georghi I. Mathéew, teinturier. Dobry Penew, peaussier. M. S. Sivriew, cordonnier. Iv. Pionow, tailleur. Iv. Y. Tanew, librairie. Neiko Jekow et C-ie, fabricants d'eaux gazeuses.

Sous-préfec. de Kazanlyk.

Chef-lieu: Kazanlyk. Population: 10,765 hab. Budget de la municipalité, recettes: 71,800 levs. Sous-préf.: Chr. Pouschkarow. I juge de paix: St. Mintchew; II juge de paix: M. Gurow. Avocats: Iv. Taschkow, I. Ts. Vidinliéw, G. L. Grounew, R. P. Georghiew, I. Enew, R. B. Meglow, G. Neytchew.

Caisse agricole. Contrôleur: P. Kir-kilyanow; Caissier: St. Sapounow.

Médecin: Dr. V. T. Moustakow. Pharmacien: G. Constantinow.

По-главнитѣ промишленници и търговци:

Търговци на розово масло: Ботю Палавоглу & С-ие, Бр. Йовчеви, Д. Пашавоглу & С-ие, Петю Нейковъ, Ст. Серафимовъ & С-ие, Хр. Христовъ, Шипковъ & С-ие. Търговци на колониални, желѣзарски и др. стоки: Бр. Ив. Клисурови, Д. Т. Мандаджиевъ, Д. М. Гуневъ, Никола Д. Попповъ, Хр. Ив. Ковачевъ, Хр. Тончовъ, Шапатъ А. Алмалехъ, Хр. П. Стойновъ, Хр. Т. Кассевъ. Манифактураджии: Антонъ М. Мирчевъ & С-ие, Бр. Нейкови, Бр. Ст. и Хр. Чешмеджиеви, Д. Д. Касъровъ, Ив. Н. Раковъ, Кост. Д. Касъровъ, Тачо Томовъ & С-ие, Ф. Колковъ & С-ие, Ш. Хр. Бакаловъ. Бр. С. Стойнови производители на гайтанъ и шаякъ. Бр. Матѣеви, производители на коняци и др. питиета. Ив. Х. Бончовъ & Ст. М. Фъсовъ, притежатели на тютюнева фабрика. Ив. Бошковъ, адвокат и агентъ на Застрахователното Дружество „България“.

Славе Славовъ, директоръ на търгов. акционерно друж. „Роза“, агентъ на застрахов. дружество „Балканъ“ и на Българската Търговска банка въ Руссе. Хр. Н. Узуновъ, магазинъ съ разни химич. и минерални бои. Др. П. Ивановъ, търговецъ на разни кундурадгийски стоки. Янко П. Грънчаровъ, магазинъ съ галантерейни стоки и канцелярски материали. А. Златевъ Нейковъ, работилница и депозитъ на разни обуца. Василь Янковъ, търговецъ на кашкавалъ и солени риби, и притежателъ на ханъ. Г. Цанковъ, комисионеръ. Ив. М. Опановъ, работилница и депозитъ на разни обуца.

Чирпанска околия.

Околийският градъ: Чирпанъ. Народно-население: 11069 жит. Бюджетъ на градския сѣвѣтъ: 75331 лева. Окол. началникъ: В. Г. Начковъ. I мировий сѣдия: Раф. Попповъ. II мировий сѣдия: Кир. Славовъ. Адвокати: Т. Орловъ, Д. П. Милковъ, М. Стойловъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Ж. Женовски. Кассиеръ: Х. Пеневъ.

Медицински лѣкари, докторитѣ: П. Ганчевъ, Ив. Михайловъ, Гр. Халеписъ. Училищень инспекторъ: Хр. Р. Николовъ.

Principaux industriels et commerçants. Négociants en essence de roses: Botiu Pappazoglou et C-ie, Yovtchevi frères, D. Pappazoglou et C-ie, Petiu Neycow, St. Seraphimow et C-ie, Chr. Christow, Schipcow et C-ie. Marchands de denrées coloniales, de ferronnerie et autres marchandises: Frères Iv. Klissourevi, D. T. Mandadjiew, D. M. Gounew, Nicolas D. Poppow, Chr. Iv. Kovatchew, Chr. Tontchew, Schapat A. Almaleh, Chr. P. Stoïnow, Chr. T. Kassew. Marchands d'objets manufacturés: Anton M. Mirtchew et C-ie, Neykovi frères, St. et Chr. Tcheschméddjévi, frères D. D. Kassirov, Iv. N. Rakow, Const. D. Kassirov, Tatcho Tomow et C-ie, Ph. Koliew et C-ie, Sch. Chr. Bacalow. S. Stoïnovi frères, fabricants de gaitans et de chayaks. Mathéevi frères, fabricants de cognac et autres boissons. Iv. H. Bontchow et St. M. Fessow, propriétaires d'une fabrique de tabac. Iv. Toschkow, avocat et agent de la société d'assurances „Boulgarie“.

Slavé Slavow, directeur de la société commerciale par actions „Rosa“, agent de la société d'assurances „Balkan“, et de la Banque commerciale bulgare à Roustchouk. Chr. N. Ouzounow, magasin de couleurs chimiques et minérales. Chr. P. Ivanow, marchand de divers articles de cordonnerie. Yanco Chr. Grintcharow, magasin d'orfèvrerie et de divers articles de chancellerie. Anton Zlatew Nekow, cordonnier et dépôt de chaussures. Vassil Yancow, marchand de kashkaval et de poissons salés, propriétaire d'un han. Georghi Tzan-kow, commissionnaire. Iv. M. Opanow, cordon. et dépôt de divers chaussures.

Sous-préfecture de Thirpan.

Chef-lieu: Tchirpan. Population: 11,069 hab. Budget de la municipalité, recettes: 75,331 levs. Sous-préfet: V. Y. Natchkow. I juge de paix: Raph. Poppow; II juge de paix: Cyr. Slavow. Avocats: Théodore Orlov, D. P. Milkow, M. Stoïlow.

Caisse agricole. Contrôleur: I. Nowsky; Caissier: Ch. Penew.

Médecin: Drs. P. Gantchew, Iv. Mihalow. Gr. Haleplis. Inspecteur des écoles: Chr. P. Nicolow.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониални, желѣзарски, стѣкларийни и др. стоки, както и храни: Василь Х. Петковъ, В. Кирковъ, Василь Х. Данчовъ, Дичо Дженевъ & С-ие, Ив. Михаловъ, Ив. П. Мандиковъ. Ив. Пеневъ, Киро С. Талигаджиевъ, Киро Х. Нейковъ, Коло Ганчевъ & С-ие, Нани Х. Ивановъ, Петръ Калчевъ, Петръ Кръстевъ, Солмонъ Бассано, Тодоръ Василиевъ, Шапатъ Лодврикъ, Бр. Беркови & С-ие, Несимъ Папо, Назаръ Папо. Манифактураджи: Бою Таневъ, Дамиянъ Геневъ, Начо Стояновъ, Петръ Толевъ, Петръ Х. Стоевъ, Петръ Тенчевъ. А. Захариевъ, общаръ. Книжари: Бр. Стоенчеви и Дончо Х. Татевъ. Живописци и декоратори: Бр. Георгиеви и Никола Данчовъ. Винопроизводители: Бр. Миранозови, Дженю Ивановъ, Киро С. Талигаджиевъ, Петръ Пенковъ, Ст. Ив. Златаровъ, Т. Запряновъ. Кожухари: Димо Недевъ, Запрянъ Вълковъ. Абаджи: Иванъ Милевъ, Миню Пеневъ. Брашнарь: Ив. Р. Гароваловъ. Шивачъ: Петръ Х. Матовъ. Часовникаръ: Райчо Ив. Душевъ. Златаръ: Раде Тотювъ. Производителъ на розово масло: Таню Пейчовъ.

Т.-Сейменска околия.

Околийски градъ: Т.-Сейментъ. Народонаселение: 2222 жит. Окол. началникъ: Г. Терзиевъ. Миротворителъ: К. Бояджиевъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Г. Кавжловъ. Кассиеръ: М. Йовчевъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Жакъ Нуриджанъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на храни, на колониални, желѣзарски, стѣкларийни и др. стоки: Атанасъ Митевъ, Атанасъ Желѣзковъ, Бр. Г. Чакърови, Баню Делчовъ, Д. Пошповъ & С-ие, Ж. А. Бургелевъ, Маринъ Митевъ, П. К. Диамандуровъ, Яни Караклисъ. Фабрика за сода и лимонада: А. Филиповъ & С-ие. Кудураджи: В. К. Шахъновъ, Димитръ Колевъ, Т. Тетевъ, Д. Динковъ, складъ отъ дървенъ строителенъ материалъ. Марчо Колевъ, шивачъ. Хр. Стоенчовъ, книжаръ.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, de ferronnerie, de verrerie et autres marchandises ainsi que de céréales: Vassil Hadji Petcow, Velicho Kirkow, Vassil H. Dantchow, Ditcho Djenew et C-ie, Iv. Mihalow, Iv. P. Mandicow, Iv. Pénew, Kiro S. Taligadjiew, Kiro Hadji Neicow, Coliu Ghentchew et C-ie, Nani Hadji Ivanow, P. Kaltchew, P. Krestew, Salomon Bassano, Todor Vassiliew, Schapat Lodvrik, Berkovi frères et C-ie, Nessim Papo, Nazar Papo. Marchands d'objets manufacturés: B. Tanew, D. Ghénow, N. Stoyanow, P. Tolew, P. H. Stoyew, P. Tentchew. A. Zahariew, cordonnier. Libraires: Stoyentchevi frères et Dontcho H. Tanew. Peintres et décorateurs: Georghi frères et Nicolas Dantchow. Marchands de vins: Miranozovi frères, Dj. Ivanow, Dj. Georghiew, Kiro S. Taligadjiew, P. Pencow, St Iv. Zlatarow, T. Zapriyanow. Peaussiers: Dimo Nedew et Z. Velkow. Abadjis: I. Milew, M. Pénew. I R Garovalow, marchand de farines. P. H. Matow, tailleur. R. I. Douschew, horloger. R. Totew, orfèvre. T. Peitchow, marchand d'essence de roses.

Sous-préfec. de T.-Seïmen.

Chef-lieu: T.-Seïmen. Population: 2,222 hab. Sous-préfet: G. Terziew. Juge de paix: C. Boyadjiew.

Caisse agricole: Contrôleur: G. Kazilow; Caissier: M. Yovtchew. Médecin: Dr Jacques Nouridjan.

Principaux industriels et Commerçants. Marchands de denrées coloniales, de ferronnerie, de verrerie et autres marchandises: Athanase Mitew, Athanase Jeleskow, Tchakirovi frères, B. Delchew, D. Poppow et C-ie, J. A. Bourghelow, M. Mitew, P. K. Diamandouros, Yani Karaclis. A. Philippow et C-ie, fabrique d'eaux gazeuses. Cordonniers: V. C. Schchinow, D. Kolew, T. Tenew. D. Dincow, dépôt de bois de construction. Mirtcho Kolew, tailleur. Chr. Stoyentchow, libraire.

Т.-Пазарджикский окръгъ. — Département de T.-Pazardjik.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham.	Всичко — Total	градски-урбaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Ихтиманска . . .	1	27	—	28	1	12	13	694,3	3414	19845	Ihtiman
Панагюрска . . .	1	20	—	21	1	14	15	1121,4	5034	29340	Panagurischte
Пещерска . . .	2	23	33	58	2	20	22	2011,2	5639	32337	Peschtera
Т.-Пазардж. . .	1	54	—	55	1	26	27	1063,3	9079	57256	T.-Pazardjik
Всичко . . .	5	124	33	162	5	72	77	4890,2	23166	138778	Total

**Распрѣдѣление на населението по вѣроисповѣдание.
Population par religion.**

Околии	Правосл. Orthod.	Муслим. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholiqu.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Ихтиманска . . .	19241	540	44	3	17	19845	Ihtiman
Панагюрска . . .	28434	887	7	—	12	29340	Panagurischte
Пещерска . . .	20427	11864	41	—	5	32337	Peschtera
Т.-Пазарджикска . . .	49536	5852	1424	96	348	57256	T.-Pazardjik
Всичко . . .	117638	19143	1516	99	382	138778	Total

Земледѣлие. Земледѣлието и скотовѣдството сѣ най-главнитѣ източници за поминѣка на населението. Оранието на почвата, съ твърдѣ малки изключения се извършва по примитивната система. Въ слѣдующата таблица сѣ показани приблизителнитѣ количества на хранитѣ и фуража, които ежегодно се произвеждатъ въ тоя окръгъ:

Agriculture. L'agriculture et l'élevage du bétail sont les principales ressources du département. Le labourage des terres, à très peu d'exceptions, s'effectue d'après le système primitif. Le tableau suivant indique la récolte moyenne annuelle pour le département tant pour les céréales que pour les fourrages.

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Mais	Ячемикъ Orge	Ржъ Seigle
Т.-Пазарджикска T.-Pazard.	7,512,343	1,008,115	599,136	1,651,260
Пещерска Peschtera . . .	1,413,400	440,000	347,000	2,110,000
Ихтиманска Ihtiman . . .	463,000	21,000	39,000	4,000,000
Панагюрска Panagurischte.	2,688,335	385,213	395,685	2,780,511
Всичко—Total . . .	12,077,078	1,854,328	1,380,821	10,541,771

Въ килограми — en kilogrammes						Arrondissements Околии
Овесъ Avoine	Про̀со Millet	Ленъ Lin	Конопъ Chanvre	Сѣно Foin	Фий Vesce	
503,636	211,620	—	—	3849791	509449	Т.-Пазарджик Т.-П.
350,000	48,000	1300	720	4070000	41000	Пещерска Пещер.
850,000	17,000	—	3500	2980000	75000	Ихтиман Ихтиман.
418,365	9,466	—	—	1817476	248941	Панагюрска Панаг.
2,122,001	286,086	1300	4220	12717267	874390	Totaux

Най-интереснитѣ опити сѣ били направени за обработванieto на ленъ и конопъ и особено въ Пещерската околия, гдѣто има изобилна вода. 500 килограма сѣме отъ ленъ и конопъ сѣ били раздадени на населението, а резултатитѣ сѣ били отъ най-добритѣ.

Обработванieto на ориза става само въ Пазарджикската и Пещерската околии, гдѣто климатътъ е по топълъ и водитѣ за поливание на чалтицитѣ сѣ изобилни. Тъзи култура възнаграждава трудътъ по-добре отъ всѣка друга и доставява на земледѣлцитѣ не само богато срѣдство за поминъкъ, но и възможностъ даже да си направатъ по единъ малък капиталъ.

Прѣзъ 1895 год. сѣ били засѣяни 1,019.7 хектара съ оризъ.

Тютюнъ. Тютюна се развъжда почти изъ четиритѣ околии на окръга, но най-вече въ Пещерска, а особено въ гр. Брацигово, гдѣто той е отъ изрядно качество.

Въ слѣдующата таблица сѣ показани пространствата които сѣ били засѣти въ 1895 год. съ тютюнъ, както и числото на обработвачитѣ на тютюнъ:

Околии	Колко декара сѣ били засѣти Nombre de décares cultivés	Числото на обработвачитѣ Nombre de cultivateurs	Arrondissements
Т.-Пазарджикска	670	318	Tatar-Pazardjik
Пещерска	756	380	Peschtéra
Ихтиманска	25	19	Ihtiman
Панагюрска	317	180	Panagurischté
Всичко	1768	897	Total

Реколтата прѣзъ 1895 год. бѣ отъ 42,036 кил. тютюнъ, които сѣ били продадени по 0 л. 90 ст. кил. срѣдна цѣна. Реколтата на 1896 г. обѣщаваше да бѣде по добра и по изобилна, когато

Le lin et le chanvre ont fait l'objet d'essais des plus intéressants surtout dans l'arrondissement de Pechtéra où l'eau abonde. 500 kil. de semences de lin et de chanvre ont été distribués à la population et ont donné les meilleurs résultats.

La culture du riz se fait spécialement dans les arrondissements de Tatar-Barardjik et de Pechtéra où le climat est plus chaud et les eaux plus abondantes. La culture du riz est des plus rémunératrices et permet aux cultivateurs non seulement de couvrir leurs frais, mais aussi de réaliser quelques petits capitaux. En 1895, on a planté 1019.7 hectares de riz.

Табакъ. Le tabac est cultivé dans les 4 arrondissements mais surtout dans celui de Pechtéra et la ville de Bratzigowo, dont le tabac est d'une qualité excellente.

Le tableau suivant indique les terrains cultivés en 1895 en tabac et le nombre de cultivateurs:

La récolte de 1895 s'est élevée à 42.036 kil. de tabac, vendus à un prix moyen de 0.90 le kil. La récolte de 1896 promet d'être plus belle et plus abondante d'après le rapport officiel

се изготвяше официалний докладъ, отъ които ние заемствуваме тия свѣдения.

Лозарство. Лозарството съставлява за населението единъ голѣмъ источникъ за добъръ поминъкъ. Въ слѣдующата таблица сѣ показани пространствата които сѣ обрѣботени за лозя, както и числото на лозаритѣ:

Околии	Числото на обработ. декари Nombre de décares cultivés	Числото на лозаритѣ Nombre de cultivateurs	Arrondissements
Татаръ-Пазарджикска	49960	8460	Tatar-Pazardjik
Пещерска	10386	3728	Peschtéra
Ихтиманска	2926	749	Ihtiman
Панагюрска	7468	2344	Panagurischté
Всичко	70740	15281	Total

Въ Т.-Пазарджикската околия почти всичкитѣ села сѣ лозарски, между които трѣбва да се помѣне с. Бѣтренъ, които притѣжава 640 хектара лозя обработени отъ 736 лозари: тѣ сѣщо с. Цѣрово съ 340 хектара земя и 655 лозари

Вината сѣ добри, и се продаватъ главно съ София. Продажната цѣна, на мѣстото, е 1 л. 80 ст. до 3 л. ведрото отъ 12 оки (15 литри 39).

Градинарство и овощарство. Градинарството е най-распространено въ Т.-Пазарджикската околия, особено въ града, гдѣто пространни градини сѣ сѣятъ съ разни зарзавати, частъ отъ които се изядва отъ мѣстното население, а остатъка се изнася, а особено за София.

И овощни дървета има доста много въ окръга. Трѣбва да споменемъ за селата Кричимъ и Куртово-Конаре, въ които се произвеждатъ по рано отъ другадѣ круши, сливи, ябълки, праскови, зарзали, дули, мушмули, череши, вишни и пр., които се изнасятъ за София и Пловдивъ, гдѣто се продаватъ съ износни цѣни.

Копринарство. Отъ три четири години насамъ населението почна силно да се интересува съ тѣзи отрасли на поминъка и прѣзъ 1896 год. сѣществуващитѣ черници се оказаха недостатъчни.

Прѣзъ 1894 год. отъ 105 унци копринено сѣме сѣ били произведени 3003 килогр. пашкули и продадени за 5650 лева.

auquel nous empruntons ces renseignements

Viticulture. La viticulture constitue une ressource rémunérative pour une grande partie de la population.

Le tableau suivant montre le nombre d'hectares cultivés et le nombre des paysans qui s'y a donnent:

Dans l'arrondissement de Tatar-Bazardjik, presque tous les villages s'occupent de viticulture.

Parmi ces villages il importe de signaler ceux de Vétren avec 640 hect. et 736 cultivateurs.

Les vins sont bons. On les consomme surtout à Sophia. Le prix sur place est de 1.80 à 3 levs le vedro de 12 ocques (15.39 litres).

Jardins potagers et fruitiers. La culture des jardins potagers est surtout répandue dans l'arrondissement de Tatar-Bazardjik et dans le chef-lieu où l'on cultive dans de très vastes jardins diverses espèces de légumes dont une partie est consommé sur place et le reste exporté principalement à Sophia.

Les jardins fruitiers existent également en assez grand nombre. Les villages de Kritchim et Kourtowo-Konaré, arrondissement de Pechtéra, sont à signaler pour leurs fruits précoces, poires, prunes, pommes, pêches, abricots, coings, nèfles, cerises, nèfles, etc. qui sont exportés vers Sophia et Plovdiv où ils sont vendus à des prix avantageux.

Sériciculture. C'est depuis 3 ou 4 ans seulement que les habitants ont commencé à s'intéresser vivement à cette industrie, et en 1896 les mûriers existants n'étaient plus suffisants.

En 1894, on a cultivé 105 onces de graines de vers à soie qui ont donné 3003 kil. de cocons d'une valeur de 5.680 levs. En 1895 on a cultivé 195

Прѣвъ 1895 год. 195 унци сѣме сж дали 6404 килогр. пашкули, които сж били продадени за 15059 лева.

Прѣвъ 1896 год. отъ 238 унци сѣме сж били произведени 8088 клгр. пашкули, продадени за 17402 лева.

Цѣната на пашкулитѣ прѣвъ 1895 год. е била отъ 2 л. 50 ст. до 3 л. килограмма, а прѣвъ 1896 год. тя не можѣ да се качи повече отъ 2 л. 50 ст.

Най-много буби се отхранватъ въ Пещерска околия, които сж дали 5913 килогр. пашкули прѣвъ 1895 год., продадени за 12100 лева. Послѣ иди Т.-Пазарджикската съ 1761 килогр. продадени за 3292 л. 25 ст., и Панагюрската съ 1319 килогр. пашкули. продадени за 2009 л. 25 стот.

Пчеларство. Почти изъ всѣко село на окръга се отгледватъ по нѣколко кошара пчели, нъ при всичко това не се вижда да се продава мѣдъ на пазара, и нужното количество воскъ за населението се внася отъ вънъ. Пчеларското дружество въ гр. Брацигово и г-нъ Ив. Нойковъ въ с. Куртово-Конаре отгледватъ пчелитѣ си по най-модерния способъ и добититѣ резултати сж отъ най-удовлетворителнитѣ.

Гори. Въ горско отношение Т.-Пазарджикскій окръгъ държи първо мѣсто въ България. Завзетото отъ горитѣ пространство възлиза на 262157 хектара, приблизително, отъ които 134700 въ Пещерската околия, 54969 хектара въ Ихтиманската и 34642 въ Т.-Пазарджикската околия.

31952 хектара принадлежатъ на държавата, 192630 хектара на общинитѣ и 37575 на частни лица.

По главнитѣ дървета които покриватъ тия гори сж: джбъ, букъ, габъръ, тополи.

Има, впрочемъ, голи мѣста които би трѣбвало да се залѣсятъ, и за тая цѣль има основани три горски разсадки, въ Т.-Пазарджикъ, въ Пещера и на поста Алабакъ.

Младитѣ джбови гори завземали прѣвъ 1895 год. едно пространство отъ 218.⁵ хектара.

Най-вече се сѣкжтъ чамовитѣ гори, които се употрѣбляватъ за произвеждане на разни видове строителенъ материалъ. 500 бичкийници режжтъ всичкитѣ видове дъски. Избичения дървенъ материалъ прѣвъ 1896 год. за дъски

onces qui ont donnés 6404 kil. vendus pour 15.059 levs. Enfin en 1896 238 onces de semence ont produit 8988 kil. de cocons d'une valeur de 27.402 francs.

Le prix des cocons a varié de 2 levs 50 st. à 6 levs le kilogr. en 1895, et n'a pu dépasser 2.50 en 1896.

C'est l'arrondissement de Pechtéra, qui donne le plus (5,913 kil. en 1895, vendus 12,100 levs) vient ensuite celui de Bazardjik avec 1,761 kil. vendus 3,292 levs 25 st. et celui de Panagurischté avec 1,319 kilogr. vendus 2,009 levs 25 st.

Apiculture. Presque dans chaque village on trouve quelques ruches, mais néanmoins on ne voit pas de miel au marché et on importe la quantité de cire nécessaire à la population.

A Bratsigovo, une société d'apiculture et M. Iv. Nincow au village de Kourtovo - Konaré emploient les procédés les plus modernes et les résultats obtenus sont des plus satisfaisants.

Forêts. Sous le rapport des forêts le département occupe la première place en Bulgarie. La surface totale s'élève d'environ 262,167 hectares, dont 134,700 à l'arrondissement de Pechtera, 54,969 à celui de Panagourichté, 37,846 à celui d'Ichtiman et 34,642 à celui de T.-Bazardjik.

31952 hectares appartiennent à l'état, 192,630 hectares appartiennent aux communes et 37,575 hect aux particuliers.

Les essences dominantes sont: le chêne, le hêtre, le charme, le peuplier.

Il y a néanmoins des localités à reboiser; c'est dans ce but que l'on a créé trois pépinières à T.-Bazardjik, à Pechtéra et à Alabak.

Les jeunes forêts de chêne avaient en 1895 une étendue de 218.5 hect.

Ce sont principalement les forêts de sapin, qui sont exploitées pour divers matériels de construction. 500 scieries débitent des planches de toutes dimensions. La quantité de bois débité en 1896 s'élevait à 57,750 mè-

възлизали на 57750 квадр. метра, а не бичения на 71331 куб. метра.

Скотовъдство. Въ Т.-Пазарджикскій окръгъ има много добитъкъ, нъ породата му не е добра и не сж се грижили за подобрието ѣ.

Количеството на сжествуващия въ окръга добитъкъ прѣвъ 1896 год. е показано въ слѣдующата таблица.

tres cub. en planches et 71,331 m. c. en poutres.

Elevage du bétail. Le bétail est nombreux, mais laisse toujours à désirer sous le rapport de la race que l'on ne cherche pas à améliorer.

Le tableau suivant contient les quantités existantes en 1896.

Околии	Кове Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Mânes	Виволи Bœufes	Бол., крави, тел. — Bœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Ихтиманска Ihtiman	1685	58	130	1264	9394	39483	21284	5169	14908	2906
Панагюрска Panagurischté	1240	7	732	252	11764	65406	22757	5056	16282	2985
Пещерска Peschtera	2380	173	804	470	12371	37667	24036	3261	20412	3120
Т.Пазарджикъ T.-Pazardjik	3803	150	1447	3506	16767	84487	11074	11441	49002	6046
Всичко Total	9108	388	3113	5492	50296	227043	79151	24927	100604	15057

Търговия. Главнитѣ прѣдмѣти които се изнасятъ сж: храни, дървенъ материалъ за постройки, вина, едрий и дребний добитъкъ и произведенията му. Търговията съ дървенъ материалъ възлиза до 6 000.000 лева, и тѣзи сумма ще може да се удвои и утрои когато съобщенията станатъ по лесни чрезъ добри горски пътища и ефтини желѣзници.

Вносната търговия се състои отъ сжщитѣ прѣдмѣти както и въ другитѣ окръзи: колониални стоки, захаръ, кафе, свиртъ, газъ и пр.

Индустрия. Индустрията малко е развита въ тоя окръгъ. Не можемъ, впрочемъ, да не споменемъ грамадната воденица на г-на Ив. Кисювскій, построена прѣвъ 1895 год. въ с. Кула-Касаплийска при гр. Т.-Пазарджикъ; тя е направена на вода съ една отъ ний-усъвършенствуванитѣ турбини, и единъ локомотивъ назначенъ да доставя нужната двигателна сила въ случай на безводие.

Прѣвъ 1896 год., Софийски жителъ г-нъ Сотировъ е почналъ да експлоатира праворитата карьера при Бѣлов-

Commerce. Les principaux articles sont pour l'exportation: céréales, bois de construction, vin, puis gros et menu bétail et produits.

Le commerce de bois atteint 6 millions de francs, et cette somme pourra être doublée et triplée quant les communications seront plus faciles et le transport par chemin de fer à meilleur marché.

L'importation est la même que dans les autres départements: denrées coloniales, sucre, café, alcool, pétrole, etc.

Industrie. Peu développée dans le département. On peut citer cependant la grande minoterie à moteurs hydrauliques et à vapeur fondée en 1895 par MM. Kiszowski à Koula-Kasapliiska près de la ville de T.-Bazardjik.

Ce moulin est construit de façon à ce qu'il ne puisse pas être arrêté par le manque d'eau.

En 1896 également, M. Sotirov de Sophia a commencé l'exploitation d'une

ската станция, и е построил до самата карриера една фабрика за систематическото обработване на мрамора.

Ще споменемъ още и за парвата мѣлница на г-на Н. Стефановъ въ Ичтиманъ, и оная на г-да Вр. Юркови въ Ново-Село.

Въ Панагюрище има три фабрики за влачение вълна, и една друга за произвеждане персийски келими. Прѣзъ 1896 год. г-нъ Грънчаровъ е въздигналъ, също въ гр. Панагюрище, една доста голѣма фабрика за глинени издѣлия, произведенията на която сж прѣвсходни.

Занаяти. Занаятитѣ въобще сж на упадѣкъ, по нѣмание голѣми капитали и конкуренцията отъ странство. Занаятитѣ които се подкрѣпватъ и даже прогресиратъ сж: табакджка, ботушарството, вапцарството, желѣзарството, дрѣхарството, дърводѣлството, столарството, сапунджилка и пр.

Розово масло. Розовата култура не е твърдѣ распространена въ тоя окръгъ, защото хората не сж още добрѣ запознати съ обработването на розитѣ. Отъ нѣколко врѣме насамъ, обаче, се забѣлѣзва, че прѣимуществата, които тя прѣдставлява, сж биле оцѣнени отъ мнозина, и за това посаждането на розитѣ расте отъ година на година.

Въ Пещерската околия има 83.7 хектара стари розови градини, и 6.1 хектара нови. Въ Панагюрската околия 13.7 хектара стари, и 6.1 хектара нови розови градини, а въ Т.-Пазарджикската 1.7 хектара стари и 0.5 хектара нови розови градини.

Реколтата прѣзъ 1896 год. е слѣдующата: Пещерска околия 54 килгр., Панагюрска околия 10 килгр., Т.-Пазарджикска околия 800 грамма, всичко 64 килгр. 800 грамма, които сж били продадени на мѣстото за 81.000 лева.

Довг. Въ окръжието има довь: сърни, рогащи, зайци, диви свини, мечки, вълци, диви кови, лесици, гълъби, диви кокошки, диви петли (глухари), яребици, диви гъски, диви патици, орли, гривици, гургулици, дроздове, косове и пр.

Довьтъ отъ година на година се намалѣва вслѣдствие на браконьерството, което е много развито.

Риболовство. По всичкитѣ рѣки на окръжието има: кротушки (кая-балжкъ), пестърва, шарани, сомъ, шука и пр.,

carrière de marbre près de la station de Bellovo et à créé un atelier de polissage mécanique.

Il faut citer encore le moulin à vapeur de M. N. Stéfanow à Ichtiman, et de MM. Youroukovy frères à Novo-Sélo.

A Panagourichté existent trois fabriques pour le cardage de laines et une de tapis persans.

En 1896 M. Grentcharow y a établi une assez grande usine de céramique, qui fournit des produits appréciables.

Les métiers en général sont en décadence à cause du manque de capitaux et de la concurrence étrangère.

Ceux qui résistent et même progressent sont: tannerie, cordonnerie, teinturerie, ferronnerie, confection d'habits, charpenterie, menuiserie, savonnerie, etc.

Essence de roses. Cette culture de la rose est peu développée dans le département car les habitants n'y sont pas aptes; mais depuis quelque temps ils ont commencé à en apprécier les avantages et les champs de roses augmentent chaque année.

Dans l'arrondissement de Pechtéra existent 83.7 hectares d'anciens et 6.1 hect. de nouveaux champs de roses

Après Pechtéra vient Panagiourichté avec 13.7 hect. de vieux champs et 6.1 hect. de nouveaux, et enfin Tatar-Bazardjik avec 1.7 hectares de vieux champs et 0.5 de jeunes.

La récolte de 1896 a donné: Arrondissement de Pechtéra 54 kil., arrondissement de Panagiourichté 10 kil., arrondissement de T.-Bazardjik 800 gr. Soit en tout 64 kil. 800 gr.

Vendus sur le pied de frs. 1,250 le kilogr., ou 81.000 frs.

Chasse. On trouve dans le département: cerfs, chevreuils, lièvres, sangliers, ours, loups, chèvres sauvages, renards, pigeons, poules sauvages, canards sauvages, perdrix, tourterelles, aigles, faucons, émerillons et roussettes, etc., etc

Le gibier devient de plus en plus rare chaque année, à cause du braconnage très développé.

Pêche. On pêche dans toutes les rivières: des goujons, truites, saumons, brochets, carpes, etc. Il faut déplorer

нъ за жалость рибата полека полека изчезва, защото не е било до сега възможно да се запрѣти на населението да не лови риба прѣзъ запрѣтенитѣ врѣмена.

Народно Просвѣщение. Първоначални училища. Прѣзъ 1896 година е имало по цѣлия окръгъ: 137 български първоначални училища съ 10,231 момчета и 3141 момичета, 265 учители и 33 учителки. Освѣнъ българскитѣ е имало 26 турски училища съ 819 момчета и 614 момичета и 87 учители; 2 гръцки съ 70 момчета и 44 момичета съ 3 учители; 1 еврейско училище съ 292 момчета, 230 момичета, и 5 учители; 2 протестански училища съ 2 учители.

Числото на дѣцата които подлѣжаха на задължително учение прѣзъ 1896 год. бѣ: 10992 момчета и 8162 момичета.

Класни училища. 1 четирикласно окръжно училище за момчета и едно общинско училище за дѣвци въ гр. Т.-Пазарджикъ, съ 17 учители, 6 учителки, 574 ученици и 148 ученички.

За другитѣ три околии, както и гр. Брацагово: 1 четирикласно окръжно училище за момчета, 3 трикласни училища също за момчета, и 1 трикласно училище за момичета. Всичкитѣ тия училища сж били посѣщавани отъ 522 момчета и 51 момичета. Числото на учителитѣ бѣ 22, а на учителкитѣ 3.

Имало още въ Т.-Пазарджикъ 1 забавачница българска съ 33 момченца, 27 момченца, и 1 учителъ; и една друга гръцка съ 16 момченца, 19 момченца и 1 учителъ.

Въ Пещера е имало също една гръцка забавачница съ 37 момченца, 26 момченца и 1 учителка.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци. Окръженъ приходъ: 65770 лева. Окръженъ градъ: Т.-Пазарджикъ. Народонаселение: 16343 жит. Бюджетъ на градския съвьтъ, приходъ: 173342 л. Окръж. управителъ: Г. Писановъ. Окол. началникъ: Ив. Поразовъ

Съдилища. Т.-Пазарджикскай окр. съдъ. Прѣдсѣдателъ: Д. Гачевъ. Чле-

la disparition lente du poisson due à ce que rien ne peut empêcher l'habitant de pêcher aux époques défendues.

Instruction publique. Il y avait en 1896 dans tout le département 137 écoles bulgares primaires avec 10,231 garçons et 3,141 filles. Le corps enseignant de ces écoles était de 265 maîtres et 33 maîtresses d'école. En outre il y avait 26 écoles turques avec 819 garçons et 614 filles et 87 maîtres d'école. 2 écoles grecques avec 70 garçons et 44 filles, et trois maîtres d'écolés. 1 école israélite avec 292 garçons et 230 filles, 5 maîtres et 5 maîtresses d'école. 2 écoles protestantes avec 2 maîtres d'école.

Le nombre des élèves bulgares qui obligatoirement devaient fréquenter les écoles primaires s'élevait à 10,992 garçons et 8,162 filles.

Ecoles secondaires. 1 école départementale de 4 classes pour garçons et 1 école municipale pour filles à Tatar-Bazardjik avec 17 instituteurs, 6 institutrices, 574 élèves garçons et 148 filles.

Pour les trois autres arrondissements ainsi que Bratzigovo, 1 école départementale de 4 classes pour garçons, 3 écoles de 3 classes idem pour garçons, et 1 école de 3 classes pour filles. Toutes ces écoles ont été fréquentées par 522 élèves garçons et 51 filles. Le nombre du corps enseignant était de 22 instituteurs et 3 institutrices.

En outre il y a à T.-Bazardjik une école enfantine bulgare une grecque et une israélite.

A Peschtéra il y existe une école enfantine grecque.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants du département. Budget du département, recettes: 65 770 leva, Chef-lieu: Tatar-Bazardjik. Population: 16343 habitants Budget de la municipalité. recettes: 173342 leva. Préfet: G. Pisanow. Sous-préfet: Iv. Porazow.

Tribunaux. Tribunal de 1e instance de Tatar-Bazardjik. Prési-

нове: Г. Кирковъ, Т. Христовичъ, Н. Пулиевъ, Д. Бутушаровъ. Сждебни слѣдователи: Ст. Джуджевъ, Д-ръ Н. Василевъ. Нотариусъ: Георги Мусевичъ. Прокуроръ: Хинекъ Майеръ. Помощникъ: П. Лозаровъ. Директоръ на Т.-Пазарджикский окръженъ затворъ: Ив. Тачевъ. Лѣкаръ: Д-ръ Фаденхехтъ Миrowsий сѣдия: Д. Баласовъ. Окол. мпр. сѣдия: Г. Петровъ. Допъл. мир сѣдия: Св. Велчевъ. Адвокати: Я. Д. Матакиевъ, Г. Т. Абаджиевъ, К. Т. Абаджиевъ, И. С. Войводовъ, И. Р. Гешановъ, А. П. Даскаловъ, Х. Захариевъ, М. Такевъ, Д. Шеряевъ.

Земледѣлческа касса: контролъеръ: Г. Костовъ. Кассиеръ: Бр. Механджиевъ.

Медицински лѣкари: Д-ритъ Георги Калинковъ, К. Д. Кифиотисъ, М. Нахимзонъ. Ив. Пиперковъ, Н. Г. Такворианъ, М. Фаденхехтъ, А. Д. Чачосъ. Ветеринаръ: Ст. Людскановъ. Аптекарь: Жоржъ Клегасъ. Акушерка: Агнеса Гринцбаухъ. Училищевъ инспекторъ: К. Брадински.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Търговци съ разни колониални стоки, желѣзарски, манифактурни и други: Ат. Бечовъ & Петко Джошовъ, Ангелъ Стоичковъ, Бр. Кожухарови, Бр. Владови, Бр. Илиеви & Шипошлиеви, Димитръ Димовъ, Израилъ Геронъ & С-ие, Ив. Стоевъ, Никола Ив. Сакалиски, Петръ Х. Димитровъ, Павелъ Х. Кръстевъ, Хр. Ангеловъ. Янко и Анастасъ Чачови, Менахемъ Б. Аврамъ. Шивачи съ депозитъ отъ разни материи за дрѣхи: Анастасъ Капчугаровъ, Михаилъ Францетисъ, Стоименъ Тотовъ, Стаматъ Добревъ. В. Киворкианъ, тенекеджия. Георги С. Чокровъ & С-ие, кундураджня. Димитръ Н. Батаклиевъ, житаръ и скотовъдець. Исакъ М. Ешуа, банкерска кантора, оризарство и житарство. Ив. С. Войводовъ, работилница за приготвление на прѣсно масло, сирене имперялъ и обикновенно сирене; износъ по всички крайща на България. Ив. Б. Балдоски, складъ отъ разни качества вина. Коце Георгиевъ, кожухаръ. Ламбри Христовъ, пожаръ. Майеръ Данонъ, складъ отъ разни кундураджийски и сарачки стоки. Наумъ Апостоловъ, фабрика за сода и лимонада. Петръ К. Бо-

dent: D. Gatschew. Juges: G. Kirkow, T. Cristovitch, N. Pouliew, D. Potouscharow. Juges d'instruction: St Djoudjew, Dr. N. Vassiliew. Notaire: Gh. Moussévitch. Procureur: Hinec Mayer. Substitut: P. Lazarow. Directeur de la prison départementale de Tatar-Bazardjik: Iv. Tatchew. Médecin: Dr. Fadenheht. Juge de paix: D. Balasow. Juge de paix d'arrondissement: Gheorgi Petrow. Juge de paix supplémentaire: Sv. Veltchew. Avocats: Ya. D. Matakiew, G. T. Abadjiew, C. T. Abadjiew, I. S. Voyvodow, I. R. Ghéchanow, A. P. Daskalow. Chr. Zahariw, M. Takew, D. Schteryew.

Caisse agricole. Contrôleur: Kostow; Caissier: Br. Mehandjiew.

Médecins: Drs. G. Kalincow, K. D. Kiphiotis, M. Nahimzon, Iv. Pipercow. N. G. Takvoriyan, M. Fadenheht et A. D. Tchatchos. Vétérinaire: St Ludskanow. Pharmacien: Georges Klegasse. Accoucheuse: Agnès Grintzbauch. Inspecteur des écoles: C. Bradinsky.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, de ferronnerie, d'objets manufact et autres: Ath. Betchow & Petco Djonow, Anghel Stoitchkow, Kojouharowi Frères, Vladovi Frères, Pievi et Schiposchlievi Frères, Dimitri Dimow, Israel Gheron & Cie, Iv. Stoew, Nicolas Iv. Sacalissky, P. Hadji Dimitrow, Pavel Hadji Krestew, Christo Anghelow, Yanco & Anastase Tchatchew, Menahem B. Avram. Tailleurs, avec dépôts de divers tissus pour habits: Athanase Kapchongarow, Mikhail Frantzetis, Stoimen Totow, Stamat Dobrew. Ferblantier: V. Kivorkiyan. Cordonnier: Gheorghy S. Tchocow & Cie. Dimitri N. Batakliw, commerce de céréales et de bétail. Isaac M. Eschoua, maison de banque, commerce de riz et de céréales. Iv. S. Voïvodow, fabrique de beurre frais, de fromage „Impérial“ et de fromage ordinaire; exportation dans toute la Bulgarie. Iv. B. Baldosky, dépôt de vins de diverses qualités. Kotzé Gheorghiew, peaussier. Lambri Christow, coutelier. Mayer Danon, dépôt de divers articles de cordonnerie et de sellerie. Naoum Apostolow, fabricant d'eaux gazeuses. Pierre K. Boyadjyisky, mar-

аджийски, тютюнопродавница. Стефанъ Х. Томовъ, бояджия. Ст. Ц. Коларовъ & Хр. Я. Марговъ, фотографи. Цвѣтанъ Гадуловъ, печатница и книговезница. Янко К. Бояджийски & С-ие, фабрика за разни спиртни питиета.

Ихтиманска околия.

Околийски градъ: Ихтиманъ. Народно население: 4285 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 36230 лева. Окол. началникъ: К. Петровъ. Миrowsий сѣдия: П. Бабевъ. Адвокати: Юр. Г. Кошовъ, Методий Ангеловъ.

Земледѣлческа касса. Контролъеръ: Юр. Бочевъ. Кассиеръ: В. Стояновъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Петръ Павловъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Никола Стефановъ, парна мѣлища. Търговци на храни: Бр. Мордохиеви, Бр. П. Л. Стамови, Ив. А. Дерменджийски, Георги Димовъ. Шивачи: Георги Кузмановъ, Никола Юрковъ. Търговци на дърва за горение: Георги Цицарски, Захарий Ласковъ, Ив. Дерменджийски, Г. Михополу, Бр. Стамови, Иор. Кошовъ, Ив. А. Дерменджийски. Търговци на колониални, желѣзарски и други стоки: Манолъ Николовъ, Ив. Йовковъ. Земледѣлци: Д. Унтербергъ, Бр. Стамови, М. Хаджийски, М. Сестримски, Х. Христо Ангеловъ. Кундураджни: Ив. Миневъ, Стоянъ Бочевъ, П. Джукевъ, Колчо Айнаджиевъ.

Панагюрска околия.

Окол. градъ: Панагюрище. Народно население: 9016 жители. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 31860 лева. Окол. началникъ: П. Петровъ. Миrowsий сѣдия: П. Нейковъ.

Земледѣлческа касса: контролъеръ: П. Панчевъ. Кассиеръ: Хр. Гешановъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Д. Стаматовъ. Аптекарь: Георги А. Зафоровъ. Училищевъ инспекторъ: Ил. Петковъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Д. Я. Х. Димитровъ, фотографъ. Н. Г. Лисевъ, фабрикантъ на бира, сода и лимонада. Петръ Симеоновъ, манифактурни и газинъ. Тодоръ С. Багряновъ, магазинъ съ разни ма-

chand de tabac. St. Hadji Tomow, teinturier. St. Tz. Kolarow & Chr. Ya. Margow, photographes. Tsvétan Radoulow, imprimerie et reliure de livres. Yanko K. Boyadjyisky & Cie, fabrique de diverses boissons alcooliques.

Sous-préf. d'Ihtiman.

Chef-lieu: Ihtiman. Population: 4285 habitants Budget de la municipalité, recettes: 36.230 lev. Sous-préfet: C. Pétrrow. Juge de paix: P. Babew. Avocats: Yordan G. Koschow, Methode Anghelow.

Caisse agricole. Contrôleur: Yor. Botchew; Caissier: V. Stoyanow. Médecin: Dr. P. Pavlow.

Principaux industriels et commerçants. Nicolas Stefanow, moulin à vapeur. Marchands de céréales: Mordohiewi Frères, P. & L. Stamovi Frères, Iv. A. Dermendjyisky, Gheorghy Dimow Tailleurs: Gheorghy Kouzmanow, Nicolas Youroukew. Marchands de bois de combustion: Gheorghy Tsintsarsky, Zahary Laskow, Iv. Dermendjyisky, G. Mih-tzopolou, Stanowi Frères, Yordan Koschew, Iv. A. Dermendjyiski. Marchands de denrées coloniales, de ferronnerie et autres: Manol Nicolow, Ivan Iovkow. Agriculteurs: D. Ounterberg, Stamovi Frères, M. Hadjiyski, M. Sestrinsky, Hadji Christo Anghelow. Cordonniers: Iv. Minew, Stoyan Botchew, P. Djoukew, Koltcho Aynadjiew.

Sous-préfecture de Panagurischte.

Chef-lieu: Panagurischte Population: 9016 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 31.860 lev. Sous-préfet: P. Petrow. Juge de paix: P. Neycow.

Caisse agricole Contrôleur: G. Pantchew; Caissier: Chr. Gheschanow. Médecin: Dr. D. Stamatow. Pharmacien: Gheorghy A. Zaphirow. Inspecteur des écoles: П. Petcow.

Principaux industriels et commerçants. D. Ya. Hadji Dimitrow, photographe. N. G. Lissew, fabricant de bière et d'eaux gazeuses. Pierre Siméonow, magasin d'objets manufacturés. Todor S. Bagriyanow, maga-

нифактурни, книжарски, стъкларийни и др. стоки. Тодоръ Г. Х. Дулчовъ, вълнаръ, кръчмаръ и абаджия.

Пещерска околия.

Околийски градъ: Пещера. Народно-население: 4724 жители. Бюджетъ на градскій съвѣтъ, приходъ: 43789 лева. Окол. началникъ: П. Гуговъ. I миров. сѣдия: М. Ковачевъ. II миров. сѣдия: Хр. Партичевъ. Адвокати: М. Гачевъ, Д. Главиновъ.

Земледѣлческа касса. Контрольеръ: М. Пенковъ; Кассиеръ: Н. Маровъ.

Медицински лѣкари: Д-ръ Ив. Богуджиевъ, Хр. П. Топаловъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Въ гр. Брацигово, Винодѣлци: Никола А. Попповъ, Ат. Търпоманевъ, Бр. П. Ликоманови, Т. Костовъ, М. Гюлюметовъ. Земледѣлци и скотовъдци: Никола А. Попповъ, Г. Костовъ, Ат. Атанасовъ, Кр. Петлешковъ, Юр. Тодоричевъ. Шивачи: Д. Мише, Юр. Македонски. Кожухари: Н. Дамяновъ, Г. Манчевъ, Ат. Китаноглу. Табаци: Ат. Дойчевъ, Ив. Кокоданъ. Фабрики на брашно: Ат. Стоянкинъ, Г. Дамяновъ. Търговци на строителенъ материалъ: Ш. Бъчеваровъ, Ат. Търпомановъ, Ан. Поповъ, Хр. Бъчеваровъ, Бр. Павлови. Търговци на колониални манифактурни и други стоки: Никола А. Попповъ, Ат. Стоянкинъ, Бр. Павлови, Бр. Леджеви, Хр. Ш. Гюлюметовъ, Ат. Мечевъ, Юр. Попповъ, Д. Къичевъ, Хр. Бояновъ, живописецъ. Комиссионери: Д. Главиновъ & С-ие, Т. Костовъ, В. Гюлюметовъ. Производители на гюлово масло: Никола А. Попповъ, Бр. Павлови, Бр. Ликомановъ, Бр. Бъчварови, Ат. Търпомановъ, Хр. Ш. Гюлюметовъ, Д. Галиновъ, прѣдставителъ на Застрах Дружество „България“. К. Бабевъ, прѣдседателъ на спестовното дружество „Трудъ“. Ив. Ирмиевъ, прѣдседателъ на пчеларското дружество „Бръмъ“. Сапунари: Ат. Авраловъ, Д. Толувъ.

Въ гр. Пещера: Никола Гаджевъ, книжарница съ равни учебници и канцеларски принадлежности.

sin d'objets manufacturés, de verrerie et autres, librairie. Todor Hadji Loultchow, marchand de laines, d'abas et de vins.

Sous-préfect. de Peschtéra.

Chef-lieu: Peschtéra. Population: 4724 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 43.789 levs. Sous-préfet: P. Gougow. I juge de paix: M. Kovatchew. II juge de paix: Chr. Partitchew. Avocats: M. Gatchew, D. Glavinow.

Caisse agricole. Contrôleur: M. Pencow; Caissier: N. Marow.

Médecins: Drs. Borgoudjiew, Chr. P. Topalow.

Principaux industriels et commerçants. Ville de Bratzigowo. Marchands de vins: Nicolas A. Poppow, Ath. Terpomanev, P. Licomanovi Frères, T. Costow, M. Gulumetow. Agriculteurs et éleveurs de bétail: Nicolas A. Poppow, G. Kostow, Ath. Atanassow, Kr. Petlechkow, Yor. Todoritchen. Tailleurs: D. Misché, Yor. Makédonsky. Peaussiers: D. Poppow, Iv. Licomanow. Cordonniers: N. Damyanow, G. Mantchew, Ath. Kitano-glou. Tanneurs: At. Doytchew, Iv. Kokodan. Fabricans de farines: Ath. Stoyankin, G. Damyanow. Marchands de bois de construction: Sch. Botchévarow, At. Terpomanev, Ant. Poppow, Chr. Botchevarow, Pavlovi Frères. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufact. et autres: Nicolas A. Poppow, At. Stoyankin, Pavlovi Frères, Ledjewi Frères, Chr. Scht. Gulumetow, Ath. Metchew, Yord. Petcow, D. Kintchew. Chr. Boyanow, peintre. Commissionnaires: D. Glavinow & Cie, S. Costow, V. Gulumetow. Fabricants d'essence de roses: Nicolas A. Poppow, Pavlovi Frères, Licomanovi Frères, Botchévarovi Frères, At. Terpomanev, Chr. Scht. Gulumetow. D. Galinow, représentant de la société d'assurances „Bolgaria“. C. Babew, président de la société d'épargnes „Troud“. Iv. Irmiw, président de la société d'apiculture „Brm“. Fabricants de savons: At. Avramow, D. Toluw.

Ville de Peschtéra: Nicolas Gadjew, librairie et papeterie.

Трънскій окръгъ. — Département de Trin.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Площта въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Трънска . . .	1	70	—	71	1	15	16	857,8	4229	32369	Trin
Царибродска . . .	1	62	—	63	1	10	11	648,1	3532	24115	Tzaribrod
Бръзничка . . .	1	64	—	65	1	8	9	624,5	3012	22764	Breznik
Всичко . . .	3	196	—	199	3	33	36	2130,4	10773	79248	Total

Распределение на населението по вѣроисповѣданіе.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мусулм. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholig.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Трънска	32361	—	1	7	—	32369	Trin
Царибродска	23900	190	13	7	5	24115	Tzaribrod
Бръзничка	22691	63	2	8	—	22764	Breznik
Всичко	78952	253	16	22	5	79248	Total

Земледѣлие. И въ тоя окръгъ земледѣлието съставлява главния помилкъ на населението. Въ плодородно отношение първо мѣсто държи Бръзничката околия, второ Царибродската и слѣдъ нея Трънската. Понеже въ Бръзничката околия повечето земята е черноземъ и песъчливо-глиниста то и произведенитѣ отъ нея културни растения вирѣятъ добръ и възнаграждаватъ труда на земледѣлца. Това не може да се каже за Трънската и Царибродската околии, защото почвата въ тѣзи околии е повечето камениста и песъчливо-глиниста, а и климатътъ е по студенъ. Въ този окръгъ се произвежда: ечмикъ, овѣсъ, ражъ и царевица; нарѣдко се срѣща пшеница. Обработванieto на почвата става пакъ съ първобитното орало Окръжниятъ съвѣтъ рѣши впрочемъ прѣзъ тѣзгодишната си сессия купуванието на

Agriculture. Dans ce département l'agriculture constitue la principale occupation de la population. Au point de vue de la fertilité, nous citons en premier lieu l'arrondissement de Breznik et en second lieu ceux de Tzaribrod et de Trin. Dans le premier de ces centres agricoles, le sol se compose de terre noire et sablonneuse argileuse, les récoltes récompensent le paysan de ses peines; dans les derniers, l'agriculture est moins florissante, le sol étant tantôt pierreux, tantôt sablonneux argileux, et le froid s'y faisant sentir davantage. On y remarque l'orge, l'avoine, le seigle et le maïs; on y voit rarement le froment. Le labourage de la terre a lieu suivant les méthodes les plus primitives. Le Conseil départemental a pourtant voté cette année les sommes

едно известно число земеделчески орж-
дия отъ нова система заедно съ при-
надлъжителитѣ имъ, които ще се раз-
дадатъ и въ тритѣ околии. Разнитѣ
житни земеделчески произведения въ
Трънската и Царибродската околии едва
ли удовлетворяватъ нуждитѣ на насе-
лението, и слѣдователно никакъвъ из-
носъ не става. Отъ Брѣзничката околия
само се изнасятъ прѣвъ годината около
600000 килогр. житни произведения за
Трънъ, Царибродъ и София. Стойността
на изнесенитѣ продукти възлиза при-
близително на 90,000 лева.

Слѣдующата таблица показва при-
близително количеството на годишната
реколта, въ килограмми.

nécessaires pour l'achat d'un certain
nombre de nouveaux instruments ara-
toires avec leurs accessoires, qui se-
ront repartis dans les trois arrondisse-
ments. Les produits agricoles des ar-
rondissements de Trin et Tzaribrod
suffisent à peine à la consommation
locale, il n'y a pas d'exportation.
L'arrondissement de Bréznik seul ex-
porte 600,000 kilogrammes environ de
céréales par an à Trin, Tzaribrod et
Sophia, d'une valeur de 90,000 levs
environ.

Le tableau suivant indique la quan-
tité approximative de la récolte an-
nuelle, en kilogrammes:

Околии Arrondissements	Въ килограмми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Яченикъ Orge	Ржжъ Seigle
Трънска Trin	1,808,467	253,184	874,357	730,019
Брѣзничка Breznik	3,350,000	—	980,000	—
Царибродска Tzaribrod . .	2,250,000	1,200,000	1,000,000	—
Всичко	7,408,467	1,453,184	2,854,357	730,019

Въ килограмми — En kilogrammes					Околии Arrondissements
Овесъ Avoine	Просо Millet	Кълчища Chanvre	Фий Vesce	Съно Foin	
448,642	3,300	9,016	—	6,222,500	Trin Трънска
—	—	15,000	—	1,500,000	Breznik Брѣзничка . .
1,500,000	—	10,000	—	3,000,000	Tzaribrod Царибродска
1,948,642	3,300	34,016	—	10,722,500	Total

Тютюнъ. Тютюнъ, лѣнъ, памукъ,
сусамъ, анасонъ, макъ и пр. се не про-
извеждатъ въ този окръгъ. Само тютю-
нъ се сѣе тука тамъ, и то колкото
за дѣчение на добитъка; също и лѣнъ
колкото за нуждитѣ на производителитѣ.

Лозарство. Само въ гр. Царибродъ
и въ нѣкои близки до него села има
лозя, отъ които се произвежда ежегодно до
100000 литри вино и 20000 литри ра-
кия. Въ Трънската околия приготв-

Табас. Le tabac, le lin, le coton,
le sésame, l'anis, le pavot et autres ne
se produisent pas dans le département.
On sème du tabac en quantité néces-
saire pour la guérison du bétail, et du
lin pour les besoins des cultivateurs
eux-mêmes.

Viticulture. Des vignobles
existent seulement à Tzaribrod; et quel-
ques villages avoisinants, qui donnent
approximativement par an 100,000 li-
tres de vin, et 20,000 litres d'eau de

ляватъ до 6,200 литри ракия отъ диви
круши.

Градинарство. Съ произвеждането
на разни зеленчуци се занимава твърдѣ
малка частъ отъ населението, защото
такивато не вирѣятъ добръ по причина
на студения климатъ, и на почвата, по
голяма частъ отъ която е камениста.
Голѣмо колич. зеленчуци се внася отъ
Сливница за нуждитѣ на населението.

Овощарство. Прѣди 3—4 години
развъждането на овощни дървета не
сѣществуваше почти въ този окръгъ,
нѣ отъ тогава насамъ дървета и фи-
данки прѣнесени отъ Кюстендилъ сѣ
били посадени въ Трънъ и въ Цари-
бродъ както и въ Желюшката община.
Въ тия мѣста около 30 декара сѣ по-
садени, нѣ дърветата сѣ млади и не
даватъ още плодове.

Копринарство. Този отрасълъ почти
никакъ не е познатъ въ този окръгъ,
защото липсватъ черничеви дървета
за хранението на коприненитѣ буби.
Мѣрки сѣ взети за посаждането на
такива дървета. Прѣвъ 1896 година
сѣ направили единъ опитъ съ 30 грам.
бубено семе. Бубитѣ сѣ били хранени
отъ листята на черничеви фиданки,
които се намиратъ въ пенинеритѣ, нѣ
и тѣ сѣ били недостатъчни за тия 30
грама семе; и сѣ се добили 23 кило-
грама пашкули.

Пчеларство. Въ цѣлия окръгъ има
9664 кошари съ пчели и прѣвъ годи-
ната се искарева отъ тѣхъ приблизително
17,600 килогр. медъ и 3,205 килогр.
восъкъ. Цѣната на 1 килогр. медъ е
50—60 ст., а на восъка 3 1/2—4 лева.

Гори. Горитѣ сѣ подраздѣлени на
три категории: държавни, общ. и частни,
и заематъ едно пространство отъ 921536
декара, разпрѣдѣлени както слѣдва:

vie. Dans l'arrondissement de Trin on
prépare environ 6,200 litres d'eau de
vie avec des poires sauvages.

Jardins potagers. Cette cul-
ture est assez insignifiante à cause de
la rigueur du climat et du sol en grande
partie pierreux; on importe une grande
quantité de légumes de Slivnitza pour
les besoins de la population.

Jardins fruitiers. Avant
3—4 ans la culture des fruits n'exis-
tait presque pas dans ce département;
mais depuis lors des arbres et des
plants importés de Kustendil ont été
plantés à Trin et à Tzaribrod ainsi
qu'à la commune de Jeliuscha; dans
ces endroits 30 décares environ sont
plantés, mais les arbres sont encore
jeunes et ne donnent pas encore de fruits.

Sériciculture. Elle n'existe
pas dans ce département vu le manque
de mûriers pour la nourriture des vers
à soie. Des mesures sont prises pour
la plantation de mûriers. En 1896 on
a fait un essai avec 30 grammes de
graines de vers-à-soie, que l'on a nourris
avec les feuilles des jeunes mûriers des
pépinières, qui ont été pourtant in-
suffisantes même pour ces 30 grammes
de graines. On en a obtenu 23 kilo-
grammes de cocons.

Apiculture. Il existe dans le
département 9,664 ruches d'abeilles.
On en obtient annuellement 17,600 ki-
logrammes environ de miel et 3,205
kilogr. de cire. Un kilogr. de miel est
vendu sur place de 50 à 60 centimes
et la cire de 3,50 à 4 levs.

Forêts. On distingue trois sortes
de forêts: les forêts de l'état, celles
des communes et celles des particuliers.
Elles occupent une superficie de 921,536
décares et sont reparties comme il suit:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant à			Всичко Total	Arrondissements
	Държавата l'Etat	Общинитѣ communes	Част. лица particu- liers		
Трънска	55460	185850	125027	366337	Trin
Царибродска	108300	145690	194740	448730	Tzaribrod
Брѣзничка	19000	17085	70384	106469	Breznik
Всичко	182760	348625	390151*	921536	Total

*) Въ тия цифри влизатъ и монас-

*) Dans ces chiffres sont compris

тирските, черковните и училищните гори.

Отъ разнитѣ видове дървета първо мѣсто държатъ въ тия гори дъбътъ и букътъ.

Въ окръжието има 5 пепиниери съ 2 1/2 милиона фиданки годни за разсаждане: има още 3 училищни разсадени градини въ Клисуре, Врабча и Раяновци. Взетитѣ мѣрки за прорѣжданieto, чистението и пр. на 7150 декари гори сж дали твѣ дѣ добри резултати.

Скотовѣдство. Послѣ земледѣлието, скотовѣдството стои на първо мѣсто; обаче и за неговото повдигане почти нищо не е направено въпрѣки старанията на окръжния съвѣтъ. И за коневѣдството сжщо сж послѣдвали твърдѣ малки подобрения, при всичко че правителството е имало грижата да купи жребци, а Военното Министерство е рѣшило да си набавя съ конѣ за армията отъ мѣстна порода и съ доста високи цѣни.

Слѣдующата таблица показва количеството на едрия и дребенъ добитѣкъ въ Трънски окръгъ прѣзъ 1896 год.

Околии Arrondissements	Конѣ Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffles	Волове, крави, телеца Bœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Трънска. Trin	3728	12	47	6	11844	74106	21179	6701	—	—
Царибродска. Tzaribrod	2594	3	14	7	10212	81977	12592	6687	—	—
Брѣзникска. Breznik	3637	24	50	385	7126	94594	3662	6073	—	—
Всичко Total	9959	39	111	398	29182	250677	37433	19461	—	—

Занаяти, индустрия и търговия. Въ голѣмъ размѣръ развита търговия въ окръжието нѣма и тя съставлява поминѣка на една малка частъ отъ населението. Износната търговия се състои отъ: добитѣкъ, вълна, масло, сирене, кожи, твърдѣ малко изработени мѣстни издѣлѣя и килими работени въ Царибродъ; а вносната отъ: солъ, вино, газъ, спиртъ, сапунъ, вълнени и памучни материи и разни тоалетни нѣща.

les forêts appartenant aux églises, aux monastères et aux écoles.

Les essences principales de ces forêts sont: le chêne et le hêtre.

Il existe dans le département 5 pépinières, où croissent 2 1/2 millions de plants propres à être transplantés; trois écoles forestières ont été créées à Klissoura, Vrabtcha et Rayanovtzi. Certaines mesures pour régulariser les coupes appliquées sur environ 7.150 décares sont donné de très-bons résultats.

Elevage de bétail. Après l'agriculture, l'élevage du bétail tient la première place; presque aucune amélioration n'a été faite jusqu'à présent dans cette branche malgré les efforts du conseil départemental. L'élevage du cheval a aussi vu peu de perfectionnements, bien que le gouvernement se soit occupé de l'achat d'étalons, et que le ministère de la guerre ait décidé de se fournir de chevaux pour l'armée parmi ceux de la principauté à des prix assez élevés.

Le tableau suivant fait connaître la quantité de bétail qui existait dans le département en 1896:

Въ окръга има двѣ митници: Царибродската и Дъсчено-Кладенската; послѣдната съ единъ митарственъ пунктъ Власинския. Прѣзъ тѣзи двѣ митници за 1894 год. е внесена стока за 846179 лева, а за 1895 год. за 552918 лева; а е изнесена прѣзъ 1894 г. за 318710 лева, а прѣзъ 1895 год. за 105368 л.

Занаяти. Въ този окръгъ има слѣдующитѣ занаяти: шивачески, обушарски, платнарски, кожухарски, керемитчийски, килимджийски, бакалски, кръчмарски, фурнаджийски, бѣчварски, дограмаджийски, дюлгерски и пр. Послѣднитѣ два занаята стоятъ на първо мѣсто, защото 60 на 100 отъ тия занаятчи отиватъ прѣзъ лѣтото да работятъ по разни мѣста въ вътрѣшността на Княжеството, а другитѣ 40 на 100 въ Сърбия и Ромѣния и се връщатъ съ една печалба отъ 100 до 500 л. всеки единъ. Числото на тия занаятчи прѣзъ 1896 год. се възкачи на 3560 души, 2660 отъ които Трънчани, а 900 Царибродчани.

За напрѣдъ се има добра надѣжда отъ килимджитѣ и грънчаритѣ: първитѣ, защото произведенията имъ лесно се харчатъ въ България, а особено въ София, а вторитѣ защото, по распорѣжданieto на правителството, се е открило едно грънчарско училище, въ което сегашнитѣ грънчари ще могатъ да се научатъ да усъвършенствуватъ издѣлѣята си.

Въ окръга има 698 воденици, 616 отъ които сж съ по 1—2 камѣка, а остатѣка съ по 5—6. Водата е вдигателната сила на тия воденици, които сж отъ старата система.

Народно просвѣщение. Въ слѣдующата таблица е показано числото на основнитѣ и класнитѣ училища, на ученицитѣ, на учителитѣ и учителкитѣ, за всяка една околия отдѣлно:

vers tissus de coton et de laine et différents objets de toilette

Il existe dans tout le département deux douanes, celles de Tzaribrod et de Deschtcheno-Kladenetz; cette dernière a un point douanier aussi à Vlasina. La valeur des marchandises importées en 1894 par ces deux douanes s'élevait à 846,179 levs, et en 1895 à 552,918 levs. En 1894 ont été exportées par ces mêmes douanes des marchandises d'une valeur de 318,710 levs et en 1895 de 105,368 levs.

Métiers. On remarque dans ce département des tailleurs, des cordonniers, des drapiers, des peaussiers, des fabricants de briques, des fabricants de tapis, des épiciers, des aubergistes, des boulangers, des tonneliers, des charpentiers, des maçons etc. Parmi ces métiers ceux de charpentier et de maçon occupent la première place, car 60 100 se rendent à l'intérieur de la principauté pour travailler pendant l'été, le reste 40 100 se rend en Serbie et en Roumanie; et au retour dans leurs foyers ils ont gagné chacun de 100 à 500 frs Le nombre de ces charpentiers et maçons, en 1896, s'élevait à 3,560 hommes, dont 2,660 originaires de Trin et 900 de Tzaribrod.

Les marchands de tapis et les potiers promettent de bons résultats pour l'avenir. Les premiers débitent facilement leurs marchandises en Bulgarie et surtout à Sophia, les seconds ont été encouragés par le gouvernement, qui vient de fonder une école céramique, où les fabricants actuels pourront perfectionner leur manière de travailler.

Il existe aussi dans le département 698 moulins, parmi lesquels 616 sont à 1—2 meules et le restant à 2—6 meules. L'eau est le moteur de ces moulins d'un système tout primitif.

Instruction publique. Les tableaux ci-dessous indiquent le nombre des écoles primaires et secondaires, des élèves, ainsi que celui des instituteurs et institutrices, par arrondissement:

Първоначални училища. — Ecoles Primaires.

Околии	Числото на първонач. учил. écoles primaires			Числото на: Nombre de:			Числото на: Nombre de:			Arrondissement.
	Училища Maîtres	Училища Maîtres.	Всичко Total	Момчета Garçons	Момичета filles	Всичко Total	Момчета Garçons	Момичета filles	Всичко Total	
Трънска	47	67	3	70	2017	401	2418			Trin
Царибродска	37	45	3	48	1523	203	1726			Tzaribrod
Бръзничка	53	67	2	69	1862	292	2154			Breznik
Всичко	137	179	8	187	5402	896	6298*)			Total

*) Числото на учениците които задължително трябва да посещават училищата възлиза на 8027, от които 6064 момчета и 2023 момичета.

Във този окръг и момчетата и момичетата посещават едни и същи училища.

*) Le nombre des élèves qui durant l'année scolaire 1895—1896 devaient fréquenter les écoles primaires s'élevait à 8,087, dont 6,064 garçons et 2,023 filles.

Dans ce département les garçons et les filles fréquentent les mêmes écoles.

Класни училища. — Ecoles secondaires.

Околии	Числото на Nombre de				Числото на Nombre de				Arrondissement
	Училища Ecoles	Училища Maîtres	Училища Maîtres.	Всичко total	Момчета Garçons	Момиче. Filles	Всичко Total		
Трънска	2	10	3	13	231	50	281	Trin	
Царибродска	2	4	2	6	105	8	113	Tzaribrod	
Бръзничка	2	7	2	9	159	37	196	Breznik	
Всичко	6*)	21	7	28	495	95	590	Total	

*) Отъ тия шестъ училища три са за момчета, а другитѣ три за момичета, т. е. въ всѣка една околия, по 1 училище за момчетата и 1 за момичетата.

По-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци Окръженъ бюджетъ, приходъ: 63349. Окръженъ градъ: Трънъ. Народнонаселение: 3662 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 27090 лева. Окръженъ управителъ: Ап. Ливковъ.

Съдилища. Трънски окръгъ съдъ: Прѣдсѣдателъ: К. Хамамджиевъ. Членове: Хр. Станоевъ, М. Паневъ, Д-ръ Д. К. Богазли. Съд. слѣдователи: Ник. Чехларовъ, П. Попповъ. Нотариусъ: К. Бербенко. Прокуроръ: Ц. Хр. Селвелиевъ. Помощникъ: Янаки Илиевъ. Директоръ на Трънския окръж. затворъ: П. Стоилковъ. Лѣкаръ: Д-ръ Начи. Мировий съдия: Н. П. Димитровъ. Адво-

*) Sur ces 6 écoles trois sont pour garçons et trois pour filles, c'est-à-dire dans chaque arrondissement 1 école pour garçons et 1 école pour filles.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget du département, recettes: 63.349 lev. Chef-lieu du département: Trin Population: 3662 habitants. Budget de la munic., recettes: 27090 lev. Préfet: Ap. Lincow.

Tribunaux. Tribunal de Ière Instance de Trin. Président: C. Hamamdjiew. Juges: Chr. Stanow, M. Panew, Dr. C. Bogazly. Juges d'instruction: N. Tchehlarow, P. Poppow. Notaire: C. Berbenco. Procureur: Ts. Chr. Selveliew. Substitut: Yanaki Iliew. Directeur de la prison départementale de Trin: P. Stoïlow. Médecin: Dr. Natchi. Juge de paix: N. P. Dimitrow.

кати: Ат. Тричковъ, Георги Ивановъ, Ст. Ангеловъ, Петръ П. Въжаровъ, Н. П. Петровъ, Н. Цѣновъ, С. Г. Календаровъ, Г. Д. Ездимирски.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: М. Урвановъ. Кассиеръ: П. Попповъ.

Медицински лѣкари: Д-ръ Д. М. Михайловъ, П. Начевъ. Ветеринаръ: Т. Г. Бессарабовъ. Аптекарь: С. Лихтенщейнъ. Учил. insp.: Т. Стоилковъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Алекси П. Топшковъ, търговецъ на тютюни и колониални стоки. Бр. Шойлеви, търговци на добитъкъ. Бр. Бабичеви, търговци на добитъкъ. Василь Попъ Василиевъ, шив. и складъ отъ разни материи. Глишо Цвѣтковъ & С-ие, търговци на колониални, ахтарски, желѣзарски, стѣкларийни стоки, на жива стока и произведенията имъ и храни. Димитръ Карадимчевъ, книжарница и печатница. Захария Попъ Ивановъ, търговецъ на манифактура, памуци прѣжди и на сурови кожи. З. И Мисловщички, търговецъ на колониални, манифактурни, стѣкларийни, желѣзарски стоки и складъ отъ дървенъ материалъ за постройкы. Михо М. Пѣевъ, търговецъ на разни колониални, манифактурни, стѣкларийни, ахтарски, желѣзарски и др. стоки. Никола Аврамовъ, голѣтъ складъ отъ разни желѣзарски стоки, и дървенъ строителенъ материалъ. Никола Груевъ, шивачъ и магазинъ съ готови дрѣхы и материи. Петръ Ивановъ, съдържателъ на хотелъ „Цариградъ“. Рангелъ П. Димитровъ, притѣжателъ на хотелъ „Царибродъ“. Цвѣтко М. Топшковъ, книжарница и папeteria. Юрданъ П. Ташовъ, търговецъ на колониал. и стѣкларийни стоки, на сурови кожи, вълна, лой, воскъ, тютюнъ и пр.

Царибродска околия.

Околийски градъ: Царибродъ. Народнонаселение: 2304 жит. Бюджетъ на градския съветъ, приходъ: 16880 лева. Околийски началникъ: Е. Начовъ. Мировий съдия: Георги Шонтовъ. Адвокати: Д. П. Сестримски.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Ив. Панайотовъ. Кассиеръ: С. М. Бошняковъ. Учил. инспекторъ: Т. Стоилковъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Братия Спасови, търговци на колониални, желѣзарски, стѣкларийни и манифактурни стоки. Вълчовъ и Кос-

Avocats: Athanase Tritchkow, Gh. Ivanow, St. Anghelow, P. P. Vajarow, N. P. Petrow, N. Tsenow. S. G. Kalendarow, G. Ezdimirsky.

Caisse agricole. Contrôleur: M. Ourzanow; Caissier: P. Poppow.

Médecin: Drs. D. M. Mihailow, P. Natchew. Vétérinaire: T. Gh. Bessarabow. Pharmacien: C. Lihtenstein. Inspecteur des écoles: T. Stoïlow.

Principaux industriels et commerçants. Alexis P. Toschkow, marchand de tabacs et de denrées coloniales. Schoïlevi frères, marchands de bétail. Babitchévi frères, marchands de bétail. Vassil Popp Vassiliew, tailleur et dépôt de diverses étoffes. Glischo Tzvetcow & Cie, marchands de denrées coloniales, de ferronnerie, de verrerie, de bétail et ses produits, et de céréales. Dimitri Karadimtchew, libraire et imprimeur. Zacharia Popp Ivanow, marchand d'objets manufacturés, de cotonnade, de fils et de peaux brutes. Z. I. Mislovstchitchky, marchand de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de ferronnerie, de verrerie et dépôt de bois pour construction. Miho M. Pēyew, marchand de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de verrerie, de mercerie, de ferronnerie, etc. Nicolas Avramow, grand dépôt de ferronnerie et de bois pour construction. Nicola Grouew, tailleur et magasin d'habits confectionnés et d'étoffes. P. Ivanow, entrepreneur de l'hôtel „Tsarigrad“. Ranghel P. Dimitrow, propriétaire de l'hôtel „Tsaribrod“. Tzvetco M. Toschkow, libraire et papetier. Yordan P. Taschow, marchand de denrées coloniales, de verrerie, de peaux brutes, de laine, de suif de cire, de tabac, etc.

Sous-préfet. de Tzaribrod.

Chef-lieu: Tzaribrod. Populat.: 2304 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 16,880 lev. Sous-préfet: E. Natchow. Juge de paix: Georghy Schontow. Avocat: D. P. Sestremsky.

Caisse agricole. Contrôleur: Iv. Panayotow; Caissier: S. M. Boschniakow. Inspecteur des écoles: T. Stoïlow.

Principaux industriels et commerçants: Spassovi Frères, marchands de denrées coloniales, de ferronnerie, de verrerie et d'objets manu-

товъ, търговци на колониални и манифактурни стоки. Бр. Симо & Яначко Соколови, търговци на колониални стоки, комисионери и притъжатели на хотелъ „Велико Търново“. Георги Миновъ, магазинъ съ колониални, стъкларийни стоки, тютюни, и папeteria. Коста Яначковъ, магазинъ съ разни колониални и стъкларийни стоки. Младенъ Гоговъ, магазинъ съ разни колониални и стъкларийни стоки. Нако П. Даскаловъ, комисионеръ-експедиторъ.

Брѣзничка околия.

Околийски градъ: Брѣзникъ. Народонаселение: 3249 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 17170 лева. Околийски началникъ: К. Лаловъ. I мировий съдия: П. Димитровъ. II миров. съдия: Кир. Василиевъ. Адвокати: Ив. Алексиевъ, М. Дуровъ, А. Пушевъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: А. Микевъ. Кассиеръ: Мих. Попъ Георгиевъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Димо Янакиевъ. Уч. инспекторъ: Т. Стоилковъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: търговци на колониални и разни други стоки: К. Кафеджийски, Г. Бунджукъ, Д. Михайловъ, М. Илиевъ, В. Михайлковъ. Манифактураджии: Ив. Шейчовъ, Мл. Калевъ, Г. Кафеджийски. Хотелджии: К. Микевъ, Ст. Гълъбовъ.

facturés Beltchow & Costow, marchands de denrées coloniales et d'objets manufacturés Simo & Yanatchko Sokolov: frères, marchands de denrées coloniales, commissionnaires et propriétaires de l'hôtel „Vélico Tirnovo“. Yorghy Minow, magasin de denrées coloniales, de verrerie, de tabac et de papeterie. Kosta Yanatchkow, magasin de denrées coloniales et de verrerie. Mladen Gogow, idem. Nako P. Daskalow, commissionnaire-expéditeur.

Sous-préfecture de Breznik.

Chef-lieu: Breznik. Populat.: 3249 habitants. Budget de la Municipalité, recettes: 17,170 levs. Sous-préfet: C. Lalow. I Juge de paix: P. Dimitrow. II Juge de paix: C. Vassiliew. Avocats: Iv. Alexiew, M. Dourow, A. Pouschew.

Caisse agricole. Contrôleur: A. Mikew; Caissier: M. Popp Georghiew. Médecin: Dr. Dimo Yanakiew. Inspecteur des écoles: T. Stoilkow.

Principaux industriels et commerçants: Marchands de denrées coloniales et de divers articles: К. Kafé Ijyisky, Yor. Boundjoukow, D. Mihailow, M. Piew, V. Mihalcow. Marchands d'objets manufacturés: Iv. Peytchov, Mladen Kalew, Yor. Kafédjyisky. Hôteliers: K. Mikew, St. Goloubow.

Търновский округъ. — Département de Tirnowo.

Околии	Числото на населениѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колеби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Търновска.	1	33	31	65	1	29	30	720,4	9257	52062	Tirnowo
Еленска.	1	52	205	258	1	27	28	1397,1	8176	39008	Eléna
Г.-Орѣховска.	2	25	—	27	2	25	27	766,1	7721	44295	G.-Oréhovitza
Павликянска	—	33	—	33	—	31	31	693,9	5509	36543	Pavlikeny
Трѣвненска.	1	—	150	151	1	11	12	315,9	2459	14576	Trevna
Дрѣновска.	1	20	53	74	1	11	12	246,3	2232	13804	Drénovo
Кесаровска.	—	66	2	68	—	18	18	617,4	4005	23875	Kessarévo
Всичко.	6	229	441	676	6	152	158	4757,1	39359	224163	Total

**Распределение на населението по вѣроисповѣданіе.
Population par religion.**

Околии	Правосл. Orthod.	Мусул. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholiqu.	Арменци Arméniens	Разни Divers	Всичко Total	Arrondis.
Гор.-Орѣховска.	42127	2125	—	35	—	8	44295	G.-Oréhov.
Дрѣновска.	13615	184	—	5	—	—	13804	Drénovo
Еленска.	32090	6910	—	6	—	2	39008	Eléna
Кесаровска.	15999	7876	—	—	—	—	23875	Kessarévo
Павликянска.	33016	3514	—	5	—	8	36543	Pavlikény
Трѣвненска.	14575	1	—	—	—	—	14576	Trevna
Търновска.	49972	1939	27	94	—	30	52062	Tirnowo
Всичко.	201394	22549	27	145	—	48	224163	Total

Земледѣлие. Земледѣлието е главния поминѣкъ на населението, нѣ достатъцитѣ му сѣ голѣми, защото почвата се обработва по примитивенъ начинъ и защото съобщенията не сѣ лесни. Впрочемъ, Министерството на Търговията и Земледѣлието употребява голѣми усилия за подобрене начина на обработване земитѣ, а една желѣзнопътна линия ще съедини, слѣдъ малко врѣме, Старо-Българската столица съ София отъ една страна и съ Варна и Руссе отъ друга.

Agriculture. L'agriculture est la ressource principale du département. Les procédés de culture encore primitifs et le manque de communications, sont de graves inconvénients; mais d'une part le ministère de l'Agriculture fait de grands efforts pour améliorer les procédés agricoles et d'autre part une ligne de chemin de fer va mettre en communications la ville sainte de Bulgarie avec Sophia d'une part et de l'autre avec Varna et Rousse.

Срѣдната годишна реколта на разни видове храни и фуражи е показано въ слѣдующата таблица, въ килограми:

Le tableau suivant indique en kilogrammes la quantité approximative annuelle de diverses céréales et fourrages:

Околии Arrondissem.	Въ килограми — En kilogrammes				
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячменикъ Orge	Ржъ Seigle	Овесъ Avoine
Търнов. Tirnowo	14,020,000	1,000,000	3,500,000	250,000	1,500,000
Еленска Eléna	7,060,000	1,000,000	1,200,000	500,000	3,000,000
Г.-Орѣх. G.-Pr.	15,006,264	3,000,000	4,000,000	200,000	500,000
Павлик. Pavlik.	17,203,520	6,103,760	5,800,000	3,500,000	600,000
Трѣвн. Trevna	1,500,000	50,000	150,000	200,000	800,000
Дрѣнов Drénov.	2,500,000	211,000	250,000	1,000	600,000
Кесаров. Kes.	5,430,620	1,560,425	3,506,380	450,764	1,535,561
Всичко Total.	62,720,404	12,925,185	18,406,380	5,101,764	8,535,561

Въ килограми — En kilogrammes						Arrondissem. Околни
Просо Millet	Смѣсъ Melangés	Рапица Colza	Тютювъ Tabac	Сѣно Foin	Фий Vesce	
200,000	150,000	—	59,500	2,750,000	1212010	Tirnovo Търн.
10,000	200,000	—	2,000	2,000,000	350000	Eléna Елена
300,000	400,000	20,000	8,212	2,590,000	1959300	G.-Oréh.Г.-Ор.
835,410	921,330	863,570	2,415	3,148,270	1066278	Pavlik. Павл.
—	200,000	—	—	675,000	1000	Trevna Тръвна
—	30,000	—	5,238	1,636,617	49600	Drenovo Дрън.
25,060	—	—	4,088	1,254,260	190280	Kessar Кесар.
1,370,470	1,901,330	883,570	81,463	14,054,147	4818468	Total

Тютювъ. Въ Търновското окръжие ежегодно се посѣва съ тютювъ около 40—50 хектара. Числото на тютюнопроизводителитѣ прѣвъз 1896 год. възлиза на 259 души, а на фабрицитѣ въ които се приготвя тютюна за пушение е било: 10, отъ които 3 въ гр. Дръново, 2 въ гр. Търново, и 5 въ гр. Горн-Орѣховица. Изработеното въ тѣзи фабрики количество тютювъ, прѣвъз сжщата година възлиза на 91.699 клгр. и за бандеролно право ся е платило на държавното съкровище една сума отъ 682.743 лева и 40 ст.

Лозарство. Почвенитѣ и климатически условия сж отъ най-благоприятнитѣ за лозарството, което е много развито въ тоя окръгъ. Гроздето е добро, нъ приготвението на виното не се извършва както трѣбва.

Срѣдната годишна беридба е показана въ слѣдующата таблица въ литри:

Околни	Въ килограм. — En kilogram.			Arrondissements
	Вино Vin	Ракія Eau-de-vie	Оцетъ Vinaigre	
Търновска	10,080,000	450,000	100,000	Tirnovo
Еленска	2,700,000	130,000	2,000	Elena
Гор.-Орѣховска	5,876,400	332,417	81,950	Gor.-Oréhovitza
Павликенска	2,604,000	136,980	14,775	Pavlikeny
Тръвненска	600,000	100,000	2,000	Trevna
Дръновска	280,875	35,874	30,900	Drenowo
Кесаровска	936,000	37,650	10,000	Kessarewo
Всичко	23,077,275	1,222,921	241,625	Total

Градинарство и овощарство. Слѣд земледѣлието, градинарството състав-

Tabac. On compte dans ce département de 40 à 50 hectares plantés de tabac. 259 cultivateurs se livrèrent en 1896 à cette culture. Le tabac était préparé en 1896 dans 10 fabriques à savoir: 3 à Drenovo, 2 à Tirnowo et 5 à Gorna Oréhovitza. Ces diverses fabriques ont produit durant la même année 91 699 kilog. de tabac, sur lesquels le fisc a perçu une somme totale de frs. 682.743, 40 cent

Viticulture. Les conditions du sol et du climat sont des plus favorables à cette culture qui est très développée dans le département. Le raisin est bon, mais la préparation du vin laisse à désirer.

Le tableau suivant indique en litres la récolte moyenne annuelle.

Jardins potagers et fruitiers. Après l'agriculture c'est le jar-

зена поминъка на населението въ Еленската, Кесаровска и Търновска околии. Всяка година отъ 8—10000 градинари заминаватъ за Ромъния, Сърбия, Турция, Австро-Венгрия и Руссия.

Нѣма съмнение че новитѣ съобщения прѣвногo ще съдѣйствуватъ за развитието на градинарството и на овощарството, тъй като имъ ся отварятъ нови пазари, гдѣто ще могатъ ефтино да се прѣнасятъ по желѣзницитѣ и се продаватъ произведенията на тия отрасли на земледѣлието.

Копринарство. Прѣди 25 години копринарството се е намирало въ най-цѣвтущото си положение и съставляваше единъ источникъ за поминъка на мнозина стопани въ този окръгъ.

Прѣвъз 1896 година сж били отгледвани само 16 1/2 унци бубено семе и ся е получило 900 килогр. пашкули, срѣдната цѣна на които е била 2 лева 20 ст. оката.

Гори. Горитѣ въ Търновскій окръгъ захвататъ едно пространство отъ около 1.292.524 декара, разпрѣдѣлени както слѣдва:

Околии	Гори принадлежащи на — Forêts appartenant à					Всичко Total	Arrondissem.
	Държавата. à l'Etat	Общинитѣ Communes	Частни лица à des partic.	Църкви à des Eglises	Училища aux Ecoles		
Търновска	5000	34097	101847	193	751	141818	Tirnovo
Еленска	—	47334	52272	—	3802	103408	Eléna
Г.-Орѣховска	358000	121961	84013	—	660	564634	G.-Oréh.
Павликенска	—	9356	82672	—	845	92873	Pavlikeny
Дръновска	—	20	24267	90	31	24408	Drenowo
Тръвненска	160000	27994	40930	400	776	230100	Trevna
Кесаровска	9600	87142	37481	—	1060	135283	Kessarewo
Всичко	532600	327904	423482	613	7925	1292524	Total

Наъ горитѣ въ окръга прѣобладаватъ главно: букътъ и джбътъ, и подиръ тѣхъ слѣдватъ, въ по малкъ размѣръ, габърътъ, липата, ясенътъ, яворътъ, тополата, елхата, върбата и пр.

Отъ държавната гора нарѣчена „Сакаръ-Балканъ“, която има едно пространство отъ 10.930 декара, се искарватъ дълги и дебели дъбови дъски, които се продаватъ въ гр Варна и употребаватъ за корабостроение. Пространството на младитѣ гори възлиза на 5904 декара, посадани съ яворови, липови, салкамови и брѣстови фиданки.

dinage qui est le plus en honneur parmi les habitants des arrondissements d'Elena, Kessarewo et Tirnowo. De 8 à 10.000 jardiniers se rendent chaque année en Roumanie, Serbie, Turquie, Autriche-Hongrie et Russie.

Nul doute que les nouvelles voies de communication ne contribuent sensiblement au développement de cette branche, grâce aux nouveaux débouchés qu'elles lui créeront.

Sériciculture. Cette industrie était il y a 25 ans dans l'état le plus florissant et constituait une importante ressource pour les habitants du département.

On n'a cultivé en 1896 que 16 1/2 onces de semence qui ont donné 900 kilogrammes de cocons d'une valeur moyenne de 2 frs. 20 l'ocque.

Forêts. La superficie des forêts dans le département est de 1.292.524 décares environ repartis comme suit:

Les essences principales sont: le hêtre, le chêne, en plus petite quantité le tilleul, le charme, le frêne, le platane, le peuplier, le saule. l'aulne etc.

La forêt dite „Sakar-Balkan“ d'une étendue de 10930 décares et qui appartient à l'Etat, fournit de longues planches de chêne, bien épaisses qui sont exportées à Varna, où elles sont employées aux constructions des navires.

L'étendue des jeunes forêts s'élève à 5904 décares. On a planté des platanes, tilleuls, acacias et bouleaux etc.

Скотовъдство. Пасбищата въ Търновскій окръгъ сж многобройни и богати, въ жалостъ, нищо не е направено до сега за подобрене породата на добитъка.

Числото на добитъка въ окръга прѣвъ 1896 год. е показано въ слѣдующата таблица:

Elevage du bétail. Quoique le département compte de nombreux et gras pâturages, rien n'a été fait jusqu'à présent pour améliorer les races du département.

Le tableau suivant indique la quantité de bétail existant en 1896 dans le département:

Околии Arrondissement.	Конѣ Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Anes	Биволи Bœufles	Вол., крави, тех. — Bœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Г.-Орѣховска G.-Oréhovit.	2524	29	354	3919	14019	45537	5433	6297	50764	4846
Дрѣновска Drénovo	336	9	79	744	4553	20732	2418	1869	16050	1466
Еленска Eléna	1892	60	196	4645	16279	62327	11496	6127	49571	5269
Кесаровска Kessarévo	1340	6	84	3089	11337	34468	7339	3691	30357	3561
Павликенска Pavlikény	5716	17	620	5408	17008	92312	2514	3769	58221	5056
Трѣвненска Trevna	891	17	41	751	5192	33799	3133	2717	14949	1319
Търновска Tirnovo	2932	40	713	2914	14174	64731	6854	5457	63624	5289
Всичко Total	15631	178	2087	21530	82562	353906	39187	29927	283536	26806

Промисленность и торговля. Въ цѣлия окръгъ има: 2 фабрики за шаякъ, 1 за гайтанъ, 3 фабрики за бира, 1 за тестени работи, т. е. макарони и фидета, 8 парни мелници, една часть отъ произведенията на които се изнася въ Турция, и около 800 други прости воденици които се каратъ съ вода или конѣ.

Най-главнитѣ прѣдмети за износа сж: хранитѣ, добитъка и произведенията му, дървенъ строителенъ материалъ, дърва за горение, дървени въглища и пр. Вноснитѣ стоки сж: колониални стоки, захаръ, кафе, спиртъ, газъ, манифактура, бижутерия и пр.

Commerce et industrie. Il existe dans tout le département 2 fabriques de schayak, 1 de gaitan, 3 brasseries, 1 fabrique de pâtes alimentaires, 5 moulins à vapeur dont une partie des produits est expédiée en Turquie et environ 800 autres moulins de système primitif à cheval ou à eau.

L'exportation consiste en céréales, produits du bétail et autres du même genre, bois de construction, de chauffage, charbons de bois etc.

L'importation consiste en denrées coloniales, sucre, café, alcool, pétrole, objets divers manufacturés, bijouterie etc.

Народно Просвѣщеніе. — Instruction Publique.
Първоначални училища прѣвъ 1896 — Ecoles primaires durant l'année scolaire 1896—1897.
— 1897 учебна година.

Околии	Чис. на учил. nom. des écol.			числ. на nom. de		Total	числото на nombre de		Всичко - total	Arrondissement.
	българс. bulgares	турски turques	Всичко Total	учители maîtres	учителки maîtresses		Всичко - Total	момчета garçons		
Търновска*)	38	3	41	116	31	147	4377	2220	6597	Tirnovo*)
Еленска**)	37	14	51	88	9	97	2795	1166	3961	Eléna**)
Гор.-Орѣховска	27	—	27	111	36	147	3639	2365	6004	G.-Oréhovitz
Павликенска	27	—	27	92	3	95	3062	1124	4186	Pavlikény
Дрѣновска	20	—	20	34	5	39	1134	509	1643	Drénovo
Трѣвненска	17	—	17	29	3	32	1024	344	1368	Trevna
Кесаровска	19	—	19	35	6	41	248	544	1792	Kessarévo
Всичко	185	17	202	505	93	598	17279	8272	25551	Total

*) Числото на турскитѣ ученици е: 50 момчета и 40 момичета, съ 2 учители и 1 учителка.

***) Числото на турскитѣ ученици е: 286 момчета и 203 момичета съ 14 учители.

*) Le nombre des élèves turcs est: 50 garçons et 40 filles avec 2 maîtres et une maîtresse d'école.

***) Le nombre des élèves turcs est: 286 garçons et 203 filles avec 14 maîtres d'école.

Класни училища.

Ecoles secondaires.

Околии	Чис. на учил. Nom. des écol.			Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Arrondissement.
	за момчета pour garç.	за момич. pour filles	Всичко Total	Учители Maîtres	Учителки Maîtresses.		Момчета Garçons	Момич. Filles		
Търновска*)	2	—	2	5	—	5	115	3	118	Tirnovo*)
Еленска	1	1	2	5	4	9	194	63	257	Eléna
Гор.-Орѣховска	2	1	3	21	4	25	596	124	720	G.-Oréhovitz
Павликенска	2	—	2	11	—	11	198	29	227	Pavlikény
Дрѣновска	1	1	2	5	3	8	190	36	216	Drénovo
Трѣвненска	1	1	2	5	3	8	118	48	166	Trevna
Кесаровска	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kessarévo
Всичко	9	4	13	52	14	66	1401	303	1704	Total

*) Едно училище е турско, съ 9 ученици и единъ учителъ.

Освѣтътъ тия училища, въ гр. Търново има: 1 мъжка гимназия съ 814 ученици и 38 учители, 1 дѣвическа гимназия съ 653 ученички, 12 учители и 12 учителки, 1 духовно училище съ 92 ученици и 9 учители, и 1 педагогическо училище съ 141 ученици и 3 учители. Учителитѣ отъ мъжката гимназия преподаватъ и въ педагогическото училище.

*) Une des écoles secondaires est turque avec 9 élèves et 1 instituteur.

En outre il y a à Tirnowo: 1 gymnase pour garçons avec 814 élèves et 38 instituteurs, 1 gymnase pour filles avec 653 élèves, 12 instituteurs et 12 institutrices, 1 séminaire avec 92 élèves et 9 instituteurs et 1 école pédagogique avec 141 élèves et 3 instituteurs. Ces derniers sont aidés dans leur tâche par les instituteurs du gymnase de garçons.

По-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци. Окръженъ гр. Търново. Народо-население: 12858 жит. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 250.600 лева. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 217380 лева. Окр. управителъ: М. П. Марковъ. Окол. началникъ: Хр. Петровъ.

Съдилища. Търновскій окр. съдъ. Прѣдсѣдатель: Ев. Мартиновъ. Под-прѣдсѣдатель: С. Сѣббевъ. Членове: Зиси Василиевъ, Никола Апостоловъ, Иванъ Брънковъ, М. Генадиевъ, Ив. Рачевъ, Д-ръ Табаковъ, Д. Колевъ. Съд. слѣдователи: Хр. Г. Марковъ, Юр. Бакаловъ, С. Хрусановъ. Нотариусъ: М. Г. Писаревъ. Прокуроръ: А. Андрѣевъ. Помощникъ: А. Мануиловъ. Директоръ на Търнов. окръженъ затворъ: Г. Стояновъ. Лѣкаръ: Д-ръ Друмевъ. I Мир. сѣдия: Г. Мезаковъ. II Миров. сѣдия: П. Бачевъ, А. Бойковъ, Г. Бошняковъ, Х. Брусевъ, Л. Вълчевъ, Д. Х. Гуневъ, Т. Н. Жековъ, М. П. Добриновъ, Ж. Икономовъ, Н. Х. Ивановъ, Н. Колевъ, П. Кънчевъ, Д. Т. Михайловъ, М. Минковъ. И. М. Начевъ, М. Патевъ, Х. И. Сакаровъ, С. Станчевъ, М. Срѣбровъ, М. Тотевъ, А. Халачевъ, С. Цоневъ, Н. Д. Мекерджиевъ, Т. Х. Паскалевъ, Ив. Стамболовъ, И. Х. Стойчевъ, К. Славчевъ, К. Станчевъ, П. Саввовъ, С. Стояновъ, Х. И. Шишмановъ, Т. С. Язиджиевъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Н. Киселовъ. Кассиеръ: В. Ив. Ганчевъ. Медицински лѣкари, д-ритѣ: Ст. Антоновъ, Г. Д. Бояджиевъ, А. Драндаровъ, Д. В. Друмевъ, П. Казаски, М. Калпакловъ, Ст. Пенчовъ, Ив. К. Стойковъ, Н. Стойчевъ, Ив. Тодеровъ, А. Христовъ, В. Беронъ. Ветеринаръ: Н. Мариновъ. Зъбни лѣкари: Ф. В. Вилеръ, Ж. П. Персопуло. Аптекари: И. Вергеръ, Я. Н. Златевъ, А. Мемхаръ, П. Славковъ, И. Шварцъ. Акушерка: А. Иванова. Училищенъ инспекторъ: Минко Николовъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониални, манифактурни, стекларийни, желѣзарски и др. стоки: Кънчо А. Дюлгеровъ, М. Киряковъ & Ганчо Станчовъ, П. Константиновъ & С-ие, Хар. Доневъ, Бр. Папазови, Бр. Милкови, Червеновъ & С-ие, Ст. Георгиевъ & С-ие, Бр. Х.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget du département, recettes: 250.600 levs. Chef-lieu du département: Tirnowo. Population: 12858 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 217380 Préfet: M. P. Marcow. Sous-préfet: Chr. Petrow.

Tribunaux. Tribunal de 1e instance de Tirnowo. Président: Ev. Martinow. Vice-président: S. Sebbew. Juges: Zissi Vassiliew, Nicolas Apostolow, Ivan Brincow, M. Ghénadiew, Iv. Ratchew, Dr. Tabacow, D. Koew. Juges d'instruction: Chr. G. Marcow, Yordan Bacalow, S. Chroussanow. Notaire: N. G. Pissarew. Procureur: A. Andréyew. Substitut: A. Manouïlow. Directeur de la prison départementale: G. Stoyanow. Médecin: Dr. Droumew. I juge de paix: G. Mazakow. II juge de paix: P. Batchew. Avocats: D. Antonow, P. Antonow, A. Boycow, G. Boschnyakow, Chr. Broussew, L. Velitchew, D. H. Gounew, T. N. Jécow, M. P. Dobrinow, I. Iconomow, N. H. Ivanow, N. Kolew, P. Kintchew, D. T. Mihailow, M. Mincow, I. M. Natchew. M. Patew, Chr. I. Saharow, S. Stantchow, M. Srebrow, M. Totev, I. Halatchew, S. Tsonew, N. D. Mekerdjiew. T. H. Paskalew, Iv. Stambolow, I. H. Stoytchew, C. Slavtchew, C. Stantchew, P. Savow, S. Stoyanow, Chr. I. Schischmanow, T. S. Yasidjiew.

Caisse agricole: Contrôleur: N. Kis-sélow; Caissier: V. Iv. Gantchew.

Médecins, Les Drs.: St. Antonow, G. D. Boyadjiew, A. Drandarow, D. V. Droumew, P. Kazasky, M. Kalpaklow, St. Pentchow, Iv. C. Stoycow, N. Stoytchew, Iv. Todorow, A. Christow, V. Béron. Vétérinaire: N. Marinow. Dentistes: F. V. Viller, I. P. Persopoulo. Pharmaciens: I. Bergher, Ya. N. Zlatew, A. Memhar, P. Slav-cow, I. Schwartz. Accoucheuse: A. Ivanowa. Inspecteur des écoles: Min-co Nicolow.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de verrerie, de ferronnerie et autres: Kintcho A. Dulghérow, M. Kiryacow & Gantcho Stantchow, P. Constantinow & С-ие, Har. Donew, Parazovi Frères, Minkovi Frères, Tcher-

Летерови, Я. Мутафовъ, П. Вълковъ, Т. Косовски & С-ие, Бр. Танкови, Бр. Бакалови, Бр. Николови, Никола Хр. Райновъ. Сладкарницѣ: Бр. Поппови. Комисонеръ: Г. Д. Шекерджиевъ. Книжарница: Е. П. Христовъ. Книговезци: Ив. С. Вителовъ, Никола Ив. Шоповъ. Печатница: Х. Т. С. Фъргуновъ. Магазинъ съ разни готови дрѣхи: Ст. Стояновъ.

Еленска околия.

Околийски градъ: Елена. Народо-население: 3205 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 11215 л. Окол. началникъ: Д. Станчовъ. Мир. сѣдия: Д. Пилатовъ. Нотариусъ: П. Ив. Кисовъ. Адвокати: С. П. Кърцовски, М. Н. Момчиловъ, Ю. П. Момчиловъ, Ю. М. Момчиловъ, И. Черневъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: В. Балсамаджиевъ. Кассиеръ: Ив. Х. Саввовъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Ив. Момчиловъ. Аптекарь: Вилх. Шпехъ. Училищенъ инспекторъ: Г. К. Х. Гевчевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониални, манифактурни, стекларийни, желѣзарски и др. стоки: Бр. Ю. Попови, М. Ивановъ, Никола Калчевъ, Юр. Ив. Жупуновъ, Юр. Геновъ, Ив. Попъ Николовъ, Ив. Г. Радивоевъ, Юр. Марковъ, Юр. П. Теодоровъ, Н. Стояновъ Палишки, М. С. Поповъ, М. Ст. Гуневъ, Ц. Садаковъ, Бр. Панайотови, Юр. Петковъ & С-ие, Хр. Касабовъ & С-ие, Юр. Стойковъ, Петко Ст. Ковачевъ, П. Ив. Кисевъ, Ив. Христовъ, Ив. Ивановъ, Миряновъ & Поповъ, Юр. Ст. Гуцовъ, Петръ Хв. Каракатлъ. Книжарница: Д. Марковъ. Кожухаръ: Никола Хр. Момчевъ. Желѣзаръ: Никола Михайловъ. Кундураджия: Ст. Палиевъ. Шивачъ: Христо Стояновъ.

Гор.-Орѣховска околия.

Околийски градъ: Гор.-Орѣховица. Народо-население: 5734 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 136045 лева. Околийски началникъ: Г. Мерджановъ. Адвокати: А. Н. Бояджиевъ, С. И. Цанкю, А. Н. Шаранковъ, П. Статевъ, П. Саввовъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Ст. Е. Х. Михайловъ. Кас.: Д. Цончевъ.

venow & Cie, St. Gheorghiew & Cie, Hadji Lefterovi Frères, Sa. Moutafow, Peniq Velcow, T. Kossowsky & Cie, Tancovi Frères, Baclovi Frères, Nicoloyi Frères, Nicolas Chr. Raynow. Confiserie: T. Poppowi Frères Commissionnaire: G. D. Schekerdjiew. Libraire: E. P. Christow. Relieurs: Iv. S. Vitelow, Nicolas Iv. Schoppow. Imprimerie: Hadji Todor S. Fartounow. Magasin d'habits confectionnés: St. Stoyanow.

Arrondissement d'Elena.

Chef-lieu de l'arrondissement: Elena. Population: 3205 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 11215 levs. Sous-préfet: D. Stantchew. Juge de paix: D. Pilatow. Notaire: P. Iv. Kissow. Avocats: S. P. Kirschowsky, M. N. Momtchilow, Yu. P. Momtchilow. Yu. M. Momtchilow, I. Tchernerew

Caisse agricole. Contrôleur: V. Balsamadjiew; Caissier: Iv. Hadji Savow. Médecin: Dr. Iv. Momtchilow. Pharmacien: Wilhelm Schpéh. Inspecteur des écoles: G. C. Hadji Ghentchew.

Principaux industriels et commerçants: Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de verrerie, de ferronnerie, etc.: Yur. Poppovi Frères, M. Ivanow, Nicolas Kaltchew. Ior. Iv. Joupounow. Ior. Ghenow, Iv. Pope Nicolow, Iv. T. Radivoew, Ior. Marcow, Yor. P. Todorow, Nicolas Stoyanow Palinsky, Milan S. Poppow, Mih. St. Gounew, Ts. Sadacow, Panayotovi Frères, Ior. Pet-cow & Cie, Chr. Kassabow & Cie, Ior. Stoycow, Petco St. Kovatchow, P. Iv. Kissew, Iv. Christow, Iv. Ivanow, Miryanow et Poppow, Ior. St. Goutzow, Petre Chr. Karakatil. D. Markow, libraire. N. Chr. Momtchew, peaussier. N. Mihailow, ferronnier. St. Palyew, cordonnier. Chr. Stoyanow, tailleur.

Arrond. de Gorn.-Oréhovitza.

Chef-lieu de l'arrond.: Gorna-Oréhovitza. Population: 5,743 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 136,045 levs. Squs-préfet: G. Merdjanow. Juge de paix: S. C. Poppow. Avocats: A. N. Boyadjiew, S. I. Tzviku, A. N. Scharencow, P. Statew, P. Savow.

Caisse agricole. Contrôleur: St. E. Hadji Mahalow; Caissier: D. Tzontchew.

Медицински лѣкари: Д-ръ А. Лиме, П. Цончевъ. Аптекарь: Д. Сажбевъ. Училищенъ инспекторъ: Д. Попповъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Търговци на колониални, манифактурни, жалѣзарски, стѣкларийни и други стоки: А. Попповъ & С-ие, Бр. Костови, Бр. Керекони, Г. Востанджиевъ, Д. Г. Бѣчваровъ, Добревъ & Радевъ, Д. Т. Щирковъ, Д. Милчевъ & С-ие, Ив. Ив. Халачовъ, Коста Димитровъ, К. Константиновъ, М. Хр. Сириевъ, М. Х. Анастасовъ, М. Деветаконъ & Синове, М. Паскалевъ, Н. Ламбриновъ & С-ие, П. Шемшировъ, П. Смиловъ, Сотиръ Пеневъ, Ст. Н. Райчовъ; Ст. Миховъ & Бремевъ, Т. Н. Гералиевъ, Х. В. Николовъ, Церовски & Стойнови, Юр. Петковъ, Д. Буровъ & С-ие, Бр. А. Рахѣви, П. Х. Сотировъ, Боби Бобевъ, Бр. Мандаджиєви, Братовановъ & Бакърджиевъ, Хр. Ж. Бѣчваровъ, А. К. Вангеловъ, Г. П. Табаковъ, Бр. Лефтерови, Д. С. Крусовъ, К. Грозевъ, Т. Гиранлиевъ, Бр. Х. Константинови. Шивачи: Ат. Бѣчваровъ, Г. Ламбриновъ. Часовникарь: Л. Петковъ. Стойко Филевъ, абаджия. Д. Миновъ, общаръ. Г. Мариновъ, кожухаръ. Х. Ник. Стояновъ, ковачъ. В. Филевъ, брашнарь. Н. Стояновъ, бояджия.

Павликенска околия.

Околийско сѣдалище: Павликени. Народонаселение: 1029 жители. Окол. началникъ: Н. П. Стефановъ. Миротий сдия: П. Велизариевъ. Адвокатъ: Т. Бояджиевъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Ст. Несторовъ. Кассиеръ: Д. Балева. Училищенъ инспекторъ: М. Николовъ.

По-главнитѣ търговци на колониални манифактурни и др. стоки: Мих. Тодоровъ & С-ие, Мончо Ив. Атевъ, Дени Ив. Сейменовъ, Бр. Георгеви, Дончо Петковъ.

Трѣвенска околия.

Околийски градъ: Трѣвна. Народонаселение: 2378 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 25337 лева. Околийски началникъ: Ат. Ханджиевъ. Миротий сдия: П. Славовъ. Адвокати: Ст. Попповъ, Г. Стойчевъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Ив. И. Радковъ. Кассиеръ: П. Попповъ.

Médecins: Dr. A. Lymé, P. Tzontchew. Pharmacien: D. Sebew. Inspecteur des écoles: D. Poppow.

Principaux industriels et commerçants: Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de ferronnerie, de verrerie et autres: A. Poppow et C-ie, Kostovi frères, Kérékovi frères, G. Bostandjiew, D. G. Botchevarow, Dabew et Radew, D. T. Schtirow, D. Miltchew et C-ie, Iv. I. Halatchow, Costa Constantinow, M. Chr. Sivriew, M. H. Anastassow, M. Devetacow et fils, M. Paskalew, N. Lambrinow et C-ie, P. Schemschirrow, P. Smilow, Sotir Penew, St. N. Raytchew, St. Mihow et Brémew, T. N. Gherenlyew, H. V. Nicolow, Tzérowsky et Stoynovi, I. Petcow, D. A. Bourow et C-ie, A. Rahéévi frères, P. Hadji Sotirov, Boby Bobew, Mandadjievi frères, Bratovanow et Bakirdjiew, Chr. G. Botchevarow, A. C. Vanghélow, G. T. Tabacow, Lefterovi frères, D. S. Kroussow, C. Grozew, T. Ghiranlyew, Hadji Constantinovi frères. Tailleurs: Ath. Bothhevarow, G. Lambrinow. L. Petcow, horloger. Stoyko Filew, abadji. D. Minow, cordonnier. G. Marinow, peaussier. Hadji Nic. Stoyanow, forgeron; V. Filew, marchand de farines; N. Stoyanow, teinturier.

Arrondissement de Pavlikény.

Chef-lieu de l'arrond.: Pavlikény. Population: 1,029 habitants. Sous-préfet: N. P. Stéphanow. Juge de paix: P. Velizariew. Avocat: T. Boyadjiew.

Caisse agricole. Contrôleur: St. Nestorow; Caissier: D. Balew. Inspecteur des écoles: M. Nicolow.

Principaux marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés et autres: Mih. Théodorow et C-ie, Montcho Iv. Atew, Denis Iv. Seymenow, Ghéorghievi frères, Dontcho Petkow.

Arrondissement de Trewna.

Chef-lieu de l'arrondissement: Trewna. Population: 2,378 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 25,337 levs. Sous-préfet: Ath. Handjiew. Juge de paix: P. Slavow. Avocats: St. Poppow, G. Stoytchew.

Caisse agricole. Contrôleur: Iv. I. Radcow; Caissier: P. Poppow. Méde-

Медицински лѣкарь: Д-ръ Ив. Гелберъ. Училищ. инспекторъ: Г. К. Х. Генчевъ.

По-главнитѣ търговци на колониални, манифактурни и др. стоки: Алекса Ангеловъ, Боню Ангеловъ, Мирю К. Качовъ, Рачо Д. Бояджиевъ, Ив. Косатевъ, Драг. Марангосовъ, Димо Ангеловъ, Деню Минчевъ, Петко Илковъ, Кънчо Таховъ, Пенчо Йонковъ, Дим. Златевъ. Обущаръ: Т. Д. Стойновъ.

Дрѣновска околия.

Околийски градъ: Дрѣново. Народонаселение: 3258 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 33116 лева. Окол. Началникъ: Ив. Бурмовъ. Мир. сдия: Г. Филовъ. Адвокати: Н. Водски, Х. М. Деремѣнджиевъ, Д. И. Инджовъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Б. Гиневъ. Кассиеръ: С. Е. Владковъ. Медицински лѣкарь: Д-ръ В. Г. Витановъ. Аптекарь: В. Шпехъ. Училищенъ инспекторъ: Г. К. Х. Генчевъ.

По-главнитѣ търговци на колониални, манифактурни и др. стоки: Бр. Шишкови, Боби Н. Лафчиевъ, Георги Г. Соколовъ, Н. Минковъ, Н. С. Ахмяковъ, Савва Б. Боргуджиевъ & Филю П. Бочевъ, Савва Б. Бургуджиевъ, Стефанъ Владковъ, Стефанъ С. Цачевъ, Хаджи Ганчо Хаджи Станчовъ, Ц. Недковъ, Д. Вълковъ, Никола Хаджи Станчовъ, Хаджи Димитръ Хаджи Ганчевъ.

Кесаровска околия.

Околийско сѣдалище: с. Кесарево. Народонаселение: 1775 жит. Окол. началникъ: Г. Х. Стояновъ. Мир. сдия: Ан. Геновъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Цв. Шиваровъ. Кассиеръ: М. Добревъ. Училищенъ инспекторъ: Дим. Попповъ.

По-главнитѣ търговци на колониални, манифактурни и др. стоки: Дончо Недовъ, Ст. Куловъ, Савва Стояновъ, Панайотъ Минчевъ, Х. Ат Христовъ, Гатю П. Рафайловъ, Б. Пенчевъ, А. Желѣзовъ.

cin: Dr. I. Ghelbert. Inspecteur des écoles: G. C. Hadji Ghentchew.

Principaux marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés et autres: Alexa Anghélow, Boniu Anghélow, M. K. Katchow, Ratcho D. Boyadjiew, Ivan Kossatew, Dr. Marangozow, Dim. Anghélow, D. Mintchew, Petco Ilcow, Kintcho Tahow, Pentcho Yoncow, Dim. Zlatew. T. D. Stoynow, cordonnier.

Arrondissement de Drenovo.

Chef-lieu de l'arrondissement: Drenovo. Population: 3,258 habitants. Budget de municipalité, recettes: 33,116 levs. Sous-préfet: Iv. Bourmow. Juge de paix: Gh. Filow. Avocats: N. Vodsky, H. M. Dérémondjiew, D. I. Indjow.

Caisse agricole. Contrôleur: B. Ghinew; Caissier: C. E. Vladcow. Médecin: Dr. V. G. Vitanow. Pharmacien: V. Schpeh. Inspecteur des écoles: G. C. Hadji Ghentchew.

Principaux marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés et autres: Schischkovi frères, Boby N. Laftchiew, Gheorghii G. Sokerow, N. Mincow, N. S. Ahmacow, Sava B. Borgoudjiew et Philiu P. Botchew, Sava B. Bogourdjiew, Stephan Vladcow, Stephan S. Tzatchew, Hadji Gantcho Hadji Stantchow, Tz. Nedcow, D. Velcow, Nicolas Hadji Stantchow, Hadji Dimiter Hadji Gantchew.

Arrondissement de Kessarevo.

Chef-lieu de l'arrondissement: village de Kessarevo. Population: 1,775 habitants. Sous-préfet: H. H. Stoyanow. Juge de paix: Ant. Ghénow.

Caisse agricole. Contrôleur: Tzv. Schivarow; Caissier: M. Dobrew. Inspecteur des écoles: D. Poppow.

Principaux marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés et autres: Dontcho Nedow, St Koulow, Sava Stoyanow, Panayote Mintchew, Hadji Ath. Christow, G. P. Raphaylow, B. Pentchew, A. Jélézow.

Хасковски окръгъ. — Département de Haskovo.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Борисовград.	1	25	—	26	1	22	23	753,8	5096	28531	Borissowgrad
Харманлийска	1	69	—	70	1	33	34	1649,0	6843	40384	Harmanly
Хасковска.	1	61	—	62	1	39	40	1138,7	10010	56070	Haskowo
Всичко .	3	155	—	158	3	94	97	3541,5	21949	124985	Total

Распределение на населението по вѣроисповѣданіе.
Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мукулм. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholiqu.	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Борисовградска .	24473	4011	1	9	37	28531	Borissowgrad
Харманлийска .	33738	6530	41	37	38	40384	Harmanly
Хасковска . . .	44898	10355	543	54	220	46070	Haskovo
Всичко .	103109	20896	585	100	295	124985	Total

Земледѣлие. Въ тоя окръгъ сполучливо се обработва: пшеница, царевица, ржжъ, картофи, рапица, люцерна, конопль и памукъ. Той е единъ отъ най-богатитѣ окръзи на България и нему прѣдстои едно голѣмо бѣдѣще щомъ се въведѣтъ за обработванието на почвата земледѣлчески усъвършенствуванни орджия.

Обработеното пространство възлиза на около 119.100 хектара, распределени както слѣдва:

Agriculture. On cultive avec succès dans ce département le blé, maïs, orge, seigle, pommes de terre, colza, luzerne, chanvre et coton. Ce départ., un des plus riches de la Bulgarie, est appelé au plus grand avenir, lorsque les perfectionnements agricoles et des méthodes meilleures de culture y auront été introduits et appliqués.

La surface cultivée du département s'élève environ à 119,100 hectares répartis comme suit:

Околии	Ниви Champs	ливади prair.	гради. jardins	лозя vignob.	Всичко Total	Arrondissements
Хасковска	42335	902	125	1478	45040	Haskovo
Харманлийска	40070	564	43	1322	41959	Harmanly
Борисовградска	30912	747	33	403	32095	Borissowgrad
Всичко	113477	2213	201	3203	119094	Total

Въ слѣдующата таблица сж показани, въ килогр., приближително количества отъ земнитѣ произведения всяка година, като се вземе за основа реколтата на 1895 година.

Le tableau suivant indique approximativement la quantité en kilogr. de la récolte des divers produits du sol, en prenant pour base des évaluations la récolte moyenne de 1895:

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes				
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячемикъ Orge	Ржжъ Seigle	Овесъ Avoine
Хасковска Haskovo.	12,187,650	13,279,350	3,027,100	4,480,750	78,300
Харманл. Harmanly	3,671,295	1,290,011	1,118,275	950,581	25,163
Борисовгр. Bori-sov.	7,570,000	12,500,000	2,000,000	3,500,000	2,000,040
Всичко Total .	23,428,945	27,069,361	6,145,372	8,931,331	2,103,463

Въ килограми — en kilogrammes

Просо Millet	Сѣно Foin	Тютюнъ Tabac	Памукъ Coton	Сусамъ Sésame	Анасонъ Anis	Arrondissements
						Околии
72,500	3,514,000	285,000	62600	115300	136,700	Haskovo Хасков.
53,540	1,146,900	180,302	21095	193875	17,934	Harmanly Харм.
70,000	1,100,100	65,000	—	—	110,000	Borissowgr. Борис.
196,040	5,761,000	530,302	83695	309175	264,634	Total

Тютюнъ. Слѣдъ хранитѣ обработванието на тютюна е единъ отъ главнитѣ источники за поминъка на населението. Произвежданий въ окръжнето тютюнъ е прочутъ по своята добротество. Прѣзъ 1895 год. сж били посѣти 1040 хектара съ тютюнъ, отъ които 471 хектара въ Хасковската околия, 372 въ Харманлийската и 197 въ Борисовградската. Прѣзъ 1896 г. сж били посѣти само 898 хектара. Тъзи разлика въ по-малко се отдава на това, че много отъ производителитѣ иматъ останалъ не продаденъ тютюнъ отъ миналитѣ години. Отъ 1 Юлий 1895 г. до 1 Юлий 1896 год. сж били изнесени отъ Хасковски окръгъ за вътрѣшността на България 402.757 килогр. суравъ на листе тютюнъ, а задъ граница е изнесенъ 82650 килограм., продадени на пѣстото отъ 1/2 до 1 левъ единия килограмъ.

T a b a c. C'est la culture qui, après celle des céréales, tient la première place dans le département; sa qualité est la plus renommée en Bulgarie. En 1895, 1,040 hectares ont été cultivés savoir: 471 hectares dans l'arrondissement de Haskovo; 372 hectares dans celui d'Harmanli et 197 hectares dans celui de Borissowgrad. La culture en 1896 a été ramenée à 898 hectares seulement. Cette diminution s'explique par les grands stocks de tabac des années précédentes, qui n'ont pu être encore écoulés. Du 1 juillet 1895 au 1 juillet 1896, il a été exporté du département dans l'intérieur de la Bulgarie 402,757 kilogrammes de tabac en feuilles et à l'étranger 82,650 kilogrammes à des prix sur place variant entre 0.50 et 1 fr. le kilogr.

Il existe deux fabriques de tabac à Haskovo et une à Harmanly. Durant l'année 1895 on y a consommé 19,116 kilogrammes de tabac et durant le 1er semestre de 1896, 9,857 kilogrammes.

Лозарство. Лозята въ цялия окръгъ заематъ едно пространство отъ 3203 хектара. Гроздето имъ е добро, нъ виното се приготвява спорѣдъ старата система, нъщо което е единственния му недостатъкъ. Цѣнитѣ на вината не сж много износни, и освѣнъ това много отъ миналогодишнитѣ вина стоятъ още непродадени.

Прѣвъ 1892 год. въ Хасковската околия сж били произведени: 12957 хектолитри вино; 3240 хектолитри ракия; 80 хектолитри конякъ, и 20 хектолитри оцетъ.

Градинарство. Ако и да не е много развито градинарството, произведенитѣ впрочемъ велечуци сж добри и отъ разни видове като: бобъ, зеле, прасъ, пиперки, домати, лукъ и пр., и се употребяватъ за нуждитѣ на мѣстното население.

Копринарство. Слѣдъ производството на тютюна иде на първий редъ бубовѣдството. Климата е прѣвходенъ за тѣзи индустрия, нъ вѣма засадени достатъчно черничевы листья вслѣдствие на което прѣвъ 1896 год. въ Хасковската и Харманлийската околии, по нѣмание черничевы листья за хранение, много буби сж били исхвърлени.

Въ слѣдующата таблица е показана реколтата прѣвъ 1896 год.

Околии	Числото на произв. d'éleveurs de v.-à-soie	Колко унци сѣме е кунено Quantité d'onces de graine ach.	Колч. на полууч. пашкули Quantité de cocons obtenus	Обща сум. полууч. отъ продажб. Valeur de coc. vendus	Arrondissements
Хасковска	1440	886	28044	54251	Haskovo
Харманлийска . . .	861	987	30910	59831	Harmanly
Борисовградска . .	497	469	13262	24497	Borissowgrad
Всичко .	2798	2342*	72216	138579	Total

Пчеларство. Прѣвъ 1896 год. е имало въ окръга: 1245 кошара въ Хасковската околия; 300 въ Харманлийската и 1194 въ Борисовградската.

Единъ килограммъ медъ се е продало по 50 ст., а единъ килогр. воскъ по 3 л. 50 стот.

Гори. Горитѣ въ цялия окръгъ, заематъ едно пространство отъ 156.817 хектара разпрѣдѣлени както слѣдва:

Viticulture. Les vignobles occupent une superficie de 3,203 hect. Les raisins en sont bons, mais la préparation du vin laisse à désirer. Les prix en sont peu rémunérateurs, et encore trouve-t-on beaucoup de difficultés à l'écouler.

En 1895 on a produit dans l'arrondissement de Haskovo: 12,957 hectolitres de vin; 3,240 hectolitres d'eau de vie (raki); 80 hectolitres de cognac et 20 hectolitres de vinaigre.

Jardins potagers. La culture maraîchère, quoique peu avancée, donne d'assez bons résultats; toutes les variétés de légumes telles que: haricots, choux, poireaux, piments, tomates, oignons etc. y sont d'une belle venue. La consommation sur place les absorbe en totalité.

Sériciculture. Après le tabac, c'est la sériciculture, qui est appelée à tenir la première place dans la production du département. Le climat lui convient à merveille, mais la plantation du mûrier s'y trouve très en retard, au point qu'en 1896 on fut obligé dans les arrondissements de Haskovo et Harmanly de détruire une notable partie des vers à soie faute de feuilles pour les nourrir.

Tableau de la récolte en 1896:

Околии	Числото на произв. d'éleveurs de v.-à-soie	Колко унци сѣме е кунено Quantité d'onces de graine ach.	Колч. на полууч. пашкули Quantité de cocons obtenus	Обща сум. полууч. отъ продажб. Valeur de coc. vendus	Arrondissements
Хасковска	1440	886	28044	54251	Haskovo
Харманлийска . . .	861	987	30910	59831	Harmanly
Борисовградска . .	497	469	13262	24497	Borissowgrad
Всичко .	2798	2342*	72216	138579	Total

Apiculture. Il existait en 1896: 1,245 ruches dans l'arrondissement de Haskovo; 300 dans celui d'Harmanly; 1,194 dans celui de Borissowgrad. Le prix du miel est de 50 le kilogr. et celui de la cire de fr. 3 50 le kilogr.

Forêts. Elles occupent dans tout le département une superficie de 156 mille 817 hectares répartis comme suit:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant			Всичко Total	Arrondissements
	държав. à l'Etat	общин. aux communes	част. лица à des particul.		
Хасковска	550	30751	1358	32656	Haskovo
Харманлийска . .	13420	76852	1283	91555	Harmanly
Борисовградска . .	1200	29830	1573	32603	Borissowgrad
Всичко .	15170	137433	4214	156817	Total

По категории всички гореозначени гори могатъ се раздѣли на двѣ:

1-о. На ония които заематъ планинскитѣ мѣста, и съ мъчно проходими патища, и

2-о. На ония които заематъ равни мѣстоположения, редко възвишени и въ сухо врѣме лесно проходими.

Горитѣ отъ първата категория, благодарение на недостъпнитѣ планински мѣстности сж се запазили до нѣгдѣ, и единствено въ тѣхъ се намиратъ отъ 50 до 100 годишни дървета.

Въ горитѣ отъ втора категория редко се срѣщатъ насаждания 15—20 годишни, а повечето сж 3—10 годишни.

Господствующитѣ дървета сж: дъба, габера и бука, много често смѣсени съ липата, ясена, яворъ и тополи. Въ държавнитѣ гори се срѣщатъ и тополи дървета.

Пространството на младитѣ гори възлиза на около 900 хектара и тѣ фигуриратъ въ общото пространство на горитѣ, показано въ горната таблица.

Скотовѣдство. И скотовѣдството съставлява единъ отъ главнитѣ източници за поминъка на населението въ окръга. Климата, икономическитѣ условия, пространитѣ общински ливади прѣмногo благоприятствуватъ на скотовѣдството, което отъ день на день по се развива. Една частъ отъ добитъка се употребява за нуждитѣ на населението, и една частъ се изнася. Едритѣ добитъкъ въобще е отъ подолно качество, нъ породата на овцетѣ, козитѣ и свинетѣ е много подобрена. Голѣми грижи се полагатъ за подобрението на конската порода. Освѣнъ жребцитѣ принадлежащи на частни лица, постоянната комисия е устроила и единъ складъ за жребици, като е купила три арабски жребици. Слѣдующата таблица показва

Les forêts du département se divisent en deux catégories:

1o. Celles qui sont situées dans la partie montagneuse du département et très difficilement accessibles.

2o. Celles qui se trouvent sur les plateaux et dans les endroits plats accessibles facilement par les temps secs.

Les premières ont pu être conservées grâce à leur inaccessibilité et on y trouve des arbres de 50 à 100 années.

Les secondes ne comptent pas plus de 15 à 20 ans et pour la plus grande partie de 3 à 10 ans.

Les essences principales de ces forêts sont: le chêne, le charme et le hêtre; souvent mêlées aux frênes, tilleuls, platanes et peupliers. On trouve des bouleaux dans les forêts de l'état.

Les jeunes forêts figurent dans les chiffres du tableau ci-dessus pour 900 hectares environ.

Elevage du bétail. Il est une des grandes ressources du département. Le climat, les conditions économiques, l'étendue des prairies communales favorisent beaucoup l'élevage, qui se développe chaque jour davantage. Une partie de ce bétail est consommé sur place, l'autre est exportée. Le gros bétail en général est de qualité inférieure; en revanche les moutons, les chèvres et les porcs accusent de notables améliorations. De grands efforts sont faits pour améliorer la race chevaline. Un dépôt de trois étalons arabes a été créé par la commission permanente, sans compter les étalons des particuliers. Ci-dessous le tableau du

числото на добитъка въ окръга прѣзъ 1896 год. nombre de bétail existant dans le département en 1896 :

Околии Arrondissem.	Конье Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Mâgares Anes	Биволи Buffles	Вол., крави, тел. — Bœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Хасковска Haskovo	1924	215	1984	4045	24920	122227	12372	6995	47852	6511
Харманлийска. Harmanly	1776	87	3347	4052	25047	124159	19158	5566	54922	5602
Борисовградска Borissowgrad	727	253	1120	1120	13547	50416	38768	4207	29645	3974
Всичко Total	4427	555	6451	9217	63514	296801	70298	16768	122419	16087

Единъ чифтъ волове за впрѣгане се продава на пазара за 150 л, единъ чифтъ биволи 250 л, единъ овенъ се продава, на мѣсто, 20 л., една овца или коза 10 лева.

Търговия. По-главнитѣ прѣдмети за изнасяние сж: храна, тютюнъ, сусамъ, анасонъ, нохутъ, бобъ, леща, грахъ, фий, едринъ и дребний добитъкъ, вълна, кожи, сирене, лой, домашни птици, яйца и пр.

Прѣдметитѣ, които се внасятъ сж: колониални и манифактурни стоки, бижутерия и др. Отъ 1 Юлий 1895 год. до 1 Юлий 1896 год. сж били изнесени прѣзъ митницитѣ на Хасковскій окръгъ за Турция стоки мѣстни или произхождащи отъ други окръжи за една стойност отъ 10,338,067 л. А вноса отъ Турция прѣзъ сжщитѣ митници и прѣзъ сжщия периодъ възлиза на 1338067 л.

Промисленность. Въ цѣлия окръгъ има: двѣ печатници, 404 воденици съ пара, конье или вода, 7 фабрики за спиртъ, 5 фабрики за сода и лимонада. По нагрѣднали занаяти сж: вапцарството, кожарството, фабрикуванието на сапуни и свѣщи, златарството, желѣварството, дърводѣлството, бѣчварството, коларството, ботушарството, шивачеството, тухларството и пр.

Ловъ. Ловътъ изобилствува въ Хасковскій окръгъ. Дивечътъ се състои

*) Une paire de bœufs d'attelage coûte sur place 150 levs; une paire de buffles 250 levs; un mouton coûte sur place 20 levs; une brebis ou une chèvre 10 levs.

Commerce. Les principaux articles d'exportation sont: les céréales, le tabac, le sésame, l'anis, les poichiches, les haricots, les lentilles; les petits pois, la vesce, le gros et menu bétail, la laine, les peaux, le fromage, le suif, les volailles, les œufs etc.

Le département importe les denrées coloniales, les articles manufacturés, la bijouterie et autres.

Du premier juillet 1895 au 1 juillet 1896, il a passé par les douanes du département, pour la Turquie des marchandises de provenance locale ou d'autres départements, pour une valeur de 10,338,067 levs; tandis qu'il n'a passé par les mêmes douanes que pour un million 338,067 fr. de marchandises provenant de la Turquie.

Industrie. Il existe dans le département deux imprimeries; 404 moulins à vapeur, à cheval ou à eau; 7 distilleries; 5 fabriques d'eaux gazeuses; parmi les métiers on rencontre: la teinturerie, la tannerie, les fabriques de savons et de bougies, l'orfèvrerie, la ferronnerie, la menuiserie, la tonnellerie, le charonnage, la confection d'habits et de chaussures, la fabrication de briques. etc., etc.

Chasse. Très abondante dans le département. On y rencontre: le lièvre,

отъ: зайци, сърни, диви свини, яребици, падладъци, гургулици, кивлици, бекацини, диви патки и гълъби и пр. Прѣзъ 1896 год. сж били издадени 109 позволителни за ловъ.

Мити (рудници). Въ землището на с. Каяджикъ, Хасковска околия, г. г. Д. Василевъ & С-ие откриха и експлоатиратъ една мина за каменни въглища. Въ нея работятъ отъ 8 до 30 работници съ дневна заплата отъ 1 л. 50 ст. до 2 л. Прѣнасянието на въглищата става много мъчно.

Карриери. Тѣ принадлежатъ или на общинитѣ или на частни лица.

Отъ четири карриери се вадятъ каменни за строение къщи; отъ други седемъ варовитъ каменъ за горение варъ, отъ другитѣ вадятъ се плочи за постилание, воденични камени, корита за вода и пр.

Народно просвѣщение. Въ слѣдующата таблица сж показани: числото на първоначални и второстепенни училища и числото на учителитѣ и ученицитѣ прѣзъ учебната 1895/1896 година.

Околии	Първ. учил. Ecoles prim.				Числото на Nombre de			Всичко Total	Числото на Nombre de		Всичко Total	Arrondis.
	български bulgares	турски turques	Всичко Total	Училищ. Ecoles	Учител Maîtres	Учителки Maîtresses.	Момчета Garçons		Момичета Filles			
Хасковска.	45	16	61	—	94	34	128	3495	1360	4855	Haskovo	
Харманлийска	44	25	69	—	69	17	86	2814	921	3745	Harmanly	
Борисовград.	19	5	24	—	44	9	53	1934	405	2339	Borissowg.	
Всичко	108	46	154	—	207	60	267	8243	2696	10939	Total	

Въ гр. Хасково има още: едно еврейско училище и едно протестанско.

За поддържанieto на тия училища се израсходва ежегодно 248166 л., отъ които 191043 лева се плащатъ отъ държавата, и 57123 лева отъ общинитѣ.

Освѣтъ горѣобозначенитѣ първоначални училища, въ Хасковскій окръгъ има още шестъ второстепенни училища, отъ които три въ гр. Хасково, 2 въ Харманлий и 1 смѣсно въ Борисовградъ. Тия училища сж били посѣщавани прѣзъ сжщата 1895/1896 учебна

le cerf, le sanglier, la perdrix, la caille, la tourterelle, la bécassine, le canard et le pigeon sauvage, etc., etc. Il a été délivré en 1896 109 permis de chasse.

Mines. Il existe dans l'arrondissement de Haskovo au village de Kayadjik, une mine de lignite exploitée par MM. Vassilew et C-ie. Le nombre des ouvriers occupés à cette exploitation s'élève de 8 à 30 avec des salaires variant ds 1.50 à 2 levs par jour. Le transport du charbon est très difficile.

Carrières. Elles appartiennent soit aux communes, soit aux particuliers. Quatre fournissent de la pierre à bâtir; sept des pierres calcaires utilisées pour la fabrication de la chaux; et des autres on extrait: des blocs pour escaliers, des meules pour moulin, des auges pour fontaines, etc., etc.

Instruction publique. Le tableau ci-dessous donne pour l'année 1895-96 le nombre des écoles primaires, le nombre des professeurs et des élèves par arrondissement:

Il existe en outre à Haskovo une école israélite et une école protestante.

Les frais d'entretien de ces écoles s'élèvent annuellement à 248,166 levs, dont 191,043 levs payés par l'état et 57,123 levs par les communes.

Le département compte en outre 6 écoles secondaires: 3 à Haskovo, 2 à Harmanly et une école mixte à Borissowgrad. Ces écoles ont été fréquentées durant l'année 1895-96 par 712 garçons et 239 filles. L'enseigne-

година отъ 712 момчета и -39 момичета, съ 22 учители и 8 учителки.

Расходитѣ имѣ възлизатъ на 57881 лева отъ които 42421 сж били исплатени отъ държавата, а остатъка 15460 лева отъ общинитѣ.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 133034 лева. Окръженъ градъ: Хасково. Народонаселение: 14392 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 107360 л. Окръж. управителъ: Г. И. Минчевъ. Окол. началникъ: Д. Радевъ

Съдилища. Хасковски окръж. съдъ. Прѣдсѣдателъ: Д-ръ Д. Милковъ. Членове: Спасъ Буковъ, Т. Василевъ. П. Крейовски, В. Т. Клявковъ. Съдебни слѣдователи: Ан. Хрисандовъ, Ат. Тончевъ. Нотариусъ: Алек. Шишмановъ. Прокуроръ: Г. Попповъ. Помощникъ: Ст. Шиваровъ. Директоръ на Хасковски окръж. затворъ: Н. Василчовъ. Лѣкаръ: Д-ръ Хр. Чобановъ. Мир. сѣдия: В. Стояновъ. Окол. мир. сѣдия: Г. Джбенски. Адвокати: К. Тонджоровъ, Д. Г. Астарджиевъ, А. Урумовъ, Д. Ангеловъ, З. А. Бояджиевъ, Х. С. Златаровъ, В. Милевъ, Д. Мишковъ, П. Петровъ, Т. И. Сираковъ, А. Урумовъ, Т. З. Шишмановъ, В. Лазовъ,

Земледѣлческа касса: Контрольеръ: Спасъ Николовъ. Кассиеръ: Д. Ив. Стойновъ.

Медицински лѣкари: Д-ритѣ Т. П. Византиосъ, Ив. Кесяковъ, Яни Сотировъ, Д. Тавридисъ. Ветеринаръ: Р. Цвѣтковъ. Аптекарь: А. Негрушъ. Училищенъ инспекторъ: Ив. Мавровъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониални, манифактурни, жельварски, стекларски и разни други стоки: Ап. Стратиевъ, Ахмедъ Алиевъ Деде, В. Жековъ & С-ие В. Исакъ Елиякимъ Касабоглу, Брайко Станевъ, Бохоръ Рафаелъ Камхи, Бр. Симонови, Бр. Пулеви, Бр. Гикови, Д. Ангеловъ, Д. Ив. Дуковъ & С-ие, Д. Дановъ, Малчо Николовъ, М. Содомятъ Митрани, Марко С. Фархи, Несимъ Бесалилъ, Норой Паппо, Никола Атанасовъ, Паскалъ Тодоровъ, С. П. Урумовъ, Филипъ Пасковъ, Хаджи Тони Вълковъ & Синове. Бижутери и часовникари: Артинъ К. Мектубчианъ, Бед. Шишманиянъ, Хазаросъ Г. Торосианъ.

ment y est donnée par 22 instituteurs et 8 institutrices.

Les frais s'en élèvent à 57,881 lev., dont 42,421 pour l'état et 15,460 lev. pour les communes.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget du département, recettes: 133034 lev. Chef-lieu: Haskowo. Population: 14392 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 107,360 lev. Préfet: Gheorghi I. Mintchew. Sous-préfet: D. Radew.

Tribunaux. Tribunal de l'instance de Haskowo. Président: Dr. D. Milcow. Juges: Spasse Boncow, T. Vassiliew, P. Krayowski, B. T. Kliavcow. Juges d'instruction: An. Hrisandow, At. Tontchew. Notaire: Al. Schischmanow. Procureur: G. Poppow. Substitut: St. Schivarow. Directeur de la prison départementale de Haskowo: N. Vassiltchow. Médecin: Dr. Chr. Tchobanow. Juge de paix: V. Stoyanow. Juge de paix d'arrondissement: G. Debensky. Avocats: C. Tondjorow, D. G. Astartjiew, A. Ouroumow, D. Anghelow, Z. A. Boyadjiew, Chr. S. Zlatarow, V. Milew, D. Mischkow, P. Petrow, T. V. Siracow, A. Ouroumow, T. Z. Schischmanow, V. Lazow,

Caisse agricole. Contrôleur: Sp. Nicolow; Caissier: D. Iv. Stoinow.

Médecins: Drs. T. P. Vizantios, Iv. Kessyacow, Yani Sotirov, D. Tavruidis. Vétérinaire: Roussi Tzwetcow. Pharmacien: A. Negrousch. Inspecteur des écoles: Iv. Mavrow.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufact., de ferronnerie, de verrerie et de divers autres articles: A. Stratiew, Ahmed Aliew Dédé, B. Jecow & Cie, B. Isaac Eliachim Kassapoglou, Brayco Stanew, Bohor Raphaël Camhi, Simonovi Frères, Poulevi Frères, Ghicovi Frères, D. Anghelow, D. Iv. Doncow & Cie, David Danon, Maltcho Nicolow, Mosché Salomon Mitrany, Marco S. Farhy, Nesim Bessalil, Noroy Pappo, Nicolas Athanassow, Paskal Todorow, Str. P. Ouroumow, Philippe Paskow, Hadji Tony Velcow & Fils. Bijoutiers et horlogers: Artin P. Mektouptchiyan, Be-

Шивачи: Атанасъ Сивриевъ, Георги А. Капаровъ, Тончо Ив. Кювлевъ, Ф. Раповджиевъ, Юр. Жековъ. Кундураджии: Георги Н. Македонски, Д. Упановъ. Книговъзецъ: Делчо Балабановъ. Книжари: Н. К. Балабановъ, Ст. И. Караджовъ. Прѣдприемачи: Коста Х. Пеневъ & Ник. Господиновъ. Бояджии: Михаль Харболовъ. Фабрика за макарони: Д. Х. Григориу & Г. Д. Банку. Фабрика за спиртни питиета: Козма Я. Павлитовъ, Д. Х. Григориу & Г. Д. Банку. Фабрика за сода и лимонада: Христосъ Кировъ.

dros M. Schischmanian, Hazaros G. Torossian. Tailleurs: Athanase Sivriew, Gheorghi A. Katzarow, Tontcho Iv. Kuvliw, Ph. Rapondjiew, Yordan Jecow. Cordonniers: Gheorghi N. Makedonsky, D. Oupanow. Deltcho' Balabanow, rélieur. Libraires: N. K. Balabanow, St. I. Karadjow. Entrepreneurs: Kosta Hadji Penew & Nicola Gospodinow. Mihal Harbolow, teinturier. Fabrique de macaronis: D. Hadji Grigoriou & G. D. Bankou. Fabriques de boissons alcooliques: Cosma Ya. Pavlitow, D. Hadji Grigoriou & G. D. Bankou. Fabrique d'eaux gazeuses: Christos Kirow.

Харманлийска околия.

Околийски градъ: Харманлий. Народонаселение: 4039 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 28980 лева. Окол. началникъ: Колю Ив. Мидовъ. Мир. сѣдия: А. Бояджиевъ. Адвокати: Д. Милковски, Д. Тодоровъ, Н. П. Чирковски.

Земледѣлческа касса: контрольеръ: Хр. Пѣевъ. Кассиеръ: Хр. Х. Яневъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Георги Андриковъ. Ветеринаръ: Зах. Х. Николовъ. Аптекарь: Хр. Мутафчиевъ. Училищенъ инспекторъ: Ив. Мавровъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониални, манифактурни, жельварски и др. стоки: Бр. Хаджи Яневи, Бр. Ангелови, Бр. Господиновъ, Бр. Пеневъ, Бончо Милковъ, Д. Х. Боневъ Пенчовъ, Ив. Узунъ, Костаки С. Попповъ, Ст. Манджорановъ, Ст. Т. Бъчваровъ, Станчо Попповъ & Синъ, Т. Г. Падъмовъ. Шивачи: А. Арнаудовъ, М. Б. Курчичиянъ, Тодоръ Андоновъ. Комисионеръ: Делчо Трандафиловъ.

Sous-préfecture de Harmanly.

Chef-lieu: Harmanly. Population: 4039 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 28980 lev. Sous-préfet: K. Iv. Midow. Juge de paix: A. Boyadjiew. Avocats: D. Minkowsky, G. Todorow, N. P. Tchirkowsky.

Caisse agricole. Contrôleur: Chr. Peyew; Caissier: Chr. Hadji Yanew.

Médecin: Dr. Gheorghi Andronikos. Vétérinaire: Zah. Hadji Nicolow. Pharmacien: Chr. Moutaftchiew. Inspecteur des écoles: Iv. Mavrow.

Борисовградска околия

Околийски градъ: Борисовградъ. Народонаселение: 1455 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 28440 л. Окол. началникъ: П. Брайковъ. Мир. сѣдия: А. Угуевъ. Адвокати: М. Бошковъ, Г. Торомановъ.

Земледѣлческа касса: контрольеръ: В. Стойковъ. Кассиеръ: Д. Политовъ.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de ferronnerie, et divers autres articles: Hadji Yanewi Frères, Anghelovi Frères, Gospodinovi Frères, Penevi Frères, Bontcho Milcow, D. Hadji Bonew Pentchow, Iv. Onounow, Costaki S. Poppow, St. Mandjorow, St. T. Botchevarow, Stantcho Poppow et Fils, T. I. Paldimow. Tailleurs: A. Arnaoudow, M. B. Kourktchiyan, Théodore Andonow. Deltcho Trandaphilow, commis-sionnaire.

Sous-préfecture de Borisowgrad.

Chef-lieu: Borisowgrad. Population: 1455 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 28,440 lev. Sous-préfet: P. Braycow, Juge de paix: Ougonew. Avocats: M. Boschkow, G. Toromanow.

Caisse agricole. Contrôleur: V. Stoycow; Caissier: D. Politow.

Медицин. лѣкари: Д-ритѣ Рачо Ангеловъ, Ев. Константиновъ. Училищенъ инспекторъ: Ив. Мавровъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на храни, колониални, манифактурни, жѣлѣзарски и други стоки: Андреа Георгиадисъ, Г. Мензиджиянъ, Ст. Попповъ, Бохоръ Папа, П. Ивановъ (Черкеза), А. Чолаковъ & А. Дончовъ, Петръ Стояновъ, Ап. Николовъ, Георги Спировъ. Прѣдприемачи: Т. Атанасовъ & Р. Христовъ. Земледѣлецъ: Русинъ Димитровъ. Щивачъ: Ив. Стефановъ. Фабрика за разни спиртни питиета: Раде Балабановъ.

Médecins: Drs. Ratcho Anghelow, E. Constantinow. Inspecteur des écoles: Iv. Mavrow.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de céréales, de denrées coloniales, de ferronnerie et divers autres articles: Andréa Gheorghiadis, G. Menzildjiyan, St. Poppow, Bohor Pappa, P. Ivanow, (Tcherkez), A. Tcholakow & A. Donchew, P. Stoyanow, Ap. Nicolow, Gheorghy Spirow. Entrepreneurs: T. Atanassow & R. Christow. Agriculteur: Roussin Dimitrow. Tailleur: Iv. Stephanow. Fabrique de diverses boissons alcooliques: Radé Balabanow.

Шуменский Окръгъ. — Département de Schoumla.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Ески-Джумай.	1	50	—	51	1	11	12	794,7	6703	56743	Eski-Djourn.
Нови-Пазарс.	1	51	—	52	1	11	12	1251,2	5566	33526	Novi-Pazar
Осм.-Пазарска	1	62	—	63	1	12	13	843,2	4846	28020	Osman-Pazar
Прѣславска .	1	36	—	37	1	11	12	1045,2	5536	32544	Preslaw
Шуменска .	1	47	—	48	1	10	11	655,4	7985	46643	Schoumla
Всичко .	5	246	—	251	5	55	60	4589,7	30636	177476	Total.

Распрѣдѣление на населението по вѣроисповѣдание.
Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мусулм. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholiq.	Ерменци Arméniens	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissem.
Ески-Джумайска.	10335	26401	5	2	—	—	36743	Eski-Djourn.
Нови-Пазарска .	10765	22688	41	13	—	19	33526	Novi-Pazar
Османъ-Пазарска	5308	22707	—	5	—	—	28020	Osm.-Pazar
Прѣславска . . .	15109	17424	2	4	—	5	32544	Preslaw
Шуменска	17087	27560	1127	72	—	797	46643	Schoumla
Всичко .	58604	116780	1175	96	—	821	177476	Total.

Земледѣлие. Земледѣлието се намира още въ първобитното си състояние и производството слѣдователно е сжщото както и во другитѣ окръзи. Има впрочемъ голѣми надѣжди за въ бъдаще, защото земледѣлцитѣ започнаха да обработватъ съ успѣхъ доста индустриални произведения.

Agriculture. L'agriculture est encore dans un état très primitif et les résultats sont, en conséquence, les mêmes que dans les autres départements; il y a cependant beaucoup à espérer pour l'avenir, car on a commencé à y cultiver avec succès des produits industriels intéressants.

Пространството на обработената земя е слѣдующата: Окол. Шуменска 34104 хект., окол. Ески-Джумайска 52493 хект., околия Нови-Пазарска 51924 хект., околия Османъ-Пазарска 23573 хект., околия Прѣславска 20408 хектара, всичко 191502 хектара, а годишнитѣ произвѣдения, въ срѣдно число, сж показани въ слѣдующата таблица, въ килограми:

La superficie des terres cultivées est: arrondissement de Schoumla 43,104 hectares, arrond. d'Eski-Djoumaya 52,493 hect., arrond. de Novi-Bazar 51,924 hect., arrond. d'Osman-Bazar 23,573 hect., arrondissement de Preslaw 20,408 hectares, en tout 191,502 hect., dont les productions diverses ressortent du tableau suivant, indiquant les poids en kilogr.

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячемикъ Orge	Рѣжъ Seigle
Нови-Пазарска Novi-Pazar	51,941,250	6,250,000	12,500,000	2,500,000
Османъ-Пазар. Osm.-Pazar	4,633,988	1,059,750	2,116,250	407,500
Еск.-Джумайска E.-Djoumaya	9,806,775	1,039,589	3,209,375	12,500
Шуменска Schoumla	19,595,000	1,507,875	4,223,750	1,061,625
Прѣславска Preslaw	13,755,154	2,295,544	3,171,194	150,320
Всичко Total .	99,732,167	12,152,758	25,220,569	4,131,945

Въ килограми — En kilogrammes						Arrondissements
Овесъ Avoine	Просо Millet	Сѣно Foin	Фий Vesce	Лупина Luzerne	Детелина Trèfle	
4,500,000	50000	4,235,000	12000	10000	15000	Novi-Pazar Н.-Пазаръ
1,161,250	2400	1,024,000	898000	—	—	Osman-Pazar Осм.-Паз.
423,050	30000	12,510,000	250000	—	—	Eski-Djourn Е.-Джумая
1,082,125	172600	3,724,000	4327800	18000	—	Schoumla Шуменска
614,379	5829	2,915,500	3,650000	—	—	Preslaw Прѣславска
7,785,804	260829	24,408,500	9052800	28000	15000	Total

Тютюнъ. Обработването на тютюна постоянно напредва. Въ слѣдующата таблица сж показани количеството на обработеното пространство съ тютюнъ, прибранитѣ тютюни, както и числото на тютюнопроизводителитѣ прѣзъ 1895 год.

Tabac. La culture du tabac est en progression continuelle. Le tableau ci-dessus indique les quantité de tabac cultivé en 1895:

О к о л и и	Числото на тютюнопроизвод. Nombre de cultivateurs	Обработ. прост. въ хектари Hectares cultivés	Прибрани тютюнкъ въ килгр. Récolte en kilogrammes	Arrondissements
Шуменска . . .	129	53. ⁴	11,527	Schoumla
Прѣславска . .	8	1. ⁵	128	Preslaw
Нови-Пазарска .	213	84.—	20,876	Novi-Pazar
Ески-Джумайска	275	50. ¹	12,998	Esky-Djoumaya
Османъ-Пазарска	49	9.—	2,290	Osman-Pazar
Всичко .	674	198.—	47,819	Total

Произведения тютюнкъ се купува и обработва отъ мѣстнитѣ фабриканти на тютюнкъ, които внасятъ още до 40000 килограма.

Въ цѣлия окръгъ има петъ тютюневи фабрики.

Лозарство. Лозарството е едно богатство за тоя окръгъ. Пространството на обработенитѣ лозя е слѣдующето: околия Шуменска 1090 хек., околия Ески-Джумайска 778·6 хек. околия Преславска 1212·2 хек., околия Османъ-Пазарска 232·3 хек., околия Нови-Пазарска 805·2 хектара, всичко 4119·8 хектара, отъ които се произвеждатъ показанитѣ въ слѣдующата таблица количества вино, ракия и др.

Le tabac est acheté et travaillé par les fabricants de la localité, qui importent outre 40,000 kil. environ.

On compte dans le département cinq fabriques de tabac.

Viticulture. La viticulture est une des richesses du département. La superficie des terres employées à cette culture est la suivante: arrondissement de Schoumla 1,090 hectares, arrond. de Eski-Djoumaya 779·6 hect., arrond. de Preslaw 1,212·2 hectares, arrond. de Osman-Bazar 232·3 hect., arrond. de Nova-Bazar 805·2 hectares, en tout 4,119 hectares, qui fournissent en moyenne la récolte suivante:

Околия	Вино лит. Vin litr.	Ракия лит. Eau-de-vie litres	Конякъ литри Cognac	Оцетъ литри Vinaig	Всичко Total	Arrondissement
Прѣславска	2206000	110300	—	—	2316300	Preslaw
Шуменска .	15000000	1300000	50000	15000	16395000	Schoumla
Ески-Джумай.	175900	36170	—	16900	228970	Eski-Djoum.
Осм.-Пазарска	278700	13900	—	—	293500	Osm.-Pazar
Нови-Пазарск.	8002000	340000	—	10000	8352000	Novi-Pazar
Всичко .	25662600	1800370	50000	41900	27585770	Total

Филоксерата, за счастье, не се е появила въ тази страна. Лозята, впрочемъ, страдатъ отъ време на време отъ нѣкои паразитни болѣсти, които лесно могатъ да се излѣкуватъ.

Най-добри производителни винарски пунктове сж: гр. Прѣславъ и селата Дивдѣдово, Осмаръ и Кочово. Вината въобще се изнасятъ за Варна, Добричъ и Шуменъ.

Градинарство и овощарство. Почти всѣко възлѣдѣлческо сѣмѣйство си посѣва едно пространство отъ нѣколко ара съ разни зеленчуци. Въ нѣкои мѣста

Le phylloxéra, heureusement, n'a pas fait son apparition dans la région. Les vignobles souffrent cependant de temps en temps de quelques maladies parasitaires mais faciles à guérir.

Les localités les plus productives en vins sont: Preslaw, Divdedovo, Osmar et Kotchovo. Les vins sont exportés en général vers Varna, Dobritch et Schoumla.

Jardins fruitiers et potagers. Chaque agriculteur cultive quelques ares de terre pour les légumes et de produits semblables. Dans

искаратъ въ голѣмо количество зеле, лукъ, картофи, бѣлъ бобъ и пр. Бамби се изнасятъ даже и за Ромъния. Годишната реколта е приблизително отъ 200000 килогр. картофи, 75—85000 килогр. бѣлъ бобъ, 30—40000 килогр. лѣща, 20—25000 бакла и пр.

Всѣко сѣмѣйство почти притежава по нѣколко овощни дървета, и въ нѣкои общини има даже овощни градини, отъ доста голѣми пространства. Въ гр. Шуменъ има една Държавна пепиниера. Годишната реколта въ тоя окръгъ е: отъ 250—300000 килограма сливи, 40—50000 килогр. ябълка, 40—60000 килогр. круши, 100—1500 килограм. мушмули, 40—50000 килогр. дули, 30—35000 килогр. зързели, 15—20000 килгр. праскови и пр.

Копринарство. Прѣди Освобождението буботвъждането е било силно развито въ окръжието и е съставлявало поминѣка на много сѣмѣйства. Одушопителната епидемия по бубенитъ червей отъ една страна, и възсичанието на черничевитѣ дървета прѣвъ послѣдната Руско-Турска война отъ друга, побъркаха на развитието на свилената промишленность.

Жители отъ гр. Османъ-Пазаръ, Стефанъ Георгиевъ, е насадилъ 1500 черничеви дървета и прѣвъ пролѣтѣта щѣлъ да насади съ черници още нѣколко декара земл.

Пчеларство. Пчеларството сжко е въ упадѣкъ влѣдствие на неблагоприятното време и оскѣдността слѣдователно отъ храна за пчелитѣ. Прѣвъ 1896 год. както и прѣминалитѣ години пчеловѣдцитѣ не сж имали удовлетворително производство отъ тази индустрия.

Гори. Спорѣдъ имѣющитѣ се свѣдения, цѣлото пространство на горитѣ възлиза на 50352 хектара, отъ които 45704 сж държавни, 4648 принадлежатъ на общинитѣ и на частни лица. Пространството, впрочемъ, на тия гори трѣбва да е по-голѣмо, и ще можемъ да дадемъ точни свѣдения слѣдъ като се измѣрятъ, нѣщо за което сж се завзели тѣзи година.

Скотовѣдство. Подобрѣния сж послѣдали само по конската раса; другия добитѣкъ остава занемаренъ, въпреки изобилието на пасищата и на

quelques régions on cultive en quantité: oignons, pommes de terre, choux, haricots, etc. On exporte même des gombos en Roumanie. La récolte donne environ 280,000 kilogr. de pommes de terre, de 75 à 85,000 kilogr. de haricots, de 30 à 40,000 kilogr. de lentilles et de 20 à 25,000 kilogr. de fèves etc.

Presque chaque famille possède également un certain nombre d'arbres fruitiers; il existe même dans quelques communes des jardins fruitiers d'une certaine étendue. Il a été créé à Choumla une pépinière de l'état. On récolte annuellement dans ce département de 250,000 à 300,000 kilogr. de prunes, de 40 à 50,000 kil. de pommes, 50 à 60,000 de poires, 1000 à 1,500 kil. de nèfles, de 40 à 50,000 k. de coings, de 30 à 35,000 k. d'abricots, de 15 à 20,000 k. de pêches etc.

Sériciculture. Avant l'émancipation la sériciculture était dans un état florissant et constituait le bien-être de nombreuses familles.

L'épidémie des graines d'une part, la perte des mûriers pendant la guerre de l'autre, ont rendu la sériciculture presque impossible dans le département.

M. Stéphan Georghiew a planté 1,500 mûriers à Osman-Bazar, et, le printemps prochain, il plantera encore quelques décares.

Apiculture. L'apiculture est également en décadence, étant donné le mauvais temps et le manque d'une nourriture appropriée.

En 1896 les apiculteurs, comme les années précédentes, n'ont obtenu aucun résultat satisfaisant.

Forêts. D'après les données actuelles les forêts du département couvriraient une superficie de 50,352 hectares, dont 45,704 appartiennent à l'état et 4,648 aux particuliers et aux communes. Il est à supposer cependant que leur étendue est bien plus considérable. Mais nous ne pouvons donner de résultat précis sur ce point qu'après l'arpentage de ces forêts, opération qui a été commencée cette année.

Elevage du bétail. Nous avons à signaler des améliorations sur la race chevaline seulement, le reste du bétail laisse à désirer nonobstant l'abondance des pâturages et du four-

фуража. На скоро грижитъ на правилството ще способуватъ на това зло.

Количеството на добитъка въ окръга е показано въ слѣдующата таблица:

Околии Arrondissement	Конѣ Chevaux	Муляри Mulets	Магарета Anes	Биволи Buffes	Вол, крави, тел. — Vœufs, vaches, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом птици Volailles	Кола Voitures
Е.-Джумайска E.-Djoumaya	1969	4	1057	5610	19127	47193	13986	993	33070	5178
Н.-Пазарска Novi-Bazar	4834	11	201	5655	23251	59477	13650	2195	39126	5671
Осм.-Пазарска Osman-Bazar	1150	1	305	6020	12424	30531	9197	375	24291	3511
Прѣславска Preslaw	1380	4	769	5890	18934	43933	15424	3935	34096	5359
Шуменска Schoumla	3871	33	1054	4611	17223	44468	9035	448	24141	4465
Всичко. Total	13204	53	3386	27786	90959	225602	61292	7946	154724	24184

Търговия. Най-главната търговия се състои въ храни, вина и добитък. Известно оживление на търговията става по панаиритъ; въ Ески-Джумайски панаиръ, прѣвъ 1896 год., сж били продадени 5722 глави добитък за 333222 лева, и равни стоки мѣстни и инострани за около 2000000 лева; такива панаири ставатъ и въ гр. Шуменъ и с. Еядже, гдѣто исклучително се продаватъ: добитъкъ и вълна.

Търговията съ вино е много пострадала вслѣдствие на наложени даякъ „Октроа“. По-голямата частъ отъ реколтата на 1895 год., вслѣдствие на „октроата“, остава още непродана.

Отъ Шуменскій окръгъ се изнасятъ сжщо за странство до 28000 агнешки кожи и 10000 ярешки.

Промисленостъ. Въ окръга има една пивоварна фабрика, една спиртна, 5 тютюневи и нѣколко за сода и лимонада, а освѣтъ това и три парни мелници въ Каспичанъ и Османъ-Пазаръ.

Върху тия завѣдения можемъ да дадемъ слѣдующитъ свѣдения:

Спиртна фабрика. Тя принадлежи на г. г. Братия Ченгелиеви & Ив. Симеоновъ и започнала да работи отъ 14 Декемврий 1894 год. Прѣвъ първитъ шестъ мѣсеци е искарала 30595 литри спиртъ.

rage. Les soins du gouvernement y apporteront bientôt remède.

Le tableau suivant donne la quantité du bétail dans le département.

Commerce. Le commerce porte surtout sur les céréales, le vin et les bestiaux. Il se fait d'abord aux foires d'Esy-Djoumaya, où l'on a vendu, en 1896, 5,722 têtes de bétail pour 333 mille 222 levs, et des marchandises diverses importées ou indigènes pour environ 2 millions de levs, et à celles de Choumla et de Yendjé où on traite exclusivement du bétail et de la laine.

Le commerce des vins a trop souffert des taxes d'octroi qui lui sont imposées. La plus grande partie de la récolte de 1895 est encore invendue.

Le département exporte aussi à l'étranger environ 25,000 peaux d'agneau et 10,000 de chevreau.

Industrie. On compte dans le département une fabrique de bière, une distillerie, cinq fabriques de tabac et quelques fabriques d'eau gazeuse. En outre trois moulins à vapeur existent à Kaspitchan et à Osman-Bazar.

Voici quelques détails sur les fabriques:

Distillerie: propr., MM. Tchengheliev Frères et I. Siméonow; elle a commencé à fonctionner depuis le 14 Octobre 1894 et elle a produit durant les six premiers mois 30,595 litres d'alcool. La brasserie appartient à la „Société bulgare pour la fabrication de la bière“; la production en 1895 a été de 240

Пивоварна фабрика. Тя принадлежи на българското пивоварно дружество. Прѣвъ 1895 год. фабриката е произвела 244000 литри бира. И тѣзи индустрия страда вслѣдствие на наложениятъ акцизъ и октроа.

Тютюневи фабрики. Ежегодното производство на фабриката на: Ганемъ и Кърджиевъ е 43477 килограма; Нейко Каролевъ 25,306 килограма; Кара Мехмедъ 6681 килограма. Николчо Калевъ 2098 килогр. Мехмедъ Али Беевъ 1775 килогр. или всичко 65334 килограма, съ една стойностъ отъ 558088 лева.

Износъ нѣма. Всичкия изработений тют. се израсходва отъ мѣстното насел.

За изработването на сурови кожи въ окръжието има 3 табахани, въ Шуменъ, Джумая и Османъ-Пазаръ. Приблизителния оборотъ възлиза на 350000 лева

Занаятитъ които сж закрѣпени и иматъ бжднина сж: кожарството, кундураджийството, бѣчеварството, дърводѣлието, желѣзарството ипр.

Желѣзарството и дърводѣлството постоянно напредватъ и произведенията се изнасятъ даже за Румжния и Бесарабия.

Изработенитъ въ страната обуца сж отъ най-добро качество и никакъ по-долни отъ европейскитъ, както по трайността тѣ сжщо и по елегантността имъ.

Кундураджията Папазовъ, отъ Шуменъ, е награденъ отъ изложението въ Чикаго.

Народно просвѣщение — Instruction publique.

Първоначални училища прѣвъ учебната 1895/1896 години.

mille litres de bière. Elle souffre aussi de l'augmentation des droits d'accise et d'octroi.

Usines pour la fabrication de tabac: Ganow et Kardjiew (Schoumla) produit 43.474 kil. Neïko Karolew (Choumla) produit 25,306 kil. Kara Mehmed (Choumla) produit 6.681 kil. Nikoltcho Kalew (Choumla) produit 2098 kil. Mehmed Ali Bey (Chonmla) produit 1775 kil. Soit une production totale de 69.334 kil. représentant une valeur de frs. 558.088.

Aucune exportation à signaler. Tout ce qui est préparé dans le département y reste pour les besoins de la population.

Signalons encore trois tanneries à Choumla, Eski Djoumaya et Osman-Bazar. Leurs opérations s'élèvent à 350 000 levs environ.

Les métiers les plus en vigueur sont ceux de tanneurs, cordonniers, tonneliers, menuisiers, forgerons etc.

La ferronnerie et la menuiserie font des progrès constants et leurs produits sont exportés en Roumanie et en Bessarabie.

Les chaussures fabriquées dans ce pays sont de très bonne qualité et ne le cèdent en rien à celles venant d'Occident sous le rapport de l'élégance et de solidité.

Le cordonnier Papazow de Choumla a remporté un prix à l'exposition de Chicago.

Околии	Числото на Nombre de				Всичко total	Числото на Nombre de		Всичко Total	Arrondissements
	Училищ Ecoles	Учител Maîtres	Учителк. Maîtres.	Момчета Garçons		Момиче. Filles			
Шуменска . . .	21	10	15	25	1268	978	2246	Schoumla	
Ново-Пазарска .	21	18	10	28	971	524	1495	Novi-Pazar	
Прѣславска . . .	23	16	13	29	1364	603	1967	Preslaw	
Ески-Джумайска.	24	16	12	28	941	620	1561	Eski-Djoumaya	
Османъ-Пазарска	8	9	8	17	482	350	832	Osman-Pazar	
Всичко .	97	69	58	127	5026	3075	8101	Total	

Общото число на подлѣжащитъ на задължително учение дѣца прѣвъ 1895

Le nombre des enfants qui devaient obligatoirement fréquenter les

—1896 год. бѣ: 10082, отъ които 5527 момчета и 4555 момичета.

За поддържането на първоначалнитѣ училища сѣ били израсходвани прѣзъ учебната 1895—1896 година 204.018 лева, $\frac{2}{3}$ части отъ които сѣ били платени отъ държавата, а остатъка $\frac{1}{3}$ часть отъ общинитѣ.

Освѣтъ Българскитѣ първоначални училища има въ окръга още 311 частни първонач. училища, 306 отъ които сѣ турски, 3 еврейски 2 арменски. Тия училища сѣ били посѣщавани прѣзъ учебната година отъ 16801 дѣца, отъ които 9509 момчета и 7292 момичета

Издържането на тия училища става на срѣдствата на иновѣрнитѣ общини и помощи отъ държавата, постоянната комисија и общинитѣ.

Срѣдни училища. Срѣдни училища въ окръжието има двѣ: Шуменското педагогическо и трикласно мъжко училище и Шуменската общинска и „Нанчова“ дѣвическа гимназия.

Прѣзъ учебната 1895—1896 год. Шуменското педагогическо училище и пр. е било посѣщавано отъ 743 ученика отъ които 712 българи, 26 евреи, 4 ерменци и 1 мусулманинъ, съ 26 учители.

За поддържането на това училище сѣ били израсходвани 70075 лева, отъ които 63820 сѣ били отпуснати отъ държавата и 6255 отъ Шуменскій градскій съвѣтъ. За напредъ то се прѣобрѣща въ държавно.

Общинската и „Нанчова“ дѣвическа гимназия е била посѣщавана прѣзъ учебната година отъ 522 ученички, 515 отъ които българки, 1 немцойка, 2 ерменки, и 1 еврейка, съ 9 учители и 11 учителки.

За поддържането на това училище сѣ били израсходвани 54935 лева, отъ които 32675 лева сѣ били отпуснати отъ държавата, а остатъка 22260 лева отъ „Нанчовий фондъ“, и за това гимназията се именува „Нанчова“.

Има още и 4 турски руждиета (прогимназии) настанени въ градоветѣ: Шуменъ, Османъ-Пазаръ, Ески-Джумая и Нови-Пазаръ.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 132.219

écoles était de: 10.082 dont 5527 garçons et 4555 filles.

Pour l'entretien des écoles primaires ont été dépensés durant l'année scolaire 1895/1896, 204,018 levs dont les deux tiers ont été payés par l'Etat et le reste, $\frac{1}{3}$, par les communes.

Outre les écoles primaires bulgares il y a aussi dans le département 311 écoles privées, dont 306 turques, 3 israélites et 2 arméniennes. Ces écoles ont été fréquentées durant la même année scolaire par 16.801 élèves, dont 9500 garçons et 7292 filles.

Ces écoles sont entretenues par les communautés non orthodoxes, et des secours qui sont accordés par l'Etat, la commission permanente et les Communes.

Ecoles secondaires. Il y en a 2 dans le département: une école normale avec trois classes préparatoires pour garçons, et le gymnase communal de „Nantchow“ pour filles.

Durant l'année scolaire 1895—1896 l'école normale a été fréquentée par 743 élèves, dont 712 bulgares, 26 israélites, 4 armeniens et un musulman; il y avait 2 instituteurs

Pour l'entretien de cette école ont été dépensés 70.075 levs, dont 63820 levs ont été payés par l'état et 6255 par la municipalité de Choumla. Dorénavant elle sera entretenue aux frais de l'Etat.

Le gymnase communal de „Nantchow“, pour filles a été fréquenté, durant la même année scolaire, par 522 élèves, 515 bulgares, 1 allemande, 2 arméniennes, 1 israélite, avec 9 instituteurs et 11 institutrices.

Pour l'entretien de cette école ont été dépensés 54.935 levs, dont 32.675 levs ont été payés par l'Etat et le reste 22.260 levs provient du fond légué à cette fin par feu Nantcho Poprow. C'est pourquoi l'école s'appelle „Nantchowa.“

Ils existent aussi 4 écoles turques Roushtiés (progymnases) à: Choumla, Osman-Pazar, Esky-Djoumaya et Novi-Bazar.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Chef-lieu du départ-

лева. Окръженъ градъ: Шуменъ. Народнонаселение: 22517 жит. Бюджетъ на градскія съвѣтъ, приходъ: 188.850 л. Окр. управителъ: Н. Бакаловъ. Окол. начальникъ: Ник. Василиевъ.

Съдилища. Шуменскій окр. съдъ. Прѣдсѣдатель: Д. А. Икономовъ. Членове: Георги Деневъ, Р. Тепезеленовъ, Боянъ Кърджиевъ, И. Табаковъ, Ан. Кандиларовъ, З. Коняровъ. Сѣдебни слѣдователи: Н. Петровъ, Ф. Ненковъ. Нотариусъ: Д. Стойковъ. Прокуроръ: Хр. Нешковъ. Помощникъ: Сп. Г. Игнатовъ. Директоръ на Шуменскій окр. затворъ: Ив. Гайтанджиевъ. Лѣкаръ: Д-ръ П. Кърджиевъ. Миротворителъ: Сп. Рачевъ. Адвокати: Жеко Бакаловъ & Ат. Краевъ, Б. Атанасовъ, К. Г. Ангеловъ, К. Вожиловъ, К. Бахлевъ, Х. Груевъ, Ж. Димовъ, Г. Ранчевъ, Д. Стателовъ, В. В. Ячевъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Ст. Симеоновъ; Кассиеръ: С. Кожухаровъ.

Медицински лѣкари: Д-ритѣ: Стеф. Бочаровъ, Луиджи Понтара, Евтимий Верби, Н. Вицарасъ, Коста Т. Икономовъ, Тодоръ Илиевъ, П. Кърджиевъ, Вичо Пановъ, Елиза Пастернакъ, Ив. Флора, Захарий Шварцъ. Ветеринари: Ив. Владовъ, Т. С. Марковъ, Мито Зл. Рачовъ. Аптекари: А. Вайсманъ, К. Ивановъ, А. Писимидисъ. Училищенъ инспекторъ: В. Ив. Ранковъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониялни, манифактурни, желѣзарски, стькларийни, кундурадъ и др. стоки: Атанасъ Кюлавчиевъ, Мавродинъ Г. Бъчваровъ, Н. Ив. Мишковъ, П. Х. Чешмеджиевъ, Рафаилъ Мицевъ, Ст. Кожухаровъ, Х. А. Бошняковъ, Цаню Михайловъ. Комиссионери-експедитори: А. Илиевъ & С-ие. Тютюнева фабрика: Неджибъ Бей Челенгировъ. Банкерска контора. Нисимъ А. Леви. Българско пивоварно дружество „Шуменъ“ съ 200.000 лева капиталъ. Прѣдприемачи: Петко Христовъ. Книжаръ: Ив. Петковъ. Фотографъ: В. Маргариянъ.

Ески-Джумайска околия.

Околийскіи градъ: Ески-Джумая. Народнонаселение: 8942 жит. Бюджетъ на градскія съвѣтъ, приходъ: 79.100

tement: Schoumla. Population: 22.517 habitants. Budget départemental, recettes; 132.219 levs. Budget de la municipal., recettes: 188.850 levs. Préfet: N. Bacalow. Sous-préfet: Nic. Vassiliew.

Tribunaux. Tribunal de 1e instance de Schoumla. Président: D. A. Iconomow. Juges: Gheorghi Denew, R. Tepezelenow, Boyan Kirdjiew, Iv. Tabacow, An. Kandyarow, T. Konyarow. Juges d'instruction: N. Petrow, Ph. Nencow. Notaire: D. Stoicow. Procureur: Chr. Neschkow. Substitut: Sp. G. Ignatow. Directeur de la prison départementale de Schoumla: Iv. Gaitandjiew. Juge de paix: Sp. Ratchew. Juge de paix d'arrondissement: Iv. Stantchew. Avocats: Jeko Bacalow & Ath. Kraew, B. Athanassow, C. G. Anghelow, K. Bojilow, K. Bahlew, Chr. Grouew, J. Dimow, G. Rantchew, D. Statelow, V. V. Yantchew.

Caisse agricole. Contrôleur: St. Siméonow; Caissier: S. Kojouharow.

Médecins: Drs. Stephan Botcharow, Louidji Pontara, Evtimiy Verby, N. Vitzaras, Costa T. Iconomow, Todor Iliew, P. Kirdjiew, Vitcho Panow, Elisa Pasternak, Ivan Flori, Zahariy Schwartz. Vétérinaires: Iv. Vladow, T. S. Marcow, Mito Zl. Ratchow. Pharmaciens: A. Vaïsmann, K. Ivanow, A. Pissimidé. Inspecteur des écoles: V. Iv. Rancow.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de denrées coloniales, d'objets manufact., de ferronnerie, de verrerie, de cordonnerie et d'autres articles: Atanase Kulavtchiew, Mavrodin G. Botchvarow, Nako Iv. Mischkow, P. J. Tcheschmedjiew, Rafael Mitzew, St. Kojouharow, H. A. Boschniacow, Tsaniu Mihailow. Commissionnaires - Expéditeurs: A. Iliew & Cie. Fabricant de tabac: Nedjib Bey Tchelinguirow. Maison de banque: Nissim A. Levy. Société bulgare pour la fabrication de bière „Schoumen“ avec 200,000 levs de capital. Entrepreneur: Petco Christow. Libraire Iv. Petcow. Photographe V. Marcariyan.

Sous-préfecture d'Esky-Djoumaya.

Chef-lieu: Esky-Djoumaya. Population: 8942 habitants. Budget de la

лева. Окол. началникъ: П. Семерджиевъ. Мироний съдия: Ив. Найденовъ. Адвокати: Константинъ Досевъ, В. Ивановъ, Кударъ Имуковъ, Г. Р. Караджовъ.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: Ст. Бѣловъ. Кассиеръ: В. С. Хлѣбаровъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ А. М. Кандиларовъ. Училищенъ инспекторъ: Янко Н. Недевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Прѣдсѣдатель на спестовното акционерно дружество „Трудъ“: Константинъ Досевъ. Печатница, книжарница и фабрика за спиртни питиета, сода и лимонада: М. К. Собаджиевъ. Манифактураджи: Стеф. Вановъ & С-ие.

Ново-Пазарска околия.

Околийски градъ: Нови-Пазаръ. Народнонаселение: 3958 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ: 17576 лева. Окол. началникъ: Ил. Чомаковъ. Мироний съдия: Ник. Сукнарковъ. Адвокати: С. Горневъ, Г. Зафировъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Ив. Славовъ. Кассиеръ: В. Саввовъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Ст. Тончевъ. Училищенъ инспекторъ: В. Ив. Ранковъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Георги Пападопуло & Никола Таптаклъ, магазинъ съ колониални и желѣзарски стоки. Стефанъ Георгиевъ, корреспондентъ на разни търговски къщи и дружества.

Османъ-Пазарска околия.

Околийски градъ: Османъ-Пазаръ. Народнонаселение: 3745 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 31613 лева. Окол. началникъ: Ник. Юрдановъ. Мироний съдия: Д. Стоевъ. Мироний съдия (допълн.): Хр. Мустаковъ. Адвокати: Я. Илиевъ, В. Козлевъ, Русси Маловъ, С. Петровъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: В. Д. Икономовъ. Кассиеръ: Д. Начевъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Минасъ Минасиянъ. Училищенъ инспекторъ: Янко Н. Недевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Бр. Балкански, магазинъ съ равни колониални, желѣзарски и манифактурни стоки. Бр. Томови & С-ие, манифактурни магазинъ. Дражо Петровъ, книжарница и разни канцеларски принадлежности.

municipalité. recettes: 79,100 levs. Sous-préfet: P. Semerdjiew. Juge de paix: Iv. Naidenow. Avocats: Constantin Dossew, V. Ivanow, Koutzar Imoucow, G. R. Karadjow.

Caisse agricole. Contrôleur: St Bellow; Caissier: V. S. Hlébarow. Médecin: Dr. A. M. Kandilarow. Inspecteur des écoles: Yanco N. Nedew.

Principaux industriels et commerçants. Président de la société par actions „Troud“: Constantin Dossew. Imprimerie, librairie, fabrique de boissons alcooliques et d'eaux gazeuses: M. K. Sobadjiew.

Marchands d'objets manufacturés: Stephan Banow & Cie.

Sous-préfecture de Novi-Bazar

Chef-lieu: Novi-Bazar. Population: 3959 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 17.576 levs. Sous-préfet: Il. Tchomacow. Juge de paix: Nikolas Souknarow. Avocats: Stefan Gornew, G. Zaphirow.

Caisse agricole. Contrôleur: Iv. Slavov; Caissier: V. Savov. Médecin: Dr. St. G. Tontchew. Inspecteur des écoles: V. Iv. Rancow.

Principaux industriels et commerçants. Gheorghî Papadopoulo & Nicolas Taptakly, magasin de denrées coloniales et de ferronnerie. Stephan Gornew, correspondant de diverses maisons commerciales et sociétés.

Sous-préfecture d'Osman-Bazar.

Chef-lieu: Osman-Bazar. Population: 3.745 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 31,613 levs. Sous-préfet: Nicolas Yordanow. Secrétaire: V. M. Stolarow. Juge de paix: D. Stoew. Juge de paix (suppl.): Chr. Moustacow. Avocats: Y. Hiew, V. Kozlew, Roussy Malow, S. Petrow.

Caisse agricole. Contrôleur: V. D. Iconomow; Caissier: D. Natchew. Médecin: Dr Minas Minassyan. Inspecteur des écoles: Yanco N. Nédew.

Principaux industriels et commerçants. Balkanski frères, magasin de denrées coloniales, de ferronnerie et d'objets manufacturés; Thomovi frères et C-ie. Drajo Pétrow, librairie et papeterie.

Прѣславска околия.

Sous-préfecture de Preslaw.

Околийски градъ: Прѣславъ. Народнонаселение: 3521 жит. Бюджетъ на градск. съвѣтъ, приходъ: 8144 л. Окол. началникъ: Ат. Петровъ. Мир. съдия: Вл. Тивчевъ. Адвокатъ: Г. Добревъ.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Г. Филевъ; Кассиеръ: Д. Маркишки. Медицински лѣкаръ: Д-ръ С. Анастасопуло. Уч. исп.: Янко Н. Недевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Бинодѣлци: Жеко Г. Мановъ, Маринъ А. Маневъ, Славви Димитровъ. Земледѣлци: Жеко П. Трънчевъ, Марчо Г. Ювевъ, Стоянъ Б. Картолевъ, Ю. Спасевъ. Манифактураджи: Слави Димитровъ и Синове, Тодоръ Б. Ахиаковъ, Димитръ Славчевъ, Д. Вълчановъ, В. Гергевъ.

Chef-lieu: Preslaw. Population: 3,521 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 8,144 levs. Sous-préfet: Ath. Petrow. Juge de paix: Vl. Tivtchew. Avocat: G. Dobrew.

Caisse agricole. Contrôleur: Y. Filiev; Caissier: D. Markischky. Médecin: Dr. S. Anastassopoulos. Inspecteur des écoles: Yanco N. Nédew.

Principaux industriels et commerçants. Marchands de vin: Jeco E. Manow, Marine A. Momew, Slavi Dimitrow. Agriculteurs: Jeco P. Trintchew, Martscho Y. Yuvew, Stoyan B. Kartolew, Yord. Spassew. Marchands d'obj. manufact.: Slavi Dimitrow fils, Théodor B. Ahmacow, Dim. Slavtchew, Dim. Valtchanow, V. Gherghew.

Софийский округъ. — Département de Sophia.

Софийский округъ завзема една поляна, която на сѣверъ има за граница голѣмия балканъ и къмъ южната страна на гр. София величествената и массивна Витоша; къмъ южния край близо до Симоковъ по величествената още Ридска планина. Отъ тѣзи поляна се истичатъ въ Дунава и Егейското море многобройни рѣчки, най-главнитѣ отъ които сж: Морава и Искръ отъ една страна, и Марица и Струма отъ друга.

Ce département occupe le haut plateau que limitent au Nord les Grands Balcans, et dont les points saillants sont au Sud de Sophia l'imposant massif de la Vitoscha, et, à l'extrémité sud près de Samocow, le massif plus célèbre encore du Rilo. De ce dernier plateau partent dans le bassin du Danube et dans celui de la mer Egée divers cours d'eau dont les plus importants sont: la Morawa et l'Isker d'une part, et de l'autre la Maritza et la Strouma.

Околии	Числото на населенитѣ мѣста Nombre des lieux peuplés				Числото на общинитѣ Nombre des communes			Повърхността въ кв. килсм. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградитѣ Nombre de maisons	Числото на жителитѣ Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham.	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Софийска . . .	1	71	—	72	1	25	26	1106,2	10962	84860	Sophia
Ново-сѣлска . . .	—	50	—	50	—	28	28	812,6	6137	37052	Novo-Sélo
Искрецка . . .	—	56	—	56	—	21	21	1129,9	4645	30708	Iskretz
Самокowska . . .	1	38	—	39	1	21	22	2145,0	6792	40609	Samokow
Пирдопска . . .	4	11	—	15	4	8	12	824,1	4814	23248	Pirdop
Орханійска . . .	1	18	—	19	1	18	19	1086,1	5299	28347	Orhanié
Всичко . . .	7	244	—	251	7	121	128	7103,9	38649	244824	Total

Распределение на населението по външпосвѣданіе.
Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Муслим. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholiq.	Арменци Arméniens	Разни Divers	Всичко Total	Arrondis.
Софийска . . .	73379	1752	6890	2271	—	568	84860	Sophia
Ново-Селска . . .	36572	444	16	17	—	3	37052	Novo-Sélo
Искрецка . . .	30873	17	17	1	—	—	30708	Iskretz
Самоковска . . .	38735	540	1065	18	—	251	40609	Samocow
Пирдопска . . .	23095	139	—	8	—	6	23248	Pirdop
Орханійска . . .	27522	734	68	3	—	20	28347	Orhanié
Всичко .	229976	3626	8056	2318	—	848	244824	Total

Земледѣлие. Земледѣлието и ското-вѣдств. съставляват главния поминъкъ на $\frac{7}{10}$ отъ жителитѣ на окръга. По земледѣлието се забѣлѣжаватъ нѣкои подобрения, особено въ Софийската околия, както по обработването на земята, тъй също и по извършването на другитѣ полски работи.

Реколтата въ окръжнето прѣзъ 1896 год. е била слѣдующата:

Agriculture. L'agriculture et l'élevage du bétail constituent la principale ressource pour l'existence des $\frac{7}{10}$ de la population de ce département. Nous avons quelques améliorations à signaler, surtout dans l'arr. de Sophia pour le labourage des terres ainsi que pour les travaux accessoires des champs.

La récolte en 1896 accuse les chiffres suivants:

Околии Arrondissements	Въ килограми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Яченикъ Orge	Ржъ Seigle
Софийска Sophia	10,224,625	1,271,460	373,798	сжщораз. ж.
Новоселска Novo-Sélo	2,077,672	888,300	1,100,608	3,298,460
Самоковска Samocow	1,791,500	900,000	1,270,000	7,480,000
Искрецка Iskretz	2,587,682	1,919,498	1,062,370	1,555,650
Пирдопска Pirdop	1,259,650	957,620	367,620	1,811,990
Орханійска Orhanié	1,057,877	1,245,799	95,159	173,337
Всичко .	18,999,006	7,182,677	4,269,555	14,319,437

Въ килограми — En kilogrammes					Аг. endissements Околии
Овесъ Avoine	Просо Millet	Фий Vesce	Кълчица Chavvte	Сѣно Foin	
1,885,811	400	76,800	—	11,416,000	Sophia Софийска
588,390	1500	1,220,000	—	19,200,000	Novo-Sélo Новоселска
2,970,000	1350	—	—	36,000,000	Samocow Самоковска
2,180,350	—	—	—	6,644,750	Iskretz Искрецка
327,780	910	300,000	—	5,670,000	Pirdop Пирдопска
143,151	450	—	—	8,247,600	Orhanié Орханійска
8,095,482	12800	1,596,800	—	87,178,350	Total

Градинарство. Градинарството е доста развито въ София и околнитѣ села, особено въ ония, които иматъ доста вода за поливане на градинитѣ, като селата: Малешевци, Орландовци, Подуене, Беримерци, Кумарица, Челопечене, Кривина, Казичане, Слатина, Германъ, Враждебна и др. Причината да бѣде тъй развито и до нейдѣ подобро градинарството около София е добрата цѣна, която намиратъ зеленчуцитѣ на Софийския пазаръ, както и това, че градинитѣ тукъ се обработватъ повече отъ търновци, практикувавши занятието въ Ромъния и Унгария.

Въ другитѣ мѣста изъ окръжнето градинарството е слабо и почти никждѣ не съставлява отдѣленъ поминъкъ за една часть отъ жителитѣ. Зеленчуцитѣ, колкото се садятъ, се употребяватъ за собствениитѣ нужди на производителитѣ. Само въ Пирдопъ, Иванъ Минковъ обработва своитѣ градини по рационално и искарва на врѣме доста добръ зеленчукъ. Отъ зеленчуцитѣ, които се обработватъ заслужва да се споменатъ: зелето, разнитѣ видове лукъ, чушки, рѣпички малки и голѣми, моркови, керевизъ, домати, краставици, тикви, патлиджани, картофи, дини и пр.

Овощарство. Овощарството за развитието на което условията не сж лоши, е въобще занемарено изъ окръжнето. Въ Пирдопъ, Златица, Орханіе и селата: Пправецъ, Лакавицитѣ, Осиковица има градини съ овощни дървета. Другадѣ, освѣнъ по нѣколко саморасли сливи и ябълки по двороветѣ, други дървета се почти много рѣдко срѣщатъ. Въ градинитѣ на рѣчениитѣ градове и села има най вече сливи, отъ плодоветѣ на които приготвяватъ исключително ракия „сливовица“, по голѣмата часть отъ която се употребява на мѣстопроизвежданіето и твърдѣ малко се изнася за Плевенъ отъ Орханійскитѣ села. Въ тази околия както и въ Пирдопската се забѣлѣжава, впрочемъ, едно движение за развиваніе на тоя клонъ отъ земледѣлието, който доста възнаграждава малкия трудъ що се по-

Jardins potagers. La culture maraichère est assez développée à Sophia et aux villages avoisinants et surtout dans les endroits où il y a assez d'eau pour l'arrosage des jardins, comme les villages de: Maleschewtzy, Orlandowtzy, Podouyené, Byrimirtzy, Koumaritza, Tchelopéchéhé, Krivina, Kazitchany, Slatina, Gherman, Vrajdebnya, etc Le développement de la culture maraichère à Sophia et les environs et son amélioration sous un certain rapport sont dus aux prix avantageux aux quels sont vendus les légumes au marché de Sophia et à la culture qui en est faite par des jardiniers de Tirnovo, qui ont exercé ce métier en Roumanie et en Hongrie.

Dans les autres arrondissements cette culture est faible; elle est insuffisante pour constituer une ressource à un certain nombre de familles, et tout ce qui a été cultivé est consommé par les producteurs. A Pirdop seulement le nommé Ivan Mincow a des jardins potagers rationnellement cultivés et produisant à temps des légumes d'assez bonne qualité.

Parmi les divers légumes cultivés dans ce département nous devons mentionner: les choux, les diverses espèces d'oignons, les poivrons, les radis, les carottes, le céleri, les tomates, les concombres, les citrouilles, les aubergines, les pommes de terre, les pastèques etc.

Arbres fruitiers. Quoique les conditions du sol soient favorables à la culture des arbres fruitiers, elle est pourtant négligée en général. On trouve des arbres fruitiers à Pirdop, Zlatitza, Orhanié, et aux villages de: Pravatz, Lakavitité, Ossikovitza Dans toutes les autres localités il n'y a que des pruniers et des pommiers qui ont poussé d'eux mêmes dans les cours des maisons et très-rarement l'on rencontre d'autres arbres fruitiers. Dans les jardins des villes et villages sus-mentionnés ce sont les pruniers qui prédominent et l'on prépare avec les fruits récoltés de l'eau de vie, nommée „slivovitza“, dont la plus grande quantité est consommée par la population locale, et une très-petite quantité est exportée pour Plevna par les villages d'Orhanié. On remarque, en outre,

лага за него. При всичко това, начинът на отглеждането на овоците дървета си остава пакъ стария.

Въ Орханійско вишниятъ и черешитъ сж доста развити. Тия овоци докарватъ добръ приходъ на притѣжателитъ имъ, защото плодетъ намиратъ добра цѣна на Софійскій пазаръ. Въ другитъ мѣста колкото овоци има, тѣ се употребяватъ исклучително тамъ, и никакъвъ износъ не става, защото, дѣйствително, не може и да стане.

Въ Пирдопъ и Орхание, впрочемъ, има много добри признаци за подобряване на овощарството. Въ Пирдопъ, по похвалната инициатива на директора на училищата, г-нъ Сърдановъ, прѣвъ миналата година се състави, овощарско дружество, което брой вече 400 членове, и на свои срдства отгледва разсадникъ отъ различни фруктови дървета, и много лица сж засадили въ градинитъ си овоци дървета. Въ Орхание така сждо много души сериозно сж се заели съ развъждането на овоци, и трѣба да очакваме, че не слѣдъ дълго врѣме, тия двѣ околии ще спечелатъ твърдъ добро име като овощарски. Желателно би било щото и другитъ околии да послѣдватъ примѣра на Орханійската и Пирдопската околии.

Копринарство. Прѣвъ 1896 год., въ Орханійската околия, 2200 лица сж хранили буби и сж искарвали около 25675 килогр. пашкули, а въ Пирдопската 90 лица, които сж произвели 840 килогр. Продажната цѣна на суровитъ пашкули е била 1.50—2 лева килогр., а на сухитъ 6.50—6 лева.

За развитие на копринарството освѣнъ въ тия двѣ околии, нѣ и въ другитъ четири: Самоковската, Искрецката, Софійската а особено Новоселската, климатическитъ условия благоприятствуватъ прѣвною, нѣ нужни сж разсадници на черничеви дървета по тия околии.

Гори. Въ Софійскій окръгъ има 166,442.⁴ хектара гори, распределени както слѣдва:

dans les arrondissements d'Orhanié et de Pirdop une certaine tendance vers le développement de cette branche de l'agriculture, qui est, du reste, assez rémunératrice pour le peu de travail qu'elle exige. Quoiqu'il en soit c'est toujours d'après le système primitif que ces arbres sont cultivés.

Dans l'arrondissement d'Orhanié les cerisiers et les mérisiers sont assez développés. Ces arbres donnent un bon revenu à leurs propriétaires, car leurs fruits sont vendus au marché de Sophia à des prix avantageux. Dans toutes les autres localités les fruits récoltés sont consommés exclusivement par la population locale, et il n'y a pas d'exportation de ce chef.

Les arrondissements de Pirdop et d'Orhanié donnent les meilleures espérances pour l'amélioration des arbres fruitiers. A Pirdop, sur la très-louable initiative de M. Serdanow, directeur de l'école, a été formée l'année passée une société de cultivateurs d'arbres fruitiers; cette société compte déjà 400 membres, qui entretiennent à leurs frais une pépinière avec divers arbres fruitiers; une grande quantité de ces arbres ont été plantés dans les jardins de nombreux propriétaires. A Orhanié aussi on s'est sérieusement adonné à cette culture, et nous espérons que ces deux arrondissements seront bientôt renommés pour leurs arbres fruitiers. Il est à désirer que les autres arrondissements suivent à leur tour l'exemple de ceux d'Orhanié et de Pirdop.

Sériciculture. Dans l'arrondissement d'Orhanié, en 1896, 2200 personnes se sont occupées de l'élevage de vers-à-soie et ont obtenu environ 25675 kilog. de cocons; dans celui de Pirdop il y en a eu 90 et la récolte était de 840 kilog. Les prix de vente étaient: 1,50—2 levs pour les cocons non séchés, et 6 50—7 levs pour les cocons séchés.

Dans les quatre autres arrondissements: Samocow, Iskretz, Sophia et surtout de Novo-Sélo, les conditions du climat sont très-favorables à la sériciculture, mais des plantations de mûriers y sont au préalable nécessaires.

Forêts. La superficie des forêts dans le département de Sophia est de 166,422.4 hect., répartis comme il suit:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant à			Всичко Total	Arrondissements
	Държавата l'Etat	Общинитъ communes	Част. лица particuliers		
Софійска . . .	1200,0	3915,6	5201,3	10316,9	Sophia
Новоселска . . .	10510,0	11977,4	4487,6	26975,0	Novo-Sélo
Искрецка . . .	2070,0	9546,7	17319,2	28935,9	Iskretz
Самоковска . . .	7224,9	28637,9	14622,1	50484,9	Samocow
Пирдопска . . .	12729,7	12280,8	1561,2	26571,7	Pirdop
Орханійска . . .	2740,0	11519,0	8881,0	23140,0	Orhanié
Всичко . . .	36474,6	77877,4	52072,4	166424,4	Total

Всичкитъ тия гори сж расположены по стръмнитъ на Ст.-Планина, Срдня-Гора, Рила и Витоша. Родътъ на дърветата имъ е: дѣбъ, букъ и други отъ широколистнитъ и иглолистнитъ. Върастътъ на горитъ е отъ 5 до 250 год. Отъ околинскитъ гори, съ исклучение на Софійскитъ, дѣто тѣ сж млади, се вади строителенъ и за горѣние материалъ. Ний-много материалъ се искарва отъ Самоковскитъ гори.

Отъ Пирдопската и Искрецката околии би се изваждало много добръ материалъ, но по-нѣмание пѣтица, той остава въ горитъ и такъвъ единъ приходъ се губи напрасно.

Залѣсени мѣста има въ с. Горня-Баня, около 6 декара, при Цариградското шоссе въ София, 6 хектара, край Военното Училище около 7 декара, край Пирдопъ около 6 декара. Въ околийскитъ центрове, въ нѣкои общини и села, се отглеждатъ вече разсадници съ различни дървета.

Държавенъ приходъ отъ горитъ има ежегодно приблизително 33000 лева.

Скотовдство. Почвенитъ и климатически условия прѣвною благоприятствуватъ за да се развие скотовд., което въ нищо да не отстъпва на Швейцарското. Аю до сега скотовдството е било занемарено, за подобренето му, впрочемъ, се забалѣжаватъ много хубави начала. Както правителството тѣ сждо и окръжний съветъ сж употребили и употребяватъ

Toutes ces forêts sont situées sur les pentes de la Stara-Planina, Sredna-Gora, Rilo et Vitoscha. Les essences principales sont: le chêne, le hêtre et autres arbres à feuilles larges et aiguës. Quant à l'âge elles comptent de 5 à 250 ans. A l'exception de celles de l'arrondissement de Sophia, qui sont encore jeunes, toutes les autres sont exploitées et produisent du bois de chauffage et du bois de construction. Ce sont les forêts de Samocow qui en fournissent la plus grande quantité.

Faute de communications et de chemins praticables les forêts de Pirdop et d'Iskretz ne sont pas exploitées; autant de beaux revenus momentanément perdus.

Six décares environ de terrain ont été boisés au village de Gorna-Banya, 6 hectares idem sur la chaussée de Constantinople, 7 autres décares environ aux alentours de l'école militaire, et 6 décares approximativement aux environs de la ville de Pirdop. Dans les chef-lieux des arrondissements, dans quelques communes et villages des pépinières avec divers arbres y sont entretenues.

Les recettes de l'état, provenant de ces forêts, s'élèvent annuellement à 33,000 levs environ.

Elevage du bétail. Le département de Sophia possède toutes les conditions voulues pour l'élevage du bétail, conditions qui ne sont pas inférieures à celles de la Suisse. Mais si jusqu'à présent cette branche de l'industrie a été négligée, nous devons pourtant faire remarquer que de très louables mesures ont été prises

всичките си усилия за подобряването на породата на добитъка, като са доставили и слѣдват да доставят инностранни жребци, кобили, бици и крави, маджарски и английски нерези, както и Карнобатски кочове за подобряване породата на овцетѣ. Някои даже скотовѣдци, по-заможни, се са доставили отъ странство отъ сѣщитѣ породи за подобряване на тѣхния добитѣкъ, и слѣдват да се снабдяватъ съ такива, а числото имъ се увеличава отъ година на година.

Числото на добитъка въ окръжиято прѣвъ 1896 год. е било слѣдующето:

Околии	Конѣ	Мулета	Магарета	Биволи	Вол., крави, тел. — Bœufs vaches, veaux	Овце	Кози	Свини	Дом. птици	Кола
Arrondissem.	Chevaux	Mulets	Ânes	Buffles	Beufs vaches, veaux	Moutons	Chèvres	Cochons	Volailles	Voitures
Софийска . . .	2800	19	250	6180	10200	196600	2285	7123	73900	6329
Sophia										
Искрецка . . .	5822	11	52	102	17723	101896	30140	4460	20380	2539
Iskretz										
Новоселска . . .	5946	8	429	5495	18607	92151	16092	7637	81131	5881
Novo-Sélo										
Самовска . . .	6277	49	150	2148	18252	88194	29300	7639	26830	4473
Samocow										
Пирдопска . . .	1857	11	314	1433	11482	39776	7127	2947	47621	2073
Pirdop										
Орханійска . . .	1717	18	119	4159	8437	56324	14095	8851	51431	3848
Orhanié										
Всичко . . .	24419	116	1314	19517	84701	574941	99339	38657	301293	25143
Total										

За подобряване конската порода до сега са купени 13 жребци отъ разни добри породи и резултатитѣ отъ съвокупленията имъ съ мѣстни кобили са много задоволителни. Въобщъ между населението се осѣща едно движение за подобряването на домашнитѣ животни.

Количеството на произведенитѣ продукти отъ добитъка, прѣвъ 1896 год. е било, въ килограми:

pour son amélioration. Le gouvernement et le conseil départemental ont employé tous leurs efforts et contiennent à les déployer pour l'amélioration de la race du bétail; ils ont à cette fin, fait l'acquisition à l'étranger, d'étalons, de juments, de bœufs, de vaches, de porcs anglais et hongrois, ainsi que de moutons de Karnobat pour l'amélioration de la race indigène des moutons. Quelques-uns des plus riches éleveurs de bétail ont fait venir aussi du dehors à leur frais du bétail de toutes ces races pour améliorer celui qu'ils possédaient. Ces acquisitions se poursuivent et augmentent chaque année.

La quantité du bétail dans le département en 1896 était la suivante:

Pour l'amélioration de la race chevaline 13 étalons de bonne race ont été achetés jusqu'à présent et leurs produits avec les juments du pays sont très-satisfaisants.

En général on constate parmi la population un grand mouvement pour l'amélioration de la race du bétail domestique.

La quantité des produits du bétail en 1896 était la ci-après:

Околии	Въ килограми — En kilogrammes			Arrondissements	
	Вълна Laine	Сирене fromage	кашкавалъ Fromage sec		Масло Beurre
Софийска	77240	157430	41500	20380	Sophia
Искрецка	117600	196320	16000	45176	Iskretz
Новоселска	59675	177903	—	20190	Novo-Sélo
Самоковска	72000	90000	16000	44000	Szmokow
Пирдопска	28020	47020	31650	14200	Pirdop
Орханійска	42734	54400	—	8862	Orhanié
Всичко	397269	723073	105150	152808	Total

Най-добро сирене излиза отъ Софийската околия, масло отъ Орханійската и Самоковската. Цѣната на тия продукти е била отъ 50 до 80 ст. за сиренето, отъ 1 до 1.80 лева за маслото, отъ 1.60 до 1.80 л. за кашкавала и отъ 1.50 до 2 л. за вълната.

C'est l'arrondissement de Sophia, qui produit le meilleur fromage, et ceux d'Orhanié et de Samakow le meilleur beurre.

Les prix de ces produits étaient: pour le fromage de 50 à 80 stotinkis le kilogr., de 1 lev à 1.80 le beurre, de 1.60 à 1.80 le kaschkaval, et de 1.50 à 2 levs pour 1 kilogr. de laine.

Industrie, métiers et commerce. L'industrie est encore à l'aube de son développement.

Il y a dans tout le département 1,056 moulins à eau, et 67 fouleries, repartis par arrondissements comme il suit:

Околии	Воденици на вода. Moulins à eau	Тепавици Fouleries	Arrondissements
Софийска	264	—	Sophia
Новоселска	104	5	Novo-Sélo
Искрецка	136	16	Iskretz
Самоковска	177	5	Samocow
Орханійска	236	16	Orhanié
Пирдопска	139	25	Pirdop
Всичко	1056	67	Total

Въ Пирдопската околия има и 4 ячини за дървено масло, което се произвежда повече отъ орѣхи, а рѣдко отъ сусамъ. Воденицитѣ, тепавицитѣ и ячинитѣ служатъ исклучително за нуждитѣ на мѣстнитѣ жители.

Парни воденици има 7, отъ които 2 въ София: едната принадлежи на г-на Т. Маврокордато и се експлоатира отъ дружеството „Български Воденици“, директоръ на което е г-нъ Ралии. Тя изработва ежегодно брашна за една стойност отъ 150000 лева приблизително. Вто-

Dans l'arrondissement de Pirdop il y a aussi 4 huileries, qui extraient en plus grande quantité l'huile de noix et rarement l'huile de sésames.

Les produits des moulins, des fouleries et des huileries sont consommés par la population locale.

Moulins à vapeur. Il y en a 7, dont 2 à Sophia; l'un avec 120 chevaux de force, appartenant à M. Th. Mavrocordato et exploité par la société des „Minoteries de Bulgarie“ dont M. Rally est le directeur. Ce moulin produit

рата принадлежи на г. г. Божанъ и Партедь; прѣзъ дълго време тя е останала не експлоатирана, и въ послѣдне време е била придобита отъ г-нъ Юр. Джумалиевъ. Три въ с. Княжево, на г. Д. А. Шишковъ, съ годишна производителностъ на брашна за 250000 лева; на Никола Храновъ и Д. Х. Коцевъ съ по 20 конски сили, и една въ с. Владая на Г. Златаровъ съ 20 конски сили а за около 100000 лева годишна производителностъ на брашна. Освѣнъ тия, въ Самоковъ има двѣ воденици, едната на К. Николаева, съ капиталъ 60000 лева, а другата на г-на Т. Маврокордато и се експлоатира отъ дружеството „Български Воденици“. Всички тия брашнени фабрики искарватъ разни добри качества брашна, които се харчатъ най-много въ София и въ ватрѣшността на Княжеството.

Фабрики за гайтанъ. Въ Пирдопъ само има 60 чарка, чието производство се употрѣбява на самото мѣсто и се изнася въ Сърбия, а особно въ Турция.

Даращи за вълна има 24, отъ които 6 въ Софийската околия, 1 въ Новоселската, 1 въ Искрецката, 3 въ Самоковската, 7 въ Пирдопската, и 6 въ Орханйската.

Фабрики за тютюнъ има 5, отъ които 3 въ София, една на г-на Пешо Т. Пешовъ, втората на г-на Моше Исаковъ и третата подъ название „Пловдивъ“; въ Орхание 2, една на г-на Я. Атанасовъ и другата подъ название „Олимпия“. Пешовата фабрика произвежда годишно около 12000 килогр. тютюнъ, Исаковата 7—8000, Атанасовата 12—14000 килограма.

Фабрики за сода има 10, отъ които 5 въ София, и по една въ Княжево, Бучино-Дервептъ, Пирдопъ, Орхание и Самоковъ.

Спиртни фабрики има 2 въ Софийската околия: въ Владая една на г-на Д. Златарски и една въ Княжево на г-на Ив. Хаджиеновъ.

annuellement pour 1,500,000 fr. environ de farine. Le second, ayant appartenu à MM. Bojan et Partel, resté longtemps inexploité, vient d'être acquis par M. J. Djoumalyew. Trois autres moulins à Kniajévo, dont l'un appartient à M. Dimitri A. Schischkow et produit annuellement des farines pour une valeur de 250,000 levs, l'autre à Nicolas Kranow et D. H. Kotzew d'une force de 20 chevaux, et un autre au village de Vladaya, d'une force aussi de 20 chevaux et appartenant à M. G. Zlatarow.

En outre, à Samokow il y a aussi deux moulins pour farines, dont l'un appartient à M. C. Nicolayew, avec un capital de 60,000 levs, et l'autre à M. Th. Mavrocordato et exploité par les „Minoteries de Bulgarie“. Tous ces moulins produisent de bonnes farines de diverses qualités, dont la plus grande quantité est consommée par Sophia et le reste par l'intérieur de la Principauté.

Фабriques de gaitans. A Pirdop il y a 20 rones pour la préparation du gaitan, dont une partie est employée par la population locale et le reste est exporté en Serbie et surtout en Turquie.

Cardes à laine. Il y en a 24, dont 6 dans l'arrondissement de Sophia, 1 dans celui de Novo-Sélo, 1 dans l'arrondissement d'Iskretz, 3 dans celui de Samocow, 7 dans celui de Pirdop, et 6 dans l'arrondissement d'Orhanié.

Фабriques de tabac. Il en existe 5, dont 3 à Sophia: l'une appartient à M. Pescho T. Peschow, l'autre à M. Mosché Issakow, et la troisième porte la raison sociale „Plovdiv“. A Orhanié il y en a deux, dont l'une appartient à M. Y. Athanassow, et l'autre sous la raison „Olympia“. La fabrique de M. Peschow produit par an 12,000 kilogr. environ de tabac; celle de M. Issakow de 7—8,000; et celle de M. Athanassow de 12—14,000 kilogr.

Фабriques d'eaux gazeuses. On en compte 10 dans tout le départ., dont 5 à Sophia, 1 à Kniajévo, 1 à Boutchino-Dervent, 1 à Pirdop, 1 à Orhanié et 1 à Samokow.

Distilleries. Il y en a deux dans l'arrondissement de Sophia: l'une est située à Vladaya et appartient à M.

Пивоварни фабрики има въ София 3, една въ Самоковъ, една въ с Мирково, (Пирдопска околия), и една въ Княжево, държавна, експлоатирана отъ г. г. Михайловски & Хайрабедиянъ. Последната произвежда годишно около 5000 хектолитри бира; тия въ София: Прошеквата около 8000, Младеновата 3500, Найденовъ & Таджеръ около 2000 хектолитри годишно.

Всичката тѣзи бира се харчи въ София и окръгътъ, а само г. г. Михайловски и Хайрабедиянъ сж направили опитъ да експортиратъ за Цариградъ.

Фабрики за сукна и прѣжда има само двѣ въ Самоковъ, отъ които едната на дружеството „Бжджщностъ“ и другата на К. Донинъ & С-ие. Първата изважда повече материи за облѣкло на войската, като шинелно и др. сукна, а втората, шаепци за мъжки и женски дрѣхи, каквито се искарватъ и отъ другитѣ фабрики въ България. Тия двѣ фабрики произвеждатъ годишно за около 200000 лева материи, които се харчатъ тука и частъ въ Македония.

Фабрики за глинени издѣлия има: 1-о фабриката „Изида“ при с. Новоселци, раздѣлена на три отдѣления: тухларско, тръбно и грънчарско, съ 2 парни машини. Заедно съ пристроенитѣ здания за жилища, складове и желѣзнопътния клонъ, коштува около 750000 зл. лева. Фабриката работи десетъ мѣсеца прѣзъ годината, а прѣзъ мѣсецитѣ Декември и Януарий работитѣ се приустановяватъ поради мразътъ и за извършването на нѣкои поправки.

Прѣзъ работнитѣ мѣсеци въ тритѣ отдѣления на фабриката работятъ ежедневно 120—180 души работници, отъ които само петъ души чужденци.

За заплати на работницитѣ и служа-

D. Zlatarsky, et l'autre très importante, à Kniajévo, appart. à M. Iv. Hadjiénow.

Фабriques de bière. Il en existe 3 à Sophia, 1 à Samocow, 1 au village de Mircovo (arrondissement de Pirdop), et 1 à Kniajévo, qui appartient à l'état et est exploitée par MM. Mihailowsky et Hayrabedyan. Cette brasserie produit annuellement 5,000 hectolitres environ de bière. Celles de Sophia: la brasserie Proschek frères environ 8000 hectolitres, celle de Mladenow 3,500 hectolit., celle de Naydenow et Tadjer environ 2,000 hectol.

La bière qui est produite par toutes ces brasseries est consommée par les habitants de Sophia et ceux du département. MM. Mihailowsky et Hayrabedyan ont fait des essais pour l'exporter à Constantinople.

Фабriques de tissus et de fils. Il y en a deux à Samocow, dont l'une appartient à la société „Boudouschnost“, et l'autre à M. C. Donyн and C-ie. La première fabrique produit en plus grande quantité des étoffes pour l'habillement de l'armée et la seconde des chayaks pour habits d'hommes et femmes. Ces schayaks sont semblables à ceux produits par les autres fabriques de tissus en Bulgarie. La production des deux fabriques s'élève environ à une somme de 200,000 levs par an, et les étoffes travaillées sont consommées dans le pays et une partie est exportée en Macédoine.

Фабriques de céramique. On compte: 10. La fabrique „Izida“ près du vil. de Novoseltzy, répartie en trois sections: celle de tuiles, celle de tuyaux en terre cuite et celle de poterie; elle possède deux machines à vapeur. Pour l'installation de cette fabrique, les constructions, les dépôts, les logements et le petit réseau de chemin de fer qui la relie à la ligne ferrée principale ont été dépensés 750,000 levs environ. Elle travaille dix mois par an, car à cause des gelées et pour diverses réparations on suspend les travaux durant les mois de décembre et janvier.

Pendant les mois de travail, dans les trois sections de la fabrique sont employés 120—180 ouvriers par jour, dont cinq seulement sont des étrangers.

On dépense annuellement pour la

щитъ годишно се израсходва отъ 72,000 до 99,000 лева. споредъ нуждитъ на работитъ и други 60000—80000 лева за прѣвозванието на нуждитъ глини отъ около 120 души съ колата имъ. Произведенията на фабриката се продаватъ главно и най-много въ вътрѣшността на Княжеството, а една малка частъ и то труби се изнасятъ за Турция. Има надѣжда за напредъ износа за Турция да се усили.

2-о. Една парна фабрика за тухли и керемиди на акционерното тухларско дружество „Работникъ“, която произвежда много добри марсилски керемиди, пресовани и непрѣсовани тухли, и прѣвходна хидравлическа варъ; произведенията материали се харчатъ изключително въ София. Числото на работниците възлиза на 400 души.

3-о. Фабриката на „Симидовъ“, която изважда добри кюнци и сжщо много добри гледжосани печки, каквито годишно искарава за около 60000 лева. Тъ се харчатъ изключително въ София.

4-о. Фабриката за циментъ и хидравлическа варъ на А. Гергиновъ, произведенията на която въ скоро време ще могатъ да конкуриратъ на европейскитъ.

5-о. Държавната брикетна фабрика при Пернишката мина.

6-о. Фабрик на „Бр. Герови“, която има сжщия видъ производство, както фабриката „Работникъ“, нъ въ повече ограниченъ размъръ.

Фабрика за дъски и греди има въ с. Долна-Баня, Самоковска околия, и принадлежи на Ив. Сръбърниковъ, съ двѣ парни машини отъ 25 конски сили. Тя искара доста количество обработенъ дървенъ материалъ. Сръбърниковъ експлоатира собствената си гора. Въ Самоковската околия има още 9 дъскарници, гѣй нарѣчени „бичкѣджийници“, на вода по стара система, които изрѣзватъ дъски и греди.

Желѣзарски работилници има въ София 5, отъ които една парна, а при една друга има и столарскъ ателие.

Кожарски фабрики (табахани) има 2 въ София: една а на Д. Сотировъ & С-ие,

paie des ouvriers et les appointements du personnel de 72,000 à 99,000 levs, d'après la quantité des travaux; en outre pour le transport de la terre glaise, qui est fait par 120 voitures, on paie 60,000—80,000 levs par an.

La plus grande quantité des produits de la fabrique est vendue dans la Principauté, et une petite partie, notamment des tuyaux en terre cuite sont exportés en Turquie. On espère que l'exportation pour la Turquie sera plus active à l'avenir.

2o. Une fabrique à vapeur pour briques et tuiles appartenant à la société par actions „Rabotnik“; elle produit de très-bonnes tuiles marseillaises et des briques pressées et non pressées. Cette fabrique produit aussi de l'excellente chaux hydraulique. Ses produits sont vendus exclusivement à Sophia. 400 ouvriers sont employés dans cette usine.

3o. La fabrique „Simidow“, elle produit de bons tuyaux en terre cuite et de très bons poêles en faïence, d'une valeur de 60.000 levs environ par an. Tous ses produits sont vendus exclusivement à Sophia.

4o. La fabrique de ciment et de chaux hydraulique, appartenant à M. A. Gherghinow; ses produits pourront bientôt concourir avec ceux de l'Europe.

5o. La fabrique de briquettes, près de la mine de Pernik.

6o. La fabrique „Gherovi Frères“, qui prépare les mêmes produits que la fabrique „Rabotnik“ mais dans des quantités plus limitées.

Bois de construction. Il y en a une au village de Dolna-Banya, arrondissement de Samakow, et appartient à M. Iv. Srebrnicow; elle a deux machines à vapeur, d'une force de 25 chevaux, et produit une quantité assez suffisante de matériel pour constructions. M. Srebrnicow exploite ses propres forêts. Dans l'arrondissement de Samocow on compte 9 scieries pour planches et poutres; c'est l'eau qui en est la force motrice, et leur construction est de système primitif.

Ateliers de ferron. Il y en a 5 à Sophia, dont 1 avec machine à vapeur, et à un autre est annexé 1 atelier de menuis.

Tanneries. On en compte 2 à Sophia, dont l'une appartenant à M. M.

а другата на „Първо Българско Анонимно Акционерно Кожарско Дружество“ основана съ единъ капиталъ отъ 1.000,000 лева, половината на които до сега е била събрана.

Друга една кожарска фабрика има въ Самоковъ, принадлежаща на г. Ив. Нинковъ и двѣ други въ Етрополе.

Фабрика за мобили има въ София една, на г. г. Ив. Бруха & С-ие. Тя е парна и изработва отъ мѣстевъ материалъ различни мобили, които лесно могатъ да конкуриратъ съ ония изработени въ странство.

Въ скоро време ще бжде построена една фабрика за книги, въ с. Долна-Баня, гдѣто е вече довършена една друга за мукави. Първата е на едно акционерно дружество, по инициативата на г. Хр. Зографски, а втората на г-нъ Ив. Сръбърниковъ.

Мини и карриери. Въ Софийското окръжие има една държавна мина „Перникъ“, при селото, въ Софийската околия подъ сжщото име. Пръвъ 1896 г. сж извадени 73310 тона каменни въглища, отъ които сж били продадени 56.579 тонна. Само въ София сж били продадени 48.504 тонна. Сръдната цѣна на единъ тонъ е 6 лева 97 стот. Сръдното число на работницитъ, годишно, възлиза на 400 души, за надници на които се плаща 160.890 лева. За управителний персоналъ е израсходвано 43.680 лева, а за консомативни материали 66.866 лева.

Мадени за искование жельзо има въ Самоковската околия, а именно: 2 въ селото Радуилъ и 1 въ с. Махла. Изработванието на жельзото става по една свършенна стара система, доста трудно, и по тая причина маданитъ не могатъ да успѣятъ; европейското жельзо, по евтинията си, силно конкурира на тѣхното.

Карриери. Въ окръжието има 26. Отъ тѣхъ 19 каменни сж въ Софийската околия и годишно произвеждатъ 11.700 куб. метра прости камъни, отъ които 200.³ м. са соки и булури, които се

D. Sotirow & Cie, et l'autre à la „Première Société Anonyme bulgare“ pour la fabrication de cuirs“. Cette société a été créée au capital de 1,000,000 de levs, dont la moitié a été versée.

Il existe aussi une tannerie à Samokow, appartenant à M. Ivan Nin-kow et deux autres à Etrapolé.

Fabrique de meubles. Il en existe une à Sophia, appartenant à MM. Iv. Brouha & Cie; cette fabrique a pour force motrice la vapeur, et divers meubles y sont préparés avec des produits du pays. Ces meubles peuvent facilement concourir avec ceux de l'étranger.

Une fabrique de papiers sera bientôt créée au village de Dolna-Banya, où l'on vient déjà d'installer une fabrique de cartons. C'est sous l'initiative de M. Chr. Zografsky, qu'une société par actions s'est chargée de l'installation et exploitation de la fabrique; celle de carton appartient à M. Iv. Srebrnicow.

Mines et Carrières. Dans le département de Sophia il existe une mine de lignite, sise à Pernik, exploitée par l'Etat et située dans l'arrondissement de Sophia, près du village dont elle porte le nom. En 1896 on en a extrait 73310 tonnes de charbon, dont 56779 ont été vendues. La ville de Sophia, à elle seule, a consommé 48504 tonnes. Le prix moyen de chaque tonne s'élève à 6 levs 97 stot. 400 ouvriers, en moyenne, sont employés dans cette mine et leurs salaires s'élèvent à 168.890 levs par an. L'entretien du personnel s'élève à 43.680 levs par an, et l'on dépense en outre pour le matériel 66.866 levs.

Mines de fer. Il en existe trois dans l'arrondissement de Samocow, savoir, 2 au village de Radouil et 1 au village de Mahla. L'extraction du fer se fait d'après le système le plus primitif et avec difficulté. Aussi cette entreprise n'a-t-elle obtenu aucun succès. En outre le bas prix du fer étranger fait une forte concurrence au fer indigène.

Carrières. On compte 26 carrières dans le département, dont 19 de pierres dans l'arrondissement de Sophia, d'où l'on extrait annuellement 11.700 m³ de pierres ordinaires, dont

продаватъ въ София. Въ Новоселска има три каменни карриери, отъ които се изваждатъ годишно до 350 кубичес. метра плочи и се продаватъ исклучително въ София. Въ Орханійска околия, въ с. Боженица, има една каменна карьера. Такава една има въ с. Челопечъ, Пирдопска околия, а друга една въ с. Батковци, Искрецка околия. Въ сѣщата околия при селата Огоя, Буковецъ и Оградиче има и черни плочи, отъ които дѣлата си правятъ много хубави черни плочи за писание въ училището

Прѣвъ 1896 год. сж били издадени позволителни за запазени периметри въ окръжнето на слѣдующитѣ лица и учреждения.

Министерството на Търговията и Земледѣлието. си е запазило правото за дирение каменни въглища въ с. Своге, Искрецка околия. Запазения периметръ е отъ 880 хектара. Отъ направенитѣ до сега изучаваня се оказа, че въглищата сж въ много малко количество.

На г-на Зарко Любеновъ, жителъ Софийски, за дирение каменни въглища въ землището на с. Гниляне, Софийска околия. Запазения периметръ е отъ 880 хектара.

На Спасъ Ив. Соколовъ, жителъ Софийски, за дирение каменни въглища и соль въ мѣстността „Стипцата и Цероувъ-Камъкъ“, Новоселска околия.

На Рачо Славейковъ, жителъ Софийски, за дирение мѣдна руда въ Общинитѣ: Дивотинска, Църнелска и Мошинска, Софийска околия.

Занаяти: Прѣди нѣколко години занаятитѣ сж били главния поминѣкъ на по-голѣмата частъ на жителитѣ въ градоветѣ Самоковъ, Пирдопъ, Копривщица, Етрополе, Златица. Нъ, за съжаление, много отъ тѣхъ сега сж западнали, едно по причина на конкуренцията, която чуждестраннитѣ занаятчийски артикули имъ правятъ, друго поради тѣхната неподвижностъ къмъ едно усъвършенствование, и трето, защото новитѣ условия на живота, слѣдъ освобождението, изхвърлиха изъ употребувание

200 m³ de pierres de taille pour socles et bordures de trottoirs, qui sont vendus à Sophia. Il y a en outre 3 autres carrières dans l'arrondissement de Novo-Sélo, d'ou l'on extrait 350 m³ de dalles vendues également à Sophia. Dans l'arrondissement d'Orhanié on compte une carrière de pierres, située au village de Bojenitzza, une autre au village de Tchéloupetch (arrond. de Pirdop), et une autre au village de Patcowtzi (arrond. d'Iskretz). Dans ce même arrondissement et près des villages de Ogoya, Boukovetz et Ogradischté l'on trouve des ardoises utilisées par les enfants des écoles avoisinantes.

En 1896 des permis de recherches avec périmètres fixés ont été donnés aux entrepreneurs et institutions ci-après:

A M Zarko Liubenow, habitant de Sophia, pour des recherches de houille dans les localités du village de Gni-lyané, arrond. de Sophia. Le périmètre en st de 880 hectares

Le ministère du Commerce et de l'Agriculture s'est réservé le droit de recherches de houille dans le village de Swoghé, arrondissement d'Iskretz, Le périmètre en est de 880 hectares. D'après les études faites jusqu'à présent la quantité de houille est peu importante.

A M. Spass Iv. Sokolow, habitant de Sophia, pour recherches de houille et de sel dans les localités dites „Stiptzata“ et „Tsérow-Kamak“, arrond. de Novo-Sélo

A M. Ratcho Slaveycow, habitant de Sophia, pour recherches de mines de cuivre dans les communes: Divotinska, Tsernelsha et Moschinska, arrond. de Sophia.

Métiers. Il y a quelques années les métiers constituaient la principale ressource pour l'existence des habitants des villes de Samokow, Pirdop, Koprivschitzza, Etrapolé, Zlatitza; mais malheureusement, plusieurs de ces métiers sont actuellement en décadence, d'une part à cause de la concurrence qui leur est faite par les articles produits à l'étranger, de l'autre à cause de leur imperfection, peu en harmonie avec l'existence nouvelle des habitants. Les métiers qui se

произведенията на доста занаяти. Занаятитѣ, които сж поддржати и иматъ по голѣмъ напредѣкъ за въ бждѣще, сж: кундураджилѣка, столарството, шивачеството, табакѣка, желѣзарството и пр. Въ Пирдопъ, желѣзарството, въ лицето на Георги Маноловъ, е намѣрило отличенъ напредѣкъ.

Измежду фабрикатѣ за сапуни, въ София, ще споменемъ фабриката на Бр. Стойлови за парфюмирани и обикновенни сапуни; сжщо и на Константинъ Димовъ.

Печатници. Въ София има 18 печатници, измежду които ще споменемъ за Държавната Печатница, която е основана прѣвъ 1880 год., и отворена прѣвъ 1881 год. Освѣнъ типографията, завѣдението има: литография, словолитница, стереотипия, главанопластика, фотожеханика, книговѣзница, желѣзарница и дърводѣлница. Общото число на служащитѣ около 300 души. Годишния расходъ прѣвъ 1896 год е билъ отъ около 700,000 лева, а прихода отъ около 900,000 лева. Другитѣ печатници сж частни, по-главнитѣ отъ които принадлежатъ на Янко С. Ковачевъ, Бр. Прошеккови, Ив. Говедаровъ и пр.

Една фабрика за циментови издѣлия на А. Кафка & С-ие. Една тъкачница на П. Къневъ. Една фабрика за бонбони на К. Димитровъ & С-ие

Търговия. Търговията е слаба въ цѣлия окръгъ; даже, София — столицата, която има толкова условия за по-добра търговия, нѣма още изглѣдѣтъ на единъ търговски центръ. Много малко, или почти нищо е това, което София произвежда и изнася, въ сравнение съ онова което се внася. Достатъчно ще бжде, мислимъ, ако споменемъ тукъ, само за сумнитѣ на вноса и износа прѣвъ 1896 година, които сж били слѣдующитѣ: вносъ: 12.115.597 л.; износъ: 1.010.333 лева. Най-главнитѣ прѣдмети за вносъ сж: колониални и манифактурни стоки, разни питиета, минерални вещества и масла, бон, лакове, кожи и кожени издѣлия, текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ, машини, инструменти, апарати,

maintiennent encore et qui ont de l'avenir sont les suivants: ceux de cor-donnerie, de menuiserie, les métiers de charpentier, tailleur, tanneur, ferronnier etc.

Nous devons faire remarquer qu'à Pirdop la ferronnerie a obtenu d'excellents succès en la personne du nommé Georghy Manolow.

Parmi les fabriques de savon, à Sophia, nous citerons, celle des Frères Stoïlow, où l'on produit des savons parfumés et ordinaires, ainsi que celle de Const. Dimow.

Imprimeries. 18 imprimeries existent à Sophia, dont l'une appartient à l'Etat „Derjavna Pétchatnitza“; elle a été fondée en 1880 et a commencé à fonctionner en 1881. Outre la typographie, il y a une fonderie de caractères d'imprimerie et on y fait de la lithographie, stéréotypie, galvanoplastie, et de la photomécanique; elle possède également un atelier de reliure, une forge, et un atelier de menuiserie et modelage. Le nombre des employés s'élève à 300 environ. Les frais, en 1896, s'élevaient à 700.000 levs environ, et les recettes à 900.000 levs. Les autres imprimeries appartiennent à des particuliers. Parmi ces imprimeries les principales sont: celle de Yanco S. Kovatchow, de Proschek frères et d'Ivan Govédarow.

Une fabrique pour divers ouvrages en ciment, appartenant à MM A. Kafka & Cie. Une tisseranderie appartenant à M. P. Kinew. Une fabrique de bonbons, dont MM. C. Dimitrow & Cie sont les propriétaires.

Commerce. Le commerce est très faible dans toute le département; la ville de Sophia, elle-même, malgré sa qualité de Capitale et bien que jouissant de toutes les conditions pour un meilleur commerce, n'a pas encore l'aspect d'un centre commercial. L'exportation de Sophia est très insignifiante, ou presque nulle en comparaison de l'importation qui y est faite. Il sera suffisant, pensons-nous, de faire simplement mention du total des chiffres de l'importation et exportation en 1896 qui sont les ci-après: importat. 12.115.597 levs, et export 1.010.333 levs. Les principaux articles d'importation sont: les denrées coloniales et les objets manuf., les boissons et les huiles minérales,

бижутерийни и галантерийни стоки, соль, газъ и пр.

Износнитѣ стоки сж: добитѣка и произведенията му, върнени храни и произведенията имъ, кожи и кожени издѣлия, текстилни вещества и стоки отъ тѣхъ, и пр.

Кредитни учрждения. Освѣнитъ Българската Народна Банка, Оттоманската Императорска Банка и банкерската кантора на Г-нъ Ив. Ев. Гешовъ, въ гр. София, въ Софийското окръжие има още 6 земеделѣдчески каси, по една за всѣка околия. Има тѣи сжщо и 15 спестовни акционерни дружества.

Освѣнитъ тия дружества, всѣка телеграфо-пощенска станция въ околийскитѣ центрове има спестовни каси, които спорѣдъ специалний за тѣхъ законъ, приематъ влогове отъ 1 до 2000 лева.

Народно просвѣщение. Учебна година 1896/1897.

1-о. **Висше училище.** Висшето училище прѣвъ учебната 1896-1897 учебна година е имало три факултета: историко-филологически, физико-математически, и юридически. Имало е 43 прѣподаватели и 313 студенти, отъ които 57 сж били отстранени и отписани, а 92-ма сж свършили курса на наукитѣ си. Тѣзи послѣднитѣ се распрѣдѣлятъ както слѣдва: Истор-филологич. 36, физико-математ. 27, юридически 29. За поддържанieto му сж израсходвани 272.180 лева, прѣвъ учебната година.

2-о. **Мѣжка Държавна гимназия.** Прѣвъ сжщата учебна година, гимназията е имала 7 класса, 95 учители, и 2023 ученици. За поддържанieto на гимназията е израсходвано 330.920 лева.

3-о. **Дѣвическа Държ. гимназия.** Тѣзи гимназия е имала 6 класса, 14 учители, 31 учителки и 1062 ученички. За поддържанieto ѝ се е израсходвало 153.960 лева.

les couleurs, le vernis, les peaux et leurs produits, diversés matières premières pour tisseranderie et leurs produits, diverses machines, appareils et instruments, divers articles de bijouterie et d'orfèvrerie, sel, pétrole etc.

Les articles de l'exportation sont: le bétail et leurs produits, les céréales et leurs produits, les peaux et divers articles de peaux travaillées.

Institutions de Crédit. Outre la Banque Nat. Bulgare, la Banque I. Ottomane, et la Maison de Banque de Mr. Iv. Ev. Gurschow, à Sophia, il existe dans tout le département six caisses agricoles, une par chaque arrondissement. On y compte aussi 15 petites sociétés d'épargnes.

En outre aux stations des Postes et Télégraphes de chaque arrondissement existent des Caisses d'épargnes, fondées par l'état, qui d'après leurs statuts, acceptent en dépôts de 1 jusqu'à 2000 levcs.

Instruction publique. Année scolaire 1896/1897.

1о. **L'Université.** Durant l'année scolaire 1896/1897 elle comptait trois facultés: une d'histoire et de philologie, une des sciences physico-mathématiques et une de jurisprudence. Le nombre des professeurs s'élevait à 43 et celui des étudiants à 313, dont 57 ont été éliminés et rayés des listes de l'école dans le courant de l'année, et 92 ont fini leurs études. Ces derniers sont répartis comme il suit: 36 histoire et philologie, 27 physico-mathématiques et 29 jurisprudence. Pour l'entretien de l'Université ont été dépensés pendant l'année scolaire 272.180 levcs.

2о. **Gymnase de l'état pour garçons.** Durant la même année scolaire, le gymnase comptait 7 classes, 95 professeurs et 2023 élèves. Pour l'entretien du Gymnase ont été dépensés 330.920 levcs.

3о. **Gymn. de l'état pour filles.** Ce gymnase comptait 6 classes, 14 professeurs, 31 institutrices et 1062 élèves.

Pour son entretien ont été dépensés 153.960 levcs.

4-о. **Рисувално училище.** Рисувалното училище се е открило прѣвъ 1896 год. и е първото училище на художествата въ България. То е имало 43 студенти и 4 учители.

За поддържанieto му сж израсходвани 34.976 лева 20 ст.

Въ Столицата има и едно частно рисувално училище на художницата Е. Слѣпявъ, открито така сжщо прѣвъ 1896 год., което има за цѣль да даде една по солидна подготовка на ония, които би желали да постъпятъ въ Държавното рисувално училище или другадѣ въ странство. Прѣвъ учебната година е имало 30 ученици.

5-о. **Духовно училище въ Самоковъ.** Това училище е имало 21 учители и 489 ученици.

За поддържанieto му сж били израсходвани 129.089 лева 89 ст.

6-о. **Желѣзарско училище въ Самоковъ.** То е имало 76 ученици, съ 7 учители. Расходвано е за поддържанieto му 18.160 лева.

7-о. **Градско практическо горско училище въ Самоковъ,** което е имало прѣвъ сжщата учебна година 48 ученици и 2 учители.

8-о. **Класни училища.** Прѣвъ учебната 1896/1897 година е имало: въ Пирдопската околия, 2 триклас. мѣжки и едно четирикласно дѣвическо училище — по едно сжщо трикласно училище въ Орханово, Новоселци и Искрецъ, — едно трикласно мѣжко и друго четирикласно дѣвическо училище въ Самоковъ. Числото на учителското тѣло е било: 11 учители и 4 учителки, а на ученицитѣ е било 1156, отъ които 435 въ Пирдопското училище, 218 въ Орхановското, 235 въ Самоковското, 104 въ Искрецкото, и 164 въ Новоселското. Трикласнитѣ училища въ Искрецъ и Новоселци се поддържатъ отъ окръжния бюджетъ, а другитѣ отъ общинитѣ и отъ Държавата. Общинитѣ плащатъ само 1/3 часть отъ заплатитѣ на учителитѣ, а другитѣ 2/3 ги плаща Държавата.

4о **Ecole de dessin.** Cette école a été ouverte en 1896, et c'est la première école des Beaux-arts en Bulgarie. Elle comptait 43 étudiants et 4 professeurs.

Les frais de son entretien se sont élevés à 34.976 levcs 20 stot.

Outre cette école de dessin, qui appartient à l'état, il y a aussi dans la Capitale une école de dessin privée appartenant à Mme E. Slepian, et qui a été ouverte aussi en 1896; elle a pour but de préparer ceux qui désireraient suivre les cours de dessin à l'école de l'Etat à Sophia et à l'étranger. Dans le courant de l'année scolaire, cette école comptait 30 élèves

5о. **Le séminaire à Samocow.** Ce séminaire comptait 21 professeurs et 488 séminaristes.

Les frais pour l'entretien du séminaire se sont élevés à 129,089 levcs 89 stot.

6о. **Ecole de ferronnerie à Samocow.** Il y avait dans cette école 76 élèves et 7 instituteurs. Les frais de son entretien se sont élevés à 18.160 levcs.

7о. **L'école pratique de sylviculture à Samokow,** qui comptait durant la même année scolaire 48 élèves et 2 instituteurs.

8о. **Ecoles classiques.** Durant l'année scolaire 1896/1897 il y a eu: dans l'arrondissement de Pirdop deux écoles de 3 classes pour garçons et une autre de 4 classes pour filles, une école de 3 classes aussi à Orhanié, Novo Sélo et Iskretz, une école de 3 classes pour garçons et une autre de 4 classes pour filles à Samocow. Le nombre du corps enseignant était: 41 instituteurs et 4 institutrices, et celles des élèves 1156, dont 435 ont fréquenté les écoles de Pirdop, 218 celles d'Orhanié, 235 les écoles de Samocow, 104 celle d'Iskretz et 164 celle de Novo-Sélo.

Les écoles de 3 classes à Iskretz et Novo-Sélo sont entretenues par le Conseil départemental. Les autres écoles sont entretenues par les Communes et par l'Etat; les communes paient le tiers des appointements du corps enseignant, et les deux tiers sont payés par l'Etat.

9-о. *Стопанско дѣвическо училище въ София „Мария-Луиза“*. Това училище прѣвъ сѣщата учебна година е имало три отдѣления: по готварството, по шиение на бѣди дрѣхи и по шиение на горни дрѣхи. Въ началото на годината сѣ се записали 184 ученичка. Училището се издържа отъ Софийското женско дружество „Майка“.

10-о. *Фелдшерско училище въ София* съ 54 ученици.

11-о. *Акушерското училище въ София*. Прѣвъ сѣщата учебна година е имало 43 ученички. Прѣподаванията ставатъ въ Александровската болница отъ доктори при сѣщата болница.

Първоначални училища прѣвъ 1896 — 1897 учебна година.

9o. Ecole pratique de couture et de cuisine „Marie-Louise“. Durant la même année scolaire cette école comptait 3 sections: une de cuisine, une autre de couture du linge et une de couture de robes. Au commencement de l'année, 184 élèves se sont fait inscrire dans cette école. Cette école est entretenue par la société de bienfaisance des dames de Sophia „Maika“.

10. Ecole des aides-chirurgiens à Sophia avec 54 élèves.

11. Ecole de sages-femmes à Sophia. Durant la même année scolaire il y avait dans cette école 43 élèves. Les cours ont lieu à l'hôpital „Alexandre“ et les leçons sont données par les médecins de l'hôpital.

Ecoles primaires durant l'année scolaire 1896—1897.

О к о л и и	Чис. на учил. поим. des écol.				числ. на поим. de		Total	числото на поим. de		Всичко-total	Arrondissement.
	българс. bulgares	турски turques	Всичко Total	учители maîtres	учителки maîtresses	Всичко Total		момчета garçons	момичета filles		
Искрецка	42	—	42	69	2	71	1914	156	2070	Iskretz	
Новоселска	47	—	47	78	1	79	2912	730	3642	Novo-Sélo	
Орханійска	20	—	20	52	4	56	2089	455	2544	Orhanié	
Пирдопска	19	—	19	59	14	73	2089	1330	3419	Pirdop	
Самоковска	43	—	43	62	20	82	2611	797	3408	Samocow	
Софийска	75	—	75	23	50	173	5203	2151	7354	Sophia	
Всичко	246	—	246	413	91	534	16818	5619	22437	Total	

Числото на дѣцата, които подлѣжали на задължително учение, е било 41631 дѣца, отъ които 21133 мъжки и 20498 женски.

Залплатата на учителския персоналъ въ основнитѣ училища възлизала на 382.787 лева, двѣ трѣти отъ които сѣ били отпуснати отъ Държавата а другата трета отъ общинитѣ.

Забавачници. Въ гр. София има само една Българска забавачница съ 3 учителки и 74 дѣца, отъ които 41 момчета и 33 момичета.

Освѣтъ горнитѣ български първоначални училища, въ Софийскій окръгъ има и слѣдующитѣ училища:

Мъжко училище на католическата миссия, въ София, съ 4 отдѣления и толкова классове, 212 ученици и 12 учители.

Le nombre des élèves qui devaient obligatoirement fréquenter l'école s'élevait à 41621 enfants, dont 21133 garçons et 20498 filles.

Les appointements du corps enseignant aux écoles primaires s'élevaient à 381.787 levs, dont les $\frac{2}{3}$ sont payés par l'état et l'autre tiers par les Communes.

Ecoles maternelles. A Sophia existe une école maternelle avec 3 institutrices et 74 enfants, dont 41 garçons et 33 fillettes.

Outre les écoles primaires sus-indiquées, on compte dans le département de Sophia les écoles ci-après:

L'école de garçons de la Mission Catholique à Sophia, avec 4 classes et 4 divisions, 212 élèves et 12 instituteurs.

Дѣвическото училище на католическата миссия, сѣщо въ София, съ 4 отдѣления и 3 класса, 203 ученички и 11 учителки. Тия двѣ училища се издържатъ отъ католическата миссия, за първитѣ отъ които се израсходва ежегодно 13.000 лева, а за второто 10.000 лева.

Германското училище въ София, съ 4 отдѣления, 87 ученици и 77 ученички. Това училище се издържа отъ германската колония.

Еврейски училища. Такива училища има въ София 2 мъжки и едно женско, и въ Самоковъ едно смѣсено. Двѣтѣ мъжки училища сѣ били посѣщавани отъ 746 ученици; женското отъ 417 ученички, а Самоковското отъ 126 ученици и 40 ученички съ 5 учители и 2 учителки. Тия училища се издържатъ съ частни срдства, и отпуснатата отъ Държавата помощ.

Турско училище въ София. Това училище има двѣ отдѣления и се е посѣщавало прѣвъ учебната година отъ 32 момчета и 26 момичета съ 2 учители. То се поддържа исклучително отъ Държавата.

1 друго турско училище въ Самоковъ съ 5 учители, 1 учителка, и 151 ученици, отъ които 115 момчета и 36 момичета.

Имена на по-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци, въ Софийскій окръгъ. Окръженъ бюджетъ, приходъ: 264.018 лева. Окръженъ градъ: София Народонаселение: 46.593 жит. Бюджетъ на градския сѣвътъ, приходъ: 4,487,922 л. 80 ст. Окръженъ управителъ: Н. Ивановъ. Околийски началникъ: Д. Ничевъ. Прѣдсѣдатель на окръжната постоянна комисия: Д. Ночевъ. Градоначалникъ: Н. Славковъ. Софийски кметъ: Д. Яблански. Върховна Сѣвѣтна Палата: Прѣдсѣдатель: Г. Тишевъ. Сѣвѣтници: А. Н. Златарски, Ст. Търчилешовъ, Хр. Бакаловъ, Г. П. Ивановъ, Ев. Цонаковъ, Ст. Вѣженовъ, Слѣдующи. Върховний Кассационенъ сѣдъ. Прѣдсѣдатель: Хр. Павловъ. Подпрѣдсѣдатели: В. Мариновъ, Ат. Каблешковъ, Ф. Филчевъ. Членове: Ат. Хитовъ, Вас. Мишайковъ, Ан. М. Ташевъ, Ив. Ивановъ, Д. Икономовъ, Кон. Серафимовъ, Ив. Караджуловъ, Д-ръ Г. Каракулаковъ, Н. Ст. Абад-

L'école de filles de la Mission Catholique, avec 3 classes et 4 divisions, 203 filles et 11 institutrices. Ces deux écoles sont entretenues par la Mission Catholique, qui dépense annuellement 13,000 levs pour l'Ecole des garçons et 10.000 levs pour celle des filles.

L'école allemande, à Sophia, avec 4 divisions, 87 garçons et 77 filles. Cette école est entretenue aux frais de la colonie allemande.

Ecoles israélites. A Sophia il y en a deux pour garçons et une pour filles, et à Samocow une autre pour garçons et filles. Les écoles des garçons à Sophia, ont été fréquentées par 746 élèves, celle des filles par 417 et celle de Samocow par 126 garçons, 40 filles, avec 5 instituteurs et 2 institutrices. Ces écoles sont entretenues aux frais de la communauté israélite et par une subvention accordée par l'Etat.

L'école turque. Cette école a deux divisions et elle a été fréquentée durant l'année scolaire, par 32 garçons et 26 filles avec 2 maîtres d'école. Elle est entretenue exclusivement aux frais de l'Etat.

Une autre école turque à Samocow avec 5 maîtres et une maîtresse d'école et 151 élèves, dont 115 garçons et 36 filles.

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants du département. Budget du département, recettes: 264.018 levs, Chef-lieu: Sophia. Population: 46,593 habitants Budget de la municipalité, recettes: 4,487,922 levs 80 stot. Préfet: N. Ivanow. Sous-préfet: D. Nitchew. Président de la commission permanente du département: D. Notchew. Préfet de police: N. Slavkow. Maire de Sophia: D. Yablansky. Haute Cour des Comptes: Président: G. Tischew. Conseillers: A. N. Zlatarsky, St. Taptchileschtow, Chr. Bacalew, G. P. Ivanow, Ev. Tsonacow, St. Véjénow.

Tribunaux. Haute Cour de Cassation. Président: Chr. Pavlow. Vice-présidents: V. Marinow, At. Kableschkow, Phil Phyltchew. Conseillers: Ath. Hitow, V. Mischaucow, An. M. Tashew, Iv. Ivanow, D. Iconomow, Const. Séraphinow, Iv. Karandjoulow, Dr. G.

жиевъ. Прокуроръ: Д-ръ П. Данчевъ. Помощници прокурора: А. Маноловъ, Д. Топковъ, Н. Никовъ.

Софийский Апеллатив. Слѣдъ. Прѣдсѣдатель: С. Карагѣзовъ. Подпрѣдсѣдатели: С. Киссовъ, Горановъ. Членове: Д-ръ Хр. Кесяковъ, Д-ръ Н. Трановъ, Г. Д. Никифоровъ, М. Ничевъ, Д-ръ Л. Дѣяновъ. Прокуроръ: К. Кирилловъ. Помощникъ: А. Малиновъ.

Софийский окръж. слѣдъ. Прѣдсѣдатель: Г. Пасаревъ. Подпрѣдсѣдатели: Д-ръ Г. Парусиядисъ, Гавр. Занетовъ, П. Странджовъ, Д-ръ А. Хр. Ивановъ. Членове: Ант. Сакязовъ, Г. Стрѣзовъ, Г. Топчевъ, Ив. Георгиевъ, А. Карагѣзовъ, А. Вакарелски, Ив. С. Кожухаровъ, М. Мироновъ, Мих. Генчевъ, Н. Попповъ, Ген. Генева, Теох. Пашаозглу, Кр. П. Ножаровъ. Слѣдбни слѣдователи: Ст. Консуловъ, Д. Динковъ, Боя. Ив. Петровъ, Янко Георгиевъ, К. Петивевъ. Нотариуси: Ст. Глуховъ, Хр. Гешевъ. Прокуроръ: Лаз. Георгиевъ. Помощници прокурора: А. Василиевъ, Ст. Казанджиевъ, Ив. Крафти, Д. Иосифовъ. Директоръ на Софийский окръж. затворъ: Г. Лулчевъ. Лѣкаръ: Д-ръ Ванковъ. I Мир. сѣдья: М. Монеджиковъ. II Мир. сѣдья: П. П. Карапетровъ. III Мир. сѣдья: Ст. Дългомановъ. Соф. окол. мир. сѣдья: Г. Петровъ.

Адвокати. В. Арамовъ, П. Абрашевъ, Б. Боевъ, Б. Т. Валджиевъ, Д. Батуловъ, Н. Басмаджиевъ, Н. Х. Баракъ, В. Бошковиць, П. Брайковъ, П. Баджовъ, С. Д. Бѣчваровъ, С. Д. Бобчевъ, С. Я. Бехчевъ, Т. Г. Балтаджиевъ, Х. С. Басмаджиевъ, Ю. Бомбеловъ, Г. Я. Вирчевъ, Ил. Д. Вълчевъ, Н. Вардевъ, И. Д. Гешевъ, Н. Х. Габровски, П. Т. Гудевъ, Т. Гатевъ, А. П. Димитровъ, Д. Дончевъ, Д. Т. Драмовъ, Д. Дзивговъ, С. П. Даневъ, С. Димитровъ, П. Зббовъ, В. П. Ивановъ, Д. Ихчиевъ, Д. Иовевъ, Д. А. Иосифчевъ, П. Ивановъ, С. Иванчовъ, Б. Кирчевъ, А. П. Кършовски, Г. Кировичъ, Г. Т. Клявковъ, Д. Карагѣзовъ, С. К. Киририновъ, Х. Камбуровъ, Х. Т. Казанджиевъ, Х. И. Ковачевъ, А. К. Людскановъ, Д. В. Македонски, Д. Михайловъ, Ж. П. Михайловъ, И. Миларовъ, М. И. Милевъ, М. К. Марковъ, М. И. Марковъ, Д. Марковъ, Н. Мановъ, Н. Милошевъ, С. П. Михайловъ,

Karakoulacow, N. St. Abadjiew. Procureur: Dr. P. Dantchew. Substituts: A. Manolow, D. Toschkow, N. Nicow.

Cour d'appel de Sophia. Président: S Karaghiosow. Vice-présidents: S. Kissow, Goranow. Conseillers: D. Chr. Kessacow, Dr. N. Tranow, G. D. Nikiphorow, Mar. Nitchew, Dr. L. Déyanow. Procureur: C. Kyrillow. Substitut: A. Malynow.

Tribunal de 1ère instance Président: G. Passarew. Vice-président: Dr. G. Paroussiadès; Gavr. Zanetow, P. Strandjow, Dr. A. Chr. Ivanow. Membres: Ant. Sakyrow, G. Strézow, G. Tomtchew, Iv. Ghéorghiew, A. Karaghiosow, A. Vacarelsky; Iv. S. Kojouharow, M. Myronow, Mih. Ghentchew, N. Poppow, Ghen. Ghénew, Théoh. Pappazoglou, Kr. P. Nojarow. Juges d'instruction: St. Konsoulow, D. Dincow, Bon. Iv. Pétrow, Yanco Gheorghiew, C. Petischew. Notaires: Stoyan Glouhow, Chr. Guéschew. Procureur: Laz Gheorghiew. Substituts: A. Vassiliew, St. Kazandjiew, J. Krafty, D Jossiphow. Directeur de la prison départementale de Sophia: G. Loultchow. Médecin: Dr. Vancow. I juge de paix: M. Monédjicow. II juge de paix: P. P. Karapétrow. III juge de paix: St. Delgomanow. Juge de paix de l'arrondissement de Sophia: G. Pétrow.

Avocats. V. Aramow, P. Abraschew, B. Boyew, B. T. Baldjiew, D. Batoulow, N. Basmadjiew, N. H. Baracow, V. Boschkovitch, P. Braucow, P. Badjow, S. D. Botchevarow, S. D. Bobtchew, S. Y. Behtchet, T. G. Baltadjiew, Chr S Basmadjiew, Yo. Bombelow, G. Y. Vyrtechew, P. D. Veltechew, N. Vardew, I. D. Gueschew, N. H. Gabrowsky, P. T. Goudew, T. Gatew, A. P. Dimitrow, D. Dontchew, D. T. Dramow, D. Dziwgow, P. Drandarow, S. P. Danew, S. Dimitrow, P. Zebow, V. P. Ivanow, D. Phtchyew, D. Yovew, D. A. Yossiftchew, P. Ivanow, S. Ivantchow, B. Kurtchew, A. P. Kirschowsky, G. Kyrovitch, G. T. Klyavkow, D. Karaghiosow, S. C. Kuyryanow, Chr Kambourow, Chr. T. Kazandjiew, Chr I. Kovatchew, A. C. Ludskanow, D. V. Makédonsky, D. Mihalow, I. Milarow, M. I. Milew, M. C. Marcow, M. I. Marcow, D. Marcow, N. Manow, N. Miloschew, S. P. Mi-

С. Маневъ, С. Матевъ, С. Митковъ, Г. Наумовъ, Д. С. Найденовъ, Т. М. Николовъ, Г. Орошаковъ, Д. П. Опановъ, И. Г. Попповъ, Ив. Б. Плакуновъ, Д. Грековъ, К. Помяновъ, Д. В. Пишмановъ, В. Попповъ, К. Н. Провадалиевъ, П. Попповъ, П. М. Паранановъ, Х. Г. Попповъ, Ал. П. Радевъ, В. З. Росолковъ, В. Радославовъ, И. Райчевъ, К. Радевъ, В. И. Саржилиевъ, Б. Соломоновъ, Г. Саржилиевъ, Ив. Стойновъ, Ив. Славовъ, К. Спространовъ, С. Сахаровъ, Т. Стаменовъ, Иовъ Титоровъ, Г. И. Тутевъ, Д. Тончевъ, И. Теодоровъ, Д. Табаковъ, И. К. Топковъ, М. Тодоровъ, П. Табаковъ, С. Траяновъ, Т. В. Турчевъ, А. Франга, Х. А. Филиповъ, А. Хаджевъ, Г. Цукевъ, И. Б. Шумковъ, Д. С. Юруковъ, Д. В. Миловъ, А. Х. Егърски, Г. Алчжовъ.

Земледѣлческа каса. Контрольеръ: Ив. Загорчевъ; Кассиеръ: И. Конджовъ.

Медицински лѣкари, Д-ритѣ: Георги Золотовичъ, Любомиръ Д. Золотовичъ, Иорданъ Браделъ, М. Арамянъ, Ив. Бацаровъ, С. Н. Берова, Богомилъ В. Беровъ, Рубенъ Биреръ, Лука Ванковъ, Т. Василиевъ, Никола Василиевъ, Н. Д. Вълчевъ, Тота Вѣнкова, Ст. Георгиевъ, Юр. Г. Х. Георгиевъ, Петръ Георгиевъ, Т. А. Гиргиновъ, С. Данаджиевъ, К. Джумеркасъ, Петко Димитровъ, Н. Досевъ, Георги Н. Златаревъ, Михаилъ Ивановъ, Димитръ Калевичъ, Дим. С. Кирановъ, Едвардъ Клайнъ, Ив. Кожухаровъ, Александръ Кожухарский, Конст. Лазаридисъ, Ив. Марковъ, Пант. Минчевичъ, Савва Мирковъ, Кр. Н. Михайловски, Ив. Михайловъ, Дим. Молловъ, Георги Молохадисъ, Надежда Мошкова, Б. Навонъ, П. Ораховацъ, Дим. Павловичъ, Ив. Папавасилиу, П. К. Петровичъ, Захарий И. Попповъ, Максимъ Ребенъ, Маринъ Русевъ, Г. Д. Сарафовъ, Анка Селаковичъ, Люб. Серафимовъ, А. М. Симеоновъ, Хр. Странски, Робертъ Стерлингъ, Георги Странски, Николай Унтербергъ, Георги Хакановъ, Стефанъ Христовъ, Манчо Пачовъ, Богданъ Чавовъ, Александръ Чапъровъ, А. Петровъ.

Ветеринари: Илия Бенчевъ, Дим. Близнаковъ, Дим. Виницки, Е. Вѣденский, П. Германовъ, Ст. Деневъ, Д. Желѣзовъ, Иорданъ Ивановъ, Ст. Д. Ка-

haylow, S. Monew, S. Matew, S. Mitcow, G. Naoumow, D. S Naydenow, T. M. Nicolow, G. Oroschacow, D. P. Oschanow, I. G. Poppow, Iv. V. Placounow, D. Grécow, C. Pomyanow, D. V. Pischmanow, V. Poppow, C. N. Provadaliew, P. Poppow, P. M. Parananow, Chr. G. Poppow, Alex P. Radew, V. Z. Rossalcow, V. Radoslawow, Iv. Raytchew, C. Radew, V. I Sariyliw, B. Salomonow, G. Sariyliw, Iv. Stoyanow, Iv. Slavow, C. Sprostranow, S. Saharow, T. Staménow, Yow Titorow, G. I. Toutew, D. Tontchew, I. Théodorow, D. Tabacow, I. C. Toschkow, M. Théodorow, P. Tabacow, S. Trayanow, T. V. Tourtchew, A. Franghia, Chr. A. Philippow, A. Hodjew, G. Tzoukew, I. B. Schoumcow, D. S. Youroucow, D. V. Milow, A. H. Etersky, G. Altinow.

Caisse agricole. Contrôleur: Iv. Zagortchew; Caissier: Iv. Kondjow.

Médecins: Drs. Ghéorghy D. Zolotovitch, Liubomir D Zolotovitch, Yordan Bradel, M. Aramyian, Iv. Batzarow, S. N. Berowa, Bogomil V. Berow, Roubin Byrer, Louca Vancow, T. Vassiliew, Nicolas Vassiliew, P. D. Veltechew, Tota Vencow, St. Ghéorghiew, Yor. G. Hadji Ghéorghiew, Pêtre Ghéorghow, T. A. Ghirghinow, S. Danadjiew, C. Djoumercas, Petco Dimitrow, N. Dossew, Ghéorghy N. Zlatarow, Mihail Ivanow, Dimitre Kalévitch, Dim. S. Kyranow, Edward Klajn, Ivan Kojouharow, Alexandre Kojouharsky, Const. Lazaridès, Emile Levytus, Ivan Marcow, Pant. Mintchévitch, Sava Mircow, Kr. N. Mihailowsky, Ivan Mihalow, Dimitri Mollow, Chr. Stambolsky, Robert Stierling, Gheorghy Stransky, Nicolas Ounterberg, Gheorghy Hacanow, Stephan Christow, Mintcho Tzatchow, Bogdan Tchavow, Alexandre Tchapirow, A. Petrow.

Vétérinaires: P. Bentschew, Dim. Bliznacow, Dim. Vinitzky, E. Vyédensky, P. Ghermanow, St. Denew, D. Jélézow, Yordan Ivanow, St. D. Kara-

рагъзовъ, Е. М. Касперовичъ, Карлъ Рассъ, Ив. Тюлевъ.

Зъбни лѣкари: Ив. Мушлеръ, М. Елмазовъ

Аптекари: Н. Странски, В. Скалакъ, Б. Якововъ, Густавъ Селтѣвъ, Петръ Пенчовъ, Коларъ & С-ие, Алек. Волданъ, Стеф. Генева, Илия Георгиевъ, Иосифъ Зелени, Иванъ Зедничекъ, Хар. Карастояновъ, Илия Колчаковъ, Фридрихъ Мелтъ, Цвѣтко Минчевъ, Алек. Найденовичъ, Г. Несуцъ, К. Стрижовски, Фл. Шварцъ, Франта Кубатъ.

Акушерки: Ефросина Златкова, Мария Иванова, Луиза Лунова, Юлия Мустакова, Анна Памукова, Амалия Рашковичъ, Клия Карагулева, Шарлота Надлифъ, Надѣжда Бъчварова, Ева Валцъ.

Висшето училище. Висшето училище въ София има за сега три факултети: историко-филологически, физико-математически и юридически. Основано въ 1888 год., то дѣйствува по новъ законъ отъ 20 декември 1894 и по правилникъ отъ 17 октомври 1896. Управителенъ съставъ за 1897/1898 уч. год.: I. Ректоръ: Г. Златарски. Проректоръ: А. Теодоровъ. Декани: В. Цоневъ на ист.-фил. факулт. М. Бъчваровъ на физ.-мат. факулт. А. Каблешковъ на юрид. факулт. Продекани: И. Шишмановъ на ист.-фил. факулт. Н. Добревъ на физ.-мат. факулт. М. Балабановъ на юрид. факулт. Академически съветъ: Г. Златарски, А. Тодоровъ, Б. Цоневъ, М. Бъчваровъ, А. Каблешковъ, И. Шишмановъ, Н. Добревъ, М. Балабановъ, Д. Агура, П. Милуковъ, Е. Ивановъ, Г. Бончевъ, П. Данчовъ, В. Мариновъ. III. Секретаръ на училището: Д. Иосифовъ. VI. Уредници ва институтѣ. Въ истор.-филосф. факултетъ: Л. Милитичъ, на славянския семинаръ. Д. Агура, на историческия семинаръ. И. Георговъ, на кабинета по философия. Въ физик.-матем. факулт.: Г. Бончевъ, на геолог.-минералог. институтъ. С. Георгиевъ, на ботанич. институтъ. Асистентъ: С. Петковъ. С. Юрничъ, на зоологическия институтъ. Асистентъ: Д. Йокимовъ; препараторъ: Г. Христовичъ. Н. Добревъ, на химическия институтъ. Асистентъ: П. Тишковъ. А. Шоурекъ, на математическия кабинетъ. М. Бъчваровъ, на физичес-

ghiozow, E. M. Kaspérovitch, Carl Rass, Ivan Tulew.

Dentistes: Iv. Mouschler, Mih. Elmazow.

Pharmaciens: N. Stransky, V. Skalak, V. Yacowow, Gust. Selten, P. Pentchew, Kollar et C-ie, Alex. Vol-dan, Steph. Ghénew, Pia Ghéorghiew, Yossif Zélény, Ivan Zédnitchek, Har. Karastoyanow, Pia Koltchanow, Frédéric Melt, Tzvetco Mintchew, Alex. Naydénovitch, G Nestoutz, C. Strijówsky, Fl. Schwartz, Fr. Koubat.

Sages-femmes: Ephros. Zlatcowa, Maria Ivanova, Louisa Loupova, Julia Moustacowa, Anna Pamoucowa, Amalia Raschkovitch, Klya Karagulewa, Charlotte Nadliphe, Nadejda Botchevarowa, Eva Valtz.

Université. L'Ecole des Hautes Etudes à Sophia se compose pour le moment des trois facultés suivantes: historico-philologique, physico-mathématique et juridique. Corps administratif pour l'année scolaire 1897—1898: I. Recteur: G. Zlatarsky, profes. ordin. Prorecteur: A. Théodorow, prof. ordin. Doyens: B. Tsonew, prof. ordin. de la faculté hist.-philolog. M. Botchevarow, prof. ord. de la faculté phys.-mathem. A. Kableschkow, docteur de la faculté juridique. Prodoyens: I. Schischmanow, prof. ord. de la faculté hist.-philolog. N. Dobrew, professeur ordinaire de la faculté phys.-mathém. M. Balabanow, docteur de la faculté juridique. II. Conseil académique: professeurs ordinaires: G. Zlatarsky, A. Théodorow, B. Tsonew, M. Bathévarow, A. Kableschkow, I. Schischmanow, N. Dobrew, M. Balabanow, D. Agoura, P. Milukow, E. Ivanow, docteurs: G. Bontchew, P. Dantchow, V. Marinow III. Secrétaire de l'école: D. Yossifow. IV. Directeurs des instituts scientifiques, à la faculté histor-philolog: L. Milétitch, du séminaire slave D. Agoura, du séminaire historique J. Gheorgow, du cabinet pour la philosophie A la faculté phys-mathémat: G. Bontchew, de l'institut géolog.-minéralog. S. Ghéorgiew, de l'institut botanique. Assistant: S. Petkow, dr. en scien. S. Yourinitch, de l'institut zoologique. Assistant: P. Tichkow, ingénieur technique. A. Schaourek, du cabinet de mathématique. M. Batche-

кия кабинетъ. Асистентъ: П. Пенчевъ; лаборантъ: Я. Въжаровъ.

Софийска държ. мъжка гимназия. Директоръ: К. Кутинчевъ. Софийска Държавна дѣвическа гимназия Директоръ: В. Золотовъ. Рисувално училище. Директоръ: Ив. Мърквичка. Стопанско дѣвическо училище, въ София, „Мария Луиза“. Директорка: Зунбета. Помощница: Ив. Тълимова. Софийски учил. инспекторъ: Д-ръ Ивановъ.

Българска народна библиотека. Директоръ: Р. М. Каролевъ. Помощникъ: И. Н. Калина. Български народни музеумъ. Директоръ: В. Добруски.

Печатници: Държавна печатница. Директоръ: Д. С. Руевски. Частни печатници: Я. Ковачевъ, Бр. Прошекови, А. Вълковъ, Б. Зилберъ, Хр. Бъчваровъ, „Военна Печатница“, „Св. Кирилъ и Методий“, Ю. Наумовъ, Ив. Говедаровъ & С-ие, П. Кълъчевъ & С-ие, Бр. Попъ Спиркови, Ив. Божиновъ, Тани Пъевъ, Я. Петровъ, „Печатница Напрѣдъкъ“, Ив. К. Цуцевъ.

Книжарници: Алексан. Фудулаки, Горови & С-ие.

Книжарница съ разни училищни и канц. принадлежности: Ив. Б. Касжровъ, „Евангел. дружество“, И. К. Божиновъ, Д. Бъраковъ, Бр. Ив. Григорчеви, Т. Ф. Чапевъ, П. Кълъчевъ, К. Алексиевъ, Алекси Димитровъ, Ангелъ Стоевъ, Хр. Олчевъ, Ан. Джамбазовъ.

Книгоезци: Т. Драгиевъ & С-ие, Никола Митовъ, Георги Банковъ, С. Барухъ, Ст. Вуксановичъ, Д. Бъчваровъ.

Банкери и сарафи: Саломонъ А. Таджеръ, Калъповъ и Марковъ, Рах. Елия Фархи, Исакъ М. Таджеръ, М. Хаския Леви, Р. Димчевъ, Вадра Соломонъ Таджеръ, Братия Ескинази, Стефанъ Калъповъ, Паскалъ Гълъбаровъ, М. Стефановъ, Исакъ Б. Давидъ, Дукъвъ & Свакеръвъ, Мошонъ А. Узиелъ, Исакъ Яковъ Леви, Давидъ Ар. Аравъ, Майеръ Ескинази, Персиядо Сабетай, Самуелъ Яко Леви, Исакъ Саломонъ Авдала, Авраамъ Яко Камхи, Исакъ Гастеръ, Авраамъ Аравъ, Яко Юсефъ Леви.

Прѣдприемачи: Ив. Н. Хаджиеновъ, Михайловски & Х. Хайрабедиянъ, Ив. Грозевъ, Никола Странски, Ив. Тодоровъ, Калъповъ & Марковъ, Б. Нешовъ, Бр. Иванови, Юр. Джумалевъ, Ноевъ

varow, du cabinet de physique Assistant: P. Pentchew, labor: Y. Vajarow.

Gymnase de l'Etat pour garçons à Sophia. Directeur: C. Koutintchew. **Gymnase de l'Etat pour filles.** Directeur: V. Zolotow. Ecole de dessin Directeur: Iv. Merkvitcka. Ecole pratique de couture et cuisine „Maria-Louiza“. Directrice: Zounbeta. Adjointe: Iv. Talimova. Inspecteur des écoles: D. M. Ivanow.

Bibliothèque Nationale Bulgare. Directeur: R. M. Karolew. Adjoint: I. N. Kalyna. Musée National Bulgare. Directeur: V. Dobrousky.

Imprimerie: Imprimerie de l'Etat. Directeur: D. S. Rouyewsky. Imprimeries appartenant à des particuliers: Ya. S. Kovatchew, Proschek frères, A. Velkow, B. Silber, Chr. Botchévarow, „Voenna Pétchatnitza“, „St. Cyrille et St. Méthode“, Yor. Naoumow, Iv. Govédarow & Cie, P. Kalitchew & Cie, Pop Spirкови frères, Iv. Bojinow, Tany Peyew, Yanco Petrow, „Pétchatnitza Naprédok“, Iv. K. Tsoutsew.

Librairies: Alex. Phoudoulaky, Gorovi et C-ie

Librairies et Papeteries: Iv. B. Kassirov, „Evangelhsko Droujestvo“, Iv. C. Bojinow, D. Berzacow, Iv. Grigortchevi frères, T. Ph. Tchipev, P. Kalytchew, C. Alexiew, Alexis Dimitrow, Anghel Stoew, Chr. Oltchew, Andon Djambazow.

Relieurs: T. Draghiew et C-ie, Nicolas Mitow, Gheorghii Bancow, S. Barouh, St. Vouksannovitch, D. Botchevarow.

Banquiers et Changeurs: S. A. Tadjer, Kaloupow et Marcow, Rah. Eliya Farhi, Issak M. Tadjer, Moschon Haskya Levy, R. Dimtchew, Ezdra S. Tadjer, Frères Eskinazy, Stephan Kaloupow, Paskal Goloubarow, M. Stephanow, Issak B. David, Donkow & Svakerow, Moschon A. Ouziel, Issak Yacow Levy, David Aron Araw, Mayer Eskinazy, Persyado Sabethay, Samouel Yaco Levy, Issak Salomon Avdalla, Avram Yaco Kamhy, Issak Gaster, Avram Araw, Yaco Iussef Levy.

Entrepreneurs. Iv. N. Hadjienow, Mihaylowsky & Hairabedian, Iv. Grozew, Nicolas Stransky, Iv. Todorow, Kaloupow & Marcow, Boyko Neschow, Ivanovi Frères, Ior. Djournaliew, Noew

& Станковичъ, Георги Мимидисъ, Д. Съселовъ, Ал. Томищъ, Бр. Давичонъ Леви, Д. А. Ценовъ & С-ие, Т. Балабановъ, Ив. Сребърниковъ, П. Тантисловъ, Н. Антикаровъ. Никола Боневъ, Филипъ Щърбановъ & С-ие, С. Ачковъ, Ил. Хр. Соколовъ, Ил. Съселовъ, Ив. Андрѣевъ, Ст. Наумовъ, И. М. Тоджаровъ & С-ие, Бр. Станишеви, Атанасъ Ивановъ, А. Казанджиевъ, Г. Георговъ, Рах. Д. Фархи, Ив. К. Цуцевъ, Т. Тишевъ, Бр. Гудеви, Аг. Димитровъ, Н. Главчевъ, С. Кунарски, Ешуа Юсефъ, И. Маджаровъ, Бр. Спиркови, Н. Кондовъ, Цоко Павловъ, В. Кайтазовъ, Д. П. Ковачевъ, Ст. Саввовъ, Поль Аскериянъ, Янко С. Тодоровъ, Г. Стефановъ, Бохоръ П. Алкалай, П. Георгиевъ, М. Трайковъ.

Комиссионери. Комиссионери-Експедиторы: С. В. Хофманъ, Шенкеръ & С-ие, Е. Конъ & Митлеръ.

Комиссионери и прѣдставители на разни инострани къщи: Д. А. Ценовъ, Л. Драйфусъ, Ев. Таджеръ, Х. С. Таджеръ, Ноевъ & Станковичъ, Кюндигъ & Деркенъ. Иосифъ Франкъ, Исаакъ С. Таджеръ, Ил. Хр. Соколовъ, Горови & С-ие, Ил. Киселовъ, Пав. Икономовъ, Янко Икономовъ, Алеко Шишмановъ, Иосифъ Коханъ & Лудмеръ, Сал. Вайсембергъ, С. Швайцеръ, Иосифъ Харватъ, Максъ Еплеръ, А. Вайсманъ, Юл. Розенбаумъ & С-ие, Пав. Зембжуски.

Комиссионери за искарване стоки отъ Софийската митница: Жакъ Елеасъ, Нисимъ В. Самуелъ, Г. И. Бѣловеждовъ, Саздо Шулевъ, Пинкасъ & Арие, В. Давидъ, Гершонъ И. Леви, А. М. Таджеръ.

Прѣдставители на усягурит. дружества: друж. „България“, П. Черневъ. Друж. „Балванъ“, Отто Билигъ, Друж. „Невъ-Йоркъ“, Г. Георговъ. Дружеств. „Фениксъ“, Г. Георговъ. Друж. „Ангрь“ М. Ж. Бензасонъ & Н. Арие.

Търговци на колониални стоки, на едро и на дребно: Г. Трифоновъ & Синове, Ст. Драндаровъ, Илия Хр. Соколовъ, Леви Коенъ, Пинкасъ Авр. Таджеръ, Илия Кантарджиевъ, Яко С. Таджеръ, Вениаминъ В. Давидъ, Нис. Авр. Давидъ, Хаймъ Е. Таджеръ, Пер. Алфандари, Бр. Рубенови, Бр. Палигорови, Наумъ Трифоновъ, Леви Коенъ, Никола Димитровъ, Г. П. Кюркчиевъ,

& Stancovitch, Gheorghy Mimidis, D. Sessélow, Al. Tomitch, Davitchon Levy Frères, D. A. Tsenow & Cie, Th. Balabanow, Iv. Srebrenicow, P. Tantilow, N. Anticarow, Nicolas Bonew, Phil. Schterbanow & Cie, Spyro Atchkow, Il. Chr. Socolow, Il. Sesselow, Iv. Andreyew, Stefte o Naoumow, I. M. Todorow & Cie, Stanischevi Frères, Athanase Ivanow, A. Kazandjiew, Gheorghy Gheorghow, Rah. D. Farhi, Iossef Farhi, Iv. C. Tzoutzew, Th. Tischew, Goudevi Frères, Ath. Dimitrow, N. Glavtchew, S. Kounarsky, Eschoua Yuseph, I. Madjarow, Spyrgevi Frères, N. Kondow, Tsoko Pavlow, V. Kaytazow, D. P. Kovatchew, St. Savow, Paul Askeryan, Yaco S. Todorow, G. Stephanow, Bohor P. Alcalay, Pêtre Gheorghiew, Mihal Traycow.

Commissionnaires Commissionnaires-Expéditeurs: S. V. Hoffman, Schenker & Cie, E. Kon & Mittler.

Commissionnaires et représentants de diverses maisons de l'étranger. D. a. Tsenow, L. Drayfuss, Ez. Tadjer, H. S. Tadjer, Noew & Stancovitch, Kündig & Dörken, Joseph Frank, Issak S. Tadjer, Il. Chr. Socolow, Gorovi & Cie, H. Kissélow, Pavel Iconomow, Aleko Schischmanow, Joseph Kohen & Loudmer, Sal. Vaissemberg, S. Schveytzer, Iossif Harwat, Max Epler, A. Waismann, Jul. Rosenbaum & Cie, Paul Zembjousky.

Commissionnaires pour l'expédition et la réception des marchandises: Jacques Eléas, Nessim B. Samuel, G. I. Bêlovejdow, Sazdo Schoulew, Pincas & Arié, B. David, Gherschon I. Lévy, A. M. Tadjer.

Représentants de Sociétés d'Assurances: Soc. „Bolgaria“, P. Tchernenew. Soc. „Balcan“, Otto Bieligg. Société „New-York“, G. Ghéorgow. Société „Phœnix“, G. Ghéorgow. Société „Ancre“, M. G. Bezanson & N. Arié.

Marchands de denrées coloniales, en gros et en détail: Gheorghy Triphonow et Fils, St. Drandarow, Ilia Chr. Socolow, Levy Koen. Pinkas Avr. Tadjer, Ilia Kantardjiew, Yaco S. Tadjer, Véniamin B. David, Haïm E. Tadjer, P. rsyado Alfandary, Roubenovi Frères, Paligorovi Frères, Naoum Triphonow, Levy Koen, Nicolas Dimitrow, Gheorghy P. Kurktchiew, Apo-

Апостолъ Гавриловъ, Дем. Матевъ, И. Вениаминъ, Я. Христовъ, Юнтовъ Моше & Синове, Петко Пѣевъ, Хр. П. Капаровъ, Бр. Мичеви, Мих. Жабовъ, Юда С. Семахъ, Самуелъ Нисимъ Хара, Д. Пиронковъ & С-ие, Бр. Н. Пантеви, Петръ Боготиповъ, Хаймъ Алмоглино, Яни Христовъ, Наумъ Т. Янакиевъ, Бобе Ив. Доросиевъ, Вит. Игнатовъ, Тодоръ Ив. Готорановъ, Ар. Хр. Ризовъ, А. Мишковичъ & Георгиевичъ, Клисарева & Чолаковъ.

Търговци на разни колониални стоки, деликатеси, консерви, закуски и чуждестранни питиета: Бр. Палигорови, Врайко Будиновъ, Н. Джака & С-ие, Н. Матасъ, Бр. Кумроглу, Михаилъ Н. Ионеску, Г. Трифоновъ & Синове, Т. М. Кражовъ, Никола Цановъ, Хр. Илиопулосъ, Аристиди Хрисафисъ, Магри Алфредо, Бр. Д. Майсторови, Искро Т. Чолаковъ, Георги Миховъ, Братия Бенбаса, Георги Димитровъ, Д. Я. Каловъ, Илия Хр. Дундовъ, Наумъ Трифоновъ, Тома Димитровъ.

Манифактураджии: Бр. Андонови, Челебонъ Конфино, Пинкасъ Авр. Таджеръ, Исаакъ Авр. Еадра, Авр. Еадра, Бохоръ Пардо, Хаймъ Шимшонъ & Синове, Яко Гераси, Нессимъ Д. Пияде, Менахемъ Д. Пияде, Авр. М. Джераси, Авр. Ескинази, Меохасъ Елия Джераси, Барухъ А. Джераси, Нессимъ Е. Джераси, Давидъ Хаймъ & С-ие, Яко Юсефъ, Барухъ Давидъ, Симантовъ Юсефъ, Давидъ В. Сабетай, Яко Мешуламъ, Сабетай Маноахъ, Яко Джераси, Магри Алфредо, Яковъ В. Елиезеръ, Соломонъ Ф. Вайсъ.

Търговци на манифактурни и галантерейни стоки: П. С. Пипевъ, Д. С. Пипевъ, Цапко & Захей, Иосифъ Мессеръ, Илия Сакаровъ, Ив. Хр. Коларовъ, Самуилъ Ашеръ, Хаймъ М. Ешуа, Авр. Яковъ Фархи, Хаймъ Яковъ Фархи, Соломонъ Ескинази, Яковъ Д. Леви, Илия Конфино, Леви Фридманъ & Орищейтъ, Зах. Ескинази & С-ие, Моисъ Уззелъ, Бр. Иосефъ и Сабетай Гершонъ, Изр. Иосефъ Алкалай, Иосефъ Давидъ Вралжели, Барухъ Яко Пардо, Аврамъ В. Давидъ & Синове, Яко Азария Леви, Нессимъ Яко Фархи, Юсефъ Исаакъ Авдала, Хаймъ М. Леви, Рафаель В. Рубенъ, Юсефъ Пардо, Хаймъ Машвахъ, Елиезеръ Исаакъ Леви, Ма-

stole Gavrilow, Dimitri Matew, Ilia Véniamin, Yani Christow, Iountow Mosché et Fils, Petco Péyew, Chr. P. Katzarow, Mintchevi Frères, Mihal Jabow, Iouda S. Semah, Samouel Nessim Hara, Dim. H. Kotchew, D. D. Pironcow & Cie, N. Pantevi Frères, P. Bogotinow, Haïm Almogline, Yani Christow, Naoum T. Yanakiew, Bobé Iv. Dorossiew, Vitan Ignatow, Todor Iv. Gotoranow, Ar. Chr. Rizow, A. Mischkitch & Gheorghievitch, Klissarew & Tcholacow.

Marchands de diverses denrées coloniales, de délicatesses, de conserves et de boissons étrangères: Paligorowi Frères, Brayco Boudinow, Nicolas Jaca & Cie, Nicolas Mattas, Koumroglou Frères, Mihail N. Jonescou, G. Triphonow & Fils, T. M. Krajow, Nicola Tsanow, Chr. Iliopoulos, Aristidis Hrissaphys, Magri Alfredo, D. Maystorovi Frères, Iskro T. Tcholacow, Gheorghy Mihow, Benbassa Frères, Gheorghy Dimitrow, D. Ya. Kalow, Ilia Chr. Doundow, Naoum Triphonow, Thomas Dimitrow.

Marchands d'objets manufact.: Andonovi Frères, Tchélébon Konfino, Pyncas Avr. Tadjer, Issac Avr. Ezdra, Avr. Ezdra, Bohor Pardo, Haïm Schimschon & Fils, Yaco Djérassi, Nissim D. Piyadé, Avr. M. Djérassi, Avr. Eskinasi, Méohas Elia Djérassi, Barouh A. Djérassi, Nessim E. Djérassi, David Haïm & Cie, Yaco Jussef, Barouh David, Simantow Jussef, David B. Sabétay, Yaco Meschoulam, Sabétay Manoah, Yaco Djérassi, Magry Alfredo, Yacow B. Eliézer, Salomon F. Waiss,

Marchands d'objets manufacturés et de nouveautés: Pêtre S. Pippew, Dimo S. Pippew, Tsapko & Zachey, Iossif Messer, Ilia Sakarow, Iv. Chr. Kolarow, Samuel Ascher, Haïm M. Eschoua, Avr. Jacow Farhi, Haïm Jacow Farhi, Salomon Eskinazy, Jacow D. Lévy, Ilia Konfino, Lévy Friedmann & Oryschteyn, Zah Eskinazy & Cie, Moïse Onziel, Iussef & Sabétay Gherschon Frères, Isr. Iussef Alcalay, Iossif David Vradjaly, Barouh Yaco Pardo, Avram B. David & Fils, Yaco Azaria Lévy, Nessim Yaco Farhi, Iussef Issac Avdala, Haïm M. Lévy, Raphael B. Rouben, Iussef Pardo, Haïm Maschiach, Eliezer

ноахъ Исаковъ Леви, Яковъ Леви, Моше Ишаковъ Леви, Юда Гавриль Бенатафъ, Челебовъ Исакъ Леви, Рахамимъ К. Селиктаръ, Песахъ М. Гершотъ, Конорти Исакъ Леви, Персиадо Берахъ, Аврамъ Ашеръ Леви, Моше Яко и Давидъ Я. Песахъ, Несимъ Яко Фархи, Димитръ Коцевъ, Веле Фидановъ, Исакъ Мордохай Ескинази, Яко Авр. Варсано, Моше Хананель Арапъ.

Бижутерийни и галантерийни магазини: Ст. Анастасовъ, Стойко Илиевъ, Кр. Пъевъ, М. С. Екименъ, Я. Митрошиновъ, Хаския Яковъ Леви, Бр. Унджиянъ, Димитръ Протичъ, Марко Минаховски, Панайотъ Ангеловъ, Никола Стояновъ, Димитръ Костовъ, Яко Юсефъ Ескинази, Хр. Младеновъ & Юр. Григоровъ, Коста Д. Станковъ, Георги Х. Златаревъ, Морицъ Конъ, Ф. Ротшайнъ, Рихардъ Шанцеръ.

Часовникари: Д. Протичъ, А. Минаховски, Мингърдичъ Керестеджиянъ, Петръ Атанасовъ, Марко Величковъ, Михаилъ Коцевъ, Райко Н. Бълопитовъ, Мих. Н. Часовниковъ, Петръ Ивановъ, Мих. А. Люковъ, Ив. Илиевъ, И. Зилберманъ, Ив. А. Бълолаповъ, И. Голдинъ, Конст. Митковъ, Тодоръ Х. Сахатчиевъ, Герасимъ Константиновъ, Петръ Хр. Янчевъ, Яни Фафугидисъ, Василъ Николчевъ.

Печаторезачи: Бор. Голдщайнъ, Л. Райцеръ.

Склад. отъ кинкалериjsки стоки, продажба на едро: Яковъ Б. Давидъ, Майеръ М. Давидъ.

Складове отъ разни мобили, и ателиета за изработване на таква: Леонъ Фрай, Ив. Бруха.

Складове на материи и вѣщи за офицери: Тома К. Малковъ, П. Ивановъ.

Шивачи на военни дрѣхи: Тома К. Малковъ, Щерю Власевъ, М. Петровъ, С. Л. Фрайманъ, И. Блюмбергъ, А. Бивенбаумъ.

Складове на мѣстни килими: Давидъ В. Хаймовъ, Петко Ивановъ.

Магазинъ съ разни капели за мѣжъе, жени и дѣца: И. Аврамовичъ, Ц. Блюменталъ. Францъ Червенка.

Модни магазини: И. Аврамовичъ, Анна Д. Диамандиева, Шарлота Маргулисъ, Изабела Щегермаеръ, Юлияна Мирковичъ, Юлия Шрайбергъ.

Шивачи на дамски дрѣхи: Алекс. Хегешъ, Соломонъ Розенбергъ, Никола

Isaac Lévy, Manoach Issacow Lévy, Yacow Lévy, Judas Gavriel Bénataw, Tchélébon Issac Lévy, Rahamim K. Séliktar, Pessah M. Gherschon, Konorti Issac Lévy, Persiado Berah, Avram Ascher Lévy, Mosché Yaco & David Ya. Pessah, Nessim Yaco Farhi, Dimitri Kotzew, Velé Phydанow, Issac Mordohay Eskinazy, Yaco Avram Varsano, Mosché Hananel Arap.

Bijoutiers et orfèvres: Stéphan Anastassow, Stoyko Iliew, Kr. Péyew, M. S. Ekyumen, Ya. Mitroschinow, Naskya Yacow Levy, Oundjian Frères, Dimitri Protitch, Marco Minahovsky, Pannayote Anghélow, Nicolas Stoyanow, Dimitri Costow, Yaco Iussef Eskinazy, Chr. Mladénow & Yordan Grigorow, Costa D. Stancow, Georghy H. Zlatarow, Moritz Kohn, F. Rotstein, Richard Schantzer.

Horlogers: D. Protitch, A. Minahowsky, Mingirditch Kérestédjiyan, Pêtre Athanassow, Marko Vélitchkow, Mihaïl Kotzew, Raïko N. Bélopitow, Mihaïl N. Tchas-ovnicarow, Pêtre Ivanow, Mih. A. Liunow, Iv. Iliew, I. Silbermann, I Goldin, Const. Mitcow, Todor H. Sahatchiew, Ghérassime Constantinow, Pêtre Chr Yantchew, Yani Phaphoutidés, Vassil Nicolitchew.

Graveurs: Bor. Goldstein, Lazar Raytser.

Dépôts de quincaillerie, vente en gros: Iacow B. David, Mayer M. David.

Fabricants et marchands de meubles: Leon Fray, Iv. Brouha.

Drapes et divers articles pour officiers: Th. C. Malkow, P. Ivanow.

Taillieurs pour officiers: Th. C. Malcow, Schteriu Vlassew, Minco Petrov, S. L. Freymana, I. Blumberg, A. Bin-nbaum.

Dépôts de tapis du pays: David B. Haimow, Petco Ivanow.

Chapelleries pour hommes, femmes et enfants: I. Avramovitch, Ts. Blumenthal, Franz Tchervenka.

Magasins de modes: I. Avramovitch, Anna D. Diamandieva, Charlotta Margoulis, Isabella Schteghermayer, Yuliana Mircovitch, Julia Schrayberg.

Taillieurs pour dames: Alexandre Hegess, Salomon Rosenberg, Nicolas

Иоанидисъ, М. Шуцианъ, Р. Айзенбергъ, Бѣла Шеферъ, Мор. Ротъ & Херманъ Павелъ, Н. Бояджиевъ & П. Кириловъ, Францъ Машевъ, В. Розенбаумъ, А. Циферъ, Розалия Фаркашъ, Варвара Миленкова, Д. Кестенбандъ, М. Ашеръ Барухъ.

Шивачи на бѣли долни дрѣхи: Пети Хайнеманъ, С. Политуреръ.

Шивачъ на военни шапки: Хаймъ Геронъ.

Шивачи на цивилни дрѣхи: И. В. Левингеръ, О. Гонимбаумъ, А. Крестиянъ, Ив. И. Шумковъ, Мат. Яневъ, П. Астарджиевъ, А. Зилберштейнъ, Д. Попъ Митковъ, Ив. Елисеевъ, Хр. Д. Бакърджиевъ, Бохоръ Алкалай, Вани Х. Ангеловъ, Бернардъ Лаушверъ, Ст. Станчевъ, Д. Брънковски, Францъ Нейедли, Я. Флашнеръ, Л. Берштейнъ, А. Цвѣтковъ, Д. Богдановъ, Д. Тошевъ, Иосифъ Замеро, П. Станковъ, К. Павловъ, Хр. Тушуловъ, А. Анастасовъ, Д. Николовъ, М. Божиновъ, К. А. Икономовъ, В. Геконъ, П. Христовъ, Д. Стояновъ.

Шивачи на селски дрѣхи: Н. Вълковъ, П. Величковъ, Д. Косгадиновъ, Т. Ленковъ, Ив. Храмовъ, Зах. Величковъ, М. Николовъ, Ив. Златковъ, П. Спасовъ, Г. Храмовъ, М. Антоновъ, Кр. Спасовъ, Н. Зарзановъ.

Магазини съ мѣжки, дамски и дѣтски обуца: Д. Х. Полакъ & С-ие, Мвохасъ Яковъ Леви, Леа Леонъ Леви, Самоелъ Патакъ.

Складове отъ готови дрѣхи отъ мѣстни материи: Йотевъ & Йончевъ, Т. С. Арнаудовъ & В. Т. Кузовъ, Бр. Игнатови, Давидъ Б. Хаймовъ, Саломонъ Бохоровъ.

Складове на мѣстни шапки, казмири, сукна и пр: Ив. Х. Беровъ & Андрея Мошеринъ, Стефанъ Л. Вавевъ, Давидъ Б. Хаймовъ, Коте Кръстевъ.

Складове отъ готови мѣжки, дамски и дѣтски дрѣхи отъ чуждестранни материи: М. Найманъ, Иерохамъ Б. Иосифъ, С. Щайнъ, Викторъ Тирингъ & Братя, Н. Гастеръ, Л. Я. Гершонъ.

Магазинъ съ разни стъкларийни стоки и домашни принадлежносту: Т. Н. Арнаудовъ & С-ие, Вениаминъ М. Леви, Бр. Яко Ешуа, Меворахъ Сабетай, Бр. Мешуламъ, Яковъ Израелъ Леви, Барухъ Моше, Аврамъ Самуелъ & С-ие, Бр. С. Мешуламъ, Сабатъ Рубенъ & С-ие, Самуелъ Изр. Мешуламъ Челеби

Ioannidés, M. Schutzmann, R. Aisenberg, Bella Schefer, Moritz Rott & Herman Pavel, Nicolas Boyadjiew & P. Kyrilow, Franz Maschek, V. Rosenbaum, Adolphe Tsifer, Rosalia Farcasch, Varyara Milencowa, D. Kestenband, Mosché Ascher Barouh.

Couturiers de linge blanc: Pety Haynemann, S. Polytzer.

Préparateur de képis et kalpaks d'officiers: Haïm Ghéron.

Taillieurs pour hommes: I. V. Levingher, O. Goninbaum, A. Krestyan, Iv. I. Schoumcow, Math. Yanew, P. Astarjdjiew, A. Silberstein, D. Pop Mitcow, Iv. Elisséew, Chr. D. Bakirdjiew, Bohor Alcalay, Vany Hadji Anghélow, Bernard Laouschwer, St. Stantchew, D. Brencowsky, Franz Neyedly, Ya. Flaschner, L. Berstein, A. Tzvetcow, D. Bogdanow, D. Toschew, Iossif Taméro, P. Stancow, C. Pavlow, Chr. Touschoulow, A. Anastassow, D. Nicolow, M. Bojinow, C. A. Iconomow, V. Ghécow, P. Christow, D. Stoyanow.

Taillieurs pour villageois: N. Velcow, P. Vélitchkow, D. Kostadinow, T. Lencow, Iv. Hranow, Zah. Vélitchkow, M. Nicolow, Iv. Zlatcow, P. Spasow, G. Hranow, M. Antonow, Kr. Spasow, N. Zarzanow.

Magasin de chaussures: D. H. Pollak & Cie, Michas Yacow Levy, Lea Leon Levi, Samoel Patak.

Dépôts d'habits confectionnés avec des étoffes du pays: Iotew & Iontchew, T. S. Arnaoudow & B. T. Kouzow, Ignatovi Frères, David B. Haimow, Salomon Bohorow.

Dépôts de schayaks, de cachemirs, de draps du pays etc.: Iv. H. Bérow & Andréa Momerin, Stephan L. Vanew, David B. Haimow, Koté Krestew.

Dépôt d'habits confectionnés à l'étranger: M. Neuman, Ieroham B. Iossef, S. Stein, Victor Tiring & Frères, N. Gaster, Leon Ya. Gherschon.

Magasins de verrerie et autres articles de ménage: T. N. Arnaoudow & Cie, Veniamin M. Levy, Yaco Eschoua Frères, Mevorah Sabetay, Meschoulam Frères, Yacow Isr. Levy, Barouh Mosché, Avram Samuel & Cie, S. Meschoulam Frères, Sabat Roubin & Cie, Samuel Isr. Meschoulam, Tchéléby

Бакишъ, Бр. Самуелъ Ю. Мещуламъ, Яко Сабетай.

Търговци на дървенъ строителенъ материалъ: Ив. Сребърниковъ, Хр. Попъ Миковъ, Д. П. Скъловъ, Исакъ Израилъ Леви, Бр. Вениаминъ, Нессимъ Фархи, Исакъ Конорти, Юда А. Варсано, Хр. Венедиковъ, Д. Паневъ, Исакъ Самуилъ Бени, Бр. Челеби & Сабатъ М. Бени, Георг. Паланковъ, Ив. Николовъ, „Дубнишкото Акционерно дружество“, Т. Х. Бабиновъ & А. Лопатаровъ. К. & Ш. Дамянови, Атанасъ Димитровъ, Ламбри П. Алексовъ, Сам. А. Харавонъ, Бр. К. К. Прилджанови.

Търговци на дърва за горение и каменни въглища: Бойко Нешовъ, П. Стефановъ, Дим. Ил. Мутафчиевъ, Ст. Гоговъ, Мих. Димитровъ, Я. Адемовецъ, К. Георгиевъ & К. Миленковъ, В. И. Кайтазовъ, Щърбановъ & С-ие, Томо Цветковъ, Мих. Димитровъ Михаилъ Николовъ, Л. Менкаджиевъ, Ав. Самуиловъ, Георги Димовъ, Дим. Попъ Спиоровъ, Илия Ангеловъ, Илия Атанасовъ, Ангелъ Манчевъ, П. Гешовъ, Петръ Георгиевъ, Дим. Ивановъ, Ив. Димитровъ, П. Бончевъ, Т. Цветковъ.

Търговци на разни качества брашна: Д. А. Шишмановъ, Ив. Попъ Стаевъ, Бохоръ Нинно, Яко Авр. Версано, В. Абазевъ, Ионтовъ Ханишъ, Х. Исакъ, Коста С. Нешовъ, Гаки Дудевъ, Дим. Люцевъ & С-ие, Ник. Христовъ. Зисо Василевъ.

Складъ отъ разни жельзари и циментъ: Вегети & С-ие.

Търговци на разни жельзари за постройки, бои и пр.: Тодоръ Григоровъ, Бр. Кювлиеви, Хр. Трайчевъ, Братия Горанови, Дим. Хр. Георгиевъ, Михаилъ Петровъ, Бр. Иванови, Петръ Димитровъ, Михаилъ Зафировъ, Никола Вожиновъ, Григоръ Крушумовъ, Исакъ Елия Леви, Самоелъ Береджикъ & С-ие, Аврамъ Исакъ Леви, Мордохай Алкалай, Исакъ Моше Бенвенистръ, Менахемъ Юсефъ, Аврамъ Моше, Ашеръ Барухъ, Юсефъ Саулъ, Игнатъ Н. Дамяновъ, К. Томовъ Даби, Тодоръ Григоровъ.

Търговци на разни обработени кожи за кундураджии, сараци, тапичери и всѣкакви кундураджийски стоки: К. Голдстейнъ, Ивдра С. Таджъръ,

Bakissh, Samouel You. Meschoulam Frères, Yaco Sabetay.

Marchands de bois de construction: Iv Srebrenicow, Christaky Pop Mikow, D. P. Sesselow Issak Israel Levy, Veniamin Frères, Nessim Farhi, Issac Konorty, Judas A. Varsano, Chr. Venedicow, D. Pénew, Issac Samuel Beny, Tchelebi Frères & Sabate, M. Beny, Gheorghy Palancow, Iv. Nicolow, „Société actionnaire de Dounpitzza“, G. H. Babinow & A. Lopatarow, C. & Scht. Damiyanovi, Athanase Dimitrow, Lambry P. Alexow, Samouel A. Haravon, C. C. Prildjianovi Frères.

Marchands de bois de chauffage et de charbons de terre: Boyco Neschow, Pêtre Stephanow, Dim. P. Moutaftchiew, Stéphan Gogow, Mihaïl Dimitrow, Yacob Ademow, C. Gheorghiew & C. Mylenow, Vassil I Kaytazow, Schourbanow & Cie, Tomo Tzvetcow, Mihaïl Dimitrow, Mihaïl Nicolow, Lazar Menkadjiew, Avr. Samoylow, Gheorghy Dimow, Dim. Pop Spirow, Pia Anghelow, Pia Anastassow, Anghel Mantchow, Pavel Gueschow, Pêtre Gheorghiew, Dim Ivanow, Ivan Dimitrow, Pavel Bontchew, Thomas Tzwétcow.

Marchands de diverses sortes de farines: Dim. A. Schischkow, Iv. Pop Stayew, Bohor Ninno, Yaco Avr. Varsano, Vanghel Abarew, Iontow Haim, Haïm Issac, Costa S. Neschow, Gaky Gordow, Dimitri Liutzew & Cie, Nicolas Christow, Zisso Vassilew.

Dépôt de ferronnerie et de ciment: Vegheli & Cie.

Marchands de ferronneries pour constructions, couleurs etc.: Todor Grigorow, Keivlievi Frères, Chr. Traytchew, Goranovi Frères, Dim. H. Gheorghiew, Mihaïl Petrow, Ivanovi Frères, Pêtre Dimitrow, Mihaïl Zaphigrow, Nicolas Bojinow, Grigor Krou-schoumow, Issac Elia Levy, Mordohay Alcalay, Issac Mosché Benvenistre, Menahem Iussef, Avram Mosché, Ascher Barouh, Iussef Saoul, Ignate N. Damiyanow, Costa Tomow Daby, Todor Grigorow.

Marchands de diverses peaux tannées pour cordonniers, selliers et de tous autres articles de cordonnerie: Carl Goldstein,

Авр. Моше & Синове, Авр. Моше Шамли, Майеръ Гершонъ, Гершонъ В. Самуелъ, Майеръ Арапъ.

По-главнитѣ кундураджии: Певчо Г. Силдаревъ (придворенъ), Георги И. Калджичевъ, Юр. Я. Пачаджиевъ, Ст. Калджичевъ, Дим. Хр. Караминковъ, Тодоръ С. Мустачковъ, Тодоръ С. Капаровъ, Андонъ Николовъ, Юр. Атанасовъ, Стефанъ Ивановъ, Стоянъ Градинаровъ, Францъ Кусъ, Петко Пачевъ, Яко Котевъ, Василъ Димитровъ, Яни Илиевъ, Михалъ Найденовъ, Кръстю Ивановъ, Наумъ Трайковъ, Артинъ Папазянъ, Пешо Христовъ, Миле С. Поповъ, Михалъ С. Пуцуловъ, Г. Алексовъ, Ив. П. Камбуровъ, Ив. Нейковъ, Тале Марковъ, Матея Херолдъ, Коста Николовъ, Никола Ангеловъ, Димитръ Стояновъ, С. Илиевъ, Д. Пеневъ & С. Куклевъ, Стефанъ Накоевъ, Никола Табаковъ, Иосифъ Иеленекъ, С. Бираджи, Ив. Димитровъ, Георги Д. Паневъ, Робертъ Лубихъ, Никола Ангеловъ, Георги Стефановъ, Михалъ Николовъ, Андонъ Поповъ, Тодоръ Вълчевъ, Ив. Георгиевъ, Хр. Галовъ, Х. Шаховъ & Г. Мизовъ, Дим. Стефановъ, Мих. Христовъ, Ат. Атанасовъ, Ташко Здравевъ, Филъпъ Г. Яневъ, Атанасъ Илиевъ, Дим. Ангеловъ, Апостолъ Георгиевъ, Нако Насевъ, Хр. Стояновъ, Димитръ Попъ Тодоровъ.

Бакали:

Улица Витошка. — Майеръ Маджаръ, Марко Наумовъ, М. Георгиевъ & С. Пенковъ, Хр. Барулевъ, Ст. Андоновъ, Ил. Ивановъ, Ник. С. Вълчевъ, Дим. Трайковъ, Коста Пешовъ, Манолъ Синовъ, Коста Начовъ, Ионтовъ Францевъ, Манолъ Храновъ, Стоянъ Геровъ, Тодоръ Алексовъ, Илия Димитровъ, Тодоръ Стаменовъ, Братия Груеви, Д. Г. Шекерджиевъ.

Улица Позитано. — Василъ Брайковъ, Нессимъ Майеръ, Манолъ Цветковъ, Ник. Г. Платнаровъ.

Улица Пиротска. — Коста Ванчовъ, Лазаръ Ивановъ, Нессимъ Моше, Илия Ивановъ, Нессимъ Давидъ, Исакъ Елия.

Улица Царъ Симеонъ. — Димитръ Николовъ, Аронъ А. Алфандари, Григоръ Петровъ, Дим. Ангеловъ.

Улица Ломска. — Кочо Димовъ.

Улица Кир и Мет. — Аце Н. Бановъ.

Ezdra S. Tadjer, Avram Mosché & Fils, Avram Mosché Schamly, Mayer Gher-schon, Gherschon V. Samuel, Mayer Agar.

Principaux cordonniers: Pentcho G. Sildarew (cord. de la Cour), Gh. Iv. Kalouptchiew, Yord. Ya. Patchadjiew, Stoyan Kalouptchiew, Dim. Chr. Karamin-cow, Tod. S. Moustatchkow, Tod. S. Katzarow, Andon Nicolow, Yord. Athanassow, Stéphan Ivanow, Stoyan Gradinarow, Franz Kouss, Petco Matchew, Yanco Kotew, Vassil Dimitrow, Yani Piew, Mihaïl Naydenow, Krestiu Ivanow, Naoum Traycow, Artin Papazyan, Pescho Christow, Milé S. Poppow, Mihaïl S. Ouzounow, G. Alexow, Iv. P. Kambourow, Iv. Neykow, Talé Marcow, Mathey Hérold, Costa Nicolow, Nicolas Anghélow, Dimitri Stoyanow, S. Piew, D. Pénew & S. Kouklew, Stéphan Nakow, Nicolas Tabacow, Joseph Ielinek, Sotir Biradji, Iv. Dimitrow, Gheorghy D. Panow, Robert Liubih, Nicolas Anghélow, Gheorghy Stéphanow, Mihaïl Nicolow, Andon Poppow, Todor Vel-tchew, Iv. Gheorghiew, Chr. Galow, Chr. Schahow, & G. Mizow, Vl. P. Anghélow, Dim. Stéphanow, Mih. Christow, Ath. Athanassow, Tashko Zdravew, Philippe G. Yanew, Athanase Piew, Dimitri Anghélow, Apostole Gheorghiew, Nako Nassew, Chr. Stoyanow, Dim. Pop Todorow.

Еpiciers:

Rue Vitoschka. — Mayer Madjar, Marco Naoumow, M. Gheorghiew & S. Pet-cow, Chr. Baroulev, Stéphan Andonow, Ilija Ivanow, Nicolas S. Bélovejdow, Dim. Traicow, Dim. Traicow, Kosta Peschow, Manol Simow, Kosta Natchow, Iontow Frantzez, Manol Hranow, Stoyan Ghé-row, Todor Alekow, Ilija Dimitrow, Todor Stamenow, Gronewi Frères, D. G. Schekerdjiew.

Rue Positano. — Vassil Brancow, Nessim Mayer, Manol Tzvetcow, Nic. G. Platnarow.

Rue Pirotska. — Kosta Vantchow, Lazar Ivanow, Nessim Mosché, Ilija Ivanow, Nessim David, Issac Elia.

Rue Tsar Siméon. — Dimitri Nicolow, Aron A. Alfandary, Grigor Pétrow, Dim. Anghélow.

Rue Lomska. — Kotcho Dimow.

Rue St Cyr. et Méth. — Atzé N. Banow.

Улица Царь-Борисъ. — Н. Христовъ, Хр. Димитровъ.

Улица Нишка. — Моше Исаѣ, Моше Аронъ, Дим. Ангеловъ, Братия Илиеви, Маче Аронъ, Бр. Иосефови.

Улица Дондуковъ-Булевардъ. — Н. С. Герасимовъ, Геро Вожиновъ, Григоръ Петровъ, Цвѣтко Траяновъ.

Улица Веслецъ. — Наумъ И. Бошняковъ, Наумъ Николовъ.

Улица Регентска. — Петръ Самсоновъ, Исаѣ Юсефъ, Аврамъ Езра Бережикъ, Стойко Николовъ, Цвѣтанъ Зайковъ, Ганчо Станевъ, Георги Димитровъ & Сие.

Улица Самоковска. — Панайотъ Георгиевъ, А. Маноловъ & П. Тошевъ, С. Димитровъ, Хр. Х. Димовъ, Спиро Милошевъ, Ив. Димовъ, Арсо Тасевъ.

Улица Св. Никола. — Юхананъ Бенатафъ, Цвѣтко Кръстевъ, Аврамъ Шуль & Синове, Аврамъ Самуилъ, Несимъ Бенатовъ.

Улица Цариградска. — Христо Георгиевъ.

Улица Лере. — Манолъ Паячовъ.

Улица Лавале. — Огненъ Ефтимовъ.

Улица Царь Шишманъ. — Таки Спасовъ, Софр. Митовъ.

Улица 6 Септемврий. — Тодоръ Богатиновъ, Коста Димитровъ.

Улица Ангелъ-Къичевъ. — Хр. Павловъ, Димитръ Наумовъ, Пане Ангеловъ, Петръ Михайловъ.

Улица Ботевъ. — Ким. Зафировъ.

Улица Левски. — Алеко Тасовъ, Мирчо Груевъ.

Улица Радомирска. — Сим. Георгиевъ, Спиро Ивановъ & Ст. Ивановъ, Спиро Трайчовъ.

Улица Раковска. — Марко Радоновичъ.

Улица Банска. — Иосефъ Бенадо.

Улица Шипченска. — Киро Киревъ.

Улица Сердика. — Петръ Тошовъ.

Въ Ючь-Бунаръ. — Дончо Вожиловъ, Ант. Н. Чибукчиевъ, Георги Ангеловъ, Велианъ Петровъ, Зах. Груевъ, Трайко Мойсевъ, Яко Б. Яко Леви, Н. Констандиновъ, Коста Ивановъ, Симо Н. Бановъ, Ив. Киприяновъ, Коста Найденовъ, Никола Георгиевъ, Георги Николовъ, Георги Угриновъ, Т. Спасовъ, Никодимъ Стойковъ, Атанасъ Мушовъ, Георги Липчевъ, Хаджи Ив. Вълковъ, Андонъ Атанасовъ, Георги Ангеловъ, Маринко Ванковъ, Братия Георги &

Rue Tsar Boris. — Naoum Christow, Chr. Dimitrow.

Rue Nischka. — Mosché Issac, Mosché Aron, Dim. Anghélow, I'ievi Frères, Matché Aron, Iussephovi Frères.

Rue Dondoucow-Boulevard. — Nic. S. Ghérassimow, Ghéro Bojinow, Grigor Petrow, Tzw. Trajanow.

Rue Vesletz. — Naoum I. Boschnycow, Naoum Nicolow.

Rue Reghentska. — Pètre Samsnow, Issac Iussef, Avram Ezdra Bérédjik, Stoyko Nicolow, Tsvétan Zaycow, Gantcho Stanew, G. Dimitrow & Cie.

Rue Samokovska. — Panayote Ghéorghiew, A. Manolow & P. Toschew, S. Dimitrow, Chr. H. Dimow, Spyro Miloschew, Iv. Dimow, Arso Tassew.

Rue St. Nicolas. — Iohanan Bénataf, Tsvetco Krestew, Avram Schaoul & Fils, Avram Samuel, Nessim Bénataf.

Rue Tsarigrad. — Chr. Ghéorghiew.

Rue Leguay. — Manol Pantchew.

Rue Lavelaye. — Ognen Eftimow.

Rue Tsar-Schischman. — Taky Spasow, Sophr. Mitow.

Rue 6 septembre. — Todor Bogatinow, Kosta Dimitrow.

Rue Anghel Kintchew. — Chr. Pavlow, Dim. Naoumow, Pané Anghélow, Pètre Mihailow.

Rue Botew. — Kim. Zaphirow.

Rue Levsky. — Aléxo Tassow, Mirtcho Grouew.

Rue Radomirska. — Siméon Ghéorghiew, Spyro Ivanow & St. Ivanow, Spyro Traitchow.

Rue Rakovska. — Marco Radanovitch.

Rue Banska. — Iussef Benado.

Rue Schiptchenska. — Kuro Kurow.

Rue Serdica. — Pètre Totow.

Rue Iutch-Bouнар. — Dontcho Bojilow, Ant. N. Tchibouktchiew, Ghéorghie Anghélow, Véliyan Pétrrow, Zaharia Grouew, Traico Mo'sseew, Yaco B. Yaco Lévy, Naoum Kostandinow, Kosta Ivanow, Symo N. Banow, Iv. Kipriyanow, Kosta Naydenow, Nicolas Ghéorghiew, Ghéorghie Nicolow, Ghéorghie Ougrinow, Tassé Spasow Nicodine Stoycow, Athanase Mouschow, Ghéorghie Laptchew, Hadji Iv, Velcow, Andon Athanassow, Ghéorghie Anghélow, Margynco Vencow, Ghéorghie & Pavli Frères,

Павли, Ив. Андрѣевъ, Авр. Миновъ, В. Попъ Величковъ, Пане Кушевъ, Манолъ Митовъ, Стойменъ Воденчаровъ, Пенчо Витановъ, Илия Стояновъ.

Бакали и питепродавници на дребно.

Улица Царь-Шишманъ. — Димитръ К. Диманковъ, Коста Георгиевъ, Коста Мачовъ, Георги П. Риболовски, Георги Д. Стамболджиевъ.

Улица Ботевъ. — Д. Христовъ & С-ие, Юр. Оклевъ & С-ие, Янче Дим. Шалевъ.

Улица Регентска. — Коста Наумовъ, Василъ Петровъ, Бр. Янакиеви, Коста Н. Въстановъ, Никола Джановъ, Тод. Наумовъ, Василъ Мискиевъ, Василъ Николовъ.

Улица Витонка. — Д. К. Сейзовъ, Пане Стояновъ.

Улица Бѣлчевъ. — Шерю Янакиевъ, Бошко Трайковъ.

Улица Алабинска. — Ангелъ Михайловъ, Пав. Войневъ & С-ие, Петко Стефановъ, Бр. К. Диманкови.

Улица Македония. — Бр. Босилкови, Илия Андрѣевъ, Ив. Здравковъ.

Въ Ючь-Бунаръ. — Петръ Дашевъ, Стоянъ Христовъ, Димитръ Стояновъ, Таки Павловъ, Ив. Карабашовъ, Таки Бошковъ, Стоянъ Петровъ, Н. Наумовъ Бѣла, Коста Симова, Ив. Гулевъ, Тасе Симеоновъ, И. Христовъ, Алекси Благоевъ, Панайотъ Архондовъ, М. Христовъ, Спасъ Маджаровъ, Ст. Миховъ, Стефанъ Димитровъ.

Улица Самоковска. — Петръ Димитровъ, Стою Георгиевъ.

Улица Алигина. — Мито Ивановъ, Братия Стефанови.

Ул. Фердинандъ I-й. — Бр. Андонови.

Складове съ мѣстни вина и спиртни питеята:

Улица Раковска. — Ив. П. Златинъ & Вѣчваровъ, Л. Хинковъ.

Улица Дондуковъ-Булевардъ. — Бр. Я. Гулямила, Никола Д. Караджовъ, Ив. В. Соколовъ, Бр. Т. Цоварови.

Улица Самоковска. — Ив. Петковъ & С-ие, Зах. Галантовъ.

Улица Витонка. — С. Ставридисъ, Манолъ Сагонисъ.

Улица Ломска. — Г. Трифоновъ & Синове, Д. Андонияди & Я. Х. Кузмоглу, Ганчо Х. Дановъ.

Iv. Andréew, Avr. Minow, V. Pop Véritchew, Pané Kouschow, Manol Mitew, Stoymen Vodentcharow, Pentcho Vitanow, Iliya Stoyanow.

Epiciers avec débits de boissons au détail:

Rue Tsar-Schischman. — Dim. C. Dimancow, Costa Gheorghiew, Costa Matchow, Gheorghie P. Ribolowsky, Gh. D. Stamboldjiew.

Rue Botew. — D. Christow & Cie, Ior. Oklew & Cie, Yantché Dimow Schalow.

Rue Réghentska. — Costa Naoumow, Vassil Petcow, Yanakiyevi Frères, Costa N. Vazstanow, Nicolas Djanow, Todor Naoumow, Vassil Miskyew, Vassil Nicolow.

Rue Vitoschka. — D. C. Seyzow, Pane Stoyanow.

Rue Beltchew. — Scht. Yanakiew, Boschko Traycow.

Rue Alabinska. — Ognen Mihaylow, Pavel Voynew & Cie, Petco Stephanow, Ci Dimancovi Frères.

Rue Makédonia. — Bossilkovi Frères, Iliya Andréyew, Iv. Zdrawcow

Iutch-Bouнар. — Pètre Daschtew, Stoyan Christow, Dimitri Stoyanow, Taky Pavlow, Ivan Karabaschew, Taky Boschkow, Stoyan Petrow, Nicolas Naoumow Béla, Costa Simow, Ivan Goulew, Tassé Siméonow, Iliya Christow, Alexi Blagow, Panayote Archoudow, Marco Christow, Spasse Madjarow, Stanko Mihow, Stephan Dimitrow.

Rue Samokowska. — Pètre Dimitrow, Stoyan Ghéorghiew.

Rue Allghina. — Mito Ivanow, Stephanovi Frères.

Rue Ferdinand I. — Andonovi Frères.

Dépôt de vins du pays et de boissons alcooliques:

Rue Rakowska. — Iv. P. Zlatin & Botchvarow, L. Hincow.

Dondoucow-Boulevard. — Ya. Gulamilia Frères, Nic. D. Karadjow, Ivan V. Socolow, T. Tzovarovi Frères.

Rue Samokowska. — Ivan Petcow & Cie, Zahariy Galantow.

Rue Vitoschka. — St. Stavridès, Manol Sagonis.

Rue Lomska. — G. Triphonow & Fils, D. Antoniadès & Yanco Hadji Kouzmoglou, Gantcho Hadji Danew.

Улица Регентска. — Бр. К. Караджови.

Улица Лавале. — М. Кръстевъ.

Улица Алабинска. — К. Пейковъ.

Улица Трапезица. — Сабетай Хаския. & Ш. Я. Късо.

Улица Ангелъ Кънчевъ. — Ив. С. Абанозовъ.

Улица Радомирска. — Т. Д. Коямидисъ.

Въ Ючъ Бунаръ. — Ст. Гоцевъ.

Питиепродавници на мѣстни питиета на дребчо:

Улица Ново-Ломска. — Георги Трифоновъ & Синове, Д. Андоиади & Я. Хаджи Кузмоглу.

Улица Царъ Симеонъ. — Георги С. Козмеско.

Улица Радомирска. — М. Кузмановъ, Георг. К. Попъ Димитровъ, Георг. Петруновъ, Алексо Николовъ, Коста Чомовъ.

Улица Позитано. — Коста Ничевъ, Ник. Мештички, Миланъ С. Мештички, Иванъ Павловъ.

Улица Самоковска. — Бр. Радеви, Цане Дюстабановъ, Коста П. Бергиновъ.

Улица Пиротска. — Коста Сагони, Гица Георгиевъ, Спиро Симовъ, А. Х. Иосефъ, Аврамъ Хаския, Ст. Христовъ.

Улица Витоска. — Наумъ Т. Янакиевъ, Ангелъ Божиновъ, В. Михаловъ, Атанасъ Теодосиевъ, Дим. Герасимовъ, Киро Митовъ, Ар. Н. Зачукалка & Н. Георгиевъ, Георги Костовъ, Пав. Ив. Янакиевъ, Михалъ Христовъ, Якимъ Балева, Констан. Балтария & Х. Кузмоглу, Киро Ивановъ, Тодоръ Панайотовъ, Т. Николовъ, Димитръ Младеновъ, Василъ Алексовъ, Дим. М. Наумовъ & С-ие, Самб. Бартоло, А. Григориядисъ.

Дондуковъ-Булевардъ. — Исаакъ Елизаръ, Мордохай Бакишъ, К. & Я. Георгиеви, Ник. Д. Караджовъ.

Улица Алабинска. — Ан. Георгиевъ, Дим. Костовъ, Никола Мановъ, Бр. Хр. & С. Николови.

Улица Регентска. — Георг. Николовъ, Никола Димитровъ, В. Ангеловъ, Коста И. Георгиевъ, Андонъ Добревъ.

Улица Солунска. — Василъ Христофоровъ, Иванъ Тарлевъ.

Улица Ботевъ. — Ник. Георгиевъ.

Улица Сердика. — Никола Янковъ, Джовани Чискути.

Rue Reghentska. — C. Karadjovi Frères.

Rue Lavalaye. — M. Krestew.

Rue Alabinska. — Costa Pencow.

Rue Trapezitsa. — Sabetay Haskya & Sch. Ya. Keniosso.

Rue Anghel Kintchew. — Iv. S. Abanezow.

Rue Radomirska. — T. D. Koyamidès.

Iutch-Bouнар. — Stoyco Gotzew.

Débits de boissons du pays, au détail:

Rue Nova-Lomska. — Gh. Stephanow & Fils, D. Andoniadès & Yanco Hadji Kouzmoglou.

Rue Tsar Siméon. — Gheorghli S. Kouzmesko.

Rue Radomirska. — Mihal Kouzmanow, Gh. C. Popp Dimitrow, Gh. Petrounow, Alexo Nikolow, Costa Tchomow.

Rue Positano. — Costa Nitchew, Nicolas Meschtitchky, Milan S. Meschtitchky, Ivan Pavlow.

Rue Samkovska. — Radevi Frères, Tsane Dustabanow, Costa P. Berghinow.

Rue Pirotska. — Costa Sagony, Ghitza Gheorghiew, Spyro Simow, A. H. Issow, Avr. Haskya, Stoitchko Christow.

Rue Vitoschka. — Naoum T. Yanakiew, Anghel Bojinow, Vassil Mihailow, Athanase Théodossiew, Dim. Gherassimow, Kyro Mitow, Ar. N. Zatchoukalka & N. Gheorghiew, Gheorghli Costow, Pavel Iv. Yanakiew, Mihal Christow, Yakim Balew, Constantin Baltara & N. Kouzmoglou, Todor Ivanow, Todor Panayotow, Tashko Nicolow, Dimitri Mladenow, Vassil Alexow, Dim. M. Naoumow & Cie, Samb. Bartolo, A. Grigoriadès.

Dondoukow-Boulevard. — Issac Eliezer, Mordohay Bakisch, C. & Ya. Gheorghiew, Nic. D. Karadjow.

Rue Alabinska. — Anghel Gheorghiew, D. m. Kostow, Nicolas Manow, Chr. & S. Nicolovi Frères.

Rue Reghentska. — Gh. Nicolow, Nicolas Dimitrow, Vassil Anghelow, Costa Iv. Gheorghiew, Andon Dobrew.

Rue Solounska. — Vassil Christophorow, Iv. Tarlew.

Rue Botew. — Nicolas Gheorghiew.

Rue Serdica. — Nicolas Yancow, Djiovani Tchiskouti.

Улица Съборна. — Георги Ташовъ.

Улица Нишка. — Коста Стояновъ.

Улица Левски. — Г. Алексовъ.

Улица Банска. — Хр. Адамовъ & Л. Чолаковъ.

Улица Мусалимска. — Ман. Сагони.

Въ Ючъ Бунаръ. — Ив. Димитровъ, Мих. Попъ Тодоровъ, Изр. Самуелъ Леви, Манолъ Бжиловъ, Кр. Павловъ, Вучу Георгиевъ, Дим. Младеновъ, Ник. Димитровъ, Стойко Марковъ, Спасъ Георгиевъ, Величко Стефановъ, Ив. Пейчовъ, Ник. Я. Кипровъ, Хр. Попъ Михайловъ, Морд. Исаакъ Варсано, Ф. Наумовъ, Юсефъ Сам. Леви, Маринъ Петровъ, Несимъ Яв. Леви.

Фабрикантъ на мѣстень виненъ конякъ.

Улица Витоска. — С. Ставридисъ.

Фабрики за спиртъ:

Въ с. Княжево. — Ив. Хаджиеновъ.

Въ Ючъ-Бунаръ. — Яни Яксасъ,

Фабрики за сапунъ:

Улица Сердика. — Бр. Стоилови.

Въ Ючъ Бунаръ. — Коста Т. Димовъ.

Фабрики за четки:

Улица Витоска. — Юнтовъ Моше.

Въ Ючъ-Бунаръ. — Хранцъ Хонфу.

Фабриканти на тютюнъ и папиросу:

Улица Сердика. — Фабрика „Москва“ прит. Пешо Т. Пешовъ.

Фабрика „Тракия“ прит. М. Исаковъ.

Фабрика „Пловдивъ“ пр. М. Конфино.

Тютюнопродавци:

Въ Градската Градина. — Георги Грудевъ.

Улица Витоска. — Петръ Хайдуртовъ, Матиясъ Агопиянъ, Спиро Халачевъ, Киркоръ Гарабетянъ, Димитръ Георгиевъ, Ис. Ибраимъ, Г. Георгиевъ.

Улица Цариградска. — Димитръ Ивановъ.

Улица Търговска. — Мирза Риза, С. Цвѣтавовъ, Панчо Н. Гаушевъ, Д. Георгиевъ.

Дондук. Булевар. — Бр. Мехмедъ Мюфтиевъ.

Улица Трапезица. — Ив. Георгиевъ.

Ул. Св. Никола. — К. Макалянъ.

Улица Алабинска. — Гр. Павловъ.

Rue Soborna. — Gh. Taschow.

Rue Nischka. — Costa Stoyanow.

Rue Levsky. — Gh Alexow.

Rue Banska. — Chr. Adamow & L. Tcholakow.

Rue Moussalimska. — Manol Sagoni.

Iutch-Bouнар. — Iv. Dimitrow, Mih. Popp Todorow, Isr. Samuel Levy, Manol Bojinow, Krestu Pavlow, Vou-tchou Gheorghiew, Dim. Mladenow, Nic. Dimitrow, Stoyco Marcow, Spasse Gheorghiew, Velitchko Stephanow, Iv. Peitchow. Nic. Ya. Kyprow, Chr. Popp Mihailow, Mord. Issak Varsano, Phil. Naoumow, Iussef Sam. Levy, Marine Petrow, Nessim Yac. Levy.

Fabricant de cognac avec des vins du pays:

Rue Vitoschka. — S. Stavridès.

Distilleries:

A Kniajévo. — Iv. Hadjienow

A Iutch-Bouнар — Yany Yaksas

Fabriques de savon:

Rue Serdica. — Stoilovi Frères.

A Iutch-Bouнар. — Konst. T. Dimow.

Fabriques de brosses:

Rue Vitoschka. — Yontow Mosché.

A Iutch-Bouнар. -- Hrantz Honfou.

Fabricants de tabac et de cigarettes:

Rue Serdica. — Fabrique „Moskva“, propriétaire Pescho T. Peschow.

Fabrique „Trakya“, propr. M. Issacow.

Fabrique „Plovdiv“, propr. M. Konfino

Débits de tabac:

Au jardin de la ville. — Gheorghli Groudew.

Rue Vitoschka. — Pétre Haidoutow, Mathias Agopyan, Spyro Halatchew, Kirkor Garabétyan, Dim Gheorghiew, Ismaïl Ibrahim, A. Gheorghiew.

Rue Tsarigradska. — Dim. Ivanow.

Rue Tergovska. — Mirza Riza, S. Tzvetanow, Pantcho N. Galouschew, D. Gheorghiew.

Boulevard-Dondoukow. — Mehmed Muftiewi Frères

Rue Trapésitza. — Iv. Gheorghiew.

Rue St. Nicolas. — Kyvork Makalyan.

Rue Alabinska. — Gr. Pavlow.

Фабрики за цигарени книги:
Въ Безестена. — Рахаминъ Несимъ & С-ие, Д. Фрай & Сие.

Фабрики за бира:
Улица Левски. — Михайловски & Хайрабетиянъ.
Улица Санъ-Стефано. — Бр. Прошекови.
Улица Банишора. — Тодоръ С. Младеновъ.

Фабрики на сода и лимонада:
Улица Витошка. — фабрика „Съгласие“.
Улица Св. Никола. — Моше Рафаель Леви.
Улица Св. Никола. — Бохоръ П. Алкадай.
Улица Витошка. — Соломонъ Гавриловъ & С-ие.

Фабрикантъ на ликьори:
Дондуковъ - Булевардъ. — Вилхелмъ Секлеръ.

Фабрикантъ на разни бонбони и сладка и пр.
Димитровъ & С-ие.

Фабрика за глинени печки и разни други издѣлїя отъ глина:
Юр. Симишовъ & С-ие.

Абаджии:
Уд. Позитано. — Димитръ Мойсевъ.
Улица Витошка. — Илия Йовевъ.
Въ Ючь-Бунаръ. — Бр. Хр. Коста Дански.

Ателиета за изработване на нови файтони и всѣкакви кола, и за поправянїето имъ:

Улица Дон. Булевардъ. — Вечеславъ Кебердле.
Улица Царъ Борисъ. — Доминикъ Метковъ.

Ателиета за влачение вълна:
Улица Регентска. — Василь Радановъ.
Въ Ючь-Бунаръ. — Ст. Я. Пачаджиевъ.

Fabricants de papiers à cigarettes:
Au Bésesten. — Rahamin Nessim & Cie, D. Fray & Cie.

Fabriques de bière:
Rue Levsky. — Mihailovsky & Haïrabétyan.
Rue St. Stéphanska. — Proschek Frères.
Rue Banischora. — Todor S. Mladenow.

Fabricants d'eaux gazeuses:
Rue Vitoschka. — Fabrique „Soglassié.“
Rue St. Nicolas. — Mosché Raphael Levy.
Rue Saint. Nicolas. — Bohor P. Alcalay.
Rue Vitoschka. — Salomon Gavrilow & Cie.

Fabricant de liqueurs:
Dondoukov-Boulevard. — Wilhelm Sekler.

Fabrique pour diverses sortes de bonbons, confitures etc.:
Dimitrow & Cie.

Fabrique de poêles en faïence, et divers autres ouvrages de céramique:
Yor. Simidow & Cie.

A b a d j i s:
Rue Positano. — Dimitri Moïssew.
Rue Vitoschka. — Ilia Iovew.
Utch-Bounar. — Chr. Costa Danski Frères.

Ateliers de construction de voitures de toutes sortes et de réparation:

Rue Boulevard-Dondoukow. — Ventseslaw Gebrdle.
Rue Tsar Boris. — Dominique Metcow.

Ateliers pour cardage de laines:
Rue Reghentska. — Vassil Radanow.
Itch-Bounar. — St. Ya. Patchadjiew.

Бояджии за материи, вълна, прѣжда и пр.

Улица Царъ Симеонъ. — Хр. Митовъ.
Улица Позитано. — Зах. Цвѣтковъ.
Въ Ючь-Бунаръ. — Петръ Митовъ, Христо Занковъ, Хр. Митовъ.

Бояджии за файтони:
Въ Ючь-Бунаръ. — Юсефъ Авр. Барухъ, Рах. Юсефъ Талви.

Бъчвари:
Улица Мил.-Камъкъ. — К. Ивановъ.
Въ Ючь-Бунаръ. — Петръ Пауновъ, Бернхардъ Традлеръ, Спасъ Ивановъ, Андонъ Хмиловски.

Бакърджии:
Улица Лавеле. — Кръстю Алексовъ.
Улица Ломска. — Василь Ботевъ.
Въ Ючь-Бунаръ. — Наумъ Тасевъ, Тодоръ Стевчовъ, Хр. Мицевъ & С-ие.

Вълнари:
Улица Възнесенска. — Юсефъ Робевъ, Юда Юсефъ Алвасъ.

Гринчаръ:
Улица Регентска. — Гига Станковъ.

Джамджии:
Улица Лере. — Самуилъ Саломонъ Машиахъ.
Улица Търговска. — Бр. Яковъ и Аврамъ Елия, Бр. Яко Ешуа.
Улица Царъ Калоянъ. — Исакъ Исая.
Улица Златарска. — Юда В. Меворахъ.

Живописци и декоратори:
Улица Алабинска. — В. Поковъ, Вайднеръ, Антонъ Женишекъ, Ираклисъ Вевесъ, Габрие.

Железари и главни ковачи:
Улица Витошка. — Найденъ Балъкчиевъ, Бернардъ Фелдманъ.
Улица Царъ Борисъ. — Д. Михайловъ.
Улица Златарска. — Никола Недевъ.
Улица Ломска. — Петръ Димитровъ.
Улица Позитано. — Спиро Христовъ, Ив. Васильевъ, Георги Христовъ.
Дондуковъ - Булевардъ. — Георги Ивановъ.
Улица Мусалимска. — Георги Ивановъ & С-ие.
Въ Ючь-Бунаръ. — Матасъ Пухта, Андрей Митовъ, Георги Стоичковъ.

Teinturiers d'étoffes, de lainages et de cotonnades:
Rue Tsar Siméon. — Christo Mitow.
Rue Positano. — Zah. Tzvetow.
Utch-Bounar. — Pêtre Mitow, Chr. Zancow, Chr. Mitow.

Peintres de voitures:
Utch-Bounar. — Iussef Avr. Barouh, Rah. Iussef Talvy.

Tonneliers:
Rue Milin-Kamak. — Costa Ivanow.
Utch-Bounar. — Pêtre Paounow, Bernhard Tradler, Spasse Ivanow, Andon Hmilovsky.

Chandronniers:
Rue Lavalaye. — Krestu Alexow.
Rue Lomska. — Vassil Betew.
Utch-Bounar. — Naoum Tassew, Todor Steftchow, Chr. Mitzew & Cie.

Marchands de laine:
Rue Vaznessenska. — Iussef Robbin, Yudas Iussew Alvas.

Potier:
Rue Reghentska. — Ghigha Stancow.

Vitriers:
Rue Leguay. — Samouel Salomon Maschyah.
Rue Tergovska. — Yacow Frères & Avram Elia, Yaco Eschoua Frères.
Rue Tzar Kaloyan. — Issak Issaya.
Rue Zlatarska. — Iudas B. Mevorah.

Peintres et Décorateurs.
Rue Alabinska. — V. Pocow, Joh. Waidner, Anton Jenischek, Iraclis Vevès, Gabriel.

Ferronniers et forgerons:
Rue Vitoschka. — Naïden Baliktchiew, Bernard Feldmann.
Rue Tzar Boris. — Dim. Mihailow.
Rue Zlatarska. — Nicolas Nedew.
Rue Lomska. — Pêtre Dimitrow.
Rue Positano. — Spyro Christow, Iv. Vassiliew, Gheorghy Christow.
Dondoukov-Boulevard. — Gheorghy Ivanow.
Rue Moussalimska. — Gheorghy Ivanow et C-ie.
A Utch-Bounar. — Mathias Pouhta, Andrey Mitow, Gheorghy Stoitchkow.

Кожухари:

Улица Дон - Булевардъ. — Петръ Величковъ, Стоянъ Пиптачевъ.
Улица Сердика. — Коста Андоновъ.
Улица Регентска. — Л. Стойчевъ.
Въ Ючъ-Бунаръ. — Ив. Миновъ, Д. Стефановъ, Вучко Димитровъ, Богданъ Колевъ, Ив. Стефановъ, Атанасъ Вълковъ, Димитръ Якимовъ, Георги Ивановъ, Цвѣт. Богдановъ, Кръстю Мариновъ, Хр. Димовъ, Ан. Занковъ, Ат. Радевъ, Петръ Юрдановъ, Исая Радевъ, Михалъ Маноловъ, Петръ Георгиевъ, Ив. Миленковъ, Георги Христовъ, Манолъ Стойцевъ, Ангелко Стицевъ, Никола Ивановъ, Ив. Георгиевъ, Хр. Ивановъ, Димо Василевъ, Никола Цвѣтковъ, Ст. янъ Николовъ, Ангелъ Марковъ, Дим. Младеновъ, Бр. Коста и Георги Величкови, Марко Веляновъ, Тодоръ Алексовъ, Димитръ Георгиевъ, Младенъ Бучковъ, Василь Панчовъ, Никола Георгиевъ, Григоръ Антовъ, Хр. Георгиевъ, Стоянъ Храновъ, Донко Миленковъ, Коста Джувовъ, Никола Ивановъ, Младенъ Мариновъ, Младенъ Спасовъ, Ефтимъ Георгиевъ, Петръ Цоцевъ, Никола Ангеловъ, Вучко Лазаровъ, Стоянъ Петровъ (Стамболията), Димитръ Паневъ, Пане Алексиевъ, Паунъ Песнопойката, Хаджи Стоичко Георгиевъ.

Калтакчи, шапжари:

Улица Трапезица — Сп. Богоевъ, Стефчо Стояновъ, Пан. Констандиновъ.
Улица Търговска. — Геор. Чимовъ.
Улица Витоска. — Геор. Игнатовъ, Манолъ Стойновъ.
Улица Царъ Борисъ. — Тодоръ Минковъ.
Улица св. Никола. — Хр. Ивановъ, В. Г. Ангеловъ, Дим. Михайловъ, Анапня Николовъ, Георги А. Филофъ, Г. Илиевъ, Георги Солировъ.
Въ Ючъ Бунаръ. — Кр. Бошковъ.

Сиренари и маслари:

Улица Витоска. — Бр. П. & Д. Христови, Бр. Наумови & Пачулови, Дим. Цвѣтковъ.

Сарачи:

Улица Лавале. — Вилхелмъ Факлеръ (придворенъ), Кост. Г. Пачаджиевъ, Ст. Мехецъ.

Peaussiers:

Rue Boulevard Dondoucow. — Pêtre Vélitchkow, Stoyan Pischatchew.
Rue Serdica. — Costa Andonow.
Rue Reghentska. — Laz. Stoitchew.
A Iutch-Bounar. — Iv. Minow, D. Stéphanow, Voutchko Dimitrow, Bogdan Kolew, Iv. Stéphanow, Athanase Velcow, Dimitri Yakimow, Ghéorghî Ivanow, Tzv. Bogdanow, Krestu Marinow, Chr. Dimow, An. Zancow, Ath. Radew, Pêtre Yordanow, Issaiya Radew, Mihal Manolow, Pêtre Gheorghiew, Iv. Milencow, Ghéorghî Christow, Manol Stoytzew, Anghelco Stoytzew, Nicolas Ivanow, Iv. Ghéorghiew, Chr. Ivanow, Dimo Vassilew, Nicolas Tzvetkew, Stoyan Nicolow, Anghel Marcow, Dim. Mladénow, Costa et Ghéorghî Vélitchkovi frères, Marco Velyanow, Todor Alexow, Dimitri Ghéorghiew, Mladen Boutchcow, Vassil Pantchow, Nicolas Ghéorghiew, Grigor Antow, Donc. Ghéorghiew, Stoyan Hranow, Henco Milencow, Costa Djouncow, Nicolas Ivanow, Mladen Marinow, Mladen Spasow, Eftim Ghéorghiew, Péter Tzotzew, Nico Anghélow, Voutchko Lazarow, Stoyan Pétrrow (Stamboliata), Dimitri Panew, Pané Alexiew, Paoun Pesnopoikata, Hadji Stoitchko Ghéorghiew.

Marchands et fabricants de kalpaks:

Rue Trapézitza. — Spasse Bogow, Steftcho Stoyanow, Pan. Constantinow.
Rue Tergowska. — Ghéorghî Tchomow.
Rue Vitoschka. — Gh. Ignatow, Man. Stoyanow.
Rue Tzar Boris. — Todor Mincow.
Rue Saint-Nicolas — Chr. Ivanow, V. Gh Anghélow, Dim. Michailow, Ananias Nicolow, Ghéorghî A. Phylow, Ghéorghî Piew, Ghéorghî Sotirow
A Utch - Bounar. — Kr. Boschkow.

Marchands de beurre et de fromage:

Rue Vitoschka: — P. et D. Christovi frères, Naoumowi et Patchoulovi frères, Dim. Tzvetkew.

Bourelliers:

Rue Lavelaye — Vil. Fakler (fournis. de la Cour), Const. G. Patchadjiew, St. Mehetz.

Улица Възнесенска, — Сам. Харавонъ.
Улица Дондуковъ - Булевардъ. — Еминъ Салиевъ.
Улица Ломска. — Ив. Тодоровъ.
Улица Царъ Борисъ. — Ант. Ветъ.

Rue Vaznessenska. — Samouel Haravon.
Rue Dond.-Boulevard. — Emin Saliew.
Rue Lomska. — Iv. Todorow.
Rue Tzar Boris. — Anton Vett.

Marchands de savons et de bougies:

Сапунджии и свѣщаги:
Улица св. Никола. — В. Радановъ, Кост. Георгиевъ.
Улица Дондук.-Булевардъ. — Бох. Пирохамъ.
Улица Позитано. — Геор. Накоевъ.
Въ Ючъ Бунаръ. — Ив. Боневъ, Ст. Я Пачаджиевъ, Коста Николовъ.

Rue Saint-Nicolas. — Vassil Radanow, Costa Ghéorghiew.
Rue Dondoukow-Boulevard. — Bohor Yeroham.
Rue Positano. — Ghéorghî Nacow.
A Iutch-Bounar. — Iv. Bonew, St. Y. Patchadjiew, Costa Nicolow.

Столари:

Улица Лере. — Ив. Бруха & С-ие, Пан. Бѣловеждовъ.
Улица Ботевъ. — К. Хохрайтеръ.
Улица Възнесенска — Ман. Коцевъ, Дим. Бошковъ, Ст. Тодоровъ & Н. Стефановъ.
Улица Съборна. — Д. Кавалето, Захария Вуйновъ.
Улица Дондуковъ Булевардъ. — Ив. Лукьяновичъ.
Улица Алабинска. — Д. Гедулдигеръ, Георги Киршвенгъ.
Улица Витоска. — Геор. Досевъ, Григоръ Гюковъ, Адолфъ Фарйщенинъ, Младенъ Стойчевъ.
Улица Мусалимска. — А. Петковъ,
Улица Самоковска. — Йорго Маргулеско.
Улица Ломска. — Авг. Вилнеръ.
Улица Царъ Борисъ. — Георги Вивантъ.
Улица Царъ Самуилъ. — Сотиръ Костовъ.
Улица Нишка. — Симонъ Ивандоръ, Василь Икономовъ, Мил. Кръстичъ.
Улица Жежки - Бунаръ. — Алексо Костовъ, Дим. Лазаровъ, П. Христовъ.
Въ Ючъ Бунаръ. — М. Георгиевъ, Никола Тодоровъ, Филипъ Ивановъ.

Menuisiers:
Rue Leguay. — Iv. Bruha et C-ie, Pan. Bélovejdow.
Rue Botew. — C. Hochrayter.
Rue Vaznésenska. — Manol Kotzew, D. Boschkow, St. Todorow et N. Stéphanow.
Rue Soborna. — D. Cavaletto, Zaharia Vouynow.
Rue Boulev.-Dond. — Iv. Loukyanovitch.
Rue Alabinska. — D. Geduldigher, G. Kirschweg.
Rue Vitoschka. — Ghéorghî Dosew, Grigor Ghiocow, Adolphe Fairstein, Mladen Stoytchew.
Rue Moussalimska. — A. Petcow.
Rue Samocowska. — Yorgo Marcoulesco.
Rue Lomska. — Auguste Vilner.
Rue Tzar Boris. — Gheorghî Vivant.
Rue Tzar Samouil. — Sotir Costow.
Rue Nischka. — Simon Isidore, Vassil Iconomow, Milan Krestitch.
Rue Jejki-Bounar. — Alexo Costow, Dim. Lazarow, Peytcho Christow.
A Utch - Bounar. — Mihal Ghéorghiew, Nicolas Todorow, Philippe Ivanow.

Ateliers

Ателиета:
за изработване на разни издѣлия отъ черно и бѣло тенеке и жѣдъ, като: балкони, клозети, вани, душеве, гърмоотводи, водопроводи и пр.

pour construction de balcons, waters-closets, bains, douches, paratonnerres, conduites d'eau etc., et pour préparation de divers ouvrages en fer blanc ou noir:

Площадъ Климентина. — Димитръ Казаковъ, Антонъ Солано.

Place Clémentine. — D. Kazacow, A. Solano.

Улица Ново-Ломска. — Г. Петровъ.
Улица Лече. — Никола Матасъ,
Самуелъ Шпетеръ.
Улица Витошка. — Андрей Неку-
шевъ, Гаврилъ Шпетеръ, Иосефъ Зил-
берщейя, Коста Наумовъ.
Улица Възнесенска. — Георги Ди-
митровъ.
Съборни Площадъ. — С. Шелфедъ.
Улица Донд.-Бул. — Кар. Гайлеръ.

Тенекеджии:

Улица Ломска. — Дим. Костовъ,
Иосефъ Юсефъ, Моше Нессимъ, Моше
Исакъ, Конорти Давидъ, Мих. Геор-
гиевъ, Коста Христовъ, Сп. Николовъ.
Улица Нишка. — Лазаръ Ламбовъ,
Сабетай Моше, Херманъ Албертъ.
Улица Възнесенска. — Бохоръ Ра-
фаилъ.
Улица Царъ Симеонъ. — Георги
Лазаровъ.
Улица Търговска. — Хаимъ Камхи.
Улица Витошка. — Авр. Калевъ.
Въ Ючь Бунаръ. — Мих. Ивановъ,
Геро Лазаровъ, Дим. Георгиевъ, Исакъ
Сал. Франко.

Тенекеджии (собаджии).

Улица Ломска. — Хенри Гринбергъ,
Моше Исаковъ.
Улица Нишка. — Моше Веесикт.
Улица Съборна. — Вели Николовъ.
Улица Витошка. — М. Лазаровъ и
М. Димитровъ.

Бръснори.

Улица Левски. — Ив. Комановъ.
Улица Цариградска. — Г. Братковъ.
Улица Витошка. — Ав. Янковъ.
Улица Ломска. — Ксантули Ма-
риновъ.
Улица Раковска. — Манолъ Ди-
митровъ.
Улица Търговска. — Гица Геор-
гиевъ.
Улица Алабинска. — Коста Вой-
водовъ, Никола Георгиевъ.
Улица Възнесенска. — И. Бобаловъ.
Улица Лече. — Павле Митровъ,
Ананикъ Степанянъ.
Улица Съборна. — Юрданъ Кара-
гъзовъ.
Улица Алабинска, — Антанасъ П.
Райковъ.
Улица Лавале. — Коста Наумовъ.
Улица Царъ Калоянъ. — Як. Ротъ.

Rue Nova-Lomska. — Gh. Pétrow.
Rue Leguay. — Nicolas Mattas, Sa-
muel Schpeter.
Rue Vitoschka. — Andrey Nekou-
schew, Gabriel Schpeter, Joseph Silber-
stein, Costa Naoumow.
Rue Vaznessenska. — Gh. Dimitrow.
Sobornaya Ploschtad. — Simon
Schelfeld.
Rue Boul.-Dond. — Carl Ghayler.

Ferblantiers:

Rue Lomska. — Dimitri Costow,
Jossef Youseff, Mosché Issak, Konordy
David, Mih. Ghéorghiew, Costa Chris-
tow, Spyro Nicolow.
Rue Nischka. — Lazar Lambow,
Sabetay Mosché, Hermann Albert.
Rue Vaznéssenska. — Bohor Ra-
phaël.
Rue Tzar Siméon. — Ghéorghy La-
zarow.
Rue Tergovska. — Haïm Kamhy.
Rue Vitoschka. — Avram Kalew.
A Utch - Bounar. — Mih. Ivanow,
Ghéro Lazarow, Dim. Ghéorghiew, Is-
sac Sal. Franko.

Poëliers:

Rue Lomska. — Henri Grinberg,
Mosché Issacow.
Rue Nischka. — Mosché Vééssik.
Rue Soborna. — Vely Nicolow.
Rue Vitoschka. — M. Lazarow et
M. Dimitrow.

Barbiers et Coiffeurs.

Rue Lewsky. — Iv. Komanow.
Rue Tzarigradska. — Ghéorghy
Bratcow.
Rue Vitoschka. — Anton Yankow.
Rue Lomska. — Xanthouly Ma-
rinow.
Rue Rakowska. — Manol Dimitrow.
Rue Tergowska. — Ghitza Ghéor-
ghiew.
Rue Alabinska. — Kosta Voyvo-
dow, Nicolas Ghéorghiew.
Rue Voznessenska. — Pia Bobalow.
Rue Léguay. — Pavel Mitrow, Ana-
nik Stepaniyan.
Rue Soborna. — Yordan Karaghio-
zow.
Rue Alabinska. — Ant. P. Raycow.
Rue Lavalaye. — Kosta Nikolow.
Rue Tzar Kaloyan. — Yacow Roth.

Улица Дондуковъ-Булевардъ — М.
Ценовъ, Илия Христовъ.

Улица Св. Никола. — Юр. Петровъ,
Коце П. Бояджиевъ, Ст. Платноровъ,
Нисимъ Сал. Фархи, Ибишъ Алиевъ.

Улица Витошка. — Шукри Мустафа
Ага, Тодоръ Балчевъ, Георги Янковъ,
Атанасъ Андрѣевъ, Ал. Карагъоловъ,
Ангелъ Стефановъ, Василь Димитровъ.

Улица Регентска. — Ат Христовъ.
Улица Царъ Симеонъ. — Халилъ
Ибрахимовъ.

Улица Самоковска. — Мих. Геор-
гиевъ.

Въ Ючь-Бунаръ. — Коста Ивановъ,
Даниилъ Пияде, Кочо Димовъ, Беню
Н. Кросневъ, Коста Ивановъ.

Рибари:

Улица Витошка. — Бр. Великови,
Бр. Битракови, Аргиръ Ламбовъ, Хр.
Константиновъ.

*Складове на сапунъ, дървено масло,
маслини и др. на едро:*

Улица Царъ Борисъ. — Ер. Томасъ.
Улица Лавале. — Вангелъ Абазевъ.

*Тамоснии (продавачи на печено и
бито кафе):*

Улица Търговска. — Мингирдичъ
Аракекъ, Г. Минасиянъ & К. Серки-
зиянъ, Матеосъ Агопиянъ.

Улица Дондуковъ-Булевардъ. — Л.
Петровъ.

Въ Ючь-Бунаръ. — Як. Торосиянъ.

*Магазинъ съ разни ахтарски, чар-
чийски, казаски, кинкалерийски и
пр. луксозни дребни стоки.*

Улица Търговска. — Бр. Аронъ Н.
Фархи, Рахаминъ Б. Исакъ, Исакъ Ел.
Леви, Шаломъ Нессимъ, Авр. Перець,
Яко Ашеръ Леви, Самуелъ Леонъ, Авр.
Юсефъ Рубевъ, Моше Давидъ Коенъ,
Хар. Ташковъ, Хаимъ Иструкъ, Сабетай
Перець, Нессимъ Израелъ Леви, Меох.
Елия Джераси.

Улица Позитано — Елия Хахамовъ,
Хаския Нессимъ, Исакъ Селиникъ,
Давидъ Яковъ.

Улица Царъ Симеонъ. — Нессимъ
Хаимъ Леви, Самуилъ Х. Леви, Авр.
Юсефъ Салтиелъ, Челеби Исакъ, Исакъ
Моше Леви, Аронъ Моше, Исакъ Моше,
Моше Ефраймъ.

Улица Дондук.-Булев. — Нессимъ

Rue Boulevard-Dondoukow. — Mi-
hal Tzenow, Iliia Christow.

Rue Saint-Nicolas. — Yordan Pé-
trow, Kotzé P. Boyadjew, Stoyan Plat-
narow, Nessim Sal. Farhi, Ibisch Aliew.

Rue Vitoschka. — Schoukry Mous-
tapha Aga, Todor Baltchew, Gheorghy
Yancow, Athanase Andréyew, Al. Ka-
raghiozow, Anghel Stephanow, Vassil
Dimitrow.

Rue Reghentska. — Athan. Christow.
Rue Tzar Siméon. — Halil Ibra-
himow.

Rue Samokovska. — M. Ghéorghiew.
A Iutch-Bounar. — Kosta Ivanow,
Daniel Piyadé, Kotcho Dimow, Bénu
N. Krosnew, Costa Ivanow.

Marchands de poissons:

Rue Vitoschka. — Vélíkovi frères,
Bitrakovi frères, Arghyre Lambrow,
Chr. Constantinow.

*Dépôts de savons, d'huiles,
d'olives, etc., vente en gros:*

Rue Tzar Boris. — Er. Tomas.
Rue Lavalaye. — Vanghel Abazew.

*Marchands de café grillé et
moulu:*

Rue Tergovska. — Minguirlich Arakel,
G. Minassiyann et K. Serkiziyann, Ma-
théos Agopiyan.

Улица Донд. Булевард. — Лолтчо
Петровъ.

А Иуч-Бунар. — Яковъ Торосиянъ.

*Magasins de mercerie,
quincaillerie en détail, et
autres articles de nouveautés.*

Rue Tergovska. — Aron N. Farhi
frères, Rahamin B. Issac, Issak Eliezer
Levy, Schalou Nessim, Avram Peretz,
Yaco Aschel Levy, Samouel Leon, Aram
Yussef Roubin, Mosché David Koen,
Har. Taschkow, Haïm Istrouk, Sabetay
Peretz, Nessim Israel Levy, Méohas
Elia Djérassy.

Улица Позитано. — Елия Хахамовъ,
Хаския Нессимъ, Исакъ Селиникъ,
Давидъ Яковъ.

Улица Царъ Симеонъ. — Нессимъ
Хаимъ Леви, Самуилъ Х. Леви, Авр.
Юсефъ Салтиелъ, Челеби Исакъ, Исакъ
Моше Леви, Аронъ Моше, Исакъ Моше,
Моше Ефраймъ.

Улица Дондуковъ-Булевард. — Нес-

Б. Самуилъ, Исаакъ Иосефъ & Вениаминъ Калми, Гершонъ Б. Исаакъ, Ханжъ Исаакъ Ескинази, Ханжъ Сабетай, Яко Моше Леви.

Улица Витошка. — Елиячо Яковъ Бенбасатъ, Менахемъ Мешуламъ, Авр. Сиди, Аврамъ Ашеръ Камхи, Самуель Елизеръ, Аврамъ Яковъ.

Въ Безистена. — Мордохай Яко Варсано, Майеръ Леви.

Улица Ломска. — Аронъ Песахъ.

Улица Пиротска. — Дав. М. Исаковъ.

Улица Регентска. — Персиадо Б. Берахъ, Шимонъ Моше.

Улица Веслецъ. — Исаакъ Варонъ.

Улица Самоковска. — Дим. Антоуъ.

Въ Ючь-Бунаръ. — Моше Коенъ.

Улица Леге. — Сал. М. Таджеръ.

Улица Алабинска. — Хар. Т. Алексиевъ.

Складове на машини за шевъ:

Улица Цариградска. — Г. Найдлингеръ.

Александ. Площадъ. — Саломонъ Силберщайнъ.

Скулптьори:

Щаць, Стеф. Плассеръ, А. Грайсъ, Юр. Силвай.

Фотографи:

Улица Цариградска. — Дим. Карастояновъ.

Улица Самоковска. — Ив. Д. Карастояновъ.

Сръбу градината. — Вен. Велебни.

Улица Фердинандъ. — Т. Хитровъ.

Улица Алабинска. — Ефремъ Бошковъ, Изидоръ Маджаръ.

Улица Витошка. — Александръ И. Владиковъ.

Мутафчи тъкачи:

Улица Фердинандъ I. — Г. Георгиевъ.

Улица Жежки-Бунаръ. — Георги Георгиевъ.

Въ Ючь-Бунаръ. — Ан. Тодоровъ.

Оржейни майстори:

П. Атанасовъ, Хр. Авакъ, Иванъ Мариновъ.

Чогаджи:

Улица Вълковичъ. — Евст. Попъ Кръстевъ.

sim B. Samouel, Issak Yossew et Véniamin Kalmy, Gherchon B. Issak Es-kinazy, Haim Sabetay, Yaco Mosché Levy.

Rue Vitoschka. — Eliatcho Benbassate, Ménahem Meschoulam, Avram Sidy, Avram Ascher Kamhy, Samouel Eliézer, Avram Yacow.

Au Bezesten. — Mordohay Yaco Varsano, Mayer Levy.

Rue Lomska. — Aron Pessah.

Rue Pirotka. — David M. Issacow.

Rue Reghentska. — Persyado B. Beraha, Mosché Schimon.

Rue Vesletz. — Issak Varon.

Rue Samocowska. — Dimitri Antow.

A Iutch-Bounar. — Mosché Koen.

Rue Légué. — Salomon M. Tadjer.

Rue Alabinska. — Har. T. Alexiew.

Dépôts de machines à coudre:

Rue Tzarigradska. — G. Naydlin-gher.

Place Alexandre. — Salomon Sil-berstein.

Sculpteurs:

Chatz, Stéphan Plasser, A. Greiss, Jul. Silvay.

Photographes:

Rue Tzarigradska. — Dim. Kara-stoyanow.

Rue Samokovska. — Iv. D. Kara-stoyanow.

Vis-à-vis le jardin de la Ville. — Ventzel Velebny.

Rue Ferdinand. — Thomas Hitrow.

Rue Alabinska. — Ephrem Basch-kow, Isidore Madjar.

Rue Vitoschka. — Alexandre J. Vladicow.

Marchands de toiles indigènes.

Rue Ferdinand I. — Gh. Ghéorghiew.

Rue Jej.-Bounar. — Ghéorghî Gheorghew.

A Iutch-Bounar. — Anghel Todorow.

Ateliers pour réparation d'armes à feu.

P. Athanassow, Chr. Avak, Iv. Mar-inow.

Marchand de draps:

Rue Voulcovitch. — Evst. Pop Krestew.

Шивачъ на ржкавици и бандажи:

Улица Дондуковъ-Булев. — Антонъ.

Гемисии:

Улица Търговска. — Наумъ Снегаровъ.

Улица Леге. — Ив. Д. Майсторовъ.

Бирарии:

Улица Търгов. — „Червенъ Ракъ“ притъжателъ Мориць Ратъ. — Францъ Хръдличка.

Улица Дондуковъ - Булевардъ. — Иосифъ Минчевъ.

Улица Царъ Калоянъ. — Херцогъ.

Улица Витошка. — Спиро Ивановъ, Ив. Робевъ, Велимиръ Блаженовичъ, Иванъ Груевъ, Стефанъ Аргировъ, Н. С. Размовъ.

Улица Св. Никола. — Перо, Георги Илиевъ.

Улица Регентска. — В Давидовичъ, Прудонъ Щеклъ.

Улица Банска. — Ник. В. Дюстабановъ.

Улица Ломска. — Ник. Вучетичъ.

Улица Лавале. — Фил. Георгиевъ.

Гостилници:

Улица Александровска. — Иванъ Панаховъ, Иоханъ Тайнеръ.

Улица Търговска. — Мориць Ратъ, Манолъ Ташовъ.

Улица Алабинска. — Хр. Георгиевъ, Хр. Димовъ.

Площадъ Александровски. — Панайотъ Балисъ.

Улица Раковска. — Тод. Саввовъ.

Улица Витошка. — Никола Мандушевъ, Петръ А. Сарановъ, М. Деспотовъ, Хюсеинъ Мехмедовъ, Хаджи Ж. Ботевъ & С-ие, Михалъ Андоновъ, Ф. Г. Личевъ, Стоянъ Христовъ, Михаилъ Ийколовъ, Коце Алексовъ, „Гостинница Цариградъ“, Манолъ Димитровъ.

Улица Дондуковъ - Булевардъ. — Иосифъ Минчевъ, Г. Паповъ, Бр. Николови, Антонъ Байеръ, Лазаръ Тодоровъ, Василъ Мартиновъ.

Улица Левски. — Смолницки, въ хотелъ „България“, Г. А. Колиговъ.

Улица Леге. — Братия Янаки и Наумъ Синови.

Улица Веслецъ. — П. Л. Перфановъ.

Gants et bandages:

Rue Boulev.-Dondoucow. — Anton.

Marchands de fruits:

Rue Tergovska. — Naoum Snegarow.

Rue Légua. — Iv. D. Maystorow.

Brasseries:

Rue Tergovska. — „Tcherven Rak“, entrepreneur Moritz Ratt. — Fr. Hredlitchka.

Rue Boulev.-Dondoucow. — Jossif Mintchew.

Rue Tzar Kaloyan. — Herzog.

Rue Vitoschka. — Spiro Ivanow, Iv. Robew, Vélimir Blajékovitch, Ivan Grouew, Stéphan Arghyrow, Naoum S. Razmow.

Rue Saint-Nicolas. — Péro, Ghéorghî Iliew.

Rue Reghentska. — Vasso Davidovich. Proudhon Stöckel.

Rue Banska. — Nic. V. Dustabanow.

Rue Lomska. — Nicolas Voutché-titch.

Rue Lavaley. — Phil. Ghéorghiew.

Restaurants:

Rue Boulevard-Dondoucow. — Ivan Panahow.

Rue Slavianska. — Slavianska Bes-séda.

Rue Tergovska. — Moritz Ratt, Manol Taschow.

Rue Alabinska. — Chr. Ghéorghiew, Chr. Dimow.

Place Alexandre. — Panayote Balis.

Rue Rakovska. — Todor Savow.

Rue Vitoschka. — M. Dimitrow, Nicolas Mandouschew, Pétre A. Saranow, M. Despotow, Hussein Mehmédow, Hаджи J. Botew & Cie, Mihal Andonow, Phontcho C. Litchew, Stoyan Christow, Mihaïl Nicolow, Kotzé Alexow, Gostinitza „Tzarigrad“, Manol Dimitrow.

Rue Boulevard-Dondoucow. — Ios-sif Mintchew, Gh. Panow, Nicolovi Frères, Anton Bayer, Lazar Todorow, Vassil Martinow.

Rue Levski. — Smolnitzky, à l'Hôtel „Bolgaria“, Gheorghî A. Kolygow.

Rue Légua. — Yanaki & Naoum Si-movi Frères.

Rue Vesletz. — L. P. Perfanow.

Улица Сердика. — Бр. И. & К. Стоячкови, Ив. Абдуловъ, И. Вайнцковъ.

Улица Московска. — Прудонъ Шеклъ, Иванъ Париновъ, Василь Томевъ, Ив. Симончевъ & Ив. Димитровъ, Бр. Канаазирски.

Улица Царь Кал. — Ив. Муховски.

Улица Трапезица. — Гошо Таховъ, Ангелъ Матлиевъ, Ник. Попъ Георгиевъ. Улица Жеж.-Бунаръ. — Янко Константиновъ, Андонъ Аврамовъ.

Улица Пиротска. — Ник. Папазоглу.

Улица Съборна. — Ангелъ Ивановъ.

Улица Св. Никола. — Раф. Дан. Бераха & С-ие, Исаакъ Гатенъ & С-ие.

Улица Мусалимска. — Барба Яни Андриядисъ.

Улица Банска. — Марко Константиновъ.

Улица Веслецъ. — Костаки Ивановъ.

Улица Самоковска. — Христо Вучковъ, Юр. Григоровъ.

Въ Ючь-Бунаръ. — Михаилъ Настовъ, Наумъ Трайковъ.

Улица Ботевъ. — Ангелъ Ивановъ.

Улица Нишка. — Карло Деманета.

Улица Царь Симеонъ. — Никола Хр. Узуновъ.

Кафенета:

Срѣщу Двореца. — Кафене „България“, съдържателъ Стеф. А. Петровъ.

Ул. Дендуковъ - Булевардъ. — Кафене „Панаховъ“ съдър. Ив. Панаховъ.

Улица Търговска. — Кафене „Червенъ Ракъ“ съдър. Морицъ Ратъ, Кафене „Македония“ съдържателъ С. Картевски.

Улица Трапезица. — Кафене „Одеса“ съдържателъ Д. Петровъ.

Улица Ломска. — Кафене „Санъ-Стефано“ съдържателъ Л. Московичъ.

Улица Търговска. — Ив. Каранджуловъ, Мингирдичъ Аракекъ.

Улица Трапезица. — Конэ Д. Палаврановъ, Янаки Стояновъ, Ат. Георгиевичъ.

Улица Нишка. — Аце Коневъ & С-ие.

Улица Св. Никола. — Рахаминъ Давидъ, Ибишъ Али, Хр. Игнатовъ.

Улица Пиротска. — Коста Пановъ, Адолфъ Берръ, Димитръ Митовъ, Стоянъ Николовъ.

Улица Витоска. — Илия Атанасовъ, Юрданъ Ивановъ, Парнакъ Торосиянъ, Ст. Караивановъ, Манолъ Сагонисъ, Х. Живко Фотевъ, Никола Попповъ, Стоянъ Костовъ, Г. Атанасовъ & Т. Димитровъ.

Rue Serdica. — I. & K. Stoitchkovi Frères, Iv. Abdoullow, I. Waynstok.

Rue Moskovka. — Proudhon Stöckel, Ivan Parinow, Vassil Tomew, Iv. Simontchew & Iv. Dimitrow, Kanazirsky Frères.

Rue Tsar Kaloyan. — Iv. Mouhovski.

Rue Trapézitsa. — Goscho Tahow, Anghel Matliew, Nic. Pop Ghéorghiew.

Rue Jej.-Bounar. — Yanco Constantinow, Andon Avramow.

Rue Pirotska. — Nic. Papazoglou.

Rue Soborna. — Anghel Ivanow.

Rue St-Nicolas. — Raph. Dan. Bérahah, Isaac Gaténio & Cie

Rue Moussalimska. — Barba Yany Andréadès.

Rue Banska. — Marco Kostandinow.

Rue Vesletz. — Kostaki Ivanow.

Rue Samokovska. — Chr. Voutchkow, Yordan Grigorow.

A Iutch-Bounar. — Mihail Nastow, Naoum Traykow.

Rue Botew. — Anghel Ivanow.

Rue Nischka. — Carlo Démaneta.

Rue Tsar Siméon. — Nicolas Chr. Ouzounow.

Cafés:

Vis-à-vis du Palais. — Café „Bulgaria“, entrepren. Stéphan A. Pétrrow.

Rue Boulevard Dondoukow. — Café „Panahow“ entrep. Ivaan Panahow.

Rue Tergovska. — Café „Tcherven Rak“ entrepr. Moritz Ratt, Café „Makedonya“ entrepr. K. Kartevsky.

Rue Trapézitsa. — Café „Odessa“, entrepren. D. Pétrrow.

Rue Lomska. — Café „San-Stéfano“, entrepr. L. Moskovitch.

Rue Tergovska. — Iv. Karandjoulow, Minguirdich Arakel.

Rue Trapézitza. — Koné D. Palavranow, Yanaki Stoyanow, Ath. Ghéorghievitch.

Rue Nischka. — Atzé Konew & Cie.

Rue St-Nicolas. — Rahamin David, Ibisch Aly, Chr. Ignatow.

Rue Pirotska. — Kosta Panow, Adolphe Berr, Dimitri Mitow, Stoyan Nicolow.

Rue Vitoschka. — П. Athanassow, Yordan Ivanow, Parnak Torossyan, Stéphan Karayvanow, Manol Sagonis, Hadji Jivko Potew, Nicolas Poprow, Stoyan Kostew, Gh Athanassow & T. Dimitrow.

Улица Царь Борисъ. — Игнатъ П. Стаматовъ.

Улица Царь Симеонъ. — Димитръ Софрониевъ, Янко Теофиловъ.

Въ Безестена. — Челеби Джераси.

Улица 15 Ноемврий — Спиро Сотировъ.

Улица Златарска. — Коста Андонъ.

Улица Донуз.-Булевардъ. — Спасъ Стояновъ, Петръ Перфановъ, Димитръ Михаловъ, Вилхелмъ Секлеръ

Улица Банска. — Вангелъ Георгиевъ.

Улица Солунска. — Михалъ Христовъ.

Улица Арда. — Пано Илиевъ, Д. Атанасовъ, Петръ Г. Паковъ, Спиро Сотировъ.

Улица Съборна. — Атанасъ Николовъ.

Улица Вълковичъ. — Стоилъ Х. Яневъ.

Улица Самоковска. — Георги Щеревъ.

Улица Алабинска. — Бр. Хр. & Сп. Николови, Хр. Георгиевъ.

Въ Ючь-Бунар. — Хр. Ангеловъ, Ник. Распоповъ, Зах. Стефчовъ, Игнатъ Георгиевъ.

Rue Tsar Boris. — Ignate P. Stamatow.

Rue Tsar Siméon. — Dimitri Sophroniew, Yanco Théophilow.

Au Bézestin. — Tchelebi Djérassi.

Rue 15 Novembre. — Spiru Sotirov

Rue Zlatarska. — Kosta Andonow.

Rue Boulevard-Dondoukow. — Sp. Stoyanow, Pètre Perfanow, Dimitri Mihalow, Wilhelm Sekler.

Rue Banska. — Vanghel Ghéorghiew.

Rue Solounska. — Mihal Christow.

Rue Arda — Pano Iliew, Dimitri Athanassow, Pètre Gh. Pakow, Spyro Sotirov.

Rue Soborna. — Athanase Nikolow.

Rue Voulcovitch. — Stoyle Hadji Yanew.

Rue Samokovska. — Gh. Shtériew.

Rue Alabinska. — Chr. & Sr. Nicolovi Frères, Chr. Ghéorghiew.

A Iutch-Bounar. — Chr. Anghélow, Nic. Raspopow, Zah. Steftchow, Ignate Ghéorghiew.

Сладкарници съ работилници за разни захарни издѣлия и пасты:

Улица Дон.-Булевардъ. — Ив. Панаховъ, Димитровъ & С-ие, Ед. Холдшу.

Улица Търговска. — Ив. Панаховъ.

Улица Левски. — Стефанъ А. Петровъ.

Улица Алабинска. — Спиридонъ Ивановъ.

Улица Витоска. — Атанасъ И. Кечеджи, Михаилъ Пауновъ.

Улица Болярска. — Ставри Ивановъ.

Улица Нишка. — Власаки Балабановъ.

Улица Ломска. — Георги Гендовъ, Ст. Ивановъ, К. Фотевъ.

Улица Левски. — Мадамъ Панаховъ.

Confiseries et pâtisseries.

Rue Boulevard-Dondoukow. — Panahow, Dimitrow & Cie, Ed. Holschou.

Rue Tergovska. — Iv. Panachow

Rue Levska. — Stéphan A. Pétrrow.

Rue Alabinska. — Spiridon Ivanow.

Rue Vitoschka. — Athanase I. Ké-tchédji, Mihail Paounow.

Rue Bolyarska. — Stavri Ivanow.

Rue Nischka. — Vlassaki Balabanow.

Rue Lomska. — Gheorghy Ghendow, St. Ivanow, K. Photew.

Rue Levsky. — Mme Panahow.

Hoteli:

Улица Левски. — „България“, притежателъ полковникъ Кесяковъ.

Улица Донузковъ - Булевардъ. — „Грандъ-Хотелъ“, съдържателъ Иванъ Панаховъ

Hôtels:

Rue Levsky. — „Bulgaria“, propriétaire le colonel Kessiakow.

Rue Dondoukow-Boulev. — „Grand Hôtel.“ Entrepreneur Ivan Panahow.

На жъгла на улицитѣ Пиротска и Витошка. — „Метрополъ“, съдържат. Иванъ Панаховъ.

Александровски Площадъ. — „Кобургъ“ съдържат. Емиль Стойковичъ.

Улицы Александровска и Леге. — „Булевардъ“, съдържат. Иох. Тайнеръ.

Улица Дондуковъ Бул. — „Принцъ Борисъ“, съдържат. Мадамъ Брюнеръ.

Улица Ангелъ Кънчевъ. — „Хотелъ Поша“, съдържателъ К. Блажековичъ.

Улица Витошка — „Бр. Иванови“, притежатели Бр. Иванови.

Улица Дондуковъ-Булевардъ. — „Тетевенъ“, притежатель Ив. Х. Ник. Бобевски.

Улица Дондуковъ-Булевардъ. — „Враца“, притеж. Георги Панайотовъ.

Улица Дондуковъ-Булевардъ. — „Руски Царъ“, съдърж. Ник. Кондосъ.

Улица Трапезица. — „Одесса“. съдържателъ Гушо Таховъ.

Улица Ангелъ Кънчевъ. — „Стара Загора“, съдърж. Ив. Т. Абанозовъ.

Улица Алабинска. — „Люксембургъ“ съдържателъ Георги Хрисафисъ.

Улица Витошка. — „Константинополь“, съдържателъ Мих. Димитровъ.

Улица Ломска. — „Конкордия“, съдържателъ Хаджи Г. Харизановъ.

Улица Дондуковъ Булевардъ. — „Златна Корона“, съдържателъ Н. Д. Караджовъ.

Улица Витошка. — „Искръ“, съдържателъ Никола Мандушевъ.

Улица Ломска. — „Црибродъ“, съдържателъ Ив. Червенка.

Улица Нишка. — „Брезникъ“, съдържателъ Коста Христовъ.

Ханове съ питеипродавници на дребно:

Улица Ново-Комска. — Димитръ Таховъ.

Улица Нишка. — Гаки Трифоновъ & В. Наумовъ.

Улица Нишка. — Ханъ „Македонски“, съдържателъ Теохаръ Н. Таховъ.

Улица Ломска. — Ханъ „Голянски“, притежатели Кочо Димовъ & С-ие.

Улица Сердика. — Ханъ „Ловченски“, притежатель Велю Атанасовъ.

Улица Дондуковъ-Булевардъ. — Братя Николови.

Улица Жежки-Бунаръ. — Ханъ „Арабаконакъ“, притежатель Михаилъ Ц. Щърбановъ.

An coin des rues Pirotska et Vitoschka. — „Métropole“. Entrepreneur Ivan Panahow.

Place Alexandre. — „Cobourg“. Entrepreneur Emile Stoïcovitch.

Rues Alexandrovska et Leguay. — „Boulevard“. Entrepreneur Joh. Tayner.

Rue Dondoukow-Boulev. — „Prince Boris“. Entrepreneur Mme Brunner.

Rue Anghel Kintchew. — „Poste“. Entrepreneur Carlo Blajékovitch.

Rue Vitoschka. — „Ivanovi Frères“ Propriétaires Ivanovi Frères.

Rue Dondoukow-Boulevard. — „Tétéven“. Propriétaire Iv. Hadji Nicolas Bobtchevsky.

Rue Boulevard-Dondoukow. — „Vratza“, propriétaire Gh. Panayotow.

Rue Boulev.-Dondoukow — „Rousky Tsar“, entrepreneur Nic. Kondos.

Rue Trapézitsa. — „Odessa“, entrepreneur Gouscho Tahow.

Rue Anghel Kintchew. — „Stara Zagora“, entrepreneur Iv. T. Abanozow.

Rue Alabinska. — „Luxembourg“, entrepreneur Ghéorghî Hrisaaphys.

Rue Vitoschka. — „Constantinople“, entrepreneur Mih. Dimitrow.

Rue Lomska. — „Concordia“, entrepreneur Hadji Gh. Harizanow.

Rue Boulev. Dondoukow. — „Zlatna Corona“, entrepreneur N. D. Karadjow.

Rue Vitoschka. — „Iskre“, entrepreneur Nicolas Mandouschew.

Rue Lomska. — „Tsaribrod“, entrepreneur Iv. Tchervenka.

Rue Nischka. — „Breznik“, entrepreneur Kosta Christow.

H a n s, a v e c d è b i t s d e b o i s s o n s a u d é t a i l :

Rue Nova-Lomska. — Dimitri Tahow.

Rue Nischka. — Ghaky Tripnow & V. Naoumow

Rue Nischka. — Хан „Македонски“, entrepreneur Théohar N. Tahow.

Rue Lomska. — Хан „Golyanski“, entrepreneurs Kotcho Dimow & Cie.

Rue Serdica. — Хан „Lovtchensky“, entrepreneur Veliu Athanassow.

Rue Boulevard-Dondoukow. — Nicolovi Frères.

Rue Jej.-Bounar. — Хан „Araba Konak“, entrepreneur Mihaïl Ts. Schterbanow.

Улица Жежки-Бунаръ. — Ханъ „Бѣлопопски“ притежатель Иванъ Х Костовъ.

Улица Позитано. — Ханъ „Залъвъ“, притежатель Антонъ Антониядисъ.

Улица Самоковска. — Ник. Костовъ.

Улица Царъ Симеонъ. — М. Поповъ.

Улица Позитано — Ф. Мартиновъ.

Улица Радомирска. — Янко Михайловъ

Улица Македония. — Ханъ „Охридски“, притежат. Димитръ Костовъ.

Улица Македония. — Ханъ „Мошински“, притежатель Ан. Стояновъ.

Улица Македония. — Ханъ „Македония“, притежатель Дим. Макуловъ.

Въ Ючь-Бунаръ. — Сп. Костовъ, Н. К. Зафировъ, Н. К. Баджовъ, Георг. Христовъ Риза, Георг. Христовъ Масовъ,

Дино Митичъ, Н. Михайловъ, Н. Баджовъ, Ив. М. Гъргоновъ.

Разни.

Г-нъ П. Кауфманъ, прѣдставителъ на фабрицитѣ на Круппъ.

Търговски музеи: Русски търговски музей, директоръ: Г-нъ Духовецки.

Венгерски търговски музей, директоръ: Г-нъ Штернталъ.

Германски търговски музей, директори: Вилх. Юго Леерсъ, Максъ Горови.

Клубове: Славян. Бесѣда. — Унионъ Клубъ. — Спортингъ-Клубъ. — Граждански Клубъ. — Френски Клубъ.

Учители на фехтование: Г. Г. Делла Санта и Вербруже.

Живописци: Г. Г. Мерквичка; Михайловъ; Ангеловъ; Митовъ; де Форкаде; Михайловъ; Вѣшинъ.

Архитекти:

А. Начевъ Хенри Майеръ. Н. Лазаровъ. Надереръ. Пермигопи. Коларъ.

Нафилиянъ & Кюрэкиянъ. Хадереръ. Ставровъ.

Прошениписци:

Улица Лавале. — Дим. Кушевъ.

Н. Н. Чалъковъ, Н. Ивановъ, Д. Николовъ, Хр. Димовъ, Персиядо С. Меворахъ.

Исполнителни кантори:

Никола К. Гълъбовъ, Начо Николовъ, Конст. Ив. Миливановъ, Димитръ

Rue Jej.-Bounar. — Хан „Béloppoppsky“, entrepreneur Ivan Hadji Kostow.

Rue Positano. — Хан „Zalouw“, entrepreneur Andoniadès.

Rue Samokovska. — Nicolas Costow.

Rue Tsar Siméon. — Mich Poppow.

Rue Positano. — Ph. Martinow.

Rue Radomirska. — Yanco Mihailow

Rue Makédonia. — Хан „Ohridsky“, entrepreneur Dimitri Kostow.

Rue Makédonia. — Хан „Moschinsky“, entrepreneur Andon Stoyanow.

Rue Makédonia — Хан „Makédonia“, entrepreneur Dimitri Makoulow.

Iutch-Bounar. — Spyro Costow, N. K. Zaphirow, N. K. Badjow, Ghéorghî Christow Riza Ghéorghî Christow Masow, Dimo Mititch, N. Mihaylow, N. Badjow, Iv. M. Gherghonow.

Divers.

M. P. Kaufmann, représentant des usines Krupp.

Musées commerciaux: Musée commercial russe, directeur: M. Doukovetzky.

Musée commercial hongrois, directeur: M. Sternthal.

Musée commercial allemand: directeurs: Wilh. Hugo Leers, Max Gorovy.

Cercles: La Slavianska Besséda — L'Union Club. — Le Sporting Club. — Le Grajdanski Club. — Le Cercle Français

Maîtres d'armes: MM. Della Santa et Verbruger.

Peintres: MM. Morkvitchka; Mikailow; Anguélow; Mitow; de Forcade; Mikailow; Vjechin.

Architectes:

A. Natchew. Henri Mayer. N. Lazarow. Naderer. Pernigoni. Kollar. Nafilyan & Ghurékyan. Haderer. Stavrow.

Bureaux pour pétitions et autres écritures:

Rue Lavelaye. — Dim. Kouschew.

N. N. Tchalykow, N. Ivanow, Doitchin Nicolow, Chr Dimow, Gh. Schandarov, Persyado S. Mévorah.

Bureaux pour exécution de sentences judiciaires:

Nicolas K. Goloubow, Natcho Nicolow, Const. Iv. Milizanow, Dimitri

Кръстевъ, Кост. Гавалиоговъ, М. Та-
шовъ, Хр. Ангеловъ, Спиро Атанасовъ.

Списатели и журналисти:

Иванъ Вазовъ, П. Каравеловъ, Д.
К. Попповъ, Ив. П. Р. Славейковъ, Ц.
П. Славейковъ, Д-ръ В. Радославовъ,
Ст. Михайловски, В. Д. Стояновъ, Д-ръ
Кръстевъ, Дим. Петковъ, Добри Петковъ,
К. Ганчевъ, Юрданъ Ивановъ, Т. Влай-
ковъ, Велю Вълчевъ, К. Шаховъ, А.
Ляпчевъ.

*Складове отъ дървени и металически
ковчези за мъртви и разчи за тѣхъ
принадлѣжности и черковни вѣщи:*

Улица Витоска. — Я. Д. Л. Ка-
димановъ.

Сборни Площадъ. — М. Г. Ми-
леевичъ.

Улица Лега. — Пав. Бѣловеждовъ.

Искрецка околия.

Околийско сѣдалище: с. Искрецъ.
Народонаселение: 1774 жит. Окол. на-
чальникъ: Л. Ив. Лазаровъ. Мировий
сѣдия: Т. Трифоновъ.

Земледѣлческа касса, контролъеръ:
П. Х. Казасовъ. Кассиеръ: Гр. Попъ
Михайловъ. Медицински Лѣкари: Д-ръ
Ал. Атабекянцъ, Ц. Л. Василиовски.
Училищенъ инспекторъ: Г. Баламезовъ.

По-главнитѣ търговци: Игнатъ
Веселиновъ, Андреа П. Димитровъ, тър-
говецъ на храни, и съдържателъ на стра-
ноприемница съ питиепродавница.

Новоселска околия.

Околийско сѣдалище: Ново-Село.
Народонаселение: 2818 жит. Окол. на-
чальникъ: Г. Стефановъ. I мировий сѣ-
дия: Н. Хитровъ. II мировий сѣдия:
Хр. Сахаровъ. Адвокати: В. С. Лисийски,
И. Пановъ.

Земледѣлческа касса. Контролъеръ:
А. Стояновъ; Кассиеръ: З. Боневъ. Ме-
дицински лѣкаръ: Д-ръ Борисъ Шей-
нинъ. Училищенъ инспекторъ: Г. Ба-
ламезовъ.

По-главнитѣ промишленници: Хо-
телджи: П. Н. Сирака, М. Пашовъ &
С-ие. Бакали: Хр. В. Пишмановъ & С-ие,
Исакъ Канимо. Кундураджи: Хр. Кре-
начовъ, Т. Болгурковъ. Кожухаръ: Ан-
гелъ Златковъ.

Krestew, Const. Ghavalioughow, Chr.
Anghelow, Spyro Athanassow.

Ecrivains et Publicistes.

Ivan Vazow, P. Karavelow, D. K.
Poppow, Iv. P. R. Slaveycow. P. P.
Slaveycow, Dr. V. Radoslavow, St. Mi-
haylovsky, V. D. Stoyanow, Dr. Kres-
tew, Dimitri Petcow, Dobry Petcow,
C. Gantchow, Yordan Ivanow, T. Vlay-
cow, Velin Veltchew, K. Schahow, A.
Lyartchew.

*Dépôts d'objets mortuaires,
ainsi que divers ornements
d'églises:*

Rue Vitoschka. — Ya. D. L. Kady-
manow.

Place Soborna. — M. Gh Miléé-
vitch & Cie.

Rue Leguay. — Pan. Belovejdow.

Arrondissement d'Iskretz.

Chef-lieu de l'arrondissement: vil-
lage d'Iskretz. Population: 1774 ha-
bitants. Sous-préfet: L. Iv. Lazarow.
Juge de paix: T. Triphonow.

Caisse agricole: Contrôleur: P. H.
Kazassow; Caissier: Gr. Pope Mihaï-
low. Médecins: Al. Atabekyantz, Tz.
L. Vassilowsky Inspecteur des écoles:
G. Balamésow.

Principaux commerçants.
Ignate Vessélinow, Andr P. Dimitrow,
marchand de céréales, hôtelier et mar-
chand de vins.

Arrondissement de Novo-Sélo.

Chef-lieu: village de Novo-Sélo. Po-
pulation: 2,818 habitants. Sous-préfet:
G. Stéphanow. I juge de paix: N. Hit-
row. II juge de paix: Chr. Saharow.
Avocats: V. S. Lissyisky, Iv. Panow.

Caisse agricole. Contrôleur: A.
Stoyanow; Caissier: Z. Bonew. Mé-
decin: Dr. Boris Schéynin. Inspecteur
des écoles: G. Balamézow.

Principaux industriels: Hô-
teliers: P. N. Syraka, M. Paschow et
С-ие. Epiciers: Chr. V. Pischmanow
et С-ие, Issaak Kanimow Cordonniers:
Chr. Krénatchow, T. Bolgourkow. Peau-
sier: Anghel Zlatcow.

Орханійска околия.

Околийски градъ: Орхание. Наро-
донаселение: 2866 жит. Бюджетъ на
градския съветъ, приходъ: 36715 лева.
Окол. начальникъ: Ян. Икономовъ. Ми-
ровий сѣдия: Т. С. Икономовъ. Адво-
кати: С. П. Михайловъ, В. Брънчевъ,
Г. Николовъ, Г. Георговъ, С. Край-
човъ (последнитѣ трима въ с. Осиковица).

Земледѣлческа касса, контролъеръ:
П. Витановъ; Кассиеръ: Ив. Ценовъ.
Медицински лѣкаръ: Д-ръ Спир. Д.
Казанджиевъ.

*По-главнитѣ промишленници и
търговци:* Нико Димовъ, прѣдприемачъ
и търговецъ. Ив. Тамовъ & С-ие, кни-
жарница, книгоезница и разни канце-
лярски и училищни потребности. Ар-
гиръ К. Дабовъ, съдържателъ на хо-
телъ „България“ съ гостилица. Ив.
Вълчевъ, земледѣлецъ и търговецъ на
дребенъ добитѣкъ. Ив. Миневъ, земе-
дѣлецъ и търговецъ на колониални
стоки Янаки Атанасовъ & К. Нико-
ловъ, фабриканти на тютюкъ. Янаки
Николовъ & С-ие, магазинъ съ разни
манифактурни стоки, питиета на едро
и дребно; фабриканти на сода и лимо-
нада, търговци на пашкули съ износъ
въ странство. Петко Николовъ, мани-
фактурджия.

С. Осиковица (Орх. околия). Тър-
говци съ разни манифактурни, колони-
ални и други стоки: Бр. Дакови, Ни-
кола В. Ничевъ. Желѣзари: Бачо Ди-
митровъ, Дило Скендеровъ. Търговци
на храни: Нешо Цоловъ и Синове, Сто-
янъ Ивановъ. Прѣдприемачъ: Ц. Цвет-
ковъ.

Самоковска околия.

Околийски градъ: Самоковъ. Наро-
донаселение: 9568 жит. Бюджетъ на
градския съветъ, приходъ: 82590 лева.
Околийски начальникъ: К. К. Христо-
вичъ. I мировий сѣдия: В. Матѣевъ.
II мировий сѣдия: Юр. Василевъ. Ад-
вокати: М. Т. Стефановъ, Х. Х. Соти-
ровъ, Х. А. Черешаровъ, П. А. Ша-
каревъ.

Земледѣлческа касса, контролъеръ:
В. Караитовъ. Кассиеръ: Ив. Янковъ.
Медицински лѣкари: Д-ръ Иосифъ Кни-
гѣбери, Н. Мартиновъ, Г. Мишайковъ,
Г. Н. Политисъ. Училищенъ инспек-
торъ: Ив. Ивановъ.

Arrondissement d'Orhanié.

Chef-lieu: Orhanié. Population:
2,866 habitants. Budget de la muni-
cipalité, recettes: 36,715 levs. Sous-
préfet: Yan. Iconomow. Juge de paix:
T. S. Iconomow. Avocats: P. S. Mi-
haylow, V. Brintchew, G. Nicolow, G.
Ghéorghow, S. Kraytchow, (Les trois
derniers au village d'Ossikovitza.)

Caisse agricole. Contrôleur: P. Vi-
tanow; Caissier: Iv. Tsénow. Méde-
cin: Dr. Sp. D. Kazandjiew.

*Principaux industriels et
commerçants.* Nako Dimow, entre-
preneur et commerçant. Iv. Taschow
et С-ие, librairie, reliure de livres et
papéterie. Arghyre C. Dabow, entre-
preneur de l'hôtel „Bolgaria“ avec
restaurant. Ivan Veltchew, agricul-
teur et marchand de petit bétail.
Iv. Minew, agriculteur et marchand de
denrées coloniales. Yanaky Athanas-
sow et C. Nicolow, fabricants de tabac.
Yanaky Nicolow et С-ие, marchands
d'objets manufacturés, de boissons en
gros et en détail, fabricants d'eaux
gazeuses, marchands de cocons et ex-
portateurs de cet article à l'étranger.
Petco Nicolow, marchand d'objets ma-
nufacturés.

Village d'Ossikovitza (arron-
dissement d'Orhanié). Marchands d'ob-
jets manufacturés, de denrées coloni-
ales et autres: Dakovy frères; Nicolas
V. Nitchew. Ferronniers: Batcho Dimi-
trow, Dilo Skendérow. Négociants en
céréales: Nescho Tsolow & Fils, Stoyan
Ivanow. Entrepreneur: Tsatso Tsvetcow.

Arrondissement de Samokow.

Chef-lieu de l'arrondissement: Sa-
mokow. Population: 9,568 habitants.
Budget de la municipalité, recettes:
82,590 levs. Sous-préfet: C. C. Chris-
tovitch. I juge de paix: V. Mathéew.
II juge de paix: Yord. Vassiliew.
Avocats: M. T. Stephanow, Chr. Hadji
Sotirov, Chr. A. Tchèrescharow, P. A.
Schapkarow.

Caisse agricole. Contrôleur: V. Ka-
ramitow; Caissier: Iv. Yancow. Mé-
decins: Les Drs. Joseph Kingsberg,
N. Martinow, G. Mischaycow, G. N.
Politis. Inspecteur des écoles: Ivan
Ivanow.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониялни, манифактурни, желѣзарски, стъкларийни и др. стоки: Бр. Станкови, Бр. Чобанови, Бр. Хаджи Сотирови, Георги С. Малчовъ, Мойъз Исакъ Арие, Братия Магаеви, Георги Хр. Крушевъ, Братия Коцевъ, Несимъ Коюмджииски, Братия Бохорови, Несимъ Зарали, Братия Пиралъбови, Братия Масларски, Б. Пауновъ, Бр. П. Стоилови, Никола Алексовъ, Мито Хаджи Попповъ, Хаджи Василь Хаджи Попповъ, Ангелъ Хаджийски, М. Стоевъ, Георги М. Стойчевъ. Шивачи: Аронъ Майръ, Георги Марийкинъ & С-ие. Хотелджии: Д. С. Кабрамски, Тодоръ Ив. Барбовъ, Хр. Пауновъ. Книжаръ: Д. Карастояновъ. Книговецъ: Яни Д. Раковски.

Пирдопска околия.

Околийскій градъ: Пирдопъ. Народнонаселение: 2470 жит. Бюджетъ на градския съвѣтъ, приходъ: 20,506 л. Окол. началникъ: Г. Меченовъ. Мирсѣдия: Киро Цановъ. Адвокати: В. П. Балабановъ, Ив. Цонковъ, Д. Свинаровъ. Земледѣлческа касса: Контрольеръ: Ф. Михайловъ. Кассиеръ: Г. А. Карцаровъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Н. С. Кирчевъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци. Търговци на колониялни, манифактурни, желѣзарски, стъкларийни, и други стоки: Ф. Недковъ, В. Мановъ, Д. Станчовъ, С. Цановъ, Ц. Саввовъ, Георги Лаловъ, Ст. Симеоновъ, С. Минковъ, Ив. Василиевъ, Ат. Личовъ, Гр. Сжбовъ, Генчо Филиповъ, Ив. Джурановъ, Георги Ивановъ, Братия Краеви, Бр. Хаджи Витанови, Георг. Нанковъ, Ив. Ганчовъ, Т. Карапетковъ, Петко Фингаровъ. Хотелджии и ханджии: Д. П. Генчовъ, Ст. Киридовъ, Ян. Вѣлковъ. Земледѣлци и скотовѣдци: К. Ивановъ, Иванъ Клявковъ, К. Тодоровъ, Иванъ Патловъ, Ив. Джурановъ, Л. Ангеловъ, Д. П. Генчовъ, Л. Кацаровъ, Хаджи Д. Балабановъ, Т. Николовъ. Кожухаръ: Н. Ноновъ. Шивачи: П. Георгиевъ, Н. Марковъ. Кондураджии: Д. Димовъ, Д. Ивановъ, Ив. Рашковъ. Желѣзари: Гого и Лува Манолови, Кало Мехмедовъ. Златари: Н. Цеповъ, Т. Мариновъ, Тѣкачъ: Д. Каравановъ.

Principaux marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de ferronnerie, de verrerie et autres: Stancovi frères, Tchobanovi frères, Hadji Sotirovi frères, Ghéorghy S. Maltchow, Moïse Issac Arié, Magaevi frères, Gheorghy Chr. Krouschew, Kottzevi frères, Nessim Kouyoumdjiysky, Bohorovi frères, Nessim Zaraly, Pýralkovi Frères, Maslarski Frères, B. Paounow, P. Stoilovi Frères, Nicolas Alexow, Mito Hadji Poppow, Hadji Vassil Hadji Poppow, M. Stoyew, Ghéorghy M. Stoitchew. Tailleurs: Aron Mayer, Ghéorghy Maryikin et C-ie. Hôteliers: D. S. Kabramsky, Todor Iv. Barbow, Chr. Paounow. Libraire: D. Karastoyanow. Relieur: Yani D. Rakowsky.

Arrondissement de Pirdop.

Chef-lieu de l'arrondissement: Pirdop. Population: 2,470 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 20,506 lev. Sous-préfet: Ghéorghy Metchenow. Juge de paix: Kuro Tzanow. Avocats: V. P. Balabanow, Iv. Tsoncow, D. Svinarow.

Caisse agricole. Contrôleur: Ph. Mihailow; Caissier: G. A. Katzarow. Médecin: Dr. Nic. S. Kyrtchew.

Principaux marchands de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de ferronnerie, de verrerie et autres: Ph. Nedcow, V. Manow, D. Stantchow, S. Tzanow, Tz. Savow, Ghéorghy Lalow, St. Siméonow, S. Mincow, Ivan Vassiliew, Ath. Litchow, Gr. Sebow, Ghentcho Philippow, Iv. Djouranow, Ghéorghy Ivanow, Kraévi Frères, Hadji Vitanovi Frères, Ghéorghy Nancow, Iv. Gantchow, T. Karapetcow, Petco Phingarow. Hôteliers: D. P. Ghentchow, St. Kyrillow, Yanaki Velcow. Agriculteurs et éleveurs de bestiaux: C. Ivanow, Iv. Klyavcow, C. Théodorow, I. Patlow, Iv. Djouranow, L. Anghélow, D. P. Ghentchow, L. Katzarow, Hadji D. Balabanow, T. Nicolow. Peaussier: N. Nonow. Tailleurs: P. Ghéorghiew, N. Marcow. Cordonniers: D. Dimow, D. Ivanow, Ivan Raschkow. Forgerons: Gogo et Louca Manolovi, Kalo Mehmedow. Orfèvres: N. Tsépow, T. Marinow. Tissérand: D. Karayvanow.

Фабрика за бира и сода въ с. Мирково: Ив. Масловъ. Скотовѣдци и земледѣлци: Ив. Масловъ, Ч. Тинтовъ, Карагеорги.

Земледѣлци и скотовѣдци въ гр. Златица; В. Ганчовъ, Зл. Г. Червенаковъ, Хр. Чолаковъ. Търговци: Бр. Стойменъ и Иванъ Лисеви. Фабрика за сливовица, въ Златица: Мих. Янакиевъ.

Fabrique de bière et d'eaux gazeuses au village de Mircowo: Iv. Maslow. Agriculteurs et éleveurs de bestiaux: Iv. Maslow, Tch. Tintow, Karagheorghy.

Agriculteurs et éleveurs de bestiaux à Zlatitza: V. Gantchow, Zl. G. Tchervenacow, Chr. Tcholocow. Marchands: Stoymen et Ivan Lissevi Frères. Fabricant d'eau de vie de prunes: Mih. Yanakiew.

ПРИБАВЛЕНИЕ.

APPENDICE.

Вносъ и износъ въ и отъ България прѣвъ 1896 год.
 Importation et exportation de la Bulgarie en 1896.

Вносъ, лева 76,530,278 frcs. Importation
 Износъ „ 108,739,977 „ Exportation.

Вносъ и износъ въ и отъ България прѣвъ 1-то шестмѣсечие отъ 1897 г.
 Importation et exportation de la Bulgarie durant le 1er semestre de 1897.

Вносъ, лева 42,301,243 frcs. Importation
 Износъ „ 38,879,350 „ Exportation.

Т а б л и ц а

за стойността на внесенитѣ и изнесенитѣ въ и отъ България стоки прѣвъ 1896 год., съ показание на всѣка държава отдѣлно.

Résumé de la valeur en frcs des importations et exportations de la Bulgarie durant l'année 1896, par Etats.

Д ѣ р ж а в и	Вносъ	Износъ	E t a t s
	Importation	Exportation	
	лева — levs	лева — levs	
Австро-Унгария	22,393,989	2,720,863	Antriche-Hongrie
Англия	18,209,007	32,831,582	Angleterre
Белгия	2,226,030	8,516,208	Belgique
Германия	8,589,863	20,453,746	Allemagne
Гърция	355,691	283,617	Grèce
Италия	2,640,683	1,885,354	Italie
Ромъния	2,252,907	415,569	Roumanie
Руссия	4,299,775	73,839	Russie
Съ-динени-Държави	210,377	9,710	Etats-Unis
Сърбия	1,043,910	89,916	Serbie
Турция	9,923,618	22,086,997	Turquie
Франция	3,358,315	13,984,220	France
Холандия	39,364	588,732	Hollande
Швейцария	752,793	3,000	Suisse
Швеция и Норвегия	41,740	—	Suède et Norvège
Други държави	192,216	—	Autres Etats
Неопредѣлено	—	4,836,624	Indéterminée
Всичко	76,530,278	108,739,977	Total

Т а б л и ц а

за стойността на внесенитѣ и изнесенитѣ стоки за и отъ София, Варна, Пловдивъ, Руссе и Бургасъ прѣвъ 1896 год.

Importation et exportation des villes de Sophia, Varna, Philippopoli, Roustchouk et Bourgas durant l'année 1896.

Г р а д о в е	Вносъ	Износъ	V i l l e s
	Importation	Exportation	
	лева — levs	лева — levs	
София	12,115,597	2,301,428	Sophia
Варна	17,301,119	18,554,255	Varna
Пловдивъ	10,920,325	2,323,385	Philippopoli
Руссе	11,569,176	5,882,369	Roustchouk
Бургасъ	8,310,555	18,682,217	Bourgas

Приходи отъ Митницитѣ и Акциза прѣвъ 1896 год.
 Recettes des Douanes et Accises en 1896.

лева 13,474,683 frcs.

Приходи отъ Митницитѣ и Акциза прѣвъ 1-о шестмѣс. отъ 1897 год.
 Recettes des Douanes et Accises durant le 1er semestre de 1897.

лева 8,573,298 frcs.

Движението на Българскитѣ Пристанища прѣвъ 1896 год.
 Mouvement de la Navigation en 1896.

Пристигнали кораби	7,228	7,190	Отплували кораби
Navires arrivés			Navires partis
Тяжестъ на стоки въ кигр.	858,680,366	1,222,231,777	Тяж. на стокитѣ въ кил.
Poids des cargais. en kil.			Poids des carg. en kilogr.
Вмѣстимостъ на корабитѣ	2,173,286	2,168,527	Вмѣстимостъ на корабитѣ
Tonnage			Tonnage.
Числото на матроситѣ	108,155	107,786	Числото на матроситѣ.
Equipage			Equipage.
Числото на пассажеритѣ	183,765	163,122	Числото на пассажеритѣ.
Passagers			Passagers.

Законъ

за допълнение закона за насърчение на мѣстната индустрия.

L O I

complémentaire à la loi sur l'encouragement de l'industrie locale de 1894, promulguée le 26 Février 1897.

Чл. 1. Министерский Сьѣтъ, по предложение на Министра на Търговията и Земледѣлието, може да опредѣля райони и за кибритната индустрия.

Art. 1er. Le Conseil des Ministres, sur la proposition du Ministre du Commerce et de l'Agriculture peut également déterminer les rayons pour l'industrie des allumettes.

Чл. 2. Министерский Сьѣтъ, по предложението на Министра на Търго-

Art. 2. Sur la proposition du Ministre du Commerce et de l'Agriculture,

вията и Земледелието, може да даде районъ на фабриктъ за захаръ и за 20 години.

Чл. 3. Народното Събрание опрѣдѣля въ бюджета нуждната сума за премии на мѣстното цѣвкло, което ще се употребява отъ мѣстнитѣ фабрики за захаръ, както и на спирта и спиртнитѣ питиета които се изнасятъ извънъ прѣдѣлитѣ на България.

Чл. 4. Отъ правата изброени въ чл. 3 буква г и д отъ закона за насърдженіе на мѣстната индустрия се ползуватъ и всичкитѣ мѣстни столарски и жѣлѣзарски фабрики и работилници, както и спартаитѣ и пивоварни фабрики.

Чл. 5. Винарскитѣ заведения, които отговарятъ на чл. 1 отъ закона за насърдженіе на мѣстната индустрия, се ползуватъ отъ безмитното внасяние отъ странство на дѣбови даги за бѣчви.

Настоящия законъ за допълнение на закона за насърдженіе мѣстната индустрия, се вотира и прие въ горѣналоженія му текстъ отъ IX-то Обикновено Народно Събрание, първа редовна сесия, въ XLII-то му заседание, държано на 26 Февруарий 1897 година.

Концессии отстъпени отъ 1-й Декемврий 1896 год. до 1-й Октомврий 1897 год., на основание закона за подобрѣнитето на мѣстната индустрия.

Concessions accordées depuis le 1-er Décembre 1896 jusqu'au 1-er Octobre 1897 en vertu de la loi sur l'encouragement de l'industrie locale.

17 На К. Пѣвевъ и П. Наботковъ, отъ Пловдивъ, концесия за построяване фабрика за стеаринъ, стеаринови свѣщи и сапунъ, съ районъ отъ 6-тѣ окрѣзи въ България: Пловдивски, Т.-Пазарджикски, Сливенски, Ст.-Загорски, Хасковски и Бургаски. Срокъ за построяване и туряние въ пълно дѣйствието на фабриката се опрѣдѣля 1½ година, начинайки отъ 27 Май 1896 година.

18. На фирмата Braly & Cie (ci-devant Delpey & Cie) концесия за основаване фабрика за производство на безфосфо-

le Conseil des Ministres peut fixer un rayon aux fabriques de sucre et un délai de 20 ans.

Art. 3. L'Assemblée Nationale fixe au Budget de l'Etat, la somme nécessaire pour les primes à accorder aux cultivateurs de betteraves qui serviront à l'usage des sucreries locales ainsi que celles à allouer aux alcools et aux boissons spiritueuses qui seront exportés de Bulgarie.

Art. 4. Des droits prévus à l'art. 3 lettres c et e de la Loi sur l'encouragement de l'Industrie locale jouissent également toutes les fabriques et ateliers d'ébénisterie et de ferronnerie ainsi que les fabriques d'alcool et les brasseries.

Art. 5. Les établissements vinicoles, qui répondent aux conditions énoncées à l'art 1er de la Loi sur l'encouragement de l'Industrie locale, bénéficient du droit d'importation en franchise de douane, des douves provenant de l'étranger.

La présente loi a été votée le 26 Février 1897.

17. A MM. C. Payew & N. Nabotcow, habitants de Philippopoli a été accordée la concession de fonder une fabrique de stéarine, de bougies de stéarine, et de savons, avec les six départements de la Bulgarie du Sud pour rayon, savoir: les départements de Philippopoli, Tatar-Bazardjik, Slivno, Stara-Zagora, Haskowo et Bourgas. Un terme d'une année et demie est fixé pour la construction de la fabrique et son entrée en plein fonctionnement; ce terme a commencé à dater du 27 mai 1896.

18. A la raison sociale „Braly & Cie“ (la ci-devant Delpey & Cie), a été accordée la fondation d'une fabrique

ри (хигиенически) и фосфорни кибрити, съ районъ отъ окрѣзитѣ: Софийски, Кюстендилски, Трънски и Т.-Пазарджикски. Срокътъ за започване постройката на фабриката е опрѣдѣленъ 2 мѣсеци начинайки отъ 3 Априлий 1897 год. за нарѣжданіето ѝ и туряние въ дѣйствието година и половина отъ сѣщия срокъ т. е. до 3 Октомврий 1898 год.

19. На Цариградския жителъ и Оттомански подданникъ Гарабетъ Харенцъ, концесия за построяване фабрика за памучни прѣжди въ Пловдивъ, като му се опрѣдѣли районъ отъ окрѣзитѣ: Бургаски, Сливенски, Ст.-Загорски, Хасковски, Пловдивски, Софийски (безъ Орханійската околия), Кюстендилски и Трънски Срокъ за туряние въ пълно дѣйствието фабрика е опрѣдѣленъ двѣ години отъ датата на концесията т. е. до 31 Май 1899 год.

pour allumettes hygiéniques (sans phosphore) et pour allumettes à phosphore: elle aura pour rayon les départements de Sophia, Kustendil, Trin et Tatar-Bazardjik. Les travaux de construction de la fabrique doivent commencer dans les six mois à dater du 3 Avril 1897; pour son installation définitive et son fonctionnement un terme a été fixé d'une année et demie, qui compte de la même date, c'est-à-dire jusqu'au 3 Octobre 1898.

19. M. Garabet Harenz, habitant de Constantinople et sujet ottoman, a obtenu la concession de construire à Philippopoli une fabrique de fils de coton, qui aura pour rayon les départements de Bourgas, Slivno, Stara-Zagora, Haskovo, Philippopoli, Sophia, (sans l'arrondissement d'Orhanié), Kustendil et Trin. Un terme de deux ans, à dater du jour de la concession, a été fixé pour la mise en pleine exploitation de la fabrique en question; ce terme expire le 31 Mai 1899.

Т а б л и ц а

за съставенитѣ друж. въ България отъ началото на 1896 г. до послѣдне врѣме.

Tableau des sociétés fondées en Bulgarie depuis 1896 jusqu'à présent.

Наименование Désignation	Число на друж. Nombre des sociétés		Основ кап. Capital social	З а б ъ л ѣ ж к и Observations
	Акцион. par act.	Спест. d'éparg.	лева - levs	
Спест. град. др. · Soc. d'épar. urb.	9	9	284,400 ¹⁾	1. Освѣтъ това дадено е разрѣшеніе на Киев. Пром. Банка да установи клонове въ България. 1. En outre, la Banque Industr. de Kiew a obtenu l'autorisation de fonder des succursales en Bulgarie.
Спест. селс. др. · Soc. d'épar. rur.	12	10	280,100 ²⁾	
Търг. град. др. · Soc. com. urbain.	6	1	930,000 ³⁾	

¹⁾ На 9 дружества не сѣ показани основнитѣ капитали, понеже ще се образуватъ отъ мѣсечни вносове. На 6 дружества е продълженъ срокътъ имъ.

²⁾ На 10 дружества не сѣ показани капиталитѣ, които се образуватъ отъ вносове.

³⁾ На едно дружество не е показанъ капитала. На друго дружество е продълженъ срока.

¹⁾ Les capitaux des 9 Sociétés ne sont pas indiqués, car ils seront formés par les versements mensuels. La durée de six Sociétés a été prolongée

²⁾ Les capitaux de 10 Sociétés ne sont pas indiqués, car ils seront formés par les versements mensuels.

³⁾ Le capital d'une Société n'est pas indiqué. La durée d'une autre Société a été prolongée.

Наименование Designation	Число на друж. Nombre des sociétés		Основ. кап. Capital social	З а б ъ л љ ж к и Observations
	Акцион par dot.	Спест. d'éparg	лева - levs	
Търг. селс. др. Soc. com. rurales	1	—	10,000	<p>2. Постъпило е предложение отъ Манхаймското Застрах. Друж. на транспорти по сухо и по вода; да установи клонове въ България.</p> <p>3. Записване отъ Застрахов. Друж. за живото въ Парижъ „La Foncière“, и съединеното застрах. дружество въ сѣщия градъ „L'union Incendie“, за условията, по които би могло да се добие разрешение за функциониране въ България.</p> <p>2. Des propositions ont été faites par la Société d'assur. de Menhelm pour transports par terre et par eau d'établir des succursales en Bulgarie.</p> <p>3. La Société d'assurances sur la vie „La Foncière“ à Paris, ainsi que „L'Union Incendie“, ont demandé: quelles sont les conditions moyennant lesquelles elles pourraient être autorisées à fonctionner en Bulgarie.</p>
Индустриални. Industrielles	13	—	248,000 ⁴⁾	
Кредитни. de Crédit	1	—	500,000 ⁵⁾	
Ескафски d'hom. de métier	10	13	24,500 ⁶⁾	
Потребителни.	—	1	—	
Економически. Economiques	—	1	—	
Благотворителни. de bienfaisance	—	4	—	
Всичко. Total	52 ⁸⁾	39	2,276,600	

⁴⁾ На 3 дружества е продълженъ срока, а на други 2 сж прѣработени уставитѣ.

⁵⁾ Продълженъ срокътъ му.

⁶⁾ На 13 дружества не сж показани капиталитѣ, по казанитѣ причини.

⁷⁾ Не сж показани капиталитѣ имъ, по казанитѣ причини.

⁸⁾ Отъ всичкитѣ дружества 14 не сж получили още утвърждение, поради несполнение нѣкои формалности.

⁴⁾ La durée de la Société a été prolongée, et les statuts de deux autres a été modifiés.

⁵⁾ La durée en est prolongée.

⁶⁾ Les capitaux de 13 Sociétés ne sont pas indiqués pour les raisons sus-mentionnées.

⁷⁾ Les capitaux de 13 Sociétés ne sont pas indiqués pour les raisons sus-mentionnées.

⁸⁾ Quatorze de ces Sociétés n'ont pas encore été approuvées pour n'avoir pas rempli quelques unes des formalités requises.

Земледѣлчески Касси.

Caisses Agricoles.

Извлечение отъ закона.

съ който се одобрява сключения отъ правителството контрактъ за заемъ отъ 30,000,000 лева вл., за усиление срѣдствата на Земледѣлческитѣ Касси.

1. Одобрява се контракта, сключенъ отъ Правителството съ Банкерската група, състояща се отъ Banque de Paris et des Pays Bas, Banque Internationale de Paris et Banque Im. R. Privilégiée des Pays Autrichiens, както слѣдва:

Résumé de la loi.

approuvant le contrat passé par le gouvernement de la Principauté de Bulgarie relatif à l'emprunt de 30 millions de frs. destiné au renforcement des moyens des Caisses Agricoles.

1. Le contrat suivant conclu entre le gouvernement bulgare d'une part et la Banque de Paris et des Pays-Bas; la Banque Internationale de Paris; la Banque Imp. Royale Privilégiée des Pays Autrichiens d'autre part est approuvé.

Чл. 1. На основание даденитѣ му пълномощия отъ горѣпомянатия законъ, отъ който се прилага при настоящето единъ надлѣжно завѣренъ екземпляръ, както и на допълнителнитѣ пълномощия, които ще поиска отъ Събранието, Българското Княжеско Правителство рѣши, за да усили срѣдствата на Земледѣлческитѣ Касси, да сключи единъ държавенъ заемъ отъ тридесетъ милиона лева златни номинални, подраздѣлени, по на (500) петстотинъ лева златни, = двѣстѣ златни (200) фиоринга австрийски = четиристотинъ четири 50 (404.50) германски марки = деветнадесетъ лири стерлинги, шестнадесетъ шилинга десетъ пени (L. 19. 16.10).

Съгласно горѣозначенитѣ равни подраздѣления номиналниятъ капиталъ ще бѣде тридесетъ милиона (30,000 000) лева златни = дванадесетъ милиона (12,000 000) златни австрийски фиоринга = двадесетъ и четири милиона двѣстѣ и седемдесетъ хиляди (24 270 000) германски марки = единъ милионъ сто и деветдесетъ хиляди четиристотинъ седемдесетъ и шестъ (1.190.476) лири стерл.

Този заемъ ще носи названието 5% Български заемъ отъ 1896 год.

Българското Княжеско Правителство сключва тоя заемъ въ полза на Земледѣлческитѣ Касси, на които ще се внесе произведението му и които ще отговарятъ за него солидарно съ Правителството.

Това солидарно задължение отъ страна на упоменатитѣ Касси се взе отъ тѣхно име отъ Господина Министра на Търговията и Земледѣлието на Българското Княжеско Правителство.

Чл 2. Погашението на тоя заемъ ще се извърши въ педесетъ години посредствомъ сто полугодишнитѣ тиражи, съгласно една таблица, която ще бѣде на гърба на облигациитѣ и която ще съдържа сто равни полугодишнини.

Министерствоао на Финанситѣ ще се грижи за произвеждането на тиражитѣ, които ще се извършватъ въ София всѣко полугодие, единъ мѣсець прѣди надежа на купонитѣ, отъ една специално назначена петочленна комиссия и отъ единъ нотариусъ,

Първия тиражъ ще се извърши на 1|13 Юний хилядо осмстотинъ деведесетъ и седма година.

Article 1er. Afin d'augmenter les moyens des Caisses Agricoles et en vertu des pouvoirs qui lui ont été donnés par la loi sus-énoncée dont un exemplaire, dûment certifié, est annexé aux présentes, ainsi que des pouvoirs complémentaires qu'il demandera au Sobranié de lui accorder, le gouvernement de la Principauté de Bulgarie a décidé d'émettre un emprunt de l'état d'un montant nominal de 30,000,000 (trente millions) de francs or, aux parités de 500 (cinq cents) francs or = 200 (deux cents) florins d'Autriche or = 404.50 (quatre cent quatre marks, cinquante pfennig) Reichsmark = 19.16 10 (dix neuf livres, seize shillings, dix pences) livres sterling.

Conformément aux parités sus-indiquées le montant nominal sera de: trente millions (30,000,000) de francs or douze millions (12,000,000) de florins d'Autriche or.

Vingt-quatre millions deux cent soixantedix mille (24270000) Reichsmark.

Un million cent quatre vingt dix mille quatre cent soixante seize (1,190,476) livres sterling

Cet emprunt recevra la dénomination d'emprunt bulgare 5% 1896.

Cet emprunt est contracté par le gouvernement de la Principauté de Bulgarie dans l'intérêt des Caisses Agricoles auxquelles le produit en sera versé et qui en sont solidairement responsables avec lui.

Cet engagement, solidaire de la part des dites caisses, est pris en leur nom par Son Excellence le Ministre du Commerce et de l'Agriculture du gouvernement de la Principauté de Bulgarie.

Art 2e L'amortis. de cet emprunt se fera en cinquante années au moyen de cent tirages semestriels suivant un tableau qui sera imprimé au verso du titre et comprenant cent semestrialités d'égale importance.

Les tirages auront lieu à Sophia par les soins du ministère des Finances de la Principauté de Bulgarie, en présence d'une commission de cinq membres spécialement nommés à cet effet et d'un notaire, chaque semestre un mois avant l'échéance des coupons

Le premier tirage aura lieu le 1|13 juin mille huit cent quatre-vingt dix-sept (1897).

Чл. 4. Исплащането на купонитѣ и истегленитѣ въ тиражѣ облигации ще бѣде гарантирано:

1-о. Съ общитѣ приходи на Българското Княжество, което се задължава да прѣдвижда ежегодно въ бюджета пуждната сума за расходитѣ по този заемъ.

2-о. Съ имота и приходитѣ на Земледѣлческитѣ Касси, тъй както тѣ сѣ уредени отъ горѣпоменатия законъ, съ уговорка, че Българското Княжеско Правителство ще може да употреби една частъ отъ този имотъ и отъ тѣзи приходи за по сѣтѣшни заеми и съ условие, че произведението на тѣзи заеми ще бѣде прѣдзначено исклучително за усиление срѣдствата на Земледѣлческитѣ Касси. . . .

Министра на Търговията и Земледѣлието, въ качеството си на управителъ на тѣзи Касси, опрѣдѣля специално имотитѣ и приходитѣ имъ, по привелегия надъ всички други кредитори на тѣзи Касси, за гаранция на горѣпоменатото солидарно задължение на тѣзи Касси. . . .

Ако Българското Княжеско правителство не исплати въ рстояние на шестъ мѣсеци отъ падежа имъ изсроченитѣ купони и истѣгленитѣ въ тиражѣ облигации, Банкитѣ прѣдставляюща бонхолдѣритѣ, за да осигурятъ исплащането на изсроченитѣ купони и истѣгленитѣ въ тиражѣ облигации и на исплатения още излишѣкъ отъ заема, ще има право да изискватъ да имъ се прѣхвърлятъ и джиросатъ креанситѣ на Земледѣлческитѣ Касси за една сума, която ще бѣде приета и опрѣдѣлена отъ Банкитѣ; въ такъвъ случай, тѣ ще държатъ сметка за размѣра на имота и на приходитѣ, опрѣдѣленъ специално за гаранция на настоящия заемъ, както и за всѣки располагаемъ излишѣкъ, ако е възможно, отъ този имотъ и тѣзи приходи, слѣдъ това тѣ ще иматъ право да употребятъ добититѣ отъ тѣзи креанси прѣходи за покриване на горѣпоменатитѣ платежи, освѣнъ ако заведатъ искъ противъ Българското Правителство за останалата сума.

Всичкитѣ тѣзи права ще бѣдѣтъ упражнени въ името и за сметка на бонхолдѣритѣ отъ Парижката и Нидерландска Банка, отъ Парижката Меж-

Art. 4. Le paiement des coupons et des obligations sorties aux tirages sera garanti :

1o. Par les revenus généraux de la Principauté de Bulgarie, la quelle s'engage à faire inscrire chaque année à son budget la somme nécessaire pour le service du dit emprunt :

2o. Par le patrimoine et les revenus des Caisses Agricoles, telles qu'elles sont réglementées par la loi ci-dessus énoncée sous réserve pour le gouvernement de la Principauté de Bulgarie d'appliquer une partie de ce patrimoine et de ces revenus à des emprunts ultérieurs à la condition que le produit de ces emprunts soit exclusivement affecté à augmenter les moyens des Caisses Agricoles. . . .

Le ministre du Commerce et de l'Agriculture en sa qualité d'administrateur des Caisses Agricoles et pour garantir l'engagement solidaire, pris par elles, ainsi qu'il est dit ci-dessus, affecte spécialement par privilège sur tous autres créanciers des Caisses Agricoles le patrimoine et les revenus des dites Caisses

Si le gouvernement de la Principauté de Bulgarie ne payait pas pendant six mois après l'échéance, les coupons échus ou les obligations sorties aux tirages, les Banques représentant les obligataires auront le droit d'exiger que les créances des Caisses Agricoles leur soient transférées et endossées pour un montant qui devra être à la satisfaction des Banques et que celles-ci détermineront, en tenant compte de la proportion du patrimoine et des revenus qui aura été spécialement affectée à la garantie du présent emprunt, ainsi que, s'il y a lieu, tout excédent disponible sur ce patrimoine et ces revenus, afin d'assurer le paiement des coupons échus, des obligations sorties aux tirages et du surplus non encore amorti de l'emprunt et d'appliquer le produit des rentrées provenant de ces créances aux paiements ci-dessus indiqués, sauf recours contre le gouvernement bulgare pour la somme restée en souffrance.

Tous ces droits seront exercés au nom et pour le compte des obligataires par la Banque de Paris et des Pays-Bas, par la Banque Internationale de

дународна Банка и отъ Императорската Кралевска Привилегирована Банка на Австрийскитѣ земи, или отъ показанитѣ отъ тѣхъ пълно-мощници.

Догдѣто този заемъ не бѣде напълно исплатенъ, въ настоящата организация на земледѣлческитѣ Касси, уредени съ горѣпоменатия законъ, не могатъ да бѣдѣтъ вмѣкнати никакви измѣнения, които би накърнили опрѣдѣленитѣ съ контракта гаранции. . . .

Чл. 11. Всичкитѣ изсрочни купони и издѣлнитѣ въ тиражѣ облигации, както и настоящия договоръ и специалната гаранция отъ имота и приходитѣ на Земледѣлческитѣ Касси ще бѣдѣтъ за винаги освободени отъ всѣкакъвъ видъ налози, такси или други облози, прѣдвидени или които ще се прѣдвидятъ въ Българскитѣ закони.

Чл. 12. Исроченитѣ купони, както и истегленитѣ въ тиражѣ облигации отъ настоящия заемъ ще се приематъ по номиналната имъ стойностъ отъ всичкитѣ правителствени Касси за исплащане на равни права, такси, мита, данѣци и други облози, прѣдвидени или които ще се прѣдвидятъ въ бюджета на Княжеството. А що се отнася до истегленитѣ още въ тиражѣ титри, тѣ ще се приематъ за залогъ на контрактитѣ сключени съ Правителството на Българското Княжество. . . .

Землѣжка. На основание на една специална конвенция сключена между Българското Правителство и контрактующитѣ Банки, за опциитѣ сж били опрѣдѣлени два срока, единъ на 1|13 Юний 1897, когато дѣйствително се исплати 1-а опция, а другия на 1|13 Декемврий 1897 за 10.000.000 зл. лева съ емиссия 87 ⁰/₁₀.

Paris et par la Banque Impériale royale Privilégiée des Pays Autrichiens ou par le mandataire qu'elles auront désigné.

L'organisation des Caisses Agricoles, telle qu'elle est actuellement réglementée par la loi ci-dessus mentionnée ne pourra pas être modifiée dans un sens pouvant porter atteinte aux garanties indiquées aux présentes, tant que le présent emprunt ne sera pas amorti complètement. . . .

Art. 11. Tous les coupons échus et les obligations sorties aux tirages ainsi que le présent traité et l'affectation spéciale du patrimoine et des revenus des Caisses Agricoles seront à tout jamais exempts de toute espèce d'impôts, taxes ou autres redevances prévus ou à prévoir par les lois bulgares.

Art. 12. Les coupons échus ainsi que les obligations du présent emprunt sorties aux tirages seront reçus au pair par toutes les caisses du gouvernement en paiement des droits de taxe, douanes, impôts et autres redevances; prévus ou à prévoir par le Budget de la Principauté de Bulgarie.

Quant aux titres non encore sortis aux tirages, ils seront admis comme cautionnement dans les contrats avec le gouvernement de la Principauté de Bulgarie. . . .

Remarque. A la suite d'une convention spéciale intervenue entre le gouvernement bulgare et les Banques contractantes, les délais pour lever les deux options avaient été fixés au 1|13 juin 1897 — date à laquelle la première option a été effectivement levée; — et au 1|13 décembre pour la dernière option de 10,000,000 fr. au prix de 87 ⁰/₁₀.

Положение на държавнитѣ дългове на 1 Октомврий 1897 година.
Situation de la Dette publique au 1er Octobre 1897.

Подробности Détails	Авансъ срѣшу останалитѣ опции отъ заемтъ отъ 1892		Детте на Руското правителство		Руското правителство		Високата порта		6% Държавенъ заемтъ отъ 1888 година		6% Държавенъ заемтъ отъ 1889 година		6% Държавенъ заемтъ отъ 1892 година		Всичко Total	
	лева levs	ст. st	лева levs	ст. st	лева levs	ст. st	лева levs	ст. st	лева levs	ст. st	лева levs	ст. st	лева levs	ст. st	лева levs	ст. st
Остана за плащане на 1-й Октомврий Reste à payer au 1er Octobre	15000000	49	9718296	87	6701874	—	41688000	—	26980000	—	72277000	—	172,365,171	36		

Българска Народна Банка.
Banque Nationale Bulgare.

Освѣтъ клоноветѣ за които вече спо-
 мѣнахме, Банката е отворила на 1-й Юлий 1896 г. единъ новъ клонъ въ градъ Бургасъ.

En plus des succursales que nous avons déjà énumérées, cet établissement vient, depuis le 1er Juillet, d'ouvrir une nouvelle succursale à Bourgas.

Императорска Оттоманска Банка.
Banque Impériale Ottomane.

Освѣтъ клоноветѣ и въ София, Пловдивъ и Руссе, Императорската Оттоманска Банка, въ послѣдне време е отворила единъ клонъ и въ гр. Бургасъ.

Cet établissement, en plus de ses succursales de Sophia, Philippopoli et Roustchouk, vient, tout récemment, d'ouvrir une sous-agence à Bourgas.

ЖЕЛѢЗНИ ПЪТИЩА.
CHEMINS DE FER.

Сравнителна таблица на приходитѣ отъ Бѣлг. Държ. Желѣзници прѣвъзъ 1896 и 1895 год.
 Tableau comparatif des recettes des Chemins de fer Bulgares en 1896 et 1895.

Название на съобщението Indication des communications.	Постъпило прѣвъзъ 1896 г. Recettes de 1896		Постъпило прѣвъзъ 1895 г. Recettes de 1895		Въ повече En plus		Въ по малко En moins	
	лева-levs	ст. st.	лева-levs	ст. st.	л.-levs	ст. st.	лева-л. st.	ст. st.
Цар.-С. ф.-Бѣл.-Перн. Tsar.-Sofia-Bel.-Pern.	1,880,060	81	1,890,939	22	—	—	10,878	41
Цар.-Соф.-Бѣл.-Перн. Tsar.-Sofia-Bel.-Pern.	1,207,966	77	903,158	51	304,908	26	—	—
Руссе-Варна Шуменъ Rous.-Varna-Schoum.	1,415,586	93	1,205,948	88	209,638	05	—	—
Всичко Total	4,503,614	51	3,999,946	61	514,546	31	10,878	41
Цар.-Соф.-Бѣл.-Перн. Tsar.-Sofia-Bel.-Pern.	714,505	85	655,384	22	59,121	63	—	—
Цар.-Соф.-Бѣл.-Перн. Tsar.-Sofia-Bel.-Pern.	615,746	58	485,625	75	130,121	24	—	—
Руссе-Варна Шуменъ Rous.-Varna-Schoum.	1,414,929	71	1,192,617	46	222,312	25	—	—
Всичко Total	2,745,182	54	2,333,627	42	411,555	12	—	—
Цар.-Соф.-Бѣл.-Перн. Tsar.-Sofia Bel.-Pern.	1,165,554	96	1,235,555	—	—	—	70,000	04
Цар.-Соф.-Бѣл.-Перн. Tsar.-Sofia-Bel.-Pern.	592,219	79	417,432	77	174,787	02	—	—
Руссе-Варна-Шуменъ Rous.-Varna-Schoum.	657	22	13,331	42	—	—	12,674	20
Всичко Total	1,758,431	97	1,666,319	19	174,787	02	82,674	24

Българско Търговско Параходно Дружество по Черно-Море.

(Утвърдено съ Височайший Указъ отъ 15 Декемврий 1892 год. подъ № 257).

Българското Търговско параходно Дружество е съставено прѣвъ 1892 год. и има сѣдалището си въ гр. Варна. Цѣльта му е да свързва помежду имъ българскитѣ портове на Черно-Море и съ Цариградъ съ два или повече параходи.

По настоящемъ то притѣжава два парахода: „Борисъ“ съ виѣстимостъ 1136 тонна бруто и „България“ съ 1250 тонна

Въ послѣдне време, а именно прѣвъ Септемврий мѣсець 1897 год. то е испратило въ Англия двама делегати за купуване на други още два парахода.

Срокътъ за траеннето му е двадесетъ години, който може да се продължи съ съгласието на акционеритѣ.

Основний капиталъ на Дружеството е два милиона лева златни (2.000.000) раздѣленъ на 5000 акции по 400 лева златни едната.

Правителството дава ежегодно на Дружеството субсидия въ размѣръ на 9% отъ внесеня капиталъ, и то е длъжно да прѣнася пощата безплатно, а войскитѣ, припаситѣ и държавнитѣ служащи съ половинъ цѣна отъ опрѣдѣлената такса. Прѣвъ Февруарий мѣсець 1897 год. Народното Събрание рѣши да се отпуща на дружеството ежегодно въ добавкъ на горѣказаната субсидия по сто хиляди (100.000) лева, отъ денътъ когато това послѣдното пустне въ циркулация още два парахода.

Правителството притежава 1250 акции.

Дружеството се управлява отъ единъ Директоръ съ нужното число служащи, подпомаганъ отъ единъ Управителенъ Съвѣтъ състоящъ отъ четирма членове, избрани отъ общото събрание на акционеритѣ за време на една година, по тайно гласоподавание.

Общото годишно събрание се свиква отъ управителния съвѣтъ за 15 февруарий всѣка година.

Директоръ: Ради Ивановъ.

Société Commerciale Bulgare de navigation à vapeur dans la Mer Noire.

(Approuvée par Oukaze Princier en date du 15 Décembre 1892 sub No 257.)

La Société Commerciale Bulgare de navigation à vapeur a été fondée en 1892, et elle a son siège à Varna. Son but est de relier entre eux les ports bulgares de la Mer Noire et avec Constantinople au moyen de deux ou plusieurs bateaux à vapeur.

Actuellement la Société dispose de deux bateaux, dont l'un se nomme „Boris“ jauge 1136 tonnes brut et l'autre „Bulgaria“ de 1250 tonnes.

Dernièrement, au mois de Septembre 1897, deux délégués ont été envoyés par la Société en Angleterre pour l'achat de deux autres bateaux à vapeur.

La durée de la Société est fixée à vingt ans, mais elle peut être prolongée avec l'assentiment des actionnaires.

Le capital social est de deux millions de levs en or, (2.000.000) repartis en 5000 actions de 400 levs or chacune.

Le Gouvernement a accordé à la Société une subvention annuelle de 9% sur le capital versé, et en revanche cette dernière est obligée de transporter la poste gratuitement, et à moitié prix du tarif établi: l'armée, les munitions et les fonctionnaires de l'Etat. Au mois de Février 1897 l'Assemblée Nationale a arrêté: d'accorder un supplément à la subvention susmentionnée d'une somme de cent mille (100.000) levs par an, à dater du jour où la Société mettra en circulation 2 autres bateaux à vapeur.

Le Gouvernement est propriétaire de 1250 actions

La Société est administrée par un Directeur et le nombre d'employés nécessaires avec la coopération d'un Conseil dirigeant, composé de 4 membres élus par les actionnaires en Assemblée générale pour une année et par scrutin secret.

L'assemblée générale des actionnaires a lieu tous les ans, le 15 Février. C'est le Conseil dirigeant qui convoque les actionnaires.

Directeur: Rady Ivanow.

**ОКРЪЖНИ И ОБЩИНСКИ ДЪЛГОВЕ.
Dettes des Départements et Communes.**

Тия свѣдѣния сж извлѣчени отъ твърдѣ интересния докладъ на Г-на Т. Василевъ, главенъ секретаръ при Министерството на Вътрѣшнитѣ Работи.
Extrait de la remarquable étude de M. Th. Vassiliew, secrétaire général du Ministère de l'Intérieur.

Ето какви заеми сж разрѣшени съ Княжески указъ отъ 1-й Февруарий 1896 до 1-й Февруарий 1897 год.

1. На гр. Пазарджикъ 6,000 л. за съграждане едно здание за телеграфо-пощенска станция и 30,000 лева за съграждане училище.

2. На гр. Тръвна 20,000 лева за училищно здание.

3. На гр. Тетевенъ 20,000 лева за училищно здание.

4. На г. Нови-Пазаръ 3,500 лева за училищни дюкяни.

5. На г. Дуница 22,000 лева за училищно здание.

6. На г. Горня-Орѣховица 8,000 л. за градска аптека.

7. На г. Варна 20,000 л. за морски бани и 4,000,000 л. за водопроводи, канализация, калдържми, прѣсушавание блата, съграждане скотобойни, хотелъ и безестенъ.

8. На г. Добричъ 9,000 л. за купуване гора.

9. На г. Пещера 20,000 л. за чешми и планиране града.

10. На г. Каваклии 10,000 л. за общински домъ.

11. На г. Сливенъ 150,000 л. за минерални бани.

12. На г. Кюстендилъ 10,000 л. за разноски по овощарското изложение.

13. На г. Сезополъ 3,000 лева за исплащане общински дългъ.

14. На г. Хасково 108,483 л. за исплащане общински дългъ (просрочени вносове, погашение, лихви, глоби).

Depuis le 1er Mai 1896 jusqu'au 1er Février 1897 ont été autorisés par Ukazes Princiers les emprunts suivants:

1o. A la ville de Tatar-Bazardjik, un emprunt de 6 000 levs pour la construction d'une station de postes et télégraphes, et un autre de 30.000 levs pour la construction d'une école.

2o. A la ville de Trevna, 20.000 levs pour la construction d'une école.

3o. A la ville de Teteven, 20.000 levs pour la construction d'une école.

4o. A la ville de Novi-Bazar, 3 500 levs pour boutiques au profit des écoles.

5o. A la ville de Doubnitsa, 22.000 levs pour la construction d'une école.

6o. A la ville de Gorna-Oréhovitzza, 8.000 levs pour une pharmacie de la ville.

7o. A la ville de Varna, 20.000 levs pour bains de mer, et 4.000.000 pour canalisation, conduits d'eau, pavage de rues, dessèchement des marais, construction d'abattoirs, d'hôtel et d'un marché couvert (bezesten).

8o. A la ville de Dobritch, 9.000 levs pour l'achat d'une forêt.

9o. A la ville de Peschtéra, 20.000 levs pour fontaines et permettre la levée du plan de la ville.

10o. A la ville de Kavakly, 10.000 levs pour la construction d'un local pour la municipalité.

11o. A la ville de Slivno, 150.000 levs pour la construction de bains minérales.

12o. A la ville de Kustendil, 10.000 levs pour frais de l'exposition fruitière.

13o. A la ville de Sézopole, 3 000 levs pour payer la dette communale.

14o. A la ville de Haskowo, 108.483 levs pour payement de la dette communale (arriérés, amortissements, intérêts et amendes).

15. На г. Свищовъ 50,000 л. за исплащане общински дългъ и направяние каджарѣми.

16. На г. Дръново 40,000 лева за едно училищно здание.

17. На Севлиевския окр. съвѣтъ 150,000 л. за исплащане общински дългове

На 18 селски общини 44,938 лева, отъ които по-голямата частъ е за съграждане училища, а остатъка — за исплащане дългове, разноси по процеси, купуване пасища и др.

Всичко 35 заеми на сума 4,754,913 л. Да ли тия заеми сж заключени и разнесени вече, намъ не е вече известно. Знаемъ само, че голѣмиятъ заемъ на г. Варна отъ 4,000,000 л. още не е сключенъ.

150. A la ville de Sistow, 50.000 levs pour payement de la dette communale et pavage de la ville.

160. A la ville de Drénowo, 40.000 levs pour la construction d'une école.

170. Au Conseil départemental de Sévlievo 150.000 levs pour liquidation des dettes communales.

180. A 18 communes rurales, 44.938 levs, dont la plus grande partie pour construction d'écoles, et le reste pour payement de dettes communales, divers frais de procès, achat de pâturages et autres.

En tout 35 emprunts s'élevant à la somme de 4.754 913 levs. Nous ignorons si ces emprunts ont pu être effectués c'est pourquoi nous ne les avons pas fait figurer dans le tableau des dettes, mais à l'heure qu'il est, nous savons que le grand emprunt de 4.000.000, pour la ville de Varna, n'a pas encore été conclu.

ОБЩИНСКИ И ОКРАЖНИ ИМОТИ ВЪ БЪЛГАРИЯ.¹⁾

Biens communaux et département. de la Bulgarie.¹⁾

Таблицата показваща стойността на годишния приходъ на движимитъ и недвижими имущества принадлежащи на градскитъ и селскитъ общини както и на окръжнитъ съвѣти.

Tableau de la valeur et du revenu annuel des biens meubles et immeubles appartenant aux communes urbaines, rurales et aux départements de la Bulgarie.

Общини	Стойността на движимитъ имоти въ левове ²⁾ Valeur des biens meubles en francs	Стойността на недвижимитъ имоти въ левове ³⁾ Valeur des biens immeubles en francs	Обща стойность на движим. и недвиж. имоти въ левове Val. des biens meubl. et immeubl. en francs	Годишенъ приходъ Revenus annuels	Communes
Градски общ.	616,828	37,551,282	38,198,110	885,345	Urbaines
Селски "	828,759	110,547,590	111,376,349	925,426	Rurales
Окр. Съвѣти	441,934	4,914,017	5,355,951	77,574	Départements
Всичко	1,917,521	153,012,889	154,930,410	1,888,345	Total

¹⁾ Тия свѣдения сж извлѣчени отъ доклада на г. Т. Василиева, главенъ секретаръ въ Министерството на Внѣшнитъ Работи.

¹⁾ Extrait de l'étude de M. T. Vassiliew, secrétaire général du ministère de l'Intérieur.

²⁾ Включително: Сумнитъ въ брой лихвитъ на капиталитъ, стойността на материалитъ на градскитъ съвѣти за постиланието на улицитъ, на пожарнитъ снаряди и пр. — Стойността на жребцитъ, бикове и пр.

³⁾ Включително: стойността на нивитъ, ливадитъ лозята, пасищата, градинитъ, обработенитъ и необработени земи, повърхността на които възлиза на 1,891,781 хектара; на карьеритъ, фабричитъ, общинскитъ здания, училища и пр.

²⁾ Dans les bien meubles sont compris: le numéraire, les intérêts des capitaux, le matériel de voirie, les pompes à incendie etc.; les étalons, taureaux et autres animaux reproducteurs etc.

³⁾ Dans les biens immeubles sont compris: les champs, prairies, vignes, pâturages, jardins, terres cultes et incultes dont l'étendue est de 1 897.781 hectares; les carrières, les fabriques, les bâtiments communaux, écoles etc.

Състава на Българскій Министерски Кабинетъ на 1 Октомвр. 1897 г. е билъ слѣдующий.

Ministère Bulgare au 1 Octobre 1897.

Съ Височайши указъ отъ 26 Августъ 1897 г. слѣдующитъ измѣнения сж послѣдвали въ кабинета.

Par Ukaze Princier du 26 Août 1897, le Ministère bulgare a été modifié comme suit:

Министръ на финанситъ: г-нъ Т. Тодоровъ, по прѣди министръ на правосъдието на мѣстото на г-на Ив. Ев. Гешовъ, който си даде оставката.

Министръ на Търговията и Земледѣлието: г-нъ К. Величковъ, по прѣди Министръ на Народното Просвѣщение.

Министръ на Народното Просвѣщение: г-нъ Ив. Вазовъ,

Министръ на Правосъдието: Г-нъ Г. Струевъ.

Титулярнитъ на другитъ Министерства оставатъ сжщитъ.

Нови главни секретари: въ Министерството на Народното Просвѣщение: г-нъ Лавчиевъ, Въ Министерството на Правосъдието: г-нъ М. Ст. Шишмановъ.

Ministre des Finances: M. T. Theodorow, ministre de la Justice, en remplacement de M. Iv. Ev. Gueschow, démissionnaire.

Ministre du Commerce et de l'Agriculture: M. C. Velitchkow, précédemment Ministre de l'Instruction publique.

Ministre de l'Instruction publique: M. I. Vazow.

Ministre de la Justice: M. Gh. Sgourew.

Le surplus du ministère reste inchangé.

Secrétaires généraux nouveaux: Au Ministère de l'Instruction publique: M. Lavtchiew. Au Ministère de la Justice: Dr. M. St. Schischmanow.

Извлечение отъ Закона за ловъ.

Extrait de la Loi sur la chasse.

Чл. 2. Никой нѣма право да ходи на ловъ за полезенъ дивечъ въ забраненото отъ закона врѣме.

Чл. 3. Врѣмето за ловението и биенята на разни видове животни, които

Art. 2. Personne n'a le droit d'aller à la chasse du gibier durant la période défendue par la loi.

Art. 3. Le tableau annexé à la présente loi indique les saisons durant

сж прѣдмѣтъ на ловъ, е обозначено въ приложената къмъ настоящия законъ таблица.

Чл. 5. Забранено е да се ходи на ловъ:

а) въ нивята, отъ като сж искласили до като още не сж ожатати;

б) въ лозята, отъ порѣзванието имъ до свършванието на гроздобера;

в) въ неокосени ливади;

г) въ градини, посѣти съ зеленчукъ;

д) въ тютюницата и бостанитѣ, когато не сж обрани;

е) въ гюловетѣ отъ 1 Априлий до 1 Юний;

ж) въ лѣпниеритѣ;

з) въ искусствени ливади отъ дѣтелина, люцерна и еспарцетъ;

и) въ новопосадени лозя отъ американски прѣчки; и

к) въ лози, заразени отъ филоксера.

Чл. 6. Забранено е да се лови дивечъ съ хрътки, примки, кошове, капани (стапници), мръжи, ями, пердета, дѣпкави прѣчки, кратунки, керемиди, ластици, прашки и др. подобни.

Чл. 19. Всѣки които желае да ходи на ловъ, длъженъ е да си извади билетъ, и, въ врѣме на ловъ, да го носи съ себе си.

Чл. 20. Билетитѣ се отпечатватъ въ малки книжки, въ които се виѣства и Законътъ за лова; тѣ се издаватъ чрѣзъ общинскитѣ управления по писмено или устно заявление на желающитѣ.

Чл. 21. Билетитѣ сж лични съ обозначение отличителнитѣ черти, поданство, занятието и мѣстожителството на притежателя имъ. Тѣ биватъ годишни и шесть-мѣсечни. Стойността на годишния билетъ е двадесетъ и петъ лева, а на шесть-мѣсечния, петнадесетъ лева, които се взиматъ за въ полза на държавното съкровище.

На членоветѣ на признатитѣ отъ правителството ловджийски дружества се даватъ само годишни билети срѣщу десетъ лева.

Чуждитѣ поданници прѣди получаванието на билета даватъ декларация, завѣрѣна отъ надлѣжното дипломати-

lesquelles on peut prendre ou tuer les diverses espèces d'animaux, qui appartiennent au domaine de la chasse.

Art 5. Il est défendu de chasser:

a) dans les champs, dès qu'ils ont commencé à épier et jusqu'à ce qu'ils soient moissonnés;

b) dans les vignes, à l'époque de la taille et jusqu'à la fin de la vendange;

c) dans les prairies non fauchées;

d) dans les jardins potagers;

e) dans les champs de tabac, de pastèques et melons d'eau et autres jusqu'à la récolte des produits;

f) dans les champs de roses, depuis le 1 avril jusqu'au 1er juin;

g) dans les pépinières;

h) dans les prairies artificielles de trèfle, luzerne et autres;

i) dans les vignobles nouvellement plantés avec des plants américains, et

j) dans les vignobles infectés par le phylloxéra.

Art 6. Il est défendu de faire la chasse au gibier avec des levriers, embuches, paniers, pièges, filets, fosses, rideaux avec de la glue, des gourdes, tuiles, frondes et autres moyens pareils.

Art. 19. Chaque personne, qui désire aller à la chasse doit se munir d'un permis et le porter sur soi quand il va chasser.

Art. 20. Ces permis sont imprimés dans de petits livrets contenant le texte de la loi sur la chasse; ils sont délivrés par les institutions communales sur demande faite soit par écrit soit oralement.

Art. 21. Les billets sont personnels, avec indication du signalement, de la sujétion, du métier et du lieu de résidence de la personne à laquelle chaque permis est délivré. Leur durée est de 6 et 12 mois. Le prix d'un permis annuel est de vingt-cinq levs, et de celui de six mois quinze levs, qui sont perçus au profit du Trésor de l'état.

Aux membres des sociétés de chasse reconnues par le gouvernement les permis annuels sont délivrés contre une taxe de dix levs

Les sujets étrangers, avant l'émission du permis, donnent une déclaration légalisée par l'agence diplomatique

ческо агенство, че за нарушение на настоящия законъ, тѣ ще се сѣднатъ въ мѣстнитѣ сѣдилища и се отказватъ въ тоя случай отъ консулска защита.

Забѣлѣжка. Настоятелствата на ловджийскитѣ дружества се задължаватъ да снабдятъ своитѣ членове ловци съ билети за ловъ веднага, щомъ се приематъ за членове на дружеството.

Чл. 22. На чужденци, испратени съ научна цѣль отъ академически или други подобни заведения, позволява се, слѣдъ прѣдварителното разрѣшение на Министерството на Търговията и Земледелието да убиватъ или уловятъ не повече отъ три екземпляра отъ всѣки дивечъ, разбира се, като при това се съобразяватъ напълно съ прѣдписанията на настоящия законъ.

Чл. 23. На външни лица, които идатъ въ Княжеството на ловъ, съ спекулативна цѣль, не се позволява ловенето на дивечъ подъ никакви условия.

Чл. 27. Всѣко лице, на което се възлага отъ настоящия законъ да прѣслѣдва нарушителитѣ, когато улови нѣкой нарушителъ, конфискува лова и задържа оржието и тутакои съставлява актъ, който се приподписва най-малко отъ единъ свидѣтель.

Забѣлѣжка. Щомъ, обаче, нарушителтъ, прѣдстави лична или парична гаранция въ размѣръ на 100 лева, оржието тутакои му се освобождава.

Чл. 29. Който ходи въ забранени мѣста да бие ловъ (чл. 5) и който разваля гнездата на полезнитѣ птици, изважда яйцата или малкитѣ имъ (чл. 7), наказва се съ глоба отъ 20—50 лева.

Чл. 33. Който ходи на ловъ безъ билетъ, наказва се съ глоба отъ 30—50 лева; сжщеврѣменно му се взема стойността за годишенъ билетъ и му се издава такъвъ.

Чл. 34. Тоя, който ходи на ловъ съ чуждъ билетъ, и тоя, който си дава билета другиму да ходи на ловъ, глобяватъ съ двоенъ размѣръ отъ стойността на билета, освѣнъ това и билетътъ се унищожаватъ.

Чл. 37. Онова настоятелство отъ ловджийскитѣ дружества, което не изпълни забѣлѣжката къмъ чл. 21 отъ настоящия законъ, наказва се за всѣки отделенъ случай съ глоба отъ 10—30 л.

respective, qu'en cas d'infraction à la présente loi ils seront jugés par les tribunaux locaux et qu'ils renoncent, dans ce cas, à la protection consulaire.

Remarque. Les comités des sociétés de chasse sont obligés de munir les membres de chaque société de permis de chasse, lors de leur inscription comme membres de la société.

Art. 22. Il est permis aux étrangers, envoyés en Bulgarie par des académies ou autres institutions pareilles, pour des buts scientifiques, après permission préalable du ministère du Commerce et de l'Agriculture, de tuer ou de prendre trois unités de chaque espèce de gibier, mais ils doivent se conformer pleinement aux prescriptions de la présente loi.

Art. 23. La chasse du gibier n'est pas permise, sous aucune condition, aux étrangers qui se rendent dans la principauté dans un but spéculatif.

Art. 27. Toutes les personnes, qui en vertu de la présente loi sont chargées de poursuivre les infracteurs, doivent, en cas d'infraction, confisquer la chasse, prendre le fusil et dresser immédiatement un procès-verbal, qui doit être contresigné au moins par un témoin.

Remarque. Si l'infracteur donne une caution de 100 levs soit personnelle, soit en espèces, le fusil doit lui être rendu immédiatement.

Art. 29. Toute personne qui chasse dans des endroits défendus (art. 5) ou détruit des nids d'oiseaux, en retire les œufs ou les petits (art. 7) est passible d'une amende de 20—50 levs.

Art. 33. Une amende de 30—50 levs est infligée à quiconque va à la chasse sans permis; en outre on perçoit la taxe d'un permis annuel, qui lui est immédiatement délivré.

Art. 34. Celui qui va à la chasse porteur d'un permis appartenant à un autre, est passible ainsi que ce dernier d'une amende du double de la valeur du permis, qui, en outre, est annulé.

Art. 37. Tout comité de société de chasse qui n'aurait pas rempli la teneur de la remarque de l'art. 21 de la présente loi, sera passible, pour chaque cas spécial, d'une amende de 10—30 levs.

Чл. 38. За нарушение чл. 23 от настоящия законъ виновнитѣ се наказватъ съ глоба отъ 200—500 лева.

Разрѣшава се да се лови:

(членъ 3).

1. Елени (рогачи): отъ 1 Октомврий до 1 Януарий.
2. Диви кози и козлетата имъ: отъ 1 Юлий до 1 Януарий.
3. Мъжки сърни (сърнаци) и сърнета: отъ 1 Юлий до 1 Януарий.
4. Зайци: отъ 1 Августъ до 1 Януарий.
5. Пъдигъдъци, гургулици, гълъби (гутали и гривеци): отъ 15 Юлий до 1 Януарий.
6. Диви пѣтели (глухари), лѣщарки (рисарки, тетерки): отъ 1 Мартъ до 15 Априлий и отъ 1 Августъ до 1 Януар.
7. Полски и скални (киклици) яребици, мескелдеци (малки дропли, стрепетви): отъ 15 Августъ до 1 Януарий.
8. Фазани (пѣстри кокошки): отъ 15 Септемврий до 15 Декемврий.
9. Бекаси, бекасили, свирци, дропли (диви мисирки), попадийки и лиски: отъ 1 Августъ до 15 Мартъ.
10. Диви гъски, диви патици, кюкавци, дърдавици (жътваре), жеравъ и потапници: отъ 15 Юлий до 1 Април.
11. Соколи, суфляци, ястреби, врани, дъждовници, (пчелояди), несити (сакакошу, баба), гяволици (кара батаци) и
12. Мечки, вълци, чакали, лѣсици, диви котки, язовци (бурсуци), златки, бѣлки, черни порове, шарени порове, видри, катерици и суяци: прѣвъ всичкото врѣме на годината.

Забѣлѣжка. Всички животни и птици, означени въ точки отъ 1 до 10 включително, се биятъ (ловятъ) само прѣвъ означеното въ самитѣ точки врѣме, а прѣвъ останалото врѣме на годината строго се забранява лова имъ, понеже тогазъ тѣ се развъждатъ.

Art. 38. Une amende de 200 à 500 levs est infligée à tout infracteur de l'art. 23 de la présente loi.

Il est permis de chasser:

(Article 3).

1. Les cerfs: depuis le 1er Octobre jusqu'au 1er janvier.
2. Les chèvres sauvages et leurs chevreaux: depuis le 1er juillet jusqu'au 1er janvier.
3. Les chevreuils et chevillards: depuis le 1er juillet jusqu'au 1er janv.
4. Les lièvres: depuis le 1er août jusqu'au 1er janvier.
5. Les cailles, tourterelles, pigeons (ramiers, bisets et palombes): depuis le 15 juillet jusqu'au 1er janvier.
6. Les coqs de bruyère (les gélinottes): depuis le 1er mars jusqu'au 15 avril, et du 1er août au 1er janv.
7. Les perdrix de champs et de rochers, outardes (petites outardes, canepetières): du 15 août au 1er janv.
8. Les faisans: depuis le 15 septembre jusqu'au 15 décembre.
9. Les bécasses, les bécassines, les courlis cendrés, les barges communes, les belottes, les foulques macroules: depuis le 1er août jusqu'au 15 mars.
10. Les oies et canardes sauvages les chevaliers, les rois de cailles, les grues, les plongeurs: du 15 juillet au 1er avril.
11. Les faucons, les milans royaux les autours, les corneilles, les guépriers, les charponnerets, les cormorans, les pélicans, et
12. Les ours, les loups, les chacals, les renards, les chats sauvages, les blaireaux, les martes, les fouines, les putois communs, les putois tigrés, les loutres, les écureuils et les spermophiles sousliks: durant toute l'année.

Remarque. Tous les animaux et oiseaux indiqués aux points 1 — 10 inclusivement sont pris ou tués durant la période qui est fixée par chaque point; durant le reste de l'année la chasse de ces animaux ou oiseaux est rigoureusement défendue, cette période étant celle de leur accouplement.

МОНЕТИ, ТЕГЛИЛКИ И МЪРКИ.

Monnaies, poids et mesures.

Веднага слѣдъ политическото си устройство, България е приела метрическата система, както Румъния и Сърбия и отъ 1885 год. тѣзи система е задължителна както въ Сѣверна тѣй сѣщо и въ Южна България.

За монетна единица, която е равна съ франка, служи левъ, който се подраздѣля на стотинки. Български срѣбърни монети има отъ 5, 2, 1 левъ, и отъ 50 стотинки; дребнитѣ нари сѣ бакжрени или никелови. Български златни монети има отъ 20 и 10 лева.

Единицитѣ на мѣрките и теглилитѣ сѣ сѣщитѣ както и френскитѣ и носятъ сѣщитѣ названия.

Ако и да се е приела официално метрическата система, турскитѣ впрочемъ стари мѣрки и теглилки често се употребляватъ; въ това не трѣбва да ни очудва, защото и въ Франция сѣщото става и то слѣдъ единъ периодъ отъ около 100 години.

Не ще е безинтересно, впрочемъ, ако прибавимъ по долу една таблица за тѣзи мѣрки и теглилки, тѣй като често се срѣщатъ по разнитѣ съчинения а особено по земледѣлческитѣ статистики.

а) **Монети:** Турска лира (тур. юзлѣкъ) 100 гроша = 22 лева 70 ст. 1 грошъ (тур. гурушъ) 40 пари = 0 л. 22 ст. една пара = 0 л. 0055 ст.

б) **Мѣрки за дължина:** 1 аршинъ има 8 руна = 0 м. 68 сант., единъ рупъ има 2 грѣха = 0 м. 085 сант. 1 грѣхъ има 2 крата = 0 м. 0425 с. 1 кратъ = 0 м. 0212 с.

в) **Мѣрки за повърхностъ:** 1 увратъ (по тур. дюномъ или дюлюмъ = 900 м.²)

г) **Мѣрки за емѣстимостъ:** 1-о за сухи прѣдмети: 1 кило има 5 крини = 100 литри¹⁾, 1 крина има 20 кутела = 20 литри, 1 кутель = 1 лит. 2-о За течни прѣдмети: 1 ведърникъ има 10 ведра, = 128 литри, 1 ведро = 12 л. 8.

Dès son origine politique la Bulgarie adopta le système métrique déjà en usage en Roumanie et en Serbie; depuis 1885 il est devenu légal aussi bien dans la Bulgarie du Sud que dans la Bulgarie du Nord.

L'unité monétaire, égale au franc, est le lew, ayant pour sous-multiple le centime. La Bulgarie possède des pièces d'argent de 5, 2 et 1 franc, et de 50 centimes; la petite monnaie est en bronze et en nickel, et des pièces d'or de vingt, de dix et de cent francs.

Les unités, multiples et sous-multiples des différents poids et mesures portent, en bulgare, les mêmes dénominations qu'en français.

Malgré l'adoption officielle du système métrique, les anciennes mesures turques sont encore d'un usage fréquent, ce qui ne peut étonner, puisque nous voyons encore en France même fait se produire à près un siècle.

Il n'est donc pas sans intérêt de donner ici un tableau de ces mesures d'autant plus qu'on les trouve parfois employées fréquemment même dans les livres.

а) **Monnaies.** Livre turque (turc, yuzlik; bulg. lira tourska) à 100 piastres = frs. 22·70. Piastre (turc, gorousch; bulg. grosch) à 40 paras = frs. 0·22. Para = frs. 0·0055.

Mesures de longueur. Archange à 8 rousps = mètres 0·68. Roup à 2 grekha = mètre 0·085. Grèkh à 2 krata = mètre 0·0425. Krat = mètre 0·0212.

с) **Mesures de superficie.** Ouvrat (bulg.), Deunun ou Dulum (turc) = 900 m².

д) **Mesures de capacité.** 1° pour les solides: 100 kilo contient 5 krini = 100 lit. (1). Un Krina vaut 20 koutela = 20 lit. Koutel = 1 lit. — 2°. Pour les liquides: le Vedurnik vaut 10 vedra = 128 lit. le Vedro (sean) = lit. 12·8.

д) *Теглилки за тежести*: 1 турски кантаръ има 44 оки = 56 килогр. 408 гр. 1 ока (2) има 400 драма = 1 к. 282 гр. 1 драмъ = 0 к 003 г. 2.

1) Сметнати сж 5 крини за 100 литри на основание на едно исчисление върху старитѣ и новитѣ мѣрки. Въ старото кило, споредъ мѣстноститѣ, се вмѣстваха 37 до 128 литри.

2) Оката се употрѣблява още и като мѣрка за вмѣстимостъ и = 1 литра 282.

е) *Poids. Quintal turc (quantar) à 44 oques = kilog. 56.408. Oque (2) (turc et bulg. oka) à 400 drachmes = kilog. 1.282. Drahme (turc, dirhem; bulg. dram) = kilog. 0.0032.*

1) Cette valeur est un compromis entre les anciennes et les nouvelles mesures; l'ancien kilo représentait, suivant les localités de 37 à 128 litres.

2) L'oque est aussi employé comme mesure de capacité et représente alors 1 litre 282.

Български Ордени.

ORDRES BULGARES.

Военний Орденъ, основанъ на 1-й Януари 1880 год. отъ Князь Александръ, въ паметъ на избиранieto му на Българский Прѣстолъ на 17-й Априли 1879. Тоя день е опрѣдѣленъ за празника на Ордепа. Военний Орденъ се състои отъ четири класса.

Княжеский Орденъ Свет. Александръ, основанъ съ Указъ отъ 25 Декември 1881 год., регламентирая за пръвъ пътъ на 24 мартъ 1881 год. и за втори пътъ на 2-й Августъ 1888 год. По настоящемъ тоя Орденъ се състои отъ шестъ степени и е раздѣленъ на двѣ категории:

Орденъ Св. Александръ безъ мечове

съ
Къмъ Ордена Св. Александръ е присъединенъ и медалтъ „За Заслуга“, който е отъ три вида: 1о. сребъренъ; 2о. златенъ; 3о. златенъ съ емайль.

Народн. Орденъ за граждански Заслуги, основанъ на 2-й Августъ 1891 год. и се подраздѣля на шестъ класса.

Медалъ за Науки и Искусства, основанъ на 24 Мартъ 1883 г. и е отъ два вида: сребъренъ и златенъ.

Има още: 1о. Единъ медалъ въ споменъ на Сърбско-Българската война, които е отъ два вида: сребъренъ и бронзовъ.

2о. Вспомянителенъ Кръстъ за възшествието на Прѣстола на Н. Ц. В. Княза Фердинанда. Тоя Кръстъ е: сребъренъ, златенъ, и златенъ съ емайль.

L'Ordre Militaire. Il fut créé, le 1 janvier 1880, par le Prince Alexandre, en mémoire de Son élection au trône de Bulgarie qui eut lieu le 17 avril 1879. C'est ce jour-là qu'est célébrée la fête de cet Ordre.

L'Ordre Princier de Saint-Alexandre. Il fut créé par l'Ukase du 25 Décembre 1881, réglementé une première fois le 24 Mars 1883 et une seconde fois le 2 Août 1888.

Il comprend aujourd'hui 6 classes et se subdivise en deux catégories:

L'Ordre de „St. Alexandre“ sans glaives,

avec
A l'Ordre „St. Alexandre“ est jointe la Médaille „За Заслуга“, qui comporte 3 classes: 1о. en argent; 2о. en or; 3о. en or émaillé.

L'Ordre National pour Services civils. Il a été fondé le 2 Août 1891. Il se subdivise en six classes.

La Médaille pour Science et Art. Elle a été instituée le 24 Mars 1883. Cette Médaille est en or ou en argent

Il existe en outre: 1о. Une Médaille commémorative de la guerre Serbo-Bulgare, qui est en argent ou bronze.

2о. La Croix commémorative de l'avènement au trône de S. A. R. le Prince Ferdinand. Cette croix est en argent, or ou or émaillé.

Азбучна Таблица

на

материялитѣ, що се съдържатъ въ мѣждународния алманахъ

за България.

Table alphabétique

des

matières contenues dans l'Annuaire International

de la Bulgarie.

А		стр.
Агентства , дипломатически и търговски на Княжеството въ странство		775
Агенти , дипломатически, генерални-консули, консули, вице-консули и консулски агентства на иностранныѣ държави		785
Администрация . Общо устройство		650
Армия българска		700
Военний законъ		700
Военний наборъ		704
Слѣдствие па набора		707
Централно управление		708
Обща вѣдомость за 1897 год.		708
Положение на дѣйствующата армия прѣзъ 1897 г.		709
Распрѣдѣление на войскитѣ по Бѣлг. територия		709
Ефективъ на военнитѣ сили прѣзъ 1897 год.		712
Б		
Банка , българска народна		521
Балансъ на Българската Народна Банка		530
Извлѣчение изъ отчетитѣ на Бѣлг. Нар. Банка		528
Вижъ Прибавление		1039
— Императорска Оттоманска		532
Вижъ Прибавка		1039
Библиография . Книги на иностранны езици, въ които се третира за Княжество България и които се намиратъ въ Народ. библиотека въ София		755
Бюджетъ . Таблица за бюджета отъ 1879 до днесъ		362
— за 1897 година		363
Приходи на Княжеството (1897)		364
Расходи		372
— за приходитѣ и расходитѣ по експлоатацията на държавнитѣ желѣзници (1897)		384

	стр.
Бюджетъ за приходитѣ и расходитѣ на Държавната мина »Перникъ« прѣзъ 1897 год.	386
Балансъ за прихода-расходнитѣ бюджети на сжщитѣ	388
Г	
География физическа на България	69
Климатъ	110
Орографая	85
Хидрография	85
Гербовъ сборъ . Таблица за размѣритѣ на основния гербовъ сборъ	520
Горитѣ въ България	277
Д	
Договори , Берлинский	25
Св. Стефанский	9
Търговски, сключенъ между България и Австрия	728
Търговски между България и Франция (извлѣчение)	746
Домъ , Царствующи на Н. Ц. В. Българския Князь, Н. Ц. В. Княгинята и Н. Ц. В. Прѣстолонаслѣдника	768
Дружества въ България по години и категории	353
Вижъ Прибавка	1033
— Параходно Българско (виждъ Прибавление)	1040
— Капитали на Дружествата	354
— Движение на капиталитѣ и операциитѣ на поважнитѣ въ България стопански дружества	356
— По окржзи и категории	360
Дългове държавни до 1 Ноемврий 1896 г.	390
Вижъ Прибавка	1038
— Русски окупационенъ дългъ	414
— Источно-Румелийски дългъ	412
— На окржжията, градоветѣ и селата въ България (таблици)	662
Вижъ Прибавка	1041
Е	
Екзархия българска	717
Образъ на високия царски ферманъ	714

Ж

	стр.
Желѣзници Источни	639
— Български държавни (статистич. свѣдѣния)	578
Строящи се линии	588
Проектирани линии	588
Дължина на линиитѣ	578
Подвиженъ материалъ	581
Цѣна на линиитѣ	580
Приходи и расходи	584
Финансово състояние на 31 Декемврий 1895 год.	586
Финансово състояние на 31 Декемврий 1895 год.	1039

З

Земледѣлчески каси, Исторически Прѣгледъ	341
Законъ за акцизитѣ	493
— За измѣнение и допълнение къмъ закона за акцизитѣ	496
— За гербовия сборъ	502
(Таблица за Актовия гербовъ сборъ)	520
— За застрахуване отъ градобитнина	231
— За исплащане дълга на бивша Источна Румелия	412
— Потвърдяющъ държавния заемъ отъ 30.000.000 л. съ Лендербанкъ и Банкъ-Ферайнъ	397
(Таблица за погаш. и лихви на държавния заемъ отъ 1888)	
— За ипотечния заемъ отъ 1892 год.	404
(Таблица за погашението му)	410
— За данъка върху занятията	164
Правилникъ за прилож. на сжщия	194
— За откупуване на Руссе-Варнен. желѣзница. (Таблица за погашение на сжщия)	395
— За земледѣлческитѣ каси	345
— За насърчение мѣстната индустрия	152
Вижъ Прибавка	1031
Правилникъ къмъ сжщия	155
— За повдигане на копринената индустрия (правилникъ къмъ закона)	224
— За ипотекитѣ	696
— За експлоатирането на карьеритѣ	248
Правилникъ за приложение на сжщия	250
— За Ловъ	1043
— За търговскитѣ и индустриалнитѣ марки	216
Правилникъ къмъ сжщия	221

	стр.
— За топлитѣ и студенитѣ минерални извори	312
— За минитѣ	236
Правилникъ за лабораторията при отдѣленieto на минитѣ	315
Правилникъ за правата и длѣжноститѣ на районнитѣ инженери по минитѣ	318
— За митницитѣ	418
— За монетитѣ	416
— За данъка »Октроа«	498
— За прѣнасяние стока и багажи по желѣзнопѣтнитѣ линии	628
— За безплатно и съ намалена цѣна пжтувание и прѣнасяние по Държавнитѣ желѣзници	613
— За риболовството	226
— За публичнитѣ търгове	563
— За мѣркитѣ противъ филоксерната зараза	266

И

Извори минерални	301
Имоти общински и окръжни	1042
Исторически очѣркъ	759
Прѣгледъ на съврѣменнитѣ събития	765

К

Князь български	7
Конезаводитѣ въ България (история и настояще положение)	321
Конституция на Българското Княжество	6 и 48
Концесии дадени до 1 Декемврий 1896 год.	160
Вижъ Прибавка	1032
Кораби . Движението имъ прѣзъ 1895 год.	150
Вижъ Прибавка	1031

М

Мини . Организация по службата имъ	281
Свѣтъ по минитѣ (правилникъ)	320

	стр.
Министерства.	
Списъкъ на всички президентъ-министри отъ освобождението до сега	773
— На Войната. Списъкъ на министритѣ отъ начало до днесъ	782
Списъкъ на чиновницитѣ	783
— На Външнитѣ Дѣла и Исповѣданията.	
Списъкъ на всички министри отначало	774
Списъкъ на чиновницитѣ	774
— На Вжтрѣшнитѣ Дѣла.	
Списъкъ на всички министри.	776
Списъкъ на чиновницитѣ	776
— На Общитѣ Сгради.	
Министри	778
Чиновници.	779
— На Правосъдието.	
Министри	780
Вижъ Прибавка.	1043
Чиновници.	780
Списъкъ на сѣдебнитѣ учрѣждения	645
— На Просвѣщението.	
Министри	781
Вижъ Прибавка.	1043
Чиновници.	782
— На Търговията и Земледѣлието.	
Министри	779
Вижъ Прибавка	1043
Чиновници.	780
— На Финанситѣ.	
Министри	777
Вижъ Прибавка.	1043
Чиновници.	777
Митници. Вѣдомость за общитѣ приходи отъ митницитѣ и акциза	149
Вижъ Прибавка	1031
Монети. Таблица за разнитѣ видове бѣлг. монети насѣчени отъ 1880 до края на 1895 год.	414
Вижъ Прибавка.	1047
Мѣрки и теглилки	1047

И

Население на България	6
--	----------

	стр.
О	
Общини, тѣхното устройство	654
Окръжи. Статистически, земеделчески, промишленни и търговски свѣдѣния за окръжитѣ както и имената и адреситѣ на по-главницитѣ чиновници, промишленници и търговци по околии	795
Бургасъ.	795
Варна	803
Видинъ	813
Вратца	821
Кюстендилъ	828
Ловечъ	843
Ломъ	835
Пловдивъ	849
Плѣвенъ	863
Разградъ	870
Русчукъ.	876
Свищовъ	889
Севлиево	898
Силистра	908
Сливенъ.	913
София	983
Стара-Загора.	924
Татаръ-Пазарджикъ	939
Трънъ	949
Търново	956
Хасково	966
Шуменъ	974
Организация сѣдебна	641
Ордени, бѣлгарски държавни.	1048

II

Панаири ежегодни въ Княжеството	792
Празници официални бѣлгарски	792
— Официалнитѣ на иностранныитѣ владѣтели	791
Прѣдставителитѣ за IX обикновенно Нар. Събрание 1896 год. (списъкъ)	769
Повърхнина на България	6
Поци, Телеграфи и Телефони	536

С

Санитарна дирекция гражданска	656
Статистическо бюро. Исторически бѣлѣжки.	335
Счетоводство държавно	389

Т

	стр.
Тарифа за пжтници	589
Правилникъ къмъ сжщата	613
— За стокитѣ	596
Правилникъ къмъ сжщата	628
Телеграфна служба	556
Телефонна служба	560
Търговия външна	114
Вносъ и износъ 1891—1895	114
Вижъ Прибавка	1030

У

Училища	750
— Висше училище	750
— Срѣдни учебни заведения 1895 1896	750
— Специални училища	752
Педагогически	752
Земледѣлчески	261
Занаятчийски	262
Кожарско въ Габрово	265
Търговско въ Свищовъ	264
— Първоначални училища	752
Число по въроисповѣдание и по сумитѣ, израсходвани за повдигане на тия училища	753
Число на прѣподавателитѣ по въроисповѣдание, както и на ученицитѣ	754

Ф

Финансии	361
--------------------	-----

Ц

Църква Българска Народна Православна	717
— Числото на бълг. църкви и манастири и на живущитѣ въ тѣхъ монаси и монахини, сжщо и числото на служащитѣ свещенници прѣзъ 1897 г.	725
— Числото на инородн. и инославни църкви, манастири, джамии, синагоги и на служащитѣ при тѣхъ духовни лица	726

А

	pages.
Administration. Organisation départementale	650
Organisation municipale	654
Police	653
Agences diplomatiques, consulats et vice-consulats de l'étranger en Bulgarie	785
Agences diplomatiques et commerciales de la Principauté à l'étranger.	775
Amortissement (tableau) de l'emprunt de 1888	395
— Tableau pour l'emprunt de 1889.	402
— Tableau pour l'emprunt de 1892.	410
Armée bulgare	700
Opération du recrutement	704
Résultats » »	707
Administration centrale	708
Tableau des forces de 1e et 2e ligne	708
Etat de l'armée permanente en 1897	709
Repartition des troupes sur le territoire bulgare	909
Effectifs des différentes unités en 1897.	712

В

Banque Impériale Ottomane	532
voir appendice	1039
Banque Nationale Bulgare (Organisation de la).	521
Bilan de 1885 à 1895.	528
Bilan au 31 Décembre 1896	530
voir appendice	1039
Bibliographie. Livres étrangers traitant de la Bulgarie à la Bibliothèque Nationale de Sophia.	755
Biens communaux et départementaux de la Bulgarie.	1042

	pages.
Budgets (les) de la Bulgarie de 1879—97	362
Budget de 1897. Dépenses et recettes.	363
Revenus de la Principauté	364
Dépenses de la Principauté	372

C

Caisses Agricoles (Aperçu historique sur les)	341
Mouvement des capitaux des Caisses Agr. de 1881-95.	350
Bilan des Caisses Agricoles au 30 novembre 1896.	352
Emprunt des Caisses Agricoles (appendice)	1034
Caisses d'épargnes postales.	553
Carrières de la Bulgarie.	300
Chemins de fer de la Principauté	578
Lignes en construction	588
Lignes en projet	588
Longueur des lignes	578
Matériel roulant	581
Prix des lignes	580
Recettes et dépenses	584
Situation financière des chemins de fer au 31 décembre 1895	586
Situation financière des chemins de fer au 31 décembre 1896 (appendice).	1039
Tarif des voyageurs	589
Tarif des marchandises	596
Tarif de transit	603
Tarifs exceptionnels	603
Trafic	583
Chemins de fer orientaux	639
Commerce extérieur de la Bulgarie.	114
Importations et exportations de 1891—95	114
Importations et exportations en 1896 (appendice).	1030
Importations et exportations de 1891—95 par Etats.	114
Import. et export. de 1896 par Etats (appendice).	1030
Importations et exportations de 1891-95 par Douanes.	116
Importations et exportations de 1891—95 par catégories des marchandises	118
Importations et exportations en 1895 de la Bulgarie avec l'Allemagne.	126
l'Angleterre	123
l'Autriche-Hongrie	122
la Belgique	124
les Etats-Unis	132
la France	135

	pages.
la Grèce	127
la Hollande	136
l'Italie	128
la Roumanie	129
Importations et exportations en 1895 de la Bulgarie avec la Russie	131
la Serbie	132
la Suède et Norvège	138
la Suisse	137
la Turquie	134
les autres Etats	139
Importations et exportations en 1895 des villes de Philippopoli	141
Roustchouk	144
Sophia	140
Varna	143
Importations et exportations en 1896 des mêmes villes (appendice)	1031
Articles importés en Bulgarie au-dessus de 500,000 frs.	146
Art. exportés de la Bulgarie au-dessus de 100,000 frs.	148
Comptabilité publique	389
Concessions accordées jusqu'au 1 décembre 1896	160
— accordées jusqu'au 1 octobre 1897 (appendice).	1032
Concours de l'espèce chevaline en 1896	331
Constitution politique de la Bulgarie	6 et 48
Convention de commerce de la Bulgarie avec l'Autriche.	728
— de commerce de la Bulgarie avec la France.	746

D

Départements de la Bulgarie	795
Chaque département contient:	

Des renseignements statistiques sur la population par arrondissements et chefs-lieux, sur la population par religion; sur le nombre de maisons, voitures, bétail de chaque arrondissement; sur les surfaces kilométriques et cultivées de chaque arrondissement; sur les budgets des départements et des chefs-lieux d'arrondissement; sur l'instruction publique de chaque arrondissement. Une description de la production agricole (évaluation de la récolte moyenne, variétés de culture, viticulture, sériciculture, tabac, forêts etc.).

Une description de l'état industriel et commercial de chaque arrondissement.

Les adresses des principaux fonctionnaires; des avocats, médecins etc.; des industriels et commerçants par arrondissement. —

	pages.
Département de Bourgas	795
Choumla	974
Haskovo	966
Kustendil	828
Lom	835
Lovetch	843
Philippopoli	849
Plevna	863
Razgrad	870
Roustchouk	876
Sevliévo	898
Silistrie	908
Slivno	913
Sophia	983
Adresses de Sophia	999
Stara-Zagora	924
Svischtow	889
Tatar-Bazardjik	939
Tirnovno	956
Trin	949
Varna	803
Viddin	813
Vratza	821
Députés bulgares (Liste des) par arrondissement	769
Dette de l'occupation russe	415
Dettes (Situation des) de la Principauté au 1 octobre 1896	390
— (Situation des) de la Princip. au 1 septem. 1897 append.	1038
— des départements	662
— des villages	665
— des villes	663
Tableau des dettes des départem. villes et villages	666
— des départements, villes et villages (origine des) et amortissements effectués au 1 mai 1896	667
— Voir appendice	1041
Douanes et accises (tableau des recettes des) de 1891—95.	149
— (Tableau des recettes) en 1896 (appendice)	1031

E

Ecole Commerciale de Sistow	264
— de Tannerie de Gabrowo	265
Ecoles d'Agriculture	261
— professionnelles de l'Etat	262

	pages.
Eglise Nation. Orthodoxe Bulgare (élection, juridiction etc.).	717
Tableau des églises et monastères bulgares	725
Tableau des églises et monastères non bulgares et des mosquées et synagogues	726
Exarchat Bulgare (Firman constitutif de l').	714

F

Fêtes officielles bulgares	792
— officielles des Souverains étrangers	791
Firman constitutif de l'Exarchat Bulgare	714
Foires annuelles de la Bulgarie	792
Forêts de la Bulgarie	277

G

Géographie physique de la Bulgarie	69
Climat	110
Hydrographie	85
Orographie	69

H

Haras (les) en Bulgarie	321
Noms des propriétaires des haras	333
Histoires (Notice historique sur la Bulgarie).	759
Résumé chronologique des événements contemporains de la Bulgarie	765

I

Instruction publique en Bulgarie	750
Nombre des écoles primaires par religion	753
Nombre des instituteurs et élèves par religion	754

J

Justice (organisation judiciaire de la Bulgarie).	641
Tableau des institutions judiciaires	645

L

Loi sur les Accises	493
Modification à la Loi sur les Accises	496
— sur les Adjudications publiques	563

	pages.
Loi sur les Caisses Agricoles	345
— sur l'exploitation des Carrières	248
Règlement sur l'application de cette loi	250
— sur la Chasse (appendice)	1043
— sur les Douanes	418
— sur les Eaux minérales chaudes et froides	312
— relative à l'Emprunt hypothécaire de francs 30,000,000 dit emprunt de 1889	397
— relative à l'Emprunt hypothécaire de francs 142,780,000, dit emprunt de 1892	404
— sur l'Encouragement de l'industrie locale	152
Règlement pour la mise en application de cette loi	155
Modification apportée à cette loi (appendice)	1031
— sur l'assurance contre la Grêle	231
— sur les Marques de fabrique	216
Règlement pour l'application de cette loi	221
— sur les Mines	236
Règlement pour les ingénieurs de rayon des mines	318
Règlement du Conseil des Mines	320
Règlement sur le laboratoire de la section des mines	315
— sur les Monnaies de la Principauté	416
Tableau des Monnaies	414
— sur l'Octroi	498
— sur l'impôt des Patentes	164
Tableau des classes de l'impôt des Patentes	176
Règlement sur l'application de cette loi	194
— sur la Pêche	226
— sur le Phylloxéra	266
— sur les Privilèges et Hypothèques	696
— sur l'achat de la ligne ferrée Roustchouk — Varna	392
— sur la Sériciculture (règl. sur l'application de la)	224
— sur le Timbre	502
Tableau pour la perception du droit du Timbre	520

M

Maison de S. A. R. le Prince	769
— de S. A. R. la Princesse	769
— de S. A. R. le Prince-Héritier	769
Mines (aperçu général des richesses minières de la Bulgarie)	283
Organisation du service des mines	281

	pages.
Ministères de la Bulgarie	773
Ministres des Affaires Etrangères depuis 1879—1897	774
Fonctionnaires actuels de ce ministère	774
— du Commerce et de l'Agriculture de 1879—1897	779
Fonctionnaires actuels de ce ministère	780
Voir appendice	1043
— des Finances depuis 1879—1897	777
Fonctionnaires actuels de ce ministère	777
Voir appendice	1043
— de la Guerre depuis 1879—1897	782
Fonctionnaires actuels de ce ministère	783
— de l'Instruction Publique depuis 1879—1897	781
Fonctionnaires actuels de ce ministère	782
Voir appendice	1043
— de l'Intérieur depuis 1879—1897	776
Fonctionnaires actuels de ce ministère	776
— de la Justice depuis 1879—1897	780
Fonctionnaires actuels de ce ministère	780
Voir appendice	1043
Ministres-Présidents depuis 1879—1897	773
Ministres des Travaux publics depuis 1879—1897	778
Fonctionnaires actuels de ce ministère	779
Monnaies d'or, d'argent, de nikel et de bronze de la Bulgarie.	414
Voir appendice	1047
Municipalité (organisation municipale)	654

N

Navigation (mouvement de la) pour 1895	150
» » » » pour 1896 (appendice)	1031
Navigation (société commerciale de) bulgare appendice	1040

O

Ordres Bulgares — appendice	1048
--	------

P

Poids et mesures	1047
Police (organisation de la)	653
Population de la Bulgarie	6

Postes, télégraphes et téléphones	pages. 536
Prince de Bulgarie	7

R

Redevance de la Roumélie Orientale	412
Tableau des arriérés de la Redevance	413

S

Service Sanitaire civil (Direction du)	656
Sociétés en Bulgarie	353
Capitaux des dites Sociétés	354
Mouvement des capitaux des sociétés d'épargnes	356
Tableau des sociétés par départements et catégories	360
Voir appendice	1033
Sources minérales de la Bulgarie	301
Statistique (Bureau de) de la Principauté	335
Superficie de la Bulgarie	6

T

Tarif des marchandises	596
— de transit	603
— exceptionnels	603
Règlement pour le transp. des marchand. et bagages	628
Tarif des voyageurs	589
Tableau des cartes d'abonnement	594
Règlém. pour le transport à prix réduit des voyageurs	613
Télégraphes en Bulgarie	556
Téléphone en Bulgarie	560
Traité de Berlin	25
Traité de San-Stéfano	9

ОБЯВЛЕНИЯ

НА

МЕЖДУНАРОДНИЯ

АЛМАНАХЪ.

ANNONCES

DE

ANNUAIRE INTERNATIONALE.

„БЪЛГАРИЯ“

I-во Българско Застрахователно Дружество ВЪ ГР. РУССЕ.

Основано на 23 Августъ 1891 год., и привилегировано отъ Българското Княжеско Правителство, съ Высочайши Указъ отъ 15 Декември 1891 г. на основание постановлението на VI-то Обикновено Народно Събрание отъ 7-й Декември 1891 год.

Основенъ капиталъ 1,500,000 лева златни
(внесенъ напълно).

Дружеството „България“, сѣдалището на което е въ г. Руссе и има агенти въ Всичкитѣ Окръжни и Околийски градове въ Княжеството, върши сѣдующитѣ операции:

- 1-о. Застрахова срѣщу загуби и поврѣди отъ пожаръ, грѣмотѣвица, експлозии отъ газъ, пара и др. всякакви движими и недвижими имоти по най износни цѣни и условия;
- 2-о. Приема на свой рискъ застрахованието на човѣшкий животъ по всичкитѣ общеприети комбинации;
- 3-о. Приема прѣзастрахование отъ други мѣстни и странни дружества, и
- 4-о. Застрахова всякакъвъ видъ транспорти по вода.

Дружеството „България“ е исплатило отъ основанието си до сега за обѣзщетение отъ пожаръ 500,000 лева.

Главенъ Директоръ
Г. Теодоровъ.

„BOLGARIA“

I-ère SOCIÉTÉ BULGARE D'ASSURANCES à ROUSTSCHOUK.

Société fondée le 23 Août 1891, et privilégiée par le Gouvernement Bulgare, approuvée par Ukaze Princier le 15 Décembre 1891, à la suite de l'arrêté de la VI Assemblée Nationale ordinaire en date du 7 Décembre 1891.

Capital versé 1,500,000 Levs en or.

La Société „Bulgaria“, dont le siège est à Roustchouk, a des agents dans tous les chefs-lieux d'arrondissements et de départements, et fait les opérations suivantes:

- 1-о. Assurances de tous biens meubles et immeubles contre toutes pertes ou dégâts occasionnés par incendie, grêle, explosion de gaz, vapeur et autres, aux conditions et prix les plus avantageux;
- 2-о. Assurances sur la vie, à ses risques, d'après les combinaisons généralement adoptées;
- 3-о. Réassurances d'autres Sociétés du pays et étrangères, et
- 4-о. Assurances de tous transports par voie d'eau.

La Société „Bulgaria“ depuis sa création jusqu'à présent a payé 500,000 levs d'indemnités pour pertes occasionnées par des incendies.

Le Directeur Général:
G. THÉODOROW.

Височайше утвърдено

Русско Параходно и Търговско Дружество.

Съдържа рейси по всичките портове на Черното и Азовското море, по рѣките Днѣпръ, Днѣстръ и Бугъ, отъ Одесса до С. Петербургъ, отъ Севастополъ до Цариградъ и отъ Одесса до Цариградъ, Пирей, Смирна, Яффа, Александрия и назадъ.

Въ България има агентства: въ София (Т. А. Духовецкый), Бургасъ (К. А. Прасино) и Варна (И. Я. Ястребовъ). Получава и испраща стоки и пассажири по всичките горьозачени направления.

Сократено расписание.

Отъ Одесса въ Кривски, Черно-морски и Азовски портове отпътуватъ параходи всѣки день.

Отъ Севастополъ въ Цариградъ всѣка недѣля въ 9 часа сутриньта.

Отъ Одесса въ Цариградъ, Пирей, Александрия, всѣка недѣля (10¹/₂ часа сутриньта) и всѣки вторникъ (4 ч. денемъ).

Отъ Цариградъ въ Одесса всѣка недѣля (2 ч. денемъ) и всѣки четвъртъкъ (10¹/₂ ч. сутреньта).

Отъ Одесса въ С. Петербургъ: два пѣти въ мѣсяцъ прѣвъ лѣтото.

Линия Черноморска-Българска.

Единъ пътъ за двѣ седмици.

ТРЪГВАТЪ:

Отъ Одесса въ четвъртъкъ въ 10¹/₂ ч. сут.
Отъ Варна въ сѣбота въ 8 ч. сутриньта.
Отъ Бургасъ въ сѣбота слѣдъ свършека на операциитѣ.

СТИГАТЪ:

Въ Варна въ петъкъ слѣдъ владѣтѣ.
Въ Бургасъ въ сѣбота на 4 ч. денемъ.
Въ Цариградъ въ недѣля сутриньта.

ВЪРЩАННЕ.

ТРЪГВАТЪ:

Отъ Цариградъ въ вторникъ въ 2 ч. ден.
Отъ Бургасъ въ срѣда слѣдъ свършека на операциитѣ, не по-рано отъ 8 ч. сутр.
Отъ Варна въ срѣда слѣдъ свършека на операц. не по-рано отъ 7 ч. вечерьта.

СТИГАТЪ:

Въ Бургасъ въ срѣда сутриньта.
Въ Варна въ срѣда слѣдъ владѣтѣ.
Въ Одесса въ четвъртъкъ на разсѣиванце.

Compagnie Russe de Navigation à Vapeur et de Commerce,

approuvée par S. M. l'Empereur de toutes les Russies.

Voyages réguliers entre tous les ports de la Mer Noire et de la Mer d'Azow; dans les fleuves de Dnieper, Dniester et Boug; entre Odessa—St.-Petersbourg; Sébastopol—Constantinople; et Odessa—Constantinople—Pyrée—Smyrne—Jaffa—Alexandrie et vice-versa.

Agents en Bulgarie: à Sofia, Mr. T. A. Douchowetzky, — à Bourgas, Mr. C. A. Prassinov; — à Varna, Mr. I. Ya. Yastrebow. Ces agences reçoivent des marchandises et passagers pour toutes les destinations sus-indiquées.

Itinéraire.

Départs d'Odessa, tous les jours pour les ports de la Crimée, de la Mer Noire, et de celle d'Azow.

Départs de Sebastopol, pour Constantinople, tous les dimanches, à 9 heures du matin.

Départs d'Odessa pour Constantinople, Pyrée et Alexandrie, tous les dimanches, à 10¹/₂ heures du matin, et tous les mardis, à 4 heures après midi.

Départs de Constantinople pour Odessa, tous les dimanches à 2 heures après-midi, et tous les jeudis à 10¹/₂ heures du matin.

Départs d'Odessa pour St.-Petersbourg, deux fois par mois l'été

Ligne de la Mer Noire avec escale dans les ports Bulgares

Un voyage toutes les deux semaines.

DÉPARTS:

D'Odessa, le Jeudi à 10¹/₂ h. du matin.
De Varna, le Samedi à 8 h. du matin.
„ Bourgas, le Samedi après la fin des opérations.

ARRIVÉES:

à Varna, le Vendredi après-midi.
„ Bourgas, le Samedi à 4 heures après-midi.
„ Constantinople, Dimanche matin.

RETOUR:

DÉPARTS:

de Constantinople, le mardi à 2 heures après-midi.
de Bourgas, le mercredi, après la fin des opérations, mais pas avant 8 h. du matin.
de Varna, le mercredi, après la fin des opérations, mais pas avant 7 h. du soir.

ARRIVÉES:

à Bourgas, le mercredi matin.
à Varna, le mercredi après-midi.
à Odessa, le Jeudi à l'aube du jour.

Международни транспорти

НА

C. & B. ХОФМАНЪ.

Централно сѣдалище: въ **Будапеща.**

Главни агенти:

на Крал. Венгерско Параходно Дружество
„Adria“, — на рѣчно-мореплавателно
Венгерско Дружество, — на Дружеството
„Anchor Line“ (Henderson Brothers).

Клонове, въ:

София, Пловдивъ,

Виенна, Триестъ, Фиуме, Бѣлградъ, Цариградъ,
Солунъ, Букурещъ, Земунъ, Орсова, Шабацъ
и пр. и пр.

Transports internationaux

S. & W. HOFFMANN.

Siège Central: **Budapest.**

Agences générales

de la Compagnie Royale Hongroise de navigation „Adria“; de la Compagnie Hongroise de navigation fluviale et maritime; de la Compagnie „Anchor Line“ (Henderson Brothers).

Succursales:

Sofia, Philippopol,

Vienne, Triest, Fiume, Belgrad, Constantinople, Salonique, Bucarest, Zimony, Orsova, Schabacz etc. etc.

ЕДМОНДЪ ДИОШИ,

ВЪ СОФІЯ.

Вносъ — Износъ & Коммиссиона.

Прѣдставитель на:

„Френско-Белгийското Анонимно Дружество за направа на машини и разни материяли за постройка на желѣзно-пътни линии, въ Raismes (Nord) Франция“.

„Парната мелница »Victoria« въ Будапеща“.

„Orenstein & Koppel въ Берлинъ, S. W. (Вагони за пренасяние стоки, локомотиви, материяли отъ сто-мана за желѣзнопътни линии, подвижни и неподвижни“.

„Duminy & Cie, въ Ей (Champagne)“.

„J. Clot & Cie въ Страсбургъ“.

и пр. и пр.

На всяко запитване или поръчка отъ провинцитѣ веднага се отговоря.

EDMOND DIOSY

SOPHIA.

Importation, Exportation & Commission

Représentant de la:

»Société anonyme Franco-Belge pour la construction de Machines & de matériels de Chemins de fer à Raismes (Nord) France«.

»Moulin à vapeur »Victoria« à Budapest«.

»Orenstein & Koppel Berlin S. W. (Voies en acier fixes et portatives, wagons de transport, locomotives etc.

»Duminy & Co. à Ay (Champagne).

J. Clot & Cie à Strasbourg
etc. etc.

Pour toute commande ou renseignement venant de la Province, il est répondu immédiatement.

ПЪРВО БЪЛГАРСКО
Анонимно Акц. Тухларско Дружество
„Работникъ“

въ София.

Утвърдено съ Височайший Указъ отъ 10 Май 1897
подъ No. 63.

ФАБРИКАТА ИЗРАБОТВА:

обикновенни (ръчни и машинни) прѣсирани, дупчени,
малки и голѣми корнизни и за печки тухли.

Марсилска форма (црепове) сърбски и турски
керемиди.

Плочи за тротоари, входове, кухни и зимници.

Разно-боядисани (гледжосани) марсилски керемиди
и фасадни тухли.

Циментъ и хидравлическа варъ.

Телеграма: „Работникъ“.

PREMIÈRE SOCIÉTÉ ANONYME
par actions
pour la Fabrication de briques
„Rabotnik“

à SOPHIA.

Fondée en 1897, approuvée par l'Ukase Princier No. 63.

LA FABRIQUE PEUT LIVRER:

des briques ordinaires, creuses et comprimées,
des briques pour les poêles et des tuiles de
formes de Marseille, de Serbie et de Turquie.

Briques spéciales pour corniches, trottoirs
dallages, de sous-sols, de cuisines.

Briques émaillées et coloriées pour les façades
et les couvertures etc.

Ciment et Chaux hydraulique.

Adresse-télégraphique: „Rabotnik“.

„БАЛКАНЪ“

НАРОДНО ОСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ВЪ СОФИЯ

основано въ 1895 год.

Дружественный капиталъ **2.000,000** лева злато, отъ които **1.500,000** напълно внесени.

Усигурява противъ пожаръ и всичкитѣ му послѣдствия; противъ градобитнина; противъ всякакви рискове прѣвъ врѣмето на прѣнасяне.

Усигурява човѣчески животъ по всичкитѣ употребяеми комбинации.

Управителенъ съветъ:

Ив. Грозевъ, прѣдседателъ, Д-ръ С. Даневъ, подпрѣдседателъ.

Членове: Евлогий Георгиевъ отъ Букурещъ, С. Е. Паница отъ Виена, Н. В. Михайловски, Д-ръ С. Мирковъ, Д-ръ М. Яблански, Г. Га риловъ, Д. А. Шичко в. — Ото Виелигъ, Директоръ.

Клонъ „Пожаръ“: полици въ сила — 16 300; усигуренъ капиталъ — 168 милиона лева; събрани премии — 650,000 лева; платени загуби — 125,000 лева.

Клонъ „Животъ“: полици въ сила — 2,300; усигуренъ капиталъ 5,500,000 лева.

„BALCAN“

SOCIÉTÉ NATIONALE D'ASSURANCE à SOFIA

Fondée en 1895.

Capital social **2,000,000** frs., dont 1,500,000 entièrement versé.

Assurances contre l'incendie et toutes les éventualités qui en dérivent; contre la grêle; contre les risques de transports de tout genre.

Assurances sur la vie de l'homme d'après toutes les combinaisons usitées.

Conseil d'Administration

Iv. Grosew, Président, le Dr S. Danew, Vice-Président.

Membres: Evlogio Georgiew de Bucarest, S. E. Panitza de Vienne, N. V. Mihailovskî, le Dr S. Mirkow, D. M. Yablanski, G. Gavrilow, D. A. Chichkow. — Otto Bielick, Directeur.

Branche Incendie: Polices en vigueur — 16,300; Capital assuré — 168 Millions frs.; Primes encaissées — 650,000 frs.; Sinistres payés — 125,000 frs.

Branche Vie: Polices en vigueur — 2,300; Capital assuré 5,500,000 fr.

С. ПАТАКЪ

ВИЕНА (С. Патакъ и А. Каленовъ) РУССЕ

СОФИЯ

УЛИЦА ТЪРГОВСКА № 22.

КНИЖНИ СКЛАДЪ

отъ Акционерното Дружество „Лайкамъ-Иосефеталъ“.

Складъ отъ кожи и готови обуца

отъ ц. кр. привилигировани фабрики Карлъ Будишовски и Синове, Виена — Требичъ

и

КНИЖАРНИЦА НА ДРЕВНО

„ВИТОША“

улица Лега № 18.

Мѣждународни Транспорти

Е. КОНЪ & МИТЛЕРЪ

Главна Кантора: Виенна I.

Клонове: Виенна III, Будапеща, Букурещъ, Бѣлградъ, София, Пловдивъ, Солунъ, Скопие, Брюкселъ, Хамбургъ.

Прѣдставители въ всичкитѣ главни градове.

Transports Internationaux

E. KOHN & MITTLER

Siège Central: Vienne I.

Succursales: Vienne III, Budapest, Bucarest, Belgrad, Sofia, Philippopol,

Salonique, Uskub, Bruxelles, Hamburg.

Représentants dans toutes les principales villes.

ФАБРИКА ЗА ПИАНА И ПИАНИНА

Fiedler & Goldmann, Berlin

(преди Fiedler & König).

Нашите пианина са вече известни в България не само поради елегантния външен вид, но и поради пръвсходния мелодичен тонъ.

Г-нъ Янко Икономовъ, в София, нашия единственъ прѣдставителъ за България, притѣжава множество хубави отзиви за истинските добри качества на нашите музикални инструменти и то не само отъ частните ни клиенти, но и отъ артисти-знатоци на музиката.

FABRIQUE DE PIANOS ET PIANINOS

Fiedler & Goldmann, Berlin

(la ci-devant maison Fiedler & König).

Nos pianos sont déjà bien connus au Bulgarie non seulement par leur apparence élégante extérieure, mais aussi par leur excellente mélodie.

Mr Янко Икономовъ, à Sofia, notre unique représentant pour toute la Bulgarie, possède un grand nombre d'excellentes déclarations au sujet de la qualité réellement bonne de nos pianos qui lui ont été délivrées non seulement par ses clients privés, mais aussi par des artistes en musique distingués.

ХРИСТО ТРАЙЧОВЪ, СОФИЯ

улица Витошка № 131.

Търговецъ на равни желѣзари и бои за здания.

Прѣдставителъ на Виенската фабрика »Kais. Kön. Privilegirtè Oesterreichische Länderbank«, и готовъ да върши всякакви операции съ желающите и речената фирма.

CHRISTO TRAITCHOW à SOFIA

Rue Vitoscka, No. 131.

Marchand de ferronnerie et de couleurs pour constructions.

Représentant de la Maison de Vienne, »Kais. Kön. Privilegirtè Oesterreichische Länderbank«. Toutes sortes d'opérations avec la dite Maison par son intermédiaire.

Р. & В. ШАХАНОВИ

производители на натурални вина, чистъ виненъ конякъ, ракии и равни ликьори

въ гр. Стара-Загора.

За произведенията си са наградени: отъ изложението въ Бордо (Франция), прѣзъ 1895 год., съ Почетенъ дипломъ, Ерстъ и Златенъ медаль; отъ Анверското изложение съ Златенъ, Сребъренъ и Бронзовъ медали, а отъ Пловдивското съ Сребъренъ медаль.

R. & V. SCHAHANOVY

Fabricants de vins naturels, de Cognacs extraits de vin pur, d'eaux-de-vie et de diverses liqueurs

à Stara-Zagora.

Ont obtenu les prix suivants: Exposition de Bordeaux en 1895: Diplôme d'honneur, Croix et Médaille d'Or. Exposition d'Anvers: Médaille d'Or, Argent et Bronze. Exposition de Philippopoli: Médaille d'Argent.

ПЕТЪРЪ С. ПОПОВЪ

Комисионеръ и Експедииторъ
БУРГАСЪ.

PÈTRE S. POPPOV

Commission & Expédition
BOURGAS.

Стефанъ Н. Кьойбашиевъ

ТЪРГОВЕЦЪ НА РОЗОВО МАСЛО, ЖИТА, КОЖИ И ДРУГИ

въ гр. Карлово.

Купува и продава розови масла подъ установената марка S. N. K. Търгува съ главните европейски градове и съ Америка. Всякога има значителни количества въ депозитъ. Награденъ отъ Изложениата: въ Чикаго и Пловдивъ прѣзъ 1892 г., и също въ Львовъ и Анверсъ прѣзъ 1894 год.

Stephan N. Keuïobaschiew

NÉGOCIANT EN ESSENCE DE ROSES, CÉRÉALES, PEAUX
ET AUTRES

à KARLOWO.

Achats et ventes d'essence de roses sous la marque établi S. N. K. — Affaires commerciales avec les principales villes de l'Europe, et même avec l'Amérique. Quantité considérable toujours en dépôt. Il a reçu des prix aux Expositions de Chicago et Philippopoli, en 1892, ainsi qu'à celles de Lyon et d'Anvers en 1894.

Deutsche Bank

въ БЕРЛИНЪ.

Клонове: въ Бремъ, Франкфуртъ при р. Майнъ, Хамбургъ,
Мюнхъ.
Лондонъ, ул. Georges Yard Lombard No. 4.
Агенция въ Дрезденъ.

Deutsche Bank

à Berlin.

Succursales: Brême. Frankfort s. Mein, Hambourg,
Munich.
Londres, 4, Georges Yard Lombard Str.
Agence, à Dresde.

СТЕФАНЪ ДРАНДАРОВЪ

София, ул. Дондуковъ Булевардъ
Търговецъ на колониални стоки (на едро).

STÉPHAN DRANDAROW

Sophia, rue Boulevard Dondoucow
Commerce en gros de Denrées Coloniales.

ЕСПИКЪ,

АПТЕКАРЪ въ Парижъ, ул. Сень-Лазаръ No 20.

Цигарки и прахъ „Еспикъ“

за излѣкуване астма и катарътъ. Намиратъ се за про-
данъ, по най-главнитѣ аптеки. Продажба на едро.

ESPIC,

Cigarettes et Poudre contre Asthme et Catarrhe
Toutes principales pharmacies. Vente en gros.

PASIS, rue St.-Lazare 20.

Д. СОТИРОВЪ & С^{ИЕ}

Експлоататори на мраморната кариера при желѣзно-
пътната станция Бѣлово и фабриканти на разни
мраморни издѣлия.

Фабриката се намира при кариерата.
Материятъ въ изобилие.

Двигателната сила на фабриката е водата на р. Марица
съ 50 конски сили.

Машина за рѣзание плочи съ 40—50 триони.

Двѣ машини за балюстради.

Една машина за полировка.

Двѣ двигателни машини за голѣми камъне.

Една машина за меление камъкъ, за мазилка на стѣни.

Три машини за работение на корнизи.

Кариерата е свързана съ главната линия и съ фабри-
ката съ четири желѣзни линии.

Ежедневно работятъ 130 души работници, отъ които
80 сж италиянци, а останалитѣ Българи. Мрамора е
прѣвъсходенъ а по качество здравъ.

Фабриката има доста поръчки както за България тъй
сщо и за странство, и е построена по край р. Ма-
рица, и се ползува съ правата прѣдвидени въ Закона
за подобрѣнието мѣстната индустрия. Освѣтъ това,
Министерството на Общитѣ Сгради, Пѣтищата и Съ-
общенията намали 50 на % таксата за прѣнасянието
произведенията на фабриката по желѣзницата отъ уста-
новената тарифа.

Grandes Carrières de Marbre

sises à Bellovo, près de la station de chemin de fer de ce nom, exploitées par

D. SOTIROW & Cie

fabricants de diverses sortes d'ouvrages en marbre.

La fabrique est installée près de la carrière.
Extraction très abondante.

Les diverses machines sont actionnées par une force motrice de 50 chevaux provenant de la rivière de la Maritza.

Ces machines comprennent:

- 2 scieries pour dalles comprenant de 40 à 50 scies.
- 2 machines pour travailler les ballustrés.
- 1 machine pour le polissage.
- 2 grues pour l'enlèvement des gros blocs.
- 1 broyeur.
- 3 machines pour la préparation des corniches.

La carrière est reliée à la ligne principale du chemin de fer et la fabrique par quatre petites voies ferrées.

130 ouvriers travaillent journellement dont 80 Italiens, les autres sont des Bulgares. Le marbre est très pur et de qualité excellent.

La fabrique a obtenu nombre de commandes tant pour la Bulgarie que pour l'Etranger; elle est construite aux bords de la Maritza, et jouit des privilèges prévus par la Loi pour le relèvement de l'Industrie locale. — En outre, le Ministère des Travaux Publics, Voies et Communications lui a accordé une réduction de 50 p. % pour le transport de ses produits sur les chemins de fer bulgares

Индустриално Дружество за Телефони.

въ ПАРИЖЪ, улица 4 Септемврий Н-ро 25.

Телефонна частъ.

Аппарати отъ системата на: Адеръ, Бертонъ, Байе и пр. Пълно настаняване на телефонни мръжи. Стандарти. (Двойни комутатори).

Телеграфна частъ.

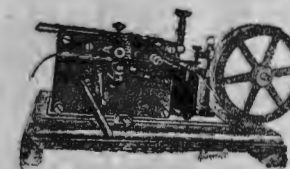
Аппарати отъ системата на: Морсъ, Хюгъ, Бодо. Пълно настаняване на телеграфни жици и станции. Електрически апарати за желъзнопътни линии. Сигнали и пр. Кабли и жици голи и изолирани съ каучукова гуттаперкъ, съ конопени конци, съ книги, съ постоянно и силно препращание на електрическия токъ за телефони, въздушни и подморски телеграфи.

За всъщакви свѣдения и поръчки, желающитѣ умоляватъ ся да се отнесатъ до Главния агентъ за България:

Г-на де Декенъ въ София.

Телефоние.

Телеграфие.

Société Industrielle des Téléphones

25 rue du Quatre Septembre — Paris.

Телефоние.

Appareils systèmes Ader, Berthon, Bailleux etc. Installions complètes de réseaux téléphoniques; Standards; commutateurs multiples.

Телеграфие.

Appareils systèmes Morse, Hughes, Baudot. Installations complètes de lignes et postes télégraphiques. Appareils électriques pour chemin de fer, signaux: Enclenchements etc.

Cables et fils nus et isolés au caoutchouc, à la gutta percha, au jute et au papier pour transports de force, traction électrique, téléphonie et télégraphie. — Cables sous marins.

Pour tous renseignements, pour toutes affaires concernant la Bulgarie s'adresser à Monsieur de Decken à Sophia, agent général pour la Bulgarie.

ЗАВЕДЕНИЕ „ЕГРО“

основано ва 1780 година.

Егро & Гранже наследници
Парижъ, улаца Матисъ, Н-ро 23.

Апарати за дистиление и за очистване.

ALAMBIC BRULEUR à BASCULE.

Ракия очистена безъ второ прѣваряване. — Дистиление на вина, прѣцини, овощия. — Апарати за очистване спиртъ екстра, 96-97. — Настаивание на дистиления, фабрики за ликьори, за консерви и пр.

ВСЕОЩО ИЗЛОЖЕНИЕ ВЪ ПАРИЖЪ 1889.

HORS CONCOURS. — MEMBRE du JURY.

MAISON „EGROT“

fondée en 1780.

Egrot & Grangé successeurs
Paris, rue Mathis, No. 23.

Appareils à distillation et à rectification.

ALAMBIC BRULEUR à BASCULE.

Eau-de-vie rectifiée sans vapeur. — Distillation des vins, marcs, fruits. — Appareils à rectifier alcool extra-neutre à 96 — 97. Installation à distilleries, fabriques à liqueurs et conserves alimentaires.

EXPOSITION UNIVERSELLE A PARIS 1889.

HORS CONCOURS. — MEMBRE du JURY.

„МИРЪ“

ОРГАНЪ НА НАРОДНАТА ПАРТИЯ

излиза три пѣти въ седмицата:
въ Срѣда, Петъкъ и Недѣля сутринята.

Най-големия тиражъ отъ всичкитѣ български вѣстници
8000 екземпляра.

Въ »Миръ« най-износно се помѣстватъ обявления :

На I стр. 60 ст. На III стр. 40 ст. На IV стр. 20 ст.
За повече отъ петъ пѣти отстъпка 25%.

Абонаментътъ е годишно :

за въ България 16 л., за въ странство 20 л.

JOURNAL „MIR“

Organe du Parti National

paraît le matin, trois fois par semaine,
les Mercredi, Vendredi et Dimanche.

C'est le seul journal bulgare qui est tiré à
8000 exemplaires.

L'administration du journal »Mir« reçoit des annonces
aux prix les plus avantageux, savoir :

à la 1e p. 60 ct., à la 3e p. 40 ct., à la 4e p. 20 ct.
Pour les annonces insérées plus de 5 fois, on fait un rabais de 25%.

Prix d'abonnement annuel :

pour la Bulgarie 16 levs, pour l'Etranger 20 levs.

„Свобода“

Органъ на Народната Либерална Партия,
основанъ въ 1886 год., прѣзъ мѣсець Октомврий.

»Свобода« е единъ отъ най-распространенитѣ вѣстници
въ България.

Излиза въ 5000 екземпляра.

Цѣната на вѣстника е:

За година	24 лева
» шесть мѣсѣца	12 »
» три мѣсѣца	6 »
» въ странство за година	36 »

Вѣстника излиза три пѣти въ седмицата:
Понедѣльникъ, Срѣда и Петъкъ.

Обявленията се печататъ съ твърдѣ износна цѣна.

Journal „Svoboda“,
Organe du Parti National Bulgare,
fondé au mois d'Octobre 1886.

La »Svoboda« est un des journaux les plus répandus
en Bulgarie.

Тirage 5000 exemplaires.

Prix d'abonnement:

pour une année	24 levs
» six mois	12 »
» trois mois	6 »
A l'Etranger	36 » par an.

La »Svoboda« paraît trois fois par semaine:
Lundi, Mercredi et Vendredi.

Les annonces y sont insérées à des prix très avantageux.

A. ГРИЛЬО

ИНЖИНЕРЪ, ДЮКМЕДЖИЯ-СТРОИТЕЛЪ.
Парижъ, улица Оберкампфъ, Н-ро 62.

ЛИВНИЦА ЗА ЖЕЛѢЗО, ЦИНКЪ И МѢДЪ.

Материяли за постройки и поддържане на макада-
мизирани улици.

Стискателни цилиндри, бѣчи поливалници, стѣлбове съ показателни та-
блици, кандеабри, столове, отворстия за канали, прозорци за канали,
разни издѣлия отъ чугунъ. Подивалници, грабли, мотики и пр. Таблици
съ имена на улици и съ номера на къщи.

Валци за градини и земледѣлието, даги за сводъ, жолци за огради, ба-
риери, таблици за дървета и растенията.

Таблици съ надписи за всякаво употрѣбление.

Синджири отъ галванизирано желѣзо,
които по твърдѣ економически условия, могатъ да се употрѣбляватъ на
мѣсто на въжета при постройкитѣ.

A. GRILLOT

INGÉNIEUR, E. C. P. FONDEUR-CONSTRUCTEUR.
Paris, rue Oberkampf, No. 62.

FONDERIE DE FER, ZINC ET CUIVRE.

Matériel pour la construction et l'entretien des routes
macadamisées.

Rouleaux compresseurs, Bonneaux d'arrosage, Ralayeuses, Sableuses, Poteaux
avec plaques indicatrices, Candélabres, Banes, Bouches d'égout inodores,
Regards d'égout, Fontes diverses, Arrosoirs, Râteaux, Raclours, etc. Noms
de Rues et Numéros des Maisons.

Rouleaux pour jardins et pour l'agriculture, Arceaux pour corbeilles. Pi-
quets et Bornes pour clôtures, barrières. Etiquettes pour arbres et plantes

Plaques d'inscriptions en relief pour tous usage.

Chaînes en fer galvanisé
remplaçant économiquement la corde à main des échafaudages.

ПАРИЖКИ МОДИ.

Мадамъ Е. Ороа,
СОФИЯ, улица Търговска No. 18,
въ 1-я етажъ.

КАПЕЛИ ЗА ДАМИ И ДЪЦА.

Разни модни луксозни нѣща, кордели, цвѣта, перя,
боа. Бѣли дрѣхы, парфумерия за дами, корсети.

MODE DE PARIS.

Madame E. Auroy,
SOPHIA, rue Tergovska 18,
au 1er étage.

Chapeaux pour Dames et enfants.

Fantaisiès, rubans, fleurs, plumes, boas. Lingeries,
parfumeries pour Dames, corsets etc.

ИВАНЪ А. КАРАСТОЯНОВЪ

Придворенъ фотографъ
СОФИЯ, улица Самоковска No. 16.
До самата Телеграфо-Пощенска Станция.
Голѣмъ изборъ за проданъ, разни видове, типове и по
видни личности.

IVAN A. KARASTOYANOW

Photographe de la Cour
SOPHIA, rue Samokovska No. 16.
Tout près de l'hôtel des Postes et Télégraphes.
Grand choix de divers types, vues, ainsi que des personnes
les plus connues.

ПАВЕЛЪ ИКОНОМОВЪ,

Агентура & Комисиони.
София, Дондуковъ Булевардъ.

Pavel Iconomow

Agence & Commissions.
Sophia, Boulevard Dondoucow.

Н. И. СТРАНСКИ въ гр. София,

Аптекарь,
Прѣдприемачъ, Доставчикъ и Прѣдставитель на разни
търговци кжци.

N. J. STRANSKY à Sophia,

Pharmacien,
Entrepreneur, Fournisseur et Représentant de diverses
Maisons Commerciales.

Търговска къща за бубено съме.

Основана въ 1873 год.

Р. ПУЧИ и С^{ИЕ}

ПЕРУДЖИЯ (Италия).

Наградени съ медали и съ почетенъ дипломъ.

Прѣдставителъ за България: Павелъ Икономовъ, въ София.

Etablissement de sériciculture

fondé en 1873.

R. PUCCI & Cie

PERUGIA (Italie).

Ont obtenu des Médailles et des Diplômes d'honneur.

Représentant pour la Bulgarie: M. Pavel Ikonow, à Sophia.

ЛЕОНЪ ЛОВЕ

ВЪ ВЕРВИЕ (Белгия).

Най-главната фабрика за Белгийски ремици (каиши). Специално за непроницаеми и трайни ремици.

Общо агентство за България

ЛОРАНЪ ДЕ ДЕКЕНЪ и С-ие София.

LEON LOVET

à Verviers (Belgique).

La plus importante fabrique de courroies de Belgique. Spécialité: Courroies pour Dynamos — Courroies imperméables.

Agence générale pour la Bulgarie

LAURENT DE DEKEN & Cie, Sophia.

АНОНИМНО ДРУЖЕСТВО

JOHN COCKERILL

МЕТАЛУРГИЧЕСКИ ЗАВЕДЕНИЯ

въ Seraing (Белгия).

Фабрика за желѣзо, за желѣзни листове (ламарина), рейлси, желѣзни обрѣчки, локомотиви, кораби, машини, парни котли, мостове, топове, гранати, куполи броненосни.

Общо агентство за България: Лоренъ де Декенъ & С-ие, София.

SOCIÉTÉ ANONYME

JOHN COCKERILL

USINES MÉTALLURGIQUES

à Seraing (Belgique).

Fabrique de fer, tôles, rails, blindages, locomotives, bateaux, machines, chaudières, ponts, canons, projectiles, coupoles cuirassées.

Agence générale pour la Bulgarie: Laurent de Deken & C-ie, Sophia.

АЛЕКСАНДРЪ БАЩА & СИНЪ

Парижъ, ул. Лафайетъ, Н-ро. 81.

Органи за църкви и салони, Хармониуми отъ 100 до 8000 лева.

Медали отъ всичкитѣ изложения.

ALEXANDRE PERE & FILS

Paris, rue Lafayette, No. 81.

Orgues pour eglises et salons, Orgues harmoniums depuis 100 jusqu'à 8000 francs.

Медали à toutes les expositions.

Колѣма Марна Дистилация

за чистъ алкохолъ

на
И. Н. ХАДЖИЕНОВЪ

София — фабрика въ с. Княжево.

Княжевската спирто-дѣлница, снабдена съ най-усъвършенствуванни апарати, доставя поминѣкъ на **200 души работници** и чиновници. Произвежда катадневно **15,000 литри спиртъ**. Съ широки хранилници за угояване на едѣръ добитѣкъ; сушилницитѣ ѝ за сушение сладъ произвеждѣтъ **5,000 кила малтинъ (сладъ)** на день. Вади алкохолъ първо качество, който е спечелилъ почетни дипломи отъ 1-то въ България земледѣлческо и индустриално изложение въ **Пловдивъ 1892 г.** и на Всемирното изложение въ **Анверъ 1894**. Производенията ѝ се цѣнятъ въ България и въ странство извънредно.

Grande Distillerie à Vapeur

alcools purs

I. N. HAGIENOW

Sophia — Usines à Kniajevo.

Les usines de Kniajevo, pourvues des appareils les plus perfectionnés, occupent **200 ouvriers** et employés. — Production journalière de **15,000 litres.** — Vastes écuries pour l'engraissement du gros bétail; sécherie de la drèche, produisant 5000 kil. de maltine par jour; production d'alcool de premier choix ayant obtenu les **diplômes d'honneur** à la première Exposition d'Agriculture de d'Industrie Bulgare de 1892 à **Philippopoli** et à l'Exposition Universelle d'**Anvers** en 1894; ses produits sont très estimés en **Bulgarie** et à l'étranger.

Розово Масло

на

ХРИСТО ХРИСТОВЪ

КАЗАНЛѢКЪ (България)

Установена марка **сХс**

Фирмата **Христовъ** е първата къща, която още отъ 1868 г. е въстановила прями сношения съ тържищата, гдѣто тая стока се продава, и неговата марка не се забави да добие славността основана на извънредната чистина на произведенията му.

Произвѣденията на фирмата **Христовъ** сж спечелили слѣдующитѣ медали:

Медала отъ Изложението въ **Филадельфия 1876 г.**

" **Амстердамъ 1883 г.**

Сребъренъ медаль отъ Парижското Изл. 1889 г.

Членъ жури — безъ съперничество (конкурсъ) на **Пловдивското индустриално и земледѣлческо изложение 1892 година** и

Медала отъ изложението въ Анверъ 1894.

Essence de Roses

de

CHRISTO CHRISTOW

KAZANLIK (Bulgarie)

Marque déposée **сХс**

La maison **Christow** est la première qui ait établi dès l'année 1868 des relations directes avec les marchés de consommation, et sa marque n'a pas tardé à acquérir une réputation fondée sur la pureté parfaite des ses produits.

Les produits de la maison **Christow** ont remporté les médailles suivantes:

Médaille à l'Exposition de **Philadelphie 1876**

d'**Amsterdam 1883.**

" **d'argent** à l'Exposition de **Paris** en 1889.

Membre de Jury, hors concours, à l'Exposition industrielle et agricole de **Philippopoli 1892.**

Médaille à l'Exposition d'Anvers 1894.

COTTER, HARLE & CIE

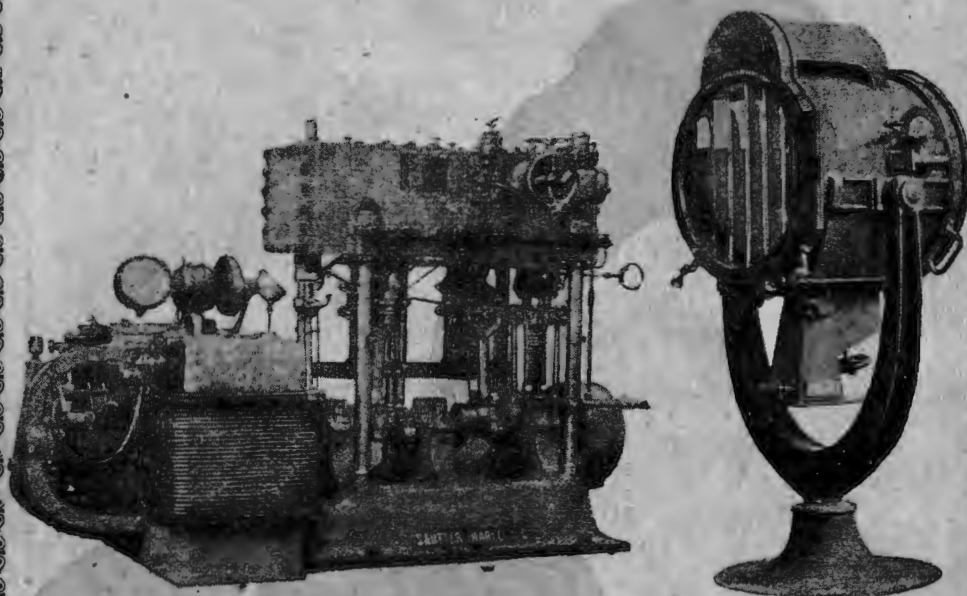
Инженери-Строители.

Парижъ, ул. Сюференъ, N-ро 26.

Всемирно изложение 1889 гон,

Освѣтляване за кораби
ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ВЕНТИЛАТОРИ
Аппарати за сигнали (Brevetés S. G. D. G.)
Електрически фенери за кораби, сирени (sirènes).

Електрически прожектори
съ автоматически лампи.

ДИНАМОТОРИ

МАШИНИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧЕСТВО.

Завзематъ малко мѣсто, и тоинната имъ не е голѣма. — Дѣйствуватъ правилно.

350 аппарата дѣйствуватъ по равни кораби, между които яхтоветъ на Велики Князь Лейхтенберский, Велики Князь, Александъ на Маркиза Дюръ д'Обре и на Г. Г. Хенри Менне, Албертъ Менне, Сингеръ, Попъ, Жулиенъ Лабе, Гордонъ Венагъ, графъ Бискарети-Руфия.

SAUTTER, HARLÉ & CIE

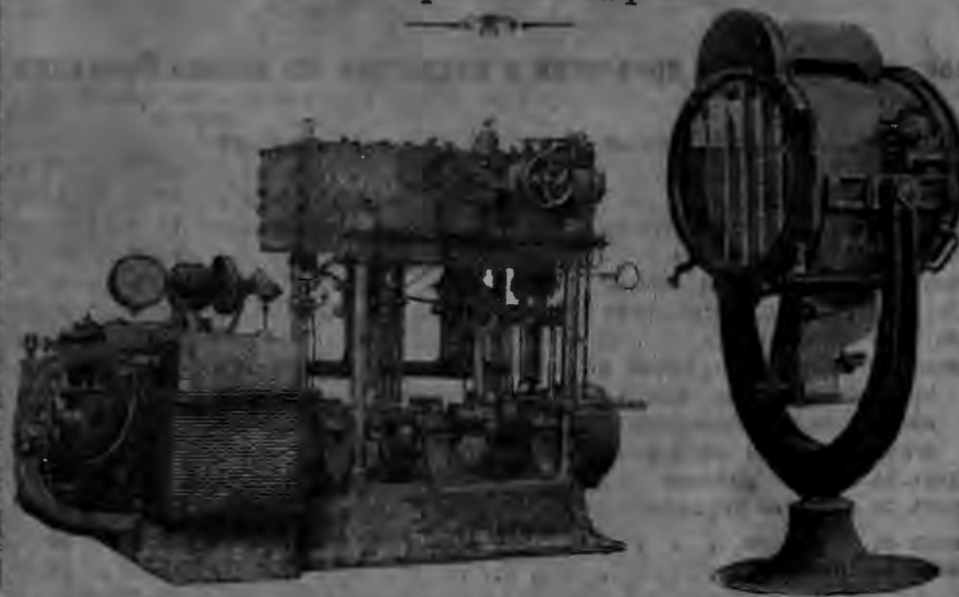
Ingénieurs-constructeurs

PARIS — 26, Avenue de Suffren, 26 — PARIS

Exposition Universelle 1889 — Hors Concours — Jury

Éclairage des Navires
VENTILATEURS ÉLECTRIQUES
Appareils de signaux (Brevetés S. G. D. G.)
Fanaux Électriques. — Sirènes.

Projecteurs électriques
avec lampes automatiques

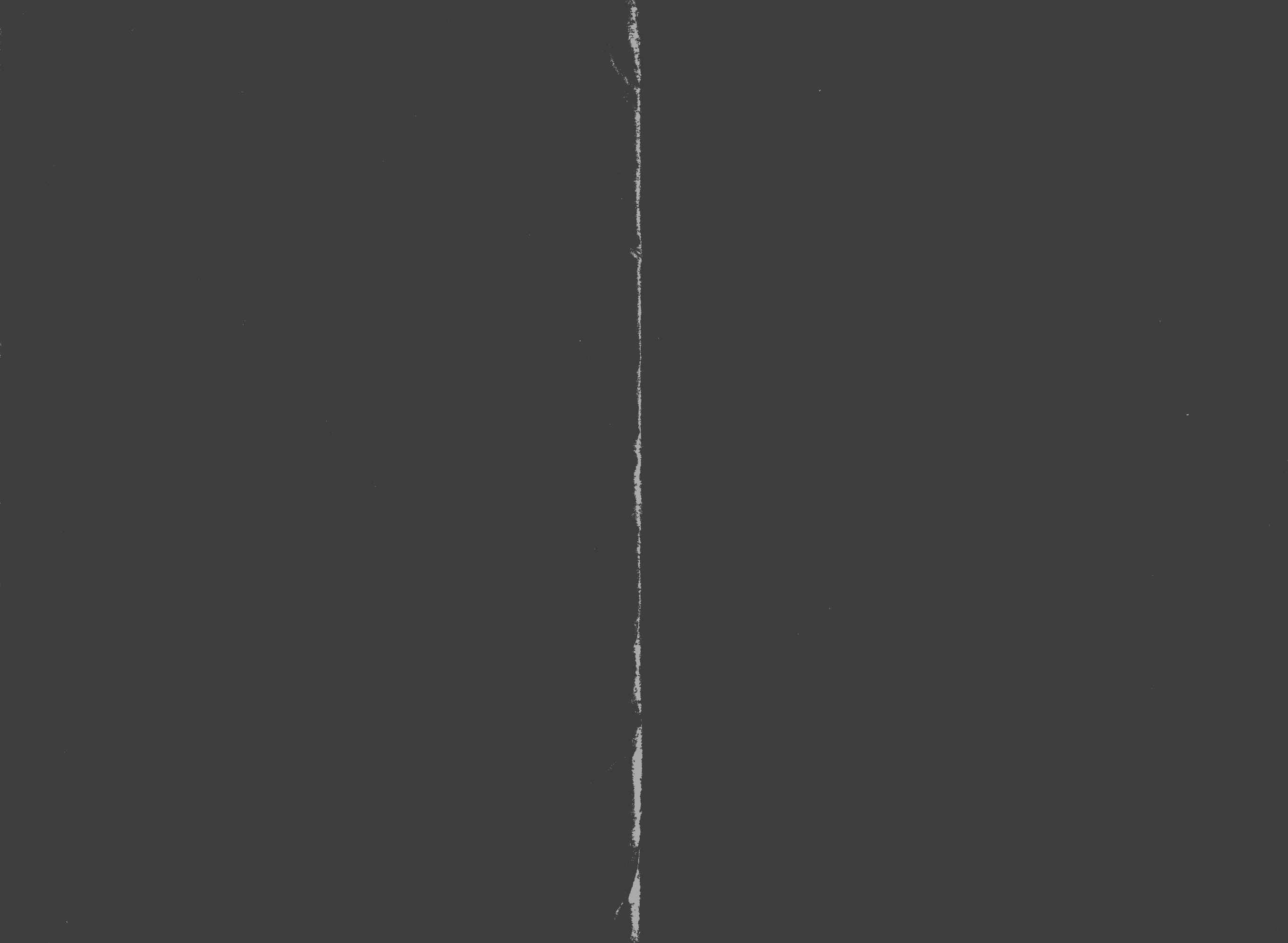
DYNAMOTEURS

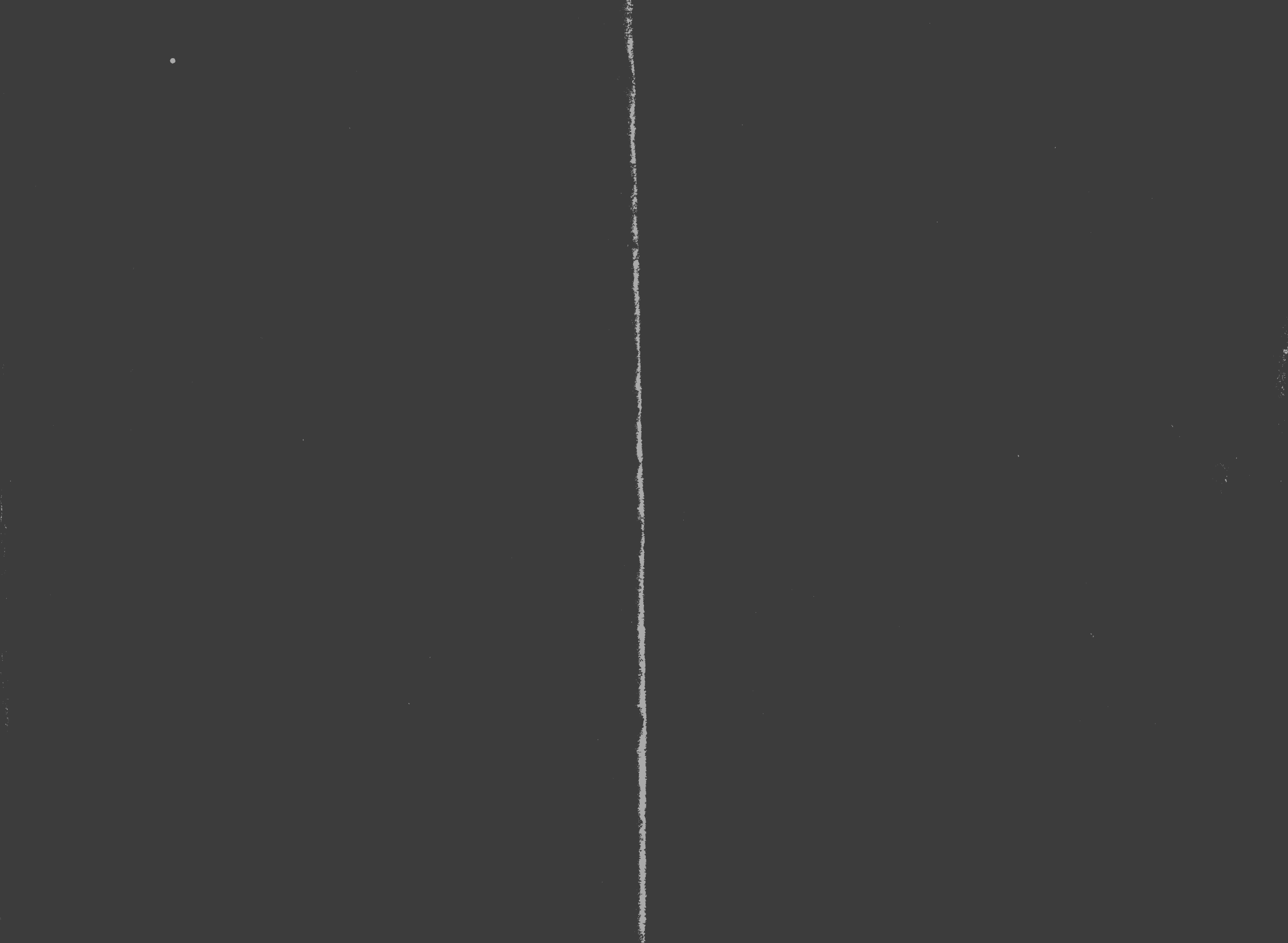
Brevetés S. G. D. G.

GÉNÉRATEURS D'ÉLECTRICITÉ

Encombrement et poids très réduits — Grande régularité de fonctionnement.

350 Appareils en fonction sur les Navires, notamment sur les Yachts des Grand-Duc de Leuchtenberg, Grand-Duc Alexis, Marquis d'Urbain d'Aubrais, et de MM. Henri Menier, Albert Menier, Singer, Popp, Julian Labbé, Cordou Bennett, Comte Biscarotti-Ruffia.

ЮРДАНЪ ДЖУМАЛИЕВЪ

Търговецъ-Предприемачъ

СОФИЯ, УЛ. СЛАВЯНСКА.

YORDAN DJOURNALIEW

Négociant,

Entrepreneur de travaux publics

SOPHIA, RUE SLAVYANSKA.

Петко Николовъ

Инженеръ на пхтни съобщения, мостове и канали

София, 6-й Септември Н-ро 41.

Petko Nikolow

Ingénieur des ponts et chaussées

Sophia, rue 6 Septembre No. 41.

ШЕФКЕТЪ БЕЙ ЕМИНЪ ПАШОВЪ

Земледѣлецъ

ВЪ СТАРА-ЗАГОРА.

SCHEFKET BEY EMIN PASCHOW

Agriculteur

à STARA-ZAGORA.